

ליקוטי מוהר"ן מנוקד

● ליקוטי מוהר"ן - חלק א ● שיר נעים מאדוננו מורנו ורבנו זכר צדיק לברכה ● מסוד גדלת התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי ז"ל ● א - אשרי תמימי דרך ● ב - אמר אל הכהנים ● ג - אקרוקתא ● ד - אנכי ה' אלהיך ● ה - בחצוצרות וקול שופר ● ו - קרא את יהושע ● ז - ואלה המשפטים ● ח - ראיתי מנורת זהב ● ט - תהמת יכסימו ● י - ואלה המשפטים ● יא - אני ה' הוא שמי ● יב - תהלה לדוד ● יג - להמשיך השגחה שלמה ● יד - להמשיך שלום בעולם ● טו - מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז ● טז - האי כורא דאפיק רישה ממיא ● יז - ויהי הם מריקים שקיהם ● יח - קרטליתא ● יט - תפלה לחבקוק ● כ - תשעה תקונין יקירין ● כא - עתיקא טמיר וסתים ● כב - חותם בתוך חותם ● כג - הוי לן כדניתא וילדה ● כד - אמצעותא דעלמא היכא ● כה - אחוי לן מנא דלא שויא לחבלא ● כו - רציצא דמית בביעותה ● כז - רציצא דמית בביעותה ● כח - בני לן ביתא באוירא דעלמא ● כט - האי גברא דאזל בעי אתתא ולא קיהבי לה ● ל - מישרא דסכינא ● לא - אית לן בירא בדברא ● לב - אדני שפתי תפתח ● לג - מי האיש החפץ חיים ● לד - ואתם תהיו לי ממלכת כהנים ● לה - אשרי העם ידעי תרועה ● לו - בקרב עלי מרעים לאכל את בשרי ● לז - דרשו יי ועזו בקשו פניו תמיד ● לח - מרכבת פרעה ● לט - ונתתי עשב בשדך לבהמתך ● מ - אלה מסעי בני ישראל ● מא - רקודין ● מב - וירא בצר להם בשמעו את רנתם ● מג - הדבורים של הרשע מולידים נאוף בהשומע ● מד - מה שמכין כף אל כף בשעת התפלה ● מה - מחאת כפים בתפלה ● מו - מחאת כף בשעת התפלה ● מז - ואכלתם אכול ושבוע ● מח - על אשר מעלתם בי ● מט - לשמש שם אהל בהם והוא כחותן יצא מחפתו וכו' ● נ - כל הפוגם בברית, אין יכול להתפלל ● נא - כשאתם מגיעין לאבני שיש טהור ● נב - הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי ● נג - עקר הולדה תלוי בה"א ● נד - ויהי מקץ שנתים ימים ● נה - אבא שאול אומר קובר מתים הייתי ● נו - וביום הבכורים ● נז - אימתי יבוא בן דוד ● נח - באר וענן ומן, כלם חזרו בזכות משה ● נט - מי שמשדל תמיד לקרב בני אדם לעבודת השם יתברך ● ס - דע שיש שבילי התורה, שיש בהם התבוננות גדול ● סא - על ידי אמונת חכמים ● סב - על ידי אכילתם של ישראל, נעשה יחוד ● סג - סוד כונת המילה ● סד - ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה ● סה - ויאמר בעז אל רות ● סו - ויהי נא פי שנים ברוחך אלי ● סז - ויבן ה' אלקים את הצלע אשר לקח ● סח - כל הנפשות תאבים ומתאווים לממון ● סט - הגוזל את חברו ממון, בזה הוא גוזל ממנו בנים ● ע - ויהי ביום השמיני קרא משה ● עא - קשה מאד להיות מפרסם ● עב - לפעמים בא לאדם הרהור תשובה ● עג - כי תעבר במים אתך אני ● עד - רומה על השמים אלהים על כל הארץ כבודך ● עה - יברכנו אלקים וייראו אתו כל אפסי ארץ ● עו - והאלהים נסה את אברהם ● עז - והיה ה' למלך על כל הארץ ● עח - ויתן עז למלכו וירם קרן משיתו ● עט - בטח בה ועשה טוב ● פ - ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום ● פא - עלו זה בנגב ועליתם את ההר ● פב - הנעלבים ואינם עולבים ● פג - מתן בסתר יכפה אף ● פד - במה הארכת ימים, אמר לו ותרוך הייתי בממוני ● פה - פוסעים בו פסיעה קטנה ● פו - פוסעים בו פסיעה קטנה ● פז - תכף כשאדם רוצה לילך בדרך הישר ● פח - המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר ● פט - ותחסרהו מעט מאלקים וכבוד והדר תעטרנהו ● צ - אנכי אשמח בה יתמו חטאים מן הארץ ● צא - ויהי ידון אמונה עד בא השמש ● צב - על ידי מה שאדם נע ונד בתוך ביתו ● צג - כל העושה משא ומתן באמונה ● צד - זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ● צה - כשפרנסה הדור ומנהיגי הדור נתגאים ● צו - זמם רשע לצדיק ● צז - אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל ● צח - נתן בו עיניו ונעשה גל של עצמות ● צט - ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר ● ק - צדיקים אשר מזגם וטבעם ● קא - בקרוב עלי מרעים ● קב - אתה תהיה על ביתי ● קג - כל המונע הלכה מפי תלמיד כאלו גוזלו מנחלת אבות ● קד - בשביל שאמר משה לבני גד תרבות אנשים חטאים ● קה - עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה ● קו - אשרי משכיל אל דל ● קז - כי תצא למלחמה על איביך וכו' ושבית שביו ● קח - זבחי אלקים רוח נשברה ● קט - יש הבל אשר נעשה על הארץ ● קי - לא ימוש ספר התורה הזה מפיד ● קיא - ראשי תבות רבי ● קיב - צהר תעשה לתבה ● קיג - ונפרעין מן האדם מדעתו ושלא מדעתו ● קיד - המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר וכו' ● קטו - ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל ● קטז - הנותן צדקה נצול מעברות ● קיז - הענין שקשה לישן במוצאי שבת ● קיח - כשלומד איזה דבר, טוב לפרש הדבר ● קיט - הנכנס לבקר את החולה בשבת ● קכ - הענין מה שצריכין לנסע להצדיק, ולא די בספרי מוסר ● קכא - הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי ● קכב - וגם נצח ישראל לא ישקר ● קכג - לקשר עצמו להצדיק שבדור ● קכד - שיר מזמור למנצח, זמרו למי שמנצחין אותו ושמת ● קכה - ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה ● קכו - ששבחו החבריא את רבי שמעון בן יוחאי ● קכז - הבגדים הם בסוד החשמ"ל, שהוא שמירה ● קכח - כחלינהו לעינה ושבקוהו ● קכט - ארץ אכלת יושביה ● קל - כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו ● קלא - צריך להתירא ולפחד מן הכבוד ● קלב - יש צדיק שהוא מפרסם

גדול במדינה אחת • קלג - וארח צדיקים כאור נגה • קלד - עבודה גדולה לומר תורה אפלו ליחיד, כל שכן לרבים • קלה - כי אקח מועד • קלו - אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו • קלוז - חלקי ה אמרתי לשמר דבריך • קלח - לך אמר לבי בקשו פני • קלט - צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו • קמ - ביד כל אדם יחתום לדעת כל אנשי מעשהו • קמא - אם יזכה שירגיש באמת כאב חטאיו • קמב - מי שאי אפשר לו ללמד כלל • קמג - מעלת המקבל עצה מחכמי הדור • קמד - אין אדם מת וחצי תאותו בידו • קמה - אין אדם מת וחצי וכו' • קמו - עדות ה נאמנה • קמוז - כשם שמי שהוא עזות פנים אין לו חלק בתורה • קמח - מדת היראה בעצמה היא יראה מהשם יתברך • קמט - חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך • קנ - דמות דיוקנו של אביו ראה • קנא - סגלה לזרע של קימא • קנב - כשבא נשמה קדושה לעולם עם הענפים השייכים לה • קנג - ענין קבלת פני תלמיד חכם • קנד - דע כי יש יראות נפולות • קנה - עצבות הוא מדה רעה מאד • קנו - מה שמדברים בינו לבין קונו הוא בחינת רוח הקדש • קנוז - אם יתדבק עצמו לדברי התורה היוצאים מפי הצדיק • קנח - ראו לפעמים אש בוער מרחוק • קנט - דע שיש אמצעי והיא השכינה • קס - הדפק דופק ונוקש באדם • קסא - המחלקת מגביה ומרים את האדם • קסב - בימי המגיד, היה איש עשיר ומיחס • קסג - לפעמים מנח הדבור ומוכן לצאת • קסד - לענין ספורי דברים של הצדיק האמת • קסה - ואהבת לרעך כמוך אני ה • קסו - כשהעולם אצל הצדיק אז יש לו ממשלה • קסז - השבתים ששובתים אצל התלמיד חכם האמת • קסח - כשבא לאדם גדלות, סימן שיבוא לו צרה חס ושלוש • קסט - והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה • קע - ה מה רבו צרי רבים וכו' • קעא - רובים מישני אדמת עפר יקיצו • קעב - כל החסרונות שיש לאדם • קעג - על ידי הכתב יכול הצדיק האמת להכיר הנפש • קעד - כשהדינין, חס ושלוש, גוברים על האדם • קעה - מעלת הבכיה הוא כשהיא מחמת שמחה וחדוה • קעו - צריך האדם למהר מאד לגרש מקרבו הרוח שטות • קעז - ויאמר יי' סלחתי כדבריך • קעח - צריך דוקא ודוי דברים • קעט - כנגד כל מיני מחלקת הן בגשמיות הן ברוחניות • קפ - בענין סגלת הפדיון • קפא - כשמתקשרים בקשר איזה אנשים על איש אחד • קפב - מה שהעולם מדברים בספירה • קפג - הצדיקים שבדור הם יושביו בעגול • קפד - כשאחד מדבר עם חברו ביראת שמים • קפה - עקר השלמות היא היראה • קפו - מה שמספרין מופתים מהצדיקים • קפז - ולך ה החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו • קפח - צריך לנסע להצדיק לחזר על אבדו • קפט - צריך לזהר מאד מעצבות ועצלות • קצ - ויגד משה את דברי העם אל ה • קצא - דע שאפשר שישב אחד אצל חברו במקום אחד בגן עדן • קצב - דבור אמת שיוצא מפי הצדיק האמת • קצג - המחשבה יש לה תקף גדול • קצד - מי שרוצה כבוד הוא שוטה • קצה - בצר הרחבת לי • קצו - אל תעשה תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים • קצז - לשון הרע של העולם מזיק ופוגם את העניויות • קצח - כשאחד צועק להשם יתברך • קצט - דע שיש המתקה להנצל מענש של אלמן • ר - הטעם שהצדיקים שבזמן הזה הם עשירים • רא - בפסח צועקין בהתפלה • רב - כל מי ששכלו טען ביותר, צריך לחלק לו כבוד ביותר • רג - מספורי דברים של הנשים יכולים לידע מעמד השכינה • רד - המעות שנותנין לתלמיד חכם הוא בחינת תורה • רה - תקון למקרה לילה • רו - תעיתי כשה אבד בקש עבדך • רז - כל הדבורים הם בחינת גבורות • רח - צופה רשע לצדיק ומבקש • רט - תפלות כנגד תמידין תקנום • רי - על ידי משא ומתן באמונה הוא מקים "ואהבת" • ריא - מה שהעולם נוסעין על ראש השנה לצדיקים • ריב - זה בחינת מחאת כף אל כף • ריג - כשהקדוש ברוך הוא רוצה להסתיר ולכסות את האדם • ריד - בדורות הראשונים כשהיו יודעים יום מיתתם • רטו - דע שיש עשרים וארבעה מיני פדיונות • רטז - הפילוסופים קורים להטבע "אם כל חי" • ריז - זכרו תורת משה • ריח - לפעמים כשנגזר על האדם • ריט - בצע אמרתו • רכ - יש כמה דברים יקרים בעולם • רכא - על ידי שנותנין מעשר נצול משונאים • רכב - צריך להיות תמיד בשמחה ולעבד ה בשמחה • רכג - כשהצדיק צריך לבקש מאת השם יתברך • רכד - אפלו הרחוקים מן הצדיק • רכה - כשהראה בשלמות על ידי זה הבטחון בשלמות • רכו - נגונים של יללה ועצבות • רכז - מה שאומרים כשעוברין על הקוצרים ה יעזר • רכח - כשהקדוש ברוך הוא מסתכל בנשמה • רכט - דע שיש עצים שכשעושין מהם מטה • רל - מי שיש לו עינים לראות • רלא - וצבא השמים לך משתחיים • רלב - הללו את ה מן השמים וכו' • רלג - כשמתגברים על האדם מחשבות רעות והרהורים • רלד - ספורי מעשיות מצדיקים הוא דבר גדול מאד • רלה - מי שהולך ונחלק ונופל • רלו - מי שנוהג רבנות בכשרות ובתמימות כראוי • רלז - עקר הנגון והכלי שיר, הביא לוי לעולם • רלח - כששני אנשים מחלקים ביניהם על איזה ענין • רלט - על ידי מחלקת אי אפשר לדבר • רמ - כל ההשפעות וכל הדברים הם באים רק מהצדיק האמת • רמא - כשיש דינים, חס ושלוש • רמב - יש בחינת אריך אנפין בקלפה • רמג - יש צדיק גדול מאד, שאין העולם יכול לסבל קדשתו • רמד - מי שהוא מערב בין העכו"ם • רמה - דע שיש חדרי תורה • רמו - לפעמים צריך האדם שיהיה לו גדלות • רמז - "תיקו" - הוא בחינת מחסר תקון • רמח - ספורי מעשיות מצדיקים, הוא דבר גדול מאד • רמט - עקר הגבורה בהלב • רנ - כל מיני צער וכל היסורים אינם רק מחסרון הדעת • רנא - על ידי מלחמות הינו מחלקת • רנב - כשיש אחדות בין הצדיקים, אין הצדקה מזקת • רנג - מעוט שנה, הוא ממעט תאות נאוף • רנד - עינים הם דברים עליונים וגבוהים מאד • רנה - כשהאדם הוא מאמין בהצדיק בלי שום דעת • רנו - שם אתה מסגל על הים • רנז - כי תבא בכרם רעך • רנח - כשיש מחלקת על האדם • רנט - כשאדם מתבודד ומפרש

שיחתו • רס - השם הוא הנפש • רסא - כשנופל אדם ממדרגתו ידע שמן השמים הוא • רסב - על ידי התחדשות התורה נעשה נהרות • רסג - חלי הקדחת - בא על ידי מה שאדם אוכל אכילה יתרה • רסד - צדקה היא תקון הברית • רסה - טעם על שבירת כלי חרס בשעת התקשרות השדוך • רסו - מיתות בהמות וחיות בלא זמן • רסז - שבועות הוא רפואה להראה • רסח - כשאין האדם מסתכל על התכלית, למה לו חיים • רסט - מדירת הצדיק נכר מעשה הדור • רע - כמו שיש התעוררות מאדם לחברו • רעא - צריך שיהיה להאדם עזות דקדשה • רעב - היום אם בקולו תשמעו • רעג - יש בני עליה גדולים מאד שמולידים נשמות • רעד - יש רשעים שעובדים ויגיעים כל ימיהם • רעה - כל מצוה ומצוה שעושים, נעשה ממנה נר אחד • רעו - אכילת שבת אינה בשביל שביעה כלל • רעז - כשיש מחלקת על האדם, אין לעמד עצמו כנגד השונאים • רעח - דע שעל חליף [סכין שחיטה] טוב • רעט - יש שאומרים תורה מלמטה למעלה • רפ - מי שצריך לדון לפני דינים בדין תורה • רפא - אם ישב עצמו על הספר יכול לראות חדשות ונפלאות • רפב - צריך לדון את כל אדם לכף זכות • רפג - יש שני צדיקים שהם משרש אחד • רפד - הוכיח את אחד שאמר לו, שאין לו פנאי ללמד • רפה - טעמה כי טוב סחרה • רפו - יש גן עדן, והם שני בחינות: גן ועדן • ליקוטי מוהר"ן - חלק ב • רא - תקעו בחדש שופר בכסא ליום חגנו • רב - ימי חנכה הם ימי הודאה • רג - כשחלה רבי אליעזר הגדול • רד - וביום הבכורים • רה - תקעו בחדש שופר, העקר הוא האמונה • רו - על ידי זעה טובה, על ידי זה נעשה שמחה • רז - ויהי מקץ - כי מרחמם ינהגם • רח - תקעו בחדש שופר • רט - אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ולכו • י - העולם רחוקים מהשם יתברך, מחמת שאין להם ישוב הדעת • יא - כשאדם מתפלל בשדה • יב - כשאדם הולך אחר שכלן וחכמתו • יג - כל מה שחולקין עליו יותר, מקרביין אותו יותר להשם יתברך • יד - רבים לוחמים לי מרום • יו - אלו המתפארים עצמן בשקר בגדולות ונפלאות • יז - מפני מה כשהאדם מבקש פרנסה • יז - צריך לזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת • יח - סכנה גדולה להיות מפרסם ולהנהיג העולם • יט - עקר התכלית והשלמות הוא רק לעבד השם בתמימות גמור • כ - על ידי המחלקת שיש בעולם, נעשין מפרסמים קדם זמנם • כא - כשמחדשין חדושי תורה • כב - בענין ההכנעה, טועים העולם הרבה • כג - בענין השמחה • כד - מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד • כה - ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל • כו - צריך להרחיק משכרות • כז - מי שהוא פרנס חדש או מנהיג • כח - יש חלוקים בין התורות • כט - כשארע שאלה בבית האדם על ידי תערבת אסור בהתר • ל - כשבא ספר חדש לעולם • לא - על ידי הנגינה אדם נכר • לב - יש צדיקים גנוזים • לג - ויחד יתרו על כל הטובה • לה - לומדי תורה ראוי להם לידע עתידות • לו - תכף שנעשה ספר מן התורות הגבוהות והנפלאות • לז - עקר התכלית הוא רק לעבד ולילך בדרכי ה לשמו יתברך • לח - לפעמים הגדול הולך ונוסע להקטן, ולפעמים להפך • מא - לפעמים השם יתברך עושה מופתים • מב - כי אני יי רפאך • מג - על ידי חלישות הלב נופלים פחדים עליו • מד - האמונה תולה בפה של אדם • מה - בענין בני אדם שרוצים לנסע לצדיק האמת • מו - מסירת נפש יש לכל אחד ואחד מישראל בכל יום ובכל שעה • מז - סכנה גדולה לומר תורה • מח - כשאדם נכנס בעבודת השם, אזי מראין לו התרחקות • מט - לפי גדלות השם יתברך ועצם רוממותו יתברך • נ - המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו • נא - היצר הרע נוקש באדם בכל פעם • נב - מה שקשה קשיות על הצדיקים • נג - גדל יקרת המחשבה • נד - הבחירה ביד האדם לעשות כרצונו • נה - רוח העולם הזה אין לשער • נו - כשיש להאדם לב, אין שיד אצלו מקום כלל • נז - כשצדיק גדול אמתי מגלה תורה • נח - יש בני אדם שאומרים, שכשהצדיק גדול במעלה • נט - יש זריז ונשכר, זריז ונפסד • ס - כשיש מלחמות בעולם, השכל מחיב שיהיה יקריות • סא - השם יתברך הוא למעלה מהזמן • סב - אלה מסעי בני ישראל • סג - יעקב אבינו, כששלח את בניו • סד - כל הנגידיים הגדולים, כמעט כלם, הם משוגעים ממש • סה - כשמקנאין קנאת ה צבאות, נחשב כמו צדקה • סו - הצדיק הוא מכרח לעשות תשובה בעד ישראל • סז - בראשית לעיני כל ישראל • סח - עקר שלמות הצדיק שיוכל להיות למעלה ולמטה • סט - מה שנוהגים לתן ברכה • ע - מי שגדול יותר, צריך לבקש מבקשו ברחוק מקום יותר • עא - יש מחין של ארץ ישראל ויש מחין של חוץ לארץ • עב - לראות את עצמו עם הצדיק האמת • עג - מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה רגיל באמירת תהלים • עד - אחר פורים קורין פרשת פרה • עה - הסתכלות פני הצדיקים לבד הוא גם כן דבר גדול מאד • עו - ישראל הם נעשים אדונים לבעליהם • עז - דע, שכל אחד מישראל, צריך שיהיה לו איזה צער בכל יום • עח - בענין הנהגת הפשיטות של הצדיק האמת • עט - הקול קול יעקב • פ - בראשונה כל מי שרצה לתרם תרומת הדשן תורם וכן • פא - כשאדם משמח עצמו בשמחה של מצוה • פה - אגוזים הנקראים לוזים • פו - על ידי שהעולם הם מקטני אמנה • פז - כונת אלול הם תקון לפגם הברית • פח - שלא לאכל פרי, שלא נתבשלה כל צרכה • פט - הדעת משדך כל השדוכים • צ - טעם על שבירת כלי חרס בשעת השדוך • צא - וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר • צב - תקון למקרה לילה • צג - לענין המחלקת שהיו חולקים עליו • צד - ענין שצריכין לנסע לצדיקים על ראש השנה • צה - לענין התבודדות ושיחה בינו לבין קונו • צו - לענין התבודדות • צז - לענין מעלת השיחה בינו לבין קונו • צח - לענין התחזקות בהתבודדות ותחנות ובקשות • צט - עקר ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו בשלמות הוא • ק - כלם לא באו למדרגתם כי אם על ידי התבודדות • קא - על ידי אמירת תקון חצות יכולין לפרש שיחתו • קב - מענין בעז ורות • קג - כל זמן שהאדם שומע עוד איזה אדם, הוא לא טוב • קד - היה אוהב מאד את העבודות

הפשוטות • קה - ישתדל לעין בתורתו, ויראה לחדש איזה דבר • קו - ראוי להרהר בדברי תורה בשעת זיוג • קז - מענין מאוס והרחקת התאוה הכללית • קח - מענין מעשה בני אדם • קט - מענין קבר הבעל שם טוב • קי - כיצד הוא הבחירה • קיא - על ידי תפלה יכולין לבוא לכל, לכל טוב • קיב - אם אתה מאמין, שיכולין לקלקל, תאמין שיכולין לתקן • קיג - מי שרק מתנוצץ לו השם יתברך • קיד - עצם פגם ההרהור חס ושלום • קטו - ספר שהיה לו התחזקות גדול בעבודתו • קטז - ארץ ישראל היא בזה העולם ממש • קיז - מה שמבלבל את האדם, כשנכנס לקדשה גבוהה • קיח - לענין חדושי תורה • קיט - מענין יסורי עולם הזה • קכ - לא יתפלל עם כונות, רק יכון פרוש המלות כפשוטו • קכא - היה מחזק את אנשיו • קכב - לענין המחשבות זרות שבתפלה • קכג - מקוה אינה מזקת כלל • קכד - לפעמים מגיע לאדם הרהור תשובה • קכה - מענין אמירת תהלים • תורות מכת"י - בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו וכו' • תורות מכת"י - כי איש הישראלי אם צריך לעצה • תורות מכת"י - כי אם אין טומאה אין צריך טהרה • תורות מכת"י - כשרואה אדם שהקליפות והתאות גוברים עליו • תורות מכת"י - ע"י צדקה מקררין חמימות תאוות ממון • תורות מכת"י - רב לכם טוב את החר פנו לכם צפונה

ליקוטי מוהר"ן - חלק א

שיר נעים מאדוננו מורנו ורבנו זכר צדיק לברכה

מסוד גדלת התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי ז"ל

א - אשרי תמימי דרך

ב - אמר אל הכהנים

ג - אקרוקתא

ד - אנכי ה' אלהיך

ה - בחצוצרות וקול שופר

ו - קרא את יהושע

ז - ואלה המשפטים

ח - ראיתי מנורת זהב

ט - תהמת יכסימו

י - ואלה המשפטים

יא - אני ה הוא שמי

יב - תהלה לדוד

יג - להמשיך השגחה שלמה

יד - להמשיך שלום בעולם

טו - מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז

טז - האי כורא דאפיק רישה ממיא

יז - ויהי הם מריקים שקיהם

יח - קרטליתא

יט - תפלה לחבקוק

כ - תשעה תקונין יקירין

כא - עתיקא טמיר וסתים

כב - חותם בתוך חותם

כג - הוי לן כדניתא וילדה

כד - אמצעותא דעלמא היכא

כה - אחוי לן מנא דלא שויא לחבלא

כו - רציצא דמית בביעותה

כז - רציצא דמית בביעותה

כח - בני לן ביתא באוירא דעלמא

כט - האי גברא דאזל בעי אתתא ולא קיהבי לה

ל - מישרא דסכינא

לא - אית לן בירא בדברא

לב - אדני שפתי תפתח

לג - מי האיש החפץ חיים

לד - ואתם תהיו לי ממלכת כהנים

לה - אשרי העם ידעי תרועה

לו - בקרב עלי מרעים לאכל את בשרי

לז - דרשו יי ועזו בקשו פניו תמיד

לח - מרכבת פרעה

לט - ונתתי עשב בשדך לבהמתך

מ - אלה מסעי בני ישראל

מא - רקודין

מב - וירא בצר להם בשמעו את רנתם

מג - הדבורים של הרשע מולידיים נאוף
בהשומע

מד - מה שמכין כף אל כף בשעת התפלה

מה - מחאת כפים בתפלה

מו - מחאת כף בשעת התפלה

מז - ואכלתם אכול ושבוע

מח - על אשר מעלתם בי

מט - לשמש שם אהל בהם והוא כחתן יצא
מחפתו וכו

נ - כל הפוגם בברית, אין יכול להתפלל

נא - כשאתם מגיעין לאבני שיש טהור

נב - הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי

נג - עקר הולדה תלוי בה"א

נד - ויהי מקץ שנתים ימים

נה - אבא שאול אומר קובר מתים הייתי

נו - וביום הבכורים

נז - אימתי יבוא בן דוד

נח - באר וענן ומן, כלם חזרו בזכות משה

נט - מי שמשתדל תמיד לקרב בני אדם לעבודת
השם יתברך

ס - דע שיש שבילי התורה, שיש בהם התבוננות
גדול

סא - על ידי אמונת חכמים

סב - על ידי אכילתם של ישראל, נעשה יחוד

סג - סוד כונת המילה

סד - ויאמר ה אל משה בא אל פרעה

סה - ויאמר בעז אל רות

סו - ויהי נא פי שנים ברוחך אלי

סז - ויבן ה אלקים את הצלע אשר לקח

סח - כל הנפשות תאבים ומתאויס לממון

סט - הגוזל את חברו ממון, בזה הוא גוזל ממנו
בנים

ע - ויהי ביום השמיני קרא משה

עא - קשה מאד להיות מפרסם

עב - לפעמים בא לאדם הרהור תשובה

עג - כי תעבר במים אתך אני

עד - רומה על השמים אלהים על כל הארץ
כבודך

עה - יברכנו אלקים וייראו אתו כל אפסי ארץ

עו - והאלהים נסה את אברהם

עז - והיה ה למלך על כל הארץ

עח - ויתן עז למלכו וירם קרן משיחו

עט - בטח בה ועשה טוב

פ - ה עז לעמו יתן ה יברך את עמו בשלום

פא - עלו זה בנגב ועליתם את ההר

פב - הנעלבים ואינם עולבים

פג - מתן בסתר יכפה אף

פד - במה הארכת ימים, אמר לו ותרן הייתי בממוני

פה - פוסעים בו פסיעה קטנה

פו - פוסעים בו פסיעה קטנה

פז - תכף כשאדם רוצה לילך בדרך הישר

פח - המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר

פט - ותחסרהו מעט מאלקים וכבוד והדר תעטרהו

צ - אנכי אשמח בה יתמו חטאים מן הארץ

צא - ויהי ידיו אמונה עד בא השמש

צב - על ידי מה שאדם נע ונד בתוך ביתו

צג - כל העושה משא ומתן באמונה

צד - זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל

צה - כשפרנסי הדור ומנהיגי הדור נתגאים

צו - זמם רשע לצדיק

צז - אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט
אל

צח - נתן בו עיניו ונעשה גל של עצמות

צט - ואתחנן אל ה בעת ההיא לאמר

ק - צדיקים אשר מזגם וטבעם

קא - בקרוב עלי מרעים

קב - אתה תהיה על ביתי

קג - כל המונע הלכה מפי תלמיד כאלו גוזלו
מנחלת אבות

קד - בשביל שאמר משה לבני גד תרבות אנשים
חטאים

קה - עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה

קו - אשרי משכיל אל דל

קז - כי תצא למלחמה על איביך וכו ושבית
שביו

קח - זבחי אלקים רוח נשברה

קט - יש הבל אשר נעשה על הארץ

קי - לא ימוש ספר התורה הזה מפידך

קיא - ראשי תבות רבי

ק"ב - צהר תעשה לתבה

ק"ג - ונפרעין מן האדם מדעתו ושלא מדעתו

ק"ד - המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר
וכו

ק"טו - ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל

ק"טז - הנותן צדקה נצול מעברות

ק"יז - הענין שקשה לישן במוצאי שבת

ק"יח - כשלומד איזה דבר, טוב לפרש הדבר

ק"יט - הנכנס לבקר את החולה בשבת

ק"כ - הענין מה שצריכין לנסע להצדיק, ולא די
בספרי מוסר

ק"כא - הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי

ק"כב - וגם נצח ישראל לא ישקר

ק"כג - לקשר עצמו להצדיק שבדור

ק"כד - שיר מזמור למנצח, זמרו למי שמנצחין
אותו ושמח

ק"כה - ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום
לה

ק"כו - ששבחו החבריא את רבי שמעון בן יוחאי

קכז - הבגדים הם בסוד החשמ"ל, שהוא שמירה

קכח - כחלינהו לעינה ושבקוהו

קכט - ארץ אכלת יושביה

קל - כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו

קלא - צריך להתירא ולפחד מן הכבוד

קלב - יש צדיק שהוא מפרסם גדול במדינה אחת

קלג - וארח צדיקים כאור נגה

קלד - עבודה גדולה לומר תורה אפלו ליחיד, כל שכן לרבים

קלה - כי אקח מועד

קלו - אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו

קלז - חלקי ה אמרתי לשמר דבריך

קלח - לך אמר לבי בקשו פני

קלט - צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו

קמ - ביד כל אדם יחתום לדעת כל אנשי מעשהו

קמא - אם יזכה שירגיש באמת כאב חטאיו

קמב - מי שאי אפשר לו ללמד כלל

קמג - מעלת המקבל עצה מחכמי הדור

קמד - אין אדם מת וחצי תאותו בידו

קמה - אין אדם מת וחצי וכו

קמו - עדות ה נאמנה

קמז - כשם שמי שהוא עזות פנים אין לו חלק
בתורה

קמח - מדת היראה בעצמה היא יראה מהשם
יתברך

קמט - חצות לילה אקום להודות לך על משפטי
צדקך

קנ - דמות דיוקנו של אביו ראה

קנא - סגלה לזרע של קימא

קנב - כשבא נשמה קדושה לעולם עם הענפים
השיכים לה

קנג - ענין קבלת פני תלמיד חכם

קנד - דע כי יש יראות נפולות

קנה - עצבות הוא מדה רעה מאד

קנו - מה שמדברים בינו לבין קונו הוא בחינת
רוח הקדש

קנז - אם יתדבק עצמו לדברי התורה היוצאים

מפי הצדיק

קנח - ראו לפעמים אש בוער מרחוק

קנט - דע שיש אמצעי והיא השכינה

קס - הדפק דופק ונוקש באדם

קסא - המחלקת מגביה ומרים את האדם

קסב - בימי המגיד, היה איש עשיר ומיחס

קסג - לפעמים מנח הדבור ומוכן לצאת

קסד - לענין ספורי דברים של הצדיק האמת

קסה - ואהבת לרעך כמוך אני ה

קסו - כשהעולם אצל הצדיק אז יש לו ממשלה

קסז - השבתים ששובתים אצל התלמיד חכם

האמת

קסח - כשבא לאדם גדלות, סימן שיבוא לו

צרה חס ושלום

קסט - והיה עקב תשמעון את המשפטים

האלה

קע - ה מה רבו צרי רבים וכו

קעא - ורבים מישני אדמת עפר יקיצו

קעב - כל החסרונות שיש לאדם

קעג - על ידי הכתב יכול הצדיק האמת להכיר
הנפש

קעד - כשהדינין, חס ושלום, גוברים על האדם

קעה - מעלת הבכיה הוא כשהיא מחמת שמחה
וחדוה

קעו - צריך האדם למהר מאד לגרש מקרבו
הרוח שטות

קעז - ויאמר י"י סלחתי כדברין

קעח - צריך דוקא ודוי דברים

קעט - כנגד כל מיני מחלקת הן בגשמיות הן
ברוחניות

קפ - בענין סגלת הפדיון

קפא - כשמתקשרים בקשר איזה אנשים על
איש אחד

קפב - מה שהעולם מדברים בספירה

קפג - הצדיקים שבדור הם יושבין בעגול

קפד - כשאחד מדבר עם חברו ביראת שמים

קפה - עקר השלמות היא היראה

קפו - מה שמספרין מופתים מהצדיקים

קפז - ולך ה החסד כי אתה תשלם לאיש

כמעשהו

קפח - צריך לנסע להצדיק לחזר על אבדתו

קפט - צריך לזהר מאד מעצבות ועצלות

קצ - ויגד משה את דברי העם אל ה

קצא - דע שאפשר שישב אחד אצל חברו
במקום אחד בגן עדן

קצב - דבור אמת שיוצא מפי הצדיק האמת

קצג - המחשבה יש לה תקף גדול

קצד - מי שרוצה כבוד הוא שוטה

קצה - בצר הרחבת לי

קצו - אל תעשה תפלתך קבע אלא רחמים
ותחנונים

קצז - לשון הרע של העולם מזיק ופוגם את
העניות

קצח - כשאחד צועק להשם יתברך

קצט - דע שיש המתקה להנצל מענש של אלמן

ר - הטעם שהצדיקים שבזמן הזה הם עשירים

רא - בפסח צועקין בהתפלה

רב - כל מי ששכלו קטן ביותר, צריך לחלק לו
כבוד ביותר

רג - מספורי דברים של הנשים יכולים לידע
מעמד השכינה

רד - המעות שנותנין לתלמיד חכם הוא בחינת
תורה

רה - תקון למקרה לילה

רו - תעיתי כשה אבד בקש עבדך

רז - כל הדבורים הם בחינת גבורות

רח - צופה רשע לצדיק ומבקש

רט - תפלות כנגד תמידין תקנום

רי - על ידי משא ומתן באמונה הוא מקים
"ואהבת"

ריא - מה שהעולם נוסעין על ראש השנה
לצדיקים

ריב - זה בחינת מחאת כף אל כף

ריג - כשהקדוש ברוך הוא רוצה להסתיר
ולכסות את האדם

ריד - בדורות הראשונים כשהיו יודעים יום
מיתתם

רטו - דע שיש עשרים וארבעה מיני פדיונות

רטז - הפילוסופים קורים להטבע "אם כל חי"

ריז - זכרו תורת משה

ריח - לפעמים כשנגזר על האדם

ריט - בצע אמרתו

רכ - יש כמה דברים יקרים בעולם

רכא - על ידי שנותנין מעשר נצול משונאים

רכב - צריך להיות תמיד בשמחה ולעבד ה
בשמחה

רכג - כשהצדיק צריך לבקש מאת השם יתברך

רכד - אפלו הרחוקים מן הצדיק

רכה - כשהראה בשלמות על ידי זה הבטחון
בשלמות

רכו - נגונים של יללה ועצבות

רכז - מה שאומרים כשעוברין על הקוצרים ה
יעזר

רכח - כשהקדוש ברוך הוא מסתכל בנשמה

רכט - דע שיש עצים שכשעושין מהם מטה

רל - מי שיש לו עינים לראות

רלא - וצבא השמים לך משתחווים

רלב - הללו את ה מן השמים וכו

רלג - כשמתגברים על האדם מחשבות רעות
והרהורים

רלד - ספורי מעשיות מצדיקים הוא דבר גדול
מאד

רלה - מי שהולך ונחלק ונופל

רלו - מי שנוהג רבנות בכשרות ובתמימות
כראוי

רלז - עקר הנגון והכלי שיר, הביא לוי לעולם

רלח - כששני אנשים מחלקים ביניהם על איזה
ענין

רלט - על ידי מחלקת אי אפשר לדבר

רמ - כל ההשפעות וכל הדברים הם באים רק
מהצדיק האמת

רמא - כשיש דינים, חס ושלום

רמב - יש בחינת אריך אנפין בקלפה

רמג - יש צדיק גדול מאד, שאין העולם יכול
לסבל קדשתו

רמד - מי שהוא מערב בין העכו"ם

רמה - דע שיש חדרי תורה

רמו - לפעמים צריך האדם שיהיה לו גדלות

רמז - "תיקו" - הוא בחינת מחסר תקון

רמח - ספורי מעשיות מצדיקים, הוא דבר גדול
מאד

רמט - עקר הגבורה בהלב

רנ - כל מיני צער וכל היסורים אינם רק
מחסרון הדעת

רנא - על ידי מלחמות הינו מחלקת

רנב - כשיש אחדות בין הצדיקים, אין הצדקה
מזקת

רנג - מעוט שנה, הוא ממעט תאות נאוף

רנד - עינים הם דברים עליונים וגבוהים מאד

רנה - כשהאדם הוא מאמין בהצדיק בלי שום
דעת

רנו - שם אתה מסגל על היס

רנז - כי תבא בכרם רעך

רנח - כשיש מחלקת על האדם

רנט - כשאדם מתבודד ומפרש שיחתו

רס - השם הוא הנפש

רסא - כשנופל אדם ממדרגתו ידע שמן השמים
הוא

רסב - על ידי התחדשות התורה נעשה נהרות

רסג - חלי הקדחת - בא על ידי מה שאדם אוכל
אכילה יתרה

רסד - צדקה היא תקון הברית

רסה - טעם על שבירת כלי חרס בשעת
התקשרות השדוך

רסו - מיתות בהמות וחיות בלא זמן

רסז - שבועות הוא רפואה להראה

רסח - כשאין האדם מסתכל על התכלית, למה
לו חיים

רסט - מדירת הצדיק נכר מעשה הדור

רע - כמו שיש התעוררות מאדם לחברו

רעא - צריך שיהיה להאדם עזות דקדשה

רעב - היום אם בקולו תשמעו

רעג - יש בני עליה גדולים מאד שמולידיים
נשמות

רעד - יש רשעים שעובדים ויגעים כל ימיהם

רעה - כל מצוה ומצוה שעושין, נעשה ממנה נר
אחד

רעו - אכילת שבת אינה בשביל שביעה כלל

רעז - כשיש מחלקת על האדם, אין לעמד עצמו
כנגד השונאים

רעח - דע שעל חליף [סכין שחיטה] טוב

רעט - יש שאומרים תורה מלמטה למעלה

רפ - מי שצריך לדון לפני דינים בדין תורה

רפא - אם ישב עצמו על הספר יכול לראות
חדשות ונפלאות

רפב - צריך לדון את כל אדם לכף זכות

רפג - יש שני צדיקים שהם משרש אחד

רפד - הוכיח את אחד שאמר לו, שאין לו פנאי
ללמד

רפה - טעמה כי טוב סחרה

רפו - יש גן עדן, והם שני בחינות: גן ועדן

ליקוטי מוהר"ן - חלק ב

א - תקעו בחדש שופר בכסא ליום חגנו

ב - ימי חנכה הם ימי הודאה

ג - כשחלה רבי אליעזר הגדול

ד - וביום הבכורים

ה - תקעו בחדש שופר, העקר הוא האמונה

ו - על ידי זעה טובה, על ידי זה נעשה שמחה

ז - ויהי מקץ - כי מרחמם ינהגם

ח - תקעו בחדש שופר

ט - אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו

י - העולם רחוקים מהשם יתברך, מחמת שאין להם ישוב הדעת

יא - כשאדם מתפלל בשדה

יב - כשאדם הולך אחר שכלו וחכמתו

יג - כל מה שחולקין עליו יותר, מקרבין אותו יותר להשם יתברך

יד - רבים לוחמים לי מרום

טו - אלו המתפארין עצמן בשקר בגדולות ונפלאות

טז - מפני מה כשהאדם מבקש פרנסה

יז - צריך לזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת

יח - סכנה גדולה להיות מפרסם ולהנהיג העולם

יט - עקר התכלית והשלמות הוא רק לעבד השם בתמימות גמור

כ - על ידי המחלקת שיש בעולם, נעשין
מפרסמים קדם זמנם

כא - כשמחדשין חדושי תורה

כב - בענין ההכנעה, טועים העולם הרבה

כג - בענין השמחה

כד - מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד

כה - ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן
הכל

כו - צריך להרחיק משכרות

כז - מי שהוא פרנס חדש או מנהיג

כח - יש חלוקים בין התורות

כט - כשארע שאלה בבית האדם על ידי תערבת
אסור בהתר

ל - כשבא ספר חדש לעולם

לא - על ידי הנגינה אדם נכר

לב - יש צדיקים גנוזים

לג - ויחד יתרו על כל הטובה

לה - לומדי תורה ראוי להם לידע עתידות

לו - תכף שנעשה ספר מן התורות הגבוהות
והנפלאות

לז - עקר התכלית הוא רק לעבד ולילך בדרכי ה
לשמו יתברך

לח - לפעמים הגדול הולך ונוסע להקטן,
ולפעמים להפך

מא - לפעמים השם יתברך עושה מופתים

מב - כי אני יי רפאך

מג - על ידי חלישות הלב נופלים פחדים עליו

מד - האמונה תולה בפה של אדם

מה - בענין בני אדם שרוצים לנסע לצדיק
האמת

מו - מסירת נפש יש לכל אחד ואחד מישראל
בכל יום ובכל שעה

מז - סכנה גדולה לומר תורה

מח - כשאדם נכנס בעבודת השם, אזי מראין
לו התרחקות

מט - לפי גדלות השם יתברך ועצם רוממותו
יתברך

נ - המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו

נא - היצר הרע נוקש באדם בכל פעם

נב - מה שקשה קשיות על הצדיקים

נג - גדל יקרת המחשבה

נד - הבחירה ביד האדם לעשות כרצונו

נה - רוח העולם הזה אין לשער

נו - כשיש להאדם לב, אין שיד אצלו מקום כלל

נז - כשצדיק גדול אמתו מגלה תורה

נח - יש בני אדם שאומרים, שכשהצדיק גדול
במעלה

נט - יש זריז ונשכר, זריז ונפסד

ס - כשיש מלחמות בעולם, השכל מחיב שיהיה
יקרות

סא - השם יתברך הוא למעלה מהזמן

סב - אלה מסעי בני ישראל

סג - יעקב אבינו, כששלח את בניו

סד - כל הנגידיים הגדולים, כמעט כלם, הם
משגעים ממש

סה - כשמקנאין קנאת ה צבאות, נחשב כמו
צדקה

סו - הצדיק הוא מכרח לעשות תשובה בעד
ישראל

סז - בראשית לעיני כל ישראל

סח - עקר שלמות הצדיק שיוכל להיות למעלה
ולמטה

סט - מה שנוהגים לתן ברכה

ע - מי שגדול יותר, צריך לבקש מבקשו ברחוק
מקום יותר

עא - יש מחין של ארץ ישראל ויש מחין של חוץ
לארץ

עב - לראות את עצמו עם הצדיק האמת

עג - מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה רגיל
באמירת תהלים

עד - אחר פורים קורין פרשת פרה

עה - הסתכלות פני הצדיקים לבד הוא גם כן
דבר גדול מאד

עו - ישראל הם נעשים אדונים לבעליהם

עז - דע, שכל אחד מישראל, צריך שיהיה לו
איזה צער בכל יום

עח - בענין הנהגת הפשיטות של הצדיק האמת

עט - הקול קול יעקב

פ - בראשונה כל מי שרצה לתרם תרומת הדשן
תורם וכו

פא - כשאדם משמח עצמו בשמחה של מצוה

פה - אגוזים הנקראים לוזים

פו - על ידי שהעולם הם מקטני אמנה

פז - כונת אלול הם תקון לפגם הברית

פח - שלא לאכל פרי, שלא נתבשלה כל צרכה

פט - הדעת משדך כל השדוכים

צ - טעם על שבירת כלי חרס בשעת השדוך

צא - וידבר אלקים את כל הדברים האלה
לאמר

צב - תקון למקרה לילה

צג - לענין המחלקת שהיו חולקים עליו

צד - ענין שצריכין לנסע לצדיקים על ראש
השנה

צה - לענין התבודדות ושיחה בינו לבין קונו

צו - לענין התבודדות

צז - לענין מעלת השיחה בינו לבין קונו

צח - לענין התחזקות בהתבודדות ותחנות
ובקשות

צט - עקר ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו
בשלמות הוא

ק - כלם לא באו למדרגתם כי אם על ידי התבודדות

קא - על ידי אמירת תקון חצות יכולין לפרש שיחתו

קב - מענין בעז ורות

קג - כל זמן שהאדם שומע עוד איזה אדם, הוא לא טוב

קד - היה אוהב מאד את העבודות הפשוטות

קה - ישתדל לעין בתורתו, ויראה לחדש איזה דבר

קו - ראוי להרהר בדברי תורה בשעת זווג

קז - מענין מאוס והרחקת התאוה הכללית

קח - מענין מעשה בני אדם

קט - מענין קבר הבעל שם טוב

קי - כיצד הוא הבחירה

קיא - על ידי תפלה יכולין לבוא לכל, לכל טוב

קיב - אם אתה מאמין, שיכולין לקלקל, תאמין שיכולין לתקן

קיג - מי שרק מתנוצץ לו השם יתברך

קיד - עצם פגם ההרהור חס ושלום

קטו - ספר שהיה לו התחזקות גדול בעבודתו

קטז - ארץ ישראל היא בזה העולם ממש

קיז - מה שמבלבל את האדם, כשנכנס לקדשה
גבוהה

קיח - לענין חדושי תורה

קיט - מענין יסורי עולם הזה

קכ - לא יתפלל עם כונות, רק יכון פרוש המלות
כפשוטו

קכא - היה מחזק את אנשיו

קכב - לענין המחשבות זרות שבתפלה

קכג - מקוה אינה מזקת כלל

קכד - לפעמים מגיע לאדם הרהור תשובה

קכה - מענין אמירת תהלים

תורות מכת"י - בא אל פרעה כי אני הכבדתי
את לבו וכו

תורות מכת"י - כי איש הישראלי אם צריך
לעצה

תורות מכת"י - כי אם אין טומאה אין צריך
טהרה

תורות מכת"י - כשרואה אדם שהקליפות

והתאות גוברים עליו

תורות מכת"י - ע"י צדקה מקררין חמימות
תאות ממון

תורות מכת"י - רב לכם טוב את ההר פנו לכם
צפונה

מוהר"ן

ליקוטי

ליקוטי מוהר"ן - חלק א

זצוק"ל

מברסלב

נחמן

רבי

שיר נעים מאדוננו מורנו ורבנו זכר צדיק לברכה

ואלה דברי רבנו זכרוננו לברכה שיר נעים כולל ענינים רבים בדברים
מעטים מעט מחזיק המרבה ידבר נפלאות משבח תורתנו הקדושה
ומשבח משה רבנו עליו השלום ומוסר נפלא והתעוררות עצום שיעורר כל
אחד את נפשו וידבר מגדלת הבורא ותברך ונפלאות בריותיו וינצח בשירו
להזכיר נפלאות ערבית נעימת תענוגי העולם הבא ושעשועיו לכל הזוכים
אליהם והשיר שיתער לעתיד ולהפך מרירת המכאוב וקהיון שנים של
הנדחים מהם ואובדים אבדה שאינה חוזרת יעורר ישנים יקיץ נרדמים
יחזק עיפים יודיע להאדם מגדל כחו אשר בידו וכחו לזכות לכל אלה
כשופר ירים קולו להטות לבבנו אליו ותברך לעבדו שכם אחד הן אלה
קצות דרכי השיר הזה. נימוסי הדתות כלם לא ישוו לדתנו חכמיהם בדו

מלבם נימוסים בשכלם האנושי משה עלה למרום וענן לבושו נמצא
המחייב דבר עמו בכל פעם, ופרש מן האשה נבזים ודוויים וסחופים אנחנו
חכמתו מאין תמצא, ממנו לקח טוב לקחנו מלך בישורון עם דתנו כשני
אחים לא יתפרדו נשמתו וגופו החד, זו מזו לא נדו נפשותם רבים, כן רבו
דעותיהם, וחלופ סברותיהם חדשים מקרוב באו עבודותיהם
מחשבותיהם לא מחשבותינו, ולא דרכינו דרכיהם נפשותינו אחת היא,
ואינה נוטה לרבו צלמיהם נפשי החזקה והפקחת למה לא חסת עליך
ושכחת אומן המגדל אותך והאכילך ממתקים והלבישך ארגמן ועתה
אתה רמוסה בין עקבי צאן ובין רגלי התאוות העבים והגשמיים ואתה
ערם ועריה יין משתיך נהפך למשתה דמעות חזק ונתחזק ואל תהיה כפיל
הגדול וכגמל אפלו כשמשכהו בחטמו העכבר לא יבעט בו וכל זה מחמת
שטות שאין יודע מכחו אבל נפשי הפקחת וחזקה מה תעשה ליום פקדה
ומה תשיב לשולחך דבר אל תבט על מצהלות הזמן כי גופך חלש ודל
הזמן הולך והומה והגוף אפטר עכשו בא יומו נקב לב האבן והאר לי משם
מעט פניך ברה פחמה יפה כלבנה אל תחריש ואל תשקט הרימה קולך
הערב בשירות והודה ופתח פיך ותוציא דבריך הנעימים לפני הקדוש
ברוך הוא דלו עיניך למרום וזכר אהבתך הישנה נהרות נחלים אפיקי מים
רבים וימים גדולים וקטנים נפלאים ומשנים בצבעיהם ובטעמיהם
ובטבעיהם חיות קטנות וגדולות בכל אחד ואחד אין מספר למיניהם
משבחים ומהללים כלם להשם יתברך בכל איבריהם מליו יגידון תמיד
ולא יכחשון מנהיגיהם נוצצים אבנים טובות ומרגליות בעמקיהם נחבא
בהם אורות כליהם נשמות הגזורים מתחת פסא כבוד נכספה תמיד אל
שרשה להיות לבוד חיים וחסד שואבת מחסדי דוד חן רוח מטפי גן עדן
ממנה לא אבד מושבות ההיכלות ואהלי השלום לכל אחת ואחת נסמן
ונתנה תיו הוד מה פעל אל המלאכים ישאלו, וירצון בשליחותם ככוכבא
דשביט מרחקים ומסלקים מפל התענוגים, מי שארחותיו עביט [מלשון
ולא יעבטון ארחותם (עיין רש"י יואל ב)] נשארים ברעב ובחרפה בתוך כף
הקלע זבד נשובה עד ה ולא נהיה אבד נקבל רע וטוב באהבה ונלביש לאב
עד בריאת האדמה וכדוריה ארצות ומדינות רבות סביביה בני אדם איש
ללשונו ודתותיה נצנים ופרחים ואפיה נפילת המדינות מרוחותיה נשארת
עומדת והגלגלים מקיפים סביבותיה שיטות השדים והרוחות באויר
שומעים גזרת השם ושולטים בארבעה האבות שהם השור והבור
והמבעה וההבער (עיין זוהר דף קצא ויקרא כה) משתפים עם המלאכים
ועם בני אדם בגמול (חגיגה ט"ז) מברית קדש בורחים הנאמר בו המול
ימול (עיין זוהר לך לך צה: עיין שם, ובתיקון כא ובתיקון ע) חובטים
בבמקלות בצורותם המשנות חוברי חברים ומכשפים מכריעים אותם
בהשפעתם בשמות המכונות התורה הקדושה שומרת אותנו מפל טמאות
הצדקה מצלת ממיתות מגנות נבואה אין לנו חריקת שן האמות על אמה
יחידה, תבונה אין בנו מרירת הצרות איך להשקות הם דנו נסבל עולם עד
יבוא עני בן יחפש בגנזי אביו נזר עטרת נעטר בבו חביב שיר חדש אז נשיר
מלכנו כל אחד ואחד מראה באצבע בשר חתום תורה בלב כל אחד
מלהשכח המות לנצח יבלע פקטרת ריח נביא לבב חכמה להבין תכונת

גופנו ומרחקי פרקיו ועריכות איבריו חיוב הבנתו מועילה לידיעת הבורא המציר אלו היצירות כלם מרפא כל חלי ואיש מכאובות עור ופסח צרוע ונגוע דואג וכואב נאכל לבד לקיום נפשותינו ולמעט תאוות טבענו חזק

מסוד גדלת התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי ז"ל

לכו חזו מפעלות ה התגלות נפלא מסוד גדלת התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי ז"ל רבי שמעון בן יוחאי הבטיח שלא תשתכח תורה מישראל על ידו פמובא בדברי רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קלח): : כשנכנסו רבותינו לפרס ביבנה אמרו: עתידה תורה שתשתכח מישראל ואמר רבי שמעון בן יוחאי שלא תשתכח (נשא קכד): : בהאי חבורא דאיהו ספר הזהר יפקון בה מן גלותא ועתה בוא וראה והבן נפלאות נסתרות של תורתנו הקדושה כי על בן סמך רבי שמעון בן יוחאי עצמו על זה הפסוק כי לא תשכח מפי זרעו כי באמת בזה הפסוק בעצמו מרמז ונסתר סוד הזה שעל ידי זרעו של יוחאי שהוא רבי שמעון בן יוחאי על ידו לא תשתכח התורה מישראל כי סופי תבות של זה הפסוק כי לא תשכח מפי זרעו הם אותיות יוחאי וזה שמרמז ומגלה הפסוק כי לא תשכח מפי זרעו, מפי זרעו דיקא הינו מפי זרעו של זה בעצמו שהוא מרמז ונסתר בזה הפסוק שהוא התנא יוחאי כי על ידי זרעו של יוחאי שמרמז בזה הפסוק בסופי תבות כנ"ל שהוא רבי שמעון בן יוחאי ודע שסוד רבי שמעון בעצמו הוא מרמז בפסוק אחר כי דע כי התנא הקדוש רבי שמעון הוא בחינת (דניאל ד) : עיר וקדיש מן שמיא נחית ראשי תבות שמעון וכו

א - אשרי תמימי דרך

אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה (תהלים קי"ט). דע, כי על ידי התורה נתקבלים כל התפלות וכל הבקשות, שאנו מבקשים ומתפללים והחן והחשיבות של ישראל נתעלה ונתרומם בפני כל מי שצריכין הן ברוחני הן בגשמי. כי עכשו בעוונותינו הרבים חן וחשיבות האמיתי של

ישראל נפל כי עכשו עקר החשיבות והחן הוא אצלם. אבל על ידי התורה, נתעלה החן והחשיבות של ישראל. כי התורה נקראת (משלי ה): "אילת אהבים ויעלת חן" שמעלה חן על לומדיה (ערובין נ"ד). כי איש הישראלי צריך תמיד להסתכל בהשכל, של כל דבר ולקשר עצמו אל החכמה והשכל שיש בכל דבר כדי שיאיר לו השכל, שיש בכל דבר להתקרב להשם יתברך על ידי אותו הדבר. כי השכל הוא אור גדול ומאיר לו בכל דרכיו כמו שכתוב (קהלת ח): "חכמת אדם תאיר פניו". וזה בחינת יעקב כי יעקב זכה לבכורה שהוא ראשית, שהוא בחינת חכמה (תקונים תקון י"ד, זהר משפטים קכ"א): כמו שכתוב (תהלים קי"א): "ראשית חכמה" (בראשית כ"ז). וזה בחינת "ויעקבני זה פעמים", ותרגום אונקלוס: וחכמני. וזה בחינת שמש. כי השכל הוא מאיר לו בכל דרכיו כמו השמש. וזה בחינת (משלי ד): "וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום". וזה בחינת חית לשון חיות (עיין זוהר פנחס רמ"ה: ובתיקונים תיקון ס"ה) כי החכמה והשכל הוא החיות של כל דבר כמו שכתוב (קהלת ז): "החכמה תחיה" וכו'. אך מחמת שאור השכל גדול מאד אי אפשר לזכות אליו כי אם על ידי בחינת נון שהוא בחינת מלכות כמו שכתוב (תהלים ע"ב): "לפני שמש ינון שמו", ופרש רש"י: לשון מלכות. וזה בחינת לבנה כי הלבנה אין לה אור מעצמה כי אם מה שמקבלת מהשמש (זהר ויחי רל"ח). וזהו בחינת מלכות, דלית לה מגרמה כלום אלא מה שמקבלת מן החית, שהיא בחינת חכמה, בחינת שמש כנ"ל ונעשה (ישעיהו ל): "אור הלבנה כאור החמה" אבל מי שאינו מקשר עצמו אל השכל והחכמה והחיות, שיש בכל דבר זה בחינת עשו שבזה את הבכורה כמו שכתוב (בראשית כ"ה): "ויבז עשו את הבכורה" דהינו השכל כנ"ל בחינת (משלי י"ח): "לא יחפץ כסיל בתבונה כי אם בהתגלות לבו" וזה בחינת מלכות הרשעה בחינת לבנה דסטרך אחרא שעליה נאמר (ישעיהו כ"ד): "ויחפרה הלבנה" וכו' (עין תיקון ח) וזה בחינת יצר טוב ויצר הרע. כי היצר טוב נקרא "מסכן וחכם" (קהלת ד), (עיין רש"י ועיין זוהר וישב קע"ט ובמ"ר קהלת ובגדרים ל"ב), בחינת מלכות שהיא בחינת עניה ודלה דלית לה מגרמה כלום כי אם מה שמקבלת מחכמה. ויצר הרע נקרא "מלך זקן וכסיל" (שם) בחינת מלכות דסטרך אחרא שאינה חפצה בחכמה ושכל, בחינת "לא יחפץ כסיל בתבונה" וכו', כנ"ל וצריך כל אחד לתן פח לבחינת מלכות דקדשה להתגבר על מלכות דסטרך אחרא וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ה): לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע. ועל ידי מה נותן פח למלכות דקדשה? על ידי התורה, שהוא עוסק בכח כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, שם: לעולם ירגיז וכו' אי אזיל מוטב, ואם לאו יעסק בתורה. וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (קדושין ל): אם פגע בך מנוול זה, משכהו לבית המדרש. כי על ידי התורה נותן פח למלכות דקדשה. ואזי מקבלת המלכות, שהיא בחינת נחיות מן החכמה, שהיא בחינת ח ונתחבר ונתקשר הח והנ ונעשה אור הלבנה כאור החמה. וכשזה קם, זה נופל (רש"י בראשית כ"ה פסוק כ"ג) ואזי נופל ונתבטל מלכות הרשעה כמו שכתוב (הושע י"ד): "כי ישרים דרכי ה, צדיקים ילכו בם, ופושעים יפשלו בם". הינו על ידי דרכי ה, הינו

התורה על ידי זה הצדיקים, שדבקים במלכות דקדשה הם נתחזקים ומקבלים פת על ידי זה "ופשעים יפשלו בם" בחינת מלכות הרשעה בחינת היצר הרע, שנופל ונכנע על ידי התורה, פני"ל ועל ידי זה נתקבלים כל התפלות והבקשות כי עקר מה שאין נתקבלין הבקשות הוא מחמת שאין להדברים חן ואין נכנסין בלב של זה שמבקשין ממנו כאלו אין בלבו מקום שיכנסו הדברים בלבו מחמת שאין להמבקש חן, שיכנסו הדברים בלבו של זה, שמבקשין ממנו אבל על ידי התורה, שעל ידי זה נתחברין ונתקשרין הנ והח פני"ל, ונעשה חן ועל פן נקראת התורה (משלי ה) : "יעלת חן" ואזי זוכה שדבריו הם דברי חן, ואזי נתקבלין דבריו ובקשותיו כמו מי שמדבר דברי חן שנכנסו הדברים בלב המתבקש דהינו זה שמבקשין ממנו וזה בחינת ת הינו על ידי שנתחברו ונתקשרו החי"ת והנו"ן ונעשה בחינת ח"ן על ידי זה נעשה בחינת ת"ו, שהוא לשון חקיקה ורשימה כמו שכתוב (יחזקאל ט) : "והתוית ת"ו" כי על ידי החן נחקק ונרשם מקום בלב המתבקש לקבל הבקשה כי על ידי החן נתקבלו דבריו נמצא, שבחינת הח"ן חקק מקום בלב זה שמבקשין ממנו כדי שיכנסו דבריו בלבו, ויקבל בקשתו והחקיקה ורשימה זה בחינת ת"ו פני"ל וזהו (קהלת ט) : "דברי חכמים בנחת נשמעים" נחת דיקא, הינו בחינת חן הנ"ל והת הנ"ל ועל ידי זה נעשה אותיות נחת, ואז נשמעים דבריו, ונתקבל בקשתו פני"ל. ועל פן יעקב שהוא בחינת השכל פני"ל על פן זכה לחן, כמו שכתוב (בראשית ל"ג) : "כי חנני אלקים" וכו ועל פן ברך את השבטים בחן, כמו שכתוב (שם) : "הילדים אשר חנו" וכו ובנימין לא היה אז (שם דחא מ"ג) ועל כן ברכו יוסף בחן. כמו שכתוב : "אלקים יחנך בני" (עיין ב"ר וישלח פ ע"ח מקץ פ צ"ב). ודוקא יוסף היה יכול לברכו בחן כי יוסף היה כלול ביותר מבחינת יעקב כמו שכתוב (שם ל"ז) : "אלה תלדות יעקב יוסף" כי הוא היה עקר תולדותיו כי יעקב ויוסף כחדא חשיבי, (עין זוהר וישלח קע"ו : וישב קפ"ב) ועל פן נאמר ביוסף (דברים ל"ג) : "בכור שורו הדר לו" בכור הוא בחינת השכל פני"ל וזהו שורו לשון הסתכלות כי צריכין להסתכל בהשכל שיש בכל דבר פני"ל וזהו הדר לו תרגם אוניקלוס. זיו ליה לשון אור כי השכל מאיר לו בכל דבר אפלו במקום שהיה אפל וחשך, מאיר לו השכל כשזוכה להסתכל על השכל שיש שם בכל דבר ומקרב אותו להשם יתברך וזה פרוש מה שאמר רבה בר בר חנה (בבא בתרא עג) : האי גלא דמטבע לספינתא מתחזי כי צוציתא דנורא חורתא ברישא. פרש רשב"ם : אש לבנה ומלאך מזיק הוא ומחנין ליה באלותא דחקיק עליה "אהיה אשר אהיה". גלא הוא היצר הרע. דמטבע לספינתא, הוא החן והחשיבות, לשון ספון וחשוב (מו"ק כ"ח מאן חשיב מאן ספון) כי היצר הרע רוצה להטביע ולהשפיל, חס ושלום בחינת החן והחשיבות של ישראל, בחינת מלכות דקדשה. ומתחזי כי צוציתא דנורא חורתא ברישא כי מתחלה היצר הרע מתלבש עצמו במצוות, ומטעה את האדם כאלו מסיתו לעשות מצוה וזהו בחינת צוציתא דנורא חורתא אש לבנה אף על פי כן מלאך מזיק הוא ומחנין ליה באלותא דחקיק עליה אהיה וכו הינו שעקר הכנעתו של היצר הרע הוא על ידי התורה שהיא כלה שמותיו של הקדוש ברוך הוא (עיין זוהר פקודי רכ"ו) : כי הלוחות,

אָרְכּוֹ וַיִּי וַרְחֵבּוֹ וַיִּי (בָּבֶא בַתְּרֵא יד) וְזֶהוּ בַחֲנִינַת אֱלֹתָא, דְּהִינּוּ מִקְלוֹת דְּחֻקִּיק עָלֶה אֶהְיֶה וְכוּ הִינּוּ שְׁמוֹת, בַּחֲנִינַת הַתּוֹרָה, שְׁהִיא בַחֲנִינַת וַיִּי וְ הַיִּי הוּא צוֹרֵת מִקַּל וְהִיא כְּלָה שְׁמוֹתֵיו שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִינּוּ שְׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא מְכַנֵּיעַ אֶת הַיִּצָר הָרַע שְׁרוּצָה לַעֲשׂוֹת אֶת הָאָדָם מְשַׁנֵּעַ מִמֶּשׁ, חֵס וְשָׁלוֹם. כִּי בַעַל עֵבֶרָה הוּא מְשַׁנֵּעַ כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (סוֹטָה ג:) אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבֶרָה אֶלָּא אִם כֵּן נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת וְכְמוֹ שְׁהַמְשַׁנֵּעִים צָרִיכִים לְהַכּוֹתָם וְלִשׁוֹם עֲלֵיהֶם שְׁמוֹת כְּמוֹ כֵּן מִמֶּשׁ הַתּוֹרָה שְׁעוֹסְקִין הוּא בַחֲנִינַת מִקְלוֹת וְשְׁמוֹת שְׁבָזָה מִכֵּין וּמְכַנֵּיעִין אֶת הַיִּצָר הָרַע וּמְגַרְשִׁין מִן הָאָדָם אֶת הַשְּׁגָעוֹן וְהַרוּחַ שְׁטוּת שְׁנִכְנַס בּוֹ בַחֲנִינַת וּמְחִינֵן לִיה בְּאֱלֹתָא, דְּחֻקִּיק עָלֶיהָ שְׁמוֹת וְכוּ, כְּנִי"ל (עֵיין מִי"ר קְדוּשִׁים תַּחֲלַת פ כ"ה:). וְזֶהוּ: "אֲשֶׁרִי תְּמִימִי דְרָדָךְ", אֲשֶׁרִי לְשׁוֹן הַסְּתַפְּלוֹת תְּמִימִי דְרָדָךְ בַּחֲנִינַת (בְּרֵאשִׁית כ"ה): "יַעֲקֹב אִישׁ תָּם", שְׁהוּא בַחֲנִינַת הַשְּׁכָל כְּנִי"ל הִינּוּ לְזָפוֹת לְהַסְתַּפֵּל עַל הַשְּׁכָל שֵׁיט בְּכָל דְּבַר שְׁהוּא בַחֲנִינַת "יַעֲקֹב אִישׁ תָּם" זֶה זֹכֵין עַל יְדֵי הַתּוֹרָה. וְזֶהוּ: הַהוֹלְכִים בַּתּוֹרָתָהּ כִּי עַל יְדֵי שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה בְּכַח עַל יְדֵי זֶה נוֹתֵן כַּח לְמַלְכוּת דְּקַדְשָׁה בַחֲנִינַת נוֹי"ן לְקַבֵּל מִן הַשְּׁכָל, שְׁהוּא בַחֲנִינַת חֵי"ת וְאֵזִי נַעֲשֶׂה חוֹן וְנִתְקַבְּלִים דְּבָרֵינוּ כְּנִי"ל וְאֵזִי נִתְעַלָּה הַחוֹן וְהַחֲשִׁיבוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכָל הַתַּפְּלוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת נִתְקַבְּלִים

ב - אִמֵר אֵל הַכְּהֵנִים

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה] וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה: אָמַר אֵל הַכְּהֵנִים בְּנֵי אֶהְרֹן וְאִמְרַתְּ אֲלֵיהֶם: לִנְפֹשׁ לֹא יִטְמָא בְּעַמִּי (וַיִּקְרָא כ"א). אֵיתָא בְּסִפְרָא דְּצִנְיָעוּתָא (עֵיין אַד"ר נִשְׂא ק"ל: וּבֵא"ז הַאֲזִינוּ רַפ"ט פָּרָק ב זֶהר תְּרוּמָה קַעז:) מְנוּקָבָא דְּפָרְדִּשְׁקָא מְשַׁד רֹחָא דְּחֵי לְמַשִּׁיחָא א. כִּי עֶקֶר כְּלִי זֵינוּ שֶׁל מְשִׁיחַ הוּא הַתַּפְּלָה שְׁהוּא בַחֲנִינַת חֵטֵם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (וַשְׁעִיחוּ מִי"ח): "וַתְּהַלְתִּי אֶחָטֵם לְךָ" וּמִשָּׁם עֶקֶר חֵיּוֹתוֹ וְכָל מְלַחְמָתוֹ שְׁיַעֲשֶׂה וְכָל הַכְּבִישׁוֹת שְׁיִכְבֹּשׁ הַכֹּל מִשָּׁם כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שָׁם י"א): "וְהָרִיחוּ בִּירְאֵת ה'" וְכוּ זֶה בַחֲנִינַת חֵטֵם וְזֶה עֶקֶר כְּלִי זֵינוּ כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית מ"ח): "בְּחֶרְבִי וּבְקִשְׁתִּי" וּפְרָשׁ רַש"י: תַּפְּלָה וּבְקִשָּׁה וְכְמוֹ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים מ"ד): "כִּי לֹא בְקִשְׁתִּי אֶבְטַח וְכוּ בְּאַלְהִים הִלְלֵנוּ" (עֵיין בִּי"ב קכ"ג) בַּחֲנִינַת: "תְּהַלְתִּי אֶחָטֵם לְךָ" ב. וְזֶה הַכְּלִי זֵין צָרִיךְ לְקַבֵּל עַל יְדֵי בַחֲנִינַת יוֹסֵף, הִינּוּ שְׁמִירַת הַבְּרִית כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים מ"ה): "חֲגוֹר חֶרֶבְךָ עַל גֵּרְדִּי" (עֵיין זוֹהַר וַיְחִי ר"מ: תְּהִלִּים קל"ב). וְכְמוֹ שְׁכַתּוּב "מִפָּרִי בְטָנְךָ אֲשִׁית לְכֶסֶף לְךָ" זֶה בַחֲנִינַת מְשִׁיחַ, בַּחֲנִינַת תַּפְּלָה "אִם יִשְׁמְרוּ בְּנֵיךָ בְּרִיתִי", הִינּוּ עַל יְדֵי בַחֲנִינַת יוֹסֵף וַיִּוֹסֵף שְׁשֹׁמֵר אֶת הַבְּרִית נָטַל אֶת הַבְּכוֹרָה, שְׁהוּא בַחֲנִינַת עֲבוּדַת הַתַּפְּלָה בַחֲנִינַת פִּי שְׁנִים. כִּי הַתַּפְּלָה הוּא פִּי שְׁנִים שְׁנִים שֵׁיט בְּהֶם שְׁבַחוּ שֶׁל מְקוֹם וּשְׂאֵלַת צָרְכֵינוּ (עֵיין בְּרֵכוֹת ל"א) וְהוּא בַחֲנִינַת (תְּהִלִּים

קמ"ט) : "וחרב פיפיות בידם" בחינת שתי פיות, בחינת פי שנים (בפ ויחי) כי היא תלוי בשמירת הברית. [נעל כן יוסף בשביל שזכה לבחינת תפלה, שהיא בחינת "תהלתי אחרים" בחינת חיות הנמשך מנוקבא דפרדשקא פנ"ל, על כן נקרא בן פורת יוסף, שהם בחינת תרפ"ו אורות שהם שבעה שמות : ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, קס"א, קנ"א, קמ"ג, שעולין תרפ"ו, שמקבל מנוקבא דפרדשקא, כי פרדשקא בגימטריא תרפ"ו] ג. ומי שזכה לחרב הזה צריך לידע איך ללחם עם החרב שלא יטה אותה לימין או לשמאל ושיהא קולע אל השערה ולא יחטא. וזה אי אפשר אלא על ידי בחינת משפט כי משפט הוא עמודא דאמצעיתא (הקדמה שניה לתיקונים דף י"ז) : הינו שקולע עם כלי זינו אל המקום הצריך ואינו מטה לימין ולא לשמאל, אלא לאמצע וזה בחינת (תהלים קי"ב) : "ויכלכל דבריו במשפט" ובשביל זה קבל יוסף את הבכורה דוקא מייעקב כמו שכתוב (בראשית מ"ח) : "ואני נתתי לך" וכו' אני דיקא, שהוא בחינת משפט וזה (תהלים פ"א) : "כי חק לישראל הוא", בחינת ברית כמו שכתוב : "חק בשארו שם" "משפט לאלהי יעקב" הינו שצריך יוסף לקבל זאת החרב מבחינת משפט כדי שיכלכל דבריו במשפט וזה (תהלים ע"ב) : "משפטיך למלך תן" ד. ו על ידי מה זוכה לבחינת משפט ? על ידי צדקה שעל ידי צדקה או חזין במדת המשפט, כמו שכתוב (דברים ל"ג) : "צדקת ה עשה ומשפטיו". וכמו שכתוב (תהלים צ"ט) : "משפט וצדקה ביעקב" וכו' כי צדקה הוא על ידי משפט כמו שכתוב (שם ע"ה) : "אלהים שופט, זה ישפיל וזה ירים" שמוריש לזה, ומעשיר לזה ו כשנותן צדקה הוא בבחינת זה ישפיל, שמחסר ממונו ובבחינת וזה ירים, שמעשיר לעני נמצא, שאוחז על ידי זה במדת משפט. ובשביל זה צריך להפריש צדקה קדם התפלה (בבא בתרא י ובשלחן ערוך ארח חיים סימן צ"ב סעיף י) כדי שיוכל לכלכל דבריו במשפט שיהא קולע אל השערה ולא יחטא וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (בבא בתרא כג) : למה נתן יעקב את הבכורה ליוסף ? בשביל שכלכל אותו. משל לבעל הבית שגדל יתום בתוך ביתו וכו'. כמו שכתוב (בראשית מ"ז) : "ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו לחם לפי הטף" (יחזקאל כ"א) : כמו "הטף אל דרום" [לשון דבור] "לפי הטף", הינו שהיה שגורה תפלתו בפיו על ידי הצדקה ועל ידי הצדקה שעשה נתן לו יעקב, שהוא בחינת משפט את הבכורה שהוא בחינת תפלה כמו שכתוב : "ואני נתתי לך שכם" אני דיקא, שהוא בחינת משפט. ה. ועקר של המחשבות זרות הם על ידי קלקול המשפט כי משפט הוא בחינת ענין (בראשית י"ד) כמו שכתוב : "ויבאו אל עין משפט" זה בחינת (דברים ל"ג) : "עין יעקב" ו על ידי קלקול משפט בא קלקול לענין, כמו שכתוב (דברים ט"ז) : "כי השחד יעור עיני חכמים" זה בחינת מחשבות זרות שבתפלה, שהם ענין דמכסין על ענין כמו שכתוב (איכה ג) : "ספתה בענן לך" וכו' (עין תיקונים תיקון כ"א דף נ) : ולעתיד שיתקן בחינת משפט, כמו שכתוב (ישעיהו א) : "ציון במשפט תפדה" אזי יתעבר ענין דמכסין על עינא (שם נ"ב) : "כי עין בעין יראו בשוב ה ציון" ובשביל זה נקרא יוסף (בראשית מ"ט) "בן פרת עלי עין". ו. וצריך כל אחד לכון בתפלתו, שיקשר עצמו לצדיקים שבדור כי כל צדיק שבדור הוא בחינת משה משיח

כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ, שֶׁהַצְּדִיקִים קוֹרִין זֶה לָזֶה מֹשֶׁה, כְּמוֹ מֹשֶׁה שֶׁפִּיר קָאֻמְרֵת (שבת ק"א:) וּמֹשֶׁה זֶה בְּחִינַת מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מ"ט): "עַד כִּי יָבֵא שִׁילֵה" דָּא מֹשֶׁה מְשִׁיחַ (זוהר בראשית כ"ה: כ"ז) וְכָל תְּפִלָּה וְתַפְּלָה שֶׁכָּל אֶחָד מִתְּפִלָּל הוּא בְּחִינַת אֵיבָר מֵהַשְּׂכִינָה, שֶׁהֵם אַבְרֵי הַמְּשֻׁכָּן שְׂאִין שׁוּם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יְכוּל לְאַעְלָא שְׂיָפָא בְּשִׂיפָא כָּל חַד לְדוּכְתִּיָּה אֶלָּא מֹשֶׁה בְּלַחוּד וּבְשִׁבִיל זֶה צָרִיד לְהַבִּיא וּלְקַשֵּׁר כָּל הַתְּפִלוֹת לְצַדִּיק הַדּוֹר כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ל"ט): "וַיָּבִיאוּ אֶת הַמְּשֻׁכָּן אֶל מֹשֶׁה" וְהוּא יוֹדֵעַ לְאַעְלָא שְׂיָפָא בְּשִׂיפָא וְלַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ קוֹמָה שְׁלֵמָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁם מ): "וַיִּקָּם מֹשֶׁה אֶת הַמְּשֻׁכָּן" (עֵיין זוהר פקודי רל"ח:). וְכָל הַתּוֹרָה שְׂאָדָם לוֹמֵד לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת כָּל הָאוֹתוֹת הֵם נִיצוּצֵי נְשָׁמוֹת וְהֵם נִתְּלַבְּשִׁים בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, וְנִתְּחַדְּשִׁים שֶׁם בְּבְחִינַת עֵבֹר כְּמוֹבָא בְּגִלְגּוּלִים שֶׁכָּל הַנְּשָׁמוֹת בָּאִים בְּתוֹךְ הַמַּלְכוּת בְּבְחִינַת עֵבֹר וְנִתְּחַדְּשִׁים שֶׁם וְזֶהוּ (תְּהִלִּים י"ט): "הַשְּׂמִים מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֱלֹהִים", הֵינּוּ הַתּוֹרָה שֶׁהוּא אֵשׁ וַיְמִים, הֵינּוּ בְּחִינַת הַנְּשָׁמוֹת וּבָאִים בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבוֹד אֱלֹהִים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ס"ו): "שִׁמּוֹ כְּבוֹד תִּהְלֶתוּ", בְּחִינַת: "תִּהְלֶתִי אַחֲטָם לְךָ" (נ"א נקרא כְּבוֹד מִצֵּאתִי), עַל שֶׁם שֶׁהִיא מְלַבְּשֶׁת [בְּכַת"י אוֹתָם] אוֹתָנוּ כִּי רַיּוֹחַן קָרָא לְמֵאֲנִיָּה מְכַבְּדוֹתָא (שבת קי"ג) וְעַל יְדֵי זֶה נִקְרָאת כְּבוֹד אֱלֹהִים וְהוּא מְאִירִין זֶה לָזֶה הַנְּשָׁמוֹת מְאִירִין לְהַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת הַעֲלָאת מִן נוֹקְבִין וְהַתְּפִלָּה מְאִירָה לְהַנְּשָׁמוֹת בְּבְחִינַת חֲדוּשִׁין שֶׁהִיא מְחַדְּשֶׁת אוֹתָם בְּבְחִינַת עֵבֹר וְהַנְּשָׁמוֹת הַמְּלַבְּשִׁין בְּתַפְּלָה, הַמוֹבָאוֹת לְצַדִּיק שֶׁבְּדוֹר, הֵם בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים מ"ה): "בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ מוֹבָאוֹת לְךָ" אֲמַר רַבֵּה בַר בַּר חֲנָה: זְמַנָּא חֲדָא הֵנָּה קְאָזְלִין בְּסַפִּינְתָא, וְחֲזִין הוּא כְּנֹרָא דִּיתְבָּא לִיהַּ חֲלֵתָא אַגְבִּיָּה, וְקִדְחָה אַגְמָא עֲלוּיָה סְבָרִין גְּבַשְׁתָּא הוּא, וְסִלְקִין וְאִפִּין וּבְשִׁלִּין אַגְבִּיָּה. וְכַד חָס גְּבִיָּה אֶתְהַפִּיד, וְאִי לָאו דִּהוּהּ מְקַרְבָּא סַפִּינְתָא, הוּא טְבַעֲיָן (בְּבָא בְּתָרָא עג): פְּרוּשׁ רַשְׁבַּ"ם: דִּיתְבָּא חֲלֵתָא אַגְבִּיָּה שֶׁהִיא חוֹל נִקְבָץ עַל גְּבוּ: וְקִדְחַ עֲשָׂבִים עַל חוֹל: וְסְבָרִין גְּבַשְׁתָּא הִיא אִי הֵים הִיא. וְזֶה שֶׁאֲמַר רַבֵּה בַר בַּר חֲנָה: חֲזִין לְהַאי כְּנֹרָא וְכוּ כִּי בְּגִלוּתָנוּ, כְּבִיכּוֹל, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּהַסְתֵּרַת פָּנִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ל): "הַסְתֵּרֶת פְּנֵיךָ", שֶׁהוּא בְּחִינַת רַחֲמִים וּפְנֵה עָרַף שֶׁהוּא בְּחִינַת דִּין וְכָל תְּפִלוֹתֵינוּ וּבִקְשָׁתֵנוּ עַל זֶה שֶׁפְּנֵה עָרַף אֵלֵינוּ, שְׂיַחֲזֹר אֶת פְּנֵינוּ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁם פ"ו): "פְּנֵה אֵלַי" וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּמִדְבָר ו): "יֵאָר הַפְּנִי" וְכִשְׁאָנוּ רוֹאִים אַרְךְ הַגְּלוּת וּבְכָל יוֹם אֲנַחְנוּ צוֹעְקִים אֵלָיו וְאֵינָם נוֹשְׁעִים וַיֵּשׁ מֵעַמְּנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁטוּעִים, חָס וְשָׁלוֹם, בְּלָבָם, שֶׁכָּל הַתְּפִלוֹת הֵם לְרִיק אֲבָל בְּאֵמֶת כָּל הַתְּפִלוֹת הַצְּדִיקִים שֶׁכָּל דּוֹר וְדוֹר הֵם מַעֲלִים אוֹתָם, וּמְקִימִים אוֹתָם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וַיִּקָּם מֹשֶׁה אֶת הַמְּשֻׁכָּן" וּמַעֲלִין כָּל שְׂיָפָא וְשִׂיפָא לְדוּכְתִּיָּה וּבוֹנִין קוֹמְתָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה מֵעַט מֵעַט עַד שְׂיַשְׁתַּלֵּם שְׁעוֹר קוֹמְתָה אֲזַי יָבֹא מְשִׁיחַ, דָּא מֹשֶׁה וַיִּשְׁלִים אוֹתָהּ, וַיִּקָּם אוֹתָהּ בְּשִׁלְמוֹת וְזֶה פְּרוּשׁ: חֲזִינָא לְהַאי כְּנֹרָא הוּא בְּחִינַת צַדִּיק הַדּוֹר, הַנִּקְרָא דָּג (עֵיין מֵאוּרֵי אוֹר עֵרֶךְ דָּג וּבְזוּהַר וִיקְרָא מ"ב וּבְדָף רע"ח:) זֶה בְּחִינַת מֹשֶׁה מְשִׁיחַ דִּיתְבָּא לִיהַּ חֲלֵתָא אַגְבִּיָּה הֵינּוּ הַתְּפִלוֹת שְׂאָנוּ מִתְּפִלָּלִים עַל זֶה, שֶׁכְּבִיכּוֹל פְּנֵה עָרַף אֵלֵינוּ יִתְבָּא לִיהַּ הֵינּוּ: "וַיָּבִיאוּ אֶת הַמְּשֻׁכָּן אֶל מֹשֶׁה" כִּי צָרִיד לְהַבִּיא וּלְקַשֵּׁר אֶת הַתְּפִלָּה לְהַצְּדִיק שֶׁבְּדוֹר וְקִדְחֵי עֲלֵה אַגְמָא הֵינּוּ

הנשמות הבאים עם התפלה בחינת "בתולות אחריה רעותיה" וכו כי הנשמות הן נקראין עשבין כמו שכתוב (יחזקאל ט"ז) : "רבה בצמח השדה נתתיד" וסברין יבשתא הוא הינו שהתפלות אינם עושים פרות אבל באמת אינו כן, אלא סלקין ואפיין ובשלין הינו כל התפלות סלקין ועולין וכל מה שמרבין בתפלה, נבנה השכינה ביותר ומכינה את עצמה לזווג וזה אפיין ובשלין כי אפיה ובשול הם הכנה לאכילה, לבחינת זווג כמו שכתוב (בראשית ל"ט) : "כי אם הלחם אשר הוא אוכל" כשישתלם קומה של כל השכינה הינו על ידי רב התפלות יכמרו רחמיו, ויתהפך מדת הדין למדת הרחמים וזה כד חס הינו כפאשר יכמרו רחמיו גביה אתהפך, הינו שיתהפך מדת הדין למדת הרחמים ואי לא הוי מקרבין לספינתא הינו : "למעני למעני אעשה זאת" (ישעיהו מ"ח) כדאיתא במדרש (ויקרא כ"ז) "מי הקדימני ואשלים לו" מי עשה לי מזוזה קדם שנתתי לו בית וכו נמצא, שכל מעשים טובים שלנו וכל התפלות הכל מאתו ואין ראוי לחשב לקבל שכר על שום דבר. ואף על פי שגראה, שעל ידי תפלתנו ותורתנו יהיה הגאולה אף על פי כן צריכין אנחנו לחסדו, שבחסדו יגאל אותנו אי לא מקרבין לספינתא זה בחינת חסד כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (קידושין פ"ב) הספנין רבן חסידים אי לא חסדו, טבעיין, חס ושלוס, בגלות וזה פרוש : אמור אל הכהנים, בחינת תפלה כמו שכתוב (דברים כ"ו) : "את ה האמרת היום" כהנים הם בחינת תורה בחינת נשמות כנ"ל כמו שכתוב (מלאכי ב) : "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה" וכו אהרן בחינת משפט, כמו שכתוב (שמות כ"ח) : "ונשא אהרן את משפט בני ישראל" (חסר וצ"ל) כי צריך לזה בחינת משפט כנ"ל ואמרת אליהם, ואמרת דייקא (מצאתי בכת"י המועתק מכת"י רבינו ז"ל) כי צריך להביא כל התפלות לבחינת משה משיח (חסר וצ"ל) והוא יקים [אותם כמ"ש וביאו את המשכן אל משה ויקם משה] את המשכן (מכת"י) והוא יקים את המשכן וזה פרש רש"י : להזהיר הגדולים על הקטנים הינו צדיק הדור, שהוא בחינת משה מאור הגדול יזהיר ויאיר את התפלה, שהיא בחינת מאור הקטן (עיין זוהר פקודי רל"ח) ולנפש לא יטמא בעמיו הינו על ידי שמירת הברית כנ"ל כמובא בזהר (עיין זוהר ויקרא ט"ו) : עיין זוהר פקודי רס"ג רס"ד ועיין ת"כ פ"ט) עקרא דיצרא בישא על ערין והיא עקרא דמסאבותא ו כשישמר את הברית, זוכה לבחינת תפלה כנ"ל וזוכה לבחינת "תהלתתי אהטם לד" כי עקר הריח תלוי בטהרה כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (סוטה מח) : משבטלה הטהרה בטלה הריח (שם מט) שאמר : ריחא דחנוניתא אני מריח. אמר ליה :

בני, טהרה יש בך

אמר רבה בר בר חנה: לדידי חזי לי ההיא אקרוקתא, דהוי פאקרא דהגרוניא. ואקרא דהגרוניא כמה הוי? שתין בתי! אתא תנינא בלעה. אתא פושקנצא ובלעה לתנינא, וסליק יתיב באילנה. תא חזי כמה נפיש חיליה דאילנא רשב"ם: אקרוקתא צפרדע: פאקרא דהגרוניא גדול היה פאותה כרד: ואקרא דהגרוניא כמה הוי? שתין בתי תלמודא קאמר לה: אתא תנינא רבה קאמר לה: פושקנצא עורב נקבה הנה מי ששומע נגינה ממנגן רשע קשה לו לעבודת הבורא. וכששומע ממנגן כשר והגון, אזי טוב לו כמו שיתבאר כי הנה קול הנגינה נמשכת מן הצפרים כדאיתא במדרש (ויקרא רבה, טז). מפני מה מצרע טהרתו תלויה בשתי צפרים חיות טהורות? יבוא קלניא ויכפר על קלניא. כי נלקה מחמת קולו שדבר לשון הרע. נמצא, מי שהוא כשר נמשכת הנגינה שלו מן השתי צפרים חיות טהורות (ויקרא נג): ש השתי צפרים הנ"ל, יונקים מאתר דנביאים ינקין לקד נקרא המנגן חזן מלשון חזון, הינו לשון נבואה כי לוקח הנגינה מאתר דנביאים ינקין וכשהמנגן הוא רשע אזי הוא לוקח הנגינה שלו מצפרים אחרות שבקלפה וכתוב בזהר: כי הצפרים שבקלפה יונקין מדי המלכות. וכד אתפלג ליליא כדין פרוזא פריז: "כצפרים האחוזות בפת, כהם יוקשים בני אדם" (זוהר ויחי רי"ז: ועיין בע"ח שער הקליפות פ"ב). והתקון הוא שיוכל לשמע נגינה מכל אדם הוא על ידי שילמד בלילה תורה שבעל פה הינו גמרא שהיא בחינת לילה כדאיתא במדרש (שחר טוב תהלים יט), כשהיה משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה, לא היה יודע מתי יום ומתי לילה, רק על ידי זה כשהיה לומד תורה שבכתב, היה יודע שהוא יום, וכשילמד תורה שבעל פה, היה יודע שהוא לילה נמצא, שהתורה שבעל פה היא בחינת לילה וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין כד): "במחשכים הושיבני" זה תלמוד בבלי וזה (בראשית א): "ולחשך קרא לילה" הינו על ידי שילמד ש"ס יתקן השית עיזקאין שבקנה, שמהם יוצא הקול וזהו (איכה ב): "קומי רני בלילה" הינו שתהיה תקומה להרנה הינו על ידי הלילה שהיא גמרא ש"ס אף כשלומד שלא לשמה, הינו בשביל שיתקרא רבי הלמוד אינו בחשיבות כל כך וכשלומד בלילה חוט של חסד נמשך עליו (חגיגה יב): ומגן עליו שלא יזיק לו המחשבה הנ"ל ואיתא בכתבי האר"י ז"ל כי צפרים שבקלפה הם מחין שבמלכות דקלפה והשתי צפרים חיות טהורות, הם בנגן המלכות דקדשה לפיכך נשתבח דוד לפני שאול (שמואל א ט"ז): "ויודע נגון" כי הנגינה היא בנגן המלכות לקד ראוי הוא למלכות וזה שכתוב אצלו (תהלים ע"ח): "מאחר עלות הביאו" הינו מאחר הפיניקות, הינו נצח והוד כי הם מניקין לנביאים והם בנגן המלכות וזה שאמר רבה בר בר חנה: לדידי חזי לי ההיא אקרוקתא. ופרש רשב"ם: צפרדע, הינו צפור דעה (עיין תדא"ר פ"ז ועיין בכוונות האריז"ל על ענין דם צפרדע) דהוי כי אקרא דהגרוניא מלשון "קרא בגרון" (ישעיהו נ"ח) הינו שהנגינה נמשכת ממנו ואקרא דהגרוניא כמה הוי? שתין בתי. הינו על ידי מה תתקן בחינת קרא בגרון? על ידי שתין בתי, הינו על ידי שתין מסכתות ופרש רשב"ם: תלמודא קאמר לה, הינו שילמד תלמוד אתא תנינא בלעה ופרש ר"ש: רבה קאמר לה הינו על ידי שילמד שלא לשמה, יבלע אותה הנחש וזה

שְׁפָרַשׁ רִשְׁבִּיִּים, רַבָּה קָאָמַר לָהּ הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׁיִלְמוּד בְּשִׁבִיל שְׂיִתְקַרְא רַבִּי
אֶתָּא פּוֹשְׁקִנְצָא וּפְרִישׁ רִשְׁבִּיִּים: עוֹרֵב הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׁיִלְמוּד בְּלִילָה, מְלָשׁוֹן
עֲרֵבִית (עֵינן רִשְׁבִּי עִירוּבִין כִּיב דִּיָּה שְׁמִשְׁכִּים וּמַעֲרִיב) וּבִלְעָה הֵינּוּ וַיִּמְגֹן
עָלָיו מִן הַנְּחֹשׁ הַנִּזְכָּר לְעִיל וְסָלִיק יְתִיב בְּאֵילָנָא פֶּרֶשׁ הַמְּהַרְשֵׁי"א, שֶׁהוּא
בְּחִינַת אַבְרָהָם שֶׁפְּתוּב אֶצְלוֹ (בְּרֵאשִׁית כ"א): "וַיִּטֵּעַ אֲשָׁל" שֶׁהוּא בְּחִינַת
חֶסֶד הֵינּוּ שֶׁהַחוּט שֶׁל חֶסֶד שֶׁנִּמְשָׁךְ עָלָיו מִגֹּן עָלָיו מִן הַנְּחֹשׁ הַנִּיל תָּא חֲזִי
כַּמָּה נְפִישׁ חִילִיָּה דְאֵילָנָא הֵינּוּ שֶׁרַבָּה מִתְמִיָּה אֶת עֲצָמוֹ שֶׁכָּל כָּךְ גָּבַר עָלֵינוּ
חֶסֶדוֹ, שֶׁאֶפְלוּ עַל זֶה יָכוֹל לְהִגֹּן וּבָזָה יְתִישֵׁב הַסְּמִיכוּת שֶׁל הַמְּשָׁנָה (אָבוֹת
פָּרָק א). עֲשֵׂה לָךְ רַב, וְקִנְיָה לָךְ חֵבֵר, וְהוּי דָן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת כִּי עַל
יְדֵי שְׁשׁוּמֵעַ הַנְּגִינָה כְּנִיל הוּא מְתַקֵּן בְּנֵן הַמְּלָכוּת שֶׁלוֹ וְזֶה עֲשֵׂה לָךְ רַב,
הֵינּוּ שְׂיִתְקֹן בְּחִינַת מְלָכוּת וְזֶה עַל יְדֵי קִנְיָה לָךְ חֵבֵר הֵינּוּ עַל יְדֵי קִנְיָה,
שֶׁהַקּוֹל יוֹצֵא מִמֶּנּוּ שֶׁמְחַבֵּר הַשְּׁנֵי כְּרוּבִים לְהִיּוֹת פְּנִים בְּפְנִים "כְּמַעַר אִישׁ
וְלוֹיּוֹת" (מְלָכִים א ז) בְּזִמְן שְׂיִשְׂרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם (עֵין בְּבֵא בְּתֵרָא
צַט וּבְרִשְׁבִּיִּים שִׁם) וְאֲזִי כְּשֶׁיִּתְקֹן בְּחִינַת מְלָכוּת שֶׁלוֹ וְיִוְכַל לְמַשֵּׁל בְּכָל מָה
שְׂיִרְצָה וְיִוְכַל לְהַמִּית לָזֶה וּלְהַחֲיֹת לָזֶה וְנִמְצָא עוֹלָם חֵרֵב לָזֶה אָמַר: וְהוּי
דָן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת שְׂצָרִיךְ לְדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת כִּי אֵין
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חִפָּץ בְּחֵרֶבֶן הָעוֹלָם "כִּי לֹא לְתַהוּ בְּרָאָה, לְשַׁבֵּת יִצְרָה"
(יִשְׁעִיָּה מ"ה) וּבְשִׁבִיל זֶה מְרַגְלָא בְּפוּמָא דְאֵינְשֵׁי עֲכָשׁוּ לּוֹמַר שֶׁהַחֲזִנִּים הֵם
שׁוֹטִים, וְאֵינִם בְּנֵי דְעָה כִּי עֲכָשׁוּ מְלָכוּת דְקִדְשָׁה בְּגָלוּת וְעַל כֵּן הַנְּגִינָה
שֶׁהִיא נִמְשַׁכֶּת מֵאַתֵּר דְנְבִיאִים מִבְּחִינַת מַחִין וְדַעַת דְמְלָכוּת דְקִדְשָׁה
וְעֲכָשׁוּ שֶׁהַמְּלָכוּת בְּגָלוּת, וְעַל כֵּן הַנְּגִינָה נִפְגְּמַת וְעַל כֵּן הַחֲזִנִּים הֵם בְּלֹא
דַעַת כִּי אֵין לָהֶם כַּח עֲכָשׁוּ לְהַמְשִׁיךְ הַנְּגִינָה מִשְׂרָשָׁה שֶׁבְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא
בְּחִינַת מַחִין וְדַעַת שֶׁל מְלָכוּת דְקִדְשָׁה, כְּנִיל אֲבָל לְעַתִּיד שְׂיִתְעַלָּה מְלָכוּת
דְקִדְשָׁה וְיִהְיֶה "הָ לְמִלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ" אֲזִי תִתְעַלָּה וְתִשְׁלַם הַנְּגִינָה
בְּבְחִינַת דַעַת דְמְלָכוּת דְקִדְשָׁה שֶׁמִּשָּׁם נִמְשַׁכֶּת הַנְּגִינָה כְּנִיל וְזֶהוּ (תְּהִלִּים
מ"ז): "כִּי מִלְךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, זָמְרוּ מִשְׁכִּיל" כִּי אֲזִי כְּשִׂיָּהִי הָ לְמִלְךְ
עַל כָּל הָאָרֶץ וְיִתְעַלָּה מְלָכוּת דְקִדְשָׁה אֲזִי: "זָמְרוּ מִשְׁכִּיל", הֵינּוּ שֶׁהַחֲזִנִּים
הַמְּזַמְרִים יִהְיוּ בְּדַעַת וּבְשִׁכָּל עַל יְדֵי שְׂיִתְעַלָּה מְלָכוּת דְקִדְשָׁה וְיִקְבְּלוּ
הַנְּגִינָה מִשְׂרָשָׁה שֶׁבְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת דַעַת וּמַחִין שֶׁל מְלָכוּת דְקִדְשָׁה
כְּנִיל [שִׁיךְ לְעִיל] (עֵינן פְּסָחִים נ: וְעֵינן זוֹהַר וִיחִי רִי"ט) "כִּי גָדַל מֵעַל שָׁמַיִם
חֶסֶדְךָ" (תְּהִלִּים ק"ח) שָׁמַיִם הוּא בְּחִינַת קוֹל, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב: "מִשְׁמַיִם
הַשְּׁמַעַתְךָ קוֹלְךָ" כִּי עַל יְדֵי הַחֶסֶד הֵינּוּ בְּחִינַת חוּט שֶׁל חֶסֶד, הַנִּמְשָׁךְ עַל יְדֵי
שְׁלוּמִד תּוֹרָה בְּלִילָה עַל יְדֵי זֶה נִתְתַּקֵּן הַקּוֹל כְּנִיל וְזֶהוּ: "כִּי גָדוֹל מֵעַל
שָׁמַיִם חֶסֶדְךָ" כְּנִיל הַשְּׁתֵי צְפָרִים דְקִדְשָׁה, שֶׁמִּשָּׁם הַנְּבוּאָה נִמְשַׁכֶּת, הֵם
בְּנֵן מְלָכוּת דְקִדְשָׁה וְעַל כֵּן הַעֲמַדַת מִלְךְ הִיא עַל פִּי נְבוּאָה כְּכָל מְלָכוּת
בֵּית דָּוִד שֶׁהִיא עַל פִּי נְבוּאָה וְהַנְּבוּאָה נִמְשַׁכֶּת מִן הַכְּרוּבִים שֶׁהֵם בְּחִינַת
שְׁתֵּי צְפָרִים הַנִּיל שֶׁהֵם בְּנֵן מְלָכוּת דְקִדְשָׁה כְּנִיל מֵאַחַר עֲלוֹת הַבֵּיאוֹ, הֵינּוּ
מֵאַחַר הַמִּינִיקוֹת כִּי הֵם יִנְקִין לְנְבִיאִים וְכֹו כְּנִיל וְזֶהוּ "מֵאַחַר עֲלוֹת" הֵינּוּ
שְׁדוּד הַמִּלְךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם הִיא יָכוֹל לְתַקֵּן וּלְהַעֲלוֹת גַּם הַנְּגִינָה שְׂאֵינוֹ
מֵאָדָם כְּשֶׁר לְהַעֲלוֹתָהּ אֶל הַקְּדוּשָׁה וְזֶהוּ: "מֵאַחַר עֲלוֹת הַבֵּיאוֹ" הֵינּוּ גַם
הַנְּגִינָה, שֶׁהִיא מֵאַחֲרֵי הַקְּדוּשָׁה בְּבְחִינַת "מֵאַחַר עֲלוֹת", מֵאַחַר הַמִּינִיקוֹת
כִּי הַנְּגִינָה דְקִדְשָׁה הוּא מֵאַתֵּר דְנְבִיאִים יִנְקִין וְהַנְּגִינָה שְׂאֵינוֹ בְּקִדְשָׁה הִיא

בחינת מאחר עלות, מאחורי הקדשה ודוד המלך, עליו השלום, היה יכול לתקן נגינה זו גם כן ועל ידי זה נתעלה מלכות דקדשה כנ"ל וזהו: "מאחר עלות הביאו לרעות בינקב" וכו' על ידי זה זכה למלכות כנ"ל

ד - אנכי ה אלהיך

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] אנכי ה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים (שמות כ) א. כשאדם יודע שכל מארעותיו הם לטובתו זאת הבחינה היא מעין עולם הבא כמו שכתוב (תהלים נ"ו): "בה אהלל דבר באלהים אהלל דבר" (עין ברכות ד"ס ע"ב) וזאת הבחינה היא מעין עולם הבא כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (פסחים נ:): "ביום ההוא יהיה אהד" וכו' והקשו: וכי האידנא לאו הוא אהד? ותראו חכמינו, זכרונם לברכה. האידנא מברכין על הטובה הטוב והמטיב ועל הרעה דין אמת ולעתיד כלו הטוב והמטיב שיהיה שם ה ושם אלקים אחדות אחד ב. וזאת הבחינה אי אפשר להשיג אלא כשמעלה בחינת מלכות דקדשה מהגלות מבין העכו"ם כי עכשו המלכות והממשלה להעכו"ם ובשביל זה נקראים עבודת אלילים שלהם בשם אלהים כי יונקים מבחינת מלכות הנקרא אלהים כמו שכתוב (תהלים ע"ד): "אלהים מלכי מקדם" וכשמעלין בחינת מלכות מבין העכו"ם אזי נתקיים (שם מ"ז): "כי מלך כל הארץ אלהים" ג. ואי אפשר להשיב המלוכה להקדוש ברוך הוא אלא על ידי ודוי דברים לפני תלמיד חכם על ידי זה מתקן ומעלה בחינת מלכות לשרשה וזהו (הושע י"ד): "קחו עמכם דברים" זהו ודוי דברים, זה בחינת מלכות כמו דבר אחד לדור (סנהדרין ח) דבר, לשון מנהיג ומושל ושובו אל ה שיתקנו ויעלו את הדברים, את בחינת מלכות, בחינת אלהים אל ה הינו כנ"ל וזהו: "בה אהלל דבר, באלהים אהלל דבר" הינו שידע, שכל מארעותיו, כלם לטובתו ויברך על כל הדברים הטוב והמטיב ד. וכשידע כל זאת נקרא ידיעה שלמה כי עקר הדעת הוא אחדות של חסד וגבורה (כמובא בכתבי האריז"ל) זה נקרא דעת הינו שלא יחלק בין חסד לדין, ויברך על כלם "הטוב והמטיב" וזה נקרא: "ה אהד ושמו אהד" כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה שלעתיד יהיה אחדות גמור, שיהיה כלו הטוב והמטיב וזה ה אהד ושמו זה בחינת אלהים מלכות, כמו שכתוב (שמואל ב ח): "ויעש דוד שם" אהד גימטריא אהבה הינו הן ה שהוא רחמים הן שמו שהוא בחינת אלהים, בחינת דין כלם לטובתך מחמת אהבה שהקדוש ברוך הוא אוהב אותך כמו שכתוב (משלי ג): "את אשר יאהב ה יוכיח" וכתוב (עמוס ג): "רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה, על כן אפקוד עליכם עוונותיכם" ה. ועוונותיו של אדם הם על עצמותיו כמו שכתוב (יחזקאל ל"ב): "ותהי עונותם חקוקה על

עצמותם" וְכַל עֲבָרָה יֵשׁ לָהּ צָרוּף אוֹתִיּוֹת וְכִשְׁעֵבֶר אֵיזָה עֲבָרָה, אֲזִי נֶחֱקַק צָרוּף רַע עַל עֲצֻמוֹתָיו וְעַל יָדָי זֶה מְכַנֵּס בְּחִינַת הַדְּבוּר שֶׁל הַלְּאוּ הִזָּה שְׁעֵבֶר, בְּתוֹךְ הַטְּמָאָה הֵינּוּ שְׂמֵכְנִיס בְּחִינַת מַלְכוּת שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּבַר אֶחָד לְדוֹר הוּא מְכַנֵּס אוֹתָהּ בְּתוֹךְ הָעֲפוּ"ם, וְנוֹתֵן לָהֶם מְמִשְׁלָה לְמִשָּׁל, אִם עֵבֶר עַל דְּבוּר שֶׁל הַלְּאוּ לֹא יִהְיֶה לָּךְ (שְׁמוֹת כ) אֲזִי מַחְרִיב הַצָּרוּף הַטּוֹב שֶׁל הַדְּבוּר וּבּוֹנֶה צָרוּף רַע וְנֶחֱקַק הַצָּרוּף הִזָּה עַל עֲצֻמוֹתָיו, וְנוֹקֵם בּוֹ כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִרְמְיָהוּ ה) : "עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִטּוּ אֵלַי" וְכַתִּיב (תְּהִלִּים ל"ד) : "תְּמוֹתַת רָשָׁע רָעָה" וְעַל יָדָי וְדוּי דְּבָרִים יוֹצֵא מֵעֲצֻמוֹתָיו הָאוֹתִיּוֹת הַחֻקוּקִים עֲלֵיהֶם וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם הַדְּבוּר שֶׁל הַדְּבוּר כִּי הַדְּבוּר יוֹצֵא מֵעֲצֻמוֹתָיו כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שֵׁם ל"ה) : "כָּל עֲצַמְתִּי תֵּאֱמָרְנָה" וּמַחְרִיב הַבְּנֵן וְהַצָּרוּף הָרַע וּבּוֹנֶה מֵהֶם מַלְכוּת דְּקֻדְשָׁה וְזֶה שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנִס לְבִרְכָּה (סוּטָה ז) : בְּשַׁעַה שֶׁהִלְכוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר, הָיוּ עֲצֻמוֹתָיו שֶׁל יְהוּדָה מְגֻלְגְּלוֹן עַד שְׂאֲמָר מֹשֶׁה : "שְׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה" שֶׁבִקֵּשׁ מֹשֶׁה מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂיִזְכֹּר לְיְהוּדָה הַדְּבוּרִי שֶׁהִתְנַדָּה וְכֵן הָיוּ לִיָּה וְזֶה דְּוֹקָא עֲצֻמוֹתָיו הָיוּ מְגֻלְגְּלוֹן עַל שֵׁם : "וַתְּהִי עֲוֹנוֹתֶם חֻקוּקָה עַל עֲצֻמוֹתֶם" וְעַל יָדָי הַדְּבוּרִי נִתְתַקְּנוּ וְעָלוּ כָּל חַד לְדוֹכְתִּיָּה וְיְהוּדָה זֶה בְּחִינַת מַלְכוּת רְמוֹ, שֶׁבְּחִינַת מַלְכוּת נִתְתַקְּנוּ עַל יָדָי וְדוּי דְּבָרִים וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יָדָי מֹשֶׁה, שְׂזָכֵר מֹשֶׁה הַדְּבוּרִי כִּי כֵן צָרִיךְ, שְׂיִהְיֶה הַדְּבוּרִי לְפָנָי תִּלְמִיד חָכֵם וְכָל תִּלְמִיד חָכֵם הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ מֹשֶׁה שְׁפִיר קֶאֱמַרְתָּ (שֶׁבֶת ק"א) : וּבְזֶה שְׂזָכֵר מֹשֶׁה הַדְּבוּרִי נַעֲשֶׂה כְּאֵלוֹ הַתְּנֻדָּה עֲכָשׁוּ לְפָנָי מֹשֶׁה וְעַל יָדָי זֶה נִתְתַקְּנוּ בְּחִינַת מַלְכוּת וְנֶחֱרַב הַצָּרוּף הָרַע שֶׁנֶּחֱקַק עַל עֲצֻמוֹתָיו וְזֶה בְּחִינַת הַחֲזָרַת הַמַּלְכוּת לְשֶׁרֶשֶׁה כִּי שֶׁרֶשׁ הַמַּלְכוּת הוּא אֵשׁ כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנִס לְבִרְכָּה (סִנְהֶדְרִין קא) : לְמָה טַעַה נְבַט ? שְׂרָאָה שְׂיִצָּא אֵשׁ מֵאֲמָתוֹ וְהִתּוֹרָה נִקְרָאת אֵשׁ, שְׂמִשֵּׁם הַמַּלְכוּת כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִרְמְיָהוּ כ"ג) : "הַלּוֹא כֹה דְּבָרִי כְּאֵשׁ" וְכַתִּיב (מִשְׁלִי ח) : "בֵּי מַלְכִים יִמְלְכוּ" וְעַקֵּר הַתּוֹרָה הִם הַתִּלְמִידֵי חֲכָמִים כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנִס לְבִרְכָּה (מִכּוֹת כב) : כְּמָה טַפְּשָׁאֵי דְקִימָא מְקַמֵּי סִפְר תּוֹרָה, וְלֹא קִימָא מְקַמֵּי צוּרְבָּא מְדַרְבְּנָן וְזֶהוּ (בְּמִדְבָּר ל"א) : "כָּל דְּבַר אֲשֶׁר יָבֵא בְּאֵשׁ תִּעֲבִירוּ בְּאֵשׁ" דְּבַר זֶה בְּחִינַת מַלְכוּת שְׂנִמְשָׁךְ בְּתוֹךְ הַטְּמָאָה בְּתוֹךְ חֲמִימוֹת הַיָּצָר כְּמוֹ (קְדוּשִׁין פא) : נוֹרָא בֵּי עֲמָרִם תִּעֲבִירוּ בְּאֵשׁ תִּקּוּנוֹ עַל יָדָי אֵשׁ הֵינּוּ וְדוּי דְּבָרִים לְפָנָי תִּלְמִיד חָכֵם כְּפִי"ל וְזֶה לְשׁוֹן עֲבָרָה שֶׁהַצָּרוּף שֶׁל עֲבָרָה עוֹבֵר בְּתוֹךְ עֲצֻמוֹתָיו מֵעֵבֶר אֶל עֵבֶר וְיִמְצֹנָה לְשׁוֹן הַתְּחַבְּרוֹת כְּשֶׁעוֹשֶׂה חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת שֶׁל מְצוּוֹת, (וַיִּקְרָא רַבָּה כא) : אֲזִי נִתְחַבְּרוּ שְׂבָרֵי עֲצֻמוֹתָיו כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים ל"ד) : "שׁוֹמֵר כָּל עֲצֻמוֹתָיו" ז. וְזֶה פְּרוּשׁ (מִשְׁלִי ט"ז) : "חֲמַת מְלָךְ מִלְּאֲכֵי מוֹת" כִּי חֲמַתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁבִיל הַמַּלְכוּת שֶׁהִשְׁפִּיל עַל יָדָי עוֹנוֹתָיו "וְאִישׁ חָכֵם יִכְפָּרְנָה" הֵינּוּ בְּחִינַת תִּלְמִיד חָכֵם, בְּחִינַת מֹשֶׁה הוּא יִכְפֹּר לוֹ (מִיכָה ז) וְזֶהוּ : "וְעֵבֶר עַל פֶּשַׁע לְשֶׁאֲרִית" לְמִי שְׂמִשִּׁים עֲצֻמוֹ כְּשִׁירִים (רֵאשׁ הַשְּׁנָה יז) : נִמְצָא, כְּשֶׁבֵּא לְפָנָי תִּלְמִיד חָכֵם וּמוֹצִיא כָּל צְרוּפָיו לְפָנָי הַתִּלְמִיד חָכֵם וְהַתִּלְמִיד חָכֵם הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה שְׂמִשִּׁים עֲצֻמוֹ כְּשִׁירִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּמִדְבָּר י"ב) : "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מֵאֲדָ" וְעַל יָדָי זֶה נִקְרָא אִישׁ חָכֵם כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (אִיּוֹב כ"ח) : "וְהַחֲכָמָה מֵאִן תִּמְצָא" (עֵין סוּטָה כא) : וּבְזֶה יֵשׁ כַּח לְתִלְמִיד חָכֵם לְכַפֵּר כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר : וְאִישׁ חָכֵם

יִכְפָּרְנָה וּבִשְׁבִיל זֶה כְּשֶׁהִתְפַּלֵּל מִשֶּׁה עַל חֲטָא הֶעֱגַל אָמַר (שְׁמוֹת ל"ב). "אִם תִּשָּׂא חֲטָאתֶם, וְאִם אֵין מִחְנֵי נָא" כִּי זֶה מִן הַנִּמְנָע שֶׁלֹּא יָבֹא לְאָדָם אֵיזָה גְדֻלוֹת, כְּשֶׁשׁוֹמֵעַ שְׁמִסְפָּרִין שְׁבָחוּ כָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁמִּלְדָּד גְּדוֹל מִשְׁבַּח וּמִפָּאָר אֶת הָאָדָם אֲזִי בּוֹדָאֵי מִן הַנִּמְנָע, שֶׁלֹּא יָבֹא לוֹ אֵיזָה גְדֻלוֹת אֲבָל צָרִיךְ לָזֶה בְּטוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו וְחִמְרֵיֹתָיו אֲזִי יְכוֹל הָאָדָם, לִשְׁמַע שְׁבָחוּ וְלֹא יָבֹא לוֹ שׁוּם גְּדֻלוֹת כְּמוֹ מִשֶּׁה רַבְּנוּ שָׂרָאָה כְּתוּב בַּתּוֹרָה: "וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה", "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה" וַיִּשְׂרָאֵל קוֹרְאִין בְּכָל יוֹם בַּתּוֹרָה שְׁבָחוּ שֶׁל מֹשֶׁה וְהוּא בְּעֶצְמוֹ מְסַפֵּר לָהֶם שְׁבָחָיו וְלֹא הָיָה לְמֹשֶׁה שׁוּם הִתְפָּאָרוֹת וְגְדֻלוֹת מְזֶה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנֹ מְאֹד" וּבּוֹדָאֵי עַל יְדֵי עֲנֻתָנוֹתוֹ הָיָה כַּח בֵּיד מִשֶּׁה לְכַפֵּר עׁוֹן הֶעֱגַל וְזֶה שֶׁטָּעַן מֹשֶׁה: "וְאִם אֵין" הֵינּוּ "אִם לֹא תִשָּׂא חֲטָאתֶם" בְּזֶה אִתָּהּ מִרְאָה שְׂאִין לִי כָּל כָּד עֲנִיוֹת, שְׂאוּכָל לְכַפֵּר לָהֶם עׁוֹן הֶעֱגַל בְּכֵן בְּקִשְׁתִּי "מִחְנֵי נָא" כְּדִי שֶׁלֹּא אֲכַשֵּׁל בְּגְדֻלוֹת שְׂאֵנִי רוֹאֶה וְשׁוֹמֵעַ בְּכָל עֵת סְפוּר שְׁמִי וְשְׁבָחִי בַּתּוֹרָה כִּי מִי יוּכַל לַעֲמֹד בְּזֶה שֶׁיִּשְׁמַע סְפוּר שְׁבָחוּ וְלֹא יִתְגָּאֶה אִם לֹא עֲנֹ גְדוֹל וְאִם אֲנִי עֲנֹ צָרִיךְ לָךְ שֶׁתִּשָּׂא חֲטָאתֶם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב "וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע לְשִׂאֲרֵית" וְכוּ וְזֶה (דְּבָרִים ל"ג): "וַיְהִי בִישְׂרוֹן מִלְדָּד" הֵינּוּ שְׁמִלְכוֹת עֵלֶּה לְשׁוֹרְשָׁה כְּמוֹ שְׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ל"ז): "וַעֲנִיִּים יִרְשׁוּ אֶרֶץ" וְאֶרֶץ הִיא דִּינָא דְּמִלְכוּתָא כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (אֵיּוֹב כ): "וְאֶרֶץ מִתְּקוּמָמָה לוֹ" ח. וְזֶהוּ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (סוֹטָה כא). מְשַׁל לְאַחַד, שֶׁהָיָה מְהִלְדָּד בְּדֶרֶךְ בְּאִישׁוֹן לִילָה וְאַפְלָה וּמִתְגִּירָא מִן הַקּוֹצִים וּמִן הַפְּחָתִים וּמִחֲתִיָּה רְעָה וּמִלְסָטִים וְאֵינּוּ יוֹדַע בְּאֵיזָה דֶּרֶךְ מְהִלְדָּד וְכוּ כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁכָּל הַמְּדוֹת רְעוֹת וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן נִמְשָׁכִין מֵאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת, מֵאַרְבַּע מְרוֹת כְּמוֹבָא בְּמִשְׁנַת חֲסִידִים. עֲצָבוֹת וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן נִמְשָׁכִין מִדּוּמָם תְּאֻוֹת רְעוֹת וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן נִמְשָׁכִין מִצוּמַח דְּבָרִים בְּטָלִים וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן נִמְשָׁכִין מִחֵי גְאֻנָה וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן נִמְשָׁכִין מִמְדַּבֵּר וּמִי שְׂרוּצָה לִילְדָּד בְּדֶרֶךְ הַקֶּדֶשׁ צָרִיךְ לְשַׁבֵּר כָּל הַמְּדוֹת רְעוֹת וַיִּסְפֹּר לְפָנָי הַתְּלָמִיד חֲכָם הֵינּוּ וְדוּי דְּבָרִים וְהַתְּלָמִיד חֲכָם יִפְרֹשׁ וַיִּבְרַר לוֹ דֶּרֶךְ לְפִי שֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ וַיֵּשׁ שֶׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת בְּהִתְקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים שֶׁעַל יְדֵי שֶׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת אֵלוֹ נִתְתַּקֵּן הַכֹּל וְאֵלוֹ הֵם הַשְּׁלוֹשָׁה בְּחִינּוֹת הַבְּחִינָה הַרְּאִשׁוֹנָה. כְּשֶׁרוֹאֶה אֶת הַצַּדִּיק, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעֵיָהוּ ל): "וְהָיָה עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיד" וְזֹאת הַבְּחִינָה מִבְּטָלַת הַמְּדוֹת רְעוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִשְׁנֵי הַיְסוּדוֹת: דּוּמָם צוּמַח הֵינּוּ עֲצָבוֹת וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן, וְתְאֻוֹת רְעוֹת כִּי צַדִּיק הַדּוֹר נִקְרָא אִם עַל שֵׁם שֶׁהוּא מֵינִיק לְיִשְׂרָאֵל בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ וְהַתּוֹרָה נִקְרָאת חֵלֶב כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) : "דָּבֵשׁ וְחֵלֶב תַּחַת לְשׁוֹנֶךָ" וְזֶה אֲנִי רוֹאִים בְּחוּשׁ כְּשֶׁהִתִּינוּק הוּא בְּעֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת כְּשֶׁרוֹאֶה אֶת אֲמוֹ הוּא נִתְעוֹרֵר בְּזִרְיוֹת גְּדוֹל לְקִרְאָת אֲמוֹ הֵינּוּ לְשֶׁרֶשׁוֹ גַּם אֲנִי רוֹאִים בְּחוּשׁ כְּשֶׁהִתִּינוּק עוֹסֵק בְּדְבָרֵי שְׁטוֹת שֶׁלוֹ אֵף עַל פִּי שֵׁיֵשׁ לוֹ תְּאֻנָּה גְּדוֹלָה לָזֶה אֵף עַל פִּי כֵּן כְּשֶׁרוֹאֶה אֶת אֲמוֹ הוּא מְשַׁלִּיךְ כָּל תְּאֻוֹתָיו אַחֵר כְּתִפּוֹ וּמוֹשֵׁךְ אֶת עֲצָמוֹ לְאֲמוֹ נִמְצָא, שְׁנֵתִּבְטָלִין הַמְּדוֹת רְעוֹת שֶׁל שְׁנֵי הַיְסוּדוֹת: דּוּמָם צוּמַח עַל יְדֵי הַסְּתַפְּלוֹת פְּנֵי הַצַּדִּיק וְזֶהוּ וּמִתְגִּירָא מִן הַקּוֹצִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת צוּמַח וּפְחָתִים שֶׁהוּא בְּחִינַת דּוּמָם וּכְשֶׁנִּזְדַּמֵּן לוֹ אֲבוּקָה שֶׁל אוֹר זֶה תְּלָמִיד חֲכָם, שֶׁהוּא אֲבִיק בְּאוֹר הַתּוֹרָה וְעַל יְדוֹ נִצּוֹל מִמְּדוֹת רְעוֹת שֶׁל שְׁנֵי יְסוּדוֹת: דּוּמָם צוּמַח וְאֵז נִצּוֹל מִן הַקּוֹצִים וּמִן הַפְּחָתִים הַבְּחִינָה הַשְּׁנִיָּה: הַצַּדִּיקָה שְׁנוֹתָן לְתִלְמִיד חֲכָם שֶׁעַל

יְדִי זֶה נִצּוּל מִמִּדּוֹת רְעוֹת שֶׁל שְׁנֵי יְסוּדוֹת : חֵי מְדַבֵּר שֶׁהוּן בְּחִינַת חַיָּה רְעָה וְלִסְטִים שֶׁהוּן דְּבָרִים בְּטָלִים וְנֶאֱמָר וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן כִּי עַל יְדֵי דְבָרִים בְּטָלִים וְלִשׁוֹן הָרַע, בָּא עֲנִיּוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ד) : "כִּי מֵתוּ כָּל הָאֲנָשִׁים", זֶהוּ עֲנִיּוֹת (נֹדָרִים סד : קְדוּשֵׁין מט) : גַּם בְּגֵאוּהוּ אִמְרוּ (ע"ש וְעֵיין סוּכָה כ"ט : וְעֵיין מַגִּילָה י"ג : בְּרִש"י ד"ה וְאִם הִגִּיס) : סִימָן לְגִסוֹת הָרוּחַ עֲנִיּוֹת וְעַל יְדֵי צְדָקָה נִתְעַשֵּׂר כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (גְטִין ז) : אִם שְׁלָמִים וְכֵן רַבִּים וְכֵן נִגּוּזוֹ וְעָבַר וְעֲנִיתִיךָ לֹא אֶעֱנֶךָ, שׁוֹב אֵין מֵרְאִין לוֹ סִימָנֵי עֲנִיּוֹת וְזֶהוּ, כִּיּוֹן שֶׁעָלָה עֲמוּד הַשַּׁחַר, נִצּוּל מִחַיָּה רְעָה וּמִלִּסְטִים עֲמוּד הַשַּׁחַר רָמַז לְצְדָקָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעֵיהוּ נ"ח) : "כִּי תִרְאֶה עָרִם וְכִסִּיתוֹ וְכוּ, אֲזִי יִבְקַע כְּשַׁחַר אוֹרְךָ" נִמְצָא, עַל יְדֵי צְדָקָה נִצּוּל מִמִּדּוֹת רְעוֹת שֶׁל שְׁנֵי יְסוּדוֹת : חֵי מְדַבֵּר שֶׁהֵם בְּחִינַת חַיָּה רְעָה וְלִסְטִים הַבְּחִינָה הַשְּׁלִישִׁית : כְּשֶׁמִּתְנַדֵּה וְדוּי דְבָרִים לְפָנֵי תַלְמִיד חֶכֶם שֶׁעַל יְדֵי זֶה הִתְלַמֵּד חֶכֶם מְדַרְיָךְ אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְפִי שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ וְזֶה הִגִּיעַ לְפָרֶשֶׁת דְּרָכִים וְאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (שֶׁם סוּטָה) : זֶה תַלְמִיד חֶכֶם וְיוֹם הַמִּיתָה זֶה בְּחִינַת וְדוּי דְבָרִים לְפָנֵי תַלְמִיד חֶכֶם וְדוּי, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (סְנֵהֲדָרִין מג) : כָּל הַמוֹמְתִין מִתְנַדְּדִין וְזֶה נִקְרָא פְּרִשֶׁת דְּרָכִים כִּי הִתְלַמֵּד חֶכֶם מִפְּרִישׁ לוֹ דֶּרֶךְ לְפִי שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ אֲזִי נִצּוּל מִכָּל כִּי קֹדֶם שֶׁהִתְנַדֵּה אֵף עַל פִּי שֶׁהָיָה אֶצֶל הַתַּלְמִיד חֶכֶם וְנָתַן לוֹ מִמּוֹן עֲדִין אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּאִיזֵהוּ דֶּרֶךְ הוּא מְהַלֵּךְ כִּי "יֵשׁ דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי אִישׁ וְאַחֲרֵיתָהּ דְּרָכֵי מוֹת" (מְשָׁלֵי י"ד) אֲבָל כְּשֶׁהִגִּיעַ לְפָרֶשֶׁת דְּרָכִים, זֶה תַלְמִיד חֶכֶם וְיוֹם הַמִּיתָה הֵינּוּ וְדוּי דְבָרִים לְפָנֵי תַלְמִיד חֶכֶם אֲזִי נִצּוּל מִכָּל ט. וְזֶה בְּכָל פֶּעַם שֶׁבָּא אֶצֶל תַּלְמִיד חֶכֶם וּמִסְפָּר לְפָנָיו כָּל לְבוֹ וְהִתְלַמֵּד חֶכֶם הוּא בְּחִינַת מִשָּׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵין כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב : "וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא" וְעַל יְדֵי זֶה אֵתָּה נִכְלָל בְּאֵין סוּף וְזֶה בְּחִינַת (עֵיין תִּיקוּן כ"א וְתִיקוּן ס"ד) זֶרְקָא דְּאֲזַדְרִיקַת לְאַתֵּר דְּאֲתַנְטִילַת מִתַּמָּן שֶׁתַּחֲזִיר אֶת הַמַּלְכוּת לְאֵין סוּף שֶׁהוּא רְצוֹן שֶׁבְּכָל הַרְצוֹנוֹת כִּי הַמַּלְכוּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹתִיּוֹת הַדְּבוּרִים כָּל אוֹת וְאוֹת מְלַבֵּשׁ בָּהּ רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁרְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הָיָה שֶׁזֵּאת הָאוֹת יִהְיֶה לָּהּ תִּמּוּנָה כְּזוֹ וְאוֹת אַחֲרֵת יִהְיֶה לָּהּ תִּמּוּנָה אַחֲרֵת נִמְצָא, שֶׁרְצוֹנוֹת, הֵינּוּ תִּמּוּנוֹת אוֹתִיּוֹת הֵם הַתְּגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ וְכָל אֵלוֹ הַרְצוֹנוֹת, הֵינּוּ הַתִּמּוּנוֹת נִמְשָׁכִין מִרְצוֹן אֵין סוּף, שֶׁאֵין בּוֹ תִּמּוּנָה וְכָל הַדְּבָרִים וְהַיִּשּׁוּת שֶׁבְּעוֹלָם הֵם מִהֲאוֹתִיּוֹת, הֵינּוּ מִמַּלְכוּת כִּי יִשּׁוּת הוּא מַחְמַת הַמַּלְכוּת שֶׁרְצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁיִּתְגַּלֶּה מַלְכוּתוֹ בְּעוֹלָם וְעַל יְדֵי זֶה בָּרָא אֶת הָעוֹלָם מֵאֵין לֵישׁ וְכָל הַרְצוֹנוֹת, הֵינּוּ הַתִּמּוּנוֹת, וְכָל הַיִּשּׁוּת, הֵינּוּ בְּחִינַת מַלְכוּת מְקַבְּלִים חַיּוּתָם מִרְצוֹן אֵין סוּף כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מַגִּלָּה לא) : בְּכָל מְקוֹם שֶׁאֵתָּה מוֹצֵא גְדֻלָּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵינּוּ מַלְכוּתוֹ, הֵינּוּ רְצוֹנוֹת שֶׁם אֵתָּה מוֹצֵא עֲנֻתָנוֹתוֹ, הֵינּוּ רְצוֹן אֵין סוּף וְזֶה בְּחִינַת הַתְּפִשּׁוּת הַגִּשְׁמִיּוֹת. כִּי כְּשֶׁרוֹצֵה לְהַכְּלִיל בְּרְצוֹן אֵין סוּף צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת הַיִּשּׁוּת שְׂלוֹ וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהָר (חֶלֶק ב פח) : שֶׁהִסְתַּלְקוּת מִשָּׁה בְּשִׁבְתָּ בְּשִׁעְתָּא דְּמִנְחָה שְׂאֵז הַתְּגַלּוֹת רַעְוָא דְּרַעְוִין שֶׁהוּא בְּחִינַת רְצוֹן אֵין סוּף שֶׁכָּל הַרְצוֹנוֹת מְקַבְּלִין חַיּוּתָם מִמֶּנּוּ וְזֶה מַחְמַת שֶׁבַט מִשָּׁה כָּל יִשּׁוּתוֹ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ט"ז) : "וְנַחֲנוּ מֵה'" וְזֶה פְּרוּשׁ : (דְּבָרִים ל"ד) : "וַיִּקְבַּר אוֹתוֹ בְּגֵיא" זֶה בְּחִינַת אֵין כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעֵיהוּ מ) : "כָּל גֵּיא יִנְשָׂא" בְּבִאֲרָךְ

מוֹאָב" זֶה בְּחִינַת מַלְכוּת שְׂדוּד בֵּא מִמוֹאָב שֶׁנִּסְתַּלַּק מִשֶּׁה בְּתוֹךְ אֵין סוּף בְּתוֹךְ רְצוֹן שֶׁבְּרָצוֹנוֹת, בְּתוֹךְ רַעְוֵא דְרַעְוִין שֶׁהוּא בְּחִינַת רְצוֹן אֵין סוּף הַמְּלַבֵּשׁ בְּרָצוֹנוֹת, בְּתַמוּנוֹת אוֹתִיּוֹת, בְּבְחִינַת מַלְכוּת כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב: "בְּכָל מְקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא גְדֻלְתּוֹ" הֵינּוּ מַלְכוּת בְּחִינַת רַעְוִין "שֶׁם אַתָּה מוֹצֵא" רַעְוֵא, רְצוֹן אֵין סוּף וְזֶה "מוֹל בֵּית פְּעוֹר" כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (מְדַרְשׁ אֶגְדָּה, מוֹבָא בְּתוֹסְפוֹת סוּטָה יד): לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ פְּעוֹר עַל שֶׁם שְׁפוּעַר פִּיּוֹ כִּי כְּשֶׁפּוֹגֵמִין בְּמַלְכוּת אֲזִי יֵשׁ לוֹ כַּח לְפַעַר פִּיּוֹ בְּצַרוּפִים רַעִים אֲבָל מִשֶּׁה שֶׁתִּקַּן מִדַּת הַמַּלְכוּת עַל יְדֵי זֶה לֹא הָיָה יְכַלֵּת בְּיַד פְּעוֹר לְפַעַר פִּיּוֹ וְזֶה: "וְלֹא יָדַע אִישׁ", אֲפֹלוּ מִשֶּׁה לֹא יָדַע כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (סוּטָה יד) כִּי נִתְבַּטַּל לְגַבֵּי אֵין סוּף וְכָל זֶה הָיָה בְּמוֹתוֹ אֲבָל בְּוֹדָאֵי גַם בְּחִיּוֹ הָיָה לוֹ הַתַּפְּשׁוּטוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת וְהָיָה מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאוֹר אֵין סוּף. אֲבָל הַהַתַּפְּשׁוּטוֹת הָיָה בְּבְחִינַת (יַחְזָקָא ל א): "וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב" כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה בְּעַבּוֹדָתָנוּ כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב: וְאָבִית תְּהַלֵּה מְגוּשֵׁי עֶפֶר, מְקָרוּצֵי חֲמֹר וּבִשְׂבִיל זֶה צָרִיד שֶׁלֹּא יִשְׁאַר כֵּן אֲלָא עַד עַת שֶׁיָּבֹא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצָמוֹ וְיִטַּל נִשְׁמָתוֹ וְזֶה שֶׁאֵנּוּ רוֹאִים, שֶׁלְּפַעְעָמִים נִתְּלַהֵב אָדָם בְּתוֹךְ הַתַּפְּלָה וְאוֹמֵר כְּמָה תִּבּוֹת בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוֹל זֶה בְּחִמְלַת הַעֲלִיּוֹ שֶׁנִּפְתַּח לוֹ אוֹר אֵין סוּף וְהָאִיר לוֹ וּכְשֶׁרוֹאֶה אָדָם הַתְּנוּצָצוֹת הַזֹּאת אֵף עַל גַּב דְּאִיהוּ לֹא חֲזִי מִזְלִיָּה חֲזִי (מְגִלָּה ג) תִּכְף נִתְּלַהֵב נִשְׁמָתוֹ לְדַבְּקוֹת גְּדוֹל לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאוֹר אֵין סוּף וּכְשֶׁעוֹר הַתְּגִלוֹת אֵין סוּף לְפִי מִנְּן הַתִּבּוֹת שֶׁנִּפְתַּחוּ וְהַתְּנוּצָצוֹ כָּל אֵלוֹ הַתִּבּוֹת אוֹמֵר בְּדַבְּקוֹת גְּדוֹל וּבְמַסִּירַת נַפְשׁוֹ וּבְבִטּוֹל כַּחוֹתָיו וּבְשַׁעָה שֶׁנִּתְבַּטַּל לְגַבֵּי אֵין סוּף אֲזִי הוּא בְּבְחִינַת: "וְלֹא יָדַע אִישׁ" שֶׁאֲפֹלוּ הוּא בְּעֲצָמוֹ אֵינּוּ יוֹדַע מַעֲצָמוֹ אֲבָל זֹאת הַבְּחִינָה צָרִיד לְהִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב כְּדִי שֶׁיִּתְקַים יִשׁוּתוֹ נִמְצָא כְּשֶׁהוּא בְּבְחִינַת וְשׁוֹב אֲזִי צָרִיד לְהִרְאוֹת גַּם לְדַעְתּוֹ כִּי מִתְחַלֶּה, בְּשַׁעַת דְּבִקּוֹת הָיָה נִתְבַּטַּל הַדַּעַת כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב: "וְלֹא יָדַע אִישׁ" וּכְשֶׁהוּא בְּבְחִינַת וְשׁוֹב, שֶׁשָּׁב לְיִשׁוּתוֹ אֲזִי שָׁב לְדַעְתּוֹ וּכְשֶׁשָּׁב לְדַעְתּוֹ, אֲזִי הוּא יוֹדַע אַחַדוֹת הָאֵין סוּף וְטוֹבוֹ וְאֲזִי אֵין חֲלוֹק בֵּין הַלְּאֵלִים בֵּין מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרְחָמִים כִּי בְּאֵין סוּף אֵין שִׁיָּד, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, שְׁנוּי רְצוֹן כִּי הַשְּׁנוּיִים אֵינּוּ אֲלָא בְּשְׁנוּי הַתְּמוּנוֹת אֲבָל עַל יְדֵי הַדְּבִקּוֹת שֶׁל אָדָם בְּאֵין סוּף שֶׁשֶׁם אֵין שְׁנוּי רְצוֹן, כִּי שֶׁם רְצוֹן פְּשׁוּט וְאַחַר כֵּן נִשְׁאַר בּוֹ רְשִׁימוֹ מֵאַחַדוֹת הַזֹּאת וְאַחַר כֵּן נַעֲשֶׂה בְּבְחִינַת וְשׁוֹב אֲזִי הַרְשִׁימוֹ מֵרְאָה לְדַעַת שֶׁיָּדַע שֶׁכָּלוּ טוֹב וְכָלוּ אַחַד. וְזֶה שֶׁאָמַר מִשֶּׁה לְדוֹרוֹ (דְּבָרִים ד) "אַתָּה הִרְאָתָּ לְדַעַת כִּי הוּא הָאֱלֹהִים" כִּי מִשֶּׁה הוּא בְּחִינַת אֵין וְדוֹרוֹ הַדְּבוּקִים אֵלָיו רְאוּי לָהֶם לְדַעַת הֵינּוּ לְהָאִיר לְדַעַת, בְּחִינַת אֵין סוּף, בְּחִינַת רַעְוֵא דְרַעְוִין בְּחִינַת: הוּא הָאֱלֹהִים וְזֶה פְּרוּשׁ: אָמַר רַבָּה בַּר בַּר חֲנָא: זִימְנָא חֲדָא הָוָה קְאָזְלִינָן בְּסַפִּינְתָא, וְחֲזִינָן הַהוּא כּוֹרָא דִּיתְבָּא לִיָּה אֲכָלָה טִינָא בְּאוּסִיָּה, וּמִתָּה (כ"ה גי ה"י ח בגמ, וכ"ה בדברי רבינו ז"ל להלן בפירוש המאמר) וְאִידְחוּהוּ מִיָּא, וְשִׁדְוִהוּ לְגוּדָא, וְחָרוּב מִינִיָּה שִׁיתִין מְחוּזִי, וְאֲכָלוּ מִינִיָּה שִׁיתִין מְחוּזִי, וּמְלָחוּ מִינִיָּה שִׁיתִין מְחוּזִי, וּמְלָאוּ מְחַד גְּלִגְלָא דְעִינָא תִּלְתַּת מְאָה גְּרַבֵּי מִשְׁחָא. וְכִי הַדְּרוֹן לְבִתְרַ תְּרִיסַר יָרְחֵי שְׁתָּא, חֲזִינָן דְּהָוָה קָא מְנַסְרֵי מְגַרְמִיָּה מְטַלְלָתָא, וְיַהֲבֵי לְמַבְנִינְהוּ הַנֶּדֶךְ מְחוּזִי (בְּבֵא בְּתָרָא עג): רַשְׁבִּי"ם: כּוֹרָא דָּג: אֲכָלָה טִינָא שְׂרָץ קָטָן: בְּאוּסִיָּה בְּנַחֲרִיו שֶׁל דָּג נִכְנַס הַשְּׂרָץ: וְאִידְחוּהוּ מִיָּא הַדִּיחוּהוּ

המים והשליכוהו ליבשה כדרך ים, שאינו סובל דבר מת: חרבו מיניה שיתין מחוץ שהשליכוהו המים על ששים כרפים ושברן כלם, שהיה גדול כל כך: ואכלו מיניה שיתין מחוץ בעודנו לח: ומלחו מיניה שיתין מחוץ אחרים, שהיו רחוקין משם, מלחו מיניה ונשאוהו למקומן: מחד גלגלא דעינא מגלגל עינו לקחו שמן תלת מאה גרבי: הנה מנסרי לבנות מעצמות הדג אותן מחוץ שהפיל פרוש: ספינה לשון חשיבות, בחינת מלכות שרבה בר בר חנא חקר בשכלו אודות המלכות איך בני ישראל מעלין אותה האי כורא ישראל מכנין בשם דגים כמו שכתוב (בראשית מ"ח): "וידגו לרב בקרב הארץ" דיתבי ליה אכלא טינא בנחיריו זה בחינת תפלתן של ישראל כמו שכתוב (ישעיהו מ"ח): "ותהלתי אחטם לך" ש נתערב שרץ, הינו טמאה בתפלתו ועבודתו ובלבל אותו ולא היה יכול איש הישראלי הזה לעבד עבודתו תמה מה עשה האיש הזה? עשה שלש בחינות הנ"ל הינו התקשרות להצדיק ונתינת הצדקה וודוי דברים וזה פרוש: ומתה, ואידחיהו מיא, ושדיוהו לגודא והזכיר השלש בחינות מעילא לתתא ו מתה זה בחינת ודוי דברים כמו שכתוב: "כל המומתין מתודין" ואידחיהו מיא זה בחינת צדקה כמו שכתוב (קהלת י"א) "שלח לחמך על פני המים" וכתוב (ישעיהו ל"ב): "אשריכם זורעי על כל מים" ושדיוהו לגודא הצדיק נקרא גודא, לשון גדר שהוא גודר פרוצותיהן של ישראל (יחזקאל כ"ב, ישעיהו נ"ח) (מגילה י"ג) וזה: ושדיוהו לגודא, שהקריב את עצמו לצדיק ועל ידי שלש בחינות אלו וחרוב מיניה שיתין מחוץא שעל ידי המיתה, הינו ודוי דברים העלה את המלכות מבין הסטרא אחרא והצדיק הורה לו את הדרך הישר כמו שכתוב בהפטרת בראשית (ישעיהו מ"ב): "אחריב הרים וגבעות" רמז על חרבן ממשלת העכו"ם "והולכתי עורים בדרך לא ידעו" זה בחינת שהצדיק הורה לו דרך ישר זה בחינת פרשת דרכים כנ"ל ושיתין מחוץא, רמז על עליית המלכות דכתיב בה (שיר השירים ו): "ששים המה מלכות" ואכלו מינה שיתין מחוץא רמז על שני מדות רעות של חי מדבר שעל ידו בא עניות כנ"ל ועל ידי צדקה מתקן אותם וימשיך שפע וזה: אכלו מיניה ושיתין מחוץא רמז על בחינת ששים גבורים, שממשם בא פרוצות כמו שאמרו (ברכות לג): גבורות גשמים ומלחו מינה שיתין מחוץא זה רמז על תקון שני מדות רעות דומם צומח על ידי קרבתו להצדיק כי הצדיק הוא "ברית מלח עולם" גם עצבות ותאוות באים מדמים עכורים ו על ידי מלח פולט הדמים רעים ושיתין מחוץא זה רמז על ששים אותיות שבברכת כהנים שהם ביד הצדיק כמו שכתוב (משלי י) "ברכות לראש צדיק" ומלאו מחד גלגלא דעינא תלת מאה גרבי משחא גרבי משחא, זה בחינות הדעת כי "שמן משחת קדש" (שמות ל), זה בחינת שכל ו תלת מאה, זה בחינת משה שהוא בחינת מה שהצדיק מקטין את עצמו, בבחינת מה בשלש בחינות צריך להקטין את עצמו כמו שכתוב (ירמיהו ט): "אל יתהלל חכם, גבור ועשיר" נמצא שבכל בחינה מאלו שלש בחינות הוא נעשה מה ועל ידי זה יש לו התפשטות הגשמיות ומדבק באור אין סוף, שאין שם שום שנוי רצון אלא: ה הוא האלקים, כנ"ל הינו פלו הטוב והמטיב וזה בחינת חד גלגלא דעינא כמובא באידרא (זהר נשא קלו): ולזימנא דאתי ישתכח בה עינא חד דרחמי זה בחינת

כִּלּוֹ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב נִמְצָא כְּשֶׁהַצְּדִיק עוֹשֶׂה עֲצָמוֹ מִהַ מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ לְעֵינָא חַד דְּרַחֲמֵי הִינוּ לְאִין סוּף וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁחֹזֵר בְּבַחֲנִינַת רְצוּא וְשׁוֹב אֲזַ מִמְּשִׁיד מְאוּר אִין סוּף הָאֲחֻדוֹת הַרְצוֹן הַפְּשׁוּט שֶׁם דְּרִךְ הַמָּה שְׁלוֹ וְנַעֲשֶׂה מִמָּה מְאָה כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר: אֵל תִּקְרִי מָה אֵלָא מְאָה (עֵיין מִנְחוֹת מ״ג וְעֵיין רִשׁ״י וְתוֹסֵפוֹת) וְנַעֲשֶׂה תִלְתַּת מְאָה מִתְּלַת מָה וּמִמְּשִׁיד אֹר הִזָּה לְדַעְתּוֹ וּלְשִׁכְלוֹ הִינוּ גְרַבֵּי דְמִשְׁחָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁכֶּל, כְּנִי״ל אֶתְּהָ הָרְאִיתָ לְדַעְתָּ, שְׁמִמְשִׁיד אֹר אִין סוּף לְדַעְתּוֹ שֶׁיִּדַע הָאֲחֻדוֹת, שֶׁהוּא הָאֵלֶקִים וְיִבְרָךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב עַל הַכֹּל כְּמוֹ לְעֵתִיד לְבוֹא כִּי הַדְרֹן וְאֶתְּאֵן לְבַתֵּר תִּרְיִסֵר יְרַחֵי שְׁתָּא, וְקַחְזִינֵן דְּהוּי מְנַסְרָא מְגַרְמִיָּהוּ לְבִנְיָנָא הַנֶּדָּ מְחוּזָא כִּי מְאַחֲרֵי הַקְּדָשָׁה, שֶׁהֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטִים שֶׁעַל יָדָם נִתְּתֶקֶן מַלְכוּת הַנִּי״ל (עֵיין זוּהַר וִיחֵי רֵמָא) וְאַחֲרֵיהֶם הוּא הַטְּמָאָה וַיֵּשׁ בְּנֵי אָדָם שְׁיֹצְאִין מִהַקְּדָשָׁה וְזֶה שֶׁסָּפַר הַתֵּנָא שֶׁהַדֵּר וְחֹזֵר לְעֵין בְּאֵלוֹ שֶׁהֵם בְּתֵר תִּרְיִסֵר יְרַחֵי שְׁתָּא שֶׁהֵם אַחֲרֵי שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטִים דְּקָדְשָׁה שְׁיֹצְאִין מְכַלֵּל יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְחֹזִינֵן דְּהוּוּ מְנַסְרֵי מְגַרְמִיָּהוּ הִינוּ שֶׁעַל יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים הַחֲקוּקִים עַל עֲצָמוֹתָם וְהַחֲקִיקָה עוֹבֵר מַעֲבֵר לְעַבֵּר כְּנִסְיָה מִמֶּשׁ אֲבָל עַל יְדֵי שְׂאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הַנִּי״ל נִתְּעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה עַל יְדֵי שְׂרָץ קָטָן שֶׁבְּנַחֲרֵיו עַל יְדֵי שֶׁהִרְגִישׁ טְמָאָה קְטָנָה שֶׁמְבַלְבֵּלֵת אוֹתוֹ עַל יְדֵי תִשׁוּבָתוֹ גּוֹרִם שְׁגָם אֵלוֹ הַרְשָׁעִים נַעֲשׂוּ כִּסָּא לְקָדְשָׁה וַיְהִי לְבִנְיָנָא הַנֶּדָּ מְחוּזָא שְׁעוֹזְרִים גַּם הֵם לְעוֹבְדֵי הַשֵּׁם שֶׁיִּבְנֶנוּ הַנֶּדָּ מְחוּזָא הַנִּי״ל וְזֶה פְּרוּשׁ: אֲנָכִי הַ אֵלֶהִיד פְּרוּשׁ, הוּן הַ הוּן אֵלֶהִיד תְּבִין, שֶׁכֹּל זֹאת אֲנָכִי הִינוּ שְׁתַּקִּים: ״בֵּה אֶהְלֵל דְּבַר, בְּאֵלֶהִים אֶהְלֵל דְּבַר״ הִינוּ כִּלּוֹ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב, כְּנִי״ל אֲשֶׁר הוֹצִיאֲתִיד מֵאַרְץ מִצְרַיִם דְּאִיתָא בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה טז) כִּי כָּל הַגְּלִיּוֹת נִקְרָאִים עַל שֵׁם גְּלוּת מִצְרַיִם מִפְּנֵי שֶׁהֵם מִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל הִינוּ שֶׁעַל יְדֵי הַצְּדִיק נִתְּבַטַּל מַלְכוּתָם וּמִמְּשַׁלְתָּם שֶׁל הָעַכּוּ״ם כִּי עַל יְדֵי זֶה עוֹלָה מִתּוֹכָם מַלְכוּת דְּקָדְשָׁה כְּנִי״ל מִבֵּית עֲבָדִים זֶה רָמַז עַל בְּטוּל הַמְּדוּת רְעוּת שֶׁל אַרְבַּע יְסוּדוֹת הַמְּכַנִּים בְּשֵׁם עֲבָדִים כִּי כָּל הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת הֵם מִתַּחַת גְּלִגְל הַיָּרֵחַ וְהַיָּרֵחַ מְכַנֶּה בְּשֵׁם עֲבָד כְּמוֹבָא בְּזִהַר (וַיֵּשֶׁב קפ״א): ״הִנֵּה יִשְׁכִּיל עֲבָדִי״ דָּא סִיְהָרָא פְּרוּשׁ: עַל יְדֵי הַצְּדִיק עוֹלָה הַמַּלְכוּת מִן הַסְּטָרָא אַחֲרָא וְנִתְּבַטַּלִים הַמְּדוּת רְעוּת וְעַל יְדֵי זֶה הָאָדָם בָּא לְבַחֲנִינַת עוֹלָם הַבָּא לְבַחֲנִינַת ״בֵּה אֶהְלֵל דְּבַר, בְּאֵלֶהִים אֶהְלֵל דְּבַר״

ה - בחצוצרות וקול שופר

[לְשׁוֹן רַבְּנֵינוּ, זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה] בְּחֻצְצוֹרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי וְכו' (תְּהִלִּים צ״ח) א. כִּי צְרִיד כָּל אָדָם לוֹמֵר. כָּל הָעוֹלָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא בְּשִׁבְלֵי (סִנְהֶדְרִין לז) נִמְצָא כְּשֶׁהָעוֹלָם נִבְרָא בְּשִׁבְלֵי צְרִיד אֲנִי לְרֵאוֹת וּלְעֵין בְּכָל עַת בְּתַקוּן הָעוֹלָם וּלְמַלְאוֹת חֶסֶד הָעוֹלָם וְלְהַתְּפַלֵּל בְּעִבּוּרָם וְעֵינֵן הַתְּפִלָּה

הוּ בְּשָׁנֵי פָּנִים קָדָם גִּזַּר דִּין מִתְּפַלְלִין כְּסֻדְר הַתְּפִלָּה וְאִין צָרִיךְ לְהִלְבִּישׁ
הַתְּפִלָּה אָבֵל לְאַחַר גִּזַּר דִּין צָרִיךְ לְהִלְבִּישׁ הַתְּפִלָּה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִבְינּוּ
הַמְּלָאכִים הָעוֹמְדִים לְשִׁמְאֵל, וְלֹא יִקְטְרוּ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּנִינָא ל ד) :
"בְּגִזְרַת עִירִין פְּתַגְמִין" הֵינּוּ לְאַחַר גִּזַּר דִּין אַזִּי "בְּמֵאֲמַר קְדִישֵׁין שְׁאַלְתִּין"
אַזִּי הַצְּדִיקִים מְלַבְּיִשִׁים שְׁאַלְתֶּם בְּמֵאֲמַר ב. אָבֵל אֵיךְ יִדְעִינָן בֵּין קָדָם גִּזַּר
דִּין לְבֵין אַחַר גִּזַּר דִּין ? עַל יְדֵי הַמְּצוּוֹת שְׁאַנּוּ עוֹשִׂים יְכוּלִין אֲנַחְנוּ לִידַע
בֵּין קָדָם גִּזַּר דִּין לְאַחַר גִּזַּר דִּין וְדוֹקֵא כְּשֶׁעוֹשִׂין הַמְּצוּוֹת בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה
כָּל כֶּךָ עַד שֶׁאִין רוּצָה בְּשׂוּם שְׂכָר עוֹלָם הֵבֵא אֶלָּא הוּא רוּצָה שְׂיִזְמִין לוֹ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצוּה אַחֲרַת בְּשְׂכָר מְצוּה זֹאת כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנָם
לְבָרְכָה (אָבוֹת ד) : שְׂכָר מְצוּה מְצוּה כִּי הוּא נֶהְנֶה מִהַמְּצוּה בְּעֲצֻמָּה וְזֶהוּ
הַחֲלוּק שֶׁבֵּין נְבוֹאֹת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לְבֵין נְבוֹאֹת שְׁאָר נְבִיאִים כְּפִרוּשׁ רִש"י :
"וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל רְאֵשֵׁי הַמַּטּוֹת וְכוּ זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה'" (בְּבֵר ל) פֶּרֶשׁ
רִש"י : כָּל הַנְּבִיאִים נִתְנַבְּאוּ בִּ"כֹּה אָמַר ה'" נוֹסֵף עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה, שֶׁהַתְּנַבֵּא :
בִּ"זֶה הַדְּבָר" כִּי בְּחִינַת "כֹּה" הוּא אֶסְפֵּקְלָרְיָא שְׁאַיְנָה מְאִירָה וְ"זֶה הַדְּבָר
"הוּא בְּחִינַת אֶסְפֵּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה וְ אֵלּוּ הַשְּׁתֵּי בְּחִינּוֹת נְבִיאוֹת יֵשׁ
בְּעֲבוּדַת הַבוֹרָא יֵשׁ אָדָם הַעוֹשֶׂה הַמְּצוּה בְּשְׂכָר עוֹלָם הֵבֵא שְׁאַיְנּוּ נֶהְנֶה
מִהַמְּצוּה בְּעֲצֻמָּה אֵלּוּ לֹא הָיוּ נוֹתְנִין לוֹ עוֹלָם הֵבֵא בְּשְׂכָרָה לֹא הָיָה עוֹשֶׂה
אוֹתָהּ וְזֶה בְּחִינַת "כֹּה", אֶסְפֵּקְלָרְיָא שְׁאַיְנָה מְאִירָה כְּמוֹ אָדָם שְׂרוּאָה
אֵיזָה דְּבָר מִרְחוּק (עֵיין זוּהַר וִירָא ק"ד) כֵּן הוּא עוֹשֶׂה הַמְּצוּה בְּשִׂבִיל
שְׂכָרָה הֵבֵא לְעַת רְחוּק הֵינּוּ אַחַר עוֹלָם הַזֶּה וְ שִׁילוּם שְׂכָר נִקְרָא בְּשֵׁם נְבִיא
כִּי רֵאשֵׁי תִיבוֹת שֶׁל יָבֵא בְּרִנָּה נִשְׂא אֶלְמוּתֵיו וְשֵׁם בְּפִסּוּק הַזֶּה נִרְמַז עַל
שְׂלוּם שְׂכָר (תְּהֵלִים קכ"ו). "הַלּוֹךְ יִלְךְ וּבִכָּה נוֹשֵׂא מִשְׁדֵּךְ הַזֶּרַע", שֶׁמְצִטְעָר
בְּעֲשִׂיתָהּ "יָבֵא בְּרִנָּה נִשְׂא אֶלְמוּתֵיו" שֶׁיִּשְׁמַח לְעַתִּיד, כְּשִׁיקְבֵּל שְׂכָר
הַמְּצוּוֹת יָבֵא בְּרִנָּה נִשְׂא אֶלְמוּתֵיו, רֵאשֵׁי תִבוֹת נְבִיא אָבֵל נְבִיא שְׁמֵתְנַבֵּא
בִּ"זֶה הַדְּבָר" שְׁאַיְנּוּ רוּצָה בְּשְׂכָר הַמְּצוּוֹת אֶלָּא רוּצָה בְּמְצוּה בְּעֲצֻמָּה שֶׁהוּא
מְשַׁמַּח כָּל כֶּךָ בְּעֲשִׂיתָהּ עַד שֶׁמִּמָּאֵס בְּכָל מִין שְׂכָר נִמְצָא שֶׁעוֹלָם הֵבֵא שְׁלוֹ
בְּהַמְּצוּה בְּעֲצֻמָּה וְזֶה בְּחִינַת נְבִיא, הֵינּוּ שְׂלוּם שְׂכָר, בְּבְחִינַת : "זֶה הַדְּבָר"
בְּבְחִינַת אֶסְפֵּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה כְּמוֹ אָדָם הַרוּאָה דְּבָר מְקֻרֹב בְּרֵאשִׁי יָפָה
וּבָרָה כְּמוֹ כֵּן הוּא נֶהְנֶה מִהַמְּצוּה בְּעֲצֻמָּה וּשְׂכָרוֹ נִגְדַּע עֵינָיו וּמִי שֶׁהוּא
בְּמִדְרָגָה הַזֹּאת שֶׁעוֹשֶׂה הַמְּצוּה בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה כָּל כֶּךָ עַד שֶׁאִין רוּצָה בְּשׂוּם
שְׂכָר עוֹלָם הֵבֵא בְּשִׂבִילָה הוּא יְכוּל לִידַע בֵּין קָדָם גִּזַּר דִּין לְאַחַר גִּזַּר דִּין
כִּי הַמְּצוּוֹת הֵם קוּמָה שְׂלֵמָה וְהֵם מְחִיִּין אֶת כָּל הַקּוּמוֹת הֵן קוּמַת אָדָם,
הֵן קוּמַת עוֹלָם, הֵן קוּמַת שְׁנָה כִּי עוֹלָם שְׁנָה נִפְשׁ, הֵן מְקַבְּלִין הַחִיוֹת
מִהַמְּצוּוֹת כְּמוֹ שְׂכָתוּב (תְּהֵלִים ל"ג) : "וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאַמוּנָה" וְכְתִיב (שֵׁם
קִי"ט) : "כָּל מְצוֹתֶיךָ אֶמוּנָה" וְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא אַחַדוֹת פְּשוּט עִם
הַמְּצוּוֹת וְכִשְׁמַעְשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּתוּב וְכִסְדָּרוֹ אַזִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְשַׁמַּח בָּהֶם וּמִתְעַנֵּג בָּהֶם כְּמוֹ שְׂכָתוּב (שֵׁם ק"ד) : "יִשְׁמַח הַ בְּמַעֲשָׂיו"
כְּמוֹ בַּעַל מְלָאכָה, שֶׁעוֹשֶׂה אֵיזָה כְּלִי וְהַכְּלִי הוּא יָפָה אַזִּי הוּא מִתְעַנֵּג בָּהּ
וְהַשְּׂמִיחָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיא מְלַבְּשֶׁת בְּהַמְּצוּוֹת כִּי הֵם אַחַדוֹתוֹ וּמִי
שֶׁעוֹשֶׂה הַמְּצוּה בְּשִׂמְחָה מִהַמְּצוּה בְּעֲצֻמָּה נִמְצָא כְּשֶׁנִּכְנַס בְּהַשְּׂמִיחָה
שֶׁבְּמְצוּה הוּא נִכְנַס בְּשִׂמְחַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁמְשַׁמַּח בְּמַעֲשָׂיו וְזֶה
בְּחִינַת (שֵׁם קמ"ט) : "יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו" נִמְצָא כְּשִׁישׁ אֵיזָה צַעַר וְדִין

בְּעוֹלָם שְׁנָה נֶפֶשׁ אֲזִי בּוֹדָאֵי נִגְרַע מִשְׁמַחַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שְׁכָתוּב
 (בְּרֵאשִׁית ו) : "וַיִּתְעַצֵּב אֵל לְבוֹ" וְכְמוֹ שְׁכָתוּב (סְנֵה־דְרִין מו) : שְׁכִינָה מָה
 אוֹמַרְת קִלְנִי מְרַאשֵׁי וְכוּ וְזֶה שְׁנִכְנַס בְּתוֹךְ הַשְׁמַחָה יְכוֹל בּוֹדָאֵי לִידַע לְפִי
 עֲנִין הַשְׁמַחָה אִם הוּא קִדְם גְּזֵר דִּין, אִם הוּא לְאַחַר גְּזֵר דִּין גַּם יְכוֹל לִידַע
 עַל אֵיזֶהוּ חֵלֶק מִהַקּוֹמָה נִגְזֵר הַדִּין כִּי יוֹדַע לְפִי קוֹמַת הַמְצוּוֹת אִם אֵין
 יְכוֹל לַעֲשׂוֹת בְּשְׁמַחָה רְאשֵׁי הַמְצוּוֹת הֵינּוּ מְצוּוֹת הַתְּלוּיִים בְּרֵאשׁ יוֹדַע
 שֶׁהַדִּין נִגְזֵר עַל רְאשֵׁי עוֹלָם שְׁנָה נֶפֶשׁ וְכוּן בְּשֵׁאֵר קוֹמַת הַמְצוּוֹת וְזֶהוּ
 שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֹנִם לְבִרְכָה (מְכִילֵתָא, וְעֵין בִּיצָה טז) : בְּשַׁבָּת, זְכָרְהוּ
 מֵאַחַד בְּשַׁבָּת הֵינּוּ שְׁמַחַת וְתַעֲנוּג עוֹלָם הֵבֵא שְׁהוּא בְּחִינַת שַׁבָּת יִרְגִישׁ
 בְּשַׁשֶּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהוּן בְּחִינַת מַעֲשֶׂה הַמְצוּוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרְאוּ עוֹלָם שְׁנָה
 נֶפֶשׁ וְזֶהוּ (דְּבָרִים כ"ד) : "בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׁכָרוֹ" שְׁיֵהֵא שְׁכָרוֹ מִהַמְצוּוֹת בְּעַצְמָן
 "וְלֹא תִבּוֹא עֲלֵיו הַשְּׂמֶשׁ" שְׁלֹא יַעֲשֶׂה הַמְצוּוֹת בְּשִׁכָר עוֹלָם הֵבֵא שְׁהֵיא
 אַחַר בִּיאַת שְׁמֶשׁוֹ אַחַר מוֹתוֹ ג. וְ עַקֵּר הַשְׁמַחָה הוּא בְּלֵב כְּמוֹ שְׁכָתוּב
 (תְּהִלִּים ד) : "נִתְתַּה שְׁמַחָה בְּלִבִּי" וְ אֵי אֶפְשֵׁר לְלֵב לְשַׁמַּח אֶלְא עַד שְׁיִסִּיר
 עַקְמוּמִיּוֹת שֶׁבְּלִבּוֹ שְׁיֵהֵא לוֹ יִשְׁרוּת לֵב וְאֲזִי יִזְכֶּה לְשְׁמַחָה כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שֵׁם
 צ"ז) : "וּלְיִשְׂרָי לֵב שְׁמַחָה" וְ עַקְמוּמִיּוֹת שֶׁבְּלֵב מִפְּשִׁיטִין עַל יְדֵי רַעְמִים
 כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֹנִם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת נט) : לֹא נִבְרְאוּ רַעְמִים אֶלְא
 לְפִשֵׁט עַקְמוּמִיּוֹת שֶׁבְּלֵב וְ רַעְמִים הוּא בְּחִינַת קוֹל שְׁאֲדָם מוֹצִיא בְּכַח
 בְּתַפְלָתוֹ וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה רַעְמִים כִּי אֵיתָא בְּזוּהַר (פִּינְחָס רֵלָה) : כִּד קָלָא נְפִיק
 וְאַעֲרָא בְּעַבֵי מְטָרָא אֲשֶׁתַּמַּע קָלָא לְבְרִיתָא וְדָא אֵינּוּן רַעְמִים וְ עַקֵּר
 הַרַעְמִים הֵם מְגַבּוֹרוֹת כְּמוֹ שְׁכָתוּב (אֵיּוֹב כ"ו) : "וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי
 יִתְבוֹנֵן" וּבְשִׁבִיל זֶה אָנוּ מְבָרְכִין : שְׁכַחוּ וּגְבוּרָתוֹ וְכוּ וְהַגְּבוּרוֹת הֵם בְּחִינַת
 כַּח וּגְבוּרָה שְׁאֲדָם מוֹצִיא אֶת הַקּוֹל בְּכַח גְּדוֹל וְהַקּוֹל הֵזֶה פּוֹגַע בְּ עַבֵי
 מְטָרָא הֵינּוּ בְּחִינַת מַחִין, שְׁמֶשֶׁם יוֹרְדִין טַפִּין טַפִּין כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּזִהַר
 (פִּינְחָס רֵלָה) : "בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן" מִן לְבוֹנָא דְמַחָא
 וּכְשֶׁפּוֹגַע בְּעַבֵי מְטָרָא אֲזִי אֲשֶׁתַּמַּע קָלָא לְבְרִיתָא, הֵינּוּ בְּחִינַת רַעְמִים וְזֶהוּ
 (תְּהִלִּים ע"ז) : "קוֹל רַעְמָךְ בְּגִלְגֵל" הֵינּוּ בְּגִלְגֵלְתָא דְמַחָא כִּד אַעֲרָא
 בְּגִלְגֵלְתָא דְמַחָא נַעֲשֶׂה מִהַקּוֹל רַעְמִים, וְנִשְׁמַע לְבְרִיתָא וְזֶה (שֵׁם מ"ט) :
 "פִּי יְדַבֵּר חֲכָמוֹת" הֵינּוּ הַדְּבוּר הַיּוֹצֵא מִפִּי פּוֹגַע בְּחֲכָמָה הֵינּוּ בְּגִלְגֵלְתָא
 דְמַחָא וְעַל יְדֵי זֶה : "וְהַגּוֹת לְבִי" וְכוּ הֵינּוּ עֵי"ז שְׁנַתְעוֹרֵר הַרַעַם, נִתְעוֹרֵר
 הַלֵּב כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ : קוֹל מְעוֹרֵר הַכּוֹנֵה (עֵיין בְּרִכּוֹת כ"ד : וּבַהֲרַא"ש וּרְבִינוּ
 יוֹנָה שֵׁם וּבִשְׁמֵעַ סִי ק"א וּבִסִי ס"א סַעִיף ד) וְזֶהוּ (בְּרִכּוֹת ו) : מִי שֵׁישׁ בּוֹ
 יִרְאֵת שְׁמִים, דְּבָרְיוֹ נִשְׁמַעִין כִּי מִי שֵׁישׁ בּוֹ יִרְאֶה, קוֹלוֹ נַעֲשֶׂה רַעְמִים כִּי
 רַעַם מְסַטְרָא דִּיצְחָק כְּמוֹ שְׁכָתוּב : "וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו" וְעַל יְדֵי זֶה דְּבָרְיוֹ
 נִשְׁמַעִין הֵינּוּ מִשְׁתַּמַּע קָלָא לְבְרִיתָא כִּי תַמֵּן תִּלְיָא שְׁמִיעָה (זוּהַר פִּנְחָס ר"ל)
 כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (חֲבִקוּק ג) : "הֵ, שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאֵתִי" וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהִלִּים
 ק"ג) : "גְּבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַם בְּקוֹל דְּבָרוֹ" אֵיתָא בְּזִהַר (לֶךְ צ) : זְכִין
 לְמִשְׁמַע קָלִין מְלַעֲיֵלָא הֵינּוּ עַל יְדֵי הַגְּבוּרוֹת נַעֲשֶׂה רַעְמִים וְעַל יְדֵי זֶה הַלֵּב
 שׁוֹמַע וְהֵינּוּ : "וְהַגּוֹת לְבִי תְבוֹנוֹת" וְכְמוֹ שְׁכָתוּב (מְלָכִים א ג) : "וְנִתְתַּת
 לְעַבְדְּךָ לֵב שׁוֹמַע" וְגַם דְּבָרְיוֹ נִשְׁמַעִין לְבְרִיתָא וְזֶהוּ : "לְשִׁמְעַם בְּקוֹל דְּבָרוֹ"
 וְזֶה בְּחִינַת קוֹל הַשׁוֹפָר דָּא שׁוֹפָר שֶׁל אֵיל, אֵילוֹ שֶׁל יִצְחָק (זוּהַר פִּנְחָס
 רל"ה) : בְּחִינַת : "וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו" (תְּהִלִּים פ"ט) וְזֶהוּ "אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי

תרועה" יודעי דיקא שיפגע הקול במח, בחינות עבי מטרא ויהיה בבחינת רעמים ו מי ששומע תקיעת שופר מאיש ירא וחרד בודאי לא ידאג כל השנה מרעמים כמו שכתוב: "בקולות וברקים עליהם נגלית, ובקול שופר עליהם הופעת" שבקול השופר הופיע עליהם מקולות וברקים ד. אבל צריך לפנות את המחין מחכמות חיצוניות ובתאוות כדי שפשיוציא את הקול ויפגע במחו יתעבד ממנו רעם אבל כשגלגלתא דמחא אטום בטמאה כמו שכתוב (ויקרא י"א): "ונטמתם בם" אזי אין קולו נשמע גם ישמר יראתו, שממנו תוצאות הקול כמו שכתוב: "ורעם גבורותיו" שלא יהיה לו יראה חיצונית וזה (אבות פרק ג): אם אין חכמה אין יראה אם אין יראה אין חכמה וזהו (שבת נו: ובסנהדרין כא:): ירד גבריאל ונעץ קנה בים פרוש: מהשתלשלות הגבורות הינו יראה חיצונית נעץ קנה בים החכמה קנה דא בחינת קול היוצא מהקנה (ברכות ס"א) הינו על ידי השתלשלות הגבורות שהיא בחינת סוספיתא דדהבא, יראה חיצונית נשאר הקול נעוץ באטימת השכל ולא ישתמע לברייתא ו עקר לשמר מחו שלא יחמיץ וזהו (תהלים ס"ח): "גער חית קנה", כדאיתא בזהר (פינחס רנ"ב) קנה חיית תשבר ותעשה ממנה הי"א ותעשה מאותיות חמץ מצה הינו שלא תחמיץ חכמתך וזהו לשון גער לשון מריבה כי מצה לשון מריבה דצדיקנא עבדין מצותא בסטרין אחרנין דלא יתקריבו למשכנא דקדשה הינו כשתשמר את חכמתך שלא יכנס בו חכמות חיצוניות שלא תהרהר בהרהורים רעים שהם בחינת קנה דסטרא אחרא כנגד קנה חכמה קנה בינה דקדשה על ידי זה תנצל מבחינת חמץ שהיא סטרא דמותא כדאיתא מחמץ, תמן סטרא דמותא ותאמין כי כל מצותא ומריבה שיש בין הצדיקים השלמים אין זה אלא כדי שיגרושו סטרין אחרנין וזה פרוש (משלי ט"ו): "אזן שמעת תוכחת חיים בקרב חכמים תליון" לשון תלונה ומריבה (ועיין זוהר חדש ס ויצא וילן שם כד"א וילונו העם) כשאתה שומע מריבות שבין הצדיקים תדע, שזה משמיעין אותך תוכחה על שפגמת בטפי מחך שעל זה נאמר (משלי ב): "כל באיה לא ישוּבוּן, ולא ישיגו ארחות חיים" שאתה דבוק בסטרא דמותא בחינת חמץ בחינת ירד גבריאל וכו ותדע שנעץ קנה הינו חכמות חיצוניות נעוצים בים חכמתך ובודאי אם לא היה נפגם מחך לא היה נשמע לך מריבות שבין הצדיקים ואין המריבה אלא בשבילך כדי שתשוב ממנות לחיים, מחמץ למצה, מחיית לה"א ותשוב מיראה רעה, מקול פגום, מחכמה פגומה ליראה טובה, לקול טוב, לחכמה טובה ו כשתשמר את מחך מבחינת חמץ שלא יהיה אטום אזי יפגע קולך בגלגלתך ויתעבד רעם ויתפשט עקמומיות שבלבך ואז תזכה לשמחה כמו שכתוב: "וילישרי לב שמחה" וזה פרוש (תהלים פ"א): "אענה בסתר רעם, אבחנוך על מי מריבה סלה" מי מריבה זה בחינת מצה בחינת מחין על ידי זה נעשה רעמים ה. ותדע, שצריך לשתף הגבורות בחסדים שמאלא בימינא כמו שכתוב (תהלים כ): "בגבורות ישע ימינו" כי עקר התגלות על ידי החסדים כמו שכתוב (שם ק"י): "שב לימיני" וכן צריך לשתף האהבה עם היראה כדי שיתעבד רעמים וזה מסטרא דימינא, מחא חורא ככספא (תקון ע) וזה "וישב

הַיָּס" (שְׁמוֹת י"ד), הֵינּוּ יַם הַחֲכָמָה "לְפָנוֹת בִּקְר" דָּא בִּקְר דְּאַבְרָהָם (עֵינַן זֹהָר תְּרוּמָה ק"ע): בְּחִינַת: "אַבְרָהָם אֹהֲבֵי" (יִשְׁעִיָּהוּ מ"א) "לְאַיְתָנוּ" דָּא גְבוּרוֹת הֵינּוּ בְּחִינַת: "קוֹל רְעֵמָךְ בְּגִלְגָּל" וְזֶהוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים ח): "מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֱהָבָה" כִּי עֵקֶר הַתְּגַבְרוּת עַל יְדֵי הָאֱהָבָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "שֵׁב לִימִינִי" וְכוּ וְזֶהוּ פְּרוּשׁ (תְּהִלִּים כ"ט): "אַל הַכְּבוֹד" אֵל דָּא חֶסֶד כְּבוֹד דָּא חֲכָמָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מִשְׁלִי ג): "כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחִלוּ" הֲרַעִים דָּא בְּחִינַת רְעֵמִים הֵינּוּ הַגְּבוּרוֹת בְּחִינַת רְעֵמִים צָרִיךְ לְשַׁתֵּף עִמָּהֶם אֱהָבָה כְּדֵי שְׁיִפְגְּעוּ בְּכְבוֹד בְּבְחִינַת חֲכָמָה שְׂיִתְעַבֵּד מֵהֶם רְעֵמִים וְתִתְגַּבֵּר עַל אוֹיְבֵיךְ כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "שֵׁב לִימִינִי" וְכוּ וְזֶה פְּרוּשׁ: אָמַר רַבָּה בַּר בַּר חֲנָא: זִימְנָא חֲדָא הָוָה אֲזַלְיָן בְּסַפִּינְתָא, וְסָגְאֵי סַפִּינְתָא בֵּין שִׁיצָא לְשִׁיצָא דְכּוֹרָא, תְּלַתָּא יוֹמָא וְתַלְתָּא לִילוֹתָא, אִיהוּ בְּזַקִּיפּוּ וְאָנָן בְּשְׁפוּלִי. וְכִי תִימָא, לֹא מְסַגֵּי סַפִּינְתָא טוֹבָא? כִּי אֲתָא רַב דִּימִי אָמַר כְּמִיחָם קְמָקוּמָא דְמִיָּא. מְסַגֵּי שְׁתִּין פְּרָסִי, וְשְׂדֵי פְּרָשָׁא גִירָא וְקִדְמָה לִיָּה אִיָּהִי. וְאָמַר רַב אֲשֵׁי הַהוּא גִילְדָנָא דְיָמָא הוּאֵי, דְּאִית לִיָּה תְּרִי שִׁיצָא (בְּבָא בְּתָרָא עג): רְשָׁבִים: שִׁיצָא סְנַפִּיר: בֵּין שִׁיצָא לְשִׁיצָא סְנַפִּירִין בְּגַב הַדָּג, אֲחָד לְצַד הָרֵאשׁ וְאֲחָד לְצַד הַזָּנָב: אִיָּהוּ בְּזַקִּיפּוּ שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ כְּנֶגֶד הָרוּחַ: וְאָנָן אֲזַלְיָן בְּשְׁפוּלִי כְּמוֹ שְׁהָרוּחַ הוֹלֵךְ, דְּמִיָּם שֶׁל יָם אִינָם נוֹבְעִין, אֲלָא עַל יְדֵי רוּחַ הוֹלְכִין בְּהוּ: כְּמִיחָם קְמָקוּמָא דְמִיָּא כְּשִׁיעוֹר שְׁמַחְמָמִים קְמָקוּמָא שֶׁל מִיָּם חֲמִין: וְשְׂדֵי פְּרָשָׁא גִירָא כְּשִׁהִיָּה שׁוּם אָדָם יוֹרָה בְּחָץ וּבְקֶשֶׁת עַל שְׁפַת הַיָּם לְאַרְץ, הוּי חֲזִינָן דְּקִדְמָה לָהּ סַפִּינְתָא לְחָץ סַפִּינְתָא לְשׁוֹן חֲשִׁיבוֹת דָּא בְּחִינַת גְּבוּרָה יִרְאַה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָּהוּ ל"ג): "יִרְאַתָּה הִיא אוֹצְרוֹ", שְׁהִיא עֵקֶר הַחֲשִׁיבוֹת שִׁיצָא לְשׁוֹן צָרָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּמִדְבָר ט"ז) "וְאַכְלָה אֶתְם פְּרָגַע", וְתִרְגוּמוֹ: וְאַשְׁצִי יִתְהוֹן תְּלַתָּא יוֹמָא וְלִילוֹתָא דָּא בְּחִינַת מְצוּוֹת, שְׁיֵשׁ בְּהֶם מְשַׁכְּלוֹת וּמְקַבְּלוֹת וְחֻקוֹת וּכְתִיב בְּהֶם (יְהוֹשֻׁעַ א): "וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה" אִיָּהוּ בְּזַקִּיפּוּ וְאָנָן בְּשְׁפוּלִי זֶה בְּחִינַת: "יִשְׁמַח הַבְּמַעֲשָׂיו, יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו" כְּמִיחָם קְמָקוּמָא דְמִיָּא, דָּא מִחָא כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שִׁיר הַשִּׁירִים ד): "וְנוֹזְזִים מִן לְבָנוֹן" מְסַגָּא שְׁתִּין פְּרָסִי דָּא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת, שְׁשִׁים גְּבוּרִים, וְרַעַם גְּבוּרוֹתֵיו וְכִי שְׂדֵי פְּרָשָׁא גִירָא פְּרָשָׁא: דָּא בְּחִינַת חֶסֶד שְׁהוּא מוֹצִיא לְאוֹר תְּעֵלוּמוֹת, דְּבָרִים הַמְצַמְצָמִין הוּא מְפָרֵשׁ אוֹתָם גִּירָא דָּא (תְּהִלִּים קמ"ד): "שְׁלַח חֲצָף וְתִהְיֶה" דָּא בְּחִינַת: "שֵׁב לִימִינִי" וְכוּ קִדְמָה לִיָּה אִיָּהִי דָּא בְּחִינַת יִרְאַה שְׁהִיא קִדְם שְׁהִירְאַה הִיא קוֹדְמַת כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שֶׁם קי"א): "יִרְאַשִׁית חֲכָמָה" וְכוּ שְׁרַבָּה בַּר בַּר חֲנָא סַפֵּר, שְׁהִלֵּךְ כָּל כֶּף בְּמִדַּת הִירְאַה וְרַבָּה גִדְל כַּח הִירְאַה עַד שְׁיִכּוֹל לְהַבִּין עַל יְדֵהּ בֵּין קִדְם גְּזַר דִּין לְאַחַר גְּזַר דִּין וְזֶהוּ בֵּין שִׁיצָא וְכוּ וְהִדְר מְפָרֵשׁ אִיךְ יְכוֹל לְהַבִּין הֵינּוּ עַל יְדֵי הַמְצוּוֹת, שְׁהֶם בְּחִינַת תְּלַתָּא יוֹמָא וְכוּ יְכוֹל לְהַבִּין וְדוּקָא כְּשִׁיעוֹשִׁין אוֹתָן בְּשִׁמְחָה וְעַל יְדֵי שְׁמַחַת הַמְצוּוֹת יְכוֹל לְהַבִּין כִּי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁמַּח בְּמַעֲשָׂיו וְהַשְׁמַחָה הִיא מְלַבֶּשֶׁת בְּמְצוּוֹת, כְּנִ"ל וְאַנְחֵנוּ מְשַׁמְחִין לְמַטָּה גַם כֵּן בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו" וְ אִין רְצוֹנָנוּ בְּשׁוּם שְׁכָר, אֲפִלוּ שְׁכָר עוֹלָם הַבָּא, כְּנִ"ל וְזֶה, אִיָּהוּ בְּזַקִּיפּוּ וְאָנָן בְּשְׁפוּלִי לְפִי שְׁמַחְתּוֹ כֵּן שְׁמַחְתּוֹ וְעַל יְדֵי זֶה אֲנַחְנוּ יְכוֹלִין לְהַבִּין וְהִדְר מְפָרֵשׁ אִיךְ לְהַשִּׁיג בְּחִינַת שְׁמַחָה עַל יְדֵי בְּחִינַת רַעַם וְזֶהוּ: כִּי אֲתָא רַב דִּימִי אָמַר: כְּמִיחָם קְמָקוּמָא דְמִיָּא וְכוּ הֵינּוּ

בְּחִינַת: קוֹל רַעְמָד בְּגִלְגַל שִׁיתִּין זֶה בְּחִינַת גְּבוּרוֹת הַפּוֹגְעִין בְּגִלְגַלְתָּא וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ רַעְמִים וְאֶשְׁתַּמְעֵ קָלָא. זֶה בְּחִינַת הַקּוֹל מְעוֹרָר הַכּוֹנֵה בְּחִינַת: לֹא נִבְרָאוּ רַעְמִים וְכוּ וְהָדָר אָמַר שֶׁעָקַר הַתְּגַבְרוֹת הַגְּבוּרוֹת אֵינּוּ אֶלָּא עַל יְדֵי חֲסָדִים וְצָרִיד לְאֶכְלָלָא שְׂמַאלָא בִּימִינָא, כְּנִי"ל וְאָף עַל פִּי כֹן צָרִיד לְאֶקְדָּמָא אֶת הַיְרָאָה (עֵינִין תְּקוּנִים בַּהֲקַדְמָה) כִּי בַעַל אֲבָדָה מַחְזִיר עַל אֲבָדָתוֹ [כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבָרְכָה (קְדוּשָׁין ב:). דְּרָכוּ שֶׁל אִישׁ לְחַזֵּר אַחֵר אֵשֶׁה מְשַׁל לְאָדָם, שֶׁאֲבָדָה לוֹ אֲבָדָה וְכוּ פְרוּשׁ: כִּי אֶהְבֶּה הוּא בְּחִינַת אִישׁ וְיִרְאָה הִיא בְּחִינַת אֵשֶׁה כִּי צָרִיד לְהַקְדִּים אֶת הַיְרָאָה כִּי אִזּוֹ תִּבּוֹא אֵלָיו הָאֶהְבָּה מִמִּילָא כִּי הָאֶהְבָּה הוֹלֶכֶת וּמַחְזֶרֶת אַחֵר הַיְרָאָה תִּמְיֵד כִּי בַעַל אֲבָדָה מַחְזִיר אַחֵר אֲבָדָתוֹ כְּנִי"ל כֶּף שֶׁמַּעֲתִי מִפִּיו הַקְדוּשׁ בְּפְרוּשׁ] וְזֶהוּ בְּחִינַת: וְכִי שָׂדָא פְּרָשָׁא גִירָא וְכוּ וְאָמַר רַב אֲשִׁי: הֵאֵי גִלְדָּנָא דִּימָא וְכוּ גִילְדָּנָא הוּא בְּחִינַת שֵׁם אֲגִי"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת כִּי הוּא רָאשֵׁי תִּבּוֹת: אֶתְהָ גְבוּר לְעוֹלָם אֲדָנִי, כְּמוֹבָא (ז"ח פּר תְּרוּמָה) כִּי גִלְדָּנָא הוּא אוֹתִיּוֹת אֲגִי"ל, וְשֵׁם אֲדָנִי בְּשִׁלְמוֹת הֵינּוּ שֵׁם אֲגִי"ל, כְּנִי"ל וְזֶה פְרוּשׁ: בְּחִינַת קוֹל שׁוֹפֵר וְכוּ הֵינּוּ עַל יְדֵי בְּחִינַת קוֹל דְּנִפְיָק, כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה יִרְעַם הַיָּם וְכוּ נַעֲשֶׂה בְּחִינַת רַעְמִים, בְּחִינַת: "קוֹל רַעְמָד בְּגִלְגַל" תִּבְּל וַיִּשְׁבִּי בָּהּ דָּא בְּחִינַת לְבָא וְעַרְקִין דִּילֵהּ כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ: לֹא נִבְרָאוּ רַעְמִים וְכוּ כִּי תִּבְּל אוֹתִיּוֹת תִּיּוֹ לֵב, לְשׁוֹן רְשִׁימָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יְחִזְקִיאֵל ט) : "וְהַתִּיּוֹת תִּיּוֹ" שֶׁנֶּרְשַׁם הַקּוֹל בְּלֵב כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: לֹא נִבְרָאוּ רַעְמִים וְכוּ נִהְרוֹת יִמְחָאוּ כֶּף, בְּחִינַת שְׂמַחָה, כְּנִי"ל, "וּלְיִשְׂרָיִל לֵב שְׂמַחָה" וְעַל יְדֵי הַשְׂמַחָה יִחַד הָרִים יִרְנְנוּ רְנָה: לְשׁוֹן תְּפִלָּה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְלָכִים א ח) : "לְשִׁמְעֵ אֵל הַרְנָה" וְכוּ הָרִים בְּחִינַת צְדִיקִים (עֵינִין מ"ר בֵּא פ ט"ו) הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׂמַחַת הַלֵּב יְכוּלִין לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַלְבִּישׁ אֶת תְּפִלָּתוֹ בְּמֵאֲמָר כְּשֶׁיִּבְנוּ כִּי נִגְזַר הַדִּין וְזֶה פְרוּשׁ יִחַד שְׂמַלְבִּישִׁים תְּפִלָּתוֹם בְּסִפּוּרִים יִחַד

ו - קרא את יהושע

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּם לְבָרְכָה] וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה, קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְכוּ (דְּבָרִים ל"א) א. כִּי צָרִיד כָּל אָדָם לְמַעַט בְּכָבוֹד עֲצָמוֹ וּלְהַרְבוֹת בְּכָבוֹד הַמְּקוֹם (עֵינִין תְּנַד"א פִּי"ג, מ"ר בְּבַר פ ד) כִּי מִי שֶׁרוֹדֵף אַחֵר הַכְּבוֹד אֵינּוּ זוֹכֵה לְכָבוֹד אֱלֹקִים אֶלָּא לְכָבוֹד שֶׁל מְלָכִים, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (מְשָׁלִי כ"ה) : "כְּבֹד מְלָכִים חֲקַר דְּבָר" וְהַכֹּל חוֹקְרִים אַחֲרָיו וְשׂוֹאֲלִים. מִי הוּא זֶה וְאֵיזְהוּ, שְׂחוֹלְקִים לוֹ כְּבוֹד הַזֶּה וְחוֹלְקִים עָלָיו שְׂאוּמְרִים שֶׁאֵינּוּ רְאוּי לְכָבוֹד הַזֶּה אֲבָל מִי שֶׁבּוֹרַח מִן הַכְּבוֹד שֶׁמִּמַּעַט בְּכָבוֹד עֲצָמוֹ וּמְרַבֶּה בְּכָבוֹד הַמְּקוֹם אִזִּי הוּא זוֹכֵה לְכָבוֹד אֱלֹהִים וְאִזּוֹ אֵין בְּנֵי אָדָם חוֹקְרִים עַל כְּבוֹדוֹ אִם הוּא רְאוּי אִם לֹא וְעָלָיו נֶאֱמַר (שֵׁם) : "כְּבֹד אֱלֹהִים חֲסִתָּר דְּבָר" כִּי אֲסוּר לְחַקֵּר עַל הַכְּבוֹד הַזֶּה ב. וְאִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְכָבוֹד הַזֶּה אֶלָּא עַל יְדֵי תְּשׁוּבָה

ועקר התשובה כשישמע בזיונו, ידם וישתק כי לית כבוד בלא כ"ף (זוהר פנחס רנ"ה: שם ובתיקונים) והכ"ף הוא כתר בחינת אהיה בחינת תשובה כי אהיה דא אנא זמין למהוי הינו קדם התשובה עדן אין לו הויה כאילו עדיין לא נתהוה בעולם כי טוב לו שלא נברא משנברא וכשפא לטהר את עצמו ולעשות תשובה אז הוא בבחינת אהיה הינו שיהיה לו הויה בעולם הינו אנא זמין למהוי וזה בחינת כתר כי כתר לשון המתנה בחינת תשובה כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (יומא לח: לט:). הבא לטהר מסייעין לו. משל לאחד, שבא לקנות אפרסמון אומרים לו: המתן וכו' וזה בחינת כתר כמו שכתוב (איוב ל"ו): "כתר לי זעיר ואחוד". אבל קדם התשובה אזי בחינת אהיה בהסתרת פנים ממנו כי עדן לא הכין את עצמו למהוי בעולם ו הסתרת פני אהיה גימטריא דם הינו שפיכות דמים ובזיונות על שם (שמואל א ב): "ובזי יקלו" כי עדן הדם שבחלל השמאלי שבלב, ששם מדור היצר הרע כמו שכתוב (קהלת י): "ולב כסיל לשמאלו" עדן הוא בתקף ועז ובשביל זה באין עליו בזיונות ושפיכות דמים כי זה בחינת הסתרת והחזרת פני אק"ה, גימטריא דם [פרוש: כי אחורי שם אהיה הוא בגימטריא דם, כמובא. הינו כשפותבין השם באחורים דהינו א, אה, אהי, אהיה, שחוזרין בכל פעם לאחור הוא בגימטריא דם וזהו בחינת החזרת והסתרת פני אהיה, שעולה דם] ותקון לזה, שיהפך דם לדם שיהיה מן השומעים חרפתם ואינם משיבים ולא ידקדק על בזיון כבודו וכשמקיים דם לה אז הקדוש ברוך הוא מפיל לו חללים חללים כמו שכתוב (תהלים ל"ז): "דום לה והתחולל לו" והוא יפיל לה חללים (כמו שדרשו רבותינו ז"ל גטין ז,) הינו: "ולבי חלל בקרבי" (תהלים ק"ט) הינו על ידי זה נתמעט הדם שבחלל השמאלי ו זה בחינת זביחת היצר הרע ועל ידי זה זוכה לכבוד אלקי כמו שכתוב (שם נ): "זבח תודה כבדנני" ודרשו חכמינו, זכרונם לברכה (סנהדרין מג:). על זביחת היצר הרע ג. ו צריך לאחז תמיד במדת התשובה כי מי יאמר: "זכיתי לבי, טהרתי מחטאתי" (משלי כ) כי בשעה שאדם אומר: חטאתי, עויתי, פשעתי אפלו זה אי אפשר לומר בבר לבב בלי פניה [וזהו: מי יאמר: "זכיתי לבי, טהרתי מחטאתי" הינו מי יוכל לומר שבלבו זך וטהור מפניות אפלו בשעה שאומר: חטאתי וכו' וזהו: "מי יאמר וכו': טהרתי מחטאתי" הינו שיהיה טהור מן החטאתי, עויתי, פשעתי שאמר כי גם אז אינו זך וטהור בלי פניות, כנ"ל] נמצא, שצריך לעשות תשובה על התשובה הראשונה הינו על חטאתי, עויתי, פשעתי שאמר כי עליו נאמר (ישעיהו כ"ט): "בשפתיו כבדוני" כי על ידי תשובה זוכה לכבוד ה "ולבו רחוק ממני" ו אפלו אם יודע אדם בעצמו, שעשה תשובה שלמה אף על פי כן צריך לעשות תשובה על תשובה הראשונה כי מתחלה כשעשה תשובה עשה לפי השגתו ואחר כך בודאי כשעושה תשובה בודאי הוא מכיר ומשיג יותר את השם יתברך נמצא לפי השגתו שמשגיג עכשו בודאי השגתו הראשונה הוא בבחינת גשמיות נמצא, שצריך לעשות תשובה על השגתו הראשונה על שהתגשם את רוממות אלקותו וזה בחינת עולם הבא שיהיה כלו שבת, הינו כלו תשובה כמו שכתוב (דברים ל): "ושבת עד ה אלקיך" כי עקר עולם הבא הוא השגת אלקותו כמו שכתוב (ירמיהו ל"א): "ויגדעו אותי למקטנם

ועד גדולם" נמצא בכל עת שישגו השגה יתרה אזי יעשו תשובה על
ההשגה הראשונה וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה: (שם בסנהדרין).
כל הזבחה את יצרו הינו בחינת תשובה בחינת: "ולבי חלל בקרב" בחינת
דס לה בחינת אקיה בחינת כתר בחינת כבוד, כפי"ל ומתודה עליו הינו
שמתודה על זביחת יצרו הינו שעושה תשובה על תשובתו והשגתו
הראשונה כאלו כבדו להקדוש ברוך הוא בשני עולמות כי תשובה
הראשונה בחינת כבוד עולם הזה ואחר התשובה שזוכה להשגה יתרה
ומכיר ביותר את רוממות אלקותו ועושה תשובה על תשובתו זאת
התשובה הוא בחינת כבוד עולם הבא וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה
(פסחים נ:): "אור יקרות וקפאון" (זכריה י"ד), אור שהוא יקר בעולם
הזה, יהיה קפוי וקל לעולם הבא נמצא בעולם הבא כשיזכו להשגה יתרה
באלקותו בודאי יתחרטו ויעשו תשובה על השגת עולם הזה כי השגת
עולם הזה בבחינת גשם נגד השגת עולם הבא וזה כאלו כבדו להקדוש
ברוך הוא בשני עולמות כי זביחת היצר היא תשובה הראשונה הוא
בחינת כבוד עולם הזה והודוי על זביחת היצר, הינו תשובה שניה היא
בחינת כבוד עולם הבא שהכבוד הראשון נעשה קפוי וקל נגד הכבוד השני
וזה שאומר הקדוש ברוך הוא (תהלים נ): "אלה עשית והחרשתי, דמית
היות אהיה כמוך" כי האדם על ידי שמחריש נעשה בחינת אקיה, כפי"ל
אבל הקדוש ברוך הוא, מה שמחריש לאדם אין זה בשביל אקיה, חס
ושלום כי זה אין שיך אצל הקדוש ברוך הוא אין זה אלא כדי שיקבלו
ענשם בעולם הבא שאז מסדרין לעיניו עוונותיו ויזכח אותו על פניו וזה:
אזכירך ואערךך לעיניך ד. ו כשרוצה אדם לילך בדרך התשובה צריך
להיות בקי בהלכה ו צריך להיות לו שני בקיאות הינו בקי ברצוא, בקי
בשוב כמו שכתוב: זכאה מאן דעיל ונפיק (זהר ויקהל ריג:), האזינו רצב)
וזה בחינת (תהלים קל"ט): "אם אסק שמים שם אתה" בחינת עיל
בחינת בקי ברצוא "ואציעה שאול הנד" בחינת ונפיק בחינת בקי בשוב
וזהו (שיר השירים ו): "אני לדודי ודודי לי" אני לדודי, זה בחינת עיל
ודודי לי זה בחינת ונפיק [וזה סוד פונת אלול] וזה עקר כבודו וזה (ישעיהו
נ"ח): "וכבדתו מעשות דרכיך" דרכיך לשון רבים הינו עיל ונפיק וכשיש
לו אלו השני בקיאות הנ"ל אזי הוא הולך בדרך התשובה וזוכה לכבוד
ה כמו שכתוב: "וכבדתו מעשות דרכיך" הינו שזוכה לכתר כי לית כבוד
בלא כף ואז ימין ה פשוטה לקבל תשובתו [וזה סוד פונת אלול] ה. ו על
ידי הדמימה והשתיקה נעשה בחינת חיריק כמובא בתקונים (בהקדמה
ז) "ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר" (שמות כ"ד) דא חיריק וזה בחינת
(ישעיהו ס"ו): "והארץ הדם רגלי" הדם זה בחינת דמימה וזה בחינת
הנקדה התחתונה של תמונת א ונקדה העליונה שעל האלף זה בחינת כתר
בחינת (יחזקאל א): "וממעל לרקיע אשר על ראשם אבן ספיר דמות
כסא" דמתכסא לעילא מוא"ו שבאל"ף, דמתקריא רקיע (שם בתקונים)
והנקדה היא כסא דמתכסא כמו שכתוב (חגיגה יג:): "במפלא ממך אל
תדרש, ובמכסה ממך אל תחקר" וזה בחינת: "כבוד אלקים הסתר דבר"
בחינת כתר ו הוא"ו שבתוך האלף, הוא רקיע, שמים, אש ומים בחינת
הבושה שנשתנה פניו לכמה גונין (עין חא"ג ברכות ו: [בד"ה מאי כרום])

וְזֶה בְּחִינַת רְקִיעַ כְּלִיּוֹת הַגּוֹנֵי וְנַעֲשֶׂה עַל יְדֵי זֶה אָדָם לְשֶׁבֶת עַל הַכֶּסֶּא
כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שֵׁם בִּיחֻזְקָא ל) : "וּדְמוּת כְּמֵרְאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעֵלָה" כִּי לִית
אָדָם בְּלֹא אֱלֹ"ף (שֵׁם) וְזֶה אוֹתִיּוֹת אָדָם, אֶלְף דָּס, הִינּוּ עַל יְדֵי דָס לָה,
נַעֲשֶׂה אֱלֹ"ף וְנַעֲשֶׂה אָדָם לְשֶׁבֶת עַל הַכֶּסֶּא (עֵינֵי זוּהַר תּוֹרִיעַ דָּף מַח) כִּי
הוּא'וֹ שְׁבִתוֹדָה הָאֶלְף הוּא רְקִיעַ, כְּלִיּוֹת הַגּוֹנֵי, הִינּוּ הַבוֹשָׁה, כְּנִ"ל
וְהַנְקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא הַשְּׁתִּיקָה וְהַדְּמִימָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב : "וְהָאֶרֶץ הַדָּס
רְגֵלִי" וְזֶה בְּחִינַת חִירִיק, בְּחִינַת : "וְתַחַת רְגֵלִי" וְהַנְקֻדָּה הָעֲלִיוֹנָה הוּא
כֶּסֶּא דְמִתְכַסֵּיָא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, בְּחִינַת : "כְּבוֹד אֱלֻקִּים הַסֵּתֵר דְּבָר"
בְּחִינַת : "בְּמִכְסֵה מִמֶּדָּה אֶל תַּחְקֵר" בְּחִינַת : "וּמִמַּעַל לְרְקִיעַ דְּמוֹת כֶּסֶּא
וְכוֹ" וְנַעֲשֶׂה "אָדָם לְשֶׁבֶת עַל הַכֶּסֶּא" בְּחִינַת : "כְּמֵרְאָה אָדָם עָלָיו
מְלַמְעֵלָה" וְאִזְ נַעֲשֶׂה יַחֲוֹד בֵּין חֲמָה לְלִבָּנָה שֶׁהַשְּׁמֶשׁ מֵאִיר לְלִבָּנָה וְנַעֲשֶׂה
יַחֲוֹד בֵּין מִשָּׁה וִיהוֹשֻׁעַ כִּי (בְּבֵא בַתְּרָא עַה) פְּנֵי מִשָּׁה כְּפְנֵי חֲמָה וְדָא נְקֻדָּה
הָעֲלִיוֹנָה בְּחִינַת כֶּסֶּא בְּחִינַת מִשָּׁה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהֵלִים פ"ט) : "וְכִסְאוֹ
כְּשֶׁמֶשׁ נִגְדִי" בְּחִינַת : "וּמִמַּעַל לְרְקִיעַ דְּמוֹת כֶּסֶּא" וְהַנְקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא
יְהוֹשֻׁעַ בְּחִינַת לְבָנָה בְּחִינַת : "וְתַחַת רְגֵלִי כְּמַעֲשֵׂה לְבַנְתִּי" דָּא לְבָנָה וְהוּא'וֹ
שְׁבִתוֹדָה הָאֶלְף הוּא הַרְקִיעַ הוּא בְּחִינַת הָאֵהֶל כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת ל"ג) :
"וִיהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן לֹא יָמִישׁ מִתּוֹדָה הָאֵהֶל" וְ אֵהֶל הוּא רְקִיעַ כְּמוֹ שְׁפָתוֹב
(יִשְׁעֵיהוּ מ) : "וַיִּמְתַּחֵם כָּאֵהֶל לְשֶׁבֶת" וְכֹתִיב (תְּהֵלִים ק"ד) : "נוֹטָה שְׁמַיִם
כִּיִּרְעֵה" וְזֶה (שְׁמוֹת כ"ו) : "יִרְעֵוֹת הָאֵהֶל" וְכִסְא הָעֲלִיוֹן הִינּוּ נְקֻדָּה
הָעֲלִיוֹנָה נְחֻלְקַת לְשֶׁלֶשׁ טַפִּינֵי כִּי תְּשׁוּבָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּשֶׁלֶשׁ תְּנַאִים כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב (יִשְׁעֵיהוּ ו) : "פֶּן יִרְאֶה בְּעֵינָיו, וּבְאֲזָנָיו יִשְׁמַע, וּלְבָבו יִבִּין וְשִׁבִי
וְאֵלוֹ הַשֶּׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת הֵם נְקֻדַּת סְגוּ"ל וְסְגוּל דָּא חֲמָה (תְּקוּנִים בְּהַקְדָּמָה
ז) : הִינּוּ פְנֵי מִשָּׁה כְּפְנֵי חֲמָה ו. וְזֶה פְרוּשׁ : אָמַר רַבָּה בַר בַּר חֲנָה : זֵימְנָא
חֲדָא הוּא אֲזֻלִּינֵן בְּמִדְבָּרָא, וְחֲזִינֵן הַנִּי אֲנֻזִי דְשְׁמִיטִין גְּדַפְיָהוּ מִשְׁמַנְיָהוּ,
וְקָא נִגְדִי נְחֻלִי דְמִשְׁחָא מִתּוֹתֵיָהוּ. וְאִמְנָא לְהוּ : אֵית לִי מְנִיכּוֹ חוּלְקָא
לְעֵלְמָא דְאֵתִי ? חֲדָא דְלֵיא לִי אֶטְמָא, וְחֲדָא דְלֵיא לִי גְדַפָּא. כִּי אֵתְאִי
לְקַמִּיָּה דְרַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר לִי : עֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְתַנּוּ עֲלֵיהֶם אֵת הַדִּין : (בְּבֵא
בַתְּרָא עג) : רַשְׁבִּי'ם : דְשְׁמִיטִין גְּדַפְיָהוּ נִפְלוּ נוֹצָה שְׁלָהֶם מֵרַב שׁוּמְן : דְלֵיא
לִי גְדַפָּא הַגְּבִיָּה לִי הַכְּנָף, רַמְזוּ זֶהוּ חֻלְקָדָה לְעֵתִיד לְבוֹא : לְתַנּוּ עֲלֵיהֶם אֵת
הַדִּין שְׁבַחְטָאֲתָם מִתְעַכֵּב מְשִׁיחַ, וַיֵּשׁ לָהֶם צַעַר בְּעֵלֵי חַיִּים, לְאוֹתוֹן אֲנֻזִין,
מִחֲמַת שׁוּמְנֵן שְׁהֻלְדָה לְחַקֵּר בְּמִדָּה הַטּוֹבָה שֶׁל עֲנָוָה שְׁאָדָם מְשִׁים עֲצָמוֹ
כְּמִדְבָּר, לְדוּשׁ. (עֵינֵי עִירוּבִין נ"ד) שְׁהַכֵּל דְשִׁין עָלָיו וְרָאָה חֲכָמִים, וְזֶה
בְּחִינַת אֲנֻזִי כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת נו) : הַרוּאָה אֲנֻז
בְּחֵלּוֹם יִצְפָּה לְחֲכָמָה דְשְׁמִיטִין גְּדַפְיָהוּ פִּרְשׁ רַשִׁי' : נוֹצוֹת, זֶה בְּחִינַת
מִחְלָקַת וּבְזִיווּת כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כ"ה) : "כִּי יִנְצוּ אֲנָשִׁים" הִינּוּ שְׂאִין
מִשְׁגִּיחִין עַל מִחְלָקַת וּבְזִיווּת שְׁמִבְזִין אוֹתָן וְשׁוּמְעִים חֲרַפְתָּן וְאִינָם
מְשִׁיבִים וְעַל שֵׁם הַשְּׁתִּיקָה נִקְרָאִים חֲכָמִים כִּי (אָבוֹת ג) : סִיג לְחֲכָמָה
שְׁתִּיקָה [כִּי הַשְּׁתִּיקָה הִיא בְּחִינַת כְּתֵר כִּי עַל יְדֵי הַשְּׁתִּיקָה זֹכִינֵן לְתִשְׁבּוּבָה
שֶׁהִיא בְּחִינַת כְּתֵר, כְּנִ"ל] וְזֶה לְשׁוֹן דְשְׁמִטִין כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים ט"ו) :
"שְׁמוֹט כָּל בַּעַל מִשָּׁה יְדוּ" הִינּוּ שְׁלֹא יִתְבַּע עֲלֵבוֹנוֹ וְזֶה בְּחִינַת : סִיג לְחֲכָמָה
שְׁתִּיקָה סִיג דִּיקָא זֶה בְּחִינַת כְּתֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת סִיג וְגָדַר סָבִיב סָבִיב
שְׁמִסְבֵּב וּמְכַתִּיר וּמַעֲטִיר אֵת הַחֲכָמָה וְזֶה הַכְּתֵר, שֶׁהוּא בְּחִינַת סִיג נַעֲשֶׂה

מהשתיקה, כפי'ל וזה פרוש משמניהו מלשון: "שמנת עבית" [כלומר: מחמת שאחזיו עצמן בבחינת (דברים ל"ב): שמנת עבית] הינו בשביל זה שומעין חרפתו ואינם משיבים כי זה עושין בשביל תשובה על עוונותם כמו שכתוב (שם): "וישמון ישרון" [בבחינת השמן לב וכו', ואזניו וכו', פן יראה וכו' שהתשובה צריך להיות בשלשה תנאים אלו] ונגדי נחלי דמשחא מתחנתיהו הינו על ידי השתיקה זוכין לכבוד אלקי שהוא בבחינת שמו כמו שכתוב (תהלים מ"ה): "אהבת צדק ותשנא רשע, על כן משחד" וזה בבחינת (שם כ"ד): "מלך הכבוד" ואמינא להו: אית לי מיניכו חולקא לעלמא דאתי? חדא דליא לי אטמא זה בבחינת: "והארץ הדם רגלי" בבחינת נקדה התחתונה, כפי'ל וחדא דליא לי כנף זה בבחינת פסא כמו שכתוב (ישעיהו ל): "ולא יכנף עוד מוריד" זה בבחינת נקדה העליונה הינו שהראו לרבה בר בר חנה שגם הוא זכה לאלו הבחינות אמר רבי אלעזר: עתידין ישראל לתן עליהם את הדין כי ישראל נקראים אדם וקודשא ברין הוא וישראל פלא חד (עין זוהר חיי שרה קכ"ו): ובתנחומא פ קדושים [פ"א] כמו שכתוב: "ועל הפסא דמות פמראה אדם" וישראל יתנו דין לכל באי עולם הינו הם שפטו בעצמן כל הדינין ז. וזה פרוש: (תהלים מ"ז): "ידבר עמים תחתינו ולאמים תחת רגלינו" זה בבחינת חיריק נקדה התחתונה של אלקי שהוא בבחינת: "ותחת רגליו" בבחינת: "והארץ הדם רגלי" "יבחר לנו את נחלתנו", זה בבחינת משה בבחינת נקדה העליונה של האלקי בבחינת: "וממעל לרקיע דמות פסא" "וכסאו כשמש" פני משה כפיני חמה כמאמר חכמינו, זכרוןם לברכה (זבחים ק"ט): ר שמעון אומר: נחלה זו שילה שילה דא משה (זוהר בראשית כה): ובתקון כא) "את גאון יעקב" זה בבחינת וא"ו שבתוך אלקי בבחינת אהל בבחינת אור שמשה מאיר ליהושע כמו שכתוב (בראשית כ"ה): "וייעקב איש תם יושב אהלים" וזה בבחינת (סנהדרין כ): שלשה דברים שנצטוו ישראל שייכלו זרעו של עמלק, זה בבחינת: "ידבר עמים תחתינו" ולמנות להם מלך, זה בבחינת "גאון יעקב" בבחינת (במדבר כ"ד): "דרך כוכב מיעקב", בבחינת מלך ולבנות להם בית הבחירה, זה בבחינת משה, בבחינת דעת כמו שאמרו חכמינו, זכרוןם לברכה (בברכות לג): מי שיש בו דעה, כאלו נבנה בית המקדש בימיו וזה בבחינת: "יבחר לנו את נחלתנו" [מסימן ד עד כאן לשון רבנו, זכרנו לברכה] וזה פרוש: "ויאמר ה' אל משה: קרא את יהושע" משה הוא נקדה העליונה ויהושע הוא נקדה התחתונה "והתיצבו באהל" זה בבחינת הרקיע בבחינת הא"ו שבתוך האלקי "ואצוננו" כי משה היה צריך אז למסר הכל ליהושע "ואין שלטון ביום המות" (קהלת ח) כי בשעת הסתלקות הצדיק אין לו שליטה וכח להאיר ליהושע על כן דיק ואצוננו, אני בעצמי כי חזרה הממשלה להקדוש ברוך הוא וכלל כל הענין כלול בתמונת אלקי שהוא נקדה העליונה, ונקדה התחתונה ווא"ו והוא ענין שאמרו חכמינו, זכרוןם לברכה שקדם כניסת ישראל לארץ הזהירו לקים שלש מצוות להכרית זרעו של עמלק ולבנות להם בית הבחירה ולמנות מלך להכרית זרעו של עמלק היא בבחינת יהושע, נקדה התחתונה כמו שכתוב (שמות י"ז): "צא הלחם בעמלק" וכמבאר בזוהר הענין (בשלח סה): ולבנות בית הבחירה הוא בבחינת משה, נקדה העליונה כי מי שיש בו

דעה, כאלו נבנה בית המקדש בימיו ומשה הוא בחינת הדעת ולמנות מלך הוא בחינת רקיע הנא"ו שבתוך האל"ף כמו שכתוב: "דרך כוכב מיעקב" שקאי על שיקום מלך מיעקב "ודרך כוכב" הוא בחינת רקיע שיש בו כוכבים ומזלות והינו "מיעקב" כי "יעקב איש תם ישב אהלים" בחינת רקיע כמו שכתוב: "וימתחם כאהל" כמבאר בזהר, שיעקב הוא בחינת נא"ו כי שלש מצוות אלו הם בחינת תשובה, והבן [מן וכלל עד כאן כפול לעיל בשנוי לשון קצת]. [שף לעיל], וזה סוד פונות אלול. שמעתי קצת כטפה מן הים עין שם בפונות של אלול, מבאר שם, שכלל פונות אלול הוא, "הנותן בים דרך", שצריך להאיר בחינת דרך בים וכו', וזה הדרך הוא בחינת שתי פעמים השם יב"ק, כי שתי פעמים יב"ק עולה דרך, וזה נמשך מבחינת שני שמות, שהם קס"א ס"ג, כי אלו שני שמות קס"א ס"ג, הם עולים בגימטריא שתי פעמים יב"ק, שהוא בגימטריא דרך, כנ"ל וצריך לכוון שם קס"א בסגול, ושם ס"ג בחיריק וסגול דקס"א וחיריק דס"ג הם עולים תי"ו, כי שם קס"א הוא שם אקיי"ק במלואו כזה: אלה קי יוד קי, שהם יוד אותיות, וכל אחת נקדה בסגול, וסגול הוא שלש נקדות, ועל כן הוא עולה שלשים, ועל כן יוד פעמים סגול עולה שיי"ו וס"ג הם יוד אותיות של מלוי הוי"ה, יוד קי נאו קי, וכל אחת נקדה בחיריק, עולה ק, ושניהם חיריק דס"ג וסגול דקס"א עולים יחד תיו, בגימטריא פשוטה, ואז על ידי כל בחינות הנ"ל, הימין פשוטה לקבל תשובתו, כי ימין במלואו עולה דרך עם השלש אותיות, שהוא שתי פעמים יב"ק וכו', עין שם ועתה בוא וראה והבן איך כל הפונות הנ"ל מרמזים ונעלמים בדרך נפלא ונורא מאד בתוך התורה הנ"ל כי מבאר שם, שמי שרוצה לעשות תשובה צריך שיהיה לו שני בקיאות הינו בקי ברצוא בקי בשוב שהוא בחינת עיל ונפיק בחינת: "אם אסק שמים שם אה" שהוא בחינת בקי ברצוא "ואציעה שאול הנד", שהוא בחינת בקי בשוב וכו' כמבאר לעיל, עין שם והפשוט הפשוט הוא שמי שרוצה לילך בדרך התשובה צריך לחגר מתניו, שיתחזק עצמו בדרך ה תמיד בין בעליה בין בירידה שהם בחינת: "אם אסק שמים ואציעה שאול" וכו' הינו בין שיזכה לאיזה עליה, לאיזה מדרגה גדולה אף על פי כן אל יעמד שם, ולא יסתפק עצמו בזה רק צריך שיהיה בקי בזה מאד לידע ולהאמין שהוא צריך ללכת יותר ויותר וכו' שזהו בחינת בקי ברצוא, בבחינת עיל שהוא בחינת: "אם אסק שמים שם אה" וכן להפך שאפלו אם יפל, חס ושלוס, למקום שיפל אפלו בשאול תחתיות גם כן אל יתנאש עצמו לעולם ותמיד יחפש ויבקש את השם יתברך ויחזק עצמו בכל מקום שהוא בכל מה שיוכל כי גם בשאול תחתיות נמצא השם יתברך וגם שם יכולין לדבק את עצמו אליו יתברך וזה בחינת: "ואציעה שאול הנד" וזה בחינת בקי בשוב כי אי אפשר לילך בדרך התשובה כי אם כשפקי בשני הבקיאות האלו ודקדק רבנו, זכרוננו לברכה, וקרא ענין זה בלשון בקי כי היא בקיאות גדול מאד מאד שיזכה לידע ליגע עצמו ולטרם בעבודת ה תמיד ולצפות בכל עת להגיע למדרגה גבוה יותר ואף על פי כן אל יפל משום דבר ואפלו אם יהיה איך שיהיה, חס ושלוס אף על פי כן אל יפל בדעתו כלל ויקים: "ואציעה שאול הנד", כנ"ל. [ועל פי סוד נעלם בזה סוד פונות אלול הנ"ל, כי בקי

הוא בחינת שם יב"ק הנ"ל, שהוא אותיות בקי (עיון זוהר משפטים קט"ז: , וזוהר פנחס רכ"ג). וזה שאזכה לשני הבקיאיות הנ"ל, שהם שתי פעמים בקי, דהינו בקי ברצוא בקי בשוב, על ידי זה זוכה לדרך התשובה, כי שתי פעמים בקי, שהם בחינת שתי פעמים יב"ק, הנ"ל, עולה בגימטריא דרך פנ"ל. כי על פי הפונות נעשה זה הדרך מבחינת סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בגימטריא שתי פעמים יב"ק, כנזכר לעיל וזה בעצמו סוד, בחינת שני הבקיאיות הנ"ל, כי בקי ברצוא, שהוא בחינת "אסק שמים", זה בחינת סגול דקס"א, כי אסק אותיות קס"א ובקי בשוב, שהוא בחינת: "ואציעה שאול הנד", זה בחינת חיריק דס"ג, מלשון: "אל תס"ג גבול עולם", שהוא בחינת שפסיג גבולו ומחזירו לאחוריו, שזה בחינת ירידה, שהאדם נופל, חס ושלום, ממדרגתו, והוא נסוג אחר, חס ושלום. אף על פי כן יחזק את עצמו, ואל יתאש עצמו לעולם, כי גם שם נמצא השם יתברך, בבחינת: "ואציעה שאול הנד", פנ"ל, וזה בחינת שם ס"ג, פנ"ל. כי סגול דא חמה, שהוא נקדה העליונה שעל האלף, הנחלקת לשלש טפין, שזהו בחינת "אסק שמים", בחינת סגול דקס"א, שהוא אותיות אסק, פנ"ל וחיריק הוא בחינת נקדה התחתונה של האלף, שהוא בחינת: "ואציעה שאול הנד", שהוא בחינת חיריק דס"ג הנ"ל וזה שפתב שם למעלה בהתורה הנ"ל: "ויכשיש לו אלו השני בקיאיות הנ"ל אזי הוא הולך בדרך התשובה", כי משני פעמים בקי, שהם בחינת קס"א וס"ג, "אסק שמים ואציעה שאול" וכו', על ידי זה נעשה בחינת דרך, שהוא בגימטריא שתי פעמים בקי, שהם קס"א וס"ג וכו', פנ"ל כי עקר דרך התשובה זוכין על ידי שני הבקיאיות הנ"ל, ואז ימין ה פשוטה לקבל תשובתו, כי ימין בגימטריא דרך, שהם שתי פעמים בקי, פנ"ל ופשוטה בגימטריא סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בעצמם בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה שהם בחינת מה שצריכין לבקש השם יתברך תמיד, הן למעלה הן למטה, בחינת: "אם אסק שמים שם אפה, ואציעה שאול הנד", שהם בחינת שני הבקיאיות הנ"ל, ועל כן כשיש לו שני הבקיאיות הנ"ל, אז הוא הולך בדרך התשובה, ואז ימין ה פשוטה לקבל תשובתו והבן הדברים היטב, כי הם דברים עמקים מאד ועל פי זה תבין לקשר התורה היטב, שמה שפתב בסוף מענין נקדה העליונה ונקדה התחתונה של האלף, זהו בעצמו בחינת שני הבקיאיות הנ"ל, [כי זה אינו מבאר בפרוש בהתורה הנ"ל, רק על פי פונות הנ"ל מובן זאת ממילא למשפיל] וזהו בעצמו בחינת תשובה על תשובה, שפתב שם כי זביחת היצר הרע, שהוא בחינת דם לה, שהוא בחינת תשובה הראשונה, שהוא בחינת כבוד עולם הזה, זה בחינת נקדה התחתונה, שנעשית מבחינת הדמימה והשתיקה, מבחינת דם לה וכל זה הוא בחינת חיריק דס"ג וכו', שהוא בחינת בקי בשוב, פנ"ל ותשובה השניה שעושה על תשובתו הראשונה, שהוא בחינת כבוד העולם הבא, בחינת: "כבוד אלקים הסתר דבר", זה בחינת נקדה העליונה, בחינת כתר, שהוא בחינת משה, בחינת סגול וכו' והבן הדברים היטב, איך כל הדברים הנאמרים שם, בהתורה הנ"ל, נקשרים ונכללים אחר כך ביחד בקשר נפלא ונורא, והמשפילים יבינו קצת] ו עקר הדבר שעל ידי שהאדם, כשהוא במדרגה התחתונה

מאד ואף על פי כן הוא מחזק עצמו ומאמין שגם שם יש לו תקוה עדיו כי גם שם נמצא השם יתברך בבחינת: "ואציעה שאול הנד" אַזי ממשיך על עצמו הקדשה משם הקדוש הויה במלוי ס"ג שהוא מחיה את כל הנסוגים אחר מקדשתו להחזיקם לבל יפלו לגמרי, חס ושלום וזה בחינת בקי בשוב שזה הבקיאות הוא בחינת שם יב"ק הקדוש, בחינת שם ס"ג וכן כשאדם זוכה לבוא לאיזה מדרגה בקדשה העליונה ואף על פי כן אינו עומד שם והוא מתחזק ומתגבר לעלות יותר ויותר אַזי ממשיך הקדשה על עצמו משם הקדוש אקיי"ק במלוי קס"א שהוא בחינת בקי ברצוא כי האדם כפי תנועותיו וכפי התחזקותו בעבודתו יתברך כן גורם ליחד השמות למעלה וממשיך על עצמו הקדשה משם והבן היטב והנה מבאר לעיל שעל ידי הדמימה והשתיקה ששותקין לחברו כשמבזין אותו על ידי זה זוכה לתשובה, שהיא בחינת כתר פנ"ל, עין שם כי סיג לחכמה שתיקה פנ"ל כי צריכין לזהר מאד לדון את כל אדם לכף זכות ואפלו החולקים עליו ומבזין אותו צריך לדונם לכף זכות ולשתק להם ועל ידי זה נעשה בחינת כתר פמובא במדרש: משל לאחד, שמצא את חברו שהוא עושה כתר אמר לו: בשביל מי, אמר לו: בשביל המלך. אמר לו: פיון שהוא לצרף המלך, כל אבן טוב שתמצא, תקבענו בו (ויקרא רבה פרשה ב) כך כל אחד מישראל הוא בחינת כתר להשם יתברך וצריך להכניס בו כל מין אבנים טובות שאפשר למצא דהינו שצריכין להשתדל לחפש ולבקש אחר כל צד זכות ודבר טוב שאפשר למצא בישראל ולדון את הכל לכף זכות כי הם בחינת כתר להשם יתברך פנזכר לעיל וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: הוי דן את כל אדם לכף זכות נמצא, שעל ידי שדנים את הכל לכף זכות שעל ידי זה שותקין לו כשמבזה אותו כי מוצאין בו זכות, שאינו חייב כל כך במה שמבזה אותו כי לפי דעתו וסברתו נדמה לו שראוי לו לבזות אותו וכו' על ידי זה נעשה בחינת כתר הינו פנ"ל שעל ידי הדמימה והשתיקה נעשה בחינת כתר, פנ"ל

ז - ואלה המשפטים

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (שמות כא) אמרו חכמינו, זכרונם לברכה: השוו אשה לאיש (קדושין לה בבא קמא טו) ואיתא במכילתא: יכול יהיו התלמידים לומדין ואינם מבינים תלמוד לומר: "אשר תשים לפניהם" ערכם לפניהם בשלחן ערוך א. דע, כי עקר הגלות אינו אלא בשביל חסרון אמונה כמו שכתוב (שיר השירים ד): "תבואי, תשורי מראש אמנה" (עין תנחומא פ בשלח [פ"י]) ו אמונה הוא בחינת תפלה כמו שכתוב (שמות י"ז): "ויהי ידיו אמונה", ותרגומו: פרישן בצלו וזה בחינת נסים למעלה מהטבע כי התפלה למעלה מטבע כי

הטבע מחיב כן והתפלה משנה הטבע וזה דבר נס ולזה צריך אמונה שיאמין שיש מחדש ובגדו לחדש דבר כרצונו ועקר אמונה בחינת תפלה בחינת נסים אינו אלא בארץ ישראל כמו שכתוב (תהלים ל"ז) : "שכן ארץ ורעה אמונה" ושם עקר עליות התפלות כמו שכתוב (בראשית כ"ח) : "וזה שער השמים" (שם ט"ו) ובשביל זה כשפגם אברהם "במה אדע" ובזה פגם בירשת ארץ שהיא בחינת אמונה, בחינת תפלה היה גלות מצרים ודוקא יעקב ובניו ירדו מצרים כי הם בחינת שנים עשר נסחאות התפלה והוריד אותם בגלות ו מצרים הוא הפוד הנסים כמו שכתוב (שמות י"ד) : "ומצרים נסים לקראתו" שאין שם מקום הנסים ואין שם מקום התפלה כמו שכתוב (שם ט) : "והיה כצאתי את העיר אפרש את כפיי" (ב"ר ט"ז) ו כל הגלויות מכונים בשם מצרים על שם שהם מצרים לישראל וכשפוגמין באמונה, בתפלה, בארץ ישראל הוא יורד לגלות וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (סנהדרין צו) : אין משיח בן דוד בא, אלא עד שתכלה פרוטה מן הכיס הינו, שיכלו האפיקורסים שאין להם אמונה בנסים ומכסים כל הנסים בדרך הטבע כי עקר הנסים בארץ ישראל כי (תענית י) ארץ ישראל שותה תחלה ושתיתה מה תהומות שהם לשון : "ותהם כל העיר" (רות א) שעל דבר נסי תמהין העולם וזהו (תהלים מ"ב) : "תהום אל תהום קורא" כי יש נסים עלאין, שהוא בחינת תהום עלאה ויש נסים תתאין, שהם בחינת תהומא תתאה ו מלאך שכלול מכל הנסים משני התהומות דמיא לעגלא (תענית כה) : שהוא בחינת עגולים בחינת אמונה כמו שכתוב (תהלים פ"ט) : "ואמונתך סביבותיך" ופריטא שפותה שהוא בחינת תפלה כמו שכתוב (שם נ"א) : "אדני שפתי תפתח" והוא כללות הנסים וזה פרוש : עד שתכלה פרוטה מן הכיס כי יש בני אדם המכסים כלליות הנסים הכלולים במלאך דפריטא שפותה מכסים בדרך הטבע וכשתכלה זאת ותתרבה אמונה בעולם אז יבוא משיח כי עקר הגאלה תלוי בזה כמו שכתוב : "תבואי, תשורי מראש אמנה" ב. אבל אי אפשר לבוא לאמונה אלא על ידי אמת כמובא בזהר (בלק קצח) : "והיה צדק אזור מתניו ואמונה" וכו' (ישעיהו י"א) הינו צדק, הינו אמונה ואמרו שם : אמונה אתקריאת, כד אתחבר בה אמת ג. ו אי אפשר לבוא לאמת אלא על ידי התקרבות לצדיקים וילך בדרך עצתם ועל ידי שמקבל מהם עצתם נחקק בו אמת כמו שכתוב (תהלים נ"א) : "הן אמת חפצת" כשאתה חפץ אמת "בטחות ובסתם חכמה תודיעני" כי העצות שמקבל מהם הוא בחינת נשואין וזווג וכשמקבלין עצות מרשעים הוא בחינת נשואין בקלפה וזהו "הנחש השיאני" (בראשית ג) לשון נשואין עצות הנחש שקבלה הוא בחינת נשואין ועל ידי נשואין הטיל בה זקמא ובמעמד הר סיני פסקה זוהמתן (שבת קמו) כי שם קבלו תרי"ג עטין דקדשה (זהר יתרו פ"ב) : והיתה להם נשואין בקדשה ו למה נקרא עצה בבחינת נשואין ? כי (ברכות סא) הכליות יועצות וכליות הם כלי ההולדה, כלי הזרע נמצא, כשמקבלין עצה מאדם כאלו מקבלין ממנו זרע והכל לפי אדם אם רשע או צדיק ובשביל זה התורה מתיש כח (סנהדרין כו) : ונקראת תושיה כי הם תרי"ג עטין כמו שכתוב (משלי ח) : "לי עצה ותושיה" ועצות הם במקום נשואין בחינת זווג המתיש כח ועצת הצדיק הוא פלו זרע אמת

וְזֶה פְּרוּשׁ (יְרֵמְיָהּ ב) : "וְאֲנֹכִי נֹטְעֵתִיךָ שׁוֹרֵק" בְּחִינַת הַגְּאֵלָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (זְכַרְיָה י) : "אֲשַׁרְקָה לָהֶם וְאֶקְבָּצֵם" וְעַל יְדֵי מָה ? עַל יְדֵי : "כִּלּוֹ זָרַע אֲמֵת" (שֵׁם בְּיְרֵמְיָהּ) [סִיּוּם הַפְּסוּק "וְאֲנֹכִי נֹטְעֵתִיךָ" הַנִּי"ל] עַל יְדֵי עֲצַת הַצְּדִיקִים תִּבּוֹא לְאֲמֵת וְעַל יְדֵי זֶה נִקְרָאת אֲמוּנָה, כִּד אֲתַחֲבֵר בֵּה אֲמֵת וְעַל יְדֵי זֶה תִּבּוֹא הַגְּאֵלָה כְּנִי"ל כִּי הוּא מְקַבֵּל טַפֵּי הַשֶּׁכֶל שֶׁל הַצְּדִיק עַל יְדֵי עֲצָה שֶׁמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ וְזֶה : "הֵן אֲמֵת חֲפֻצָּת בְּטַחוּת" בְּכִלּוֹת "חֲכָמָה תוֹדִיעֵנִי" שְׁאֵזְכָה לְקַבֵּל טַפֵּי הַמַּח, טַפֵּי הַשֶּׁכֶל עַל יְדֵי עֲצָה שֶׁאֶקְבֵּל מֵהֶם וְאִז אֵזְכָה לְאֲמֵת כִּי הַטַּפֵּי הַשֶּׁכֶל נִקְרָא "כִּלּוֹ זָרַע אֲמֵת" ד. וְדַע, שֶׁעַל יְדֵי מִצְוֹת צִיצִית הָאֵדָם נִצּוּל מֵעֲצַת הַנְּחֹשׁ מִנְשׂוּאִין שֶׁל רֶשַׁע מִבְּחִינַת נְאוּף כִּי צִיצִית שְׂמִירָה לְנְאוּף כְּמוּבָא בְּתַקוּנַיִם (תַּקוּן יח) : "וַיִּקַּח שֵׁם וַיִּפֹּת אֶת הַשְּׂמֵלָה וַיִּשְׂמֹנוּ עַל שְׂכָם שְׂנִיָּהִם" (בְּרֵאשִׁית ט) זֶה בְּחִינַת צִיצִית "וְעֵרֹת אָבִיהֶם לֹא רָאוּ" כִּי צִיצִית מְכַסֶּה עַל עֵרְוִין אֲבֵל חָס, דְּהוּא יֵצֵר הָרַע דְּמַחֲמֵם גּוֹפָה דְּבַר נֶשׁ בְּעֵבְרָה הוּא אֲרוּר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם) : "אֲרוּר כְּנַעַן" כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם ג) : "אֲרוּר אֲתָה מִכָּל הַבְּהֵמָה" וְהַשְּׂמֵלָה הֵינּוּ צִיצִית הוּא שְׂמִירָה מֵעֲצַת הַנְּחֹשׁ מִזְּהַמַּת הַנְּחֹשׁ וְזֶה בְּחִינַת (שֵׁם מ"ט) : "בֵּן פֶּרֶת עָלִי עֵין" בְּשִׁבִיל צִיצִית לְשׁוֹן (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) : "מִצִּיץ מִן הַחֲרָכִים" עַל יְדֵי זֶה זָכָה לְבֵן פֶּרֶת שֶׁנִּשְׁמַר מִנְשׂוּאִין שֶׁל נְחֹשׁ מִזְּוִיג שֶׁל הַסֵּטְרָא אַחֲרָא וְזָכָה לְזוּגָא דְקֻדְשָׁה וְזֶה : "פֶּרֶת", לְשׁוֹן זְוִיג לְשׁוֹן : "פְּרוּ וּרְבוּ" וְעַקֵּר הַנְּאוּף תְּלוּי בְּעֵינַיִם כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ (סוֹטָה ט) : שֶׁמִּשׁוֹן הַלֵּךְ אַחֲרַי עֵינַי וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּמִדְבָר ט"ו) : "וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם" וְשְׂמִירַת צִיצִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵינַיִם הוּא שְׂמִירָה מֵעֲצַת הַנְּחֹשׁ וַיְכּוֹל לְקַבֵּל הָעֲצוֹת מִצְּדִיק שֶׁהוּא כִּלָּה זָרַע אֲמֵת ה. וְזֶה פְּרוּשׁ : אֲמַר רַבֵּה בַר בַּר חֲנָה : אֲמַר לִי הֵהוּא טִיעָא, תָּא אַחֲוֵי לָךְ טוּרָא דְסִינֵי. אֲזִלִּי וְחִזְאִי דְהִדְרִן לֵה עַקְרָבִי, וְקִימִין כִּי חֲמָרִי חוֹרְתָא. וְשִׁמְעֵתִי בֵּת קוּל שְׂאוּמְרַת : אוּי לִי שֶׁנִּשְׁבַּעְתִּי, וְעַכְשָׁו שֶׁנִּשְׁבַּעְתִּי, מִי מִפְּרִי לִי רֶשַׁבִּים : "שֶׁנִּשְׁבַּעְתִּי" מִן הַגְּלוּת, כְּדַכְתִּיב קֶרְאִי טוּבֵי בְּנֵי אִים תָּא וְאַחֲוֵי לָךְ טוּרָא דְסִינֵי שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲצוֹת כִּי שֵׁם קֶבְלוּ תַרְיִיג עֵטִין חִזְאִי דְהִדְרִן לֵה עַקְרָבָא הֵינּוּ שֵׁישׁ עֲצַת נְחֹשׁ עֲצַת רֶשַׁעִים שֶׁעַל יְדֵיהֶם אֵין יְכוּלִים לְקַבֵּל עֲצַת צְדִיקִים, זָרַע אֲמֵת וְקִימוּ כִּי חֲמָרִי חוֹרְתָא זֶה בְּחִינַת צִיצִית שֶׁהוּא שְׂמִירָה מֵעֲצַת הַנְּחֹשׁ, מִנְאוּף כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵם לְבִרְכָה (מִנְחוֹת מג.). אֵיזָה עֲנִשׁוֹ גְדוֹל, שֶׁל לָבָן אוֹ שֶׁל תְּכֵלֶת ? וְאֲמָרוּ : מִשָּׁל לְאַחַד, שְׁצִוָה לְהַבִּיא לוֹ חוֹתָם שֶׁל זָהָב, הֵינּוּ תְכֵלֶת, וְחוֹתָם שֶׁל טִיט, הֵינּוּ לָבָן וְזֶה : "חֲמָרִי" לְשׁוֹן חֲמָר וְטִיט "חוֹרָא" הֵינּוּ לָבָן כִּי עַכְשָׁו זֶה עַקֵּר הַצִּיצִית וְשִׁמְעֵתִי בֵּת קוּל שְׂאוּמְרַת, אוּי לִי שֶׁנִּשְׁבַּעְתִּי פֶּרֶשׁ רַבְנוּ שְׂמוּאֵל : עַל הַגְּלוּת הֵינּוּ, עַל יְדֵי צִיצִית יְכוּלִין לְבוֹא לְעֲצַת צְדִיקִים לְבְּחִינַת אֲמֵת וְעַל יְדֵי אֲמֵת בָּאִים לְאֲמוּנָה כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי אֲמוּנָה בָּא הַגְּאֵלָה כְּנִי"ל וְזֶה שֶׁשָּׁמַע חֲרַטַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עַל הַגְּלוּת כִּי הַצִּיצִית שֶׁהִם חֲמָרִי חוֹרָא גֵרָם כֹּל זֶה וְזֶה פְּרוּשׁ : "וְאֵלֶּה" כֹּל מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵלֶּה מוֹסִיף זֶה בְּחִינַת יוֹסֵף בְּחִינַת שְׂמִירַת הַבְּרִית בְּחִינַת צִיצִית הַמִּשְׁפָּטִים, זֶה בְּחִינַת כִּלָּה זָרַע אֲמֵת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים י"ט) : "מִשְׁפָּטֵי הַאֲמֵת" שְׁזוֹכָה לְעֲצַת צְדִיקִים, לְבְּחִינַת אֲמֵת אֲשֶׁר תִּשְׂיִם לְפָנֵיהֶם זֶה בְּחִינַת מוֹסִיף זֶה בְּחִינַת אֲמֵת וְזֶה בְּחִינַת הַשׁוֹוֹ אֲשֶׁה לְאִישׁ כִּי זֶה אִישׁ וְאֵשֶׁה הֵם בְּחִינַת הַתְּחַבְּרוּת אֲמֵת וְאֲמוּנָה וּבְזֶה תְּלוּי הַגְּאֵלָה כְּנִי"ל וְזֶה : יְכוּל שְׂיֵהִיו הַתְּלַמִּידִים לּוֹמְדִים וְאֵין

מבינים תלמוד לומר וכו, ערכם לפניהם כ שלחן ערוך זה בחינת הגאולה
שלקעתיד יתגלו כל החכמות כשלחן ערוך כמו שכתוב (ישעיהו י"א) :
"ומלאה הארץ דעה" [עד כאן לשון רבנו, זכרוננו לברכה] [השמטות
השייכים להתורה הזאת]. התפלה הוא בחינת אמונה, והוא בחינת
הנסים, כי נס למעלה מטבע, ולזה צריך אמונה כנ"ל, עין שם ובשביל זה,
התפלה מסגל לזכרון כי תפלה הוא בחינת אמונה כנ"ל ושכחה הוא ענין
שהיה לפנינו דבר מה ונשכח ועבר מאתנו והיא דרך ההנהגה על פי מערכת
המזלות שמתנהג כסדר יום אחר יום והוא הפוך האמונה מה שאין כן
אם מאמין שיש מחדש הכל ברצונו בכל יום תמיד והוא מחיה ומקיים
הכל תמיד והוא למעלה מהזמן אין כאן שכחה, ודו"ק ומעשה תראה
נפלאות בדברי רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קד:) מ"ם וסמ"ך שבלוחות
בנס היו עומדין כי מס הוא בחינת השכחה ועל זה אמרו רבותינו, זכרונם
לברכה (חגיגה ט:) אין דומה השונה פרקו מאה פעמים למאה פעמים
ואחד מס בגימטריא מאה ועד מאה שולט השר של שכחה וזה שהמתיקו
חז"ל: מ"ם וסמ"ך הינו מ"ס שהוא בחינת השכחה בנס היו עומדין כי נס
הוא הפוך השכחה כי נסים הם בחינת התפלה בחינת אמונה שהיא הפוך
השכחה, כנ"ל ודע וכו כי ציצית שמירה לנאוף וכו על שכם שניהם, זה
בחינת ציצית וכו וזה (בראשית ל"ז): "הלא אחיך רעים בשכם" הינו
בחינת ציצית כנ"ל שהיא שמירה לנאוף והוא בחינת שמירת הברית
שהיא בחינת יוסף על כן אמר יעקב ליוסף "הלוא אחיך רעים בשכם"
שהוא בחינה שלף "לכה ואשלחך אליהם" וזה פרוש: "ואנכי נטעתיך
שורק" וכו כי הוא מקבל טפי השכל של הצדיק על ידי עצה שמקבל ממנו
וזה שורק הוא בחינת שורק שהוא תלת טפין, כמו שכתוב בזהר
(ובתקונים, תקון נ"ו) והוא תלת מחין כי הוא ענין אחד כי הטפה באה
מהמח ומגיעה להכליות שהן כלי ההולדה, שמבשלין הזרע כן השכל נולד
גם כן במח ומגיע עד הכליות היועצות ותלת מוחין הוא בחינת (ישעיהו
ו). "השמן יב וכו ואזניו וכו ועיניו וכו, פן יראה בעיניו ובאזניו ישמע
ולבבו יבין ושב וכו" כלומר, שאינו רוצה לדבק עצמו לצדיקים פן יראה
וכו אבל כשמדבק עצמו לצדיקים ומקבל מהם עצה אזי הוא בחינת
כליות יועצות שהם כלי ההולדה שמקבל הטפה מח המתחלקת לתלת
טפין תלת מחין כנ"ל ואז יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין וכו שהם
בחינת השלשה מחין ושב ורפא לו וזהו: "ואנכי נטעתיך שורק פלה זרע
אמת", והבן וזה פרוש: אמר רבה בר בר חנה וכו וזה רמז גם כן בפתח
דבריו אמר לי ההוא טיעא ופרש רבנו שמואל: בכל מקום סוחר ישמעאל
כי ישמעאל הוא בחינת התפלה כמו שכתוב (בראשית ט"ז): "כי שמע ה
אל עניך" ותרגומו: ארי קביל ה ית צלותיך והוא בחינת אמונה כנ"ל וזהו
סוחר, מלשון סחור סחור [בחינת מקיפים] שהוא בחינת אמונה כנ"ל,
"ואמונתך סביבותיך" (תהלים פ"ט) וזהו (רות ג): "ופרשת כנפך על
אמתך" כי ציצית דקדשה, שהם כנפי מצוה הוא שמירת הברית והוא
בחינת זוג דקדשה וזהו ששאל חגי הנביא (חגי ב) "הן ישא איש בשר
קדש בכנף בגדו ונגע בכנפו אל הלחם" כי פגם הברית העדר הלחם כמו
שכתוב (משלי ו): "בעד אשה זונה עד כפר לחם", והבן "ותשב באיתן

קִשְׁתּוֹ וְכוּ, מִשָּׁם רוּעָה אָבָן יִשְׂרָאֵלִי (בְּרֵאשִׁית מ״ט) אָבָהוּן וּבְנֵינָן בְּחִינַת
הַתְּפִלָּה יַעֲקֹב וּבְנָיו סִגְלָה לְחֹלֶה לְהַסְתַּפֵּל עַל הַצִּיצִית וְהַסּוּד בַּפְּסוּק (שָׁם
מ״ח) : ״הִנֵּה בְּנֵד יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ״ כִּי כָּל אֱלוֹ הַתְּבוּת מְרַמְזִין עַל הַצִּיצִית
דְּהִינּוּ מְנַן הַחוּטִין וְהַחֲלִיּוֹת וְהַקְּשָׁרִים כְּמַבְאָר בִּ״פְרִי עֵץ חַיִּים״ (בְּשַׁעַר
הַצִּיצִית, פָּרָק ד, בְּהַגִּ״ה, עֵינֵן שָׁם) [ז״ל הַפְּעִי״ח : ט״ל כְּרִיכוֹת הֵם קִנְיֵן
כְּמִנִּין יוֹסֵף. וְסִמּוּךְ גּוֹדְלִין יֵשׁ בְּכָל הַכְּנָפוֹת עִם הַצִּיצִית כְּמִנִּין הֵנָּה וְכְּמִנִּין
בְּנֵד. חוּלִיּוֹת וְקִשְׁרִים וְהַחוּטִין הֵם ל״ב וְהֵם שְׁזוּרִין הֵרִי ס״ד כְּמִנִּין בָּא
אֵלֶיךָ ע״כ]. וְזֶהוּ : ״הִנֵּה בְּנֵד יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ״ דְּהִינּוּ בְּחִינַת צִיצִית כְּנ״ל עַל
יְדֵי זֶה יְנִיחֶנּוּ יִשְׂרָאֵלִי

ח - ראיתי מנורת זהב

רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כְּלָה וְגִלְהָה עַל רֵאשֵׁה וְכוּ (זְכָרְיָה ד, הַפְּטָרַת שְׁבַת
חֲנֻכָּה) א. הִנֵּה יָקָר גְּנוּחֵי וְנָה [שְׁקוֹרִין קָרְעֶכֶךְ] מְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי כִּי הוּא
שְׁלֵמוֹת הַחֲסָרוֹנוֹת כִּי עַל יְדֵי בְּחִינַת הַנְּשִׁימָה שֶׁהוּא הָרוּחַ חַיִּים נִבְרָא
הָעוֹלָם כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים ל״ג) : ״וּבְרוּחַ פִּיּוֹ כָּל צְבָאָם״ וְ חֲדוּשׁ הָעוֹלָם
יְהִיָּה גַם כֵּן בְּבְחִינַת הָרוּחַ כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (שָׁם ק״ד) : ״תִּשְׁלַח רוּחְךָ יִבְרָאוּן
וְתִחַדְּשׁ פָּנָי אֲדָמָה״ וְהוּא גַם כֵּן חֵיּוֹת הָאָדָם כִּי חֵיּוֹת הָאָדָם הוּא הַנְּשִׁימָה
כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ב) : ״וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים״ וְכִתִּיב (שָׁם ז) : ״כֹּל
אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו״ וְכְמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמִים : אִם תִּחְסַר הַנְּשִׁימָה
תִּחְסַר הַחַיִּים נִמְצָא, כִּי עֵקֶר חֵיּוֹת כָּל הַדְּבָרִים הוּא בְּבְחִינַת רוּחַ וְ כְּשֵׁישׁ
חֲסָרוֹן בְּאֵיזָה דְּבָר עֵקֶר הַחֲסָרוֹן הוּא בְּבְחִינַת הַחֵיּוֹת שֶׁל אוֹתוֹ הַדְּבָר
שֶׁהוּא בְּחִינַת הָרוּחַ חַיִּים שֶׁל אוֹתוֹ הַדְּבָר לְאֲשֶׁר הָרוּחַ הוּא הַמְּקִיָּם הַדְּבָר
וְהָאֲנָחָה הוּא אֲרִיכַת הַנְּשִׁימָה וְהוּא בְּבְחִינַת ״אֲרִיךְ אַפְּיִים״ דְּהִינּוּ מְאָרִיךְ
רוּחָה וְעַל כֵּן כְּשֶׁמִּתְאַנֵּחַ עַל הַחֲסָרוֹן וּמְאָרִיךְ רוּחָה הוּא מִמְּשִׁיךְ רוּחַ
הַחַיִּים לְהַחֲסָרוֹן כִּי עֵקֶר הַחֲסָרוֹן הוּא הַסְּתַלְקוֹת הָרוּחַ חַיִּים כְּנ״ל וְעַל כֵּן
עַל יְדֵי הָאֲנָחָה מְשָׁלִים הַחֲסָרוֹן ב. אֲדָּ מְאִין מְקַבְּלִין הָרוּחַ חַיִּים ? דַּע,
שְׁעֵקֶר הָרוּחַ חַיִּים מְקַבְּלִין מֵהַצְּדִיק וְהָרַב שְׁבַדוֹר כִּי עֵקֶר רוּחַ הַחַיִּים הוּא
בְּהִתּוֹרָה כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (שָׁם א) : ״וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם״ הוּא
הִתּוֹרָה וְהַצְּדִיקִים דְּבָקִים בְּתוֹרָה וְעַל כֵּן עֵקֶר הָרוּחַ חַיִּים הוּא אֲצֵלָם
וְכִשְׁהוּא מְקַשֵּׁר לְהַצְּדִיק וְהָרַב שְׁבַדוֹר כְּשֶׁהוּא מִתְאַנֵּחַ וּמְאָרִיךְ רוּחָה
מִמְּשִׁיךְ רוּחַ הַחַיִּים מֵהַצְּדִיק שְׁבַדוֹר שֶׁהוּא דְּבוּק בְּהִתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם הָרוּחַ
וְזֶהוּ שְׁנִקְרָא הַצְּדִיק (בְּמִדְבָר כ״ז) : ״אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ״ שְׁיִוְדַע לְהַלֵּךְ נִגְד
רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד (כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַשׁ״י שָׁם) כִּי הַצְּדִיק מִמְּשִׁיךְ וּמְשָׁלִים
הָרוּחַ חַיִּים שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּנ״ל וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג) : רוּחַ צְפוּנִית
הַמְּנַשְּׁבֶת בְּכְנוֹר שֶׁל דָּוִד כִּי כְּנוֹר שֶׁל דָּוִד הִיָּה שֶׁל חֲמֵשׁ נִימִין כְּנִגְדַת חֲמִשָּׁה
חֲמֵשִׁי תוֹרָה וְרוּחַ צְפוּן שֶׁהִיָּתָה מְנַשְּׁבֶת בּוֹ הוּא בְּחִינַת ״וְרוּחַ אֱלֹקִים

מִרְחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם" הַנִּי"ל כִּי רוּחַ צָפוֹן הוּא בְּחִינַת הַרוּחַ הַצָּפוֹן בְּלָבוּ
שֶׁל אָדָם (עֵינֵי תִיקוּן ס"ט) שֶׁהוּא בְּחִינַת הַרוּחַ חַיִּים כִּי צָפוֹן חֶסֶד (בְּבֹא
בְּתָרָא כה:) וְ הַחֶסֶד הוּא בֶּלֶב כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ל"ז) : "וַיִּתֵּן לָךְ
מִשְׁאֵלֶת לִבָּךְ" "יִמְלֵא הַכֹּל מִשְׁאֵלוֹתֶיךָ" (שֵׁם כ) וְ עַקֵּר הַרוּחַ חַיִּים הוּא
בֶּלֶב וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתִקּוּנֵי זְהַר (תִּקּוּן יג) : כִּלְהוֹ שִׁיפִין מִתְּנַהֲגִין בְּתֵר לִבָּא
כְּמִלְכָּא וְכוּ, כְּמֵא דְאֵת אָמַר (יְחֻזְקָא ל א) : "אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שֵׁם הַרוּחַ
לְלֶכֶת" וְכוּ כִּי הַרוּחַ הוּא בֶּלֶב וְהַחֶסֶד הוּא הַסִּתְּלֻקוֹת הַרוּחַ שֶׁמְקוּמוֹ בֶּלֶב
וְעַל כֵּן נִרְגַּשׁ הַחֶסֶד בֶּלֶב וְעַל כֵּן כְּשֶׁנִּתְּמַלֵּא הַחֶסֶד שֶׁהוּא בְּבִחִינַת הַרוּחַ
כְּנִי"ל נִפְאֵר : "וַיִּתֵּן לָךְ מִשְׁאֵלֶת לִבָּךְ, יִמְלֵא ה'" וְכוּ, הֵינּוּ כְּנִי"ל וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל
שֶׁהִם מְקַבְּלִין הַרוּחַ חַיִּים מִהַתּוֹרָה נִקְרָאִים עַל שֵׁם צָפוֹן כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(תְּהִלִּים פ"ג) : "עַל עַמְּךָ יַעֲרִימוֹ סוּד וַיִּתְּיַעֲצוּ עַל צְפוּנֶיךָ" ג. אֵךְ רְשָׁעִים
הַדּוֹבְרִים עַל צְדִיק עֲתִק בְּגִאָּוָה וְבוֹז מֵאִין מְקַבְּלִין הֵם הַרוּחַ לְהַשְׁלִים
הַחֶסֶד ? אֵךְ דַּע שֶׁיֵּשׁ רַב דְּקִלְפָּה וְהוּא בְּחִינַת עֲשׂוֹ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּעֲשׂוֹ
(בְּרֵאשִׁית ל"ג) : "יֵשׁ לִי רַב" וְהוּא בְּחִינַת (שֵׁם ל"ו) "אֱלוֹפִי עֲשׂוֹ" וְכְמוֹ
שֶׁתִּרְגַּם אוֹנְקֵלוֹס : "רַבְרַבִּי עֲשׂוֹ" בְּחִינַת הַרַב דְּקִלְפָּה וַיְמַהֵם מְקַבְּלִין
הַרְשָׁעִים הַרוּחַ וְהוּא בְּחִינַת רוּחַ הַטְּמָאָה בְּחִינַת רוּחַ סְעָרָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שֵׁם כ"ז) : "הוּ עֲשׂוֹ אַחִי אִישׁ שְׁעִיר" (עֵינֵי תִיקוּן ס"ט) וְעַל כֵּן הַרוּחַ שֶׁלֵּהֶם
גְּדוֹל וְתִקִּיף לְפִי שְׁעָה כְּמוֹ רוּחַ סְעָרָה שֶׁהוּא גְּדוֹל בְּשַׁעֲתוֹ וְעַל כֵּן "כֹּל צוֹרְרֵי
יִפִּיחַ בֵּהֶם" (תְּהִלִּים י) "יִפִּיחַ" דִּיקָא שֶׁמִּתְּגַבֵּר עֲלֵיהֶם עַל יְדֵי בְּחִינַת רוּחַ
פִּי שֶׁהוּא גְּדוֹל בְּשַׁעֲתוֹ אֵךְ שְׂאִין לוֹ קִיּוֹם כֹּלֵל וְלִסוּף כֶּלֶה וְנֶאֱבָד וּמִסְעָר
גּוֹפֵה וְנִשְׁמָתָה (עֵינֵי תִיקוּן יח) וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ז) : "וּמִשְׁלֵם לְשִׁנְאִיו
אֵל פְּנֵיו לְהַאֲבִידוֹ" וּמִשְׁלֵם לְשׁוֹן שְׁלֵמוֹת הַחֶסֶד שֶׁנִּמְשָׁךְ לוֹ דְּהֵינּוּ בְּחִינַת
אַרְיֵכַת הַרוּחַ וְזֶהוּ : אֵל פְּנֵיו כִּי פְּנֵיו הוּא בְּחִינַת הַרוּחַ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעֵיהוּ
ג) : "הַכֶּרֶת פְּנֵיהֶם עֲנֹתָה בָּם" זֶה הַחֶסֶד (יְבָמוֹת קכ) שֶׁהוּא בְּחִינַת הַרוּחַ
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב : "וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים" "כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים
בְּאַפּוֹ" אֵךְ הוּא לְהַאֲבִידוֹ כִּי אֵף שֶׁהוּא גְּדוֹל לְפִי שְׁעָה לְסוּף נֶאֱבָד כְּנִי"ל
וְזֶהוּ בְּחִינַת (יְרוּשְׁלָמִי תַעֲנִית פ"ב ה"א) : אֵךְ אֵפִים לְרְשָׁעִים (וְעֵינֵי
עִירוּבִין כב) כִּי הַרוּחַ הַנְּשִׁימָה הוּא בְּבִחִינַת אֵךְ אֵפִים וְהֵינּוּ מֵאַרְיֵךְ אֵפָה
וְגַבִּי דִילָה (ב"ר פ ס"ז) כִּי אֵף שֶׁלְּפִי שְׁעָה הַרוּחַ גְּדוֹל וְתִקִּיף בְּחִינַת מֵאַרְיֵךְ
אֵפָה אֵךְ לְסוּף גְּבִי דִילָה כְּנִי"ל וְעַל כֵּן נִקְרָאִים יִשְׂרָאֵל (יִשְׁעֵיהוּ נ"ד) "עֲנִיָּה
סְעָרָה" כִּי הֵם עֲכָשׁוּ תַחַת מְמִשְׁלַת עֲשׂוֹ אִישׁ שְׁעִיר בְּחִינַת רוּחַ סְעָרָה הַנִּי"ל
אֵךְ הַדּוֹבֵק בְּצְדִיקִים מְקַבֵּל הַרוּחַ חַיִּים, שְׁלֵמוֹת הַחֶסֶד מִהַצְדִּיק וְהַרַב
דְּקִדְשָׁה ד. וְעַל כֵּן "וְאִישׁ חָכֵם יִכְפָּרְנָה" (מִשְׁלֵי ט"ז) כִּי הַחֶסֶד הוּא
מִחֲמַת עֲוֹנוֹת כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה (שְׁבֵת נה:) אִין מִיתָה
בְּלֵא חֶטָּא וְאִין יִסוּרִים בְּלֵא עוֹן כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פ"ט) : "וּפְקֹדֶתִי
בְּשֶׁבֶט פְּשָׁעִים וּבַגִּנָּעִים עֲוֹנִים" וְעַל כֵּן הַצְדִּיק הַמְּמַשִּׁיךְ רוּחַ חַיִּים וּמִשְׁלֵם
הַחֶסֶד מְכַפֵּר הָעוֹן וְהוּא מְגַדֵּל רַחֲמָנוּת וְחַנּוּנוֹת מִהַבּוֹרָא יְתַבְרַךְ שְׁמוֹ
שְׁצִמְצִם עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת הַרוּחַ חַיִּים אֲצֵל הַצְדִּיקִים דְּהֵינּוּ שֶׁהֵם יִקְבְּלוּ הַרוּחַ
חַיִּים מִהַתּוֹרָה וְהֵם מְמַשִּׁיכִין רוּחַ חַיִּים אֵל הַחֶסֶד וְזֶה מְכַפֵּרִין
הָעוֹנוֹת וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁלֵשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת (שְׁמוֹת ל"ד). "הֵ הֵ אֵל רַחוּם וְחַנוּן
אֵךְ אֵפִים" אֵךְ אֵפִים הוּא בְּחִינַת הַרוּחַ, שֶׁהוּא מֵאַרְיֵךְ רוּחָה בְּחִינַת
אַנְחָה עַל הַחֶסֶד וְהֵינּוּ "וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת" כְּמוֹ שֶׁאָמְרֵנוּ שֶׁמְקַבְּלִין הַרוּחַ

חיים מהצדיק רב דקדשה שהוא "רב חסד" הפך עשו רב דקלפה שהוא אדמוני תקף הדין והינו "ואמת" כי הצדיק מקבל הרוח חיים מהתורה שנקראת (מלאכי ב) : "תורת אמת היתה בפי הוי" והינו "נצר חסד לאלפים" לאלפים זה בחינת אלופי עשו רב רבי עשו שהם רב דקלפה וזהו : "נצר חסד" שחסד, בחינת הרב דקדשה נוצר וממתיק בחינת אלופי עשו רב רבי עשו ועל כן "נשא עון ופשע" כי על ידי רוח החיים שלמות החסרון שמשכיח מהצדיק על ידי אגחה על ידי זה נתכפרין העוונות שזהו בחינת "ואיש חכם יכפרנה" כנ"ל ה. והנה, כשמתאנח ממשיך רוח החיים אל החסרון שמתאנח עליו ומשלים אותו אך להתגרות ברשעים אי אפשר כי כשמתגרה בהרשע והוא מתאנח וממשיך הרוח מהרב שלו דקלפה והרוח שלו גדול בשעתו ועל כן "כל צורךיו יפיח בהם", כנ"ל ויוכל להזיק לו, חס ושלוש ועל כן לאו כל אדם יכול להתגרות ברשעים אם לא מי שהוא צדיק גמור וצדיק גמור הוא כשהוא בבחינת (משלי י"ב) : "לא יאנה לצדיק כל און" דהינו שכבר גרש ובטל כל הרע שלו עד שבטוח שלא יארע לו שום מכשול עברה. והענין כי יש ארבעה יסודות אש, רוח, מים, עפר ולמעלה בשרשם הם ארבע אותיות הו"ו"ה (עיין סוף תיקון כ"ב) ולמטה הם מערבים טוב ורע והצדיק גמור שהבדיל והפריש הרע מן הטוב לגמרי עד שלא נשאר לו שום רע מאחד מארבעה יסודות הנ"ל שהם כלל המדות בידיע וכשהוא בבחינה זו מתר להתגרות ברשעים. והענין כי כל רשע ההכרח שיהיה לו צנור שיקבל דרך שם הרוח שלו להשלים החסרון והצנור הוא דרך המדה רעה מארבעה יסודות שהמשיך והגביר הוא הדרך והצנור שמקבל דרך שם הרוח חיים שלו להשלים חסרונו וכשהצדיק רוצה להשפילו הוא מכרח לירד להמדה רעה ההיא שהגביר עליו הרשע להכניעה ולקלקל הצנור ההוא של הרשע שמקבל משם החיות שלו ועל כן מכרח שיהיה זה הצדיק צדיק גמור שאין בו שום רע למען לא יהיה כח להרוח סערה שהוא הרוח חיים של הרשע לשלט ולהזיק, חס ושלוש, להצדיק בעת שירד להמדה רעה של הרשע לקלקלה כי אין להרע שום תפיסה ואחיזה בהצדיק גמור ואין לו מקום לאחז בו [וגם מהמדה רעה בעצמה שירד להכניעה אין לו שום תפיסה, חס ושלוש רק מה שירד לתוכה הוא להכניעה ולהשפילה בבחינת (בראשית י"ג) : "ויעל אברם ממצרים"] וזהו (תהלים קמ"ז) : משפיל רשעים עדי ארץ ראשי תבות : אש, רוח, מים, עפר שהם כל הארבע יסודות שהם כלל כל המדות שצריכין לבררם בברור גמור עד שלא יהיה בו שום אחיזה משום רע שבשום מדה מהארבעה יסודות הנ"ל ואזי הוא צדיק גמור כנ"ל ואז דיקא כשמתבדיל הרע מארבעה יסודות אש, רוח, מים, עפר אזי הוא משפיל רשעים עדי ארץ כנ"ל מה שאין כן צדיק שאינו גמור אף שאין לו שום עברה אף על פי כן עדין לא הבדיל הרע לגמרי והרע עדין בכח ועל כן אסור לו להתגרות ברשעים כי יש מקום להרע לאחז בו ויוכל להזיק לו, חס ושלוש האריכת רוח של הרשע שהוא גדול בשעתו בבחינת רוח סערה כנ"ל וזהו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ז) : "אל תתחר במרעים" ? (תהלים ל"ז) מי שלבו נוקפו אומר כן פרש רש"י : הירא מעברות שבדודו שבדודו דיקא זהו שאמרנו כי באמת אין לו שום עברה רק

שהוא ירא עֲדִין מְעִבְרוֹת שְׂבִידוֹ וְכחוֹ לַעֲשׂוֹת כִּי הֲרַע עֲדִין בְּכח־כִּי לֹא זָכָה עֲדִין לְבַחֲנִית לֹא יֵאָנֶה לְצַדִּיק כֹּל אֲוֹן וְאִינוּ בְּטוֹחַ עֲדִין שֶׁלֹּא יֵאָרַע לוֹ מְכַשׁוֹל עֲבָרָה, חֵס וְשָׁלוֹם וְעַל כֵּן אֲסוּר לוֹ לְהַתְגַּרּוֹת בְּרָשָׁעִים כְּנִי"ל וְזֶהוּ: "תִּחְרִישׁ כְּבֹלַע רָשָׁע צַדִּיק מִמֶּנּוּ" (חֲבִקוּק א) וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּבֹא מְצִיעָא עֵא): צַדִּיק מִמֶּנּוּ בּוֹלַע בּוֹלַע דִּיקָא כִּי הוּא בּוֹלַע אוֹתוֹ מִמֶּשׁ בְּאֲרִיכַת הָרוּחַ שֶׁלוֹ שֶׁהוּא גְדוֹל בְּשַׁעְתּוֹ אֲבָל צַדִּיק גְּמוּר אִינוּ בּוֹלַע כִּי אִין לְבוֹ נּוֹקְפוֹ מִחֲשֵׁשׁ מְכַשׁוֹל עֲבָרָה כְּנִי"ל כִּי כְּבָר בִּטַל הֲרַע לְגַמְרֵי מְכַל הַמִּדּוֹת וְהַתְּאֻוֹת שֶׁל כָּל הָאֲרָבָעָה יְסוּדוֹת וְעַל כֵּן זֶה הַצַּדִּיק גְּמוּר וְכָל הַנְּלוּיִם אֵלָיו מִתְרִים לְהַתְגַּרּוֹת בְּרָשָׁעִים כִּי זֶה הַצַּדִּיק יְכוּל לִירֵד לְתוֹךְ כָּל הַצְּנוּרוֹת שֶׁל כָּל הַמִּדּוֹת רְעוֹת שְׁלֵהֶם שֶׁהַגְּבִירוֹ עַל עֲצָמָם וּלְשִׁבְרָם וּלְבִטְלָם וְעַל יְדֵי זֶה הוּא מְשַׁפִּיל רָשָׁעִים עַדִּי אֲרָץ, כְּנִי"ל ו. וְלְבוֹא לְזֶה לְהַפְרִישׁ וּלְהַבְדִּיל וּלְבִטַל הֲרַע מִהַטּוֹב הוּא עַל יְדֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה וְלַמּוּד הַתּוֹרָה יִהְיֶה לְלוֹן לְעַמְקָה שֶׁל הַלְכָה (עֵיין מַגִּילָה דף ג) הֵינּוּ לְלַמֵּד פּוֹסְקִים כִּי יֵשׁ בְּהַתּוֹרָה אַחֲזִיזַת הַטּוֹב וְהֲרַע שֶׁנֶּאֱחָזִין מִבַּחֲנִית אֲסוּר וְהַתֵּר, טָמֵא וְטָהוֹר, כְּשֶׁר וּפְסוּל, שֵׁישׁ בְּהַתּוֹרָה וְכָל זְמַן שֶׁאִינוּ מְבַרֵר הַהֲלָכָה הוּא מְעַרְבֵי טוֹב וְרַע וְעַל כֵּן אִינוּ יְכוּל לְהַפְרִישׁ וּלְבִטַל הֲרַע מִהַטּוֹב וְהוּא בְּבַחֲנִית (מִשְׁלֵי י"א): "וּדְרַשׁ רָעָה תְּבוֹאֲנוּ" עַד אֲשֶׁר הוּא מְעִין וּמְבַרֵר הַפְּסָק הַלְכָה וּמְבַרֵר הָאֲסוּר וְהַמִּתֵּר וְכוּ דְהֵינּוּ עַל יְדֵי לַמּוּד פּוֹסְקִים אֲזִי מִפְּרִישׁ הַטּוֹב מִהֲרַע (עֵיין זוֹהַר בַּהַר דף קי"א) אֲדָּ לְזָכוֹת לְזֶה הַשְּׁכָל שְׁיֻכַּל לְלוֹן לְעַמְקָה שֶׁל הַלְכָה הוּא עַל יְדֵי תְּפִלָּה כִּי מִשָּׁם נִמְשָׁךְ הַשְּׁכָל ז. וְהַעֲנִין כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתַקּוּנֵי זִהַר (תַּקּוּן י"ד, כ"ט): "גַּן דָּא אֲוִרִיתָא כִּי הַתּוֹרָה נִקְרָאת גַּן וְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַמְּעִינִים וּמְבִינִים בְּהַתּוֹרָה הֵם בְּחִינַת עֲשָׂבִין וּדְשָׂאִין דְּאֲתֵרְבִּיאוּ בְּגַן וּמֵאִין הֵם גְּדֻלִים? הוּא מִמְּעִין, דָּא חֲכָמָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ד): "מִמְּעִין גִּנִּים" וּמֵהִיכָן מְקַבְּלִין הַחֲכָמָה וְהַשְּׁכָל שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּעִין? הוּא מִהַתְּפִלָּה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יוֹאֵל ד): "וּמִמְּעִין מִבֵּית הַיְצָא" הוּא הַתְּפִלָּה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּהוּ נ"ו): "כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה" וְהוּא בְּחִינַת מְבִיא מִכַּח אֵל הַפְּעַל כִּי תְּפִלָּה הוּא בְּחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם כִּי תְּפִלָּה הוּא שְׁמֵאֲמִין שֵׁישׁ מִחֲדָשׁ אֲשֶׁר בִּידוֹ לַעֲשׂוֹת כְּרָצוֹנוֹ לְשָׁנוֹת הַטְּבַע וְהוּא בְּחִינַת בְּרִיאָה בְּכח־כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ק"ד): "כֹּלֶם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ" שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה שְׁמֵשׁ יוֹצֵא מְעִין הַחֲכָמָה כְּנִי"ל וְהַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת בְּרִיאָה בְּפִעַל כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ח): "וְאֵהִיָּה אֲצִלוֹ אֲמוֹן" אֲמֹן לְשׁוֹן פּוֹעֵל כִּי בְּהַתּוֹרָה נִבְרָא הָעוֹלָם וּכְשֶׁמִּתְפַּלֵּל עַל אֵיזָה דְּבַר הוּא בְּחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְהוּא בְּחִינַת בְּרִיאָה בְּכח־וְהוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֲכָמָה שֶׁהוּא בְּתְּפִלָּה כְּנִזְכָּר לְעִיל: "וּמִמְּעִין מִבֵּית הַיְצָא" זֶה הַתְּפִלָּה כִּי שָׁם נִתְעוֹרַר הַחֲכָמָה כְּנִי"ל וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ הַמְּעִין הוּא הַחֲכָמָה אֵל הַתּוֹרָה וְשָׁם יוֹצֵא אֵל הַפְּעַל כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ב): "מִפִּיו דָּעַת וּתְבוּנָה" כִּי בְּהַתּוֹרָה הוּא הַתְּגַלּוֹת הַחֲכָמָה וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה מְעִין גִּנִּים שֶׁהַמְּעִין מְשַׁקָּה הַגֵּן וְעַל יְדֵי זֶה אֲתֵרְבִּיאוּ עֲשָׂבִין וּדְשָׂאִין כְּנִי"ל וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת ל"ב): "הַמְּעִין בְּתְּפִלָּתוֹ בָּא לִידֵי כָּאֵב לֵב וְכוּ, שֶׁנֶּאֱמַר (מִשְׁלֵי י"ג): "תּוֹחֶלֶת מִמִּשְׁכָּה מִחֲלָה לֵב". מֵאִי תִקְנֶתָּה? יַעֲסֵק בְּתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: (שָׁם) "וְעַץ חַיִּים תִּאָּוֶה בָּאָה" זֶהוּ שֶׁאָמְרָנוּ, כִּי בְּהַתְּפִלָּה עֲדִין הוּא בְּכח־וְאִינוּ יוֹצֵא אֵל הַפְּעַל עַד שֶׁבָּא אֵל הַתּוֹרָה שֶׁהִיא בְּחִינַת בְּרִיאָה בְּפִעַל וְאֲזִי נַעֲשֶׂה

בְּקִשְׁתּוֹ עַל יְדֵי שְׂיוּצָא מִכַּח אֶל הַפֶּעַל וְהִינוּ דְכָתִיב (בְּרֵאשִׁית ב) : "וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רְאשִׁים" הוּא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה כִּי עֵדֶן "עֵינִן לֹא רָאִתָּה" כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֹנִם לְבִרְכָה (בְּרֵכּוֹת לד) : שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת תְּפִלָּה שֶׁהוּא לְמַעַלְהָ מִן הַטֶּבַע כִּי עַל יְדֵי תְּפִלָּה מְשַׁנָּה הַטֶּבַע כְּנִ"ל [שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת עֵדֶן "עֵינִן לֹא רָאִתָּה" כִּי לְמַעַלְהָ מִהַטֶּבַע אֵין לָנוּ שׁוֹם תְּפִיסָא] וְהִינוּ : וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן הִינוּ מִהַתְּפִלָּה, כְּנִ"ל "וּמֵעֵין מַבִּית הַ יֵצֵא" לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן הוּא הַתּוֹרָה כְּנִ"ל, "מֵעֵין גְּנִיִּים" וְכֹאשֶׁר נִמְשָׁךְ מֵעֵין הַחֲכָמָה מִהַתְּפִלָּה אֶל הַגֶּן שֶׁהוּא הַתּוֹרָה אִזִּי אֶתְרַבִּיאוּ עֲשָׂבִין וְדִשְׁאִין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כְּלוֹמַר שְׂגָדְלִים בְּהֶגֶן וּמַבִּינִים וּמִשְׁפִּילִים בְּהַתּוֹרָה וְאִזִּי זוֹכָה לָלוֹן בְּעַמְקָה שֶׁל הַלְכָה לְבָרֵךְ הַדִּין, הָאֶסוּר וְהַמְתָּר, הַטְּהוֹר וְכוּ וּבִזָּה מִפְּרִישׁ הַטּוֹב מִהָרַע כְּנִ"ל וְזָהוּ : וּמִשָּׁם יִפְרֹד כִּי עַל יְדֵי זֶה נִפְרֹד הָרַע מִהָאֲרָבָעָה יְסוּדוֹת וְלֹא נִשְׁאָר רַק הַטּוֹב וְאִזִּי : וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רְאשִׁים הֵם אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הַוּוּיָה שֶׁהֵם שְׂרֵשׁ הַטּוֹב שֶׁל הָאֲרָבָעָה יְסוּדוֹת כְּנִ"ל ח. וְזָהוּ בְּחִינּוֹת אַרְבַּע צִיצִית כִּי אַרְבַּע צִיצִית, הֵם בְּחִינַת הָרוּחַ חַיִּים וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִחְזָקָא ל"ז) : "כִּי אָמַר ה' מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ" שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְכַנְיַעִין הָרוּחַ סָעָרָה שֶׁהוּא הָרוּחַ שֶׁל הַמְתַּנַּגְּדִים הַחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיקִים אֲמַתִּיִּים שֶׁמִּמְשִׁיכִין אֶרִיכַת הָרוּחַ שֶׁלָּהֶם מִהֶרֶב דְּקַלְפָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲשׂוֹ אִישׁ שְׁעִיר כְּנִ"ל וְעַל כֵּן צִיצִית הוּא לְשׁוֹן שְׁעַר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם ח) : "וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצִית רֹאשִׁי" כִּי עַל יְדָם נִכְנַע עֲשׂוֹ אִישׁ שְׁעִיר בְּחִינַת רוּחַ סָעָרָה כְּנִ"ל וְזָה בְּחִינַת טְלִית לָבוֹן שֶׁנִּתְעַטֵּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְסֹדֵר שֶׁלֹּשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת (רֵאשׁ הַשְּׁנָה י"ז) : כִּי הַשְּׁלֹשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת הֵן בְּחִינּוֹת הָרוּחַ חַיִּים דְּקַדְשָׁה כְּנִ"ל וְזָהוּ בְּחִינַת טְלִית שֶׁהוּא אַרְבַּע כְּנַפּוֹת בְּחִינּוֹת הָרוּחַ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת כְּנִ"ל וְהִינוּ טְלִית לָבוֹן הַפֶּךָ בְּחִינּוֹת רוּחַ דְּקַלְפָּה, בְּחִינַת עֲשׂוֹ שֶׁהוּא "אֲדַמוּנִי כְּלוֹ כְּאֲדַרְתַּ שְׁעָרִי" (בְּרֵאשִׁית כ"ה) וּפְרֹשׁ רַשִׁ"י : כְּטְלִית כְּטְלִית דִּיקָא בְּחִינַת טְלִית דְּקַלְפָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת טְלִית אָדוּם שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ הָרוּחַ שֶׁל הַרְשָׁעִים כְּנִ"ל וְעַל יְדֵי טְלִית דְּקַדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת טְלִית לָבוֹן מְכַנְיַעִין אוֹתוֹ כִּי מִשָּׁם נִמְשָׁךְ הָרוּחַ חַיִּים דְּקַדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים כְּנִ"ל וְעַל כֵּן נִתְעַטֵּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּטְלִית לָבוֹן דִּיקָא וְסֹדֵר לִפְנֵי מִשָּׁה שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים הִינוּ כְּנִ"ל כִּי עַל יְדֵי טְלִית דְּקַדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקִיף שֶׁהוּא בְּחִינַת הָרוּחַ חַיִּים בְּחִינּוֹת (קַהֲלַת א) : "סוּבֵב סָבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ" נִכְנַע טְלִית דְּקַלְפָּה בְּחִינַת הָרוּחַ דְּקַלְפָּה וְזָהוּ (אִיּוֹב ל"ח) : "לֵאחֹזֵי בְּכַנְפוֹת הָאֲרָץ וַיִּנְעָרוּ רַשָּׁעִים מִמֶּנָּה" כִּי עַל יְדֵי הָאֲרָבָע כְּנַפּוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת הָרוּחַ חַיִּים דְּקַדְשָׁה שֶׁהֵם בְּחִינַת הָאֲרָבָע רְאשִׁים הַנִּ"ל עַל יְדָם וַיִּנְעָרוּ רַשָּׁעִים בְּחִינַת מִשְׁפִּיל רַשָּׁעִים עַדִּי אֲרָץ רֵאשִׁי תַבּוֹת : אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר, כְּנִ"ל וְזָה פְּרוּשׁ : אָמַר רַבֵּה בַר בַּר כְּנָא : אָמַר לִי הֵהוּא טִיעָא, תָּא וְאַחֲוֵי לָךְ מִתִּי מִדְּבַר. אֲזִלִּי וְחִזִּיתִינָהוּ, וְדַמּוּ כְּמֵאן דְּמַבְסָמוּ וְגַנּוּ אֶפְרָקִיד, וְהוּהוּ זְקִיפָא בְּרַבָּה דְּחַד מִנְיָהוּ, וְעִיל טִיעָא תוֹתֵהּ בְּרַבָּה, כִּי רַכִּיב גַּמְלָא וְזְקִיפָא רַמְחָה וְלֹא נִגַע בָּהּ. פְּסָקִי חֲדָא קַרְנָא דְּתַכְלֵתָא דְּחַד מִנְיָהוּ וְלֹא הוּי מְסַתְּגִי לָן. אָמַר לִי : דְּלָמָּא שְׁקַלְתָּ מִיַּדִּי מִנְיָהוּ ? דְּגַמִּירִי, דְּמֵאן דְּשָׁקִיל מִיַּדִּי מִנְיָהוּ לֹא מְסַתְּגִי לָהּ. אֲזִלִּי אֶהְדַּרְתִּיהּ, וְהִדַּר מְסַתְּגִי לָן פְּרוּשׁ רַשִׁ"י : טִיעָא סוּחַר יִשְׁמַעְאֵל : אֲזִלִּי וְחִזִּיתִינָהוּ וְדַמּוּ כְּמֵאן דְּמַבְסָמוּ שֶׁהוּי שׁוֹכְבִין בְּפָנִים צְהָבוֹת כְּשֶׁתּוֹיִי יָן :

אפרקיד פניהם למעלה: ועיל טיעא תותה ברפה כלומר, ראיתי שטייעא
היה הולך תחת ברפי המת, רכוב על הגמל ורמחו בידו, ולא נגע בה
בברפה: שקלא חדא קרנא פנף הטלית להראותו לחכמים, ללמד ממנו
דין ציצית, אי כבית שמאי אי כבית הלל, כדלקמן: ולא הוי קא מסתגי
לן בהמות שהיינו רוכבין לא היו יכולין להלך. תא ואחוי לך מתי מדבר
הינו שהראה לו הרשעים שאינם דבקים בצדיקים והם נקראין מתי
מדבר כי מדבר לא היתה רוח צפונית מנשבת בו (יבמות עב) הינו בחינת
רוח החיים דקדשה שהיא בחינת רוח צפונית שהיתה מנשבת בפנור של
דוד פני"ל והרשעים הללו שאינם דבקים בצדיקים ואין להם הרוח
דקדשה והם בחייהם קרואים מתים והראה לו מהיכן מגיע להם שלמות
החסרון וזהו שהראה לו. דהו דמו כמבסמי פרש רבנו שמואל, כשתויי
יין בחינת עשו אדמוני, שהוא הרב דקלפה אשר משם מקבלין הרשעים
הרוח חיים שלהם להשלים החסרון וזהו: וגנו אפרקיד פרש רבנו שמואל,
פניהם למעלה פניהם זה בחינת הרוח פני"ל. הכרת פניהם וכו' והינו
למעלה כי הרוח שלהם גדול לפי שעה עד אשר עולה הצלחתם למעלה
פני"ל בחינת כל צורריו יפית בהם פני"ל והיה גבה ברפה דחד מניהו זה
מורה על גדל ההצלחה של הרשעים כי העדר ההצלחה נקרא "ברפס
כושלות" (ישעיהו ל"ה): וזהו וגבה ברפה הינו רוס ההצלחה ועיל טיעא
תותה ברפה הינו הצדיק שנקרא טיעא כמו שפרש רבנו שמואל בכל
מקום: סוחר ישמעאל וסוחר הוא בחינת הרוח כמו שכתוב (קהלת א):
"סובב סבב הולך הרוח" והינו הצדיק שמקבל הרוח מהקדשה וזהו:
סוחר ישמעאל על שם (בראשית ט"ז): "כי שמע ה' אל ענידי" כי הצדיק
שומע כל האנחות של הדבקים בו כי ממנו תוצאות חיים לכל אחד כי
הוא איש אשר רוח בו פני"ל כי רכיב גמלא בחינת (משלי י"א): "גומל
נפשו איש חסד" זה בחינת רב חסד פני"ל וזקיף רמחא רומח הוא בחינת
רוח מ"ם בחינת "ורוח אלקים מרחפת על פני המים" הינו התורה שנתנה
למ יום ששם הרוח חיים פני"ל כלומר, שהצדיק היה לו בחינת הרוח
שמקבל מהתורה פני"ל ועם כל זה נחית תחות ברפה תחת הצלחת הרשע
בחינת "כבלע רשע צדיק ממנו" וקא פסקי קרנא דתכלתא דחד מניהו
הינו שפסק ושב המדה רעה מאחד מארבע יסודות שהגביר והמשיך
הרשע על עצמו שהוא הצנור שלו פני"ל וזהו: וקא פסקי קרנא דתכלתא
וכו הינו שפסק אחת מן הציצית שלהם שזה בחינת מה שפסק ושב
המדה רעה שלהם שהוא הצנור שלהם כי כל המדות רעות נמשכין
מארבעה יסודות ששרשם ארבע ציצית פני"ל ולא מסתגי לן כלומר, שאף
על פי כן לא עלתה לו להשפיל את הרשע ולצאת מתחת ברפיו אף על פי
שפסק ושב המדה רעה של הרשע שנמשכת מארבעה יסודות ששרשם
ארבע ציצית פני"ל שזהו בחינת וקא פסקי קרנא דתכלתא דחד מניהו
פני"ל אף על פי כן לא היה יכול להשפילו ולצאת מתחת ברפיו בחינת ולא
מסתגי לן שפרושו שלא היו יכולין לצאת משם הינו פני"ל אמר לי: דלמא
שקלית מידי מניהו? הינו, שמא יש לך אחד מארבע יסודות שלא תקנת
בשלמות להפריד ממנו הרע לגמרי ועל כן לא מסתגי לן כמבאר לעיל שכל
זמן שנשאר בו איזה אחיזה בעלמא מהרע של איזה מדה אינו יכול

להכניע את הרשע וזהו: דלמא שקלית מידי מנייהו שפמא לקחת קצת מהם הינו, שפמא יש בך עדן איזה אחיזה מאיזה מדה רעה של הרשעים שלקחת לעצמך איזה מדה ותאנה שלהם ועל כן לא מסתגי לו ועל כן אין אנו יכולין לצאת מהם כפי"ל דגמירי דמאן דשקיל מידי מנייהו לא מסתגי לה הינו כפי"ל שיש לנו קבלה שכל מי שלוקח לעצמו איזה דבר תאנה ומדה רעה של הרשעים הינו שיש בו עדן איזה אחיזה מהמדות רעות שלהן אינו יכול לצאת מהם ולהכניעם כפי"ל אזלי אהדרתה הינו שהחזרתי מה שהיה אצלי איזה מעט אחיזת הרע מהמדות רעות שלהם החזרתי והפרשתי ממני והדר מסתגי לו שאז עלתה בידינו לצאת מתחת ברפיו להכניעו ולהשפילו כמבאר לעיל שצדיק גמור שמפריש מעצמו כל אחיזת הרע שלהם לגמרי הוא יכול לצאת מהם ולהכניעם ולהשפילם בבחינת "משפיל רשעים עדי ארץ" כפי"ל וזהו: ראיתי והנה מנורת זהב היא התורה הנחמדים מזהב וגלה על ראשה פרש רש"י: מען הוא המען היוצא מבית ה הוא התפלה ו שבעה נרתיה הם הנשמות דאתרביאו בגן הנחלקים לשבע פתות (עיין רש שוח"ט מזמור י"א) שבעה ושבעה מוצקות הם מ"ט אורות שהוא אור הגנוז לעתיד (כמו שפרש רש"י שם) בחינת עדן עין לא ראתה שהוא בחינת התפלה כפי"ל ושנים זיתים עליה פרש רש"י: שני אילנות הינו אילנא דחיי ואילנא דמותא הינו טוב ורע כפי"ל וזהו: אחד מימין ואחד משמאל כפי"ל "ומשם יפרד" שנפרד הרע מהטוב זה לימין וזה לשמאל ואמר אל המלאך מה אלה. ויען וכולי לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי הינו בחינת הרוח חיים הנ"ל בחינת "כה אמר ה מארבע רוחות באי הרוח" וכו כפי"ל כי על ידי תורה ותפלה שעל ידי זה מבררין הטוב מן הרע כפי"ל שזה בחינת כל מראה המנורה כפי"ל על ידי זה זוכה לרוח החיים ונשלים כל החסרונות כפי"ל [וזהו: "לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה צבאות מי אתה הר הגדול לפני זרובבל למישר" וכו כי זרובבל היה אז הצדיק הדור ועמדו כנגדו כמה רשעים לבטלו מעבודתו כמבאר בפסוקים רבים ועל זה נאמר שם: "לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי" וכו שעל ידי בחינת המשכת הרוח חיים הנ"ל שממשיך הצדיק גמור וכו כפי"ל על ידי זה יכניע ויפיל כל השונאים בחינת "מי אתה הר הגדול לפני זרובבל למישר" שכל המונעים העומדים לפניו כהר כלם יתבטלו על ידי בחינת הרוח חיים הנ"ל, כפי"ל [ט. והנה מבאר למעלה כי הרוח חיים הוא בהתורה בחינת "ורוח אלקים מרחפת על פני המים" כפי"ל ועל כן במצרים שהיה קדם קבלת התורה ולא היה להם מהיכן לקבל הרוח חיים נאמר בהם (שמות ו): "מקצר רוח" כי לא היה להם מאין לקבל הרוח חיים שהוא בחינת ארץ אפים מאריך רוחה כפי"ל ועל כן נאמר בהם מקצר רוח שהוא הפך ארץ אפים שהוא בחינת הרוח חיים שממשיכין על ידי אנוחה להשלים החסרון כפי"ל כי הרוח הוא שלמות החסרון כפי"ל בחינת "ויתן לך משאלת לבך" וזהו בחינת: "הרחב פיך ואמלאהו" שנתמלא החסרון וזהו בחינת מלאפוס מלא פום והענין, כי מלאפוס הוא יוד ואו והוא בחינת יו"ד מיני דפיקין כנגד יו"ד הדברות והדפק הוא על ידי הרוח, כידוע ועל כן הם עשרה מיני דפיקין כנגד עשרת הדברות כי הרוח שהוא הדפק הוא בהתורה כפי"ל והואו הוא בחינת

המִשְׁכַּת הַרוּחַ וְהִינוּ מְלֵאפּוּם מְלֵא פּוּם כִּי עַל יְדֵי הַמִּשְׁכַּת הַרוּחַ נִשְׁלַם
הַחֲסָרוֹן שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת "הַרְחֵב פִּיךָ וְאַמְלֵאֲהוּ" שֶׁנִּתְּמַלֵּא הַחֲסָרוֹן כִּנּוּיָא שֶׁזָּהוּ
בְּחִינַת מְלֵאפּוּם, מְלֵא פּוּם כִּנּוּיָא וְזָהוּ שְׂדֵדְדֵק: (תְּהִלִּים פ"א) : "אֲנֹכִי הִ
אֶלְקִידָה הַמַּעֲלֶדֶת מֵאַרְצֵי מִצְרַיִם" וְקִבְּלוּ הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם הַרוּחַ וְאַזִּי דִּיקָא
"הַרְחֵב פִּיךָ וְאַמְלֵאֲהוּ" בְּחִינַת מְלֵאפּוּם כִּנּוּיָא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת הַחֲסָרוֹן כִּי
דִּיקָא אַחַר יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּחִינַת "הַמַּעֲלֶדֶת מֵאַרְצֵי מִצְרַיִם" שֶׁאִז נִתְּבַטֵּל
בְּחִינַת מְקַצֵּר רוּחַ הַנִּי"ל כִּי קִבְּלוּ הַתּוֹרָה שְׁשֵׁם הַרוּחַ חַיִּים כִּנּוּיָא עַל כֵּן אִז
דִּיקָא: "הַרְחֵב פִּיךָ וְאַמְלֵאֲהוּ" בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת הַחֲסָרוֹן בְּחִינַת מְלֵא פּוּם
בְּחִינַת "יִמְלֵא הַכֹּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ" כִּנּוּיָא וְעַל כֵּן נִזְכָּר יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּפֶרֶשֶׁת
צִיצִית כִּי צִיצִית בְּחִינַת הַרוּחַ חַיִּים בְּחִינַת מֵאַרְבַּע רוּחוֹת וְכוּ כִּנּוּיָא גַם דְּבַר
אִז מַעֲנִין שְׁתֵּים עָשָׂר שְׁעוֹת הַיּוֹם וּשְׁתֵּים עָשָׂר שְׁעוֹת הַלַּיְלָה שֵׁישׁ בָּהֶם
שְׁנַיִם עָשָׂר צְרוּפֵי הַיּוֹם בְּכָל שְׁעָה יֵשׁ צְרוּף אַחַר וְכָל שְׁעָה נִחְלָקֶת לְתַתְּרוּף
חֲלָקִים וְכָל חֲלָק מִתְּתַר"ף חֲלָקִים יֵשׁ בּוֹ גַם כֵּן צְרוּף הַשֶּׁם וְכָל זֶה
הוּא בְּחִינַת רוּחַ חַיִּים שֶׁבְּהַדְּפָק (עֵינֵן ר"ח שַׁעַר הִירָאָה פ יוֹד) [וְלֹא זְכִיתִי
לְשִׁמְעַת בְּאוֹר עֵינַי זֶה הֵיטֵב, גַּם שְׁכַחְתִּי קֶצֶת מִזֶּה, וְהַמִּשְׁפִּילִים יְבִינוּ] "רִכַּב
אֶלְקִים רִבְתִּים אֶלְפֵי שְׁנֵאָן" (תְּהִלִּים ס"ח) אֶלְפֵי בְּחִינַת אֶלּוּפֵי עֲשׂוֹ וְעַל
יְדֵי רִכַּב אֶלְקִים רִבְתִּים בְּחִינַת קִבְּלַת הַתּוֹרָה שְׁמִשָּׁם מְקַבְּלִין הַרוּחַ חַיִּים
הַרְבָּנִים דְּקִדְּשָׁה עַל יְדֵי זֶה אֶלְפֵי שְׁנֵאָן כִּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנֵם
לְבָרְכָה (עֲבוּדָה זָרָה ג): : אֵל תִּקְרִי שְׁנֵאָן אֶלָּא שְׁאִינָן הִינוּ שְׁעַל יְדֵי קִבְּלַת
הַתּוֹרָה, שְׁשֵׁם הַרוּחַ דְּהַרְבַּ דְּקִדְּשָׁה עַל יְדֵי זֶה נִתְּבַטֵּלִין וְנִכְנָעִין אֶלּוּפֵי עֲשׂוֹ
רְבַרְבֵי עֲשׂוֹ שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְבַּ דְּקִלְפָה בְּבְּחִינַת אֶלְפֵי שְׁאִינָן שְׁאֶלּוּפֵי עֲשׂוֹ,
רְבַרְבֵי עֲשׂוֹ נִתְּבַטֵּלִין וְאִינָן "מִכְּנָף הָאֶרֶץ זָמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ צְבִי לְצַדִּיק וְאָמַר
רְזִי לִי רְזִי לִי אוֹי לִי, בְּגָדִים בְּגָדוֹ וּבְגָד בּוֹגְדִים בְּגָדוֹ" (יִשְׁעֵיָהוּ כ"ד) "מִכְּנָף
הָאֶרֶץ" זֶה בְּחִינַת כְּנָפֵי הַצִּיצִית שְׁשֵׁם הַרוּחַ חַיִּים שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּנֹר שֶׁל
דָּוִד שֶׁהִיא מְנַגֵּן עַל יְדֵי הַרוּחַ צְפוּנִית וְכוּ כִּנּוּיָא (עֵינֵן זוֹהַר שֶׁלַח קע"ה): כִּי
הַנְּגִינָה וְהַזְמִירוֹת נִמְשָׁכִין מִהַרוּחַ חַיִּים שֶׁבְּכְנָפֵי רֵאָה כִּידוּעַ וְזָהוּ: "זָמַרְתָּ
שְׁמַעְנוּ" בְּחִינַת הַנְּגוּן שֶׁל כְּנֹר שֶׁל דָּוִד שֶׁהוּא בְּחִינַת הַרוּחַ חַיִּים שֶׁהוּא
בְּחִינַת כְּנָפֵי הַצִּיצִית מִכְּנָף הָאֶרֶץ כִּנּוּיָא וְעַל יְדֵי זֶה מְכַנְיַעִין הַרְשָׁעִים
בְּבְּחִינַת "לְאַחַז בְּכַנְפוֹת הָאֶרֶץ וַיִּנְעָרוּ רִשְׁעִים מִמֶּנָּה" וְזָהוּ: "צְבִי לְצַדִּיק"
פֶּרֶשׁ רִשׁ"י: עֲתִיד לְהִיּוֹת מִצָּב וּתְקוּמָה לְצַדִּיקִים הִינוּ כִּנּוּיָא כִּי עַל יְדֵי הַרוּחַ
חַיִּים הַנִּי"ל מִתְּגַבְּרִין הַצַּדִּיקִים עַל הַרְשָׁעִים כִּנּוּיָא וְזָהוּ: "וְאָמַר רְזִי לִי" וְכוּ
אוֹי לִי, פֶּרֶשׁ רִשׁ"י שֶׁנִּגְלָו לִי שְׁנֵי רְזִים: רִז פֶּרְעָנִיוֹת וְרִז יִשׁוּעָה, וְהָרִי תִרְחַק
הַיִּשׁוּעָה עַד וְכוּ הִינוּ כִּנּוּיָא כִּי הַרוּחַ שֶׁל הַרְשָׁע גְּדוֹל בְּשַׁעְתּוֹ בְּבְּחִינַת רוּחַ
סַעָרָה שְׁמִשָּׁם כָּל הַצְּרוֹת וְאַרְיִכַת הַגְּלוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְזָהוּ: "בְּגָדִים בְּגָדוֹ
וּבְגָד בּוֹגְדִים בְּגָדוֹ" כִּי יִנִּיקַת הַבּוֹגְדִים וְהַרְשָׁעִים הוּא מִבְּחִינַת פָּגַם
הַבְּגָדִים דְּהִינוּ פָּגַם הַצִּיצִית שֶׁהֵם בְּכְנָפֵי הַבְּגָד דְּהִינוּ מִפָּגַם הָאֶרְבָּעָה
יְסוּדוֹת שְׁאֲחִיזְתָּן וְשָׁרְשָׁם הָעֲלִיוֹן הוּא בְּחִינַת אֶרְבַּע צִיצִית כִּנּוּיָא אֶבֶל סוּף
כָּל סוּף: "פַּחַד וּפַחַת וּפַחַת עֲלִידָה יוֹשֵׁב הָאֶרֶץ" וְכוּ כִּי כָּל הַרְשָׁעִים יִכְרְעוּ
וַיִּפְּלוּ כִּי לְסוּף כְּלָה וְנִאָבָד וְכוּ כִּנּוּיָא כִּי הַצַּדִּיקִים גְּמוּרִים מְכַנְיַעִין אוֹתָם
וּמִשְׁפִּילִים רִשְׁעִים עַדִּי אֶרֶץ עַל יְדֵי הַרוּחַ חַיִּים שֶׁלָּהֶם שֶׁהוּא בְּחִינַת צִיצִית
בְּחִינַת "מִכְּנָף הָאֶרֶץ זָמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ" כִּנּוּיָא כְּנֹר שֶׁל חֵמֶשׁ נִימּוֹן, בְּחִינַת
הַתּוֹרָה וְכֵן כְּתוּב בַּזֹּהַר (צו לב): וְתוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה אֵלֶיךָ דִּתְּפָשִׁין בְּכְנֹרָא

חֲמִשׁ אֲנִי אֵיךְ לִרְאֹה (חֲלִין מִיָּז) כִּי רוּחַ הַחַיִּים הוּא בְּהִרְאָה וּמִשָּׁם
הַמְשַׁכֵּת הַרוּחַ שֶׁל הָאֲנָחָה, כִּי דוּעַ בְּחוּשׁ וְעַל כֵּן אֵיךְ לֵה חֲמִשׁ אֲנִי לִרְאֹה
כִּינָד חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה (עֵינִי תִקּוּן כִּי"ה): הַ נִימִין דְּכִנּוּר דְּדוּד, שְׁשָׁם
הַרוּחַ חַיִּים כִּינָל (עֵינִי בְּתִקּוּנִים, תִּקּוּן י: כִּינָפִי מִצְוָה, אֲנוּן הַ קְשָׁרִין לְקַבֵּל
שְׁמַע וְכוּ, דְּאֲנוּן לְקַבֵּל הַ נִימִין דְּכִנּוּר דְּדוּד וְכוּ, עִישׁ)

ט - תהמת יכסימו

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה] תְּהַמַּת יַכְסִימוּ, יִרְדּוּ בְּמִצּוֹלַת וְכוּ (שְׁמוֹת ט"ו)
א. כִּי עָקַר הַחַיּוֹת מִקְבָּלִין מִהַתְּפִלָּה כְּמוֹ שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים מ"ב): "תְּפִלָּה
לְאֵל חַיִּי" וּבִשְׁבִיל זֶה צָרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל כּוּחוֹ כִּי כְּשֶׁמִתְּפַלֵּל בְּכָל כּוּחוֹ
וּמְכַנֵּס כּוּחוֹ בְּאוֹתִיּוֹת הַתְּפִלָּה אֲזִי נִתְחַדֵּשׁ כּוּחוֹ שֶׁם בְּבַחֲיַנַּת (אֵיכָה ג)
:חֲדָשִׁים לְבַקְרִים רַבָּה אֲמוּנָתָךְ וְכוּ כִּי אֲמוּנָה הִיא תְּפִילָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שְׁמוֹת י"ז): "וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה" תְּרַגּוּמוֹ: פְּרִישׁוֹן בְּצִלוֹ ב. וְדַע, שְׁיֵשׁ שְׁנַיִם
עֶשֶׂר שְׁבָטִים כִּינָד שְׁנַיִם עֶשֶׂר מְזֻלוֹת (תִּקּוּן יח, וּבְתִקּוּן כא) וְכָל שְׁבָט וְשְׁבָט
יֵשׁ לוֹ נִסְחָא מִיַּחְדָּת וַיֵּשׁ לוֹ שְׁעַר מִיַּחְדָּת לְכַנֵּס דְּרָךְ שֶׁם תְּפִלָּתוֹ וְכָל שְׁבָט
מְעוֹרָר בְּתְּפִלָּתוֹ כִּחַ מְזֻלוֹ שְׁבָשְׁנַיִם עֶשֶׂר מְזֻלוֹת וְהַמְזֻל מְאִיר לְמִטָּה וּמְגַדֵּל
הַצְּמַח וּשְׁאָר דְּבָרָיו הַצְּרִיכִים אֵלָיו וְזֶה פְּרוּשׁ (בְּמִדְבָר כ"ד): "דְּרָךְ כּוֹכַב
מִיַּעֲקֹב וְקָם שְׁבָט מִיִּשְׂרָאֵל" וְקָם זֶה בְּחִינַת עֲמִידָה, בְּחִינַת תְּפִלָּה כְּשֶׁשְׁבָט
מִיִּשְׂרָאֵל עוֹמֵד לְהַתְּפַלֵּל עַל יְדֵי זֶה מְעוֹרָר כּוֹכַב וְהַכּוֹכַב הוּא דוֹרָךְ וּמְכָה
הַדְּבָרִים שְׁיִגְדְּלוּ כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה,
פָּרָשָׁה י). אֵין לָךְ עֶשֶׂב מִלְּמִטָּה שְׁאֵין לוֹ כּוֹכַב וּמִלְּאָדָּ מִלְּמַעְלָה, שְׁמִכָּה אוֹתוֹ
וְאוֹמֵר לוֹ: גְּדֵל! וְזֶה שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה (פְּסָחִים קִיח): קִשְׁיִן
מְזוֹנוֹתָיו כְּקָרִיעַת יָם סוּף וְקִשָּׁה זְוִיגוֹ [כְּקָרִיעַת יָם סוּף] וְכוּ (סוּטָה ב) כִּי
הַיָּם סוּף נִקְרַע לְשְׁנַיִם עֶשֶׂר קָרָעִים כִּינָד שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים (פְּרָקִי דְּרַבִּי
אֲלִיעֶזֶר, מֵב, עֵינִי תִקּוּן כ"א נט) וּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתְּפִלָּתָם גּוֹרְמִים זְוִיגָא
דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתָהּ כְּמוֹ שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים ס"ח): "סֵלוֹ לְרַכֵּב
עֲרֹבוֹת" רֹכֵב, דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲרֹבוֹת, דָּא שְׁכִינְתָהּ שְׁנַתְּעָרַב בָּהּ כָּל
הַגּוֹנִין וּ לְפִי הַזְוִיג שְׁגוֹרָם בְּתְּפִלָּתוֹ כֵּן זֹכָה לְזְוִיגוֹ וְהַתְּפִלָּה הֵם שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה נִסְחָאוֹת לְפִיכָד הַזְוִיג כְּקָרִיעַת יָם סוּף שְׁהֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר וְגַם יִשְׂרָאֵל
מְפָרְנִסִים לְאַבְיָהֶם שְׁבָשְׁמִים בְּתְּפִלָּתָם (עֵינִי זוּהַר וִיקָרָא ז: פִּנְחָס רַכ"ו)
כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שָׁם ק"ה): "וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק" וְ חֹק לְשָׂנָא דְּמְזוֹנָא הוּא
(בִּיצָה ט"ז) וְאֵין עֲמִידָה אֶלָּא תְּפִלָּה (בְּרַכּוֹת ו: וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהִלִּים צ"ט):
"שְׁמָרוּ עֲדָתְיוֹ וְחֹק נָתַן לְמוֹ" עֲדוֹת זֶה תְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שָׁם קכ"ב):
"שְׁבָטִי יֵה עֲדוֹת לְהַדוֹת לְשָׁם ה" גַּם אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה
(שְׁבוּעוֹת ל: וְ) אֵין עֲדוֹת אֶלָּא בְּעֲמִידָה וְעֲמִידָה זֶה תְּפִלָּה שְׁאֲנוּ מְעִידִין עַל
אֲחָדוֹתָיו וְכִפִּי שְׁמִפְרִנְס לְאַבְיוֹ שְׁבָשְׁמִים בְּתְּפִלָּתוֹ כֵּן נוֹתְנִין לוֹ פְּרִנְסָתוֹ וְזֶה:

קשין מזונותיו כקריעת ים סוף הינו מזונות נתחלק לשנים עשר שבילים לפי שתיים עשרה תפלות שבטי יה וצריך לזה זכות גדול שיזכה אדם להעלות תפלתו דרך שער השיף לשבטו וזה שאמר אבא בנימין (ברכות ה:). כל ימי הייתי מצטער על שני דברים: על תפלתי שתהא סמוך למטתי הינו כנ"ל, שיתפלל דרך שער המטה שלו כי יש שנים עשר מטות וכל אחד יש לו שער מיחד והתפלל על שלא תתרחק תפלתו ממטה שלו וזה לשון מטה, כי מטה לשון זיוג כמאמר הסמוך: על מטתי שתהא נתונה וכו' ו מטה היא בחינת זיוג גם מטה היא בחינת פרנסה כמו שכתוב (ויקרא כ"ו) : "בשבירי לכם מטה לחם" כי שנים עשר מטות גורמין זיוג ומפרנסין כנ"ל קשה זיוגן וקשין מזונותיו וכו' גם התפלל על שבטו שיזכו לשני שלחנות וזהו: ועל מטתי שתהא נתונה בין צפון לדרום ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה (בבא בתרא כה:). הרוצה להחכים וכו', הרוצה להעשיר וכו' ויעקב, שהוא כלול כל השנים עשר שבטים והיה יודע כל מטה ומטה בשרשו בשביל זה כתיב בה (בראשית מ"ט) : "ויאסף יעקב רגליו אל המטה" רגליו זה בחינת תפלה כמו שכתוב (תהלים פ"ה) : "צדק לפניו יהלך" (עיין ברכות יד:) הינו, שהיה מאסף כל התפלות, כל אחת לשרשה גם היה כח בידו לתן חלק מחלקי עולם ליוסף כמו שכתוב (בראשית מ"ח) : "ואני נתתי לך שכ"ם אחד על אחיך" וכו' כי על ידי תפלתו היה משפיע חיות לכל שלשה חלקי עולם שהם עולם השפל ועולם הכוכבים ועולם המלאכים. וזה שכ"ם שפל, כוכב, מלאך כי כל זה זכה על ידי תפלתו כמו שכתוב (שם) : "אשר לקחתי מיד וכו' בתפלתי ובקשתי" ג. אבל כשאדם עומד להתפלל אזי באים מחשבות זרות וקלפות ומסבבין אותו ונשארו בחשך ואין יכול להתפלל כמו שכתוב (איכה ג) : "סכת בענן לך מעבור תפלה" וכתוב (תהלים י"ב) : "סביב רשעים יתהלכון" שהרשעים, הינו הקלפות, מסבבין אותו כרם זלת הינו בשעת התפלה שהיא עומדת ברומו של עולם (ברכות ו:) ודע, שיש פתחים הרבה בחשך הזה לצאת משם כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (יומא לח:). הבא לטמא, פותחין לו יש לו פתחים הרבה (עיין תו שבת ק"ד) נמצא, שיש פתחים הרבה בחשך גם לצאת משם. אבל האדם הוא עור ואין יודע למצא הפתח. ודע, שעל ידי אמת זוכה למצא הפתח כי עקר אור המאיר הוא הקדוש ברוך הוא כמו שכתוב (תהלים כ"ז) : "ה אורי וישעיי" ו על ידי שקר הוא מסלק את הקדוש ברוך הוא כמו שכתוב (שמות כ) : "לא תשא את שם ה לשוא" כי על ידי שוא מסלק את הקדוש ברוך הוא כי "דבר שקרים לא יכון לנגד עיני" (תהלים ק"א) אבל על ידי אמת, הקדוש ברוך הוא שוכן עמו כמו שכתוב (תהלים קמ"ה) : "קרוב ה לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת" וכו' ו כשהקדוש ברוך הוא עמו הוא מאיר לו איך ליצא מהחשך המונע אותו בתפלתו כמו שכתוב : "ה אורי" וזה פרוש: (בראשית ו) "צהר תעשה לתבה" פרש רש"י: יש אומרים חלון, ויש אומרים אבן טוב ו החלוק שבין חלון לאבן טוב כי החלון אין לו אור בעצמו אלא דרך שם נכנס האור אבל כשאין אור, אין מאיר אבל אבן טוב אפלו כשאין אור מבחוץ הוא מאיר בעצמו כן יש בני אדם שדבורם הוא חלון ואין [את ה]כח להאיר, להם בעצמם וזה: יש אומרים, ואמירתם נעשה חלון ויש

שְׁאֲמִירְתֶּם נַעֲשֶׂה אָבוֹן טוֹב וּמֵאִיר וְדַע, שֶׁהַכֹּל לְפִי גִדְל הָאֵמֶת כִּי עֵקֶר
הָאוֹר הוּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֵצֶם הָאֵמֶת וְעֵקֶר
הַשְּׂתוּקוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינּוּ אֵלָּא אֶל הָאֵמֶת וְזֶה: "וְאֵל אֵמֶה תִּכְלָנָה
מִלְּמַעְלָה" לְשׁוֹן (שְׁמוּאֵל ב' י"ג): "וְתִכַּל נֶפֶשׁ דָּוִד" אֲמִ"ה הִיא הַ מוֹצְאוֹת,
הַכְּלוּלִים מֵאֵשׁ וּמִים הֵינּוּ שֶׁתִּרְאֶה שְׂיִצְאוּ הַדְּבוּרִים מִפִּיךָ בְּאֵמֶת וְאִז
יִשְׂתוּקֶךָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִלְּמַעְלָה לְשָׁכֵן אֶצְלֶךָ וּכְשִׁישְׁכֵן אֶצְלֶךָ הוּא
יֵאִיר לְךָ וְזֶה: אֵמֶה תִּכְלָנָה מִלְּמַעְלָה, רְאִישֵׁי תְבוֹת אֵמֶת כִּי עַל יְדֵי אֵמֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹמֵד מִלְּמַעְלָה לְשָׁכֵן עִם הָאָדָם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "קְרוֹב הִ
לְכֹל קוֹרְאָיו" וְכוּ וְאִז: "וּפְתַח הַתְּבָה בְּצִדָּה תִּשְׂמִים" הֵינּוּ הַתְּבָה הַיּוֹצֵאת
בְּאֵמֶת הִיא תִּשְׂמִים לְךָ פְּתַח בַּחֲשָׁד שֶׁאֵתָּה נִצּוֹד בּוֹ וְזֶה: "בְּצִדָּה" הֵינּוּ
הַקְּלָפָה הַצַּד צִיד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כ"ה): "כִּי צִיד בְּפִיו" כִּי מִתְחַלֶּה
לֹא הִיָּה יָכוֹל לְדַבֵּר מִחֲמַת הַחֲשָׁד הַסּוֹבֵב אוֹתוֹ וְעַל יְדֵי שְׂיִוִּצָא מִתּוֹךְ הַחֲשָׁד
וּמִתְפַּלֵּל הַיֵּטֵב עַל יְדֵי זֶה הוּא מְתַקֵּן "תִּתְחַתֵּם שְׂנִים וְשְׁלִישִׁים" הֵינּוּ עוֹלָם
הַשֶּׁפֶל וְעוֹלָם הַגְּלִגְלִים וְעוֹלָם הַשֶּׁכֶל [אָדָּא אִי אֶפְשָׁר לְהַתְּפַלֵּל רַק כְּשֶׁלּוּמֵד
תּוֹרָה כִּי לֹא עִם הָאֶרֶץ חֲסִיד (אֲבוֹת ב) וּכְתִיב (מְשָׁלִי כ"ח): "מִסִּיר אֲזִנּוֹ
מִשְׁמַע תּוֹרָה גַּם תִּפְלְתוּ תוֹעֵבָה" כְּתִב יְד הַחֲבָרִים] ד. וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְקַשֵּׁר
אֶת תִּפְלְתוֹ לְצַדִּיק הַדּוֹר וְהַצַּדִּיק יוֹדֵעַ לְכוּן הַשְּׁעָרִים וּלְהַעֲלוֹת כָּל תִּפְלָה
וּתְפִלָּה לְשַׁעַר הַשִּׁיָּד כִּי כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה מְשִׁיחַ כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ (שֶׁבֶת ק"א): מֹשֶׁה, שֶׁפִּיר קָאֲמַרְתָּ וּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית מ"ט): "עַד
כִּי יָבֵא שִׁילָה" דָּא מֹשֶׁה (זוֹהַר בְּרֵאשִׁית כה): וּמְשִׁיחַ הוּא כָּלוּל כָּל הַתְּפִלוֹת
וּבְשִׁבִיל זֶה יְהִיָּה מְשִׁיחַ מוֹרַח וְדָאִין (סְנֵהֲדָרִין צג): כִּי הַתְּפִלוֹת הֵם בְּחִינַת
חֲטָם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעֵיהוּ מ"ח): "וּתְהַלְתִּי אֲחֻטָּם לְךָ" (עֵינִן זוֹהַר נִשְׂא
ק"ל): וְזֶה פְּרוּשׁ: אָמַר רַבָּה בַּר בַּר חֲנָא: זְמַנָּא חֲדָא הוּי קְאֲזִלִּינוּ בְּמַדְבְּרָא,
וְאֲתִלּוּי בַּהֲדוֹן הַהוּא טִיעָא, דְּהוּא שְׁקִיל עֲפָרָא וּמוֹרַח לֵה. וְאָמַר: הָא אֲרַחָא
לְדוּכְתָא פְּלֹן וְהָא אֲרַחָא לְדוּכְתָא פְּלֹן. אָמְרִינוּ לֵה: כַּמָּה מְרַחֲקִינוּ מִמִּיָּא
? וְאָמַר לֹן: הָבוּ לִי עֲפָרָא יְהַבִּינוּ לֵה. אָמַר לֹן: תִּמְנִיָּא פְּרָסִי. תִּגְיִנוּ וְיַהֲבִינוּ
לֵה, אָמַר לֹן: דְּמְרַחֲקִינוּ תִּלְתָּא פְּרָסִי. אֲפִכִית לֵה וְלֹא יִכְלִית לֵה. רִשְׁבִּים:
טִיעָא סוֹחַר יִשְׁמַעְאֵל: וְהַפְּכִינוּ הָאִי עֲפָרָא בְּהָאִי עֲפָרָא, לְנִסּוֹתוֹ אִם יְהִיָּה
בְּקִי כָּל כָּד. זְמַנָּא חֲדָא אֲתִלּוּי בַּהֲדוֹן הַהוּא טִיעָא, סוֹחַר יִשְׁמַעְאֵל זֶה
בְּחִינַת צַדִּיק הַדּוֹר, שֶׁהוּא כָּלוּל כָּל הַתְּפִלוֹת כְּמְשִׁיחַ וְ תִפְלוֹת זֶה בְּחִינַת
סוֹחַר יִשְׁמַעְאֵל כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ט"ז): "כִּי שָׁמַע ה' אֶל עֲנִידֶךָ"
וְתִרְגוּמוֹ: קִבִּיל ה' צְלוֹתֶיךָ וְזֶה סוֹחַר, כִּי סָבִיב, תִּרְגוּמוֹ סוֹחַר וְזֶה בְּחִינַת
אֲמוּנָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פ"ט): "וְאֲמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ" וְאֲתִלּוּי בַּהֲדוֹן
הַהוּא טִיעָא שֶׁקְשָׁרְנוּ אֶת עֲצָמֵנוּ עִם צַדִּיק הַדּוֹר שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ,
כְּלָלִיּוֹת הַתְּפִלָּה וְשְׁקִיל עֲפָרָא וּמוֹרַח וְאָמַר: הָא לְדוּכְתָא פְּלֹן וְהָא לְדוּכְתָא
פְּלֹן עֲפָרָא זֶה בְּחִינַת תִּפְלָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעֵיהוּ מ"א): "יִתֵּן כְּעֶפֶר חֲרָבוֹ"
וְ חֲרָב זֶה בְּחִינַת תִּפְלָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "בְּחֲרָבִי וּבְקִשְׁתִּי" וּמוֹרַח כִּי יֵשׁ לוֹ
כַּח הַזֶּה לְהַרִיחַ עַל יְדֵי שֶׁהוּא כָּלוּל כָּל הַתְּפִלוֹת וּכְתִיב: "וּתְהַלְתִּי אֲחֻטָּם
לְךָ" וְאָמַר: הָא לְדוּכְתָא פְּלֹן שֶׁהִיָּה יוֹדֵעַ שֶׁעֲרֵי תִפְלוֹת וְהִיָּה יוֹדֵעַ כָּל תִּפְלָה
הַשִּׁיָּד לְשִׁבְטוֹ וְאָמְרִינוּ לֵה: כַּמָּה מְרַחֲקִינוּ מִמִּיָּא ? וְאָמַר: הָבוּ לִי עֲפָרָא
וְיַהֲבִינוּ לֵה. אָמַר לֹן: תִּמְנִיָּא פְּרָסִי תִּגְיִנוּ וְיַהֲבִינוּ לֵה, אָמַר לֹן: תִּלְתָּא פְּרָסִי
הֵינּוּ אָמְרִינוּ לֵה כַּמָּה אֲנִי מְרַחֲקִינוּ מִמִּיָּא מִבְּחִינַת (אִיכָה ב): "שֶׁפְּכִי לְבָד"

כּפּיּם נכח פּני ה' אָמַר לוֹ, תִּמְנִיָּא בְּחִינּוֹת הַיְנוּ לְמוֹד הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא חֲמֻשָּׁה חֲמֻשֵׁי תּוֹרָה וְשִׁלְשָׁה תַּפְלוֹת תְּנִינּוּ וְיַהֲבִינּוּ לָהּ תְּנִינּוּ, לְשׁוֹן לְמוֹד וְאַחַר הַלְמוּד יַהֲבִינּוּ לָהּ לְהַרְיַח כְּמָה מְרַחֲקִינּוּ מִזֵּאת הַבְּחִינָה שֶׁל מִים וְאָמַר לוֹ, תִּלְתָּא פְּרָסִי הַיְנוּ שִׁלְשָׁה בְּחִינּוֹת תַּפְלוֹת וְהִרְאָה לָנוּ סִימָן עַל זֶה שֶׁעֲדִין לֹא הִגַּעְנוּ לְמַדְרָגָה זֹאת שֶׁנִּתְפַּלֵּל כָּל כֶּד בְּכּוֹנֵה עַד שֶׁנִּשְׁפָּד לְבָנוּ לְפָנָיו כּפּיּם אֲפָכִית כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים פ"ט) : "אֵף תִּשָּׁיב צוּר חֲרָבוֹ וְלֹא הִקְמוֹתוֹ בְּמִלְחָמָה" כִּי כָּל הַתַּפְלוֹת הֵם בְּחִינַת חֲרָב אֲצֵל מְשִׁיחַ וְאִם הָיוּ הַתַּפְלוֹת בְּבְחִינָה הַנִּי"ל בּוֹדָאִי לֹא הָיָה מְשִׁיב צוּר חֲרָבוֹ וְזֶה סִימָן שֶׁעֲדִין לֹא הִגַּעְנוּ לְמַדְרָגַת "שֶׁפְּכִי לְבָד כּפּיּם נכח פּני ה' ה. ו תַּפְּלָה הוּא בְּחִינַת נְסִים שֶׁהוּא אִין דְּרָדָּה הַטְּבַע כִּי לְפַעְמִים הַטְּבַע מְחִיב אֵיזוֹ דְּבַר וְהַתַּפְּלָה מְהַפְּכֵת אֶת הַטְּבַע וְעַקֵּר הַנְּסִים, הַיְנוּ עַקֵּר הַתַּפְּלָה אֵינּוּ אֶלָּא בְּאַרְצָּ יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים ל"ז) : "שָׁכֵן אֶרֶץ וְיַרְעָה אֲמוּנָה" וְאֲמוּנָה זֶה תַּפְּלָה כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שְׁמוֹת י"ז) : "וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה" כְּתַרְגוּמוֹ וּבִשְׁבִיל זֶה הִיא גְבוּהָ מְכַל הָאֲרָצוֹת (זְבַחִים נד) : עַל שֵׁם שֶׁעַקֵּר הַנְּסִים שֵׁם הֵם וּכְתִיב (יִשְׁעִיָּהוּ ס"ב) : "הַרְיַמִּי נֶס" וּבִשְׁבִיל זֶה נִקְרָאת אֶרֶץ כְּנַעַן כְּנַעַן לְשׁוֹן סוּחַר, בְּחִינַת אֲמוּנָה כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב : "וְאֲמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ" וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (תַּעֲנִית י) : אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שׁוֹתֶה תַּחֲלָה וְהַגְּשָׁמִים בָּאִים מִתְּהוֹמוֹת כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים מ"ב) : "תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא" וְתְהוֹם לְשׁוֹן נֶס, (עֵינן בְּר"ר פ"ד מַעֲשֵׂה נְסִים יֵשׁ בְּדַבַּר וְעֵינן רִש"י שֵׁם) : כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (רוֹת א) : "וַתִּהְיֶה כָּל הָעִיר" כִּי עַל נֶס, הַיְנוּ עַל דְּבַר חֲדוּשׁ, מִתְּמִיָּהוּן וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (תַּעֲנִית כה) : קוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ לְעַנְיָן גְּשָׁמִים כִּי עַקֵּר הַגְּשָׁמִים נִשְׁמַע בְּאַרְצָּ יִשְׂרָאֵל כִּי שֵׁם הַתְּהוֹמוֹת, הַיְנוּ הַנְּסִים, הַיְנוּ אֲמוּנָה, תַּפְּלָה וְזֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה אֱלֻקִּים וּמְצָרִים הוּא הַפָּדָּה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, זֶה לְעַמַּת זֶה כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שְׁמוֹת י"ד) : "וּמְצָרִים נְסִים לְקַרְאֲתוֹ" שֶׁמְצָרִים לְעַמַּת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְעַמַּת הַנְּסִים וּבִשְׁבִיל זֶה אֵין מְקוֹם תַּפְּלָה בְּמְצָרִים כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שֵׁם ט) : "וְהָיָה כִּצְאֲתִי אֶת הָעִיר אֲפָרֵשׁ כְּפִי" בִּשְׁבִיל זֶה, כְּשֶׁפָּגַם אַבְרָהָם בְּאַרְצָּ יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעֲהָ שֶׁהַבְּטִיחַ לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יִרְשַׁת אֶרֶץ אֲמֹר (בְּרֵאשִׁית ט"ו) : "בְּמָה אֲדַע" עַל יָדֵי זֶה יָרְדוּ אַבּוֹתֵינוּ לְמְצָרִים כִּי פָּגַם בְּאֲמוּנָה, הַיְנוּ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת נְסִים וַיֵּרַד יַעֲקֹב וּבְנָיו לְמְצָרִים שֵׁם הַפָּדָּה הַנְּסִים שֶׁזֶה לְעַמַּת זֶה וַיֵּרְדוּ דוֹקָא יַעֲקֹב וּבְנָיו כִּי הוּא פָּגַם בְּאַרְצָּ יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת תַּפְּלָה וַיֵּרְדוּ יַעֲקֹב וּבְנָיו, שֶׁהֵם בְּחִינַת תַּפְּלָה שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁעָרֵי תַּפְּלָה וְעַל יָדֵי שֶׁעַקֵּר הַתַּפְּלָה הֵם יַעֲקֹב וּבְנָיו כְּנִי"ל עַל יָדֵי זֶה לֹא זָכָה לְאַרְצָּ יִשְׂרָאֵל, לְבְּחִינַת תַּפְּלָה, אֶלָּא יַעֲקֹב וּבְנָיו כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כ"א) : "כִּי בִי צָחַק יִקְרָא לְךָ זָרַע" וְלֹא כָּל יִצְחָק (נְדָרִים לא) וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (תַּעֲנִית ח) : אֵין הַגְּשָׁמִים יוֹרְדִין אֶלָּא בִּשְׁבִיל אֲמִנָּה הַיְנוּ בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּפְּלָה, בְּחִינַת אֲמוּנָה וְהִיא שׁוֹתֶה תַּחֲלָה שֵׁם הַתְּהוֹמוֹת בְּחִינַת נְסִים כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב : "וַתִּהְיֶה כָּל הָעִיר" וְזֶהוּ (שֵׁם ח) : בְּשַׁעֲהָ שֶׁהַגְּשָׁמִים יוֹרְדִין, אֲפֵלוּ פְּרוּטָה שֶׁבְּכִיס מִתְּבָרְכַת פְּרוּטָה זֶה בְּחִינַת קוֹל הַתּוֹר וּכְמִ"ש (שֵׁם כ"ה) : הָאִי רוּדִיא דְּמִיא לְתוֹר, וּפְרִיטָא שְׁפוּתָה וְהוּא עוֹמֵד בֵּין תְּהוֹמָא לְתְהוֹמָא שֶׁהוּא כְּלוּל מִשְׁנֵי הַתְּהוֹמוֹת, שֶׁהוּא כְּלָלוּת הַנְּסִים וְזֶה : פְּרוּטָה שֶׁבְּכִיס, שֶׁפַּעְמִים נִתְּפָסָה כַּח הַנְּסִים וְעַל יָדֵי

הַגְּשָׁמִים נִתְּבַרְךָ הַפְּרוּטָה הֵינּוּ הַנְּסִים, דְּפָרִיטָא שְׁפוֹתֶיהָ וְאֵלוּ בְּנֵי אָדָם
הַמְּכַחֲשִׁים כָּל הַנְּסִים וְאוֹמְרִים שֶׁהַכֹּל דָּרָךְ הַטֶּבַע וְאִם רוּאִים אֵיזֶהוּ נִס
הֵם מְכַסִּים אֶת הַנִּס עִם דָּרָךְ הַטֶּבַע שְׁאוֹמְרִים שֶׁזֶּה דָּרָךְ הַטֶּבַעִים נִמְצָא
שְׁפוֹגְמִים בַּתְּפִלָּה כִּי הַתְּפִלָּה הִיא נְסִים, שְׁמִשְׁנָה אֶת הַטֶּבַע וּפּוֹגְמִים
בְּאֻמוֹנָה שְׁאִין מְאֻמֵּינִים בְּהַשְׁגַּחַת הַבוֹרָא יִתְּבַרְךָ וּפּוֹגְמִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהוּא מְקוֹם הַנְּסִים כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאֶרְצֵנוּ" וְכְמוֹ
שֶׁאָמְרוּ: אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שׁוֹתֶה תַּחֲלָה כִּי שֶׁם הַתְּהוֹמוֹת מְקוֹם הַנְּסִים כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "וַיִּתְּהֶם כָּל הָעִיר" וְעַל יְדֵי זֶה צָרִיךְ לִפְלֵ בְּגִלוֹת מִצְרַיִם כִּי זֶה
לְעֵמֶת זֶה עֲשֵׂה כְּנִ"ל וְכָל הַגְּלִיּוֹת מְכַנִּים בְּשֵׁם מִצְרַיִם עַל שֶׁם שֶׁהֵם מִצְרַיִם
לְיִשְׂרָאֵל (כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בְּרֵאשִׁית רַבָּה טז) וְזֶה פְּרוּשׁ: תְּהַמֵּת
יְכַסִּימוּ מִי שֶׁמְכַסֶּה אֶת הַנְּסִים וּמֵרָאָה לְכָל דָּבָר שֶׁהוּא דָּרָךְ הַטֶּבַע יִרְדּוּ
בְּמִצּוֹלַת כְּמוֹ אֲבֹן (בְּרֵאשִׁית מ"ט) "מִשֶּׁם רַעָה אֲבֹן יִשְׂרָאֵל" תַּרְגּוּמוֹ: אֲב
וּבִנְיָן מִצּוֹלַת, זֶה בְּחִינַת מִצְרַיִם שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת י"ב): "וַיִּנְצְלוּ אֶת מִצְרַיִם"
כְּמוֹ אֲבֹן וּבִנְיָן יַעֲקֹב וּבְנָיו שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּחִינַת נְסִים, בְּחִינַת אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל לְפִי יִרְדְּתֶם וּלְפִי הַפָּגֶם שֶׁפָּגַם בַּתְּפִלָּה וּבְאֻמוֹנָה וּבְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כֹּן
צָרִיךְ לִירֹד לְעֵמֶק הַגְּלוֹת שֶׁל מִצְרַיִם כְּמוֹ שֶׁיִּרְדּוּ יַעֲקֹב וּבְנָיו לְמִצְרַיִם
כְּשֶׁאָמַר אַבְרָהָם בְּמָה אֵדַע עַל יִרְשֵׁת אֶרֶץ [עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ ז"ל]

י - ואלה המשפטים

וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִּׂים לְפָנֶיהֶם וְכוּ (שְׁמוֹת כ"א) א. כְּשֵׁיט, חֵס
וְשְׁלוֹם, דִּינִים עַל יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי רְקוּדִים וְהַמְחָאֵת בְּפֹ אֵל בְּפֹ נַעֲשֵׂה
הַמְּתַקֵּת הַדִּינִין ב. כִּי עֵקֶר גְּדֻלְתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁגַם הַעֲבוּיִם
יִדְעוּ שֵׁשׁ אֱלֻקִּים שְׁלִיט וּמוֹשֵׁל, כְּמוֹבָא בִּזְהַר (יִתְרוֹ סט): כִּד אֲתָא יִתְרוֹ
וְאָמַר: "כִּי עַתָּה יִדְעָתִי כִּי גְדוֹל ה'" וְכוּ, כִּדִּין אֲתִיקָר וְאֲתַעֲלָא שְׁמָא עֲלָאָה
ג. וְלַעֲבוּיִם אֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לִידַע גְּדֻלְתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּי אִם עַל
יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעֵיהוּ ב): "בֵּית יַעֲקֹב לָכוּ וְנִלְכָה בְּאוֹר ה'"
כִּי הוּא גְּלָה אֱלֻקוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִשְׁאֵר הָאֲבוֹת כִּי אַבְרָהָם
קָרָא הֵר וַיִּצְחַק קָרָא שְׂדָה (פְּסָחִים פח) וְשְׂדָה הוּא יוֹתֵר מִשְׁגַּ וְנִצְרָךְ
לְהַעוֹלָם מֵהֵר וַיַּעֲקֹב קָרָא בֵּית שֶׁהוּא מְקוֹם יָשׁוּב לְבַנֵּי אָדָם יוֹתֵר מִשְׂדָּה
הֵינּוּ שֶׁיַּעֲקֹב קָרָא אֶת מְקוֹם הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁהוּא מְקוֹם הַתְּפִלָּה בֵּית
שֶׁהוּא מְקוֹם יָשׁוּב לְבַנֵּי אָדָם כִּי הַעֲלָה אֶת הַתְּפִלָּה מֵהֵר וְשְׂדָה לְבְּחִינַת בֵּית
שֵׁשׁ בּוֹ תְּפִיסָה לְבַנֵּי אָדָם יוֹתֵר מֵהֵר וְשְׂדָה כִּי בְּבְחִינַת בֵּית יֵשׁ גַּם לַעֲבוּיִם
הַשְּׂגָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעֵיהוּ נ"ו): "כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים"
וְכִשְׁהוּא בְּבְחִינַת בֵּית כִּדִּין אֲתִיקָר שְׁמָא עֲלָאָה כְּנִ"ל וְזֶה פְּרוּשׁ: (תְּהִלִּים
מ"ח): "גְּדוֹל הַ וּמְהֻלָּל מְאֹד" כְּלוֹמַר אֵימְתִי גְדוֹל הַ? כְּשֶׁהוּא מְהֻלָּל מְאֹד
מִסְטָרָא דְמוֹתָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבוּיִם [כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוּ]

לְבָרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ט) עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית א) : "וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד"
"מְאֹד" זֶה מֵלֶאדָּה הַמּוֹת] כְּשֶׁהוּא מְהַלֵּל מֵהֶם אָזִי הוּא גְדוֹל כִּי הוּא עֶקֶר
גְּדֻלָּתוֹ וְאִימָתִי הוּא מְהַלֵּל מֵהֶם ? "בְּעִיר אֱלֻקֵינוּ הֵר קִדְשׁוֹ" דְּהֵינוּ
כְּשֶׁבְחֵינָת הֵר נַעֲשֶׂה עִיר אֱלֻקֵינוּ שֶׁהוּא יֵשׁוּב בְּנֵי אָדָם בְּחֵינָת בֵּית, שֶׁהוּא
מִשְׁגַּח יוֹתֵר מֵהֵר וְשָׂדֶה דְּהֵינוּ כְּשֶׁמַּעֲלִין אֶת בְּחֵינָת הַתְּפִלָּה מִבְּחֵינָת הֵר
לְבְּחֵינָת עִיר וּבֵית שְׂאֵז יֵשׁ גַּם לְעַכּוּ"ם הַשְּׂגָה כְּנִ"ל אֲזִי דִיקָא גְדוֹל הַ כִּי זֶה
עֶקֶר גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּשֶׁגַם הִרְחֻקִים יוֹדְעִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּנִ"ל ד. וְעַנְיָן זֶה
לְהַעֲלוֹת הַתְּפִלָּה מִבְּחֵינָת הֵר וְשָׂדֶה לְבְּחֵינָת בֵּית בְּחֵינָת עִיר אֱלֻקֵינוּ כְּדִי
שִׁיתְגַּלֶּה מְלֻכוֹתוֹ גַּם לְעַכּוּ"ם שִׁיְהִיָּה לָהֶם גַּם כֵּן הַשְּׂגָה בְּאֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
שְׁמוֹ אִי אִפְשָׁר לְהַעֲשׂוֹת כִּי אִם עַל יְדֵי צְדִיקֵי הַדּוֹר כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ,
זְכוּרֹנִם לְבָרְכָה (בְּבֵא בְּתָרָא קטו): מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ חוֹלָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, יִלְךָ אֶצֶל
חֲכָם וַיְבַקֵּשׁ עָלָיו רַחֲמִים כִּי עֶקֶר הַתְּפִלָּה אֵינָם יוֹדְעִים כִּי אִם צְדִיקֵי הַדּוֹר
כִּי יֵשׁ בְּעַלֵי גְאוּהָ שְׂאֵינָם רוֹצִים שִׁיִּלְכוּ לְצְדִיקִים וְאוֹמְרִים שֶׁהֵן בְּעַצְמָם
יְכוּלִים לְהַתְּפִלֵּל וּמוֹנְעִים גַּם אַחֲרֵים כְּשֵׁיֵשׁ לָהֶם צַעַר אוֹ חוֹלָה לִילְךָ
לְצְדִיקִים עֲלֵיהֶם נֹאמֵר (בְּרֵאשִׁית כ): "הִשָּׁב אֵשֶׁת הָאִישׁ" וְכוּ כִּי זֶה הַבַּעַל
גְּאוּהָ מְכַנֶּה בְּלִשׁוֹן אַבִּימֶלֶךְ אָבִי לְשׁוֹן רָצוֹן כִּי הוּא רוֹצֶה לְמַלְךְ וְהֵינוּ
אַבִּימֶלֶךְ כִּי בְּאֵמֶת צְדִיק מוֹשֵׁל בְּתַפְלָתוֹ כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שְׁמוּאֵל ב כג) :
"צְדִיק מוֹשֵׁל" וְכוּ וְהוּא מִתְנַגֵּחַ בְּעַצְמוֹ שִׁיְכוּל לְהַתְּפִלֵּל וַיֵּשׁ לוֹ הַמְּשַׁלָּה
וְעַל כֵּן מְכַנֶּה בְּשֵׁם אַבִּימֶלֶךְ כִּי הוּא רוֹצֶה לְמַלְךְ וְאוֹמֵר : אֲנִי אֶמְלֶךְ וְזֶה
פְּרוֹשׁ : "הִשָּׁב אֵשֶׁת הָאִישׁ" אֵשֶׁת רָאשֵׁי תַבּוֹת "אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח"
(תְּהִלִּים נא) זֶה בְּחֵינָת תְּפִלָּה דְּהֵינוּ הִשָּׁב אֵשֶׁת, בְּחֵינָת הַתְּפִלָּה, לְהַצְדִיק
כִּי נִבִּיא הוּא כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְנַגֵּחַ לְתַפְלָתוֹ שֶׁל צְדִיקִים (חֲלִין ס) :
וּמִשְׁגַּר תְּפִלָּה סְדוּרָה בְּפִיו כְּדִי שִׁיְהַנֶּה מִתְּפִלָּתוֹ וְזֶה : כִּי נִבִּיא הוּא, לְשׁוֹן
נִיב שְׁפָתַיִם כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבָרְכָה (בְּרֵאשִׁית לד) : "בוֹרָא נִיב
שְׁפָתַיִם" אִם שְׁגוּרָה תְּפִלָּתוֹ בְּפִיו וְכוּ הִשָּׁב, רָאשֵׁי תַבּוֹת : הֵר שְׂדֶה, בֵּית זֶה
רְמֵז שְׁתַּפְלַת הַצְדִיק הִיא בְּשִׁלְמוֹת שְׁמַעְלָה אוֹתָהּ מִבְּחֵינָת הֵר וְשָׂדֶה
לְבְּחֵינָת בֵּית כְּנִ"ל אֲבָל אֵלּוּ הַבַּעֲלֵי גְאוּהָ מְעַכְבִּים תְּאֻתוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
וְאֵינָם מְבַקְשִׁים מִצְדִיקִים שִׁיתְפַּלְלוּ עֲלֵיהֶם כִּי חוֹשְׁבִים שֶׁהַתְּעַנּוּ וְסִגְפוּ אֶת
עַצְמָם, וּבְזֶה הֵם צְדִיקִים אֲבָל הָאֵמֶת אֵינּוּ כֵּן כִּי כָּל הַתְּעַנִּיתִים שֶׁהַתְּעַנּוּ
אֵין זֶה אֶלָּא כְּמוֹ שֶׁק שֵׁיֵשׁ בּוֹ חוֹרִים הַרְבֵּה וּכְשֶׁמְרִיקִים אֶת הַשֶּׁק אֶף עַל
פִּי כֵּן נִשְׁאָרוּ בּוֹ הַחוֹרִים וְהַגּוֹף נִקְרָא שֶׁק כְּמֵאמֵר הַתְּנַא : שִׁינְנָא, שְׂרֵי שְׁקָד
(שְׁבַת קנב) וְאִם הַתְּבוֹנְנֵי בְּעַצְמָן הֵיוּ רוֹאִים אַחַר כָּל הַתְּעַנִּיתִים עֲדִין
נִשְׁאָרוּ אֶצֶל כָּל תְּאֻתָם קְשׁוּרִים בְּשֶׁקֶם, הֵינוּ בְּגוּפָם וְלֹא תְאֻתָם בְּלִבָּד
נִשְׁאָר קְשׁוּר בְּגוּפָם כִּי אִם גַּם תְּאֻת אֲבִיהֶם שֵׁיֵשׁ אֶצֶל מִשְׁעַת הַהוֹלָדָה
מִחֲמַת שֶׁלֹּא נִתְקַדַּשׁ אָבִיו בְּשַׁעַת זְוִיג גַּם זֶה קְשׁוּר בְּגוּפָם עֲדִין וּבּוֹדָאֵי אֵלּוּ
הֵיוּ רוֹאִים אֶת כָּל זֶה חֲרָדָה גְדוֹלָה הִיא נוֹפֵל עֲלֵיהֶם כִּי הֵיוּ רוֹאִים אִיךָ הֵם
עוֹמְדִים בְּמִדְרָגָה פְּחוּתָה וְשִׁפְלָה וְזֶה פְּרוֹשׁ (בְּרֵאשִׁית מב) : "וַיְהִי הֵם
מְרִיקִים שְׂקִיהֶם וְהִנֵּה אִישׁ צָרוֹר כְּסָפוֹ בְּשֶׁקוֹ" אַחַר כָּל הַתְּעַנִּיתִים שֶׁהוּא
הַרְקַת הַשֶּׁק, בְּחֵינָת הַגּוֹף עֲדִין וְהִנֵּה אִישׁ צָרוֹר כְּסָפוֹ שְׁקָשׁוֹר וְצָרוֹר כְּסָפוֹ
וְתְאֻתוֹ בְּשֶׁקוֹ וְגוּפוֹ וַיִּרְאוּ אֶת צָרוֹת כְּסָפֵיהֶם הֵמָּה וְאֲבִיהֶם הֵינוּ, לֹא דִי
צָרוֹת כְּסָפֵיהֶם, שֶׁהוּא תְאֻוֹת עַצְמָן כִּי אִם גַּם הֵמָּה וְאֲבִיהֶם הֵינוּ
הַתְּאֻוֹת שֶׁל אֲבִיהֶם גַּם הֵמָּה לֹא נָפְלוּ מֵהֶם וַיִּירְאוּ כִּי חֲרָדָה נִפְלָה עֲלֵיהֶם

וְאִזִּי לֹא הָיוּ רוֹצִים לְהַשְׁתַּרֵּר וּלְמַלְדָּךְ וְזֶה פְּרוּשׁ : וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֶתִּי שְׂפִלְתָּם, יוֹסֵף אֵינְנוּ וְכֹוּ זֶה רָמַז עַל תּוֹכַחַת הַשֶּׁכֶל כִּי הַשֶּׁכֶל מוֹכִיחַ אֶת הַבְּעָלִי גְאוּה הַרוֹצִים לְהַתְגַּדֵּל יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת הַשֶּׁכֶל כְּמוֹ שֶׁתְּרַגְּסִים אוֹנְקְלוֹס (בְּרֵאשִׁית כ"ז) : "וַיַּעֲקֹבֵנִי" וְחֻכְמֵי אֲבִיהֶם, כִּי אָב בְּחֻכְמָה (מַגִּילָה י"ג) וְהֵינּוּ שֶׁ הַשֶּׁכֶל מוֹכִיחֵם וְאוֹמֵר לָהֶם. אֶתִּי שְׂפִלְתָּם, כִּי כָּל הַמַּתְגַּאֵה חֻכְמָתוֹ מִסְתַּלְקֵת מִמֶּנּוּ (פְּסָחִים סו:) יוֹסֵף אֵינְנוּ זֶה בְּחִינַת תִּקּוּן הַמַּעֲוִת הֵינּוּ עֲדִין לֹא תִקְנָתָם הַמַּעֲוִת שֶׁהוּא לְחֻרְפָּה וּלְקָלוֹן וַיֵּשׁ לָכֶם לְהַתְבַּיֵּשׁ מִחֻמָּתוֹ כִּי תִקּוּן הַמַּעֲוִת הוּא בְּחִינַת יוֹסֵף עַל שֵׁם (בְּרֵאשִׁית ל) : "אֲסֹף אֶלְקִים אֶת חֻרְפָּתִי" וְשִׁמְעוּן אֵינְנוּ הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׂאִין לְךָ בְּחִינַת יוֹסֵף אִין לְךָ בְּחִינַת שִׁמְעוּן וְשִׁמְעוּן הוּא בְּחִינַת (שֵׁם כ"ט) "כִּי שָׁמַעַה כִּי שָׁנְאוּהָ אֲנֹכִי" כִּי אֶתָּה אֵינְךָ שָׁנְאוּ כִּי מִחֻמָּת שֶׁלֹּא תִקְנָתָ אֶת עֲצָמְךָ בּוֹדֵאֵי אֵינְךָ יְכוּל לְהוֹכִיחַ אַחֲרֵים כִּי יֹאמְרוּ לְךָ קִשְׁט עֲצָמְךָ תִּחַלְּהָ וְכוּ (ב"מ קז:) וְעַל כֵּן אֵינְךָ שָׁנְאוּ כִּי הַמוֹכִיחַ הוּא שָׁנְאוּ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבָרְכָה (כְּתוּבוֹת קה:) הֵאֵי צוּרְבָא מְרַבְּנָן דְּמַרְחֻמֵי לֵה בְּנֵי מֵתָא, לָאוּ מְשׁוּם דְּמַעְלֵי טְפִי, אֶלָּא מְשׁוּם דְּלֹא מוֹכַח לְהוּ בְּמַלִּי דְּשִׁמְיָא נְמַצָּא שֶׁהַמוֹכִיחַ הוּא שָׁנְאוּ וְאֶת בְּנֵימִין תִּקְחוּ זֶה מוֹרָה עַל גְּדוּלוֹת כִּי פִּרְשׁ רַשִׁי (בְּרֵאשִׁית לה) : בְּנֵימִין, עַל שֵׁם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בֶּן יַמִּין וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא גְבוּהָ מִכָּל הָאֲרָצוֹת (זִבְחִים נד:) וְהֵינּוּ, לֹא דֵי שְׂאִין לָכֶם כָּל הַבְּחִינּוֹת הַלְלוּ עִם כָּל זֶה וְאֶת בְּנֵימִין תִּקְחוּ שְׂאֵתָם לוֹקְחִים לְעֲצָמְכֶם גְּדוּלוֹת וְהֵינּוּ דְּסִים הַשֶּׁכֶל הַמוֹכִיחַ אוֹתָם עָלֵי הָיוּ כְּלָנָה כִּי הַכֹּל נוֹפֵל עָלֵי כִּי כָּל הַמַּתְגַּאֵה חֻכְמָתוֹ מִסְתַּלְקֵת מִמֶּנּוּ. וְהַעֲצָה הַיְעוּצָה לְבִטֵּל (י"ג לְבַעַל, וְעֵיין בְּאֵה־ל"ק בְּמַה־ד"ב) הַגְּאוּה שֶׁהִיא הַעֲבוּדָה זָרָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי ט"ז) : "תוֹעֵבֶת הַכָּל גְּבוּהָ לֵב" (כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבָרְכָה סוּטָה ד:) הַעֲקֹר הוּא עַל יְדֵי הַתְקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים כְּמוֹבָא בְּתַקּוּנִים (תִּקּוּן כ"א מ"ח:) בְּתַרוּעָה דְּאִיהוּ רוּחָא, אֶתְעַבֵּיר אֵל אַחַר וְ צַדִּיק הוּא בְּחִינַת רוּחָא כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּמַדְבָּר כ"ז) : "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ" וְעַל יְדוֹ נִכְנַע רוּחַ גְבוּהָ, אֵל אַחַר וְ נַעֲשֶׂה מֵאַחַר, אֶחָד כִּי הוּא קוֹצָא דְּאוֹת ד (תִּקּוּן כ"א נ"ה:) שֶׁמִּמֶּנּוּ אֶרְבַּע רוּחוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִחְזַקְאֵל ל"ז) : "כֹּה אָמַר הַ מְאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחִ" וְזֶה לְשׁוֹן תְּרוּעָה לְשׁוֹן (תְּהִלִּים ב) : "תִּרְעֵם בְּשִׁבְט בְּרִזָּל" (תִּקּוּן י"ח וְתִקּוּן כ"א) כִּי הוּא מְשַׁבֵּר רוּחַ גְבוּהָ אֵל אַחַר, כְּפִירוֹת ו. וְזֶה בְּחִינַת רְקוּדִין וְהַמְחָאֵת כֶּף כִּי רְקוּדִין וְהַמְחָאֵת כֶּף נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת הַרוּחַ שֶׁבִּלְב, כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ כִּי עַל יְדֵי שִׁמְחַת הַלֵּב הוּא מְרַקֵּד וּמְכַה כֶּף אֵל כֶּף וְכְמוֹבָא בְּתַקּוּנִים (תִּקּוּן כ"א נ"א:) : וְהֵאֵי רוּחָא נִשְׁבַּב בְּשִׁית פְּרָקִין דְּדְרוּעָא וּבְשִׁית פְּרָקִין דְּשׁוּקִין וְהֵאֵי בְּחִינַת הַמְחָאֵת כֶּף וּבְחִינַת רְקוּדִין וְזֶהוּ בְּחִינַת : "לְבוֹ נִשְׂא אֶת רַגְלֵיו" (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, וַיֵּצֵא, פָּרָשָׁה ע) הֵינּוּ עַל יְדֵי הַרוּחַ שֶׁבִּלְב בְּאֵים הַרְקוּדִין הֵינּוּ עַל יְדֵי הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ כְּנִי"ל נִתְבַּטֵּל הַגְּאוּה כְּנִי"ל כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ל"ו) : "אֵל תְּבוֹאֲנֵי רַגְלֵי גְאוּה" וְנִתְבַּטֵּל הַעֲבוּדָת אֱלִילִים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב : "וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיכֶם" (בְּרֵאשִׁית י"ח) זֶה עֲבוּדָת אֱלִילִים (ב"מ פ"ו:) וּמוֹבָא בְּרַשִׁי ש"ס). וְכִשְׁנִתְעַלָּה הַרְגְּלִין עַל יְדֵי הַרְקוּדִין בְּחִינַת נִשְׂא לְבוֹ אֶת רַגְלֵיו וְנִתְבַּטֵּל הַגְּאוּה, הֵינּוּ הַעֲבוּדָה זָרָה עַל יְדֵי זֶה נִמְתַּקֵּן הַדִּינִים כִּי כָּל זְמַן שֵׁשׁ עֲבוּדָה זָרָה בְּעוֹלָם, חֲרוֹן אֶף בְּעוֹלָם (סְפָרִי, רֵאָה) וְכִשְׁנִתְעַבֵּר הַעֲבוּדָה זָרָה נִתְעַבֵּר הַחֲרוֹן אֶף וְנִמְשָׁכִין חֲסָדִים וְאִז הַרְגְּלִין הֵם בְּבְחִינַת רַגְלֵי

חֲסִידָיו (שְׁמוּאֵל א ב) הֵינּוּ בְּבַחֲיַנַת חֲסָדִים הֵינּוּ בְּחִינַת "חֲסָדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים" (יִשְׁעֵיהוּ נִי"ה) הַנְּאֻמָּנִים דִּיקָא, כִּי נִתְבַּטְּלוּ הַמִּינּוֹת וְהַכְּפִירוֹת וְגַם זֶה בְּחִינַת הַמְּחָאֵת כִּי עַל יְדֵי הַרוּחַ נִתְגַּלָּה הָאֲרֶת הַיָּדִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה): "קוֹל דְּוִדֵי דוֹפֵק" דוֹפֵק זֶה בְּחִינַת רוּחַ, כְּמוֹבָא בְּתַקוּנִים (תַּקוּן כה ס"ח) וְסָמִיד לֵה: "דוֹדֵי שְׁלַח יָדוֹ מִן הַחוּר" זֶה בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת הָאֲרֶת הַיָּדִים הֵינּוּ בְּחִינַת הַמְּחָאֵת כִּי וְאִז נִתְבַּטְּלָה הָעֲבוּדָה זָרָה, הֵינּוּ הַכְּפִירוֹת וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת י"ז): "וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה" נִמְצָא, שְׁעַל יְדֵי הַצְּדִיק הֵינּוּ בְּחִינַת רוּחַ שְׁבֵלֵב נִתְגַּלָּה הָאֲרֶת הַיָּדִים וְהַרְגָּלִים הֵינּוּ בְּחִינַת רְקוּדִין וְהַמְּחָאֵת כִּי וְנִתְבַּטְּלָה הַגְּאֻוָּה וְהַכְּפִירוֹת וְנִתְרַבָּה הָאֲמוּנָה וְאִז נִתְקִים (תְּהִלִּים כ"ו): "רְגְלֵי עֲמָדָה בְּמִישׁוֹר" שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה (שֵׁם ע"ג) כִּי הַמִּינּוֹת הֵינּוּ בְּחִינַת נְטִיו רְגְלֵי כַמִּישׁ "כְּמַעַט נְטִיו רְגְלֵי" שְׁנֶאֱמַר שֵׁם עַל שֶׁהִשְׂיָאוּ לְבוֹ לְמִינּוֹת, כְּמַבְאָר שֵׁם וְ"רְגְלֵי עֲמָדָה בְּמִישׁוֹר" מוֹרָה עַל אֲמוּנָה וְאִז נִתְקִים "וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה" ז. וְהַתּוֹרָה הֵיא גַם כִּן בְּחִינַת יָדִין וְרְגְלִין כִּי יֵשׁ בְּהַתּוֹרָה נְגָלָה וְנִסְתָּר נְגָלָה הוּא בְּחִינַת יָדִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "דוֹדֵי שְׁלַח יָדוֹ מִן הַחוּר" מִן הַחוּר הֵינּוּ חֲרוֹת עַל הַלּוּחוֹת (שְׁמוֹת ל"ב), שֶׁהוּא בְּנִגְלָה וְנִסְתָּר הֵם בְּחִינּוֹת רְגְלִין כְּמַאֲמַר חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (סִפְהָ מַט): "חַמּוּקֵי יֶרֶכְיָד" מֵה יֶרֶךְ בִּסְתָר וְכוּ וְכַלְלִיּוֹת הַתּוֹרָה נִקְרָאֵת לֵב שְׁמֵתְחַלֵּת בְּ"בֵית" וּמְסִימַת בְּ"לְמַד" שֵׁשׁ מִשְׁכָּן הַרוּחַ דְּנִשְׁבֵּב בְּשִׁית פְּרָקִין דְּדְרוּעִין וְשִׁית פְּרָקִין דְּרְגְלִין הֵינּוּ בְּנִגְלָה וּבְנִסְתָּר ח. וְזֶה בְּחִינַת מְרָדְכִי וְאַסְתָּר, וְהֵמֵן בְּחִינּוֹת פּוּרִים בְּחִינַת גּוֹרֵל שֶׁהַפִּיל הֵמֵן בְּחִינַת עֲמַר שְׁעוּרִים כִּי הֵמֵן בְּחִינַת הָעֲבוּדָת אֱלִילִים כְּמַאֲמַר חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, שְׁעֵשָׂה עֲצָמוֹ עֲבוּדָת אֱלִילִים (מְגִילָה י): וּבְשִׁבִיל זֶה הַפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרֵל בַּחֲדָשׁ שְׁמֵת בּוֹ מִשָּׁה (שֵׁם י"ג): כִּי מִשָּׁה הוּא מְבַטֵּל הָעֲבוּדָה זָרָה וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְבַּר מוֹל בֵּית פְּעוֹר כְּדִי לְבַטֵּל הָעֲבוּדָה זָרָה שְׁבַפְעוֹר כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סוֹטָה יד) (וַעֲיִישׁ בְּתוֹס) כִּי מִשָּׁה גִימְטְרִיא חֲרוֹן אָף (כְּמוֹבָא בַּמַּגְלָה עֲמוּקוֹת אוֹפֵן קְלוֹ) כִּי הוּא מְבַטֵּל חֲרוֹן אָף שֶׁל הָעֲבוּדָה זָרָה כִּי הוּא קְבֵל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יָדִין וְרְגְלִין כְּנִ"ל שְׁעַל יְדֵיהֶם נִתְבַּטְּלָה הָעֲבוּדָת אֱלִילִים כְּנִ"ל וְעַל כֵּן הַפִּיל פּוּר בְּיֶרַח שְׁמֵת בּוֹ מִשָּׁה כִּי חֲשֵׁב כִּי כְּבָר מֵת מִשָּׁה הַמְּבַטֵּל כַּח הָעֲבוּדָת אֱלִילִים וְאִין עוֹד מִי שְׁיֻכַּל לְבַטֵּל כַּח הָעֲבוּדָת אֱלִילִים אֲבָל מְרָדְכִי וְאַסְתָּר הֵינּוּ לְהֵם כַּח לְבַטֵּל הָעֲבוּדָת אֱלִילִים שֶׁל הֵמֵן וּבְשִׁבִיל זֶה בִּימֵיהֶם קִבְּלוּ יִשְׂרָאֵל הַתּוֹרָה מַחֲדָשׁ כְּמַאֲמַר חֲכָמֵינוּ ז"ל (שְׁפָת פַּח): "קִימוֹ וְקִבְּלוּ" קִימוֹ מֵה שְׁקִבְּלוּ כְּבָר וְזֶה קִימוֹ וְקִבְּלוּ קִימוֹ, זֶה בְּחִינַת רְגְלִין וְקִבְּלוּ, זֶה בְּחִינַת יָדִין וְהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת מְרָדְכִי וְאַסְתָּר מְרָדְכִי מֵר דְּרוֹר (חֲלִין קַלֵּט): דְּרוֹר, לְשׁוֹן חֲרוֹת זֶה בְּחִינַת יָדִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "דוֹדֵי שְׁלַח יָדוֹ מִן הַחוּר" כְּנִ"ל וְאַסְתָּר הוּא בְּחִינַת שׁוֹקִין מֵה יֶרֶךְ בִּסְתָר כְּנִ"ל וְזֶה לְשׁוֹן פּוּרִים הֵינּוּ בְּטוֹל הָעֲבוּדָת אֱלִילִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעֵיהוּ ס"ג): "פּוּרָה דְּרַכְתִּי לְבַדִּי וּמַעֲמִים אִין אִישׁ אֲתִי" וְעַל יְדֵי הָאֲרֶת מְרָדְכִי וְאַסְתָּר הֵינּוּ בְּחִינַת הַיָּדִין וְרְגְלִין נִתְבַּטְּלוּ הַכְּפִירוֹת וְנִתְרַבָּה אֲמוּנָה בְּעוֹלָם עַל יְדֵיהֶם כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (אַסְתָּר ב): "וַיְהִי אִמֵּן אֶת הַדְּסָה" וּבָה כְּתִיב (שֵׁם): "כַּאֲשֶׁר הִיָּתָה בְּאֲמָנָה אֲתוֹ" כִּי שְׁנִיָּהֶם הֵם בְּחִינַת אֲמוּנָה (עֵיין תִּיקוּן כֹּא דָף נז נח וְעֵיין מ"ר שֶׁה"ש בַּפְּסוּק זֹאת קוֹמַתְד) וְזֶה נַעֲשָׂה עַל יְדֵי הַרוּחַ כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (מְגִילָה ז): אֲסָתָר בְּרוּחַ

הקדש נאמרה הינו בחינת "לבו נשא את רגליו" כי עקר העכו"ם תלוי בה
שהיא בחינת רגליו כמו שכתוב (משלי ה) : "רגליה יורדות מות" ועל כן
עקר תקוון העבודת אלילים על ידה ועל כן דיקא אסתר ברוח הקדש
נאמרה אף שבאמת תקוון העבודת אלילים הוא גם כן על ידי מרדכי כנ"ל
רק מחמת שעקר העבודת אלילים תלויה בה ועל כן על ידה עקר התקוון
ועל כן נקראת המגלה על שם אסתר והינו דדיקא אסתר ברוח הקדש
נאמרה כי הרוח הוא בלב ועל ידו נתגלה הארת הידים והרגלים רק העקר
תלויה ברגלים, בחינת אסתר וזה בחינות עמר שעורים עמר זה בחינת
מרדכי עין מר מר דרור דרור לשון חרות הינו בחינת חרות על הלחות (עין
תיקון נה פ"ח) [כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ערובין נד) : אל תקרי חרות
אלא חרות] שהיא בחינת התורה בנגלה שהיא בחינת "עין בעין" (במדבר
י"ד) שעורים זה בחינת אסתר ברוח הקדש כמו שכתוב (דברים ל"ב) :
"כשעירים עלי דשא" שהוא לשון רוח ובשביל זה כשבא המן למרדכי
מצאו עוסק בעמר שעורים אמר להם : עמר שעורים דידכו אתי ונצח
אותו ואת בניו, כמבאר במדרש (אסתר רבה פרשה י, מגילה טז) , כי על
ידי עמר שעורים שהוא בחינת ידיו ורגליו שהם בחינת המחאת כף
ורקודין נתבטל העבודת אלילים שהוא בחינת המן בחינת גאות כנ"ל
ובשביל זה צוה המן לעשות עץ גבה חמשים אמה כי רצה לבטל כח של
חמשים יום של ספירת העמר שהוא הכח של מרדכי ואסתר ט. וזה פרוש :
אמר רבה בר בר חנה : אמר לי ההוא טיעא : תא ואחוי לך בלועי דקרח.
אזלי וחזאי תרי בזעי דהוי נפיק מניהו קטרא. שקל גבבא דעמרא ומשייה
במיא. ואנחה ברישה דרמחה ועילה התם, וכי אפיק, הוי אחרך אחרוכי.
אמר לי : אצית ! מה שמעית ? ושמעת דהוי אמרין : משה אמת ותורתו
אמת והו בדאין. אמר לי : כל שלשים יומא מהדרא להו גיהנם להכא
כבשר בקלחת, ואמרי הכי : משה ותורתו אמת והו בדאין. רשב"ם : בזעי
בקעים דכתיב : ותבקע האדמה וגו. קטרא עשו. שקל גבבא דעמרא לקח
גזת צמר ושראה במים. ואחרך אחרוכי הני גבבי. ואף על פי ששרו אותה
במים. אצית הסכת ושמע. ושמעת דקאמרי שהרי ירדו חיים שאולה. כל
תלתין יומין כל ראש חדש. בקלחת שמהפכין אותו כדי שתתבשל. בלועי
דקרח כדאיתא במדרש (במדבר רבה פרשה יח, ירושלמי סנהדרין פרק
חלק) : קרח מין היה הינו בחינת העבודת אלילים, מינות וחזאי תרי בזעי
דנפיק מניהו קטרא הינו בחינת החרון אף שגורמים במינות כמאמר
חכמינו, זכרונם לברכה. כל זמן שעבודת אלילים בעולם, חרון אף בעולם
ו תרי בזעי זה בחינות תרי נקבי האף, שיוצא מהם העשן כמו שכתוב
(תהלים י"ח) : "עלה עשן באפו" ושקיל גבבא דעמרא זה בחינת עמר כנ"ל
ומשייה במיא זה בחינת שעורים בחינת אסתר ברוח הקדש שהיא בחינת
רגליו כנ"ל כי הרגליו הם אפיקי מים כי הם בחינת ערבי נחל כמאמר
חכמינו, זכרונם לברכה (ספ"ה נג) : רגלוהי דבר נש אנון ערבין לה ערבין
זה בחינת ערבי נחל, אפיקי מים הינו בחינת מרדכי ואסתר בחינת ידים
ורגלים בחינת המחאת כף ורקודין כנ"ל ואנחה ברישה דרמחה רמח, דא
רוח מ"ם שהוא מארבע רוחות באי הרוח כי המ"ם היא ארבע רוחות
שהיא בחינת רוח הצדיק דנשב בגדיו ורגליו כנ"ל ו ראש הרמח הוא

הצדיק כי ממנו תוצאות הרוח כמו שכתוב: "איש אשר רוח בו" כפי
ואפקינהו, ואחרך אחרוכי אחרך, לשון חיים ואריכות ימים כמאמר
חכמינו, זכרונם לברכה (ערוגין נד). לא יחרך רמיה צידו לא יחיה ולא
יאריך והינו: ואחרך אחרוכי לשון חיים ואריכות ימים כי על ידי בטול
הגאונה, הינו העבודת אלילים על ידי זה החכמה על תקונה כפי"ל ועל ידי
חכמה יחיה ויאריך ימים כמו שכתוב (קהלת ז): "החכמה תחיה" וכו'
אמר לי: אצית להו. ושמעת דאמרין: משה אמת ותורתו אמת שהן מודין
על האמת. כי כשמתקרב את עצמו לצדיקים כדי לקבל מהם הרוח כפי"ל
ועל ידי זה נשבר הגאונה והעבודת אלילים ואז מכירין אפלו אלו שהם
מסטרא דמותא את גדלת הבורא יתברך שמו כפי"ל ואמר לי: כל שלשים
יומין מהדרא להו גיהנם להכא. ואמרי הכי: משה ותורתו אמת. פרש
רבינו שמואל: בכל ראש חדש ה תשובה הוא ראש חדש כי בראש חדש
אמר הקדוש ברוך הוא: הביאו עלי כפרה כמו שדרשו רבותינו, זכרונם
לברכה (לשון זה הוא ב חולין ס שבעות ט) וזה בחינת תשובה והתשובה
הזאת נשתלשלה בכל הנבראים בראש חדש ובשביל זה גם קרח ועדתו
מכרחים לאיזה חרטה בראש חדש אבל התשובה אינה מועיל להם כי
עקר התשובה היא רק בעולם הזה כי מי שטרח בערב שבת וכו' (עבודה
זרה ג,) ונמצא בודאי לא נפטרין בזה ההודאה שהן מתחרטין ומודין
מדין גיהנם ועל כן מהדרא להו גיהנם להכא כי אין נפטרין בזה ואף על
פי כן אין גיהנם בראש חדש כמו בשאר ימים (זהר תרומה קנ:) ו
הגיהנם של ראש חדש אינו אלא החרטה שמתחרטים ומודים ומתבייטין
זה בעצמו גיהנם שלהם וזהו דדיק: מהדרא להו גיהנם להכא דהינו מה
שמהדרא להו להכא, שחוזרים ומודים הוא הגיהנם שלהם י. וזה פרוש:
ואלה המשפטים אשר תשים לפנים כי איתא במכילתא: אשר תשים
לפניהם השוו אשה לאיש לכל דינים שבתורה פרוש, לכל דינים שבתורה
שצריך להמתיקם צריך להשוות, הינו ליחד, קדשא בריך הוא ושכינתה
שהוא בחינת אשה ואיש בחינת מרדכי ואסתר וזה פרוש: ואלה כל מקום
שנאמר ואלה, מוסיף על הראשונים (בראשית רבה, נח פרשה ל) בחינת
תוספת ורבי בחינת גאונה, עבודה זרה כמו שכתוב (דברים ז): "לא
מרבכם חשק ה" שפרושו גאונה (ע"ש בפירש"י ובחולין פי"ט) וזה בחינת:
מוסיף על הראשונים שהוא בחינת המן עמלק כמו שכתוב (במדבר כ"ד)
: "ראשית גוים עמלק" ותקונו: המשפטים, בחינת רוח כמו שכתוב
(ישעיהו כח): "ולרוח משפט וכו' משיבי מלחמה" כי על ידי הרוח נתתקן
הגאונה והעבודת אלילים כפי"ל אשר תשים לפנים הינו השוו אשה לאיש
לכל דינים שבתורה הינו בחינת המתקת הדינים כי כל זמן שיש עבודת
אלילים בעולם, חרון אף ודינים בעולם ועל ידי הרוח הנ"ל נתיחד קדשא
ברוך הוא ושכינתה ונמתקין הדינים ונסתלק חרון אף מן העולם והנה,
כלל הדברים אלו שעל ידי הצדיק, שהוא בחינת הרוח אתעבר אל אחר,
כפירות ועל ידי הרוח באים רקודין והמחאת כף כי על ידי הצדיק שהוא
בחינת הרוח נתעלו הרגליו, ונתגלה הארת הידים, ונתרבה האמונה
כמבאר למעלה ועל כן כתיב ביוסף, שהוא בחינת הצדיק (בראשית מ"א)
"ובלעדי לא ירים איש את ידו ואת רגלו" כי בלעדי בחינת יוסף, שהוא

בְּחִינַת הַצְּדִיק אִי אֶפְשֶׁר לְהַעֲלוֹת וּלְהַרְיֵם הַיְדִים וְהַרְגְּלִים כַּנִּי"ל וְהִנֵּה, מִכָּל הַדְּבָרִים אֲתָה שׁוֹמֵעַ שֶׁ נִּגְלָה הוּא בְּחִינַת יְדִים וְנִסְתָּר הוּא בְּחִינַת רַגְלָיו בְּחִינַת מְרַדְּכֵי וְאַסְתֵּר וְאִף שֶׁנִּסְתָּר הוּא לְמַעַל מִנִּגְלָה עִם כָּל זֶה הַתְּגַלּוֹת הַנִּגְלָה הוּא בְּמָקוֹם גְּבוּהָ, דְּהֵינּוּ הַיְדִים וְהַנִּסְתָּר בְּרַגְלָיו, שֶׁהִיא לְמַטָּה מִיְדֵים וְהַעֲנֵן עִמָּךְ הוּא עֲנֵן שֶׁכְּתוּב בְּזֵהָר, תִּנְאֵים בְּשׁוֹקֵן וְאַמּוֹרָאִים בְּיָדָיו וְאִף שֶׁהַתְּנָאִים לְמַעַל מִמְּאֻמּוֹרָאִים מִכָּל מָקוֹם הֵם בְּמָקוֹם שֶׁהוּא לְמַטָּה מִמְּקוֹם הָאֻמּוֹרָאִים וְכֵן נְבִיאִים וְכַתּוּבִים וְכַבֵּר מִבְּאֵר עַל זֶה תִּרוּץ (עֵינִי בַפִּירוּשׁ שֶׁנִּדְפַס בְּסוֹף הַתִּיקוּנִים בַּדף י שֶׁם מִבּוֹאֵר עֵינִי זֶה) [עוֹד רָאִה זֶה מִצְּאֵתִי מִכְּתַב יַד רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, בְּעֶצְמוֹ מִעֲנֵן הַתּוֹרָה הַנִּי"ל, וְזֶהוּ:] וְאַלֶּה הַמְּשֻׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשָּׂים וְכוּ גְאוֹת מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל הָאָרֶץ שֶׁהִיא מִדָּה מְגִנָּה וְצָרִיךְ לְבָרַח מִמֶּנָּה אֲבָל יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁרוֹדְפִים אַחֵר כְּבוֹד וְרוֹצִים לְמַלְךְ וּלְהַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם וְאוֹמְרִים שִׁישׁ לְאֵל יָדָם לַעֲשׂוֹת פְּדִיוֹנוֹת וּלְהַתְּפַלֵּל תְּפִלוֹת וְעֲלִיָּהֶם נֹאמֵר: "הֲשֵׁב אֶשֶׁת הָאִישׁ כִּי נְבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ וְחִיָּה" כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא [מִתְאַוָּה לְתַפְלָתוֹ שֶׁל צְדִיקִים וְצָרִיךְ לִילָךְ אֶצְלָם שֶׁיִּתְפַּלְלוּ עֲלָיו] עֲלֵיהֶם אֲבָל בְּעֲלֵי גְאוּהָ אֵין הוֹלְכִים אֶל צְדִיקִים לְבַקֵּשׁ שֶׁיִּתְפַּלְלוּ עֲלֵיהֶם וְגַם אֵין מְנִיחִים שָׂאֵר בְּנֵי אָדָם שֶׁיִּלְכוּ אֶצְל צְדִיקִים שֶׁיִּתְפַּלְלוּ עֲלֵיהֶם כִּי אָמְרוּ אֵלוֹ בְּעֲלֵי גְאוּהָ שֶׁגַם הֵם צְדִיקִים וְיִכּוֹלִים לְהַתְּפַלֵּל וְאֵין צְדִיק בְּאָרֶץ יוֹתֵר מֵהֶם וּבְזֶה הֵם נִקְרָאִים בְּשֵׁם אַבִּימֶלֶךְ אָבִי לְשׁוֹן רָצוֹן כְּמוֹ "וְלֹא אָבָה הַאֶלְקִיךָ" וְכוּ

יא - אני ה הוא שמי

אֲנִי ה הוּא שְׁמִי וְכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא אֶתֵּן וְתִהְיֶה לְפִסְיָלִים (יִשְׁעִיָּהוּ מ"ב) א. כִּי יֵשׁ יְחֻדָּא עֲלָאָה וְיְחֻדָּא תַּתְּאָה הֵינּוּ: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד (זֵהָר בְּרֵאשִׁית יח): וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיךְ שֶׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה זֹאת עַל יְדוּ עַל יְדֵי זֶה יָכוֹל לְבֹא לְתַבּוּנוֹת הַתּוֹרָה לְעַמְקָהּ כִּי מִי שֶׁהוּא בְּמַדְרָגָה פְּחוּתָה הוּא עֲדֵין רְחוּק מִתְּבּוּנוֹת הַתּוֹרָה רַק עַל יְדֵי אֲמִצְעוֹת הַדְּבוּר יָכוֹל לְבֹא לְתַבּוּנוֹת הַתּוֹרָה לְעַמְקָהּ הֵינּוּ עַל יְדֵי שֶׁהוּא מְדַבֵּר בְּהַתּוֹרָה בְּדְבוּרִים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ד): "כִּי חִיִּים הֵם לְמוֹצְאֵיהֶם" לְמוֹצְאֵיהֶם בְּפֶה (עֲרוּבִין נד) מֵאִיר לוֹ הַדְּבוּר בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּרַכּוֹת כב): פֶּתַח פִּיךָ וְיֵאִירוּ דְבָרֶיךָ וּבְכָל פֶּעַם וּפֶעַם, עַל יְדֵי כָּל תְּשׁוּבָה וְתְשׁוּבָה הוּא הוֹלֵךְ מִמַּדְרָגָה לְמַדְרָגָה עַד שֶׁיּוֹצֵא מִמַּדְרָגָה פְּחוּתָה וְבָא לְתַבּוּנוֹת הַתּוֹרָה לְעַמְקָהּ וְזֶה שֶׁשָּׁאֵלוּ יוֹחֲנָי וּמִמָּרָא לְמִשָּׁה (מְנַחוֹת פה): תָּבֵן אֲתָה מְכַנִּיס לְעַפְרַיִם? הַשִּׁיב לָהֶם: אָמְרֵי אֲנָשִׁי, לְמִתָּא יִרְקָא, יִרְקָא שֶׁקַּל תָּבֵן זֶה בְּחִינַת תְּבּוּנָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ב): "תְּבּוּנָה תִנְצֹרֶךְ" שֶׁהֵם הֵבִינוּ שֶׁמִּשָּׁה רוֹצָה לְהַכְנִיס תְּבּוּנוֹת הַתּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל וְעַל כֵּן שָׁאֵלוּ כִּי בְּזִמְנוֹ שָׂאִין יִשְׂרָאֵל

עוֹשֵׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם הַסּ מְשׁוּלִים לְעֶפֶר (עֵיין מְגִילָה טז) וְאִיךָ יוֹכֵל לְהִבְיֵאֵם לְמִדְרָגָה גְבוּהָ, לְתַבּוּנוֹת הַתּוֹרָה ? וְזֶה : תִּבְּן לְשׁוֹן תְּבוּנוֹת הַתּוֹרָה אֶתְּהָ מְכַנִּיס לְעֶפְרַיִם זֶה בְּחִינַת עֶפֶר, הֵינּוּ מִדְרָגָה פְּחוּתָה הַשֵּׁיב לָהֶם : אֲמַרִי אֲנָשִׁי הֵינּוּ עַל יְדֵי הָאֲמִירוֹת עַל יְדֵי הַדְּבֹר שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הוּא מְאִיר לוֹ לְכָל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה וְזֶהוּ : לְמַתָּא יִרְקָא לְמְקוֹמוֹת שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה יִרְקָא הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה מֵג) : "וַיִּרְק אֶת חֲנִיכּוֹ" אֲוִרִיקוֹן בְּפִרְשֵׁת שׁוֹפְטִים הֵינּוּ שֶׁזָּרְזוּם לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה כִּי פִרְשֵׁת שׁוֹפְטִים נֹאמֵר עַל תְּשׁוּבָה : "מִי הָאִישׁ הַיֵּרָא וְרַךְ הַלֵּבָב" הַיֵּרָא מַעֲבֵרוֹת שֶׁבִּידּוֹ (כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה, סוּטָה מֵג) (וְעֵיין בַּהֲקַדְמַת תִּיקוּנֵים יְרוּק מִסְטֵרָא דְאִימָא דְאִיהוּ תְשׁוּבָה קו יְרוּק) וְזֶהוּ : אֲמַרִי אֲנָשִׁי, לְמַתָּא יִרְקָא הֵינּוּ עַל יְדֵי הָאֲמִירוֹת וְהַדְּבֹר שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי לְמַתָּא יִרְקָא לְמְקוֹמוֹת שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה יֵאִיר לוֹ הַדְּבֹר, שֶׁיּוֹכֵל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה וְזֶה : יִרְקָא שְׁקַל בְּחִינַת תְּשׁוּבָת הַמְּשַׁקֵּל שֶׁהַדְּבֹר יֵאִיר לוֹ שֶׁיּוֹכֵל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָת הַמְּשַׁקֵּל מִמֶּשׁ ב. אֵךְ לְדְבֹר שֶׁיֵּאִיר לוֹ אִי אֶפְשֶׁר לְזַכּוֹת כִּי אִם עַל יְדֵי כְבוֹד הֵינּוּ שֶׁיִּרְאֶה שֶׁיְהִיָּה כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשִׁלְמוֹת שֶׁיְהִיָּה כְבוֹדוֹ לְאִין נֶגֶד כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הֵינּוּ עַל יְדֵי עֲנוּהַ וְקִטְנוּת כִּי עֵקֶר בְּחִינַת הַדְּבֹר הוּא מְכַבֹּד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כ"ד) : "מִי הוּא זֶה מְלֶךְ הַכְּבוֹד" הֵינּוּ מְלָכוֹת פָּה (תְּקוּו"ז בַּהֲקַדְמָה שְׁנִי, פֶּתַח אֲלִיהוּ) : כִּי כֶּשֶׁהַתּוֹרָה בָּאָה לְתוֹךְ דְּבוּרִים פְּגוּמִים לְפָנָה פְּגוּם לֹא דֵי שֶׁאִין דְּבוּרֵי הַתּוֹרָה מְאִירִים לוֹ כִּי אִם גַּם הַתּוֹרָה עֲצֻמָּה נִתְגַּשֵּׁם וְנִתְחַשֵּׁד שֶׁם מִפְּיו כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יְהוֹשֻׁעַ א) : "לֹא יִמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיד" בְּחִינַת "וַיִּמַּשׁ חֹשֶׁךְ" (שְׁמוֹת י) הֵינּוּ שֶׁלֹּא יִתְגַּשְׁמוּ וְיִתְחַשְׁכוּ מִפִּיד כִּי עַל יְדֵי שֶׁאִין מְשַׁגִּיחִין שֶׁיְהִיָּה כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשִׁלְמוֹת הֵינּוּ עַל יְדֵי גְדֻלוֹת עַל יְדֵי זֶה אִין יְכוּלִין לְפָתַח פֶּה בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים י"ז) : "סִגְרוּ פִּימוֹ דְּבִרוּ בְּגֵאוֹת" כְּמַעֲשֵׂה דְלֹי בֵּר סִיסָא שֶׁהַעֲלוּהוּ לְבִימָה, וְטַפַּת רוּחוֹ עָלָיו, וְלֹא אֲנִיבּוֹן (יְרוּשְׁלָמִי יְבָמוֹת פֶּרֶק יב) כִּי עַל יְדֵי הַגֵּאוֹת, הוּא בְּחִינַת עֲבוּדַת אֱלִילִים (סוּטָה ד) : וּבְעֲבוּדַת אֱלִילִים כְּתִיב : "פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרָפוּן בְּאֵשׁ" (דְּבָרִים ז) וְכָל הָעוֹמֵד לְשָׂרֵף כְּשָׂרוּף דְּמִי, וְכַתּוּבִי מְכַתֵּת שְׁעוּרָה כְּמוֹבָא בְּגִמְרָא (רֵאשׁ הַשְּׁנָה כח) לְעֲנִין שׁוֹפֵר שֶׁל עֲבוּדַת אֱלִילִים וְכִיּוֹן שֶׁמְכַתֵּת כְּתִית שְׁעוּרָה אִין לוֹ כְּלֵי הַדְּבֹר לְדַבֵּר עִמָּהֶם אֵךְ כֶּשֶׁהוּא נִזְהָר וְשׁוֹמֵר כְּבוֹד הַשֵּׁם בְּשִׁלְמוֹת שֶׁהוּא נִבְּזָה בְּעֵינָיו נִמְאָס עַל יְדֵי זֶה יוֹכֵל לְדַבֵּר דְּבוּרִים הַמְאִירִים בְּבְחִינַת (יְחִזְקֵאל מ"ג) : "וְהֶאֱרַץ הָאֵירָה מְכַבֹּדוֹ" וְהֵם מְאִירִים לוֹ לְתְּשׁוּבָה וְיִכּוֹל לְבוֹא לְתַבּוּנוֹת הַתּוֹרָה לְעִמְקָה כְּנ"ל ג. וְכְבוֹד בְּשִׁלְמוֹת אֵינּוּ כִּי אִם עַל יְדֵי וְא"וּ שֶׁיִּמְשִׁיד לְתוֹכָהּ כִּי בְּלֹא וְא"וּ נִשְׂאָר כְּבֹד פֶּה (שְׁמוֹת ד) וְעַל יְדֵי וְא"וּ הוּא בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים ל) : "כְּבוֹד וְלֹא יָדָם" כִּי כָּל מְקוֹם שֶׁנֹּאמֵר וְא"וּ, הוּא מוֹסִיף (פְּסָחִים ה) הֵינּוּ בְּחִינַת תּוֹסְפוֹת קִדְשָׁה, הֵינּוּ שְׁמִירַת הַבְּרִית כְּמֹאמֵר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה : כָּל מְקוֹם שֶׁאֶתְּהָ מוֹצֵא גְדֵר עָרוּהַ, אֶתְּהָ מוֹצֵא קִדְשָׁה (וַיִּקְרָא רַבָּה כ"ה, הוּבָא בְּרֵשִׁי"י) כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, גֵּאוֹת וְנֹאוּף כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (סוּטָה ד) : עַל פְּסוּק (מְשָׁלִי ו) : "וְאֶשֶׁת אִישׁ נִפְשׁ יִקְרָה תְּצוּד" וְעַל כֵּן בְּרִית מְכַנָּה בְּשֵׁם שְׁד"י כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ל"ה) : "אֲנִי אֵל שְׁדֵי פְּרָה וּרְבֵה" כִּי שְׁדֵי הוּא בְּחִינַת שְׁיֵשׁ דֵי בְּאֶלְקוּתֵי לְכָל בְּרִיָּה (כְּמוֹבָא בְּפִירְשִׁי לָךְ לָךְ

יז) ו כְּשֵׁאִינוּ שׁוֹמֵר הַבְּרִית הֵינּוּ עַל יְדֵי גְאוֹת הוּא עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ עֲבוּדַת אֱלִילִים הוּא מֵרָאֵה שְׂאִין דִּי לוֹ בְּאֶלְקוּתוֹ עַד שְׂצָרִיךְ עֲבוּדַת אֱלִילִים וְעַל כֵּן פּוֹגֵם בְּשִׂדֵי שְׂיֵשׁ דִּי בְּאֶלְקוּתוֹ לְכָל בְּרִיָּה וְ כְּשׁוֹמֵר הַבְּרִית הוּא זוֹכֵה לְאוֹר הַמְּאִיר לוֹ לְתִשׁוּבָה כְּנִ"ל ד. וְאוֹר הַזֶּה הוּא בְּחִינַת טַל אֲוֵרוֹת (יִשְׁעִיָּה כו:) הַכְּלוּלִים בְּנֵא"וּ שֶׁל כְּבוֹד בְּבַחֲיִנַת (אִיּוֹב ל"ג): "הֵן כָּל אֵלֹהִים יִפְעַל אֶל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גְּבַר" פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ הֵם בְּחִינַת טַל אֲוֵרוֹת שֶׁל מַלְוֵי שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת רֵאשׁוֹנוֹת [פְּרוּשׁ, כִּי שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁל שֵׁם הַיְוָה בְּמַלְוֵי אֲלָפִין, הֵם בְּגִימַטְרִיא ט"ל, וְהֵם בְּחִינַת טַל אֲוֵרוֹת, וְהֵם כְּלוּלִים בְּהֵנָא"וּ שֶׁל הַשֵּׁם (עֵיין זוֹהַר תְּצַא רפ:)] עִם גְּבַר שֶׁהֵם כְּלוּלִים בְּבְרִית כִּי כְּאִישׁ גְּבוּרָתוֹ (עֵין ב"מ פ"ד): וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא בְּרִית בְּעַז (תְּקוּן לא) בּוֹ עַז, בּוֹ תְּקַפָּא אָבֵל כְּשֵׁאִינוּ שׁוֹמֵר הַבְּרִית הוּא מְקַלְקֵל הַט"ל אֲוֵרוֹת וּמְמַשִּׁיךְ עַל עַצְמוֹ עַל הַפְּרִנְסָה הֵינּוּ ט"ל מְלֹאכוֹת כְּמוֹבָא בְּזַהַר (ח"ד ר): מָאן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּנִהְמָא עֲנִיּוֹת רַדְף אֲבַתְרָה כָּל שְׂכָן מָאן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּמַחָא וְזֶה: בּוֹ עַז בּוֹ כְּלוּל שְׁנֵי הַבְּחִינּוֹת הֵינּוּ ל"ט אֲוֵרוֹת מִי שְׁשׁוֹמֵר הַבְּרִית וְל"ט מְלֹאכוֹת מִי שְׁפּוֹגֵם בּוֹ כִּי עַז עִם הַכּוֹלֵל שְׁתֵּי פְעַמִּים טַל וְזֶה: "מִשְׁכָּן מְמַשְׁכָּן" (שְׁמוֹת לח) שְׁנֵי פְעַמִּים שְׁנֵי פְעַמִּים ל"ט כִּי ל"ט מְלֹאכוֹת גְּמַרִּינָן מְמַשְׁכָּן (כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חז"ל שֶׁבַת מַט): וְ מִי שְׁשׁוֹמֵר אֶת בְּרִיתוֹ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה הַל"ט מְלֹאכוֹת הֵם בְּבַחֲיִנַת מְלֹאכֶת הַמִּשְׁכָּן הֵינּוּ מִשְׁכָּן בְּבִנְיָנָה בְּחִינַת ל"ט אֲוֵרוֹת אֵד מִי שְׁפּוֹגֵם בְּבְרִית הַמְּלֹאכוֹת שְׁלוֹ הֵם בְּבַחֲיִנַת מִשְׁכָּן בְּחִרְבָּנָה בְּבַחֲיִנַת ל"ט מְלֹקוֹת (בְּהַקְדָּמַת הַתְּקוּנִים וּבַתְּקוּן מַח) בְּחִינַת (דְּבָרִים כ"ה): "אֲרַבְעִים יִכְנּוּ וְלֹא יוֹסִיף" הֵינּוּ בְּחִינַת פָּגֵם הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹסֵפוֹת כְּנִ"ל ה. וְשְׁמִירַת הַבְּרִית יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת יֵשׁ מִי שְׁזוּוּגוֹ בְּשִׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל וְאֵף עַל פִּי כֵן הוּא שׁוֹמֵר אֶת בְּרִיתוֹ עַל פִּי הַתּוֹרָה שְׂאִינוּ יוֹצֵא מִדִּינֵי הַתּוֹרָה וְיֵשׁ מִי שֶׁהוּא שׁוֹמֵר הַבְּרִית שְׁזוּוּגוֹ מִשְׁבֶּת לְשֶׁבֶת וְהוּא בְּחִינַת יְחִוּדָא עֲלָאָה וְיְחִוּדָא תַּתָּאָה וְזֶה בְּחִינַת שְׂדֵי שֶׁל שֶׁבֶת שְׂאֵמֵר לְעוֹלָמוֹ דִּי (בְּרֵאשִׁית רַבָּה מו, חֲגִיגָה יב) שְׂצַמְצַם אֶת עַצְמוֹ מִכָּל הַמְּלֹאכוֹת וְזֶה בְּחִינַת יְחִוּדָא עֲלָאָה וְיֵשׁ בְּחִינַת שְׂדֵי שֶׁל חַל שְׁגָם בְּחַל יֵשׁ צְמֻצוּמִים מִמְּלֹאכָה לְחִבְרָתָהּ וְזֶה בְּחִינַת מַט"ט שְׁשֻׁלְטָנוּתָהּ שִׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל בְּחִינַת שֶׁשֶׁה סְדָרֵי מְשֻׁנָּה (כְּמוֹבָא בְּזַהַר הַקְדוּשׁ בַּתְּקוּ"ז בַּהַקְדָּמָה וּבַתִּי יח וּבְכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל) שְׁשֻׁמוֹ כְּשֵׁם רַבּוֹ כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת כ"ג): כִּי שְׁמִי בְּקִרְבּוֹ (כְּמוֹבָא בְּפִירְשֵׁי שֵׁם) וְזֶה בְּחִינַת יְחִוּדָא תַּתָּאָה הֵינּוּ שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלַבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּמַט"ט בְּשִׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל וּמִנְהִיג הָעוֹלָם עַל יְדוֹ ו. וְזֶה בְּחִינַת הַלְכָה וְקִבְלָה (תְּהִלִּים כ"ט) קִבְלָה הִיא בְּחִינַת "הַשְׁתַּחֲוֹו לָהּ בְּהַדְרַת קִדְשׁ" רֵאשִׁי תְּבוֹת קִבְלָה וְהַלְכָה הִיא בְּחִינַת (שֵׁם ק): "הֲרִיעוּ לָהּ כָּל הָאֲרָץ" רֵאשִׁי תְּבוֹת הַלְכָה כְּמוֹבָא בְּפִנּוֹת "הַשְׁתַּחֲוֹו לָהּ בְּהַדְרַת קִדְשׁ" זֶה בְּחִינַת יְחִוּדָא עֲלָאָה הֵינּוּ זְוּוּג שֶׁל שֶׁבֶת וְזֶה בְּחִינַת בְּרִית עֲלָאָה שְׁשֵׁם עֶקֶר הַהַשְׁתַּחֲוִיָּה בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית מ"ב): "וַיָּבֵאוּ אֹחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ" וְהוּא בְּחִינַת הַדְרַת קִדְשׁ בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים ל"ג): "בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הִדְרָה לוֹ" "הֲרִיעוּ לָהּ כָּל הָאֲרָץ" זֶה בְּחִינַת יְחִוּדָא תַּתָּאָה הֵינּוּ זְוּוּג שֶׁל חַל שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנַת מַט"ט שְׁשֻׁלְטָנוּתָהּ שִׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁשֶׁה סְדָרֵי מְשֻׁנָּה וְזֶה: הֲרִיעוּ [לְשׁוֹן תְּרוּעָה וְזִמְרָה] בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעִיָּהוּ כ"ד): "מִכְּנֶף הָאֲרָץ זְמַרְתָּ שְׁמַעֲנוּ" כִּי מַט"ט הוּא בְּבַחֲיִנַת כְּנֶף לְשׁוֹן "וְלֹא יִכְנֶף עוֹד מוֹרִיךְ" (שֵׁם ל) כִּי בּוֹ

מתלבש הקדוש ברוך הוא בששת ימי החל פדוע ז. וזה בחינת רזין ורזין דרזין רזין הוא בחינת הלכה רזין דרזין הוא בחינת קבלה התלבשות הקבלה בהלכה הוא בחינת הנהגת הקדוש ברוך הוא בששת ימי החל שהוא בחינת יחודא תתאה וזה בחינת: [סיום הפסוק מפנף הארץ הני"ל] "צבי לצדיק רזי לי רזי לי" צבי לצדיק הינו בחינת קדשת הזיוג יש בו שני רזין הינו יחודא עלאה ויחודא תתאה שהם בחינת הלכה וקבלה בחינת רזין ורזין דרזין וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (חלין ס): "יהי כבוד ה לעולם", שר העולם אמרו. בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לאילנות למינהו, נשאו דשאים קל וחמר בעצמן: מה אילנות, שהם גבוהים ואינם תכופים, אמר הקדוש ברוך הוא למינהו, כל שכן אנו, שאנו קטנים ותכופים, שצריכים לצאת למינהו. פתח שר העולם ואמר: "יהי כבוד ה לעולם". כי באמת גם הגדולים, שזווגו אינם תכופים רק משבת לשבת גם להם הזהירה התורה על שמירת הברית שישמרו את עצמן כמו שפתוב (שמות ל"א): "ושמרו בני ישראל את השבת" ראשי תבות ביאה פמובא בפנות הינו אף על פי שזווגו הוא רק משבת לשבת אף על פי כן צריך שמירה גדולה בחינת ושמרו וכו כל שכן הקטנים שהם בחינת דשאין שזווגם תכופים גם בששת ימי החל מפל שכן שצריכים שמירה גדולה לשמר את בריתם שישמרו את עצמם על פי התורה בבחינת למיניהם מיד כששמע שר העולם שהוא מט"ט ששלטנותה ששת ימי החל בחינת דשאים בחינת יחודא תתאה פתח ואמר: "יהי כבוד ה" כבוד דיקא כי על ידי שמירת הברית בשני הבחינות הנ"ל הכבוד בשלמות פנ"ל נמצא, שעל ידי שמירת הברית בשני הבחינות הנ"ל שהוא בחינת יחודא עלאה ויחודא תתאה הינו מאילנות ודשאים גדולים וקטנים זווג של שבת וזווג של חל בחינת הלכה וקבלה רזין ורזין דרזין אזי הכבוד בשלמות פנ"ל ועל ידי הכבוד זוכה לדבור המאיר ועל ידי הדבור יכול לבוא לתבונות התורה לעמקה פנ"ל וזה שאמר רבה בר בר חנה: זמנא חדא הוי אזלין בספינתא, וחזאי להאי צפרתא, דהוי קאי עד קרסלה במיא, ורישה ברקיע ואמרינו: לית מיא, ובעינן למיחת לאקורי נפשין. נפק ברת קלא ואמר לו: לא תחותו להקא, דנפלא לה חצינא לבר נגרא הקא הא שבע שניו, ולא מטי לארעא. ולא משום דנפישא מיא, אלא משום דרדיפא מיא. אמר רב אשי: האי, זיו שדי הוא, דכתיב: "וזיו שדי עמדי" רשב"ם: וחזינו להאי צפרתא וכו הכי גרסינו ואמרינו ליפא מיא היינו סבורין שאינו עמקין, הואיל ולא קאי במים אלא עד קרסוליה. חצינא גרזן או מעצד. לבר נגרא חרש עצים. ולא משום דעמיקא מיא מהלך שבע שנים לא הגיע החצינא לקרקע. אלא משום דרדיפי מיא מתוך חריפות הנהר לא היה נצלל עדין, ולא מחמת העמק בלבד. וזיו שדי עמדי ראשו מגיע לרקיע. צפרתא זה בחינת הדבור שהוא אמצעי בין האדם שהוא נתהוה ממיין דוכרין ונוקבין ויבין השמים שהוא בחינת תבונות התורה פמובא (ויקרא רבה ט"ז, ובערכין טז): על מצרע שצריך להביא שני צפרים. יבוא פטטיא ויכפר על פטטיא דקאי עד קרסלה במיא כי מאחר שהדבור צריך להאיר לו בכל המקומות שצריך לעשות שם תשובה הוא לפעמים בבחינת (רות ג): ותגל מרגלתיו (עיין תיקון כ"א ותיקון ע) ותשכב שהדבור צריך

לְהַאִיר בְּאָדָם שֶׁהוּא לְמַטָּה בְּמַדְרָגָה פְּחוּתָה וְעַל כֵּן נִקְרָא הַדְּבִיר צַפְרָתָא דְקָאֵי עַד קְרִסְלָה בְּמֵיָא מֵיָא הוּא בְּחִינַת הָאָדָם שְׁנֵתִיחָה מִמֵּיִן דְּיוֹכְרִין וּמֵיִן נּוֹקְבִין פְּיֻדוּעַ וְהַדְּבִיר, שֶׁהוּא בְּחִינַת צַפְרָתָא קָאֵי עַד קְרִסְלָה אֶצֶל הָאָדָם שֶׁהוּא בְּמַדְרָגָה פְּחוּתָה כְּדִי לְהַאִיר לוֹ בְּבְחִינַת וַתְּגַל מְרַגְלִתּוֹ וְכוּ כְּנִ"ל וְזֶהוּ דְקָאֵי עַד קְרִסְלָה בְּמֵיָא כְּנִ"ל וְאִמְרִינָן לִית מֵיָא הִינּוּ שֶׁהִבִּינוּ שֶׁ אֵי אֶפְשָׁר לְזָכוֹת לְדְבִיר אֶלָּא עַל יְדֵי כְּבוֹד בְּשִׁלְמוֹת שִׁיחִיָּה הָאָדָם בְּעֵינָיו אֶפְסָ וְאִין וְזֶהוּ: לִית מֵיָא שֶׁהָאָדָם יַחְזִיק עֲצָמוֹ לְאִין וּבְעֵינָן לְנַחוּתֵי לְשׁוֹן שְׁפִלוֹת הִינּוּ לְהִיּוֹת שְׁפֵל וְעָנּוּ אִךְ שִׁחִיָּה לְאִקּוּרֵי נַפְשִׁין לְשׁוֹן (וְשַׁעֲיָהוּ י"ג) : "אִוְקִיר אֲנוּשׁ מִפְּזוּ" הִינּוּ שִׁחִיָּה הֶעֱנָה בְּשִׁבִיל גְּדֻלוֹת כְּדִי לְהַתְּכַבֵּד וּלְהַתְּיַקֵּר כִּי מַחְמַת שְׂיֻדְעִין גְּדֵל בְּזוּי הַגְּדֻלוֹת עַל כֵּן הִם עָנּוּיִם בְּשִׁבִיל לְהַתְּכַבֵּד וּלְהַתְּיַקֵּר עַל יְדֵי הֶעֱנָה וְזֶהוּ בְּחִינַת עֲנִיוּת שֶׁהוּא תְּכַלִּית הַגְּדֻלוֹת וּבְעֵינָן לְנַחוּתֵי לְהִיּוֹת שְׁפֵלִים וְעָנּוּיִם לְאִוְקִירֵי נַפְשִׁין כְּדִי שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִהְיָה יְקָרִים וְחֲשׁוּבִים כִּי הַגְּאֻוָּה מְבִיָּה מְאֹד נִפְקַ בְּרַת קְלָא וְאָמַר, לֹא תַחֲוּתוּ לְהַכָּא לֹא תַחֲוּתוּ לְהִיּוֹת שְׁפֵלִים בְּשִׁבִיל זֶה בְּשִׁבִיל לְאִוְקִירֵי נַפְשִׁין שֶׁהִזְהִירָם הִבַּת קוֹל שֶׁלֹּא יִהְיוּ עָנּוּיִם בְּשִׁבִיל לְהַתְּיַקֵּר וּלְהַתְּכַבֵּד כִּי זֶה עֲנִיוּת הִיא תְּכַלִּית הַגְּדֻלוֹת דְּנִפְלָה חֲצִינָא לְבַר נִגְרָא הָא שְׁבַע שָׁנִין, וְלֹא מְטִיָּא לְאַרְעָא שֶׁהִבַּת קוֹל הוֹדִיעָה לָהֶם שֶׁרַשׁ הַגְּדֻלוֹת כְּדִי שִׁיתְּרַחֲקוּ עַד קֶצֶה אַחֲרוֹן וְלֹא יַחֲוּתוּ לְהַכָּא שֶׁלֹּא יִהְיוּ עָנּוּיִם בְּשִׁבִיל גְּדֻלוֹת כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (אֲבוֹת פְּרָק ד) : מְאֹד מְאֹד הָיָה שְׁפֵל רוּחַ הִינּוּ שֶׁהוֹדִיעָה לָהֶם שֶׁ הַגְּדֻלוֹת הוּא מְנַפִּילוֹת הַהִתְּפָאָרוֹת וְהַגְּאֻוָּה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא לְבוּשׁוֹ כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים צג) : הַ מְלֶךְ גְּאוֹת לְבִשׁ דְּנִפְלָא חֲצִינָא בְּחִינַת לְבוּשׁ כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שֵׁם קכ"ט) : "וַחֲצִנּוּ מְעַמְר" בַּר נִגְרָא זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שֵׁם קי"ד) : "הַמְּקָרָה בְּמִים עֲלִיוֹתֵינוּ" וְכְמֵאֲמַר (חֲלִין ס) : אֶלְקִיכֶם נִגְרָא הוּא מְנַפִּילַת הַלְּבוּשׁ הַזֶּה נִתְּהוּהַ הַגְּדֻלוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבַע בְּתֵי עֶכּוּ"ם שֶׁעַל יְדֵי זֶה גָּלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (גִּטִּין פח) : לֹא גָלוּ יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁעָבְדוּ בַּהּ שְׁבַע בְּתֵי עֶכּוּ"ם וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְרָא עֶכּוּ"ם בְּלִשׁוֹן תְּפָאָרַת כְּמוֹ שְׁכָתוּב (וְשַׁעֲיָהוּ מ"ד) "כִּתְּפָאָרַת אָדָם לְשֶׁבַת בֵּית" כִּי הֶעֱבוּדָה זָרָה שֶׁהוּא הַגְּדֻלוֹת הוּא מְנַפִּילַת הַתְּפָאָרוֹתוֹ הָא שְׁבַע שָׁנִין זֶה בְּחִינַת הַגְּדֻלוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבַע בְּתֵי עֶבוּדָה זָרָה כְּנִ"ל וְזֶהוּ: וְלֹא מְטִי לְאַרְעָא הִינּוּ שֶׁעַל יְדֵי הָעוֹוֹן הַזֶּה עָדוּן לֹא חֲזַרְנוּ לְאַרְצֵנוּ כִּי עַל יְדֵי הָעוֹוֹן הַזֶּה שֶׁהוּא הַגְּדֻלוֹת שֶׁהוּא כְּעוֹבֵד עֶבוּדָה זָרָה בְּחִינַת שְׁבַע בְּתֵי עֶבוּדָה זָרָה עַל יְדֵי הָעוֹוֹן הַזֶּה לֹא חֲזַרְנוּ לְאַרְצֵנוּ הַכֹּל עַל יְדֵי הָעוֹוֹן הַזֶּה שֶׁל הַגְּדֻלוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶבוּדָה זָרָה כְּנִ"ל (עֵיין תְּדַא"ר פְּרָק ל"א) וְלֹא מְשׁוּם דְּנִפְיָשִׁי מֵיָא הִינּוּ לֹא תֵאֲמַר שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה לֹא מְטִי לְאַרְעָא דְּהִינּוּ שְׂאִין יְכוּלִין לְהִגִּיעַ וּלְשׁוּב לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל מְשׁוּם דְּנִפְיָשִׁי מֵיָא מַחְמַת שֶׁהֶעֱכּוּ"ם הִם רַבִּים בְּחִינַת "רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה" (דְּבָרִים ז) שֶׁהִם בְּחִינַת מִים רַבִּים (שֵׁה"ש ח) : אֶלָּא מְשׁוּם דְּרַדִּיפֵי מֵיָא שֶׁהִם רוֹדְפִים אַחַר הַכְּבוֹד שֶׁהוּא בְּחִינַת מִים בְּחִינַת "אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים, הַ עַל מִים רַבִּים" (תְּהִלִּים כ"ט) עַל יְדֵי זֶה אִין יְכוּלִין לְהִגִּיעַ וּלְחַזֵּר לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל הִינּוּ עַל יְדֵי רְדִיפַת הַכְּבוֹד וְהַגְּדֻלוֹת כִּי עֵקֶר אַרְיַכַת הַגְּלוּת שְׂאִין יְכוּלִין לְשׁוּב לְאַרְצֵנוּ הוּא רַק מַחְמַת עוֹוֹן הַגְּדֻלוֹת וְרַדִּיפַת הַכְּבוֹד כְּנִ"ל כֹּל זֶה הוֹדִיעָה לָהֶם הִבַּת קוֹל גְּדֵל בְּזוּי הַגְּדֻלוֹת כְּדִי שִׁיתְּרַחֲקוּ

מהגדלות עד קצה אחרון פני"ל ואז כבוד השם יתברך בשלמות פני"ל ואז זוכין לדבור המאיר שהוא בחינת צפרתא פני"ל אבל איך זוכין לזה לשבר הגדלות והכבוד של עצמו לגמרי ושיהיה כבוד השם יתברך בשלמות הוא על ידי שמירת הברית בשתי בחינות פני"ל שהם בחינת יחודא עלאה ויחודא תתאה וזהו שאמר רב אשי האי זיו שדי הוא הינו בחינת יחודא עלאה ויחודא תתאה שעל ידי יחודא עלאה ויחודא תתאה שהם בחינת שמירת הברית בשתי בחינות פני"ל על ידי זה הכבוד בשלמות ועל ידי כבוד בשלמות זוכין לצפרתא, שהוא הדבור שהוא אמצעי בין מיא לרקיע פני"ל כי זיו הוא בחינת יחודא תתאה בחינת מט"ט בחינת מכנף הארץ פני"ל (בראשית רבה יט, ויקרא רבה כב). עוף אחד יש בשעה שמפריש את כנפיו הוא מחשיך את השמש וזיו שמו וזה בחינת יחודא תתאה בחינת מט"ט בחינת מכנף הארץ שבו מתלבש ברית עלאה שהוא בחינת השמש (עין זוהר שמות ג: וזוהר פנחס רי"ז) שדי זה בחינת יחודא עלאה פני"ל וזה אני ה, יחודא עלאה הוא שמי, יחודא תתאה וכבודי לאחר לא אתן זה בחינת כבוד בשלמות ותהלתי לפסילים זה בחינת הדבור כמו שכתוב (תהלים קמ"ה) : "תהלת ה ידבר פיי הכל פני"ל

יב - תהלה לדוד

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] תהלה לדוד ארוממך אלהי וכו (תהלים קמ"ה) א. מה שאנו רואים שעל פי הרב הלומדים חולקים על הצדיקים ודוברים על הצדיק עתק בגאונה ובוז זהו מכון גדול מאת השם יתברך כי יש בחינת יעקב ולבן. יעקב הוא הצדיק המחדש חדושין דאורייתא ולומד תורתו לשמה וטובו גנוז ושמור וצפון לעתיד כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: למחר לקבל שכרם (ערובין כב,) ו על שם ששכרו לבסוף על שם זה נקרא יעקב לשון עקב וסוף שכרו לבסוף ולבן הוא תלמיד חכם שד יהודי (עין זוהר פנחס רנג:) שתורתו להתירה ולקנטר ותלמיד חכם כזה נבלה טובה הימנו (ויקרא רבה א, עין מתנות כהונה) וזה ידוע, שאינו נקרא תלמיד חכם אלא על ידי תורה שבעל פה כי זה שיודע ללמד חמש אינו נקרא תלמיד חכם אלא זה שהוא בקי בגמרא ופוסקים ו כשלומד בלא דעת נקרא לבן על שם ערמימיות שנכנס בו ושונא ורודף את הצדיקים צדיק עליון וצדיק תחתון כי שכינתא בין תרין צדיקא יתבא כמו שכתוב בזהר (ויצא קנג, ויחי רמה): צדיקים ירשו ארץ צדיקים תרי משמע ושני צדיקים אלו הם זה הצדיק שחדש זאת התורה שבעל פה זה צדיק עליון וצדיק תחתון זה שלומד החדושין ו תורה שבעל פה הינו שכינתא כמו שכתוב (בפתח אליהו) : מלכות פה, ותורה שבעל פה קרינו לה ו כשהשכינה הנקרא תורה שבעל פה באה בתוך תלמיד חכם שד יהודי

זֶה נִקְרָא גְלוּת הַשְּׂכִינָה וְאִזּוּ יֵשׁ לוֹ פֶּה לְדַבֵּר עַל צְדִיק עֲתֵק וְכוּ וְכִשְׁהָאָדָם לומד בקדשה ובטהרה איזה דין ופסק שחדש איזה תנא או צדיק אחר על ידי זה נעשה בחינת נשיקין (עיין זוהר פנחס ר"כ אתא האי טולא ונשיק לי:) ונשיקין זה בחינת התדבקות רוחא ברוחא כי הפסק הזה, הוא דבורו של התנא ודבור הוא החיות כמו שכתוב (בראשית ב): "לנפש חיה", ותרגומו: לרוח ממללא ורוח ממללא הינו הנפש חיה היא באה מתורה שבעל פה כמו שכתוב (שם א): "תוצא הארץ נפש חיה" נמצא, בשעה שמחדש התנא איזה חדוש ומדבר זה החדוש זה הדבור בעצמו היא בחינת התורה שבעל פה שחדש כי משם מוצאה כמו שכתוב: "תוצא הארץ נפש חיה" נמצא עכשו כשלומד את החדוש הזה וכשמכניסין הלמוד והחדוש בתוך פה נמצא שמדבקין רוח הצדיק שחדש זה החדוש עם רוח ממללא הינו עם הדבור הלומד זה החדוש עכשו וזאת ה התדבקות רוחא ברוחא נקרא נשיקין (זוהר משפטים קכ"ד: תרומה קמ"ו פקודי רנ"ו): נמצא, כשלומדן איזה הלכה שחדשו התנאים על ידי זה נתדבק רוח התנא עם רוח הלומד ודומה כאלו נושק את עצמו עם התנא אבל תלמיד חכם שד יהודי כשלומד גמרא או פסק דין עליו כתוב (משלי כ"ז): "נעתרות נשיקות שונא" כי התנא אינו יכול לסבל רוחו של תלמיד חכם שד יהודאין כי מי יכול לסבל לנשק את עצמו עם נבלה כל שכן שנבלה טובה הימנו ו אפלו צדיקים שכבר הלכו לעולמם וכשאנו לומדין תורותיהן על ידי זה נתדבק רוחם ברוחנו כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (יבמות ז). שפתותיהם דובבות בקבר וזה על ידי בחינת נשיקה וזה בחינת: (בראשית כ"ט) "וישק יעקב לרחל, וישא קלו ויבד" פירש רש"י: שצפה ברוח הקדש שאינה נכנסת עמו לקבורה רחל בחינת תורה שבעל פה שהיא כרחל לפני גוזזיה שהכל גוזזין ופוסקין ממנה הלכות והם נעשים לבושין כמו שכתוב (משלי כ"ז): "כבשים ללבוש" כמו שכתוב (ישעיהו ג): "שמלה לכה, קצין תהיה לנו" כשאדם כשר לומד תורת התנא אזי התנא נושק אותו והוא נושק התנא וגורם תענוג גדול להתנא כמו שכתוב: שפתותיו דובבות בקבר וכו וזה בחינת: וישק יעקב הוא התנא לרחל היא התורה שבעל פה שחדש שנשק ודבק את רוחו ברוח הקדש שבשכינה ויבד שצפה ברוח הקדש שלו שהוציא מפיו והכניס בתוך התורה שבעל פה וראה שבגלות הזה על פי הרב הלומדים אינם הגונים נמצא שעל ידי למודם שילמדו לא תכנס רוח הקדש של רחל של תורה שבעל פה לקבורה שאין שפתותיו דובבות בקבר על ידי למודו של רשע ועל ידי זה ויבד על גלותו. ועוד שלפעמים הלמדן אומר איזה חדוש בשם עצמו ולא בשם התנא נמצא שעל ידי זה אינו נכנס עם התנא לקבורה כי אין אומר בשם אומר (עיין סנהדרין צ: ב. ו אם יקשה לך. הלא תכף כשלומד הלמדן החדוש של הצדיק היה לו לחזר בתשובה ואיך מניח התורה שבעל פה את הלמדן לילך ברשעתו? תשובה על זה ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא וכי בן רבקה הוא" פירש: בשעה שהגיד הצדיק התורה שבעל פה הגיד אותה בבחינות (הושע י"ד): "צדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם" וזה: "כי אחי אביה הוא" ברמאות בבחינת "ופושעים יכשלו בם" "וכי בן רבקה הוא" הכשרה וזה בחינת "צדיקים ילכו בם"

ולא עוד ותַרְצַח ותַגְדַּל לְאָבִיָּהּ הֵינּוּ זֹאת הַבְּחִינָה שֶׁל "וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָם" בָּא לוֹ בְּנִקְל יוֹתֵר כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (סוֹטָה כ"א): : אֲנִי חֲכָמָה שְׁכַנְתִּי עִרְמָה כִּי כְּשֶׁאֲדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה נִכְנָס בּוֹ עִרְמִימִיּוֹת וְזֶה: "וּתְרַחֵץ" כְּאֲדָם שְׂרָץ בְּמַהִירוֹת וּבְנִקְל וּתַגְדַּל לְאָבִיָּהּ שֶׁהַתּוֹרָה הִיא מְגֻדָּת לְהַלְמֵדוֹן עִרְמִימִיּוֹת וְזֶהוּ: וּתְרַחֵץ וּתַגְדַּל לְאָבִיָּהּ שֶׁ הָעִרְמִימִיּוֹת בָּא בְּנִקְל וּבְמַהִירוֹת יוֹתֵר לְאֲדָם כִּי הַקִּדְשָׁה צְרִיךְ סִיּוּעַ מְלַעֲלֵא כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ (עֲבוּדָה זָרָה נה): הַבָּא לְטָהֵר, מְסִיעֵין לוֹ אֲבָל הָעִרְמִימִיּוֹת פּוֹתְחִין יֵשׁ לוֹ פְּתֻחִים הַרְבֵּה (עֵיין שֶׁבֶת ק"ד) וּבָא לוֹ בְּנִקְל ג. וְאִם יִקְשֶׁה לָּךְ אִם הַתְּנָא הִיָּה צְדִיק גְּמוּר אִיךְ בָּא זֶה הַדְּבָר שְׁאוּמֵר תּוֹרָתוֹ שְׂיִכּוֹל לְסַבֵּל שְׁנֵי מִשְׁמְעוֹת מִשְׁמְעוֹת טוֹב דְּהֵינּוּ צְדִיקִים יֵלְכוּ בָם וּמִשְׁמְעוֹת לְהַפּוֹד דְּהֵינּוּ וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָם אֲבָל דַּע שֶׁהַתְּנָא הִיָּה צְדִיק גְּמוּר וְתּוֹרָתוֹ זָכָה מְבַלֵּי פְסֻלָּת וּמָה שְׁנִרְאָה בָּהּ מִשְׁמְעוֹת עִרְמוּמִיּוֹת זֶה, כִּי כָּל הָעוֹלָם מְקַבְּלִים פְּרֻנְסָתָם מִשְׁמַאֲלָה כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (מְשָׁלִי ג): "מִשְׁמַאֲלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד" בְּשִׁבְלִי זֶה נִפְל הַתְּנָא בְּשַׁעַת אֲמִירַת תּוֹרָתוֹ לְאִיזָה שְׁגִיאַתָּה דְקָה כְּחוּט הַשְּׁעָרָה לְבַחֲינַת שְׁמַאֲלָה כַּדִּי שַׁעִי"ז יִקְבַּל שְׁפַע וּפְרֻנְסָה כְּדִי שְׁעַל יְדֵי זֶה בְּחִינַת שְׁמַאֲלָה יִקְבַּל שְׁפַע וּפְרֻנְסָתוֹ לְעוֹלָם וּלְהַמְשִׁיךְ לָהֶם עֶשֶׂר וְכָבוֹד כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "מִשְׁמַאֲלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד" אֲבָל מִצַּד הַתְּנָא אֵין נִפְתָּל וְעֵקֶשׁ וְעַל זֶה צְרִיךְ הַלְמֵדוֹן לִידַע קִדְּם לְמוֹדוֹ שֶׁבְּשַׁעָה שְׂיִוָּשֵׁב לְלַמֵּד הַצְּדִיק שְׁבִגוֹן עֵדוֹן צִיַּת לְקָלָה כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ח): "הִיֹּשֶׁבֶת בְּגַנְיִים חֲבָרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלֶךְ" (וְכַמוֹכָא בִּזְהַר לָךְ לָךְ צַב וּבִזְוָהר פִּנְחָס ר"י ג.) וְזֶה: וְיִהִי כְּשִׁמְעַ לְבָן אֶת שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן אַחֲתוֹ הֵינּוּ, כְּשֶׁהַלְמֵדוֹן יוֹדַע שְׁמַע יַעֲקֹב שְׂיַעֲקֹב בֶּן אַחֲתוֹ, בְּחִינַת כְּשִׁירוֹת שְׁלֵמָה וְאָמַר זֹאת הַתּוֹרָה בְּכְשִׁירוֹת לְשִׁמָּה וְיַעֲקֹב, הֵינּוּ הַתְּנָא, צִיַּת לְקָלָה וְיִרְצֵה לְקַרְאָתוֹ וּמְחַבֵּק וּמְנַשֵּׁק לוֹ הֵינּוּ שְׁעַל יְדֵי לְמוֹדוֹ מִתְדַּבֵּק רוּחַ הַתְּנָא בְּרוּחוֹ זֶה בְּחִינַת נְשִׁיקוֹן וְיִבְיָאָהוּ אֶל בֵּיתוֹ שְׂמִבִּיא אֶת רוּחַ הַתְּנָא לְתוֹךְ הַתּוֹרָה שְׁלוּמָה עֲכָשׁוּ כִּי שָׁם בֵּיתוֹ כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "תּוֹצֵא הָאֶרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה" וְיִסְפֵּר לְלִבּוֹ, לְשׁוֹן סִפִּיר וְאוֹר שְׁרוּחַ הַתְּנָא מְאִיר לְהַלְמֵדוֹן וּמְבָאָר לוֹ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה פֶּרֶשׁ רַש"י: שְׁלֵא בָּא אֶלָּא מִתּוֹךְ אֲנָס אַחִיו, שְׁנִטְל מִמֶּנּוּ מְמוֹנֵי פְרוּשׁ, שְׁרוּחַ הַתְּנָא מוֹדִיעַ לְהַלְמֵדוֹן שְׁלֵא בָּא הַתְּנָא לְבַחֲינָה הַזֹּאת שְׂיִסְבֵּל תּוֹרָתוֹ מִשְׁמְעוֹת עִרְמִימִיּוֹת אֶלָּא מִתּוֹךְ אֲנָס אַחִיו שְׁנִטְל מִמֶּנּוּ כְּדִי בְּשְׁמַאֲלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ לָהֶם שְׁפַע גְּשָׁמִיּוֹת כְּשִׁידַע הַלְמֵדוֹן כָּל זֶה יִאמֵר לְבָן: אִךְ עֲצָמִי וּבִשְׂרִי אֶתָּה דְּהֵינּוּ שְׂיִתְקַשֵּׁר הַלְמֵדוֹן עִם הַתְּנָא בְּהַתְקַשְׁרוֹת גְּדוֹל וְיִשָּׁב עִמּוֹ חֲדָשׁ יָמִים וְיִתְיָשֵׁב בְּדָבָר עִם רוּחַ הַתְּנָא אִיךְ לְחִזֵּר בְּתִשׁוּבָה לְחֲדָשׁ יָמָיו שְׁעִבְרוּ בְּחֻשָּׁךְ בְּבַחֲינַת (תְּהִלִּים ק"ג): "תִּתְחַדֵּשׁ כְּנֶשֶׁר נְעוּרֵיכִי" אֲבָל תִּלְמִיד חָכָם, שֶׁד יְהוּדִי אֵינּוּ רוֹאֶה כָּל אֵלֶּה וְאֵינּוּ שׁוֹמַע שְׁמַע בֶּן אַחֲתוֹ "וְיִאמֵר לוֹ אַחִי אֶתָּה" שְׁלִבָּן חוֹשֵׁב וְאוּמֵר שְׁגָם הַתְּנָא לֹא אָמַר תּוֹרָתוֹ אֶלָּא בְּעִרְמִימִיּוֹת וְאֵין בָּהּ שׁוֹם צַד כְּשִׁירוֹת וְחוֹשֵׁב שֶׁהוּא אַחִיו בְּרַמְאוֹת, שְׁכַלּוֹ רַמְאוֹת, חָס וְשָׁלוֹם וְאֵינּוּ רוֹצֵה לְחִזֵּר בְּתִשׁוּבָה וְדוֹבֵר עַל צְדִיק עֵתֵק בְּגִאָּוָה וּבוֹז ד. וְדַע, שְׁזֶה מְכֻוֹן מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְפִיל אִיזָה צְדִיק גְּדוֹל בְּפִיו שֶׁל הַלְמֵדוֹן הֵינּוּ הַלְמֵדוֹן דּוֹבֵר רְעוֹת עַל הַצְּדִיק כְּדִי שֶׁהַצְּדִיק יִקַּח הַתּוֹרָה שְׁבַעַל פִּה הֵינּוּ הַשְּׂכִינָה מִהַגְלוֹת שְׁבַפָּה הַלְמֵדוֹן וּמַעֲלָה אוֹתָהּ לְשִׁרְשָׁה מִמְדַּרְגָּה לְמְדַרְגָּה. מִתְחַלְּה לְבַחֲינַת חֲבוּק וְאַחַר כֵּן לְבַחֲינַת נְשׁוּק וְאַחַר כֵּן לְבַחֲינַת זְוִיג כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים

(ב) : "אני חבצלת השרון" בתחלה היא ירקת חבצלת (עין בזהר ויחי רכא) כמו שאמרו (מגלה יג:) אסתר ירקת היתה וזה בחינת חבוק "וימינו תחבקני" (שה"ש ב) כי השמחה בא מהלב כמו שכתוב (תהלים ד) : "נתתה שמחה בלבי" ו הלב הוא בינה (פתח אליהו) ששם יין המשמח שהוא עלמא סתימא בחינת (שם קד) : "ויין ישמח לבב" והצדיק שנופל לתוך פה הלמדן שהלמדן דובר עליו עתק והוא מבין שאלו הדברים שהלמדן דובר עליו הם צרופים מאותיות שבתורה שבעל פה ומבין מאיזה הלכות נעשו הדבורים אלו ומקבל אותם בשמחה ובאהבה כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (שבת פח.) הנעלבים וכו', שמחים ביסורים ועושים מאהבה ואהבה, שהצדיק מקבל את החרפה באהבה זה בחינת חבוק, "וימינו תחבקני" ועל ידי השמחה ששמח ביסורין [הוא] מעלה לבחינת "אני חבצלת השרון" לבחינת לב כמו שכתוב : "נתתה שמחה בלבי" ואז הוא בבחינת (תהלים ע"ג) : "צור לבבי" שבבחינת תורה שבעל פה הנקראת צור פמובא בתקונים (תקון כ"א מג:) אלמלא לא הפה משה רבינו, עליו השלום, את הצור, לא היו צריכין לטרם כל כך בתורה שבעל פה וזה בחינת (בראשית י"ד) : "וירק את חניכיו" ש אברהם הוא בחינת ימין בחינת חבוק וירק זה בחינת קו הירק שנמשך מבינה ומקיף את כל העולם (עין חגיגה יב) ו חניכיו זה בחינת חסדים פמובא במדרש (בראשית רבה מג), לשון חניכתו ששמן אברהם כשמו הינו שקו הירק מבחינת אני חבצלת בחינת אסתר ירקת זאת עליה יש לשכינה על ידי חבוק ימין ועקר בנינה על ידי חכמה שאז ראוי לזווג כמו שכתוב (בראשית כ) : "וגם אמנה אחותי בת אבי אד לא בת אמי" וכו ואז : "ותהי לי לאשה" שאז היא ראוי לזווג [פמובא בזהר (אמר ק:) רבי אבא שלח לה לרבי שמעון, אמר : אימתי זווגא דכנסת ישראל במלכא קדישא ? שלח לה : וגם אמנה וכו עין שם] ואיתא בפרוש ספרא דצניעותא שהנשיקין היא על ידי החכמה כשנתעוררים השפתיים עליונים שהן נצח והוד עליונים לבחינת זווג לבחינת התדבקות רוחא ברוחא אזי נתעוררין נצח והוד תחתונים לזווג לאתדבקה גופא בגופא נמצא, כשהצדיק משפיל בחכמתו ויודע מאיזה צרופין של תורה שבעל פה נעשה אלו הצרופין שהלמדן דובר עליו והצדיק לומד אלו הצרופין ועושה מהם צרופ הלכה שהיה מקדם שנתקלקל כשיש לו זאת החכמה אזי על ידי החכמה הזאת השכינה היא מבחינות (שיר השירים ב) : "שושנת העמקים" מבחינת נשיקין בחינת "שפתותיו שושנים" בחינת אתדבקות רוחא ברוחא ואז מתעורר זווגא דגופא בגופא שהשכינה בין תרין צדיקיא יתבא בין צדיק עליון שהוא התנא שחדש זאת התורה ועכשו משפיע בה ובין צדיק התחתון הלומד להתורה ומעלה להשכינה מיין נוקבין כדי שתתדבק וזה (שיר השירים ה) : "שפתותיו שושנים" על ידי בחינת נשיקין "נטפות מור עבר" לשון מעבר לעבר הינו שנוטף להשכינה ריח טוב משני עברים מצדיק עליון ומצדיק תחתון וזה (שם ז) : הדודאים נתנו ריח ששני דודים, הינו שני הצדיקים נתנו ריח וזה שאמר רבה בר בר חנה : לדידי חזי לי הורמיז בר ליליתא, דהוה קא רהט אקופא דשורא דמחוזא, ורהט פרשא פי רכב סוסיא מתתאי, ולא יכיל לה. זמנא חדא הוי מסרגין לה

תּרתי חיותא, וקִימין אתרי גשרי דדונג, ושור מהאי להאי ומהאי להאי, ונקט תרי כסא דחמרא בידה ומורק מהאי להאי, ולא נטפי מניהו נטפא לארעא. ואותו היום יעלו שמים ירדו תהומות הנה, ושמעת מלכותא וקטלה רשב״ם: הורמיז שד הוא, כדאמרינן בסנהדרין: מפלגן לתתאי דהורמיז אקופא דשורא על שני החומה, והאי עבדא, להודיע צדקותיו של הקדוש ברוך הוא, שמרחם על בריותיו ואינו נותן רשות לאלו להזיק, וגם שלא לצאת בדרך יחידי ורהט פרשא לפי תמו ולא יכיל לה שהיה השד רץ ביותר ומיהו, הפרש לא היה מתפונן לכך מסרגין שהיה אכף וסרגא נתנין על הפרדות אתרי גשרי דדונג שם אותו נהר, והיו רחוקים זה מזה, והשד מדלג מפרדה זו לפרדה זו תרתי כסי דחמרא שניהם מלאים יין תרוניהו ביחד, זה בתוך זה, בהדי דקא משור, ואין נשפד אפלו טפה אחת, ואף על פי שהיה אותו היום רוח סערה, שהיו עולים יורדי הים באניות עד לב השמים ויורדים עד תהומות מכח הרוח, ואף על פי כן לא נפלה טפה לארץ יעלו שמים וגו פסוק הוא גבי יורדי הים בתהלים שמעת בי מלכא וקטלה מלכא דשידא, שאין דרכו של שד להראות לבני אדם, והרגוהו מפני שהיה מגלה סודם ואית דאמרי: בי מלכא קיסר, שהיה ירא שלא יטל מלכותו, שהיה אותו שד מאדם שבא על שדה, והיה דר בין האנשים לדידי חזי לי הורמיז פרש רבנו שמואל: שד הוא בר ליליתא זה תלמיד חכם, שד יהודאין וזה: בר ליליתא פמובא במדרש (שומר טוב תהלים יט): איך ידע משה בין יום ללילה כשהיה ברקיע? ומובא, כשלא עמו תורה שבעל פה, ידע שהוא לילה וזה בר ליליתא שעקר הלמדן מתורה שבעל פה והנה רהט אקופא דשורא זה צדיק הדור שתלמיד חכם, שד יהודאין רודף את ה צדיק הדור שנמשל לחומה כמאמר חכמינו ז״ל (בבא בתרא ז:). תלמיד חכם אין צריך לנטירותא, עין שם ורהט פרשא פרש רבנו שמואל: לפי תמו פרשא זה התנא שחדש זאת התורה ופרשה אותה יפה והוציא לאור תעלומה גם אותו רודף אבל לפי תמו כי תלמיד חכם, שד יהודי אינו מכון לרדף את התנא וזאת הרדיפה נעשה ממילא כי רכב סוסיא מתתאי כי הלמדן על ידי שלומד תורת התנא על ידי זה מחזיר נפשו של התנא לתוך גופו של התנא החזרת נפש לגוף כמו רכיבת הסוס, שהסוס טפלה לו (עין זוהר פנחס רכ״ח:). וזה מתתאי כי התחתונים גורמים בלמודם להרכיב נפש התנא על סוסו, על גופו כמו שכתוב: ״שפתותיו דובבות״ וכו אבל ולא יכיל לו שהתנא לא יכול לסבל נשיקתו כי נבלה טובה הימנו ונעותרות נשיקות שונא והתנא בורח ממנו ואם יקשה לך איך הוא אינו מחזיר תורתו של התנא ללמדן למוטב ואדרבא, שנתוסף לו גדלות ביותר ואיך בא זה שמתורה הקדושה של התנא יכול הלמדן להפשל ותרוץ על זה זמנא חדא הוי מסרגין לה תרתי חיותא כי לפעמים התנא נופל לאיזה שגיאה דקה מן הדקה כדי שעל ידי זה ימשיך לעולם תרתי חיותא כי יש שני מיני חיות. חיות רוחני ארץ ימים בימינה וחיות גשמי ״בשמאלה עשר וכבוד״ והתנא מחמת דבקתו העצומה בחיות הרוחני אינו מתיר את עצמו, חס ושלוס, מכל וכל מחיות הרוחני ומחמת שהוא נפל לבחינת הלמוד [שלא לשמה] בשביל חיות גשמי קימין אתרי גשרי דדונג, ושור מהאי להאי כמו אדם שעומד

על גֶשֶׁר שֶׁל שַׁעוּה וְאִינוּ יָכוֹל לַעֲמֹד קוֹפֵץ עַל גֶּשֶׁר הַשָּׁנִי וּמַחֲמַת שָׁגַם הַשָּׁנִי
שֶׁל שַׁעוּה קוֹפֵץ עַל הָרֵאשׁוֹנָה קוֹפֵץ מֵהָאֵי לְהָאֵי כֵן הַתַּנָּא עֵקֶר לְמוֹדוֹ תְּמִיד
לְשִׁמָּה וּמַחֲמַת שְׁצָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ חַיּוֹת גְּשָׁמִי לְעוֹלָם מִפִּילִין אוֹתוֹ לְלַמּוֹד
שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה אֲזִי נוֹטְלִין מִמֶּנּוּ לְמוֹד בְּחִינַת לְשִׁמָּה וְשׁוֹר מִלְשִׁמָּה לְשִׁמָּה
לְשִׁמָּה וּמַחֲמַת קִדְשָׁתוֹ וּפְרִישׁוֹתוֹ שׁוֹר וְקוֹפֵץ מִשִּׁמָּה לְשִׁמָּה כִּי
זֹאת הַבְּחִינָה אֲצֻלוֹ כְּמוֹ גֶשֶׁר שֶׁל דּוֹנֵג שְׂאִין יְכוּלִים לַעֲמֹד עָלָיו שׁוֹר לְתוֹךְ
לְשִׁמָּה וּמִלְשִׁמָּה מַחֲמַת הַכֶּרֶחַ לְטוֹבַת הָעוֹלָם שׁוֹר מֵהַגֶּשֶׁר הַזֹּאת שֶׁהוּא
אֲצֻלוֹ עֲכָשׁוּ כְּמוֹ גֶשֶׁר שֶׁל דּוֹנֵג וְשׁוֹר מְזָה לְזָה וּמְזָה לְזָה וְעַל יְדֵי זֶה יֵשׁ
בְּתוֹרָתוֹ בְּחִינַת "וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָם" הַתְּקוּן לְכָל הַנִּי"ל וְנִקְיֵט תְּרִי כָּסָא
דְּחַמְרָא בִּידָה כִּי יֵשׁ שְׁנֵי בְּחִינַת יִין בְּחִינַת תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה בְּחִינַת יִין
מַלְכוּת רַב (אֶסְתֵּר א) וּבְחִינַת בִּינָה לְבָא שְׂמַחַת הַלֵּב "וַיִּין יִשְׂמַח לְבָב" גַּם
הוּא בְּחִינַת יִין וּמִוֶּרֶק מֵהָאֵי לְהָאֵי שְׂיַמְשִׁיךְ קוֹ יֶרֶק מֵהָאֵי בְּבְחִינַת "וַיֶּרֶק
אֶת חֲנִיכֵיוֹ" כְּנִי"ל וְזֶה חֲבוּק שְׂיִקְבֵּל בְּאֶהְבָּה אֶת הַרְדִּיפָה וַיִּשְׂמַח בְּיִסּוּרֵין
עַל יְדֵי זֶה הַשְּׂכִינָה שֶׁהוּא תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה הִיא בְּבְחִינַת חֲבוּק בְּבְחִינַת "אֲנִי
חֲבַצְלֵת" יֶרֶקָה כְּחֲבַצְלֵת שְׂיִהְיֶה הַחֲבוּק בְּשִׁלְמוֹת וְלֹא נִטְפָא מִנִּיהוּ לְאַרְעָא
וְאוֹתוֹ הַיּוֹם יַעֲלוּ שְׂמִים יֶרְדּוּ תְּהוּמוֹת הָיָה הִינוּ, שְׂהַשְּׂכִינָה יֹשְׁבָה בֵּין תְּרִין
צְדִיקָא צְדִיק עָלִיוֹן זֶה בְּחִינַת "יַעֲלוּ שְׂמִים" "יֶרְדּוּ תְּהוּמוֹת" זֶה בְּחִינַת
צְדִיק תַּחְתּוֹן זֶה בְּחִינַת נְשִׁיקִין בְּחִינַת "נִטְפוֹת מוֹר עֵבֶר" כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי מָה
נַעֲשִׂית בְּחִינַת נְשִׁיקִין בְּחִינַת "נִטְפוֹת מוֹר עֵבֶר" ? עַל יְדֵי הַחֲכָמָה כְּנִי"ל
וְזֶה: וְשִׁמְעַת מַלְכוּתָא וְקִטְלָה הִינוּ שְׂיִשְׁכִּיל וַיִּשְׁמַע אֶת הַתּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה
הַנִּקְרָא מַלְכוּת פֶּה וַיִּשְׁכִּיל מִצְרוּפֵיּוֹ הַיּוֹצֵאִים מִתְּלִמִּיד חָכָם, שֶׁד יְהוּדִי
יִשְׁמַע וַיִּשְׁכִּיל בְּשַׁעַת שְׂשׁוּמַע הַחַרוּפִין וְהַגְּדוּפִים הַיּוֹצֵאִים מִפֶּה תְּלִמִּיד
חָכָם שֶׁד יְהוּדִי יִשְׁמַע תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה עַל יְדֵי זֶה קִטְלָה כִּי עֵקֶר חַיּוֹת שֶׁל
הַקְּלָפוֹת וְהַשְּׂדִין אֵינָם אֵלָא מִנִּיצוּצֵי הַשְּׂכִינָה כָּל זְמַן שֶׁהִיא אֵינָה בְּשִׁלְמוֹת
וַיֵּשׁ לָהּ אֵינָה חֲסָרוֹן אֲזִי יֵשׁ לָהֶם חַיּוֹת כְּשִׁמְעֵלִין אוֹתָהּ לְבְּחִינַת חֲכָמָה
שְׂשִׁם עֵקֶר בְּנִינָה וְכְשִׁנְבְּנִית בְּשִׁלְמוֹת עַל יְדֵי זֶה וְקִטְלָה לְשֶׁד יְהוּדִי וְזֶה
פְּרוּשׁ: "תְּהִלָּה לְדוֹד" תְּהִלָּה לְשׁוֹן עֵרְבוּב כְּמוֹ שְׂכָתוּב (אִיּוֹב ד):
"וּבְמִלְאָכֵיו יֵשִׁים תְּהִלָּה" דוֹד זֶה בְּחִינַת תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה הִינוּ כְּשֶׁהַתּוֹרָה
שְׂבַעַל פֶּה נוֹפֶלֶת וְנִתְעַרְבֵב לְצְרוּפִים אַחֲרֵים כְּנִי"ל "אֲרוּמְמָךְ אֶלְקֵי הַמְּלָךְ"
הַתְּרוּמָמוֹת שְׁלָה עַל יְדֵי אֶלְקֵי בְּחִינַת חֲסֵד אֵל כָּל הַיּוֹם (תְּהִלָּים נ"ב)
"הַמְּלָךְ" לְבְּחִינַת בִּינָה לְבָא שֶׁ הַלֵּב בְּנִפְשׁ, כְּמִלְךְ בְּמִלְחָמָה (סִפֵּר יְצִירָה פ"ו)
"וַאֲבָרְכָה שְׂמֵךְ" הִינוּ אַחַר כֵּךְ מַעֲלָה אֶת הַתּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה לְבְּחִינַת חֲכָמָה
כְּנִי"ל הַנִּקְרָא בְּרוּךְ עַל שֵׁם רַבּוּי דְּבִרְכָאָן כִּי הַחֲכָמָה הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה
(עֵיין זוֹהַר תְּרוּמָה קס"ב הַאֲזִינוּ רַפ"ט וּבְתִיקוֹן ע, וּבְבַחֲיֵי פ וַיְחִי וּפְרָשָׁה
בְּשִׁלַח)

יג - להמשיך השגחה שלמה

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה] אֲשֶׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה וְכוּ (תְּהִלִּים פ"ט) [עֵינַי
בְּסוֹף הַסֵּפֶר כֹּל הַתּוֹרָה הַזֹּאת מִכַּתְּוֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּעַצְמוֹ בְּנוֹסַח אַחֵר] א.
לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁגָחָה שְׁלֵמָה אִי אֶפְשֶׁר אֶלָּא עַד שְׁיִשְׁבֵּר תְּאֻנּוֹת מְמוֹן וְשִׁבְרֵתָהּ
הוּא עַל יְדֵי צְדָקָה כִּי אֵיתָא בְּזוּהַר (פִּינְחָס רַכֵּד) : רוּחָא נָחַת לְשַׁכְּךָ חֲמִימָא
דְּלָבָא וְכַד נָחַת רוּחָא לָבָא מְקַבֵּל לֵה בְּחֻדָּה דְּנִגּוּנָא דְּלִינְיָאֵי רוּחָא זֶה
בְּחִינַת צְדָקָה שֶׁהוּא רוּחַ נְדִיבָה עַל יְדוּ מְקַרְרִין חֲמִימוֹת תְּאֻנּוֹת מְמוֹן וְזֶה
בְּחִינַת (תְּהִלִּים ע"ו) : "יִבְצַר רוּחַ נְגִידִים" שֶׁהָרוּחַ מְמַעֵט תְּאֻנּוֹת הַנְּגִידוֹת
וְהַעֲשִׂירוֹת נִגּוּנָא דְּלִינְיָאֵי זֶה בְּחִינַת מִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאַמוּנָה שֶׁשָּׂמַח בְּחֻלְקוֹ
וְאִינוּ אֶץ לְהַעֲשִׂיר כִּי הַנְּגִינָה זֶה הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שֵׁם פ"א) :
"שָׂאוּ זְמֵרָה וּתְנוּ תִּף" חֻדָּה זֶה שֶׁשָּׂמַח בְּחֻלְקוֹ וְזֶה בְּחִינַת קִטְרֵת שֶׁמְקַשֵּׁר
חֲמוּם הַלֵּב עִם הָרוּחַ וְזֶה (מִשְׁלֵי כ"ז) : "קִטְרֵת יִשְׂמַח לֵב" וְזֶה בְּחִינַת
(דְּבָרִים ל"ג) : "יִשְׂמִימוּ קִטְרָה בְּאַפְּךָ" שֶׁעַל יְדֵי בְּחִינַת קִטְרֵת הַנִּי"ל נִתְּבַטֵּל
בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג) : "בְּזֹעַת אַפְּךָ תֹאכֵל" וְזֶה בְּחִינַת הַתְּגֻלוֹת מְשִׁיחַ שְׂאֵזִי
יִתְּבַטֵּל חֲמַדַּת הַמְּמוֹן כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּהוּ ב) : "בִּיּוֹם הַהוּא יִשְׁלַךְ הָאָדָם
אֶת אֱלִילָיו כִּסְפוֹ וְאֱלִילֵי זָהָבוֹ" וְזֶה (אֵיכָה ד) : "רוּחַ אֶפְיָנוּ מְשִׁיחַ ה" וְ כָּל
זְמַן שֶׁיֵּשׁ עֲבוּדָה זָרָה זֹאת שֶׁל מְמוֹן בְּעוֹלָם חֲרוֹן אֶף בְּעוֹלָם (עֵינַי סְנֵה דְרִין
קִי"ג וְעֵינַי סְפָרִי פ רֵאָה) : וְ כָּפִי הַבְּטוּל שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה זֹאת כֹּן נִתְּבַטֵּל
הַחֲרוֹן אֶף בְּבְחִינַת "רוּחַ אֶפְיָנוּ מְשִׁיחַ ה" וְנִתְּמַשֵּׁךְ חֶסֶד בְּעוֹלָם בְּבְחִינַת
(תְּהִלִּים י"ח) : "וְעוֹשֶׂה חֶסֶד לְמִשִּׁיחוֹ" וְ כִּשְׁיִתְּגַלֶּה חֶסֶד הַזֶּה יִתְּמַשֵּׁךְ
הַדְּעַת שֶׁהִיא בְּנִין הַבֵּית בְּבְחִינַת (שֵׁם ה) : "וְאֵנִי בְּרַב חֶסֶדךָ אָבוֹא בֵּיתְךָ"
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּזֵהַר (פִּינְחָס רַכֵּד) : וְיִמְיָנָא דָּא זְמִין לְמַבְנָא בִּי מְקַדְּשָׁא כִּי ה
דַּעַת הוּא בְּחִינַת בֵּית כְּמַאֲמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה (בְּרֵכּוֹת לֵג) : מִי
שֵׁשׁ בּוֹ דַּעָה, כְּאֵלוֹ נִבְנָה בֵּית הַמְּקַדָּשׁ וְכוּ ב. וְזֶה בְּחִינַת הַתְּגֻלוֹת הַתּוֹרָה
שֶׁל לְעֵתִיד לָבוֹא כְּמוֹבָא בְּזֵהַר (עֵינַי זוּהַר בַּהֲעֵלוֹתךָ קִנ"ב) שֶׁלְעֵתִיד יִתְּגַלֶּה
אוֹרֵיתָא דְּעֵתִיקָא סְתִימָאָה כִּי עַקֵּר קִבְּלַת הַתּוֹרָה עַל יְדֵי הַשֶּׁכֶל שֶׁהוּא
מִשָּׂה מְשִׁיחַ (זוּהַר בְּרֵאשִׁית כ"ה כ"ז) כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי כֵא) : "עִיר
גְּבָרִים עָלָה חֲכָם" וְ מִי שֵׁשׁ לוֹ בְּחִינַת מִשָּׂה מְשִׁיחַ יוֹכֵל לְקַבֵּל תּוֹרָה וְיִכּוֹל
לְהַמְשִׁיךְ הָאֲרֵת הַתּוֹרָה לְלַמֵּד שָׂאֵר בְּנֵי אָדָם כִּי הַתְּגֻלוֹת הַתּוֹרָה בָּא
מִיְחודָא דְּקַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתָהּ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שֵׁם א) : "שָׁמַע בְּנֵי
מוֹסֵר אָבִיךָ" וְכוּ אָבִיךָ דָּא קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַמְּךָ דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל (זֵהַר
יִתְרוֹ פֵה פִּינְחָס רִיג) וְיִחְוֹדָם עַל יְדֵי הַעֲלָאת נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּבְחִינַת מִיּוֹן
נוֹקְבִין וְהַחֲכָם יְכוֹל לְקַח הַנִּפְשׁוֹת וְלְהַעֲלוֹתָם בְּבְחִינַת מִיּוֹן נוֹקְבִין בְּבְחִינַת
(שֵׁם יֵא) : "וְלִקַּח נִפְשׁוֹת חֲכָם" וְעַל יְדֵי הַיְחוד הַזֶּה נוֹלַד הַתּוֹרָה וְכִשְׁעוֹלָה
הַחֲכָם עִם הַנִּפְשׁוֹת בְּבְחִינַת עִיר גְּבָרִים עָלָה חֲכָם עַל יְדֵי זֶה "וְיִרַד עַז
מִבְּטָחָה" ג. וְ נִפְשׁ זֶה בְּחִינַת רְצוֹן שֶׁכָּל אֵלוֹ בְּנֵי אָדָם הַבְּאִים לְחֲכָם הַדּוֹר
כֹּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ אֵיזָהוּ רְצוֹן וְהַצְדִּיק לוֹקַח כֹּל הַרְצוֹנוֹת וְעוֹלָה עִמָּהֶם
וְאַחַר כֵּךְ "וְיִרַד עַז מִבְּטָחָה" בְּבְחִינַת (יְחֻזְקָאֵל א) : "וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב"
רְצוּא בְּעֵלִיּוֹת הַנִּפְשׁוֹת וְשׁוֹב בְּחֻזְרַת הַנִּפְשׁוֹת עִם הַתְּגֻלוֹת הַתּוֹרָה וְזֶה
שְׁמוּבָא בְּתַקוּנֵי זֵהַר (תַּקוּוֹן ע, דף קט) : רְצוּא דָּא נוֹרִיאֵל וְשׁוֹב דָּא מְט"ט
שֶׁר הַפְּנִים נוֹרִיאֵל דָּא נוֹר דְּלוֹק (זֵהַר בְּרֵאשִׁית כֵּג : וּבְתַקוּנָא שְׁבַעִין)
בְּחֲמִימוֹת תְּאֻנּוֹת מְמוֹן וְשׁוֹב דָּא מְט"ט שֶׁר הַפְּנִים דְּאִיְהוּ רְשִׁים בְּשֵׁם
מִשְׁ"ה דְּאִיְהוּ מְשִׁיחַ שֶׁהוּא "רוּחַ אֶפְיָנוּ" שֶׁעַל יְדוּ נִשְׁתַּכְּף הַחֲמִימוֹת שֶׁכָּכָה

גימטרִיא מִשֶׁה (זֶהר בְּהַר קִיא : פִּינְחָס רֵלֵא) שֶׁהוּא מִשְׁפָּךְ אֱלִילִי כֶסֶף וְזָהָב רְצוּא דָא רְצוּן שֶׁהוּא הַנְּפֶשׁ וְשׁוֹב דָא מִשֶׁה שְׁמִקְבֵּל הַתּוֹרָה ד. וְעַל יְדֵי הַמְשַׁכֵּת הַתּוֹרָה נִמְשָׁךְ הַשְּׁגָחָה כִּי הַתּוֹרָה הִיא טְנִתָּא [טַעֲמִים, נְקוּדוֹת, תְּגִין, אוֹתִיּוֹת] שֶׁהֵם תְּלַת גִּנְיִין דְּעֵינָא, וּבֵת עֵין (תְּקוּנֵי זֶהר דָּף יח:) וְזֶה שְׂמַתְחַלַּת הַתּוֹרָה בְּבִרְאשִׁית תַּמָּן רָאשִׁי, תַּמָּן בֵּת רָאשִׁי "אלה ראשי בית אבותם" (שְׁמוֹת ו) שֶׁהָאֲבוֹת הֵם תְּלַת גִּנְיִין דְּעֵינָא תַּמָּן בֵּת דָא בֵּת עֵין נִמְצָא, כְּשֶׁחָכֵם מְבִיא תּוֹרָה כְּנִ"ל נִמְצָא שְׁמַבִּיא כַּח הָרְאוּת שֶׁל הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ עֲלֵינוּ וְכָל אֶחָד כְּפִי קְרוּבוֹ אֶל הַתּוֹרָה כִּן הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ עֲלֵינוּ כִּי עֵקֶר כַּח הָרְאוּת מַחֲמַת שְׁמִכָּה בְּדַבְרֵי הַנְּרָאָה וְחוּזָר כַּח הָרְאוּת מַחֲמַת הַהִפְאָה לְעֵינִים וְנִצְטִיר הַדְּבָר הַנְּרָאָה בְּעֵינִים וְאִז הָעֵינִים רוֹאִים אֶת הַדְּבָר הַנְּרָאָה כִּי הָרְאוּת מְבִיא אֶת הַדְּבָר לְתוֹךְ הָעֵינִים אֲבָל כְּשֶׁהַדְּבָר הַנְּרָאָה הוּא רְחוּק אִז קָדָם שְׁיִגִיעַ כַּח הָרְאוּת לְהַדְּבָר הַנְּרָאָה מִתְפָּזֵר בְּתוֹךְ הָאֵוִיר וְנִתְעַכֵּר וְאִין מְגִיעַ בְּהִפְאָה עַל הַדְּבָר וְעַל יְדֵי זֶה אִין חוּזָר הָרְאוּת לְעֵינִים וְאִז אִין הָעֵינִים רוֹאִין כִּי עֵקֶר הָרְאוּת הוּא מַחֲמַת הַהִפְאָה וְזֶה (תְּהִלִּים פ) : "שׁוֹב נָא הַבֵּט מִשְׁמַיִם וּרְאֵה" שְׁיִשׁוּב הַבְּטָה שְׁמַבִּיט מִשְׁמַיִם עֲלֵינוּ יָשׁוּב עַל יְדֵי הַהִפְאָה יָשׁוּב הָרְאוּת לְעֵינֵינוּ וְאִז : וּרְאֵה כִּי הָרְאִיָּה עַל יְדֵי הַשְּׁבֵת הַהִבְטָה וְזֶה בְּחִינַת : "וְהַחֲיִית רְצוּא וְשׁוֹב" וְהַחֲיִית הֵינּוּ הַתּוֹרָה שֶׁהִיא הַחֲיִים רְצוּא בְּבִחִינַת הַבְּטָה מֵעֲלָא לְתַתָּא וְשׁוֹב בְּבִחִינַת הַפְּאָת הָרְאוּת בְּדַבְרֵי הַנְּרָאָה וְנִחְזָר לְעֵינִים וְנִצְטִיר בְּעֵינִים כִּי הָעֵינִים הֵם כְּמִרְאָה לְטוֹשָׁה שְׁנִתְרָאָה בְּהֵם כָּל דְּבָר שְׁעוֹמֵד כְּנִגְדּוֹ וְעַל יְדֵי שְׁאֲנַחְנוּ קְרוּבִים אֶל הַתּוֹרָה נִמְצָא שְׁאֲנַחְנוּ קְרוּבִים אֶל הָרְאוּת וְעַל יְדֵי זֶה כַּח הָרְאוּת נִחְזָר לְעֵינֵינוּ וְנִתְרָאִים וְנִצְטִירִים אֲנַחְנוּ בְּעֵינֵינוּ אֲבָל הַעֲפוּ"ם מַחֲמַת שֶׁהֵם רְחוּקִים מִהַתּוֹרָה הֵם רְחוּקִים מִהַשְּׁגָחַתוֹ וְהַשְּׁגָחַתוֹ אִין מְגִיעַ עֲלֵיהֶם בְּהִפְאָה נִמְצָא הַשְּׁגָחַתוֹ עַל הַעֲפוּ"ם בְּחִינַת הָרְאוּת בְּבִחִינַת רְצוּא וְעֲלֵינוּ הַשְּׁגָחַתוֹ בְּשִׁלְמוֹת ה. וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּקוּנָא דְּמִרְכַּבְתָּא עֲלָאָה וּמִרְכַּבְתָּא תַּתָּאָה שְׁעַל יְדֵי הַחֲכָם שְׁלוֹקַח הַנְּפִשׁוֹת וְעוֹלָה עִמָּהֶם וְיִרְדַּע עַז מְבִטְחָה נִתְתַּקְנוּ שְׁנֵי הַמִּרְכָּבוֹת כִּי יֵשׁ אַרְבַּע חֲיִוֹת בְּבִחִינַת נְפֶשׁ וְכֶסֶף, וְיֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶף אֲרִיָּה שֶׁבְּבִחִינַת נְפֶשׁ זֶה בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) : "אֲרִיָּתִי מוֹרֵי עִם בְּשָׁמִי" מוֹרֵי זֶה בְּחִינַת "מֵרַת נְפֶשׁ" (שְׁמוּאֵל א א) בְּחִינַת (מְלָכִים ב ד) : "וְנִפְשָׁה מְרָה לָּהּ" זֶה בְּחִינַת פְּגָם הַנְּפֶשׁ פְּגָם הַרְצוּן כְּשֶׁרוּצָה דְּבָר תַּאֲוָה זֶה הַרְצוּן הוּא פְּגָם וּמְרָה לְנֶפֶשׁ וְעַכְשָׁיו כְּשֶׁבָא זֶה הָאָדָם לַחֲכָם הַדּוֹר עִם נְפִשׁוֹ וְרְצוּנוֹ וְהַחֲכָם הַדּוֹר לוֹקַח כָּל הַרְצוּנוֹת וְלוֹקַט אוֹתָם אֶחָד לְאֶחָד כְּדִי לְהַעֲלוֹת אוֹתָם כְּנִ"ל וְאִז מְלַקַּט גַּם כָּל הַרְצוּנוֹת וְהַנְּפִשׁוֹת שֶׁנִּפְלוּ וְזֶהוּ בְּחִינַת : אֲרִיָּה לְשׁוֹן לְקַט שְׁמִלְקַט מֵרַת הַנְּפֶשׁ הֵינּוּ פְּגָם הַנְּפֶשׁ "עִם בְּשָׁמִי" עִם הַרְצוּן הַטוֹב שְׁמַעְלָה רִיחַ טוֹב וּבְחִינַת שׁוֹר שֶׁבְּנֶפֶשׁ זֶה הָאוֹר הַמְצַחֲצַח שְׁנִתּוֹסַף בְּנֶפֶשׁ מַחֲמַת הַקְּבוּץ שְׁנִתְקַבֵּץ פְּזוּרֵי הַנְּפֶשׁ וְאִז מֵאִיר הַנְּפֶשׁ בְּיֹתֵר כִּי כְּשֶׁהַרְצוּן אִין מֵאִיר אִז הַנְּפֶשׁ בְּבִחִינַת וְנִפְשׁ רַעְבָּה כִּי עֵקֶר הַרְעָב מַחֲמַת הָעֵדֶר הָאוֹר כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרַכָּה (יּוֹמָא עַד) : "וְיַעֲנֵךְ וְיַרְעִיבֵךְ וַיִּאֲכִילֵךְ אֶת הַמֶּן" מִכָּאן שֶׁהַסּוּמָא אִינוּ שְׁבַע כִּי עֵקֶר הַשְּׁבַע מַחֲמַת הָאוֹר שִׁירָאָה בְּעֵינֵינוּ וְעַל יְדֵי שֶׁאִינוּ רוֹאֵה אִין נִתְמַלֵּא נְפִשׁוֹ הֵינּוּ רְצוּנוֹ כִּי "טוֹב מְרָאָה עֵינִים מִהִלָּךְ נְפֶשׁ" (קִהְלֵת ו) וְכִשְׁמַצְחָצַח נְפִשׁוֹ בְּצַחֲצוֹת הָאוֹר אִז "וְנִפְשׁ רַעְבָּה מֵלֵא טוֹב" (תְּהִלִּים ק"ז) בְּבִחִינַת

(ישעיהו נ"ח) : "והשביע בצחצחות נפשך" וזה בחינת שור, לשון הסתכלות בחינת מראה עינים מהלך נפש ו נשר שבבחינת נפש זה החדוש שנתחדש הנפש בעלייתה בבחינת עבור וזה בחינת נשר "תתחדש פנשר נעורכיכי" (תהלים ק"ג) ואדם שבנפש זה בחינת (בראשית ב) : "ויהי האדם לנפש חיה" כי האדם בחינות מספני ועתירי כמו שכתוב (בהקדמת הזהר יג) : "נעשה אדם בצלמנו" עתירי "כדמותנו" מספני וכשנתלקטו הנפשות אזי הם בבחינת אדם נפשות גדולות וקטנות בבחינת מספני ועתירי ו אופנים הן הגופין כי עקר פעלותיהן של הגופין אינו אלא מן החיות שבנפש שהנפש מראה פעלותיה על ידי איברי הגוף ואין לגוף שום תנועה עצמית והכל על ידי כחות הנפש וכסא שבבחינת נפש הוא נפש החכם שנתכסה, בבחינת (משלי ג) : "יקרה היא מפנינים" [כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה (סוטה ד) : מפנה גדול שנכנס לפני ולפנים] כי מחמת שנופש החכם הוא יקר הוא נתכסה לפני ולפנים וכל הנפשות נעשין לבושין אצלה ו האדם היושב על הכסא הוא דעתו של החכם כי "גם בלא דעת נפש לא טוב" (משלי י"ט) ויש ארבע חיות בתורה. אריה שבתורה כי התורה נקרא עז "ומה עז מארי" (שופטים י"ד) ושור שבתורה זה בחינת (משלי ח) : "בי שרים ישרו" ונשר שבתורה זה בחינת חדושין דאורייתא, בבחינת "תתחדש פנשר" ואדם שבתורה זה בחינת (במדבר י"ט) : "זאת התורה אדם" ויש בה קלות ונחמורות שהם בחינת מספני ועתירי וכסא שבבחינת תורה הם דברים שפסה עתיק יומין (פסחים קיט) , והם מכסים את עצמן בספורי התורה ויושב על הכסא הוא עתיק יומין בבחינת (דניאל ז) : "ועתיק יומין יתב" ואופנים שבתורה הן הן גופי הלכות (עיין זוהר הנ"ל) וזה שמביא בתענית (כג) : מעשה דרבי יונה : כד הוה אצטריף עלמא למטרא, אמר : אזיל ואיתי בזוזא עבורא, והוי קאי באתרא עמיקי, באתרא צניעא מכסי שקא, ועל ידי זה ואתי מטרא כד הוה מצטריף עלמא ל מטרא הינו לתורה כמו שכתוב (דברים ל"ב) : "יערף כמטר לקחיי" אמר, אזיל ואיתי בזוזא עבורא זה בחינת ע"ב רי"ו (עיין תיקון י ותיקון כ"א ותיקון ס"ט) ע"ב הוא שכוף רי"ו זה בחינת חמימות בזוזא זה בחינת תאות ממון הינו דאזל לשכך תאות ממון כנ"ל והנה קאי באתרא עמיקי על ידי ששכך תאות ממון זכה ל אתרא עמיקי שהוא בחינת חסד כמראה החמה עמקה מן הצל (שבועות ו) : ו חסד הוא אור יום כמו שכתוב (תהלים מ"ב) : "יומם יצוה חסדו" ועל ידי החסד זכה לבנון הבית לבחינת שכל כנ"ל וזה : אתרא צניעא שהוא בית המקדש, שהוא השכל כמו שכתוב (משלי י"א) : "ואת צנועים חכמה" והנה מכסי שקא זה בחינת לקיחת הנפשות להעלות אותם כנ"ל : "ולקח נפשות חכם" ו כלליות הנפשות הם מכנים בשם שק כי הם מתעדינים משקיא דנחלא בבחינת "והשביע בצחצחות נפשך" ועל ידי זה : ואתי מטרא שהמשך תורה בבחינת "וירד עז מבטחה" ו. אך צריך לבקש מאד ולחזר אחר חכם כזה ולבקש מהשם יתברך שיזכה למצא חכם כזה שיקבץ הנפשות, בבחינת : "ולקח נפשות חכם" ויעלה אותם ויורד עמהם תורה כי גם החכם בעצמו אי אפשר שיעשה זאת בשכל אחד כי הם שני שכליים. מה שמקבץ הנפשות הוא שכל אחד ומה שמעלה אותם ומוריד עז מבטחה

הוא שכל אחר וזה בחינת שין של שלשה ראשים ושין של ארבעה ראשים שהשני שיניו הם השני שכלים וזה פרוש: אמר רבה בר בר חנה: אשתעו לי נחותי ימא: בין גלא לגלא תלת מאה פרסי, ורומיא דגלא תלת מאה פרסי. זמנא חדא הוי אזלינן בארחא, ודלינן גלא, עד דחזינן בי מרבעתא דכוכבא זוטא, דהוי כמבזר ארבעין גריוא בזרא דחרדלא, ואי דלינן טפי, הוה מקלינן מהבלא ורמיא לה גלא קלא לחברתה ואמרה לה: חברתי מי שבקית מידי בעלמא דלא שטפית, וגייתי אנא ונחרבה. אמרה לה: פוק חזי גבורתא דמרד, דאפלו כמלא חוטא דחלא לית דעבר, שנאמר: האותי לא תיראו נאם ה וכו רשב"ם: בין גלא לגלא וכו משום דקאמרין בסמוך, ורמא גלא קלא לחברה, אצטריך לאשמעין דמשלש מאות פרסי שמע קולו של חברו דלינן גלא יותר משעור גבהו השליכנו למעלה עד לרקיע, אי נמי, הבלא דרקיע נפיש עד מהלך קרוב לת"ק שנה שיש מן הרקיע לארץ מרבעתא שכיבא דכוכבא זוטא כוכב קטן שבקטנים בזרא בית זרע ארבעים כור של חרדל, דנפיש מכל שאר זרעים מקלינן מהבלא נשרפין מחם הכוכב ורמא לה גלא נתן קולו, כלומר, צעק, כדגמת תהום אל תהום קורא לקול וגו, ושמא המלאכים הממנים עליהם הם שבקית מידי בעלמא וכו מפני שהגביה כל כך, היתה סבור שיצא חוץ לשפת הים ושטף את העולם ונחרבה מפני עוון הדור אמר לה גלא לחברה פוק חזי גבורתא דמרד וכו כלומר, אין לי רשות לצאת כמלא חוטא דחלא כמלא רחב החוט איני יכול לצאת חוץ מן החול שנאמר האותי לא תיראו תלמודא קאמר לה נחותי ימא הינו ממשיכי ימא דאורייתא לזה העולם בין גלא לגלא תלת מאה פרסי שהוא בחינת שין הנ"ל ורומיא דגלא תלת מאה פרסי שהוא בחינת שין שניה הנ"ל [הינו בחינת שני השכליים הנ"ל שהוא השכל של קבוץ הנפשות והשכל של העלאת הנפשות להמשיך תורה שאלו שני השכליים של הצדיק שהוא חכם האמת הם בחינת שני שיניו פנ"ל] ו הגלים הם הנפשות בבחינת צהלי קולך בת גלים שהיא בת אבהו (כמו שדרשו רבותינו ז"ל סנהדרין צד: עיין זוהר ויחי רמ"ט): בין גלא לגלא אלו החכמים שהם בין גלא לגלא הינו מחברים כל הנפשות בבחינת "ולקח נפשות חכם" תלת מאה פרסי שהיא בחינת שין אחת ורומיא דגלא תלת מאה פרסי הינו להעלות הנפשות זה בחינת שין אחרת זמנא חדא אזלינן בארחא הינו שאנחנו נכנסנו לעורר זיוג, הנקרא ארץ כמו שכתוב (תהלים קל"ט): "ארחי ורבעיי" ודלינן גלא הינו שדלינן הנפשות למעלה בבחינת עיר גברים עלה חכם עד דחזינן בי מרבעתא דכוכבא זוטא הינו שגרמנו זיוגא עלאה מרבעתא זה בחינת זיוג כמו שכתוב: "ארחי ורבעיי" שכינתא נקראת בשעת זיוג כוכבא זוטא כמובא בזהר (בלק קצא), אתעבידת נקדה זעירא מגו רחימתא, כדין אתחברא בבעלה, עין שם והוה כמבזר ארבעין גריוא בזרא דחרדלא כמובא בזהר (פינחס רמט): האי חיה כד אתעברא, אסתתמת ולא יכולת לאולדא, עד דאתיא נחש ונשך בעריתא, כדין אתפתחת ונפק מנה דמא, והיא שתית לדמא וזה בחינת בזרא דחרדלא הינו בחינת טפת דם כחרדל דנפק מנה מחמת הנשיכה בבית הזרע בזרא פרוש רבינו שמואל: בית זרע ואחר כך אולידת והתולדה הזאת היא התורה פנ"ל והתורה הזאת היא הולכת דרך ארבעים יום הינו

בְּחִינַת שְׁאֵר חִיּוֹתָא שְׁהִים אַרְבַּעִים עֶשְׂרֵה לְכָל סֵטֶר, כַּמּוּבָא שָׁם (בַּזְהַר הַנִּי"ל) וְזֶה בְּחִינַת אַרְבַּעִין גְּרִינָא בְּחִינַת אַרְבַּעִין חִיּוֹתָא שְׁהִים אַרְבַּעִים יוֹם שֶׁל הַתּוֹרָה וְאִי דְלִינָן טַפִּי, הִנּוּ מְקַלִּינָן מֵהַבְּלָא כִּי (קִהְלַת ח): "יֵשׁ הַבֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים" וְכוּ וְעַל יְדֵי הַהֵבֵל הִזָּה רַבִּים נִתְפַקְרוּ שְׂרוּאִים "צְדִיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ" וְאִי דְלִינָן הַרְבֵּה נַפְשוֹת אֲזִי בּוֹדְאִי הִנּוּ מְקַלִּינָן לְשׁוֹן קוּלָא מֵהַבְּלָא מֵהַבֵּל הִזָּה וְלֹא הָיָה הַבֵּל הִזָּה כָּל כָּךְ קָשָׁה עַל הָעוֹלָם וְרַמְיָא גְּלָא קָלָא לְחִבְרַתָּה חִבְרַתִּי, מִי שְׁבַקִּית מִיְדֵי בְּעַלְמָא דְלָא שְׁטַפִּיתָהּ, וְנִיתִי אֲנָא וְנִחְרַבְתָּה הִינוּ, כְּשֶׁאַחַר כָּךְ כְּשֶׁכָּל אֱלוֹ הַנְּפֹשׁוֹת חוֹזְרִים מֵעֵבֹר הַנִּי"ל וְעַל יְדֵי הַכְּלָלִיּוֹת נִתּוּסַף בְּהֵם אֲהַבָּה זֶה לָזֶה וְאֲזִי מְעוֹרְרִין אֱלוֹ לְאֱלוֹ וְאוֹמְרִים זֶה לָזֶה וּמְזַכְרִין זֶה אֶת זֶה אַחֵי שְׂמָא שְׁבַקְתָּ אֵיזָה מְדָה בְּעוֹלָם הִזָּה שְׁעַדִּין הִיא מוֹשְׁלַת עֲלִידָא וְאִין אַתָּה יָכוֹל לְהַתְגַּבֵּר עָלֶיהָ וְנִיתִי אֲנָא וְנִחְרַבְתָּה הִינוּ אֲסִיעַ לָךְ לְכָלוֹת אֶת הַמְּדָה הַזֹּאת מִמֶּךָ וְהַשִּׁיב לוֹ: פּוֹק חֲזִי גְבוּרְתָא דְמֶרְדָּךְ שֶׁהוּא הַחֲכָם הַנִּי"ל רָאָה כִּמָּה כַּחוֹ גְּדוֹל דְאַפְלוֹ כַּמְלָא חוּטָא דְחָלָא לִית דְעֵבֵר פְּרֵשׁ רַבְנּוּ שְׁמוּאֵל: אֲפֹלוֹ כַּמְלָא רַחֵב הַחוּט לֹא יִכְלָתִי לְצַאת חוּץ מִן הַחוּל פְּרוּשׁ: אֶת שׁוֹאֲלַת אוֹתִי שְׂמָא שְׁבַקְתִּי מְדָה בְּעוֹלָם שְׁעַדִּין לֹא תִקְנֶנְתִּי אוֹתָהּ תִּדַע חִבְרַתִּי שְׁעַדִּין אֲנִי מְשַׁקֵּעַ בְּכָל הַתְּאוּוֹת וְעַדִּין לֹא יִצְאֵתִי מִן הַחוּל אֶל הַקֹּדֶשׁ אֲפֹלוֹ כַּמְלָא חוּט וּבּוֹדְאִי מִי שֶׁהוּא בְּמִדְרָגָה כְּזֹאת בּוֹדְאִי לִית דְעֵבֵר הִינוּ שְׂאִי אֲפֹשֶׁר לוֹ לְבוֹא לְבְּחִינּוֹת עֵבֹר הַנִּי"ל (עֵיין זוֹהַר וִיקָהֵל קצ"ה: רִי"ג:) וְאִף עַל פִּי כֹן פּוֹק חֲזִי גְבוּרְתָא דְמֶרְדָּךְ הִינוּ כַּח הַחֲכָם שְׁכָל כָּךְ כַּחוֹ חֲזַק שְׁאַפְלוֹ נֶפֶשׁ שְׁלִי הַעֲלָה בְּעֵבֹר וְזֶה פְּרוּשׁ "אֲשֶׁרִי הָעָם" זֶה בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה "יִדְעִי תְרוּעָה" זֶה בְּחִינַת יַעֲקֹב (עֵיין תִּיקוּן נ"ה) שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדָקָה כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים צ"ט): "מִשְׁפָּט וְצְדָקָה בִּיעֲקֹב אַתָּה עֲשִׂיתָ" הִזָּה בְּחִינַת הַנְּיּוֹת בְּחִינַת חֲסָדִים בְּאוֹר פְּנִידָא זֶה בְּחִינַת הַשְּׁכָל כְּמוֹ שְׁכָתוּב (קִהְלַת ח): "חֲכָמַת אָדָם תִּאִיר פְּנֵיו" יִהְלִכוּן אֱלוֹ הַנְּפֹשׁוֹת בְּחִינַת מֵהַלְדָּא נֶפֶשׁ [עוֹד מְצַאֲתִי כְּתֵב יָד רַבְנּוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה, שְׁשִׁידָא לְהַתּוֹרָה הַנִּי"ל. אֲךָ מְצַאֲתִי רַק קֶצֶה הַנִּי"ר, וְלֹא נִכְתָּב שָׁם רַק סוּפּוֹ שֶׁל עֲנָן, וְחִסֵּר הַתְּחַלַּת הָעֲנָן, וְזֶהוּ:] הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת רְאִיָּה, טְנַתִּיא כְּנִי"ל "כָּל בֶּשֶׂר יִחְדּוּ" זֶה בְּחִינַת לְקִיטַת הַנְּפֹשׁוֹת כְּלָם בְּבְחִינַת לְקַח נַפְשׁוֹת חֲכָם כְּנִי"ל כִּי פִי הַ דְּבַר כָּל זֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי רוּחַ נְדִיבָה כְּנִי"ל שֶׁהוּא פִי הַ כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲז"ל: בְּפִידָא זֹו צְדָקָה [עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ ז"ל] וּמוּבָן הַדְּבַר שְׁמִבִּיא הַמְּקָרָא: "וְנִגְלָה כְבוֹד ה' וְרָאוּ כָל בֶּשֶׂר יִחְדּוּ כִּי פִי הַ דְּבַר" וּמִבְּאֵר כָּל הַמְּאָמֵר הַנִּי"ל שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ בְּפִסּוּק זֶה אֲךָ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים חִסֵּר פְּרוּשׁ רִישָׁה דְקָרָא [עֵיין בְּסוּף הַסֵּפֶר בְּנִי"א שֶׁל כְּתוּבֵי רַבִּינוּ ז"ל בְּעֲצֻמוֹ מוּבָא כָל הַפִּסּוּק הַזֶּה]

יד - להמשיך שלום בעולם

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] תקעו בחדש שופר בכסא וכו' (תהלים פ"א) א.
להמשיך שלום בעולם צריך להעלות כבוד הקדוש ברוך הוא לשרשו הינו
ליראה כמו שכתוב (דברים כ"ח) : "ליראה את השם הנכבד" ב. ואי
אפשר להעלות את הכבוד אלא על ידי תורת חסד "ותורת חסד" אמרו
חכמינו, זכרונם לברכה (ספ"ה מט). זהו הלומד תורה על מנת ללמודה כי
זה עקר כבודו כמובא בזהר (יתרו סט) : בשעתא דשאר עכו"ם אתין ואודן
לקדשא בריך הוא, כדין אסתלק ואתיקר שמא דקדשא בריך הוא אלא
ותתא, כמו גבי יתרו : בשעתא דאמר יתרו : "עתה ידעתי כי גדול ה' מכל
האלהים", כדין אסתלק ואתיקר שמא דקדשא בריך הוא נמצא, זהו
כבודו כשבני אדם שהם מחוץ לקדשה מקרבין את עצמן לפניו מהקדשה
הן גרים שמגירין הן בעלי תשובה שגם הם היו מבחוץ וכשמקרבין
ומכניסים אותם לפניו זהו כבודו ועכשו הכבוד בגלות כי עקר הכבוד
אצל העכו"ם ואנחנו בני ישראל שפלים ונבזים ו לעתיד לבוא שיתגלה
כבודו מבין החשך כמו שכתוב (ישעיהו מ) : "ונגלה כבוד ה' וכו' כי אז
יטו כלם לעבדו שכם אחד" (צפניה ג) "אז יאמרו בגוים לכו ונלכה באור
ה'" (שם ב) ו כבוד נקרא אור כמו שכתוב (יחזקאל מ"ג) : "והארץ האירה
מכבודו" ג. ו אי אפשר לקרב את הגרים עם בעלי התשובה אלא על ידי
תורה כמו שכתוב (משלי ה) : "יפוצו מעינותיך חוצה" שצריך להשקות
אותם שהם מבחוץ להודיע להם הדרך ילכו בה וזהו שאמרו (אבות ו) :
אין כבוד אלא תורה וזהו (ירמיה ט"ו) : "אם תוציא יקר מזולל" ואמרו
חכמינו, זכרונם לברכה (בבא מציעא פה) : אלו שמקרבין בני אדם
לעבודת השם יתברך כי זהו נקרא "מוציא יקר", הינו כבוד "מ זולל"
מזילותא דגלותא וזה (תהלים קי"ג) : "רם על כל גוים ה'" הינו
כשהעכו"ם מודין ומשבחין לה אזי "על השמים כבודו" אזי נתעלה
הכבוד מהחשך ואי אפשר לבוא להתעוררות התשובה הן לרשעי ישראל,
הן לגרים אלא על ידי התורה שמאירין להם אל מקום שהם שם כמו
שכתוב : "יפוצו וכו' חוצה" חוצה דיקא כי התורה הם ששים רבוא
אותיות כנגד ששים רבוא נשמות ו יש לכל הנשמות שרש למעלה
במחשבה דקדשא בריך הוא כי ישראל עלו במחשבה תחלה (בראשית
רבה א) ו על ידי זיוג הנשמות נבראים נשמות גרים (עין זוהר שלח
דקס"ח ע"א) וכשנתעוררים הנשמות על ידי אותיות התורה שהוציא
מפיו ו מתנוצצים זה לזה זה בחינת זיוג שזה מקבל הארה מזה ועל ידי
הזיוג של התנוצצות הנשמות שבמחשבה נבראים נשמות גרים גם
הפושעי ישראל כל זמן ששם ישראל נקרא עליו [כי נקרא פושעי ישראל
נמצא ששם ישראל נקרא על כל פנים עליו עדין מאחר שנקרא פושעי
ישראל] אף על פי שחטא, ישראל הוא (סנהדרין) יש לו אחיזה ושרש
במחשבה עליונה ועל ידי ההתנוצצות התנוצץ גם שרש נשמתו בין שאר
השרשים ומגיע הארה לזה הפושעי ישראל משרש נשמתו ועל ידי הארה
הזאת חוזר בתשובה ד. וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (נדרים פא) :
מפני מה תלמידי חכמים אין בניהם תלמידי חכמים ? מפני שלא ברכו
בתורה תחלה ש צריך כל אדם ובפרט תלמיד חכם לברך ולהאיר בלמוד
תורתו בשרש הנשמות הינו במחשבה תחלה כי שם שרשנו נמצא,

כְּשֶׁמֵבִיא הָאָרֶה וּבֵרַכָּה לְתוֹךְ תַּחֲלַת הַמַּחֲשָׁבָה וְעַל יָדוֹ מִתְנוּצָצִין
וּמִתְבָּרְכִין הַנְּשָׁמוֹת נִמְצָא כְּשֶׁמִּמְשִׁיךְ נִשְׁמָה לְבָנוּ בְּיָדָיו הוּא מִמְשִׁיךְ
נִשְׁמָה בְּהִירָה וְזָכָה וְעַל יָדֵי זֶה גַם בָּנוּ יְהִי תַלְמִיד חָכֵם אֲבָל כְּשֶׁאֵין מֵאִיר
וּמְבָרֵךְ אֶת הַתַּחֲלָה עַל יָדֵי לְמוֹדוֹ אִזּוֹ כְּשֶׁמִּמְשִׁיךְ נִשְׁמָה לְבָנוּ הַנְּשָׁמָה הִיא
בְּבַחֲיִנַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ה'): "אֲנִי יִשְׁנָה" וְאֵינָה מֵאִירָה מִפְּנֵי זֶה לֹא יְהִי
בָנוּ תַלְמִיד חָכֵם וְזֶה מִפְּנֵי שֶׁלֹּא בֵּרַכּוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה הֵינּוּ שֶׁרַשׁ הַנְּשָׁמוֹת
בְּבַחֲיִנַת יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה תַּחֲלָה ה'. וְאֵין אָדָם זֹכֵה לְתוֹרָה אֲלֵא עַל
יָדֵי שְׁפָלוּת כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (עֲרוּבִין נד): "וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה" שִׁישְׁבֵּר
גְּאוֹתוֹ מֵאַרְבַּע בַּחֲיִנוֹת שְׁפָלוּת כִּי צָרִיךְ אָדָם לְהַקְטִין אֶת עַצְמוֹ לִפְנֵי
גְּדוּלִים מִמֶּנּוּ וּלְפָנֵי בְּנֵי אָדָם כְּעֶרְכּוֹ וּלְפָנֵי קִטְנִים מִמֶּנּוּ וּלְפַעֲמִים שֶׁהוּא
בְּעַצְמוֹ קָטָן שֶׁבְּקִטְנִים וְצָרִיךְ לְהַקְטִין אֶת עַצְמוֹ כְּנֶגֶד מְדַרְגָּת עַצְמוֹ וַיִּדְמָה
בְּעֵינָיו שֶׁהוּא לְמִטָּה מִמְדַּרְגָּתוֹ בְּבַחֲיִנַת (שְׁמוֹת ט"ז): "שָׁבוּ אִישׁ תַּחֲתָיו"
וְזֶה שֶׁאָמַר רַבֵּה בַר בַּר חֲנָה: לְדִידֵי חֲזִי לִי אוֹרְזִילָא בַר יוֹמָא, דְּהוּי כְּהַר
תְּבוֹר. וְהַר תְּבוֹר כְּמָה הוּי? אַרְבַּעַה פְּרָסִי תַלְתָּא פְּרָסִי, וּבִי מֵרַבְּעָתָא
דְּרִישָׁה פְּרָסָא וּפְלָגָא רְשָׁבִים: אוֹרְזִילָא בַר יוֹמָא רָאִם בְּן יוֹם אֶחָד, דְּאוֹתוֹ
הַיּוֹם נוֹלַד. כְּהַר תְּבוֹר בְּן הָיָה גְּדוֹל. בִּי מֵרַבְּעָתָא דְּרִישָׁה מְקוֹם הַנְּחַת
רֵאשׁוֹ כְּשֶׁשׁוֹכֵב עַל הַקְּרָקַע. רָמָא כּוּפְתָא הַטִּיל רְעִי. סַכְרָא הָרְעִי לִירְדָּנָא
לְפִי שְׁעָה, עַד שֶׁמִּסְמָסוּהוּ הַמַּיִם מְעַט מְעַט אוֹרְזִילָא בַר יוֹמָא הֵינּוּ בַּחֲיִנַת
כְּבוֹד שֶׁהוּא בְּעַפְיִים, בְּזִלוּתָא אוֹר זִילָא הֵינּוּ בַּחֲיִנַת כְּבוֹד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב:
"וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְּבוֹדוֹ" בַר יוֹמָא כִּי לֹא יִתְגַּלֶּה הַכְּבוֹד אֲלֵא בְּבִיאַת
מְשִׁיחֵנוּ וּכְתִיב בָּהּ: אֵימְתִי יְבוֹא מֵר? הַיּוֹם "הַיּוֹם אִם בְּקָלוֹ תִשְׁמְעוּ" (כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה סְנֵהֲדָרִין צח,) וּבְכָל יוֹם מוּכָן הַכְּבוֹד
לְצִאת מִזִּילוּתָא וְהוּהוּ כְּהַר תְּבוֹר שֶׁרָאָה שֶׁהַעֲלָאת הַכְּבוֹד תְּלוּי בְּזֶה שֶׁאָדָם
מְשַׁבֵּר גְּאוֹתוֹ כְּפִי הַשְּׁתַּבְּרוֹת גְּאוֹתוֹ בְּן הוּא הַעֲלָאת הַכְּבוֹד כִּי כְּבוֹדוֹ נִתְעַלָּה
עַל יָדֵי הַתּוֹרָה כְּנִ"ל וְאֵין אָדָם זֹכֵה לְתוֹרָה אֲלֵא עַל יָדֵי שְׁפָלוּת כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ חַז"ל: "וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה" הַר תְּבוֹר הַר לְשׁוֹן גְּדָלוּת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(תְּהִלִּים ל): "הֶעֱמַדְתָּ לְהַרְרִי עִזִּי" וְתְבוֹר לְשׁוֹן שְׁבִירָה וְהַר תְּבוֹר כְּמָה הוּהוּ
? אַרְבַּע פְּרָסִי הֵינּוּ אַרְבַּע בַּחֲיִנוֹת שְׁפָלוּת הַנִּ"ל שֶׁצָּרִיךְ לְהַקְטִין לִפְנֵי
צְדִיקִים, בִּינוּנִים, רְשָׁעִים, וּלְפָנֵי מְדַרְגָּת עַצְמוֹ וְשִׁיִּדְמָה בְּעֵינָיו כְּאִלוֹ לֹא
בָּא עֲדִין לִפְנֵי מְדַרְגָּתוֹ שֶׁהוּא בָּהּ הַר תְּבוֹר אַרְבַּע פְּרָסִי שֶׁשְׁבִירַת הַגְּדָלוּת
הֵם בְּאַרְבַּע בַּחֲיִנוֹת הַנִּ"ל וּמִשְׁכָּא דְּצוּאָרָה תַלְתָּא פְּרָסִי זֶה בַּחֲיִנַת הַדְּבָרִים
שֶׁדָּרֵךְ בְּנֵי אָדָם לְהַתְּגַדֵּל בְּהֵם הֵם שְׁלֵשָׁה דְּבָרִים וְצָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת עַצְמוֹ
מֵהֵם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִרְמְיָה ט): אַל יִתְהַלַּל חָכֵם בְּחַכְמָתוֹ וְכוּ וְהֵם שְׁלֹשׁ
בַּחֲיִנוֹת: חָכֵם, גְּבוֹר, עֶשֶׂיר וְהַגְּדָלוּת נִקְרָא מִשְׁכָּא דְּצוּאָרָא בְּבַחֲיִנַת
(תְּהִלִּים ע"ה): "תִּדְבְּרוּ בְּצוּאָר עֲתֻק" וּמֵרַבְּעָתָא דְּרִישָׁה פְּרָסָא וּפְלָגָא זֶה
בַּחֲיִנַת זְווג הַנְּעֻשָׂה בְּרֵאשִׁית הַמַּחֲשָׁבָה מֵרַבְּעָתָא לְשׁוֹן זְווג כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שֵׁם קַלֵּט): "אֲרַחֲי וְרַבְעִי" וְעַל יָדֵי זְווג הַזֶּה נַעֲשֶׂה פְּרָסָא וּפְלָגָא. פְּרָסָה
זֶה רָמַז עַל הַמְּשַׁכֵּת הַנְּשָׁמוֹת לְבִנְיָהֶם זֶה מְכַנֶּה בְּשֵׁם פְּרָסָה שְׁלֵמָה
וְהַתְּנוּצָצוֹת שֶׁהַנְּשָׁמוֹת מִתְנוּצָצִין וּמֵאִירִין וּמְעוֹרְרִין אֶת הַפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל
בְּתִשׁוּבָה וּמוֹלִידִין נְשָׁמוֹת גְּרִים זֶה מְכַנֶּה בְּשֵׁם פְּלָגָא כִּי עֲדִין הֵם רְחוּקִים
מִהַקְדָּשָׁה מְאֹד וַיְכוּל לְהִיּוֹת לָהֶם מְנִיעוֹת רַבּוֹת וְ צָרִיךְ לָהֶם יְגִיעוֹת רַבּוֹת
כְּדֵי לְהַפְּשִׁיט מֵהֵם הַבְּגָדִים צוּאִים שֶׁהַלְּבִישׁוּ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (זְכַרְיָה ג):

"הסירו הבגדים הצאים" כי אלו הבגדים הצואים הם מונעים אותם מלחזר לקדוש ברוך הוא והם מפסיקים כמו נהר המפסיק שאי אפשר להלך דרך אותו הנהר וצריך להשליך הבגדים הצואים וזה: רמא כופתא וסכרא לירדנא על ידי שמפשיטין ומשליכין מעליהם הבגדים הצואים נתבטלים כל המניעות והמסכים המבדילים בינם לבין הקדשה וזה: וסכרא לירדנא כי הירדן מפסיק בין קדשת ארץ ישראל לחוץ לארץ ובשביל זה נקראים בשם פלגא כי עדיו צריך להשליך מהם הבגדים הצואים כדי להסיר המפסיקים והמונעים והמסכים המבדילים בינם לבין הקדשה אבל, אלו הנשמות שתלמידי חכמים ממשיכין לבניהם כנ"ל זה מכנה בשם פרסה שלמה כי אין להם מסכים המבדילים וזה: וכבדתו (ישעיה נח) כבדהו בכסות נקי, (כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה על פסוק: ולקדש ה מכובד וכו', שבת קיט) כסות נקי הינו להשליך הבגדים הצואים כי זה עקר כבוד השם יתברך "אם תוציא יקר מזולל" להחזיר בני אדם בתשובה ולהמשיך נשמות הגרים וגרים שמתגירין הם באים תחת כנפי השכינה ובשביל זה נקרא גר צדק (כמובא בהקדמת הזהר ו) וזה שמובא בזהר (יתרו בר"מ צג:) כסות נקי, דא כנפי מצוה הינו שכינה הנקראת מצוה בבחינות (תהלים קיט): "כל מצותיך צדק" וזהו: וכבדתו שזה עקר כבודו שייכניס גרים תחת כנפי השכינה כנ"ל ו. ו כל אחד לפי בחינתו יכול לידע העלאת הכבוד לשרש היראה לפי הכבוד שמכבד את יראי השם כן עלה הכבוד לשרשו כי שם שרש הכבוד בבחינת (שם טו): "ואת יראי ה יכבד" כי כל זמן שהכבוד הוא בגלות כל אחד לפי בחינתו הוא מזולל ביראי השם וכל אחד לפי תקונו את הכבוד כן הוא מכבד יראי השם ז. ועקר הדבר שייכבד יראי השם בלב שלם כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (קדושין לב:): דבר המסור ללב, נאמר בו ויראת מאלקיך ושם עקר הכבוד כמו שכתוב (ישעיהו כ"ט): "בשפתיו כבודי ולבו רחוק ממני" ח. כשמחזיר הכבוד לשרשו הינו ליראה כנ"ל ואז נשלם פגמי היראה ואז זוכה לשלום. ויש שני מיני שלום יש שלום בעצמיו כי תחלה צריך אדם לראות שיהיה שלום בעצמיו כי לפעמים אין שלום כמו שכתוב (תהלים ל"ח): "אין שלום בעצמי מפני חטאתי" ו על ידי היראה זוכה לשלום בעצמיו כמו שכתוב בזהר באתרא דאית דחילא תמן תשתכח שלמתא כמו שכתוב: "כי אין מחסור ליראיו" כי עקר התפלה על ידי היראה בבחינת (משלי ל"א): "אשה יראת ה היא תתהלל" כי התפלה במקום קרבן (שוי"ע או"ח סי צ"ח סעיף ד) ובקרבן כתיב בה (ויקרא כ"א): "כל אשר בו מום לא יקרב" וכשארין בו מום הינו באתרא דאית דחילא אזי יקרב לעבד עבודתו תמה וזה שכתוב בחנה (שמואל א א): "וחנה מדברת על לבה" על ידי היראה זכתה לתפלה כי עקר היראה הוא בלב כנ"ל ו על ידי תפלה זוכה לשלום הכללי הינו שלמות העולמות כי על שם זה תפלה נקרא קרבן על שם קרוב העולמות לשלמותן ט. וזה שאמר רבה בר בר חנה: אמר לי ההוא טיעא: תא ואחוי לך היכי דנשקי ארעא ורקיע בהדי אזלי וחוזאי, דעביד כוי כוי שקלית לסלתאי ואנחתיה בכותא דרקיעא בהדי דמצלינא בעותא, ולא אשכחיתה אמרי: איכא גנבי הכא אמר לי: גלגלא דרקיע הוא דהדר נטר עד למחר כי השתא, ומשכח לה

רשבי"ם : היכא דנשקי ארעא ורקיעא מקום גבוה היה שם, שנושקים יחד זה לזה ולא הינו סוף העולם, דהא מהלך העולם ת"ק שנה הוי, וארץ ישראל אמצעיתו של העולם היא, דכתוב: ישבי על טבור הארץ, והינו מקומו של רבה בר בר חנה סלתאי סל לחם שלי דהדר חוזר, כדאמרין בפסחים: גלגל חוזר ומזלות קבועים דנשקי ארעא ורקיעא זה בחינת שלום בעצמיו ארעא זה בחינת גוף רקיעא זה בחינת נשמה כמו שכתוב (תהלים נ) : "ויקרא אל השמים מעל" זה הנשמה "ואל הארץ" זה הגוף (סנהדרין צא) : וכשיש ביניהם שלום על ידי זה עבידי כני על ידי זה נעשה תפלה, כנ"ל בבחינת (דניאל ו) : "וכיון פתיחן לה בעליתה" ושקלית לסלתאי, ואנחתיה בכותא דרקיע זה פרנסה כמו מי שיש לו פת בסלו (יומא עד) : הינו שלא רצה לעסק בשום עסק מעסקי עולם הזה רק בשביל נשמתו גם כל תפלותיו לא היו אלא בשביל לקשר נשמתו אפלו אלו תפלות המפרשים בתפלה שהם לצרף הגוף כגון "רפאינו" ו"ברך עלינו" ושאר צרכי הגוף לא היה כונתו של רבה בר בר חנה בשביל גופו אלא בשביל נשמתו שהיה מכון לפרנסת נשמתו ולרפואתה ושקלית לסלתאי ואנחתיה בכותא דרקיע ששקל לתפלה שהוא לצרף הגוף ואנחה בתפלה הכל לצרף נשמתו כי ממילא כשנתקן שם ברוחניות נתקן גם בגשמיות ועד דמצלינא בעותי לא אשכחה הינו אחר כך לא מצא כדי פרנסתו אף על פי שתקן ברוחניות אף על פי כן לא נמשך לו שפע בגשמיות אמר : איכא גנבא הכא שגונבים השפע שלי השיב לו גלגלא דרקיעא דהדרא הינו גלגולין דנשמתין היא הגורמת שאין לצדיק כדי פרנסתו כמו שכתוב גבי רבי פדת (תענית כה) : אי בעית דאחרוב עלמא, ואפשר דאיברית בשעתא דמזונא (עיין תיקון ס"ט ד"ק ע"ב). וזה (בראשית ו) : "קנים תעשה לתבה" איתא במדרש (בראשית רבה לא) : מה קנים מטהרין את המצרע, אף תבתך מטהרתך המצרע זה נרנן מפריד אלוף (משלי טז) ומפריד בין איש ואשתו ועל ידי זה : בדרך ישוב (ערכין טז), וקנים מטהרים אותו אף תבתך, הינו תבת התפלה מתקנין את המחלקת ועושה שלום הכללי שלום כל העולמות י. וזה פרוש : תקעו לשון שלום כמו שכתוב (ישעיהו כב) : "ותקעתיו יתד במקום נאמן" בחדש שופר בהתפארות חדש הינו התעלות כבודו על ידי התקרבות הגרים או בעלי תשובה בכסא זה בחינת יראה שהוא שרש הכבוד ו כסא לשון התכסיה שזה בחינת : דבר המסור ללב נאמר בו ויראת מאלקיך שזה הדבר מכסה מעין כל ליום זה בחינת שלום בית כי יום הוא בחינת אור כמו שכתוב (בראשית א) : "ויקרא אלקים לאור יום" ו אור הוא שלום בית כמו שאמרו חכמינו ז"ל (שבת כג) : גר שבת קודם לקדוש היום כי שלום בית קודם חגנו זה בחינת תפלה, עבודה כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (פסחים קיח) : למה נסמכה פרשת עפוי"ם למועדים ? לומר, כל המבזה את המועדות כאלו עובד עבודת אלילים נמצא שמירת המועד זה בחינת עבודה תמה ואין עבודה אלא תפלה (ספרי פ קב) : ועל ידי תפלה יבוא לשלום הכללי כנ"ל נמצא מי שרוצה להמשיך שלום הכללי צריך להעלות הכבוד לשרשו הינו ליראה ועל ידי היראה הוא זוכה לשלום בית ועל ידי שלום בית הוא זוכה לתפלה ועל ידי תפלה הוא זוכה לשלום הכללי יא. זאת התורה שיש על פסוקים

אלו (תהלים קמ"ה) : "טוב ה לכל ורחמיו על כל מעשיו" וכו' "טוב ה לכל" זה בחינת תפלה שמאמין בה שהקדוש ברוך הוא טוב לכל הן לרפואה, הן לפרנסה, הן לכל הדברים כשמאמין בך בודאי יהיה עקר השתדלותו בטר קדשא בריך הוא ולא ירדף אחר תחבולות רבות כי מי שאין מאמין בהקדוש ברוך הוא צריך להשתדל אחר תחבולות רבות למשל, כשצריך לרפואה צריך להשתדל אחר עשבים רבים ולפעמים אלו עשבים הצריכים לו אינם בנמצא במדינתו והעשבים הנמצאים אינם טובים למכתו אבל הקדוש ברוך הוא טוב לכל המכות לרפאותם והוא בנמצא תמיד כמו שכתוב (דברים ד) : "מי כה אלקינו בכל קראנו אליו" ועל ידי התפלה זוכה לשלום הכללי וזה : "ורחמיו על כל מעשיו" הינו שרחמי השם יתברך יתמשך על כל הברואים וכל הברואים ירחמו אחד על חברו (עיון ב"ר פר לג) ויהיה שלום ביניהם כמו שכתוב (ישעיהו י"א) : "וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי וכו', לא ירעו ולא ישחיתו" כי יהיה שלום ביניהם וזה : "ורחמיו על כל מעשיו" כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (שבת קנא) : כל המרחם על הבריות, מרחמין עליו מן השמים כמו שכתוב : "ונתן לה רחמים ורחמך" ואחר כך מפרש הפסוק איך יזכה לתפלה על ידי שלום בית יהא שלום בעצמיו, בין גופו ונפשו כנ"ל וזה : "יודוך כל מעשיך" מעשיך זה בחינת עשיה בחינת גוף "וחסידיך יברוכה" חסידיך זה בחינת נפש כמו שכתוב (משלי י"א) : "גמל נפשו איש חסד" ואחר כך מפרש הפסוק איך יזכה לשלום בית על ידי שיעלה כבוד השם יתברך ל שרש היראה הנקראים גבורות וזהו : "כבוד מלכותך יאמרו" שיתגלה כבודו ויתעלה לשרשו וזהו : "וגבורתך ידברו" וגבורה זה בחינת יראה כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות נט) : "ואלקים עשה שייראו מלפניו" אלו רעמים וכתוב (איוב כ"ו) : "ורעם גבורותיו מי יתבונן" [מסימן יב עד כאן, לשונו, זכרוננו לברכה] יב. וזה בחינת מצות גר חנפה שמצותה להדליק סמוך לפתח הבית (שבת כ"א) ובש"ע סי תרע"ב) כי הדלקת הגר הוא בחינת הארת הכבוד בחינת "והארץ האירה מכבודו", כנ"ל ועל פן מצותה להדליק סמוך לפתח הבית דא פתחא עלאה בחינת יראה (עיון ז"ח פ תשא ובהקדמת הזוהר ז : יא) הינו להחזיר הכבוד לשרשו דהינו ליראה כנ"ל ואימתי עולה הכבוד כשמחזירין בני אדם בתשובה ועושין בעלי תשובה וגרים שזה עקר כבודו כנ"ל וזהו שזמן הדלקת גר חנפה שהוא הארת הכבוד הוא משעת יציאת הכוכבים, עד שתכלה רגל מן השוק (שבת כא : ובשלחן ערוך סימן תרע"ב) יציאת הכוכבים זה בחינת (דניאל יב) : "מצדיקי הרבים ככוכבים" דהינו שהם מצדיקי הרבים ועושין בעלי תשובה וגרים שעל ידי זה מאיר הכבוד וחוזר לשרשו שהוא היראה כנ"ל ועל ידי זה זוכין לשלום ונתבטל המחלקת כנ"ל וזהו : עד שתכלה רגל מן השוק [השוק הוא מקומות החיצונים] רגל זה בחינת "נגון מפריד אלוף" הנ"ל דהינו בעלי לשון הרע ומחלקת ההולכים ומרגלים ומדברים רכילות ולשון הרע ועושין מריבה ומחלקת בין אדם לחברו ובין איש לאשתו בחינת (תהלים ט"ו) : "לא רגל על לשונו" וזהו שצריכין להאיר ולהדליק גר חנפה סמוך לפתח דהינו להאיר הכבוד ולהחזירו לשרש היראה כנ"ל עד שיזכה לשלום ויבטל

ויכלה הנרגן מפריד אלוף וזהו: עד שתכלה רגל מן השוק שיתבטל בעלי לשון הרע ורכילות אשר רגל על לשונם ויתרבה השלום בעולם ועל ידי השלום זוכין לתפלה ועל ידי זה זוכין לשלום הכללי שלום בכל העולמות ואזי כשזוכין לשלום הכללי אזי יתבטל כל המשא ומתן מן העולם כי כל המשא ומתן שבעולם הוא מהעדר השלום כי אי אפשר שיהיה רצון המוכר והקונה שיהיה זה רוצה למכור וזה רוצה לקנות ואם היה רצונם שיהיה לא היה אפשר שיהיה נעשה שום משא ומתן נמצא, שכל המשא ומתן והסחורות הוא רק על ידי בחינת מחלקת שאין שלום בין הרצונות וזה בחינת (בראשית י"ג): "ויהי ריב בין רעי מקנה אברם ובין רעי מקנה לוט, והפנעני אז בארץ" פנעני בחינת סוחר כמו שפרש רש"י על פסוק (הושע י"ב): "פנען בידו" וכו' הינו על ידי בחינת ריב ומחלקת בחינת "ויהי ריב" וכו' על ידי זה: "והפנעני אז בארץ" על ידי זה יש סוחרים ומשא ומתן בעולם אבל, לעתיד לבוא שיהיה השלום המפלא בעולם כמו שכתוב: "וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי" אזי יתבטל המשא ומתן כמו שכתוב (זכריה י"ד): "ולא יהיה פנעני עוד" פנ"ל וזהו גם כן בחינת עד שתכלה רגל מן השוק הינו שמצוה להדליק נר חנכה עד שתכלה רגל מן השוק הינו בחינת שלום שנעשה על ידי החזרת הכבוד פנ"ל עד שיתבטל כל המשא ומתן פנ"ל וזהו: עד שתכלה רגל מן השוק שלא ישאר שום רגל בשוק כי יתבטל כל המשא ומתן על ידי השלום פנ"ל יג. [שניד לעיל] לפי הכבוד שמכבד יראי השם כן עלה הכבוד לשרשו כי כל זמן שהכבוד הוא בגלות כל אחד לפי בחינתו כן הוא מזלזל ביראי השם וכל אחד לפי תקונו את הכבוד כן הוא מכבד יראי השם וכו' ועל ידי זה הינו על ידי הכבוד שמכבד יראי השם שהוא בחינת החזרת הכבוד לשרשו דהינו ליראה על ידי זה זוכין לשלום כמבאר לעיל היטב וזהו (שבת קיט): המבזה תלמיד חכם, אין רפואה למפתו כי המבזה תלמיד חכם ומזלזל יראי השם נמצא שפוגם בכבוד ואינו מחזירו לשרש היראה ואזי אין זוכה לשלום ועל כן אין רפואה למפתו כי כל החולאת באין על ידי בחינת מחלקת כי כל החולאת הם בחינת מחלקת שאין שלום בעצמיו והיסודות מתגברין זה על זה ואין מתנהגים בשלום במזג השוה ועל ידי זה בא חולאת כידוע ועל כן כשמבזה תלמיד חכם ופוגם בשלום על כן אין רפואה למפתו פנ"ל כי עקר הרפואה על ידי השלום פנ"ל בבחינת: "שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו" (ישעיהו נ"ז) גם בעת אמירת התורה הנ"ל, הזכיר רבנו, זכרונו לברכה, מאמר רבותינו, זכרונו לברכה: אין מספידין בחנכה (שבת כא: ובשלחן ערוך סימן תר"ע) ואיני זוכר מה שפרש בו [והנראה לעניות דעתי כי ההספד הוא בשביל לתקן הסתלקות הכבוד שנפגם על ידי הסתלקות הצדיק הנה שהיה מצדיק את הרבים שעל ידי זה עקר הארת הכבוד פנ"ל וכמו שאמרו רבותינו, זכרונו לברכה. הספדא יקרא דחיי או יקרא דשכבי (סנהדרין מו:)] ועל כן בחנכה אין מספידין בו כי אז מאיר הכבוד על ידי נר חנכה פנ"ל לעיל וזהו: ולפני כבוד ענוה (משלי טו) כי על ידי ענוה זוכין לכבוד, כמבאר לעיל שעקר התעלות הכבוד הוא על ידי גרים ובעלי תשובה שעושין וזה זוכין על ידי תורת חסד וכו' ולתורה אי אפשר לזכות כי אם על ידי ענוה וכו', כמבאר לעיל נמצא שאי אפשר

לזכות לכבוד דקדושה כי אם על ידי ענוה וזהו: "ולפני כבוד ענוה", פנ"ל יסוד הענין חמשה דברים להחזיר כבוד ליראה ויראה אל הלב ושלום הכללי ושלום הפרטי להחזיר בני אדם בתשובה שזה בחינת אם תוציא יקר מזולל פנ"ל הוא תקון קרי אתון דדין פאתון דדין

טו - מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז

[לשון רבני, זכרוננו לברכה] ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וכו' (שמות יט) א. מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז הינו סודות התורה שיתגלה לעתיד צריך להעלות מדת היראה לשרשה ב. ו במה מעלין את היראה? בבחינת משפט כמו שכתוב (משלי כט): "מלך במשפט יעמיד ארץ" ו ארץ הוא בחינת יראה כמו שכתוב (תהלים ע"ו): "ארץ יראה" הינו שישפט את כל עסקיו כמו שכתוב (שם קי"ב): "יכלכל דבריו במשפט" הינו שישפט וידין בעצמו כל עסקיו ובה יסיר מעליו כל הפחדים ויעלה בחינת יראה ברה ונקיה ותשאר אך יראת השם ולא יראה אחרת כי כשאינן אדם דן ושופט את עצמו אזי דנין ושופטין אותו למעלה כי אם אין דין למטה יש דין למעלה (דברים רבה ה) וכששופטין את האדם במשפט דלעלא אזי הדין נתלבש בכל הדברים וכל הדברים נעשים שלוחים למקום לעשות בה האיש משפט כתוב כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (נדרים מא). "למשפטי עמדו", אזי "הכל עבדיך" לעשות דין בזה האדם אבל כששופט את עצמו וכשיש דין למטה אין דין למעלה ואין היראה מתלבש בשום דבר לעורר את האדם כי הוא בעצמו נתעורר וזהו (תהלים נ): "ושם דרך" מי ששם ארחותיו (כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה סוטה ה): הינו ששופט ארחותיו כמו שכתוב (שמות כ"א): "ואלה המשפטים אשר תשים" (עיינ ב"ר פ כ"ו משפטים פ ל) על ידי זה "אראנו בישע אלקים" זה בחינת יראה כמו שכתוב (קהלת י"ב): "את האלקים ירא" הינו בחינת יראה עולה מהקלפה ומהאמות על ידי משפט כי מתחלה היתה נתלבש בקלפה וזהו שהאדם מפחד את עצמו מאיזה דבר משר או מגנבים ושאר פחדים זה הוא שהיראה נתלבש בזה הדבר כי אם לא היה נתלבש היראה בזה הדבר לא היה כח בזה הדבר להפחיד את האדם ג. ו שרש היראה הוא דעת כמו שכתוב בעץ החיים שמנצפ"ך הוא בדעת דזעיר אנפין כמו שכתוב (משלי ב): "אז תבין יראת ה' ודעת אלקים תמצא" ו עקר הדעת הוא בלב כמו שכתוב (דברים כ"ט): "ולא נתן לכם לב לדעת" גם שם עקר היראה כמו שאמרו חכמינו ז"ל (קדושין לב): דבר המסור ללב, נאמר בו: "ויראת מאלקיך" הינו שידע ממי יתירא הינו ליראה את השם הנכבד יראת הרוממות (עי לקמן סימן קנד) ד. ו כשפגיע לבחינת דעת זוכה להשגת התורה כמו שכתוב (משלי ח): "אני חכמה

שְׁכַנְתִּי עִרְמָה" שְׁשִׁכוֹנַת הַתּוֹרָה אֶצֶל בַּר דַּעַת כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּנִיָּאל ב) :

קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִי חֲכָמָתָא לְחַפְיָמִין אֲבָל יֵשׁ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת תּוֹרָה. יֵשׁ בְּחִינַת נִגְלָה וּבְחִינַת נִסְתָּר אֲבָל לְבְּחִינַת נִסְתָּר אֵינוֹ זוֹכֶה אֶלָּא לְעֵתִיד לְבוֹא אֲבָל בְּזֶה הָעוֹלָם זוֹכֶה לְבְּחִינַת נִסְתָּר עַל יְדֵי תַּפְלָה בְּמַסִּירַת נַפְשׁ וְ לְתַפְלָה זוֹכֶה עַל יְדֵי תּוֹרָה שְׁבִנְגָלָה כִּי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא בְּנִגְלָה הִיא בְּחִינַת סִינִי כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת סד) : סִינִי וְעוֹקֵר הָרִים, הִי מְנִיְהוּ עֲדִיף ? וְהִשִּׁיבוּ : סִינִי עֲדִיף, כִּי הַכֹּל צָרִיכִין לְמָרִי חֲטִיָּא וְהַתּוֹרָה שְׁבִנְגָלָה הַכֹּל צָרִיכִין לָהּ אֲבָל הַתּוֹרָה שְׁבִנְסִתָּר זְעִירִין אֲנוּן דְּצָרִיכִין לָהּ וּ בְּחִינַת סִינִי הוּא בְּחִינַת שְׁפָלוּת כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (סוֹטָה ה) , שְׁהַנִּיחַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל הַהָרִים וְלֹא נָתַן הַתּוֹרָה אֶלָּא עַל הַר סִינִי וְחֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, אָמְרוּ (שָׁם ה) : שֶׁ תַּפְּלַת הַשֶּׁפֶל אֵין נִמְאָסַת כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים נ"א) : "לֵב נִשְׁבֵּר" וְכוּ וְ עַל יְדֵי תַּפְלָה שֶׁהִיא בְּמַסִּירַת נַפְשׁ שְׁמִבְטָל כָּל גְּשָׁמִיּוֹתוֹ וְאֵין גְּבוּל וְכִשְׂאִין גְּבוּל אֲזִי יְכוּל לְהַשִּׁיג הַתּוֹרָה שְׁלַעֲתִיד שֶׁהִיא אֵינָה גְבוּל וְאֵין נִתְפָּסַת בְּגְבוּל ה. וְזֶה שְׁאָמַר רַבָּה בַּר בַּר חֲנָה : לְדִידִי חֲזִי לִי הֵהִיא אֶקְרוּקְתָא, דְּהוּי כִּי אֶקְרָא דְּהַגְּרוּנִיָּא. וְאֶקְרָא דְּהַגְּרוּנִיָּא כִּמָּה הוּי ? שְׁתִּין בְּתִי. אֶתָּא תַנְיָנָא בְּלַעָה. אֶתָּא פּוֹשְׁקִנְצָא וּבְלַעָה לְתַנְיָנָא, וְיִסְלַק יָתֵב בְּאֵילָנָא. תָּא חֲזִי כִּמָּה נִפִּישׁ חִילָא דְּאֵילָנָא. אָמַר רַב פִּפְּא בַר שְׁמוּאֵל : אֵי לָאו דְּהוּי הֵתֵם לָא הִימְנָה. רַשְׁבַּי"ם : אֶקְרוּקְתָא צְפַרְדַּע כְּאֶקְרָא דְּהַגְּרוּנִיָּא גְדוֹל הִיָּה כְּאוֹתָהּ כְּרָךְ. וְאֶקְרָא דְּהַגְּרוּנִיָּא כִּמָּה הוּי, שְׁתִּין בְּתִי תַלְמוּדָא קְאָמַר לָהּ. אֶתָּא תַנְיָנָא רַבָּה קְאָמַר לָהּ. פּוֹשְׁקִנְצָא עוֹרֵב נִקְבָה. בְּאֵילָנָא עַל עֵנָף אֶחָד כְּדָרְךְ הַעוֹפּוֹת. לָא הִימְנִי לָא הֵאֱמַנְתִּי. אֶקְרוּקְתָא פִּרְשׁ רַבְּנּוּ שְׁמוּאֵל : צְפַרְדַּע וְזֶה בְּחִינַת עֲלִית הִירָאָה לְשִׁרְשָׁה הֵינּוּ דַּעַת כִּי צְפַרְדַּע הִיא מְלָה מְרַכֶּבֶת : צַפֵּר דַּעָה (תַּנָּא דְּבִי אֵלֶיהוּ ז וּבְכּוֹנּוֹת הַהַגְּדָה) וְצַפּוֹר הוּא בְּחִינַת יְרָאָה בְּחִינַת אֶרֶץ כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָּהוּ כ"ד) : "מִכְּנֹף הָאֶרֶץ זְמִירוֹת" וְכוּ וְכְמוֹ שְׁפָתוֹב (שָׁם ס) : "מִי אֵלֶה" אוֹתִיּוֹת אֶלְקִים כְּעַב תַּעוּפִינָה וְכוּ וְ דַּעָה הִיא שֶׁרֵשׁ הִירָאָה וְדַמְיָא לְ אֶקְרָא דְּהַגְּרוּנִיָּא לְשׁוֹן (שָׁם נ"ח) : "קְרָא בְּגְרוּן" שְׁזֶה בְּחִינַת תּוֹרָה שְׁבִנְגָלָה כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (עֵרוּבִין נד) : לְמוֹצִיאֵיהֶם בִּפְהָ כִּי עַל יְדֵי עֲלִית הִירָאָה לְבְּחִינַת דַּעַת זוֹכִין לְתּוֹרָה שְׁבִנְגָלָה וְאֶקְרָא דְּהַגְּרוּנִיָּא כִּמָּה הוּא ? שְׁתִּין בְּתִי זֶה בְּחִינַת תַּפְלָה כִּי כְּשִׂאֲנוּ קוֹרְאִין לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתַאֲרִים שֶׁל בֶּשֶׂר וְדָם וְהוּא נִמְצָא לָנוּ בְּכָל קְרָאָנוּ אֵלָיו זֶה חֲסֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי אִם לֹא הִיָּה בְּחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא הִיָּה כְּדָאִי לְקָרָא וּלְכַנּוֹת אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַאֲרִים וּשְׁבָחִים וְתַבּוֹת וְאוֹתִיּוֹת אֲבָל זֶה הַכֹּל חֲסֵד שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶה : שְׁתִּין בְּתִי זֶה בְּחִינַת חֲסֵד בְּחִינַת אֲבָרְהָם כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שִׁיר הַשִּׁירִים ו) : "שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת" פִּרְשׁ רַשְׁ"י : זֶה בְּחִינַת אֲבָרְהָם וּ בְּתִי לְשׁוֹן בְּתִי מְלָכוֹת (סוֹטָה י"א : וּמוֹבָא בְּרַשְׁ"י שְׁמוֹת א י"ט שָׁם ב) וְזֶה "סְמְכוּנֵי בְּאִשְׁשִׁוֹת" כְּמוֹ שְׁמִשְׁמִימִין אִשְׁשִׁוֹת כְּנֶגֶד אֹר גְּדוֹל כְּדִי לְהַסְתַּכֵּל בְּאֹר הַגְּדוֹל עַל יְדֵי אִשְׁשִׁוֹת כִּן גְּזַר חֲסֵדוֹ לְסַמֵּךְ אוֹתָנוּ בְּתַאֲרִים וּשְׁבָחִים הָאֵלוּ וְזֶה לְשׁוֹן : "סְמְכוּנֵי", שֶׁהוּא בְּחִינַת סְמ"ךְ וּבְחִינַת שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת בְּחִינַת אֲבָרְהָם שֶׁהוּא בְּחִינַת סְמ"ךְ בְּתִי וְאֶתָּא תַנְיָנָא וּבְלַעָה תַנְיָנָא זֶה בְּחִינַת נַחֵשׁ שְׁמִסִּית אֶת הָאָדָם שְׁיִתְפַּלֵּל לְתוֹעֵלַת עַצְמוֹ כְּמוֹ : הֵב לָנָא חֲיִי וּמְזוֹנָא, אוֹ שְׂאָר תוֹעֵלַת וְאֶתִי פּוֹשְׁקִנְצָא וּבְלַעָה פִּרְשׁ רַבְּנּוּ שְׁמוּאֵל,

עורב ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ערובין כב): מי שמשחיר פניו פעורב ומי שנעשה אכזרי על בניו פעורב הינו שמתפלל בלי שום פונת תועלת עצמו ואינו חושב לכלום את עצמו ונתבטל כל עצמותו וגשמיותו ונתבטל כאלו אינו בעולם כמו שכתוב (תהלים מ"ד): "כי עליך הרגנו כל היום" וזה בחינת (שיר השירים ה): "שחורות פעורב" ועל ידי זה: סלק ויתב באילנא שזוכה לבחינות תורה שבנסתר כמו שכתוב (תהלים י"ח): "ישת חשך סתרו" ש סתרי תורה אדם זוכה להם על ידי חשך הינו מסירת נפש שמשחיר פניו פעורב כי הם בחינת חשך על שם עמק המשג וזה בחינת: סלק ויתב באילנא ששם מדור הנשמות כמו שכתוב (זהר משפטים צט): כל נשמתין מאילנא רברבא נפקין והוא בחינת עולם הפא ששם אריכות ימים כמו שכתוב (ישעיהו ס"ה): "כימי עץ ימי עמי" וזה זוכה על ידי תפלה כי הקדוש ברוך הוא מתאנה לתפלתן של ישראל (עין חולין ד"ס): וכשישראל מתפללין לפניו וממלאין תאותו אזי נעשה בביכול בבחינת אשה שהוא מקבל תענוג מעמנו כמו שכתוב (במדבר כ"ח): "אשה ריח ניחח לה" על ידי הריח ניחוח שמקבל נעשה בבחינת אשה וינקבה תסובב גבר" (ירמיה ל"א) ש הקדוש ברוך הוא נעשה בבחינת מלבוש נגלה הינו מבחינת שהיה מתחלה בנסתר עכשו נתגלה על ידי התפלה וקדשא בריך הוא ואורייתא פלא חד ואז על ידי התפלה נתגלה אורייתא, הינו סתרי אורייתא תא חזי כמה נפיש חילא דאילנא הינו, כמה נפיש חילא דהאי סתרי תורה שאין יכולים להתלבש בשום דבר מגבל בשום גוף אלא במי שמשחיר פניו פעורב ונעשה פעורב על בניו ו זה בחינת (אבות ו): חמשה קנינים שקנה בעולמו תורה קנן אחד זה בחינת תורה שבנגלה שמים וארץ קנן אחד זה בחינת העלאת היראה לדעת ארץ זה בחינת יראה פני"ל ו שמים זה בחינת דעת כי דעת הוא חבור כמו שכתוב (בראשית ד) : "והאדם ידע" וזה בחינת שמים אש ומים מחברין יחד (חגיגה יב) אברהם קנן אחד זה בחינת תפלה בחינת שתין בתי ששים המה מלכות פני"ל ישראל קנן אחד זה בחינת משפט המעלה את היראה פני"ל כמו שכתוב (תהלים קמ"ז): "חקיו ומשפטיו לישראל" בית המקדש קנן אחד זה בחינת סתרי אורייתא שזוכין להם על ידי התפלה שהיא בחינת אברהם וזה (שם ע"ח): "הר זה קנתה ימינו" שזה ימין, בחינת תפלה, בחינת אברהם ונקרא הר על שם עמק המשג ונקרא בית המקדש בחינות קדש בחינות ראשית "וכל זר לא יאכל קדש" (ויקרא כ"ב) ולא יאכל בו אלא מקדשו ומקראיו ו בית המקדש הוא בחינת סתרי אורייתא ז. וזהו פרוש: ואתם תהיו לי ממלכת כהנים ממלכת זה בחינת תורה שבנגלה כי "בה מלכים ומלכו" (משלי ח) ומלכות הוא בחינת נגלה כי אין מלך בלא עם והכל צריכין למלך כי הכל צריכין למרי חטאי וכהנים זו בחינת תפלה בחינות אברהם פני"ל כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (נדרים לב): שאמר הקדוש ברוך הוא לאברהם: אתה כהן לעולם וכו' וגוי קדוש זה בחינת בית המקדש בחינות תורה שבנסתר, הנקרא קדש ועל ידי מה זוכה לאלו הבחינות? על ידי שיעלה ויקשר בחינת יראה לבחינת דעת על ידי בחינת משפט פני"ל וזהו: אלה הדברים אשר תדבר זה בחינת יראה, הנקרא דבר כי עקר הדבור שם הוא כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה

(בְּרָכוֹת ו:): מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יִרְאֵת שְׁמַיִם, דְּבָרָיו נִשְׁמָעִים מִשָּׁה הוּא בְּחִינַת דַּעַת וְזֶה: אֲשֶׁר תִּדְבֹּר דִּיקָא וְזֶה (שְׁמוֹת י"ח): "כִּי יִהְיֶה לָהֶם דְּבַר בָּא אֵלָי" שֶׁיִּשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת מִשְׁפֵּט כְּנִ"ל הֵם מַעְלִין וּמְקַשְּׂרִין [הִירָאָה] לְבְּחִינַת מִשָּׁה לְבְּחִינַת דַּעַת וְזֶה: אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּיקָא כִּי הֵם בְּחִינַת מִשְׁפֵּט כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב: "חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל" נִמְצָא, שְׁעַל יְדֵי שְׁמַקְשְׂרִין הִירָאָה עַל יְדֵי מִשְׁפֵּט לְבְּחִינַת דַּעַת זֹכִין לְתוֹרָה שֶׁל נִגְלָה וְעַל יְדֵי תוֹרָה שֶׁבְּנִגְלָה זֹכִין לְתַפְלָה וְעַל יְדֵי תַפְלָה זֹכִין לְסִתְרֵי אוֹרֵיתָא דְּבַר זֶה בְּחִינַת יִרְאָה כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (מְלָאכִי ג): "אִזְ נִדְבְּרוּ יִרְאֵי ה'" ח. זֵאת הַתוֹרָה שֶׁיֵּדָּע עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים ק"א): "עֵינַי בְּנֶאֱמָנִי אֶרְצָ" וְכוּ עֵינַי זֶה בְּחִינַת דַּעַת כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית ג): "וַתִּפְקַחְנָה עֵינַי שְׁנֵיהֶם" גַּם דַּעַת הֵם עֶשֶׂר שְׁמוֹת [הַוִּזְיָה] גִּימַטְרִיא שְׁנֵי פְעָמִים עֵין כִּידוּעַ בְּנֶאֱמָנִי זֶה בְּחִינַת אֲהָרֹן כְּמוֹבָא בְּמִדְרַשׁ שׁוֹחֵר טוֹב וְ אֲהָרֹן הוּא בְּחִינַת מִשְׁפֵּט כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (שְׁמוֹת כ"ח): "וַיִּנְשָׂא אֲהָרֹן אֶת מִשְׁפֵּט בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" אֶרְצָ זֶה בְּחִינַת יִרְאָה כְּנִ"ל לְשִׁבְת עִמָּדֵי זֶה בְּחִינַת סִינִי, שְׁפָלוֹת, "אֲשַׁכֵּן אֶת דַּכָּא" (יִשְׁעִיהוּ נ"ז) כְּנִ"ל הַלֵּךְ בְּדַרְדָּר תְּמִים זֶה בְּחִינַת תַּפְלָה, בְּחִינַת אֲבָרְהָם כְּנִ"ל כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית י"ז): "הִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי וְהָיָה תְּמִים" הוּא יִשְׁרֵתְנִי זֶה בְּחִינַת סִתְרֵי אוֹרֵיתָא זֶה בְּחִינַת הוּא, בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא (זֶהָר וַיֵּצֵא קַנֵּד: קַנַּח): בְּרוּךְ הַבּוֹחֵר בְּעֵדֶת מִי מְנָה, אֲשֶׁר עַד כַּה עֲזָרְנוּ לְשִׁמְעַ פְּלָאוֹת כְּאֵלָה עַל מֵאֲמָרֵי רַבָּה בַּר בַּר חֲנָה תָא חֲזִי כְּמָה נִפִּישׁ חִילָה דְּהָאֵי אֵילָנָא כְּעוֹן בְּרִשׁוּתָא דְּמַלְכָּא עֲלָאָה, קְדָמִיכוֹן יִסִּיק לְתַמִּידָא אֲמָרֵי יָאֵי, רַב טוֹב הַצָּפוֹן וְגוֹיז בְּמֵאֲמָרִין קְדִישִׁין דְּאֲרִיּוֹתָא דְּבִי עֲלָאָה, אֲנוּן מְחַצְדֵי חֻקְלָא דְּהוּוּ מִשְׁתַּעִי, דִּי בְּהוּן גְּנִיזִין עֲטִין קְדִישִׁין דְּנִפְקִין מֵאוֹרֵיתָא דַּעֲתִיקָא סְתִימָאָה לְכוּ חֲזוּ מִפְּעֻלוֹת הַ, דְּרַכּוּ נִפְלָאָה, רַבָּה אֵילָנָא וַתִּקַּף, וְרוּמָה מְטָא לְצִית שְׁמִיא, וַחֲזוּתָהּ לְסוּף כָּל אֲרַעָא, אֲנַבְּהָ סִגִּיא וַחֲזוּהָ יָאֵי שְׁמַעוּ וַתְּחִי נִפְשָׁכֶם, וַשְּׂאֲבַתְּם מִים בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעֲיָנִי

טז - האי כורא דאפיק רישה ממיא

[לְשׁוֹן רַבְּנֵי, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה] רַבִּי יוֹחָנָן מִשְׁתַּעִי: זְמַנָּא חֲדָא הָוָה קְאָזְלִינוּ בְּסַפִּינְתָא, וַחֲזִינָא הָאֵי כּוּרָא דְּאֶפִיק רִישָׁה מִמִּיא, וְדַמִּיא עֵינָה כְּתָרֵי סְהָרִי, וְנִפְיָ מִיא מִתְרַתִּי אוּסְיָא כְּתָרֵי מְבָרִי דְּסוּרָא (בְּבָא בְּתָרָא עַד) רְשָׁבִים: וְנִפְיָ וְשָׁפַד. אוּסְיָא נְחִירָיו. מְבָרִי דְּסוּרָא נְהָרוֹת שֶׁבְּסוּרָא וַחֲזִינָא הָאֵי כּוּרָא שֶׁהוּא הַצְּדִיק, הַמְּכַנֶּה בְּשֵׁם דָּג, כִּידוּעַ (עֵיין מֵאוּרִי אוּר עַרְךָ דָּג) דְּאֶפִיק רִישָׁה מִמִּיא, וְדַמִּיא עֵינָה כְּתָרֵי סְהָרִי, וְנִפְיָ מִיא מִתְרֵי אוּסְיָא כְּתָרֵי מְבָרִי דְּסוּרָא כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְצְדִיק לְהִיּוֹת מְחַשְׁבָתוֹ מְשׁוּטֵט תְּמִיד בְּחֻכְמוֹת עֲלִיוֹנוֹת כִּי לְפַעְמִים צָרִיד לְצֵאת לְחוּץ לְעַסֵּק בְּדַבְרֵי הָעוֹלָם כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה (מְנַחוֹת צֵט): פְּעָמִים בְּטוֹלָה שֶׁל תוֹרָה זֹ

היא קיומה וכד אפיק רישא מפמיא הינו פד מפיק את עצמו מחכמות עליונות אזי: ודמאי עינה פתרי סהרי כי פקיחת עינים מכנים על שם החכמה כמו שפתוב (בראשית ג) : "ותפקחנה עיני שניהם" ו כשעוסק בחכמתו אזי עיניו בבחינת שמש וכשמשלק את עצמו מחכמה עליונה הנה זה כמו ביאת שמש וכשבא השמש אזי נשתארים עיניו בבחינת סהרי כי סהרא אין מאירה אלא פד נסתלק השמש וזה בחינת: ועינינו מאירות כשמש וכירח לפעמים מאירות כשמש פד אנחנו דבקים בחכמה ולפעמים מאירות פירח פד מסלקין את עצמנו מלשוטט בחכמה ונפיץ מיא מתרי אוסיא הם בחינת תרין משיחין (עיין זוהר פנחס רמ"ו: רנ"ב:) שאליהם העכו"ם ידרשו וימשכו את עצמם אליהם כמו שפתוב (ישעיהו ב) : "ונהרו אליו כל הגוים" וזה: תרי נהרות דסורא סורא זה בחינות עכו"ם על שם עבודה זרה כמו שפתוב (שמות ל"ב) : "סרו מהר מן הדרך" והם נכללים בשתי אמות: עשו וישמעאל ועל ידי אלו תרין משיחין שהם תרי אוסיא בחינת (איכה ד) "רוח אפינו משיח ה" על ידם יגאלו וימשכו פנהרות אצלם ללמד דבר ה ו תרין אמין עשו וישמעאל אנון תרין עננין דמכסין על העינין שאין יכולין להאיר תמיד בבחינת שמש ו בשביל זה צריך הצדיק לבטל את דבקותו כדי שלא יתגברו האמין עשו וישמעאל על עיניו ויתבטל, חס ושלום, חכמתו לגמרי אבל על ידי תרין משיחין שיפוצו מעינותיהם חוצה ויהפך לכלם שפה ברורה אז יתקיים (ישעיהו ל) : "והיה אור הלבנה כאור החמה" ואז לא יצטרך לבטל מדבקותו [מסימן טו עד כאן לשון רבנו, זכרונם לברכה]

יז - ויהי הם מריקים שקיהם

ויהי הם מריקים שקיהם והנה איש צרור כספו בשקו, ויראו את צררות כספיהם המה ואביהם ויראו. ויאמר להם יעקב אביהם אתי שכלתם, יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנימן תקחו עלי היו כלנה (בראשית מ"ב) א. כי יראה ואהבה אי אפשר לקבל כי אם על ידי צדיקי הדור כי הצדיק הדור הוא המגלה היראה והאהבה כי הצדיק מבקש ומחפש תמיד לגלות הרצונות של השם יתברך כי יש בכל דבר רצון השם יתברך הן בכלל הבריאה דהינו מה שהשם יתברך רצה לברא את העולם בכלל וכן בפרטי הבריאה בכל דבר ודבר בפרט, יש רצון השם יתברך דהינו שהשם יתברך רצה שזה הדבר יהיה כך בתמונה הזאת ובכח הזה ובטבע הזאת ודבר אחר יש לו תמונה אחרת וכח אחר וטבע והנהגה אחרת והצדיק מחפש ומבקש תמיד אחר אלו הרצונות להשיג ולידע רצון השם יתברך בכל דבר כגון: מפני מה היה רצון השם יתברך שהארי יהיה לו כח וגבורה כזו ובזו התמונה ובזאת הטבע והנהגה שיש לארי ולהפך, יתוש קטן הוא חלש

כח מאד ויש לו טבע ויתמונה והנהגה אחרת וכן בפרטי פרטיות כגון בהאריה בעצמו מפני מה זה האיבר של האריה צורתו כך ויש לו כח וטבע כזאת ואיבר אחר יש לו צורה אחרת וכח וטבע והנהגה אחרת וכן בשאר כל הברואים שבעולם דומם, צומח, חי, מדבר שבכלם יש שנויים רבים לאין מספר בין כל אחד לחברו וכן בכל אחד ואחד בעצמו יש בו שנויים רבים בפרטי פרטיות בין כל איבר ואיבר וכיוצא בזה בעשבים ואילנות ושאר פרטי הבריאה שבכלם יש שנויים רבים מאד בתמונותיהם ובכחותיהם והנהגותיהם והכל היה מחמת רצון הבורא יתברך שמו שרצה שזה יהיה כך וזה כך והצדיק מחפש תמיד אחר אלו הרצונות ומשיג ומוצא אותם על ידי ההתפארות שמוצא בישראל בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות כי כל העולם כלו לא נברא אלא בשביל ישראל כמו שאמרו: בראשית בשביל ישראל, שנקרא ראשית (ויק"ר פל"ו) כי ישראל עלה במחשבה תחלה (ב"ר פ"א) דהינו ש השם יתברך צפה ההתפארות והשעשועים שיקבל מישראל כמו שכתוב (ישעיהו מ"ט): "ישראל אשר בך אתפאר" ובשביל זה ברא את כל העולם נמצא שכל העולם כלו נברא רק בשביל ההתפארות שיתפאר בישראל וזה היה כלל הבריאה דהינו שכלל הבריאה היה בשביל כלל ההתפארות שיקבל מישראל וכן פרטי הבריאה הוא בשביל פרטי ההתפארות של ישראל כי יש בכל אחד ואחד מישראל התפארות בפרטיות, שהשם יתברך מתפאר עמו בפרטיות ואפלו בפחות שבאשר אפלו פושעי ישראל כל זמן שיש ישראל נקרא עליו כי נקרא פושעי ישראל יש בו התפארות פרטי שהשם יתברך מתפאר עמו בפרטיות וכן בפרטי פרטיות כי יש בכל איבר ואיבר ובכל תנועה ותנועה של ישראל התפארות אחר ויש לפעמים שאיזה פחות שבאשר עושה נענוע עם הפאה שלו והשם יתברך יש לו התפארות גדול גם מזה והצדיק, על ידי שמבקש ומחפש תמיד ומוצא ההתפארות שיש בישראל בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות בכל איבר ותנועה של כל אחד ואחד מישראל כנ"ל על ידי זה יודע ומשיג כל הרצונות של השם יתברך שהיה לו בכל הבריאה בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות כי כל הרצונות של כל הבריאה הכל היה בשביל ההתפארות של ישראל כנ"ל וכל דבר ודבר נברא ברצונו בזה הכח ובזה הטבע והנהגה כפי ההתפארות שיש בכל אחד מישראל נמצא, כשיודע ומוצא ההתפארות שיש בישראל בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות יודע כל הרצונות שיש בכלל הבריאה ובפרטי הבריאה ובפרטי פרטיות [כי ההתפארות שהשם יתברך מתפאר בישראל הוא שרש הבריאה הינו: כלליות ההתפארות של כלליות ישראל מה שהשם יתברך מתפאר עם כלל ישראל זהו שרש כלליות כל הבריאה בכלל וכן פרטיות ההתפארות מה שהשם יתברך מתפאר עם כל אחד מישראל בפרטיות זהו שרש של אותו דבר הפרטי של הבריאה שנברא בשביל זה ההתפארות וכן בפרטי פרטיות שההתפארות שהשם יתברך מקבל בפרטי פרטיות מכל איבר ותנועה של כל אחד מישראל זהו שרש של פרטי פרטיות של הבריאה דהינו של כל איבר ואיבר בפרטי פרטיות של כל נברא ונברא והכלל, כי עקר הבריאה היה בשביל ההתפארות שיתפאר עם ישראל וזה ההתפארות הוא השרש והחיות של כל הבריאה בכלליות ובפרטיות

ובפּרְטִי פּרְטִיּוֹת כִּי כָּל הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרַּךְ בְּבְרִיאת עוֹלָמוֹ בְּכָל־
ובפּרְטִיּוֹת פּרְטִיּוֹת הִזָּה כְּפִי הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁמִּקְבֵּל מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל־
ובפּרְטִיּוֹת פּרְטִיּוֹת כִּי כָּל־לִיּוֹת הַבְּרִיאָה נִבְרָאת בְּזֹאת הַתְּמוּנָה וּבְזֶה
הַסֵּדֵר וְהַנְּהִיגָה שֵׁישׁ לְכָל־לִיּוֹת הַבְּרִיאָה כְּפִי כָּל־לִיּוֹת הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁמִּקְבֵּל
מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וְכֵן כָּל דָּבָר בְּפֶרֶט נִבְרָא בְּזֶה הַתְּמוּנָה וּבְזֶה הַטֵּבַע כְּפִי
פּרְטִיּוֹת הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁמִּקְבֵּל מִכָּל־אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפֶרֶט וְכֵן בְּפֶרֶט־פּרְטִיּוֹת
כְּנִי"ל וְעַל כֵּן הַצְּדִיק עַל יְדֵי שְׂמוּצָא הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרַּךְ מִקְבֵּל
מִיִּשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל־ובפּרְטִיּוֹת פּרְטִיּוֹת עַל יְדֵי זֶה הוּא יוֹדֵעַ טַעַם כָּל
הַרְצוֹנוֹת שֶׁהִזָּה לַהֵשֵׁם יִתְבַּרַּךְ בְּכָל־הַבְּרִיאָה, בְּכָל־ובפּרְטִיּוֹת וְכֵן כִּי כָּל
הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה בְּכָל־וְכֵן הִזָּה כְּפִי הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁמִּקְבֵּל מִיִּשְׂרָאֵל
בְּכָל־וְכֵן כְּנִי"ל וְהִבֵּן הַדְּבָרִים הַיָּטִב, כִּי הֵם דְּבָרִים עֲמֻקִּים מְאֹד וּמֵהֶם
תּוֹכֵל לְהִבִּין גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבַּרַּךְ וּגְדֻלַּת יִשְׂרָאֵל וּגְדֻלַּת הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּים
אִיךָ הֵם מְסֻתְּפָלִים בְּעוֹלָם שְׂיֻדְעִים בְּכָל־עֵשֶׁב וְעֵשֶׁב וְכֵן בְּכָל־נִבְרָא שְׂבֻעוֹלָם
טַעַם תְּמוּנָתוֹ וְכֵחֹ וְהַנְּהִיגָתוֹ בְּפֶרֶט־פּרְטִיּוֹת וְכֵן־כֵּן לְעִיל עַל כֵּן הָאֲרֻכָּתִי
לְחֹזֵר הַדְּבָרִים, מְגִדֵּל דְּקוּיָתָם וְעֲמֻקוּתָם] וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁהַצְּדִיק מְגַלֶּה
הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרַּךְ שְׂמִתְפָּאָר עִם עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל שְׂעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלֵּן
כָּל הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלֶּה הַיְרָאָה וְהָאֱהָבָה כִּי עַל
יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַהִתְפָּאָרוֹת נִתְגַּלֶּה הַיְרָאָה וְכֵמוֹ שְׂעַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת
הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם מִתְפָּאָרִים עַמּוֹ יִתְבַּרַּךְ עַל יְדֵי זֶה נוֹפֵל יְרָאָה
כִּי הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁנִּקְרָאִים פָּאָר (בְּרֻכּוֹת י"א)
וְעַל יְדָם נִתְגַּלֶּה יְרָאָה כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּרֻכּוֹת ו) :
מִנִּין שֶׁהַתְּפִלִּין הֵם עֵז לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיִּרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם הִ
נִקְרָא עֲלֵיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ" נִמְצָא, שְׂעַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁמִּתְפָּאָרִין
יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ יִתְבַּרַּךְ עַל יְדֵי זֶה נוֹפֵל יְרָאָה כְּמוֹ כֵּן עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת
הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרַּךְ שְׂמִתְפָּאָר בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל
הַשֵּׁם יִתְבַּרַּךְ כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (שָׁם) [מִנִּין שֶׁהַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא מְנִיחַ תְּפִלִּין וְכֵן וְאִתָּא שָׁם שֶׁהַתְּפִלִּין שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרַּךְ כְּתוּב
בָּהֶם הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁהוּא יִתְבַּרַּךְ מִתְפָּאָר עִם עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, כְּדָאִיתָא שָׁם
שֶׁתְּפִלִּין דְּמֵאֲרִי עֲלֵמָא כְּתִיב בְּהוּ: וּמִי כְּעֵמֶךָ יִשְׂרָאֵל וְכֵן, כִּי מִי גוֹי גְּדוֹל
וְכֵן] עַל יְדֵי הַהִתְפָּאָרוֹת הַזֹּאת מִתְגַּלֶּה הַיְרָאָה שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרַּךְ דְּהֵינּוּ
לְיְרָאָה מִלְּפָנָיו יִתְבַּרַּךְ וְעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלֶּה הַיְרָאָה אֲפִלּוּ עַל שְׂנֵאֲנֵי שַׁחַק כִּי
בְּאֵמַת מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ בּוֹדֵאֵי הַכֹּל יְרָאִים וְחֲרָדִים אֵךְ אֵף עַל כֵּן בְּיוֹם
הַלְּדָת הַמֶּלֶךְ בְּיוֹם גְּנוּסִיָּא דְּמִלְּכָא שְׁלוּבֵשׁ הַמֶּלֶךְ בְּגִדֵי הַתְּפָאָרוֹת אֵז נִתְגַּלֶּה
הַיְרָאָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר כִּי אֵף עַל כֵּן שְׂגָם קִדְּם הַכֹּל הֵיוּ יוֹדְעִים מִהַמֶּלֶךְ עִם כָּל
זֶה מִתְפַּעֵל נֶפֶשׁ הַרוּאָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כְּפִדּוּעַ [פְּרוּשׁ, כִּי כָּל דָּבָר שְׂרוּאִים
בְּעֵינַיִם מִתְפַּעֵל נֶפֶשׁוֹ מִזֶּה יוֹתֵר מֵאֵם הִזָּה יוֹדֵעַ אוֹתוֹ בִּידְעָה לְבַד בְּלִי
רְאִיָּה גְמוּרָה בְּעֵינַיִם, כְּמוֹבָא בְּסִפְרִים כְּגוֹן: כְּשֶׁמִּסְפָּרִים לְאֲדָם גְּדֻלַּת
הַמֶּלֶךְ אֵף עַל כֵּן שְׂיֻדְעַת הַדְּבָרִים בְּבִרְוֹר אֵף עַל כֵּן אֵין מִתְפַּעֵל נֶפֶשׁוֹ כָּל
כֵּן לְהַתִּירָא כָּל כֵּן מִהַמֶּלֶךְ כְּמוֹ בְּעַת שְׂרוּאָה בְּעֵינָיו מִמֶּשׁ אֵת גְּדֻלַּת הַמֶּלֶךְ
כְּשֶׁהוּא לְבוּשׁ בְּבִגְדֵי הַתְּפָאָרוֹת וּמִנְהִיג חִילוּתוֹ וְכֵן שְׂאֵז נוֹפֵל עֲלָיו יְרָאָה
יוֹתֵר כִּי הַנֶּפֶשׁ מִתְפַּעֵל יוֹתֵר עַל יְדֵי הַרְאִיָּה] וְעַל כֵּן, עַל יְדֵי שֶׁהַצְּדִיק מְגַלֶּה
הַהִתְפָּאָרוֹת שְׂמִתְפָּאָר בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁזֶה בְּחִינַת יוֹם הַלְּדָת הַמֶּלֶךְ יוֹם גְּנוּסִיָּא

דְּמִלְכָּא דְהִינוּ שְׁנוּלַד בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת כִּי עֵקֶר בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת הוּא רַק עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁמִקְבְּלִין מְלָכוּתוֹ כִּי אֵין מֶלֶךְ בְּלֹא עִם וְאִז, בְּיוֹם הַלְדֻת הַמְּלָכוֹת יוֹם גְּנוּסִיא דְמִלְכָּא דְהִינוּ שְׁנִתְגַּלְהַה הַהֲתַפְּאָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל אִז מִתְפַּעַל נֶפֶשׁ הַרְוָאָה וְנִתְגַּלְהַה וְנוֹפֵל יִרְאָתוֹ עַל כָּלָם וְאֶפְלוּ עַל שְׁנֵאֲנֵי שְׁחַק וְזֵהוּ (תְּהֵלִים ס"ח) : "עַל יִשְׂרָאֵל גְּאֻתוֹ" כְּשֶׁנִּגְלַה גְּאֻתוֹ וְתַפְּאָרְתוֹ עַל יִשְׂרָאֵל אִזִּי : "וְעִזּוֹ בְּשִׁחְקִים" עַז זֶה בְּחִינַת יִרְאָה כְּנֹזֵךְ לְעֵיל מִנִּין שְׁהֲתַפְּלִין הֵם עַז וְכוּ דְהִינוּ שְׁנִתְגַּלְהַה יִרְאָתוֹ אֶפְלוּ עַל שְׁנֵאֲנֵי שְׁחַק כִּי מִתְפַּעַל נֶפֶשׁ הַרְוָאָה כְּנִ"ל וְעַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַהֲתַפְּאָרוֹת שְׁזֵה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַיִּרְאָה עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלְהַה הַרְצוֹן שְׁזֵה בְּחִינַת אֲהָבָה כִּי כֹן דְרָךְ הַמֶּלֶךְ בְּיוֹם גְּנוּסִיא דְמִלְכָּא שְׁלֹבֵשׁ בְּגַדֵי הַתְּפָאָרוֹת שְׁאִז נֹפֵל יִרְאָה גְּדוּלָה עַל כָּלָם וְהַכֵּל חֲרָדִים וְזוּחְלִים מִפְּנֵיו שְׁאַחַר כֶּךָ מְגַלְהַה הַמֶּלֶךְ רְצוֹנוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד וּמְחַלֵּק וְנוֹתֵן מִתְּנֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי כְבוֹדוֹ כְּפִי רְצוֹן הַמֶּלֶךְ וְאֲהָבָתוֹ שֵׁישׁ לוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד שְׁזֵהוּ בְּחִינַת אֲהָבָה וְכִמוֹ שְׁעַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַהֲתַפְּאָרוֹת שְׁמַגְלִין הַצְּדִיקִים שְׁמִתְפָּאָר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי זֶה הֵם מְגַלִּין הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֵׁישׁ בְּכָל דְבָר וְדָבָר כְּנִ"ל כֹּן בְּיוֹם גְּנוּסִיא דְמִלְכָּא שְׁאִז הוּא הַתְּגַלּוֹת הַהֲתַפְּאָרוֹת אִזִּי הוּא הַתְּגַלּוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי אַחַר כֶּךָ הוּא מְגַלְהַה רְצוֹנוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד וְנוֹתֵן לָהֶם מִתְּנֹת וּמְרוּמִם קָרְנִם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ כְּנִ"ל וְזֵה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַאֲהָבָה כִּי מִתְחַלְהַה, בְּעַת הַתְּגַלּוֹת הַהֲתַפְּאָרוֹת נֶפֶל פְּחָדוֹ וְיִרְאָתוֹ עַל כָּלָם וְאַחַר כֶּךָ, כְּשֶׁרוֹאִים רְצוֹן הַמֶּלֶךְ וְקִרְבָּתוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד עַל יְדֵי זֶה מִתְקַרְבִּים אֵלָיו וְאֲהָבִים אוֹתוֹ [פְּרוּשׁ : כְּמוֹ שְׁעַל יְדֵי הַהֲתַפְּאָרוֹת שְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאָר עִם יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי זֶה הָיוּ כָּל הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה כְּנִ"ל כְּמוֹ כֹן עַל יְדֵי הַיִּרְאָה שְׁנַעֲשֶׂה מִהַתְּגַלּוֹת הַהֲתַפְּאָרוֹת הַזֹּאת כְּנִ"ל עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלְהַה אַחַר כֶּךָ הַרְצוֹן שְׁמִתְרַצֶּה הַמֶּלֶךְ אַחַר כֶּךָ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד וּמְקַרְבֵם בְּרְצוֹנוֹ וְכוּ כְּנִ"ל שְׁזֵהוּ בְּחִינַת אֲהָבָה כְּנִ"ל נִמְצָא שְׁיִרְאָה וְאֲהָבָה נִמְשָׁכִין עַל יְדֵי הַצְּדִיק שְׁמַגְלְהַה הַהֲתַפְּאָרוֹת שְׁעַל יְדֵי זֶה מוּצָא כָּל הַרְצוֹנוֹת שְׁהִיָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל הַבְּרִיאָה וְכוּ כְּנִ"ל שְׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה יִרְאָה וְאֲהָבָה כְּנִ"ל] וְזֵה בְּחִינַת (תְּהֵלִים פ"ט) : "כִּי תַפְּאָרְת עֲזָמוֹ אֶתָּה, וּבְרְצוֹנְךָ תֵּרוּם קָרְנֵינוּ" "תַּפְּאָרְת עֲזָמוֹ" זֶה בְּחִינַת הַיִּרְאָה שְׁנִתְגַּלְהַה עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַהֲתַפְּאָרוֹת כְּנִ"ל כִּי עַז הוּא בְּחִינַת יִרְאָה כְּנִ"ל וְאִזִּי "בְּרְצוֹנְךָ תֵּרוּם קָרְנֵנוּ" כִּי מְגַלְהַה רְצוֹנוֹ וּמְרוּמִם קָרְנִם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּנִ"ל שְׁעַל יְדֵי זֶה הַתְּגַלּוֹת הַאֲהָבָה כְּנִ"ל נִמְצָא שְׁ הַצְּדִיק מְגַלְהַה הַיִּרְאָה וְהַאֲהָבָה ב. ו כְּשֶׁנַּחֲשָׁד אֶצֶל אֶחָד הַיִּרְאָה וְהַאֲהָבָה בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּהוּ נ) : "אֲלֵבִישׁ שְׁמִים קְדָרוֹת וְשַׁק אֲשִׁים כְּסוּתִים" "שְׁמִים" זֶה בְּחִינַת אֵשׁ וַיְמִים הִינוּ יִרְאָה וְאֲהָבָה נִתְלַבְּשִׁים בְּקְדָרוֹת וְנַחֲשָׁכִים וְנִתְכַּסִּים בְּשַׁק דְּהִינוּ שְׁנַחֲשָׁד אֶצֶל הַיִּרְאָה וְהַאֲהָבָה זֶה מַחֲמַת שְׁנַחֲשָׁד אֶצֶל אֹר הַצְּדִיק שְׁמִמְנוּ מְקַבְּלִין יִרְאָה וְאֲהָבָה כְּנִ"ל כִּי לְפַעְמִים יֵשׁ שְׁנַחֲשָׁד אֶצֶל אֶחָד אֹר הַצְּדִיק וְאִינוּ זוֹכֵה לְהַבִּין וְלִרְאוֹת אֹרוֹ הַגְּדוֹל וְאִף שֶׁהוּא אֶצֶל הַצְּדִיק אִינוּ יְכוֹל לְטַעַם וְלַהֲבִין וְלִרְאוֹת אֹרוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל הַצְּדִיק שְׁעַל יְדוּ יוֹכֵל לְבוֹא לְתַכְלִית הַטּוֹב וְכִמוֹ שְׁמַצִּינוּ גְּבִי עֶפְרוֹן שְׁמִקּוֹם מְעַרְת הַמְּכַפְּלָה שֶׁהוּא שְׁעַר גֹּן עֵדוֹן שְׁדָרְךָ שֵׁם עוֹלָיִן כָּל הַנְּשָׁמוֹת וְאֹרוֹ גְּדוֹל מְאֹד אִף עַל פִּי כֹן אֶצֶל הִיָּה מְקוֹם חֲשָׁד וְאֶפְלָה וְעַל כֹּן מְכָרוּ בְּשִׁמְחָה רַבָּה לְאַבְרָהָם, כְּמוֹבֵא (זֶהַר חִי שָׁרָה קכ"ח)

וּכְמוֹ כֵן כְּשֶׁנֶחֱשֵׁד אֹרֶז הַצְּדִיק שֶׁהוּא מְאִיר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, מִכָּל שֶׁכֵּן בְּעוֹלָם
הַזֶּה וְאֵף עַל פִּי כֵן אֶצְלוֹ אֵינוֹ מְאִיר כְּלָל אֲדַרְבָּא הוּא חֲשֵׁד אֶצְלוֹ וְזֶה מִחֲמַת
עֲכִירַת הַמַּעֲשִׂים וּכְסִילוֹת הַשֶּׁכֶל שֶׁעַל יְדֵי מַעֲשִׂים רָעִים נִתְחַשֵּׁד שְׂכּוֹלוֹ
בְּכִסְיִלוֹת דְּהֵינּוּ דְּעוֹת נִפְסְדוֹת וְחֻכְמוֹת נְכָרִיוֹת כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יִרְמְיָה ד') :
"חֻכְמִים הֵמָּה לְהִרְעֵ, וְלִהְיִטִּיב לֹא יִדְעוּ" כִּי עַל יְדֵי מַעֲשִׂיהֶם הִרְעִים אֵינָם
יְכוּלִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ כְּלָל בְּשֶׁכֶל לְהִיטִיב כִּי אִם לְהִרְעֵ וְעַל יְדֵי כְּסִילוֹת הַשֶּׁכֶל
עַל יְדֵי זֶה אֵינוֹ יְכוּל לְרַאוֹת וּלְהִבִּין אֹרֶז הַצְּדִיק ג. וְהַתְּקוּן לְזֶה לְהַכְנִיעַ
וּלְבַטֵּל כְּסִילוֹת הַשֶּׁכֶל הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת מְזִבַּח כִּי עֵקֶר יְנִיקַת הַכְּסִילוֹת
דְּהֵינּוּ הַקְּלָפוֹת הוּא רַק מִבְּחִינַת מְזִבַּח (עַיֵן זֶהר תְּרוּמָה קל"ט) הֵינּוּ בְּחִינַת
אֲכִילָה כִּי שֶׁלְּחֵנוֹ שֶׁל אָדָם מְכַפֵּר כְּמִזְבֵּחַ (בְּרַכּוֹת נ"ה) וּמִשָּׁם עֵקֶר יְנִיקַתָּם
וְעַל כֵּן אֶפְלוֹ אַחַר אֲכִילַת אִישׁ הַכֶּשֶׁר בְּהִכָּרַח שִׁיְהִיָּה לוֹ בְּלִבּוֹל הַדְּעַת קִצַּת
אַחַר הָאֲכִילָה וְזֶה מִחֲמַת שִׁיְנִיקַת הַכְּסִילוֹת הוּא מִשָּׁם. אֲדָּ צָרִיד שֶׁלֹּא לִתֵּן
חַיּוֹת לְהַקְּלָפוֹת כִּי אִם כְּדֵי חַיּוֹנוֹ בְּצִמְצוּם וְלֹא יוֹתֵר וְאִז כְּשֶׁהַמְּזִבַּח
כְּתֻקְנוֹ הֵינּוּ שֶׁהָאֲכִילָה בְּכֶשֶׁרוֹת כְּרֵאוֹי אֲזִי נִכְנָעִים הַקְּלָפוֹת הֵינּוּ
הַכְּסִילוֹת כִּי אֵינוֹ נוֹתֵן לָהֶם כַּח וְחַיּוֹת כִּי אִם כְּדֵי חַיּוֹנוֹ בְּצִמְצוּם שֶׁזֶה
מְכַרְח לִתֵּן לָהֶם, כִּיִּדּוּעַ אֲבָל אֵינוֹ נוֹתֵן לָהֶם שׁוּם כַּח וְחַיּוֹת יוֹתֵר מִכְּדֵי
חַיּוֹתָם וְעַל כֵּן עַל יְדֵי אֲכִילָה בְּכֶשֶׁרוֹת נִכְנָע הַכְּסִילוֹת וְנִתְרוּמָם הַשֶּׁכֶל כְּמוֹ
שֶׁמִּצִּינוּ בְּגִמְרָא (בְּבֵא קָמָא עב), (בְּבֵעִיא דְּבִעָא רַבָּא מֵרַב נַחְמוֹן וְכוּ, לְצַפְרָא
אָמַר לֵה וְכוּ, וְהֵאִי דְּלֹא אָמַרִי לָךְ בְּאוֹרְתָא דְּלֹא אֲכָלִי בְּשָׂרָא דְּתוֹרָא וְכוּ
נִמְצָא שֶׁעַל יְדֵי שֶׁלֹּא אֲכָל לֹא הִיָּתֵה דְּעִתּוֹ צְלוּלָה כִּי עַל יְדֵי הָאֲכִילָה נִכְנָע
הַכְּסִילוֹת וְנִתְגַּדֵּל הַשֶּׁכֶל אֲבָל כְּשֶׁאוֹכֵל כְּזוֹלֵל וְסוֹבָא שֶׁזֶה בְּחִינַת פְּגָם
הַמְּזִבַּח אֲזִי יוֹנְקִים הַקְּלָפוֹת דְּהֵינּוּ הַכְּסִילוֹת יוֹתֵר מִהֲרֵאוֹי וְאֲזִי מִתְגַּבֵּר
הַכְּסִילוֹת עַל הַשֶּׁכֶל אֲבָל עַל יְדֵי אֲכִילָה כְּרֵאוֹי נִכְנָעִין כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת
(זְבַחִים נ"ג): : מְזִבַּח בְּחֻלְקוֹ שֶׁל טוֹרֵף זֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קי"א) : "טָרֵף
נָתַן לִירְאוֹי" בְּחִינַת אֲכִילָה בְּכֶשֶׁרוֹת שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְכַנְיְעִין וְטוֹרְפִין אוֹתָן
הֵינּוּ אֵת הַקְּלָפוֹת וְהַכְּסִילוֹת אֲבָל עַל יְדֵי פְּגָם הַמְּזִבַּח הֵינּוּ פְּגָם הָאֲכִילָה
עַל יְדֵי זֶה נוֹתֵן כַּח לְהַכְּסִילוֹת וְנַעֲשֶׂה מִטוֹרֵף טוֹרֵף הַדְּעַת שֶׁמִּתְגַּבֵּר עַל יְדֵי
זֶה כְּנִ"ל ד. וְלִהְשָׁלִים פְּגָם הַמְּזִבַּח הוּא עַל יְדֵי גְרִים כִּי כָּל הָעֲבוּדָה זָרָה
אֵין לָהֶם כַּח כִּי אִם מִפְּגָם הַמְּזִבַּח וְזֶהוּ (מְלָאכִי א) : "בְּכָל מְקוֹם מְקַטֵּר
וּמִגֵּשׁ לְשָׁמַי" כִּי אֵף שֶׁהֵם עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה כָּל כַּחֵם הוּא בָּא מִפְּגָם חֻלְקֵי
הַמְּזִבַּח וְעַל כֵּן אָמַר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. מְקַטֵּר וּמִגֵּשׁ לְשָׁמַי כִּי כַּחֵם הוּא
מִהִנְיָצוֹץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַמְּזִבַּח דְּקָדְשָׁה שֶׁנִּפְּל לְשָׁם וְעַל יְדֵי הַגְּרִים עַל יְדֵי
שֶׁכָּל אֶחָד מִשְׁלִידֵי אֶמוּנָתוֹ וְהוֹלֵךְ אַחַר אֶמוּנַת יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי זֶה מְכַנְיְעַ
הָעֲבוּדָה זָרָה שֶׁנַּעֲשֶׂה מִפְּגָם חֻלְקֵי הַמְּזִבַּח וְאֲזִי חוֹזְרִין נִיּוֹצֵי חֻלְקֵי
הַמְּזִבַּח לְמְקוֹמָם וְנִשְׁלֵם הַמְּזִבַּח וְזֶה בְּחִינַת (בְּמִדְבָר כ"ג) : "לֹא יִשְׁכַּב עַד
יֵאכֵל טָרֵף וְדָם חֻלְלִים יִשְׁתֶּה" וְתִרְגוּמוֹ : וְנִכְסִי עִמְמִיא יִירַת יֵאכֵל טָרֵף
זֶה בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת הַמְּזִבַּח בְּחִינַת מְזִבַּח בְּחֻלְקוֹ שֶׁל טוֹרֵף כְּנִ"ל וְזֶה נַעֲשֶׂה
עַל יְדֵי וְנִכְסִי עִמְמִיא יִירַת הֵינּוּ עַל יְדֵי גְרִים כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ, זְכָרוֹנָם
לְבָרְכָה (בְּבֵא בְּתָרָא מ"ב נ"ג) : קמ"ט וּבְכִמָּה מְקוֹמוֹת) לְעֵנֵן יִרְשֵׁת הַגֵּר כָּל
הַקּוֹדֵם בְּנִכְסֵי הַגֵּר זָכָה ה. אֲדָּ אֵיךְ אֶפְשֵׁר לַעֲשׂוֹת גְּרִים וְהֵלֵא הֵם רְחוּקִים
מְאֹד מִקְּדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל וּמֵאֵין בָּא זֹאת שִׁיבּוֹא לָהֶם עַל הַדְּעַת שִׁיְתַגְּרוּ ? אֲדָּ
דע, שֶׁזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי בְּחִינַת (מְשָׁלִי י"ט) "הוֹן יִסִּיף רָעִים רַבִּים" הֵינּוּ עַל

ידי צדקה שנותן ל תלמיד חכם שהוא כלול מכמה נפשות ישראל כי באמת איך אפשר לעכוי"ם לבוא לאמונת ישראל והלא הם רחוקים מאד מישראל ? ואיך אפשר לדבר להם שישמעו ויבואו להאמונה הקדושה ? אך כמו כשאחד רחוק מאד מחברו ואי אפשר לדבר אליו שישמע צריך לכתב לו כתב כן צריך לשלח בחינת כתב להם עד שיוכלו לשמע אף שהם רחוקים כי עקר חוש השמיעה הוא מחמת שאותיות הדבור נחקקים באויר והאוירים מכים זה בזה עד שבא לאזן השומע ועל כן כשהאויר נח וזך וצלול אזי כשמדבר אחד שייכול לדבר אזי נשמע הדבור למרחוק כמו שרואין בחוש אבל כשיש רוח סערה אזי אי אפשר לחברו לשמע כי הרוח מבלבל ומפריד חלקי האוירים ונתפזרים עד שאי אפשר לחברו לשמע אפלו הקול מכל שכן הדבור בעצמו ועל ידי צדקה הוא לוקח נפשות כי לוקח לעצמו רעים ואוהבים כמו שאמר מונבו (בבא בתרא יא). אבותי גנזו ממון, ואני גנזתי נפשות נמצא, שכל מה שנותן צדקה ליותר אנשים על ידי זה הוא קונה לו רעים יותר ועל ידי זאת האהבה שקונה על ידי הצדקה על ידי זה נזדבד האויר וכל מה שנותנים ליותר אנשים צדקה וקונה אהבה עם יותר אנשים על ידי זה נתרבה יותר האויר הנח והזך כי אהבה הוא אתדבקות רוחא ברוחא דהינו רוח האוהב ברוח הנאהב שזה בחינת אויר הנח שרוחם נחים זה מזה כי אין רוח רעה שהוא שנאה שיפריד ביניהם כי השנאה היא בחינת רוח רעה כמו שכתוב (שופטים ט) : "וישם ה רוח רעה בין אבימלך ובין אנשי שכם", ופרש רש"י : שנאה נמצא ש שנאה הוא בחינת רוח רעה בלבול האויר שעל ידי זה אין יכולין לשמע הדבור ולהפך, אהבה ורעות הוא בחינת אויר הנח והזך שעל ידי זה נשמע הדבור למרחוק וזה נעשה על ידי צדקה בחינת "הון יסיף רעים רבים" שעל ידי צדקה הוא לוקח לו רעים ואוהבים שעל ידי זה נעשה בחינת האויר הנח והזך פנ"ל וכל מה שמרבה לתן צדקה ליותר אנשים נתרבה ביותר בחינת האויר הנח והזך כי כשנותן צדקה לאיש אחד נמצא שקונה לו אוהב אחד ואזי נתדבק רוחו ברוחו ונעשה שטח קטן של אויר הנח והזך וכשנותן צדקה לשני אנשים נעשה שטח יותר גדול של אויר הנח והזך וכן כל מה שמרבה לתן ליותר אנשים וקונה לו רעים ואוהבים יותר בבחינת "הון יסיף רעים רבים" נתגדל ונתרבה יותר ויותר השטח של האויר הנח והזך ועל כן, העיקר ליתן צדקה לצדיקים אמתיים ולעניים הגונים שכלולים מכמה נפשות ישראל כי בזה הוא מגדיל מאד השטח של האויר הנח והזך פנ"ל כי בצדקה שנותן להם לבד הוא קונה לו רעים רבים מאד כי הם כלולים מהרבה נפשות שעל ידי זה מתרבה ביותר בחינת האויר הנח והזך פנ"ל ואזי כשהאויר נח וזך אזי כשמדבר זה שייכול לדבר, דבור הישראלי הינו דבור הקדוש אזי זה הדבור נכתב ונחקק בהאויר בבחינת (תהלים מ"ה) : "לשוני עט סופר מהיר" ואזי הולך הדבור ונשמע למרחוק בבחינת (אסתר ט) : "ושמעו הולך בכל המדינות" כי מחמת שהאויר נח וזך יכולים לשמע למרחוק ואזי זה הדבור נכתב בספריהם של העכוי"ם מדינה ומדינה ככתבה ואזי מוצאים העכוי"ם בספריהם הפך אמונתם כמו שמצינו כמה גרים שנתגירו מחמת זה מחמת שמצאו בספריהם הפך אמונתם ומאין בא זאת שיימצאו עתה

מה שהוא מתנגד לאמונתם ? אף זה בא על ידי הדבור של הצדיק שנחלק ונכתב בהאזיר בבחינת "לשוני עט סופר מהיר" והאזיר היה זך ונח על ידי בחינת "הון יסיף רעים רבים" עד שהלך הדבור בבחינת "ושמעו הולך בכל המדינות" ונחלק ונכתב שם בספריהם ועל ידי בחינה זאת מצאו בספריהם הפך אמונתם ועל ידי זה נתגירו כמו שמספרין מכמה גרים שנתגירו על ידי זה על ידי שמצאו בספריהם הפך אמונתם וכל זה נמשך מבחינה הנ"ל כנ"ל וזה בחינת (אסתר ו) : "וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי" מרדכי הוא בחינות הכפירה בעבודה זרה כמו שכתוב : "איש יהודי" כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מגלה י"ג). כל הפופר בעפויים נקרא יהודי הינו שהדבורים שהגיד מרדכי שהם דבורים של כפירת עפויים הם נכתבים בהאזיר עד שנמצא כתוב בספריהם כנ"ל וזהו : "וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי שהם דבורי אמונה של הצדיק האמת נמצא כתוב בספריהם כי הדבור של הצדיק הלך למרחוק עד שנכתב ונחלק שם בספריהם שעל ידי זה נמצא בספריהם הפך אמונתם כי נמצא בספריהם הדבורים קדושים אשר הגיד מרדכי, שהוא בחינת הצדיק כנ"ל וזהו : "וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי" כנ"ל ואזי כשבאים אלו העפויים ומוצאים שם הפך אמונתם מזה נעשים גרים בבחינת (אסתר ח) : "ורבים מעמי הארץ מתיהדים" ו. אף מאין בא שאלו דיקא ומצאו בספריהם הפך אמונתם ויחזרו ויכירו אמונת ישראל והאחרים אינם מוצאים כלל ונשארים באמונתם אף דע, שזה מחמת בחינת הטוב תחת ידם הינו בחינת חלקי נשמות ישראל הכבוש אצלם כי כל הטוב הוא רק בחינת נשמות ישראל הינו כשמתגברים העפויים ואינם מניחים לישראל לעשות מצוות כמו שהיה נמצא שגזרו שלא ימולו את בניהם ושיחללו את השבת (עין ראש השנה י"ט) נמצא, שהטוב שהיו ישראל צריכין לעשות הוא כבוש תחת ידם וכן כשמונעין את ישראל מעבודת השם יתברך על ידי גרמא שגורמין על ידי המסים וארנוניות שמטילין עליהם וכן על ידי שמונעין טובות מישראל שעל ידי כל זה נכבש הטוב תחת ידם דהינו חלקי נשמות ישראל ובתחלה זה הטוב הכבוש אצלם זוכר שבא ממקום קדוש ועליון מאד אף אחר כך הם מתגברין על זה הטוב וכובשים אותו תחת ידם עד שנתפס ונקשר אצלם עד שהטוב בעצמו שוכח מעלתו ועל ידי הדבור הישראלי שיוצא ונכתב בספריהם כנ"ל אזי זה הטוב הכבוש שם מוצא אותו בספריהם דהינו שמוצא שם הפך אמונתם ואזי נזכר זה הטוב את מעלתו איך שבא ממקום עליון מאד דהינו שהוא חלקי נשמות ישראל שכל העולמות נבראו בשבילם ו"המה היוצרים ישבי נטעים עם המלך במלאכתו" (דברי הימים א, ד) כי הקדוש ברוך הוא נמלך עם נשמות ישראל לברא את העולם (בראשית פ"ח, מדרש רות פ"ב) ואזי מתחיל זה הטוב להצטער ולהתגעגע על אשר נפל ממקום גבוה כזה ועתה היא כבושה בידם ויבוא, חס ושלום, לכליון והפסד ורוצה להמשיך ולחזור למקומו ו מחמת שכבר נקשר ונתפס מאד הטוב אצלם בקשרי קשרים על כן כשמתחיל הטוב לחזר אזי מושך ותולש עמו עוד מהרע שלהם וזה הוא בחינת הגרים שבאים להתגיר שהם בחינת הרע שנתלש מהם עם הטוב על ידי שחזר

הטוב למקומו כי אי אפשר להטוב לחזר בעצמו מחמת גדל ההתקשרות שנתקשר ונתהדק שם מאד ובהכרח שיתלש עמו מהרע וזה הוא בחינת הגרים וזה בחינת (ישעיהו מ"ד) : "זה יכתב ידו לה" פ"רש רש"י : אלו בעלי תשובה הינו בחינת הטוב ששב וחוזר למקומו וזה נעשה על ידי בחינת כתב פנ"ל בחינת "וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי" פנ"ל "ובשם ישראל יכונה" (שם) אלו הגרים כי על ידי ששב וחוזר הטוב על ידי זה נעשה גרים פנ"ל וזהו : "בכתב ישראל לא יכתבו, ואל אדמת ישראל לא יבאו" (יחזקאל י"ג) הינו כשאין בחינת כתב ישראל שעל ידו נעשין גרים פנ"ל על ידי זה : "ואל אדמת ישראל לא יבאו" הינו שאין זוכים לשלמות המזבח שנקרא מזבח אדמה (שמות כ, ועין בראשית רבה פרשה י"ד) ששלמותו על ידי גרים פנ"ל וזהו : "הכל בכתב מיד ה עלי השכיל" (דברי הימים א כ"ח) כי שלמות השכל הוא על ידי כתב פנ"ל כי על ידי כתב פנ"ל בחינת "וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי" פנ"ל על ידי זה נעשין גרים ועל ידי גרים נשלים המזבח ו על ידי שלמות המזבח נשלים השכל פנ"ל נמצא שעל ידי בחינת הכתב פנ"ל נשלים השכל וזהו : "לתקן עולם במלכות שדי וכל בני בשר יקראו בשמך" זה בחינת תשובה שחוזר הטוב למקומו פנ"ל כי שדי הוא בחינת תשובה ששב בתשובה על פגם עבודה זרה כי שדי הוא בחינת שיש די באלקותי לכל בריה (כמובא בפירש"י לך ז"י) ואין צריך לשום עבודה אחרת "להפנות אליך כל רשעי ארץ" זה בחינת הגרים "יפירו וידעו כל יושבי תבל" זה בחינת שלמות הדעת שנעשה על ידי זה פנ"ל וזה : "והיה שדי בצריך וכסף תועפות לך" (איוב כ"ב) שעל ידי בחינת כסף תועפות הינו בחינת "הון יסיף רעים רבים" שעל ידי זה נעשה אור מעופף שנוצץ האור פנ"ל על ידי זה נעשה בחינות שדי הינו תשובה וגרים כי שדי הוא בחינת תשובה פנ"ל ז. ו דע שלפעמים כשהרע רואה שהטוב משתוקק וממשיך עצמו ורוצה לחזר למקומו אזי הם מתגברים על הטוב ביותר ומביאים אותו לתוך העלמה יתרה דהינו שמביאים אותו לתוך פנימיות מחשבתם דהינו שמתחילים לחשב מחשבות על זה הטוב ועל ידי זה מכניסים את הטוב בתוך העלם והסתר יותר בפנימיות מחשבתם ואזי יוצא הטוב על ידי הולדה שמולידים כי הטוב הוא גנוז ונעלם בפנימיות מחשבתם ומחם פנ"ל ומשם ההולדה ועל כן יוצא הטוב בזרע הילודים ואזי אין כח בהרע של הילודים להתגבר על הטוב שבתוכם ואזי יוצא הטוב על ידי הילודים ונעשו גרים וזה בחינת (תהלים פ"ז) : "ה יספר בכתוב עמים, זה ילד שם סלה" "בכתוב" זה בחינות הטוב שיוצא על ידי בחינת הכתב פנ"ל וזהו : "זה ילד שם סלה" שנתלבש הטוב, בהילודים ויוצא על ידם פנ"ל וזה שפרש רש"י : "זה ילד שם" שהם ישראל שנטמעו בעפויים הינו בחינת הטוב הכבוש אצלם שהוא בחינת חלקי נשמות ישראל פנ"ל וזה בחינת : "לא ישכב עד יאכל טרף" זה בחינת שלמות המזבח פנ"ל "ודם חללים ישתה" ותרגומו : ונכסי עממיא יירת הינו בחינת גרים פנ"ל וזה : ונכסי עממיא הינו בחינת הטוב שנתפסה אצל העפויים שהביאו אותו בהעלם והסתר בפנימיות מחשבתם פנ"ל שיוצא על ידי זרע הילודים ונעשין גרים ועל ידי זה נשלים המזבח פנ"ל ח. וזה פרוש : רב ספרא משתעי : זמנא חדא

הוּה קאַזלינאַ בספּינטאַ, וַחזינן הַהוּא פּוֹרָא דְאַפּיק רִישָׁא מִמַּיָא, וְאִית
לֵה קַרְנִי, וְחָקִיק עֲלֵיהּ: אֲנָא בְרִיָּה קִלָּה שְׂבִימַס וְהוּינָא שִׁין פְּרָסָה, וְאַזְלִינָא
לְפַמָּא דְלוּיָתָן. אָמַר רַב אָשִׁי: הַהוּא עֲזָא דִימָא הוּי, דְבַחִישָׁא, וְאִית לֵה
קַרְנִי (בְּבֵא בְתָרָא ע"ד) רְשָׁבִימַס: בְּרִיָּה קִלָּה מְבַרְיִות קִטְנוֹת שְׂבִימַס: לְפַמָּה
דְלוּיָתָן שְׂיֵאכְלֵנִי הַיּוֹם: עֲזָא דִימָא שְׂכַל מַה שְׂיֵשׁ בִּיבְשָׁה יֵשׁ בִּימַס, חוּץ מִן
הַחֲלָדָה, בְּשַׁחִיטַת חֲלִין: דְבַחִישָׁא חוּפְרַת בִּימַס בְּקַרְנֵיהָ לְבַקֵּשׁ אַחַר
מְזוֹנוֹתֶיהָ חֲזִינָא הַאי פּוֹרָא דְאַפּיק רִישָׁא מִמַּיָא וְכוּ זֶה בְּחִינַת הַטּוֹב שֶׁהִם
חֲלָקִי נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עִם הַגְּרִים הַנִּי"ל כִּי דָגִים, אֲסִיפְתָּן הִיא מְטַהֲרָתָן (עֵין
חֲלִין כ"ז): זֶה בְּחִינַת חֲלָקִי הַנְּשָׁמוֹת בְּחִינַת (אִיּוֹב ל"ד): "רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ
אֵלָיו יֵאָסֵף" וּבְחִינַת גְּרִים בְּבַחִינַת (תְּהִלִּים מ"ז): "נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ"
וְעַל שֵׁם זֶה הַחֲכָמִים נִקְרְאוּ "בְּעַלֵּי אֲסָפוֹת" (קֹהֶלֶת י"ב), שֶׁהִם מְאַסְפִּים
הַטּוֹב עִם הַגְּרִים אֲפִיק רִישָׁה מִמַּיָא הֵינּוּ שְׂמוּצִיא אֶת הַשְּׂכַל מִשְׁטִיפַת
הַמַּיִם הַזֵּידוּנִים שֶׁהוּא הַכְּסִילוֹת הַשׁוֹטֵף עַל הַשְּׂכַל, כִּי וְהוּי לֵה קַרְנִי,
וְחָקִיק עֲלֵיהּ: אֲנָא בְרִיָּה קִלָּה שְׂבִימַס, וְהוּינָא שִׁין פְּרָסִי, וְאַזְלִינָא לְפַמָּא
דְלוּיָתָן זֶה בְּחִינַת צְדָקָה שֶׁהוּא בְּחִינַת "הוּן יִסִּיף רַעִים" הַנִּי"ל שֶׁ הוּא עֵקֶר
הַקֶּרֶן הַקִּימַת לְעוֹלָם הַבָּא כְּמֵאמַר מוֹנִבּוּ (בְּבֵא בְתָרָא י"א): אֲבוֹתַי גָּנְזוּ
לְמַטָּה וְאֲנִי גָנְזַתִּי לְמַעְלָה וְחָקִיק עֲלֵיהּ הֵינּוּ עַל יְדֵי הַצְּדָקָה נַעֲשֶׂה חֲקִיקָה
בְּחִינַת הַכְּתָב הַנִּי"ל כִּי בְּבַחִינַת "וְשָׂמְעוּ הוֹלֵךְ בְּכָל הַמְּדִינוֹת" לְהַטּוֹב
הַכְּבוֹשׁ בֵּין הַעַכְוִיִּים וּמַעוֹרְרוּ בְּתִשׁוּבָה לְשׁוּבָה לְשָׂרְשׁוּ כִּי הַטּוֹב זֹכֵר אֶת
עֲצָמוֹ אֲנָא בְרִיָּה קִלָּה שְׂבִימַס הֵינּוּ, שְׂאֲנִי לְמַעְלָה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת יִם הֵינּוּ
הַמַּיִם הוּא אֲרַבַּע עוֹלָמוֹת יוֹד הוּא בְּחִינַת הַחֲכָמָה שְׂמַתְפֵּשֵׁט בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ק"ד): "כָּלֶם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתִי" וְזֶהוּ בְרִיָּה
קִלָּה שְׂבִימַס הֵינּוּ שְׂכָמוֹ שֶׁהַדָּבָר הַקָּל הוּא צָף לְמַעְלָה כִּן הַנְּשָׁמָה שֶׁהוּא
הַטּוֹב הוּא לְמַעְלָה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת וְהוּינָא שִׁין פְּרָסָה דְהֵינּוּ שֶׁהַנְּשָׁמָה נִזְכָּרַת
שֶׁהִיָּתָה בְּבַחִינַת יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְלָךְ בָּהּ
בְּבִרְיַאת הָעוֹלָם בְּבַחִינַת "הִמָּה הַיּוֹצֵרִים יִשְׁבִּי נְטַעִים עִם הַמְּלָךְ
בְּמִלְאכְתּוֹ" שֶׁנִּמְלָךְ בְּנְשָׁמוֹתֶיהֶן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת בְּרִיַּאת הָעוֹלָם דְהֵינּוּ
שֶׁהִיא נִזְכָּרַת שֶׁהִיָּתָה בְּמַעְלָה גְּדוּלָה כְּזוֹ כִּי וְעַתָּה הִיא הוֹלְכַת לְכָלְיוֹן
וְהַפְּסָד, חַס וְשָׁלוֹם שִׁין זֶה בְּחִינַת הַמַּחְשָׁבָה שֶׁנִּחְלָקַת לְשֵׁלֶשׁ רָאשִׁים.
מַחְשָׁבוֹת שְׂכָלִיּוֹת, מַחְשָׁבוֹת מְדוּתִיּוֹת, מַחְשָׁבָה מַעֲשִׂיּוֹת פְּרָסָה בְּחִינַת רָגַל
הֵינּוּ עֲצָה כְּמוֹ (שְׁמוֹת י"א): "וְכָל הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיךָ" הַנְּמַשְׁכִּים אַחַר
עֲצָתָךְ הֵינּוּ שֶׁהַנְּשָׁמָה נִזְכָּרַת שֶׁהִיָּתָה תַּחֲלָה בְּמַחְשָׁבָה וּבָהּ נִמְלָךְ וְנִתְעַצֵּץ
בְּבִרְיַאת עוֹלָמוֹ וְהַשְׁתָּא אֲזַלִּינָא לְפַמָּא דְלוּיָתָן הֵינּוּ לְכָלְיוֹן וְהַפְּסָד, חַס
וְשָׁלוֹם וְעַל יְדֵי זֶה מְרַחֲמַת עַל עֲצָמָה וְנִתְעוֹרְרַת לְשׁוּבָה לְשָׂרְשָׁה כִּי וְנַעֲשִׂין
בְּעַלֵּי תִשׁוּבָה וְגִרִים כִּי אָמַר רַב אָשִׁי: הַאי עֲזָא דִימָא דְבַחִישָׁא וְאִית לֵה
קַרְנִי עֲזָא זֶה בְּחִינַת עֵז, הֵינּוּ יִרְאָה בְּחִינַת "כִּי תִפְאַרְתָּ עֲזָמוֹ אֶתְהִי" הַנִּי"ל
דְבַחִישָׁא הֵינּוּ בְּחִינַת הַצְּדִיק שֶׁמַּחֲפֵשׂ תְּמִיד אַחַר הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁכָּל אַחַד
מִיִּשְׂרָאֵל כִּי וְאִית לֵה קַרְנָא הֵינּוּ בְּחִינַת "וּבְרַצוֹנְךָ תִּרוּם קַרְנֵנוּ" הֵינּוּ
הָאֲהָבָה שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל יְדֵי הַצְּדִיק כִּי עַל יְדֵי כָּל בְּחִינּוֹת הַנִּי"ל נִתְגַּלָּה
אוֹר הַצְּדִיק שֶׁעַל יְדֵי זֶה זֹכִין לִירְאָה וְאֲהָבָה כִּי ט. וְזֶה: "וַיְהִי הִם
מְרִיקִים שְׂקִיהֶם" הֵינּוּ בְּחִינַת "לְבָשׁוּ שְׂמִים קְדָרוֹת וְשַׁק וְכוּ" שְׂמִים הֵינּוּ
יִרְאָה וְאֲהָבָה כִּי וְכִשְׁהֶם מְרִיקִים אֶת הַשַּׁק וְהַחֲשָׁךְ מִן הַיִּרְאָה וְהָאֲהָבָה

והנה איש צרור כספו בשקו זה בחינת הצדיק בחינת (משלי ז) : "צרור הכסף לקח בידו" שהם הצדיקים, כמו שפרש רש"י שם בשקו, הינו שאור הצדיק נתחשף ונתלבש ונתכסה בקדרות ושק הינו שמרגישים שהשק והחשף שהיה על היראה והאהבה זה מחמת שק וחשף שנחשף להם אור הצדיק כנ"ל ויראו את צררות כספיהם המה ואביהם הינו שראו והפירו שצרות כספיהם תלוי בהחמר והצורה שנקרא המה ואביהם זה החמר, שהם כלי המעשה ואביהם הוא השכל שנקרא אב בחינת אב בחכמה (מגילה י"ג:) הינו כנ"ל ש התגלות אור הצדיק שיזכו להפירו ולהבין ולטעם ולראות אורו הגדול הוא תלוי בשלמות המעשים ובזכות השכל ויאמר להם יעקב אביהם הינו תזכרות השכל שמוכיח את החמרים שהם כלי המעשה שהוא תולה הסרחון, בכלי המעשה וזה: אתי שכלתם שעל ידי המעשים העכורים גורמים כליון והפסד להשכל יוסף איננו זה בחינת "הון יסוף רעים רבים" הנ"ל ושמעון איננו זה בחינת "ושמעו הולד בכל המדינות" הנעשה על ידי בחינת "הון יסוף" כנ"ל ואת בנימן תקחו זה בחינת מזבח בחלקו של טורף שהוא בנימין שעקר שלמות השכל תלוי בזה כנ"ל דהינו ש השכל מוכיח ואומר שעקר החסרון שנתעפר המח הוא תלוי רק בכלי המעשה דהינו צדקה שהיא תלוי במעשה בחינת (ישעיהו ל"ב) : "והיה מעשה הצדקה" שעל ידה נשלם השכל כנ"ל כי כשנותנין צדקה על ידי זה נעשין גרים כנ"ל ועל ידי זה נשלם המזבח שהוא בחינת שלחנו של אדם דהינו שזוכין לאכל בקדשה ואזי נשלם השכל ואזי זוכין לראות אור הצדיק ועל ידי זה מקבלין ממנו יראה ואהבה כנ"ל

יח - קרטליתא

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] רבי יונתן משתעי: זמנא חדא הוה קאזלינא בספינתא, וחזינו ההוא קרטליתא, דהוה מקבעי בה אבנים טובות ומרגליות, והדרי לה מיני דכורי דמקרי בירשא. נחית בר אמוראי לאתויי, ורגש, ובעי דנשמטה לאטמה, וזרק זיקא דחלא ונחת. נפק ברת קלא ואמר: מאי אית לכו בהדי קרטליתא, דדביתהו דרבי חנינא בן דוסא, דעתידה לשדיא תכלתא בה לצדיקי לעלמא דאתי (בבא בתרא ע"ד) רשב"ם: קרטליתא ארגז: דמקרי בירשא כד שמו: בר אמוראי אדם שיודע לשוט במים: בעי דנשמטה לאטמא שבקש לחתך ירכו: זרק לה חלא חמץ, וברח מריחו לים: למשדיא בה להצניע בו רבי יונתן משתעי: זמנא חדא הוי קאזלינא בספינתא, וחזינא האי קרטליתא וכו. א. דע, כי לכל דבר יש תכלית ולתכלית יש עוד תכלית אחר גבה מעל גבה למשל: תכלית בגן הבית כדי שיהא לאדם מקום לנוח ותכלית המנוחה כדי שיוכל בכח הזה לעבד את השם ותכלית העבודה וכו ותכלית של כל דבר

הוא מחבר להמחשבה והשכל יותר מהדבר, שזה התכלית [מושג באמצעותו] בא ממנו וקרוב התכלית להמחשבה בקרוב יותר מהדבר כי סוף מעשה במחשבה תחלה נמצא שהסוף והתכלית הוא תחלה במחשבה וקרוב לה ומהתכלית נשתלשל המעשה למשל: כשעולה במחשבה לבנות לו בית בודאי הבית אינו נבנה בבת אחת אלא צריך להכין עצים ולסותת ולבנות כל עץ ועץ לפי צרכו ואחר כך נבנה ונשלם הבית נמצא שלמות הבית שהיא תכלית הבנין וסופו היה במחשבה תחלה נמצא שהתכלית הוא קרוב למחשבה ביותר מהתחלת המעשה ב. ודע, ש התכלית של הבריאה הוא שעשוע עולם הבא ואי אפשר לקרב זאת התכלית למחשבות בני אדם כי זאת התכלית עליו נאמר (ישעיהו ס"ד): "עין לא ראתה וכיו" אצל הצדיקים באמת גם הם יכולים לתפס במחשבתם תכלית עולם הבא ו כל אחד ואחד מישראל לפי שרשו שיש לו בתוך נשמת הצדיק כן מקבל ממנו גם כן זאת התכלית כפי הפרת הפעס ברחמנות הינו כשפא אדם לכלל פעס לא יפעל בפעסו שום אכזריות ואדרבא, ימתיק הפעס ברחמנות בבחינת: "ברגז רחם תזכור" (חבקוק ג) ועל ידי זה נעשה עטרה לענוים הבורחים מכבוד ושררה ועושין עצמן כשירים ו כשנתעטרין בעטרה של רחמנות בבחינות (תהלים ק"ג): "המעטרכי חסד ורחמים" אזי מקבלין את הכבוד והשררה בעל כרחם וזהו (ישעיהו כ"ח): "עטרת צבי לשאר עמו" למי שמשים עצמו כשירים (מגלה ט"ו): כי זה שהצדיק בורח מהשררה והכבוד ואינו רוצה להנהיג את העולם זאת המחשבה בא להם מבחינת הסתרת פני השם על ידי מעוט אמונה שיש בישראל כי לפי רב הכפירה, חס ושלום כן הסתרת פני השם ואין רוצה להנהיג אותם ו ההסתרה הזאת היא בחינות פעסו וחרון אפו הבא על ידי עבודת אלילים כמאמר: כל זמן שיש עבודת אלילים בעולם, חרון אף בעולם (ספרי פרשת ראה) ו אפלו כשאין עבודת אלילים בעולם אלא שהאמונה אין כל כך בשלמות אז גם כן החרון אף והסתרתו לפי התמעטות האמונה ו מחמת שחרון אפו כרגע כמו שכתוב (תהלים ל): "כי רגע באפוי" על ידי זה אין נרגש אלא כשיש עבודת אלילים בעולם אבל בלא עבודת אלילים אלא בחסרון משלמות אמונה אזי בודאי אינו נרגש מעט החרון אף שבחלק הרגע ואין נכר הסתרת פני השם אבל ההשתלשלות של החרון אף כשפא להצדיקים אזי מסתירים פניהם מהעולם ואינם רוצים להנהיג את העולם ומחמת שהחרון אף הוא מעט מן המעט מחלק הרגע על ידי זה אינם תולים הסתרת פניהם ברגז אלא תולים הסתרת פניהם בקטנותם ועושים עצמן כשירים ואומרים שאינם ראוין להנהיג העולם ובאמת גם הם אינם יודעים ומרגישים את החרון אף כי הוא מעט מן המעט וזהו: כשהקטין משה את עצמו מלילך למצרים ולהיות מנהיג אמר (שמות ג): "מי אנכי כי אלך אל פרעה", ושאר דבריו כתוב (שם ד): "ויחר אף ה במשה" פרוש: זאת ההקטנה שלא רצה להיות מנהיג זה מחמת שנשתלשל בו חרון אף ה כנ"ל אבל על ידי שנמתק הרגז והחרון אף על ידי רחמנות כנ"ל אז נמתק החרון אף שיש בתוך הצדיקים על ידי הרחמנות ואז הרחמנות גובר עליהם ומרחמים על העולם ונתרצים בהנהגתו ומקבלים על עצמן השררה של ההנהגה ובזאת הרחמנות הם

מְנַהִיגִים אֶת הָעוֹלָם בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעֵיהוּ מִי"ט) : "כִּי מְרַחֵם יְנַהֵג" נִמְצָא
שְׁזֵאת הֶרְחַמְנוּת הִיא עֵטְרָתָם שְׁמַעְטֵר אוֹתָם בְּמַדַּת מַלְכוּת וּמְנַהִיג וְזֶה
בְּחִינּוֹת : קַרְטִלִּיתָא דְמִקְבְּעֵי בֵּה אֲבָנִים טוֹבוֹת קַרְטִלִּיתָא פֶּרֶשׁ רִשְׁיִי :
אַרְגָּז אַרְגָּז זֶה בְּחִינּוֹת רְגֵז הַנִּי"ל וְ אֲבָנִים טוֹבוֹת זֶה בְּחִינּוֹת עֵטְרָה הַנִּי"ל
בְּחִינּוֹת רַחֲמָנוּת הַנִּי"ל וְהַדְרִי לָהּ מֵינִי דְכֹרֵי דְמִקְרִי בִירְשָׁא זֶה בְּחִינּוֹת
אֲמוּנָה כְּמֵאֲמַר (מְגִלָּה י) : "תַּחַת הַנְּעֻצוֹץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ", זֶה מְרַדְכִי וְ נִקְרָא
יְהוּדִי עַל שֵׁם שְׁפָפֵר בְּעִבּוּדַת אֱלִילִים כְּמֵאֲמַר (שָׁם י"ג) : כָּל הַכּוֹפֵר
בְּעִבּוּרֵי נִקְרָא יְהוּדִי ג. וְ לְפַעְמִים חוֹשֵׁב אָדָם בְּעֻצְמוֹ שֵׁישׁ לוֹ רַחֲמָנוּת עַל
הָעוֹלָם וְרוֹצֶה בְּהַנְהִיגוֹתוֹ וּבְאַמְתּוֹ זֶהוּ הַרוֹדֵף אַחֵר הַכְּבוֹד וְתוֹלָה רְדִיפְתּוֹ
בְּרַחֲמָנוּת וּבְאַמְתּוֹ הוּא רְחוּק מִרַחֲמָנוּת הַזֶּה כִּי כָּל זְמַן שֶׁאֵין לְאָדָם אֲמוּנָה
בְּשִׁלְמוֹת שֶׁאֵין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו בּוֹדָאֵי אֵין לוֹ לְקַבֵּל הַמְּלוּכָה וְהַנְהִיגָה
וְאֶפְלוּ מִי שְׁמֵאֲמִין בְּאִיזָה דְבַר שֶׁהוּא מְדַרְכִי הָאֲמִרִי (עֵיין תּוֹסַפְתָּא שְׁבַת
פ ז ח) אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא מֵאֲמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בּוֹדָאֵי אֵין לוֹ לְקַבֵּל הַמְּנַהִיגוֹת
כִּי הַמְּנַהִיגוֹת עֵקְרָה בְּבַחֲיִנַת רַחֲמִים וְעֵקֶר הֶרְחַמִּים בְּהַסְרַת עִבּוּרֵי אֶפְלוּ
שְׁמֵץ עִבּוּרֵי וְאֶפְלוּ כִּשְׁהוּא אוֹמֵר צְבִי הַפְּסִיקוּ (סְנֵהדְרִין דְס"ה) : אֵין לוֹ
רַחֲמָנוּת בְּשִׁלְמוֹת בְּכֹן אֵין לוֹ לְקַבֵּל הַמְּנַהִיגוֹת אֶפְלוּ מִי שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה
גְּדוּלָה עַד שֶׁיִּפְשֵׁשׁ אֶת עֻצְמוֹ שֶׁלֹּא יִשְׂאֵר אֶצְלוֹ אֲמוּנּוֹת שֶׁאֵין צְרִיךְ
לְהֵאֲמִין כְּגוֹן דְרַכִּי הָאֲמִרִי הַנִּי"ל וְשִׁיחֵיהָ "תְּמִים עִם הַאֱלֹקִי" (דְּבָרִים
יח) אִז הֶרְחַמְנוּת בְּאַמְתּוֹ וְלוֹ רְאוּי לְהַנְהִיג אֲבָל מִי שֶׁאֵין לוֹ אֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת
וְנִדְמָה שֵׁישׁ לוֹ רַחֲמָנוּת עַל הָעוֹלָם וְרוֹצֶה לְהַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם זֶה בְּחִינַת
(סוֹטָה מ"ט) : וְהַמְּלָכוֹת תִּתְהַפְּדוּ לְמִינּוֹת כִּי מְעַט הַמִּינּוֹת פּוֹגֵם בְּמַלְכוּת
בְּבַחֲיִנַת הַנְהִיגָה וּמֵהַפְּכָה לְמִינּוֹת כְּמוֹ שֶׁמֵּהַפְּדוּ אֶת הַמְּלָכוֹת לְעֻצְמוֹ שֶׁהוּא
מִן מְעַט ד. וְדַע, שֶׁ הָאֲמוּנָה הִיא מַחְזֵקֶת תְּמִיד בְּמַלְכוּת וְהַנְהִיגָה שֶׁלֹּא
יִקַּח אוֹתָהּ זֶר שֶׁאֵין רְאוּי לָהּ וְדַע, שֶׁ עֵקֶר הַמְּלָכוֹת שֶׁרְשָׁהּ בְּחֻכְמָה בְּשִׁבִּיל
כְּדִי לִידַע אֵיךְ לְהַנְהִיג וְלִמְלֶכֶד לְכֹן יֵשׁ לְכָל מֶלֶךְ חֻכְמִים וְיוֹעֲצִים כִּי בְּזֶה
תִּכּוֹן מַלְכוּתוֹ וְיִתְקַיֵּם מְדִינָתוֹ וְזֶהוּ (דְּבָרִים ל"ג) : "וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ,
בְּהַתְאַסֵּף רְאִשֵׁי עַם" הֵינּוּ, עַל יְדֵי רְאִשֵׁי עַם, שֶׁהֵם הַמַּחֲוִין וְהַחֻכְמָה עַל יָדָם
תִּכּוֹן בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת וְ עַל יְדֵי אֲהַבַת הַחֻכְמִים, תִּכּוֹן הַמְּלָכוֹת וּ כְּשֶׁבָּא
לְמֶלֶךְ אֵיזָהוּ שְׁנֵאָה עַל הַחֻכְמִים יְדוּעַ לְהוֹי לָהּ שְׁמֹן הַשְּׂמִים יוֹרִידוּהוּ
מִמַּלְכוּתוֹ כִּי אֵין קִיּוּם לְעוֹלָם בְּלֹא הַחֻכְמָה בְּבַחֲיִנַת (מְשִׁלִּי כ"ט) : "מֶלֶךְ
בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אַרְצָ" וְ הַמִּשְׁפָּט הוּא בְּחִינַת חֻכְמִים בְּבַחֲיִנַת (וַיִּקְרָא כ"ו)
: "וְאֵם אֶת מִשְׁפָּטִי תִגְעַל נִפְשָׁכֶם" וְדַרְשׁוּ (בְּתו"כ) : זֶה הַשּׁוֹנֵא אֶת
הַחֻכְמִים נִמְצָא זֶה שֶׁאֵין לוֹ אֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת מַחֲמַת דְרַכִּי הָאֲמִרִי כְּשֶׁבָּא
לְקַח לְעֻצְמוֹ הַמְּלָכוֹת וְהַנְהִיגָה וְהוּא אֵין רְאוּי לָהּ אִזִּי הָאֲמוּנָה שְׁסָבִיב
הַנְהִיגָה הַמַּחְזִיק בְּהַנְהִיגָה שֶׁלֹּא יִגַּע בָּהּ זֶר הוּא מְפִיל לְאִישׁ זֶה לְשִׁנְאֵת
חֻכְמִים כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְקַיֵּם בְּגִדּוֹ הַמְּלָכוֹת וְהַמְּנַהִיגוֹת וּבּוֹדָאֵי לֹא יִתְקַיֵּם בְּגִדּוֹ
כִּי עֵקֶר הַמְּלָכוֹת תְּלוּי בְּמִשְׁפָּט כְּנִי"ל אֵלֹא אִם כֹּן זֶה הַמַּחְזִיק בְּמַלְכוּת
מִתְגַּבֵּר בְּאַפִּיקוֹרְסוֹת וּמִינּוֹת עַד שֶׁמְפָרִיד אֶת הָאֲמוּנָה מֵהַנְהִיגָה מִבְּחִינַת
הַמְּלָכוֹת מִלְּהַחְזִיק בְּמַלְכוּת אִזִּי יְכוֹל לְהִיוֹת שֶׁיִּתְקַיֵּם הַמְּלָכוֹת בְּגִדּוֹ כִּי
אֵין מִי שֶׁיִּפִּיל אוֹתוֹ לְשִׁנְאֵת חֻכְמִים כִּי הָאֲמוּנָה נִפְרָדָה מֵהַמְּלָכוֹת וְזֶה :
וְנַחֲתִית בְּרַ אֲמוּרָאֵי לְאַתּוּי, וּבְעֵי דְנִשְׁמַטָּה לְאַטְמָה בְּרַ אֲמוּרָאֵי זֶה שֶׁאֵין
לוֹ אֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת כְּנִי"ל אֲטָמָה זֶה בְּחִינַת (יִשְׁעֵיהוּ ל"ג) : "אֲטָם אָזְנוֹ

מְשַׁמַּע דְּמִים" דָּלָא שְׁמַע בְּזִלְוֹתָא דְּצוֹרְבָא מְדַרְבְּנָן (מְכוּת כ"ד) הֵינּוּ
בִּירְשָׁא הַנִּי"ל רְצָה לְהַפִּיל אוֹתוֹ לְשִׁנְאָת חֲכָמִים וְזִרְק זִיקָא דְחֻלָּא וְנַחַת
חֻלָּא בְּחִינַת הַתְּגַבְרוּת הַמִּינּוּת בְּחִינַת (תְּהִלִּים ע"ג) : "כִּי יִתְחַמֵּץ לְבַבִּי"
עַל יְדֵי זֶה וְנַחַת אֶת הַבִּירְשָׁא הַנִּי"ל ה. וּבְאַמְת מַלְכֵי הָעֶבְרִים אַף עַל פִּי
שְׁמוֹלְכִים עָלִינוּ אִין בְּמַלְכוּתֶם מִבְּחִינַת מַלְכוּת יִשְׂרָאֵל וְלֹא נִגְעוּ בָּהּ כִּי מִי
שְׂרוּצָה לִגַּע בָּהּ זֶה וְזֶה לֹא נִתְקַים בְּיָדֶם הֵינּוּ אֶפְלוּ מַלְכוּתֶם עַל הָאֲמוֹת
הָעוֹלָם נִטְלָה מֵהֶם כִּי הָאֲמוּנָה שְׁסָבִיב מַלְכוּתֵנוּ מִפִּיל אֶת חֲכַמְתֶּם
שְׁמַלְכוּתֶם תְּלוּי בָּהֶם כְּנִי"ל וְזֶה שְׁכַתוּב בְּמַפְלַת מְצָרִים (יִשְׁעֵיהוּ י"ט) :
"נוֹאֲלוּ שְׂרֵי צַעוֹן" עַל יְדֵי אֲוֹלֶת הֵינּוּ נִפְיֶלֶת חֲכַמְתֶּם נִפְלָה מַלְכוּתֶם וְזֶהוּ
שְׁאֲמָרוּ חֲנִינְיָה מִיִּשְׂאֵל וְעִזְרָיָה לְנְבוּכַדְנֶצַּר : אֵתָהּ מִלְךְ עָלִינוּ לְכַרְגָּא אֲבָל
לְהַנְהִיג אוֹתֵנוּ בְּעִבּוּדוֹת וּבְאַמוּנוֹת אֶת וְכַלְבָּא שְׁוֵה (וַיִּקְרָא רַבָּה פְּרָשָׁה ל"ג,
בְּמַדְבַּר פְּרָשָׁה ט"ו וּמְדַרְשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים) הֵינּוּ שְׁאֲמָרוּ שְׁלֹא נִגַּע בְּמַלְכוּת
יִשְׂרָאֵל הַשִּׁיחַ לְאַמוּנָתֵנוּ כִּי אֲמוּנָתֵנוּ סוּבְבַת אֶת הַמַּלְכוּת וְשׁוּמְרַת אוֹתָהּ
מִלְּגַע בָּהּ זָר וּמִפִּיל אֶת רוֹדְפֶיהָ לְשִׁנְאָת חֲכָמִים. אִם לֹא שְׁתַּקְפָּה יַד הַמִּינּוּת
עַל הָאֲמוּנָה עַד שְׁמִפִּיל אֶת הָאֲמוּנָה וְאִזּוּ יָכוֹל לְקַבֵּל מַלְכוּתֵנוּ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם
בְּבִחִינַת "וְזִרְק חֻלָּא וְנַחַת" כְּנִי"ל ו. אֲבָל דַּע, שְׁמֹן הַשָּׁמַיִם אִין מְנִיחִים
אוֹתוֹ לְקַח אוֹתָהּ בְּבִחִינַת : וְנִפְקַת בְּרַת קָלָא : מָה אֵית לְכוּ בְּהֵי
קְרִטְלִיתָא. דְּאֵתְתָא דְּרַבִּי חֲנִינָא בֶן דְּוֹסָא, דַּעֲתִידָא לְמַשְׁדֵּי בָּהּ תְּכַלְתָּא
לְצַדִּיקָא לְעֵלְמָא דְּאֵתִי. הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׁלֵמוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל דְּבוּרֵי אֲמוּנָה
שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲשֶׁת רַבִּי חֲנִינָא בֶן דְּוֹסָא כִּי רַבִּי חֲנִינָא בֶן דְּוֹסָא זֶה בְּחִינַת
אֲמוּנָה כִּי מִדְּתוֹ אֲמוּנָה בְּחִינַת (בְּרַכּוֹת י"ז) : וְחֲנִינָא בְּנֵי דִי לוּ בְּקַב
חַרוּבִין קַב חַרוּבִין מִדְּתֵי אֲמוּנָה חַרוּבִין בְּחִינַת בְּרוּשִׁים, בְּחִינַת בִּירְשָׁא
הַנִּי"ל וְ אֲשֶׁת זֶה בְּחִינַת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁשְׁלֵמוֹתֶם עַל יְדֵי אֲמוּנָה בְּבִחִינַת רֵאשִׁי
תְּבוֹת : אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תְּבַנָּה (דְּבָרִים כ"ז) וְ אֲבָנִים הֵן הָאוֹתִיּוֹת כְּמֵאֲמַר
(סֵפֶר יְצִירָה) : שְׁלֵשָׁה אֲבָנִים בּוֹנוֹת שֶׁשָׁה בְּתִים וְ אוֹתִיּוֹת נִשְׁלֵמוֹת עַל יְדֵי
אֲמוּנָה בְּבִחִינַת (צְפַנְיָה ג) : "אִזּוּ אֶהְפֹּד אֶל הָעַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה" וְכוּ הֵינּוּ
עַל יְדֵי אֲמוּנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת "לְקָרָא כְּלָם בְּשֵׁם ה'" עַל יְדֵי זֶה אֶהְפֹּד שְׁפָה
בְּרוּרָה בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת הַדְּבוּר וְ שְׁלֵמוֹת הָאוֹתִיּוֹת זֶה בְּחִינַת הַתְּכַלִּית שֶׁל
כָּל הַנְּבָרָאִים כִּי כָל הָעוֹלָמוֹת נְבָרָאוּ עַל יְדֵי אוֹתִיּוֹת וְשְׁלֵמוֹת הָאוֹתִיּוֹת הוּא
הַיּוֹד (עֵינן ז"ח שֶׁה"ש ע"פ אִם לֹא תִדְעִי) שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא הַנְּבָרָא
בְּיּוֹד (כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל מְנַחוֹת כ"ט) : כִּי הַיּוֹד הִיא נִקְדָּה אַחֲרוֹנָה
הַמְּשֻׁלָּם אֶת תְּמוּנַת כָּל אוֹת כִּי כְּשֶׁחֲסַר נִקְדָּה אַחֲרוֹנָה הַמְּשֻׁלָּם תְּמוּנַת
הָאוֹת אִזּוּ בּוֹדָאִי אִין שְׁלֵמוֹת לָאוֹת וְאִין לָהּ תְּמוּנָה וְאוֹתִיּוֹת הֵם בְּמַלְכוּת
וּמְנַהִיגוֹת הַנִּי"ל בְּבִחִינַת מַלְכוּת פָּה (בַּפְתַּח אֵלֶיהוּ) כִּי עַקֵּר הַהִנְהָגָה עַל יְדֵי
הַדְּבוּר כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַנְהִיג וּלְצַוּוֹת אֶלְא עַל יְדֵי הַדְּבוּר נִמְצָא, עַל יְדֵי
הַשְׁלֵמוֹת אוֹתִיּוֹת אֲמוּנָה שְׁבַמְלָכוֹת עַל יְדֵי זֶה הַצְּדִיקִים יוֹדְעִים אֶת
הַתְּכַלִּית שֶׁל עוֹלָם הַבָּא כִּי הַצְּדִיקִים הַמְּנַהִיגִים אֶת הָעוֹלָם בְּבִחִינַת
"צְדִיק מוֹשֵׁל" (שְׁמוּאֵל ב כ"ג) הֵם אוֹחֲזִים בְּמִדַּת הַמַּלְכוּת וְעַל יְדֵי
אֲחִיזַתֶם בְּמַלְכוּת אוֹחֲזִים בְּאוֹתִיּוֹת שְׁבָה וְעַל יְדֵי אֲחִיזַתֶם בְּאוֹתִיּוֹת
הַשְׁלֵמוֹת הֵם אוֹחֲזִים בְּתְכַלִּית שֶׁהִיא שְׁלֵמוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהִיא בְּחִינַת יוֹד
בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא וְזֶה בְּחִינַת תְּכַלִּית, שֶׁהִיא בְּחִינַת תְּכַלִּית (עֵינן זוֹהַר שֶׁלַח
קע"ה : פִּנְחָס רַכ"ו : וּבִתִּיקוֹן כ"א) שְׁנַתְּגַלָּה בְּתוֹךְ הַקְּרִטְלִיתָא בְּתוֹךְ

הַמְנַהֲיָגוֹת וְהַמְלָכוֹת פְּנִ"ל עַל יְדֵי אִשֶּׁת רַבִּי חֲנִינָא בֶן דּוֹסָא עַל יְדֵי "אַבְנִים
שְׁלֵמוֹת תְּבַנְּהוּ" לְצַדִּיקָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי שֶׁהַצַּדִּיקִים מְשִׁיגִים הַתְּכֵלִית
שֶׁהוּא עֵלְמָא דְאַתִּי פְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (מְשָׁלִי ג) : "בְּכָל דְרָכֶיךָ דַּעְהוּ" שְׂיוֹכֵל
אָדָם לְהַשִּׁיג הַתְּכֵלִית בְּכָל דְבָר כִּי כָל דְבָר נִבְרָא בְּאוֹתִיּוֹת וּבְכָל אוֹת יֵשׁ בּוֹ
שְׁלֵמוֹת הֵינּוּ הַנִּקְדָּה אַחֲרוֹנָה שֶׁהִיא יוֹד בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא שֶׁהִיא הַתְּכֵלִית
הַמְשָׁלִים תְּמוּנַת הָאוֹת פְּנִ"ל ז. וְ הַתְּכֵלִית נִקְרָא תְּכֵלֵת כִּי הַתְּכֵלֵת מְעַרְב
שָׁחַר עִם לְבָן וְהוּא גֹוֹן שְׂבִין שָׁחַר וְלָבָן וּכְשֶׁנִּתְחַבֵּר שָׁחַר וְלָבָן כְּמוֹ הַפְּתַב
שֶׁהוּא בְּחִינַת שָׁחַר עַל גְּבִי לָבָן בְּוֹדָאֵי תַחְתִּיּוֹת הָאוֹת הַדְּבוּק וְקָרוֹב לְהַנִּיר
שֶׁהוּא לָבָן בְּמָקוֹם הַדְּבוּק וְהַקָּרוֹב שֶׁסָּם הֵם מְעַרְבִים שָׁחַר עִם לָבָן בְּבְחִינַת
תְּכֵלֵת וְתַחְתִּיּוֹת הָאוֹת הוּא הַסּוּף וְהַתְּכֵלִית כִּי כְּשֶׁהַסּוּף כּוֹתֵב וּמַעְמִיד
הַקִּנָּה וְהַעֵט עִם הַדִּיּוֹ עַל הַנִּיר בְּוֹדָאֵי הַדִּיּוֹ רְחוּק מֵהַנִּיר מְעַט עַד שֶׁהַסּוּף
מְעַמִּיק הַעֵט עִם הַדִּיּוֹ בְּתוֹךְ עַמְּק הַנִּיר וְאִזּוֹ נִדְבֵק שְׁחָרוֹת הַדִּיּוֹ בְּעַמְּק
בְּקָרוֹב גְּדוֹל נִמְצָא שֶׁהַקָּרוֹב הוּא סוּף וְתְּכֵלִית וּבְמָקוֹם הַקָּרוֹב שֶׁסָּם הַנִּיר
וְהַדִּיּוֹ הֵם מְעַרְבִים בְּבְחִינַת תְּכֵלֵת פְּנִ"ל כִּי כֵן הַדְּבָר שֶׁהַתְּכֵלִית שֶׁהוּא סוּף
הַמְעַשֶּׂה הוּא בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה וְקָרוֹב לְהַמְחַשְׁבָה, פְּנִיזָכָר לְעִיל [נִרְאָה
לְעִנְיֹוֹת דַּעְתִּי לְפָרֵשׁ, כִּי סוּף הַמְעַשֶּׂה הוּא בְּחִינַת שְׁחָרוֹת וְתַחֲלַת הַמְחַשְׁבָה
הוּא בְּחִינַת לָבָן הַעֲלִיּוֹן כִּיִּדוּעַ נִמְצָא שֶׁסוּף הַמְעַשֶּׂה, שֶׁהוּא הַתְּכֵלִית שֶׁהוּא
בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה וְקָרוֹב לְהַמְחַשְׁבָה הוּא בְּחִינַת תְּכֵלֵת, שֶׁהוּא חֲבוּר שָׁחַר
וְלָבָן. וְהַבֵּן ח. וְזֶה דְוָקָא בַּת קוֹל שֶׁנִּצָּא כִּי בְּחִינַת בַּת קוֹל הַתְּכֵלִית שֶׁל כָּל
הַדְּבָרִים הֵינּוּ שְׁמַהֲפָד כָּל דְבָר מֵרָאשׁוֹ לְסוּפוֹ שֶׁהוּא הַתְּכֵלִית בְּבְחִינַת
"אֵיזָהוּ חֲכָם ? הֲרֹאָה אֶת הַנּוֹלָד" (תְּמִיד ל"ב) שֶׁהוּא הַסּוּף וְהַתְּכֵלִית כִּי
בַּת קוֹל הוּא מֵה שְׁשׁוּמְעִין כְּשֶׁאֲחַד מוֹצִיא קוֹל בִּיעַר אוֹ בְּמָקוֹם אַחַר אִזּוֹ
שׁוּמְעַ כְּאֵלוֹ אַחַר גַּם כֵּן מוֹצִיא קוֹל כְּזֶה וְזֶה אֲנִי שׁוּמְעִין בְּחוּשֵׁינוֹ כְּשֶׁאָדָם
מוֹצִיא אֵיזָהוּ דְבוּר אִזּוֹ שׁוּמְעִין גַּם כֵּן זֶה הַדְּבוּר בְּעַצְמוֹ נִמְצָא שֶׁ הַבַּת קוֹל
מֵהֲפָד אֶת הַדְּבוּר מֵרָאשׁוֹ לְסוּפוֹ וּמְקָרֵב סוּפוֹ לְעַצְמוֹ לְמַשָּׁל, כְּשֶׁאָדָם
מוֹצִיא דְבוּר שֶׁל בְּרוּךְ בְּוֹדָאֵי יוֹצֵא הָאוֹת בֵּית בְּרָאשׁוֹנָה וְנִתְרַחַק מֵאָדָם
וְאַחַר כֵּן מוֹצִיא הָרִישׁ שֶׁל בְּרוּךְ וְאִזּוֹ הָרִישׁ קָרוֹב אֶל הַמוֹצִיא מֵהַבֵּית וְכֵן
הַכֶּף שֶׁמוֹצִיא בְּאַחֲרוֹנָה הִיא קָרוֹב לְאָדָם הִזָּה יוֹתֵר מֵהָרִישׁ וְהַבַּת קוֹל
לוֹקַחַת זֹאת הַתְּבָה בְּרוּךְ וּמֵהַפְּכַת אוֹתָהּ מֵרָאשָׁה לְסוּפָהּ וּמֵהַפְּכַת אֶת
הַבֵּית שֶׁתְּהִיָה קָרוֹב לְאָדָם יוֹתֵר מֵהָרִישׁ, וְהָרִישׁ מֵהַכֶּף נִמְצָא שֶׁהַכֶּף שֶׁהִיא
סוּף וְתְּכֵלִית שֶׁל הַתְּבָה שֶׁהִיָּתָה רְחוּקָה מִתַּחֲלָה מֵהַבַּת קוֹל בְּתְּכֵלִית
הַרְחוּק עֲכָשׁוֹ הִיא קָרוֹבָה בְּתְּכֵלִית הַקָּרוֹב כִּי כֵן אֲנִי שׁוּמְעִין שְׁבַת קוֹל
מוֹצִיא תְּבַת בְּרוּךְ בְּתַחֲלָה בֵּית, וְאַחַר כֵּן רִישׁ, וְאַחַר כֵּן כֶּף נִמְצָא שֶׁהַכֶּף
שֶׁהִיא הַתְּכֵלִית שֶׁהִיָּתָה מִתַּחֲלָה בְּתְּכֵלִית הַרְחוּק מֵהַבַּת קוֹל עֲכָשׁוֹ נִתְקָרֵב
בְּתְּכֵלִית הַקָּרוֹב כִּי הַבַּת קוֹל הֲפָד אֶת הַתְּבָה בְּרַת קָלָא בַּת קוֹל דְוָקָא
הוֹדִיעַ אֶת זֹאת מֵה אֵית לָכוּ בְּהַדִּי קַרְטְלִיתָא דְאַתְתָּא דְרַבִּי חֲנִינָא בֶן
דּוֹסָא, דַּעְתִּידָא לְשַׁדְיָא בַּה תְּכֵלֵתָא לְצַדִּיקָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי [עַד כָּאן לְשׁוֹן
רַבִּינוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה] [סִיּוּם הַמְשַׁתְּעִי, דְּהֵינּוּ: רַב יְהוּדָא הַנְּדוּאָה מְשַׁתְּעִי,
וּשְׁאָר הַמְּאֲמָרִים כְּאֵלֶּה, הַמוּבָאִים שֶׁסָּם בְּבָבָא בְּתָרָא אַחַר מֵאֲמָרֵי רַבָּה בַּר
בְּרַחְנָה, שֶׁהֵם: אָמַר לִי הוֹנָא בַּר נֶתָן וְכוּ, וּמְעַשֶּׂה בְּרַבִּי אֶלְיעָזָר וְרַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ, הַכֵּל יְבוֹא עַל נְכוֹן בְּסִפְרָ לְקוּטֵי תַנְיִנָא בְּסִימָן ג וְד וְהַ לָּךְ נָא וְרָאָה
שֶׁסָּם, תְּמַצָּא מְרָגוּעַ לְנִפְשָׁךְ] עַד הֵנָּה עֲזָרוֹנוֹ רַחֲמֵיךָ לְסִיּוּם מֵאֲמָרֵי

ה"משִׁתַּעִי", אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בָּהֶם גִּנְזֵיָא דְמִלְכָא כְּלָהוּ תִנְיָא וְכָלְהוּ אֲמוּרָאֵי כְּעוּן אֲצִיתוּ לְמַלּוּי דְנִפְקִין בְּהַדְרָתָא, שְׁפָר עָלֵה לְחוּוִיָּה בְּאִפֵּי מִלְכּוֹתָא בְּחֻכְמָתָא יִגְלֵה לְכוּן קֶצֶת לְהוֹדְעוֹתָא, גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא גְּנִיזוּן עֲלָאִין הַצְּפוּנִים בְּ"סִפְרָא דְצִנִּיעוֹתָא" אֲתִיָּא וְתִמְהֵיָא דִּי עֲבַד עֲמָנָא אֶלְקָא שְׁמֵיָא לְגִלוֹת לְנוּ עֲטִין דְאוּרִיתָא, בְּדֶרֶךְ נִפְלָא וְנוֹרָא הַשְׁוֵה לְכָל נֶפֶשׁ לְזִכּוֹת לְהִתְקַרֵּב עַל יָדָם לְדִי בְרָא כְּלָא לְמַעַבְד לֵה רְעוּתָא בְּרִידָ שְׁמֵה לְעֵלָא מוֹן כָּל בְּרֻכְתָּא וְשִׁירָתָא

יט - תפלה לחבקוק

סִפְרָא דְצִנִּיעוֹתָא תִּפְלָה לְחֻבְקוּק הַנְּבִיא עַל שְׁגִינוֹת וְכוּ (חֻבְקוּק ג) אִיתָא בְּסִפְרָא דְצִנִּיעוֹתָא, פְּרָקָא קַדְמָאָה (זֹהַר תְּרוּמָה, קע"ו:) עַד לָא הוּי מִתְקַלָּא, לָא הוּי מִשְׁגִּיחִין אִפִּין בְּאִפִּין א. כִּי קִשָּׁה לְהַעוֹלָם עַל מָה צְרִידָ לְנִסְע לְהַצְדִּיק לְשִׁמְע מִפִּיו הִלָּא אֲפֻשָׁר לְעֵין בְּסִפְרִים דְבָרֵי מוֹסֵר ? אָדָּ בְּאִמָּת הוּא תוֹעֵלֶת גְּדוֹל כִּי יֵשׁ חֲלוּק גְּדוֹל בֵּין הַשׁוֹמֵע מִפִּי הַצְדִּיק הָאִמָּת בְּעֲצָמוּ וּבֵין הַשׁוֹמֵע מִפִּי אַחַר הָאוּמֵר בְּשִׁמוּ מִכָּל שְׁכֹן כְּשִׁשׁוּמֵע מִפִּי שְׁשִׁמְע מִפִּי הַשׁוֹמֵע כִּי יוֹרֵד בְּכָל פַּעַם מְדַרְגָּא לְדַרְגָּא רְחוּק מִפִּי הַצְדִּיק וְכוּן בֵּין הַשׁוֹמֵע מִפִּי הַצְדִּיק לְמַעֲיָן בְּסִפְרָא הוּא חֲלוּק גְּדוֹל בְּיוֹתֵר ב. כִּי צְרִידָ לְזַכָּדָ אֶת הַפְּנִים שְׁיוּכַל כָּל אֶחָד לְרֵאוֹת אֶת פְּנֵיו [שֶׁל עֲצָמוּ] בְּפְנִים שְׁלוֹ כְּמוֹ בְּמֵרָאָה עַד אֲשֶׁר בְּלֵא תוֹכְחָה וּבְלֵא מוֹסֵר יִתְחַרֵּט חֲבֵרוֹ תִּכְף עַל מַעֲשָׂיו רַק מִמָּה שְׁיִבִיט בְּפְנִים שְׁלוֹ כִּי עַל יְדֵי שְׁיִבִיט בְּפְנִים שְׁלוֹ יִרְאֵה אֶת עֲצָמוֹ כְּמוֹ בְּמֵרָאָה אִידָ פְּנֵיו מִשְׁקַע בְּחֻשָּׁדָ ג. כִּי גְדַל יִקַּר הָעֶרְךָ שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ [הוּא מִפְּנִי] שְׁבוּ נְבִרָא הָעוֹלָם כְּמֵאֲמַר חַז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה י"ח, הוּבָא בְּפִרְש"י): "לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לְקַחְהָ זֹאת" (בְּרֵאשִׁית ב) לְשׁוֹן נוֹפֵל עַל לְשׁוֹן, מִכָּאן שֶׁנְּבִרָא הָעוֹלָם בְּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְזֶה בְּחִינַת חֲוָה בְּחִינַת (תְּהִלִּים י"ט): "וְלִילָה לְלִילָה יִחְוֶה" הֵינּוּ בְּחִינַת הַדְּבֹר שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שְׁבוּ נְבִרָא הָעוֹלָם וְזֶה בְּחִינַת: "לְ זֹאת יִקְרָא אִשָּׁה" הֵינּוּ הַדְּבֹר כְּמוֹ (בְּרֵאשִׁית מ"ט): "וְזֹאת אֲשֶׁר דָּבַר לְהֵם" וְעַל יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ רוּמְמָנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת שְׁכָל הַלְשׁוֹנוֹת הָעַמִּים נוֹפְלִים עַל יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הֵינּוּ שְׁהֲרַע שֵׁישׁ לְהַלְשׁוֹן שֶׁל הָאֵמָה אַחִיזָה בּוֹ נִתְבַּטַּל וְנוֹפֵל עַל יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְאִין לוֹ שְׁלִיטָה עַל יִשְׂרָאֵל וְזֶה בְּחִינַת: לְשׁוֹן נוֹפֵל עַל לְשׁוֹן וְהֲרַע הַכוֹלֵל שְׁכָל הָרַעוֹת שֶׁל שְׁבַעִים לְשׁוֹן כְּלוּלִין בּוֹ דְהֵינּוּ תִּבְעֵרֶת הַמְּדוּרָה שֶׁל תַּאֲוֹת נְאוּף שְׁכָל הַשְּׁבַעִים לְשׁוֹן מִשְׁקַעִין וְכְלוּלִין בּוֹ נוֹפֵל וְנִתְבַּטַּל וְאִין לוֹ שְׁלִיטָה עַל יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְזֶה בְּחִינַת מְדוּרָה שֶׁל שְׁבַעִין כּוֹכָבִין הַנְּזַכָּר בְּזִהַר הַקֹּדֶשׁ (וַיִּקְהַל ר"ג) הֵינּוּ הָרַע הַכוֹלֵל שֶׁהוּא תִּבְעֵרֶת הַמְּדוּרָה שֶׁל תַּאֲוֹת נְאוּף שְׁכָל הַשְּׁבַעִין אֲמוֹת כְּלוּלִין בּוֹ וְזֶה בְּחִינַת חֲשַׁמ"ל חִיּוֹת אֵשׁ מִמְּלָלוֹת (חֲגִיגָה י"ג) חִיּוֹת אֵשׁ בְּחִינַת חֲוָה אִשָּׁה הֵינּוּ בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כְּנִי"ל שֶׁעַל יָדוֹ מִתְמַלֵּל וּמִשְׁתַּבֵּר אֵשׁ הַמְּדוּרָה שֶׁל שְׁבַעִין כּוֹכָבִין וְזֶה בְּחִינַת מִי"ל מִחֲשַׁמ"ל

שָׁהֵם בְּחִינַת מְדוּרָה שֶׁל שְׁבַעֲיָן כּוֹכְבֵין שְׁנַתְמַלֵּל וְנִתְבַטֵּל עַל יְדֵי לְשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ כִּי עַל שֵׁם זֶה נִקְרָא לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כִּי כָּל מְקוֹם שֶׁאֵתָּה מוֹצֵא גִדְר
עָרוּהָ אֵתָּה מוֹצֵא קֹדֶשָׁה (מְדַרְשׁ רַבָּה קְדוּשִׁים פְּרָשַׁת כִּ"ד בְּרֵאשִׁית שָׁם).
וְזֶהוּ שֶׁפָּרַשׁ רַשִׁי"י "עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ"
מִכָּאֵן שֶׁנֶּאֱסָר לָהֶם עֲרִיּוֹת, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ אוֹמֶרֶת כֵּן רוּחַ הַקֹּדֶשׁ הֵינּוּ לְשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ (עֵינֵן זוֹהַר אַחֲרֵי ס"א): כְּמוֹ (תְּהִלִּים ל"ג): "וּבְרוּחַ פִּיּוֹ כָּל צְבָאִים"
שֶׁעַל יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ נֶאֱסָר וְנִתְקַשֵּׁר הַתְּאֻוָּה שֶׁל תְּאֻוֹת נְאוּף הֵינּוּ הַמְדוּרָה
שֶׁל שְׁבַעֲיָן כּוֹכְבֵין שֶׁאֵין לוֹ שְׁלִיטָה עַל יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּבַחֲיִנַת
לְשׁוֹן נוֹפֵל עַל לְשׁוֹן כְּנִ"ל שֶׁהָרוּחַ שְׁטוּת (סוּטָה ג) נִתְבַטֵּל עַל יְדֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ
וְזֶה בְּחִינַת תִּקּוּן הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ בְּבַחֲיִנַת "וְלֹא קָמָה עוֹד
רוּחַ בְּאִישׁ" (כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל זְבַחִים קט"ז) וְזֶה: "וַיִּסְגֵּר בְּשָׂר
תַּחֲתָנָה" לֹא נִצְרָכָה אֶלָּא לְמְקוֹם הַחֶתֶד (בְּרֵכּוֹת ס"א) הֵינּוּ חֲתוּדֵי הַדְּבִיר
וְזֶה (שָׁם): "וַיִּבֶן" עֲשָׂאָה כְּאוֹצָר שֶׁעָקַר עֲשִׂיָּה וְתִקּוּן שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ תּוֹלָה
בְּ"יִרְאֵת הָיָא אוֹצָרוֹ" (יִשְׁעֵיהוּ ל"ג) כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (קֹהֶלֶת י"ב): "סוּף דְּבַר
הַכֹּל נִשְׁמַע, אֶת הָאֱלֹקִים יִרְא" וְזֶה: כְּאוֹצָר שֶׁל חֲטִים הֵינּוּ הִירְאָה הוּא
אוֹצָר שֶׁבוֹ תְּלוּי עֲשִׂיָּה וְתִקּוּן שֶׁל חֲטָה כִּיב אוֹתִיּוֹת שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ (תִּקּוּן
ט"ז) וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים ס): "אֱלֹקִים דְּבַר בְּקֹדֶשׁוֹ" שֶׁדְּבִיר הַקֹּדֶשׁ תּוֹלָה
בְּ"אֱלֹקִים יִרְא". וַיִּוְסַף עַל יְדֵי שֶׁהָיָה לוֹ שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב
(בְּרֵאשִׁית מ"ה): "כִּי כִּי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם" בְּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל כֵּן כְּתוּב בּוֹ
(שָׁם מ"א): "הִנְמַצָּא כְּזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹקִים בּוֹ" רוּחַ אֱלֹקִים הֵינּוּ
תִּקּוּן הַבְּרִית בְּבַחֲיִנַת "וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ" כִּי בְּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ תְּלוּי
תִּקּוּן הַבְּרִית בְּבַחֲיִנַת "מִכָּאֵן שֶׁנֶּאֱסָר לָהֶם עֲרִיּוֹת". כִּי זֶה בְּלֹא זֶה אִי
אֶפְשָׁר לֵהִיוֹת הֵינּוּ תִּקּוּן הַבְּרִית וְשְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה
וְזֶה (מְשָׁלִי כ"ט): "וְרַעַה זֹנוֹת יֶאֱבֹד הוֹן" אֵל תִּקְרִי מֵהוֹנָד אֶלָּא מְגִרוֹנָד
(עֵינֵן מִשְׁלֵי ג בַּהֲגַה בְּרַשִׁי"י שֵׁם וְכֵן הוּבָא בַּבַּא"ט אוֹ"ח סִי נ"ג בִּשְׁם
הַפְּסִיקְתָּא אַמְנַס) [בַּפְּסִיקְתָּא עֲצֵמָה אֵיתָּא מִמָּה שַׁחֲנַנְד אִם נִתֵּן לְךָ קוּל
עֲרַב וְכוּ] שֶׁהוּא בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כִּי מִי שֶׁפּוֹגֵם בְּבְרִית מֵאֲבֹד לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ
וְזֶהוּ (שָׁם ג): "כִּבֵּד אֶת הַמֵּהוֹנָד" כִּבֵּד דִּיקָא כִּי בּוֹ תְּלוּי בְּחִינַת כְּבוֹד כִּי
הַפֶּדַךְ הַכְּבוֹד הֵם חֲרָפוֹת וּבְזִיוּנוֹת וְהֵם תּוֹלִים בְּמְקוֹם עֲרִיין כְּמוֹבָא
בְּתִקּוּנֵי (תִּקּוּן נ"ח): "וְלֹא יִתְבַּשְׁשׁוּ" אֵין בְּשֵׁת אֶלָּא בְּמְקוֹם עֲרִיין עֲרִיין
הוּא פָּגַם הַבְּרִית בְּבַחֲיִנַת עֲרָלָה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל"ד) "כִּי חֲרָפָה הִיא לָנוּ"
וְזֶה: כִּבֵּד שֶׁהִיא הַפֶּדַךְ שֶׁל חֲרָפוֹת וּבְזִיוּנוֹת שֶׁהוּא תּוֹלָה בְּהוֹנָד הֵינּוּ בְּגִרוֹנָד
שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כְּנִ"ל וְ שֵׁם יוֹסֵף עַל שֵׁם שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ
שֶׁהוּא תִּקּוּן הַבְּרִית בְּבַחֲיִנַת (שָׁם ל): "אֶסֶף אֱלֹקִים אֶת חֲרָפְתֵי" כִּי בּוֹ
תְּלוּי כְּבוֹד כִּי אֵין בְּשֵׁת אֶלָּא בְּמְקוֹם עֲרִיין כְּנִ"ל וְנִחַשׁ שֶׁהוּא הָרַע הַכּוֹלֵל
הַנִּ"ל כְּשֶׁאֵין שְׁלֵמוֹת בְּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ אֲזִי הוּא הוֹלֵד וְשׁוֹלֵט עַל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ
בְּבַחֲיִנַת נִחַשׁ שְׁלֵטְנוּתָהּ עַל בְּשָׂרָא (כְּמוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ) (עֵי זוֹה"ק נח
ס"ה פְּקוּדֵי רַס"ט) הֵינּוּ בְּחִינַת חֲוָה הַנִּ"ל שֶׁהִיא "בְּשָׂר מִבְּשָׂרוֹ" (בְּרֵאשִׁית
ב) בְּבַחֲיִנַת "בְּשָׂר קֹדֶשׁ" (חֲגִי ב) וְזֶה בְּחִינַת נִחַשׁ שֶׁפָּתָה לְחֲוָה וְהִטִּיל בָּהּ
זֶהֱמָא (שֶׁבֶת קִמּוֹ) שֶׁהוּא הָרוּחַ סְעָרָה (יַחֲזַקָּאֵל א) הָרוּחַ שְׁטוּת אֲשֶׁת
כְּסִילוֹת (מְשָׁלִי ט) וְהוֹלֵד וּמִפְתָּה אֶת הָרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁה
חֲכָמָה (שְׁמוּאֵל ב יד) בְּבַחֲיִנַת "חֲכָמוֹת נָשִׁים" (מְשָׁלִי י"ד) וּמִטִּיל בָּהּ

זֶה־מָא. וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ד): "לִפְתַּח חֲטָאת רִבְּצָ" לִפְתַּח, הִינּוּ פְתַחֵי
פִּיד (מִיכָה ז) שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁהַחֲטָאת הִזָּה רוֹבֵץ לִינֵק מִמֶּנּוּ ד. וְדַע,
שְׂאֵשֶׁת כְּסִילוֹת הַזֹּאת שֶׁהוּא כְּלֹוֹת הָרַע שֶׁל שְׁבַעִים לְשׁוֹן אֵי אֶפְשֶׁר לָהֶם
לִינֵק מֵאִשָּׁה חֲכָמָה מִלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הַנִּי"ל אֶלָּא עַל יְדֵי בְּחִינַת עַץ הַדַּעַת טוֹב
וְרַע שֶׁעַל יָדוֹ הוּא מִפְתָּה אֶת הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וּמְטִיל בָּהּ זֶה־מָא וְ עַץ הַדַּעַת
שֵׁישׁ בּוֹ שְׁנֵי כַחוֹת, שֶׁהֵן טוֹב וְרַע הוּא אֲמָצְעֵי בֵּין לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא אִשָּׁה
חֲכָמָה שֶׁכָּלוּ טוֹב וּבֵין לְשׁוֹן שֶׁל שְׁבַעִין עֲמָמִין שֶׁכָּלוּ רַע וְ עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע
זֶה לְשׁוֹן תְּרָגוּם שֶׁהוּא אֲמָצְעֵי בֵּין לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וּבֵין לְשׁוֹן שֶׁל שְׁבַעִין עֲמָמִין.
וּלְשׁוֹן עֲמָמִין כְּשֶׁרוֹצִים לִינֵק מִלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ אֵי אֶפְשֶׁר לָהֶם לִינֵק מִמֶּנּוּ אֶלָּא
עַל יְדֵי לְשׁוֹן תְּרָגוּם לְשׁוֹן תְּרָגוּם הוּא בְּחִינַת "אִשָּׁה מְשַׁכֶּלֶת" (מְשָׁלִי י"ט)
בְּחִינַת מְשַׁכֶּלֶל עַל יְדֵי תְּרָגְמָן (פְּסָחִים קי"ז) כִּי לְשׁוֹן תְּרָגוּם יֵשׁ בּוֹ טוֹב וְרַע
לִפְעָמִים הוּא בְּחִינַת מְשַׁכֶּלֶל וְלִפְעָמִים הוּא בְּחִינַת מְשַׁכֶּל וְאִשֶׁת כְּסִילוֹת
הַזֹּאת הִיא מִפְתָּה אֶת הָאִשָּׁה חֲכָמָה עַל יְדֵי אִשָּׁה מְשַׁכֶּלֶת. כִּי עֵקֶר תְּגַבֵּרַת
הַקְּלָפָה אֵינּוּ אֶלָּא עַל יְדֵי לְשׁוֹן תְּרָגוּם בְּבְחִינַת (דְּבָרִים כ"ו): "אֲרָמִי אֲבָד
אָבִי" וּבְבְחִינַת (בְּמִדְבָר כ"ג): "מִן אֲרָם יִנְחֲנִי בְּלֶק" שֶׁהוּא לְשׁוֹן תְּרָגוּם
שֶׁהוּא לְשׁוֹן אֲרָמִי שֶׁדָּרַךְ שָׁם מִתְעוֹרְרִים לִינֵק מִהַקֹּדֶשׁ. וְעֵקֶר בְּנִינָה
וּשְׁלֵמוֹת שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ אֵינּוּ אֶלָּא עַל יְדֵי שְׁמִפִּילִין הָרַע שֶׁל הַתְּרָגוּם
וּמַעֲלִין אֶת הַטוֹב שֶׁבְּתְּרָגוּם לְלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִשְׁלַם לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ.
וְלָבוֹ הָאֲרָמִי, שֶׁהוּא אֲרָמִי אֲבָד אָבִי הַנִּי"ל רָצָה לִינֵק מִהַקֹּדֶשׁ עַל יְדֵי
הַתְּרָגוּם וְעַל כֵּן קָרָא לוֹ "יִגְר שְׁהִדְוִתָּא" (בְּרֵאשִׁית ל"א) וַיַּעֲקֹב הִיָּה מַעֲלָה
אֶת הַתְּרָגוּם לְלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְעַל כֵּן קָרָא לוֹ "גַּל עֵד" בְּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְזֶה (שָׁם)
ב): "וַיִּפֹּל הַאֱלֹקִים תְּרַדְמָה" מִסֵּפֶר תְּרָגוּם כְּמוֹבָא (עֵיין לִקוּ"ת לַהֲאֲרִיז"ל
פ וְאַתְחַנֵּן) כִּי עַל יְדֵי הַתְּרָגוּם עֵקֶר בְּנִינָה שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְעַל יְדֵי שְׁמִעֲלִין
אֶת הַטוֹב שֶׁבְּתְּרָגוּם לְלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וּמִפִּילִין הָרַע שֶׁבּוֹ נּוֹפְלִין כָּל הַשְּׁבַעִים
לְשׁוֹן בְּבְחִינַת לְשׁוֹן נּוֹפֵל עַל לְשׁוֹן "וַיִּפֹּל" נוֹטְרִיקוֹן: "פָּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ",
(תְּהִלִּים קטו קלה) כִּי עַל יְדֵי בְּחִינַת תְּרַדְמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת לְשׁוֹן תְּרָגוּם
שֶׁעַל יְדֵי זֶה עֵקֶר בְּנִינָה שֶׁל חוּהָ שֶׁהוּא בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל יְדֵי שְׁמִעֲלִין
הַטוֹב שֶׁבּוֹ וּמִפִּילִין הָרַע שֶׁבּוֹ כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה נּוֹפְלִין כָּל הַשְּׁבַעִים לְשׁוֹן
בְּבְחִינַת "פָּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ" רֵאשִׁי תְּבוֹת וַיִּפֹּל וְכוּ כְּנִי"ל. וַיּוֹסֶף, עַל יְדֵי
שֶׁהִיָּה לוֹ שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל יְדֵי זֶה הִיָּה יָכוֹל לִפְשֶׁר חֲלָמִין כִּי עֵקֶר
הַחֲלוּם הוּא בְּשֵׁנָה הִינּוּ בְּתְּרַדְמָה וּשְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הוּא עַל יְדֵי תְּרַדְמָה
שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּרָגוּם כְּנִי"ל. וְעַל כֵּן יוֹסֶף שֶׁזָּכָה לְשְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁעֵקֶר
שְׁלֵמוֹתוֹ עַל יְדֵי תְּרַדְמָה כְּנִי"ל. עַל כֵּן הִיָּה יוֹדֵעַ לִפְשֶׁר חֲלָמִין שֶׁבְּתְּרַדְמָה [כִּי
זָכָה לְבָרַר אֶת בְּחִינַת לְשׁוֹן הַתְּרָגוּם אֶת בְּחִינַת הַתְּרַדְמָה דְּהִינּוּ לְהַעֲלוֹת
הַטוֹב שֶׁבּוֹ לְלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וּלְהַפִּיל הָרַע שֶׁבּוֹ שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ עַל יְדֵי לְשׁוֹן תְּרָגוּם כְּנִי"ל וְעַל כֵּן הִיָּה יוֹדֵעַ לִפְתַּח הַחֲלוּם שֶׁבְּשֵׁנָה
וְתְּרַדְמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּרָגוּם כִּי הִיָּה יוֹדֵעַ לְבָרַר הַטוֹב וְהֵאָמַת שֵׁישׁ
בְּהַחֲלוּם שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּרַדְמָה, בְּחִינַת תְּרָגוּם כִּי הוּא זָכָה לְבָרַר אֶת לְשׁוֹן
תְּרָגוּם שֶׁזָּהוּ עֵקֶר בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל יְדֵי הַתְּרָגוּם שֶׁזָּכָה לָזֶה
כְּנִי"ל] ה. וְזֶה בְּחִינַת מְקָרָה לִילָה (דְּבָרִים כג) שֶׁהָרוּחַ סִעְרָה הִינּוּ הָרוּחַ
שְׁטוּת הִינּוּ הַשְּׁבַעִים לְשׁוֹן עוֹלָה עַל יְדֵי תְּרָגוּם עַל יְדֵי תְּרַדְמָה עַל יְדֵי שֵׁנָה
וַיּוֹנֵק מִלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ מְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ מִבְּרִית קֹדֶשׁ כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן

הקדש מקרר את חמימותו בלשון הקדש בבחינת (תהלים ל"ט) "חס לבי בקרבי וכו', דברתי בלשוני" שמקרר חמימותו בדבור של לשון הקדש בבחינת: "זאת הפעם עצם מעצמי" מפאן שנתקררה דעתו בחנה (יבמות ס"ג) אבל מי שאין לו שלמות לשון הקדש אזי הרוח סערה מקרר אותו במקרה לילה בשנה בבחינת (דברים כ"ה) "אשר קרד בדרד", לשון קרירות בדרד הוא בחינת (משלי ל) : "כן דרד אשה מנאפת" שהרוח סערה הולך דרד התרגום שהוא בחינת נגה ויונק מן החשמ"ל הנ"ל ואלישע היה יורש מאליהו רוח הקדש ועל ידי זה היה מקבל ממנו שלמות לשון הקדש בבחינת (מלכים ב ב) : "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי" פי שנים, הינו לשון הקדש כי שנים מקרא ואחד תרגום (ברכות ח) על ידי זה כתיב בה (שם ד) : "איש קדוש עבר עלינו תמיד" שלא ראתה קרי על סדינו (ברכות י) : כי על ידי שלמות לשון הקדש נצולין ממקרה לילה פנ"ל כי על ידי שלמות לשון הקדש הוא על ידי תרגום שהוא בחינת תרדמה ושנה דהינו על ידי שמבררין את בחינת התרגום בחינת התרדמה פנ"ל ועל פן אז נצולין ממקרה לילה שבתרדמה פנ"ל וזה שבקש דוד (תהלים ק"מ) : "ראש מסבי עמל שפתימו יכסמו" "ראש מסבי" הוא בחינת (יחזקאל א) : "נגה לו סביב" שהוא ראש המסבבין את הקדשה "עמל שפתימו יכסמו" העמל והרע שבו יתבטל ועל שאר לשונות העמים שהם בחינת מדורה של שבעין כוכבין הנ"ל "ימוטו עליהם גחלים" "כי מהאש יצאו והאש תאכלם" (יחזקאל ט"ו) הינו כי בחינת נגה שהוא בחינת תרגום צריכין שיתברר שיפל הרע שבו והטוב שבו יתברר ויעלה ויהיה נכלל בתוך הקדשה הינו בלשון הקדש שזהו בחינת שלמות לשון הקדש על ידי לשון תרגום פנ"ל ושאר לשונות העמים שהם בחינת רע גמור צריכין לכלותם לגמרי בבחינת "ימוטו עליהם גחלים וכו" פנ"ל וזה בחינת שלהובא דאשא היורדת בערב שבת על ראש הקלפות שלא יכללו בנגה לינק מהקדשה פרוש, כי בערב שבת בכניסת שבת נכלל נגה בקדשה ואז רוצין גם שאר הקלפות הטמאות לגמרי לעלות אל הקדשה ואז יורד שלהובא דאשא על ראשם ונופלים למטה שזהו סוד פונת רחיצת מים חמין בערב שבת, כמבאר בפונות וזהו בחינה הנ"ל שצריכין לברר הטוב שבתרגום שהוא בחינת נגה שיהיה נכלל בלשון הקדש ושאר לשונות העכו"ם שהם בחינת רע גמור צריכין להפילם ולבטלם לגמרי הינו פנ"ל ו. וכשמעלה הטוב שבתרגום ומשלים את הלשון הקדש שבו נברא העולם על ידי זה נתעוררין ונתגדלן הכח של האותיות של לשון הקדש שיש בכל דבר שבעולם כי כל דבר יש בו כמה צרופי אותיות שבו נברא זה הדבר ועל ידי שלמות לשון הקדש על ידי לשון תרגום על ידי זה נתעוררין ונתגדלן הכח של אלו האותיות שיש בכל דבר ודבר וזה (במדבר י"ד) : "ועתה יגדל נא פח ה פאשר דברת לאמר" "לאמר" דא גלוי עריות (כמו שאמרו רבותינו ז"ל סנהדרין נ"ו) : הינו בחינת המדורה של שבעין כוכבין הנ"ל שהוא בחינת תאות נאוף שנתבטל על ידי הדבור של לשון הקדש פנ"ל וזהו : "פאשר דברת לאמר" הינו כפי הדבור של לשון הקדש שעל ידו נאסר עריות ונתבטל תאות נאוף פנ"ל כמו כן יגדל פח ה פי כפי השלמות

שְׁמֵשָׁלִים אֶת הַדְּבֹר שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבִירַת וּבִטּוֹל תְּאֻת נֶאֱוֶה כִּן נִתְגַּדֵּל וְנִתְעוֹרֵר כַּח הַשְׁבְּמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית שֶׁהֵם הָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר וְדָבָר שֶׁפְּעוֹלָם כְּנִ"ל (עֵינן זוהר פנחס רמ"ה) ז. וּמִי שֶׁיִּכּוֹל לְהִתְעוֹרֵר הַתְּנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּכָל מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר אֲזִי אֲכִילָתוֹ וְשִׁתְּיָתוֹ וְכָל תַּעֲנוּגָיו אֵינּוּ אֶלָּא מֵהַתְּנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּאֲכִילָה וְשִׁתְּיָה בְּבְחִינַת (רוּת ג) : "וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתַּב לְבוֹ" "וַיִּיטֵב לְבוֹ" הֵינּוּ בְּחִינַת הַתְּנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל ל"ב אֱלֻקִּים שֶׁבְּמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר וְזֶהוּ : "וַיִּיטֵב לְבוֹ" אֵין טוֹב אֶלָּא אוֹר כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית א) : "וַיִּרְא אֱלֻקִּים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב" וְזֶהוּ : "וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתַּב לְבוֹ" שֶׁהִיתָה אֲכִילָתוֹ וְשִׁתְּיָתוֹ מֵהָאֶרֶץ וְהַתְּנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל ל"ב אֱלֻקִּים שֶׁבְּסַעֲדָתוֹ שֶׁאוֹכֵל וְזֶה : "וַיִּיטֵב לְבוֹ" זֶה בְּרַכַּת הַמְּזוֹן (זוהר וַיִּקְהַל רִי"ח וּמִדְרַשׁ רַבָּה רוּת פְּרָשָׁה ה) שֶׁהִיתָה אֲכִילָתוֹ וְשִׁתְּיָתוֹ מֵהַתְּנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּהֶאֱכִילָה וְשִׁתְּיָה שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת בְּרַכּוֹת הַמְּזוֹן כִּי הַמְּזוֹן נִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל יְדֵי שְׁמַעוֹרְרִין וּמְאִירִין אֶת הָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר וּמִשָּׁם צְרִיכִין שִׁתְּיָה עֵקֶר הֶאֱכִילָה וְשִׁתְּיָה וְשֶׁאֵר הַתְּעַנּוּגִים כְּנִ"ל ח. וְכָל חֲכָם פְּשוֹט [פְּרוֹשׁ, שֶׁהוּא חֲכָם לְבַד אֶף עַל פִּי שְׁאִינוֹ צְדִיק] יְכוֹל לִידַע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבוֹ נִבְרָא הַדְּבֹר הַזֶּה שֶׁאוֹכֵל כִּי מִי שִׁיּוֹדַע הַכַּח שֶׁל מְתִיקוֹת וּמְרִירוֹת, חֲרִיפוֹת וּמְלִיחוֹת שֶׁזֶה מְרַכֵּךְ וְזֶה מְקַשֶּׂה, זֶה מְגַדִּיל וְזֶה מְקַטֵּן, זֶה מְכַוֵּץ וְזֶה מְרַחֵב וְיִוֹדַע הַתְּחַלְקוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּחְלַקְקִין לְשֵׁלֶשׁ אַמּוֹת אַמ"ש וְשֶׁבַע כְּפוֹלוֹת, וְשָׁנִים עֶשֶׂר פְּשוּטוֹת וְיִוֹדַע הָאוֹתִיּוֹת הַשֵּׁיכִים לְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה וְיִוֹדַע כַּח שֶׁל כָּל סְפִירָה, שֶׁזֶה רֶךְ וְזֶה קָשָׁה וְכוּ אֲזִי עַל יְדֵי שְׁטוּעִים אֵיזָה דָּבָר אוֹ רֹאֶה אֵיזָה דָּבָר הוּא יוֹדַע וּמִבֵּין הַצְּרוּפֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁבוֹ נִבְרָא זֶה הַדְּבֹר כִּי כָּל דָּבָר נִשְׁתַּנֵּה בְּטַעְמוֹ וְרִיחוֹ וְתַמּוּנָתוֹ הַכֹּל לְפִי צְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּחֻכְמָתוֹ וּבְרַצוֹנוֹ הַפְּשוּט כֶּךָ וְכֶךָ אוֹתִיּוֹת שֶׁיִּבְרָא בָּהֶם דָּבָר זֶה וְכֶךָ אוֹתִיּוֹת שֶׁיִּבְרָא בָּהֶם דָּבָר זֶה וְזֶה בְּחִינַת חֲסָרוֹת וְיִתְרוֹת וּנְקֻדּוֹת, שֵׁישׁ בְּהִתְוָרָה שֶׁהַכֹּל לְפִי הַמְּשַׁקֵּל שֶׁגוֹרְעִין וּמוֹסִיפִין לְפִי הַמְּשַׁקֵּל שֶׁצָּרִיךְ לְגַרַע לְפַעְמִים אוֹ לְהוֹסִיף לְפַעְמִים אֵיזָה אוֹת אוֹ נְקֻדָּה כְּדֵי לְכוֹן הַמְּשַׁקֵּל שֶׁל כַּח הַשֵּׁם הַכֹּל לְפִי חֻכְמָתוֹ וּרַצוֹנוֹ כִּי כִן חִיבָה חֻכְמָתוֹ וּרַצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּשְׁקַל כֶּךָ וְכֶךָ אוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת וְיִבְרָא בְּכַח הַזֶּה וְאוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת אֵלוֹ הַדְּבֹר הַזֶּה כְּדֵי שִׁיְהִיָּה לוֹ טַעַם הַזֶּה וְרִיחַ הַזֶּה וְתַמּוּנָה הַזֶּה וְכֵן שֶׁקֶל כֶּךָ וְכֶךָ אוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת אַחֲרוֹת וְיִבְרָא בָּהֶם דָּבָר אַחַר כְּדֵי שִׁיְהִיָּה לוֹ כַּח וְרִיחַ וְטַעַם וְתַמּוּנָה אַחֲרֵת כְּפִי אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת וְכֵן בְּכָל דָּבָר שֶׁפְּעוֹלָם וּמִי שֶׁהוּא חֲכָם לְבַד יְכוֹל לְהִבִּין כָּל זֹאת בְּחֻכְמָתוֹ שֶׁיִּדַע הָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר כְּנִ"ל אֲבָל שִׁירְגִישׁ וְיִתְעַנֵּג רַק מֵהַצְּרוּפֵי אוֹתִיּוֹת בְּבְחִינַת "וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתַּב" כְּנִ"ל זֶה אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם לְמִי שֶׁהִבִּיא שְׁלֵמוֹת בְּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְהִבִּיא הַתְּנוּצָצוֹת חֲדָשׁ בְּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁל כָּל דָּבָר הֵינּוּ בְּהָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר זֶה יְכוֹל לְקַיֵּם "וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתַּב" כְּנִ"ל [פְּרוֹשׁ : כִּי עַל יְדֵי חֻכְמָה לְבַד יְכוֹלִין לִידַע הָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר, כְּשִׁיּוֹדְעִין כָּל הַנִּ"ל דְּהֵינּוּ לְמַשָּׁל כְּשֶׁרוֹאֶה דָּבָר שֶׁטַעְמוֹ מְתוֹק וְיִוֹדַע שֶׁמְתִיקוֹת כַּחוֹ לְרַכֵּךְ וְיִוֹדַע מֵאֵיזָה סְפִירָה נִמְשָׁךְ זֶה הַכַּח שֶׁל הַמְּתִיקוֹת וְהַרְכוּךְ כְּגוֹן מְסַפִּירַת חֶסֶד וְיִוֹדַע אֵיזָה אוֹת מְכִ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁיִּדַע לְסַפִּירַת חֶסֶד אֲזִי יוֹדַע שְׁאוֹתוֹ הָאוֹת מְלַבֵּשׁ בְּדָבָר הַזֶּה וְכֵן כִּיּוֹצֵא בָּזֶה בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁפְּעוֹלָם וְכְנִ"ל אֲבָל אֶף עַל

פי שהוא חכם גדול כל כך שיוֹדע כל זאת בברור שיוֹדע האותיות שיש בכל דבר [שצריך לזה להיות בקי גדול מאד בכל חכמת האמת שהוא חכמת הקבלה ובכל חכמת הטבע והיסודות. כמובן למשפיל, שאי אפשר לידע כל זאת כי אם חכם גדול מאד בקבלה ובשאר חכמות] אף על פי כן יכול להיות שאכילתו ושתיתו ותענוגיו יהיו עדין מגויף הדבר ולא מהתנוצצות האותיות כי לזכות שיהיו כל תענוגיו רק מהאותיות שבכל דבר זה אי אפשר כי אם כשזוכה לשלמות לשון הקדש דהינו כשזכה לשבר תאות המשגל לגמרי ולהשלים את הלשון הקדש עד שהביא התנוצצות חדש בלשון הקדש דהינו בהאותיות שיש בכל דבר זה הצדיק שאוחז בזה הוא דיקא זוכה לזה ש אינו מרגיש שום תענוג משום דבר אכילה ושתיה ושאר התענוגים שבעולם כי אם מהתנוצצות האותיות שיש בכל דבר אשרי לו [וזה בחינת: "ומציון יסעדך" (תהלים כ) שיהיה סעדתך הינו האכילה ושתיה וכל התענוגים מציון וסימן האותיות המצינים ומסמנים בכל דבר כי הטעם והריח והתמונה הוא ציון וסימן על האותיות שיש בדבר הזה וזה: "ישלח עזרך מקדש" "עזרך" זה בחינת (בראשית ב) "אעשה לו עזר" בחינת חנה הינו לשון הקדש כנ"ל וזה "מקדש", בחינת לשון הקדש וזה: ישלח עזרך מקדש סופי תבות חשך הינו בחינת תרדמה שהוא בחינת תרגום שעקר שלמות לשון הקדש על ידי התרגום כנ"ל וכשיש לו שלמות הזה על ידי זה "ומציון יסעדך" כנ"ל ט. ומי שאוחז במדרגה זו "ומציון יסעדך" מזה מאיר לבו כי שם הלב הוא על ידי שמקבל ונזון משופרא דשופרא (עיין זוהר פנחס רט"ז: ובדף רכ"א:) מל"ב אלקים של מעשה בראשית שהם בחינת האותיות שיש בכל דבר שכלם נמשכין מבחינת ל"ב אלקים של מעשה בראשית ועל ידי התנוצצות האור שמקבל הלב מל"ב אלקים הנ"ל על ידי זה מתנוצץ פניו באור הזה בבחינת (משלי ט"ו): "לב שמח ייטב פנים" וכשפניו מאירות בהזדככות הזה אזי יוכל האחר לראות פניו בפנים הזה כמו במראה ולהתחרט ולשוב בתשובה כנ"ל וזה בחינת (דברים ה): "פנים בפנים דבר ה עמכם" הינו על ידי שיש עמכם דבור ה הינו שלמות לשון הקדש על ידי זה מתנוצץ הפנים ומאירות כל כך עד שיוכל להתראות פנים בפנים וזה: עד לא הוי מתקלא הינו שלמות לשון הקדש הנקרא מתקלא על שם ששקל הקדוש ברוך הוא ברצונו האותיות כנ"ל בבחינת (איוב כ"ח): "לעשות לרוח משקל" ששקל הקדוש ברוך הוא כן וכך אותיות לכל דבר ודבר כדי שיהיה לו טעם וריח ותמונה הזאת כפי רצונו כנ"ל וקדם שהיה הלשון הקדש בשלמות לא הוי משגיחין אפין באפין עדין לא היה בחינת פנים בפנים כי אי אפשר לזכות לבחינת פנים מאירות הנ"ל שהם בחינת פנים בפנים כי אם על ידי בחינת מתקלא שהוא בחינת שלמות לשון הקדש כנ"ל כי עקר בחינת פנים בפנים הוא על ידי "דבר ה עמכם" כנ"ל וזה: עד לא הוי מתקלא הינו בחינת לשון הקדש שעקר שלמותו על ידי תרגום שהוא נגה הנקרא תקלא כידוע וזהו החלוק בין השומע מפי הרב או מפי התלמיד או מפי הספר כי הצדיקים הם "גיבורי כוח עושי דברו" (תהלים ק"ג) שהם עושים ובונים הדבור של הקדוש ברוך הוא הינו הלשון הקדש שבו נברא העולם בבחינות "נמלך בנשמותיהם של צדיקים וברא את העולם" (בראשית

רבה פְּרָשָׁה ח) כִּי עַל יְדֵי הַשְּׁעִשׂוּעִים שֶׁרָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁיִּקְבַּל מִנְשֻׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים עַל יְדֵי זֶה "בְּדַבַּר הַשָּׁמַיִם נַעֲשׂוּ וַיְבָרוּחַ פִּי כָּל צַבָּאָם" (תְּהִלִּים ל"ג) הֵינּוּ שֶׁנַּעֲשֶׂה הַדְּבַר שֶׁל לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם כִּי הַצַּדִּיקִים הֵם בְּבַחֲיַנֵּת "עֲשֵׂי דְבָרוֹ" שֶׁהֵם עוֹשִׂים הַדְּבַר שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁיִּדְבַּר וַיִּבְרָא אֶת הָעוֹלָם וְכָל זֶה הֵיטָה קִדְּם הַבְּרִיאָה גַם עֲכָשׁוּ כְּשֶׁרוֹצִים הַצַּדִּיקִים לְשִׁמְעַע אֵיזָה דְּבַר מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵם עוֹשִׂים תַּחֲלָה אֶת הַדְּבַר וּבִזְמַנֵּם אוֹתוֹ הֵינּוּ עַל יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים זֹכִים לְשִׁמְעַע דְּבוּרִים מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא שֶׁאֵלוּ הַדְּבוּרִים נִתְּהוּ וְנִבְנוּ עַל יְדָם וְזֶהוּ (תְּהִלִּים ק"ג) : "עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ" כְּשֶׁרוֹצִים לְשִׁמְעַע דְּבַר מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵם עוֹשִׂים תַּחֲלָה אֶת הַדְּבַר בְּבַחֲיַנֵּת "עֲשֵׂי דְבָרוֹ" כִּנּוּי וְאַחַר כֵּן שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ הַדְּבַר מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבַחֲיַנֵּת "לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ" כִּי בְּזֶה הַדְּבַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדַבֵּר עִמָּם וּשְׁלֵמוֹת הַדְּבַר שֶׁל לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ תִּלְיָא בִּירְאָה בְּבַחֲיַנֵּת "עֲשֵׂאָה כְּאוֹצָר" כִּנּוּי וַיִּרְאָה תִּלְיָא בְּאוּדְנִין (תְּקוּן ע) נִמְצָא, כְּשֶׁהַצַּדִּיק שׁוֹמְעַע הַדְּבַר שֶׁל תּוֹרָה מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵשׁ לְהַדְּבַר שְׁלֵמוֹת כִּי הַדְּבַר תִּלְיָא בִּירְאָה וְהוּא שׁוֹמְעַע הַדְּבַר בְּבַחֲיַנֵּת "לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ" נִמְצָא מִי שֶׁשׁוֹמְעַע מִפִּי בְּעֲצֻמוֹ מְקַבֵּל דְּבוּר לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּשְׁלֵמוֹת הֵינּוּ בִּירְאָה כִּי זֶה הַלְּשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ יֵשׁ לוֹ שְׁלֵמוֹת מַחֲמַת בְּחִינַת "לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ" כִּי שְׁלֵמוֹת הַדְּבַר תִּלְיָא בִּירְאָה וְהִירְאָה תִּלְיָא בְּאוּדְנִין כִּנּוּי אֲבָל מִי שֶׁשׁוֹמְעַע מִפִּי אַחַר הוּא רְחוּק מִזֶּה הַשְּׁלֵמוֹת כִּי כָּבֵד יָרַד מִמְדַּרְגָּתוֹ וְזֶה: הַ שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְדָּה יִרְאֵתִי כְּשֶׁהַשְּׁמִיעָה מִפִּי הַצַּדִּיק בְּעֲצֻמוֹ שֶׁהוּא שׁוֹמְעַע מִפִּי בְּבַחֲיַנֵּת "עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ" שְׁמַעְדָּה, שֶׁהוּא שׁוֹמְעַע מִמֶּדָּה הֵינּוּ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצֻמוֹ אֲזִי יִרְאֵתִי כִּי עֵקֶר הִירְאָה תִּלְיָא בְּאוּדְנִין וְאֲזִי יֵשׁ שְׁלֵמוֹת לְלְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ הֵזָה כִּנּוּי "הַ פְּעֻלָּה בְּקֶרֶב שְׁנַיִם חִיִּיהוּ" פֶּרֶשׁ רַשִׁ"י: עוֹרְרָהוּ הֵינּוּ שֶׁנִּתְּעוֹרַר פְּעֻלָּה הֵינּוּ כַּח מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית נִתְּעוֹרַר בְּקֶרֶב שְׁנַיִם אֶל תִּקְרִי בְּקֶרֶב שְׁנַיִם אֶלָּא בְּקֶרֶב שְׁנַיִם (כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה, סוּטָה מ"ט) שְׁנַיִם מְקַרָּא, דְּהֵינּוּ לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ עַל יְדֵי לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּשְׁלֵמוֹת הַנְּשָׁלֵם עַל יְדֵי הִירְאָה דְּתִלְיָא בְּאוּדְנִין נִתְּעוֹרַר וְנִתְּנוּצָץ כַּח מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית שֶׁנִּבְרָא עַל יְדֵי לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ וְזֶה שְׁפָרֶשׁ רַשִׁ"י: תְּפִלָּה לְחַבְּקוֹק עַל שְׁגִינּוֹת, כְּתִרְגוּמוֹ שְׁעֵקֶר שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ, עַל יְדֵי הַתְּרַגּוּם כִּנּוּי וְזֶה: עַל שְׁגִינּוֹת כִּי שְׁגִינּוֹת הוּא בְּחִינַת תְּרַגּוּם כִּי תְּרַגּוּם הוּא בְּחִינַת עֶץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שְׁמַעְרַב טוֹב וְרַע וְכֵן הוּא הַשׁוֹגֵג שֶׁיֵּשׁ בּוֹ גַם כֵּן טוֹב וְרַע שֶׁהַמַּעֲשֶׂה הוּא רַע וְכּוֹנֵנְתוֹ טוֹב הַשְּׁמֻטוֹת הַשִּׁיכִים לְתוֹרָה הַזֹּאת וּבֵין לוֹמֵד בְּסִפְרָא לְשׁוֹמְעַע מִפִּי הַחֶכֶם יֵשׁ חֲלוּק גְּדוֹל בִּיּוֹתֵר כִּי סִפְרָא הוּא רַק לְזַכְרוֹן כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שְׁמוֹת י"ז) : "כְּתַב זֹאת זְכָרוֹן בְּסִפְרָא" וְהַזְכָּרוֹן הוּא בְּכַח הַמְדַמָּה כִּי גַם בְּהִמָּה יֵשׁ לָהּ זְכָרוֹן כְּמוֹ שֶׁאֲנִי רוֹאִים שֶׁגַם בְּהִמָּה זֹכֵרֶת שְׁבִמְקוֹם זֶה נִשְׁכָּה כְּלָב וְהִיא בּוֹרַחַת מִשָּׁם וְעַל כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה דְּבָרִים שְׁבַעַל פֶּה, אִי אֵתָה רִשָּׁאִי לְאִמְרָם בְּכַתֵּב (גִּטִּין ס:) וַיֵּשׁ דְּבָרִים בְּגוֹ כִּי בְּאִמְתָּה זֶה הַמְקַרָּא "כְּתַב זֹאת זְכָרוֹן בְּסִפְרָא" הַנִּי"ל נֶאֱמַר עַל תּוֹרָה שְׁבִכְתַּב שְׁצָרִיכִין דּוֹקָא לְכַתְּבָהּ [כָּל זֶה שְׁמַעְתִּי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּעֵת שְׁכַתְּבַתִּי לְפָנָיו תּוֹרָה הַנִּי"ל, וְלֹא בְּאֵר עֲנִין זֶה הֵיטָב] וְזֶה סוּד מַה שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (סְנֵהֲדָרִין ל"ח): אֲדָם הָרֵאשׁוֹן מְשׁוּף בְּעַרְלָתוֹ הֵיזָה אֲדָם הָרֵאשׁוֹן

בְּלִשׁוֹן אֲרַמִּית סֵפֶר וְהִבֵּן מְאֹד כִּי עַל יְדֵי לִשׁוֹן אֲרַמִּית שֶׁהוּא לִשׁוֹן תַּרְגוּם מְשֻׁכָּה וְיִנְקָה הֶעֱרָלָה שֶׁהוּא רַע הַפּוֹלֵל מִלִּשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, מִבְּרִית קֹדֶשׁ כַּנִּי לְעֵין שֵׁם הַיֵּטֵב כִּי עֵקֶר פֶּגַם הַבְּרִית, שֶׁהוּא רַע הַפּוֹלֵל בְּחִינַת לְשׁוֹנוֹת הָעַמִּים יִנְיָקְתֶם עַל יְדֵי לִשׁוֹן תַּרְגוּם שֶׁהוּא בְּחִינַת נְגַה שֶׁעַל יְדֵי זֶה הֵם עוֹלִים לִינֵק מִלִּשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ מִבְּרִית קֹדֶשׁ כַּנִּי לְכִי עֵקֶר הַמִּתְקַלָּא וְהַנִּסְיוֹן וְהַבְּחִירָה הוּא בְּבְחִינַת נְגַה שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּרְגוּם כִּי נְגַה נִקְרָא תִּקְלָא כַּנִּי לְוָהוּ: אָדָם הָרֵאשׁוֹן מְשׁוּדָּ בְּעֶרְלָתוֹ הִיָּה אָדָם הָרֵאשׁוֹן בְּלִשׁוֹן אֲרַמִּית סֵפֶר כִּי הָא בְּהָא תִּלְיָא כִּי עֵקֶר פֶּגַם הַבְּרִית בְּחִינַת מְשׁוּדָּ בְּעֶרְלָתוֹ נִמְשָׁדָּ עַל יְדֵי לִשׁוֹן אֲרַמִּית שֶׁהוּא לִשׁוֹן תַּרְגוּם כְּשֵׁאִין מַעְלִין אוֹתוֹ לְלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כַּנִּי לְ"עֵשִׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ" שֶׁהֲצַדִּיק עוֹשֶׂה הַדְּבוּר וְכוּ כַּנִּי לְ"וְכַשְׁהַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּאֵ מִלְמַעְלָה עֲדִין הוּא חֲסֵר תִּקּוּן כִּי עֲדִין צָרִיךְ לְהַעֲלוֹת הַטּוֹב מִן הַתַּרְגוּם וְזֶהוּ סוּד פְּנִינַת מִילָה כְּמוֹ שֶׁמּוּבָא בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית פְּרָשָׁה י"א) שֶׁאֵלֶּת הַמִּינִין עַל מְצוֹת מִילָה. אֵיךְ יִבְרָא הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא דְּבַר הַמְּחַסֵּר תִּקּוּן? אֵךְ הוּא עַל פְּנִינַת זוֹ, הִינּוּ כַּנִּי לְ"שֶׁ הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הַבְּרִית הֵבֵא מִלְמַעְלָה הוּא עֲדִין חֲסֵר תִּקּוּן וְעֵקֶר תִּקּוּנוֹ לְמַטָּה בְּזֶה הָעוֹלָם עַל יְדֵי שֶׁאֵנוּ מַעְלִין הַטּוֹב שֶׁבַּתַּרְגוּם וּמְשַׁלִּימִין אֶת הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כִּי עֵקֶר הַתִּקּוּן שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים נִשְׁלָם לְמַטָּה בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, עַל יְדֵי תַּרְגוּם שֶׁאֵף עַל פִּי שֶׁהַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ בָּא מִלְמַעְלָה אֵף עַל פִּי כֵּן אֵין לוֹ שְׁלֵמוֹת כִּי אִם עַל יְדֵי לִשׁוֹן תַּרְגוּם שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע דִּהִינּוּ עַל יְדֵי שֶׁמְבַרְרִין הַטּוֹב שֶׁבַּתַּרְגוּם הַטּוֹב שֶׁבְּעֵץ הַדַּעַת שֶׁעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא נִשְׁלָם הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁמְבַּאֵר שֵׁם בְּמִדְרָשׁ הַתְּרוּץ עַל שֶׁאֵלֶּת הַמִּינִין הַנִּי לְ"בְּעֵנֵן מְצוֹת מִילָה אֵיךְ יִבְרָא הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחַסֵּר תִּקּוּן כַּנִּי לְ"שֶׁהִשִּׁיבוּ שֵׁם: כָּל דְּבַר צָרִיךְ תִּקּוּן הַתְּרַמּוּסִין צָרִיכִין לְבַשֵּׁל וְכוּ, אֵף הָאָדָם צָרִיךְ תִּקּוּן וְכוּ, עֵין שֵׁם הִינּוּ כַּנִּי לְ"שֶׁ הֵשֵׁם יִתְבַּרְךְ בְּרָא כָּל הַבְּרִיאָה בְּשִׁבִיל הָאָדָם הַבֶּעַל בְּחִירָה שֶׁהוּא דִּיקָא יִתְקַן כָּל הַדְּבָרִים עַל יְדֵי בְּרוּר הַטּוֹב שֶׁבְּעֵץ הַדַּעַת שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְשַׁלִּים וּמְתַקְּנִין כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם וְעַל כֵּן צָרִיכִין לְתַקֵּן תִּקּוּן הַמִּילָה בְּחִינַת תִּקּוּן הַבְּרִית בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל יְדֵי תַּרְגוּם דִּיקָא שֶׁהַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הֵבֵא מִלְמַעְלָה אֵין לוֹ שְׁלֵמוֹת כְּשֶׁבֵּא מִלְמַעְלָה כִּי אִם עַל יְדֵי שֶׁאֵנְחֵנוּ מְשַׁלִּימִין אוֹתוֹ עַל יְדֵי שֶׁמְבַרְרִין הַטּוֹב שֶׁבַּתַּרְגוּם שֶׁאֵז דִּיקָא נִשְׁלָם הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כַּנִּי לְ"וָהוּ: חֲשַׁמִּי לְחֵשׁ מִלְּבַח בְּחִינַת מִילָה וּ"מִלִּי גִימְטְרִיא שְׁבַעִים בְּחִינּוֹת מְדוּרָה שֶׁל שְׁבַעִין כּוֹכָבִין הַנִּי לְ"שֶׁנִּתְמַלֵּל וְנִחְתָּדָּ וְנִתְבַּטַּל עַל יְדֵי מְצוֹת מִילָה שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הַבְּרִית כַּנִּי לְ"עֵין בְּפְנִינּוֹת וְהִבֵּן וְלְהַעֲלוֹת הַטּוֹב מִן הַתַּרְגוּם הוּא עַל יְדֵי תִּקּוּן הַשְּׂגָאוֹת שֶׁצָּרִיךְ לְתַקֵּן כָּל מַה שֶׁחָטָא בְּשׁוּגָג, וְהִבֵּן (עֵין תְּהִלִּים ז' שְׁגִיּוֹן לְדוּד וּפִי הַתַּרְגוּם תַּרְגוּמָא דְּאוּדִיתָא לְדוּד וְכוּ) וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁלֵמוֹת לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ יוֹדֵעַ לְפָשֵׁר חֻלְמִין שֶׁבַּתַּרְדָּמָה כְּמוֹ יוֹסֵף, כְּמַבְאֵר שֵׁם כִּי הַחֲלוּמוֹת הֵם כְּפִי הַמְּאָכְלִים שְׂאוּכָל, כְּמוּבָא כִּי בְּכָל דְּבַר יֵשׁ אוֹתִיּוֹת כַּנִּי לְ"וְכַשְׁשׁוּכָב וַיִּשָּׁן עוֹלִים הָאָדָם מִהַמְּאָכְלִים שְׂאוּכָל וְעוֹלִים לְהַמַּח וְנִצְטָרְפִין הָאוֹתִיּוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם וּמִזֶּה נֶעֱשֶׂה הַחֲלוּם נִמְצָא כְּשֶׁאָדָם אוֹכֵל אִם הִיָּה אוֹכֵל הַכֶּף הַשְּׁנִי קֹדֶם הָרֵאשׁוֹן הִיָּה מִתְרָאָה לוֹ חֲלוּם אַחֵר כִּי בְּכָל דְּבַר יֵשׁ אוֹתִיּוֹת אַחֵרִים וְאֵלוֹ הִיָּה אוֹכֵל זֶה הַכֶּף תִּחְלָה הִיוּ נִצְטָרְפִין הָאוֹתִיּוֹת בְּצַרוּפִים אַחֵרִים וְהִיָּה מִתְרָאָה לוֹ

חלום אחר ומי שיש לו שלמות לשון הקדש הוא יודע האותיות שיש בכל דבר פני"ל על פן הוא יכול לפשר חלמין פנ"ל והבן היטב איך עתה מבאר היטב ענין פתרון חלומות על ידי שלמות לשון הקדש על ידי מה שכתב שם אחר כך שעל ידי שלמות לשון הקדש מאירין ההתנוצצות האותיות שיש בכל דבר כי על ידי התנוצצות האותיות שיש בכל המאכלים שמהם החלומות על ידי זה הצדיק בחינת יוסף יודע לפשר חלמין שבתרדמה פנ"ל [זה מצאנו מזה המאמר מכתב יד רבנו ז"ל בעצמו] "ישלח עזרך מקדש" וכו גדל יקר הערך מלשון הקדש שבו נברא העולם כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה: "לזאת יקרא אשה, כי מאיש" לשון נופל על לשון, מכאן שנברא העולם בלשון הקדש כי ה אשה הוא בחינת לשון הקדש שבה נברא העולם וזהו: "חנה" לשון דבור כמו שכתוב: "ולילה ללילה יחנה דעת" וזה בחינת: "לזאת יקרא אשה" כי הדבור נקרא זאת כמו שכתוב: "וזאת אשר דבר להם אביהם" ועל ידי לשון הקדש רוממנו מכל הלשונות וזה בחינת: לשון נופל על לשון כל הלשונות נופלים על ידי לשון הקדש ואין [...] עד כאן מצאנו] פרקא תנא דספרא דצניעותא מבאר לעיל בהתורה אומר אל הכהנים סימן ב

כ - תשעה תקונין יקירין

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] פרקא תליתאה [דספרא דצניעותא] תשעה תקונין יקירין אתמסרא לדקנא. כל מה דאתטמר ולא אתגליא, עלאה ויקרא אשתכח, והוא גנזיא יקרא: נימין על נימין מקמי פתחי דאדנין עד רישא [דפמא], מרישא האי לרישא אחרא, אשתכח מתחות תרין נקבין ארחא מליא דלא אתחזיא, עלעין אתחפין מהאי גיסא ומהאי גיסא, בהו אתחזין תפוחין סמקין כורדא, בחד חוטא תלן אכמין תקיפין עד חדווי, שפון סומקי כורדא אתפנון, זעירין נחתין בגרונא ומחפין קדלא, רברבין וזעירין נחתין בשקולא באלין אשתכח גבר ותקיף א. דע, שיש נשמה בעולם שעל ידה נתגלה באורי ופרושי התורה והיא מסבלת בישורין פת במלח תאכל, ובמים במשורה תשתה, כי כך דרפה של תורה (אבות פרק ו) וכל מפרשי התורה הן מקבלין מזאת הנשמה וזאת הנשמה כל דבריה כגחלי אש כי אי אפשר לקבל ולשאב מימי התורה אלא מי שדבריו כגחלי אש בבחינת (ירמיה כ"ג): "הלוא כה דברי פאש" וכשהנשמה הזאת נופלת מבחינת "הלוא כה דברי פאש" ואין דבריה כגחלי אש ודבריה נצטננון אזי נסתלקת וכשנסתלקת אזי נסתלק באורי התורה הנמשכת על ידה ואזי כל מפרשי התורה אין יכולין להשיג שום באור התורה ואז נתעורר מריבה על הצדיקים כי עקר המחלקת שבעולם נעשה על ידי הסתלקות באורי התורה כי הבאור, הוא תרוץ על קשיות

ומריבות וזה בחינת (במדבר כ) : "מדבר צן" שהוא בחינת דבור מצנן
 ששם מתה מרים בחינת הנשמה הסובלת מרירות השעבוד על התורה ואז
 נסתלק הבאר הינו בחינת באורי התורה ואז : "וירב העם עם משה" הינו
 בחינות המריבה שנתעורר פני"ל ואלו מפרשי התורה נקראים בשביל זה
 מורים מחמת שמקבלים על ידי הנשמה הנ"ל המכנה בשם מרים גם, הם
 מורים את מוריהם (כמובא בפרש"י שם) כמאמר (תענית ז) : ומתלמידי
 יותר מכלם וזה שאמר להם משה : "שמעו נא המרים" ב. ו מי שרוצה
 להמשיך באורי התורה צריך מתחלה להמשיך לעצמו דבורים חמים
 כגחלי אש פני"ל ו הדבור נמשך מלב העליון בחינת (תהלים ע"ג) "צור
 לבבי" ו צריך לשפך שיחו בתפלה לפני השם יתברך ועל ידי תפלתו נכמרו
 רחמי השם יתברך עליו ונפתח לב העליון כי עקר הרחמים הוא בלב
 ונשפע מלב העליון דבורים ועל ידי הדבור ממשיך באורי התורה גם כן
 משם ו לב הנ"ל הוא בחינת סלע שמשם הדבור בבחינת (מגלה י"ח) : מלי
 בסלע ו סלע הוא בחינת צור בבחינת (תהלים ק"ה) : "פתח צור ויזובו
 מים" והוא בחינת לב, בחינת "צור לבבי" והלב נכמר ברחמים ומשפיע
 דבורים חמים בבחינת (שם ל"ט) : "חם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש
 דברתי בלשוני" ו בלב הזה כתובים כל באורי התורה בבחינת (משלי ג) :
 "כתבם על לוח לבך" ומי שרוצה ליקח איזה באור צריך לו לקח מהלב
 הנ"ל בתפלה, בבקשה פני"ל ובשביל זה צריך כל אחד ממפרשי התורה
 קדם שמתחיל לבאר איזה באור צריך לו מתחלה לשפך תפלתו לפני השם
 יתברך כדי לעורר לב העליון להשפיע עליו דבורים כגחלי אש ואחר כך
 יתחיל לבאר כי אחר כך נפתח הצור ויזובו מימיו הינו באורי התורה ג. ו
 יש חלוק בין באור שאדם מבאר בינו לבין עצמו לבין באור שאדם מבאר
 לרבים כי כשדורש ברבים וקדם הבאור הוא מקשר את עצמו עם
 נשמותיהם ושופך שיחו ותפלתו לפני השם יתברך בודאי הן אל כביר לא
 ימאס (איוב ל"ו) (ועיין ברכות ח) אבל תפלת יחיד אפשר שמואסין
 בתפלתו וזה בחינת "ודברת אל הסלע לעיניהם" שתפלתך תהיה בשעה
 שהצבור מקבצים וזה (דברים ל"א) "הקהל את העם" ד. וזהו החלוק בין
 הלומד מתוך הספר ובין השומע מפי החכם עצמו כי השומע מפי החכם
 עצמו בודאי נתקשר נשמתו עם נשמת החכם בשעת תפלתו פני"ל ויש לזה
 האדם חלק בבאור הזה כי על ידי התפלה נתוסף קדשה למעלה וכל תפלה
 היוצאת מהרבה נשמות היא מוספת קדשה למעלה ומעוררת ביותר לב
 העליון פני"ל ולב העליון שופך מימי הבאור ביותר הכל לפי רב אנשים כן
 יותר קדשתו בבחינת (תהלים כ"ב) : "ואתה קדוש יושב תהלות ישראל"
 על ידי תהלות ישראל נתוסף קדשתו גם כל אלו האנשים העומדים בשעת
 הדרוש נכנע רשעתם על ידי הטוב שפחכם הדורש ולפי ההכנעה כן נכנעים
 האויבים הינו הקלפות השוכנים סביב לב העליון בבחינת (יחזקאל ה) :
 "זאת ירושלים שמתיה בתוך הגוים" ו היא לב בבחינת (ישעיהו מ) :
 "דברו על לב ירושלים" וזה בחינת מטה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה :
 "קח את מטה והקהל את העדה" מטה זה בחינת ממשלת וכח הצדיק
 שנעשה על ידי עבודתו שעל ידו נכנעים כל האויבים הן למטה הן למעלה
 וזהו (תהלים ק"י) : "מטה עזך ישלח ה מציון" הינו ה מצוות ומעשים

טובים שהן ציונים לדברים עליונים שמהם נעשה מטה עז להכניע אויבים וזה: "רדה בקרב איביך" נמצא, מי שהוא אצל החכם בשעת באור התורה נמצא שנכנע הרע שלו כנ"ל וזהו (איכה ב): "שפכי כמים לבד נכח פני ה" פני ה זה בחינת באורי ודרושי התורה כמו (ויקרא י"ט): "והדרת פני זקן" זקן זה הדרת פנים והם שלש עשרה תקוני דקנא והם שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן (ועיין זוהר אחרי ד ס"ב) שצריך לשפד שיחו ותפלתו קדם שממשיך באורי התורה כנ"ל וזהו: "ויפלו על פניהם" כששמעו המריבה הבינו, שעל ידי באורי התורה שהם בחינת פנים כנ"ל מחמת הנפילה הנ"ל מחמת זה התחיל המריבה ה. ו כשמתפלל קדם הדרוש צריך להתפלל בתחנונים ויבקש מאת הקדוש ברוך הוא מתנת חנם ולא יתלה בזכות עצמו אף על פי שעכשו נתעורר מטה עזו של עבודתו אין זה המטה כדי להתנאות אלא כדי להכניע הרע שבעדה כי ברבים יש בהם טובים ורעים וצריך להכניע הרע שברעים כנ"ל אבל לפני השם יתברך יעמד גדל וכרש וידבר תחנונים ולא יתלה בשום זכות וזהו (דברים ג): "ואתחנן אל ה בעת ההיא לאמר" שצריך לדבר תחנונים בשעה שרוצה לומר הינו קדם הדרוש ו זהו טעות שטעה משה שהקדוש ברוך הוא אמר למשה. "קח את המטה והקהל את העדה ודברת אל הסלע לעיניהם" שיקח ממשלת עזו שיש לו ממצוות וממעשים טובים שלו "והקהל את העדה" כי בשעת הקהל שיש בהם גם רעים צריך מטה עז כדי להכניע רשעתם כנ"ל ואחר כך "ודברת אל הסלע לעיניהם" אין דבור אלא נחת (שבת ס"ג ומדרש רבה שיר השירים סמוך לסופו) (ועיין זהר תצא רע"ט): "ודברתם אל הסלע" וכו בדבור ופיוס וכו) שישפד שיחו ותפלתו בתחנונים גדל וכרש אל הסלע הינו לב העליון כנ"ל לעיניהם דיקא שיהיה הקהל בשעת מעשה כדי שיקשר את עצמו עם נשמתם כנ"ל והוא לא כן עשה שזכר טובו וצדקתו בשעת תפלתו שלא השתמש עם המטה בשביל הקהל אלא השתמש עם המטה בשעת תפלתו וזה בחינת: "ויגרם משה את ידו" ידו זה תפלתו כמו שכתוב (שמות י"ז): "ויהי ידיו אמונה" תרגומו: פרישן בצלו שהרים את תפלתו ולא קשר את עצמו עם הקהל וינד את הסלע במטהו פעמים" כביכול "הכה צור ויזובו מים" (תהלים ע"ח) שהכה לב העליון כמו שלוקחין איזה דבר בכח ובאנס כי בא בכח מעשיו הטובים ו זהו הכאת הסלע פעמים הכאה אחת שלקח באורי התורה בכח ובאנס ולא בקש מתנת חנם כנ"ל והכאה אחת כי מי שדוחק את השעה, שעה דוחקתו (ברכות ס"ד) ונסתלק קדם זמנו ועל הסתלקותו השכינה, שהיא הלב הנ"ל היא מיללת ובוכה עליו וזה: "פעמים" כי מתו משה ואהרן על ידי הכאה כמו שכתוב: "המה מי מריבה" וכו ובשביל זה אין לאדם לדחק את עצמו על שום דבר אלא יבקש בתחנונים אם יתן לו השם יתברך יתן ואם לאו לאו וזהו: "יען לא האמנתם ביי הינו התפלה כנ"ל שהרים תפלתו מתפלת הקהל שלא קשר את עצמו עם הקהל ו התפלה היא אמונה כמו "ויהי ידיו אמונה" "להקדישני לעיני בני ישראל" להקדישני דיקא כי על ידי התפלה של רבים נתקדש השם יתברך כנ"ל "לכן לא תביאו וכו אל הארץ" רמוז על הסתלקותו כי הקדשה גם כן נתוסף למעלה בשעת פטירת הצדיק, כידוע

נמצא, מה שנחסר על ידם נשלם על ידם ו. ובזכות התורה שממשיכין זוכין לארץ ישראל כמו שכתוב (תהלים ק"ה) : "וינתן להם ארצות גוים" וכו אבל ארץ ישראל היא אחת משלשה דברים שבאים על ידי סורין (ברכות ה) ועקר היסורים הם המונעים הרשעים מוציאי דבת הארץ וצריך להכניע מתחלה אלו הרשעים ולענש אותם בחרבא וקטלא ועל ידי זה יכולין אחר כך לילך לארץ ישראל ו כח הזה לענש את הרשעים אי אפשר, אלא כשמקבלין את הכח הזה מאדום כי זה הכח שלו בבחינת "ועל חרבך תחיה" (בראשית כ"ז) והוא יונק ממוזל מאדים (עיין זוהר פנחס רט"ו) ז. ודע, שעל ידי כחות הרוחניות הנבראים מאותיות התורה שחדש הכחות האלו הן הן מלאכים ממש והן מקבלין הכח מאדום כדי לענש הרשעים בחרבא וקטלא והן נבראים בבחינת (תהלים ס"ח) : "אדני יתן אמר המבשרות צבא רב" והן מענישין את הרשעים בבחינת (שם צ"א) : "כי מלאכיו יצוה לך וכו, על שחל ופתן תדרוך" וכו ח. ואלו הכחות הרוחניות הינו המלאכים הן לפי התחדשות התורה והתחדשות התורה לפי הקדשה שנתוסף למעלה פני"ל לפי רבות הקדשה כן נמשך רבוי התורה ולפי רב התורה כן רבוי המלאכים הנ"ל וכן להפך הינו שלפעמים הקדשה כל כך מעטת עד שהמלאכים הנבראים מחדושי התורה הם מעויטי כח שאין כח בידם לקבל כח לענש את הרשעים בחרבא וקטלא ואין להם כח אלא להכניע את הרשעים בלבד ולהביא מרד בלבבם אבל לא לענש אותם בחרבא להעביר אותם ט. ולפעמים גם להכניע אותם בלבד אין כח למלאכים האלו שכל כך הם מעויטי כח מחמת מעוט הקדשה הנ"ל ואין להם אלא הכח הזה לעורר כח האמות על הרשעים המוציאי דבת הארץ כמו עכשו בגלות שאין לנו כח לענש בעצמנו את הרשעים אלא בדיניהם בבחינת (חבקוק א) : "רשע מכתיר את הצדיק, על כן יצא משפט מעקל" כי הרשע מסבב את הצדיק ואין לנו כח בעצמנו לדחות אותו אלא במשפטיהם לדון אותו בדיניהם ולקבל מהם כח לרדף את הרשע ודע, שלפעמים הוא סבה מאת השם יתברך שרשע יכתיר את הצדיק והצדיק אין לאל ידו לדחות את הרשע אלא על ידי משפטיהם ועל ידי כח המשפט יוצא משפט דקדשה שגפול בין הקלפות הצדיק הוא מוציא אותו מבין הקלפות ו יוצא המשפט מעקולו כי נתעקל בין הקלפות בבחינת (תהלים קמ"ז) : "וימשפטים בל ידעום" ו עכשו הוא יוצא מעקולו ונתישר מעקולו וזהו : "על כן יצא משפט מעקל" י. ולפעמים גם זה הכח אין להם ואין להם כח לא לענש פני"ל ולא לענש בדיניהם פני"ל ולא להביא מרד בלבבם ואין להם כח אלא להשתיק אותם בלבד שלא לדבר סרה בפנינו כדי שלא יכנסו דבריהם באזני המון עם ולפעמים גם זה הכח אין להם הכל לפי מעוט הקדשה וזהו (שם בפרשה הנ"ל) : "וישלח משה מלאכים אל מלך אדום" מלאכים הנ"ל "מלך אדום" פני"ל "פה אמר אחיך ישראל" הינו, המלאכים האלו נתהוו ממאמרות טהורות של ישראל פני"ל בבחינת יתן אמר המבשרות צבא רב "אתה ידעת את התלאה אשר מצאתנו, וירדו אבתינו מצרים" אתה ידעת דיקא כי כל הענשים על ידו ובפרט גלות מצרים שהיה על פגם הברית כידוע ו על פגם הברית חרב בא בבחינת (ויקרא כ"ו) "חרב נקמת" וכו (עיין זוהר ויחי

ר"מ: וזוהר וארא כ"ו:) והוא מְמַנֶּה על חֶרֶב פְּנִי"ל "וַיִּרְעוּ לָנוּ הַמְצָרִים וַנִּצְעַק אֶל ה' אֱלֹהֵינוּ וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ" פְּרָשׁוֹ חֲכָמֵינוּ ז"ל (ויק"ר פ"א ומובא בפרש"י שם): זֶה מֹשֶׁה "וַיּוֹצִיאֵנוּ" כִּי פָגַם הַבְּרִית הוּא פָגַם הַדַּעַת בַּבְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ד) "וַיִּדַע אָדָם" וְהַקּוֹל הוּא מְעוֹרֵר הַדַּעַת בַּבְּחִינַת הַקּוֹל מְעוֹרֵר הַפְּנִינָה (עֵינַי בְּרִכּוֹת כ"ד וּבַהֲרַא"ש וּרְבִינוּ יוֹנָה שֵׁם וּבִשְׁמֵעַ סִימֹן ק"א וּבְסִי ס"א סַעִיף ד) וּבִשְׁבִיל זֶה: "וַנִּצְעַק וְכוּ" "וַיִּשְׁמַע אֶת קוֹלֵנוּ" וְהַקּוֹל מְעוֹרֵר הַדַּעַת "וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ" זֶה מֹשֶׁה, בְּחִינַת דַּעַת וְעַל יְדֵי הַתְּגַלּוּת הַדַּעַת כְּתוּבָה אֲזַי "וַיּוֹצִיאֵנוּ" וּבִשְׁבִיל זֶה אֹמְרִים אֶת הַהֲגָדָה בְּקוֹל רֶם כִּי הִגָּאֵלָה הַיְתֵה עַל יְדֵי קוֹל בַּבְּחִינַת "וַיִּשְׁמַע אֶת קוֹלֵנוּ" וּבִשְׁבִיל זֶה נִקְרָאת בְּשֵׁם הַגָּדָה לְהוֹרוֹת עַל תְּקוּן הַבְּרִית בַּבְּחִינַת (דְּבָרִים ד): וַיִּגַּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ וְעַקֵּר הַמְצָנָה בְּיַד לְהוֹרוֹת עַל תְּקוּן הַדַּעַת בַּבְּחִינַת: בַּחֲמָרָא וְרִיחָנִי פְקַחִין (סְנֵהֲדָרִין ע) וּבַבְּחִינַת: "וַתִּירוֹשׁ" זָכָה נַעֲשֶׂה רֵאשׁ (שָׁם), הֵינּוּ דַעַת "אֶעֱבְרָה נָא בְּאַרְצְךָ" שְׂרָצוּ לִילֵךְ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל דְּרָךְ פַּחוֹת שֶׁל אָדָם פְּנִי"ל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ כַח לַעֲנֵשׁ אֶת הַרְשָׁעִים בַּחֲרָבָא וְקִטְלָא כְּדִי שְׂיֻכְלוּ לִילֵךְ בְּדָרְךְ הַמְלָךְ, מִלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם וְלֹא בִשְׁבִיל תַעֲנוּגֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וְזֶה: "לֹא נִלְךְ בְּשִׂדָּה וְכָרֶם וְלֹא נִשְׁתַּה מִי בְּאֶרֶץ" זֶה בְּחִינַת תַעֲנוּגֵי הָעוֹלָם הַזֶּה כֹּל זֶה אֵין רְצוֹנֵנוּ אֶלָּא רְצוֹנֵנוּ "דְּרָךְ הַמְלָךְ נִלְךְ" כְּדִי שֶׁלֹּא יִמְנְעוּ אוֹתֵנוּ הַרְשָׁעִים מִלִּילֵךְ בְּדָרְךְ מִלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם "וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵינוּ אָדָם לֹא תַעֲבֹר בִּי, כֹּן בַּחֲרָב אֵצֶא לְקִרְאֲתֵךְ" כֹּל זֹאת מַחֲמַת מַעוֹט כַּח הַקְדָּשָׁה פְּנִי"ל וְזֶהוּ: "וַאֲנַחְנוּ בְּקִדְשׁ עִיר קָדְשָׁה גְבוּלְךָ" הֵינּוּ מַחֲמַת שֶׁהַקְדָּשָׁה כֹּל כֶּף בְּמַדְרָגָה פַחוֹתָהּ שֶׁהִיא בְּגְבוּל הַטְּמֵאָה נוֹגַעַת וּבִשְׁבִיל זֶה: "וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר בִּי" וְכוּ כִּי מִי שֶׁהוּא בְּמַדְרָגָה תַחֲתוֹנָה אֵין לְהַתְּגַרוֹת בְּרְשָׁעִים כִּי צְדִיק מִמֶּנּוּ בּוֹלַע (בְּבֵא מְצִיעָא עֵא) "וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵינוּ בְּמַסְלָה נַעֲלֶה" בְּחִינַת מְסֻלוֹת בְּלִבָּבָם (תְּהִלִּים פ"ד) לְהִבִּיא מֶרֶךְ בְּלִבָּבָם "וְאִם מִימֶיךָ נִשְׁתַּה" מִימֶיךָ זֶה בְּחִינַת מְשַׁפֵּט בַּבְּחִינַת (עַמוֹס ה): וַיִּגַּל כַּפִּים מְשַׁפֵּט הֵינּוּ כִּי לַפְעָמִים צְרִיךְ לְכַף אֶת הַרְשָׁעִים בְּמְשַׁפְּטֵיהֶם "וְנִתְּתִי מַכָּרֶם" תַרְגוּמוֹ: אֶת דְּמִיהוֹן הֵינּוּ הַשַּׁחַד שֶׁמְקַבְּלִין וְצְרִיךְ לְתַן לָהֶם מָמוֹן כְּדִי לְהוֹצִיא מְשַׁפֵּט מִן הָעֵקוּל בְּרְצוֹנָם "וְרַק אֵין דְּבַר בְּרַגְלֵי אֶעֱבְרָה" אֲנִי רוֹצֶה לִילֵךְ וְלַעֲבֹר בְּכַחַד כְּדִי לְהַשְׁתִּיק אֶת הַרְשָׁעִים כְּדִי שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ דְבָרֵיהֶם בְּרַגְלֵי הֵינּוּ הַמּוֹן עִם הַמְכַנִּים בְּשֵׁם רַגְלִין כְּמוֹ (שְׁמוֹת י"א): "וְכָל הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיךָ" "וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר" וְכָל זֶה הוּא מַחֲמַת מַעוֹט הַקְדָּשָׁה פְּנִי"ל כִּי צְרִיךְ לְשַׁפֵּד תִּפְלְתוֹ קִדְשׁ הַתּוֹרָה וּלְקַשֵּׁר אֶת עַצְמוֹ עִם הַנְּפֻשׁוֹת הַשׁוֹמְעִים וְעַל יְדֵי זֶה נִתְּוֶסֶף קְדָשָׁה יְתָרָה לְמַעַלָּה בַּבְּחִינַת (מְשָׁלִי י"ד) "בְּרַב עִם הַדָּרַת מְלָךְ" וּלְפִי רְבוּת הַקְדָּשָׁה כֹּן רְבוּי הָאֲרֵת הַתּוֹרָה וּלְפִי רַב הָאֲרֵת הַתּוֹרָה כֹּן נִתְּרַבּוּ פַחוֹת הַמְּלֹאכִים וּלְפִי פַחוֹת הַמְּלֹאכִים כֹּן יְכוּל לַעֲנֵשׁ אֶת הַרְשָׁעִים מוֹצִיאֵי דְבָהּ וְזֶה פְרוּשׁ פְּרָקָא תְּלִיתָא. תַשְׁעָה תְּקוּנֵין יִקְרִין אֶתְמַסְרוּ לְ דַקְנָא הֵינּוּ לְזָקוֹן הַיּוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה לְדַרְשׁ נְמִסֵּר לוֹ תַשְׁעָה בְּחִינּוֹת הַנִּי"ל אֶקַח אֶת הַמְּטָה פְּנִי"ל בְּ וְהַקְהֵל אֶת הָעֵדָה פְּנִי"ל, לְהַכְנִיעַ רַעְתָם פְּנִי"ל ג וְדַבְּרָתָם אֶל הַסָּלַע בְּתַחֲנוּגִים פְּנִי"ל ד לְעֵינֵיהֶם, שְׂיִקְשֶׁר עִמָּהֶם פְּנִי"ל ה לְהַמְשִׁיךְ דְּבוּרֵי אֵשׁ פְּנִי"ל ו לְהַמְשִׁיךְ תּוֹרָה פְּנִי"ל ז בְּרִיאַת הַמְּלֹאכִים פְּנִי"ל ח לְקַבֵּל כַּח מְאָדוּם לְהַכְנִיעַ אֶת הַשׁוֹנְאִים פְּנִי"ל ט לְבוֹא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל פְּנִי"ל ו אֵלוֹ תְּקוּנֵין דַּאֲתַמְסֵר לְזָקוֹן הַדּוֹרֶשׁ כֹּל מָה דַּאֲתַטְמֵר וְלֹא אֶתְגַלְּיָא רְמִז עַל נִשְׁמַת

בְּחִינַת מְרִים שְׁנִסְתַּלַּק כְּנִ"ל אֲשֶׁתְּכַח פְּרוּשׁ, אֲשֶׁתְּכַח עֲכָשׁוּ עַל יְדֵי זְקֹן הַזֶּה
כָּל מַה שֶּׁהִיָּה מִשְׁתַּפַּח עַל יְדֵי נִשְׁמָה שְׁנִסְתַּלַּק וְעַכְשֵׁיו מִסְדֵּר וְהוֹלֵךְ תִּשְׁעָה
תִּיקוּנֵי תִקּוּנֵי קְדָמָה נִימִין עַל נִימִין, מְקַמֵּי פְתַח דְּאֲדָנִין עַד רִישָׁא
דְּפָמָא נִימִין בְּחִינַת שְׁעָרוֹת בְּחִינַת "שְׁעָרֵי צִיּוֹן" (תְּהִלִּים פ"ז) בְּחִינַת מִטָּה
עֲזָד יִשְׁלַח מְצִיּוֹן כְּנִ"ל מְקַמֵּי פְתַח דְּאֲדָנִין הֵינּוּ קָדָם שְׁשֻׁמְעוּ אִם יְכוּלִין
לְקַבֵּל עַד רִישָׁא דְּפָמָא פְתַחוּ פִּיהֶם וְאָמְרוּ נַעֲשֶׂה וְזֶהוּ (כְּתוּבֹת קי"ב) :
דְּקִדְמֵי פְּמִיכוּ לְאֲדָנֵיכוּ תִקּוּנֵי תִקּוּנֵי מְרִישָׁא הָאֵי לְרִישָׁא אַחְרָא הֵינּוּ
לְהַכְנִיעַ רְעֵתָם כְּנִ"ל וּבְזֶה מוֹצֵיא אוֹתָם מִתַּחַת רְשׁוּת דְּסִטְרָא אַחְרָא
וּמְכַנִּיס אוֹתָם תַּחַת רְשׁוּת הַקְּדָשָׁה וְזֶהוּ מְרִישָׁא הָאֵי לְרִישָׁא אַחְרָא
תִּקּוּנֵי תְּלִיתָא אֲשֶׁתְּכַח מִתְּחוֹת תְּרִין נְקֻבִין אַרְחָא מְלֵיא דְּלֹא אֲתַחְזִיא
הֵינּוּ בְּחִינַת חֻטָּם בְּחִינַת וּדְבָרָתָם אֶל הַסֵּלַע כְּנִ"ל בְּחִינַת (יִשְׁעֵיהוּ מִ"ח) :
"וַתְּהַלְתִּי אַחֲטָם לָד" אַרְחָא מְלֵיא "כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאִיו" (תְּהִלִּים ל"ד)
וְזֶה מְלֵיא וְיִרְאָה הִיא בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּחִינַת (מְשָׁלִי ל"א) "יִרְאֵת הָ הִיא
תְּתַהַלֵּל" בְּחִינַת חֻטָּם בְּחִינַת (יִשְׁעֵיהוּ י"א) "וַהֲרִיחוּ בִּירְאֵת ה" דְּלֹא
אֲתַחְזִיא כִּי צְרִיד לְהַקְטִין אֶת עַצְמוֹ וְלֹא יִתְּלֶה בְּזִכּוּתוֹ כְּנִ"ל בְּבְּחִינַת
(מְשָׁלִי כ"ה) : "אֶל תִּתְּהַדֵּר לִפְנֵי מְלֵךְ" תִּקּוּנֵי רְבִיעָא עֲלֵעִין אֲתַחְזִין
מֵהָאֵי גִיסָא וּמֵהָאֵי גִיסָא הֵינּוּ בְּחִינַת הַתְּקַשְׁרוּת עִם נִשְׁמוֹתֵיהֶם וְהֵם
מְחַפִּין אוֹתוֹ מִכָּל צֵד תִּקּוּנֵי חֲמִישָׁא אֲתַחְזִין תְּרִין תְּפוּחִין סוּמְקִין
כְּוֹרְדָא תְּפוּחִין, זֶה בְּחִינַת מִפְתַּח הַלֵּב שְׁנִפְתַּחִים שְׁנִכְמַר רַחֲמֵי לֵב הָעֲלִיּוֹן
וְנִשְׁפַּע דְּבוּרִים חֲמִים, דְּבוּרֵי אֵשׁ בְּחִינַת סוּמְקָא כְּוֹרְדָא כְּנִ"ל תִּקּוּנֵי
שְׁתִּיתָא בְּחֵד חוּטָא תְּלִין אַכְמִין תְּקִיפִין עַד חֲדוּי זֶה בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת
הַתּוֹרָה כְּנִ"ל שְׁהֵם בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) : "תִּלְתַּלִּים שְׁחָרוֹת כְּעוֹרֵב"
שְׁהֵם תְּלֵי תַלִּים שֶׁל הַלְכוֹת (עֲרוּבִין כ"א) : הַנְּמַשְׁכִּים עַד חֲדוּי, עַד מְעוּי
(עֵיין בַּס מִי הַנַּחַל) בְּבְּחִינַת (תְּהִלִּים מ) : "וַתּוֹרְתֶךָ בְּתוֹךְ מְעִי" וְתִלְן בְּחֵד
חוּטָא בְּבְּחִינַת (שָׁם נ) : "וּסְבִיבּוֹ נִשְׁעָרָה מְאֹד" שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְדַקְדֵּק עִם הַצְּדִיקִים כְּחוּט (יְבָמוֹת כ"א) וְכִשְׁפּוֹגְמִים כְּחוּט הַשְׁעָרָה אֲזִי
אֵין כַּח בִּידָם לְהַמְשִׁיךְ אֵלּוּ הַלְכוֹת הַנִּ"ל תִּקּוּנֵי שְׁבִיעָא שְׁפֹן סוּמְקָא
כְּוֹרְדָא אֲתַפְנוּן הֵינּוּ בְּרִיאַת מְלָאכִים כְּנִ"ל בְּבְּחִינַת (שָׁם ל"ג) : "וּבְרוּחַ פִּי
כָּל צְבָאִים" סְמְקָא כְּוֹרְדָא בְּבְּחִינַת (שָׁם ק"ד) : "מְשַׁרְתִּיו אֵשׁ לֵהט" תִּקּוּנֵי
תְּמִינָאֵי זְעִירִין נְחֵתִין בְּגֵרוּנָא וּמְחַפִּין קְדָלָא הֵינּוּ לְקַבֵּל כַּח מְאָדוּם לְהַכְנִיעַ
אוּיָבִים הַפּוֹנִים עֲרַף זְעִירִין זֶה בְּחִינַת כַּח אָדוּם בְּחִינַת (עוֹבְדֵיָה א) : "קִטּוֹן
נְתִיף בְּגוּיִם" נְחֵתִין בְּגֵרוּנָא, בְּחִינַת חֶרֶב הַנִּ"ל בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ט) :
"רוּמְמוֹת אֶל בְּגֵרוּנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת" תִּקּוּנֵי תְּשִׁיעָא רְבֵרְבִין וּזְעִירִין
נְחֵתִין בְּשִׁקּוּלָא הֵינּוּ בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁנַחֲלָקָה לְ שְׁבָטִים שְׁהֵם בְּחִינַת
חִיּוֹת קִטְנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת (שָׁם ק"ד) בְּאֵלִין אֲשֶׁתְּכַח גְּבַר תְּקִיף הֵינּוּ כְּשָׂבָא
לְבְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲזִי נְקָרָא גְּבַר תְּקִיף כִּי קָדָם שְׂבָא לְבְּחִינַת אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל אֲזִי "אֵל יִתְּהַלֵּל חֲגֵר כְּמִפְתַּח" (מְלָכִים א כ) אֲבָל אַחַר כֵּן כְּשֶׁנּוֹצַח
אֲזִי נְקָרָא אִישׁ מְלַחְמָה [הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶאֱמָרָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, עַל פְּסוּק
(תְּהִלִּים פ"ט) "אֲשֶׁרִי הָעָם יִדְעִי תְּרוּעָה". אֲדָּ לֹא זְכִינוּ לְקַבֵּל מִכְּתִיבַת יָדוֹ
הַקְּדוּשָׁה בְּאוֹר זֶה הַפְּסוּק עַל פִּי הַתּוֹרָה הַנִּ"ל. גַּם, קָדָם שְׁאֵמַר הַתּוֹרָה
הַזֹּאת, סִפֵּר אֵיזָה זְמַן מְקָדָם מַעֲשֶׂה נּוֹרָאָה שְׁרָאָה בְּמְקוֹם שְׁרָאָה, בְּהַקִּיץ
אוּ בְּחֵלוֹם, וְאֵמַר שֶׁהַתּוֹרָה ט תִּקּוּנֵי הַנִּ"ל הִיא פְּרוּשׁ עַל הַמְּרָאָה הַנּוֹרָאָה

הזאת שְׁסֹפֵר. וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם עוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד לְבָאֵר דְּבָרִים אֵלוּ בְּמִקּוֹם
אַחַר בְּעֶזֶר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ]

כא - עתיקא טמיר וסתים

[לְשׁוֹן רַבְּנֵינוּ, זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה] פְּרָקָא רַבִּיעָא דְסִפְרָא דְצְנִיעוּתָא עֵתִיקָא
טְמִיר וְסֵתִים וְכוּ בְּהַעֲלֵתָּךְ אֶת הַנְּרוֹת וְכוּ פִּרְשׁ רַשׁ"י שֶׁתְּהֵא שְׁלֵהֶבֶת עוֹלָה
מֵאֲלֵיהָ א. כְּתִיב (תְּהִלִּים קל"ט) : "אַחֲוֹר וְקָדַם צִרְתָּנִי" כִּי יֵשׁ שֶׁכֶּל שְׁאֲדָם
מִשִּׁיג אֹתוֹ עַל יְדֵי הַקְּדָמוֹת רַבּוֹת וְהַשֶּׁכֶּל הַזֶּה מְכַנֶּה בְּשֵׁם אַחֲוֹר וְיֵשׁ שֶׁכֶּל
שְׂבָא לְאָדָם בְּלֹא שׁוֹם הַקְּדָמָה אֲלָא עַל יְדֵי שְׂפַע אֱלֹקֵי וְזֶה מְכַנֶּה בְּשֵׁם
קָדָם בְּשֵׁם פְּנִים וְהַתְּלַהֲבוֹת הַלֵּב נוֹלָד מִחֲמַת תְּנוּעַת הַשֶּׁכֶּל כִּי טִבַּע
הַתְּנוּעוֹת שְׂמוֹלִיד חֵם וְלִפֵּי מְהִירוֹת תְּנוּעוֹת הַשֶּׁכֶּל כֵּן מוֹלִיד חֵם בְּלֵב נִמְצָא
עַל יְדֵי שְׂפַע אֱלֹקֵי שֶׁהַשֶּׁכֶּל נִשְׂפָּע לְאָדָם בְּמִהִירוֹת שְׂאִין צָרִיךְ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
בְּשׁוֹם הַקְּדָמָה עַל יְדֵי זֹאת הַמְּהִירוֹת שְׁלֵהֶבֶת הַלֵּב עוֹלָה תְּמִיד מֵאֲלֵיהָ ב.
אַבֵּל לְהַגִּיעַ לְבַחֲיַנֵּת שְׂפַע אֱלֹקֵי הַנִּי"ל אִי אֶפְשָׁר לְבּוֹא לְזֶה אֲלָא שְׂיִקְדָּשׁ אֶת
פִּיו וְחֲטָמוֹ וְעֵינָיו וְאַזְנוֹ וְהוֹן הוֹן מְאִירִין לוֹ שְׂפַע אֱלֹקֵי הַנִּי"ל הֵינּוּ, שְׂיִשְׁמַר
אֶת עֲצָמוֹ מִלְּהוֹצִיא שְׂקָר מִפִּיו וְיִהְיֶה לוֹ יִרְאֵת שְׂמִים, שֶׁהוּא בַּחֲיַנֵּת חֲטָם
בְּבַחֲיַנֵּת (וְשַׁעֲיָהוּ י"א) : "וְהִרְיָחוּ בִּירְאֵת ה'" וְיִהְיֶה לוֹ אֲמוּנַת חֲכָמִים,
הַתְּלוּי בְּאֲדָנִין בְּבַחֲיַנֵּת (מִשְׁלֵי כ"ב) : "שְׂמַע דְּבָרֵי חֲכָמִים" וְנַעֲצִים עֵינָיו
מִרְאוֹת בְּרַע כִּי הוֹן הוֹן, הַמְּעוֹרְרִין אֶת שְׂפַע אֱלֹקֵי הַנִּי"ל לְבּוֹא כִּי הִפָּה
וְהַחֲטָם וְהַעֵינִים וְהַאֲזָנִים תְּלוּיִים בַּמַּח וְהוֹן מְעוֹרְרִין אֶת הַמַּח שְׂיִהְיֶה
בְּבַחֲיַנֵּת קָדָם בְּבַחֲיַנֵּת פְּנִים וְזֶה בַּחֲיַנֵּת (תְּהִלִּים קי"ט) : "רֹאשׁ דְּבָרְךָ
אֲמַת" זֶה בַּחֲיַנֵּת מַח הַנְּאָמַר אֲצֵל פֶּה וְזֶה (שֵׁם קי"א) : "רֹאשִׁית חֲכָמָה
יִרְאֵת ה'" זֶה בַּחֲיַנֵּת מַח הַנְּאָמַר אֲצֵל חֲטָם וְזֶה בַּחֲיַנֵּת (מִשְׁלֵי ט) : "הוֹכַח
לְחֲכָם וְיִאֲהַבְדְּךָ" זֶה בַּחֲיַנֵּת מַח הַנְּאָמַר אֲצֵל אֲדָנִין בְּבַחֲיַנֵּת "שְׂמַע דְּבָרֵי
חֲכָמִים" וְזֶה בַּחֲיַנֵּת (בְּרֵאשִׁית ג) : "וְתִפְקַחְנָה עֵינֵי שְׂנֵיהֶם" זֶה בַּחֲיַנֵּת מַח
הַנְּאָמַר אֲצֵל עֵינָיו וְהוֹן הוֹן שְׂבַעַת הַנְּרוֹת כִּי פֶה וְתִרְיָן נִקְבָּא חֲטָמָא וְתִרְיָן
עֵינָיו וְתִרְיָן אֲדָנִין הֵם בַּחֲיַנֵּת שְׂבַעַת הַנְּרוֹת וּ מְנַרְתָּא דָּא רִישָׁא (עֵיין
בְּהַקְדָּמַת הַתִּיקוֹנִים י"ג) הֵינּוּ הַמַּח וּ פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֵינּוּ שְׂפַע אֱלֹקֵי הַנִּי"ל
ג. וְ שְׂפַע אֱלֹקֵי הַזֹּאת הוּא בַּחֲיַנֵּת סִפָּה כִּי סִפָּה הוּא בַּחֲיַנֵּת שְׂסָכָה בְּרוּחַ
הַקְּדָשׁ (עֵיין מַגִּילָה י"ד וְשֵׁם י"ג אֲבִי סוּכּוֹ שֶׁנַּעֲשֶׂה לְיִשְׂרָאֵל כְּסוּכָה) (וּבְרִישׁ
וִיקְרָא רַבָּה דְרִשׁוֹ אֲבִי סוּכּוֹ שֶׁהִי אֲבִי הַנְּבִיאִים שֶׁסוּכּוֹ בְּרוּחַ"ק) כִּי רוּחַ
הַקְּדָשׁ הוּא שְׂפַע אֱלֹקֵי וְסִפָּה הַזֹּאת הִיא בָּא עַל יְדֵי שְׂבַעַת עֵינִים הֵינּוּ
בַּחֲיַנֵּת שְׂבַעַת הַנְּרוֹת כְּנִי"ל שְׂעַל יָדָם הָאָדָם מִשִּׁיג פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֵינּוּ סִפָּה
הֵינּוּ שְׂפַע אֱלֹקֵי וְ רוּחַ הַקְּדָשׁ נִקְרָא עַל שֵׁם הַחֲכָמָה שֶׁהִיא רוּחַ חֲכָמָה הַבָּא
מִקְדָּשׁ כְּפִדּוּעַ (עֵיין זוֹהַר אַחֲרֵי דס"א) : וְזֶה שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם
לְבִרְכָה (סוּכָה י"א : וְעִישׁ גִּיכ בַדָּף י"ב בַּתוֹס ד"ה בַּפְּסוּלַת גוֹרן) : מְנִין

שְׂאִין מְסַפְּכִין אֶלָּא בְּדָבָר שְׂאִין מְקַבֵּל טַמְאָה וּבְדָבָר שְׂגָדוּלוּ מִן הָאָרֶץ ?
שְׂנַאֲמַר : "וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ" מָה אֵד הוּא דָּבָר שְׂאִין מְקַבֵּל טַמְאָה וְאִין
גְּדוּלוּ אֶלָּא מִן הָאָרֶץ וְכוּ וְאֵד הֵן הֵן אֵלוּ הַעֲנָנִים הַנִּי"ל וְהֵן בְּחִינַת קִדְּשׁ
וְגִדְלוּ מִן הָאָרֶץ כִּי צָרִיךְ הַמְקַבֵּל הֵזֶה לְהִיּוֹת חָכֵם כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
יְהִי חֲכָמָתָא לְחַפְיָמִין (דְּנִיאל ב) בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת ל"א) : "וּבְלֵב כָּל חָכֵם לֵב
נָתַתִּי חֲכָמָה" (עֵיין בְּרִכּוֹת נ"ה :) ד. וְסָפָה הַנִּי"ל הֵינּוּ רוּחַ הַקְּדוֹשׁ הַנִּי"ל שְׂפַע
אֶלְקֵי הַנִּי"ל הוּא בְּחִינַת מְקִיפִין שֶׁהַשֶּׁכֶל הֵזֶה הוּא גְּדוּל עַד לְמֵאד עַד שְׂאִין
הַמַּח יְכוּל לְסַבְּלוּ וְאִין נִכְנָס בְּמַח אֶלָּא הוּא מְקִיף אֶת הָרֵאשׁ כְּמוֹ שְׂאֵנוּ
רוּאִים כְּמָה חֲכָמוֹת עֲמֻקּוֹת שְׂאִין יִכְלֹת בְּמַח הָאֲנוּשִׁי לְהַבִּין עַל בְּרִיּוֹ כְּמוֹ
כְּמָה וְכְמָה מְבוּכוֹת שְׂאֵנוּ נְבוּכִים בָּהֶם כְּמוֹ הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה שְׂאִין מַח
שֶׁל אֲנוּשִׁי יְכוּל לְהַבִּין אֶת הַיְדִיעָה הַזֹּאת וְהַשֶּׁכֶל הֵזֶה הוּא בְּחִינַת מְקִיף
שְׂאִין נִכְנָס בְּפְנִימִיּוֹת הַמַּח כִּי אִם מְקִיף אוֹתוֹ מִבְּחוּץ וְ הַשֶּׁכֶל הַפְּנִימִי
מְקַבֵּל חִיּוּתוֹ מִהַמְקִיף הֵזֶה וְדַע, שְׂזֶה עֶקֶר כַּח הַבְּחִירָה כָּל זְמַן שֶׁהַשֶּׁכֶל
אִין כָּל כָּד גְּדוּל לְהַבִּין הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה אֲזִי כַּח הַבְּחִירָה עַל מְקוֹמוֹ כִּי יֵשׁ
בְּיָדוֹ כַּח לְבַחַר הַחַיִּים אוֹ הַפּוּכּוֹ אֲבָל כְּשִׁיכְנָס הַמְקִיף הֵזֶה לְפָנָיו וְאֵז
יִתְגַּדֵּל הַשֶּׁכֶל הָאֲנוּשִׁי וְיִתְגַּלֶּה לְאֲנוּשִׁי הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה אֲזִי יִתְבַטֵּל
הַבְּחִירָה כִּי אֲזִי עַל יְדֵי גְּדוּלוֹ שֶׁל הַשֶּׁכֶל יֵצֵא מִגְּדֵר הָאֲנוּשִׁי וְיַעֲלֶה לְגֵדֵר
מְלֵאךְ וְאֲזִי יִתְבַטֵּל הַבְּחִירָה וְזֶה עֶקֶר כַּח הַבְּחִירָה זֶה שְׂאִין יוֹדַע הַשֶּׁכֶל
שֶׁל הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה וְזֶה שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּרִכּוֹת י"ז), שְׂלַעֲתִיד
צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשֵׁיהֶם עַל רֵאשֵׁיהֶם הַצָּרִף לוֹמַר כִּי
לַעֲתִיד יִתְבַטֵּל הַבְּחִירָה וְזֶה צְדִיקִים יוֹשְׁבִים שֶׁ הִישִׁיבָה הוּא מוֹרָה עַל
הַעֲדָר הַבְּחִירָה כְּמוֹ : "יוֹשֵׁב בְּשָׂמַיִם" (תְּהִלִּים ב) שֶׁהוּא מוֹרָה עַל הַעֲדָר
הַהִשְׁתַּנּוּת כִּי הַתְּנוּעָה מוֹרָה עַל הַשְׁתַּנּוּת מְרָצוֹן אֶל רְצוֹן וְהִישִׁיבָה מוֹרָה
עַל הַעֲדָר הַשְׁתַּנּוּת הֵינּוּ בְּטוֹל הַבְּחִירָה וְעֵטְרוֹתֵיהֶם, הֵינּוּ הַמְקִיפִים כְּמוֹ
(שְׂמוּאֵל א כ"ג) : "שְׂאוּל וְאֲנָשָׁיו עֵטְרִים אֶל דָּוִד" בְּרֵאשֵׁיהֶם וְלֹא עַל
רֵאשֵׁיהֶם הֵינּוּ הַמְקִיפִים יִכְנָסוּ בְּתוֹךְ הַמַּחִין לְפָנָיו וְאֲזִי יִכְנָסוּ כָּל
הַשֶּׁכֶלִיּוֹת שֶׁלֹּא הָיָה יְכוּל לְהַבִּין אוֹתָם יִכְנָסוּ לְפָנָיו בְּתוֹךְ הַמַּחִין וְיִדַע
וְיִשִּׁיג אוֹתָם וְאֲזִי יֵצֵא מִגְּדֵר אֲנוּשִׁי וְיַעֲלֶה לְגֵדֵר מְלֵאךְ וְיִתְבַטֵּל הַבְּחִירָה ה.
וְזֶה בְּחִינַת קִדְּוִשִׁין בְּחִינַת חֶפֶה כִּי שְׂפַע אֶלְקֵי הַנִּי"ל הוּא בְּחִינַת קִדְּשׁ
בְּחִינַת חֶפֶה מְקִיפִין וְזֶה שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (בְּבֹא בְּתָרָא
ע"ה). כָּל צְדִיק וְצְדִיק נִכְוָה מִחֶפְתּוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ כִּי מְקִיף שֶׁל זֶה גְּדוּל מִמְקִיף
שֶׁל זֶה וְהַשֶּׁכֶל שֶׁהוּא מְקִיף לְזֶה הוּא פְּנִימִי לְזֶה וְזֶה בְּחִינַת שְׁבַעַת יְמֵי
הַמְּשֻׁתָּה שְׂאֵחַר הַחֶפֶה הֵינּוּ בְּחִינַת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת הַנִּי"ל שְׂעַל יָדָם יִכְנָס
הַמְקִיף לְפָנָיו. וְזֶה בְּחִינַת שְׁבַעַת יְמֵי אֲבֵלוּת רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן שְׂמֵתֵאבְּלוּן עֲלֵיו
עַל שְׂנִסְתִּילָק נִשְׁמָתוֹ כְּדִי שְׂיַעֲלֶה נִשְׁמָתוֹ לְאוֹר הַפָּנָיו הַנִּי"ל עַל יְדֵי שְׁבַעַת
יְמֵים אֵלוּ ו. וְזֶה טַעַם רַק שֶׁל הַחֲלִיצָה שְׂנַאֲמַר (דְּבָרִים כ"ה) : "וְיִרְקָה
בְּפָנָיו" בְּפָנָיו דִּיקָא כִּי זֶה הוֹלֵךְ בְּלֹא זָרַע וְלֹא הֵנִיחַ בְּרִכָּה אַחֲרָיו שְׂיִמְשִׁיכוּ
שְׂכָל הַפָּנָיו בְּעוֹלָם עַל יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים וְאֲחִיו אֵינּוּ רוֹצֶה לְהַקִּים שֵׁם
אֲחִיו הַמֵּת וְאֵינּוּ רוֹצֶה לְנַבֵּם אוֹתָהּ בְּשִׁבִיל זֶה : "וְיִרְקָה בְּפָנָיו" כִּי אִין
רוֹצֶה לְהַמְשִׁיךְ נִשְׁמָת הַמֵּת בְּעוֹלָם שְׂיִוִּכַל לְתַקֵּן אוֹר הַפָּנָיו וּבְזֶה הָרַק
נִרְאֶה לְפַעֲמִים פְּנֵי הַמֵּת פְּנֵי הַמֵּת דִּיקָא וּבְזֶה הָרַק הוּא נִכְלָם וְ עֶקֶר
הַבוּשָׁה הוּא בְּפָנָיו וְזֶה עַל שֶׁלֹּא רָצָה לְהַקִּים שֵׁם אֲחִיו הַמֵּת וְזֶה בְּחִינַת

(במדבר י"ב) : "ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים" שבעת ימים דיקא הינו בחינת שבעה עננים הנ"ל שעל ידם מאיר פני המנורה והוא לא רצה להקים שם אחיו המת על פן "ויקרה בפניו" והינו בשת פנים וזהו שאמרו (ויבמות פרק רבן גמליאל) : היבמה נקנית ב מאמר זהו הפך הבשת בחינת (תהלים כ"ט) : "כלו אמר כבוד" הפך של "תכלם שבעת ימים" ומרים שפגמה בכבוד משה שהוא בחינת שפע אלקי בבחינת (שמות ל"ד) "כי קרן עור פניו" ופגמה בבחינת שבעת הנרות כי הוא היה ענו שפל וסבלן ולא חרה אפו על בזיונו וזה בחינת חטם בשלמות וכתוב בה (במדבר י"ב) : "פה אל פה אדבר בו" זה בחינת פה וכתוב בה (שם) : "ותמנת ה יביט" זה בחינת עינים וכתוב בה (שם) : "בכל ביתי נאמן הוא" זה בחינת אדנין בחינת (משלי י"א) : "נאמן רוח מכסה דבר", פמובא בזהר (אדרא רבא קכ"ח) בשביל זה נצטרעה ו מצרע דא סגירו דנהורא עלאה (זהר תזריע מ"ט) : הינו אור הפנים הנ"ל וכתוב בה : "תסגר מחוץ למחנה שבעת ימים" וזה שבקש אהרן "אל נא תהי כמות, אשר בצאתו מרחם אמו ויאכל חצי בשרו" כי על ידי סגירו דנהורא עלאה היא בבחינת מת כי מצרע חשוב כמת (נדרים ס"ד) : אשר בצאתו מרחם אמו זה בחינת יבום ש על ידי היבום אתתה אמה שאשתו נעשית לו אם ויאכל חצי בשרו הינו שאין לו בת זוג כי הבעל ואשתו הם תרי פלגא גופא ועכשו שאשתו היא אמו נמצא שניאכל חצי בשרו ואין לו בת זוג [פרוש, כי מי שמת בלא בנים אזי אשתו צריכה להתיבם ועל ידי היבום נתגלגל המת בהבן הנולד מאשתו שנתיבמה לאחיו כמבאר בסבא (משפטים ק) : אתתה אמה הינו שהוא צער וענש גדול להמת שאשתו נעשית לו אם כי עכשו מכרח להיות נולד מאשתו ואשתו נעשית לו אם ומחמת זה בן היבמה הזה שנוול מהיבום אי אפשר לו למצא זוגו כי אם ברחמים גדולים [פמובא (זהר לך לך צ"ב), שעליו נאמר פן יקדמנו אחר ברחמים, עין שם] כי זה בן היבמה שבאמת הוא בעלה של היבמה ואשתו נעשית לו אם אין לו בת זוג מאחר שבת זוגו נעשית לו אם וזהו שפרש רבנו, זכרונם לברכה שבקש אהרן על מרים, שפגמה בשכל הפנים שזהו הפגם של המת בלא בנים פנ"ל שלא תהא נענשת, חס ושלו, בענש היבום וזהו : "אל נא תהי כמות אשר בצאתו מרחם אמו" שלא תהיה כמות בלא בנים אשר מכרח לצאת שנית בגלגול מרחם אמו הינו שאשתו נעשית לו אם אשר מחמת זה "ויאכל חצי בשרו" הינו חצי גופו נאכל הינו שאין לו בת זוג פנ"ל שהיא חצי בשרו, פלג גופו פנ"ל] ז. ו לפעמים יש שהמחין והשפע אלקי הוא בהעלם בבחינת עבור ואז יפה צעקה לאדם בין בתפלה בין בתורה כשנתעלם המחין כי העלם הינו עבור זה בבחינת (דברים ל"ב) : "צור ילדך תשי" כמו (ישעיהו ל"ז) : "וכח אין ללדה" כמו אשה שתשה כחה מלידה ובשעה שהיא פורעת לילד ראמת עי"ן קליו כמנין תבות שבמזמור "יענך" ואז מולדת (זהר פינחס רמ"ט) : והשבעין קליו הם בחינת שבעה קולות שאמר דוד על המים שכל אחד כולל מעשר ו הצעקה שאדם צועק בתפלתו ובתורתו כשנסתלקין המחין בבחינת עבור אלו הצעקות הם בחינת צעקת היולדת והקדוש ברוך הוא שהוא יודע תעלומות של המחין איך נתעלמו הוא מאזין צעקתנו והצעקה הוא במקום צעקת השכינה כאלו השכינה

צוּעֶקֶת וְאִזּוּ מוֹלֶדֶת הַמַּחִין וְזֶה בְּחִינַת : הַקּוֹל מְעוֹרֵר הַפְּנֹנָה, הֵינּוּ הַמַּחִין (עֵינַי בְּרִכּוֹת כ"ד : וּבִהְרַא"ש וּרְבִינוּ יוֹנָה שֵׁם, וּבְשׁוּ"ע ס' ק"א [וּבְסִי ס"א סְעִיף ד]) וְזֶה בְּחִינַת : "תְּפִלָּם שְׁבַעַת יָמִים" שְׁבַעַת יָמִים זֶה בְּחִינַת שְׁבַעַת קוֹלוֹת שֶׁל דָּוִד כְּנִי"ל שֶׁהֵם שְׁבַעִין קָלִין הַנִּי"ל שְׁצָרִיךְ לְצַעֵק כְּדֵי לְהוֹצִיא אֹר הַפְּנִים הַנִּי"ל מִהֶעֱלַם אֶל הַגְּלוּי וְ הַגְּלוּי זֶה בְּחִינַת לְדָה וְאִזּוּ אַחַר הַלְדָה דָם נֶעְכָר וְנִעְשָׂה חֶלֶב (בְּכוֹרוֹת ו :) וְזֶה בְּחִינַת "תְּפִלָּם" כִּי הַכְּלֵמָה אֵזֶל סוּמְקָא וְאֵתִי חוֹרָא (בְּבֵא מְצִיעָא נ"ח :) הֵינּוּ דָם נֶעְכָר וְנִעְשָׂה חֶלֶב וְזֶהוּ צוּר יִלְדָד תְּשִׁי רְאֵשִׁי תַבּוֹת שֶׁל : צַעֲקֵתְנוּ יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת כְּנִי"ל (עֵינַי בַּסֵּפֶר בְּרִית מְנוּחָה דְרַךְ ד) וְזֶה : תְּשִׁי רְאֵשִׁי תַבּוֹת שֶׁל תְּפִלָּם שְׁבַעַת יָמִים ח. וְכִשְׂאֲדָם לּוּמֵד תּוֹרָה וְאִין מִבִּין בְּהָ שׁוּם חֲדוּשׁ זֶה יַחֲמַת שְׁהַמַּחִין וְהַשְּׁכָל שֶׁל הַתּוֹרָה וְהַלְמוּד הַזֶּה הֵן בְּבְחִינַת עֲבוּר וְזֶה נִקְרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב כִּי יַעֲקֹב זֶה בְּחִינַת עֲבוּר בְּחִינַת (הוֹשַׁע י"ב) : "בְּבִטָּן עֲקֹב אֶת אַחִיו" וְאִזּוּ צָרִיךְ לְצַעֵק הַקָּלִין הַנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית כ"ז) : "הַקָּל קוֹל יַעֲקֹב" כִּשֶׁהוּא בְּבְחִינַת יַעֲקֹב צָרִיךְ לוֹ הַקָּלִין כְּדֵי לְהוֹצִיא הַמַּחִין בְּבְחִינַת לְדָה וּמִי שְׁתּוֹרְתוֹ בְּלֹא הַבְּנָה בְּהָ שׁוּם חֲדוּשׁ אִין לְדָרַשׁ אוֹתָהּ לְרַבִּים כִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת שֶׁהִיא בְּבְחִינַת יַעֲקֹב בְּבְחִינַת עֲבוּר אֶף עַל פִּי שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵתַעַנֵּג [בְּהָ] בְּבְחִינַת "וְדַגְלוּ עָלַי אֶהְבֵּה" אֵל תִּקְרִי וְדַגְלוּ אֵלַי וְלַגְלוּגוֹ (מְדַרְשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים) אֲבָל אִין לְדָרַשׁ אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהִיא לְרַבִּים כִּי אִין לְדָרַשׁ אֵלַי דְּבָרִים הַמְּבָרָרִים כְּמֵאֲמַר (שְׁבַת קמ"ה) : "אֲמַר לַחֲכָמָה אַחֲתִי אֶת" אִם בְּרוּר לָךְ הַדְּבָר כְּאַחוּתָךְ שֶׁהִיא אֶסוּרָה לָךְ, אֲמַר, וְאִם לֹא, אֵל תֵּאמְרָהוּ וְזֶהוּ (תְּהִלִּים קל"ה) : "כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָה" כִּשֶׁהִיא בְּבְחִינַת יַעֲקֹב בְּבְחִינַת עֲבוּר בְּלֹא מַחִין זֹאת הַלְמוּד בָּחַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבְחִינַת "וְדַגְלוּ עָלַי אֶהְבֵּה" וְאִין לְדָרַשׁ אוֹתָהּ לְרַבִּים אֲבָל יִשְׂרָאֵל לְסַגְּלָתוֹ יִשְׂרָאֵל אוֹתִיוֹת לִי רֵאשׁ הֵינּוּ הַתְּגִלוֹת הַמַּחִין הַמְּשַׁכֵּת אֹר הַפְּנִים הַנִּי"ל שְׁפַע אֱלֹקֵי הַנִּי"ל בְּתוֹךְ הַפְּנִימִי כְּנִי"ל וְזֶהוּ בְחִינַת יִשְׂרָאֵל בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּהוּ מ"ט) : "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּדַד אֶתְפָּאֵר" בָּדַד דִּיקָא, שְׁיִתְמַשֵּׁךְ עֲטָרַת תְּפָאֲרַת הֵינּוּ הַמְּקִיפִין הַנִּי"ל בָּדַד, בְּתוֹךְ הַפְּנִימִיוֹת לְסַגְּלָתוֹ זֹאת הַתּוֹרָה יָכוֹל לְדָרַשׁ אוֹתָהּ לְרַבִּים ט. כִּי אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים עִם סַגְּלָה (דְּבָרִים ז) כְּמוֹ סַגְּלָה שְׁעוֹשִׂין לְרַפּוּאָה אֶף עַל פִּי שְׂאִין הַטְּבַע מְחִיב שְׁיִהְיֶה זֶה לְרַפּוּאָה אֶף עַל פִּי כֵן הַדְּבָר הַזֶּה מְסַגֵּל לְרַפּוּאָה וְזֶה לְמַעֲלָה מִהַטְּבַע שְׂאִין הַשְּׁכָל הָאֲנוּשִׁי מִבִּין זֶה כְּמוֹ כֵן אֲנַחְנוּ לְקַח אוֹתְנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְעַם סַגְּלָתוֹ אֶף עַל פִּי שְׂאִין הַשְּׁכָל הָאֲנוּשִׁי מִבִּין אֶת כָּל זֶה אֵיךְ לְקַח עִם מֵתוֹךְ עַמִּים כְּמוֹ בְּשַׁעַת קְרִיעַת יַם סוּף שְׁקִטְרָג מִדַּת הַדִּין : הַלְלוּ עוֹבְדֵי עַבּוּדִים וְכוּ (בְּרַאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה נ"ז וּבְשִׁמוֹת רַבָּה פְּרָשָׁה כ"א) אֶף עַל פִּי כֵן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַח אוֹתְנוּ לְעַם קְדוּשׁ נִמְצָא שְׁזֶה הַדְּבָר כְּמוֹ סַגְּלָה שֶׁהוּא לְמַעֲלָה מִהַטְּבַע לְמַעֲלָה מִשְׁכָּל אֲנוּשִׁי וְזֶה בְּחִינַת מְקִיפִין כְּנִי"ל וּמִי שְׁזָכָה לְאֵלוֹ הַמְּקִיפִין לְהוֹלִיד אוֹתָם וּלְהַכְנִיס אוֹתָם בְּפְנִים כְּנִי"ל נִמְצָא שְׁזָכָה לְהַבִּין אֶת הַסַּגְּלָה בּוֹדָאֵי הַיִּשָּׁר לְגִלוֹת הַסַּגְּלָה לְעַם סַגְּלָה בִּכֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ יֵשׁ לוֹ פְּנִימִי וּמְקִיף וְכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ מִהַ שְׁחַנְנוּ הַשֵּׁם שְׁיִכְנִיס הַמְּקִיף לְפְנִים וּלְהַבִּין וּלְחַדֵּשׁ אִיזְהוּ דְּבָר הַיִּשָּׁר מְחִיב שְׁיִגְלָה וְיִכְנִיס זֹאת הַהַבְּנָה שֶׁל הַסַּגְּלָה שֶׁהִיא אֲצִלוֹ סַגְּלָה שְׁיִגְלָה לְעַם סַגְּלָה וּלְהִיטִיב מְטוֹבוֹ לְאַחֲרִים וְזֶה פְּרוּשׁ פְּרָקָא רְבִיעָא דְּסִפְרָא דְּצִנִּיעוּתָא עֲתִיקָא טְמִיר וְסִתִּים, זְעִירָא דְּאֲנָפִין אֶתְגְּלִיא

וְלֹא אֶתְגַּלֵּיָא עֵתִיקָא זֶה בְּחִינַת הַמְּקִיפִין הַנִּי"ל שֶׁהֵן טְמוּרִים וְסִתּוּמִים מִכָּל צַד בְּכָל הַמָּשָׁךְ הַזְּמַן שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִתְגַּלֶּה אֲלָא לְעֵתִיד אֲבָל בְּזַעִיר אֲנָפִין חֲכָמוֹת שֶׁל הָאָדָם שֶׁהָאָדָם יָכוֹל לְהַשִּׁיג אוֹתָם גַּם בְּהֵם יֵשׁ פְּנִימֵי וּמְקִיף וְכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ יֵשׁ לוֹ פְּנִימֵי וּמְקִיף וְאֵלוֹ הַמְּבוּכוֹת הַנִּי"ל שֶׁאֵי אֲפֹשֶׁר לְשַׁכַּל הָאָדָם לְהַשִּׁיגֵם הֵם מִבְּחִינַת עֵתִיקָא וְכָל הַחֲכָמוֹת שֶׁיָכוֹל מִחַ אֲנוּשֵׁי לְהַשִּׁיג אוֹתָם הֵם בְּחִינַת זְעִירָא דְאֲנָפִין וְלַפְעָמִים הֵם בְּהֶעָלֶם, בְּבְחִינַת עֵבוֹר פְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת: לֹא אֶתְגַּלֵּיָא וְכִשְׁנִתְגַּלֶּה לוֹ אִזּוּ בְּבְחִינַת אֶתְגַּלֵּיָא וְכָל זְמַן שֶׁהָיָה הַדְּבָר אֲצִלוּ בְּבְחִינַת לֹא אֶתְגַּלֵּיָא, בְּבְחִינַת הֶעָלֶם הוּי אֲצִלוּ כְּמוֹ סִגְלָה פְּנִי"ל שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִשְׁכָּלוֹ וְאַחַר כֵּן כִּשְׁנִתְגַּלֶּה לוֹ אִזּוּ יֵיטִיב מְטוֹבוֹ לְאַחֲרֵים פְּנִי"ל יֵא. נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי וְכוּ (יִשְׁעֵיָהוּ מ) כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַגְּלוּת אֵינּוּ אֲלָא לְפִי עֶרְךָ חֶסֶד וְהַדְּעַת וְכִשְׁנִשְׁלֵם הַדְּעַת אִזּוּ נִשְׁלֵם כָּל הַחֶסֶד וְהַחֶסֶד וְהַחֶסֶד (נְדָרִים מ"א) : אִם דְּעַת קָנִיתָ מֶה חֶסֶד וְכִתִּיב (יִשְׁעֵיָהוּ ה) : "לִכְן גָּלָה עַמִּי מִבְּלִי דְעַת" (עֵיין סִנְהֶדְרִין צ"ב) : וְעַקֵּר הַחַיִּים נֶצְחִיִּים יְהִיָּה לְעֵתִיד מִחֲמַת הַדְּעַת שֶׁיִּרְבֶּה הַדְּעַת שֶׁיִּדְעוּ הַכָּל אֵת הַ וְעַל יְדֵי הַדְּעַת יִכָּלְלוּ בְּאַחֲדוּתוֹ וְאִזּוּ יַחֲיוּ חַיִּים נֶצְחִיִּים כְּמוֹהוּ כִּי עַל יְדֵי הַיְדִיעָה נִכְלָלִים בּוֹ כְּמֵאֵמֶר הַחֶכֶם : אֵלוֹ יִדְעֵתִיו, הֵייתִיו וְעַקֵּר הַיְדִיעָה יְהִיָּה לְעֵתִיד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שֵׁם י"א) : "כִּי מְלָאָה הָאָרֶץ דְּעָה" וּמִחֲמַת הַדְּעַת לֹא יִחְסַר כָּל טוֹב וְיִהְיֶה כְּלוֹ טוֹב כְּמֵאֵמֶר חַז"ל (פְּסָחִים נ) : אֲטוּ הָאִידִנָּא לֹא אֶחָד הוּא ? וְתִרְצוּ : לְעֵתִיד כְּלוֹ הַטוֹב וְהַמְּטִיב וְ אֲפִלוּ הַעֲפוּ"ם יִדְעוּ בִּיתְרוֹן הַדְּעַת אֲבָל לֹא כְּמוֹנוֹ וְיִדְעוּ שֶׁהַגְּדֻלָּה שֶׁהָיָה לָהֶם וְהַשְּׁפָלוּת שֶׁהָיָה לָנוּ בְּזְמַן הַגְּלוּת כָּל זֹאת הַגְּדֻלָּה הָיָה לָנוּ אֲף עַל פִּי שֶׁעָכְשׁוּ אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַבִּין כָּל זֶה כִּי אֵין לְהַכְחִישׁ הַחוּשׁ אֲף עַל פִּי כֵן יִרְבֶּה הַדְּעַת וְיִבְיִנוּ הַכָּל, שֶׁגְּדֻלָּתָם שֶׁל הַעֲפוּ"ם הָיָה לָנוּ גְּדֻלָּה וְלָהֶם הַשְּׁפָלוּת וְלִכְאוּרָה הִיא יְדִיעָה גְּדוּלָּה אֲף עַל פִּי כֵן הַיְדִיעָה הַזֹּאת יְהִיָּה לָנוּ לְלַעַג וְלִשְׁחֹק לְפִי עֶרְךָ יְדִיעַתְנוּ וְזֶהוּ (תְּהִלִּים קכ"ו) : "אִזּוּ יִמְלֵא שְׁחֹק פִּינוּ, אִזּוּ יֵאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל הַ לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהִים, הַגְּדִיל הַ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ" שֶׁיִּדְעוּ וְיֵאמְרוּ הַגְּדֻלָּה שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, הֵינּוּ עִם הַעֲפוּ"ם הַגְּדִיל הַ לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהִים הַגְּדֻלָּה הַזֹּאת הָיָה לְיִשְׂרָאֵל אֲף עַל פִּי כֵן אִזּוּ יִמְלֵא שְׁחֹק פִּינוּ הֵינּוּ שֶׁנִּשְׁחַק וְנִלְעִיג מִיְדִיעַתְם וְהַשְּׁגָתְם כִּי הַשְּׁגָתְנוּ יְהִיָּה לָאֵין סוּף וְקֶץ וְהַיְדִיעָה יֵשׁ בָּהּ מְקִיף וּמְקִיף לְמְקִיף כְּמוֹבֵא לְעֵיל עַל פְּסוּק "בְּהֶעֱלַתְךָ אֶת הַנְּרוֹת" וְזֶהוּ : נַחֲמוּ נַחֲמוּ הֵינּוּ מְקִיף, וּמְקִיף לְמְקִיף שֶׁ הַיְדִיעָה הִיא עַקֵּר הַנְּחֻמָּה שֶׁל כָּל הַצָּרוֹת יֵאמֶר אֱלֹקִיכֶם אֲמִירָה בְּחַשְׁאֵי (זֶהר וְאֶרָא כ"ה : וּבְאֶדְרָא רַבָּה קל"ב) : בְּחִינַת שְׁמֹן בְּחִינַת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת אֱלֹקִים לְאַרְמָא קָלָא בְּחִינַת "אֱלֹקִים אֵל דְּמִי לְךָ" (תְּהִלִּים פ"ג) בְּחִינַת צַעֲקַת הַיּוֹלְדֵת פְּנִי"ל [מְסִימָן כ עַד כָּאן לְשׁוֹן רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה] [פְּרוּשׁ : כִּי מִבְּאֵר לְעֵיל שֶׁעַל יְדֵי הַצַּעֲקָה זֹכֵכִין לְהוֹלִיד הַמַּחֲיוֹן מִתְּעַלּוּמָתָן וְעַל יְדֵי שְׁמִקְדָּשִׁין שְׁבַעַת הַנְּרוֹת זֹכֵכִין לְהַכְנִיס הַמְּקִיפִין לְפָנִים כִּי צְרִיכִין שְׁנֵי דְבָרִים לְהַשְׁגַּת הַדְּעַת הַקְּדוּשׁ בְּתַחֲלָה צְרִיכִין לְהוֹלִיד הַמַּחֲיוֹן כִּי לַפְעָמִים הַמַּחֲיוֹן וְהַשְּׁפַע אֱלֹקִי בְּהֶעָלֶם וְכוּ פְּנִי"ל וְלָזֶה צְרִיכִים צַעֲקָה כְּדֵי לְהוֹלִידֵם וְאַחַר כֵּן כִּשְׁנִנּוּלָדִים הַמַּחֲיוֹן עֲדִין יֵשׁ בְּהֵם פְּנִימֵי וּמְקִיף וְלָזֶה צְרִיכִין לְקַדֵּשׁ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת כְּדֵי לְהַכְנִיס הַמְּקִיפִין וְהַשְּׁפַע אֱלֹקִי לְפָנִים וְלַעֲשׂוֹת מִהַמְּקִיף פְּנִימֵי עִין שֵׁם הֵיטֵב וְתִבִּין וְזֶהוּ שֶׁפִּרֵשׁ הַפְּסוּק "נַחֲמוּ נַחֲמוּ" הֵינּוּ : לְזָכוֹת לְהַשְׁגַּת הַמְּקִיפִין הֵינּוּ הַשְּׁגַת הַדְּעַת שֶׁזֶהוּ עַקֵּר הַנְּחֻמָּה

פני"ל זה זוכין על ידי שני בחינות הנ"ל שהם צעקה שעל ידי זה מולידין
המקיפין וקדשת שבעת הנרות שעל ידי זה מכניסים המקיפין לפנים פני"ל
יאמר אלקיכם הינו בחינת אמירה בפשאי שזהו בחינת שמן שהוא
בפשאי כמו שכתוב בזהר (שמיני ל"ט) : יין לארמא קלא, ושמן בפשאי
ושמן הוא בחינת שבעת הנרות, שהיו משמן אלקיכם זה בחינת : אלקים
לארמא קלא בחינת הצעקה הנ"ל שעל ידי שני בחינות אלו זוכין להשגת
המקיפין שהוא השגת הדעת הקדוש שזהו עקר הנחמה בחינת נחמו נחמו
הינו מקיף ומקיף פני"ל [כל הענין הנ"ל, המבאר בקצור על פסוק
נחמו נחמו בלשונו הקדוש, שמעתי מפיו הקדוש מעצמו בבאור יותר
קצת, ורשמתי לעצמי כמו ששמעתי, על כן לא מנעתי להעתיקו] ובתחלה
התחיל לדבר מענין חיים ומיתה ענה ואמר בין חיים למיתה אין חלוק כי
אם במדת אמה אחת שעכשו האדם שוכן בכאן ואחר כך הוא שוכן שם
[והטה בידו על הבית עלמין] ואחר כך התחיל לומר כל ענין זה : חיים
נצחיים וכו כדלקמן כלומר, שמי שזוכה לדעת אמתי הנ"ל לדעת אותו
יתברך אין חלוק אצלו כלל בין חיים למיתה כי הוא דבוק ונכלל בו יתברך
בחיי ונמותו רק שעכשו בחייו דירתו בכאן ואחר כך דירתו שם פני"ל
[ואז שמעתי מפיו הקדוש כל ענין הזה. וזהו] חיים נצחיים הם רק להשם
יתברך כי הוא חי לנצח ומי שנכלל בשרשו דהינו בו יתברך הוא גם כן חי
לנצח כי מאחר שהוא נכלל באחד והוא אחד עם השם יתברך הוא חי
חיים נצחיים כמו השם יתברך וכו, אין שלמות רק להשם יתברך וחוי
ממנו כלם חסרים ומי שהוא נכלל בו יש לו שלמות ועקר הכלליות שיהיה
נכלל באחד הוא על ידי הדעת אותו יתברך כמו שאמר החכם : אלו
ידעתי, הייתי כי עקר האדם הוא השכל ועל כן במקום שחושב השכל
שם כל האדם וכשיודע ומשיג בידיעת השם יתברך הוא שם ממש וכל מה
שיודע יותר הוא נכלל יותר בהשרש דהינו בו יתברך וכל החסרונות שיש
לאדם הן פרנסה או בנים או בריאות הגוף וכל שאר החסרונות הכל הוא
בחסרון הדעת ואף שיש חסרים לגמרי מהדעת ועם כל זה יש להם כל
טוב באמת כל מה שיש להם אינו כלום וכן להפך השלם בדעת שיש לו
חסרון באמת החסרון אינו כלום כמו שאמרו חז"ל (נדרים מ"א) : "דעת
קנית מה חסרת, ואם דעת חסרת מה קנית" כי עקר החסרון והשלמות
תלוי בדעת וכן פעם ואכזריות הוא מחסרון הדעת כמו שכתוב (קהלת ז)
: "פעם בחיק כסילים ינוח" ו על כן החולה הוא פעסן מחמת שאז הוא
בדינים כי דינים שורים עליו ודינים הם מחין דקטנות ועל כן הוא בפעס
ולעיתיד לבוא יתגלה הדעת והכל ידעו את ה כמו שכתוב (ישעיהו י"א) :
"כי מלאה הארץ דעה את ה" ועל כן אז יתבטל הפעס כמו שכתוב (שם) :
"וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי וכו ופרה ודב וכו, לא ירעו ולא ישחיתו
וכו כי מלאה הארץ דעה את ה" וכו כי עכשו אי אפשר להם לגור יחד זאב
עם כבש וכו מחמת מדת הפעס אבל לעתיד יוכלו לגור יחד מחמת
שיתבטל הפעס על ידי הדעת שיתגלה אז והנה לעתיד הכל ידעו את השם
אפלו עכו"ם פני"ל "ומלאה הארץ דעה" אך הדעת שיהיה להם אז אפשר
לנו לידע ולדבר ממנו אך הדעת שיהיה לנו אז זה אי אפשר פעת אפלו
לדבר ממנו כי עכשו זה הדעת בבחינות מקיפים פני"ל כי כל השלמות

והטובות שיש לעפויים עכשו באמת אינו כלום פנ"ל: אם דעת חסרת וכו
ואדרבא, כל גדלתם וטובתם הכל הוא לטובתנו ולעתיד שיתמלא הארץ
דעה ואפלו כל העפויים ידעו את ה' אז יבינו הם שכל הגדלה והטובה שהיה
להם בזה העולם הכל הוא לטובתנו ולגדלתנו וזהו (תהלים קכ"ו): "אז
יאמרו בגוים הגדיל ה לעשות עם אלה, הגדיל ה לעשות עמנו" הינו, כל
הגדלה שהגדיל ה לעשות עמנו בעולם הזה [הינו עם העפויים] "הגדיל ה
לעשות עם אלה" כי הכל היה גדלתם של אלה [הינו של ישראל] כי היה
לטובתם וגדלתם וזה יבינו הם בדעת והשגה שיהיה להם אז אבל אצלנו
יהיה זה הדעת דבר פשוט ושחוק כי דעתנו יגדל אז מאד וזה: "אז ימלא
שחוק פינו וכו, אז יאמרו בגוים הגדיל וכו" כי זה הדעת והשגה שיהיה
להם אז לומר הגדיל וכו פנ"ל זה יהיה אצלנו שחוק ודבר פשוט כי דעתנו
יהיה גדול מאד ו על כן לעתיד יחיו חיים נצחיים כי אז יתגלה הדעת ויהיו
נכללים באחד ועל כן אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (פסחים נ) "ביום
ההוא יהיה ה אחד ושמו אחד", וכי האידנא וכו? אלא עכשו מברכין על
הרעה ברוך דין אמת ועל הטובה הטוב והמטיב אבל לעתיד יברכו על הכל
הטוב והמטיב כי לעתיד שיתגלה הדעת ידעו שאין שום רע בעולם כלל
רק פלו טוב וכלו אחד וגם הגלות הוא רק מחסרון הדעת. כמו שכתוב
(ישעיהו ה): "לכן גלה עמי מבלי דעת" ועל כן היתה גאלת מצרים על ידי
משה שהיא היה בחינת הדעת וזה שכתוב (שמות ו): "וידעתם כי אני ה'
המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים" כי עקר הגאולה על ידי הדעת ודע,
ש גם לעתיד שיתמלא הארץ דעה ויהיה נעשה מהשכל המקיף שכל פנימי
גם אז יהיו מקיפים אחרים כי בודאי לא ידעו מהות השם יתברך רק כל
אחד ישיג לפי מדרגתו ולפי עבודתו ויגיעתו וטרחו אשר יגע וטרח בזה
העולם בשביל השם יתברך ואף שכלם יזדככו, ואפלו עפויים אף על פי כן
יהיה הפרש גדול בינם לבינינו כי מה שיהיה אצלם אז השגה וידיעה
גדולה יהיה אצלנו שחוק ודבר פשוט ולא יהיה נחשב בעינינו להשגה כלל
וכמו שמבואר למעלה: "אז ימלא שחוק פינו ולשונונו וכו אז יאמרו בגוים
הגדיל" כי מה שיהיה אצלם השגה להבין ולידע גדלת ישראל ושכל
טובתם וגדלתם בזה העולם היה הכל בשביל ישראל ובאמת הוא השגה
גדולה כי כעת בעולם הזה אין מבין זאת אף על פי כן אצלנו לא יהיה זה
נחשב להשגה כלל רק לשחוק ודבר פשוט כי השגתנו ודעתנו אז יגדל מאד
וגם בין ישראל בעצמן בודאי יהיה הפרש גדול בין כל צדיק וצדיק מכל
שכן בין צדיק לרשע כי מה שיהיה מקיף לזה יהיה פנימי לזה פנ"ל: כל
צדיק נכוה מחפתו של חברו פנ"ל, עין שם וכמובא פרוש הפסוק: "כי
מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" כי בהשכל המשתף יהיו כלם
שונים שהכל ידעו את ה', אפלו עפויים אף בעמקות החכמה יהיה כל אחד
לפי מדרגתו כמים המכסים לים שלמעלה המים שונים בכל מקום אף
בעמקות הם מבדלים מאד כי בזה המקום המים נמוכים וסמוכים לארץ
ובמקום אחר עמקים יותר ויותר ובמקום אחר הם עמקים עד התהום כן
יהיה בהשגת השם יתברך לעתיד וזהו: כל צדיק נכוה מחפתו וכו כי
כשמגיע להשגה שלא ידע מזה מקדם והוא אצלו דבר חדש אזי נתלהב
ונבער מאור ההשגה הזאת שהיא נפלאה אצלו אבל מי שכבר עבר בזאת

ההשגה והוא משיג עתה דברים נוראים וגדולים מזו ההשגה אין לו שום התלהבות מזאת ההשגה וזה: כל צדיק נכוה ונבער ונתלהב מחפתו של חברו מהשגה שאצל חברו היא דבר פשוט שאינה מבוערת ומחממת אותו כלל עד שצריך להתכסות ולחפות עצמו כי אין השגה זו מחממת ומבוערת אותו כלל והצדיק השני שלמטה ממנו נכוה ונבער ממנה [והענין מבאר יותר על פי מה שמבואר למעלה שעל ידי תנועת השכל וכו' שהוא בחינת שפע אלקי הינו השגת המקיפין השגת הדעת הקדוש על ידי זה נולד חס בלב וכו' נמצא ש' עקר החמימות וההתלהבות דקדשה הוא על ידי השגת המקיפין השגת הדעת כנ"ל ובזה מבאר היטב ענין זה: "כל צדיק נכוה וכו' מחפתו" וכו' דהינו, שאצל זה הצדיק יהיה נחשב להשגה גדולה עד שיהיה נכוה ממנה כי השגת הדעת מוליד חס כנ"ל ועל כן יהיה נכוה ממנה ואצל הצדיק הגבוה ממנו אין זה נחשב אצלו להשגה כלל ואינו נכוה ונתחמם כלל מהשגה זאת רק הוא צריך לחפות ולכסות עצמו בהשגה אחרת גבוה יותר כדי לחמם את עצמו נמצא מה שמבואר לעיל על מאמר זה. "כל צדיק נכוה מחפתו של חברו" שפרושו, שיהיה נכוה מהמקיף של חברו כי מקיף של זה גדול ממקיף של זה והשכל שהוא מקיף לזה הוא פנימי לזה וכו' כי חפה הוא בחינת אורות מקיפין כנ"ל כל זה הוא ענין אחד, עם מה שכתבנו כאן כי החפה שהוא המקיף הוא בחינת חפוי וכסוי ממש שמחמם את האדם כי עקר החמימות וההתלהבות הוא מבחינת השגת המקיפין כנ"ל והבו היטב] ויכול להיות שיהיו כמה צדיקים כשיבואו לעולם הבא על השגות שהשיג הצדיק הגדול מהם, בעולם הזה יהיה אצלם דברים נוראים ויכוו מהם ואצל הצדיק הגדול היו השגות של עולם הזה וכן אצל עפ"י יהיה זה אצלם השגה גדולה כשיבואו על סתם יהדות פשוט של איש הישראלי שיש לו בזה העולם הינו שידעו מעבודות ישראל ומקדשות המצוות שלהם שעשו בעולם הזה יהיה אצלם השגה מה שידעו וירגישו קצת קדשה כמו איש כשר פשוט שמרגיש בזה העולם בעבודה פשוטה בלי שום השגה וכשיבואו עפ"י על זה יהיה אצלם השגה גדולה אבל אנחנו עם קדש אין ערך להשגתנו מכל שכן להשגה של הצדיק ושלמות הדעת הוא כשנעשה ממקיפים פנימיים ואז נצול מכל צרות למשל, כשאחד מצפה ואורב לחברו להרגו אזי צריך לשנות המלבושים כדי שלא יכירו אותו כמו שכתוב (איוב י"ד): "משנה פניו ותשלחהו" כי על ידי שמשיני הפנים על ידי לבושין אחרים נפטר ממנו וכן בעקר האדם הינו בהשכל יש בחינות לבושין הינו השכל המקיף וצריך לעשות מהמקיף פנימי ולעשות לו מקיפין אחרים הינו בחינת מלבושים אחרים ועל ידי זה נצול מכל אורב ומסטין כי מלבוש בגימטריא חשמי"ל ומהחשמי"ל בורחים כל המשחיתים וזה (משלי ל"א): "עז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון" על ידי הלבוש, שהוא בחינת החשמי"ל שהוא לבוש עז והדר, לבוש חזק ונאה על ידי זה "ותשחק ליום אחרון" שאינו ירא ממנו כלל כנ"ל ועיקר הזמן לזה הוא חודש אלול. וזהו לבושה ותשחק ליום אחרון, ראשי תבות אלול וזה בחינת שבועת ימי אבילות רחמנא לצלן וכו' כדי שיעלה נשמתו לאור הפנים הנ"ל וכו' עין לעיל ועל כן חייב האבל רחמנא לצלן קריעה כי קר"ע בגימטריא ש"ע נהורין

שֶׁל אֹרֶן הַפְּנִים שֶׁהֵם הַגִּימְטְרִיָּא שֶׁל בַּפְּעָמִים אֵל בְּמִלּוּאוֹ כִּי אֵל הוּא אֹרֶן
הַפְּנִים הַקָּשׁוּ כִּי יֵשׁ מְקִיפִים אֶצֶל הַשֶּׁכֶל הֵינּוּ שְׂאִינּוּ נִכְנָס לְהַשְׁכֵּל פְּנִימִי
הָאֲנוּשִׁי וַיֵּשׁ מְקִיפִים לְהַתּוֹרָה שֶׁמְקִיף לְהַתּוֹרָה וְאִינּוּ נִכְנָס לְתוֹךְ הַתּוֹרָה
וּבְהַמְקִיפִים יֵשׁ שֶׁהֵם מְקִיפִים וְעוֹמְדִים לְפָנַי הָעֵינַיִם רַק שֶׁהֵם מְקִיפִין
וְאִינֶם נִכְנָסִים לְהַשְׁכֵּל וַיֵּשׁ שֶׁהֵם בְּהֶעֱלֵם שֶׁלֹּא בָּאוּ עֲדִין אֶפִּילוֹ לְמְקִיפִים
וְהוּא בְּחִינַת עֲבוּר וּמָה לַעֲשׂוֹת שֶׁיִּכְנָסוּ הַמְקִיפִים שֶׁל הַתּוֹרָה לְתוֹךְ הַתּוֹרָה
בְּפָנִים וְהַמְקִיפִים שֶׁל הַשֶּׁכֶל יִכְנָסוּ לְתוֹךְ הַשֶּׁכֶל הַפְּנִימִי דְהֵינּוּ שְׂמִתְחַלָּה
יָבוֹאוּ וַיִּתְגַּלוּ הַמְקִיפִים שֶׁל הַתּוֹרָה מִהֶעֱלֵם לְמְקִיפִים וְאַחֵר כִּדְּ יִכְנָסוּ
הַמְקִיפִים שֶׁל הַתּוֹרָה לְפָנִים וְכֵן הַמְקִיפִים שֶׁל הַשֶּׁכֶל מָה שְׂאִי אֶפְשָׁר
לְהַשִּׁיג מִצַּד חֲסָרוֹנוֹ הָאֲנוּשִׁי יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִהַמְקִיף פְּנִימִי דְהֵינּוּ שְׂיָבוֹא
מִהֶעֱלֵם לְמְקִיפִים וְהַמְקִיפִים יִהְיוּ נַעֲשִׂים פְּנִימִי [הַקְּשִׁיָּא זֹאת הַקָּשׁוּ
בְּמִקּוֹם שֶׁהַקָּשׁוּ, וְהוּא ז"ל אָמַר עַל זֶה תִּרְוַץ. כִּדְ שְׂמַעְתִּי מִפִּי הַקָּדוֹשׁ
בְּפָרוּשׁ. וְאַחֵר כִּדְ זָכִינוּ לְשִׁמְעַת כָּל הַתּוֹרָה הַנִּי"ל. וְעַתָּה מְבַאֵר לְהַמְעִין
הַתִּירוֹץ עַל הַשְּׂאֵלָה וְהַקְּשִׁיָּא הַנִּי"ל כִּי עֵקֶר הַשְּׂאֵלָה הוּא אֵיךְ לְהוֹלִיד הַמַּחִין
מִתְעַלּוּמוֹתָן וְאַחֵר כִּדְ כְּשִׂמּוֹלִידִין אוֹתָן אֵיךְ זֹכִינְךָ לְהַכְנִיס הַמְקִיפִין לְפָנִים
וּכְבָּר מְבַאֵר בְּאֵר הַיֵּטֵב בְּמָה יִזְכֶּה לְזֶה הֵינּוּ: עַל יְדֵי צְעָקָה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה
זֹכִינְךָ לְהוֹלִיד הַמַּחִין מִתְעַלּוּמוֹתָן וְעַל יְדֵי קִדְשֵׁת שְׂבַעַת הַנְּרוֹת דְהֵינּוּ
לְקַדֵּשׁ אֶת עֵינָיו שֶׁלֹּא לְהַסְתַּפֵּל בְּמָה שְׂאִסּוֹר לְהַסְתַּפֵּל וְכֵן לְקַדֵּשׁ פִּי
וְחֲטָמוֹ וְאַזְנוֹ כַּנִּי"ל עַל יְדֵי זֶה זֹכִינְךָ לְהַכְנִיס הַמְקִיפִין לְפָנִים וּבְאוֹר הָעֵינָן
וּרְאִיוֹתָיו וְהִיכֵן מְרַמֵּז סוּדוֹת נוֹרָאוֹת הַלְלוּ וְכֵן הַכֵּל מְבַאֵר לְעִיל בְּאֵר הַיֵּטֵב
אֲשֶׁרֵי שְׂיִשִּׁים לְבוֹ לְעִין בְּהֵם בְּאֶמֶת לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשָׂמֵר וּלְעַשׂוֹת וּלְקַיֵּם]

כב - חותם בתוך חותם

פְּרָקָא חֲמִישָׁאָה דְסַפְרָא דְצְנִיעוּתָא בְּרֵאשִׁית בְּרֵא. בְּרֵאשִׁית מְאָמַר, בְּרֵא
חֲצִי מְאָמַר, אָב וּבֵן, סְתִים וּגְלִיָּא, עֲדָן עֲלָאָה דְסְתִים וּגְנִיזוּ, עֲדָן תַּתְּאָה א.
דַּע שְׂיֵשׁ חוֹתֶם וַיֵּשׁ חוֹתֶם בְּתוֹךְ חוֹתֶם הוּא כִּי יֵשׁ מוֹכִיחֵי הַדּוֹר וְהֵם
בְּחִינּוֹת רְגִלִין וְנִקְרְאִים רְגִלִין עַל שֵׁם שֶׁהֵם לְמוֹדֵי הֵינּוּ שְׂלוֹמְדִין כְּבִיכּוֹל
אֶת הַשְּׂנוֹתֵינִין לוֹ עֲצוֹת וְהֵם הוֹלְכִים בְּשְׂלִיחוֹתוֹ לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹכִיחֶם
וּלְהַחְזִירָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרְאִים בְּחִינּוֹת רְגִלִין עַל שֵׁם הָעֲצָה
כְּמוֹ שְׂפִרְשׁ רַש"י (שְׂמוֹת י"א) עַל "וְכָל הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיךְ" הַהוֹלְכִים אַחֵר
עֲצָתָךְ וְעַל שֵׁם הַהֲלִיכָה שְׂהוֹלְכִים בְּשְׂלִיחוֹתוֹ לְהוֹכִיחַ כַּנִּי"ל. וּכְשֶׁהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ גּוֹזֵר גּוֹזֵר דִּין בְּעוֹלָם וְהַדִּין הוּא הַתּוֹרָה כִּי צָרִיךְ לְהִיּוֹת דִּין תּוֹרָה
וּמַחֲמַת שֶׁהֵם לְמוֹדֵי הֵינּוּ מְתִיעֵץ עִמָּהֶם וּמְגַלָּה לָהֶם הַדִּין תּוֹרָה שְׂנִגְזֵר
עַל הַדּוֹר וְהֵם מְכַסִּים זֶה הַדִּין תּוֹרָה וְחוֹתֵמִין אוֹתוֹ בְּבְחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים
ד) "מַעֲיֵן חֲתוּם" שֶׁלֹּא יִנְקוּ מִמֶּנּוּ הַחִיצוֹנִים שֶׁלֹּא יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ, חֵס
וְשָׁלוֹם, דִּין אַכְזָרִי וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעֵיהוּ ח) : "חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמְדֵי" הֵינּוּ,

בַּלְמוּדֵי הַנְּחֻמָּה הַדִּין תּוֹרָה שְׁלֵא יִינָקוּ מִמֶּנּוּ הַחִיצוֹנִים וְהֵם, כְּשֶׁנִּגְלָה
לָהֶם הַדִּין תּוֹרָה הוֹלְכִים וּמוֹכִיחִים הַדּוֹר כְּדֵי לְהַחְזִירָם לְמוֹטֵב לְהַמְתִּיק
הַדִּין וְאֶפְלוּ בְּשַׁעַת מוֹסֵר נִזְהָרִין לְהַחְתִּים וּלְהַסְתִּיר שְׁלֵא יִינָקוּ מִמֶּנּוּ
הַחִיצוֹנִים בְּבַחֲנֵינָת (אִיּוֹב ל"ג) : "וּבְמִסְרָם יַחְתִּם" וְעַל שֵׁם זֶה הֵן בַּחֲנֵינָת
חוֹתָם וְאֵלוּ הַלְמוּדֵי הַמְּרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (וַיִּשְׁעִיָּהוּ נ"ד) :
"וְכָל בְּנֵי־לְמוּדֵי הַרְבֵּה שְׁלוֹם בְּנֵי־דָ" כִּי הוֹלְכִים לְפָשֶׁר וּלְעִשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין
יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׂמִים וּלְפָנָיו יִתְבָּרַךְ מִקְטִינִים הַדְּבָר וּמִמְלִיצִים טוֹב
בְּעֵדָם וּלְפָנָיו יִשְׂרָאֵל מְגִדִּילִים הַחֲטָא מְאֹד כְּמוֹ שֶׁמְצִינֵנוּ אֶצֶל מֹשֶׁה שֶׁאָמַר
לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ (שְׁמוֹת ל"ב) : "לָמָּה יַחְרָה אֶפְדָּךְ בְּעַמֶּךָ" וּלְיִשְׂרָאֵל אָמַר (שֵׁם)
: "אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְדוֹלָה" (עֵינִן מִ"ר דְּבָרִים פ"א וְזוֹהַר נח ס"ז) :
וְכִשְׁהֲרַע שֶׁל הַדּוֹר גּוֹבֵר עַל הַחוֹתָם הַנִּ"ל וּמְקַלְקֵל אוֹתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם אֲזִי
נִתְקַלְקֵל שְׁלוֹם הָעוֹלָם וְנִעְשָׂה גְרוּשִׁין וּמְחַלְקֵת בְּעוֹלָם הַפֶּדָּה הַשְׁלוֹם
בְּבַחֲנֵינָת (אִיּוֹב י"ח) "וּמִתְבַּל יִנְדָּהוּ" (עֵינִן רש"י פ מצורע ע"פ תהי בנדתה)
כִּי מִחוֹתָם נִעְשָׂה נִדָּת כִּי הֵם בְּמִסְפָּר הַשְּׁוֹה, כְּמוֹבָא ב. וַיֵּשׁ חוֹתָם שֶׁהוּא
לְמַעַל מִזֶּה הַחוֹתָם הֵינּוּ בַּחֲנֵינָת יָדִים הַמְקַבְּלִים מוֹסֵר מֵאֵלוּ הַמוֹכִיחִים
בַּחֲנֵינָת (אִיּוֹב ל"ז) : "בֵּינָד כָּל אָדָם יַחְתּוּם" וְהַ יָדִים זֶה בַּחֲנֵינָת אֶמוּנָה
שֶׁנִּתְקַבֵּל בָּהּ הַמוֹסֵר בְּבַחֲנֵינָת "כְּאֲשֶׁר דְּבָר הַ בֵּינָד מֹשֶׁה" בַּחֲנֵינָת (שְׁמוֹת י"ז)
: "וַיְהִי יָדָיו אֶמוּנָה" וְזֶה הַחוֹתָם צָרִיד שְׁמִירָה יִתְרָה שְׁלֵא יִתְקַלְקֵל הֵינּוּ
שְׁלֵא יִתְקַלְקֵל הָאֶמוּנָה כִּי כְּשֶׁחֵס וְשְׁלוֹם נִתְקַלְקֵל הַחוֹתָם הַחִיצוֹן יוֹכְלוּ
לְהַתְקַרֵּב לַחוֹתָם הַפְּנִימִי וַיִּקְלָקְלוּ הַחוֹתָם הַפְּנִימִי עַל יָדֵי קְלָקוּל הַחוֹתָם
הַחִיצוֹן שֶׁהוּא הָאֶמוּנָה וְכִשְׁחֵס וְשְׁלוֹם נִתְקַלְקֵל זֶה הַחוֹתָם הַיָּדִים נִעְשָׂה
מִזֶּה כְּפִירוֹת שֶׁהִיא הַפֶּדָּה הָאֶמוּנָה וְנִעְשָׂה אֶמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת כִּי עֵקֶר הָעֲבוּדָה
זָרָה אֵין לָהּ כַּח אֶלָּא עַל יָדֵי שֶׁמְקַבֵּל מֵהַיָּדִים אֵלוּ בְּבַחֲנֵינָת (שְׁמוֹת ל"ב) :
"וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיִּצַּר אֹתוֹ בַּחֲרִט" [וְכִמְבָאָר בְּזוֹהַר (כִּי תִשָּׂא, קצ"ב) עַל פֶּסוּק
זֶה לְעַנְיָן מַעֲשֵׂה הָעֵגֶל. בְּמָה אֶצְלָחוּ בְּעוֹבְדָא דָא ? בְּגִין דְּ"וַיִּקַּח מִיָּדָם" וְכוּ
אֵלוּ כִּד נִטַּל מִיַּדְהוֹן הָוָה שְׁדָא לְאַרְעָא וְאַף עַל גַּב דְּיִטַּל לָהּ לְבַתֵּר לָא הָוָה
אֶצְלָח עוֹבְדָא בִישָׂא דָא וְכוּ (עֵינִן שֵׁם)] וְגַם תְּקוּנָה הוּא גַם כֵּן רַק עַל יָדֵי
בַּחֲנֵינָת הַיָּדִים בְּבַחֲנֵינָת (בְּרַאשִׁית ל"ה) : "וַיִּתְּנוּ אֶל יַעֲקֹב אֶת כָּל אֲלֹקֵי
הַנֶּכֶד אֲשֶׁר בְּיָדָם" כִּי מִחוֹתָם נִעְשָׂה נִדָּת בְּבַחֲנֵינָת (וַיִּשְׁעִיָּהוּ א) : "וַיִּדְיֶכֶם
דְּמִים מְלֹאוּ" כִּי יָד בְּמִלּוּאוּ [כְּזֶה : יוֹד דְּלֵת] הוּא מְסַפֵּר נִדָּת הֵינּוּ עֲבוּדָת
אֲלִילִים שֶׁמְטַמְּאָה כְּנֵדָה (שְׁבַת פ"ב) ג. וְצָרִיד לְרֹאוֹת לְמַלְאֵת אֶת הַיָּדִים
שֶׁהִיא הָאֶמוּנָה עַל יָדֵי הָאֶרֶץ מִשְׁבַּע רוּעִים שֶׁהֵם כְּלָלִיּוֹת שֶׁל כָּל מְנַהֲיָגִי
הַדּוֹר בְּבַחֲנֵינָת (שְׁמוֹת כ"ט) : "שְׁבַעַת יָמִים תִּמְלָא יָדָם" כִּי הֵם רוּעִים
הָאֶמוּנָה לְתַקְנָה וְלְהַשְׁלִימָה וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָאִים רוּעִים עַל שֵׁם (תְּהִלִּים
ל"ז) : "וּרְעָה אֶמוּנָה" וְכָל עֵקֶר אֶמוּנָת יִשְׂרָאֵל מִמְּשִׁיכִין הֵם לְהַדּוֹר וְזוֹהוּ
(דְּבָרִים ל"ג) : "כָּל קִדְשָׁיו בְּיָדָךְ" שֶׁהֵם בַּחֲנֵינָת כְּלָלִיּוֹת שֶׁל כָּל מְנַהֲיָגִי הַדּוֹר
וְזֶה בַּחֲנֵינָת (הוֹשַׁע י"ב) : "וְעַם קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן" וּמֹשֶׁה שֶׁהוּא אֶחָד מִשְׁבַּעַת
רוּעִים נִקְרָא עַל שֵׁם זֶה רְעִיא מְהִימָנָא ד. וְאֵי אֶפְשָׁר לְבוֹא לְאֵלוּ הַרוּעִים
שֶׁהֵם כְּלָלִיּוֹת שֶׁל הַקְּדוּשָׁה אֶלָּא עַל יָדֵי עֲזוֹת כְּמֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם
לְבִרְכָה (אָבוֹת פָּרָק ה) : הוּי עֲזָ כְּנִמֵּר כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ט"ו) : "יְנַהֲלֵת
בְּעֵזָךְ אֶל נוֹה קְדוּשָׁךְ" הֵינּוּ, עַל יָדֵי עֲזוֹת נִכְנָסִין לְתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה כִּי יֵשׁ רוּעִים
שֶׁל הַסְטֵרָא אֲחֵרָא וְהֵם גַּם כֵּן מְפָרְסְמֵי הַדּוֹר וְכוּפִין אֲנָשִׁים לְתַחֲוֹת

שְׁעִבּוּדֵיהוּ וְעָקַר מַלְכוּתָם הוּא עַל יְדֵי עֲזוֹת כִּי עֲזוֹת מַלְכוּתָא בְּלֹא תִגָּא (סְנֵהֲדָרִין ק"ה) וְהִם כְּכֹלְבִים בְּעֲזוֹתָם בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעֵיהוּ נ"ו) : "וְהַכְּלָבִים עָזִי נָפֵשׁ הַמָּה רַעִים" וְהוּן פְּנֵי הַדּוֹר כְּפָנֵי הַכְּלָב (סוּטָה מ"ט) : וְעַל כֵּן כְּדִי לְהַנְצִיל מֵהֶם מִתַּחַת מְמַשְׁלֵתָם אֵי אֶפְשָׁר רַק עַל יְדֵי עֲזוֹת לְעַמֵּד נֶגֶד עֲזוֹתָם וְאָז : "נִהְלֵת בְּעֵזָא אֶל נוֹה קְדָשָׁא" שְׁנִכְנַס לְתוֹךְ הַקְּדָשָׁה וְכָל הַקּוֹלוֹת הוּן שֶׁל צְעָקָה הוּן שֶׁל אֲנַחָה הוּן קוֹל שׁוֹפֵר הוּן קוֹל זְמֵרָה כְּלָם הִם בְּחִינַת עֲזוֹת בְּבַחֲיִנַת (תְּהֵלִים ס"ח) : "הוּן יִתְּנוּ בְּקוֹלוֹ קוֹל עֲזִי" ה. וְצָרִיף כָּל אָדָם לְרַחֵם מְאֹד עַל בֶּשֶׂר הַגּוֹף לְהִרְאוֹת לוֹ מִכָּל הָאָרֶה וּמִכָּל הַשְּׂגָה שֶׁהַנְּשָׂמָה מִשְׁגָּת שֶׁהַגּוֹף גַּם כֵּן יִדַע מִזֵּאת הַהֲשָׂגָה בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעֵיהוּ נ"ח) : "וּמִבְּשָׂרָא לֹא תִתְעַלֵּם" מִבְּשָׂרָא דִּיקָא שְׁלֹא תִעַלִּים עֵינִיף מִלְּרַחֵם עַל בְּשָׂרָא הֵינּוּ בֶּשֶׂר גּוֹפָא כִּי צָרִיכִין לְרַחֵם מְאֹד עַל הַגּוֹף לְרִאוֹת לְזַכְּכוֹ כְּדִי שְׂיֻכַּל לְהוֹדִיעַ לוֹ מִכָּל הַהָאָרוֹת וְהַהֲשָׂגוֹת שֶׁהַנְּשָׂמָה מִשְׁגָּת כִּי הַנְּשָׂמָה שֶׁל כָּל אָדָם הִיא רוּאָה וּמִשְׁגָּת תְּמִיד דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים מְאֹד אֲבָל הַגּוֹף אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵהֶם עַל כֵּן צָרִיף כָּל אָדָם לְרַחֵם מְאֹד עַל בֶּשֶׂר הַגּוֹף לְרִאוֹת לְזַכְּכוֹ הַגּוֹף עַד שְׂתֻכַּל הַנְּשָׂמָה לְהוֹדִיעַ לוֹ מִכָּל מָה שֶׁהִיא רוּאָה וּמִשְׁגָּת תְּמִיד כְּנִי"ל וּכְשֶׁהַגּוֹף הוּא בְּבַחֲיִנָה זֹה הִיא טוֹבָה לְהַנְּשָׂמָה שֶׁלְּפַעֲמִים נוֹפֶלֶת מִמְדַּרְגָּתָהּ וּכְשֶׁהַגּוֹף צָח וְאוֹר תּוֹכַל הַנְּשָׂמָה לְהִתְרוֹמֵם וְלַחְזוֹר לְמַדְרָגָתָהּ עַל יְדֵי הַגּוֹף הֵינּוּ, עַל יְדֵי תַעֲנוּגֵי הַגּוֹף תּוֹכַל לְזַכֵּר וְלַעֲלוֹת לְתַעֲנוּגִים שְׁלֵה כִּי מֵאַחַר שֶׁהַגּוֹף גַּם כֵּן טוֹב וְכִשֵּׁר אֵינוֹ נִלְכָּד בְּהַתְעַנוּגִים וְעַל כֵּן תּוֹכַל הַנְּשָׂמָה לְחַזוֹר עַל יְדֵי תַעֲנוּגֵי הַגּוֹף לְמַעֲלָתָהּ לְתַעֲנוּגִים שְׁלֵה וְכֵן גַּם כֵּן עַל יְדֵי הַרְשִׁימוֹת שִׁישׁ בְּהַגּוֹף עַל יְדֵי הָאָרוֹת שֶׁהִיאֲרָה בּוֹ הַנְּשָׂמָה מִקֵּדָם תּוֹכַל עֲתָה לְזַכֵּר וְלַעֲלוֹת וְלַחְזוֹר לְמַדְרָגָתָהּ וְזֶה בְּחִינַת (אֵיּוֹב י"ט) : "מִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלוֹהִי", מִבְּשָׂרִי דִּיקָא הֵינּוּ עַל יְדֵי בֶּשֶׂר הַגּוֹף יִחְזֶה אֱלוֹהִי, הֵינּוּ הַשְּׂגוֹת אֶלְקוֹת הֵינּוּ, שֶׁהָאָדָם בְּגוֹפוֹ יִרְאֶה וְיִחְזֶה הַשְּׂגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁהַנְּשָׂמָה מִשְׁגָּת תְּמִיד כְּנִי"ל אֲבָל כְּשִׁישׁ לְהַגּוֹף עֲזוֹת מִבְּחִינַת "וְהַכְּלָבִים עָזִי נָפֵשׁ" אֵין הַנְּשָׂמָה יְכוֹלָה לְסַמֵּךְ עֲצָמָה וְלְהִתְקַרֵּב אֶל הַגּוֹף לְהוֹדִיעַ לוֹ מִהַשְּׂגוֹת שְׁלֵה כִּי תּוֹכַל לְלַכְּד בְּתַקָּה וְעֲזוֹת הַגּוֹף מֵהַשְּׂגוֹת עֲזוֹת וְחִזְק בְּהַתְאַוּוֹת וְצָרִיף לָזֶה עֲזוֹת דְּקְדָשָׁה הֵינּוּ קוֹלוֹת הַנִּי"ל שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְשַׁבֵּר עֲזוֹת הַגּוֹף כִּי אֲנַחָה שׁוֹבֵרֶת גּוֹפוֹ שֶׁל אָדָם (בְּרָכוֹת נ"ח) : וְכִשְׂמִשְׁבֵּר עֲזוֹת וְתַקִּיפוֹת הַגּוֹף עַל יְדֵי זֶה תּוֹכַל הַנְּשָׂמָה לְהִתְקַרֵּב עֲצָמָה אֶל הַגּוֹף כִּי לֹא תִהְיֶה נִלְכָּדֶת שֵׁם וְזֶה בְּחִינַת (תְּהֵלִים ק"ב) : "מִקּוֹל אֲנַחְתִּי דְּבָקָה עֲצָמִי לְבִשְׂרִי" עֲצָמִי הִיא הַנְּשָׂמָה שֶׁהִיא עֲצָם הָאָדָם כִּי עָקַר עֲצָמִיוֹת הָאָדָם מֵהַשְּׂגוֹת אֲצֵל הָאָדָם אֲנִי הוּא הַנְּשָׂמָה שֶׁהִיא עֲצָם הַקִּים לְעַד אֲבָל מִחֲמַת עֲזוֹת הַגּוֹף בְּתַאוּוֹתָיו אֲזִי הַנְּשָׂמָה שֶׁהִיא עֲצָם הָאָדָם רְחוּקָה מִבְּשָׂרוֹ וְגוֹפוֹ וְעַל יְדֵי קוֹל אֲנַחָה שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲזוֹת דְּקְדָשָׁה כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה נִשְׁבֵּר עֲזוֹת גּוֹפוֹ וְאִז מִתְקַרְבֶּת וּמִתְדַבְּקֶת הָעֲצָם לְהַבְּשָׂר הֵינּוּ הַנְּשָׂמָה לְהַגּוֹף וְזֶהוּ : "מִקּוֹל אֲנַחְתִּי דְּבָקָה עֲצָמִי לְבִשְׂרִי" כְּנִי"ל וּבְחִינַת קוֹל הַתְּקִיעוֹת הוּא בְּחִינַת "מִקּוֹל אֲנַחְתִּי" וְהוּא מְשַׁבֵּר גּוֹפוֹ שֶׁל אָדָם בְּבַחֲיִנַת (עַמּוֹס ג) : "אִם יִתְקַע שׁוֹפֵר בְּעִיר וְעַם לֹא יִחְרְדוּ" וְעַל יָדָם יוֹכַל לְבוֹא לְרוּעִים הַנִּי"ל תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְּרוּעָה תְּקִיעָה, הִם הַקּוֹלוֹת, קוֹל עֲזוֹת שְׁבָרִים, שֶׁעַל יָדָם נִשְׁבֵּר עֲזוֹת הַגּוֹף כְּנִי"ל תְּרוּעָה, בְּחִינַת (שְׁמוּאֵל ב ה) : "וְאַתָּה תִרְעָה אֶת עַמִּי" הַנִּי"ל שֶׁהִם הַרוּעִים דְּקְדָשָׁה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב לָהֶם כִּי אִם עַל יְדֵי עֲזוֹת דְּקְדָשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת קוֹלוֹת דְּקְדָשָׁה בְּחִינַת קוֹל

שׁוֹפֵר כְּנִיל וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית י"ז) : "וַיִּמַּל אֶת בֶּשֶׂר עַרְלָתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה" וּכְתִיב (שָׁם) : "בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אֲבָרָהֶם" הַיּוֹם הַזֶּה זֶה בְּחִינַת קוֹל שׁוֹפֵר, שְׁמִצּוֹתוֹ בַּיּוֹם (רֵאשׁ הַשָּׁנָה כ"ח) בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים כ) : "יַעֲבֹד הַבְּיּוֹם צָרָה" שֶׁ עַל יְדוֹ נִמּוֹל וְנִשְׁבֵּר עַרְלַת בֶּשֶׂר וּמִקְבֵּל אוֹר הָעֶצֶם ו. וְכֵן בְּכָל־לַיּוֹת בְּנֵי הָאָדָם יֵשׁ בְּחִינַת עֶצֶם וּבֶשֶׂר הֵינּוּ שֶׁהַחֶכֶם הָאָמֵת שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנִּשְׁמָה לְהַעֲמֵם שֶׁהֵם לְמִטָּה מִמֶּנּוּ הוּא בְּחִינַת עֶצֶם וְהַעֲמֵם הֵם נִגְדוּ בְּחִינַת בֶּשֶׂר וּכְשֶׁהֵם בְּבְחִינַת בֶּשֶׂר כְּמוֹ בֶּשֶׂר הַגּוֹף בְּעֶצֶם הָאָדָם הֵם שׁוֹמְעִים הַקּוֹל אֲנַחָה הֵינּוּ קוֹלוֹ שֶׁל הַחֶכֶם וְשׁוֹבֵרֵת גּוֹפֵם בְּבְחִינַת אֲנַחָה שׁוֹבֵרֵת וְכוּ וְעַל יְדֵי זֶה יוֹכֵל לְסַמֵּךְ לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם שֶׁהֵם בְּחִינַת בֶּשֶׂר בְּבְחִינַת "מִקּוֹל אֲנַחְתִּי דְּבָקָה עֲצָמֵי לְבַשְׂרֵי" הַנִּיל אֵךְ כְּשֶׁאֵינֶם בְּבְחִינַת בֶּשֶׂר אֵינֶם שׁוֹמְעִים כָּלֵל קוֹל הָאֲנַחָה הַנִּיל וְ אֶפְלוּ אִם שׁוֹמְעִים קוֹלוֹ אֵינֶם שׁוֹמְעִים הַקּוֹל בְּעֶצְמוֹ כִּי אִם קוֹל הַבְּרָה ז. וְקוֹל הַבְּרָה הוּא דַע, כִּי כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר קוֹל דְּקִדְשָׁה אַזִּי מִתְעוֹרֵר מִמֶּנּוּ קוֹל דְּסִטְרָא אַחְרָא כִּי עַל יְדֵי הָעֵבְרוֹת נִבְרָאִים מִחֲבָלִים וְהֵם צוֹעֲקִים : הַב לָן מְזוּנֵי ! הַב לָן חַיִּי ! וְכִשְׁאִין מִתְגַּבֵּר וּמִתְעוֹרֵר קוֹל דְּקִדְשָׁה הֵם נָחִים אֵךְ תִּכְף שְׁמִתְעוֹרֵר קוֹל דְּקִדְשָׁה הֵם מִתְעוֹרְרִים תִּכְף וּמִתְחִילִין לְצַעֵק וּלְקַטְרֵג נִגְדוּ וְזֶהוּ קוֹל הַהַבְּרָה שֶׁיוֹצֵא מִקּוֹל הַקִּדְשָׁה וְזֶה בְּחִינַת (יְרֵמְיָה י"ד) : "אִם עֲוִינֵנוּ עֲנוּ בְנוֹי" אֵינן עֲנִיָּה אֲלֵא לְשׁוֹן צַעֲקָה (עֵינן רש"י פ כִּי תבא ד"ה וְעֵנִית וּבַגֵּם סוּטָה ל"ב) : הֵינּוּ שֶׁהַעוֹנוֹת צוֹעֲקִין בְּנוּ בְּתוֹכֵנוּ מִמֶּשׁ עַל יְדֵי שְׁנִתְעוֹרֵר קוֹל דְּקִדְשָׁה וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב אֲצֵל הַצְּרִפִּית (מְלָכִים א י"ז). "בְּאֵת אֵלֵי לְהַזְכִּיר אֶת עֲוִינֵי" הֵינּוּ : כָּל זְמַן שֶׁלֹּא הָיָה שָׁם אֲלֵיהֶם וְלֹא הָיְתָה הַקִּדְשָׁה גּוֹבֵרֵת כָּל כֶּךָ הָיוּ הַעוֹנוֹת שֶׁלֹּה נָחִים אֵךְ עַל יְדֵי שְׁנִתְעוֹרֵר שָׁם קִדְשָׁת אֲלֵיהֶם הָיוּ נִזְכָּרִים וְנִתְעוֹרְרִים עוֹנוֹתֵיהֶם לְצַעֵק וּלְקַטְרֵג עֲלֵיהֶם וְזֶהוּ : אִם עֲוִינֵנוּ עֲנוּ בְנוּ שֶׁ הַעוֹנוֹת צוֹעֲקִין בְּתוֹכֵנוּ וְאֶפְלוּ כְּשֶׁאֵנּוּ צוֹעֲקִים אֵיזָה קוֹל דְּקִדְשָׁה אֵינן אֵנּוּ זוֹכִין לְשִׁמְעַת קוֹל דְּקִדְשָׁה בְּעֶצְמוֹ לְשִׁבֵּר עַל יְדוֹ עֲזוֹת הַגּוֹף כִּי אִם קוֹל הַבְּרָה שֶׁהוּא קוֹל הַעוֹנוֹת שְׁנִתְעוֹרְרִין נִגְדוּ קוֹל דְּקִדְשָׁה וְהֵם צוֹעֲקִים בְּתוֹכֵנוּ. הַעֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֹךְ שְׁאֵתָה בְּעֶצְמָךְ תַּעֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֹךְ וּתְרַחֵם עֲלֵינוּ לְמַעַן לְבַד וּכְשֶׁאֵינּוּ בְּבְחִינַת בֶּשֶׂר לְהַחֶכֶם שֶׁהוּא בְּחִינַת הָעֶצֶם אַזִּי אֵינּוּ שׁוֹמְעֵת הַקּוֹל בְּעֶצְמוֹ הַנִּיל רַק הַקּוֹל הַהַבְּרָה הֵינּוּ קוֹל הַעוֹנוֹת שְׁנִתְעוֹרְרִים מִזֶּה הַקּוֹל וְזֶה (רֵאשׁ הַשָּׁנָה כ"ז) : הַתּוֹקֵעַ בְּבוֹר בְּחִינַת (תְּהִלִּים פ"ח) : "שִׁתְּנֵי בְּבוֹר תַּחֲתִיּוֹת" וְהוּא מִתְאַנֵּחַ וְתוֹקֵעַ עַל זֶה אוֹתָם הָעוֹמְדִים בַּחוּץ שְׁאֵינֶם בְּבְחִינַת בֶּשֶׂר אִם קוֹל שׁוֹפֵר שְׁמַע, יֵצֵא הֵינּוּ שְׁיִוִּכֵל לְצֵאת מִתּוֹךְ הָרַע שְׁלוֹ וְאִם קוֹל הַבְּרָה שְׁמַע, לֹא יֵצֵא, כְּנִיל נִמְצָא, בֵּין קוֹל אֲנַחַת הָאָדָם בְּעֶצְמוֹ אֵינּוּ שׁוֹמְעֵת אִם אֵינּוּ בְּבְחִינַת בֶּשֶׂר שֶׁהַגּוֹף רְחוּק כָּל כֶּךָ מִהָעֶצֶם הַנִּשְׁמָה עַד שְׁאֵינּוּ בְּבְחִינַת בֶּשֶׂר וְאַזִּי אֵינּוּ שׁוֹמְעֵת קוֹל אֲנַחְתּוֹ וְכֵן קוֹל אֲנַחַת הַחֶכֶם אִם אֵינּוּ בְּבְחִינַת בֶּשֶׂר לְהַחֶכֶם אֵינּוּ שׁוֹמְעֵת קוֹלוֹ כִּי אִם קוֹל הַבְּרָה כְּנִיל ח. וְ לְבוֹא לְבְחִינַת בֶּשֶׂר הוּא עַל יְדֵי הַשְּׁמוּשׁ עַל יְדֵי שְׁמִשְׁמֵשׁ אֶת הַחֶכֶם נַעֲשֵׂה בְּחִינַת בֶּשֶׂר לְהַחֶכֶם וְכֵן עַל יְדֵי שְׁמִשְׁמֵשׁ הַגּוֹף לְהַנִּשְׁמָה בְּעֲשִׂית מִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת נַעֲשֵׂה הַגּוֹף בְּחִינַת בֶּשֶׂר לְהַנִּשְׁמָה וּכְשֶׁהַבֶּשֶׂר בְּבְחִינַת הַזֵּאת אַז (יִשְׁעִיהוּ מ"א) : "וְלִירוּשָׁלַיִם מִבֶּשֶׂר אֲתוֹן" מִבֶּשֶׂר הַנִּמּוֹל הַנִּיל נִשְׁלַם יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁהִיא "קְרִיָּה נֶאֱמָנָה" (שָׁם א) הֵינּוּ שֶׁזוֹכִין לְבוֹא לְאֶמּוּנָה שֶׁהִיא כְּלָלִיּוֹת הַקִּדְשָׁה שְׁמִקְבָּלִין מִצְדִּיקֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים שְׁאֵי אֶפְשֵׁר לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם כִּי אִם עַל יְדֵי עֲזוֹת

דְּקַדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת כָּל הַקּוֹלוֹת דְּקַדְשָׁה שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְשַׁבְּרִין עֲזוֹת
דְּסִטְרָא אַחְרָא שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲזוֹת הַגּוֹי וְזוֹכִין לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְדַבֵּק אֲלֵיהֶם
וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְאִמּוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָּה נְאֻמָּה כְּנִ"ל
ט. וְלָבוֹא לְעֲזוֹת דְּקַדְשָׁה הַנִּ"ל הוּא עַל יְדֵי שְׂמֻחָה בְּבְחִינַת (נְחֻמָּיָה ח) :
"כִּי חֲדוֹת הָיָא מְעַזְכֶּם" הֵינּוּ עַל יְדֵי בְּחִינַת נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַשְׂמֻחָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָּה (שְׁבַת פ"ח). בְּשַׁעֲה שֶׁאָמְרוּ
יִשְׂרָאֵל נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע, יָרְדוּ שְׂשִׁים רַבּוֹא מְלֹאכִים וְנִתְּנוּ שְׁנֵי עֶטְרוֹת בְּרֹאשׁ
כָּל אֶחָד וְכוּ. וּכְשֶׁחֻטְאוּ נִלְקָחוּ וְכוּ. וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְזִירָם
לָהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: "וּשְׂמַחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים" נִמְצָא שֶׁנַּעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע הֵם
בְּחִינַת שְׂמֻחָה בְּחִינַת "וּשְׂמַחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים" כְּנִ"ל וְדַע, כִּי שְׁנֵי הָעֲדִיִּים
שֶׁהִכְתִּירוּ בַּחוּרֵב מִנַּעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע הֵם בְּחִינַת "בְּרֵאשִׁית בְּרָא" כְּמוֹבָא
בְּסִפְרָא דְצְנִיעוּתָא (פָּרָק ה) בְּרֵאשִׁית דָּא מְאָמַר בְּרָא חֲצִי מְאָמַר דָּא עֲדוֹן
עֲלָא, עֲדוֹן תַּתְּאָה חֲכָמָה עֲלָא, חֲכָמָה תַּתְּאָה אָב וּבֵן כִּי נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע
הוּא בְּחִינַת נְסֻתָרוֹת וְנִגְלוֹת. נַעֲשֵׂה הוּא בְּחִינַת נִגְלוֹת הֵינּוּ הַמְצוּוֹת
שֶׁאֵפְשָׁר לְכָל אֶחָד לְקַיֵּם לְפִי מְדַרְגָּתוֹ וְנִשְׁמַע הִיא בְּחִינַת נְסֻתָרוֹת מֵהַ
שֶׁהוּא גְבוּהָ וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ שְׁאִינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת עֲבוּדָה בְּזֶה לְמִשְׁל: אֲצַל כָּל
מְצוּהָ יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁסְּבִיבוֹת הַמְצוּהָ כִּי מְלַבֵּד הַצּוּי הַנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה לְקַיֵּם
הַמְצוּהָ יֵשׁ עוֹד לְזֶה דְּבָרִים בַּתּוֹרָה כְּגוֹן "וַיִּדְבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה" וּשְׂאָר דְּבִּוּרֵי
הַתּוֹרָה שֶׁסְּבִיבוֹת הַמְצוּהָ וְעֲבוּדָה שֵׁישׁ בְּדִבּוּרֵי הַתּוֹרָה הִלְלוּ שֶׁסְּבִיבוֹת
הַמְצוּהָ הֵם בְּחִינַת נִשְׁמַע, בְּחִינַת נְסֻתָרָה כִּי הַמְצוּהָ בַּעֲצָמָה אֵנוּ יָכוֹלִים
לְקַיֵּם אֲדָּהּ הָעֲבוּדָה שֵׁישׁ בְּאֵלוֹ הַדְּבִוּרִים אֵין אֵנוּ יוֹדְעִים וְזֶה בְּחִינַת נִשְׁמַע
בְּחִינַת נְסֻתָרָה וְזֶה בְּחִינַת תּוֹרָה וְתַפְלָה. נַעֲשֵׂה הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה הֵינּוּ
הַנִּגְלוֹת מֵהַ שְׂיֹדַע לְקַיֵּם וְנִשְׁמַע הֵם בְּחִינַת נְסֻתָרוֹת בְּחִינַת דְּבִוּרֵי הַתּוֹרָה
שֶׁהֵם הַדְּבִוּרִים שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁסְּבִיבוֹת כָּל מְצוּהָ שֶׁהֵם בְּחִינַת נְסֻתָרָה כְּנִ"ל
שְׁאִינוֹ יוֹדַע אֵיךְ לַעֲבֹד בְּזֶה אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּחִינַת תַּפְלָה, שֶׁהִיא דְּבִקּוּת
כִּי שְׂמִיעָה תִּלְיָא בְּלָבָא (תַּקּוּן נ"ח) כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְלָכִים א ג) : "וְנִתְּתָה
לְעַבְדְּךָ לֵב שֹׁמֵעַ" וְעֲבוּדָה שֶׁבֵּלֵב זֹאת תַּפְלָה (תַּעֲנִית ב) הֵינּוּ בְּטוֹל וּדְּבִקּוּת
לְאֵין סוּף כִּי אֵין סוּף הוּא בְּחִינַת מֵהַ שְׁאִין בּוֹ תַּפְיִסָּה וּמֵאַחַר שְׁאִין לוֹ
תַּפְיִסָּה בְּזֶה [הֵינּוּ בְּדִבּוּרֵי הַתּוֹרָה הַנִּ"ל כִּי הוּא בְּחִינַת נְסֻתָרָה כְּנִ"ל] הוּא
בְּחִינַת תַּפְלָה דְּבִקּוּת שֶׁהוּא רַק בְּטוֹל לְהֵאֵין סוּף י. וְיֵשׁ בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא
וְכֵן בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם בְּחִינַת נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע כִּי כָּל אֶחָד לְפִי מְדַרְגָּתוֹ יֵשׁ לוֹ
בְּחִינַת נַעֲשֵׂה בְּחִינַת תּוֹרָה, הֵינּוּ הַנִּגְלוֹת לוֹ וּבְחִינַת נִשְׁמַע, שֶׁהִיא בְּחִינַת
נְסֻתָרוֹת, בְּחִינַת תַּפְלָה כְּנִ"ל כִּי מִי שֶׁבָּא לְמְדַרְגָּה גְבוּהָ מֵהֶרָאשׁוּנָה אֲזִי
נַעֲשֵׂה מֵהַנִּשְׁמַע שֶׁלוֹ בְּחִינַת נַעֲשֵׂה וְאֲזִי יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת נִשְׁמַע אַחֲרָת וְכֵן
מְדַרְגָּא לְדְרָגָא וְכֵן כָּל אֶדָּם לְפִי מְדַרְגָּתוֹ יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע וְכֵן בְּכָל
עוֹלָם יֵשׁ בְּחִינַת נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע כִּי מֵהַ שֶׁהוּא לְהָעוֹלָם הַזֶּה בְּחִינַת נִשְׁמַע הוּא
לְעוֹלָם הַגְּלָגְלִים בְּחִינַת נַעֲשֵׂה וְיֵשׁ לָהֶם בְּחִינַת נִשְׁמַע גְבוּהָ מִמֶּנּוּ וְכֵן מְעוֹלָם
לְעוֹלָם וְזֶה בְּחִינַת תּוֹרָתָהּ וְתוֹרָתוֹ (עֲבוּדָה זָרָה י"ט) מִתַּחֲלָה תּוֹרָתָהּ,
שֶׁהוּא בְּחִינַת נְסֻתָרָה "הַנְּסֻתָרָת לָהּ אֶלְקִינוּ" וְאַחַר כֵּן כֶּשֶׁהוּא בְּמְדַרְגָּה
גְבוּהָ מִמֶּנּוּ נַעֲשֵׂה תּוֹרָתוֹ שֶׁנַּעֲשֵׂה מֵהַנִּשְׁמַע נַעֲשֵׂה שֶׁהוּא בְּחִינַת "וְהַנְּגַלְתָּ
לָנוּ וּלְבָנֵינוּ" וְזֶה (דְּבָרִים כ"ט) : הַנְּסֻתָרָת לָהּ אֶלְהֵינוּ ֹ זֶה בְּחִינַת נִשְׁמַע
וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ וּלְבָנֵינוּ זֶה בְּחִינַת נַעֲשֵׂה "עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבִרֵי הַתּוֹרָה

הזאת" שילך מדרגא לדרגא שיבוא לעולם שיהיה מהנשמע נעשה לעשות את כל דברי התורה דברי התורה הם דבורי התורה שסביבות המצוה, כגון וידבר כנ"ל שהם בחינת נשמע כנ"ל יהיה נעשה מהם בחינת נעשה עד עולם שילך מדרגא לדרגא ומעולם לעולם לעשות לעשות דיקא בחינת נעשה את כל דברי התורה הזאת דברי התורה הם בחינת דבורי התורה שסביבות המצוה שהם בחינת הנסתרות, בחינת נשמע כנ"ל יהיה נעשה מהם בחינת נעשה, בחינת נגלות כנ"ל ו צריך כל אדם שילך מדרגא לדרגא ומעולם לעולם עד שיזכה בכל פעם לבחינת נעשה ונשמע גבוה יותר שיהיה נעשה אצלו בכל פעם מבחינת נשמע בחינת נסתר בחינת תפלה בחינת דברי התורה שסביבות המצוה בחינת תורת ה' יהיה נעשה מזה בחינת נעשה בחינת נגלה בחינת תורה בחינת תורתו ויהי לו בחינת נשמע וכו' גבוה יותר וכן בכל פעם ילך מדרגא לדרגא וממעלה למעלה עד שיבוא בראשית נקודת הבריאה שהוא תחלת האצילות ושם יש גם כן בחינת נעשה ונשמע ובחינת נשמע שיש שם הוא תורת ה' באמת כי בכל עולם ודרגא תורת ה' היא רק בשם המשאל כי רק מחמת שנסתר ממנו נקרא תורת ה' וכשבא לשם נעשה תורתו אך בחינת הנשמע שבתחלת האצילות היא תורת ה' באמת כי אין גבוה משם רק תורת ה' ממש ואחר כך כשנכלל באין סוף אזי הנעשה היא בחינת תורת ה' ממש והנשמע הוא בחינת תפלת ה' כי יש תורת ה' כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ירושלמי בפורים וראש השנה) : אני קימתיה תחלה וכמו שאמרו (בסוטה י"ד) : הקדוש ברוך הוא מלביש ערמים ומבקר חולים וכו' וכן אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ו) : מנין שהקדוש ברוך הוא מניח תפלין וכו' וכן יש תפלת ה' כמו שאמרו, רבותינו, זכרונם לברכה (שם ז) מנין שהקדוש ברוך הוא מתפלל ? שנאמר : "ושמחתים בבית תפלתיי" נמצא שיש תורת ה' ויש תפלת ה' וכשזוכה להפיל באין סוף אזי תורתו הוא תורת ה' ממש ותפלתו הוא תפלת ה' ממש וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (פבא קמא צ"ב) המבקש רחמים על חברו והוא צריך לאותו דבר הוא נענה תחלה כי מה שצריך לאותו דבר ואינו מבקש על עצמו הוא מחמת שהוא בבחינת אין והוא בחינת תחלה הינו קדם הבריאה ומחמת שהוא בבחינת תחלה על ידי זה הוא נענה תחלה [לכאורה אין לזה הענין חבור היטב למה שלמעלה אך באמת מבאר זה הענין היטב למעין קצת כי מבאר לעיל ולקמן ש בחינת תפלת ה' הוא בחינת קדם הבריאה בחינת אין סוף שזהו בחינת תחלה ו מחמת שזאת הבחינה היא בחינת אין על כן אין מי שיזכה לזה כי אם מי שהוא בבחינת אין דהינו שהוא ענו באמת ומבטל עצמו לגמרי בתכלית הבטול כאלו אינו בעולם עד שנכלל באין סוף ששם הוא בחינת תפלת ה' כנ"ל ובזה מקשר היטב מה שמובא לקמן על מאמר רבותינו, זכרונם לברכה אלעזר זעירא וכו', שחשדוהו בגדלות ועל כן חבשוהו וכו', עין שם ולכאורה אין קשר לענין פגם הגדלות להתורה הזאת שלא נזכר כאן לכאורה מענין גדלות כלל אך באמת על פי הנזכר לעיל מבאר לעינינו שכל ענין זה לזכות לבחינת נעשה ונשמע הגבוה יותר שהוא בחינת כלליות באין סוף בתחלת הבריאה כל זה אי אפשר לזכות כי אם על ידי ענוה באמת שהוא בחינת אין כנ"ל ועתה מבאר היטב קשר ענין זה

המתפלל על חברו והוא צריך וכו' להתורה הזאת כי זה שמתפלל על חברו אף על פי שהוא צריך לאותו דבר זהו בחינת ענוה, בחינת אין שמבטל עצמו ואינו חושש על עצמו כלום רק מרגיש צער ישראל חברו ועל ידי הבטול זה הוא נכלל באין שהוא בחינת תחלה בחינת קדם הבריאה בחינת נשמע בחינת תפלת ה' כנ"ל ועל כן הוא נענה תחלה כי הוא בבחינת תחלה כנ"ל] וזה בחינת אב ובן מאמר וחצי מאמר כי הנעשה הוא בחינת נגלה בחינת תורה בחינות ברא בחינות בן בחינות עדן תתאה בחינות חכמה תתאה בחינות חצי מאמר כנגד הנשמע שהוא בחינות בראשית מאמר השלם חכמה עלאה עדן עלאה בחינות אב בחינות תפלה בחינות נסתר כי כל דרגא נגד דרגא שלמעלה ממנה הוא בחינות חצי מאמר כמו האב כשמדבר מדבר מאמר השלם וכשבנו הקטן מדבר אחריו הוא מדבר רק חצי מאמר כן כל דרגא נגד דרגא שלמעלה ממנה היא בחינות חצי מאמר והדרגא שלמעלה ממנה היא בחינות מאמר השלם נגדה וכן מדרגא לדרגא כי כל בני אדם וחיות ועופות וצמחים וכל הדברים שבזה העולם הם רק בחינות חצי מאמר נגד העולם שלמעלה מזה העולם כי הם רק רמזים לדברים הגבוהים מהם וכן מעולם לעולם וכן כלליות הבריאה נגד קדם הבריאה היא בחינות חצי מאמר כי עקר שלמות באין סוף ושם הוא בחינות מאמר השלם וזה ברא, שהוא כלליות הבריאה הוא חצי מאמר נגד בראשית שהוא בחינות קדם הבריאה בחינות תפלה כמו בראשית ירא בשת (תקונים, תקון ז) שהיא התפלה בחינות (משלי ל"א) : "יראת ה' היא תתהלל" שהוא מאמר השלם ו על כן אמונה נקרא ירושלים, כנזכר לעיל על שם שעקר בנינה מבראשית שהוא בחינת יראה שלם כי תמן יראה, תמן שלם (עיין מ"ר וירא פ נ"ו) בראשית ירא בשת, מאמר השלם כי אמונה הוא מהרועים כנ"ל ולהרועים אי אפשר להתקרב כי אם על ידי עזות כנ"ל ולעזות זוכין על ידי שמחה כנ"ל ולשמחה זוכין על ידי בחינות נעשה ונשמע שהוא בחינות תורה ותפלה וכו' כנ"ל אף עקר שלמות השמחה הוא על ידי יראה כי "וגילו ברעדה" כתיב (תהלים ב) (ברכות ל:) הינו, עקר הגילה והשמחה היא על ידי תפלה שהוא בחינות יראה כנ"ל שהיא בחינות נשמע, בחינות מאמר השלם ששם עקר השלמות כנ"ל נמצא שעקר בנין האמונה שהיא בחינות ירושלים, קריה נאמנה זוכין על ידי תפלה שהוא בחינות יראה בחינות מאמר השלם כנ"ל ו על כן נקראת האמונה ירושלים שהוא יראה שלם כי עקר בנינה על ידי בחינות יראה שהוא בחינות מאמר השלם שזהו בחינות בראשית ירא בשת שהוא מאמר השלם כנ"ל וזה (שם י"ט) : "עדות ה' נאמנה" עדות ה', שהם העדיים הנ"ל נאמנה על ידם נבנית האמונה וזה (בראשית מ"ט) : "משם רעה אבן ישראל" ותרגומו : אב ובן וזה מאמר השלם שהוא אב ובן כחדא כי חצי מאמר הוא בחינות בן לחוד אבל מאמר השלם הוא אב ובן כחדא כי שם נכלל הכל ועל ידי זה יכול לבוא לבחינות רועים כנ"ל וזהו : "משם רעה אבן ישראל" כנ"ל יא. אף כשרוצים לצאת ממדרגת נעשה ונשמע זה למדרגת נעשה ונשמע גבוה ממנה צריך להיות ירידה קדם העליה כי הירידה היא תכלית העליה כמו שאמרנו רבותינו, זכרונם לברכה (עבודה זרה ד:) לא היה דוד ראוי לאותו מעשה וכו' לא היו ישראל

ראויים לאותו מעשה אלא שנתן השם יתברך להם מכשול לטובת העולם כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה שם להורות תשובה וזה (ישעיהו ג) והמכשלה הזאת תחת ידך אלו דברי תורה, שאין אדם עומד עליהם אלא אם כן נכשל בהם (שבת ק"כ וגטין מ"ג) דברי תורה הם בחינת הדבורים שסביבות המצוה שהם "וידבר ה' אל משה" וכו' כנ"ל שהם בחינות נסתר בחינות נשמע בחינות תפלה כנ"ל עומד עליהם זה בחינות תפלה כי אין עמידה אלא תפלה (ברכות ו:) ולעשות מהדברי תורה שהוא בחינות נשמע יהיה נעשה ממנו בחינות נעשה עד שיהיה העמידה שהיא בחינות התפלה יהיה עליהם הינו שיהיה לו בחינות עמידה בחינות תפלה בחינות נשמע, גבוה יותר כי כשיהיה מהנשמע נעשה יהיה לו נשמע גבוה ממנו כנ"ל וזה אי אפשר אלא אם כן נכשל בהם כי לעלות מדרגא לדרגא צריך ורידה תחלה שהיא המכשול וזה (ירמיה נ): ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו כי לעתיד יהיה כלו תשובה ועל ידי התשובה זדונות נעשין זכיות (עיין יומא פ"ו): ויהיה נעשה מעבירות ישראל תורה ועל כן יבקשו אז העונות כי יבקשו ויחפשו אז אחר עונות ישראל איך לוקחין עוד איזה עון כדי לעשות ממנו תורה ואיננו כי יהיו כל העונות נכללין באין הינו באין סוף ששם העונות נתהפכין לזכיות על ידי התשובה שזהו בחינות ורידה תכלית העליה הנ"ל וזה (הושע י"ד): "שובה ישראל וכו' כי כשלת בעונך" הינו על ידי התשובה יהיה נעשה מהעבירות בחינת מכשלה שהיא התורה, כנ"ל וזה פרוש המשנה (אבות פ"ק ה). יהודה בן תימא אומר: הוי עז כנמר וכו' נמצא שמזהיר על עזות דקדשה ש צריך האדם שיהיה עז כנמר כנגד כל הקמים כנגדו למנע אותו, חס ושלום, מעבודתו ותכף ומיד מבאר שם גדל הפגם והאסור של העזות פנים דסטרך אחרא כמו שכתוב שם: הוא היה אומר: עז פנים לגיהנם וכו' ואם כן אפשר לטעות, חס ושלום כי בהכרח צריכין לעזות בשביל הקדשה כנ"ל כי אי אפשר להתקרב אל הקדשה באמת כי אם על ידי עזות כנ"ל וכמו שאמר הוא עצמו: הוי עז כנמר ו מצד אחר העזות רע מאד הינו מי שהוא עזות פנים שלא בשביל הקדשה [מכל שכן כשהוא עז פנים כנגד הקדשה שמעיו פנים נגד יראי השם וכיוצא] שזה העזות רע מאד, כי עז פנים לגיהנם ואם כן, נפל פותא בבירא (שבת ס"ז): כי אין יודעין איך להתנהג על זה בקש התנא: יהי רצון שתבנה עירך במהרה בימינו [שלקאורה הוא פליאה גדולה וכל אדם משתומם על זה מה סמיכות יש לתפלה זאת להקודם? וגם אין זה דרך המשנה להתפלל תפלה ובקשה באמצע דבריו? אך עתה מבאר היטב] הינו, שהתפלל שיזכה לידע איך להתנהג בענין העזות הינו שלא יהיה לו שום עזות דסטרך אחרא רק שיזכה שיהיה לו עזות דקדשה שעל ידו נבנה ירושלים, קריה נאמנה הינו שזוכין לאמונה על ידי זה העזות, כמבאר לעיל שאי אפשר להתקרב להצדיקים אמתיים שהם בחינות כלליות שבעה רועים שהם כלליות הקדשה שעקר האמונה נמשך על ידם כי אם על ידי עזות כנ"ל וזהו: יהי רצון שתבנה עירך במהרה בימינו הינו שיהיה העזות עזות דקדשה ש ממנו נבנה ירושלים, קריה נאמנה, כנ"ל אך לבוא לזה הוא על ידי ותן חלקנו בתורתך הינו על ידי שמשגיח בחינת נעשה ונשמע שעושין מהנשמע נעשה מתורת ה תורתו

דְּהִינוּ שְׂזוּכָה לְהַשִּׁיג תּוֹרַת הַ כְּנִי"ל וְזֶהוּ : וְתוּן חֲלָקְנוּ בְּתוֹרַתְךָ שֶׁיְהִיָּה חֲלָקְנוּ
שֶׁהוּא הַחֲלָק שֶׁלְנוּ בְּהַתּוֹרָה הִינוּ בְּחִינַת תּוֹרַתוֹ בְּחִינַת נַעֲשֶׂה בְּתוֹרַתְךָ, הִינוּ
תּוֹרַת הַ מַּמַּשׁ הִינוּ שֶׁיְזַכֶּה לְהַפְלִל בְּאֵין כְּנִי"ל שֶׁיְזַכֶּה לְהַשִּׁיג תּוֹרַת הַ בְּחִינַת
נִשְׁמַע שְׁעַל יְדֵי זֶה זֹכִין לְשִׂמְחָה כְּנִי"ל שְׁעַל יְדֵי זֶה זֹכִין לְעִזּוֹת דְּקִדְשָׁה
כְּנִי"ל בְּחִינַת "כִּי חֲדוֹת הַ הִיא מְעִזְכֶם" כְּנִי"ל וְזֶה : וּבִשְׁת פָּנִים לְגוֹן עֵדוֹן כִּי
בְּאֵמַת זֶה הָעִזּוֹת דְּקִדְשָׁה נִמְשָׁךְ מִבִּשְׁת כִּי לְעִזּוֹת דְּקִדְשָׁה זֹכִין עַל יְדֵי
שְׂמִיחָה וְחֲדוּהָ בְּחִינַת "כִּי חֲדוֹת הַ הִיא מְעִזְכֶם" כְּנִי"ל וּלְחֲדוֹת הַ זֹכִין עַל
יְדֵי בְּחִינַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע כְּנִי"ל וְעַקֵּר שְׂלֵמוֹת הַשְׂמִיחָה הוּא עַל יְדֵי הִירָאָה
שֶׁהִיא בְּחִינַת נִשְׁמַע בְּחִינַת תְּפִלָּה כְּנִי"ל וְיִרְאָה הִיא בִּשְׁת יִרְאָה בִּשְׁת נִמְצָא
שֶׁזֶה הָעִזּוֹת דְּקִדְשָׁה נִמְשָׁךְ מִבִּשְׁת וְזֶה : וּבִשְׁת פָּנִים לְגוֹן עֵדוֹן כִּי הָעִזּוֹת
הַזֹּאת דְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת בִּשְׁת הוּא בְּחִינַת עֵדוֹן בְּחִינַת עֵדוֹן עֲלָאָה וְכוּ
שֶׁהוּא בְּחִינַת נִשְׁמַע בְּחִינַת יִרְאָה בְּחִינַת תְּפִלָּה כְּנִי"ל וְלְבֹא לְעִזּוֹת הַזֹּאת
הַתְּפִלָּל : יְהִי רְצוֹן שְׂתַבְּנָה עִירְךָ וְכוּ כְּנִי"ל וְזֶה פְּרוּשׁ (בְּבֹא קָמָא נ"ט) :
אֲלַעְזָר זְעִירָא הוּהוּ סִיִּים מְסִאֲנָא אֲכָמָא. אִמְרוּ לֵה, מַה עִבַּדְתָּ ? אִמַּר : קָא
מִתְאַבְּלִינָא עַל יְרוּשָׁלַיִם כִּי הִיָּה מִתְאַבֵּל עַל יְרוּשָׁלַיִם קָרִיָּה נְאֻמְנָה הִינוּ עַל
קְלָקוּל הָאֲמוּנָה וְעַל כֵּן סִיִּים מְסִאֲנָא אֲכָמָא לְהוֹרוֹת שְׁנִתְקַלְקַל חוֹתֵם
הַרְגְּלִין וְנַעֲשֶׂה מִחוֹתֵם דָּם נִדְתָּ וְזֶה : מְסִאֲנָא אֲכָמָא שְׁנִתְקַלְקַל הַרְגְּלִין
וְנַעֲשֶׂה נִדְתָּ כִּי הָאִי שְׁחַר אָדָם הוּא (חֲלִין מ"ז) : וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי קְלָקוּל
הָאֲמוּנָה כִּי עַקֵּר הִיא הָאֲמוּנָה, כְּמִבְּאָר לְמַעְלָה [שְׁעַל יְדֵי קְלָקוּל הָאֲמוּנָה
שֶׁהוּא בְּחִינַת חוֹתֵם הַיְדִין נִתְקַלְקַל מִמִּילָא חוֹתֵם הַרְגְּלִין כִּי עַקֵּר הוּא
הָאֲמוּנָה כְּנִי"ל] אִמְרוּ לֵה : מִי חֲשִׁיב אֶת לְאִתְּאֲבוּלֵי וְכוּ הִינוּ שְׁחַשְׁדוּהוּ שֶׁיִּשׁ
לוֹ גְּדֻלוֹת וְעַל כֵּן עַל יְדֵי נִתְקַלְקְלוּ הַרְגְּלִין בְּבְּחִינַת (תְּהֵלִים ל"ו) : "אֵל
תְּבוֹאֲנֵי רַגְלֵי גְּאוּהוּ" כִּי עַל יְדֵי גְּדֻלוֹת נִתְקַלְקְלוּ הַרְגְּלִין בְּבְּחִינַת : כָּל
הַמִּתְגַּאָּה, כְּאֵלוּ דוֹחֵק רַגְלֵי הַשְּׂכִינָה (עֵיין בְּרִכּוֹת מ"ג : וּבְחֵא"ג שֶׁם וְעֵיין
קְדוּשִׁין ל"א וּבְר"ן שֶׁם) וְעַל כֵּן כֵּינּוּן שְׁחַשְׁדוּהוּ בְּגְּדֻלוֹת, חֲבִשׁוּהוּ כִּי עֲנֵשׁ
הַגְּדֻלוֹת הוּא תְּפִיסָה כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָּה (מְגִלָּה י"ג) :
וְאִם הִגִּיס דַּעְתּוֹ, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁפִּילוֹ שְׁנֹאֲמַר "וְאִם אֲסוּרִים
בְּזָקִים" נִמְצָא שֶׁעֲנֵשׁ הַגְּדֻלוֹת תְּפִיסָה וְעַל כֵּן חֲבִשׁוּהוּ אִמַּר לֵהוּ : בְּעוֹ מִנְאִי
אוֹ אֲבַעֵי מִנִּיכּוֹ כִּי זֶה יְהִיָּה נְסִיוֹן אִם יֵשׁ לִי גְּדֻלוֹת אִזְּ רְאוּי שְׁלֵא אוֹכֵל
לְהַשִּׁיב לָכֶם כִּי כָּל הַמִּתְגַּאָּה, חֲכָמְתוֹ מִסְתַּלְקַת מִמֶּנּוּ (פְּסָחִים ס"ו) : בְּעִי
מִנִּיהוּ : הָאִי מֵאֵן דְּקָךְ כּוּפְרָא מֵאִי מְשַׁלֵּם ? קָךְ כּוּפְרָא הוּא בְּחִינַת שְׁפָגִם
בְּעִזּוֹת כּוּפְרָא הוּא בְּחִינַת עִזּוֹת בְּחִינַת קוֹלוֹת כְּמוֹ שְׁכַתוּב (תְּהֵלִים ק"ד)
: "הַכְּפִירִים שְׂאֲגִים לְטָרְף" וְשָׂאֵל : מֵאִי מְשַׁלֵּם מִי שְׁפָגִם בְּזֶה הָעִזּוֹת ?
וְהַשִּׁיבוּ : מְשַׁלֵּם כּוּפְרָא כְּמוֹ שְׁפָגִם יִשְׁלֵם וְשָׂאֵל : וְהָא קָא הוּי תְּמַרִי כִּי עַל
יְדֵי זֶה שְׁפָגִם בְּעִזּוֹת יְכוּל לְבֹא לְקְלָקוּל הָאֲמוּנָה תְּמַרִי, בְּחִינַת (יְרֵמְיָה ב)
: "הַהִימִיר גּוֹי אֲלֵהִים, וְעַמִּי הַמִּיר כְּבוֹדִי" וְכוּ יִשְׁלֵם תְּמַרִי כְּמוֹ שְׁמַגִּיעַ עַל
קְלָקוּל הָאֲמוּנָה וְהָא לָא הוּי תְּמַרִי כִּי אֵף עַל פִּי כֵּן עֵדוֹן לֹא בָּא לְכַפִּירוֹת
בְּ שְׂשִׁים הִינוּ גִּיְהֵנִם שְׁכָל הָעוֹלָם אֲחָד מְשַׁשִּׁים לְגִיְהֵנִם (עֵיין תְּעִנִית י) כִּי
עַז פָּנִים לְגִיְהֵנִם כִּי הָעֲנֵשִׁים שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים הַחֲלִיף אֲבָרְהָם אֲבִינוּ, עֲלִיו
הַשְּׁלוֹם, עַל שְׁעִבּוּד מְלָכִיּוֹת (עֵיין מ"ר לך לך פ מ"ב פְּקוּדֵי פ נ"א) : אֵךְ עֲנֵשׁ
הָעִזּוֹת נִשְׂאָר רַק בְּגִיְהֵנִם וְזֶה שְׁפָגִם בְּעִזּוֹת דְּקִדְשָׁה עַל יְדֵי עִזּוֹת פָּנִים
דְּסִטְרָא אֲחֵרָא יִשְׁלֵם בְּשְׂשִׁים הִינוּ בְּגִיְהֵנִם כְּנִי"ל וְעִזּוֹת דְּקִדְשָׁה הוּא בְּחִינַת

תִּשְׁרִי וְעַל כֵּן נִקְרָא "יֵרַח הָאֲתָנִים" (מְלָכִים א ח) מְלֻשׁוֹן תְּקִיפוֹת וְעֲזוֹת כִּי אִזּוּ צוֹעֲקִין יִשְׂרָאֵל קוֹלוֹת וְקוֹל שׁוֹפֵר שֶׁהַקּוֹלוֹת כָּלָם הֵן בְּחִינַת עֲזוֹת כִּי עַל כֵּן אִזּוּ נִחְתָּמוּ וְנִתְקְנוּ שְׁנֵי הַחוֹתְמוֹת חוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם כִּי עַל יְדֵי עֲזוֹת דְּקִדְּשָׁה זֹכִיךְ לְאַמוּנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת חוֹתֵם הַגְּדִין וְעַל יְדֵי זֶה זֹכִיךְ לְקַבֵּל מוֹסֵר מִמוֹכִיחֵי הַדּוֹר שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חוֹתֵם הַרְגְּלִין כִּי שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁנֵי הַחוֹתְמוֹת חוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם, כִּי עַל כֵּן וְזֶה תִּשְׁרִי בְּגִימְטְרִיא שְׁתֵּי פְעָמִים חוֹתְמִים עִם הֵב תְּבוּת (כְּמוֹבָא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י, בְּכוֹנוֹת נְעִילָה וְהוֹשְׁעָנָא רַבָּא) וְעַל כֵּן בְּתִשְׁרִי שְׂמַחַת יִשְׂרָאֵל כִּי עֲזוֹת הוּא עַל יְדֵי הַשְּׂמַחָה כִּי עַל כֵּן "חֲדוֹת הָיָא מְעֻזְכֶם" וְגַם הַמְּקָרָא הַזֶּה נֶאֱמַר עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה [הַשְּׂמֻטוֹת הַשְּׂיָכִים לְהַתּוֹרָה הַזֹּאת] וְזֶה (דְּבָרִים ז) : "וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמָעוֹן אֶת הַמְּשֻׁפָּטִים הָאֵלֶּה" עֲקֵב בְּחִינַת רְגְלִין, וְרְגְלִין הֵם בְּחִינַת הַמוֹכִיחִים כִּי עַל כֵּן וְלָהֶם מְגַלִּים הַדִּינִים, וְהֵם מוֹכִיחִים אֶת הַדּוֹר וְזֶה : "וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמָעוֹן" הֵינוּ, שְׂמַבְּחִינַת רְגְלִין, הֵינוּ הַמוֹכִיחִים "תִּשְׁמָעוֹן אֶת הַמְּשֻׁפָּטִים הָאֵלֶּה", הֵינוּ הַדִּינִים כִּי לָהֶם מְגַלִּים אוֹתָם כִּי עַל כֵּן וְהֵם מוֹכִיחִים בְּזֶה אֶת הַדּוֹר כִּי כָּל הַקּוֹלוֹת הֵם בְּחִינַת עֲזוֹת קוֹל הַמוֹכִיחַ הוּא בְּחִינַת קוֹל שׁוֹפֵר כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּהוּ נ"ח) : "כִּשְׁוֹפֵר הָרֶם קוֹלְדִי" וְכֵן קוֹל נְגִינָה (תְּהִלִּים ל"ג) : "הֵיטִיבוּ נֶגֶן בְּתִרְוּעָה" קוֹל הַנְּגוּן הוּא בְּחִינַת תִּרְוּעָה בְּחִינַת שׁוֹפֵר בְּחִינַת "וְאֲתָה תִרְעָה אֶת עַמִּי" כִּי בִימֵי רַבֵּן גְּמַלְיָאֵל הָיָה הַדּוֹר שֶׁהִיָּתָה תּוֹרָתָם בְּחִינַת נִשְׁמָע בְּחִינַת תְּפִלָּה וְזֶהוּ (מְגִלָּה כ"א) : בִּימֵי רַבֵּן גְּמַלְיָאֵל הָיוּ לוֹמְדִים תּוֹרָה בְּעַמִּידָה עַמִּידָה הוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה כִּי עַל כֵּן מִשְׁמַת רַבֵּן גְּמַלְיָאֵל בְּטַל כְּבוֹד הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שָׁם וּבְסוּטָה מ"ט) בְּכָל עוֹלָם יֵשׁ בְּחִינַת נְעֻשָׁה וְנִשְׁמָע וְכֵן בְּמִלְאָכִים יֵשׁ נְעֻשָׁה וְנִשְׁמָע כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ק"ג) : "גְּבוּרֵי כַח עֲשִׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ" וְכֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (שְׁבֵת פ"ח) : מִי גָּלָה רַז זֶה לְבָנֵי, רַז שְׂמִלְאָכֵי הַשָּׂרֵת מִשְׁתַּמְּשִׁין בּוֹ, שְׂנֵאָמַר : "גְּבוּרֵי כַח" וְכֵן אֵי אֶפְשָׁר לְהַתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה כִּי אִם עַל יְדֵי עֲזוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב : הָיוּ עֹז כְּנֹמֵר כְּמִבְּאֵר לְעֵיל וְכֵן אָמְרוּ רַז"ל (בִּיצָה כ"ה) : לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁהוּן עֲזִין גְּדוּלָה בּוֹשָׁה שֶׁנִּכְפְּלָה שְׁנֵי פְעָמִים בְּפָסוּק (יוֹאֵל ב) : "וְלֹא יִבְשׁוּ" וְכֵן, "וְלֹא יִבְשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם" (מוֹעֵד קָטָן ט) : הֵגוֹן עֲדוֹן וְהִגִּיהֵנָם הֵם בְּזֶה הָעוֹלָם מִמֶּשׁ אֵד אֵי אֶפְשָׁר לְבֹא לְשֵׁם מַחֲמַת הַקְּרִירוֹת שֶׁבְּצַד צְפוֹן וְדָרוֹם וְצֵעַר הַבּוֹשָׁה גְּדוּל מְאֹד יוֹתֵר מֵעֲנֵשׁ גִּיהֵנָם וְכָל יִסּוּרֵי עוֹלָם הַזֶּה יֵשׁ בָּהֶם צֵעַר הַבּוֹשָׁה שְׂמַתְבִּישׁ מַחֲבָרֵינוּ עַל שֵׁשׁ לוֹ יִסּוּרִין וְכֵן לְעֵתִיד לְבֹא צֵעַר הַבּוֹשָׁה גְּדוּל מְאֹד וְאֶפְלוּ כָּל צְדִיק נִכְוָה מַחֲפָתוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אוֹי לְאוֹתָהּ כְּלָמָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּבֵא בְּתָרָא ע"ה) וְאָמְרוּ שָׁם : פְּנֵי מִשָּׁה כְּפָנֵי חֲמָה, פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי לְבָנָה אוֹי לָהּ לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אוֹי לָהּ לְאוֹתָהּ כְּלָמָה וְכֵן מִכָּל שֶׁכֵּן אֵיךְ יִתְבַּיְשׁוּ הַחוֹטְאִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן וְאִם הוּא בְּמִדְרָגָה שְׂאִין צָרִיךְ לְהַתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם אָדָם יֵשׁ לְהַתְבַּיֵּשׁ מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַיֵּם כָּל הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה. הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹבֵר מֵתִים וְכֵן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבַקֵּר חוֹלִים וְכֵן וְשָׂאֵר מִצּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁחֲשַׁבּוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַיֵּם אוֹתָם וְגַם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתַפְּלֵל כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה. מִנֵּין שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתַפְּלֵל וְכֵן וּמֵאֵי מְתַפְּלֵל ? יְהִי

רצון מלפני וכו' ובוודאי שהקדוש ברוך הוא מקיים מצות התורה ותפלה כמו שראוי להקדוש ברוך הוא וכמה רחוק בין קיום התורה שלו ובין תפלה שלו לתורה ותפלה של השם יתברך כי כל אחד עובד השם יתברך לפי מדרגתו בבחינת נעשה ונשמע הינו תורה ותפלה פני"ל [בעת שהתחיל לומר התורה הזאת התחיל מזה הענין הכתוב כאן, מענין הגן עדן והגיהנם וצער הבושה וכו' פני"ל עד שנכנס בענין תורה ותפלה של השם יתברך בעצמו, ככתוב כאן ואחר כך נכנס על ידי זה מענין לענין עד שגמר כל התורה הפני"ל אך בשעה שכתבתי לפניו תורה זאת, הפך הדבר קצת, וצוה עלי להתחיל התורה מענין חותם בתוך חותם פני"ל והשם יודע פונתו]

כג - הוי לן כדניתא וילדה

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] סבי דבי אתונא אימא לן מלי דכדיבי, אמר להו הוי לן כדניתא וילדה, והוי תליה לה פתקא וכתוב בה דמסיק בבי אבא מאה אלפי זוזי אמרו לה, וכדניתא מי ילדה אמר להו, הי ניהו מלי דכדיבי: מלחא כי סריא במה מלחי לה, בסילותא דכדניתא ומי איכא סילותא לכדניתא, ומלחא מי סריא (בכורות ח:): רש"י: מלי דכדיבי דבר כזב: כדניתא פרדה: תלא פתקא שטר בצוארו של הולד: הי ניהו מלי דכדיבי אלו הם דברי כזב: סילותא שליא צוית צדק עדתיך ואמונה מאד (תהלים קי"ט) א. כי יש פנים דקדשה שהם אנפין נהורין בחינת חיים כמו שכתוב (משלי ט"ז): "באור פני מלך חיים" בחינות שמחה כמו שכתוב (תהלים ט"ז): "שבע שמחות את פניך" וכתוב (בראשית מ"ה): "ויתחי ריח יעקב" זה בחינת שמחה. ויש פנים דסטר אחרא שהם אנפין חשוכין מרה שחורה עבודת אלילים כמו שכתוב (שמות כ): "לא יהיה לך אלקים אחרים על פני" (עיין זוהר יתרו פ"ז) ואלו בני אדם הנופלים בתאוות ממון ואינם מאמינים שהקדוש ברוך הוא יכול לפרנס את האדם בסבה קלה ורודפים אחר פרנסתם ביגיעות גדולות והם אוכלי לחם בעצבון כמו שכתוב (בראשית ג): "בעצבון תאכלנה" ועצבות הוא מרה שחורה אלו בני אדם נקשרים בפנים דסטר אחרא אלקים אחרים חשך בחינת מיתה כמו שכתוב (איכה ג): "במחשכים הושיבני" וכו' ועליהם נאמר (יחזקאל ז): "וזהבם לנדה" הינו בחינת עבודת אלילים כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (שבת פ"ט). מנין לעבודת אלילים שמטמא כנדה שנאמר "תזרם כמו דוה" אבל אלו בני אדם שמשאם ומתנם באמונה הם דבקים באור הפנים דקדשה כי אין אמונה בלא אמת כמו בא זוהר (בלק קצ"ח): הינו צדק הינו אמונה וכו' [ומסיק שם אמונה אתקריאת כד אתחבר בה אמת נמצא ש עקר אמונה על ידי אמת] ו אמת הוא אור הפנים

כִּידוּעַ. וְזֶה שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנִים לְבִרְכָה (שִׁבְת ל"ג): : "וַיַּחַן פְּנֵי הָעִיר" חָד אָמַר מִטְּבַע תִּקּוֹן לָהֶם, וְחָד אָמַר מִרְחֻצָּאוֹת תִּקּוֹן לָהֶם. הֵינּוּ הֵד וְלֹא פְּלִיגִי כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת אֲמֵת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִיכָה ז'): "תִּתֵּן אֲמֵת לְיַעֲקֹב" וְהוּא בְּחִינַת אֹר הַפְּנִים וְתַכְף, כְּשָׂבָא נִתְתַּקֵּן אֲמוּנָה וְזֶה מִטְּבַע תִּקּוֹן שְׁתֵּקוֹן תַּאֲוֹת מָמוֹן וְכִשְׁתִּיקוֹן תַּאֲוֹת מָמוֹן נִתְתַּקֵּן פְּגָם עֲבוּדַת אֱלִילִים וְזֶה מִרְחֻצָּאוֹת תִּקּוֹן לָהֶם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וַתִּרְדּוּ בַת פְּרָעָה לְרַחֵץ" וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנִים לְבִרְכָה (מִגְלָה י"ג וְסוּטָה י"ב): . לְרַחֵץ מִגְּלוּלֵי בַּיִת אֲבִיָּה וְזֶה: "וַיַּחַן פְּנֵי הָעִיר" פְּנֵי דִיקָא שֶׁהִיא פְּנִים דְּסִטְרָא אַחְרָא שֶׁהִיא מִטְּבַע הֵינּוּ תַּאֲוֹת מָמוֹן כִּי כָּל עֲבוּדוֹת זָרוֹת תַּחֲוִיבִים בְּמָמוֹן וּבְשִׁבִיל זֶה מָמוֹן עִם אוֹתִיוֹתָיו גִּימְטְרִיא ק"ס כְּנֻגַד ק"ס קָלִין שֶׁהִשְׁכִּינָה צוֹנְחַת: קָלְנִי מֵרַאשֵׁי ! קָלְנִי מֵזְרוּעֵי ! (סִנְהֶדְרִין מ"ו) עַל אֵלוֹ הַנוֹפְלִים בְּתַאֲוֹת מָמוֹן שֶׁהֵם עֲבוּדַת אֱלִילִים כְּלוּלִים מֵעֲבוּדוֹת זָרוֹת שֶׁל שְׂבָעִים אֲמוֹת לְנֹעַל כֹּן הֵם ק"ס קָלִין שֶׁהֵם שְׁתֵּי פְּעָמִים עַל כִּי הִשְׁכִּינָה צוֹנְחַת הַקָּלִין כְּפוּלִים בְּחִינַת קָלְנִי מֵרַאשֵׁי קָלְנִי מֵזְרוּעֵי שֶׁהוּא בְּחִינַת קוֹלוֹת כְּפוּלִים הֵינּוּ שְׁנֵי פְּעָמִים עֵי"ן קָלִין שֶׁצוֹנְחַת הִשְׁכִּינָה עַל הַנוֹפְלִים בְּתַאֲוֹת מָמוֹן שֶׁהִיא עֲבוּדָה זָרָה כְּלוּלָה מִכָּל הָעֲבוּדוֹת זָרוֹת שֶׁל עֵי"ן אֲמוֹת [וְנֹעַל כֹּן הֵם ק"ס קָלִין שֶׁהֵם שְׁתֵּי פְּעָמִים עַל כִּי הִשְׁכִּינָה צוֹנְחַת הַקָּלִין כְּפוּלִים בְּחִינַת קָלְנִי מֵרַאשֵׁי קָלְנִי מֵזְרוּעֵי שֶׁהוּא בְּחִינַת קוֹלוֹת כְּפוּלִים הֵינּוּ שְׁנֵי פְּעָמִים עֵי"ן קָלִין שֶׁצוֹנְחַת הִשְׁכִּינָה עַל הַנוֹפְלִים בְּתַאֲוֹת מָמוֹן שֶׁהִיא עֲבוּדָה זָרָה כְּלוּלָה מִכָּל הָעֲבוּדוֹת זָרוֹת שֶׁל עֵי"ן אֲמוֹת] וְזֶה שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (פְּסָחִים קי"ח): קָשִׁין מְזוֹנְוֹתָיו כְּפָלִים פְּיֻלְדָה כִּי הַיּוֹלְדָת רְאֵמַת עֵי"ן קָלִין קָדָם הַלְדָּה וְהָכָא יֵשׁ ק"ס קָלִין שֶׁהֵם שְׁנֵי פְּעָמִים עֵי"ן וְזֶהוּ (אֲבוֹת פָּרָק ב): וְאַל תִּהְיֶה רָשָׁע בְּפָנֵי עֲצֻמָּה בְּפָנֵי זֶהוּ בְּחִינַת פְּנִים דְּסִטְרָא אַחְרָא הַבָּא מִחִמַּת תַּאֲוֹת מָמוֹן שְׁאִין מֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא הֵזֶן וּמְפָרְנֵס וְהוּא חוֹשֵׁב "כַּחֲוֵי וְעָצֵם יָדַי עֲשֵׂה לִי אֶת הַחֲחִיל הַזֶּה" (דְּבָרִים ח) ב. וְדַע שֶׁעַל יְדֵי תִּקּוּן בְּרִית קָדֶשׁ הוּא נִצּוֹל מִפְּנִים דְּסִטְרָא אַחְרָא עַל יְדֵי דָם בְּרִית נִתְתַּקֵּן דָם נִדָּה תַּאֲוֹת מָמוֹן כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (זְכוּרָה ט): "גַּם בְּדָם בְּרִיתֶךָ" עַל יְדֵי בְּרִית "שֶׁלַּחֲתִי אֶסִּירֶיךָ מִבּוֹר" (עֵי"ן תִּיקוֹן מ"ח): בּוֹר דָּא טַחוּל מְרָה שְׁחוּרָה "בְּעֲצָבוֹן תֵּאֲכַלְנָה" כִּי בְּרִית הוּא בְּחִינַת מְלַח הַמִּמְתִּיק מְרִירוֹת וְעֲצָבוֹן הַפְּרָנְסָה כְּמוֹבָא בְּזֶהר (וַיַּחֲוֵי רַמ"א): : אֶלְמֵלָא מְלַחָא, לֹא הוּי עֵלְמָא יְכָלִי לְמַסְבֵּל מְרִירוֹתָא וְזֶהוּ (בְּמִדְבָר י"ח): "בְּרִית מְלַח עוֹלָם הוּא" (וַיִּקְרָא ב) : "אַל תִּשְׁבִּית מְלַח בְּרִית אֶלְקִיךָ" אֶלְקִיךָ דִּיקָא כִּי עַל יְדֵי זֶה נִתְקַשֵּׁר בְּאֵלְקוֹת וְנִתְפָּרֵשׁ מֵעֲבוּדַת אֱלִילִים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (אִיוֹב י"ט): "מִבְּשָׂרִי אֲחִיזָה אֶלּוֹקִי" (עֵי"ן ב"ר פ מ"ח וּבְזוּהַר לך לך צ"ד וּבְתִיקוֹן י"ט וּבְתִיקוֹן כ"ד): כִּי עַל יְדֵי תִּקּוּן הַבְּרִית מֵאִיר לְעֲצָמוֹ אוֹר פְּנֵי מְלַח חַיִּים. וְזֶה (כְּתוּבֹת ס"ו): מְלַח מָמוֹן חֶסֶד כִּי עַל יְדֵי מְלַח נִתְמַעֵט אֲצֵלוֹ תַּאֲוֹת מָמוֹן ג. וְזֶהוּ (דְּבָרִים ל"ג): "וַיִּגְרַשׁ מִפְּנֵיךָ אוֹיֵב" מִפְּנֵיךָ דְקָדְשָׁה "וַיֹּאמֶר הַשְּׂמֵד" לְשׁוֹן שְׂמֵד, לְשׁוֹן עֲבוּדָה זָרָה הֵינּוּ תַּאֲוֹת מָמוֹן (עֵי"ן זוּהַר לך לך צ"ג) וּבְשִׁבִיל זֶה, כְּשֶׁמְגַרֵּשׁ מִפְּנֵיהֶם דְקָדְשָׁה, אֶת הָאוֹיֵב הוּא מְפִיל אוֹתָם הָאוֹיֵבִים בְּפָנִים דְּסִטְרָא אַחְרָא הֵינּוּ הַשְּׂמֵד. נִמְצָא, כָּל צְדִיק וְצְדִיק כְּשֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה לְגַרֵּשׁ אוֹיֵבָיו שֶׁל צְדִיק הוּא מְפִיל אֶת הָאוֹיֵב בְּתַאֲוֹת מָמוֹן כִּי צְדִיק הוּא בְּרִית עוֹלָם (תִּיקוֹן מ"ח) וְזֶה הָאוֹיֵב שֶׁל צְדִיק שְׁחוּלֵק עַל צְדִיק אֵין לוֹ מְלַח לְהַמְתִּיק מְרִירוֹתָיו כִּי מְלַח מָמוֹן חֶסֶד כִּי עֵקֶר תַּאֲוֹת מָמוֹן שְׁנִתְמַעֵט אֵינּוּ אֶלָּא עַל יְדֵי בְּרִית. וּבְשִׁבִיל זֶה, זְבוּלוֹן שֶׁהִיא אוֹהֵב לְיִשְׁשָׁכָר נֶאֱמַר בּוֹ (דְּבָרִים ל"ג): "שְׂמַח זְבוּלוֹן" שְׂמַח, הִפְךָ בְּעֲצָבוֹן שִׁבְעַת שְׂמַחוֹת אֶת פְּנֵיךָ וְזֶה כְּשֶׁבִקֵּשׁ רַחֵב סִימְנָא דְחַיִּי (עֵי"ן זוּהַר וַיַּחֲוֵי רַמ"א): כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב

(יהושע ב) : "והחיייתם את אבי ואמי וכו'" אמרה "ונתתם לי אות אמת" כי אמת הוא בחינת חיים כפי"ל ואמרו לה : "את תקנות חוט השני תקשרי לך" תקנה, זה בחינת אמונה כמו שכתוב (ירמיה ל"א) : "ויש תקנה לאחריה" ו אמונה, היא אחרית הימים (עין זוהר תשא קפ"ט : ואתחנן ר"ע) : כי עליה עומדים כל המדות כמו שכתוב (מכות כ"ד) : "בא חבוק והעמידן על אחת" וכו' חוט השני זה בחינת זריחת אור הפנים כמו שכתוב (בראשית ל"ח) : "ויקרא שמו זרח" וכו' "כי החשך יכסה ארץ ועליך זרח ה" (ישעיה ס) כי חשך הוא בחינות בעצבון דאגת ותאות הפרנסה צער כפלים פיולדה אנפין חשוכין עבודה זרה ועליך זרח ה אמונת אלקות אור הפנים "ויחן פני העיר" תקון המטבע תקון תאות ממון בחינות "שמח זבולון". וזה בחינת (ברכות ח) : מצא או מוצא כי ה פרנסה, הוא בחינת אשה כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (סנהדרין פ"א). היורד לפרנסת חברו כאלו בא על אשתו ופרנסה שהוא בעצבון היא בחינת מוצא אני מר ממות את האשה [בחינת מרירותא דעלמא שצריך להמתיקה על ידי מלח כפי"ל אלמלא מלחא לא הוי יכיל עלמא למסבל מרירותא ועל כן להפך בפרנסה דקדשה כתיב : "מצא אשה מצא טוב" (משלי י"ח) טוב בחינת צדיק בחינת ברית מלח שהוא ממתיק מרירותא הינו תאות ועצבון הפרנסה] ופרנסה שהוא בחינת : "שמח זבולון בצאתך" הוא בחינת מצא אשה מצא טוב (יומא ל"ח) : הינו ברית כמו שכתוב (ישעיה ג) : אמרו צדיק כי טוב וכמו שכתוב (שמות ב) "ותרא אותו כי טוב הוא" שנולד מהול (מדרש רבה, שמות, פרשה א שם) כמו שכתוב (בראשית א) : "ויקרא אלקים את האור" וכו' זה בחינת ועליך זרח ה, בחינת חוט השני ד. וזה בחינת מזוזה כי איתא במדרש (במדבר פרשה כ"ב) : למה נקרא שמו זוזי ? מפני שזזין מזה לזה (איוב כ"ב) : "והיה שדי בצריך", הינו על ידי מזוזה "וכסף תועפות לך" על ידי זה פרנסתו מעופפת לך (עין זוהר פנחס רנ"ז) : כמו שכתוב (בראשית ל"ה) : "אני אל שדי פרה ורבה" וזה שדרשו חז"ל (ירושלמי ברכות פרק א). שעשרת הדברות הם בקריאת שמע ודבור לא תחמד כנגד וכתבתם על מזוזות כי על ידי מזוזה נתבטל חמדת הממון כפי"ל מלח ממון חסר וזהו (תהלים נ) : וזיז, הינו ממון שדי עמדי על ידי שמירת הברית על ידי מזוזה זוכה לבחינת שמח זבולון וזה שאמרו רז"ל וכתבתם שיהא כתיבה תמה (שבת ק"ג : מנחות ל"ד) וזה בחינת (בראשית כ"ה) : "יעקב איש תם" כי על ידו "ויחן פני העיר" על ידו תקון המטבע כפי"ל וזהו שאמרו חז"ל (שבת ל"ב) : ש אריכת ימים על ידי מזוזה כי סמוך ל"ו וכתבתם" "למען ירבו ימיכם" כי על ידי אמונה במשא ומתן בא אור החיים כפי"ל. וזה שאמרו (שם) : מקרא נדרש לפניו הינו בחינת אור הפנים שהוא סימנא דחיי ובשביל זה קביעות המזוזה בשליש העליון של הפתח (מנחות ל"ג) כי אמרו חז"ל (בבבא מציעא מ"ב) : לעולם ישלש אדם את מעותיו שליש בפרקמטיא וכו' ושלש העליון הוא השליש שבפרקמטיא, כמאמר חז"ל (ירושלמי פאה פרק ח). טבין חמשין דעבדין ממאתן דלא עבדין ו עקר האמונה צריך להיות במשא ובמתן כמו שכתוב (שבת ל"א) : נשאת ונתת באמונה נמצא שעקר הממון ששם צריך אמונה הוא בשליש עליון שהוא בשליש

שֶׁבִּפְרָק־מִטְיָא ה. וְ כָּל הַמְצוּוֹת שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה אוֹתָם בְּלֹא מְמוֹן הֵינּוּ שְׂאִין רוֹצֶה לְהַפְסִיד מְמוֹן בְּשִׁבִיל הַמְצוּהָ זֶה הַבְּחִינָה נִקְרָא צְדָק וְזֶה צוֹיֵת צְדָק עֲדִיתִיךָ אֲבָל כְּשֶׁחָבִיב כָּל כֶּף הַמְצוּהָ עַד שְׂאִין מְרַגֵּשׁ בְּהַפְסֵד מְמוֹן זֹאת הַבְּחִינָה נִקְרָא אֱמוּנָה כִּי עֵקֶר אֱמוּנָה הוּא בְּמָמוֹן כְּשֶׁמְשַׁבֵּר תְּאוֹת מְמוֹן כְּנִ"ל שֶׁשָׁם פְּנִיִם דִּקְדָּשָׁה אֱמוּנָה מְאֹד, זֶה מְמוֹן כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ו) : "וּבְכָל מְאֻדָּה" (בְּרִכּוֹת נ"ד) וְזֶה פְּרוּשׁ שֶׁאֲמָרוּ סָבִי דְּבִי אֶתוֹנָא אָמַר לְנוּ מְלִי דְּכַדִּיבָא זֶה בְּחִינַת שְׂקָר בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲז"ל (סִנְהֶדְרִין צ"ב) : כָּל הַמַּחְלִיף בְּדַבּוּרוֹ כְּאִלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדַת כּוֹכָבִים וְכוּ הוּי לֵן כְּדִנְיָתָא וְיִלְדָה כְּדִנְיָתָא זֹו פְּרֻדָה זֶה בְּחִינַת עֲכוּוִ"ס, דְּשְׂרִיָא בְּפְרוּדָא כְּמוּבָא בְּזֵהָר (מְשֻׁפְּטִים צ"ה) : שְׂאִירֵי בְּחַבּוּרָא וְסִיִּים בְּפְרוּדָא וְ יִלְדָה זֶה בְּחִינַת רוּחַ הַמְּכַנֶּה בְּשֵׁם לְדָה וְכְדִנְיָתָא מִי יִלְדָה כִּי עֲכוּוִ"ס אֵל אַחֵר אֲסִתְרֵס וְלֹא עֵבֵד פְּרִין (שָׁם ק"ג) וְהַשִּׁיב לָהֶם : הִי נִיהוּ מְלִי דְּכַדִּיבָא הֵינּוּ הַשְׂקָר שֶׁנִּדְמָה לָהֶם שֶׁמְרוֹיחִין וּבְאַמְתַּי אֵינָם מְרוֹיחִין וְתֵלֵא לָהּ פְּתִיקָא בְּצוּאָרָא, דְּהוּי מְסִיק בִּי אֲבָא מְאָה אֲלֵפִי זֹוִזִי בִּי אֲבָא זֶה עֲבוּדַת אֱלִילִים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִרְמְיָה ב) : "הָאוֹמֵר לַעֲץ אָבִי אֶתְהָ" וְ עֲבוּדַת אֱלִילִים הִיא חוּבָה (עֵינִן רש"י לך לך בַּפְּסוּק וִירְדַפְּס עַד חוּבָה) שֶׁמְכַרְעַת אֶת הַכֹּף לְכָף חוּבָה וְכָל הַמְתַּדְּבָקִין בָּהּ הֵם בְּעֵלֵי חוּבוֹת כְּמוֹ שֶׁאֲנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ שֶׁזֶה הַמְּשָׂא תְלוּי בְּצוּאָר בְּנֵי אָדָם שְׂאִין מְסִתְּפָקִין בְּמָמוֹנָם וְלוֹוִין מְמוֹן מֵאַחֲרֵים וְנִדְמָה לָהֶם שֶׁהֵם מְשִׁתְּפָרִין שְׂכָר הַרְבֵּה וְאַחַר כֵּן מֵתִים בְּעֵלֵי חוּבוֹת וְאִם אֵינָם מֵתִים בְּעֵלֵי חוּבוֹת הֵם בְּחִיָּיהֶם בְּעֵלֵי חוּבוֹת וּמְטָרִיחִים אֶת עַצְמָם בְּטָרְחוֹת גְּדוּלוֹת וּמְסַכְּנִים אֶת עַצְמָם בְּסַכְּנַת דְּרָכִים, בְּשִׁבִיל שְׂכָר מַעֲט בְּשִׁבִיל לְשֵׁלֶם חוּב אֲבִיָּהֶם חוּב עֲבוּדָה זָרָה כִּי מְצוּהָ לְקַיֵּם דְּבָרֵי הַמֵּת וְזֶה הַדְּבָר לָהֶם כְּמוֹ צוּאָה מֵאַבִּיָּהֶם שֶׁיִּשְׁלְמוּ חוּבוֹתָיו וְזֶה שֶׁפָּרַשׁ מֵהַרְשָׁ"א, תֵּלֵא לָהּ פְּתִיקָא בְּצוּאָרָא שֶׁטֶר צוּאָה וְאַחֵר כֵּן אֲמָרוּ לוֹ : מְלַחָא כִּי סָרְיָא בְּמֵאֵי מְלַחֵי לָהּ כִּי תִקּוֹן שֶׁל תְּאוֹת מְמוֹן הוּא תִקּוֹן הַבְּרִית מְלַח כְּנִ"ל שֶׁתִּקּוֹן בְּרִיתוֹ אִם נִפְּל לְסָרְחוֹן תְּאוֹת מְמוֹן בְּמֵאֵי תִקּוּנוֹ וְהַשִּׁיב לָהֶם : בְּסִילוֹתָא דְּכַדִּינְיָתָא כִּי בְּאַמְתַּי יֵשׁ עוֹד תִּקּוֹן לְתְּאוֹת מְמוֹן הֵינּוּ שֶׁיִּסְתַּכַּל לְשַׁרְשׁ שְׁמֵשׁם בָּא כָּל הַמְּמוֹן וְכָל הַשְּׁפָעוֹת וְעַל יְדֵי הַסְּתַכְּלוּתוֹ שֶׁם יִתְבַּטֵּל תְּאוֹתוֹ כִּי שָׁם בְּשִׁרְשָׁה הַשְּׁפַע כְּלוֹ אוֹר צַח וּמְצַחֲצַח וְתַעֲנוּג רוּחָנִי וְאִין מְתַעֲבָה (נִ"א מֵתְּאוּהָ כַת"י) אֶלָּא לְמַטָּה וּמִי הוּא הַפְּתִי יָסוּר הֵנָּה לְהַשְׁלִיךְ תַּעֲנוּג רוּחָנִי וְלִקַּח תַּעֲנוּג עֵב ?! אֲבָל לְזֹאת הַהַסְּתַכְּלוּת אֵי אֲפָשֶׁר לְבוֹא אֶלָּא עַד שֶׁיִּתְקַן בְּרִיתוֹ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב : מִבְּשָׂרִי אֶחְזָה אֶלּוֹק שֶׁ בְּתַחֲלָה צָרִיךְ לְתַקּוֹן בֶּשֶׁר קָדֵשׁ וְאִזּוּ יוּכַל לְהַסְתַּכַּל בְּאַלְקוֹת וּבְשִׁבִיל זֶה עֵקֶר הַתִּקּוֹן שֶׁל תְּאוֹת מְמוֹן הוּא עַל יְדֵי בְרִית וּכְשֶׁמְתַקֵּן בְּרִיתוֹ אֵי אֲפָשֶׁר לְפַל לְתְּאוֹת מְמוֹן כִּי עַל יְדֵי מְלַח תְּאוֹת מְמוֹן חֶסֶר כְּנִ"ל וְ שֶׁרֶשׁ הַשְּׁפָעוֹת הוּא מְכַנֶּה בְּשֵׁם שְׁלֵיָא שְׁשֵׁם מְנַח הַנִּלְדָּד כִּי הַשְּׁלֵיָא, הוּא בְּחִינַת דְּלִתִּי בְּטָנִי כִּי יֵשׁ שְׁנֵי דְּלִתוֹת לְאִשָּׁה (אִיּוֹב ג). "כִּי לֹא סָגַר דְּלִתִּי בְּטָנִי" (בְּכּוֹרוֹת מ"ה) וְנַעֲשֶׂה מְשֻׁנֵּי דְּלִתִּין צוּרַת מִ"ם סְתוּמָה שְׁשֵׁם מְנַח הַנִּלְדָּד וְהוּא בְּחִינַת מִ"ם יוֹם שֶׁל יְצִירַת הַנִּלְדָּד (נִדָּה ל) וְכֵן יֵשׁ לְמַעַלָּה דְּלִתִּי שְׁמִים שְׁמֵשׁם נוֹלָד הַשְּׁפָעוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ע"ח) : דְּלִתִּי שְׁמִים פִּתַּח וַיִּמְטֵר עָלֵיהֶם כְּעַפְרָא שְׂאֵר וְכוּ וְזֶה שֶׁהַשִּׁיב לָהֶם בְּשִׁלְיָא דְּכַדִּינְיָתָא הוּא תִקּוּנוֹ שֶׁל זֶה הַשּׁוֹמֵר הַבְּרִית כְּשֶׁנוֹפֵל לְתְּאוֹת מְמוֹן מִי אֵיכָּא שְׁלֵיָא לְפְרֻדָּה כִּי עֲכוּוִ"ס אֵין לָהּ אֶפְלוּ בֵּית

ולד אמר להם: ומלחא מי סריא כי באמת מי שתקון הברית אינו נופל לתאות הממון "אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם" (תהלים נ"ה) הינו מי שהוא בעל מחלקת נופל לתאוות ממון וימיו פלים ברדיפה אחר מותרות וזה: לא יחצו ימיהם שאין אדם מת וחצי תאוותו בידו (מדרש רבה קהלת סדר א) וזה לא יחצו שאין משיג חצי תאוותו כמובא לעיל (באות ג) על פסוק ויגרש מפניד אויב ויאמר השמד עין שם [עד כאן לשון רבנו ז"ל] וזה שסיים "ואני אבטח בך" שהוא ההפוך מתאוות ממון כי המשקע בתאוות ממון, אינו בוטח בה כי הוא עובד כל עפויים אד: ואני אבטח בך שתוכל להזמין לי פרנסתי בסבה קלה ואהיה שמח בחלקי ולא אהיה משקע בתאוות ממון ועל כן אלו המשקעים בממון כל מה שיש לו עשירות יותר יש לו דאגות ועצבות ומרה שחורה ביותר כי הממון והעשירות שלו הוא בבחינת: "בעצבון תאכלנה" שהוא בחינת עצבות ומרה שחורה אנפין חשוכין, מיתה פני"ל ועל כן כל מה שיש לו ממון ועשירות יותר יש לו עצבות ומרה שחורה ודאגות יותר כי הממון שלו הוא מבחינת עצבות ומרה שחורה וכו פני"ל וזהו (אבות פרק ב): מרבה נכסים מרבה דאגה כי בודאי הוא מרבה דאגה ועצבות על ידי רבוי הנכסים והעשירות כי הנכסים שלו הם בעצמו בחינת עצבות פני"ל ועל כן כל מה שמתרבין יותר נתרבה העצבות והדאגות ביותר פני"ל ועל כן הממון והעשירות הוא מקצר ומכלה ימיו וחיייו של האדם כי אין דבר שמפסיד החיות כמו הדאגה והעצבות פיזוע לחכמי הרופאים והממון והעשירות הוא מרבה דאגה ועצבות פני"ל על כן הוא מפסיד ומכלה חיייו כי הוא מקשר בפנים דסטרא אחרא אלקים אחרים חשד שהוא בחינת מיתה הפך אור פני מלך חיים פני"ל ועל כן הממון ממית אותו כי הוא בבחינת מיתה שהוא עצבות וכו פני"ל שכל זה הוא בחינת תאוות ממון פני"ל. וזה שכתוב (בראשית ג): "ועפר תאכל כל ימי חייך" עפר זה בחינת הממון כמו שכתוב: "ועפרות זהב לו" הינו שהממון והעשירות שהוא בחינת עפר תאכל כל ימי חייך כי הממון היא אכלת ומכלה כל ימי חיייו של האדם פני"ל כי עפר הוא בחינת עצבות שהוא בחינת תאוות ממון כמו שכתוב בתקונים (תקון ע קכ"ב): עפר איהו קר ויבש, הכי טחול קר ויבש ומהטחול נמשך העצבות פיזוע וזה שסיים שם בתקונים: ובגין דא: ועפר תאכל כל ימי חייך וכו, הינו פני"ל וזה שכתוב בתקונים (תקון ג בהי"א תקונים האחרונים). טחול דא לילית, אמא דערב רב, שחוק הפסיל. מאן כסיל, דא אל אחר וכו עין שם ואהו אספרה לרביא דאנון חיביא חיכית בהון בעתרא בהאי עלמא ולבתר קטילת לון כי אלו המשקעים בממון הם בבחינת "בעצבון תאכלנה" שהוא בחינת טחול שהוא בחינת עצבות ומרה שחורה ורבי דאגות והם מקשרים בפנים דסטרא אחרא, אל אחר וכו פני"ל שכל זה הוא בחינת הטחול אמא דערב רב, שחוק הפסיל, אל אחר פני"ל וזה שכתוב שם, לבתר קטילת לון כי בודאי הממון שהוא בחינת מיתה טחול עצבות וכו פני"ל הורגת אותם כי הממון שלו הוא בבחינת מיתה אנפין חשוכין, עצבות וכו פני"ל וזהו מה שכתוב לעיל, מצא או מוצא שתאוות ממון הוא בחינת: "מוצא אני מר ממנות את האשה" וכו פני"ל וכמ"ש (תקון ע הנ"ל): ומוצא אני מר ממנות את האשה ודא טחול וכו

אך פרנסה דקדשה הוא בחינת "מצא אשה מצא טוב" וכו' שהוא בחינת הצדיק כנ"ל כי הצדיק האמת נצול מזה כי אין הממון מזיק לו כי עליו נאמר: טוב לפני האלקים ימלט ממנה וכו' כמו שכתוב שם בתקונים (תקון ג הנ"ל): ואמאי אתקריאו רביא בגין דלא אית בהון דעת לאשתזבא מנה אבל לב מבין אשתזיב מנה דתמן צדיק ורזא דמלה: טוב לפני האלקים ימלט ממנה וחוטא ילכד בה כי צריך חכמה ודעת גדול לזה שלא יזיקנו הממון שלא יכלה ימי חייו כי רב העולם נלכדו בזה הינו בתאות ממון והממון הורגת וממית אותם כנ"ל ואי אפשר להנצל מזה כי אם על ידי הצדיק שנאמר עליו: טוב לפני האלקים ימלט ממנה וכו' כנ"ל, אשרי לו עין שם בתקונים (תקון ג הנ"ל, ותקון ע הנ"ל) ותראה נפלאות אידך עתה שפתח רבנו ז"ל את עינינו וגלה לנו את ההקדמות החדשות הנפלאות המבארים לעיל בהתורה הזאת עתה עתה מבארים היטב דברי התקונים הנ"ל כי עתה מבארים שם כל דברי רבנו הנ"ל, ראה והבן וחכם עין שם בתקון ע הנ"ל מה שכתוב שם אם זכה וכו' עזר, ואם לאו כנגדו וכו' אתמר ומוצא אני מר ממנות את האשה ודא טחול שבתאי וכו' [הינו בחינת עצבות ומרה שחורה שהוא בחינת טחול שבתאי פתיא אכמא כידוע] עזר דא שכונתא עלה אתמר מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה ובגין דא, הוּו אמרי מארי מתניתין מצא או מוצא עין שם היטב והבן ותראה שכל דברי רבנו ז"ל מבארים עתה שם ובתקון ג הנ"ל באר היטב [זאת התורה היא לשון רבנו, זכרוננו לברכה, בעצמו עד המקום שגורשם לעיל ומשם והלאה הוא מלשוני מה ששמעתי עוד דברים שלא נתבארו בלשונו הקדוש ועוד לאלוה מליו, מה ששמעתי והבנתי מפיו הקדוש בעת שזכיתי לשמע מפיו הקדוש התורה הזאת קשים מזונותיו כפלים פיולדה כי היולדת ראמת עי"ן קליו, והכא יש ק"מ קליו וכו', עין לעיל כי צריכים להתנסות ולהצטרף בתאוה זו של ממון קדם שזוכין למשא ומתן באמונה להרויח ולהוליד ממון דקדשה דהינו שצריכין להתגבר מאד בשעה שעוסק במשא ומתן שלא יפל אז לתאות ממון כלל חס ושלום רק משאו ומתנו יהיה באמת ובאמונה ולשבר ולבטל כל המחשבות והבלבולים והתאוות של ממון שבאים עליו רק כל פונתו יהיה בשביל השם יתברך לבד כדי שיזכה לעבד השם יתברך על ידי הממון שירויח ולתן צדקה, להחזיק לומדי תורה ועובדי השם וכו' ובשביל זה קשים מזונותיו של אדם כפלים פיולדה כי היולדת צריכה לסבל חבלי לדה וצריכה לצעק ע קליו קדם הלדה והכא יש ק"מ קליו שהשכינה צוחת, חס ושלום קלני מראשי קלני מזרועי על הנופלים בתאות ממון וקדם שפרויחין ממון צריכין לילך ולעבר ולהתנסות ולהצטרף דרך אלו הק"מ קליו ולצעק ולהתפלל להשם יתברך לעבר עליהם בשלום ולהנצל מהם על פן קשים מזונותיו כפלים פיולדה דאלו התם ע קליו והכא ק"מ קליו, והבן גם באר אז שק"מ קליו הם שתי פעמים ע הינו: קלני מראשי קלני מזרועי שהם בחינת שני מיני קולות מראשי ומזרועי וכל קול הוא בחינת ע קליו של היולדת והכא הם כפולים: קלני מראשי קלני מזרועי קלני לשון קול על פן הם ק"מ קליו כי באמת כל הרוח המכנה בשם לדה ו כל הממון וכל ההשפעות נמשכין רק משבירת תאות ממון שהיא בחינת אמת כנ"ל וזהו בחינת קשטא קאי

(שבת ק"ד) כי אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (פסחים קי"ט). ואת כל היקום אשר ברגליהם זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו ועל פן עקר המעמד פרנסה הינו ממונו של אדם שמעמידו על רגליו הוא על ידי אמת שהוא בחינת שבירת תאות ממון פנ"ל וזה בחינת קשטא קאי הינו על ידי אמת יש לו ממון שהוא בחינת עמידה שמעמידו על רגליו פנ"ל אבל שקרא לא קאי כי שקר הוא עבודה זרה תאות ממון כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה המחליף בדבורו פאלו עובד עבודה זרה ועל פן על ידי שקר שהוא עבודה זרה תאות ממון אין לו שום קיום ומעמד הינו שאין לו ממון הנקרא יקום וכו' פנ"ל וזהו: שקרא לא קאי פנ"ל כי עבודה זרה אל אחר אסתרס ולא עבד פרוין כמבאר שם במאמר הנ"ל היטב כי על פי הרב אלו הרודפים ביותר אחר תאות ממון הם מתים בעלי חובות, ומאומה אין בידם ואפלו אם אינם מתים בעלי חובות הם בחייהם בעלי חובות לתאותם שהם מתאווים כל כך לממון הרבה עד שהם רצים ויגעים מאד כל ימיהם ביגיעות גדולות ומסכנים עצמם בסכנות גדולות בשביל למלאת תאותם פאלו היה עליהם חוב גדול לשלם הינו חוב העבודה זרה וכו', כמבאר לעיל ו כל ימיהם אינם יכולים למלאת תאותם ולשלם חוב הזה של תאותם כי אין אדם מת וחצי תאותו בידו וכו' פנ"ל נמצא שאין ממונו ממון כלל כי אין לו שום הנאה מממונו כי אל אחר אסתרס ולא עבד פרוין וכו' פנ"ל ועל פן אי אפשר להמשיך שפע ומזונות ולהרויח ממון הנקרא ממון דהינו ממון דקדשה שיהיה שמת בחלקו שזהו עקר העשירות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, איזהו עשיר השמת בחלקו (אבות פרק ד) כי אם על ידי שבירת תאות ממון שהוא בחינת אמת שמשם עקר ההשפעה פנ"ל ועל פן קשים מזונותיו כפלים פיולדה כי צריך לילך ולעבר ולשבר הק"ם קליון של תאות ממון פנ"ל אשר רק על ידי זה יכולין להרויח ממון כי עקר השפע נמשך מאמת שהוא בחינת שבירת תאות ממון ובזה מקשר המאמר היטב. והבן שם היטב מאד כי דברי רבנו, זכרונם לברכה, הם עמקים מאד מאד ויש בהם עמקות גדול [ועתה מובן היטב מ"ש על אימא לן מילי דכדיבי וכו' שקרא תאוות ממון מילי דכדיבי, היינו שקר ע"ז כמ"ש שם כי בוודאי הוא בחי שקר כי נדמה לו שמרויח ומרויח ולבסוף אין בידו מאומה כמו ששכיח עתה בעולם וע"כ כל זמן שיש בידו הממון אינו חי כלל כי מאחר שאין לו שום הנאה ממנו, כי חסר לו בכל פעם יותר והוא בע"ח תמיד ע"כ השיב להם, הי ניהו מילי דכדיבי היינו שקר שנדמה להם שהם מרויחים ובאמת אינם מרויחין כנ"ל כי מתים בעלי חובות כי עפ"י רוב הם נשארים בעלי חובות ממש או שהם בעלי חובות לתאוותם וכנ"ל עיין כל זה היטב לעיל, ותבין עתה איך הכל מקושר יפה והעיקר שתבין הדברים היטב באמת למעשה להשתדל להציל נפשך ממר ממות שהוא תאוות ממון כנ"ל] (שניף לאות א) : שם מבאר שהממון הוא בחינת פנים וכו' עיין שם ועל פן אמרו רז"ל : פני הארץ הם העשירים כמו שפרש רש"י על פסוק (בראשית מ"א) : "והרעב היה על כל פני הארץ" מי הם פני הארץ ? אלו העשירים כי הממון והעשירות הוא בחינת פנים פנ"ל. שם תאות ממון הוא בחינת חשך, אנפין חשוכין וכו' עיין שם (מקץ קצ"ג) : קץ שם לחשך וכו' דא זהמא דדהבא (שניף לאות

ג) : ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד וכו' כי כל ישראל נקראים צדיקים על שם הברית וכו' עין שם ועל כן יוכל כל אחד שהוא שומר הברית יותר מחברו להפיל את חברו כי הוא בחינת צדיק, פנים דקדשה, לגבי חברו ועליו נאמר גם כן : ויגרש מפניך אויב וכו' ועל כן צריך לזהר כשיש מחלקת על האדם שלא יפל לתוך תשוקת הממון כי אולי חברו פנים דקדשה נגדו ויש לו כח להפיל אותו ו הנפילה הוא, שמפילין אותו לתאות ממון כנ"ל על כן צריך לזהר מזה. שם כי כל ישראל נקראים צדיקים על שם הברית שמעתי אז מפיו הקדוש ברוש, שאמר ש כל ישראל על ידי שהם נמולים על כן כלם נקראים צדיקים (שיך לאות ד) : וזה בחינת מזוזה וכו' וזהו והיה שדי בצריך וכסף וכו', כי שדי הוא בחינת ברית וכו' עין שם וזה בחינת שדי שאמר לעולמו די דהינו ששמח בחלקו ואומר די למה שיש לו ואינו מתאנה יותר שזהו בחינת שבירת תאות ממון שזוכין על ידי שמירת הברית כנ"ל (גם זה שיך לאות ד) : מבאר שם שעל ידי מצות מזוזה נתבטל חמדת הממון ועל כן "וכתבתם על מזוזות" וכו' כנגד "לא תחמד" כנ"ל עין שם עתה בוא וראה נפלאות ה, כי מבאר בירושלמי (פאה ובגראשית רבה פרשה ל"ה). ארטבן שלח לרבי חד מרגליתא טבא, שלח ליה רבי חדא מזוזה ולכאורה הוא פלא, מדוע שלח לו מזוזה דיקא, ולא מצוה אחרת ? ! אך על פי מה שגלה רבנו ז"ל בהתורה הזאת מבאר הענין היטב כי מזוזה דיקא מבטל חמדת הממון ועל כן שלח לו מזוזה דיקא כי ארטבן שלח לו מרגליתא טבא הינו עשירות וממון כי היה שוה ממון הרבה ועשה עקר החשיבות מזה על כן שלח לו רבי כנגד זה מזוזה דיקא כי מזוזה מבטל חמדת העשירות כנ"ל מלחא כי סריא זה שנפל לסרחון תאות הממון וכו' ועל כן אפקוהו בלשון כי סריא שהוא לשון הנאמר בעכו"ם כמו שכתוב (שמות ל"ב) "סרו מהר" וכו' כי המשוקע בממון עובד כל העכו"ם כנ"ל ועל כן על כל מטבע חקוקה העבודה זרה של עכו"ם על פי הדברים האלה, יבין המשכיל לפרש פלא סגיא ד"הזהב קונה את הכסף והכסף אינו קונה וכו' הנחשת קונה" וכו' והכלל מה שהוא מטבע ויוצא, חשוב מעות עין שם כל הסגיא וסגיא "אי מעות נקנה בחליפין" וסגיא ד"כל הנעשה דמים באחר" הכל יבאר למשכיל על פי התורה הזאת

עם עוד קצת הקדמות

כד - אמצעותא דעלמא היכא

[לשון רבנו זכרוננו לברכה] אמרו לה אמצעותא דעלמא היכא ? זקפא לאצבעתה, אמר להו הכא. אמרו לה, מי יימר אמר, איתנו אשלו ומושחו. א. דע, שיש אור שהוא למעלה מנפשין ורוחין ונשמתינן והוא אור אין סוף ואף על פי שאין השכל משיג אותו אף על פי כן רדיפה דמחשבה למרדף

אבתרה ועל ידי הרדיפה אז השכל משיג אותו בבחינת מטי ולא מטי כי באמת אי אפשר להשיג אותו כי הוא למעלה מנפש רוח נשמה ב. ודע ש אי אפשר להשיג אותו אפלו בבחינת מטי ולא מטי אלא על ידי עשיית המצוות בשמחה כי על ידי שמחת המצוה נשלים הקדשה ו מעלה החיות והקדשה שבקליפות בבחינת אחד עשר סמני הקטרת כי הקלפות הם בחינת מותרות והם בחינת עצבות בבחינת (משלי יד) : בכל עצב יהיה מותר והם תקפא דדינא בבחינת (בראשית ו) : "ויתעצב אל לבו" ועקר השמחה היא בלב כמו שכתוב (תהלים ד) : "נתתה שמחה בלבי" ו גלות השכינה שהוא בחינת לב שהוא שמחתן של ישראל עקר גלותה פשעצבות שהם הקלפות גוברים עליה בבחינת : "ויתעצב אל לבו" וזה הוא כשיצאו ישראל מהגלות כתיב (ישעיה נ"ה) : "כי בשמחה תצאו" ובשביל זה שעל ידי הקטרת מעלין מהקלפות חיותם כתיב בהם (משלי כז) : "קטרת ישמח לב" נמצא כשעושה המצוה בשמחה אזי מעלה השכינה שהיא המצוה שהיא שמחת הלב מבין הקלפות וזהו בחינת מלכות דעשיה העולה מן הקלפות ג. ו כשאדם עושה איזה מצוה יש כח בהמצוה לילך ולעורר כל העולמות לעבודת השם יתברך בבחינת (שמות י) : "בנערינו ובזקנינו נלך, בצאננו ובבקרנו נלך" וזה בחינת מלכות מלביש נצח הוד יסוד שהם כלי ההליכה וזה בחינת (תהלים ל"ז) : "תורת אלקיו בלבם לא תמעד אשוריו", שהיא הולכת לעורר וזה בחינת (שם ס"ח) : "הליכות אלי מלכי בקדש" כשמעלין מלכות לתוך הקדשה היא מלבשת את הליכות אלי את נצח הוד יסוד לילך ולעורר כל הדברים לעבודת השם יתברך ד. ועל ידי ההתעוררות הינו על ידי הליכה נמשך ברכה לכל העולמות וזה בחינת : נצח הוד יסוד מלבישין את חסד גבורה תפארת שהם הידים, שמשם כל הברכות וזה בחינת (בראשית ל) : "ויברך ה אתך לרגלי" נמצא ש עולין הרגלין בבחינת ידים בבחינת (שופטים ד) : "ותלך יד בני ישראל הלוך וקשה" ועקר הברכות מידי, (ויקרא ט) : "וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם" וכמו שכתוב (בראשית מ"ט) : "מידי אביר יעקב משם רעה אבן ישראל" ה. ו עקר הברכה שנשפיעין מהידיים הם שכל וכשפאים למטה נעשים לכל אחד ואחד כפי רצונו כמו שכתוב (תהלים קמ"ה) : "פותח את ידיה ומשביע לכל חי רצון" בכך מי שהוא בעל נפש צריך לכוון רצונו שימשיך ברכת שכל בבחינת (בראשית מ"ח) : "שכל את ידיו" ובבחינת (שמות ט"ו) : "מקדש ה פוננו ידיה" וזה בחינת חסד גבורה תפארת, שמלבישין את חכמה בינה דעת ו. ו צריך להמשיך אמונה לתוך ברכת השכל כי אין לסמוך על השכל בעצמו פידוע וזה בחינת (משלי כ"ח) : "איש אמונות רב ברכות" ובחינת (שמות י"ז) : "ויהי ידיו אמונה" ובחינת (שמואל א כ"ד) : "וקמה בידך ממלכת ישראל" הינו שימשיך אמונה לתוך ברכת הידים וזהו בחינת (שמואל א ב) : ובניתי לו בית נאמן וזה בחינת (תהלים פ"ט) : "אמונתך בקהל קדושים" קדש זה בחינת מחין וזה בחינת : מלכות דיצירה נעשה ממנה חכמה בינה דעת דעשיה ז. ובפנימיות ברכאן, שהוא דקות הברכאן נתברך מהם המסדר והמישב את השכל שהיא בחינת כתר בחינת (בראשית כ"ו) : "ואהיה עמך ואברכך" כתר, הוא לשון המתנה כמו שכתוב (איוב ל"ו) : "פתר לי

זעיר" כי כִּשְׁשׁוֹאֲלִין אֶת הָאֲדָם אֵיזְהוּ שְׂכָל אוֹמֵר : הַמֵּתֵן עַד שְׁאֲתִישֵׁב וְגַם שֵׁם צָרִיד אֲמוּנָה, בְּבַחֲיִנַת אֲמוּן מִפְּלֵא (עיין תיקון ע) וְזֶה בַּחֲיִנַת שְׁמִפְּנִימִיּוֹת חֶסֶד גְּבוּרָה תַּפְאֶרֶת, וּמִפְּנִימִיּוֹת מַלְכוּת דִּיצִירָה, נַעֲשֶׂה כְּתָר דַּעֲשִׂיהָ אֲצִילוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה. וְזֶה (יחזקאל ג) : "בְּרוּךְ כְּבוֹד הַמְּקוֹמוֹ" בְּרוּךְ, זֶה בַּחֲיִנַת יָדִים כְּבוֹד ה', זֶה בַּחֲיִנַת אֲמוּנָה מִמְּקוֹמוֹ, זֶה בַּחֲיִנַת כְּתָר ח. וְכַשְׁעוֹשֶׂה וּמִתְקַן אֶת הַמֵּיִשֵׁב וְהַמְּסַדֵּר, שֶׁהוּא הַכְּתָר כְּרֵאוֹי וְהַמַּחֲסִין רוֹדְפִין לְהַשִּׁיג הָאוֹר אִין סוּף וְהַכְּתָר מְעַכֵּב אֶת הַשְּׂכָל כְּדֵי לִישֵׁב אֶת הַשְּׂכָל וְעַל יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְּעַכֵּב אֲזִי מִכָּה הַמַּחֲסִין בְּהַמֵּיִשֵׁב וְהַמְּסַדֵּר וְנַעֲשִׂין הַיְכָלִין לְאוֹר אִין סוּף וְאֵף עַל פִּי כּוֹן לֹא יָדִיעַ וְלֹא אֲתִידַע כְּמוֹבֵא בְּזִהָר פְּרִשְׁתִּי נח (ס"ה) : וּמַגּוֹ הַאי פְּרִיסָא בְּרִדִּיפָה דְהַאי מַחֲשָׁבָה, מְטִי וְלֹא מְטִי וּפְרִיסָא, זֶה הַמְּסַדֵּר וְהַמֵּיִשֵׁב שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת כְּתָר שֶׁהוּא פְּרוּס בֵּין הַנְּאֻצִּלִים לְבֵין הַמְּאֻצִּל וְאֲתַעֲבִידוּ תַּשַּׁע הַיְכָלִין, דְּלֹאוּ אֲנוּן נְהוּרִין, וְלֹא רוּחִין, וְלֹא נִשְׁמַתִּין, וְלִית מָאן דְּקִימָא בְּהוּ, וְלֹא מִתְדַבְּקִין, וְלֹא מִתְיַדְעִין וְדַע, שְׁזֶה תַּכְלִית הַיְדִיעָה כִּי תַּכְלִית הַיְדִיעָה דְּלֹא יָדַע וְזֶה בַּחֲיִנַת (ישעיה נ"ח) : "וְהַשְּׁבִיעַ בְּצַחֲצַחוֹת נִפְשָׁד" כִּי אוֹרוֹת אֱלוֹהִים הֵם הַצַּחֲצַחוֹת שֶׁהֵם לְמַעְלָה מִהַסְּפִירוֹת (עיין פרדס רמונים שער הצחצחות) אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה שְׁיִרְדֵּף מַחֲשַׁבְתּוֹ לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלוֹהִים אֵף עַל פִּי שְׂאִין יְכַלֵּת בִּיד הַשְּׂכָל לְהַשִּׁיג אוֹתָם כִּי לֹא מִתְדַבְּקִין וְלֹא יָדִיעוּן. וְתַשַּׁע הַיְכָלִין אֱלוֹהִים, נַעֲשִׂין עַל יְדֵי הַבְּטִישָׁה שֶׁ מְבַטְשִׂין הַמַּחֲסִין בְּכְתָר בְּשַׁעַת רְדִיפָה וְהַמַּחֲסִין הֵם תְּלַת וְכָל אֶחָד כְּלוּל מִתְּלַת כִּי נִכְלָלִין בְּשַׁעַת רְדִיפָה וְשִׁלְשׁ פְּעָמִים שְׁלֹשׁ, הֵם תַּשַּׁע וְזֶהוּ תַּשַּׁע הַיְכָלִין לְזֶה הַעֲנִין עֵמֶק מִי יִמְצְאוּנוּ, כְּמוֹבֵן לְמַשְׁכִּיל וְכֹאֲשֶׁר רָמַז לִי רַבֵּנוּ ז"ל בְּעֲצֻמוֹ גִּדְל עִמְקוֹת הַסוּד הַנּוֹרָא הַזֶּה שֶׁמַּגִּיעַ לְמַעְלָה לְמַעְלָה וְכוּ, וְכַמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת לְמַעַן וְהַהֲכָרַח לְבֹאָר הַדְּבָר קֶצֶת וְהוּא, כִּי הַכְּתָר הוּא הַמֵּיִשֵׁב וְהַמְּסַדֵּר אֶת הַמַּחֲסִין דְּהֵינּוּ הַכַּח שְׂיֵשׁ בְּהַשְּׂכָל שֶׁל אָדָם לִישֵׁב וּלְסַדֵּר אֶת הַמַּחֲסִין וְהַדְּעַת לְבַל יִהְרַס לְצַאת חוּץ מִן הַגְּבוּל זֶה הַכַּח הוּא בַּחֲיִנַת כְּתָר כְּנִי"ל וְזֶה הַכַּח הוּא כְּמוֹ מַחֲצָה הַמְּפַסְקֶת בֵּין הַמַּחֲסִין וּבֵין הָאוֹר אִין סוּף כִּי זֶה הַכַּח שֶׁהוּא הַמֵּיִשֵׁב וְהַמְּסַדֵּר הוּא מְעַכֵּב אֶת הַמַּחֲסִין בְּעַת מְרוּצְתָם וּרְדִיפְתָם לְבַל יִהְרָסוּ לְעֵלוֹת אֶל הַלְּמַעְלָה מִמְּחַצְתָם כִּי הַמַּחֲסִין רוֹדְפִין לְהַשִּׁיג הָאוֹר אִין סוּף וְזֶה הַכַּח הַנִּי"ל שֶׁל הַשְּׂכָל שֶׁהוּא הַמֵּיִשֵׁב וְהַמְּסַדֵּר, שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת כְּתָר הוּא עוֹמֵד בְּפְנֵיהֶם כְּמוֹ מַחֲצָה וּמְעַכֵּב אוֹתָם מִרְדִּיפְתָם כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְּעַכֵּב הֵינּוּ עַל יְדֵי הַרְדִּיפָה שֶׁהַמַּחֲסִין רוֹדְפִין לְהַשִּׁיג אוֹר הָאִין סוּף וְעַל יְדֵי כַּח הַמְּעַכֵּב שֶׁהוּא כַּח הַמֵּיִשֵׁב וְהַמְּסַדֵּר בַּחֲיִנַת כְּתָר כְּנִי"ל עַל יְדֵי שְׁנֵי בַּחֲיִנוֹת אֱלוֹהִים עַל יְדֵי זֶה מְבַטְשִׂין וּמַכִּין הַמַּחֲסִין בְּבַחֲיִנַת הַמַּחֲצָה הַנִּי"ל שֶׁהוּא הַמֵּיִשֵׁב וְהַמְּסַדֵּר וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין הַיְכָלִין לְאוֹר אִין סוּף דְּהֵינּוּ שְׁנַעֲשִׂין בַּחֲיִנַת פְּלִים וְהַיְכָלוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת עֲלִיוֹן לְהַשִּׁיג עַל יָדָם בְּבַחֲיִנַת מְטִי וְלֹא מְטִי אוֹר הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא כִּי אִם לֹא הָיָה הַמְּעַכֵּב הַנִּי"ל כִּלְל וְלֹא הָיָה מִי שְׂיַעֲכֵב אֶת הַמַּחֲסִין מִרְדִּיפְתָם וּמְרוּצְתָם הָיוּ מִתְבַּטְּלִין הַמַּחֲסִין לְגַמְרִי כִּי הָיָה הָאָדָם מִתְבַּטֵּל בְּמַצִּיאוֹת כִּי אוֹר הָאִין סוּף אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אֲדָּעַל יְדֵי שְׁנֵי הַבַּחֲיִנוֹת שֶׁהֵם הַרְדִּיפָה וְהַמְּעַכֵּב עַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין בַּחֲיִנַת מַחֲצוֹת וְהַיְכָלִין הַנִּי"ל שֶׁעַל יָדָם מְשִׁיגִים אוֹר הָאִין סוּף רַק בְּבַחֲיִנַת מְטִי וְלֹא מְטִי וּפְרוּשׁ מְטִי וְלֹא מְטִי, יָדוּעַ לְמַבִּינִים דְּהֵינּוּ שְׁמַגִּיעַ וְאֵינּוּ מַגִּיעַ שְׁרוּדֵף וּמַגִּיעַ לְהַשִּׁיג וְאֵף עַל פִּי כּוֹן אֵינּוּ

מגיע ומשיג שזה נעשה על ידי הרדיפה והמעבב פני"ל ו אף על פי שנעשין אלו ההיכלין הנ"ל אף על פי כן לא ידיע ולא אתידע ולית מאן דקימא בהו ולא מתדבקין ולא ידעין וכו פני"ל כי אי אפשר לציר בשכל השגות אלו ההיכלות הנ"ל כי הם למעלה מנפשיין רוחין ונשמתין למעלה מכל השכליות כי הם למעלה מהספירות וכו כמבאר לעיל בלשון רבנו ז"ל [עין שם היטב, ותבין שלא הוספתי שום דבר כלל. כי בכלל דבריו דברי. רק חזרתי ובארתי הדברים קצת, לגדל עצם עמקותם עד אין סוף] ובשביל זה נעשין תשעה היכלין דיקא כי המחין הם שלש ומחמת רדיפתם והפאתם בהמעבב הנ"ל הם נכללין זה בזה ונעשה כל אחד כולל משלש ושלש פעמים שלש הם תשעה וזהו בחינת תשעה היכלין הנ"ל אשרי מי שיזכה לילד ולעלות בדרך הקדש הנאמר בהתורה הזאת, עד שיזכה להשגות אלו] וזה ששאלו סבי דבי אתונא: אמצעותא דעלמא היכא. זקפא אצבעתא, אמר הקא. אמרו לה מי יימר, אמר להו איתו אשלי ומושחו. ששאלו אותו: איך משיגין אור אין סוף שהוא אמצעא דעלמא שפמנו הכל שואבין חיות ושפע זקפא אצבעתא זה בחינת ברכות פני"ל בחינת: "וישא אהרן את ידו ויברכס" פני"ל הינו שעל ידי הברכות מבטשין המחין בכתר ונעשין היכלין פני"ל ואמרו לה מי יימר מי הוא זה שיקנס בהיכלי התמורות למקום הקלפות להעלות משם הקדשה בבחינת קטרת פני"ל ושעל ידי עליתו יתעלה הברכות פני"ל וזה מי יימר, לשון תמורה, לשון (ויקרא כ"ז): "אם המר ימירנו" והשיב להם, איתו אשלי ומושחו הינו עקר עלית הקדשה, על ידי השמחה ולעתיד בצאת ישראל מהגלות בשמחה כמו שכתוב: כי בשמחה תצאו ואז יכלו הקלפות לגמרי וזה: איתו אשלי הינו על ידיכם ועל פרחכם יתבטלו הקלפות כי אתם בעצמכם תביאו את בית ישראל מ הגלות, הנקראים אשלי הינו חבל נחלתו כמו שכתוב (ישעיה ס"ו): "והביאו את אחיכם בית ישראל" שכל אחד ואחד מהעפוי"ם יביאו בידם את בית ישראל מהגלות על ידי רבוי השמחה שיהיה בעת הזאת כמו שכתוב (תהלים קכ"ו): "אז יאמרו בגוים הגדיל ה לעשות עם אלה וכו, היינו שמחים" ו על ידי השמחה יתבטלו הקלפות בבחינת (שמואל ב ח): וימדדס בחבל השכב אותם ארצה (עיין זוהר בלק ק"צ) וזה: מושחו, הינו המדידה לכלות אותם

כה - אחוי לן מנא דלא שויא לחבלא

[לשון רבנו זכרוננו לברכה] אמרו לה, אחוי לן מנא דלא שויא לחבלא. איתי בודיא. פשטוהו, ולא הוי עיל לתרעא. אמר להו, איתו מרא סתרו רש"י: אחוי לן מנא דלא שויא לחבלא, הראנו כלי שאינו שוה ההפסד שהוא מפסיד. בודיא, מחצלת: לא עיל בתרעא, שהיה ארד ורחב יותר מן

הִפְתַּח. אִיתוֹ מָרָא וְסִתְרוּ, בְּנִין הִפְתַּח וְהִכְתֵּל עַד שְׂיִכְנַס מִשְׁחָרֵב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, בְּטַל הַשְּׁמִיר וְנִפְתַּת צוּפִים וְאַמְנָה (מִשְׁנֵה סוּטָה מ"ח) א. כִּי צָרִיךְ
כָּל אָדָם לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמוֹ מִהַמְדָּמָה וְלַעֲלוֹת אֶל הַשָּׁכֵל וְכִשְׁנִמְשֵׁךְ אַחֵר
הַמְדָּמָה זֶה בְּחִינַת שְׁרִירוֹת לֵב שֶׁהוּא הוֹלֵךְ אַחֵר הַמְדָּמָה שֶׁבֵּלֵב וְכִשְׂיוֹצָא
מִשְׁרִירוֹת הַלֵּב וּמִשְׁבֵּר לְבוֹ הָאָבוֹן זֶה בְּחִינַת שְׁמִיר שֶׁעַל יָדוֹ נִכְנַע הָאָבוֹן וְ
אֵינּוּ הוֹלֵךְ אַחֵר תְּאוֹוֹת הַמְדָּמִיּוֹת וְהוֹלֵךְ אַחֵר הַשָּׁכֵל וְכָל זְמַן שֶׁלֹּא הוֹצִיא
שָׁכֵל אֶל הַפְּעַל שֶׁלֹּא הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשָׁכֵל עַדּוֹן אֲזִי אֶצְלוֹ הַשָּׁכֵל בְּכַח אֶף עַל פִּי
שֶׁכָּבֵר שֶׁבֵר הַמְדָּמָה אֲזִי נִתְקוּמָם תְּכוּנַת שָׁכֵל כִּי כִשְׂזָה קָם, זֶה נוֹפֵל
(כְּמוֹבָא בְּרִש"י רִישׁ פְּרָשַׁת תּוֹלְדוֹת) אֲבָל הַשָּׁכֵל עַדּוֹן בְּכַח וְאַחֵר כֶּךָ
כְּשִׁחוּקָר בְּשָׁכֵל וּמִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ אֲזִי הַשָּׁכֵל בְּפַעַל וְזֶה בְּחִינַת נִפְתַּת צוּפִים
בְּבְחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ד): "נִפְתַּת תִּטְפְּנָה שְׁפִתוֹתֶיךָ" שֶׁ הוֹצִיא מִתִּיקוֹת
שָׁכֵל מִכַּח אֶל הַפְּעַל [וְזֶה: שְׁפִתוֹתֶיךָ הוּא בְּחִינַת מוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפְּעַל
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדְּבוּר] וְאַחֵר כֶּךָ כְּשֶׁמִּשְׁיֵג בְּשָׁכֵל כָּל מָה שֶׁיֵּשׁ בְּיַד אֲנוּשֵׁי
לְהַשִּׁיג אֲזִי שָׁכֵל שֶׁבֵר הַנִּקְנָה כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַמַּחֲקָרִים שֶׁ יֵשׁ שָׁכֵל בְּכַח,
וְשָׁכֵל הַפְּעַל, וְשָׁכֵל הַנִּקְנָה וְעַקֵּר קִיּוּמוֹ שֶׁל אָדָם לְאַחֵר מִיתָתוֹ אֵינּוּ אֶלָּא
שָׁכֵל הַנִּקְנָה וְזֶה הַשְּׁאֲרוֹתָיו לְאַחֵר הַפִּיטָה וְזֶה בְּחִינַת אֲמָנָה כִּי אֲמָנָה לְשׁוֹן
קִיּוּם דָּבָר כִּי שָׁכֵל הַנִּקְנָה הוּא קִיּוּם שֶׁל אָדָם לְאַחֵר מוֹתוֹ וְשָׁכֵל הַנִּקְנָה
נִקְרָא מָה שֶׁאָדָם יוֹדֵעַ הַרְבֵּה דְּבָרִים בִּידיעָה אַחַת כִּי קָדָם צָרִיךְ לִידַע
הַרְבֵּה הַקְּדָמוֹת קָדָם שֶׁיִּדַע אֵיזֶהוּ דְּבָר וְאַחֵר כֶּךָ כְּשֶׁמִּשְׁיֵג אֶת הַדְּבָר
מִשְׁלִיךְ הַקְּדָמוֹתָיו וְיודֵעַ אֶת הַדְּבָר בִּידיעָה אַחַת וְעַקֵּר הַמַּעֲיָן הַחֲכָמָה מִן
הַמִּקְדָּשׁ יֵצֵא כִּי שֵׁם הָיוּ מִקְרִיבֵין הַקְּרָבָנוֹת שֶׁהֵם הַבְּהֵמִיּוֹת וְכַח הַדְּמִיוֹן
כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים נ"א): "זָבַחַי אֱלֹקִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה" שֶׁ שְׁבִירַת הַדְּמִיוֹן
הֵם הַקְּרָבָנוֹת וּבִשְׁבִיל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרָכָה. כְּשִׁחָרֵב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּטַל הַשְּׁמִיר וְכוּ וְכִשְׂיִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אֲזִי יִתְקַיֵּם (יוֹאֵל ד):
"וּמַעֲיָן מִן הַמִּקְדָּשׁ יֵצֵא" ב. וְדַע שֶׁבְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם וּבְכָל מַדְרָגָה וּמַדְרָגָה,
יֵשׁ שֵׁם דְּמִיוֹנוֹת אֵלּוֹ וְהֵם הֵם הַקְּלָפוֹת הַקּוֹדְמִין לְפָרִי וְסוּבָבִים אֶת
הַקְּדָשָׁה בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים י"ב): סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן וְכִשְׂאָדָם נִעְתָּק
מִמַּדְרָגָה לְמַדְרָגָה אֲזִי צָרִיךְ לוֹ לִילֵךְ דָּרָךְ אֵלּוֹ הַדְּמִיוֹנוֹת כְּדִי לְהַגִּיעַ אֶל
הַקְּדָשָׁה וְתִכְף כְּשֶׁעוֹלָה לְהַמְדָּרְגָה אֲזִי נִתְעוֹרְרִין הַקְּלָפוֹת שֶׁבַּמְדָּרְגָה
וּמִסְבָּבִין אוֹתוֹ וְצָרִיךְ לְהַכְנִיעַ אוֹתָם וּלְשַׁבֵּר אוֹתָם וּלְטַהֵר אוֹתוֹ הַמְּקוֹם
מִקְלָפוֹת ג. וְדַע שֶׁ אֵין שְׁנֵי בְּנֵי אָדָם שְׁוִין זֶה לָזֶה כִּי כָּל הַנִּשְׁמוֹת הֵם זֶה
לְמַעַלָּה מִזֶּה וְזֶה מִלְּבוֹשׁ לָזֶה וּפְנִימִיַּת שֶׁל תְּחִתּוֹן נַעֲשֶׂה לְבוֹשׁ וְחִיצוֹנִיּוֹת
לְחִיצוֹנִיּוֹת עֲלִיוֹן נִמְצָא כְּשֶׁאֶחָד רוֹצֵה לַעֲלוֹת מִמַּדְרָגָתוֹ לְמַדְרָגָה עֲלִיוֹנָה
אֲזִי הוֹלֵךְ וְנִעְתָּק הָאָדָם הַעוֹמֵד בַּמַּדְרָגָה הָעֲלִיוֹנָה וְהוֹלֵךְ וְנִעְתָּק לְמַדְרָגָה
הַיּוֹתֵר עֲלִיוֹנָה כִּי אֵי אֶפְשָׁר שֶׁיְהִי שְׁנֵי אֲנָשִׁים בַּמַּדְרָגָה אַחַת וְאֵינּוּ נִעְתָּק
מִהָאָדָם הָעֲלִיוֹן אֶלָּא הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁלוֹ וְהַחִיצוֹנִיּוֹת נִשְׁאָר וְגַם הָאָדָם
שֶׁבַּמַּדְרָגָה הַתְּחִתּוֹנָה אֵינּוּ נִעְתָּק וְעוֹלָה אֶלָּא הַפְּנִימִיּוֹת וְהַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל
הַתְּחִתּוֹן נַעֲשֶׂה חִיצוֹנִיּוֹת לְחִיצוֹנִיּוֹת עֲלִיוֹן וְאֶף עַל פִּי שֶׁכָּבֵר נִשְׁבֵּר הַקְּלָפָה
שֶׁבַּמַּדְרָגָה עֲלִיוֹנָה עַל יְדֵי הָאָדָם הָעֲלִיוֹן אֶף עַל פִּי כּוּ, כְּשֶׁפְּנִימִיּוֹת שֶׁל
הָעֲלִיוֹן נִעְתָּק מִשֵּׁם וּפְנִימִיּוֹת הַתְּחִתּוֹן עוֹלָה אֲזִי הַקְּלָפָה חוּזֵר וְנִעוֹר כִּי לֹא
נִכְנַעַת אֶלָּא לְפָנֵי הָאוֹר הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל הָעֲלִיוֹן אֲבָל לְפָנֵי הַתְּחִתּוֹן אֶפְלוֹ לְפָנֵי
פְּנִימִיּוֹתָיו יֵשׁ כַּח בְּיָדָהּ לְהַתְעוֹרֵר כְּנִגְדוֹ וּבִשְׁבִיל זֶה צָרִיךְ לוֹ לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ

וְלִהְיֶנָּה אֹתָהּ מְחֻדָּשׁ וּפְנִימִיּוֹת וְחִיצוֹנִיּוֹת הֵם שְׁנֵי מִיָּנֵי עֲבוּדוֹת עֲבוּדָה
שֶׁל תּוֹרָה וְתַפְלָה וּמִצְוֹת הֵם פְּנִימִיּוֹת וְעֲבוּדַת אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה וּשְׂאֵר צְרִיכֵי
הַגּוּף הֵם חִיצוֹנִיּוֹת וְעֲבוּדַת חִיצוֹנִיּוֹת הֵינּוּ אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה שֶׁל הָאָדָם הָעוֹמֵד
בַּמְדֻרְגָה הָעֲלִיּוֹנָה הִיא מְאִירָה וּמְשַׁבַּחַת יוֹתֵר, מְעֲבוּדוֹת פְּנִימִיּוֹת הֵינּוּ
תּוֹרָה וְתַפְלָה שֶׁל הָאָדָם הָעוֹמֵד בַּמְדֻרְגָה הַתַּחְתּוֹנָה וּבְשִׁבִיל זֶה פְּנִימִיּוֹת
הַתַּחְתּוֹן נַעֲשֶׂה לְבוּשׁ לְחִיצוֹנִיּוֹת הָעֲלִיּוֹן. וְזֶה פְּרוּשׁ (יִרְמְיָה י"ז) : "כִּסָּא
כְּבוֹד מְרוֹם" וְכוּ כִּסָּא זֶה בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת, לְשׁוֹן אֶתְכַסֶּיָּא כְּבוֹד, זֶה
חִיצוֹנִיּוֹת וּלְבוּשׁ כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (שְׁבַת קי"ג) : רַבִּי יוֹחָנָן קָרָא לְמֵאנָה וְכוּ
מְרוֹם מְרֵאשׁוֹן הֵינּוּ כְּשֶׁנִּתְרומֵם וְנִתְעַלָּה מִמְדֻרְגָה הָרֵאשׁוֹנָה וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה
מִפְּנִימִיּוֹת חִיצוֹנִיּוֹת בְּשִׁבִיל זֶה, מְקוֹם מְקַדְּשֵׁנוּ צְרִיךְ לְקַדֵּשׁ אֶת הַמְּקוֹם
מְחֻדָּשׁ כִּי הַקְּלָפוֹת חוֹזְרִים וְנִעוֹרִים כְּנ"ל ד. וְאִי אֶפְשָׁר לְהַכְנִיעַ הַקְּלָפוֹת
הֵינּוּ הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַמְחַשְּׁבוֹת וְהַתְּאֵאוֹת וְהַבְּלוּלִים וְהַמְנִיעוֹת שֶׁבַּמְדֻרְגָה
אֶלָּא עַל יְדֵי גְדֻלוֹת הַבוֹרָא כְּמוֹבֵא בַּפְּנוֹנוֹת שֶׁל הוֹדוּ לָהּ קְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ שֶׁזֶה
הַמְזֻמּוֹר נִתְקַן לְהַכְנִיעַ הַקְּלָפוֹת שֶׁבִּיצִירָה כִּי נִתְעוֹרְרִים נֶגֶד עֲשִׂיָּה שְׁעוֹלָה
בִּיצִירָה וְעַל יְדֵי שְׂמִזְפִּירִין גְּדֻלוֹת הַבוֹרָא נִכְנָעִין, עַיִן שָׁם כִּי פְּנִימִיּוֹת
הַיְצִירָה עוֹלָה לְבְרִיאָה, וּפְנִימִיּוֹת עֲשִׂיָּה עוֹלָה וּמַלְבִּישׁ לְחִיצוֹנִיּוֹת יְצִירָה
עַיִן שָׁם וְהַתְּגַלּוֹת גְּדֻלוֹת הַבוֹרָא הוּא עַל יְדֵי צְדָקָה שְׁנוֹתֵנִין לְעֵנֵי הַגּוּן כִּי
עֶקֶר הַגְּדֻלָּה וְהַפֶּאֶר הוּא הַתְּגַלּוֹת הַגּוֹנֵין (עַיִן זוֹהַר בְּשַׁלַּח ס"ב : תְּרוּמָה
קנ"ב) : וְכִסֵּף וְזָהָב הוּא הוֹ הַגּוֹנֵין כִּי גּוֹנֵין עֲלָאִין בְּהֵם וּגּוֹנֵין עֲלָאִין
הַמְּלַבְּשִׁים בְּכִסֵּף וְזָהָב אִין מְאִירִין אֶלָּא כְּשֶׁבְּאִים לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי כִּי שָׁם
מְקוֹמָם וְנִכְלָלִים זֶה בְּזֶה וּמִתְנַהֲרִין אֵלּוּ הַגּוֹנֵין בְּבַחֲנִית (יִשְׁעִיָּה מ"ט) :
"יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּדָד אֶתְפָּאֵר" כִּי מְקוֹם הַגּוֹנֵין אֵינּוּ אֶלָּא אֶצֶל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי
וּכְשֶׁמִּתְנַהֲרִין הַגּוֹנֵין אִזִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר בְּהֵם בְּבַחֲנִית
(חַגִּי ב) : "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב" וְנַעֲשֶׂה מֵהֵם "בְּגָדֵי יִשְׁעִי" יִשַׁע אֶסְתַּכְּלוּתָא
כְּמוֹ "יִשְׁעוּ אֵל ה'" (זוֹהַר יִתְרוֹ צ : עַיִן שָׁם) מַחֲמַת הַפֶּאֶר הַכֹּל מִסְתַּכְּלִין בּוֹ
כִּי כֹּלִם מִתְאֵוִין לְהַסְתַּכְּלִין בּוֹ אֲבָל כֹּל זְמַן שֶׁהַכֶּסֶף וְזָהָב אֶצֶל הָעֶבְרִיִּים אִזִּי
הַגּוֹנֵין נַעֲלָמִים אוֹרָם, וְאֵינָם מְאִירִין כִּי אִין שָׁם מְקוֹמָם כִּי אִין מְקוֹמָם
אֶלָּא אֶצֶל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּבַחֲנִית : יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּדָד אֶתְפָּאֵר כִּי שָׁם פֶּאֶר
הַגּוֹנֵין וּבְשִׁבִיל זֶה הָעֶבְרִיִּים תְּאָבִין לְמִמּוֹן יִשְׂרָאֵל אֶף עַל פִּי שִׁישׁ לְהָעֶבְרִיִּים
כֶּסֶף וְזָהָב הַרְּבֵה תְּאָבִים לְדִינָר שֶׁל יְהוּדֵי כְּאֵלוֹ לֹא רָאָה מִמּוֹן מְעוֹלָם וְזֶה
מַחֲמַת שֶׁהַכֶּסֶף וְזָהָב שִׁישׁ תַּחַת יָדָם אִין הַגּוֹנֵין מְאִירִין וְאִין הַחוֹן שׁוֹרָה עַל
מִמּוֹן שְׁלָהֶם כִּי עֶקֶר הַפֶּאֶר וְהַחוֹן לֹא נִתְגַּלָּה אֶלָּא אֶצֶל יִשְׂרָאֵל וּבְשִׁבִיל זֶה
נִקְרָאִים רְשִׁים כְּמוֹ (אֲבוֹת פָּרָק ב) : הוּוּ זְהִירִים בְּרִשׁוֹת כִּי הֵם רְשִׁים
וְעַנִּיִּים כִּי אִין לָהֶם הַנָּאָה מִמְּמוֹנָם כְּאֵלוֹ הֵם עַנִּיִּים וְתְּאָבִין לְמִמּוֹן שֶׁל
יִשְׂרָאֵל כִּי עַל מְמוֹנָם שֶׁל הַיִּשְׂרָאֵלִי שׁוֹרָה הַפֶּאֶר וְהַחוֹן וְהַכֹּל תְּאָבִין
לְהַסְתַּכְּלִין עַל הַפֶּאֶר וְהַחוֹן. אֲבָל דַּע, תַּכְּף וּמִיָּד כְּשֶׁהָעֶבְרִיִּים מְקַבְּלִין מִמּוֹן
מִיִּשְׂרָאֵל תַּכְּף וּמִיָּד נִתְעַלֵּם הַחוֹן וְהַפֶּאֶר בְּתוֹךְ הַמְּמוֹן וּבְשִׁבִיל זֶה הָעֶבְרִיִּים
בְּכֹל פְּעַם תּוֹבֵעַ מִמּוֹן אַחֵר מִיִּשְׂרָאֵל וְשׁוֹכַחַת הַמְּמוֹן שְׂכַבְּרָ קִבֵּל כִּי נִתְעַלֵּם
הַחוֹן כְּשֶׁבָּא לְיַד הָעֶבְרִיִּים וְזֶהוּ (שָׁם) : שְׂאִין מְקַרְבִּין אֶלָּא בְּשַׁעַת הַנִּיָּתוֹן וְזֶה
בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ו) : "חוֹן בְּעֵינֵי ה'" עַיִנֵי ה', זֶה גּוֹנֵין עֲלָאִין שֶׁהֵם בְּחִינַת
כֶּסֶף וְזָהָב שָׁם עֶקֶר הַחוֹן וְהַפֶּאֶר וְזֶה שְׂאֵמֵר אֲבִימְלִךְ לְשָׂרָה. "הִנֵּה נִתְּתִי
אֶלְךָ כֶּסֶף לְאַחִידָךְ, הִנֵּה הוּא לְךָ כְּסוּת עֵינַיִם" (בְּרֵאשִׁית כ) הֵינּוּ : כְּשִׁיָּצֵא

הַמְמוֹן מִיַּד עֲכוּ"ם לַיַּד הַיִּשְׂרָאֵלִי תִּכְפֹּף נִתְגַּלוּ הַגּוֹנֵי וְנַעֲשׂוּ בְּבַחֲיַנְתָּ בְּגַדֵי יֵשַׁע הַיְנוּ כְּסוּת עֵינַיִם שֶׁהִכַּל מִסְתַּכְּלִין בָּהֶם שֶׁהִכַּל תְּאֲבִים לְהַסְתַּכֵּל בָּהֶם וְעַל יְדֵי צְדָקָה שְׁנוֹתָן מִמְמוֹנוֹ נִתְתַּקֵּן כָּל מְמוֹנוֹ וְנִתְגַּלֵּין הַגּוֹנֵי וּמְאִירֵין וְנַעֲשֶׂה כָּל מְמוֹנוֹ בְּבַחֲיַנְתָּ: לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב בְּבַחֲיַנְתָּ (וְיִשְׁעִיהָ ס"א): "בְּגַדֵי יֵשַׁע מְעִיל צְדָקָה יַעֲטֵנִי" וְאַפְלוּ זֶה הַמַּעוֹת שְׁלוֹקֶחִין הָעֲכוּ"ם מֵאֲתָנוּ נִחְשָׁב לְצְדָקָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (בְּבֹא בְּתָרָא ט): "וְנוֹגְשֵׁיךָ צְדָקָה" וְזֶהוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים ז): "עֵינֶיךָ בְּרִכּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן" עֵינֶיךָ, זֶה הַגּוֹנֵי בַּחֲיַנְתָּ כֶּסֶף וְזָהָב נִתְבָּרְכִין עַל יְדֵי צְדָקָה שֶׁכָּל פְּרוּטָה נִצְטָרֵף לְחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל (בְּבֹא בְּתָרָא שֶׁם): וְאַפְלוּ עַל יְדֵי הַמְמוֹן שֶׁבֹא לְתוֹךְ יַד הָעֲכוּ"ם הַנִּקְרָאִים בֵּת רַבִּים גַּם זֶה נִחְשָׁב לְצְדָקָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְנוֹגְשֵׁיךָ צְדָקָה" וְזֶה דוֹקָא, עַל שֶׁעַר בֵּת רַבִּים כְּשֶׁעֲדִין עַל הַשַּׁעַר קָדָם שֶׁבֹא לַיַּד הָעֲכוּ"ם עֲדִין שׁוֹרָה חֲחוֹן עַל הַמְמוֹן אֲבָל אַחַר כֵּן נִעְלָם חֲחוֹן כְּנִ"ל וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ סָבִי דְבֵי אֲתוֹנָא. אַחֲוֵי לָן מְנָא דְלֹא שׁוּנָא לְחַבְלָא. וְאֵיתִי בּוּדְיָא וּפְשֻׁטָהוּ, וְלֹא עֵיל לְתַרְעָא. וְאָמַר לוֹ, אֵיתִי מְרָא וְסִתְרִי לְפִתְחָ עִם הַכְּתָל פְּרוּשׁ בּוּדְיָא, זֶה בְּדִיוֹת הַלֵּב מַה שֶׁבּוֹדָה מְלַבּוֹ הַיְנוּ הַמְדַמָּה הַנִּ"ל הַיְנוּ בַּחֲיַנְתָּ שְׁרִירוֹת לֵב הַנִּ"ל כֶּשׁ זֶה הַכַּח הַמְדַמָּה שֶׁבִּלְבַב גּוֹבֵר וּמִתְפַּשֵּׁט עַל הָאָדָם שֶׁעוֹלָה מִמְדַרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה לְמַדְרָגָה עֲלִיוֹנָה וְהַקְלָפָה הַזֹּאת שֶׁהִיא הַמְדַמָּה לֹא שׁוּנָא לְנֶגֶד עֵינֶיהָ, הַהִפְסָד וְחַבְלָה שֶׁנִּפְסַדְתָּ כְּבָר מִהָאִישׁ שֶׁהִיא בְּמַדְרָגָה עֲלִיוֹנָה וְאֵף עַל פִּי כּוֹן הִיא מִתְגַּבְּרַת אַחַר כֵּן כְּנִ"ל וְלֹא עֵיל לְתַרְעָא הַיְנוּ שֶׁ לֹא יָכוֹל הָאִישׁ לְכַנֵּס לְשַׁעַר קִדְשָׁה שֶׁהִיא הַשְּׁכָל מִחֲמַת הַתְּגַבְּרוֹת הַמְדַמָּה וְעֶצֶה הַיְעוּצָה עַל זֶה סִתְרִית הַפִּתְחָ שֶׁהוּא הַמְדַמָּה, שֶׁהוּא הַטְּמָאָה כְּמוֹ: הַבֹּא לְטָמֵא פּוֹתְחִין לוֹ (יוֹמָא ל"ח): וְהוּא בַּחֲיַנְתָּ (בְּרֵאשִׁית ד): "לְפִתְחָ חֲטָאת רּוּבֵךְ" וְסִתְרִיתוֹ עַל יְדֵי הַגּוֹנֵי הַנִּ"ל שֶׁהוּא גְדֻלַּת הַבּוֹרָא הַנִּ"ל וְהֵם בַּחֲיַנְתָּ כּוֹתֵל כּוֹ תֵל (זֶהָר מְשַׁפְּטִים קט"ז) כִּי זֶה בַּחֲיַנְתָּ שֶׁם הַקְדוּשׁ, שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתָּ גּוֹנֵי כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כ"ז): "יֵה אֹרֵי" שֶׁהוּא אֹרוֹת הַגּוֹנֵי "וְיִשְׁעֵי" שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתָּ בְּגַדֵי יֵשַׁע הַנִּ"ל וְהוּא תֵל שֶׁהִכַּל פּוֹנֵין לוֹ (זֶהָר שֶׁם), וְתֵאבִין לְהַסְתַּכֵּל בּוֹ (עֵיין זֶהָר וִיגֵשׁ ר): [מְסִימֵן כ"ד עַד כָּאן לְשׁוֹן רַבֵּנוּ ז"ל] ה. גַּם דַּע שֶׁ כְּדֵי לְהַכְנִיעַ הַקְלָפָה הַמְסַבֵּבֵת שֶׁבְּכָל מַדְרָגָה כְּנִ"ל עַל זֶה צְרִיךְ שֶׁיַּעֲוֹרֵר שְׁמַחָה שֶׁל מַצּוּהָ עַל עַצְמוֹ הַיְנוּ שֶׁיִּשְׁמַח עַל יְדֵי שִׁיזְכֹּר שֶׁזָּכָה לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזָכָה לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים הַמְקַרְבִּין אוֹתוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעַל יְדֵי הַשְּׁמַחָה זֶה הוּא מְשַׁבֵּר הַקְלָפָה וְנִכְנָס לְמַדְרָגָה שְׁנִיָּה [שִׁיךָ לְאוֹת א] זְבַחֵי אֱלֻקִּים רּוּחַ נְשִׁבְרָה שֶׁשְׁבִירַת הַדְּמִיוֹן הֵם הַקְרַבְנוֹת וְכוּ עֵין שֶׁם וְזֶה בַּחֲיַנְתָּ סְמִיכָה עַל הַקְרַבְנוֹת כִּי הַקְרַבְנוֹת מְבִיאִין מִבְּהֵמוֹת שֶׁהֵם בַּחֲיַנְתָּ כַּח הַמְדַמָּה כִּי הַבְּהֵמָה יֵשׁ לָהּ גַּם כֹּן כַּח הַמְדַמָּה וְכִשְׁאָדָם הוֹלֵךְ אַחַר הַמְדַמָּה שֶׁבִּלְבַב דְּהֵינּוּ אַחַר תְּאֻוֹתָיו חֵס וְשְׁלוֹם שֶׁבֹאִין מִכַּח הַמְדַמָּה זֶהוּ מַעֲשֶׂה בְּהֵמָה מִמֶּשׁ כִּי גַם הַבְּהֵמָה יֵשׁ לָהּ כַּח הַמְדַמָּה וְעַל כֵּן כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא חֵס וְשְׁלוֹם וְכָל הַחֲטָאִים בֹּאִין עַל יְדֵי כַּח הַמְדַמָּה שֶׁמִּשְׁכִּין כָּל הַתְּאֻוֹת עַל כֵּן הוּא צְרִיךְ לְהִבְיֵא קֶרֶב מִבְּהֵמוֹת וְצְרִיךְ לְסַמֵּךְ עֲלֵיו וּלְהִתְנַדֵּוֹת כָּל חֲטָאֵיו עַל הַקְרַבְנוֹת בְּשַׁעַת הַסְּמִיכָה וְעַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁכִין כָּל הַחֲטָאִים וְכָל כַּח הַמְדַמָּה עַל הַבְּהֵמָה, שֶׁהִיא בַּחֲיַנְתָּ מְדַמָּה כְּנִ"ל (מִנְחוֹת צג) וְשׁוֹחֲטִין הַבְּהֵמָה לְקֶרֶב וְעַל יְדֵי זֶה נִכְנָע וְנִשְׁבֵּר הַמְדַמָּה [שִׁיךָ לְאוֹת ב ג] מְבֹאֵר שֶׁם, שֶׁכְּשֶׁאָדָם נִעְתַּק מִמְדַרְגָּה

למדרגה אז צריך לו לילך דרך אלו הדמיונות כדי להגיע אל הקדשה ותכף כשעולה להמדרגה השניה אזי נתעוררין הקלפות שבמדרגה ומסבבין אותו וצריך להכניע אותם מחדש וכו עין שם ואף על פי שכבר נשבר הקלפה שבמדרגה העליונה וכו אף על פי כן כשפנימיות של העליון נעתק משם ופנימיות התחתון עולה, אזי הקלפה חוזר ונעור וכו עין שם ואמר אז בזה הלשון. ו בזה טועין החסידים הרבה שפתאם נדמה להם שנפלו מעבודת ה ובאמת אין זה נפילה כלל רק מחמת שצריכין לעלות ממדרגה למדרגה ואז מתעוררין ומתגברין מחדש הקלפות שהם התאוות והבלבולים והדמיונות והמחשבות והמניעות כנ"ל על פן צריכין להתגבר בכל פעם מחדש לחזר ולהכניע ולשבר הקלפות והמניעות וכו שבכל מדרגה ומדרגה מחדש אבל באמת אין זה נפילה כלל כנ"ל (שיד לאות ג) : ודע שאין שני בני אדם שוין וכו נמצא כשאחד רוצה לעלות ממדרגתו למדרגה עליונה יותר אזי הולך ונעתק האדם העומד באותה המדרגה העליונה והולך ונעתק למדרגה היותר עליונה וכו ואמר אז בזה הלשון ו זה בחינת הרמה מה שאחד מרים ומגביה את חברו כי על ידי שזה האדם שבמדרגה התחתונה עלה מדרגא לדרגא על ידי זה הגביה והרים את חברו שבמדרגה העליונה לעלות למעלה עליונה יותר וכן חברו דחברו הגבוה עוד יותר מחברו עלה עוד יותר למעלה וכן למעלה למעלה כי אי אפשר שיהיו שני בני אדם במדרגה אחת כנ"ל אחר שאמר מאמר הנ"ל ושם מכנה וקורא כל תאוות היצר הרע בשם פח המדמה אומר אז צריכין לקרא לו ולכנות לו שם אחר הינו להפעל דבר והיצר הרע צריכין לקרות אותו בשם אחר דהינו שלא לקרותו עוד בשם יצר הרע רק בשם פח המדמה ואמר זאת בדרך שחוק אבל הבנתי שהיה לו בזה פונה שלמה

כו - רציצא דמית בביעותה

[לשון רבנו זכרוננו לברכה] רציצא דמית בביעותה, היכא נפק רוחא ? ואמר להו : בהינו דעאל רש"י : רציצא דמית, אפרוח שמית בתוך קלפתו רציצא, זה אפרוח זה בחינת צדיק בחינת (תהלים ע"ב) : "יפרח בימיו צדיק" ששאלו אותו : הצדיק שממית את עצמו ומוסר את נפשו בצלותה ובעיתה באיזה מן המקומות מן התפלה צריך לו למסר את נפשו ביותר ? והשיב להם : היכא דעאל הינו איד שיש לו להעלות ניצוצי הקדשה הינו איד שנקנסים בו מחשבות זרות וצריך להעלותם פיזוע שם צריך לו למסר נפשו

כז - רציצא דמית בביעותה

לשון רבנו זכרוננו לברכה] רציצא דמית בביעותה, היכא נפק רוחא ? אמר להו, בהינו דעאל א. כי למשד את כל העולם לעבודתו לעבדו שכם אחד וכלם ישליכו אליי כספם וזהבם ויתפללו אל השם יתברך לבד זה הדבר נעשה בכל דור ודור לפי השלום שבדור כי על ידי השלום שיש בין בני האדם והם חוקרים ומסבירים זה לזה האמת על ידי זה משליך כל איש את שקר אליי כספו ומקרב את עצמו להאמת ב. ו אי אפשר לבוא לבחינת שלום אלא על ידי הארת פנים הדרת פנים וזה (בראשית ל"ג) : "ויבא יעקב שלם עיר שכם" אתערותא של בחינת (צפניה ג) : "לעבדו שכם אחד" הוא על ידי שלום ושלום הוא על ידי בחינת יעקב שהוא הארת פנים בחינת שופרה דיעקב כעין שופרה דאדם (בבא מציעא פ"ד) וזה בחינת (תהלים כ"ד) : מבקשי פניך יעקב ג. ו הדרת פנים זה בחינת דרושי התורה שהתורה נדרשת בשלש עשרה מדות הנמשכים מתליסר תקוני דקנא (זהר אחרי ס"ב) מבחינת הדרת פנים כמו שכתוב (ויקרא י"ט) : "והדרת פני זקן" ד. ולפי ההזדככות חכמתו בשלש עשרה מדות אלו הנ"ל כן הזדככות קול רנתו (קדושין ל"ב) בבחינת : זקן זה קנה חכמה (קדושין ל"ב) : הקנה מוציא קול (ברכות ס"א ועין זהר פנחס רל"ב רל"ד רל"ה) : שיר השירים ב. וזה "הראיני את מראיך" זה בחינת הדרת פנים, בחינת זקן כנ"ל השמיעני את קולך כי הקול לפי החכמה של דרושי התורה לפי השכל של שלש עשרה מדות שהוא דורש בהם את התורה וזהו (עמוס ה) : "דרשוני וחיו" כי "החכמה תחיה את בעליה" (קהלת ז) ה. ו כשנזדכך קולו אז על ידי השמעת קולו לבד בלא דבור הקדוש ברוך הוא מושיעו בעת צרתו בבחינת (תהלים ק"ו) : "וירא בצר להם בשמעו את רנתם" על ידי שמיעת קולו הקדוש ברוך הוא רואה מי שמצר לו איזהו עפויים מצר לנו וזהו (דברים כ"ז) : "באר היטב", בשבעים לשון (סוטה ל"ב מובא בפרש"י שם) שפרושים ודרושי התורה שמשם תוצאות הקול על ידם היטיב לנו בכל הלשונות ובכל העפויים בבחינת בשמעו את רנתם, ראשי תבות בא"ר ו באר הוא לשון פרוש ודרוש ו. ו להדרת פנים הנ"ל אי אפשר לבוא, אלא על ידי תקון הברית בבחינת (דברי הימים א ט"ז) : "הוד והדר לפניו" כש"עז וחדוה במקומו שהוא ברית, הנקרא בעז והוא חדוה דמטרוניתא (עין פע"ח שער הזמירות פרק א) וזה (שמות ט"ו) : עזי, זה בחינת ברית וזמרת, זה בחינת קול ויהי לי לישועה, בבחינת וירא בצר להם וכו'. וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (סוטה ל) : כשעלו ישראל מן הים, נתנו עיניהם לומר שירה כי על הים נתגלה בחינת ברית כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה : הים ראה וינס ויצא החוצה (מדברש רבה וישב פרשה ז) נתנו עיניהם זה בחינת הדרת פנים בחינת זקן זה קנה חכמה כמו שפרש רש"י (בראשית ג) : "ותפקחנה עיני שניהם" על שם החכמה נאמר לומר שירה זה בחינת קול, שנתגלה על ידי החכמה וזהו

שאמרו (סוטה שם) : עוללים ויונקים אמרו : "זה אלי ואנוהו" זה בחינת ברית, בחינת (שמות ג) : "וזה לדך האות" ואנוהו זה בחינת הדרת פנים וזהו פרוש (משלי כ"ט) : "רעה זונות יאבד הון" הון זה בחינת קול כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה : כבד את ה מהונך אל תקרי מהונך אלא מגרונך (כמובא בבאה"ט סימן נ"ג בשם הפסיקתא, וכן ברש"י משלי ג בהג"ה שם) (ולשון הפסיקתא אלא מחננך וכו' אם נתן לדך קול ערב וכו') ו כשפוגם בברית, נפגם קולו ויעקב ששמר בריתו, כמו (בראשית מ"ט) : "ראשית אוני" זכה לקול, בבחינת (שם כ"ז) : "הקל קול יעקב" ומבחינת קול זוכה לשלום בבחינת (שיר השירים א) : "שיר השירים אשר לשלמה" למלך שהשלום שלו (שה"ר פ"א) ובשביל זה, תכף אחר קול רנה של שירת הים זכו לשבת שלום (עיי'ן זוהר קרח קעו). כמו שכתוב (שמות ט"ו) : "ויבאו מרתה" ושבת, במרה נצטוה (כמו שאמרו רבותינו ז"ל סנהדרין נ"ו : שמות שם) "ותען להם מרם שירו לה" ראשי תבות שלום שעל ידי שירה זכו לשלום ז. ודוקא במרה קבלו שבת שלום כי כן דרך השלום להתלבש במרה, בבחינת (ישעיה ל"ח) : "הנה לשלום מר לי מר" כמו שכל הרפואות הם בסמים מרים בן השלום שהוא רפואה לכל הדברים בבחינת (שם נ"ז) : "שלום לרחוק ולקרוב אמר ה ורפאתיו" ולפעמים החלשה גוברת כל כך עד שאין יכולת ביד החולה לסבל מרירות הרפואות ואז הרופאים מושכין ידיהם מן החולה ומיאשים אותו כך כשהעוונות שהם חלי הנפש גוברים מאד אז אין יכול לסבל מרירות הרפואות ואז : "אין שלום אמר לרשעים" (ישעיה מ"ח נ"ז) וזה ששבח חזקיה את הקדוש ברוך הוא שהשליך כל חטאתיו אחר כתפו כדי שלא יצטרך להלביש את השלום במרירות הרבה וזה "הנה לשלום מר לי מר" (שם ל"ח) הינו זה ידוע, כי לשלום צריך מרירות ואתה חשקת נפשי מרדת שחת [שם כתוב משחת בלי, ופרש רש"י : מבלי רדת שחת] כי ידעת שאין בי כח לסבל מרירות לפי חטאתי והשלקת אחר גוף כל חטאי כדי שיתלבש השלום במרירות כפי יכלתי וזה (בראשית כ"ד) : "ואברהם זקן" על ידי זקן הנ"ל על ידי זה : "וה ברך את אברהם בכל" זה שלום כמו שכתוב : עושה שלום ובורא את הכל ח. ושלום בגופו שלום בממונו וכו' בארבע מרות שלא "ויבא יעקב שלם", שלום בגופו שלום בממונו וכו' בארבע מרות שלא תתגבר אחת על חברתה שלום בממונו שלא יהיה בא זה ואכל את זה כמו שאמרה בת נקדימון בן גריון (כתבות ס"ו) : שלום בתורתו בלא קשיות וזה פרוש : רציצא בחינת קנה רצוץ שהם העכו"ם שהם רחוקים מבחינת זקן זה קנה חכמה, מהדרת פנים והם דבקים בקנה רצוץ כמו שכתוב (תהלים ס"ח) : "גער חית קנה" דמית בביעותה הינו להמית ולבטל בעותם וצלותם מלבקש עוד מאלקים אחרים אלא לקרא כלם בשם ה היכא נפק רוחא הינו זאת הבחינה אי אפשר אלא על ידי תקון ברית שהוא בחינת (יהושע ב) : "ולא קמה עוד רוח באיש" ו איך מפיק ומוציא ניצוצי הקדשה שנפלו על ידי פגם הברית ? ואמר להם : בהינו דעאל בזה שנכנס בו רוח הינו בזה שנכנס בו רוח שטות הינו הרהורי זנות והוא משבר תאותו בזה הוא מפיק ומוציא ניצוצי הקדשה של פגם הברית כי זה הוא בחינת תשובת המשקל (איכה ה) : "זקנים משער שבתו בחורים

מנגינתם" [עד כאן לשון רבנו, זכרוננו לברכה]. [שידך לעיל] " וירא בצר להם בשמעו את רנתם" על ידי שמיעת קולו, הקדוש ברוך הוא רואה מי שמצד לו, איזה עפויים מצד לנו וכו' ואמר, שעל כן כשיש, חס ושלו, איזה גזרה וצרה לישראל מאיזה עפויים אזי טוב לנגן הנגון של אותה העפויים שמצד להם, חס ושלו וזהו: "בשמעו את רנתם" רנתם דיקא הינו רנה ונגון שלהם של אותה העפויים שמצד לישראל, חס ושלו

כח - בני לן ביתא באוירא דעלמא

[לשון רבנו זכרוננו לברכה] בני לן ביתא באוירא דעלמא, אמר שם, קם ותלא בין שמיא לארעא. אמר להו, אפיקו לי לבני וטינא מהתם. אמרו: ומי איכא דמצי לאסוקי התם. אמר: ומי איכא דמצי למבני ביתא בין שמיא לארעא. א. המתנגדים המבזים והמחרפים יראי השם זה מחמת שמקבלים תורה מתלמידי חכמים שדין יהודאין (עין זוהר פנחס רנ"ג): כי תלמידי חכמים שדין יהודאין הם מקבלים תורתם מהשדין שיש להם תורה נפולה מאלפין נפולים ובאלפין אלו כתיב בשלמה (מלכים א ה) "וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף" כי שלמה זכה להם בקדשה אבל תלמידי חכמים שדין יהודאין מקבלין מהם דרך הקלפות ובשביל זה כל דבורם דרך משל ומליצה וטעמים נפלאים כי שרשה מאלו אלפין הנ"ל ואלו התלמידי חכמים, נאמר עליהם (ישעיה ז). "המעט מכם הלאות אנשים כי תלאו גם אלקים" כי מיגעים אנשים שבאים לשמע דרושם ותורתם ואנשים חושבים שיבואו לאיזהו תועלת על ידם הינו שיבואו לדעת את ה אידך לעבד והם האנשים אין משיגים שום תועלת כי תורתם של אלו התלמידי חכמים אין לה פח להדריך את האדם בדרך הטוב כי מבישא לא הוי טבא (עין ברכות כ"ט ב"ר פ כ"ב מצורע פ י"ט ועין שבת קכ"ט) ולא עוד, כי תלאו גם אלקים כאלו לואה הקדוש ברוך הוא מלעזר לעובדים אותו נמצא שעל ידי זה אלו בני אדם נופלים בכפירות גדולות וחושבים, חס ושלו, "לא יראה ולא יבין אלקים במעשה בני אדם" על ידי זה "את יראי ה לא יכבדו" ומחרפים ומבישים אותם ובשביל זה בושה נקרא עבודת אלילים כמו שכתוב (הושע ט): "וינזרו לבשת" כי ה בושה והחרוף נעשה מהכפירות ב. וכשיש ליראי השם חרפות ובושות מהכופרים האלו עצה על זה: "אנכי תולעת ולא איש חרפת אדם" (תהלים כ"ב) לחרפות ובזיונות, הסגלה לזה בחינת תולע שעל ידי בחינה הזאת, מנצח אויביו כי תולע הוא בחינת אמונה כמו שכתוב (איכה ד): "האמנים עלי תולע" והוא בחינת אברהם שהוא ראש למאמינים כמו שכתוב (בראשית ט"ו): "והאמין בה" וב בחינת אברהם שהוא בחינת אמונה משבר ומבטל עבודת אלילים והכפירות והבזיונות

ומתגבר על הכופרים בבחינת (תהלים כ) : "בגבורות ישע ימינו" כי אברהם שהוא בחינת חסד, בחינת אמונה בחינת (שם פ"ט) : "וחסדי לא אפיר ולא אשקר באמונתתי" בימין הזאת הוא מתגבר על אויביו כי נעשה בבחינת (נחום ב) : "אנשי חיל מתלעים" ובזה החסד הוא מתקן אלו האלפין הנפולים הנ"ל בבחינת (שמות כ) : "ועושה חסד לאלפים" ג. ו לבוא לחסד אי אפשר לבוא אלא על ידי שיכניס תלמידי חכמים צדיקים לתוך ביתו כי המכניס אורחים תלמידי חכמים אמתיים לתוך ביתו כאלו הקריב תמידין כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות י). איש קדוש עובר עלינו תמיד וכו' ו בזה השמוש שעומד עליהם ומשמש אותם זוכה לחסד הנ"ל כמאמר (כתובות צ"ו) : כל המונע תלמידו מלשמשו כאלו מונע ממנו חסד ו בשביל זה היה התמיד כבש כי ממנו נתתקנו האלפין בבחינת (ירמיה י"א) : "ואני ככבש אלוף" וזה בחינת כבש שכבוש תחת יד רבו ומשמש אותם וזה תמד גימטריא ד אלפין שהוא תקון האלפין כנ"ל וזהו (משלי כ"ג) : "למי מדנים למי שיח" הינו על ידי שי"ח על ידי חכם שד יהודאי על ידו מדנים על ידו בא התנגדות וזהו שאמרו סבי דבי אתונא : בני לן ביתא באורא דעלמא כי אלו בני אדם הרוצים לערף עבודתם על ידי התורה ששומעים מתלמידי חכמים שדין יהודאין ובאמת אין להם על מה שייסמכו והוי כאלו רוצים לבנות בית באורא ואין להם על מה שייסמכו כמו השדין שפורחים באור ואמר שם, וקם בין שמיא לארעא הינו התלמיד חכם האמתי הוא בין שמיא לארעא כתרגומו : "כי כל בשמים ובארץ" [דאחיד בשמיא וארעא] ואמר אפיקו לי לבני וטינא מהתם כי טינא נכנס בלבם של אלו כנ"ל ונעשה לבם לב האבן וכשתלמיד חכם האמתי רואה מחשבתם הרעה אומר להם שיוציאו הטינא מלבם שיוציאו הטינא שבלב האבן ואל יכפרו בהקדוש ברוד הוא כי הטינא ולב האבן מהתם הינו מבחינת האלפין הנפולים הנ"ל שהן גימטריא התם [כי ארבע פעמים אלף עם הכולל עולה התם] אמרו : מי איכא דמצוי לאסוקי התם שאמרו לו : מי יכול לעלות האלפין הנפולים והשיב להם, מי איכא דמצוי למבני ביתא בין שמיא לארעא הינו מי שבונה ביתו על ידי תלמידי חכמים האמתיים כי יש להם על מה שייסמכו כי תלמידי חכמים אמתיים הם יסוד כל דבר ומי שביתו בית ועד לחכמים שבונה ביתו בבחינת : "איש קדוש עובר עלינו תמיד, נעשה עלית קיר" (מלכים ב ד) אלו האנשים מעלין האלפין כנ"ל. וזה אלף בית גימל דלת גימל דלת דא שמיא וארעא בית מי שבונה ביתו בין שמיא לארעא, זה תקון האלפין זין חית הינו אלו בני אדם המקבלים תורתם מ שדין יהודאין, המכנים בשם זין בחינת (ויקרא י"ז) : "לשעירים אשר הם זונים" מהם החרוף והבזיונות בבחינת (איוב ל"א) "ובוז משפחות יחתני", בחינת חית הא ואו הוי וי לשון צעקה ומריבה כנ"ל למי מדנים למי שיח הינו זין חית טית יוד טובא גנו בגוה כי צריך כששומע תורה מתלמידי חכמים שדין יהודאין שיאכל טוב שבגוה כמו (חגיגה ט"ו) : רבי מאיר רמון מצא תוכו אכל כמו שכתוב (משלי כ"ג) : "בני תנה לבד ליי" וכתוב (שם כ"ב) : "שמע דברי חכמים ולבד תשית לדעתתי" וכשעושה כן, מעלה טוב הגנוז בגוה, הינו האלפין הנפולים וזה טית, טובא גנו בגוה (הקדמת הזהר ג) שתשית לבד לטוב

הַגְנוּז בַּדְּבָרֵיו וְעַל יָדֵי זֶה יוּד הֵינּוּ תִתְקַן עַל יָדֵי זֶה הָאֱלֹפִין בְּחִינַת (יִשְׁעִיהָ כ"ה) : "אוֹדָה שְׁמַךְ כִּי עֲשִׂיתָ פְּלֹא" דָּא אֶלְפֵי וְזֶה יוּד צוּרַת אֶלְפֵי וְזֶה יוּד, לְשׁוֹן אוֹדָה יוּד, בְּחִינַת (אֵיכָה ג) : "וַיִּזְדוּ אַבְרָם" לְשׁוֹן הַשְּׁלֶכָה הֵינּוּ קִלְפָתוֹ זָרַק [עַד כָּאן לְשׁוֹן רַבְּנוּ, זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָה] וְשָׁמְעֵנוּ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ, שְׂזֵאת הַתּוֹרָה מִרְמָז בְּהַ כָּל הַכְּפֻנּוֹת שֶׁל פְּרִשְׁת הַתְּמִיד שְׂאוּמְרִים בַּבֶּקֶר. וּבְיָאֵר לָנוּ קִצָּת. וְעַיִן בְּכְפֻנּוֹת וְתִרְאָה וְתַבִּין שֶׁכָּל הַכְּפֻנּוֹת שֶׁל פְּרִשְׁת הַתְּמִיד מְבַאֲרִים בְּתוֹרָה הַזֹּאת. כִּי מְבַאֵר שֵׁם בְּכְפֻנּוֹת, שֶׁתְּמִיד מְכַנֶּיֶע קִלְפוֹת דְּעֲשִׂיָה וְכוּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה וְכוּ וְ"עוֹלָת" גִּימְטְרִיא שֵׁם אַב"ג ית"ץ וְכוּ, שֶׁהוּא בְּחִסָּד, וְכוּ בְּסוּד : "וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר", וְהוּא סוּד : "אַל תִּירָאִי תוֹלַעַת" וְכוּ וַיֵּשׁ כְּנַגְדּוֹ בְּקִלְפָה תוֹלַע אֲשֶׁר מְכַלָּה וְאוֹכֵל הַכֹּל וְכוּ וְעַל כֵּן צָוָה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּרַחֲמָיו לְהַקְרִיב עוֹלָת תְּמִיד לְהַתְגַּבֵּר עוֹלָת תְּמִיד שֶׁבְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת תוֹלַעַת יַעֲקֹב, עַל הַתּוֹלַע שֶׁבְּקִלְפָה וְכוּ וְדַע כִּי כָּל קָרְבָן עוֹלָה, הִיא בְּבְחִינַת לֵאָה וְכוּ וְלָכֵן בָּא עוֹלָת תְּמִיד כְּנַגְדָּה, כְּדִי לְמַתֵּק דִּינִיָּה כְּדִי שֶׁלֹּא יִשְׁלַט וַיִּמְשַׁל הַתּוֹלַעַת הַטָּמֵא, וְתוֹלַע יַחֲזֹר לְעוֹלָת וְזֶה שְׂכָתוֹב : עוֹלָת תְּמִיד כִּי תִמַּד בְּגִימְטְרִיא ד אֱלֹפִין שְׁלֹוֹקַחַת לֵאָה וְכוּ כָּל זֶה מְבַאֵר בִּ"פְרִי עֵץ חַיִּים" שֶׁעַר הַקְּרָבָנוֹת, פֶּרֶק ד עַיִן שֵׁם הַיֵּטֵב וְתִדְקֶדֶק וְתִרְאָה שֶׁכָּל זֶה מְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל כִּי מְבַאֵר שֵׁם, שֶׁהַמְתַּנַּגְּדִים הַמְּחַרְפִּין יִרְאִי הַשֵּׁם, זֶה נִמְשָׁךְ מִהָאֱלֹפִין הַנְּפִילִים שֶׁאֵלוּ הָאֱלֹפִין בְּקִדְשָׁה הֵם בְּחִינַת לֵאָה וְאַצְלָם נַעֲשֶׂה מִזֶּה בְּחִינַת : "הַמַּעַט מִכֶּם הַלְּאוֹת אֲנָשִׁים, כִּי תִלְאוּ גַם אֱלֹקִים" כְּאֵלוּ לוֹאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלַעֲזֵר וְכוּ כִּי מְלֵאָה, נַעֲשֶׂה אֲצֻלָּם בְּחִינַת לוֹאָה כִּי הֵם יוֹנְקִים מִהַדִּינִים הַקְּשִׁים שֶׁבְּלֵאָה שְׁמִשָּׁם אַחִיזַת הַקִּלְפוֹת הַקְּשׁוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה הַנִּי"ל וְזֶה מֵה שֶׁמְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שְׁנוּפְלִים בְּכַפִּירוֹת בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה, עַיִן שֵׁם וְהַתְּקוּן : אֲנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ וְכוּ הֵינּוּ בְּחִינַת תוֹלַע דְּקִדְשָׁה שֶׁמְכַנֶּיֶע תוֹלַע דְּקִלְפָה וְזֶה שְׁמוּבָא לְעִיל בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת אַבְרָהָם כִּי כֵן מְבַאֵר שֵׁם בְּכְפֻנּוֹת, שֶׁתּוֹלַע דְּקִדְשָׁה, בְּחִינַת עוֹלָת תְּמִיד, הוּא בְּחִינַת חֶסֶד, בְּחִינַת אַבְרָהָם, בְּחִינַת חֶסֶד שֶׁבְּגִבּוֹרָה וְזֶה שְׁמוּבָא בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת : "בְּגִבּוֹרוֹת יִשַׁע יִמִּינוּ" הֵינּוּ בְּחִינַת חֶסֶד שֶׁבְּגִבּוֹרָה. וְזֶה שְׁמוּבָא שֵׁם, שֶׁעֵקֶר הַתְּקוּן עַל יָדֵי שְׁיִכְנִיס אוֹרְחִים תְּלַמִּידֵי חֻכְמִים בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, שֶׁנִּחְשָׁב כְּאֵלוּ הַקְּרִיב תְּמִידִין כִּי תִמַּד בְּגִימְטְרִיא ד אֱלֹפִין כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן עַל יָדֵי בְּחִינַת קָרְבָן תְּמִיד, שֶׁעוֹלָה ד אֱלֹפִין שֶׁעַל יָדֵי זֶה נִתְתַּקְּנִין הָאֱלֹפִין הַנִּי"ל וְזוֹכִין לְבְּחִינַת תוֹלַע דְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹלָת תְּמִיד בְּחִינַת חֶסֶד לְאַבְרָהָם עַיִן בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וּבְכְפֻנּוֹת הַיֵּטֵב, וְתַבִּין אִיךָ נִכְלָלוּ כָּל הַכְּפֻנּוֹת שֶׁל פְּרִשְׁת הַתְּמִיד בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל

כט - האי גברא דאזל בעי אתתא ולא
קיהבי לה

האי גברא דאזל בעי אתתא ולא קיהבי לה, מאי חזי דאזל להיכא דמדלי מנה? שקל סכתא דצה לתתא, לא עאל, דלי דצה לעלא, עאל. אמר: האי נמי מתרמיא לה בת מזלה. רש"י: דמדליה מנה, שמייחסת מראשונה. ושואל אותו הלא יש לו ללמד, הואיל ולא נתנו לו ראשונה כל שכן זו: סכתא, קבילא: דצה, השפיל ידו במקום שאין חור בפתל ולא על: דלי דצה, הגביה ידו ונעצה במקום נקב ועאל. האי גברא דאזל בעי אתתא ולא קיהבי לה וכו' א. כי לא כל דבור נקרא דבור כי דבור שאינו נשמע ונתקבל אינו נקרא דבור בחינת (תהלים י"ט): "אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם" ונקר מה שנתקבל הדבור הוא מחמת הטוב שיש בו כי טוב הכל חפצים ועל כן כשיש טוב בהדבור אזי הדבור נשמע ונתקבל אבל כשאין טוב בהדבור אינו נתקבל ואיך עושין הטוב בהדבור? הוא על ידי שלוקחין הדבור מהדעת אזי יש בו טוב אבל כשהדבור בלא דעת אזי אין בו טוב בבחינת (משלי י"ט): "גם בלא דעת נפש לא טוב" נפש הוא הדבור כמו שכתוב (בראשית ב): "ויהי האדם לנפש חיה" ותרגומו: לרוח ממלא ב. ו להקים ולרומם את הדעת הוא על ידי שבח הצדיקים כשמשבחין ומפארים את הצדיקים על ידי זה נתרומם הדעת בבחינת (דברים ל"ב): "כנשר יעיר קנו" נשרא דא רוחא (כמובא בתקון ג מהי"א תקונים) דא בחינת צדיק בבחינת (במדבר כ"ז): "איש אשר רוח בו" יעיר קנו שהוא מעורר המחין מתרדמותן מבחינת מחין דקטנות, מבחינת שנה קנו דא "קנה חכמה קנה בינה" (משלי ד) שהם המחין ואפלו מלאכים כשרוצים לעשות דבור שיהיה נשמע ונתקבל אצלם בבחינת: עשי דברו לשמע בקול דברו אזי הם משבחים ומפארים את השם יתברך תחלה שהוא צדיקו של עולם בחינת (תהלים קמ"ה): "צדיק ה בכל דרכיו" ועל ידי זה נעשה הדבור, בבחינת: לשמע וכו' וזה (תהלים ק"ג): "ברכו ה מלאכיו" הינו השבח שמשבחים תחלה את השם יתברך שהוא צדיקו של עולם ואחר כך על ידי זה: עושה דברו לשמע בקול דברו שעושין הדבור שהוא נשמע ונתקבל ג. וזה בחינת בגדים לבנים הינו תקון הדבור שהוא בחינת מלכות פה הוא בחינת בגדים לבנים כי צריך לשמר מאד את הבגדים שלא יבזה את הבגדים רק לשמרן כראוי שלא יבוא עליהם שום פתם ורוב וכל מי שהוא גדול יותר צריך לשמר את הבגדים יותר כי כל מי שגדול יותר מדקדקין עמו יותר ועל כן תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדיו, חב מיתה (שבת קי"ג) כי עמו מדקדקין יותר כי הבגדים בעצמם הם דנין אותו בבחינת דינא דמלכותא כי הבגדים הם בחינת מלכות כי רבי יוחנן קרא למאנה מכבודתא (שבת קי"ג) שזהו בחינת מלכות בחינת (תהלים כ"ד): "מלך הכבוד" והם בחינת צדק מלכותא קדישא (פתח אליהו) שזה בחינת הבגדים בחינת (איוב כ"ט): "צדק לבשתי" והמבזה אותם נמצא שהוא כמורד במלכות ואז דינא דמלכותא דן אותו ועל ידי זה עושה פרווד בין קדשא בריך הוא ושכינתה בבחינת נחש משיך לה לגבה ואטיל בה זהמא (עיין זוהר אחרי ע"ט) בבחינת דם נדה בבחינת (ישעיה ס"ג): "מדוע אדם ללבוש" ו זהו בחינת הפתם והרבב שנמצא על בגדו שעל ידי זה נפרדת בחינת המלכות הנ"ל שהיא שכינת עזו מקדשא בריך הוא ואז (ירמיה כ"ה): "שאג ישאג על נוהו" על נוה דילה (זוהר אחרי ע"ד) ואז שולטת

שפחה בישא שהוא מלכות דסטרא אחרא בבחינת (משלי ל) : "שפחה כי תירש גברתה" שהיא אשה רעה שהיא בחינת עת רעה (עיין זוהר תרומה קנ"ה:) כי יש כ"ח [עשרים ושמונה] עתים עתים לטובה, עתים לרעה (קהלת ג) וצריך להכניע שפחה בישא שהיא עת רעה בבחינת (קהלת ט) : "בכל עת יהיו בגדיך לבנים" בכל עת דיקא בגדיך לבנים הינו בלא רבב הינו בחינת טהרת השכינה מנדתה בבחינת דם נעפר ונעשה חלב (בכורות ו: נדה ט) והרשעים בעוונותיהם גורמין אפרשותא בין קדשא בריך הוא ושכינתיה כי גורמין לה דם נדה ואז היא נקראת עיר הדמים (יחזקאל כ"ב וכ"ד) : (נחום ג) ועל שם זה רשעים נקראים אנשי דמים (תהלים נה) כי שס"ה לא תעשה תלויים בשס"ה גידים ששם תהלוכת הדמים ולפי בחינת לא תעשה שעוברים פן מעוררים דם נדה להשכינה כי כמה מיני דמים יש (נדה יט) בכו צריך להמתיק את הדמים האלו הינו לתקן הלאוין שהם הגידין ולהמשיך להם לבנונית בבחינת : דם נעפר ונעשה חלב וזהו : בכל עת יהיו בגדיך לבנים בגידיך דיקא להמשיך להם לבנונית ד. ו לתקן כל העברות בפרטיות הם רבים מאד וכבד על האדם ואי אפשר לתקן אותם כי יש דקדוקים ופרטים רבים בכל לאו ולא בכו צריך לתקן כלליות הגידים שהוא בחינת (דברים ד) : "ויגד לכם את בריתו" (עיין זוהר וישלח קע"ו) : ואז, על ידי תקון הברית שהוא כלליות הגידין נתתקן ממילא כל הלאוין שעבר ונמשך להם לבנונית ועל שם זה נקרא כלליות הגידין שהוא הברית קדש, שדי (עיין לעיל בסי יא אות ג) על שם ששדי ויורה כחץ (עיין רש"י ע"פ ברכות שדים ורחם) לבנונית ותקונין לכל פרט ופרט כפי צרכו ואפלו למקומות הצרים והדקים כי יש מקומות צרים ודקים שאי אפשר לבוא לשם שום תקון כי אם על ידי תקון הכללי שהוא זורק לבנונית ותקונים גם למקומות הצרים והדקים בבחינת (איוב כ"ב) : "והיה שדי בצריך" ששדי ויורה תקונין לכל מקומות הצרים ועל שם זה נקרא ברית : זהר הרקיע (עיין מאורי אור) כי קדם התקון אזי הרקיע הוא בבחינת (איוב כ) : "יגלו שמים עוונו" ואחר התקון, אזי מזהיר ומטהר את הרקיע בבחינת לשון של זהרית שהוא מלבין עוונותיהן של שס"ה לאוין (עיין יומא סז סח) ומשפיע לבנונית בשס"ה גידין בבחינת : בכל עת יהיו בגדיך לבנים כי כל הלבנונית נמשך מן המוח בחינת : ונוזלים מן לבנון מן לבונא דמחא (זהר פינחס רל"ה) : ו על ידי תקון כלליות הגידין נתרומם המחין בבחינת : "פנשר יעיר קנו" נשרא דא רוחא שהוא כלליות הגידין בבחינת (יהושע ב) : "ולא קמה עוד רוח באיש" (עיין זבחים קטז) יעיר קנו שהוא מעורר קנה חכמה קנה בינה, מבחינת שנה על גוזליו ירחף שהוא מרחף ומגן על המחין שהיו מתחלה נגזלין בבחינת (משלי כ"ח) : "גוזל אביו ואמו", הם המחין שהם אב בחכמה (מגילה יג) ואם לבינה (משלי ב ברכות ג) וזה בחינת תינוק יונק משדי אמו (עיין זוהר פנחס רנ"ח) : תינוק הינו המחין דקטנות שהוא יונק ונגדל מקטנותו, על ידי תקון הכללי שהוא שדי ויורה כחץ וזה : אמו, דא כנסיה כמו שכתוב (משלי כ"ג) : "אל תבוז כי זקנה אמה" (עיין רש"י משלי א פסוק ח ורש"י ברכות נ"ד ד"ה ואומר) : ששם נתפנסין ונכללין כל התקונים. ו זה עקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים הינו על ידי תקון הברית על ידי זה

עקר ההתקרבות של ישראל לאביהם שבשמים בבחינת (שמות י"ט) :
"וַאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל פְּנֵי נְשָׂרִים וְאָבָא אֶתְכֶם אֵלַי" נשָׂא זה תקון הכללי
שהוא בחינת : "וַיַּגֵּד לְכֶם אֶת בְּרִיתוֹ" כַּנִּל הֵינּוּ תִקּוּן הַבְּרִית עַל יְדֵי זֶה
דִּיקָא, "וְאָבָא אֶתְכֶם אֵלַי" שְׁנִתְקַרְבוּ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ כִּי עֵקֶר הַהִתְקַרְבוּת
לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הוּא עַל יְדֵי תִקּוּן הַבְּרִית כַּנִּל ה. וּבְזֶה תְלוּי פְּרָנְסָה בְּלִי
טָרַח שֶׁהוּא בְּחִינַת (שֵׁם ט"ז) : "לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם" הֵינּוּ עַל יְדֵי תִקּוּן
הַכִּלְלִי, שֶׁהוּא תִקּוּן הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת (מִשְׁלִי ל) : "דָּרַךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם"
וְזֶה (בַּמִּדְבָּר י"א) : "וְהָמֹן כִּזְרַע גֹּד הוּא" זְרַע גֹּד, דָּא טַפָּה חוֹרְתָא (תִּקּוּנִים
תִּקּוּן כ"א נ"ב) : הֵינּוּ בְּחִינַת : וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן שֶׁזֶה בְּחִינַת תִּקּוּן הַבְּרִית
שֶׁ בְּזֶה תְלוּי פְּרָנְסָה בְּלִי טָרַח שֶׁהוּא בְּחִינַת מִן בְּחִינַת : לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם
כַּנִּל כִּי פְּרָנְסָה שֶׁהוּא בְּטָרְחָא וּבִכְבֻּדוֹת הוּא מִחֲמַת שְׁלֵא תִקּוּן תִּקּוּן
הַכִּלְלִי שֶׁהוּא תִקּוּן הַבְּרִית כִּי מֵאֵן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּנִהְמָא, עֲנִיּוֹת רַדְף
אַבְתָּרָה כֹּל שְׁכֹן מֵאֵן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּמַחָא (זֶהר פִּינְחָס רמ"ד) : וְזֶה (וִיקְרָא
י"ט) "לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם" הֵינּוּ עַל יְדֵי הַדָּמִים שֶׁהֵם גּוֹרְמִים לְשִׁכְנָה
בְּחִינַת דָּם נָדָה בְּבְחִינַת עִיר הַדָּמִים בְּבְחִינַת : מַדּוּעַ אָדָם לְלַבּוֹשֵׁךְ בְּבְחִינַת
שְׁנִמְצָא רָבָב עַל בְּגָדָיו הֵינּוּ עַל יְדֵי פֶגֶם הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת פֶּגֶם כְּלָלִיּוֹת
הַגִּידִין שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת פֶּגֶם הַבְּגָדִים כַּנִּל עַל יְדֵי זֶה : לֹא תֹאכְלוּ הֵינּוּ פְּרָנְסָה
בְּטָרַח וְזֶה "לֹא תִנְחָשׁוּ וְלֹא תַעֲוִינּוּ" שֶׁהֵם גּוֹרְמִים בְּחִינַת נְחָשׁ מְשִׁיךְ לָהּ
לְגַבֵּה וְגּוֹרְמִים שְׁלִיטַת הַשִּׁפְחָה בִּישָׂא, שֶׁהִיא עֵת רָעָה וְזֶה לֹא תִנְחָשׁוּ שְׁלֵא
לְגָרֶם, חֵס וְשָׁלוֹם, נְחָשׁ מְשִׁיךְ לָהּ לְגַבֵּה וְכֹן כַּנִּל וְלֹא תַעֲוִינּוּ שֶׁהוּא לְשׁוֹן
עֵת וְעוֹנָה הֵינּוּ שְׁלֵא לְגָרֶם, חֵס וְשָׁלוֹם שְׁלִיטַת הַעֵת רָעָה שֶׁל הַכ"ח עֵתִים
וְכַנִּל. וְזֶה שֶׁבִקֵּשׁ יַעֲקֹב (בְּרֵאשִׁית כ"ח) : "וַיִּנְתֵּן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבְגָד לְלַבֵּשׁ"
כִּי זֶה תְלוּי בְּזֶה כִּי פְּרָנְסָה תְלוּי בְּבְחִינַת בְּגָדִים לְבָנִים וְזֶה (יִשְׁעִיָּה כ"ג) :
"לֶאֱכֹל לְשִׁבְעָה וְלִמְכֹסָה עֵתִיק" וַיַּעֲקֹב שֶׁהִמְשִׁיךְ לְבָנוּיָת בְּבְחִינַת
(בְּרֵאשִׁית ל) : "מִחֲשֵׁף הַלְבָן" עַל יְדֵי תִקּוּן הַכִּלְלִי כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם מ"ט)
: "רֵאשִׁית אוֹנִי" נֶאֱמַר בּוֹ (שֵׁם כ"ה) : "יֹשֵׁב אֱהָלִים" הֵינּוּ בְּחִינַת שָׁמַיִם
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ) : "וַיִּמְתַּחֵם כָּאֵהֶל לְשִׁבְתִּי" הֵינּוּ בְּחִינַת : דָּרַךְ הַנֶּשֶׁר
בְּשָׁמַיִם בְּחִינַת זֶהר הַרְקִיעַ בְּחִינַת לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית שְׁמֵלֶבֶן עוֹנוֹתֵיהֶן
וְהַדָּמִים שֶׁל שֵׁס"ה גִּידִין בְּבְחִינַת (שֵׁם א) : "אִם יֵאָדִימוּ כִּתּוּלַע כְּצֶמֶר
יִהְיוּ" ו. וְכֹל זֶמֶן שְׁלֵא תִקּוּן תִּקּוּן הַכִּלְלִי וְהַשִּׁכְנָה הִיא בְּבְחִינַת : "מַדּוּעַ
אָדָם לְלַבּוֹשֵׁךְ" בְּחִינַת דָּם נָדָה אֲזִי הַדְּבּוּר אֲסוּר בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים ל"ט) :
"נֶאֱלַמְתִּי דּוּמִיָּה" שְׁמֵאלוֹ הַדָּמִים נֶעֱשֶׂה בְּבְחִינַת דּוּמִיָּה כִּי עֵקֶר הַדְּבּוּר
תְלוּי בְּתִקּוּן הַכִּלְלִי שֶׁהוּא בְּחִינַת : "וַיַּגֵּד לְכֶם אֶת בְּרִיתוֹ" כַּנִּל וְזֶה בְּחִינַת :
בְּתֵר דְּשִׁכִּיב רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוָה אֶמַר חַד לְחַבְרָה : אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת
בְּשָׂרְךָ (זֶהר וִיקְרָא ע"ט) כִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה קֹשֶׁת הַבְּרִית (עֵינִן ב"ר פ ל"ה)
בְּחִינַת : "וַיַּגֵּד לְכֶם אֶת בְּרִיתוֹ", הֵינּוּ כְּלָלִיּוֹת הַגִּידִין וְכִשְׂאִין תִּקּוּן הַכִּלְלִי,
אֲזִי הַדְּבּוּר אֲסוּר בְּבְחִינַת : נֶאֱלַמְתִּי דּוּמִיָּה, בְּחִינַת : אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ כַּנִּל
וּמִי שֶׁהוּא מְדַבֵּר אֲזִי כְּשֵׂאִין תִּקּוּן הַכִּלְלִי הוּא עוֹבֵר עַל : "לֹא תִלְדֵךְ רְכִיל
בְּעַמֶּךָ" (וִיקְרָא י"ט) וְהוּא "הוֹלֵךְ רְכִיל מְגַלָּה סוּד" (מִשְׁלִי י"א) אֲבָל
בְּיוֹמוֹי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, הָוָה אֶמַר חַד לְחַבְרָה : פְּתַח פִּיךָ כִּי כְּשֵׂיִשׁ תִּקּוּן הַכִּלְלִי
שֶׁהוּא קֹשֶׁת הַבְּרִית, אֲזִי הַדְּבּוּר מִתֵּר כִּי הַדָּמִים כְּבָר נִתְתַּקְּנוּ בְּבְחִינַת : דָּם
נֶעֱכָר וְנֶעֱשֶׂה חֶלֶב בְּבְחִינַת : כֹּל עֵת יִהְיוּ בְּגָדֶיךָ לְבָנִים. וְזֶה (תְּהִלִּים ל) :

"למען יזמרך כבוד ולא ידם" כבוד, זה בחינת בגדים פני"ל שנתלבנין מבחינת: מדוע אדם ללבושך מבחינת דם נדה ואז: ולא ידם כי נמשך לבנונית בהדמים מבחינת: "ונוזלים מן לבנון" פני"ל ואז הדבור מתר, בבחינת: פתח פיה ז. וזה בחינת חלי נופל, רחמנא לצלן הינו כשהדמים מתגברין והם מתיזין להמח ועל ידי זה נלחץ המחין ועל ידי לחיצת המחין, רועשין האיברים כי המח הוא שר צבא ו כשהשונא בא על השר צבא אזי רועשים כל צבאיו, כי כלם תלויים בו ואזי השכינה נופלת חס ושלום בבחינת (עמוס ט): "ספת דוד הנופלת" ועל ידי תקון הכללי שמעורר המחין פני"ל וממשיך לבנונית להגידין בבחינת: בכל עת יהיו בגדיך לבנים אזי נתרפאת מחולאת הנפילה ואז: "נפלה ולא תוסיף, קום בתולת ישראל" (שם ה) ואז הדבור מתר, בבחינת: פתח פיה. וזהו: "לא תלך רכיל, ולא תעמד על דם רעה" רעה, הינו המחין שהם תרין רעין דלא מתפרשין (זוהר ויקרא דף ד:): כשהם אינם עומדים ונתבטלין מלעשות פעלתם על ידי תגברת הדמים הלוחצים את המחין על ידי זה לא תעבר על: "לא תלך רכיל" כי אז הדבור מתר בבחינת פתח פיה, ביומי דרבי שמעון וכו' ח. וזה בחינת (חבקוק ב): "ואף כי היין בוגד" בוגד, הינו בחינת גידין הנ"ל שעל ידו הולך רכיל מגלה סוד בבחינת: נכנס יין יצא סוד (סנהדרין ל"ח) כי היין הוא בחינת גידין התגברות הדמים בבחינת (משלי כ"ג): אל תרא יין כי יתאדם, שאחריתו דם (סנהדרין ע) ו על שם זה נקרא "תירוש" ולמדו רבותינו, זכרונם לברכה, מזה (יומא ע"ו): זכה נעשה ראש, לא זכה נעשה רש הינו כשלא זכה, שאינו מזכך את הדמים על ידי זה נעשה רש שאין לו לחם מן השמים פני"ל אבל זכה נעשה ראש, בבחינת מחין הינו בחינת המשכת הלבנונית מן המחין בבחינת: ונוזלים מן לבנון פני"ל ט. וזה בחינת משא ומתן באמונה כי מי שאינו עושה משא ומתן באמונה והוא משקע בתאות ממון, וגוזל את חברו אזי הוא מעורר דמים הנ"ל בבחינת: מדוע אדם ללבושך הנ"ל וגורם דם נדה לשכינה, בבחינת (יחזקאל ז): "וזהבם לנדה" (מגלה י"ד); ועין חדושי אגדות שבת קל"ט ד"ה כי פייכם) הינו דם נדה על ידי הממון בשביל זה נקרא גזלה בחינת בגד כמו שכתוב (ישעיה כ"ד): "ובגד בוגדים בגדו" הינו פגם הבגדים הנ"ל בחינת שנמצא רבב על בגדיו (על פסוק ובגד בוגדים בגדו הנ"ל ובסנהדרין צ"ד). בזווי ובזווי דבזווי, הינו בחינת תאות ממון שכל מה שיש לו יותר הוא חומד יותר (קה"ר פ"א, ל"א). וזה עקר תקונו של המשא ומתן שייכון בכל הלוח והלוח, ובכל דבור ודבור שהוא הולך ומדבר בשעת המשא ומתן שפונתו כדי שירוים כדי שיתן צדקה וזהו בחינת תיקון הכללי של הדמים כי הצדקה הוא בחינת כלליות הגידין בבחינת (הושע י): "זרעו לכם לצדקה" בבחינת זרע גד הוא טפה חורףא שעל ידי התקון הזה נתרומם המחין בבחינת: מחא חורףא ככספא (תיקון ע) ו על שם זה נקרא משא ומתן להורות שיש בו תקון לבחינת בגדים הנ"ל, לבחינת דמים הנ"ל משא זה בחינת (תהלים ל"ח): "כי עונותי עברו ראשי כמשא כבד יכבדו ממני" שהם השס"ה לאוין הנ"ל שמתגברין על הראש שהוא המחין בבחינת: "לא תעמד על דם רעה" פני"ל והוא בחינת פגם הבגדים הנ"ל וזה: כבד יכבדו, הינו בחינת מלך הכבוד הנ"ל

כִּבְד, הֵינּוּ בַחֲיִנַת הַדְּמִים שֶׁהַכֶּבֶד מְלֹא דָם, שֶׁהוּא בַחֲיִנַת דָם נְדָה הַנִּי"ל
וּמִתֵּן, הוּא בַחֲיִנַת תִּקּוּן הַכְּלָלִי שֶׁהוּא הַצְדָּקָה בַחֲיִנַת (מִשְׁלֵי י"ח) : "מִתֵּן
אָדָם יִרְחִיב לֹ"ו בַחֲיִנַת קִשְׁת הַבְּרִית שֶׁהוּא הַצְדִּיק בַחֲיִנַת (תְּהִלִּים ל"ז) :
"צְדִיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן" וְזֶהוּ שֶׁאִמְרוּ חַכְמֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה. (רֹאשׁ הַשָּׁנָה ו) :
בְּפִיךָ זֶה צְדָקָה, שְׂאֵז הַדְּבֹר מִתֵּר י. וְהֵנָּה הַכְּלָל שֶׁצָּרִיךְ לְתִקּוּן תַּחֲלָה תִּקּוּן
הַכְּלָלִי וְעַל יְדֵי זֶה מִמִּילָא יִתְקַן הַכֵּל בְּפֶרֶט וְאַף שֶׁתִּקּוּן הַכְּלָלִי הוּא גְבוּהָ
וּמְרוֹמָם יוֹתֵר מִתִּקּוּן כָּל דְּבַר בְּפֶרֶט עִם כָּל זֶה מַחְמַת שֶׁתִּקּוּן כָּל דְּבַר, תִּלּוּי
בְּהַמַּח דְּהֵינּוּ לְהַמְשִׁיךְ לְבִנְיָנִית מִן הַמַּח בְּבַחֲיִנַת : וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן וּלְרוֹמִים
הַמַּח אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל יְדֵי תִקּוּן הַכְּלָלִי בְּבַחֲיִנַת : כִּנְשֹׁר יַעִיר קִנּוּ כִּנּוּ"ל
עַל כֵּן צָרִיךְ לִילֵךְ מִתַּחֲלָה אֶל הַמְדַרְגָּה הַיּוֹתֵר עֲלִיוֹנָה מִזֶּה דְּהֵינּוּ תִקּוּן
הַכְּלָלִי כְּדֵי לְתִקּוּן וּלְרוֹמִים הַמַּח וְעַל יְדֵי זֶה נִתְקַן הַכֵּל מִמִּילָא כִּנּוּ"ל וְזֶה
פְּרוּשׁ : הַאִי גְבֻרָא דְאַזְל בְּעֵי אֲתַתָּא, וְלֹא קִיְהָבוּ לָהּ הֵינּוּ בַחֲיִנַת "אִשָּׁה
יִרְאֵת הִ" (מִשְׁלֵי ל"א) הֵינּוּ מִי שֶׁפָּגַם בְּעוֹנוֹת, וְגַרְסַ דָּם נְדָה לְשִׁכְיָנָה כִּנּוּ"ל
שֶׁעַל יְדֵי זֶה נֶחֱשׂ מִשִּׁיךְ לָהּ לְגִבָּה וְכוּ וְנַעֲשֶׂה פְּרוּד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וּשְׁכִינְתָּהּ וְזֶהוּ : וְלֹא קִיְהָבִי לָהּ בַחֲיִנַת שְׂאֵג יִשְׂאֵג עַל נְוָהוּ כִּנּוּ"ל מֵאֵי חֲזָא
דְאַזְל לְהִיכָא דְמִדְלִי מִנָּה הֵינּוּ כְּשֶׁרוּצָה לְטַהֵר אֶת הַמַּלְכוּת מִהַדְּמִים הוּא
הוֹלֵךְ אֶל הַמְדַרְגָּה הַיּוֹתֵר עֲלִיוֹנָה הֵינּוּ תִקּוּן הַכְּלָלִי שֶׁהוּא לְמַעְלָה מֵאִשָּׁה
יִרְאֵת הַ בַחֲיִנַת (שְׁמוּאֵל ב כ"ג) : "צְדִיק מוֹשֵׁל בִּירְאֵת אֱלֹקִים" כִּי הַצְדִּיק
שֶׁהוּא בַחֲיִנּוֹת תִּקּוּן הַכְּלָלִי הוּא לְמַעְלָה וְהוּא מוֹשֵׁל בִּירְאֵת אֱלֹקִים שֶׁהוּא
בַחֲיִנַת מַלְכוּת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (אֲבוֹת פָּרָק ג) : אֲלֵמָלָא מוֹרְאָה שֶׁל מַלְכוּת
וְזֶהוּ : שֶׁקַל סִכְתָּא דְצָה לְתַתָּא וְכוּ סִכְתָּא הֵם יִתְדוֹת וּמִסְמְרוֹת, כְּמוֹ שֶׁפֶרֶשׁ
רְש"י הֵינּוּ בַחֲיִנַת דְּבָרֵי תוֹרָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (קֹהֶלֶת י"ב) : "דְּבָרֵי חֲכָמִים
כְּדַרְבוֹנוֹת וּכְמִסְמְרוֹת" דְצָה לְתַתָּא הֵינּוּ בַחֲיִנַת מְדַרְגוֹת הַתַּחֲתוֹנוֹת
כְּשֶׁאִין תִּקּוּן הַכְּלָלִי בַחֲיִנַת : בְּתֵר דְאַסְתִּילַק רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂאֵז הַדְּבֹר אֲסוּר
וְלֹא עָאֵל הֵינּוּ שֶׁלֹא הָיָה אֶפְשָׁר אֵז לְדַבֵּר דְּבָרֵי תוֹרָה כִּנּוּ"ל דְצָה לְעֵלָא וְעָאֵל
הֵינּוּ בַחֲיִנּוֹת בְּיוֹמוֹי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁהוּא קִשְׁת הַבְּרִית שֶׁהוּא תִקּוּן הַכְּלָלִי
שְׂאֵז הַדְּבֹר מִתֵּר הֵינּוּ שֶׁהֲרָאָה לָהֶם שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְתִקּוּן הַדְּבֹר כִּי אִם עַל
יְדֵי שֶׁבַח הַצְדִּיקִים שֶׁהוּא תִקּוּן הַכְּלָלִי לְהַדְּבֹר וְהוּא הַדִּין כָּל הַדְּבָרִים אֵי
אֶפְשָׁר לְתִקּוּן כִּי אִם עַל יְדֵי תִקּוּן הַכְּלָלִי כְּדֵי לְהַרִים אֶת הַמַּח שְׁמִשֶׁם נִמְשָׁךְ
כָּל הַלְּבַנּוּיָת כִּנּוּ"ל וְזֶה : הַאִי נִמִּי אֲתַרְמִיָא לָהּ בֵּת מְזִלָה הֵינּוּ בַחֲיִנַת הַמַּחֲסִין
בַחֲיִנַת וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן הֵינּוּ שֶׁתַּפֵּס לָהֶם לְדַגְמָא אֶת הַדְּבֹר וְהֲרָאָה לָהֶם,
שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְתִקּוּן כִּי אִם עַל יְדֵי תִקּוּן הַכְּלָלִי וְהֲרָאָה, כִּי בִימֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן
הָיָה הַדְּבֹר עַל תִּקּוּנוֹ וּבְתֵר דְאַסְתִּילַק נְאֻמֵר : אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ וְגו' וְזֶהוּ :
דְצָה לְתַתָּא וְכוּ כִּנּוּ"ל וּכְמוֹ כֵּן כָּל הַדְּבָרִים צָרִיךְ לְתִקּוּן עַל יְדֵי תִקּוּן הַכְּלָלִי
הַשִּׁיךְ לוֹ כְּגוֹן מִשָּׂא וּמִתֵּן עַל יְדֵי צְדָקָה וְכוּ כְּלָם צָרִיךְ לְתִקּוּן כָּל דְּבַר עַל יְדֵי
תִקּוּן הַכְּלָלִי הַשִּׁיךְ לוֹ וְזֶה מַחְמַת שֶׁצָּרִיךְ לְהַרִים אֶת הַמַּחֲסִין לְהַמְשִׁיךְ מִשֶׁם
לְבִנְיָנִית לְתִקּוּן וּלְלַבֵּן כָּל הַפְּגָמִים וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל יְדֵי תִקּוּן הַכְּלָלִי
כִּנּוּ"ל וְזֶה בַחֲיִנַת : הַאִי נִמִּי אֲתַרְמִי לָהּ בֵּת מְזִלָה בַחֲיִנַת : וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן,
מִן לְבוּנָא דְמַחָא כִּנּוּ"ל (מִשְׁלֵי י) : כֶּס"ף נְבַח"ר לְשׁוּ"ן צְדִיק. [בְּאוּר זֶה
הָעֵנָן וּמָה שִׁיכּוֹת יֵשׁ לְפָסוּק זֶה לְהַתוֹרָה הַנִּי"ל יִתְבָּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר] [שִׁיךְ
לְאוֹת ח] וְעַל כֵּן אִשָּׁה שְׂדֵמְיָה מְרַבִּים וְאִין לָהּ וְסֵת אָף שְׁיִין מְזִיק לָהּ כִּנּוּ"ל
בַחֲיִנַת : יִין כִּי יִתְאָדָם, שְׂאַחֲרִיתוֹ דָּם בַחֲיִנַת : נְכַנְס יִין יִצָּא סוּד כִּנּוּ"ל עִם

כָּל זֶה רְפוּאָתָהּ עַל יְדֵי יוֹן שֶׁהִסְתַּכֵּל בּוֹ צָדִיק אֲמַתִּי כִּי הָעֵינַיִם הֵם בְּחִינַת שְׁעָרוֹת (בְּהַקְדָּמַת הַתְּקוּנִים י"ב וּבַתְּקוּן ע) הֵם בְּחִינַת (שׁוֹפְטִים ט"ז) : שְׁבַע מַחְלָפוֹת רֵאשׁוֹ וְהֵם בְּחִינַת הַמַּחִין כִּי הַשְּׁעָרוֹת הֵם מוֹתְרֵי מַחִין וְעַל כֵּן הֵם בְּחִינַת שְׁבַע מַחְלָפוֹת וְכוּ בְּחִינַת שְׁבַע מִדּוֹת שְׁחוּלְפִין וְעוֹבְרִין בְּמַחְשָׁבָה שְׁבַמַּח כִּי הַמַּחְשָׁבָה שְׁבַמַּח הוּא כְּפִי הַמִּדּוֹת שֶׁבְּאָדָם וְכִפִּי הַמִּדָּה שֶׁהָאָדָם אוֹחֵז בָּהּ כֵּן חוּלְפִין וְעוֹבְרִין עָלָיו הַמַּחְשָׁבוֹת שְׁבַמַּח וְזֶה : שְׁבַע מַחְלָפוֹת רֵאשׁוֹ לְשׁוֹן חֲלָף וְעֵבֶר כְּנִ"ל וְכִשְׁפוּגָמִין בְּהַשְּׁעָרוֹת נִפְגָּם הָרֵאָה שֶׁהִיא שְׁבַע גְּלָדֵי עֵינָא וְעַל כֵּן שְׁמִשׁוֹן שְׁפָגַם בְּשְׁבַע מַחְלָפוֹת רֵאשׁוֹ נֶאֱמַר בּוֹ (שֵׁם) : וַיִּנְקְרוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת עֵינָיו וְעַל כֵּן עַל יְדֵי שְׁבַע גְּלָדֵי עֵינָא מִתְּקַנִּין בְּחִינַת שְׁבַע מַחְלָפוֹת רֵאשׁוֹ שֶׁהֵם הַשְּׁעָרוֹת בְּבְחִינַת (דְּנִיאל ז) : "וּשְׁעַר רֵאשָׁה כְּעֶמֶר נֶקֱא" בְּבְחִינַת לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית שֶׁהוּא מַלְבִּין הָאֲדַמִּימוֹת שֶׁל הַשֵּׁס"ה גִּידִין בְּבְחִינַת : אִם יֵאָדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצֶמֶר יִהְיוּ נִמְצָא שְׁנַתְּתִקוּן עַל יְדֵי זֶה הָאֲדַמִּימוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת דָּם נִדָּה כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קי"ח) : "מִן הַמַּצֵּר קָרַאתִי יְהוָה", אוֹתִיּוֹת צֶמֶר. כְּמוֹבָא בְּכוֹנוֹת עֵינַי שֵׁם.

ל - מִיִּשְׂרָאֵל דְּסַכִּינָא

מִיִּשְׂרָאֵל דְּסַכִּינָא בְּמַאי קְטָלִי לֵהּ, בְּקַרְנָא דְּחַמְרָא וּמִי אִיכָא קַרְנָא לְחַמְרָא, וּמִיִּשְׂרָאֵל דְּסַכִּינָא מִי הָוֵי אֵיתוּ לֵהּ תְּרֵי בֵיעֵי, אֲמַרוּ לֵהּ, הֵי זִוְגָתָא חוֹרְתָא וְהֵי זִוְגָתָא אַכְמָתָא אֵיתִי אִיהוּ תְּרֵי גְבִינֵי, אֲמַר לְהוּ, הֵי דְעָזָא חוֹרְתָא וְהֵי דְעָזָא אַכְמָתָא רְשִׁי : בְּמַאי קְטָלִי לֵהּ, עָרוּגַת סַכִּינִין בְּמַאי גּוֹזְזִין וְקוֹצְצִין אוֹתָהּ מִיִּשְׂרָאֵל דְּסַכִּינָא בְּמַאי קְטָלִי לֵהּ וְכוּ א. הַשְּׁגוֹת אֶלְקוֹת אִי אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיג כִּי אִם עַל יְדֵי צְמֻצוּמִים רַבִּים. מַעִילָה לַעֲלוּל, מַשְׁכַּל עַלְיוֹן לַשְׁכַּל תַּחְתּוֹן. כְּמוֹ שְׁאֲנוּ רֹאִים בְּחוּשׁ שֶׁ אִי אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיג שְׁכַל גְּדוֹל כִּי אִם עַל יְדֵי הַתְּלַבְּשׁוֹת בְּשְׁכַל הַתַּחְתּוֹן כְּמוֹ הַמְּלַמֵּד כְּשֶׁרוֹצֵה לְהַסְבִּיר שְׁכַל גְּדוֹל לְהַתְּלַמֵּד הוּא צָרִיךְ לְהַלְבִּישׁ אוֹתוֹ בְּשְׁכַל תַּחְתּוֹן וְקָטָן כְּדֵי שֶׁיִּוָּכַל הַתְּלַמִּיד לְהַבִּינוֹ דֵּהֵינּוּ שֶׁהוּא מַצִּיעַ לוֹ מִתַּחֲלָה הַהַקְדָּמוֹת וְשְׁכַלְיוֹת קְטַנִּים שְׁמַסְבִּב לוֹ תַּחֲלָה כְּדֵי לְהַבִּינוֹ עַל יְדֵי זֶה הַמְּכּוֹן שֶׁהוּא שְׁכַל עַלְיוֹן וְגְדוֹל ב. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְבַקֵּשׁ מֵאֲד מְלַמֵּד הַגּוֹן כְּזֶה שֶׁיִּוָּכַל לְהַסְבִּיר וּלְהַבִּין אוֹתוֹ שְׁכַל עַלְיוֹן וְגְדוֹל כְּזֶה דֵּהֵינּוּ הַשְּׁגוֹת אֶלְקוֹת כִּי צָרִיךְ לְזֶה רַבִּי גְדוֹל מֵאֲד שֶׁיִּוָּכַל לְהַסְבִּיר שְׁכַל גְּדוֹל כְּזֶה עַל יְדֵי הַשְּׁכַל הַתַּחְתּוֹן כְּנִ"ל כְּדֵי שֶׁיִּוָּכַלוּ הַקְטַנִּים לְהַבִּינוֹ וְכָל מַה שֶׁהוּא קָטָן בְּיוֹתֵר וּמְרַחֵק בְּיוֹתֵר מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא צָרִיךְ רַבִּי גְדוֹל בְּיוֹתֵר כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ בְּעַת שֶׁהֵיוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְרָגָה קְטַנָּה מֵאֲד דֵּהֵינּוּ בְּמַצְרִים, שֶׁהֵיוּ מְשַׁקְעִים בְּמִיטָה שְׁעָרֵי טְמֵאָה הֵיוּ צָרִיכִים רַבִּי גְדוֹל וּמְלַמֵּד גְּדוֹל וְנוֹרָא מֵאֲד דֵּהֵינּוּ מִשָּׁה רַבֵּנוּ, עַלְיוֹ הַשְּׁלוּם כִּי כָּל מַה שֶׁהוּא קָטָן וּמְרַחֵק בְּיוֹתֵר צָרִיךְ מְלַמֵּד גְּדוֹל בְּיוֹתֵר שֶׁיְהִיָּה אִמּוֹן כְּזֶה שֶׁיִּוָּכַל לְהַלְבִּישׁ שְׁכַל עַלְיוֹן כְּזֶה דֵּהֵינּוּ הַשְּׁגוֹת יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לְקָטָן

ומרחק כמותו כי כל מה שהחולה נחלה ביותר צריך רופא גדול ביותר על כן אין להאדם לומר די לי אם אהיה מקרב אצל איש נכבד וירא ה אף, שאינו מפלג במעלה כי הלואי שאהיה מקדם כמהו אל יאמר כן כי אדרבא כפי מה שידע אגש בנפשה גדל פחיתותו וגדל רחוקו שנהרסק מאד מהשם יתברך כל אחד ואחד כפי מה שידע בנפשו וכמו כן כל מה שידע בעצמו שהוא מרחק ביותר צריך לבקש לנפשו רופא גדול מאד מאד הגדול במעלה ביותר דהינו שיחזיר ויבקש תמיד לזכות להתקרב להרבי הגדול מאד מאד כפי כל מה שהוא קטן ביותר צריך מלמד גדול ביותר כפי ג. וזה בחינת שערות שההארות המחין יוצאין בהשערות כן השכל העליון שהוא השגות אלקות הוא מתלבש בהשכל התחתון וזה בחינת (תקון ע קי"ג) שער א בעגולא בחינת סבובים דהינו ההקדמות המסובבין עד שבאים אל המכון כפי"ל והעקר הוא המכון כמו שמצינו בדברי רבותינו, זכרונם לברכה (יבמות ט"ז). שסבבוהו בהלכות עד שהגיעו לצרת הבת נמצא שכל ההלכות שדברו מקדם לא היו עקר המכון רק היו סבובים והקדמות כדי להגיע לצרת הבת שהוא המכון וזה בחינת (שם בתקון ע קי"א:) שער אכמא בחינת (שיר השירים א) : "שחורה אני ונאנה" כי השחרות הוא מקבץ את הראות ומצמצם אותו כדי לראות היטב כן השכל התחתון הוא בחינת שחרות שמצמצם בו נאנה ויפי שבשכל העליון ואלו ה שערות הן בחינת שעורא דאתון דאורייתא (תקון ע) כי המצוות הם חכמות הבורא יתברך שמו כי כל מצוה ומצוה יש לה שעורים אחרים וגבולים כגון מפני מה המצוה הזאת מצוה בכך מפני שכן חיבה חכמתו יתברך שמו וכן מצוה אחרת מצוה בכך לפי חכמתו יתברך שמו וכל מצוה ומצוה יש לה אותיות ותבות וענינים שהם שעורים וגבולים שמצמצם בהן חכמתו יתברך שמו שזה בחינת התלבשות השכל העליון בשכל התחתון שעל ידי זה זוכין להשגות אלקות כפי"ל וזה בחינת (בבא בתרא ט"ז) : בת היתה לו לאברהם אבינו ובכל שמה בת, זה בחינת בת עין דהינו השחר שבעין שהוא בחינת השחרות כפי"ל שהוא מצמצם ומגביל וכולל בעצמו כל הדברים הגדולים העומדים לנגדו כגון הר גדול כשעומד לפני הבת עין, שהוא השחר שבעין אזי נגבל כל החר, בתוך הבת עין שרואה אותו כי השחרות שבעין הוא מצמצם כל הדברים הגדולים ונכלליו ונראין בתוכו ועל ידי זה רואין ומשיגין הדבר שרואין כמו כן זה השכל התחתון מצמצם ומגביל השכל הגדול העליון ונכלל בתוכו ועל ידי זה רואין ומבינים ומשיגים את השכל העליון הגדול כפי"ל וזה בחינת (שמות ג) : "וירא אליו ה ב לבת אש" שהשם יתברך רצה להלביש לו השגות אלקות והלביש לו בבחינת בת עין כפי"ל (עין בתיקון ו ובתיקון י"א ובתיקון ע בבא בתרא קמ"א). וזה בחינת בת תחלה סימן יפה לבנים בת תחלה, זה בחינת השכל התחתון שהוא תחלה והקדמה לשכל העליון וזה בחינת : סימן יפה לבנים בנים, זה בחינת השכל העליון כפי"ל מאמר חכמינו, זכרונם לברכה (מנחות ק"י) : "הביאי בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ" הביאי בני אלו גליות שבבבל שדעתן מישבת כבנים בנותי אלו גליות שבשאר ארצות שדעתן אינן מישבת כבנות נמצא ש בנים הם בחינת דעת מישבת בחינת שכל עליון וגדול כפי"ל שמשיגין על ידי

ההקדמות בחינת שכל התחתון כנ"ל וזהו בת תחלה, שהוא השכל התחתון סימן יפה לבנים שעל ידו משיגין השכל העליון שהוא בחינת בנים כנ"ל וזהו סימן יפה שבו מספון ומגבל השכל העליון בבחינת שיעורא דאתון דאורייתא בחינות שחורה אני ונאווה כנ"ל ד. ו לבוא להשכל התחתון הזה אי אפשר כי אם על ידי שונא בצע שישנא הממון בתכלית השנאה כי שער אכמא שהוא בחינת השכל התחתון הוא מסטרא דמלכות וכן שונא בצע הוא מסטרא דמלכות (עיינ תיקון ע) כי השכל התחתון הוא בחינות מלכות שהוא בחינות חכמה תתאה שבכל עולם ועולם שהוא מנהיג אותו העולם שזה השכל של ההנהגה והמלכות הוא בחינת חכמה ושכל תחתון כנגד השכל של השגות אלקות ועל כן ביומוי דשמואל שנפלו ראשי הדור אל הממון כמו שכתוב (שמואל א ח) : "ויטו אחרי הבצע" על כן תקף פגמו במלכות דקדשה כמו שכתוב (שם) "כי אתי מאסו ממלך עליהם, ושאלו להם מלך ככל העכו"ם" וביומוי דשולמה שאין כסף נחשב (מלכים א י) היה מלכות דקדשה על תקונה ומכונה (עיינ זוהר ויחי רמ"ט : דברי הימים א כ"ט) : "וישב שלמה על פסא ה" שפמלך על עליונים ותחתונים (מגלה י"א) : ועל כן זכה שלמה לזה השכל התחתון הנ"ל כמו שכתוב (מלכים א ה) : "ויחכם מכל האדם" וכמו שכתוב (שם) : "ותרב חכמת שלמה מכל בני קדם" כי זה השכל הוא בחינת מלכות כנ"ל אבל על ידי אהבת ממון הוא נופל לאכמא דסטרא אחרא בחינות שבתאי פתיא אכמא (תקון ע) מרה שחורה בחינות (בראשית ג) "בעצבון תאכלנה" ונופל לעגולא וסבובים מסטרא אחרא בחינות (תהלים י"ב) : "סביב רשעים יתהלכו" שהוא מתאנה ומשתוקק אחר הממון בחינות (במדבר י"א) : "שטו העם ולקטו" בשטותא (זהר בשלח ס"ב : ס"ג), הפך החכמה ה. ו מי שיש לו אותו החכמה צריך לראות להמשיך לתוכה חיות להחיות החכמה תתאה כל אחד לפי בחינות החכמה תתאה שיש לו כפי בחינות החכמה תתאה שבכל עולם ועולם ו עיקר החיות הוא מאור הפנים בבחינת (משלי ט"ז) : "באור פני מלך חיים" ועל כן צריכין להעלות את המלכות בחינות חכמה תתאה אל אור הפנים המאיר בשלש רגלים כי עקר אור הפנים הוא שמחה כמו שכתוב (שם ט"ו) : "לב שמח ייטב פנים" ו עקר השמחה הוא מן המצוות כמו שכתוב (תהלים י"ט) : "פקודי ה' ישירים משמחי לב" ו עקר השמחה הוא בלב כמו שכתוב (שם ד) : "נתת שמחה בלב" ו הלב של כל השנה הם השלש רגלים בחינות (ויקרא כ"ג) : "אלה מועדי ה' ראשי תבות אמ"י כמובא שהיא אם לבינה (משלי ב פתח אליהו) והשמחה של כל המצוות שעושין בכל השנה הוא מתקבץ אל הלב, שהם השלש רגלים ועל כן הם ימי שמחה כמו שכתוב (דברים ט"ז) : "ושמחת בחגך" ואז מאיר הפנים על ידי השמחה בבחינות : "לב שמח ייטב פנים" בשביל זה נצטוונו, (שם) "שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלקיך" בשביל לקבל אור הפנים. וזה בחינת (סכה כ"ז) : חייב אדם להקביל פני רבו ברגל כדי לקבל אור הפנים, ולהחיות את בחינות המלכות וזה (תהלים פ"ה) : "צדק לפניו יהלך" צדק מלכותא קדישא (שם) כשמוליכין אותה אל אור הפנים העקר, על ידי בחינות "וישם לדרך פעמיו" הינו שלש פעמים בשנה וכו

שְׁעַל יְדִיהֶם מְקַבְּלִין מְאוֹר הַפְּנִים כְּנִי"ל וְזֶה בַחֲנִינָת (שָׁם ק"ם) : "יִישְׁבוּ
יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיהֶם" "יִשְׂרָאֵל", הֵם "פְּקוּדֵי הַיִּשְׂרָאֵל מִשְׁמַחֵי לֵב" הֵם מִיִּשְׁבִּין
וּמְאִירִין וּמְסַדְּרִין אֹר הַפְּנִים כְּנִי"ל ו. וְלִפְעָמִים שְׁנוּפֵל, חֶסֶד וְשְׁלוֹם בְּחִינּוֹת
הַמְּלָכוֹת דְּקָדְשָׁה בְּחִינּוֹת חֲכָמָה תִּתְּאָה לְגִלוֹת שֶׁל אַרְבַּע מְלָכוֹת כִּי
הַמְּלָכוֹת הֵיא בְּחִינּוֹת דְּלִית בְּגִין דְּלִית לָהּ מְגַרְמָה כְּלוּם (זוהר ויחי רל"ח
ורמ"ט) : כִּי אִם עַל יְדֵי עֲנָפֵי הַשֶּׁכֶל הַעֲלִיּוֹן הַמְּתַפְּשֵׁטִין לְשָׁם וְגַם הֵיא
כְּלוּלָה מֵאַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת כִּי בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם יֵשׁ בְּחִינּוֹת הַמְּלָכוֹת בְּחִינּוֹת
חֲכָמָה תִּתְּאָה שֶׁהֵיא בְּחִינּוֹת הַחֲכָמָה הַמְּנַהֲגָת אֶת הָעוֹלָם כְּנִי"ל וְכָל
הַחֲכָמוֹת שֶׁל הָעַפּוּיִם, כְּלָם הֵם תַּחַת הַחֲכָמָה תִּתְּאָה הַנִּי"ל וּמִשָּׁם יוֹנֵק
חֲכָמָתָם וְכַשְׁיוֹנְקִים, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, יוֹתֵר מֵהָרְאוּי לָהֶם אֲזִי מִתְּגַבְּרִים, חֶסֶד
וְשְׁלוֹם וְנִעְשָׂה מִמְּשַׁלֵּת הָאַרְבַּע מְלָכוֹת, שֶׁהֵם אַרְבַּע גְּלוּיּוֹת וּמִי יָכוֹל לְסַבֵּל
אֶת קוֹל הַצִּעָקָה וְהַזְעָקָה הַגְּדוֹלָה כְּשֶׁנוּפֵל בְּחִינּוֹת הַמְּלָכוֹת בְּחִינּוֹת
הַחֲכָמָה תִּתְּאָה, בִּינְיָהֶם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם בְּבְּחִינּוֹת (קִהְלֵת ט) : "זַעֲקֵת מוֹשֵׁל
בְּכִסְיִלִים" דְּהֵינּוּ הַזְעָקָה כְּשֶׁנוּפֵל הַמְּשַׁלֵּה בְּחִינּוֹת הַמְּלָכוֹת, בְּחִינּוֹת
חֲכָמָה תִּתְּאָה, בִּין הַכִּסְיִלִים שֶׁ הַכִּסְיִל רוֹצֵה לְהִתְחַכֵּם שְׂרוֹצִים לִינֵק
וְלִהְיוֹת לְתוֹךְ הַחֲכָמוֹת שֶׁלָּהֶם שֶׁהֵם כְּסִילוֹת בְּאֵמֶת אֶת בְּחִינּוֹת הַחֲכָמָה
הָאֵמֶתִיּוֹת בְּחִינּוֹת חֲכָמָה תִּתְּאָה הַנִּי"ל וְגַם יֵשׁ עוֹד צִעָקָה גְּדוֹלָה מְזֵה דְּהֵינּוּ
שֶׁהֵם יִתְּבַרְךְ כְּבִיכּוֹל בְּעֲצָמוֹ שׂוֹאֵג בְּבְּחִינּוֹת (וְרַמְיָה כ"ה) : "שֶׁאֵג יִשְׂאֵג
עַל נוֹהוּי" עַל נוֹה דִּילָהּ (זוהר אחרי ע"ד ע"ב) : שֶׁהֵיא בְּחִינּוֹת הַמְּלָכוֹת
שְׁנוּפֵל בְּגִלוּיּוֹת שֶׁל אַרְבַּע מְלָכוֹת. וְצָרִיךְ לְרְאוֹת לְחַתּוֹךְ וְלִהְבְּדִיל אֶת
בְּחִינּוֹת הַמְּלָכוֹת הַנִּי"ל מִבִּין הָאַרְבַּע גְּלוּיּוֹת, וְלִהְעֲלוֹתָהּ מִשָּׁם וְעַקֵּר עֲלִיתָהּ
עַל יְדֵי בְּחִינּוֹת הַחֶסֶד בְּבְּחִינּוֹת (יִשְׁעִיָה ט"ז) : "וְהוֹכֵן בְּחֶסֶד כְּסֵא" בַּחֲנִינָת
(הוֹשֵׁעַ ו) : "קִצְרוּ לִפִּי חֶסֶד" שְׁעַל יְדֵי הַחֶסֶד קוֹצְרִין וְחוֹתְכִין אֶת הַדְּלֵת
בְּחִינּוֹת הַמְּלָכוֹת וּמְבַדְּלִין אוֹתָהּ מֵהֶם וּמַעֲלִין אוֹתָהּ אֶל אֹר הַפְּנִים. וְעַל
כֵּן אֲבָרְהָם הָיָה אִישׁ הַחֶסֶד וְהָיָה מִשְׁתַּדֵּל תְּמִיד לַעֲשׂוֹת חֶסֶד כְּדֵי לְהַעֲלוֹת
בְּחִינּוֹת הַמְּלָכוֹת מֵהֶם וְעַל כֵּן רָדַף אֲבָרְהָם אַחַר הָאַרְבַּע מְלָכִים כְּדֵי
לְהַכְנִיעֵם שֶׁהוּן בְּחִינּוֹת הָאַרְבַּע מְלָכוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא כִּי אֲבָרְהָם הָיָה
שׂוֹנֵא מְמוֹן כִּי מְאִס מְמוֹן סְדוּם כִּנּוּ שְׂכַתוֹב (בְּרַאשִׁית י"ד) : "אִם מַחוּט
וְעַד שְׂרוּף וְכוּ וְלֹא תֵאמַר אֲנִי הִעֲשֵׂרְתִי אֶת אֲבָרָם" כִּי אֲבָרְהָם תִּקּוֹן שְׁחֵרִית
(בְּרַכּוֹת כ"ו) : בְּחִינּוֹת שְׁחֵרוֹת הַנִּי"ל שֶׁהֵיא בְּחִינּוֹת הַשֶּׁכֶל הַתַּחְתּוֹן הַנִּי"ל
בְּחִינּוֹת חֲכָמָה תִּתְּאָה שֶׁהֵיא בְּחִינּוֹת שְׁחֵרוֹת כְּנִי"ל שֶׁזּוֹכִין לְתִקּוֹן בְּחִינּוֹת זֹאת
עַל יְדֵי שׂוֹנֵא בְּצַע כְּנִי"ל. וְעַל כֵּן יֵצֵא מֵאֲבָרְהָם יִצְחָק וְיִשְׁמַעְאֵל יַעֲקֹב וְעִשׂוֹ
שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת כְּנֵגֵד אַרְבַּעָה בָּנִים דְּבָרָה תּוֹרָה אֶחָד חֲכָם וְאֶחָד רָשָׁע וְאֶחָד
תָּם וְאֶחָד שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְשֶׂאל שֶׁהֵם כְּנֵגֵד אַרְבַּע מְלָכוֹת שֶׁבְּקָדְשָׁה כְּיָדוּעַ
(עֵיין בְּכוּוֹנוֹת הַהַגְדָּה) יִצְחָק, זֶה בְּחִינּוֹת בֵּן חֲכָם כִּי יִצְחָק עַל שֵׁם הַצְּחוּק
וְהַשְׂמִיחָה בְּחִינּוֹת (מִשְׁלֵי ו) : "בֵּן חֲכָם יִשְׂמַח אָב" עִשׂוֹ, הוּא בֵּן רָשָׁע. יַעֲקֹב,
הוּא בֵּן תָּם כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (בְּרַאשִׁית כ"ה) : "וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם" יִשְׁמַעְאֵל, הוּא
בְּחִינּוֹת בֵּן שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְשֶׂאל כִּי יִשְׁמַעְאֵל עֲשָׂה תְּשׁוּבָה כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ
רְבוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּבֵא בְּתָרָא ט"ז) : וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הֵיא בְּבְּחִינּוֹת
שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְשֶׂאל הֵינּוּ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה וְלְשֶׂאל כְּפָרָה מֵהֵשֵׁם יִתְּבַרְךְ עַל
שְׂאִינָם יָדוּעִים שֶׁזֶה עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה בְּבְּחִינּוֹת (תְּהִלִּים ס"ט) : "אֲשֶׁר לֹא
גִזְלָתִי אֲזִי אֲשִׁיב". וְזֶה בְּחִינּוֹת אֲבָרְהָם תִּקּוֹן שְׁחֵרִית נוֹטְרִיקוֹן חֲכָם רָשָׁע תָּם

שְׂאִינוּ יוֹדַע שֶׁהֵם בְּחִינַת הָאַרְבַּע מַלְכוּתוֹת כְּנִי"ל. וְזֶה (שְׂמוּאֵל א ט"ו) :
וַיִּשְׁסַף שְׂמוּאֵל אֶת אֲגַג כִּי אֲגַג הוּא כְּלָלוֹת הָאַרְבַּע מַלְכוּתוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא
כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (בְּמִדְבָר כ"ד) : "רְאֵשִׁית גּוֹיִם עֲמַלְק" וְזֶה שְׂפָרֵשׁ רִשְׁיִי :
וַיִּשְׁסַף חֲתָכוּ לְאַרְבַּעָה הֵינּוּ שְׁחַתְדָּ וְהַבְּדִיל אֶת הַדְּלִי"ת שֶׁהִיא בְּחִינַת
מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה דְלִית לָהּ מִגְרָמָא כְּלוּם וְכוּ כְּנִי"ל מֵאֲגַג שֶׁהוּא כְּלָלוֹת
אַרְבַּע מַלְכוּתוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא וְהֵעֵלָה אֶת הַמַּלְכוּת דְּקִדְשָׁה בְּשֵׁלֶשׁ רְגָלִים
וְזֶה וַיִּשְׁסַף רֵאשִׁי תִבּוֹת שְׁבוּעוֹת סְכוֹת פְּסַח כִּי עֵקֶר חִיּוּתָהּ מֵאוֹר הַפְּנִים
שְׂבִשְׁלֵשׁ רְגָלִים כְּנִי"ל בְּבִחִינַת (שְׂמוּאֵל ב י"א) : "וַיְהִי לְתִשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעַת
צֵאת הַמַּלְכִים" "תִּשׁוּבַת הַשָּׁנָה" זֶה בְּחִינַת שְׁלֵשׁ רְגָלִים שֶׁהֵם יְמֵי דִין, יְמֵי
תִּשׁוּבָה כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ט"ז) : בְּפִסַּח נְדוּנִין
עַל הַתְּבוּאָה, בְּעֶצְרַת וְכוּ וְאִז עֵת צֵאת הַמַּלְכִים כְּנִי"ל שְׂמוּצִיאִין אֶת בְּחִינַת
הַמַּלְכוּת דְּקִדְשָׁה מִגְּלִיּוֹת שֶׁל הָאַרְבַּע מַלְכוּתוֹת וּמַעְלִין אוֹתָהּ אֶל אוֹר הַפְּנִים
הַמֵּאִיר בְּשֵׁלֶשׁ רְגָלִים כְּנִי"ל וְעַל כֵּן יֵשׁ אַרְבַּע בְּחִינּוֹת בְּכָל רֶגֶל בְּפִסַּח הֵם
אַרְבַּע כּוֹסוֹת בְּשְׁבוּעוֹת הוּא סֵדֶר הַמְּשֻׁנָּה שֶׁהוּא אַרְבַּע פְּעָמִים בְּיַד כָּל אֶחָד
כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (עֲרוּבִין נ"ד) : כִּיצַד סֵדֶר מְשֻׁנָּה וְכוּ
בְּסְכוֹת הִיא אַרְבַּעָה מִיָּנִים הַכֹּל כְּנִגְדָּ בְּחִינַת הַד הַנִּי"ל בְּחִינַת מַלְכוּת הַנִּי"ל
שְׂצָרִיךְ לְהַעֲלוֹתָהּ אֶל הָאוֹר הַפְּנִים עַל יְדֵי שְׂמֻחוֹת הַמְּצוּוֹת שְׂמֵתִקְבָּצִין
לְתוֹךְ הַרְגָלִים כְּנִי"ל ז. וְעֵקֶר הַתְּגִלוֹת הַחֹסֵד הַנִּי"ל שְׁעַל יְדוֹ קוֹצְרִין וְחוֹתְכִין
וּמְבַדִּילִין אֶת הַדְּלִי"ת הַנִּי"ל מֵאַרְבַּע גְּלִיּוֹת שֶׁל הָעֶכּוּ"ם הוּא עַל יְדֵי תוֹכְחָה
כִּי עַל יְדֵי פְתִיחַת פֶּה שֶׁל הַמוֹכִיחַ נִתְגַּלָּה חֲכָמָה וְעַל יְדֵי זֵאת הַחֲכָמָה
נִתְגַּלָּה הַחֹסֵד כִּי עֵקֶר הַתְּגִלוֹת הַחֹסֵד עַל יְדֵי הַחֲכָמָה כִּי אֵל נִהִירוּ
דְּחֲכָמְתָא (זֶהר לָךְ לָךְ צ"ד עֵינן זוֹהַר צו לֹא אַחֲרֵי סֵה) כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (מְשָׁלִי
ל"א) : "פִּיָּה פְתַחָה בְּחֲכָמָה וְתוֹרַת חֹסֵד עַל לְשׁוֹנָה" וְזֶה (תְּהֵלִים קמ"א)
: "יְהַלְמֵנִי צְדִיק חֹסֵד וַיּוֹכִיחֵנִי" הֵינּוּ שֶׁ עַל יְדֵי תוֹכְחָה נִתְגַּלָּה חֹסֵד. ו
צְרִיכִין אָנוּ לְקַבֵּל תוֹכְחָתָם אֶף עַל פִּי שֶׁתוֹכְחָה שְׁלֵהֵם הִיא לְפַעְמִים דְּרָךְ
בְּזִיוֹן שְׂמֵבְזִים אוֹתָנוּ אֶף עַל פִּי כֵן צְרִיכִין אָנוּ לְקַבֵּל תוֹכְחָתָם כְּדִי לְקַבֵּל
עַל יְדוֹ אֶת הַחֹסֵד, כְּנִי"ל כִּי מֵה שֶׁתוֹכְחָתָם הוֹלְכֵת לְפַעְמִים בְּדְרָךְ בְּזוּי צְרִיךְ
לְדוֹן אוֹתָם לְכַף זְכוּת כִּי אֵין אָדָם נִתְפָּס עַל צַעֲרוֹ כִּי סוּבְלִים צַעַר גְּדוֹל
מֵאֲתָנוּ כִּי אֶפְלוּ מֵה שֶׁהוּא טוֹב אֲצִלָּנוּ הוּא רְעָה אֲצֵל הַצְּדִיקִים וְכַעֲיֵן מֵה
שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (יְבָמוֹת ק"ג). כָּל טוֹבָתָן שֶׁל רְשָׁעִים רְעָה
הִיא אֲצֵל הַצְּדִיקִים הֵינּוּ כִּי עֲסָקִים וְשִׁיחַת חֲלִין שְׁלָנוּ הוּא בְּוֹדָאֵי רְעָה
אֲצֵלִם אֲלֵא אֶפְלוּ טוֹבוֹתֵינוּ הֵינּוּ הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּעֶרְכָּנוּ רַק טוֹב הוּא רְעָה
אֲצֵל הַצְּדִיקִים בְּבִחִינַת (שֵׁם) : "וְתִפְלְתִי בְּרַעוּתֵיהֶם" כִּי תִפְלְתָנוּ מִבְּלִבְלַת
אוֹתָם כִּי כָּל הָעֶרְבוּב הַדְּעַת וְכָל הַבְּלָבוּלִים וְכָל הַשְּׁטוּתִים שְׂיֵשׁ לָנוּ
לְפַעְמִים הַכֹּל נִמְשָׁךְ בְּתִפְלְתָנוּ כִּי כָּל הַבְּלָבוּלִים וְכוּ וְכָל הַמְּחַשְׁבוֹת שְׁחוּשָׁב
הָאָדָם לְפַעְמִים הַכֹּל בָּאִים עַל דְּעַתוֹ בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה דִּיקָא וְהַכֹּל נִשְׁמַע אֵלָיו
אִז דִּיקָא בְּשַׁעַת שְׁעוּמֵד לְהַתְּפַלֵּל בְּבִחִינַת (שֵׁם ק"ו) : "מִי יִמְלֵל גְּבוּרוֹת ה',
יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ" תְּהִלָּתוֹ, לְשׁוֹן (אִיּוֹב ד) : "וַיִּבְמְלֹאֲכֵי יִשִׁים תְּהִלָּה" הֵינּוּ
עֲרָבוּב וּבְלָבוּלִים שְׂאִז מְשֻׁמֵּיעִין אֶת עֲצָמוֹ דִּיקָא בְּשַׁעַת שְׁעוּמֵד לְהַתְּפַלֵּל
וּלְמַלֵּל גְּבוּרוֹת ה' וְהוּא בְּשִׁתֵּי בְּחִינּוֹת אוֹ שְׂבָאִים לְהַתְּתַקּוֹן מִחֲמַת שְׂרוּאִים
שְׂמֵתִפְלֵל בְּכּוֹנָה כְּרָאוּי עַל כֵּן בָּאִים לְהַתְּתַקּוֹן כִּי עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן שְׂיִכּוֹלִין
לְהַתְּתַקּוֹן כִּי יֵשׁ בָּהֶם נִיצוּצוֹת קְדוּשִׁים שְׂצָרִיכִין תְּתַקּוֹן אוֹ בְּבִחִינָה אַחְרַת

מחמת שאינו ראוי להתפלל ובאין לבלבל אותו מתפלתו על כל פנים, בין כד ובין כד בשעת התפלה דיקא באין כל הערבובים וכל הבלבולים של האדם ונשמעין אצלו אז ו בשביל זה נקראין הבלבולים והערבובים תהלה פני"ל מחמת שהן באים דיקא בעת התפלה והתהלה פני"ל וכל התפלות האלו עם כל הערבובים באין אל הצדיקים כי הצדיקים הם בחינת משיח שאלו באין כל התפלות להעלותן בבחינת (ישעיה מ"ח) : "ותהלתי אחטם לך" שכל התהלות באין לבחינת משיח שהוא בחינת חטם בחינת (איכה ד) : "רוח אפינו משיח ה" כי משיח הוא מורח ודאין (כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, סנהדרין צ"ג:) בבחינת (ישעיה י"א) : "והריחו ביראת ה" היינו בתפילות שהן בחינת (משלי ל"א) : "יראת ה היא תתהלל" כי הוא מורח ומרגיש בהתפלות שמקבל מהם את כל אחד ואחד כפי מה שהוא כי כל הערבובים של כל אחד הם בתוך התפלה פני"ל נמצא ש הצדיקים הם סובלים צער על ידי התפלות שלנו, שמבלבלין אותן פני"ל ובשביל זה צריך לקבל תוכחתם אף שמבזין אותנו פני"ל ח. אמנם לכאורה איך אפשר לו, להוכיח את כל אחד ואחד הלא כל התפלות באין אצלו ביחד של הפשרים ושל אותם שאינן פשרים ואיך יודע איזה תפלה באה מזה או מזה כדי להוכיח אותו אף הוא יודע זאת על ידי העזות והתורה של כל אחד ואחד אם תפלתו היתה כהוגן אם לאו כי יש שני מיני עזות כי יש עזות דקדשה שאי אפשר לקבל את התורה כי אם על ידי זה העזות דקדשה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (אבות פרק ב). לא הבישן למד וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ביצה כ"ה) : מפני מה נתנה תורה לישראל מפני שעזין הן וכמו שאמרו (אבות פרק ה) הוי עז פנמר ובשביל זה התורה נקראת עז כמו שכתוב (תהלים כ"ט) : "ה עז לעמו יתן", (וכמו שפרש רש"י, וכן בזבחים קט"ז) כי אי אפשר לבוא אל התורה כי אם על ידי עזות דקדשה וכןגד זה, יש להפוך עזות מן הסטרא אחרא שממש באין תורות אחרות שהן תורות שלהן שהם בחינת פסילים כי כל מי שיש בו עזות, בידוע שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני (נדרים כ) ויש לו תורה מסטרא אחרא הנקראין פסילים שהוא הפך מן התורה הקדושה שלנו שהוא בחינות : "פסל לך" כי היא נקראת פסלת על שם העתיד כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (פסחים נ) אור שהוא יקר בעולם הזה, יהיה קפוי וקל לעולם הבא שהיא בחינות פסלת שהוא קפוי וקל וצף למעלה אבל תורתו היא פסלת אפלו בעולם הזה ועל שם זה נקראין פסילים כמו שכתוב (שמות כ) : "לא תעשה לך פסל" ומי שיש לו עזות שלהם מן הסטרא אחרא הוא מקבל תורה שלהם בחינת פסילים פני"ל ועל ידי העזות שהצדיק רואה בכל אחד ואחד כפי מה שהוא אם יש לו עזות דקדשה או להפוך על ידי זה הוא יודע אם תפלתו היתה תפלה הכשרה או להפוך כי גם התפלה היא על ידי עזות כי אי אפשר לעמד להתפלל לפני השם יתברך כי אם על ידי עזות כי כל אחד לפום מה דמשער בלבה את גדלת הבורא יתברך שמו כמו שכתוב (משלי ל"א) : "נודע בשערים בעלה" כל חד לפום מה דמשער בלבה (זהר ו"א ק"ג) : ו כל אחד לפי ערכו שמשער בלבו את גדלת הבורא יתברך שמו איך אפשר לו לעמד ולהתפלל לפניו ובפרט התפלה שהיא פלאות דהינו שדיוד

המערכות שהמערכות מחיבין כָּךְ וְכַל כּוֹכַב וּמִזָּל קְבוּעַ עַל מְשֻׁמְרָתוֹ
וּמְעַרְכָּה שְׁלוֹ כְּפִי מַה שֶּׁסִּדְרָם הַבוֹרָא יִתְבַּרְךְ שְׁמוֹ שְׂיִהְיוּ קְבוּעִים
וּמְסֻדְרִים כָּךְ וְכָךְ וְהוּא בָּא בְּתַפְלָתוֹ וְרוֹצֵה לְשַׁדֵּד הַמְעַרְכוֹת וְלַעֲשׂוֹת
פְּלָאוֹת עַל כֵּן בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה צָרִיךְ לְסַלֵּק אֶת הַבוֹשָׁה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים
כ"ב) : "בֶּדֶךָ בְּטַחוֹ אֲבוֹתֵינוּ וְכוּ בְּטַחוֹ וְלֹא בְּשׂוֹי" כִּי עַל יְדֵי הַבוֹשָׁה שֶׁמִּתְבַּיֵּשׁ
מֵאֲתוֹ יִתְבַּרְךְ אִי אֶפְשָׁר לְהַתְפַּלֵּל, כִּי אִם עַל יְדֵי עֲזוֹת כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (שֵׁם
ע"ז) : "אַתָּה הָאֵל עוֹשֶׂה פְּלֵא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָד" שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ עוֹשֶׂה
פְּלָאוֹת עַל יְדֵי תַפְלוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם עַל יְדֵי בְּחִינּוֹת עֲזוֹת כְּנִ"ל שֶׁעַל יְדֵי זֶה
מוֹדִיעַ לְהַעֲכוּ"ם אֶת הָעֲזוֹת דְּקִדְשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁעַל יְדֵי שְׂרוּאִין הַעֲכוּ"ם
אֶת הַפְּלָאוֹת הַנִּעֲשִׂין בְּעוֹלָם עַל יְדֵי תַפְלוֹת יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי זֶה יוֹדְעִין כִּמָּה
גָּדוֹל הָעֲזוֹת דְּקִדְשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ לָהֶם עֲזוֹת כְּזֶה, לְהַתְפַּלֵּל וְלַעֲשׂוֹת
פְּלָאוֹת כְּנִ"ל וְעַל כֵּן הַצְּדִיק עַל יְדֵי שְׂרוּאָה הָעֲזוֹת וְהַתּוֹרָה שֶׁל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד עַל יְדֵי זֶה יוֹדֵעַ אֶת הַתַּפְלָה שֶׁבְּלִבָּהּ אוֹתוֹ מְאִיזָה מֵהֶם בָּאָה וְעַל
יְדֵי זֶה יוֹדֵעַ לְהוֹכִיחַ אוֹתוֹ וְזֶהוּ מִיִּשְׂרָאֵל דְּסַפִּינָא הֵינּוּ בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתְּאָה
הַנִּ"ל בְּחִינַת מַלְכוּת הַנִּ"ל בְּחִינַת (בְּמִדְבָּר כ"ב) : "הַהִסְכֵּן הַסְּכַנְתִּי" לְשׁוֹן
לְמוֹד [כְּתוּבָתוֹ הַמִּילָף, אֲלִיפָנָא] בְּחִינַת (וַיִּקְרָא כ"ו) : "חֲרַב נוֹקְמַת"
שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת הַנִּ"ל מִיִּשְׂרָאֵל, פִּרְשׁ רַשִׁ"י : עֲרוּגָה הֵינּוּ בְּחִינַת : זַעֲקַת
מוֹשֵׁל וְכוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים מ"ב) : "כִּפְאֵיל תַּעֲרַג" בְּמֵאֵי קְטִילִי לֵה פִּרְשׁ
רַשִׁ"י : בְּמֵאֵי חוֹתְכִין אוֹתָהּ הֵינּוּ בְּמָה חוֹתְכִין וּמְבַדִּילִין אֶת הַמַּלְכוּת הַנִּ"ל
כְּדֵי לְהַצִּילָה מִזַּעֲקָה הַנִּ"ל בְּבְּחִינַת : חֲתָכוּ לְאַרְבַּעָה כְּנִ"ל וְהַשִּׁיב לָהֶם,
בְּקִרְנָא דְּחִמְרָא הֵינּוּ עַל יְדֵי תוֹכְחָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה הַחֲסֵד וּבְזֶה קוֹצְרִין
וְחוֹתְכִין אֶת הַד בְּבְּחִינּוֹת : "קִצְרוּ לְפִי חֲסֵד" כְּנִ"ל קִרְנָא, זֶה בְּחִינַת קוֹל
הַמוֹכִיחַ בְּחִינַת קֶרֶן הַשּׁוֹפָר בְּבְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה נ"ח) : "הֲרַם כְּשׁוֹפֵר קוֹלְךָ
וְהִגַּד לְעַמִּי פְשָׁעִם" הֵינּוּ תוֹכְחָה הַנִּ"ל חִמְרָא, זֶה בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית מ"ט) :
"יִשְׁשַׁכֵּר חֲמוֹר גָּרַם" בְּחִינּוֹת (דְּבָרֵי הַיָּמִים א י"ב) : "וּמִבְּנֵי יִשְׁשַׁכֵּר יוֹדְעֵי
בִּינָה לְעֵתִים" כִּי עַל יְדֵי הַתּוֹכְחָה מַעֲלִין אוֹתָהּ לְרַגְלִים שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת בִּינָה
לְעֵתִים כְּנִ"ל אֵיתוּ לֵה תְּרִי בִיעֵי לְשׁוֹן צְלוֹתָא וּבְעוֹתָא בְּחִינּוֹת תַּפְלוֹת
אֲמָרִי, הִי דְּחִנְרֵתָא וְהִי דְּאֲכַמְתָּא הֵינּוּ שְׂאֲתָה אוֹמֵר שֶׁעַל יְדֵי תוֹכְחָה מַעֲלִין
אֶת הַמַּלְכוּת כְּנִ"ל הֵלֵא אֵיךְ אֶפְשָׁר לְהוֹכִיחַ כִּי הֵלֵא הַתַּפְלוֹת בְּאִין בִּיחַד
וְאֵיךְ יוֹדֵעַ לְהוֹכִיחַ לְפִי הַתַּפְלָה כִּי אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֵיזָה תַּפְלָה שֶׁל הַכֶּשֶׁר אוֹ
לְהַפְּדֵי וְזֶהוּ הִי דְּחִנְרֵתָא וְהִי דְּאֲכַמְתָּא הֵינּוּ אֵיזָה תַּפְלָה מֵאִישׁ כֶּשֶׁר אוֹ
לְהַפְּדֵי אֵינִי לְהוֹ תְּרִי גְּבִינִי הֵינּוּ בְּחִינּוֹת (אִיּוֹב י) : "וְכַגְּבִינָה תִּקְפִּיאֲנִי"
הֵינּוּ בְּחִינּוֹת תְּרִי תּוֹרוֹת הַנִּ"ל שֶׁהֵן בְּחִינּוֹת קְפוּי וְקַל, בְּחִינּוֹת פְּסָלַת
בְּבְּחִינּוֹת : "פְּסָל לָךְ", וּבְּחִינּוֹת : "לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פְּסָל" כְּנִ"ל וְאָמַר לְהוֹ, הִי
דְּעֵזִי חִנְרֵתָא וְהִי דְּעֵזִי אֲכַמְתָּא הֵינּוּ תְּרִי עֲזוֹת הַנִּ"ל שֶׁהֵן עֲזוֹת דְּקִדְשָׁה,
וְעֲזוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא שֶׁמֵּהֵן תְּרִי תּוֹרוֹת הַנִּ"ל וּלְפִי הָעֲזוֹת יְכוּלִין לִידַע אֶת
הַתַּפְלוֹת כְּנִ"ל שֶׁעַל יְדֵי זֶה יְכַל לְהוֹכִיחַ אוֹתָם כְּנִ"ל שֶׁעַל יְדֵי זֶה חוֹתְכִין
וּמְבַדִּילִין אֶת בְּחִינּוֹת הַמַּלְכוּת וּמְצִילִין אוֹתָהּ מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל וּמַעֲלִין אוֹתָהּ
לְבְּחִינּוֹת אוֹר הַפְּנִים הַמְאִיר בְּרַגְלִים כְּנִ"ל. זֹאת הַתּוֹרָה הַתַּחִּיל לומר עַל
פְּסוּק : "וַיְהִי מִקָּץ" וְכוּ אֵךְ לֹא סִיִּם לְבָאֵר זֶה הַפְּסוּק עַל פִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת
וְאָמַר אַחַר כָּךְ, שְׂאֵם הִנֵּה רוֹצֵה לְסִיִּם פְּרוּשׁ הַפְּסוּק, הִנֵּה צָרִיךְ לומר עוֹד
תּוֹרָה כְּזֹאת כְּדֵי לְבָאֵר הַפְּסוּק מְקוּלוֹ שֶׁל אָדָם יְכוּלִין לִידַע אֶת בְּחִינּוֹת

המלכות שלו כי יש בכל אחד ואחד בחינות מלכות והוא נפר בקולו כי אין שני קולות שוין כי קול של כל אחד ואחד משנה מחברו ועל כן יכולין להפיר את האדם בקולו כמו שנראה בחוש כי כפי בחינות האדם כן הוא קולו ועל ידי הקול יכולין להפיר את בחינות המלכות שלו כי יש "קול ענות גבורה, וקול ענות חלושה" (שמות ל"ב) כפי בחינת המלכות של כל אחד ועל כן שאול שהיה רודף את דוד על שראה בו שימלך מצינו שם במקרא כשנזדמנו יחד שאול ודוד אמר לו שאול לדוד (שמואל א כ"ד) : "הקולך זה בני דוד" שהבין שאול בהקול, שהוא חזק בבחינות המלכות ושאל את דוד "הקולך זה בני דוד" שתמה שאול על קולו של דוד כי הבין שהוא קול של מלך ממש ועל כן רצה שאול לשאת את קולו דהינו להגביה את קולו למעלה מקולו של דוד אבל לא היה יכול וזהו (שם) : "וישא שאול את קולו ויבד" דהינו שרצה לשאת ולהגביה קולו כנ"ל אבל היה הקול נבכה וזה בחינות : "ויבד" שהיה הקול נבכה קול נמוך של בכיה על כן אמר שאול אז אל דוד : "ידעתי כי מלך תמלך" כי ידע זה על ידי הקול כנ"ל

לא - אית לן בירא בדברא

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] אמרו לה, אית לן בירא בדברא, עילי למתא. איתי פארי, שדא להו אמר להו, אפשלי לי חבלי דפארי, ואעילה. אמרו לה, ומי איכא דמפשל חבלי מפארי. אמר להו, ומי איכא דמיתי בירא מדברא למתא רש"י : דפארי סבין. עשו לי חבל מסבין. ואם אין אתם עושים שאלתי, אף אני לא אעשה שאלתכם. א. צדקה היא בחינות הגלגלים כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (שבת קנא) : כי בגלל הדבר הזה, גלגל הוא החוזר בעולם ובשביל זה יש בה שש ברכות ואחת עשרה ברכות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, (בבבא בתרא ט) : הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות, והמפיסו בדברים מתברך באחת עשרה ברכות כנגד שבעה פוכבי לכת, וכנגד שנים עשר מזלות כי הצדקה מנהגת כל גלגלי הרקיע בבחינות (משלי ל) : "דרך הנשר בשמים" (זהר יתרו פ) : נשר, דא רחמי, הינו צדקה (בבא בתרא י, זהר נשא קמ"ח) : וזה שאמר שמואל (ברכות נ"ח) : נהירין לי שבילין דרקיע כשבילין דנהרדעי הינו כשבילין דנהורי דעה בחינות צדקה רחמי ו עקר הרחמים על ידי הדעת (עין לקמן סי נ"ו ק"ה קי"ט) : ב. ומה שחסר מהברכות הלא היה צריך להיות שבעה ברכות ושתיים עשרה ברכות ולפי הגמרא, מהנותן והמפיס אין פאו רק שבע עשרה ברכות דע שעקר שלמות הגלגלים שלמות הצדקה, אינו אלא בשבת (תענית ח) : שמש בשבת צדקה לעניים הינו הצדקה אין לה שלמות אור אלא על ידי שבת על ידי שבת מאירה כשמש,

בבחינות (מלאכי ג) : "שמש צדקה" וזה שמסמיך התנא (ריש שבת) יציאות השבת שתיים שהן ארבע, וסמיך לה פשט העני כי עקר התנוצצות אור הצדקה ושלמותה אינה אלא בשבת כי עקר החשיבות הצדקה היא האמונה בבחינות (בראשית ט"ו) : "והאמין בה" וכו' ו שבת היא אמונה שמאמין בחדוש העולם וביחודו ו אמונה היא מקור הברכות בבחינות (משלי כ"ח) : "איש אמונות רב ברכות" בבחינות (בראשית ב) : "ויברך אלקים את יום השביעי" ו אין שלמות להברכות אלא עד שיקבלו ממקור הברכות בשביל זה כתיב בהם שש ברכות ואחד עשר להורות שאין להם שלמות וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (מכות כ"ד) בא דוד והעמידן על אחד עשר, בא ישעיה והעמידן על שש, בא חבקוק והעמידן על אמונה להורות ש אין שלמות להדעת שהוא התורה ואין שלמות לגלגלים אלא על ידי אמונה גם שמה שמצינו גבי גלגלים שעקר הליכתם ממערב למזרח וגלגל היומי מכריח אותם ממזרח למערב זה הדבר מצינו גבי צדקה מזרח, זה בחינת הנותן צדקה בבחינות (ישעיה מ"ג) : "ממזרח אביא זרעך" בבחינות (הושע י) : "זרעו לכם לצדקה" ו מערב, זה המקבץ הצדקה, הינו העני בבחינות : "וממערב אקבצך" וזה : יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל הבית (מדרש רות פרשה ד) כי עקר התנועה ממערב למזרח הינו עקר העשייה העני עושה עם בעל הבית ג. ודע ש אין קיום אמונה אלא על ידי בחינות ברית בבחינות (תהלים פ"ט) : "ובריתי נאמנת לו" וזהו שנאמר ברית בשבת כמו שכתוב (שמות ל"א) : "ברית עולם ביני ובין בני ישראל" וכו' (ירמיה ל"ג) : "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתיי" כי "חקות שמים וארץ" הינו הגלגלים תלויים בברית ד. ודע ש היסורים שיש לאדם בדרךים היא בסבת גלגלי הרקיע כי אין לה דבר מלמטה שאין לו כוכב מלמעלה יש כוכבים שהם מגדלים מיני עשבים באיזהו מקומות שהם מאירים ויש שהם מחיבים שיהא דרך בני אדם במקומות שהם מאירים ויש שהם מחיבים שיהיה מדבר ויש שהם מחיבים שיהא ישוב במקומות שהם מאירים ולפי ההתנוצצות הכוכבים על המקום כן המקום מתנהג וזהו בחינות (איכה א) : "דרך ציון אבלות מבלי באי מועד" "מועד", זה בחינות גלגלי הרקיע שעל ידם נחשב הזמן. וזהו (משלי ד) : "דרך רשעים כאפלה" שאין כוכבים ומזלות מאירין להם, ועל ידי זה נכשלים והכל תלוי בברית, בבחינות : "אם לא בריתי" וכו' וזהו כל הדרךים בחזקת ספנה (ירושלמי ברכות פ"ד, מדרש רבה קהלת) בחינות (במדבר כ"ב) : "ההסבן הספנתיי" (עיין סנהדרין ק"ה) : [שעשה מעשה אישות] הינו שהדרך תלוי בשמירת הברית ובשביל זה חבב אדם לפקד את אשתו קדם שיצא לדרך (יבמות ס"ב) : כדי שלא יהיה בבחינות (בראשית ו) : "כי השחית כל בשר את דרכו" הינו ש על ידי שמירת הברית לא יהיה לו צער בדרך ה. ויש שני בחינות ברית בחינות אברהם, ובחינות אליעזר אברהם, הוא ברית עלאה שהוא רקיע המבדיל בין מיין עלאין למיין תתאין והוא בחינות בן חורין בבחינות (קהלת י) : "אשריך ארץ שמלכך בן חורין" והוא עבד תולדין בבחינות (בראשית י"ב) : "ואת הנפש אשר עשו בחרן" כי החרות תלויה בברית בבחינות (זכריה ט) : "בדם בריתך שלחתי

אָסיריך מבור" וּ אָליעזר, הוא בְּרִית תּוֹתָא (שְׁמוֹת כ"ג) בבחינת "כִּי שָׁמִי
בְּקִרְבוֹ" שְׁמוֹ כְּשֵׁם רַבּוֹ (סנהדרין ל"ח: מובא ברש"י שם) שֶׁהוּא חֲנוּךְ,
מִט"ט בחינות (בְּרֵאשִׁית י"ד): "וַיִּרְקֶה אֶת חֲנִיכָיו" (עיין נדרים לב) בחינות
(מִשְׁלֵי כ"ב): "חֲנוּךְ לְנֹעַר" (זוהר בראשית לו: קהלת שם) בחינות: "אִי
לֶךְ אֶרֶץ שְׁמֶלְכֶךָ נֹעַר" וְהוּא תַחַת בְּרִית עֲלָא בְּבַחֲיֵנוֹת (בְּרֵאשִׁית כ"ד):
"שִׁים נָא יָדֶךָ תַּחַת יָרְכִי" וְהוּא רְקִיעַ הַמַּבְדִּיל בֵּין מַיִן דְּכִין לְמַיִן
מְסֻאָבִין בֵּין אִסוּר וְהֵתֵר, וּבֵין כָּשֶׁר וּפְסוּל, וּבֵין טָמֵא וְטָהוֹר (עיין תיקון
ל) וְזֶהוּ בְּחִינּוֹת: "חֲנוּךְ לְנֹעַר עַל פִּי דְרַכּוֹ" "עַל פִּי דִיקָא, הֵינּוּ תוֹרָה שְׁבַעַל
פֶּה וּבְרִית עֲלָא, הוּא שְׁמִירַת הַבְּרִית קִדְשׁ וּבְרִית תּוֹתָא, הוּא שְׁמִירַת
אִסוּר וְהֵתֵר וְכוּ וְ צָרִיךְ לְאָדָם לְהִיּוֹת לוֹ אֵלּוּ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת בְּרִית הֵינּוּ שְׁיֵהָא
צְדִיק וְלַמְדּוֹן כִּי לֹא עִם הָאֶרֶץ חָסִיד (אָבוֹת פָּרָק ב) צְדִיק, נִקְרָא עַל יָדֵי
שְׁמִירַת הַבְּרִית קִדְשׁ (זוהר נח נ"ט: ועוד) ולמדן, עַל יָדֵי אִסוּר וְהֵתֵר
וְזֶהוּ (מוֹעֵד קָטָן י"ז): אִם הָרַב דּוֹמָה לְמֵלֶאכֶּה הַ צְבָאוֹת וְכוּ צָרִיךְ שְׁיֵהָא
צְדִיק וְלַמְדּוֹן מֵלֶאכֶּה, זֶה בְּחִינּוֹת לַמְדּוֹן, בְּחִינּוֹת מִט"ט כְּנִי"ל צְבָאוֹת, אוֹת
הוּא בְּצָבָא דִּילָהּ בְּחִינּוֹת צְדִיק אוֹת בְּרִית (עיין ברע"מ פנחס רל"ו) וּ בְּכָל
מְקוֹם שְׁמִזְכֵּר צְדִיק גַּם בְּרִית תּוֹתָא נִכְלָל בּוֹ כִּי הִתְחַתּוֹן נִכְלָל בְּעֵלְיוֹן
בְּבַחֲיֵנַת יָדֶךָ תַּחַת יָרְכִי ו. וְכִי שֶׁהוּא בְּבַחֲיֵנַת בְּרִית אָזִי (אֲדָרָא נְשָׂא
קמ"ב): חֶסֶד מִתְגַּלָּה בְּפִמָּא דְאֵמָה בְּבַחֲיֵנַת (תְּהֵלִים פ"ט): "לְעוֹלָם
אֲשֶׁמֶר לוֹ חֶסֶדִי וּבְרִיתִי נֶאֱמַנְתָּ לוֹ" וּ בְּשִׁבִיל זֶה נִתְּנָה מִדַּת חֶסֶד לְאֲבָרְהָם
כִּי הוּא הָיָה רֹאשׁ לְמֵאֲמִינִים וְרֹאשׁ לְנַמּוּלִים וְכִשְׁנִתְגַּלָּה הַחֶסֶד הֵינּוּ
הֶאֱהָבָה וְהַשְׁתּוֹקֵקוֹת בְּבַחֲיֵנּוֹת (שִׁיר הַשִּׁירִים ב): "כִּי חוֹלַת אֶהְבֶּה אֲנִי"
אָזִי הוּא עוֹשֶׂה נְפֻשׁוֹת בְּחִינּוֹת (בְּרֵאשִׁית י"ב): "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ"
הֵינּוּ שְׁעוֹשֶׂה נְקֻדּוֹת לְאוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה כִּי אוֹתִיוֹת בְּלֹא נְקֻדּוֹת כְּגוֹף בְּלֹא
נֶפֶשׁ שְׁאִין לָהֶם שׁוּם תְּנוּעָה וּפְעֻלָּה בְּלֹא נֶפֶשׁ וְזוּיגוֹן שֶׁל הָאוֹתִיוֹת בְּרַל"א
שְׁעָרִים לַעֲשׂוֹת אֵיזָה פְעֻלָּה אִין לָהֶם כַּח אֵלּוּ לְפִי הַנְּקֻדּוֹת וְ הַנְּקֻדּוֹת הֵן
הֶאֱהָבָה וְהַכְּסוּפִין בְּבַחֲיֵנּוֹת (שִׁיר הַשִּׁירִים א): "נְקֻדּוֹת הַכְּסוּפִין וְ הַכְּסוּפִין
הֵן הַנֶּפֶשׁ בְּבַחֲיֵנּוֹת (תְּהֵלִים פ"ד): "נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נֶפְשִׁי" וּלְפִי הַכְּסוּפִין
כֵּן הַנְּקֻדּוֹת אִם כּוֹסֵף לְרַע עוֹשֶׂה הַנְּקֻדּוֹת רָעִים וְאָזִי נִצְטָרְפִים הָאוֹתִיוֹת
וְנִזְדוּגִים לַעֲשׂוֹת פְעֻלוֹת רָעוֹת וְאִם כּוֹסֵף לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה נַעֲשֶׂה נְקֻדּוֹת
טוֹבוֹת הֵינּוּ נְפֻשׁוֹת טוֹבוֹת וּמִתְנוּעָעִים הָאוֹתִיוֹת וְנִזְדוּגִים לַעֲשׂוֹת פְעֻלוֹת
טוֹבוֹת וְזֶהוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים שם): "תּוֹרֵי זֶהָב נַעֲשֶׂה לְךָ" כְּדֹאִיתָא בְּזֵהר
(וַיִּשָׁב דָּף קפ"ו): אֲתַעְרוּתָא דְזוּוּגָא מְסֻטְרָא דְצָפוֹן "וּמִצָּפוֹן זֶהָב יֵאָתֶה"
(אִיּוֹב ל"ז) וְזֶהוּ: "תּוֹרֵי זֶהָב נַעֲשֶׂה לְךָ" הֵינּוּ אֲתַעְרוּתָא דְזוּוּגִין וְהַצְטָרְפוּתָן
שֶׁל אוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה לְפַעַל אֵיזָהוּ פְעֻלָּה אֵינּוּ אֵלּוּ עַל יָדֵי נְקֻדּוֹת הַכְּסוּפִין אִין
לָהֶם שׁוּם תְּנוּעָה אֵלּוּ עַל יָדֵי נְקֻדּוֹת, שְׁנַעֲשֶׂה עַל יָדֵי הַכְּסוּפִין וְזֶהוּ: "אִם
הָרַב דּוֹמָה לְמֵלֶאכֶּה הַ צְבָאוֹת" כְּנִי"ל אָזִי בּוֹדָאִי חֶסֶד וְאֶהְבֶּה מִתְגַּלָּה
וְהַשְׁתּוֹקֵקוֹת נִתְגַּלָּה, שֶׁהֵם הַנְּקֻדּוֹת אָזִי "תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ" אָזִי
אוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָן מְבַקְשִׁים מִמֶּנּוּ שְׁיִדְבֵּר אוֹתָם כִּדִּי שְׁיֵהִיָּה לָהֶם
נְקֻדּוֹת וּנְפֻשׁוֹת ז. וְדַע שֶׁ לֹא דִי לְאָדָם בְּהַשְׁתּוֹקֵקוֹת בְּלֵב בְּלֵב כִּי צָרִיךְ
הָאָדָם לְהוֹצִיא בְשִׁפְתָיו כְּסוּפִיו וְעַל זֶה נִסְדָּר סְדָר הַתְּפִלוֹת כִּי עַל יָדֵי
הַשְׁתּוֹקֵקוֹת בְּלֵב נַעֲשֶׂה נֶפֶשׁ וּנְקֻדּוֹת בְּכַח וְכִשְׁמוֹצִיא אֶת תְּשׁוּקָתוֹ בְּפִיו אָזִי
נַעֲשֶׂה הַנֶּפֶשׁ בְּפַעַל כִּי עֵקֶר מוֹצֵא הַנֶּפֶשׁ הִיא מִפִּיו בְּבַחֲיֵנַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ה)

: "נִפְשֵׁי יֵצְאוּ בְּדַבְרוֹ" וּבִשְׁבִיל זֶה "תּוֹרָה יִבְקְשׁוּ מִפִּיהוּ", "מִפִּיהוּ" דִּיקָא
וְגַם תִּרְגוּמוֹ שֶׁל (בְּרֵאשִׁית ב) : "וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה" תִּרְגוּמוֹ : "לְרוּחַ
מִמְלָלָא" כִּי עֵקֶר הַנֶּפֶשׁ מֵהַדְּבֹר ח. וְזֶהוּ (קִהְלֵת ח) : "יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה
עַל הָאָרֶץ" וְכוּ. זֶהוּ בְּחִינַת גְּלוּיֵי נֶפְשׁוֹת כְּשֶׁאָדָם מִשְׁתַּקֵּק לְאִיזָה דְּבַר
וּמוֹצֵיא הַשְּׁתוֹקֵקוֹתוֹ אַחַר כֵּן בְּהֶבֶל פִּי כִּי אֵזִי נַעֲשֶׂה הַנֶּפֶשׁ וְהַנֶּפֶשׁ
הַזֹּאת הֵינּוּ הַרוּחַ מִמְלָלָא, הוֹלֵכֵת בְּאוֹר וּמַגִּיעַ לְאָדָם אַחַר וּמַעוֹרֶרֶת אֶת
הָאָדָם אַחַר לְתַשׁוּקָה וּלְפִי הַתְּשׁוּקָה, לְפִי הַנֶּפֶשׁ, לְפִי הַרוּחַ מִמְלָלָא כֵּן
נִתְעוֹרֵר הָאָדָם אִם הַתְּשׁוּקָה בָּא מִצְדִּיק לְרָשָׁע אֵזִי נִתְעוֹרֵר הַרָשָׁע
בְּהַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה בְּבַחֲנוֹת : "יֵשׁ רָשָׁעִים שְׂמֹגִיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה
הַצְּדִיקִים" וְאִם לְהַפְּדוֹ, לְהַפְּדוֹ וְהַכֵּל נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַהֶבֶל פִּי שֶׁהוּא הַנֶּפֶשׁ כִּי
זֶה יְדוּעַ לְכָל שֶׁ עֵקֶר הַדְּבֹר הוּא שְׂכָלִי הַדְּבֹר מִכִּין בְּאוֹר וְאוֹר הַזֶּה פּוֹגֵעַ
בְּאוֹר הַסְּמוּךְ לוֹ וְהַסְּמוּךְ בְּסְמוּךְ עַד שְׂמֹגִיעַ לְחִבְרוֹ וְשׂוֹמֵעַ חִבְרוֹ הַאוֹתִיּוֹת
וּכְשֶׁהוּא מְקַבֵּל דְּבֹרוֹ הוּא מְקַבֵּל נֶפֶשׁוֹ וְנִתְעוֹרֵר לְדַבֵּר הַזֶּה ט. וְ מִי שֶׁהוּא
בְּמִדְרַגַּת אַבְרָהָם הֵינּוּ בְּחִינּוֹת בַּעַל נֶפֶשׁ אֵזִי בּוֹדְאֵי כָּל אֲכִילוֹתָיו וְסַעֲדוֹתָיו
בְּבַחֲנוֹת לֶחֶם הַפָּנִים בְּבַחֲנוֹת (בְּרֵאשִׁית י"ז) : "הַתְּהַלֵּךְ לְפָנָי" "הַתְּהַלֵּךְ",
זֶה בְּחִינַת רַגְלִין, בְּחִינַת פְּרִנְסוֹתוֹ בְּחִינַת (דְּבָרִים י"א) : "וְאֵת הַיְקוּם אֲשֶׁר
בְּרַגְלֵיהֶם" [וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה, (סְנֵהֲדָרִין ק"י) זֶה מְמוֹנֵנוּ שֶׁל
אָדָם שְׂמַעְמִידוֹ עַל רַגְלָיו] "הַתְּהַלֵּךְ לְפָנָי", שְׂנַעֲשֶׂה מֵהֶם בְּחִינַת פָּנִים וְזֶה
בְּחִינַת (שְׂמוּאֵל א כ"א) : "לֶחֶם חֵם בְּיוֹם הַלֶּקְחוֹ" הֵינּוּ לֶחֶם הַפָּנִים הֵם
לֶחֶם חֵם דְּרַגְלֵי דְאַבְרָהָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית י"ח) : "כֶּחֶם הַיּוֹם" וְאֵז
כָּל הָעַכּוּ"ם וְכָל הַכּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת שֶׁהֵם תַּחְתִּיתֵיהֶם כָּלֵם הֵן טוֹרְחִין בְּשִׁבִיל
זֶה הָאֵישׁ בְּבַחֲנוֹת (תְּהִלִּים ק"י) : "שֵׁב לִימִינַי" בְּחִינַת אַבְרָהָם "עַד אֲשִׁית
אוֹיְבֶיךָ הַדּוֹם לְרַגְלֶיךָ" שֶׁהֵם טוֹרְחִים בְּשִׁבִיל פְּרִנְסוֹתָהּ בְּבַחֲנוֹת (בְּמִדְבָר
י"ד) : "לְחַמְנוּ הֵם סָר צֶלֶם מַעֲלֵיהֶם" כִּי מֵרְאָה חֲמָה עֲמָקָה מִן הַצֵּל (בְּבֵא
בְּתָרָא פ"ד) חֲמָה בְּחִינַת "כֶּחֶם הַיּוֹם", בְּחִינַת "לֶחֶם חֵם" אֲבָל כְּשֶׁסָר צֶלֶם
אֵזִי נִתְעַלָּה וְנִתְרָאָה מֵרְאָה חֲמָה דְרַגְלָהּ דְאַבְרָהָם וְהֵם נִשְׁפָּלִים תַּחְתָּיו
בְּבַחֲנוֹת : "עַד אֲשִׁית אוֹיְבֶיךָ הַדּוֹם" וְכוּ וְזֶהוּ : "הַתְּהַלֵּךְ לְפָנָי וְהִיָּה תְּמִים"
בְּבַחֲנוֹת (דְּבָרִים י"ח) : "תְּמִים תִּהְיֶה עִם הַאֱלֹקִים" שֶׁלֹּא תִצְטָרֵךְ לְדַרְשׁ
אַחַר כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת (פְּסַחִים קי"ג) : כִּי תִהְיֶה לְמַעַלָּה מֵהֶם וְזֶהוּ (שֵׁם
ט"ז) : "וְלֹא יִרְאֶה אֶת פְּנֵי הַרִיקִים" בְּרַגְלִים, שְׂאֵז נִתְגַּלֵּין פְּנֵי הַ, בְּחִינַת
פָּנִים וּבְזֶה שְׂכָל אֶחָד מֵבִיא עוֹלָת רֵאִיָּה מִיְגִיעָתוֹ שְׂמֵתִיגַע כָּל הַשָּׁנָה עַל יְדֵי
זֶה נִתְתַּקֵּן וְנִתְעַלָּה כָּל לַחְמוֹ וּפְרִנְסוֹתוֹ בְּבַחֲנוֹת לֶחֶם הַפָּנִים. וְזֶהוּ שֶׁהַשֵּׁב
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה (שְׂמוֹת ל"ג). "פָּנֵי יִלְכוּ וְהִנִּחוּתִי לָךְ" כִּי מֹשֶׁה
בִּקֵּשׁ כְּפָרָה וְהַשֵּׁב לוֹ : "פָּנֵי יִלְכוּ" שֵׁיתְקֵנוּ בְּחִינַת רַגְלֵין בְּבַחֲנוֹת פָּנִים, אֵזִי
יִתְכַפֵּר לָהֶם כִּי שֶׁלְחַן דּוֹמָה לְמִזְבֵּחַ שְׂמֵכַפֵּר (חֲגִיגָה כ"ז שֵׁם) פֶּתַח
בְּ"מִזְבֵּחַ" וְסִיִּם "זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנָי ה'" "לְפָנָי" דִּיקָא שִׁיָּהִי דִּיקָא
בְּבַחֲנוֹת פָּנִים, וְאֵזִי מְכַפֵּר וְ לַעֲתִיד יִתְקַים (יִשְׁעִיָה ל) : "וְלֹא יִכְנָף עוֹד
מוֹרִיף וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת מוֹרִיף" שְׂאֵזִי יִתְגַּלֵּה בְּחִינַת פָּנִים כִּי עַכְשָׁיו פָּנֵי
הַ מְסִתֵּר בְּדָרְךָ הַטְּבַע בְּהִנְהַגַּת הַמַּזְלוֹת בְּבַחֲנוֹת (דְּבָרִים ל"א) : "וְהַסְתַּרְתִּי
פָּנֵי מֵהֶם וְהָיוּ לְאֶכְל" וְעַכְשָׁיו מֵרְאָה חֲמָה עֲמָקָה מִן צֶלֶם וְזֶה בְּחִינַת
(יִשְׁעִיָה י"ח) : "צִלְצַל כְּנָפִים" שֶׁהַכְּנָפִים וְהַסְתַּרְתָּה שֶׁהִנְהַגְתוּ מְכַנְּף
וּמְסִתֵּר בָּהֶם וְזֶהוּ הַצֵּל שְׂמִסְתִּיר אֹר חֲמָה וְאִין זֶה אֶלֶּא מַחְמַת שְׂאוֹר

החֲמָה אִין מֵאִיר בְּשִׁלְמוֹת וְאִין זֶה אֵלֶּא מֵרֵאָה חֲמָה מֵרֵאָה דִּיקָא אָבֵל
לְעֵתִיד שְׂאֵז יִתְקִים : "וְזָרְחָה לְכֶם שְׁמִשׁ" שֶׁהַחֲמָה בְּתִקְפָּה יִתְגַּלֶּה בְּבַחֲיִנַת
עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהוֹצִיא חֲמָה מִנִּרְתִיקָה (עֵיין נְדָרִים ח ע"ז ג) אֲזִי
יִתְקִים : "וּמֵרַפָּא בְּכַנְפֵיהִ" (מִלְאָכִי ג) הֵינּוּ שְׂלֵא יִכְנֹף עוֹד מוֹרִיף כְּנִי"ל וְזָהוּ
מָה שְׂשָׂאֵלוּ סְבִי דְבִי אֲתוּנָא אִית לֹן בִּירָא בְּדַבְרָא, עֵילָה לָהּ לְמִתָּא זֶה
בְּחִינַת בֵּר וּמְזוּן שֶׁהוּא בְּחוּץ וְלֵאחֹרֵי הַקְּדוּשָׁה בְּבַחֲיִנַת : "וְהִסְתַּרְתִּי פְּנֵי
מִהֶם" וְכוּ עֵילָה לָהּ לְמִתָּא לְפָנִים, שְׂיִהִיָּה בְּבַחֲיִנַת לְחֶם הַפָּנִים כְּנִי"ל אִיתָא
פְּאִרֵי וְשָׂדֵי לָהּ וְאָמַר לֹון, אֲפִשִׁילוּ לִי חֲבִלֵי פְּאִרֵי זֶה שֶׁבֶת אֲמוּנָה כִּפְרוּשׁ
רש"י (דְּבָרִים כ"ו) : "אֵת הַהֲמִרְתָּ וְהַהֲמִירְךָ" לְשׁוֹן פְּאִרֵי וְשִׁבַח שְׂאֵנוּ
מִפְּאִרֵין אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאָנוּ מֵאֲמִינִים בּוּ, וְאוֹמְרִים : "הָ אֶחָד"
וְשָׂדֵי לָהּ זֶה בְּחִינַת בְּרִית, בְּחִינַת שְׂדֵי כְּנִי"ל [עֵיין לְעִיל סִי י"א אוֹת ג]
וְחֲבִלֵי זֶה בְּחִינַת אֶהְבֵת חֶסֶד שְׂמִתְגַּלִּים בְּכַפָּא דְאִמָּה כְּנִי"ל כְּמוֹ שְׂכַתוּב
(הוֹשֵׁעַ י"א) : "בְּחֲבִלֵי אָדָם אֲמַשְׁכֶם בְּעֵבְתוֹת הָאֶהְבָּה" הֵינּוּ עַל יְדֵי שֶׁבֶת
וּבְרִית, נִתְגַּלֶּה אֶהְבָּה כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי הָאֶהְבָּה בָּאִים לְבַחֲיִנַת לְחֶם הַפָּנִים
כְּנִי"ל [עַד כָּאן לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָה] זֹאת הַתּוֹרָה נֶאֱמָרָה עַל פְּסוּק.
"וַיִּסַּב אֱלֹקִים" אִין הִסְבָּה אֵלֶּא סְעֵדָה, כְּדֹאִיתָא בְּמִדְרַשׁ (שְׁמוֹת פְּרָשָׁה כ)
הֵינּוּ בְּחִינַת פְּרִנְסָה, בְּחִינַת בֵּר וּמְזוּן שֶׁהוּא בְּחִינַת בִּירָא, כְּמִבְּאֵר לְעִיל
וְגַמֵר בְּאוֹר הַפְּסוּק עַל פִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת, לֹא זְכִינוּ לְקַבֵּל עֲנָן מְעַלֵת
הַכְּסוּפִין דְקִדְשָׁה וְכוּ הַנְּזָכָר לְעִיל בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַזֹּאת שְׂמַעְתִּי מִפִּיו
הַקְּדוֹשׁ תַּחֲלָה בְּבִאוֹר יוֹתֵר [עַם עוֹד כְּמָה חֲדוּשִׁים שְׂלֵא נִזְכְּרוּ כָּאן כָּלֵל וְכוּ
בְּעֲנָן הָאֲמוּנָה וְשָׂאֵר הַבְּחִינּוֹת שְׂנִזְכְּרוּ כָּאן שְׂמַעְתִּי גַם כֵּן מִפִּיו הַקְּדוֹשׁ
תַּחֲלָה, פְּסָקָא פְּסָקָא בְּסִגְנוֹן אַחַר קֶצֶת עַל כֵּן אֶעֱתִיקֶם הִנְהוּ] זְוִיגוֹן
וְהַצְּטַרְפוּתוֹן שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת הוּא עַל יְדֵי הַנְּקֻדּוֹת כִּי הַנְּקֻדּוֹת הֵם הַחִיּוֹת
וְהַתְּנוּעָה שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת וּבְלִי הַנְּקֻדּוֹת הָאוֹתִיּוֹת הֵם כְּגַלְס וְאִין בְּהֶם שׁוּם
תְּנוּעָה וְעַל כֵּן הַנְּקֻדּוֹת הֵם בְּחִינַת נֶפֶשׁ כִּי כְּמוֹ שֶׁ הַנֶּפֶשׁ הוּא חִיּוֹת הָאָדָם
וְכָל תְּנוּעָה שְׂאָדָם מִתְּנוּעַע הַכֵּל הוּא עַל יְדֵי הַנֶּפֶשׁ וּבְלִתִּי הַנֶּפֶשׁ הוּא כְּגַלְס
כֵּן הַנְּקֻדּוֹת, הֵם הַחִיּוֹת וְהַנֶּפֶשׁ שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת וּבְלִי הַנְּקֻדּוֹת הֵם כְּגַלְס וְאִין
לְהֶם שׁוּם תְּנוּעָה וְחִיּוֹת רַק עַל יְדֵי הַנְּקֻדּוֹת הֵם מִתְּנוּעְעִין וְעַל יְדֵי הַנְּקֻדּוֹת
נִזְדוּגִין וְנִצְטַרְפִין הָאוֹתִיּוֹת וְעַקֵר הַתְּהוּיּוֹת הַנֶּפֶשׁ הוּא עַל יְדֵי הַשְּׂתוּקוֹת
וְהַכְּסוּפִין שֶׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵל אַחַר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל אֶחָד לְפִי מִדְרָגְתוֹ שֶׁהוּא
נְכֶסֶף וּמִשְׂתוּקֵק וּמִתְגַּעְגַע לְהַגִּיעַ אֶל מִדְרָגָה לְמַעְלָה מִמֶּנָּה עַל יְדֵי הַכְּסוּפִין
אֵלוּ נַעֲשֶׂה נֶפֶשׁ כְּמוֹ שְׂכַתוּב (תְּהִלִים פ"ד) : "נְכֶסֶפָה וְגַם כְּלָתָה נֶפֶשׁ" הֵינּוּ
מָה שְׂאֵנִי נְכֶסֶף וְכָלָה אַחַר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִזֶּה בְּעֲצָמוֹ נַעֲשֶׂה נֶפֶשׁ וְזֶה
שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנֵם לְבָרְכָה (בִּיצָה ט"ז) : "וַיִּנְפֹשׁ" כִּיּוֹן שְׂשֶׁבֶת וַי
אֲבָדָה נֶפֶשׁ הֵינּוּ שֶׁ בְּתַחֲלַת הַשֶּׁבֶת שְׂצָרִיף לְקַבֵּל נֶפֶשׁ יִתְרָה אָנוּ זּוֹכְרִין
מֵאֲבֹדֶת הַנֶּפֶשׁ בְּחַל וְאוֹמְרִים : "וַיִּנְפֹשׁ", וַי אֲבָדָה נֶפֶשׁ וּמִתְחִילִין לְהַתְּגַעְגַע
אַחֲרֶיהָ וְעַל יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ שְׂאֵנוּ מִתְּגַעְגַעִין אַחַר הַנֶּפֶשׁ מִזֶּה בְּעֲצָמוֹ נִתְהַיָּה
הַנֶּפֶשׁ הַיִּתְרָה וְזֶה בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א) : "נְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף" הֵינּוּ שֶׁ עַל יְדֵי
הַכְּסוּפִין נַעֲשִׂין הַנְּקֻדּוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת נֶפֶשׁ הֵינּוּ שְׂעַל יְדֵי מָה שֶׁהוּא נְכֶסֶף
וּמִשְׂתוּקֵק לְדַבֵּר אִם לְטוֹב אוֹ לְרָע, חֶס וְשְׁלוֹם אֲזִי לְפִי הַכְּסוּפִין נַעֲשׂוּ
נְקֻדּוֹת וְנִצְטַרְפִין הָאוֹתִיּוֹת שְׂבִתוּף הַדְּבָר שֶׁהוּא נְכֶסֶף כִּי כָּל דְּבָר יֵשׁ לוֹ
אוֹתִיּוֹת אֵד שֶׁהָאוֹתִיּוֹת בְּעֲצָמוֹ הֵם כְּגַלְס וְאִין לְהֶם שׁוּם צִיּוֹר בְּלִי נְקֻדּוֹת

ולפי הכסופין וההשתוקקות של האדם כִּד נצטִירין האותיות על ידי הנקדות שהם בחינת נפש שמקבלין על ידי הכסופין הינו אם הוא נכסף לדבר טוב נעשה מהכסופין נפש קדושה ונעשים נקדות, בחינת "נקדות הכסף" ואזי נצטִירו האותיות שהיו כגלם ונעשים כלי לקבל טוב וכן להפך, חס ושלום אם נכסף לרע, חס ושלום נעשים מהכסופין נפשות שהם בחינת נקדות ונצטִירו האותיות ונעשים כלי לקבל רע, חס ושלום כי "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב" (איכה ג) רק כל אחד לפי מה שהוא מציר ועושה כלי לקבל טוב או רע, חס ושלום על ידי הכסופין וההשתוקקות שלו על ידי זה נעשה הנפש בחינת נקדות ועל ידי הנקדות מתנועעים האותיות ונצטִירו לטוב או להפך, חס ושלום אך כדי שתצא הנפש מכח אל הפעל צריך לדבר בפה הכסופין וההשתוקקות שהוא נכסף ומשתוקק כמו שכתוב (שם ה) : "נפשי יצאה בדבור" ש על ידי הדבור יוצאת הנפש מכח אל הפעל כי על ידי ההשתוקקות נתהווה הנפש בכח ועל ידי הדבור שהוא מדבר בפיו ההשתוקקות נגמר הנפש ויוצאה מכח אל הפעל וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מועד קטן י"ז). אם הרב דומה למלאך ה צבאות תורה יבקשו מפיהו כי אותיות התורה הם פועלים כי הם החיות של כל דבר כמו שכתוב: ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית ואין טוב אלא תורה (ברכות ה) כי הם מנהיגין את כל העולם אך האותיות בעצמן הם כגלם ואין להם שום תנועה וחיות ואין להם שום ציור ועל כן יש להתורה שני כחות זכה נעשה לו סם חיים (יומא ע"ב: ועין תענית ז) וכו כי כל אחד לפי מה שהוא נכסף כִּד הוא מציר ומפרש אותיות התורה כי בהתורה כלול אחיזת טוב ורע "וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם" (הושע י"ד) הינו כל אחד לפי הכסופין שלו שממם נעשים נפשות על ידי זה עושה נקדות לאותיות התורה ונצטִירו האותיות ונתפרשו לטוב או להפך, חס ושלום ולפי מה שנצטִירין, כִּד הם פועלים בעולם ועל כן אותיות התורה מבקשים להצטיר מפי צדיק שהוא מדבר הכסופין דקדשה שלו שעל ידי זה מקבלין האותיות נקדות ונצטִירין לטוב וזהו: אם הרב דומה למלאך ה צבאות כי הרב צריך גם כן שיהיה לו שני כחות שיש להתורה סם חיים וסם וכו באפן שיהיה אפשר להמתקרב אליו לקבל כרצונו "וצדיקים ילכו, ופושעים יכשלו" אם הוא משתוקק לעבודת השם יתברך יוכל לקבל מהרב דרך ישרה לעבד את ה ואם לאו וטינא יש בלבבו יוכל גם כן למצא בהרב דבר שיקצץ בנטיעות ויכפר בכל, חס ושלום. וזה בחינת (חגיגה י"ד): : ארבעה שנכנסו לפרדס רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום בן עזאי הציץ ונפגע בן זומא הציץ ומת אחר קצץ בנטיעות ואלו הארבע בחינות הם בחינות צדיק ורשע עובד אלקים ולא עבדו האמורים בפסוק (מלאכי ג) : "ושבתם וראיתם בין צדיק" וכו ואלו הארבע בחינות הם נמצאים בכל בני אדם הרוצים לכנס לעבודת ה ולהתקרב להצדיק והרב שבדור כי יש מי שהוא נכנס ונתקרב להצדיק והוא מקבל ממנו דרך ישרה לעבודת ה לפי מדרגתו וערכו והוא בחינות צדיק בחינות רבי עקיבא שנכנס בשלום ויצא בשלום ויש מי שהוא בחינות הציץ ומת, הציץ ונפגע הינו שנתלהב לבו מאד מגדל האור וההתלהבות שהאיר בו הצדיק ביותר שאת למעלה ממדרגתו ועל ידי זה

יוכל למות וזה בחינת הציץ ומת בחינות עובד אלקים ויש מי שיוצא מדעתו מחמת שעולה למעלה ממדרגתו והוא בחינות הציץ ונפגע בחינות לא עבדו אך על כל פנים אפלו הציץ ומת הציץ ונפגע שניהם הם בחינות צדיק ועליהם גם כן נאמר: "צדיקים ילכו בס" רק שלא נכנסו ויצאו בשלום כמו רבי עקיבא ויש מי שמתקרב להצדיק ומקצץ בנטיעות וכופר בכל, חס ושלום והוא נקרא רשע וזה בחינות אחר וזה בנדאי טינא היתה בלבן כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שם ט"ו): על אחר ועל כן בהכרח שימצא בהצדיק את שלו שימצא דבר שיקצץ בנטיעות על ידו ועל זה נאמר: "ופשעים יכשלו בס" כי הרב בהכרח שיהיה לו שני הכחות אלו כנ"ל וזה בחינת: "מלאך ה צבאות" כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שם א): על אחר מאי חזא, חזא מט"ט דקא יתב וכו, אמר שמע מנה וכו רבי עקיבא דרש: ה צבאות שמו, אות הוא בצבא שלו (שם איתא אדון הוא וכו וע"ש בחא"ג ובע"י הגי אות הוא וכו וכ"ה בזוהר ובתקונים בכ"מ) ועל כן צריך הרב שיהיה לו שני בחינות אלו בחינות מלאך, הינו מט"ט, ובחינות ה צבאות וזהו: דומה למלאך ה צבאות ואזי אפשר להנכנס ונתקרב אליו לקצץ בנטיעות, על ידי בחינות מלאך כמו אחר שקצץ בנטיעות על ידי שראה מט"ט שהוא מלאך, שהוא יושב וכו שעל ידי זה טעה ואמר שהוא רשות בפני עצמו, חס ושלום, כנ"ל או לכנס וליצא בשלום על ידי בחינות ה צבאות, כמו רבי עקיבא כי כל צדיק צריך שיהיה למדן בתורה, וחסיד במעשים טובים כי אם אינו למדן אמרו רבותינו, זכרונם לברכה: ולא עם הארץ חסיד ו למדן בלבד בנדאי אינו כלום כי אפשר להיות למדן ורשע גמור ולא זכה נעשה לו סם מות על כן צריך שיהיה למדן וחסיד (עיין זוהר פנחס ר"ג: והאי צדיק חסיד איקרי ועיין מק"מ שם): ושתתי בחינות אלו, הם בחינות: מלאך ה צבאות כי מה שהוא למדן בתורה הוא בחינת מלאך שהוא מט"ט כמו שכתוב (בתקונים תקון ל דף ע"ב): "ויאמר אלקים יהי רקיע ויהי מבדיל בין מים למים" דא מט"ט שהוא בחינות משנה המבדיל ומפריש בין מיין דכין ובין מיין מסאבין בין טמא לטהור, אסור ומתן וכו ו צריך להדמות לקונו להיות חסיד במעשים טובים וזה בחינות ה צבאות אך מי שטועה וסובר שבחינות למדן לבד הוא העקר הוא בחינות: אחר שקצץ בנטיעות על ידי שסבר שמלאך מט"ט בעצמו הוא רשות, חס ושלום אך באמת מט"ט בעצמו בלי הקדוש ברוך הוא אינו כלום ואין לו שום רשות כך התורה בלא מעשים טובים אינה כלום אדרבא לא זכה וכו ומחמת שני הבחינות אלו שצריך להיות להצדיק למדן וחסיד והם בחינת מלאך ה צבאות על ידי זה נמצא בהצדיק שני כחות שיש להתורה סם חיים וסם מות ואפשר להמתקרב אליו למצא בו דבר שיקצץ בנטיעות או לכנס ולצאת בשלום וזהו: אם הרב דומה למלאך ה צבאות הינו שהוא למדן בתורה, ועובד את ה ועל ידי זה הוא מציר אותיות התורה לטוב אזי תורה יבקשו מפייהו שאותיות התורה מבקשין לקבל נקדות ולהצטיר מפיו הינו על ידי שפיו ידבר ההשתוקקות והכסופין דקדשה שלו שעל ידי זה נגמרין ויוצאין הנפשות ונעשין נקדות להאותיות ונצטירו ונעשין כלי לקבל טוב כי על ידי הנקדות, נזדיגו ונצטרפו האותיות כנ"ל וזה שכתוב: "תורי זהב נעשה

לָךְ עִם נִקְדוֹת הַכֶּסֶף" כִּי זֶהב הוּא בְּחִינּוֹת זְוִיג כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (אִיּוֹב ל"ז) :
"מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה" (זֶהָר וַיֵּשֶׁב דָּף קפ"ו). וְזֶהוּ: "תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה לָךְ"
שְׁאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה נִזְדוּגִין וְנִצְטָרְפִין עַל יְדֵי נִקְדוֹת הַכֶּסֶף כִּי זְוִיג
וְהִצְטָרְפוּתוֹ שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת הֵיא עַל יְדֵי הַנִּקְדוֹת שֶׁנַּעֲשִׂים מֵהַכֶּסֶף
וְהַשְׁתּוֹקְקוֹת שֶׁעַל יָדָם נִתְהוּיִן הַנִּפְשׁוֹת שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת נִקְדוֹת כִּי עַל יְדֵי
הַכֶּסֶף נַעֲשֶׂה זְוִיג כִּי עַל יְדֵי מָה שֶׁהוּא נִכְסֵף אֶל הַדְּבָר נַעֲשֶׂה נֶפֶשׁ וְעַל יְדֵי
מָה שֶׁהוּא נִכְסֵף לַדְּבָר חוֹזֵר הַדְּבָר וְכוּסֵף אֵלָיו וּמִזֶּה נִתְהוּהָ גַם כֵּן נֶפֶשׁ
וְהַנִּפְשׁוֹת מִזְדוּגִין וְאַחַר כֵּן בָּאִים לְבְּחִינּוֹת עֲבוּר וְלִדְהָ וְזֶהוּ עֲנֵן הַכְּתוּב
בְּזֶהר הַקְּדוֹשׁ (לָךְ לָךְ דָּף פ"ה:) תֵּאָבִוּתָה דְנוֹקְבָא עֲבַד נֶפֶשׁ נּוֹקְבָא
וְתֵאָבִוּתָה דְדָכְר עֲבַד נֶפֶשׁ דְכָר כִּי מָה שֶׁהוּא נִכְסֵף הוּא בְּחִינּוֹת תֵּאָבִוּתָה
דְנוֹקְבָא וְהוּא עֲבַד נֶפֶשׁ נּוֹקְבָא וּמָה שֶׁהַדְּבָר חוֹזֵר וְנִכְסֵף אֵלָיו הוּא בְּחִינּוֹת
תֵּאָבִוּתָה דְדָכְר וְעֲבַד נֶפֶשׁ דְכָר וְאַחַר כֵּן בָּאִים לְבְּחִינּוֹת עֲבוּר וְלִדְהָ כְּמוֹ
שְׁכֵתוֹב בְּזֶהר שָׁם. וְזֶה בְּחִינּוֹת גְּלוּלֵי הַנִּפְשׁוֹת כִּי הַדְּבוּר שֶׁמִּשָּׁם יוֹצֵאִים
הַנִּפְשׁוֹת נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי חֲתוּף הָאוֹתִיּוֹת בְּאוּר כִּי הַמוֹצֵאוֹת מִכִּים זֶה בְּזֶה
וְחוֹתְכִים הָאוֹתִיּוֹת בְּאוּר וְהָאוּרִים מִכִּים זֶה בְּזֶה עַד שֶׁמִּגִּיעִין לְאֵזֶן
הַשׁוֹמֵעַ וְעַל יְדֵי חֲתוּף הָאוֹתִיּוֹת בְּאוּר נַעֲשֶׂה הַדְּבוּר, שֶׁמִּשָּׁם יוֹצֵאִין
הַנִּפְשׁוֹת כִּי הָאוּר הוּא הַחִיּוֹת שֶׁל כָּל דְּבָר וּבְלֵי אוּר אֵי אֶפְשָׁר לַחִיּוֹת
וְהוּא בְּחִינּוֹת הַנֶּפֶשׁ וְהַנִּפְשׁוֹת יוֹצֵאִים וּמִתְגַּלְגְּלִים וּכְלָל הַדְּבָר שֶׁמֵאֵד יִקָּר
הַכֶּסֶף וְהַשְׁתּוֹקְקוֹת לַדְּבָר שֶׁבְקִדְשָׁה כִּי עַל יָדָם נִתְהוּהָ נֶפֶשׁ, וְנִגְמַר עַל
יְדֵי הַדְּבוּר כִּי וְיוֹצֵא וּמִתְגַּלְגֵּל וְלַפְעָמִים מִתְגַּלְגֵּל וּבֵא הַנֶּפֶשׁ דְקִדְשָׁה
לְתוֹף הַרְשָׁע וְנוֹפְלִים לוֹ הַרְהוּרֵי תְשׁוּבָה וְתוֹכֵל לְהַחֲזִירוֹ לְמוֹטֵב וְכֵן לְהַפְּדוֹ
כְּמָה רְעוֹת גּוֹרְמִים הַכֶּסֶף לַדְּבָר רַע, חֶסֶד וְשָׁלוֹם כִּי הַנֶּפֶשׁ שֶׁנִּתְהוּהָ עַל יְדֵי
כֶּסֶף רְעִים מִתְגַּלְגֵּל לַפְעָמִים לְתוֹף הַצְּדִיק וְתוֹכֵל לְהַחֲטִיאוֹ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם
וְזֶה בְּחִינּוֹת (קִהְלֵת ח): "יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ" וְכוּ "הֶבֶל", הוּא
בְּחִינּוֹת הֶבֶל פֶּה שֶׁמִּשָּׁם יוֹצֵאִים הַנִּפְשׁוֹת וְעַל יְדֵי זֶה "יֵשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ
אֵלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים" עַל יְדֵי שֶׁמִּתְגַּלְגֵּל לְתוֹכָן נֶפֶשׁ מִכֶּסֶף רְעִים וְיֵשׁ
רְשָׁעִים שֶׁמִּגִּיעַ אֵלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים עַל יְדֵי שֶׁמִּתְגַּלְגֵּל לְתוֹכָן נֶפֶשׁ
מִכֶּסֶף טוֹבִים וְלַפְעָמִים הַצְּדִיק מִתְקַן הַנֶּפֶשׁ רְעָה שֶׁמִּתְגַּלְגֵּל אֵלָיו וְכֵן
הַרְשָׁע מְקַלְקֵל הַנֶּפֶשׁ קְדוּשָׁה שֶׁמִּתְגַּלְגֵּל בְּתוֹכוֹ אֵד בְּתַחֲלָה בַּעַת שֶׁמִּגִּיעַ
הַנֶּפֶשׁ עַל זֶה אָמַר הַכְּתוּב: "יֵשׁ צְדִיקִים שֶׁמִּגִּיעַ" וְכוּ כִּי בּוֹדֵאֵי נוֹפְלִים לוֹ
הַרְהוּרֵי עֲבָרָה בַּעַת שֶׁמִּגִּיעַ אֵלָיו נֶפֶשׁ רְעָה מִכֶּסֶף רְעִים אֵד אַחַר כֵּן
אֶפְשָׁר שֶׁתְּחַטִּיאוֹ וְאֶפְשָׁר שֶׁהוּא יִתְקַן הַנֶּפֶשׁ. וְכֵן יֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁמִּגִּיעַ וְכוּ
שֶׁנוֹפְלִים לוֹ בּוֹדֵאֵי הַרְהוּרֵי תְשׁוּבָה בַּעַת שֶׁהִגִּיעַ אֵלָיו נֶפֶשׁ קְדוּשָׁה מִכֶּסֶף
קְדוּשִׁים אֵד אַחַר כֵּן אֶפְשָׁר שֶׁהוּא יִקְלַקֵּל הַנֶּפֶשׁ הַקְּדוּשָׁה אוֹ שֶׁתְּחַזִּירוֹ
לְמוֹטֵב וְזֶה סוּד נְפִילַת אֲפִים שֶׁכּוֹנֵנוֹ לְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּבְחִינּוֹת הַעֲלָאוֹת
מִיֵּין נּוֹקְבִין וְלַעֲשׂוֹת יְחוּד כִּי עַל יְדֵי הַכֶּסֶף וְהַשְׁתּוֹקְקוֹת שֶׁזֶה בְּחִינּוֹת
הַעֲלָאוֹת מִיֵּין נּוֹקְבִין כִּי דוּעַ מִזֶּה בַּעֲצוּמוֹ נַעֲשֶׂה נֶפֶשׁ וְנִתְעַלָּה וְנַעֲשֶׂה יְחוּד
וְזוּיג כִּי. עַל יְדֵי הַכֶּסֶף נַעֲשִׂין הַנִּפְשׁוֹת שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת נִקְדוֹת וְנִזְדוּגוֹ
הַנִּפְשׁוֹת וְכוּ וְזֶה בְּחִינּוֹת זְוִיג וְהִצְטָרְפוּתוֹ שֶׁל הַנִּקְדוֹת שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת זְוִיג
הַנִּפְשׁוֹת וְעַל יְדֵי הַנִּקְדוֹת נִזְדוּגוֹ וְנִצְטָרְפוֹ הָאוֹתִיּוֹת זֶה בְּחִינּוֹת זְוִיג
הַגּוֹפּוֹת. וְזֶה שְׁכֵתוֹב (בְּמִדְבָר כ"ג): "לֹא הִבִּיט אֶן בִּיעֶקֶב" עַל דָּרָךְ שֶׁדָּרְשׁוּ
רְבוּתֵינוּ, זְכוּרֵנוֹם לְבָרְכָה מִחֲשֶׁבָה רְעָה אֵין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצָרְפָה

למעשה (קדושים מ ועין ירושלמי פאה פרק א) וזהו: "לא הביט און" ראשי תבות וי אבדה נפש (ביצה ט"ז) שהוא בחינות השתוקקות וכסופין כנ"ל הינו ש השתוקקות וכסופין רעים אין הקדוש ברוך הוא מצרף וזה: "לא הביט און ביעקב". וזה שכתוב (תהלים קמ"ה): "רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם" הינו שצריכין שני הבחינות רצון ודבור כנ"ל כי הרצון שהוא הכסופין פועל שנעשה הנפש בכת ועל ידי הדבור יוצא הנפש מכת אל הפעל ואז נעשה בקשתו על ידי שמציר האותיות לטוב וכו וכנ"ל וזהו: "רצון יראיו יעשה" כי על ידי הרצון שהוא הכסופין נעשה הנפש בכת ואז נעשה בקשתו ורצונו בכת בחינות: "רצון יראיו יעשה" ואחר כך, "ואת שועתם" שמדברים בפיהם ההשתוקקות והרצון והכסופין שלהם על ידי זה, "ישמע ויושיעם" כי על ידי הדבור נגמר הנפש ויוצא מכת אל הפעל ואזי נצטירו האותיות ונעשים כלי לקבל טוב ונתמלא בקשתו בפעל כנ"ל כי כפי הנפש שעושה בכת או בפעל כן נעשין נקדות להאותיות וכן נצטירין האותיות וכך הם פועלים ועושים בקשתו ורצונו כנ"ל שיך לעיל למה שכתוב שם שלמדן בלבד בודאי אינו כלום וכו. ומי שטועה וסובר, חס ושלום, שלמדן לבד הוא העקר, הוא בחינות אחר שקצץ בנטיעות. כי יכול להיות למדן ורשע גמור וכו כמבאר לעיל וכן אפלו הצדיק לפעמים כשנופל ממדרגתו כידוע שאי אפשר לעמד תמיד בקביעות על מדרגה אחת אזי בעת שנופל ממדרגתו אם ירצה להחזיק עצמו במדרגת למדן שנשאר לו הוא לא טוב רק צריך להחזיק עצמו ביראת שמים מה שיש לו עדין מהרשימו שנשאר לו עין בתקונים, (ס"ט דף ק"ב:) אמר לה: "כי ביום אכלך ממנו" כתיב אמר לה: בההוא יומא הציץ ומת. אמר רבי שמעון: בגין דא כתיב: יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים וכו, עין שם והבן שלמות כל הדברים היא האמונה ובלתי האמונה כל הדברים חסרים כמו שאמרו (בבא בתרא ט): לענין צדקה הנותן פרוטה לעני מתברך בשש, והמפיסו באחד עשר ובין בנותן צדקה ובין במפיס העני הנ"ל, חסר א כי ראוי להיות שבע ושתיים עשרה כנגד שבעה כוכבי לכת, וכנגד שנים עשר מזלות כי צדקה הוא בחינות גלגלים כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קנ"א:). "כי בגלגל הדבר הזה יברכה" גלגל הוא שחוזר בעולם וכמו ש הגלגל יש לו שתי תנועות אחת תנועה הטבעית ממערב למזרח ואחת תנועה ההכרחית ממזרח למערב מה שהגלגל היומי חוזר ומתגלגל ממזרח למערב ומכריח עמו כל הגלגלים כן לענין צדקה אמרו רבותינו, זכרונם לברכה. יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני העני עושה עם הבעל הבית שזה בחינות שני תנועות ממערב למזרח וממזרח למערב דהינו מהעני לבעל הבית ומבעל הבית להעני [וכמבאר לעיל בלשונו, זכרונם לברכה] כי כל השפע והברכות באים על ידי הגלגלים כי על ידם מנהיג הקדוש ברוך הוא העולם כידוע ועל כן היה ראוי שיהיו הברכות האמורים אצל צדקה שבע ושתיים עשרה כנגד הגלגלים אך בזה הורו לנו רבותינו, זכרונם לברכה שהצדקה חסרה ואין לה שלמות ועדין חסר אחת, הן בנותן והן במפיס הינו שחסר האמונה שבלעדיה הצדקה חסרה עדין ועל ידי האמונה נשלם ומאירה בחינות הצדקה וזה שכתוב: "והאמין בה ויחשבה לו צדקה" ש

על ידי האמונה נחשבת הצדקה כי בלתי האמונה היא חסרה. וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, שמש בשבת צדקה לעניים כי שבת הוא בחינות אמונה כי שבת הוא מעיד על יחודו ועל חדוש העולם כמובא בספרים ועל ידי אמונה שהוא בחינות שבת, מאירה הצדקה וזה: "שמש בשבת צדקה" שמש לשון אור הינו שבשבת שהוא בחינות אמונה מאירה הצדקה כנ"ל. וכן התורה, גם כן חסרה בלי אמונה ועל כן אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מכות כ"ד) בא דוד והעמידו על אחד עשר, בא ישעיה והעמידו על שש נמצא שחסר גם כן אחד מן המנין מכון ממש כמו שאמרו אצל צדקה שש ואחת עשרה כי התורה חסרה בלי אמונה וזה שאמרו: עד שבא חבקוק והעמידו על אחת, וצדיק באמונתו יחיה כי על ידי האמונה נשלם התורה. וזה פונת התנא שהתחיל במשנה יציאות השבת שתיים שהן ארבע כיצד העני וכו' פשט העני את ידו לפני שבתחלת שבת התחיל תכף במצות צדקה לרמוז שבשבת נשלם ומאירה הצדקה כנ"ל שמש בשבת צדקה לעניים כי על ידי שבת שהוא בחינות אמונה נשלם ומאירה הצדקה ועל ידיהם נתמלאו הברכות שהיו חסרים כי אמונה הוא מקור הברכות כמו שכתוב (משלי כ"ח): "איש אמונות רב ברכות" וכן שבת נאמר בו כי היא "מקור הברכה" (בהזמר "לכה דודי"). וזה שכתוב (תהלים פ"ה): "צדק לפניו יהלך" וכו' כי יש דרכים רחבים שהם דרך הכבושה לרבים וכן יש שבילים וזה הדרך והשביל נמשך לכאן, וזה לכאן ולכל דרך ושביל יש כנגדו בגלגלים דרך ושביל וכן בין דרך לדרך גדל פאן עשבים כן יש גם כן נגד כל עשב ועשב כוכב שהוא כנגדו שהעשב גדל מכחו כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מדרש רבה בראשית פרשה י). אין לה כל עשב ועשב שאין לו כוכב וכו' ו לפעמים כשאדם יש לו עפוב וצער בדרך הוא מחמת שפנגד המקום הזה יש שם עפוב בהפוכב שאינו מאיר בשלמות ועל כן התקנה לזה לתן צדקה קדם שיצא לדרך כמה שכתוב: "צדק לפניו יהלך וישם לדרך" וכו' כי על ידי הצדקה יאיר הפוכב כי על ידי צדקה מאירין הגלגלים כנ"ל ועל כן על ידי הצדקה שנותן יבטל עפובו שיש לו בהדרך שנמשך מהעפוב שיש בהגלגלים והפוכבים כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (הוריות י). כוכב אחד יש שמתעה את הספינות הינו כשהספינה מגיעה תחת אותו כוכב אזי הספינה תועה בדרך מחמת שזה הפוכב אינו מאיר בשלמות. שמש הוא בחינות ברית (עין זוהר שמות ג ע"ב פנחס דרי"ז): ו על ידי פגם הברית אין לנו מאור השמש כי אם מראה חמה ועכו"ם נקראים צל כמו שכתוב (ישעיה י"ח): "הוי ארץ צלצל כנפים, והם מכסים אור השמש" וזהו בחינות צלצל כנפים מלשון "ולא יכנף עוד מוריד" וזהו בחינות מראה חמה עמקה מן הצל כי אף שישראל עקר על כל זה העכו"ם מכסין עליהם כאלו כל העולם שלהם ומכסין העולם בדרך הטבע כי באמת הקדוש ברוך הוא מנהיג העולם והם מכסים הנהגת השם יתברך כאלו מתנהג, חס ושלו, על ידי הפוכבים ומזלות בעצמן אף לעתיד לבוא יעביר אותם ואז יקיים: "סר צלם" ואזי יתגלה אור השמש בבחינות: "וזהרה לכם יראי שמי שמש" הינו שיתגלה אור השמש וזהו: "ומרפא בכנפיה" הינו בחינת: "ולא יכנף עוד מוריד" ואז יקיים: "עד אשית אויביך הדם לרגליך" הינו

שָׁהִם יְהִיוּ לְמִטָּה לֹא כִּמוֹ שֶׁהָיוּ מִקֵּדֶם מְרֹאָה חֲמָה עֲמֻקָּה בְּאַבְרָהָם נֶאֱמַר כָּחֵם הַיּוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמֵשׁ עַל יְדֵי שְׁמַל וְנִתְגַלָּה הַבְּרִית הַתְּפִלָּה נִקְרָאת בְּחִינַת רָגֶל [עֵינַי לִקְמוֹן סִי נִי"ה וְלַעֲלֵל סִי ט] כֹּל זֶה הָעֵנָן שֶׁמַּעֲנוּ וְתַחֲלָה בְּלִי בְּאוֹר וְקֶשֶׁר וְכִבָּר מִבְּאָרִים הַדְּבָרִים הַיֵּטֵב בְּהַתּוֹרָה אֵית לָן בִּירָא הַנִּי"ל גְּבָרָא דְּאוּזִיף, וְרִיחִיא דְּתַבִּירָא, לֹא זְכִינוּ לְשָׁמַע עֲלֵיהֶם תּוֹרָה אֲבָל מִכָּל דְּבָרָיו שֶׁמַּעֲתִי, שְׂרָצוֹנוּ לְגִלוֹת תּוֹרוֹת עַל כָּל הַמְּאֻמְרִים הַנְּאֻמְרִים שֶׁם וְגַם גְּלָה דַעְתּוֹ, שְׂרָצוֹנוּ הָיָה לְגִלוֹת תּוֹרָה גַּם עַל כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַנְּאֻמְרִים שֶׁם בְּעֵינַי הַסְּבִי דְּבִי אֶתּוּנָא בְּתַחֲלָה וּבִסּוּף אֵיךְ הִתְנַהֵג רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה עִמָּם, אֵיךְ בָּא אֲלֵיהֶם וְכוּ, וְאֵיךְ הִתְנַהֵג עִמָּהֶם אַחֵר כְּדֹ וְדָבָר עִמִּי קִצַּת מַעֲנִין הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּאת הַנְּאֻמְרִים שֶׁם בְּגִמְרָא בְּעֵינַי זֶה וְהַבְּנִיתִי שֵׁישׁ לוֹ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה עַל כָּל זֶה אֵךְ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים בָּא הַשְּׁמֵשׁ בְּצַהָרִים וְלֹא זְכִינוּ לְשָׁמַע כִּי אִם מֵה שֶׁנִּדְפַס וְתַהֲלָה לְאֵל חֵי הַפַּעַם נוֹדָה אֶת הַבְּגִילָה בְּרַנָּה, אֲשֶׁר זְכִינוּ לְסִים סְבִי דְּבִי אֶתּוּנָא, דְּבָרִים הַסְּתוּמִים וְחֲתוּמִים בְּאֶלְף עֲזֻקָּאִין אֵין חֲכָמָה וְאֵין תְּבוּנָה, וְגַם אִם יֹאמֵר הַחֲכָם לְדַעַת לֹא יוּכַל לְמַצֵּא נִלְעַג לְשׁוֹן אֵין בִּינָה, נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט וְלֹא שְׁזַפְתּוּ עֵינָא, מָה אֲדָבָר וְהוּא אָמַר וְעָשָׂה אֲזַנִּים לְתוֹרָה הַצְּפוּנָה, עֲתָה כְּפִינוּ פְּרוּשׁוֹת אֶל הַבְּבִקְשָׁה וְתַפְלָה וְתַחֲנָה הַיְגָמַר בְּעֵדֵינוּ לְהַדְפִּיס יִתֵּר הַמְּאֻמְרִים הַנּוֹרָאִים, אֲשֶׁר גְּלָה בָּהֶם דְּרָכֵי עֲבוּדְתּוֹ וְיִתְבָּרַךְ בְּדָרְכֵים נִפְלְאִים, עֲמוּדֵי שֵׁשׁ מִיִּסְדִּים עַל אֲדָנֵי פִּז עַל כָּל פְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְעַל כָּל דְּבָרֵי הַתְּנָאִים וְאַמוֹרָאִים, גְּלִילֵי זֶהָב בְּתַרְשֵׁישׁ מְמֻלָּאִים, מְפַנְיָנִים יְקָרִים וּמְפִז מְסֻלָּאִים, בְּזִכּוֹתֶם נִזְכָּה לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תּוֹרַתְךָ אֲשֶׁר קִבַּלְנוּ מִפִּי אֲדוֹן כָּל הַנְּבִיאִים, וְיִקְיַם בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְעַלֵּי בְּהַר צִיּוֹן מוֹשִׁיעִים אָמוֹן כֹּן יְהִי רָצוֹן

לב - אדני שפתי תפתח

[לְשׁוֹן רַבְּנוּ זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָהּ] "אֲדָנֵי שְׁפִתַי תִּפְתָּח" (תְּהִלִּים נ"א) וְהוּא בְּחִינַת רְקוּדִין שֶׁל חֲתָנָה כִּי כָּל זָמַן שֶׁלֹּא נִתּוּנָה לְזוּוג הִיא אֶתְקַרִיאת נַעֲרָ בְּלֹא הַזְהָר (בֹּא דָף ל"ח): גִּימְטְרִיא ש"ך דִּינִים וְכַד אֶתְתַּקְנַת לְזוּוג אֶתְקַרִיאת נַעֲרָה בְּה"א שְׁנִמְתַּקִּין הַדִּינִין עַל יְדֵי הַאֲלָפִין שֶׁל אֶהֱיָה שְׁבַפִּינָה כְּמוֹבָא ב"פְּרִי עֵץ חַיִּים" (שַׁעַר עֲמִידָה) נִמְצָא הַכֶּלֶה עֲדִין בְּבַחֲחִינוֹת נַעֲרָ בְּבַחֲחִינוֹת ש"ך דִּינִים וְצָרִיךְ לְהַמְתִּיקָה וּלְתַקְנָה וְזֶה נַעֲשֵׂה עַל יְדֵי רְקוּדִין כִּי הַרְגָּלִין הֵם בְּבַחֲחִינוֹת נֶצַח וְהוּד (פֶּתַח אֱלִיהוּ) וְהֵם נִתְנַשְׂאִים עַל יְדֵי הַלֵּב הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׂמֵחַת הַלֵּב כְּנֶרְאָה בְּחוּשׁ שֶׁ עַל יְדֵי שְׂמֵחַת הַלֵּב מְרַקְדִין כְּמוֹ שְׂפִתוֹב גְּבִי יַעֲקֹב (בְּרֵאשִׁית כ"ט) "וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב אֶת רַגְלָיו" וּפְרָשׁ רַש"י: לְבוֹ נִשָּׂא אֶת רַגְלָיו וְלֵב הוּא בִּינָה כְּמוֹ שְׂפִתוֹב (שֵׁם) בִּינָה לְבָא וּבָה הַלֵּב מִבִּין עַל כֹּן צָרִיךְ לְכַוֵּן בְּרְקוּדִים לְהַמְשִׁיךְ הָאֲלָפִין שְׁבַלֵּב עַל יְדֵי הַרְגָּלִין לְהַכֶּלֶה שֶׁהִיא בְּחִינַת חֵמֶשׁ פְּעָמִים דִּין גִּימְטְרִיא ש"ך, גִּימְטְרִיא נַעֲרָ וְעַל יְדֵי אֹר הַלֵּב

שְׁנַמְשָׁךְ לָהּ נַעֲשִׂית נַעֲרָה בְּה"א וְנַעֲשִׂית הַפְּעָמִים "אֲדָנִי" וְזֶה בְּחִינַת:
"אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח" שְׁעַל יְדֵי הַשְּׁפָתִים שֶׁהֵם נֶצַח וְהוּד נִפְתָּח וְנִמְתָּק הַכֶּלֶה
בְּבְחִינַת זְווג וְנַעֲשִׂית בְּחִינַת אֲדָנִי שֶׁהִיא נַעֲרָה שֶׁהִיא רְאוּיָה לְזוּוג וְזֶה
דְּאִיתָא בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית פָּרָשָׁה ע) כְּשֶׁנֶּשְׂא יַעֲקֹב אֶת לֵאָה, בְּשַׁעָה שֶׁהָיוּ
מְרַקְדִין הָיוּ מְזַמְרִין הִיא לֵיא. לְרֵמוֹז לַיַעֲקֹב הָא לֵאָה (זֶהָר וַיֵּצֵא קַנִּיד)
הֵינּוּ, כִּי לֵאָה הִיא עֵלְמָא דֵאֲתַכְסִיא, שֶׁהִוא בְּחִינַת לֵב כְּמוֹ שֶׁפְתוּב
(תְּהֵלִים קי"ט): "בְּלִבִּי צִפְנֹתִי אֲמַרְתָּד" וּמִשָּׁם הַמְתוּק שֶׁל הַדִּינִים
כְּשֶׁמִּשְׁכִּיחִין ה"א מֵהֵלֶב וְזֶה הָא לֵאָה שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ מִלֵּאָה הָאֲלָפִין כְּדִי
לְהַמְתִּיק וּלְתַקֵּן אֶת הַכֶּלֶה. גַּם הָיוּ אוֹמְרִים שֶׁהַכֶּלֶה שָׁמָּה לֵאָה שְׁעַל יְדֵי
בְּחִינּוֹת עֲצָמָה נִמְתָּקָת

לג - מי האיש החפץ חיים

[לְשׁוֹן רַבְּנֵינוּ, זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה] מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים, אַהֲבָה יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב
(תְּהֵלִים ל"ד) א. הַכֶּלֶל הוּא, שֶׁ צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ שְׁלוֹם שְׂיֵהִיָּה שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל
וְשְׂיֵהִיָּה שְׁלוֹם לְכָל אָדָם בְּמִדּוֹתָיו וּבְמִאֲרְעוֹתָיו שֶׁלֹּא יֵהָא לוֹ חֲלוּק בֵּין
בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעֵקֹו תְּמִיד יִמְצָא בּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הֵינּוּ (שָׁם נ"ו): "בֵּה אֶהְלֵל
דְּבַר בְּאַלְקִים אֶהְלֵל דְּבַר". וְעַל יְדֵי מָה יִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין
בְּעֵקֹו עַל יְדֵי הַתּוֹרָה הַנִּקְרָאת שְׁלוֹם כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (מִשְׁלִי ג) "יִכָּל
נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם" (זוהר קרח קע"ו): וְעַל יְדֵי צְדִיקִים שֶׁנִּקְרְאוּ גַם כֵּן בְּרִית
שְׁלוֹם (הַשְּׁמִטָה הַזוֹהַר בְּרֵאשִׁית רנז) וּמַחֲמַת זֶה יְכוֹל לֵאָהֵב אֶת הַשְּׁלוֹם
בְּכָל מְקוֹם הוּן בְּטִיבוֹ וְכוּ וְיְכוֹל לְהִיּוֹת שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל וּלְאַהֲבָה זֶה אֶת זֶה
ב. וְצָרִיךְ לְדַעַת שֶׁ"מִלֵּא כָּל הָאֲרָץ כְּבוֹדוֹ" (ישעיה ו) וְלִית אֲתֵר פְּנוּי מִנָּה
(תְּקוּן נז) וְאִיהוּ מִמִּלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוּבֵב כָּל עֲלָמִין (ר"מ פִּנְחָס רכח) וְאֶפְלוּ
מִי שְׁעוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתָּן בְּעַכּוּ"ם לֹא יְכוֹל לְהַתְנַצֵּל וְלוֹמַר אִי אֶפְשָׁר לְעַבֵּד
אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַחֲמַת עֲבִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת שְׁנוּפֵל תְּמִיד עָלָיו מַחֲמַת הָעֵסֶק
שְׁעוֹסֵק תְּמִיד עִמָּהֶם כִּי כָּבֵר גָּלוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה שֶׁבְּכָל דְּבָרִים
גִּשְׁמִיִים וּבְכָל לְשׁוֹנוֹת הָעַכּוּ"ם יְכוֹל לְמַצָּא בָּהֶם אֱלֻקוֹת כִּי בְּלֹא אֱלֻקוֹתוֹ
אֵין לָהֶם שׁוּם חַיּוֹת וְקִיּוֹם כָּלֵל כְּמוֹ שֶׁפְתוּב (נְחֻמָּיָה ט): "וְאֵתָה מְחִיָּה אֶת
כָּלֵם" לְבַד שֶׁחַיּוֹת וְאֱלֻקוֹת הִזָּה שֵׁם בְּצִמְצוּם גְּדוֹל וּבְמַעוֹט רַק כְּדִי חַיּוֹנוֹ
לְהַחֲיּוֹתוֹ וְלֹא יוֹתֵר כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צִמְצָם אֶת אֱלֻקוֹתוֹ בְּצִמְצוּמִים
רַבִּים וְשׁוּנִים מְרֵאשִׁית הַמַּחְשְׁבָה עַד נִקְדַּת הַמְּרִכּוֹז שֶׁל עוֹלָם הַגִּשְׁמִי שֵׁשׁ
מְדוֹר הַקְּלָפוֹת וּבְכָל מָה שֶׁמִּשְׁתַּלְשֵׁל יוֹתֵר וּמִתְצַמְצָם יוֹתֵר לְמַטָּה אֱלֻקוֹתוֹ
מְלַבֵּשׁ שֵׁם בְּמִלְבוּשִׁים רַבִּים יוֹתֵר וְזֶה שֶׁגָּלוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, וּפְתַחוּ
לָנוּ פְתַח שֶׁ הַמְשַׁכִּיל יֵדַע וְיָבִין שֶׁבְּכָל הַדְּבָרִים גִּשְׁמִיִים יֵשׁ אֱלֻקוֹתוֹ וְחַיּוֹתוֹ
כְּמוֹ שֶׁאֲמַרו חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה (מְנַחוֹת ל"ד): טט בְּכַתְּפֵי שְׂתִים, פַּת
בְּאַפְרִיקַי שְׂתִים לְהוֹדִיעַ שֶׁ בְּכָל לְשׁוֹנוֹת הָעַכּוּ"ם יֵשׁ שֵׁם אֱלֻקוֹתוֹ הַמְּחִיָּה

אותה וזה שמביא בירושלמי (תענית פ"א) : אם יאמר לך אדם היכן אלקיד, תאמר לו : בכרך גדול שברומי, שנאמר : "אלי קרא משעיר" נמצא שזה האדם ששאל היכן אלקיד בודאי הוא משקע במדור הקלפות כי הוציא את עצמו מן הכלל וכפר בעקר שאמר : היכן אלקיד ונדמה לו שבמקומו אין שם אלקים בכך תאמר לו : אפלו במקומך שאתה משקע במדור הקלפות גם כן שם תוכל למצא אלקותו כי הוא מחיה את הכל כמו שכתוב : "ואתה מחיה את כלם" ומשם אתה יכול לדבק את עצמך בו יתברך ולשוב אליו בתשובה שלמה כי לא רחוקה היא ממך (דברים ל, וע"ש בפי הרמב"ן) אלא שבמקומך שם רבו הלבושים וכל מה שאדם הולך ממדרגה למדרגה הוא מתקרב יותר אל השם יתברך ויכול לידע את השם יתברך בהבנה יתרה כי כל מה שהמדרגה יותר עליונה נתמעטו הלבושים, ונתמעט הצמצום ואז הוא מקרב יותר אל השם יתברך ויכול לאהב את עצמו עם השם יתברך באהבה יתרה ג. והנה יש שני מיני ימים ימי טוב וימי רע כמו שכתוב (קהלת ז) "ביום טובה היה בטוב, וביום רעה ראה" הינו שצריך לאדם להסתכל שם היטב היטב בודאי ימצא שם ימי טוב, הינו תורה ו הימים נקראים מדות כמו שכתוב (תהלים ל"ט) : "ומדת ימי" ו המדות, הם התורה כי אוריתא פלה הם מדותיו של הקדוש ברוך הוא כי התורה מדברת מאהבה ויראה ושאר המדות ובה ברא הקדוש ברוך הוא עלמין כמו שכתוב (משלי ח) : "ואהיה אצלו אמון" אל תקרי אמון אלא אמן (בראשית רבה פרשה א זהר שמיני ל"ה) ו אותיות התורה הם המחייב את כל דבר ודבר אלא כל מה שהמדרגה היא למטה שם הם אותיות התורה בצמצום יותר ממה שהיו במדרגה יותר עליונה ואינם מאירים כל כך כמו למעלה במדרגה עליונה כדי שלא להשפיע אור וחיותה יותר מהראוי. נמצא אפלו במדור הקלפות הינו בימי רע שהם מדות רעות ולשונות עפוי"ם גם שם יכולין למצא אותיות התורה אבל מחמת רבוי הלבושים וגדל הצמצום אינם נראים אותיות התורה הינו ימי טוב על ידי ימי רע והחשך השורה עליהם אבל מי שכופה את יצרו הרע הינו הימי רע הינו המדות רעות אזי הרע נתבלבל לגמרי נגד ימי הטוב שבהם אזי אותיות בולטות ונראים ומאירים ביותר כי מתחלה לא היו מאירין כל כך כי לא קבלו אור מלמעלה כדי שלא יקבלו הימי רע יותר מכדי חיונו ועכשו שנתבטל הרע ונשארו אותיות התורה לבד אזי מקבלין אור רב מלמעלה נמצא, זה שכופה את יצרו הינו שכופה את ימי רע כשהוא מדבר עם העפוי"ם או שרואה מדותיהם אזי תכף הרע ששוכן על הטוב הינו אותיות התורה נתבטל ונופל ואותיות התורה בולטין אזי הוא יודע התורה שבאותו הדבר וזה שכתוב בזהר הקדוש (לך לך דף צ:) "ברכו ה מלאכיו גברי כח עשי דברו" אלין אנון דמתגברין על יצריהון, אנון דמין למלאכין ממש "עשי דברו" דעבדין להאי דבר "לשמע בקול דברו" אנון זכין למשמע קלין מלעלא כי התורה נקראת דבר כמו שכתוב (תהלים ק"ה) "דבר צנה לאלף דור" ו כל מה שאותיות התורה נתצמצם ונתלבשים בצמצומים ובלבושים יתרים התורה הוא בהעלם ובאתכסויא יותר ומי שמפשיט את האותיות התורה מהלבושים הוא דומה כמי שבונה את התורה למשל אותיות התורה שהיו מפזרין ומפרדין בלשונות

העפויים ולא היה שום אדם יודע מהם מחמת הימי רע שהחשיך עליהם והלביש אותם וכשפא זה האדם, שהוא דומה למלאך ה צבאות על ידי שכופה את יצרו, הינו הימי רע אזי הרע הינו לשונות העפויים, נכפפין ונתבטלין כנגדו ואז נשארין אותיות התורה בולטין וכשנפשטין מהלבושים הגשמיים הינו מלשונות העפויים הינו ממדות רעות הינו מימי רע אזי מקבלין אלו אותיות התורה אור רב יותר ממה שהיו מקבלין מתחלה כי מתחלה לא היו מקבלין אלא כדי חיות הראוי לאותו מקום כדי שלא להשפיע יותר מהראוי להם כמו שכתוב בכתבי האר"י עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי הינו שימשך שפע להקלפות כדי חינו ו לא יותר [עין ב'פרי עץ חיים" (בכונות פורים פרק ו) מבאר שם שצריכין להמשיך חיות להקדשה הנעלמת בתוך הקלפות אבל צריכין להמשיך החיות בצמצום גדול שזהו סוד כונות השכרות של פורים עין שם] אבל כשנפשטין האותיות מהקלפות אזי מקבלין אור רב מלעלא וזהו "עשי דברו לשמע בקול דברו" כשעושין ובנין להתורה שהיה מתחלה מפזרין ומפרדין בלשונות העפויים ובמדות רעות ובימי רע אזי "לשמע בקול דברו" וזכין למשמע קלין מלעלא הינו שהדבר הינו התורה מקבלין אור רב מלמעלה וזה שמיעת התורה וזה בחינת נעשה ונשמע שמתחלה עושין ובנין לאותיות התורה שיהא אותיות בולטות ומצטרפות (יומא עג): ואחר כך נשמע זכין למשמע קלין מלעלא הינו שאותיות התורה מקבלין חיות ואור רב יותר ממה שקבלו מתחלה כשהיו מלבשין בלשונות הגוים ובימי רע. ד. וזה ידוע, שהתורה, הינו המדות, הינו הימים שורה בהם אהבתו יתברך שמו (בלק קצ"א, בראשית מ"ו) כמו שכתוב בזוהר הקדוש, "יומם יצוה ה חסדו" שהחסד הינו האהבה כמו שכתוב (ירמיה ל"א): "אהבת עולם אהבתיך" [על כן משכתיך חסד] וכו הוא יומא דאזל עם פלהו יומין הינו המדות כי המדות הם צמצומים לאלקותו כדי שנוכל להשיג אותו על ידי מדותיו כמו שכתוב בזהר הקדוש (פרשת בא מ"ב): בגין דישתמודעין לה כי בלא מדותיו אי אפשר להשיג אותו ומחמת האהבה שאהב את ישראל ורצה שידבקו בו ויאהבו אותו עמו מזה העולם הגשמי הלביש את אלקותו במדות התורה וזה בחינות של תרני"ג מצוות כי השם יתברך שער בדעתו שעל ידי המצוה הזאת נוכל להשיג אותו ו על ידי זה צמצם את אלקותו דוקא באלו התרני"ג מצוות למשל ששער בדעתו מצוות תפלין שהמצוה הזאת צריך להיות כך הינו ארבע פרשיות וארבע בתים של עור כתובים ורצועות של עור כי כך שער בדעתו שעל ידי הצמצום הזה נוכל להשיג אותו ולעבדו ולכן לא צוה שיהיה ארבע בתים של כסף וזהב כי כן שער ומדד על ידי אהבתו נמצא שעל ידי אהבתו שאהב את ישראל הלביש את עצמו במדות התורה נמצא שבכל מדה ומדה יש שם אהבה שהקדוש ברוך הוא אהב את עצמו עם ישראל. נמצא, מי שמפשיט את התורה מלבושי הקלפות על ידי כפית היצר אזי הוא מקרב אל השלום כמו שכתוב: "וכל נתיבותיה שלום". והתורה, יש בה שני בחינות בחינות נגלה, ובחינות נסתר והנסתר הזה הוא אורייתא דעתיקא סתימאה דעתיקא לאתגליא לעתיד לבוא (עין זוהר בהעלותך קני"ב): ואזי כשיתגלה התורה הזאת דעתיקא סתימאה אזי יהיה השלום

נפלא בעולם כמו שכתוב (ישעיה י"א) : "וְגַר זָאב עִם כְּבֶשׂ וְנֹמֵר עִם גְּדִי וְכוּ, לֹא יָרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכֹל הַר קְדוֹשִׁי, כִּי מְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת ה'" כי אזי יתגלה האהבה שבדעתו ה. כי יש שני מיני אהבות אחת שהיא אהבה שבימים כמו שמובא לעיל "יומם יצוה ה' חסדו" יומא דאזל עם פלהו יומין שבכל יום הינו שבכל מדה ומדה יש שם אהבתו של השם יתברך עם ישראל וזה שבפעל ו' יש אהבה שהוא בכח הינו האהבה שהיה בין ישראל לאביהם שבשמים קדם הבריאה שהיו ישראל עדין בדעתו ובמחו למשל, יש אהבה שהאב אוהב את בנו שכל אדם יכול להשיג זאת האהבה והתקשרות והאהבה שיש בין הבן ובין האב כשעדין הבן במח האב קדם ההולדה זה ההתקשרות והאהבה אין אנו יכולין להשיג עכשו כי אין משיגין עכשו כי אם בזמן ובמדות ואהבה שבדעתו ובמחו היא למעלה מהזמן והמדות ואינו מלבש בשום לבוש ולעתיד לבוא שיתגלה אורייתא דעתיקא סתימאה ואז יתקיים מאמר חכמינו, זכרונם לברכה (תענית ל"א). עתידים צדיקים להראות באצבע כמו שכתוב "זה ה' קוינו לו" כי אז יפשט הקדוש ברוך הוא את לבושו "וימלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" ויתגלה האהבה שהיא בדעת שהיא הפנימיות התורה הינו אלקותו השוכן בתוך התורה והמדות כי עכשו הלבוש הזה הוא מכסה על אלקותו הינו על פנימיות התורה וכשיתגלה הפנימיות, הינו אלקותו אזי יתרבה השלום כמו שכתוב "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדש, כי מלאה הארץ דעה" שיתגלה האהבה שבדעת וזהו (זכריה י"ד) : "והיה יום אחד יודע לה" שיתגלה האהבה הנקרא יום כמו שכתוב : "יומם יצוה ה' חסדו" הינו התורה הפנימיות שהיתה צפונה כמו שכתוב (בראשית א) : "וירא אלקים את האור כי טוב" ואמרו רז"ל (חגיגה י"ב) : "כי טוב לגנוז" כי אור התורה הזאת אין העולם כדאי להשתמש בה והתורה, נקראת טוב שנאמר (משלי ד) "כי לקח טוב נתתי לכם" (עבודה זרה י"ט) : ונקרא אור, כמו שכתוב (משלי ו) : "ותורה אור" ויש גם בן צדיקים שהם צפונים ומסתרים שאין העולם כדאי להשתמש בהם ו צדיק נקרא טוב כמו שכתוב (ישעיה ג) : אמרו צדיק כי טוב (חגיגה שם) ונקרא אור כמו שכתוב (תהלים צ"ז) : "אור זרוע לצדיק" ו כשיתגלו הצדיקים הצפונים והתורה הצפונה אזי יתגלה שלום רב בעולם שיתחברו כל הפכים יחד כמו שכתוב : "וְגַר זָאב עִם כְּבֶשׂ" כי אז יתגלה האהבה שבדעת הנקרא "יום אחד יודע לה" הינו האהבה שבדעת אשר הוא לא יום ולא לילה הינו שהאהבה הזאת היא למעלה מהזמן ולמעלה מהמדות ו. ואפלו במדות עצמן כל אחד לפי בחינתו הוא בחינת דעת לבחינה שתחתיה כמו שאמרו חז"ל מה שעשתה חכמה עטרה לראשה, עשתה ענוה עקב לסליותא (מדרש רבה שיר השירים הובא בתוספות יבמות ק"ג : דבור המתחיל המסלים) נמצא ש המדרגה הפחותה של עולם היצירה הוא בחינת דעת לעולם העשיה שתחתיו נמצא שיש אדם שאהבתו שיש לו עם השם יתברך במדותיו ובזמן הוא בחינות אהבה שבדעת שלמעלה מהזמן להאדם שהוא במדרגה פחותה ממנו וזה שאמרו רז"ל (מועד קטן י"ז) : "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו" אם הרב דומה למלאך ה צבאות הינו שכופה את יצרו אזי הוא דומה למלאך ה צבאות כמו שכתוב בזהר :

"בָּרְכוּ הַ מְלֹאכֵי גְבוּרֵי כַח" אֵלֶיךָ אֲנֹחַ דְּמִתְגַּבְּרִין עַל יִצְרָהוֹן וְכוּ כִּי עַל יְדֵי זֶה שְׁכֹפֶה אֶת יִצְרוֹ אֲזִי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה בּוֹלְטִין וּמִצְטָרְפִין נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע כִּי עוֹשֶׂה וּבּוֹנֵה אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וְזוֹכָה לְמִשְׁמַע קוֹל הַתּוֹרָה מְלַעֲלֵא בְּיָדָיו מִזֶּה הָרֵב, "תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ" כִּי בְּיָדָיו יוֹדֵעַ הוּא אֶת הַתּוֹרָה אֲפֹלוּ מִדְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים הוּא מְלַקֵּט אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וְזֶה "כִּי שִׁפְתֵי כַהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת" כַהֵן, הוּא בְּחִינַת חֶסֶד "יִשְׁמְרוּ דַעַת", הֵינּוּ שִׁיתְגַּלְהַ עַל יְדֵי הָרֵב הַזֶּה הָאֱהָבָה שֶׁבְּדַעַת שֶׁהוּא לְפִי מְדַרְגֶתְךָ אֱהָבָה שֶׁהוּא לְמַעַלְה מִהַזְמַן שֶׁהוּא יוֹם אֶחָד יוֹדֵעַ לָהּ וְכוּ. ז. וְ יָכוֹל כָּל אָדָם לְטַעַם טַעַם אוֹר הָאֱהָבָה שֶׁבְּדַעַת כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ אֲפֹלוּ עֲכָשׁוּ בְּתוֹךְ הַיָּמִים הֵינּוּ כְּשִׁיקְשֶׁר אֶת לְבוֹ לְדַעַתוֹ כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יוֹדֵעַ שִׁישׁ אֱלֻקִּים בְּכָלֵל אֲבָל הַרְשָׁעִים הֵם בְּרִשׁוֹת לְבָן (בְּרֵאשִׁית רַבָּה נַח פְּרָשָׁה ל"ד) וְ הַמְדוּת וְהַיָּמִים הֵם נִכְלָלִין בְּלֵב כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבָרְכָה (זֶהרַ תְּרוּמָה קס"ב: וְעֵין סִנְהֶדְרִין ק"ו:). רַחֲמָנָא לְבָא בְּעֵי וּבְלָבָד שִׁיכּוֹן אֶת לְבוֹ לְשָׁמַיִם (בְּרֵכוֹת ה:). כִּי עֲקָרָן שֶׁל הַמְדוּת הוּא הַלֵּב נִמְצָא כְּשִׁמְקֶשֶׁר אֶת לְבוֹ לְדַעַתוֹ, שִׁיּוֹדֵעַ שִׁישׁ אֱלֹהִים בְּכָלֵל שֶׁמֵּלֵא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ וְיוֹדֵעַ בִּידְעוֹת הַתּוֹרָה וְכִשְׁכּוֹפָה אֶת לְבוֹ לְדַעַתוֹ הַזֶּה הֵינּוּ שֶׁלְבוֹ בְּרִשׁוֹתוֹ אֲזִי נִכְלָלִין גַּם כֵּן הַמְדוּת שֶׁבְּלְבוֹ לְדַעַתוֹ וְאֲזִי מְקַבְּלִין הַמְדוּת אוֹר הָאֱהָבָה שֶׁבְּדַעַת וְרוּאָה וּמִשִּׁיג אוֹר הַגְּנוּז לְפִי בְּחִינַתוֹ הֵינּוּ שֶׁהַצְּדִיקִים וְהַתּוֹרָה שֶׁהִיא גְּנוּז וְצָפוֹן עַד עֵתָה מִמְּנוֹ כְּשִׁכּוֹפָה אֶת לְבוֹ לְהַדְעַת אֲזִי מְקַבֵּל הַלֵּב שֶׁהוּא שֶׁרֵשׁ לְכָל הַמְדוּת וּמְקַבֵּל אוֹר הָאֱהָבָה שֶׁבְּדַעַת הוּא הָאֱהָבָה שֶׁהִיא בְּכַח בֵּין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל קֹדֶם הַבְּרִיאָה וְזֶה "מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים" "חֹפֵץ", הוּא בְּחִינַת לֵב שֶׁהַחֹפֵץ הוּא בְּלֵב "חַיִּים", הוּא בְּחִינַת דַּעַת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ט"ז): "מְקוֹר חַיִּים שֶׁכָּל בְּעַלְיוֹ" הֵינּוּ כְּשִׁמְקֶשֶׁר אֶת הַלֵּב לְהַדְעַת שֶׁלְבוֹ בְּרִשׁוֹתוֹ שְׁכֹפֶה אֶת יִצְרוֹ אֲזִי לְפִי בְּחִינַתוֹ, אֱהָב יָמִים הוּא מִמְּשִׁיךְ אֶת הָאֱהָבָה מִדַּעַת לְתוֹךְ הַיָּמִים וּלְתוֹךְ הַמְדוּת לְרֵאוֹת טוֹב וְרוּאָה וּמִשִּׁיג אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב וְגְנוּז וְשִׁמְעֵתִי בְּשִׁמוֹ, שֶׁאָמַר שֶׁבְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת כְּלוּלִים הַפְּנוּת שֶׁל לוּלָב וְלֹא זְכִיתִי לְשִׁמְעַ בְּאוֹר הָעֵנָן אֲךָ עֵינַיִתִי וּמִצָּאתִי קֶצֶת כִּי עֲקָר הַפְּנוּת שֶׁל לוּלָב הוּא לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַחֲסָדִים עַד הַחֲזָה לְהַאֲרִים אֶל הַמַּלְכוּת וְיִצְרִיכִין לְנַעֲנַע הַנְּעֻנְוּעִים כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ אוֹר מִשְׁרֵשׁ הַחֲסָדִים שֶׁבְּדַעַת אֶל הַחֲסָדִים הַמִּתְפַּשְׁטִים בְּגוֹף לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶם אוֹר גְּדוֹל מִשְׁרֵשׁ שֶׁבְּדַעַת וְכוּ עֵין שֵׁם ב"פְּרִי עֵץ חַיִּים" בְּשַׁעַר הַלּוּלָב וְגַם מִבְּאֵר שֵׁם שֶׁהַפְּנוּת בְּעֵנָן הַכְּתוּב: "יוֹמָם יִצְנֶה הַ חֲסָדוֹ" וְלֹא אָמַר יוֹם אֶלָּא יוֹמָם שֶׁהוּא הוֹלֵךְ עִם כָּלֵם עֵין שֵׁם וְכָל זֶה מִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל עַל פִּי דְרָכּוֹ הַנּוֹרָא שֶׁל רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה כִּי מִבְּאֵר שֵׁם שֶׁעַל יְדֵי כְּפִית הַיִּצָר זוֹכָה לְגַלוּת הָאֱהָבָה שֶׁהוּא הַחֶסֶד שֶׁהוּא יוֹמָא דְאִזְל עִם כְּלָהוּ יוֹמִין דְּהֵינּוּ שֶׁהָאֱהָבָה שֶׁהוּא הַחֶסֶד מְלַבֵּשׁ בְּכָל הַמְדוּת וְכוּ וּמִבְּאֵר שֵׁם שִׁישׁ אֱהָבָה שֶׁבְּדַעַת שֶׁהִיא לְמַעַלְה מִהַזְמַן וְהַמְדוּת וְעַל יְדֵי שִׁמְקֶשֶׁר לְבוֹ לְדַעַתוֹ, שֶׁלְבוֹ בְּרִשׁוֹתוֹ וְכוּ אֲזִי מְקַבְּלִין הַמְדוּת אוֹר הָאֱהָבָה שֶׁבְּדַעַת וְכוּ כְּנִי"ל וְכָל זֶה הוּא סוּד פְּנוּת לוּלָב הַנִּי"ל שֶׁהוּא לְהַמְשִׁיךְ הָאֶרֶה מִשְׁרֵשׁ הַחֲסָדִים שֶׁבְּדַעַת שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱהָבָה שֶׁבְּדַעַת לְתוֹךְ הַחֲסָדִים שֶׁבְּגוֹף שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַמְדוּת שֶׁבְּכָלֵם מְלַבְּשִׁים חֲסָדִים שֶׁהֵם בְּחִינַת אֱהָבָה כְּנִי"ל. וְכָל זֶה כְּדִי לְהַאֲרִי אֶל הַמַּלְכוּת שֶׁהוּא הַאֲתָרוּג הֵינּוּ כְּדִי לְגַלוּת מַלְכוּתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם הֵינּוּ לְמַצָּא אֱלֻקוֹתוֹ

בְּכָל לְשׁוֹנוֹת הָעֶפְרוֹיִם וּבְכָל הַדְּבָרִים גְּשֵׁמִיִּים וּבְכָל מְדוּרֵי הַקְּלָפוֹת פְּנִיִּל שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינּוֹת: "וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה" וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַצַּדִּיק שְׁכּוֹפָה יֵצְרוּ שֶׁהוּא בְּחִינַת הַלּוּלָב, שֶׁהוּא בְּחִינַת צַדִּיק כַּיְדוּעַ בְּחִינַת "צַדִּיק כְּתָמָר יִפְרָח" כִּי בְּסִכּוֹת אָנוּ עוֹסְקִין לְגַלוֹת מַלְכוּתוֹ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם וְאֶפְלוּ לְכָל הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת הָעֶפְרוֹיִם שֶׁזֶהוּ סוּד הַשְּׁבָעִים פְּרִים שֶׁמִּקְרִיבִין בְּשִׁבְלֵם בְּסִכּוֹת וְזֶהוּ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים אַחַר נְטִילַת לּוּלָב וְהַקְּפוּתָיו. "לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד" וְכָל זֶה מְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת, כִּמְבָאָר לְעִיל בְּאֲרִיכוּת וְעַדִּין צְרִיכִין עֵינֵינוּ רַבָּא לְבָאָר כָּל הַפְּנִינּוֹת שֶׁל לּוּלָב עַל פִּי הַתּוֹרָה הַנִּיִּל בְּאָר הֵיטֵב וְהוּא יֵאִיר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתוֹ שֶׁנִּזְכָּר לְהַבִּין דְּבָרָיו וּרְמִיזוֹתָיו הַנּוֹרָאִים וְהַנִּפְלְאִים

לד - ואתם תהיו לי ממלכת כהנים

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה] "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת כַּהֲנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ. אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (שְׁמוֹת י"ט) א. כְּתִיב (תְּהִלִּים ס"ט): "חֲרָפָה שִׁבְרָה לְבִי" הֵינּוּ הַחֲרָפוֹת וּבְזִיוּנוֹת שׁוֹבְרִין לְבוֹ שֶׁל אָדָם וְהַתְּקוּן הוּא עַל יְדֵי שֶׁמִּקְשֶׁר אֶת לְבוֹ לְהַנְקִדָּה הַשִּׁיָּד לְלְבוֹ בְּעַת הַזֹּאת וְעַל יְדֵי זֶה נִתְבַטַּל הַחֲרָפָה הַשׁוֹרָה עַל לְבוֹ. ב. כִּי הֵינָה הַכֶּלֶל שֶׁ הַמְּשָׁלָה בִּיד הַצַּדִּיק לְפַעַל פְּעֻלוֹת כְּרָצוֹנוֹ כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חַז"ל (מוֹעֵד קָטָן ט"ז): "צַדִּיק מוֹשֵׁל" וְכוּ מִי מוֹשֵׁל בִּי צַדִּיק וְזֶהוּ בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית מ"ב): "וַיּוֹסֶף הוּא הַשְּׁלִיט" וְהוּא שָׂרֵשׁ כְּלָיוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְהֵם הָעַנְפִּים שֶׁלּוֹ הַמְּקַבְּלִים מִמֶּנּוּ וְעַקֵּר הַמְּמַשְׁלָה לְהָאִיר וּלְהַתְעוֹרֵר לְבָם לְעַבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ל"ג): "שִׁמְעָה הַקּוֹל יְהוּדָה וְאֵל עַמּוֹ תְּבִיאֵנוּ" הֵינּוּ לְהָאִיר הָאֲרֶת הַצַּדִּיק בְּעַנְפִּים הֵינּוּ בְּלֵב יִשְׂרָאֵל וְזֶהוּ: "וְאֵל עַמּוֹ תְּבִיאֵנוּ" ג. וּבְחִינַת הַזֹּאת, הֵינּוּ "וַיּוֹסֶף הוּא הַשְּׁלִיט" הוּא בְּחִינַת מְלָאָפוּם (בְּכָל סִפְרֵי קַבְּלָה וּמוֹבָא בִּישְׁעֵי צִיּוֹן" בְּשַׁעַר תִּקּוּן הַנֶּפֶשׁ) בְּרִית מְרַכְּבָה לְיִסוּד אֲשֶׁר הוּי"ה שֶׁלּוֹ בְּנִקּוּד מְלָאָפוּם (עֵיִן תִּיקוּן ע) כִּי הַמְּלָאָפוּם הוּא הָאוֹתִיּוֹת מְלָאָפוּם לְהוֹרוֹת, שֶׁ כְּלֵי הַשִּׁפְעַת הֵינּוּ הֵפֶה שֶׁל הַצַּדִּיק הוּא מְלָאָ מְאֻלְקוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי לְכַאוֹרָה קָשָׁה לָמָּה אָנוּ צְרִיכִין לְתַפְּלָה וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אֲבָל מַחֲמַת שֶׁ הַדְּבוּר הוּא כְּלֵי הַשִּׁפְעַת שֶׁבָּהֶם מְקַבְּלִין הַשִּׁפְעַת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים א): "וַיִּבְרַךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְכֶם" הֵינּוּ לְפִי הַדְּבוּר כִּן הַשִּׁפְעַת אִם הַדְּבוּר הֵינּוּ הַכְּלֵי הַשִּׁפְעַת הוּא בְּשִׁלְמוֹת וּבְמַלּוּאָה אֲזִי יְכוּלִין לְקַבֵּל בָּהֶם רַב שִׁפְעַת וְהַדְּבוּרִים שֶׁל הַצַּדִּיק בּוֹדָאֵי הוּא בְּשִׁלְמוֹת וּבְמַלּוּאָה לְכוּ יְכוּלִין לְהַמְשִׁיךְ הַשִּׁפְעַת לְיִשְׂרָאֵל וְעַל יְדֵי זֶה נִקְרָא בְּחִינַת מְלָאָפוּם לְהוֹרוֹת שֶׁהֵפֶה שֶׁלּוֹ בְּמַלּוּאָה וּבְשִׁלְמוֹת ד. וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת "צַדִּיק מוֹשֵׁל" שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָאָפוּם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה ס) "וְעַמְּךָ כָּלֶם צַדִּיקִים" וְזֶהוּ פִירוּשׁ (תְּהִלִּים קי"ד): "יִשְׂרָאֵל מִמְּשָׁלוֹתָיו"

הִינּוּ מִי מוֹשֵׁל בִּי צָדִיק כִּי יֵשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל דָּבָר יִקָּר שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה, מֵה שָׂאִיו בְּחִבְרוֹ כְּמַעֲשֵׂה דְאֲבֵי וְאֲבָא אֲמָנָא (תְּעֵנִית כֵּא :) שֶׁהִשְׁבִּיבוּ לוֹ לֹא מְצִית לְמַעְבָּד כְּעַבְדָּא דְאֲבָא אֲמָנָא וְכוּ וּבְחִינַה הַזֹּאת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יוֹתֵר מִחִבְרוֹ הוּא מְשֻׁפֵּיעַ וּמְאִיר וּמְעוֹרֵר לֵב חִבְרוֹ וְחִבְרוֹ צָרִיךְ לְקַבֵּל הַתְּעוֹרָרוֹת וּבְחִינַה הַזֹּאת מִמֶּנּוּ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין [תְּרַגּוּם : וְקֵרָא זֶה אֵל זֶה] (יִשְׁעֵי ג.) כִּי קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה הָיָה הַמְּשַׁלָּה בְּיַד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאַחֵר מִתֵּן תּוֹרָה נָתַן הַמְּשַׁלָּה לְיַד כָּל יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ כִּי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם הַתְּלַבְּשׁוֹת רְצוֹנוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי רְצוֹנוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהַמְצוּוֹת יִהְיוּ כֵּךְ לְמִשְׁל מְצוֹת תְּפִלִּין הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁיְהִיָּה בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת וּבִתִּים שֶׁל עוֹר וְלֹא שֶׁל כֶּסֶף כִּי כֵן רְצוֹנוֹ נִמְצָא שֶׁרְצוֹנוֹ מְלַבֵּשׁ בְּכָל הַתּוֹרָה וְעַכְשָׁיו שֶׁהַתּוֹרָה מְסוּרָה בְּיַדֵּינוּ גַם הַרְצוֹן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְסוּרָה בְּיַדֵּינוּ שָׂאֵנוּ מוֹשְׁלִין בְּבִיכּוֹל, לְהִיּוֹת רְצוֹנוֹ כְּפִי רְצוֹנֵנוּ וְזֶה בְּחִינַת "יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתֵינוּ" כִּי "וְזֶהוּ שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל (יְרוּשָׁלַיִם רֵאשׁ הַשָּׁנָה פֵּא) "רַבּוֹת עֲשִׂית אֶתְּהָ הַאֶלְקִי", קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה וְאַחֵר מִתֵּן תּוֹרָה "נִפְּלְאוֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבוֹתֶיךָ אֵלֵינוּ" הִינּוּ שֶׁהַכֹּל בְּיַדֵּינוּ וְזֶהוּ (תְּהֵלִים פ"א) "אֲנֹכִי הֵאֶלְקִיךָ הַמְעַלֵּךְ מֵאַרְץ מִצְרַיִם" הִינּוּ קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה הָיָה הַכֹּל אֲנֹכִי וְאַחֵר מִתֵּן תּוֹרָה הִרְחֵב פִּיךָ וְאַמְלֵאֵהוּ זֶה בְּחִינַת מְלֵאפּוּם שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט הִינּוּ מִי מוֹשֵׁל בִּי הִינּוּ שֶׁהַשֵּׁפֶע הוּא לְפִי הִרְחַבְתָּ הַפֶּה, וּלְפִי כָּלִי הַדְּבֹר כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ. ה. וּמְלֵאפּוּם, הִינּוּ בְּחִינַת : "וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט" הוּא בְּחִינַת נִקְדָּה עִם וְאוֹ כִּי בְּחִינַת יוֹסֵף נִמְשָׁךְ מִחֻכְמָה וּבִינָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מ"א) : "אַחֲרַי הוֹדִיעַ אוֹתְךָ אֵת כָּל זֹאת, אֵין נִבּוֹן וְחָכָם כְּמוֹד" הִינּוּ חֻכְמָה וּבִינָה וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה "וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט" וְחֻכְמָה, הִיא בְּחִינַת נִקְדָּה הִינּוּ יוֹד מַעֲנֵן וּבִינָה, הוּא נִחַל הַנְּמֻשָּׁךְ מִן הַמַּעֲנֵן וְעַל שֵׁם הַמְּשֻׁכּוֹת, הוּא וְאוֹ נִקְרָא נִחַל הַנְּמֻשָּׁךְ מִן הַמַּעֲנֵן שֶׁהוּא יוֹד ו. וּבְחִינַת מְלֵאפּוּם יֵשׁ בְּכָלִיּוֹת וּבְכָרְטוֹת כִּי עֲשֶׂרְת הַדְּבָרוֹת עִם הַלוּחוֹת הוּא בְּחִינַת מְלֵאפּוּם שֶׁהוּא יוֹד וְהַלוּחוֹת הֵם וְאוֹ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּבֵרָא בְּתָרָא י"ד) וְהַלוּחוֹת אֲרַכּוֹן שֶׁשָּׂה וְרַחֲבּוֹן שֶׁשָּׂה וְהַתּוֹרָה עִם הָעוֹלָם גַּם כֵּן יוֹד וְאוֹ כִּי הַתּוֹרָה הִיא יוֹד שֶׁנִּקְרָאת (תְּהֵלִים קי"א) : "רֵאשִׁית חֻכְמָה" וְהָעוֹלָם הוּא וְאוֹ שֶׁנִּבְרָא בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה וְצָדִיק עִם יִשְׂרָאֵל הֵם גַּם כֵּן יוֹד וְאוֹ כִּי צָדִיק הוּא יוֹד כִּי הַצְּדִיקִים הֵם נִקְרָאִים חֻכְמֵי הָעֵדָה (עֵינן בַּהֲקַדְמַת הַזוֹהַר דָּף ח שְׁמוֹת כֹּז עֵינן מֵאוּרֵי אוּר) וְיִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת וְאוֹ שֶׁהֵם תְּמִכֵי אוּרֵיתָא וְנִקְרָאִים וְוֵי הַעֲמוּדִים. וְאַצֵּל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפִנֵּי עַצְמוֹ יֵשׁ גַּם כֵּן בְּחִינַת יוֹד וְאוֹ יוֹד עַל שֵׁם הַפֶּה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהֵלִים מ"ט) "פִּי יִדְבֵּר חֻכְמוֹת" וְאוֹ, עַל שֵׁם "וְהַגּוֹת לְבַי תְּבוּנוֹת" שֶׁהוּא בְּחִינַת לוּחוֹת, שֶׁהֵם וְאוֹ כִּי "כְּשֶׁרֶם עַל גְּרִירוֹתֶיךָ כְּתָבֶם עַל לוּחַ לְבָד" ז. וְכֵשׁ הַלֵּב, הִינּוּ בְּחִינַת וְאוֹ, בְּחִינַת לוּחוֹת הוּא מְשַׁקֵּעַ בְּאַהֲבוֹת רְעוֹת הִינּוּ חֲרָפוֹת וּבְזִיוּנוֹת, הַנִּקְרָא עֲרַלְת לֵב (דְּבָרִים י) אֲזִי הוּא בְּבְחִינַת שְׁבָרֵי לוּחוֹת וְחֲרָפָה הוּא בְּחִינַת עֲרָלָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ל"ד) : "לֹא נוֹכַל לָתֵת אֶת אַחוֹתֵינוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ עֲרָלָה כִּי חֲרָפָה הִיא לָנוּ" וְהוּא בְּחִינַת אֲהָבָה נְפוּלָה וְשְׁבוּרָה כִּי יְדוּעַ שֶׁ הַיֵּצֵר הָרַע וְהַקְּלָפוֹת נִתְהוּיִם מִן שְׁבִירַת כָּלִים (בְּהִיכָל הַנִּקְדָּים שֶׁעַר שְׁבִירַת הַכָּלִים פָּרָק ג.) כִּי שְׁבִירַת כָּלִי הַחֻסָּד נִפְּלוּ אֵל בִּינָה דְּבִרְיָאָה הִינּוּ בִּינָה לְבָא (פֶּתַח אֵלֵיהוּ) וְהַאֹר הַחֻסָּד נִשְׁאַר

ביסוד דאצילות שהוא בחינת (משלי י) : "צדיק יסוד עולם" נמצא ש
אהבות רעות באים משבירת כלי החסד וזה שתרגם אנקלוס : "כי הרפה
היא לנו" ארי חסודא היא לנא כי הרפה הינו ערלת לב הינו אהבות רעות
נעשה משבירת כלי החסד כי זה נראה בחוש ש "על כל פשעים תכסה
אהבה" (משלי י) אפלו אם אחד פושע נגד חברו אזי אינו מחרפהו כי
האהבה מכסה על כל פשעים וכשמתקלקל ברית האהבה ביניהם הינו
בחינת שבירת כלי החסד אזי מחרפהו כי הרפה הוא משבירת כלי
החסד פני"ל וכשהלב הוא משקע בחרפה, הינו בערלת לב בחינת שבירי
לוחות, הינו "חרפה שברה לבי" וכשמקשר הלב, הינו בחינת ואו פני"ל
להיוד, הינו נקדה, שהוא בחינת צדיק ששם האור האהבה הקדושה
שורה כי אור החסד נשאר ביסוד דאצילות אזי נתבטל האהבות רעות
הינו החרפות הינו ערלת לב כי הצדיק שהוא נקדה ששם שורה האהבה
הקדושה יאיר להואו שהוא בחינת לב ונתבטל החרפה, הינו ערלת לב כי
על כל פשעים תכסה אהבה כי שם שורה אהבה הקדושה וזהו שאמרו
חז"ל (נדרימ ל"ב:) בקש הקדוש ברוך הוא להוציא פהנה משם. ובשביל
שהקדים ברפת אברהם לברפת המקום נטלה משם ונתנה לאברהם
שנאמר : "אתה כהן לעולם על דברתי מלכי צדק" וזהו פשהקדוש ברוך
הוא נתן הפהנה לפינחס אמר : "הנני נותן לו את בריתי שלום" (במדבר
כ"ה) כי הפהנה היא בחינת אהבה הוא אברהם שורה במקום ברית שלום
הינו צדיק יסוד עולם ח. נמצא ש צריך כל אחד לדבר בינו לבין קונו כדי
שיאיר בחינת נקדה בחינת : "פי ידבר חכמות" להואו שהוא בחינת :
"והגות לבי תבונות" ו על ידי זה נתבטל ערלת לבו הינו חרפות הינו
אהבות רעות. וגם צריך כל אדם לדבר עם חברו ביראת שמים כדי לקבל
התעוררות בלבבו מהנקדה שיש בחברו יותר ממנו כמו שכתוב "וימקבלין
דין מן דין" כי בזה הבחינה שיש בחברו יותר ממנו זאת הבחינה הוא
בחינת נקדה ושם בהנקדה הזאת שורה האהבה הנקרא כהן והנקדה
הזאת הוא בחינת צדיק לגבי חברו והנקדה הזאת מאיר ללב חברו,
הנקרא ואו וכל הנקדות הללו הינו הנקדה הנקרא פי ידבר חכמות וגם
הנקדה שיש בכל אחד מה שאין בחברו הם ענפים להצדיק שהוא נקדה
כלליות של כל ישראל שהכל צריכין לקבל מתחלה מהצדיק ואחר כך
יקבלו דין מן דין וכל אחד יקבל מנה ובה ועל ידי שלשה בחינות אלו
נתבטל החרפות הינו ערלת לב הינו אהבות רעות וזהו : "על כל פשעים
תכסה אהבה" כי שם שורה אהבה הקדושה וזהו כשנולד יוסף הצדיק
אמרה רחל : "אסף אלקים את חרפתי" (בראשית ל) כי כשנתגלה הנקדה
ששם אהבה הקדושה אזי נתבטל החרפות הינו ערלת לב הינו אהבות
רעות וזה שכתוב אצל יוסף (שם מה) : "כי פי המדבר אליכם" ופרש
רש"י : כפי כן לבי (עיין מגילה טז:) הינו שהאיר הנקדה שלו בואו שלו
שהאיר פי ידבר חכמות בהגות לבי תבונות וכתוב בו (שם ט) : "וידבר על
לבם" פרש רש"י : דברים המתשבין על הלב הינו שהאיר הנקדה כלליות
שלו בלב כל ישראל נמצא שעל ידי שלש בחינות אלו הינו התקשרות
הצדיקים והם יאירו בו כי הם הנקדה כלליות ישראל ויעוררו את לבו
וגם על ידי שידבר עם חברו יכול גם כן כל אחד ואחד להאיר ולעורר לב

חִבְרוּ וְגַם עַל יְדֵי עֲצָמוֹ שְׁמַדְבֵּר בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ יְכוֹל גַּם כֵּן לְעוֹרֵר אֶת לְבָבוֹ עַל יְדֵי פִי יְדִבֵּר חֲכָמוֹת וְיִסִּיר מִמֶּנּוּ עֲרַלְת לֵב וְזֶהוּ פְּרוּשׁ: "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכֶת כַּהֲנִים" הֵינּוּ בַּחֲנִינֵת אֶהְבֶּה הַקְּדוּשָׁה כַּנִּי"ל "וְגוֹי קְדוֹשׁ", הֵינּוּ קְדוֹשׁ שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת נִקְדָּה וְיֵאוּ הוּא בַּחֲנִינֵת לֵב כַּנִּי"ל. עַל יְדֵי מָה תִּבּוֹא לְבַחֲנִינֵת אֶהְבֶּה וְלְבַחֲנִינֵת קְדוֹשׁ וְאוּ עַל יְדֵי אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי מִשֶּׁה הוּא נִקְדָּה כְּלָלִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁ בְּתַחֲלָה צָרִיכִין הַכֵּל לְקַבֵּל מִהֲנִקְדָּה כְּלָלִיּוֹת וְאַחַר כֵּן צָרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהֵאִיר בְּחִבְרוֹ מִהֲנִקְדָּה שֵׁשׁ בּוֹ וְגַם יוֹכֵל לְהֵאִיר מִנֶּה וְיֵבֶה מִהֲנִקְדָּה שָׁבוּ, שֶׁהוּא "פִּי יְדִבֵּר חֲכָמוֹת" לְהוֹאוּ, שֶׁהוּא "וְהִגֹּת לְבִי תְבוּנוֹת" וְאִזּוּ נִקְרָא גּוֹי קְדוֹשׁ הֵינּוּ קְדוֹשׁ וְאוּ שֶׁהֲנִקְדָּה מֵאִיר לְהוֹאוּ וְעַל יְדֵי זֶה, "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכֶת כַּהֲנִים" הֵינּוּ אֶהְבֶּה הַקְּדוּשָׁה כִּי כְּשֶׁתִּקְבַּל מִן כָּל הַנִּקְדוֹת הַלְלוּ הֵן מִנֶּה וְיֵבֶה וְהֵן מִהֲנִקְדָּוֹת שֶׁבְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הֵן מִנִּקְדָּה כְּלָלִיּוֹת שֶׁשָּׁם אֲצֵל כָּל הַנִּקְדוֹת שׁוֹרָה אֶהְבֶּה קְדוּשָׁה הַנִּקְרָא כֵּהֵן כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב "הֲנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם" וְהַנִּקְדָּה הוּא בְּרִית שְׁלוֹם כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בִּ"עֵץ חַיִּים": שֶׁהָאוֹר הַחֹסֵד נִשְׁאַר בִּיסוּד דְּאֲצִילוֹת. [וְכִשְׁמַדְבֵּר עִם חִבְרוֹ בִּירְאֵת שְׁמִים מְקַבֵּל הַנִּקְדָּה שֶׁבֵּלֵב חִבְרוֹ בְּלִי לְבוּשׁ וְלִפְעָמִים מְקַבֵּל הַנִּקְדָּה מִחִבְרוֹ עַל יְדֵי דְבָרִים אַחֲרִים שֶׁמִּסְפָּר עִמּוֹ כִּי יֵשׁ לִפְעָמִים שֶׁיְכוּלִין לְקַבֵּל אוֹר וְהַתְּעוֹרְרוֹת לְעִבוּדֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִהֲנִקְדָּה שֶׁל חִבְרוֹ עַל יְדֵי שִׁיחַת חֲלוּן שְׁמַדְבְּרִין עִמּוֹ וְאִזּוּ מְקַבְּלִין אוֹר הַנִּקְדָּה עַל יְדֵי הַתְּלַבְּשׁוֹת כִּי לִפְעָמִים צָרִיכָה הַנִּקְדָּה לְהַתְּלַבֵּשׁ וְהִיא מִתְּלַבְּשֵׁת בְּדַבּוּרִים אֵלוּ וְהוּא מְקַבֵּל מִמֶּנָּה]

לה - אשרי העם ידעי תרועה

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה] "אֲשֶׁרִי הָעָם יְדַעֵי תְּרוּעָה הַ בְּאוֹר פְּנִיךָ יִהְלָכוּן" (תְּהִלִּים פ"ט) א. דַּע כִּי תִשׁוּבָה הִיא לְשׁוּב אֶת הַדְּבָר לְמָקוֹם שֶׁנִּטַּל מִשָּׁם וְהוּא בַּחֲנִינֵת זְרָקָא הַמוּבָא בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ (תְּקוּנִים תְּקוּן כ"א דף מ"ג: וּבְדף ס וְתְקוּן ס"ד דף פ"ו: , וּבְתְקוּנִים שֶׁבְּסוּף הַזִּהַר חֲדָשׁ בְּדף ק"ט:). דְּאִזְדְּרִיקַת לְאַתֵּר דְּאִתְנַטִּילַת מִתַּמָּן וּמֵאוּן הַהוּא אֲתֵר, הוּא חֲכָמָה כִּי חֲכָמָה הִיא שְׂרֵשׁ כָּל הַדְּבָרִים כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שֵׁם ק"ד) : "כָּלֵם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתִי" לְכֵן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְשָׁמֵר אֶת שְׁכָלוֹ מִשְׁכָּלִיּוֹת חִיצוֹנִיּוֹת הַמְכַנֶּה בְּשֵׁם בֵּת פְּרָעָה כִּי עֵקֶר הַחֲכָמָה לְקִנּוּת שְׁלֵמוֹת אֵינָם רַק חֲכָמוֹת אֱלֻקוֹת וְשֶׁאֵר הַחֲכָמוֹת הֵם רַק חֲכָמוֹת בְּטִלוֹת וְאֵינָם חֲכָמוֹת כְּלָל וּ בֵּת הִיא מְרֻמָּזֵת עַל הַחֲכָמָה שֶׁאֵינָה חֲכָמָה כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חַז"ל (מְנַחוֹת ק"י) : "הִבִּיאִי בְּנֵי מִרְחוּק וְכוּ, וּבְנוֹתֵי, אֵלוּ גְלִיּוֹת שֶׁבְּשֶׁאֵר אֲרָצוֹת שֶׁדַּעְתָּן אֵינָם מֵיִשְׁבֵּת עֲלֵיהֶם כְּבָנוֹת" פְּרָעָה לְשׁוֹן בְּטוּל כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שְׁמוֹת ה) : "אֵל תִּפְרִיעוּ אֶת הָעָם" וְ חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, הֵם בַּחֲנִינֵת קִנְיָה כִּי יֵשׁ קִנְיָה בְּקְדוּשָׁה, הֵם חֲכָמוֹת קְדוּשׁוֹת כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (מְשָׁלִי ד) : "קִנְיָה חֲכָמָה" (עֵינִן זוּהַר

פנחס רל"ב רל"ד: קהלת ז) וזה לעומת זה עשה אלוקים הינו קנה שִׁבְקֵלְפוֹת כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים ס"ח) : "גַּעַר חֵיַת קָנָה" וְהִם חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת "יִשְׂרָאֵל הֵם עִם קְדוּשָׁה" (דְּבָרִים ז, יד, כו, כח) וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ חֵלֶק אֶלֹהִים מִמַּעַל שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמָה כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים ק"ד) : "כָּל־בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתִי" וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָאִים רֵאשִׁית כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (יִרְמְיָהּ ב) : "קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לֵה רֵאשִׁית" וְכוּ אֲבָל בְּשַׁעַת הוֹלְדָה הַשֶּׁכֶל מִצְמָצֵם אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וְכִשְׂמַתְחִילִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בְּהַתְּבוּנָנוֹת עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲזִי שֶׁכָּלוּ הוֹלְדֵי וְגָדוֹל כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (מְלָכִים א ה) : "וַיִּתְּרַב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה" וְכִשְׂאָדָם מְכַנִּים בְּתוֹךְ שֶׁכָּלוּ הַקְּדָשׁ מִחֲשֻׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, הֵם חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת אֲזִי נִתְמַעַט קְדָשָׁת שֶׁכָּלוּ כְּפִי תְּפִיסַת הַמָּקוֹם שֶׁל חֲכָמָה חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁכָּל חִיצוֹנִי, בְּתוֹךְ שֶׁכָּל הַקְּדָשׁ וְהַחֲכָמָה חִיצוֹנִי הִיא נְעוּץ בְּתוֹךְ הַשֶּׁכֶל הַקְּדָשׁ כְּקָנָה וּמְחַסֵּר מְקוֹם הַקְּדָשָׁה וְעַל זֶה הַקָּנָה, הִינוּ זֶה הַשֶּׁכֶל מִתְּלַקְטִים וּמִתְחַבְּרִים כָּל הַמִּדּוֹת רְעוֹת וּמִגְנוֹת וְזֶהוּ (סִנְהֶדְרִין כ"א) : כְּשֶׁנֶּשְׂאָ שְׁלֹמֹה אֶת בֵּית פְּרָעָה, יָרַד גְּבְרִיאֵל וְנִעֵץ קָנָה בֵּינָם הִינוּ שֶׁגַם לְמַעַלָּה, מֵהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַגְּבוּרוֹת שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת יָרַד גְּבְרִיאֵל נִעֵשָׂה סוּסְפִיתָא דְדִּהְבָּא הִינוּ בְּחִינַת קְלָפוֹת שֶׁהֵם חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת הַנִּקְרָא גַם כֵּן קָנָה וְנִעֵץ בֵּינָם הַחֲכָמָה שֶׁמְחַסֵּר מְקוֹם הַקְּדָשָׁה וְהַעֲלָה עָלָיו שְׂרִטוֹן הִינוּ בְּחִינַת מִדּוֹת מִגְנוֹת וְעָלָיו נִבְנָה כְּרֶךְ גָּדוֹל שֶׁל רוּמֵי הִינוּ נֶחֱשׁ הַקְּדָמוֹנִי הַכְּרוּךְ אַחַר קְדָשָׁה וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא כְּרֶךְ גָּדוֹל כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (סִפְּהָ נ"ב) : כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת [שְׁדַרְשׁוּ שֵׁם, שֶׁהֵיכָר הָרַע מִתְּגַרָּה בְּיִשְׂרָאֵל דִּיקָא וּבְגָדוּלִים דִּיקָא כְּמוֹ שְׁכָתוֹב שֵׁם : וּבִתְלַמִּידֵי חֲכָמִים יוֹתֵר מִכָּל־וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא הַנְּחֹשׁ וְהֵיכָר הָרַע כְּרֶךְ גָּדוֹל] שֶׁהוּא כְּרוּךְ תְּמִיד אַחַר גָּדוּלֵי הַדּוֹר בְּיוֹתֵר מִשְׂאָר אֲנָשִׁים שֶׁהוּא בּוֹנֵה בְּנֵינוּ עַל זֶה הַשֶּׁכֶל הַחִיצוֹנִי ב. וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁכָּלִיּוֹת חִיצוֹנִים לֹא זֶה אֵין זֶה שֶׁצָּרִיךְ לְחַדֵּשׁ הַשֶּׁכֶל בְּכָל עֵת וְזֶה בְּחִינַת : וּבִטּוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית כִּי חֲדוּשׁ בְּרֵאשִׁית הוּא חֲדוּשׁ הַחֲכָמָה כְּמוֹ שְׁכָתוֹב : "כָּל־בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתִי" כִּי חֲדוּשׁ הַשֶּׁכֶל הִיא חֲדוּשׁ הַנְּשֻׁמָּה כִּי הַשֶּׁכֶל הוּא הַנְּשֻׁמָּה כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (אִיּוֹב ל"ב) : "נִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינָם" כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרֵכּוֹת י) : מֵה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זֶן אֶת הָעוֹלָם אֵין הַנְּשֻׁמָּה זֶנָּה אֶת גּוֹפָהּ נִמְצָא שֶׁ הַנְּשֻׁמָּה הִיא מִחִיָּה אֶת הַגּוֹף וְהִיא בְּעֲצָמָה הַשֶּׁכֶל כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (קְהֵלֶת ז) : "הַחֲכָמָה תִּחִיָּה" וְכוּ ג. וְחֲדוּשׁ הַשֶּׁכֶל הִינוּ חֲדוּשׁ הַנְּשֻׁמָּה הוּא עַל יְדֵי שְׁנָה כְּמוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (בְּרֵאשִׁית י"ט) : חֲדָשִׁים לְבִקְרִים רַבָּה אֲמוּנָתָךְ כִּי כְּשֶׁמַּחֲוִין מִתְּיַגְעִים אֲזִי עַל יְדֵי הַשְּׁנָה הֵם מִתְּחַדָּשִׁים, כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ וְזֶהוּ שֶׁאֲנוּ מְבָרְכִין הַנּוֹתֵן לַיַּעַף כַּח כִּי הָיוּ מִתְּחַלְּקָה עֵינַיִם וְעַכְשָׁו נִתְחַזְּקוּ וְבְשַׁעַת הַשְּׁנָה הַמַּחֲוִין, הִינוּ הַנְּשֻׁמָּה בָּאָה בְּתוֹךְ אֲמוּנָה בְּחִינַת : "חֲדָשִׁים לְבִקְרִים" וְכוּ כְּמוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (שֵׁם) ד. וְיֵשׁ כִּמָּה בְּחִינַת שְׁנָה כִּי יֵשׁ שְׁנָה בְּגִשְׁמִיּוֹת, שֶׁהִיא נִיחָא לְמַחֲוִין גַּם יֵשׁ בְּחִינַת לְמוּד, שֶׁהוּא נִקְרָא גַם כֵּן שְׁנָה לְגַבֵּי דְבִקּוֹת הַבּוֹרָא וְהוּא לְמוּד פְּשָׁטָא אֲוִרִיתָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁנָה (זִהַר פִּינְחָס רמ"ד : עֵין בְּרֵאשִׁית רַבָּה, וַיֵּצֵא, פְּרָשָׁה ס"ט) כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (סִנְהֶדְרִין כ"ד) : "בְּמַחְשָׁכִים הוֹשִׁיבֵנִי" זֶה תְּלַמוּד בְּבִלִי וְזֶה בְּחִינַת אֲמוּנָה כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים צ"ב) : "וְאֲמוּנָתָךְ בְּלִילוֹתֵי", "וְלַחֲשָׁךְ קָרָא לִילָה" (בְּרֵאשִׁית א) וְאָדָם הַדְּבוּק תְּמִיד בְּעֲבוֹדַת הַבּוֹרָא וְנִתְיַגְעִים הַמַּחֲוִין שְׁלוֹ

מחמת גדל הדבקות אִזי ילמוד פִּשְׁטא אורייתא וכשלומד פִּשְׁטא אורייתא אִזי המחין שְׁלוּ הִינוּ נִשְׁמְתוּ בָּאָה בְּתוֹךְ אַמוּנָה בְּבַחֲנִית: "חֲדָשִׁים לְבַקְרִים" וּמִתְחַדְּשִׁים, וּמִתְחַזְּקִים מְעִיפוֹתֵם וְזֶה בְּחִינַת פִּשְׁטא מִנְּחָ זְרָקָא שְׁפִשְׁטא אורייתא שֶׁהֵם בְּחִינַת "וְאַמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת" הֵם נִיחָא לַמַּחִין וְהַמַּחִין נִתְחַדְּשׁוּ כְּבָרְאשׁוּנָה וְזֶהוּ זְרָקָא, דְּאִזְדְּרִיקַת לְאַתְרָא דְּאִתְנַטִּילַת מִתַּמָּן. ה. וְעַקֵּר הַמַּחִין שְׁמַקְבְּלִין עַל יְדֵי הָאֻמוּנָה אִין מְקַבְּלִין אֶלְא מְאוּר הַפְּנִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מְשָׁלִי ט"ז): "בְּאוּר פְּנֵי מְלָךְ חַיִּים" "חַיִּים", הֵם הַמַּחִין כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "הַחֲכָמָה תִּתְחַיֶּה" מְקַבְּלִין מְאוּר הַפְּנִים דְּרַךְ הָאֻמוּנָה הַנִּקְרָאת מַלְכוּת שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרַאשִׁית י"ד): "וּמִלְכֵי צֶדֶק מְלָךְ שָׁלֵם" וְתִרְגוּמוֹ: מְלָכָא דִּירוּשָׁלַם וְהִיא בְּחִינַת אַמוּנָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה א): "עִיר הַצֶּדֶק קָרְיָה נְאֻמְנָה" וְהִיא בְּחִינַת לֵילָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְאַמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת" וְהִיא בְּחִינַת פִּשְׁטא אורייתא כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "בְּמַחְשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי" וְכוּ וְכֹתִיב: "וְלַחֲשׂוֹךְ קָרָא לֵילָה" וְהוּא בְּחִינַת מְאוּר הַקָּטָן כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (קֹהֶלֶת ט): "עִיר קִטְנָה" (עֵינן זוהר אחרי ס"ח): וְכְמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרַאשִׁית א): "אֵת הַמְּאוּר הַקָּטָן לְמַמְשָׁלַת הַלֵּילָה". וְיֵשׁ כַּמָּה בְּחִינּוֹת בְּאוּר הַפְּנִים כִּי יֵשׁ מְקַבְּלִים הַשֶּׁכֶל מְאוּר הַפְּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה כִּי שְׁבַעִים פְּנִים לַתּוֹרָה וְיֵשׁ מְקַבְּלִים מְאוּר פְּנֵי הַצְּדִיקִים כְּשֶׁהַצְּדִיק מְסַבֵּיר לוֹ פְּנִים (עֵינן תַּעֲנִית ח) אִזי מְקַבֵּל שְׁכֵל חֲדָשׁ, וְנִשְׁמָה חֲדָשָׁה כִּי עַקֵּר הַשֶּׁכֶל מְאוּר הַפְּנִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (קֹהֶלֶת ח): "חֲכָמַת אָדָם תֵּאִיר פְּנֵיו" וְגַם יֵשׁ כַּמָּה בְּחִינּוֹת בְּשֵׁנָה כִּי יֵשׁ שֵׁנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת לְמוּד פִּשְׁטא אורייתא כְּפִי הַדְּבָקוֹת וְיֵשׁ שֵׁנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה שֶׁהוּא גַם כֵּן פִּשְׁטא אורייתא כִּי כְּשֶׁעוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה אִזי הַמַּחִין, הִינוּ נִשְׁמְתוּ בָּאָה לְתוֹךְ אַמוּנָה, בְּבַחֲנִית: "חֲדָשִׁים לְבַקְרִים" וְנִתְחַדְּשׁוּ שָׁם, וְנִתְחַזְּקוּ מְעִיפוֹתֵם וְזֶה שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּבֵא בְּתָרָא קַע"ה):. הַרוּצָה לְהַחֲכִים יַעֲסֵק בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת הִינוּ הַרוּצָה לְחַדֵּשׁ אֵת שְׁכֵלוֹ, הִינוּ נִשְׁמְתוּ יַעֲסֵק בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת הִינוּ מִשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה כִּי הַעוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה הוּא בּוֹדְאֵי עוֹסֵק בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת כִּי כָּל דִּינֵי מְמוֹנוֹת שִׁיךְ לְמִשָּׂא וּמִתָּן כִּי אֵי אֶפְשָׁר לַעֲסֹק בְּמִשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה כִּי אִם בְּקֵי בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת שֶׁלֹּא יִכְשַׁל בָּהֶם וְזֶה בְּחִינַת (מְשָׁלִי ל"א): "הֵיטָה כְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר" הִינוּ עַל יְדֵי מִשָּׂא וּמִתָּן הִינוּ עַל יְדֵי פִּשְׁטא אורייתא אִזי: "מִמְרַחֵק תֵּבִיא לְחַמָּה" וּמִמְשִׁיךְ שְׁכֵל חֲדָשׁ מְאוּר הַפְּנִים כִּי הַשֶּׁכֶל נִקְרָא רְחוֹק כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (קֹהֶלֶת ז): "אֲמַרְתִּי אֲחַכְמָה וְהִיא רְחוֹקָה" ז. אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מְכַנֵּס שְׁכֵלוֹ הִינוּ נִשְׁמְתוּ, בְּתוֹךְ הָאֻמוּנָה הִינוּ פִּשְׁטא אורייתא, הִינוּ מִשָּׂא וּמִתָּן בְּבַחֲנִית: "חֲדָשִׁים לְבַקְרִים" אִזי צְרִיךְ לְשָׁמֵר הָאֻמוּנָה שֶׁלֹּא יִינְקוּ מִמֶּנָּה הַחִיצוֹנִים כִּי הִיא שׁוֹכֵנַת בְּתוֹךְ הַחִיצוֹנִים בְּחִינַת (יִחְזָקָאל ה): "זֹאת יְרוּשָׁלַיִם שְׁמִתִּיהָ בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם וְסָבִיבוֹתֶיהָ אֲרָצוֹת" וִירוּשָׁלַיִם הוּא בְּחִינַת אַמוּנָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "קָרְיָה נְאֻמְנָה" וְהוּא בְּחִינַת לֵילָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְאַמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת" וְהוּא פִּשְׁטא אורייתא כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה "בְּמַחְשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי", "וְלַחֲשׂוֹךְ קָרָא לֵילָה" וְהִיא בְּחִינַת הַמְּאוּר הַקָּטָן כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְאֵת הַמְּאוּר הַקָּטָן לְמַמְשָׁלַת הַלֵּילָה". וְצְרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת חֲשֵׁמ"ל מְעוֹלָם הַבִּינָה לְהַלְבִּישׁ אֵת הַמַּלְכוּת, הִינוּ אַמוּנָה שֶׁלֹּא יִינְקוּ מִמֶּנָּה הַעֲבוּרִים וְהָאֲרָצוֹת שֶׁסָבִיבוֹתֶיהָ וְכִשְׁאָדָם עוֹסֵק בְּמִשָּׂא

ומתן כל כף באמונה, כמו רב ספרא ומקיים (תהלים ט"ו) : "ודובר אמת בלבבו" (כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, מפות כ"ד) זו הבחינה נעשה חשמי"ל הינו מלבוש, סביב האמונה ואזי אמא מספכת על בנהא (הק התקונים) שלא יינקו ממנה והיא : "אם לבנה תקרא" (משלי ב), ובינה לבא (הקדמת תקונים) וזה שמקיים : "ודובר אמת בלבבו" אזי אמא מספכת על בנהא שהלב עושה חשמי"ל הינו מלבוש, סביב האמונה שלא יינקו ממנה החיצונים. וזה שאמרו חז"ל (שם בבבא בתרא) הרוצה שיעסק בדיני ממונות, ישמש את שמעון בן ננס הינו הרוצה לעסק במשא ומתן באמונה הינו פשטא אורייתא הנקרא חשך כמו שכתוב : "במחשכים הושיבני" ונקרא אמונה, כמו שכתוב : "ואמונתך בלילות" אזי צריך להמשיך חשמי"ל מהלב הינו שיקים "ודובר אמת בלבבו" והחשמי"ל הזה הוא מלביש את המאור הקטן הינו את האמונה בבחינת : אמא מספכת על בנהא וזהו : ישמש את שמעון בן ננס כי שמיעה תליא בלבא (תיקון יח) חשמי"ל לב גמטריא שמע כמו שכתוב (מלכים א ג) : "ונתת לעבדך לב שומע" וכן ננס בחינת אמונה, היא בחינת בן ננס הינו המאור הקטן ח. ו כשאדם עוסק במשא ומתן באמונה עוסק בדיני ממונות הינו פשטא אורייתא זהו בחינת הקרבת הקרבן תמיד והקטרת הקטרת כי על ידי התמיד עולים חכמה בינה דעת דעשיה ביצירה וכל הניצוצות הקדושים שבקלפה עולים בסוד אחד עשר סממני הקטרת בבחינת מלכות במשא ומתן והמשא ומתן הוא בחינת דיני ממונות הינו פשטא אורייתא נמצא בשעת עשית המשא ומתן עוסק בפשטא אורייתא שהם בחינת מט"ט המקין ביצירה נמצא שחכמה בינה דעת שלו בעשית המשא ומתן עולים ביצירה, הינו לפשטא אורייתא וכל ניצוצות הקדשה שיש בתוך העפויים והארצות שסביבות ירושלים עולים לבחינת אמונה הנקרא ירושלים ומלכות (רש"י פ תולדות ע"פ ולאם מלאם יאמץ) כי חרבן אמונה, הוא נקרא חרבן ירושלים כמו שדרשו חכמינו, זכרונם לברכה (שבת קי"ט). לא חרבה ירושלים עד שפסקו ממנה אנשי אמונה (עין שם מבאר דכונתם על משא ומתן באמונה) וכש ירושלים הינו האמונה הינו משא ומתן שהוא פשטא אורייתא מתגברת אזי אלו העפויים והארצות נופלים ועולים ממנה כל הניצוצות הקדושים שבתוכם בסוד אחד עשר סממני הקטרת וזהו שאמרו חכמינו ז"ל (סנהדרין כ) : שלשה מצוות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ העמדת המלך, וכריתות זרעו של עמלק, ובגין בית המקדש והא בהא תליא כי העמדת המלך היא בחינת אמונה פני"ל ו כריתות זרעו של עמלק הם הניצוצות שעולים מבין העפויים והארצות בבחינת אחד עשר סממני הקטרת כמו שמובא במדרש (רות פרשה א) : למה נסמכה פרשת כריתות זרעו של עמלק לפרשת משקלת ? לומר שבעון משקלת היה מלחמת עמלק, והינו הך כידוע ו בגין בית המקדש הוא בחינת אור הפנים שהוא בחינת חדוש המחין חדוש הנשמה כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות ל"ג). מי שיש בו דעה, כאלו נבנה בית המקדש בגמיו ט. וזה החשמי"ל הנעשה מבחינת : "ודובר אמת בלבבו" ומלביש להאמונה, הוא בחינת רצועות כי רצועות הם מקיפי מלכות הינו אמונה וזה שאמר רב לרב שמואל בר שילת (בבא בתרא כ"א) : כד תמחי לינוקא, לא תמחי

אֵלָא בְּעֶרְקֵתָא דְמִסְאֲנֵי תַמְחֵי, לְשׁוֹן טַהֲרָה. כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (יִשְׁעִיָּה מ"ד) :
"מִחִיתִי כְעֵב פִּשְׁעִיָּד" יְנוּקָא, הִיא בְּחִינַת מְאוֹר הַקְּטָן, הִיא בְּחִינַת שְׁנָה
לֹא תַמְחֵי אֵלָא בְּעֶרְקֵתָא דְמִסְאֲנֵי הֵינּוּ רְצוּעוֹת שֶׁל תְּפִלִּין כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ
חַז"ל, (סוֹטָה י"ז) : בְּשֹׁכֵר שְׂאֵמֵר אֲבָרְהֵם מְחוּט וְעַד שְׂרוּדָה הִנְעֵל זָכוּ בְּנֵי
לְשָׁנֵי מְצוּוֹת, לְחוּט שֶׁל תְּכֵלֶת, וְלְרְצוּעוֹת שֶׁל תְּפִלִּין וְעַד שְׂרוּדָה הִנְעֵל,
תְּרַגּוּמוֹ : עֶרְקֵתָא דְמִסְאֲנֵי הֵינּוּ כְּשֶׁאֲתָה רוּצָה לְשֹׁמֵר אֶת הַמְּאוֹר הַקְּטָן
הֵינּוּ מִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאֵמוּנָה שֶׁלֹּא יִינָקוּ מִמֶּנָּה הַחִיצוֹנִים לֹא תוֹכֵל לְשֹׁמֵר אֶת
הַנֶּנֶס הֵינּוּ מְאוֹר הַקְּטָן, הֵינּוּ יְנוּקֵי אֵלָא בְּעֶרְקֵתָא דְמִסְאֲנֵי הֵינּוּ רְצוּעוֹת
שֶׁל תְּפִלִּין הֵינּוּ שֶׁתִּמְשִׁיךְ חֲשֵׁמ"ל מִבֵּינָה לְבֵּא לְהַלְבִּישׁ אֶת הָאֵמוּנָה הֵינּוּ
בְּחִינַת יִשְׁמֵשׁ אֶת שְׂמֵעוֹן בֶּן נָנֶס כְּנ"ל הֵינּוּ שִׁיקִים "וְדוֹבֵר אֶמֶת בְּלִבָּבוֹ"
בְּשִׁעַת עֲשִׂית הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן, כָּרַב סִפְרָא וְרְצוּעָה גְּמִטְרִיא שִׁיעַ לְרַמֵּז שֶׁעַל
יְדֵי הַחֲשֵׁמ"ל הִזָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת : "דוֹבֵר אֶמֶת בְּלִבָּבוֹ" נִשְׁמֵר הָאֵמוּנָה
וְהַנְּשִׁמָּה, הֵינּוּ הַמְּחִין שֶׁבְּתוֹכָהּ וּמִקְבֵּלָתָהּ מְאוֹר הַפְּנִים שֶׁהוּא שִׁיעַ נְהוּרִין
שֶׁל פְּנִים עֲלִיוֹנִים הַנִּמְשָׁכִין מִתְּקוּן וְאֶמֶת כִּידוּעַ. וְזֶהוּ שְׂאֵמֵר (שֶׁס רב לרב
שְׂמוּאֵל הַנ"ל) : דְּקָרִי קָרִי, וְדָלָא קָרִי לְהוּי צוּתָא לְחִבְרוּ כִּי הַדְּבָר קִשָּׁה
הִיא תִינַח מִי שֶׁהוּא בֵּר אֲוֵרִין וְעוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאֵמוּנָה אֲזִי הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן
הוּא טוֹבָה אֲצִלוּ שֶׁהַמְּחִין שֶׁלוּ מִתְּחַדְּשִׁין אֲבָל מִי שֶׁהוּא אֲיִנוּ בֵּר אֲוֵרִין מִה
הַנָּאָה יֵשׁ לוֹ שְׂעוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן דַּע, מִי שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאֵמוּנָה
הוּא עוֹשֶׂה טוֹבָה לְחִבְרוּ שֶׁהוּא מִשְׁרָשׁוּ שֶׁמְחִין שֶׁל חִבְרוּ מִתְּחַדְּשִׁין בְּתוֹדָה
הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן שֶׁלוּ שֶׁבְּאֵמוּנָה וְזֶהוּ דְּקָרִי קָרִי מִי שֶׁהוּא בֵּר אֲוֵרִין אֲזִי טוֹבָה
לוֹ שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ שְׁכָלוֹ בְּתוֹדָה הָאֵמוּנָה וְיִהְיֶה לוֹ מְחִין חֲדָשִׁים לְלִמּוּד וְלְדִבְקוֹת
הַבּוֹרָא וְדָלָא קָרִי לְהוּי צוּתָא לְחִבְרוּ הֵינּוּ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה טוֹבָה לְחִבְרוּ
שֶׁמִּשְׁרָשׁוּ י. וְזֶה בְּחִינַת תְּקִיעוֹת רֵאשׁ הַשְּׁנָה כִּי רֵאשׁ הַשְּׁנָה הוּא בְּחִינַת
שְׁנָה כִּידוּעַ שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאֵמוּנָה בְּחִינַת פִּשְׁטָא אֲוֵרִיתָא
בְּחִינַת עוֹסֵק בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת וְתִקְיעוֹת הֵם הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה (עֵי לְקָמֵן סִי
ס אוֹת ט) שֶׁהוּא חֲדוּשׁ הַמְּחִין מְאוֹר הַפְּנִים וּמִזָּה הוּא הַתְּאֲדָמוֹת פְּנֵי
הַתּוֹקֵעַ שֶׁנִּתְעוֹרְרוּ אוֹרוֹת מִפְּנֵים עֲלִיוֹנִים וְזֶהוּ פְּרוּשׁ, אֲשֶׁרֵי הָעַם יִדְעִי
תְּרוּעָה הוּא בְּחִינַת הַעֲלָאת אֶחָד עֶשֶׂר סְמִמְנֵי הַקְּטָרֶת שֶׁבְּתוֹדָה הַעֲכוּ"ם
וְהַאֲרָצוֹת הַשׁוֹכְנִים סְבִיבוֹת הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן בְּאֵמוּנָה שֶׁנִּתְחַבְּרִים אֵלָיו
הַנִּיצוּצוֹת וְזֶה : "יִדְעִי תְּרוּעָה" יִדְעִי, לְשׁוֹן הַתְּחַבְּרוֹת תְּרוּעָה, מִלְּשׁוֹן
שְׁבִירָה כִּי הַנִּיצוּצוֹת הֵם מִשְׁבִּירֶת כָּלִים הַבְּאוֹר פְּנִיךָ יִהְלָכוּן בְּחִינַת מִשָּׂא
וּמִתֵּן כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ל"ג) : "שְׂמַח זְבוּלוֹן בְּצִאֲתָךְ" הֵינּוּ כֶּשׁ עוֹסֵק
בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאֵמוּנָה כְּדִי לְהַבִּיא אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּבְחִינַת : "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים
רְבָה אֵמוּנָתְךָ" כְּדִי לְקַבֵּל מְאוֹר הַפְּנִים, חֲדוּשׁ הַמְּחִין, חֲדוּשׁ הַנְּשִׁמָּה עַל
יְדֵי זֶה עוֹלִים כָּל הַנִּיצוּצוֹת עַל יְדֵי אֶחָד עֶשֶׂר סְמִמְנֵי הַקְּטָרֶת

לו - בקרב עלי מרעים לאכל את בשרי

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה] בְּקָרֵב עָלֵי מְרַעִים לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרֵי וְכו' (תְּהִלִּים כ"ז) א. וְזֶהוּ כָּלֵל כִּי כָּל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל הוּא מְשַׁרְשׁ בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ שֶׁל בַּיִת יַעֲקֹב וְשִׁבְעִים נֶפֶשׁ שֶׁל בַּיִת יַעֲקֹב, מְשַׁרְשִׁים בְּשִׁבְעִים פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה (עֵינִין תִּיקוּן ל"ב) וְזֶה לְעֵמֶת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹקִים שֶׁ כִּנְגַד שִׁבְעִים נֶפֶשׁ שֶׁל בַּיִת יַעֲקֹב, הֵם שִׁבְעִים לְשׁוֹן שֶׁ כָּל לְשׁוֹן וְלְשׁוֹן יֵשׁ לָהּ מִדָּה רָעָה בְּפָנָי עֲצֻמָּה, מֵה שְׂאִין בְּחִבְרָתָהּ וּמְחַמֵּת הַמִּדּוֹת הָאֵלוּ הֵם מְרַחֲקִים מְשִׁבְעִים פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה וְ כִּשְׁהַנֶּפֶשׁ שֶׁל בַּיִת יַעֲקֹב בָּאָה בְּגִלוֹת תַּחַת יָד שִׁבְעִים לְשׁוֹנוֹת הֵינּוּ בְּמִדּוֹתֵיהֶם הָרַעִים אֲזִי הִיא רֵאמֶת שִׁבְעִין קָלִין כִּי לְדַת שְׂקָדָם הִלְדָּה הִיא צוּעֶקֶת שִׁבְעִין קָלִין (זֶהֲרָ פִּינְחָס רמ"ט): כִּנְגַד שִׁבְעִין תַּבִּין שֶׁבְּמִזְמוֹר "יַעֲנֵד", שֶׁבֵּלָא זֶה אִי אֶפְשָׁר לָהּ לֵילֵד וְזֶהוּ כָּלֵל, שֶׁ כָּל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל קֹדֶם שֵׁישׁ לָהּ הַתְּגַלוֹת בְּתוֹרָה וּבַעֲבוּדָה אֲזִי מְנַסִּין וּמְצַרְפִּים אֶת הַנֶּפֶשׁ, בְּגִלוֹת שֶׁל שִׁבְעִים לְשׁוֹן, הֵינּוּ בְּתַאֲוֹתֵיהֶן וּכְשֶׁהִיא בָּאָה בְּמִדּוֹתֵיהֶן בְּגִלוֹת אֲזִי הִיא רֵאמֶת שִׁבְעִין קָלִין כִּי הַתְּגַלוֹת הִיא בְּחִינַת לְדָה כִּי קֹדֶם הַתְּגַלוֹת שֶׁל תּוֹרָה אֲזִי הִיא בְּבַחֲינַת עֲבוֹר שֶׁהַתּוֹרָה הִיא נֶעֱלַם מִפָּנָיו, כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלָאָה (קֹהֶלֶת י"א) (דְּבָרִים ל"א): "וְאֵנֶכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר" הֵינּוּ בְּגִלוֹת בְּמִדּוֹת הָרַעוֹת שֶׁל שִׁבְעִים לְשׁוֹן כִּי הַקְּלָפָה קֹדְמָה לְפָרִי וּמִי שֶׁרוּצָה לֶאֱכֹל הַפָּרִי, צָרִיךְ לְשַׁבֵּר מִקֹּדֶם הַקְּלָפָה לְכוּן קֹדֶם הַהַתְּגַלוֹת מִכְרַח הַנֶּפֶשׁ לְבוֹא בְּגִלוֹת, הֵינּוּ בְּמִדּוֹתֵיהֶם כִּדִּי לְשַׁבֵּר וּלְבוֹא אַחֵר כֹּךְ לַהַתְּגַלוֹת ב. וְדַע שֶׁ כָּלֵלוֹת שֶׁל שִׁבְעִים לְשׁוֹן שֶׁל מִדּוֹתֵיהֶן הָרַעוֹת הִלְלוּ הִיא תַאֲוֹת נְאוּף וְ הוּא תִקוּן הַכָּלְלִי מִי שֶׁמְשַׁבֵּר הַתַּאֲוָה הַזֹּאת, אֲזִי בְּקָל יָכוֹל לְשַׁבֵּר כָּל הַתַּאֲוֹת וּבְשִׁבִיל זֶה, מִשֶּׁה רַבֵּנוּ לְפִי שֶׁהוּא כָּלֵל שֶׁל הַתְּגַלוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת, כִּי הַתּוֹרָה נִקְרָא רֵאשִׁית דַּעַת (מִשְׁלֵי א) מִשֶּׁה רַבֵּנוּ עוֹלָה בְּגִימְטְרִיא תַרְי"ג ("סֵפֶר הַקְּנֵה" י"ב "רוֹקַח" סִימָן רצ"ו, "מִגְלָה עֲמֻקּוֹת" אֶפֶן קי"ג), שֶׁהוּא כָּלֵלוֹת כָּל הַתּוֹרָה וּבְשִׁבִיל זֶה הִיָּה צָרִיךְ לְפָרֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכֹל כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ה) "וְאֵתָה פֹה עֲמַד עֲמַדִּי" וְ בִלְעָם שֶׁהִיָּה כִּנְגַד מִשֶּׁה בְּקִלְפָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּמִדְבָר כ"ד): "וְיֹדַע דַּעַת עֲלִיוֹן" גַּם אוֹתִיוֹת בִּלְעָם מְרַמְזִין שֶׁהוּא בְּקִלְפָה כִּנְגַד הַתּוֹרָה כִּי בִּהִיא הַתְּחִלַּת הַתּוֹרָה, וְלִהִיא סוּף הַתּוֹרָה, וְעַ כִּנְגַד שִׁבְעִים פָּנִים, וּמִ כִּנְגַד אַרְבַּעִים יוֹם שֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה וּמְחַמֵּת שֶׁהוּא בְּקִלְפָה, לְפִיכֵךְ הוּא מְשַׁקֵּעַ בְּתַאֲוָה הַזֹּאת בְּיוֹתֵר כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם כ"ב): "הַהִסְכֵּן הַסִּפְנֵתִי" (עֵינִין סִנְהֶדְרִין ק"ה): גַּם יוֹסֵף קֹדֶם שֶׁהִיָּתָה לוֹ הַתְּגַלוֹת בְּתוֹרָה, הֵינּוּ חֲכָמָה בִּינָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קי"א): "רֵאשִׁית חֲכָמָה", כִּי "אִם לְבִינָה תִקְרָא" (מִשְׁלֵי ב) וְ קֹדֶם שֶׁזָּכָה לַהַתְּגַלוֹת הַתּוֹרָה הִצְרִיךְ לְבוֹא בְּנִסְיוֹן בְּצָרוּף בְּתוֹךְ הַתַּאֲוָה הַכָּלְלִיֹּת שֶׁל שִׁבְעִים לְשׁוֹן הַנִּי"ל וְעַל יָדֵי שֶׁעֲמַד בְּנִסְיוֹן וְשַׁבֵּר הַקְּלָפָה שֶׁקֹּדְמָה לְפָרִי זָכָה לְפָרִי הֵינּוּ לַהַתְּגַלוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהִיא חֲכָמָה וּבִינָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מ"א): "אִין נְבוֹן וְחָכָם כְּמוֹד". וּבְשִׁבִיל זֶה דָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה (בְּרֵכּוֹת י"ב): עַל פְּסוּק "אַחֲרֵי לְבַבְכֶם" וְכו', אַחֲרֵי לְבַבְכֶם זֶהוּ מִינּוֹת וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם זֶה נְאוּף גַּם שֶׁמְשׁוֹן הִלֵּךְ אַחֵר עֵינָיו (שֵׁם וְסוֹטָה ט): גַּם בִּלְעָם נִקְרָא "שְׁתוּם הָעֵינִין" (בְּמִדְבָר כ"ד) מְחַמֵּת שֶׁהוּא כָּלְלִיֹּת מִדָּה רָעָה שֶׁל מִדּוֹת רַעוֹת שֶׁל הַשִּׁבְעִים לְשׁוֹן ג. לְפִיכֵךְ כְּשֶׁקוֹרִין פְּסוּק רֵאשׁוֹן שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע צָרִיךְ לְהַעֲצִים אֶת עֵינָיו, בְּבַחֲינַת: עוֹלִימְתָא שְׁפִירְתָּא דְלִית לָהּ עֵינָין (סִבְא מְשַׁפְּטִים דָּף צ"ה וְכְמוֹבָא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, עֵין בִּישְׁעֵרֵי תְּשׁוּבָה סִימָן ס"א

ס"ק ג) כי תקוון של הרהורי זנות שבא לאדם, שיאמר שמע וברוך שם כי תאות נאוף היא באה מעכירת דמים, הינו מטחול, שהיא לילית, שהיא שפחה בישא, אמא דערב רב (הק התקונים ובתי ג מתקונים אחרונים) שהיא מלכות הרשעה ו מלכותא דשמיא, הוא בבחינת גבירתא, "אשה יראת ה'" (משלי ל"א) שהיא בבחינת ים של שלמה, העומדת על שנים עשר בקר שהם שנים עשר שבטי יה (זהר ויחי רמ"א) וכשאדם מקבל עליו על מלכות שמים באלו הפסוקים שכולל את נשמתו בשנים עשר שבטי יה ומפריש את נשמתו מנשמת ערב רב הבאים מאשה זונה, שהיא שפחה בישא שהיא בבחינת (בראשית ט"ז): "מפני שרי גברתי אנכי בורחת" שהתאוה בורחת ונפרדת ממנה ואם אינו משתדל לגרש את האשה זונה, אזי הוא בבחינת (משלי ל) "שפחה תירש גברתה" כי בשני פסוקים אלו, יש שתיים עשרה תבות, נגד שנים עשר שבטי יה וארבעים ותשע אותיות, כנגד ארבעים ותשע אותיות שבשמות שבטי יה ובקבלת על מלכות שמים, הוא בחינת ים של שלמה הוא נפרד מנשמותיהן דערב רב שהיא שפחה בישא, אשה זונה ונכלל בנשמות שבטי יה, בחינת אשה יראת ה אזי הוא בחינת סגירת עינים בשעת קבלת על מלכות שמים להורות שעל ידי קבלת על מלכות שמים הוא בבחינת עולמותא שפירתא, דלית לה עינין שהיא התאוה שכוללת המדות רעות של שבעים לשונות ד. וכל זה כשיש לו לאדם הרהור באקראי בעלמא אזי די לו באמירת שני פסוקים הנ"ל אבל אם הוא, חס ושלום, רגיל בהרהור של התאוה הכלליות, רחמנא לצלן, ואינו יכול להפריד ממנה אזי צריך גם כן להוריד דמעות בשעת קבלת מלכות שמים (בס שבילי אמונה, נתיב ד) שהדמעות הם ממותרות המרה שחורה ומרה שחורה היא טחול (תקוון נ"ו) שהיא בחינת מלכות הרשעה, אשה זונה, שמשם נשמותיהן דערב רב וכשמוריד דמעות, אזי נדחין ויוצאין לחוץ המותרות הינו התאוות נאוף הבאים מעכירת דמים של טחול, ומהמותרות וכולל נשמתו במלכות שמים וזה שתרגם יונתן על פסוק (במדבר כ"ה): "והמה בוכים פתח אהל מועד" בכין וקורין את שמע וזה לא עשו אלא כדי להנצל מהרהור של אשה זונה שהיא קלפה הקודמת לפרי, ולבוא להתגלות התורה. ה. וכשבא להתגלות התורה אזי נעשה מההתגלות נשמות חדשות כמו שכתוב: "למעבד נשמתין ורוחין חדתין בתרתין ובתלתין" היא התורה שיש בה שלשים ושנים נתיבות החכמה (שבת פ"ח) נמצא פשהצדיק מגלה איזה דבר תורה אזי מוריד נשמתין חדתין, לכל אחד מהשומעין התורה לפי בחינתו ותפיסתו כי התורה יש לה שני כחות: להמית ולהחיות כמו שאמרו "ושמתם" זכה נעשית לו סם חיים וכו' (יומא ע"ב; ועין תענית ז), וכתוב (הושע י"ד): "ישרים דרכי ה צדיקים ילכו בס" וכו' כך התורה של הצדיק לכל אחד כפי תפיסתו יש אדם שנעשה לו נשמה חדשה מההתגלות התורה ויש אדם שהוא, חס ושלום, להפוך, כמו שכתוב: "צדיקים ילכו בס" הכל לפי הפלי שלו, הינו כפי תפיסתו, תפיסת המחין שלו דזה הוא כלל גדול ש אי אפשר לשום אדם להשיג ולתפס בדבורו של הצדיק אם לא שתקו תחלה אות ברית קדש כראוי ואזי יכול להבין ולתפס דבורו של הצדיק דאיתא בזהר: סלוקא דיסודא עד אבא ואמא (עין זהר משפטים ק"י ובזהר

הרקיע שם ועיין בביאור האדר"ז קי"ח) שָׁהִם בְּחִינַת חֲכָמָה וּבִינָה, שָׁהִם י"ה, שָׁהִם מַחִין נִמְצָא בְּשִׁתְּקוֹן אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ כְּרָאוּי אֲזִי הַמַּחִין שְׁלוֹ בְּשִׁלְמוֹת, וְיָכוֹל לְהַבִּין דְּבוּרוֹ שֶׁל הַצְּדִיק כְּפִי הַתְּקוּן שֶׁל כָּל אֶחָד, כִּד הוּא הַשְּׁגָתוֹ ו. וְזֶה הוּא כָּלל גְּדוֹל "כִּי מִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא תֵצֵא" (איכה ג) כִּי אִם אוֹר פְּשוּט אֵד לְפִי בְּחִינַת כָּלִי הַמְּקַבֵּל אֶת הָאוֹר, כִּד נֶצְטִיר הָאוֹר בְּתוֹכוֹ אִם הַכָּלִי הוּא בְּשִׁלְמוֹת, אֲזִי הוּא מְקַבֵּל בְּבְחִינַת מְאוֹרוֹת מְלֵא וְאִם חֹס וְשְׁלוֹם, הַכָּלִי אֵינוֹ בְּשִׁלְמוֹת, אֲזִי הוּא מְקַבֵּל בְּבְחִינַת מְאוֹרֵת חֹסֵר וְאוֹ כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מְשָׁלִי ג) "מְאוֹרֵת הַ בְּבֵית רְשָׁע" (כדאיתא בזוהר בכ"מ) וְזֶה הוּא "צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם" [וכו'] כִּי אוֹר הַפְּשוּט הֵבֵא מְלַעִיל, הוּא בְּחִינַת קִמְיץ וּסְתִים (עֵיין תִּיקוֹן ע) אֵד לְפִי בְּחִינַת הַכָּלִי הַמְּקַבֵּלִים, הוּא בְּחִינַת צִירִי שְׁנֶצְטִיר הָאוֹר לְפִי בְּחִינַת הַכָּלִי וְעַל כֵּן כְּתִיב בְּבַלְעָם (בַּמִּדְבָּר כ"ג) "הִנֵּה בָרֶד לְקַחְתִּי, בְּקִמְץ וּבִרְד וְלֹא אֲשִׁיבֶנּוּ", בְּצִירִי כִּי אֶפְלוּ הַלְקִיחָה שֶׁהִיא אֵז בְּבְחִינַת קִמְיץ וּסְתִים, הִיא בְּבְחִינַת בָּרֶד רְאִיָּה לָזֶה כִּי הוּא הִיָּה רוֹצֵה לְהַצְטִיר לְפִי בְּחִינַת הַכָּלִי שְׁלוֹ, שֶׁהִיא בְּחִינַת קִלְלָה וְלֹא הִיָּה יָכוֹל לְהַשִּׁיב וּלְצַרֵּף וּלְהַצְטִיר כָּלל לְפִי בְּחִינַת וְזֶה: "וּבִרְד וְלֹא אֲשִׁיבֶנּוּ" וּמִפְּנֵי שֶׁהִיָּה בְּשַׁעַת לְקִיחָה, הוּא בְּחִינַת בָּרֶד וּמִפְּנֵי מָה? לְפִי שֶׁהַעִיד עֲלֵיהֶם הַכְּתוּב שֶׁ יִשְׂרָאֵל נִקְרָאוּ שְׁבֻטֵי יְהוָה כְּמוֹ (שְׁפָרְשׁוּ) [שְׁפָרְשׁוּ רַש"י] זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה: עַל הַחֲנוּכִי (בַּמִּדְבָּר כ"ו): "שְׁמִי מַעִיד עֲלֵיהֶם" שֶׁם יְהוָה שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחִין, כְּמוֹ שְׁמוּבָא (בַּגְּמָרָא בַּמִּדְרָשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים פ"ד) שֶׁהַעֲפוּיִים הָיוּ אוֹמְרִים אִם בְּגוּפָם הָיוּ מוֹשְׁלִים וְכוּ לְפִיכֵד הַעִיד הַכְּתוּב עֲלֵיהֶם וְזֶה שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים י"א): "רְאִיָּה אֲנִכִי נוֹתֵן לְפִנֵּיכֶם" דִּיקָא כִּי לְמַעְלָה [הוּא] בְּבְחִינַת קִמְיץ, שְׁקִמְץ וּסְתִים אֲבָל לְפִנֵּיכֶם לְמַטָּה, נֶצְטִיר הָאוֹר לְפִי בְּחִינַת הַכָּלִי וּ בְּשִׁבִיל זֶה יַעַץ בַּלְעָם לְבָלֵק לְהַכְשִׁילֵם בְּדָבָר עֲרוּהָ כְּדִי לְקַלְקֵל כְּלֵיהֶם וְזֶה שְׁפָתוֹבו חֲכָמֵי הַרְפּוּאוֹת, שֶׁ הַסְרוּס רְפוּאָה לְמַשְׁגַּע וְזֶה הוּא סְלוּקָא דִּיסוּדָא עַד אֲבָא וְאִמָּא, הֵינּוּ בְּחִינַת שְׁמִי מַעִיד עֲלֵיהֶם וְזֶה בְּקִרְבַּ עֲלֵי מְרַעִים, תְּרִין רַעִין דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין (זֶהר וִיקְרָא ד), הֵינּוּ הַמַּחִין (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) "אֲכָלוּ רַעִים", הֵינּוּ הַתְּחִזְקוּתֵם הוּא בְּשִׁיר קֹדֶשׁ, הֵינּוּ לְאָכַל אֶת בְּשָׂרִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת סְלוּקָא דִּיסוּדָא הֵינּוּ תְּקוּנוֹ מְגִיעַ עַד הַמַּחִין, שֶׁהִם אֲבָא וְאִמָּא צָרִי וְאִיבֵי לִי הֵמָּה כְּשֶׁלוֹ וְנִפְלוּ, שֶׁהִם בְּחִינַת שְׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת וְכִשְׁיִשְׁבֵּר הַתְּאֵוָה הַזֹּאת, מִמִּילָא נוֹפְלִים כָּל הַתְּאֵוּוֹת רַעוֹת. [זֹאת הַתּוֹרָה הִיא לְשׁוֹן רַבְּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה] וְאָמַר: שֶׁהִיא סוּד כְּוֹנוֹת קִדּוּשׁ, וְיִתְבָּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם [עֵיין בַּס חֵי מוֹהֲר"ן שִׁי"א שֶׁאִמַר זֹאת עַל מְאוֹרֵת בְּקִרְבֵּי בַּסִּי ק"א] עוֹד מְצִאתִי מִכְּתַב יָד קֹדֶשׁ שֶׁל אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, מַעֲנִין הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּשָׁנוּי לְשׁוֹן קִצָּת. וְהַנִּיר הִיָּה קְרוּעַ חֲצִי, וּמָה שְׁנִמְצָא כְּתוּב עַל הַנֶּשֶׁאֵר הָעֵתִיקָתִי. וְזֶהוּ. צְפִנַת פְּעֻנַח דְּמַגְלִין שְׁבָעִים פְּנִים תּוֹרָה סוּד אַחֵר, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מְשָׁלִי כ"ה): "וְסוּד אַחֵר אֵל תִּגְלֵ" כְּמוּבָא בְּזֶהר (בְּתַקוּנִים תְּקוּן ל"ד נ"ו ס"ט) כְּשֶׁמִּפְּסִיק הַנִּקְדָּה מִהַדְלִי"ת שֶׁל אֶחָד וְהַנִּקְדָּה הִיא אוֹת בְּרִית אֲזִי נַעֲשֶׂה אַחֵר הֵינּוּ כְּשֶׁמְכַנֵּס בְּרִיתוֹ בְּזוֹנָה, הַנִּקְרָאת מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה, הַנִּקְרָא אֵל אַחֵר אֲבָל מִי שֶׁמְקַדֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ מִזֹּאת הַתְּאֵוָה אֲזִי הוּא נִתְקַשֵּׁר בְּמְלָכוֹת שְׁמִים הַנִּקְרָא אֲנִי כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (וִיקְרָא י"ט): "קִדּוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קִדּוּשׁ אֲנִי" וּ בְּכָל מָקוֹם שֶׁאֵתָּה מוֹצֵא גְּדָר עֲרוּהָ תִמְצָא קִדְשָׁה (זֶהר מְקַץ ר"ד): אֲבָל מֵאֵן דְּגִלֵי עֲרִיין, הִכִּי אִיהוּ

אתגלי בין אנון עריין, דאנון אלקים אחרים, (תקונים תקון נ"ו דף צ"ג):
 ובשביל [זה] מובא בזהר (קדושים פ"ד): כד חזי רבי שמעון נשי שפירין,
 אמר: "אל תפנו אל אלילים" כי נאוף, היא עריות, אלקים אחרים,
 מלכות הרשעה ובשביל זה, סגלה לבטל הרהורי נאוף, לקרא שמע ישראל
 וברוך שם כבוד וכו', כמובא על פסוק: "ויקרב אל אחיו המדניית" וכו'
 (דף א) נמצא ש עקר הנסיון והצרוף שמנסין לאדם אין מנסין אותו אלא
 בנאוף שהיא כלולה משבעים אמות שהיא כלולה מסוד אחר, אל אחר
 (תהלים מ"ב): "כן נפשי תערג אליך" ו צועק שבעין קליון לא פחות אזי
 נפתחין לו סודות התורה, דמטמירין מגליון לה ומוליד נפשוין חדתין כי
 מוליד תורה והתורה היא כלולה מנפשות ישראל ומגלה הפנים של
 התורה כי עד עכשו היתה סתומה בקלפין כי הקלפה קדמה לפרי ויכול
 הצדיק להוריש בתורתו שמחידש נשמתין חדתין לכל אחד מאנשי מקרביו
 המקשרים בתורתו כמובא בהזמר. למעבד נשמתין חדתין בתרתין
 ובתלתין הינו בהתורה המתחלת בבית ומסימת בלמד ובתלתא שבשוין,
 הינו אוריתא תליתאה, הוא עבד נשמתין ורוחין חדתין והתורה זכה
 נעשה לו סם חיים לא זכה וכו' כמו שפיתוב ושמיתם וכו', וכמו שפיתוב:
 "צדיקים ילכו בם" וכו' לכל אחד ואחד כפי שמקבל אבל מאתו לא תצא
 הרעות, כמו שפיתוב (איכה ג): "מפי עליון לא תצא הרעות" והברכה
 והקלה נעשה אצל האדם, כפי הפלי שיש לו כמו שפיתוב: "ראה אנכי
 נותן לפניכם ברכה וקלה", "לפניכם" דיקא כי מלפני הקדוש ברוך הוא
 יוצא אור פשוט, הינו אותיות פשוטים ולפי האדם כן נעשה הצרוף אם
 הוא אדם טוב, נעשה צרוף של ברכה ואם לאו, להפך וזה "לפניכם ברכה
 וקלה" דיקא כי לפני ה עדין אין ציור לצרוף הזה אם הוא ברכה אם לאו
 וזה שהתמיה את עצמו בלעם על זה הנה ברוך לקחתי וברך ולא אשיבנה
 ברוך בקמצ גם לקחתי משמע ברצונו לקח

לז - דרשו יי ועזו בקשו פניו תמיד

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] דרשו יי ועזו בקשו פניו תמיד (תהלים ק"ה)
 א. כי עקר הבריאה היא בגין דישתמודעין לה (זהר בא מב) כמו שפיתוב
 (ישעיה מ"ג): לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. ב. ו גוף ונפש, הם
 בחינת אדם ובהמה, חמר וצורה, חכמה וסכלות בחינת אור וחשך (קהלת
 ב): "כפיתרון אור מן החשך" וכו' וכמו שאמרו (רבותינו, זכרונם לברכה,
 ברכות ל"ג): גדולה דעה שנתנה בין שתי אותיות, שנאמר: "כי אל דעות
 ה" (תהלים קי"ח). "אל ה ויאר לנו", וכתוב (שם פ"ב): "לא ידעו ולא
 יבינו". והם בחינת חיים ומיתה, כמו שפיתוב (קהלת ז): "החכמה תחיה"
 וכו' וכתוב (איוב ד): "ימותו ולא בחכמה" (עיינ ב"ר פ כ"ו ל"א איכה ג)

: "במחשבים הושיבני" וכו. והם בחינות שכחה וזכרון, כמו שכתוב (תהלים ל"א) "נשכחתי כמת מלב", וכתוב (שם צ"ח) : "זכר חסדיו וזה שאמרו רז"ל (אבות פרק ג) : השוכח דבר אחד ממשנתו פאלו מתחייב בנפשו שנאמר : "רק השמר לך ושמר את נפשך מאד פן תשכח". והם בחינת חכמות התורה שחכמות חיצוניות הם חמר וסכלות, ובחינת בהמה, כנגד חכמות התורה ג. ו צריך כל אדם להכניע החמר הינו בחינות מיתה, בחינת סכלות של הגוף של הארבע יסודות כמו שכתוב בזהר (בראשית כז) : "ויקח ה אלקים את האדם" מאן נטל לה, מארבע יסודין דילה, דאפריש לה מתאנה דילהון ו זה נעשה על ידי התענית שעל ידי התענית מחלישין הארבע יסודות ונתבטל החמר בחינת החמר, סכלות חשך, שכחה, בהמה ונתגבר ונתעלה בחינת השכל, והצורה, האור והזכרון, אדם וזה שאמרו רז"ל (ברכות ו) : אגרא דתעניתא צדקתא פי צדקה רמז לאור, כמו שכתוב (מלאכי ג) : "וזהרחה לכם יראי שמי שמש צדקה" (לך לך ע"ו). "שמעו אלי אבירי לב הרחוקים מצדקה" דאנון רחיקין מאורייתא (במדבר י"ט) "זאת התורה אדם" אדם מ"ס סתומה הוא בחינת תענית שהוא בחינת עולם הבא, דלית בה אכילה ושתיה (תקון כ"א) דלת, הוא רמז לארבע יסודין שנשפלים על ידי התענית אלף, כמו שכתוב (איוב ל"ג) : "ואאלפך חכמה" וזה שכתוב בזהר (בהקדמה י"ג) : "נעשה אדם" על ידי התענית נתהיה בחינת אדם כתיב הכא נעשה וכתוב התם "ושם האיש אשר עשיתי עמו" מה התם צדקה, אף כאן צדקה [פרוש : כי בזהר מפרש שם שעל ידי צדקה הוא בדיוקנא דאדם ולמד שם ממקרא זה, "נעשה אדם" כתיב הכא עשה, וכתוב התם "ושם האיש אשר עשיתי עמו" וכו, לענן צדקה וכו ורבונו זכרונו לברכה, מביא ראיה מזה לענן תענית כי צדקה ותענית הם בחינה אחת, כי אגרא דתעניתא צדקתא כנ"ל ועל פן מבאר מזה שעל ידי התענית שהוא בחינת צדקה נעשין בגדר אדם שהוא הדעת האמתית של התורה, שהוא בחינת אור ונפש וכו כי הכנעת החמר והגוף בחינת בהמה וכו לגבי הנפש שהוא בחינת אדם הוא על ידי התענית, שהוא בחינת צדקה כנ"ל ד. אבל יש שני בחינות צדקה כי יש צדקה בחוץ לארץ, ויש צדקה בארץ ישראל ו צדקת ארץ ישראל, היא גדולה ולמעלה מצדקת חוץ לארץ (עין הלכות צדקה סי רנ"א ס"ג) וכן יש שני בחינות תורה כי אין דומה התורה היוצאת מהבל שיש בו חטא להתורה היוצאת מהבל שאין בו חטא (שבת קי"ט) : כי אין הדין נמתק, ואין העולם מתקיים, אלא על הבל פה של תינוקות (שם בהקדמה דף א) : "הנצנים נראו בארץ" אליו אבות העולם "עת הזמיר הגיע" פד אתא עדן לקצצא חיביא מן עלמא "וקול התור נשמע" דא קלא דינוקא דרביא דלעי באורייתא (שיר השירים א) : "תורי זהב", וכתוב (שמות כ"ה) : "ועשית שנים כרבים זהב" על ידי קלא דינוקא דרביא, נתגלו האבות בעולם להגן נמצא כשאתה רוצה שיתגלו על ידך האבות בעולם כדי לדחות הדין, והחשך, שכחה, וסכלות, מן העולם צריך שיהיה לך הבל שאין בו חטא ו על ידי צדקה דארץ ישראל תכלל עצמך באוירא דארץ ישראל שהוא בחינות הבל הקדוש שאין בו חטא וזה פרוש (ויקרא כ"ו) : "וזכרתי את בריתי יעקב" וכו פרוש : אימתי יתגלון האבות בעולם

כד "הארץ אֶזְכֹּר" על ידי אֹיֶרָא דְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל ועל ידי הַבֵּל שָׁאִין בו חטא, שהיא בְּחִינַת הַבֵּל פִּיהֶם שֶׁל תִּינוּקוֹת כִּי כֵן נִתְבָּרְכוּ תִינוּקוֹת כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מ"ח) : "הוא יְבָרַךְ אֶת הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אָבוֹתַי" שֶׁעַל יְדֵי הַתִּינוּקוֹת נִתְגַּלּוּ הָאָבוֹת לְהִגֵּן עַל יְדֵי צְדָקָה דְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יִכְלָלוּ בְּאֹיֶרָא דְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֹוִיר הַקְּדוֹשׁ שֶׁהוא בְּחִינַת הַבֵּל שָׁאִין בו חטא וְזֶה שֶׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (תַּעֲנִית י"א) : הַיּוֹשֵׁב בְּתַעֲנִית נִקְרָא חֲסִיד שְׁנֵאמַר : "גוֹמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חֲסִיד" כִּי הַתַּעֲנִית הוּא גְּמִילוּת חֲסָדִים לְנַפְשׁוֹ הֵינּוּ לַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים י"ט) "תּוֹרַת הַ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ" בְּגִלּוֹל כֵּן נִקְרָא אִישׁ חֲסִיד כִּי מִבְּטֵל הַדִּין וְהַחֲשֵׁד, וּמִמְשִׁיךְ חֲסָדִים בְּעוֹלָם ה'. וְזֶה פְּרוּשׁ (סִנְהֶדְרִין צ"ו) : שְׁלֹשָׁה הַזְּהָרוֹת שֶׁהַזְּהִיר רַבִּי יְהוּדָה בֵּן בִּתְרִיא מְנַצֵּיבִין הַזְּהָרוֹ בְּזִקּוֹן שֶׁשָּׂכַח תַּלְמוּדוֹ מִחֻמַּת אָנְסוֹ וְהַזְּהָרוֹ בְּוִרְדִּין כְּרַבִּי יְהוּדָה וְהַזְּהָרוֹ בְּבִנְי עַמֵּי הָאֶרֶץ שֶׁמֵּהֶם תֵּצֵא תּוֹרָה כִּי אֵלוֹ הַשְּׁלֹשָׁה בְּחִינּוֹת, הֵם כָּלֵם רוֹמְזִים לְהַתְעַלּוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְהַשְּׁכַל וְהַתּוֹרָה, וְהַזְּכָרוֹן. זִקּוֹן זֶה שֶׁשָּׂכַח תַּלְמוּדוֹ מִחֻמַּת אָנְסוֹ, הוּא בְּחִינַת מִיתָה, וְסִכְלוּת, מִחֻמַּת שִׁכְחָה (נִדְרִים כ"ז) וְהַזְּהִיר רַבִּי יְהוּדָה לְכַבְּדוֹ שֶׁ עַל יְדֵי הַכְּבוֹד יִתְבַטֵּל מִמֶּנּוּ הַשִּׁכְחָה וְיִתְגַּלֶּה הַנֶּפֶשׁ, הֵינּוּ זְכָרוֹן הַתּוֹרָה כִּי שָׂרַשׁ הַתּוֹרָה הִיא כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב "לְכַבְּדֵי בְּרֵאשִׁיתוֹ" וְכוּ וְכֵמוֹ שֶׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (אָבוֹת פָּרָק ו) : אֵין כְּבוֹד אֱלֹא תּוֹרָה ו'. וְזֶהוּ : הַזְּהָרוֹ בְּוִרְדִּין כְּרַבִּי יְהוּדָה כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ שֶׁבָּא בְּגִלְגוּל וְ צָרִיךְ הַשׁוֹחֵט לְכוֹן לְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁבָּדָם גַּם עֵקֶר חֲסָרוֹן הַפְּרִנְסָה שֶׁנִּתְמַעַט בְּדוֹרוֹת הַלְלוֹ אֵין זֶה אֱלֹא עַל יְדֵי הַשׁוֹחֵטִים שֶׁאֵינָם מְהַגְנִים (אָבוֹת פָּרָק ג) : אִם אֵין תּוֹרָה אֵין קָמַח, תּוֹרָה הִיא בְּחִינַת נֶפֶשׁ כַּנִּי"ל עַל יְדֵי זֶה אֵין קָמַח, הַפְּרִנְסָה נִתְמַעַט וּבִשְׁבִיל זֶה הַחֲלִיף נִקְרָא מְאֻכָּלֶת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כ"ב) : "וַיִּקַּח אֶת הַמְּאֻכָּלֶת" כִּי יֵשׁ שׁוֹחֵט הַגּוֹן מְאֻכֵּל וּמְפָרֵס לְיִשְׂרָאֵל כִּי הַשׁוֹחֵט הַגּוֹן הוּא מְלַבֵּשׁ אֶת הַנֶּפֶשׁ שֶׁבַחֵי בְּמִדְבַר הֵינּוּ בְּדַבּוּר הַבְּרָכָה שֶׁהוּא מְבָרַךְ וְ הַדְּבַר הוּא בְּחִינַת שְׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (פֶּתַח אֵלֵיהֶם) : מְלָכוֹת פֶּה (וְשַׁעֲיָה ל"ד) : "חֲרַב לֶה מְלָאָה דָּם", כִּי הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת חֲרַב לֶה (כְּמוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ, וּבְפָרְדֵּס) וְהִיא בְּחִינַת דְּבַר, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲרַב פִּיפִיּוֹת, לְשׁוֹן פֶּה כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ט) : "רוֹמְמוֹת אֵל בְּגְרוֹנָם וְחֲרַב פִּיפִיּוֹת" וְכוּ וְכֵשֶׁהַנֶּפֶשׁ בָּאָה בְּתוֹךְ חֲרַב לֶה, בְּתוֹךְ הַדְּבַר, בְּבְחִינַת מִיִּין נּוֹקְבִין אֲזִי הַשְּׂכִינָה מְזַדְּוֶגֶת עַל יְדֵי הַמִּיִּין נּוֹקְבִין שֵׁישׁ לֶה, בְּבְחִינַת : "חֲזִי בְּמָה בְּרָא קְאֵתִינָא" (זִהַר וַיִּקְרָא י"ג) וְזֶה "חֲרַב לֶה מְלָאָה דָּם", מְנַפְשׁוֹת הַעוֹלוֹת בֶּה בְּבְחִינַת מִיִּין נּוֹקְבִין וְעַל יְדֵי הַזְּוֹג, הִיא מְקַבֶּלֶת פְּרִנְסָה לְיִשְׂרָאֵל וְזֶה פְּרוּשׁ (אֵיכָה ה) "בְּנַפְשֵׁנוּ נִבְיָא לְחַמְנוּ מִפְּנֵי חֲרַב הַמְּדַבֵּר" הֵינּוּ כְּשֶׁהַשׁוֹחֵט אֵינוֹ הַגּוֹן וְאֵינוֹ מַעֲלָה אֶת הַנֶּפֶשׁ, בְּבְחִינַת מִיִּין נּוֹקְבִין וְכִשְׁעוֹמֵד עִם הַחֲלִיף לְשַׁחַט אֶת הַחֵי, הוּא עוֹמֵד כְּרוֹצֵחַ נְפִשׁוֹת וְהַחֲלִיף שֶׁלוֹ הוּא חֲרַב הַמְּדַבֵּר, וְאֵינוֹ חֲרַב לֶה, שֶׁהוּא חֲרַב הַמְּדַבֵּר וַיֵּשׁ צֶעַר לְהַנְפֵּשׁ הַחֵי שֶׁצוֹעֶקֶת בְּקוֹל מַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) "נֶפֶשִׁי יִצְאָה" כְּשִׁיִּצְאָתָהּ בְּשִׁבִיל לְהַכְנִיס בְּדַבְּרוֹ שֶׁל הַבְּרָכָה, בְּבְחִינַת מִיִּין נּוֹקְבִין בְּקִשְׁתִּיו וְלֹא מְצֵאתִיו, קְרָאתִיו וְלֹא עָנְנִי כִּי אֵינוֹ שֵׁם בְּשַׁעַת הַבְּרָכָה, וְחוֹשֵׁב מִחֲשַׁבֶּת פְּגוּל מְצֵאֲנִי הַשׁוֹמְרִים הַסְּבָבִים בְּעִיר, הַכּוֹנֵי פְּצַעוֹנֵי, נִשְׂאוּ אֶת רְדִידֵי מַעֲלֵי הֵינּוּ שֶׁמַּעֲלָה שְׁהִיָּה לְהַנְפֵּשׁ בְּבְחִינַת חֵי, גַּם זֶה לְקַח מִמֶּנָּה כִּי עֲכָשׁוּ אֵין לֶה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָה אוֹי

לו להשוּחַט הַזֶּה ! אוֹי לְהַנְפֹּשׁ, שֶׁהֵרֵג אֶת הַנֶּפֶשׁ וּמָסַר אוֹתָהּ בְּכַף אוֹיְבֶיהָ
וְאִין לְהַשְׁכִּינָה מִיַּיִן נוֹקְבִין, לְהַמְשִׁיד טָרֵף לְבֵיתָהּ וְעַל יְדֵי זֶה "בְּנַפְשֵׁנוּ נִבְיֵא
לְחַמְנוּ" בִּיגִיעָה וְטָרְחָא גְדוֹלָה וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (פְּסָחִים
קִי"ח) : קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם כְּקָרִיעַת יָם סוּף כִּי יָם סוּף נִקְרַע לְשָׁנִים
עֶשְׂרֵי קָרְעִים (פְּרָקִי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פְּרָק מ"ב וּבִתְקוּן כ"א) כְּנֶגֶד שְׁתֵּים עָשָׂר
בְּדִיקוֹת הַסֶּכֶן (רַא"ש חוֹלִין פ"א סִי כ"ד) שֶׁעַל יְדֵיהֶם קָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל
אָדָם וְכוּ וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת נ"ה) : שֶׁלַּח דּוֹמָה
לְמִזְבֵּחַ כִּי שְׁעוֹר פְּגִימוֹת הַחֲלִיף, כְּשְׁעוֹר פְּגִימוֹת הַמִּזְבֵּחַ (חֲלִין י"ז) : גַּם
עַל הַשְּׁחִיטָה גִּימְטְרִיא תל"ז וּבְזַעַת אֶפֶיךָ תֵּאכַל לֶחֶם (בְּרַאשִׁית ג) רֵאשִׁי
תְּבוֹת גִּימְטְרִיא תל"ז [עַם הָאָרְבַּע תְּבוֹת] לְרִמּוֹ חֲסָרוֹן הַפְּרָנְסָה עַל יְדֵי
שׁוֹחֲטִים שְׁאִינָם מְהַגְנִים וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהֵלִים קִי"א) : "טָרֵף נָתַן לִירְאִיו"
כִּי טָרֵף יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי מִשְׁמְעוֹת, לְשׁוֹן טָרְפָה, (כְּמוֹבָא בְּזִהַר סוּף מִשְׁפָּטִים דְּף
קכ"א) : וּלְשׁוֹן מְזוֹן לְרִמּוֹ, כְּשִׁישְׂרָאֵל שׁוֹמְרִים אֶת עַצְמָם מִטָּרְפָה עַל יְדֵי
זֶה יֵשׁ לָהֶם פְּרָנְסָה וְזֶה פְּרוּשׁ (שְׁבֵת ק"ד). מְנַצֵּף צוֹפִים אָמְרוּ מְנַצֵּף הוּא
בְּחִינַת וְרִידִין, בְּחִינַת רִי"ו דִּין וְצוֹפִים, אֱלוֹ נְבִיאִים שִׁינִיקְתָּם מִבְּחִינַת
כְּרָבִים, בְּחִינַת תִּינוּקוֹת, בְּחִינַת הֶבֶל שְׁאִין בּוֹ חֲטָא בְּחִינַת אֲוִירָא דְאָרְץ
יִשְׂרָאֵל, שֶׁשֶׁם מְקַבְּלִין רוּחַ הַקֹּדֶשׁ כְּמוֹבָא בְּזִהַר (לְךָ לְךָ פ"ה) : "וַיִּקַּם יוֹנָה
לְבָרַח תִּרְשִׁישָׁה" וְאֱלוֹ הַצּוֹפִים, הֵינּוּ אֱלוֹ שְׁהִם בְּבְחִינַת הֶבֶל שְׁאִין בּוֹ חֲטָא
הֵם נְהִירִין בְּ"וְרִידִין, רִי"ו דִּי"ו, בְּמִנְצֵפִ"ד וּמַעְלִין אֶת הַנֶּפֶשׁ בְּבְחִינַת מִיַּין
נוֹקְבִין וּמִמְשִׁיכִים שֶׁפַּע וְ הַשְּׁפַע מְכַנֶּה בְּשֵׁם אִמֵּר כִּי מִתְחַלָּה הִיא אוֹר,
וְאַחַר כֵּן נַעֲשֶׂה מַיִם, וְאַחַר כֵּן רְקִיעַ וְכִשְׁמִמְתִּיקִים אֶת הַמִּנְצֵפֶד, וְעוֹשִׂים
מִמִּנְצֵפֶד, אֲדָנִי כִּי מָרִיו נַעֲשֶׂה צוּרַת אֵלֶּף, וְנַעֲשֶׂה אֲדָנִי וְ אֲדָנִי הוּא דְבּוֹר,
הוּא הַשְּׁכִינָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהֵלִים נ"א) : "אֲדָנִי שִׁפְתֵי תִפְתַּח" וּמִהֶבֶל
הַזֶּה, הֵינּוּ אֲדָנִי יוֹצֵא הַשְּׁפַע, וְנִתְחַלַּק לְכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ (תְּהֵלִים ס"ח)
: אֲדָנִי יִתֵּן אִמֵּר, הַמְּבַשְּׂרוֹת צָבָא רַב לְכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ וְזֶה שֶׁאָמְרוּ
חַכְמֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (סְנֵהֲדָרִין ק"ד) : "אֲכָלִי עִמִּי אֲכָלוּ לֶחֶם אֲדָנִי לֹא
קָרְאוּ" רַב אָמַר אֱלוֹ הַדִּינִים וּשְׁמוּאֵל אָמַר אֱלוֹ מְלַמְדֵי תִינוּקוֹת מִר אָמַר
חֲדָא, וּמִר אָמַר חֲדָא וְלֹא פְּלִיגִי רַב אָמַר אֱלוֹ הַדִּינִין, הֵינּוּ רִי"ו דִּין שְׁאִינָם
מַעְלִין אֶת הַנֶּפֶשׁ בְּבְחִינַת מִיַּין נוֹקְבִין שְׁאִין עוֹשִׂין מִרִּי"ו דִּין אֲדָנִי רְמֵז
לְשׁוֹחֲטִים שְׁאִינָם מְהַגְנִים שְׁמִקְלָקְלִים הַדִּינִים הֵינּוּ רִי"ו דִּין מְנַצֵּפֶד
הַדְּמִים שֶׁהֵם הַנֶּפֶשׁוֹת, הֵם חֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת כְּנֶגֶד חֲמֵשׁ דְּמִים כִּידוּעַ רְמֵז
לְחֲמֵשׁ בְּחִינּוֹת שִׁישׁ לְנֶפֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּרָכוֹת י) : הֵנִי חֲמֵשׁ בְּרָכִי
נֶפֶשׁ כְּנֶגֶד מִי וְכוּ וּשְׁמוּאֵל אָמַר אֱלוֹ מְלַמְדֵי תִינוּקוֹת שְׁמִקְלָקְלִין אֶת
הַהֶבֶל שְׁאִין בּוֹ חֲטָא כְּשֶׁדְּבּוֹרוֹ וְהֶבֶל שֶׁל הַשׁוֹחֲטֵי אֵינּוּ בְּבְחִינַת הֶבֶל שְׁאִין
בּוֹ חֲטָא בְּחִינַת אֲוִירָא דְאָרְץ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי זֶה, "אֲכָלִי עִמִּי", הַפְּרָנְסָה
נִתְמַעַט כִּי כְּשִׁישׁ לְהַשׁוֹחֲטֵי בְּחִינַת הֶבֶל שְׁאִין בּוֹ חֲטָא בְּחִינַת חֶרֶב לָהּ,
בְּחִינַת צְדָקָה דְאָרְץ יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת נֶפֶשׁ, בְּחִינַת תּוֹרָה כְּנִ"ל גַּם הַנֶּפֶשׁ
שֶׁעוֹלָה מִהַחַי לְהַמְדַּבֵּר שֶׁלּוֹ גַּם כֵּן נִתְעַלָּה בְּבְחִינּוֹת מַעְלוֹת אֱלוֹ הַנֶּזְכָּר ז.
וְזֶהוּ פְּרוּשׁ : הַזְּהָרוּ בְּבִי עִם הָאָרְץ כִּי זֶה יְדוּעַ, שֶׁהַנֶּפֶשׁוֹת הַנִּכְבְּדוֹת
[הַנֶּעֱשָׂקוֹת] בְּתוֹךְ הַטְּקָלָא, הָאָמּוֹר בְּזִהַר (סְבָא מִשְׁפָּטִים דְּף קִי"ג, וּבְשָׂאָר
מְקוֹמוֹת), בְּקַלְפוֹת נִגְהָ וּקַלְפוֹת נִגְהָ רּוֹצָה שִׁישְׁתִּקֵּעַ שֶׁם הַנֶּפֶשׁ אֲזִי הִיא
נוֹתֵנָת אוֹתָן בְּתוֹךְ טַפַּת זְוִיגוֹ שֶׁל עִם הָאָרְץ כְּדִי שִׁישְׁתִּנֵּף הַנֶּפֶשׁ הַהִיא בְּיוֹתֵר

נמצא שבני עמי הארץ הם נפשות יקרות אלא שהם כצפרים האחויות בפח (קהלת ט) מאין אנו יודעים הדר תפארתם אלא על ידי תורתם כשאנו רואים שהם תלמידי חכמים, בידוע שיש להם נפש יקרה וכל התורה שהם מגלים, הוא הכל גלוי להשוואת כי הנפש היא [בחינת תורה] כנ"ל והתורה שהם מגלים בני עמי הארץ, הם בחינת ניצוצות ועולה להשכינה בבחינת מיין נוקבין, בבחינת: חזי במאי ברא קאתינא ובשביל זה צריך לכבדם כי על ידי הכבוד יתגלה ביותר התורה מהתעלמותה הינו הנפש כי שרש הכל הוא הכבוד, כמו שכתוב "לכבודי בראתינו" וכו' הנפש משתוקקת להכליל בו בשרשו וזה הנהירו בני עמי הארץ לכבדם כדי שישתוקק התורה, שהיא הנפש, להכליל בשרשו, שהוא הכבוד ועל ידי זה, מהם תצא תורה וזה פרוש: דרשו ה על ידי איזה חכמה תוכל לדרש אותו הדר מפרש, ועזו הינו על ידי התורה ולא על ידי חכמות אחרים שהם סכלות וחשך, פנגד חכמות התורה ו על ידי מה תזכה לחכמות התורה בקשו פניו תמיד, על ידי צדקה של ארץ ישראל (בראשית רבה פרשה מ"ד, קהלת רבה סדר א). אין בקשת פנים אלא צדקה כמו שכתוב (תהלים פ"ה): "צדק לפניו יהלך" ו אין תמיד אלא ארץ ישראל (שומר טוב" תהלים ק"ה ועין "ראשית חכמה" שער התשובה פרק ו) כמו שכתוב (דברים י"א): "תמיד עיני ה אלקיך בה"

לח - מרכבת פרעה

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] מרכבת פרעה וחילו ירה בים וכו' (שמות ט"ו) א. כי צריך כל אדם לפשפש את עצמו בכל עת אם הוא דבוק בהשם יתברך והסימן של דבקות הוא תפלין כי תפלין הם סימן על הדבקות (עי חא"ג ברכות ו ד"ה מנין שהקב"ה מניח תפליו) ב. ואי אפשר לבוא לבחינת תפלין אלא שיעלה את הדבור ויתקנהו כי הדבור שהוא רוח פיו של הקדוש ברוך הוא שהוא בחינת מלכות פה (פתח אליהו) הוא בחינת ים, שכל הנחלים הולכים לתוכו כמו שכתוב (קהלת א): כל הנחלים הולכים אל הים (עין תיקון י"א מתיקונים אחרונים) והוא בחינת אדני, כמו שכתוב (תהלים נ"א) "אדני שפתי תפתח" וכשפוגמין הדבור שהוא אדני אז על ידי הפגם נעשה מרוח פיו, רוח סערה כי כ"ז אותיות כל אחד כלול מעשרה גימטריא ר"ע ונעשה מבחינת הדבור, הינו מבחינת אדני אותיות ר"ע אותיות, סערה סה הוא אדני, ור"ע אותיות וזה בחינת (תהלים קמ"ח) "רוח סערה עושה דברו" שעושים ומתקנים את הדבור, ומעלים אותו מבחינת רוח סערה ורוח סערה הנה הוא מקטרג הגדול שממנו באים כל הקטרוגים והנסיונות והוא אחר הדברים שהוא יונק מהדבור, כשמוצא פתח לינק הינו "לפתח חטאת" (בראשית ד) וכתוב

(מיכה ז) : "שָׁמַר פִּתְחֵי פִּיךָ" וְכוּ (וַיִּרְא קִי"ט). "וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהֶאֱלָקִים נֶסֶה אֶת אַבְרָהָם" (עֵינַן תַּקוּי"ז תי י"ח [דף ל"ה:] וְכָל הַמְּלַשִּׁינוֹת וְהַרְעוֹת שְׂדוּבָרִים עַל אָדָם בְּאֵי מְרוֹחַ סְעָרָה, מֵאַחֲרֵי הַדְּבָרִים הַזֶּה כִּי הוּא בְּחִינַת קָץ כָּל בֶּשֶׁר (בְּרֵאשִׁית ו) שְׁעוֹשֶׂה קָץ וְסוּף לְכָל בֶּשֶׁר וּבְנֵי אָדָם שֶׁהֵם דְּנִים אֶת כָּל אָדָם לְכַף חוּבָה וְחוּקָרִים תָּמִיד עַל חוּבוֹת בְּנֵי אָדָם הֵם מְבַחֲינֵת קָץ כָּל בֶּשֶׁר (אִיּוֹב ל"ח) "קָץ שֶׁם לַחֲשָׁד וּלְכָל תַּכְלִית הוּא חוּקָר", (עֵינַן בְּזֵהָר מְקַץ קצ"ג) שֶׁהוּא חוּקָר תָּמִיד לַעֲשׂוֹת תַּכְלִית וְכִלְיוֹן לְכָל דָּבָר וּלְעוֹרֵר דִּין וּלְהַלְשִׁין וּלְקַטְרֵג כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יִשְׁעִיָּה נ"ז) : "וְהִרְשָׁעִים פְּיָם נִגְרָשׁ כִּי הִשְׁקִט לֹא יוּכַל" וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְרְאוֹת לְאַכְפִּיָּא סְטָרָא דְקָץ כָּל בֶּשֶׁר תַּחַת הַדְּבוּר שֶׁל הַקְּדוּשָׁה כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּזֵהָר (וַיְחִי רל"ח) "אִסְרֵי לְגַפְּנֵי עִירָה", גַּפְּנֵי דָא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל (תְּהֵלִים פ) : "וּפְקֹד גַּפְּנֵי זֹאת" וְכְמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מ"ט) : "וְזֹאת אֲשֶׁר דְּבַר" וְכִשְׁהוּא כּוֹפֵף אֶת רוּחוֹ סְעָרָה דְּהִינּוּ שֶׁהוּא נוֹטֵל מִמֶּנּוּ כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁנִּפְלוּ לְתוֹכּוֹ אִזּוֹ "יִקָּם סְעָרָה לְדַמְמָה" (תְּהֵלִים ק"ז) ג. וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹת אֶת הַדְּבוּר לְשֵׁרְשׁוֹ שֶׁהוּא הַזְּרוּעַ שֶׁהֵם חֲמֵשׁ אֲצַבְעֵינַן שֶׁבִּיד שֶׁמֵּאל שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה גְבוּרוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲמִשָּׁת מוֹצְאוֹת הַפֶּה כִּי עֶקֶר הַדְּבוּר עַל יְדֵי חֲמִשָּׁת מוֹצְאוֹת הַפֶּה שֶׁהֵם הַגְּבוּרוֹת (שֵׁם ק"ו) : "מִי יִמְלֵל גְבוּרוֹת ה'" שֶׁעַל יְדֵי גְבוּרוֹת נַעֲשֶׂה הַדְּבוּר (שֵׁם קמ"ה) : "וַיִּגְבוּרְתֶּךָ יְדִבְרוּ" וְכְמוֹ שֶׁפְּתוּב (יִרְמְיָה כ"ג) "הֲלוֹא כֹה דְבַרִי כְּאֵשׁ נֶאֱסָה". וְהַתְּחִלַּת עֲלִיּוֹת שֶׁל הַדְּבוּר, הוּא מְרֵאשׁוֹ הֵינּוּ מֵהַמְּבַחֵר הָאֱמֶת שֵׁשׁ בְּהַדְּבוּר, שֶׁהוּא נִקְרָא רֵאשׁ (סִנְהֶדְרִין צ"ז) אֱמֶת נַעֲשֶׂה עֲדָרִים וְכְמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהֵלִים קי"ט) : "רֵאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת" כִּי קֵדָם תַּקוּנוֹ, הִנֵּה בְּבַחֲינּוֹת (דְּנִיָּאל ח) "וַתִּשְׁלַךְ אֱמֶת אֶרְצָה" וְלֹא הִנֵּה יָכוֹל לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבַר אֱמֶת מִחֲמַת שְׁרוּחַ סְעָרָה בְּלִבָּל אוֹתוֹ כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהֵלִים ק"ז) : "יַעֲלוּ שָׁמַיִם יִרְדּוּ תְּהוֹמוֹת" וְכִשְׁמִתְקֵנוּ, אֲזִי אֵין לוֹ בְּלָבוֹל (פְּסָחִים ג). עֵקֶם הַפְּתוּב תִּשַׁע אוֹתִיּוֹת, שֶׁלֹּא לְהוֹצִיא דְבַר מִגְּנָה מִפִּי זֶה רְמוֹז כְּשְׁרוּחַ סְעָרָה שׁוֹלֵט אֲזִי אֵין בִּיכְלַת לְדַבֵּר בְּדָרְךָ יִשְׂרָאֵל, כִּי הָרוּחַ מְבַלְבֵּל אוֹתוֹ וְצָרִיךְ לַעֲקֹם אֶת הַדָּרְךְ ד. וְתַקוּן הַדְּבוּר הוּא עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שְׁלוֹמֵדִין בְּצַר לְאָדָם, בְּעֲנִיּוֹת וּבְדַחְקוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת לִלְהָ שְׁאִז שֶׁלְטָנוּתָא דְקָץ כָּל בֶּשֶׁר (בְּרֵאשִׁית א) "וּלְחַשְׁךְ קָרָא לִלְהָ" (חֲגִיגָה י"ב). הַלּוּמֵד תּוֹרָה בְּלִילְהָ מוֹשְׁכִין עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם חֶסֶד, הוּא בְּחִינַת בִּקְר דְאַבְרָהָם (מְקַץ ר"ג) "הַבִּקְר אוֹר" דָּא בִּקְר דְאַבְרָהָם וְהֶאֱנָשִׁים שְׁלָחוּ, אֲנוּן מֵאַרְי דְּדִינִין הַמָּה וְחֲמוּרֵיהֶם, אֲנוּן וְכָל סֵטֵר מְסֻאָבָא וְכְמוֹ שֶׁפְּתוּב (רוֹת ג) : "שְׁכַבִּי עַד הַבִּקְר" אֲזִי נוֹפְלִים כָּל הַמְּקַטְרָגִים הַשׁוֹלְטִים עַל הַדְּבוּר וְאִזּוֹ הַדְּבוּר יוֹצֵא בְּשִׁיר וְשִׁבַח וְהֵלֵל לְהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא (תְּהֵלִים פ"ג) אֱלָקִים אֵל דְּמִי לָךְ וְכְמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהֵלִים ל) : "לְמַעַן יִזְמְרְךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם" וְאִזּוֹ : "בְּרֹן יַחַד כּוֹכְבֵי בִקְר" וְכוּ (אִיּוֹב ל"ח) וְזֵהוּ (תְּהֵלִים קכ"ב) : "עוֹמְדוֹת הֵיוּ רְגְלֵינוּ" כִּי הַדְּבוּר נִקְרָא רְגֵל, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ"א) : "צִדְקָה יִקְרָאֵהוּ לְרְגְלוֹ" וְכְמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהֵלִים נ"ח) "צִדְקָה תְּדַבְּרוּ" בְּשִׁעְרֶיךָ יְרוּשָׁלַיִם עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, כְּפָרוּשׁ רִש"י (וְהוּא מְדַבְּרֵי רְבוּתֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה מְכוֹת י) [כְּמוֹבָא בִּפְרִי עֵץ חַיִּים" (שֶׁעַר הַתְּפִלִּין פָּרָק ז), עַל פְּסוּק : "שִׁימְנֵי כַחוֹתֶם עַל לְבָבְךָ", שֶׁעַל יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה בְּלִילְהָ, אֲזִי כְּאוֹר הַבִּקְר עוֹלָה רֵאשׁ הַמְּלָכוֹת [שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדְּבוּר כְּנ"ל], וְיוֹשֶׁבֶת בְּזָרוּעַ דְּזַעִיר אֲנִפִּין,

וּמְקַבֵּלֶת הַרְשִׁימוֹ שֶׁבְחִזָּה דִּזְעִיר אֲנֹפִין. וְזֶעִיר אֲנֹפִין מְקַבֵּל הַרְשִׁימוֹ שָׁלוּ.
וְעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה נִכְנָסִין מַחִין חֲדָשִׁים, וְהַרְשִׁימוֹ יוֹצֵאִין בְּבַחֲיַנְתָּ תַּפְלִין וְכוּן
ה. וְכִשְׁמַעְלָה אֶת הַדְּבֹר לְשֶׁרְשׁוֹ, הֵינּוּ לְגִבּוֹרוֹת וּמִתְחִיל לְדַבֵּר בֵּינוֹ לְבִין
קוֹנוֹ בְּשִׁלְהֶבֶת הַגְּבוּרוֹת וּמַעוֹרֵר אֶת עַצְמוֹ לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ אֲזִי נִכְנָס
אוֹר שֶׁרֵשׁ שֶׁל הַגְּבוּרוֹת, הֵינּוּ חֲמִימוֹת הֵלֵב [וְזֶה בַּחֲיַנְתָּ רְשִׁימוֹ שֶׁבִּלְבֹּב זְעִיר
אֲנֹפִין שֶׁנִּכְנָס בְּרֹאשׁ דְּבָרְךָ אֲמֵת, הֵינּוּ בְּרֹאשׁ הַמַּלְכוּת, כִּשְׁהִיא יוֹשֶׁבֶת
בְּזֵרוּעַ שְׁמַאֲלִין] כִּי שֶׁרֵשׁ הַגְּבוּרוֹת הֵם בִּלְבֹּב כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ל"ט) : "חֵם
לְבִי בְּקִרְבִי בְּהִגִּיגִי" וְכוּן וְשֵׁם שֶׁרֵשׁ אֲמֵתִי שֶׁל הָאֲמֵת שֶׁל הַדְּבֹר כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שֵׁם ט"ו) : "וְדוֹבֵר אֲמֵת בִּלְבָבוֹ" וּמִתְחִיל לְדַבֵּר בְּחֲמִימוֹת שֶׁבִּלְבֹּב, דְּבַר
אֲמֵת שֶׁבִּלְבֹּב וְכִשְׁמַדְבֵּר בֵּינוֹ לְבִין קוֹנוֹ דְּבַרִי אֲמֵת שֶׁבִּלְבָבוֹ בְּהַתְּעוֹרְרוֹת
בְּתִשׁוּבָה וְרוּאָה פְּחִיתוּתִיו וּגְדֻלַּת הַבוּרָא כִּי עַד עַכְשָׁיו הַשְּׁלִיךְ חֲטָאֲתִיו אַחַר
כְּתַפְּיוֹ וְלֹא עֵין בְּהֵם וְעַכְשָׁיו כְּשִׁיּוֹדֵעַ אוֹתָם אֲזִי נִכְנָס בּוֹ בּוֹשָׁה גְדוּלָה עַל גְּדֻלַּת
פְּשָׁעָיו כְּנֶגֶד רַב וְשִׁלִּיט עֶקְרָא וְשֶׁרֵשׁא דְכָל עֲלָמִין [יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁבְּכָאן
צָרִיכִין לְהַעֲתִיק הַהֲגָה הַשְּׁלִישִׁית, וְכֵן הוּא בְּכַתְּבֵי יָד, וְהַכֵּל עוֹלָה בְּקִנְיָה
אֲחָד, וְעֵין "פְּרִי עֵץ חַיִּים"] וְהַבּוֹשָׁה הַזֹּאת עֲדִין אֵינְנָה בְּפַעַל הֵינּוּ שֶׁהַבּוֹשָׁה
הוּא בְּפְנִימִיּוֹת וְאֵין מִתְּגַלָּה עַל פְּנִיּוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ס"ט) : "כִּסְתָה
כְּלָמָה פְּנִי" כִּי זֹאת הַבּוֹשָׁה הִיא קֹדֶם הַתְּשׁוּבָה וְזֶה יְדוּעַ אֵין דּוֹמָה בּוֹ כְּפֶר
לְבוֹ כֶּרֶךְ כָּל מַה שֶׁמְקַרֵּב בְּיוֹתֵר אֶל הַמְּלֶכֶךְ בְּשִׁתּוֹ גְדוּל וְכָל מַה שִׁיּוֹדֵעַ בְּיוֹתֵר
בְּכְבוֹד הַמְּלֶכֶךְ, הוּא בּוֹשׁ יוֹתֵר מִהַמְּלֶכֶךְ וְקֹדֶם הַתְּשׁוּבָה, עֲדִין יְדִיעַתּוֹ
בְּקִטְנוֹת עַל יְדֵי זֶה בְּשִׁתּוֹ אֵינוֹ בְּפַעַל עַל פְּנִיּוֹ כִּי חֲטָאֲתִיו מְטַמְּטִין שְׁכֻלוֹ
וְיְדִיעַתּוֹ עַל יְדֵי רוּחַ שְׁטוּת שֶׁבְּקִרְבּוֹ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (סוֹטָה ג) : אֵין אָדָם עוֹבֵר
עֲבָרָה וְכוּן [וְזֶה בַּחֲיַנְתָּ שֶׁזְעִיר אֲנֹפִין מִתְּקַנָּא בְּמַלְכוּת וְלוֹקֵחַ לְעַצְמוֹ
הַרְשִׁימוֹ שָׁלוּ] אֲבָל אַחַר כֵּךְ כְּשֶׁעוֹשָׂה תְּשׁוּבָה וּמִסִּיר מִמֶּנּוּ הַטְּפָשׁוֹת
וְנִתְּוֹסֵף בּוֹ שְׁכֻלוֹ אֲזִי הוּא מִתְּבַיֵּשׁ בְּיוֹתֵר, וְנִתְּגַלָּה הַבּוֹשָׁה עַל פְּנִיּוֹ וְזֶהוּ
בַּחֲיַנְתָּ שֶׁעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה בָּאֵין מַחִין חֲדָשִׁים וְאֵז יוֹצֵא הַרְשִׁימוֹ בְּבַחֲיַנְתּוֹ
תַּפְלִין כִּי עַל יְדֵי הַבּוֹשָׁה הוּא מִתְּפַלֵּל וּמְבַקֵּשׁ מְחִילָה עַל עוֹנוֹתָיו שֶׁנִּתְּגַלָּה
עַל פְּנִיּוֹ בְּמִצְחוֹ (יִרְמְיָה ג). "וּמִצְחֵי אִשָּׁה זֹנָה הִיָּה לְךָ מֵאַנְתָּ הַכֵּלִים" וְזֶה
פְּרוּשׁ (מְשָׁלִי ב) : "אֵז תְּבִין יִרְאֵת ה'", כְּמוֹבָא בִּזְהַר הַקְּדוּשׁ (בְּהַקְּדָמַת
הַתְּקוּנִים דָּף ט) : תַּפְלִין הֵם בַּחֲיַנְתָּ אֲמָא עַל בְּרָא, "וְאֵם לְבִינָה תִּקְרָא"
(מְשָׁלִי ב) וְזֶה פְּרוּשׁ "אֵז תְּבִין" הֵינּוּ עַל יְדֵי בִינָה יִתְרָה שִׁיָּהִיָּה בְּהַפְּרַת
הַבוּרָא עַל יְדֵי זֶה "יִרְאֵת ה'" הֵינּוּ בַּחֲיַנְתָּ תַּפְלִין כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ,
זְכוּרִים לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת ו) "וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם הַנִּקְרָא עֲלֶיךָ וְיִרְאוּ
מִמֶּךָ", אֵלוֹ תַּפְלִין כִּי הִירְאָה הוּא הַבּוֹשָׁה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (נְדָרִים כ) : "יִרְאֵת
הַ עַל פְּנִיכֶם" זֶה הַבּוֹשָׁה שֶׁהִיא עַל הַפְּנִים הֵינּוּ בַּחֲיַנְתָּ תַּפְלִין עַל יְדֵי בִינָה
שֶׁהִיא אֲמָא עַל בְּרָא וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרִים לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת י"א)
תַּפְלִין נִקְרָאִין פָּאָר, שְׁנֵאֲמַר : "פָּאָרְךָ חֲבוּשׁ עֲלֶיךָ" וּפָאָר הוּא כְּלָלִיּוֹת
הַגּוֹנִין כִּי הַהַתְּפָאָרוֹת עַל יְדֵי כְּלָלִיּוֹת הַגּוֹנִין כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעְיָה מ"ט) :
"יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵר" (זוֹהַר יִתְרוֹ צ) : כִּי הֵם כְּלוּלִין מִגּוֹנִין סְגִיָּאִין
וְזֶה שֶׁאֵנוּ רוֹאִים, כְּשֶׁאָדָם מִתְּבַיֵּשׁ נַעֲשֶׂה כְּמָה גּוֹנִין וּבְזֶה יְכוּלִים אֲנוּ לְהַבִּין
אִם יֵשׁ לְאָדָם יִרְאֵת שְׁמִים, הֵינּוּ בּוֹשָׁה, לְאַחַר תַּקּוּן הַחֲטָא כְּשֶׁאֵנוּ
מִסְתַּכְּלִין עַל פְּנִיּוֹ, וְנוֹפֵל עֲלֵינוּ יִרְאָה וּבּוֹשָׁה הֵינּוּ שֶׁנִּמְשָׁךְ עֲלֵינוּ דַּעַת בְּגְדֻלַּת
הַבוּרָא יִתְפָּרֵךְ שְׁמוֹ וְזֶה פְּרוּשׁ : "אֵז תְּבִין יִרְאֵת ה'" פְּרוּשׁ בְּזֶה תְּבִין שִׁישׁ

לו יראת ה' ודעת אלקים תמצא הינו כשימצא גם לך, דעה בגדלת הבורא, הינו בושח ויראה וזה בחינת: "וראו כל עמי הארץ וכו' ויראו ממוך" הינו שנמשך עליהם גם כן יראה ו. ומשה זכה לאור התפלין כמו שכתוב בזהר (בהשמטות בראשית רס"ב): "ויתנצלו את עדים" דא תפלין "ומשה יקח את האהל" שלקח אותן האורות, מלשון (איוב כ"ט): "בהלו גרו עלי ראשי" (עין בזהר בראשית נ"ב: כי תשא קצ"ד) (שמות ל"ד): "כי קרן עור פניו" על שם קרן אחת היה לו במצחו (חלין ס) זה בחינת תפלין, שהוא במצח ועל ידי זה "וראו מגשת אליו" כי האיר עליהם היראה, כמו שכתוב: "אז תבין יראת ה'" וכו' וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות י"ב): העובר עברה ומתבייש בה מוחלין לו מיד כי העברה מכניס באדם רוח שטות ועל ידי בושח מחזיר המחין, כמו שכתוב "אז תבין יראת ה'" כנ"ל וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (נדרים כ): מי שיש בו עזות בידוע שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני כי אדם הראשון פגם בבחינת תפלין, שהם בחינת עץ החיים כמו שכתוב (ישעיה ל"ח): "ה עליהם יחיו" (עין מנחות) ודבק את עצמו באילנא דמותא ועל ידי זה ויגרש אותו מגן עדן (בראשית ג). כי עזות פנים לגיהנם (אבות פרק ה) וכד תב בתיובתא, כתיב (שם) "ויעש להם כתנות עור" דא תפלין (כמובא בתקונים ס"ט דף ק"ה) וזה פרוש (חלין ס): שור שהקריב אדם הראשון קרן אחת היתה לו במצחו כי על ידי הקרבן, הינו על ידי התשובה זכה לבחינת תפלין, שהוא בחינת קרון עור הפנים. וקין שהיה מזהמת הנחש (תיקון סט בראשית ד): "למה נפלו פניך" שהוא בחינת אור התפלין, שהוא קרון עור הפנים וקין הביא מפסלת (ב"ר פכ"ב) שראה חוב לכל אחד ואיתא (במדרש תנחומא פרשת בראשית) "וישם לקין אות" שזרח לו קרן, הינו כנ"ל וזה שכתוב בקין (שם) "וישב בארץ נוד קדמת עדן" פרוש שלא זכה לעדן על ידי שפגם באור התפלין קדמת ראשי תבות קרקפתא דלא מנח תפלין (עין ר"ה יז) וזה שאמרו רז"ל (תענית ז): מי שיש בו עזות בידוע שנכשל באשת איש כי קין עמד על תאומתו של הבל, כמו שכתוב (שם) "ויהי בהיותם בשדה" (תיקון סט) וישראל שעמדו על הר סיני, פסקה זהמתו הינו זהמת הנחש ועכו"ם שלא עמדו, לא פסקה זהמתו (שבת קמ"ו) וזה בידוע שלא עמדו רגלי אבותיו רגלי דיקא כי אין להם רגלים, כמו שכתוב (בראשית ג): "על גחנך תלך" (בזהר) "וישם ה לקין אות", [פרוש רש"י]: החזיר מוראו עליהם כמו שכתוב "וראו כל עמי הארץ" כמו שכתוב (בזהר): כד תב בתיובתא, "וישם ה לקין אות", (תיקון ס"ט ק"ח): ז. וזה שספר התנא (בכורות נ"ז): ארו נפל במקומנו, ועברו עליו ששה עשר קרנות על חדו כי ידוע שהצדיק שעובד את ה בדבקות גדול, ובשכל גדול כשנופל לאיזה מדרגה פחותה ממנה אף על פי שזאת המדרגה שהוא עכשו בה גם היא מדרגה גדולה לערך שאר הצדיקים אבל מחמת שלפי ערכו הוי לה נפילה הוא מתבייש בזה המדרגה כאלו חטא איזה חטא ועושה תשובה על זה, כאלו חטא ובא על ידי זה לבושה גדולה הינו בחינת תפלין, בחינת: "אז תבין יראת ה'" ובא לבחינת ידיעה חדשה והכרה ועקר הארת התפלין באים על ידי הלוחות כמובא (בזהר בראשית וכי תשא הנ"ל) כשאמרו ישראל

"יַנְעִשָׂה וְנִשְׁמַע", זָכוּ לְחִגְרִית זַיִנָּא עֲלָאָה וּמִשָּׁה זָכָה לְקָרוֹן עוֹר פָּנִים, מְאוּר הַלּוּחֹת כִּי הֵם הַמַּחִין בְּעֶצְמוֹן כִּי עַל יְדֵי חֲדוּד הַשִּׁכָּל בְּתוֹרָה, נִתְחַדְדוּ הַמַּחִין וְנִתּוֹסַף בּוֹ הַפֶּרָה וּמִתְבַּיֵּשׁ בְּיוֹתֵר וְהַלּוּחֹת הֵם שְׂרֵשׁ הַתּוֹרָה, וְנִקְרָאִים י"ו עַל שֵׁם עֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת וְאֶרְכּוֹן וְאֶרְחֻבּוֹ וְאוֹ (בְּבֹא בְּתָרָא י"ד) וְהַצְדִּיק נִקְרָא אֶרְזוּ בְּלִבְנוֹן [כַּמִּישׁ (תְּהֵלִים צ"ב) צְדִיק כְּתָמֵר יִפְרַח כֹּאֲרֵז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגַּח] וְזֶה שְׁסִפֵּר הַתְּנָא בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל הַצְדִּיק שֶׁהִיָּה צְדִיק בְּדוֹרוֹ, וְנִפְלַ בְּמִקּוֹמְנוֹ כִּי בּוֹדָאֵי מְדַרְגֵת הַתְּנָא הִיָּתָה גַם כֵּן גְּדוּלָּה אֲבָל לְפִי עֶרְךְ הַצְדִּיק הִיָּתָה נִפְיָלָה (שְׁמוֹת י"ב) "וְעֵבֵר הַ לְנֶגֶף אֶת מִצְרַיִם", וְתִרְגָּם אֲנִקְלוּס: וְאֶתְגַּלִּי י"ו קְרָנוֹת עַל חֲדוּ הִיָּנוּ עַל יְדֵי חֲדוּד שִׁכְלוֹ, וְחֲדוּשׁ שִׁכְלוֹ שֶׁקִּבֵּל עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָא י"ו כְּנִי"ל נִתְגַּלָּה קְרוֹן עוֹר הַפָּנִים, הִיָּנוּ בּוֹשָׁה, בְּחִינַת תְּפִלִּין (ב"ר ס"ח) וְזֶה פְּרוּשׁ: נִפְלַ בְּמִקּוֹמְנוֹ שֶׁנִּפְלַ לְהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת לְפִי הַשְׁגָּתְנוֹ הַגַּם שֶׁגַם הַשְׁגָּתְנוֹ גְּדוּלָּה אֲבָל לְפִי עֶרְכּוֹ הוּי לֵה נִפְיָלָה, שֶׁשָּׁב בְּתִשׁוּבָה, וּמִתְבַּיֵּשׁ בְּהַשְׁגָּתְנוֹ וְזֶה פְּרוּשׁ "בְּרֵאשִׁית" יֵרָא בְּשֵׁת (תְּקוּ"ז תי ז) כִּי הִירָאָה הוּא הַבּוֹשָׁה תִּמְוֹן רֵאשִׁי תִּמְוֹן בֵּת "אֱלֹהֵי רֵאשִׁי בֵּית אֲבוֹתֵם" (שְׁמוֹת ו) הִיָּנוּ תִּלְתָּ גִּנּוּיִן דְּעֵינָא בֵּת עֵין (תִּיקוֹן ד שֵׁם י"ג) וְתִלְתָּ גִּנּוּיִן דְּעֵינָא וּבֵת עֵין הֵם אֲרֵבַע פְּרָשִׁיּוֹת וְזֶה פְּרוּשׁ (יִשְׁעִיָּה נ"ח): אִם תִּשְׁיֵב מִשְׁבֵּת רִגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפִצֶךָ בְּיוֹם קִדְשֵׁי כִּי שִׁבְתָּ, בְּחִינַת בּוֹשָׁה רִגְלֶךָ, בְּתַחֲלָה צְרִיךְ לְתַקּוֹן הַדְּבֹר הַנִּקְרָא רְגַל עֲשׂוֹת חֲפִצֶךָ בְּיוֹם קִדְשֵׁי כִּי זִהְמַת הַנְּחָשׁ גְּרַם שְׁלֵשִׁים וְתִשְׁעַ קְלָלוֹת (תִּיקוֹן סד) שְׁלֵשִׁים וְתִשְׁעַ מְלֵאכּוֹת וְצְרִיךְ כָּל אָדָם לְהַמְשִׁיךְ קִדְשֵׁת שִׁבְתָּ, לְקִדְשׁ יָמֵי הַחַל כְּדֹאִיתָא בְּמַכִּילְתָּא: "זְכוֹר אֶת יוֹם הַשִּׁבְתָּ" זְכָרְהוּ מֵאֲחָד בְּשִׁבְתָּ וּלְפִי הַקִּדְשָׁה שֶׁמִּקְדָּשׁ יָמֵי הַחַל כֵּן נִדְּחָה זִהְמַת הַנְּחָשׁ, קֶץ כָּל בְּשָׂר, שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ סְעָרָה וְעַל יְדֵי זֶה עוֹלָה הַדְּבֹר עֲשׂוֹת חֲפִצֶךָ, כְּשֶׁאֲתָה עוֹשָׂה חֲפִצֶךָ, הִיָּנוּ בְּיָמֵי הַחַל בְּיוֹם קִדְשֵׁי, יִדְמָה כְּאֵלוֹ עֶכְשׁוֹ יוֹם קִדְשֵׁי עַל יָמֵי הַחַל וְתִקְדִּישֵׁם מִשְׁלֵשִׁים וְתִשְׁעַ מְלֵאכּוֹת וְזֶה (חִגְיָה י"ב): תִּנְיָא רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אוֹי לְהֵם לְבָרִיּוֹת רוֹאִים וְאִינֵם יוֹדְעִים מָה רוֹאִים הָאֶרְץ עוֹמְדָת עַל עַמּוּדִים הִיָּנוּ בִּינָה, אֶרְץ הַחַיִּים, שֶׁמִּמְנָה תּוֹצְאוֹת הַתְּפִלִּין כְּנִי"ל וְהַתְּפִילָה נִקְרָא עַמּוּד, עַל שֵׁם (תְּהֵלִים ק"ו): "וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס" וְעַמּוּדִים, בְּחִינַת תְּפִלָּה, עַל הַפִּים הִיָּנוּ עַל הַלֵּב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (אֵיכָה ב) "שִׁפְכִי כַּמַּיִם לְבַד נִכַח פְּנֵי ה'" וּמַיִם עַל הַהָרִים, זֶה בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁעַל יָדָהּ נִתְעוֹרֵר חֲסֵד אֲבָרְהָם כִּי הַהָרִים זֶה תּוֹרָה, שֶׁהוּא מְרוֹמֵם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ח): "בֵּי מַלְכִים יִמְלֹכוּ" גַם אֲבָרְהָם נִקְרָא הַר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית י"ט): "הַהָרָה הַמְּלִט" (ב"ר פ"ג, מוֹבָא בְּפִרְש"י שֵׁם) וְהָרִים עַל הָרוּחַ הִיָּנוּ רוּחַ פִּיּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִיָּנוּ בְּחִינַת דְּבֹר שֶׁעַל יְדֵי הַתּוֹרָת חֲסֵד, נִתְעַלָּה הַדְּבֹר כְּנִי"ל כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "שִׁכְבִּי עַד הַבֹּקֶר" וְרוּחַ עַל סְעָרָה הִיָּנוּ שֶׁבְּחִינַת קֶץ כָּל בְּשָׂר הוּא בְּחִינַת אַחַר הַדְּבָרִים הוּא יוֹנֵק מִהַדְּבֹר, וְנִעֲשָׂה רוּחַ סְעָרָה כְּנִי"ל. וְסְעָרָה עַל זְרוּעוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּי הַבְּרִיּוֹת צְרִיכִין לְקַץ כָּל בְּשָׂר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְהָיָה טוֹב מֵאֲד" דָּא מְלֵאךְ הַמּוֹת (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה ט) וְהַשְׁתַּלְשְׁלוֹתֵם מִגְּבוּרוֹת עֲלֵאִין, כִּי הוּא טוֹב מֵאֲד וְזֶהוּ שֶׁסְעָרָה בְּזְרוּעַ זְרוּעַ, אֵלּוֹ חֲמִשָּׁה גְּבוּרוֹת, שֶׁמִּשָּׁם חִיּוֹתוֹ עַד זְמַן בְּלַע הַמּוֹת לְנֶצַח (יִשְׁעִיָּה כ"ה) וְזֶה פְּרוּשׁ "מִרְכַּבַת פְּרָעָה וְחִילוֹ", הִיָּנוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין, כְּמוֹבָא בְּזִהַר (וַיִּגְשׁ ר"י). שֶׁפְּרָעָה הִיא אֲמָא דְכָל נְהִירִין אֶתְפָּרְעוּ וְאֶתְגַּלְּוּ מִנָּה וְתִפְלִין נִקְרָא מְרַכְבוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ל"ג):

"רוכב שמים" וּשְׁמַיִם, אֵשׁ וּמַיִם בְּחִינַת גּוֹנֵן כִּי תִפְלֵין הֵם נְהָרִין מֵאֲמָא
 עֲלָאָה יָרָה בַּיָּם יָרָה, הֵם הַגְּבוּרוֹת [פְּרוּשׁ: יָרָה עִם הַכּוֹלֵל גִּימְטְרִיא
 גְּבוּרָה] בַּיָּם, הוּא בְּחִינַת דְּבוּר כְּשֶׁתִּקְשֶׁר וְתַעֲלֶה אֶת הַדְּבוּר לְשֶׁרֶשֶׁה וְעַל
 יָדֵי מָה תּוּכַל לְהַעֲלוֹת אֶת הַדְּבוּר לְשֶׁרֶשֶׁה עַל יָדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה בְּלִילָה שְׁעַל
 יָדֵי לְמוּד הַזֶּה, נִמְשָׁךְ חוּט שֶׁל חֶסֶד, וְאִזּוּ הַבְּקָר אֹרֹר וְכוּ וְאִזּוּ הַדְּבוּר עוֹלָה,
 וְנַעֲשֶׂה בֵּת אֲבָרָהּ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (בְּבֹא בְּתָרָא ט"ז): בֵּת הֵיְתָה לוֹ לְאֲבָרָהּ
 וּבְכָל שְׁמָה בַּיָּם גִּימְטְרִיא בְּכָל וְזֶה: וּמִבְּחַר שְׁלִשׁוֹ טַבְעוּ בַּיָּם הַתּוֹרָה נִקְרָא
 אוֹרִיתָא תְּלִיתָאִי (שְׁבֵת פ"ח) וּמִבְּחַר דָּא אֲבָרָהּ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (נְחֻמְיָה ט):
 "אֲשֶׁר בְּחֵרֶת בְּאֲבָרָם" פְּרוּשׁ, עַל יָדֵי הַתּוֹרָה, שְׁעַל יָדָה נִתְעוֹרֵר מִדַּת
 אֲבָרָהּ עַל יָדָה נִתְתַּקֵּן הַדְּבוּר, וְקֶץ כָּל בְּשָׂר יִטְבַּע בְּנִקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא
 טַבְעוּ בַּיָּם סוּף, סוּף, הוּא בְּחִינַת קֶץ כָּל בְּשָׂר, שֶׁהוּא דְבוּק בַּיָּם הַדְּבוּר
 יִטְבַּע בְּנִקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא עַל יָדֵי בְּקָר דְאֲבָרָהּ, שֶׁנִּתְעוֹרֵר עַל יָדֵי הַתּוֹרָה
 כְּנִ"ל. [זֹאת הַתּוֹרָה הִיא סוּד כְּוֹנוֹת תִּפְלִין, כְּמִבְּאָר שֶׁם בְּתוֹךְ דְּבָרֵי הַתּוֹרָה
 הַזֹּאת. וְכִנְרָשׁ מִן הַצַּד בְּהַגִּ"ה. אִיךָ כָּל כְּוֹנוֹת תִּפְלִין כְּלוּלִין שָׁם, וְהַדְּבָרִים
 מוּבְנִים לְמִשְׁכִּילִים. וְעַדִּין צְרִיכִין בְּאוּר רַחֵב לְבָאֵר הַדְּבָר הַיָּטִב, וְאִם יִהְיֶה
 אֱלֻקִּים עִמָּדִי, יִתְבָּאֵר הַדְּבָר בְּמִקּוּם אַחַר בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְדַע
 שֶׁשְׂמֵעֵתִי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ, שֶׁחֹשֵׁב כְּמָה וְכְמָה תּוֹרוֹת. וְאָמַר שְׁכַלְסֵם הֵם סוּד
 כְּוֹנוֹת תִּפְלִין, דְּהֵינּוּ הַתּוֹרָה "בְּחֻצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר" וְ"אֲנֹכִי הֵאֱלֻקִּיד",
 וְ"קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" וְכוּ, וְהַתּוֹרָה "מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים", וְ"וְאַתֶּם תִּהְיוּ
 לִי מַמְלַכֶת כְּהַנִּים", וְנִתְתִּי עֹשֵׁב לֹט, אֵלֶּה מִסְעֵי מ, רְקוּדִין מֵא וְיָרָא בְּצַר
 מֵב, לְהַתְרַחֵק מִג נד "אֲשֶׁרִי הָעֵם זָרְקָא" וְהַתּוֹרָה הַזֹּאת "מִרְכַּבַת פְּרַעֲה"
 וְכוּ וְעוֹד כְּמָה וְכְמָה תּוֹרוֹת גְּדוּלוֹת שְׁאִינִי זֹכֵר עֲתָה לְפָרְטִים וְאָמַר שְׁכַלְסֵם
 הֵם סוּד כְּוֹנוֹת תִּפְלִין].

לט - ונתתי עשב בשדך לבהמתך

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה] "וְנִתְתִּי עֹשֵׁב בְּשֶׁדְךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ" (דְּבָרִים י"א).
 עֹשֵׁב רְאִישֵׁי תִבּוֹת עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו בְּשֶׁדְךָ, לְשׁוֹן שְׂדוּד וּשְׁבִירָה
 כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּשׁ אֵיזָה רַעְבוֹן, שְׂמֵתִגְבֵּר עָלָיו תַּאֲוֹת אֲכִילָה יָדַע שֵׁישׁ לוֹ
 שׁוֹנָאִים (עֵיין ב"מ נ"ט): "הַשֵּׁם גְּבוּלְךָ שְׁלוֹם" (תְּהִלִּים קמ"ז) וְ מִי שֵׁישׁ לוֹ
 רְשִׁים מְלֻמְטָה, בְּיָדוּעַ שֵׁישׁ לוֹ רְשִׁים מְלֻמְעָלָה (סְנֵהֲדָרִין ק"ג): בְּכֵן צְרִיךְ
 לְשַׁדֵּד וּלְשַׁבֵּר הַבְּהֵמִיּוֹת שְׁלוֹ הַמִּתְאָוָה לְאֲכֹל כִּי עֵקֶר הַרְעֵבוֹן הוּא
 לְבַהֲמִיּוֹת (בְּרֵאשִׁית פְּרָשָׁה ס"ג) בָּא זְדוּן וְיָבוֹא קְלוּן, דָּא קְלוּנוֹ שֶׁל רַעֲב,
 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יַחְזְקָאֵל ל"ו) "אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד חֲרֻפַּת רַעֲב בְּגוֹיִם" נִמְצָא
 הַמְחַלְקֵת, הֵינּוּ מֵה שֶׁמְחַרְפִּין לְאָדָם בָּא עַל יָדֵי זֶה בְּחִינַת רַעֲב וְרַעֲב הַזֶּה,
 הֵינּוּ בְּחִינַת מְחַלְקֵת, בְּחִינַת חֲרָפָה, הוּא בְּחִינַת עֲרָלָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 (בְּרֵאשִׁית ל"ד): "כִּי חֲרָפָה הִיא לָנוּ" וְהָעֲרָלָה הֵם שְׁלֹשׁ קַלְפוֹת, הַמְּסַבְּבִים

הַבְּרִית שְׁלוֹם וּכְשֵׁמֶשׁ בְּרִין אֶת הָעֶרְלָה, אָזִי נִתְגַּלָּה בְּרִית שְׁלוֹם וּכְשֵׁיִשׁ שְׁלוֹם לְמִטָּה, יֵשׁ לוֹ שְׁלוֹם לְמַעַלָּה בְּמִרוֹמוֹ וּכְשֵׁיִשׁ שְׁלוֹם לְמַעַלָּה, אָזִי נִתְגַּלָּה וְנִתְרַבָּה שְׁבַע גְּדוֹל בְּעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב גְּבִי יוֹסֵף (שָׁם מ"ז) : "תָּן זָרַע וְנַחֲיָה" פְּרוּשׁ אַחַר (אִיּוֹב ה) "וְצִאֲצֹאִיךָ כְּעֶשֶׂב הָאָרֶץ" "בְּשִׁדְד לְבַהֲמֹתַי" הֵינּוּ אֵימַתִּי יִהְיֶה לְךָ בְּנִים חַיִּים וְקִיָּמִים כְּשִׁיְהִיָּה זְוֹגֵךְ בְּקִדְשָׁה וּתְשַׁבֵּר נֶפֶשׁ הַמֵּתְאֵנָה שְׁלֶךְ, הֵינּוּ נֶפֶשׁ הַבְּהֵמִיּוֹת וַיְדַמָּה לְךָ כְּאֵלוֹ כְּפֶאֶךְ שֶׁד (נְדָרִים כ:) וְזֶה "בְּשִׁדְד", לְשׁוֹן שֶׁד עַל יְדֵי זֶה יִהְיוּ לְךָ בְּנֵי קִיָּמָא כִּי מִיתַת הַבְּנִים, זֶה מִחֲמַת נְשָׁמוֹת הָעֲשׂוּקִים בְּטַקְלָא כְּיָדוּעַ (עֵיין זוהַר מִשְׁפָּטִים קי"ג) כִּי הִטְקָלָא, הֵינּוּ קִלְפוֹת נְגִה, הִיא קְרוּבָה אֶל הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִיּוֹת, כְּמוֹבָא (בְּמִשְׁנֵת חֲסִידִים בְּמִסְכַּת הַהֶרְכָּבָה). גַּם צָרִיךְ שִׁיְהֵא עֶקֶר זְוֹגֵךְ בְּלִיל שֶׁבֶת שָׂאז נִכְלָלַת בְּקִדְשָׁה, וַיִּתְפָּרְדּוּ מִמֶּנָּה כָּל פּוֹעֲלֵי אֶוֹן וְזֶה "וְאֶכְלָתָ וּשְׁבַעְתָּ", זֶה רָמַז עַל שֶׁבֶת שָׂאז הַשְּׁבִיעָה שֶׁמִּמֶּנּוּ נִתְבָּרְכִין שֵׁשֶׁת יָמִים

מ - אלה מסעי בני ישראל

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה] אֵימָא בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת: "אַלְהַ מְסַעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּשֶׁבִיל שְׁחֻטָּאוֹ בְּאֵלָה אֶלְקִיךָ יִשְׂרָאֵל בְּשֶׁבִיל זֶה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" נִמְצָא כָּל הַנְּסִיעוֹת שֶׁל אָדָם, הוּא בְּשֶׁבִיל קְלָקוּל הָאֱמוּנָה הֵינּוּ בַּחֲנִינַת עֲבוֹדַת אֱלִילִים כִּי אִם הִיא מְאֻמִּין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁיִּכּוֹל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַזְמִין לוֹ כָּל צָרְכּוֹ לֹא הִיא נוֹסַע שׁוּם נְסִיעָה נִמְצָא כִּי הַנְּסִיעָה הִיא קְלָקוּל אֱמוּנָה, הֵינּוּ בַּחֲנִינַת עֲבוֹדַת אֱלִילִים וְזֶה שֶׁכְּתוּב בַּעֲבוֹדַת אֱלִילִים (יִשְׁעִיָּה ל) : "צֵא תֹאמַר לוֹ" צֵא, זֶה בַּחֲנִינַת נְסִיעָה וְטִלְטוּל. גַּם עַל יְדֵי טִלְטוּל מִתְקַן אֶת הַטִּלְטוּל שֶׁגָּרַם כְּבִיכּוֹל לְמַעַלָּה (שָׁם כ"ח) "וְהַמְסַכָּה צָרָה כְּהַתְּכַנְּסִי" גַּם עַל יְדֵי עֲבוֹדַת אֱלִילִים, נִמְנָע הַמְּטָר כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים י"א) "וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְכוּ וְלֹא יִהְיֶה מְטָר" וּכְשֵׁאִין מְטָר, אֵין שְׁבַע (תְּהִלִּים ע"ב) "יִשְׂאוּ הָרִים שְׁלוֹם לְעַם", כְּמוֹ שֶׁפֶּרַשׁ רַש"י אָזִי אֵין אִישׁ עוֹזֵר לְחַבְרוֹ וְכָל אֶחָד צָרִיךְ לְנַסֵּעַ וְלְטִלְטֵל מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, בְּשֶׁבִיל פְּרִנְסָתוֹ גַּם הַגְּלוּת בָּא עַל בְּטוּל תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה ה) : "גְּלָה עַמִּי מִבְּלִי דַעַת" וְעַל יְדֵי עֲבוֹדַת אֱלִילִים, בָּא עֲצִירַת גְּשָׁמִים וּכְשֵׁאִין קָמַח, אֵין תּוֹרָה (אֲבוֹת ג) פָּרַק

מא - רקודין

[לְשׁוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה] רְקוּדִין הֵנָּה אֵיתָא (בְּיַעַץ חַיִּים דְּף כ"ב) הַבְּרַכִּים הֵינּוּ הַרְגְּלִין, הֵם נֶצַח הוֹד, וְהֵם עוֹקְבִין וְעַקְ"ב גִּימְטְרִיא שְׁתֵּי פְעָמִים אֱלֻקִּים, שְׁהֵם דִּינִים, שְׁיֵשׁ שָׁם אַחִיזָה לַחִיצוֹנִים כַּיְדוּעַ וְהַפְעֵלָה לְהַבְרִיחַ הַחִיצוֹנִים מִשָּׁם, שְׁיִמְשִׁיד לְתוֹךְ הַבְּרַכִּים, הַגְּבוּרוֹת מִשְׁרַשׁ הַבִּינָה וְכַשְׁמִשִּׁיד שְׁרַשׁ הַגְּבוּרוֹת מִבִּינָה, אִזּוּ הַחִיצוֹנִים בּוֹרְחִים מִשָּׁם, וְהוּא לּוֹקַח הַבְּכוּרָה וְהַבְּרָכָה, שְׁזָה בְּחִינַת בְּרַכִּים וְשְׁרַשׁ הַבְּכוּרוֹת, נִקְרָא יִין כַּיְדוּעַ וְזָה יִין הַמְּשַׁמַּח וְזָה שְׁכָתוֹב בְּיַעֲקֹב, כְּשֶׁרָאָה שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרַכִּים בְּמָקוֹם דִּין כִּי שְׁתֵּי פְעָמִים אֱלֻקִּים עִם עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת גִּימְטְרִיא יַעֲקֹב אִזּוּ הַמְּשִׁיד שְׁרַשׁ הַגְּבוּרוֹת, בְּחִינַת יִין הַמְּשַׁמַּח כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית כ"ז) : "וַיָּבֵא לוֹ יִין וַיִּשְׁתֵּי" שְׁרַשׁ שֶׁל הַבְּרָכָה נִמְצָא עַל יְדֵי רְקוּדִין, שְׁשׁוֹתָהּ יִין הַמְּשַׁמַּח, שְׁהֵם שְׁרַשׁ הַגְּבוּרוֹת שֶׁבְּבִינָה וְנִמְשָׁכִין לְמִטָּה בְּתוֹךְ הַרְגְּלִין, הֵינּוּ שְׁמֵרְקָד בְּזָה מְגַרְשׁ הַחִיצוֹנִים מִשָּׁם וְזֹאת הַתְּלַהּבוֹת שֶׁל הַרְקוּד, וְהוּא "אִשָּׁה רִיחַ נִיחוּחַ לֵה" (בְּמִדְבָר כ"ח) אֲבָל מִי שְׁמֵרְקָד בְּהַתְּלַהּבוֹת הַיִּצָר זֶה נִקְרָא חֲטָא שֶׁל נְדָב וְאַבִּיהוּא שְׁכָתוֹב בָּהֶם (וַיִּקְרָא י) : וַיִּקְרִיבוּ אֵשׁ זָרָה נְדָב וְאַבִּיהוּא, הֵם נֶצַח וְהוֹד וְהַתְּלַהּבוֹת שֶׁבְּקִדְשָׁה, נִקְרָא יִין הַמְּשַׁמַּח, שְׁעַל יָדוֹ נִמְתַּקִּים הַבְּכוּרוֹת וְאֵשׁ זָרָה, נִקְרָא יִין הַמְּשַׁפֵּר, הַתְּלַהּבוֹת הַיִּצָר וְשָׁם יֵשׁ חֵס וְשָׁלוֹם אַחִיזָה לְהַחִיצוֹנִים, אֲשֶׁר לֹא צָנָה אוֹתָם וְזֶה גַם כֵּן פְּדִיוֹן נַפְשׁ כִּי הַמָּמוֹן נִקְרָא עַמּוּדִים, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים י"א) : "וְאֵת הַיָּקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם" (פְּסָחִים קי"ט) וְכַשְׁהַצְדִּיק הַעוֹשֶׂה הַפְּדִיוֹן מִנִּיחַ יָדוֹ עַל הַמָּמוֹן יִכּוֹן כִּי יֵשׁ יָד הַגְּדוּלָּה וְכוּ, וְהֵינּוּ שְׁלֵשׁ יָדוֹת וְשֵׁשׁ פְּעָמִים י"ד גִּימְטְרִיא מ"ב וְשָׁם מ"ב יֵשׁ בּוֹ שְׁבַעַה שְׁמוֹת וְכָל שָׁם יֵשׁ בּוֹ שְׁשֵׁה אוֹתִיּוֹת וַיִּכּוֹן לְהַמְּשִׁיד אֱלֹו הַוּוִין, הֵינּוּ הַשְּׁבַעַה שְׁמוֹת שְׁיֵשׁ בְּכָל אֶחָד שְׁשֵׁה אוֹתִיּוֹת לְהַמְּשִׁיד אוֹתָן לְתוֹךְ הַמָּמוֹן הַנִּקְרָא עַמּוּדִים וְאִזּוּ נִקְרָא וְוִי הַעַמּוּדִים וְאֵלוֹ עַמּוּדִים, הֵינּוּ רַגְלִין הֵינּוּ עֲקֻבִים, הֵם בְּחִינַת דִּין כִּי שְׁתֵּי פְעָמִים אֱלֻקִּים, גִּימְטְרִיא עֲקֹב וַיֵּשׁ שָׁם אַחִיזָה לְהַחִיצוֹנִים וְאִין דִּין נִמְתַּק אֲלֵא בְּשֶׁרְשׁוֹ וְשְׁרַשׁ הַדִּינִים בְּבִינָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (בְּזֵהר וַיִּקְרָא י) : בִּינָה דִּינִין מִתְעָרִין מִנָּה, "אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה" (מִשְׁלִי ח) וְשָׁם מ"ב בְּבִינָה נִמְצָא כְּשֶׁמְשִׁיד שָׁם מ"ב לְתוֹךְ עַמּוּדִים אִזּוּ הַדִּינִין נִמְתַּקִּין בְּשֶׁרְשָׁם (שְׁמוֹת כ"ז) : "וְוִי עַמּוּדִים וְחַשְׁקֵיהֶם כְּסָף" פְּרוּשׁ : עַל יְדֵי חַשְׁקָה וְהַתְּחַבְּרוֹת וְוִי עִם עַמּוּדִים, נַעֲשֶׂה כְּסָף, חֲסֵד, שְׁנִמְתַּקִּין הַדִּינִין "יַעַץ חַיִּים" פְּרָק י"ג (הִיכָל הַכְּתָרִים שְׁעַר א"א) : שָׁם מ"ב בְּבִינָה, וְאֵלוֹ הַמ"ב הֵם שִׁיעַ נְהוּרִין הַמְּאִירִין ח חוֹרְתָא גִימְטְרִיא בְּשָׁלוֹם (שָׁם בְּפָרָק י"ד) גִּימְטְרִיא חֲשַׁמַּל מְלָבוֹשׁ, שְׁזָה הַחֲשַׁמַּל שׁוֹמֵר בְּגָדִים עֲלִיוֹנִים מַעֲיִשׁ שֶׁל קְלָפָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (יִשְׁעִיָּה נ"א) : "כַּבְּגָד יֹאכְלִים עֵשׂ" וְזָה (יוֹמָא ע"א) : הַרוּצָה לְנֶסֶד יִין עַל גְּבִי הַמְּזַבַּח, יִמְלֵא גְרוֹנִם שֶׁל תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים לְנֶסֶד, הֵינּוּ מְלוּכָה וּמְמִשְׁלָה (תְּהֵלִים ב) : "וְאַנִּי נִסְכְּתִי מִלְכִּי" וְכוּ יִין, זֶה בְּחִינַת בִּינָה, שְׁרַשׁ הַבְּכוּרָה יִין הַמְּשַׁמַּח מְזַבַּח זֶה בְּחִינַת דִּינִים תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, הֵם בְּחִינַת נֶצַח הוֹד וְזָהוּ פְּרוּשׁוֹ : הַרוּצָה לְהַמְּלִיךְ וְלְהַמְּשִׁיל וְלְהַמְּתִיק הַדִּינִים, עַל יְדֵי שְׁרַשָּׁם שֶׁהוּא יִין הַמְּשַׁמַּח מֵה יַעֲשֶׂה, יַעֲזֶה טוֹבָה : עַל זֶה יִמְלֵא גְרוֹנִם, עַל יְדֵי רְקוּדִין, אוֹ עַל יְדֵי פְּדִיוֹן, כְּמוֹ שְׁמוּבָא לְעִיל גַם עַל יְדֵי מְלוּי גְרוֹנִם, נִמְתַּק

הדינין (סוף ברכות) : תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שעל ידם נמשך שם של מ"ב, שהם ש"ע נהורין, ועם ח חורףא, גימטריא בשל"ו"ס ו תלמידי חכמים נקראים נצח הוד, רגלין כמו שמובא במדרש : "שוקיו עמודי שש" הם תלמידי חכמים (עיין תרגום) וגם מזבח נקרא רגלין, כמו שכתוב (תהלים ד) : "זבחו זבחי צדק", וכמו שכתוב (שם פ"ה) : "צדק לפניו יהלך" וזה פרוש (שם כ) "יתן לך כלבבך" ואימתי, כאשר "וכל עצתך ימלא" על ידי מלוי גרונם של תלמידי חכמים (אבות פרק ו) : ונהנין ממנו יעצה ותושיה וכמו שכתוב (שם ל"ג) : "עצת ה לעולם תעמד" שהם עמודי עולם (ישעיה י"ד) "ה צבאות יעצי", ה צבאות, הם נצח והוד

מב - וירא בצר להם בשמעו את רנתם

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] וירא בצר להם בשמעו את רנתם וכו (תהלים ק"ו) הנה על ידי נגינה, נמתקין הדינין כמו שכתוב בזהר הקדוש (פינחס רט"ו) ה קשת היא השכינה ותלת גונין דקשת, הם האבות, והם לבושין דשכינתא וכשהיא מתלבשת בלבושין דנהירין אזי "וראיתיה לזכר ברית עולם", אזי וחמת המלך שכה משל למלך שפעס על בנו וכשהמלך רואה המלכה בלבושין דנהירין אזי מרחם על בנו ו אותיות התפלה היא השכינה, כמו שכתוב (תהלים נ"א) : "אדני שפתי תפתח" ש הדבור הוא שם אדני ונקרא קשת כמו שפרש רש"י (בראשית מ"ח) : "בחרבי ובקשתי" לשון תפלה וקול הנגינה הם תלת גונין דקשת שיש בקול אש, מים, רוח, שהם שלשה אבות שהאבות הם שלשה גונין דנהירין, שבהם וראיתיה לזכר וכו נמצא מי שמנגן אותיות התפלה וקול הנגינה הם בזכות ובבהירות גדול אזי מלביש את השכינה, הינו האותיות, בלבושין דנהירין וקדשא בריך הוא רואה אותה, אזי וחמת המלך שכה וזהו שפרש רש"י "בשמעו את רנתם" בזכות אבות הינו כשהנגינה, שהם תלת גונין דקשת כנ"ל, בבהירות ובזכות גדול כי התלת גונין הם האבות כנ"ל והם לבושין דשכינתא ו כשהלבושין נהירין בזכות ובבהירות, נקרא זכות האבות אזי : "וראיתיה לזכר ברית עולם", אזי : "וינחם כרב חסדיו" הינו : וחמת המלך שכה, ונמתק הדינין גם על ידי אמונת חכמים שמאמין שכל דבריהם ומעשיהם אינו פשוט, ויש בהם רזין על ידי כן מלביש את הקשת בלבושין דנהירין אזי : "וראיתיה לזכר ברית עולם" כי הצדיק הוא בחינת קשת כמו שאמר רבי שמעון בן יוחאי לרבי יהושע בן לוי : הנראה קשת בימך וכו (כתבות ע"ז) : ואיתא בזהר הקדוש (פרשת פינחס דף רט"ו) : מי שעובדוי לאנהרא בהון מטרוניתא ולמפשט מנה לבושין דקדרוניתא דפשטין ולקשטא בלבושין דגונין נהירין דרזין דאורייתא מה כתיב בה ? "וראיתיה לזכר ברית עולם" ד אור רז אתקרי

ובההיא זמנא סלק מנה רגזא דבריה וחמת המלך שככה גם מי שעושה
לבוש נאה לצדיק על ידי זה נמתק הדינים גם זה בחינות תקיעות כי
תקיעה שברים תרועה, הם האבות אברהם יצחק יעקב וסימנך קש"ת
הינו תקיעה וכו' (זהר פרשת פינחס ר"ל:) וזהו (איוב כ"ב) : "והיה שדי
בצריך" כי שם שדי הם האבות (שם רל"א) כי ש תלת ענפי האילן, שהם
האבות והם שלשה שמות היחוד, האלקינו ה שהם י"ד אותיות, והם י"ד
של שדי אברהם יצחק יעקב, הם הראשי תבות של י"י אלקינו י"י "אין
אמר ואין דברים בלי נשמע קולם" (תהלים י"ט) זה בחינת קשת וקול,
תלת גונין דקשת

מג - הדבורים של הרשע מולידים נאוף בהשומע

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] דע כי הדבורים של הרשע שהוא בר דעת,
מולידים נאוף בהשומע כי הזוגים נמשכים מהדעת כמו שכתוב
(בראשית ד) : "והאדם ידע את חוה אשתו" וכתוב (במדבר ל"א) "כל
אשה ידעת איש" אך יש שני מיני זוגים הינו זוג דקדושה, הוא
התקשרות לצדיקים, ואל התורה, ואל השם יתברך, זה נמשך מדעת
דקדושה ו זוגים של עברה, נמשכים מדעת דקלפה ו הדבור הוא התגלות
הדעת כי אין יודעים מה שבדעת, אלא על ידי הדבור כמו שכתוב (תהלים
י"ט) "ולילה ללילה יחיה דעת" יחיה מלשון דבור ש הדבור מדבר מה
שבדעת ו כשרשע מדבר ומוציא מפיו הבלים מוליד אורים ארסיים של
נאוף והשומע ממנו הדבורים, ונושם נשימות מכניס בגופו אלו האורים
ולפיכך ב בלעם שהוא בחינות דעת דקלפה כמו שדרשו חכמינו, זכרונם
לברכה (ספרי פרשת וזאת הברכה, ובהר שמות כ"א, בלק קצ"ג:) : על
פסוק "לא קם כמשה" וכו' בישראל לא קם, אבל באמות קם, ומנו בלעם
(ויקרא רבה פ"ט) ולכך כשנטלו מואב עצה ממדון, אמרו להם : אין כחו
אלא בפה כי הפה הוא התגלות הדעת אמר מואב אף אנו נבוא עליהם
באדם שפחו בפה (כמובא בפרש"י בפ בלק) כי הוא גם כן דעת דקלפה,
כמו שכתוב (קהלת ז) : "את זה לעמת זה עשה אלקים" (במדבר כ"ד) :
"וידע דעת עליון" ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ז) : שידע מתי
הקדוש ברוך הוא פועל כי כשהדעת אינו בישוב, אזי יש פעם כמו שאמרו
רבותינו, זכרונם לברכה (פסחים ס"ו:) : כל הפועל חכמתו מסתלקת
ממנו ולפיכך כשפעס משה רבנו, עליו השלום, על אנשי הצבא כשבאו
ממדון נסתלק ממנו הדעת והצרך אלעזר לומר הלכות טבילות פלים ו
כשהדעת שלם, אזי אין פעס, כמו שכתוב (ישעיה י"א) : "לא ירעו ולא

יִשְׁחִיתוּ בְּכֹל הָר קְדוֹשֵׁי כִּי מְלֶאכֶה הָאָרֶץ דְּעָה" וּבִלְעָם הָיָה מְסַתְּפֵל בְּ דַעַת דְּקִלְפָּה, שֶׁהוּא מוֹתְרוֹת שֶׁל דַּעַת עֲלִיוֹן וְ כְּשֶׁמִּשְׁתַּנְּהָ יָדַע שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַעַס נִמְצָא שֶׁבִלְעָם הוּא דַּעַת דְּקִלְפָּה וְעַל יְדֵי דְבוּרֵיו הוֹלִיד אֲוִירִים אֲרִסִּים שֶׁל נְאוּף לָזֶה כְּשֶׁבָאוּ מִמְּלַחְמַת מִדְּיָן, נֶאֱמַר (בְּמִדְבָר ל"א) : "וַיִּקְצַף מֹשֶׁה עַל פְּקוּדֵי הַחֵיל, וַיֹּאמֶר הַחֵייתֶם כֹּל נִקְבָה, הֵן הֵנָּה הֵיוּ בְּדָבָר בִּלְעָם" בְּדָבָר דִּיקָא, כִּי עַל יְדֵי דְבוּרֵיו, שֶׁהוּא הַתְּגַלוֹת הַדַּעַת שְׁלוֹ, הוֹלִיד נְאוּף בְּמִדְּיָן וּלְפִיכֵךְ כְּשֶׁבָאוּ מִמְּלַחְמוֹת מִדְּיָן, כְּתִיב (שִׁם) : "וַיִּקְרְבוּ אֶל מֹשֶׁה רְאֵשֵׁי הַפְּקָדִים וְכוּ וַיֹּאמְרוּ וַנִּקְרַב אֶת קַרְבֵּן הַ וְכוּ, לְכַפֵּר עַל נַפְשׁוֹתֵינוּ לְפָנֶי ה'" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (שֶׁבַת ס"ד) : שֶׁכֵּךְ אָמְרוּ אֵף עַל פִּי שְׁמִידֵי עֲבָרָה יִצְאָנוּ, מִיַּדֵי הַרְהוּר לֹא יִצְאָנוּ

מד - מה שמכין כף אל כף בשעת התפלה

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה] מֶה שְׁמַכִּין כֶּף אֶל כֶּף בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה א) : לָמָּה הַתְּחִילָה הַתּוֹרָה מִבְּרֵאשִׁית כִּי הֶעֱפוּ"ם יֹאמְרוּ לָנוּ גְזֵלָנִים אַתֶּם, שֶׁכְּבַשְׁתֶּם אֶרֶץ שֶׁבַעַה עֲמָמִין בְּשִׁבִיל זֶה, כַּח מַעֲשֵׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ שֶׁהַגִּיד שֶׁכָּל הָעוֹלָמוֹת הַכֹּל מַעֲשֵׂי יְדִיו וְלָמִי שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה הוּא נוֹתֵן וְזֶה, לְתַת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם, כִּי בִּידוֹ הַכֹּל וְ כָּל הַדְּבָרִים נִקְרָאִים כַּח מַעֲשֵׂיו כִּנְגֵד כִּי"ח אֶתְנוֹן דְּעֵבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, כִּנְגֵד כִּי"ח פְּרָקִין דִּינְדִּים וְזֶה יָדוּעַ כִּי אֲוִירָא דְּאֶרֶץ עֲמָמִין הִיא טִמְאָה (עֵיין שַׁבַּת ט"ו : גִּיטִין ח נזִיר נ"ד נ"ה) : וְאֲוִירָא דְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא קְדוֹשׁ וְטָהוֹר כִּי הוֹצִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתַּחַת יַד הֶעֱפוּ"ם וְנָתַן לָנוּ אֲבֵל אֶרֶץ עַמִּים, שֶׁהִיא חוּץ לְאֶרֶץ, שֶׁם אֲוִיר טִמְאָה וְכִשְׁאָנוּ מְחַאֵן כֶּף אֶל כֶּף, בְּזֶה נִתְעוֹרַר כִּי"ח אֶתְנוֹן דְּבְרֵאשִׁית, כַּח מַעֲשֵׂיו וְנִמְצָא שֶׁבִּידוֹ לְתַת לָנוּ נַחֲלַת גּוֹיִם כִּי הַכֹּל שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְזֶה יֵשׁ כַּח בְּיַדֵּינוּ לְטָהַר אֲוִיר אֶרֶץ הָעַמִּים כִּי נַחֲזֵר אֶרֶץ הָעַמִּים תַּחַת מְמִשְׁלַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבִידוֹ לְתַת לְכָל מִי שִׁירְצָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב : "לְתַת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם" וְאִז נִטְהַר אֲוִיר הַמְּקוֹם שֶׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי מִתְּפַלֵּל וְשׂוֹאֵב אֲוִיר הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. גַּם עַל יְדֵי מְחַאֵת כֶּף, נִתְגַּרֵּשׁ אֲוִיר הַטִּמְאָה כִּי עַל יְדֵי [מְחַאֵת] כְּפִים נִשְׁמַע קוֹל וְקוֹל הַזֶּה הוּא אֲוִיר קְדוֹשׁ מְכִי"ח אֶתְנוֹן דְּעֵבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, מְכִי"ח פְּרָקִין דִּינְדִּים כְּמוֹ שֶׁאָנוּ רוֹאִין בְּחוּשׁ, שֶׁנִּתְגַּרֵּשׁ הָאֲוִיר עַל יְדֵי מְחַאֵת כְּפִים וּבְשִׁבִיל זֶה צְרִיךְ לְקַבֵּעַ מְקוֹם לְתַפְלָתוֹ (בְּרִכּוֹת ו) : כְּמוֹ שֶׁאָנוּ רוֹאִין בְּחוּשׁ, שֶׁבִּנְי אֲדָם הַבָּאִים לְמִדְיָנָה שֶׁאֵינָם מְרַגְּלִים בְּאֲוִירָה עַל יְדֵי זֶה הֵם נִחְלָשִׁים וּמִתִּים אֲפֵלוּ מְנוּהָ הַרְעָה לְנוּהָ הַיְּפָה (עֵיין כְּתוּבוֹת ק"י) : כֵּן הַדְּבָר בְּתַפְלָה אֲפֵלוּ כְּשֶׁעוֹמֵד לְהַתְּפַלֵּל בְּמְקוֹם שֶׁהַתְּפַלֵּל צָדִיק אֵף עַל פִּי כֵן קִשָּׁה לוֹ מְאֹד

להתפלל שם כי אינו מרגל באוירא של מקום כל שכן מנוה היפה לנוה
הרעה וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (שם) : כל הקובע מקום וכו',
אלקי אברהם בעזרו כי על ידו נבנה עולם מחדש ובנון עולם על ידי
אברהם, כמו שכתוב (תהלים פ"ט) "עולם חסד יבנה" וזה דאיתא
בתקונים תקון עשרין ותריין (דף ס"ו). ובהאי פח ישראל מתתקפין על
אדום. ועוד, (שם) : צריך לסלקא להאי פח לגבי חכמה וזה בחינת : כל
הקובע מקום לתפלתו אלקי אברהם בעזרו כי אברהם הוא ימין, הרוצה
להחכים ידרים (בבא בתרא כ"ה) : ועוד, אלקי אברהם בעזרו כי אברהם
הוא ראשון להשגת ארץ ישראל כדאיתא בזהר (לך לך ע"ח) : תקל
בתקלא עד דאתגליא לה וזה פרוש, (ברכות כ"ו) : תפלות כנגד תמידין
תקנום תמיד, זה בחינות ארץ ישראל (עין שוחר טוב מזמור קה דברים
י"א) כמ"ש "תמיד עיני ה' אלקיך בה" הינו צריך לראות שיתפלל תפלתו
ב אוירא דארץ ישראל הינו תקון מחשבות זרות שבתפלה שהם בחינות
תפלות כנגד פני"ל תקונים על ידי תמיד, על ידי בחינות ארץ ישראל וזה
פרוש, (הושע י"ב) : "ויבד הנביאים אדמה" על ידי הידים, על ידי מחאת
פך, הדבורים נדברים ב"אדמת קדש (זכריה ב רש"י שמות ו על ואהרן
אחיד יהי נביאד). גם נתבטל הרג ואבדון מעולם כי הידים הם בחינות :
"יהי אור ויהי אור", ימינא ושמאלא וכתיב (בראשית א) : "וירא אלקים
את האור וכו', ויבדל בין האור" דא אהרן (תקונים תקון ל ע"א) : וזה
בחינות (ויקרא כ"ו) : "ונתתי שלום בארץ וחרב לא תעבר בארצכם"
"אתם נצבים היום" (דברים כ"ט) : אין עמידה אלא תפלה (ברכות ו) :
"לפני ה' אלקיכם" זה בחינות ארץ ישראל כמו שאמרו חכמינו זכרונם
לברכה (פתבות ק"י) : כל הדר בארץ ישראל כמי שיש לו אלוקי הינו על
ידי מה תזכו שתהא תפלתכם באוירא דארץ ישראל ראשיכם שבטיכם
וכו, ומונה עשר בחינות, הינו בחינות מחאת פך על ידי מחאת פנים,
התפלה היא באוירא דארץ ישראל פני"ל. תפלות כנגד תמידין וכו', הינו
בחינות ארץ ישראל הינו על ידי מחאת פנים, נתבטל מחשבות עכו"ם כי
כל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוקי וכל הדר בארץ ישראל
דומה כמי שיש לו אלוקי ועל ידי מחאת פך אזי הוא דר באוירא דארץ
ישראל ויש לו אלוקי ונתבטל מחשבות עכו"ם (שמות י"ז) "ויהי ידיו
אמונה עד בא השמש", ותרגומו : "פרישן בצלו" ונגד אמונה, הם
הכפירות מחשבות עכו"ם ותקונים על ידי תמידין, על ידי ארץ ישראל, על
ידי מחאת פך וזהו פרוש, (ישעיה ס"ב) : "והיית עטרת תפארת ביד ה"
פרוש : על ידי יד ה, על ידי מחאת פך שנתעורר ידיו של הקדוש ברוך הוא
פני"ל על ידי זה נתתקן הרהורי עכו"ם כי על ידי עכו"ם פוגם בתפארת,
כמו שכתוב (שם מ"ד) : "כתפארת אדם לשבת בית" כשמתקן הרהוריו
על ידי זה נעשה עטרת תפארת שנתעטר תפארת בעטרה שעטרה לו אמו
(שיר השירים ג) פרוש אחר תפלות כנגד תמידין פרוש, ש על ידי התפלה
נתגלה סודות התורה הנקראים כבשונו של עולם, כבשי דרחמנא, כמו
שכתוב (משלי כ"ז) : "וכבשים ללבושך" (כמו שדרשו רבותינו ז"ל על
פסוק זה בחגיגה י"ג, דברים שהם כבשונו של עולם וכו') ו תמידין הם
כבשים, כמו שכתוב (במדבר כ"ח) : "את הכבש אחד תעשה בבקר" וכו'

(עיינן זוהר פנחס רכ"ו:) וְעַל יְדֵי תַפְלוּת נִתְגַּלָּה סוּדוֹת הַתּוֹרָה, כַּמּוּבָא עַל פְּסוּק: "כִּי תַעֲבֹר בְּמַיִם אַתְּ אֶתְּךָ אֲנִי" [עיינן לקמן סי ע"ג ולעיל סי ט"ו]: פְּרוּשׁ אַחַר, תַּפְלוּת כְּנֶגֶד הֵינּוּ הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת שְׁהֵם כְּנֶגֶד שְׁהֵם מִבְּלִבְלִין תַּפְלוּתוֹ וְנִקְרְאִים מִבּוּל שְׁהֵם מִבְּלִבְלִין אֶת תַּפְלוּתוֹ וְתַקּוּנוֹ שְׁיִתֵּן צְדָקָה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְדֵי זֶה הוּא נִכְלָל בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָלֶיהָ נֶאֱמַר: "אַרְץ לֹא גִשְׁמָה בְּיוֹם זָעַם" (כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל זְבַחִים קִי"ג) וְעַל יְדֵי זֶה הוּא נִצּוּל מִמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת וְזֶה תַמִּידִין תַקְנוֹם, תַקּוּנָם עַל יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶאֱמַר בָּהּ: "אַרְץ אֲשֶׁר וְכוּ תַמִּיד עֵינֵי הָאֱלֹקִים בָּהּ". גַּם אֲוִירָא דְאַרְץ יִשְׂרָאֵל מַחְכִּים (בְּבֹא בְתָרָא קנ"ח): וְעַל יְדֵי זֶה נִזְדַּבֵּד מַחוּ, הֵינּוּ מַחְשְׁבוֹתוֹ (בְּרֵאשִׁית ט) "וִירְאִיתִיהָ לְזִכְרֵ בְרִית עוֹלָם" וִירְאִיתִיהָ, עַל יְדֵי בְחִינוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי זֶה נִתְעוֹרֵר וְנִתְתַקֵּן בְּרִית עוֹלָם בְּחִינוֹת תַּפְלָה, חִי"י בְּרַכָּאן דְצְלוּתָא, צְדִיק חֵי עֲלָמִין [כָּל זֶה הָעֵנָן מִתְחַלֵּת סִימָן מ"ד עַד כָּאן מַחְבֵּר יַחַד. וְכֵן שְׁמַעְנוּ רַב דְּבָרִים אֱלוֹ בְּדְרוּשׁ אַחַד. אַד בְּכַתִּיבְתוֹ הַקְדוּשָׁה, חֲלָקִים קָצַת וְכוּ הִיא דְרַכּוּ כְּמָה פְּעָמִים, וְלֹא יִדְעָתִי טַעְמוֹ].

מה - מחאת כפים בתפלה

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה] מַחְאֵת כַּפַּיִם בְּתַפְלָה כִּי עַל יְדֵי זֶה נִתְעוֹרְרִים בְּחִינַת כְּנַפַּיִם, שְׁמִשָּׁם בָּא הַדְּבֹר (קְהֵלֵת י): "וּבַעַל כְּנַפַּיִם יִגִּיד דְּבָרִי", וְכַתִּיב (יחזקאל י) "וַיִּדִּי אָדָם מִתַּחַת כְּנַפְיָהֶם" נִמְצָא שֶׁ עַל יְדֵי שְׁאָדָם נִתְעוֹרֵר בִּידָיִם שְׁלוֹ, אֲזִי [הַכְּנַפַּיִם] נִתְעוֹרְרִים הֵינּוּ כְּנַפֵּי רֵאָה, שְׁמִשָּׁם נִתְהוֹה הַדְּבֹר אֲבָל עֲדִין צְרִיכִין לְהַכִּין וּלְתַקֵּן פֶּה, לְקַבֵּל אֶת הַדְּבֹר בְּתוֹכוֹ וְעַל יְדֵי שְׁמִפְּהָ כִּי אֵל כִּי עַל יְדֵי זֶה נִתְהוֹה הַפֶּה כִּי בְּכָל יַד חֲמִשָּׁה אֲצַבְעוֹת וְהַכְּאוֹת הָאוֹרוֹת, יַד יְמִין בִּיד שְׁמַאל הֵינּוּ חֲמִשָּׁה פְּעָמִים חֲמִשָּׁה גִימְטְרִיאָ עֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה וְהַכְּאוֹת יַד שְׁמַאל בִּיד יְמִין חֲמִשָּׁה פְּעָמִים חֲמִשָּׁה גִימְטְרִיאָ גַּם כֵּן עֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה שְׁנֵי פְּעָמִים עֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה גִימְטְרִיאָ חֲמִשִּׁים זֶה בְּחִינוֹת חֲמִשִּׁים פְּעָמִים יְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁנִּזְכָּר בְּתוֹרָה כִּי עַל יְדֵי בְחִינוֹת יוֹבֵל יֵצְאוּ מַגְלוֹת מִצְרַיִם (זֹהַר שְׁמוֹת מ"ו) וְעַקֵּר גְלוֹת מִצְרַיִם, שְׁהִיא הַדְּבֹר בְּגְלוֹת וּבְשִׁבִיל זֶה הִיא מִשָּׁה כְּבֹד פֶּה וְעַל יְדֵי גְאֻלָּה נִתְהוֹה בְּחִינַת פֶּה נִמְצָא שֶׁעַל יְדֵי חֲמִשִּׁין שְׁעָרֵי בֵינָה נִתְהוֹה הַפֶּה וְזֶהוּ (שְׁמוֹת ד): "מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם" מִי דִּיקָא נִמְצָא שֶׁעַל יְדֵי מַחְאֵת כִּי חֲמִשָּׁה אֲצַבְעוֹת יְמִין בְּחִינַת שְׁבִיד שְׁמַאל וְחֲמִשָּׁה שְׁבִיד שְׁמַאל בְּחִינַת שְׁבִיד יְמִין נִתְהוֹה בְּחִינַת מִי שֶׁעַל יְדֵי נִתְהוֹה פֶּה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב "מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם" וְהַפֶּה מְקַבֵּל הַדְּבֹרִים מִהַכְּנַפֵּי רֵאָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "וּבַעַל כְּנַפַּיִם יִגִּיד דְּבָרִי" וְכַנְפַּיִם נִתְעוֹרְרִים בְּהַתְעוֹרְרוֹת יְדֵי אָדָם כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "וַיִּדִּי אָדָם מִתַּחַת כְּנַפְיָהֶם" וְכָל זֶה אֲנִי רוֹאִים בְּחוּשׁ, שְׁהִידָם הֵם כְּנֶגֶד כְּנַפֵּי רֵאָה וּבְשִׁבִיל זֶה אֲמָרוּ הַפּוֹסְקִים נִשְׁבֵּר הַגֵּף סָמוּד לְגוּף טְרַפָּה (יּוֹרָה דְּעָה סִימָן נ"ג) כִּי

מו - מחאת כף בשעת התפלה

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] מחאת כף בשעת התפלה זה בחינות נתינת המטה בין צפון לדרום (ברכות ה:) כי מטה הינו בחינות זיווג בחינות תפלה (תקון י ועין תקון נ"ח) ו צפון ודרום, זה בחינות ידיים וזה שהתפלל אבא בנימין (ברכות ה:) : שיהא תפלתו סמוך למטתו הינו שלא יהיה הפרש בין התפלה לזיווג גם על ידי מחאת כף, נמתקים הדינים כי יש שלש הויות, שהם בחינת שלש ידיים יד הגדולה יד החזקה, יד הרמה ויד ימין זה יד הגדולה ויד שמאל, זה יד החזקה ובשעת הכאה שנתחברים יחד זה בחינת יד רמה והדבורים היוצאים, הם יוצאים מהגרון גימטריא שלש פעמים אלקים והם נמתקים על ידי שלש הויות וזה פרוש (תהלים קי"ט) "נפשי בכפי תמיד" וכו נפש, זה בחינות דבור (שיר השירים ה) "נפשי יצאה בדבור" הינו בחינות תפלה, כמו שכתוב (איוב י"ח) "טורף נפשו באפו" (עין ברכות ה: שמובא פסוק זה לענין תפלה) בכפי, הינו בחינות מחאת הכף על ידי זה, ו תורתך לא שכחתי, ראשי תבות שלו גימטריא שלש הויות ושלש אלקים, הינו המתקת הדינים. גם, עקר השכחה הוא ממחין דקטנות, מבחינות אלקים וכשמתיק את אלקים בכפיו על ידי זה "ותורתך לא שכחתי" וזה פרוש, (תהלים צ"א) : "כי בי חשק ואפלטתה" כי בי גימטריא מ"ב (הקדמת התקונים ז:) הינו שלש פעמים יד גימטריא מ"ב שנתגלה החשק שבלב, בידיים וזה בחינות מחאת כפים על ידי זה "ואפלטתה", בחינות המתקת הדינים גם על ידי מחאת כף, מביטל המחלקת כי כל המחלקת נמשכים מבחינת קרח על אהרן שהם בחינת שמאל וימינא (זוה"ק בראשית י"ז) ועל ידי מחאת כף, נכללים שמאל בימין, וימין בשמאל ונעשים אחדות (תהלים צ"ז). "האירו ברקיו תבל ראתה" תבל, זה בחינות מחאת כפים כי ימין זה ע"ב, ושמאל זה רי"ו ועל ידי שנקללים זה בזה, נעשה שני פעמים רי"ו, גימטריא תבל כי גם ע"ב שהוא ימין, יש בו שלש פעמים ע"ב, גימטריא רי"ו ושלשה פעמים ע"ב, זה בחינת כהן גדול וכהן הדיוט, וסגן הכהן ועל ידי שנתראה תבל, הינו מחאת הכפים על ידי זה "האירו ברקיו" נתתקן המחלקת הנקרא ברק (זכריה ט) : "ויצא כפרק חצו" וחץ לשון מחלקת (בראשית מ"ט) "וישטמוהו בעלי חצים", ותרגומו: בעלי פלגותא וזה פרוש (תהלים מ"ז) : "כל העמים תקעו כף", לשון התחברות כי שני פעמים ע"ב רי"ו, גימטריא תקעו להיות קדם שהעתקתי תורה זאת מכתיבת ידו הקדוש, כתבתי מתחלה קצת מענין זה בעצמי כפי מה ששמעתי ול להיות קצת דברים מבארים שם קצת יותר על כן העתקתי גם כן ושניהם כאחד

טובים וזהו: ענין הכאת כף אל כף בעת התפלה כתוב ב"פרי עץ חיים (בשער חזרת עמידה פרק ז בסופו) "שליי הייתי ויפרפרני" (איוב ט"ז), שלי בגימטריא ג הויות וג אלקים וראשי תבות של "וישם לך שלום", גימטריא שלי דהינו שג פעמים הוי"ה, ממתיק ג אלקים כי יש ג ידים, יד הגדולה, ויד החזקה, ויד הרמה והן יד ימין הוא יד הגדולה יד השמאל, יד החזקה ועל ידי חבוקת הידים, נעשה יד הרמה ועל כן כשמכה כף אל כף ומחבר הידים בתפלה, נמתקין הדינין כי יד הוא בחינת הויה יוד אותיות וד אותיות ועל ידי ג הידים, שהוא ג הויות, נמתקין הג אלקים, שהם הדינין היוצאין מהגרון, שהוא בגימטריא ג אלקים. והוא סגלה לזכרון, כמו שכתוב (תהלים קי"ט): "נפשי בכפי תמיד" נפשי, הינו בחינת תפלה (שיר השירים ה): "נפשי יצאה בדברו" "בכפי תמיד", הינו כשמכה כף אל כף בשעת התפלה על ידי זה, "ותורתך לא שכחתי" כי השכחה הוא מחין דקטנות, בחינת אלקים וכשממתיק הדינים כנ"ל, אזי הוא במחין דגדלות, ואין לו שכחה ותורתך לא שכחתי, ראשי תבות שלי דהינו על ידי שממתיק ג אלקים, בג הויות כנ"ל, אין לו שכחה וזה דיקא בשעת התפלה כי אז יודע אם הוא במחין דקטנות, או דגדלות כי הדבור הוא התגלות המחין כמו שכתוב (משלי ב): "מפיו דעת ותבונה"

מז - ואכלתם אכול ושבוע

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] ואכלתם אכול ושבוע והללתם וכו (יואל ב) מי שהוא משקע בתאות אכילה בידוע שהוא רחוק מאמת ובידוע שדינים שורין עליו גם זה סימן על דלות גם יבוא לידי בזיונות ובושות (תהלים י"ב): "כרם זלת לבני אדם", כיון שנגרד אדם לבריות נשתנה פניו ככרום (ברכות ו): ודע מי שהוא משבר תאות אכילה הקדוש ברוך הוא עושה על ידו מופתים כי אמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות כ): "כתוב לא ישא פנים" וכתוב: "ישא ה פניו אליך" אמר הקדוש ברוך הוא: איך לא אשא להם פנים אני אמרתי ואכלת ושבעת וברכת והם מדקדקין על עצמן בכזית ובכביצה נמצא ש נשיאות פנים, הוא על ידי שבור תאות אכילה (דברים ל"א) "והסתרתי פני ויהיה לאכלי" פרוש על ידי תאות אכילה הוא מסתיר פנים ו הארת הפנים, הוא תקון ואמת, בחינת יעקב, כמו שכתוב (מיקה ז) "תתן אמת ליעקב" והוא בחינת תפלין כי יעקב הוא תפארת כלליות הגונין בחינת תפלין הנקראים פאר, כמו שכתוב (יחזקאל כ"ד): "פארך חבוש" (עיין ברכות י"א): ועקר עשירות בא מאמת כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (שבת ק"ד): קשטא קאי (פסחים קי"ט). ואת היקום אשר ברגליהם" זה ממונו, שעליו קאי וזה שאמרו חז"ל (ברכות כ"ד): "והיו חידך תלואים" זה התולה תפלו (מנחות ק"ג): זה הקונה

תבואה מן השוק הינו שהדלות בא על ידי פגם התפליון על ידי פגם של אמת וארץ ישראל, שעקר קבלתה מבחינת יעקב, כמו שכתוב (בראשית ל"ז) : "וישב יעקב בארץ" בשביל זה, נקראת ארץ החיים (זהר ויקרא מ"ה) : כי תפליון נקראים חיים, כמו שכתוב (ישעיה ל"ח) : "ה עליהם יחיו" (עיין מנחות) וזה שבחה, "אשר לא במסכנות תאכל בה לחם" (דברים ח) כי לפעמים אדם אוכל לחם מחמת עניות ולא מחמת חסרון תאוה לתענוגים אחרים אבל אם היה לו שאר מאכלים לא היה אוכל לחם לבד וזה שבח ארץ ישראל ש לא מחמת עניות תאכל לחם אלא מחמת שבור ובטול תאוה אכילה כי היא מקבלת הארה והשפעה מבחינת תפליון, מבחינת יעקב, מבחינת אמת, שמשם בא עשירות נמצא מה שתאכל לחם לבד לא מחמת מסכנות אלא מחמת שבור תאוה אכילה וזה פרוש (במדבר י"ג) : "ארץ אכלת יושביה" פרוש שהיא מקבלת שפעה מבחינת יעקב כמו שכתוב : "וישב יעקב בארץ" וזה פרוש, כי היא שמלתו לעורו דא עור של תפליון (תקונים תקון ס"ט דף צ"א) : שבה נכנס בחינת תפליון [לכאורה אין לזה פרוש, מה חבור יש לענין זה למה שכתוב למעלה אך נראה כונתו הקדושה, כי למעלה מבאר שעל ידי תפליון, שהוא בחינת אמת, בחינת יעקב שזוכין על ידי שבירת תאוה אכילה על ידי זה נצולין מדלות ועניות כנ"ל וזהו מה שהביא מקרא זה, "כי היא שמלתו" וכו, לענין זה פרוש : כי מקרא זה נאמר על העני והאביון "כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו" ומרמז על עניות השכינה בגלותא שמשם עקר העניות של ישראל בגלות, כמבאר בתקונים (שם) וזהו : "כי היא כסותה וכו היא שמלתו לעורו", דא תפליון הינו שהתפליון הם עקר השמלה המגנת על ענית השכינה וכן ישראל כי תפליון מבטליון הדלות כי עקר השפיע והעשירות נמשך על ידי בחינת יעקב שהוא בחינת אמת, בחינת תפליון וזה פרוש (דברים י"א) "ונתתי עשב" דא ע"ב שין (תקון נ"א וזהר בראשית כ"ה) : דא כלליות הגונון "בשדך לבהמתך", כשתשדך את הבהמיות אז יתגלה כלליות הגונון, כמו שכתוב : "ישא ה פניו אליך" וכשפוגם באמת, בכלליות הגונון אזי נעשה מכלליות הגונון בושה (עיין זוהר אמור פ"ט : ובתיקון נ"ח) הינו עניות כמו שכתוב "כרם זלת לבני אדם", נשתנה פניו לכמה גונון, ככרום. ואנחנו בני ישראל, מקבליון השפיע דרך ארץ ישראל ושפיע ארץ ישראל, היא הארת פני יעקב, הארת התפליון ובשביל זה כתיב בה (בראשית מ"ט) : "הנותן אמרי שפר" כי שפר, זה בחינת פאר, בחינת תפליון הינו, שהיא נותנת לנו אותיות הארה שקבלה מתפליון וזה פרוש, (קהלת ט) : "ראה חיים עם אשה" הנותן אמרי שפר ראשי תבות אשה וזה "ראה חיים" דיקא, כי תפליון נקראים חיים וזה : "נפתלי אילה שלוחה" וכו, נפתלי אותיות תפליון וכשאנו אוכלים שפיע אמת הבא דרך ארץ ישראל ואחר כך אנו מדברים הלולו של הקדוש ברוך הוא בזה הכח אזי נעשה שמים וארץ חדשה כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (הקדמת הזהר ה) "לאמר לציון עמי אתה", אל תקרי עמי אלא עמי, בשתפי וכו כי שמים החדש נעשה על ידי הארת פני יעקב והארץ החדשה נעשה על ידי ארץ ישראל שהולכת השפיע דרך ארץ ישראל נמצא שפרא עכשו שמים ומזלות אחרים נמצא שמשנה הטבע שהיה מטבע

במזלות הראשונים כי עכשו נעשה מזלות חדשים נמצא ש על ידי שבור
תאות אכילה נעשה מופתים ופלאות לגם זאת התורה כתבתי מתחלה
בעצמי, ונמצאו בה כמה דברים מבארים יותר. גם סיום פרוש המקרא
"ואכלתם", נחסר כאן בלשונו הקדוש, ומה שחסר זה גלה זה וכו', על כן
העתיקתי גם נסחא זאת שכתבתי בעצמי. וזהו: "ואכלתם אכול ושבוע
והללתם את שם ה אלקיכם" וכו כי מי שיצא מתאות אכילה, יכול להיות
איש מופת ו מי שהוא משקע בתאות אכילה, סימן שהוא שקרו וכו אפלו
איש צדיק שכבר יצא מהתאוה ונפל ממדרגתו ונפל לתאות אכילה סימן
שיצא שקר מפיו וכו מורה גם כן שיש דין עליו למעלה וגם הוא סימן
עניות והעניו, דהנה כתיב (דברים ח): "ואכלת ושבעת וברכת" ולכאורה
מזה טענת היצר הרע לאכל ולשבע למלאת נפשו ואחר כך לברך את ה אד
באמת אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות כ:). כתיב "אשר לא ישא
פנים", וכתוב: "ישא ה פניו אליך" וכו וכי לא אשא פנים וכו שאני
אמרתי: "ואכלת ושבעת וברכת" והו מדקדקין על עצמן מפזיז ועד
כביצה וזהו רמז נפלא אם ישראל מדקדקין לבלי לאכל הרבה רק מפזיז
ועד כביצה אזי הם בבחינת: "ישא ה פניו" ואז יש נשיאות פנים אך להפך,
חס ושלו, מפלל הו וכו כי כאשר הם משקעים בתאות אכילה אזי
הסתרת פנים, חס ושלו (דברים ל"א): "והסתרת פני והיה לאכל"
כלומר, אם הם משקעים בתאות אכילה אזי "והסתרת פני" חס ושלו
והנה נשיאות פנים הוא בחינות אמת כמבאר בפונות על שלש עשרה מדות
תקון אמת הוא הארת פנים וזהו שאמרנו כי המשקע באכילה הוא רחוק
מאמת כי הוא בהסתרת פנים, שהוא מדת אמת פני"ל והנה כל העולם
כלו, נזון משפע של ארץ ישראל כידוע ו ארץ ישראל בעצמו, מקבל השפע
מן אמת שהוא מדת יעקב, כנאמר (מיכה ז) "תתן אמת ליעקב" והוא
מדת תפארת, שהוא כללות הגונן והוא בחינות שמים, אש ומים, שהוא
גם כן כללות הגונן וזה מרמז בתורה, (במדבר י"ג) "ארץ אכלת יושביה"
דקשה, הו אמת ש המרגלים הוציאו שקר מפיהם אך איך נכתב שקר
שלהם בתורה שהיא אמת (עיינ כעין זה בזוהר בלק ר"ח:) ובהכרח,
שבדברים הללו נרמז בהם דבר אמת ויש לרמז הנ"ל "ארץ אכלת",
כלומר שאכילתה והשפעתה הוא מבחינות יושביה שהוא בחינות "וישב
יעקב", שהוא מדת אמת פני"ל והוא גם כן בחינות תפלין, שנקראים פאר,
שהוא מדת יעקב ועל כן נקראת ארץ ישראל "אילה שלוחה הנותן אמרי
שפר", כמו שדרשו רז"ל כלומר ארץ ישראל היא אילה שלוחה לבשל
פרותיה והשפעתה הוא ממדת אמת, שהוא בחינות תפארת, בחינות
תפלין והינו "הנותן אמרי שפר" כי שפר הוא לשון פאר, שהוא בחינת
תפלין נפתלי הוא אותיות תפלין ועל זה יש לרמז גם כן, (קהלת ט): "ראה
חיים עם אשה" כי אש"ה ראשי תבות הנותן אמרי שפר והינו "ראה
חיים", כי תפלין נקראין חיים (מנחות מ"ד) "ה עליהם יחיו", דדרשו על
תפלין (דברים כ"ח): "וראו כל עמי הארץ כי שם ה נקרא עליך" וכו
(ברכות ו) והינו "ראה חיים", שהוא תפלין "עם אש"ה", ראשי תבות
הנותן אמרי שפר שהוא גם כן בחינות תפלין פני"ל וזהו, (דברים ח): "ארץ
אשר לא במסכנת תאכל בה לחם" כלומר ארץ, שהוא בחינות אמת ואז

הוא בבחינות הארת פנים ואינו בוחר בתפנוקים ועל כן לא במסכנת, מחמת דלות ועניות תאכל בה לחם, ולא שאר מעדנים רק מחמת שהוא בבחינות אמת והוא מפשט מתאות אכילה ואינו בוחר רק בלחם לאכל ועל כן נקראת ארץ ישראל, ארץ החיים כי השפעתה ממדת יעקב, שנאמר עליו יעקב אבינו לא מת (תענית ה:) והוא גם כן בחינות תפלין שנקראים חיים נמצא, כי האוחז במדת אמת, אזי פרנסתו ברוח כי ההשפעה ממדת אמת כנ"ל (שבת ק"ד): קשטא קאי כי רז"ל דרשו (פסחים קי"ט) על פסוק: "ואת כל היקום" וכו' זה ממונו של אדם שמעמידו וכו' וזהו קשטא, האוחז במדת אמת אזי קאי, זה ממונו שמעמידו על רגליו, ופרנסתו ברוח אך שקרא לא קאי כי הוא בהסתרת פנים שהוא בחינות אמת ועל כן על כל צרה שלא תבוא גוזרין תענית כי מאחר שישאל נתונין בצרה הם בבחינות הסתרת פנים, בחינות דינים ועל כן גוזרין תענית, לשבר תאות אכילה ואזי יהיה בחינות הארות ונשיאות פנים שהוא בחינות המתקת ובטול הדינים כנ"ל וכי לא אשא פנים שהן מדקדקין וכו'. ובזה תבין נפלאות בדברי רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות כ"ד) שדרשו על פסוק: "והיו חייך תלואים" זה התולה תפלין (מנחות ק"ג): זה הקונה מן הפלטר זהו שאמרנו, כי אלו ואלו דברי אלקים חיים, ושניהם דבר אחד כי מאחר שהוא תולה תפלין, ופוגם בתפלין, שהוא מדת אמת אזי הוא בהסתרת פנים, ונתמעט השפע שלו ומזונותיו מצמצמין וצריך לקנות מן הפלטר ועל כן כתיב על ארץ ישראל, (דברים י"א): "תמיד עיני ה אלקיך בה" (תהלים ק"א) אך ארץ ישראל, שהיא מדת אמת, "תמיד עיני ה בה" וכו'. והנה כש הצדיק אוכל לשבע נפשו ולא מחמת תאוה הגשמיות אזי הוא בבחינת נשיאות פנים, ונזון ממדת אמת וכאשר בכח אכילה זו עומד להודות ולהלל לה אזי יוצאין ממנו דבורי אמת שהם בחינת יעקב, מדת תפארת, שהוא כללות הגונין והוא בחינת שמים, אש ומים וגם כן בחינת ארץ ישראל, שהשפעתה גם כן ממדת יעקב כנ"ל ועל כן בכח זה, נעשה שתף להקדוש ברוך הוא לברא שמים וארץ שהם בבחינת אמת בדבוריו הקדושים שנובעים ויוצאים ממנו גם כן בבחינת אמת כנ"ל וזהו שאמרנו למעלה, כי ארץ ישראל היא "אילה שלוחה" והינו "הנותן אמרי שפר" כי הנזון מבחינות ארץ ישראל שהיא "אילה שלוחה", שהיא בחינות אמת אזי "הנותן אמרי שפר" כלומר שנותנת מעצמה ומכחה "אמרי שפר" לשון תפארת, שהם אמרי אמת ו על כן יוכל לברא שמים וארץ שהם גם כן ממדת אמת כנ"ל (ישעיה נ"א): "ולאמר לציון עמי אתה", אל תקרי עמי אלא עמי מה אנא עבדי שמיא וארעא במלולי, אף אתם וכו' במלולא כנ"ל (הקדמת הזיהר ה) כי בדברים האמתיים, יוכל לברא שמים וארץ. וזה, "ולאמר לציון" הינו על ידי אמרי אמת, שהוא בחינת אמרי ציון אמרי ארץ ישראל, שהוא בחינת אמת על ידי זה "עמי אתה" אל תקרי עמי וכו' כנ"ל ו כיון שיכול לברא שמים וארץ חדשים יוכל לעשות מופתים בשמים ובארץ כי השם יתברך מנהיג עולמו על פי דרך הטבע והטבע הוא על פי הנהגת הגלגלים כידוע וכיון שהצדיק יכול לברא שמים חדשים אזי הוא משנה כל הגלגלים, ועושה טבע חדש ועל כן בודאי הוא יכול לעשות מופתים, שהם שנוי

הטבע וזה ואכלתם אכול ושבוע כלומר מה שתאכלו, הן מעט והן הרבה תשבועו ולא תהיו משקעים בתאות אכילה אזי תהיו בבחינת נשיאות פנים, ונזונין ממדת אמת והללתם את שם ה' אלהיכם כפי"ל אזי תהיו שתפיו להקדוש ברוך הוא לברא שמים וארץ אשר עשה עמכם דהינו אל תקרי עמי אלא עמי, מה אנא וכו' וכיון שתוכלו לברא שמים וארץ אזי להפליא, שתוכלו לעשות נפלאות ומופתים בשמים ובארץ ולא יבשו וכו', כי בחינת הבושה הוא גם כן כלליות הגונין כי אזל סמקא ואתי חורא (בבא מציעא נ"ח:), ופניו משתנה לכמה גונין והוא מדת תפארת, ממדות הנפולין ומה מתקו דברי רבותינו זכרונם לברכה, לפי זה (ברכות ו:): כיון שנצרך לבריות פניו משתנה ככרום שמשתנה לכמה גונין כי כיון שנצרך לבריות, והינו מפני שפגם במדת אמת והוא בהסתרת פנים, שהוא מדת אמת כללות הגונין כפי"ל ועל כן פניו משתנה ככרום לכמה גונין שהוא גם כן מדת תפארת ממדות הנפולין כי "את זה לעמת זה עשה" וכו' (קהלת ז) ועתה המקרא הזה נדרש כמין חמר "ואכלתם אכול ושבוע", בבחינת אמת כפי"ל ואז תוכלו לעשות נפלאות, אשר עשה עמכם להפליא כפי"ל אזי: "ולא יבשו עמי לעולם" כי מאחר שאתם בבחינת אמת, כללות הגונין אינכם צריכין להתבייש שהיא כללות הגונין, במדות הנפולין על כן ולא יבשו עמי לעולם וזהו "ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת" (בראשית כ"ה: ובתקונים נ"א) עשב הוא ע"ב שי"ן, תלת ראשין שלשה אבות, שהוא הגונין והינו "בשדך לבהמתך", שתשדד הבהמיות שלך "ואכלת ושבעת", לאכל ולשבוע, רק להסתפק במעט אזי "ונתתי עשב"

מח - על אשר מעלתם בי

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] על אשר מעלתם בי וכו' במי מריבת קדש מדבר צין וכו' (דברים ל"ב) צירי זה בחינת וייצר יצירה לטב יצירה לביש יצירה לשקר יצירה לענש (זהר בראשית כ"ז וברע"מ בהר קיא) ובברכות ס"א בחינת דין ורחמים וזה בחינת בינה, ששם נוצר הולד, כמו שכתוב (משלי ב): "כי אם לבינה תקרא" ושם שני בחינות חסד ודין, כי משם דינין מתערין (זוהר ויקרא י:): והיא בחינת ספה, כמו שכתוב (תהלים קל"ט): "תסכני בבטן אמי" והיא בחינת פח התפלה מה שמתפללין בכת, "כל עצמותי תאמרנה" וכו' (תהלים ל"ה) והוא בחינת ספה, כמו שכתוב (איוב י): "בגידים ועצמות תסוככני" כי פח שאדם מכניס בתבות, הם כ"ח אתון דעבדא דבראשית, שבהם נברא העולם (אבות פ"ק ה) מקבלין פח מכ"ח אתון אלו והדבורים שאדם מדבר בכת, הם עצמן הדבורים של הקדוש ברוך הוא (ישעיה נ"א): "ואשים דברי בפיך" כי הם עצמם דבר ה, והם "פח מעשיו" (תהלים קי"א) והמאמרות שבהם נברא העולם, הם

בְּחִינַת חֶסֶד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פ"ט) : "כִּי אֶמְרָתִי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה" וְ
הַחֶסֶד הוּא בְּחִינַת סֶפֶה, בְּחִינַת חֲבוּק וְזֶה "וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ", אֲזִי
"וּבְצֶל יָדִי כְּסִיתִיךָ" שֶׁהִיא בְּחִינַת סֶפֶה שֶׁהִיא בְּחִינַת צֶל יָד, חֲבוּק יָד יָמִין
(זֶהר פִּינְחָס רי"ד). אֲבָל הַדְּבָרִים שֶׁאֵינָם דְּבָרִים קְדוּשִׁים אֲזִי גוֹרֵם
שֶׁנִּתְעוֹרָר סֶפֶת נּוֹצְרִים, סֶפֶת עֲפוּ"ם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ד) : "אֲשֶׁר
פִּיהֶם דָּבָר שְׂוֹא וַיִּמְיָנָם יָמִין שֶׁקָּרָ" שֶׁהוּא חֲבוּק דְּסֵטְרָא אַחֲרָא וְזֶה פְּרוּשׁ,
(שֵׁם ל"א) : "תִּצְפְּנָם בְּסֶפֶה מְרִיב לְשׁוֹנוֹת" כִּי כְּשֶׁלְּשׁוֹנוֹת שֶׁל עֲפוּ"ם
גוֹבְרִים, חֶסֶד וְשָׁלוֹם אֲזִי הַשְּׂכִינָה הִיא רִיב עִם קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא (תִּקּוּן כ"א
דף מ"ד) : "שֶׁמְעוּ הָרִים רִיב" דְּאִיהִי רִיב עַל בְּנֵהָא בְּגְלוּתָא כִּי בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל אִיהִי רַבִּי (שֵׁם דף מ"ה), שֶׁ נִּתְהַפֵּךְ אֶתְּוֹן רִיב וְנַעֲשֶׂה רַבִּי וְעַקֵּר
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל יָדֵי כַח מַעֲשָׂיו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קי"א) : "כַּח מַעֲשָׂיו
הִגִּיד לַעֲמוֹ לְתַת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם" אֲבָל כְּשֶׁפָּח הִזָּה, הֵינּוּ בְּחִינַת סֶפֶה נִפְגָּם
אֲזִי גוֹבְרִים אֲמוֹת הָעוֹלָם גּוֹבֵר יָמִין שֶׁקָּרָ וְנַעֲשֶׂה מְרַבִּי רִיב אֲזִי אִיהִי
רִיב עַל בְּנֵהָא שֶׁגְלוּ מִשְׁלַחַן אֲבִיהֶם וּמֵאֶרֶץ יִצְאוּ וּבִשְׁבִיל זֶה, סֶפֶה, הֵינּוּ
תִּפְלָה בְּכַח, הִיא סִגְלָה לְבָנִים וּבִשְׁבִיל זֶה, תִּכְף אַחַר סִכּוֹת שְׂמִינֵי עֲצָרַת
שֶׁהַנוֹקְבָא עוֹצְרַת וְקוֹלְטַת הַטָּפָה שֶׁלֹּא תִפִּיל (כְּמַבְאָר בִּ"פְּרִי עֵץ
חַיִּים בְּסוּפוֹ בְּכּוֹנוֹת שְׂמִינֵי עֲצָרַת) וְזֶה בְּחִינַת "תִּסְכְּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי", הֵינּוּ
בְּחִינַת סֶפֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת עֲבוּר וּבִשְׁבִיל זֶה "וַתִּתְפַּלֵּל חָנָּה עַל הִ" (שְׁמוּאֵל
א א זֶהר אַחֲרֵי עֵט : וְעִי זֶהר תּוֹלְדוֹת קל"ז וּבְפִי אוֹה"ח שֵׁם) שֶׁהִיא בְּחִינַת
סֶפֶה גַם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל סִגְלָה לְבָנִים כְּמוֹ שֶׁאֶמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה
(רֵאשׁ הַשָּׁנָה ט"ז) : "לֵךְ לֵךְ מֵאֶרֶץךָ", וְשֵׁם תִּזְכֶּה לְבָנִים (תְּהִלִּים קכ"ז)
וְזֶה מַחֲמַת, "שֶׁכָּר פְּרִי הַבֶּטֶן" שֶׁכָּר סֶפֶה, בְּחִינַת : "תִּסְכְּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי" כִּי
עַקֵּר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הוּא עַל יָדֵי כַח מַעֲשָׂיו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב "כַּח מַעֲשָׂיו וְכוּ לְתַת
לָהֶם נַחֲלַת" וְכוּ וְכַח הִזָּה הוּא בְּחִינַת סֶפֶה, "כֹּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרָנָה"
בְּחִינַת : "בְּגִידִים וְעֲצָמוֹת תִּסּוֹכְכֵנִי" בְּחִינַת "וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֶל יָדִי
כְּסִיתִיךָ" וְזֶה בְּחִינַת (מִיכָה ו) : "הִגִּיד לְךָ אֲדָם מַה טוֹב וּמַה הַ דּוֹרֵשׁ מִמֶּךָ
כִּי אִם עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט" זֶה הַדִּין (כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה מִכּוֹת
כ"ד), בְּחִינַת : "שֶׁמָּאֵלוּ תַחַת לְרֵאשִׁי" (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) "וְאֶהְבֵּת חֶסֶד", זֶה
בְּחִינַת חֶסֶדִים הַפְּנִימִיִּים "וְהִצַּנַּע לְכַת", זֶה בְּחִינַת מְקִיפִים, בְּחִינַת סֶפֶה
כִּי דְפָנוֹת הַסֶּפֶה הֵם שְׂתִים כְּהַלְכָתוֹ, שֶׁהֵם נִצַּח וְהוֹד, וְשְׁלִישִׁית אֶפְלוֹ טַפַּח
(סֶפֶה ו), שֶׁהוּא בְּחִינַת יְסוּד וְזֶה בְּחִינַת : "וְהִצַּנַּע לְכַת" וְהִצַּנַּע, זֶה
בְּחִינַת יְסוּד, מְגִלָּה טַפַּח וּמְכֶסֶה טַפַּח (נְדָרִים כ) : וְלְכַת, זֶה בְּחִינַת נִצַּח
וְהוֹד "עִם הַ אֱלֹקִיךָ" זֶה בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי כָּל הַדָּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דּוֹמָה
כְּמִי שֵׁיֵשׁ לוֹ אֱלֹקִי (כְּתוּבוֹת ק"י) : כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה מְכַח מַעֲשָׂיו כְּנִ"ל
וְלַעֲתִיד לְבוֹא שְׂתִנְסוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם עַל יָדֵי מִצְוֹת סֶפֶה (עֵיין ע"ז ג) אֲזִי
נִתְקִים (צְפַנְיָה ג) : "אֲזִי אֶהְפֵּךְ אֵל כֹּל הָעַמִּים שֶׁפָּה בְּרוּרָה" שֶׁפָּה רֵאשִׁי
תְּבוֹת שֶׁל שֶׁכָּר פְּרִי הַבֶּטֶן, הֵינּוּ בְּחִינַת סֶפֶה כְּנִ"ל. גַּם אֲזִי נִתְהַפֵּךְ רִיב
לְשׁוֹנוֹת, וְלֹא יִהְיֶה בְּחִינַת רִיב כְּנִ"ל וְ יִהְיֶה שֶׁפָּה אַחַת לְעַבְדוֹ שְׂכָם אַחַד
(מְשָׁלִי י"ב) : "שֶׁפֶת אֲמַת תִּכּוֹן לְעַד" הֵינּוּ, אֶפְלוֹ עֲפוּ"ם יַחְזְרוּ לְעַבְדוֹ שְׂכָם
אַחַד וְזֶה (בְּרֵאשִׁית ד) : "אִם תִּיטִיב שְׂאֵת", רֵאשִׁי תְּבוֹת שֶׁפֶת אֲמַת תִּכּוֹן
לְפִתַּח חֶסֶת רוּבֵץ, רֵאשִׁי תְּבוֹת רַחַל לְמַפְרַע בַּחֲזָרַת אֲנָפוֹן בְּחִינַת רִיב
שֶׁהִיא רִיב בְּגְלוּתָא, דְּמִתְגַּבְּרִין אִמּוֹן דְּעַלְמָא, רִיב לְשׁוֹנוֹת אֲשֶׁר פִּיהֶם דְּבָר

שׁוֹא וְכוּ וְזֶה פְּרוֹשׁ בְּמִי מְרִיבֵת זֶה בְּחִינַת מִי הַחֲסָדִים, בְּחִינַת סֶכֶּה שְׂמֵצֶלֶת מְרִיב לְשׁוֹנוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "תִּצְפְּנִם בְּסֶכֶה מְרִיב לְשׁוֹנוֹת" כְּנִ"ל. קִדְשׁ תְּרַגְּמוּ רִקְס, לְשׁוֹן רִקְס וְצִיר בְּחִינַת צִירֵי כְּנִ"ל, שְׂמֵמְנוּ יְצִירַת הַגִּלְד מְדַבֵּר צִין לְשׁוֹן צִינֵי הַר הַבְּרָזֶל (סֶכֶה לִ"ב): : לְשׁוֹן תְּמוּרָה וְחִלּוּף פְּרוֹשׁ כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צָוָה לָהֶם שְׂיִדְבְּרוּ אֶל הַסֵּלַע כְּדִי שְׂיִלְמְדוּ יִשְׂרָאֵל קֵל וְחָמֵר עַל שֶׁכָּר וְעָנֵשׁ כְּפְרוֹשׁ רִשׁ"י וְהֵם [פְּגָמוֹן] בְּהַדְּבֹר, וְגֵרְמוּ, חֵס וְשְׁלוֹם הַתְּגַבְּרוּת שֶׁל הַרִיב לְשׁוֹנוֹת וְגֵרְמוּ הַתְּגַבְּרוּת יָמִין שֶׁקָּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "אֲשֶׁר פִּיהֶם דָּבַר שׁוֹא" וְכוּ וְזֶה פְּרוֹשׁ צִין, לְשׁוֹן תְּמוּרָה, תְּמוּרַת קִדְשׁ, תְּמוּרַת צִירֵי, תְּמוּרַת סֶכֶה דְּקִדְשָׁה, נַעֲשֶׂה סֶכֶה בְּקִלְפָה, חֵס וְשְׁלוֹם כִּי מִנְּגֵד תִּרְאֶה וְשָׂמָה לֹא תְּבוֹא כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא מִכַּח מַעֲשֵׂיו כְּנִ"ל

מט - לשמש שם אהל בהם והוא כחתן יצא מחפתו וכו

[לְשׁוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה] לְשֵׁמֶשׁ שֵׁם אֶהֱל בְּהֵם וְהוּא כְּחֶתֶן יֵצֵא מִחֶפְתּוֹ וְכוּ (תְּהִלִּים י"ט). א. כִּי קִדְשׁ הַבְּרִיאָה הִיָּה אֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵין סוּף וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיִתְגַּלֶּה מַלְכוּתוֹ וְאֵין מְלֶכֶד בְּלֹא עֵם וְהַצְּרֵךְ לְבְּרָא בְּנֵי אָדָם, שְׂיִקְבְּלוּ עַל מַלְכוּתוֹ וְהַתְּגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ אֵי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג אֶלָּא עַל יְדֵי הַמְּדוּת שֶׁעַל יְדֵי הַמְּדוּת מְשִׁיגִין אֶלְקוּתוֹ, וְיִוֹדְעִין שְׂיֵשׁ אָדוֹן מוֹשֵׁל וּמְנַהִיג וְצִמְצִים אֶת הָאֹר אֵין סוּף לְצַדִּדִין וְנִשְׂאָר חָלָל פְּנוּי וּבִתּוֹךְ הַחֲלָל הַפְּנוּי, בְּרָא הָעוֹלָמוֹת (כְּמַבְאָר בִּ"עֵץ חַיִּים בְּתַחֲלָתוֹ בְּהִיכַל אַ עֲנָף ג), וְהוּן הוּן מְדוּתָיו וְהֵלֶב הוּא הַצִּיר שֶׁל הַמְּדוּת הֵינּוּ הַחֲכֵמָה שֶׁבֵּלֶב כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ל"א): "וּבֵלֶב כָּל חָכֵם לֵב" וְכוּ (תְּהִלִּים ק"ד) "כֹּלֶם בְּחֲכֵמָה עֲשִׂיתִי" נִמְצָא שֶׁהֵלֶב הוּא הַצִּיר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שֵׁם ע"ג) "צוּר לְבַבִּי" וְאֵית יְצִירָה לְטֹב וּלְבִישׁ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת ס"א): "וַיִּצְרֵי" בְּשָׁנֵי יוֹדִין וְכוּ וְהֵם שְׁנֵי יְצָרִין, יְצָר טוֹב וְיְצָר הָרַע הֵינּוּ מַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת, הֵם יְצָר טוֹב וּמַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת, הֵם יְצָר הָרַע כִּי עֶקֶר הַיְצָרִים, הֵם הַמַּחֲשָׁבוֹת וְהַחֲכָמוֹת שֶׁבֵּלֶב כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרָאשִׁית ו): "כִּי יְצָר מַחֲשָׁבוֹת לְבוֹ" וְכוּ וּכְשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב בְּמַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת הוּא מְטַמֵּט אֶת הַחֲלָל שֶׁל הַבְּרִיאָה שֶׁשֵׁם הַתְּגַלּוֹת הַמְּדוּת כִּי הֵלֶב הוּא צוּר הָעוֹלָמִים, הֵינּוּ צוּר הַמְּדוּת כִּי לְפִי אֹר לְהַבִּיּוֹת הֵלֶב שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַתְּגַלּוֹת מִהַמְּדוּת כִּי אֹר לְהַבִּיּוֹתוֹ, הוּא עַד אֵין סוּף הֵינּוּ אֵין סוּף וְאֵין תְּכַלִּית לְתַשׁוּקָתוֹ וְצָרִיךְ לְצִמְצִים הַהִתְּלַהּבוֹת כְּדִי שְׂיִשְׂאָר בֵּלֶב חָלָל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים ק"ט): "וּלְבִי חָלָל בְּקִרְבִּי" וְעַל יְדֵי הַצְּמִצּוּם שֶׁל הַהִתְּלַהּבוֹת, יוֹכֵל לְבוֹא לְהַתְּגַלּוֹת מִהַמְּדוּת הֵינּוּ לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהַדְּרָגָה וּבְמַדָּה וּמַחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת שֶׁבֵּלֶב, הוּן יְצָרִין טָבִין שֶׁעַל יָדוֹ נִתְּגַלִּין פְּעֻלוֹת וּמְדוּת

טובות, והיננו יצירה לטב וכשחושב מחשבות רעות, הוא מטמטם הלב בבחינת ערלת לב ומקלקל את הבריאה, הינו החכמה שבלב (דברים י) : "ומלתם את ערלת לבבכם" ותרגומו : ית טפשות לבכון וטפשות, הוא קלקול הבריאה, שהיא על ידי החכמה נמצא כשאדם חושב מחשבות טובות בלב איך לעבד את השם יתברך בזה נעשה לבו, בבחינת : "צור לבבי", ובבחינת : "ולבי חלל בקרבי" שבתוך החלל יתגלו פעולותיו ועל ידי פעולותיו ומדותיו הטובים, יתגלה שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה וזה פרוש (תהלים פ"ז) : "ושרים כחוללים" וכו' ושרים, זה בחינת התגלות מלכות, בחינת שרה על העולם כלו (ברכות י"ג), בחינת (זכריה י"ד) : "והיה ה למלך וכו' כחוללים כל מעניי בד" הינו לפי החלל שנעשה על ידי מחשבותיו הקדושים, כן התגלות מלכותו. ב. וזה בחינת (דברים י"א) : "ולעבדו בכל לבבכם" איזהו עבודה שבלב זה תפלה (תענית ב) כי תפלה בחינת מלכות דוד, כמו שכתוב (תהלים ק"ט) : "ואני תפלה" ועקר התפלה תלוי בלב, שישים כל לבו עליה (ישעיה כ"ט) "בשפתם כפדוני ולבם רחק ממני" כי תפלה שבלב, היא בחינת התגלות מלכותו בתוך החלל הפנוי, בתוך המדות, בתוך העולמות. ג. וזה בחינת הי"א, כי דל"ת היתה, ואתחזרת ונעשית הי"א (עיון תי כ"א דף מ"ז) כי דלת הוית, לשון דלה ועניה הינו כשטמטם לבו בטפשות, ואין עני אלא בדעת (נדרים מ"א) ואז היא בחינת דל"ת וכשמוקדש מחשבתו, ולית קדשה פחות מעשרה (מגלה כ"ג) : והיא בחינת יו"ד (תקון י), שפמשיך לתוך הדל"ת ונעשית ה. ד. וכשמקים התפלה, את בחינת מלכות, בבחינת : "ולעבדו בכל לבבכם" זה בחינת : "היא העולה" (ניקרא ו) : בחינת (שיר השירים ח) : "מי זאת עולה" מי עם זאת עולה (הקדמת הזר י ותקון כ"א ל ל"ח ס"ט) והם שני בתים ביתא עלאה וביתא תתאה, שיש לשניהם עליה כי לא אבוא בעיר עד דבקרבך קדוש. לפרוש כי רבותינו זכרונם לברכה, דרשו (תענית ה) על פסוק זה (הושע י"א) : "בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר" נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יכנס בירושלים שלמעלה, עד שיבנה ירושלים שלמטה ואיתא בכתבי האר"י, זכרוננו לברכה, שהפונה על פי סוד הוא שבינה אמא עלאה, ביתא עלאה, היא בחינת ירושלים שלמעלה ומלכות, ביתא תתאה, היא בחינת ירושלים שלמטה שאין היחוד שלמעלה, שהוא בחינת עלית ביתא עלאה נשלים עד שנבנה ונשלים בחינת מלכות בשלמות, שהיא בחינת עלית ביתא תתאה וכו' עין שם וזהו מה שכתב רבנו, זכרוננו לברכה, מי עם זאת עולה וכו' (פתח אליהו) היא בחינת ביתא עלאה, בחינת מי ומלכות, היא בחינת ביתא תתאה, בחינת זאת ועל ידי בחינות אלו הנ"ל הנאמרים בתורה הזאת על ידי זה יש לשני בתים אלו עליה שהם ביתא עלאה וביתא תתאה שהם בחינת מי עם זאת הינו על ידי שפממץם אור התלהבות לבו, שלא יתלהב יותר מדי כדי שיוכל לעבד את השם יתברך בהדרגה ובמדה ומקדש את מחשבתו לבלתי לחשב שום מחשבות רעות רק לחשב תמיד מחשבות קדושות שהם בחינת יצר טוב, בחינת חכמה שבלב שעל ידי זה מציר המדות טובות וזוכה לעשות פעולות ומעשים טובים ומדות טובות ועל ידי זה נתגלה בחינת מלכות כי נתגלה שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה ואז יש עליה

לבחינת מלכות, שהיא ביתא תתאה אזי דיקא עולה גם ביתא עלאה, שהיא בחינת בינה לבא פי באמת שניהם אחד, ואמת תלויה בחברתה. ולבאר הענין קצת, צריכין לחזר ולבאר ענין התורה הזאת וכלל התורה היא פי מבאר ב"עץ חיים" בתחלתו שכשהשם יתברך רצה לברא את העולם היה אור הקדוש ברוך הוא אין סוף ולא היה מקום לבריאת העולמות והצרך כביכול לצמצם אור האין סוף לצדדין ונעשה חלל הפנוי ובתוך החלל הפנוי הזה, ברא כל העולמות וכל העולמות נבראו על ידי חכמה, כמו שכתוב: "כלם בחכמה עשית" ועקר תכלית בריאת העולמות היה בשביל המלכות הינו כדי לגלות מלכותו שזה אי אפשר כי אם על ידי העולמות כי אין מלך בלא עם ובשביל זה היה הצמצום של החלל הפנוי כדי שיהיה מקום לבריאת העולמות כדי שיתגלה מלכותו יתברך ורבונו זכרונו לברכה, מבאר כל זה בכל אדם כי כל אחד מישראל הוא חלק אלוך מפעל ועקר האלקות בלב והאלקות שבלב איש הישראלי הוא בחינת אין סוף כי אור להביותו הוא עד אין סוף הינו אין סוף ואין תכלית לתשוקתו ולפי גדל ההתלהבות הלב של איש הישראלי שהוא עד אין סוף לא היה אפשר לו לעשות שום עבודה ולא היה יכול לגלות שום מדה טובה כי מגדל התלהבותו עד אין סוף, אינו יכול לעשות שום דבר שזהו בחינת מה שבתחלת הבריאה לא היה מקום לבריאה מחמת שהיה הכל אין סוף כנ"ל כי בריאת העולמות הן הן המדות כנ"ל ועל כן בהכרח צריך האדם לצמצם אור התלהבות לבו שהוא עד אין סוף כדי שיוכל לעבד את השם בהדרגה ובמדה כי השם יתברך רוצה בעבודתנו שנעבד אותו בעבודות ובמדות טובות שזה אי אפשר כי אם על ידי הצמצום כנ"ל וכשמצמצם את אור להביות לבו אזי נשאר חלל פנוי בלב בחינת: "ולבי חלל בקרבי" [שזהו סוד חלל הפנוי שהיה בתחלת הבריאה] ובתוך זה החלל הפנוי, נתגליון מדותיו הטובות שהם סוד בריאת העולמות, שהיה בתוך חלל הפנוי הנ"ל כי המדות הן הן העולמות כנ"ל הינו כי על ידי הצמצום שמצמצם את אור ההתלהבות שעל ידי זה נעשה בחינת חלל הפנוי, בחינת: "ולבי חלל בקרבי" על ידי זה הוא עובד את השם יתברך בהדרגה ובמדה ועושה מעשים טובים ומדות טובות שכל זה הוא בחינת התגלות המדות, שהן העולמות בתוך חלל הפנוי שבלב ועקר בריאת העולמות היה על ידי חכמה כנ"ל וזה הוא בחינת מה שעקר עבודת השם, לזכות למדות ומעשים טובים הוא על ידי ששומר החכמה שבלב שהוא המחשבה שבלב שצריכין לשמר מאד המחשבה שבלב, שהוא בחינת חכמת לב שזהו עקר היצין כי מחשבות טובות הם יצר טוב ומחשבות רעות הם יצר הרע הינו כשחושב מחשבות טובות, שזהו בחינת חכמה שבלב אזי על ידי זה זוכה לפעולות ומדות טובות שזהו בחינת התגלות הבריאה, שהיא המדות, בתוך חלל הפנוי על ידי החכמה שבלב, שהוא בחינת מחשבות טובות שבלב כנ"ל אבל כשחושב מחשבות רעות, חס ושלוש אזי הוא מקלקל החלל שבלב, שהוא סוד חלל הפנוי ואזי הוא מטמטם החלל שבלב, בבחינת ערלת לב וכנ"ל וזהו בחינת קלקול הבריאה, שהיה על ידי החכמה שבלב כנ"ל וכל עקר העבודה שצריכין לצמצום הנ"ל ולחשב מחשבות טובות, כדי לזכות למעשים טובים ומדות טובות כל זה הוא

בשִׁבִיל לְגִלוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁבִשְׁבִיל זֶה הָיָה עֵקֶר הַבְּרִיאָה כַּנִּי"ל כִּי עַל יְדֵי שְׁזוּכָה לַפְּעֻלוֹת וּמִדּוֹת טוֹבוֹת עַל יְדֵי כָּל הַנִּי"ל עַל יְדֵי זֶה מְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שְׁמַיִם שְׁלֵמָה שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַתְּגִלּוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל יְדֵי בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַחֲלָל הַפְּנוּי עַל יְדֵי הַחֲכָמָה וְכַנִּי"ל וְהַכֶּלֶל שֶׁבְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת, וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בַּפְּעֻלוֹת וּמִדּוֹת טוֹבוֹת הֵם בְּחִינָה אַחַת מִמֶּשׁ וְכַנִּי"ל וְאִזּוֹ כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי מַעֲשָׂיו וּמִדּוֹתָיו הַטּוֹבִים שֶׁנִּתְגַּלוּ בְּתוֹךְ הַחֲלָל שֶׁבִלְבוֹ כַּנִּי"ל זֶהוּ בְּחִינַת עֲלִיַת שְׁנֵי הַבְּתִימִים הַנִּי"ל מִי עִם זֹאת בֵּיתָא עֲלָא וּבֵיתָא תַּתָּא כַּנִּי"ל כִּי הַתְּגִלּוֹת הַמַּלְכוּת, זֶה בְּחִינַת בֵּיתָא תַּתָּא וְתַחֲלַת הַצְּמֻצוֹם שֶׁהוּא הַחֲלָל הַפְּנוּי שֶׁבִלְב, זֶה בְּחִינַת בֵּיתָא עֲלָא שֶׁעָקֵר כְּוִנַת הַצְּמֻצוֹם הָיָה בְּשִׁבִיל עִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּדֵי לְזַכּוֹת לְגִלוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְעַל כֵּן אֵין נִשְׁלַם תְּקוּן וְעֲלִיַת בֵּיתָא עֲלָא עַד שֶׁעוֹלָה בֵּיתָא תַּתָּא דְּהִינּוּ עַד שֶׁנִּתְגַּלָּה מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁזֶה עֵקֶר תְּכֵלִית כְּוִנַת הַבְּרִיאָה וְאִזּוֹ כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אִזּוֹ דִּיקָא יֵשׁ עֲלֶיהָ לְבֵיתָא עֲלָא כִּי אִזּוֹ דִּיקָא עוֹלָיִם שְׁנִיָּהִם יַחַד, בֵּיתָא עֲלָא וּבֵיתָא תַּתָּא בְּבְחִינַת מִי זֹאת עוֹלָה, מִי עִם זֹאת עוֹלָה וְכוּ כַּנִּי"ל כִּי לֹא אָבּוֹא בְּעִיר עַד דְּבִקְרָבָךְ קְדוּשׁ שְׁאִין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס בִּירוּשָׁלַיִם שְׁלַמְעֵלָה, שֶׁהִיא בֵּינָה לְבָא וְכוּ כַּנִּי"ל עַד שֶׁיִּבְנֶה יְרוּשָׁלַיִם שְׁלַמְטָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּגִלּוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ כַּנִּי"ל וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה, שֶׁהִיא עִבּוּדָה שֶׁבִלְב כִּי תְּפִלָּה שֶׁבִלְב, הִיא בְּחִינַת הַתְּגִלּוֹת מַלְכוּתוֹ, שֶׁבְּתוֹךְ חֲלָל הַפְּנוּי שֶׁבִלְב כַּנִּי"ל וְהֵבֵן מְאֹד, כִּי הַדְּבָרִים עִמָּקִים מְאֹד מְאֹד וְרַבְּנוּ ז"ל קָצָר כָּאֵן וְדָבָר הַכֹּל בְּרָמִז, כְּמֵאֵן דְּמַחֲוֵי בְּמַחֲוֵי, וְהַדְּבָרִים נִכּוּחִים לְמַבִּין וְהַעֲקָר לְקִיָּמָם כְּפִשׁוּטָן לְשֹׁמֵר עֲצֻמוֹ מְאֹד מִמַּחְשְׁבוֹת רְעוּת כִּי מַחְשְׁבוֹת רְעוּת הֵם עֵקֶר הַיִּצָּר הָרַע בְּחִינַת יִצְיָרָה לְבִישׁ עַל כֵּן צְרִיכִין לְשֹׁמֵר מַחְשְׁבָתוֹ מְאֹד, וְלַהֲכַרִּיחַ עֲצֻמוֹ תְּמִיד לְחֲשׁוֹב מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת יִצָּר טוֹב וְלְזַכּוֹת לַעֲשׂוֹת עַל יְדֵי זֶה מַעֲשִׂים טוֹבִים וּמִדּוֹת טוֹבוֹת וְכוּ וְלַהֲתַפְּלֵל בְּכוֹנֵה וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה וּבְתַחֲלָה צְרִיכִין לְצַמְצֵם הַתְּלַהּבוֹת לְבוֹ שֶׁלֹּא יִבְעַר יוֹתֵר מִדֵּי כִּי צְרִיכִין לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהַדְּרָגָא וּבְמִדָּה דִּיקָא וּשְׁאָר כָּל הַדְּרָכִים קְדוּשִׁים וְטַהוּרִים, וְעִצּוֹת נְכוֹנוֹת, שְׂיִכּוּלִין לְהוֹצִיא מִתּוֹךְ דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַנוֹרָאָה הַזֹּאת וְעוֹד לְאֵלּוּף מְלִין בְּכָל זֶה וְיִתְבָּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר קֶצֶת כִּי לֹא יִסְפִּיקוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת לְבָאֵר דְּבּוֹר אֶחָד מִדְּבּוֹרָיו הַנוֹרָאִים, וְדֵי בְּזֶה כְּעֵת: [וְנִחְזֹר לְעֵנָן רֵאשׁוֹן]. וּבְשִׁבִיל זֶה, נִקְרָא נִיסָן אָבִיב, אֶלְיִף עִם בֵּי"ת, יו"ד עִם בֵּית ה. וְזֶה בְּחִינַת הַשִּׁיר שֶׁיִּתְעַר לְעֵתִיד וְהוּא שִׁיר פְּשׁוּט כְּפּוֹל מְשֻׁלָּשׁ מְרַבֵּעַ (תִּי כִּי"א, נִי"א ע"ב) וְהֵם עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגוּנָא זֶה בְּחִינַת הָא שֶׁהִיא דָּלַת עִם יוֹד זֶה בְּחִינַת שִׁיר פְּשׁוּט כְּפּוֹל מְשֻׁלָּשׁ מְרַבֵּעַ יוֹד, זֶה בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגוּנָא וְזֶה עַל יְדֵי הַתְּגִלּוֹת מַלְכוּתוֹ, בְּבְחִינַת שָׁרָה עַל כָּל הָעוֹלָם וְשָׁרָה, זֶה בְּחִינַת שִׁיר, בְּחִינַת: "וְשָׂרִים כְּחוֹלְלִים" וְזֶה בְּחִינַת מַלְכוּת דָּוִד, שֶׁהוּא בְּחִינַת נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל (שְׁמוּאֵל ב כ"ג) וְזֶה פְּרוּשׁ (בְּבֵא מְצִיעָא נ"ט): אֲתַתְּךָ גּוּצָא גְּחוֹן וְלַחִישׁ פִּרְשׁ רִש"י שְׁמַע עֲצָתָה (מִשְׁלֵי לֹא) הִיא בְּחִינַת עֲצָה כְּשֶׁהַתְּפִלָּה, הִינּוּ בְּחִינַת מַלְכוּת, בְּשִׁפְלוּת וּבְקִטְנוּת (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) "אֲחוֹת לָנוּ קִטְנָה", בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית א): "אֶת הַמְּאֹר הַקֶּטָן" בְּבְחִינַת עֲצָתוֹ נוֹפֶלֶת (סִנְהֶדְרִין כ"ב ע"ג שֵׁם) צְרִיךְ לְהַקִּים אוֹתָהּ בְּבְחִינַת (עֲמוּס ט): "אֲקִים אֶת סֶפֶת דָּוִד"

וְסִכָּה זוֹ שָׂרָה, שְׁסֻכְתָּה בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ (מְגִלָּה י"ד) וְשָׂרָה זֶה מְלָכוּת בְּבַחֲיִינַת (מִשְׁלֵי י"ט) "עֲצַת ה' הִיא תִקּוּם" בְּבַחֲיִינַת (בְּרֵאשִׁית א) : "שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדוֹלִים" וְזֶה : וְלַחִישׁ לָהּ, תִּקְבַּל עֲצָתָה וְזֶה עֲלִיּוֹת הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּלַחֲשׁ (בְּרֻכּוֹת כד) : שֶׁהִיא עֲבוּדָה שְׁפִלְבּ ו. וְזֶה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוּאֵל ב כ"ג) : "הוֹקֵם עַל" עֲלָה שֶׁל תְּשׁוּבָה (מוֹעֵד קָטָן ט"ז) : וְתְשׁוּבָה הִיא אוֹתִיּוֹת תְּשׁוּבָה הַשְּׁנַעֲשִׁית מִדְּלַת הַוְעָקָר הַתְּשׁוּבָה תְּלוּי בְּלֵב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה ו) "וּלְבָבוֹ יִבִּין וְשִׁב" וְזֶה בְּחִינַת : מִי זֹאת עוֹלָה מִי עִם זֹאת עוֹלָה עֲלָה שֶׁל תְּשׁוּבָה עֲלִיתָה שֶׁל תְּשׁוּבָה, עִם מִי וְזֶהוּ בְּחִינַת (יוֹמָא פ"ו) : גְּדוֹלָה תְּשׁוּבָה שְׁמַגְעַת עַד כְּסֵא הַכְּבוֹד וְזֶה (שֵׁם) : גְּדוֹלָה תְּשׁוּבָה שְׁמַקְרֶבֶת הַגְּאֻלָּה כִּי לְעֵתִיד לְיוֹם שְׁפָלוֹ שַׁבַּת יִתְגַּלֶּה אוֹרֵיָתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה (עֵינן זוהר בהעלותך קנ"ב יִשְׁעִיָּה נ"ח) : "אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל ה'" עַל הַדִּיקָא, הוּא עֵתִיקָא סְתִימָאָה (זוהר וַיְחִי ר"ט ע"ג שֵׁם) וְזֶה עָקָר עֲנֵג שַׁבַּת (דְּבָרִים ל) : "וְשַׁבַּת עַד ה' אֶלְקִיד" גְּדוֹלָה תְּשׁוּבָה כְּשֶׁמַּעֲלָה תְּשׁוּבָה מִבְּחִינַת אֶת הַמְּאֹרַת הַקָּטָן מִבְּחִינַת אַחוֹת לָנוּ קָטָנָה (יִשְׁעִיָּה ל) "וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה" שְׁמַגְעַת עַד כְּסֵא הַכְּבוֹד הֵינּוּ שְׁעַל יָדֵי זֶה יִגִּיעַ וְיִשָּׁיג אוֹרֵיָתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה וְזֶה כְּסֵא הַכְּבוֹד, שְׁמַכְסִין אוֹתָהּ (מִשְׁלֵי כ"ז) "וּכְבָּשִׁים לְלְבוּשֶׁךָ" דְּבָרִים שֶׁהֵם כְּבָשׁוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם יִהְיוּ תַחַת לְבוּשֶׁךָ (חֲגִיגָה י"ד מִשְׁלֵי כ"ה) "כְּבוֹד אֱלֹקִים הַסֵּתֵר דְּבָר" וְזֶה כְּסֵא הַכְּבוֹד שְׁמַכְסִין מִפְּנֵי כְבוֹד אֱלֹקִים, וְאַתָּה תִּגִּיעַ וְתִשָּׁיג אוֹתָהּ וְזֶה בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית, בִּי"ת רֵאשִׁית הֵינּוּ שְׁנֵי רֵאשִׁית וְהֵם רֵאשׁ הַשְּׁנָה וְנִסָּן שְׁגַם נִסָּן הוּא רֵאשׁ הַשְּׁנָה (תְּקוּן כ"א מ"ה) : וְהִיא נִקְרֵאת קְבֻלָּה, כִּד אִיְהִי בֵּין תְּרִין דְּרוּעִין דְּמִלְכָּא וְתְרִין דְּרוּעִין, הֵם תְּשָׁרִי וְנִסָּן (עֵינן תִּיקוּן כ"א הַנִּיל) וְהֵם יָמֵי תְּשׁוּבָה, כִּי בֵּם הוּא יָמֵי תְּשׁוּבָה (רֵאשׁ הַשְּׁנָה י"א) וְאִין הַגְּאֻלָּה אֶלָּא עַל יָדֵי תְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה נ"ט) : "וּבֵא לְצִיּוֹן גּוֹאֲלִי וְכוּ (יוֹמָא פ"ו) : וְעָקָר יִדְעַת הַקְּבֻלָּה, הֵינּוּ יִדְעַת סוּדוֹת הַתּוֹרָה הוּא יִהְיֶה לְעֵתִיד שְׁאֲזַ יִתְגַּלֶּה אוֹרֵיָתָא דְעֵתִיקָא בְּבַחֲיִינַת תְּעַנוּג שַׁבַּת, בְּבַחֲיִינַת : "אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל ה'" וְזֶה לְשׁוֹן תְּשָׁרִי, לְשׁוֹן שִׁירָה (שְׁעַר הַפְּנִינֹת דָּף פ"ב) כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה ל) "הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלִיל הַתְּקִדָּשׁ חָג" כִּי יִתְעַר שִׁיר וְנִגּוּנָא בְּעֵלְמָא בְּבַחֲיִינַת פְּי"ה ס"ח בְּבַחֲיִינַת (תְּהֵלִים ל) : "לְמַעַן יִזְמְרְךָ כְבוֹד וְלֹא יָדָם" וְלֹא יָדָם דִּיקָא, הֵינּוּ פֶה סַח (תְּהֵלִים כ"ד) בְּחִינַת שָׂרָה עַל כָּל הָעוֹלָם, בְּחִינַת שִׁיר שְׁלַעֲתִיד ז. וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית, הֵינּוּ בְּחִינַת תְּכֵלֶת, דְּאֶכְלִי כֹלָא וְשָׁצִי כֹלָא כִּי עַל יָדֵי הַתְּגֵלוֹת מְלָכוּת דְּקִדְשָׁה, יִתְבַּטֵּל מְלָכוּת דְּסִטְרָא אַחֲרָא אֲבָל יִשְׂרָאֵל הַדְּבֻקִים בָּהּ, יִקְבְּלוּ חִיּוּתָם כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּזוּהַר (בְּרֵאשִׁית דָּף נ"א) : "וְאַתֶּם הַדְּבֻקִים בָּהּ אֱלֹקֵיכֶם" שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּכֵלֶת דְּאֶכְלִי כֹלָא וְשָׁצִי כֹלָא אֶף עַל פִּי כֹן חִיִּים כְּלָכֶם הַיּוֹם כִּי עָקָר הַחִיּוּת בָּא מִשָּׁם בְּבַחֲיִינַת : דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֵי וְקִיָּם (רֵאשׁ הַשְּׁנָה כ"ה) וְזֶה בְּחִינַת כֹּלָה, בְּחִינַת תְּכֵלֶת, דְּאֶכְלִי כֹלָא וְשָׁצִי כֹלָא אֲבָל יִשְׂרָאֵל הַדְּבֻקִים בָּהּ חִיִּים וְקִיָּמִים (יִרְמְיָה ל) "כִּי אֶעֱשֶׂה כְּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם" וְכוּ (עֵינן זוהר בֶּלֶק קצ"ט : שְׁמוּאֵל ב י"ג) : "וְתִכְלַל נַפְשׁ דָּוִד" [שֵׁם כְּתוּב וְתִכְלַל דוּד וּפְרָשׁ"י הִרִי זֶה מִקְרָא קֶצֶר וְתִכְלַל נַפְשׁ דוּד וְכוּ ת"י וכוּ] : נַפְשׁ דָּוִד הִיא בְּחִינַת תְּכֵלֶת, דְּאֶכְלִי כֹלָא וְשָׁצִי כֹלָא וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֻכּוֹת ג) : רֵוִחַ צְפוֹן הִיָּתָה מְנַשְּׁבַת בְּכִנּוּר שֶׁל דָּוִד, וְהָיָה מְנַגֵּן רֵוִחַ צְפוֹן, זֶה בְּחִינַת דִּינִים גְּבוּרֹת, בְּחִינַת תְּכֵלֶת (יִשְׁעִיָּה כ"ד) : "מִכְּנֶף הָאֲרָץ

זמרת שמענו" מכנף דיקא, שהיא בחינת תכלת, ושם בחינת נעים זמירות ישראל וזה בחינת הדי"ת עם יוד דלת, זה בחינת דלת כנפות בחינת מכנף הארץ יוד, זה בחינת עשרה מיני נגונא, בחינת זמרת שמענו וזה פרוש (במדבר כ"ח) "ועשירית האיפה סלת למנחה" וכו' כי עקר פח הפלה, הינו פח בחינת תכלת היא מקבלת בבחינת אמא אוזפת מאנהא לברתה (הקדמת הזהר דף ב) (זהר ויחי ר"כ: ויקרא י: אחרי ס"ה) והיא שרשן, שעל ידה נמתקין וזה (בראשית ו) : "ויתעצב אל לבו" בבחינת דינין מתערין מנה "ויאמר אל לבו לא אוסיף עוד לקלל" (שם ח) בבחינת המתקת הדינים בשרשן וזה פרוש: ועשירית האיפה איפה, אי פה מלכות פה (פתח אליהו) בחינות כבוד אלקים, מלך הכבוד כד איהי סליקית מלאכיא שאלין בגינה אי פה, "איה מקום כבודו" (זהר בראשית כ"ד ובתקון י) ועשירית, זה בחינת יו"ד, בחינת קדשה פנ"ל הינו כשרוצין להמשיך קדשה לתוך מלכות כדי להעלות אותה בבחינת אי פה סלת למנחה בלולה בשמן, צריך לחבר שני בתים להיות אחד ביתא עלאה סלת למנחה זה בחינת דינים, בחינת (ברכות כ"ו): : יצחק תקן תפלת מנחה סלת, לשון (תהלים קי"ט) "סלית כל שוגים מחקיך" שביתא עלאה ממתיק ומשבר הדינים פנ"ל בבחינת (שם ק"ו): "מי ימלל גבורות ה" (עיין זוהר ויחי רמ"ט): וצריך שיבלל ביתא עלאה עם ביתא תתאה הנקרא שמן בחינת מלכות דוד, כמו שכתוב (שם מ"ה): "על כן משחך אלקים אלקיך שמן ששון" רביעת ההין, נעשה מדלתין ההין (עיין תיקון כא מז) וזה פרוש: לשמש שם אהל בהם כי הצדיק נקרא שמש כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (קדושין ע"ב): : עד שלא שקעה שמשו של עלי וכו', "וזרח השמש ובא השמש" וזריחתו של הצדיק, הינו השגתו, אינו אלא על ידי ישראל כמאמר (שמות ל"ב): "לך רד כי שחת עמך" כלום נתתי לך גדלה אלא בשביל ישראל (ברכות ל"ב) וזהו: "אהל בהם" אהל לשון זריחתו, כמו (איוב כ"ט): "בהלו גרו" וזהו: "בהם", על ידי ישראל וכשישראל, חס ושלוש, נכנסין בחכמות חיצוניות של האמות אזי נופל הצדיק מהשגתו, ונתחפה ונתכסה השגתו אזי והוא כחתן יצא מחפתו הצדיק יוצא מהחפה והמכסה שהיה לו עד עכשו ישיש כגבור לרוץ ארח, כי הצדיקים הם "גברי כח עשי דברו לשמוע בקול דברו" (תהלים ק"ג) (עיין זוהר לך לך דף צ) כי צריך התגברות כדי לרוץ ארח הזה שהיו יכולים לילך בזמן הזה שהיו ישראל נזופים ועכשו רצים במהירות גדול זה הדרך והתגברות הזאת, היא בחינת ציצית, בחינת תכלת פנ"ל, בחינות מקיפים וזה מקצה השמים מוצאו ותקופתו, בחינות מקיפים ועם בחינת תכלת הזאת, מכלים ושצים העכו"ם, בבחינת: "כי אעשה כלה בכל הגוים" ואין נסתר מחמתו מחמתו זה בחינת כלה, כמו שכתוב (תהלים נ"ט): "כלה בחמה כלה ואינמו" ועל ידי זה זוכים להשגת אורייתא דעתיקא, בבחינת ענג שבת פנ"ל וזה תורת ה תמימה שהיא תורה דעתיקא, שהיא תמימה עדיו, שעדין לא השיגו ממנה כלום משיבת נפש זה בחינת שבת, כי בו שבת וינפש וזה טעם למה שולחת הפלה להחתן טלית כי הצדיק מקבל גבורתו על ידי ישראל, כמו שכתוב: לשמש שם אהל בהם וזה שאומרים עלה על החתנה על שם היא העולה פנ"ל כי השמחה היא בלב כמו שכתוב

(תהלים ד) : "נתתה שמחה בלבבי" וזמירות שמזמרין על החתנה, זה ה"א, דל"ת עם יו"ד, שיר פשוט וכו כנ"ל וזה שצוּעֵקִין שבת שעל ידי זה זוכין לענג שבת, לאורייתא דעתיקא כנ"ל. וימה שנותנין מעות כשקוראין שבת כי באורייתא של עכשו, יש זמין ושמאל "ובשמאלה עשר" (משלי ג) אבל בעתיקא לית שמאל ולית עשר תמן (זהר נשא קכ"ט) ובשביל זה כששומעין ישראל בשורת התורה דעתיקא נותנין את המעות כי אין צריך למעות, כי בעולם הבא לית אכילה ושתייה (ברכות י"ז) וזה פרוש (תהלים סח) : מלכי צבאות ידדון (עין שבת פח) : הינו הצדיקים שהם מלאכיו גבורי כח שהם מדדין במרוצה ובמהירות כדי לרוץ ארח וזה רקודין ונות בית תחלק שלל וישראל הם מחלקים המעות להורות שאין צריך למעות ואין שם בבחינת עתיקא שמאל בית תחלק שלל ראשי תבות שבת ענין אחר להורות ותרנות גדול בזה שמחלקין מעות להורות שהפלה היא בחינת ה"א שמדל"ת נעשית ה"א שעל ידי זה בא עשירות גדול, בבחינות : והריקותי לכם ברכה עד בלי די, עד שיבלו שפתותיכם וכו (שבת ל"ב) : שמחלקין המעות מורה שהגיעו לזאת הברכה, עד שהמעות אין חשוב אצלם וזה פרוש : "ועשירית האיתה" עשירית, שהוא בבחינת אי פה, הינו שבלו פיהם מלומר די, שיש להם כל כך עשירות וזה מחמת שנעשה מרביעית ההין, מדל"ת ה"א כנ"ל [מסימן ל"ב עד כאן, כל זה הוא לשון רבנו ז"ל לבד באיזהו מקומות שהוספתי שם קצת דברים, כפי מה ששמעתי והבנתי מפיו הקדוש או מפי כתבו פנרשם כל אחד במקומו] [עוד שמעתי דברים השייכים לתורה הזאת וזהו] הרוצה שינסך יין על גבי המזבח, ימלא גרוגס של תלמידי חכמים יין (יומא ע"א) כי עקר האלקות הוא בלב, כמו שכתוב : "צור לבבי" כמו שכתוב (שמואל א ב) : "ואין צור באלקיני", אין ציר באלקיני (ברכות י) כי הלב הוא הציר של המדות הינו החכמה שבלב וכו כנ"ל כי קדם הבריאה היה אור הקדוש ברוך הוא אין סוף וכו, כנ"ל עין שם היטב נמצא כשהלב בבחינת : "ולבי חלל בקרבי", בבחינות צור לבבי כנ"ל הוא בחינות בריאת העולם ולהפך כשהלב אטום, בבחינת ערלת לב הוא מקלקל את הבריאה, כמבאר למעלה עין שם ועל כן הצדיק שלבו פתוח בחכמה, בבחינת : "ולבי חלל בקרבי", בחינות : "צור לבבי" על כן, על ידי זה יוכל לחדש מעשה בראשית, ולעשות נסים ונפלאות בעולם כמו שכתוב : "ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית" ובטובו, זה הצדיק שנקרא טוב, כמו שכתוב (ישעיה ג) "אמרו צדיק כי טוב" (יומא ל"ח) : כי לב הצדיק הנ"ל, הוא בחינת בריאת העולם כנ"ל וזה פרוש מה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ספ"ה מ"ט) : "חמוקי ירכיך כמו חללים מעשה ידי אמן" אלו השיתין שמנקבין ומחללים עד התהום הינו בחינות : "ולבי חלל בקרבי" כי תהום דא לבא כמובא בזהר (עין רע"מ פנחס רכ"ז) : וזה חללים מעשה ידי אמן מעשי ידי אמנותו של הקדוש ברוך הוא (כך דרשו שם בספ"ה) הינו שבחינות חללים, הינו שמחללין עד התהום בחינות : "ולבי חלל בקרבי" כנ"ל זה בחינת בריאת העולם כנ"ל וזה מעשה ידי אמן אמנותו של הקדוש ברוך הוא כי בחינות ולבי חלל וכו, בחינות חללים שמחללין וכו כנ"ל הוא ממש מעשה ידי אמנותו של הקדוש ברוך הוא כי זה הוא בחינות בריאת העולם כנ"ל ועל

יְדֵי זֶה יוּכַל לַעֲשׂוֹת נְסִים בְּעוֹלָם כְּנִי"ל וְזֶהוּ שְׁמַחֲלָלִין עַד הַתְּהוֹם, הֵינּוּ בְּחִינּוֹת נְסִים (רוּת א). "וַתְּהִים כֹּל הָעִיר" שֶׁעַל דְּבַר נְסִי הַכֹּל תִּמְהִין וְזֶהוּ הַרוּצָה לְנֶסֶד יֵין וְכוּ יִמְלֵא גְרוֹנִם וְכוּ כִּי גְרוֹנִם, הוּא בְּחִינַת שִׁיתִין שְׁמַחֲלָלִין עַד הַתְּהוֹם, הֵם קָנָה וּלְבָא [וְעַל יְדֵי הֵיִן נִפְתַּח חֲלַל הַלֵּב בְּבְחִינַת: וְלִבִּי חֲלַל בְּקִרְבִּי, כִּי (סִנְהֶדְרִין ע) חֲמָרָא וְרִיחָנִי פְּקַחִין] וְעַל כֵּן כֹּל הַמְּמַלֵּא גְרוֹנִם וְכוּ, כְּאֵלוּ מְנַסֵּךְ יֵין עַל גְּבִי הַשִּׁיתִין שְׁמַנְקָבִין וּמְחַלְלִין עַד הַתְּהוֹם כְּנִי"ל. [כִּפֶּאן חֲסֵר קִצַּת דְּבָרִים, כִּי לֹא נִכְתָּב בְּזִמְנוֹ] שֶׁיָּד לְעִיל "יִשְׁיֵשׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אַרְח" וְכוּ כִּי צָרִיךְ הַתְּגַבְּרוֹת גְּדוֹל וְכוּ לְרוּץ אַרְח הַזֶּה שֶׁהֵיוּ יְכוּלִים לֵילֵךְ בְּזִמְן שֶׁהֵיוּ יִשְׂרָאֵל נְזוּפִים. וְעַכְשָׁו רְצִים בְּמַהִירוֹת גְּדוֹל זֶה הַדֶּרֶךְ וְכוּ עַד כֶּאֵן לְשׁוֹנוֹ בַּעַת שֶׁאָמַר זֹאת הַתּוֹרָה, שְׁמַעְתִּי אֲזִי מִפִּיו הַקְּדוֹשׁ עֲנִין זֶה בְּבִאוֹר יוֹתֵר שֶׁאָמַר בְּפְרוּשׁ עֲנִין זֶה, לְעֲנִין בְּנֵי אָדָם הַזֹּכִים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל הָעֶבֶר וְאָמַר שֶׁאֵף עַל פִּי שְׂזוּכִים לְתַקֵּן מִהַ שֶׁעֶבֶר אֵף עַל פִּי כֵן עֲדִין הֵיכֵן הוּא אוֹתוֹ הַזִּמְן שֶׁהֵיוּ רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהֵיוּ יְכוּלִים לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאוֹתוֹ הַזִּמְן וּבּוֹדָאֵי צְרִיכִים לְתַקֵּן זֹאת דְּהֵינּוּ לְהַשְׁלִים וּלְמַלֵּאת אֶת הָעֲבוּדָה שֶׁהֵיוּ יְכוּלִים לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכֹל אוֹתוֹ הָעֵת שֶׁהֵיוּ נְזוּפִים מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ וּרְחוּקִים מִמֶּנּוּ עַל כֵּן אַחַר שְׂזוּכִין לְהַתְּעוֹרֵר לְתְּשׁוּבָה צְרִיכִין זְרִיזוֹת גְּדוֹל בְּעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְרוּץ מְאֹד מְאֹד כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה עַל יְדֵי זְרִיזוֹת עֲבוּדָתוֹ לְתַקֵּן וּלְהַשְׁלִים גַּם חֲסֵרוֹן הָעֲבוּדָה שֶׁל הַיָּמִים שֶׁעֶבְרוּ כִּי עַכְשָׁו צָרִיךְ לְרוּץ בְּמַהִירוֹת גְּדוֹל זֶה הַדֶּרֶךְ שֶׁהֵיךָ יְכוּל לֵילֵךְ בְּזִמְן שֶׁהֵיךָ רְחוּק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאָמַר לְאַנְשֵׁי בְּזֶה הַלְשׁוֹן: אִיר דֶּאֶרְפֵּט זֵיד זֵיעֵר יֶאֱגִין אִיר זֶאֶלֶט נֶאֶד קַעֲנִין עֶפִיס חֶאֶפִין

נ - כל הפוגם בברית, אין יכול להתפלל

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה] הַצִּילָה מִחֶרֶב נִפְשֵׁי מִיַּד כָּלָב וְכוּ (תְּהִלִּים כ"ב) כִּי כָל הַפּוֹגֵם בְּבְרִית, אֵין יְכוּל לְהַתְּפַלֵּל בְּבְחִינַת: "כָּל עֲצָמוֹתֵי תֵאֲמַרְנָה" (תְּהִלִּים ל"ה) וּכְשֶׁאֵין מִתְּפַלֵּל בְּבְחִינַת: "כָּל עֲצָמוֹתֵי" אֲזִי כָלָבָא נָחַת וְאֶכֶל קֶרְבְּנוֹ (עֵיין תְּקוּ"ז תִּי כ"א דְּמ"ה וּדְס"ב:) הֵינּוּ תְּפַלְתּוֹ וְכִשְׁמַתְּפַלֵּל וְטוֹעֵם מְתִיקוֹת בְּדַבּוּרֵי הַתְּפִלָּה זֹאת הַבְּחִינָה נִקְרָאת "כָּל עֲצָמוֹתֵי תֵאֲמַרְנָה" וְאֵין יְכוּל לְטַעַם מְתִיקוֹת בְּתְּפִלָּה אֶלָּא כְּשֶׁתַּקֵּן פֶּגַם הַבְּרִית כִּי מֵיִן מְתִיקוֹן, זֶה בְּחִינַת מֵיִן דְּדַכְּוֹן, (עֵיין זוֹהַר שְׁמוֹת וּבְזוֹהַר נֶשֶׁא קַב"ד קַב"ה: יִשְׁעִיהַ יג) וּמִי שֶׁהוּא בְּבְחִינַת מֵיִן מְתִיקוֹן, אֲזִי דְּבּוּרֵיו מְתוּקִים וְטוֹבִים וּכְשִׁיּוֹצְאִים מִפִּיו וּמִשְׁמִיעַ לְאַזְנוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (בְּרַכּוֹת ט"ו): הַשְּׁמַע לְאַזְנוֹךָ וְכוּ אֲזִי נִכְנָסִים מְתִיקוֹת הַמֵּיִן לְתוֹךְ עֲצָמוֹתָיו, בְּבְחִינַת (מִשְׁלֵי ט"ו): "וּשְׁמוֹעָה טוֹבָה תִּדְשֹׁן עֵצִים" וּכְשֶׁעֲצָמוֹת מְרַגִּישִׁין מְתִיקוֹת

הדבורים, זה בחינת: "כל עצמותי תאמרנה" ואז אריה נחת ואכל קרבנה כי עצם זה בחינת אריה (כמו שכתוב בתקונים תקון ג בהי"א תקונים האחרונים) אבל מי שפגם בבירתו, הוא בבחינת מיין מרירין בבחינת (שמות ט"ו) "ולא יכלו לשתות מים ממרה מיין מסאבין, זרע טמא אזי אין יכול להתפלל בבחינת: "כל עצמותי תאמרנה" ואז כלבא נחת שהיא בחינת מיין מרירין, שצונח הב הב ו הוא בחינת מרה דאית לה תרי פיות ו הוא בחינת: "חרב פיות" (משלי ה) בחינת גיהנם דאית לה תרי בנות, שצונחין הב הב (כמו שכתוב בתקונים שם) וזה בחינת חולאת שקורין ברענניש, רחמנא לצלן, ששובר עצמות של אדם וזה מחמת קלקול המח שבעצמות בחינת מיין מסאבין, מיין מרירין שבא החולאת הזאת מחמת תאות נאוף וזה שנצטוינו בקרבן פסח (שמות י"ב): "ועצם לא תשברו בו" [וכתוב בזהר (בא מ"א): "שהיו מקימין בעצמות" ללבלב תשליכון אותו" וזה היה קשה מאד להמצרים עין שם] כדי שגיבחינו כל אחד מישראל את עצמו, אם בריתו על תקונו כי בפסח כתיב בו (שם): "וכל ערל לא יאכל בו" כי עקר הפסח תלוי במצות מילה פידוע וכשהשליכו את עצמותיו לכלבים וראו אם שלטו בהם הכלבים, חס ושלום היו יודעים שאין הברית, חס ושלום, על תקונו וזה מה דאיתא בזהר (פרשת קדושים דף פ:) "אל תהיו כסוס כפרד" לענין טמאת הברית "אין הבין", ויביא הפסוק: "והכלבים עזי נפש" עין שם וזה: הצילה מחרב נפשי ומיד כלב (עין רע"מ פנחס רכ"ד): אבל הושיעני מפי אריה הינו כשאריה יאכל קרבני, זה לי לישועה וזהו אצל חרב וכלב כתוב לשון הצלה, ואצל אריה כתיב ישועה. ודע ש עזי פנים שיש בדור הן הן הכלבים, כמו שכתוב (ישעיה נ"ו): "והכלבים עזי נפש" והן עומדין וחולקים על תפלת איש הישראלי שעדין לא תקן בריתו בשלמות וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (תענית י"א): צורבא מרבנן דיתבי בתעניתא, ליכול כלבא שירותא כי בודאי הצדיק אכילתו היא יקר הערך כי משביע את נפש דקדשה כמו שכתוב (משלי י"ג): "צדיק אכל לשבע נפשו" ו האי צורבא מרבנן דמרעיב את נפשו, ואין יודע להשביע נפשו בשביל זה ליכול כלבא שירותא, שגם בהם כתיב: "לא ידעו שבעה" כי גם הוא אין יודע איד להשביע את נפשו היקרה. ובשביל זה נקרא כלב בשם שגל (ראש השנה ד) כי הוא בא על תאות המשגל כנ"ל ו דוקא שאין צריך להתענות ומתענה אזי ליכול כלבא שירותא אבל מי שצריך להתענות בודאי צריך להתענות ומצוה הוא (עין בי"ח או"ח סי תקע"א) וזה בחינת דיתבי בתעניתא, יתיב דיקא יתיב, הוא מורה על הדבר שאין משתנה פמובא [עד כאן לשונו ז"ל]

נא - כשאתם מגיעין לאבני שיש טהור

אמר רבי עקיבא כְּשֶׁאַתֶּם מְגִיעִין לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר, אֶל תֹּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם, שֶׁנֶּאֱמַר: "דַּבֵּר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגַד עֵינַי" (חגיגה י"ד) [עֵינֵי הַתּוֹ הַזֹּאת בְּנִיא מִכְתִּי רַבִּינוּ ז"ל מִמֶּשׁ] כִּי הַשְּׁקָר מְזִיק לְעֵינַיִם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, בְּבַחֲנִית (יְשַׁעְיָה ג) "וּמִשְׁקֵרוֹת עֵינַיִם" כִּי כְּשֶׁהֵעֵינַיִם כֹּהוֹת הֵם מִשְׁקָרִין, שְׂאִינָם מֵרֵאִין הַדְּבָר כְּמוֹת שֶׁהוּא כְּגוֹן עַל דְּבָר גְּדוֹל מֵרֵאֵה שֶׁהוּא קָטוֹן, וְעַל אֶחָד שֶׁהוּא שְׁנַיִם, הִפְךָ מִן הָאֱמֶת כִּי הֵעֵינַיִם נַעֲשׂוּ כֹהוֹת מִן הַדְּמָעוֹת כְּמֵאֱמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבָרְכָה (שֶׁבֶת קִנִּיא): "וְשָׁבוּ הָעֵבֵים אַחֵר הַגִּשְׁשִׁים", זֶה הָרְאוֹת שֶׁהוֹלֵךְ אַחֵר הַכִּי וְ דְמָעוֹת הֵן מִמּוֹתְרֵי הַמֶּרֶה שְׁחוּרָה שֶׁהִטְבַּע דוּחָה אוֹתָם לְחוּץ דֶּרֶךְ הָעֵינַיִם וְהַמֶּרֶה שְׁחוּרָה הִיא שׂוֹאֶבֶת מֵעֲכִירַת הַדְּמִים וְ עֲכִירַת הַדְּמִים, הוּא עַל יְדֵי הַשְּׁקָר כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר שְׁקָר, עַד שֶׁיַּעֲבֹר אֶת דְּמֵיו וְ אֱמֶת אֵי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר כִּי אִם כְּשֶׁמְזַכֵּךְ מִקֵּדָם אֶת הַדְּמִים כִּי עֵקֶר הַדְּבוּר הוּא הַנֶּפֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה): "נִפְשֵׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ" וְ הַנֶּפֶשׁ הוּא הַדָּם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא י"ז): "כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ" נִמְצָא כְּשֶׁאֱמַר שְׁקָר יֵשׁ לוֹ עֲכִירַת הַדְּמִים וּמִזֶּה בָּאָה הַמֶּרֶה שְׁחוּרָה וּמִמּוֹתְרֵי הַמֶּרֶה שְׁחוּרָה נִתְהוּוּ הַדְּמָעוֹת וְעַל יְדֵי זֶה הֵעֵינַיִם כֹּהוֹת (אִיּוֹב ל): "הַקֹּטְפִים מְלוּחַ עָלַי שִׁיחַ" "מְלוּחַ", זֶה בַּחֲנִינֵת דְּמָעוֹת, שֶׁהֵם מִיָּם מְלוּחִים שֶׁבָּא עַל יְדֵי שִׁיחָה וְזֶה בַּחֲנִינֵת אֶל תֹּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם, שֶׁהוּא אֲזַהְרָה עַל שְׁקָר [כְּמוֹ שֶׁסִּיִּים שֶׁם שֶׁנֶּאֱמַר: "דַּבֵּר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן" וְכוּ] מִיָּם מִיָּם הֵם בַּחֲנִינֵת שְׁקָר, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת דְּמָעוֹת, שֶׁהֵם מִיָּם מְלוּחִים כִּי הַשְׁוֹתָה מִיָּם, מְרוּה צְמָאוֹנוּ אֲדָה הַשְׁוֹתָה מִיָּם מְלוּחִים, לֹא דֵי שְׂאִינוּ מְרוּה צְמָאוֹנוּ אֶלָּא שְׁמוּסִיף צְמָאוֹן עַל צְמָאוֹנוּ עַד שֶׁצָּרִיךְ לְשִׁתּוֹת מִיָּם אַחֲרֵים, לְכַבּוֹת צְמָאוֹנוּ וְעַל כֵּן נִקְרָא הַשְּׁקָר, מִיָּם מִיָּם וְזֶהוּ אֶל תֹּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם, שֶׁהוּא הַשְּׁקָר שֶׁנֶּאֱמַר: דַּבֵּר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגַד עֵינַי וְ הַתְּהוּוֹת הַשְּׁקָר, שֶׁהוּא הָרַע, שֶׁהוּא הַטְּמָאָה הוּא מַחֲמַת הַרְחוּק מֵאֶחָד כִּי הָרַע הוּא נְגִדִיוֹת לְמַשָּׁל, כֹּל מֵה שֶׁהוּא נֶגֶד רְצוֹנוֹ שֶׁל אָדָם הוּא רַע וּבְאֶחָד אֵין שִׁיךְ נְגִדִיוֹת, אֶלָּא כֹּלֹ טוֹב (פְּסָחִים ג): בֵּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַ אֶחָד וְכוּ, שִׁיחָה כֹּלֹ הַטוֹב וְהַמִּיטִיב כִּי בְּאֶחָד אֵין שִׁיךְ רַע (מִשְׁלֵי י"ב) כִּי יִהְיֶה אֲזַ כֹּלֹ אֶחָד, כֹּלֹ טוֹב כִּי אֱמֶת הוּא אֶחָד לְמַשָּׁל, עַל כֹּלֹי כֶּסֶף כְּשֶׁאֱמַרִים עָלָיו שֶׁהוּא כֹּלֹי כֶּסֶף, הוּא הָאֱמֶת אֲבָל כְּשֶׁאֱמַרִין עָלָיו שֶׁהוּא כֹּלֹי זָהָב, הוּא שְׁקָר נִמְצָא שֶׁהָאֱמֶת הוּא אֶחָד כִּי אֵי אֶפְשָׁר לֹאמַר אֱמֶת רַק שֶׁהוּא כֹּלֹי כֶּסֶף לֹא יוֹתֵר אֲבָל הַשְּׁקָר הוּא הַרְבֵּה כִּי אֶפְשָׁר לֹאמַר שֶׁהוּא כֹּלֹי זָהָב, וְכֹלֹי נַחֲשֶׁת וְשֶׁאֵר שְׁמוֹת נִמְצָא שֶׁהַשְּׁקָר הוּא בְּבַחֲנִינֵת, "בְּקִשׁוֹ חֲשִׁבֹנוֹת רַבִּים" (קֹהֶלֶת ז) וּבְשִׁבִיל זֶה לְעֵתִיד לְבֹא יִתְבַטֵּל הָרַע, וְיִתְבַטֵּל הַהֲתַנְגְּדוֹת, וְיִתְבַטֵּל הַדְּמָעוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה י"א): "לֹא יִרְעוּ" וְכוּ, הֵינּוּ בְּטוֹל הָרַע וְכֹתִיב (שֵׁם): "וְגַר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ וְנֹמֵר עִם גְּדִי" וְכוּ, הֵינּוּ בַּחֲנִינֵת בְּטוֹל הַהֲתַנְגְּדוֹת (שֵׁם כ"ה): "וּמַחָה הַ אֱלֹקִים דְּמָעָה מֵעַל כָּל פָּנִים", הֵינּוּ בְּטוֹל הַדְּמָעוֹת, שֶׁהֵם בַּחֲנִינֵת שְׁקָר כְּנִי"ל (עֵינֵי תִיקוֹן כ"ב דף ס"ו): כִּי אֲזַ "יִהְיֶה הַ אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד", שֶׁהוּא כֹּלֹ טוֹב, כֹּלֹ אֱמֶת כְּנִי"ל וְעַל כֵּן לְעֵתִיד לְבֹא יִתְבַטֵּל

הטמאה כמו שכתוב (זכריה י"ג) : "ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ" וזהו (איוב י"ד) : "מי יתן טהור מטמא לא אחד" [פרוש ש עקר אחיזת הטהרה והטמאה, הוא מבחינת התרחקות מאחד] כי קדם הבריאה, כשהיה הבריאה בכח, כביכול, קדם שהוציא אל הפעל היה פלו אחד, וכלו אמת, וכלו טוב, וכלו קדש אפלו שם טהור לא היה שיד לומר כי טהור אין שיד אלא כשיש טמאה, כמו שכתוב (יחזקאל ל"ו) : "ויטהרתם מכל טמאותיכם" אבל כשפלו אחד, אין שם בחינת חשבנות רבים, שהוא עקר הרע והטמאה כנ"ל כי הטהרה הוא בחינת הממצע בין הקדש והטמאה שעל ידו נתתקן הטמאה כמו שכתוב : "ויטהרתם מכל טמאותיכם" והוא בחינת הבחירה שהוא ממצע בין שני דברים וזה אין שיד קדם הבריאה, שאז היה פלו אחד כי באחד אין שיד בחירה, שהוא בחינת הטהרה ו כשהוציא הקדוש ברוך הוא את הבריאה מן הכח אל הפעל אזי נתנה תכף בחינת הטהרה כי כשהוציא מן הכח אל הפעל, היו שני דברים בחינת האחד והבריאה ואז שיד בחירה שהוא בחינת הטהרה שהוא ממצע בין האחד, כי הוא סמוך לו ועדין לא הגיע לחשבנות רבים, שהיא הרע והטמאה אך הוא רשם וסימן על השתלשלות שיוכל להשתלשל ונגיע עד שיהיה רע וטמאה ועל כן כתוב בזהר (בראשית ד' מ"ח) : שעקר אחיזת הטמאה, מסטרא דשמאלא כי הטהרה מרמזת שיש טמאה והוא סימן שישתלשל עד שיהיה טמאה ו על כן אפשר לזכך ולהעלות הטמאה לטהרה כי היא בעצמה נשתלשלה מטהרה כמו שכתוב : "ויטהרתם מכל טמאותיכם" נמצא ש עקר אחיזת הטמאה, מבחינת הטהרה, שהוא בחינת הבחירה כנ"ל ו הטהרה הוא בחינת שמאל, בחינת לוי (עין זוהר קרח קע"ו) : בחינת : "ויטהרת את בני לוי" (עין בבר ח) ולוי הוא בחינת שמאל כידוע ועל כן עקר אחיזת הטמאה הוא מבחינת שמאלא כי שמאל הוא בחינת הטהרה, שמשם עקר אחיזת הטמאה כנ"ל. ו כל זה, הינו בחינת שמאל, בחינת טהרה, בחינת הבחירה שמשם עקר השתלשלות הטמאה, שהוא הרע וההתנגדות, בחינת שקר כנ"ל אחר הבריאה, אחר שיצא הבריאה מכח אל הפעל שאז היה כביכול שני בחינות, דהינו האחד והבריאה וכנ"ל נמצא ש עקר אחיזת השקר, שהיא הטמאה וכו הוא מחמת הרחוק מאחד כנ"ל, הינו מבחינת אחר הבריאה וכנ"ל. ו על ידי השגחת השם יתברך אפלו אחר הפעלה, שהוציא הקדוש ברוך הוא מכח אל הפעל כל הדברים הם באחדות עמו ו הרע יונק מהשארית ההשגחה, הינו מאחורי כתפה כידוע (עין זוהר חוקת קפ"ד) : והוא רחוק מאחד ועל ידי אמת השגחת השם יתברך עליו, כמו שכתוב (תהלים ק"א) "עיני בנאמני ארץ" ועל ידי השקר שהוא הרע מסיר ממנו השגחת השם יתברך, כמו שכתוב (שם) : "דבר שקרים לא יכון לנגד עיני" ואין חיותו אלא מאחורי כתפא נמצא מי שהוא רוצה שיהיה אחר הישות והפעלה שהוציא מכח אל הפעל שיהיה פלו אחד, שיהיה אב ויבן כאחד, כמו שהיה מקדם כשהיה בכח ישמר עצמו משקר ועל ידי זה השגחת השם יתברך עליו, ואזי פלו אחד וזה שאמר רבי עקיבא, כשאתם מגיעין לאבני שיש טהור שיש טהור, הוא בחינת אחר הפעלה שהוא יש, ואז שיד שם טהור כנ"ל אם תרצה שיהיה כמו קדם הפעלה שהיה בכח, שיהיה אב ויבן כאחד וזהו,

כְּשֶׁאַתֶּם מְגִיעִין לְ אַבְנֵי הוּא בְּחִינַת אָב וּבֵן כְּחֻדָּא שֶׁהוּא בְּחִינַת קֶדֶם הַבְּרִיאָה שֶׁהִיָּה בְּכַח, שֶׁהִיָּה הַכֹּל אֶחָד שִׁישׁ טְהוֹר, הוּא בְּחִינַת אַחֵר הַפְּעֻלָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת יִשׁוּת וְטְהָרָה אִם תִּרְצוּ לְהִגִּיעַ שִׁישׁ טְהוֹר, לְאַבְנֵי "אל תאמרו מים מים", הוּא בְּחִינַת שֶׁקֶר כְּנִ"ל, שֶׁנֶּאֱמַר: "דְּבַר שֶׁקֶרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגַד עֵינַי" כִּי עַל יְדֵי שֶׁקֶר הוּא מְסִיר מְעַלְיו הַשְּׁגַחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהוּא רְחוּק מֵאֶחָד אֶךְ עַל יְדֵי אֱמֶת, הַשְּׁגַחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָלָיו וְעַל יְדֵי הַהֲשַׁגְּחָה, כֹּל אֶחָד כְּמוֹ שֶׁהִיָּה קֶדֶם הַבְּרִיאָה כְּנִ"ל וְעַל כֵּן שֶׁכֵּר עוֹלָם הַבָּא, "עֵין לֹא רָאִתָּה אֱלֹקִים זּוֹלָתָד" (וְיִשְׁעִיהָ ס"ד, וְעֵין בְּרָכוֹת ל"ד): כִּי מֵאַחֵר שִׁיְהִיָּה כֹּל אֶחָד, לֹא יִהְיֶה עֵין שִׁירָאָה, רַק "אֱלֹהִים זּוֹלָתָד" וְאָמַר אַז, שֶׁ גַם בְּזֶה יֵשׁ קְשָׁיָא מַה שְׂאֵי אִפְשָׁר לְהַבִּין כִּי אִם כֵּן אֵיךְ יִהְיֶה חֲלוּק הַשֶּׁכֶר לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי מְדַרְגָתוֹ וּלְפִי עֲבוּדָתוֹ וּיְגִיעָתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי בּוֹדָאֵי גַם בְּהַסּוֹף הָאֲחֵרוֹן, לֹא יִהְיוּ כְּלָם שְׁוִים וּמֵאַחֵר שִׁיְהִיָּה כֹּל אֶחָד, אֵיךְ שֶׁיֵּךְ חֲלוּק בֵּין אֶחָד לְחֵבְרוֹ לְפִי מְדַרְגָתוֹ אֶךְ יֵשׁ בְּזֶה סוּד שְׂאֵי אִפְשָׁר לְהַבִּינוֹ, וְהַדְּבָרִים עֲתִיקִים. [שֶׁיֵּךְ לְעִיל] וּבְשִׁבִיל זֶה הַשֶּׁקֶר מְזִיק לְעֵינַיִם כִּי עַל יְדֵי הַשֶּׁקֶר מְסַלֵּק הַשְּׁגַחַת עֵינַי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּפּוֹגֵם בְּעֵינַיִם, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה כְּנִ"ל כִּי הַשֶּׁקֶר נִמְשָׁךְ מֵרְחוּק מֵאֶחָד שֶׁמִּשָּׁם עֶקֶר אַחִיזַת הַטְּמָאָה, שֶׁהוּא הָרַע, שֶׁהוּא הַשֶּׁקֶר, כְּנִ"ל וּ מְחַמֵּת זֶה בְּעֶצְמוֹ, פּוֹגֵם עַל יְדֵי שֶׁקֶר בְּהַשְּׁגָחָה וּמְסַלֵּק הַשְּׁגַחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְעַלְיו כִּי עַל יְדֵי הַשְּׁגַחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַכֹּל אֶחָד אַחֵר הַבְּרִיאָה כְּמוֹ קֶדֶם הַבְּרִיאָה וְעַל יְדֵי הַשֶּׁקֶר פּוֹגֵם בְּאֶחָד, כִּי הַשֶּׁקֶר רְחוּק מֵאֶחָד כְּנִ"ל עַל כֵּן מְסַלֵּק הַהֲשַׁגְּחָה עַל יְדֵי הַשֶּׁקֶר וּמְפָרִיד, חֵס וְשְׁלוֹם, אַחֵר הַבְּרִיאָה מִקֶּדֶם הַבְּרִיאָה שֶׁמִּשָּׁם עֶקֶר אַחִיזַת הַטְּמָאָה כְּנִ"ל אֲבָל עַל יְדֵי אֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת כֹּל אֶחָד, כֹּל טוֹב עַל יְדֵי זֶה מְמַשִּׁיךְ הַשְּׁגַחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאַז הַכֹּל אֶחָד כִּי עַל יְדֵי הַהֲשַׁגְּחָה, נִכְלָל אַחֵר הַבְּרִיאָה בְּקֶדֶם הַבְּרִיאָה כְּנִ"ל וְזֶהוּ אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא וְכוּ כְּנִ"ל וּבְזֶה מְקַשֵּׁר הַמֵּאֲמָר הַזֶּה הֵיטֵב, תְּחַלְתּוּ בְּסוּפוֹ, וְסוּפוֹ בְּתַחֲלָתוֹ וְכוּ בְּאֲמָצְעוֹתוֹ וְהֵיטֵב

נב - הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי

רַבִּי חֲנִינָא בֵּן חַכִּינָאֵי אוֹמֵר הַנְּעוֹר בְּלֵילָה וְהַמְהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ יְחִידִי וּמְפַנֵּה לְבוֹ לְבַטְלָה, הָרִי זֶה מְתַחֵיב בְּנַפְשׁוֹ (אֲבוֹת פ"ג) כִּי יֵשׁ אֲפִיקוֹרְסִים, שְׂאוּמְרִים שֶׁהָעוֹלָם הוּא מְחִיב הַמְּצִיאוֹת וּלְפִי דַעְתָּם הָרַעָה הַמְּשַׁבֶּשֶׁת נִדְמָה לָהֶם שִׁישׁ עַל זֶה רְאִיוֹת וּמוֹפְתִים, חֵס וְשְׁלוֹם, מִמְּנֵהָ הָעוֹלָם אֲבָל בְּאֱמֶת הַכֹּל יִפְצָה פִּיהֶם, כִּי בְּאֱמֶת הָעוֹלָם וּמְלוֹאוֹ הוּא אִפְשָׁרִי הַמְּצִיאוֹת כִּי רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד הוּא מְחִיב הַמְּצִיאוֹת אֲבָל כֹּל הָעוֹלָמוֹת עִם כָּל אֲשֶׁר בָּהֶם הֵם

אֲפֹשְׁרֵי הַמְּצִיאוֹת כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ בְּרָאָם יֵשׁ מֵאִין וּבִיכָלְתוֹ וְכַחוֹ וְאֲפֹשְׁרוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ הִיָּה לְבְרָאָם אוֹ שְׁלֵא לְבְרָאָם עַל כֵּן בְּוֹדָאֵי כָּל הָעוֹלָם וּמְלוֹאוֹ הוּא
אֲפֹשְׁרֵי הַמְּצִיאוֹת אֲדָּ מֵאִין נִמְשָׁד הַטְּעוֹת שִׁיכּוֹלִין לְטְעוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם,
שֶׁהָעוֹלָם הוּא מְחִיב הַמְּצִיאוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם דַּע שְׁזָה נִמְשָׁד מַחְמַת שְׁבִאֲמַת
עֲתָה שְׁכֶבֶר נֶאֱצְלוּ וְנִמְשָׁכוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עֲתָה בְּוֹדָאֵי הָעוֹלָם הוּא בְּבַחֲיִנַת
מְחִיב הַמְּצִיאוֹת כִּי כָּל הָעוֹלָם וּמְלוֹאוֹ הִכָּל לֹא נִבְרָא אֶלָּא בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל
כִּי־דוּעַ (וַיִּקְרָא פְּלִי וְרִשְׁיִי רִישׁ בְּרֵאשִׁית) וַיִּשְׂרָאֵל מוֹשְׁלִין בְּעוֹלָם וְעַל כֵּן
בְּוֹדָאֵי עֲתָה אַחַר שֶׁנֶּאֱצְלוּ וְנִבְרָאוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כְּבִיכּוֹל הוּא יִתְבָּרַךְ
מְכַרְח לְבָרָא וּלְקִיָּם הָעוֹלָם כִּי עַל מְנַת כֵּן הֶאֱצִיל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּדִּי לְבָרָא
בְּשִׁבִילֵם כָּל הָעוֹלָמוֹת אֲדָּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּעֶצְמוֹ כְּשֶׁנֶּאֱצְלוּ, הִיוּ הֵם בְּעֶצְמוֹ
עִם כָּל הָעוֹלָמוֹת הַתְּלוּיִים בָּהֶם, הִכָּל הִיָּה אֲפֹשְׁרֵי הַמְּצִיאוֹת כִּי הִיָּה
בְּאֲפֹשְׁרוֹתוֹ לְהֶאֱצִיל וּלְבְרָאָם אוֹ שְׁלֵא לְבְרָאָם אֲדָּ תִּכְף כְּשֶׁנִּתְרַצָּה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהֶאֱצִיל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲזִי הִיָּה כָּל הָעוֹלָם בְּבַחֲיִנַת
מְחִיב הַמְּצִיאוֹת כִּי מֵאַחַר שֶׁנֶּאֱצְלוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲזִי כְּבִיכּוֹל הוּא מְחִיב
לְהַמְצִיא הָעוֹלָם כִּי עַל מְנַת כֵּן נֶאֱצְלוּ נִשְׁמַתָּן שְׁכָל הָעוֹלָמוֹת יִבְרָאוּ
בְּשִׁבִילוֹ, וְהֵם יִמְשְׁלוּ בְּכָל וְהִבְּנוּ הֵיטֵב וּמִזָּה נִשְׁתַּלְשֵׁל וְנִמְשָׁד הַטְּעוֹת שֶׁל
הָאֲפִיקוֹרְסִים שְׁאוּמְרִים שֶׁהָעוֹלָם הוּא, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, מְחִיב הַמְּצִיאוֹת אֲבָל
בְּאֲמַת רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד הוּא מְחִיב הַמְּצִיאוֹת אֲבָל כָּל הַדְּבָרִים הֵם
אֲפֹשְׁרֵי הַמְּצִיאוֹת כְּנִיִּל וְעֵקֶר הַכּוֹנֵה שְׁבָרָא כָּל הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל הִיָּה
כִּדִּי שִׁישְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ, וְשִׁיחֲזָרוּ וַיִּדְבְּקוּ בְּשִׁרְשׁוֹן דְּהֵינּוּ שִׁיחֲזָרוּ וַיִּכְלְלוּ
בוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא מְחִיב הַמְּצִיאוֹת וּבְשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הִכָּל נִמְצָא כָּל מָה
שִׁישְׂרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם וְנִכְלְלוּ בְּשִׁרְשָׁם, שֶׁהוּא מְחִיב הַמְּצִיאוֹת
עַל יְדֵי זֶה נִכְלָל כָּל הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בְּשִׁבִילֵם, בְּחִיּוּב הַמְּצִיאוֹת כִּי עֵקֶר
הַתְּכֵלִית שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם הוּא בְּשִׁבִיל זֶה וְרַק בְּשִׁבִיל זֶה מְחִיב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
כְּבִיכּוֹל, לְבָרָא וּלְקִיָּם כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל כְּנִיִּל כִּדִּי שִׁיעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ
כְּנִיִּל וְעַל כֵּן אֲזִי דִּיקָא כְּשֶׁעוֹשִׂין רְצוֹנוֹ, נִכְלָל הָעוֹלָם בְּבַחֲיִנַת מְחִיב
הַמְּצִיאוֹת כְּנִיִּל כִּי כָּל מָה שֶׁעוֹשִׂין רְצוֹנוֹ יוֹתֵר הֵם נִכְלְלוּ בְּיוֹתֵר עִם כָּל
הָעוֹלָמוֹת הַתְּלוּיִים בָּהֶם בְּחִיּוּב הַמְּצִיאוֹת כִּי עַל יְדֵי שֶׁעוֹשִׂין רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ,
הֵם חוֹזְרִין וְנִכְלְלוּ בוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא מְחִיב הַמְּצִיאוֹת וְאֲזִי נִכְלְלוּ עִמָּהֶם כָּל
הָעוֹלָמוֹת הַתְּלוּיִים בְּנַפְשָׁם, בְּחִיּוּב הַמְּצִיאוֹת כְּנִיִּל אֲדָּ לְזָכוֹת לָזֶה לְהַכְלִיל
בְּשִׁרְשׁוֹ, דְּהֵינּוּ לְחַזֵּר וּלְהַכְלִיל בְּאַחַדוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא מְחִיב
הַמְּצִיאוֹת אִי אֲפֹשֶׁר לְזָכוֹת, כִּי אִם עַל יְדֵי בְּטוּל שִׁיבְטַל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי עַד
שִׁיְהִיָּה נִכְלָל בְּאַחַדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאִי אֲפֹשֶׁר לְבוֹא לְיַדֵּי בְּטוּל, כִּי אִם עַל יְדֵי
הַתְּבוּדָּה כִּי עַל יְדֵי שֶׁמִּתְבוּדָּד וּמִפְּרֵשׁ שִׁיחֲתוּ בֵּינוּ לְבִין קוֹנוֹ עַל יְדֵי זֶה
הוּא זוֹכֶה לְבְטַל כָּל הַתְּאוֹת וְהַמְּדוֹת רְעוֹת עַד שִׁזְכֶּה לְבְטַל כָּל גְּשָׁמִיוֹתוֹ,
וּלְהַכְלִיל בְּשִׁרְשׁוֹ. אֲדָּ עֵקֶר הַהַתְּבוּדָּה הוּא בְּלִילָה, בְּעַת שֶׁהָעוֹלָם פְּנוּי
מִטְרָדָת הָעוֹלָם הִזָּה כִּי בְּיוֹם, עַל יְדֵי שֶׁרוֹדְפִין הָעוֹלָם אַחַר הָעוֹלָם הִזָּה
הוּא מְבַטֵּל וּמְבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם מִלְּהַתְּדַבֵּק וּלְהַכְלִיל בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֲפִלוּ
אִם הוּא בְּעֶצְמוֹ אֵינוֹ טְרוּד אֲף עַל כֵּן מֵאַחַר שֶׁהָעוֹלָם טְרוּדִים אֲזִי,
וְרוֹדְפִים אֲזִי אַחַר הַבְּלִי הָעוֹלָם הִזָּה עַל יְדֵי זֶה קִשָּׁה אֲזִי לְבוֹא לְיַדֵּי בְּטוּל
וְגַם צְרִיכִין שִׁיְהִיָּה הַהַתְּבוּדָּה בְּמְקוֹם מִיחַד דְּהֵינּוּ חוּץ מִהַעִיר בְּדָרְךָ
יְחִידִי, בְּמְקוֹם שֶׁאֵין הוֹלְכִים שָׁם בְּנֵי אָדָם כִּי בְּמְקוֹם שֶׁהוֹלְכִים שָׁם בְּנֵי

אדם ביום, הרודפים אחר העולם הזה אף על פי שפעת אינם הולכים שם הוא מבלבל גם כן ההתבודדות, ואינו יכול להתבטל ולהכליל בו יתברך על כן צריך שילך לבדו בלילה בדרך יחידי, במקום שאין שם אדם ושם ילך ויתבודד ויפנה לבו ודעתו מכל עסקי עולם הזה ויבטל הכל, עד שיזכה לבחינת בטול באמת הינו, שבתחלה ירבה בתפלות ושיחות בהתבודדות בלילה בדרך יחידי כנ"ל עד שיזכה לבטל זה הדבר, דהינו לבטל מדה ותאוה זאת ואחר כך ירבה עוד בהתבודדות הנ"ל, עד שיבטל מדה ותאוה אחרת וכן ינהג זמן רב בהתבודדות, בזמן הנ"ל, ובמקום הנ"ל עד שיבטל הכל ו אחר כך עדין נשאר ממנו איזה דבר וכו' ואחר כך מבטלין גם זה, עד שלא נשאר ממנו כלום [פרוש], כי יכול להיות אחר שבטל כל התאוות ומדות רעות עדין נשאר ממנו כלום דהינו שעדין לא בטל לגמרי הגאות והגסות עד שנחשב בעיניו לאיזה דבר ועל כן צריכין להתנגע ולהרבות בהתבודדות הנ"ל עד שלא ישאר ממנו כלום שיהיה בבחינת מה באמת, עד שיזכה לבחינת בטול באמת] ואזי כשזוכה לבטול באמת, ואזי נכלל נפשו בשרשו, דהינו בו יתברך, שהוא מחיב המציאות אזי נכלל כל העולם עם נפשו בשרשו, שהוא מחיב המציאות, כי הכל תלוי בו כנ"ל ואזי נעשה כל העולם על ידו בבחינת מחיב המציאות כנ"ל ועתה תראה פלאי פלאות, איך כל זה מבאר עתה בהמשנה הנ"ל באר היטב הנעור בלילה כפשוטו, דהינו שהוא נעור בלילה, ומתבודד ומפרש שיחתו בינו לבין קונו והמהלך בדרך יחידי, הינו כנ"ל, שהולך בדרך יחידי דיקא, במקום שאין בני אדם הולכים שם כנ"ל כי אזי הוא עקר שלמות ההתבודדות, בלילה, ובדרך יחידי דיקא כנ"ל כי אזי יוכלו לבוא לבחינת בטול כנ"ל ומפנה לבו לבטלה דהינו שמפנה לבו מכל עסקי העולם הזה לבטלה, כדי לזכות לבחינת בטול כנ"ל ואזי זוכה שייכלל נפשו במחייב המציאות כנ"ל ואזי נכלליון כל העולמות עם נפשו במחייב המציאות כנ"ל הרי זה מתחייב בנפשו, שנכלל כל העולם בבחינת מחייב המציאות עם נפשו כי על ידי ההתבודדות הנ"ל, זכה לבחינת בטול, עד שנכלל נפשו בחיוב המציאות ועל ידי זה נכלל כל העולם עם נפשו בחיוב המציאות כנ"ל ונעשה נפשו וכל העולם בבחינת מחייב המציאות כנ"ל, וזהו: הרי זה מתחייב בנפשו כנ"ל [והא לך לשון רבנו ז"ל מהתורה הזאת שכתבה בתכלית הקצור] המהלך בדרך יחידי, הנעור בלילה וכו' דע ש עקר הבטול, שאדם מבטל ישותו ונעשה אין, ונכלל באחדות השם יתברך אין זה אלא על ידי התבודדות וההתבודדות צריך מקום וזמן מיחד, שלא יבלבלו אותו המונעים והזמן הוא בלילה, הינו הנעור בלילה, שאז הכל ישנים והמקום הוא בדרך יחידי, ולא בדרך הרבים, שלא יפסיקנו עוברי דרכים אלא דיקא בדרך שאין רבים הולכים שם שם ילך ויתבודד והינו והמהלך בדרך יחידי ו אזי יכול לפנות לבו מכל וכל, ויכול לבוא לבטול כל הישות והינו והמפנה לבו לבטלה ו אזי כשנתבטל לגמרי, אזי הוא נכלל באחדות השם יתברך ואז הוא בא לבחינת מחייב כי הקדוש ברוך הוא מחייב המציאות וכל הדברים הם אפשר המציאות וכשנתבטל ונכלל באחדותו אזי הוא יוצא מבחינת אפשר, ונכלל במחייב וזה בחינת: הרי זה מתחייב בנפשו

נג - עקר הולדה תלוי בה"א

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] עקר הולדה תלוי בה"א, בבחינת (בראשית מ"ז): "הא לכם זרע" ואברהם ושרה לא הולידו, עד שהגיעו לה"א הזאת (עין ז"ח שה"ש ע"פ נאוו לחייד) כי עקר הולדה על ידי הדעת בבחינת (שם ד) "וידע אדם" וכו', וקטן אינו מוליד (סנהדרין ס"ח): ועקר הדעת, הינו שישתמש בדעתו הינו שיוציא את שכלו מכח אל הפעל כי גם לקטן יש דעת אבל אצל הקטן עדין הדעת בכח ולא בפעל כי לא השתמש בדעתו, ולא הוציא אותו מכח אל הפעל ומי שהוא שלם בדעתו שהוציא אותו מכח אל הפעל והשיג בדעתו מה שאפשר לדעת האדם להשיג בדעתו אזי הוא קרוב לדעת הקדוש ברוך הוא ואין חלוק בין דעת האדם לדעת השם יתברך אלא חמשה דברים פמובא ואז דעתו יונק מדעת השם יתברך, שהיא בחינת ה"א, ואז מוליד ולהשלים את דעתו, שיהא שלם בדעת אי אפשר אלא על ידי עסק שעוסק עם בני אדם לקרבם לעבודת השם יתברך על ידי זה נשלם דעתו כי הם מחדדין דעתו, בבחינות ומתלמידי יותר מכלן (מפות י) ובשביל זה תלמידים נקראים בניים (ספרי פרשת ואתחנן על פסוק ושיננתם לבניך), כי על ידם בא ההולדה ובשביל זה אברהם ושרה טרחו את עצמן לגיר גרים כי על ידי זה השלימו דעתם, ונתקרבו לה"א הזאת הינו לדעת השם יתברך וזכו לבניים כי על ידי גרים נתגדל דעתם, בבחינת ומתלמידי יותר מכלם. אבל מי שאין שלם בדעתו, והוא רחוק מדעת האדם כל שכן מדעת השם יתברך שהוא בחינת ה"א ואזי הוא קטן ואין מוליד וזה הטעם שהצדיקים מנגעים את עצמן ורודפים אחר בני אדם לקרבם לעבודתו יתברך אין זה כדי להרבות כבודם, חס ושלוש אלא כדי להשלים דעתם בבחינות ומתלמידי יותר מכלם. ובשביל זה ביד הצדיקים לפקד עקרות כי הם שלמים בדעת וקרובים לדעת עליון ואין בין דעתם לדעת השם יתברך אלא חמשה דברים כנ"ל וחמשה דברים, היא היא דעת השם יתברך שמשם ההולדה וזה (ברכות נ"ז): שלשה דברים מרחיבין דעתו של אדם, אשה נאה, ודירה, וכלים אשה, הינו החמר מכנה בשם אשה שיהא לו חמר ממזג במזג השונה, שיהא ראוי לקבל שכל. ודירה נאה, הינו היראה, כמאמר (שבת ל"א): חבל על מאן דלית לה דרתא כי צריך שיהא יראת חטאו קודמת לחכמתו (אבות פרק ג) וכלים, הינו תלמידים הגונים שיקבלו ממנו וכשיש לו כל אלו הכנות, יכול לבוא לשלמות הדעת. ואלו הן חמשה דברים שנגדל מדעו מן מדענו הראשון, שבמדעו האחד יודע ידיעות רבות, ואין רבוי במדעו. השני, יודע הדברים קדם המצאם, אפלו כשאין להם הויה כלל והשלישי, שמדעו מקיף דברים שאין להם תכלית. והרביעי, שאין שנוי בידיעתו ואין שנוי כשיודע הדבר בכח, ואחר כך שבפעל והחמישי שידיעתו אין מוציא הדבר מאפשרותו [עד כאן לשונו, זכרוננו לברכה] [והא לך נסחא שנייה שכתבתי

בְּעֲצָמֵי קֶצֶת מִזֶּה כָּפִי מֵה שְׁשִׁמְעֵתִי וְזֶהוּ: [כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת הֵינּוּ שְׂזֹכֶה לְדַעַת שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְאָדָם לִידַע יוֹתֵר אֲזִי יֵשׁ הַפְּרִשׁ בֵּין דַּעַת הָאָדָם בְּשִׁלְמוֹת, לְדַעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחִמּוֹשׁ בְּחִינוֹת וְהֵם מְפָרְשִׁים בְּסִפְרֵים וְצָרִיךְ הָאָדָם לְהִשְׁתַּדֵּל שְׁיִגִיעַ לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת מֵה שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְאָדָם לִידַע יוֹתֵר וְלֹא יִהְיֶה הַפְּרִשׁ בֵּין דַּעַתוֹ לְדַעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רַק בְּחִמּוֹשׁ דְּבָרִים אֱלוֹ שְׂאֵלוֹ חִמּוֹשׁ דְּבָרִים אֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁכַּל אֲנוּשֵׁי לְדַעַת אִם לֹא מִי שֶׁהוּא לְמַעַלְה מִמִּין אֲנוּשֵׁי אֵד לְזָכוֹת לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, הוּא עַל יְדֵי גְרִים כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה. הַרְבֵּה לְמִדַּתִּי מִרַבּוֹתֵי וּמִתְלַמִּידֵי יוֹתֵר מִכֻּלָּם כִּי עַל יְדֵי שְׁכַל אֶחָד מִקְשָׁה וְשׂוֹאֵל כִּי כָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ מְנִיעָה לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְצָרִיךְ לְהִשְׁיב לְכָל אֶחָד עַל שְׂאֵלְתוֹ עַל יְדֵי זֶה נְשָׁלֵם דַּעַתוֹ וְעַל יְדֵי זֶה זֹכֶה לְבָנִים כִּי קָטָן אֵינוֹ מוֹלִיד כִּי אֵין לוֹ דַּעַת הַשָּׁלֵם אֵד כְּשֶׁזֹּכֶה לְדַעַת הַשָּׁלֵם, זֹכֶה לְבָנִים וְעַל כֵּן בְּאַבְרָהָם שֶׁהוּא הָיָה מְגִיר אֲנָשִׁים, וְשָׂרָה מְגִירַת נָשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה ל"ט) עַל יְדֵי זֶה זָכָה לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת שְׁלֹא הָיָה הַפְּרִשׁ בֵּין דַּעַתוֹ לְדַעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲלֵא אֱלוֹ הַחִמּוֹשׁ דְּבָרִים וְעַל יְדֵי זֶה זָכָה לְהַה"א הַנ"ל וְעַל כֵּן אַבְרָם אֵינוֹ מוֹלִיד אַבְרָהָם מוֹלִיד (שֵׁם פָּרָשָׁה מ"ד) כִּי עַל יְדֵי שְׁלְמוֹת הַדַּעַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת ה"א, זָכָה לְהוֹלִיד

נד - ויהי מקץ שנתים ימים

וַיְהִי מִקְצֵ שְׁנַתַּיִם יָמִים וּפְרָעָה חָלַם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל הַיָּאֵר וְהִנֵּה מִן הַיָּאֵר עֹלַת שְׁבַע פָּרוֹת וְכוּ (בְּרֵאשִׁית מ"א) הַ אֱלֹקֵי גְדֻלַּת מֵאֵד הוֹד וְהָדָר לְבִשְׂתָּ עֵטָה אֹר כְּשִׁלְמָה נוֹטָה שְׁמַיִם כִּיִּרְעָה (תְּהִלִּים ק"ד) א. כִּי צָרִיכִין לְשָׁמֵר מֵאֵד אֶת הַזְּכוּר, שְׁלֹא יִפֹּל לְשַׁכְּחָה, בְּחִינַת מִיתַת הַלֵּב וְעִקְר הַזְּכוּר הוּא לְזַכֵּר תְּמִיד בְּעִלְמָא דְאֵתִי שְׁלֹא יִהְיֶה בְּדַעַתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, שְׂאֵין עוֹלָם אֲלֵא אֶחָד וְעַל יְדֵי מֵה שְׁמִדְבָק מַחְשַׁבְתּוֹ בְּעִלְמָא דְאֵתִי עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה יַחֲוֹד הַ אֱלֹקֵי הַנ"ל. [כִּי הַ אֱלֹקִים הוּא בְּחִינַת שֵׁם מְלֵא, שֶׁהוּא בְּחִינַת עִלְמָא דְאֵתִי כְּמוֹבָא וְכֵן מְבֹאֵר בְּסִבָּא (מְשַׁפְּטִים דָּף צ"ח) עַל פְּסוּק זֶה הַ אֱלֹקֵי דָא שְׁרוּתָא דְמַהֲמֻנְתָא, סְלִיקוּ דְמַחְשַׁבָּה דְעִלְמָא דְאֵתִי] ב. וּבְחִינָה זוֹ, לְזַכֵּר תְּמִיד בְּעוֹלָם הַבָּא דֵהֵינּוּ לְאֲדַבְקָא מַחְשַׁבְתָּה בְּעִלְמָא דְאֵתִי הוּא בְּכִלְלִיּוֹת וּבְפִרְטִיּוֹת בְּכִלְלִיּוֹת כֵּד רָאוּי לְהִיּוֹת מְנַהֵג יִרְאֵי הַשֵּׁם תַּכְף בְּבִקּוֹר בְּהַקְיָצוֹ, קִדְּם שְׁיִתְחִיל שׁוֹם דְּבַר, יִזְכֵּר מִיָּד בְּעִלְמָא דְאֵתִי וְאַחַר כֵּד יַעֲשֶׂה זֹאת בְּפִרְטִיּוֹת כִּי כָל הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא הַתְּלַבְּשׁוֹת מִדְּרָגוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה הֵינּוּ בְּחִינַת רְגִלִין שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה, בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה ס"ו) "וְהָאֲרָץ הַדֵּם רְגִלִי" אֵף שְׁגַם מִדְּרָגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה יֵשׁ מֵהֵם גַּם כֵּן הַתְּגֻלוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה אֵד שְׂאֵין הַתְּגֻלוֹת מִתְּלַבֵּשׁ בְּעֵצָם בְּזֶה הָעוֹלָם כִּי אִם הָאֲרָה שְׁמַאִיר בְּבְחִינַת רְגִלִין אֲבָל בְּחִינַת רְגִלִין, מִתְּגֻלִין בְּעֵצָם בְּזֶה הָעוֹלָם וְכָל יוֹם יֵשׁ בוֹ מַחְשַׁבָּה דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצַמֵּם אֱלֹקוֹתוֹ

מאין סוף עד אין תכלית עד נקדת המרכז של עולם הגשמי שעומד עליו ומזמין לו לכל אדם מחשבה דבור ומעשה לפי היום ולפי האדם ולפי המקום ומלביש לו בזאת המחשבה דבור ומעשה שמזמין לו רמזים כדי לקרבו לעבודתו בכן צריך להעמיק מחשבתו בזה ולהגדיל בינתו ולהבין מהו הרמזיות בפרטיות שמלבש בזאת המחשבה דבור ומעשה של זה היום שהזמין לו השם יתברך הן מלאכה או משא ומתן וכל מה שמזמין לו השם יתברך בכל יום צריך להעמיק ולהגדיל מחשבתו בזה כדי להבין רמיזותיו של השם יתברך אך ההגדלות השכל בזה, צריך להיות במדה שלא יצא מגבול הקדשה רק לפי שכל אנושי שלו כן יגדיל המחשבה בזה וכן לא יסתכל בזה למעלה ממדרגתו כי במפלא ממך אל תדרש (חגיגה י"ג) וזה גדלת מאד, הוד והדר לבשת הינו פשוטה לקח דבר מזה העולם שהוא בחינת: "הוד והדר לבשת" שהם בחינת רגליו המלבישין בזה העולם יהיה בבחינת גדלת מאד הינו שההגדלת השכל, יהיה במדה ובצמצום וזה מאד, שהוא סטרא דשמאלא שממנו הצמצום [כמו שכתוב בסבא שם מאד, דא הוא סטרא דשמאלא] [כי הרגליו הם בחינת נצח והוד, שהם בחינת הוד והדר וכמו שכתוב בסבא הנ"ל "הוד והדר לבשת", אליו תרי בדי ערבות וכו' עין שם שהם בחינת נצח והוד בחינת רגליו פי'ודע]. ואפלו מי שיודע ומבין בזה הינו שזוכה להבין הרמזים שמרמז לו השם יתברך בכל דבר ואם כן ירצה לעסק רק בזה, הינו שיעסק רק בעסקי העולם הזה מאחר שהוא מבין הרמזים שהשם יתברך מרמז בהם אך באמת אינו כן כי צריך האדם שיהיה לו הסתפקות להסתפק מזה העולם, רק במה שצריך לו בהכרחיות מזה העולם וזה מחמת שני טעמים א מחמת שזאת הקדשה המלבישת בעסקי העולם הזה הוא בחינת רגליו (תהלים מ"ט): "עון עקבי יסבני" שהקלפות מסבבין אותה תמיד, ורוצין לינק מהם על כן הוא מקום מסכן בכן צריך להסתפק רק בהכרחיות ועוד, מחמת שיש עבודה גבוהה מזו, שהוא קדשה גבוהה ממנה וצריך לעבד השם יתברך באותן העבודות והקדשות הגבוהות מזה [הינו, שאפלו הצדיק והחכם שיש לו מח גדול עד שיכול להבין את הרמזים שהשם יתברך מרמז לו בכל דבר בכל יום, אפלו בעסקי חל ועל ידי זה הוא יכול לעבד את השם יתברך בכל הדברים שבעולם אפלו בעסקי חל ואם כן ירצה, חס ושלוס, לעסק רק בזה, דהינו בעסקי חל מאחר שהוא יודע הרמזים שיש בהם ויכול להתקרב לעבודת השם יתברך על ידם אבל באמת אינו כן כי אסור להרבות בעסקי העולם הזה אפלו למי שיודע ומבין הרמזים הנ"ל מחמת שני הטעמים הנ"ל א מחמת שזאת העבודה בעסקי העולם הזה הוא מקום מסכן מאד וכו' פנ"ל והב מחמת שיש קדשה ועבודה גבוהה מזה, דהינו קדשת התורה והמצוות ועל כן אפלו מי שיודע הרמזים הנ"ל הוא צריך הסתפקות, להסתפק מזה העולם בהכרחיות לבד פנ"ל] וההסתפקות הוא בחינת עוטה אור כשלקמה הינו בחינת אור מלא כי הרשעים שאין להם ההסתפקות, בבחינת (משלי י"ג) "ובטן רשעים תחסר" אצלם מארת חסר בבחינת (שם ג) "מארת ה בבית רשע" אבל בצדיקים שיש להם ההסתפקות, בבחינת: "צדיק אכל לשבע נפשו" (שם י"ג) אצלם הוא אור מלא (בראשית א) "וירא אלקים את

האור כי טוב" אין טוב אלא צדיק, שנאמר (ישעיה ג) : "אמרו צדיק כי טוב" (יומא ל"ח). ואפלו מזה הסתפקות גופה, צריך להפריש ממנו לצדקה נוטה שמים פריעה (עין תקון ה"א) כי ארון הברית, שהוא בחינת עני היא תחת הפריעה והפריעה משפיע לארון הברית וזה בחינת צדקה לפרוש, כי על ידי צדקה שמשפיע הנותן להמקבל על ידי זה נעשה יחוד צדיק וכנסת ישראל שבחינת צדיק משפיע לכנסת ישראל שזה בחינת השפעת הפריעה לארון הברית בחינת "נוטה שמים פריעה" פנ"ל] ג. והמון עם, שאין להם זה השכל להעמיק בכל זה, להבין הרמזים פנ"ל נעשה אצלם כל זה ממילא על ידי שנה, וציצית, ותפלין ותורה, ותפלה, ומשא ומתן כי השנה, היא בחינת לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי בכלליות פנ"ל, בחינת האלקי הנ"ל כי בשעת שנה, הנשמה עולה לעלמא דאתי (עין זוהר לך לך פ"ג). וציצית ותפלין, הם בחינת : "גדלת מאד" [כי תפלין, הם בחינת מחין פדוע הינו בחינת הגדלת השכל להבין כל הרמזים שמרמז לו השם יתברך בכל יום פנ"ל] וציצית, הוא בחינת הצמצום הנ"ל, שהוא בחינת מאד הנ"ל כמו שכתוב בזהר (שלח לך דף קע"ה), שהוא בחינת צמצום ועל כן ציצית קודם לתפלין בבחינת (שיר השירים ב) "שמאלו תחת לראשי", ואחר כך : "וימינו תחבקני" (עין מ"ר שה"ש) [כי שמאל הוא בחינת דין, בחינת צמצום, שהוא בחינת ציצית פנ"ל וימין הוא בחינת מחין, בחינת תפלין פנ"ל]. ותורה, היא בחינת הסתפקות הנ"ל כי התורה היא בחינת עץ החיים דמזון לכלא ביה (עין זוהר בראשית) כיו הינו שיש לכל אחד די ספוקו ממנה נמצא שהיא בחינת הסתפקות וגם בלמוד התורה בעצמה, יש בחינת הסתפקות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (אבות פרק ב) לא עליך המלאכה לגמר ועל כן, למוד התורה הוא בחינת הסתפקות הנ"ל ואפלו ההמון שאינם יכולים ללמד הם מקימין עסק התורה במה שקורין קריאת שמע כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מנחות צ"ט) : ותפלה, הוא בחינת : "הוד והדר" הנ"ל (כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה, שבת י) הינו בחינת : "הארץ הדם רגלי" הנ"ל הינו בחינת רגלי הקדשה המלבשין בזה העולם פנ"ל. ומשא ומתן, היא בחינת : "נוטה שמים פריעה" הנ"ל הינו בחינת יחוד צדיק וכנסת ישראל הנ"ל כי צדיק וכנסת ישראל, הם בחינת משא ומתן הצדיק נקרא משא, כי הוא נושא את העולם "כאשר ישא האומן את היונק" (במדבר י"א) והוא נושא כל הברכות, כמו שכתוב (משלי י) : "וברכות לראש צדיק" כמו שכתוב (תהלים כ"ד) : "ישא ברכה מאת ה'" והוא נושא הטפה זרעיית של כל הנשמות בבחינת (שם קכ"ו) : "נושא משך הזרע" ומשפיע לכנסת ישראל והיא נותנת לכל העולם ועל שם זה נקראת כנסת ישראל מתן על שם (משלי ל"א) : "ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה" ויחוד של צדיק וכנסת ישראל נעשה על ידי משא ומתן כי כל דבר שבעולם, יש בו ניצוצות הקדשה שנפלו בשעת שבירה ושבירה, הוא בחינת אותיות שנשברו ונפלו לכל דבר ודבר מזה העולם וכל דבר יש לו שעה (עין אבות פ"ד) וצריך לבוא בשעה זו לאדם זה שהוא משרש אחד עם אותן הניצוצות שיש בזה הדבר וכשמגיע זה הדבר לאדם זה והוא מקבל חיות מזה הדבר הינו מהאותיות הנשברים שיש שם על ידי זה

נכלליו האותיות הנשברים בזה האדם, בחיות שלו ונעשה מהם קומה שלמה, ומתפשט בחיות של כל הגוף ועל ידי זה נשלמין האותיות ויש להם שלמות וצריך לשהות הדבר אצל זה האדם להשתמש בו עד שנפסקין האותיות והניצוצות השיכין לשרשו ואחר כך יוצא מרשותו לאדם אחר שהגיע העת שיהיה עליה להאותיות הנשארים שהם משרש אחד עם האדם האחר ועל כן יוצא לרשותו ולפעמים חוזר הדבר ובא לאותו האדם שהיה שלו מתחלה כי מחמת שלא היה לו אז חלקי נפש רוח נשמה אלו לא היה יכול אז להשלים האותיות אלו עד עתה שהגיעו לו אלו חלקי נפש רוח נשמה שעל ידם יכול להשלים אלו האותיות הנשארים ובין כך, הכרח לשהות אצל אחר וכשמשלים האותיות אלו נתוסף לו הארה בנפש רוח נשמה שלו מחמת הארות אותיות אלו שהגיעו אליו ונשלמו אצלו ועל ידי הארה זו, מאיר בשרש נפש רוח נשמה שלו שהוא בצדיק וכנסת ישראל, שהם שרשי כל הנשמות כנ"ל ועל ידי ההתנוצצות הזאת, נתיחד צדיק וכנסת ישראל הנקראים משא ומתן כנ"ל ועל שם זה נקרא מקח וממכר וכל הדברים, וכל הלמוד משא ומתן כי על ידם נתיחד צדיק וכנסת ישראל, הנקראים משא ומתן כנ"ל ד. וכדי לשמר הזכרון הנ"ל צריך לשמר את עצמו שלא יפל לבחינת רע עין לבחינת מיתת הלב כי עקר הזכרון תולה בעין, בבחינת (שמות י"ג) : "ולזכרון בין עיניך כי השכחה בא על ידי רע עין על ידי מיתת הלב, בבחינת (תהלים ל"א) "נשכחתי כמת מלב" כי רע עין ומיתת הלב הם בחינה אחת כי שוריןא דעינא בלבא תליא (כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה עבודה זרה כ"ח) : (שמואל א כ"ה) "וימת לבו בקרבו" ומיתת הלב, היא בחינת שבירי לוחות (משלי ג) "כתבם על לוח לבך" ושכחה היא על ידי שבירי לוחות כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה, (ערובין נ"ד) אלמלא לא נשתברו לוחות הראשונות לא היתה שכחה בעולם נמצא שעקר השכחה, היא על ידי רע עין, שהוא בחינת מיתת הלב שהיא בחינת שבירי לוחות שמשם עקר השכחה כנ"ל. ואבשלום שהיה עינו רעה במלכות אביו על ידי זה נאמר בו מיתת הלב שנאמר (שמואל ב י"ח) : "ויקח שלשה שבטים ויתקעם בלב אבשלום" (שם ועין סוטה י"א) כי פגם בזכרון, על ידי רע עין כנ"ל. ודוד המלך, עליו השלום, ברח אז ממלכותו מפני אבשלום וקלל אותו שמעי בן גרא, ואמר (שם ט"ז) "אוילי יראה ה בעיניי" "בעיניי דיקא כי מי שרואה שנופל לרע עין אם אינו מרגיש בעצמו שיוכל לעמד בזה להנצל ממנו צריך לברח ממנו אבל מי שיכול לתקן, אזי צריך לתקן וצריך לראות מהות בחינת הרע עין כדי לידע השרש שצריך לתקן על ידו כי יש כמה בחינות רע עין וכשנופל לרע עין של התנשאיות שעינו צרה בהתנשאיות של חברו צריך להכניע בהשרש של ההתנשאיות הינו בשרש המלכות, שהוא בחינת משיח והוא שרש המלכות, בבחינת (שמואל א ב) : "ויתן עז למלכו וירם קרן משיחו" והוא בחינת טוב עין, בבחינת (שם ט"ז) : "יפה עינים וטוב ראיי" הנאמר בדוד, שהוא משיח (לשון הגמרא נדה כ"ד) : תניא : אבא שאול אומר, קובר מתים הייתי פעם אחת נפתחה מערה מתחתי, ועמדתי בגלגל עינו של מת, עד חטמי כשחזרתי לאחורי, אמרו עין של אבשלום הנה וזה שאמר אבא שאול, קובר מתים הייתי כי אבא שאול השתדל לתקן תמיד

את הרע עין, הנקרא מיתה כנ"ל פעם אחת נפתחה מערה מתחתי הינו
בחינת דבקות, בחינת: "כמעט איש וליות" (מלכים א ז) מתחתי, הינו
בחינת אמת (תהלים פ"ה): "אמת מארץ תצמח" כי "טוב עין הוא יברך"
(משלי כ"ב) והברכות הם בחינת אמת כמו שכתוב (ישעיה ס"ה):
"המתברך בארץ יתברך באלקי אמן" וזה שאמר אבא שאול שעל ידי
האמת שלו, נפתחה לו דבקות ועמדתו בגלגל עינו של מת עד חטמי הינו
מחמת הדבקות העמדתו עצמי בסכנה לכנס בגלגל עינו של מת, הינו ברע
עין עד שהצרכתי להשתמש בבחינת משיח, כדי להכניע את הרע עין וזה
עד חטמי, שהוא בחינת: "רוח אפינו משיח ה" (איכה ד) וכשחזרתי
לאחורי אמרו לי עינו של אבשלום היתה הינו שאבשלום נפל לבחינת הרע
עין הזה וזהו כשחזרתי לאחורי הינו אחר התקון שחזרתי בחינת משיח
למקומו, לבחינת אחורי כי שם שרש המלך המשיח בבחינת (שיר השירים
ז): "מלך אסור ברהטים", ברהיטי מחין (תקון ו דף כ"א) "אסור", הינו
בחינת קשר של תפלין, שהיא בחינת אחורי כמאמר חכמינו, זכרונם
לברכה (ברכות ז). "וראית את אחורי", זה קשר של תפלין (שמואל א
כ"ה): "והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים", הנאמר בדרך (עין זוהר
לד לד פ"ט ע"ב) כי תפלין הם בחינת חיים כמאמר חכמינו זכרונם לברכה
(מנחות מ"ד) כל המניח תפלין זוכה לחיים, שנאמר: "ה עליהם יחיו" ועל
כן לא אמרו לו שעינו של אבשלום היתה עד שחזר לאחוריו כי אלו היה
יודע מקדם מזה אפשר לא היה מסכן עצמו כל כך לכנס ברע עין כזה כי
הוא סכנה גדולה ה. וצריך לשמר את העין מכח המדמה ואפלו מי שהוא
טוב עין צריך לשמר מזה כמו שאנו רואים, כי אפלו מי שיש לו ראיה יפה
יכול לטעות, על ידי שרואה מרחוק, ונדמה לו להפך מן האמת והכח
המדמה בא על ידי לשון הרע כי כח המדמה הוא כח הבהמיות כי גם
בהמה יש לה זה הכח המדמה והמוציא דבה הוא נופל לבהמיות ועל כן
נתגבר עליו כח המדמה, שהוא כח הבהמיות (משלי י) וכשהדעת נסתלק
ממנו נופל מאהבת השם יתברך, ונופל לאהבת הבהמיות (הושע ד): "כי
אתה הדעת מאסת, ואמאסד מכהן ליי" (ישעיה מ"א): "אברהם אוהבי"
(תהלים ק"י): "אתה כהן", בחינת "וקמץ הכהן" (ויקרא ה) (עין
בהקדמת התיקונים ובתיקון י"ט ובתיקון ע) ואז מתגבר עליו כח
המדמה, שהוא כח הבהמיות (שם בהושע) "נדמו עמי מבלי הדעת",
"נדמו", הינו כח המדמה ו. וזה הכח המדמה, הוא מבקש תמיד כלי לשכן
שם ועל כן הוא מחזיר תמיד לשרות על פי שונה הלכות ועל כן אם הם
מחדשים דבר בתורה, הוא חדוש נאה ומתקבל (בלשון אשכנז גליד) כי
הוא בא מכח המדמה, שהוא מדמה מלתא למלתא אך שהרע שבו הוא
יותר מהטוב ואלו החדושים מזיקים לפרנסה כי על ידי חדושי תורה
נבראים שמים וארץ כמו שכתוב (ישעיה נ"א): "ולאמר לציון עמי אתה"
אל תקרי עמי אלא עמי, מה אנא עבדי שמיא וארעא במלולי וכו (כמו
שכתוב בזהר בהקדמה דף ה) ועל ידי זה באים כל ההשפעות והברכות
לעולם כמו שכתוב (דברים כ"ח): יפתח ה לך את אוצרו הטוב את השמים
וכו אך כשהחדושים הם על ידי כח המדמה אזי נבראין רקיעין דשווא
(בזהר שם) ועל ידם בא רעב לעולם ואף שיש בהם גם כן טוב, שהם דברי

תורה, שהם בחינת שבע אד מחמת שהרע יותר מהטוב על כן הרע גובר, והטוב נתבטל בבחינת: "ולא נודע כי באו אל קרבנה" (בראשית מ"א) שמתגבר חס ושלום בחינת שבע שני הרעב על בחינת שבע שני השבע שהוא בחינת התגברות הרע על הטוב "ולא נודע" וכו' כנ"ל ומה שמחזר הכח המדמה לשרות על פי שונה הלכות הוא מפני שהוא נברא בערב שבת בין השמשות וקדש עליו היום ולא נברא לו גוף כמו שכתוב בזהר (בראשית דף מ"ז ומ"ח, ובפרשת תרומה דף קנ"ה): על פסוק "אשר ברא אלקים לעשות" (בראשית ב) שמבאר שם, שהקלפות שהם בחינת הכח המדמה נבראו בערב שבת בין השמשות ובתוך כך קדש עליו היום ונשארו רוח בלא גוף וכו' עין שם ועל כן זה הכח המדמה, שהוא בחינת הקלפות, שהוא רוח בלא גוף הוא מבקש לעצמו גוף לשרות בו והולך אצל השוני הלכות, כי הם בוראים הכל בדברי תורתם על כן הוא הולך ושורה אצלם כדי שיהיה נברא לו גוף להתלבש בו על ידם וזה שכתוב (שם בפרשה הנ"ל) ועל השנות החלום הינו מה שהחלום שהוא בחינת כח המדמה השתדלותו לשרות על השונה הלכות כי נכון הדבר מעם האלהים, וממהר האלהים לעשותו זה בחינת: "אשר ברא אלקים לעשות" הנ"ל שהיה נכון הכל ערב שבת בין השמשות וקדש היום, ומהר אלקים לעשותו בלא גוף ומחמת זה הוא מחזיר תמיד לשרות על השונה הלכות כנ"ל וזה, "חלום פרעה אחד הוא" (שם) הינו חלום פרעה, שהוא בחינת כח המדמה כח בטל כמו שכתוב (שמות ה): "תפריעו את העם" הוא בא מאחד הינו מאהבה [כי אחד הוא בחינת אהבה כמבאר (לעיל בסי ד אות ד): במקום אחר] הינו מאהבה נפולה כנ"ל בחינת "נדמו עמי מבלי הדעת, כי אתה הדעת מאסת" וכו' כנ"ל. נמצא על ידי הסתלקות הדעת, שבא על ידי לשון הרע שהוא בחינת: "מוציא דבה הוא כסיל" דהינו שנסתלק ממנו הדעת על ידי זה נופל מאהבת השם יתברך, לאהבות הבהמיות ואז מתגבר עליו כח המדמה, שהוא כח הבהמיות ועל ידי הכח המדמה, נפגם הזכרון ונופל לשכחה ועתה בוא וראה, מה טוב ומה נעים עתה קשר כל המקרא הזה "נדמו עמי" וכו' הנ"ל נדמו עמי מבלי הדעת שעל ידי פגם הדעת, מתגבר כח המדמה כנ"ל כי אתה הדעת מאסת ואמאסך מכהן לי כי על ידי פגם הדעת, נופל מאהבות דקדשה שהם בחינת כהן כנ"ל ואז מתגבר עליו הכח המדמה, בחינת "נדמו עמי" וכו' כנ"ל וזהו שסיים שם בפסוק זה ותשכח תורת אלקיך ותשכח ודאי כי על ידי פגם הדעת, שעל ידי זה מתגבר הכח המדמה על ידי זה נפגם הזכרון ובא לשכחה כנ"ל אשכח בניך גם אני כי על ידי שפוגם בזכרון ונופל לשכחה על ידי זה אין לו בן זכר כמו שמובא לעיל לענין אבשלום, שלא זכה לבן זכר מחמת זה שפגם בזכרון כנ"ל וזהו: "אשכח בניך גם אני" כנ"ל ועל כן גזר פרעה על הזכרים דיקא כי פרעה הוא בחינת הכח המדמה, שהוא כח בטל כנ"ל שהוא מתגבר על הזכרון, שהוא בחינת בן זכר כנ"ל כי כח המדמה כשמתגבר, חס ושלום הוא פוגם ומבטל, חס ושלום את הזכרון כנ"ל וזהו, (שמות א): "ויצו פרעה וכו' כל הבן הילוד היארה תשליכהו" "היארה" דיקא, כי יאור מצרים, זה פישון (כמובא בפרש"י פרשת בראשית זהר בראשית כ"ו ע"ב ובתקון נ"ה) ששם שורה הכח המדמה כנ"ל הינו שרצה לפגם הזכרון,

שהוא בחינת בן זכר על ידי הכח המדמה, השורה על פי שונה הלכות
פנ"ל. ולהכניע הכח המדמה הוא על ידי בחינת יד, בחינת (הושע י"ב)
"ביד הנביאים אדמה" ויד, הינו בחינת שמחה, בחינת (דברים י"ב)
"ושמחתם בכל משלח ידכם" וזה בחינת כלי זמר שמנגנין ביד שעל ידי
זה שורה הנבואה על הנביאים כמו שכתוב (מלכים ב ג) : "קחו לי מנגון"
וכו כי הכלי הוא התאספות הרוח והוא מערב טוב ורע כי יש עצבות רוח,
רוח נכאה (עיון משלי ט"ו ישעי נ"ד ס"ג) רוח רעה פנאמר בשאול (שמואל
א ט"ז) : "ובעתתו רוח רעה" ויש רוח טובה כמו שכתוב (תהלים קמ"ג)
: "רוחך טובה תנחני בארץ מישור" והוא בחינת רוח נבואה, רוח הקדש
אך כשהוא מערב טוב ורע, אינו יכול לקבל נבואות אמת ועל כן כתוב
בשואול (שמואל א י"ט) : "ויתנבא וכו' ויפל ערס" ופרש רש"י : לשון משגע
כי הנה מערב ברוח שטות, עצבות רוח וזה שמנגון ביד על הכלי הוא מקבץ
ומלקט ביד את הרוח טובה, רוח נבואה מתוך עצבות רוח וצריך להיות
יודע נגן שידע לקבץ וללקט ולמצא חלקי הרוח אחת לאחת כדי לבנות
הנגון הינו השמחה הינו לבנות הרוח טובה, רוח נבואה שהיא הפך עצבות
רוח כי צריך לעלות ולירד בידו על הכלי שמנגון כדי לכוון לבנות השמחה
בשלימות. וכשהנביא שומע זה הנגון מהיודע נגן אזי מקבל ממנו רוח
נבואה, שקבץ זה בידו מתוך העצבות רוח (שם בשמואל א י"ט) "וטוב
לך" דיקא, שמלקט ומצרף הטוב מתוך הרע ועקר התקבצות ובנין הרוח
נבואה, הוא על ידי היד כי שם פקדונות הרוחות, כמו שכתוב (תהלים
ל"א) : "בידך אפקיד רוחי" וכמו שכתוב (איוב י"ב) : "אשר בידו נפש כל
חי ורוח כל בשר איש" (שם במלכים) "והיה כנגון המנגון ותהי עליו יד ה"
נמצא על ידי שמנגון ביד על הכלי זמר על ידי זה מברר הרוח טובה מן
הרוח רעה שזהו בחינת רוח נבואה פנ"ל וכל זה הוא בחינת הכנעת
המדמה שהוא בחינת הרוח רעה, רוח שטות שרוצה לפגם ולבלבל את
בחינת הרוח טובה, רוח נבואה והוא נכנע ונתבטל, על ידי השמחה הבאה
על ידי המנגון ביד פנ"ל כי עקר התגברות המדמה הוא על ידי עצבות כי
המדמה הוא בחינת עצבות רוח רוח נכאה, רוח רעה שהוא מבלבל את
הרוח טובה, רוח נבואה שהוא בחינת זכרון הנ"ל בחינת לאדבקא
מחשבתא בעלמא דאתי הנ"ל ועל כן אין יכולין לקבל רוח נבואה, רוח
הקדש כי אם על ידי שמחה, שהוא בחינת מנגון ביד כמו שכתוב "והיה
כנגון המנגון ותהי עליו יד ה" בחינת : "ונגן בידו וטוב לך" וכו' פנ"ל וזה
המנגון, צריך שיהיה יודע נגן פנ"ל גם, צריך שיהיה הכלי בשלמות כדי
שלא תצא כל הרוח המערב טוב ורע בבת אחת ועל כן צריך שיהיה יודע
נגן וגם שיהיה הכלי שמנגנין עליו שלם בשלמות כראוי שהוא בחינת מה
שמברר הרוח טובה שהוא בחינת שמחה בחינת רוח נבואה מן העצבות
רוח, שהוא רוח רעה פנ"ל כי כשאין הכלי שלם או שאינו יודע נגן, ואינו
יודע לעלות ולירד בידו לברר הרוח טובה מן הרוח רעה עליו נאמר (משלי
כ"ט) : "כל רוחו יוציא כסיל" דהינו שמוציא כל הרוח בבת אחת ואזי
בנדאי אין נבנה הנגון כי עקר נעימת הנגון, נעשה על ידי ברור הרוח
[שהוא האויר שמשם הקול, פידוע לחכמי הנגינה] הינו שעקר בחינת
הנגון הוא על ידי ברור הרוח טובה מן הרוח רעה וכשיוצא כל הרוח בבת

אחת יוצא כמו שהיא מערב טוב ורע ואזי אין נבנה הנגון והשמחה, ואין נכנע המדמה וזה בחינת (תהלים קמ"ו) : "תצא רוחו ושוב לאדמתו" "לאדמתו", הינו בחינת המדמה הינו כשיוצא כל הרוח אזי חוזר ושב אל המדמה כי לא נכנע המדמה מאחר שאינו יכול ללקט ולברר הרוח טובה ויוצא כל הרוח המערב טוב ורע אבל כשיש לו בחינת יד הנ"ל המלקט ומברר בחינת הרוח טובה מן הרוח רעה אזי מכניע המדמה, בבחינת : "ויבד הנביאים אדמה" פנ"ל כי עקר בחינת הנבואה, הוא מבחינת היד הנ"ל שמברר הרוח טובה מן הרוח רעה ועל ידי זה מכניע המדמה שהוא בחינת רוח רעה המערב ברוח טובה פנ"ל וזה שכתוב (משלי ל) : "מי עלה שמים וירד, מי אסף רוח בחפניו, מי צרר מים בשמלה, מי הקים כל אפסי ארץ" זה בחינת המנגון כי זה המנגון, הוא עולה ויורד בנגינה כי צריך לעלות ולירד במדת הנימון, כפי משקל השיר, כדי לקבץ הרוח וזה, מי אסף רוח בחפניו בחפניו ממש, שהם הידים כי שם שרש הרוח פנ"ל שעקר בחינת הרוח הוא בידי ששם פקדונות הרוחות פנ"ל וזה, מי צרר מים בשמלה (איכה ב) : "שפכי כמים לבד" הינו שעל ידי זה שמלקט הרוח הוא צורר מים בשמלה ששומר הלב שלא ישלט עליו המדמה וזה מי הקים כל אפסי ארץ שעל ידי זה הוא מקים בחינת רגליו המלבש בזה העולם "אפסי", בחינת רגליו, כמו שכתוב (יחזקאל מ"ז) : "ויעברני מי אפסים" כי על ידי נגון ביד הנ"ל על ידי זה נכנע המדמה ואזי זוכה לזכרון הנ"ל שהוא בחינת מה שיודע להבין כל הרמזים שיש בכל דבר שבעולם שהם בחינת חיות אלקות בחינת רגלי הקדשה, המלבשים בכל הדברים שבעולם פנ"ל וזהו : "מי הקים כל אפסי ארץ" שמעלה ומקים בחינת רגלי הקדשה המלבשין בזה העולם פנ"ל וזהו, ויהי מקץ שנתים ימים הוא בחינת מוציא דבה, הנאמר בהם (במדבר י"ד) : "יום לשנה יום לשנה" שעל ידם נתקלקל ונפגם בחינת אהבה דקדשה שהוא בחינת : "וקמץ הכהן" פנ"ל מקץ, שהוא בחינת פגם הקמץ ופרעה חלם, הינו הפח המדמה פנ"ל והנה עמד על היאר זה פישון הינו בחינת פי שונה הלכות, שמתגבר עליהם הפח המדמה פנ"ל והנה מן היאר וכו הינו שעל ידם בא שבע שני שבע ושבע שני רעב, הינו טוב ורע פנ"ל והרע מתרבה וגובר על הטוב בבחינת : "ולא נודע כי באו אל קרבנה" (בראשית ל) "אסף אלקים את חרפתי" שהוא ממתיק את הרע, שהוא בחינת הרעב בבחינת (יחזקאל ל"ו) : "אשר לא תקחו עוד חרפת רעב בגוים" (בראשית מ"א) : "איש אשר רוח אלקים בו" (שם מ"ו) "ויוסף ישית ידו על עיניו" שעל ידי היד, נשמר העין מפח המדמה פנ"ל עין בסבא (משפטים דף צ"ח) מה שדרש על פסוק : "ה אלקי גדלת מאד" וכו וזה בחינת : (תהלים ע"ז) : "אזכרה נגיתי בלילה עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי" בלילה, שאז הוא פקדונות הרוחות, בחינת : "בידך אפקיד רוחי" הנ"ל אזי הזמן לקבץ הרוח טובה מתוך הרוח רעה הינו שאז עקר הזמן של ההתבודדות להתבודד בינו לבין קונו ולפרש שיחתו לפני השם יתברך לשוח עם לבבו ולחפש הרוח טובה, דהינו הנקדות טובות שיש בו עדין לבררם מתוך הרוח רעה שזהו בחינת נגון הנ"ל שעל ידי זה נשמר הזכרון פנ"ל דהינו שעל ידי זה זוכה לזכר תכליתו האחרון לעולם הבא ולחשב תמיד על סופו ולאדבקה מחשבתה

בְּעֶלְמָא דְאֵתִי תַמִּיד שְׁכַל זֶה הוּא בְּחִינַת זְכָרוֹן כְּנִ"ל וְזֶהוּ: "אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה, עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי" אִם תִּדְקַדֵּק בְּמִקְרָא הַזֶּה, תִּמְצָא שְׁבִכְל הַמְּלוֹת הָאֵלֶּה בְּכֻלָּם מְבֹאָר כֹּל עֲנֵן הַנִּ"ל אֶזְכְּרָה, זֶה בְּחִינַת הַזְּכָרוֹן הַנִּ"ל שְׁצָרִיכִין לְזַכֵּר תַּמִּיד בְּעֶלְמָא דְאֵתִי וְזֶה בְּחִינַת נְגִינָתִי, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת הַנְּגוּן הַנִּ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר הַטּוֹב מִן הָרַע כְּנִ"ל כִּי עַל יְדֵי בְּחִינַת נְגוּן וְשִׁמְחָה יְכוּלִין לְזַכֵּר עֲצָמוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא כִּי שְׁמִירַת הַזְּכָרוֹן הוּא, עַל יְדֵי נְגוּן בִּיד, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמִיחָה כְּנִ"ל בְּלִילָה, כִּי עֵקֶר בְּרוּר הָרוּחַ טוֹבָה הוּא בְּלִילָה שְׂאֵז הוּא פְּקֻדוֹנוֹת הָרוּחוֹת כְּנִ"ל וְזֶהוּ: "עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה" כִּי עַל יְדֵי בְּחִינַת נְגוּן וְשִׁמְחָה הַנִּ"ל עַל יְדֵי זֶה נִשְׁמַר הַלֵּב מִכַּח הַמְּדַמָּה כְּנִ"ל וְאֵז יְכוּל לְשַׁפֵּךְ לְבוֹ כַּמִּים לְפָנָיו שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת: "מִי צָרַר מִים בְּשִׁמְלָה" הַנִּ"ל בְּבְחִינַת: "שִׁפְכִי כַּמִּים לְבֶדֶךְ נִכַח פָּנָיו" עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי שְׁעַל יְדֵי זֶה נִתְעוֹרְרוּ לְשׁוּחַ עִם לְבָבוֹ מִתְכַּלִּיתוֹ הַנִּצְחִי לְעוֹלָם הַבָּא וְלַחֲפֹשׂ וּלְבַקֵּשׁ לְמִצָּא הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת בְּחִינַת הָרוּחַ טוֹבָה שְׁבִקְרָבוֹ, כְּדִי לְשׁוּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל יְדֵי זֶה כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא, לְהַכְנִיעַ הָרוּחַ רָעָה, וּלְבָרֵר הָרוּחַ טוֹבָה כְּפִדוּעַ וְזֶה בְּחִינַת קִימָה בְּחִצּוֹת לִילָה כִּי כְּנֹר הִיא תְּלוּי לְמַעַלָּה מִמַּטְתּוֹ שֶׁל דָּוִד וְכִיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ חִצּוֹת לִילָה הִיא מְנַגֵּן מֵאֱלִיו (כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בְּרִכּוֹת ג'): הֵינּוּ שְׁבַחֲצוֹת לִילָה אֵז נִתְעוֹרֵר בְּחִינַת הַנְּגוּן דְּקֻדְשָׁה הַנִּמְשָׁךְ מִכְּנֹר שֶׁל דָּוִד שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר הָרוּחַ טוֹבָה וְכוּ כְּנִ"ל וְעַל כֵּן אֵז הַזְּמַן לְהַתְּגַבֵּר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם לְקוּם אֵז לְעַסֵּק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם לְפָרֵשׁ שִׁיחַתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כִּי אֵז עֵקֶר הַבְּרוּר עַל יְדֵי בְּחִינַת נְגוּן בְּכָלִי הַנִּ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּנֹר שֶׁל דָּוִד שְׁמִנְגָן אֵז כְּנִ"ל וְהֵבִן הֵיטֵב דְּבָרִים אֱלוֹ לְמַעֲשֵׂה זֹאת הַתּוֹרָה נֶאֱמָרָה בְּשִׁבְתַּת חֲנֻכָּה וְאַחַר שְׂאֲמַר הַתּוֹרָה הַזֹּאת אָמַר: אֲנִי אֲמַרְתִּי עִתָּה, אִיד מְדַלִּיקִין גֵּר חֲנֻכָּה בְּחִינַת לְאִמְשָׁכָא מְשַׁח רַבּוֹת קֻדְשָׁא וְלֹאֲדַלְקָא בּוֹצִינָא (זֶהרַ בְּרֵאשִׁית ל"א וַיִּקְרָא ז' שְׁמִינִי ל"ז אָמַר פ"ח ק"ד בְּהַעֲלוֹתְךָ קִנִּי"ד) "שְׁמֹן מְשַׁחַת קֻדְשִׁי" (שְׁמוֹת ל), שֶׁהוּא הַדְּעַת כְּפִדוּעַ הֵינּוּ בְּחִינַת הַגְּדֻלַּת הַדְּעַת הַנִּ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת זְכָרוֹן הַנִּ"ל וְלֹא בָּאָר יוֹתֵר [שְׁנִיד לְעִיל] מִי אֲסַף רוּחַ בְּחִפְּנֵי מִי צָרַר מִים בְּשִׁמְלָה וְכוּ כְּנִ"ל (תְּהִלִּים קמ"ז) "יֵשֵׁב רוּחוֹ יִזְלוּ מִים" עַל יְדֵי יֵשֵׁב רוּחוֹ שְׁמֶלֶקֶט וּמֵאֲסַף הָרוּחַ בְּיָדוֹ עַל יְדֵי זֶה יִזְלוּ מִים בְּחִינַת מִי צָרַר מִים שֶׁהוּא בְּחִינַת הַלֵּב, בְּחִינַת: "שִׁפְכִי כַּמִּים לְבֶדֶךְ" כְּנִ"ל, עֵינַי שָׁם. כֹּלֵל הַעֲנָן, הוּא מֵה שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (פְּסָחִים ס"ו נְדָה י"ט): אֵינְ אָדָם דָּן גְּזָרָה שְׁוֹה מַעֲצָמוֹ כִּי יְכוּל לְהִיֹּת שֶׁהוּא דָּן גְּזָרָה שְׁוֹה מַעֲצָמוֹ וְהוּא מִכַּח הַמְּדַמָּה שְׁמִדְמָה מְלִתָּא לְמִלְתָּא כְּנִ"ל עֵינַי שָׁם עַל כֵּן אֲסוּר לְדוֹן גְּזָרָה שְׁוֹה, הֵינּוּ לְדַמּוֹת מְלִתָּא לְמִלְתָּא מַעֲצָמוֹ אֲלָא אִם כֵּן קִבְּלָה מְרַבּוֹ, וְרַבּוֹ מְרַבּוֹ עַד מְשָׁה רַבְּנוּ, עֲלִיו הַשְּׁלוֹם, מִפִּי הַגְּבוּרָה, כְּדִי לְהַנְצִיל מִכַּח הַמְּדַמָּה וְהֵבִן.

נה - אבא שאול אומר קובר מתים הייתי

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] איתא בגמרא (נדה כד:) אבא שאול אומר קובר מתים הייתי פעם אחת רצתי אחר צבי ונכנסתי בקולית של מת וכו' א. דע, כי לראות במפלתם של רשעים אי אפשר, אלא על ידי בחינת ארץ ישראל (תהלים ק"ו): "שב לימיני עד אשית אויביך הדם לרגליך" (עיין זוהר לך לך פ"ו): ימין, זה בחינת ארץ ישראל בחינת בנימין, בן ימין, שנולד בארץ ישראל (כמובא בפרש"י פרשת וישלח). ב. ולהמשיך בחינת קדשת ארץ ישראל עכשו בגלות, שהיא תחת יד הסטרא אחרא, ואין יכולת בקדשתה להתגלות אף על פי כן יכולין לגלות ולהמשיך קדשתה אפלו בגלות המר הזה (ויקרא כ"ו): "ואף גם זאת בארץ איביהם" הינו אפלו בגלות המר, יכולין לגלות בחינת גם זאת ועל ידי מה יכולין להמשיך את קדשת ארץ ישראל על ידי התנוצצות אור זכות אבות (שלח דף קע"ד) באתר דאית תמן אבות אית תמן שכונתא (שם) "וזכרתי את בריתי יעקב וכו' והארץ אזכר" כשמתנוצץ אור זכות אבות, אזי נתגלה קדשת ארץ ישראל ולא די שהאדם נצול מהרשע אלא גם רואה בהרשע מה שהרשע רצה לראות בו ג. כי הרשעים ממשיכים בחינת רע עין על שונאיהם בחינת (ברכות ז): ולא עוד אלא שרואה בשונאיו והאדם נצול מרע עין הזה, על ידי למוד זכות שלמד על הרשע כי גם הקדוש ברוך הוא מלמד זכות על הרשע בשביל להציל את הצדיק מרע עין של הרשע וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (שם) ולא עוד אלא שזוכה בדין שנאמר "מרום משפטיו מנגדו" וזאת הזכיה שזוכה בדין שמלמדו עליו זכות על ידי זה נצול הצדיק מרע עין של הרשע כי לסלק הדין והמשפט, צריך לזה התגלות היד, בבחינת (דברים ל"ב) "ותאחז במשפט ידי" שלא לשלט על הרשע וכשנתגלה יד ה', אזי נעשה צל שבו נתכסה הצדיק מארס של הרע עין בבחינת (ישעיה נ"א) "ובצל ידי כסיתיד" כי הרשעים בגלות המר הזה, עיניהם לטושים פראי מוצק וארס עיניו מביטים למרחוק, בבחינת (תהלים כ"ב): "המה יביטו יראו ב"י ועל ידי הצל כהו מאור עיניו ונחשכים שאין הארס שלהם יכול להזיק אבל הצדיקים שמאור עיניהם בזמן הזה קטן, בבחינת (ישעיה מ"ב): "מי עור כמשלם" ועל ידי הצל נתחזק מאור עיניהם פדרך חלושי הראות שאינם יכולים לראות היטב כשאור חזק וגדול וצריכים לצל כדי שיוכלו לראות וזהו (תהלים ל"ז) צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו הינו עם רע עין כנ"ל וה לא יעזבנו בידו "בידו" דיקא, הינו בהתגלות יד ה' כנ"ל ולא ירשיענו בהשפטו על ידי בחינת: "ותאחז במשפט ידי", בחינת "מרום משפטיו" כנ"ל כי על ידי זה כהו מאור עיני הרשע בבחינת (ישעיה כ"ח): "שגו בראיה, על ידי פקו פלילה" זהו בחינת משפט שזוכה בדין על ידי זה שגו בראיה, נחשך מאור עיניו כנ"ל. ועל ידי הצל נתחזק מאור עיניו של הצדיק כנ"ל ויכול לראות למרחוק בבחינת (תהלים קכ"א): "אשא עיני אל ההרים" ורואה ומשיג צדקתו של השם ותברך ויכול לידע ולהבין כי ה' הצדיק אף על פי שהרשע

זוכה בדין, ואין זה ממדת הצדק ורואה שהצדק שהקדוש ברוך הוא מצדיק את הרשע במשפט זהו צדקתו של הקדוש ברוך הוא, (שמות כ"ג) : "כי לא אצדיק רשע" וזהו, "אשא עיני אל ההרים" זהו בחינת צדקתו של הקדוש ברוך הוא בבחינת (תהלים ל"ו) : "צדקתך פהררי אל" אף על פי שמשפטיו כבוש בתהום רבה. ד. ועל ידי חזיק הראיה של הצדיק, שרואה צדקת ה נתחזק אמונתו, ויכול להתפלל כי לבו נתפשט מעקמימותו, שהיה לו קדם שראה צדקת ה כי על ידי הצדקות של ה שרואה נתפשט הלב מעקמימותו, ונתישר בבחינת (שם) : "וצדקתך לישרי לב" כי מתחלה נעקם לבו מלהאמין בשלמות בהשם יתברך כי היה נדמה לו שענת, חס ושלום, הקדוש ברוך הוא את הדין אבל עכשו שרואה צדקות ה, נתישר לבו בשלמות אמונה ואז מחזק את עצמו, ומתפלל על צרכיו כי עקר התפלה היא על ידי אמונה שמאמין שהכל ברשות הקדוש ברוך הוא, אפלו לשנות הטבע ואין הקדוש ברוך הוא מקפח שכר כל בריה, כי צדיק ה (תהלים קי"ט) "אודך בישר לבב", על ידי ישרת לב, שהיא בחינת אמונה נעשה בחינת תפלה וזהו בחינת פרה אדמה, כמאמר הזהר (חקת דף ק"פ:) פרה דקבילת משור פרה, זהו בחינת תפלה, בחינת (הושע י"ד) : "וינשלמה פרים שפתינו" דקבילת משור, בחינת הסתכלות לשון (במדבר כ"ד) : "אשוּרנו ולא קרוב" כי על ידי בחינת : "אשא עיני אל ההרים" כנ"ל, נעשה בחינת תפלה וזהו : "אדמה תמימה" אדמה, דא גזרת דינא תמימה, דא שור תם, דינא רפיא (כמו שכתוב בזהר שם) הינו שרואה שהקדוש ברוך הוא מחליש כח הדין, בבחינת "ותאחז במשפט ידי" "אשר לא עלה עליה על", דא שלומי אמוני ישראל (גם זה שם בזהר הנ"ל) זהו בחינת חזיק אמונה, בחינת תפלה שנעשה על ידי חזיק הראיה כנ"ל, בחינת "וצדקתך לישרי לב" כנ"ל ה. וזהו בחינת עפר ואפר הנאמר בפרה כי בחינת התפלה, צריכה לבחינת עפר ואפר כי צריך להכניע הרע, הן בפרט הן בכלל, תחת הטוב בבחינת (מלאכי ג) : "ועשותם רשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם" (עיין זוהר פקודי רל"ז) וזה בחינת אפר שיש בבחינת התפלה ורגל, זה בחינת תפלה, בבחינת (תהלים כ"ו) : "רגלי עמדה" וכו. הרע שבפרט, הינו גופו המגשם וחמרו, יבטל בשעת תפלה כמו חסידים הראשונים, שהיה להם בשעת תפלה התפשטות הגשמיות (עיין שו"ע או"ח סי צ"ח:) והרע שבכלל, הינו התפלות של פושעי ישראל שמתפלל עמהם יבטל הרע שלהם, ונעשה מהרע פסא לקדשה ועפר שבתפלה, הינו שיקשר את עצמו בכלל ובפרט עם נפשין ורוחין ונשמתין של שוכני עפר ויעורר אותם בתפלתו שיתפללו עמו, בבחינת (ישעיה כ"ו) : "הקיצו ורננו שוכני עפר" וזהו (איכה ג) : "יתן בעפר פיהו" כלומר שיקשר דבורו עם שוכני עפר כנ"ל וזהו שאמר אברהם בתפלתו (בראשית י"ח) : "הנה נא הואלתי לדבר אל ה ואנכי עפר ואפר" כי זה צריך לבחינת התפלה וזהו נקרא תפלה בצבור כי אותיות צבר ראשי תבות צדיקים בינונים, רשעים בינוני, הוא המתפלל, כמאמר חכמינו ז"ל (קדושין מ:) : לעולם יראה אדם את עצמו כאלו חציו זכאי וכו צדיקים, זהו בחינת עפר רשעים, זהו בחינת אפר כנ"ל ולעורר שוכני עפר, זה יש בפרט ובכלל בפרט, הינו חלקי נפש רוח נשמה שלו שבאו כבר בגלגול ונתקן נפש רוח

נשמה של שוכני עפר אחרים לעורר אותם שיתפללו עמו וזהו בחינת
שבעה שבעה הנאמר בפרה, שכל ענינה שבעה (בזהר אחרי ע"ו: ובמדבר
רבה פרשה י"ט) שבעה כבוסין שבעה כהנים וכו' זהו בחינת תפלה, בחינת
(תהלים קי"ט): "שבע ביום הללתיך" ו. גם צריך לתקן בתפלתו בחינת
שלש קולות (קהלת ה): "קול כסיל ברב דברים" ובחינת (שמות ל"ב):
"קול ענות אנכי שומע" ובחינת קול, בחינת (תהלים מ"ד): "כל היום
כלמתי נגדי וכו' מקול מחרף ומגדף" וזהו בחינת עץ ארז, ואזוב, ושני
תולעת, הנאמר בפרה. ארז זה בחינת: קול כסיל ברב דברים, ברב
ההנהגות ואמונות פוזבות שהם בחינת דרכי האמורי, כי "פתי נאמין לכל
דבר" (משלי י"ד) וזהו בחינת ארז, בחינת (עמוס ב): "ואנכי השמדתתי
את האמורי אשר כגבה ארזים גבהו" והגבוהי קומה, על פי הרב הן
כסילים כי מחמת גבה קומתו העשנים העולים מהלב אל המוח להתבשל
במוח ולהתהוות מהם מחשבות העשנים האלו נחלשים ברב הדרך שיש
מהלב אל המוח מחמת גבה קומתם ואינם ביכלתם להתהוות מהן
מחשבות שכליות ומחמת זה, הגבוהי קומה הם שוטים וזה בחינת דרכי
אמורי, שאין להם שום שכל מחמת "כי כגבה ארזים גבהו" בשביל זה,
הם מאמינים אמונות רבות כזביות וקטני קומה, שהעשנים שלהם
נתבשלים היטב ונעשה מהם מחשבות שכליות אבל מחמת ששכלם יותר
ממעשיהם הטובים בחינת (אבות פרק ג): כל שחכמתו מרבה ממעשיו
על ידי זה כשהמחשבה שכליות חוזרת אל לבם אין כח בלבם להכיל את
השכל כי עקר חזוק הלב, הוא על ידי מעשים טובים (משלי י"ז) "לקנות
חכמה ולב אין" ועל ידי זה השכל הם מחטיאים והן הן הפילוסופים,
שאין להם לב טוב וטהור (עיין אבות פ"ב תהלים נ"א): ואינם בבחינת
(תהלים קי"ט): "בלבי צפנתי אמרתך למען לא אחטא לך" ומחמת זה
השכל מחטיאים ביותר והן, בחינת (מלכים א ה) "אזוב היוצא בקיר"
אזוב, זה בחינת קטני קומה הם בעלי השכל אבל הלב אינו יכול להצפין
כח השכל בתוכו כי לבם חלש וחסר ובפרט הנואפים העוסקים בחכמת
פילוסופיא שמאד מאד מזיק להם כי לבם חסר, בבחינת (משלי ו): "נואף
אשה חסר לב" וזהו "אזוב היוצא בקיר", הינו בקירות הלב שהשכל יוצא
דרך קירות הלב ואין הלב יכול להכיל בתוכה את השכל, בבחינת "בלבי
צפנתי" וכו' וזהו בחינת: "קול ענות אנכי שומע", קול חרופין וגדופין
(כמובא בפירש"י שם) שמגדפין כלפי מעלה בחכמתם כידוע (קהלת ז):
ואל תתחכם יותר ושני תולעת, זהו בחינת קול שלישי שיש לאדם בזיונות
וחרפות משונאים בבחינת: "כל היום כלמתי נגדי ובשת פני כסתני, מקול
מחרף ומגדף" (תהלים כ"ב): "ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי
עם" וזהו, שחיטה, שרפה, אסיפה הנאמר בפרה, שהם שלש בחינות אלו
שחיטה, זהו בחינת בטול אמונת כסילים בבחינת (הושע ה): "ושחטה
שטים העמיקו" שרפה, זהו בחינת חזוק הלב, שיוכל להכיל את דברי
החכמה בתוכו בבחינת (תהלים ל"ט): "חם לבי בקרבי" כי על ידי שנגעצר
דברי השכל בלב, נתחמם הלב כי השכל הוא כאש עצור (עיין ירמיה כ)
וזהו שרפה. ואסיפה, זהו בחינת בטול הבזיונות של השונאים בבחינת
(בראשית ל): "אסף אלקים את חרפתי" זה בחינת בטול קול שלישי כנ"ל

ז. וְכֹל זֶה, צָרִיךְ הַמִּתְפַּלֵּל לְתַקֵּן בְּתַפְלָתוֹ לְהַעֲלוֹת אֶת הַנוֹפְלִים בְּאִמוּנוֹת כְּזָבוֹיּוֹת לְהַעֲלוֹתָם בְּתַפְלָתוֹ לְאִמוּנָה אֱמֵתִית שֶׁהִיא הַתַּפְלָה וְלִקְבַע בְּלִבָּם אִמוּנָה שְׁלֵמָה וְלְתַקֵּן אֶת לֵב הַמַּחְקְרִים הַחֲכָמִי פִּילוֹסוֹפִיָא שְׂיוֹכֵל לִבָּם לְהַכִּיל אֶת שְׁכָלָם שֶׁלֹּא יַחְטִיא אוֹתָם בְּבַחֲיִנַת: "בְּלִבִּי צַפְנִיתִי" וְכוּ וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי כּוֹנֵת הַלֵּב שֶׁבְּתַפְלָה מְתַקֵּן אֶת לִבָּם. וְלַהֲפֹךְ כָּל הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַחֲרָפוֹת, לְהַפְךָ לְכָבוֹד כִּי כְּשֶׁאָדָם עוֹמֵד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ וּמִבְטֵל אֶת עַצְמוֹ מִכָּל וְכָל וְאֵין רוֹאֶה שׁוֹם דָּבָר, אֲלֵא אֶת הַמֶּלֶךְ רוֹאֶה בְּוֹדָאֵי כְּשֶׁשׁוֹמֵעַ אֵיזָהוּ חֲרָפָה וּבְזִיוֵי הוּא מְפָרֵשׁ אֶת הַחֲרָפָה וְהַבְּזִיוֵי לְפָרוֹשׁ שֶׁל כָּבוֹד לְהַמְלִיךְ כִּי אֵיךְ אֶפְשָׁר שְׂיָבוֹא אַחַד לְתוֹךְ הִיכַל הַמֶּלֶךְ, וּיְבַזֶּה אֶת הַמֶּלֶךְ אֲלֵא בְּוֹדָאֵי אֱלוֹ דְּבָרִים הֵם דְּבִוְרֵי כָּבוֹד וּמִתְבּוֹנֵן בְּהַדְּבִוּרִים אֵיךְ לְפָרֵשׁ וּלְצַרֵּף אוֹתָם, שְׂיִתְהוּוּ מֵהֶם כָּבוֹד לְהַמְלִיךְ וְאֵין לְחַשֵּׁב, שֶׁמָּא אֱלוֹ הַחֲרָפוֹת עָלָיו נֶאֱמָרִים זֶה אֵינוֹ, כִּי מִי הוּא, הֲלֵא יִשׁוּתוֹ נִתְבַּטֵּל, וְאֵין כָּאֵן אֲלֵא הַמֶּלֶךְ בְּעַצְמוֹ וְזֶהוּ (תְּהִלִּים כ"ט): "וּבְהִיכָלוֹ כָּלוּ אוֹמֵר כָּבוֹד" כָּל הָאֱמִירוֹת, צָרִיךְ לְצַרֵּם לְהַתְּהוּוֹת מֵהֶם כָּבוֹד וּבְשַׁעַת הַתַּפְלָה הָאָדָם עוֹמֵד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ (שֵׁם נ"א): "אֲדַנִּי שְׂפָתַי תִּפְתַּח", אֲדַנִּי זֶהוּ הִיכַל (תַּקּוּן י"ח דף ל"א): בְּכֵן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מִכָּל הַבְּזִיוֹנוֹת, צְרוּפֵי כָּבוֹד לְהַמְלִיךְ ח. וְעַל יְדֵי תַפְלָה כְּתַקּוּנוֹ, מִתְנוּצָץ אוֹר זְכוּת אַבוֹת בְּבַחֲיִנַת חֵלָה זְכוּת אַבוֹת (עַיֵן בְּזִהַר שְׁלַח, הַנִּי"ל בְּאוֹת ב) וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי תַפְלוֹת כְּתַקּוּנוֹ כִּי חֵלָה זְכוּת אַבוֹת, עַל יְדֵי: "וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת" וְכוּ (שְׁמוֹת ל"ב) עַל יְדֵי בַחֲיִנַת תַּפְלָה וּבְאַתֵּר דְּאַבוֹת תַּמָּן, שְׂכִינְתָא תַמָּן שֶׁהִיא בַחֲיִנַת חֵלָה שֶׁהִיא גַם זֹאת גַם בַּחֲיִנַת חֵלָה, שֶׁהִיא שְׁעוֹר מִי"ג בֵּיצִים וְהוּא בַחֲיִנַת יְרֵשֶׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי זֹאת הַמְצִיָּה נְצֻטּוֹ שְׂיַעֲשׂוּ תַכְף כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּמִדְבָר ט"ו): "וְהָיָה בְּאַכְלֵכְּם מִלְּחָם הָאֶרֶץ תִּרְיָמוּ תִרְוּמָה מִרְאֵשִׁית עֲרִיסוֹתֵיכֶם חֵלָה תִרְיָמוּ תִרְוּמָה" (עַיֵן סַפְרֵי וְהוּבָא בְּפִירֵשׁ"י שֵׁם) כִּי בְאַתֵּר דְּאַבְהֵן תַּמָּן, שְׂכִינְתָא תַמָּן דְּהִיא בַחֲיִנַת חֵלָה, הִיא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְדֵי בַחֲיִנַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לֹא דִי שְׂנַצוֹל מִרַע עַיֵן שֶׁל רְשָׁעִים אֲלֵא גַם רוֹאֶה בְּהֶם, מֵה שֶׁהֵם רְצוּ לְרֹאוֹת בּוֹ (עַיֵן תְּהִלִּים עג) שֶׁהַשִּׁיגוֹ יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהִתְאַוּוּ וְעַכְשָׁו עַל יְדֵי "וַיַּחַל", עַל יְדֵי חֵלָה זְכוּת אַבוֹת עַל יְדֵי חֵלָה תִרְוּמָה, עַל יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה לִבָּם, "וַתּוֹחַלֵת מִמֶּשְׁכָּה מִחֵלֵת לֵב" (מִשְׁלֵי י"ג) וְזֶהוּ, (תְּהִלִּים ל"ז) "קוּהָ אֵל הַ וְשִׁמֵר דְרָכָיו" זֶה בַחֲיִנַת תַּקּוּן הַתַּפְלָה בַּחֲיִנַת דְרִיכַת הַקְּשֵׁת, בַּחֲיִנַת הַתַּפְלָה וְהוֹן תִּלְתָּ גּוֹנִין דְקְשֵׁת, שֶׁהֵם אוֹר הָאֲבוֹת הַמִּתְנוּצָץ כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה, "וַיִּרְוּמָךְ לְרֵשֶׁת אֶרֶץ", זֶהוּ בַחֲיִנַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְדֵי זֶה, "בְּהַכְרַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה", בַּחֲיִנַת "שֵׁב לִימִינִי" וְכוּ כְּנִי"ל וְזֶהוּ: "שְׂכֵן אֶרֶץ וּרְעָה אִמוּנָה" (תְּהִלִּים שֵׁם) עַל יְדֵי אִמוּנָה, שֶׁהִיא הַתַּפְלָה עַל יְדֵי זֶה בָּא לְבַחֲיִנַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל ט. וְדַע, שְׁלֹא כָּל אָדָם יְכוֹל לְתַקֵּן קוֹלוֹת הַנִּי"ל בְּתַפְלָתוֹ כִּי לְפַעְמִים הַקּוֹלוֹת הַנִּי"ל בְּתַפְלָתוֹ, הֵם יוֹצְאִים מִרְשָׁעִים גְּדוֹלִים כָּל כָּךְ עַד כִּי כָּל מִי שֶׁעוֹמֵד כְּגַגְדָּם הוּא מְסַכֵּן נַפְשׁוֹ וְצָרִיךְ לָזֶה תַפְלָה גְּדוֹלָה, כְּמוֹ תַפְלַת מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם וְאַפְלוֹ מֹשֶׁה רַבְּנוֹ עָלָיו הַשְּׁלוֹם הָיָה יָרָא מַעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׂן כִּי אַחֲזִיזַת עוֹג הָיָה סְמוּךְ לִימִין, שֶׁהוּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה: "אֵל תִּירָא אוֹתוֹ" (בְּמִדְבָר כ"א) כִּי אָמַר: הָא יְמִינָא דִילִי אֲסַתְּלַק, כְּמוֹבָא בְּזִהַר (חֻקַּת דף קפ"ד) וְעוֹג אַחֲזִיזְתוּ בְיָמִין, שֶׁהוּא מְבַנֵּי בֵיתָא דְאַבְרָהָם וְאַרְצוֹ סְמוּךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְשִׁבִיל זֶה הָיָה יָרָא מֹשֶׁה מִמָּנוּ

לְהַתְגַּרּוֹת כָּל שָׁכֵן שָׂאָר בְּנֵי אָדָם שְׁצָרִיךְ מְאֹד לִפְשָׁשׁ אֶת עַצְמוֹ, וּלְהַבִּין
 שֶׁרֶשׁ הַרְשָׁע אֵיךְ אֲחִיזָתוֹ אִם יוּכַל לְהַתְגַּרּוֹת בּוֹ וּלְשִׁיחָאָה לוֹ וְזֶהוּ שְׂאֵמֶר
 אָבָא שְׂאוּל: קוֹבֵר מֵתִים הֵייתִי שֶׁהֵייתָה הַשְׁתַּדְּלוּתוֹ תַּמִּיד לְרֵאוֹת בְּהַפְרַת
 רְשָׁעִים שְׁבַחֲיֵיהֶם קְרוִיִין מֵתִים (בְּרַכּוֹת יח:) פְּעַם אַחַת רָצִיתִי אַחֵר צָבִי כִי
 עָקַר מִפְּלִתָן שֶׁל רְשָׁעִים, הוּא עַל יְדֵי יְרֵשֶׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי הַמְשַׁכֵּת
 קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּבַחֲיִנַת "שֵׁב לִימִינִי" וְכוּ כִּנּוּי לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל "צָבִי
 הִיא לְכָל הָאֲרָצוֹת" (יחזקאל כ) וְנִכְנַסְתִּי בְּקוֹלִית שֶׁל מֵת, הֵינּוּ שְׂרָצָה
 לְתַקּוֹן קוֹלוֹת הַנִּי"ל וְרָצִיתִי אַחֲרָיו שֶׁלֹּשׁ פְּרָסָאוֹת הֵינּוּ בַּחֲיִנַת הַתַּפְּלָה, שֶׁהֵם
 שֶׁלֹּשׁ תַּפְּלוֹת וְעַל יָדָם מִתְנוּצָץ אֹר שֶׁלֹּשֶׁת אַבוֹת, שֶׁהֵם בְּבַחֲיִנַת רְגְלֵי הַכֶּסֶּא
 כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ אֹר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא בַּחֲיִנַת צָבִי הַנִּי"ל וְצָבִי לֹא הִגַּעְתִּי
 וְקוֹלִית לֹא כָּלְתָה שֶׁלֹּא הִשִּׁיג בַּחֲיִנַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּטוֹל קוֹלוֹת הַנִּי"ל
 וְכִשְׁחֲזַרְתִּי לְאַחֲרֵי, הֵינּוּ אַחֵר גָּמַר תַּפְּלִיתִי שְׂאֵז פּוֹסֵעַ הָאָדָם לְאַחֲרָיו
 שֶׁלֹּשׁ פְּסִיעוֹת אָמְרוּ לִי שֶׁל עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׂן הִיא וְאִין כָּל אָדָם יָכוֹל לְתַקּוֹן
 קוֹלוֹת כְּאֵלוֹ כִּי אֲחִיזָתוֹ בְּיָמִין וְאַפְלוֹ מִשָּׁה רַבְּנוּ הִיָּה יָרָא מִפְּנֵיו עַד
 שֶׁהִבְטִיחוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵל תִּיָּרָא אוֹתוֹ כְּמוֹבָא בְּזֵהָר (שֵׁם) וּבְשִׁבִיל
 זֶה, בַּחֲיִנַת רְשָׁע כְּעוֹג, נִקְרָא פְּלִיט (בְּרֵאשִׁית י"ד) "וַיָּבֵא הַפְּלִיט" זֶה עוֹג
 (בְּרֵאשִׁית רַבָּה לְךָ לְךָ פְּרָשָׁה מִי"ב וְעִין נְדָה ס"א וּבִתְּוֹסְפוֹת שֵׁם וְעִין מְדַרְשׁ
 רַבָּה דְּבָרִים פְּרָשָׁה א) שְׂרָצָה שִׁיְהֵרֵג אֲבָרְהָם וַיִּשָּׂא אֶת שָׂרָה וְהוּא בְּבַחֲיִנַת:
 "צוּפָה רְשָׁע לְצַדִּיק, אֲבָרְהָם וְכוּ, ה לֹא יַעֲזְבוּנוּ בְּיָדוֹ" בְּבַחֲיִנַת: "וְתֹאחֲזוּ
 בְּמִשְׁפָּט יְדִי" וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּבֵשׁ מִשְׁפָּטוֹ מִמֶּנּוּ זְמַן רַב עַד זְמַן מִשָּׁה
 רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְרָא פְּלִיט, בְּבַחֲיִנַת (אִיּוֹב כ"ג): "וְאַפְּלָטָה
 לְנֶצַח מִשְׁפָּטִי" שֶׁנִּמְלֵט מִהַמְשַׁפֵּט זְמַן כְּבִיר וְעַל יְדֵי זֶה, הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵם
 עוֹשֵׂי טוֹב זוֹכִים לְפָנָיו הַ כִּי קָדָם כְּרִיתוֹת הַרְשָׁעִים הִיָּה פְּנֵי הַ מְכַסֶּה וּמְסַתֵּר
 בְּעוֹשֵׂי רָע כְּדֵי לְהַכְרִיתֶם בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים ל"ד): "פְּנֵי הַ בְּעוֹשֵׂי רָע
 לְהַכְרִיתֶם" וְעַכְשָׁו, תִּכְף כְּשֵׁרוֹאִים בְּכְרִיתוֹת רְשָׁעִים תִּכְף נִתְגַּלָּה פְּנֵי הַ
 לְעוֹשֵׂי טוֹב וְזֶהוּ (שֵׁם ק"ה): "בִּקְשׁוּ פְּנֵיו תַּמִּיד" כִּי עַל יְדֵי תַּמִּיד, שֶׁהוּא
 בַּחֲיִנַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (עֵינֵי רֶשׁ שׁוֹחִי"ט שֵׁם) כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים י"א):
 "תַּמִּיד עֵינֵי הַ אֱלֹקִים בְּה" עַל יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל תִּזְכּוּ לְמַצָּא פְּנֵי הַ כִּי עַל יְדֵי
 אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל תִּזְכּוּ לְרֵאוֹת בְּהַכְרִיתוֹת רְשָׁעִים כִּנּוּי לְזֶהוּ בַּחֲיִנַת כְּלָלִיּוֹת
 מְלֶאֶךְ סַנְדִּי"ל בְּמֶלֶךְ מִטִּי"ט שֶׁר הַפְּנִים כְּלָלִיּוֹת עֲשִׂיָה בִּיצִירָה עַל יְדֵי
 שְׁכוּפְלִין הַפְּסוּק "כֹּל הַנְּשִׂמָה" (כְּמוֹבָא בְּכּוֹנּוֹת) בְּכָל נְשִׂמָה וּנְשִׂמָה, צָרִיךְ
 לְהִלֵּל אֶת הַ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה י"ד) וְעַל יְדֵי עֵין הָרַע נִכְפַּל הַנְּשִׂמָה,
 כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ כְּשִׂישׁ לְאָדָם עֵין הָרַע אֲזִי מְגַהֵק וּפּוֹתַח פִּיו לְקַבֵּל נְשִׂמָה
 כְּפוּלָה וְכִשְׁהַנְּשִׂמָה כְּפוּלָה, גַּם הַהִלֵּל צָרִיךְ לְכַפֵּל כִּנּוּי לְכַפֵּל שְׁצָרִיךְ
 לְהִלֵּל וּלְהוֹדוֹת לָהּ שֶׁהִצִּיל אוֹתוֹ מֵעֵין הָרַע הַזֹּאת וְהוּא רוֹאֵה בְּהַפְרַת
 רְשָׁעִים וְזֶהוּ בַּחֲיִנַת מִטִּי"ט שֶׁר הַפְּנִים מְאִיר לְעֲשִׂיָה הֵינּוּ שְׁעוֹשֵׂי טוֹב זוֹכִין
 לְפָנָיו הַ כִּנּוּי עַל יְדֵי כְרִיתוֹת הָרַע עֵין שְׁגָרְמוֹ לְכַפִּילַת הַנְּשִׂמָה [עַד כָּאן
 לְשׁוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרֹנוּ לְבָרְכָה]

נו - וביום הבכורים

וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה בשבעתיכם, מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו (במדבר כ"ח). א. כי יש בכל אחד מישראל בחינת מלכות וכל אחד לפי בחינתו, כן יש לו בחינות מלכות יש שהוא שורר בביתו ויש שהוא מושל ביותר וכן יש שהוא מושל על כל העולם כל אחד לפי בחינת המלכות שיש לו בבחינות: "שרי אלפים ושרי מאות ושרי חמשים ושרי עשרות" (שמות י"ח) ובחינות המלכות הזאת שיש בכל אחד היא באתגליא ובאתפסאיא באתגליא, הינו הממשלה שיש לכל אחד לפי בחינתו שהוא מושל על אלו האנשים באתגליא כפי בחינת המלכות שלו פנ"ל ובאתפסאיא הוא כי גם יש לכל אחד לפי בחינתו בחינת מלכות באתפסאיא דהינו שאף שבאתגליא נראה שאין לו שום ממשלה על אלו האנשים עם כל זה באתפסאיא ובהעלם גדול, הוא מושל על אלו האנשים כי נשמתם הם תחתיו, ונכנעים תחתיו וגם זאת הבחינה של מלכות באתפסאיא היא לכל אחד לפי בחינתו בבחינת: "שרי אלפים, ושרי מאות" וכו' ויש אחד שבאתגליא אין לו שום ממשלה ואף על פי כן באתפסאיא ובהעלם גדול, הוא מושל על כל הדור ואפלו על כל צדיקי הדור כי כל נשמותיהם הם כלם תחת ממשלתו ומלכותו וכלם נכנעים וכפופים אליו רק שהוא בהעלם גדול, בבחינות (מלאכי א): "בכל מקום מקטר ומגש לשמי" שאף שהם עובדים עבודת אלילים על כל זה בהעלם גדול הם כלם נכנעים אליו יתברך ועובדים אותו יתברך רק שהוא בהעלם גדול כמו כן זאת הבחינה של מלכות באתפסאיא שאף שבאתגליא אין לו שום ממשלה עם כל זה בהעלם גדול, הוא מולך עליהם והם כלם תחתיו ונכנעים אליו ב. וצריך כל אחד לבלי להשתמש עם בחינות המלכות שיש לו להנאתו ולצרכו שלא תהיה בחינות המלכות אצלו כעבד למלאת תאותו רק שתהיה בחינת המלכות בבחינת בן חורין (קהלת י) "אשריך ארץ שמלכך בן חורין" שהמלכות יהיה אצלך בן חורין לבלי להשתמש בו להנאתך וזה בחינת מרדכי, בחינת מר דרור (חלון קל"ט): שהמרות, הינו המלכות יש לה דרור וחרות שלא להשתמש בה להנאתו ולצרכו כי אם להשם יתברך, בבחינות (עבדיה א) "והיתה לה המלוכה" דהינו להשתמש עם המלכות לעבודת השם יתברך דהינו להזהיר ולהוכיח את כל הנשמות שנכנעים אליו כל אחד ואחד לפי בחינות המלכות שיש לו באתגליא ובאתפסאיא הן אם הוא מושל בביתו, צריך להזהיר ולהוכיח את בני ביתו ואם יש לו ממשלה יותר, מטל עליו להזהיר יותר ואנשים לפי בחינת המלכות שלו ג. וצריך להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות שלא תהיה בבחינות (פסחים פ"ז): הרבנות מקברת את בעליה כי כל אחד לפי בחינת המלכות שיש לו הוא בחינת צופה שמטל עליו להזהיר ולהוכיח את האנשים שהם משרשו שיש לו בחינת מלכות עליהם ואם הוא מזהיר ומוכיח אותם, אזי הוא עושה את שלו ומציל את נפשו כמו שנאמר (יחזקאל ג): "צפה נתתיך לבית ישראל וכו' ואתה כי הזהרת רשע ולא שב מרשעו וכו' הוא בעונו ימות ואתה את נפשך הצלת" אבל אם אינו מזהיר ומוכיח אותם, אזי הענש עליו [כמו שכתוב שם] ועל כן הרבנות מקברת

את בעליה ועל כן צריך לראות להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות דהינו שיראה שיוכל להזהיר ולהוכיח אותם. אך איך אפשר לו להזהיר ולהוכיח אותם כי אינו יודע מה שצריך להם וגם אינם אצלו להוכיח אותם ועל כן צריכין לזה דעת כדי לידע איך להוכיחם ולבוא לדעת הזה הוא גם כן על ידי אריכות ימים בעצמו וזה שאומרים העולם שאינו יודע מחייו כי עקר הידיעה הוא מחיים, מאריכות ימים. כי לבוא לאריכות ימים, הוא על ידי עסק התורה כי אורייתא שמא דקדשא בריך הוא (תקון י דף כ"ה): וכמו כשצריכין לקרות את אחד קורין אותו בשמו כן כשצריכין לקרות את חי החיים כדי להמשיך ממנו חיים ואריכות ימים צריך לקרות אותו בשמו כביכול ושמו הוא התורה כנ"ל נמצא שעל ידי עסק התורה, קורין את האריכות ימים ועל כן מזוהר המלך על עסק התורה ביותר מכל העולם מחמת שהוא צריך לקרות את האריכות ימים לתוך המלכות כנ"ל (דברים י"ז) "והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען יאריך ימים על ממלכתו" וזה "וקרא בו כל ימי חייו" "וקרא" בו דיקא הינו שעל ידי עסק התורה הוא קורא את החיים כנ"ל וזה "ימי חייו" ימי חייו דיקא כי כשמקבלין את החיות, צריך לקבלם במדה כי בלא מדה וצמצום אי אפשר לקבל את החיות מהשם יתברך מחמת רבוי אור כי רבוי השמן גורם כבוי הנר על כן צריך לקבל החיות במדה וזה זוכין על ידי עסק התורה כי התורה היא שמו של הקדוש ברוך הוא והשם הוא הכלי של הדבר שבהשם הזה נגבל החיות של הדבר הזה (בראשית ב). "נפש חיה הוא שמו" שבהשם נגבל הנפש והחיות של כל דבר ועל כן כשקורין את האדם בשמו הוא מזמן תקיף אצלו מחמת שבהשם נגבל כל הנפש והחיות שלו וכן התורה הוא שמו של הקדוש ברוך הוא הינו ששם נגבל החיות מחי החיים כי התורה היא בחינת מדות כי יש בהתורה אותיות ותבות ופסוקים ופרשיות וסדרים שהם בחינת מדות שבהם נגבל החיות במדה ועל כן על ידי התורה שהוא שמו של הקדוש ברוך הוא שהוא בחינת מדות יכולים לקבל את החיות כי על ידי התורה קורים את החיים וממשיכין את החיות לתוך המדות, שהם בחינת ימים (תהלים ל"ט): "ומדת ימי מה היא" הינו שהתורה שהיא בחינת מה כמו שכתוב (דברים ו): "מה העדות והחקים והמשפטים" היא בחינת מדות וימים כנ"ל שעל ידי קורין את החיות לתוך המדות והימים שבלא זה לא היה אפשר לקבל את החיות מחמת רבוי אור וזה: "וקרא בו כל ימי חייו" שעל ידי התורה קורא את החיות לתוך הימים והמדות כנ"ל ועל כן צריך לעסק בתורה בפה דיקא כי כשצריכין לקרות את אחד בשמו צריך לקרותו בפה דיקא ואי אפשר לקרותו בשמו במחשבה בעלמא כן אי אפשר לקרות את חי החיים בשמו כי אם על ידי הפה, ולא על ידי המחשבה לבדה (ערובין נ"ד). "כי חיים הם למוציאיהם" למוציאיהם בפה למוציאיהם בפה דיקא, שעל ידי זה זוכה לחיים כנ"ל נמצא על ידי עסק התורה, ממשיכין אריכות ימים ואז זוכה לדעת כי הדעת והשכל הוא בעצמו החיות כמו שכתוב (קהלת ז): "החכמה תחיה את בעליה" כי השכל הוא עקר החיות ועל ידי זה הדעת יכולים לקרב ולהוכיח את מי שצריכין להוכיח כי יש שני הסתרות וכשהשם יתברך נסתר בהסתרה

אחת גם כן קשה מאד למצוא אך אף על פי כן, כשהוא נסתר בהסתרה אחת אפשר ליגע ולחתור עד שימצא אותו יתברך מאחר שידע שהשם יתברך נסתר ממנו אבל כשהשם יתברך נסתר בהסתרה תוך הסתרה דהינו שההסתרה בעצמה נסתרת ממנו דהינו שאינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו אזי אי אפשר כלל למצא אותו מאחר שידע כלל מהשם יתברך (דברים ל"א). "ואנכי הסתר אסתיר" דהינו שאסתיר ההסתרה שלא ידעו כלל שהשם יתברך נסתר ואזי בודאי אינו יכול למצא אותו יתברך מאחר שאינו יודע כלל שצריך לבקש אותו יתברך כי אינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו כי ההסתרה בעצמה נסתרת כנ"ל אבל באמת אפלו בכל ההסתרות ואפלו בההסתרה שבתוך הסתרה בודאי גם שם מלבש השם יתברך כי בודאי אין שום דבר שלא יהיה בו חיות השם יתברך כי בלעדי חיותו לא היה לו קיום כלל ועל כן בודאי בכל הדברים, ובכל המעשים, ובכל המחשבות מלבש שם השם יתברך כבכול ואפלו אם, חס ושלום, עושין דבר עברה, שהוא שלא כרצון השם יתברך עם כל זה בודאי יש שם חיות השם יתברך אך שהוא בהעלם ובצמצום גדול והתורה היא החיות של כל דבר נמצא שבכל הדברים, ובכל המחשבות אפלו מחשבה דבור ומעשה של עברה חס ושלום יש שם גם כן התלבשות התורה אך שהוא בהעלם ובצמצום גדול בבחינת הסתרות. כי עבר ושנה נעשה לו כהתר כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא פ"ו:) דהינו שעל ידי העברות הוא מהפך דברי אלקים חיים ועושה צרופים אחרים בתורה עד שנעשה מאסור התר כמו שכתוב (ישעיה ה) : "הוי האמרים לרע טוב ולטוב רע" וכו' נמצא שאפלו בתוך העברות מלבש שם חיות השם יתברך דהינו אותיות התורה רק שהוא בהעלם דהינו שמחמת העברות הפך הצרופים של התורה עד שנעשה מאסור התר כנ"ל עבר ושנה נעשה לו כהתר וזה בחינת הסתרה אחת וכשהשם יתברך נסתר ממנו בהסתרה אחת, דהינו בחינה הנ"ל שנעשה לו כהתר גם כן קשה מאד למצוא מאחר שכבר נעשה לו כהתר אבל עם כל זה אפשר ליגע ולחתור עד שימצא אותו יתברך שמו מאחר שעל כל פנים יודע שנעשה לו כהתר על כן אף שהשם יתברך נסתר ממנו וכבר נעשה לו העברות כהתר עם כל זה אפשר שישב אל לבו זה בעצמו דהינו מה שנפל והגיע לבחינת נעשה לו כהתר ויבקש ויחתור עד שיצא מזה מאחר שעל כל פנים יודע מזה שנעשה לו כהתר אבל דע, שיש עוד בחינת הסתרה בתוך הסתרה דהינו שההסתרה בעצמה נסתרת שאינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו דהינו שאינו יודע כלל שנהפך אצלו האסור להתר רק כל הדברים רעים דומות לו למישור גמור, חס ושלום הינו אם, חס ושלום, אחר שעבר ושנה עושה יותר עברות, חס ושלום אזי נסתר ממנו אפלו זאת שידע שנעשה לו כהתר רק שאינו יודע כלל משום נדנוד אסור והכל הוא ישר בעיניו וזה בחינת הסתרה שבתוך הסתרה שההסתרה בעצמה נסתרת כנ"ל ובאמת גם בתוך ההסתרה שבתוך ההסתרה גם שם מלבש השם יתברך, דהינו אותיות התורה כי בלעדיו אין חיות לשום דבר כנ"ל רק שעל ידי רבוי העברות הפך דברי אלקים חיים לגמרי עד שנהפך אצלו מחכמות התורה לפתיות עד שאינו יודע כלל אפלו זה בעצמו שנעשה לו כהתר כנ"ל שזה

בְּחִינַת הַסִּתְרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסִּתְרָה כְּנִי"ל עַל כֵּן צָרִיךְ לְגַלוֹת הַהִסְתְּרוֹת הַכִּי"ל
וְזֶה עַל יְדֵי שְׁמֵשֵׁי אַרְיֵכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת כְּנִי"ל
וְעַל יְדֵי זֶה הַדַּעַת יוֹכֵל לִידַע שְׁאֵפְלוּ בְּתוֹךְ הַהִסְתְּרָה בְּעֲצָמָה וְאֵפְלוּ בְּתוֹךְ
הַהִסְתְּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסִּתְרָה, גַּם שֶׁם מְלַבֵּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ דְּהֵינּוּ הַתּוֹרָה
וּמֵאַחַר שִׁיּוּדַע שְׁאֵפְלוּ בְּתוֹךְ הַהִסְתְּרוֹת יֵשׁ שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְזֶה בְּעֲצָמוֹ
נִתְגַלֵּין הַהִסְתְּרוֹת וְנִעֲשֶׂה מֵהֶם תּוֹרָה וְאֵפְלוּ מֵהַסִּתְרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסִּתְרָה
נִעֲשֶׂה תּוֹרָה כִּי בְּאֵמֶת גַּם שֵׁם מְלַבֵּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ תּוֹרָה כְּנִי"ל רַק
מִחֲמַת שֶׁלֹּא הָיוּ יוֹדְעִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר שֵׁם זֶה בְּעֲצָמוֹ הוּא בְּחִינַת
הַהִסְתְּרוֹת וְתַכְף, כְּשִׁיּוּדְעִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר שֵׁם עַל יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ
נִתְהַפְּכָה הַהִסְתְּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַהִסְתְּרָה וְנִעֲשֶׂה מִמֶּנָּה דַּעַת וְהַחֲזִירָה הַתּוֹרָה
שֶׁנִּסְתָּר כָּאן, לְדַעַת מֵאַחַר שִׁיּוּדַע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר שֵׁם וְכִיּוֹן שֶׁנִּחְזַר
הַהִסְתְּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסִּתְרָה לְדַעַת וְנִעֲשֶׂה מִמֶּנָּה תּוֹרָה אֲזִי הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה
מוֹכִיחָה אוֹתָם בְּבְחִינַת: אוֹרִיתָא מְכַרְזַת קַמִּיהוּ עַד מְתֵי פְתִיִים תְּאֵהָבוּ
פְתֵי (זֶהר שְׁמִינֵי ל"ו, אַחֲרֵי נ"ח, נֶשֶׁא קכ"ו) כִּי בְּאֵמֶת הַתּוֹרָה מְכַרְזַת
וְצוּעָקֶת וּמוֹכִיחָה תָּמִיד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי א): "בְּרֹאשׁ הַמִּיּוֹת תִּקְרָא וְכוּ
עַד מְתֵי פְתִיִים תְּאֵהָבוּ" וְכוּ רַק שְׁאֵינּוּ שׁוֹמְעֵי קוֹל הַכְּרוֹז שֶׁל הַתּוֹרָה, מִחֲמַת
הַהִסְתְּרוֹת הַכִּי"ל וּמֵאַחַר שֶׁנִּתְגַּלוּ וְנִחְזְרוּ הַהִסְתְּרוֹת וְנִעֲשֶׂה מֵהֶם תּוֹרָה עַל
יְדֵי הַדַּעַת כְּנִי"ל אֲזִי תַכְף כְּשֶׁנִּעֲשֶׂה מֵהֶם תּוֹרָה הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה מוֹכִיחָה
אוֹתָם "עַד מְתֵי פְתִיִים" וְכוּ כְּנִי"ל וְזֶה שֶׁכְּתוּב (שֵׁם ל"א): "פִּיָּה פְתַח
בְּחֻכְמָה" שֶׁעַל יְדֵי הַחֻכְמָה וְדַעַת הַכִּי"ל שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְגַלֵּין הַהִסְתְּרוֹת,
וְעוֹשִׂין מֵהֶם תּוֹרָה כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה "פִּיָּה פְתַח" הֵינּוּ בְּחִינַת אוֹרִיתָא
מְכַרְזַת קַמִּיהוּ שֶׁהַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה פּוֹתַחַת פִּיָּה וּמוֹכִיחָה אוֹתָם כְּנִי"ל נִמְצָא,
שֶׁעַל יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה שֶׁעַל יְדֵי מִמְשִׁיכֵין אַרְיֵכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת כִּי
עַל יְדֵי מִמְשִׁיכֵין הַחַיּוֹת לְתוֹךְ הַיָּמִים וְהַמְדוֹת כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְדַעַת
כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְהוֹכִיחַ אֵפְלוּ אֶת הַרְחוֹקִים מֵאֵד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּבְחִינַת הַסִּתְרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסִּתְרָה כְּנִי"ל וְזֶה פְרוּשׁ (אֶסְתֵּר ב): "וּבְכָל יוֹם
וְיוֹם מְרַדְּכֵי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית הַנְּשִׂיִם" וְכוּ מְרַדְּכֵי, זֶה בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת
כְּנִי"ל וּבְכָל יוֹם וְיוֹם, זֶה בְּחִינַת הַתּוֹרָה שֶׁעַל יְדֵי מִמְשִׁיכֵין הַחַיּוֹת לְהַיָּמִים
וְהַמְדוֹת כְּנִי"ל חֲצַר בֵּית זֶה בְּחִינַת חִיצוֹנִיּוֹת וּפְנִימִיּוֹת הֵינּוּ מְחֻשְׁבוֹת
וְדְבוּרִים שֶׁבְּכֻלָּם נִסְתָּר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֵׁם אֵף הַמְּחֻשְׁבוֹת וְהַדְּבוּרִים שֶׁל
הַרְחוֹקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶה חֲצַר בֵּית הַנְּשִׂיִם מְלָשׁוֹן שֶׁנֶּשֶׂא וְקַפְצוּ
מִמְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם [מְלָשׁוֹן גִּיד הַנְּשִׂא] (בְּרֵא ל"ב וְעִיֵן רַש"י שֵׁם):
שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וַיֵּשׁ שֶׁכְּבָר הָיוּ קָצַת אֶצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵד שֶׁכְּבָר
שֶׁכְּחוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ (בְּרֵאשִׁית מ"א) כִּי נִשְׁנִי אֱלֹקִים וְכוּ שֶׁכְּבָר שֶׁכְּחוּ אֶת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וַיֵּשׁ שֶׁגַם עָתָה זוֹכְרִים אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵד שֶׁנִּשְׁתָּה גְבוּרָתָם
(לְשֵׁה"כ ירמ' נא) וְאֵין לֵאל יָדָם לְהַתְּגַבֵּר עַל יְצָרָם וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְרָאִים
בְּשֵׁם נְשִׂיִם מִחֲמַת שֶׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת הַכִּי"ל בְּחִינַת שֶׁנֶּשֶׂא וְקַפְצוּ וְכוּ וַיֵּשׁ שֶׁהֵם
בְּבְחִינַת שֶׁכְּחָה וְכוּ וַיֵּשׁ שֶׁהֵם בְּבְחִינַת נִשְׁתָּה גְבוּרָתָם כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי כָל זֶה
הֵם רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר מֵהֶם בְּבְחִינַת הַסִּתְּרוֹת
הַכִּי"ל וּמְרַדְּכֵי, הֵינּוּ בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת הוּא יְכוּל לְהוֹכִיחַ וּלְהַזְהִיר אוֹתָם עַל
יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יָמִים וּמְדוֹת כְּנִי"ל שֶׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְדַעַת
שֶׁעַל יְדֵי הַדַּעַת הַזֶּה מְגַלֵּין הַהִסְתְּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסִּתְרָה וְעוֹשִׂין מִמֶּנָּה תּוֹרָה

פְּנִי'ל וְאָזִי אֹרִיתָא מְכַרְזַת קַמִּיהוּ פְּנִי'ל וְזָה, לְדַעַת אֶת שְׁלוֹם אֶסְתֵּר שְׁעַל
יְדֵי זֶה עוֹשֶׂה דַעַת מֵהֶסְתֵּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְּתֵרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֶסְתֵּר בְּחִינַת
הַסְּתֵר אֶסְתִּיר וּמָה יַעֲשֶׂה בָּהּ שְׁעוֹשֶׂה מֵהֶסְתֵּרָה בְּחִינַת מָה הֵינּוּ תוֹרָה,
כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "מָה הַעֲדוֹת" וְכוּ פְּנִי'ל כִּי מָזָה בְּעַצְמוֹ שְׁיִוְדַע שְׁגַם בְּתוֹךְ
הַהֶסְתֵּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְּתֵרָה יֵשׁ שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מָזָה בְּעַצְמוֹ נַעֲשֶׂה דַעַת,
דְּהֵינּוּ תוֹרָה וְאָזִי אֹרִיתָא מְכַרְזַת קַמִּיהוּ פְּנִי'ל וְזָה בְּעַצְמוֹ בְּחִינַת הַתּוֹכְחָה
שְׁמִטָּל עָלָיו לְהַזְהִיר וּלְהוֹכִיחַ פְּנִי'ל כִּי גוֹרֵם עַל יְדֵי הַדַּעַת שֶׁהַתּוֹרָה תּוֹכִיחַ
אוֹתָם פְּנִי'ל וְעַל יְדֵי הַתּוֹכְחָה הַזֹּאת, הוּא מִמְּשִׁיךְ אֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ
הַמְּלָכוֹת שֶׁלֹּא תִהְיֶה בְּבְחִינַת הַרְבֵּנוֹת מְקַבֵּרַת אֶת בְּעֲלִיהָ שֶׁזָּהוּ כְּשֶׁאֵין
מוֹכִיחַ אֶת הָאֲנָשִׁים שֵׁישׁ לוֹ מִמְּשָׁלָה עֲלֵיהֶם וְכוּ, פְּנִי'ל אֲבָל עַל יְדֵי עֶסֶק
הַתּוֹרָה הַנִּי'ל שְׁעַל יְדֵי זֶה מִמְּשִׁיךְ חַיִּים וְאֲרִיכוֹת יָמִים בְּחִינַת דַּעַת וְכוּ עַד
אֲשֶׁר אֹרִיתָא מְכַרְזַת קַמִּיהוּ, וּמוֹכִיחָה אוֹתָם נִמְצָא שְׁיִוְצָא יְדֵי תּוֹכְחָה
אָזִי אֵין הַרְבֵּנוֹת וְהַמְּלָכוֹת מְזַקֶּת לוֹ פְּנִי'ל כִּי מִמְּשִׁיךְ אֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ
הַמְּלָכוֹת, עַל יְדֵי הַתּוֹכְחָה פְּנִי'ל נִמְצָא שְׁעַל יְדֵי אֲרִיכוֹת יָמִים שֶׁהוּא בְּחִינַת
דַּעַת שְׁמִמְשִׁיכִין עַל יְדֵי הַתּוֹרָה עַל יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ מִמְּשִׁיכִין אֲרִיכוֹת יָמִים
הַנִּי'ל לְתוֹךְ הַמְּלָכוֹת פְּנִי'ל. ד. וְדַע, שֶׁהַתּוֹרָה הַמְּלַבֵּשׁ תּוֹךְ הַהֶסְתֵּרָה שְׁבִתוֹךְ
הַסְּתֵרָה הִיא תוֹרָה גְּבוּהָ דִיקָא, הֵינּוּ סִתְרֵי תוֹרָה כִּי מַחְמַת שֶׁהִיא צְרִיכָה
לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּמְקוֹמוֹת נְמוּכִים כְּאֵלוֹ הֵינּוּ אֲצֵל אֵלוֹ שְׁעֵבְרוּ הַרְבֵּה עַד שֶׁנִּסְתֵּר
מֵהֶם בְּהֶסְתֵּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְּתֵרָה עַל כֵּן חָשַׁב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַחְשְׁבוֹת לְבִלִי
לְהַלְבִּישׁ שֵׁם פְּשׁוּטֵי תוֹרָה לְבַל יוּכְלוּ הַקְּלָפוֹת לִינֵק מִשֵּׁם הַרְבֵּה, וַיְהִי
הַפֶּגֶם גְּדוֹל מְאֹד עַל כֵּן הוּא מְסַתֵּיר וּמְלַבֵּשׁ שֵׁם תוֹרָה גְּבוּהָ דִיקָא סִתְרֵי
תוֹרָה, שֶׁהִיא תוֹרַת הַבְּעֲצָמָה [עֵיין (ע"ז י"ט, ו) לַעִיל סִי כ"ב אוֹת י] כְּדֵי
שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַקְּלָפוֹת לִינֵק מִשֵּׁם הַרְבֵּה (שְׁמוֹת י"ב) "וְעֵבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם,
אֲנִי וְלֹא מְלֹאךְ, אֲנִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ, אֲנִי הַ וְלֹא" וְכוּ כִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁשֵׁם
מְקוֹם הַקְּלָפוֹת מְאֹד עַל כֵּן שֵׁם דִּיקָא מְלַבֵּשׁ וּמְסַתֵּר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ
הֵינּוּ תוֹרַת הַ מְמַשׁ, סִתְרֵי תוֹרָה עַל כֵּן דִּיקָא מֵהֶסְתֵּרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְּתֵרָה
כְּשֶׁחֻזַּר וּמְהַפְּכָה לְדַעַת נַעֲשֶׂה מְמַנָּה דִיקָא תוֹרַת הַ מְמַשׁ כִּי שֵׁם נִסְתֵּר
תוֹרַת הַ, סִתְרֵי תוֹרָה פְּנִי'ל ה. וּכְנֶגֶד מְלָכוֹת דְּקַדְשָׁה יֵשׁ מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה
הֵינּוּ מְלָכוֹת הַמֶּן עֲמֶלֶק כְּמָה שְׁפָתוֹב (בְּמִדְבָר כ"ד): "יִרְאֵשִׁית גּוֹיִם עֲמֶלֶק"
וְזָה לַעֲמַת זֶה כִּי מְלָכוֹת דְּקַדְשָׁה הוּא בְּחִינַת: "מְאִסֵּף לְכָל הַמַּחְנוֹת" (שֵׁם
י) כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (קַהֲלַת י"ב): "סוֹף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹקִים יִרְא" זֶה
בְּחִינַת מְלָכוֹת, כְּמָה שְׁפָתוֹב (אֲבוֹת פְּרָק ג): אֲלֵמְלֵא מוֹרְאָה שֶׁל מְלָכוֹת
הֵינּוּ שְׁמִלְכוֹת דְּקַדְשָׁה הִיא בְּחִינַת סוֹף דְּבַר בְּחִינַת מְאִסֵּף לְכָל הַמַּחְנוֹת
דְּקַדְשָׁה בְּחִינַת מַחְנֶה דָן שֶׁהוּא מְאִסֵּף לְכָל הַמַּחְנוֹת כִּי דִינָא דְּמְלָכוֹתָא
דִינָא (גִּטִּין י: בְּבֵא קַמָּא קִי"ג) וּמְלָכוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא, הוּא מְאִסֵּף מִמּוֹן
כִּי מַחְמַת שֶׁהוּא יִרְא שֶׁלֹּא יוֹצִיאוּ בְּלַעוּ מִפִּי הֵינּוּ הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת
שֵׁישׁ אֲצֵלוֹ עַל כֵּן הוּא מִתְגַּבֵּר וּמְאִסֵּף מִמּוֹן שֶׁהֵם נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה כִּי הֵם
בְּחִינַת הַגּוֹנִין עֲלָיִן שֵׁישׁ בְּזָהָב וְכֶסֶף וּנְחָשֶׁת שֶׁהֵם הַמִּמּוֹן וְזָה בְּחִינַת
תְּאוֹת עֲשִׁירוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינַת מְלָכוֹת וְעַל כֵּן עֲמֶלֶק, שֶׁהוּא מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה
רוֹדֵף אֶת מַחְנֶה דָן שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוֹת דְּקַדְשָׁה פְּנִי'ל (דְּבָרִים כ"ה):
"וַיִּזְנַב בְּךָ וְכוּ וְלֹא יִרְא אֱלֹקִים" דְּהֵינּוּ בַּעַת שֶׁאֵין לָהֶם כַּח מְלָכוֹת דְּקַדְשָׁה
שֶׁהִיא בְּחִינַת יִרְא אֱלֹקִים פְּנִי'ל כִּי מְלָכוֹת הַמֶּן עֲמֶלֶק, הוּא הַפּוֹד מְלָכוֹת

דְּקַדְשָׁהּ כִּי מַלְכוּת דְּקַדְשָׁהּ, הוּא בְּחִינַת מְאֹסָף לְכָל הַמַּחֲנוֹת דְּקַדְשָׁהּ
וּמַלְכוּת הַמֶּן עֲמֶלֶק, שֶׁהוּא מַלְכוּת הַרְשָׁעָה הוּא בְּחִינַת מְאֹסָף מִמּוֹן כְּנִ"ל
כִּי מִתְגַּבֵּר בְּתַאֲוֹת מִמּוֹן, כְּדִי לְתַפֵּס כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקַּדְשָׁה כְּנִ"ל אֲךָ אֵף עַל
פִּי כּוֹ, אֵינּוּ מוֹעִיל לוֹ כָּלֵל כִּי יֵשׁ כּוֹחַ בַּמַּלְכוּת דַּקְדוּשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
מְרַדְּכֵי לְהוֹצִיא מֵאִתּוֹ כָּל הַמִּמּוֹן וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבִּלְע וְזֶה
שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָהּ (מְגִלָּה י): "כִּי לְאֲדָם שְׂטוֹב לְפָנָיו נִתֵּן
חֲכָמָה וְדַעַת" זֶה מְרַדְּכֵי הֵינּוּ שֶׁמְרַדְּכֵי, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דְּקַדְשָׁה כְּנִ"ל
נִתֵּן לוֹ חֲכָמָה וְדַעַת כְּנִ"ל וְזֶה טוֹב לְפָנָיו, בְּחִינַת הַתּוֹרָה כִּי אֵין טוֹב אֶלָּא
תּוֹרָה (אֲבוֹת פְּרָק ו) "וְלַחֲלוּטָא נִתֵּן עֲנִין לְאֲסָף וְלִכְנֵס" זֶה הַמֶּן הֵינּוּ שֶׁהַמֶּן,
שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דְּסִטְרָא אַחֲרָא כְּנִ"ל הוּא מְאֹסָף מִמּוֹן כְּנִ"ל וְזֶה:
"לִתֵּת לְטוֹב לְפָנָי אֱלֹקִים", בְּחִינַת הַתּוֹרָה שֶׁמְרַדְּכֵי, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת
דְּקַדְשָׁה מוֹצִיא מִמֶּנּוּ כָּל הַמִּמּוֹן וְכָל הַנִּיצוּצוֹת, וְנַעֲשֶׂה מִזֶּה תּוֹרָה כְּנִ"ל כִּי
מְרַדְּכֵי מוֹצִיא מִמֶּנּוּ כָּל הָעֲשִׁירוֹת בְּבְּחִינַת (אִיּוֹב כ): "חֵיל בָּלַע וַיִּקְאֲנוּ"
(מְשָׁלִי ל"א) ו. וּלְפִי הַגְּדֵלֶת הַדַּעַת, כֵּן הַפְּרָנְסָה בְּנִקְל כִּי פְּרָנְסָה בְּנִקְל תּוֹלָה
בְּדַעַת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר י"א): "שְׂטוֹ הָעָם וְלִקְטוּ" בְּשִׁטּוֹתָא (זֶהר
בְּשִׁלַּח ס"ב ס"ג) כִּי כָּל מִי שֶׁחָסַר דַּעַת בְּיוֹתֵר, הוּא יִגַּע וְטוֹרַח אַחַר
הַפְּרָנְסָה בְּיוֹתֵר. גַּם לְפִי הַגְּדֵלֶת הַדַּעַת, כֵּן נִתְרַבֶּה הַשְּׁלוֹם (יִשְׁעִיָּה י"א).
"וַיִּגַּר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ וְכוּ כִּי מְלֹאָה הָאֶרֶץ דַּעַה" שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם נִפְלָא בְּעוֹלָם,
שְׁיֻיכְלוּ לְגוֹר בְּיַחַד שְׁנֵי הַכִּסִּים מַחֲמַת גְּדֵל הַדַּעַת שִׁיְהִיָּה אֲזִי כִּי עַל יְדֵי
הַדַּעַת נִגְדֵל הַשְּׁלוֹם כִּי נִתְבַּטַּל הַכַּעַס וְהָאֲכִזְרִיּוֹת עַל יְדֵי הַדַּעַת כִּי כַּעַס
וְאֲכִזְרִיּוֹת הוּא מִהֶעֱדָר הַדַּעַת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (קֹהֶלֶת ז): "כַּעַס בְּחִיק כְּסִילִים
יָנוּחַ" וְכָל מִה שֶׁמִּתְרַבֶּה הַדַּעַת, מִתְרַבֶּה הַרְחֻמְנוּת וְהַשְּׁלוֹם וְעַל כֵּן
הַפְּרָנְסָה בְּנִקְל בְּבְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ז): "הַשֵּׁם גְּבוּלֶךָ שְׁלוֹם, חֶלֶב חַטִּים
יִשְׁבִּיעֶד". ז. וְזֶה בְּחִינַת שְׁבוּעוֹת כִּי שְׁבוּעוֹת הוּא בְּחִינַת שְׁכָל גְּדוֹל וְגִבּוֹהַ
מֵאֵד שֶׁהוּא חֶסֶד עֲלִיוֹן וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים כִּי גְדֵל הַרְחֻמִּים, תְּלוּי בְּגְדֵל הַדַּעַת
כְּנִ"ל כִּי בִשְׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה, נִרְאָה לָהֶם כְּזֶקֶן מְלֵא רַחֲמִים (מְכִילֵתָא פְּרָשַׁת
בְּשִׁלַּח, וּפְרָשַׁת יִתְרוֹ, וְהוּבָא בְּפִרְשֵׁי פְּרָשַׁת יִתְרוֹ) וְזֶקֶן הוּא בְּיֻשׁוֹב הַדַּעַת
וּבְזֶה תְּלוּי גְדֵל הַרְחֻמִּים כְּנִ"ל וְעַל כֵּן שְׁבוּעוֹת הוּא חֶסֶד עֲלִיוֹן וְרַחֲמִים
גְּדוֹלִים וְזֶה בְּחִינַת הַמְּקוֹה שֶׁל שְׁבוּעוֹת שֶׁהִיא בְּחִינַת מְקוֹה שֶׁל שַׁעַר
הַחֲמֻשִׁים שֶׁהוּא שַׁעַר הָעֲלִיוֹן מַחֲמֻשִׁים שַׁעֲרֵי בֵּינָה (כְּמוֹ שֶׁמוּבָא בְּפִנּוֹת
שְׁבוּעוֹת) שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁכָל וְדַעַת עֲלִיוֹן בְּחִינַת חֶסֶד עֲלִיוֹן וְרַחֲמִים
גְּדוֹלִים כְּנִ"ל וְעַל כֵּן הַמְּקוֹה מוֹשִׁיעַ בְּכָל הַצָּרוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִרְמְיָה י"ד)
: "מְקוֹה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בַּעַת צָרָה" כִּי הוּא חֶסֶד עֲלִיוֹן, שֶׁמוֹשִׁיעַ מִכָּל
הַצָּרוֹת וְעַל כֵּן הַמְּקוֹה מְטַהֵר מִכָּל הַטְּמָאוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִחְזְקָאֵל ל"ו):
"וַיִּזְרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וַיְטַהְרֵתֶם" וְכוּ כִּי אֵין יִסּוּרִין בְּלֵא עוֹוֹן וְכוּ
(שְׁבַת נ"ה) וְעַל כֵּן הַמְּקוֹה שֶׁמוֹשִׁיעַ מִכָּל הַצָּרוֹת וּמִכָּל הַיִּסּוּרִים הוּא מְטַהֵר
מִכָּל הַטְּמָאוֹת וּמִכָּל הַחֲטָאִים וְזֶה בְּחִינַת מֶן בְּחִינַת מְקוֹה שֶׁל שַׁעַר הַנּוֹן
שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת גְּדוֹל כִּי הַמֶּן בְּחִינַת דַּעַת וְזֶה בְּחִינַת, (שְׁבַת ק"ד):
מֵאֲמָר פְּתוּחַ נֶאֱמָן פְּשׁוּט מֵאֲמָר פְּתוּחַ זֶה בְּחִינַת הַתְּגַלּוּת הַדַּעַת כִּי הַדְּבּוּר
הוּא הַתְּגַלּוּת הַדַּעַת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי ב): "מִפִּי דַּעַת וַתְּבוֹנֶה"
וּבְמִצְרִים שֶׁהָיָה הַדַּעַת בְּגִלּוּת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ו) "וַיִּשְׁמִי הֵאֵל לֹא נוֹדַעְתִּי
לָהֶם" הָיָה גַּם הַדְּבּוּר בְּגִלּוּת (זֶהר וְאֶרָא כ"ה): בְּבְּחִינַת: "כְּבֵד פֶּה וְכָבֵד

לשון" (שם ד) וכשיצאו ממצרים, שיצא הדעת מהגלות יצא ונפתח הדבור וזה בחינת מאמר פתוח שנפתח הדבור ונתגלה הדעת ועל ידי התגלות הדעת, נתפשט נאמנות השם יתברך ונפר שהוא נאמן מבטיח ועושה וזה בחינת נאמן פשוט, שנתפשט נאמנותו כנ"ל אבל במצרים שהיה הדעת בגלות, לא נתפשט ונתגלה נאמנותו וזה שפרש רש"י: "ושמי ה לא נודעתיה להם" לא נפרתי במדת אמתית שלי שעל ידי שלא נתגלה הדעת במצרים על ידי זה לא נפר נאמנותו כנ"ל כי החסד תלוי בדעת כנ"ל וזה בחינת "אנכי" יהיבא כתיבא נאמנים אמריה (שבת ק"ה) שעל ידי נתינת התורה, נפתח המאמר, ונתגלה הדעת כנ"ל ועל ידי זה נתפשט נאמנותו כנ"ל וזה בחינת נאמנים אמריה בחינת נאמן פשוט מאמר פתוח כנ"ל וזה בחינת מן ראשי תבות מאמר נאמן בחינת מאמר פתוח נאמן פשוט כנ"ל כי המן הוא בחינת דעת גדול כנ"ל (שמות ט"ז) כי בן ארבעים לפינה (אבות פרק ה). ח. וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (קדושין ל"ח) את המן אכלו ארבעים שנה והלא ארבעים שנה חסר שלשים יום אלא עווגה שהוציאו ממצרים טעמו בה טעם מן כי באמת המן, שהוא בחינת הדעת היה ראוי שיאכלו אותו ארבעים שנה בשלמות כי ארבעים הוא בחינת בינה ודעת כנ"ל דהינו תכף שיצאו ממצרים ונתגלה הדעת היה ראוי שיאכלו המן תכף ועל זה תרצו רבותינו, זכרונם לברכה עווגה שהוציאו ממצרים, הינו המצות טעמו בהם טעם מן כי השלום תלוי בדעת וכנ"ל ומחלקת הוא הפך הדעת אך יש מחלקת שהוא לשם שמים שהוא באמת דעת גדול מאד, יותר מהדעת של שלום כי באמת זה המחלקת, היא אהבה ושלום גדול כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (קדושין ל:) "את והב בסופה" לא זזו משם עד שנעשו אוהבים זה לזה וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (אבות פרק ה): מחלקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים הינו שבאמת היא אהבה כנ"ל וזה סופה להתקיים, בחינת אהבה כמו שכתוב (במדבר כ"א): "את והב בסופה" כנ"ל וזה בחינת משה כי משה הוא בחינת הדעת שהוא בחינת מחלקת לשם שמים ועל כן משה הוא ראשי תבות מחלוקת שמאי הלל (כמובא במגלה עמוקות אופן ע"ד) שהם בחינת מחלקת לשם שמים ועל כן היה גאלת מצרים על ידי משה כי עקר הגאלה על ידי הדעת כמו שכתוב (שמות ט"ז) "וידעתם כי ה הוציא אתכם" וכו', (ויקרא כ"ג): "למען ידעו" וכו' וזה בחינת עווגה, דהינו מצות שהוציאו ממצרים כי מצה היא בחינת מחלקת, כמו שכתוב (ישעיה מ"א): "אנשי מצתך יהיו כאין" וזהו: שהוציאו ממצרים, שהוציאו דיקא כי במצרים שהיה הדעת בגלות בודאי לא היה מחלקת לשם שמים, כי זה תלוי בדעת כנ"ל וזה: עווגה שהוציאו ממצרים הינו שהמצה, שהיא בחינת מחלקת שהוציאו ממצרים, ששם היה הדעת בגלות טעמו בהם טעם מן, כי לאחר שהוציאו בחינת המחלקת מן הגלות מצרים היה בהם טעם מן, שהיא בחינת דעת גדול שהיא בחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל וזה בחינת (שמות ט"ז): "לחם מן השמים" הנאמר במן (תהלים ל"ה): "לחם את לחמי" בחינת מחלקת הינו שהמן, שהוא הדעת, הוא בחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל ועל כן דתן ואבירם שחלקו על משה שהוא הדעת פגמו גם כן בהמן, והותירו ממנו (מדבר רבה שמות פרשה א ובפרשה כ"ה והובא

בְּפֶרֶשׁׁי בְּשֵׁלַח) כִּי הֵמָּן הוּא בְּחִינַת הַדְּעַת, בְּחִינַת מִשָּׁה כְּנִי"ל וְזֶה שְׁכָתוּב
בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (תְּצַוֶּה דָף קפ"ג): כִּי מִצָּה הִיא אֲסוּתָא כִּי מִצָּה שֶׁהִיא בְּחִינַת
מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שְׁמַיִם בְּחִינַת דְּעַת, בְּחִינַת שְׁלוֹם כְּנִי"ל הוּא רְפוּאָה כִּי שְׁלוֹם
הוּא רְפוּאָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יִשְׁעִיָּה נ"ז) "שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב אָמַר
ה וּרְפָאתֵיו" כִּי עֵקֶר הַחוֹלָאֵת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, הוּא מַחְמַת הַעֵדֶר הַשְׁלוֹם הֵינּוּ
מַחְלֶקֶת הַיְסוּדוֹת שִׁיְסוּד אֶחָד מִתְגַּבֵּר עַל חֲבֵרוֹ וְשְׁלוֹם הוּא רְפוּאָה וְזֶה
שְׁנִקְרָא מִצָּה, "לֶחֶם עֲנִי" (דְּבָרִים ט"ז) כִּי אֵין עָנִי אֶלָּא מִן הַדְּעַת (נְדָרִים
מ"א) וְזֶה בְּחִינַת חוֹלָה כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוּאֵל ב י"ג): "מִדְּוַע אֲתָה כֹּכָה דַל
בְּן הַמֶּלֶךְ" וּמִצָּה הִיא אֲסוּתָא כְּנִי"ל וְזֶה: "לֶחֶם עֲנִי", שֶׁהוּא רְפוּאָה לְהַעֲנִי
כְּנִי"ל. ט. וְלְבוֹא לְמַחְלֶקֶת לְשֵׁם שְׁמַיִם, צָרִיךְ לְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר אֶת הַשְּׁמַיִם שֶׁלֹּא
יְהִי בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה נ) : "אֲלֹבִישׁ שְׁמַיִם קְדָרוֹת" וּלְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר אֶת
הַשְּׁמַיִם, הִיא עַל יְדֵי אֲנָחָה בְּאֵמֶת כִּי יֵשׁ בְּלֵב רוּחַ הַדּוֹפֵק, שֶׁהִיא מִתְחַלֶּט
הַתּוֹלְדָה וְהוּא נוֹשֵׂא עָלָיו כָּל הַלְּחוֹת, וְכָל הַדְּמִים, וְכָל הַמִּיצוֹת (שְׁקוֹרִין
זְאֵפְטִין) וְהַרוּחַ הַדּוֹפֵק הַזֶּה, הוֹלֵךְ וְנוֹקֵשׁ בְּכָל הָאֵיבָרִים וְעַל יְדֵי הַלִּיכָתוֹ
וְנִשְׁבּוּ בָּהֶם הוּא מְנַעֵנֵעַ וּמְנַשֵּׁב וּמְנַפֵּץ אוֹתָם מִן הָעֲפֹשׁ שֶׁלֹּא יִתְעַפְּשׂוּ וְלֹא
יִתְקַלְקְלוּ כְּמוֹ הַרוּחַ הַמְנַשֵּׁב בָּיָם, שֶׁהוּא מְנַפֵּץ וּמְנַשֵּׁב וּמְהַפֵּךְ וּמְגִיֵּס הַמַּיִם
שֶׁלֹּא יִתְעַפְּשׂוּ וְלֹא יִתְקַלְקְלוּ וְעַקֵּר נָשׁוּב הַרוּחַ הַדּוֹפֵק, בְּהִיָּדִים כִּי מַחְמַת
שְׁהִיָּדִים עֲסֻקָּנוֹת צָרִיךְ לְנַשֵּׁב וּלְנַפֵּץ אוֹתָם בְּיוֹתֵר וְעַל כֵּן הַדְּאִקְטֵר,
כְּשֶׁמְנִיחַ יָדוֹ עַל הַדּוֹפֵק יוֹדֵעַ כָּל עֲנִין הַחוֹלָה מַחְמַת שְׁשֵׁם בְּיָדִים, עֵקֶר הַלּוֹד
הַרוּחַ הַדּוֹפֵק שֶׁל הַלֵּב שֶׁהוּא נוֹשֵׂא הַכָּל עָלָיו כְּנִי"ל וְצָרִיךְ שִׁילֵךְ זֶה הַרוּחַ
הַדּוֹפֵק, תְּנוּעָה מְסֻדָּרֶת כְּתִקּוּנוֹ וּכְסֻדּוֹרוֹ וְיֵשׁ נְחֹשׁ, שֶׁעַל יָדָהּ בָּא עֲצָבוֹת
רוּחַ (עֵיין מִשְׁלֵי ט"ו, יִשְׁעִיָּה נ"ד, ס"ג) הֵינּוּ בְּחִינַת ל"ט מְלֹאכוֹת, שֶׁהוּא
זִהְמַת הַנְּחֹשׁ עַל יְדֵי זֶה בָּא עֲצָבוֹת רוּחַ וְעַל יְדֵי עֲצָבוֹת רוּחַ, אֵין הַרוּחַ דּוֹפֵק
כְּסֻדּוֹרוֹ וְאֵזִי נַעֲשִׂים הָאֵיבָרִים כְּבִידִים מַחְמַת שְׁאֵין רוּחַ הַדּוֹפֵק מְנַשֵּׁב בָּהֶם
כְּסֻדֵּר וְאֵזִי הִיָּדִים בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת י"ז): "וַיְדִי מִשָּׁה כְּבִידִים" כִּי עֵקֶר
הַכְּבִידוֹת בְּהִיָּדִים שְׁשֵׁם עֵקֶר רוּחַ הַדּוֹפֵק כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת עֲצָבוֹן יָדִים
(בְּרֵאשִׁית ה) כִּי עֵקֶר מִזִּיק הָעֲצָבוֹת רוּחַ לְהִיָּדִים כְּנִי"ל וּכְשֶׁהָאֵיבָרִים
כְּבִידִים אֵזִי מְכַבִּידִין יוֹתֵר עַל הַרוּחַ הַדּוֹפֵק, וְנַחֲלֵשׁ עוֹד יוֹתֵר וְעַל יְדֵי
שְׁנַחֲלֵשׁ יוֹתֵר הַרוּחַ הַדּוֹפֵק נַעֲשִׂים הָאֵיבָרִים כְּבִידִים עוֹד יוֹתֵר וְכֵן עַל יְדֵי
שְׁנַעֲשִׂים הָאֵיבָרִים עוֹד יוֹתֵר כְּבִידִים נַחֲלֵשׁ הַרוּחַ הַדּוֹפֵק עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר
וְכֵן חוֹזְרֵת חֲלִילָה עַד שִׁיּוֹצֵאת נַפְשׁוֹ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם וְעַל יְדֵי הָאֲנָחָה, הוּא
מַחִיָּה וּמְבָרִיא אֶת הַרוּחַ הַדּוֹפֵק וְנִצּוֹל מִהָעֲצָבוֹת רוּחַ וְחוֹזֵר הַרוּחַ הַדּוֹפֵק
וּמְנַשֵּׁב כְּסֻדֵּר בְּכָל הָאֵיבָרִים וּבְפֶרֶט בְּהִיָּדִים וְעַל יְדֵי זֶה מְזַכֵּךְ אֶת הַשְּׁמַיִם
כִּי הִיָּדִים הֵם בְּחִינַת שְׁמַיִם אֲשֶׁר וּמַיִם שֶׁהֵם בְּחִינַת יָד יָמִין וְיָד שְׂמָאל וְזֶה
(אֵיכָה ג): "נִשְׂא לְבַבְנוּ אֶל כַּפַּיִם אֶל אֵל בְּשָׁמַיִם" שְׁצָרִיךְ לִשְׂא אֶת הַלֵּב,
הֵינּוּ הַרוּחַ הַדּוֹפֵק שֶׁבְּלֵב אֵל הִיָּדִים כְּנִי"ל וְזֶה "אֵל אֵל בְּשָׁמַיִם", כִּי מִזֶּה
נִזְדַּכֵּךְ הַשְּׁמַיִם כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים ל"ב): "כִּי אֲשָׂא אֵל שְׁמַיִם יָדִי"
שְׁצָרִיךְ לִשְׂא אֶת הִיָּדִים, שִׁיְהִיָּה נַעֲשֵׂה מֵהֶם בְּחִינַת שְׁמַיִם כְּנִי"ל וּכְשֶׁמְזַכֵּךְ
אֶת הִיָּדִים, בְּחִינַת שְׁמַיִם עַל יְדֵי אֲנָחָה שֶׁעַל יָדָהּ נוֹשֵׂא הַרוּחַ שֶׁבְּלֵב אֵל
הִיָּדִים וְעַל יְדֵי זֶה נִזְדַּכְּכִין הִיָּדִים וְהַשְּׁמַיִם כְּנִי"ל אֵזִי הוּא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת
לְשֵׁם שְׁמַיִם כִּי כָּל הַדְּבוּרִים מְקַבְּלִין מִן הַשְּׁמַיִם כִּי שֵׁם כָּל הַדְּבוּרִים כְּמוֹ
שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים קי"ט): "לְעוֹלָם הַ דְּבָרְךָ נָצַב בְּשָׁמַיִם" וְהַדְּבוּרִים

שְׁמִקְבָּלִין מִן הַשָּׁמַיִם מְקַבְּלִין מִן הָרַעְמִים בְּחִינַת (שָׁם י"ח) : "יָרַעַם בְּשָׁמַיִם ה'" בְּחִינַת (אִיּוֹב ל"ז) : "יָרַעַם אֶל בְּקוּלוֹ נִפְלְאוֹת" נִמְצָא שְׁמִקְבָּלִין הַדְּבוּרִים מֵהֵיחָדִים כִּי הֵן הֵן בְּחִינַת שָׁמַיִם שְׁשָׁם כָּל הַדְּבוּרִים וְעָקֵר הַקְּבָלָה עַל יְדֵי בְּחִינַת רַעְמִים הֵינּוּ בְּחִינַת רוּחַ הַדּוֹפֵק שְׁנֵת־תִּקְוֹן עַל יְדֵי אֲנָחָה שְׁעַל יָדוֹ נִתְנַשְּׂאִים הֵיחָדִים לְשָׁמַיִם כִּי הָרוּחַ הַדּוֹפֵק שְׁהוֹלֵךְ וּמִנְשָׁב וּמִנְפָּץ הַכֹּל וְעָקֵר בְּהֵיחָדִים זֶה בְּחִינַת רַעְמִים, בְּחִינַת : "יָרַעַם בְּשָׁמַיִם ה'" כְּנִ"ל כִּי הֵיחָדִים הֵן בְּבְחִינַת שָׁמַיִם כְּנִ"ל וְשָׁם כָּל הַדְּבוּרִים בְּחִינַת : "לְעוֹלָם הַדְּבָרָךְ נִצָּב בְּשָׁמַיִם" כְּנִ"ל נִמְצָא שְׁמִקְבָּלִין הַדְּבוּרִים מֵהֵיחָדִים וְזֶה בְּחִינַת : "כַּאֲשֶׁר דָּבַר הַבַּיִת" הַנֶּאֱמָר בְּמִשָּׁה וּבִשְׂאֵר נְבִיאִים כִּי שָׁם כָּל הַדְּבוּרִים, וּמִשָּׁם מְקַבְּלִין אוֹתָם כְּנִ"ל. וְכָל הַדְּבוּרִים שְׁמִקְבָּלִין מִשָּׁם, הֵינּוּ מִבְּחִינַת יְחִידִים בְּחִינַת שָׁמַיִם, בְּחִינַת רַעְמִים אֵין לְגִנוּת אֶת הַמְּקַבֵּל, אֵף אִם אֵין הַלְכָה כְּמוֹתוֹ מֵאַחַר שֶׁקְּבָלָם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל כֵּן בְּאַמַּת אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים (עֵרוּבִין י"ג) : וּמָה שְׁאֵין הַלְכָה כְּמוֹתוֹ, זֶה אֵי אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג כִּי זֶה בְּחִינַת רַעְמִים, שְׁמִשָּׁם קְבָל הַדְּבוּרִים שְׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמָר : יָרַעַם (ה) אֶל בְּקוּלוֹ נִפְלְאוֹת דְּעִים (אִיּוֹב שָׁם) וְאֵי אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַשִּׁיג זֹאת כִּי זֶה בְּחִינַת דְּרָכֵי הַשָּׂאִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג הֵינּוּ בְּחִינַת : "צַדִּיק וְטוֹב לוֹ צַדִּיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ רָשָׁע וְרַע לוֹ" שְׁאַפְלוּ מִשָּׁה רַבְּנוּ, עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, לֹא הַשִּׁיג זֹאת וְעַל זֶה בְּקֶשׁ (שְׁמוֹת ל"ג) "הוֹדִיעֵנִי נָא אֶת דְּרָכֶיךָ" (עֵיין בְּרִכּוֹת ז) כִּי "צַדִּיק וְטוֹב לוֹ", זֶה בְּחִינַת הַצַּדִּיק שֶׁהַלְכָה כְּמוֹתוֹ "צַדִּיק וְרַע לוֹ", זֶה בְּחִינַת הַצַּדִּיק שְׁאֵין הַלְכָה כְּמוֹתוֹ "רָשָׁע וְטוֹב לוֹ", זֶה בְּחִינַת הַרָשָׁע שְׁמִקְרָב לְהַצַּדִּיק שֶׁהַלְכָה כְּמוֹתוֹ "רָשָׁע וְרַע לוֹ", זֶה בְּחִינַת הַרָשָׁע שְׁמִקְרָב לְהַצַּדִּיק שְׁאֵין הַלְכָה כְּמוֹתוֹ וְאַפְלוּ מִשָּׁה לֹא הַשִּׁיג זֹאת כִּי הֵם בְּחִינַת דְּרָכֵי הַ, בְּחִינַת רַעְמִים שֶׁהֵם נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים שְׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג וְעַל כֵּן כְּשֶׁמְקַבְּלִים דְּבוּרִים מִן הַשָּׁמַיִם מִבְּחִינַת יְחִידִים, בְּחִינַת רַעְמִים כְּנִ"ל אֵין לְגִנוּת אוֹתוֹ, אֵף אִם אֵין הַלְכָה כְּמוֹתוֹ כִּי זֶה בְּחִינַת מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם שְׁבְּאַמַּת אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים רַק שְׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג זֹאת כִּי הוּא נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים, בְּחִינַת רַעְמִים כְּנִ"ל וְזֶה פְּרוּשׁ (אִיּוֹב כ"ו) : "בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שֶׁפָּרָה חֲלָה יָדוֹ נָחַשׁ בְּרַח, הֵן אֵלֶּה קְצוֹת דְּרָכָיו וּמָה שְׁמָץ דְּבַר נִשְׁמַע בּוֹ וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבוּנֶן" בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שֶׁפָּרָה, הֵינּוּ בְּחִינַת הָרוּחַ הַדּוֹפֵק הַנִּ"ל הַמְּנַשֵּׁב בַּיְחָדִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת שָׁמַיִם כְּנִ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת : "בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שֶׁפָּרָה" כִּי עַל יְדֵי הָרוּחַ הַדּוֹפֵק הַנִּ"ל הוּא מְזַכֵּךְ וּמְשַׁפֵּר הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵם הֵיחָדִים בְּבְחִינַת "נִשְׂאָ לְבַבְנוּ אֶל כַּפֵּים אֶל אֶל בְּשָׁמַיִם" כְּנִ"ל וְזֶה חֲלָה יָדוֹ נָחַשׁ בְּרַח שְׁעַל יְדֵי זֶה עוֹשֶׂה חֲלָל בְּהֵיחָדִים שֶׁהֵיוּ כְּבָדִים וְסִתּוּמִים עַל יְדֵי הַעֲצָבוֹת רוּחַ, שֶׁהוּא זֶה־מֵת הַנְּחַשׁ כְּנִ"ל וְאַזִּי כְּשֶׁמְבַטֵּל בְּחִינַת זֶה־מֵת הַנְּחַשׁ וְהָרוּחַ הַדּוֹפֵק מְנַשֵּׁב כְּסֻדֵּר וְאַזִּי נִתְנַשְּׂאִין הֵיחָדִים, וְנִזְדַּכְּךְ הַשָּׁמַיִם וְאַזִּי מְקַבְּלִין מֵהֵם דְּבוּרִים בְּחִינַת מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם שֶׁזֶה בְּחִינַת דְּרָכֵי הַ כִּי בְּאַמַּת אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים כְּנִ"ל הֵן אֵלֶּה קְצוֹת דְּרָכָיו הֵינּוּ שְׁזֶה בְּחִינַת דְּרָכֵי הַ, בְּחִינַת דְּרָכֵי הַ, בְּחִינַת : "צַדִּיק וְטוֹב" וְכוּ שְׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג כְּנִ"ל בְּחִינַת רַעְמִים, שֶׁהֵם נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים כְּנִ"ל וְזֶה : וּמָה שְׁמָץ דְּבַר נִשְׁמַע בּוֹ וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבוּנֶן הֵינּוּ שְׁבְּאַלּוֹ הַדְּבוּרִים שְׁמִקְבָּלִין מִן הַשָּׁמַיִם הַנִּ"ל אֵין בָּהֶם שׁוֹם גְּנוּת וְאַסוּר לְגִנוּת אֶת הַמְּקַבֵּל אֵף אִם אֵין הַלְכָה כְּמוֹתוֹ כִּי זֶה בְּחִינַת דְּרָכֵי הַ בְּחִינַת רַעְמִים שְׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג כְּנִ"ל

ומה שמץ דבר וכו הינו שאין בהם שום גנות אף אם אין הלכה כמותו ורעם גבורתו מי יתבונן כי מי יוכל להבין רעם גבורותיו שהם נפלאות תמים דעים, בחינת: ירעם (ה) אל בקולו נפלאות כי באמת אלו ואלו דברי אלקים חיים רק שזה אי אפשר להשיג, כי הוא בחינת דרכי ה פני"ל וזה פרוש: וביום הבפורים, זה בחינת מלכות כמו שכתוב (תהלים פ"ט): "אף אני בכור אתנהו עליון למלכי ארץ" בהקריבכם מנחה חדשה לה זה בחינת תורה חדשה (עיין ויק"ר פי"ג) תורת ה שנעשה על ידי בחינת המלכות הנ"ל בשבועתיכם, זה בחינת הדעת פני"ל בחינת מן, בחינת מקוה של שבועות שהוא מקוה של שער החמשים פני"ל ועל כן נקרא שבועות עצרת, מלשון מלכות כמו שכתוב (שמואל א ט): "זה יעצר בעמי" (עיין זוהר פנחס רנו:) מקרא קדש יהיה לכם זה בחינת רוח הקדש, בחינת רוח הדופק הנ"ל הינו שצריכין לקרות את הקדש בחינת רוח הדופק הנ"ל כדי להנצל מזהמת הנחש, ל"ט מלאכות עצבות רוח פני"ל כל מלאכת עבדה לא תעשו לבטל זהמת הנחש ל"ט מלאכות, עצבון ידים כמה שכתוב (בראשית ה): "זה ינחמנו מפעשינו ומעצבון ידינו"

נז - אימתי יבוא בן דוד

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] שאלו תלמידיו את רבי יוסי בן קסמא, אימתי בן דוד בא וכו אמר להן לכשיפל השער הזה ויבנה, ויפל ויבנה, ויפל, ואין מספיקין לבנותו עד שכן דוד בא (סנהדרין צ"ח) (רש"י): השער הזה, של ארם, שבארם היה באותה השעה: ואין מספיקין לבנותו, פעם שלישית שאלו את רבי יוסי בן קסמא אימתי יבוא בן דוד וכו. א. דע, כי כל דבור ודבור שיצא מפי הקדוש ברוך הוא נברא ממנו מלאך (חגיגה י"ד) וכל דבור ודבור נחלק לכמה ניצוצות, בבחינת (ירמיה כ"ג): "כפטיש יפוצץ סלע" (עיין שבת פ"ח:) כמו כן נבראו כמה וכמה מלאכים, לפי רב הניצוצות ודבור הכולל את הניצוצות נברא מלאך שהוא שר וראש על המלאכים שנבראו מן הניצוצות והם מחנהו וכל מלאך ומלאך, הוא ממנה על איזהו דבר ואפלו כל אילנות ועשבים יש עליהם ממנים כמה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (בראשית רבה פרשה י) אין לד עשב מלמטה שאין לו מלאך מלמעלה וכו וכל מלאך מקבל חיותו מהדבור ומשפיע לתוך הדבר שנמנה עליו הינו לאיזה עשב או דבר אחר שהוא ממנה עליו ושני הכחות האלו, הינו פח שיש למלאך לקבל, וכח להשפיע מכנים בבחינת ידים בידי ימין מקבל חיותו, וביד שמאל משפיע בבחינות: ומכה אותו ואומר לו גדל (שם) והכאה היא בחינת שמאל נמצא שכל הרפואות תלויים בתורה, בבחינות (משלי ד): "ולכל בשרו מרפא" כי התורה נותנת פח למלאכים והמלאכים משפיעים לעשבים ועשבים

מְרַפְּאִים בְּכַח הַתּוֹרָה וּמִי שֶׁפּוֹגֵם בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים וּפּוֹרֵץ גְּדָרִים, אֲזִי אֵין רְפוּאָה לְמַכְתּוֹ (שֶׁבֶת ק"י) דְּלִמָּא חוּיָא דְרַבְנָן טְרַקְהָ, שְׂאִין לוֹ אֲסוּתָא כִּי הַפּוֹרֵץ גְּדָרִים עַל יְדֵי זֶה מְסִיר הַיָּדִים מִן הַמְּלָאכִים לְפִי בְּחִינוֹת הַסֵּרְתּוֹ מִדְּרַךְ דְּבִרֵי רַבָּנָן (דְּבָרִים י"ז). "לֹא תִסּוּר מִן הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמָאל" לְפִי בְּחִינוֹת הַסֵּרְתּוֹ אִם סָר מִדְּרַךְ דְּבִרֵי רַבָּנָן לְיָמִין, בְּזָה סָר יָמִין הַמְּלָאךְ, וְאֵין לוֹ כַּח לְקַבֵּל וְאִם סָר לְשְׂמָאל, בְּזָה סָר יָד שְׂמָאל מִהַמְּלָאךְ, וְאֵין לוֹ כַּח לְהַשְׁפִּיעַ וּכְשֶׁנִּפְגָּם אֵיזְהוּ יָד הַמְּלָאךְ, אֲזִי אֵין לָזֶה הָאָדָם אֲסוּתָא כִּי זֶה הָעֵשֶׂב שֶׁבּוֹ תְלוּי רְפוּאָתוֹ, אֵין לוֹ כַּח לְרַפְּאוֹת, כִּי אֵין מִשְׁפִּיעַ לוֹ וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים כ"ח) : "מִכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה בַּתּוֹרָה" זֶהוּ מִיתַת תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הֵינּוּ הַמֵּיתָה שֶׁתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים מְמִיתִין אֵיזְהוּ אָדָם כִּי חוֹלֵאת הַבָּאָה לְאָדָם עַל שֶׁעָבַר עַל דְּבִרֵי רַבָּנָן אֵין לוֹ רְפוּאָה, וְהוּא מֵת מִן הַחוֹלֵאת זֶה הַמֵּיתָה בָּאָה עַל יְדֵי מִכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה בַּתּוֹרָה כִּי דְבָרִים שֶׁלֹּא נִכְתְּבוּ בַּתּוֹרָה נִמְסְרוּ לְחֲכָמִים וְאַנְחֵנוּ מְצוּיִם לְשִׁמְעַ מֵהֶם וַיֵּשׁ מִי שֶׁמְזַלְזֵל דְּבָרֵיהֶם וְאֵין מְאָמִין דְּבָרֵיהֶם מְחַמֵּת שְׂנֵדְמָה לוֹ שֶׁמְדַאֲוֵרֵיתָא אֵינּוּ כֵּן וְעַל יְדֵי זֶה נִחְלָה בְּמִכָּה שְׂאִין לוֹ רְפוּאָה, וּמֵת בָּהּ וַיֵּשׁ יִסּוּרִין שֶׁל אֶהְבָּה הַשּׁוֹלְטִין עַל הָאָדָם שֶׁהוּא צְדִיק וְהוּא מִכָּה בְּיִסּוּרִין, וְאֵין רְפוּאָתוֹ תּוֹלָה בְּרְפוּאָת עֲשָׂבִים כִּי הוּא אִישׁ צְדִיק, וְלֹא פָּגַם יְדֵי הַמְּלָאךְ וְהַיָּדִים הֵם שְׁלֵמִים (שִׁיר הַשִּׁירִים ב). "כִּי חוֹלֵת אֶהְבָּה אֲנִי, שְׂמָאלוֹ תַחַת לְרֹאשִׁי וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבַקְנִי" הֵינּוּ חוֹלֵת אֶהְבָּה יְכוֹלָה הִיא לְשַׁלֵּט עַל אִישׁ אֶחָד, וְאֵין רְפוּאָתוֹ תּוֹלָה בְּהַיָּדִים הַנִּי"ל כִּי הַיָּדִים בְּבַחֲיִנְתּוֹ הֵם שְׁלֵמִים, בְּבַחֲיִנַת "שְׂמָאלוֹ תַחַת" וְכֵן וְזֶהוּ (בְּרֻכּוֹת ה:) כְּשָׁבָא רַבִּי יוֹחָנָן לְתַנָּא שְׁנַחֲלָה בְּיִסּוּרִין וְאָמַר לוֹ חֲבִיבִין עֲלֶיךָ יִסּוּרִין, אָמַר לֹא וְכֵן, אָמַר לוֹ הֵב לִי יָדְךָ וְכֵן כִּי רַבִּי יוֹחָנָן סָבַר שְׂאֵלוֹ יִסּוּרִין הֵן יִסּוּרִין שֶׁל אֶהְבָּה וְזֶהוּ שֶׁשְׂאֵל אוֹתוֹ חֲבִיבִין עֲלֶיךָ יִסּוּרִין שְׂשָׂאֵל אוֹתוֹ : אִם חֲבִיב עֲלִיו הַיִּסּוּרִין, הֵינּוּ אִם יִסּוּרִין שֶׁל אֶהְבָּה הֵם וְהַשִּׁיב לוֹ : לֹא וְכֵן וּכְשֶׁשָּׁמַע רַבִּי יוֹחָנָן שֶׁהַיִּסּוּרִין לֹא שֶׁל אֶהְבָּה הֵן חֲשַׁב דִּילְמָא פָּגַם, חֵס וְשְׁלוֹם בְּיָדֵים הַנִּי"ל וּבְשֶׁבִיל זֶה אֵין לוֹ רְפוּאָה וְזֶה שְׂאָמַר לוֹ : הֵב לִי יָדְךָ כְּדֵי שֶׁיִּדַּע אִם פָּגַם בְּדְבָרֵי רַבָּנָן, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּנִי"ל וְתַכְף כְּשֶׁיִּהְיֶה לוֹ יָדָא אוֹקְמוּהוּ כִּי לֹא הָיָה יִסּוּרִין שֶׁל אֶהְבָּה, וְלֹא פָּגַם בְּיָדֵים בְּשֶׁבִיל זֶה הָיָה יְכוֹל לְחַיּוֹת וְלִקְוִים מְחַלְיוֹ וְזֶהוּ, (אִיּוֹב כ"ד) : "וּמִשָּׁךְ אֲבִירִים בָּכחוּ יָקוּם וְלֹא יֵאָמֵן בְּחַיִּין" כִּי עַל יְדֵי שְׂאִין מְאָמִין בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים הַנִּקְרָאִים חַיִּים כְּמָה שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּרֻכּוֹת י"ח) "וּבִגְנֵיהוּ בּוֹ יְהוּיָדַע בּוֹ אִישׁ חַי" צְדִיקִים אֶפְלוּ בְּמִיתַתָם נִקְרָאִים חַיִּים עַל יְדֵי זֶה, הוּא נוֹפֵל בְּחוֹלֵאת אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן בְּחַיִּין הֵינּוּ שְׂאִין שׁוּם אָדָם מְאָמִין שְׁיַחֲיָה מַחֲלֵי זֶה כִּי אֵין רְפוּאָה לְמַכְתּוֹ כְּנִי"ל וְתַקּוּנוֹ שְׁיָקִים אֲמוּנָה הַנְּפוּלָה, וַיֵּאָמֵן אֲמוּנַת חֲכָמִים וְזֶהוּ : "יָקוּם וְלֹא יֵאָמֵן בְּחַיִּין" הֵינּוּ זֶה שֶׁלֹּא הָאָמִין בְּחֲכָמִים הַנִּקְרָאִים חַיִּים יָקִים זֹאת הָאֲמוּנָה הַנְּפוּלָה וְעַל יְדֵי זֶה יָקוּם מַחוֹלֵאת הַזֹּאת שֶׁלֹּא הָאָמִין עַד עֲכָשׁוּ שׁוּם אָדָם שְׁיֵשׁ לוֹ שׁוּם רְפוּאָה עַל מַכְתּוֹ וְעַל יְדֵי אֲמוּנָתוֹ יִתְרַפָּא כִּי עַל יְדֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים, מְתַקֵּן בְּחִינוֹת יָדִים שֶׁל מְלָאכִים וְהֵם מְקַבְּלִים וּמְשַׁפִּיעִים כַּחוֹת לְעֵשָׂבִים לְרְפוּאָתוֹ וְזֶה : "וּמִשָּׁךְ אֲבִירִים בָּכחוּ" הֵינּוּ שֶׁהַמְּלָאכִים הַנִּקְרָאִים אֲבִירִים (עֵיין יוֹמָא ע"ה) : כָּל אֶחָד וְאֶחָד נַחֲזֵר לוֹ כַּחוֹ, הֵינּוּ כְּנִי"ח פְּרָקִין דְּיָדִים וּמִמְשִׁיכִין שֶׁפַּע לְכָל הַדְּבָרִים שֶׁנִּתְּמַנוּ עֲלֵיהֶם, וְאִזּוֹ יֵשׁ לוֹ

רפואה פנ"ל כי דברי חכמים עושין ומתקנין בחינת הידים פנ"ל ב. וְלִהְיוּ אֲמוּנָה הַנְּפִילָה, היא על ידי בחינת יעקב הינו על ידי נדר (עיין זוהר פנחס רנה) [רוצה לומר: ויקים מיד, עין בהשמטות] ועל ידי הנדר ישוב לאמונת חכמים כי כשאין לו אמונת חכמים זה בחינת הסתלקות החכמים, בחינת פלא (ישעיה כ"ט). "הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא ואבדה חכמת חכמיו" ודרשו חכמינו, זכרונם לברכה (מדרש רבה, איכה א): שזה נאמר על סלוקן של חכמים ותקונו של הפלאה הזאת, הינו של סלוקן של חכמים ותקונו, הפלאה של נדר, בבחינת (במדבר ו): "כי יפליא לנדר נדר" כי על ידי הנדר, הוא עולה לשרש שהחכמים משרשים שם הינו בחינת פליאות חכמה (ספר יצירה, ועין זהר בלק קצ"ג): ויודע ומכיר מעלות החכמים ועל ידי זה הוא שב ומאמין בהם וזהו בחינת (ישעיה כ"ה): "אודה שמך כי עשית פלא" ועל ידי זה: "עצות מרחק אמונה אמן" הינו על ידי בחינת נדר, שהוא בחינות פלא נתתקן אמונת חכמים, שעצתם מרחוק בבחינת: "ממרחק תביא לחמה" (משלי ל"א) כי דברי תורה עניים במקומם ועשירים במקום אחר (ירושלמי ראש השנה פרק ראוי זהו בית דין) שהחכמים למדים דבריהם ממקומות רחוקים שבתורה שזה נמסר להם לדרש התורה לכל חפציהם בשלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן ומחייבין אנחנו להאמין לכל דבריהם, בבחינות: "לא תסור מן הדבר" וכו' ויעקב הוא בחינות נדר, שהוא ראש לכל הנודרים כמו שכתוב (בראשית כ"ח): "וידר יעקב נדר" (עיין ב"ר ויצא פ"ע) וזהו (שם מ"ט): "מידי אביר יעקב" בשביל לתקן ידי המלאך הנקרא אביר צריך להשתמש בנדר שהוא בחינת יעקב פנ"ל כי משם רועה אבן ישראל הינו על ידי הנדר, נתתקן האמונה הנקרא רועה בבחינת: "ורעה אמונה" (תהלים ל"ז) וכשנתתקן האמונה נתתקן הידים, בבחינת: "לא תסור" פנ"ל ג. וכשנתתקן הידים הפנ"ל על ידי נדר פנ"ל על ידי זה מתנוצצים בו אורות האבות כי נדר זה בחינת אור יעקב וידי, הם אברהם ויצחק, שהם זמין ושמאל (שם ע"ח). "נגד אבותם עשה פלא" הינו שעל ידי פלא הפנ"ל, מתנוצצים בו אור האבות וזהו סופי תבות של שמות האבות בקם [כי סופי תבות של אברהם יצחק יעקב הם אותיות בקם] נוטריקון "בשמן קדשי משחתיו" (תהלים פ"ט) שהיא רמז בחינות נדר (בראשית כ"ח): "והאבן הזאת אשר" וכו' (שם ל"ה) "ויצק עליה שמן" הינו על ידי הנדר, מתנוצצים על האדם אור האבות ד. ועל ידי האורות האלו עולה ומתענג בענג שבת בבחינות (ישעיה נ"ח). "אז תתענג על ויהרפבתיד על במותי ארץ, והאכלתיד נחלת יעקב אביד" "במותי ארץ" הם אברהם ויצחק שהם הידים, שהם זרועות עולם (דברים ל"ג) "והאכלתיד נחלת יעקב" זה בחינות נדר הפנ"ל ועל ידי האבות עם האמונה הפנ"ל, זוכה לענג שבת שין בת, שין זה בחינת אבות (הק הזוהר דף ב: בראשית כה): בת זה בחינות אמונה, בחינות בת היתה לאברהם וכו', (בבא בתרא ט"ז: דרשו שם על פסוק: "וה ברך את אברהם בכל" בת היתה לו לאברהם ובכל שמה משלי כ"ח). "איש אמונות רב ברכות" ה. וענג שבת הזה, זה בחינת אכילה בקדשה כי אכילת ימי החל נהנה ממנה גם כן הסטרא אחרא אבל מאכילת שבת, אין חלק לסטרא אחרא כלל

וְכָל־זֶה שְׁעוֹה אוֹתָנוּ עַל אֲכִילַת שַׁבַּת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ט"ז) : "אֲכַלְוּהוּ הַיּוֹם כִּי שַׁבַּת הַיּוֹם לַה' כִּי אֲכִילַת שַׁבַּת, נַעֲשֶׂה קִדְשָׁה וְאַלְקוּת גָּמוּר, בְּלֹא תַעֲרַבֵת סִיגִים כָּל־ל וְיִכּוֹל לַפְעַל בְּאֲכִילַת שַׁבַּת, מֵה שְׁפּוּעַל בְּתַעֲנִית הַיְנוּ לְהַפִּיל אוֹיְבָיו לְפָנָיו בְּזָכוֹת עֲנֵג שַׁבַּת כְּמוֹ שְׁפּוּעַל בְּצוּם וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא שַׁבַּת, כִּי בִסְגָלְתּוֹ "לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם" (תְּהִלִּים ח) . וְכִי עַל יְדֵי הַצּוּם, אוֹיְבָיו נוֹפְלִים לְפָנָיו כִּי עַל יְדֵי הַפְּעֵס הַבָּא מִהַכְּבֵד בְּחִינַת : כְּבֵד כּוֹעֵס (בְּרָכוֹת ס"א) : נִתְעוֹרֵר הַמְּקַטְרֵג הַגָּדוֹל, שֶׁהוּא עֹשֶׂה, "הוּא אָדוּם" (בְּרָאשִׁית ל"ו) שֶׁאֲחִיזָתוֹ בְּכָבֵד (זֶהר פִּינְחָס רל"ד וְתַקוּן כ"א שֵׁם כַּה) שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבֵד, שֶׁהוּא מְלֵא דָם (עֵינן בְּכוֹרוֹת נה) וּמִן הַמְּקַטְרֵג הָעֲלִיּוֹן נִתְעוֹרְרִים וְנִשְׁתַּלְשְׁלִים מִמְּקַטְרֵגִים וְצָרִים לְמַטָּה עַל אֲדָם הַכּוֹעֵס וְשׁוֹלְטִים עָלָיו, וְאֵינָם יִרְאִים מִלְּפָנָיו כִּי עַל יְדֵי הַפְּעֵס נִדְמָה לָהֶם כְּבִהְמָה, בְּבַחֲינַת (תְּהִלִּים מ"ט) : "נִמְשַׁל כְּבִהְמוֹת נְדָמוֹ" (בְּרָאשִׁית ט) : "וּמִוֹרְאָכֶם וְחִתְכֶם", אֵינּוּ אֵלָּא עַל יְדֵי הַצָּלֵם אֲלֵקִים שֶׁבְּפָנָיו הָאָדָם וְעַל יְדֵי הַצָּלֵם, הָאָדָם הוּא אָדָם וְכִשְׁסָר צָלֵם אֲזִי יוֹצֵא מִגָּדֵר אָדָם לְגָדֵר בְּהִמָּה, וְאִזְ סָר מִוֹרְאוֹ (עֵינן שַׁבַּת קנ"א) : וְעַקֵּר הַצָּלֵם הַמְּאִיר בְּפָנָיו הָאָדָם, הִיא חֲכָמוֹת הַבוֹרָא שֶׁנִּתְּנוּ לְאָדָם יִתְרוֹן עַל הַבְּהִמָּה הִיא הַמְּאִירָה בְּפָנָיו אָדָם, בְּבַחֲינַת "חֲכָמַת אָדָם תִּאִיר פָּנָיו" (קִהְלֵת ח) וְעַל יְדֵי הַפְּעֵס, אִם חֲכָם הוּא חֲכָמָתוֹ מִסְתַּלְקֵת (פְּסָחִים ד' ס"ו) : וְאִזְ צִלוֹ סָר, וּפָנָיו נוֹפְלִים בְּבַחֲינַת (בְּרָאשִׁית ד) : "לִמָּה חָרָה לְךָ וְלִמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ" וְכִשְׁאִין לוֹ פָּנָיו אָדָם, אֲזִי מִוֹרְאוֹ סָר כִּי נִמְשַׁל כְּבִהְמוֹת וְצָרִיו מִצָּרִים לוֹ וְעַל יְדֵי הַצּוּם וְהַתַּעֲנִית הוּא מִתְקַן אֶת פָּנָיו וּמְחַזֵּר לְעַצְמוֹ אֶת חֲכָמָתוֹ, שֶׁהִיא צִלְמוֹ הַמְּאִיר בְּפָנָיו וְאִזְ הַכֹּל יִרְאִים מִמֶּנּוּ, וְאוֹיְבָיו נוֹפְלִים לְפָנָיו לְפָנָיו דִּיקָא, כִּי עַקֵּר נִפְלִיתָם, מִחֲמַת הַפָּנִים כְּנִ"ל וְכֹל זֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַצּוּם כִּי עַל יְדֵי הַצּוּם, נִכְנַע הַכְּבֵד לְפָנָיו הַמַּחֲכֵה כִּי בְיוֹם שֶׁאָדָם אוֹכֵל אִזְ הַכְּבֵד נִזּוֹן תַּחֲלָה וְאַחֵר כֵּךְ הוּא שׁוֹלֵחַ לְהַמַּח נִמְצָא בְיוֹם הָאֲכִילָה, הַגָּדְלָה וְהַמְּשַׁלָּה לְהַכְּבֵד וְכִשְׁמַתְעֵנָה, אֲזִי נִזּוֹן הַמַּח תַּחֲלָה, וְהַמַּח שׁוֹלֵחַ מִזּוֹן אַחֵר כֵּךְ לְהַכְּבֵד (עֵינן בְּשַׁעַר תִּיקוּנֵי עוֹנוֹת לְהַאֲרִיז"ל) נִמְצָא בְיוֹם הַצּוּם, נִכְנַע הַכְּבֵד לְפָנָיו הַמַּח, וְהַגָּדְלָה וְהַמְּשַׁלָּה לְהַמַּח וְזֶהוּ תַקוּן לְמָה שֶׁפָּגַם בְּתַחֲלָה בְּהַחֲכָמָה שֶׁהִיא הַמַּח, שֶׁהִיא הַצָּלֵם הַמְּאִיר בְּפָנָיו וְעַכְשָׁו עַל יְדֵי הַתַּעֲנִית, הוּא מְכַנֵּעַ אֶת הַכְּבֵד וְנוֹתֵן הַמְּשַׁלָּה לְהַמַּח וְכִשְׁנִכְנַע הַכְּבֵד, שֶׁהוּא רֵאשׁ הַמְּקַטְרֵגִים אֲזִי נִכְנָעִים כָּל הָאוֹיְבִים הָאֲחוּזִים בְּהַכְּבֵד וְזֶה אוֹתִיוֹת צוּם נוֹטְרִיקוֹן וְכַתּוּבֵי מִפְּנֵי צָרֵינוּ (תְּהִלִּים פ"ט) שֶׁעַל יְדֵי הַצּוּם, נִכְנַע הַכְּבֵד, וְנִתְתַקַּן מִחַ הַחֲכָמָה שֶׁהִיא הַצָּלֵם, וּמְאִיר בְּפָנָיו אָדָם וְעַל יְדֵי הַצָּלֵם שֶׁבְּפָנָיו עַל יְדֵי זֶה : "וְכַתּוּבֵי מִפְּנֵי צָרֵינוּ", מִפְּנֵי דִיקָא כְּנִ"ל . אֲבָל כְּשֶׁזִּזְכָּה לְבַחֲינַת עֲנֵג שַׁבַּת כְּנִ"ל, אִזְ אֵין צָרִיךְ לְצוּם (עֵינן אֲד"ז רפ"ח) : כִּי פּוֹעַל בְּאֲכִילַתוֹ, מֵה שֶׁפְּעַל עַל יְדֵי הַצּוּם, הַיְנוּ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב כִּי אֲכִילַת שַׁבַּת, קִדְשָׁה הִיא, "וְכֹל זֶר לֹא יֵאָכֵל קִדְשִׁי" (וַיִּקְרָא כ"ב) וְאִזְ נִכְנַע הַכְּבֵד וְאִזְ נִתְבַטַּל כַּחוֹ, בְּבַחֲינַת (תְּרוּמָה קל"ה) : וְכֹל שׁוֹלְטָנֵי רִגְזֵין שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּבֵד כּוֹעֵס, כְּלָהוּ עָרְקִין וְאַתְעֵבְרוּ [וְנִתְגַדַּל הַמַּח הַחֲכָמָה וּמְאִיר בְּפָנָיו בְּבַחֲינַת וְאַנְפָּהָא נְהִירִין בְּנְהִירוֹ עֲלָאָה] (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) : "אֵהָבָה בְּתַעֲנוּגִים", וְכֹל זֶה מְעַנֵּג שַׁבַּת הַנִּ"ל . ז . וְדַע, שֶׁלְבַטֵּל וּלְהַכְנִיעַ הָאוֹיְבִים דֵּי הַצּוּם אוֹ אֲכִילַת שַׁבַּת לְבַד אֲבָל לְרַב הַשְּׁלוּם, צָרִיךְ גַּם לְהַרְבוֹת בְּצַדִּיקָה כְּמֵאֵמֶר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (אָבוֹת פָּרָק ב) : מְרַבָּה

צדקה מרבה שלום (ברכות ו:). אגרא דתעניתא צדקתא ואמרו (תענית ח:): שמש בשבת צדקה לעניים שמש, זה בחינת שלום, כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (מכילתא ובספרי פרשת תצא ובירושלמי פתבות פ"ד). "וזהו עליו השמש" מה שמש הוא שלום לכל באי עולם וכו' וזהו שמש, הינו השלום אינו אלא על ידי צדקה לעניים ח. ודע, שיש חלוק בין השלום של התענית של חל ובין השלום של ענג שבת הינו השלום של תענית אין לו בחינת דבור בחינת (בראשית ל"ז): "ולא יכלו דברו לשלום" אבל על ידי ענג אכילת שבת, נשלים הדבור לשלום בבחינת (תהלים קכ"ב): "למען אחי ורעי אדברה נא שלום" (ישעיה נ"ח) "ודבר דבר" הנאמר בשבת כי הפה נשלים באור גדול, בשעת אכילת שבת וזהו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (טעמי מצות לר"מ הבבלי וכן הובא בשל"ה במסכת פסחים). אין בין חמץ למצה אלא משהו חמץ, זהו בחינת תקוה הפעס על ידי התענית כנ"ל בחינת (ישעיה ס"ג): "מי זה בא מאדום חמוץ בגדים" אדום, זה בחינת כבוד הנ"ל וחמץ זה בחינת הכנעתו, בחינת תענית, בחינת העדר אכילה בחינת (שמות י"ב): "כל מחמץ לא תאכלו" לא תאכלו, זה בחינת תענית הנ"ל. מצה, זה בחינת אכילת ענג שבת בחינת (ישעיה ס"ו) "למען תמצו והתענגתם" וכו' וזהו: אין בין חמץ למצה וכו' הינו אין בין התענית לבין אכילת ענג שבת הנ"ל אין החלוק ביניהם אלא משהו נוטריקון והיה מעשה הצדקה שלום (ישעיה ל"ב) הינו כי אין דומה שלום של התענית, לשלום של שבת כי זה אין לו פה וזה יש לו פה וזהו החלוק שבחינת שלום שיש לו פה, הוא במעלה על שלום שאין לו פה כמו מעלת מדבר על מי כי החיות הם חיים כמו בני אדם אבל האדם יש לו מעלה שיש לו כח הדברי וזהו החלוק בין חמץ למצה שהחלוק בין חית להא חמץ הוא בחית זה בחינת שלום שאין לו פה בחינת חי, בחינת (איוב ה): "וחית השדה השלמה לד" הינו בחינת שלום שאין לו פה שאין לו כח הדברי, כמו חיות השדה ומצה היא בהא זה בחינת ה מוצאות הפה, בחינת כח הדברי כנ"ל (בראשית מ"ז) "הא לכם זרע", בחינת (הושע י): "זרעו לכם לצדקה" בחינת "מעשה הצדקה שלום" כנ"ל וזהו, (משלי י"ח): "מדנים ישבית הגורל" (דניאל י"ב) "ותנוח ותעמד לגורלך לקץ הימין", שאז יהיה כלו שבת וזה ותנוח, זהו בחינת (שמות כ): "וינח ביום השביעי" וגורל הזה שהוא שבת, מבטל מדנים וצרים כנ"ל ועוד יש לו כח, שבו נעשה בחינת פה כנ"ל וזהו: "ובין עצומים יפריד" בין התעצמות והתחברות קנה החית לגג החית הוא מפריד, ונעשה הא מחית הינו בחינת פה כנ"ל וזהו ששאלו את רבי יוסי בן קסמא, אימתי בן דוד בא והשיב להם כשיפל זה השער וכו' ועקר הדבר, שיפל שלשה פעמים, ואין מספיקין לבנותו עד שבו דוד בא כי שער ארם, זה בחינת שער דסטרא אחרא וכשיפל נפילה אחר נפילה, על ידי בחינת שהבאתי* כנ"ל אז יבוא בן דוד, ויבנה שערי הקדשה הינו, כשאין אמונות חכמים, ואין שומע להם בבחינת (ישעיה כ"ט): "ולמוכים בשער יקשו" על ידי זה באים לחלי עד אין מרפא כנ"ל בבחינת (תהלים ק"ז) "ויגיעו עד שערי מות" אבל כשיש להם אמונה, אזי נפתחים להם שערי הקדשה, בבחינת (ישעיה כ"ו): "פתחו שערים וכו' שומר אמונים" (רש"י פ תולדות ע"פ ולאם מלאם

יאמץ) ואז נופל שער ארם פעם אחת. והקמת אמונה היא על ידי נדר, ואז נהיר בנהירו דאבהן פני"ל ואז נבנה פעם שניה שער דקדשה, בבחינת (תהלים כ"ד) : "שאו שערים ראשיכם" כי האבות הן הראשים (עין זוהר פנחס רנ"ג) בבחינת (שמות ו) : "אלה ראשי בית אבותם" וכשזה קם זה נופל" וזה בחינת נפילת פעם שנית שער של ארם. ועל ידי הארות האבות זוכה לשבת, להשבת אויב, וזוכה לשלום פני"ל ואז נבנה פעם שלישי שער דקדשה בבחינת (זכריה א) : "ומשפט שלום שפטו בשעריכם" ובבחינת צדקה, "אל תדכא עני בשער" (משלי כ"ב) ומכניעים השונאים היונקים משער ארם בבחינת (תהלים ס"ט) : "ישיחו בי ישבי שער" כי נכנע כבד כועס, שהיא עשו אדום פני"ל שהוא כאדורת שער (בראשית כ"ה) וזהו נפילת פעם שלישי שער של ארם. [עד כאן לשון רבנו, זכרוננו לברכה] [שיך לעיל, אחר תבת על ידי בחינות שהבאתי* בכאן דלג רבנו זכרוננו לברכה, כמה תבות שהיו כתובים בלשוננו שם, בכתבתו הקדושה. וכשנתנו לי להעתיק תורה זאת, מחק בכונה כמה וכמה תבות מכתבות ידו הקדושה, כדי שלא אעתיקם. וראיתי שהיה לו בזה בונה שלמה. וכן היה דרכו כמה פעמים, בכמה תורות, שהיה מדקדק מאד כשנתנו תורתו להעתיקה, למחק שם כמה וכמה תבות שהיו מכרחים להענין מאד, ודלג באמצע, כי לא רצה שיתגלו אלו הדבורים. והמעין היטב באלו המקומות, יוכל להבין שחסר שם באמצע הענין. וגם בתורה הזאת יכולין לראות קצת, כי כתב וכשנפל וכו' על ידי בחינות שהבאתי ואין זה דרך לשונו. אך כל זה היה אצלו כתוב הדור מבאר היטב, אך בכונה מדיקת דלג באמצע. כי כל דבריו הקדושים היו בפלס ומשקל גדול, מה לגלות ומה שלא לגלות. ואפלו תבה אחת יתרה, היה מדקדק עליה שלא לדבר או שלא להעתיק, כפי מה שהיה יודע על פי השגתו העצומה, שאין צריכין לגלות זאת. ועין בסמוך בסימן נ"ח אות ט, מה שכתוב שם כי הגדלה של הכשרי הדור היא בחינת כלי אל התחדשות התורה בבחינת* ואפלו וכו' ושם נכר החסרון לעינים. ועתה על פי הפני"ל תבין הדבר, כי שם מחק כמה תבות באמצע התורה וכן באותה התורה שבסימן נ"ח הפני"ל מחק מקדם גם כן כמה וכמה תבות ועינים, בשאר מקומות שאין נכר כל כך וכן אחר כך בסימן נ"ט שם גם כן מחק באות ו אחר וזה פרוש בית והון וכו' שהאבות היו מגירים גרים וכו' שם מחק כמה וכמה תבות וכן בשאר מקומות באותה התורה. וכן היה בכמה וכמה תורות שנתנו להעתיקם פני"ל] שיך לאות א וב המבזה תלמיד חכם אין לו רפואה למפתו (שבת קי"ט) : כי כל הרפואות הם הרפבות דהינו שלוקחין סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כך וכך וכן עשב אחר שמשקלו כך וכך וכן שוקליו מ כמה מינים וכל עשב ועשב יש לו כח אחר ומערבין אלו המינים ביחד ועושין מהם הרפבה וזאת ההרפבה, יש לה כח לרפאות החולאת נמצא שעקר כח הרפואה על ידי ההרפבה שנעשה לה כח אחר חדש על ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו ובה הכח של ההרפבה דוקא מרפאין החולאת ועל כן צריך רופא ממחה, שיודע לעשות ההרפבה אבל מי שאינו ממחה אף אם יקח העשבים שיש להם כח לרפאות עם כל זה לא יפעל כלל כי אין יודע איך להרפבם כמו כן התורה שהיא רפואה לכל דבר כמו

שְׁפָתוֹב: "וּלְכֹל בְּשָׂרוֹ מִרְפָּא" אִין מִי שְׂיֹדַע אוֹתָהּ, כִּי אִם חֲכָמֵי הַדּוֹר כִּי נִמְסָרָה לָהֶם לְדַרְשָׁה בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶן אָבֵל מִהַתּוֹרָה בְּעֶצְמָהּ אִי אֶפְשָׁר לֵידַע דָּבָר כִּי אִם עַל פִּי חֲכָמֵי הַדּוֹר שֶׁהֵם מְפָרְשִׁים אוֹתָהּ כִּי הַתּוֹרָה עֲנִיָּה בְּמִקּוּמָהּ וְעֵשִׂיָּה בְּמִקּוּם אַחֵר וְהַחֲכָמִים מְלַקְטִין וּמְעַרְבִין וּמְרַכְּבִין אֶת הַתּוֹרָה וְדוֹרְשִׁין אוֹתָהּ מִמִּקּוּם לְמִקּוּם בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת וְהֵם גּוֹרְעִין וּמוֹסִיפִין וְדוֹרְשִׁין (בְּבֹא בִתְרָא קי"א): וְאִף שְׁפָתוֹב בְּהַתּוֹרָה כֶּד, הֵם גּוֹרְעִים מִמֶּנָּה אוֹת אוֹ תִּבְּהּ וּבְמִקּוּם אַחֵר מוֹסִיפִין וּבִזָּה דוֹרְשִׁין אוֹתָהּ, כְּפִי מַה שְׂיֹדַעִין, כְּמוֹ שֶׁנִּמְסָרָה לָהֶם וְעַל כֵּן כְּשִׁפּוֹגִים בְּכָבוֹד תִּלְמִיד חָכֵם, אִין רְפוּאָה לְמִכְתּוֹ כַּח הַרְפוּאָה שֶׁמְקַבְּלִין מִהַתּוֹרָה אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל כִּי אִם עַל יְדֵי חֲכָמֵי הַדּוֹר, כִּי לָהֶם נִמְסָרָה לְדַרְשָׁה וְהֵם יוֹדְעִים לְהַרְכִּיב אוֹתֵיהֶם הַתּוֹרָה כְּנִי"ל שֶׁזֶה עֵקֶר כַּח הַרְפוּאָה כְּנִי"ל כִּי כָּל הָעֹשֶׂבִים מְקַבְּלִים כַּח מִהַתּוֹרָה כְּמִבְּאֵר לְעִיל וְעֵקֶר כַּח לְרִפְאוּת, הוּא עַל יְדֵי הַהֲרַכְּבָה כְּנִי"ל עַל כֵּן הָעֵקֶר תִּלּוּי בְּחֲכָמֵי הַדּוֹר שֶׁעַל יְדֵי שֶׁהֵם יוֹדְעִים לְדַרְשָׁה אֶת הַתּוֹרָה וּלְהַרְכִּיב אוֹתֵיהֶם הַתּוֹרָה כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה מְקַבְּלִין כַּח כָּל הַהֲרַכְּבוֹת שֶׁל כָּל הָעֹשֶׂבִים, שֶׁמְקַבְּלִים כַּח מִהַתּוֹרָה. עַל כֵּן הָעֵקֶר שֶׁיְהִיָּה לוֹ אֲמוּנַת חֲכָמִים, וּלְהִזָּהֵר בְּכָבוֹדֶם, לִירָא מֵהֶם מְאֹד וְאִף אִם נִרְאָה לוֹ מֵהֶם דָּבָר שֶׁאִינוֹ מְפָרֵשׁ בַּתּוֹרָה כֶּד לְפִי דַעְתּוֹ וְנִדְמָה לוֹ שֶׁהֵם עוֹשִׂים, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּנִגַּד הַתּוֹרָה הוּא צָרִיךְ לְהֶאֱמִין שֶׁבּוֹדָאֵי הֵם עוֹשִׂים נְכוֹנָה עַל פִּי הַתּוֹרָה כִּי הַתּוֹרָה נִמְסָרָה לָהֶם כְּגוֹן שֶׁאֵנוּ רוֹאִים שֶׁמְפָרֵשׁ בַּתּוֹרָה "אַרְבָּעִים יַפְנוּ", (דְּבָרִים כ"ה) וְהֵם אָמְרוּ: שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעַ מְלָקוֹת דּוֹקָא (מִכּוֹת כ"ב: עֵין שֵׁם) כִּי הֵם יוֹדְעִים עַל פִּי הַדְּרָשׁוֹת וְהַמִּדּוֹת כְּפִי מַה שֶׁנִּמְסָר לָהֶם שֶׁצָּרִיךְ דּוֹקָא שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעַ מְלָקוֹת עַל כֵּן צָרִיךְ לְהֶאֱמִין בְּחֲכָמִים, וּלְהַשְׁלִיךְ שֶׁכֵּלּוֹ וְדַעְתּוֹ רַק לְסַמֵּךְ עֲלֵיהֶם כִּי לָהֶם נִמְסָרָה הַתּוֹרָה לְדַרְשָׁה

נח - באר וענן ומן, כלם חזרו בזכות משה

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה] אֵיתָא בְּזִהַר בְּרֵאשִׁית (דף ל"ב): תִּלְתַּת נְפָקִין מִחַד בִּתְלַת קִימָא חַד עַל בֵּין תִּרְיָן תִּרְיָן וְנִקִּין לְחַד חַד יְנִיק לְכַמָּה סְטָרִין א. הֵינּוּ כִּי בָּאָר וְעֵנָן וּמֵן, כֻּלָּם חָזְרוּ בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (תַּעֲנִית ט): וְאַכְחִיד שְׁלֹשֶׁת הַרוּעִים בִּירַח אֶחָד, וְכִי בִּירַח אֶחָד מִתּוֹ וְתִרְצוּ, כִּי בְּהַסְתַּלְקוּתָם שֶׁל אֶהֱרֹן וּמִרְיָם נִסְתַּלְקוּ עֵנָן וּבָאָר, וְחָזְרוּ בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה וּכְשֶׁנִּסְתַּלַּק מֹשֶׁה בִּירַח אֶדָר, אֲזִי נִסְתַּלְקוּ בָּאָר וְעֵנָן וּמֵן וְהָיוּ כְּאֵלוֹ מִתּוֹ כָּל הַשְּׁלֹשׁ בִּירַח אֶחָד וְזֶהוּ: תִּלְתַּת נְפָקִי מִחַד הֵינּוּ: בָּאָר וְעֵנָן וּמֵן, הָיוּ בְּשִׁבִיל חַד, בְּשִׁבִיל מֹשֶׁה. ב. ו מֹשֶׁה הָיָה נִשְׁמָתוֹ כְּלוּל

מְשַׁלְשָׁה אָבוֹת וְהָיָה לוֹ כַּחַ לְהַמְשִׁיךְ אֵלָיו הַשְּׁלֵשָׁה הַשְּׁפָעוֹת בְּאֵר מֵי חַיִּים (בְּרֵאשִׁית כ"ו) זֶה בְּחִינַת אֲבָרָה, מֵימֵי הַחֶסֶד וְאֲבָרָה הַתְּחִיל לְחַפֵּר בְּאֵרוֹת וְעָנָן זֶה בְּחִינַת יִצְחָק, בְּחִינַת: "חֹשֶׁךְ עָנָן וְעֶרְפֶּל" (דְּבָרִים ד בְּרֵאשִׁית כ"ז): "וַתִּכְהֶינן עֵינָיו מֵרְאוֹת" וּמִן זֶה בְּחִינַת יַעֲקֹב, בְּחִינַת (תְּהִלִּים ע"ח): "לְרַעוֹת בִּיעֲקֹב עֲמוֹ" וּמִשָּׁה שֶׁהָיָה כְּלוּל מֵאָבוֹת, נֹאמֵר בּוֹ (שְׁמוֹת ב): "וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה עַל הַבְּאֵר" וּכְתִיב בָּהּ (שֵׁם כ"ד): "וַיָּבֵא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָנָן" וּכְתִיב בָּהּ (שֵׁם ט"ז) "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵלֵיהֶם הוּא הַלְחָס" הוּא דִּיקָא, קָאֵי עַל מֹשֶׁה בְּעֲצֻמוֹ שֶׁבְּזָכוֹתָו אָכְלוּ הַמָּן וְ לַעֲתִיד בְּשַׁעַת הַתְּחִיָּה יִקּוּם מֹשֶׁה כְּלוּל מִשְׁלֵשָׁה אָבוֹת כְּמִקְדָּם (קִהְלֵת א): "מִה שֶׁהָיָה הוּא שְׂיִהְיָה", בְּחִינַת (דְּבָרִים ל"א): "הֵנֶךְ שׁוֹכֵב עִם אָבוֹתֶיךָ וְקָם" שְׂיִקּוּם בְּתִחְיָה כְּלוּל מִשְׁלֵשָׁתָן וְזֶה: חֵד בְּתֵלֵת קִימָא ג. וּ בְכַח שֶׁהָיָה כְּלוּל מֵאָבוֹת הָיָה לוֹחֵם כְּנֶגֶד עַמְלֵק, בְּבְחִינַת (וַיִּקְרָא כ"ו): "חָרֵב נִקְמַת נִקְם בְּרִית" (עֵינן זוֹהַר בְּשֵׁלַח ס"ו) כִּי הָאָבוֹת הֵן בְּרִית, בְּחִינַת (שֵׁם): "וַוְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב" וְכוּ וְעַמְלֵק טָמֵא בְּרִיתָם, בְּבְחִינַת (דְּבָרִים כ"ה): אֲשֶׁר קָרַךְ בְּדָרְךָ וְזֶהוּ: וְחֵד עַל בֵּין תְּרִין זֶהוּ מִלְחָמַת עַמְלֵק, שְׁנֹאמֵר בּוֹ (שְׁמוֹת י"ז): "וַיֹּאדְהוּן וְחֹרֵר תִּמְכוּ בְּיָדוֹ מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד" ד. וּ בְזֶה שֶׁהַכְּנִיעַ קִלְפַת עַמְלֵק וְתִקּוּן הַבְּרִית זֶכָה לְבְחִינַת (שְׁמוֹת ט"ז): "וְהָיָה לָחֵם מִשְׁנָה עַל אֲשֶׁר יִלְקָטוּ יוֹם יוֹם" וַיִּוֹסֵף שְׁזָכָה לְבְרִית כְּתִיב בָּהּ (בְּרֵאשִׁית מ"א): "וַיִּרְכָּב אוֹתוֹ בְּמִרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה" הֵינּוּ מִשְׁנָה עַל אֲשֶׁר יִלְקָטוּ יוֹם יוֹם שְׁ עַל יְדֵי בְרִית זֹכָה לְשַׁפֵּעַ כְּפוּלָה וְזֶה: תְּרִין יִנְקִין לְחֵד שְׁבְחִינַת שְׁבַת מְקַבֵּל מִיוֹסֵף לָחֵם מִשְׁנָה, הֵינּוּ "מִשְׁנָה תוֹרָה" (דְּבָרִים יז) בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ח): וְאָהִיָּה שְׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם. וּבְחִינַת שְׁבַת, מִשְׁפִּיעַ לְשָׂאֵר הָעוֹלָמוֹת, בְּבְחִינַת (וַיִּקְרָא כ"ח) "וְהִיָּתָה שְׁבַת הָאָרֶץ לָכֶם לְאֶכְלָה" ה. וְזֶהוּ, כִּי עַל יְדֵי הַדְּעַת בָּאִים תֵּלֵת הַנִּי"ל שֶׁהֵם: אֶכְלָה וּשְׁתִּיָּה וּמִלְבוּשִׁים כִּי בּוֹ כְּלוּלִים (מִשְׁלֵי ט): "לָכוּ לְחַמוּ בְּלַחְמֵי", בְּחִינַת אֶכְלָה בְּחִינַת מִן הַכְּלוּל בְּדַעַת הַתּוֹרָה שְׁתִּיָּה כְּלוּל בְּדַעַת בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה נ"ה): "הוּי כָּל צִמָּא לָכוּ לַמַּיִם", שֶׁהִיא בְּאֵר, בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ה): "וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרְךָ" מִלְבוּשִׁים, בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה ג) "שְׁמָלָה לָכָה קָצִין תִּהְיָה לָנוּ" (אִיּוֹב ל"ח): "בְּשׂוּמֵי עָנָן לְבוּשׁוֹ" וְ עֵקֶר קִיּוּמוֹ שֶׁל הַדְּעַת, עַל יְדֵי הָאָבוֹת, שֶׁהֵם: חֶסֶד גְּבוּרָה תִּפְאָרֵת חֶסֶד, הֵינּוּ בְּחִינַת אֲבָרָה הֵינּוּ שֶׁ צָרִיךְ לְלַמֵּד חֻכְמָתוֹ לְאַחֲרִים וּלְקָרְבָּם תַּחַת כְּנִפֵּי הַשְּׂכִינָה (מִשְׁלֵי ל"א): "וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה" וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (סִפְּה מ"ט): זֶה הַלּוּמֵד עַל מְנַת לְלַמְּדָה וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית י"ב): "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחַרְוֹ". גְּבוּרָה, זֶה בְּחִינַת שְׁמִקְדָּים יִרְאֵת חֻטָּאוֹ לְחֻכְמָתוֹ (אָבוֹת פָּרֶק ג). תִּפְאָרֵת זֶהוּ שְׁמִדְקָדֵק אֵיךְ לְהוֹצִיא חֻכְמָתוֹ שֶׁלֹּא יִהְיוּ נִבְזִים בְּבְחִינַת (קִהְלֵת י): "דְּבָרֵי כִּי חֻכְם חוֹ" וְזֶהוּ: חֵד בְּתֵלֵת קִימָא. וּ כְשֶׁהַחֻכְמָה בְּקִיּוּמָה וּבְשִׁלְמוּתָהּ, אֲזִי הוּא בְּבְחִינַת: חֵד עַל בֵּין תְּרִין שֶׁ יִכּוּל לְלַחֵם מִלְחָמוֹת ה, בְּבְחִינַת (שֵׁם ט): "טוֹבָה חֻכְמָה מִכְּלֵי קָרֵב" וְאִז כְּשֶׁמְכַנִּיעַ כָּל הַצָּרִים הַרוֹדְפִים אַחַר חֲלוּשֵׁי כַח שְׁבִישְׁרָאֵל וּמְכַנִּיס אוֹתָם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי זֶה זֹכָה לְחֵדֵשׁ חֲדוּשֵׁין דְּאוֹרֵיָתָא בְּשַׁבַּת עַל חֵד תְּרִין, בְּבְחִינַת לָחֵם מִשְׁנָה, בְּחִינַת מִשְׁנָה תוֹרָה בְּחִינַת: "מִגְלָה עָפָה" (זְכָרְיָה ה), בְּבְחִינַת: תְּרִין יִנְקִין לְחֵד כְּנִי"ל, בְּחִינַת: "חָרֵב פִּיפְיוֹת" (תְּהִלִּים קמ"ט) עַל יְדֵי הַחָרֵב נוֹקְמַת כְּנִי"ל, זֹכָה לְפִי שְׁנַיִם, בְּחִינַת: "לָחֵם מִשְׁנָה"

וְשַׁבַּת מְשַׁלַּח הָאֲרוֹתָיו לְכָל הַמְדַרְגּוֹת בְּבַחֲיִנַת: חַד יִנִּיק לְכַמָּה סְטָרִין
וּמִרְפָּא רְפוּאוֹת הַנְּפֹשׁ וּרְפוּאוֹת הַגּוּף בְּבַחֲיִנַת (שְׁמוֹת כ"א): "רַק שְׁבַתוֹ
יִתֵּן וּרְפָא יִרְפָּא", שְׁתֵּי רְפוּאוֹת עַל יְדֵי שְׁבַת ו. וְזֶה שֶׁהַחֶכֶם מְשַׁפֵּיעַ "לְחַם
מִשְׁנֶה" הַנִּי"ל כִּי עַל יְדֵי זְכוּתוֹ זָכָה גַם כֵּן לְחַלֵּק חֲבֵרוֹ כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ,
זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (חֲגִיגָה ט"ו). זָכָה נוֹטֵל חֶלְקוֹ וְחֶלְקֵי חֲבֵרוֹ וְכִשְׁבָּא יוֹם
הַשְּׁבִיט, וְנִפְשׁוּ נִכְלָלֵת בְּשַׁבַּת, בְּבַחֲיִנַת: "כִּי בּוֹ שְׁבִיט וַיִּנְפֹּשׁ" (שְׁמוֹת ל"א)
אַזִּי נוֹתֵן לְחַם מִשְׁנֶה לְיוֹם הַשְּׁבִיט כַּנִּי"ל ז. וְעַל יְדֵי הָאֲרֵת שְׁבַת נִתְעוֹרֵר
הָעוֹלָם לְתִשׁוּבָה מְאֵהָבָה כִּי שְׁבַת בְּחִינַת תִּשׁוּבָה, בְּחִינַת (דְּבָרִים ל):
"וְשַׁבַּת עַד הָאֶלְקִיד" וְהַתִּשׁוּבָה הִיא מְאֵהָבָה בְּחִינַת: "אֲהַבָה בְּתַעֲנוּגִים"
(שִׁיר הַשִּׁירִים ז יִשְׁעִיָּה נ"ח) "וּקְרַאתָ לְשַׁבַּת עֲנִי" וְתִשׁוּבָה מְאֵהָבָה, זֶה
בְּחִינַת: "לְחַם מִשְׁנֶה" כְּמֵאֲמַר חַכְמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה: כָּאֵן מְאֵהָבָה כָּאֵן
מִיִּרְאָה (סוּטָה ל"א) [אֵיתָא שֶׁם גְּדוֹל הָעוֹשֶׂה מְאֵהָבָה יוֹתֵר מִן הָעוֹשֶׂה
מִיִּרְאָה שְׁזֶה תְּלוּי לְאֶלְף דּוֹר וְזֶה תְּלוּי לְאֶלְפִים דּוֹר] עַל יְדֵי תִשׁוּבָה
מְאֵהָבָה עוֹשֶׂה חֶסֶד לְשָׁנֵי אֶלְפִים ח. וְאִז כָּל הַכְּשָׁרִים שְׁבַדּוֹר נִתְרַפְּאִים
בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעִיָּה ו): "וְשָׁב וּרְפָא לוֹ" (שֶׁם נ"ג): "אֲכֹן חֲלִינוּ הוּא נִשְׂא" גַם
נְעֻשִׁים מְכַבְּדִים בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת בְּבַחֲיִנַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ז): "מָה יָפִית וּמָה
נְעַמְתָּ", עַל יְדֵי אֲהָבָה בְּתַעֲנוּגִים כַּנִּי"ל כִּי מִקֶּדֶם הָיוּ בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעִיָּה נ"ג)
:"לֹא תוֹאֵר וְלֹא הִדָּר לוֹ" ט. וְכִשְׁהַכְּשָׁרֵי דּוֹר נִתְיַפֵּים וְנִתְכַּבְּדִים בְּעֵינֵי כָל
אַזִּי כָּל אֶחָד לְפִי כְּשֵׁרוֹתוֹ יְכוֹל לְהִבִּין שֶׁכְּבָר הַשְּׁפִיעַ חֶכֶם הַדּוֹר בְּיוֹם הַשְּׁבִיט
"לְחַם מִשְׁנֶה" הַנִּי"ל כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי כְּשֵׁרוֹתוֹ כֵּן מִקְבֵּל יָפִי וְהִדָּר
וְנִתְגַּדֵּל כֵּן בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת וְהֵיפִי וְהִגְדֵּלָה הִיא צִיּוֹן וְסִימּוֹן וְרִשְׁמִיָּה עַל מִשְׁנֶה
תּוֹרָה הַנִּי"ל בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים מ"ח): "הִר צִיּוֹן יִרְכָּתִי צְפוֹן" הִר, זֶה בְּחִינַת
גְּדֻלָּה כְּמֵאֲמַר חַכְמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (סִנְהֶדְרִין ק"ז): עַל "נוֹדֵי הַרְכָּם
צְפוֹר" זֶה מַלְכוּת וְגְדֻלָּה שֶׁהִגְדֵּלָה הוּא צִיּוֹן וְסִימּוֹן "עַל יִרְכָּתִי צְפוֹן" "עַל
חֲמוּקֵי יִרְכָּתִי" (ש"ה ז) תּוֹרָה הַצְּפוּנָה (עֵינֵי סוּכָה מֵט): וְזֶהוּ (יִשְׁעִיָּה נ"ח)
:"אִם תִּשׁוּב מִשְׁבַּת רְגִלְךָ" עַל יְדֵי תִשׁוּבָה הַבָּאָה מִבְּחִינַת שְׁבַת נִמְשָׁךְ
יִרְכָּתִי צְפוֹן וְזֶהוּ רְגִלְךָ. וְכָל אֶחָד לְפִי כְּשֵׁרוֹתוֹ, כֵּן נִתְצִיּוֹן וְנִתְסַמֵּן אֶצְלוֹ כְּדִי
לְקַבֵּל אַחֵר כֵּךְ בְּתוֹךְ הַצִּיּוֹנִים שֶׁל הַגְּדֻלָּה, אֵת יִרְכָּתִי צְפוֹן הַנִּי"ל כִּי הַגְּדֻלָּה
שֶׁל הַכְּשָׁרֵי דּוֹר הִיא בְּחִינַת כְּלִי אֵל הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה בְּבַחֲיִנַת* [עֵינֵי לַעִיל
אַחֵר הַמֵּאֲמַר בְּסִי נ"ח בְּדִי"ה שֵׁיךְ לַעִיל] י. וְאֵלוֹ הַכְּשָׁרֵי הַדּוֹר צָרִיךְ לָהֶם
לְהִתְבּוֹנֵן מְאֹד בְּהִוּוֹד וְהִדָּר וְהַגְּדֻלָּה הַבָּאָה לָהֶם שְׁלֹא יִכְשְׁלוּ בְּגֵאוּהָ כִּי
לְפַעֲמִים כְּשֶׁהַדּוֹר אֵינֶם שׁוֹמְרִים אֵת פִּיהֶם אַזִּי אֵין יְכַלֵּת בְּיָדָם לְקַבֵּל
בְּחִינַת שְׁבַת הַנִּי"ל כִּי שְׁבַת תְּלוּי בְּשִׁמְרַת הַדְּבֹר בְּבַחֲיִנַת "וְדַבֵּר דְּבָר" שְׁלֹא
יְהֵא דְּבוֹרֵךְ שֶׁל שְׁבַת כְּדְּבוֹרֵךְ שֶׁל חַל (שְׁבַת קי"ג): וְאִז כְּשֶׁאֵינֶם שׁוֹמְרִים
אֵת פִּיהֶם אַזִּי אַף עַל פִּי שֶׁפָּקְחֵי הַדּוֹר מְשַׁפִּיעִים אֵת הַשְּׁבִיט, אֵת הַתִּשׁוּבָה
הַנִּי"ל נִתְקַלְקַל אֶצְלָם הָאֲרֵת הַתִּשׁוּבָה וְאִז נִתְקַלְקַל הַהוֹד וְהִדָּר וְהַגְּדֻלָּה
הַבָּאָה לְכְּשָׁרֵי הַדּוֹר וְנִתְגָּאִים (תְּהִלִּים נ"ט): "חֲטָאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתֵימוֹ
וַיִּלְכְּדוּ בְּגֵאוּנָם" עַל יְדֵי חֲטָא הַדְּבֹר, נִלְכְּדִים בְּעוֹן גְּאוּהָ וְזֶהוּ גְלוּת
הַשְּׁכִינָה הֵינּוּ הַגְּדֻלָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת, בְּחִינַת שְׁכִינָה נִפְגָּם וְנִעְשָׂה
גְּאוּהָ וְזֶהוּ פְרוּשׁ (שְׁבַת ל"א): מִפְּנֵי מָה רָאשִׁיהֶם שֶׁל בְּבַלְיִים סְגִלְגְלוּת
מִפְּנֵי שְׂאִין לָהֶם חִיּוֹת פְּקָחוֹת בְּבַלְיִים, הֵינּוּ הַדּוֹר הַפּוֹגְמִים בְּהַדְּבֹר בְּחִינַת
(בְּרֵאשִׁית י"א): "כִּי שָׁם בָּלַל הַשֶּׁפֶת כָּל הָאָרֶץ" סְגִלְגְלוּת הֵינּוּ סְגִלְגְלוּת

סגל, זה בחינת ההוד והמלכות בחינת "סגלת מלכים" (קהלת ב), גלות השכינה פני"ל שנפגם אצלם ההוד, ונלפדים בגאות וזה שהשיב להם: מפני שאין להם חיות פקחות חיות, זה בחינת שבת הנ"ל, בחינת: טועמיה חיים זכו בחינת תשובה הנ"ל בחינת (יחזקאל י"ח): "שובו וחיו" בחינת רפואה, כמו שכתוב (ישעיה ל"ח): "ותחלימני ותחיניני" שאין מקבלין חיות, בחינת שבת הנ"ל מפקחי הדור, מחכמי הדור הנ"ל, מבחינת משה הנ"ל כי אי אפשר להם לקבל שבת, בחינת תשובה, מחכם הנ"ל אלא על ידי שמירת הדבור פני"ל אבל הדור שהם בחינת בבליים פני"ל שאין מקבלין חיות שבת פני"ל על ידי זה, ראשיהם, שהם כשרי הדור סגל גלות ההוד והגדלה אצלם בגלות הינו שנפגם בחינת מלכות

נט - מי שמתדל תמיד לקרב בני אדם לעבודת השם יתברך

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] א. מי שמתדל תמיד לקרב בני אדם לעבודת השם יתברך צריך לשמר את עצמו שלא יתאחזו בו הקלפות והרע של אלו בני אדם כי זה האיש המתדל לקרב ולעשות נפשות בבחינת (בראשית י"ב) "ואת הנפש אשר עשו בחרן" הוא בונה בחינת היכל הקדש (ישעיה ד) : "והנותר בירושלים קדוש יאמר לו" הינו זה שבני אדם נשארים דבוקים ביראה שלמה (עין ב"ר פ נ"ו ובב"ר פ ב ע"פ נאווה כירושלים) על ידו אף על פי שיש כמה וכמה שנפלו מקדשתם אף על פי כן מאלו שנשארו ביראה שלם על ידי זה "קדוש יאמר לו" וזה בחינת קדש והיכל זה בחינת הכבוד שנתכבד השם יתברך (יתרו דף ס"ט) כד אתי יתרו, כדין אתי יקר שמה דקדשא בריך הוא וזה בחינת (תהלים צ"ו) : "ספרו בגוים את כבודו" ש על ידי שמקרבים את עצמן לעבודת השם יתברך אלו הרחוקים זהו כבודו יתברך שמו (שם כ"ט) : "ובהיכלו פלו אומר כבוד" ו היכל הקדש הזה מושך את עצמו תמיד לשרשו הינו ללב של עושהו, כי שם שרשו כי מחמת הדברים שיצאו מעמק לבו של האיש הכשר נכנסו בלבם וחזרו להשם יתברך והיכל הקדש הזה, שורה ומלביש את הרוח החיוני שבלב האיש הכשר כי הרוח הוא בלב בבחינת (יחזקאל י"ח ל"ו) : "ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה" והיכל הקדש יונק חיותו מהרוח הזה בבחינת (משלי כ"ט) : "ושפל רוח יתמד כבוד" (ישעיה מ"ב) : "ורוח להלכים בה" מבחינת רגליו נתעורר להישיר את בני אדם לעבודת השם יתברך, בבחינת (שם מ) : "ישירו בערבה מסלה לאלקינו" מסלה דיקא, שהוא מקום הרגליו (תהלים פ"ד) "מסלות בלבבם", שעל ידי מסלות שבלבבם נתעורר להישיר את בני אדם השוכנים בערבה ובחשך להישיר להם דרך

לעבודת השם יתברך ומחמת שהיכל הנ"ל נעשה מהנפשות אשר היו רחוקים עד הנה ויש קלפות רבות השוכנים סביבם, בבחינת (יחזקאל ה) : "זאת ירושלים שמתיה בתוך הגוים" ואפשר עכשו כשמלביש ההיכל את הלב פנ"ל אפשר שיתאחוז, חס ושלום, החיצונים ביצר מחשבות לבו של הכשר הזה עצה על זה, שיזמין מלאכי לבו, שהוא בחינת התלהבות הלב ש התלהבות הוא בחינת מלאכים, בבחינת (שמות ג) : "וירא אליו מלאך ה בלבת אש" ואש הזה הוא שורף אותם ואז גם היכל הקדש מקבל כח האש ושורף את הקלפות גם מלהתאחוז בו, בבחינת (שם כ"ד) : "ויכבוד ה באש אכלת" ב. ו אש המלאך הזה, נעשה מבחינת משפט שמכלכל דבריו במשפט שאדם שופט את עצמו (ישעיה ס"ו) "כי באש ה נשפט" (שמות כ"ח) "ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו תמיד" ואז יוצא לאור משפט, הינו שנתלהב הלב ו יושב על פסא בבחינת (תהלים ט) : "כונן למשפט כסאו" שהוא בחינת כבוד הנ"ל בבחינת (ירמיה י"ז) : "כסא כבוד" (תהלים י"ז) "תמוך אשורי במעגלותיד" אשורי, זה בחינת רגליו הנ"ל במעגלותיד, זה בחינת פסא כבוד, בחינת (מלכים א י) "וראש עגל לפסא מאחריו" הינו שהכבוד מלביש את הלב פנ"ל וזהו בחינת (ישעיה א) : "קריה נאמנה מלאתי משפט" קריה זה בחינת ירושלים עיר הקדש הנ"ל, מלביש את משפט הנ"ל וזהו בחינת (ירמיה ג) : "בעת ההיא יקראו לירושלים פסא ה ונקוו אליה כל הגוים לשם ה ולא ילכו עוד אחרי שרירות לבם הרע" כי אש המלאכים שבלב הנ"ל, יכניע את לבם הרע ג. ו זהו בחינת שמירת שבת, כמובא בזהר (בהקדמה דף ה) : "את שבתותי תשמרו" שבתותי דא עגולא ורבויע דלגו עגולא בחינת פסא כבוד הנ"ל, בחינת : "וראש עגל לכסא" ו רבויע, דא משפט, בבחינת (שמות כ"ח) : "רבויע יהיה כפול" הנאמר בחשן המשפט כי בחל, השכינה מבררת ברורים, ובשבת היא שובתת ו לעתיד שיתבטל כל הרע, בבחינת "ולא ילכו עוד בשרירות לבם הרע" אזי יהיה יום שכלו שבת כן על ידי עגולא ורבויע הנ"ל, שעל ידם נתבטל הרע פנ"ל על ידי זה נתהוה בחינת שבתותי, בחינת עגולא ורבויע ד. וזהו בחינת : בטול האסור בששים ששים, זה בחינת עגולא בחינת סמ"ך, שהיא עגולא בחינת פסא כבוד, בחינת (איוב ל"ו) "ואת מלכים לכסא", בחינת (שיר השירים ו) "ששים המה מלכות" והאסור שהיא הקלפה, נתבטל על ידי כסאות למשפט ואין זוכר אלא עגולא, כי זה באתגליא ורבויע מכסה בעגולא ועקר הכח של הסמ"ך, אינה אלא מרבויע, הינו מהמ"ם בבחינת (דברים כ"ה) : "ארבעים יפנו" כי הסמ"ך מקבלת מהמ"ם, שהיא כסאות למשפט וזה פרוש (שבת ק"ד) : מ"ם וסמ"ך שבלוחות בגס היו עומדים מ"ם, זה רבויע, וסמ"ך זה עגולא הנ"ל שב לוחות הלב כמו שפתוב (משלי ג) : "פתבם על לוח לבך בגס עומדין, בגס, זה בחינת שבת, בחינת (שמות ל"א) : "אות היא לעולם" ה. וזהו (ישעיה נ"ו) : "ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם טוב מבנים ומבנות" יד ושם דיקא, בזכות שמירת שבתותי הנ"ל, הינו עגולא ורבויע הנ"ל יד, בחינת רבויע, בחינת משפט הנ"ל, בבחינת (דברים ל"ב) : "ותאחוז במשפט ידי" שם זה בחינת עגולא, בבחינת (תהלים כ"ג) : "ינחני במעגלי צדק למען שמו" ו יד, הינו שיהיה לו כח להעמיד תלמידים

הגוינים ולהמשיך בהם רוח חכמה כמו שכתוב (דברים ל"ד) "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה ידיו עליו" וכח הזה יהיה לו מבית ה שפענו החכמה יוצא מבית ה (יואל ד) "כי בחכמה יבנה בית" (משלי כ"ד) ושם, הינו שיזכה לשם טוב שכל הנפשות יתאוו תאוה להיות נשרשים בשמו כי השם הוא הנפש בבחינת (בראשית ב) : "נפש חיה הוא שמו" ויתאוו להיות נשרשים בנפשו, בבחינת (ישעיה כ"ו) : "לשמך ולזכרך תאות נפש" וזה בחינת חומה, בחינת מאריך אף, שיכבש כעסו כי עשירות וכבישת כעס בחינה אחת ו נקראים חומה כי מי שהוא מקלקל חומה של עשירות ולוקח לעצמו כעס וחמה ומחומה עושה חמה כי שניהם מסטרא דשמאלא כמו שכתוב (ירמיה א) : "מצפון תפתח הרעה" וכתוב (איוב ל"ז) : "מצפון זהב יאתה" (משלי י"ח). "הון עשיר קרית עזו וכחומה נשגבה במשכתו" (שם כ"ה) "עיר פרוצה אין חומה איש אשר אין מעצור לרוחו" ו כשנמשך לאיש עשירות, אזי יש לו חומה והחומה של עשירות מעצור לכעסו ולפעמים כשמתגבר בכעסו ומקלקל החומה של עשירות נמצא ש הכעס מזיק לעשירות ו כשהיצר מסית לאדם שיכעוס ידע שבזאת השעה ישפיעו לו מלמעלה איזה סך ממון והיצר רוצה לקלקל זאת ההשפעה ו עקר שמירת השם, שמירת הנפש אינו אלא שישמר מפעס כי הפעס פוגם בנפשו, בבחינת (איוב י"ח) : "טורף נפשו באפו" אבל כששומר את עצמו מפעס ומגדיל החומה של עשירות ובזה מגדיל נפשו ושמו אזי כל הנפשות תאבים להכלל בנפשו (דברים כ"ד) "ואליו הוא נושא את נפשו" בשביל זה, הגוזל ממון ישראל כאלו גוזל את נפשו (בבא קמא קי"ט) בבחינת (משלי כ"ב) : "וקבע את קבעיהם נפש" בשביל זה הכל תאבים לקרב את עצמו לעשיר כי שם שרש נפשם נמצא, זה שזכה להעמיד תלמידים חכמים וזכה שיכפלו בנפשו נפשות של רבים בודאי זה טוב מבנים ובנות כי בנים ובנות הם מעטים, ואלו הם מרבים וזה פרוש (בראשית י"ב) : "ואברךך ואגדלה שמך" ופרש רש"י : ואברךך בממון כי עקר גדול השם והנפש, הוא על ידי עשירות כנ"ל וכל זה נעשה על ידי כסא ומשפט הנ"ל כי על ידי שמכלכל דבריו במשפט על ידי זה יכול ללמד לתלמידים חכמתו ולא יזיק להם כי עקר הלמוד תלוי בזה, שיכלכל דבריו במשפט (תהלים קי"ב) וזהו (אבות פרק א) : חכמים הזחרו בדבריהם וכו, וישתו התלמידים הבאים וכו ועל ידי הכבוד שנתגדל על ידי זה נתגדל נפש המגדל את הכבוד כי הנפש בכבוד, בבחינת (בראשית מ"ט) "בסדם אל תבא נפשי" וכו וכשנתגדל שמו ונפשו על ידי זה כל הנפשות תאבים להכלל בנפשו ובשמו הנ"ל וזה פרוש : (משלי י"ט) "בית והון נחלת אבות" בית והון, זה בחינת : "בביתי ובחומותיי" וכו זה הכח מקבל מאבות ש האבות היו מגירים גרים כמו שכתוב גבי אברהם (בראשית י"ב) : "ואת הנפש אשר עשו" וכתוב (שם ל"א) "וישב יעקב בארץ מגורי אביו" ואיתא במדרש (בראשית פרשה פ"ד) : מלמד שיצחק גיר גרים וזה "מגורי אביו" (שם ל"ה). "ויאמר יעקב אל ביתו ולאשר עמו", הינו הגרים "הסירו את אלקי הנכר" ו. ודע, ש יש כמה רשעים שאסור לקרבים תחת פני עבודתו כי הם מורידים את המקרבים ממדרגתו כמו שפצינו גבי משה, שקרב את הערב רב ואחר כך על ידי זה

אמר לו הקדוש ברוך הוא: "לך רד כי שחת עמך" (שמות ל"ב) ואין כח במשפט הנ"ל, להכניע הרע שלהם וכשאין משפט, אזי בא קלקול גדול הן במלאכים הנעשים על ידי משפט הנ"ל הן בעגולא ורבויע הנ"ל וזה פרוש, (שבת ל"א): מפני מה עיניהם של תרמודיים טרוטות תרמוד, זה בחינת רשעים שאין מקבלין גרים מהם [כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: (יבמות ט"ז) אין מקבלין גרים מן התרמודיין] וכל המקרבם, עיניהם טרוטות זה בחינת קלקול שבת שין, תלת גונא דעינא בת, בת עין (תקונא שבעין) בחינת קלקול החומה ובית הנ"ל, שהם בחינת עינים כי עין על שם החכמה נאמר, כמו שכתוב (בראשית ג): "ותפקחנה עיני שניהם" (כמו שפרש"י שם) ועל הנפש נאמר, (קהלת ו): "טוב מראה עינים מהלך נפש" וזה בחינת פגם הפעס בחינת (תהלים ו): "עששה מפעס עיניי" וזה בחינת עשירות, בחינת (קהלת ה): "ברבות הטובה רבו אוכליה ומה פשרון לבעליו כי אם ראות עיניו" ושאלו את הלל הנשיא מפני מה עיניהם טרוטות הינו מקלקלין כל הבחינות עיניו הנ"ל כשמקרבין את שאינן ראויין לקרבן, כגון התרמודיים והשיב הלל: מפני שדרין בין החולות הינו שאלו הרשעים, הצלחתן כל כך חזק עד שאין יכלת בכח המשפט להכניע רשעתן (תהלים י): "יחילו דרכיו בכל עת מרום משפטיך מנגדו" וזה: בין החולות, בחינת יחילו בחינת הצלחתן עד שאין משפט כנגדם וזה ידוע שצריך משפט כנ"ל ומחמת שמרום משפט מנגדם על ידי זה בחינת העינין בקלקול [עד כאן לשון רבנו, זכרונם לברכה] [תלת נפקין מחד שבסימן נ"ח, וזאת התורה של היכל הקדש שניהם נאמרו כאחד בתורה אחת, על פסוק: "אשרי העם ידעי תרועה" אך אחר כך כשכתבם חלקם לשני תורות וכשקבלתי מאתו תורות אלו בכתב אמר לי חלקתים [לשנים]

ס - דע שיש שבילי התורה, שיש בהם התבוננות גדול

האדרא רבא קדישא (נשא דף קכ"ח) פתח רבי שמעון ואמר, עת לעשות לה. אמאי עת לעשות לה, משום דהפרו תורתך. מאי הפרו תורתך, תורה דלעלא דאיהי מתבטלא, אי לא יתעבד בתקוני דא. ולעתיק יומין אתמר כתיב: "אשריך ישראל מי כמוך", וכתוב "מי כמוך באלים ה". קרא לרבי אלעזר ברה אותבה קמה, ולרבי אבא מסטרא אחרא, ואמר: אנו כללא דכלא. עד כאן אתתקנו קימין אשתיקו, שמעו קלא, וארפבתו דא לדא נקשן א. דע שיש שבילי התורה, שיש בהם התבוננות גדול מאד שאי אפשר לבוא להתבוננות הזאת, כי אם על ידי עשירות (אבות פ"ק ג) וצריך

שִׁיְהִיָּה לֹו עַל כָּל פְּנִים פְּרָנְסָה כְּמוֹ כֵּן לְהִתְבּוֹנְנוֹת הַזֹּאת, שֶׁהוּא גְדוֹל מְאֹד צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לֹו עֲשִׁירוֹת גְּדוֹל מְאֹד שִׁיְהִיָּה לֹו הוֹן רַב, וְלֹא תִּחְסַר כָּל בְּהָ כִּי צָרִיךְ כָּל הוֹן דְּעִלְמָא, לְהִתְבּוֹנְנוֹת הַזֹּאת וּבְנִי יִשְׁשָׁכֶר שֶׁהִיָּה לָהֶם זֹאת הַהִתְבּוֹנְנוֹת בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרֵי הַיָּמִים א י"ב) : "וּמִבְּנֵי יִשְׁשָׁכֶר יוֹדְעֵי בִינְהָ" לֹא זָכוּ לָזֶה, כִּי אִם עַל יְדֵי עֲשִׁירוֹת בַּחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית מ"ט) : "יִשְׁשָׁכֶר חֲמוֹר גָּרַם", וְתִרְגּוּמוֹ: עֲתִיר בְּנִכְסִין וְעַל כֵּן מִשֶּׁה וְכָל הַנְּבִיאִים הִיָּה לָהֶם עֲשִׁירוֹת גְּדוֹל מְאֹד כְּדֵי לְבֹא עַל יְדוֹ לְהִתְבּוֹנְנוֹת הַזֹּאת וּמַחְמַת שִׁישׁ בְּהִתּוֹרָה הַתְּבּוֹנְנוֹת הַזֹּאת עַל כֵּן נִקְרָאת הַתּוֹרָה הוֹן (עֵיין עִירוּבִין נ"ד) : וְכֵן כָּל מִי שֶׁעֲבַר דֶּרֶךְ יְדָם הַתּוֹרָה הִיָּה לָהֶם עֲשִׁירוֹת גְּדוֹל מְאֹד דִּהְיִנוּ מִשֶּׁה רַבְּנוּ שֶׁהִבִּיא הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל הִיָּה עֲשִׁיר גְּדוֹל כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (עֵיין נִדְרִים ל"ח) וְכֵן רַבֵּי שְׁסֻדָּר וְחֲתָם הַמְּשֻׁנִּיּוֹת וְכֵן רַב אֲשִׁי שֶׁהִיָּה חֲתִימַת הַתְּלֻמוֹד, וְסֻדָּר אֶת כָּל הַתְּלֻמוֹד שֶׁגַּם כֵּן הָיוּ עֲשִׁירִים גְּדוֹלִים מְאֹד כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (גִּטִּין נ"ט וְעֵין בְּבֵא מְצִיעָא פ"ה) כִּי מַחְמַת שֶׁתְּקַנּוּ וְסֻדָּרוּ אֶת כָּל הַתּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה וְעֲבַר דֶּרֶךְ יְדָם הַתּוֹרָה, עַל כֵּן הָיוּ גַּם כֵּן עֲשִׁירִים כְּנִי"ל כִּי צָרִיךְ עֲשִׁירוֹת גְּדוֹל לְהִתְבּוֹנְנוֹת הַנִּי"ל וְזֶה בַּחֲיִנַת (שְׁמוֹת ל"ד) : "פְּסָל לָד" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (יְרוּשָׁלַּיִם שְׁקָלִים פ"ה וּנְדָרִים ל"ח) : הַפְּסָלֶת יֵהִיוּ שְׁלֹךְ וְכוּ כִּי כְּמוֹ שֶׁ בְּפִשְׁטֵי הַתּוֹרָה קִדְּם שֶׁמַּחֲדָשִׁין אֵיזָה פִּשְׁט, צָרִיךְ לֹאמֹר מִקִּדְּם הַקִּדְּמוֹת וְאַחַר כֵּךְ מִשְׁלִיכִין הַהַקְּדָמוֹת, וּבָאִים אֶל הַמְּכֹון כִּי הָעֵקֶר הוּא הַמְּכֹון וְכָל הַדְּבָרִים וְהַהַקְּדָמוֹת שֶׁמִּקִּדְּם, הֵם בַּחֲיִנַת פְּסָלֶת שְׁנִנְסָרִין וְנִפְסָלִין סְבִיב הַמְּכֹון כְּמוֹ כֵּן בְּהִתְבּוֹנְנוֹת הַתּוֹרָה צָרִיךְ לִילֵךְ מִקִּדְּם, וְלִסְבֵּב בְּכַמָּה סְבִיבִים, עַד שֶׁבָּאִים אֶל הַמְּכֹון וְהָעֵקֶר הוּא הַמְּכֹון וְכָל אֱלוֹ הַסְּבִיבִים, הֵם בַּחֲיִנַת פְּסָלֶת וְהֵם בַּחֲיִנַת עֲשִׁירוֹת שֶׁעַל יְדוֹ בָּאִים אֶל הַהִתְבּוֹנְנוֹת וְזֶה בַּחֲיִנַת : "פְּסָל לָד" הַפְּסָלֶת יֵהִיָּה שְׁלֹךְ, מִשֶּׁם נִתְעַשֵּׂר מִשֶּׁה כִּי זֶה הַפְּסָלֶת שֶׁל לֹוחוֹת הֵם בַּחֲיִנַת הַסְּבִיבִים, שְׁנִנְסָרִין וְנִפְסָלִין סְבִיב סְבִיב הַהִתְבּוֹנְנוֹת וְהֵם בַּחֲיִנַת עֲשִׁירוֹת כְּנִי"ל, שֶׁעַל יְדוֹ בָּאִים אֶל הַהִתְבּוֹנְנוֹת כְּנִי"ל וְזֶה אוֹתִיוֹת מְמוֹן רָאשֵׁי תִבּוֹת מִשֶּׁם נִתְעַשֵּׂר מִשֶּׁה וַיִּיּוּ הוּא בַּחֲיִנַת הַלּוּחוֹת, שֶׁמִּשֶּׁם נִתְעַשֵּׂר מִשֶּׁה כִּי הַלּוּחוֹת אֲרָכּוֹן וּרְחִבּוֹן וְכוּ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּבֵא בְּתָרָא י"ד) ב. וְלְבֹא לְעֲשִׁירוֹת הַזֹּאת הוּא עַל יְדֵי בַּחֲיִנַת תְּקוּנֵי עֲתִיק בַּחֲיִנַת אֲרִיכוֹת יָמִים, בַּחֲיִנַת זְקֹון כִּי צָרִיךְ אֲרִיכוֹת יָמִים כְּדֵי לְקַבֵּל בְּתוֹכוֹ אֶת הָעֲשִׁירוֹת שֶׁל הַהִתְבּוֹנְנוֹת וְאֲרִיכוֹת יָמִים, הֵינּוּ שֶׁצָּרִיךְ שִׁירָאָה לְהֶאָרִיךְ וּלְהַגְדִּיל יָמָיו כִּי כָל יוֹם וְיוֹם מִמְּקוֹם שֶׁמִּתְחִיל אֶצֶל כָּל אֶחָד בְּנֻדָּאֵי בְּתַחֲלָה הוּא קָצֵר הֵינּוּ שֶׁבְּתַחֲלָת הַיּוֹם קָשָׁה עָלָיו מְאֹד הָעֲבוּדָה שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם כְּגוֹן לְהִתְפַּלֵּל וְלִלְמַד וְכִיּוֹצֵא וְעַל כֵּן הַיּוֹם בְּתַחֲלָתוֹ הוּא קָצֵר כִּי צָרִיךְ לְהִתְחִיל מְעַט מְעַט וְאַחַר כֵּךְ מִתְרַחֵב וְהוֹלֵךְ בְּעֲבוּדָתוֹ וְצָרִיךְ הָאָדָם לְרֹאוֹת לְהַגְדִּיל וּלְהַרְחִיב וּלְהֶאָרִיךְ כָּל שְׁעָה וְשְׁעָה שֶׁבָּא אַחַר כֵּךְ לְהַגְדִּילָהּ וּלְהַרְחִיבָהּ בְּתוֹסְפוֹת קִדְּשָׁה וְכֵן כְּשֶׁבָּא יוֹם הַשְּׁנִי, יֵהִיָּה הוֹלֵךְ וּמִתְרַחֵב בְּתוֹסְפוֹת קִדְּשָׁה יִתְרָה וְכֵן בְּכָל פְּעַם וּפְעַם יֵהִיוּ יָמָיו מִתְרַחֲבִין בְּתוֹסְפוֹת קִדְּשָׁה וְזֶה בַּחֲיִנַת אֲרִיכוֹת יָמִים וְאַבְרָהָם שֶׁזָּכָה לְבַחֲיִנַת זְקֹון בַּחֲיִנַת אֲרִיכוֹת יָמִים עַל יְדֵי זֶה זָכָה לַעֲשִׁירוֹת בַּחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית כ"ד) : וְאַבְרָהָם זְקֹון בָּא בְּיָמָיו וְהַ בֵּרֶךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל וְזֶה בַּחֲיִנַת (תְּהִלִּים קי"ט) : מְזַקְנִים אֶתְבוֹנֵן שֶׁעַל יְדֵי

בְּחִינַת זָקוֹן הַנִּי"ל בָּא לְהַתְּבוֹנְנוֹת שֶׁהוּא בָּא עַל יְדֵי עֲשִׂירוֹת שֶׁנִּמְשָׁךְ לְתוֹךְ אַרְיִכוֹת יָמִים שֶׁהוּא בְּחִינַת זָקוֹן כַּנִּי"ל ג. וּבְחִינַת זָקוֹן, דְּהֵינּוּ לְהַרְחִיב וּלְהַאֲרִיךְ יָמָיו בְּתוֹסְפוֹת קְדֻשָּׁה בְּכָל פַּעַם כַּנִּי"ל הוּא עַל יְדֵי יִרְאָה שֶׁהִירְאָה מְבִיאָה תוֹסְפוֹת קְדֻשָּׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְאַרְכִּין וְנִתְרַחֲבִין הַיָּמִים, בְּבְחִינַת (מְשָׁלִי י) "יִרְאֵת הַ תּוֹסֵף יָמִים" (וַיִּשְׁעֶיָה לִי ג) "יִרְאֵת הַ הִיא אוֹצְרוֹ", בְּחִינַת (בְּרָכוֹת ס"א) : עֲשָׂאָה פְּאוּצָר שֶׁהוּא קָצֵר מִלְּמַעְלָה וְרָחַב מִלְּמַטָּה כִּי הִתְחַלַּת הַיָּמִים הֵם קָצָרִים וְאַחֵר כִּד מִתְרַחֲבִין וְהוֹלְכִין, בְּתוֹסְפוֹת קְדֻשָּׁה עַל יְדֵי הִירְאָה כַּנִּי"ל נִמְצָא שְׂזוּכִין עַל יְדֵי הִירְאָה, לְאַרְיִכוֹת יָמִים שֶׁהֵם בְּחִינַת זָקוֹן, בְּחִינַת תְּקוּנֵי עֵתִיק שֶׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְעֲשִׂירוֹת כִּי הִירְאָה שׁוֹמֵרֵת מִהֶפְךְ שֶׁל עֲשִׂירוֹת דְּהֵינּוּ עֲנִיּוֹת, שֶׁבָּא עַל יְדֵי בְּחִינַת : "שֶׁקֶר הַחַן וְהַבֵּל הַיָּפִי" כִּי יֵשׁ כַּמָּה מֵינֵי חַן שֶׁל שֶׁקֶר שְׁעוֹשִׂים בְּעִמְדָה, וּבְאַכִּילָה וּבְדַבּוּר עִם אַנְשִׁים, וְכֵן בְּשֶׁאֵר דְּבָרִים וּלְכָל דְּבָר יֵשׁ חַן אַחֵר מֵיחַד וְכָל אֵלוֹ הַחֲנוּת שֶׁל שֶׁקֶר, הֵם בָּאִים עַל יְדֵי הַבֵּל הַיָּפִי בְּבְחִינַת "שֶׁקֶר הַחַן וְהַבֵּל הַיָּפִי" דְּהֵינּוּ, מִי שְׂאִינוֹ נִשְׁמֵר מֵיָּפִי הַנְּשִׂים עַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לוֹ תְּאוֹת שֶׁל אֵלוֹ הַחֲנוּת שֶׁל שֶׁקֶר וְיִרְאָה הוּא הֶפְךְ מִזֶּה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי ל"א) : "שֶׁקֶר הַחַן וְהַבֵּל הַיָּפִי, אֲשֶׁה יִרְאֵת הַ הִיא תִּתְהַלֵּל" וְעַל כֵּן אֲבָרְהָם וַיִּצְחָק, כְּשֶׁבָּאוּ לְמַקְוֹמוֹת שֶׁלֹּא הָיוּ שָׂם יִרְאוֹת וְתִכְף כְּשֶׁרָצוּ לְכַנֵּס לָשֵׁם, הֵרְגִישׁוּ זֹאת עַל יְדֵי שֶׁהִתְחִילוּ לְהִרְגִישׁ לְפִי עֵרֶךְ גָּדֹל קְדֻשָׁתְּם, יָפִי הַנְּשִׂים וְעַל כֵּן הִרְגִישׁוּ שְׂאִין שָׂם יִרְאָה וְעַל כֵּן אֶסְרוּ עַל עֲצֻמָּן זְיוּג נְשׁוֹתֵיהֶן כְּאַחֲוֹתוֹ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרָאשִׁית כ) : "כִּי אִמְרָתִי רַק אֵין יִרְאֵת אֱלֻקִּים בְּמַקּוֹם הַזֶּה" וְכֵן וְאַחֵר כִּד תִּקְוֹ אֲבָרְהָם זֹאת וְהִמְשִׁיךְ אַרְיִכוֹת יָמִים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם כ"א) : "וַיִּגֵר אֲבָרְהָם בְּאַרְץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים" בְּחִינַת : "יִרְאֵת הַ תּוֹסֵף יָמִים" כַּנִּי"ל וְאַחֵר כִּד קִלְקְלוּ הַפְּלִשְׁתִּים כָּל הַתְּקוּנִים שֶׁתִּקְוֹ אֲבָרְהָם בְּחִינַת (שָׁם כ"ו) : "וְכָל הַבְּאֵרוֹת וְכֵן סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים" וְעַל כֵּן כְּשֶׁבָּא יִצְחָק לָשֵׁם, הִצְרִיךְ גַּם כֵּן לְאַסֵּר זְיוּגוֹ כְּאַחֲוֹתוֹ כַּנִּי"ל עַד אֲשֶׁר הִמְשִׁיךְ שָׂם אַרְיִכוֹת יָמִים שֶׁהִיא בְּחִינַת יִרְאָה, שֶׁמְצַלֵּת מִזֶּה כַּנִּי"ל וְאַז הִתְרָה לוֹ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם) : "וַיְהִי כֹּאֲשֶׁר אָרְכוּ לוֹ שָׂם הַיָּמִים וַיִּשְׁקֹף אֲבִימֶלֶךְ" וְכֵן וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁהִמְשִׁיךְ אַרְיִכוֹת יָמִים, זָכָה שָׂם לְעֲשִׂירוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם) : "וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאַרְץ הַהִיא וַיִּמְצָא בְּשָׁנָה הַהִיא מַאֲה שְׁעָרִים" וְכֵן כַּנִּי"ל כִּי מִי שְׂאִין לוֹ יִרְאָה, וַאֲיֵנוֹ נִשְׁמֵר מִבְּחִינַת : "הַבֵּל הַיָּפִי" עַל יְדֵי זֶה בָּא לְעֲנִיּוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי ו) : "אֵל תִּחַמַּד יָפִיָּה בְּלִבְּךָ, כִּי בְּעַד אֲשֶׁה זֹנָה עַד כִּפֵּר לָחֵם" כִּי עֲשִׂירוֹת וְהַבֵּל הַיָּפִי, הֵם שְׁנֵי הַפְּכִים כִּי עֲשִׂירוֹת, הוּא מְאַרְיִכוֹת הַנְּשִׂמָה וַיָּפִי, הוּא מְהַפְּסֵק הַנְּשִׂמָה כִּי בְּשַׁעַת יִצִּיאַת הַטָּפָה זְרַעִיּוֹת אֲזִי צָרִיךְ לְהִיּוֹת הַפְּסֵק הַנְּשִׂמָה, מִשְׁנֵי טְעָמִים א כִּדִּי שֶׁלֹּא יִתְקַרֵּר הַטָּפָה עַל יְדֵי הַנְּשִׂמָה שֶׁהוּא אֲוִיר הַקֶּר, שֶׁמְקַבֵּל בְּכָל רִגַע מִבְּחוּץ כִּי צָרִיכָה לְצִיאַת בְּחִימֵימוֹת, כִּדִּי שֶׁיְהִיָּה רְאוּי לְהוֹלֵדָה וְהֵב כִּי מִחֲמַת שְׁעוֹסֵק כַּח הַדּוּחָה לְהוֹצִיא וְלְדַחוֹת הַטָּפָה עַל כֵּן הוּא בְּהִכְרַח הַפְּסֵק הַנְּשִׂמָה כִּי הַנְּשִׂמָה הוּא מוֹצִיא רוּחַ וּמְכַנֵּס רוּחַ וּמִחֲמַת שְׁעוֹסֵק כַּח הַדּוּחָה לְדַחוֹת הַטָּפָה אִי אֶפְשֶׁר לְהוֹצִיא הָרוּחַ וְעַל כֵּן הוּא הַפְּסֵק הַנְּשִׂמָה וְזֶה הָרוּחַ וְהַבֵּל שֶׁנְּכַנֵּס מְקַדֵּם וְנִשְׁאַר שָׂם הוּא מְתַלְבֵּשׁ בְּהַכַּח הַדּוּחָה, וְעַל יְדֵי יוֹצֵאָה הַטָּפָה לְחוּץ וְכִפִּי זְכוּת וְצַחוֹת הַבֵּל כֵּן הוֹלֵד מְלָבָן וּמְזֵרָז כִּי אִם הַבֵּל זָד וְנָקִי אֲזִי הַטָּפָה שֶׁיוֹצֵאֵת שֶׁמְלַבֵּשׁ שָׂם הַבֵּל הַזֶּה

היא גם כן צחה ונקיה ואזי הולד גם כן מלבן ומזרז ואם יש עכירות בתוך ההבל אזי נתעפר הטפה גם כן וזהו (תהלים קמ"ד) "אדם להבל דמה" כי כפי ההבל, כן התהוות הולד וזה בחינת (שם ס"ב) : "אך הבל בני אדם" כי ההבל הוא מלבן ומזרז הולד כנ"ל וזה בחינת : "הבל היפיי", כי היפיי הוא כפי ההבל כנ"ל ועל כן מי שחומד יפי הנשים נמצא שמקבל בחינת הפסק הנשימה ועל כן הוא בהפך מ עשירות שהוא בחינת אריכות הנשימה כי כל מיני עשירות דהינו כל מיני דגן, וכל האילנות ועשבים, וכל מיני מתכות הם רק על ידי גשמים וכן כל האוצרות הם על ידי גשמים כמו שכתוב (דברים כ"ח) : "יפתח ה' לך את אוצרו הטוב לתת מטר ארצך" וכו' והגשמים הם מבחינת הנשימה שמכניסין ומקבלין אויר מן החוץ כמו שכתוב (איוב ל"ז) : "מנשמת אל יתן קרח ורחב מים במוצק" וזה בחינת (משלי י"ח) : "הון עשיר קרית עזו" הינו שהעשירות הוא על ידי בחינת הנשימה שהוא אויר הקר שמקבלין בכל רגע מן החוץ כנ"ל וזהו קרית עזו, בחינת : "גשם מטרות עזו" (איוב ל"ז) וזה שכתוב (ירמיה י"ד) : "היש בהבלי הגוים מגשמים" כי בהבלי הגוים שהם בחינת הפסק הנשימה, בחינת הבל היפיי הנ"ל אין שם בחינת גשמים כי גשמים הם רק על ידי הנשימה כנ"ל וזה בחינת (משלי י"ג) : "הון מהבל ימעט" על ידי הבל הנ"ל, נתמעט ההון וזה בחינת (שם י"ז) "וקר רוח איש תבונה" על ידי קר רוח, שהוא רוח הקר של הנשימה על ידי זה זוכין להתבוננות הנ"ל, שבא על ידי עשירות כנ"ל וזה בחינת (איוב ל"ב) : "ונשמת שדי תבינס" כי עקר ההתבוננות על ידי הנשימה, בחינת קר רוח כנ"ל כי עקר תקון השכל, הוא על ידי הנשימה כי עקר השכל שיהיה על תקונו, שיוכל להתבונן הוא על ידי השמנים שבגוף כי השכל הוא כמו נר הדולק כי הוא דולק על ידי השמנים שנמשכין אליו והם כמו שמן שנמשך אל פתילה הדולקת וכשאין שמנים בגוף, אין השכל יכול לדלק בהתבוננות ומזה באים משגעים על ידי שנתבשין לחות הגוף ועל ידי זה נתקלקל המוח, על ידי שאין לו שמנים לדלק ו כל הלחות והשמנים שבגוף הם על ידי הנשימה כי אלמלא כנפי ראה דנשבין על לבא הוי לבא אוקד כל גופא (תקון י"ג דף כ"ז) : נמצא שעקר קיום שמנונית ולחות שבגוף הוא על ידי הנשימה שמקבלת הראה רוח קר מבחוץ לקרר הלב ועל ידי זה קיום השכל שיוכל לדלק בהתבוננות כנ"ל וזה בחינת (משלי כ) : "נר ה נשמת אדם" ש עקר קיום ותקון נר ה שהוא השכל הוא על ידי הנשימה כנ"ל נמצא שעל ידי יראה זוכין לאריכות ימים שעל ידי זה נמשך העשירות שעל ידו באים להתבוננות כנ"ל ד. ו שלמות היראה, היא בבחינת שלש קוין בחינת מורא שמים ומורא רבך, ומורא אב ואם וכשיש חכם הדור שזוכה לתלמידים הגונים, ולבנים הגונים אזי היראה בשלמות כי יראת החכם והרב שבדור, הוא בחינת מורא שמים והתלמידים, יש להם יראת הרב בחינת מורא רבך והבנים, יש להם מורא אב ואם שעל ידי שלש יראות אלו, היראה בשלמות. ובחינת יראה של כל אחד מהשלש הנ"ל צריך שיהיה כלול משלש שלש דהינו מורא של הרב, שהוא מורא שמים צריך שיהיה כלול בכל ה תלת מחין חכמה בינה דעת כי עקר יראתו של הרב הוא על ידי התבוננות גדלת הבורא יתברך שמו שחוקר ודורש בשכלו

נמצא שִׁירָאתוֹ עַל יְדֵי הַשֶּׁכֶל עַל כֵּן צָרִיךְ שֶׁתְּהִיָּה הִירָאָה מְלֵאָה בְּכֹל
הַשְּׁלֵשָׁה מַחִין בְּחֻמְתּוֹ וּבִינָתוֹ וְדַעְתּוֹ כְּלָם יִהְיוּ מְלֵאִים מִיִּרְאֵת הַשָּׁם.
וְיִרְאֵת הַתְּלִמִּיד, דְּהֵינּוּ מוֹרָא רַבָּךְ שֶׁהוּא עַל יְדֵי הַלְמוּד שֶׁמְקַבֵּל מֵהֶרֶב
צָרִיכָה שֶׁתְּהִיָּה נִמְשָׁכֶת בְּכֹל חֻלְקֵי הַלְמוּד שֶׁהוּא גַם כֵּן בְּחִינַת שְׁלֹשׁ קוּיִן
הֵינּוּ בְּחִינַת אוֹרֵי תֵּא תְּלִיתָא (שְׁבַת פ"ח). וְיִרְאֵת הַבֵּן, שֶׁהוּא מוֹרָא אָב
וְאִם צָרִיךְ לְהַמְשִׁיכָה בְּבְחִינַת נְחֻלַת אָבוֹת בְּחִינַת (מְשָׁלִי י"ט) : "בֵּית וְהוּן
נְחֻלַת אָבוֹת" וְצָרִיךְ שֶׁתְּתַפְּשֵׁט הִירָאָה עַל כָּל חֻלְקֵי עֲשִׂירוֹת, שֶׁהֵם נְחֻלַת
אָבוֹת פְּנִ"ל (בְּבֹא מְצִיעָא מ"ב) : לְעוֹלָם יִשְׁלַשׁ אָדָם מְעוֹתָיו שְׁלִישׁ
בְּפִרְקֵי מְטִיא, וְשְׁלִישׁ בְּקִרְקַע, וְשְׁלִישׁ בְּיָדוֹ וְשְׁלֵשָׁה חֻלְקִים אֵלּוּ שְׁיֵשׁ
בְּעֲשִׂירוֹת הֵם כְּנֶגֶד שְׁלֵשָׁה פְּעָמִים עֲשִׂירוֹת שְׁנֹזְכָר בְּתוֹרָה כִּי בְּכֹל הַתּוֹרָה
כְּלָה לֹא נִזְכָּר עֲשִׂירוֹת, כִּי אִם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים אֵלּוּ (בְּרֵאשִׁית י"ד) : "וְלֹא
תֹאמַר אֲנִי הִעֲשֵׂיתִי אֶת אַבְרָם" (שָׁם ל"א) "כִּי כָל הָעֵשֶׂר אֲשֶׁר הִצִּיל
אֲלֵקִים" וְכוּ וְאַצֵּל שְׁקָלִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ל) : "הָעֵשֶׂר לֹא יִרְבֶּה" כִּי
שְׁלִישׁ שֶׁבְּפִרְקֵי מְטִיא, הוּא כְּנֶגֶד הָעֲשִׂירוֹת שְׁנֹזְכָר אֲצֵל סְדוּם כִּי בְּסְדוּם
כְּתִיב, (אִיּוֹב כ"ח) : "הַנֶּשֶׁכָּחִים מִנִּי רָגַל" (עֵינַי סְנַהֲדְרִין ק"ט) כִּי הֵם רְצוּ
לְבַטֵּל הַ מְשָׂא וּמִתָּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת רַגַל כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ל"ג) : "שִׁמַּח
זָבְלוֹן בְּצִאתְךָ" עַל כֵּן צָרִיךְ דְּוֹקָא מְשָׂא וּמִתָּן וְזֵהוּ, שְׁלִישׁ שֶׁבְּפִרְקֵי מְטִיא.
וְשְׁלִישׁ שֶׁבְּקִרְקַע, הוּא כְּנֶגֶד הָעֲשִׂירוֹת שְׁנֹזְכָר אֲצֵל רַחֵל וְלֵאָה כִּי בְּאַמַּת
עֶקֶר הָעֲשִׂירוֹת, הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַתְּבוּנָנוֹת אֲבָל בְּלֹא זֶה הָעֲשִׂירוֹת הוּא רַק
בְּשִׁבִיל נְשִׁים, וְקִטְנֵי הַדַּעַת כְּמוֹתָן וְזֵהוּ שְׁאַמְרוּ : "כִּי כָל הָעֵשֶׂר אֲשֶׁר הִצִּיל
אֲלֵקִים מֵאֲבִינוֹ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ" הֵינּוּ שֶׁכָּל הָעֲשִׂירוֹת הוּא רַק בְּשִׁבִיל נְשִׁים
וְקִטְנֵי הַדַּעַת כְּמוֹנוֹ אֲבָל אַתָּה, "וְעַתָּה כָּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֲלֵיךְ אֲלֵקִים עֲשֵׂה"
דְּהֵינּוּ שְׁאַתָּה צָרִיךְ לְהָעֲשִׂירוֹת בְּשִׁבִיל הַתְּבוּנָנוֹת בְּגִדְלַת הַ וּכְנֶגֶד זֶה הוּא
בְּחִינַת שְׁלִישׁ שֶׁבְּ קִרְקַע, בְּחִינַת (סְנַהֲדְרִין ע"ד) : אֲשֶׁה קִרְקַע עוֹלָם.
וְשְׁלִישׁ בְּיָדוֹ, הוּא כְּנֶגֶד הָעֲשִׂירוֹת שְׁאַצֵּל שְׁקָלִים שְׁנֹאמַר שָׁם : "לְכַפֵּר עַל
נַפְשֵׁיכֶם" בְּחִינַת (אִיּוֹב י"ב) : "אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נָפֵשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר אִישׁ"
הַ. וְהַתְּגִלוֹת הִירָאָה, הוּא עַל יְדֵי פְּקִידוֹת עֶקְרוֹת כִּי עַל יְדֵי לְדָה נִתְּגַלָּה
יִרְאָה, בְּחִינַת (תְּהִלִּים מ"ח) : "רַעְדָה אַחְזָתֶם שָׁם חֵיל כִּיּוֹלְדָה" כִּי עַל יְדֵי
הַלְדָה יוֹצֵאִין דְּמִים וּגְבוּרוֹת שֶׁהֵן בְּחִינַת יִרְאָה וּבְפִרְט כְּשֶׁנִּפְקְדָה עֶקְרָה
שֶׁהֵיוּ הַדְּמִים וְהַגְּבוּרוֹת נֶעְצְרִין כָּל כָּךְ עַד עֵתָה עַל כֵּן אַחַר כָּךְ כְּשִׁיוֹצֵאִין,
נִתְּגַלָּה הִירָאָה בְּיוֹתֵרוֹ וְכִפִּי הַלְדָה, כֵּן הַתְּגִלוֹת הִירָאָה כִּי כְּשֶׁנִּפְקְדָה עֶקְרָה
אַחַת, נִתְּגַלָּה יִרְאָה וּכְשֶׁנִּפְקְדוּ הַרְבֵּה עֶקְרוֹת, נִתְּגַלָּה הִירָאָה בְּיוֹתֵרוֹ וְזֵה
בְּחִינַת : "חֵיל כִּיּוֹלְדָה" כְּפִי הַלְדָה כֵּן הַתְּגִלוֹת הִירָאָה (רֵאשׁ הַשָּׁנָה י"א)
שֶׁהוּא תִקּוֹף הַתְּגִלוֹת הִירָאָה מְאֹד, בְּחִינַת : "פָּחַד יִצְחָק" (בְּרֵאשִׁית ל"א)
כִּי כְּשֶׁנִּפְקְדָה שָׂרָה, נִפְקְדוּ כְּמָה עֶקְרוֹת עִמָּה, כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
(מְדַרְשׁ רַבָּה בְּרֵאשִׁית פְּרָשָׁה נ"ג) וְזֵה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כ"א) : "כִּי יִלְדֵתִי
בֵּן לְזִקְנִי" כִּי עַל יְדֵי לְדַת יִצְחָק, שֶׁהוּא הַתְּגִלוֹת הִירָאָה עַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ
אֲרִיכוֹת יָמִים, בְּחִינַת זְקוֹן פְּנִ"ל בְּבְחִינַת : "יִרְאֵת הַ תּוֹסִיף יָמִים" פְּנִ"ל ו.
וּפְּקִידוֹת עֶקְרוֹת נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי שְׁמַעוֹרְרִין אֶת בְּנֵי אָדָם מְשַׁנְתֶּם כִּי יֵשׁ בְּנֵי
אָדָם שְׁיִשְׁנִים אֶת יָמֵיהֶם וְאֵף שְׁנֹדְמָה לְהַעוֹלָם שֶׁהֵם עוֹבְדִים אֶת הַשָּׁם,
וְעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבְתַפְּלָה אֵף עַל פִּי כֵּן כָּל עֲבוֹדָתֶם אֵין לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ נַחַת
מֵהֶם כִּי נִשְׁאַר כָּל עֲבוֹדָתֶם לְמַטָּה, וְאֵין יָכוֹל לְהַתְּרוּמָם וּלְהַתְּעִלוֹת לְמַעְלָה

כי עקר החיות הוא השכל, כמו שכתוב (קהלת ז) : "החכמה תחיה את בעליה" ו כשהעבודה היא עם שכל, משימין בה חיות שתוכל להתעלות אבל כשנופל לבחינת מחין דקטנות, בחינת שנה אין יכול להתעלות למעלה ו יש שנפלו לבחינת שנה, על ידי תאוות ומעשים רעים ויש שהם אנשים פשרים ויפים רק שנפילתם הוא על ידי אכילה פי לפעמים כשאוכל האדם מאכל שלא נתברר עדין למאכל אדם על ידי זה נופל מחו לבחינת שנה פי כמו ש בגשמיות יש מאכלים שמרבים שנה, ויש שממעטים שנה כמו כן ברוחניות יש מאכלים שלא נתבררו, שמפילין לבחינות שנה ו כשאוכל בקדשה ובטהרה, אזי הוא בחינת : "לחם הפנים" (שמות לה) פי ה שכל הוא הפנים, כמו שכתוב (קהלת ח) : "חכמת אדם תאיר פניו" אבל כשאין אכילתו בקדשה, אזי אויב פניו, הינו השכל ונופל לבחינת שנה פי עקר המאכל הוא להחיות הלב, כמו שכתוב (רות ג) : "ויאכל וישת וייטב לבו" וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מדרש רבה בראשית פרשה מ"ח) : פתא סעדא דלבא ו כשאין המאכל מברר, ואין אוכל אותו בקדשה אזי מביא רע אל הלב ו על ידי רע הלב, נתקלקל הפנים, כמו שכתוב (נחמיה ב) "מדוע פניך רעים, אין זה פי אם רע לב" וכן להפך, בקשת הפנים דהינו שיחזר ויבקש פניו הוא תלוי בתקון הלב, כמו שכתוב (תהלים כ"ז) : "לך אמר לבי בקשו פניי" ועל כן לפעמים על ידי מאכל שאין מברר, שעל ידו נתקלקל הלב על ידי זה אויב הפנים, ונופל לבחינת שנה ו צריך לעוררו משנתו ו אי אפשר לעוררו, פי אם כשמתעורר מעצמו פי צריך אתעוררת דלתתא רק, כשמתעורר מעצמו אם לא היו מעוררין אותו, הנה נשאר ישן יותר על כן צריך תכף כשמתעורר, להראות לו פניו ולהלביש אותו בפניו שנסתלק ממנו בשעת שנה וזהו בחינת התעוררות השנה ו כשרוצין להראות לו פניו, ולעוררו משנתו צריכין להלביש לו את הפנים בספורי מעשיות פי יש שבעים פנים לתורה והם בחינת שבעים שנים פי כל אחד משנה מחברו ו צריכין להלביש את הפנים דוקא, מחמת שלשה טעמים א פי כמו שמרפאין את העור צריכין לסגור, שלא יראה את האור פתאם וצריכין לצמצם לו את האור, כדי שלא יזיק לו מה שיראה פתאם כמו כן לזה שהיה בשנה ובחשך זמן רב כשרוצין להראות לו פניו ולעוררו צריכין להלביש לו את הפנים בספורי מעשיות כדי שלא יזיק לו פתאם האור וזה בחינת (תהלים י"ז) : "אני בצדק אחזה פניך" צדק, הוא בחינת לבושין, בחינת (איוב כ"ט) : "צדק לבשתי" אזי : "אשבעה בהקיץ תמונתך" פי אז יכול לראות אחר כך בהקיץ דהינו כשמקיצין ומעוררין אותו מהשנה פי לא יזיק לו האור פתאם כנ"ל והטעם השני, פי צריך להלביש, כדי שלא יתאחזו החיצונים בו. והטעם השלישי, פי החיצונים האוחזין בו, לא יניחו אותו לצאת על כן צריך להלביש את פניו, כדי לשנותו שלא יהיו מפירין בו בבחינת (איוב י"ד) : "משנה פניו ותשלחהו". ויש כמה בחינות, בזה שמלבישין את הפנים פי יש שמלבישין את הפנים שלו, בספור מעשה ויש שאי אפשר לעוררו בפנים שלו וצריך להראות לו פנים גבוה ולפעמים מלבישין גם כן בדברי תורה דהינו שאומרים תורה גבוה ואי אפשר לאמרה כך כמות שהיא ומלבישין אותה בתורה נמוכה וקטנה ממנה

(חִבְקוּק ג) : "הַפְּעֵלֶךְ בְּקָרֵב שְׁנַיִם חַיִּיהוּי חַיִּיהוּ, פֶּרֶשׁ רִשְׁיִי : עוֹרְרָהוּ וְזָהוּ : פְּעֵלֶךְ, הֵינּוּ סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת בְּקָרֵב שְׁנַיִם, הֵינּוּ בְּחִינַת מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל הַשְּׁבַעִים פְּנִיִּים, שֶׁהֵם שְׁבַעִים שְׁנַיִם כְּנִי"ל (עֵינַן זוֹהַר נִשְׂא קְלִי"ח וּבִס קוֹל בְּרַמָּה שֵׁם וְעֵינַן זוֹהַר בְּרַאשִׁית ז : וּבזוֹהַר בִּשְׁלַח מִיָּה וּבַפִּיהֶרְמִי"ז שֵׁם) הֵינּוּ שְׁמַעוֹרְרִין אוֹתוֹ עַל יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת, שֶׁהֵן בְּקָרֵב שְׁנַיִם הֵינּוּ הַמַּעֲשֵׂיֹת שֶׁל הַשְּׁבַעִים פְּנִיִּים כְּנִי"ל. אֲבָל יֵשׁ שְׁנַפֵּל מִכָּל הַשְּׁבַעִים פְּנִיִּים עַד שֶׁאֵי אֶפְשֶׁר לְעוֹרְרוֹ בְּשׁוּם פְּנִיִּים כִּי אִם עַל יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל שְׁנַיִם קְדַמוֹנִיּוֹת שֶׁכָּל הַשְּׁבַעִים פְּנִיִּים, שְׁבַעִים שְׁנַיִם, מְקַבְּלִין חַיּוֹת מִשֵּׁם וְזָה בְּחִינַת עֵתִיק, בְּחִינַת זְקוּן, בְּחִינַת הַדְּרַת פְּנִיִּים (עֵינַן שַׁבַּת קִנּוּב) שֶׁכָּל הַשְּׁבַעִים פְּנִיִּים מְקַבְּלִין חַיּוֹת וְהַדּוֹר מִשֵּׁם (שְׁמוֹת לַד, בְּבֵר יֵד) כִּי הַלּוֹמֵד אֶת תְּלַמִּידוֹ הַלְכָה אַחַת, הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד כְּמוֹ שֶׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרִנִּים לְבִרְכָה (כְּתוּבוֹת צ"ו) כֹּל הַמוֹנֵעַ תְּלַמִּידוֹ מִלְשִׁמְשׁוֹ, כְּאֵלוֹ מוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ חֶסֶד וְ שְׁמוּשׁ חֲכָמִים זֶה בְּחִינַת הַלְכוֹת שֶׁהַתְּלַמִּיד מְקַבֵּל מִהֶרֶב נִמְצָא שְׁמָה שֶׁהֶרֶב לוֹמֵד עִם תְּלַמִּידוֹ, זֶה בְּחִינַת חֶסֶד וְעַל כֵּן כְּשֶׁמַּעוֹרְרוֹ עִם אֵיזָה פְּנִיִּים שֶׁל הַשְּׁבַעִים פְּנִיִּים, שֶׁמִּלְבִּישׁ אוֹתוֹ בְּבְחִינַת "הַפְּעֵלֶךְ בְּקָרֵב שְׁנַיִם חַיִּיהוּי" כְּנִי"ל הוּא בְּחִינַת חֶסֶד סִתֵּם אֲבָל כְּשֶׁמַּעוֹרְרוֹ עַל יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל שְׁנַיִם קְדַמוֹנִיּוֹת הוּא בְּחִינַת וְרַב חֶסֶד (עֵינַן זוֹהַר נִשְׂא קִמ) : כִּי כָּל הַפְּנִיִּים וְכָל הַחֶסֶדִים מְקַבְּלִין מִשֵּׁם ז. וְכִשְׁעוֹסֵק לְעוֹרֵר בְּנֵי אָדָם הוּא צָרִיךְ לְשׁוֹמֵר עִצְמוֹ מִתְּלַמִּידִים שְׁאִינֵם הַגּוֹנִים כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִדְבֵק בּוֹ מִהֶרַע שְׁלֵהֶם, שֶׁלֹּא יִזְיק לוֹ כְּמוֹ שֶׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרִנִּים לְבִרְכָה (חֲלוּן קל"ג) : כָּל הַמְּלַמֵּד לְתַלְמִיד שְׁאִינּוֹ הַגּוֹן וְכוּ וְכוּ אֶסְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרִנִּים לְבִרְכָה (שַׁבַּת ק"ח) : לְכַתֵּב עַל עוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה שֶׁנֶּאֱמַר : "לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת הַבַּיִת" מִן הַמִּתֵּר לְפִיךְ וְכִשְׁלוֹמֵד עִם אַחֵר, הוּא בְּחִינַת כְּתִיבָה כִּי הַלְשׁוֹן הוּא בְּחִינַת (תְּהִלִּים מ"ה) : "לְשׁוֹנֵי עֵט סוֹפֵר מִהִיר" שֶׁנֶּחֱקַק וְנִכְתָּב עַל לֵב הַתְּלַמִּיד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ג) : "כְּתִבֶם עַל לוּחַ לִבְךָ" וְעַל כֵּן צָרִיךְ שֶׁלֹּא יִהְיֶה דְבָרֵינוּ נִכְתָּבִין עַל בְּחִינַת עוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה הֵינּוּ תְּלַמִּיד שְׁאִינּוֹ הַגּוֹן אֲדָּא אֵי אֶפְשֶׁר לְבָשֶׁר וְדָם לְהִיּוֹת נִשְׁמָר בְּעִצְמוֹ שֶׁלֹּא יִשְׁמְעוּ תְּלַמִּידִים שְׁאִינֵם הַגּוֹנִים מִמֶּנּוּ וְלָזֶה צָרִיךְ שִׁיחָה לְמוֹדוֹ, לְלַמֵּד וְלִלְמַד וְלִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת דֵּהֵינּוּ שֶׁעַל יְדֵי לְמוֹדוֹ עִם תְּלַמִּידוֹ, יִהְיֶה כְּאֵלוֹ עֹשֶׂה לְחִבְרוֹ וְכְּאֵלוֹ עֹשֶׂה לְדַבְּרֵי תּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרִנִּים לְבִרְכָה (סְנֵהֲדָרִין צ"ט) : כָּל הַמְּלַמֵּד בֶּן חִבְרוֹ תּוֹרָה, כְּאֵלוֹ עֹשֶׂה וְכוּ וְכְּאֵלוֹ עֹשֶׂה לְדַבְּרֵי תּוֹרָה וְכוּ וְכִשְׁלוֹמֵד בְּכּוֹנֵה זוֹ, אֲזִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יִהְיֶה דְבָרֵינוּ נִכְתָּבִין בְּכַח הַזְכָּרוֹן שֶׁל הַתְּלַמִּיד שְׁאִינּוֹ הַגּוֹן רַק יִהְיֶה נִשְׁפָּחִין מִמֶּנּוּ וְשִׁחַתּוֹ וְסְפוּרֵינוּ גַם כֵּן בְּבְחִינַת הַלְמוּד הַנִּי"ל דֵּהֵינּוּ לְלַמֵּד וְלַעֲשׂוֹת כְּנִי"ל (עֲבוּדָה זָרָה י"ט) : שִׁחַתּוֹ שֶׁל תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים צָרִיכִין לְמוֹד דֵּהֵינּוּ שֶׁ כָּל מֵה שֶׁצָּרִיכִין אֶל הַלְמוּד צָרִיכִין גַם כֵּן אֶל שִׁחַתּוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת כְּנִי"ל וְזָהוּ, (יְחִזְקֵאל מ"ז) : "וְעֵלְהוּ לְתִרּוּפָה" וְעֵלְהוּ, זֶה בְּחִינַת שִׁחַת תְּלַמִּיד חֲכָם כְּמוֹ שֶׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרִנִּים לְבִרְכָה (שֵׁם בְּעֲבוּדָה זָרָה) : "וְעֵלְהוּ לֹא יָבֵל" אֲפֵלוֹ שִׁחַת תְּלַמִּיד חֲכָם וְכוּ וְזָהוּ "לְתִרּוּפָה" לְהַתִּיר פָּה, הֵינּוּ בְּחִינַת : מִן הַמִּתֵּר לְפִיךְ כִּי כְּשִׁיחַתּוֹ הִיא בְּבְחִינַת שִׁחַת תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים צָרִיכִין לְמוֹד הֵינּוּ לְלַמֵּד וְלִלְמַד לְשׁוֹמֵר וְלַעֲשׂוֹת כְּנִי"ל אֲזִי נִשְׁמָר מִן תְּלַמִּידִים שְׁאִינֵם הַגּוֹנִים שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת : מִן הַמִּתֵּר לְפִיךְ כְּנִי"ל מִנֵּין שְׁאִין

כּוֹתֵבִין וְכוּ כִּנּוּ"ל. ח וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (סִנְהֶדְרִין ק). עַל פְּסוּק זֶה: "וַעֲלֵהוּ לְתִרְוַפָּה" לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים, וּלְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת כִּי עַל יְדֵי זֶה שֶׁמְעוֹרָר בְּנֵי אָדָם מִשְׁנֵתָם עַל יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשִׂיֹת שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת: "וַעֲלֵהוּ לְתִרְוַפָּה" וְכוּ כִּנּוּ"ל עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים כִּי מִקֵּדָם כָּשְׁהוּ בְּבְחִינַת שְׁנָה, וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֲכָם וְלֹא הָיָה נִשְׁמָע לְאַזְנֵיהֶם דְּבָרָיו, כִּי זָכָא מֵאֵן דְּמַלְל עַל אֲדָנָא דְשָׁמַע (זֶהר תַּצּוּה קפ"ו:), אֲבָל הֵם הָיוּ כְּחֻרְשִׁים וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים כְּלָל וּמַחֲמַת זֶה לֹא הָיָה אֲפָשָׁר לָהֶם לְדַבֵּר כִּי סֵתָם חָרַשׁ הוּא שְׂאִינוּ שׁוֹמְעִים וְאִינוּ מְדַבֵּר (תְּרוּמוֹת פָּרָק א עֵין שֵׁם, חֲגִיגָה ב:) דְּהֵינּוּ מַחֲמַת שְׂאִינוּ שׁוֹמְעִים אִינוּ יְכוּלִּים לְדַבֵּר וְעַכְשָׁו שֶׁמְעוֹרְרוּ הַחֲכָם, וְשׁוֹמְעֵי דְבָרָיו, אֲזִי יְכוּלִּים לְדַבֵּר וְזֶה בְּחִינַת לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים וְזֶה בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ל"א): "פֶּתַח פִּיךָ לְאֱלֹס" וְעַל יְדֵי זֶה הוּא בְּחִינַת לְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת כִּי זֶה הַדְּבוּר שֶׁהָיָה מִצְמָצֵם אֲצִלָּם כָּל כֶּד זֶה זְמַן רַב שֶׁהָיוּ חֻרְשִׁים וְאֱלֹמִים עַכְשָׁו כְּשִׁיּוֹצֵא הַדְּבוּר, הוּא יוֹצֵא בְּכַח גְּדוּל בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים ק"ג) "גְּבוּרֵי כַח עֲשִׂי דְבָרוֹ" וְזֶה הַכַּח בָּא לְכֻלֵּי הוֹלְדָה בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית מ"ט): "כַּח וְרַאשִׁית אוֹנִי" דְּהֵינּוּ בְּטַחְנֵי הַדּוֹר, שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּלֵי הַהוֹלְדָה הֵם מְקַבְּלִין זֶה הַכַּח, בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה מ) "וְקוֹי הַ יַחֲלִיפוּ כַח" וְעַל כֵּן נִקְרָאִין הַכְּלִיּוֹת, בְּטוּחוֹת כִּי הַכְּלִיּוֹת הֵם כְּלֵי הַהוֹלְדָה וְכִשְׁמְקַבְּלִין בְּטַחְנֵי הַדּוֹר, זֶה הַכַּח שֶׁל הַדְּבוּר הֵם מְקַבְּלִין עַל פִּי דִין וּמִשְׁפָּט כָּל אֶחָד לְפִי בְּטַחוֹנוֹ, כֵּן מְקַבֵּל הַכַּח וְזֶה בְּחִינַת: "פֶּתַח פִּיךָ לְאֱלֹס", אֵל דִּין כָּל בְּנֵי חִלוּף בְּחִינַת: "קוֹי הַ יַחֲלִיפוּ כַח" שֶׁעַל יְדֵי פֶתַח פִּיךָ וְכוּ עַל יְדֵי זֶה יוֹצֵא כַח הַדְּבוּר אֵל כְּלֵי הַהוֹלְדָה שֶׁהֵם הַבְּטַחְנִים, שֶׁמְקַבְּלִין אוֹתוֹ עַל פִּי דִין וּמִשְׁפָּט כִּנּוּ"ל וְצָרִיךְ לְרַאוֹת, שֶׁיְהִיוּ כְּלֵי הַדְּבוּר סְמוּכִין וְקָרוּבִין אֵל כְּלֵי הַהוֹלְדָה כְּדֵי שִׁיּוּכְלוּ לְקַבֵּל כַּח הַדְּבוּר כִּנּוּ"ל שֶׁלֹּא יְהִיוּ בְּבְחִינַת (יִרְמְיָה י"ב): "קָרוֹב אֲתָה בְּפִיהֶם וְרַחוּק מִכְּלִיּוֹתֵיהֶם" וְעַל כֵּן הוֹיָה אַחַת לְכֻלֵּי הַדְּבוּר וְלְכֻלֵּי הַהוֹלְדָה כִּי אֵלוּ מְלֹאִים גִּידִים וְעַצְבִּים, כְּמוֹ אֵלוּ כִּי הֵם בְּחִינָה אַחַת כִּי עַל יְדֵי כַח הַדְּבוּר, נַעֲשֶׂה הַהוֹלְדָה כִּנּוּ"ל וְזֶה בְּחִינַת: "וַעֲלֵהוּ לְתִרְוַפָּה" לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים, וּלְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה כִּנּוּ"ל וְזֶה בְּחִינַת זְוִיג הַנְּשִׁיקִין, וְזְוִיג הַגּוֹפְנֵי שֶׁזְוִיג הַנְּשִׁיקִין, קוֹדֵם לְזְוִיג הַגּוֹפְנֵי, כְּמוֹבֵא בְּפֶתָבִים כִּי עַל יְדֵי כַח הַדְּבוּר, בְּחִינַת לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים שֶׁהוּא בְּחִינַת זְוִיג הַנְּשִׁיקִין עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה זְוִיג הַגּוֹפְנֵי בְּחִינַת לְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת כִּנּוּ"ל וְזֶה בְּחִינַת שְׂבִירַת כְּלֵי חָרָס שֶׁשׁוֹבְרִין בְּשַׁעַת הַתְּקֻשְׁרוֹת הַזְּוִיגִים לְהוֹרוֹת, שֶׁעַכְשָׁו שֶׁנַּעֲשֶׂה הַתְּקֻשְׁרוֹת, שֶׁהוּא בְּשִׁבִיל הוֹלְדָה שֶׁהוּא בְּבְחִינַת בְּטַחוֹן, בְּחִינַת כְּלִיּוֹת, שֶׁהֵם כְּלֵי הַהוֹלְדָה כִּנּוּ"ל וְזֶה בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ל"א): "בְּטַח בָּהּ יָב בַּעֲלָה" עַל יְדֵי זֶה נִתְּבַטַּל וְנִשְׁבַּר בְּחִינַת הַבְּטַחוֹן דְּסִטְרָא אַחְרָא וְעַל זֶה שׁוֹבְרִין הַכְּלֵי חָרָס, בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה ל): "וַתִּבְטַחוּ בַּעֲשָׂק וְנִלוּז וְכוּ וּשְׂבָרָה כְּנִבֵּל יוֹצְרִים, וְלֹא יִמָּצֵא בְּמַכְתָּתוֹ חָרָס" וְכוּ כִּי הַבְּטַחוֹן דְּקִדְשָׁה שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַתְּקֻשְׁרוֹת כִּנּוּ"ל הוּא לְהַפְּךָ מִהַבְּטַחוֹן דְּסִטְרָא אַחְרָא שֶׁהוּא בְּבְחִינַת שְׂבִירַת כְּלֵי חָרָס כִּנּוּ"ל וְגַם מִרְמִזִּין לָהֶם, שֶׁאִם לֹא יִתְנַהֲגוּ בְּקִדְשָׁה, וְיִבְגְּדוּ, חַס וְשָׁלוֹם בְּבְחִינַת הַבְּטַחוֹן בְּבְחִינַת הַהוֹלְדָה אֲזִי יְהִיוּ בְּבְחִינַת שְׂבִירַת כְּלֵי חָרָס שֶׁזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי מְבִטַח בּוֹגֵד כִּנּוּ"ל וְזֶה (מִיכָה ז): "אֵל תִּבְטַחוּ בְּאֱלוּף, מִשְׁכַּבְתָּ חִיקֶךָ שְׁמוֹר פֶּתְחֵי פִיךָ" הֵינּוּ, שְׂאֵי אֲפָשָׁר שֶׁיְהִיָּה הַבְּטַחוֹן, הֵינּוּ כְּלֵי הַהוֹלְדָה,

סמוכין אל הדבור שהוא בחינת אלף שהוא ראשי תבות להתיר פה אלמים וזה: משכבת חיקד הינו שיהיה נעשה מזה הולדה (מלכים א א): "ושכבה בחיקד" וזה אי אפשר כי אם על ידי שמר פתחי פיד פני"ל וזה, (איכה ג): "יתן בעפר פיהו אולי יש תקוה" עפר, הוא בחינת העדר הדבור כמו שכתוב (ישעיה כ"ט): "וימעפר תשח אמרתך" הינו, שצריך ליתן בחינת הדבור, להתיר פה אלמים פני"ל ועל ידי זה בא פה הדבור, לקווי ה, שהם כלי ההולדה פני"ל וזהו, אולי יש תקוה, כדי שיגיע הדבור לקווי ה פני"ל וזהו (בראשית כ"ח): "ויהי זרעך בעפר הארץ" כי ההולדה תלויה על ידי בחינת יתן בעפר פיהו הנ"ל וזה בחינת (דניאל י"ב): "ורבים מישיגי אדמת עפר יקיצו" הינו שמקיצין ומעוררין אותן משנתן פני"ל וזהו מישיגי אדמת עפר מבחינת העדר הדבור פני"ל וזהו אלה לחיי עולם הינו בחינת הדבור, כמו שכתוב (בראשית ב): "ויהי האדם לנפש חיה", ותרגומו: לרוח ממללא הינו בחינת להתיר פה אלמים ואלה לחרפות וכו, הינו בחינת (תהלים ס"ט): "חרפה שברה לבי" בחינת שכחה, שבירת הלב שהיא בחינת שבירת הלוחות, כמו שכתוב "לוח לבד" ו על ידי שבירת הלוחות, בא שכחה כמו שאמרו רז"ל (ערובין נ"ד): אלמלא לא נשתברו לוחות הראשונות לא היתה שכחה הינו שאותן שאינן ראויין לקבל, שהם בחינת עור בהמה טמאה נשכח מהם פני"ל ט. וזה בחינת שופר כי שופר הוא בחינת התעוררות השנה כמובא בספרים, ששופר מרמו בחינת: "עורו ישנים מתרדמתכם" ועל ידי זה הוא בחינת להתיר פה אלמים, ולהתיר פה עקרות פני"ל וזה בחינת תקיעה שברים תרועה (משלי ו) "תקעת לזר כפיד נוקשת באמרי פיד" תרועה, הוא בחינת הדבור בחינת (משלי י): "שפתי צדיק ירעו רבים" שברים, זה בחינת בטחון, בחינת (תהלים קמ"ו): "שברו על ה אלקיו" בחינת כלי הולדה, כמו שכתוב (ישעיה ס"ו): "האני אשביר ולא אוליד" כי על ידי השופר, שהוא בחינת התעוררות השנה על ידי זה הוא בחינת להתיר פה אלמים, ולהתיר פה עקרות פני"ל דהינו שפח הדבור היוצא בכח מאלו שנתעוררו משנתם שמתחלה היו בבחינת העדר הדבור, כי היו פחרשים ואלמים פני"ל ועכשו כשמעוררם משנתם להשם יתברך עד ששומעים התעוררות החכם האמת אזי מתחילין לדבר פני"ל וזה הדבור, בא לתוך כלי ההולדה שהם בחינת בטחני הדור פני"ל ועל ידי זה נעשה פקידות עקרות שזהו בחינת ראש השנה, שאז נפקדה שרה וכו פני"ל וכל זה הוא בחינת שופר שתוקעין בראש השנה בחינת תקיעה תרועה שברים פני"ל ועל ידי פקידות עקרות, נתגלה יראה פני"ל וזה בחינת שופר, כמו שכתוב (עמוס ג): "אם תקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" וכו וזה בחינת שופר, שהוא קצר מלמעלה ורחב מלמטה שזהו בחינת (תהלים קי"ח): "מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה" כמובא כי על ידי השופר, הוא התגלות היראה פני"ל שעל ידה זוכין לאריכות ימים דהינו להרחיב ולהאריך ימיו בתוספות קדשה יתרה בכל עת שזהו בחינת קצר מלמעלה ורחב מלמטה בחינת: "יראת ה היא אוצרו" בחינת עשאה פאוצר וכו פני"ל וזה בחינת תקוני עתיק, שהוא בחינת אריכות ימים הנ"ל, בחינת זקן פני"ל כי הזקן גם כן קצר מלמעלה ורחב מלמטה כמובא בפונות: שתקוני דקנא הם בחינת "מן המצר

קראתי וכו ענני במרחב" וכו שמתחלה היא קצרה ואחר כך הולכת ומתרחבת הינו כנ"ל פי זקן היא בחינת אריכות ימים הנ"ל דהינו שמאריכין ומרחיבין ימיו בכל עת בתוספות קדשה כנ"ל שזה זוכין על ידי יראה כנ"ל שכל זה הוא בחינת שופר כנ"ל נמצא שעל ידי השופר, שהוא בחינת התעוררות השנה ועל ידי זה נעשה פקידות עקרות כנ"ל על ידי זה נתגלה יראה כנ"ל ויראה מכניע את הכל היפי כנ"ל וזה בחינת ההבלים של השופר כי הם בחינת הכל היפי כי שופר לשון יפי, בחינת שפרו מעשיכם (מדרש רבה, אמר, פרשה כ"ט) הינו, שעל ידי ההבלים של השופר, נכנע הכל היפי כי שופר הוא בחינת התגלות היראה כנ"ל וזה פרוש (תענית כ"ג) : אמר רבי יוחנן : כל ימיו של אותו הצדיק וכו אמר מי איכא דניס שבועין שנין יומא חד הוה קאזל בארחא, חזיה ליהוא גברא דנטע חרובא, אמר ליה מכדי חרובא עד שבועין שנין לא טעון, פשיטא לך דחיית שבועין שנין, ואכלת מנה אמר ליה, אנא עלמא בחרובא אשפחתה, כי היכי דשתלי לי אבהתי, אנא נמי שתלי לבנאי יתב וקא כרד רפתא, אתנא ליה שינתא, וניס הדרא עליה משוניתא, ואכסי מעינא, וניס שבועין שנין כי קם אתער, חזי ליהוא גברא, דאכל מההוא חרובא אמר ליה, ידעת מאן שתלה ליהוא חרובא, אמר ליה אבוה דאבא, אמר ודאי נימי לי שבועין שנין חזא לחמרה דקא ילדה ליה רמכי רמכי וכו רש"י : אותו הצדיק, חוני המעגל וכו : אפשר וכו, בתמיהה : מי איכא דניס שבועין שנין, כלומר יש אדם ישן שבועין שנים, בשנה אחת : לא טעון, טעינה קמיתא : יתב, חוני המעגל וכו : אהדרא ליה משוניתא עלתה סביביו שן הסלע : אכסי מעינא, דאנשי ולא אשפחוהו התם. רמכי רמכי, ולדי ולדות, מעברת זכר היתה וחזר ובא עליה והולידה. כי חוני המעגל היה גדול מאד כמו שאמרו שם בסגיא זו. דכד הוה עיל לבי מדרשא, כל קשיא דהוה להו לרבנן הוה מפרק להו כי לא היה שום פנים של תורה נסתר ממנו ועל כן שאל, מי איכא דניס שבועין שנין הינו שאיך אפשר לפל לבחינת שינה מכל השבעים פנים כי אף שאפשר לפל מפנים אחד או יותר אבל איך אפשר לפל מכלם חזיה ליהוא גברא דנטע חרובא, אמר ליה, וכו פשיטא לך דחיית שבועין שנין, ואכלת מנה חרוב, זה בחינת זקן בחינת עתיק כי חרוב הוא ברושים, שהוא בחינת מרדכי כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מגלה י) : "תחת הנעצוץ יעלה ברוש" זה מרדכי ו מרדכי הוא בחינת רב חסד, כי הם במספר השוה, שהוא בחינת עתיק הינו שראה אחד שעוסק בספורי מעשיות של שנים קדמוניות שהם בחינת עתיק כנ"ל ושאל אותו : מי פשיטא לך דחיית שבועין שנין חיות, זה בחינת התעוררות השנה, בחינת דבור כנ"ל הינו, כלום בחנת לעורר על ידי ספורי מעשיות של בקרב שנים ואכלת מניהו, הינו בחינת מן המתר לפיד הינו שיהיו דבריך נשמעים, שיהיו התלמידים הגונים [הינו ששאל אותו איך אתה עוסק לספר ספורי מעשיות גבוהות כאלה, של שנים קדמוניות שמא ישמעו תלמידים שאינם הגונים שאינם בבחינת מן המתר לפיד כנ"ל וכי כבר נסית ובחנת לעורר על ידי ספורי מעשיות של בקרב שנים שהם בתוך השבעים שנים שהם בחינת השבעים פנים לתורה ועלה בידיך לעוררם משנתם על ידי זה כי הגיעו דבריך לתלמידים הגונים שהם בחינת מן

המתר לפיד, בחינת ואכלת מניהו כנ"ל עד שאתה רוצה עכשו, לעסק עוד, בספורי מעשיות הגבוהים יותר שהם ספורי מעשיות של שנים קדמוניות ואיך אין אתה מתגרא, לספר ספורי מעשיות גבוהים כאלה אולי ישמעו תלמידים שאינם הגונים] אמר לה, אנא עלמא בחרובא אשכחתי הינו שאפלו שאספר ספורי מעשיות של שנים קדמוניות שהם בחינת חרובים כנ"ל אני יכול להביא בחינת שכחה שהתלמידים שאינם הגונים יהיה נשכח מהם כנ"ל [הינו כמו שמבאר לעיל שהצדיק שעוסק לעורר העולם מהשנה על ידי ספורי מעשיות השם יתברך שומרו, שדבריו יהיו נשכחין מלב התלמידים שאינם הגונים כנ"ל] כי היכי דשתלי לי אבהתי, אנא נמי שתלי לבנאי הינו, כמו שהולידו אותי על ידי ספורי מעשיות הנ"ל בבחינת להתיר פה אלמים, להתיר פה עקרות כנ"ל הכי נמי שתלי לבנאי, הינו שעל ידי זה גם כן נולדים בנינו על ידי זה כנ"ל [פרוש, שאמר לו שהוא מכרח לספר ספורי מעשיות כאלה בשביל פקידות עקרות כי כמו שאבותי עסקו בספורי מעשיות ועל ידי זה נמשך ההולדה, בחינת פקידות עקרות כנ"ל שעל ידי זה הולידו אותי כן אני צריך להוליד את בני על ידי זה, כי עקר ההולדה נמשך על ידי ספורי מעשיות כנ"ל וזהו, כי היכי דשתלי לי אבהתי, הכי נמי שתלי לבנאי כנ"ל]. כרד רפתא, אתיא לה שינתא ונים הינו שאכל סעדתו, ועל ידי האכילה, בא עליו שנה ונים הינו, שנפל לבחינת שנה לפי ערך מדרגתו על ידי האכילה כמבאר לעיל שלפעמים על ידי האכילה יכול לפל לבחינת שנה כנ"ל הדרא עלה משוניתא, הינו בחינת הסבובים והדמיונות שמחזרין וסובבין סביב בשעת השנה ולא ידע בריתא כי העולם אין מכירין במי שהוא בבחינת שנה כי נדמה להם שעוסק בתורה ועבודה ובאמת הכל הוא בחינת שנה כנ"ל כי קם אתער, הינו בחינת התעוררות מלמטה חזיה להאי גברא דאכל מהאי חרובא הינו שראה אותו עוסק בספורי מעשיות הנ"ל ואכל מהם הינו בחינת מן המתר לפיד אמר לה, ידעת מאן שתלי להאי חרובא הינו שמאיזה זמן הוא ספור המעשה הזאת כי אפשר שאחד מספר מעשה שהיה כבר ובאמת לא היה כי אם לפני ארבע שנים אמר לה אבוה דאבא הינו בחינת זקן, בחינת עתיק הינו, שהשיב לו שהספורי מעשיות שהוא עוסק בהם הם ספורי מעשיות של שנים קדמוניות שהם בחינת זקן, בחינת עתיק כנ"ל אמר ודאי נימי לי שבועין שנין הינו שבנדאי נפל לבחינת שנה מכל השבעים פנים שהם בחינת שבעים שנים כנ"ל חזא לחמרה, דקא ילדה לה רמכי רמכי הינו בחינת עשירות, בחינת: "יששכר חמור גרם" כיעל ידי זה נמשך עשירות גדול כנ"ל כי על ידי ספורי מעשיות הנ"ל שעל ידי זה מעוררין מהשנה כנ"ל על ידי זה להתיר פה אלמים להתיר פה עקרות שעל ידי זה נתגלה יראה ועל ידי היראה נמשך אריכות הימים בחינת זקן, בחינת תקוני עתיק כנ"ל ועל ידי זה נמשך העשירות לתוך האריכות ימים כנ"ל וזה, פתח רבי שמעון ואמר: "יעת לעשות לה" וכו דא תורה דלעלא דמתבטלא אי לא אתעבד בתקוני דא ולעתיק יומין אתמר הינו תורה דלעלא, שהיא בחינת התבוננות הנ"ל שהוא מתבטל ואינו יכול להתקיים אם אינו נעשה על ידי בחינת תקונים הנ"ל שהם בחינת תקוני עתיק, בחינת אריכות ימים הנ"ל. כתיב: "אשריך ישראל מי כמוך" זה בחינת

אתערוותא דלתתא שהוא שבח של ישראל המתעוררים מלמטה בחינת: "אשריד ישראל מי כמוך" ואחר כך הוא אתערוותא דלעלא כנ"ל שזהו בחינת: "מי כמוכה באלים ה" קרא לרבי אלעזר ברה וכו ולרבי אבא, ואמר אנו כלא דכלא הינו בחינת שלמות היראה שהוא על ידי בחינת שלשה קוין הנ"ל בחינת: מורא שמים, ומורא הרב, ומורא אב ואם נמצא שעל ידי רבי שמעון, ורבי אלעזר בנו, ורבי אבא תלמידו נשלם היראה שעל ידי זה בא אריכות ימים בחינת תקוני עתיק כנ"ל. אשתיקו, שמעו קלא הינו שאותן ש היו בבחינת שתיקה, בחינת אלמים ולא היו יכולים לדבר על ידי בחינת שנה כנ"ל שמעו קלא הינו בחינת התעוררות השנה בחינת זכאה מאן דמליל על אדנא דשמע כנ"ל וארכבותה דא לדא נקשון, זה בחינת הולדה, בחינת זיוג הגופני כי על ידי התעוררות השנה, שהוא בחינת להתיר פה אלמים על ידי זה להתיר פה עקרות כנ"ל שזהו בחינת זיוג הנשיקין שקודם לזיוג הגופני כנ"ל. מאי קלא, קלא דכנופיא עלאה דמתכנפי הינו בחינת ספורי מעשיות שמלבישין בהם את הפנים של תורה כנ"ל כי ההתלבשות הוא בחינת כנף, בחינת (ישעיה ל) "ולא יכנף עוד מוריד" ועל ידי זה ההתלבשות, מעוררין מהשנה ומתחילין לדבר, בבחינת (קהלת י) : "ובעל כנפים יגיד דבר"

סא - על ידי אמונת חכמים

חדי רבי שמעון ואמר: "ה שמעתי שמעך יראתי", אמר: התם יאות הוי למדחל וכו (שם באידרא נשא דף כ"ח) א. על ידי אמונת חכמים, יכולין להוציא משפטנו לאור כי משפט הוא עמודא דאמצעייתא (פתח אליהו) הינו בחינת דרך הממצע, שאינו נוטה לימין ולשמאל וזה זוכין על ידי אמונת חכמים, שהוא בחינת (דברים י"ז): "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל" ועל כן, על ידי זה יוצא המשפט ברור כנ"ל, בבחינת: "משפטי אמת" (תהלים יט) הינו, כי כל הלמודים שהאדם לומד צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה בבחינת משפט מעקל דהינו, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד, משפטי הנהגות שידע איד להתנהג, הן לעצמו, הן לאחרים שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, כפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט וכל זה זוכין על ידי אמונת חכמים, שהוא בחינת: "לא תסור" וכו בבחינת משפטי אמת, שאינו נוטה לימין ושמאל כנ"ל אבל כשפוגם באמונת חכמים, אזי נדון ביגיעת בשר, הינו במותרות (ערובין כ"א) הלועג על דברי חכמים נדון בצואה רותחת, כמו שכתוב "ולחג הרבה יגיעת בשר" והוא מדה כנגד מדה כי הוא אינו מאמין בדבריהם, ומלעיג עליהם, ודבריהם הם אך למותר אצלו על כן נדון במותרות וכל המשפטים הן מן המח, בבחינת

(מלכים א ג) : "וייראו מפני המלך כי ראו כי חכמת אלקים בקרבם לעשות משפט" והמח הוא לפי המזון וכשהגוף נקי, אזי המח ברור ואזי יכול להוציא משפטי אמת, הנהגות ישרות אבל פשנדון במוטרות, על ידי פגם אמונת חכמים פנ"ל אזי עולים עשנים סרוחים אל המח, ומערבבים ומבלבלין דעתו ואזי אינו יכול להוציא משפטי אמת, ואזי יוצא משפט מעקל (חבוק א) "כי רשע מכתיר את הצדיק על כן יצא משפט מעקל" הינו, על ידי שהעשנים סרוחים מסבבין ומקיפין המח ומבלבלין אותו על ידי זה יוצא משפט מעקל, בבחינת (תהלים קמ"ז) : "משפטים בל ידעו", הינו בלבול המוחין ודואג, על ידי שלמודו היה מבחינת אלו המותרות בבחינת הנאמר בדואג (שמואל א כ"א) : "ושם איש מעבדי שאול נעצר לפני ה' וישמו דואג" וכו' ופרש רש"י : עוצר עצמו וכו' לעסק בתורה כי למודו היה מבחינת עצירות, בחינת מותרות על ידי זה, לא היה מוציא מלמודו משפטי אמת, רק משפט מעקל ועל כן היה דן שאין דוד ראוי לבוא בקהל (יבמות ע"ו) : וזה היה, על ידי שלמודו היה ממוטרות פנ"ל ב. ויש מנהיגים שנקראים בשם רבי שלמודם מאלו המותרות ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן פנ"ל ומכל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים והם נוטלים גדלה לעצמן, להנהיג העולם צריך לראות שלא להסמך אותם שלא לתן להם תקף ועז, שלא יהיו מכנים בשם רבי כי הם עצמן אינם חביבים כל כך כי יש להם יצר הרע גדול להנהיג העולם אך צריך לשמר מאד, שלא לתן להם תקף ועז כי אלו הנותנים להם תקף ועז ונסמכים על ידם שיהיו נקראים בשם רבי הם עתידין לתן דין וחשבון ועל ידי שמסמיכין רבי שאינו הגון על ידי זה נחלש כתב ידנו, ואין לו שום תקף ונותנין כח בכתב ידם ועל ידי זה הם גוזרין שלא יהיה תקף לכתבים שלנו כי אם לכתבים שלהם וישראל יהיו מכרחים ללמד כתב שלהם ועל ידי זה גוזרין גם כן לגרש בני ישראל ממקום הישוב שנתישבו שם ישראל כבר, אל מקומות שלא היו שם ישראל מעולם כי הסמיכה שסומכין את הרב, והכתב, הם מבחינה אחת כי הסמיכה בידיים כמו שכתוב (דברים ל"ד) : "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו" והוא בחינת הכתב בחינת יד כותבת כי הכתב הוא גם כן מבחינת חכמה כי אותיות הכתב, בהם נבראו כל העולמות (תהלים ל"ג) : "בדבר ה' שמים נעשו" וכו', וכתוב (שם ק"ד) "כלם בחכמה עשית" כי יש בכל אות ואות חכמה שחיבה חכמתו יתברך שהאות היא יהיה בתמונה זו ועל ידו יהיה נברא זה העולם בזאת התמונה ולהתנהג באותו ההנהגה שיש באותו העולם וכן שאר העולמות בתמונה והנהגה אחרת, על ידי תמונת אות אחר כי כן גזרת חכמתו יתברך וכשהחכם הראוי לסמיכה, נסמך בשם רבי שהנהגתו בבחינת משפטי אמת פנ"ל אזי על ידי הסמיכה, שאזי מקבל חכמתו מבחינת יד ה' בבחינת "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה" וכו' פנ"ל אזי מביא הארה וכח בכתב ידנו, שהוא גם כן מבחינת חכמה פנ"ל בבחינת (דברי הימים א כ"ח) : "הכל בכתב מיד ה' עלי השפיל" שעל ידי השכל שמקבל מיד ה', שזה בחינת סמיכה על ידי זה מביא הארה וכח בכתב פנ"ל (במדבר י"א) : ותנח עליהם הרוח והמה בכתובים שעל ידי שנסמכו אז, וקבלו הרוח חכמה על ידי זה הביאו הארה בכתובים הינו

בכתב ידנו פנ"ל ואזי, לא די שאין כתב ידנו נכנע למשפטם אלא אפלו שכל משפטי הנהגות שלהם, כלם על ידי כתב ידנו בבחינת (תהלים קמ"ט) : "לעשות בהם משפט כתוב אבל כשמסמיכין רבי שאינו הגון על ידי זה נחלש כתב ידנו, ונותנין תקף לכתב שלהם וכל המשפטים צריכים להיות על ידי כתבים שלהם דוקא שהוא בחינת "משפטים בל ידעום", בחינת משפט מעקל פנ"ל ועל ידי זה גוזרין לגרש את ישראל ממקום שנתישבו כבר כי במקום שישארל יושבין שם מכבר, אפלו בחוץ לארץ הוא בחינת קדשת ארץ ישראל בחינת (יחזקאל י"א) : "מקדש מעט" כי על ידי שישארל יושבין שם נתקדש האויר בבחינת אוירא דארץ ישראל כי על ידי כתב ידנו נתקדש האויר בבחינת אוירא דארץ ישראל מחכים (בבא בתרא קנ"ח : זהר פינחס רמ"ה ובתקון כ"ב) כי הכתב הוא בחינת אותיות מחכימות ועל ידי תנועות הקלמוס באויר בשעת כתיבה נחקקים בחינת האותיות מחכימות בתוך האויר ועל ידו נתקדש האויר בבחינת אוירא דארץ ישראל מחכים ועל ידי שפוגמין בכתב ידנו על ידי הסמיכה שמשמיכין רבי שאינו הגון פנ"ל על ידי זה מגרשין ישראל מן הישוב במקום שישבו שם מכבר, שהוא בחינת אוירא דארץ ישראל פנ"ל ומגרשין אותם משם אל מקום מדבר שממה שאין שם שום קדשה כי לא ישבו שם ישראל מעולם פנ"ל. ג. ועל ידי זה, נלקח ממנו חכמת תהלוכי גלגלי הרקיע לידע כל ההשתנות ועתידות הבאין על ידי גלגלי הרקיע ונמסר להם כי מתחלה זאת החכמה נמסרה רק לנו כמו שכתוב (דברים ד) : "כי היא חכמתכם ובנתכם לעיני העמים" ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת ע"ה) : איזו חכמה ובינה שהיא לעיני העמים הוי אומר : זה חשוב תקופות ומזלות כי יש בזה שכל, שישאר הסוד אצלנו, אף על פי שמודיעין להם החכמה כי בודאי צריך להודיע להם החכמה כדי שיידעו מחכמתנו, שאנו יודעין חכמה זו כמו שכתוב "כי היא חכמתכם" וכו' ואם כן, מאחר שמודיעין להם, אינו סוד כי הלא גם הם יודעין אך יש בזה שכל, שיכולין להודיע להם החכמה ואף על פי כן ישאר הסוד אצלנו וזה בחינת : "כי היא חכמתכם ובנתכם לעיני העמים" לעיני העמים דיקא דהינו שהיא רק לעיני העמים בשעה שמודיעין להם ותקף אחר כך אינן יודעין כלל, רק יודעין שהסוד אצלנו כי אין אנו מודיעין להם זאת החכמה בעצם שהיא סוד העבור רק שיש בזה שכל שיכולין להראות זאת החכמה לעיניהם לבד למען ידעו שזאת החכמה היא אצלנו אבל עצם סוד החכמה נשאר אצלנו וזהו בחינת סוד העבור שאינו נמסר רק לגדולי הדור, שיש להם נשמות גדולות כי תהלוכות הגלגלים הוא על ידי שכליים, שהם המלאכים וכל גלגל וגלגל יש לו שכל מיוחד, דהינו מלאך, שמתנהג על ידו ועל ידי זה הוא השתנות הלוח הגלגלים שזה הגלגל מהלך בחדש, ובזה הסדר וזה הגלגל מהלך בשנה או יותר ויש גלגל שצריך זמן רב כמה אלפים שנים עד שמסבב והכל לפי השתנות השכליים שהם משתנים לפי רחוקם מהעלה וכמו כן מתנהגים הגלגלים וכל אלו השכליים, כלם מקבלים מהמנהיג הכולל שהוא שכל הכולל, שהיא הנשמה שכלם מתנהגים על ידה (איוב ל"ב) : "ונשמת שדי תבינס" שהנשמה שופע השכל בהם ועל כן הנשמה נקראת שמים שהוא כלליות

הגלגלים (תהלים ג) "יקרא אל השמים מעל", זו הנשמה (סנהדרין צ"א): כי הנשמה הוא מנהיג הכולל, של כל הגלגלים כנ"ל ועל כן הנשמה נקראת גלגלתא על שם גלגלי הרקיע שמתנהגים על ידה ועל כן אלו הנשמות הגדולות, בקיאות בסוד העבור כי מי יודע הנהגתם כמו המנהיג ואלו הנשמות הגדולות צריכין שיהיה להם גוף בבחינות (ישעיה ד) : "פרי הארץ", בחינות אורא דארץ ישראל כי כשהאור מתקדש בבחינות אורא דארץ ישראל אזי כל הפרות והתבואה הגדל שם שמהם נזון האדם, ומשם בא הטפה זרעיות הכל הוא בבחינות ארץ ישראל ומשם נרקם הגוף, בבחינות (תהלים קל"ט) : "רקמתי בתחתיות ארץ" בחינת ארץ ישראל ואזי הגוף בבחינת פרי הארץ ואזי ראוי לקבל נשמה גדולה בבחינת : "יקרא אל השמים מעל" זה הנשמה "ואל הארץ" זה הגוף (שם סנהדרין) כי הנשמה לפי הגוף כשהגוף זך ונקי, יכול לקבל נשמה גדולה, וכן להפך ועל כן יש מדינות ששכלם עב ומגשם וכן יש מדינות ששכלם זך וצלול והכל לפי המדינה, לפי המזון היוצא ממנה ועל כן על ידי שנתגרשין מבחינת אורא דארץ ישראל, על ידי בחינה הנ"ל אין יכולין להתרקם גופים זכים, ואין יכולין לקבל נשמה גדולה ועל ידי זה נלקח סוד העבור מאתנו וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (כתובות קי"ב) "והיתה ידי אל הנביאים החוזים שוא וגו' בסוד עמי לא יהיו" זה סוד העבור "ובכתב בית ישראל לא יכתבו" זה סמיכה "ואל אדמת בני ישראל לא יבואו" כמשמעו הינו כנ"ל, בכתב ישראל לא יכתבו זה סמיכה הינו על ידי סמיכה שמסמיכין בשם רבי, את שאינם הגונים על ידי זה מחלישין כתב ישראל כנ"ל וזהו: ואל אדמת ישראל לא יבואו, הינו שנתגרשין מבחינת אורא דארץ ישראל כנ"ל וזהו בסוד עמי לא יהיו זה סוד העבור שעל ידי זה נלקח מאתנו סוד העבור כנ"ל וכל זה על ידי המותרות הנ"ל ד. ועל ידי זה אין לו יצה שלמה לעולם ותמיד אינו יכול לתת יצה לנפשו, והוא תמיד מספק כי כל עצותיו בבחינת עצות נבערות (ישעיה י"ט) עצת נשים כי הטנפת של המותרות עולה אל הלב בבחינת (יחזקאל י"ד) : "העלו גלוליהם על לבם" ונעשה לבו מטנף כמו בית הכסא, שהוא מקום עצת הנשים כמאמר רב עילש (גטין מ"ה) : נשי כל מלי מסדרין בבית הכסא, ששם כל עצתם. ה. אך מי שכבר נשקע באלו המותרות יש מים שהוא מטהר מזאת הטנפת בבחינת (יחזקאל ל"ו) : "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מפל טמאותיכם ומפל גלוליתכם אטהר אתכם" (שם ל"ז) "ולא יחצו לשתי ממלכות עוד, ולא יטמאו עוד בגלוליהם" שעל ידי שנטהרין מהגלולין והטנפת הנ"ל על ידי זה, ולא יחצו לשתי ממלכות, בחינת עצות כמו שכתוב (דניאל ד) : "מלכי ישפר עלך" הינו שזוכה לעצה שלמה כי על ידי המים הנ"ל, נעשים אצלו עצות שלמות, בבחינת (משלי כ) : "מים עמקים יצה בלב איש". ואלו המים, הם בחינת מחלקת, בחינת (במדבר כ) : "מי מריבה" ועל כן מחלקת נקרא פלגתא, בחינת (תהלים ס"ה) : "פלג אלקים מלא מים" כי מכל מחלקת נעשה ספר, בחינת שאלות ותשובות כי המחלקת היא שאלה וקשיא, שמקשין ושואלין עליו והוא שב בתשובה ועל ידי זה הוא משיב ומתרץ השאלה ונעשה מזה בחינת ספר שאלות ותשובות כי על ידי

התשובה על ידי זה נתחדשים אצלו כמה ספרים כי יש כמה ספרים עכשוו, וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים וכלם צריכים להעולם ובתחלה כשלא היה לו אמונת חכמים אזי היו כל הספרים אצלו כלא כי היה מלעיג עליהם, כמו שכתוב (קהלת י"ב) : "עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג הרבה" וכו' דהינו שמלעיג על רבוי ספריהם ואזי כלם כלא אצלו וכששב בתשובה על זה, אזי נתחדש אצלו בכל פעם ספר כי חוזרים ונחשבים אצלו כל הספרים שבתחלה היו בעיניו כלא ומתבונן בהמחלקת מפני מה הם חולקים כן, באלו הדבורים, ולא באפן אחר ועל ידי זה מתבונן אידך לשוב בתשובה, ולתקן האמונת חכמים כי משם נמשך המחלקת על ידי שפגם באמונת חכמים ולפי התשובה, לפי המחלקת, כן הוא חוזר ושב אל אמונת חכמים וכמו כן נתחדש אצלו ספר כי חוזר ונחשב בעיניו מה שהיה בתחלה בעיניו כלא וכן בכל פעם לפי המחלקת, כן התשובה ששב וחוזר אל האמונת חכמים וכמו כן נתחדש אצלו ספר אחר כי חוזר ונחשב בעיניו עוד איזה ספר אחר שבתחלה היה מלעיג עליו, והיה בעיניו כלא פני"ל ועל כן, על ידי המחלקת נעשה ספר (איוב ל"א) : "וספר כתב איש ריב"י" שעל ידי ריב ומחלקת נעשה ספר. ויש צדיקי הדור שאמונתם שלמה בודאי ואף על פי כן יש עליהם מחלקת (ישעיה נ"ג) : "והוא חטא רבים נשא" וכו', (שם) : "ועוונותם הוא יסבל" הינו שיש לו מחלקת בשביל העולם ועל ידי המחלקת שיש עליו על ידי זה מתקן האמונת חכמים אצל ההמון עם ויש שיש עליהם מחלקת מחמת שאין להם אמונה בעצמן ואינם מאמינים בחדושי תורה שלהם שהם מחדשים ואינם מאמינים שיש להשם יתברך שעשועים גדולים מחדושים שלהם ועל ידי זה שאין להם אמונה בחדושים של עצמן על ידי זה הם מתרשלין בהחדושין שלהם ועל כן בא עליהם מחלקת ועל ידי זה הם שבים בתשובה וחוזרים ונחשבים אצלו חדושין שלהם, וחוזרים ומחדשים ונעשה מזה ספר ולפעמים נעשה מזה ספר למעלה שעל ידי זה שזה שואל ומקשה וזה שב בתשובה ועל ידי זה משיב ומתרץ על ידי זה נעשה ספר למעלה בבחינת (מלאכי ג) : "אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר" ו. ועל ידי זה נמתקים כל הצמצומים, שהם הדינים וכל מקום שיש איזה דין וצמצום, נמתק על ידי זה על ידי תקון אמונת חכמים שעל ידי זה נתרבין הספרים של התורה הקדושה כי כל המתקות של כל הצמצומים והדינים, הוא על ידי השכל כי כלם במחשבה אתברירו (עין זוהר פקודי רנד) : שהשכל הוא שרש הדינים ושם נמתקים הדינים כי אין הדין נמתק אלא בשרשו (עץ חיים שע"ג פי"א) וכל דין וצמצום צריך שיהיה נמתק בשכל השיך לו, ששם שרשו ויש לכל צמצום וצמצום שכל שעל ידו נמתק אך יש חכמה עלאה, שכל החכמות כלולים שם, ומקבלין משם ועל כן שם נמתקים כל הדינים כי בהשכליים פרטיים, אי אפשר להמתיק כי אם בזה השכל דיקא השיך לזה הצמצום, שהוא שרשו אבל על ידי בחינת חכמה עלאה שכלול מכלם שם נמתקים כל הצמצומים, וכל הדינים כלם והתורה שהיא יוצאת מחכמה עלאה, כי אוריתא מחכמה עלאה נפקת (זהר בשלח ס"ב) ואין יכולה לקבל מחכמה עלאה, כי אם כשיש לה שלמות ושלמות התורה, היא על ידי תורה שבעל

פֶּה כִּי תוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב אֵין לָהּ שְׁלֵמוֹת, כִּי אִם עַל יְדֵי תוֹרָה שֶׁבַעַל פֶּה וְעַל כֹּן עַל יְדֵי הַסְּפָרִים הַנִּי"ל, שְׁנֵתְחַדְּשִׁים עַל יְדֵי הַמַּחְלָקֶת בְּבַחֲיִנַת: "וְסִפֵּר כָּתֵב אִישׁ רִיבִי", בְּחִינַת: "עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֶצֶץ" עַל יְדֵי זֶה נִשְׁלַם הַתּוֹרָה (שְׁמוֹת כ"ד): "לוֹחוֹת הָאֲבֹן" שֶׁמְקַבֶּלֶת הָאָרֶה מִבְּחִינַת אֲבֹן שְׁתִּיָּה (עֵיין זוֹהַר וִיחִי רל"א:) כִּי כָּל דָּבָר שֶׁבַעוֹלָם, יֵשׁ לוֹ צְמָצוּם אַחֵר בְּכַמוֹת וְאִיכוֹת וְכָל הַצְּמָצוּמִים שֶׁבַעוֹלָם כֻּלָּם נִרְשָׁמִים בְּאֲבֹן שְׁתִּיָּה, שֶׁמִּמֶּנּוּ הַשְּׁתֵּת הָעוֹלָם וְכָלֵם מְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ וְשֵׁם הַמִּתְקַת כָּל הַדֵּינִים כִּי הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה עֲלֵאָה בְּחִינַת קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ כִּי הַשֶּׁכֶל נִקְרָא קֹדֶשׁ (עֵיין זוֹהַר אַחֲרֵי דף סא) וְכָלֵם מְקַבְּלִים וְנִכְלָלִים בְּבַחֲיִנַת קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמָה עֲלֵאָה, שֶׁכָּלוּל מִכָּלֵם וּמִשֵּׁם הַמִּתְקַת כָּל הַדֵּינִים, בְּפִרְטוּיּוֹת וּבְכָלְלִיּוֹת כִּי גַם כְּשֶׁמִּתְקִין הַדִּין בְּפִרְט, בְּאִיזָה שֶׁכָּל שֶׁל אִיזָה צְמָצוּם צָרִיכִין גַּם כֹּן לְהַמְשִׁיךְ כַּח מֵהַשֶּׁכֶל הָעֲלִיּוֹן הַנִּי"ל כִּי שִׁיָּהִיָּה כַּח לְזֶה הַשֶּׁכֶל הַפִּרְטִי לְהַמְתִּיק הַדִּין וְכֹן בְּכָלְלִיּוֹת, לְהַמְתִּיק כָּל הַדֵּינִים מֵאִיזָה צְמָצוּם שִׁיָּהִיָּה אִי אֲפֹשֶׁר לְהַמְתִּיק כִּי אִם עַל יְדֵי בְּחִינַת הַשֶּׁכֶל הָעֲלִיּוֹן בְּחִינַת קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ, בְּחִינַת אֲבֹן שְׁתִּיָּה (עֵיין זוֹהַר וִיחִי רל"א) וְכִשְׁהַתּוֹרָה יֵשׁ לָהּ שְׁלֵמוֹת עַל יְדֵי הַסְּפָרִים כַּנִּי"ל אֲזִי מְקַבֶּלֶת מִחֲכָמָה עֲלֵאָה, בְּבַחֲיִנַת לוֹחוֹת הָאֲבֹן, בְּחִינַת אֲבֹן שְׁתִּיָּה וְאֲזִי מְשַׁפְּעַת בְּכָל הַחֲכָמוֹת, וְנִמְתְּקִים כָּל הַדֵּינִים (תְּהִלִּים כ): "יִשְׁלַח עֶזְרָךְ מִקֹּדֶשׁ" שֶׁעָקֵר הָעֶזֶר וְהִשְׁוּעָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמִּתְקַת הַדֵּינִים, הוּא מִקֹּדֶשׁ הֵינּוּ עַל יְדֵי הַשֶּׁכֶל שֶׁנִּקְרָא קֹדֶשׁ כִּי דוּעַ וְזֶה אוֹתִיּוֹת שְׁתִּיָּה רֵאשִׁי תְּבוֹת הֵן תְּוִי שְׁדִי יַעֲנִי (לְשׁוֹן הַמִּקְרָא אִיּוֹב ל"א: "הֵן תְּוִי שְׁדִי יַעֲנִי וְסִפֵּר כָּתֵב אִישׁ רִיבִי") הֵן תְּוִי שְׁדִי, הֵינּוּ בְּחִינַת הַרְשִׁימוֹת שֶׁל כָּל הַצְּמָצוּמִים נִמְתְּקִין עַל יְדֵי שְׁפָאִים בְּתוֹךְ שְׁתִּיָּה, בְּחִינַת אֲבֹן שְׁתִּיָּה הַנִּי"ל וְזֶה יַעֲנִי, בְּחִינַת הַהַמְתְּקָה, בְּבַחֲיִנַת: "יִשְׁלַח עֶזְרָךְ מִקֹּדֶשׁ" כַּנִּי"ל וְזֶה "הֵן תְּוִי שְׁדִי יַעֲנִי וְסִפֵּר כָּתֵב אִישׁ רִיבִי" שֶׁעַל יְדֵי וְסִפֵּר כָּתֵב כַּנִּי"ל הֵינּוּ רְבוּי הַסְּפָרִים שֶׁנַּעֲשִׂין עַל יְדֵי הַמַּחְלָקֶת כַּנִּי"ל שֶׁאֲזִי יֵשׁ לְהַתּוֹרָה שְׁלֵמוֹת, וּמְקַבֶּלֶת מִשֶּׁכֶל הַכּוֹלָל, מִחֲכָמָה עֲלֵאָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֲבֹן שְׁתִּיָּה כַּנִּי"ל עַל יְדֵי זֶה הֵן תְּוִי שְׁדִי יַעֲנִי, בְּחִינַת הַהַמְתְּקָה עַל יְדֵי בְּחִינַת לוֹחוֹת הָאֲבֹן, שֶׁמְקַבְּלִין מֵאֲבֹן שְׁתִּיָּה כַּנִּי"ל ז. וְזֶהוּ בְּחִינַת מֵה שְׁנוֹסְעִין עַל רֵאשׁ הַשְּׁנָה לְצַדִּיקִים כִּי רֵאשׁ הַשְּׁנָה הוּא יוֹמָא דְדִינָא שֶׁל כָּל הַשְּׁנָה וְכָל אֶחָד וְאֶחָד בָּא עִם קֹדֶשׁוֹ וְצְמָצוּמִיו אֶל הַצַּדִּיק הַדּוֹר שֶׁהוּא בְּחִינַת קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ, בְּחִינַת אֲבֹן שְׁתִּיָּה (שְׁמוּאֵל א ב): "כִּי לֵה מְצוּקֵי אֶרֶץ וַיִּשֶׁת עֲלֵיהֶם תִּבְלִי" (עֵי יוֹמָא לַח: סְנֵהדְרִין כו:) שֶׁהֵם הַצַּדִּיקִים שֶׁעֲלֵיהֶם נִשְׁתֵּת הָעוֹלָם וְעַל יְדֵי זֶה נִמְתְּקִים כָּל הַדֵּינִים, עַל יְדֵי בְּחִינַת אֲבֹן שְׁתִּיָּה כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת אֲבִי יַעֲקֹב, שֶׁנִּכְלָלוּ כֻּלָּם בְּתוֹךְ אֲבֹן שְׁתִּיָּה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה וַיֵּצֵא פָרְשָׁה ס"ח, עֵין זֶה֩ר נח ע"ב, וִיחִי רל"א) כִּי הַנִּפְשׁוֹת הֵם בְּחִינַת אֲבָנִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֵיכָה ד): "תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אֲבָנֵי קֹדֶשׁ" וְנִכְלָלִים בְּתוֹךְ הַצַּדִּיק הַדּוֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲבֹן שְׁתִּיָּה וְעַל יְדֵי זֶה נִמְתְּקִים כָּל הַצְּמָצוּמִים כַּנִּי"ל ח. וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁנִּכְלָלִים יַחַד כָּל הַנִּפְשׁוֹת כַּנִּי"ל עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה שְׁמִחָה, בְּבַחֲיִנַת (מִשְׁלֵי י"ג): "אֹר צַדִּיקִים יִשְׂמַח" כִּי הַנִּפְשׁוֹת הוּא בְּחִינַת נֵר, בְּבַחֲיִנַת (מִשְׁלֵי כ): "נֵר הַנְּשִׂמַת אֲדָם" וְכִשְׁנִכְלָלִין יַחַד נַעֲשֶׂה מֵהֶם אֹר וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה שְׁמִחָה, בְּחִינַת: "אֹר צַדִּיקִים יִשְׂמַח" וְזֶה חֲדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: "הַ שְׁמַעֲתִי שְׁמַעֲד גְּרֵאתִי", תַּמּוֹן יָאוֹת הֵי

למדחל כי חבֵקוק אָמר נְבוֹאָה זוּ עַל רַבִּי עֲקִיבָא וְחִבְרִיו שְׁמִתּוּ עַל יְדֵי שְׁלֹא הִיָּה בָּהֶם אֲהֲבָה כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ רַבּוּתֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (יְבָמוֹת ס"ב): כִּי הֵם הָיוּ בְּחִינַת גְּבוּרוֹת וְצִמְצוּמִים, וְלֹא נִכְלְלוּ יַחַד וְלֹא נִמְתְּקוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְחִבְרִיו שְׁהִיוּ הִתְקוּן שְׁלֵהֶם עַל כֵּן אָמַר אֲנִי בְּחִיבוּתָא תִּלְיָא הֵינּוּ בְּחִינַת הָאֲהֲבָה וְכִלְלוּת שְׁנִכְלָלִין יַחַד וְעַל יְדֵי זֶה הִתְמַתְּקָה וְהִתְקוּן פְּנִי"ל חֲדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, הֵינּוּ בְּחִינַת הַשְּׂמִיכָה שְׁנַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַכְּלָלוּת וְהָאֲהֲבָה, בְּחִינַת: "אוֹר צְדִיקִים יִשְׁמַח" פֶּתַח וְאָמַר: "הוֹלֵךְ רְכִיל מְגַלֶּה סוּד" הֵינּוּ רוּחַ חֲכָמָה וְלֹא הוּא מְהִימָנָא הֵינּוּ אֲמוּנַת חֲכָמִים פְּנִי"ל כִּי עַל יְדֵי שְׂאִין בּוֹ אֲמוּנַת חֲכָמִים, אִין בּוֹ רוּחַ חֲכָמָה כִּי נִדוּן בְּמוֹתְרוֹת פְּנִי"ל מְגַלֶּה סוּד, זֶה בְּחִינַת בְּטוּל כְּתָב יְדֵנוּ שְׂאִין מְקַבְּלִין אוֹר הַשְּׂכָל מִיְדֵי הַסְּמִיכָה פְּנִי"ל בְּבְחִינַת (אִיּוֹב ל"ו): "עַל כַּפַּיִם כֶּסֶה אוֹר" כִּי הָאוֹתִיּוֹת צְרִיכוֹת לְקַבֵּל אוֹר הַשְּׂכָל, מִיְדֵי הַסְּמִיכָה פְּנִי"ל וְעַל יְדֵי פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים, שְׁהוּא בְּחִינַת הוֹלֵךְ רְכִיל עַל יְדֵי זֶה מְגַלֶּה סוּד, שְׁנִתְגַּלֶּה וְנִסְתַּלַּק אוֹר הַשְּׂכָל פְּנִי"ל וְעַל יְדֵי זֶה בְּסוּד עֲמִי לֹא יְהִיוּ פְּנִי"ל וְנֶאֱמָן רוּחַ מְכַסֶּה דְבָר, דְּאִית בֵּהּ רוּחָא דְקִיּוּמָא עַל יְדֵי בְּחִינַת אֲמוּנַת חֲכָמִים עַל יְדֵי זֶה, מְכַסֶּה דְבָר, בְּחִינַת עַל כַּפַּיִם קֶסֶה אוֹר פְּנִי"ל

סב - על ידי אכילתם של ישראל, נעשה יחוד

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה] וַיִּסַּב אֱלֻקִּים אֶת הָעַם וְכוּ (שְׁמוֹת י"ג) [עֵינִין הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּנוֹסַח אַחַר מַכַּת יִי רַבִּינוּ ז"ל בְּעִצְמוֹ] א. דַּע, שְׁעַל יְדֵי אֲכִילַתְּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה יַחִוּד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּהּ אִפִּין בְּאַפִּין בְּבְחִינַת (רוֹת ב): "וַיֹּאמֶר בְּעַז לְרוּת לְעַת הָאֵכֶל גֹּשִׁי הֶלֶם" לְעַת הָאֵכֶל דִּיקָא הֵינּוּ עַל יְדֵי הָאֲכִילָה גֹשִׁי הֶלֶם דָּא יַחִוּד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּהּ בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית מ"ד): "וַיִּגַּשׁ אֱלֹהֵי יְהוּדָא" דָּא תְּקַרְבַּתָּא מְלַכָּא בְּמַלְכָּא (זֶהֱרַ וַיִּגַּשׁ דָּף ר"ו, וְעֵינִין שֵׁם בְּפִרוּשׁ הַרְמ"ז) רַק הָאֲכִילָה צְרִיךְ לְהִיּוֹת מְאוּכָל אַחַר שְׁנִתְבָּרַר, וְאִין בּוֹ שׁוּם תְּעַרְבוּת כִּי מְאָכֵל שְׂיֵשׁ בּוֹ תְּעַרְבוּת, עַל יְדֵי מֵאֵכֵל כֹּזֵה, יוֹכֵל הָאָדָם לַחֲטוּא ב. וְהַבְּרוּר שֶׁל הַמְּאָכְלִים, הוּא עַל יְדֵי אֲמוּנָה כִּי הָאֲמִת, מֵה שְׁהִגְבִּיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְשַׁכֵּל הָאֲנוּשֵׁי שְׂיִוְכֵל לְהִבִּין הוּא מְצוּה גְּדוּלָה לְחַדֵּד הַשְּׂכָל, לְהִבִּין הַדְּבָר עַל בְּרִיו וְעַל זֶה נֶאֱמַר (אַבוֹת פָּרָק ב): וְדַע מֵה שְׁתַּשִּׁיב לְאַפִּיקוּרוּס כִּי יֵשׁ חֲלוּק בֵּין הַקְּשִׁיּוֹת כִּי יֵשׁ קְשִׁיָּא שְׂיִכּוּל הָאָדָם לְהִבִּין תִּירוּץ עַל קְשִׁיָּא זֶה עַל זֶה נֶאֱמַר: וְדַע מֵה וְכוּ וַיֵּשׁ קְשִׁיָּא, שְׂאִינוּ בְּאַפְשָׁרֵי לְשַׁכֵּל הָאֲנוּשֵׁי לְהִבִּין תִּירוּץ עַל קְשִׁיָּא כְּזוֹ רַק לְעַתִּיד לְבוֹא יִתְגַּלֶּה הַתִּירוּץ אֲסוּר לְאָדָם לְעֵינֵינוּ בָּהֶם וְכָל מִי שְׁסוּמֵךְ עַל שְׁכּוּלוֹ וּמַעֲיֵן בֵּהּ, עַל זֶה נֶאֱמַר (מְשָׁלִי ב): "כֹּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּ" כִּי עַל קְשִׁיָּא כְּזוֹ,

אסור לסמך על שכלו, רק להעמיד על אמונה ואפלו אלו הקשיות שיש עליהם תשובה לפעמים נסתמו שבילי השכל ואינו יודע להשיב ונזרקה בו אפיקורסות, ואינו יודע מה להשיב על אפיקורסות וזאת האפיקורסות היא לכל אחד לפי בחינתו, יכול להבין בין רב למעט פי צריך לעבד את השני יצרין שיהיה היצר הרע כפוף ליצר טוב כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות נ"ד) "ואהבתו וכו בכל לבבך" בשני יצרין שיהיה לבו שלם עם האלקים שלא יהיה לו מחלוקת בין שני יצרין הינו שלא יהיה לבו חלק עליו בחינת (הושע י) : "חלק לבס" ובאמת אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו (ישעיה ו) והקדוש ברוך הוא עומד בשעת התפלה, ושומע התפלה ודאי היה מתפלל בהתלהבות גדול והיה מדקדק מאד לכוון את דבריו ובשביל שהאדם אינו יודע זאת ידיעה בלב שלם בשביל זה אינו מתלהב כל כך, ואינו מדקדק כל כך וכל אחד לפי מעוט שכלו וידיעתו, כן התלהבותו ודקדוקו והידיעה היא מהיצר הטוב שבלב והסתרת הידיעה היא מהיצר הרע שבלב והסתרת הידיעה, הן הן אפיקורסות וקשיות, שהיצר הרע מקשה את לבו לפל ברעה (משלי כ"ח) והתקוה לזה המחלוקת שבלב, לתקן אותו בשרשו הינו כי עקר התהוות מחלוקת היצר הרע שרשו מן המחלוקת שבקדשה כשהשתלשלה מן דרגא לדרגא עד שנשתלשל למטה נתהוה ממנו מחלוקת היצר הרע, בבחינת "חלק לבס" ומטיל בו אפיקורסות ומסתיר ממנו שבילי השכל, אשר אינו יודע להשיב ומחלוקת שבקדשה הוא מחלוקת תנאים ואמוראים שבגמרא, שזה אוסר וזה מתיר ומהשתלשלותם למטה, נתהוה ממנו מחלוקת היצר הרע וכשמתקן המחלוקת שבקדשה, אזי ממילא נתבטל מחלוקת היצר הרע כי אין אחיזתו אלא משם ותקוה המחלוקת שבקדשה, הן הלכות פסוקות כי פסק הלכה הוא השלום והכרעה של מחלוקת התנאים ואמוראים ועל ידי למוד הפוסקים, הוא נתקשר להשלום שבקדשה ומתקן המחלוקת שבקדשה ואז נתבטל המחלוקת היצר הרע שבלבו ואז יוכל לעבד את השם בכל לבבו, בשני יצרין ונפתחו לו שערי השכל שיוודע להשיב לאפיקורוס וכל זה נעשה על ידי ההכרעה והשלום הנ"ל וזה אותיות שלום, נוטריקון ודע מה שתשיב לאפיקורוס כי על ידי השלום, יודע להשיב על אפיקורסות שבלבו וזה (תהלים קי"ט) : "אודך בישר לבב בלמדי משפטי צדקך" לבב דיקא, בשני יצרין אימתי ? כד למדי משפטי צדקך, הינו על ידי למוד הפוסקים. אבל הקשיות שאין עליהם תרוץ, אסור לאדם לעיין בהם רק לחזק את עצמו באמונה וכשיש לו אמונה בשלמות יוכל להיות על ידי אכילתו, יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה פנ"ל (תהלים ל"ז) "ורעה אמונה", הינו בחינת אכילה על ידי אמונה ג. ועקר שלמות וקשיות אמונה הינו לקרב דוקא המרחקים, בחינת (צפניה ג) : "לקרא כלם בשם ה' אפלו עכו"ם יקרבו לאמונות ישראל, ולעבדו שכם אחד ד. ולהשלים את האמונה, הינו לקרב את הרחוקים פנ"ל צריך מתחלה להעלות ניצוצי אותיות הדבור וכשנתבררו אותיות הדבור אזי הופך את עצמו הדבור ומלקט הניצוצות הקדשה מבין הקלפות ונשארים הקלפות בלא חיות ואז העכו"ם שניקתם מהקלפות כשוראים שאין להם חיות אזי משליכים את אמונתם, בחינת (ישעיה ב) : "ביום ההוא

יְשַׁלֵּיךְ הָאָדָם אֶת אֱלִילֵי כֶסֶף וְאֶת אֱלִילֵי זָהָב וּמִדְּבִיקִים אֶת עֲצָמָם
לְאֻמוֹנֵת יִשְׂרָאֵל (שָׁם בְּצַפְנִיָּה) : "אִזְ אֶהְפֹּךְ אֶל הָעַמִּים שָׁפָה בְּרוּרָה" שָׁפָה
בְּרוּרָה, הֵינּוּ הַדְּבֹר שֶׁנִּתְּבָרַר מִבִּינֵיהֶם הוּא הוֹפֵךְ אֶת עֲצָמוֹ אֶל הָעַמִּים,
כְּדֵי לְלַקֵּט מֵהֶם שְׂאֵרֵי נִיצוּצוֹת הַקִּדְשָׁה וְאִזְ נִתְּקִים : "לְקַרְא כָּלֶם בְּשֵׁם
ה'", שְׂיִדְבְּקוּ כָּלֶם בְּאֻמוֹנֵת יִשְׂרָאֵל ה. וְלִהְעֵלוֹת נִיצוּצֵי הַדְּבֹר, צָרִיךְ
לְתַעֲנִית (תְּהֵלִים ק"ז) : "מִדְּרֹךְ פְּשָׁעִם וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ" וְכוּ אָזִי :
"יִשְׁלַח דְּבָרוֹ" כִּי עֵקֶר תִּקּוֹן הַדְּבֹר, הוּא עַל יְדֵי הַתַּעֲנִית כִּי עֵקֶר יִנִּיקַת
הַקְּלָפוֹת, אֵינּוּ אֶלָּא מֵאַחֲרֵי הַקִּדְשָׁה כִּי מִפְּנֵי הַקִּדְשָׁה אֵי אִפְשָׁר לָהֶם
לִינֵק, מִחֲמַת בְּהִירוֹת אֹר אֶלָּא לְפַעֲמִים נוֹתְנִים לָהֶם מְלַמְעֵלָה בְּמִכּוֹן כַּח
לִינֵק מִפְּנֵי הַקִּדְשָׁה וְכֹל זֶה אֵינּוּ אֶלָּא לָרַע לָהֶם, בְּחִינַת (קִהְלַת ח) : "עַת
אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לָרַע לוֹ" וְכֹל הַתְּאֻוֹת הֵם בְּחִינַת קְלָפוֹת כִּי
הַתְּאֻוֹת הֵם מוֹתְרוֹת, כִּי בְּלֹא הַתְּאֻוֹת יְכוּל הַגּוֹף לְהִתְקַיֵּם נִמְצָא שֶׁהֵם
מוֹתְרוֹת לְקִיּוּם הַגּוֹף כְּמוֹ הַקְּלָפוֹת הֵם מוֹתְרוֹת כִּי עֵקֶר אֵינּוּ אֶלָּא הַפְּרִי
וְהַקְּלָפוֹת הֵם מוֹתְרוֹת וְכִשְׁמֵתִגְבְּרִים הַתְּאֻוֹת עַל הָאָדָם הוּא הַתְּגַבְּרוֹת
הַקְּלָפוֹת עַל הַקִּדְשָׁה וְרֵאשִׁי הַתְּאֻוֹת הֵם שְׁלֵשָׁה שְׂרִי פְּרָעָה, שֶׁר הַמְּשָׁקִים
וְאוֹפִים וְטַבָּחִים, שֶׁהֵם : קְנָה וְנֹשֶׁט וְוִרִידִין (עֵיין לִק"ת לְהַאֲרִיז"ל פ לך
לך וּפ וִישַׁב) שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּאֻוֹת אֲכִילָה וְשִׁתְיָה שֶׁהֵם רֵאשִׁים, שְׁכָל
הַתְּאֻוֹת נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם וְיִנִּיקָתָם מִפְּרָעָה, שֶׁהוּא אוֹתִיוֹת עֶרְף, הֵינּוּ
מֵאַחֲרֵים וְעֵקֶר יִנִּיקָתָם מִהַדְּבֹרִים, בְּחִינַת אַחַר הַדְּבָרִים כִּי הֵם סְמוּכִין
לָהּ כִּי קְנָה וְנֹשֶׁט וְוִרִידִין הֵם סְמוּכִים לְחֻמְשַׁת מוֹצְאוֹת הַפֶּה וְעֵקֶר
יִנִּיקָתָם, מִהַדְּבֹרִים שְׂאִינִם זָכִים כָּל כֵּךְ וְכִשְׂרֵאשִׁי הַתְּאֻוֹת שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת
מִתְּגַבְּרִים צָרִיךְ לְהִדְבִיק וְלְהִסְתִּיר אַחֲרֵי הַקִּדְשָׁה שֶׁלֹּא יִינָקוּ וְיִדְבְּקוּת
אַחֲרֵי הַקִּדְשָׁה, הִיא עַל יְדֵי הַתַּעֲנִית כְּמוֹ שְׁכוֹתְבִים שֵׁם הַנְּוִי"ה בְּבְחִינַת
אַחֲרֵים שְׁכוֹתְבִים מִתְּחֵלָה יו"ד וְאַחַר כֵּךְ כְּשֶׁרוֹצִים וְכוֹתְבִים ה"א,
חוֹזְרִים לְאַחֲרֵים וְכוֹתְבִים יו"ד ה"א וְכוּ כֵּן הַתַּעֲנִית, שֶׁהוּא עֵקֶר הַכְּנַעְתָּן
שֶׁל הַשְּׂרִים הַנִּי"ל הוּא בְּבְחִינַת דְּבִקוֹת אַחֲרֵי הַקִּדְשָׁה כִּי עֵקֶר זְכוּת
הַתַּעֲנִית אֵינּוּ אֶלָּא כְּשֶׁאֵנּוּ חוֹשְׁבִים הַשְּׁעוֹת שֶׁהִתְחִיל לְהַתְּעַנוֹת לְמִשָּׁל
כְּשֶׁמִּתְעַנֶּה שְׁנֵי יָמִים, הַיּוֹם הַשְּׁנִי שֶׁהוּא נִחְשָׁב בְּיוֹתֵר אֵין מִחֲמַת עֲצָמוֹ
אֶלָּא מִחֲמַת שְׂאֵנּוּ חוֹזְרִים לְיוֹם רֵאשׁוֹן, אָזִי נִחְשָׁב יוֹם שְׁנֵי לְזְכוּת יוֹתֵר גַּם
כִּי עֵקֶר כָּל הַדְּבָרִים הֵן הַתְּחֵלָה, כִּי כָּל הַתְּחֵלוֹת קְשׁוֹת (מְכִילֵתָא פְּרָשַׁת
יִתְרוֹ וְהוּבָא בְּפִרְשֵׁי) מִחֲמַת שְׂיֹצֵא מֵהַפֶּךְ לְהַפֶּךְ אֲבָל אַחַר הַתְּחֵלָה, הוּא
נִכְנָס מַעַט בְּהַרְגֵּל וְאֵינּוּ קֶשֶׁה עֲלָיו כָּל כֵּךְ וְכוּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם שֶׁהוֹלֵךְ לְמַרְחוֹק
מִהַתְּחֵלָה, כֵּן נִקַּל הַדְּבָר שֶׁנִּכְנָס מַעַט בְּהַרְגֵּל נִמְצָא שֶׁעֵקֶר כַּח הָעֲבוּדָה
שֶׁל כָּל יָמִים, אֵינּוּ אֶלָּא הַתְּחֵלָה שְׂאֵנּוּ צָרִיכִין לְחַזֵּר לְאַחֲרֵי, לְיוֹם רֵאשׁוֹן
שֶׁהִתְחִיל לְהִבִּין וְלְהַתְּעַנוֹת (עֵיין דְּנִיָּא ל י) שֶׁהוּא תְּחֵלַת הַתְּשׁוּבָה שֶׁהִיא
קֶשֶׁה עֲלָיו הַתְּחֵלָה שְׂיֹצֵא מֵהַפֶּךְ לְהַפֶּךְ וּבְכָל יוֹם חוֹזֵר לְאַחֲרָיו, לְקַבֵּל
כַּח מִהַתְּחֵלָה וּמִחֲמַת שְׂאֵלוֹ הַשְּׂרִים הַנִּי"ל, הֵם סְמוּכִים לְהַדְּבֹר
וְכִשְׁמֵתִגְבְּרִים, אָזִי מִמְשָׁכִין אֶת הַדְּבֹר לְגִלוֹת מְצָרִים בְּחִינַת מִצַּר הַגְּרוֹן,
בְּחִינַת (תְּהֵלִים ס"ט) : "נִחַר גְּרוֹנִי" וְאֵינּוּ יְכוּל לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבֹר לְפָנֵי הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ וְעַל יְדֵי הַתַּעֲנִית שְׂמַרְעִיב אֶת עֲצָמוֹ הוּא מִמְשִׁיךְ מִיָּמֵי הַחֲסָדִים
לְחַלְחַל הַגְּרוֹן, וְאִזְ יוֹכֵל לְדַבֵּר וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית י"ב) : "וַיְהִי רָעַב
בְּאֶרֶץ" רָעַב, הֵינּוּ בְּחִינַת תַּעֲנִית, שְׂמַרְעִיב אֶת עֲצָמוֹ וְזֶה הוּא דְּבִקוֹת אַחֲרֵי

הקדשה כי הויה אלקים בחינת אחרים מספר רעב [כי שם הויה באחרים, דהינו י"ק יק"ו יקו"ק עולה ע"ב ושם אלקים באחרים, כזה א אל אלק אלקים עולה ר ושניהם יחד עולים רע"ב] "ויירד אברם מצר"מה", הינו הורדות מימי החסדים ללחלח מצר הגרון להוציא את הגרון מבחינת "נחר גרונ"י" (שם) "הלוד ונסוע הנגבה", ללחלח הנגיבה, להתקיים (ישעיה נ"ח) : "קרא בגרון אל תחשד" ואז כשנתדבקין אחורי הקדשה שאי אפשר להקלפות לכנס לשם ולניק ואז נתגליו הפנים של הקדשה (בראשית שם) הינו, שאלו השרים הנ"ל, רואים את יופי הוד הדבור, "ויהללו אותה אל פרעה" וכל זה הוא מכון מהשם יתברך כדי להוציא בלעם מפיהם בחינת : "עת אשר שלט האדם באדם לרע לו" (משלי ל"א) "אשה יראת ה היא תתהלל" בחינת : "ויהללו אותה אל פרעה" אין זה אלא בשביל, "תנו לה מפרי ידיה" הינו, להוציא ניצוצות הקדשה מביניהם כשהיא מוציאה כל חיותה מבין הקלפות אזי משליכין כל העכו"ם את אליהם ופונים כלם לאמונת ישראל, "לקרא כלם בשם ה" וזה עקר קשויטי האמונה, שיקרבו אחרים לאמונתה וזה בחינות (סבא משפטים דף צ"ה) : עולימתא שפירתא דלית לה עינין עולימתא שפירתא, זה בחינת אמונה בחינת (שיר השירים ו) "יפה את רעיתי", בחינת : "ורעה אמונה". דלית לה עינין, הינו אלו הקשיות הנ"ל, שאין לעין בהם וצריך לחזק באמונתו גופא טמירתא ואתגלי כי היא טמירא כי אם תשא אל את המאמין איזה טעם באמונה ודאי אינו יודע להשיב לך טעם כי אמונה אינו שיד אלא בדבר שאינו יודע טעם ואף על פי כן, וגליא הינו שאצל המאמין הדבר גלוי כאלו רואה בעיניו את הדבר שהוא מאמין בו מחמת גדל אמונתו השלמה. נפקת בצפרא ומתכסיא ביממא כי האמונה מתחדשת אצל האדם בכל בקר, בחינת (איכה ג) : "חדשים לבקרים" וכו ומתכסיא ביממא, מחמת טרדת עסקי עולם, נתכסה האמונה מתקשטת בקשויטין דלא הוו הינו עקר קשויטי האמונה, כשמקרבין אצלה בני אדם שלא היו מקרבין לה ו. וכשהאמונה כל כך בשלמות אזי אכילתו היא יקרה מאד כי נתיחד קדשא בריך הוא ושכינתה, בבחינת : "ויאמר בעז לרות" וכו אזי, האמונה היא ממלצת על הרחוקים לפני השם יתברך, שיקרב אותם בצל כנפיו כי עקר טעותם של הרחוקים מאמונת השם יתברך מחמת שעקר ידיעת אלקותו אינו אלא מגלוי על הסתום ומחמת שרואים מגלוי, שהנהגת העולם הוא על ידי מערכת המזלות נפלו בטעויות כל אחד לפי טעותו ויש חושבים שהכל על פי הטבע, עולם כמנהגו נוהג ויש חושבים שצריך לעבד את האמצעי כמו שטעו בעגל שרצו לעשות את העגל אמצעי, בינם לבין השם יתברך שאמרו : "אשר ילכו לפנינו" (שמות ל"ב), בחינת אמצעי ובטעויות כזה, רבים נכשלים ועושים את הסבות אמצעי, בינם לבין השם יתברך הינו שמאמינים בהשם יתברך, אבל מאמינים גם כן באמצעי ואומרים שצריך לסבות הינו שמאמינים למשל בהסבה של פרנסה שהוא המשא ומתן ואומרים הסבה של משא ומתן עקר כאלו חס ושלום, בלא הסבה של משא ומתן, אין יכלת ביד השם יתברך לתן להם פרנסה ובהסבה של הרפואה, שהוא סמים, עושים מהם עקר כאלו, חס ושלום, בלי הסמים, אין יכלת ביד השם יתברך לרפא ואין

הַדָּבָר כִּן כִּי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סִבֵּת כָּל הַסְּבוֹת וְעֵלֶת כָּל הָעֲלוֹת וְאִין צָרִיךְ לְשׁוּם סִבָּה וְעֵסְקֵנוּ בְּאֵלוּ הַסְּבוֹת, צָרִיךְ לְהֶאֱמִין בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד וְלֹא לַעֲשׂוֹת מִהַסְּבוֹת עֶקֶר וּכְשֶׁהַצְּדִיק מְבַטֵּל בְּתַפְלָתוֹ אֵיזָה חַיּוּב שֶׁל מַעֲרַכַת הַמַּזְלוֹת אֲזִי נִתְיַדַע מִהַגְּלוּי עַל הַסְּתוּם, שְׁיֵשׁ אֶלְקִי נִמְצָא, שֶׁהוּא שׁוֹמֵעַ תַּפְלַת הַצְּדִיק וּמַשְׁדֵּד הַמַּעֲרָכוֹת וּמַשְׁנֶה הַטְּבַע וְכָל זֶה יִהְיֶה לְעֵתִיד כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (פְּסָחִים ס"ח) : עֵתִידִים צְדִיקִים לְהַחִיּוֹת אֶת הַמֵּתִים, וְשֶׁאֵר נִפְלְאוֹת וְזֶה : וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָא, דָּא תִקְרַבְתָּא דְמַלְכָּא לְמַלְכָּא וַיֹּאמֶר אֵלָיו בִּי אֲדוֹנִי שֶׁהַשְּׂכִינָה מְבַקֶּשֶׁת רַחֲמִים מִהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, עַל אֵלוֹ הַרְחוּקִים יְדַבֵּר נָא עִבְדְּךָ דְבָר בְּאֲזִנֵי אֲדָנִי, וְלֹא יִשְׁמַע עוֹד אֲמַצְעִי וְאֵל יַחַר אַפְךָ בְּעִבְדְּךָ, עַל הָעֵבֶר כִּי כְמוֹד כְּפָרְעָה פָּרְעָה, לְשׁוֹן הַתְּגִלוֹת כִּי אַתָּה אֵינְךָ יְדוּעַ לְבָנֵי אָדָם אֲלֵא מִהַגְּלוּי וּמַחֲמַת שְׁאֵינְךָ יְדוּעַ אֲלֵא מִהַגְּלוּי לְפִיכְךָ טְעוּ כָּל אֶחָד לְפִי טְעוּתוֹ אֲבָל כְּשֶׁאַתָּה מְבַטֵּל רְצוֹנְךָ בְּשִׁבִיל רְצוֹן הַצְּדִיק כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (מַעֲד קָטָן ט"ז) : הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר וְצְדִיק מְבַטֵּל אֲזִי יְדַעוּ מִהַגְּלוּי עַל הַסְּתוּם כְּשֶׁרוֹאִים שֶׁמַּעֲרַכַת הַמַּזְלוֹת מַחֲיִבִים אֵיזָה גְזָרָה, וְצְדִיק מְבַטֵּל אֲזִי יְדַעוּ שְׁיֵשׁ אֶלְקִי נִמְצָא, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה רְצוֹן הַצְּדִיק מִהַ פָּרְעָה גּוֹזֵר וְאֵינּוּ מְקִיִּים פָּרְעָה הֵינּוּ מַעֲרַכַת הַמַּזְלוֹת הַגְּלוּיִים לְכָל גְזָרְתָם אִף אַתָּה גּוֹזֵר וְאֵינְךָ מְקִיִּים, כִּי הַצְּדִיק מְבַטֵּל וְזֶהוּ וַיִּסַּב אֶלְקִים וְכוּ, אֵיתָא בְּמַדְרָשׁ (שְׁמוֹת פָּרָשָׁה כ) וַיִּסַּב לְשׁוֹן סַעֲדָה, הֵינּוּ לְשׁוֹן הַסְּבָה וְחֲמֻשִׁים, אֶחָד מִחֲמֻשָּׁה (כְּמוֹ שְׁפָרְשִׁי שֵׁם) הֵינּוּ חֲמֻשַׁת מוֹצְאוֹת הַפֶּה שֶׁעַל יָדָם כָּל הָעֶכְבוֹ"ם פּוֹנִים לְאֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל, לְעִבְדוֹ שְׂכָם אֶחָד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב : "אֲזִי אֶהְפֵּךְ אֶל כָּל הָעַמִּים שֶׁפֶה בְּרוּרָה" וְכוּ עַלֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֲרָץ מִצְרַיִם, מִמִּצַּר הַגְּרוֹן הֵינּוּ עַל יְדֵי עֲלוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵרֵאשִׁי הַתְּאֻוֹת הַנִּי"ל, מִמִּצַּר הַגְּרוֹן, הַנִּי"ל עַל יְדֵי הַדְּבֹר, מִחֲזִיר אֶת הָעֶכְבוֹ"ם לְאֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל וְזֶה עֶקֶר קְשׁוּטֵי הָאֱמוּנָה, בְּחִינַת מִתְקַשְׁטָא בְּקְשׁוּטִין דְּלֹא הוּוּ עַל יְדֵי אֱמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת, אֲזִי הַתְּרָה אֲכִילָה בְּחִינַת "וַיִּסַּב" [עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה] [שִׁיךְ לְאוֹת ב] וְזֶה שְׁלוֹשׁ רֵאשִׁי תַבּוֹת וְדַע מִה שֶׁתְּשִׁיב לְאֶפִיקוֹרוֹס כִּי עַל יְדֵי הַשְּׁלוֹם יוֹדַע לְהַשִּׁיב עַל אֶפִיקוֹרְסוֹת שֶׁבִלְבוֹ כְּנִי"ל עֵינֵי שֵׁם וְגַם עַל יְדֵי הַשְּׁלוֹם שְׁיֵשׁ בֵּין יִשְׂרָאֵל, בֵּין אֶחָד לְחֵבְרוֹ גַּם עַל יְדֵי זֶה נִתְבַּטְּלוּ הָאֶפִיקוֹרְסוֹת, כְּמַבְאָר בְּמָקוֹם אַחֵר [לַעֲלִיל בְּסִימָן כ"ז] וְזֶה שְׁאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה ל"ח) : "חֲבוּר עֲצָבִים אֶפְרַיִם הֵנַח לוֹ" (הוֹשַׁע ד) שְׁכַּשְׁיֵשׁ שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל, אֶפְלוֹ עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת אֱלִילִים מוֹחֲלִין לָהֶם אֲבָל "חֲלַק לִבָּם, עֵתָה יֹאשְׁמוּ" (שֵׁם י) כִּי עַל יְדֵי הַמַּחֲלָקַת בָּאִין כְּפִירוֹת כְּנִי"ל וְכָל אֶחָד אוֹחוֹ בְּדַעְתּוֹ מֵאֲחֵר שְׁאֵינָם בָּאִים וּמִתְוַעֲדִים יַחַד, לְדַבֵּר אֶחָד עִם חֵבְרוֹ לְהַפְכוֹ לְדַעְתּוֹ וְאֶפְלוֹ יְבוֹאוּ יַחַד וַיְדַבְּרוּ זֶה עִם זֶה, לֹא יָשׁוּב מִדַּעְתּוֹ מַחֲמַת הַנְּצַחוֹן שֶׁל הַמַּחֲלָקַת אֲבָל כְּשֵׁי שְׁלוֹם, אֶפְלוֹ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת מוֹחֲלִין לָהֶם כִּי עַל יְדֵי הַשְּׁלוֹם, בּוֹדָאֵי יִתְבַטֵּל הָעֲבוֹדָה זָרָה וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת שְׁיֵשׁ לְכָל אֶחָד מֵהֶם עַל יְדֵי שִׁדְּבָרוֹ זֶה עִם זֶה וַיִּשְׁיבוּ זֶה אֶת זֶה מִדַּעְתּוֹ הַרְעוּת וְהַכְּפִירוֹת וּבּוֹדָאֵי יְבוֹאוּ לְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה וַיִּשְׁרָה עַל יְדֵי הַשְּׁלוֹם כְּנִי"ל וְכַמְבָּאָר בְּמָקוֹם אַחֵר (שֵׁם) [גַּם זֶה שִׁיךְ לְאוֹת הַנִּי"ל] מִהַמַּחֲלָקַת נַעֲשֶׂה הַלְכוֹת, כְּמַבְאָר בְּתַהֲלָה לְדוֹד עֵינֵי שֵׁם הֵיטֵב מְבָאָר שֵׁם שֶׁהַלְכוֹת הֵם תְּקוּן הַמַּחֲלָקַת כִּי חוֹזֵר וּמִהַפֵּךְ הַצְּרוּפִי אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַמַּחֲלָקַת לְהַלְכוֹת כְּמַבְאָר שֵׁם עֵינֵי שֵׁם

מה שכתוב שם שהצדיק לומד אלו הצרופין של המחלקת ועושה מהם צרוף הלכה וכו' עין שם וזהו בחינת מה שמבאר כאן שצריכין ללמד הלכות, דהינו פוסק, בשביל תקון המחלקת [שנד לאות ה]. גם כי עקר כל הדברים הן התחלה כי כל התחלות קשות מחמת שיוצא מהפך אל הפך וכו' כנ"ל ועל כן בכל פעם ופעם שנוסע להצדיק צריך שיראה שיבוא בכל פעם מחדש לא כמו שכבר היה אצל הצדיק, ועכשו הוא בא פעם שנית רק כמו שלא היה מעולם אצל הצדיק ויהיה אצלו כמו שבא עכשו מחדש פעם ראשון כי עקר הוא ההתחלה, כי כל התחלות קשות כנ"ל נמצא שעקר פח העבודה של כל הימים אינו אלא ההתחלה כנ"ל עין שם וכפי הפח וההתלהבות של ההתחלה, כן הולך ומתנהג בעבודתו, כי עקר היא ההתחלה כנ"ל על כן צריך להתחיל בכל פעם מחדש כי פן ואולי לא היתה התחלתו כראוי ואם כן גם כל עבודתו אינה בשלמות כראוי כי הכל מתנהג כפי ההתחלה על כן צריך להתחיל בכל פעם מחדש ולבוא להצדיק מחדש, בכח התלהבות גדול והתגברות חדש לעבודת השם יתברך פדי שתהיה עבודתו כראוי כפי פח ההתחלה כנ"ל וכן בכל פעם ופעם צריך לחשש חששא זו, פן לא התחיל עדין כראוי וצריך להתחיל ולבוא להצדיק בכל פעם מחדש.

סג - סוד כונת המילה

א. סוד כונת המילה כי ברית נקרא בלשון תרגום אמה וכמו שמזכר בלשון זה בגמרא (שבת ק"ח:) והוא בחינת אמה בת ששה טפחים (עירובין ג:) שהברית כלול מהם והוא בחינת (ישעיה ו): "שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד" (עין זוהר פנחס רלו) שש כנפים, הם בחינת הששה טפחים הנ"ל (שם) "בשתיים יכסה פניו, ובשתיים יכסה רגליו, ובשתיים יעופף" כי פנים, הוא בחינות וטפח לו על פניו (בבא קמא ל"ב:) ובשתיים יכסה פניו הוא בחינות שני טפחים בחינות מגלה טפח ומכסה טפח, הנאמר בברית כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (נדרים כ:) וכן בשתיים יכסה רגליו, הוא בחינת וטפח לו בסנדלו (בבא קמא שם) והוא גם כן בחינת שני טפחים כנ"ל, מגלה טפח ומכסה טפח ובשתיים יעופף, הוא בחינת עופות, שנבראו מן הרקק (חלין כ"ז:) בחינות טופח על מנת להטפח (יומא ע"ח גטין ט"ז ע"ז ס:) וכל הששה טפחים כלם, כלולים ומנחים בברית כי הששה טפחים הנ"ל הם בחינת "ששת ימים שבהם עשה ה' את השמים ואת הארץ" בבחינת (תהלים ל"ט): "הנה טפחות נתת ימי" כמו שכתוב (שמות כ): "ששת ימים עשה ה' וכו' וינח ביום השביעי" הינו שכל הששת ימים, בחינת הששה טפחים הניח כלם ביום השביעי, שהוא שבת שהוא בחינת ברית כמו שכתוב (שם ל"א):

”בְּרִית עוֹלָם בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל” וְזֶה בְּחִינַת בְּרֵאשִׁיית בְּרִיא שְׁיִית
(תְּקוּן י”א) בְּחִינַת שֵׁשֶׁת יָמִים, שֵׁשֶׁה טַפְחִים הַנִּי”ל, שְׁכָלָם מִנְחִים וּכְלוּלִים
בְּבְרִית וְזֶה בְּרֵאשִׁיית בְּרִיא שְׁשֵׁ (תְּקוּן ג דָּף י”ח) הֵינּוּ בְּרִית שֶׁהוּא כְּלוּל
מִשֵּׁשֶׁה יָמִים, שֵׁשֶׁה טַפְחִים, שֵׁשׁ כְּנָפִים וְזֶה בְּרִית אֵשׁ, בְּחִינַת שְׂרָפִים בְּשֵׁשׁ
כְּנָפִים שֶׁהוּן בְּחִינַת שֵׁשֶׁה טַפְחִים כְּנִי”ל כִּי גַם אֵשׁ יֵשׁ לָהּ שֵׁשֶׁה כַּחוֹת
וּכְמִבְּאֵר גַּם לְמַחְקָרִים, שֵׁשֶׁשׁ שֵׁשֶׁה כַּחוֹת בְּאֵשׁ הֵינּוּ מִתִּיךְ וּמִקְפִּיא, מִבְּשֵׁל
וְשׁוֹרֵף, מִשְׁחִיר וּמִלְבִּין וְכֵן עוֹף יֵשׁ בּוֹ שֵׁשֶׁה כַּחוֹת כִּי עַל יְדֵי הָעֶפְיָפָה הוּא
נֶעְלָם וּמִתְגַּלֶּה, קָרוֹב וְרָחוֹק וְכוּ. וְהַצְדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרִית, בְּחִינַת
(מִשְׁלֵי י): ”צְדִיק יִסוֹד עוֹלָם” הוּא כְּלוּל מִבְּחִינַת הַשֵּׁשֶׁה טַפְחִים הַנִּי”ל
שְׁנַחֲלָקִים לְשֵׁשׁ בְּחִינַת שֵׁל שְׁתֵּים שְׁתֵּים הֵינּוּ שְׁכָל בְּחִינַת מֵהַשְּׁלֵשׁ, הוּא
בְּחִינַת מְגִלָּה טַפַּח וּמְכֶסֶה טַפַּח כִּי הוּא בְּחִינַת מְגִלָּה טַפַּח וּמְכֶסֶה טַפַּח
נֶגְדַּע צְמוֹ וְזֶה בְּחִינַת: בְּשֵׁתִים יְכֶסֶה פְּנִי וְכֵן הוּא בְּחִינַת מְגִלָּה וּמְכֶסֶה וְכוּ
נֶגְדַּע הָעוֹלָם וְזֶה בְּחִינַת בְּשֵׁתִים יְכֶסֶה רַגְלָיו וְכֵן הוּא בְּחִינַת מְגִלָּה וּמְכֶסֶה
נֶגְדַּע הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶה בְּחִינַת בְּשֵׁתִים יְעוֹפֵף כִּי לְפַעְמִים הוּא אֶצֶל הָעוֹלָם
בְּחִינַת מְגִלָּה שְׁמִינִי וּמְקָרֵב עֲצָמוֹ אֵלֵיהֶם וּלְפַעְמִים הוּא בְּחִינַת מְכֶסֶה,
שְׁנִתְכַסֶּה וְנִתְעַלֵּם מֵהֶם שְׁמִתְרַחֵק מֵהֶם מְאֹד וְלֹא דֵי שְׁמִתְרַחֵק מֵהֶם,
וּמִתְרוֹמֵם מֵהֶם, וְאֵינֶם יְכוּלִים לְהִתְקָרֵב אֵלָיו אֶלָּא שְׁנוֹפְלִים עָלָיו קְשׁוּיֹת
וּתְמִיחוֹת עַד שְׁנִתְעַקֵּם וְנִתְבַּלְבַּל מִחֶם יִמְחַמֵּת שְׁנִתְרַחֵק מֵהֶם מְאֹד, וְקִשָּׂה
עָלָיו קְשׁוּיֹת וּפְלִאוֹת וְזֶה בְּחִינַת: מְכֶסֶה טַפַּח וְזֶה בְּחִינַת וּבְשֵׁתִים יְכֶסֶה
רַגְלָיו רַגְלָיו לְשׁוֹן הַמִּשְׁכָּה כְּמוֹ (שְׁמוֹת י”א) ”וְכָל הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיךְ”,
הַהוֹלְכִים אַחֵר עֲצָתְךָ (כְּמוֹבֵא בַּפְרָשׁ”י שֶׁם) הֵינּוּ, שְׁבִיחַתְּהֶם שְׁמִמְשִׁיד
הָעוֹלָם אֵלָיו הוּא בְּחִינַת מְגִלָּה טַפַּח וּמְכֶסֶה וְכוּ כְּנִי”ל כִּי מִחֲמַת שְׁמִחַ
הַצְדִּיק בְּעֲצָמוֹ אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עַל כֵּן הוּא צָרִיךְ לְהִתְכַּסּוֹת וּלְהִתְלַבֵּשׁ
עֲצָמוֹ בְּדַבָּרִים קְטָנִים כְּדֵי שְׁיִוְכַל לְהִתְגַּלּוֹת, שְׁיִוְכַל הָעוֹלָם לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ
וְזֶה בְּחִינַת: מְגִלָּה טַפַּח וּמְכֶסֶה טַפַּח שְׁמַח שְׁמִינִי וּמִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ, הוּא
בְּחִינַת מְגִלָּה שְׁעַל יְדֵי זֶה הוּא מְגִלָּה עֲצָמוֹ אֵלֵיהֶם כִּי בְּלֹא זֶה לֹא הִיָּה
אֶפְשָׁר לְהִתְגַּלּוֹת אֵלֵיהֶם וּלְפַעְמִים הוּא בְּחִינַת מְכֶסֶה מִמֶּשׁ שְׁמִתְכַּסֶּה
וּמִתְעַלֵּם מֵהֶם וְנִתְרַחֵק וְנִפְלָא מֵהֶם כְּנִי”ל וְכֵן אֶצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צָרִיךְ
לְהִיּוֹת בְּחִינַת מְגִלָּה וּמְכֶסֶה וְכוּ כִּי צָרִיךְ לְדַבֵּק וּלְקָרֵב עֲצָמוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
כְּאִלוֹ כְּבִיכּוֹל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נְגִלָּה וּמִתְקָרֵב אֵלָיו אֲבָל כָּל מֵה שְׁמִתְקָרֵב יוֹתֵר
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צָרִיךְ לְהִתְרַחֵק יוֹתֵר הֵינּוּ כָּל מֵה שְׁמִתְקָרֵב יוֹתֵר, צָרִיךְ לִידַע
שֶׁהוּא רָחוֹק מְאֹד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי אִם יִחְשַׁב וּיְדַמֶּה בְּדַעְתּוֹ שֶׁכְּבָר נִתְקָרֵב
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְיִוְדַע בִּידְעוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זֶה סִימָן שֶׁאֵינּוּ יוֹדַע כְּלוֹם כִּי
אִם הִיָּה יוֹדַע קִצָּת מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִיָּה יוֹדַע שֶׁהוּא רָחוֹק מְאֹד מִמֶּנּוּ כִּי כָּל
מֵה שְׁמִתְקָרֵב יוֹתֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִוְדַע יוֹתֵר הוּא יוֹדַע שֶׁהוּא רָחוֹק מְאֹד,
וְאֵינּוּ יוֹדַע כְּלָל וְזֶה דְבַר שְׂאֵי אֶפְשָׁר לָפֶה לְדַבֵּר וּלְהַסְבִּיר זֹאת כִּי גִדְלַת
הַבּוֹרָא אֵין שְׁעוֹר וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה נ”ז): ”שְׁלוֹם לְרָחוֹק וּלְקָרוֹב”,
בְּחִינַת: מְגִלָּה טַפַּח וּמְכֶסֶה וְכוּ שְׁכָל מֵה שְׁמִתְקָרֵב מִתְרַחֵק כְּנִי”ל וְזֶה
בְּחִינַת וּבְשֵׁתִים יְעוֹפֵף, יְעוֹפֵף כְּתַרְגוּמוֹ: מִשְׁמֵשׁ הֵינּוּ בְּחִינַת מְגִלָּה טַפַּח
וּמְכֶסֶה וְכוּ שֶׁל הַשְּׁמוּשׁ שְׁמִשְׁמֵשׁ וְעוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּנִי”ל. וּבְשֵׁתִים יְכֶסֶה
פְּנֵיו, זֶה בְּחִינַת מְגִלָּה טַפַּח וּמְכֶסֶה טַפַּח אֶצֶל עֲצָמוֹ (שְׁמוֹת ל”ג): ”פְּנֵי
יִלְכוּ” (עֵיין בְּרִכּוֹת ז): וְגַם פָּנִים לְשׁוֹן רְצוֹן וְהַשְׁגַּחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ

שְׁכַתּוֹב (בַּמִּדְבָּר ו) : "יֵאָר הַפָּנִי אֵלֶיךָ" וְהִצַּדִּיק הוּא לַפְעָמִים מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ יִסּוּרִין בְּשִׁבִיל הָעוֹלָם וְהוּא כְּמוֹ חֲלוּף שְׁמַחְלִיף עִם הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ הַהִשְׁפָּעָה וְהַשְׁגָּחָה שְׁאִינוֹ רוֹצֵה זֹאת הַהִשְׁפָּעָה וְהַשְׁגָּחָה וּמְכַסֶּה פְּנֵי הַשְׁגָּחָה זֹו, וּמְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ יִסּוּרִין כִּי הוּא בּוֹחֵר בְּהִשְׁפָּעָה וְהַשְׁגָּחָה רִוּחַנִיּוֹת וְאוֹתָהּ הַהִשְׁפָּעָה שֶׁהִלְכָה לָהּ, נִתְפַּזְרָה בֵּין הָעוֹלָם וְזֶה בְּחִינַת מְגִלָּה טַפַּח וּמְכַסֶּה וְכוּ שְׁלֹפְעָמִים מְגִלָּה פְּנִים שֶׁל רָצוֹן וְהַשְׁגָּחָה וּמְכַסֶּה פְּנִים שֶׁל כַּעַס וְלַפְעָמִים מְכַסֶּה פְּנִים שֶׁל רָצוֹן וְהַשְׁגָּחָה פְּנִי"ל וְלַחֵם הַפְּנִים הוּא בְּחִינַת בְּרִית כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (וַיִּקְרָא כ"ד) : "בְּיוֹם הַשַּׁבָּת יַעֲרֹכְנוּ לִפְנֵי ה' וְכוּ, בְּרִית עוֹלָם" וְנֵאמָר בָּהֶם (שְׁמוֹת כ"ה) "וַעֲשִׂיתָ לּוֹ מִסְגָּרַת טַפַּח" וְעַל כֵּן נִקְרָאת הַבְּחִינָה הַמְּקַבֵּלֶת הַשְּׁשָׁה טַפַּחִים הַנִּי"ל, מְטַפַּחַת כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (רוֹת ג) "הִבִּי הַמְטַפַּחַת" (שֵׁם) "וּפְרַשְׁתָּ כְּנָפֶיךָ עַל אֲמַתְדָךְ", שֶׁבִקְשָׁה הַכְּנָפִים הַנִּי"ל שֶׁהֵן בְּחִינַת הַשְּׁשָׁה טַפַּחִים פְּנִי"ל עַל כֵּן : "וַיֵּאמֶר לָהּ הִבִּי הַמְטַפַּחַת וַיִּמָּד לָהּ שֵׁשׁ שְׁעוּרִים" שֶׁהֵן בְּחִינַת שְׁשָׁה טַפַּחִים, שֵׁשׁ כְּנָפִים הַנִּי"ל. וַיֵּשׁ נָחֵשׁ וּנְמָלָה בְּתוֹךְ פִּיהָ וְזֹאת הַנְּמָלָה אֵין לָהּ נִיחָא בְּוֹדָאֵי מַחְמַת שֶׁהִיא בְּתוֹךְ פִּיהָ שֶׁל נָחֵשׁ וְהַנְּחָשׁ פְּעָמִים הוֹלֵךְ, וּפְעָמִים מְעוֹפֵף וְהַחֲלוּק שֶׁבֵּין הַלִּיכָה לְעַפִּיפָה כִּי בְּעַפִּיפָה יוֹכֵל לְעוֹף וּלְפָרַח בְּרַגְעַת הַרְבֵּה אֲבָל בְּהַלִּיכָה הוּא הוֹלֵךְ מְעַט מְעַט כְּדָרֵךְ הַהוֹלֵךְ, שֶׁהוּא תְנוּעָה כְּבִדָּה וּבְכָל הַדְּבוּרִים רָעִים שְׁמַדְבָּרִים, וּבְפָרַט כְּשֶׁהֵם נוֹגְעִים עַל צְדִיקִים וּגְדוֹלִים בְּאֵלוֹ הַדְּבוּרִים הֵם עוֹשִׂים כְּנָפִים לְהַנְחֵשׁ, שְׂיוֹכֵל לְעוֹפֵף כִּי עַל יְדֵי דְבוּרִים קְדוּשִׁים, עוֹשִׂים כְּנָפִים דְּקָדְשָׁה בְּבְחִינַת (קֹהֶלֶת י) : "וַיַּעַל כְּנָפִים יַגִּיד דְּבָר" אֲבָל בְּאֵלוֹ הַדְּבוּרִים רָעִים, עוֹשִׂים כְּנָפִים לְהַנְחֵשׁ וְהֵם נֹגֵד הַשֵּׁשׁ כְּנָפִים שֶׁל הַקְּדוּשָׁה הַנִּי"ל כִּי הַדְּבוּר יוֹצֵא מִכְּנָפֵי רָאָה, עַל כֵּן נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ בְּחִינַת כְּנָפִים לְהַנְחֵשׁ כִּי הַדְּבוּר הַיּוֹצֵא מִשִּׁית עֲזָקָאֵין דְּקָנָה, הוּא נֹגֵד הַשֵּׁשׁ כְּנָפִים שֶׁל הַקְּדוּשָׁה הַנִּי"ל. וְהַנְּחָשׁ, הֵם אֵלוֹ הַחֲכָמִים לְהַרְע, הַחוֹקְרִים פִּילוֹסוֹפִיָּא וְאַפִּיקוֹרְסִית כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (יִרְמְיָה ד) : "חֲכָמִים הִמָּה לְהַרְע וְלַהֲטִיב לֹא יִדְעוּ" שֶׁהֵם רַק חֲכָמִים לְהַרְע שְׂאֵם יִרְצוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּחֲכָמַתָּם לְהִיטִיב לֹא יוֹכְלוּ (בְּרַאשִׁית ג) : "וְהַנְּחָשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חַיּוֹת הַשָּׂדֶה" וְעַל יְדֵי דְבוּרִים רָעִים, עוֹשִׂים כְּנָפִים לְהַחֲכָמִים אֵלוֹ שֶׁהֵם בְּחִינַת הַנְּחָשׁ שְׂיוֹכְלוּ לְעוֹף וּלְפָרַח הֵינוּ שְׁמַעוֹפֶפֶת וּמִתְפַּשְּׁטֶת חֲכָמַתָּם וְאַפִּיקוֹרְסִית שֶׁלָּהֶם בְּעוֹלָם וּמִזִּיק מְאֹד לְהָעוֹלָם וְגַם בְּחֻקֵּירוֹתָם בְּעֲצָמָם, הֵם מְעוֹפְפִים כְּמוֹ מִי שֵׁשׁ לוֹ שֶׁכָּל מְעוֹפֵף הֵינוּ שְׁשָׁכְלָם מְעוֹפֵף בְּמַהִירוֹת, וְנִפְתַּח לָהֶם חֲכָמַתָּם מְאֹד אֲבָל אִם אֵין לְהַנְחֵשׁ כְּנָפִים הֵינוּ שְׂאֵין לָהֶם דְּבוּרִים רָעִים פְּנִי"ל אֲזִי אֵין לְהַנְחֵשׁ רַק בְּחִינַת הַלִּיכָה הֵינוּ שְׂאֵין לְהַחֲכָמִים לְהַרְע הַנִּי"ל, רַק מַה שְׁחוֹקְרִים בֵּינָם לְבִין עֲצָמוֹן וְאֵינָם מְעוֹפְפִים בְּעוֹלָם הֵינוּ שְׂאֵין מִתְפַּשְּׁטִים וּמְעוֹפֵף חֲכָמַתָּם בְּעוֹלָם וְאֵינָם יְכוּלִים לְהִזִּיק לְהָעוֹלָם רַק לְמִי שְׁסָמוּד אֵלֵיהֶם, כְּגוֹן תַּלְמִידֵיהֶם וְחַבְרֵיהֶם אֲבָל בְּרַחוּק מֵהֶם אֵינָם יְכוּלִים לְהִזִּיק כְּמוֹ הַהוֹלֵךְ, שֶׁהוֹלֵךְ רַק מְעַט וְאֵינוֹ יְכוּל לְמַהֵר לְמַרְחוֹק כְּמוֹ הַמְּעוֹפֵף וְגַם בֵּינָם לְבִין עֲצָמוֹן אֵין שֶׁכָּלֶם מְעוֹפֵף הֵינוּ שְׂאֵין נִפְתַּח לָהֶם הַחֲכָמָה כָּל כָּךְ וְאֵינָם מְעוֹפְפִים וּמַהִירִים בְּחֲכָמוֹת שֶׁלָּהֶם רַק חוֹקְרִים בְּחֲכָמַתָּם מְעַט מְעַט, כְּמוֹ הַהוֹלֵךְ וְגַם מַה שְׂמִזִּיקִים לְאַחֲרֵים בְּחֲכָמַתָּם, הוּא רַק בְּבְחִינַת הַלִּיכָה שְׂאֵינוֹ מְעוֹפֵף וְנִכְנָס בְּעַמְקַת לְתוֹךְ הַמַּחַ וְהַלֵּב רַק שְׁנִדְבֵק קֶצֶת לְהַמַּח, אֲבָל אֵינוֹ נִכְנָס בְּעַמְקַת לְתוֹךְ הַלֵּב וְהַמַּח אֲבָל כְּשֵׁשׁ לָהֶם, חֵס

ושלום, כנפים מדבורים רעים כנ"ל אזי שכלם מעופף כנ"ל, וגם מזיק למרחוק כמו המעופף שמעופף בשעה אחת למרחוק וגם שמעופף חכמתם המשבשת ונכנס ונדבק בהמח והלב בעמק גדול מאד והנמלה המנח בתוך פי הנחש, הוא בחינות חכם הדור שהוא חכם הישר והצדיק, ובעל מדות טובות ומחמת שהוא חכם גדול דקדשה ונכנס באלו החכמות אזי כשאלו החכמים נכנסים בחקירתם, לחקר באלו החכמות אז יש לו צער גדול מאד ויש לו מלחמה גדולה עמם, הינו עם בחינת הנחש הנ"ל כי מתגברים עליו מאד בלבולים ואמונות כזביות והוא בחינת מבטח בוגד שמתגבר עליו בטחון בוגד, שאינו בטחון שלם ואמת כראוי שזהו בחינת אמונות כזביות וזהו בחינות (משלי כ"ה) : "שן רועה ורגל מועדת מבטח בוגד" הינו שזה המבטח בוגד היא בחינות שן רועה את החכם שהוא הנמלה שבתוך פיה כנ"ל כי מחמת שהוא חכם ונכנס בעבודת ה מתגברים עליו אלו הבלבולים והאמונות כזביות ביותר וצריך לו תמיד מלחמה גדולה עמם ובין כשהנחש הולך ובין כשהוא מעופף יש לו צער גדול ומלחמה גדולה רק שבודאי בעת העפיפה, צערו גדול יותר מאד ואין לו שום נוחה בין כשהוא הולך, בין כשהוא מעופף רק שיש ממצע בין ההליכה ובין העפיפה והוא בעת שפוסק העפיפה ומוריד עצמו מן העפיפה ממעלה למטה כדרך המעופף בעת שרוצה לשלשל ולהוריד עצמו למטה ואזי יש להנמלה הנ"ל נוחה כי אזי אינו הולך ואינו מעופף הינו כי יש כמה עתים שהחכמים נוחים ואינם חוקרין כגון בעת שנה ואכילה ואז יש נוחה להחכם שהוא בחינת הנמלה שבתוך פיה כי החכם הוא בחינת נמלה כמו שכתוב (משלי ו) : "לך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם" כי זה החכם מלמד דעת ודרכי ה אל העם וזה סוד מה שאמר הסבא (זהר משפטים דף צ"ה) מאן הוא נחש דפרח באוירא ואזל בפרודא בין כך ובין כך אית נוחה לחד נמלה דשכב בין שנוי הינו בחינות הנחש הנ"ל דפרח באוירא, שפריחתו על ידי האוירים הינו, על ידי דבורים רעים, שנעשה לו מהם כנפים ואזל בפרודא, הינו שאין לו רק בחינות הליכה כשכנפים דקדשה הם כתקונו, ואין להנחש כנפים מדבורים רעים אזי אין לו רק בחינת הליכה וזה ואזל בפרודא, בחינות (יחזקאל א) : "וכנפיהם פרודות מלמעלה" הינו בחינות כנפי הקדשה אזי, ואזל, שאין לו רק בחינות הליכה להמחקרים לחקר בכל עת שירצו רק שאין יכולים לעופף בבחינה הנ"ל כשאין להם כנפים מדבורים רעים ואין להם רק בחינת הליכה כנ"ל בין כך ובין כך, הינו בחינת הממצע בין ההליכה והעפיפה כנ"ל וזה נקרא בין כך ובין כך, שהוא בין ההליכה והעפיפה ואזי יש לה נוחה להנמלה דשכב בין שנה כנ"ל שארי בחבורא וסיים בפרודא הינו שאלו המחקרים, שהם חכמים להרע שהם בחינות הנחש כנ"ל חכמתם וחקירתם הוא שארי בחבורא שתחלת חקירתם מתחלת מהמחברים מחבור חמר וצורה וסיים בפרודא, שמסתימת חכמתם בשכליים הנפרדים כי כן דרך כל חקירתם להתחיל מחבור החמר והצורה ועולים ממדרגה למדרגה מתחלה מחמר וצורה של הגשמיים ואחר כך מחמר וצורה של הדקים יותר ואחר כך מחמר וצורה של עלה ועלול עד שמגיעים ומסיימים בשכליים הנפרדים ורוצים להשיג בחקירתם האנושית, המטעית

וְהַמְשַׁבֵּשֶׁת כִּידוּעַ לְהַמְחַקְרִים בְּעֶצְמוֹן הֵם רוֹצִים לְהַשִּׁיג עַל יְדֵי חֻקֵּי הַתּוֹרָה
הַלְלוּ מַחְבּוֹר חֹמֶר וְצוּרָה אֶת שְׁכָלֵיכֶם נִפְרָדִים וְזֶה שְׂאֵרֵי בְּחִבּוּרָא וְסִימָן
בְּפָרוּדָא.

סד - ויאמר ה אל משה בא אל פרעה

וַיֹּאמֶר ה אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פַּרְעֹה כִּי אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת לְבָבוֹ וְאֶת לֵב עֲבָדָיו
לְמַעַן שְׁתִּי אֶתְנִי אֵלָה בְּקִרְבּוֹ וְלִמְעַן תִּסְפָּר בְּאָזְנֵי בְּנֵי וְיִבֶן בְּנֵי אֶת אֲשֶׁר
הִתְעַלְלֵתִי בְּמִצְרַיִם וְאֶת אֶתְנִי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בָם וַיִּדְעֶתְם כִּי אֲנִי יְיָ וְכֹחַ הַנְּגִי
מִבֵּיא מִחַר אַרְבָּה בְּגִבּוֹלְךָ (שְׁמוֹת י) [עֵינִן הֵנוּ הַזֹּאת בְּנִי"א מִכַּת"י רַבִּינוּ
ז"ל בְּעֶצְמוֹ] א. כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִחֲמַת רַחֲמָנוּתוֹ בָּרָא אֶת הָעוֹלָם כִּי רָצָה
לְגַלוֹת רַחֲמָנוּתוֹ וְאִם לֹא הָיָה בְּרִיאַת הָעוֹלָם עַל מִי הָיָה מְרָאָה רַחֲמָנוּתוֹ
וְעַל כֵּן בָּרָא אֶת כָּל הַבְּרִיאָה מִתְחִלַּת הָאֲצִילוֹת עַד סוּף נִקְדַּת הַמְּרָפֵז שֶׁל
עוֹלָם הַגִּשְׁמִי, כְּדִי לְהַרְאוֹת רַחֲמָנוּתוֹ וְכַאֲשֶׁר רָצָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבָרָא אֶת
הָעוֹלָם לֹא הָיָה מְקוֹם לְבָרָאוֹ מִחֲמַת שְׁהִיָּה הַכּל אֵין סוּף עַל כֵּן צִמְצַם אֶת
הָאוֹר לְצִדְדֵינָו וְעַל יְדֵי הַצְּמִצּוּם הַזֶּה נַעֲשֶׂה חֲלָל הַפְּנוּי וּבִתּוֹךְ הַחֲלָל הַפְּנוּי
הַזֶּה, נִתְהוּוּ כָּל הַיָּמִים וְהַמְּדוֹת שֶׁהֵם בְּרִיאַת הָעוֹלָם (כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּעַץ
חַיִּים בְּתַחֲלָתוֹ) וְזֶה הַחֲלָל הַפְּנוּי הָיָה מְכַרַח לְבְּרִיאַת הָעוֹלָם כִּי בְּלִתִּי הַחֲלָל
הַפְּנוּי, לֹא הָיָה שׁוּם מְקוֹם לְבְּרִיאַת הָעוֹלָם כְּנִי"ל וְזֶה הַצְּמִצּוּם שֶׁל הַחֲלָל
הַפְּנוּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג, כִּי אִם לְעֵתִיד לְבּוֹא כִּי צָרִיךְ לוֹמַר בּוֹ שְׁנֵי
הַפְּכִים, יֵשׁ וְאֵין כִּי הַחֲלָל הַפְּנוּי הוּא עַל יְדֵי הַצְּמִצּוּם שְׁכַבְיָכּוֹל צִמְצַם
אֶלְקוּתוֹ מִשֵּׁם וְאֵין שֵׁם אֶלְקוּת כְּבִיכּוֹל כִּי אִם לֹא כֵן אֵינוּ פְּנוּי, וְהַכּל אֵין
סוּף, וְאֵין מְקוֹם לְבְּרִיאַת הָעוֹלָם כְּלָל אֲבָל בְּאֵמַת לְאֵמַתוֹ, בְּוֹדָאֵי אֶף עַל
פִּי כֵן יֵשׁ שֵׁם גַּם כֵּן אֶלְקוּת כִּי בְּוֹדָאֵי אֵין שׁוּם דְּבָר בְּלַעֲדֵי חַיּוּתוֹ וְעַל כֵּן אֵי
אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג כְּלָל בְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי, עַד לְעֵתִיד לְבּוֹא. ב. וְדַע, שֶׁ יֵשׁ שְׁנֵי
מִינֵי אֶפִּיקוֹרְסִית יֵשׁ אֶפִּיקוֹרְסִית, שְׁבָא מִחֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְעַלֵּיו נֶאֱמַר
(אֲבוֹת פָּרָק ב) : וְדַע מָה שֶׁתְּשִׁיב לְאֶפִּיקוֹרוֹס כִּי הָאֶפִּיקוֹרְסִית הַזֹּאת יֵשׁ
עָלֶיהָ תְּשׁוּבָה כִּי זֹאת הָאֶפִּיקוֹרְסִית בָּא מִחֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁהֵם בָּאִים
מִמוֹתְרוֹת מִבְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלִים כִּי מִחֲמַת רַבּוּי הָאוֹר נִשְׁתַּבְּרוּ הַכְּלִים
וּמִשֵּׁם נִתְהוּוּ הַקְּלָפוֹת כִּידוּעַ וְחֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת בָּאִים מִשֵּׁם, הֵינוּ מִשְׁבִּירַת
כְּלִים, מִמוֹתְרוֹת פְּסֻלַת הַקְּדֻשָּׁה כְּמוֹ אֲצֵל הָאֲדָם, יֵשׁ כְּמָה מִינֵי מוֹתְרוֹת
וּפְסֻלַת כְּגוֹן צַפְרָנִים וְשַׁעַר וְזַעֲה, וְשֶׁאֵר פְּסֻלַת וּמוֹתְרוֹת כֵּן כָּל חֲכָמָה
חִיצוֹנָה בָּא מִמוֹתְרוֹת וּפְסֻלַת יְדוּעָה שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה וְכֵן כְּשׁוּף בָּא מִמוֹתְרוֹת
וּפְסֻלַת יְדוּעַ וְעַל כֵּן מִי שֶׁנוֹפֵל לְאֶפִּיקוֹרְסִית הַזֹּאת אֶף שְׁבוּדָאֵי צָרִיךְ לְבָרַח
וּלְהַמְלִיט מִשֵּׁם אֲדָא עַל פִּי כֵּן מִי שֶׁנוֹפֵל לְשֵׁם, אֶפְשָׁר לוֹ לְמַצָּא הַצְּלָה
לְצֵאת מִשֵּׁם כִּי יוֹכֵל לְמַצָּא שֵׁם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִם יִבְקֶשְׁהוּ וְיִדְרֶשְׁהוּ
שֵׁם כִּי מֵאַחַר שֶׁהֵם בָּאִים מִשְׁבִּירַת כְּלִים יֵשׁ שֵׁם כְּמָה נִיצוּצוֹת הַקְּדֻשָּׁה

וכמה אותיות שנשברו ונפלו לשם פידוע ועל כן יוכל למצא שם אלקות ושכל לישב הקשיות של האפיקורסית הזאת הבא מחכמות חיצוניות שהם באים ממותרות משבירת פלים כי יש שם חיות אלקות הינו שכל ואותיות שנשברו ונפלו לשם ועל כן האפיקורסית הזאת יש עליה תשובה ועליו נאמר ודע מה שתשיב לאפיקורוס אבל יש עוד מין אפיקורסית והם החכמות שאינם חכמות אלא מחמת שהם עמקים ואינם משיגים אותם ומחמת זה נראים כחכמות כמו למשל כשאחד אומר סברא שקר בגמפ"ת [גמרא, פרוש רש"י, תוספות] ומחמת שאין למדן לישב הקשיא שבא על ידי סברא זו על ידי זה נדמה שאמר סברא וחכמה גדולה אף שבאמת אינו סברא כלל כן יש כמה מבוכות וקשיות אצל המחקרים שבאמת אינם שום חכמה והקשיות בטלים מעקרא אך מחמת שאין בהשכל אנושי לישבם על ידי זה נדמים לחכמות וקשיות ובאמת אי אפשר לישב אלו הקשיות כי אלו הקשיות של אפיקורסית הזאת, באים מחלל הפנוי אשר שם בתוך החלל הפנוי אין שם אלקות כביכול ועל כן אלו הקשיות הבאים משם, מבחינת חלל הפנוי אי אפשר בשום אופן למצא להם תשובה הינו למצא שם את השם יתברך כי אלו היה מוצא שם גם כן את השם יתברך אם כן לא היה פנוי, והיה הכל אין סוף פני"ל ועל כן על האפיקורסית הזאת, נאמר (משלי ב) : "כל באיה לא ישובו" כי אין שום תשובה על האפיקורסית הזאת מאחר שבא מחלל הפנוי שמשם צמצם אלקותו כביכול רק ישראל על ידי אמונה עוברים על כל החכמות ואפלו על האפיקורסית הזאת הבא מחלל הפנוי שום חקירה וחכמה, רק באמונה שלמה כי השם יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין (רע"מ פנחס רכ"ה) נמצא שהוא כביכול בתוך כל העולמות, וסביב כל העולמות וצריך להיות הפרש כביכול, בין המלוי והסובב שאם לאו, אם כן הכל אחד אך על ידי בחינת החלל הפנוי שמשם צמצם אלקותו כביכול ובתוכו ברא את כל הבריאה נמצא שהחלל הפנוי מקיף את כל העולם והשם יתברך שהוא סובב כל עלמין מסבב גם על החלל הפנוי ועל כן שיד לומר ממלא כל עלמין הינו כל הבריאה שנברא בתוך החלל הפנוי וגם סובב כל עלמין הינו שמשבב גם על החלל הפנוי ובאמצע מפסיק החלל הפנוי שכביכול צמצם משם אלקותו והנה על ידי אמונה שמאמינים שהשם יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ומאחר שהוא סובב כל עלמין אם כן שגם החלל הפנוי בעצמו נתהנה מחכמתו יתברך ובודאי באמת לאמתו יש שם אלקותו יתברך רק שאי אפשר להשיג זאת, ולמצא שם השם יתברך פני"ל על כן הם עוברים על כל החכמות והקשיות והאפיקורסית הבא משם מחלל הפנוי כי יודעים שבודאי אי אפשר למצא להם תשובה כי אם היה מוצא עליהם תשובה הינו שהיה מוצא בהם את השם יתברך אם כן לא היה חלל הפנוי ולא היה אפשר להתהוות הבריאה אבל באמת לאמתו בודאי יש עליהם תשובה ובודאי יש שם אלקותו יתברך אבל על ידי חקירות נשקעים שם כי אי אפשר למצא שם את השם יתברך מאחר שהוא בחינת חלל הפנוי רק צריכין להאמין שהשם יתברך סובב גם עליו ובודאי באמת גם שם יש אלקותו יתברך ו על כן ישראל נקראים עבריים על שם שהם עוברים באמונתם על כל החכמות ואפלו

על החכמות שאינם חכמות הינו האפיקורסית השנית הבא מחלל הפנוי כנ"ל ו על פן השם יתברך נקרא "אלקי העבריים" (שמות ג), מלשון (יהושע כ"ד) "עבר הנהר" (רש"י בראשית ל"ט ע"פ איש עברי) לשון צדדין הינו שאלקותו מסבב גם על החלל הפנוי הבא על ידי הצמצום שצמצם האור לצדדין ועל פן ישראל נקראים עבריים שעל ידי אמונתם שמאמינים שהשם יתברך אלקי העבריים כנ"ל הם עוברים על כל החכמות ועל מה שאינם חכמות הינו האפיקורסית השנית כנ"ל ועל פן בודאי מזה האפיקורסית השנית בודאי צריך לזהר יותר ויותר, לברח ולהמלט משם, לבלי לעין ולהביט בדבריהם ככלל כי חס ושלום, בודאי ישקע שם, כי עליו נאמר: "כל באיה לא ישובו" וכו כנ"ל ג. אך דע, אם יש צדיק גדול שהוא בחינת משה הוא צריך דוקא לעין בדברי האפיקורסית אלו ואף שאי אפשר לישובם כנ"ל על כל זה על ידי עינו שפעין שם הוא מעלה משם כמה נשמות שנפלו ונשקעו בתוך האפיקורסית הזאת כי אלו המבוכות והקשיות של האפיקורסית הזאת הבא מחלל הפנוי הם בבחינת שתיקה מאחר שאין עליהם שכל ואותיות לישובם כנ"ל (תהלים ל"ג): "בדבר ה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם" ובהדבור יש חכמה כי כלל הדבור הוא רק חמשת מוצאות הפה ועל ידם נתהוו כל הדברים של כל הבריאה וכמו שכתוב (שם ק"ד) "כלם בחכמה עשית" והדבור הוא הגבול של כל הדברים כי הגביל חכמתו בהאותיות שאותיות אלו הם גבול לזה, ואותיות אלו הם גבול לזה אבל בהחלל הפנוי שהוא מקיף כל העולמות כנ"ל והוא פנוי מכל כפיכול כנ"ל אין שם שום דבור, ואפלו שכל בלא אותיות כנ"ל ועל פן המבוכות הבאים משם, הם בבחינת שתיקה (מנחות כ"ט) כששאל על מיתת רבי עקיבא, זו תורה וזה שכרה השיבו לו: שתק כך עלה במחשבה הינו שאתה צריך לשתק, ולבלי לשאל תשובה ותרוץ על קשיא זו כי כך עלה במחשבה, שהוא למעלה מן הדבור על פן אתה צריך לשתק על שאלה זו כי הוא בבחינות עלה במחשבה שאין שם דבור לישוב אותה וכמו כן אלו הקשיות והמבוכות שבאים מחלל הפנוי שאין שם דבור ולא שכל כנ"ל על פן הם בבחינת שתיקה וצריך רק להאמין ולשתק שם ועל פן אסור לכנס ולעין בדברי האפיקורסית והמבוכות אלו כי אם צדיק שהוא בחינת משה כי משה הוא בחינת שתיקה, בבחינות שנקרא: "כבד פה" (שמות ד) בחינת שתיקה, שהוא למעלה מן הדבור ועל פן הצדיק שהוא בחינות משה, בחינות שתיקה יכול לעין בדברי המבוכות אלו, שהם בחינות שתיקה כנ"ל וצריך דוקא לעין, כדי להעלות הנשמות שנפלו לשם כנ"ל ד. ודע, כי מחלקת היא בחינות בריאת העולם כי עקר בריאת העולם, על ידי חלל הפנוי כנ"ל כי בלא זה היה הפל אין סוף, ולא היה מקום לבריאת העולם כנ"ל ועל פן צמצם האור לצדדין, ונעשה חלל הפנוי ובתוכו ברא את כל הבריאה, הינו הימים והמדות, על ידי הדבור כנ"ל "בדבר ה שמים נעשו" וכו וכן הוא בחינת המחלוקות כי אלו היו כל התלמידי חכמים אחד לא היה מקום לבריאת העולם רק על ידי המחלקת שביניהם, והם נחלקים זה מזה וכל אחד מושך עצמו לצד אחר על ידי זה נעשה ביניהם בחינות חלל הפנוי שהוא בחינות צמצום האור לצדדין, שבו הוא בריאת העולם

על ידי הדבור פני"ל כי כל הדברים שכל אחד מהם מדבר הכל הם רק בשביל בריאת העולם שנעשה על ידם בתוך החלל הפנוי שביניהם כי התלמידי חכמים בוראים את הכל על ידי דבריהם (ישעיה נ"א) : "ולאמר לציון עמי אתה" אל תקרי עמי אלא עמי, מה אנא עבדי שמיא וארעא במלולי אף אתם כן (כמו שכתוב בזהר בהקדמה דף ה). אך צריך לזהר שלא לדבר יותר מדי רק כפי צרך בריאת העולם לא יותר כי על ידי רבוי האור, שלא היו הפלים יכולים לסבל רבוי האור נשתברו, ומשבירת הפלים היה התהוות הקלפות כן אם אחד מרבה לדבר מזה גורם התהוות הקלפות כי הוא בחינת רבוי האור שעל ידי זה היו שבירת הפלים שעל ידי זה התהוות הקלפות וזה פרוש המשנה (אבות פרק א) : כל ימי גדלתי בין החכמים, ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה ולא המדרש הוא העקר, אלא המעשה וכל המרבה דברים מביא חטא בין החכמים, הוא בחינת חלל הפנוי שנתהוה ונעשה בין החכמים על ידי הפרוד והמחלקת שיש ביניהם פני"ל וזה בין החכמים דיקא, הינו שיש פרוז ומחלקת ביניהם כי אם היו כלם אחד, אין שיך לומר בין החכמים ועל ידי המחלקת נעשה בחינות חלל הפנוי ובתוך החלל הפנוי הזה נעשה בריאת העולם הינו הימים והמדות וזה כל ימי גדלתי, שהייתי מגדל ימי ומדותי שהוא בחינת בריאת העולם בין החכמים, בין החכמים דיקא, בתוך החלל הפנוי פני"ל כי שם נעשה כל הבריאה פני"ל שהגדלתי ימי ומדותי, מקטנות לגדלות ימי, כי הם ימים שלו, כי הוא בורא את העולם וכו פני"ל ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה כי שם בחלל הפנוי אין טוב משתיקה פני"ל כי אסור לכנס לשם כי אם מי שהוא בבחינות שתיקה, בחינת משה פני"ל וזה שאמר : כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי וכו כי על ידי שאחז במדרגה זו, בבחינת שתיקה כמו שאמר : שאין טוב משתיקה על כן היה מגדל ימיו ומדותי שם בחלל הפנוי כי אסור לכנס לשם, כי אם מי שהוא בבחינות שתיקה פני"ל ולא המדרש הוא העקר אלא המעשה, וכל המרבה דברים מביא חטא כי כל מדרשם ודבריהם שאלו החכמים מדברים אין העקר המדרש בלבד, אלא המעשה שיעשו ויבראו על ידי דבריהם את העולם פני"ל אל תקרי עמי אלא עמי פני"ל אך כל המרבה דברים מביא חטא כי מרבוי האור נתהוו הקלפות פני"ל. ה. ודע, ש על ידי הנגון של הצדיק, שהוא בחינת משה הוא מעלה את הנשמות מן האפיקורסית הזאת של החלל הפנוי שנפלו לשם כי דע, ש כל חכמה וחכמה שבועולם יש לה זמר ונגון מיוחד שזה הזמר מיוחד לחכמה זו, ומזה הזמר נמשכת החכמה הזאת (תהלים מ"ז) "זמרו משכיל", שכל שכל וחכמה יש לו זמר ונגון ואפלו חכמת האפיקורסית, יש לה נגון וזמר המיוחד לחכמה האפיקורסית וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (חגיגה ט"ו) : אחר מה הוי בה זמרא יוני לא פסק מפמה וכשהיה קם מבית המדרש, כמה ספרי מינין נופלין ממנו כי זה תלוי בזה כי על ידי זמר הנ"ל שלא פסק מפיו על ידי זה היו הספרי מינין נופלין ממנו כי זה הזמר היה מיוחד לזה האפיקורסית והמינות שהיה לו נמצא כל חכמה וחכמה לפי בחינתה ומדרגתה כן יש לה זמר ונגון השיך ומיוחד אליו וכן ממדרגה למדרגה כי בחינת החכמה שבמדרגה היותר עליונה יש לה זמר ונגון יותר עליון לפי

בְּחִינָתָהּ וְכוּן לְמַעְלָה מְעַלָּה עַד רֵאשִׁית נִקְדַּת הַבְּרִיאָה שֶׁהִיא תְּחִילַת
הָאֲצִילוֹת וְשֵׁם אֵין לְמַעְלָה מִמֶּנָּה וְאֵין מְקִיף לְאוֹתָהּ חֲכָמָה שֵׁישׁ שֵׁם כִּי
אִם אֹרֵךְ הָאֵין סוּף הַמְּקִיף לְחֻלְל הַפְּנוּי שֶׁבְּתוֹכוֹ כָּל הַבְּרִיאוֹת וְהַחֲכָמוֹת
וּבִדְבָרַי גַּם שֵׁם יֵשׁ בְּחִינַת חֲכָמָה אֲדָךְ הַחֲכָמָה שֵׁישׁ שֵׁם בְּאֹרֵךְ אֵין סוּף אֵי
אֶפְשֶׁר לִידַע וּלְהַשִּׁיג אוֹתָהּ כִּי אֵין סוּף הוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, וְחֲכָמָתוֹ
אֵי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג כָּלָל וְאֵין שֵׁם רַק בְּחִינַת אֱמוּנָה שְׂמֵאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ
שְׂאוּרוֹ הָאֵין סוּף מְסַבֵּב כָּל עֲלָמִין וּמְקִיף הַכֹּל וְאֱמוּנָה, יֵשׁ לָהּ גַּם כּוֹן זְמַר
וְנִגּוֹן הַמִּיחָד לְאֱמוּנָה וּכְמוֹ שֶׁאֲנִי רוֹאִים שֶׁאֶפְלוֹ אֱמוּנוֹת עֲפוּיִם בְּדַבְּרֵי
טְעוּתָם יֵשׁ לְכָל אֱמוּנָה שֶׁל עֲפוּיִם נִגּוֹן מִיחָד, שְׂמֵזְמָרִין בּוֹ וְעוֹרְכִין בּוֹ בְּבֵית
תְּפִלָּתָם כּוֹן לְהַפְּךָ בְּקִדְשָׁהּ, כָּל אֱמוּנָה יֵשׁ לָהּ זְמַר וְנִגּוֹן וְאוֹתוֹ הַזְמַר הַמִּיחָד
לְאֱמוּנָה הַנִּי"ל שֶׁהוּא אֱמוּנָה הַעֲלִיּוֹנָה מְכַל הַמִּינֵי חֲכָמוֹת וְאֱמוּנוֹת שֶׁבְּעוֹלָם
הֵינּוּ אֱמוּנָה בְּהָאֹרֵךְ אֵין סוּף עֶצְמוֹ הַסּוֹבֵב כָּל עֲלָמִין כְּנִי"ל אוֹתוֹ הַזְמַר הוּא
גַּם כּוֹן לְמַעְלָה מְכַל הַנְּגִינּוֹת וְזִמְרֵי שֶׁבְּעוֹלָם הַשִּׁכְּכִים לְכָל חֲכָמָה וְאֱמוּנָה
וְכָל הַזְמִירוֹת וְהַנְּגוּנִים שֶׁל כָּל הַחֲכָמוֹת נִמְשָׁכִין מֵזָה הַזְמַר וְהַנְּגוֹן שֶׁהוּא
לְמַעְלָה מְכַל הַזְמִירוֹת וְהַנְּגוּנִים שֶׁל כָּל הַחֲכָמוֹת כִּי הוּא הַזְמַר הַשִּׁיךְ
לְהָאֱמוּנָה בְּהָאֹרֵךְ אֵין סוּף עֶצְמוֹ, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַכֹּל. וְלַעֲתִיד לְבוֹא
"שִׁיחַפֵּךְ לְכָל הָעַמִּים שֶׁפָּה בְּרוּרָה לְקַרְא כָּלֶם בְּשֵׁם ה'" (צִפְנִיָּה ג) וְהַכֹּל
יִאֲמִינוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ אֲזֵי יִתְקַיֵּם (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) : "תְּבוֹאֵי תְּשׁוּרֵי מֵרֵאשׁ
אֲמִנָּה" מֵרֵאשׁ אֲמִנָּה דִּיקָא, הֵינּוּ בְּחִינַת אֱמוּנָה עֲלִיּוֹנָה זוֹ הַנִּי"ל שֶׁהוּא
רֵאשׁ לְכָל הָאֱמוּנוֹת כְּנִי"ל וְזָה תְּשׁוּרֵי דִּיקָא, הֵינּוּ הַנְּגוֹן וְהַזְמַר הַשִּׁיךְ לְרֵאשׁ
אֱמוּנָה זוֹ כְּנִי"ל וְ לְבְּחִינַת זְמַר שֶׁל אֱמוּנָה הַעֲלִיּוֹנָה הַזֹּאת, אֵין מִי שֶׁיִּזְכֶּה
כִּי אִם צְדִיק הַדּוֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה שֶׁהוּא בְּמַדְרַגַת אֱמוּנָה זוֹ, שֶׁהוּא
בְּחִינַת שְׁתִּיקָה בְּחִינַת שְׁתִּיקָה כִּי עָלָה בְּמַחְשָׁבָה הַנִּי"ל הֵינּוּ שֶׁהִיא עֲדִין
לְמַעְלָה מִהַדְּבוּר כְּנִי"ל וְזָה (שְׁמוֹת ט"ו) : "אֲזֵי יִשִּׁיר מֹשֶׁה" וְאֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ,
זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (סִנְהֶדְרִין צ"א:) שֶׁר לֹא נֶאֱמַר, אֶלָּא יִשִּׁיר מִכָּאן לְתַחֲנִית
הַמֵּתִים מִן הַתּוֹרָה שֶׁעֲתִיד מֹשֶׁה לְשִׁיר לַעֲתִיד לְבוֹא גַּם כּוֹן כִּי כָּל הַשִּׁירוֹת
בֵּין שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה בֵּין שֶׁל לַעֲתִיד לְבוֹא הוּא רַק אֶצֶל מֹשֶׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
שְׁתִּיקָה שֶׁזָּכָה לְזַמַּר שֶׁשִּׁיךְ לְאֱמוּנָה הַעֲלִיּוֹנָה עַל הַכֹּל שֶׁשֵּׁם נִכְלָלוֹן כָּל
הַזְמִירוֹת כִּי כָּלֶם נִמְשָׁכִים מִמֶּנָּה וְזָה שֶׁפָּרַשׁ רַשִּׁי"י : יִשִּׁיר, יוֹיִד עַל שֵׁם
הַמַּחְשָׁבָה נֶאֱמָרָה הֵינּוּ בְּחִינַת כִּי עָלָה בְּמַחְשָׁבָה הַנִּי"ל בְּחִינַת מֹשֶׁה,
בְּחִינַת שְׁתִּיקָה כְּנִי"ל וְעַל כֵּן עַל יְדֵי נִגּוֹן שֶׁל הַצְּדִיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה
כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה עוֹלָם וְיוֹצְאִים כָּל הַנְּשָׁמוֹת, שֶׁנִּפְלוּ בְּתוֹךְ הָאֶפִיקוֹרְסִית
הַזֹּאת שֶׁל חֻלְל הַפְּנוּי כִּי נִגּוֹנוֹ הוּא בְּבְחִינַת רֵאשׁ אֱמוּנָה הֵינּוּ אֱמוּנָה
הַעֲלִיּוֹנָה עַל הַכֹּל שֶׁעַל יְדֵי נִגּוֹן וְאֱמוּנָה זוֹ נִתְּבַטְּלִים כָּל הָאֶפִיקוֹרְסִית
וְנִכְלָלוֹם וְנִתְּבַטְּלִים כָּל הַנְּגוּנִים בְּתוֹךְ הַנְּגוֹן הַזֶּה שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַכֹּל,
שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְשָׁכִים כָּל הַנְּגוּנִים כְּנִי"ל. ו. וְזָה, וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פְּרַעֲה
כִּי אֲנִי הַכֹּבֵדְתִי וְכוּן הוּא בְּחִינַת חֻלְל הַפְּנוּי כִּי פְּרַעֲה לְשׁוֹן בְּטוֹל, מְלִשׁוֹן
(שְׁמוֹת ה) : "תְּפָרִיעוּ אֶת הָעַם" וְגַם פְּרַעֲה לְשׁוֹן הַתְּגִלוֹת הֵינּוּ בְּחִינַת חֻלְל
הַפְּנוּי, שֶׁהוּא בְּטוֹל וּפְנוּי מְכַל וּבְתוֹכוֹ הַתְּגִלוֹת כָּל הַבְּרִיאָה כְּנִי"ל וְשֵׁם בְּחֻלְל
הַפְּנוּי יֵשׁ כְּבִדּוֹת לֵב כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג בְּחִינַת חֻלְל הַפְּנוּי כְּנִי"ל וְכָל
הַחֲכָמוֹת הַבָּאִים מִשָּׁם, יֵשׁ בָּהֶם כְּבִדּוֹת לֵב שֶׁנִּשְׁאָרִים בְּקִשְׁיָא עַל הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ וְאֵי אֶפְשֶׁר לְמַצֵּא שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִחֲמַת שֶׁפָּנָה אֶלְקוּתוֹ מִשָּׁם

כְּבִיכּוֹל כְּדֵי שְׁתּוּכַל הַבְּרִיאָה לְהִתְהוּוֹת כְּנִי"ל "מִשֶּׁה בֵּא" וְכוּ שְׁמִשָּׁה דִּיקָא,
יְבוֹא אֶל פְּרָעָה, בְּחִינּוֹת הַחֲלָל הַפְּנוּי כִּי אֲסוּר לְכַנֵּס לְשֵׁם כִּי אִם בְּחִינּוֹת
מִשֶּׁה כְּנִי"ל כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְמַצֵּא שֵׁם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּנִי"ל וְזֶה, כִּי אֲנִי
הַכְּבִדְתִּי אֶת לְבוֹ וְאֶת לֵב עֲבָדָיו עֲבָדִים הֵם בְּחִינּוֹת הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל כָּל
הַחֲכָמוֹת כִּי כָל חֲכָמָה יֵשׁ לָהּ הַקְדָּמוֹת, וְהֵם נִקְרָאִים עֲבָדִים וּמְשַׁמְשִׁים
לְהַחֲכִמָּה הֵינּוּ שֶׁכָּל הַחֲכָמוֹת וְהַהִקְדָּמוֹת הַבָּאִים מִשֵּׁם מְחַלְל הַפְּנוּי יֵשׁ
בָּהֶם כְּבִדּוֹת לֵב שְׁנֵשְׂאָרִים בְּקִשְׂיָא כְּנִי"ל וְזֶהוּ לְמַעַן שְׁתִּי אֶתְּנִי אֵלֶּה בְּקִרְבוֹ
הֵינּוּ שֶׁמָּה שֶׁהַכְּבִדְתִּי אֶת לְבוֹ וְכוּ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְמַצֵּא שֵׁם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
זֶה הִיָּה "לְמַעַן שִׁיתִּי" וְכוּ כְּדֵי שְׂאֵשִׁית בְּקִרְבוֹ הַאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה הֵינּוּ
כְּדֵי שְׁתּוּכַל הַבְּרִיאָה לְהִתְהוּוֹת שֵׁם בְּתוֹךְ הַחֲלָל הַפְּנוּי שְׂצֻמְצֻם וּפְנִיָּה
אֶלְקוּתוֹ מִשֵּׁם כְּבִיכּוֹל כִּי אִם לֹא הִיָּה מְצֻמְצֻם אֶלְקוּתוֹ מִשֵּׁם, לֹא הִיָּה
מְקוּם לְבְרִיאָה כְּנִי"ל וּלְמַעַן תִּסְפֹּר וְכוּ, כִּי שֵׁם בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה שְׁנִתְּהִיָּה
בְּתוֹךְ חֲלָל הַפְּנוּי שֵׁם תּוּכַל לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר כִּי יֵשׁ שֵׁם אוֹתִיּוֹת וְדַבּוּר, שְׁעַל
יָדָם נִתְּהִיָּה הַבְּרִיאָה כְּנִי"ל וְזֶה בְּאֲזִנֵּי בִנְךָ וּבֶן בִּנְךָ כִּי עֵקֶר כָּלֵל הַבְּרִיאָה
הִיָּתָה בְּשִׁבִיל רַחֲמָנוּתוֹ כְּנִי"ל וְהַבְּרִיאָה הִיָּתָה עַל יְדֵי הַדַּבּוּר כְּנִי"ל נִמְצָא שֶׁ
בְּכָל דָּבָר שֶׁנִּבְרָא בְּתוֹךְ הַחֲלָל הַפְּנוּי, יֵשׁ שֵׁם צְמֻצֻם רַחֲמָנוּתוֹ כִּי הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ צְמֻצֻם רַחֲמָנוּתוֹ, וּבְרָא אֶת הַדָּבָר הַזֶּה, בְּתַבְנִית וּדְמוּת הַזֶּה כְּפִי
הַרַחֲמָנוּת שֶׁלוֹ שֶׁמִּדַּת רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ חִיבָהּ, שְׂזֶה הַדָּבָר יִהְיֶה כֵּךְ כִּי
הַרַחֲמָנוּת שֶׁרֵשׁ כָּל הַבְּרִיאָה, כִּי הַכֹּל נִבְרָא כְּדֵי לְגַלוֹת רַחֲמָנוּתוֹ כְּנִי"ל וְזֶה:
"וּלְמַעַן תִּסְפֹּר בְּאֲזִנֵּי בִנְךָ וּבֶן בִּנְךָ" עַד כָּאן רַחֲמֵי הָאֵב עַל הַבֶּן (בִּי"ר פ' נִיד)
(כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַשִׁי"י בְּרֵאשִׁית כ"א עַל פְּסוּק: "אִם תִּשְׁקֹר לִי וּלְנִינִי וּלְנִכְדֵי"י)
כִּי בְּמָה שֶׁהוּא אַחֵר הַבְּרִיאָה, שֵׁם תּוּכַל לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר וּלְהַשִּׁיג צְמֻצֻם
רַחֲמָנוּתוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר עַד כָּאן רַחֲמֵי הָאֵב וְכוּ, הֵינּוּ שֶׁבְּדָבָר הַזֶּה יֵשׁ כָּל
כֵּךְ רַחֲמָנוּת וּבְדָבָר הַזֶּה יֵשׁ כָּל כֵּךְ רַחֲמָנוּת וְזֶה אֶת אֲשֶׁר הִתְעַלְלֵתִי
בְּמִצְרַיִם וְכוּ זֶה בְּחִינַת הַקְּלִפּוֹת שֶׁבָּאִים מֵרְבוּי הָאוֹר מִשְׁבִּירַת כְּלָיִם כִּי
הִתְעַלְלֵתִי, פִּרְשׁ רַשִׁי"י שְׁחֻקֵּי הֵינּוּ שְׁעֵשִׁיתִי שְׁחֻק וְעוֹלָלוֹת בְּעוֹלָם הֵינּוּ
בְּחִינַת הַקְּלִפּוֹת שֶׁהֵן כְּנֶגֶד הַקְּדֻשָּׁה רַק כְּמוֹ מִי שֶׁמִּדְּמָה וּמִשְׁחַק וּמְעַקֵּם
עֲצָמוֹ לְחִבְרוֹ כִּי הֵם רַק כְּקוֹף הַמִּשְׁחַק וּמִדְּמָה עֲצָמוֹ לְאָדָם (עֵינֵן זוּהַר
תְּרוּמָה קמ"ח:) וְאֶת אֶתְנִי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בָּם כִּי יֵשׁ שֵׁם אוֹתִיּוֹת, כִּי הֵם
בָּאִים מֵרְבוּי אוֹר, מִשְׁבִּירַת כְּלָיִם כְּנִי"ל וַיִּדְעֵתֶם כִּי אֲנִי הֵם כִּי שֵׁם תּוּכְלוּ
לְהַכִּיר אֶת הֵם כִּי יֵשׁ שֵׁם נִיצוּצֵי הַקְּדֻשָּׁה וְאוֹתִיּוֹת כְּנִי"ל הֵינּוּ, שְׂאֶפְלוּ בְּתוֹךְ
בְּחִינַת הַשְׁחֻק, בְּחִינַת הַקְּלִפּוֹת הֵינּוּ בְּחִינַת אֶפִּיקוֹרְסִית הָרֵאשׁוֹנָה, שְׂבֵא
מִבְּחִינַת רְבוּי אוֹר כְּנִי"ל גַּם שֵׁם תּוּכַל לְהַכִּיר אֶת הֵם כִּי עָלְיוֹ נֶאֱמַר: וְדַע מָה
שֶׁתְּשִׁיב לְאֶפִּיקוֹרוֹס כְּנִי"ל כִּי אֶפְשָׁר לְמַצֵּא שֵׁם אוֹתִיּוֹת וְנִיצוּצוֹת לִישְׁבָּם
כִּי הֵם בָּאִים מִשְׁבִּירַת כְּלָיִם כְּנִי"ל וְזֶה, וַיְבֵא מִשֶּׁה אֶל פְּרָעָה וְכוּ הֵנִי מִבֵּיא
מִחַר אֲרָבָה בְּגִבּוֹלְךָ הוּא בְּחִינַת לְעֵתִיד לְבוֹא, כִּי מִחַר לְקַבֵּל שְׂכָר (עֵרוּבֵין
כ"ב). בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל): "וְעֵנְתָהּ בִּי צְדָקֵתִי בְּיוֹם מִחַר" הֵינּוּ בְּחִינַת
קְבוֹל הַשְׂכָּר לְעֵתִיד לְבוֹא וְאִזּוֹ יִבְיֵנוּ בְּחִינַת הַחֲלָל הַפְּנוּי שֶׁהוּא עַל יְדֵי
הַצְּמֻצֻם אִיךְ אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת, שְׂבֵאָמֶת יֵשׁ שֵׁם אֶלְקוּת, וְאֵף עַל כֵּן הוּא
חֲלָל הַפְּנוּי כְּנִי"ל וְזֶהוּ בְּעֲצָמוֹ הַקְּבוֹל שְׂכָר כִּי עֵקֶר הַקְּבוֹל שְׂכָר לְעֵתִיד הוּא,
שְׂשִׁיגוֹ הַשְּׂגוֹת וְיִבְיֵנוּ מָה שֶׁהִיָּה אֵי אֶפְשָׁר לְהִבִּין בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאִזּוֹ יִדְעוּ שֶׁ
הַחֲלָל הַפְּנוּי הוּא בְּבְחִינַת אֲרָבָה כִּי הוּא קִמְצָא דְלְבוּשָׁה מִנָּה וּבָהּ

(בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה כ"א) [כְּמוֹבֵּא בְּכָל סִפְרֵי קִבְּלָה שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת סוּד חֲלָל
הַפְּנוּי] לְבוּשׁ, הוּא בְּחִינַת הַצְּמָצוּם שֶׁל חֲלָל הַפְּנוּי שֶׁעַל יְדוֹ בְּחִינַת
הַלְּבוּשִׁין, יְבִינּוּ שֶׁהוּא מְנַה וְיָבֵה שֶׁ בְּאֵמֶת יֵשׁ שָׁם אֱלֻקוֹת וְאָף עַל פִּי כֹן הוּא
בְּחִינַת לְבוּשׁ בְּחִינַת צְמָצוּם, בְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי וְזֶה בְּחִינַת: "וְעֲנֵתָהּ בִּי
צְדָקְתִּי בְּיוֹם מְחִרִּי" (אִיּוֹב כ"ט) "צְדָק לְבִשְׁתִּי" שְׂאֵז בְּיוֹם מְחִר, שְׂיִהְיֶה
הַקְּבוּל שְׂכָר יִתְגַּלֶּה סוּד בְּחִינּוֹת הַלְּבוּשִׁין, בְּחִינַת הַצְּמָצוּם שֶׁל הַחֲלָל הַפְּנוּי
כְּנִי"ל כִּי אֵז יִתְגַּלֶּה רֹאשׁ אֲמֹנָה הַנִּי"ל בְּחִינַת: "תְּבוֹאֵי תִשׁוּרֵי מְרֹאשׁ אֲמֹנָה"
בְּחִינַת הַנְּגוּן הָעֲלִיוֹן שֶׁל רֹאשׁ אֲמֹנָה הַנִּי"ל שֶׁעַל יְדוֹ נִתְבַּטַּל כָּל הַמְּבוּכוֹת
שֶׁל חֲלָל הַפְּנוּי כְּנִי"ל וְזֶה הַנְּנִי מְבִיא מְחִר אַרְבֵּה, רֹאשֵׁי תִבּוֹת אֲכֹן רוּחַ הוּא
בְּאֲנוּשׁ (אִיּוֹב ל"ב) בְּחִינַת נְגִינָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ הַיְנוּ, שְׂאֵז יִתְגַּלֶּה הַנְּגוּן
וְהַזְמֵר שֶׁל רֹאשׁ אֲמֹנָה כְּנִי"ל וְעַל יְדוֹ יִתְבַּטְּלוּ כָּל הָאֲפִיקוֹרְסִית אֲפֵלוּ שֶׁל
חֲלָל הַפְּנוּי

סה - ויאמר בעז אל רות

וַיֹּאמֶר בְּעֵז אֶל רוּת, הֲלֹא שָׁמַעְתָּ בְּתִי, אֵל תִּלְכִּי לְלֶקֶט בְּשָׂדֵה אַחֵר וְגַם לֹא
תַעֲבֹרִי מִזֶּה וְכוּ עֵינֶיךָ בְּשָׂדֵה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן, וְהִלַּכְתְּ אַחֲרֵיהֶן הֲלֹא צוּיִתִּי
אֶת הַנְּעָרִים לְבִלְתִּי נִגְעַד וְצָמַת, וְהִלַּכְתְּ אֶל הַכֵּלִים וְשִׁתִּית, מֵאֲשֶׁר יִשְׁאַבוּן
הַנְּעָרִים (רוּת ב) א. דַּע כִּי יֵשׁ שָׂדֵה, וְשָׁם גְּדֵלִים אֵילָנוֹת וְעֵשְׂבִים יָפִים
וְנָאִים מֵאֵד וְגַדְל יִקָּר יָפִי הַשָּׂדֵה וְגִדּוּלָיו אֵי אֲפֶשֶׁר לְסַפֵּר, אֲשֶׁרֵי עֵין רֵאֲתָה
זֹאת וְאֵילָנוֹת וְעֵשְׂבִים, הֵם בְּחִינַת נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת הַגְּדֵלִים שָׁם וְיֵשׁ כַּמָּה
וְכַמָּה נְשָׁמוֹת עֲרֻמוֹת, שֶׁהֵם נְעִים וְנָדִים מְחוּץ לַשָּׂדֵה וּמִמְתִּינִים וּמְצַפִּים
עַל תְּקוּן, שְׂיֻכְלוּ לָשׁוּב וּלְכַנֵּס אֶל מְקוֹמָם וְגַם אֲפֵלוּ נְשָׁמָה גְּדוּלָה, שְׂבֵה
תְּלוּיִים כַּמָּה נְשָׁמוֹת לְפַעְמִים כְּשֶׁהִיא יוֹצֵאת לְחוּץ קֶשֶׁה לָהּ לְחַזֵּר לְשָׁם
וְהֵם כְּלָם מְבַקְּשִׁים וּמְצַפִּים עַל בְּעַל הַשָּׂדֵה שְׂיֻכְל לְהַתְעַסֵּק בְּצֶרֶךְ תְּקוּנָם
וְיֵשׁ נְשָׁמָה, שֶׁתְּקוּנָהּ עַל יְדֵי מִיתָה שֶׁל אֶחָד אוֹ עַל יְדֵי מִצְוָה וְעִבּוּדָה שֶׁל
אֶחָד. וְיֵשׁ שְׂרוּצָה לְחַגֵּר מִתְנַיִן לְהַכְנִיֵס עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת הוּא הַבְּעַל הַשָּׂדֵה
צָרִיךְ לְהִיּוֹת אִישׁ אֲמוּד וְתַקִּיף, וְגִבּוֹר חֵיל, וְחָכֵם, וְצָדִיק גְּדוּל מֵאֵד כִּי
צָרִיךְ לְהִיּוֹת אָדָם גְּדוּל וּמְפֹלֵג בְּמַעֲלָה מֵאֵד וְיֵשׁ אֶחָד, שְׂאֵינּוּ יָכוֹל לְגַמֵּר
הַעֲנָן כִּי אִם עִם מִיתָתוֹ וְאֲפֵלוּ לָזֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת גְּדוּל מֵאֵד כִּי יֵשׁ כַּמָּה
וְכַמָּה גְּדוּלִים שְׂאֲפֵלוּ עִם מִיתָתָם לֹא יוֹעִילוּ רַק אִם יֵשׁ אָדָם גְּדוּל וּמְפֹלֵג
בְּמַעֲלָה מֵאֵד יָכוֹל לְגַמֵּר מֵה שֶׁצָּרִיךְ בְּחִינִים חִיּוּתוֹ כִּי הַרְבֵּה יְסוּרִין
וּדְבָרִים קָשִׁים עוֹבְרִין עָלָיו אֵד עַל יְדֵי גְּדוּלוֹתוֹ וּמַעֲלָתוֹ עוֹבֵר עַל כְּלָם וְעוֹשֶׂה
פְּעֻלוֹת הַשָּׂדֵה כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ וְכִשְׂזוּכָה לְתַקֵּן הַנְּשָׁמוֹת וְלְהַכְנִיֵס אֲזִי טוֹב
וְיָפָה מֵאֵד לְהַתְפַּלֵּל כִּי אֲזִי הַתְּפִלָּה עַל תְּקוּנָהּ וְזֶה הַבְּעַל הַשָּׂדֵה הוּא מְשַׁגֵּיחַ
וּמְשַׁתְּדֵל תְּמִיד לְהַשְׁקוֹת הָאֵילָנוֹת וְלְגַדְּלָם וּבְשֶׁאֵר תְּקוּנֵי הַשָּׂדֵה וְלְהַרְחִיק
הָאֵילָנוֹת זֶה מִזֶּה הַרְחָקָה הָרְאוּי שֶׁלֹּא יִכְחִישׁ אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ כִּי לְפַעְמִים

צריך להראות למקרב גדול הרחקה גדולה כדי שלא יכחיש את חברו ב. ודע, שכשהנשמות עושין פרות שעושין רצונו של מקום אזי מאירין עיני בעל השדה ויכולין להיות צופין ורואין במקום שצריך (במדבר כ"ג) : "שדה צופים" אבל כשאין עושין רצונו יתברך חס ושלוס אזי נתחשכים עיניו, חס ושלוס (אהלות פרק י"ח מעד קטן ה: עין שם) כי בכי הוא קלקול הראות, כמו שכתוב (קהלת י"ב) : "ושבו העבים אחר הגשם" ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קנ"א:) : זה הראות שהולך אחר הבכי וכשעיניו מאירות וצופות, בבחינות שדה צופים הנ"ל אזי יכול להסתכל בכל אחד ואחד, להביאו אל התכלית הינו שיכול להסתכל בהדבור של כל אחד אם אינו על תקונו בשלמות מחמת שרחוק מהתכלית עדן אזי הוא מביאו אל התכלית ואז הדבור פהגן בשלמות כי כל דבור ודבור הוא עולם מלא וכשאדם עומד להתפלל, ומדבר דבורי התפלה אזי הוא מלקט ציצים ופרחים ושושנים נאים כאדם ההולך בשדה ומלקט שושנים ופרחים נאים אחת לאחת עד שעושה אגדה אחת ואחר כך מלקט עוד אחת לאחת ועושה אגדה אחרת ומחברם יחד וכן הולך ומלקט ומקבץ כמה וכמה אגדות יפים ונאים כמו כן הוא הולך בתפלה מאות לאות עד שמתחברים כמה אותיות ונעשה מהם דבור וכן עושה בתבות שלמות ואחר כך נתחברין שתי התבות ואחר כך הולך ומלקט יותר, עד שגומר ברכה אחת ואחר כך מלקט יותר ויותר והולך מאבות לגבורות, ומגבורות לקדשות וכן הולך להלן יותר מי יפאר גדל פאר הלקוטים והקבוצים שאדם מלקט ומקבץ בדבורי התפלה וכשהדבור יוצא, ו הדבור הוא יוצא מהנפש כמו שכתוב (בראשית ב) : "ויהי האדם לנפש חיה" ותרגומו: לרוח ממללא והדבור בא ונשמע לאזניו, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ט"ו) השמע לאזניך מה שאתה מוציא בפיך אזי הדבור מבקש ומתחנן מהנפש, לבל תפרד ממנו ותכף כשיוצא אות ראשונה, כגון אות ביי"ת מתבת ברוך אזי מבקש ומתחנן מהנפש לבל תפרד ממנו כי איך תוכל להתפרד ממני לגדל ההתקשרות והאהבה שיש בינינו כי אתה רואה את יקר יפיי וזיוי והדרי ותפארתי ואיך תוכל לנתק עצמך ממני ולפרד מאתי הן אמת, שאתה צריך לילך יותר כדי ללקט עוד סגלות יקרות וחמודות גדולות אבל איך תוכל לפרד ממני ולשכח אותי על כל פנים תראה שבכל מקום שתילך ותבוא לשם לא תשכח אותי, ולא תפרד ממני מכל שכן כשגומר תבה אחת אזי כל התבה מבקשת כל הנ"ל ומלפפת ומחבקת אותו ואינה מנחת אותו לילך מאתה כנ"ל ובאמת הוא צריך ומכרח לדבר עוד הרבה דבורים וכמה ברכות ועניינים עד גמר התפלה על כן הפלל ש צריך לעשות אחד מכל התפלה פלה ובכל דבור שמדבר, יהיה נמצא שם כל הדבורים של התפלה ומהתחלת התפלה עד הסוף יהיה הכל אחד וכשעומד בהדבור האחרון של התפלה יהיה עדן עומד בתבה ראשונה של התפלה כדי שעל ידי זה יוכל להתפלל כל התפלה פלה ואף על פי כן לא יתפרד אפלו מאות ראשונה של התפלה ג. ודע, שבחינה זו, הינו בחינת אחד זה הוא בחינת התכלית (זכריה י"ד) : "ביום ההוא יהיה ה אחד ושמו אחד" וביום ההוא, הינו התכלית והוא בחינת פלו טוב כי אחד הוא פלו טוב כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה

(פסחים נ) על פסוק זה "ביום ההוא יהיה ה' אחד" וכו', אטו האדנא לאו אחד הוא אלא האדנא מברכין על הרעה: דין אמת, ועל הטובה: הטוב והמיטיב אבל לעתיד יברכו על הכל הטוב והמיטיב נמצא, ש בחינת אחד הוא התכלית והוא פלו טוב כי התכלית הוא פלו טוב כי אפלו כל הצרות והיסורין והרעות העוברין על האדם, חס ושלום אם יסתכל על התכלית, בנדאי אינם רעות כלל רק טובות גדולות כי בנדאי כל היסורין באים בכונה מהשם יתברך לטובתו אם להזכירו שישוב בתשובה, אם למרק עוונותיו ואם פן היסורין הם טובות גדולות כי פונת השם יתברך הוא בנדאי רק לטובה נמצא, ש בכל הרעות והיסורין שיש לאדם, חס ושלום אם יסתכל על התכלית, הינו פונת השם יתברך לא יהיה לו יסורין כלל רק אדרבא יתמלא שמחה, מגדל רב הטובה שישתכל בתכלית היסורין הללו כי התכלית הוא פלו טוב פלו אחד פני"ל ו באמת אין שום רע בעולם, רק פלו טוב אך עקר הצער שיש לאדם מהיסורין שעוברים עליו, חס ושלום הוא רק מחמת שלוקחין מהאדם הדעת עד שאין יכול להסתכל על התכלית, שהוא פלו טוב ואז מרגיש צער וכאב היסורין כי פשיט לו דעת, ומסתכל על התכלית אינו מרגיש כלל הצער של היסורין פני"ל ו בזה תבין דבר נעלם ונסתר מה שנטבע בנפש האדם כשיש לו יסורין גדולים רחמנא לצלן פגון למשל כשחותכין איזה איבר לאדם, חס ושלום אזי סותם ועוצם את עיניו בחזק כי זה אנו רואים בחוש כשאדם רוצה להסתכל על דבר שהוא רחוק ממנו אזי סותם את עיניו ומצמצם ומכוץ הראות כדי לכוון הראות אל הדבר הרחוק שרוצה לראות וזה מחמת כי הראות הוא משרת ושליח של המוח להביא הדבר שרוצה לתוד המוח כי עקר הראיה היא הידיעה דהינו לידע מהות הדבר שרוצה והידיעה היא במח ו כשרוצה המוח לידע זה הדבר שעומד כנגדו אזי הוא שולח את הראות והראות הולך ורוצה הדבר ומביאו לתוד המוח ואז יודע מה שרוצה ועל פו, כשמעבירין דבר לפני אדם במהירות גדול אינו יודע מהות הדבר אף שבאמת ראה הדבר בעיניו ממש עם כל זה מחמת המהירות לא היה פנאי להביא הדבר לתוד המוח ועל פו כשהדבר רחוק ממנו אין כח בהראות לילך לשם ולהביאו לתוד המוח מחמת שהדברים אחרים שרוצה מן הצד מבלבלים אותו וכן מחמת הפזור שנתפזר הראות על ידי זה הוא נקלש ואין בו כח להביא הדבר שרוצה לתוד המוח על פו צריך לסתם את עיניו, ולצמצם הראות ולכונו אל הדבר שצריך, כדי שלא יבלבלו דברים אחרים וגם כדי שיתחזק כח הראות, ולא יהיה קלוש ואז יוכל לראות הדבר הרחוק פני"ל כמו כן כשרוצים להסתכל על התכלית שהוא פלו טוב, פלו אחד צריך לסתם את עיניו, ולכוון ההסתכלות אל התכלית כי אור התכלית הזה היא רחוקה מהאדם ואי אפשר לראותו כי אם בסתימו דעיניו שצריך לסתם את העינים לגמרי, ולסגרם בחזקה מאד אף גם לדחקם בהאצבע, כדי לסתמם לגמרי ואז יוכל להסתכל על התכלית הזה הינו ש צריך לסתם את עיניו מחזו דהאי עלמא לגמרי להעלים עיניו ולסגרם מאד לבלי להסתכל כלל על תאוות עולם הזה והבליו ואז יוכל לראות ולהשיג אור התכלית הזה, שפלו טוב ואז יתבטלו היסורין פני"ל כי עקר היסורין מחמת שרחוק מהתכלית פני"ל ו על פו נטבע בנפש האדם

לסֹתֵם עֵינֵינוּ בְּשַׁעַת יִסּוּרֵינוּ כַּנִּי לְכַדֵּי לְבָרַח מֵהִיִּסּוּרֵינוּ וּלְבַטְּלֵם עַל יְדֵי
הַהִסְתַּכְּלוּת עַל הַתְּכַלִּית, שֶׁהוּא כְּלוּ טוֹב שֶׁ הַהִסְתַּכְּלוּת הַזֹּאת אֵי אֶפְשָׁר
כִּי אִם עַל יְדֵי סְתִימַת הָעֵינַיִם כַּנִּי וְ אֶפְשָׁר שֶׁהָאֵדָם אֵינוּ יוֹדֵעַ כְּלוּם מֶה הוּא
עוֹשֶׂה אֶפְשָׁר עַל פִּי כֵן הַנֶּפֶשׁ יוֹדַעַת הַכֹּל וְעַל כֵּן מְטַבְּעָה לְסֹתֵם הָעֵינַיִם בְּשַׁעַת
יִסּוּרֵינוּ כַּנִּי. ד. וְהֵנָּה בְּאֵמֶת, בְּשַׁעַת בְּטוֹל שְׁנֵתְבַטֵּל אֶל הַתְּכַלִּית שֶׁהוּא כְּלוּ
טוֹב כְּלוּ אֶחָד אֲזִי בְּאֵמֶת נִתְבַטְּלוּ הִיִּסּוּרֵינוּ כַּנִּי אֶךְ אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת
תְּמִיד קְבוּעַ בְּבַחֲיוֹת הַבְּטוֹל כִּי אִם כֵּן יֵצֵא מְגֹדֵר אֲנוּשֵׁי וְעַל כֵּן מְכַרַּח
שֶׁיְהִיָּה הַבְּטוֹל בְּבַחֲיוֹת רְצוּא וְשׁוֹב עַל כֵּן כְּשֶׁחֹזֵר הַשֶּׁכֶל מֵהַבְּטוֹל אֶל
הַמַּח, שֶׁהוּא כְּלִי הַשֶּׁכֶל אֲזִי אֵי אֶפְשָׁר לְהַמְחִין, שֶׁהֵם הַכְּלִים לְקַבֵּל זֶה
הַשֶּׁכֶל שֶׁל בְּחִינּוֹת בְּטוֹל כִּי הוּא בְּחִינּוֹת אֵין סוּף שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת הַתְּכַלִּית,
שֶׁהוּא כְּלוּ אֶחָד, כְּלוּ טוֹב וּמְחַמֵּת זֶה מְרַגֵּשׁ הַמַּח הַצֶּעַר שֶׁל הִיִּסּוּרֵינוּ כִּי
עֵקֶר הַהֲרַגְשָׁה שֶׁל כָּל הִיִּסּוּרֵינוּ וְהַכְּאִבִּים חֵס וְשָׁלוֹם, הוּא בְּהַמַּח כִּי מֵהַמַּח
יוֹצֵאֵין צְנוּרוֹת לְכָל הָאֵיבָרִים כְּלָם וְעַל יְדֵי זֶה מְרַגֵּשׁ הַמַּח הַכְּאִב בְּאִיזוֹ
אֵיבָר שֶׁהוּא. וְדַע שֶׁאַחַר כֵּן כְּשֶׁחֹזֵר מֵהַבְּטוֹל אֶל הַכְּלִים, דְּהֵינּוּ הַמַּחֲנִין
אֲזִי מֵתְגַבְּרִין הִיִּסּוּרֵינוּ בְּיוֹתֵר מִמָּה שֶׁהָיוּ מִקֵּדָם כְּדֶרֶךְ שְׁנֵי אֲנָשִׁים
שְׂמֵת־אֲבָקִים וְנִלְחָמִים וְנִתְגַבְּרִים זֶה כַּנִּגֵּד זֶה שֶׁכְּשֶׁאֶחָד רוֹאֶה שְׂחָבְרוּ
מֵתְגַבֵּר עָלָיו אֲזִי הוּא מֵתְחַזֵּק מְאֹד, וּמֵתְגַבֵּר בְּיוֹתֵר כְּמוֹ כֵּן כְּשֶׁרוֹאֵין
הַבְּעֵלִי דֵינַיִם שֶׁהוּא רוֹצֶה לְהִתְגַבֵּר עַל הִיִּסּוּרֵינוּ וּלְבַטְּלֵם עַל יְדֵי הַבְּטוֹל אֶל
הַתְּכַלִּית כַּנִּי אֲזִי הֵם מֵתְחַזְּקִים וּמֵתְגַבְּרִים בְּיוֹתֵר וְעַל כֵּן אַחַר כֵּן כְּשֶׁשָּׁב
מֵהַבְּטוֹל אֲזִי הִיִּסּוּרֵינוּ הֵם גְּדוֹלִים יוֹתֵר מִקֵּדָם כִּי הֵם מֵתְגַבְּרִים כַּנִּגֵּד
מְחַמֵּת שְׂרוּצָה לְבָרַח מֵהֵם וְכַנִּי. אֶךְ אַחַר כֵּן מְקַלֵּם הִיִּסּוּרֵינוּ וּמֵתְנַחֵמִין
עֲלֵיהֶם עַל יְדֵי הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה שֶׁזּוֹכִין עַל יְדֵי הִיִּסּוּרֵינוּ כִּי עַל יְדֵי הִיִּסּוּרֵינוּ
בָּא לְבַחֲיוֹת בְּטוֹל כַּנִּי וְאַחַר כֵּן, אֶפְשָׁר עַל פִּי שֶׁשָּׁב מֵהַבְּטוֹל אֶפְשָׁר עַל פִּי כֵּן
מֵהֲרָשִׁימוּ שֶׁנִּשְׁאָר מֵהַבְּטוֹל עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה כִּי עַל יְדֵי
הַבְּטוֹל שְׁנֵתְבַטֵּל אֶל הַתְּכַלִּית וְהַשִּׁיג שְׁכָל הִיִּסּוּרֵינוּ הֵם טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד
עַל יְדֵי זֶה נִתְמַלֵּא שְׂמֵחָה וְהַשְּׂמֵחָה הוּא כְּלִי אֶל חֲדוּשֵׁין דְּאוּרִיתָא כְּמוֹ
שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה (שְׁבַת פ"ח) : בְּשַׁעַת שֶׁאֲמָרוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה
וְנִשְׁמַע, יִרְדּוּ שְׁשִׁים רְבּוּא מְלֹאכִים, וְנִתְּנוּ שְׁנֵי כְּתָרִים בְּרֹאשׁ כָּל אֶחָד
וּכְשֶׁחֻטְאוּ וְכוּ וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְזִירָן לָנוּ, שֶׁנֶּאֱמַר "וְשִׂמְחַת
עוֹלָם עַל רֵאשִׁים" נִמְצָא שֶׁ הַשְּׂמֵחָה הִיא בְּחִינַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע, שֶׁהוּא בְּחִינַת
קַבְּלַת הַתּוֹרָה וְעַל יְדֵי הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה שֶׁזּוֹכִין עַל יְדֵי הֲרָשִׁימוּ שֶׁל
הַבְּטוֹל כַּנִּי עַל יְדֵי זֶה מְקַרְרִין הִיִּסּוּרֵינוּ אַחַר כֵּן כִּי עַל יְדֵי זֶה מְכַבִּין
צְמָאוֹן הַנֶּפֶשׁ כִּי הַרְגֵּשׁת הִיִּסּוּרֵינוּ הוּא בְּחִינַת צְמָאוֹן הַנֶּפֶשׁ כִּי צְמָאוֹן הוּא
עַל יְדֵי מְלִיחוֹת וּמְלִיחוֹת הוּא בְּחִינַת יִסּוּרֵינוּ כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם
לְבָרְכָה (בְּרֻכּוֹת ה). נֶאֱמַר בְּרִית בְּמִלַּח, וְנֶאֱמַר בְּרִית בִּיִּסּוּרֵינוּ כִּי הַנֶּפֶשׁ הִיא
בֵּת הַשֶּׁכֶל כִּי עֵקֶר גְּדוּל הַנֶּפֶשׁ, הוּא עַל יְדֵי הַשֶּׁכֶל שֶׁמְגַדְּלָה וּמֵתְקַנָּה וְכְמוֹ
שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי י"ט) : "גַּם בְּלֹא דַעַת נֶפֶשׁ לֹא טוֹב" וְכִשְׁהַשֶּׁכֶל בְּשִׁלְמוֹת,
אֲזִי הוּא עוֹשֶׂה פְּרוֹת אֲבָל כְּשֶׁנִּפְגַּם הַשֶּׁכֶל, אֲזִי הוּא בְּחִינַת "אֶרֶץ פְּרִי
לְמַלְחָה" (תְּהִלִּים ק"ז) וְהַמְּלִיחוֹת, הוּא בְּחִינַת הִיִּסּוּרֵינוּ שֶׁמְרַגֵּשֵׁין עַל יְדֵי
שֶׁאֵין הַשֶּׁכֶל בְּשִׁלְמוֹת כַּנִּי וְהוּא בְּחִינַת צְמָאוֹן הַנֶּפֶשׁ כַּנִּי וְעַל יְדֵי
הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה הַנִּי עַל יְדֵי זֶה מְקַרְרִין הִיִּסּוּרֵינוּ וּמְכַבִּין הַצְּמָאוֹן,
בְּבַחֲיוֹת (יִשְׁעִיָּה נ"ה) : "הוּי כָּל צְמָא לְכוּ לַמַּיִם" (תְּהִלִּים צ"ד) : "אֲשָׁרִי

הגבר אשר תיסרנו יָהּ ומתורתך תלמדנו" כי על ידי היסורין, זוכה להתחדשות התורה פני"ל וזה סימן שפעל על ידי היסורין וקבלם כראוי כשזוכה אחר כך לחדושין דאורייתא שזה סימן שזכה לבחינות בטול אל התכלית על ידי היסורין ועל ידי זה זכה לחדושין דאורייתא, על ידי הרשימו פני"ל. והבעל השדה הנ"ל, כשעיניו מאירות, בבחינות "שדה צופים" אזי יכול להסתכל בכל אחד ואחד, אם הוא קרוב אל התכלית וכשרואה באחד שרחוק מהתכלית אזי אין תפלתו עדין בשלמות כראוי פני"ל כי אינו יכול לעשות אחד מכל התפלה וכשעומד בסוף התבה, שוכח תחלת התבה ואינו יכול לכלל תפלתו בבחינות אחד פני"ל והבעל השדה הנ"ל, מסתכל בו ומביאו אל התכלית, שהוא פלו אחד פני"ל ואזי יכול לעשות אחד מכל התפלה ואף על פי שעומד בסוף התפלה, עדין הוא עומד בתחלת התבה של תחלת התפלה פני"ל וזה בחינות (שבת ק"ד): מנצפ"ך צופים אמרו ומסיק שם, שהצופים תקנו, הי בתחלת תבה והי בסוף תבה צופים, זה בחינות הבעל השדה כשעיניו בבחינות שדה צופים פני"ל אזי יכול לתקן ולהסתכל על אותם שהם סמוכים אל התכלית וכשעומדים בסוף התפלה עדין הם בתחלת התבה פני"ל ועל אותם שהם רחוקים מהתכלית, והם בחינות סוף תבה כי כשהם בסוף התבה, הם בסוף התבה ממש פני"ל והצופים מתקנים אותם, ומביאים אותם אל התכלית פני"ל וזה בחינות שכחום וחרזו ויסודים הינו ש מחמת שהם רחוקים מהתכלית שכחו תחלת התבה כי אינם כוללים תפלתם בבחינת אחד פני"ל וחרזו ויסודים ותקנו אותם, שיהיה פלו אחד פני"ל וזה פרוש, ויאמר בעז אל רות הוא השכל, כמו שכתוב (קהלת ז) "החכמה תעז לחכם" רות היא בחינת הנפש, שממנה יוצא הדבור של התפלות והשירות והתשבחות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ז): למה נקרא שמה רות שממנה יצא דוד שרונה להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות הלוא שמעת בתי כי הנפש היא בת השכל פני"ל הלוא שמעת, הינו השמע לאזניך מה שאתה מוציא בפיד הינו הטה אזניך ושמע בקשת הדבור ותחנוניו שמבקש ומתחנן לבל תתפרד ממנו פני"ל וזהו אל תלכי ללקט בשדה אחר פני"ל כי כל האותיות והדבורים הם לקוטים יקרים שמלקטים בשדות עליונים פני"ל והדבור מבקש מהנפש, לבל תלך מאתו ללקט לקוטים אחרים פני"ל אך זה אי אפשר כי צריך לילך וללקט יותר פני"ל אך וגם ולא תעבורי מזה הינו שאפלו כשתלך לתבה אחרת אל תעבר מתבה ראשונה פני"ל וזה נעשה, על ידי שזוכה אל התכלית פני"ל עיניך בשדה אשר יקצרון הינו בחינת ה הסתכלות על התכלית כי הקצירה היא תכלית החרישה והזריעה הלוא צויתי את הנערים לבלתי נגעך זה בחינת סתימת העינים, שצריך לסוגרם ולחבר הראות, לכונן אל התכלית פני"ל כי בלא זה אי אפשר להסתכל על התכלית פני"ל וזה "הלוא צויתי את הנערים", לשון צותא והתחברות שצריך לצות ולחבר הראות פני"ל ו העינים נקראים נערים, כי הם משרתי השכל פני"ל כי הראות הוא שליח ומשרת להשכל פני"ל וזהו לבלתי נגעך בחינת נגעי הנפש כי כשהראות נתפזר, ורואה כל מה שלפניו הינו שאינו סותם וסוגר עיניו מחזו דהאי עלמא פני"ל זהו בחינת נגעי הנפש וצריך לצות ולחבר את הנערים, דהינו הראות לבל

להסתכל מן הצד על הבלי עולם הזה לבלתי לנגע את הנפש ואז יוכל להסתכל על התכלית פני"ל ואזי על ידי ההסתכלות על התכלית, נתבטלון כל היסורין פני"ל אך אחר כך כששב מהבטול מתגברין היסורין ביותר פני"ל שזה בחינת צמאון הנפש פני"ל וזה, וצמית והלכת אל הכלים ושתית מאשר ישאבון הנערים כי לכבות הצמאון הוא על ידי התחדשות התורה שמקבלין המחין, שהם הכלים של השכל על ידי הרשימו שנסאר מהבטול פני"ל ומשם שותה הנפש לכבות צמאונה פני"ל ושתית מאשר ישאבון הנערים כי הנערים שהם עיני השכל הם שואבין התחדשות התורה מהרשימו שנסאר מההסתכלות על התכלית פני"ל ועל ידי זה נתבטלון היסורין אחר כך, ומכבין צמאון הנפש פני"ל וזה בחינת הגן עדן, בחינת משה ואהרן גן, הוא בחינת הנפש, בחינת (ירמיה ל"א) : "והיתה נפשם כגן רוה" עדן, הוא בחינת התכלית (כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה ברכות ל"ד) : בחינת בטול פני"ל וזה בחינת (תענית לא) : עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים לעתיד לבוא, וכל אחד מראה באצבעו וכו מחול, זה בחינת השמחה, שהיא כלי לקבלת התורה פני"ל וכל זה על ידי הבטול שעל ידי הזריחה של הרשימו מן הבטול משם באה התורה, על ידי הכלים, כמו שמובא שם וזה בחינת מראה באצבעו מראה, זה בחינת המראה והזריחה של הרשימו שמשם באה התורה וזה בחינת מראה באצבעו בחינת התורה, שהיא בחינות (שמות ל"א) : "אצבע אלקים"

סו - ויהי נא פי שנים ברוחך אלי

ויהי נא פי שנים ברוחך אלי, ויאמר וכו אם תראה אתי לקח מאתך יהי לך כן וכו (מלכים ב ב) והנה נתקיים אחר כך באלישע פי שנים נמצא שהיה אלישע מתפלל בכונה יותר מאליהו רבו כי כל הנסים והגדולות שעשה אלישע, כלם היו על ידי תפלה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מגלה כ"ז) על פסוק : "ספרה נא לי את כל הגדלות אשר עשה אלישע" א. דע, שאפשר שיהיה התלמיד גדול מהרב דהינו שיהיה לו פי שנים כרבו ואף על פי כן, הכל יהיה בכחו של רבו וזה בחינת : "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי" ברוחך דיקא שעל ידי בחינת הרוח עצמו של אליהו רבו, יהיה לו פי שנים כמותו. פי איתא, שיש להצדיק בחינת שני רוחות רוח לעלא, רוח לתתא (בראשית ו) "אלה תולדות נח נח", נח לעלא נח לתתא [כמו שכתוב שם בזהר (נח דף נ"ט. על פסוק זה עין שם בתוספתא) וזה לשונו : למה נח תרי זמנא אלא כל צדיק וצדיק די בעלמא, אית לה תרין רוחין רוחא חד בעלמא דין, ורוחא חד בעלמא דאתי והכי תשפח בכלהו צדיקי וכו עין שם] דהינו שיש לו בחינת חיות למעלה, וחיות למטה והרוח והחיות

שְׁלֹמֶעֱלָה, הוּא גָדוֹל מְאֹד מְאֹד וְהַתְּלַמִּידִים הֵם עִם הַצְּדִיק מִשְׁרֵשׁ אַחַד
רַק שֶׁהֵם תְּלוּיִים בּוֹ כְּעֵנָפִים בְּאֵילָן שֶׁהָאֵילָן יוֹנֵק חַיּוּתוֹ מִשְׁרֵשׁוֹ וְהָעֵנָפִים
יוֹנֵקִים הַחַיּוּת דֶּרֶךְ הָאֵילָן וַיֵּשׁ בְּזֶה כַּמָּה בְּחִינּוֹת כִּי יֵשׁ תְּלַמִּידִים שֶׁהֵם
בְּבַחֲיִנַת עֵנָפִים וַיֵּשׁ שֶׁהֵם בְּבַחֲיִנַת עֲלִים וְכֵן שְׂאֲרֵי הַבְּחִינּוֹת וּבִשְׁעַת
הַסְּתַלְקוֹת הַצְּדִיק אֲזִי הוּא מִשְׁיֵג הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהִשִּׁיג בְּחַיּוֹ כֹּל אַחַד
לְפִי מִדְּרַגְתּוֹ כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ בְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי בְּאֲדָרָא, וּבְרַבְנֵי הַקְּדוֹשׁ,
וּבְשְׂאֵר צְדִיקִים וְדַע, שֶׁזֶהוּ עַל יְדֵי שֶׁבִשְׁעַת הַסְּתַלְקוֹת אֲזִי יוֹרֵד וּבָא לְמִטָּה
בְּחִינַת הַרוּחַ וְהַחַיּוּת דְּלַעֲלָא וְאֲזִי נִתְחַבְּקִין וְנִתְאַחֲדִים יַחַד הַרוּחַ דְּלִתְתָּא
עִם הַרוּחַ דְּלַעֲלָא כִּי בְּאַמַּת שְׁנִיָּהֶם אַחַד וְתַכְף כְּשֶׁנִּתְגַּלֵּין זֶה לְזֶה נִתְאַחֲדִין
מְאֹד בְּאַחֲדוֹת גָּדוֹל וּמְחַמַּת שֶׁהַרוּחַ דְּלַעֲלָא אֵינּוּ יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם
כִּי טַבְעוֹ אֵינּוּ יָכוֹל לְסַבֵּל כָּלֵל זֶה הָעוֹלָם, עַל כֵּן נִסְתַּלֵּק לַעֲלָא וְעַל יְדֵי זֶה
נִסְתַּלֵּק הַצְּדִיק כִּי כְּשֶׁנִּסְתַּלֵּק לְמַעַל הַרוּחַ הַנִּי"ל נִסְתַּלֵּק עִמּוֹ הַרוּחַ
דְּלִתְתָּא מְחַמַּת שֶׁנִּתְאַחֲדוּ מְאֹד בְּאַחֲדוֹת גָּדוֹל כְּנִי"ל וְעַל כֵּן הוּא דֹבֵר גָּדוֹל
מְאֹד לְהִיּוֹת בִּשְׁעַת הַסְּתַלְקוֹת הַצְּדִיק אֶפְלוּ מִי שֶׁאֵינּוּ תְּלַמִּידוֹ כִּי מְחַמַּת
שְׂאֵז יוֹרֵד וְנִתְגַּלֶּה לְמִטָּה הַרוּחַ דְּלַעֲלָא נִמְצָא שֶׁנִּתְגַּלֶּה אֲזִי הָאֶרֶץ גְּדוֹלָה
מְאֹד עַל כֵּן הוּא טוֹבָה גְּדוֹלָה לְכֹל מִי שֶׁנִּמְצָא אֲזִי שֶׁם וְהוּא טוֹבָה לָהֶם
לְאַרְיֵכַת יָמִים (חֲגִיגָה ה':) : עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים מ"ט) : "וַיַּחֲיוּ עוֹד לְנֶצַח וְכוּ',
כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים יָמוּתוּ" אֲבָל לְהַתְּלַמִּידִים מְגִיעַ הָאֶרֶץ גְּדוֹלָה מְאֹד אֲזִי
בְּיוֹתֵר כִּי מְחַמַּת שֶׁהֵם תְּלוּיִין בְּהַצְּדִיק, וַיּוֹנֵקִים מִשְׁרֵשׁ אַחַד נִמְצָא שֶׁזֶה
הַחַיּוּת דְּלַעֲלָא, הוּא חַיּוּתָם מִמֶּשׁ וְנִתְאַחֲדִים וְנִתְחַבְּקִים גַּם כֵּן עִם זֶה
הַרוּחַ בְּאַחֲדוֹת גָּדוֹל כִּי הוּא רוּחָם וְחַיּוּתָם מִמֶּשׁ כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי זֶה, אִם זוֹכֵה
יָכוֹל לְקַבֵּל פִּי שְׁנַיִם כִּי הַצְּדִיק שֶׁהִגִּיעַ זְמַנּוֹ לְהַפְטֹר מִן הָעוֹלָם נִסְתַּלֵּק עַל
יְדֵי הָאֲחֲדוֹת שֶׁנִּתְאַחֲדוּ עִם הַרוּחַ דְּלַעֲלָא כְּנִי"ל אֲבָל הַתְּלַמִּידִים שֶׁעֲדוֹן לֹא
הִגִּיעַ זְמַנּוֹ אֲזִי אֲדַרְבֵּה נִשְׂאָר אֲצֵלָם הַרוּחַ דְּלַעֲלָא לְגַדֵּל הָאֲחֲדוֹת שֶׁנִּתְאַחֲדוּ
מְאֹד עִם הַרוּחַ דְּלִתְתָּא כִּי אִי אֶפְשָׁר לָהֶם לְהִתְפָּרֵד עוֹד זֶה מִזֶּה נִמְצָא
שֶׁהַצְּדִיק נִסְתַּלֵּק עַל יְדֵי זֶה עַל יְדֵי שְׁמוּשָׁךְ עִמּוֹ הַרוּחַ דְּלַעֲלָא אֶת הַרוּחַ
דְּלִתְתָּא וְהַתְּלַמִּידִים מְגִיעַ לָהֶם פִּי שְׁנַיִם עַל יְדֵי זֶה כִּי נִשְׂאָר אֲצֵלָם בְּחִינּוֹת
הַרוּחַ דְּלַעֲלָא כִּי נִתְאַחֲדוּ מְאֹד עִם הַרוּחַ דְּלִתְתָּא כְּנִי"ל. אֲךָ כַּמָּה בְּחִינּוֹת יֵשׁ
בְּתַלְמִידִים וּמִי שֶׁמְקַשֵּׁר מְאֹד בְּהַצְּדִיק כְּמוֹ עֵנָפִים בְּאֵילָן מִמֶּשׁ דְּהֵינּוּ
שֶׁהוּא מְרַגֵּשׁ בְּעֵצְמוֹ כֹּל עֲלִיּוֹת וּוִירִידוֹת שֶׁיֵּשׁ לְהַצְּדִיק אֲף עַל פִּי שֶׁאֵינּוּ אֲצֵל
הַצְּדִיק כִּי רְאוּי לוֹ לְהַתְּלַמִּיד לְהִרְגִישׁ בְּעֵצְמוֹ כֹּל עֲלִיּוֹת וּוִירִידוֹת שֶׁל הַצְּדִיק
אִם הוּא מְקַשֵּׁר בְּאַמַּת כְּרְאוּי כְּמוֹ עֵנָפִים בְּאֵילָן כִּי הָעֵנָפִים מְרַגֵּשִׁים כֹּל
הָעֲלִיּוֹת וּוִירִידוֹת שֶׁיֵּשׁ לְהָאֵילָן וְעַל כֵּן בְּקִיץ הֵם גְּדֹלִים, וַיֵּשׁ לָהֶם חַיּוּת כִּי
הָאֵילָן יוֹנֵק חַיּוּתוֹ מִשְׁרֵשׁוֹ עַל יְדֵי הַגִּידוֹן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, שְׂיוֹנֵק דֶּרֶךְ שֶׁם חַיּוּתוֹ
מִשְׁרֵשׁוֹ דְּהֵינּוּ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חֲלָלִים שְׂיוֹנֵק דֶּרֶךְ שֶׁם חַיּוּתוֹ וְעַל יְדֵי כֵן בְּחִרְף
שֶׁנִּתְיַבֵּשׁ הַלְּחֻלּוּחִית וְנִתְכַּוֵּץ הַחֲלָלִים עַל יְדֵי זֶה נִתְכַּוֵּצִים גַּם כֹּל הָעֵנָפִים
וּמְחַמַּת זֶה נוֹפְלִים הָעֲלִים אֲזִי וְכֵן לְהַפְּךְ בְּקִיץ כְּנִי"ל וּמִי שֶׁהוּא מְקַשֵּׁר אֶל
הַצְּדִיק כְּמוֹ כֵן דְּהֵינּוּ שֶׁהוּא מְרַגֵּשׁ כֹּל הָעֲלִיּוֹת וּוִירִידוֹת שֶׁל הַצְּדִיק כִּי יֵשׁ
כַּמָּה וְכַמָּה בְּחִינּוֹת שֶׁל עֲלִיּוֹת וּוִירִידוֹת כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה בְּחִינּוֹת הַסְּתַלְקוֹת
כִּי יֵשׁ בְּחִינּוֹת הַסְּתַלְקוֹת הַנֶּפֶשׁ וַיֵּשׁ הַסְּתַלְקוֹת הַשֵּׁם שֶׁהוּא גַּם כֵּן בְּחִינּוֹת
הַסְּתַלְקוֹת כִּי הַשֵּׁם הוּא הַנֶּפֶשׁ, וְכַמְבָּאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר [לְקַמּוֹן סִימָן ר"ס]
שֶׁזֶה בְּחִינּוֹת מְסִירַת הַנֶּפֶשׁ מִמֶּשׁ עֵין שֶׁם וַיֵּשׁ הַסְּתַלְקוֹת מִדְּרַגָּא לְדְרַגָּא

שהוא גם כן בחינות הסתלקות והתלמיד שמקשר כל כך שמרגיש בעצמו כל העליות וירידות של רבו אזי יכול לזכות לפי שנים בעת ההסתלקות כנ"ל וזה בחינות אם תראה אתי לקח דהינו שתראה אותי לקח ונסתלק, מאתך מאתך דיקא דהינו שמאתך ומעצמך תרגיש ההסתלקות כנ"ל ואז תזכה לפי שנים בעת ההסתלקות כנ"ל כי בכל עת של ההסתלקות מאיזה בחינה שהוא אזי הוא בחינת ירידת והתגלות הרוח דלעילא בבחינה הנ"ל ההסתלקות ובשעת ההסתלקות לגמרי, יורד ונתגלה לגמרי כנ"ל וזה בחינות הקבלת פני רבו שצריך להשתדל תמיד להקביל פני רבו כי פן ואולי עכשו הוא עת של בחינת הסתלקות ואם יזכה יקבל אז הארה גדולה, בבחינת פי שנים כנ"ל וכשמקבל פי שנים אזי אפשר שיתפלל בכונה, ויעשה עבודות וצדקות יותר מרבו והכל על ידי בחינות רוח של רבו, בבחינת: "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי" ברוחך דיקא כנ"ל [ומי שאינו יודע זאת, אינו יודע מהו אטר יד, כי אטר יד הוא דבר חדוש] ב. כי קדם שמוציאין מכת אל הפעל אזי הכח והפעל נקשרים ביחד ואין הפרש ביניהם כי סוף מעשה במחשבה תחלה דהינו כשאדם רוצה לעשות איזה דבר, כגון לבנות בית צריך לחשב תחלה במחשבתו, איך יהיה ציור בנין ביתו ואז כשנגמר במחשבתו דמות ביתו, אזי מתחיל לבנותו נמצא שסוף המעשה, במחשבה תחלה וקדם שהוציא מכת אל הפעל אזי סוף המעשה נקשר עדין בתחלת המחשבה ואין הפרש והבדל ביניהם כלל וצריך לראות להוציא מכת אל הפעל ואזי נפתחין ונבדליו הכח והפעל ויש הפרש והבדל בין תחלת המחשבה, שהיא בחינות כח ובין סוף המעשה, שהיא בחינת פעל אלף כי א היא שתי יודין, ונאו באמצע, שהיא בחינת פתח ואלו השני יודין, הם בחינת יו"ד בראש ויו"ד בסוף שהם בחינות כח ופעל הינו בחינת היו"ד של שם העצם שהוא שם הויה ברוך הוא יו"ד בראש שהוא בחינת מחשבה תחלה, בחינת כח והיו"ד השני היא בחינת יו"ד של הכנוי שהוא שם אדני שהוא יו"ד בסוף בחינת סוף מעשה, בחינת פעל ובתחלה שני יודיין אלו הם נקשרין יחד, ואין הבדל ביניהם כנ"ל ואחר כך כשמוציאין מכת אל הפעל, הם נפתחין ונבדליו כנ"ל וזה בחינת הנאו שבתוך האלף שהוא בחינת פתח הינו מה שנפתחין ונבדליו אלו השני יודיין שהם בחינות כח ופעל כנ"ל. וזאת הנאו שבתוך האלף הוא בחינת הנאו אותיות שיש בין שני היודיין של שני השמות הנ"ל כזה, יאקדונקי כי יש שלש אותיות אצל היו"ד של שם העצם שהוא בחינת תחלת המחשבה וכן יש שלש אותיות אצל היו"ד של שם הכנוי שהוא בחינת סוף מעשה כי בכל דבר שבעולם יש שלש בחינות שהם מקום וציור וזמן, שהם בחינת שלש אותיות הנ"ל כגון כשאדם רוצה לבנות בית צריך לחשב באיזה מקום לבנותו, ובאיזה זמן, ובאיזה ציור יהיה נבנה הבית וכן בכל דבר שבעולם וכן אחר כך בסוף המעשה, דהינו כשעושה את הדבר יש גם כן שלש בחינות הנ"ל שהם מקום וציור וזמן וזה בחינות שלש אותיות שיש אצל יוד בראש, שהיא תחלת המחשבה וכן יש שלש אותיות אצל יוד בסוף שהיא בחינת סוף המעשה שהם בחינת הנאו שבין שני היודיין כנ"ל וזה בחינת שני הרוחות הנ"ל, שהם רוח דלעילא ורוח דלתתא כנ"ל שהם בחינת כח ופעל שבתחלה הם נקשרים יחד, ואמר כך

נפתחין ונבדלין כנ"ל כי בחינת שתי הרוחות הנ"ל, נעשין על ידי המתקת חרון אף כי יש בחינת חרון אף אצל השם יתברך כביכול ואצל בני אדם וכשיש חרון אף, חס ושלום הוא בחינות עשן שיוצא מנחיריו (תהלים י"ח) : "עלה עשן באפו" וזה העשן מזיק לפרנסה [שעל זדה מוציאין מכח אל הפעל כי על ידי שיש לו פרנסה ואינו נצרך לבריות זוכה לאמת בחינות עלמא דאתי בבחינות : "אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על ה אלקיו" שעל ידי זה מוציאין מכח אל הפעל כדלקמן] (משלי י) : "כעשן לעינים" (תהלים קמ"ה) : "עיני כל אליך ישברו" וכו כי פעם מזיק לפרנסה כמו שמובא במקום אחר שפעם מפסיד העשירות [עין לעיל בסימן נ"ט] וצריך לשבר ולהמתיק החרון אף דהינו להמתיק העשן ולבררו עד שיהיה נעשה ממנו בחינת רוח דהינו רוח אורי, שנעשה מהתבררות העשן וזה הרוח שהוא המתקת העשן של החרון אף הוא בחינת משיח, בחינת (איכה ד) : "רוח אפינו משיח ה" וכל זמן שלא בא בחינת זה הרוח אל בחינת הידים עדן הוא קדם ההויה כי עקר ההויה, הוא בבחינת הידים שהם כלי העשיה ששם הוא עקר התגלות בחינת הרוח (תהלים ל"א) : "בגדך אפקיד רוחי", ובבחינת (איוב י"ב) : "אשר בגדו נפש כל חי ורוח כל בשר איש" ואחר כך פשנתגלה הרוח בבחינת הידים עדן שני הרוחות הנ"ל, שהם בחינת כח ופעל בחינת שני הידים ימין ושמאל הם שניהם ביחד עדן דהינו שעדן לא נפתחו ונתפרדו הידים ששם התגלות שתי הרוחות כנ"ל כי עדן הכח והפעל נקשרים יחד, ואין הבדל ביניהם כלל ואזי אין נפר בין ימין לשמאל כנ"ל ואז עדן בחינת קדם הבריאה דהינו קדם שמוציאין מכח אל הפעל, שאז הן נקשרים יחד כנ"ל ואחר כך כשמוציאין מכח אל הפעל, אז הוא גמר הבריאה ואז נפתחין הידים ונפר בין ימין לשמאל בבחינת (ישעיה מ"ח) : "אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים" כי אז יש הפרש והפר בין הכח והפעל שהם בחינת שתי הידים, שתי הרוחות כנ"ל וכל זה נעשה על ידי המתקת החרון אף כנ"ל וזה בחינת אף ידי, אף דיקא כנ"ל וזה בחינת (תהלים קמ"ה) : "פותח את ידך" שהידיים נפתחין ונפרין בין ימין לשמאל כנ"ל וזה את ידיך, בחינת שני יודין הנ"ל (כמו שכתוב בזהר ובתקונים בהקדמה דף ז : ומובא ב"פרי עץ חיים בשער הזמירות פ"ה עין שם), אל תקרי ידך אלא יודיך כי הידיים הם בחינת שני יודין הנ"ל שהם בחינת כח ופעל שזה בחינות שתי הידים ימין ושמאל כנ"ל וזהו פותח את ידך סופי תבות חתך כמובא הינו בחינת שתי הידים נפתחין ונחתכין, ונפר בין ימין לשמאל כנ"ל בחינת : אף ידי יסדה ארץ וכו כנ"ל וזה, חתך בגימטריא שתי פעמים רוח (כמובא ב"פרי עץ חיים שם) הינו בחינת שני הרוחות הנ"ל שהם בחינת שני היודין, שני הידים כנ"ל כשנפתחין ונחתכין כשמוציאין מכח אל הפעל כנ"ל וזהו פותח את וכו, בבחינת פתח הנ"ל וכל זה נעשה על ידי המתקות החרון אף בבחינת רוח אפינו משיח ה כנ"ל אפי, הינו בחינת רוח אפינו וכו הנ"ל כי על ידי בחינת רוח אפינו וכו, נפתחין ונחתכין הידים שהם בחינת שתי הרוחות כנ"ל. וכל המצוות והעברות תלויין גם כן בזה בבחינת התפתחות הידים הנ"ל, בחינת כח ופעל כנ"ל כי יש בהם גם כן שלש בחינות הנ"ל, שהם מקום וציור וזמן (אבות פ"ק ב) : הסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא

לידי עברה לידי עברה דיקא כי עקר העברה, חס ושלום, נעשה על ידי
בחינות הידים הנ"ל ובתחלה העברה בכם שחושב לעשותה, חס ושלום
ואחר כך פשוטיא מפת אל הפעל ועושה אותה, חס ושלום אזי הוא
רשע גמור, וחשוב כמת, כי רשעים בחייהו קרויין מתים (ברכות י"ח):
(תהלים פ"ח): "כמו חללים שוכבי קבר" וכו', הינו הרשעים שהם בחייהו
קרויים מתים וזהו מידך נגזרו, נגזרו לשון חת"ך, כמו שפרש רש"י הינו
שהעברה נעשה על ידי בחינת חתוך הידים בחינת פותח את ידך סופי
תבות חת"ך ומנפילת חתוך והתפתחות הידים אלו שבקדשה, נעשה
העברה בבחינות והמה מידך נגזרו, לשון חת"ך פנ"ל ועל כן מועיל תשובה
על עברה כי עקר התשובה היא חרטה שמתחרט על העברה בחינות
(נדריים כ"ב): פתח חרטה שזה בחינות פתח פנ"ל בחינות פותח את ידך
פנ"ל ג. ולהוציא מפת אל הפעל הוא על ידי שלמות הדבור וצריך שיהיו
אותיות הדבור בשלמות וזה נעשה על ידי בחינות עלמא דאתי שעל ידי
זה נשלמין אותיות הדבור כי לעתיד לבוא יהיה הדבור בשלמות כי אפלו
העכו"ם יקראו את השם יתברך עם הדבור (צפניה ג): "כי אז אהפך אל
העמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה" וכו' נמצא שיהיה להדבור שלמות
כי עכשו הדבור חסר ואינו בשלמות מאחר שאין כל העולם קוראין להשם
יתברך עם הדבור אבל לעתיד יקראו כלם להשם יתברך עם הדבור, אפלו
עכו"ם ועל כן אז יהיה הדבור בשלמות, בחינת שפה ברורה מאחר שהכל
יקראו להשם יתברך עם הדבור נמצא שיש להדבור שלמות וכל זה יהיה
לעתיד כי עקר גדלתנו ותפארתנו יתגלה לעתיד לבוא שאז ידעו ויראו הכל
את גדלתנו כי אז יראו הכל את גדלת ותפארת הצדיקים והקשרים
אשריהם אשרי חלקם, "מה רב טובך הצפון להם" (תהלים ל"א) ולהפך
מפלת הרשעים, כמה שפתיב (מלאכי ג): "ועסותם רשעים" וכו' כי אז
יהיה יומא דדינא רבא שיהיה האדם נדון על כל מעשה על כל פרט ופרט
ולא יותרו לו על שום דבר קטן כי אין שכחה לפניו יתברך, והכל יהיה
נזכר לו אז (עיין קהלת י"ב כי את כל מעשה וגו' ובתרגום שם ובחגיגה דף
ה) ואזי כשיהיה מפלת הרשעים וישובו ויראו בין צדיק לרשע וכו' [כמו
שפתיב שם במלאכי: "ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלקים
לאשר לא עבדו"] כי אז דיקא ביומא דדינא, יראו החלוק בין צדיק לרשע
וכו' ואזי יתהפכו כלם להשם יתברך על ידי זה, ויקראו כלם בשם ה
בבחינות: "אז אהפך אל כל העמים" וכו' פנ"ל ואזי יהיה הדבור בשלמות,
בחינת שפה ברורה פנ"ל נמצא שעל ידי מפלת הרשעים שיהיה לעתיד על
ידי זה יהיה נשלם הדבור אז פנ"ל אבל צריכין להמשיך בחינת עלמא
דאתי גם בעולם הזה דהינו שיהיה מפלה לרשעים גם בעולם הזה וזה
נעשה על ידי אמת ועקר האמת הוא, כשאין האדם נצרך לבריות כי כיון
שנצרך האדם לבריות, משתנה פניו ככרום, לכמה גונון (ברכות ו): כי מי
שהוא נצרך לבריות, קשה לו מאד להתפלל ברבים וטוב ונוח לו להתפלל
ביחיד כי ברבים נופלין עליו פניות גדולות ושקרים שעושה תנועות
ושקרים בתפלתו בשביל בני אדם מאחר שהוא נצרך להם ואפלו מי שאין
נצרך לבריות בשביל פרנסה כי מתפרנס משלו אף על פי כן יש שהוא נצרך
לבריות בשביל כבוד, או בשביל דבר אחר דהינו שיש לו תאוה של כבוד

וְחִשְׁבֹת וְכִיּוֹצֵא נִמְצָא שֶׁהוּא נֶצְרָךְ לְבְרִיּוֹת, שֶׁהוּא צָרִיךְ לְכַבּוֹד וְחִשְׁבֹת שְׁלֵהֶם וְאִזִּי כִּשְׁהוּא נֶצְרָךְ לְבְרִיּוֹת בְּאִזְהָ בְּחִינָה יוֹכֵל לִפְלֵ בְּשֶׁקֶר גְּדוֹל בְּתַפְלָתוֹ דְּהֵינּוּ לַעֲשׂוֹת תְּנוּעוֹת בְּשֶׁקֶר בְּשֶׁבִיל בְּנֵי אָדָם כְּנִי"ל וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוּא אִישׁ כָּשֶׁר קָצֵת, וַיֵּרָא אֶת הַ בְּמִקְצֵת וּמִתְבַּיֵּשׁ בְּעֵינָיו לַעֲשׂוֹת שֶׁקֶר מְגַנֶּה בְּתַפְלָתוֹ בְּשֶׁבִיל אַחֲרִים וּמִתְכַּוֵּן לְהַתְּפַלֵּל בְּאֵמֶת אָבֵל הָאֵמֶת הוּא הַרְבֵּה מְאֹד יוֹתֵר מְדִי, וְגַם זֶה אֵינוֹ אֵמֶת כִּי לֹא נִמְצָא הַרְבֵּה אֵמֶת כִּי הָאֵמֶת הוּא רַק אֶחָד, כְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּמִקּוֹם אַחֵר [לְעֵיל בְּהַתּוֹרָה אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא בְּסִימָן נ"א] דְּהֵינּוּ מִחֲמַת שֶׁהוּא בּוֹשׁ בְּעֵינָיו עֲצֻמוֹ לְהַתְּפַלֵּל בְּשֶׁקֶר גְּמוּר כְּנִי"ל עַל כֵּן הוּא רוֹצֵה לְכַסּוֹת עַל הַשֶּׁקֶר, וְלְהַלְבִּישׁ הַשֶּׁקֶר בְּאֵמֶת דְּהֵינּוּ לְמַשָּׁל, שְׁחָפֵץ לַעֲשׂוֹת אִיזְהוֹ תְּנוּעָה אוֹ הַמְּחָאֵת כִּפּוֹ בְּשֶׁבִיל אַחֵר אָבֵל הוּא מִתְבַּיֵּשׁ בְּזֶה שְׂעִיעֶשֶׂה שֶׁקֶר בְּתַפְלָתוֹ בְּשֶׁבִיל בְּנֵי אָדָם עַל כֵּן הוּא גּוֹנֵב דַּעַת עֲצֻמוֹ וּמִסְבֵּב לוֹ הַיֵּצֵר הָרַע סְבוּבִים בְּמַחְשְׁבָתוֹ עַד שֶׁנִּתְגַּלְגַּל הַדְּבָר בְּמַחְשְׁבָתוֹ שֶׁהוּא צָרִיךְ בְּאֵמֶת לַעֲשׂוֹת תְּנוּעָה זוֹ בְּתַפְלָתוֹ אוֹ לְהַכּוֹת כִּפּוֹ אֶל כִּפּוֹ דְּהֵינּוּ שְׁמוּצָא לְעֲצֻמוֹ אִיזְהוֹ אֵמֶת שֶׁהוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ הַתְּנוּעָה בְּשֶׁבִיל אוֹתוֹ הָאֵמֶת נִמְצָא שֶׁהוּא מְכַסֶּה הַשֶּׁקֶר בְּאֵמֶת נִמְצָא שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַרְבֵּה אֵמֶת יוֹתֵר מְדִי כִּי הָעֶקֶר הָאֵמֶת אֵינוֹ רַק אֶחָד דְּהֵינּוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ בְּשֶׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַדּוֹ יֵשׁ בְּזֶה כְּמָה גּוֹנֵן וְכְמָה מֵינִי אֵמֶת שְׁמוּצָא לְעֲצֻמוֹ לְחַפּוֹת עַל הַשֶּׁקֶר וְזֶהוּ כִּיּוֹן שֶׁנֶּצְרָךְ הָאָדָם לְבְרִיּוֹת שְׂאֵז נּוֹפְלִים עֲלָיו פְּנִיּוֹת וּשְׁקָרִים כְּנִי"ל אִזִּי מִשְׁתַּנֶּה פְּנֵיו לְכְמָה גּוֹנֵן פְּנֵיו, זֶה בְּחִינַת הָאֵמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּנִים (תְּהֵלִים כ"ד) "מִבְּקָשֵׁי פְּנִיךָ יַעֲקֹב סֵלְהָ", בְּחִינַת (מִיכָה ז): "וַתִּתֵּן אֵמֶת לְיַעֲקֹב" דְּהֵינּוּ שֶׁהָאֵמֶת שָׁלוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּנִים, נִשְׁתַּנֶּה לְכְמָה גּוֹנֵן דְּהֵינּוּ שֶׁיֵּשׁ לוֹ כְּמָה מֵינִי אֵמֶת, שְׁמִלְבִּישׁ בּוֹ הַשֶּׁקֶר דְּהֵינּוּ שְׁמוּצָא לְעֲצֻמוֹ אֵמֶת, שֶׁכּוֹנֵתוֹ בְּשֶׁבִיל כֵּךְ, אוֹ בְּשֶׁבִיל כֵּךְ נִמְצָא שֶׁנִּשְׁתַּנֶּה הַפְּנִים שֶׁהוּא אֵמֶת, לְכְמָה גּוֹנֵן כִּי הָעֶקֶר הָאֵמֶת אֵינוֹ אֶלָּא אֶחָד כְּנִי"ל וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהֵלִים קמ"ו): "אֶהְלֵךְ הַ בְּחִינָה" הֵינּוּ כִּשְׂאִין נֶצְרָךְ לְבְרִיּוֹת וְזֶה בְּחִינָה, בְּחִינָה דִּיקָא הֵינּוּ שְׂאֵנִי חֵי מַחֲיִים שְׁלִי, שְׂאֵינּוּ נֶצְרָךְ לְחִיּוֹת שׁוּם אָדָם כִּי הַנֶּצְרָךְ לְבְרִיּוֹת חֵיּוֹ אֵינָם חֵיּים (בִּיצָה ל"ב): הֵינּוּ שְׂאֵינָם חֵיּים שָׁלוֹ, כִּי הוּא חֵי מְאַחֲרִים אָבֵל כִּשְׂאֵינִי נֶצְרָךְ לְבְרִיּוֹת וְאֵנִי חֵי חֵיּים שְׁלִי אִזִּי אוֹכֵל לְהַלְלוֹ וְלְהַתְּפַלֵּל לְפָנָיו בְּאֵמֶת כְּנִי"ל וְזֶהוּ: "אֶהְלֵךְ הַ בְּחִינָה" דִּיקָא כְּנִי"ל וְזֶהוּ (שָׁם): כִּיּוֹן שֶׁנֶּצְרָךְ הָאָדָם לְבְרִיּוֹת עוֹלָם חֲשָׁד בְּעֵדוֹ וְכוּ (עֵין לְמַטָּה) וְכִשְׂשֵׁשׁ אֵמֶת אִזִּי הוּא מַפְלֵת הַרְשָׁעִים כִּי עֶקֶר מַפְלֵת הַרְשָׁעִים לְעוֹלָם הַבָּא, הוּא עַל יְדֵי הָאֵמֶת שֶׁיִּתְגַּלֶּה אִזִּי כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי י"ב) "שִׁפְתַי אֵמֶת תִּכּוֹן לְעַד" כּוֹנֵנֶת לְעַד לֹא כְּתִיב אֶלָּא תִּכּוֹן כִּי לְעֵתִיד לְבּוֹא יִתְגַּלֶּה הָאֵמֶת כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (זֶהרַת תְּשָׂא קפ"ח: וּבִתְקוּן ס"ג) וְעַל יְדֵי הָאֵמֶת שֶׁיִּתְגַּלֶּה לְעֵתִיד עַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה מַפְלֵת הַרְשָׁעִים בְּבְחִינַת (דְּבָרִים ז): "וּמִשְׁלֵם לְשׁוֹנְאָיו אֶל פְּנֵיו לְהַאֲבִידוֹ" פְּנֵיו זֶה בְּחִינַת אֵמֶת כְּנִי"ל שְׁעַל יְדֵי זֶה, מִשְׁלֵם לְשׁוֹנְאָיו וּמְאַבִּידוֹן מִן הָעוֹלָם (מִקְצֵ דף קצ"ז) וְכֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה, בְּגִמְרָא (עֲרוּבִין כ"ב): שֶׁכְּבִיכּוֹל הֵם כְּמִשָּׂא עַל פְּנֵיו כִּי הַפְּנִים שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֵמֶת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינוֹ יְכוֹל לְסַבֵּל אֶת הַרְשָׁעִים וְכִשְׁנִתְגַּלֶּה בְּחִינַת הַפְּנִים, דְּהֵינּוּ הָאֵמֶת, אִזִּי הוּא מַפְלֵת הַרְשָׁעִים כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה מַפְלֵתָם לְעֵתִיד, כִּי אִזִּי יִתְגַּלֶּה הָאֵמֶת כְּנִי"ל וְעַל כֵּן כִּשְׂזוֹכִין לְאֵמֶת בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלֶּה בְּחִינַת הַפְּנִים כְּנִי"ל וְאִזִּי

ממשיכין בחינת עולם הבא בתוך העולם הזה ואזי נעשה מפלתם על ידי האמת גם בעולם הזה כמו שיהיה בעולם הבא כנ"ל ועל ידי זה ממשיכין שלמות אותיות הדבור שיהיה לעתיד בחינת שפה ברורה בתוך העולם הזה כי בחינת שפה ברורה נעשה על ידי מפלתם שעל ידי זה נתהפכין כלם אל השם יתברך כנ"ל וזה בחינת (ישעיה נ"ח) : "ודבר דבר", הנאמר בשבת הינו שצריך להמשיך בחינות דבור של שבת שהוא בחינות עלמא דאתי בתוך הדבור של עולם הזה להשלים הדבור בעולם הזה כי עקר שלמות הדבור הוא מבחינות שבת כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קי"ג:) שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חל כי בשבת הוא שלמות הדבור כי שבת הוא בחינות עולם הבא כנ"ל וצריך להמשיך דבור של שבת בתוך הדבור של חל כנ"ל וזהו בחינת אל הויה ביצירה (פע"ח שער הזמירות בכוננות הללי נפשי) שעל ידי בחינת אל, שהוא בחינת אמת, בחינת (במדבר כ"ג) : "לא איש אל ויכזב" שהוא בחינת יעקב, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מגלה י"ח) מנין שקראו הקדוש ברוך הוא ליעקב אל שנאמר : "ויקרא לו אל אלקי" וכו' כי יעקב בחינת אמת כנ"ל וזה האמת שהוא בחינות עלמא דאתי, תלוי בפרנסה כי כשיש לו פרנסה ואין נצרך לבריות, יוכל להתפלל באמת כנ"ל (תהלים קמ"ו) : "אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על ה אלקיו, ואין נצרך לבריות, אזי אל יעקב בעזרו כי אל יעקב הוא בחינת אמת כנ"ל ואזי כשזוכין להמשיך בחינות עלמא דאתי, בחינות אמת, בחינות פנים בתוך העולם הזה אזי נעשה מפלת הרשעים כנ"ל וזה בחינת הויה במלוי ההין כי הי היא בחינת שלום שכר כמה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ערובין כ"א) על פסוק (יחזקאל ב) : "הגה והיי" והי זה שלום שכר לרשעים בעולם הבא וזה בחינת אל הויה דהינו אל שהוא בחינות אמת שעל ידו נעשה שלום שכר לרשעים שהוא בחינות הויה במלוי ההין כנ"ל צריך להמשיכה בתוך העולם הזה שהוא בחינות ודבר דבר להמשיך דבור של שבת בתוך ימי החל כנ"ל שהם בחינות יצירה (תהלים קל"ט) : "ימים יצרו ולא אחד בהם" דהינו שימי החל הם בחינות יצירה כשאין אחד בהם שהוא בחינות שבת וצריך להמשיך לבחינות יצירה, שהוא בחינת ימי החל את בחינות אל הויה, שהוא בחינות עלמא דאתי, בחינות שבת (פתח אליהו) מלכות פה, שעל ידי זה נשלמים אותיות הדבור כנ"ל ד. וכשנשלמין אותיות הדבור כנ"ל צריך לראות להוציא הדבור בשלמות כי לפעמים נתחבין אותיות הדבור במצר הגרון ואי אפשר להוציא הדבור בשלמות שזה בחינות מה שקורין בלשון אשכנז היזריק וצריך לראות להוציא הדבור במצר הגרון, שיוכל לדבר בשלמות דהינו להמשיך נקדות אל האותיות כי בלא נקדות אי אפשר לדבר שום אות, כידוע בחוש ואזי כשממשיכין נקדות אל האותיות, ומוציאין הדבור בשלמות אזי יכולין להוציא מכח אל הפעל כי כל המחשבות שיש לאדם, כלם באים בתוך הדבור כדאיתא בזהר (עיין אד"ז רצ"ד) רחושי מרחשן שפנותה ואף שאין האדם מרגיש זאת, אף על פי כן הוא בדקות גדול כי כל מחשבה שבעולם שיש לאדם כלם מכרחים לבוא בתוך הדבור בשעת המחשבה רק שהוא בדקות מאד ולכן כל עשיה שעושה האדם צריכה לבוא בתחלה בתוך

הדבור כי כל הדברים צריכין לבוא בבחינות מחשבה דבור ומעשה נמצא
שעל ידי הדבור, נגמר המעשה ויוצא מכח אל הפעל כי קדם שיוצא
המעשה מכח אל הפעל צריכה לבוא תחלה בבחינות דבור על כן כדי
להוציא מכח אל הפעל, צריכין להשלים אותיות הדבור כנ"ל ולהוציא
הדבור בשלמות ממצר הגרון דהינו להמשיך בחינות נקודות אל האותיות
ואזי כשיוצא הדבור בשלמות, יוצא הדבר מכח אל הפעל כנ"ל. ולהמשיך
נקודות אל האותיות הוא על ידי החשק והכסופין שחושקין לעשות
המצוה או שאר דבר שבקדשה שאיש ישראל חושק לעשות (שיר השירים
א) : "נקודת הכסף", שעל ידי הכסופין והחשק נעשין נקודות כי אי אפשר
לעשות שום דבר כי אם על ידי חשק דהינו למשל כשמדבר איזה דבור,
צריך שיהיה לו מתחלה חשק לדבר וכן כשעושה איזה פעלה, אם לא היה
לו חשק מתחלה לעשותה בודאי לא היה עושה אותה ועל כן כל דבר
שבקדשה שהאדם צריך לעשות כגון לנסע להצדיק, או שאר דבר
שבקדשה שהאדם צריך לעשות נותנין לו מתחלה חשק כדי שעל ידי זה
יעשה הדבר ועקר גדל החשק נעשה על ידי המניעה שמזמינין לו כי
כשאישי ישראל צריך לעשות דבר הצריך לו ליהדותו בפרט כשצריך לו
לעשות דבר גדול הצריך ליהדותו שכל יהדותו תלוי בזה כגון לנסע לצדיק
אמתי אזי מזמינין לו מניעה וזאת המניעה היא בשביל החשק כדי שעל
ידי זה יהיה לו חשק יותר לעשות אותו הדבר כי על ידי המניעה שמונעין
את האדם מן הדבר על ידי זה נעשה התגברות החשק מאד כמו למשל
כשמראין לקטן דבר הנחמד לו ותכף ומיד חוטפין ממנו ומחביאין ממנו
אזי הוא רודף מאד אחר האדם, ומבקש וחושק מאד לאותו הדבר נמצא
שעקר החשק נעשה על ידי שחטפו ממנו והחביאו את הדבר כמו כן מונעין
את האדם במניעות מהדבר הצריך לו כדי שעל ידי זה יהיה לו חשק יותר
(משלי ט) : "ולחם סתרים ינעם" שכל מה שהדבר נמנע ונסתר מן האדם
ביותר הוא חושק אליו ונעים לו ביותר שמזה בא תאוות והתגברות
החשק אל עברה, חס ושלום, רחמנא לצלן כי מחמת שהעברה נמנעת
מאד מן האדם כי אנו מצויים ומזהירים ומפקדים עליה שלא לעשותה
נמצא שהיא נמנעת מאד מאתנו על כן יש התגברות החשק אליה כנ"ל,
בבחינות "ולחם סתרים ינעם" כמו כן בקדשה, כשיש מניעה לאדם
החשק מתגבר ביותר וכל מה שהדבר הנחשק גדול ביותר, המניעה יותר
גדולה כי יש חשק וחושק ונחשק דהינו האדם החושק והדבר הנחשק
והחשק שחושקין לדבר הנחשק וכפי מעלת הנחשק כן צריך להיות גדל
החשק ועל כן כשהנחשק גדול מאד נמצא שצריך שיהיה לו חשק גדול
מאד אזי יש לו מניעה גדולה ביותר שעל ידי זה החשק גדול ביותר כי כל
מה שהמניעה יותר גדול החשק מתגבר ביותר כנ"ל ועל כן ראוי לאדם
לדעת כשיש לו מניעות גדולות מאד מאיזה דבר שבקדשה ידע ויבין מזה,
שזה הדבר שרוצה לעשות הוא נחשק גדול מאד, ודבר יקר מאד שמחמת
זה המניעה גדולה מאד כנ"ל ובפרט כשרוצה לנסע לצדיק האמת כי יש
צדיקים הרבה אבל יש בחינות נקודות האמת בין הצדיקים שכשרוצים
להתקרב אליו, שבזה תלוי הכל אזי יש להאדם מניעות גדולות רבות מאד
ומזה בעצמו יבין האדם גדל מעלת הנחשק כנ"ל. והנה הכלל, שכל

המניעות הם רק בשביל החשק כדי ש'על ידי זה יהיה לו חשק גדול ביותר כנ"ל ועל כן כשאדם חושק ביותר בודאי יוכל לעשות הדבר ויוכל להוציאו מכח אל הפעל כי על ידי החשק נעשין נקדות ש'על ידי זה מוציאין מכח אל הפעל כנ"ל כי החשק משבר המניעה כי עקר המניעה אינו אלא בשביל החשק כנ"ל ועל כן כשאדם חושק ביותר כפי המניעה, ממילא נשבר המניעה וזה בחינת ט נקדין (עיין בהקדמת התיקונים ובתיקון י"ח) כי הנקדות הם בחינות רקיעין, שהם בחינות מניעות כי המניעה היא בחינת רקיע, שהיא בחינת מסך שמפריש ומסך לפני האדם, ומונעו מן הדבר כמו שכתוב (בראשית א) : "יהי רקיע ויהי מבדיל" שהרקיע הוא בחינת מניעה שמפריש ומבדיל בין החושק והנחשק ועל כן גם הארץ נקראת רקיע כמה שכתוב (תהלים קל"ו) : "לרוקע הארץ על המים" כי גם הארץ היא שטח המבדיל ומפריש ועל כן הט נקדין הם בחינת ט רקיעין כי הנקדות נעשין על ידי החשק כנ"ל ועקר החשק על ידי המניעה, שהיא בחינת רקיע כנ"ל ויש ט נקדין, ט רקיעין כי יש כמה בחינות בהנחשק כי יש נחשק למעלה מנחשק ולפי גדל מעלות הנחשק, כן צריך להיות גדל החשק ועל כן יש לו מניעה גדולה כנ"ל ש'על ידי זה נעשה הנקדה כנ"ל וזה בחינת תשע נקדין, תשעה רקיעין שהם מקמץ עד שורק שהם נקדה למעלה מנקדה רקיע למעלה מרקיע דהינו נחשק למעלה מנחשק שלפי גדל הנחשק, צריך שיהיה גדל החשק שהיא בחינת הנקדה, שהיא בחינת רקיע כי הנקדה נעשית על ידי הרקיע, שהיא בחינת מניעה כנ"ל עד שיש נחשק שהיא בחינת קמץ, קמיץ וסתים שהיא בחינת נקדות קמץ שהיא למעלה מכל הנקדות כי הנחשק קמיץ וסתים מאד וכלל הדברים האלה, שכל מה שהאדם חושק באמת בודאי יוכל לגמרו ולהוציאו מכח אל הפעל ולא יוכל למנעו מזה שום מניעה ואנס רק צריך שיהיה החשק גדול מאד, כפי מעלת הנחשק וזה יוכל להבין מהמניעה בעצמה שכשרואה המניעה מתגברת ומשתטחת ועומדת לפניו, ומונעת אותו מאד ידע ויבין מזה שהנחשק גדול מאד כנ"ל שיהיה לו חשק גדול מאד מאד, כפי הנחשק, וכפי המניעה כנ"ל ואז בודאי יוכל לגמרו כנ"ל. כי אין להאדם לפטר את עצמו ולמצא לעצמו תרוץ, על ידי המניעה לומר שהוא חפץ לעשות אותו הדבר רק שאי אפשר לו מחמת המניעה והאנס ועל כן יהיה נחשב לו כאלו עשאה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ו) : חשב לעשות מצוה, ונאנס ולא עשאה, כאלו עשאה כי באמת בודאי כשיש לו אנס, נחשב כאלו עשאה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה אבל כל זה נאמר על מי שרוצה לצאת בזה אזי יוצא בה כי מה לו לעשות כי יש לו אנס אבל מי שאינו רוצה לצאת רק שהוא רוצה המצוה בעצמה או הדבר שבקדשה שרוצה לעשות, הוא חפץ בהדבר עצמו אם כן מה מועיל לו, מה שמקלין לו שנחשב כאלו עשאה כי אינו מקרר דעתו כלל בזה כי הוא תאב וחפץ ומתגעגע מאד, לעשות המצוה בעצמה ולא לצאת עם ה"כאלו, שנחשב כאלו עשאה" כי באמת ראוי לאיש ישראל ש'יגמר חפצו ורצונו בכל דבר שבקדשה מכח אל הפעל. ואזי, כשחושק מאד באמת ואינו מקרר דעתו כלל במה שנחשב עליו כאלו עשאה אזי בודאי יגמר הדבר ויוציאו מכח אל הפעל וישבר ויבטל כל המניעות

וְאֲנָסִים כִּי הֵם לֹא בָאוּ רַק בְּשִׁבִיל הַחֲשֵׁק וּכְשֵׁיִשׁ לֹו הַחֲשֵׁק הָרְאוּי לְאוֹתוֹ
הַמְּנִיעָה, כְּפִי גִדְל מַעֲלַת הַנְּחֻשָׁק אֲזִי מִמִּילָא נִתְבַּטַּל הָאֲנָס וְהַמְּנִיעָה כְּנִי"ל
וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים כ"ו) : "וַיִּוָּרֵד מִצְרַיִם אֲנוֹס עַל פִּי הַדְּבָר" (הַגְּדָה שֶׁל
פִּסְח) שְׁכַשְׁהַדְּבָר יוֹרֵד בְּמִצַּר הַגְּרוֹן, שְׁזֶה בְּחִינַת גְּלוּת מִצְרַיִם אֲזִי הוּא
אֲנוֹס עַל פִּי הַדְּבָר הֵינּוּ, שְׁיֵשׁ לֹו אֲנָס וּמְנִיעָה עַל יְדֵי שְׁאִין נְקֻדּוֹת
לְהַאוֹתִיּוֹת, וְאִינוּ יָכוֹל לְהוֹצִיאוֹ מִמִּצַּר הַגְּרוֹן שְׁמֹזָה בְּאִין כָּל הַמְּנִיעוֹת
וְאֲנָסִין כְּנִי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת אֲנוֹס עַל פִּי הַדְּבָר שְׁעַל יְדֵי שְׁאִין הַדְּבָר בְּשִׁלְמוֹת
עַל יְדֵי זֶה הוּא אֲנוֹס כְּנִי"ל וְזֶהוּ (בֵּיצָה ל"ב) : כִּיּוֹן שְׁנִצְרָךְ לְבָרִיּוֹת עוֹלָם
חֲשָׁד בְּעֵדוֹ חֲשָׁד לְשׁוֹן מְנִיעָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ל"ט) : "וְלֹא חֲשָׁד
מִמְּנִי, וְלֹא חֲשִׁכְתָּ אֶת בְּנִד" וְכו' (שֵׁם כ"ב) הֵינּוּ כְּשִׁנְצָרָךְ לְבָרִיּוֹת, אֲזִי יֵשׁ לֹו
מְנִיעוֹת וְזֶה עוֹלָם חֲשָׁד בְּעֵדוֹ הֵינּוּ כְּשֶׁהוּא בֵּין הָעוֹלָם אֲזִי יֵשׁ לֹו מְנִיעוֹת
וְקִשָּׁה לֹו לְהַתְּפַלֵּל בְּאֵמֶת כְּנִי"ל כִּי כְּשִׁנְצָרָךְ לְבָרִיּוֹת נוֹחַ וְטוֹב לֹו יוֹתֵר
לְהַתְּפַלֵּל בְּיַחֲד כְּנִי"ל אֲבָל מִי שְׁאִינוּ נִצְרָךְ לְבָרִיּוֹת, שְׁאִינוּ צָרִיךְ לָהֶם לְשׁוֹם
דְּבָר יוֹכַל לַעֲמֵד בֵּין אֲלָפִים אֲנָשִׁים לְהַתְּפַלֵּל בְּאֵמֶת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ לְבָדוֹ
מֵאַחַר שְׁאִין נִצְרָךְ לְשׁוֹם בְּרִיָּה לֹא לְפָרְנִסָּה, וְלֹא לְכְבוֹד, וְלֹא לְשׁוֹם דְּבָר,
רַק "שִׁבְרוּ עַל הַ אֱלֹקִי" וְזֶה סוּד (בְּרֵכוֹת י"ח) : מַעֲשֶׂה בְּחִסִּיד אֶחָד
שֶׁהִקְנִיטְתוֹ אֲשֶׁתוֹ וְהִלְךְ וְלָן וְכו' וְשָׁמַע שְׁתֵּי רוּחוֹת שְׁמִסְפְּרוֹת זֹו עִם זֹו
וְסִפְרוֹם הָיָה עַל אוֹדוֹת פְּרִנְסָה, כְּמוֹבֵא שֵׁם בְּגִמְרָא שֶׁהִקְנִיטְתוֹ, זֶה בְּחִינַת
הַחֲרוֹן אֶף שְׁתֵּי רוּחוֹת זֶה בְּחִינַת שְׁתֵּי רוּחוֹת הַנִּי"ל הַנְּעֻשִׁין עַל יְדֵי הַמְּתַקֵּת
הַחֲרוֹן אֶף דְּהֵינּוּ כְּשִׁמוֹצִיָּאִין מִכַּח אֶל הַפַּעַל כְּנִי"ל וְזֶה תְּלוּי בְּבְחִינַת פְּרִנְסָה
שְׁעַל יְדָה מוֹצִיָּאִין מִכַּח אֶל הַפַּעַל כְּנִי"ל. וְלֹא גְלָה יוֹתֵר, אִיךְ כָּל הַתּוֹרָה
הַזֹּאת מְרַמֶּזֶת בְּמֵאָמֵר זֶה

סז - ויבן ה אלקים את הצלע אשר לקח

וַיִּבֶן הַ אֱלֹקִים אֶת הַצֵּלַע אֲשֶׁר לָקַח וְכו' וַיִּבְאֶה אֶל הָאָדָם (בְּרֵאשִׁית ב) חָד
אָמַר מְלַמֵּד שְׁנַתָּן בָּהּ בֵּינָה יִתְרָה וְחָד אָמַר מְלַמֵּד שְׁקִלְעָה לְחֹה וְהַבִּיָּאָה
אֶל הָאָדָם (נִדָּה מ"ה) : א. הַנֶּפֶשׁ הִיא יְקָרָה מְאֹד וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת זְהִיר בָּהּ
וּלְשִׁמְרָהּ מְאֹד עַל כֵּן צָרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד, כְּשֶׁבֵא אֵיזָה כְּבוֹד חֲדָשׁ לְאָדָם כִּי
הַכְּבוֹד הוּא אִם כָּל חֵי, וְהוּא שָׂרֵשׁ כָּל הַנֶּפְשׁוֹת וְכַשֶּׁהַנֶּפֶשׁ מְסִתְּלֶקֶת, הִיא
מְסִתְּלֶקֶת אֶל הַכְּבוֹד, שֶׁהוּא שְׂרָשָׁה בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה נ"ח) : "כְּבוֹד הַ
יְאֻסְפָּךְ" שֶׁהִסְתְּלֶקוֹת וְאֻסִּיפַת הַנֶּפְשׁוֹת הֵם לְתוֹךְ הַכְּבוֹד כִּי שֵׁם שְׂרָשָׁם
כְּנִי"ל וְעַל כֵּן כְּשֶׁבֵא כְבוֹד חֲדָשׁ לְאָדָם צָרִיךְ לְזַהֵר וּלְהִשְׁמֵר כִּי אוּלַי בָּא
הַכְּבוֹד, חֵס וְשָׁלוֹם, בְּשִׁבִיל הַסְתְּלֶקוֹת כְּדִי שְׁתִּסְתְּלֶק הַנֶּפֶשׁ אֶל הַכְּבוֹד,
שֶׁהִיא שְׂרָשָׁה כְּנִי"ל. אֵךְ מִדָּה טוֹבָה מְרַבָּה וְעַל כֵּן עַל פִּי הָרַב, בָּא הַכְּבוֹד

לְטוֹבָה דְהֵינּוּ, כְּשֶׁבֵּא נֶפֶשׁ חֲדָשָׁה אֶל הָאָדָם אֲזִי הִיא בָּאָה מְלַבֶּשֶׁת
בְּהַכְּבוֹד, שֶׁהִיא אִם כָּל חַי כְּנִי"ל וְעַל כֵּן כְּשֶׁבֵּא כְּבוֹד חֲדָשׁ לָאָדָם, עַל פִּי רַב
הוּא לְטוֹבָה דְהֵינּוּ שֶׁבֵּא נֶפֶשׁ חֲדָשָׁה לָאָדָם עַל יְדֵי זֶה הַכְּבוֹד וְהַכְּלָל,
שֶׁהַכְּבוֹד הוּא שְׂרֵשׁ הַנִּפְשוּת וְעַל כֵּן לַפְעָמִים בָּא כְּבוֹד חֲדָשׁ לָאָדָם בְּשִׁבִיל
הַסְתַּלְקוּת אֵיזָה נֶפֶשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם כְּדֵי שְׁתַּסְתַּלֵּק הַנֶּפֶשׁ אֶל הַכְּבוֹד כְּנִי"ל
אֲבָל עַל פִּי רַב, בָּא הַכְּבוֹד לְטוֹבָה דְהֵינּוּ, שֶׁבֵּא נֶפֶשׁ חֲדָשָׁה לְהָאָדָם עַל יְדֵי
זֶה הַכְּבוֹד שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ כָּל הַנִּפְשוּת כְּנִי"ל עַל כֵּן צָרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד, לְקַבֵּל
הַכְּבוֹד בְּקִדְשָׁה גְדוּלָּה, לְשִׂמּוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד כִּי הַכְּבוֹד הוּא שְׂרֵשׁ כָּל הַנִּפְשוּת
כְּנִי"ל ב. וְצָרִיךְ לְרְאוֹת, שְׂיִהְיֶה פָּנִים אֶל הַכְּבוֹד כִּי עַל יְדֵי תַּאֲוֹת אֲכִילָה,
אֲזִי נִפְגָּם הַכְּבוֹד, וְאִין לֹא פָּנִים כִּי שְׁלַחְנוּ שֶׁל אָדָם הִיא בְּחִינַת כְּתֹר מַלְכוּת
(יּוֹמָא ע"ב: עֵין רַש"י) וְהוּא בְּחִינַת כְּבוֹד, בְּבַחֲינַת (תְּהֵלִים כ"ד): "מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד" כִּי הַכְּבוֹד הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת וּכְשֶׁפּוֹגֵם בְּאֲכִילָה אֲזִי נִפְגָּם הַכְּבוֹד
וְאִין לֹא פָּנִים (דְּבָרִים ל"א): "וְהִסְתַּרְתִּי פָּנַי וְהָיָה לֵאכֹל" שְׁעַל יְדֵי תַּאֲוֹת
אֲכִילָה, חֵס וְשְׁלוֹם, הוּא הַסְתַּרְתַּת פָּנִים אֲבָל עַל יְדֵי מַעוֹט אֲכִילָה, שֶׁמְשַׁבֵּר
תַּאֲוֹת אֲכִילָה עַל יְדֵי זֶה הוּא נְשִׂאוֹת פָּנִים (בְּרָכוֹת כ:): "יֵשׂא הַ פָּנָיו
אֵלָיךְ" וְכִי לֹא אִשָּׂא פָּנִים לְיִשְׂרָאֵל שְׁאֲנִי אֲמַרְתִּי "וְאֲכַלְתָּ וְשִׁבַּעְתָּ
וּבְרַכְתָּ", וְהֵם מְדַקְדְּקִין מִכַּזְּבֵי וְעַד כְּפִיזָה נִמְצָא שְׁעַל יְדֵי שְׁבוֹר תַּאֲוֹת
אֲכִילָה שֶׁמְדַקְדְּקִין מִכַּזְּבֵי וְעַד כְּפִיזָה עַל יְדֵי זֶה הוּא נְשִׂאוֹת פָּנִים וְזֶה
בְּחִינַת (יְחִזְקֵאל מ"א) "וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלַחן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'" לִפְנֵי הַ דִּיקָא,
בְּחִינַת הָאֵרֶת פָּנִים עַל יְדֵי הַשְּׁלַחן דְהֵינּוּ עַל יְדֵי אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה כְּנִי"ל ג.
וּכְשֶׁפּוֹגֵם בְּתַאֲוֹת אֲכִילָה וְעַל יְדֵי זֶה נִפְגָּם הַכְּבוֹד וְאִין לֹא פָּנִים כְּנִי"ל עַל יְדֵי
זֶה מִתְגַּבְּרִין עַזִּי פָּנִים דְהֵינּוּ שְׁנוּפֵל הַכְּבוֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת וְאֲזִי
נוֹטְלִין כְּבוֹד הָעַזִּי פָּנִים שֶׁבְּדוֹר (סְנֵהדְרִין ק"ה) הֵינּוּ כְּשֶׁאִין בְּחִינַת מַלְכוּת,
בְּחִינַת הַשְּׁלַחן שֶׁבְּקִדְשָׁה, בְּשִׁלְמוֹת כְּנִי"ל אֲזִי מִתְגַּבֵּר הָעַזִּי, שֶׁהוּא
מַלְכוּתָא בְּלֹא תְּגָא, בְּלֹא כְּתֹר מַלְכוּת הַנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה נ"ו):
"וְהַכְּלָבִים עַזִּי נֶפֶשׁ לֹא יִדְעוּ שְׁבָעָה" הֵינּוּ עַל יְדֵי תַּאֲוֹת אֲכִילָה, בְּחִינַת
(מְשָׁלִי י"ג): "בְּטוֹן רְשָׁעִים תַּחְסֹר" וְזֶהוּ: "לֹא יִדְעוּ שְׁבָעָה", הַפֶּךְ "צְדִיק
אוֹכֵל לְשִׁבְעַ נֶפֶשׁוֹ" (שָׁם) עַל יְדֵי זֶה מִתְגַּבְּרִים הָעַזִּי פָּנִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת
כְּלָבִים עַזִּי נֶפֶשׁ בְּחִינַת (סוֹטָה מ"ט): פָּנֵי הַדּוֹר כְּפָנֵי הַכְּלָב (שָׁם בְּפִסּוּק
"וְהַכְּלָבִים עַזִּי נֶפֶשׁוֹ הַנִּי"ל) "הֵמָּה רַעִים לֹא יִדְעוּ הַבִּיּוֹן", שֶׁהֵם נַעֲשִׂים
רוֹעִים וּמְנַהֲיָגִים אֶל הַדּוֹר כִּי הַכְּבוֹד נִפְלָא אֲלֵיהֶם, וַיֵּשׁ לָהֶם כָּל הַכְּבוֹד אֲבָל
כְּשֶׁמְשַׁבְּרִין תַּאֲוֹת אֲכִילָה, בְּבַחֲינַת "צְדִיק אוֹכֵל לְשִׁבְעַ נֶפֶשׁוֹ" עַל יְדֵי זֶה
הוּא נְשִׂאוֹת פָּנִים וְאֲזִי אִין שׁוּם פְּקִידוֹת וּשְׂרָרָה לְהָעַזִּי פָּנִים כִּי יִנְיָקְתָם
הוּא רַק מִהַסְתַּרְתַּת פָּנִים, עַל יְדֵי תַּאֲוֹת אֲכִילָה כְּנִי"ל וְזֶהוּ (מְשָׁלִי י"ט)
"וְשִׁבְעַ יָלִין בַּל יִפְקֹד רַעִי וְשִׁבְעַ יָלִין, זֶה בְּחִינַת צְדִיק אוֹכֵל לְשִׁבְעַ נֶפֶשׁוֹ עַל
יְדֵי זֶה, בַּל יִפְקֹד רַעִי שְׁאִין שׁוּם פְּקִידָה וְהַתְּמֻנּוֹת לְהַרְעֵ דְהֵינּוּ לְהָעַזִּי פָּנִים
וְכְּנִי"ל ד. וּכְשֶׁנוֹפֵל הַמַּלְכוּת וְהַכְּבוֹד לְהָעַזִּי פָּנִים כְּנִי"ל אֲזִי הִיא בְּחִינַת צְדִיק
[הָאוֹת] צְדִיק הוּא יוֹד נוֹן וְהַיּוֹד הִיא בְּהַחְזָרַת פָּנִים מִן הַנוֹן, (כְּזֶה צ) שֶׁהִיא
בְּחִינַת מַלְכוּת בְּחִינַת (תְּהֵלִים ע"ב) "לִפְנֵי שְׁמֶשׁ יִנוֹן שְׁמוֹ" (פַּרשִׁי יוֹן
לְשׁוֹן מַלְכוּת) הֵינּוּ בְּחִינַת הַסְתַּרְתַּת פָּנִים דְהֵינּוּ שְׁאִין לְהַכְּבוֹד פָּנִים כְּנִי"ל
וְזֶה בְּחִינַת הַדְּלָת דְהֵינּוּ שֶׁהַכְּבוֹד וְהַמַּלְכוּת אֲזָלָא וְנִדְלַדְלָה, וְנִפְלָה אֶל
הַסְטֵרָא אַחֲרָא שֶׁהוּן הָעַזִּי פָּנִים כְּנִי"ל קוּף, הֵינּוּ כְּשֶׁהַמַּלְכוּת וְהַכְּבוֹד אֲזָלָא

וְנִדְלָדְלָהּ, הִיא כְּקוֹף בְּפָנֵי אָדָם דְּהֵינּוּ שְׁנֵת־אֲרָךְ רֶגֶל הֵהָא, וְנַעֲשֶׂה קוֹף דְּהֵינּוּ שְׁנֵת־אֲרָךְ מֵהֶרְגֵל לְמִטָּה, בְּבַחֲיִנַת (מִשְׁלֵי ה'): "רִגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת מְוֹת" וְיוֹנְקִים מִמֶּנָּה כִּי הַכְּבוֹד וְהַמְּלָכוֹת נִפְל בִּינֵיהֶם כְּנִי"ל וְאִזִּי הִיא בַּחֲיִנַת "רִגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת מְוֹת" דְּהֵינּוּ שְׁקִיּוֹם מְלָכוֹת דְּקִדְשָׁה, צְרִיכִין לְקַבֵּל מֵהֶם וְעַל כֵּן כְּשִׁישְׂרָאֵל צְרִיכִין לִפְעַל אֵיזָה תַּקִּיפּוֹת לְצַרְךְ קִיּוֹם דְּתַנּוּ הַקְּדוּשׁ צְרִיכִין לְקַבֵּל הַכֹּחַ וְהַמְּשָׁלָה מִמְּלָכוֹת הָעֲכוּפִי"ס. ה. וְצְרִיךְ לְהַעֲלוֹת אֶת הַכְּבוֹד וְהַמְּלָכוֹת מֵהֶם וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי צְדָקָה, בְּבַחֲיִנַת (מִשְׁלֵי י'): "צְדָקָה תַּצִּיל מִמְּוֹת" (עֵינִין זוֹהַר בַּחוּקוֹתֵי קִיג) דְּהֵינּוּ שְׁעַל יְדֵי צְדָקָה מַעֲלִין וּמַצִּילִין אוֹתָהּ מִבַּחֲיִנַת רִגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת מְוֹת, וְעוֹשִׂין מִצְדָּק צְדָקָה כִּי צְדָקָה הִיא בַּחֲיִנַת חֲמִשָּׁה חֲסָדִים כִּי הַצְּדָקָה הִיא בַּחֲיִנַת חֲסָד כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סְכָה מ"ט): "אִין הַצְּדָקָה מִשְׁתַּלְמַת אֲלָא לְפִי חֲסָד שְׁבָה שְׂנַאֲמַר: "זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה וְקִצְרוּ לְפִי חֲסָד" ה, וְנַעֲשִׂית מִצְדָּק צְדָקָה. וְכַנְגֵד זֶה נִזְכָּר בַּתּוֹרָה חֲמִשׁ פְּעָמִים צְדָקָה כְּנִגֵד הַחֲמִשָּׁה חֲסָדִים שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת צְדָקָה כְּנִי"ל וְזֶה בַּחֲיִנַת (יִשְׁעִיָּה מ"א): "מִי הָעִיר מִמְזַרְח צְדָק יִקְרָאָהּ לְרַגְלוֹ" מִי הָעִיר מִמְזַרְח, זֶה בַּחֲיִנַת צְדָקָה (שֵׁם מ"ג): "מִמְזַרְח אָבִיא זָרְעֶךָ", בַּחֲיִנּוֹת (הוֹשֵׁעַ יוֹד): "זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה" וְכוּ עַל יְדֵי זֶה "צְדָק יִקְרָאָהּ לְרַגְלוֹ" הֵינּוּ, שְׁעַל יְדֵי הַצְּדָקָה, אִזִּי הַצְּדָק קוֹרָא אֶת הַרְגְלִין שְׁמַעֲלִין אֶת הַרְגְלִין, מִבַּחֲיִנַת רִגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת וְכוּ כְּנִי"ל וְזֶה בַּחֲיִנַת (יִשְׁעִיָּה נ"ח): "וְהִלֵּךְ לְפָנֶיךָ צְדָקֶךָ" דְּהֵינּוּ שֶׁהַצְּדָק יוֹכֵל לִילֵךְ הֵינּוּ בַּחֲיִנַת שְׁמַעֲלִין הַרְגְלִין, שֶׁהֵם כְּלֵי הַהֲלִיכָה וְזֶה "וְהִלֵּךְ לְפָנֶיךָ" לְפָנֶיךָ דִּיקָא כִּי מַעֲלִין אֶת הַכְּבוֹד וְהַמְּלָכוֹת, אֶל אוֹר הַפְּנִים כְּנִי"ל. ו. וְאִזִּי, כְּשִׁמְעֵלִין אֶת הַכְּבוֹד וְהַמְּלָכוֹת אִזִּי יוֹצֵא הַכְּבוֹד מִן הַסְטֵרָא אַחֲרָא, מִבֵּין הָעֵזִי פְּנִים הַנִּי"ל וְחוּזָר הַכְּבוֹד אֶל הַמְּבִינֵי מִדַּע הַפֶּךָ נִפְיֵלַת הַכְּבוֹד אֶל הָעֵזִי פְּנִים שֶׁהֵם נִקְרָאִים, הֵמָּה רַעִים לֹא יִדְעוּ הֵבִין וְעִכְשָׁו חוּזָר אֶל הַמְּבִינֵי מִדַּע. וְאִזִּי, כְּשִׁחוּזָר הַכְּבוֹד אֶל הַמְּבִינֵי מִדַּע בַּתְּחִלַּת מִמְּשַׁלְתֶּם, נַעֲשֶׂה מַחֲלָקַת כִּי עֵקֶר יִנִּיקַת הָאוֹיְבִים, הוּא מִן הַמְּבִינֵי מִדַּע, דְּהֵינּוּ מִן הַמַּח (דְּבָרִים ל"ב): "מֵרֵאשׁ פְּרַעוֹת אוֹיְבִי" הֵינּוּ שְׁמֹן הַמַּח שְׁפָרָאשׁ, מִשֵּׁם נִתְגַּלֵּין כָּל הָאוֹיְבִים וְהַשׁוֹנְאִים כִּי יֵשׁ בְּהַמַּח מוֹתֵרוֹת, שְׁמֹן אֵלּוּ הַמוֹתֵרוֹת שְׁבַמַּח יוֹצֵאִין הַשְּׁעָרוֹת, וּמֵהֶם יוֹנְקִים הָאוֹיְבִים וְהֵם יוֹנְקִים עַד שְׁכָלָה כָּל הַמוֹתֵרוֹת שְׁבַמַּח, וְאִזִּי אִין לָהֶם יִנִּיקָה, וְנוֹפְלִים וְזֶה בַּחֲיִנַת קִרְיַחַת רֵאשׁ זְקֵנִים, כִּי בְּסִבֵּי מַחֵא שְׁקִיט וְשָׂכִיךְ (כְּמוֹ שְׂמוּבָא בְּאֲדָרָא רַבָּא דְּרַף קכ"ח): הֵינּוּ שְׂדַעַת הַזְּקֵנִים צַח וְצָלוּל, וְאִין לָהֶם מוֹתֵרוֹת בְּמַח וְעַל כֵּן נוֹפְלִים הַשְּׁעָרוֹת, כִּי אִין לָהֶם יִנִּיקָה כְּנִי"ל וְעַל כֵּן עַל יְדֵי הַפְּרוּד שְׁבִין הַשׁוֹנְאִים עַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לָהֶם אֲרִיכַת זְמַן וְקִיּוֹם בְּיוֹתֵר כִּי הֵם יוֹנְקִים עַד שְׁיִכְלָה כָּל הַמוֹתֵרוֹת שְׁבַמַּח וְאִזִּי כְּשִׁיכְלָה הַמוֹתֵרוֹת, וְיִהְיֶה הַדַּעַת צַח וְצָלוּל, אִזִּי יִפְלוּ כִּי לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹד יִנִּיקָה וְעַל יְדֵי הַפְּרוּד שְׁיֵשׁ בֵּינֵיהֶם, אִין לָהֶם כַּח לִינֵק הַרְבֵּה, וְיוֹנְקִים מִעַט מִעַט וְעַל כֵּן עַל יְדֵי זֶה מְאַרְיִכִין זְמַן יוֹתֵר עַד שְׁיִגְמְרוּ לִינֵק כָּל הַמוֹתֵרוֹת אֲבָל כְּשִׁמְתַּחֲבְרִין הַשׁוֹנְאִים יַחַד, אִזִּי יוֹנְקִים הַרְבֵּה וְאִזִּי יוֹנְקִים בְּמַהֲרָה כָּל הַמוֹתֵרוֹת וְנוֹפְלִים כְּנִי"ל וְזֶה בַּחֲיִנַת שְׁעָרוֹת קְלוּעִין שְׁנִמְצָאִין בְּבָנֵי אָדָם, שְׁקוֹרִין קְלוּעִינִים שֶׁהַעוֹלָם חוֹשֵׁשׁ לְקַצֵּצֵם, רַק שְׁיִפְלוּ מֵאֲלֵיהֶם הֵינּוּ כְּשִׁישׁ הַרְבֵּה מוֹתֵרוֹת בְּמַח אִזִּי מְטַבֵּעַ בְּטַבֵּעַ הָאָדָם, שְׁיִצְאוּ שְׁעָרוֹת קְלוּעִין כְּדֵי שְׁעַל יְדֵי קְלוּעוֹתָן וְהַתְּחַבְּרוֹתָם, יִינְקוּ בְּיוֹתֵר

ויקבלו ויוכלו לינק כל המותרות הרבה שבמח ועל כן אין נקצצין קדם זמנם, כי יוכלו להזיק להמח על ידי שישאר בתוכו המותרות על ידי שלא יהיה השערות קלועין לינק אותן וזה בחינת מלמד שנתן בה בינה יתרה יתרה, הינו בחינת מותרות המחין שמשם יונקין השערות, שמשם יניקת האויבים כנ"ל וזהו, וחד אמר מלמד שקלעה לחנה וכו', הינו הד ולא פליגי כי על ידי מותרות שבמח, שזה בחינת בינה יתרה כנ"ל מזה בא שערות קלועין, בחינת שקלעה לחנה כנ"ל [כי הכבוד הוא בחינת חנה שהיא הצלע הנ"ל (בראשית ג) : "אם כל חי" כנ"ל] וזה בחינת (שמואל א כ"ה) : "ואת נפש איביך יקלענה בתוך כף הקלע" בחינת שערות קלועין הנ"ל הינו בחינת התחברות השונאים שעל ידי זה הוא מפלתם כנ"ל ז. ואזי, כשבא הכבוד חדש אל האדם, ומלבש בתוכו נפש דקדשה כנ"ל צריך לראות להוליד את הנפש בנקל, בלי קשוי הולדה כי הכבוד היא אם כל חי כנ"ל והנפש מלבשת בה כעבר במעי אמו ולפעמים כשיש, חס ושלום, בחינת קשוי לילד יכולין להסתלק שניהם, חס ושלום, האם והולד דהינו הכבוד והנפש או לפעמים נסתלק אחד מהם, חס ושלום, כפי ענין הקשוי לילד וצריך לראות להוליד בנקל בלא קשוי. ואחר כך כשנולד הנפש, צריך לגדל את הנפש ושתי בחינות אלו, דהינו ההולדה והגדול נעשין, על ידי יראה ואהבה שהם בחינת שתי ידים, יד הגדולה ויד החזקה כי ההולדה נעשית על ידי היראה, בבחינת (תהלים מ"ח) "רעדה אחרתם שם חיל פיולדה" ואחר שנולד, אזי מגדילין אותה על ידי האהבה, בבחינת (בראשית ב) : "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם" הינו בהבראם, שהוא לאחר הבריאה וההולדה אזי מגדילין אותה על ידי בחינת אברהם, שהוא בחינת אהבה, בחינת יד ימין בהבראם באברהם פמובא (בראשית רבה פרשה י"ב), הינו כנ"ל וזה בחינת (דברי הימים א כ"ט) : "ואתה מושל בכל" הינו בחינת הממשלה והמלכות, בחינת מלך הכבוד הנ"ל, ששם מלבש הנפש ובגדך פח וגבורה, ובגדך לגדל ולחזק לכל הינו בחינת שתי הידים כנ"ל ובגדך פח וגבורה, זה בחינת יד החזקה ובגדך לגדל ולחזק, זה בחינת יד הגדולה שעל ידי בחינת שתי הידים אלו, מולידין ומגדילין הנפש המלבשת בהכבוד כנ"ל וזה בחינת הצדקה שנותנין אצל ואתה מושל בכל (כמו שמובא בפנות) כי על ידי הצדקה, מוציאין ומעלין את הכבוד והממשלה כנ"ל וזה בחינת (איוב כ"ט) : "כבודי חדש עמדי וקשתי בגדי תחליף" הינו, כשמגיע כבוד חדש אל האדם, אזי צריך להחליף ולהעביר הקשוי, על ידי בחינת ידים הנ"ל וזהו : "וקשתי בגדי תחליף" שעל ידי הידים, חולפת ועוברת הקשוי לילד כנ"ל וזה בחינת חלוף שם אקיי"ק שהוא שם בוכיו, שהוא בגימטריא ידך, שעל ידו ההולדה פדוע ועין בפנות של "ואתה מושל בכל" ח. ולפעמים יש עיפות אל הנפש על ידי שנתרחקה מאמה, דהינו הכבוד כנ"ל וצריך להחיותה ולהבריאה, על ידי מים קרים, בבחינת (משלי כ"ה) : "מים קרים על נפש עיפה" הינו כשמתפללין בלא לב על ידי זה נתרחק הנפש מן הכבוד בבחינת (ישעיה כ"ט) : "בשפתיו כבדוני ולבו רחוק" וכו כי פנות הלב זה בחינת הנפש, כמו שכתוב (תהלים כ"ה) : "אליך ה נפשי אשא" ופרוש רש"י : לבי אכונ אכל כשהלב רחוק מדבורי התפלה אזי הוא בחינת התרחקות הנפש שהוא

בחינת הלב, מן הכבוד בבחינת: "בשפתיו כבדוני ולבו רחק" ואזי יש
עיונות אל הנפש וצריך להבריאה על ידי מים קרים פני"ל. ומים קרים,
מקבלין על ידי בחינת רעמים ורעמים נעשין, על ידי מה שנותנין כבוד
לזקן ששכח תלמודו כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ח:)
הזהרו בזקן ששכח תלמודו, שצריך לזהר ולכבדו ועל ידי זה נעשין רעמים
ומשם באים מים קרים להחיות הנפש פני"ל. כי הרעמים נעשין, על ידי
שיוצאין אדים וקוטורים חמים, ובאים בתוך הענן, ונתלהבים שם ועל
ידי זה נקרע הענן ומזה נשמע קול הרעם ופעלות הרעמים שעל ידי זה
נתחלקין המים של כל מקום ומקום, כפי הצריך להשקותו, במדה
ובמשקל כפי הראוי לפי המקום בבחינת (תהלים ק"ד): "מקול רעמך
יחפזון יעלו הרים ירדו בקעות אל מקום זה יסדת להם" כמו כן,
כשנותנין כבוד לזקן ששכח תלמודו והשכחה הוא בחינת ענין דמכסין
על עיניו וכשנותנין לו כבוד והכבוד הוא בחינת אש, בבחינת (שמות כ"ד)
: "וכבוד ה' כאש אכלת" והוא בא בתוך הענן, בבחינת (שם ט"ז): "וכבוד
ה' נראה בענן" הינו בתוך בחינת הענין דמכסין על עיניו ואזי נקרע הענן,
ומזה נעשין בחינת רעמים (תהלים כ"ט) "אל הכבוד הרעים ה' על מים
רבים" שעל ידי הכבוד נעשין רעמים פני"ל ואזי יוצאין מים רבים, דהינו
שנתגלה דעת הזקן על ידי שנקרע הענן המכסה על העיניו פני"ל בבחינת
(ישעיה י"א): "כי מלאה הארץ דעה וכו' כמים לים מכסים" וזהו בחינת
מים רבים הנ"ל והם בחינת מים קרים, שעל ידו מחיין ומבריאים את
הנפש פני"ל. ועל ידי אלו הרעמים נתחלקין מימי הדעת לכל אחד ואחד
כראוי לו לפי מה שצריך לקבל מים קרים, להחיות את נפשו וזה החלוק
שבין הלומד מן הספר, לשומע מפי צדיקי אמת כי כשלומד מן הספר,
אינו יודע השעור שצריך ללמד להחיות נפשו אבל כששומע מפי הצדיק,
אזי משפיע לו בחינת מים קרים לפי הראוי לו לפי מדרגתו, על ידי בחינת
הרעמים פני"ל. ואלו המים קרים מחיין ומתקנין את הנפש שהיתה עיפה
על ידי שנתרחקה מן הכבוד על ידי שהתפלל בלא פונת הלב פני"ל כי
הסתלקות החכמה מן הזקנים, הינו מבחינת זקן ששכח תלמודו הנ"ל זה
נעשה על ידי מה שמתפללין בלא לב וכמו שכתוב (שם בישעיה כ"ט):
"בשפתיו כבדוני ולבו רחק ממני, לכן הנני יוסיף להפליא את העם הזה
הפלא ופלא, ואבדה חכמת חכמיו ובינת נבניו תסתתרו" ועל כן על ידי
שנותנין כבוד לזקן ששכח תלמודו שעל ידי זה חוזר ונתגלה חכמתו פני"ל,
על ידי בחינת הרעמים פני"ל נמצא שבזה בעצמו מתקן הפגם שגרם על
ידי שהתפלל בלי פונת הלב דהינו שגרם הסתלקות החכמה מן הזקנים
פני"ל כי עכשו על ידי הכבוד שנותן להם, חוזר ונתגלה חכמתם פני"ל ועל
כן, אזי על ידי זה בעצמו, יוצאין מים קרים ומחיה את נפשו, שהיתה
עיפה על ידי פגם התפלה פני"ל וזה בחינת (איוב ל"ז): "ירעם אל בקולו
נפלאות" הינו שקול הרעמים מתקנין את בחינת הנפלאות שהוא בחינת
הסתלקות החכמה מן הזקנים כמו שכתוב: "הנני יוסיף להפליא הפלא
ופלא ואבדה חכמת חכמיו" וכו' ועל ידי הרעמים נתתקניו, וחוזר ונתגלה
חכמתם פני"ל. ואזי, כשמחיין הנפש על ידי מים קרים הנ"ל, מחיין גם
את העצמות כי פגם הנפש הוא פגם העצמות, כמו שכתוב (תהלים ו):

"כי נבהלו עצמי ונפשי נבהלה מאד" כי על ידי שאין מתפללין בכונת הלב שעל ידי זה הוא עיפות הנפש על ידי זה הוא פגם העצמות כי צריך להתפלל להרגיש דבורי התפלה בכל עצמותיו (שם ל"ה) : "כל עצמותי תאמרנה" ועל ידי המים קרים, שעל ידי זה מחיה הנפש על ידי זה מחיה העצמות, בבחינת (איוב כ"א) : "ומח עצמותיו ישקה" (משלי כ"ה) : "מים קרים על נפש עיפה, ושמועה טובה מארץ מרחק" שמועה טובה זה בחינת קול הרעמים שמשמיעין עצמן בטוב שהם מתקנין התרחקות הנפש מן הכבוד וזה בחינת שמועה טובה מארץ מרחק שזהו בחינת מים קרים על נפש עיפה שהם באים מן הרעמים, שהם בחינת שמועה טובה פני"ל וזה בחינת (שם ט"ו) : "שמועה טובה תדשן עצם" שעל ידי בחינת שמועה טובה, שהיא בחינת רעמים שמשם בחינת מים קרים, שהם מחיין ומבריאים הנפש פני"ל על ידי זה נתתקנין ונתדשנין העצמות בבחינת ומח עצמותיו ישקה פני"ל וזה תדשן עצם פני"ל כי תקון הנפש הוא תקון העצמות פני"ל [מן תבת ואזי כשמחיין הנפש עד כאן, לא נכתב כראוי] וזה בחינת (במדבר כ"ח) "וביום הבפורים" בחינת הלקדת הנפש בלי קשוי לילד, בחינת (ירמיה ד) : "צרה כמבכירה" שהוא בחינת קשוי לילד וגם הוא בחינת גדול הנפש בחינת (זכריה י"ב) : "כהמיר על הבכור", שהוא צער הגדול מקרא קדש, זה בחינת שהכבוד שהוא בחינת קדש כמו שכתוב (שמות כ"ט) : "ונקדש בכבודי" קורא את הרגלין בבחינת צדק יקראהו לרגלו פני"ל והשאר לא באר.

סח - כל הנפשות תאבים ומתאויים לממון

כל הנפשות תאבים ומתאויים לממון ולא לממון בלבד מתאויים ואוהבים אותו אלא אפלו להאדם שיש לו הממון דרך בני אדם למשד אליו ולאהב אותו מחמת שיש לו ממון כמו שאנו רואין בחוש, וכמו שכתוב (משלי י"ד) : "ואוהבי עשיר רבים" וזה מחמת שהנפש באה ממקום עליון שהממון בא ומשתלשל ומתהוה משם כי בודאי התחלת המקום שמשתלשל משם הממון הוא בודאי בחינת קדשה ושפע קדש ואחר כך נתגשם למטה, כדרך ההשתלשלות, ונתהוה ממון ועל כן הנפש תאבה לממון מחמת שהנפש באה ממקום שהממון בא משם אך צריך לבלי להתאוות להממון כמבאר כבר כמה פעמים גדל גנות תאוות ממון רק להתאוות ולאהב המקום שהממון בא ומשתלשל משם פני"ל ובבחינה זו, רבי מכבד עשירים כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ערובין פ"ו) מחמת שיש להם ממון שהוא בא ממקום גבוה פני"ל ודע, שראוי שכל ישראל יהיו להם

ממון אך יש מדה אחת שמפסדת ומאבדת מהם הממון והיא מדה רעה מגנה, שקשה מאד להנצל ממנה ואפלו אם ירצה אחד להנצל ממנה ובפרט בשביל תאות הממון כדי שלא תפסיד לו את הממון עם כל זה המדה רעה הזאת מתגברת עליו בילדותו ובקטנותו ועל ידי זה מפסדת ממנו הממון שהיה ראוי שיהיה לו והמדה רעה ההיא היא מדת הפעס שעל ידי זה מפסיד ומאבד הממון הראוי לו כי בבחינת שרש ההשתלשלות שמשתלשל הממון במקום שמשתלשל משם הוא בחינה אחת עם הפעס ממש ועל כן הבעל דבר כשרואה שמשתלשל ויורד שפע לאדם שיהיה לו ממון אזי יורד ומזמין לו פעס ועושה לו מבחינת ההשפעה והשתלשלות שיורד אליו שיהיה לו ממון עושה לו ממנו פעס כי הפעס הוא ממש בחינה אחת וענין אחד עם הממון, במקום שרש ההשתלשלות ואין ביניהם שום הפרש כי שניהם יורדים מגבורות ונמשכין במקום אחד ממש בבחינת (איוב ל"ז) "מצפון זהב יאתה" וכתוב (ירמיה א) : "מצפון תפתח הרעה" הינו בחינת פעס, כמו שכתוב (קהלת י"א) : "והסר פעס מלבך והעבר רעה מבשרך". כי הממון והעשירות היא בחינת חומה כמו שכתוב (משלי י"ח) : "הון עשיר קרית עזו וכחומה נשגבה" וכו' (שם כ"ה) : "עיר פרוצה אין חומה איש אשר אין מעצר לרוחו" והבעל דבר כשרואה שיורד לאדם השתלשלות שפע של ממון שהוא בחינת חומה כנ"ל אזי הוא עושה לו מזה השתלשלות, פעס שמזמין לו דבר לכעס ונתקלקל בחינת החומה, על ידי הפעס כנ"ל כי הפעס והממון הם בחינה אחת, בשרש השתלשלות כנ"ל ועל כן בקל מהפך לו השתלשלות שפע של ממון, שהוא בחינת חומה לכעס שהוא הפך החומה ועושה לו מחומה חמה, שמהפך הממון לכעס כנ"ל כי תחלת שרש השתלשלות הממון הוא מקום שהנפש באה משם בבחינת (דברים כ"ד) : "ואליו הוא נושא את נפשו" הנאמר על ממון של שכיר יום וכמו שכתוב (איכה ה) "בנפשונו נביא לחמנו" ועל כן הנפש מתאנה ותאב לו כנ"ל ועל ידי פעס, מאבד נפשו, בבחינת (איוב י"ח) : "טורף נפשו באפו", כמובא בזהר (תצוה דף קפ"ב) ודע, שאפלו אם כבר הגיע לו השפע, ונתנהו ממנה ממון וכבר יש לו הממון, שהוא בחינת חומה כנ"ל על כל זה, לפעמים הבעל דבר מגרה אותו בכעס גדול כל כך עד שמפסיד ומאבד ממנו, אפלו הממון שיש לו כבר אף שהיה ראוי שלא יוכל אז להפסיד לו הממון על ידי הפעס מאחר שכבר נתנהו מהשתלשלות השפע ממון ושוב אי אפשר להתהפך לכעס ואדרבא הממון שיש לו, שהוא בחינת חומה ראוי שיגן עליו שלא יוכל להפסיד לו ולהזמין לו פעס שהוא הפך בחינת חומה על כל זה, יש כח ביד הבעל דבר להתגבר על האדם בכעס גדול כל כך שיפסיד ממנו אפלו הממון שיש לו כבר כי כשהממון יורד לאדם הוא בבחינת (תהלים קי"א) : טרף נתן ליראיו והוא מהפכו לכעס ונעשה מזה טורף נפשו באפו כנ"ל ה ישמרנו ויצילנו ממדה המגנה הזאת אמן כן יהי רצון

סט - הגוזל את חברו ממון, בזה הוא גוזל ממנו בנים

דע, שהגוזל את חברו ממון, בזה הוא גוזל ממנו בנים הינו שהגזלן נוטל מהגזל בנים כי עקר הממון של האדם, בא לו על ידי בת זוגו (עין זוהר תזריע נב) כי על ידי אור נפשה, מזה בא לו הממון הינו על ידי שמתנוצץ ומתפשט אורות מאור נפשה אלו האורות הם בחינת הממון כי הממון הוא ממקום הנפש, כמבאר במקום אחר (לעיל בסי נ"ט, ס"ח, ובלקו"ת סי מ"ו) ונפש היא בחינת נקבה פידוע בכתבי האר"י כי היא הבחינה האחרונה מן נפש רוח נשמה וכן כלל נפש רוח ונשמה שלה, הוא בחינת נפש נגדו כי כלל המדרגה התחתונה היא בחינות נפש, בחינת נקבה, נגד מדרגה שלמעלה הימנה על כן, על ידי בחינת הנקבה בת זוגו, שהיא בחינת הנפש אצלו על ידה בא לו הממון כי עקר הממון תלוי בה, כמבאר במקום אחר כי היא בחינת רגליו כמו שכתוב בזהר (וירא קי"ב): "רגלי חסידיו ישמר" דא אתתא (דברים י"א): "ואת כל היקום אשר ברגליהם", זה ממנו של אדם שמעמידו על רגליו (פסחים קי"ט) כי עקר הממון בא מבחינת נפש, בחינת נקבה, בחינת רגליו (לבמות ס"ב): השרוי בלא אשה שרוי בלא חומה, הינו בלא ממון כי חומה היא בחינת הממון, כמו שכתוב (משלי י"ח): "הון עשיר קרית עזו וכחומה נשגבה" וכו' ועל כן אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (בבא מציעא נ"ט): אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעתרו (עין תיקונא שבעין קכו). וכל אדם ואדם כאשר הוא בא לעולם הוא בא עם בת זוגו המיוחדת לו ועם סכום ממון הקצוב לו, שיהיה לו בזה העולם וכמה פרות, הינו בנים שיהיו לו בזה העולם והם בחינת אילן וענפים ופרות הינו, שאור נפשה הוא בחינת עקר האילן שממנו יוצאים ומתפשטים ענפים הינו התנוצצות והתפשטות אורה הינו בחינת הממון כנ"ל, הוא בחינת ענפים של האילן ועל הענפים אלו הגדלים הפרות, הינו הבנים נמצא כשאחד גוזל מחברו ממון הוא גוזל ונוטל ממנו ענפים של האילן שלו הינו התנוצצות אור נפשה, שמשם הממון כנ"ל על כן, על ידי זה הוא גוזל ונוטל ממנו נפש בנים ובנותיו שהם תלויים וגדלים ויונקים מאור הענף הזה כי הם הם הפרות הגדלים על הענפים אלו וכשנוטל הענף נוטל הפרות וזה שכתוב (אסתר ה): "ויספר להם המן את כבוד עשרו, ורב בניו" כי זה תלוי בזה וכמו שכתוב (איוב כ"א): "עתקו גם גברו חיל, זרעם נכון לפניהם וצאצאיהם לעיניהם" עתקו גם גברו חיל זה עשירות על ידי זה זרעם נכון וכו' (בראשית ל"א): "כי כל העשר אשר הציל אלקים מאבינו לנו הוא ולבנינו" לנו ולבנינו דיקא כי עקר העשירות על ידי האשה, ובה תלויים הבנים כנ"ל כי האשה היא עקר בחינת האילן והעשירות הם הענפים של האילן והבנים הם הפרות הגדלים בענפים האלו כנ"ל (בבא קמא קי"ט): הגוזל את חברו כאלו גוזל ממנו נפש בנים

ובנותיו ודע, שאם זה הנגזל עדין לא היה לו בנים יוכל לגזל ממנו שלא יהיה לו, על ידי שגוזל ונוטל הענף כנ"ל ואפלו אם כבר יש להנגזל בנים יוכל להזיק לו שימותו בניו, חס ושלום כי אם עדין הבנים צריכין לאמן, הינו לענפים שלה כמו שיש פרות שלא נגמרו כל צרכן, וצריכין לינק עוד מהענף ועל כן כשזה נוטל הענף, הוא מזיק הפרות הינו הבנים, הצריכים לינק עוד ולקבל מהענף הינו מהתנוצצות אור אמן כנ"ל והכל לפי הגזלה, והכל לפי האילן והענפים והפרות כי יש כמה וכמה שנויים בין האילנות עצמן ובין מהות ואיכות הענפים, ובין רבוי הענפים, וכן בין הפרות בכלן יש שנויים רבים כי יש אילן שיש לו ענפים רבים ופרות מעטים וכן להפך ענפים מעטים ופרות רבים וכן בין מהות הענפים עצמן יש אילן שיש לו ענף אחד, אבל הוא יקר מאד ויש שיש לו עשרה ענפים, וכלם אינם שוים רק עשרה זהובים כן יש כמה עניים שיש להם בנים רבים ואין ידו משגת אלא זוז אחד הינו שכל הענפים שלו הם פחותים, ואינם רק בערך זהב אחד או שיש לו ענפים מעטים ופחותים וכן להפך, יש עשיר גדול, מחמת שהענף שלו הוא יקר מאד או שיש לו ענפים רבים ויקרים ועם כל זה יכול להיות שלא יהיו לו רק בנים מעטים, כנ"ל במשל האילנות והנה נתפס למשל אילן אחד עם שלשה ענפים וכל ענף מיחד לו שראוי להוציא שני פרות נמצא שראוי שיהיה לו ששה בנים וכן נאמר למשל, שכל ענף הוא בבחינה וערך שיהיה לו מאה אדמים נמצא שראוי להיות לו שלש מאות אדמים, משלשה ענפים הללו נמצא אם גוזל ממנה מאה אדמים, הוא גוזל ונוטל ממנו ענף אחד נמצא שנוטל ממנו שני בנים אבל דע, שבזה יש חלוקה גדולה אם הפרות ראויים לצאת מהענפים בזה אחר זה נמצא שאף שזה גוזל ממנו ענף אחד, ונוטל ממנו שני בנים אף על פי כן עדין ראויים לו להתקיים יתר הבנים של הענפים הנשארים כי לא הזיק בהנשארים, כי לא נטל מהם כלום אבל אם היו ראויים לצאת בבת אחת, בבחינת (שמו"ר פ"א) ששה בכרס אחד על כן אף שזה לא גזל ממנו כי אם מאה אדמים שהם בחינת ערך ענף אחד של שני פרות עם כל זה קלקל אור כלם מאחר שכלם היו ראויים לצאת בבת וזה נטל וחסר מהם אורם, ואין להם שלמות על כן יוכל להזיק לו באלו המאה אדמים לבד שנטל ממנו לטל ממנו כל הבנים וכן יש בענין זה כמה וכמה שנויים לפי הגזלה, ולפי האילן, והענפים והפרות, במהותם וכמותם והכלל, כי היא צריכה תמיד להשלים אורה וכל זמן שאין לה שלמות, אי אפשר לה להוליד ועקר שלמותה על ידי הממון, כי הוא בחינת התנוצצות אורה כנ"ל וזה שכתוב (ישעיה א) : "למדו היטב דרשו משפט אשרו חמוץ" שהפסוק מזהיר לעשות משפט ולחזק את הנגזל להציל עשוק מיד עושקו, כדי להציל נפש בניו ובנותיו כנ"ל וזה למדו היטב וכו' שמה שתעשו משפט, ותצילו גזול מיד גוזלו על ידי זה תעשו טובה להבנים, שהם בחינת למודי ה כמה שכתוב (שם נ"ד) : "וכל בניך למודי ה" וזה למדו היטב שההטבה תהיה להבנים, שהם בחינת למודי ה (בבא קמא קג) הגוזל את חברו שוה פרוטה יוליכנו אחריו אפלו למדי והוא פליאה נשגבה מאד, למה תפסו מדי דוקא אך דע, שהגמרא היא נעלמת ונסתרת מאד וזה פונתם האמת הגוזל וכו' יוליכנו אחריו אפלו למדי הינו למודי ה הינו הבנים שצריך להחזיר לו

אִפְלוּ הַבְּנִים שְׁגָזַל מִמֶּנּוּ, עַל יְדֵי שְׁגָזַל אֶת מִמוֹנוֹ וְזֶה לְמַדִּי, בְּחִינַת לַמּוֹדֵי הַנִּי"ל וְדַע, שְׁלַפְעָמִים אֵף שְׁנוּטָל מִמֶּנּוּ מִמּוֹן עִם כָּל זֶה לֹא יִזְיַק לְבָנָיו, וְלֹא יַחְסֹר אֹרֶךְ נַפְשָׁה כִּי בְרוּחָנִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ מְרַגְשֶׁת הַכָּאֵב וְהַצָּעַר הַגְּדוֹל שֵׁישׁ לָהּ כְּשֶׁזֶה הַגְּזֵלָן שֶׁהוּא כְּמוֹ רוֹצֵחַ נַפְשׁוֹת מִמֶּשׁ בָּא לְחַסֵּר אֹרֶךְ, וְלִגְזֹל נַפְשׁ בְּנִיָּה וְעַל כֵּן הִיא מְצַמְצָמֶת אֹרֶךְ, וּמְשַׁכֶּת וּמְכוּצָת עֲצָמָה וּמְקַבְּצַת לְעֲצָמָה חֲלָקִי נַפְשָׁה כְּדֵי שֶׁזֶה הַגְּזֵלָן לֹא יוּכַל לִינֵק מִמֶּנָּה, וְלְחַסֵּר אֹרֶךְ עַד שְׁלַפְעָמִים לֹא יוּכַל הַגְּזֵלָן לְהִתְגַּבֵּר עָלֶיהָ לְקַבֵּל מֵאֹרֶךְ וְאֵף שְׁגָזַל וְנִטַּל הַמִּמּוֹן מִמֶּנּוּ עִם כָּל זֶה כִּבֵּר הַתְּגַבְּרָה הַנֶּפֶשׁ, וְצִמְצָמָה וּמְשַׁכָּה וּקְבִיצָה אֹרֶךְ וְלֹא הִנִּיחָה לְקַבֵּל מֵאֹרֶךְ וְזֶה הַמִּמּוֹן שֶׁלְקַח הַגְּזֵלָן, אֵינוֹ מִמּוֹן כָּלָל, רַק עֲפָרָא בְּעֵלְמָא מֵאַחַר שֶׁאֵין בּוֹ אֹרֶךְ כָּלָל וְהַמִּמּוֹן הַזֶּה הוּא בְּבַחֲיִנַת (אִיּוּב כ"ח) : "עֲפָרוֹת זָהָב" בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב ט) : "אֵין כֶּסֶף נַחֲשָׁב" מַחֲמַת שֶׁאֵין בְּהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב שׁוֹם אֹרֶךְ כִּי הַתְּגַבְּרָה וְלֹא הִנִּיחָה לְקַבֵּל מֵאֹרֶךְ וּכְמוֹ שֵׁישׁ דְּגָמְתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי יֵשׁ אֵילָנוֹת בְּמַדִּינַת אוּגְרִין שְׁכַשְׂאָדָם בָּא לְטָלָם, הֵם מְמַשִּׁיכִין וּמְקַטִּינִים עֲצָמוֹ, וְאֵינָם מְנִיחִים לְטַל אוֹתָם וְזֶה בְּחִינַת קְדוּשִׁין כִּי כְּשֶׁאֵין שְׁלֵמוֹת בְּדָבָר, יֵשׁ שָׁם אַחֲזִיזַת הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת וְהַנֶּפֶשׁ בְּחִינַת נּוֹקְבָא, הִיא בֵּין הַקְּלָפוֹת כִּי הִיא מִתְפַּזֶּרֶת וְנִדְחַת בֵּינֵיהֶם תָּמִיד, בְּבַחֲיִנַת (מְשָׁלִי ה) : "רְגִלֶּיהָ יוֹרְדוֹת מוֹת" וְעַל כֵּן כְּשֶׁהִיא רוֹאֶה זֶה הַכֶּסֶף אוֹ שׁוֹה כֶּסֶף שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת אֹרֶךְ כְּנִי"ל בִּיד זֶה הָאִישׁ שֶׁבָּא לְקַדֵּשׁ אוֹתָהּ, וְלַהֲשִׁלְמָה עַל יְדֵי זֶה תֵּאָבֵה אֱלֹיו וְנִכְסְפַת לוֹ, שֶׁהוּא יְשָׁלִים אֹרֶךְ וְיִקְבֹּץ נְדָחֶיהָ מִבֵּין הַקְּלָפוֹת, לְהוֹצִיא רְגִלֶּיהָ מִמּוֹת וְזֶה בְּחִינַת קְדוּשִׁין בְּכֶסֶף כִּי עַל יְדֵי שֶׁנִּשְׁלַם אֹרֶךְ עַל יְדֵי הַכֶּסֶף וְאֵין בָּהּ חֲסָרוֹן עַל יְדֵי זֶה הִיא מִתְקַדְּשֶׁת מִטְּמֵאָתָה, וְיוֹצֵאָה מִבֵּין הַקְּלָפוֹת וְעַל כֵּן הִיא מְקַדְּשֶׁת וְנִקְנִיט אֱלֹיו עַל יְדֵי הַכֶּסֶף הַזֶּה כִּי הַכֶּסֶף הוּא שְׁלֵמוֹת אֹרֶךְ הָאִשָּׁה כְּנִי"ל וְזֶה לְשׁוֹן קְדוּשִׁין שְׁמֵתְקַדְּשֶׁת וּמִזְמֶנֶת עֲצָמָה לְצֵאת מִן הַטְּמֵאָה, וְלְקַבֵּל קְדֻשָּׁה עַל יְדוֹ וּבְכָל הַמֶּשָׁא וּמִתֵּן שֶׁהוּא נוֹשֵׂא וְנוֹתֵן וּמְרוֹיחַ הוּא מְשָׁלִים אֹרֶךְ בְּזֶה, וּמְקַבֵּץ נְדָחֶיהָ כִּי הוּא צָרִיךְ לְהִשָּׁלִים אֹרֶךְ תָּמִיד כִּי הוּא בְּחִינַת הַנֶּקֶת הָאֵילָן וְהַעֲנָפִים וְהַפְּרוֹת שֶׁעַל יְדֵי שֶׁהוּא מִינִיקָם וּמְשָׁלִימָם עַל יְדֵי זֶה הָאֵילָן מְגַדֵּל עֲנָפִים הֵינוּ שְׁמֵתְנוּצֵץ אֹרֶךְ, וְהַעֲנָפִים עוֹשִׂים פְּרוֹת כְּנִי"ל וְזֶה שְׁנוֹתוֹן לָהּ כְּתִבָּה תִּכְף אַחַר הַקְּדוּשִׁין, וּמְבַטִּיחַ לָהּ בְּכִתְבָּהּ, וְאֵנָּה אֶפְלַח וְאוֹקִיר וְאוֹזִין וְאֶפְרִינֵס יִתֵּד שְׁמֵבְטִיחַ לָהּ לְהִשָּׁלִים אֹרֶךְ תָּמִיד, עַל יְדֵי הַמִּמּוֹן כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת יְרֻשָּׁה שֶׁשִּׁיד לְבָנִים כִּי כְּשֶׁהַפְּרוֹת יוֹצֵאִין לַפְּעָמִים עֵדִין צָרִיכִין לְעֲנִיפֵיהֶם לִינֵק מֵהֶם כְּנִי"ל וְעַל כֵּן כְּשֶׁנִּפְטָר, וְאֵינָם יְכוּלִים לִינֵק עוֹד כִּי נִפְסַק הַנֶּקֶת הָאֵילָן עַל כֵּן הֵם מְקַבְּלִים וְיֹרְשִׁים הַמִּמּוֹן הַשִּׁיד לָהֶם, לְהִשָּׁלִים אֹרֶךְ וְהִיא מְקַבְּלַת הַשָּׂאֵר מֵהַשָּׂאֵר לָהּ לְאֹרֶךְ וְזֶה בְּחִינַת הַכְּתִבָּה שְׁנוּטָלַת וְלַפְּעָמִים אֵין צָרִיכִין הַבְּנִים לְקַבֵּל עוֹד אֹרֶךְ מִהַעֲנָפִים וְאֵף עַל פִּי כֵן נוֹטְלִים יְרֻשָּׁה זֶהוּ מִבְּחִינָה אַחֲרַת כִּי כְּשֶׁהַבְּנִים יוֹצֵאִים לְעוֹלָם יוֹצֵא תִּכְף עִמָּהֶם בֵּת זוּגָם, וּמִמּוֹנָם וּבְנֵיהֶם הֵינוּ, הָאֵילָן וְהַעֲנָפִים וְהַפְּרוֹת, וְהָאֵב מְקַבֵּץ אֹרֶךְ וְעַל כֵּן אֶפְשֶׁר שְׁיִהְיֶה גַם כֵּן לָאֵב מִמּוֹן בְּשִׁבִיל בְּנָיו עַל יְדֵי שֶׁמְקַבֵּץ חֲלָקִי אֹרֶךְ שֶׁלָּהֶם וְעַל כֵּן לַפְּעָמִים הֵם נוֹטְלִים יְרֻשָּׁה אֵף שֶׁאֵינָם צָרִיכִים לְאֵמֶן לְקַבֵּל אֹרֶךְ מֵעֲנִיפֵיהָ אֲבָל הֵם נוֹטְלִים מִמּוֹן שֶׁלָּהֶם, שֶׁקַּבֵּץ אֲבִיהֶם עַל יְדָם מִחֲלָקִי אֹרֶךְ שֶׁלָּהֶם וּבְאַמַּת לֹא הָיָה רָאוּי לְחַלֵּק הִירֻשָּׁה בְּשׁוֹה כִּי בּוֹדָאֵי אֵינוֹ שׁוֹה חֲלָקִי אֹרֶךְ

אָבֵל אִי אָפֶשֶׁר לְמָסֹר מִשֵּׁפֶט זֶה לְבֵית דִּין שְׁלֹמֶטָה כִּי אֵין יוֹדֵעַ חֲלוּקִים אֱלוֹ, כִּי אִם הַיּוֹדֵעַ תְּעֵלוּמוֹת וְהוּא בְּאֵמֶת מְסֻדָּר אַחַר כָּךְ כְּרָאוּי, וְנוֹטֵל מְזָה וְנוֹתֵן לְזֶה וְדַע, שְׁעַל יְדֵי זֶה שְׁגוּזָל אֶת חֲבֵרוֹ הוּא בָּא לְהַרְהוּרִים כִּי בּוֹדָאִי הוּא מִתְדַבֵּק וְנִכְסֵף לְאֵשֶׁת חֲבֵרוֹ שְׁגוּזָלוֹ עַל יְדֵי הַמָּמוֹן שְׁנֵטֵל מִמֶּנּוּ, שֶׁהוּא אֹר נֶפֶשׁה כְּנִ"ל וְכֵן הִיא מְהַרְהֶרֶת אַחֲרָיו, עַל יְדֵי שְׁמִשָּׁךְ אוֹתָהּ אֱלִיו עַל יְדֵי שְׁמִשָּׁךְ לְעֶצְמוֹ אֹר נֶפֶשׁה (סְנֵהֲדָרִין פ"א) הַיּוֹרֵד לְאֵמְנוֹת חֲבֵרוֹ, כְּאֵלוֹ בָּא עַל אֵשֶׁת אִישׁ שְׁנֵאֲמַר: "וְאֵת אֵשֶׁת רְעֵהוּ לֹא טִמְאַ" וְכֵן כִּי הוּא בָּא וּמִטְמֵא מִמֶּשׁ אֵשֶׁת רְעֵהוּ, עַל יְדֵי הַגְּזֵלָה כְּנִ"ל וְלִפְעָמִים, יֵאָבֵד הַגְּזֵלָן בֵּת זוּג שְׁלוֹ עַל יְדֵי הַגְּזֵלָה כִּי מֵאַחַר שְׁנֵתָן עֵינֵו בְּמָמוֹן חֲבֵרוֹ, הֵינּוּ בְּאֹר בֵּת זוּגוֹ אִם כֵּן הוּא מְמַאֵס בְּשְׁלוֹ, וּפּוֹנֶה אֶת עֶצְמוֹ מִשְׁלוֹ וְאֵינּוּ רוֹצֶה בְּחֻלְקוֹ, בְּמָמוֹן שְׁלוֹ, בְּאֹר בֵּת זוּג שְׁלוֹ עַל כֵּן הִיא גַּם הִיא פּוֹנֶה אֶת עֶצְמָהּ מִמֶּנּוּ, וּמִתְרַחֶקֶת מִמֶּנּוּ כְּמוֹ שֶׁהוּא הִתְרַחֵק אֶת עֶצְמוֹ, וּפְנֵה מִמֶּנָּה (וְרוֹשְׁלָמִי בְּרִכּוֹת פָּרָק ט) מִשָּׁל לְאִשָּׁה שֶׁהִיא מְמַתְנֶת לְאִישׁ כָּל זְמַן שֶׁהִיא בְּדַעְתּוֹ לְהַנְשֵׂא לָהּ, הֵיִתָּה יוֹשֶׁבֶת וּמִמַּתְנֶת לוֹ כִּיּוֹן שֶׁהַפְּלִיג אֶת דַּעְתּוֹ מִמֶּנָּה, אִף הִיא הִלְכָה וְנִשְׂאֵת לְאַחַר עַל כֵּן אִם אֵין לְהַגְזֵלָן אִשָּׁה, יוֹכֵל לְאָבֵד בֵּת זוּג שְׁלוֹ וְגַם יוֹכֵל הַגְּזֵלָן לִפְעָמִים לְגוֹזֵל מִחֲבֵרוֹ, אֶפְלוֹ הַבֵּת זוּג שְׁלֵו הַנְּגָזֵל וְהַכֵּל לְפִי תַקֵּף וְחֻזֵק תְּאֵוֹתוֹ וְחֻשְׁקוֹ וְהַתְּגַבְּרוּתוֹ עַל מָמוֹן חֲבֵרוֹ בְּהַרְהוּר וּבְמַעֲשֵׂה עַד שֶׁאֶפְשֶׁר שְׁיִתְגַּבֵּר וְיִקַּח גַּם בֵּת זוּג שְׁלֵו חֲבֵרוֹ הַנְּגָזֵל כִּי מֵאַחַר שֶׁהַתְּגַבֵּר וְגוֹזֵל מִמֶּנּוּ חֲבֵרוֹ, שֶׁהוּא אֹר נֶפֶשׁ בֵּת זוּגוֹ כְּנִ"ל עַל כֵּן לִפְעָמִים נִמְשָׁכֶת הִיא בְּעֶצְמָהּ גַּם כֵּן אַחַר הַמָּמוֹן שְׁגוּזָל זֶה הַגְּזֵלָן מִבְּעֵלָה וְעַל כֵּן לִפְעָמִים הַגְּזֵלָן גּוֹזֵל גַּם אֵשֶׁת חֲבֵרוֹ עַל יְדֵי הַמָּמוֹן שְׁגוּזָל מִמֶּנּוּ בְּיָדִים, אוֹ עַל יְדֵי חֲמֻדָּה כִּי דַע, כִּי גַם עַל יְדֵי חֲמֻדָּה וְתַאֲוָה וְהַשְׁתַּוְּקוּת שְׁיֵשׁ לוֹ לְמָמוֹן חֲבֵרוֹ גַּם עַל יְדֵי זֶה יוֹכֵל לְגוֹזֵלוֹ כִּי הַמַּחֲשֶׁבֶה יֵשׁ לָהּ תַקֵּף גְּדוֹל, כְּמַבְאָר בְּמָקוֹם אַחַר [לְקַמּוֹן בְּסִימָן קַצֵּג וּבְשִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן ח וְסִימָן ס"ב] וְעַל כֵּן יוֹכֵל לְהִיּוֹת שְׁיֵהִיָּה לְהֶאָדָם מָמוֹן גְּזֵלָהּ, אִף שֶׁלֹּא גְזֵל כְּלוּם בְּיָדִים וְזֶהוּ הָאִסוּר הַלְּאוֹ הַחֲמוּר שֶׁבְּעֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת, לֹא תַחֲמַד כִּי הַחֲמֻדָּה בְּעֶצְמָהּ הוּא אִסוּר חֲמוּר מְאֹד רַחֲמָנָא לְצֻלּוֹ כִּי יֵשׁ כַּח בְּהַחֲמֻדָּה לְגוֹזֵל מִמֶּנּוּ מְמוֹנוֹ וְנֶפֶשׁ בְּנִיו וּבְנוֹתָיו כְּנִ"ל וְעַל כֵּן יֵשׁ אִסוּר אֶפְלוֹ בְּמַחֲשֶׁבֶה לְשַׁלַּח יָד בְּפִקְדוֹן כְּמוֹ שֶׁשְׁנֵינּוּ בְּבָבָא מְצִיעָא (נְדָר מ"ג): : הַחוֹשֵׁב לְשַׁלַּח יָד בְּפִקְדוֹן כִּי הַפְּלִגְתָּא הִיא רַק אִם חֲבִיב עַל זֶה, כְּמוֹ הַשּׁוֹלֵחַ יָד מִמֶּשׁ אָבֵל אִסוּר יֵשׁ בּוֹדָאִי לְכֻלֵּי עֲלָמָא, כְּנִ"ל וְהֵנָּה, לִפְעָמִים הַגְּזֵלָן הוּא בְּבַחֲיִנַת מְמַאֵס בְּאֵשֶׁת נְעוּרִים, וְחוֹמֵד אֵשֶׁת חֲבֵרוֹ כְּנִ"ל וְלִפְעָמִים רוֹצֶה בְּשִׁנְיָהּ, שְׁרוֹצֶה אֶת מְמוֹנוֹ, וְחִפֵּץ גַּם בְּשֵׁל חֲבֵרוֹ וְזֶה בְּחִינַת מְכַנִּיס צָרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ (מְלָאכִי ב): "וּבְאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ אַל תִּבְגַּד, כִּי שָׂנֵא שְׁלַח" הַכּוֹנֵנָה, אִם אֵין דֵּי לָךְ בְּחֻלְקָךְ, וְאַתָּה שׁוֹנֵא אֶת מְמוֹנְךָ שְׂאֵינּוּ מִסְפִּיק לָךְ עַל כֵּן שְׁלַח הֵינּוּ שְׁתַּעֲשֶׂה תַקְנָה לְזֶה, שְׁתִּתֵּן צְדָקָה שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׁלַח כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (קִהְלַת י"א): "שְׁלַח לְחַמֵּךְ עַל פְּנֵי הַמַּיִם" כְּמָה שְׂאֲמָרוּ רַז"ל (גְּטִין ז): אִם רוֹאֶה אָדָם שְׁמִזּוֹנוֹתָיו מְצַמְצָמִין, יַעֲשֶׂה מֵהֶם צְדָקָה כִּי מָה שְׁמִזּוֹנוֹתָיו מְצַמְצָמִין, הוּא מַחֲמַת הַתְּגַבְּרוּת הַקְּלָפוֹת עַל הַנֶּפֶשׁ בְּחִינַת נוֹקְבָא, בְּבַחֲיִנַת: "רַגְלֶיךָ יוֹרְדוֹת מוֹת" וְעַל יְדֵי שְׁמִתְגַּבְּרִים הַקְּלָפוֹת עֲלֶיהָ, הֵם יוֹנְקִים מִמֶּנָּה וּמְחַסְרִים אוֹרָה וְעַל יְדֵי זֶה אֵין לוֹ מָמוֹן אָבֵל עַל יְדֵי צְדָקָה, הוּא מוֹצִיאָה מִבֵּין הַקְּלָפוֹת כִּי "צְדָקָה תַצִּיל מְמוֹת" (מְשָׁלִי י), הֵינּוּ מִמָּה שֶׁהִיא מְקַדֵּם "רַגְלֶיךָ יוֹרְדוֹת מוֹת" וְעַל כֵּן, עַל יְדֵי

צדקה יוכל לתקן ממונו בחינות אשת נעוריו, ולא לבגד בה וזה, כי שנה שלח ודע, שעל ידי צדקה יוכל לתקן ממונו גזלה שיש לו הינו שגזלו על ידי חמדה כי גזלה ממש אין לה תקון עד שישב את הגזלה וכן אם גזל את הרבים, צריך לעשות בהממון שגזל, צרכי רבים אבל אם יש לו ממון גזלה על ידי חמדה כנ"ל זה יכול לתקן על ידי צדקה שעל ידי צדקה יתקיים כד הינו שיתקיים אצלו ממונו, אף שהיא של גזלה על ידי החמדה וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (קדושין עא) על פסוק (מלאכי ג) : "וישב מצרף ומטהר כסף וטהר את בני לוי וזקק אתם כזהב וככסף והיו לה מגישי מנחה בצדקה" צדקה עשה הקדוש ברוך הוא על משפחה שנטמעה נטמעה הינו, שעל ידי צדקה נתתקן הגזלה, שהוא בחינות משפחה שנטמעה כי הוא בחינת גזל נפש בניו ובנותיו ונוטל אשת חברו כנ"ל על כן הוא בחינת משפחה של תערוכות ועל ידי צדקה, נתתקן שיתקיים כד כמו שאמרו משפחה שנטמעה נטמעה וזה : "וישב מצרף ומטהר כסף וזקק אתם כזהב וככסף" הינו שיצרף ויזקק הכסף והזהב שהוא של גזלה כנ"ל שהוא בחינת משפחה שנטמעה כנ"ל וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (קדושין ע) : הנושא אשה לשם ממון הוין לה בנים שאינם מהגנים כי כשנשא אשה לשם ממון, ופונה עצמו להממון, הוא שוטה וכסיל כי "לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו" (קהלת י), (עיין מ"ר בבר פ כ"ב) הינו שהחכם כשנושא אשה הוא פונה לימינו הינו להתורה, שהוא בחינת ימין, כמו שכתוב (דברים ל"ג) : "מימינו אש דת למו" הינו, שנושא אשה בשביל התורה כדי שילמד תורה בטורה, כמו שאמרו רז"ל (מנחות ק"י) הלומד תורה בטורה נושא אשה וכו' אבל לב כסיל לשמאלו שנושא אשה בשביל ממון שהוא בחינת שמאל, כמו שכתוב (משלי ג) "בשמאלה עשר וכבוד" ונמצא כשנושא לשם ממון הוא כסיל ופוגם ואובד דעתו ועל כן הוין לה בנים שאינם מהגנים מאחר שפגם הדעת שמשם באים הבנים ודע, שעל ידי שפונה עצמו להממון, מזה נעשים שונאים כי עקר התגברות השנאה, הוא בא מבלבול ועכירת המוח כי אהבה תלויה בדעת ושכל, וכמו שכתוב (איוב ל"ט) "תקשיח בניה ללא לה, כי השם אלוף חכמה" הינו, שאין לה אהבה על בניה, זה בא מחמת שאין לה חכמה ועל כן כשיש לו עכירת המוח מזה יונקים ומתגברים השונאים וכפי הבלבול והעכירות של המוח על ידי תאות ממון כן התגברות השונאים ולפעמים נעשים מזה שונאי חנם כי לפי תאותו ופניתו לממון כן נעשה כסיל וכן נתעפר מחו וכן מתגברים השונאים וכל זמן שהעכירות בתוך המוח אזי השונאים המתגברים משם הינו מהעכירות המוח הם גם כן שונאים בדעת ובמח שיש להם טעם על שנאתם אף שהדעת הזה הוא בחינות עכירות המוח כי עקר השנאה הוא רק מעכירת המוח עם כל זה יש להם על כל פנים טעם על שנאתם מאחר שהעכירות עדין בתוך המוח אבל דע, שלפעמים חושק כל כך לממון ונעשה כל כך כסיל עד שאין המוח יכול לסבל כלל העכירות עד שיוצא בבחינות שערות כי שערות הם מותרי מחין כידוע ואז גם השונאים הבאים משם הינו מהעכירות הזאת, מבחינת מותרי מחין, מבחינת שערות, הם שונאי חנם כי אין להם טעם על שנאתם מאחר שאינם באים אפלו מהעכירות שבתוך המוח רק ממותרי מחין מבחינת

שְׁעָרוֹת עַל כֵּן אֵין לָהֶם טַעַם וְדַעַת, אֲפֹלוּ שֶׁל עֲכִירַת מַח, עַל שְׁנֵאֲתָם וְהֵם רַק שׁוֹנְאֵי חֲנָם וְזֶה בְּחִינּוֹת (תְּהִלִּים ס"ט) : "רַבּוּ מִשְׁעָרוֹת רֵאשִׁי שׁוֹנְאֵי חֲנָם" כִּי שׁוֹנְאֵי חֲנָם בָּאִים מִבְּחִינַת שְׁעָרוֹת מוֹתְרֵי מַחִין כְּנִ"ל. אֲבָל הַחֲכָם, אֲף שֵׁישׁ לוֹ גַם כֵּן מוֹתְרֵי מַחִין, בְּחִינַת שְׁעָרוֹת דַּע, שֶׁהַחֲכָם, בְּחִינּוֹת מוֹתְרֵי מַחִין וְשְׁעָרוֹת שָׁלוֹ, הֵם בְּחִינַת שְׁעָרִים שְׁפוֹתַח בָּהֶם שְׁעָרֵי הַחֲכָמָה וְהַמְדַע לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי מַחְמַת שְׁמַחוּ בְּעֲצָמוֹ, אִי אֲפָשָׁר לְהַעֲלוֹם לְסַבְּלוֹ לְקַבֵּל מֵאוּרוֹ הוּא צָרִיךְ לְהִתְלַבֵּשׁ וְלְהִתְכַפֵּסוֹת עֲצָמוֹ, וְלְהִשְׁפִּיל עֲצָמוֹ לְדַבְּרִים קְטַנִּים וְנִמְוָכִים כְּדִי שִׁיּוֹכְלוּ הָעוֹלָם לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ כְּדִי שִׁיִּפְתַּח לָהֶם שְׁעָרֵי הַחֲכָמָה וְהַמְדַע לְקִרְבָּם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (מִשְׁלֵי י"ד) : "שָׁחוּ רַעִים לִפְנֵי טוֹבִים, וְרַשָּׁעִים עַל שְׁעָרֵי צְדִיק" שֶׁכְּדִי לְשַׁחֹת וְלְהַכְנִיעַ הַרַעִים לִפְנֵי הַטוֹבִים צָרִיךְ לְהִבְיֵא הַרַשָּׁעִים עַל שְׁעָרֵי צְדִיק כְּנִ"ל וְזֶהוּ אֲצֵל הַצְּדִיק, בְּחִינַת מוֹתְרֵי מַחִין, בְּחִינַת שְׁעָרוֹת שְׁעָרֵי בְּיָמִין שְׁעָרוֹת מִמֶּשׁ בְּשִׂמְאֵל וְזֶה בְּחִינַת "לֵב חֲכָם לִימִינוֹ, וְלֵב כָּסִיל לְשִׂמְאֵלוֹ" וְעַל כֵּן אָמְרוּ רַז"ל (שֵׁם בְּקִדּוּשֵׁין ע) : הַנוֹשֵׂא אִשָּׁה שְׂאִינָה הוֹגֵנֶת לוֹ, אֵלֶיהָ כּוֹפְתוֹ וְכוּ כִּי כְּשֵׁנוֹשֵׂא אִשָּׁה שְׂאִינָה הוֹגֵנֶת לוֹ בּוֹדֵאֵי אֵינּוּ מִתְרַצָּה בְּחֻלְקוֹ, בְּמִמוֹנוֹ בְּאִשְׁתֵּי נְעוּרָיו וּבּוֹחֵר בְּמָה שְׂאִינּוֹ שָׁלוֹ, שְׂאִינָה הַגּוֹנָה לוֹ וְעַל יְדֵי זֶה הוּא בְּחִינַת מוֹתְרֵי מַחִין, בְּחִינַת שְׁעָרוֹת כְּנִ"ל עַל כֵּן אֵלֶיהָ מִמֶּנָּה עַל זֶה לְעִנְשׁוֹ כִּי הוּא "בַּעַל שְׁעָרֵי" (מְלָכִים ב א), שֶׁמִּמֶּנָּה עַל זֶה, עַל בְּחִינַת שְׁעָרוֹת, לְעִשׂוֹת בָּהֶם דִּין (שֵׁם) אֵלֶיהָ כּוֹפְתוֹ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵעוֹ זֶה בְּחִינַת מַחִין, וּבְחִינַת מוֹתְרֵי מַחִין (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) : "מֶלֶךְ אֲסוּר בְּרֵהֻטִים", בְּרֵהֻטֵי מַחִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלִּין כְּמוֹבָא (בַּתְּקוּ"ז תִּיקוֹן ו) רוֹצֵעוֹ, זֶה בְּחִינַת מוֹתְרֵי מַחִין, בְּחִינַת רְצוּעוֹת, שֶׁהֵן בְּחִינַת מוֹתְרֵי מַחִין [זֵאת הַתּוֹרָה שֶׁל חֹמֶר אֲסוּר גְּזֵלָה, וְהַתּוֹרָה שֶׁבְּסִימָן ס"ח הַקּוֹדֵם מַעֲנִין פָּגַם הַכַּעַס שֶׁמִּפְסִיד הַעֲשִׂירוֹת, שְׁנֵי הַתּוֹרָה אֵלוֹ, יֵשׁ לָהֶם חֲבוּר וְשִׁיכּוֹת זֶה לָזֶה, כְּמוֹבָן לְמִשְׁפִּיל. וְהֵם מַחְבְּרִים יַחַד בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה שֶׁל הַיִּכָּל הַקֹּדֶשׁ שֶׁבְּסִימָן נ"ט, כִּי שֵׁם הוֹבָאוּ שְׁנֵי עֲנִינִים אֵלוֹ בְּקִצּוֹר בְּתוֹךְ הַמִּשְׁךְ הַתּוֹרָה הַהִיא]

ע - וִיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מִשָּׁה

וְיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מִשָּׁה לְאַהֲרוֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל : (וַיִּקְרָא ט) וְיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי כִּי כָּל הַדְּבָרִים הֵם עַל הָאָרֶץ כְּמוֹ שֶׁאֵנּוּ רוֹאִין בְּחוּשׁ, שֶׁהַכֹּל גָּדַל מִן הָאָרֶץ וְכָל הַדְּבָרִים וְהַבְּרִיּוֹת הוֹלְכִים וּמִנְחִים עַל הָאָרֶץ וְאִי אֲפָשָׁר שִׁיִּפְסְקוּ וְיִתְרַחֲקוּ מִהָאָרֶץ אִם לֹא עַל יְדֵי כַח הַמְּכָרִים הֵינּוּ עַל יְדֵי שֵׁישׁ מִי שֶׁמְכָרִים הַדָּבָר וְנוֹטְלוֹ מִמֶּקוֹמוֹ מִהָאָרֶץ, וּמִרְחִיקוֹ מִמֶּנָּה וְכַפִּי כַח הַמְּכָרִים, כֵּן נִתְרַחַק הַדָּבָר מִהָאָרֶץ וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁנִּפְסַק כַח הַמְּכָרִים, חוֹזֵר הַדָּבָר לְהָאָרֶץ כְּגוֹן : אִם זוֹרֵק אָדָם דָּבָר לְמַעֲלָה אֲזִי עַל יְדֵי כַחוֹ, מְכָרִים

הַדָּבָר וּמִפְסִיקוֹ מֵהָאָרֶץ וּכְפִי כָחוֹ, בֵּן מִכְרִיחַ הַדָּבָר וְזוֹרְקוֹ לְמַעַלָּה יוֹתֵר
וְאַחֵר כִּד כְּשֶׁנִּפְסָק כָּחוֹ, שֶׁהוּא כַח הַמְּכַרִּיחַ חוֹזֵר הַדָּבָר וְנוֹפֵל לְהָאָרֶץ כִּי
הָאָרֶץ יֵשׁ לָהּ כַח הַמוֹשֵׁד, וּמִמְשִׁכֶת כָּל הַדָּבָרִים לְעֲצָמָה כִּי אִם לֹא, לֹא
הָיוּ יְכוּלִים לְהִתְקַיֵּם עָלֶיהָ כִּי הָיָה רְאוּיָהּ לִפְל מִמָּנָה, מִחֲמַת שֶׁהִיא כְּדוֹרִית
וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם עוֹמְדִים סְבִיבָהּ כִּיזוּעַ אֵד שֶׁיֵּשׁ לָהּ כַח הַמוֹשֵׁד וְעַל כֵּן
כְּשֶׁנִּפְסָק כַח הַמְּכַרִּיחַ וְחוֹזֵר הַדָּבָר וְנוֹפֵל לְמִטָּה לְהָאָרֶץ כָּל מֵה שֶׁמִּתְקָרֵב
יֹתֵר לְמִטָּה הוּא פוֹרֵחַ וְנוֹפֵל לְמִטָּה בְּמַהִירוֹת יוֹתֵר זֶה מִחֲמַת שֶׁמִּתְקָרֵב
לְהַכֵּחַ הַמוֹשֵׁד שֶׁל הָאָרֶץ עַל כֵּן נוֹפֵל בְּמַהִירוֹת יוֹתֵר לְמִטָּה וְהַצְדִּיק הוּא
בְּחִינַת עֶפְרַיִם הַנִּי"ל כִּי הַצְדִּיק הוּא יְסוּד עוֹלָם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי י) : "וְצְדִיק
יְסוּד עוֹלָם" וְכָל הַדָּבָרִים עוֹמְדִים עָלָיו וְיֵשׁ לוֹ כַח הַמוֹשֵׁד, לְהַמְשִׁיךְ כָּל
הַדָּבָרִים אֵלָיו כִּי זֶה הַצְדִּיק, הוּא רַק יְחִיד בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא יְסוּד עוֹלָם שֶׁ כָּל
הַדָּבָרִים נִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ וְאֶפְלוּ כָּל הַצְדִּיקִים הֵם רַק עֲנָפִים מִמֶּנּוּ, כָּל אֶחָד
לְפִי בְּחִינָתוֹ יֵשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנָף, מִמֶּנּוּ וְיֵשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנָף מִן הָעֲנָף
כִּי זֶה הַצְדִּיק הַיְחִיד בְּעוֹלָם, הוּא עֵנֶף וְשֹׁפֵל וּמְשִׁים עֲצָמוֹ כְּעֶפְרַיִם, בְּבְחִינַת
(בְּרֵאשִׁית י"ח) : "וְאֲנֹכִי עֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם" וְעַל כֵּן הוּא יְסוּד עוֹלָם, הֵינּוּ בְּחִינַת
עֶפְרַיִם, שֶׁכָּל הַדָּבָרִים הֵם עָלָיו כְּנִי"ל וְזֶה שֶׁאֵנּוּ מְבַקְשִׁים : וְנִפְשֵׁי כְּעֶפְרַיִם לְכָל
תְּהִיָּה הֵינּוּ שֶׁיְהִיָּה לָהּ כַח הַמוֹשֵׁד, לְהַמְשִׁיךְ הַכָּל אֵלָיו כְּעֶפְרַיִם כְּנִי"ל וְזֶה
הַצְדִּיק, מִמְשִׁיךְ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת לְעוֹלָם בְּבְחִינַת (אִיּוֹב כ"ח) : "וְעִפְרוֹת
זֶהב" שֶׁכָּל הַהִשְׁפָּעוֹת נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת עֶפְרַיִם, מֵהַצְדִּיק הַנִּי"ל וְעַל כֵּן אִם
נוֹתֵנִין צְדָקָה לְזֶה הַצְדִּיק הוּא מִתְבָּרֵךְ מִיָּד כִּי הוּא בְּחִינַת זְרִיעָה עַל הָעֶפְרַיִם,
שֶׁמִּצְמַחַת כְּפֹל כְּפֹלִים בְּבְחִינַת (הוֹשֵׁעַ י) : "זִרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה וְקָצְרוּ לְפִי
חֶסֶד" אֲבָל אִם נוֹתֵן צְדָקָה לְמִי שֶׁאֵינּוּ בְּחִינַת עֶפְרַיִם כָּלֵל אֵינּוּ עוֹשֶׂה פְרוֹת
וְזֶה שֶׁקָּלַל יִרְמְיָה אֶת אֲנָשֵׁי עֲנָתוֹת : "בַּעַת אֶפְרַיִם עֲשֵׂה בָהֶם" הַכְּשִׁילִם
בְּעֲנִיִּים שֶׁאֵינָם מְהַגְנִים (בְּבֵרָא קִמָּא ט"ז) : הֵינּוּ שֶׁאֵינָם בְּבְחִינַת עֶפְרַיִם כָּלֵל
וְעַל כֵּן הַצְדָקָה שְׁנוֹתֵנִים לָהֶם אֵינָה בְּחִינַת זְרִיעָה כָּלֵל וְהִנֵּה הָיָה רְאוּיָהּ
שֶׁיִמְשָׁכוּ כָּל בְּנֵי אָדָם לְזֶה הַצְדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶפְרַיִם שֶׁיֵּשׁ לוֹ כַח הַמוֹשֵׁד
כְּנִי"ל אֵד עַל יְדֵי כַח הַמְּכַרִּיחַ, מִפְּסִיקוֹ וּמְרַחֲקוֹ מִמֶּנּוּ הֵינּוּ, שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי
אָדָם, שֶׁעַל יְדֵי דְבוּרָם וּמַעֲשֵׂיהֶם הֵם מְכַרִּיחִים אֶת בְּנֵי אָדָם, לְהַפְּסִיקוֹם
וּלְהַרְחִיקוֹם מֵהַצְדִּיק הַנִּי"ל וּלְפִי כַח הַמְּכַרִּיחַ, בֵּן מְרַחֵק מֵהַצְדִּיק כְּנִי"ל
וְאַחֵר כִּד כְּשֶׁיִּפְסִיק כַח הַמְּכַרִּיחַ יְחִזֵּר וְיִמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ וְיִתְקָרֵב לְהַצְדִּיק
שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶפְרַיִם כְּנִי"ל כִּי כְּשֶׁיִּפְסִיק הַמְּכַרִּיחַ יָשׁוּב לְהַעֲפִיר לְהַצְדִּיק הַנִּי"ל
שֶׁיֵּשׁ לוֹ כַח הַמוֹשֵׁד כְּנִי"ל וְעַל כֵּן יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם רְחוּקִים מֵאֵד מֵהַצְדִּיק
מִחֲמַת שֶׁהֵם עֲדוֹן בְּכַח הַמְּכַרִּיחַ הַמְּרַחֵק אוֹתָם אֲבָל אַחֵר כִּד כְּשֶׁיִּפְסִיק
כַח הַמְּכַרִּיחַ, יְחִזְרוּ וְיִתְקָרְבוּ כְּנִי"ל וְזֶה שֶׁאֵנּוּ רוֹאִין כְּשֶׁאָדָם נוֹסֵעַ לְהַצְדִּיק,
כָּל מֵה שֶׁמִּתְקָרֵב לְמָקוֹם הַצְדִּיק יוֹתֵר יֵשׁ לוֹ חֶשֶׁק יוֹתֵר, מִחֲמַת שֶׁמִּתְקָרֵב
יוֹתֵר לְהַכֵּחַ הַמוֹשֵׁד כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת מְשָׁכֵן כִּי מְשָׁכֵן הָיָה לוֹ כַח הַמוֹשֵׁד
לְהַמְשִׁיךְ אֱלֻקוֹת לְמָקוֹם שֶׁהָיָה עוֹמֵד שָׁם בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א) "מְשָׁכְנֵי
אַחֲרֵיךְ נְרוּצָה" אַחֲרֵיךְ נְרוּצָה דִּיקָא כִּי כָּל מֵה שֶׁמִּתְקָרֵב יוֹתֵר אֵלָיו, הוּא
רַץ בְּיוֹתֵר כְּנִי"ל מִחֲמַת הַכַּח הַמוֹשֵׁד כְּנִי"ל וְכַמוּבָא בַּמְדַּרְשׁ (שְׁמוֹת פָּרָק
ל"א) שֶׁ הַמְשָׁכֵן הוּא לְשׁוֹן מְשָׁכֵן שֶׁהוּא מְשָׁכֵן לְיִשְׂרָאֵל שֶׁתְּשָׂרָה שְׁכִינָהּ
אֲצֵלָם אֶפְלוּ אִם יְחֻטְאוּ, חֶס וְשָׁלוֹם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (וַיִּקְרָא כ"ו) : "וְנִתְתִּי
מִשְׁכְּנֵי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם" נִמְצָא שֶׁעַל יְדֵי הַמְשָׁכֵן, הַשְׁכִּינָה

שורה בישראל הינו פני"ל כי משפן לשון משכני וכו שיש לו בחינת כח המושך להמשיך אלקות למקום שהיה עומד שם פני"ל ועל כן אי אפשר להקים את המשפן אלא הצדיק שהוא בחינת עפר, בחינת משה שהיה ענו מכל האדם, כמו שכתוב (שמות מ) : "ויקם משה את המשפן" ואחר לא היה יכול להקימו כי דוקא זה הצדיק, שהוא בחינת עפר, בחינת כח המושך יכול להקים המשפן, שהוא בחינת כח המושך, להמשיך האלקות פני"ל וזה שכתוב (דברים ז) : "לא מרובכם חשק ה בכם כי אתם המעט" ודרשו רז"ל (חלין פי"ט והובא בפרש"י שם) "לא וכו רק מחמת שאתם ממעיטין עצמכם וכו, חשק ה בכם" כי מחמת שהם ממעיטין ומקטינים עצמן על ידי זה הם בבחינת עפר, שיש לו כח המושך בחינת משפן, שמושך האלקות פני"ל ועל כן חשק ה בכם וזה בחינת (ישעיה נ"ז) : "אשפן את דכא" כי על ידי שפלות, שמשים עצמו כעפר על ידי זה יש לו כח המושך להמשיך השם יתברך אצלו שזהו בחינת המשפן פני"ל וזה בחינת הכבוד הנאמר אצל המשפן כמו שכתוב (שמות כ"ט) : "ונקדש בכבודי" וכמו שכתוב (שם מ) : "וכבוד ה מלא את המשפן" כי כל הכבוד שיש לכל אדם שבעולם, מקטן ועד גדול כלם הם מקבלים רק מזה הצדיק שהוא בחינת עפר, בחינת משפן שממנו נמשך הכל כי כל הכבוד והגדלה, הוא רק אצל זה הצדיק וכלם מקבלים ממנו כמו שכתוב (מגלה ל"א) : כל מקום שאתה מוצא גדלתו שם אתה מוצא ענותנותו נמצא, ש במקום השפלות והקטנות שם שורה כל הכבוד והגדלה כמו שכתוב : "אשפן את דכא" ועל כן כל הראשים שבעולם מקבלים כבוד מזה הצדיק, שהוא בחינת עפר וכן התחדשות הכבוד כי בכל פעם נתחדש הכבוד שזה הממנה בא להתמנות אחר, ונתחדש הראשיות והכבוד הוא הכל על ידי זה הצדיק כי כפי הקמתו את המשפן בכל פעם שמשם בא הכבוד בבחינות : "וכבוד ה מלא את המשפן" פני"ל כן נתחדש כל הכבוד והראשיות פני"ל וזה "ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל" כי כשהצדיק צריך לקרות את ראשי העם הוא קורא אותם בזה שהוא מקים את המשפן, ששם הכבוד פני"ל ועל ידי זה קורא אותם, כי כלם באים אליו לקבל הכבוד ממנו וזה ביום השמיני, שהקים משה את המשפן על ידי זה, קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל שהם כלל ראשי העם, מקטן ועד גדול כי על ידי הקמת המשפן קרא את כל ראשי העם, שהם בחינת אהרן ובניו וכו פני"ל וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ראש השנה א) : שניסן ראש השנה למלכים כי אז היה הקמת המשפן שמשם נמשך הכבוד של מלכים של כל הממנים והראשים פני"ל ועל כן היה הקמת המשפן בראש חדש ניסן דוקא כי זה בחינת ראש חדש, שעל ידי זה נתחדשים כל הראשים פני"ל וזהו בחינת ראש חדש ניסן, ראש השנה למלכים פני"ל

עא - קשה מאד להיות מפרסם

דע, ש' קשה מאד להיות מפרסם כי מה שהוא מפרסם, הוא מזיק לו מאד כי לפעמים צריך לסבל יסורין בשביל רבים, כמה שכתוב (ישעיה נ"ג) : "ובחברתו נרפא לנו" כי מאחר שהוא מפרסם, על כן הוא בבחינות (שם) : "לכן אחלק לו ברבים" על כן צריך לסבל יסורין בשביל רבים כי עליו נאמר : "ובחברתו נרפא לנו" רק שיש כמה בני אדם שצריכים להיות מפרסמים ועושים אותם דוקא מפרסמים אבל יש צדיקים שמקבלים מעצמם יסורים עליהם בשביל ישראל ובזה מחליפין השפע כמבאר למעלה בסימן ס"ג על פסוק "ובשתים יכסה פניו"

עב - לפעמים בא לאדם הרהור תשובה

לפעמים בא לאדם הרהור תשובה ונעשה באותו שעה איש כשר ואחר כך רוצה לעשות עבדא באשר שנתעורר לבו לתשובה בכך רוצה לנסע להצדיק ואחר כך כשנוסע, מתגבר עליו היצר הרע ונופל מתשוקתו שהיה לו תחילה ואחר כך כשבא להצדיק מתגבר עליו היצר הרע עוד יותר, ואובד כל חשקו אל יקשה בעיניך זאת, ואל יבהלוך רעיוניך על זה כי דע, שזה נמשך מחמת כי בתחלה כשבא לו ההרהור תשובה מחמת הטוב שהתעורר בתוכו אזי על ידי מעשיו באותו שעה המית יצרו, ונתבטל יצרו הרע שהיה לו כי המיתו בזה ההרהור תשובה והעבדא של אותו השעה ואחר כך כשרוצה לנסע מתגבר עליו יצר הרע אחר (כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה סכה נ"ב) ויש לו עתה יצר הרע גדול ממה שהיה לו תחלה על כן אם אינו מתחזק נגדו אזי מתגבר עליו זה היצר הרע החדש ונופל מתשוקתו שהיה לו תחלה כי צריך התגברות חדש ביותר נגד זה היצר הרע החדש שבא לו פני"ל כי יש כמה בחינות ביצר הרע כי יש בני אדם נמוכים מגשמים שהיצר הרע שלהם הוא גם כן יצר הרע נמוך ומגשם ו הרב, היצר הרע שלהם הם הדמים בעצמם הינו הדם שבחלל השמאלי, שהוא בתקפו ועקר בלבולים שלהם, מעכירת ומבלבול הדמים ובאמת מי שיש לו דעת צח כל שהוא היצר הרע הזה, הוא אצלו שטות גדול ושגעון ואין צריך שום התגברות לנצח אותו ו אפלו מה שנחשב בעיני ההמון לנסיון גדול כגון הנסיון של תאוות נאוף הוא אצלו שטות, ולא נחשב לו לשום נסיון כלל (עיין שבחי הר"ן סי טז ובשיחות הר"ן סי נא) כי מי שיש לו שום דעת ויודע מעט מגדלת אדוננו הבורא יתברך שמו כמה שכתוב

(תהלים קל"ה) "כי אני ידעתי כי גדול ה' ואדנינו מכל אלהים" ואי אפשר להסביר זה לא בכתב ולא בעל פה (עיון שיחות הר"ן סי א) כי גדלת השם יתברך הוא רק לכל חד לפום מה דמשער בלבה כמו שכתוב בזהר הקדוש (וירא ק"ג:) "נודע בשערים בעלה", לכל חד לפום מה דמשער בלבה ומי שזוכה לשער בלבבו את גדלת השם יתברך בודאי אצל זה אינו נחשב שום דבר לנסיון ואין צריך שום התגברות על זה רק ש יש בחינת יצר הרע, שהוא מלאך הקדוש ואף על פי כן הוא יצר הרע וצריך להתגבר ולהמלט מאד ממנו הינו בחינות גבורות, בחינות דינים וזה הבר דעת, יש לו זה היצר הרע הנ"ל, הינו גבורות ודינים ו צריך להתגבר עליו, ולהמתיק הדינים, שיהיה רק פלו טוב כי מי ש נכלל במקום שצריך להפיל, הינו באין סוף שם פלו טוב, ואין שם דין, חס ושלוש כן צריך להיות פלו טוב ולהמתיק כל הגבורות והדינים שהם היצר הרע שלמעלה. ובזה פגם דוד בבת שבע כי בודאי, חלילה לומר שדוד חטא בגשמיות מחמת תאוה, חס ושלוש כי כבר אמר דוד בעצמו, "ולפי חלל בקרבי" (תהלים ק"ט) שהרג כבר את היצר הרע הגשמי בתכלית והכניע הדם שבחלל השמאלי (שבת נ"ו:) כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה וכו אף על פי כן, אפלו זה הפגם הקטן והחטא קל שנעשה כמובא גם זה בודאי לא היה, חס ושלוש, מחמת תאוה מחמת עכירת הדמים, חס ושלוש שמשם בא תאוה זו של נאוף רק הפגם שלו היה למעלה בגבורות שלא המתיק היצר הרע שלמעלה, הינו הגבורות והדינים וגם זה היה בדקות גדול, כי ראוייה היתה בת שבע לדוד וכו (דברי הימים א כ"ב). "לא תבנה בית לשמי כי דמים רבים שפכת" הינו שלא המתיק הגבורות, על כן לא זכה לבנות הבית ואף שמלחמת ה נלחם עם כל זה למעלה למעלה, בתכלית המעלה במקום שצריך להפיל, הינו באין סוף, שם פלו טוב וצריך להיות רק טוב בלי שום דינים כלל וזה בחינת (תקוני זהר תקון ע דף קכ"ג): אפלו פתר עליון אכמא איהו לגבי עלת העלות בחינת (תהלים פ"ב): "לא ידעו ולא נבינו בחשכה יתהלכו" בחינת הקדשה שלמעלה* [עיון לעיל אחר המאמר בסי נז, בד"ה שייד לעיל] שהוא היצר הרע של הצדיקים הקדושים הנ"ל וגם למעלה [כביכול] אצלו יתברך מצינו בחינת יצר הרע הנ"ל כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה (בראשית רבה פרשה י"ב ומובא בפרש"י). בתחלה עלה במחשבה לברא את העולם במדת הדין שזה בחינת יצר הרע פנ"ל ואחר כך כביכול שבר היצר הרע, ושתף מדת רחמים וכו ו מזה הפח נשתלשל ונמשך פח למטה לשבר את היצר הרע כי לולא זאת לא היה פח לשבר היצר הרע וכן מבאר לשון זה בגמרא (יומא ס"ט): שאמרו שם זו היא גבורת גבורתו שכוּבש את יצרו שנותן ארך אפים לרשעים נמצא מבאר שם ענין הנ"ל ש מה שהשם יתברך כובש מדת הדין ומאריך אפו הוא בחינת שבירת היצר הרע אצלו יתברך (עיון רש"י שם בגמ הנ"ל ועיון ב"ב טז כאדם שמסיתין אותו וניסת וכו, הוא שטן הוא יצה"ר וכו ועיון סוכה נב ע"ב שכביכול הוא ית בעצמו מתחרט על בריאת היצה"ר וכו וכ"ז לשבר את האוזן, כפי המהרש"א בחא"ג בב"ב שם והכלל שמבחינת ה"ד משתלשלים בחינת המלאכים העוים לשמאל, עד שנשתלשל גם בחיהשטן, כמ"ש איוב א ויבא גם השטן בתוכם והוא שטן הוא יצה"ר, כי משם נמשך שורש

היצה"ר שבלב האדם, שעייז יש לו בחירה) ועין בזהר בכמה מקומות שם מובן ומבאר, ש בחינת מדת הדין הוא [שרש] בחינת היצר הרע. (ועיין זוהר בראשית מט ע"ב, ובזוהר ויצא קמח, ובזוהר שמות כו ע"ב, ובתיקון כא בענין פרה אדומה, ושם בדף ס וגבורה תמן ס"מ דאיהו יצה"ר, וכן מבואר בכתבי האריז"ל במקומות הרבה, ועיין מאורי אור) וכן שלמה המלך, עליו השלום, שנשא בת פרה ונשים נכריות רבות בודאי לא יעלה על הדעת, שהיה מהיצר הרע הגשמי כי היה חכם אמת, כמו שכתוב (מלכים א ה) "ויחכם מכל האדם" וכו' וכבר מנח כלל בדינו, ש מי שהוא חכם אמת קצת אינו נחשב אצלו זאת התאוה לשים נסיון אפלו אם תתבע אותו אשה יפה במקום סתר שיהיה בידו למלאת התאוה הוא אצלו רק שטות ושגעון ואינו נחשב לו לנסיון כלל ומה שנאמר בתורה שבח יוסף הצדיק שעמד בנסיון, יש בזה סוד ו עקר הנסיון בבחינה הנ"ל בבחינת המתקת הגבורות, לנצל היצר הרע של מעלה אבל לא לנצל היצר הרע הגשמי שזה אינו נסיון כלל וכן מה שפגם שלמה, לא היה רק בבחינה זו כנ"ל ועל כן, מי שיש עליו דינים, חס ושלום ויש לו איזה צרה רחמנא לצלן צריך לראות ולהשתדל מאד להנצל מהיצר הרע אז כי עקר היצר הרע הוא מהדינים כי אפלו היצר הרע העב והגשמי של עכירות הדמים בודאי יש לו שרש למעלה הימנו וזה היצר הרע שלמעלה ממנו, יש לו גם כן שרש כי יש כמה בחינות ביצר הרע ו יש יצר הרע, שאינו מגשם כל כך, שאינו מעכירת הדמים אך הוא בחינת קלפה דקה וגם זה היצר הרע אינו היצר הרע של הקדושים בעלי חכמה ודעת כי אצלם הוא רק היצר הרע שלמעלה שהוא מלאך הקדוש שהוא בחינת גבורות ודינים והוא תכלית השרש העליון, של כל היצרים רעים מהיצר הרע העליון עד היצר הרע התחתון המגשם והמזהם השוטה והפתי והסכל, עכירת הדמים על כן, כשיש על אדם דינים מאחר שמתגבר עליו גבורות ודינים, שהוא השרש של כל היצר הרע על כן אז מתגבר עליו מאד היצר הרע שלו וצריך השתדלות והתחזקות על זה גם בענין ההתקרבות עצמו להשם יתברך, יש יצר הרע גדול [כלומר, שלפעמים רבוי ההתלהבות חוץ מהמדה הוא מהיצר הרע, כי זהו בחינת "פן יחרסו" וכמבאר גם במקום אחר] (בלק"ת סי ה אות ז ובסי ט) כי יש יצר הרע גדול, כשמתחיל להתקרב להשם יתברך ועל כן בשעת מתן תורה, הזהיר השם יתברך למשה (שמות י"ט) : "רד העד בעם פן יחרסו אל ה לראות" כי ישראל היו אז במעלה גדולה והצרכו להזהירם מהיצר הרע שיש בהתקרבות להשם יתברך ותדע, ש היצר הרע של רב העולם, שהוא עכירת הדמים הוא שטות ושגעון וסכלות גדול כמה שאמרו (סוטה ג) : אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות כי באמת יש רוח שטות של עברה שהוא חכם גדול יותר מכל העולם ואף על פי כן הוא רוח שטות אך זה הרוח שטות של רב העולם הוא שטות ממש אויל פתי ומשגע והלא תראה, ש יש כמה בני אדם שיש להם הרהורי עבודה זרה ויש שבשעה שעומד להתפלל בא לנגדו דמות עבודה זרה ואף שיודע בעצמו שאין בה ממש אף על פי כן מתגבר עליו מאד ומצטיר ועומד לפניו זה הדמות וקשה לו מאד להעביר זאת מדמיונו ומחשבתו ועתה ראה, היש לך שטות גדול ושגעון יותר מזה ? ! ובודאי מי

שְׁמִתְגַּבְּרִים עָלָיו אֱלוֹ הַדְּמִיוֹנוֹת קִשָּׁה לוֹ מֵאֵד לְהַנְצִיל מֵהֶם, וּלְהַעֲבִירָם
מִמַּחְשְׁבוֹתָיו וְכָל מֵה שְׁמִתְגַּבְּרִים וּמְנַעֲנַע וְזוֹרֵק רֹאשׁוֹ הֵנָּה וְהֵנָּה מִתְגַּבְּרִים עָלָיו
הַדְּמִיוֹנוֹת אֱלוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר כִּי זֶה טֹבַע וְסִגְלַת שֶׁל אֱלוֹ הַיְצָרִין הָרַעִים
הַמְזַהְמִים כָּל מֵה שְׁרוּצִים לְהַתְגַּבֵּר עַל אֱלוֹ הַמַּחְשְׁבוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר הֵם
מִתְגַּבְּרִים כִּי הוּא כְּמוֹ שְׁאֵדֶם בּוֹרַח מִדְּבַר וּמִסְתַּכֵּל מִן הַצַּד כְּלֹאֲחֵר יָד עַל
זֶה הַדְּבַר שֶׁבָּרַח מִמֶּנּוּ וְאִזִּי הַדְּבַר הַזֶּה מִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּיוֹתֵר כִּי לֹא הִסִּיחַ
דַּעְתּוֹ מִזֶּה רַק אֲדַרְבָּא שְׁמִסְתַּכֵּל בְּכָל פֶּעַם לְאַחֲרָיו עַל זֹאת הַמַּחְשְׁבָה וְהֵבִין
זֶה וּכְמוֹ שֶׁיְדוּעַ לְכָל מִי שֶׁנִּלְכַּד בָּזֶה וַיֵּשׁ לוֹ אֱלוֹ הַמַּחְשְׁבוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן
שֶׁהוּא שְׁטוּת וְשִׁגְעוֹן גָּדוֹל וְהוּא רַק מִ עֲכִירַת הַדְּמִים, מַעֲכִירַת וּבִלְבוּל
הַמַּחַ כִּי זֶה יְדוּעַ לְכָל, שֶׁעֲבוּדָה זָרָה אֵין בָּהּ מִמֶּשׁ וְאִף עַל פִּי כּוֹן קִשָּׁה לוֹ
מֵאֵד לְסַלֵּק מִמַּחְשְׁבוֹתָיו מֵהֶם מַחְמַת שֶׁכָּבֵר נִתְעַכֵּר וְנִתְבַּלְבֵּל מִחוּ מֵאֵד כֵּן
אֱלוֹ הַהֲרַהוּרִי זְנוּת שֵׁישׁ לְרַב הָעוֹלָם בְּפִרְט כְּשִׁרְוֹאָה בְּעֵינָיו כְּגוֹן בַּעַת
שֶׁנִּזְדַּמֵּן לְפָנָיו אִשָּׁה וּכְשֶׁהוּא רוֹצֵה לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֵׁר, וְאֵינוֹ רוֹצֵה אֱלוֹ
הַהֲרַהוּרִים וְאִזִּי מְנַעֲנַע רֹאשׁוֹ, וְרוֹצֵה לְסַלֵּק הַמַּחְשְׁבוֹת אֱלוֹ מִמֶּנּוּ וְיוֹתֵר
וְיוֹתֵר הֵם מִתְגַּבְּרִים עָלָיו כִּי וּבְאֵמַת מִי שֵׁישׁ לוֹ דַּעַה, הוּא אֲצִלוֹ שְׁטוּת
גָּדוֹל וְאֵינוֹ נִחְשֵׁב אֲצִלוֹ אֲפִלוֹ לְשׁוּם מַעֲלָה מֵה שֶׁאֵינוֹ נוֹפֵל עָלָיו הֲרַהוּר מִזֶּה
וְאֵינוֹ צָרִיד כְּלָל לְזֶרֶק וּלְנַעֲנַע רֹאשׁוֹ כְּלָל וּכְמוֹ שֶׁאֲצֵל רַב בְּנֵי אֲדָם הוּא
שְׁטוּת וְשִׁגְעוֹן אֱלוֹ הַהֲרַהוּרִי עֲבוּדָה זָרָה כֵּן אֲצִלוֹ שְׁטוּת הַהֲרַהוּרִי זְנוּת
(קְדוּשִׁים פ"ד) : שְׁרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי כֵּד חֲזָא נָשִׁין שְׁפִירִין, אָמַר : "אֵל
תִּפְנוּ אֵל הָאֱלִילִים" כִּי הֵם בְּחִינַת אֱלִילִים וּכְמוֹ שֶׁהֲרַהוּרִי עֲבוּדָה זָרָה הֵם
שְׁטוּת נִגְלָה לְכָל הָעוֹלָם כֵּן אֱלוֹ הַהֲרַהוּרִי זְנוּת הֵם שְׁטוּת וְשִׁגְעוֹן עַל כֵּן
עִקַּר הַתִּקְנָה מִי שֶׁכָּבֵר נִלְכַּד בָּזֶה, וַיֵּשׁ לוֹ אֱלוֹ הַמַּחְשְׁבוֹת הֵן הַהֲרַהוּרִי זְנוּת,
הֵן הַהֲרַהוּרִי עֲבוּדָה זָרָה, חֵס וְשְׁלוֹם אֵין לוֹ תִּקְנָה רַק שֶׁיִּקְדַּשׁ וַיִּטְהַר גּוּפוֹ,
כְּדִי שֶׁיִּזְדַּכֵּד וַיִּטְהַר דָּמָיו וַיִּלְךְ אֲצֵל חֲכָם הָאֵמַת וַיּוֹרֶה לוֹ דְרָכֵי הַתְּשׁוּבָה,
דְרָכֵי הַחֲכָמָה יַעֲזוֹת נְכוֹנוֹת עַל כָּל דְּבַר אִזּוֹ יִכְנַע לְבָבוֹ הָעָרֵל, וְשָׁב וּרְפָא לוֹ
אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁעֲדִין לֹא נִתְקַדַּשׁ וְנִטְהַר גּוּפוֹ אֵין שׁוּם תִּקְנָה מֵה שְׁמִתְגַּבְּרִים
וּמִתְאֲמֵץ וַיֵּשׁ לוֹ יִסּוּרִים גְּדוֹלִים לְסַלֵּק הַמַּחְשְׁבָה כִּי יוֹתֵר וְיוֹתֵר הֵם
מִתְגַּבְּרִים כִּי גַם עֲצָבוֹת הוּא מִזִּיק מֵאֵד וְנוֹתֵן כַּח לְזֶה הַיְצָר הָרַע הָעֵב
הַגִּשְׁמִי עַל כֵּן אֲדַרְבָּא אִם רוֹצֵה לְהִיּוֹת יָרָא ה, וְרוֹצֵה לְהַתְּפַלֵּל וְאֵינוֹ רוֹצֵה
בְּאֱלוֹ הַמַּחְשְׁבוֹת רַעוֹת צָרִיד שֶׁלֹּא לְהַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם כְּלָל וְשֶׁלֹּא יִכְפַּת לָהּ מֵה
שֶׁעוֹמְדִים לְפָנָיו וְרַק יַעֲשֶׂה אֵת שְׁלוֹ בְּמָה שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּתוֹרָה אוֹ תִּפְלָה אוֹ
מִשָּׂא וּמִתֵּן וְלֹא יִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם כְּלָל וּכְמוֹ שֶׁשְׁמַעְתִּי מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁבְּשַׁעַה
שֶׁעֲמַד לְהַתְּפַלֵּל הָיָה מִזְדַּמֵּן וְעוֹמֵד לְפָנָיו בְּדְמִיוֹנוֹ עֲכוּ"ם עָרֵל וְהָיָה לוֹ
יִסּוּרִים גְּדוֹלִים מִזֶּה וְכָל מֵה שֶׁרָצָה לְהַתְּגַבֵּר וּלְסַלֵּק הַמַּחְשְׁבָה הַתְּגַבְּרָה
עָלָיו יוֹתֵר וַיַּעַץ לוֹ חֲכָם, שֶׁלֹּא יִכְפַּת לָהּ וַיַּעֲמַד הָעֲכוּ"ם, וְאִף עַל פִּי כּוֹן יַעֲשֶׂה
אֵת שְׁלוֹ וַיִּתְּפַלֵּל וּבָזֶה יִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ אִדְּ זֶה עֲצָה לְפִי שֶׁעַה כָּל זְמַן שֶׁלֹּא
נִתְקַדַּשׁ גּוּפוֹ עֲדִין וְהַעֲקַר לְקַדַּשׁ וְלִטְהַר עֲצָמוֹ כִּי וַיִּלְךְ לְחֲכָם, וַיִּתֵּן לוֹ
עֲצָה נְכוֹנָה עַל כָּל דְּבַר כִּי

עג - כי תעבר במים אתך אני

[לְשׁוֹן הַחֲבָרִים] כִּי תַעֲבֹר בַּמַּיִם אִתְּךָ אֲנִי (יִשְׁעִיָּה מִי"ג) דְּהִנֵּה הַתּוֹרָה סֹתֵמִים וְגַלְיָא וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גַם כֵּן סֹתֵמִים וְגַלְיָא דְּהִינּוּ מַה שְּׁנִגְלָה לָנוּ הוּא הַלְבוּשׁ וְחִיצוֹנִיּוֹת וּמַה שְּׁנִסְתֵּר מִמֶּנּוּ הוּא הַפְּנִימִיּוֹת וְהִנֵּה כָּל אָדָם צָרִיךְ לָזְרוּ אֶת עֲצָמוֹ לְהַשִּׁיג הַפְּנִימִיּוֹת מַה שְּׁנִסְתֵּר מִמֶּנּוּ אֵד אֵיךְ יוּכַל לְהַגִּיעַ אֶל הַנִּסְתֵּר מִמֶּנּוּ בְּתַפְלָה לְשִׁמָּה שְׂיִקְשֶׁר הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבֹר שֶׁל הַתַּפְלָה, בְּקִשָּׁר אֲמִיץ וְחֶזֶק כִּי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתְךָ שֶׁל צְדִיקִים (חֲלִין ס): וְלָמָּה, כִּי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲפֵץ חֶסֶד הוּא (מִיכָה ז) וְרוֹצֵה תְּמִיד לְהַשְׁפִּיעַ הַשְּׁפָעוֹת וּבִרְכוּת וְאִין הַשְּׁפָעָה יְכוּלָה לִירֹד, רַק עַל יְדֵי כָּלִי הַנִּקְרָא אֲנִי שְׁנֵאֲמַר (בְּמִדְבָר ו) "וְאֲנִי אֲבָרְכֶם" וְהַכָּלִי הַנִּי"ל נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי כָּל אֲחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּשֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּאֶפְסוֹ שְׂמִקְשֶׁר הַמַּחֲשָׁבָה לְהַדְּבֹר (יִשְׁעִיָּה ס) "וְעַמְּךָ כָּלִם צְדִיקִים" וְזֶהוּ אֲנִי אֶלֶף, מְלִשׁוֹן "אֶלּוּפִינוּ מְסֻבְּלִים" (תְּהִלִּים קמ"ד) נוֹן נִקְרָא דְּבֹר, כִּי הַדְּבֹר הוּא מְלָכוּת, עַל דֶּרֶךְ מְלָכוּת פֶּה (פֶּתַח אֱלֹהִים) וּ מְלָכוּת נִקְרָא נוֹן, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים ע"ב): "יִנּוֹן שְׁמוֹ" וּפִרְשׁ רַש"י: לְשׁוֹן מְלָכוּת יוֹד נַעֲשֶׂה, עַל יְדֵי הַמַּחֲשָׁבָה שְׂמִקְשֶׁר לְהַדְּבֹר כְּנִי"ל (שְׁמוֹת ט"ו): "אֲזַ יִשִּׁיר מִשֶּׁה", וּפִרְשׁ רַש"י: יו"ד עַל שֵׁם הַמַּחֲשָׁבָה נֶאֱמָרָה וְנִגְמָר הַכָּלִי הַנִּקְרָא אֲנִי וְהַשְּׁפָע יוֹרֵד וְנִשְׁלַם חֲפֵץ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי חֲפֵץ חֶסֶד הוּא וְלִפְיֶכֶךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתְךָ וְיִדוּעַ הוּא, כִּי מִי שְׂמִקְבֵּל תַּעֲנוּג מֵאַחַר נִקְרָא נּוֹקְבָא, רוֹצֵה לֹמַר לְגַבֵּה וְנִמְצָא כְּשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְקַבֵּל תַּעֲנוּג מִיִּשְׂרָאֵל מִתְפַּלְתָּן כְּבִיכּוֹל נַעֲשֶׂה נּוֹקְבָא לְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב (בְּמִדְבָר כ"ח): "אֲשֶׁה רֵיחַ נִיחּוֹחַ לָהּ" כִּי עַל יְדֵי רֵיחַ הַנִּיחּוֹחַ שְׂמִקְבֵּל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִתְפַּלּוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה בְּסוּד אֲשֶׁה (יִרְמְיָה ל"א) אִם כֵּן מִהַפְּנִימִיּוֹת נַעֲשֶׂה חִיצוֹנִיּוֹת [וְעֵין לְעִיל בְּהַתּוֹרָה אֹר הַגְּנוּז (סִימָן ט"ו), שֵׁם מְבֹאָר גַּם כֵּן עֲנִין זֶה] וְזֶהוּ פְּרוּשׁ הַפְּסוּק, כִּי תַעֲבֹר בַּמַּיִם וְ תַעֲבֹר, מְלִשׁוֹן הַתְּגַלּוֹת כְּמָה שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת י"ב): "וְעַבְרָה לְנִגְףִי אֶת מַצְרַיִם", וְתִרְגַּם אוּנְקֶלוֹס: וְיִתְגַּלֵּי הַ וְכוּ וְאִין מִיָּם אֶלָּא תּוֹרָה (בְּבֵא קָמָא י"ז) וְהַפְּרוּשׁ הוּא, כְּשֶׁתִּרְצֶה שְׂיִתְגַּלֶּה לְךָ הַנִּסְתֵּר מִהַתּוֹרָה אִתְּךָ אֲנִי, כְּלוֹמַר, תִּרְאֶה שְׂתַעֲשֶׂה הַכָּלִי שְׂנִקְרָאת אֲנִי כְּנִי"ל

עד - רומה על השמים אלהים על כל הארץ כבודך

[לְשׁוֹן הַחֲבָרִים] רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ (תְּהִלִּים נ"ז) הִנֵּה כָּל אָדָם צָרִיךְ לְרַפְּאוֹת נַפְשׁוֹ דְּהִינּוּ לְהַעֲלוֹתָהּ לְמָקוֹם שְׂרָשָׁה (עֵיין

זוהר פקודי רכ"ג:) ובמה? דהנה יש שני מיני דינים א, דינא דמסאבא, בחינת נחש הטיל זקמה בחנה (שבת כמו משלי ג) ויש דינא קדישא כמו שכתוב "אשר יאהב ה' יוכיח" והתחלת התקרבות הוא התרחקות כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (תענית ח) כל המצדיק את עצמו מלמטה, מצדיקים עליו את הדין מלמעלה והוא בחינת מחין דקטנות, והוא בחינת (בראשית כ"ה): "אברהם הוליד את יצחק" כי אברהם הוא חסד, ויצחק הוא גבורה "פחד יצחק" (שם ל"א תהלים כ): "בגבורות ישע ימינו" וזה שנקאמר (שם ק"יז): "כי גבר עלינו חסדו" וזהו, כי יצחק הוא בחינת אלקים, כמו שכתוב (בראשית כ"א): "יצחק עשה לי אלקים" והוא בא מבחינת שרה, מדת מלכות כמו שפרש רש"י (שם י"ז), והוא מגמרא ברכות י"ג): ששרה על כל העולם ודינא דמלכותא דינא (גטין י: תקוני זהר דף י"ז): צדק מלכותא קדישא, "ומלכי צדק מלך שלם" (בראשית י"ד) וזהו בחינת קטנות (שם כ"ז), והוא בחינת חשך (שם א) והוא בחינת נפש, כמו שכתוב (ישעיה כ"ו): "נפשי אניתך בלילה" (עין זוהר לך לך פג) וצריך כל אדם, לילך מקטנות לגדלות וכשפא לגדלות, הוא בחינת (בראשית ג): "ותפקחנה עיני שניהם" ופרש רש"י: על שם החכמה נאמר (שם א) "וירא אלקים את האור כי טוב", ואין טוב אלא תורה (ברכות ח) ושני בחינות אלו, הן בחינות הושענא רבא ושמחת תורה שהן בחינות יצחק ויעקב כי הושענא רבא, הוא בחינת דבור בלא דעה והוא בחינת ערבה, כי ערבה דומה לשפתים (תנחומא פרשת אמר, זהר צו ל"ב, פינחס רנ"ו), כדאיתא בזהר הקדוש (קדושים דף פ"ה): אית מאן דלעי באורייתא ומגמגם בה בגמגומא דלא ידע כל מלה ומלה סלקא לעילא וקדשא בריך הוא חדי בהאי מלה וקביל לה ונטע לה סחרנין דהאי נחלא ואתעבדו מאנון מלין אילנין רברבין, ואקרון ערבי נחל ושמחת תורה, הוא בחינת דבור בדעה והוא החיות של הנפש כמו שכתוב בזהר (שם): זכאין אנון דידעי אורחוי דאורייתא ומשתדלי בה בארח מישור דאנון נטעין אילנא דחין לעלא דכלא אסותא וכו' (מלאכי ג): "שמש צדקה ומרפא בכנפיה" כי שמש הוא בחינת יעקב שהוא בחינת דבור בדעה והוא בחינת אילנא דאסותא וזה מאמר הכתוב (תהלים פ"ד): "שמש ומגן ה' אלקים" (עין זוהר בראשית כ פקודי רכד: ובהקדמת התיקונים) כי בחינות יצחק ויעקב, הם בחינות דין ורחמים (ישעיה ל): "והיה אור הלבנה כאור החמה" כי הלבנה הוא בחינת יצחק (עין מ"ר בבר פב) והחמה הוא בחינת יעקב (עין מ"ר ויצא פ סח) וסימן שידע אדם אם הוא בבחינת דינא דמסאבא ואם הוא בבחינת דינא קדישא סימן לדבר, תפלה כשאין בו בטול תפלה כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות ה): איזהו יסורין של אהבה, כל שאין בו בטול תפלה שנקאמר "ברוך ה' אשר לא הסיר תפילתי וחסדו מאתי" ותפלה הוא בחינת פנים כמו שכתוב (ישעיה ל"ח): "ויסב חזקיה פניו ויתפלל" וזה שכתוב (תהלים ל): "הסתרת פניך הייתי נבהל" וזה מה שפרש רש"י לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה, בחינת סטרא דמסאבא והקדוש ברוך הוא צר קלסתר פנים של יצחק דומה לו והיו הכל מודים שאברהם הוליד את יצחק פרוש שהדין, הוא בחינת דינא קדישא ומסטרא דאברהם, הוליד

יִצְחָק וּבְבַחֲיִנַת דָּיִן זֶה, שֶׁהוּא הַנֶּפֶשׁ, יֵשׁ שְׁתֵּי בַחֲיִנּוֹת יַעֲקֹב, הוּא הַדְּבֹר וּבַחֲיִנַת עֵשָׂו הוּא הַסִּיגִים וְהוּא בַחֲיִנַת (וַיִּקְרָא ה) : "נֶפֶשׁ כִּי תַחֲטָא" וְזֶה פֶרֶשׁ רַשִׁי"י : אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם, יַעֲקֹב וְעֵשָׂו וְכַשְׁבָּא אֶל בַּחֲיִנַת יַעֲקֹב, הוּא הַחֲכָמָה כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כ"ז) : "וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעַמִּים" וְתִרְגָּם אוּנְקְלוֹס : וְחֲכַמְנִי אֲזַ נְתַרְפָּא בַחֲיִנַת הַנֶּפֶשׁ כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב "שְׁמַשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ" וְזֶה שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים י"ט) : "תּוֹרַת הַתְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ" וְהַדְּבֹר בְּלֹא דַעָה נִקְרָא צְדָק, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים נ"ח) : "צְדָק תִּדְבְּרוּן" וְכַשְׁבָּא אֶל בַּחֲיִנַת יַעֲקֹב, הִיא הַחֲכָמָה נִקְרָא צְדָקָה וְזֶה פְרוּשׁ הַפְּסוּק (יִשְׁעִיָּה ס"ג) : "אֲנִי הַמְדַבֵּר בְּצְדָקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ" דְּהֵינּוּ הַנֶּפֶשׁ שֶׁהִיא מִקְדָּם בְּלֹא יְדִיעָה וְנוֹשֵׁעַ עַל יְדֵי הַצְדָקָה, שֶׁהוּא בַחֲיִנַת דְּבֹר בִּידִיעָה וְזֶה פְרוּשׁ הַפְּסוּק (מִשְׁלֵי ג) "רַפְאוֹת תִּהְיֶה לְשָׂרִיד", שֶׁהִיא מִדַּת מַלְכוּת וְכַשְׁבָּא אֶל בַּחֲיִנַת חֲכָמָה נִתְקַן הַנֶּפֶשׁ, וּמַעֲלֵהוּ לְשָׂרְשׁוֹ כִּי טַפַּת הַזָּרַע נִמְשַׁכֶּת מִהַמַּח, וּמַחָא חֲכָמָה (פֶּתַח אֱלִיהוּ) וְכָל הָעֲבוֹדוֹת שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לַעֲבֹד הַבּוֹרָא הוּא רַק שֶׁיִּתְגַּלֶּה כְּבוֹדוֹ וְהַחֲכָמָה נִקְרָא כְּבוֹד, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (מְלָאכִי א) "וְאִם אָב אֲנִי אֵינִי כְּבוֹדִי" וְאָב נִקְרָא חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מ"א) "אַבְרָד", פֶּרֶשׁ רַשִׁי"י : אָב בְּחֲכָמָה וְעַל יְדֵי חֲכָמָה נִתְחַדְּשׁוּ הָעוֹלָמוֹת כִּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאוֹרֵיתָא בְּרָא עֲלֵמִין וְהַתּוֹרָה נִקְרָא חֲכָמָה וְיִשְׂרָאֵל עָלָיו בְּמַחֲשָׁבָה תַּחֲלָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְרָשָׁה א) וְכַשְׁבָּא הַנֶּפֶשׁ אֶל הַחֲכָמָה, אֲזִי נִתְחַדֵּשׁ הָעוֹלָם וְיַעֲקֹב הוּא בַחֲיִנַת שְׁמַיִם וְזֶה פְרוּשׁ הַפְּסוּק "רוּמָה עַל הַשְּׁמַיִם אֱלֻקִּים" כֶּשֶׁהוּא מַעֲלָה בַחֲיִנַת נֶפֶשׁ, שֶׁהִיא בַחֲיִנַת אֱלֻקִּים, דִּינָא קִדְשָׁא לְבַחֲיִנַת יַעֲקֹב שֶׁהוּא שְׁמַיִם, בַּחֲיִנַת חֲכָמָה אֲז "עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדִךָ", שֶׁנִּתְגַּלֶּה כְּבוֹדוֹ [זֹאת הַתּוֹרָה שֶׁבְּסִימָן זֶה, לֹא שֶׁמַּעֲתִי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ, וְהוּא מְלִשׁוֹן הַחֲבָרִים כְּנ"ל. וְהַמַּעֲיָן יִרְאֶה בְּעֵינָיו שֶׁהַלְשׁוֹן מְגַמְּגֵם מְאֹד, וְחִסְרַת הַרְבֵּה, וְגַם מֵה שֶׁנִּכְתַּב הוּא שְׁלֹא כְּסֻדָּר. עַל כֵּן אִמְרַתִּי לְבָאֵר קֶצֶת כְּפִי מֵה שֶׁהִבְנֵיתִי מִדְּבָרִים אֱלֹהֵי הַנִּכְתָּבִים כְּאִן כִּי צָרִיךְ כָּל אָדָם לְרַפְאוֹת נֶפֶשׁוֹ דְּהֵינּוּ לְהַעֲלוֹתָהּ לְמִקְוֵם שְׂרָשָׁה וְזֶה עַל יְדֵי שְׁמַתִּיגַע בְּתוֹרָה, עַד שֶׁזֹּכָה לִידַע אוֹתָהּ וְלַהֲבִינָהּ כִּי יֵשׁ שְׁנֵי מִינֵי דִינִים כִּי יֵשׁ דִּינָא דְּמִסְאַבָּא, בַּחֲיִנַת נַחֲשׁ הַטִּיל זֶהְמָא בְּחוּהּ וְיֵשׁ דִּינָא קִדְשָׁא בַחֲיִנַת : "אֵת אֲשֶׁר יֵאָהֵב הַיּוֹכִיחַ" וְזֶהוּ בַחֲיִנַת הַתְּרַחֲקוֹת שֶׁהוּא הַתְּחַלֵּת הַהִתְקַרְבוֹת כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה, כָּל הַמַּצְדִּיק אֵת עַצְמוֹ מִלְמַטָּה מַצְדִּיקִים עָלָיו אֵת הַדִּין מִלְמַעְלָה דְּהֵינּוּ כֶּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְהַצְדִּיק אֵת עַצְמוֹ וְלַהֲתַקְרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲזִי מַצְדִּיקִים עָלָיו אֵת הַדִּין דְּהֵינּוּ שְׁנַמְשָׁכִים עָלָיו דִּינִים וְיִסוּרִים וְאֵלּוּ הַדִּינִים וְהַיִּסוּרִים הֵם נִרְאִין כְּהַתְּרַחֲקוֹת כְּאֵלּוּ רוֹצִים לְהַרְחִיקוֹ מִעֲבוֹדָתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם וּבְאַמֶּת זֶה הַהִתְרַחֲקוֹת הוּא עֶקֶר הַהִתְקַרְבוֹת כִּי אֵלּוּ הַדִּינִים וְהַהִתְרַחֲקוֹת הֵם לְטוֹבָתוֹ, בַּחֲיִנַת "אֵת אֲשֶׁר יֵאָהֵב הַיּוֹכִיחַ" כְּדִי שֶׁיַּעֲמֵד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה, וְיִתְגַּבֵּר וְיִתְאַמֵּץ לְהַתְקַרֵּב יוֹתֵר [וְעֵינָן בְּמִקְוֵם אַחַר (לְעִיל בְּסִי סו אוֹת ד) שֶׁהַמְּנִיעוֹת הֵם בְּשִׁבִיל הַחֲשֵׁק וְעוֹד מְבָאֵר מְזֶה בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת] וְעַל כֵּן, זֶה הַדִּין הוּא בַחֲיִנַת דִּינָא קִדְשָׁא רַק שֶׁהוּא בַחֲיִנַת מַחִין דְּקַטְנוֹת שְׁמַשֵּׁם עֶקֶר אַחֲזִיזַת הַדִּין כִּיִּדוּעַ וְזֶהוּ בַחֲיִנַת "אַבְרָהָם הוֹלִיד אֵת יִצְחָק" כִּי אַבְרָהָם הוּא בַחֲיִנַת חֶסֶד וְיִצְחָק הוּא בַחֲיִנַת גְּבוּרָה, בַּחֲיִנַת פֶּחַד יִצְחָק הֵינּוּ, שֶׁזֶה הַדִּין הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא בַחֲיִנַת יִצְחָק הוּא נוֹלָד וְנִמְשָׁךְ מֵאַבְרָהָם, שֶׁהוּא

בְּחִינַת חֶסֶד כִּי בְּאֵמֶת בִּזְהָה הַדִּין מְלַבֵּשׁ חֶסֶד גָּדוֹל, כִּי הוּא לְטוֹבָתוֹ בְּחִינַת
"אֵת אֲשֶׁר יֶאֱהָב ה' יוֹכִיחַ" כִּנּוּי לְזֶה בְּחִינַת "בְּגִבּוֹרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ" שֶׁבְּתוֹךְ
הַגִּבּוֹרוֹת וְהַדִּינִים מְלַבֵּשׁ בָּהֶם יֵשַׁע יְמִינוֹ, בְּחִינַת חֶסֶד כִּי זֶה הַדִּין נִמְשָׁךְ
מִחֶסֶד, בְּחִינַת "אֲבָרְהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" כִּנּוּי לְזֶהוּ בְּחִינַת "כִּי גִבַר עָלֵינוּ
חֶסְדוֹ" שֶׁהַגִּבּוֹרוֹת הֵם חֶסֶדִים בְּאֵמֶת כִּנּוּי לְכַדֵּי שִׁיתֶּקְרַב עַל יְדֵי זֶה יוֹתֵר
לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כִּנּוּי לְאֵבֶל צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְרֵאוֹת לְהַמְתִּיק זֶה הַדִּין כִּי
הַדִּינִים הֵם מִבְּחִינַת מַחִין דְּקִטְנוֹת וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לֵילֵךְ מִקִּטְנוֹת לְגִדּוּלוֹת
וְעַל יְדֵי זֶה יִמְתִּיק אֶת הַדִּין שֶׁהוּא בְּחִינַת יִצְחָק כִּי יִצְחָק הוּא בְּחִינַת דִּין,
בְּחִינַת אֱלֹקִים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "צָחוק עֲשֵׂה לִי אֱלֹקִים" כִּי יִצְחָק נוֹלַד מִשָּׂרָה,
שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י: שֶׁנִּקְרָאת שָׂרָה עַל שֵׁם שֶׁשָּׂרָה עַל
כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ וּמַלְכוּת הוּא בְּחִינַת דִּין, בְּחִינַת דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא וְעַקֵּר
הַדִּין הוּא, כִּשֶׁהוּא בְּבְחִינַת מַחִין דְּקִטְנוֹת שְׂאֵז נִקְרָאת הַמַּלְכוּת צָדֵק
כִּי צָדֵק מַלְכוּתָא קִדִּישָׁא, בְּחִינַת "וּמִלְכֵי צָדֵק מְלֶךְ שָׁלֵם" וְאֵז
כִּשֶׁהַמַּלְכוּת הִיא בְּבְחִינַת צָדֵק אֵז הוּא בְּחִינַת מַחִין דְּקִטְנוֹת, בְּחִינַת דִּינִים
שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ הַדִּין שֶׁל יִצְחָק שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד, בְּחִינַת "וַתִּכְהֶין עֵינָיו
מִרְאוֹת" שֶׁהוּא בְּחִינַת לִילָה, בְּחִינַת "וְלַחֲשֹׁךְ קָרָא לִילָה" וְזֶהוּ בְּחִינַת נֶפֶשׁ,
בְּחִינַת "נִפְשֵׁי אֱוִיתֶךָ בְּלִילָה" וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לֵילֵךְ מִקִּטְנוֹת לְגִדּוּלוֹת
וְלְהַמְתִּיק הַדִּין שֶׁבָּא מִבְּחִינַת מַחִין דְּקִטְנוֹת וְכִשְׂבָּא לְבְּחִינַת מַחִין דְּגִדּוּלוֹת
זֶהוּ בְּחִינַת "וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׂנֵיהֶם", וּפִרְשׁ רַש"י: עַל שֵׁם הַחֲכָמָה נֶאֱמַר
כִּי עֶקֶר הַהַמְתִּיקָה הוּא עַל יְדֵי חֲכָמָה, בְּחִינַת מַחִין דְּגִדּוּלוֹת דִּהֵינוּ עַל יְדֵי
יְדִיעַת הַתּוֹרָה (מִשְׁלֵי ו) וְתוֹרָה אֹר, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וַיִּרְא אֱלֹקִים אֶת הָאֹר
כִּי טוֹב" וְאֵין טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה הֵינוּ, כִּי הַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת אֹר שֶׁהִיא הַפֶּךְ
הַחֹשֶׁךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת דִּין כִּנּוּי לְכַדֵּי יְדִיעַת הַתּוֹרָה נִמְתַּק הַדִּין וְסִימָן
שֶׁיֵּדַע הָאָדָם אִם הוּא בְּבְחִינַת דִּינָא דְּמִסְאָבָא וְאִם הוּא בְּבְחִינַת דִּינָא
קִדִּישָׁא סִימָן לְדַבָּר, תִּפְלָה כִּשְׂאִין בּוֹ בְּטוֹל תִּפְלָה כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ,
זְכוּרִים לְבִרְכָה, אֵיזָה יְסוּרִין שֶׁל אֶהְבָּה, כָּל שְׂאִין בּוֹ בְּטוֹל תִּפְלָה שֶׁנֶּאֱמַר:
"בְּרוּךְ ה' אֲשֶׁר לֹא הִסִּיר תִּפְלָתִי וְחֶסְדוֹ מֵאֵתִי" וְזֶה שֶׁכְּתוּב: "הַסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ
הָיִיתִי נִבְהַל" פָּנִים, זֶה בְּחִינַת תִּפְלָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וַיִּסַּב חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו וְכוּ
וַיִּתְפַּלֵּל" הֵינוּ כִּשֶׁהוּא הַסְתַּרְתָּ פָּנִים, חֶסֶד וְשָׁלוֹם דִּהֵינוּ בְּטוֹל תִּפְלָה, חֶסֶד
וְשָׁלוֹם אֵז הוּא דִּין קֶשֶׁה, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, בְּחִינַת "הַסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהַל"
כִּנּוּי לְנִמְצָא, שֶׁיִּצְחָק הוּא בְּחִינַת דִּינָא קִדִּישָׁא שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵצַד הַחֶסֶד בְּחִינַת
"אֲבָרְהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" כִּנּוּי לְזֶה מֵה שֶׁפִּרְשׁ רַש"י עַל פְּסוּק זֶה לְפִי
שֶׁהָיוּ לִיצְנֵי הַדּוֹר אֹמְרִים מֵאֲבִימֶלֶךְ נִתְעַבְּרָה שָׂרָה הֵינוּ בְּחִינַת סִטְרָא
דְּמִסְאָבָא הֵינוּ, שֶׁהַדִּין שֶׁל יִצְחָק שֶׁנּוֹלַד מִשָּׂרָה נִמְשָׁךְ מִסִּטְרָא דְּמִסְאָבָא,
חֶסֶד וְשָׁלוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲבִימֶלֶךְ וְעַל כֵּן צָר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קִלְסִיתֵר
פָּנִים שֶׁל יִצְחָק דּוֹמָה לְאֲבָרְהָם וְהָיוּ הַכָּל מוֹדִים שֶׁאֲבָרְהָם הוֹלִיד אֶת
יִצְחָק פְּרוּשׁ שֶׁהַדִּין הוּא בְּחִינַת דִּינָא קִדִּישָׁא וּמִסְטְרָא דְּאֲבָרְהָם בְּחִינַת
חֶסֶד, נּוֹלַד יִצְחָק כִּנּוּי לְהַמְתִּיק הַדִּין שֶׁל יִצְחָק, עַל יְדֵי הַחֲכָמָה, שֶׁהוּא
יְדִיעַת הַתּוֹרָה כִּנּוּי לְזֶה בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁנּוֹלַד מִיִּצְחָק כִּי מִבְּחִינַת הַדִּין הִזָּה
בְּחִינַת יִצְחָק שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנֶּפֶשׁ כִּנּוּי לְנוֹלָדִים שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת
יַעֲקֹב וְעֵשָׂו יַעֲקֹב, הוּא בְּחִינַת הַחֲכָמָה, בְּחִינַת דְּבוּר בִּידְעָה שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַמְתִּיקָה הַדִּין שֶׁל יִצְחָק וְעֵשָׂו, הוּא בְּחִינַת הַסִּיגִים וְהַפְּסֻלֹת גְּמוּר

שְׁמֵשֶׁת־לְשָׁלִין וַיִּוְרְדִין מִבְּחִינַת הַדִּין וְהוּא בְּחִינַת "נִפְשׁ כִּי תַחֲטָא" וְזֶהוּ:
"אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם" וּפְרָשׁ רַש"י יַעֲקֹב וְעָשׂוּ כִּי הִמְתַּקַּת הַדִּין
שֶׁל יִצְחָק, הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּבוּר בְּדַעָה כִּי יַעֲקֹב הוּא
בְּחִינַת חֲכָמָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "וַיַּעֲקֹבֵנִי", וְתַרְגֵּם אוּנְקְלוֹס וְחַכְמָנִי כִּי יֵשׁ דְּבוּר
בְּלֹא דַעָה, וַיֵּשׁ דְּבוּר בְּדַעָה וּשְׁנֵי בְּחִינּוֹת אֱלוֹ, הֵן בְּחִינַת הוֹשַׁעְנָא רַבָּא
וְשִׁמְחַת תּוֹרָה שֶׁהֵן בְּחִינַת יִצְחָק וַיַּעֲקֹב כִּי הוֹשַׁעְנָא רַבָּא, הוּא בְּחִינַת דְּבוּר
בְּלֹא דַעָה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲרֵבָה כִּי עֲרֵבָה דוֹמָה לְשִׁפְתַיִם כִּי אֵיתָא בְּזִהַר
הַקְּדוֹשׁ אֵיתָא מָאן דְּלַעֲי בְּאוּרֵיתָא וּמִגְמָגִם בְּהַּ בְּגִמְגוּמָא דְּלֹא יָדַע כָּל מַלְּךָ
וּמַלְּךָ סְלִקָא לְעֵלָא וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדֵי בְּהֵאֵי מַלְּךָ וְנִטַּע לֵה סְחָרְנִין
דְּהֵהוּא נַחְלָא וְאֵתְעַבְדוּ מְאֹנוּן מְלִין אֵילָנִין רַבְרַבִּין, וְאִקְרוּן עֲרַבֵי נַחַל
נִמְצָא שְׁעֲרַבֵי נַחַל הֵם בְּחִינַת דְּבוּר בְּלֹא דַעָה וְזֶהוּ בְּחִינַת הוֹשַׁעְנָא רַבָּא
שֶׁהוּא בְּחִינַת דִּין בְּחִינַת פֶּחַד יִצְחָק, שְׁנִמְשָׁךְ מִמַּחִין דְּקִטְנוּת וְעַל כֵּן הַדְּבוּר
בְּלֹא דַעַת עֲדִין אֲבָל שִׁמְחַת תּוֹרָה, הוּא בְּחִינַת דְּבוּר בְּדַעָה וְהוּא הַחִיּוֹת שֶׁל
הַנֶּפֶשׁ כְּדֹאֵיתָא בְּזִהַר: זָכָאִין אֲנוּן דִּיִּדְעִין אוּרְחוּי דְּאוּרֵיתָא, וּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּהַ
בְּאַרְח מִיִּשׁוּר, דְּאֲנוּן נְטַעִין אֵילָנָא דְּחֵיִי לְעֵלָא דְּכֹלָא אֲסוּתָא וְזֶה בְּחִינַת
יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמָה, בְּחִינַת מַחִין דְּגִדְלוּת שֶׁהוּא בְּחִינַת רְפוּאָת
הַנֶּפֶשׁ, בְּחִינַת "שִׁמְשׁ צְדָקָה וּמְרַפָּא בְּכַנְפֵיהָ" כִּי שִׁמְשׁ, הוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב
[כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ל"ב) "וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ"] שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמָה,
בְּחִינַת דְּבוּר בְּדַעָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת שִׁמְחַת תּוֹרָה שֶׁהוּא
בְּחִינַת אֵילָנָא דְּאֲסוּתָא כְּנ"ל וְזֶה בְּחִינַת "שִׁמְשׁ וּמִגֵּן הַאֲלֵקִים" הַאֲלֵקִים,
זֶה בְּחִינַת רַחֲמִים וְדִין בְּחִינַת יַעֲקֹב וַיִּצְחָק שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׁמְשׁ וּמִגֵּן וְזֶה
בְּחִינַת "וְהָיָה אֹר הַלְּבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה" כִּי הַלְּבָנָה הִיא בְּחִינַת יִצְחָק
וְהַחֲמָה הִיא בְּחִינַת יַעֲקֹב וְצָרִיךְ לְהִמְתִּיק הַדִּין שֶׁל יִצְחָק, שֶׁהוּא בְּחִינַת
לְבָנָה עַל יְדֵי בְּחִינַת שִׁמְשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב עַד שֶׁיְהִיָּה אֹר הַלְּבָנָה כְּאֹר
הַחֲמָה וְאִז נַעֲשֶׂה מִצְדָּק צְדָקָה, בְּחִינַת שִׁמְשׁ צְדָקָה וּמְרַפָּא כִּי כְּשֶׁהַמַּלְכוּת
בְּבְּחִינַת דִּין, נִקְרָאת צְדָק וּכְשֶׁמִּמְתִּיקִין אוֹתָהּ עַל יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב, אִזִּי
הִיא בְּבְּחִינַת צְדָקָה בְּחִינַת שִׁמְשׁ צְדָקָה שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּבוּר בְּדַעָה בְּחִינַת
"אֲנִי הַמְּדַבֵּר בְּצְדָקָה וְרַב לְהוֹשִׁיעַ" כִּי הַנֶּפֶשׁ שֶׁהִיא מִקְדָּם בְּבְּחִינַת דִּין
בְּבְּחִינַת צְדָק, בְּבְּחִינַת מַחִין דְּקִטְנוּת, בְּחִינַת דְּבוּר בְּלֹא דַעָה כְּשֶׁעוֹלָה
מִצְדָּק לְצְדָקָה, זֶהוּ הַמְתַּקְתָּהּ וַיִּשׁוּעָתָה בְּחִינַת "מְדַבֵּר בְּצְדָקָה וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ" וְכְנ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת "תּוֹרַת הַתְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ" תּוֹרַת הַ
תְּמִימָה, הֵינּוּ חֲכָמַת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת דְּבוּר בְּדַעָה זֶהוּ עֵקֶר הַהִמְתַּקָּה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ בְּחִינַת מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ וְכְנ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת: "רְפֹאוֹת תְּהִי
לְשָׂרִיךְ", שְׁנֵאֲמַר בְּשִׁבַח הַתּוֹרָה לְשָׂרִיךְ, זֶה בְּחִינַת מַלְכוּת בְּחִינַת שְׂשָׂרָה
עַל כָּל הָעוֹלָם, שִׁמְשׁ נִמְשָׁךְ הַדִּין שֶׁל יִצְחָק וְהַתּוֹרָה, הִיא הַרְפוּאָה
וְהַהִמְתַּקָּה שֶׁל הַדִּין הַזֶּה כְּנ"ל כִּי כְּשֶׁבָּא לְחֲכָמַת הַתּוֹרָה נִתְתַּקֵּן הַנֶּפֶשׁ,
וּמַעֲלֵהוּ לְשָׂרְשׁוֹ כִּי טַפַּת הַזֶּרַע שֶׁל הוֹלְדַת הַנֶּפֶשׁ נִמְשָׁכַת מִהַמַּח וּמִחָא,
חֲכָמָה כִּי יִשְׂרָאֵל עָלוּ בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה וְהַמְחַשְׁבָּה הִיא חֲכָמָה שֶׁהִיא שָׂרֵשׁ
נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וְשָׂרֵשׁ כָּל הָעוֹלָמוֹת כִּי שָׂרֵשׁ כָּלֵם הוּא חֲכָמַת הַתּוֹרָה כִּי
בְּאוּרֵיתָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא עֲלֵמִין וְהַתּוֹרָה נִקְרָאת חֲכָמָה, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי ח): "אֲנִי חֲכָמָה" וְכוּ וְכִשְׂזוֹכָה הַנֶּפֶשׁ לְחֲכָמַת הַתּוֹרָה, זֶהוּ
בְּחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם כִּי חֲדוּשׁ כָּל הָעוֹלָמוֹת הִיָּה עַל יְדֵי חֲכָמָה, שֶׁהוּא

התורה כנ"ל ואזי כשזוכה לחכמה, אזי נתגלה כבודו יתברך שזהו עקר התכלית של כל עבודות האדם כי תכלית כל העבודות שצריך האדם לעבד את הבורא יתברך הוא רק כדי שיתגלה כבודו (ישעיה מ"ג) : "לכבודי בראתיו" וכו' והכבוד נתגלה על ידי החכמה כמו שכתוב "ואם אב אני איה כבודי" ואב הוא בחינת חכמה כמו שכתוב אברך, ופרש רש"י: אב בחכמה וזה פרוש הפסוק, רומה על השמים אלקים זה בחינת יעקב [כמובא במקום אחר] כשהוא מעלה בחינת נפש, שהוא בחינת אלקים, דינא קדישא לבחינת יעקב, שהוא בחינת שמים, בחינת חכמה אזי, על כל הארץ כבודך אזי נתגלה כבודו כנ"ל

עה - יברכנו אלקים וייראו אתו כל אפסי ארץ

[לשון החברים] יברכנו אלקים וייראו אתו כל אפסי ארץ דהנה, יש מדת נצחון ומחלקת ומלחמה ומהיכן בא מדה זו? מדמים שעדין לא עבד בהם השם יתברך כמו שכתוב: "ויז נצחם" ופרש רש"י: דמים ולא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום וכו' (עוקצין פרק ג) ו במחלקת יש בחינת העושה שלום והוא בחינת העלאת מיין נוקבין למשל, כשנופל לאדם איזה קשיא, הוא בחינות מחלקת והתרוץ, הוא בחינת העושה שלום והוא העלאת מיין נוקבין ולפעמים, שלום עושה שלום במקום אחר והוא העלאת מיין נוקבין למקום אחר ותורה ותפלה, הוא גם כן בחינת העלאת מיין נוקבין, שהוא שלום כמו שכתוב "בורא נוב שפתים שלום" "ועושה שלום ובורא את הכל" כי בשעת בריאה נפלו עולמות למטה והעולמות הם אותיות ונתפזרו לכמה ניצוצות ועל ידי העלאת מיין נוקבין של תורה ותפלה נעשה צרוף מהניצוצות, ונעשה עולם וזה "ונתתי שלום בארץ" כי מהארציות נתעלה הניצוצות, ונעשה שלום וזהו "ולאמר לציון עמי אתה", אל תקרי עמי אלא עמי בשתפי וכו' כי הוא גם כן כמו בורא במלולו שמים וארץ כנ"ל ובחינה זאת נעשה בכל יום, עד ביאת משיח, עד "וביום ההוא יעמדו רגליו על הר הזיתים" שהוא בחינת רגליו ו תורה ותפלה, הם גם כן בחינת עמידה תורה כמו שכתוב: "ואתה פה עמד עמדי, ויתיצבו בתחתית הקר" ותפלה "ויעמד פינחס ויפלל" והוא בחינת רגליו ועל ידי בחינת רגליו ותורה ותפלה נתקרב, בחינת: "ועמדו רגליו על הר הזיתים" כמו שכתוב "צדק לפניו יהלך" ו צדק הוא תורה ותפלה כמו שכתוב: "צדק תדברון" וזה פרוש: שותא דינוקא בשוקא דאבוה ודאמא (ספה נ"ו) כי על ידי הדבורים של תורה ותפלה, נעשה בחינות שוקין ורגליו "ויבדבר ה שמים נעשו" לכן יש ניצוצות שנפלו

בְּכֹל דְבַר בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּהּ וּבְמִלְבוּשׁ וְהִתְעַנּוּג שֵׁישׁ מִן הַדְּבַר מֵאֵכֶל
וּמִשְׁתֵּהּ, הוּא הַנִּיצוּצוֹת וְהַנִּיצוּצוֹת הֵם אוֹתוֹת וְקִדְּם שְׁמוּצִיא אֶל
הַדְּבַר, הֵם בְּחִינַת דָּם וְהוּא בְּחִינַת נֶפֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כִּי נֶפֶשׁ כָּל בֶּשֶׂר
דָּמוֹ בְּנִפְשׁוֹ הוּא" וְכִשְׁיִצְאָה לְדְבַר, הוּא בְּחִינַת: "נֶפֶשׁ יִצְאָה בְּדְבָרוֹ" וְ
קִדְּם הִיא בְּחִינַת: "צוּלַע עַל יָרְכוֹ" וּבְהִיִּצְאָה אֶל הַדְּבַר, הוּא בְּחִינַת:
"וַיִּבֶן אֶת הַצֹּלַע" וּמִפְּנֵי שְׁנִיצוּצוֹת הַנִּי"ל קִדְּם הַדְּבַר אֵין לָהֶם צְרוּף וְהֵם
בְּבְחִינַת שְׁבָרִים וּמַחְלֶקֶת כִּי כָּל נִיצוּץ מִתְגַּבֵּר עַל חֲבֵרוֹ וּבְהוֹצִיאֵהוּ אֶל
הַדְּבַר, הוּא בְּצְרוּף, וְהוּא בְּחִינַת שְׁלוֹם נִמְצָא, שֶׁצָּרִיךְ בְּהִנְצוּצוֹת הַנִּי"ל,
לְדַבֵּר בְּדְבָרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלֹא בְּדְבָרִים אַחֲרִים וְזֶהוּ פְּרוּשׁ הַגְּמָרָא (סִפְּה
נִי"ג תַּעֲנִית כִּי"ה): לְוִי הִטִּיחַ דְּבָרִים כְּלָפֵי מַעְלָה וְאֶטְלַע שֶׁהוּא בְּחִינַת צוּלַע
עַל יָרְכוֹ כִּי מִכַּח שֶׁהוֹצִיא הַנִּיצוּצוֹת בְּדְבָרִים אַחֲרִים נִשְׁאַר בְּבְחִינַת: צוּלַע
עַל יָרְכוֹ וְ צָרִיךְ לְדַבֵּר בְּתוֹרָה אוֹ בְּתְפִלָּה עַד שֶׁיִּהְיֶה הַגּוּף בְּטֵל וְאֶפְסֵי וְזֶה
פְּרוּשׁ הַפְּסוּק "וְהָיוּ לְבֶשֶׂר אֶחָד" שֶׁיִּהְיֶה הַגּוּף אֶחָד עִם הַדְּבַר, עַד שֶׁיִּהְיֶה
כְּאֶפְסֵי וּבְמָה הוּא בָּא לְדַבֵּר זֶה? בִּירְאָה כִּי אָמְרוּ חַז"ל (בְּבָא בִּתְרָא י'):
גּוּף קָשָׁה פֶּחַד שׁוֹבְרוֹ וְ פֶּחַד, הוּא פֶּחַד יִצְחָק, הוּא יִרְאָה וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק:
"יְבָרְכֵנוּ אֱלֹקִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ" כְּלוֹמַר כִּי הַבְּרָכָה כְּשֶׁיִּהְיֶה בְּבְחִינַת יִרְאָה
"כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ" כְּלוֹמַר כָּל אֶרְצוֹת נַעֲשִׂים אֶפְסֵי, כְּמָה שֶׁכָּתוּב: "וְהָיוּ
לְבֶשֶׂר אֶחָד" וּ בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה יֵשׁ שְׁנֵי גּוּנִים מַחְשָׁבָה וְיִצְעָקָה וְהוּא בְּחִינַת
מֹשֶׁה וְדוֹד כִּי הִצְעָקָה בְּחִינַת: "חֲכָמוֹת בְּחוּץ תִּרְנָה" וּבְמַחְשָׁבָה בְּחִינַת
"חֲמוּקֵי יִרְכִיז" בְּמִשְׁהָ כְּתִיב וַיִּצְעַק מֹשֶׁה, וְכָתִיב: "וַיִּלְךְ וַיִּדְבַּר" וְכוּ
כְּלוֹמַר שֶׁהָיָה מִקְהִיל קְהֵלוֹת בְּרַבִּים וְזֶה בְּחִינַת: "חֲכָמוֹת בְּחוּץ תִּרְנָה"
וּבְדוֹד כְּתִיב "בְּמַקְהֵלוֹת בְּרָכוֹ אֱלֹקִים" וְהוּא גַם כֵּן: "חֲכָמוֹת בְּחוּץ
תִּרְנָה" [גַּם זֹאת הַתּוֹרָה, הַלְשׁוֹן אֵינֶנּוּ מִתְקַן וּמְסוֹדֵר כָּלֵל, גַּם חֶסֶר הַרְבֵּה
וְכָל אֲשֶׁר מִצָּאָה יְדֵי לְהַבִּין מִדְּבָרִים אֵלּוּ בְּעֶזֶר הַ יִתְבָּרֵךְ, הַכְּרַחֲתֵי לְחִזּוֹר
וּלְכַתְּבָם בְּמַהְדוּרָא תַנּוּנָא] יְבָרְכֵנוּ אֱלֹקִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ
(תְּהִלִּים ס"ז) כִּי יֵשׁ מִדַּת נִצְחוֹן וּמַחְלֶקֶת וּמַלְחָמָה וּמִדָּה זֹאת בָּאָה מִדְּמִים
שְׁעֵדִין לֹא עֲבַד בְּהֵם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כִּי עֶקֶר מִדַּת הַנִּצְחוֹן הוּא מִהַדְּמִים
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה ס"ג): "וַיִּזְזוּ נִצְחָם", וּפִרְשׁ רַש"י: דְּמִים וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד
לְבַטֵּל מִדַּת הַנִּצְחוֹן וְהַמַּחְלֶקֶת, וְלִרְדֹּף אַחַר הַשְּׁלוֹם כִּי לֹא מִצָּא הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא כְּלִי מִחֲזִיק בְּרָכָה אֶלֶּא הַשְּׁלוֹם (עוֹקְצִין פ"ג) וְזֶה זוֹכִין עַל יְדֵי
שְׂדִיבֵר הַרְבֵּה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה עַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְשְׁלוֹם כִּי כְּשֵׁישׁ מַחְלֶקֶת,
צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם וְזֶה הָעוֹשֶׂה שְׁלוֹם, הוּא בְּבְחִינַת הַעֲלָאת מֵיִן נוֹקְבִין
כִּי כְּשֶׁנוֹפֵל לְאָדָם אֵיזָה קִשְׂיָא, הוּא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת כִּי חֲלוּק לְבוֹ, וְאֵינֶנּוּ
מִבִּין הַדְּבַר כִּי נִרְאָה לוֹ כְּאֵלּוּ הַדְּבָרִים סוֹתְרִין זֶה אֶת זֶה, וְחוֹלְקִין זֶה עַל
זֶה וְהִתְרוּץ הוּא בְּחִינַת הָעוֹשֶׂה שְׁלוֹם כִּי עַל יְדֵי הַתְּרוּץ הוּא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם
בֵּין הַדְּבָרִים הַנִּרְאִים כְּחוֹלְקִים וְסוֹתְרִים זֶה אֶת זֶה וְזֶהוּ בְּחִינַת הַעֲלָאת
מֵיִן נוֹקְבִין [כִּי עֶקֶר בְּחִינַת הַעֲלָאת מֵיִן נוֹקְבִין הוּא בְּחִינַת הַשְׁתוֹקְקוֹת
וְאַהֲבָה שְׁמַעוֹרֵר אֶחָד לְגַבֵּי חֲבֵרוֹ כְּגוֹן כְּשֶׁאֶחָד מִשְׁתוֹקֵק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אוֹ
לְנִסְעָ לְצַדִּיק אֲמַתִּי זֶהוּ בְּחִינַת הַעֲלָאת מֵיִן נוֹקְבִין שֶׁעַל יְדֵי זֶה מִתְחַבְּרִין
וּמִתְקַשְּׂרִין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וּלְצַדִּיקוֹ נִמְצָא שֶׁזֶה הָעוֹשֶׂה שְׁלוֹם, שְׁמַכְנִיס
אַהֲבָה בְּלֵב כָּל אֶחָד לְגַבֵּי חֲבֵרוֹ וּמְקַרְבֵם יַחַד, וְעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם זֶהוּ
בְּחִינַת הַעֲלָאת מֵיִן נוֹקְבִין] וּלְפַעֲמִים זֶה הַשְּׁלוֹם עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִקוֹם אַחַר

והוא בחינת העלאת מיין נוקבין למקום אחר וכל הדבורים שמדברים בתורה ותפלה, הם בבחינת העלאת מיין נוקבין כידוע (ישעיה נ"ז) : "בורא ניב שפתים שלום" וזה עקר תקון הבריאה, כמו שכתוב: "עושה שלום ובורא את הכל" כי בשעת בריאה נפלו עולמות למטה לעל ידי שבירת כלים כידוע] והעולמות הן בחינת אותיות ונתפזרו לכמה ניצוצות ועל ידי העלאת מיין נוקבין של תורה ותפלה נעשה צרוף מהניצוצות והאותיות, ונעשה עולם וזהו בחינת שלום כי קדם שמכניס אלו הניצוצות והאותיות תוך דבורי תורה ותפלה אין להם שום צרוף וחבור והם בבחינת שברים ומחלקת כי כל ניצוץ מתגבר על חברו וכשמכניסם אל הדבור דקדשה הוא מצרפם ומחברם, שזהו בחינת שלום כי על ידי הדבור דקדשה של תורה ותפלה נעשה העלאת מיין נוקבין, שעל ידי זה נעשה שלום כנ"ל שעל ידי זה נתתקנו ונתחדשין כל העולמות הנפולין ונחשב כאלו בראן מחדש וזהו מה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (הקדמת הזיהר דף ה) "ולאמר לציון עמי אתה", אל תקרי עמי אלא עמי בשתפי, מה אנא בורא שמים וארץ במלולי, אף אתה כן וכו' כי בודאי הוא בורא שמים וארץ בדבורי תורה ותפלה כי חוזר ומחדש ומתקן העולמות הנפולין כנ"ל וזה בחינת (ויקרא כ"ו) : "ונתתי שלום בארץ" כי מהארציות נתעלן הניצוצות, ונעשה שלום שזהו עקר תקון הבריאה כנ"ל על כן צריכין לדבר רק דבורים קדושים, ולא דברים אחרים כדי להעלות הניצוצות הנ"ל, לתקן כל העולמות כי עקר הבריאה היתה על ידי הדבור, כמו שכתוב (תהלים ל"ג) : "בדבר ה' שמים נעשו" ו על ידי השבירה נפלו ניצוצות בכל הדברים במאכל ובמשתה ובמלבוש, ובכל התענוגים שבעולם כי התענוג שיש בהדבר שאוכל ושותה וכיוצא בזה הוא מהניצוצות שנפלו לשם והניצוצות הם אותיות כנ"ל וקדם שמוציאם אל הדבור, הם בבחינת דם, שהוא בחינת נפש כמו שכתוב (ויקרא י"ז) : "כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא" וכשמוציאם על ידי הדבור, זהו בחינת (שיר השירים ה) : "נפשי יצאה בדבורו" ואז מעלה הניצוצות ומחברם יחד ועושה שלום ביניהם וזהו שאמרנו למעלה שעל ידי הדמים שלא עבד בהם את השם יתברך מזה בא נצחון ומחלקת כי עקר הנצחון והמחלקת, הוא מבחינת הניצוצות הנפולין הנ"ל קדם שמחברם ומתקנם, שאז הם בבחינת מחלוקת כנ"ל ואזי הם בבחינת דמים כנ"ל ועל כן צריך לעבד את השם יתברך בכל הטפי דם שנמצאים בו דהינו שידיבר הרבה בתורה ותפלה, עד שיהיה נעשה מכל הדמים דבורים של תורה ותפלה כי הדבור הוא מהנפש, שהוא בחינת דמים כנ"ל ואזי מבטל כל הנצחון והמחלקת הנמשך מהניצוצות הנפולין הנ"ל שהם הם בחינת הדמים שעדין לא עבד בהם את השם יתברך כנ"ל ובחינה זאת של ברור הניצוצות, נעשה בכל יום עד ביאת המשיח עד שיתקיים (זכריה י"ד) : "ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים" (כמובא בכתבי האריז"ל) כי עקר תקון הניצוצות, הוא בבחינת רגליו (כמבאר במקום אחר) כי תורה ותפלה הם בחינת עמידה, שהוא בחינת רגליו תורה, כמו שכתוב (דברים ה) : "ואתה פה עמד עמדי" (שמות י"ט) "ויתנצבו בתחתית ההר" (תהלים ק"ו) "ויעמד פינחס ויפיל" (שם פ"ה). "צדק לפניו יהלך", צדק, הוא בחינת הדבור של תורה ותפלה

כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שֵׁם נ"ח) : "צִדְקַתְּ תִדְבְּרוּן" עַל יְדֵי זֶה נִתְּתֶקְנִין הַרְגְּלִין, בְּבַחֲיִנַת : "צִדְקַתְּ לִפְנֵינוּ יִהְיֶה" וְעַל יְדֵי זֶה זֹכִין לְבַחֲיִנַת : "וְעִמְדוֹ רַגְלֵינוּ בְּיוֹם הַהוּא" וְכוּ [וְזֶה בַּחֲיִנַת שׁוֹתֵא דִינוּקָא וְכוּ עֵין לְעֵיל, זֶה אֵינִי מִבִּין כְּלָל] כִּי קָדָם הִתְקוּן, דְּהֵינּוּ קָדָם שְׁמוּצִיא הַנִּיצוּצוֹת אֶל הַדְּבוּר דְּקִדְשָׁה אֲזִי הֵם בְּבַחֲיִנַת : "צוּלַע עַל יִרְכּוּ" (בְּרֵאשִׁית ל"ב) שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת פְּגָם הַרְגְּלִין וְאַחַר כֵּן כְּשִׁמוּצִיאֵם אֶל הַדְּבוּר, וּבּוֹנָה מֵהֶם דְּבוּר דְּקִדְשָׁה זֶהוּ בַּחֲיִנַת (שֵׁם ב) : "וַיִּבֶן אֶת הַצֹּלַע" שְׁמֵתֶקוּן בַּחֲיִנַת צוּלַע עַל יִרְכּוּ (מְגִלָּה כ"ב) : לְוִי הִטִּיחַ דְּבָרִים כְּלָפֵי מַעֲלָה וְאַטְלַע, זֶה בַּחֲיִנַת צוּלַע עַל יִרְכּוּ כִּי מַחְמַת שְׁפָגָם בְּהַדְּבוּר, עַל כֵּן אֶטְלַע כִּי נִשְׂאָר בְּבַחֲיִנַת צוּלַע עַל יִרְכּוּ שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת פְּגָם הַדְּבוּר כְּנִ"ל וְצָרִיכִין לְדַבֵּר בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, עַד שְׁיִהְיֶה הַגּוּף בְּטֵל וְאַפְסֵי וְזֶהוּ בַּחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית ב) : "וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד", שְׁיִהְיֶה הַגּוּף אֶחָד עִם הַדְּבוּר (תְּהִלִּים י"ט) "וְלִילָה לְלִילָה יִחְוֶה" כְּמִבְּאָר בְּמִקּוּם אַחֵר (לְעֵיל בְּסִי יט אֹת ג וּבְלִקוּ"ת סִי פב) שֶׁהִיא בַּחֲיִנַת הַצֹּלַע הַנִּ"ל, בַּחֲיִנַת : וַיִּבֶן אֶת הַצֹּלַע שְׁעַל זֶה נֶאֱמַר : וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד דְּהֵינּוּ, שְׁיִתְבַּטֵּל הַגּוּף לְגַמְרֵי כְּאִין וְכֶאֱפֵס עַל יְדֵי דְבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה וְלְבוֹא לָזֶה, לְבַטֵּל הַגּוּף לְגַמְרֵי הוּא עַל יְדֵי יִרְאָה כְּמוֹ שֶׁאֱמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּבָא בְּתָרָא דְף י) : גּוּף קָשָׁה פְּחַד שׁוֹבְרוֹ וּפְחַד הוּא בַּחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית ל"א) : "פְּחַד יִצְחָק" דְּהֵינּוּ יִרְאָה וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק יְבָרְכֵנוּ אֱלֹקִים, זֶה בַּחֲיִנַת שְׁלוֹם כִּי לֹא מִצָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּלִי מַחְזִיק בְּרָכָה אֲלָא הַשְׁלוֹם וַיִּירָאוּ אֹתוֹ, הֵינּוּ יִרְאָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה נִתְבַּטֵּל הַגּוּף לְגַמְרֵי, עַל יְדֵי דְבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה כְּנִ"ל כֹּל אֶפְסֵי אֶרֶץ, הֵינּוּ שְׁכַל הָאֶרֶצִּיּוֹת נֶעֱשִׂים אֶפְסֵי וְאִין, כִּי נִתְבַּטְּלִים לְגַמְרֵי כְּנִ"ל אֲזִי זֹכִין לְבְּרָכָה, שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת שְׁלוֹם, בַּחֲיִנַת יְבָרְכֵנוּ אֱלֹקִים וְכְנִ"ל וּבְתוֹרָה וּתְפִלָּה יֵשׁ שְׁנֵי גּוֹנִים מַחְשְׁבָה וְצַעֲקָה וְכוּ [גַּם זֶה לֹא הִבְנִיתִי כְּלָל]

עו - והאלהים נסה את אברהם

[לְשׁוֹן הַחֲבָרִים] וַיְהִי אַחֵר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית כ"ב). אֵיתָא בְּתַקּוּנֵי זֶהר (תְּקוּן ע קי"ח), מְסֻטְרָא דִּימִנָּא מַחָא חוּרָא כְּכֶסֶף הַדָּא הוּא דְכֶתִיב : "זָרַע אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי" הִנֵּה, בְּהִסְתַּכְּלוֹת יֵשׁ אוֹר הַיִּשְׁרָא וְאוֹר הַחוּזָר דְּהִתְפַּשְׁטוֹת הָרְאוֹת הוּא אוֹר הַיִּשְׁרָא וּבְהִגִּיעַ לְרְאוֹת דְּבָר שְׁחַפָּץ, הוּא אוֹר הַחוּזָר [כִּי עֵקֶר כַּח הָרְאוֹת, מַחְמַת שְׁכַח הָרְאוֹת הוֹלֵךְ וּמִתְפַּשֵּׁט וּמִכָּה בְּדָבָר הַנִּרְאָה וְחוּזָר כַּח הָרְאוֹת, מַחְמַת הַהִפְאָה, לְעֵינִים וְנִצְטִיר הַדְּבָר בְּעֵינִים. וְאִזְ הָעֵינִים רוֹאִין אֶת הַדְּבָר הַנִּרְאָה [לְעֵיל סִימָן י"ג אֹת ד עֵין שֵׁם] נִמְצָא, שְׁיֵשׁ בְּכַח הָרְאוֹת בַּחֲיִנַת אוֹר הַיִּשְׁרָא וְאוֹר הַחוּזָר כִּי כַח הַתְּפַשְׁטוֹת הָרְאוֹת מַעֲיִנּוּ לְהַדְּבָר הַנִּרְאָה, זֶהוּ בַּחֲיִנַת אוֹר הַיִּשְׁרָא וְהַפְּאָת הָרְאוֹת בְּדָבָר הַנִּרְאָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה חוּזָר הַדְּבָר לְעֵינֵינוּ וְנִצְטִיר בְּעֵינֵינוּ, שְׁעַל יְדֵי זֶה עֵקֶר הָרְאִיָּה כְּנִ"ל זֶהוּ בַּחֲיִנַת אוֹר

החוזר שחוזר וְשָׁב הָרְאוּת לְעֵינָיו כְּנִ"ל] וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרוּךְ הוּא אָף שְׂאִינוּ נִתְפָּס בְּשׁוּם מִדָּה, אֲךָ כְּדֵי לְשַׁבֵּר הָאֶזְנוֹן נֶאֱמַר בּוֹ גַם כֵּן (תְּהִלִּים קל"ח) : "כִּי רָם ה' וְשָׁפַל יִרְאֶה וְגִבּוֹה מִמֶּרְחֵק יִדְעֵ" יִרְאֶה, הוּא בְּחִינַת אֹר הַיִּשָּׁר מִמֶּרְחֵק יִדְעֵ, הוּא בְּחִינַת אֹר הַחֹזֵר [כִּי עֵקֶר הַיְדִיעָה, לִידַע מַה שְּׁרוּאָה הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת אֹר הַחֹזֵר, שֶׁהִיא בְּחִינַת מַה שְּׁחֹזֵר הַפַּח הָרְאוּת לְעֵינָיו וְעַל כֵּן לְפַעְמִים הָאֲדָם רוּאָה אִיזָה דְבָר בְּעֵינָיו מִמֶּשׁ וְאָף עַל פִּי כֵן אִינוּ יוֹדְעֵ מַה הוּא רוּאָה כְּגוֹן כְּשֶׁמַּעֲבִירִין אִיזָה דְבָר לְפָנָי עֵינָיו בְּמַהִירוֹת גְּדוֹל וְזֶה מִחֲמַת שֶׁלֹּא הָיָה פְּנָאֵי שְׂיַחְזֹר הַפַּח הָרְאוּת לְעֵינָיו וַיִּצִיר הַדְּבָר בְּדַעְתּוֹ עַד שֶׁיִּדְעֵ אוֹתוֹ [וְכִמְבָאָר בְּסִימָן ס"ה אוֹת ג עֵין שֵׁם] נִמְצָא שֶׁהַיְדִיעָה מַה שֶׁיִּוֹדְעֵ מַה שֶׁהוּא רוּאָה, זֶה בְּחִינַת אֹר הַחֹזֵר] וְדַע, שֶׁהַסְּתַכְּלוֹת עוֹשֶׂה כָּלִי, דְּהֵינּוּ גְבוּל וְזָמַן כִּי מִקְדָּם רְאוּתוֹ הַדְּבָר הוּא בְּלֹא גְבוּל וְכִשְׁרוּאָה הַדְּבָר, נַעֲשֶׂה לוֹ גְבוּל (יוֹמָא ע"ד) "וַיַּעֲבֹד וַיִּרְעִיבְךָ וַיֹּאכִילְךָ אֶת הַמֶּן" כִּי אִינוּ דוֹמָה מִי שְׁרוּאָה וְאוֹכֵל וְכוּ מִכָּאֵן שֶׁסּוּמָא אֵין לוֹ שֶׁבַע כִּי מִי שְׂאִינוּ רוּאָה אֵין לוֹ גְבוּל כְּנִ"ל וְיִמְסַקְנָא דְגַמְרָא, מֵאֵי קָרָא : "טוֹב מִרְאֶה עֵינַיִם מִהֲלֵךְ נֶפֶשׁ" כִּי בְּכַח הָרְאוּת, עוֹשֶׂה הַלּוֹךְ לְנֶפֶשׁוֹ, וְהוּא הַגְּבוּל וְזֶהוּ בְּחִינַת מַעֲלַת הַבְּטָחוֹן כִּי הַבְּטָחוֹן הוּא בְּחִינַת הַסְּתַכְּלוֹת שֶׁמִּסְתַּכֵּל וְצוּפָה בְּעֵינָיו לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד, וּבּוֹטַח בּוֹ, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ה) : "עֵינָי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ" כִּי עַל יְדֵי הַהַסְּתַכְּלוֹת בְּבְטָחוֹן, גַּם כֵּן עוֹשֶׂה כָּלִי, דְּהֵינּוּ גְבוּל וְזָמַן כִּי הַשְּׁפָעָה יוֹרְדַת מִלְּמַעְלָה תְּמִיד, אֲךָ שֶׁהִיא בְּלֹא זָמַן כִּי לְפַעְמִים דְּבָר שְׁצָרִיךְ לוֹ עֲכָשׁוֹ, יְבוֹא בְּשִׁתִּים אוֹ שְׁלֹשׁ שָׁנִים אֲךָ עַל יְדֵי הַסְּתַכְּלוֹת בְּבְטָחוֹן עוֹשֶׂה לְהַשְּׁפָעָה גְבוּל וְזָמַן, שֶׁתְּבוֹא הַשְּׁפָעָה בְּעַת וְזָמַן שֶׁהוּא צָרִיךְ וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק "עֵינָי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ" עַל יְדֵי זֶה, "נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ" פְּרוּשׁ : בְּהַסְּתַכְּלוֹתוֹ בְּעֵינָיו לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דְּהֵינּוּ בְּחִינּוֹת בְּטָחוֹן בְּחִינַת : "עֵינָי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ" עַל יְדֵי זֶה "אֲתָה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ" בְּעֵתוֹ דִּיקָא, דְּהֵינּוּ בְּעַת וְזָמַן שֶׁהוּא צָרִיךְ כִּי הַבְּטָחוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת הַסְּתַכְּלוֹת, עוֹשֶׂה כָּלִי וְגְבוּל וְזָמַן כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת מַעֲלַת הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים (שֵׁם מ"ב) "צִמְאָה נֶפֶשִׁי", דְּהֵינּוּ כְּמוֹ מִי שֶׁהוּא צִמְאָ מְאֹד, שֶׁשׁוֹתָה אֶפְלוֹ מִיַּם הָרַעִים כְּמוֹ כֵן גַּם בְּעִבּוּדַת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם תְּמִיד בְּבְחִינַת צִמְאוֹן וְלוֹמְדִים וְעוֹבְדִים עֲבוּדַתוֹ תְּמִיד וְהֵם תְּמִיד בְּבְחִינַת צִמְאוֹן כִּי נֶפֶשׁוֹ שׁוֹקֶקֶת תְּמִיד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲךָ שֶׁהוּא בְּלֹא זָמַן וְשָׁכַל כִּי לְפַעְמִים בְּטוּלָה שֶׁל תּוֹרָה הִיא קִיוּמָה (מְנַחוֹת צ"ט) כְּמָה שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קי"ט) : "עַתָּה לַעֲשׂוֹת לָהּ הַפְּרוֹ תוֹרַתְךָ" וְזֶהוּ מַעֲלַת הַתְּדַבְּקוֹת בְּצַדִּיקִים כִּי הֵם עוֹשִׂים גְבוּל וְזָמַן, לְבַל יִהְיֶה בְּבְחִינַת צִמְאוֹן וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק : "צִמְאָה נֶפֶשִׁי לְאֵל חַי", זֶה בְּחִינַת צִמְאוֹן כְּנִ"ל "מֵתִי אָבוֹא" וְלֹא יֵהָא בְּבְחִינַת צִמְאוֹן "וְאִרְאֶה פְּנֵי אֱלֹקִים" וְאִרְאֶה דִּיקָא דְּהֵינּוּ שְׂאִזְכָּה שֶׁתְּהִיָּה הָעִבּוּדָה בְּבְחִינַת רְאִיָּה, שְׂאִזִּי הוּא בְּבְחִינַת גְבוּל וְזָמַן כְּרָאוֹי כְּנִ"ל וְאִזִּי אִינוּ בְּבְחִינַת צִמְאוֹן כְּנִ"ל. עַל כֵּן בְּכָל יוֹם וְיוֹם צָרִיךְ הַתְּחַדְּשׁוֹת הַמַּחֲיוֹן כְּמָה שֶׁכְּתוּב (אֵיכָה ג) "חֲדָשִׁים לְבַבְּקָרִים" וְכוּ וְכְמָה שֶׁכְּתוּב : "הַמְּחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ" וְכוּ [כִּי חֲדוּשׁ הַמַּחְ, דְּהֵינּוּ שְׂזוּכָה לְשָׁכַל חֲדָשׁ, וְשָׁכְלוֹ הַלֵּךְ וְגְדוֹל בְּכָל פֶּעַם זֶהוּ בְּחִינַת רְאִיָּה כִּי יְדִיעַת הַשָּׁכַל הוּא בְּחִינַת רְאִיָּה שֶׁיִּוֹדְעֵ וּמִבֵּין הַדְּבָר עַל בְּרִיו, כְּאֵלוֹ רוּאָה אוֹתוֹ בְּעֵינָיו בְּרְאִיָּה יָפָה וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרַאשִׁית ג) "וַתִּפְקַחְנָה עֵינָי שְׁנֵיהֶם"

ויפרש רש"י: על שם החכמה נאמר, כמובא בדברי רבנו כמה פעמים] ובכח הראות יש שתי בחינות כי מי שפח הראות שלו יפה, יכול לראות מרחוק, ואין צריך להתקרב אל הדבר שצריך לראות אבל מי שאין כח הראות שלו חזק, הוא צריך להתקרב להדבר שרוצה לראות, ולהסתפל בו יפה כן בעבודת השם יתברך, יש מי שמחו צח ויכול להתפלל או ללמד בלי עיון ויש מי שצריך להעלות במחשבתו מקדם שידבר ואם ידבר מקדם שיעלה במחשבתו, יהיה הדבור בלא מחשבה והוא בחינת אחר הדברים וזהו בחינת מחין דקטנות, שהם בחינת דינים ומי ששכלו צח הוא בגדלות המחין, והוא בחינות רחמים וחסדים כמאמר חכמינו, זכרוננו לברכה (ברכות ל"ג): גדולה דעה שנתנה בין שני שמות, שנאמר "כי אל דעות ה' ואל הוא חסד, כמו שכתוב (תהלים נ"ב): "חסד אל כל היום" והוא רחמים, כמו שכתוב (שם קי"ט): "רחמיך רבים ה' אך אי אפשר להתפלל בשכל צח, עד שישוב בתשובה שלמה על חטאיו כמו שכתוב (דברים ל): "ומל ה את לבבך" ותרגומו: ויעדי ה ית טפשות לבך ובאיזה תשובה נאמר, בתשובה מאהבה, שלא ישאר שום רשע כלל כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (יומא פ"ו) "שובו בנים שובבים ארפא משובתם" דקשה, שובבים משמע דמעקרא בלא שום רשע וארפא, משמע שישאר רשע ומשני, כאן מאהבה כאן מיראה כי מאהבה אין נשאר שום רשע ויש לו שכל צח, ויכול להתפלל בלי עיון ובכל יום ויום יכול להתחדש מחו וזה פרוש הפסוק: ויהי אחר הדברים פרוש, אדם שהוא תמיד בשוה שאינו יכול לבוא להתחדשות המחין שהוא בקטנות המחין שהוא בחינת אלקים, דינין שזהו בחינת אחר הדברים כפי"ל והאלקים נסה הינו לנסות ולהרים את בחינת המחין דקטנות שהם בחינת אלקים זה זוכין, על ידי בחינת אברהם, שהוא בחינת אהבה כי על ידי תשובה מאהבה, זוכין למחין דגדלות שהם בחינת חסדים ורחמים כפי"ל וזהו והאלקים נסה, את אברהם שעל ידי בחינת אברהם, מנסין ומרימין את המחין דקטנות, שהם בחינת אלקים, וזוכין למחין דגדלות כפי"ל וזה פרוש הזהר הקדוש: מסטרא דימינא מחא חנרא פרוש: ממדת אהבה נעשה שכלו צח כפסוק הדיא הוא דכתיב: "זרע אברהם אהבי" כי המח נקרא זרע אברהם אהבי שהיא מדת אהבה שממדה זאת בא לשכל צח כפי"ל.

עז - והיה למלך על כל הארץ

[לשון החברים] והיה למלך על כל הארץ (זכריה י"ד) דהנה הפלל הוא, ש כל מה שאנו עושים, הן התפלה, והן למוד הוא כדי שיתגלה מלכותו ויתברך כי ההבל פה הוא בחינת ה' ו הקול הוא בהמשכה, הוא בחינת ו ו כשלומד או מתפלל בדחילו ורחימו, נתגלה בחינת י"ה (תקו"ו) ו כשלומד

הִלְכָה בְּאִפְנוֹ זֶה, בּוֹרֵא עוֹלָם אֶחָד וּכְשֶׁלּוֹמֵד כָּל הַמִּסְכָּתָא, נַעֲשֶׂה
מִטְרוּנֵיתָא וְהִלְכוֹת הֵן עֲלֵמִין דִּילֵיהּ (בְּהַקְדָּמַת הַתְּקוּנִים דְּרַב יוֹד) כִּי אֵין
מְלַךְ בְּלֹא עִם וְזֶה: "וְהָיָה הַלְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ", שְׁנִתְגַּלָּה מְלָכוּתוֹ. [מְבֹאֵר
לְמַעַן שְׁחַסֵּר כָּאֵן רַבּוֹ כְּכֹל כִּי עָקַר הַמְּכוּן חָסֵר מִן הַסִּפּוּר וְלֹא זָכִיתִי לַעֲמֹד
עַל דְּבָרִים אֲלוֹ]

עח - ויתן עז למלכו וירם קרן משיחו

[לְשׁוֹן הַחֲבָרִים] וַיִּתֵּן עֵז לְמַלְכוֹ וַיְרַם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ (שְׁמוּאֵל א ב) הִנֵּה יֵשׁ בְּזֶה
בְּחִינַת מְשִׁיחַ וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וַיַּחֲוֶד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּהּ וַתְּחִיָּהּ כִּי
תַחֲלֵת הַבְּרִיאָה הָיָה כְּדִי שְׁיִתְגַּלָּה מַדַּת מְלָכוּתוֹ וּמַחְמַת גְּדֹל הָאֲרָתוֹ לֹא
הָיָה בְּאִפְשָׁרִי לְקַבֵּל וְהַכְרַח לְהִתְצַמְצֵם בְּתוֹךְ עוֹלָמוֹת (תְּהֵלִים קמ"ה).
"מְלָכוּתְךָ מְלָכוֹת כָּל עוֹלָמִים" הֵינּוּ שְׂמֵדַת מְלָכוֹת הַתְּלַבֵּשׁ בְּתוֹךְ עוֹלָמוֹת
כְּדִי שְׁנוּכַל לְקַבֵּל וְאֵין מִי שְׁיִקַּבֵּל עַל מְלָכוּתוֹ לְכֹן יוֹצְאוֹת נְפֹשׁוֹת יִשְׂרָאֵל,
שְׁיִקַּבְלוּ עַל מְלָכוּתוֹ כִּי אֵין מְלַךְ בְּלֹא עִם וּמֵאֵין יוֹצְאוֹת נְפֹשׁוֹת יִשְׂרָאֵל ?
מֵעוֹלָם הַדְּבֹר (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) "נִפְשֵׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ" הֵינּוּ שְׁנִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל
יוֹצְאוֹת מֵעוֹלָם הַדְּבֹר וְהַדְּבֹר הוּא בְּחִינַת מְלָכוּת כְּמוֹ שְׁאָמַר אֱלֹהֵינוּ
מְלָכוֹת פֶּה וּבְחִינּוֹת שְׂכִינָה גַם כֵּן כִּי שׁוֹכְנֵת אֲתֶם תְּמִיד בְּלִי הַפֶּסֶק רַגַע
כְּמוֹ שְׁכָתוּב (וַיִּקְרָא ט"ז): "הַשׁוֹכֵן אֲתֶם בְּתוֹךְ טְמֵאוֹתֶם" (עֵיין יוֹמָא נו
וּמִ"ר נִשְׂא פִז) וְהוּא בְּחִינַת (תְּהֵלִים קיג): "אִם הַבְּנִים" הֵינּוּ כְּמוֹ שְׁהֵאִם
הוֹלְכֵת תְּמִיד עִם בְּנֵיהָ, וְאֵינָה שׁוֹכַחַת אוֹתָם כֵּן הַדְּבֹר שֶׁהוּא בְּחִינַת
שְׂכִינָה, הוֹלְכֵת עִם הָאֲדָם תְּמִיד (וַיְרַמְיָה ל"א): "כִּי מֵדֵי דְבָרֵי בּוֹ זְכוֹר
אֲזַכְּרֶנּוּ" הֵינּוּ כְּמוֹ שְׁאָמַרְנוּ, שֶׁהַדְּבֹר זֹכֶרֶת אוֹתוֹ תְּמִיד וְהוֹלְכֵת עִמוֹ אֲפִלוּ
בְּמִקּוֹם הַטְּנַפֶּת וְזֶהוּ בְּחִינַת גְּלוּת הַשְׂכִּינָה שֶׁהַדְּבֹר שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְׂכִּינָה,
בְּגִלוּת (תְּהֵלִים ל"ט): "נִאֲלַמְתִּי דוּמְיָהּ" (תְּהֵלִים נ"ח): "הָאֲמָנָם אֵלֶם
צָדֵק תְּדַבְּרוּ" הֵינּוּ כִּי צָדֵק זֶה מְלָכוּתָא קִדְשָׁא כְּנוֹדַע (פֶּתַח אֱלֹהֵינוּ)
וּמְלָכוֹת, הוּא הַדְּבֹר כְּנִ"ל כְּשֶׁהוּא בְּגִלוּת הוּא אֵלֶם וְלְכֹן בְּמָה שְׁפָגַם יִתְקַן,
הֵינּוּ וְדוּי דְּבָרִים (הוֹשַׁע י"ד): "קָחוּ עִמְכֶם דְּבָרִים" שְׁיִתְּנֶדָה תְּמִיד בְּכָל
לְבוֹ "נִכַח פְּנֵי אֲדֹנָי" אֲזִי, "וְשׁוּבוּ אֵל ה'" שְׁיִשׁוּבוּ כָּל הַדְּבָרִים שְׁפָגַם אֵל
שָׁרְשׁוֹ וְזֶהוּ בְּחִינַת יַחֲוֹד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּהּ כִּי מֵיַחַד הַדְּבֹר, שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַשְׂכִּינָה כְּנִ"ל, אֵל הַ זֶהוּ גַם כֵּן שְׁאָמַר הַכְּתוּב (יִשְׁעְיָה מ): "וְנִגְלָה
כְּבוֹד הַ זֶה וְרָאוּ כָּל בֶּשֶׂר יַחְדָּו כִּי כִּי הַ דְּבָר" הֵינּוּ, כְּשֶׁמֵּיַחַד הַדְּבֹר עִם הַ שֶׁהוּא
יַחֲוֹד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּהּ כְּנִ"ל אֲזִי "וְנִגְלָה כְּבוֹד ה'" כְּבוֹד, זֶה שְׂכִינָה
כְּנוֹדַע הֵינּוּ, שְׁנִתְגַּלָּה וְנִתְגַּדֵּל הָאֲרָת הַשְׂכִּינָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוֹת כִּי עֲכָשׁוּ
נִקְטָן אוֹרָה וְנִחְלַשׁ כְּחָה כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ (בְּתִיקוֹן ו מהי"א
תִּיקוּנִים אַחֲרוֹנִים) שֶׁהַשְׂכִּינָה צוֹנַחַת: "סִמְכוּנֵי בְּאִשִּׁישׁוֹת וְכוּ, כִּי חוֹלַת
אֲהָבָה אֲנִי" הֵינּוּ אֲהָבַת יִשְׂרָאֵל, שְׁאֲנִי שׁוֹכֵן אֲתֶם אֲפִלוּ בְּתוֹךְ טְמֵאוֹתֶם

וְזֶהוּ גְלוּת הַשְּׂכִינָה אֲבָל כְּמוֹ שְׂאֲמָרְנוּ [שְׁעַל יְדִי] שְׂפִיתְקוֹן פְּרָצוּף מַלְכוּת וַיִּיחַד הַדְּבִיר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת וּבְחִינַת שְׂכִינָה עִם הַיְתְּגָלָה וַיִּתְגַּדֵּל אוֹרָה שֶׁל פְּרָצוּף מַלְכוּת (מְשָׁלִי ט"ז) : "בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים" הֵינּוּ [שְׁעַל יְדִי] שְׂפִיתוֹ הָאֶרֶה בְּפְרָצוּף מַלְכוּת יָכוֹל לְחַיּוֹת כִּי שׂוֹאֵב חַיִּים מִמֵּדַת מַלְכוּת, שֶׁהוּא שָׂרְשׁוֹ כְּנ"ל. וְגַם זֶהוּ בְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ כִּי מֵה שְׂאֲדָם חִי, אֵינּוּ כִּי אִם מַחְמַת שְׁנוּשָׁם נְשִׁימוֹת וּמֵה הִיא נְשִׁימָה שְׂמוּצִיא וּמְכַנִּיס הַרוּחַ וְזֶהוּ בְּחִינַת (יְחִזְקָאֵל א) : "הַחַיּוֹת רְצוּא וְשׂוֹב" וְלָכֵן, כְּשֶׂאֲדָם דְּבוּק לְמַלְכוּתָא קְדִישָׁא וּמְדַבֵּר תּוֹרָה אוֹ תִּפְלָה מוּצִיא וּמְכַנִּיס רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְזֶהוּ (שֵׁם ל"ו) : "וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֲתָן בְּקִרְבְּכֶם" הֵינּוּ קָרֵב שְׁלָכֶם כְּשֶׁהוּא נוֹשֵׁם נְשִׁימָה שֶׁל קְדֻשָׁה אֲזִי, "וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֲתָן" הֵינּוּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְזֶה (בְּרֵאשִׁית א) : "וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם" הֵינּוּ כְּשֶׁלּוֹמֵד תּוֹרָה כִּי מֵיִם זֶה תּוֹרָה (עֵינָן תַּעֲנִית ז בַּבָּא קַמָּא י"ז, פ"ב) כְּפִדּוּעַ אֲזִי, "וְרוּחַ אֱלֹקִים", שֶׁהוּא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ "מְרַחֶפֶת" וְחוֹפֵף עָלָיו וְשׂוֹאֵב רוּחַ חַיִּים כִּי בְּלֹא תּוֹרָה אֵי אֲפֹשֶׁר לְחַיּוֹת כְּמוֹ שְׂפִתוֹב (בְּתַקּוּנֵי זֵהַר תַּקּוּן י"ג דף כ"ז) : אֲלֵמָלֵא כְּנִפֵי רֵאָה דְנִשְׁבִי עַל לְבָא הָוִי לְבָא אוֹקִיד כָּל גּוּפָא וְרֵאָה דָּא מֵיָא (זֵהַר פִּינְחָס רי"ח) : וּמֵיָא דָּא תּוֹרָה כִּי כְּשֶׁהָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בּוֹעֵר בְּלִבּוֹ לְהִשָּׁם יִתְבַּרַךְ הָיָה בְּאֲפֹשְׁרֵי לְחַיּוֹת אוֹקִיד כָּל גּוּפָא אֲבָל כְּשִׂיתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה אוֹ תִּפְלָה מְגַנֶּת וּמְצַלֶּת עָלָיו וְכֵן, חֵס וְשָׁלוֹם, לְהַפְדֵּי כְּשֶׁבוֹעֵר אֶל תַּאֲוֹת עוֹלָם הַזֶּה, הֵנּוּ אוֹקִיד גַּם כֵּן כָּל גּוּפָא אֲבָל כְּשֶׂאֲחַר כֵּן לּוֹמֵד תּוֹרָה אוֹ עוֹשֶׂה מְצוּהָ הִיא מְגַנֶּת וּמְצַלֶּת עָלָיו, וַיָּכוֹל לְחַיּוֹת כִּי שׂוֹאֵב רוּחַ חַיִּים, שֶׁהוּא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ מִמֵּדַת מַלְכוּת שֶׁהוּא שָׂרְשׁוֹ (בְּרֵכּוֹת י"ח) : כִּי מַחְמַת שְׂנִפְסָק מַחְבֵּל דְקְדֻשָׁה מֵאִין יִהְיֶה לוֹ חַיּוֹת וְשׂוֹאֵב רוּחַ שֶׁל שְׁטוֹת כִּי דְבוּק אֶל "מֶלֶךְ זָקוֹן וּכְסִיל" (קִהְלֵת ד) וְזֶהוּ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (סוֹטָה ג) : אִין אֲדָם עוֹבֵר עֲבָרָה אֲלָא אִם כֵּן נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׁטוֹת אֲבָל לְהַפְדֵּי, נִכְנַס בּוֹ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ הוּא בְּחִינּוֹת מַלְכוּת כְּמוֹ שְׂאֲמַר הַכְּתוּב (אֶסְתֵּר ה) "וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (מְגִלָּה י"ד) : שְׁלַבְשָׁתָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וּבְחִינַת תַּחֲיָה גַם כֵּן כְּמוֹ שְׂפִרְשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מ"ה) : "וַתַּחֲי רוּחַ יַעֲקֹב" שְׂשָׂרְתָה עָלָיו רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְזֶהוּ בְּחִינָה שֶׁל מְשִׁיחַ כִּי כְּתוּב אֲצִלוֹ (יְשַׁעְיָה י"א) : "לֹא לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפֹּט" וְכוּ אֲלָא הַכֹּל בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ כִּי אֲזִי יִתְקַן פְּרָצוּף מַלְכוּת בְּשִׁלְמוֹת וְנִתְקַבֵּץ כָּל הַבְּחִינַת מַלְכוּת אֶל שָׂרְשׁוֹ "וְהִיָּתָה לָהּ הַמְּלוּכָה" (עוֹבְדֵיָה) "וְהִיָּה הַלְּמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ" (זְכָרְיָה י"ד) וְנוֹכַל לְהַכִּיר אֶת בּוֹרְאָנוּ לְמַעַלָּה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת בְּלֹא שׂוֹם לְבוֹשׁ וְצִיּוֹר וּתְמוּנָה (תְּהִלִּים מ"ז) : "כִּי הוּא וְכוּ מֶלֶךְ גְּדוֹל עַל כָּל הָאָרֶץ" הֵינּוּ כְּשֶׂמֵדַת מַלְכוּת יִהְיֶה גְּדוֹל וַיִּתְעַלֶּה אוֹרָה מַחְמַת תַּקּוּן מַעֲשֵׂינוּ אֲזִי נוֹכַל לְהַכִּיר אֶת בּוֹרְאָנוּ עַל כָּל דְּהֵינּוּ לְמַעַלָּה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת וְלֹא כְּמוֹ עֲכָשׁוּ כִּי עֲכָשׁוּ הוּא בְּהִתְלַבְּשׁוֹת עוֹלָמוֹת כְּנ"ל וְזֶהוּ : "וַיִּתֵּן עוֹ לְמַלְכוּ" הֵינּוּ כְּשִׂיתָן עוֹ וְהָאֶרֶה לְמַדַּת מַלְכוּת אֲזִי "וַיִּרַם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ" כִּי כָּל אֶחָד יִתְקַן בְּחִינּוֹת מְשִׁיחַ שְׁלוֹ וַיִּלְךְ מִמְּדָרְגָה אֶל מְדָרְגָה מַעֲט מַעֲט עַד שְׂפִיתְקוֹן הָאֶרֶת פְּרָצוּף מַלְכוּת בְּשִׁלְמוֹת וְזֶהוּ בְּחִינּוֹת מְשִׁיחַ כְּנ"ל. [גַּם דְּבָרִים אֲלֵה אֵינָם מְסֻדָּרִים יְפָה, וְחִסָּר בְּהֵם גַּם כֵּן וּכְפִי הַנִּרְאָה הַמְּכּוּן מֵהֵם שְׂמַדְבֵּר מִמַּעַלַּת הַדְּבִיר דְקְדֻשָׁה כִּי הַדְּבִיר דְקְדֻשָׁה הוּא בְּחִינּוֹת הַשְּׂכִינָה וְהוּא בְּחִינּוֹת רִחוּ שֶׁל מְשִׁיחַ בְּחִינּוֹת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, בְּחִינּוֹת תַּחֲיָה, בְּחִינּוֹת יַחּוּד קְדֻשָׁא בְּרִיד

הוא ושכינתה וכל זה מבאר מתוך דברי התורה הנ"ל רק שאין הדברים מסדרים כראוי, ואין הלשון מתקן אף על פי כן כלם נכוחים למבין וישרים למוצאי דעת. גם מבאר מתורה זאת שהדבור הולך עם האדם אפלו למקומות המטנפים כמו האם ההולכת עם הולד לכל מקום שהוא הולך ועל כן נקרא הדבור "אם הבנים" וזהו: "כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד" הינו שאפלו אם האדם מנח, חס ושלו, במקום שהוא אפלו בשפל המדרגה מאד, אפלו במקומות המטנפים אף על פי כן על ידי הדבור יכול להזכיר את עצמו בהשם יתברך דהינו שאפלו אם הוא במקום שהוא אם יתחזק גם שם לדבר על כל פנים דבורים קדושים של תורה ותפלה והתבודדות יכול להזכיר את עצמו בהשם יתברך אפלו שם במקומות הנמוכים, שהם בחינות מקומות המטנפים אפלו אם נפל למקום שנפל כי הדבור אינו מניח אותו לשפח את השם יתברך בבחינות: "כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד" שכל זמן שיש בו הדבור של השם יתברך, שהוא הדבור דקדשה זה הדבור אינו מניח אותו להיות נשפח מהשם יתברך כי הדבור זוכר ומזכיר אותו להתחזק בהשם יתברך במקום שהוא והבן הדבר היטב מגדל פח הדבור והוא עצה נפלאה ונוראה למי שחפץ באמת לבל יאבד עולמו לגמרי, חס ושלו עוד מבאר מזה גדל מעלת עסק התורה הקדושה שהוא עקר החיים של האדם כי אלמלא פנפי ראה דנשבי על לבא הוי לבא אוקיד כל גופא וכנפי ראה הוא בחינות התורה כנ"ל הינו כי יש באדם שני מיני תבערות מדורת אש, לטוב ולהפך כי לפעמים לב האיש הישראלי בוער מאד מאד להשם יתברך כיקוד יקוד אש אבל הוא יותר מדי עד שהיה אפשר להיות אוקיד כל גופא ואף על פי שבוער להשם יתברך אף על פי כן מאחר שהוא יותר מדי אינו טוב ואי אפשר לקרר ולצמצם ההתלהבות הזאת, שיהיה במדה כי אם על ידי התורה כי כשיעסק בתורה תגן התורה עליו, ותציל אותו שיזכה לצמצם ההתלהבות שיהיה כראוי וכן יש, חס ושלו, להפך כי לפעמים בוער האדם אל תאוות עולם הזה כל כך עד שגם כן היה אוקיד כל גופא, חס ושלו אבל כשלומד תורה היא מגנת עליו ומצלת אותו גם מהתלהבות האש הרע הזה של התאוות שהיה רוצה לשרפו לגמרי, חס ושלו נמצא שבלא התורה, חס ושלו לא היה האדם מתקיים כלל כי היה נשרף ומתבטל מרבוי התבערות שיש בכחו לימין יותר מדי, או לשמאל, חס ושלו וזהו אלמלא כנפי ראה, שהיא התורה דנשבי על לבא הוי לבא אוקיד כל גופא על ידי שני מיני תבערות הנ"ל ורק התורה מצלת מזה כנ"ל

עט - בטח בה ועשה טוב

[לשון החברים] בטח בה ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה (תהלים ל"ז)
הנה הכלל ש צריך כל אדם לראות שמצדו לא יהיה עניב משיחא דהינו
לעשות תשובה שלמה ולתקן מעשיו ו בכל צדיק וצדיק, מי שהוא צדיק
באמת, יש בו התגלות משיח ו אף על פי שאין בו התגלות משיח יש בו
מדה של משיח, שהוא בחינת משה כמו שכתוב בזהר הקדוש (בראשית
דף כה): : משיח דא משה, כמו שאפרש כי משה מסר נפשו בעד ישראל
כי ידע שפלותו באמת, וידע חשיבותו וגדלותו ישראל כמו שכתוב (במדבר
י"ב): : "והאיש משה ענו מאד מכל האדם" ומחמת זה מסר נפשו וחיותו
בעדם לכן מי שהוא צדיק באמת ויודע שפלותו, ויכיר חשיבותו ישראל
יכול למסר את נפשו בעדם ו אימתי יכול לראות שפלותו? בשבת (שמות
ט"ז): : "ראו כי ה נתן לכם את השבת" כי שב"ת הוא שייך בת שייך, תלת
גונו דעינא, ב"ת בת עין ועל כן בשבת יכול לראות שפלותו (שם) הינו
תחת מדרגתו, שפל ממה שהוא ועל כל פנים, "אל יצא איש ממקומו",
הינו למעלה ממדרגתו כגון עושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפינחס (סוטה
כ"ב): : ואימתי יכול לראות שפלותו בשבת? כשעושה תשובה שלמה,
שהיא שבת כמו שכתוב (דברים ל): : "ושבת עד ה אלקיך, אתון דדין
כאתון דדין" כי יש שני תשובות אחת, יש בני אדם שעושין משא ומתן
והולכין בהבלי עולם הנה ובאמצעות נופל לו הרהורי תשובה ואחר כך
חוזר למקומו הראשון (יחזקאל א): : "החיות רצוא ושוב" ש אין לו נחא,
כי פעם טמא ופעם טהור כשר ופסול, אסור ומתיר וזהו בחינות ששת ימי
חול אבל תשובה שלמה הוא בחינות שבת, שיש לו נחא כי בא שבת בא
מנוחה (רש"י בראשית ב פסוק ב) ש יש לו מנוחה מכל וכל, ונדחה הרע
לגמרי ותדע נאמנה, ש תשובה שלמה הוא בחינות שבת כי איתא במדרש
רבה (בראשית פרשה כ"ב) כשפגע אדם הראשון לקין, ושאל לו מה נעשה
בדיןך והשיב לו שעשה תשובה אמר, אם כך תקיף חילא דתשובה, פתח
ואמר "מזמור שיר ליום השבת" ולכאורה, מה ענין שבת אצל תשובה
אבל לפי דברינו מכון היטב כי כשעושה תשובה שלמה ונדחה הרע לגמרי,
ויש לו נחא זהו בחינות שבת, ובחינת שדי, ובחינת מט"ט כי מה הוא
שדי, שאמר לעולמו די (חגיגה י"ב בראשית רבה פרשה מ"ו) ובחינות
שבת גם כן כך כמו שכתוב (בראשית ב): : "וישבת ביום השביעי מכל
מלאכתו", ואמר די ובחינות מט"ט, הוא גם כן בחינות שדי כנודע
(בראשית דף כ"ז) על פסוק "ויקח את האדם ויניחהו בגן עדן" וכו ויקח
מאן נטל לה? אלא נטל לה מארבע יסודין דילה וכו בזמנא דתב בתיובתא
ומתעסק באורייתא קדשא בריך הוא נטל לה מתמן אתמר "וימשם יפרד"
אפריש נפשה מתאונה דילהון וכו לעבדה בפקודין דעשה, ולשמרה
בפקודין דלא תעשה וכו ואי עבר על אורייתא, אתשקיה ממרירו דאילנא
רע, דאיהו יצר הרע ואם תיבין בתיובתא אתמר בהון "ויורהו ה עץ", דא
עץ החיים ובה "וימתקו המים" ודא משה משיח דאתמר בה "וימטה
האלקים בגדיי" מטה דא מט"ט, מסטרה חיים ומסטרה מיתה עד כאן
לשונו וזה כמו שפרשנו הינו כשעושה תשובה שלמה שידחה הרע לגמרי
ונעשה כלו טוב זהו בחינות משה משיח, דאתמר בה "וימטה האלקים
בגדיי" הינו שהיה בגדו להפך [מרע לטוב] ומטה דא מט"ט, מסטרה חיים

ומסִטְרָה מִיָּתֶה כִּי מִט"ט הוּא בְּחִינּוֹת מִשְׁנָה, שְׁזָהוּ בְּחִינּוֹת שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת שֵׁשֶׁת סְדְרֵי מִשְׁנָה שְׁכִלּוּלִים מִשְׁשָׁה בְּחִינּוֹת כְּשֶׁר וּפְסוּל טָמֵא וְטָהוֹר אֲסוּר וּמִתֵּר כְּנוֹדַע וְעַל כֵּן אֵלּוּ בְּנֵי אָדָם שְׂאִינִם קְבוּעִים עַדִּין בְּעִבּוּדַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ וְאִין תְּשׁוּבַתֶם שְׁלֵמָה עַדִּין רַק לְפַעֲמִים נוֹפֵל לוֹ הִרְהוּר תְּשׁוּבָה וּמִתְחִיל קִצָּת בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְ אַחֵר כִּד נוֹפֵל מִזֶּה וְחוֹזֵר לְמִקּוּמוֹ וְאַחֵר כִּד הוּא חוֹזֵר וְנִתְעוֹרֵר וְחוֹזֵר וְנוֹפֵל וְכֵן מִשְׁתַּנֶּה בְּכָל פַּעַם מִטּוֹב לְרַע וּמִרַע לְטוֹב זֹאת הַתְּשׁוּבָה הִיא בְּחִינּוֹת שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת כְּשֶׁר וּפְסוּל וְכוּ כְּנ"ל כִּי הוּא גַם כֵּן פַּעַם כְּשֶׁר וּפַעַם פְּסוּל, פַּעַם טָמֵא וּפַעַם טָהוֹר וְכוּ כִּי אִין לוֹ נִיחָא אֲבָל כְּשֶׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, זֶהוּ בְּחִינּוֹת שֶׁבֶת, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשְׁנוּ וְזֶהוּ בְּחִינַת מִשָּׁה מְשִׁיחַ שֶׁ הָיָה בִּידּוֹ לְהַפִּד מִרַע לְטוֹב, וְנִדְחָה הָרַע לְגַמְרֵי וְזֶהוּ בְּחִינּוֹת שְׂדֵי, וְ יֵשׁ לוֹ נִיחָא מִכָּל וְכָל וּ בְּחִינַת מִט"ט גַּם כֵּן בְּחִינּוֹת שְׂדֵי אֵף עַל פִּי שְׂאֵמְרָנוּ שֶׁבְּחִינּוֹת מִט"ט הוּא מִשְׁנָה זֶהוּ בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל אֲבָל כְּשָׁבָא שֶׁבֶת בָּא מְנוּחָה, "וַיִּשְׁבֶּת מִכָּל מְלָאכְתּוֹ" וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׂדֵי [אֲזִי נִכְלָל מִט"ט בְּבְחִינַת שְׂדֵי] הַיּוֹצֵא לָנוּ מִזֶּה שְׁכֶשְׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁבֶת כְּמוֹ שְׂאֵמְרָנוּ עַל יְדֵי זֶה יָכוֹל לְרַאוֹת שְׁפָלוּתוֹ כְּנ"ל וְזֶה הוּא בְּטַח בֵּה לְשׁוֹן הַשְּׁקֵט וּבְטַח, שֵׁישׁ לוֹ מְנוּחָה מִכָּל וְכָל וְעֵשֶׂה טוֹב, הֵינּוּ שְׁנֵתֵהֶפֶד מִרַע לְטוֹב גְּמוּר שְׁכֵן אֶרֶץ, הֵינּוּ בְּחִינּוֹת נֶפֶשׁ, כְּמָה דְאֵת אֲמֹר (תְּהִלִּים קמ"ג) "נֶפֶשִׁי כְּאֶרֶץ" וְכוּ הֵינּוּ שֶׁהִנָּפֵשׁ יֵשׁ לוֹ נִיחָא, מִחֲמַת שְׁעֵשֶׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה כְּנ"ל וְכִשְׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה הוּא בְּחִינּוֹת שֶׁבֶת, וְיָכוֹל לְרַאוֹת שְׁפָלוּתוֹ, וְחֲשִׁיבוֹת וּגְדֻלוֹת יִשְׂרָאֵל וְ רַעֲה אֲמוּנָה, הֵינּוּ שְׁיָכוֹל לְהִיּוֹת כְּמוֹ רַעֲיָא מְהִימְנָא שְׁיָכוֹל לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעַד יִשְׂרָאֵל. שְׂיָד לְעֵיל, לְעַנְיָן שְׁפָלוּת, שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת "שָׁבוּ אִישׁ תַּחֲתֵיּוֹ" דֶּהֵינּוּ שְׁמַחְזִיק עֲצָמוֹ שְׁפָל לְמַטָּה תַּחַת מְקוּמוֹ וּמִדְרָגָתוֹ שׁוֹב שְׁמַעֲתֵי מִשְׁמוֹ, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, בְּעַנְיָן זֶה שְׁעַל יְדֵי זֶה שְׁזוֹכִין לְרַאוֹת שְׁפָלוּתוֹ בְּאֶמֶת עַל יְדֵי זֶה אִין שׁוּם אָדָם יָכוֹל לְהוֹצִיאָו וְלְדַחֲוֹתוֹ מִמְּקוּמוֹ דֶּהֵינּוּ לְקַפֵּחַ פְּרַנְסָתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם כִּי מֵאַחֵר שֶׁהוּא עָנּוּ וְשְׁפָל בְּאֶמֶת הוּא בְּבְחִינַת אִין, וְאִינוּ תַּחַת הַמְּקוֹם כָּלֵל עַל כֵּן בְּוִדָּאֵי אִין יָכוֹלִין לְדַחֲוֹתוֹ מִמְּקוּמוֹ וְזֶהוּ: "שָׁבוּ אִישׁ תַּחֲתֵיּוֹ אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוּמוֹ" הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׁזוֹכִין לְשְׁפָלוּת, שְׁזָהוּ בְּחִינּוֹת "שָׁבוּ אִישׁ תַּחֲתֵיּוֹ" שְׁמַחְזִיק עֲצָמוֹ תְּמִיד בְּשְׁפָלוּת לְמַטָּה תַּחַת מְקוּמוֹ וּמִדְרָגָתוֹ כְּנ"ל עַל יְדֵי זֶה "אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוּמוֹ" כִּי שׁוּם אָדָם לֹא יוֹכֵל לְהוֹצִיאָו מִמְּקוּמוֹ דֶּהֵינּוּ לְדַחֲוֹתוֹ מִפְּרַנְסָתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם כְּנ"ל וְזֶה שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנֵם לְבִרְכָה (סְנֵהֶדְרִין פ"א): כֵּל הַיּוֹרֵד לְאֲמֵנוֹת חֲבָרוּ כְּאֵלוּ בָּא עַל אֶשֶׁת אִישׁ וְכוּ כִּי מֵאַחֵר שְׁיּוֹרֵד לְאֲמֵנוֹת חֲבָרוּ וְרוֹצֵה לְדַחֲוֹת חֲבָרוּ מִמְּקוּמוֹ וּמִפְּרַנְסָתוֹ נִמְצָא שֶׁהוּא רוֹצֵה לְפָגֵם בְּחִינַת שְׁפָלוּת הַנ"ל בְּחִינַת: "שָׁבוּ אִישׁ תַּחֲתֵיּוֹ" וְכוּ כְּנ"ל וְעַל כֵּן הוּא כְּאֵלוּ בָּא עַל אֶשֶׁת אִישׁ כִּי אֶשֶׁת רַאשֵׁי תִבּוֹת שָׁבוּ אִישׁ תַּחֲתֵיּוֹ הֵינּוּ שְׁפּוֹגֵם בְּבְחִינַת עֲנָה וְשְׁפָלוּת שֶׁהוּא בְּחִינַת שָׁבוּ אִישׁ תַּחֲתֵיּוֹ שְׁעַל יְדֵי זֶה אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוּמוֹ כְּנ"ל

פ - ה עז לעמו יתן ה יברך את עמו בשלום

[לְשׁוֹן הַחֲבָרִים] ה עז לעמו יתן ה יברך את עמו בשלום (תהלים כ"ט) הנה ידוע שגדול השלום כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה (עקצין פרק ג). שלא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה אלא השלום ומה הוא השלום, שמחבר תרי הפכים (זהר ויקרא דף י"ב:) בפסוק: "עושה שלום במרומי" כי זה המלאך מאש וזה ממים שהם תרי הפכים. כי מים מכבה אש והקדוש ברוך הוא עושה שלום ביניהם ומחברם יחד והוא בחינת יוסף כי יוסף מחבר תרי הפכים, חסדים וגבורות לכך נאמר ביוסף (בראשית ל"ז). "ויבא יוסף את דבתם רעה", הוא בחינת גבורות (סוטה מ"ז) "את אחי אנכי מבקש" (בראשית שם), הוא בחינת חסדים כי ימין מקרבת (סוטה שם) וכתוב (בראשית מ"ב): "ויוסף הוא השליט", הוא בחינת גבורות "הוא המשביר לכל עם הארץ", זה בחינת חסדים ונאמר אצלו (שם מ"א): "ויקראו לפניו אברך", ופרש רש"י: אב בחכמה ורד בשנים שהוא מחין דגדלות וקטנות [שהם בחינת חסדים וגבורות כידוע] וזהו בחינת קדוש השם כי קדוש השם הוא גם כן בחינת חסדים וגבורות כי מתחלה הוא נתלהב בשלהובין דרחימותא, זהו בחינת חסדים ואחר כך מתגבר על יצרו ומוסר את נפשו למות על קדוש השם, זהו בחינת גבורות שזהו בחינת שלום, בחינת יוסף כנ"ל ולכך אפלו פושעי ישראל הערו את נפשם למות על קדוש השם כי ישראל עלה במחשבה וכו (בראשית רבה פרשה א) ואפלו פושעי ישראל, אך שעדין הוא מכנה בשם ישראל יש להשם יתברך תענוג גדול ממנו כמו שכתוב (ישעיה מ"ט): "ישראל אשר בך אתפאר" וכשרוצין להפריד אותו מבחינה זו ישראל, שהיא בחינת ו כנודע ואי אפשר לקרותו בלא ואו שניה, שהוא בחינת יוסף ותכף ומיד נתעורר בו בחינה זו למסר נפשו כנ"ל [פרוש כי כל אחד מישראל אפלו פושעי ישראל כל זמן ששם ישראל נקרא עליו כי נקרא פושעי ישראל (כמבאר בסימנים י"ד וי"ז), אף על פי שחטא ישראל הוא (סנהדרין מ"ד) ומאחר שנקרא עדין בשם ישראל, שהוא בחינת ו כנ"ל על כן יש בו בחינת יוסף גם כן כי ואו אי אפשר לקרותה בלא ו שניה הינו שישאל שהוא בחינת ו מקשר בו ו שניה, שהוא בחינת יוסף [כי ישראל ויוסף כחדא אזלי כידוע] (עיין זוהר וישב קפב:) נמצא שבכל אחד מישראל מקשר בו בחינת יוסף שהוא בחינת שלום, בחינת קדוש השם כנ"ל ועל כן תכף כשרוצין להעבירו על דת, חס ושלום להפרידו מבחינת ישראל נתעורר בו תכף בחינת יוסף שמקשר בישראל שהוא בחינת מסירת נפש על קדוש השם דהינו שלהובין דרחימותא והתגברות על יצרו למות על קדוש השם שזהו בחינת שלום, בחינת יוסף כנ"ל [כלל העולה, שיוסף הוא בחינת השלום והשלום הוא כלי שעל ידו בוא יבוא כל ההשפעות והברכות לישראל וכונתו יתברך שמו בזה כדי שיוכל כל אדם הישראלי לדבר דבורים של קדשה לפני השם יתברך ומה הוא קדשה? חכמה. כי חכמה נקרא קדשה כנודע (עיין זוהר אחרי סא) וזהו כשאדם

מְדַבֵּר בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה בְּחֻמְהָ וְשִׁכְלָה וּמִבִּין וְשׁוֹמֵעַ מֵהַ דְּבַר, נִקְרָא קִדְשָׁה וַיֵּשׁ לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ תַּעֲנוּג גְּדוֹל מְזָה כִּי נִבְנָה מְזָה מַחִין, שֶׁהִיא חֻמְהָ וְהַדְּבַר, שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם (תְּהֵלִים קמ"ז) "בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם ה'" (בְּרֵאשִׁית י"ד) "וּמִלְכֵי צֶדֶק מִלֶּךְ שָׁלֵם" וְתִרְגָּם אוּנְקְלוֹס: מִלְכָּא דִירוּשָׁלַיִם וְצֶדֶק הוּא בְּחִינַת הַדְּבַר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהֵלִים נ"ח): "צֶדֶק תִּדְבְּרוּן" וְהוּא בְּחִינַת מַחִין כְּנוֹדַע אֵימַתִּי הוּא נִבְנָה כְּשֶׁנִּדְחִי יִשְׂרָאֵל, רוּצָה לֹמַר מִי שֶׁהִיָּה נִדְחָה מִבְּחִינַת יִשְׂרָאֵל וְאַחַר כֵּן כּוֹנֵס וְנִחְזַר לְעִנְיָנֵנו שְׁעַל יְדֵי הַשְּׁלוֹם יְכוֹל לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה כְּנִ"ל וְהַשְּׁלוֹם הוּא מְחַבֵּר תְּרֵי הַפְּכִים כְּנִ"ל, הֵינּוּ חֻסְדִּים וּגְבוּרוֹת הֵינּוּ הַיּוֹת שֶׁהוּא חֻסְדִּים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהֵלִים מ"ב): "יּוֹמָם יִצְוֶה הַ חֻסְדוֹ" וְאַלְקִים הוּא גְבוּרוֹת, כִּי אֲלֻקִּים הוּא מְלָכוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם ע"ד) "וְאַלְקִים מִלְכֵי מְקַדְּסִים", וְדִינָא דְמְלָכוּתָא דִינָא (גִּטִּין י:). וְלָכֵן גַּם כֵּן נֶאֱמַר בְּיוֹסֵף (בְּרֵאשִׁית מ"א): "וּמִבְּלַעֲדִיד לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֶת רַגְלוֹ" (תְּהֵלִים קל"ד). "שִׂאוּ יְדֵיכֶם קִדְשׁ" וְקִדְשׁ הוּא רֵאשִׁית וְרֵאשִׁית הוּא חֻמְהָ מַחָא (יִשְׁעִיָּה מ"א). "צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ" וְצֶדֶק הוּא הַדְּבַר וְדְבַר הוּא בְּחִינַת גְבוּרוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהֵלִים קמ"ה) "וּגְבוּרַתְךָ יִדְבְּרוּ" נִמְצָא שֶׁכְּתוּב אֲצֵל יוֹסֵף חֻסְדִּים וּגְבוּרוֹת כְּנִ"ל וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלוֹם מְחַבֵּר תְּרֵי הַפְּכִים לְהִיּוֹת אֶחָד וַיְבֹא יִשׁוּעוֹת וּבְרָכוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵינִיּוֹת (יִשְׁעִיָּה י"ב). "וַיִּשְׁאַבְתֶּם מִים בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעֲיָנִי הַיִּשׁוּעָה" וְתִרְגָּם אוּנְקְלוֹס: וְתִקְבְּלוּן אֶלְפֹן חֲדַת הֵינּוּ שְׁעַל יְדֵי הַתִּשׁוּעָה יְבֹא תוֹרָה וְאַלְפֹן חֲדַת מֵאֵת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, לְכֹל אֶחָד לְפִי מְדַרְגָּתוֹ וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק "הַ עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן, הַ יְבָרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם" הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁפִּרֵּשׁ רַש"י כְּשֶׁהַ יְבָרַךְ בְּרָכוֹת עַל יְדֵי כָּלִי שְׁלוֹם אֲזִי עַז שֶׁהִיא הַתוֹרָה גַּם כֵּן לְעַמּוֹ יִתֵּן הֵינּוּ וְתִקְבְּלוּן אֶלְפֹן חֲדַת לְנִרְאָה בְּאוֹר הָעֵינָן כִּי עַל יְדֵי הַשְּׁלוֹם יְכוֹלִין לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּקִדְשָׁה כִּי הַשְּׁלוֹם מְחַבֵּר תְּרֵי הַפְּכִים חֻסְדִּים וּגְבוּרוֹת שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת יוֹסֵף, בְּחִינַת מְסִירַת נַפְשׁ עַל קִדְוֵשׁ הַשֵּׁם כְּנִ"ל וְעַקֵּר הַקִּדְשָׁה הוּא חֻמְהָ וּמַחִין דְּקִדְשָׁה, כִּי חֻמְהָ נִקְרָא קִדְשׁ כִּי קִדְשׁ הוּא בְּחִינַת רֵאשִׁית כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִרְמְיָה ב) "קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לֵה רֵאשִׁית תְּבוֹאָתוֹ ה'" כִּי כָּל רֵאשִׁית הוּא קִדְשׁ בְּכֹל מְקוֹם וְרֵאשִׁית הוּא בְּחִינַת חֻמְהָ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהֵלִים קי"א) "רֵאשִׁית חֻמְהָ" וְכִשְׁאֲדָם זֹכָה לְדַבֵּר דְּבָרִים קְדוּשִׁים שֶׁל תוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִכְנִיס כָּל מַחוּ וְחֻמְתוֹ וְדַעַתוֹ בְּתוֹךְ הַדְּבָרִים דֵּהֵינּוּ שֶׁמְקַשֵּׁר מִחֻשְׁבָּתוֹ הַיֵּטֵב לְהַדְּבָרִים וּמִבִּין וְשׁוֹמֵעַ מֵהַ שֶׁהוּא מְדַבֵּר זֶהוּ בְּחִינַת קִדְשׁ וַיֵּשׁ לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ תַּעֲנוּג גְּדוֹל מְזָה וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁלוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּחַבְּרוֹת חֻסְדִּים וּגְבוּרוֹת כִּי הוּא מְחַבֵּר וּמְקַשֵּׁר הַחֻמְהָ וְהַמַּחִין שֶׁהֵם בְּחִינַת חֻסְדִּים כְּנִ"ל לְהַדְּבַר שֶׁהוּא בְּחִינַת גְבוּרוֹת כְּנִ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת יוֹסֵף כְּנִ"ל וְעַל כֵּן נֶאֱמַר בְּיוֹסֵף "וּמִבְּלַעֲדִיד לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֶת רַגְלוֹ" כִּי יוֹסֵף הוּא כְּלוּל מִבְּחִינַת יָדִין וְרַגְלִין שֶׁהֵם בְּחִינַת הַחֻמְהָ וְהַדְּבַר כִּי יָדִין זֶה בְּחִינַת חֻמְהָ בְּחִינַת קִדְשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "שִׂאוּ יְדֵיכֶם קִדְשׁ" וְרַגְלִין זֶה בְּחִינַת הַדְּבַר וְכִי כְּנִ"ל עַל כֵּן צְרִיכִין לְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּבְעִבוּדַת הַשֵּׁם בְּמְסִירַת נַפְשׁ וּבְפִרְט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה שֶׁעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה הוּא לְהַתְּפַלֵּל בְּמְסִירוֹת נַפְשׁ שֶׁיִּכְוֶן לְמִסַּר נַפְשׁוֹ עַל קִדְוֵשׁ הַשֵּׁם כִּי מְסִירַת נַפְשׁ עַל קִדְוֵשׁ הַשֵּׁם בּוֹדָאי מְרַצָּה כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֶפְלוּ הַקַּל שֶׁבְּקֻלָּים כְּנִ"ל [וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב רָאִינוּ בְּחוּשׁ בְּדוֹרוֹת שֶׁלְּפָנֵינוּ שֶׁכְּמָה אֲנָשִׁים

קלים ופחותים מסרו נפשם ומתו על קדוש השם אשרי להם] ותכף כשמרצה למסור נפשו על קדוש השם נתעורר בחינת שלום, בחינת יוסף כנ"ל ועל ידי זה יכולין לדבר דחינו לקשר המחשבה אל הדבור, שזה עקר הקדשה כנ"ל שזוכין לזה על ידי שלום כנ"ל וזהו: "בונה ירושלים הי" ירושלים הוא בחינת הדבור וכו' כנ"ל ה הוא בחינת מחין כנ"ל הינו לזכות לקשר המח אל הדבור שזהו בחינת "בונה ירושלים הי" שהמחין בונין הדבור דקדשה זה זוכין על ידי "נדחי ישראל יכנס" זה בחינת מסירת נפש על קדוש השם שכל הנדחין מקדשת ישראל כשרוצין להעבירם על דת, חס ושלום אזי נתעוררין תכף ומוסרים נפשם על קדוש השם נמצא שעל ידי קדוש השם נכנסין כל הנדחין מקדשת ישראל לתוך הקדשה שזהו בחינת נדחי ישראל יכנס ועל ידי זה בונה ירושלים ה כי קדוש השם הוא בחינת שלום שעל ידי זה יכולין לקשר המחשבה אל הדבור שזהו בחינת בונה ירושלים ה כנ"ל נמצא שיוצא לנו מזה עצה נפלאה לעבודת ה ובפרט בשעת התפלה שכשאדם רואה שאינו יכול להתפלל כלל, ולקשר המחשבה אל הדבור אזי יזכיר את עצמו שהוא בודאי מרצה למות על קדוש השם כי אף על פי שהוא כמו שהוא אפלו אם הוא בדיוטא התחנתנה מאד אף על פי כן, אם היו רוצים להעבירו על דת לגמרי, חס ושלום בודאי היה מוסר נפשו על קדוש השם כי על זה מרצה אפלו פושעי ישראל למות על קדוש השם ולא לעבר על דת חס ושלום כאשר ראינו בחוש פעמים אין מספר וכנ"ל וכשיזכיר את עצמו שרצה למסור נפשו על קדוש השם על ידי זה יתעורר בחינת שלום, בחינת יוסף שהוא בחינת התחברות המח והדבור כנ"ל ועל כן, על ידי זה יוכל להתפלל ולקשר המחשבה אל הדבור וכנ"ל. וכן שמעתי מפיו הקדוש שאמר זאת בתוך שיחתו הקדושה לדבר פשוט שצריכין להתפלל במסירת נפש

פא - עלו זה בנגב ועליתם את ההר

עלו זה בנגב ועליתם את ההר (במדבר י"ג) ופרש רש"י: פסלת ארץ ישראל הכלל הוא, ש הדבורים של צדיק שמדבר בתורה או בתפלה נקרא ארץ ישראל כי ארץ היא בחינת נפש, כמו שכתוב (תהלים קמ"ג): "נפשי כארץ" וכו' ו נפש הוא בחינת דבור כמו שכתוב (שיר השירים ה): "נפשי יצאה בדברו" ו כשהצדיק מדבר בתורה או בתפלה, נקרא ארץ ישראל ו הדבורים שהוא מדבר עם המון עם בשליחת חלון הוא נקרא פסלת ארץ ישראל ו למה מדבר שליחת חלון כדי לקשר את המון עם אל הדעת, שהוא בחינת הר דאיתא בגמרא אין הר לבנון (צריך לומר: לבנון, עין גטין נ"ו, ועין ילקוט פרשת ואתחנן בשם ילמדנו) אלא בית המקדש, שנאמר: "ההר הטוב הזה והלבנון" ו בית המקדש הוא בחינת דעת דאיתא בגמרא

(בְּרָכוֹת ל"ג) : כָּל מִי שֵׁישׁ בּוֹ דַעַת כָּאֵלוֹ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו שְׁבִית
הַמִּקְדָּשׁ נִתַּן בֵּין שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת, וְדַעַת נִתַּן בֵּין שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת כִּי עַל יְדֵי תוֹרָה
וּתְפִלָּה אִי אֶפְשָׁר לְקַשֵּׁר אֶל שְׂרָשׁוֹ, מִחֲמַת שֶׁהֵם רְחוּקִים מִן הָאֱמֶת
כְּדֹאִיתָא בְּתַלְמֵי הַמֶּלֶךְ (מְגִלָּה ט) : כְּשֶׁהוֹשִׁיב עֵיב זְקֵנִים לְכַתֵּב לוֹ סֵפֶר
תוֹרָה, וְכַתְּבוּ כָּלֶם אֱלֻקִּים בְּרָא בְּרֵאשִׁית וְכוּ כִּי הוּא רְחוּק מִן הָאֱמֶת,
וְהֶעֱרָכוּ לְהַפְךָ אֶת הַצְּרוּפִים כִּךְ הַצְּדִיק שְׂרוּצָה לְקַשֵּׁר אֶת הַמּוֹן עִם
הַרְחוּקִים מִן הַתּוֹרָה הָאֱמֶתִיּוֹת צְרִיךְ לְדַבֵּר עִמָּהֶם שִׁיחַת חֲלִין, וְלִהְלַבֵּישׁ
בָּהֶם הַתּוֹרָה רַק שֶׁהוּא מְדַבֵּר בְּצְרוּפִים וְנִקְרָא פְּסֻלַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי אִף
שֶׁהֵם פְּסֻלַת אֶרֶץ אִף עַל פִּי כּוֹ יֵשׁ בָּהֶם תּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינּוֹת יִשְׂרָאֵל וְזֶהוּ
פְּרוּשׁ הַפְּסוּק עָלוּ, הִינּוּ שְׂאֵתֶם הַמּוֹן עִם עוֹלָם זֶה בְּנֶגֶב, זֶה הוּא בְּחִינַת
הַצְּדִיק, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת יב) : "כִּי זֶה כָּל הָאָדָם" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
(שְׁבִית ל) שֶׁכָּל הָעוֹלָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא לְצוֹת לְזֶה הִינּוּ הַצְּדִיק הוּא בְּנֶגֶב, הִינּוּ
פְּסֻלַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הִינּוּ שִׁיחַת חֲלִין וְעַל יְדֵי זֶה יָכוֹל לְקַשֵּׁר אֶתְכֶם וְ
עֲלִיתֶם אֶת הָהָר, הִינּוּ הַדַּעַת הַנִּי"ל. וְעוֹד, כִּי לְפַעְמִים הַצְּדִיק נוֹפֵל
מִמְדַּרְגָּתוֹ וְכִשְׁבָּא אֶחָד מִן הַמּוֹן עִם וּמְדַבֵּר עִמּוֹ דְּבָרִים שֶׁל הַבְּלִי הָעוֹלָם
וְהַצְּדִיק נִהְיָה מְמַנּוֹ אִזּוּ הוּא מְחִיָּה לְהַצְּדִיק וְהַצְּדִיק בָּא לְמַדְרַגְתּוֹ וְאַחֵר
כִּךְ יָכוֹל הַצְּדִיק לְהַעֲלוֹתֶם לְבְּחִינַת הַדַּעַת עָלוּ זֶה, הִינּוּ כְּשֶׁהַצְּדִיק צְרִיךְ
לְעֻלוֹת לְמַדְרַגְתּוֹ צְרִיךְ אֶתְּהָ לְהִיּוֹת בְּנֶגֶב הִינּוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ שִׁיחַת חֲלִין כְּדִי
לְהַחֲיוֹתוֹ וְעַל יְדֵי זֶה וְעֲלִיתֶם אֶת הָהָר שְׂיֻכַל אִזּוּ הַצְּדִיק לְקַשֵּׁר אֶתְכֶם
לְבְּחִינַת דַּעַת הַנִּקְרָא הַר כְּנִי"ל

פב - הנעלבים ואינם עולבים

[לְשׁוֹן הַחֲבָרִים] אִיתָא בְּגַמְרָא (שְׁבִית פח:) : הַנְּעֻלְבִים וְאִינָם עוֹלְבִים
שׁוֹמְעִים חֲרַפְתָּם וְאִינָם מְשִׁיבִים עֲלֵיהֶם הַכְּתוּב אוֹמֵר "וְאִהְיֶה כְּצֹאת
הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבּוֹרָתוֹ" הִנֵּה נוֹדַע כִּי יֵשׁ שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת רוּחַ סְעָרָה וְעַנְן גָּדוֹל וְאֵשׁ
מִתְּלַקְחַת (הָאִמּוּרִים בִּיחֻזְקָא ל א) וְקְלַפַּת נְגָה, הִיא בֵּין הַשְּׁלֹשׁ קְלָפוֹת וּבֵין
הַקְּדֻשָּׁה וְלְפַעְמִים נִכְלָלַת בְּקְדֻשָּׁה, וְלְפַעְמִים נִכְלָלַת בְּקְלַפָּה וְהִיא בְּבְּחִינַת
נְשֻׁמַת הָעֲשׂוּקִים [וְדִי לְמַבִּין] (עֵיין סבא מִשְׁפָּטִים דף קיג) וְזֶהוּ בְּחִינַת
סְדָרֵי בְּרֵאשִׁית שְׁלֹשׁ שְׁנֵי עֲרָלָה, כְּנֶגֶד הַשְּׁלֹשׁ קְלָפוֹת הַנִּי"ל וּרְבַעִי הוּא כְּנֶגֶד
נְגָה וְהוּא בְּחִינּוֹת חֲשֵׁמ"ל כִּי לְפַעְמִים נִכְלָלַת בְּמ"ל אִזּוֹת וְזֶהוּ סוּד מִיָּלָה
כִּי יֵשׁ שְׁלֹשׁ עוֹרוֹת, הֵם שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת וְעוֹר דֶּק רְבִיעִי, בְּחִינַת נְגָה וְכָל
הַחֲרָפוֹת הַבָּאִים לְאָדָם, הֵם מְשֻׁלְשׁ קְלָפוֹת הַנִּי"ל (בְּרֵאשִׁית ל"ד) "לֹא נוֹכַל
לְתַת אֶת אַחַתְנּוֹ לְאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ עֲרָלָה כִּי חֲרָפָה הִיא לָנוּ" (יְהוֹשֻׁעַ ה) "הַיּוֹם
גָּלַתִּי אֶת חֲרַפַּת יִשְׂרָאֵל" כִּי עָקַר הַחֲרָפוֹת בָּאִים מִבְּחִינַת עֲרָלָה, שֶׁהִיא
בְּחִינַת שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת הַנִּי"ל (עֵיין תִּיקוּן נח) וְעַל כֵּן כְּשֶׁנּוֹלַד יוֹסֵף, אֶמְרָה אָמוֹ
(בְּרֵאשִׁית ל) : "אֲסֹף אֱלֻקִּים אֶת חֲרַפְתִּי" כִּי בְּהַתְּגַלוֹת בְּחִינַת יוֹסֵף שֶׁהוּא

בְּחִינַת קִדְשׁ הַבְּרִית, בְּחִינַת מִלָּה כְּנוּדָע נֶאֱסָפוּ הַחֲרָפוֹת, הֵינּוּ הַשְּׁלֵשׁ קְלָפוֹת כְּנִי"ל וְזֶהוּ כְּנוּת רְחִיצַת מַיִם חֲמִין בְּעֶרְבֵי שַׁבַּת קִדְשׁ כִּי אֵז קְלָפוֹת נִגְהַ נְכַלְלַת בְּקִדְשָׁהּ וְאֵז חֲפָצִים גַּם הַשְּׁלֵשׁ קְלָפוֹת לְעֵלוֹת לְאַחֵז בְּקִדְשָׁהּ וְאֵז יוֹרְדִים בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ח): "שְׁלֵהֲבַת י"ה", וּמִכֹּה אֹתָן שְׁלֵא יֵאֲחָזוּ בְּקִדְשָׁהּ וְהוּא בְּחִינַת מַיִם חֲמִין וְהוּא כְּנוּת נְטִילַת צְפָרְנִים בְּעֶרְבֵי שַׁבַּת קִדְשׁ כְּנוּדָע וְזֶהוּ פְרוּשׁ הַגְּמָרָא הַנֶּעְלָבִים וְאֵינָם עוֹלָבִים וְאֵז הוּא בְּחִינַת חִי"ש, הוּא שְׁתִּיקָה שׁוֹמְעִין חֲרָפְתָם וְאֵינָם מְשִׁיבִים כְּנִי"ל וְעוֹשִׂין מְאַהֲבָה כִּי לְפַעֲמִים שְׁתִּיקָה שֶׁל הָאָדָם כְּדִי לַעֲשׂוֹת יְסוּרִים לְשִׁכְנָגְדוֹ וְאֵז הוּא בְּחִינַת זוֹ נְכַלְלַת בְּקִלְפָה אֲבָל כְּשֶׁהוּא מְאַהֲבָה, אֵז הוּא בְּחִינַת חִי"ש נְכַלְלַת בְּקִדְשָׁהּ עֲלֵיהֶם הַכְּתוּב אֹמֵר: "וְאֵהָבִיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבּוֹרָתוֹ" הִיא בְּחִינַת שְׁלֵהֲבַת י"ה כְּנִי"ל. [פְרוּשׁ שְׁעַל יְדֵי שְׁשׁוֹמְעִין חֲרָפְתָם וְאֵינָם מְשִׁיבִים עַל יְדֵי זֶה דּוֹחִים בְּחִינַת הַשְּׁלֵשׁ קְלָפוֹת הַנִּי"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲרָלָה, בְּחִינַת חֲרָפָה כְּנִי"ל וְנְכַלְלִים בְּבְחִינַת חֲשֵׁמ"ל עַל יְדֵי הַשְּׁתִּיקָה שֶׁהִיא בְּחִינַת חִי"ש כִּי הוּא דּוֹחָה הַחֲרָפָה עַל יְדֵי שְׁאֵינּוּ רוֹצֶה לָרִיב וּלְחַרֵף אֶת חֲבֵרוֹ שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מ"ל, בְּחִינַת מִלָּה, שֶׁהִיא בְּטוֹל הָעֲרָלָה שֶׁהִיא בְּחִינַת חֲרָפָה בְּחִינַת שְׁלֵשׁ קְלָפוֹת הַטְּמָאוֹת הַנִּי"ל וְזֶהוּ חֲשֵׁמ"ל, חִי"ש מ"ל הֵינּוּ הַשְּׁתִּיקָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת מִלָּה בְּחִינַת מִלָּה בְּחִינַת בְּטוֹל הַחֲרָפָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲרָלָה כְּנִי"ל וְזֶהוּ וְעוֹשִׂים מְאַהֲבָה כִּי זֹאת הַשְּׁתִּיקָה שֶׁהִיא בְּחִינַת חֲשֵׁמ"ל זֶהוּ בְּחִינַת נִגְהַ הַנִּי"ל שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת לְפַעֲמִים נְכַלְלַת בְּקִדְשָׁהּ, וְלְפַעֲמִים נְכַלְלַת בְּקִלְפָה, בְּתוֹךְ הַשְּׁלֵשׁ קְלָפוֹת הַנִּי"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲרָפָה כְּנִי"ל הֵינּוּ כִּי לְפַעֲמִים הוּא שׁוֹתֵק לְחֲבֵרוֹ, כְּדִי לַעֲשׂוֹת לוֹ יְסוּרִים בְּיוֹתֵר נִמְצָא שְׁבִזְאֵת הַשְּׁתִּיקָה הוּא מְחַרֵף אֶת חֲבֵרוֹ בְּיוֹתֵר וְאֵז נְכַלְלַת הַשְּׁתִּיקָה בְּחִינַת נִגְהַ בְּקִלְפָה, בְּבְחִינַת חֲרָפָה כְּנִי"ל אֲבָל כְּשֶׁעוֹשֶׂה מְאַהֲבָה שְׁשׁוֹתֵק מְאַהֲבָה מְחַמֵּת שְׁאֵינּוּ רוֹצֶה לְבִישׁ וּלְחַרֵף אֶת חֲבֵרוֹ אֵז בְּחִינַת נִגְהַ נְכַלְלַת בְּקִדְשָׁהּ בְּגִבּוֹרָתוֹ זֶהוּ בְּחִינַת שְׁלֵהֲבַת י"ה כְּנִי"ל שְׁעַל יְדֵי זֶה נְכַלְלַת נִגְהַ בְּקִדְשָׁהּ, בְּבְחִינַת חֲשֵׁמ"ל כְּנִי"ל]

פג - מתן בסתר יכפה אף

[לְשׁוֹן הַחֲבָרִים] מֵתָן בְּסֵתֵר יִכְפֶּה אֵף (מְשָׁלִי כ"א) דַּע, כִּי בְּהֶאֱלֹף בֵּית יֵשׁ שֶׁשָׁה פֶּאִין . אֵלֶף אֵי אֶפְשֵׁר לְקִרוֹת בְּלֵא פ . גַּם כָּף . ד . פ . פ . וְקוּי"ף גַּם כּוֹ אֵי אֶפְשֵׁר לְקִרָא אֹתָן בְּלֵא פ נִמְצָא שֶׁיֵּשׁ בְּהֵא"ב שֶׁשָׁה פֶּאִין פ גִּימְטְרִיָּא ת"פ כְּמִנְיָן לִילִית וְהֵנָּה, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כְּשֶׁאֲרַע לְאָדָם מְקַרָּה בְּלִתֵּי טְהוֹר הוּא עַל יְדֵי הַקְּלָפָה הַנִּי"ל כְּפִדּוּעַ וְהֵנָּה הַקְּלָפָה הַנִּי"ל יוֹנְקַת מִן הָאֵלֶף בֵּית כְּמִנְיָן שְׁמָה הֵינּוּ מִן הַפֶּאִין הַנִּי"ל וְנִעֲשֶׂה מִן פֶּאִ אֵף (סוּטָה יז) אֵישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵּינֵיהֶם לֹא זָכוּ, הֵינּוּ שֶׁהוּא בְּלִתֵּי טְהוֹר, אִשׁ אוֹכְלָתוֹ כִּי דַע וְרָאָה, כִּי הָאוֹתִיּוֹת עֲצָמָן שֶׁל הַפֶּאִין [הֵינּוּ א, כ, ד, פ, ו, ק הַנִּי"ל] הֵם גִּימְטְרִיָּא אִשׁ, וְנוֹקְמִין בּוֹ וְכִשְׁנוֹתָן צְדָקָה בְּסֵתֵר פּוֹדָה הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת

מִן הַקְּלָפָה, וְנַעֲשֶׂה מִן הָאָף פִּיָּא וְזֶהוּ מִתֵּן בְּסִתְרָא יְכַפֵּה אָף מְלִשׁוֹן כּוּפָה
עָלְיוּ כְּלֵי [שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַפִּיכָה] יְכַפֵּה אָף שְׂכוּפָה וְהוֹפֵךְ הָאָף, וְנַעֲשֶׂה פִּיָּא
[וְהוּא פְּלִיא]

פד - במה הארכת ימים, אמר לו ותרו הייתי בממוני

[לְשׁוֹן הַחֲבָרִים] אֵיתָא בְּגִמְרָא (מְגֵלָה כח) : בְּמָה הָאֲרַכְתָּ יָמִים, אָמַר לוֹ
וְתָרוּ הַיִּיתִי בְּמִמוֹנֵי לְבָאָר זֶה, צָרִיךְ לֵידַע מַה דְּאֵיתָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (פְּרָשָׁה
נֶשֶׂא דִף קכ"ג) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ. תָּא חֲזִי, לְשִׁית יָמֵי בְּרֵאשִׁית לְכָל חַד אֵית לָהּ
פְּרָצוּפָה דִּהְהוּא דִּרְגָא דְאֵנְהִיג לָהּ, וְלֹא תִשְׁכַּח יוֹם, דְּלִית בָּהּ טוֹב וְכוּ. וְכָל
יוֹמָא אֵית לָהּ גְּדֵר מְלָבָר, דְּלֹא יַעוּל כָּל בְּרַ נֶשׁ לְהֵהוּא טוֹב, כְּגוֹן חֲשָׁד
דְּכִסְיָא לְנֵהוּרָא וְכוּ. וּבְגִין דָּא, מָאן דְּאֵיהוּ חִיבָא וְיַעוּל לְמַנְדַּע רְזִין
דְּאוּרִיתָא, כְּמָה נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים מְבַלְבְּלִין מְחֻשְׁבְּתָה דְּלֹא יַעוּל לְאַתְרָא
דְּלֹא דִילָהּ. אָבַל מָאן דְּאֵיהוּ טוֹב, כָּל אֵילִין נְטִירִין, אֲנוּן לְמִימְרָה, וְקִטְגוֹר
נַעֲשֶׂה סִנְגוֹר, וְיַעֲלוּן לָהּ לְטוֹב הַגְּנוּז, וְיִמְרוּן מְרַנָּא הָא בְּרַ נֶשׁ טוֹב וְצַדִּיק
וִירָא שְׁמִים בְּעֵי לְעֵילָא קְדָמָךְ וְכוּ הֵהוּא טוֹב גְּנוּז יִימָא לוֹן, פְּתַחוּ לִיהּ
בְּהַאי תַרְעָא דְאֵתְקָרִי אֲהָבָה, אוּ בְּהַאי תַרְעָא דְאֵיהוּ תְשׁוּבָה, כָּל צַדִּיק
יַעוּל כְּפּוּם דִּרְגָא דִילָהּ וְאֵין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה (עֲבוּדָה זָרָה יט) : וְכִשְׁאַדָּם
רוּצָה לְהַגּוֹת וְלַחֲשֵׁב בַּתוֹרָה, הֵינּוּ בְּרִזִין דְּאוּרִיתָא אֲנוּן נְטִירִין וּנְחָשִׁים
וְעַקְרָבִים מְבַלְבְּלִין מְחֻשְׁבְּתָה וְאֵלוּ הֵם הַמְחֻשְׁבוֹת שְׂבָאִין לְאַדָּם וְכִשְׁאַדָּם
רוּצָה וְחוּשְׁקָא עַד מָאד וּפּוֹתְחִין לוֹ, כְּפִי'ל בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ אָזִי כָּל יוֹם וְיוֹם
אֶצְלוּ גְדוּל עַד מָאד כִּי רוּצָה וּמִשְׁיג הַטוֹב הַגְּנוּז, הֵינּוּ רְזִין דְּאוּרִיתָא, הַשִּׁיד
לְאוֹתוֹ הַיּוֹם וְזֶה שְׂשָׁאֵל הַתִּנָּא בְּמָה הָאֲרַכְתָּ יָמִים הֵינּוּ בְּאֵיזָה מְדָה מִן
הַמְדוֹת נִכְנַסְתָּ לְהַטוֹב הַגְּנוּז, וְהָאֲרַכְתָּ הַיָּמִים שְׁלַךְ לְהֵיוֹת גְדוּלִים כְּפִי'ל
וְהַשִּׁיב לוֹ וְתָרוּ הַיִּיתִי בְּמִמוֹנֵי, שְׂזוֹ הִיא מְדַת אֲבָרְהָם אָבִינוּ וְהִיא תַרְעָא
דְּאֵיתְקָרִי אֲהָבָה, וְהוּא סְטָרָא דִימִינָא וְאֵיתָא בְּתַקּוּנֵי זֶהָר (תַקּוּן ע דִף
ק"י"ח) מְסִטְרָא דִימִינָא מְחָא חוּרָא כְּכִסְפָא הֵינּוּ שְׁכָל הַמְקִטְרָגִים וְכָל
הַנְּחָשִׁים וְעַקְרָבִים הֵינּוּ הַמְחֻשְׁבוֹת זְרוֹת שְׂמִיבְלִין מְחֻשְׁבְּתָה נַעֲשִׂין חוּרָא
כְּכִסְפָא וְלִכְךָ נֶאֱמַר בְּאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית כ"ד) : "וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים"
הֵינּוּ שְׁהִיוּ כָּל הַיָּמִים שְׁלוֹ שְׁלָמִים וְגְדוּלִים כִּי מְסִטְרָא דִימִינָא מְחָא חוּרָא
כְּכִסְפָא וּמִן הַקְּטָגוֹר נַעֲשֶׂה סִנְגוֹר וְהִיא יָכוֹל לְבוֹא בְּכָל יוֹם אֶל הַטוֹב הַגְּנוּז
הַשִּׁיד

פה - פוסעים בו פסיעה קטנה

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] פוסעים בו פסיעה קטנה כי מתחלה המלכות היא אצל זעיר אנפין בבחינת אושיט פסיעה לבר, כמובא בזהר הקדוש (פלק דף ר"ג: וכמבאר בכתבי האר"י, זכרוננו לברכה) סועדים בו פרוש כשאנו רוצים לתקנה ולגדלה בבחינת סעד ועזר כנגדו, שיהא פנים בפנים ולברך שלש פעמים פרוש שצריך להאיר את נצח הוד יסוד דזעיר אנפין כי משם עקר בניה צדקתם תצהיר פרוש על ידי מה מתברכין נצח הוד יסוד דזעיר אנפין על ידי המחין שהוא מקבל כמובא והמחין הם ארבע, חכמה בניה חסד וגבורה והם מלבשים בנצח הוד יסוד דבניה כאור שבעת הימים שהם סוד שין של שלשה ראשין ושין של ארבעה ראשין [עד כאן לשונו ז"ל]

פו - פוסעים בו פסיעה קטנה

[לשון החברים] פוסעים בו פסיעה קטנה סועדים בו לברך שלש פעמים וכו הנה ידוע כי בימי החל הוא שליטת החיצונים וערב שבת קדש בין השמשות אין להם שליטה כלל כמו שמובא בזהר הקדוש: כד אתקדש יומא כדיון "יתפרדו כל פועלי און" ועקר שליטה שלהן בימי החל, הוא בבחינות רגליו שאין מניחין לאדם לילך בדרך השם יתברך דאיתא בגמרא (ברכות ו): הני ברכי דרבנן דשלהי מניהו ובשבת קדש חוזרין להם פח ההליכה כמו שכתוב (ישעיה נ"ח): "אם תשיב משבת רגלך" הינו כמו שאמרנו, שבשבת קדש יכול לילך בדרך השם יתברך אך למשל, תינוק כשמתחיל לילך, עדין צריך סעד לתמוכו ואף על פי כן אינו יכול לילך במרוצה, רק פסיעות קטנות וצריכין לחזק אותו כך כשאדם מתחיל בשבת לילך בדרך השם יתברך צריך עוד סעד לתמוכו והסעד הזה הוא בחינת אמת ובחינת אמת הזה הוא בחינת רגל שלישי כדאיתא בגמרא (שבת קד): קשטא קאי ושבת הוא בחינת אמת כדאיתא (במסכת דמאי פרק ד): אפלו עם הארץ ירא לשקר בשבת וכשמדבק את עצמו במדה זו, הוא סעד לתמוכו, ובחינת רגל שלישי אך עדין צריכין לברך את השלש רגלים הנ"ל ולתן פח בהם, כדי שיוכלו לילך היטב והוא על ידי צדקה שעושה בשבת הינו שנותן לאדם על שבת, או שמאכסן עני על שלחנו כי יש שני מיני צדקה יש צדקה שעושים בימי החל, וצדקה שעושים בשבת

קדש וצדקה הוא בחינות שמש, כמו שכתוב (מלאכי ג) : "שמש צדקה" וכו' וצדקה שעושים בימי החל, הוא כנגד שמש שבזמן הזה וצדקה של שבת שהוא מעין עולם הבא היא כנגד שמש העתידה להתחדש לעתיד לבוא שהוא כאור שבעת הימים ושמש שהוא בחינות צדקה הוא נותן כח לבחינת רגליו שנאמר (תהלים פ"ה) : "צדק לפניו יהלך" הינו שצדקה עושה לו הליכה (בראשית ל"ב). "ויזרח לו השמש", ופרש רש"י: לו לצרכו, לרפאותו מצלעתו צדקה בשבת, שהוא בחינת אור השמש כאור שבעת הימים הוא הנותן כח לבחינת שלש רגליו הנ"ל וזהו פרוש, פוסעים בו פסיעה קטנה הינו שבשבת פוסע עדן פסיעה קטנה כנ"ל סועדים בו, הינו על ידי בחינת שבת שהוא בחינת אמת כנ"ל הוא עושה לעצמו סעד ורגל שלישי לברך שלש פעמים הינו שלש רגלים הנ"ל ולתן כח בהם שיוכלו לילך כראוי הוא על ידי צדקתם תצהיר כאור שבעת הימים הינו שיתן צדקה בשבת כנ"ל שהיא בחינת שמש העתידה להתחדש כאור שבעת הימים כנ"ל.

פז - תכף כשאדם רוצה לילך בדרך הישר

[לשון החברים] "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם" הענין הוא כי אנו רואין בחוש תכף כשאדם רוצה לילך בדרך הישר מתעוררין עליו דינים והסברא הוא להפך אך כי יש שני מיני יראה, יראת הענש ויראת הרוממות יראת הענש נקרא צדק, ויראת הרוממות נקרא אמונה כי מחמת שהוא מאמין באמונה שלמה שהשם יתברך הוא רב ושלטי עקרא ושרשא דכל עלמין הוא ירא ממנו וידוע הוא, כי אי אפשר לבוא לאמונה רק על ידי יראת הענש כי מחמת שהוא ירא מהענש מאמין שהשם יתברך הוא תקיף, ובעל היכלת ובעל הפחות כלם ומזה בא לאמונה יותר גדולה נמצא, תכף כשרוצה לילך בדרך הישר צריך להיות לו יראה הנקרא צדק (תהלים ט). "והוא ישפט תבל בצדק" לפיכך מתעוררין עליו הדינים אך כשבא אל האמת, הינו אל היראה הנקרא אמונה אז כל הדינים נמתקין בשרשן וזהו תתן אמת ליעקב הינו להיראה כי יעקב הוא יראה, מלשון (משלי כ"ב) : "יעקב ענוה יראת ה'" אז בודאי חסד לאברהם כי אברהם נקרא מי שפא לדבק את עצמו להשם יתברך מלשון אבוא רם (בזהר בלק דף קצ"ח) : "והיה צדק אזור מתניו ואמונה אזור חלציו", הינו צדק והינו אמונה אלא עד לא אתחברת אמת בהדה אקרי צדק כיון דאתחבר אמת בהדה אקרי אמונה וכל טיבו וכל נהורא שריא בה.

פח - המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר

[לשון החברים] המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר (תהלים קמ"ז) הנה ידוע, כי ההשפעות והברכות אי אפשר להם לבוא לעולם אלא על ידי הצדיק כי הצדיק יש לו ידים במה לקבלם, דהינו אהבה ויראה כי הם הידים לקבל בהם כל ההשפעות וכל הברכות ו צריך הצדיק כזה לגנו האהבה והיראה כדי שלא יקטרגו המקטרגים עליו ויגזלו ממנו ההשפעות וזהו המכסה שמים בעבים, הינו אש ומים הינו כשהצדיק יכול לכסות שמים הינו אש ומים, הינו האהבה והיראה שלו אזי, המכין לארץ מטר, הינו שייכול להמשיך כל הברכות, שהם בחינת מטר אך כשהצדיק הוא מפרסם גדול אזי המקטרגים יודעים ומשגיחים עליו היטב ואינם מניחים לו להוריד השפע והקדוש ברוך הוא נותן בלב צדיק אחר להחזיק עליו במחלקת כדי לכסותו, ושיוכל להוריד השפע וזהו מחלקת שהוא לשם שמים (אבות פ"ה) הינו לשם צדיק, שהוא מכנה בשם שמים מחמת שיש לו אהבה ויראה הינו לשם שמים, האהבה ויראה

פט - ותחסרהו מעט מאלקים וכבוד והדר תעטרהו

[לשון החברים] ותחסרהו מעט מאלקים וכבוד והדר תעטרהו (תהלים ח) הנה ידוע כי כל מה שחסר לאדם הן ברוחני הן בגשמי החסרון הוא בהשכינה, שהוא בחינת אלקים וזהו ותחסרהו בנדאי מעט מאלקים הינו החסרון בנדאי מאלקים, הינו בהשכינה אך כשידע זאת, שהחסרון הוא למעלה ולמטה בנדאי יהיה לו צער גדול ועצבות, ולא יוכל לעבד השם יתברך בשמחה לכך צריך להשיב לעצמו, מה אני ומה חיי כי המלך בעצמו מספר לי החסרון שלו וכי יש כבוד גדול מזה מתוך כך בא לשמחה גדולה, ונתחדשו המחין שלו וכבוד והדר תעטרהו הינו על ידי כבוד והדר שיש לו שהמלך בעצמו מספר לו החסרון תעטרהו במחין חדשים

צ - אנכי אשמח בה יתמו חטאים מן הארץ

[לשון החברים] אנכי אשמח בה יתמו חטאים מן הארץ (תהלים ק"ד)
הנה ידוע, כי כל החסרונות שבאים לאדם הן באין מחמת השבירה, שנפלו
ניצוצות ונחסרו מהשכינה כידוע והתקון הוא על ידי שמשמח את עצמו
באלקיו אזי נשלמו כל החסרונות מהשבירה, ונתעלה כל הניצוצות אנכי
אשמח בה יתמו ונשלמו כל החטאים, הינו החסרונות כמו שכתוב
(מלכים א א) : "והייתי אני ובני שלמה חטאים" מן הארץ הינו ארץ
העליונה בחינת השכינה

צא - ויהי ידיו אמונה עד בא השמש

[לשון החברים] ויהי ידיו אמונה עד בא השמש (שמות י"ז) כי יש כמה
מיני אמונה, יש אמונה שהוא רק בלב והעקר ש צריך להיות לאדם אמונה
כל כך עד שיתפשט בכל האיברים כמו שמובא בכתבי האר"י ש צריך
להגביה ידיו בשעת נטילה נגד הראש, כדי לקבל הקדשה נמצא ש צריך
לזה אמונה בהידים להאמין שמחמת שמגביה ידיו כנגד הראש, מקבל
הקדשה כי בלא אמונה אינו פלוס, כמו שכתוב (תהלים קי"ט) : "כל
מצותיך אמונה" ו כשיש לו אמונה כזו, בא מן האמונה אל השכל וכל מה
שמחזיק את עצמו באמונה, בא אל שכל יותר כי הדבר שהיה צריך
מתחלה להאמין עכשו כשבא אל אמונה יותר גדולה, מבין הדבר הראשון
בשכל וזה שכתוב במשה ויהי ידיו אמונה שהיה לו אמונה כל כך גדולה
עד שנתפשט בכל האיברים שאפלו בידי הנה האמונה כל כך גדולה עד
בא השמש, הינו להשכל של הדבר ושמש הוא בחינת חכמה פמובא אצלנו
[לעיל בסיומן א].

צב - על ידי מה שאדם נע ונד בתוך ביתו

[לשון החברים] על ידי מה שאדם נע ונד בתוך ביתו יכול להחיות מתים כמו שכתוב באלישע כשהחיה את בן השונמית כתיב בה (מלכים ב ד) : "ויילך אחת הנה ואחת הנה" ומובא בתקונים (תקון י"ג דף כז) : אלמלא כנפי ראה דנשבי על לבא הוי לבא אוקיד כל גופא ו הראה והלב הם בחינות יעקב ויוסף (מיכה ז) : "תתן אמת ליעקב" (פתיחתא דאיכ"ר סי ב) כמו שכתוב (מלאכי ב) : "תורת אמת" ובהתורה יש חמשה ספרים, כנגד חמשה כנפי ראה (תקון כ"ה) ו יוסף הוא בחינות לב, כי יוסף נקרא "צפנת פענח" (מקץ מ"א), וכתוב (תהלים קי"ט) : "בלבי צפנתי" וכו' וכשבויער האש שבלב, הנה אוקיד כל גופא ועל ידי שהחמשה כנפי ראה נעים ונדים, מנשבי על לבא, ומשככים החמימות שבלב (בראשית רבה וישב פרשה פ"ד) : בקש יעקב, הינו הראה לישב בשלוה קפץ עליו רגזו של יוסף, הינו החמימות שבלב נמצא שעל ידי מה שאדם, שהוא בחינת תורה, כמו שכתוב (במדבר י"ט) "זאת התורה אדם" נע ונד אפלו בתוך ביתו יכול לשפך את האש שהוא בחינות דינים ויכול להחיות מתים שיהיו חיים.

צג - כל העושה משא ומתן באמונה

[לשון החברים] כל העושה משא ומתן באמונה מקים מצות עשה של "ואהבת" שהיא שרש לכל מצוות עשה כמו שכתוב בתקונים (תקון כ"א) : על פסוק. "ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי", מפקודין דעשה וכיצד מקימין מצות "ואהבת" ? דאיתא בגמרא (יומא פו) : על פסוק "ואהבת" שתראה שיתאהב שם שמים על ידך כיצד ? אדם קרא ושנה ושמש ותלמידי חכמים ועסקו בנחת עם הבריות, ומשאו ומתנו באמונה מה הבריות אומרים, אשרי מי שלמדו תורה וכו' נמצא שם שמים מתאהב על ידו ומקיים מצות של ואהבת, שהוא שרש כל המצוות (עי מכילתא פ בשלח ע"פ והישר בעינינו תעשה והובא ברמב"ן שם) גם במשא ומתן באמונה, בא למדרגה שלמעלה מהזמן כדאיתא בגמרא (שם) במסקנא ועליו הכתוב אומר "ישאל אשר בד אתפאר" וישאל הוא במחשבה, כמאמר חז"ל (בראשית רבה פרשה א) : ישאל עלה במחשבה ו[עלה ב]מחשבה הוא למעלה מהזמן וגם על ידי משא ומתן באמונה יכול להתפלל בשכל צח כי תפלה היא גם כן למעלה מהזמן, כי הוא דבר העומד ברומו של

עולם (בְּרָכוֹת ו:) וְגַם מִחֲמַת שְׁבַע לְאַהֲבָה מִכַּח זֶה בָּא לְגַדְלוֹת הַמַּחִין, וְיָכוֹל לְהַתְפַּלֵּל בְּשִׁכְל צַח

צד - זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל

[לְשׁוֹן הַחֲבָרִים] זְכוֹר חֲסִדוֹ וְאַמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רְאוּ כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ אֶת יְשׁוּעַת אֱלֹקֵינוּ (תְּהִלִּים צ"ח) הֶעֱנִין הוּא כֹּד, שְׁכַל הָעוֹלָמוֹת לֹא נִבְרָאוּ אֶלָּא בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל דְּכָתִיב (יִשְׁעִיָּה מ"ג) : "לְכַבֹּדֵי בְרָאתִיו וְצִרְתִּיו אֶף עָשִׂיתִיו" דְּהִינוּ בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה לֹא נִבְרָא אֶלָּא לְכַבֹּדֵי וּכְבוֹדֵי הִינוּ יִשְׂרָאֵל, דְּכָתִיב (שְׁמוֹת כ"ה) : "וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹכְכֶם" וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנִם לְבִרְכָּה (עֵין שְׁל"ה מִסֻּכַּת תַּעֲנִית דָּף ס) בְּתוֹכוֹ לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא בְּתוֹכְכֶם מְלַמֵּד שֶׁ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁרְה שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל נִמְצָא כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל נִקְרָא לְבוֹשׁ וּלְבוֹשׁ נִקְרָא כְּבוֹד כִּי רַבִּי יוֹחָנָן קָרִי לְמַאֲנֵה מְכַבְּדוֹתָא (שֶׁבַת ק"ג) נִמְצָא כָּל הָעוֹלָמוֹת לֹא נִבְרָאוּ אֶלָּא בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל כְּדִי לְהַשְׁפִּיעַ לָהֶם רַב טוֹב וּכְשֵׁאִינֵם יְכוּלִים לְקַבֵּל מִחֲמַת עוֹנוֹתֵיהֶם יֵשׁ לוֹ צַעַר, שְׁנֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה ס"ג) : "בְּכָל צָרְתֶם לוֹ צָר" אֵךְ מִחֲמַת בְּהִירוֹת אֹר הַחֲסֵד, אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל כְּמוֹת שֶׁהוּא וְצָרִיךְ לְצַמְצוֹם הַקְּדוֹשׁ הִינוּ כְּשֶׁרוֹצֵה לְהַשְׁפִּיעַ רַב טוֹב, צָרִיךְ לְדַבֵּר, יְהִיָּה כֹּד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים ל"ג) "בְּדַבַּר הַשָּׁמַיִם נַעֲשִׂיו" וְהָאוֹתִיּוֹת הֵם צַמְצוּמִים, עַד כָּאן אוֹת א, עַד כָּאן אוֹת ת אֵךְ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הִרְבִּים הַדְּבוּר גַּם בְּגִלוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שִׁם צ"ו) : "סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ" וְהִינוּ הַדְּבוּר עִם יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת לְכֹךְ נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה מו) : "וְנִגְלָה כְּבוֹד ה' וְרָאוּ כָּל בֶּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי ה' דִּבֶּר" וְהִינוּ כְּשֵׁינְאֵלוּ יִשְׂרָאֵל אֵז הַדְּבוּר גַּם בְּן כְּבוֹד יְהִיָּה עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֹנִם לְבִרְכָּה (סִנְהֶדְרִין לו) : חֵיב כָּל אָדָם לֹמַר בְּשִׁבִילִי נִבְרָא הָעוֹלָם, וְחֵיב לְתַקְּנוֹ וּמַהוּ הַתְּקוּן ? הֶעֱנִין הוּא כֹּד שֶׁיִּרְאֶה שְׁיַעֲלֶה כָּל הַנִּיצוּצוֹת שְׁבָכָל דְּבַר וְהַנִּיצוּצוֹת הֵם אוֹתִיּוֹת נִמְצָא מְעַלָּה אוֹתִיּוֹת וְהָאוֹתִיּוֹת נַעֲשִׂים דְּבוּרִים וְעַל יְדֵי הַדְּבוּר נִשְׁפָּע רַב טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֵךְ כִּי צַד יְכוּלִין לְהַעֲלוֹת נִיצוּצוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ ? הֶעֱצָה הוּא כֹּד, כְּשֵׁיִסְתַּכֵּל בְּדַבַּר מֶה תִּכְף, נֶאֱמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה שְׁיֵשׁ בְּדַבַּר הַזֶּה אוֹתִיּוֹת וְנִיצוּצוֹת וּמִן הָאַמוּנָה הַזֶּה נַעֲשֶׂה זִי"ן, שְׁנֶאֱמַר (תְּהִלִּים ל"ג) : "וְכָל מַעֲשִׂיהוּ בְּאַמוּנָה" וְהַעֲשִׂיָּה הִיא שִׁשֶּׁת יְמֵי הַחֹל וְהָאַמוּנָה הִיא הַשְּׁבִיעִית וְאַחַר כֹּד יְצַרְף אֶל הָאַמוּנָה הַחֲכָמָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִי הַיָּמִים א כ"ח) : "דַּע אֶת אֱלֹקֵי אָבִיךָ" וְאֱלֹקֵי אָבִיךָ, הִיא בְּחִינַת אָמוּנָה, כְּמוֹ מַעֲשֶׂה אָבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם (חֲלִין יג:) שְׁאֵנוּ מְאֻמִּינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא אֱלֹקֵי אָבוֹתֵינוּ שֶׁזֶהוּ הָעֶקֶר וְ"דַע, הִיא הַחֲכָמָה וְהַשְּׁכָל. וְחֲכָמָה הִיא יו"ד, כְּמוֹ שֶׁפִּרֵּשׁ רַש"י (שְׁמוֹת ט"ו) : "אֵז יִשִּׁיר" שֶׁר לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא יִשִּׁיר, י עַל שֵׁם הַמַּחֲשֶׁבֶה נֶאֱמַרְה וּמַהִיּוֹד וְהִזִּין הַנִּי"ל, נַעֲשֶׂה עֵין כִּי ז פְּעָמִים י בְּגִימְטְרִיא ע וְעוֹד, הֶעֱיִן הוּא חֲכָמָה,

כִּי חֲכָמֵי הָעֵדָה נִקְרְאוּ "עֵינֵי הָעֵדָה" (בַּמִּדְבָּר ט"ו) וּמִמֵּילָא כְּשֵׁיט לֹא עֵין כְּזֶה כְּשֶׁמִּסְתַּכֵּל בְּדַבָּר מִהָעוֹלָם, בּוֹדְאֵי נִתְעַלֵּין הַנִּיצוּצוֹת (שְׁמוֹת כ"ח) : "וְעָשִׂיתָ צִיץ זָהָב טְהוֹר", צִיץ, מִלְשׁוֹן הַסְתַּכְלוֹת (עֵיין זוהר ויקהל ר"ז ע"ב שלח קעה) כְּשֶׁהוּא טְהוֹר כְּנִ"ל בְּאֵמוּנָה וּבְחֻכְמָה אֲז, "וּפְתַחְתָּ עָלָיו פְּתוּחֵי חוֹתָם" הֵינּוּ שֶׁתַּפְתַּח עַל יָדֵי עֵין כְּזֶה הַנִּיצוּצוֹת הַחֲתוּמִים בְּכָל הַדְּבָרִים וְתַעֲלֶה אוֹתָם "קִדְשׁ לַה'" וְהַנִּיצוּצוֹת הֵם אוֹתִיּוֹת וּמֵאוֹתִיּוֹת נַעֲשֶׂה דְבָרִים וְעַל יָדֵי הַדְּבָרִים מְשַׁפֵּיעַ רַב טוֹב לְיִשְׂרָאֵל וְכִשְׁמַעְלָה נִיצוּצוֹת מִהַדְּבָר אֲזֵי הַדְּבָר הַזֶּה נַעֲשֶׂה אֶפְסָ כִּי הַנִּיצוּצוֹת הֵם הַחִיּוֹת שֶׁל הַדְּבָר וְזֶה פְּרוּשׁ שֶׁל הַפְּסוּק, זָכַר חֲסִדוֹ זָכַר, לְשׁוֹן הַשְּׁפָעָה, הֵינּוּ כְּשֶׁרוֹצֶה לְהַשְׁפִּיעַ חֲסִד לְיִשְׂרָאֵל אֲזֵי יִצְרָף, וְאֵמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיא הַחֻכְמָה, שְׁנֶאֱמַר (מִשְׁלֵי כ"ד) : "בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בַּיִת" רָאוּ כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ, הֵינּוּ הָאֶרְצִיּוֹת שֶׁל הַדְּבָר נַעֲשֶׂה אֶפְסָ אֵת, הֵינּוּ הָאוֹתִיּוֹת מֵאֵת הַנִּיצוּצוֹת נַעֲשֶׂה יְשׁוּעוֹת אֶלְקִינוּ כִּי מִהַנִּיצוּצוֹת נַעֲשֶׂה דְבָרִים וְעַל יָדֵי זֶה מְשַׁפֵּיעַ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רַב טוֹב לְיִשְׂרָאֵל וְזֶהוּ: "יְשׁוּעַת אֶלְקִינוּ", כִּי זֶה תַּעֲנוּגוֹ

צה - כשפרנסה הדור ומנהיגי הדור

נתגאים

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ ז"ל] כְּשֶׁפְּרָנְסֵי הַדּוֹר וּמְנַהֲיָגֵי הַדּוֹר נִתְגָּאִים אֲזֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקִים עֲלֵיהֶם בְּנֵי אָדָם שֶׁיִּחְלֹקוּ וַיִּדְבְּרוּ עֲלֵיהֶם כְּדִי שֶׁלֹּא יִזְוָחוּ דַעְתָּם עֲלֵיהֶם כְּמוֹ שֶׁאֱמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (יוֹמָא כ"ב) : אֵין מְמַנִּים פְּרָנְסָ עַל הַצְּבוּר אֶלָּא אִם כּוֹן קָפָה שֶׁל שְׂרָצִים תְּלוּי מֵאֲחֻרָיו וְזֶה פְּרוּשׁ : סוּד שְׁמוּבָא בִּיעֵץ הַחַיִּים (שֶׁעַר אֶרֶץ אֲנָפִין פֶּרֶק י"ב) אֲחֻרִים דְּמִיָּה, תְּסִיר מִיָּה נִשְׁאָר פִּיָּה פְּרוּשׁ, עַל יָדֵי קָפָה שֶׁל שְׂרָצִים שֶׁתְּלוּי מֵאֲחֻרָיו עַל יָדֵי זֶה מְחַזֵּיק אֵת עֲצָמוֹ בְּבַחֲיַנְתָּ מָה וְאֶפְסָ וְאֵין וְכִשְׁמַסִּיר מְמַנּוּ מָה, שְׁאֵין מְחַזֵּיק אֵת עֲצָמוֹ לְמָה אֶלָּא שֶׁהוּא מִתְּנַגָּה אֲזֵי נִשְׁאָר פֶּה הֵינּוּ שְׁבָנֵי אָדָם פּוֹתְחִים אֵת פִּיהֶם וְאוֹמְרִים חֲזֵר לְאֲחֻרֶיךָ, וּמְבַזִּים אוֹתוֹ [עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה]

צו - זמם רשע לצדיק

[לשון החברים] זמם רשע לצדיק וחרק עליו שניו ה' ישחק לו כי ראה כי יבא יומו וכו' (תהלים ל"ז) הענין הוא כן דקשה מאין יבוא מחשבה זרה לצדיק שרוצה להתפלל בדבקות גדול הלא אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא לח:): הבא לטהר מסייעין אותו אלא הענין הוא כן כי מעת השבירה נפלו הניצוצות מכל העולמות ועל ידי תפלות הצדיקים, עולין מעט מעט, מדרגה אחר מדרגה ו כשצדיק עומד להתפלל, ומדבק את עצמו למדה שהוא בה עתה נופל לו מחשבה זרה מעין אותה מדה וכשפא למדרגה יותר גדולה, נופל לו המחשבה זרה מעין המדה הזאת שהוא בה עתה והצדיק צריך לידע מאיזה מדה ומאיזה עולם היא זאת המחשבה זרה וצריך לידע במה להעלותה לאותו עולם ולאותו המדה שהוא עתה בה אך לפעמים, הצדיק רוצה להעלותה ואינו יכול הטעם הוא, כי נופל לו מחשבה זרה ממדרגה עליונה שלא בא עדין למדרגה זו לכן אי אפשר לו להעלותה כי יש לו עדין מדרגה תחתונה מזו, הינו מדרגה שהוא בה עתה אך קשה, למה באה לו מחשבה זרה קדם זמנה דע, כי יש קבלה בנדי, כי כשיש מחלקת על איזה צדיק נופל מחשבה זרה מעין אותה מחלקת לצדיק אחר ו מחמת שרוצה להעלותה אף על פי שאינו מעלה אותה משבר בכח הרצון כל בעלי המחלקת. וזה פרוש הפסוק: זמם רשע, הינו מחשבה זרה לצדיק, וחרק עליו שניו, הינו שרוצה להעלותה וה ישחק לו, כי ראה כי יבא יומו, הינו שעדין לא בא למדרגת המחשבה זרה זו אך מאין יבוא לו המחשבה זרה זו חרב פתחו רשעים, ופרש רש"י: חרב לשון מלחמה הינו שנתעורר מחלקת על איזה צדיק חרבם, הינו המחשבה זרה של אותה המחלקת תבוא בלבם, הינו בלב צדיק זה ועל ידי שרוצה להעלותה, בכח הרצון הזה וקשותותם תשברנה כלומר, המחלקת הנ"ל

צז - אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל

[לשון החברים] אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל (תהלים פ"ג) הענין הוא כן דידוע הוא שיש מקום למעלה שנקרא אלדד ומידד שמשם השפע יורד לעולם כי השני אותיות א"ל, הם דד, והשני אותיות מ"י הם דד, (כמו שמובא ב"לקוטי תורה להאר"י, פרשת בהעלותך) והשפע נקראת הא, כמו שכתוב (בראשית מ"ז): "הא לכם זרע" ונשלים השם אלקים משלם אך לפעמים יש בעוונותינו הרבים הסתלקות השפע ונעשה מן הא דלת, על שם דלית לה מגרמה כלום וצריך כל אחד מישראל לזרז את עצמו שיעשה מן הד ה וכיצד עושין מן הד ה? (תהלים ס): לי גלעד ולי מנשה אפרים מעוז ראשי יהודה מחוקקי הפרוש הוא כן כי קדם

בְּרִיאַת הָעוֹלָם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֵדוֹן וְקִשְׁט אֶת עֲצָמוֹ בְּתַפְלָתוֹ וּבְמַעֲשָׂיִם טוֹבִים שֶׁל צְדִיקִים שֶׁצָּפָה שְׂיִהְיוּ צְדִיקִים, שֶׁעַל יְדֵי מַעֲשָׂיִם טוֹבִים שֶׁלָּהֶם יִמְשְׁלוּ בְּתַפְלָתָם, וַיִּפְעְלוּ כָּל מָה שִׁירְצוּ עַל דֶּרֶךְ: "צְדִיק מוֹשֵׁל יֵרָאֵת אֱלֹקִים" (שְׁמוּאֵל ב כ"ג) (עֵינֵי מוֹיִק טז):. וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יָכוֹל לָבוֹא לְמִדְרָגָה זוֹ, לְמַשֵּׁל בְּתַפְלָתוֹ אֶלָּא שֵׁשׁ שָׁנֵי מְנִיעוֹת הָאֲחֵת הִיא קֹדֶם הַתַּפְלָה הֵינּוּ שְׁעוֹמֵד לְהַתְפַּלֵּל בְּגִדְלוֹת, שֶׁהוּא מִיַּחַס גְּדוֹל אוֹ מִחֲמַת שֶׁהוּא עֹמֵל וַיִּגַע בְּעִבּוּדַת הַבּוֹרָא וּמִחֲמַת זֶה אִי אֶפְשָׁר שְׂיִהְיֶה מְמַשְׁלָה לְתַפְלָתוֹ רַק צָרִיךְ לְשַׁפַּח כָּל זֹאת, וַיְהִי נִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ הַיּוֹם נִבְרָא, וְהוּא יָחִיד בְּעוֹלָם וְזֶהוּ בְּחִינַת מְנַשֶּׁה, לְשׁוֹן נְשִׁיוֹן וְשִׁכְחָה (בְּרֵאשִׁית מ"א) "כִּי נִשְׁנִי אֱלֹקִים אֶת כָּל בַּיִת אָבִי", זֶה הַיַּחּוּס "וְאֵת כָּל עַמְלִי", שֶׁעֹמֵל בְּעִבּוּדַת הַבּוֹרָא. וְהַמְנִיעָה הַשְּׁנִיָּת, הִיא בְּתוֹךְ הַתַּפְלָה כִּי מִחֲמַת עוֹוֹנוֹת הַרְאִשׁוֹנִים בְּמִזִּיד, אוֹ שֶׁהִרְהַר בְּמִזִּיד נוֹפְלִים לוֹ מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת בְּתַפְלָתוֹ וּמִחֲמַת הַמִּחְשָׁבוֹת זְרוֹת גַּם כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְמַשֵּׁל בְּתַפְלָתוֹ עַל כֵּן צָרִיךְ לְשַׁבֵּר הַמִּחְשָׁבוֹת זְרוֹת, עַל יְדֵי מִחְשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת שֶׁל הַתַּפְלָה וְעַל יְדֵי זֶה הַזְדוּנוֹת, דְּהֵינּוּ הַמִּחְשָׁבוֹת זְרוֹת נַעֲשִׂין לוֹ כְּזִכְיוֹת וְזֶהוּ בְּחִינַת אֶפְרַיִם כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שִׁם): "כִּי הִפְרַנִּי אֱלֹקִים בְּאַרְץ עֲנִי" פְּרוּשׁ כִּי הַדְּבָר שֶׁהָיָה בְּעִנְיֹת מִקֹּדֶם, דְּהֵינּוּ חָרַב וַיִּבֶשׁ וְעַל יְדֵי הַמִּחְשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת נַעֲשִׂין לוֹ כְּזִכְיוֹת וּכְשִׁמְתַּפְּלֵל בְּשִׁתֵּי בְּחִינּוֹת אֵלוֹ, מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם הַנִּי"ל וּבּוֹדָאֵי בָּא לִידֵי עֲנוּה וּשְׁפִלוֹת (מִשְׁלֵי כ"ב) "עֲקֹב עֲנוּה יֵרָאֵת ה'" נִמְצָא מִתְפַּלֵּל גַּם כֵּן בְּיִרְאָה וְהִירְאָה נִקְרָאת מַלְכוּת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (אָבוֹת פָּרָק ג): אֲלֵמָּלָא מוֹרְאָה שֶׁל מַלְכוּת וְכוּ נִמְצָא שֶׁהַתַּפְלָה יֵשׁ לָהּ בְּחִינַת מַלְכוּת, וַיֵּשׁ לְהַתַּפְלָה כְּזוֹ בְּחִינַת מְמַשְׁלָה וְזֶה תַעֲנוּג שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְנִתְמַלָּא רְצוֹן הַבּוֹרָא וּמָה מִתְחַלָּה שֶׁלֹּא הָיָה הַתַּעֲנוּג הַזֶּה רַק שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צָפָה לְמִרְחוֹק, שְׂיִהְיוּ צְדִיקִים שֶׁיִּתְפַּלְלוּ בְּאִפְסוֹן זֶה וּמִזֶּה הַתַּעֲנוּג נִבְרָא הָעוֹלָם בְּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת כָּל שָׁכָן עֲכָשׁוּ, שֶׁבָּא הַתַּעֲנוּג הַזֶּה, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְחַדֵּשׁ אֶת עוֹלָמוֹ בְּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וּבִטְוִבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית" וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק, לִי גִלְעָד, לְשׁוֹן גַּל עַד שֶׁנִּתְגַּלָּה הַתַּעֲנוּג שֶׁהָיָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ קֹדֶם בְּרִיאַת הָעוֹלָם, שֶׁעֵדוֹן וְקִשְׁט בְּתַפְלָתוֹ שֶׁל צְדִיקִים כְּשִׂיִּהְיֶה לוֹ הַשְּׁתֵּי בְּחִינּוֹת שֶׁל מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם כְּנִי"ל מְעוֹז רֵאשִׁי, הֵינּוּ שִׁינְגִּיר הַמִּחְשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת יְהוּדָה, הֵינּוּ הַתַּפְלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית כ"ט): "הַפַּעַם אוֹדָה" מְחוֹקְקִי, וַיִּפְרֹשׁ רִשְׁיִי: לְשׁוֹן שְׂרָרָה וּמַלְכוּת הֵינּוּ שְׂיִהְיֶה לְהַתַּפְלָה מְמַשְׁלָה, וַיִּתְגַּלָּה הַתַּעֲנוּג הַנִּי"ל, וַיִּחַדֵּשׁ עוֹלָמוֹ בְּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת כְּנִי"ל. וְעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת הַנִּי"ל הֵם יוֹי"ד, יוֹי"ד וְד הַנִּי"ל, נַעֲשָׂה הַ (תְּהִלִּים פ"ט) "אֶמְרָתִי", דְּהֵינּוּ הַמְאֻמְרוֹת עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה וְחֶסֶד נִקְרָא אֵל שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁם נ"ב): "חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם" וְזֶהוּ פְּרוּשׁ הַפְּסוּק: אֱלֹהִים אֵל דָּמִי לְךָ הֵינּוּ, כְּשֶׁאֲתָה רוּאָה שֶׁמִּשְׁם אֱלֹהִים נַעֲשָׂה אוֹתִיּוֹת אֵל דָּמִי דְּהֵינּוּ שֶׁנַּעֲשָׂה מִן הַד אֵמַר לְךָ אֵל תִּתְחַרֵּשׁ וְאֵל תִּשְׁקֹט אֵל שֶׁתִּרְאָה שֶׁתַּעוֹרֵר בְּחִינּוֹת אֵל, עַל יְדֵי הַתַּפְלָה בְּשִׁתֵּי בְּחִינּוֹת הַנִּי"ל וְתַעֲשָׂה עַל יְדֵי זֶה מִן הַד הַנִּי"ל וְנַעֲשָׂה אִי"ל בְּחִינַת דָּד וּמִי"י בְּחִינַת דָּד וְזֶה הִיא הַשְּׁפָע כִּי הַ בְּשִׁלְשָׁה צִיּוּרִין שֶׁלָּהּ גִּימְטְרִיא חֵלֶב, עִם בַּהֲפִלּוֹת, כְּפִדּוּעַ לְיֻדְעֵי חוֹן (עֵינֵי מְאוּרֵי אוֹר עֶרֶךְ חֵלֶב וְעֵינֵי בַע"ח שַׁעַר הַכִּלְלִים פ ג):

צח - נתן בו עיניו ונעשה גל של עצמות

[לשון החברים] הענין מה שנאמר בגמרא כמה פעמים נתן בו עיניו ונעשה גל של עצמות (ברכות נח שבת לד בבא בתרא עה סנהדרין ק) מה הלשון נתן עיניו בו, ומה נעשה גל של עצמות אך, הנה האדם אינו רואה עד היכן הפגם מגיע, אם עבר עברה והצדיק רואה, כי הצדיק יש לו עיני ה כמו שכתוב (תהלים ל"ד) : "עיני ה אל צדיקים" שהצדיק יש לו עיני ה "ועיני ה המה משוטטות בכל הארץ" (זכריה ד דברי הימים ב ט"ז) נמצא הצדיק רואה עד היכן הפגם מגיע נתן עיניו בו, כלומר שיהיה רואה בעיניהם של צדיקים ונעשה גל של עצמות גל מלשון התגלות ו עצמות מלשון (ישעיה ל"ג) : "עוצם עיניו מראות ברע" דהינו שהוא רואה מה שפגם, שהיה נסתר ממנו מקדם ו אין ענש גדול מזה, כשאדם רואה מה שפגם

צט - ואתחנן אל ה בעת ההיא לאמר

[לשון החברים] ואתחנן אל ה בעת ההיא לאמר (דברים ג) דהנה האדם צריך להתפלל בדבקות גדול להשם יתברך אך אם לפעמים יש עת, שאינו יכול להתפלל בדבקות אל יאמר איני מתפלל כלל מאחר שאינו יכול לכון כראוי ולהתפלל בדבקות, והתפלה אינה מקבלת וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות לד) : על רבי חנינא בן דוסא שהיה מתפלל וכו אמרו לו וכו אמר להם אם שגורה תפילתי בפי יודע אני שהוא מקבל ואם לאו יודע וכו וזהו על דרך שאמרנו אם בדבקות שאזי התפלה שגורה ומרצה בפיו, מקבלת ואם לאו, חס ושלוס, להפך אף על פי כן אל יאמר האדם כן אלא יתפלל תמיד ואם לא יוכל להתפלל בדבקות כראוי יתפלל בכל כחו כי בעת שיתפלל בדבקות כראוי אזי יעלה כל התפלות עם התפלה ההיא שהתפלל כראוי וזה ואתחנן אל ה תמיד בין בדבקות בין שלא בדבקות בעת ההיא לאמר הינו בעת שאזכה להתפלל בדבקות שהוא בחינת שגורה תפילתי בפי והינו בעת ההיא לאמר שהדברים נאמרים ומרצים בפיו מחמת שמתפלל בדבקות אז יעלה כל התפלות שהתפלל עד עתה

ק - צדיקים אשר מזגם וטבעם

[לשון החברים] הנה הצדיקים אשר בכל דור ודור כלם קדושים ובתוכם הו מדוע אנו רואין בחוש הראות שיש בהם צדיקים אשר מזגם וטבעם טובה מאד, וטובים המה לכל ויש אשר הוא צדיק אמת ואין מזגו וטבעו נוחה עם המון עם ולפעמים נראה ממנו פעם וקפידה הנה ידוע ש כל צדקת הצדיקים הוא לוקח מאור התורה כי היא המורה דרך וממנה לקחה צדקתו ו הנה הצדיק אשר השיג מאור גדול ממאור התורה ומעשיו גם כן בשנים לפי השגתו בתורה אזי צדקתו ותורתו שניהם מתישבים בשובה ונחת לפיכך דעתו נוחה עם הבריות והצדיק אשר אור חכמת התורה שהשיג גדלה מאד ממעשיו אזי התורה מרתחת בו האש הקדושה של התורה ואי אפשר שתהא דעתו נוחה עם הבריות, ומעורבת עם המון עם כמו הצדיק הנ"ל וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (תענית ד) : האי צורבא מרבנו דרתח אורייתא דקא מרתחא בה לפי שגדלה תורתו מאד

קא - בקרוב עלי מרעים

[לשון החברים] בקרוב עלי מרעים לאכל את בשרי צרי ואיבי לי המה בשלו ונפלו (תהלים כ"ז) הענין הוא כד, כי "בנה ה צור עולמים" (ישעיה כ"ו) הינו בראשית ברא כי בתורה שנקראת ראשית ברא עולמים (בראשית רבה פרשה א) כי יוד, הוא השכל של התורה ו הא, הוא אותיות של התורה, שהיא חמשה חמשי תורה, בחינת חמשת מוצאות הפה והינו ב"ה ה צור עולמים הינו בהתורה שהיא בחינת י"ק כנ"ל, ברא כל העולמים כנ"ל וכתוב (יחזקאל ל"ד) : "אדם אתם" ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (יבמות סא) : אתם קרויין אדם, ואין עכו"ם קרויין אדם כי יש ע אנפין נהירין, ויש ע אנפין חשוכין כי יש שני פחות כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא עב:) על פסוק: "וזאת התורה אשר שם משה" זכה נעשה לו סם חיים, לא זכה נעשה לו סם מות סם חיים, הוא אנפין נהירין סם מות, הוא אנפין חשוכין כמו שכתוב (איכה ג) : "במחשכים הושיבני כמתי עולם" ומן אנפין חשוכין, יש לעכו"ם יניקה ו כל עכו"ם יש להם כל המדות רעות רק כל אמה ואמה פרוץ אל מדה אחת

יותר מכל המדות וזה (דברים ל"ג) : "הופיע מהר פארן" וכו שרצה הקדוש ברוך הוא לתן התורה לכל הברואים וכל אחד ואחד לא רצה לקבלה מחמת ששמעו שאותה מדה שהם פרוכים אחריה אסרה תורה (ספרי פרשת זאת הברכה עין זהר בלק קצג) ו כל מי שיש בו מדות רעות הוא נכנע תחת אותם העפויים שהם פרוכים ומקשרים לאותן המדות רעות וזהו (אבות פרק ג) : כל הפורק ממנו על תורה נותנין עליו על מלכות ועל דרך ארץ הינו שעבוד בגשמיות, שזהו בחינת על מלכות וגם דרך ארציות, דהינו המדות רעות של העפויים שזהו בחינת על דרך ארץ פי על ידי שפרק ממנו על תורה, שהיא בחינת אנפין נהירין על ידי זה מתגברין עליו בחינת אנפין חשוכין שהם השעבוד והמדות רעות של העפויים שזהו בחינת על מלכות ועל דרך ארץ כנ"ל אבל, כל המקבל עליו על תורה מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ הינו מי שלומד בעיון, שמעין ומבין חכמות התורה שזהו בחינת אנפין נהירין, בחינת (קהלת ח) : "חכמת אדם תאיר פניו" על ידי זה מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ פי נתבטל ממנו השעבוד והתאוות והמדות רעות שלהם שהם בחינת אנפין חשוכין על ידי שקבל עליו על תורה, שהיא בחינת אנפין נהירין כנ"ל פי כל מה שאדם משיג בשכלו, הוא בחינת אנפין נהירין ומה שאינו משיג, הוא בחינת אנפין חשוכין ועל כן כשזוכה לעין בתורה, עד שמשיג חכמות התורה שאזי הוא בבחינת אנפין נהירין אז נכנעין המדות והתאוות של העפויים, שנאחזין בבחינת אנפין חשוכין כנ"ל וזהו בחינת (דברים ל"ב) : "יצב גבולות עמים למספר בני ישראל" ל מספר, הוא לשון ספיר ונהיר בחינת (שמות כ"ד) : "לבנת הספיר" הינו אחר אנפין נהירין, שהם בחינת מספר בני ישראל אחריהם יצב גבולות עמים, שהם בחינת אנפין חשוכין כנ"ל ובכל אדם ואדם בעצמו יש בחינת אנפין נהירין, שהם בחינת קדשת ישראל עם קדוש, הרחוקים בשרשם מכל המדות והתאוות ויש בו אחיזת השבעים עפויים, שהם בחינת אנפין חשוכין, שהם בחינת התאוות ומדות רעות שכלם הם מבחינת השבעים עפויים, שהם אנפין חשוכין כמו שכתוב (תהלים ק"ו) : "ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם" שהינו שמערב במדות רעות שבו, שנמשכין מן הגוים כנ"ל וכשאדם עובר עברה, חס ושלוס אז העברה והעוון נחקק על עצמותיו, כמו שכתוב (יחזקאל ל"ב) : "ותהי עונותם על עצמותם" ואי אפשר לו לצאת מזה, כי אם על ידי התורה שהיא בחינת אנפין נהירין, שהיא ההפך מכל התאוות והמדות שהם בחינת אנפין חשוכין שמשם נמשכין כל העברות, חס ושלוס פי צריך האדם להתנגע בתורה ולהמית עצמו עליה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות סג) : על פסוק (במדבר י"ט) : "זאת התורה אדם כי ימות באהל" אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה דהינו עצמיותו, שהם בחינת המדות רעות והתאוות רעות, שמהם כל הפגמים החקוקים על עצמותיו כנ"ל כי צריך להתנגע בהתורה עד שיזכה להבין אותה דהינו שיצא מבחינת אנפין חשוכין, שהם בחינת חשכות והסתרת הידיעה לבחינת אנפין נהירין, שהם בחינת ידיעת והשגת התורה כנ"ל ו אז נקרא אדם, בחינת זאת התורה אדם הינו על ידי התורה נקרא אדם, בחינת אתם קרויים אדם ואין העפויים קרויים אדם כי עקר שם אדם

זוכין על ידי התורה שהיא בחינת אנפין נהירין שהיא ההפך מכל המדות והתאוות רעות שעל שם זה נקראים אדם, בחינת זאת התורה אדם אבל העפויים הרחוקים מחכמות התורה, מאנפין נהירין כי הם בחינת אנפין חשוכין, כי הם משקעים בכל המדות רעות ותאוות רעות, על כן אין קרויים אדם וכנ"ל כי עקר בחינת אדם, הוא בחינת השכל האמתי שזוכין להשיג דהינו חכמות התורה הקדושה כי יש שלש שכליות דהינו שכל פשוט, שהוא בחינת חכמה, בחינת (תהלים ק"ד) : "כלם בחכמה עשית" וכשלומד ומבין, זה נקרא בינה ואחר כך כשיודע התורה, זה נקרא דעת כידוע ושלש שכליות אלו, הם בחינת נדים לתורה בחינת יד הגדולה ויד החזקה ויד הרמה, שבהם מתקבלת התורה ואלו השלשה שכליים, הם בחינת שלש פעמים י"ק כי י"ק הם חכמה ובינה שהם תרין רעין דלא מתפרשין (זהו ויקרא ד האזינו ר"צ) שהם כלולים בכל אחד מהשלש שכליות הנ"ל ושלש פעמים י"ק הוא גימטריא אדם נמצא ש עקר שם אדם, הוא בחינת השכל האמתי דהינו חכמות התורה, שהוא בחינת אנפין נהירין בחינת הרחקת ושבירת כל התאוות ומדות רעות כנ"ל. וזהו בקרב עלי מרעים זה בחינת תרין רעין דלא מתפרשין, שהם בחינת י"ק שהוא חכמת התורה בחינת אדם צריך לאכל את בשרי, הינו לאכל ולהמית העצמיות שלי כי אין התורה מתקימת אלא במי שממית עצמו עליה כנ"ל ואזי ממילא צרי ואיבי לי המה כשלו ונפלו כי כל הצרים והאויבים שנאחזין באנפין חשוכין, נכשלים ונופלים כי נתבטלים בחינת האנפין חשוכין, וזוכה לאנפין נהירין שהוא חכמות התורה שהוא בחינת י"ה בחינת תרין רעין דלא מתפרשין שעל שם זה דיקא נקראין ישראל אדם כנ"ל ואז כל הצרים והאויבים שנאחזין באנפין חשוכין, בתאוות ומדות רעות, נכשלים ונופלים כי זכה לאנפין נהירין כנ"ל

קב - אתה תהיה על ביתי

[לשון החברים] אתה תהיה על ביתי ועל פיד ישק כל עמי (בראשית מ"א) הענין הוא, כי כל מה שברא הקדוש ברוך הוא לא ברא אלא לכבודו (אבות פ"ק ו) כדי לגלות מלכותו ועל ידי זה, נכפין הקלפות תחת השכינה ו באיזה ענין נתגלה מלכותו כשמשיע רב טוב לישראל אז מודים כל אחד ואחד כי "מלכותו בכל משלה" (תהלים ק"ג) ו במה יכולים להוריד השפע? על ידי התפלות כי התבות הם כלים לקבל השפע ועל כן כל אחד יזהר בתפלתו שיתפלל באפן שיוכל לעורר השפע בעולם על דרך שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין ל"ז) : חייב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם ו באיזה ענין יוכל לעורר השפע בעולם? ביראה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ו) : כל מי שיש בו

יִרְאֵת שָׁמַיִם דְּבָרָיו נִשְׁמָעִין וְ יֵשׁ שְׁנֵי מִיָּנֵי יִרְאֵה הָאֶחָד, יִרְאֵה עֲלִיוֹנָה
שְׂבָאָה לְאָדָם לְפַעֲמִים מִתִּי שְׂתַרְצָה וְעַל יִרְאֵה כְּזוֹ אֵין שְׂכָר וְיֵשׁ יִרְאֵה,
שְׂבָאָה לְאָדָם מִכַּח אָדָם עֲצָמוֹ וְיִרְאֵה זֹו נִקְרָא: "צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת
אֱלֹקִים" (שְׁמוּאֵל ב כ"ג) וּבִירְאֵה כְּזוֹ הַתְּפִלָּה נִשְׁמָעֵת וְשִׁפְעַ יוֹרֵד לְעוֹלָם,
וְנִתְגַּלָּה מַלְכוּתוֹ וְזֶהוּ אֲתָה תִּהְיֶה עַל בֵּיתִי הוּא יִרְאֵה כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ,
זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (שֶׁבֶת לֹא:): חֲבַל עַל דְּלִית לֵה דְרַתָּא וְכוּ רּוֹצָה לּוֹמֵר
כְּשֶׁהֲצְדִיק מוֹשֵׁל בִּירְאֵת אֱלֹקִים עַל יְדֵי זֶה, וְעַל פִּיד יִשְׁק כָּל עַמִּי וְתִרְגּוּם
אוֹנִקְלוֹס: וְעַל מִימֵר פֶּמֶךְ, הֵינּוּ הַתְּפִלָּה יִתְזֶן כָּל עַמִּי הֵינּוּ שְׂיִתְעוֹרֵר הַשִּׁפְעַ
בְּעוֹלָם רַק הַכְּסָא, הֵינּוּ מַעוּט הַמַּלְכוּת כִּי "רַק" הוּא מַעוּט "כְּסָא" הוּא
מַלְכוּת אֲגַדְל מִמֶּךְ הֵינּוּ מַעוּט הַמַּלְכוּת, שְׁעֵתָה הִיא בְּמַעוּט, נִתְגַּדֵּל מִמֶּךְ
כִּי מִכַּח הַתְּפִלָּה שְׁהִיא בִּירְאֵה מוֹרִיד שִׁפְעַ בְּעוֹלָם וְנִתְגַּדֵּל מַלְכוּתוֹ כְּנִ"ל

קג - כל המונע הלכה מפי תלמיד כאלו גוזלו מנחלת אבות

[לְשׁוֹן הַחֲבָרִים] אֵיתָא בְּגִמְרָא (סְנֵהֲדָרִין דְּף צֹא:): כָּל הַמוֹנֵעַ הַלְכָה מִפִּי
תְּלָמִיד כְּאֵלוֹ גּוֹזְלוֹ מִנְחַלַת אָבוֹת שְׁנֵאָמַר: "תּוֹרָה צְוָה לָנוּ מִשֶּׁה מוֹרְשָׁה"
וְכוּ וְכִיּוֹן שְׂרָאָה מִשֶּׁה שְׂבָנִי רְאוּבוֹ וּבְנֵי גֵד מְנִיאִין [לֵב] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנְחַלַת
אָבוֹתָם בְּשָׁבִיל זֶה קָרָא לְהֵם "תְּרַבּוּת אֲנָשִׁים חֲטָאִים" (בְּמִדְבָר ל"ב)
וְתִרְגָּם אוֹנִקְלוֹס: תְּלָמִידֵי גְבֵרִיא חֲיָבִיא הַדְּבָר הַזֶּה קִבְּלַתֶּם מִרְבִּנֵיכֶם
שְׂרַבְכֶם גְּזַל מִכֶּם הַלְכוֹת וְהַלְכוֹת הֵם נְחַלַת אָבוֹת כְּנִ"ל וְעֵתָה גַם אַתֶּם
הוֹלְכִים בְּדַרְכֵי אָבוֹתֵיכֶם וְרַצוֹנְכֶם לְגֹזַל מִיִּשְׂרָאֵל נְחַלַת אָבוֹתָם וּבְפָרֵק
קָמָא דְבָבָא בְּתָרָא (דְּף ח:): "וּמִצְדִּיקֵי הָרַבִּים כְּפּוֹכְבִים" אֵלוֹ מְלָמְדֵי
תִּינוּקוֹת וְעַכְשָׁו שְׂרָאָה שְׁהֵם מְחִיבִים רַבִּים שְׂמְנִיאִין לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִסְתַּמָּא גַם רַבִּים אֵינָם מִצְדִּיקֵי הָרַבִּים אֵלָא מְחִיבֵי הָרַבִּים בְּשָׁבִיל זֶה
קָרָא לְהֵם תְּרַבּוּת אֲנָשִׁים [חֲטָאִים] וְתִרְגָּם אוֹנִקְלוֹס: תְּלָמִידֵי גְבֵרִיא
חֲיָבִיא

קד - בשביל שאמר משה לבני גד תרבות אנשים חטאים

[לשון החברים] איתא במדרש (הובא ב"ספר חסידים "סימן קל"ז וב"ראשית חכמה" שער ענוה פרק ח) בשביל שאמר משה לבני גד תרבות אנשים חטאים נענש שכן בנו עבד לפסל מיכה והדבר קשה, מה ענין זה של תרבות אנשים חטאים לענש שלו שיעבד בו בנו עבודה זרה (כתבות קי): : כל הדר בחוץ לארץ פאלו אין לו אלוה ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה (שבת צז): : החושד בכשרים לוקה בגופו ומשה היה חושד אותם שבני ראובן ובני גד אינם רוצים בארץ ישראל שום חלק נמצא שאין להם אלוה בשביל זה נענש בן בנו שלא היה לו אלוה כי הם כשרים היו בדבר כי רצו לטל חלק בארץ גם כן כמובא

קה - עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה

[לשון החברים] עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה (שירת הים שמות ט"ו) הנה העולם צריכין רחמים גדולים, הן ברוחניות הן בגשמי וכל אחד מבקש רחמים, ואינו יודע היכן הוא והרחמים הוא לעיני כל, כמו שכתוב (דברים ל): "לא רחוקה היא ולא בשמים" וכו' והנה איתא בזהר (נשא דף קל"ז): : אית רחמים ואית רחמים אית רחמים פשוטים [ר"ל רחמים סתם כמ"ש בזהר שם וכדלקמן] דזעיר אנפין ואית רחמים גדולים דעתיקא סתימאה כמו שכתוב (ישעיה נ"ד): "ויברחמים גדולים אקבצך" ואנו צריכין רחמים אך בעוונתנו הרבים בדור הזה אין מי שיתפלל כד, שיוכל להמשיך הרחמים מחמת שאין מי שיפיר גדלת הבורא כל כד, מפני גדל הגלות והדחקות והקדוש ברוך הוא בעצמו צריך להתפלל על זה כדאיתא בגמרא (ברכות ז): : מנין שהקדוש ברוך הוא מתפלל שנאמר "ושמחתים בבית תפלתי", תפלתם לא נאמר אלא תפלתי מכאן שהקדוש ברוך הוא מתפלל. ומה מתפלל, יהי רצון וכו' ובמה יכול לבוא שהוא יתברך יתפלל, על ידי תורה כי בכל אדם יש בו חלק מכללות כל העולמות וצורפים ובכל מה שהוא מדבק את עצמו, לשם הוא מקשר חלקו וכשהוא הולך אחר שרירות לבו ותאותו הוא מקשר חלקו והאותיות והצורפים לסטרא אחרא, חס ושלום ומתבלבלים האותיות והצורפים והדעת גם כן מתבלבל, והוא גלות השכינה וכל מי שאין בו דעת, אין בו מדת רחמנות, וכמו שכתוב (קהלת ז) "כעס בחיק כסילים נוח" לכן כל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות לג), כי אין

בו מדת רחמנות וכששָׁב בתשובה שלמה ישובו חלקיו מכלליות העולמות והאותיות והצורפים גם כן למקומן ואז הדעת שלם, ומתעורר רחמנות (דברים ל) "ושב ה אלקיך את שבותך" (עין תרגום שם) דהינו החלק מכלליות העולמות אשר שם שבי אָזי, "ורחמך", כי הדעת שלם (מגלה יב): על הפסוק: "ויבגולה לא הלך" שכל דבר שהוא במקומו דעתו שלם והנה בכל דבר שבקדשה יש בו שלשה דברים, עבור יניקה מחין כי כל זמן שהדבר בכח נקרא עבור, [כי הוא נעלם וכשפא מפח אל הפעל נקרא] לדה ויניקה וכשפשט הדבר לעשות הפעלה הצריכה, אזי נקרא מחין וכשלומד תורה גם כן צריכין להיות בו שלשה דברים הנ"ל כי כשיושב ללמד ונותן מחשבתו ולבו בהתורה, ומתעלם בה, נקרא עבור כי הוא מתעלם בה כעבר במעי אמו וכשלומד התורה ומבין בה נקרא לדה ויניקה, כמו שכתוב (משלי ה): "דדיה ירוך בכל עת" ואחר כך כשמבין דבר מתוך דבר ורוצה לחדש בה, נקרא מחין כדאיתא בגמרא (ירושלמי ראש השנה פרק ראוהו בית דין): על פסוק "ממרחק תביא לחמה" כי התורה נקרא עניה במקומה ועשירה במקום אחר שצריך להביא ראיה ממקום אחר ולכך נקרא חכמה, על דרך (קהלת ז): "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני" נמצא כשמבין דבר מתוך דבר נקרא מחין, הינו חכמה וכשלומד באפן זה, אז היא תשובה גמורה ומקשר האותיות והצורפים שבחלקו מכללות העולמות אל שרשן ואל מקומן ונעשה בריה חדשה ואז הדעת שלם, ומתעורר רחמנות והנה על דרך משל כשיש שני בעלי רחמים, האחד אינו יכול לרחם רק בדבר מעט והשני כשהוא מרחם פועל ברחמנות שלו ישועה שלמה על כן, מי שצריך לרחמים למה לו להשתמש ברחמנות של ראשון ולא יהיה רק ישועה מעטת מוטב שיתפלל הבעל הרחמים הראשון לבעל הרחמים השני ויפעל ברחמים של הראשון ישועה שלמה כך השם יתברך ברחמים הפשוטים שלו מתפלל ומרחם על ישראל ברחמים גדולים שהוא הדעת, והתפלה עזי, ואין עז אלא תורה (עין זבחים קטז) זמרת יה, הינו התפלה והרחמים של השם יתברך, אז ויהי לי לישועה [גם זאת התורה היא מלשון החברים, ולא נכתבה בבאור היטב אך אחר כך שמעתי מפיו הקדוש בעצמו ענין תפלת ה המבאר כאן] והוא כי יש אצל השם יתברך רחמים פשוטים ורחמים גדולים (כמו שכתוב בזהר הקדוש כנ"ל) והנה למשל, כשיש בעיר שני עשירים אחד יש לו עשירות פשוט והשני הוא עשיר גדול מאד ומפלג בעשירות עצום והון רב מאד מאד אשר אי אפשר להעריך עשירותו והצרך אדם אחד לישועה גדולה העולה לסך רב והוא אינו יכול להתקרב לבקש מבקשו, כי אם להעשיר הקטן במעלה כי להעשיר הגדול אי אפשר לו לבוא אליו אבל זה העשיר הקטן, אף על פי שהוא רוצה לעזר לו בכל יכלתו אף על פי כן לא יוכל לקבל מבקשו ממנו כי אין ביכלתו למלאת משאלותיו של זה האיש, כי משאלותיו גדולים מיכלתו על כן יעצה היעוזה לזה האיש הצריך ישועה, שיעשה כך שילך לזה העשיר הקטן שבקל יכול להתקרב אליו, ולעורר רחמים אליו שיבוא אליו ויאמר לו, הנה אני נצרך לישועה גדולה ואני יודע שאתה חפץ לרחם עלי אבל אין ביכלתך למלאות משאלותי, על כן מבקשי ממך כי הלא אתה רוצה לרחם עלי, יהיה זאת הרחמנות שלך עלי שאתה תלך

להעשיר הגדול מאד לבקש רחמים ממנו שימלא משאלותי כי לעצם עשירותו הגדול, הוא יכול למלא את משאלותי, בכפלי כפלים רק שאנכי איני יכול לכנס ולבוא לאיש גדול כזה אבל אתה יכול לבוא אליו תרחם עלי בזה, לבקש ממנו עבורי שימלא משאלותי ובזה תושיעני בודאי כל צרכי ישועתי בשלמות כמו כן הוא ממש כבכול, שאנו מבקשים אצל הרחמים פשוטים שיעוררו רחמים אצל הרחמים הגדולים ומשם יקבלו רחמים להושיענו כל צרכינו בשלמות וזהו בחינות תפלת הקדוש ברוך הוא שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה, מנין שהקדוש ברוך הוא מתפלל הינו שכביכול בחינות הרחמים פשוטים מבקשים ומתפללים ומעוררים הרחמים הגדולים כי אנו אין בנו כח כי אם לעורר הרחמים פשוטים שהם בחינות רחמים סתם דזעיר אנפין אבל אלו הרחמים יש להם גבול וכפי מדת הרחמים הפשוטים האלו, חס ושלו, אי אפשר להושיע לנו על פן אנו צריכין לבקש שהרחמים סתם שאנו מעוררין בתפלתנו אצל השם יתברך שאלו הרחמים בעצמם יתפללו ויעוררו הרחמים הגדולים, שיהיה נמשך עלינו רחמים רבים משם ועל ידי זה יהיה לנו ישועה בודאי וזהו בחינת תפלת הקדוש ברוך הוא כנ"ל והבן היטב, כי הם דברים נפלאים ונוראים מאד עוד שמעתי, שזהו פרוש הפסוק (במדבר י"ב) : "אל נא רפא נא לה" דלכאורה תמוה מאד, כפל תבת נא אך עתה מבאר היטב, שמשה רבנו, עליו השלום, בקש זאת מהשם יתברך שהשם יתברך בעצמו כביכול יתפלל ויבקש מעצמו שירפא אותה ועתה מה מתוק מדבש התכת המקרא הזה וזהו, אל נא, הינו שמשה רבנו, עליו השלום התפלל לפניו יתברך ואמר לו אל, נא, ויבקש והתפלל בעצמו מלפניו רפא נא לה הינו כנ"ל שמשה התפלל להשם יתברך ויבקש אותו יתברך שהוא בעצמו יתפלל ויבקש רפא נא לה ועתה מדקדק ומבאר היטב כפל תבת נא וכלל הדברים האלה הוא שעל ידי התורה זוכין לתשובה דהינו להשיב כל הדברים וכל הצרופים והאותיות שנדחו בעוונותיו למקום שנדחו ונתגרשו ממקומם שעל ידי זה לא היה הדעת מישב כי כל זמן שאינם במקומם אין הדעת מישב וכו כנ"ל כי על ידי העוונות נתגרשין ממקומם חלקי האותיות והצרופים שבכל העולמות כפי שרש נשמתו וזה בחינת גלות השכינה ועל ידי זה אין הדעת מישב כנ"ל ומחמת זה אין יכול לעורר רחמים כנ"ל וצריך לעשות תשובה ועקר התשובה הוא על ידי התורה, שהיא ענינה במקומה ועשייה במקום אחר ומקרב ומקשר על ידי זה כל האותיות והצרופים שנתרחקו ממקומם, ומשיב כלם למקומם ואז הדעת מישב, וזוכה לעורר רחמים כי עקר הרחמים תלוי בדעת, כי כל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו וכו [וכמבאר מזה כמה פעמים במקומות אחרים בדברי רבנו, זכרונם לברכה, עין שם] נמצא על ידי תורה זוכין לתשובה ונשלים הדעת ואז זוכין לעורר רחמים אצלו יתברך ועקר הרחמנות הוא, שאנו מעוררים רחמים אצלו יתברך שבאלו הרחמים, יעורר בעצמו את הרחמים הגדולים שאין אנו יכולים להגיע אליהם רק הוא בעצמו יתברך צריך להתפלל על זה כנ"ל דהינו שברחמיו הפשוטים שאנו מעוררים על ידי אלו הרחמים ירחם עלינו, ויעורר בהם הרחמים הגדולים שלו שהם רחמים גדולים דעתיקא סתימאה, ומשם יהיה לנו ישועה בודאי וזהו עזי,

אין עז אלא תורה שעל ידי זה זוכין לתשובה ולדעת שעל ידי זה מעוררים רחמים אצלו ותברך עד שהוא בעצמו כביכול מתפלל עלינו כנ"ל וזמרת י"ק, זמרת י"ק דיקא, הינו תפלת ה ויהי לי לישועה, ודאי, כי על ידי זמרת י"ק, שהוא תפלת ה שמתפלל ברחמיו הפשוטים לעורר רחמיו הגדולים אז בודאי יקבל ישועה שלמה כנ"ל כי רחמיו הגדולים אינם נפסקים לעולם וכשהשם יתברך ירחם עלינו באלו הרחמים בודאי אין שום עוון ופגם שיהיה חוצץ בפני אלו הרחמים הגדולים ובודאי יהיה לנו ישועה בשלמות אמן בשלמות אמן ואמן

קו - אשרי משכיל אל דל

[לשון החברים] אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה (תהלים מ"א). איתא ד אין עניות אלא מן הדעת (נדרים מא) ועל זה צריך רחמנות כי אין רחמנות גדולה מזה בכללות ובפרטות בכללות על איש שאין לו שכל בעבודת הבורא וצריך הבעל שכל להשכילו ובפרטות על האיש עצמו כי יש זמן שאין לו שכל, והוא נקרא קטנות המחין וצריך לחזק את עצמו לבוא לגדלות המחין ו כשבא לגדלות המחין נמתקין כל הדינין וממשיד עליו חסדים ורחמים וזה מאמר חכמינו זכרונם לברכה (ברכות לג) : גדולה דעה שנתנה בין שני אותיות שנקאמר : "כי אל דעות ה" פרוש : כשיבוא לגדלות המחין נתעורר עליו רחמים וחסדים משני אותיות אל, הוא חסד, על דרך (תהלים נ"ב) : "חסד אל כל היום" וה, הוא רחמים, על דרך (שם קי"ט) "רחמיך רבים ה" וזהו פרוש הפסוק אשרי משכיל אל דל הינו כשהוא בקטנות המחין, ומשכיל עצמו לגדלות המחין אזי ביום רעה ימלטהו ה, נמתקין כל הדינין ואם לא יכול בעצמו לבוא לגדלות המחין עצה לזה, שישכיל אחרים ועל ידי זה נתעורר גם אצלו.

קז - כי תצא למלחמה על איביך וכו ושבית שביו

[לשון החברים] כי תצא למלחמה על איביך וכו' ושבת שבי' (דברים כ"א). פרוש, כי תצא למלחמה על איביך, שהוא היצר הרע ונתנו ה' אלקיך בידך כלומר היצר הרע יתן, כמו ימסר את ה' אלקיך בידך על דרך "צדיק מושל ביראת אלקים" (שמואל ב כ"ג) (עיי' מו"ק טז:) נותנת התורה עצה על זה ושבת שבי' כלומר עם מה שהוא רוצה להתגבר עליך, הינו בגדלות בזה ותגבר עליו הינו שתאמר לו איך אני מושל כשיש לי גאון ואין הקדוש ברוך הוא שורה עמי ודי למבין

קח - זבחי אלקים רוח נשברה

[לשון החברים] זבחי אלקים רוח נשברה (תהלים נ"א) הנה ידוע כי עולה באה על הרהור הלב, כמו שכתוב (יחזקאל כ) "העולה על רוחכם" (מדרש רבה ויקרא פרשה ז) הינו שעולה באה על הרהורי הלב, ששם משפן הרוח ואין השם יתברך מצרף מחשבה למעשה, בר מהרהורי עכו"ם (קדושין מ) ו הרהור עכו"ם שיד אצל כל אדם הינו מה שמתחיל להתפלל בדבקות, או מתבודד את עצמו ובאמצע התפילה או ההתבודדות נופל ממדרגתו זהו בחינות הרהורי עכו"ם כי כל הנפילות באין מחמת קלקול האמונה ו כשנתקלקל האמונה נמצא מחזיר פניו מהשם יתברך כמו שכתוב (ישעיה א) "נזורו אחור" והשם יתברך גם כן מסתיר פניו ממנו נמצא הוא אחור באחור וצריך להביא על זה עולה ובחינות עולה, הוא כשמשבר את רוחו בקרב ו מתבייש וחושב בעצמו איך נפילתי ונשלקתי משמים לארץ שהייתי במקום גבוה ועכשו, נפילתי והחזרתי פני מהשם יתברך ונשארתי אחר באחור ומרחם על עצמו כי אין רחמנות גדולה מזו ו צריך לזה נסירה כמו שהיה אצל אדם הראשון שנבראו דו פרצופין אחר באחור (ברכות סא) ואחר כך ננסר והיה פנים בפנים והנסירה הוא בחינת שם חת"ך, כמו שכתוב בפונות "פותח את ידך", סופי תבות חת"ך הינו שחותך ומנסר את עצמו והשם חת"ך נעשה על ידי שמשבר את לבו כי כשמשבר את לבו בודאי מאינח, ומוציא רוח ומכניס רוח והוא תרין רוחין ושני פעמים רוי"ח, גימטריא חת"ך וזהו בחינות נסירה ובא אל בחינות פנים בפנים וזהו בחינות עולה וזהו זבחי אלהים, הינו בחינות עולה הוא רוח נשברה כנ"ל [מסימן ע"ג כי תעבר עד כאן, הוא לשון החברים גם יש בהם כמה דברים קטנים שנאמרו קדם ארץ ישראל ועל פי הרב הלשון אינו מתקן כלל עד שבכמה מקומות קשה לעמד על המכון ובכל מקום שמצאה די לתקן תקנת קצת, והשאר הנחתי כמו שהוא כי הלשון איך שהוא, יוצא מהם על כל פנים דברי מוסר הרבה, והקדמות נפלאות, ועצות נוראות להתקרב אליו יתברך]

קט - יש הבל אשר נעשה על הארץ

יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה וכו' (קהלת ח) פרוש, הבל, הינו הבל פה היוצא מהגרון מגנוחי דקגנח, כל אחד לפי ערכו "צדיקים ילכו ופושעים יפשלו" יש רשע כל ימיו, ומתאנח ונה על העבר ויש, חס ושלום, צדיק מעקרו ותוהא על הראשונות, ונה ומתאנח גם כן והנה יש שני חבלים, חבל דקדשה, וכנגדו דטמאה והבחירה חפשית מי שמקדש עצמו מקשר עצמו בחבל דקדשה ולהפך, חס ושלום, מי שמטמא עצמו מקשר עצמו בחבל דטמאה והנה, הנה והאנחה הוא בחינת מיתה בגוף ונפש בגוף, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות נח): : אנחה שוברת גופו של אדם ובנפש גם כן, כי ידוע מה שכתוב (תהלים ק"ד) : "תוסף רוחם יגועו" כי קדם המיתה נתוסף רוחם, ואזי יגועו כמו כן הנה והאנחה, אם תדקדק ותעין בה, איך היא נמשכת אל הגרון היא בבחינת תוסף רוחם כי לפי שעה קלה נתוסף רוחו, וכמעט רגע תגוע ותאסף והנה מי שמתאנח ונה על עברות שבידו, ורוצה לשוב בתשובה אזי באנחה זו הוא נגוע ונאסף מן הרע שהיה בידו, בבחינת: "תוסף רוחם יגועו" ונדבק אל הקדשה וכן להפך, חס ושלום מי שנה ומתאנח על הטוב שבידו, ורוצה לדבק עצמו בטמאה אזי נגוע ונאסף רוחו דקדשה ונדבק אל הטמאה וזהו יש הבל, הינו ההבל פה מהנה והאנחה שהוא נה ומתאנח יש צדיקים שתוהין על הראשונות, ויוצא הבל מפיהם מהאנחה ומגיע אליהם כמעשה הרשעים כי נדבקין אל הסטרא אחרא והטמאה ויש רשעים שנוהים ומאנחים ומההבל שיוצא מפיהם, מגיע אליהם כמעשה הצדיקים כי נפסקין מהטמאה ונדבקין אל הקדשה והכלל כי את זה לעמת זה וצריך להיות לו חיות מחבל מאחד שבשניהם ותכף שהוא נפסק מחבל זה, הוא נדבק בחבל שפנגדו על פן טוב להרגיל את עצמו להתאנח על מעשיו שאינם טובים ולכסף ולהשתוקק בתקף אנחתו לשוב להשם ותברך כי על ידי אנחה זאת, נפסק מחבל דטמאה, ונתקשר בחבל דקדשה כפי"ל עוד מצאתי מכתב יד החברים מענין זה ומבאר שם בבאור יותר מגדל מעלת יקרת האנחה דקדשה כי מבאר שם ש האנחה שמאנח האדם על עוונותיו, או על מעוט השגתו הוא יותר טוב מכמה סגופים ותעניות כי בתענית אינו משבר רק הגוף לבד אבל באנחה משבר כל הגוף וגם מחליף את הנפש והחיות שלו מרע לטוב כי ההבל של האדם הוא חבל המקשר הנשמה למקום שרשה לטוב או להפך, חס ושלום וכשמתאנח הוא בבחינת: "תוסף רוחם יגועו" ואזי נפסק מהחבל שהיה מקשר מתחלה ונתקשר לחבל אחר כפי האנחה וכו' וכפי"ל

קי - לא ימוש ספר התורה הזה מפיד

לא ימוש ספר התורה הזה מפיד (יהושע א) כי התורה היא רוחניות ו אשך זך וישר פעלו ושכלו רוחני יכול לתפס כל התורה כלה ולא ישכח דבר כי דבר רוחני אינו תופס מקום ויכולה התורה להתפשט ולשכן בשכלו אד מי שהוא מגשם דברי התורה ועושה ממנה ממשות אזי יש לה שעור וקצבה כמה הוא יכול לתפס בשכלו ולא יותר ואם ירצה להשיג יותר, אזי ידחה מה שפבר נכנס בשכלו כ דרך כל דבר גשמי אם הוא פבר מלא, אם ימלאנו יותר, ידחה מה שהיה בו פבר וזהו: "לא ימוש ספר התורה" (שמות י): "וימש חשך" כלומר הזהר שלא תהיה ממשות וגשמיות בדברי התורה מפיד כלומר מחמת פיד שיוצא מאתך יהיה לה ממשות וגשמיות תזהר מזה וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (פבא מציעא פה) שהתענה רב יוסף ארבעים יום שיתקיים למודו אחוו לה לא ימושו מפיד ושוב התענה וכו אחוו לה ומפי זרעך וכו כלומר שלא ימושו ויגשמו מפיד ואזי יתקיים תלמודו כי לא יהיה שכחה כי דבר רוחני אינו תופס מקום ודוק

קיא - ראשי תבות רבי

ראש בני ישראל (שמות ל) ראשי תבות רבי ולהפך רשעים בחשך ידמו (שמואל א ב) ראשי תבות רבי

קיב - צהר תעשה לתבה

צהר תעשה לתבה ואל אמה תכלנה מלמעלה ופתח התבה בצדה תשים תחתים שנים ושלישים תעשה (בראשית ו) פירש רש"י: צהר יש אומרים אכן טוב ויש אומרים חלון הנה ידוע כי "סביב רשעים יתהלכו" (תהלים

י"ב) כי הסטרא אחרא מסבבת הקדשה כי את זה לעמת זה עשה ובפרט מי שכבר נמשך אחר עברות, חס ושלום ונמשך אחר הסטרא אחרא, ושם מקומו, חס ושלום והם מסבבין אותו מכל צד וכאשר יעורר רוחו לשוב אל ה' קשה לו מאד להתפלל ולדבר דבורים לפני ה' כי הן מסבבין אותו מכל צד, לכל אחד לפי ענינו כפי"ל ומחמת שאי אפשר לו להוציא דבור לפני אלקים בדחילו ורחימו וחיות כראוי לכן כל הדבורים והתפלות שהוא מדבר לא יוכלו לבקע המחצות והמסכים המבדילים לעלות למעלה ונשארים למטה תחת המסכים עד אשר יזכה וישוב באמת וידבר דבורים הראויין להתקבל בדחילו ורחימו מעמקא דלבא בהתעוררות גדול אזי מבקע הדבור המאיר את כל המחצות והמסכים המבדילים ויעלו עמו כל הדבורים שהיו מנחים למטה עד הנה אך איך יזכה לזה? העקר שהכל תלוי בו הוא אמת לילך בדרך אמת לפי מדרגתו כי חותמו של הקדוש ברוך הוא אמת (שבת נה יומא טט) והוא יסוד הכל כי אמת הוא ראש תוך סוף וכיון שהוא במדרגת אמת אזי כביכול נתלבש בו אור השם יתברך בעצמו, אשר חותמו אמת ואז נאמר עליו: "ה אורי וישעיי" (תהלים כ"ז) וכיון שה אור לו יוכל למצא פתחים הרבה לצאת מהחשך והגלות שהוא סגור שם כי באמת יש שם פתחים הרבה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא לח: מנחות כט:): הבא לטמא פותחין לו, יש לו פתחים הרבה (עיין שבת ק"ד תד"ה אית) וכיון שנמצא שם פתחים, היה יכלת לצאת רק הכסיל בחשך הולך (קהלת ב), ולא יראה הפתחים לצאת והוא אסור וקשור שם, ולא יתנו לו לצאת עד אשר יזכה לדבר דבורי אמת לפני ה' אזי הדבורים מאירים וה אור לו כפי"ל ואזי: "פתח דבריך ואיר מבין פתים" (תהלים קי"ט) כי הדבורים המאירים, הינו דבורי אמת כפי"ל הם מראין לו הפתח והינו דסים מבין פתים כי הפתים הנתונים בחשך, ולא יראו לצאת יבינו ויראו הפתח לצאת מהחשך כמו שכתוב (ישעיה מ"ט): "לאמר לאסורים צאו לאשר בחשך הגלוי" אך צריך שיהיה האמת אמת גמור ברור וצלול בלי שום דפי והמשפיל המבין יש לו להתפלל כל ימיו שיזכה פעם אחד כל ימי חייו לדבר דבור אחד של אמת לפני ה' כראוי ויש בזה כמה מדרגות ומי שזוכה לבחינות אמת האמתית אזי ה אור לו ואזי הוא מאיר בעצמו, כי נתלבש בו אור ה אך מי שעדין לא הגיע למדרגה עליונה של אמת ועל כל זה הוא במדרגה של אמת אף כי אינו מאיר בעצמו, מאחר שלא הגיע לאמת הנכון על כל זה האמת הועיל שיוכל אחר להאיר בו וגם בזה מדרגות וענינים, יבינם המשפיל בעצמו והנה ידוע שיש שלשה עולמות עולם המלאכים והגלגלים והגשמי והשם יתברך מחיה ומקים כלם ברצונו ומי שזוכה לאמת, וה אור לו כביכול הוא מקים העולם, ונותן שפע לכל השלשה עולמות צהר תעשה לתבה, כלומר שתדבר דבורי אמת המאירים יש אומרים אבן טוב וכו' ויש אומרים חלון זהו שאמרנו כי יש שתי מדרגות מי שהוא במדרגת אמת האמתית, הוא מאיר בעצמו יש אומרים אמרי אמת, שהם אבן טוב שמאיר מעצמו ויש אומרים שהם אמרי אמת, אבל לא במדרגה הנ"ל והם חלון כי יוכל אחר להאיר בו כמו בחלון כי זה החלוק שפין אבן טוב לחלון כי האבן טוב מאיר מעצמו, והחלון אין מאיר מעצמו רק שדבר אחר כגון

השמש וכיוצא בה יוכל להאיר בו ואל אמה, כי הדבור נקרא אמה אמה, ראשי תבות אש מים שהדבור כליל מהם ה הוא חמשת מוצאות הפה ואל אמה שתדבר דבורים אשר תכלנה למעלה, מלשון (תהלים פ"ד) : "כלתה נפשי" שיהיה נכספין להם למעלה שיהיו דבורי אמת המאירים ופתח התבה בצדה תשים וצדה, היא מלשון (בראשית כ"ה) : "ציד בפיו" והינו היצר הרע והסטרא אחרא וזה, שתזכה לעשות פתח בהסטרא אחרא והחשך המסבבין מכל צד כלומר שאתה צריך לזהר לעשות פתח מכון ממש בצדה כלומר כנגד הסטרא אחרא שנקראת צדה כי כמו התגברות הצדה והסטרא אחרא כן לפי זה מכון ממש אתה צריך לעשות פתח התבה הינו דבורי אמת כנ"ל והבן היטב. ועקר הפונה שכאשר הוא משקע בתכלית התגברות החשך והקלפה והוא כלוא ומסגר בתוך החשך אפלה המסבבת ומקפת אותו מכל צדי צדדים בכמה סבובים רחמנא לצלן ואין לו שום פתח ותקנה ותחבולה לצאת מתוך החשך אזי עקר עצתו שימשיך עצמו להאמת ויביט על האמת לאמתו ויבקש רק האמת האמתית וכנגד זה אין שום חשך וסבוב שיחשיך לו כי האמת הוא השם יתברך בעצמו, והוא בחינות "ה אורי" וכיון שה אור לו, אין שום חשך שיחשיך אותו ובודאי יזכה לראות הפתחים לצאת מהחשך בבחינות "פתח דברך יאיר מבין פתיים" כנ"ל והעקר, שבתפלתו ותחנתו ובקשתו אף על פי שאי אפשר לו לדבר שום דבור בתפלה ותחנונים מגדל החשך והבלבול המסבב אותו מאד מאד מכל צד אף על פי כן, על כל פנים יראה לדבר הדבור באמת באיזה מדרגה נמוכה שהוא כגון למשל, שיאמר : "ה הושיעה" באמת אף על פי שאינו יכול לדבר בהתלהבות והתעוררות כראוי אף על פי כן יאמר הדבור באמת, כפי מה שהוא ועל ידי הדבור האמת יזכה לראות הפתחים שבתוך החשך ועל ידי זה יזכה לצאת מחשך לאור, ולהתפלל כראוי, וכנ"ל [ועינו לעיל כל זה בהתורה תהמת יכסימו בסימן ט] גם בזה שיזכה לבקע פתח לצאת יזכה גם אחרים עמו לעורר לתשובה רשעים אחרים להוציאם מהחשך והגלות שהם אסורים שם ופתח התבה בצדה תשים שתעשה פתח באותם שהם מן הצד כלומר שהם מצד אחר, ולא מצד הקדשה, רק מסטרא אחרא והוא יעשה פתח, לעורר לבם להשיבם לצאת מהחשך תחתים שניים ושלישים הינו השלשה עולמות כנ"ל תעשה כי אתה תקימם באמת כנ"ל ויש בכלל דברים הנ"ל ענינים גבוהים בענין התפלה לכל אחד לפי מדרגתו ובענין זה נכלל ענין כוכבים ומזלות איך נעשים בבחינת התפלה והוא נותן שפע לכל דבר וענין מה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (בראשית רבה פרשה י). אין לדך כל עשב שאין לו כוכב וכו' כי הוא משפיע לכל בדבוריו האמתיים וענין נוסחאות התפלה כי יש י"ב שערים בידוע וצריך להעלות תפלתו לשער השבט שלו כי אם יגיע לשער שבט אחר לא יוכל לעלות (במדבר כ"ד). "דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל" וקם, אין עמידה אלא תפלה (ברכות ו) : והינו שבט מישראל שצריך להעלות תפלתו לשער שבטו והינו דרך כוכב מיעקב כנ"ל ובזה נעשה זווה למעלה ודרך הוא בחינות זווה, מלשון (בראשית ו) : "כי השחית כל בשר את דרכו" והינו שנגטער אבא בנימין כל ימיו על תפלתו שתהא סמוכה למטתו (ברכות ה) : כי "איש

למטה אבותיו תשלחו" שצריך לשלח התפלה למטה אבותיו, הינו לשבט
שלו כנ"ל והינו שתהא סמוכה למטתי, למטה שלו ועל מטתי שתהא
נתונה בין צפון לדרום כי אמרו חכמינו, זכרונם לברכה (בבא בתרא כה:).
הרוצה להחכים ודרים להעשיר יצפין ובכל דבר, טוב הממצע פיזוע כי
טוב תורה עם דרך ארץ (אבות פ"ק ב) [הינו חכמה ועשירות] והינו בין
צפון לדרום, שתהא ממצע בין שניהם, התפלה שהיא בחינת מטתו כנ"ל
[הינו בין חכמה ועשר, שהן בחינת צפון ודרום כנ"ל הרוצה להחכים
ודרים ולהעשיר יצפין] ופתח התבה בצדה תשים שתתפלל דבורי אמת,
שיעלו למקומם לשער שבט שלו בצדה תשים שתשים הפתח התבה, הינו
דבורי אמת של התפלה בצדה, בצד שלה, בשער שבטו המגיע לו, והענין
עמק [עין כל זה בסימן ט הנ"ל] שיך לעיל, למה שכתוב שם כי באמת יש
שם פתחים הרבה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה. הבא לטמא
פותחין לו, יש לו פתחים הרבה וכיון שנמצא שם פתחים [הינו הפתחים
שנפל על ידם], היה יכלת לצאת רק הכסיל בחשך הולך וכו עין שם ואז
כששמעתי מפיו הקדוש כל הענין הנ"ל דברתי עמו, זכרונם לברכה,
שלכאורה קשה על זה כי הלא רבותינו, זכרונם לברכה, אמרו שם
(במנחות כ"ט:). מפני מה נברא העולם הזה בה"י מפני שדומה לאכסדרה
[פרש רש"י שפתוח מתחתיו] שכל הרוצה לצאת יצא [פרש רש"י שכל
הרוצה לצאת ממנו לתרבות רעה יוצא] ומאי טעמא תליא כרעה דאי הדר
בתשובה מעילי לה [ויפרש רש"י מעליו לה, בפתח העליון בין רגל שבתוכו
לגגו] וליעילו בהך, לא מסתייעי מלתא וכו [ויפרש רש"י וליעילו בהך, פתח
התחתון דנפק בה לא מסתייעא מלתא, דהבא לטהר בעי סיועא מפני יצר
הרע הלך עבדי לה סיועא פתח יתרה] נמצא מבאר כאן, שאי אפשר
לצאת מהטמאה ולשוב בתשובה על ידי הפתח שנפל דרך שם, כמבאר
היטב בגמרא ופרוש רש"י הנ"ל ולכאורה זה סותר למה שכתוב למעלה
שיכולין לצאת מהטמאה, על ידי הפתחים שיש בהטמאה בעצמה כנ"ל
ואמר: יפה הקשית והשיב כלאחר יד, שיש בזה דברים בגו כי אם יזכה
לראות הפתחים שיש שם הוא יכול לצאת דרך הפתחים של נפילת חברו
כי הירידה והנפילה של זה, הוא בחינת עליה של זה, והבן הינו, לפעמים
מה שנחשב נפילה וירידה אצל חברו שהוא במדרגה גבוה יותר נחשב
אצלו בחינת עליה, לגבי מדרגתו השפלה על כן אף על פי שאי אפשר
לעלות דרך הפתחים שנפל הוא בעצמו דרך שם רק דרך פתח הגבוה יותר
כמבאר בגמרא הנ"ל אף על פי כן אם היה זוכה לראות הפתחים שיש
בהטמאה בעצמה היה יכול לעלות משם דרך הפתחים של חברו הגבוה
ממנו שנפל על ידם כי הירידה והנפילה של חברו, נחשב אצלו עליה כנ"ל
אבל אי אפשר לזכות לראות הפתחים שיש שם, ולעלות משם על ידם כי
אם על ידי האמת על ידי שירגיל עצמו לדבר בתפלתו הדבור באמת כפי
מה שהוא אף על פי שהחשך והמניעות והבלבולים מסבבין ומקיפין אותו
מכל צד ומצדי צדדים ומבלבלין אותו מאד מאד עד שאינו יכול להתפלל
כלל אף על פי כן על כל פנים יראה לדבר הדבור באמת באיזה מדרגה
שהוא כנ"ל וכן יראה להמשיך את עצמו תמיד אל האמת לאמתו וכנ"ל
ועל ידי זה יזכה שיאיר לו השם יתברך בעצמו ויראה הפתחים שיש שם,

וַיִּזְכֶּה לְצִאת מַחֲשֶׁךְ לְאוֹר גָּדוֹל וְכַנִּי'ל וְאָמַר לִי אִזְ שְׁעַל יְדֵי עֲצָה זֹאת יְכוּלִין לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר בְּאַמֶּת כָּל יְמֵי חַיָּו כִּי תִמְיֵד אֵיךְ שֶׁהוּא יְכוּלִין לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ וּלְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ עַל יְדֵי זֶה עַל יְדֵי הָאֶמֶת שֶׁהוּא אוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ אֲשֶׁר "גַּם כָּל חֹשֶׁךְ לֹא יַחֲשִׂיד מִמֶּנּוּ" (תהלים קל"ט) כִּי אֵין שׁוּם טַמְאָה וְסִטְרָא אַחֲרָא בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא יִהְיֶה שָׁם פְּתָחִים לְצִאת מִשָּׁם רַק שְׂאִין רוֹאִין אוֹתוֹ מִחֲמַת גּוֹדֵל הַחֲשָׁכוֹת שֶׁיֵּשׁ שָׁם אֲבָל עַל יְדֵי הָאֶמֶת, מְאִיר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ וַיִּזְכֶּה לְרֵאוֹת וּלְמַצָּא פְּתַח תְּקוּהָ גַם בְּעֵמֶק נְפִילְתּוֹ לְצִאת מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת תִּמְיֵד

קיג - ונפרעין מן האדם מדעתו ושלא מדעתו

וּנְפָרְעִין מִן הָאָדָם מְדַעְתּוֹ וְשֵׁלָא מְדַעְתּוֹ (אבות פֶּרֶק ג) כִּי שְׂמַעְתִּי בְּשֵׁם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב כִּי קָדָם כָּל גִּזְרֵי דִין שֶׁבְּעוֹלָם חֵס וְשְׁלוֹם מְאַסְפִין כָּל הָעוֹלָם אִם מְסַכְּמִין לְהַדִּין הַהוּא וְאִף אֶת הָאִישׁ בְּעֲצָמוֹ שְׁנֹגְזֵר עָלָיו הַדִּין, חֵס וְשְׁלוֹם שׁוֹאֲלִין אוֹתוֹ אִם הוּא מְסַכְּמִים אֲזִי נִגְמַר הַדִּין, חֵס וְשְׁלוֹם וְהַעֲנִין, כִּי בְּנֻדָּאֵי אִם יִשְׁאַל לוֹ בְּפִרוּשׁ עַל עֲצָמוֹ בְּנֻדָּאֵי יַכְחִישׁ וַיֹּאמֶר שְׂאִין הַדִּין כִּן אֲדָ מְטַעִין אוֹתוֹ וְשׁוֹאֲלִין אוֹתוֹ עַל כִּיּוּצָא בּוֹ וְהוּא פּוֹסֵק הַדִּין וְאֲזִי נִגְמַר הַדִּין וְכַעֲנִין שְׂמַצִּינוּ בְּדוֹד הַמְּלָךְ, עָלָיו הַשְׁלוֹם, בְּבוּא אֵלָיו נִתֵּן הַנְּבִיא וְכוּ וְסִפֵּר לוֹ מַעֲשֵׂה הָאוֹרַח (שְׂמוּאֵל ב י"ב) עָנָה וְאָמַר: חֵי ה' וְכוּ, וְאֶת הַכַּבָּשָׁה וְכוּ אֲזִי נִפְסַק הַדִּין עַל דְּוֹד כְּאֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּיו וְזֶהוּ וְנִפְרָעִין מִן הָאָדָם מְדַעְתּוֹ כְּלוּמַר שְׂשׁוֹאֲלִין דַּעְתּוֹ וְאִף עַל פִּי כִן הוּא שֵׁלָא מְדַעְתּוֹ כִּי אֵינוֹ יוֹדֵעַ שֶׁהַדִּין הוּא עָלָיו וְהַעֲנִין הוּא עֵמֶק מְאֹד, אֵיךְ שׁוֹאֲלִין כָּל אָדָם כִּי בְּכָל הַדְּבָרִים וְסִפּוּרִים שֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ יִמְצָא שֵׁם דְּבָרִים גְּבוּהִים וְרַמִּים וְצָרִיךְ לְזַהֵר בְּזֶה מְאֹד לְבַלִּי לְגַמֵּר הַדִּין עַד שִׁישְׁנָה וַיִּשְׁלַשׁ כִּי הוּא סַכְּנַת נְפִשׁוֹת וְהַדְּבָרִים עֲתִיקִים כִּי יֵשׁ בְּזֶה בְּעֲנִין סִפּוּרֵי דְּבָרִים עֲנִינִים גְּבוּהִים וְזֶה (בְּרַכּוֹת ה): חֲבִיבִין עֲלִיד יִסּוּרִין אָמַר לוֹ לֹא הֵן וְכוּ, הֵב לִי יָדְךָ יְהִי לָהּ יָדָא וְאוֹקְמָה כְּלוּמַר אִם אֵין אַתָּה חֲפָץ בָּהֶם הֵב לִי יָדְךָ עַל זֶה שְׂאִין אַתָּה רוּצָה בָּהֶם בְּאַמֶּת

קיד - המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר וכו

המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר וכו (תהלים קמ"ז) כי טוב מאד מעלת הצדיקים הגנוזים שהן יכולין לקבל שפע ורב טובה להמשיך להעולם ואינם שואלים עליהם, ואינם מקטרגים עליהם מחמת שהם גנוזים ואינם מפרסמים אך אפלו מי שהוא מפרסם פשיש עליו מחלקת הוא תעלת לזה כי המחלקת מכסה עליו ועל ידי זה יכול להמשיך שפע להעולם ולא ימחו ויקטרגו עליו המכסה שמים בעבים שמים הוא בחינת הצדיק על שם אש ומים, הינו אהבה ויראה ועל שם זה נקרא הצדיק שמים וזה המכסה שמים בעבים מלשון עביות וגשמיות שמכסה את הצדיק בעביות וקשיות שמקשין וחולקין עליו ועל ידי פסוי המחלקת והקשיות האלו המכין לארץ מטר כי על ידי זה יוכל להמשיך שפע בלי קטרוג פני"ל וזה (תהלים ל"ז) : צופה רשע לצדיק וכו שהרשע שחולק על הצדיק הוא רק צופה הינו צפוי וכסוי על הצדיק, כדי שיוכל להמשיך שפע פני"ל אך ומבקש להמיתו שהרשע מבקש לעקר ולהמית, חס ושלום, את הצדיק ה לא יעזבנו בידו [זה הענין מבאר לעיל בסימן פ"ח בשנוי לשון קצת]

קטו - ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל

ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלקים (שמות כ) כי מי שהוא הולך בגשמיות כל ימיו ואחר כך נתלהב ורוצה לילך בדרך השם יתברך אזי מדת הדין מקטרג עליו, ואינו מניח אותו לילך בדרך השם יתברך ומזמין לו מניעה ומסתיר את עצמו כביכול בהמניעה הזאת [עין להלן] ו מי שהוא בר דעת, הוא מסתכל בהמניעה, ומוצא שם הבורא ברוך הוא כמו דאיתא בירושלמי (תענית פ"א) : אם יאמר לך אדם היכן אלקיך תאמר לו בכרך גדול שבארס, שנאמר : "אלי קרא משעיר" ו מי שאינו בר דעת, כשרואה המניעה חוזר תכף לאחוריו ו מניעה הוא בחינת ענו וערפל כי ענו וערפל הינו חשך חשך הוא לשון מניעה, כמו שכתוב (בראשית כ"ב) : "ולא חשכת" ויעמד העם מרחק כי כשרואין הערפל, הינו המניעה פני"ל, עומדין מרחק ו משה, שהוא בחינות דעת כל ישראל נגש אל הערפל, אשר שם האלקים הינו אל המניעה, שבה בעצמה נסתר

השם יתברך עוד שמענו בזה מפיו הקדוש, שהוסיף לבאר הענין הנ"ל מה
שהשם יתברך בעצמו מסתיר את עצמו בתוך המניעה כנ"ל ואמר, כי
השם יתברך אוהב משפט (ישעי סא, תהלים לו) וגם הוא אוהב ישראל
אך אהבתו שהוא אוהב את ישראל היא גדולה יותר מהאהבה שהוא
אוהב את המשפט (עין זוהר אמור צט:) ועל כן, כשמידת הדין מקטרג
על מי שאינו ראוי להתקרב להשם יתברך לבלי להניחו לכנס לדרך
החיים, להתקרב לצדיק האמת ולדרך האמת והשם יתברך הוא אוהב
משפט על כן הוא יתברך מכרח כביכול להסכים להזמין לו מניעות למונעו
מדרך החיים כפי הראוי לו לפי מעשיו הרעים, על פי הדין והמשפט כי
הוא יתברך אינו יכול לדחות את הדין כי הוא יתברך אוהב משפט כנ"ל
אך מאחר שבאמת הוא יתברך אוהב ישראל ואותה האהבה של ישראל
היא גדולה יותר מהאהבה של המשפט כנ"ל מה עושה השם יתברך כי
הוא מכרח כביכול להסכים על המניעות למנעו מן האמת מחמת הדין
והמשפט שעליו, כי הוא אוהב משפט כנ"ל אבל אף על פי כן באמת
לאמתו רצונו וחסדו יתברך, שאף על פי כן יתקרב האדם אליו יתברך כי
הוא אוהב ישראל יותר מהמשפט כנ"ל על כן, השם יתברך נותן רשות
להזמין לו מניעות אבל הוא יתברך בעצמו מסתיר את עצמו כביכול בתוך
המניעות ו מי שהוא בר דעת יכול למצא את השם יתברך בתוך המניעות
בעצמו כי באמת אין שום מניעה בעולם כלל כי בתקף המניעות בעצמו
נסתר השם יתברך ו על ידי המניעות בעצמו דיקא יכולין להתקרב להשם
יתברך כי שם נסתר הוא יתברך כנ"ל ומשה נגש אל הערפל, שהוא
המניעה כי שם האלקים הם

קטז - הנותן צדקה נצול מעברות

הנותן צדקה נצול מעברות כי כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן
השמים (שבת קנא:) וכל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו (ברכות לג) ו
כיון שמרחמין עליו, בהכרח נותנין לו דעת ואזי נצול מלבוא לידי עברה
כי אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות (סוטה ג) אבל
כשיש לו דעה נצול מעברות

ק"ז - הענין שקשה לישן במוצאי שבת

הענין שקשה לישן במוצאי שבת כי במוצאי שבת מתחיל התגלות אליהו כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ערובין מ"ג): שאין אליהו בא בשבת ולא בערב שבת ובמוצאי שבת יוכל לבוא ועל כן מאז מתחיל התגלות אליהו ואמרו רבותינו, זכרונם לברכה (עדות פ"ק ח) אין אליהו בא אלא לרחק המקרבין בזרוע, ולקרב המרחקין בזרוע והינו לרחק השקר ולקרב האמת וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה בזהר (תשא דף קפ"ח) דשאל האי מינא פתיב: "שפת אמת תכון" וכו' והשיב לו רבי אלעזר: כוננת לא פתיב אלא תכון כי האמת עתיד להתקיים דהינו כשנבוא אליהו ומשיח עין שם (ירמיה כג) אזי יקיים "שפת אמת תכון" וירחק המקרבין בזרוע עד עכשו שהוא בשקר ויקרב המרחקין בזרוע, שהם בחינת אמת וזה לרחק המקרבין ולקרב המרחקין, הינו לרחק השקר ולקרב האמת כי אמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קד) שקר מקרבין מלה ואמת מרחקין מלה והבן והנה אליהו יבוא לרחק השקר, שהוא מבחינת הנחש, הנקרא ארויר (בראשית ג) ו הנחש הביא מיתה לעולם, והשנה הוא אחד מששים במיתה (ברכות נו): וכיון שבמוצאי שבת מתחיל התגלות אליהו נדחה השקר שהוא הנחש לכן קשה לישן כי אמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין מט): עשרה קבין שנה ירדו לעולם, תשעה נטלו עבדים ועבד הוא בחינת (בראשית ט): "כנען עבד עבדים" והוא בחינת ארויר (שם), בחינת הנחש וכיון שבמוצאי שבת הוא בחינת התגלות אליהו ונדחה בחינת הנחש, שהוא בחינת כנען עבד עבדים נדחה השנה שירדה לעבדים אליהו בגימטריא בן, הפך בחינת עבד ועוד, כי אם אין דעת הבדלה מנין (ירושלמי ברכות פ"ק ה) נמצא ש במוצאי שבת שיש הבדלה הוא בבחינת דעת, כי אם אין דעת וכו' ועל כן קשה לישן כי השנה הוא הסתלקות הדעת

ק"ח - כשלומד איזה דבר, טוב לפרש הדבר

כשלומד איזה דבר, טוב לפרש הדבר בלשון אשכנז שמבין [והוא טובה להעולם] והענין, כי כל צדיק הדור הוא בחינת משה שהוא בחינת משיח כמו שכתוב (בראשית מ"ט): "עד כי יבא שילה", הינו משיח ו שילה בגימטריא משה (זוהר בראשית דף כה: כז): ועל כן קראו התנאים אחד

לְחַבְרוּ מִשֶּׁה כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁבַת קא): : מִשֶּׁה שְׁפִיר קְאָמְרַת וְכִשְׁמַחְדָּשׁ דְּבַר בְּתוֹרָה, אֱלוֹ הַדְּבָרִים שֶׁל הַחֲדוּשׁ הֵם בְּבַחֲיַנַּת מִשֶּׁה מְשִׁיחַ כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּזֹהַר (וַיֵּשֶׁב דָּף קצ"ב): "וְרוּחַ אֱלֹקִים", דָּא רוּחָא דְמְשִׁיחַ "מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם" הֵינּוּ הַתּוֹרָה וְזֶהוּ שְׁאֲמַרְנוּ כִּי הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׁמַחְדָּשׁ, הֵם בְּעֶצְמָם בְּבַחֲיַנַּת מְשִׁיחַ כִּי שָׁם רוּחוֹ מְרַחֶפֶת וְהֵינּוּ "רוּחַ פִּיּוּ" (תַּהֲלִים ל"ג תַּרְגוּם נֶפֶשׁ חַיָּה בְּרֵאשִׁית ב) וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (עֵיִן סְנַהֲדְרִין צח וּבְרַשִׁי שֶׁם, וְעֵיִן זֹהַר וִיקָהֵל ר"ב) כִּי מְשִׁיחַ סָבֵל מְרַעִין עֲבוּר כָּל יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שְׁכָתוּב (וַיִּשְׁעִיָּה נ"ג): "וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ" בְּכֹן כָּל צַדִּיק הַדּוֹר הוּא גַם כֹּן סוֹבֵל יְסוּרִין בְּשָׁבִיל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם כִּי הוּא בְּבַחֲיַנַּת מְשִׁיחַ כְּנִי"ל (תַּצָּא ר"פ) "וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ" דְּאִתְּעַבַּד חַל בְּגִינְיָהוּ וְזֶהוּ דְּסָבֵל מְרַעִין וְהֵינּוּ מַה שְׁאֲמַרְנוּ שְׁצָרִיכִין לְפָרֵשׁ הַדְּבָר בְּלִשׁוֹן שְׁמֵבִין כִּי עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּבַחֲיַנַּת חַל כִּי כְּשֶׁמְפָרֵשׁ בְּלִשׁוֹנוֹ הוּא דָּרָךְ חַל לְעַרְךְ גְּדֵל קִדְשַׁת הַדְּבָרִים בְּמִקּוֹמָן כְּפִי מַה שְׁיִצְאוּ מִפִּי הַצַּדִּיק בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים וְעַל יְדֵי זֶה הוּא מְחַלֵּל, דְּאִתְּעַבַּד חַל וּבְבַחֲיַנָּה זֹ, סָבֵל מְרַעִין לְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל אֲדַ כָּל זֶה הוּא מִפְּשָׁעֵינוּ דִּיקָא כִּי מַחֲמַת פְּשָׁעֵינוּ, אֵין אָנוּ מְשִׁיגִין הַדְּבָרִים רַק בְּדָרָךְ חַל כְּנִי"ל וְהוּא סָבֵל מְרַעִין אֲדַ לְגַבֵּי אֲנָשִׁים הָרַמִּים אֵינָם צָרִיכִים לָזֶה כִּי הֵם מְשִׁיגִים הַדְּבָרִים כְּמוֹת שְׁהֵם כְּמוֹ שְׁיִצְא מֵהַצַּדִּיק

קִיט - הַנְּכַנֵּס לְבַקֵּר אֶת הַחוּלָה בְּשַׁבַּת

הַנְּכַנֵּס לְבַקֵּר אֶת הַחוּלָה בְּשַׁבַּת אוֹמֵר: יְכוּלָה הִיא שְׁתַּרְחַם (שְׁבַת יב) כִּי כְּשֶׁאֲדָם צָרִיךְ לְרַחֲמִים הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹלַח לוֹ רַחֲמָנוּת, שֶׁהוּא יְרַחֵם עַל אַחַר וְעַל יְדֵי זֶה מְרַחֲמִין עָלָיו (שְׁבַת קנא): : כָּל הַמְּרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת מְרַחֲמִין עָלָיו וְכְמוֹ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים י"ג): וְנָתַן לָךְ רַחֲמִים וְרַחֲמִיד בְּדַעַת, מִי שֵׁישׁ לוֹ דַּעָה יֵשׁ לוֹ רַחֲמָנוּת כִּי פִּעֵס שֶׁהִיא הֶפֶךְ הַרַחֲמָנוּת, הוּא מַחֲמַת כְּסִילוֹת כְּמוֹ שְׁכָתוּב (קִהֲלֵת ז): "פִּעֵס בְּחִיק כְּסִילִים יְנוּחַ" וְעַל כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (בְּרַכּוֹת לג): : כָּל מִי שְׁאֵין בּוֹ דַּעָה אֲסוּר לְרַחֵם עָלָיו כִּי אִם אֵין בּוֹ דַּעָה אֵין בּוֹ רַחֲמָנוּת כִּי פִּעֵס בְּחִיק כְּסִילִים יְנוּחַ עַל כֵּן אֲסוּר לְרַחֵם עָלָיו כִּי כָּל הַמְּרַחֵם מְרַחֲמִין עָלָיו כְּנִי"ל אֲבָל אִם אֵין בּוֹ רַחֲמָנוּת אֲסוּר לְרַחֵם עָלָיו נִמְצָא זֶה הַחוּלָה שְׁצָרִיךְ לְרַחֲמִים צָרִיךְ שְׁיִהְיֶה לוֹ רַחֲמִים עַל אַחֲרִים וְזֶה תְּלוּי בְּדַעַת כְּנִי"ל (בְּמִדְבָר י"א): "שְׁטוּ הָעַם וְלִקְטוּ" בְּשִׁטּוֹתָא, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּזֹהַר (בְּשַׁלַּח דָּף ס"ג) אֲבָל בְּשַׁבַּת נִמְשָׁךְ הַדַּעַת לְכָל אֶחָד וְזֶה שְׁאוּמְרִין הַמְּבַקְרִים לְהַחוּלָה, יְכוּלָה הִיא שְׁתַּרְחַם הֵינּוּ שֶׁהַשְׁבַּת שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת דַּעַת, יְכוּלָה שְׁתַּרְחַם, לְשׁוֹן נֹכַח הֵינּוּ שְׁתַּרְחַם אַתָּה, שְׁיִהְיֶה לָךְ רַחֲמִים עַל אַחֲרִים עַל יְדֵי הַדַּעַת שֵׁישׁ לָךְ מִבְּחִינּוֹת שְׁבַת וְכֵינֵן שְׁיִהְיֶה לָךְ רַחֲמִים בְּנִדְאֵי יְרַחֲמוּ עָלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם כִּי כָּל הַמְּרַחֵם וְכוּ

קכ - הענין מה שצריכין לנסע להצדיק, ולא די בספרי מוסר

הענין מה שצריכין לנסע להצדיק, ולא די בספרי מוסר מפרש בתורה (שמות י"ז) : "ויאמר ה' אל משה כתב זאת זכרון בספר ושם באזני יהושע" כי אף שאמר לו לכתב בספר, אף על פי כן לא הסתפק בזה וצוה לו, ושם באזני יהושע, שידבר עמו פה אל פה כי העקר מה ששומעין מפה הצדיק וכמו שאמרו במדרש (דברים פ"ג) על פסוק: "שמע ישראל היום אתה עובר את הירדן" וכו' וזה לשונו, מה ראה לומר להם כאן שמע ישראל רבנין אמרי למה הדבר דומה, למלך שקדש מטרונה בשני מרגליות אבדה אחת מהן אמר לה המלך אבדת אחת, שמרי את השנייה כך קדש הקדוש ברוך הוא את ישראל בנעשה ונשמע אבדו את נעשה שעשו את העגל אמר להן משה אבדתו נעשה שמרו נשמע הוי שמע ישראל. עד כאן לשון המדרש ועל כן כשלומד מתוך הספר שהוא בחינת עשיה, שהוא בחינת נעשה אין בזה כח כל כך לעורר אותו כי ישראל אבדו את הנעשה אבל כששומע מפה הצדיק, הוא בחינת נשמע שזה הכתר נשאר להם לישראל כניל

קכא - הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי

אז אמרתי הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי. לעשות רצונך וכו' (תהלים מ) כשאדם רואה ולומד בספר ובכל מקום שהוא רואה ולומד, מוצא את עצמו הינו שלוקח לעצמו מוסר, ורואה פחיתותו ושלמותו בכל מקום באיזה ספר שהוא בא ומעין שם זה סימן שחפץ לעשות רצונו יתברך אז אמרתי הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי זה סימן לעשות רצונך אלקי חפצתי כניל

קכב - וגם נצח ישראל לא ישקר

וגם נצח ישראל לא ישקר (שמואל א ט"ו) כי זה ידוע, ש מידת הנצחון אינה סובלת האמת כי אף אם יראה לעינינו דבר אמת ידחה אותו מחמת הנצחון וזה מברר מאד אך לא כמידת בשר ודם מידת הקדוש ברוך הוא כי הקדוש ברוך הוא אף בהנצחון הוא אמת ואינו משקר חס ושלום

קכג - לקשר עצמו להצדיק שבדור

העקר והיסוד שהכל תלוי בו לקשר עצמו להצדיק שבדור ולקבל דבריו על כל אשר יאמר כי הוא זה, דבר קטן ודבר גדול ולבלי לנטות חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ספרי פרשת שופטים) : אפלו אומר לך על ימין שמאל וכו' ו להשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור ו כל זמן שנשאר אצלו שום שכל עצמו, אינו בשלמות ואינו מקשר להצדיק וישראל בעת קבלת התורה היו להם חכמות גדולות כי אז היו עובדי עבודה זרה שבימיהם שהיה טעותם על פי חכמות וחקירות גדולות כידוע ולולי שהיו ישראל משליכין מעצמן החכמות לא היו מקבלים התורה כי היו יכולים לכפר בכל, חס ושלום ולא היה מועיל להם כל מה שעשה משה רבנו עמם ואפלו כל האותות והמופתים הנוראים שעשה לעיניהם לא היה מועיל להם כי גם עתה נמצאים אפיקורסים הכופרים על ידי שטות וטעות חכמתם אך ישראל עם קדוש ראו האמת, והשליכו החכמות, והאמינו בה ובמשה עבדו ועל ידי זה קבלו התורה (דברים ל"ב) "עם נבל ולא חכם", עמא דקבילו אורייתא ולא חכימו כי עקר קבלת התורה היה על ידי ולא חכימו הינו על ידי שהשליכו מאתם כל החכמות כפי"ל וזה נבל ראשי תבות לב נתיבות, שהוא פלליות התורה והיא החכמה האמתית, אשר אצלה כל החכמות בטלים והינו נבל שהיא בחינת התורה, הנקראת נובלות החכמה העליונה (בראשית רבה פרשה יז) [ובוא וראה שעתה מבאר ומישב התרגום הזה שהוא פליאה גדולה, וכל העולם תמהים עליו מה ענין תבת נבל, לתרגמו על קבלת התורה אך עתה מה נמלצו לחד דברי התרגום האלו] (ועיין שוח"ט תהלים קיט בתמימות קבלו ישראל את התורה וכו' ע"ש) וה עקר העבודה, להיות תם

וַיֵּשֶׁר יִרְא אֱלֹקִים וְסָר מִרַע, בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת וְשִׁלְמָה הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם,
אֲחֵר שְׁפָתוֹב בּוֹ (מְלָכִים א ה) "וַיַּחֲכֶם מִכָּל הָאָדָם" אָמַר (מִשְׁלֵי ל) : "כִּי
בְעַר אֲנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא בִינַת אָדָם לִי" וְכֵן אָמַר אֶסְף (תְּהִלִּים ע"ג) : "וַאֲנִי
בְעַר לֹא אָדַע בְּהִמּוֹת הַיִּיתִי עִמָּךְ" (מִשְׁלֵי כ"א) : "אִין חֲכָמָה וְאִין תְּבוּנָה
וְאִין עֲצָה לִנְגֹד ה".

קכד - שיר מזמור למנצח, זמרו למי שמנצחין אותו ושמח

שִׁיר מְזֻמּוֹר לְמִנְצַח, זְמָרו לְמִי שֶׁמְנַצֵּחִין אוֹתוֹ וְשִׂמַח (פְּסָחִים קִיט) כִּי
כְּשֶׁמְדַבֵּר לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ בְּטַעֲנוֹת וּבִקְשׁוֹת רוּצָה
לְנַצַּח אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּבִיכּוֹל וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵשׁ לוֹ תַעֲנוּג מְזָה עַל כֵּן
שׁוֹלַח לוֹ דְבוּרִים שְׂיֻכַּל לְנַצַּח אוֹתוֹ כְּבִיכּוֹל כְּדִי לְקַבֵּל הַתַּעֲנוּג כִּי בְּלֹא זֶה
בּוֹדָאִי לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְבָשֶׁר וְדָם לְנַצַּח אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲךָ הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ עֲצָמוֹ שׁוֹלַח וּמְזָמִין לוֹ דְבוּרִים וְטַעֲנוֹת לְנַצַּח אוֹתוֹ כְּנִי"ל

קכה - ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה

(שְׁמוֹת ט"ז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכַלּוּהוּ הַיּוֹם כִּי שַׁבַּת הַיּוֹם לָהּ וְכוּ וְלִמְדוּ
רְבוּתֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (שַׁבַּת קִיז): מִכָּאן, שְׁחִיב לְאָכַל שְׁלֹשׁ סְעֻדוֹת
בְּשַׁבַּת כִּי תִלְתָּא "הַיּוֹם" כְּתִיבִי נִמְצָא שֶׁעַל כָּל סְעֻדָה מְשַׁלֵּשׁ סְעֻדוֹת כְּתִיב
הַיּוֹם לְרַמּוֹז שֶׁלֹּא לְאָכַל בְּסְעֻדָה שֶׁל שַׁבַּת רַק בְּשַׁבִּיל הַיּוֹם כִּי לַפְעָמִים אוֹכַל
בְּשַׁבִּיל שְׂרָעֵב מֵאֲתָמוּל וְלַפְעָמִים בְּשַׁבִּיל שֶׁלֹּא יִהְיֶה רָעֵב לְמַחַר אֲךָ בְּכָל
סְעֻדָה מְשַׁלֵּשׁ סְעֻדוֹת שֶׁל שַׁבַּת לֹא יֵאָכַל כִּי אִם בְּשַׁבִּיל הַיּוֹם הֵינּוּ סְעֻדָה זוֹ
לֹא בְּשַׁבִּיל קֹדֶם וְלֹא בְּשַׁבִּיל אַחֵר כֵּן. [זֶה הָעִנּוּן לֹא שֶׁמֵעֵתִי מִפְּנֵי הַקָּדוֹשׁ
בְּעֲצָמוֹ, רַק מִפִּי אַחֵר שֶׁאָמַר מְשֻׁמוּ, וְכַתְּבֵתוֹ כִּמוֹ שֶׁשִּׁמְעֵתִי. אַחֵר כֵּן
נִזְדַּמּוּן שֶׁדְּבַרְתִּי עִמוֹ, זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה, מַעֲנִין זֶה, וּפְקַפֵּק בְּעֲצָמוֹ עַל זֶה]
וְאָמַר: הֲלֹא אֲכִילַת שַׁבַּת יְקָרָה מְאֹד וְכַמְבֹאֵר בְּכָל דְּבָרֵי רְבוּתֵינוּ,
זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה שֶׁבְּשַׁבַּת צְרִיכִין דְּוִקָא לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת וְלַהֲרַבּוֹת בְּמַעֲדָנִים

וְהִבְנֵתִי שְׂאִין כְּוָנְתוֹ בְּמֵאֲמָר זֶה הַנִּי"ל, לְמַעַט בְּאֲכִילַת שֶׁבֶת, חֵס וְשָׁלוֹם וְתִכּוֹן כְּוָנְתוֹ בְּמֵאֲמָר זֶה לֹא בְּאֵר לִי כָּלֵל כִּי לֹא זָכִיתִי לְדַבֵּר עִמּוֹ עוֹד מִמֵּאֲמָר זֶה רַק אַחַר כֵּן שֶׁמֵּעֲנֵנִי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה כַּמָּה וְכַמָּה תוֹרוֹת עַל עֲנָן מַעֲלַת קְדוּשַׁת אֲכִילַת שֶׁבֶת שְׂיִקְרָה מְאֹד וְאָמַר בְּפִרוּשׁ שְׂצָרִיכִין בְּשֶׁבֶת לְהִרְבּוֹת בְּמֵאֲכָל וּבְמִשְׁתֵּה כִּפְשׁוּטוֹ כִּי אֲכִילַת שֶׁבֶת הִיא כְּלָה אֶלְקוּת כְּלָה קְדוּשָׁה וְכוּ עַיִן בְּהִתּוֹרָה שְׂאֵלוֹ אֵת רַבֵּי יוֹסִי בֶן קֶסְמָא בְּסִימָן נ"ז, וְלִקְמוֹן [בְּסִימָן רע"ז] מֵה שְׂכָתוֹב שֶׁסְּעָקֵר כְּבוֹד שֶׁבֶת הוּא הָאֲכִילָה עַיִן שֶׁסְּעָקֵר בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת [וְעַיִן בִּסְ נְגִיד וּמְצוּהָ לְהֵאָרִיז"ל וְכוּן בְּמִשְׁנַת חֲסִידִים שֶׁכְּתֵב לְהַדִּיא שְׂאֵע"פ שִׂיאֵכֵל בְּשֶׁבֶת יוֹתֵר מֵהַצּוּרֵךְ אִינוּ הוֹלֵךְ לְחִיצוֹנִים כְּמוֹ בַחֹל אֵלֵא נִבְלַע בְּאֵיבָרִים]

קכו - ששבחו החבריא את רבי שמעון בן יוחאי

בִּזְהַר בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת שֶׁשְּׁבַחוּ הַחֲבֵרִיא אֵת רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי אֵיתָא וַי לְדָרָא כִּד תַּסְתַּלַּק פּוּק עַיִן וְתַשְׁכַּח (עַיִן ח"א דף פ"ג וצ"ב ובח"ב כ"ג ס"ח פ"ו פ"ז פ"ט שְׁמוֹת ל"א). "שֶׁבֶת וַיִּנְפְּשׁ", כִּיּוֹן שֶׁשְּׁבַת וַי אֲבָדָה נֶפֶשׁ (בִּיצָה טז) הֵינּוּ שְׁמַחְמַת גְּדֹל הַתְּעֵנוּג שֶׁל הַנֶּפֶשׁ יִתְרָה שְׂבָא בְּשֶׁבֶת עַל כֵּן מִתְחִילִים תַּכְפֹּף לְהַתְּגַעְגַּע וְלְהַצְטַעַר עַל אֲבִדַת הַנֶּפֶשׁ בְּמוֹצָאֵי שֶׁבֶת כֵּן הַחֲבֵרִיא, מִחֲמַת גְּדֹל הַתְּעֵנוּגִים וְהַשְּׁעִשׁוּעִים שֶׁקָּבְלוּ מֵרַבִּם רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עַל כֵּן תַּכְפֹּף וּמִיָּד הִתְחִילוּ לְהַתְּגַעְגַּע וְעָלָה עַל לִבָּם צַעַר הַהִסְתַּלְקוּת שְׂיִהְיָה לָהֶם בְּכָל מְקוֹם שֶׁשְּׁבַחוּ הַחֲבֵרִיא אֵת רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עַל שְׂגָלָה לָהֶם סוּד נִפְלָא תַמְצָא שְׂאֵחַר כֵּן אָמַר לָהֶם עוֹד חֲדוּשֵׁי תוֹרָה

קכז - הבגדים הם בסוד החשמ"ל, שהוא שמירה

הַבְּגָדִים הֵם בְּסוּד הַחֲשֵׁמ"ל, שֶׁהוּא שְׁמִירָה וְעַל כֵּן הַבְּגָדִים יִהְיוּ שְׁלֵמִים תַּמִּיד וְלֹא קְרוּעִים כִּי הוּא קְלִקוּל הַשְּׁמִירָה הַבְּגָדִים בְּעֶצְמוֹן תּוֹבְעִין אֵת הָאָדָם אִם לֹא נִזְהַר בְּשְׁמִירָתוֹ לְכַבְּדוֹ כְּרָאוּי וְלְהַחֲזִיקוֹ בְּנִקְיוֹת [גְּדֹל

אֲזַהְרָה זֹאת לְשֹׁמֵר אֶת הַבְּגָדִים מִכִּתְמִים עַיִן לְעֵיל בְּסִימֹן כִּי טו

קכח - כחלינהו לעינה ושבקוהו

אִיתָא בְּגִמְרָא (יומא סט): : לְעַנְנֵי הַיָּצָר הָרַע דְּעֵבְרָה דְּהִינּוּ שֶׁל תַּאֲוֹת הַמְּשָׁגֵל, כְּחֻלִּינְהוּ לְעֵינָה וּשְׂבִקוּהוּ נִמְצָא שְׂאָף עַל פִּי שְׂסִמּוּ אֶת עֵינֵי הַיָּצָר הָרַע שֶׁל נְאוּף אֶף עַל פִּי כֵן נִשְׂאָר וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׂנִמְצָא לְפַעְמִים בְּאֲנָשִׁים הַכֹּשָׁרִים קֶצֶת שְׂמִיחַמַת שְׂנוּגֵעַ יֵרָאֵת הַשֵּׁם בְּלִבּוֹ הוּא מְשַׁפִּיל עֵינָיו וְאֵינּוּ מוֹסְתִפְלֵי בְּנָשִׁים וְאֶף עַל פִּי כֵן הוּא גּוֹנֵב אֶת הָעַיִן כְּלֵאחֲרֵי יָד, וּמִסְתַּפְּלֵי מִן הַצַּד וְהוּא בְּחִינַת כְּחֻלִּינְהוּ לְעֵינָה דְּיָצָרָא שְׂמִסְמָא עֵינֵי הַיָּצָר הָרַע שְׂרוּצָה לְהִסְתַּפְּלֵי וְהוּא מְסִמָּא עֵינָיו עַל יְדֵי שְׂמוֹנֵעַ עֲצָמוֹ מְלַהֲסִתְּפֵל וְאֶף עַל פִּי כֵן נִשְׂאָר הַיָּצָר הָרַע כִּי מוֹסְתִפְלֵי מִן הַצַּד כְּלֵאחֲרֵי יָד

קכט - ארץ אכלת יושביה

אֶרֶץ אֲכָלֶת יוֹשְׁבֵיהָ (בְּמִדְבָר י"ג) כְּשֶׁמִּקְרַב לְהַצְדִּיק, אֶף שְׂאִינּוּ מְקַבְּלֵי מִמֶּנּוּ כָּלֵל, הוּא גַם כֵּן טוֹב מְאֹד וְהָאֱמוּנָה לְבַדָּה שְׂמִאֲמִין בְּהַצְדִּיק, מוֹעִיל לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי טֹבֵעַ הָאֲכִילָה שְׂהַמְזוֹן נִתְהַפֵּד לְנִזּוֹן כְּגוֹן כְּשֶׁהַחֵי אוֹכֵלֶת צוֹמֵחַ כְּגוֹן עֲשָׂבִים, נִתְהַפְּכִין הָעֲשָׂבִים לְחֵי, כְּשֶׁנִּכְנָסִין בְּתוֹךְ מַעֲיָה וְכֵן מַחֵי לְמִדְבָר כְּשֶׁהַמִּדְבָר אוֹכֵל הַחֵי, נִתְהַפֵּד הַחֵי לְמִדְבָר וְלִכְלֵל מְקוֹם שְׂנִכְנָס לְשֵׁם הַמְזוֹן שְׂנִתְחַלַּק לְהַאיִבְרִים, נִתְהַפֵּד לְמַהוּת הָאִיבָר מִמֶּשׁ שְׂנִכְנָס לְשֵׁם כְּגוֹן הַחֶלֶק מִהַמְזוֹן הַנִּכְנָס לְהַמַּח נִתְהַפֵּד לְמַח וְהַנִּכְנָס לְלֵב נִתְהַפֵּד לְלֵב, וְכֵן לְשֹׂאֵר הָאִיבְרִים וְזֶהוּ אֶרֶץ אֲכָלֶת יוֹשְׁבֵיהָ כִּי אֶרֶץ הוּא בְּחִינַת אֱמוּנָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תְּהִלִּים ל"ז): "שֶׁכֵּן אֶרֶץ יִרְעָה אֱמוּנָה" אֲכָלֶת יוֹשְׁבֵיהָ, כִּי כְּשֶׁנִּכְנָס לְאֶרֶץ, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֱמוּנָה, נִאָּכַל אֲצֵלָה, הֵינּוּ שְׂנִתְהַפֵּד לְמַהוּתָהּ הֵינּוּ כְּשֶׁדְּבוּק לְהַצְדִּיק וּמִאֲמִין בּוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶרֶץ, נִאָּכַל לְהַצְדִּיק וְנִתְהַפֵּד לְמַהוּת הַצְדִּיק מִמֶּשׁ וְכֵן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּעֲצָמָה, יֵשׁ לָהּ גַם כֵּן הַכַּח הַזֶּה וְעַל כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (כְּתוּבֹת קִיא): כָּל הַיּוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׂרוּי בְּלֹא עוֹוֹן שְׂנִאָּמַר: הָעַם הַיּוֹשֵׁב בָּהּ נִשּׂוּא עוֹן כִּי הִיא אֶרֶץ אוֹכֵלֶת יוֹשְׁבֵיהָ, שֶׁהַיּוֹשֵׁב שָׁם נִאָּכַל אֲצֵלָה, וְנִתְהַפֵּד לְמַהוּתָהּ הַקְדוּשׁ וְעַל כֵּן אֶפְלוּ הַמְהַלְּדֵי אֲרֻבַּע אַמּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מִבְּטָח לּוֹ שֶׁהוּא

בן עולם הבא כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה שם. וזהו גם כן ענין המבאר במקום אחר (לעיל בסימן ק"א) על פסוק: "בקרב עלי מרעים לאכל את בשרי" שכלל הענין שם, כשאני רוצה שיקרבו תרין רעין דלא מתפרשין אני צריך לאכל את בשרי, הינו להכניע החומר וזהו: לאכל את בשרי, לאכל דיקא שצריך שהנפש תאכל הבשר, שתתהפך למהותה וזהו (שיר השירים ה): "אכלו רעים", הינו תרין רעים דלא מתפרשין, שהם המחין הקדושים שצריכים שהמח והדעת הקדוש יאכל את הגוף דהינו שהגוף יתהפך למהות הנשמה הקדושה, שהוא המח והדעת (כמבאר במקום אחר) שזהו בחינת אכילה, שהמזון נתהפך לנזון כנ"ל וזהו: "שכן ארץ ורעה אמונה", הינו שאתה תהיה רועה ומזין את האמונה הינו שתהיה נאכל להאמונה כנ"ל, בחינת המזון שנתהפך לנזון אך על פי כן העקר תלוי ברצון אם רצונו חזק מאד להתקרב להשם יתברך ולעבד אותו, רק שקשה לו לשבר תאוות גופו אזי על ידי התקרבות ואמונת הצדיקים, הוא בחינת אכילה, ונאכל להצדיק, הינו שנתהפך למהותו כנ"ל אך אם אין רצונו כלל לעבד את השם, לא יועיל לו שום התקרבות לצדיקים והוא בחינת מזון שאינו נתהפך לנזון כגון אם אוכל אכילה שאין הטבע סובלת אותו אזי אינו מתעפל ואינו מתהפך לנזון, רק הגוף מקיא אותו כן הוא בחינה זו ממש כי אינו נאכל כלל להצדיק, אף שמקרב אצלו כי הצדיק אינו יכול לסבלו, ומקיא אותו והוא בחינת הכתוב בארץ ישראל (ויקרא י"ח): "כאשר קאה את הגוי" דהינו שאינה יכולה לסבלו להיות נאכל אצלה שיתהפך למהותה רק היא מקיאה אותו

קל - כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו

כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו (סכה נב) על ידי ענוה נצול מנאוף וזוהי לשמירת הברית כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סוטה ד): כל המתגאה לסוף נכשל באשת איש שנאמר: "ואשת איש נפש יקרה תצוד" וזה פרוש הסמיכות (במדבר י"ב): "והאיש משה ענו מאד" וכו' לפסוק: "ותדבר אהרן ומרים במשה" כי הם דברו על אודות האשה הכושית אשר לקח כי כושית על שם זפיה נקראת (ספרי ומובא בפרש"י שם) והם אמרו שלקחה לשם יפי (עיין חזקוני) ועל כן דברו על הפרישות כי הם לא רצו להאמין שאפשר להיות פרוש ועל זה השיבה התורה וסמכה תכף, "והאיש משה ענו מאד מכל האדם" כי על ידי שהיה ענו מכל האדם היה אפשר לו להיות פרוש לגמרי, ולא היה לו חודא תתאה כלל וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין יט): תקפו של יוסף ענותנותו של בעז תקפו של בעז ענותנותו של פלטי בן ליש כי הוא תלוי בענוה כי על ידי ענוה נצול מפגם הברית כל הגדול מחברו, שיש לו גדלות יצרו גדול ממנו,

שְׁמֵתִגְבֵר עָלָיו הַיֵּצֵר הָרַע בְּתַאֲוֹת נְאוּף כִּי זֶה עֶקֶר הַיֵּצֵר הָרַע, כְּמוֹבֵא בַּזֵּהָר
(וַיִּקְרָא דָף טו:) עֶקֶרָא דִּי־צָרָא בִּישָׂא לְגִלְגָּלָה עָרִיין

קלא - צריך להתירא ולפחד מן הכבוד

צָרִיךְ לְהִתְיַרָא וּלְפַחֵד מִן הַכְּבוֹד כִּי כְבוֹד הוּא סְכָנָה גְדוֹלָה, סְכָנוֹת נְפֻשׁוֹת
כִּי הוּא דָן אֶת כָּל הַדִּינִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים כ"ד) : "מֶלֶךְ הַכְּבוֹד" כִּי
כְבוֹד הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת הַדָּן אֶת הַכָּל וְאַזִּי הַכָּל חוֹקְרִים וְשׂוֹאֲלִין "מִי
הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד" אִם הוּא רָאוּי לְזֶה (שְׁמוֹת כ"ט) "וַיִּנְקֹדֶשׁ בְּכְבוֹדֵי" אֶל
תְּקַרִי בְּכְבוֹדֵי אֱלֹהִים בְּמִכְבְּדֵי (זְבַחִים קטו:) כִּי עַל יְדֵי הַכְּבוֹד יוֹכֵל לְגַרֵם לֹו
מִיָּתֵהּ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם וְאַזִּי הוּא נִשְׁקָל בְּמֵאזְנֵים אִם, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, יִפְגַּם בְּהַכְּבוֹד
כְּחוּט הַשְּׁעָרָה שֶׁלֹא יִקְבְּלוּ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ אֲזִי, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כִּי חוֹבָה מְכַרְעַת
וְזֶה: נִקְרָא "מֵאזְנֵי צְדָקָה" (וַיִּקְרָא י"ט) כִּי צְדָקָה מְלַכּוֹתָא קְדִישָׂא (עֵיין
תִּיקוּנִים מֵאִמֵר פֶּתַח אֱלִיהוֹ) שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבוֹד, מֶלֶךְ הַכְּבוֹד כְּנִ"ל

קלב - יש צדיק שהוא מפרסם גדול במדינה אחת

יֵשׁ צְדִיק שֶׁהוּא מְפָרְסֵם גְדוֹל בְּמִדְיָנָה אַחַת וּבְמִדְיָנָה הַסְּמוּכָה אֵינֹו חָשׁוּב
כָּלֵל וְשׁוּב בְּמִדְיָנָה אַחֶרֶת הוּא מְפָרְסֵם (תְּצַא ר"פ) : מַעֲנִן דְּנִפְק מֵאַתְרַּחַד
וְאַזְלֵי מִתְּחוֹת לְאַרְעָא עַד שְׁנוּבַע וַיּוֹצֵא בְּרַחוּק בְּמִקּוּם אַחֵר וְ אֵף בְּמִקּוּם
שֶׁהוּלָךְ תְּחוֹת אַרְעָא הוּא מְשַׁקָּה שְׂרָשֵׁי אֵילָנָא.

קלג - וארח צדיקים כאור נגה

וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום כי השמש בעצמה מאירה במקומה בשנה בתחלת היום ובאמצע היום רק המניעה היא מחמת הארץ המפסקת בין בני אדם ובין השמש על כן אין האור מתפשט כל כך בתחלת היום רק מקצת מקצת עד שנתפשט על הארץ כן הצדיק הוא בעצמו מאיר תמיד רק המניעה מחמת המקבלים והמניעה היא מחמת הארץ המפסקת, הינו העולם הזה כי בני אדם משקעים בעולם הזה ועל כן אינם יכולים לקבל אור הצדיק והוא ענין שאמרו בגמרא (ערובין כא) על פסוק: "מגלה עפה פד עיפת לה וכו פד קלפת לה" וכו נמצא כל העולם פלו כזרת אחת משלשת אלפים ומאתים מתורה נמצא ש התורה גדולה ורחבה מאד רק שהזרת הקטן, שהוא העולם עומד בפני מאור העינים ומונע מלראות אור הגדול של התורה אף שכל העולם הזה הוא רק זרת קטן נגד התורה שהיא גדולה מאד ורחבה מני ים (איוב י"א) ו לכאורה קשה איך יוכל דבר קטן כזה להפסיק ולחצץ בפני דבר גדול כזה שגדול כמה אלפים פעמים כמותו כי כל העולם הזה פלו קטן מאד כנגד התורה שגדולה כנגדו אלפים פעמים אך הוא כמשל המובא כמו מטבע קטנה אם תחזיק אותה נגד עיניך ימנע מלראות הר גדול אף על פי שההר גדול אלפים פעמים כמו המטבע הקטנה אך מחמת שהמטבע עומדת נגד עיניו על כן חוצצת בפני ראית העינים עד שאינו רואה הדבר הגדול ממנו כמה פעמים כן כשמגיע ובא אל העולם הזה נשאר שקוע שם בהבלי עולם ונדמה לו שאין טוב מזה והעולם הזה הקטן והמעט מונע אותו מלראות אור גדול ומפלג של התורה שהוא גדול כמה אלפים פעמים כנגדו כנ"ל והוא ממש השמש גדול מפסקת מלראות אור גדול של השמש אף שהשמש גדול כמה פעמים כמו הארץ והוא כמשל הנ"ל כמובא וזהו: "וארח צדיקים כאור נגה" כאור נגה ממש כמו השמש שמאירה תמיד רק שהמניעה מחמת הארץ המפסקת כנ"ל אף שהארץ קטנה נגד השמש וכמשל הנ"ל כן הצדיקים מאירים תמיד רק שהארץ הינו העולם הזה מפסיק מלראות אור הגדול שלהם ואף שאורם גדול מאד, והעולם הזה פלו בכלל הוא קטן ופחות מאד נגד אורם הגדול עם כל זה הוא מפסיק ומונע מלראות אורם כמשל המטבע הנ"ל וכל זה מחמת שהעולם עומד בפני עיניו וחוצץ בפניו עד שאינו יכול לראות אור התורה והצדיקים הגדול ממנו אלפים פעמים אבל אם יסלק המפסיק הקטן מנגד עיניו דהינו שיטה עיניו מן העולם ולא יסתכל על העולם רק ירים ראשו ויגביה עיניו ויסתכל למעלה מן העולם המפסיק וחוצץ אזי יזכה לראות אור הגדול והמפלג של התורה והצדיקים כי באמת אורם גדול אלפים ורבבות פעמים מכל העולם הזה והבלי כנ"ל רק ש העולם הזה עומד לפני עיניו ואינו מניח אותו כלל להטות עיניו להסתכל למעלה על אור התורה והצדיקים כמשל המטבע הקטנה הנ"ל ממש העומדת בפני העינים ומפסקת מלראות הר גדול וכו כנ"ל אבל בקל יוכל לסלק המטבע מנגד עיניו ותכף יראה ההר הגדול ממנו כמו כן ממש לענין העולם והתורה ש בהעברה בעלמא יכול להעביר העולם מנגד עיניו ואז יזכה לראות אור הגדול של התורה והצדיקים שמאירין בכל העולמות כלם באור גדול מאד וכן שמעתי בשם הבעל שם טוב, שאמר אוי ואבוי

כִּי הָעוֹלָם מְלֵא מְאֹרֹת וְסוּדוֹת נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים וְהִיד הַקְּטָנָה עוֹמֶדֶת
בְּפָנָי הָעֵינַיִם וּמַעֲכָבֶת מְלָרְאוֹת אֲוֹרוֹת גְּדוֹלִים

קלד - עבודה גדולה לומר תורה אפלו ליחיד, כל שכן לרבים

עֲבוּדָה גְּדוֹלָה לֹמֵר תּוֹרָה אֶפְלוּ לְיַחֲדִיד, כֹּל שֶׁכֵּן לְרַבִּים כִּי צָרִיךְ לְזַהֵר מְאֹד,
שֶׁלֹּא יֵאמֶר דָּבָר שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לְשֹׁכֵל הַמְּקַבֵּל כִּי הוּא בַחֲיִנַת נִיאוּף, שִׁמְשֻׁלִיךְ
הַשֶּׁכֶל בְּאַתֵּר דָּלָא אֶצְטְרִיךְ וְנִקְרָא לְבִטְלָה, כִּי אֵינוֹ מוֹלִיד אֶצְלוֹ כְּלוּם
וְלִפְעָמִים נִקְרָא נְאוּף מִמֶּשׁ, שֶׁמוֹלִיד וּמוֹצִיא פְּסוּל וּפְגוּם הֵינוּ שֶׁהַמְּקַבֵּל
עוֹשֶׂה עַל יְדֵי זֶה דָּבָר שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לוֹ לְפִי מְדַרְגָּתוֹ וְעַל כֵּן עַל יְדֵי שֶׁאֹמֵר
תּוֹרָה יוֹכֵל, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, לְהַתְגַּבֵּר עָלָיו הַיֵּצֵר בְּתַאֲוֹת נְאוּף וְעַל כֵּן צָרִיךְ
לְזַהֵר מְאֹד כְּשֶׁאֹמֵר תּוֹרָה בְּרַבִּים שֶׁדְּבוּרָיו יִתְחַלְקוּ שֶׁלֹּא יִשְׁמַע כֹּל אֶחָד
כִּי אִם מֵה שֶׁצָּרִיךְ לוֹ, לֹא יוֹתֵר וְאִף שֶׁאֹמֵר בְּפָנָי רַבִּים לְכֻלָּם בְּשׂוּהָ עִם כֹּל
זֶה לֹא יִכַּנֵּס בְּלֵב כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כִּי אִם הַנוֹגֵעַ לוֹ וְצָרִיךְ לוֹ (יִתְרוֹ דָּף סח) :
”וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ” וְהֵלֵא כֹּלָּא עֲלֵמָא שְׁמַעוּ אֵלָּא יִתְרוֹ שְׁמַע וְכוּ עֵין שֶׁם וְזֶהוּ
זְכָאָה מֵאֵן דְּמַלֵּל עַל אֲדָנָא דְשְׁמַע (זֶהר תְּצִיחָה דָּף קפו) : וְזֶה שֶׁאֹמְרוּ (סְכָה
נב) : כֹּל הַגְּדוֹל מִחֲבָרוֹ הֵינוּ שֶׁהוּא גְּדוֹל וְעַל יְדֵי זֶה אֹמֵר תּוֹרָה אֲזִי יִצְרוּ
גְּדוֹל מִמֶּנּוּ כְּנִי”ל כִּי יוֹכֵל לְהַתְגַּבֵּר עָלָיו הַיֵּצֵר הָרַע בְּתַאֲוֹת נְאוּף כְּנִי”ל וְצָרִיךְ
לְהַשְׁמֵר וּלְפַלֵּס דְּבוּרָיו כְּנִי”ל.

קלה - כי אקח מועד

כִּי אֶקַח מוֹעֵד אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל אֲשֶׁפֶט סִגְלָה לְהַנְצִיל מִגְּדָלוֹת, לְכַבֵּד אֶת הַיָּמִים
טוֹבִים, וּלְקַבֵּל יוֹם טוֹב בְּשִׁמְחָה וּבְהֶרְחֶבֶת הַלֵּב כִּפִּי יִכְלְתוּ כִּי מִשָּׁה רַבְּנוּ,
עָלָיו הַשָּׁלוֹם, עַל יְדֵי שֶׁזָּכָה לְאַרְבַּעִים וְתִשְׁעָה שְׁעָרֵי בֵינָה, זָכָה לְהִיּוֹת ”עֵנּוּ
מֵאֵד מִכָּל הָאָדָם” (בְּמִדְבָר י”ב) וְ יוֹם טוֹב מִחֵין דְּאֵמָא, שֶׁהִיא בֵינָה וְעַל
כֵּן כְּשֶׁמְקַבֵּל אֶת הַיּוֹם טוֹב, שֶׁהִיא בֵינָה, זֹכָה לְעֵנּוּהָ יוֹם טוֹב בְּגִימְטְרִיא
סג עִם הִי אוֹתִיּוֹת כְּמוֹבָא בְּכּוֹנּוֹת, שֶׁהוּא הַפֶּדָּ גֶס רוּחַ (עֵין תְּקוּנִים מִן
זו”ח) כִּי יוֹם טוֹב מְבַטֵּל הַגְּדָלוֹת כִּי טְבַע הַקְּטָנוֹת שֶׁיִּתְבַטֵּל לְגַבֵּי גְדָלוֹת

ועל כן כְּשֶׁמְקָרֵב לְהַצְדִּיק נִתְבַטֵּל הַגְּדֻלּוֹת כִּי עַל יְדֵי אֹרֶךְ הַגְּדֻלָּה שֶׁל הַצְדִּיק נִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי וְזֶהוּ בַחֲנִינָה (אִיּוֹב כ"ט) : "רְאוּנִי נְעָרִים וְנַחֲבָאוּ" הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׂרֹאִים פְּנֵי הַצְדִּיק נַחֲבָאִים הַקְּטָנִים כִּי הַקְּטָנוֹת נִתְבַטֵּל לִפְנֵי גְדֻלּוֹת וְעָקֵר כַּח קְדֻשַׁת יוֹם טוֹב הוּא תְלוּי בַצְדִּיקִים כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כ"ג) : "אֵלֶּה מוֹעֲדֵי הָאֵשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם" וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (רֵאשׁ הַשָּׁנָה כד) : אֵל תִּקְרֵי אֶתְּם אֶלָּא אֶתְּם נִמְצָא שְׁהֵימִים טוֹבִים תְלוּיִים בַצְדִּיקִים וְעַל כֵּן כְּשֶׁמְקַבֵּל וּמְכַבֵּד אֶת הַיָּמִים טוֹבִים, וּמְקַבֵּל אֹרֶךְ הַגְּדֻלָּה שֶׁל יוֹם טוֹב, שֶׁהוּא בַחֲנִינָה צְדִיק כְּנִ"ל נִתְבַטֵּל הַגְּדֻלּוֹת שֶׁלוֹ כִּי הַקְּטָנוֹת בָּטֵל לְגַבֵּי גְדֻלּוֹת וְעַל כֵּן חַיֵּב אָדָם לְהַקְבִּיל פְּנֵי רַבּוֹ בְּרָגֶל כִּי עָקֵר כַּח יוֹם טוֹב תְלוּי בַצְדִּיקִים. וּבְזֶה מֵיֵשֵׁב שֶׁפִּיר מֶה שֶׁהִקְשׁוּ בְּגִמְרָא (סְפָה דָף כז:) : עַל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שֶׁאָמַר מְשַׁבַּח אֲנִי אֶת הָעֲצָלָנִים בְּרָגֶל שֶׁנֶּאֱמַר : "וְשִׁמַּחַת בַּחֲגֹד" וְהָאָמַר רַבִּי יִצְחָק חַיֵּב אָדָם לְהַקְבִּיל פְּנֵי רַבּוֹ בְּרָגֶל, שֶׁנֶּאֱמַר : "מִדּוּעַ אֶת הוֹלְכֵת" וְכוּ עַיִן שָׁם הֵיטֵב כִּי אֵף שֶׁהוּא בְּרַחוּק מֵאֵה פְּרָסָה מֵרַבּוֹ בְּיוֹם טוֹב, וְלֹא אֵזֵל וְאֵתִי בְּיוֹמָהּ, עַל כֵּל זֶה הוּא מְחַיֵּב לְהַקְבִּיל פְּנֵי רַבּוֹ בְּרָגֶל הֵינּוּ שֶׁיִּפִּיר פְּנֵי רַבּוֹ בְּרָגֶל הֵינּוּ שֶׁיִּכְבֵּד אֶת הַיּוֹם טוֹב וַיִּקְבֵּל אֹרֶךְ הַגְּדֻלָּה שֶׁל יוֹם טוֹב, שֶׁהוּא בַחֲנִינָה פְּנֵי רַבּוֹ וְכוּ כִּי עָקֵר קְדֻשַׁת הַיּוֹם טוֹב תְלוּי בַצְדִּיקִים כְּנִ"ל וְכִשְׁמְקַבֵּל אֶת הַיּוֹם טוֹב הוּא מְקַבֵּל פְּנֵי רַבּוֹ מִמֶּשׁ וְעַל יְדֵי זֶה נִתְבַטֵּל הַגְּדֻלּוֹת, כִּי טַבַּע הַקְּטָנוֹת שֶׁיִּתְבַטֵּל לְגַבֵּי גְדֻלּוֹת כְּנִ"ל וְזֶה פְּרוּשׁ כִּי אֶקַח מוֹעֵד, כְּשֶׁאֶקְבֵּל אֶת הַיָּמִים טוֹבִים אֲנִי מֵיִשְׂרָיִם אֲשֶׁפֶט, הֵינּוּ שֶׁאֲזַכֶּה לַעֲנוּהָ, שֶׁהוּא בַחֲנִינָה מֵיִשְׂרָיִם אֲשֶׁפֶט כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (חֲלִין פט) : מֵאֵי דְכָתִיב : "הֵאֱמַנְם אֱלֹס" וְכוּ מֶה יַעֲשֶׂה וְכוּ יָכוֹל אֵף בְּדַבְרֵי תוֹרָה תִּלְמוּד לֹמַר "צִדְקַתְּ דִּתְדַבְּרוּן" יָכוֹל אֲפִלוֹ אִם הֵגִיס דַּעְתּוֹ תִּלְמוּד לֹמַר מֵיִשְׂרָיִם תִּשְׁפֹּטוּ בְּנֵי אָדָם וְזֶה : "כִּי אֶקַח מוֹעֵד אֲנִי מֵיִשְׂרָיִם אֲשֶׁפֶט" עַל יְדֵי שֶׁאֶקְבֵּל אֶת הַמוֹעֲדִים, עַל יְדֵי זֶה אֲזַכֶּה לַעֲנוּהָ, שֶׁהוּא בַחֲנִינָה מֵיִשְׂרָיִם אֲשֶׁפֶט כְּנִ"ל. וְזֶהוּ גַם כֵּן עַנְיָן הַמְבֵאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר עַל פְּסוּק : "אֶרְץ אֲכַלֵּת יוֹשְׁבֵיהָ" (לְעִיל בְּסִימָן קכט) כִּי הַקְּטָנוֹת בָּטֵל לְגַבֵּי גְדֻלּוֹת, וְנֶאֱכָל וְנִתְהַפֵּד לְמַהוּת הַצְדִּיק עוֹד שֶׁמְעַנּוּ בְּעַנְיָן זֶה, אִם הוּא מְקַשֵּׁר לְהַצְדִּיק יוֹכֵל לְהַרְגִישׁ קְדֻשַׁת יוֹם טוֹב כִּי הַצְדִּיק הוּא בַחֲנִינָה קְדֻשַׁת יוֹם טוֹב כְּנִ"ל וְהַסִּימָן עַל זֶה אִם הוּא מְקַשֵּׁר לְהַצְדִּיק, הוּא אִם יֵשׁ לוֹ שֶׁפְּלוֹת כִּי טַבַּע הַקְּטָנוֹת שֶׁיִּתְבַטֵּל לִפְנֵי גְדֻלּוֹת כְּנִ"ל וְעָקֵר הַהִתְקַשְּׁרוֹת הוּא אֶהְבָּה, שֶׁיֵּאָהֵב אֶת הַצְדִּיק אֶהְבָּה שְׁלֵמָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית מ"ד) : "וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ", וְתִרְגּוּמוֹ : חֲבִיבָא לֵה בְּנִפְשָׁהּ וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל א' י"ח) : "וְנִפְשׁוּ יְהוֹנָתָן נִקְשְׁרָה בְּנִפְשׁ דָּוִד" וְאֶהְבָּתוֹ אֶת הַצְדִּיק יְהִיָּה יוֹתֵר מֵאֶהְבֵת נָשִׁים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל ב' א) : "נִפְלְאָתָהּ אֶהְבָּתָד לִי מֵאֶהְבֵת נָשִׁים" אֲזִי עַל יְדֵי הַהִתְקַשְּׁרוֹת לְהַצְדִּיק, יָכוֹל לְקַבֵּל קְדֻשַׁת יוֹם טוֹב כְּנִ"ל כִּי עָקֵר יוֹם טוֹב תְלוּי בַצְדִּיקִים כִּי עָקֵר בַחֲנִינָה יוֹם טוֹב הוּא, לְהַעֲלוֹת בַחֲנִינָה מְלָכוֹת דְּקְדֻשָּׁה מִבֵּין הַקְּלָפוֹת לְבַטֵּל מְלָכוֹת אֲרִבַּע מְלָכוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא כִּי מְלָכוֹת נִקְרָאת ד"לֵת, בְּגִין דְּלִית לֵה מְגַרְמָה כְּלוּם כִּי אֵין מְלָדָּ בְּלֵא עָם, וְנִמְצָא דְּלִית לֵה מְגַרְמָה כְּלוּם וְהַמְלָכוֹת דְּקְדֻשָּׁה, שֶׁהִיא בַחֲנִינּוֹת דְּלִית, נִפְלָה וְנַעֲשָׂה מִמֶּנָּה אֲרִבַּע מְלָכוֹת דְּקְלָפָה וּבְיוֹם טוֹב צְרִיךְ לְהַעֲלוֹת הַמְלָכוֹת דְּקְדֻשָּׁה מֵהַד מְלָכוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב (שָׁם י"א) : "וַיְהִי לַעֲתַת תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה לַעֲתַת צֵאתָ"

המלכים" פרוש: יום טוב נקרא תשובת השנה כי כל הימים טובים הם ימי דין, כמו שכתוב (ראש השנה טז): בארבעה פרקים העולם נדון בפסח וכו' וצריך לשוב בתשובה ועל ידי זה יוצא המלכות מבין הקלפות, ונתבטל ממשתלתם כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא פו): גדולה תשובה שמקרבת את הגאולה שנגאלין על ידי תשובה מהמלכות דקלפות וזהו "לעת תשובת השנה לעת צאת המלכים" שאז יוצא מלכות דקדשה, שהיא בחינות דל"ת, מבין הקלפות ונתבטל כח הארבע מלכיות דסטרטא אחרת ו עקר לבטל כח מלכות עמלק, כי היא כוללת הארבע מלכיות כמו שכתוב (במדבר כ"ד): "ראשית גוים עמלק" ועל כן כשהרג שמואל את אגג מלך עמלק, נאמר (שמואל א ט"ו): "וישסף שמואל את אגג ופרש רש"י: חתכו לארבע שחתך הארבע מלכיות דסטרטא אחרת, לבל יהיה להם כח וממשלה מהמלכות דקדשה, שהיא בחינות דל"ת כי העלה המלכות דקדשה מהם וזה נעשה ביום טוב כנ"ל וזהו "וישסף", וי"ו יוד הוא פעלה, ושרש התבה הוא ש"ף והוא ראשי תבות שבועות סכות פסח, שהם הימים טובים שאז יוצא המלכות דקדשה כי הימים טובים הם ימי דין, שהיא בחינת יראה, בחינת מלכות כמו שכתוב (אבות פ"ק ג): אלמלא מוראה של מלכות ועל כן נאמר בעמלק (דברים כ"ה): "ויזנב בדך כל הנחשלים וכו' ולא ירא אלקים" כי עקר כחו היה מחמת שלא העלו את המלכות דקדשה, מחמת שלא היה להם יראת אלקים, שהוא בחינת מלכות כנ"ל. ועל כן בכל יום טוב יש ארבע מצוות בפסח ארבע כוסות בסכות ארבעה מינים בשבועות למוד התורה שהוא בארבעה בחינות, אז ראה ויספר"ה הכיני"ה וגם חקר"ה (איוב כ"ח ועין בראשית רבה פרשה כ"ד תשא פרשה מס) כנגד המלכות, שהיא בחינת דל"ת, שיוצאת ביום טוב מבין הקלפות כנ"ל והתלמידי חכמים הם בחינת מלכות כמו שאמרו רז"ל (גטין סב): מאן מלכי רבנן כי הם מעלים את המלכות, על כן עקר קדשת יום טוב נעשה על ידם וכשמקבלים קדשת יום טוב, יש לו ענוה ושפלות כנ"ל וזהו (משלי כ"ב): "עקב ענוה יראת ה'", כי יראה הוא בחינת מלכות כנ"ל. ואברהם אבינו טרח גם כן על זה, ורדף ארבעת המלכים, להעלות מהם המלכות ויצא ממנו יצחק וישמעאל יעקב ועשו, כנגד ארבעה בנים אחד חכם וכו' [מן עוד שמענו עד כאן, כל זה מבאר היטב לעיל בהתורה מישרא דספינא בסימן ל עין שם] ועל ידי זה נפתח רחמה של המקשה לילד כמובא ב"עץ חיים (שער ל"ה פ"ק ג) כשם שיש צירים ודלתות לבית כף יש צירים ודלתות לאשה (בכורות מה) ומהשתי דלתין נעשה צורת סתומה, ששם נוצר הולד וכו' עין שם וצריך לחתוך הם לשני דלתין, כדי שיצא הולד וזהו: "וישסף" חתכו לארבע שחתך המ"ם לשני דלתין [באור ענוה זה של המקשה לילד, יתבאר במקום אחר]

קלו - אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו

אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו (אבות פ'ק ב) זהו מה שאמרו רז"ל (שם פ'ק א) הוי דן את כל אדם לכף זכות כי כשיש מחלוקת על אדם צריך לחקור למצא זכות בחברו, במה שחולק עליו כדי לדונו לכף זכות כי המחלוקת לא ימנע משני פנים או מחמת שחבירו גדול ממנו במעלה ועל כן חולק עליו על שלא הגיע למדרגתו ואזי צריך להשתדל שיגיע הוא גם כן למדרגת חברו בכדי שיהיו שניהם שווים ואזי לא יהיה מחלוקת או לפעמים להפך שהוא גדול מחברו והמחלוקת מחמת שחברו מתקנא בו, על שלא הגיע למדרגתו ועל כן צריך לדונו לכף זכות ובזה הוא מעלה חברו לכף זכות ואז הם במקום אחד הינו במדרגה אחת ואזי בודאי לא יהיה מחלוקת כי המחלוקת הוא רק מחמת שהם משנים זה מזה או שחברו גדול ממנו או שהוא גדול מחברו כנ"ל אבל אם יהיו שניהם במקום אחד במדרגה אחת בודאי לא יהיה מחלוקת כי בדבר אחד אין שיך מחלוקת וזהו: אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו הינו שתשתדל שתהיה עמו במקום אחד, במדרגה אחת מאחד משני פנים הנ"ל ואזי בודאי לא יהיה מחלוקת כי בדבר אחד אין שיך מחלוקת ובזה שמעלה את חברו לכף זכות ויכל להיות שחברו יחזר בו ולא יהיה שוב מחלוקת או שיהיה לו מפלה (משלי כה) בזה שאתה מעלהו לכף זכות וזהו הוי דן את כל אדם לכף זכות דן דיקא כי הוא בחינת דין ומשפט ממש כי ידוע שקדם שעולין לאיזה מדרגה, דנין את האדם ועל כן בזה שאתה דן אותו לכף זכות ואתה מעלהו למדרגה יותר גבוהה דנין אותו וכפי שיצא המשפט כן יקום.

קלו - חלקי ה אמרתי לשמר דבריך

חלקי ה אמרתי לשמר דבריך (תהלים קי"ט) הינו ש החלק אלקי ממעל שיש לי אומר לי ומלמד אותי לשמר דבריך.

קלח - לך אמר לבי בקשו פני

לְךָ אָמַר לְבִי בְקִשׁוֹ פָּנָי (שָׁם כ"ז) פִּרְשׁ רַש"י בְּשִׁלְיחוֹתֶיךָ כִּי עָקַר הָאֱלֹקוֹת
בְּלֵב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם ע"ג) : "צוֹר לְבָבִי" כְּמִבְאֵר אֶצְלָנוּ בְּמָקוֹם אַחֵר
[לְעִיל בְּסִימָן מ"ט] וּמִי שֶׁהוּא "בֵּר לְבָבִי" (שָׁם כ"ד), בְּבַחֲיַנֵּת (שָׁם ק"ט) :
"וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי" יוֹכֵל לֵידַע עֲתִידוֹת עַל יְדֵי מַה שֶׁהֵלֵב אוֹמֵר לוֹ, שֶׁהוּא
דְּבָרֵי הַ מִמֶּשׁ וְזֶהוּ "לְךָ אָמַר לְבִי בְקִשׁוֹ פָּנָי", לְךָ בְּשִׁלְיחוֹתֶיךָ כְּנִ"ל כִּי מַה
שֶׁהֵלֵב אוֹמֵר, הֵם דְּבָרֵי הַ מִמֶּשׁ כְּנִ"ל, וְהֵבִן

קלט - צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו

צָדֵק לְפָנָיו יִהְיֶה וְיִשֵּׁם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו (תְּהִלִּים פ"ה) כִּי יִקְרָא דְשִׁבְתָּא הוּא
כִּי בַחַל שְׁיֵשׁ שְׁלִיטַת הַחִיצוֹנִים כְּשֶׁהָאֲדָם עוֹשֶׂה מְצוּהָ, אֲזִי יוֹנֵקֶת הַקְּלָפָה
מִהֶרְגְּלִין שֶׁל הַמְצוּהָ כִּי כָל מְצוּהָ הִיא קוֹמָה שְׁלֵמָה וְאֲזִי אֵין לְהַמְצוּהָ
הִיא בְּחִינַת רְגְּלִין לְעֹלוֹת בָּהֶם וְלֵילֵךְ לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (מְשָׁלִי ה).
[״רְגְּלֵיךָ יוֹרְדוֹת מוֹת״] וְכִשְׁבָּא שַׁבָּת, וְנִתְבַּטַּל שְׁלִיטַת הַחִיצוֹנִים אֲזִי
עוֹלִים הֶרְגְּלִין מִהַמְצוּהָ שֶׁהָיוּ בְּתוֹךְ הַחִיצוֹנִים בַּחַל שְׁיִנְקוּ מֵהֶם וְאֲזִי עוֹלָה
הַמְצוּהָ וְהוֹלֶכֶת לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְזֶהוּ (יִשְׁעִיָּה נ"ח) : "אִם תָּשִׁיב
מִשַּׁבָּת רְגְּלֶיךָ" שְׁעַל יְדֵי שַׁבָּת תָּשִׁיב וְתַחֲזֹר הֶרְגְּלִין לְהוֹצִיאֵם מִבֵּין
הַחִיצוֹנִים וְאֲזִי עוֹלָה הַמְצוּהָ וְהוֹלֶכֶת לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתְּעֵשֶׂע בָּהּ אִם נַעֲשִׂית עַל יְדֵי קֶטֶן שֶׁבְּקִטְנִים, וּבְלֵי כּוֹנֵה
וְשִׁלְמוֹת הֶרְאוּי לְהַמְצוּהָ עִם כָּל זֶה יֵשׁ לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תַעֲנוּג גְּדוֹל
מִהַמְצוּהָ כְּמוֹ הָאֵב שְׁיֵשׁ לוֹ תַעֲנוּג גְּדוֹל כְּשֶׁבָּנוּ מִתַּחֲלִיל לְהֵלֵךְ אִף שְׂאִינוּ
הוֹלֵךְ כְּרְאוּי עִם כָּל זֶה מְשַׁתְּעֵשֶׂע מְאֹד מִמֶּנּוּ כֵּךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְשַׁתְּעֵשֶׂע מְאֹד מִכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּשֶׁעוֹשֶׂה מְצוּהָ וְהֵנָּה הַהוֹלֵךְ בְּמִדְבָּר
בְּמָקוֹם שְׂאִין דֶּרֶךְ אֵינוֹ יְכוֹל לַעֲשׂוֹת דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה עַל יְדֵי פְּעָמֵי רְגְּלָיו כִּי אִם
כְּשִׁילֵךְ הֶרְבֵּה (תְּהִלִּים ק"ט) : "כָּל מְצוֹתֶיךָ צָדֵק" צָדֵק לְפָנָיו יִהְיֶה
כְּשֶׁהַמְצוּהָ הוֹלֶכֶת לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲזִי וְיִשֵּׁם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה מִפְּעָמֵי רְגְּלָיו, דֶּרֶךְ שֶׁהוּא נֹאמֵר עַל דֶּרֶךְ שֶׁהוּא כְּבוֹשָׁה
לְרַבִּים כִּי מִחֲמַת גְּדֹל הַתַּעֲנוּגִים וְהַשְּׁעִשׁוּעִים שְׁיֵשׁ לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִהַמְצוּהָ עוֹשֶׂה מִפְּעָמֵי רְגְּלָיו, דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה וְזֶהוּ "וְיִשֵּׁם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו" [עֵין
עֵינֶן זֶה לְקַמּוֹ סִימָן רַע"ז בְּאַרְיִכוֹת]

קמ - ביד כל אדם יחתום לדעת כל אנשי מעשהו

ביד כל אדם יחתום לדעת כל אנשי מעשהו (איוב ל"ז) כי הצדיק בעצמו אי אפשר להשיגו כי אין בו שום תפיסה, כי הוא למעלה משכלו רק על ידי אנשיו המקרבין אליו, יוכל להבין מעלת הצדיק כי על ידי שרואין אנשיו, שהם אנשי מעשה יראים ושלמים ובהם יש להם תפיסה והשגה כי העולם אינם רחוקים עדין מהם כל כך כמו מהצדיק בעצמו על כן מי שרוצה האמת אפשר לו לידע מעלת הצדיק על ידי אנשיו וזהו כמו משל החותם שהכתב החקוק עליו אי אפשר לקרותו, מחמת שהאותיות בהפך רק על ידי שפכין ומצירין החותם על שענה רואים האותיות והצירינים החקוקים על החותם ומבינים כתב החותם וזהו וביד כל אדם יחתום הצדיק נקרא כל אדם, כמו שפתיב (קהלת י"ב) "כי זה כל האדם" לדעת כל אנשי מעשהו על ידי אנשי מעשה של הצדיק, תוכל לידע אותו, כמשל החותם כנ"ל וגם הצדיק הוא בחינת חותם כמו שפתיב "וּצְאָצְאָיו חֲתָם בְּאוֹת בְּרִית קִדְשִׁי וְצַדִּיק הוּא מֵאֵן דְּנִטְר בְּרִית (זוהר פ נח ד נ"ט):

קמא - אם יזכה שירגיש באמת כאב חטאיו

אם יזכה שירגיש באמת כאב חטאיו הינו כשימול את ערלת לבבו כי כל זמן שלבו ערל ואטום, אי אפשר לו להרגיש באמת רק כשימול את ערלת לבבו, ויהיה לו חלל בלב ואזי ירגיש לבבו באמת גדל כאבו, ויצטער ויתחרט באמת ואזי מגדל החרטה ירגישו גם כל הלבבות של כל הטפות שנמשכו ממנו ולכל מקום שנמשכו, ירגישו שם במקום שהם הן אותם שנמשכו ממנו ונתהוו מהם בגיו ממין בני אדם והן אותם שנמשכו ממנו למקום אחר חס ושלוש וגם שם יש להם לב ושאר איברים ואזי כשימול את לבבו, וירגיש לבבו גדל כאבו ויתחיל להצטער ולהתחרט באמת אזי ירגישו שם כל הלבבות של הטפות ויתודע להם האמת האידך הם מטלים במקום טנופות בשאול תחתית כי מתחלה נדמה להם שטוב להם כי הן מזיקי עלמא רק אחר כך כשינמול לבבם, על ידי שנמול לבב אביהם אזי מרגישין היכן הם ומתחילין לקונן ולהצטער, ונעשה שם רעש גדול ביניהם וזהו (דברים ל): "וימל ה את לבבך, ואת לבב זרעך" הינו כשימול ה את לבבו, ימול גם לבב זרעו ולהיכן שנמשך הזרע הן למין בני אדם אזי

מחייבים בניו שירגישו גם כן הרהור תשובה על ידי שנמול לבב אביהם וכן אם נמשך למקום אחר חס ושלום אזי ימולו שם הלבבות וירגישו כנייל והזמן המסגל לזה הוא חדש אלול כי אלול ראשי תבות את לבבך ואת לבב הינו שימול ה את לבבו ואת לבב סתם התלוי בו, להיכן שנמשך כנייל הינו הלב של הטפות לאיזה מקום שנמשכו אם שנמשכו ונתהווי מהם בניו מין בני אדם והן שנמשכו, חס ושלום למקום אחר וגם הם בניו, והם תלויים בו ועל כן כשנפטר האדם הם הולכים אחר המטה ומקוננים עליו כמו בניו ממש ממין אדם אך שזה שהם הולכים ומקוננים אחריו הוא לו לבזיון ולחרפה גדולה רחמנא לצלן רחמנא לצלן מענשים הללו כידוע

קמב - מי שאי אפשר לו ללמד כלל

מי שאי אפשר לו ללמד כלל כגון שהוא עם הארץ, או שאין לו שום ספר, או שהוא במדבר רק שלבו בוער בו ונכסף מאד ללמד ולעבד את השם אזי מה שהלב חומד ללמד, זה בעצמו הוא בחינת למוד מתוך הספר כי נמצאו בעולם שני צדיקים שמדברים זה לזה והם ברחוק מקום זה מזה כמה מאות פרסאות הינו שזה הצדיק מקשה קשיא בתורה והצדיק השני שם במקומו ואומר דבר שהוא תרוץ על הקשיא של הצדיק הראשון וכן לפעמים זה מקשה וזה מקשה והקשיא של האחד הוא תרוץ על קשיא של חברו ועל ידי זה הם נדברים זה לזה וזה אין שום אדם שומע כי אם הקדוש ברוך הוא בעצמו וזהו (מלאכי ג) : אז נדברו יראי ה איש אל רעהו הינו שהם אינם מדברים זה לזה רק הם נדברים ממילא, על ידי שזה מקשה וזה מתרץ וזה אין שום בריה שומע כי אם השם יתברך וזהו ויקשב ה וישמע כי רק הוא יתברך שומע ומחבר הדברים זה לזה וכותבם בספר לזכרון וזהו ויכתב בספר זכרון וזה הספר שנכתבין עליו דבריהם, הוא בחינת לב שיש למעלה שם נכתבין דבריהם, בבחינת (משלי ג) : "כתבם על לוח לבד" ו זה שלבו בוער בקרבו וחושק ללמד רק שאי אפשר לו הוא מקבל לב, מלב שלמעלה, שהוא בחינת ספר זכרון הנ"ל ומשם מקבל לבו חשקו והוא בחינת למוד מתוך הספר ממש ויכתב בספר זכרון לפניו ליראי ה ולחשבי שמו כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה, (ברכות ו) : אפלו חשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשה, מעלה עליו הכתוב כאלו עשה כי זה בעצמו שלבו נכסף וחושב לעשות רק שאי אפשר לו הוא נחשב לעשה כי מקבל חשקו מלב של מעלה שהוא בחינת ספר זכרון וזהו : "ויכתב בספר זכרון לפניו ליראי ה ולחשבי שמו" הינו שזה הספר זכרון שנעשה משני הצדיקים הנ"ל הוא בשביל "יראי ה וחושבי שמו" שהם החפצים וחושקים לעשות מצוות וללמד תורה רק שיש להם מניעות ונאנסים ואינם יכולים ללמד שהם מקבלים על ידי חשק לבם החזק, מזה

הספר שהיה בחינת לב כנ"ל ועל כן אברהם שהיה ראש לגרים, ולא היה לו ממי ללמד ולא היה לו רק הלב, שחשק מאד לעבודת הבורא קבל גם כן מזה הלב של מעלה, שנקרא ספר הזכרון ואז לא היו שום צדיקים בעולם והיה נכתב על הלב מה שחדשו הנשמות קדם הבריאה ו על כן נקרא אברהם אבינו צור כמו שכתוב (ישעיה נ"א) : "הביטו אל צור חצבתם", זה אברהם (כמו שפרש רש"י שם), כי הוא בחינת (תהלים ע"ג) "צור לבבי" כי לא היה לו רק לב חושק להשם יתברך ועל כן כל הגרים נקראים על שמו ונקראים (תהלים מ"ז) : "נדיבי עמים עם אלקי אברהם", בחינת (שמות ל"ה) : "נדיב לב" כי אין להם רק מה שלפס נכסף להשם יתברך כמו אברהם

קמג - מעלת המקבל עצה מחכמי הדור

מעלת המקבל עצה מחכמי הדור, כי הוא המתקת הדינים כי כשצריך לעצה, ואינו יודע איך לעשות, היא בחינת צמצום כי נתצמצם שכלו ואינו יודע איך לעשות והוא בחינת דינים כידוע ועל ידי שהחכם נותן לו עצה, הוא מרחיב לו, ומאיר בו חכמתו וזה בחינת חסדים כי חסד הוא נהירו דחכמתא, כמו שכתוב בזהר הקדוש (לך לך דף צ"ד) אל נהירו דחכמתא וכתוב (תהלים נ"ב) : "חסד אל כל היום". גם כתיב (משלי י"א) : "תשועה ברב יועץ" והצדיק נקרא רב, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (תענית ט) : משה אידי דנפיש זכותה כרבים דמי גם אם מקבל עצת הצדיק, אף שאחר כך לא עלתה לו יפה מעצתו אזי יודע שהיה רק מהשם יתברך אך אם לא היה מקבל עצת הצדיק היה אפטר שתגיע לו רעה בלי גזר דין של מעלה רק שהוא בעצמו משך על עצמו כמו שכתוב (משלי י"ט) "אולת אדם תסלף דרכו ועל ה יזעף לבו" אך אם קבל עצת הצדיק יודע שהוא רק על פי משפט שלמעלה

קמד - אין אדם מת וחצי תאותו בידו

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה] אֵין אָדָם מֵת וְחָצִי תַאֲוֹתוֹ בְּיָדוֹ (מְדַרְשׁ רַבָּה קֹהֶלֶת סֵדֶר א) כִּי אֶצֶל הַצַּדִּיק אֵין חֲלוּק בֵּין חַיִּים וּבֵין לְאַחַר מִיתָה כִּי גַם לְאַחַר מִיתָה הוּא עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְ אֵין זֶה הַחֲלוּק אֶלָּא אֶצֶל זֶה הָאָדָם שֶׁנִּמְשָׁךְ אַחַר תַּאֲוֹת אֲכִילָה וְשִׁתְיָה כָּל יָמָיו וְלְאַחַר מִיתָה אֵין אוֹכֵל וְשׁוֹתָה זֶה נִקְרָא מֵת, וְהַמִּיתָה נִכְרַת אֶצְלוֹ וַיֵּשׁ יָמִים שֶׁהִתְרָה אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (פְּסָחִים סח:): חָצִיו לָהּ וְחָצִיו לָכֶם וְ הַצַּדִּיק, אֶפְלוֹ בְּזֹאת הַחָצִי הוּא כּוֹבֵשׁ אֶת יְצָרוֹ, וְאוֹחֵז אֶת תַּאֲוֹתוֹ בְּיָדוֹ וְחָצִי תַאֲוֹתוֹ בְּיָדוֹ אֶפְלוֹ זֹאת הַחָצִי שֶׁהִתַּר לוֹ, אֶפְלוֹ בְּזֶה הוּא אוֹחֵז תַּאֲוֹתוֹ בְּיָדוֹ בְּנֹדָאֵי זֶה אֵין מֵת, אֶלָּא תַמִּיד חַי אֶפְלוֹ לְאַחַר מִיתָה וְאֵין חֲלוּק אֶצְלוֹ בֵּין מִיתָה לְחַיִּים, כִּי תַמִּיד הוּא עוֹבֵד הַשֵּׁם.

קמה - אין אדם מת וחצי וכו

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה] אֵין אָדָם מֵת וְחָצִי וְכוּ זֶה בְּחִינַת מַחְלֻקָּת, כְּתַרְגוּמוֹ (בְּרַאשִׁית מ"ט) "וְרַבּוֹ בְּעַלֵּי חָצִים", בְּעַלֵּי פְּלִגְתָּא וּמִי שֶׁאוֹחֵז תַּאֲוֹתוֹ מִמַּחְלֻקָּת, בְּנֹדָאֵי כְּאֵלוֹ לֹא מֵת כְּמוֹ שֶׁבִּקֵּשׁ דָּוִד: "אֲגוּרָה בְּאֶהְלֵךְ עוֹלָמִים" (יְרוּשָׁלַּיִם שְׁקָלִים פָּרָק ב) וְכִי אֶפְשָׁר לְדוֹר בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת, אֶלָּא שִׁיְהִיו אוֹמְרִים דְּבַר הַלְכָה מְשֻׁמוֹ (מִימְרָא זוֹ אֵיתָא נְמִי בַבְּבַלִּי יַבְמוֹת צוֹ אֵלָּא דַשֵּׁם בִּירוּשַׁלַּיִם הַגִּירְסָא וְכִי עֲלֵתָה עַל דַּעְתוֹ שֶׁל דוֹד שִׁיְהֵא חַי וְקַיִים לְעוֹלָמִים אֵלָּא וְכוּ מִבּוֹאֵר מִזֶּה בִּיּוֹתֵר דַּעִי שְׁאוֹמְרִים וְכוּ הוּא חַי וְקַיִים לְעוֹלָם וְאֵינוֹ מֵת) וְאִזְ כְּאֵלוֹ לֹא מֵת אֲבָל עַל יְדֵי מַחְלֻקָּת, מְצִינּוֹ שֶׁלֹּא אָמְרוּ הַלְכָה מְשֻׁמוֹ כְּמוֹ אַחֲרִים וַיֵּשׁ אוֹמְרִים (כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל בְּהוֹרָיוֹת יג: ע"ן שם)

קמו - עדות ה נאמנה

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה] עֵדוֹת הַנְּאֻמָּנָה וְכוּ (תְּהִלִּים י"ט) כִּי הַדְּבָר קֶשֶׁה אֵיךְ הִתְנַרְהָ הַנִּקְרָאת אִשָּׁה יְכוּלָה לְהַעֲיֵד הֵלָּא אִשָּׁה פְּסוּלָה לְעֵדוֹת מַחְכִּימַת פְּתִי בְּשִׁבִיל זֶה יְכוּלָה לְהַעֲיֵד כְּמוֹ שֶׁמוּבָא (בְּיַחֲשׁוֹן מִשְׁפָּטֵה לְכוֹת עֵדוֹת סִימָן לִי"ה סְעִיף י"ד), תִּקְנַת קַדְמוֹנִים הוּא, דְּבִמְקוֹם שֶׁאֵין אֲנָשִׁים רַגִּילִים לְהִיוֹת נְשִׁים נְאֻמָּנוֹת וְזֶה יְדוּעַ, שֶׁ עַקֵּר תַּאֲוֹת הֵם בְּסִתְרָה, בְּבַחֲחִינַת

(משלי ט) "מים גְנוּבִים יִמְתְּקוּ" וְכוּ וְאִין בְּנֵי אָדָם רְגִילִים שֵׁם אָבֶל הַתּוֹרָה
היא עוֹמֶדֶת שֵׁם וְקוֹרֵאת אוֹתוֹ מִי פְתִי יִסוּר הִנֵּה וְכוּ (שם) (זֶהֱרָ אַחֲרֵי דָף
נ"ח) וּמַחֲמַת תְּשׁוּקַת תְּאֵוֹתוֹ אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ קְרִיאָתָהּ וְאַחֵר גָּמַר תְּאֵוֹתוֹ הוּא
מְרַגֵּשׁ תַּכְּף קְרִיאָתָהּ וּמִתְחַרֵּט תַּכְּף עַל הָעֵבֶרָה וְזֹאת הַחֲרָטָה זֶה בְּחִינַת
"מַחֲפִימַת פְּתִי" כִּי בְשַׁעַת הָעֵבֶרָה הִיָּה בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת וְאַחֵר גָּמַר הָעֵבֶרָה
הָטָה אֶזְנוֹ לְאִמְרֵיהָ שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהַחֲפִים וּמִתְחַרֵּט בְּשִׁבִיל זֶה הַתּוֹרָה אֶף
עַל פִּי שֶׁהִיא אִשָּׁה יְכוּלָה לְהַעֲיֵד כִּי הִיא עוֹמֶדֶת בְּמָקוֹם שְׂאִין אֲנָשִׁים
רְגִילִים שֵׁם פְּנִ"ל [מְסִימֵן קמ"ד עַד כָּאן, לְשׁוֹן רַבְּנוֹ זְכוּרֵנוֹ לְבָרְכָה]

קמז - כשם שמי שהוא עזות פנים אין לו חלק בתורה

כְּשֵׁם שְׂמִי שֶׁהוּא עֲזוּת פְּנִים אֵין לוֹ חֵלֶק בַּתּוֹרָה כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ,
זְכוּרֵנוֹ לְבָרְכָה (חֲגִיגָה יד) : דָּבָר צָוָה לְאֶלֶף דוּר, שֶׁבִקֵּשׁ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְתַן הַתּוֹרָה לְאֶלֶף דוּרוֹת, רָאָה שְׂאִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם וּנְתַנָּה לְעֹשְׂרִים
וְשֵׁשׁ דוּרוֹת, וְעַמֵּד וּשְׁתַּלֵּן וְכוּ, וְהוּן הוּן עֲזִי פְּנִים שֶׁבִדוּר נִמְצָא שֶׁהָעֲזִי פְּנִים
אֵינָם בְּכֻלָּל קִבְּלַת הַתּוֹרָה כִּי הֵם מִהַתְתַּקְעִ"ד דוּרוֹת שֶׁלֹּא הָיוּ רְאוּיִים
לְקַבֵּל הַתּוֹרָה וְכוּ אֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹ לְבָרְכָה (נְדָרִים כ) : מִי שֵׁישׁ בּוֹ
עֲזוּת בִּידוּעַ שֶׁלֹּא עֲמָדוֹ רְגִילֵי אֲבוֹתָיו עַל הַר סִינַי נִמְצָא שֶׁהָעֲזוּת פְּנִים אֵין
לוֹ חֵלֶק בַּתּוֹרָה כְּמוֹ כֵּן מִי שֶׁהוּא אִישׁ שֶׁפֶל וְנִבְּזָה וְאֵין בּוֹ שׁוֹם עֲזוּת
דְּקִדְשָׁה, אֵין לוֹ גַּם כֵּן חֵלֶק בַּתּוֹרָה כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוֹ לְבָרְכָה
(בִּיצָה כ"ה) : מִפְּנֵי מָה נִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי שֶׁהוּן עֲזִין כִּי צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה
בּוֹ עֲזוּת דְּקִדְשָׁה כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוֹ לְבָרְכָה (אֲבוֹת פָּרָק ה) הוּי
עַז כְּנִמְר וְעַל יְדֵי עֲזוּת דְּקִדְשָׁה שֵׁישׁ בּוֹ, הוּא מְקַבֵּל עֲזוּת דְּקִדְשָׁה מִהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ וְהוּא בְּחִינַת (תְּהִלִּים ס"ח) : "תִּנּוּ עַז לְאַלְקִים, אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא
נוֹתֵן עַז וְתַעֲצוּמוֹת לְעַם" תִּנּוּ עַז לְאַלְקִים זֶה בְּחִינַת אֲתַעֲרוּתָא דְלִתְתָא
שֶׁעַל יְדֵי זֶה שֵׁישׁ לָנוּ עֲזוּת דְּקִדְשָׁה לְעַמֵּד כְּנִגְדַּת כָּל הַקְּמִים עֲלֵינוּ לְמַנַּע
אוֹתָנוּ מִעֲבוֹדֵתָנוּ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם וְאָנוּ מִתְגַּבְּרִין בְּעֲזוּת גְּדוֹל כְּנִגְדָם, שֶׁזֶהוּ עֲזוּת
דְּקִדְשָׁה עַל יְדֵי זֶה אָנוּ נוֹתְנִין כְּבִיכּוֹל עַז וְכַח לְמַעֲלָה, בְּבְחִינַת "תִּנּוּ עַז
לְאַלְקִים" וְעַל יְדֵי זֶה נִתְעוֹרֵר לְמַעֲלָה בְּחִינַת עֲזוּת דְּקִדְשָׁה וְנִשְׁפָּע עֲלֵינוּ,
בְּבְחִינַת "אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן עַז וְתַעֲצוּמוֹת לְעַם" שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְשַׁפִּיעַ
עֲלֵינוּ עֲזוּת דְּקִדְשָׁה וְנוֹתֵן לָנוּ עַז וְתַעֲצוּמוֹת, לְעַמֵּד כְּנִגְדַּת הָעֲזוּת דְּסִטְרָא
אַחֲרָא שֶׁל כָּל הָעֲזִי פְּנִים שֶׁבִדוּר שְׂאִי אֶפְשָׁר לְעַמֵּד כְּנִגְדָם, כִּי אִם עַל יְדֵי
עֲזוּת דְּקִדְשָׁה כִּי כְּשֵׁאֵין לוֹ עֲזוּת דְּקִדְשָׁה, בּוֹדָאֵי יִבְטְלוּ אוֹתוֹ הַמוֹנְעִים
מִתּוֹרָתוֹ וְעֲבוֹדָתוֹ כִּי אֵין לְאָדָם חֵלֶק בַּתּוֹרָה כְּשֵׁאֵין לוֹ עֲזוּת דְּקִדְשָׁה פְּנִ"ל
וְצָרִיךְ לְפִלֵּס דְּרָכָיו אִיךְ לְהַתְנַהֵג עִם הָעֲזוּת לְבִלִּי לְהִיּוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, עֲזוּת

פְּנִים, כִּי הִיא מִדָּה רְעָה מְאֹד כַּנִּי"ל וְאֵף עַל פִּי כֹן יִהְיֶה לוֹ עֲזוֹת דְּקֻדְשָׁה וּמִדַּת הָעֲנָנָה הוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרֵי וְעֵקֶר מִדַּת הָעֲנָנָה כְּשִׂיחָהּ בְּמִדְרָגָה שְׂיוֹכֵל לְכַתֵּב עַל עֲצָמוֹ כְּמוֹ מִשָּׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם (בְּמִדְבָּר י"ב) : "וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנָו מְאֹד" זֶהוּ מִדְרָגַת הָעֲנָנָה בְּתַכְלִית וְכִמוֹ שְׂמֻצֵינוּ בְּאִמּוֹרָאִים שְׂאֵמֵר רַב יוֹסֵף (סוּטָה מ"ט) : לֹא תִתְּנֵי עֲנָנָה דְאִיכָּא אֲנָא

קמח - מדת היראה בעצמה היא יראה מהשם יתברך

מִדַּת הַיְרָאָה בְּעֲצָמָה הִיא יְרָאָה מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאִם כֹּן יֵשׁ לָהּ גַם כֹּן יְרָאָה וְזֹאת הַיְרָאָה הִיא גַם כֹּן יְרָאָה מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאִם כֹּן יֵשׁ לָהּ גַם כֹּן יְרָאָה וְכֹן נִכְלָל יְרָאָה אַחַת בְּחִבְרֻתָהּ, לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה עַד אֵין סוּף וְזֶה שְׂאֵמֵרוֹ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (תַּנְחוּמָא ד א שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה סֵדֶר א יְרוּשְׁלָמִי שַׁבַּת פָּרֶק א וְעֵין שָׁם בְּפָנֵי מִשָּׁה) מַה שְּׁעֲשִׂתָּה עֲנָנָה עֵקֶב לְסִלוּתָא עֲשִׂתָּה חֲכָמָה עֵטְרָה עַל רֵאשִׁי שְׂנַאֲמֵר : "עֵקֶב עֲנָנָה יְרָאָתָהּ, רֵאשִׁית חֲכָמָה יְרָאָתָהּ ה" נִמְצָא שְׂעֵקֶב הָעֲנָנָה הִיא יְרָאָה וְכֹן "רֵאשִׁית חֲכָמָה" הִיא גַם כֹּן יְרָאָה נִמְצָא שְׂיֵשׁ יְרָאָה לְמַעַלָּה מִיְרָאָה כִּי הַיְרָאָה בְּעֲצָמָה יֵשׁ לָהּ גַם כֹּן יְרָאָה וְכֹן לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה עַד אֵין סוּף כַּנִּי"ל

קמט - חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך

חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם לְהוֹדוֹת לְךָ עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךְ (תְּהִלִּים קי"ט) חֲצוֹת הוּא מְסֻגָּל כְּמוֹ פְּדִיוֹן, כִּי הוּא הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים (פֶּתַח אֱלִיהוּ) וְזֶהוּ, עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךְ הֵינּוּ שְׂצָדֶק גּוֹבֵר עַל מִשְׁפָּט הַתִּקּוֹן לָזֶה, חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם. וְעֵקֶר חֲצוֹת הוּא תְּמִיד אַחַר שְׂשָׁה שְׁעוֹת מִתְחַלֵּת הַלַּיְלָה הוּן בְּקִיץ וְהוּן בְּחֶרֶף וְאִז מִתְחִיל זְמַן חֲצוֹת וְנִמְשָׁךְ עַד גְּמֵר אֲשֶׁמּוֹרָה שְׁנֵי דְהֵינּוּ שְׂתֵי שְׁעוֹת וּבִבְקָר טוֹב לְהִסְתַּכֵּל עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הַדַּעַת (עֵין בִּזְהַר הַקְּדוּשָׁה)

קנ - דמות דיוקנו של אביו ראה

דמות דיוקנו של אביו ראה (סוטה ל"ו: תנחומא פרשת וישב) הוא דבר נסתר מאד איד הדמות נתראה, והוא בעצמו אינו יודע כי בודאי יעקב לא ידע ומעלת הנסיון אף שראה דמות דיוקנו

קנא - סגלה לזרע של קימא

סגלה לזרע של קימא שיאמרו שניהם האיש ואשתו קדם הזיווג פרשת "ובראשי חדשיכם" (במדבר כ"ח) וכן כשהתינוק חולה, חס ושלום יאמרו אז גם בן האיש והאשה פרשת "ובראשי חדשיכם" כי מארת חסר ואו שהוא החיות של כל דבר וכן פלת משה חסר ואו גם בן (זהר ויחי רל"ו ועין זהר פנחס רנ"ד) וכל זה הוא סוד פגימת הלבנה שמשם נמשך בחינת מארת חסר ואו שהוא אספרה לרביי חס ושלום (עין זוהר בראשית יט ולג לד) כי הנאי"ו הוא החיות של כל דבר (עין זוהר בראשית רנו) ועל כן חסרון הנאי"ו מרמז על חסרון החיות כנ"ל ומשם נמשך מיתת הבנים קטנים, חס ושלום ובראש חדש מתחלת הלבנה להתמלאת ולהתתקן פיזוע כי אז הגיעה לתכלית הפגם והחסרון ואזי תקף מתחיל התקון והמלוי וזהו פלת ראשי תבות כפרה לכל תולדותם שבראש חדש נתתקן ונמתק בחינת פלת משה, שהוא בחינת הלבנה כי אזי מתחלת להתמלאת כנ"ל פלת משה, כפרה לכל תולדותם, כנ"ל שנמשך כפרה וסליחה והמתקה על כל תולדותם של ישראל שיהיה נמשך עליהם חיים טובים וארפים ועל כן פרשת "ובראשי חדשיכם", סגלה לבנים כנ"ל.

קנב - כשבא נשמה קדושה לעולם עם הענפים השיכים לה

כְּשֶׁבָּא נִשְׁמָה קְדוֹשָׁה לְעוֹלָם עִם הָעֲנָפִים הַשְּׂיֵכִים לָהּ אֲזִי הַקְּלָפָה מְסַבֶּבֶת אוֹתָהּ רַק נִשְׁאָר פֶּתַח נֶגֶד אֲמוּנָה, שֶׁכִּנְגַד הָאֲמוּנָה הַפֶּתַח פְּתוּחַ וּמַחְמַת פְּגָם הָעֲנָפִים, חֵס וְשְׁלוֹם מְשַׁלְּיכִין אוֹתָם מִשָּׁם, דְּהֵינּוּ שְׁמִשְׁלִיכִין אוֹתָם מִן הָאֲמוּנָה וְאֲזִי אֵין יְכוּלִין לְכַנֵּס, דְּהֵינּוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל שְׂרָשָׁם, שֶׁהוּא הַנִּשְׁמָה הַנִּי"ל כִּי לְפַעֲמִים מְשַׁלְּיכִין וּמְפִילִין אֶחָד מִן הָאֲמוּנָה כְּעִין מַה שֶׁמְצִינּוּ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה (זֶהר אַחֲרֵי דָף ע"ב) : עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל הַמֵּתִים שְׂאִינָם רְאוּיִים לְקַבֵּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּתְבוֹאוּ וּתְטַמְאוּ אֶת אֶרֶץ וְנַחֲלָתִי וְכוּ וְהִנֵּה סְתִימַת הַפֶּתַח הַנִּי"ל, דְּהֵינּוּ הָאֲמוּנָה, עַל יְדֵי פְגָם הָעֲנָפִים כְּנִי"ל הוּא רַק לְפִי שְׁעָה וְאַחַר כֵּךְ נִפְתַּח הַפֶּתַח כְּבִתְחִלָּה הֵינּוּ שֶׁבַעַת שְׁצָרִיכִין לְהַשְׁלִיךְ לַחוּץ אֶת מִי שְׂאִין רְאוּי לְהִתְקַרֵּב אֲזִי הַקְּלָפָה הַמְּסַבֶּבֶת הַנִּי"ל, שְׂיֵשׁ בָּהּ פֶּתַח כִּנְגַד אֲמוּנָה כְּנִי"ל הִיא מִתְגַּבֶּרֶת וּמִתְקַרֶּבֶת וּמִתְפַּשְׁטֶת גַּם עַל הַפֶּתַח הַנִּי"ל וְאֲזִי אֵין יְכוּל לְכַנֵּס וְתִכְף אַחַר כֵּךְ, חוֹזֵר הַפֶּתַח וְנִפְתַּח כְּבִתְחִלָּה וּכְשֵׁישׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, רַבּוּי פְּגָמִים הִרְבָּה שְׁעַל יְדֵי זֶה יֵשׁ כַּח לְהַסְבּוֹב הַנִּי"ל לְהִתְפַּשֵּׁט עַל הַפֶּתַח לְבָלִי לְהַנִּיחַ לְכַנֵּס כְּנִי"ל אֲזִי מִתְיָרְאִין וְחוֹשְׁשִׁין שֶׁלֹּא יִסְתֵּם הַפֶּתַח לְגַמְרֵי, חֵס וְשְׁלוֹם עַל יְדֵי הַתְּגַבְרוּת הַקְּלָפָה הַמְּסַבֶּבֶת וְאֲזִי מַעֲמִידִין שֶׁם בְּפֶתַח הַנִּי"ל יִרְא שְׂמִים שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ עוֹמֵד לְשֹׁמֵר שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ שָׁם וְאֵף עַל פִּי כֵן הוּא תוֹעֵלֶת נֶגֶד הַקְּלָפָה הַמְּסַבֶּבֶת הַנִּי"ל שְׂאִי אֶפְשָׁר לָהּ לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְפַּשֵּׁט עַל הַפֶּתַח מִחֲמַת הִירְא שְׂמִים שְׁעוֹמֵד שָׁם וְעַל יְדֵי מְסִירַת נֶפֶשׁ דְּהֵינּוּ שְׁמוֹסֵר נֶפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל לְנִסְעַ וּלְהִתְקַרֵּב לְהַצְדִּיק עַל יְדֵי זֶה אֶפְשָׁר לְדַבֵּק עַצְמוֹ אֵלָיו אֵד אֵי אֶפְשָׁר שְׂיִאִיר אֵלָיו חֲכָמָה דְּהֵינּוּ הַמַּח בְּעַצְמוֹ. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְמַהֵר הַגְּאֻלָּה בְּכָלֵל וּבִבְרִיט עֵין בְּזֶהר תְּרוּמָה (דָף ק"מ : קמ"א : הוּבָא בִּי"פְרִדְסִשְׁעַר הַתְּמוּרוֹת פְּרָק ב) בְּאֶרֶץ קְדִישָׁא מִתְתַּקְנָא כְּלָא וְכוּ, עֵין שָׁם הֵיטֵב מַה שֶׁכְּתוּב שָׁם פְּרִיָסָא קְלִישָׁא שְׁנַפְרָס עַל הַפֶּתַח וְעַל פִּי הַסּוּד הַנִּי"ל הוּא בְּחִינַת הִירְא שְׂמִים שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּרִיָסָא קְלִישָׁא וְכַמְבָּאָר שָׁם בְּזֶהר לְמַעַל אֵי אֶפְשָׁר וְגַם הַקְּלָפָה אֵי אֶפְשָׁר לָהּ לְהִתְפַּשֵּׁט עַל הַפֶּתַח מִחֲמַת הַפְּרִיָסָא קְלִישָׁא עֵין שָׁם וְהוּא מִמֶּשׁ מַה שֶׁכְּתוּב לְעִיל בְּעֵינֵן הִירְא שְׂמִים, וְדוּק הֵיטֵב וְתַבִּין נִפְלְאוֹת וְגַם עֵין בְּסִפְר טוֹב הָאֶרֶץ שְׁשָׁם מְדַבֵּר גַּם כֵּן מַעֲנִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהִבּוּ הַדְּבָר הֵיטֵב לְדַמּוֹת מַלְתָּא לְמַלְתָּא, כִּי הַכֵּל אֶחָד עִם הַנִּי"ל

קנג - ענין קבלת פני תלמיד חכם

ענין קבלת פני תלמיד חכם כִּי הַלְבָּנָה אֵין לָהּ אֹר מַעֲצָמָה כָּלֵל רַק הִיא מְקַבֶּלֶת אֹר מִהַשְּׁמֶשׁ הֵינּוּ עַל יְדֵי שְׁהַלְבָּנָה הִיא כְּמִרְאָה מְלַטְשֶׁת עַל יְדֵי זֶה מְקַבֶּלֶת אֹר מִהַשְּׁמֶשׁ וּמִתְנוּצֵץ מִמֶּנָּה אֹר לְהֵאִיר עַל הָאֶרֶץ אֵד אִם הִיא גִשְׁמָה עַב וְחֲשׂוֹד בְּלִתִּי מְלַטְשֶׁת לֹא הִיתָה יְכוּלָה לְקַבֵּל אֹר הַשְּׁמֶשׁ כָּלֵל וְכוּ הַתְּלָמִיד וְהָרַב, הֵם בְּחִינַת חֲמָה וּלְבָנָה כְּמַבְאָר בְּמִקּוּם אַחַר (לְעִיל

בסי ו אות ה) ו אם התלמיד יש לו פנים, הינו בחינת אנפין נהירין, בחינת מראה מלטשת אזי יכול לקבל פנים, לקבל אור פני הרב ואזי ראוי שהרב יתראה עצמו בתוך פני התלמיד המקבל פניו כמו בכל מראה מלטשת, שכל העומד כנגדה רואה את עצמו בתוך המראה כן מחיב גם כן כאן שהתלמיד יקבל פני הרב הינו שיקבל פני הרב לתוכו, שיתראה בתוכו פני הרב קבלת פנים, הינו קבלת פנים ממש כנ"ל וזהו דוקא אם יש להתלמיד פנים, הינו אנפין נהירין, שהם בחינת מראה מלטשת כנ"ל אך אם אין לו פנים, הינו שהיא בחינת אנפין חשוכין אזי אין יכול לקבל פנים, כנ"ל לענין חמה ולבנה ובדאי אין מתראה בתוכו פני הרב כמו העומד נגד כל דבר עב וחשוד ו על ידי זה אפשר לדעת, אם הוא משקע בתאות ממון כי אם אין רואה את עצמו בו יודע שהוא בבחינת אנפין חשוכין, שהוא בחינת המשקע בתאות ממון כמבאר במקום אחר (לעיל בסימן כ"ג עין שם) וכן כל אחד נגד חברו, אפשר לו לדעת על ידי זה כי כל אחד שיצא מתאות ממון יותר מחברו, נקרא כנגדו צדיק, כמבאר במקום אחר (שם) וזה שכתוב (דברים ה) : פנים בפנים וכו' הינו בשעת מתן תורה היו ישראל בבחינת אנפין נהירין והיו יכולים לקבל פנים דקדשה הינו שיתראה בתוכם פנים דקדשה כנ"ל וזהו פנים בפנים, שפנים דקדשה היה בתוך פניהם, בחינת קבלת פנים כנ"ל דבר ה עמכם שהדבור היה מדבר עם כל אחד ויוצא מכל אחד מישראל מאחר שנכלל בתוכו פנים דקדשה כנ"ל אך מי שהוא עזות פנים, אין לו פנים דקדשה ואינו יכול לקבל פנים כנ"ל ועל כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (נדרים כ) : "כל מי שיש לו עזות בידוע שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני"

קנד - דע כי יש יראות נפולות

דע כי יש יראות נפולות ו כל היסורין והדינים שיש לאדם כלם הם מהיראות הנפולות שנפלו לתוך זה הדבר שהוא מתפחד ויש לו יסורין ממנו (שבת ע"ז) : חמש אימות אימת חלש על הגבור ש אף שהוא נגד הטבע, שהגבור יפחד מהחלש אך שהוא מחמת היראה העליונה שנפלה ונתלבשה באלו הדברים ועל כן הם במספר חמש כנגד חמש גבורות שהם חמש אותיות מנפ"ך כפולים ו צריך להעלות היראות הנפולות, לשרשם למקומם ו מקום היראה היא בלב כמו שפרש רש"י : דבר המסור ללב ש של אדם נאמר בו "ויראת" (קדושים יט) ו היראה צריכה להיות עם דעת כי בלא דעת נאמר (איוב ד) : "הלא יראתך כסלתך" ו הדעת צריך להיות בלב כי גם עכ"מ יש לו דעת, אך הוא בלא לב (דברים ד) "וידעת היום והשבות אל לבבך" כמו שכתוב (שם כ"ט) : "ולא נתן לכם לב לדעת" דיקא וכשמחבר הדעת שבלב עם היראה ששרשה ומקומה בלב אזי נאמר

(משלי ב) : "אז תבין יראת ה' ודעת אלקים תמצא". והנה כתיב (שם כ"ט) : "מלך במשפט יעמיד ארץ" הינו על ידי משפט מעמיד ומעלה היראה, שהיא בחינת ארץ כמו שכתוב (תהלים ע"ו) : "ארץ יראה" ו משפט, הוא מה שהאדם שופט ודן עצמו על כל דבר ודבר שעושה טרם שידינו אותו למעלה ו על ידי מה שהוא בעצמו שופט את עצמו נצול מדין שלמעלה כי כשיש דין למטה אין דין למעלה (מדרש רבה שופטים פרשה ה) וכיון שאין עליו דין אין צריכה היראה לפל ולהתלבש למטה, ואין צריך לירא משום דבר ואין לו רק יראה העליונה, יראת הרוממות. לעין כל זה לעיל בהתורה, מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז, בסימן ט"ו, שם מבאר כל זה באריכות]

קנה - עצבות הוא מדה רעה מאד

עצבות הוא מדה רעה מאד ו מה שהאדם אינו נוסע להצדיק, הוא מחמת עצבות וכבדות וכן מה שאינו מתפלל כראוי, הוא מחמת עצבות ועצלות הינו מחמת חסרון אמונה כי בודאי אם היה לו אמונה שלמה והיה מאמין שהשם יתברך עומד עליו ושומע כל דבור ודבור שיוצא מפיו, ומאזין לקול תפלתו בודאי לא היה לו שום עצבות ועצלות וכבדות בתפלתו ובודאי היה מתפלל כראוי אך עקר בלבול התפלה, הוא בא מחמת חסרון אמונה ועל כן נופל עליו עצלות ועצבות, ומבלבל את תפלתו כי עקר העצבות והעצלות, הוא מחמת חסרון אמונה כמו למשל, כשמניחין חטה בארץ טובה אזי הוא גדל וצומח יפה, ואינו מזיק לו שום רוח ולא זיקים ורעמים וזה מחמת שיש כח הצומח וכח הגודל על כן אינו מזיק לו שום דבר אבל כשנותנין החטה בארץ שאינה טובה לזריעה אזי הוא נרקב בארץ מחמת שאין לו כח הצומח וכח הגודל ו אמונה היא בחינת כח הגודל וכח הצומח כמו שכתוב (אסתר ב) : "ויהי אומן את הדסה" לשון גדול וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת ל"א) : אמונה זה סדר זרעים ועל כן כשיש לו אמונה שהיא בחינת כח הגודל וכח הצומח אזי אין מזיק לו שום דבר ואינו ירא משום אדם ושום דבר ומתפלל בחיות כראוי ונוסע להצדיק כי אינו מתירא ומתפחד משום ענין שבעולם אבל כשיש חסרון באמונה אזי אין לו כח הגודל וכח הצומח ואזי הוא נרקב ממש, כמו החטה הנ"ל ו על כן יש לו עצבות ועצלות וכבדות, והוא נרקב ממש וזה בחינת ארץ אפים הינו מה שאינו ירא משום דבר ואינו משגיח על שום בטול ובלבול בעבודתו רק עושה את שלו זה בחינת ארץ אפים שאין שום דבר יכול לבלבל אותו כי לא אכפת לה שום דבר רק עושה את שלו בעבודתו את השם יתברך כי ארץ אפים הוא תלוי בבחינת אמונה כי כל זמן שיש עבודה זרה בעולם חרון אף בעולם (ספרי פרשת ראה) אבל

על ידי אמונה שהוא הפך עבודה זרה נתבטל החרון אף וזוכין לאריכת אפים, שהוא הפך החרון אף הינו שזוכה על ידי אמונה לאריכת אפים שיאריך אפו על כל דבר בלבול ומניעה שעובר עליו בתפלתו ועבודתו שישביל הכל, ולא יתעצב ולא יתעצל על ידי זה כלל רק יעצר רוחו ולא יכפת לה כלל ויעשה את שלו בעבודתו ויעבר על הכל, ולא יחוש על כל הבלבולים והמניעות כלל ש כל זה הוא בחינת ארך אפים שזוכין על ידי אמונה שהוא בחינת כח הגודל וכח הצומח כי על ידי זה הוא גדל וצומח ומצליח בעבודתו כי לא יוכל לבלבלו שום מונע להפילו בעצבות ועצלות חס ושלוש ולמנעו על ידי זה, חס ושלוש רק יעשה את שלו בזריזות ושמחה ולא יסתכל על כל הבלבולים כלל שכל זה הוא בחינת ארך אפים בחינת אמונה, בחינת כח הגודל וכח הצומח כנ"ל ודע, ש ארך אפים תלוי בארץ ישראל כי שם זוכים לבחינת ארך אפים כי ארץ ישראל הוא בחינת אמונה, כמו שפתיב (תהלים ל"ז) : "שכן ארץ ורעה אמונה" וכמו שאמרו חז"ל (פתיבות ק"י) : כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוך נמצא שארץ ישראל הוא בחינת אמונה ועל ידי אמונה זוכין לבחינת אריכת אפים כנ"ל דהינו שלא יוכל לבלבלו שום מונע ובלבול מעבודתו כנ"ל נמצא ש עקר עבודת איש הישראלי זוכין על ידי ארץ ישראל שהוא בחינת אמונה בחינת אריכת אפים בחינת כח הגודל וכח הצומח ש על ידי זה זוכין להתחזק בעבודתו ולבלי להסתכל על שום מונע ומעכב ומבלבל שאי אפשר לזכות לעבודת השם באמת כי אם על ידי זה וכנ"ל ועקר גדל ההשתוקקות וההתלהבות של משה רבנו, עליו השלום שהיה מתלהב לארץ ישראל כל כך היה רק בשביל מדה זאת של אריכת אפים מחמת שראה ששם בארץ ישראל זוכין לבחינת ארך אפים כנ"ל וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין קי"א) : "וימהר משה ויקד ארצה וישתחו" מה ראה ? ארך אפים ראה הינו כנ"ל כי מחמת שראה בחינת ארך אפים שהוא תלוי בארץ ישראל כנ"ל על כן "ויקד ארצה", שהיה לבו בוער לארץ ישראל כדי לזכות לארך אפים כנ"ל וזה שאמרו שם : וחד אמר אמת ראה מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי כי ארץ ישראל הוא בחינת אמת כמבאר במקום אחר [בהתורה ואכלתם סי מ"ז] ומסיק שם בגמרא שמע מנה ארך אפים ראה כי עקר הוא בחינת אריכת אפים כנ"ל ו צריך כל אדם לבקש מהשם יתברך שיהיה לו כסופין וגעגועים לארץ ישראל וגם שיהיה געגועים לכל הצדיקים לארץ ישראל והוא סגלה להפעס ולעצבות כי כל הכועס כאלו עובד עפויים (שבת ק"ה) אבל ארץ ישראל הוא בחינת אמונה, בחינת ארך אפים, הפך הפעס וזה שקדם קריאת שמע, שהוא אמונת היחוד, אנו מבקשים והוא יוליכנו קוממיות לארצנו הינו שאנו מבקשים ומתגעגעים לארץ ישראל ועל ידי זה זוכים לאמונה הינו קריאת שמע, שהוא אמונה

קנו - מה שמדברים בינו לבין קונו הוא בחינת רוח הקדש

לב טהור ברא לי וכו' (תהלים נ"א) כי מה שמדברים בינו לבין קונו הוא בחינת רוח הקדש ודוד המלך, עליו השלום, שהיה מעלתו גדולה מאד יסד מזה ספר תהלים וכן כל אחד לפי בחינתו הוא בחינת רוח הקדש כמו שפיתוב (תהלים כ"ז) : "לך אמר לבי", כמו שפרש רש"י: לך בשבילך ובשליחותך "אמר לי לבי" ש כל הדברים שהלב אומר הם דברי השם יתברך ממש והוא בחינת רוח הקדש ו צריך לחדש תמיד, לבקש בכל פעם בתחנונים ודברי רצונים חדשים ו לזכות לזה, צריך טהרת הלב וטהרת הלב הוא, על ידי שמתלהב ובוער לבו להשם יתברך על ידי זה נטהר הלב כי נגד שנתלהב ונבער לעברה או לתאוה רעה, חס ושלום, שמזה נטמא לבו נגד זה צריך שיתלהב ויבער לבו להשם יתברך [כי על ידי חמימות הלב על ידי זה מגרש רוח הטמאה כי טבע האש שמגרש האויר, כמו שנתברר לחכמי היסודות כי זהו סבת מה שיורה הקני שרפה על ידי שמדליקין מה שיורין למעלה [דהינו הפילוסוף] כי על ידי כח האש, בורח האויר והאויר הוא דוחה את הדברים שמלאו בהם את הקני שרפה ועוד נתברר בחוש מכמה דברים והכלל, שהאש מגרש האויר על כן החמימות שבלב שבוער להשם יתברך מגרש הרוחות שהם אויר, הינו שמגרש את רוח הטמאה ועל ידי זה נטהר לבו ועל ידי זה יטהר לבו, כמו שפיתוב (במדבר ל"א) : "כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש" וכשיש לו טהרת הלב, אזי זוכה לדבר בכל פעם דבורים חדשים שהוא בחינת רוח הקדש וזהו לב טהור ברא לי אלקים אזי ורוח נכון חדש בקרבי שיזכה לחדש דבורים חדשים שהם בחינת רוח הקדש כנ"ל ו לבוא להתלהבות וחמימות להשם יתברך, הוא על ידי תנועה כי תנועה מעורר חמימות, כמו שאנו רואין בחוש אם יזרק חץ ויתחב בראשו שעה אזי ימס השעה מחמת החמימות הבא על ידי התנועה וכן כשאדם הולך הנה והנה על ידי תנועתו הוא מזיע [ו עקר התנועה הוא מהמחשבה כי מתחלה המחשבה נוחה ושקטה ואחר כך מתחלת המחשבה להתנועע ממחשבה למחשבה הינו מתחלה כשישב על מקומו, היה מחשבתו לישוב ואחר כך כשרוצה לילך מתחיל מחשבתו להתנועע ממחשבה הראשונה לחשב לילך ועל ידי כן מוריד חמימות ועל כן כשאדם ישן צריך לכסות עצמו כי מחמת שהמחשבה נוחה ושקטה אין לו חמימות] וכמו כן ברוחניות כשהמחשבה חושבת בגדלת הבורא יתברך ובתורתו הקדושה ומתנועע ממחשבה למחשבה על ידי התנועה מוריד חמימות, ובוער לבו להשם יתברך וכן עקר חמימות יסוד האש, הוא מה שמקבל מתנועת הכוכבים כי יסוד האש הוא למעלה מיסוד האויר וסמוך לגלגלים וכן כל גלגל מקבל מגלגל שלמעלה הימנו על כן על ידי ש מצדיק הרבים הינו על ידי שמקרב בני אדם לעבודת השם יתברך או על ידי שדן כל אדם לכף זכות שגם זה נקרא מצדיק הרבים על ידי זה מוריד גם כן חמימות והתלהבות להשם יתברך כמו שפיתוב (דניאל י"ב) : ומצדיקי הרבים כפוכבים והוא מקבל

החמימות ממה שלמעלה ממנו ו יוכל להוריד חמימות לאחר גם כן כמו
הכוכבים שמקבלים מלמעלה, ומורידים למטה אבל מי שאינו מקבל
החמימות ממי שלמעלה אף שמביא חמימות לאחר, הוא רק לפי שעה
והוא עצמו מתקרר כמו הברזל המלבן שמשליכין למים שהברזל עצמו
מתקרר וגם המים שנתחמם הוא רק לפי שעה [מן ולבוא להתלהבות עד
כאן לא נכתב יפה כסדר, כי לא שמעתי זה הענין מפיו הקדוש בעצמו
ועקר הענין עין לעיל בהתורה עתיקא טמיר וסתים בסימן כ"א, שם
מבארים הקדמות אלו באריכות והכלל שתנועת השכל מוליד חם בלב
דהינו על ידי שזוכה להשגת הדעת הקדוש על ידי קדשת השבעת גרות וכו
כמבאר שם על ידי זה זוכה להתלהבות הלב להשם יתברך, כמו שפיתוב
שם עין שם ועל ידי התלהבות הלב זוכה לגרש הרוח הטמאה רוח שטות
כנ"ל ועל ידי זה מטהר לבו כנ"ל ואז זוכה לדבר דבורים חדשים בכל פעם
שמתבודד שהם בחינת רוח הקדש ממש כנ"ל]

קנז - אם יתדבק עצמו לדברי התורה היוצאים מפי הצדיק

אם יתדבק עצמו לדברי התורה היוצאים מפי הצדיק תמה אני איך אפשר
אחר כך לסבל ולחפץ חיי העולם הזה וזהו (אבות פרק ד) : כל הנהנה
מדברי תורה נוטל חזיו מן העולם והבן היטב

קנח - ראו לפעמים אש בוער מרחוק

כמה בני אדם ספרו שראו לפעמים אש בוער מרחוק וקרבו לשם ולא היה
כלום וכן נתראה גם כן לפעמים בדרך וגם על הים לפעמים נתראה כך
וכבר נודע שזה בא מן האדים העולים מן הארץ ויש אדים שיש להם כח
של גפרית ועולים איזה אדים ונתקבצים זה עם זה ומכה עליהם רוח קר
מלמעלה ונופלים למטה ומתחילין לבער לפי שעה כמו כן יש כמה בני
אדם שלפעמים נבער לבו להשם יתברך ומתחיל בעבודת השם יתברך
ולאחר שעה נתבטל וחוזר לקדמותו ולפעמים נמשך חצי יום או איזה

ימים או איזה שבועות אך לא לנצח ולא לזמן מרבה וזה בא מרשעים
הינו ממה שהרשעים מלאים חרטה ואלו החרטות מתקבצים ובאים
לאיזה אדם וכפי מספר החרטות הבאים לו כן נמשך הזמן שבו ער לבו
להשם יתברך כי מאלו החרטות נבער לבו פתאם אך לאו כל אדם שוה
בזה כי יש בני אדם שאינו בא לו התלהבות מאלו החרטות רק ממקום
אחר

קנט - דע שיש אמצעי והיא השכינה

דע שיש אמצעי והיא השכינה שהוא אמצעי בין בני אדם ובין השם יתברך
כביכול וידוע שיש חלוק בין למוד התורות שלא כל אדם ואדם לומד
בבחינה אחת ומי שזוכה ללמד להשכינה, שלמודו עולה להשכינה אזי
השכינה, מקבלת הלמוד התורה ומעלה להשם יתברך ונמשך מזה שפע
הינו שפע רוחניות ופע גשמיות כי בהתורה יש אש ומים וכשהשכינה
שהיא בחינת אמצעי מקבלת התורה אזי עולה פה האש למעלה ונמשך
ממנו שפע למעלה, לכל העולמות ולכל המלאכים ושרפים וכו' וזה הוא
שפע רוחניות וכח המים נעשה מזה שפע גשמיות, ויורד לזה העולם וזה
הוא בחינת ימין ושמאל שיש בהתורה, הינו "אך ימים בימינה
ובשמאלה עשר וכבוד" (משלי ג) כי אך ימים הוא לעולם שכלו אך כמו
שאמרו רבותינו, זכרוננו לברכה (קדושין ל"ט): והוא בחינת שפע רוחניות
שהיא בחינת ימין שזאת השפע היא לעולם שכלו אך, שהם עולמות
העליונים ועשר וכבוד שהוא שפע גשמיות היא בחינת שמאל אך לא כל
אדם זוכה לזה שיהיה למודו עולה להשכינה כי לזה צריך שיהיה אדם
יקר ושיהיה למודו רק להשכינה, הינו לאוקמא שכינתא מעפרא ולא כל
אדם זוכה ללמוד זה ואף אם לומד ביראת שמים וגם אם אומר שלמודו
לאוקמא שכינתא מעפרא עם כל זה מי יודע אם ראוי לכך שיהיה למודו
להשכינה וכשאינו למודו עולה להשכינה אזי כשהתורה יוצאת ואי אפשר
לה לעלות אל מקום מכונה וטבעה הוא להגביה את עצמה ולעלות ובתוך
כך נעשה לילה ואזי יוצאין כל גרדיני נימוסין וכו' המבארים בזהר הקדוש
(מקץ דף ר"ג): והם מכים עליה, ונופלת למטה, ומתפזרת למטה לכל
העולם וכל בני עולם שואבים מהאור וכלם שואבים מזאת התורה
שנתפזרה למטה באור, בהקיץ או בשנה ולפי מהות האדם שמגיע לו
מהתורה הזאת כן נעשה ממנה כי אדם כשר וירא שמים אפלו מקטני
הערך או אדם גדול וצדיק כשמקבלין מהתורות אלו שנתפזרו אזי נעשה
אצלו מזה ט"ל תורה (הקדמת התקונים ובתקונים מז"ח ובילקוט ישעיה
כ"ו) ומגיע להם מזה התעוררות חדש וחשק להתורה והכל לפי מדרגת
המקבל לקצת נעשים מאלו התורות חדושין דאורייתא כי כשמקבל מכמה

תורות של כמה בני אדם נעשה אצלו צרופין חדשים, ויוכל להשיג השגות מזה וחדושין דאורייתא ולקטנים שאינם יכולים להשיג ולחדש, מגיע להם מזה התעוררות חדש וחשק נמרץ להתורה שהוא גם כן בחינת חדושין שנתחדש החשק והתעוררות אצלו וזה כשמגיע לבני אדם פשרים והגונים אך כשמגיע לבני אדם שאינם פשרים אזי נעשה הפך מזה, שנעשה אצלו מאלו התורות ל"ט מלאכות שמגיע לו אדרבא חשק נמרץ והתעוררות חדש ליגיעות וטרחות ועבודת העולם הזה שהוא ההפך ממש מט"ל תורה הינו ל"ט מלאכות שהוא בחינת (בראשית ג) : "בזעת אפך תאכל לחם" וזה הוא בחינת ימין ושמאל שיש בהתורה כנ"ל הינו כשמגיע לאדם פשר נעשה מזה טל תורה כנ"ל, הינו בחינת ימין ולהפך נעשה ל"ט מלאכות זה הוא בחינת שמאל כי בלמוד התורה העולה להשכינה נעשה מהימין ושמאל מאש ומים שפע רוחניות ושפע גשמיות ובזה הלמוד שאינו יכול לעלות אל השכינה כנ"ל ונתפזר באויר כנ"ל נעשה מהימין ושמאל מהאש ומים טל, או ל"ט מלאכות לפי מהות המקבלים, כנ"ל. ודבר זה הוא מבאר בגשמיות ממש כי כשהאדם לומד יוצאים הבליים ואדים מפיו ואפלו אם לפעמים אינו מוציא דבור מפיו על כל זה בשעה שיושב על הספר ומעין יוצאים הבליים ואדים ממנו ויש בהם חמימות ולחות כידוע בטבע ואלו ההבליים והאדים שיוצאים הם בחינת אש ומים וכשאינם יכולים לעלות אל המקום הצריך להם ואזי בליה מכה עליהם הנ"ל, הינו בחינת הגרדיני נימוסין וכו שיוצאין בליה כנ"ל ונתפזרים באויר, ובני אדם שואבין מהאויר ואזי שואב כל אחד מכחות התורות האלו שנתפזרו באויר וכו באמת טל בגשמיות יש בו גם כן שני כחות טוב ורע להמית ולהחיות ונעשה גם כן מהאדים העולים מן הארץ ובלילה יש קרירות ומכה עליהם הרוח קר מלמעלה ונופלים למטה, ונעשה מהם טל והוא חיות כל העשבים ובהמות האוכלות ממנו, נעשים שמנים ויש מינים שמזיק להם מאד הטל וגם לבני אדם האוכלים מהטל מזיק להם ומגיע מזה דבר ומיני חלאים, חס ושלום נמצא שיש בהטל שני כחות, להמית ולהחיות כנ"ל כן נעשה מהתורות הנ"ל על ידי בחינות הנ"ל, שהם ממש בבחינת הטל הגשמי, נעשה מזה ט"ל [אחר שאמר תורה הזאת, ענה ואמר אבל לא מצאתי מקרא או איזהו מאמר רבותינו, זכרונם לברכה למצא בו דברים אלה אפשר ימצא אחד שיוכל למצא דברים אלה באיזה מקרא או מאמר רבותינו, זכרונם לברכה והזכיר אז מה שאמר רבי יהושע (סוטה כ"ז) : מי יגלה עפר מעיניך רבן יוחנן בן זכאי שהיית אומר עתיד דור אחד וכו שאין לו מקרא מן התורה, והלא רבי עקיבא תלמידך מוצא לו מקרא מן התורה]

קס - הדפק דופק ונוקש באדם

הדפּק דּוּפּק וְנוֹקֵשׁ בְּאָדָם. לְפַעֲמִים הוּא נוֹקֵשׁ בְּאָדָם וּמְזַכֵּיר אוֹתוֹ לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲיִנַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ה): "קוֹל דּוֹדֵי דּוּפּק" וְלְפַעֲמִים הוּא מְזַכֵּיר אֶת הָאָדָם לְעִבְרָה, חֵס וְשְׁלוֹם כִּי הַדּוּפּק בָּא מִן הַנְּשִׁימָה וְהַנְּשִׁימָה בָּא מִן הָאוִיר עַל יְדֵי הַדְּבוּר וְ כִּפִּי הַדְּבוּר כֵּן נַעֲשֶׂה הַדּוּפּק אִם לְטוֹב אוֹ לְהַפְּדֵי

קסא - המחלקת מגביה ומרים את האדם

הַמַּחֲלָקַת מַגְבִּיָּה וּמְרִים אֶת הָאָדָם כִּי "הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה" (דְּבָרִים כ) וְהִנֵּה עֵץ הַמִּנַּח עַל הָאָרֶץ אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַגְבִּיָּה אֶת עַצְמוֹ כִּי אִם עַל יְדֵי שְׂבָאִין עֲלָיו מִים שׁוֹטְפִין אֲזִי הַמִּים מְרִימִין וְנוֹשְׂאִין אֶת הָעֵץ וְ הַמַּחֲלָקַת נִקְרָא מִים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פ"ח): "סִבּוּגֵי כַּמִּים כָּל הַיּוֹם הַקִּיפּוֹ עָלַי יַחַד"

קסב - בימי המגיד, היה איש עשיר ומיחס

בִּימֵי הַמַּגִּיד, זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה, הָיָה אִישׁ עֲשִׂיר וּמִיחָס, וְהָיָה מִתְנַגֵּד לְאֲנָשֵׁי הַמַּגִּיד וְסָפְרוּ לוֹ אֲנָשָׁיו מִזֶּה הָאִישׁ וְאָמַר לָהֶם שִׁירָאוּ לְקָרֵב אוֹתוֹ אֲלָיו וְלַהֲשִׁיבָה בָּזָה מְאֹד וְלַהֲתַפְּלֵל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שִׁיעֶזֶר לָהֶם וְכֵן עָשׂוּ עַד שֶׁעָזְרוּ הַשְּׁהִיאוּ אוֹתוֹ לְהַמַּגִּיד, זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה וְנַעֲשֶׂה אִישׁ כָּשֶׁר יֵרָא שְׂמִים אֲךָ הַתְּחִיל לִירֹד מִנְּכֻסָיו וְאָמַר הַמַּגִּיד, זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה שֶׁאֵלּוֹ שְׂגִיָּהִם אִי אֶפְשָׁר שִׁיָּהִיו בְּמִקּוֹם אֶחָד, הֵינּוּ תוֹרָה וְגִדְלָה כִּי הָרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין (בְּבֹא בַתְּרָא כה): נִמְצָא כְּשֶׁרוּצָה לְהַחֲכִים עוֹמֵד לְדָרוֹם עַל כֵּן אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַעֲשִׂיר כִּי כְּשֶׁהוּא בְּדָרוֹם אֲזִי אֵינְנוּ בְּצַפּוֹן וְעֲשִׂירוֹת בְּצַפּוֹן וְכֵן לְהַפְּדֵי כִּי אִם, אִם הוּא בְּתַכְלִית הָעֲנִיוֹת שֶׁהוּא אֵין מִמֶּשׁ אֲזִי אֵינוֹ עוֹמֵד בְּשׁוֹם צַד כִּי אִי אֶפְשָׁר לוֹמַר עָלָיו שֶׁהוּא בְּצַפּוֹן אוֹ בְּדָרוֹם מֵאַחַר שֶׁהוּא אֵין וְאֶפְסֵי מִמֶּשׁ עַל כֵּן אֶפְשָׁר שִׁיָּהִי תוֹרָה וְגִדְלָה בְּמִקּוֹם אֶחָד כְּגוֹן מִשָּׁה רַבְּנוֹ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וְרַבְּנוֹ הַקָּדוֹשׁ

קסג - לפעמים מנח הדבור ומוכן לצאת

לפעמים מנח הדבור ומוכן לצאת, ואינו יוצא דרך הפה כי אם דרך הערף [ויממש אפשר לשמע כמה פעמים שהדבור אינו יוצא דרך הפה רק דרך הערף] כי יש שלש קלפות והקלפות רוצים תמיד לתפס הדבור לעצמם בפרט דבור הקדוש מאדם גדול כי אצלם כל הדבורים יפים ונאים וחשובים, ורוצים לתפסם מכל שכן כשהדבור נאה באמת כי המצריים שהיו כלם שחורים אלו לא היתה שרה יפת תאר כל כך, גם כן היתה חשובה בעיניהם מאד והדבור הוא בחינות שרה לכל אחד לפי ערכו יש שהוא בחינות שרה לאמתני (ברכות יג) : שהוא מושל בדבור שלו על עיר ומדינה ויש שהוא בחינת שרה על כל העולם כלו ויש שהוא שורר בביתו אך אצלם שהם בחינות מצרים, שכלם שחורים ושפלים כל הדבורים חשובים ורוצים לתפסם כי השלש קלפות הם שר האופים ושר המשקים ושר הטבחים, שהם תאוות אכילה ושתייה ופרעה הוא אותיות הערף שעומד אחורי הקדשה ותכף שרואין השלשה שרים הנ"ל, שהם שרי פרעה, את שרה שהוא הדבור אזי יפה ונאה בעיניהם ותופסים אותו לפרעה כמו שכתוב (בראשית י"ב) : "ויראו אותה שרי פרעה ויהללו אותה אל פרעה" כי השלשה שרים הנ"ל הם קנה וושט וורידין, ותופסין הדבור להערף והנה כשהדבור הוא דבור הקדוש בחינות שרה שהיה שכינה עמה אף שהיה צר לאברהם מאד מאד בעת שנלקחה עם כל זה ידע ובטח בה שהוא טובה גדולה שנתפסה לשם שנעשה מזה נחת גדול להשם יתברך שהוא בחינת "עת אשר שלט האדם באדם לרע לו" (קהלת ח) שלקטה משם ניצוצות הקדושים כידוע אבל אם הוא דבור פשוט, חס ושלום אפשר שיתפסו אותו לשם, וכמעט, חס ושלום, ישתקע שם אם לא שיבוא צדיק אמת, שיש לו כח להוציאו משם ויש אדם, שנעשה מכלו וממנו דבור שנעשה שיחה בפי הבריות, והכל דוברין ממנו והוא הולך נע ונד ומתפזר בפי כלם ואצל כל אחד ואחד שבא לשם יש לו ענויים וצרות משנות כי אצל כל אחד יש לו פרעה לפי בחינתו וכשבא לפי אדם גדול שם פרעה מלך ומצרים מדינה ושלשה שרים אף כשהם תופסים הדבור ונופל אליהם צר לו מאד עם כל זה יש לו ניהא, שאפשר לו למצא שם ניצוצות הקדושים ויהיה טובה מזה אך כשבא לפי אנשים שפלים ושם כשתופסים הדבור להערף והוא נופל שם ושם מדבר שממה ציה וערבה לא עבר בה איש אין לו עם מי לפגע, צר ומר מאד הנפש הולכת נעה ונדה ומתפזרת בפזור הנפש בפי כמה אנשים והוא עיף ורעב וצמא במדבר, ואין לה אכל להשיב נפשה הרעבה והצמאה ואוכלת את עצמה בבחינת : "איש בשר זרועו יאכלו" (ישעיה ט) וכדמיון האיש שגבר עליו הקרירות מאד ואין לו

שום פסוי לחמם עצמו ולהתעטף בו והוא מכפל ומחבק ומכוץ עצמו כמו כן הנפש, אין לה שום פסוי להתעטף ולכסות עצמה והיא בחינת: "נפשם בהם תתעטף" שמתעטפת מעצמה מנה ובה וכל כך נתעלפה, עד שאפלו אם נותנין לה דבר מאכל, אינה יכולה לקבל לאכל כמו החולה שמטל זמן רב בחליו, עד שנתעלף כל כך, שאי אפשר לו לקבל שום מאכל וכשנותנין לו, הוא דוחה ואינו יכול לקבל ומה נעשה, ואנחנו גרמנו לעצמנו, שלא שמענו לעצות טובות שנתן לנו השם יתברך [כי פנו אלי ערף, ולא פנים] ואז הוא חבוש בבית האסורין, כי נתפס ונאסר שם ולפעמים מגביהו למעלה ומעלהו לשמים ואחר כך משליכו מאד למטה כי העליה לא היתה כסדר, רק בדרך השלכה בלאחר יד למעלה ועל כן נשלך למטה כמו שכתוב (תהלים ק"ז): "יעלו שמים ירדו תהומות" השם יתברך ישלח רפואת הנפש כי בטחנו שיהיה הכל נכון, ויטיב אחריתנו אמן [כל זה שמעתי מפיו הקדוש אבל אחר כך, פשראה דברים אלה אצלי בכתב, אמר: שדברים אלה לא כתבתים יפה כראוי ואמר שכל דברים אלה מקשרים למאמר רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות נד): : ארבעה צריכין להודות, שהם מבארים במזמור ק"ז וכפי הנראה ומוכן מדבריו, שכל ארבעה הנ"ל, שהם הולכי מדברות וחבושים בבית האסורים וחולה ויורדי הים הכל מרמז על צרות הנפש, כמבאר לעיל בענין צרות הנפש שהולכת נעה ונדה, עיף ורעב וצמא במדבר וכו' וזה בחינת תעו במדבר וכו' וכן מדבר מענין חלי הנפש, שכל כך נתעלפה, עד אשר אפלו אם נותנין לה דבר מאכל וכו' וזה בחינת: "כל אכל תתעב נפשם", שמדבר מחולה וכן מדבר מענין חבוש בבית האסורים ומענין: "יעלו שמים ירדו תהומות", שזהו בחינת יורדי הים ומבאר פונתו הקדושה, שמרמז כל הארבעה צריכין להודות על ענין צרות הנפש בעבודת השם שיש עליה מחלקת רבים ורבים קמים עליה, וסובלת ענויים ויסורים וטלטולים גדולים וצרות משנות וכו' פנ"ל והשם יתברך מציל אותה בכל פעם מכל הצרות ועל זה אנו חייבים להודות תמיד והשם יתברך יזכנו להבין פונתו הקדושה [נעין ענין זה בהתורה "ויסב אלקים" בסימן ס"ב]

קסד - לענין ספורי דברים של הצדיק האמת

לענין ספורי דברים של הצדיק האמת למשל: רופא שנהלה והכרח למסור את עצמו ליד הדאקטור הגדול והרופא רוצה שיתן לו רפואות כפי מה שהוא יודע להוציא לו שן ולגלחו אבל הדאקטור יודע רפואות יקרים וחשובים שצריך לתן לו כן יזדמן, שיבוא איש ל התלמיד חכם וצדיק

הדור, שהוא רופא חלי הנפשיות ו רוצה שיתן לו הצדיק רפואות, הינו הנהגות ודרכים, כפי מה שהוא יודע אבל באמת הצדיק יש לו רפואות ודרכים ישירים, שצריך להנהיגו לרפואתו והנה לפעמים ההכרח לתן להחולה איזה סם אשר אם יתנו לו הסם בעצמו כמו שהוא, ימות החולה בלי ספק על כן ההכרח לערב הסם בדברים אחרים כן יש אנשים, שאי אפשר לגלות להם פנימיות התורה הצריך לרפואתו כי התורה היא רפואה, כמו שכתוב (משלי ג) : "רפאות תהי לשרד" כי בהתורה יש שני כחות סם חיים וסם מות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא עב:). זכה נעשה לו סם חיים לא זכה נעשה לו סם המות ועל כן אם יאמרו לו התורה בעצמה כמו שהיא, ימות בלי ספק כי אצלו שלא זכה נעשה סם מות על כן ההכרח להלביש לו פנימיות התורה בדברי תורה אחרים ו לפעמים גם זה אינו יכול לקבל אף אם ילבישו בדברי תורה אחרים על כן מלבישין התורה בספורי דברים חיצוניים למען יוכל לקבל הרפואה הגנוזה שם כי גם התורה בעצמה מלבשת עתה בספורי מעשיות מחמת שלא היה אפשר למסרה כמות שהיא

קסה - ואהבת לרעך כמוך אני ה

"ואהבת לרעך כמוך אני ה" (ויקרא י"ט) הינו שתקבל באהבה, כל הרעות והיסורין הבאים עליך כי ראוי שתדע, שלפי מעשיך אחר כל היסורים והרעות שיש לך עדין הוא מתנהג עמך ברחמים כי היה מגיע לך יותר ויותר, חס ושלום, לפי מעשיך וזהו "ואהבת לרעך" ש תאהב הרע שבא לך הינו הרעות והיסורין הבאים עליך, חס ושלום תקבלם באהבה כי כמוך כמו שאתה הוא, הינו לפי מעשיך "אני ה", בעל הרחמים, עדין אני מתנהג עמך ברחמים כפי"ל.

קסו - כשהעולם אצל הצדיק אז יש לו ממשלה

כְּשֶׁהָעוֹלָם אָצַל הִצְדִּיק אִזּוּ יֵשׁ לוֹ מְמִשְׁלָה כִּי אֱלֹהִים פָּעַם נִכְתָּב עָלָיו אִישׁ
הָאֱלֹקִים וּפְעַם אֱלֹהִים סָתַם וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה 'כְּשֶׁהָיוּ בְּנֵי
הַנְּבִיאִים אָצְלוּ הָיָה נִקְרָא אִישׁ הָאֱלֹקִים וְכִשְׁהָיָה לְבָדוּ נִקְרָא אֱלֹהִים
סָתַם'

קסז - השבתים ששובתים אצל התלמיד חכם האמת

דַּע וְהֵאֱמֹן, כִּי הַשְּׁבֵתִים שְׁשׁוּבָתִים אָצַל הַתְּלָמִיד חָכֵם הָאֱמֵת, הֵם כְּמוֹ
תַּעֲנִית

קסח - כשבא לאדם גדלות, סימן שיבוא לו צרה חס ושלו

כְּשֶׁבָא לְאָדָם גְּדֻלוֹת סִימָן שְׁיָבוֹא לוֹ צָרָה חֵס וְשָׁלוֹם כְּמוֹ שְׁכָתוּב (מְשָׁלִי
ט"ז) : "לִפְנֵי שֶׁבֵר גָּאוֹן" וְכֵן כְּשֶׁהוּא שֶׁפֶל סִימָן שְׁיָבוֹא לְכָבוֹד גְּדוֹל כְּמוֹ
שְׁכָתוּב (שָׁם ט"ו) : "וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנוּה" עֲנוּה"

קסט - והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמַעוּן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וְשִׁמְרַתֶּם וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם (דְּבָרִים
ז) כִּי כְּשֶׁיֵּשׁ צָרוֹת חֵס וְשָׁלוֹם, הֵן צָרוֹת בְּכִלְיֹת אוֹ בְּפִרְטִיּוֹת אִי אֶפְשָׁר

לְרַקֵּד כִּי כְּשֵׁיט דִּינִין מוֹסְרִין אוֹתוֹן לְשְׁלוּחֵי הַדִּין וְהֵם נִקְרָאִים רְצִים (זוהר
בְּרֵאשִׁית מ"ג) וְהֵם בְּחִינַת רַגְלֵינָא וְאֵזִי הַרְגְּלֵינָא כְּבִדִּים מְחַמֵּת הַדְּמִים
שְׁנֵת־פְּשֻׁטוֹ לְשֵׁם, הֵינּוּ הַדִּינִין כִּי דְמִים בְּחִינַת דִּינִים וְכִשְׁנוֹלֵד הַדִּין אֵזִי
יוֹצֵאִין הַדְּמִים מִהַרְגְּלֵינָא כִּי בִשְׁעַת לְדָה יוֹצֵאִין הַדְּמִים מִרְגְּלֵי הָאִשָּׁה וְעַל
כֵּן נִצְטַנְנִין רַגְלֵיהָ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (סוֹטָה יא:) וְעַקֵּר
הַלְדָה עַל יְדֵי שְׁיוֹצֵאִין הַדְּמִים מִהַרְגְּלֵינָא הֵינּוּ שְׁיוֹצֵאִין הַדִּינִין מִהַרְגְּלֵינָא כִּי
בִשְׁעַת עֲבוּר הוּא בְּחִינַת דִּין (ע זוהר ח"י שרה קכ"א) כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ,
זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת כט:) בִּשְׁעָה שֶׁאֵתָה מִתְמַלֵּא עֲלֵיהֶם עֲבָרָה כְּאִשָּׁה
עֲבָרָה נִמְצָא שֶׁעֲבוּר הוּא בְּחִינַת דִּין וְלְדָה הוּא בְּחִינַת הַמְּתַקֵּת הַדִּין כִּי אֵז
בִּשְׁעַת לְדָה יוֹצֵאִין הַדְּמִים מִהַרְגְּלֵינָא שְׁעַל יְדֵי זֶה עַקֵּר הַלְדָה כְּנִי"ל [וְעֵין
מִזָּה בִּ"לְקוּטֵי תַנּוּנָא" "בְּסִימָן ב] וְעַל כֵּן בְּעַת הַדִּין וְהַצָּרָה, חֵס וְשְׁלוֹם,
אֵי אֶפְשָׁר לְרַקֵּד כִּי אֵז אֵי אֶפְשָׁר לְהַגְבִּיחַ הַרְגְּלֵינָא כִּי הַרְגְּלֵינָא הֵם כְּבִדִּים
בִּשְׁעַת הַתְּגַבְּרוֹת הַדִּינִין מְחַמֵּת שֶׁהַדְּמִים שֶׁהֵם בְּחִינַת דִּינִין נִמְשָׁכִין אֵז
לְתוֹךְ הַרְגְּלֵינָא כְּנִי"ל אֲבָל כְּשִׁיוֹצֵאִין הַדְּמִים שֶׁהֵם הַדִּינִין מִהַרְגְּלֵינָא דְהֵינּוּ
כְּשֶׁנִּמְתַּקִּין הַדִּינִין אֵזִי הַרְגְּלֵינָא קְלִים וְאֵזִי יְכוּלָה הַשְׁמָחָה לְהַתְּפַשֵּׁט שֵׁם
עַד שֶׁיִּרְקֵד מְחַמֵּת הַשְׁמָחָה וְלְהַמְתִּיק הַדִּין הוּא עַל יְדֵי שֶׁהָאָדָם דָּן אֶת
עַצְמוֹ דְהֵינּוּ עַל כָּל מָה שֶׁעוֹשֶׂה יְדִין וְיִשְׁפֹּט בְּעַצְמוֹ אֶת עַצְמוֹ עַל כָּל דְּבָר אִם
כִּד רְאוּי לּוֹ לַעֲשׂוֹת וְיִפְשָׁט בְּמַעֲשָׂיו וְיִתְקַנֵּם כְּרְאוּי עַל פִּי דִין וּמִשְׁפָּט
הַתּוֹרָה וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁהָאָדָם דָּן וְשׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ עַל יְדֵי זֶה מְמַתִּיק וּמְבַטֵּל
הַדִּין שֶׁלְמַעַלָּה כִּי כְּשֵׁיט דִּין לְמַטָּה אֵין דִּין לְמַעַלָּה [וְעֵין מִזָּה לְעִיל בְּסִימָן
ט"ו] וְאֵז כְּשֶׁנִּמְתַּק הַדִּין אֵזִי יוֹצֵאִין הַדְּמִים מִהַרְגְּלֵינָא וְאֵזִי יְכוּלָה הַשְׁמָחָה
לְהַתְּפַשֵּׁט בְּרַגְלֵינָא עַד שֶׁזֹּכֶה לְרַקוּדִין וְזֶהוּ וְהִיא עֵקֶב תִּשְׁמַעוּן לְשׁוֹן שְׁמָחָה
(מ"ר נשא פ יג) עֵקֶב הֵם הַרְגְּלֵינָא הֵינּוּ לְזָכוֹת לְשְׁמָחָה עַד שֶׁהַעֲקָבִים שֶׁהֵם
הַרְגְּלֵינָא יִשְׁמְעוּ הַשְׁמָחָה זֶה זֹכִין עַל יְדֵי אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם
וְעֲשִׂיתֶם אִתְּכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת בְּעַצְמְכֶם הַמְּשַׁפְּטִים וְהַדִּינִים שְׁעַל יְדֵי זֶה
נִתְּבַטֵּל הַדִּין שֶׁלְמַעַלָּה כְּנִי"ל וְאֵז וְהִיא עֵקֶב תִּשְׁמַעוּן שֶׁתִּשְׁמְעוּ הַשְׁמָחָה
בְּהַרְגְּלֵינָא עַל יְדֵי שְׁיוֹצֵאִים מִשֵּׁם הַדִּינִים כְּנִי"ל עוֹד מְצַאֲתִי, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת
וְשִׁמְרָה לְךָ אֶת הַבְּרִית כִּי כְּשֶׁתִּזְכֶּה לְשְׁמָחָה אֵזִי הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ בְּעַצְמוֹ יִשְׁמַר
לְךָ אֶת הַבְּרִית דְהֵינּוּ שְׁיִהְיֶה בְּעֶזְרְךָ לְשִׁמְרָה אֶת הַבְּרִית קִדְשׁ כִּי עַקֵּר פְּגָם
הַבְּרִית הוּא עַל יְדֵי עֲצָבוֹת כִּי פְּגָם הַבְּרִית בָּא עַל יְדֵי הַקְּלָפָה הַיְדוּעָה
שֶׁנִּקְרָאת לִילִית עַל שֵׁם, שְׁמִינְלֵת תְּמִיד שְׁזֵהוּ בְּחִינַת עֲצָבוֹת וְעַל כֵּן עַקֵּר
שְׁמִירַת הַבְּרִית זֹכִין עַל יְדֵי שְׁמָחָה כִּי עַל יְדֵי שְׁמָחָה זֹכִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ
בְּעַצְמוֹ יַעֲזֵר לוֹ לְשִׁמְרָה אֶת הַבְּרִית קִדְשׁ כְּנִי"ל

קע - ה מה רבו צרי רבים וכו

ה מה רבו צרי רבים וכו (תהלים ג) כי כל אחד לפי נשמתו ולפי עבודתו כד יש לו יסורים יש שיש לו יסורים מפניו ומאביו ומשכן ויש שהוא במדרגה גדולה ממנו ויש לו יסורים משכנים רחוקים ויש גדול ממנו ויש לו יסורים מכל העיר ויש גדול מאד ויש לו יסורים מכל העולם וכל אחד על ידי היסורים, נושא עליו האנשים שיש לו יסורין מהם כי כשיש לו יסורין מהם, הוא נושא אותם עליו אך איך אפשר לחמר לשא עליו כל כך אנשים אך על ידי היסורין נכנע גופו כי כל היסורין נקראים צרות על שם שהם מצרין ומעיקין להגוף וכשנכתת הגוף על ידי הצרות, על ידי זה מאירה ונתגדלה הנפש כי בהכנע החמר תגדל הצורה וכמו שכתוב בזהר (שלח קסח) אעא דלא סלק בה נורא מבטשין לה, גופא דלא סלק בה נהורא דנשמתא וכו ו על כן נקראת צרה לשון צורה כי על ידי הצרה, נכנע הגוף ומאירה הצורה נמצא ש על ידי זה שיש לו יסורין וצרות מאירה הצורה הינו הנפש והנפש אפשר לה לשאת עליה כמה וכמה אנשים וזה ה מה רבו צרי כל מה שנתרבין צרי רבים קמים עלי כי על ידי זה אני נושא ומקים ימרים רבים לשרשם

קעא - רבים מישני אדמת עפר יקיצו

ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לתרפות ולדראון עולם (דניאל י"ב) על ידי שנתעורר שכל חדש בעבודת ה מה שלא היה נודע עד עתה על ידי זה "רבים מישני אדמת עפר יקיצו" אך "אלה לחיי עולם ואלה לתרפות ולדראון עולם" כי "צדיקים ילכו בם" (הושע י"ד) שעובדין עם זה השכל את השם תברך "ו פושעים יפשו בם", שאינם עובדין בזה את השם תברך רק שעל ידי זה הם מבזין ומחרפין את העולם על שהם יודעין מזה השכל החדש, והעולם אינם יודעין מזה וכמו ששמעתי לתרפות ולדראון עולם הינו לתרף ולבזות העולם כי אינם משתמשים עם זה השכל החדש רק לבזות ולחרף העולם על ידי שהם יודעים מזה והעולם הם ריקים וחסרים מזה

קעב - כל החסרונות שיש לאדם

כָּל הַחֲסָרוֹנוֹת שֵׁשׁ לְאָדָם הֵן בְּנִים אוֹ פְּרִיָּסָה אוֹ בְּרִיאוֹת, הַכֹּל הוּא מֵצֵד
הָאָדָם עֲצָמוֹ כִּי אֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹפֵעַ עָלָיו תָּמִיד אַךְ הָאָדָם עַל יְדֵי מַעֲשָׂיו
הָרָעִים עוֹשֶׂה צַל לְעֲצָמוֹ שֶׁאֵין מַגִּיעַ עָלָיו אֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְפִי מַעֲשָׂיו כֵּן
נַעֲשֶׂה הַצַּל הַמוֹנֵעַ אֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמַגִּיעַ לוֹ הַחֲסָרוֹן לְפִי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁעַל
יָדָה נַעֲשֶׂה הַצַּל וְהֵנָּה הַצַּל הוּא מְדַבֵּר גְּשָׁמִי שֶׁעוֹמֵד נֶגֶד דְּבַר רוּחָנִי [הֵינּוּ
שֶׁהוּא דֶק מִמֶּנּוּ] כְּמוֹ גֶשֶׁם עָץ וְאָבֹן נֶגֶד אֹר הַלְבָּנָה וְהַחֲמָה עוֹשֶׂה צַל וְכֵן
לְקוּי חֲמָה וּלְבָנָה עַל יְדֵי צַל הָאֶרֶץ וְכֵן הַחֲמָה בְּעֲצָמָה נֶגֶד מָה שֶׁלִּמְעַלָּה
מִמֶּנָּה הוּא גְּשָׁמִיּוֹת, וְעוֹשֶׂה צַל נֶגְדוֹ וְעַל כֵּן הָאָדָם כְּפִי גְּשָׁמִיּוֹתוֹ וְכְפִי מַעֲשָׂיו
כֵּן עוֹשֶׂה צַל בְּעֲצָמוֹ שֶׁמוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ אֹר וְשׁוֹפֵעַ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲבָל אִם
הָאָדָם מְבַטֵּל עֲצָמוֹ וְאֵינוֹ כָּלֵל מִזֶּה הָעוֹלָם אֲזִי אֵינוֹ עוֹשֶׂה צַל וּמִקְבֵּל אֹר
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעַקֵּר אֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא הַכְּבוֹד כִּי כָּל מָה שֶׁבָּרָא הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לֹא בָּרָא אֶלָּא לְכְבוֹדוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ"ג) : "לְכְבוֹדִי
בְּרִאֲתִיו" וְכו' (שָׁם ו) הֵינּוּ אִם הוּא "מֵלֵא כָּל הָאֶרֶץ", שֶׁאֵינוֹ כָּלֵל מִזֶּה
הָעוֹלָם אֲזִי מִקְבֵּל אֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא הַכְּבוֹד וְזֶה (מִשְׁלֵי ג) "כְּבוֹד
חֲכָמִים יִנְחָלוּ", כִּי "הַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא" (אִיּוֹב כח) וְעַל כֵּן הַחֲכָמִים
שֶׁהֵם אֵין, זֹכִים לְכְבוֹד עַל יְדֵי שֶׁאֵינָם עוֹשִׂים צַל לְהַפְסִיק, כִּי אֵין לָהֶם
שׁוּם גְּשָׁמִיּוֹת כְּנִ"ל וְכִשְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵרָאָה פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת חַיִּים וְטוֹבָה
לְעוֹלָם וּלְהַפְדֵּי, לְהַפְדֵּי חֵס וְשְׁלוֹם וְכֵן הַצַּדִּיק כְּשֶׁמֵרָאָה פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת הוּא
טוֹב וְכֵן לְהַפְדֵּי וְזֶה : "רִאָה נִתְתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטוֹב אֶת
הַמּוֹת" וְכו' הֵינּוּ לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַטוֹב אֶת
הַמּוֹת

קעג - על ידי הכתב יכול הצדיק האמת להכיר הנפש

עַל יְדֵי הַכְּתָב יְכוֹל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת לְהַכִּיר הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הַכּוֹתֵב
וְהָאֱמוּנָה וְשֶׁרֶשׁ הָאֱמוּנָה שֶׁלוֹ כִּי יֵשׁ בְּחִינַת שֶׁרֶשׁ הָאֱמוּנָה כִּי הָאֱמוּנָה
בְּעֲצָמָה יֵשׁ לָהּ חַיּוֹת וְשׁוֹרֶשׁ דְּהֵינּוּ שֶׁ יֵשׁ עוֹלָם אֱמוּנָה שֶׁמִּשָּׁם נִלְקַח
הָאֱמוּנָה וְעוֹלָם הָאֱמוּנָה יֵשׁ לוֹ גַּם כֵּן אֱמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶה בְּחִינַת
שֶׁרֶשׁ הָאֱמוּנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת הָאֱמוּנָה וְהִיא בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ
כִּי הַנֶּפֶשׁ וְהָאֱמוּנָה הֵם בְּחִינָה אַחַת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה כ"ו) : "נִפְשֵׁי
אוֹיְתִיךָ בְּלִילָה", וְכָתִיב (תְּהִלִּים צ"ב) "וְאֱמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת" וְעַל יְדֵי הַכְּתָב
אֲפֹשֶׁר לְהַכִּיר הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁהִיא בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת הָאֱמוּנָה כְּנִ"ל
בְּבְחִינַת "אֲנֹכִי" שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (שִׁבְתָּ קה) : אֲנֹא נִפְשֵׁי
כְּתִבִית יְהִינּוּ שֶׁהַכּוֹתֵב נוֹתֵן נִפְשׁוֹ בְּתוֹךְ הַכְּתָב וְגַם פְּנִימִיּוֹת נִפְשׁוֹ כִּי
אֵינָא בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ אֲנִי נוֹטְרִיקוֹן אֲנֹא נִפְשֵׁי יְהִיבִית דָּא שְׁכִינְתָּא
חִיצוֹנִיּוֹת אֲנֹכִי דָּא שְׁכִינְתָּא פְּנִימִיּוֹת נִמְצָא שֶׁהָ כָּ"ף מְרַמֵּז עַל בְּחִינַת

שְׁכִינְתָא פְּנִימִיּוֹת (עֵינִין לַק"ת לְהַאֲרִיז"ל פֶּר יִתְרוֹ, וּבִשְׁגִיעַ אֹת כ) וְכֵן אֵיִתָּא בְּ"עֵץ חַיִּים" לְעֵנֶן הַתְּלַבְּשׁוֹת הָעוֹלָמוֹת שֶׁהַ כְּתָר הִיא פְּנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ וְהַ כְּ"ף הִיא בְּחִינַת כְּתָר כְּמוֹבָא לְעִיל [בְּסִי ו אֹת ב] כִּי הַשְׁכִּינָה הִיא בְּחִינַת נֶפֶשׁ כִּידוּעַ נִמְצָא שֶׁ עַל יְדֵי הַכְּתָב שֶׁהוּא בְּחִינַת כ נִתְגַּלָּה וְנִרְאָה בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ פְּנִימִיּוֹת הָאֲמוּנָה כְּנ"ל. וְ הַדְּבֹר שֶׁמְדַבֵּר עִם הַצַּדִּיק הָאֲמֵתִי הוּא בְּמַעְלָה גְּדוּלָה מִהַכְּתָב כִּי הַכְּתָב אֵינּוּ רַק פְּעֻלַת הַנֶּפֶשׁ וּמִתּוֹךְ הַפְּעֻלָה יְכוּל הַצַּדִּיק לְהִבִּין מֵהוּת הַנֶּפֶשׁ וְ הַדְּבֹר הוּא הַנֶּפֶשׁ בְּעַצְמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) : "נִפְשִׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ" וְ אֵף עַל פִּי שֶׁהַדְּבֹר הוּא דְּבַר שְׁאִין בּוֹ מִמֶּשׁ אֵף עַל פִּי כֵן מִחֲמַת שֶׁהוּא צַדִּיק אֲמֵת וְהַדְּבֹר הוּא מֵהוּת הַנֶּפֶשׁ בְּעַצְמָה עַל כֵּן יְכוּל לְרֹאוֹת מֵהוּת הַנֶּפֶשׁ בְּעַצְמָה

קעד - כשהדינין, חס ושלום, גוברים על האדם

כְּשֶׁהַדִּינִין, חֶס וְשָׁלוֹם, גּוֹבְרִים עַל הָאָדָם אִין לְהַמְתַּפֵּל עֲבוּרוֹ לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ שְׁלֵא יִתְגַּבְּרוּ הַדִּינִין, חֶס וְשָׁלוֹם וְכְמוֹ דְאֵיִתָּא (עֵינִין זוֹהַר נַח ס"ט, וּבִלְק"ת לְהַאֲרִיז"ל פ בְּרַאשִׁית) שֶׁנֶּחַם לֹא קָרָא לוֹ אָבִיו שֶׁם בְּעֵת לְדָתוֹ מִשׁוּם שֶׁהָיָה אִזְ הָעוֹלָם בְּדִינִין וְעַל כֵּן לֹא רָצָה אָבִיו לְתַן לוֹ שֶׁם כִּי עַל יְדֵי הַשֵּׁם יִהְיֶה נֶכֶד וּמְסִים בֵּין הַמְּקַטְרָגִים וְיִוָּכְלוּ הַדִּינִים לְהַתְגַּבֵּר עָלָיו וְזָהוּ כְּשֶׁהַתְּפִלָּה מִשָּׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, עַל מְרִים לֹא הַזְכִּיר שְׁמָה רַק אָמַר סְתָם "אֵל נָא רַפָּא נָא לֵה" (בְּמִדְבָר י"ב) כִּי מִחֲמַת שֶׁהָיָה הַדִּינִין גּוֹבְרִים עָלָיָה לֹא רָצָה לְהַזְכִּיר שְׁמָה בְּפִרוּשׁ כְּנ"ל וְאֵף עַל פִּי כֵן הָעֲלִים שְׁמָה בְּרָמָז נִפְלָא בְּתוֹךְ תְּפִלָּתוֹ נָא רַפָּא בְּגִימְטְרִיא מְרִים יוֹכְבֵד מְכוּוֹן מִמֶּשׁ הֵינּוּ שֶׁם הַחוּלָה וְשֶׁם אֲמָה שֶׁצָּרִיךְ לְהַזְכִּיר עַל הַחוּלָה כְּשֶׁמִּתְפַּלְּלִין עָלָיו אֵד לֹא רָצָה לְהַזְכִּיר בְּפִרוּשׁ כְּנ"ל

קעה - מעלת הבכיה הוא כשהיא מחמת שמחה וחדוה

עקר מעלת הבכיה הוא כשהיא מחמת שמחה וחדוה ו אפלו החרטה טוב מאד שתהיה מחמת שמחה שמרוב שמחתו בהשם יתברך הוא מתחרט ומתגעגע מאד על שמרד נגדו בימים הראשונים ומתעורר לו בכיה מחמת רב השמחה וזה עקר מעלת הבכיה, שתהיה מחמת שמחה וזה בכיה הוא ראשי תבות בשמך יגילון כל היום (תהלים פ"ט) ש עקר הבכיה שתהיה מחמת שמחה בשמו יתברך כי בכיה הוא מתעורר משם ס"ג, שהוא בבינה ועל כן בכיה בגימטריא המלוי של ס"ג פמובא בכתבי האר"י הינו שהתעוררות הבכיה תהיה משמחה כי בינה לבא כמו שכתוב: "הלב מבין" ו עקר השמחה היא בלב כמו שכתוב (תהלים ד): "נתת שמחה בלבי" ו משם צריך שתהיה התעוררות הבכיה פני"ל ועל ידי זה נמתק הבכיה והבו

קעו - צריך האדם למהר מאד לגרש מקרבו הרוח שטות

צריך האדם למהר מאד לגרש מקרבו הרוח שטות מה שלבו מלא מרוח שטות הדבוק בו וזה על ידי שנתקשר להצדיק האמת והתקשורת הינו אהבת נפש מה שאוהב להצדיק מאד ועל ידי זה נכלל לבו בלב הצדיק ולפי שלבו מלא מרוח שטות והרוח הוא האויר וטבע האויר לבקש לו מקום פנוי לצאת שם, פמבאר אצל המחקרים וכשמוצא האויר מקום פנוי לצאת שם הוא בוקע ושובר במהירות ובבהלה ועל כן כשנכלל לבו בלב הצדיק ולב הצדיק הוא חלל בבחינת: "ולבי חלל בקרבי" (תהלים ק"ט) ועל כן האויר של הרוח שטות הדבוק בלבו שלבו מלא מזה האויר הוא בוקע ושובר לבו בבהלה ובזרח לחוץ מחמת שמצא מקום פנוי בלב הצדיק ועל כן על ידי שמגרש במהירות הרוח שטות מקרבו על ידי זה יש לו לב נשבר כי נשבר לבו על ידי מהירות ובהלות הרוח שטות לצאת פני"ל ועל כן לא מצא לפי שעה מקום לצאת ועל כן נשבר הלב

קעז - ויאמר י"י סלחתי כדברך

(במדבר י"ד) : ויאמר י"י סלחתי כדברך ראשי תבות פוסי כדברך דבר ראשי תבות דשנת בשמן ראשי כי יש צדיקים אמתים שיש להם פת, כששותין יין לפעמים למחל עוונות על ידי זה כי אמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא עו). ש"יין יש לו שני בחינות זכה נעשה ראש וכשנעשה ראש שהוא בחינות מחין על ידי זה הוא יכול לכפר עוונות כמו שכתוב (משלי ט"ז) : "ואיש חכם יכפרנה" וזהו : "ויאמר ה סלחתי כדברך" כי דבר הוא ראשי תבות "דשנת בשמן ראשי" כנ"ל שהיא בחינת שלמות המחין [שהם בחינת (שמות ל) : "שמן משחת קדש" בחינת (תהלים קל"ג) "כשמן הטוב על הראש" פידוע] וזה : "ויאמר ה סלחתי כדברך" שהוא ראשי תבות "פוסי" כנ"ל וזהו : "סלחתי כדברך" שהסליחה כדברך דיקא כפי בחינת "דשנת בשמן ראשי" שאתה זוכה הינו כפי המחין שזוכה הצדיק האמת על ידי שתינת הינו כמו כן זוכה לסליחות עוונות כי עקר הסליחה על ידי החכמה והמחין הקדושים שמקבל בבחינת "ואיש חכם יכפרנה" כנ"ל דשנת בשמן ראשי פוסי ר"ח (תהלים כ"ג) בחינת "באנו באש ובמים ותצאינו לרוחה" (שם ס"ו) (שמות ל"ב) "וישרף את העגל וכו' ויזר על פני המים" האמנם אלם (תהלים נ"ח) שנעשה האמנות אלם שאין לו דבור להתפאר כי צריכין לעשות דבור להאמנות שיוכל להתפאר למעלה יה הם המוחין וזה תלוי בשמירת הברית כי "שבטי יה עדות לישראל" על פגם הברית (כמובא בפרוש רש"י פרשת פינחס) בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה מלכות הוא בחינת כבוד כמו שכתוב (תהלים קמ"ה) : "כבוד מלכותך יאמרו" והוא בחינת רצון, כי רצונו של אדם זהו כבודו (ירושלמי פאה פרק א) וכשהאדם מסתפק ומתרצה ברצון השם יתברך רק כמו שהוא יתברך רוצה אזי ממליך מלכותה כי עקר המלכות מהרצון כנ"ל וזהו בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה כי עקר המלכות הוא מהרצון כנ"ל אבל כשרוצה האדם איזה רצון אחר חוץ מרצון השם יתברך על ידי זה נעשה מלכות אחרים של העכו"ם וכפי הרצון האחר כן נעשה איזה מלכות לאיזה עכו"ם כי צריך האדם לבטל רצונו לגמרי נגד רצון השם יתברך שלא יהיה לו שום רצון אחר רק כמו שרוצה השם יתברך הו שיהיה לו ממון ובנים, הן לאו חס ושלוש והן כל שאר הרצונות לא ירצה שום רצון אחר רק כמו שרוצה השם יתברך יתגדל ויתקדש שמה רבא יתגדל, תגי דל, שהוא תגי כתר דל בחינת יעקב שהוא עקב בחינת דל ובחינת ישראל הוא בחינת תגי "כי שרית עם אלקים" וכו' (בראשית ל"ב) ויתקדש, ת"ק שדי רבא באר "ומשביע לכל חי רצון" [כל אלו הדברים לא נכתבו מהם כי אם ראשי פרקים כי בשעת אמירת אלו הדברים הנוראים, לא זכינו שיבארו לנו היטב, כדרך תמיד רק אמרם במהירות בדרך רמז בעלמא ורמז לנו כאן כל הפונות של קדיש המבארים בכונות האר"י זכרונם לברכה, וכנ"ל ואין אתנו יודע עד מה באור הדברים האלה].

קעת - צריך דוקא ודוי דברים

דע כי צריך דוקא ודוי דברים, כי צריך לפרט את החטא ו צריך להתודות בדבורים בכל פעם על כל מה שעשה ויש לזה מניעות רבות לפעמים נשכח מאתו החטא ויש שיכבד עליו מאד וקשה לו להוציא הדבור להתודות ועוד מניעות רבות וצריך לזה שמחה של מצוה, כגון חתנה של מצוה או שאר מצוה בשמחה כי שמחה הוא קומה שלמה מרמ"ח אברים ושס"ה גידים ועל כן כשהוא שמח או מרקד צריך לראות שיעבר בכל השמחה מראש ועד עקב כי לפעמים השמחה רק ברגליו, ולפעמים בלב, או בהמחין, בחינת (ישעיה ל"ה) : "ושמחת עולם על ראשם" אך עקר השמחה שיעבר בכל השמחה הינו בכל הקומה שיש בהשמחה וצריך לזה מצוות רבות כי שרש נקודות כל המצוות היא השמחה כי (תהלים י"ט) "פקודי ה' ישירים משמחי לב" ו כל מצוה מתר"יג מצוות יש לה איבר מהשמחה כל מצוה לפי בחינתה ועל כן אם פגם באיזה מצוה הן מצוות עשה או לא תעשה אזי כששמח ועובר והולך בקומת השמחה אזי כשפוגע בזה האיבר שהוא כנגד אותה מצוה שעבר אי אפשר לו לשמח שם מחמת שפגם שם באותה המצוה שנקדחה שמחה כנ"ל ואדרבא, יש לו דאגה שהוא הפך השמחה (שם ל"ח) "אדאג מחטאתי" ועל כן על ידי זה מרגיש ונזכר החטא שעשה מקדם אך על ידי רבוי המצוות, כי אפלו פושעי ישראל מלאים מצוות כרמון (חגיגה כז) על ידי זה נתבטל הדאגה של החטא המונעת השמחה כי רבוי אור השמחה של רבוי מצוות שלו נתלהב ומבטל המניעות של החטא ואזי יכול להתודות ועל ידי ודוי דברים נתתקן עולם הדבור כמבאר במקום אחר (לעיל בסימן ע"ח) כי פגם החטא בנפש והנפש הוא בחינת הדבור, בבחינת (שיר השירים ה) : "נפשי יצאה בדברו" ועל כן צריך להתודות בדבורים דוקא לתקן ולבנות פגם הדבור, כמו שכתוב (הושע י"ד) : "קחו עמכם דברים ושובו אל ה' ועין במקום אחר (שם) ו על ידי שנתקן ונבנה הדבור על ידי ודוי דברים על ידי זה נעשה יחיד קדשא בריך הוא ושכינתה שנתעורר הקול דלעלא ונתיחד עם הדבור כי צריך התעוררות תחתון הינו לבנות הדבור ועל ידי זה מתעורר ומתאווה הקול ומתיחד עם הדבור וזה בחינת (תהלים ק"ג) "עושי דברו לשמע בקול דברו" ואיתא בזהר (לך לך דף צ). זכין למשמע קלין מלעילא הינו על ידי "עושי דברו", שמתקנין הדבור על ידי זה לשמע בקול דברו, שנתעורר הקול להתיחד בדבור, וזכין למשמע קלין וכו' [ויש בזה עוד דברים נפלאים בענין שמיעת קול נגינה וקול כלי זמר] וזה (ישעיה נ"א) "ששון ושמחה ימצא בה, תודה וקול זמרה" הינו שנמצא בתוך הששון ושמחה תודה, בחינת ודוי דברים וקול זמרה כנ"ל.

קעט - כנגד כל מיני מחלקת הן בגשמיות הן ברוחניות

דע ש' כנגד כל מיני מחלקת הן בגשמיות הן ברוחניות שאינו יכול להתפלל או לעשות מה שצריך בעבודת השם הכל בכלל מחלקת שעומדים וחולקים עליו ורוצים לבטל דעתו ורצונו מה שרוצה לעשות ו כדי לבטל המחלקת מאיזה בחינה שתהיה ולעשות שלום על זה צריך תענית וזה מה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (אבות פ'ק ב) : "מרבה צדקה מרבה שלום" צדקה הוא בחינת תענית כי עקר התענית הוא צדקה כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות ו). אגרא דתעניתא צדקתא כי בחינת ה מחלקת, הוא רצון אחר, שעומדים עליו לבטל רצונו וסגלת התענית איתא בזהר (אחרי ס"ח) "בעצם היום הזה תענו את נפשתיכם" שמעלת התענית לאכנעא לבא לאדבקא רעותא דלבא לקדשא בריך הוא שעל ידי התענית נכנע ונחלש הלב ונתבטל כל הרצונות האחרים שלו מפני רצון הקדוש ברוך הוא לאדבקא רעותא דלבא וכו ועל כן על ידי זה נתבטל המחלקת שהוא בחינת רצונות אחרים שלא כרצונו כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (אבות פ'ק ב). בטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך ו על ידי התענית כבר נתבטל רצונו מפני רצון השם יתברך כנ"ל על כן נתבטל רצון אחרים מפני רצונו ונתבטל המחלקת ונעשה שלום כנ"ל מרבה צדקה מרבה שלום (ראש השנה י"ח) : "צום הרביעי וצום החמישי וכו יהיו לששון ולשמחה" קרי לה צום וקרי לה ששון וכו אלא כשאין שלום צום הינו כשאין שלום ויש מחלקת, אזי צום כי צריך לזה תענית כנ"ל ו על ידי התענית נעשה שלום ואזי כשיש שלום ששון ושמחה כי על ידי התענית נבנה קומת וחיות השמחה כי מעלת התענית שמעורר ומחיה מתים הינו הימים שעברו בחשך, ואין להם שום חיות כי כל יום ויום נמשך עליו שפע מלמעלה וכשעושה בזה היום מצוות ומעשים טובים אזי מחיה היום וממשיך לו חיות ושפע רב מלמעלה אך אם, חס ושלום, אם אינו עושה בו מצוות אזי אינו יורד עליו שפע מלמעלה כי אם בצמצום גדול מאד רק כדי חיונו בצמצום וכשהוא נוטל זה היום ועושה בו, חס ושלום, רע אזי מוריד ומיניק ומוצץ השפע המעט שיש בזה היום עד שמוצץ גם עצם החיות שיש להיום בעצמו מלבד השפע הבא מלמעלה דבר יום ביומו כי כל יום הוא בריאה, ויש לו חיות עצמו מלבד השפע והוא מוצץ גם חיותו העצמי של היום עד שנשארו הימים הללו פגרים מתים כמו משל התינוק היונק משדי אמו כל זמן שיש לה חלב יונק החלב וכשנפסק החלב מוצץ דמה וחיותה ממש אך על ידי התענית הוא מעורר ומחיה הימים הללו והכל לפי התענית ויש להבינו בגשמיות כי כשמתענה, נמצא אין לו חיות וכח מזה היום מאחר שאינו אוכל ושותה בו ואף על פי כן עובד את השם נמצא שעובד השם בכח שיש לו מאתמול, כי בלא זה מאין לו כח נמצא שעובד היום בכח של אתמול על כן מביא חיות באותו היום של אתמול ואחר כך כשמתענה עוד ואזי אין מספיק לו כח של אתמול כי כבר נחלש הגוף, ואז צריך להשתמש בכח

שֶׁל יָמִים הַקּוֹדְמִים לְמִפְרָע עוֹד נִמְצָא שְׂמִיָּא בְּכָל פְּעַם חַיּוֹת וְהֶאֱרָה לַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים שֶׁנִּפְלוּ וּמָתוּ עַד שֶׁאֶפְשֶׁר לְהִתְעַנּוֹת כָּל כֶּד שֶׁיִּצְטָרֵךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּכַּחַשׁ שֶׁל הַיָּמִים שֶׁיִּנְק מִשְׂדֵי אִמּוֹ וְאִזִּי מְחִיָּה וּמְאִיר כָּל הַיָּמִים [וְעַל כֵּן עַל יְדֵי הַתְּעַנּוּת נִבְנְה קוֹמַת הַשְּׂמִיָּה שֶׁהִיא הַחַיּוֹת וּנְקֻדּוֹת שֶׁל כָּל הַמְּצוּוֹת] כַּמְבָּאָר בְּמָקוֹם אַחֵר, לְעִיל בְּסִי קַעַח]. [זֶה הָעֲנָן לֹא בָּאָר הַיָּטֵב. וְהַעֲקָר שֶׁעַל יְדֵי הַתְּעַנּוּת, עַל יְדֵי מָה שֶׁמוֹצִיא הַכַּחַשׁ שֶׁל כָּל יוֹם וְיוֹם שֶׁעֵבֵר וּמְכַנֵּס אוֹתוֹ בְּעִבּוֹדַת ה', וּמְחִיָּה כָּל הַיָּמִים הַמְּתִים שֶׁפָּגַם בָּהֶם כְּנִ"ל עַל יְדֵי זֶה נִבְנְה הַשְּׂמִיָּה כְּנִ"ל] וְזֶה שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים צ) : "שְׂמִיָּחוּנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ", עֲנִיתָנוּ לְשׁוֹן תְּעַנִּית הֵינּוּ שֶׁתְּהִיָּה הַשְּׂמִיָּה כִּימוֹת הַתְּעַנּוּת כִּי כְּפִי יָמֵי הַתְּעַנּוּת, כֵּן מְחִיָּה הַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים בְּמְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁלוּ וְכֵן נִבְנְה הַשְּׂמִיָּה כְּנִ"ל וְזֶה שְׂפָתוֹב רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (שָׁם) : כְּשֵׁישׁ שְׁלוֹם שְׁשׁוֹן וְשְׂמִיָּה כִּי כְּשֵׁישׁ שְׁלוֹם הֵינּוּ עַל יְדֵי הַתְּעַנּוּת כְּנִ"ל עַל יְדֵי זֶה שְׁשׁוֹן וְשְׂמִיָּה כְּנִ"ל, בְּחִינַת : "שְׂמִיָּחוּנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ" כְּפִי יָמֵי הַתְּעַנּוּת כֵּן הַשְּׂמִיָּה (תְּהִלִּים קל"ט) : "גְּלָמֵי רָאוּ עֵינֶיךָ וְכוּ יָמִים יִצְרוּ", כָּל יוֹם הוּא יִצְרָה בְּפִנֵּי עֲצֻמוֹ "וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם" זֶה יוֹם הַכְּפוּרִים (כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם) שֶׁהוּא תְּעַנִּית שְׂמִיָּה כָּל הַיָּמִים כִּי יוֹם הַכְּפוּרִים הוּא כְּלָלוֹת כָּל הַיָּמִים וְעַלֵּיו נֶאֱמַר : "בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה תִּעַנּוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם" הֵינּוּ הַרְצוֹנוֹת כְּמוֹ שְׂפָתוֹב בְּזֵהר הַנִּ"ל לְאַכְלָלָא כְּלָא גּוּפָא וְנִפְשָׁא וּלְאַתְּכִנְעָא בְּהַאי יוֹמָא. וַיְהִי רְעוּתָא דִּילְהוֹן בְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכוּ כִּי נִפְשׁ הוּא בְּחִינַת רְצוֹן, וְהַעֲקָר לְהַכְנִיעַ הַרְצוֹן וְזֶה : "בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה" עַל יְדֵי פְּנִימִיּוֹת הַעֲצֻמִּיּוֹת שֶׁל הַיּוֹם, שֶׁהוּא כְּלוּל מִכָּל הַיָּמִים, תִּעַנּוּ וְכוּ כְּנִ"ל

קפ - בענין סגלת הפדיון

בְּעֲנַן סִגְלַת הַפְּדִיּוֹן מְעוֹת הֵם בְּחִינַת דִּינָן כְּמוֹ שְׂפָתוֹב "וְאֵת כָּל הַיָּקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם" זֶה מְמוֹנוֹ שֶׁל אָדָם שֶׁמַּעֲמִידוֹ עַל רַגְלָיו, (פְּסָחִים קי"ט) נִמְצָא הַמְּעוֹת הֵם בְּחִינַת רַגְלָיו וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה מ"א) : "צִדְקָא יִקְרָאָהוּ לְרַגְלוֹ", וְצִדְקָא מְלֻכּוּתָא קְדִישָׁא (פֶּתַח אֱלִיהוּ) וּמְלֻכּוּת הוּא בְּחִינַת דִּינָן, כִּי דִּינָא דְּמְלֻכּוּתָא דִּינָא (גִּיטִין י) וְעַל כֵּן מְעוֹת הֵם בְּחִינַת דִּינָן וְצִרִיךְ לְהַמְתִּיק הַדִּינָן בְּשֶׁרֶשׁוֹ, וְשֶׁרֶשׁ הַדִּינָן בְּבִינָה כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (מְשָׁלִי ח) : "אֲנִי בִּינָה לִי גְבוּרָה" וְעַל כֵּן עַל יְדֵי שְׂמִיָּחוּן הַיָּדִים עַל הַמְּעוֹת, נִמְתַּקֵּן הַדִּינָן כִּי יֵשׁ בְּבִינָה שְׁלֹשׁ יָדִים הֵינּוּ שֵׁישׁ שֶׁם שְׁתֵּי יָדִים יָד הַגְּדוֹלָה וְיָד הַחֲזָקָה וְכְּלָלוֹת הַיָּדִים הוּא יָד הַרְמָה וְעַל כֵּן עַל יְדֵי שְׂבָא הַמְּעוֹת שֶׁהוּא הַדִּינָן לְהַיָּדִים שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ יָדִים שֶׁבְּבִינָה נִמְתַּקֵּן הַדִּינָן בְּשֶׁרֶשׁוֹ כִּי שֶׁרֶשׁוֹ הוּא בִּינָה שֶׁשֶׁם הַשְּׁלֹשׁ יָדִים הַנִּ"ל וְצִרִיךְ לְהַמְתִּיק הַדִּין שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם הַעֲשִׂיָּה עַל יְדֵי הַשְּׁלֹשָׁה יָדִים שֵׁישׁ בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם מְהַשְּׁלֵשָׁה עוֹלָמוֹת שְׂלֻמְעָלָה מְזָה הָעוֹלָם הַעֲשִׂיָּה הֵינּוּ אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יִצְרָה וְכִשְׂמִמְתִּיק

הדין של עולם העשייה בשלש ידיים שביצירה נמתק על ידי שם של מייב
אביג וכו כי מייב בגימטריא שלש פעמים יד ובעולם הבריאה נמתק על
ידי שם אקייק ושם יק"ו ששניהם גם כן גימטריא מייב שלש פעמים יד
על ידי מייב אותיות של שם מ"ה הינו פשוט ומלוי ומלוי דמלוי שכלם יחד
הם מייב אותיות שלש פעמים יד וצריך לראות שלא יהיה קמץן שלא
ישאר אצלו דינין ולזה צריך חכמה יתרה לדעת כמה זה צריך לתן שלא
ישאר אצלו דינין

קפא - כשמתקשרים בקשר איזה אנשים על איש אחד

כשמתקשרים בקשר איזה אנשים על איש אחד אפלו אם הוא אדם חשוב יותר מהם על כל זה יכולים להפילו כי נתקבצים חלקי הכבוד שיש לכל אחד מהם ועל ידי זה נתבטל חלק כבוד שלו ונופל על ידם בבחינת (איוב כ"ט) : "ראוני נערים ונחבאו" שהקטנות בטל לפני גדלות כי חלקי הכבוד שלהם כשנתקבץ ונתקשר יחד הוא גדול מחלק כבוד שלו לבדו אם לא ש זה האיש שחולקין עליו הוא גדול במעלה מאד עד שחלק כבוד שלו, גדול יותר מכל חלקי כבוד שלהם ביחד אזי אדרבא נתבטלים הם לפניו בבחינת ראוני וכו כפי"ל אבל אם אין גדול כל כך יכולים להפילו על ידי הקשר אפלו אם כל אחד מהם נמוך ממנו רק שלא יהיו רשעים, כי קשר רשעים אינו מן המנין כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין כו). כי רשעים אין להם חלק בכבוד אבל אם אינו רשע ויש לו חיות מהנפש, יש לו חלק בכבוד ויוכלו להפיל מי שחולקים עליו על ידי הקשר כפי"ל ועל זה התפלל יעקב שלא יזיק מחלקת קרח למשה רבנו, עליו השלום ואמר (בראשית מ"ט) : "בקהלם אל תחד כבודי" הינו שלא יתחד ויתקשר חלקי הכבוד שלהם שיש לכל אחד מהם כי הם היו "קרואי מועד אנשי שם" חשובים וכשלא יתחד ויתקשר חלקי הכבוד שלהם, בודאי יוכל משה לעמד נגדם להפילם ומה שאמר כבודי כי יעקב הוא בחינת הכבוד כי הוא בחינות הנפש (שם מו) : "כל הנפש הבאה לבית יעקב" ו כשמפילין איזה אדם, עקר הנפלה שנופל הוא לתאות נאוף, השם יצילנו כל הדברים שדוברין על הצדיק האמת ועל אנשיו הם טובות גדולות מאד בגשמי וברוחני וכמו שאיתא במדרש (תנחומא פרשת נצבים) על פסוק : "אתם נצבים" שנסמד לפרשת קללות לומר ש כל הקללות הן הן המציבין אתכם

קפב - מה שהעולם מדברים בספירה

דע שכל מה שהעולם מדברים בספירה בכל ימי הספירה הם מדברים רק מהספירה של אותו היום ומי שהוא מבין יוכל לשמע ולדע זאת אם יטה אָזְנוֹ הַיָּטֵב לְסִפּוּרֵי דְבָרֵיהֶם יִשְׁמַע שֶׁהֵם מְדַבְּרִים רַק מִהַסְפִּירָה שֶׁל אוֹתוֹ יוֹם

קפג - הצדיקים שבדור הם יושבין בעגול

דע שהצדיקים שבדור הם יושבין בעגול דהינו סדר ישיבתם שהם יושבים בעולם כל אחד ואחד במקומו הוא על סדר העגול ואף שיש שאר בני אדם ביניהם שמפסיקין ומקלקלין סדר העגול אך דע שאלו בני אדם הם בבחינת אינו מן הישוב, ואינם נחשבים כלל ואזי נשארים הצדיקים יושבים בסדר עגול והקדוש ברוך הוא על כלם והוא בחינת ראש בית דין כי אלו הצדיקים שיושבין בעגול הם בחינת בית דין שמהם יוצא המשפט לכל אחד ואחד, הן לזכות הן לחובה וכן פרנסה יוצאת מהם שהם מחלקין הפרנסה לכל אחד ואחד פראוי לו. והעקר הוא שיהיה אהבה ביניהם ואהבה הינו שיהיה האהבה חזקה כל כך עד שיהיו רואים זה את זה תמיד כי מחמת גדל האהבה אינם יכולים לסבל כלל שלא יראו אחד את חברו תמיד גם יש אהבה שיכולים לסבל שלא יראו זה את זה ואף על פי כן הוא אהבה שאוהבין את עצמן מרחוק וגם זה הוא בחינת רואין זה את זה כמו שאומרין העולם על דבר השנאוי שאינו יכול לראותו אבל כשהם אוהבים זה את זה הוא בחינת רואים זה את זה שהוא בחינת אהבה כנ"ל וזה בחינת (סנהדרין ל). סנהדרין היתה יושבת כגון עגלה סנהדרין, זה בחינת הצדיקים שמהם יוצאין כל המשפטים וכל הפרנסה כנ"ל וזה בחינת כגון שמשם יוצא מזונות ופרנסה וישיבתם בעגול כנ"ל וכל זה כדי שיהיו רואין זה את זה, כמו שכתוב שם בגמרא הינו בחינת אהבה, שהיא בחינת ראייה כנ"ל

קפד - כשאחד מדבר עם חברו ביראת שמים

כְּשֶׁאֶחָד מְדַבֵּר עִם חֵבְרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם נֶעֱשֶׂה אוֹר יִשְׂרָאֵל וְאוֹר חוֹזֵר וְלִפְעָמִים מִקְדָּיִם הָאוֹר חוֹזֵר קִדְּם הָאוֹר יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁהַמְּקַבֵּל יֵשׁ לוֹ מִחַ קָטָן וְאִין יָכוֹל לְקַבֵּל דְּבָרֵי חֵבְרוֹ כִּי אִזּוֹ קִדְּם שְׁמִי מִקְבֵּל חֵבְרוֹ מִמֶּנּוּ שְׁזָהוּ בְּחִינַת אוֹר יִשְׂרָאֵל לְקִדְּם לְזֶה מְקַבֵּל הוּא מִחֵבְרוֹ וְאִזּוֹ הָאוֹר חוֹזֵר קִדְּם לְאוֹר יִשְׂרָאֵל כִּי כְּשֶׁמְדַבְּרִין עִם חֵבְרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם אֵף שְׁאִין חֵבְרוֹ מְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אֵף עַל פִּי כֵן הוּא מְקַבֵּל הַתְּעוֹרָרוֹת מִחֵבְרוֹ כִּי עַל יְדֵי הַהִפָּאָה שְׁיִצְאוּ הַדְּבוּרִים מִפִּיו לְחֵבְרוֹ עַל יְדֵי זֶה חוֹזֵר הָאוֹר אֵלָיו [וְזֶהוּ בְּחִינַת אוֹר חוֹזֵר מִמֶּשׁ הַמּוּבָא בְּפִתְתֵיבִים עֵינִי שָׁם]. כְּמוֹ מִי שְׁמַכָּה בְּכַתֵּל שְׁחוֹזֵר הַדְּבָר אֵלָיו כְּמוֹ כֵן כְּשֶׁמְדַבְּרִין לְחֵבְרוֹ אֵף עַל פִּי שְׁאִין חֵבְרוֹ מְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אֵף עַל פִּי כֵן הוּא בְּעֶצְמוֹ יָכוֹל לְהַתְּעוֹרֵר מֵהֶם עַל יְדֵי הַהִפָּאָה שְׁיִצְאוּ הַדְּבוּרִים לְגַבֵּי חֵבְרוֹ וְהָפּוּ בוֹ וְחִזְרוּ אֵלָיו וְעַל כֵּן אִם הָיָה מְדַבֵּר אֵלָיו הַדְּבוּרִים בֵּינוֹ לְבֵין עֶצְמוֹ יָכוֹל לְהִיטֵל שְׁלֵא הָיָה מִתְּעוֹרֵר מֵהֶם כְּלָל וְעַל יְדֵי שְׁדַבְּרָם לְחֵבְרוֹ, נִתְּעוֹרֵר מֵהֶם אֵף שְׁחֵבְרוֹ לֹא נִתְּעוֹרֵר כִּי חִזְרוּ אֵלָיו עַל יְדֵי בְּחִינַת הַהִפָּאָה כְּנִי"ל [וְזֶה בְּחִינַת אוֹר חוֹזֵר שֶׁהוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת הַהִפָּאָה כְּמִבְּאֵר בְּפִתְתֵיבִים וְהַבּוֹן]

קפה - עקר השלמות היא היראה

אֵיטָא בְּזִהַר (וַיִּקְרָא ד':) : כִּד יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁתְּלָמוּ בְּעוֹבְדֵיהוּ כְּבִיכּוֹל שְׁמָא קְדִישָׁא אֲשֶׁתְּלָם וְכוּ וְעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת הִיא הַיִּרְאָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים י') : "מָה הַאֵלֶּקֶיךָ שׁוֹאֵל מֵעַמְּךָ כִּי אִם לְיִרְאָה" וְעַל כֵּן נִקְרָאת יִרְאָה סוּף דְּבָר כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (סוּף קִהְלֵת) : "סוּף דְּבָר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת הָאֱלֹהִים יִרְאָה" כִּי הִיא שְׁלֵמוֹת כָּל הַדְּבָרִים וַיֵּשׁ שְׁנֵי מִינֵי יִרְאֹת יֵשׁ מִי שֶׁהוּא יִרְאָה מֵהַמְּגַדְלָתוֹ וְרוֹמְמוֹתוֹ בְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְשְׁלִיט וַיֵּשׁ יִרְאָה לְמִטָּה מִמֶּנָּה, הֵינּוּ שְׁבָא לְיִרְאָה עַל יְדֵי יִרְאֹת תַּחְתּוֹנוֹת עַל יְדֵי שְׁיִרְאָה מִחִיָּה אוֹ מִשֵּׁר אוֹ מִפְּחָד אַחַר עַל יְדֵי זֶה הוּא נִזְכָּר וְבָא לְיִרְאָת הַמְּגַדְלָתוֹ וְרוֹמְמוֹתוֹ הִיא בְּחִינּוֹת אֵף כִּי הַיִּרְאָה הִיא בְּחִינַת מְלָכוּת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (אֲבוֹת פְּרָק ג') : אֲלֵמָלָא מוֹרְאָה שְׁל מְלָכוֹת וְכוּ דְלֵת בְּגִין דְּלֵית לָהּ מְגַרְמָה כְּלוּם כִּי אִי אֶפְשָׁר לְבוֹא לְיִרְאָה כִּי אִם עַל יְדֵי הַתְּבוֹנְנוֹת הַשְּׁכָל בְּגַדְלָתוֹ וְהַשְּׁכָל נִקְרָא יוֹד כְּמוֹ שְׁפָתוֹב רִשׁ"י : "אִזּוֹ יִשְׂרָאֵל מִשָּׁה" שְׁרָאוּי לְכַתֵּב שֶׁר מִשָּׁה, אֵלָא יוֹד עַל שֵׁם הַמְּחַשְׁבָּה נֶאֱמָרָה

וההמשכה מהשכל להיראה הוא בחינת ואו וזה א והיראה השנייה שהיא באה מדברים תחתונים, היא בחינת אד כי היא בחינת דלי דלת שאינה נמשכת מהשכל, אלא מהדברים תחתונים ועל ידי היראה זו אינו נמשך רק השפעות בעולם כי הוא בחינת העלאת מיין נקבין כמו כשאחד צריך לחברו ומבקש ממנו ועל ידי הבקשה פועל אצלו הדבר מחמת שדבוריו ובקשתו שהכניע עצמו לחברו ובקש ממנו נעשו אלו הדבורים בחינת העלאת מיין נקבין ופועלים הבקשה אצל חברו להשפיע לו מה שצריך כן מה שמעלה היראה מהדברים התחתונים נעשה מזה בחינת העלאת מיין נקבין ונמשכין השפעות בעולם וזה בחינת (בראשית ב) "ואד יעלה מן הארץ" על ידי היראה התחתונה זו שהיא בחינת אד כפי"ל על ידי זה: "והשקה את כל פני האדמה" כי על ידי נמשכין השפעות כפי"ל וכשנמשך השפע צריך לעשות כלי לקבל השפע שלא יינקו החיצונים ממנו והכלי היא בחינת מס סתומה וזה אותיות אדם ועל ידי ההשתוקקות והרצון לנסע להצדיק, נעשה רשם הכלי כמו אמן כשרוצה לעשות כלי צריך לציר ולחקק מתחלה רשם וציור הכלי ואחר כך עושה הכלי כן בזה הרצון לנסע נעשה הציור ורשם הכלי ואחר כך כשבא אליו נעשה הכלי וזה (שמואל א ט"ז): "אדם יראה לעינים" על ידי יראה לעינים, הינו היראה התחתונה שמקבל על ידי מה שרוצה בעינים כפי"ל על ידי זה נעשה בחינת אדם הינו שנמשכין השפעות על ידי אד שהוא בחינת יראה זו כפי"ל מס הוא הכלי לקבל השפע כפי"ל אבל על ידי היראה העליונה כפי"ל שהיא באה מהשפלת הלב ברוממותו על ידי אשתלם שמא קדישא דקדשא בריך הוא כפי"ל וזה וה יראה ללבב שעל ידי יראה ללבב שהוא בחינת יראה עליונה שהיא באה מהשפלת הלב ברוממותו יתברך כפי"ל על ידי זה נשלם שם ה כמו שכתוב בזהר כפי"ל כד ישראל אשתלמו בעובדיהו שמא קדישא אשתלם ועקר השלמות היא היראה כפי"ל וזהו "וה יראה ללבב" כי על ידי יראה עליונה כפי"ל שהיא בחינות יראה ללבב נשלם שם ה כפי"ל. [זה המאמר שמעתי בשמו, שהוא שיד על פסוק (תהלים פ"ד): "יילכו מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון" ואיני יודע הפרוש אך כפי הנראה, יש שיכות לסוף המקרא לענין מאמר כפי"ל עין שם מה שכתוב בסופו שעל ידי ההשתוקקות לנסע להצדיק נעשה ציור ורשם הכלי וכו וזהו בחינת "יראה אל אלקים בציון" ציון זה בחינת ציון ורשם הכלי, שנעשה על ידי ההשתוקקות וכו כפי"ל שעל ידי זה זוכין אחר כך להתקרב להשם יתברך בחינת "יראה אל אלקים בציון" הינו על ידי ציון ורשם הכלי, שנעשה על ידי השתוקקות הגדולה בתחלה. ואמר רבנו, זכרנו לברכה שכל מי שיש לו יגיעות וטרחות יותר בתחלת ההתקרבות להשם יתברך דהינו שיש לו מניעות רבות וגדולות כגון מאביו ואשתו וחותנו או משאר בני אדם שמונעים ומעכבים אותו מאד ומניעות מחמת ממון ושאר מניעות ועכובים ובלבולים שמשתטחים לפניו ומונעים אותו מאד והוא צריך להתנגע ולטרח מאד לשברם כל אלו היגיעות והטרחות שיש לו בתחלת ההתקרבות הם טובה גדולה להאדם כי על ידי זה זוכה אחר כך לקבל הרבה קדשה וטהרה כי על ידי היגיעות שבתחלה נעשה הכלי וכל מה שיש לו יותר יגיעות וטרחות וכו יש לו כלי גדול ביותר לקבל אחר כך בתוכו

שָׁפַע קִדְשָׁה וְטָהְרָה לְהִתְקַרֵּב לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶה בְּחִינַת "יִרְאֶה אֶל אֱלֹקִים
בְּצִיּוֹן" כְּפִי"ל

קפו - מה שמספרין מופתים מהצדיקים

מה שְׁמִסְפְּרִין מוֹפְתִים מֵהַצְּדִיקִים שֶׁבְּמִדֵּינֹת קִיר"ה (דָּוִד) הוּא מְחַמֵּת
שְׂאֲנִשֵּׁיהֶם הֵם אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים וּמְאֲמִינִים בְּהַצְּדִיקִים כִּי עַל יְדֵי אֱמוּנָה
שֶׁהֵם מְאֲמִינִים בְּדַבְּרֵי הַצְּדִיק עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלֵּין מוֹפְתִים כִּי בְּאֵמַת הַצְּדִיק
בּוֹדָאֵי מָלֵא מוֹפְתִים וּכְשֶׁהוּא מְאֲמִין בְּהַצְּדִיק וְנוֹתֵן עֵינָיו וְלִבּוֹ עַל דַּבְּרֵי
הַצְּדִיק עַל כָּל דְּבוּר וְדְבוּר, כִּי מְאֲמִין שְׂכָל דַּבְּרֵי אֱמַת וְצֶדֶק, וּבְכֹונָה
מְכוֹונָת אֲזִי אַחַר כָּךְ, כְּשֶׁבָּא לְבֵיתוֹ, כָּל מָה שֶׁיֵּאָרֵעַ אוֹתוֹ הוּא מְסַתְּפֵל הֵיטֵב
עַל כָּל דְּבַר שֶׁיֵּאָרֵעַ לוֹ וּמִבִּין לְמִפְרַע בְּדַבְּרֵי הַצְּדִיק שֶׁדְּבַר עֲמוֹ בְּהִיוֹתוֹ אֲצִלוֹ
שֶׁזֶה הִיְתָה כְּוֹונָת הַצְּדִיק שֶׁרָמַז לוֹ בְּתוֹךְ דַּבְּרֵי שֶׁדְּבַר עֲמוֹ וְכֵן כָּל דְּבַר וְדַבְּרֵי
שֶׁיִּזְדַּמֵּן לוֹ הוּא מוֹצֵא הַכֹּל בְּדַבְּרֵי הַצְּדִיק לְמִפְרַע, שֶׁרָמַז לוֹ שֶׁיְהִיָּה כֵן
נִמְצָא שֶׁנַּעֲשֶׂה וְנִתְגַּלֶּה הַמוֹפְתִים עַל יְדֵי זֶה וְכֵן מְצִינֵנו אֲצֵל הַנְּבִיאִים שֶׁ בְּעַת
שֶׁאֲמַר הַנְּבִיא הַנְּבוּאָה הִיְתָה בְּרָמַז וְלֹא הָיוּ מְבִינִים נְבוּאָתוֹ בְּפְרוּשׁ עַל מָה
מְרָמַז וְאַחַר כָּךְ כְּשֶׁנִּתְקַיֵּם דַּבְּרֵי הַנְּבִיא הָיוּ יוֹדְעִין לְמִפְרַע שְׁנֵתְקַיֵּם דַּבְּרֵי
הַנְּבִיא שֶׁהִתְנַבֵּא וְרָמַז עַל זֶה מִקֶּדֶם וְהִבִּינוּ דַּבְּרֵי הַנְּבִיא לְמִפְרַע, שֶׁהִתְכוּוֹן
עַל זֶה וְכִמוֹ שֶׁמְצִינֵנו בְּדִנְיָאֵל שֶׁמְרָמַז עַל סוּף קֶץ הַגְּאֻלָּה וְעַתָּה הַדַּבְּרִים
סְתוּמִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֶׁם "סֵתֶם הַדַּבְּרִים וְחִתֶּם" כִּי אֵין אָדָם יוֹדֵעַ עַתָּה
אִיד מְרָמַז שֶׁם זְמַן הַגְּאֻלָּה אֲבָל לְעַתִּיד אִם יִרְצֶה הֵשֶׁם כְּשֶׁיִּקְרָא הַדַּבְּרִים
וְיִגִיעַ קֶץ הָאֵמַת וְיָבוֹא מְשִׁיחֵנו אֲזִי יִדְעוּ לְמִפְרַע אִיד שֶׁמְרָמַז בְּדַבְּרֵי זְמַן
הַקֶּץ וְכֵן מְצִינֵנו בְּכַמָּה נְבִיאִים

קפז - ולך ה החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו

וְלָךְ הַחֶסֶד כִּי אַתָּה תִּשְׁלַם לְאִישׁ כְּמַעֲשָׂהוּ (תְּהִלִּים ס"ב) הֵינּוּ שֶׁהוּא חֶסֶד
גְּדוֹל מֵאֵת הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם לְאָדָם מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה שֶׁעַל יְדֵי זֶה

הוא מבין לפשפש במעשיו ולידע החטא שפגם בו ולשוב בתשובה אך דע,
שעקר מה שמשלים השם יתברך מדה במדה הוא בארץ ישראל כמה
שפתוב (איוב כ) : "יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו" ארץ הינו בחינות
ארץ ישראל, היא מתקוממה לו ושם נתגלה עונו כי שם מדקדקין לשלם
לאיש כמעשהו, מדה כנגד מדה וזה שפתוב על ארץ ישראל (במדבר י"ג)
"ארץ אכלת יושביה" ראשי תבות אתה תשלם לאיש כמעשהו כני"ל ועל
כן היושבים שם בארץ ישראל יש להם על הרב יסורין מחמת שממהרין
שם לשלם לאיש כמעשהו

קפח - צריך לנסע להצדיק לחזר על אבדתו

דע שצריך לנסע להצדיק לחזר על אבדתו כי קדם שיוצא האדם לאויר
העולם מלמדיו ומראיו לו כל מה שצריך לעשות ולעבד ולהשיג בזה
העולם וכיון שיוצא לאויר העולם מיד נשכח מאתו כמו שאמרו רבותינו,
זכרונם לברכה (נדה ל:) ו השכחה היא בחינת אבדה, כמו שקראו
רבותינו, זכרונם לברכה, את השוכח או בד כמאמרם, זכרונם לברכה
(אבות פרק ה) : מהיר לשמע ומהיר לאבד וכו' וצריך לחזר ולבקש אבדתו
ו האבדה שלו היא אצל הצדיק כי הצדיק חוזר על אבדתו עד שמוצאה
ואחר שמוצאה חוזר ומבקש אחר אבדות אחרים עד שמוצא גם אבדתם
עד שמוצא האבדות של כל העולם על כן צריך לבוא להחכם לבקש
ולהכיר אבדתו, ולשוב לקבלה אצלו אך הצדיק אינו משיב לו האבדה עד
שידרשנו אם אינו רמאי וסקרן כמו שפתוב : "עד דרש אחיד והשבתו לו"
עד שתדרש את אחיד אם אינו רמאי (בבא מציעא כז:).

קפט - צריך לזהר מאד מעצבות ועצלות

צריך לזהר מאד מעצבות ועצלות כי עקר נשיכת הנחש הוא עצבות
ועצלות בבחינת (ישעיה ס"ה) : "ונחש עפר לחמו" עפר היא בחינת עצבות

קצ - ויגד משה את דברי העם אל ה

"וַיִּעֲנוּ כָל הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ: כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר הָנֶעֱשָׂה, וַיִּשָּׁב מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי הָעָם אֵל ה', וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הַעֲנֹן בְּעָבוֹר יִשְׁמַע הָעָם בְּדִבְרֵי עֲמֹד וְגַם בְּדָ וְכוּ וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי הָעָם אֵל ה'" (שְׁמוֹת י"ט) וְהוּא תַּמוּנָה וְנִפְלָא מְאֹד כִּי מָה הֵם דִּבְרֵי הָעָם שְׁנִית שְׁעָלֵיהֶם נֹאמֵר: "וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי הָעָם" כִּי לֹא נִמְצָא בְּכַתוּב שׁוֹם מְעַנָּה וּדְבָרִים שֶׁהִשְׁבִּיבוּהוּ הָעָם שְׁנִית אַחַר מְעַנָּה הָרִאשׁוֹן "כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר" וְכוּ וּמָה זֶה שׁוֹב "וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי הָעָם אֵל ה'" אֲדָ דַע כִּי יִשְׂרָאֵל טָעְנוּ וְאָמְרוּ עַל מָה שֶׁאָמַר לְהֵם מֹשֶׁה לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה עֲנוּ הֵם "כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה'" כְּלוּמַר כָּל אֲשֶׁר יִדְבֵּר ה' אָנוּ מְכַרְחִים לַעֲשׂוֹת כִּי מֵאַחַר שִׁינְיָא הַדְּבוּר מִפִּי ה' לַעֲשׂוֹת זֹאת הַמְצָוָה הָרִי אֵין שׁוֹם בְּחִירָה וְהָרִי אָנוּ מְכַרְחִים בְּמַעֲשֵׂינוּ וְזֶה "כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נֶעֱשָׂה" בּוֹדָאִי כִּי אֵין שׁוֹם בְּחִירָה שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת מֵאַחַר שִׁינְיָא מִפִּי ה' וְעַל זֶה נֹאמֵר תַּכְף "וַיִּשָּׁב מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי הָעָם אֵל ה'" שֶׁהִשְׁבִּיב לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא טָעַנְתָּ יִשְׂרָאֵל מִיַּד הַשִּׁיב לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא "וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ" דִּיקָא "בְּעָבוֹר יִשְׁמַע הָעָם בְּדִבְרֵי עֲמֹד" דִּיקָא הֵינּוּ שְׁלֵא אֲדַבֵּר הַדְּבָרוֹת רַק עֲמֹד לְבַד כְּמוֹ שְׁכַתוּב: "אָנֹכִי ה' אֵלְקִיךָ, לֹא יִהְיֶה לְךָ" וְכוּ וְכוּ כְּלָם וְלֹא לְנִכְח לְיִשְׂרָאֵל וְהֵם רַק יִשְׁמְעוּ בְּדִבְרֵי עֲמֹד וְעַל יָדֵי זֶה יִהְיֶה לְהֵם כַּח הַבְּחִירָה לַעֲשׂוֹת כְּרָצוֹנָם וְעַל זֶה נֹאמֵר "וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי הָעָם אֵל ה'" הֵינּוּ שֶׁמֹּשֶׁה טָעַן אֶת דִּבְרֵי הָעָם אֵל ה' הֵינּוּ מָה שֶׁטָּעְנוּ הָעָם תְּחִלָּה, טָעַן הוּא עֲתָה אֵל ה' עַל עֲצָמוֹ כִּי תִקְנַתְּ אֶת יִשְׂרָאֵל שִׁיְהִיָּה לְהֵם הַבְּחִירָה עַל יָדֵי שְׁלֵא תִדְבֵּר רַק עֲמִי לְבַד אֲבָל אֶת עֲצָמִי לֹא תִקְנַתְּ כִּי מַעֲתָה לֹא יִהְיֶה לִי כַּח הַבְּחִירָה מֵאַחַר שֶׁתִּדְבֵּר עֲמִי וְזֶה "וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי הָעָם אֵל ה'" הֵינּוּ מָה שֶׁדִּבְרוּ הָעָם וְטָעְנוּ תְּחִלָּה טָעַן הוּא עֲתָה אֵל ה' כִּי מָה תִּהְיֶה עָלַי, כִּי לֹא יִהְיֶה לִי בְּחִירָה הַשִּׁיבוּ ה' "וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה לְךָ אֵל הָעָם וְקִדְשָׁתֶם הַיּוֹם וּמָחָר" וְלֹא צָוָה לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רַק שְׁנֵי יָמִים וּמֹשֶׁה הוֹסִיף יוֹם אֶחָד מִדַּעֲתוֹ (שְׁבַת פ"ז) וְכוּן לְדַעַת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי כֹן הִיְתָה דַּעֲתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁבְּאֲמַת לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים וּבְזֶה הָיָה תְּלוּי בְּחִירַת מֹשֶׁה לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה אוֹ שְׁלֵא לְקַבֵּל כִּי לֹא הָיָה אֲפִשֶׁר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה רַק אַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּאֲמַת וְאִם לֹא הָיָה מוֹסִיף יוֹם אֶחָד, לֹא הָיָה מְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא אָמַר לוֹ רַק שְׁנֵי יָמִים וְהוּא הִבִּין מִדַּעֲתוֹ וּבָחַר לוֹ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה וְהוֹסִיף יוֹם אֶחָד שְׁעַל יָדֵי זֶה הָיָה קַבְּלַת הַתּוֹרָה וּבְזֶה הָיָה תְּלוּי עֲקָר הַבְּחִירָה שֶׁל מֹשֶׁה בְּמָה שֶׁהוֹסִיף יוֹם אֶחָד

קצא - דע שאפֿשר שיִשב אַחד אצל חברו במקום אַחד בגן עדן

דע שאפֿשר שיִשב אַחד אצל חברו במקום אַחד בגן עדן וְלָזָה יְהִיו כָּל
הַתַּעֲנוּגִים וְהַשְּׁעִשׁוּעִים וְכָל הַשִּׁי עוֹלָמוֹת וְחִבְרוּ לֹא יִרְגִישׁ כְּלוּם וְלֹא יִהְיֶה
לוֹ שׁוּם תַּעֲנוּג "כִּי שָׁמַיִם לָרוּם וְאָרֶץ לָעֶמֶק וְיָב מַלְכִים אֵין חֶקֶר" (מִשְׁלֵי
כ"ה) וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (שֶׁבֶת יא) : אִם יִהְיוּ כָּל
הַיָּמִים דָּיו וְאַגְמִים קְלָמוּסִים וְכוּ אֵין מִסְפִּיקִין לְכַתֵּב חֲלָלָה שֶׁל רְשׁוֹת
שְׁנֵאמַר : "שָׁמַיִם לָרוּם" וְכוּ נִמְצָא שֶׁלֵּב מַלְכִים גְּדוֹל הִרְבֵּה מֵרוּם הַשָּׁמַיִם
וְעֶמֶק הָאָרֶץ שֶׁתּוֹפְסִים כָּל כָּד מְקוּם כַּמָּה וְכַמָּה אֲלֵפֵי אֲלֵפִים פְּרֻסָאוֹת וְ
הַלֵּב וְהַמַּח שֶׁקֵּטְנִים מְאֹד בְּמִקוּמָם, הֵם תּוֹפְסִים הַכֹּל עַד שֶׁיִּכּוֹל לְתַן לֵב
עַל כָּל מְדִינָה וּמְדִינָה וְלְתַפֵּס וְלְהַצְטִיר בְּלִבּוֹ כָּל מְדִינָה וּמְדִינָה וְתַכּוּנוֹת
הַשָּׁמַיִם וְיוֹתֵר מְזֵה כִּי "יָב מַלְכִים אֵין חֶקֶר" רָאָה וְהֵבִן וְחָכַם גְּדֻלַּת
הַבוֹרָא אֵיךְ הַמוֹעֵט מַחֲזִיק אֶת הַמְרַבֵּה שֶׁחֲתִיכֵת לֵב קֶטָן כְּזֶה, וּמַח קֶטָן
כְּזֶה יִתַּפֵּס בְּמִקוּמוֹ דְּבָרִים גְּדוֹלִים כְּאַלֶּה וְזֶה רַק מַחֲמַת שְׁנִמְצָא שֶׁם
הָאֱלֻקוֹת כִּי עֶקֶר הָאֱלֻקוֹת הוּא בְּהֵלֵב כַּמְבֹאֵר בְּמִקוּם אַחֵר (לְעִיל בְּסִימָן
מ"ט). וַיַּמְעֵתָה בֵּין וְחָכַם, אִם בְּהֵלֵב שְׁנִמְצָא שֶׁם רַק בְּחִינּוֹת אֱלֻקוֹת שְׁאִינוּ
כְּבִיכּוֹל חֲלֵק אַחַד מֵאֲלֵפֵי אֲלֵפִים מִהַשְּׁגָחַת הַבוֹרָא בְּרוּךְ הוּא כַּמָּה גְּדוֹל
עֶרְכוֹ, שֶׁיִּכּוֹל לְתַפֵּס בְּמִקוּמוֹ הַמוֹעֵט, עוֹלָמוֹת אֵין מִסְפָּר וְאַפְלוּ עַל עַפּוּ"ם
נֶאמַר : "יָב מַלְכִים אֵין חֶקֶר" עַל שְׁנוֹתָן יָב לְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה, וְתוֹפֵס
וּמִשְׁעַר בְּדַעְתּוֹ כָּל הַמְדִינּוֹת שֶׁתַּחֲתִיו עִם כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עָלָיו, וְכָל הַנִּמְצָא
בָּהּ וַיַּמְעֵתָה הָיוּ דָן אֲלֵפֵי אֲלֵפִים קַל וְחֹמֶר, לְשַׁעַר בְּדַעְתּוֹ מְגֻדְלוֹת הַבוֹרָא
בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא שֶׁ עֶקֶר גְּדֻלוֹת הַמֶּלֶךְ וְתַעֲנוּגוֹ וּמִמְשַׁלְתּוֹ הוּא רַק בְּלֵב
שִׁיּוּדֵעַ בְּלִבּוֹ שֶׁהוּא מֶלֶךְ עַל כָּל הַמְדִינּוֹת הָאֵלֶּה וּמּוֹשֵׁל בְּכֻלָּם כְּרָצוֹן לִבּוֹ
וְחִפְצוֹ וַיַּמְעֵתָה תְּבִין מַעֲצָמֶךְ שֶׁ לָּזָה אֶפְשָׁר שֶׁיִּהְיֶה לוֹ כָּל הַשִּׁי עוֹלָמוֹת בְּלִבּוֹ
כִּי הֵלֵב יִכּוֹל לְתַפֵּס בְּמִקוּמוֹ עַד אֵין חֶקֶר וְאֵין מִסְפָּר כִּנּוּי וְיִהְיֶה לוֹ כָּל
הַתַּעֲנוּגִים וְהַשְּׁעִשׁוּעִים וְחִבְרוּ אַף עַל פִּי שִׁיּוּשֵׁב אֶצְלוֹ לֹא יִרְגִישׁ כְּלוּם כִּי
לִבּוֹ חֶסֶר מִכָּל זֶה מִכָּל הַטּוֹבוֹת וְהַשְּׁעִשׁוּעִים שֶׁיִּשֵׁב לְחִבְרוֹ הַצְּדִיק בְּתוֹךְ לִבּוֹ,
אֲשֶׁרֵי לוֹ כִּי עֶקֶר הַרְגָּשַׁת תַּעֲנוּג וְשְׁעִשׁוּעַ עוֹלָם הֵבֵא וְכָל הַשִּׁי עוֹלָמוֹת הַכֹּל
הוּא בְּלֵב כִּנּוּי

קצב - דבור אמת שיוצא מפי הצדיק

האמת

דע ש' דבור אמת ש' יוצא מפי הצדיק האמת אפלו במלי דעלמא הוא יקר מדברי תורה של צדיק אחר כי בהדברי תורה של האחר יכול להיות שם תערובות הרבה אבל זה הדבור היוצא מפי הצדיק האמת הוא רק אמת לבד וכיון שהוא רק אמת ואין בו שום תערובות אין יקר ממנו ו מי ששומע דבור מפי הצדיק האמת שהוא דבור אמת ובפרט כשרואה אותו אז (ישעיה ל) : "והיו עיניך רואות את מוריד" הוא מקבל בחינות הפנים של הצדיק ובחינות שכלו ונשמתו כי זה הצדיק מניח שכלו בתוך זה הדבור שמתדש והוא מקבל זה הדבור נמצא שמקבל שכלו וזה גם כן בחינות הנשמה, כי הנשמה היא בחינת השכל כמה שכתוב (איוב ל"ב) : "ונשמת שדי תבינם" וכן מקבל פנים שלו כי הדבור שהוא מדבר הוא אמת ואמת הוא הפנים של כל הפנים דקדשה בבחינות (תהלים כ"ד) "מבקשי פניך יעקב סלה", בחינות (מיכה ז) : "תתן אמת ליעקב" נמצא זה שמקבל דבור מפי הצדיק מקבל פניו ושכלו ונשמתו ונחקק ונצטיר בדעתו דמות דיוקנו של הצדיק שהוא הפנים והשכל והנשמה אך ש צריך לשמר משכחה כי שכחה משפחת הכל ממנו הינו כל מה שנצטיר בדעתו מהדבור כנ"ל על ידי השכחה נשכח ועובר ממנו כל הנ"ל אפלו אם יכתב הדבר בספר לזכרון כשבחינת השכחה מתגברת נוכל בחינת השכחה גם על הספר הנכתב הינו כשחס ושלו, נפטר החכם שחדש הדבור ואז מתגבר בחינות שכחה בבחינות (תהלים ל"א) "נשכחתי כמת מלב" ואז שורה שכחה אפלו על ספר הנכתב ויש עצה לזה לציר לפניו דמות דיוקנו של החכם בשעת הלמוד כשלומדיו דבריו כמובא בירושלמי (שקלים פ"ב) שצריך לציר בשעת הלמוד כאלו התנא עומד לפניו כי בהספר של החכם נרשם ונצטיר שם דמות החכם כי אלו הדבורים והאותיות הנרשמין ומצירין בהספר הם שכל החכם ונשמתו ובחינות פניו נמצא ש שכלו ונשמתו ופניו שהוא דמותו ממש הוא באלו האותיות והתבות על כן נמצא בכל ספר וספר דמות דיוקנו של החכם שחדש אלו הדבורים כי כפי דמותו דהינו שכלו ונשמתו ופניו של החכם כן נצטירין האותיות בספר כי אם היה להחכם דמות אחר הינו שכל ופנים ונשמה אחרת היה מחדש ומציר אותיות אחרים בהספר כפי השכל שהיה לו שהוא דמותו נמצא ש יש בכל ספר דמות דיוקנו של החכם. וכשיזכה לזכרון לזכר דברי החכם כמו שאמרם החכם או על ידי מה שחוזר מאה ואחת פעמים שעל ידי זה זכרו אז כשאומר זה הדבר בשם החכם נצטיר לפניו דמות דיוקנו של החכם והרי הוא כאלו אמרו החכם בעצמו אך שיהיה הזכרון באמת בכח הזכרון שאז נחקק בדעתו דמות דיוקנו ממש כנ"ל וזה (אבות פרק ד) הלומד ילד למה הוא דומה וכו כי זה הלומד עם התלמיד הוא ממש ככותב בדיו על הניר ומציר אותיות שכלו שם כן הוא מציר בדעת התלמיד, שכלו ודמותו ממש כנ"ל אך ש יש בהלמוד בחינות הינו ש יש בחינות הלומד ילד הינו כשהתלמיד שומע הדבר מפי הרב ממש ובעת שחדש הרב זה הדבר, שאז

הוא בחינות ילד כי החדושים נתהוים על ידי מה שמעלה את הנפשות בבחינות עבור ומחדש אותם כמבאר לעיל [סימן יג] ונמצא שהוא בחינות ילד כאלו נולד היום ואז דומה לדיו כותבה על גיר חדש שנחקק ונצטיר שם היטב בלי טשטוש הינו שאז יוכל להצטיר ולחקק בדעתו היטב ויוכל לזכרו אבל הלומד זקן שאינו שומע מפי החכם בעצמו או אפלו מפיו לאחר כך שלא בשעת החדוש ואזי לא נתחדש נשמתו בבחינת עבור כנ"ל ואז הוא בחינות זקן כמו שהיה מקדם ואז דומה לדיו כותבה על גיר מחוק שהכתב מטשטש שם כן החדוש שמחדש החכם אף שנכתב ונחקק בדעתו עם כל זה לא נצטיר היטב שם ויוכל לשכחו וזה בחינות (ברכות נח) : דיו לעבד להיות כרבו לעבד דיקא, עבד, הוא מי שזוכר מה שמקבל מרבו על ידי שחזר מאה ואחת פעמים כנ"ל כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה (חגיגה ט) : עובד אלקים זה החוזר פרקו מאה ואחת פעמים ו על ידי הזכרון זוכה להיות כרבו כי נזדמן לו דמות דיוקנו של רבו וכאלו רבו אמרו אז כנ"ל כי נחקק ונצטיר היטב בדעתו פנים ודמות רבו כדיו כותבה על הנזר כנ"ל וזה בחינות דיו לעבד וכו בחינת דיו כותבה כנ"ל, (וכן מובא בזהר הקדוש תרומה קנ"ט ע"ן שם). כי מה שנצטיר דמותו אצל התלמיד הוא בחינות דיו כי לא נצטיר אלא דמות דיוקנו כי זה כלל ש כל ההתלבשות שמתלבש דרגא בדרגא אינו מתלבש אלא מדרגה אחרונה שבדרגא העליונה הינו בחינת רגליו של העליונה והוא מדרגה הראשונה אצל דרגא התחתונה וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה. מה שעשתה חכמה עטרה לראשה עשתה ענוה עקב לסלותא ועל כן לא נצטיר אלא הדמות והוא כמו דיו שאף שנצטיר בו הצורה ממש והדמות כנ"ל עם כל זה אינו רק ציור ודמות ואינו ממש הדבר בעצמו כן הדבור אף שבו נצטיר הדמות עם כל זה אינו אלא ציור ודמות הינו מדרגה התחתונה שלו הינו דבור וזה בחינת (ירושלמי שקלים פרק ו) : אש שחורה על גבי אש לבנה בחינת מחין, בחינת "ונוזלים מן לבנון" מן לבונא דמתא, (זהר פינחס רל"ה:) וזהו (שיר השירים א) : "שחורה אני ונאווה" כי מה שהוא שחר ושפל אצל העליון הינו מדרגה התחתונה שלו הוא נאה ועליון אצל התחתון

קצג - המחשבה יש לה תקף גדול

דע ש המחשבה יש לה תקף גדול ואם יחזק ויגבר מחשבתו על איזה דבר שבעולם יוכל לפעל שיהיה כך ו אפלו אם יחזק מחשבתו מאד שיהיה לו ממון, בודאי יהיה לו וכן בכל דבר רק שהמחשבה תהיה בבוטול כל ההרגשות ו המחשבה תקיפה כל כך עד שאפשר למסר נפשו במחשבתו ממש דהינו שירגיש צער המיתה ממש על ידי שיקבל על עצמו בדעתו

שְׁהוּא מְרַצָּה לְמִסֵּר נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּאִיזָה מִיתָה שֶׁתְּהִיָּה וְ אֶפְשָׁר לְחַזֵּק וּלְגַבֵּר הַמַּחְשָׁבָה כֹּל כֵּךְ עַד שֶׁבִשְׁעָה שֶׁמִּקְבֵּל בְּמַחְשָׁבְתוֹ שֶׁהוּא מְרַצָּה לְמִסֵּר נַפְשׁוֹ לְמוֹת עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם אֲזִי יִרְגִישׁ צָעַר הַמִּיתָה מִמֶּשׁ וְזֶה שֶׁאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא (בְּרַכּוֹת סא) : כֹּל יָמֵי הַיִּיְתִי מִצְטָעֵר עַל פְּסוּק זֶה מְתִי יְבוֹא לְיָדִי וְאֶקְיָמְנוּ עִכְשָׁו וְכוּ הִינּוּ שֶׁבִשְׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהָיָה רַבִּי עֲקִיבָא מִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ אֲרַבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין הָיָה מִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ מְסִירַת נַפְשׁוֹ בְּמַחְשָׁבָה חֲזָקָה וְתַקִּיפָה כְּזוֹ עַד שֶׁהָיָה מִצְטָעֵר וּמְרַגֵּשׁ מִמֶּשׁ יִסּוּרֵי הַמִּיתָה מִמֶּשׁ כְּאֵלוֹ סוּקְלִין וְשׁוֹרְפִין אוֹתוֹ מִמֶּשׁ בְּלִי שׁוּם הַפְּרֵשׁ וְזֶה כֹּל יָמֵי הַיִּיְתִי מִצְטָעֵר מְתִי יְבוֹא וְכוּ הִינּוּ שֶׁמִּמָּה שֶׁשְׁעָרְתִּי וְקִבַּלְתִּי בְּדַעְתִּי מְתִי יְבוֹא לְיָדִי וְאֶקְיָמְנוּ לְמִסֵּר נַפְשִׁי עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם מִזֶּה לְבַד הַיִּיְתִי מִצְטָעֵר וּמְרַגֵּשׁ וְסוֹבֵל יִסּוּרֵי הַמִּיתָה מִמֶּשׁ כִּנּוּ"ל עִכְשָׁו שֶׁבָּא לְיָדִי בַּפְּעַל וְלֹא אֶקְיָמְנוּ הֲלֹא תִּמְיֵד הַיִּיְתִי סוֹבֵל זֶה הַצָּעַר מִמֶּשׁ מִהַקְבָּלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבַד וְכִשְׁמַחְזֵק הַמַּחְשָׁבָה בְּמִסִּירַת נַפְשׁוֹ כֹּל כֵּךְ כִּנּוּ"ל יוֹכֵל לְמוֹת מִמֶּשׁ מִזֶּה הַצָּעַר כְּאֵלוֹ הָיָה מֵת מִזֶּה הַמִּיתָה בַּפְּעַל כִּי אֵין הַפְּרֵשׁ בֵּין הַמִּיתָה בַּפְּעַל לְהַצָּעַר שֶׁמְרַגֵּשׁ מִהַמִּיתָה בְּמַחְשָׁבָה כִּנּוּ"ל עַל כֵּן צָרִיךְ לְמַנַּע וּלְהַרְחִיק עֲצָמוֹ לְבִלִּי לְשָׂאֵר שֵׁם בְּעַת שֶׁמְרַגֵּשׁ שֶׁקְרוֹב שֶׁתִּצָּא נַפְשׁוֹ שֶׁלֹּא יָמוּת בְּלֹא עֵתוֹ חַס וְשָׁלוֹם

קצד - מי שרוצה כבוד הוא שוטה

מִי שֶׁרוֹצֵה כְּבוֹד הוּא שׁוֹטָה כִּי לְמִשָּׁל שֶׁר גָּדוֹל שֶׁלַח פְּקִיד לְעִיר אַחַד מִהָעִירוֹת שָׁלוֹ לְמִקּוֹם רְחוֹק וְהַפְּקִיד הַנּוֹ"ל לָקַח לְעֲצָמוֹ שֵׁם כֹּל הַכְּבוֹד כִּי הָעִרְלִים לֹא יָדְעוּ שֶׁהוּא עֶבֶד הַשֵּׁר וְסָבְרוּ שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ הַשֵּׁר וְכִשְׁהָיוּ צָרִיכִים אֵלָיו הָיוּ נוֹפְלִים לְפָנָיו רַגְלָיו, וְנוֹתְנִים לוֹ כֹּל הַכְּבוֹד וְהָיוּ קוֹרְאִים אוֹתוֹ עִם כֹּל הַכְּבוֹד שֶׁל כְּבוֹד הַשֵּׁר פָּעַם אַחַד בָּא הַשֵּׁר בְּעֲצָמוֹ לְשֵׁם וּבָא הַפְּקִיד לְפָנָיו וְשָׂאֵל לוֹ עַל עֵסְקֵי הַמְּדִינָה וּמְדוּעַ אֵלּוֹ הָעִרְלִים אֵינָם עוֹבְדִים עִבּוּדְתָם וְקָרָא לְשׁוֹטֵר אַחַד, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הַשֵּׁר עַל עֵסְק הָעִיר וְהָעִרְלִי הַשׁוֹטֵר לֹא הִכִּיר אֶת הַשֵּׁר רַק אֶת הַפְּקִיד וְתַכְף נָפַל לְרַגְלֵי הַפְּקִיד וְחָלַק לוֹ כֹּל הַכְּבוֹד הַשֵּׁר לְהַשֵּׁר וְהַשֵּׁר לֹא עָסַק שֶׁאֵלְתוֹ אֲזִי נִתְהַפְּכוּ פָּנָיו הַפְּקִיד כְּשׁוֹלֵי קְדָרָה, וְנִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד כִּי אֵין בְּזִיוֹן גָּדוֹל מִזֶּה שֶׁבְּעִינֵי הַשֵּׁר נוֹתְנִים לוֹ כְּבוֹד הֵזָה כְּמוֹ כֵּן עֵקֶר הַכְּבוֹד הוּא רַק מִהַדְּבֹר כִּי אֵיבֵר מִהָאָדָם כְּגוֹן יָד אֵינָה יְכוֹלָה לְחַלֵּק לוֹ כְּבוֹד כִּי גַם אֵינוֹ נִכְרַ בְּהִיד בְּעֲצָמָה תְּבַנִּית הָאָדָם וְכֵן אֶפְלוּ פָּנָיו הָאָדָם אֵינוֹ מִיַּחַד לְהָאָדָם בְּעֲצָמוֹ כִּי נִמְצָא גַם חִיָּה שֵׁישׁ לָהּ פָּנָיו אָדָם כְּגוֹן קוֹף וְאֵין זֶה גֹּדֵר הָאָדָם וְעַל כֵּן אֵינוֹ מִקְבֵּל כְּבוֹד כִּי אִם מִהַדְּבֹר שֶׁבְּזֶה מְבַדֵּל הָאָדָם מִחֵי וְעַל כֵּן מֵאַחַר שֶׁעֵקֶר הַכְּבוֹד הוּא בְּהַדְּבֹר וְהַדְּבֹר הוּא הֵיכַל הַמְּלָךְ, כִּי "הֵיכַל" גִּימַטְרִיָּא "אֲדָנִי", בְּחִינַת הַדְּבֹר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים נ"א) : "אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח" (עֵין תְּקוּן י"ח).

אם כן רוצה לקבל כבוד בהיכל המלך ואין בזיון גדול מזה, פידוע בחוש שבודאי יתביש העבד מאד כשיחלקו לו כבוד גדול לפני המלך פניל במשך הנ"ל

קצה - בצר הרחבת לי

בצר הרחבת לי (תהלים ד) הינו ש גם אפלו בהצרה בעצמה, השם יתברך מרחיב לנו כי אם יסתכל האדם על חסדי ה יראה שאפלו בעת שהשם יתברך מצר לו גם בהצרה בעצמה, השם יתברך מרחיב לו, ומגדיל חסדו עמו וזה: "בצר הרחבת לי", הינו אפלו בתוך הצרה בעצמה נתת לי הרחבה בתוכה מלבד מה שאנו מצפים שהשם יתברך יושיענו בקרוב מכל הצרות ויטיב עמנו מאד אך אפלו גם בהצרה בעצמה מרחיב לנו

קצו - אל תעשה תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים

וכשאתה מתפלל אל תעשה תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים וכו (אבות פרק ב) כי אסור לאדם לעמד עצמו על שום דבר הינו שאסור להתעקש בתפלתו שהקדוש ברוך הוא יעשה לו דוקא את בקשתו כי זה הוא כמו לוקח דבר בחזקה, בגזלה רק צריך להתפלל ולהתחנן לפני השם יתברך ברחמים ותחנונים אם יתן השם יתברך יתן ואם לאו לאו כמובא במקום אחר [בהתורה ט תיקונין סי כ] וזה: אל תעשה תפלתך קבע, מלשון גזלה כמו שכתוב (משלי כ"ב): "וקבע את קבעיהם נפש" הינו שכל מה שהוא מבקש, הן פרנסה או בנים או שאר צרכים אסור להתעקש ולעמד עצמו בתפלתו שדוקא יעשה הקדוש ברוך הוא את תפלתו כי זה הוא תפלת קבע שלוקח הדבר בחזקה בגזלה רק יתפלל רחמים ותחנונים פניל

קצז - לשון הרע של העולם מזיק ופוגם את העניות

דע ש לשון הרע של העולם מזיק ופוגם את העניות שעל ידי לשון הרע שהעולם מדברים על ידי הפגם הזה, אי אפשר להצדיקים להיות עניים כי פגם לשון הרע מפריד בין ענוה לחכמה ו על ידי זה, נפגם הענוה, ואי אפשר להיות ענו ואפלו אם יהיה ענו הוא בלא חכמה וזה ידוע ש ענוה בלא חכמה אינה כלום כי בודאי אין זה מעלת הענוה להראות עצמו בכפיפת ראש בדרך שטות כאלו הוא ענו כי זה ענוה פסולה ו עקר הענוה כשהיא בחכמה ו על ידי פגם לשון הרע נעשה פרויד בין ענוה לחכמה ועל ידי זה אי אפשר להיות ענו וזה היה מעלת משה רבנו, עליו השלום ששבחה התורה אותו, שהיה כל כך גדול במעלת הענוה עד שאפלו לשון הרע לא הזיק לענותותו וזה שכתוב (במדבר י"ב) "ותדבר וכו במשה" וכו נמצא שהיה פגם לשון הרע בעולם אף על פי כן, "והאיש משה ענו מאד" כי היה במעלה גדולה כל כך בענוה שאפלו פגם לשון הרע, לא הזיק לו לענוה

קצח - כשאחד צועק להשם יתברך

כשאחד צועק להשם יתברך אומרים לו לסע כמו שכתוב (שמות י"ד) : "מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו".

קצט - דע שיש המתקה להנצל מענש של אלמן

דע שיש המתקה להנצל מענש של אלמן שלא תמות אשתו, חס ושלום והוא מתיקות בהתורה על ידי זה נצולין מזה הענש, לבלי להיות אלמן, חס ושלום וזה אותיות אלמן ראשי תבות מה נמלצו לחכי אמרתך (תהלים קי"ט). שעל ידי שמרגישין מתיקות בהתורה נצולין מהענש הזה

וגם הכתוב מסיים : "מדבש לפי" שעל ידי זה המתיקות שמרגישין
בהתורה ממתיקין הדין של מיתת אשתו, חס ושלום כי דבש בגימטריא
אשה כמובא בפתבים

ר - הטעם שהצדיקים שבזמן הזה הם עשירים

הטעם שהצדיקים שבזמן הזה הם עשירים ובזמנים הקודמים היו רבם
עניים ואביונים זה מרמז במשנה (אבות פרק ד) : כל המקיים את התורה
מעני סופו לקימה מעשר והצדיקים שבזמן הזה הם הם הצדיקים שהיו
בזמנים הקודמים בסוד הגלגול וכבר קימו התורה מעני על כן זוכים עתה
לקימה

רא - בפסח צועקין בהתפלה

מרמז בתרגום (איכה ב) : ש בפסח צועקין בהתפלה כמובא על פסוק "קול
נתנו בבית ה' כיום מועד" כקל עמא דמצלין בחגא דפסחא, עין שם
בתרגום (משלי י) : צדקה תציל ממנות ראשי תבות מצת סגלה לחלי נופל
רחמנא לצלו פזר נתן לאביונים (תהלים קי"ב) : ראשי תבות נפיל

רב - כל מי ששכלו קטן ביותר, צריך לחלק לו כבוד ביותר

כָּל מִי שֶׁשָּׂכַח לִקְטֹן בְּיוֹתֵר, צָרִיךְ לְחַלֵּק לוֹ כְּבוֹד בְּיוֹתֵר כִּי כָּל מִה שֶׁשָּׂכַח לִקְטֹן, הוּא יוֹתֵר חֲפִיץ בְּכְבוֹד וּכְמוֹ שֶׁאֲנִי רוֹאִים בְּחוּשׁ שֶׁהַנְּשִׁים מְקַפְּדִין מְאֹד עַל כְּבוֹדָם, וְרוֹצִים מְאֹד אֶת הַכְּבוֹד וְזֶה מִחֲמַת, שֶׁהַנְּשִׁים דְּעָתָן קָלָה וְקִטְנָה מְאֹד

רג - מספורי דברים של הנשים יכולים לידע מעמד השכינה

מספורי דברים של הנשים יכולים לידע מעמד השכינה איך היא אוהבת פֶּעַת וְזֶה שֶׁפְּתוּב אֶצֶל מְרַדְּכִי (אֶסְתֵּר ב) "שֶׁהָיָה מְתִיחֵת לִפְנֵי חֶצֶר בֵּית הַנְּשִׁים לְדַעַת אֶת שְׁלוֹם אֶסְתֵּר" וְאֶסְתֵּר הָיָה הַשְּׂכִינָה כִּי מְרַדְּכִי הָיָה מְשִׁיג זֹאת, לִידַע שְׁלוֹם הַשְּׂכִינָה מִחֶצֶר בֵּית הַנְּשִׁים, עַל יְדֵי סְפוּרֵי דְּבָרֵיהֶם

רד - המעות שנותנין לתלמיד חכם הוא בחינת תורה

מַעֲלַת הַצְּדָקָה יְדוּעַ בְּפֶרֶט כְּשֶׁנּוֹתְנִין לְתַלְמִיד חָכֵם כְּמוֹבָא שֶׁהַמְּעוֹת שֶׁנּוֹתְנִין לְתַלְמִיד חָכֵם הוּא בְּחִינַת תַּמְכִּי אֲוִרִיתָא אֲבָל בְּאֵמַת זֶה הַמְּעוֹת שֶׁנּוֹתְנִין לְתַלְמִיד חָכֵם הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה מִמֶּשׁ וְאִין עֲבָרָה יָכוֹל לְכַבּוֹת זֶה הַמְּעוֹת שֶׁנּוֹתְנִין לְתַלְמִיד חָכֵם כִּי אִין עֲבָרָה מְכַבֶּה תּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוּתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (סוֹטָה כא). וְזֶה הַמְּעוֹת הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה מִמֶּשׁ כְּנִ"ל וְזֶה מְעוֹת רְאִשֵׁי תְבוּת וְאִין עֲבִירָה מְכַבֶּה תּוֹרָה. וְעוֹד יֵשׁ בְּעֵנִין זֶה דְּבָרִים הַרְבֵּה כִּי בְּעַתְּ שֶׁגָּלָה זֹאת סֵפֶר אֵיזָה מַעֲשֵׂה בְּעֵנִין זֶה אֵךְ לֹא זְכִינוּ לְכַתֵּב כִּי אִם דְּבָרִים אֵלָּה.

רה - תקון למקרה לילה

תקון למקרה לילה, רחמנא לצלן לומר עשרה קפיטל תהלים באותו היום שארע לו, חס ושלום כי יש כח באמירת תהלים להוציא הטפה מהקלפה שלקחה אותה כי תהלים בגימטריא ליליית, עם החמש אותיות של שמה, שהיא הממנה על זה כידוע וצריך לכוון בשעת אמירת תהלים שתהלים בגימטריא תפ"ה שהוא מכון כמספר השני שמות אל אלקים במלואו כזה: אלף למד אלף למד הי יוד מס שעל ידי השני שמות אלו יוצאה הטפה מהקלפה כי הטפה היא בחינת חסד וגבורה כידוע כי יש בה כח אש ומים חמימות ולחות שהם בחינת חסד וגבורה ועל ידי השני שמות אל אלקים הנ"ל שהם בחינת חסד וגבורה כידוע שהם גימטריא תהלים כנ"ל על ידי זה מוציאים הטפה משם וזה צריך לכוון בשעת אמירת תהלים ועל כן צריך לומר עשרה קפיטל כי יש עשרה מיני זמרה שהם בחינת העשרה לשונות שנאמר בהם ספר תהלים כמובא (בגמרא פסחים קי"ז ובזהר). שהם אשרי ולמנצח ומשכיל והללויה וכו' (עין בפרוש רש"י) ויש כח בכל לשון ולשון של העשרה לשונות הנ"ל, לבטל כח הקלפה הנ"ל כי כל אחד מאלו הלשונות, הם הפך הקלפה הנ"ל כי אשרי הוא לשון ראיה והסתכלות הפך הקלפה הנ"ל שעקר כחה מקלקול הראות, מבחינת "ותכהין עיניו מראות" בבחינות "יהי מארת" חסר, ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (תקוני זהר תקון מ"ד דף עט:): דא לילית נמצא ש עקר כחה מקלקול הראיה ואשרי שהוא לשון ראיה היא הפך ממנה וכן משכיל כי היא בחינת משכיל, ומשכיל הוא הפך מזה וענן זה עין במקום אחר [לעיל בסימן יט] כי עקר כחה להחטיא את האדם במקרה, חס ושלום הוא על ידי לשון תרגום, שהוא בחינת משכיל על ידי תרגום שהוא מערב טוב ורע לפעמים משכיל ולפעמים משכיל עין שם וכן הללויה הפך הקלפה, ששמה לילית על שם שהיא מיללת ביללה תמיד והלל הפך ילה, כי אותיות הללי הם הפך יל"ה והשאר לא פרש גם הטפה באה מהדעת שהוא בחינת חסד וגבורה כידוע כי גם הטפה היא בחינת חסד וגבורה כנ"ל וידוע שהדעת הוא בחינת חמשה חסדים וחמש גבורות על כן צריך לומר עשרה קפיטל וזה בחינת (תהלים ל"ב): לדוד משכיל אשרי נשוי פשע ראשי תבות נאף שהוא נכנע על ידי בחינת לדוד משכיל, דהינו תהלים. אחר כך גלה רבנו, זכרוננו לברכה, העשרה קפיטל תהלים בפרטיות שצריך לאמרם באותו היום שיקרה לו, חס ושלום, מקרה בלתי טהור ואלו הן מכתם לדוד, ט"ז לדוד משכיל, ל"ב. אשרי משכיל אל דל, מ"א. כאיל תערג, מ"ב למנצח אל תשחת, נ"ט. למנצח על ידותון, ע"ז. תפלה למשה, צ הודו לה קראו בשמו, ק"ה. על נהרות בבל, קל"ז הללויה הללו אל בקדשו, ק"נ ואמר: שאלו העשרה קפיטל תהלים, הם תקון גדול מאד מאד למקרה חס ושלום ומי שזוכה לאמרם באותו היום, אין צריך לפחד עוד כלל מפגם הנורא של המקרה, חס ושלום, כי בודאי נתתקן על ידי זה [ועין ענן זה ב"לקוטי מוהר"ן תנ"א בסופו]

רו - תעיתי כשה אבד בקש עבדך

תעיתי כשה אבד בקש עבדך וכו' (תהלים קי"ט) כי יש חלוק גדול בעברה שעושה האדם, חס ושלום בין אם נתעורר תכף ומיד ושב בתשובה אזי אפשר לו בקל לחזר למקומו כי כשעושה עברה, חס ושלום אזי הולך ונוטה מהדרך הישר אל דרך אחר מקלקל ושם יוצאים מאותו הדרך כמה וכמה נתיבות ודרכים תועים ומקלקלים מאד שכשמתחילין לילך, חס ושלום, באותו הדרך הרע אזי תועים ונבוכים באלו הדרכים עד שקשה לשוב ולצאת משם אבל השם יתברך דרכו לקרות את האדם תכף כשרואה שהוא תועה מדרך השכל וקוראו שישוב לאחוריו ו לכל אחד קורא לפי בחינתו יש שקוראו ברמיזה ויש בקריאה ממש ויש שבוטע בו ומכהו וזהו הקריאה שלו כי אורייתא מכרזת קמיהו "עד מתי פתיים תאהבו פתי" ו התורה, הוא השם יתברך בעצמו שהוא קורא אותם ומבקשם שיחזרו אליו ועל כן כשעדין לא נטה הרבה מדרך הישר אזי אפשר לו בקל לשוב מחמת שהוא מכיר עדין את הקול ורגיל בו כי זה סמוך היה אצל השם יתברך והיה שומע קולו קול התורה ועדין לא שכח את הקול ועדין לא תעה הרבה באלו הדרכים התועים והנבוכים ועל כן בקל אפשר לו לשוב והוא כ משל הרועה שכאשר שה אחד תועה מהדרך אזי תכף הוא קורא אותו וכשהשה עדין לא תעה הרבה מהדרך אזי הוא מכיר הקול והולך אחריו תכף אבל כשכבר נטה הרבה מהדרך אזי כבר שכח את הקול ואינו מכיר בו וגם הרועה מיאש עוד מלבקשו מחמת שזה זמן רב שהלך ותעה מאתו כן, כשכבר האריך זמן, חס ושלום, ברשעו ונטה ותעה הרבה מהדרך הישר לאלו הדרכים המקלקלים והתועים והנבוכים והמבלבלים אזי קשה לו לשוב כנ"ל ו דע שאלו הדרכים המקלקלים והתועים כשאדם תועה בהם, חס ושלום, הרבה מאד אפשר לפעמים שיתעה מאד וילך באלו הדרכים הנבוכים ואזי דיקא מרב תעותו בהם יתהפך וישוב עד שיהיה סמוך מאד למקומו הראשון ולא יהיה רק הרחק מעט בינו לבין מקומו הראשון ובקל על ידי נסיון קל ישוב עוד למקומו אבל כשהשם יתברך קוראו ומזמין לו הנסיון אינו מכיר בקול, ואינו חושש לשוב למקומו וזה הוא החלוק שבין עול ימים לזקן כי מי שעדין בבחירותו ועדין לא הזקין בחטאיו אפשר לו יותר לשוב מהזקן מחמת שעדין הוא סמוך ולא שכח את הקול הקריאה וזה, "תעיתי כשה אבד הינו שתעיתי מהדרך הישר כשה אבד הנוטה מהדרך כנ"ל על כן אני שואל מלפניך בקש עבדך, כי מצותיך לא שכחתי הינו שתמהר לבקשני כל זמן שאני זוכר עדין את הקול הקריאה של התורה והמצוות וזהו: " בקש עבדך כי מצותיך לא שכחתי " שתמהר לבקשני תכף " כי מצותיך לא שכחתי "עדין ועדין אני מכיר את קול הקריאה של המצוות שהם התורה על כן בקשתי, שתרחם עלי לבקשני מהרה מיד כל

זמן שעדין לא שכחתי את מצוותיך דהינו שעדין אני מכיר את קול הקריאה של התורה והמצוות כי כשחס ושלוס, האדם נזקן בחטאים קשה מאד לבקשו כי כבר שכח את קול התורה והמצוות ואינו מכיר בקול הקריאה על כן צריך האדם לבקש מהשם יתברך שימהר השם יתברך לבקשו להחזירו אליו כל זמן שלא שכח עדין לגמרי את קול התורה והמצוות כנ"ל וזהו מה שבקש דוד המלך עליו השלום "בקש עבדך כי מצוותיך לא שכחתי" כנ"ל.

רז - כל הדבורים הם בחינת גבורות

כל הדבורים הם בחינת גבורות כמו שכתוב (תהלים קמ"ה) "ויגבורתך ידברו" וכמו שכתוב בכתבים ש' הנה גבורות ש' בדעת בוקעין ויוצאין בהפה ונעשה מהם ה מוצאות הפה נמצא ש' כל הדבורים הם בחינת גבורות ו צריך להמתיקם וההמתקה הוא על ידי למוד התורה ודבורים טובים שמדברים על ידי זה ממתיקים הדבורים שהם בחינת הגבורות ודע שלפעמים יוצאין גבורות קשות רחמנא לצלן והם באים בזה העולם לגדולי הדור מחמת שיש להם דעת גדול על כן כשיוצאין, חס ושלוס, גבורות קשות, באים בדעת הגדולים ושם בוקעין ויוצאין מהפה, ונעשה מהם דבורים כנ"ל ואזי הדבורים הם בחינת גבורות קשות וצריך לראות להמתיקם וכש'אין ממתיקים הגבורות הקשות, חס ושלוס מחמת שאין להם כח להמתיקם או שהם אז במדרגה קטנה שאי אפשר להמתיקם מחמת שפגמו אז באיזה פגם וחסא כי אפלו צדיקים וגדולים לפעמים הם פוגמים ושוגים באיזה דבר, "כי אין צדיק בארץ" וכו' (קהלת ז) ומחמת שהם אז בבחינה זו אינם ממתיקים הגבורות הקשות שהם הדבורים ואזי כשאינם ממתיקים הדבורים שהם גבורות קשות אזי מתחילין לדבר באלו הדבורים דבורים רעים על הכלל או על הפרט, או שמדברין על צדיק הדור ואזי כל הדבורים שלהם שהם גבורות קשות באים ונופלים על צדיק הדור, חס ושלוס והצדיק הדור צריך לראות להמתיק אלו הגבורות קשות שהם הדבורים הנ"ל ועל ידי שהוא דן אותם לכף זכות בזה שמדברים עליו נמצא שהוא מטה כלפי חסד ובזה ממתיקים או על ידי שמקבל היסורים שהם מדברים עליו, מקבלים באהבה על ידי זה הוא ממתיק גם כן דבורים שלהם שהם הגבורות הקשות כנ"ל אבל אם אין כח, חס ושלוס, בצדיק הדור להמתיקם אזי יוכל לפל ממדרגתו מאד, חס ושלוס על ידי אלו הגבורות הנ"ל שבאים עליו או שישתלק, חס ושלוס על ידי זה ואז על ידי הסתלקותו נשמתו ממתיקת אלו הגבורות הקשות הנ"ל ומזה הנה הסתלקות הבעל שם טוב כי אמר שישתלק ממעשה הש"צ ימח שמו כי אצל הש"צ ימח שמו היו

כִּמְהָ גְדוּלֵי הַדּוֹר וְלוֹמְדִים מִפְּלָגִים שֶׁהִטְעָה אוֹתָם כַּמְפָּרְסָם וְהֵם יֵצְאוּ מִן הַכֶּלֶל וְדַבְּרוּ רְעוֹת עַל כָּלֵל תּוֹרָה שֶׁבַעֵל פֶּה וְזֶה הִיָּה מִחֲמַת שֶׁבָּא לָהֶם גְּבוּרוֹת קְשׁוֹת וְלֹא הִמְתִּיקוּ אוֹתָם מִחֲמַת בְּחִינַת הַנִּיּוֹל וְעַל כֵּן דַּבְּרוּ דְבוּרִים רָעִים עַל הַכֶּלֶל וְאֵלּוּ הַדְּבוּרִים נִפְּלוּ עַל גְּדוּלַת הַדּוֹר וְהִבְעֵל שֵׁם טוֹב זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה, הוּא הִיָּה אֲזִי הַגְּדוּלַת הַדּוֹר וּמִזֶּה נִסְתַּלַּק וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבְּעֵל שֵׁם טוֹב זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה שֶׁאָמַר שֶׁנִּעְשׂוּ לוֹ שְׁנֵי נִקְבִּים בְּלִבּוֹ עַל יְדֵי הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַשֵּׁ"צ יִמַּח שְׁמוֹ כִּי כְּשֶׁמְדַבְּרִים עַל תּוֹרָה שֶׁבַעֵל פֶּה אוֹ כְּשֶׁמְדַבְּרִים עַל הַצַּדִּיק הַדּוֹר בַּעֲצָמוֹ הוּא דַּבֵּר אֶחָד מִמֶּשׁ כִּי עֵקֶר תּוֹרָה שֶׁבַעֵל פֶּה הוּא תְּלוּי בַּצַּדִּיק הַדּוֹר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (זֶהָר וַיֵּצֵא קִנְג): שְׁכִינְתָּא בֵּין תַּרְיֵן צַדִּיקָא יִתְבָּא שֶׁהוּא הַתּוֹרָה שֶׁבַעֵל פֶּה כְּמוֹבָא בְּמִקּוֹם אַחַר [עֵינִן בְּהַתּוֹרָה תִּהְיֶה לְדוֹד בְּסִימָן י"ב] וְכֵן הַתְּלִמִּיד חָכֵם הוּא בַּעֲצָמוֹ הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרוֹנָם לְבִרְכָּה (מִכּוֹת כב): כִּמְהָ טַפְּשָׁאֵי וְכוּ דְקִימֵי מִקְּמֵי אוֹרִיתָא וְכוּ אֲבָל כְּשֶׁהַצַּדִּיק מִמְתִּיק דְבוּרִים שֶׁלֹּהֶם אֲזִי הוּא חוֹזֵר וְעוֹשֶׂה מִהַדְּבוּרִים תּוֹרָה כְּמוֹבָא בְּמִקּוֹם אַחַר [שֵׁם בְּסִימָן י"ב] וְאֲזִי עוֹשֶׂה תּוֹרַת חֻסָּד, הֵינּוּ לְלַמֵּד לְאַחֵרִים כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרוֹנָם לְבִרְכָּה (סִפְּהָ מַט): עַל פְּסוּק "וְתוֹרַת חֻסָּד עַל לְשׁוֹנָה" זֶה הַלּוֹמֵד עַל מְנַת לְלַמְּדָהּ כִּי בּוֹדָאֵי כְּשֶׁעוֹשִׂים תּוֹרָה מִדְּבוּרִים אֵלּוּ אֶפְשָׁר לוֹ לְלַמֵּד אַחֵרִים עִמָּה, וְנִמְצָא שֶׁהוּא תּוֹרַת חֻסָּד וּבִזָּה מִמְתִּיקָם

רח - צופה רשע לצדיק ומבקש

[לְשׁוֹן רַבֵּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָּה] "צוֹפֵה רָשָׁע לְצַדִּיק וּמִבְקֵשׁ" וְכוּ (תְּהִלִּים ל"ז) פְּרוּשׁ: מַה שֶׁרָשָׁעִים עוֹשִׂים יְסוּרִים לְצַדִּיקִים וְרוֹדְפִים אֶת הַצַּדִּיקִים זֶה סִבָּה מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּדִּי שֶׁיִּתְבוּנֵן הַצַּדִּיק וַיִּפְשָׁט בְּמַעֲשָׂיו נִמְצָא שֶׁ הַרָשָׁע הוּא כְּמוֹ צוֹפֵה כְּשׁוֹמֵר הָעִיר שֶׁנִּקְרָא צוֹפֵה כֵּן הַרָשָׁע הוּא שׁוֹמֵר אֶת הַצַּדִּיק מִלְּפַל בְּגִשְׁמִיּוֹת פְּרוּשׁ אַחַר, מְעַט הַמַּחְלֶקֶת שֶׁיֵּשׁ עַל צַדִּיקִים הִיא טוֹבָה לָהֶם כִּי הַמַּחְלֶקֶת הִיא כְּמוֹ מַכְסָּה לָהֶם שֶׁלֹּא יִתְגַּלוּ וַיִּתְפָּרְסְמוּ בְּיוֹתֵר מִכִּדֵּי הַצַּרְךְ וְזֶה פְּרוּשׁ "צוֹפֵה רָשָׁע לְצַדִּיק" צוֹפֵה לְשׁוֹן מַכְסָּה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כ"ה) "וַיִּצְפִּית אוֹתוֹ זֶהָב" אֲבָל אֵלּוּ הַרָשָׁעִים מְרַבִּים בְּמַחְלֶקֶת, מְרַבִּים בְּמַכְסָּה עַד שֶׁאֵין כַּח בַּצַּדִּיקִים לְסַבֵּל מִחֲלֻקָּתָם וְשִׁנְאָתָם שֶׁל הַרָשָׁעִים וְזֶהוּ: "וּמִבְקֵשׁ לְהַמִּיתוֹ" כְּמוֹ שֶׁמְכַסִּין אֶת אָדָם מֵרֹאשׁוֹ וְעַד רַגְלָיו עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִנָּשֵׂים כֵּן אֵלּוּ הַרָשָׁעִים הֵן מְכַסִּין וּמְרַבִּים בְּצַפּוּיִים בְּמַחְלֶקֶת וּמִבְקֵשִׁין לְהַמִּיתוֹ אֲבָל "וְהָ לֹא יַעֲזְבוּנוּ בְּיָדוֹ".

רט - תפלות כנגד תמידין תקנום

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] תפלות כנגד תמידין תקנום (ברכות כו): כי ידוע שיש לכל אדם תפלות רעות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ס"ג לפי נסחת הי"עין יעקב): גנבא על מחתרתא רחמנא קריא נמצא אחר כך כשעומד להתפלל תפלה הראוי להתפלל אזי בא התפלה רעה ומבלבלת אותו וזה בחינת תפלות כנגד, שהיא מתנגדת לו והתקון לזה, הכנסת אורח תלמיד חכם כי אמרו חכמינו, זכרונם לברכה אורח מברך (ברכות מו מש"ל ד): "וארח צדיקים כאור נה" וכתב (שם י): "ברכות לראש צדיק", שהוא בחינת שמונה עשרה ברכות שבתפלה (זהר פנחס רמ"ד ובתקון מ"ז) נמצא שעל ידו בא התקון התפלה וזה פרוש: תמידין תקנום זה בחינת הכנסת אורח תלמיד חכם כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות י): המארח תלמידי חכמים בתוך ביתו פאלו הקריב תמידין

רי - על ידי משא ומתן באמונה הוא מקים "ואהבת"

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] על ידי משא ומתן באמונה הוא מקים "ואהבת" כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (יומא פו): "ואהבת" שיהא שם שמים מתאהב על ידיך וכו' וכשמקיים "ואהבת" על ידי זה יהיה לו פרנסה בלא יגיעה וטרח כי אמרו חכמינו, זכרונם לברכה (פסחים קיח): קשין מזונותיו בקריעת ים סוף וקריעת ים סוף היה על ידי זכות אברהם בחינת "ואהבת" כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה: "וישב הים לפנות בקר" דא בקר דאברהם (עין זוהר תרומה קע) נמצא כשהגיע עת הבקר בחינת אברהם אזי יצא מקשוי לקל כי עד הבקר היה קשה לפניו קריעת ים סוף נמצא על ידי משא ומתן באמונה אחוז בבחינת "ואהבת" בחינת אברהם אזי אין קשין לו מזונותיו

ריא - מה שהעולם נוסעין על ראש השנה לצדיקים

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] מה שהעולם נוסעין על ראש השנה לצדיקים כי עקר המתקת הדינין אינו אלא על ידי קדשת וטהרת המחשבות כי שם שרשם כמובא בזהר: כלא במחשבה אתבררו (עיין זוהר פקודי רנד:) ו אי אפשר לבוא למחין זכים אלא על ידי התקשרות לצדיקים כמובא בזהר: "ויקח משה את עצמות יוסף" משה הוא בחינת מחין, ויוסף הוא בחינת צדיק הינו ש אין שלמות למחין אלא על ידי התקשרות לצדיקים ו ראש השנה הוא מקור הדינים של כל השנה ו צריך לטהר את מחשבתו כדי להתקיים ו בשביל זה נוסעין לצדיקים כדי לזכות לקדשת המחשבה

ריב - זה בחינת מחאת כף אל כף

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] זה בחינת מחאת כף אל כף, כי על ידי זה מביטין בתמונת ה כי תמונת ה הינו דמיונות שאנו מדמין אותו רחום וחנון ושאר פנויים ודמיונות שאנו קורין אותו כל אלו הדמיונות גלו הנביאים ונביאים זה בחינת דבור התפלה, כמו "ניב שפתים" וכשאנו מדברים בשפתינו את התמונות והדמיונות ומוחאין בכפים אזי נתקיים (הושע י"ב): "ביד הנביאים אדמה" כי הנביאים הם הדבורים והכפיים הם יד הנביאים ואז הדמיון נתגלה, בבחינת: "ויביד הנביאים אדמה" ונתקיים (במדבר י"ב): "ותמונת ה יביט" גם מחאת כף זה בחינת (יחזקאל י): "וידי אדם מתחת פנייהם" כי הכפיים הם הדבורים, בבחינת (קהלת י) "ויבעל כנפים יגיד דבר" גם נכלל התפלה בתוך תורה שבכתב ותורה שבעל פה שהם שני ידים יד כותבת ויד חותמת כח הדבור בא על ידי התקשרות לצדיקים כמובא פה אתקריאת מסטרא דצדיק [עיין לענין כל הנ"ל בתיקון יח] [מסימן ר"ט עד כאן, לשון רבנו זכרוננו לברכה]

ריג - כשהקדוש ברוך הוא רוצה להסתיר ולכסות את האדם

דע שיש שם שְׁכֵשֶׁה קדוש ברוך הוא רוצה להסתיר ולכסות את האדם מן הבעל דבר להציל אותו ממות שנגזר עליו אזי הוא מסתיר ומכסה אותו בזה השם ואזי הבעל דבר משוטט ומחפש סביבות זה האדם לבקש לו מקום שיוכל להכנס תחת המסתר והמכסה להזיק לזה האדם אך תכף כשמביט עליו נסתלק ואין לו כח מחמת זה השם אבל דע שכשחס ושלום, מוצא מקום לכנס תחת המסתר והמכסה לשלט על האדם אזי אדרבא מקבל עוד הבעל דבר יותר כח מזה השם וזה בחינת מה שכתוב בזהר הקדוש (פנחס רל"ו) שראה פנחס המ"ם של מות משוטטת אז הינו כי המ"ם, היא בחינת הסמ"ך מ"ם המשוטט סביב סביב פנ"ל ודע שהשם הנ"ל, הוא שם סאל, ויוצא מפסוק (תהלים ל"ב) אתה סתר לי מראשי תבות והמם של מצר תצרני הוא בחינת המ"ם הנ"ל בחינת הסמ"ך מ"ם המשוטט סביב המכסה והמסתר הנ"ל, לשלט על האדם פנ"ל ואם, חס ושלום, מוצא מקום לשלט אזי מקבל יותר כח מזה השם כי נצטרף המ"ם להשם סאל הנ"ל ונעשה צרוף שמו סמאל על כן צריך להפסיק בין תבות אתה סתר לי, לתבת מצר כדי שלא לעשות צרוף שמו, חס ושלום ואזי כששולט על האדם, חס ושלום, ומקבל עוד כח מזה השם פנ"ל אזי נעשה מהשם הנ"ל סוף אדם למות (ברכות י"ז) : שהוא ראשי תבות שם סאל הנ"ל אבל כשמשמרין את עצמן בכח השם הנ"ל אזי השם הנ"ל הוא מכסה ומסתר בחינת אתה סתר לי, וגם מצר תצרני ותשמרני

ריד - בדורות הראשונים כשהיו יודעים יום מיתתם

בדורות הראשונים כשהיו יודעים יום מיתתם היו עוסקים בתורה כל היום ולא היתה שליטה להבעל דבר עליהם ועכשו מצינו בני אדם שמתו באמצע למודם דע שאם הלמוד כהגון, בודאי אין לו שום כח אבל אם אין הלמוד כראוי, בפרט למוד גמרא אם אין הלמוד כראוי אזי הוא מקבל יותר כח מהלמוד כי תלמוד בגימטריא אותיות של שמה לילית על כן יש כח בלמוד התלמוד או להכניע אותה, או להפך, חס ושלום

רטו - דע שיס עשרים וארבעה מיני פדיונות

דע שיס עשרים וארבעה מיני פדיונות כי יש עשרים וארבעה בתי דינים (עיין אד"ר נשא קלו: ובאד"ז רצג) וכנגד כל בית דין ובית דין יש פדיון מיוחד להמתיק הדין שיס שם על כן לפעמים אינו מועיל הפדיון שעושין כי לא כל אחד ואחד יודע כל העשרים וארבעה פדיונות ואפלו אם יודע אותם אינו עושה כלם ועל כן כשאנו עושה הפדיון המיוחד לאותו הדין על ידי זה אינו מועיל אך דע, שיס פדיון אחד שכולל את כל העשרים וארבעה בתי דינים ויכול להמתיק כל העשרים וארבעה בתי דינים ולזה הפדיון צריך עת רצון בחינת התגלות מצח הרצון כמו בשבת במנחה, בחינת "ואני תפילתי וכו', עת רצון" וכו' (תהלים ס"ט) אך אפלו הצדיקים, לאו כל אחד יודע זה הפדיון ולא נמצא כי אם חד בדרא שיידע זה הפדיון ופעמים אפלו כשה הצדיק עושה פדיון אף על פי כן אינו מועיל וזה מחמת כי גם למעלה תאבדים מאד לפדיון כזה כי לאו בכל פעם בא להם מלמטה פדיון כזה שיוכל להמתיק כל העשרים וארבעה בתי דינים בבית אחת ועל כן כשבא להם זאת ההמתקה הם משתמשים עמה לצורך דבר אחר דהיינו שעל ידי זה הפדיון וההמתקה, נעשין גרים כי כל זמן שיס עפויים בעולם חרון אף בעולם (ספרי פר ראה) וכשממתיקין הדין והחרון אף, נמתק העפויים ונעשין גרים ו זה היה עבודת משה רבנו, עליו השלום, כל ימי חייו, וגם לאחר מותו כי השתדל לקרב הערב רב כדי לעשות גרים וגם במותו נקבר מול בית פעור, כדי להמתיק העפויים כדי שיהיו נעשין גרים ועל כן נסתלק בשבת במנחה שאז הוא עת רצון כדי להמתיק כל העשרים וארבעה בתי דינים כנ"ל כדי לעשות גרים כי כל עבודת משה, להמתיק החרון אף של העפויים לרצון ועל כן משה עומד בין שמד לרצון כי מספר משה הוא ממצע, בין מספר שמד למספר רצון כי הוא עומד תמיד להמתיק השמד להפכה לרצון כנ"ל ועל כן מצינו במדרש שרבי אליעזר הגדול (עין בראשית רבה ויצא פרשה ע ובמדרש רבה קהלת) גיר גרים וזה מחמת שהיה גלגול בנו של משה כי עליו נאמר: "ושם האחד אליעזר" כמובא (מדרש רבה במדבר פרשה י"ט) ועל כן בכח זה גיר גרים וכן יתרו מחמת שהיה חותן משה על ידי זה נתגיר כמו שכתוב (שמות י"ח): "וישמע יתרו חותן משה" כי מחמת שהיה חותן משה זה גרם לו ששמע ונתגיר כי כל עבודת משה בחייו ועכשו לאחר מותו הוא רק לעשות גרים

רטז - הפילוסופים קורים להטבע "אם כל חי"

דע כי הפילוסופים קורים להטבע "אם כל חי" ואנחנו על ידי תפלותינו
אנו מבטלים הטבע כי הטבע מחיב כד, ועל ידי התפלה נשתנה הטבע וזה
בחינת חי" ברכות חוץ ברכת המינים שעל ידי חי ברכאן, מבטלין
הטבע אם כל חי

ריז - זכרו תורת משה

זכרו תורת משה (סוף מלאכי) ראשי תבות תמוז חסר ואו כי אז בתמוז
צריכים להמשיך הזכרון לתקון השכחה כי אז נתנה השכחה כי על ידי
הלוחות שנשתברו בחדש תמוז נתנה השכחה כמו שאמרו רבותינו,
זכרונם לברכה (ערובין נ"ד) : אלמלא לא נשתברו הלוחות הראשונות לא
נשתכחה תורה מישראל ועל כן חסר ואו מתמוז כנ"ל כי מאחר שנשתברו
הלוחות נסתלק הנאו כי הלוחות הם בחינת ואו כמו שאמרו רבותינו,
זכרונם לברכה (בבא בתרא י"ד) הלוחות ארפן ששה ורחבן ששה גם זמן
מתן תורתנו ראשי תבות תמוז כי בתמוז נתנו הלוחות כמו שאמרו
רבותינו, זכרונם לברכה (יומא ד) : וגם כאן חסר ואו מחמת שאז נשתברו
הלוחות שהם בחינת ואו כנ"ל

ריח - לפעמים כשנגזר על האדם

דע ש לפעמים כשנגזר על האדם, חס ושלום, איזה גזרה ואף על גב דאיהו
לא חזי מזלה חזי (מגלה ג) ומחמת זה רוצה להסתיר את עצמו ו מזה בא
ש לפעמים פתאם האדם נוסע לאיזה מקום רחוק זהו כדי להסתיר את
עצמו ואף על פי שהוא אינו יודע מזה, עם כל זה הנפש יודעת מזה על כן

בֹּא לוֹ רְצוֹן לְנִסֵּעַ לְשֵׁם וְ לַפְעָמַיִם כְּשֶׁבֵּא לְשֵׁם הוּא נִתְפָּרֵס שֶׁם בְּיֹתֵר, וְאִזּוֹ יוֹכֵל לְהִזְיֵק לוֹ מְאֹד, חֵס וְשְׁלוֹם וּמִזֶּה הִיָּה הַסְתַּלְקוֹת צְדִיק גְּדוֹל מְאֹד שֶׁפִּתְאֹם רָצָה לְנִסֵּעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְהוּא הִיָּה בְעֲצֻמוֹ יוֹדֵעַ מִזֶּה שֶׁהִיָּה צָרִיךְ לְהַסְתִּיר אֶת עֲצֻמוֹ וְנִסֵּעַ עַל הַמְּדִינָה וְהִיָּה פָּרְסוּם גְּדוֹל, וְנִסְתַּלַּק בְּאוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ וְכוּ אֶרֶע בְּזִמְנֵנוּ בְּסֻמוֹךְ הַשֵּׁם יִצְיָלְנוּ

רִיט - בַּע אִמְרָתוֹ

בַּע אִמְרָתוֹ (אִיכָּה ב), בַּע פּוֹרְפִירָא דִּילָהּ, (מְדַרְשׁ שֵׁם) כִּי בְּנֻדְאֵי אֵין הַבֵּית הַמְּקֻדָּשׁ יְכוֹל לְסַבֵּל כְּבוֹדוֹ וְגִאֲוָתוֹ יִתְבַּרַךְ כְּמוֹ שֶׁפִּתּוּב (מְלָכִים א ח) : "הִנֵּה הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלָפוּךָ אִף כִּי הַבֵּית הַזֶּה" וְכוּ רַק מִחֲמַת אֲהַבַת יִשְׂרָאֵל צִמְצָם וְהִלְבִּישׁ אֶת גִּאֲוָתוֹ כְּדִי לְהַשְׁרֹת שְׂכִינָתוֹ בְּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ כְּדִי לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים צ"ג) : "הַ מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבִשׁ" שֶׁכְּבִיכּוֹל בְּשִׁבִיל לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ הִלְבִּישׁ וְצִמְצָם אֶת גָּאוֹת שְׁלוֹ כְּדִי שֶׁנוֹכַח לְסַבֵּל קִבְּלַת עַל מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ אֲבָל כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל חָטְאוּ לִפְנֵי אֲזִי כְּבִיכּוֹל הִרְאָה וְגִלָּה הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ אֶת גִּאֲוָתוֹ וְגִאוֹנוֹ וְלֹא רָצָה לְהִלְבִּישׁוֹ וְלְצִמְצָמוֹ עוֹד וּמִמִּילָא נִחְרַב הַבֵּית הַמְּקֻדָּשׁ כִּי לֹא הִיָּה יְכוֹל לְסַבֵּלוֹ כְּנִי"ל וְזֶה "בַּע אִמְרָתוֹ" בַּע פּוֹרְפִירָא דִּילָהּ שֶׁקָּרַע אֶת הַלְבוּשׁ שְׁלוֹ, הִיָּנוּ שֶׁקָּרַע אֶת הַלְבוּשׁ וְהַצְמָצוּם הִנִּי"ל בְּחִינַת "גָּאוֹת לְבִשׁ" הִנִּי"ל וּמִמִּילָא נִחְרַב הַבֵּית הַמְּקֻדָּשׁ כִּי מֵאַחַר שֶׁקָּרַע וּבִטַּל אֶת הַצְמָצוּם וְהַלְבוּשׁ שׁוּב אֵין הַבֵּית הַמְּקֻדָּשׁ יְכוֹל לְסַבֵּל גִּאֲוָתוֹ וְגִאוֹנוֹ כִּי "הֵן הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלָפוּךָ" כְּנִי"ל עוֹד שֶׁמַּעֲתִי בְּשִׁמוֹ לְעֵנֵן הִנִּי"ל שֶׁהִלְבִּישׁ וְצִמְצָם אֶת גִּאֲוָתוֹ כְּדִי לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ שֶׁהִזְכִּיר אִזּוֹ מֵה שֶׁאָמַר בַּיּוֹם שֶׁלִּפְנֵי וְהַעֲנֵן, שִׁירָאָה בְּחִינַת מַלְכוּת הוּא בְּחִינַת הַכְּנָעָה וְזֶה שֶׁפִּתּוּב (דְּבָרִים י) : "מֵה הַ אֱלֻקִּיךְ שׁוֹאֵל מַעֲמֶךָ כִּי אִם לִירָאָה" שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מְקַטִּין אֶת עֲצֻמוֹ כְּבִיכּוֹל וְשׁוֹאֵל מֵהֶם יְרָאָה כִּי שׁוֹאֵל מַעֲמֶךָ, הוּא בְּחִינַת הַכְּנָעָה וְשִׁפְלוּת, כְּמוֹ הַשׁוֹאֵל וּמִבְּקֵשׁ מִחֲבֵרוֹ (אָבוֹת פָּרָק ג) "אֲלֵמְלָא מוֹרָאָה שֶׁל מַלְכוּת" (כְּמוֹבָא כָּבֵר כְּפֵה פְעָמַיִם). וּמַלְכוּת הוּא בְּחִינַת עֲנִי וְהַכְּנָעָה כִּי אֵין מֶלֶךְ בְּלֹא עֵם, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת עֲנִיּוֹת דְּלִית לָהּ מִגְרָמָה כְּלוּם (כְּמוֹבָא בְּמִקּוּם אַחֵר) הִיָּנוּ שֶׁמִּדַּת הַמַּלְכוּת אֵין לָהּ מִצַּד עֲצֻמָּה כְּלוּם כִּי אִם עַל יְדֵי הָעוֹלָם נִתְגַּלָּה מִדַּת הַמַּלְכוּת כִּי אֵין מֶלֶךְ בְּלֹא עֵם נִמְצָא שֶׁמִּדַּת הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא בְּחִינַת יְרָאָה, הִיא בְּחִינַת עֲנִי וְהַכְּנָעָה וְעַל כֵּן בְּשַׁעַת מִתְּן תּוֹרָה שֶׁרָצָה הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִרְאָתוֹ הַכְּנִיעַ אֶת עֲצֻמוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל כְּבִיכּוֹל וּבִקֵּשׁ מֵהֶם שֶׁיִּקְבְּלוּ מַלְכוּתוֹ וְהַבְטִיחַ לָהֶם כְּפֵה הַבְּטָחוֹת, כְּמוֹ שֶׁפִּתּוּב (שְׁמוֹת יט) : "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלֶכֶת כְּהַנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ" וְכוּ שֶׁכָּל אֱלוֹ הַהַבְטָחוֹת הֵם בְּחִינַת הַכְּנָעָה וְכָל זֶה הִיָּה בְּשִׁבִיל לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִרְאָתוֹ כְּמוֹ שֶׁפִּתּוּב (שֵׁם כ) : "וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יְרָאָתוֹ עַל פְּנִיכֶם" וְכוּ כִּי כָּל זֶה הִיָּה

בשִׁבִּיל הַיְרָאָה שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת כַּנִּי"ל כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְקַטֵּין אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׁבִּיל לְגִלוֹת מַלְכוּתוֹ כַּנִּי"ל וְזֶהוּ: "הַ מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבָשׁ" הַ מֶלֶךְ הִינוּ כְּשֶׁרָצָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְגִלוֹת מַלְכוּתוֹ אֲזִי "גָּאוֹת לְבָשׁ", שֶׁהַלְבִּישׁ וְצִמְצַם אֶת גְּאוֹתוֹ וְהִקְטִין אֶת עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל כַּנִּי"ל. גַּם שְׂמַעְתִּי, שֶׁאָמַר אֶז דְּבָרֵי צַחוּת לְדַרְשׁוֹן אֶחָד שֶׁיֵּשֵׁב עַל שִׁלְחָנוֹ אֶז בְּצַע אֶמְרָתוֹ שֶׁאֹמֵר תּוֹרָה בְּשִׁבִּיל בְּצַע וּמְמוֹן עוֹד מֵעֵין הַנִּי"ל, שְׂמַעְתִּי בְּשֵׁמוֹ, שֶׁאָמַר עַל פְּסוּק (יִרְמְיָה כ"ג) "אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ" כִּי כְּשֶׁאֲדָם מְקַטֵּין אֶת עֲצָמוֹ אֶז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גַּם כֵּן מְקַטֵּין אֶת עֲצָמוֹ אֲבָל כְּשֶׁהֲאֲדָם מִתְגַּאֵה וּמִתְגַּדֵּל, אֲזִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גַּם כֵּן מֵרָאָה גְּאוֹתוֹ וְגִדְלוֹ וְזֶהוּ: "אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים" שֶׁכְּשֶׁהֲאֲדָם מְקַטֵּין וּמִסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ בְּמִסְתָּרִים דְּהִינוּ שְׂמַסְתִּיר וּמַעֲלִים וּמְקַטֵּין אֶת עֲצָמוֹ בְּעֲנָוָה וְשִׁפְלוּת אֲזִי "וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ", שֶׁאֲנִי גַם כֵּן מֵרָאָה עֲצָמִי אֲלִיו בְּבַחֲשִׁינַת לֹא שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵין וְאֶפְס בְּחִינַת עֲנָוָה וְשִׁפְלוּת, וְכַנִּי"ל

רכ - יש כמה דברים יקרים בעולם

דַּע כִּי יֵשׁ כַּמָּה דְּבָרִים יְקָרִים בְּעוֹלָם הַחֶכֶם הוּא יְקָר מְאֹד וְכֵן גְּבוּר וְכֵן עֲשִׂיר וּמוֹשֵׁל דְּהִינוּ מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֵיזָה הִתְנַשְּׂאוֹת. וְדַע שֶׁאֲצֵל כָּל אֶחָד מֵהֶם יְכוּלִים לַפְעַל וּלְהוֹשִׁיעַ מִצַּעֲרוֹ שְׂאֵם יֵשׁ לוֹ אֵיזָה צַעַר, חֶסֶד וְשָׁלוֹם וְיִלְד אֲצֵל אֶחָד מֵהֶם וְיִסְפְּרוּ לְפָנָיו עַד שֶׁיַּעֲוֹרֵר רַחֲמִים אֲצֵלוֹ עָלָיו מְזָה יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ

רכא - על ידי שנותנין מעשר נצול משונאים

עַל יְדֵי שְׁנוֹתְנִין מַעֲשֵׂר נִצּוֹל מִשׁוֹנָאִים כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְכַסֶּה אוֹתוֹ בְּגִדּוֹ וּמְצִילוֹ כִּי "הָאֱלֹקִים יִבְקֹשׁ הַנִּרְדָּף" וְאֶפְלוּ צַדִּיק רוֹדֵף אֶת הַרְשָׁע (מְדַרְשׁ רַבָּה אָמַר פְּרָשָׁה כ"ז) וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה נ"א): "וּבְצֵל יְדֵי כְּסִיתִיד" שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְכַסֶּה עָלָיו בְּצֵל יְדּוֹ וּמְצִילוֹ וְכֶשֶׁהַנִּרְדָּף צַדִּיק שֶׁהוּא סָמוּךְ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲזִי הוּא יִתְבָּרַךְ מְצִילוֹ בְּגִדּוֹ כִּי הוּא סָמוּךְ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲבָל כְּשֶׁהַנִּרְדָּף רָשָׁע נִמְצָא שֶׁהוּא רְחוּק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵף עַל פִּי כֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצִילוֹ כִּי הָאֱלֹקִים יִבְקֹשׁ וְכוּ אֲזִי כְּבִיכּוֹל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְגַדִּיל יְדּוֹ

ומושיטה ומחפה עליו אף שהוא רחוק מהשם יתברך ו על ידי מעשר נעשה
בחינת יד הגדולה כי יד הגדולה הוא בחינת הסתפקות כמו שכתוב
(במדבר י"א) : "הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם אם את כל דגי הים"
וכו "ומצא להם" ותרגם אונקלוס. היספק להון והשיבו השם יתברך :
"היד ה תקצר" נמצא שבחינת יד הגדולה היא יכולה להספיקם נמצא ש
בחינת הסתפקות הוא בבחינת יד הגדולה ו על ידי מעשר הוא בבחינת
הסתפקות כי אין אדם מת וחצי תאותו בידו כי יש לו מנה מבקש מאתים
וכו וכל מה שיש לו אין מספיק לו אבל במעשר כתיב (מלאכי ג) : "הביאו
את כל המעשר אל בית האוצר ובחונני נא בזאת וכו עד בלי דיי ודרשו
רבותינו זכרונם לברכה (שבת ל"ב) : עד שיבלו שפתותיכם מלומר די
נמצא שעל ידי מעשר נעשה בחינת הסתפקות, שהוא בחינת יד הגדולה
כנ"ל ועל ידי זה השם יתברך מושיט ידו ומכסה עליו ונצול משונאים כנ"ל
"שויתי ה לנגדי תמיד" בחינת מתנגד

רכב - צריך להיות תמיד בשמחה ולעבד ה בשמחה

צריך להיות תמיד בשמחה ולעבד ה בשמחה ואפלו אם לפעמים נופל
ממדרגתו צריך לחזק עצמו בימים הקודמים שהיה מזריח לו איזה הארה
קצת כמו שאנו רואים שכמה סומים מחזיקים עצמן באיש אחד שאינו
סומא ומאמינים בו והולכים אחריו וגם הסומא מאמין למקלו שהולך
אחר מקלו, אף שאינו רואה כלל מכל שכן שראוי לילך אחר עצמו דהינו
מאחר שבמים הקודמים הזריח לו קצת והיה מתחזק ומתעורר לבו
להשם יתברך אף שעכשו נפל מזה ונסתמו עיניו ולבו עם כל זה ראוי
שיאחז בימים הקודמים וילך אחריהם דהינו כמו שאז היה מתעורר לבו
להתחזק בעבודתו יתברך כן גם עכשו יחזק לבו מאד וילך אחר
ההתעוררות והזריחה שהיה לו אז אף שעכשו נפל מזה כנ"ל עד אשר
בקצת ימים יעזרו ה ויחזר ויזרח לו אורו יתברך אמן [עין בסוף הספר
מה ששיך לזה]

רכג - כשהצדיק צריך לבקש מאת השם יתברך

כְּשֶׁהֲצַדִּיק צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יְכוּל לְהִיּוֹת שֶׁלֹּא יִמְלֹאוּ בְּקִשְׁתּוֹ כִּי זְמַנּוֹ דְשִׁמְעַ וְזְמַנּוֹ דְלֹא וְכוּ (זוהר וִירָא דָף קה:). אֲבָל יֵשׁ צַדִּיק שֶׁיְכוּל לְגַזֵּר וְלוֹמַר אֲנִי אוֹמֵר שְׂיִהְיֶה כֵן (בְּמִדְבָר ו): "כִּי תִבְרָכוּ וְכוּ אָמַר לָהֶם" הֵינּוּ שְׂאֲנֵי אוֹמֵר שְׂיִהְיֶה כֵן "יְבָרְכֵךְ ה' וַיִּשְׁמְרֵךְ" וְכוּ אָמַר

רכד - אפלו הרחוקים מן הצדיק

אֲפִלוּ הַרְחוֹקִים מִן הַצַּדִּיק הֵם מְקַבְּלִין חַיּוֹת וְהַאֲרָה מִן הַצַּדִּיק עַל יְדֵי שְׂמִיכָסָה עֲלֵיהֶם כְּמוֹ הָאֵילָן, שְׂיֵשׁ לוֹ עֲנָפִים וְקַלְפָּה וְעֵלִין וְכֻלָּם שׂוֹאֲבִין חַיּוֹת מִן הָאֵילָן וַיֵּשׁ עֲשָׂבִים שְׂרָחוּקִים מִן הָאֵילָן וְנִדְמָה שְׂאִין מְקַבְּלִין חַיּוֹת מִהָאֵילָן וּבְאֵמַת גַּם הֵם מְקַבְּלִין חַיּוֹת מִמֶּנּוּ כִּי הָאֵילָן מִגֵּן עֲלֵיהֶם וּמִצִּילָן מִן הַשֶּׁמֶשׁ כֵּן יֵשׁ אֶצֶל הַצַּדִּיק בְּחִינַת עֵלִין וְעֲנָפִים וְכוּ כְּמוֹ שְׂמִיכָא רַבְרַב אַחַר [בְּסִימָן ס"ו אוֹת א]. וְאֲפִלוּ הַרְחוֹקִים מְקַבְּלִין חַיּוֹת מִמֶּנּוּ עַל יְדֵי שְׂמִיכָסָה עֲלֵיהֶם כְּמוֹ הָאֵילָן כְּנ"ל.

רכה - כשהראה בשלמות על ידי זה הבטחון בשלמות

דַּע כְּשֶׁהֲרָאָה בְּשִׁלְמוֹת עַל יְדֵי זֶה הַבְּטָחוֹן בְּשִׁלְמוֹת כִּי עֵקֶר הַבְּטָחוֹן בְּשִׁלְמוֹת הוּא עַל יְדֵי הַשֶּׁכֶל כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תְּהִלִּים קמ"ה): "עֵינֵי כָל אֱלֹדִים יִשְׁבְּרוּ" עֵינֵי זֶה בְּחִינַת הַשֶּׁכֶל כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ג): "וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׂנִיָּהִם", וּפְרַשׁ רַש"י עַל שֵׁם הַחֲכָמָה נֶאֱמַר וּ לְפִי הַשֶּׁכֶל כֵּן הוּא הַבְּטָחוֹן כִּי יֵשׁ כְּמָה מַעֲלוֹת וּמִדְרָגוֹת בְּבְטָחוֹן עַד אֵין סוּף בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה כ"ו): "בְּטָחוּ בַּה עַדִּי עַדִּי וְהַכֹּל לְפִי הַשֶּׁכֶל כְּנ"ל וְ עֵקֶר הַשֶּׁכֶל עַל יְדֵי הָרָאָה כִּי עֵקֶר הַשֶּׁכֶל הוּא עַל יְדֵי הַלְחָלוּחִית הָעוֹלָם אֶל הַמַּח שֶׁהֵם בְּחִינַת הַשֶּׁמֶן וְהַמַּח הִיא הַפְּתִילָה וְהַנְּשָׂמָה שֶׁבְּמַח הוּא הָאוֹר נִמְצָא שֶׁ עֵקֶר קִיּוּם הַשֶּׁכֶל

הוא על ידי הלחלוחית שבגוף כנ"ל והלחלוחית הוא על ידי הראה כמובא (בתקוני זהר כ"ז): : אלמלא כנפי ראה דמנשבי על לבא הוי לבא אוקיד כל גופא וזה בחינת (שמות כ"ה) : "והיו הכרובים פורשי כנפים על ה פפרת" כפרתא דלבא (זהר פינחס דף רלד) נמצא שעל ידי הראה נתקיים הלחלוחית, שלא יתגבש על ידי הלב ועל ידי זה קיום השכל שהוא בחינת נר דולק על ידי הלחלוחית כנ"ל ו על ידי השכל, על ידי זה נעשה הבטחון כנ"ל נמצא ששלמות הבטחון הוא על ידי שלמות הראה כנ"ל. ו אזי יכולין לעשות מהצפצוף דהינו הקול היוצא מהקנה שהוא רק קול פשוט וצפצוף שיהיה נעשה דבור על ידי חמשה מוצאות הפה שמחתכים הדבור כי עקר ההבדל שיש בין אדם לחי הוא על ידי חתוך הדבור שהוא גדר האדם שהוא מדבר בבחינת (שמות ד) : "מי שם פה לאדם" ועקר ההבדל הוא חתוך הדבור דהינו שהאדם עושה מהצפצוף, והקול חתוך האותיות והדבור כי גם בהמות ועופות יש להם קול וצפצוף רק שאין להם חתוך האותיות והדבור וזהו גדר האדם שיכול לחתך הדבור כנ"ל ו לבוא לבחינת גדר אדם, הוא על ידי צדקה, בבחינת (בראשית א) "נעשה אדם" וכתוב (רות ב) : "שם האיש אשר עשיתי עמו היום" וכו מה התם צדקה אף כאן צדקה כמו שכתוב בזהר (הובא לעיל בסימן לו) הינו ש על ידי צדקה נעשה בחינת אדם, שהוא בחינת דבור כנ"ל וזהו (ראש השנה ו) : "בפיד" זו צדקה כי על ידי צדקה נעשה הפה דהינו הדבור שהוא בחינת גדר האדם בבחינת: "מי שם פה לאדם" ו עקר הצדקה הוא על ידי הבטחון, בבחינת (תהלים ל"ז) : "בטח בה ועשה טוב" כי אם אין לו בטחון אינו יכול לעשות צדקה כראוי כי מתירא שיחסר לו מה שנותן לצדקה ועקר הצדקה הוא על ידי בטחון שבטח בה שלא יפסיד ולא יחסר על ידי הצדקה כלל כי השם יתברך יברכו בגלל הדבר הזה וכו נמצא ש על ידי הבטחון שהוא על ידי השכל על ידי זה עושים צדקה ועל ידי זה נעשה הדבור כנ"ל וזה בחינת (תהלים ס"ט) "נחר גרוני פלו עיניי הינו כשאין השכל בשלמות, בחינת "פלו עיניי" דהינו השכל ואזי אין לו בטחון כנ"ל, בחינת "פלו עיני מיחל לאלקיי" אזי "נחר גרוניי", הינו שאין לו חתוך הדבור כנ"ל אבל כשיש לו בטחון ועושה צדקה כנ"ל אזי יכול לעשות מקול הצפצופים דבורים כנ"ל וזה בחינות (קהלת י"ב) : "ויקום לקול הצפור וישחו כל בנות השיר" ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קנב) : שכל השירות דומות עליו כשיחה הינו שיהיה נעשה מצפצופים ושירות, שיחה ודבור כנ"ל וזהו בחינת מה שמספרין על הבעל שם טוב זכרוננו לברכה שהיה שומע דבורים מקול הכנור כי היה עושה מצפצופים דבורים כנ"ל.

רכו - נגונים של יללה ועצבות

מה שֶׁהִרְשָׁעִים עַל פִּי רַב הֵם מְזַמְּרִים נְגוּנִים שֶׁל יִלְלָה וְעַצְבוֹת כִּי הֵם בְּחִינַת נְשֻׁמַּת עֶרֶב רַב וְאַמָּא דְעֶרֶב רַב הִיא לִילִית שֶׁהִיא מְיַלְלֶת תְּמִיד וְעַל כֵּן הֵם עוֹשִׂים נְגוּנִים שֶׁל יִלְלָה כְּנִי"ל וּמָה שֶׁדָּרַךְ בְּנִי אָדָם לְמִשְׁךְ אֶל נְגוּנִים הִלְלוּ כִּי יִנְיֻקְתֶּם מִבְּחִינַת "וְעֵינַי לְאֵה רַכּוֹת" (בְּרֵאשִׁית כ"ט) מִבְּחִינַת קְלָקוּל הָרְאוּת, בְּבְחִינַת מְאֵרֶת חֶסֶד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם א) "יְהִי מְאֵרֶת" חֶסֶד דָּא לִילִית (תְּקוּנַי זֵהר תְּקוּן מ"ד דָּף עט): וְעַקֵּר הַנְּגוּן הוּא מִבְּחִינַת שְׁבִט לִוִי שֶׁהָיוּ מְנַצְּחִים בְּשִׁיר, שֶׁהֵם מְבַנִּי לְאֵה וְאִז כְּשֶׁנּוֹלַד לִוִי נֶאֱמַר (שָׁם כ"ט): "הַפְּעֵם יִלְוֶה אִישִׁי אֵלַי" כִּי עַל יְדֵי שֶׁנּוֹלַד לִוִי שֶׁהוּא סִטְרָא דְנְגוּנָא (זֵהר שְׁמוֹת דָּף י"ט) עַל יְדֵי זֶה בְּחִינַת הַהִמְשָׁכָה, שֶׁיִּלְוֶה וְיִמְשֵׁךְ אֵלָיָה וְעַל כֵּן נִגְיָנָה שֶׁהוּא נִשְׁתַּלְשֵׁל וְיִוָּרֵד מִשָּׁם, מִבְּחִינַת "וְעֵינַי לְאֵה רַכּוֹת" יֵשׁ לוֹ כַח לְמִשְׁךְ, בְּבְחִינַת "הַפְּעֵם יִלְוֶה" כְּנִי"ל וְכִשְׁמִזְמֵרִים אֱלוֹ הַנְּגוּנִים הַנִּי"ל בְּשִׁבְתָּ עַל יְדֵי זֶה מַעֲלִין אוֹתָם כִּי בְּשִׁבְתָּ נִשְׁלֵם הָאוֹר בְּבְחִינַת מָה שֶׁאֶמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרַכּוֹת מ"ג): פְּסִיעָה גְּסָה נוֹטְלֶת מְאֹר עֵינָיו וְכוּ וּמִהֲדָרָא לָהּ בְּקִדּוּשָׁא דְבֵי שְׁמִשָׁא נִמְצָא שֶׁבְּשִׁבְתָּ הָאוֹר בְּשִׁלְמוֹת בְּבְחִינַת: "פּוֹסְעִים בּוֹ פְּסִיעָה קִטְנָה" וְאִזִּי מַעֲלִין הַנְּגוּנִים הַנִּי"ל שֶׁיִּנְיֻקְתֶּם מִקְלָקוּל הָרְאוּת כְּנִי"ל עַל יְדֵי שִׁבְתָּ שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן הָרְאוּת בְּשִׁלְמוֹת כְּנִי"ל

רכז - מה שאומרים כשעוברין על הקוצרים ה יעזר

שְׁמַעְתִּי בְּשִׁמוֹ שֶׁסִּפֵּר בְּשֵׁם צְדִיק אֶחָד שֶׁדָּרַשׁ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁמָה שֶׁאוֹמְרִים כְּשֶׁעוֹבְרִין עַל הַקּוֹצְרִים הַ יַעֲזֹר כִּי יֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁהֵם מְגַלְגְּלִים בְּעֶשְׂבִים הַגְּדֻלִים עַל הַגְּאוֹת וְאִין לָהֶם עֲלֵיהָ, כִּי אִין קוֹצְרִין אוֹתָן הָעֶשְׂבִים וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קכ"ט): "יְהִיוּ כְּחֻצִיר גְּאוֹת וְכוּ שֶׁלֹּא מְלֵא כְּפוֹ קוֹצֵר וְכוּ וְלֹא אָמְרוּ הָעוֹבְרִים בְּרַכַּת ה'" וְכוּ כִּי אִין קוֹצְרִין אוֹתָן וְאִין אוֹמְרִים עֲלֵיהֶם בְּרַכַּת הַ בְּשָׁעָה שֶׁעוֹבְרִין עֲלֵיהֶם וְעַל כֵּן אִין לָהֶם עֲלֵיהָ אֲבָל אוֹתָהּ הַתְּבוּאָה שֶׁקוֹצְרִין, אוֹמְרִים הָעוֹבְרִים בְּרַכַּת הַ כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לָהּ עֲלֵיהָ

רכח - כשהקדוש ברוך הוא מסתכל בנשמה

דע ש כשהקדוש ברוך הוא מסתכל בנשמה שתוכל להחזיר בני אדם בתשובה ולעשות גרים אִזִּי הוא יתברך בעצמו כביכול מבקש ורואה שיהיה מחלקת עליו כי אין מקבלין גרים לימות המשיח ולא בימי שלמה (יבמות כד) משום שלחן מלכים כי אז אינן מתגירין מאהבה רק מחמת שרואין גדלת ישראל ו עקר הגרים הוא כשמתגירין בעת שישאל סחופים בעני ודחק כמו שכתוב (ישעיה נ"ד) : "מי גר אתך בעניותך" וכו (שם בגמרא) ועל כן בהכרח שיהיה מחלקת על מי שמחזיר בני אדם למוטב ומגיר גרים כדי שלא יהיה לו שום שלוחה כי אז מי שמתקרב אליו הוא באמת ואזי יכול לגיר גרים באמת לא משום שלום ונחת כנ"ל וזהו "וישב יעקב בארץ מגורי אביו" ואיתא במדרש (בראשית פרשה כ"ד) "מגורי אביו" שהיה מגיר גרים כמו אבותיו, כמו מגירי אביו וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שם) : "וישב יעקב" בקש יעקב לישוב בשלוחה, מיד קפץ עליו רגזו של יוסף הינו מחמת שיעקב היה מגיר גרים, בחינת "מגורי אביו" על ידי זה לא היה יכול לישוב בשלוחה כדי שיהיו הגרים באמת ואם יהיה לו שלוחה לא יוכל לעשות גרים כי אין מקבלין גרים לימות המשיח כנ"ל

רכט - דע שיש עצים שכשעושין מהם מטה

דע שיש עצים שכשעושין מהם מטה, הם מסגלים להולדת בנים ולגדלם וכן להפך יש שאינם מסגלים וכו וזה מרמז בפסוק : "שאול שאל האיש לנו ולמולדתנו" (בראשית מג בראשית פרשה צ"א). אפלו עצי עריסותינו גלה לנו כי על ידי עצי המטה על ידי זה סגלת ההולדה כנ"ל

רל - מי שיש לו עינים לראות

דע מי שְׁיֵשׁ לוֹ עֵינַיִם לְרֵאוֹת יָכוֹל לְרֵאוֹת וּלְהַפִּיר בְּפָנָיִם שֶׁל הַתְּלָמִיד מִי הוּא רָבוֹ וּבִלְבָד שֶׁרָאָה רַבּוֹ פְּעַם אַחַת כִּי (קִהְלֵת ח) : "חֻכְמַת אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו" נִמְצָא כְּשֶׁהַתְּלָמִיד מְקַבֵּל חֻכְמַת רַבּוֹ הוּא מְקַבֵּל פָּנָיו וּבִשְׂבִיל זֶה צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל בְּפָנָי רַבּוֹ בְּשַׁעַה שֶׁמְקַבֵּל חֻכְמָתוֹ כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (וְשַׁעֲיָה ל) : "וְהָיוּ עֵינָיֶךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרֶיךָ" כִּי הַחֻכְמָה הוּא בְּפָנָיִם כְּנִי"ל וְעַל כֵּן כְּשֶׁמְסַתְּכֵל בְּפָנָי הַתְּלָמִיד יָכוֹל לֵידַע מִי הוּא רַבּוֹ כְּנִי"ל

רלא - וצבא השמים לך משתחויים

בְּשַׁעַה שֶׁאֹמְרִים : "וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִיִּים" רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל עַל כָּל דְּבָר כִּי כָּל הַרְפוּאוֹת עַל יְדֵי כַחוֹת הַגְּלָגְלִים שֶׁהֵם צְבָא הַשָּׁמַיִם וְכָל אֶחָד נוֹתֵן כַּח בְּאִיזָה סֵם וְעֹשֶׂב הַשֵּׁיךְ לוֹ וּמֵהֶם מְקַבְּלִים הַסַּמִּים וְעֹשֶׂבִים כַּח לְרֵפְאוֹת וּכְשֶׁצָּרִיכִים רְפוּאָה מִתְחַבְּרִים כְּפִי כַחוֹת מֵהַגְּלָגְלִים שֶׁזֶה נוֹתֵן כַּח בְּעֹשֶׂב זֶה וְזֶה בְּעֹשֶׂב אַחֵר וְכִיּוֹצֵא וּמִתְחַבְּרִים כָּלֵם וְעוֹשִׂין מֵהֶם הַרְכָּבָה לְרְפוּאָה עַל כֵּן טוֹב לְבַקֵּשׁ מֵהֵשֵׁם יְתַבָּרַךְ בְּעֵת שֶׁאֹמְרִים : "וּצְבָא הַשָּׁמַיִם" וְכוּ שֶׁאֵז בָּאִים כָּלֵם לְהַשְׁתַּחֲוֹת וּלְתַן שֶׁבַח וְהוֹדָיָה אֵלָיו יְתַבָּרַךְ שֶׁ יִצְוֶה הֵשֵׁם יְתַבָּרַךְ לָהֶם שְׂיִמְשִׁיכוּ אֵלָיו הַכַּחוֹת הַצָּרִיכִים לְרְפוּאָתוֹ בְּתוֹךְ חֲתִיכַת לֶחֶם אוֹ בְּדָבָר אַחֵר וְיִתְרַפֵּא מִמִּילָא אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן לְעִין עֲנֻן זֶה בְּאַרְיִכוֹת בְּ"לְקוּטִי תַנְיִנָא" בְּסִימָן א

רלב - הללו את ה מן השמים וכו

בְּשַׁעַה שֶׁאֹמְרִים : "הִלְלוּ אֶת הַמֶּן הַשָּׁמַיִם וְכוּ הִלְלוּהוּ כָּל מְלֶאכֶי הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו" וְכוּ אֵזִי הָאָדָם קוֹרֵא לְכָלֵם וּמְצִוֶה לְכָלֵם שְׂיִהְלְלוּ אֶת הַ וּמְצִוֶה רָאוּי לְאָדָם לְהִתְעוֹרֵר לְתַפְלָה בְּכוֹנֵת הַלֵּב מֵאַחַר שֶׁבְּתַפְלָתוֹ קוֹרֵא לְכָל הָעוֹלָמוֹת לְהִלְלוּ וּלְשַׁבְּחוּ לְהִלְלוּ? יְתַבָּרַךְ

רלג - כשמתגברים על האדם

מחשבות רעות והרהורים

כְּשֶׁמִתְגַּבְּרִים עַל הָאָדָם מִחֲשָׁבוֹת רָעוֹת וְהַרְהוּרִים וְהוּא מִתְחַזֵּק וּמִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם וּמִנְצֵחַ אוֹתָם יֵשׁ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תַעֲנוּג גְּדוֹל מְזֶה וְהוּא יִקַּר מְאֹד בְּעֵינֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמִשְׁלַל שְׁיֵשׁ אֶצֶל הַמַּלְכִים לְפַעֲמִים בְּיוֹמֵי דְפִגְרָא הֵם מְנִיחִין כְּמָה חֵיוֹת שֶׁיִּנְצְחוּ זֶה עִם זֶה וְהֵם עוֹמְדִים וּמִסְתַּכְּלִים וְיֵשׁ לָהֶם תַעֲנוּג גְּדוֹל מִן הַנְּצִחוֹן כְּמוֹ כֵן הַמִּחְשָׁבוֹת הֵם בָּאִים מִבְּחִינַת הַחַיּוֹת (עֵינֵי תִיקוּן כֹּא בְּסוּפּוֹ) וּ מִחְשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת הֵם בְּחִינַת חַיּוֹת טְהוֹרוֹת וּמִחְשָׁבוֹת רָעוֹת הֵם בְּחִינַת חַיּוֹת טְמֵאוֹת וּמְנִיחִים בְּכּוֹנֵה מְלַמְעָלָה שֶׁיִּנְצְחוּ זֶה עִם זֶה וְיֵשׁ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תַעֲנוּג גְּדוֹל כְּשֶׁהָאָדָם מִתְגַּבֵּר עַל הַחַיּוֹת טְמֵאוֹת וּמִנְצֵחַ אוֹתָם. הַכֹּלֵל שֶׁ אֵי אֶפְשֶׁר בְּשׂוּם אֶפֶן בְּעוֹלָם שֶׁיְהִי שְׁנֵי מִחְשָׁבוֹת בְּיַחַד בְּפַעַם אֶחָד עַל כֵּן בְּקֵל יְכוּלִין לְגַרֵשׁ מִחְשָׁבוֹת רָעוֹת רַק בְּשֵׁב וְאֵל תַעֲשֶׂה דְהִינּוּ שְׁלֵא לְחַשֵׁב אוֹתוֹ הַמִּחְשָׁבָה רַק לְחַשֵׁב אֵיזָה מִחְשָׁבָה אַחֶרֶת בְּתוֹרָה אוֹ עֲבוּדָה אוֹ אֶפְלוּ מִשָּׂא וּמִתֵּן כִּי אֵי אֶפְשֶׁר שֶׁיְהִי שְׁנֵי מִחְשָׁבוֹת בְּיַחַד בְּשׂוּם אֶפֶן וּכְבָר מְבָאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר (לְעִיל בְּסִימָן ע״ב). שֶׁ אֵין צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת מְלַחְמָה וּלְנַעֲנַע רֵאשׁוֹ אָנָּה וְאָנָּה כְּדִי לְגַרֵשׁ הַמִּחְשָׁבוֹת רָעוֹת כִּי אֵין זֶה מוֹעִיל כָּלֵל אֲדַרְבָּא עַל יְדֵי זֶה מִתְגַּבְּרִים יוֹתֵר רַק לְבִלִי לְהַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם כָּלֵל רַק לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ בְּמָה שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּתוֹרָה אוֹ תַפְלָה אוֹ מִשָּׂא וּמִתֵּן וּלְבִלִי לְהַסְתַּכֵּל לְאַחֲרָיו כָּלֵל וְעַל יְדֵי זֶה מִמִּילָא תִסְתַּלַּק

רלד - ספורי מעשיות מצדיקים הוא

דבר גדול מאד

דַע שֶׁסְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִצְדִּיקִים הֵינּוּ מִמָּה שֶׁאַרְע לָהֶם הוּא דְבַר גְּדוֹל מְאֹד וְעַל יְדֵי זֶה נִטְהַר מִחְשַׁבְתּוֹ אֲבָל אֵי אֶפְשֶׁר לְסַפֵּר מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל צְדִיקִים כִּי אִם מִי שֶׁיְכוּל לְהַדְמוֹת עֲצֻמוֹ לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ דְהִינּוּ שֶׁיְכוּל לְהַבְדִּיל בֵּין אוֹר וְחֹשֶׁךְ כְּמוֹ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל כִּי כְּנֻגְד כֹּל מַעֲשֶׂה שֶׁל צְדִיק יֵשׁ כְּנֻגְדוֹ רַע דְהִינּוּ שְׁיֵשׁ כְּנֻגְדוֹ מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רָשָׁעִים, שְׁגִם לָהֶם אֶרֶע כִּיּוֹצָא בְּזֶה כְּגוֹן שֶׁמִּצִּינּוּ שֶׁפִּינְחָס עָשָׂה דְבַר גְּדוֹל שֶׁפָּרַח בְּאֹיִר וּכְנֻגְד זֶה יֵשׁ מַעֲשֶׂה שֶׁל רָשָׁע, שְׁגִם בְּלַעַם פָּרַח בְּאֹיִר וְכֵן כִּיּוֹצָא בְּזֶה כִּי הִרְעָ לְעַמַּת הַטּוֹב וְהַהִפְרָשׁ הוּא רַק מִי שֶׁיְכוּל לְהַבְדִּיל בֵּין אוֹר וְחֹשֶׁךְ זֶה יוֹדֵעַ גְּדֹל הַהַבְדֵּל וְהַהִפְרָשׁ שֶׁבֵּין מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל צְדִיקִים לְמַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רָשָׁעִים כִּי זֶה מְסֻרָא דְקַדְשָׁה עַל יְדֵי

תַּפְלָתוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּאַלְיָשָׁע (מְלָכִים ב ח) : "סִפְרָה נָא לִי הַגְּדֹלוֹת" הֵינּוּ שְׁעֵשֶׂה הַנְּסִים עַל יְדֵי תַּפְלָה (מְגִלָּה כז) אֲבָל מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל רְשָׁעִים הֵם עַל יְדֵי תַחֲבוּלוֹת אוֹ כְּשׁוֹף אוֹ דְבַר אַחַר מִסְטֵרָא אַחֲרָא נִמְצָא שֶׁעַקֵּר הַהִפְרָשׁ יוֹדֵעַ רַק זֶה שְׂיֹדֵעַ לְהַבְדִּיל בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ הֵינּוּ בֵּין רַע לְטוֹב וְגַם מִי שֶׁאֵין לוֹ זֶה הַדַּעַת לְהַבְדִּיל וְכוּ אֲבָל יֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁמֵּאֲמִין הַהַבְדֵּל שֵׁישׁ בֵּינֵיהֶם כְּנִי"ל גַּם זֶה יָכוֹל לְסַפֵּר מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל צְדִיקִים אֲבָל צָרִיךְ שֶׁתְּהִיָּה הָאֲמוּנָה אֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּרוּרָה מְאֹד עַד שֶׁעַל יְדֵי הָאֲמוּנָה יְהִיָּה דוּמָה לוֹ כְּאִלוֹ רוֹאֶה הַדְּבַר שֶׁמֵּאֲמִין בְּעֵינָיִם מִמֶּשׁ בְּחִינַת סֵתִים וְגִלְיָא כְּמוֹבָא בְּמָקוֹם אַחֲרָא [לְעִיל בְּסִימָן ס"ב] וְזֶה שְׁמוֹבָא בְּמִדְרָשׁ (בְּרַאשִׁית פְּרָשָׁה ב) : "לְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ" אֹר אֵלּוֹ מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל צְדִיקִים חֹשֶׁךְ אֵלּוֹ מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל רְשָׁעִים הֵינּוּ שֶׁמַּעֲשֵׂיֹת שֶׁל צְדִיקִים הֵם בְּחִינַת אֹר וּלְהַפְךָ מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל רְשָׁעִים הֵם בְּחִינַת חֹשֶׁךְ וּמִי שֶׁיָּכוֹל לְהַבְדִּיל בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ יָכוֹל לְסַפֵּר מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל צְדִיקִים כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי זֶה נִטְהַר מַחֲשַׁבְתּוֹ גַּם, נִצּוֹל מִצָּרוֹת כִּי בְּלִבּוֹל הַדַּעַת הוּא בְּחִינַת מַחִין דְּקִטְנוּת וּמְזִהָ בְּאֵין צָרוֹת כִּי מַחִין דְּקִטְנוּת הֵם בְּחִינַת דִּינִין וְסַפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל צְדִיקִים הֵם בְּחִינַת מַחִין דְּגִדְלוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב : "סִפְרָה נָא לִי אֶת הַגְּדֹלוֹת" בְּחִינַת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל וְעַל יְדֵי זֶה מִטְהַר מַחֲשַׁבְתּוֹ מִמַּחֲשַׁבוֹת רָעוֹת שֶׁהֵם נִמְשָׁכִין מִמַּחִין דְּקִטְנוּת וְעַל יְדֵי זֶה מִמְתִּיק הַצָּרוֹת וְהַדִּינִים שֶׁכֻּלָּם הֵם מִבְּחִינַת מַחִין דְּקִטְנוּת כְּנִי"ל. גַּם צָרִיךְ לִידַע אִיךָ לְסַפֵּר הַמַּעֲשֵׂה כִּי בְּכָל מַעֲשֵׂה יֵשׁ צְמֻצוֹם וְגַם כְּשֶׁרוֹצֶה לְטַהֵר מַחֲשַׁבְתּוֹ עַל יְדֵי סַפּוּר הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַצְּדִיק נִמְצָא שֶׁנַּעֲשֵׂה אֲצִלוֹ מִהַמַּעֲשֵׂה וּמִהַסַּפּוּר שֶׁהוּא דְבוּר נַעֲשֵׂה אֲצִלוֹ מַחֲשַׁבָּה וּבּוֹדָאֵי צָרִיךְ שֶׁיְהִיָּה זֶה הַצְּדִיק שֶׁמִּסַּפֵּר מִמֶּנּוּ גְבוּהָ מִמֶּנּוּ כְּדִי שֶׁיְהִיָּה מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל אוֹתוֹ הַצְּדִיק, בְּבְחִינַת מַחֲשַׁבָּה אֲצִלוֹ עַל כֵּן צָרִיךְ לִידַע מִמִּי לְסַפֵּר וְאִיךָ לְסַפֵּר וְאִזִּי נִטְהַר מַחֲשַׁבְתּוֹ וְיָכוֹל לַעֲלוֹת אֶל עוֹלָם הַמַּחֲשַׁבָּה שְׁזֶה נִקְרָא עֲלִית הַעוֹלָמוֹת כִּי הַמַּחֲשַׁבָּה גְבוּהָ מְאֹד וּמִי שֶׁרוֹצֶה לִכְנֹס אֶל עוֹלָם הַמַּחֲשַׁבָּה, צָרִיךְ לְשַׁתַּק וְאֲפִלוֹ אִם יִדְבֵּר אֶז דְבוּר הַגּוֹן הוּא מִפְּסִיד הַמַּחֲשַׁבָּה כִּי הַמַּחֲשַׁבָּה הוּא דְבַר גְבוּהָ מְאֹד שֶׁאֲפִלוֹ דְבוּר הַגּוֹן מִפְּסִידָהּ וְזֶה בְּחִינַת (מְנַחוֹת כט) : שֶׁתֵּק כֵּךְ עֲלֶה בְּמַחֲשַׁבָּה שֶׁלַּעֲלוֹת אֶל הַמַּחֲשַׁבָּה צָרִיךְ לְשַׁתַּק וְאֲפִלוֹ אִם יִשְׁתַּק וְלֹא יִדְבֵּר כָּלָל עִם כָּל זֶה יֵשׁ בְּלִבּוֹלִים שֶׁמִּבְּלִבְלִין הַמַּחֲשַׁבָּה וּמוֹנְעִין אוֹתָהּ וְעַל זֶה צָרִיךְ טְהוּרַת הַמַּחֲשַׁבָּה וְזֶה עַל יְדֵי סַפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת כְּנִי"ל וְלִזְכוּת לָזֶה, שְׂיֹכֵל לְהַדְמוֹת אֵלָיו יִתְבַּרַךְ לְהַבְדִּיל בֵּין אֹר וְחֹשֶׁךְ כְּנִי"ל הוּא עַל יְדֵי הַשְּׁגָחָה הֵינּוּ שֶׁיֵּצֵא מִטְּבַעִיּוֹת שְׁזֶה בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַקְּדוּשָׁה וְזֶה זוֹכִין עַל יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא כְּלָלִיּוֹת הַקְּדוּשָׁה שֶׁבְּכָל הַקְּדוּשׁוֹת כִּי שֵׁם כָּל הָעֶשֶׂר קְדוּשׁוֹת וְעַל כֵּן נֶאֱמַר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, (דְּבָרִים י"א) : "תְּמִיד עֵינֵי הַאֱלֹקִים בָּהּ" כִּי שֵׁם הוּא רַק הַשְּׁגָחָה, בְּחִינַת (דְּבָרִים כ"ו) "הַשְּׁקִיפָה מִמַּעוֹן קְדוֹשְׁךָ" וְזֶה (תְּהִלִּים ט"ז) "שׁוֹיִתִּי הַלְּנֹגְדֵי תְּמִיד" הֵינּוּ כְּשֶׁאֲנִי רוֹצֶה לְהַשׁוֹת וּלְהַדְמוֹת עֲצָמֵי לְהֵשֶׁם יִתְבַּרַךְ כְּנִי"ל אִזִּי "לְנֹגְדֵי תְּמִיד" הֵינּוּ בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּמִדְרָשׁ (תְּהִלִּים ק"ה). אֵין תְּמִיד אֲלֵא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱמַר : "תְּמִיד עֵינֵי הַאֱלֹקִים בָּהּ" וְדַע שֵׁישׁ שֵׁם שֶׁכְּשֶׁרוֹצִין לַעֲשׂוֹת מְלַךְ מִשְׁתַּמְשִׁין בְּזֶה הַשֵּׁם וְהַשֵּׁם הוּא קִמָּה (עֵיין וִיקָהֵל מִשֶׁה פְּרָשָׁה קמ"א) רֵאשִׁי תְּבוּת הַשְּׁקִיפָה מִמַּעוֹן קְדוֹשְׁךָ וְזֶה בְּחִינַת (דְּנִיָּאל ב) : "מִהַעֲדָה מַלְכִין וּמִהֶקֶם מַלְכִין" וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר בְּיוֹסֵף (בְּרַאשִׁית ל"ז) :

רלה - מי שהולך ונחלק ונופל

דע ש מי שהולך ונחלק ונופל ואזי העולם שוחקין ממנו, והוא מתבייש
מזה זה בא על ידי שפגם בשמחת יום טוב כי יום טוב נקרא רגל, וגם
נקרא מועד ו על ידי שפגם בשמחת יום טוב, נעשה מזה רגל מועד על כן
רגלו מועדה ונפל וזה השחוק ששוחקין, הוא בחינת השמחות נפולות
מפגם שמחת יום טוב ו על כן מתבייש כי עבודת אלילים נקרא בשת,
(הושע ט) והמבזה את המועדות כאלו עובד עבודת אלילים (פסחים קיח)
על כן באה עליו בושה ו לפעמים הוא לו לכפרה ולפעמים אין נתכפר לו
בזה רק כדי להזכירו שישוב.

רלו - מי שנוהג רבנות בכשרות ובתמימות כראוי

מי שנוהג רבנות בכשרות ובתמימות כראוי על ידי זה זוכה שיעלה לגדלה
לסוף ימיו וכל מה שנחשב לגדלה באותו הדור, הוא עולה לגדלה זו כגון
בדור הזה שעקר הגדלה והכבוד הוא כשמחזיקין אותו לצדיק מפרסם
אזי זוכה שיתקבל בסוף ימיו למפרסם גדול אף שבאמת אינו כן, רק
שהוא איש כשר פשוט ונותנין לו שכרו קדם שיוצא מן העולם ואמר כך
וכו

רלוז - עקר הנגון והכלי שיר, הביא לוי לעולם

עקר הנגון והכלי שיר, הביא לוי לעולם כמובא בזהר (שמות י"ט). שעקר הנגון מסטרא דלואי וזה שאמרה לאה: "הפעם ילדה אישי אלי" (בראשית כ"ט) שעתה הפעם שנולד לוי שעל ידו בא בחינת הנגון וכלי שיר לעולם הפעם ילדה אישי אלי בנדאי כי התחברות שני דברים הוא על ידי נגון וכלי שיר, והבן וזה בחינת כלי זמר שמנגנין על חתונה (תהלים קי"ט) : שרים רדפוני חנם ראשי תבות רחש [זה הענין הם דברי צחות שאמר על עצמו שהיו נוהגין לתן לו רחש המגיע להרב ופעם אחת עמדנו לפניו בעת שהיה חתונה בעיר ואמר אז ענין הנ"ל מענין כלי זמר שמנגנין על החתונה כנ"ל [כי כן היה דרכו בקדש שעל פי רב היה אומר תורה מעין מה שהיה נעשה ונדבר אז באותה העת כאשר יתבאר מזה במקום אחר] רחש המגיע לו רחש, שרים רדפוני חנם

רלח - כששני אנשים מחלקים ביניהם על איזה ענין

כששני אנשים מחלקים ביניהם על איזה ענין וכשיבוא השלישי אף שאינו יודע כלל מענינם אזי יסכים עם אחד יותר מעם חברו זה מחמת שהאחד סמוך לשרשו יותר מחברו כי בנדאי אי אפשר שיהיו שונים לו כאחד כי אין שני אנשים שוין ואם כן בנדאי אחד סמוך יותר ומזה בא שהוא מסכים עם זה והבן

רלט - על ידי מחלקת אי אפשר לדבר

על ידי מחלקת אי אפשר לדבר כי עקר הדבור הוא משלום, כמו שכתוב (תהלים קכ"ב) : "אדברה נא שלום" ועל כן צריך כל אחד קדם התפלה לקבל על עצמו מצות עשה: "ואהבת לרעך כמוך" כדי ש על ידי זה שיש

אהבה ושלום על ידי זה יוכל לדבר בתפלה אבל כשאין שלום ויש מחלוקת, אי אפשר לדבר ועל כן אפלו אם אחד רוצה שלום רק שהם חולקין עליו עם כל זה אין השלום בשלמות על כן אי אפשר לדבר ולהתפלל אף שהוא איש שלום מאחר שהם חולקין עליו וזה שאמר דוד המלך, עליו השלום, (שם ק"כ) : "אני שלום" כי אני איש שלום ומצדי היה שלום עם כלם ועם כל זה "וכי אדבר, המה למלחמה" הינו שאף שאני שלום, עם כל זה אי אפשר לדבר מחמת המלחמה והמחלוקת שהם חולקין עלי כנ"ל והנה כל הדבורים הם משלום כנ"ל ועל כן מי שהוא בבחינת שלום יכול לידע כל הדבורים של כל העולם כמו הקדוש ברוך הוא שנקרא שלום שהוא יודע כל הדבורים של כל העולם כמו שכתוב (עמוס ד) "ומגיד לאדם מה שחוו" כי כל הדבורים באים משלום כנ"ל וזה אותיות שלום ראשי תבות ומגיד לאדם מה שחוו כל הדבורים באים מחמימות ומי שיש בו חמימות הרבה מדבר הרבה וכן מי שנתקרב ואין בו חמימות, אין יכול לדבר כי הדבור הוא מחמימות כמו שכתוב (תהלים ל"ט) "חס לבי בקרבי בהגיגי תבער אש דברתי בלשוני" והוא שלהובא דנורא וכו

רמ - כל ההשפעות וכל הדברים הם באים רק מהצדיק האמת

כל ההשפעות וכל הדברים הם באים רק מהצדיק האמת ועל כן כשמקרב להצדיק האמת יוכל לקבל בקל את מה שצריך לו הן עשירות או בנים אבל כשהוא רחוק מהצדיק אזי בא לו בקשי גדול כי כל אחד מקבל עשירות או בנים לפי המזל שלו והמזל מקבל ההשפעה מהצדיק, כי משם באים כל ההשפעות ועל כן כשהוא רחוק מהצדיק, אזי המזל צריך לעשות לו כח גדול כדי לקבל ההשפעה מהצדיק, מחמת שהוא רחוק ממנו ועל כן נמצא בזה חלוקים רבים לפעמים מגיע לאדם עשירות והוא מת מזה ונשאר העשירות ליורשין ולפעמים הוא מת על ידי זה שמקבל עשירות, וגם אובד את העשירות וכן חלוקים רבים והוא כמו למשל כשאחד רוצה להגביה משא כבד והוא מכניס כל כחו להגביה המשא מחמת שכבדה מאד ולפעמים מגביה המשא אבל מחמת גדל הכח שהכניס בזה נעקרו ונתלשו מעיו בקרבו עד שמת מחמת זה אבל יכול להיות שאף על פי כן נשאר המשא בידו ולפעמים מחמת שנתלש בקרבו נפל גם המשא מידו נמצא שזה מת מחמת שהגביה המשא וגם המשא לא נשארה אצלו אפלו לבניו כמו כן בהנ"ל מחמת שהמזל צריך לעשות לו כח גדול כדי לקבל מהצדיק ההשפעה מחמת שהוא רחוק ממנו מחמת זה יכול להיות כמה חלוקים כנ"ל אבל המקרב להצדיק, אזי אין המזל צריך לעשות לו כח

מחמת שהוא קרוב אצלו אבל עם כל זה, לפעמים יכול להיות שאדם יתקרב להצדיק האמת ועל ידי זה אובד העשירות דע כי זה מחמת שהוא רואה דבר יקר גבוה מאד ואף על פי דאיהו לא חזי מזלה חזי (מגלה ג) ומחמת שהמזל רואה דבר יקר ונעלה מאד על ידי זה משליך העשירות מאצלו כמו מי שנושא משא של נחשת ורואה זהב ואבנים טובות ויקרים אזי משליך הכל ורץ וחוטף את הדברים היקרים כמו כן מחמת שנתקרב ורואה יקר מפיז ומפנינים אזי משליך המזל, את העשירות כלאחר יד מכל שכן כשזוכה שירגיש גם בעצמו שההתקרבות להצדיק הוא יקר מכל העשירות שבעולם אזי בודאי אינו משגיח על ממונו ואינו רוצה כלל עשירות.

רמא - כשיש דינים, חס ושלו

כשיש דינים, חס ושלו אזי המדת הדין הנה מכלה את האדם, חס ושלו אבל המדת הדין אין לה פח לכלות לגמרי כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סוטה ט) : חצי כלים והם אינם כלים אבל האדם יש לו פח לכלות לגמרי את חברו, חס ושלו ועל כן כשיש דינים על אדם אחד, חס ושלו ובא אדם אחר ועומד וחולק עליו אזי מדת הדין מסתלק ממנו כי הם רוצים יותר שינקם בו האדם כי יש לו פח כנ"ל על כן מי שהוא צדיק גדול ומשגיח בתקונו העולם הוא חולק לפעמים בכונה על צדיק אחד כדי לסלק מעליו מדת הדין כנ"ל כי יסמכו עליו שהוא ינקם יותר אבל אחר כך הוא עושה ברחמים ואינו עושה יסורים לאותו הצדיק וזה פרוש (במדבר כ"ה) : "פינחס בן אלעזר וכו' השיב את חמתי וכו' בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי" וכו' הינו שפינחס השיב את חמת ה' וסלק מדת הדין מישראל על ידי שהוא לבש נקמה לנקם בהם על כן נסתלקו הדינים כנ"ל וזה מחמת כי הדינים אינם יכולים לכלות וכו' על כן הם רוצים יותר כשאדם רוצה לנקם כנ"ל וזה : "ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי" הינו שפזה מודיע לנו התורה גדל הטובה שעשה פינחס לישראל בקנאו את קנאתו יתברך ולבש נקמה לנקם בהם שפזה עשה להם טובה גדולה והטעם הוא כי "ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי" הינו שבקנאתי במדת הדין שלי, איני מכלה את בני ישראל כי מדת הדין אין בה פח לכלות כנ"ל אבל האדם כשנוקם יש לו פח לכלות לגמרי, חס ושלו על כן עשה פינחס טובה נפלאה לישראל, במה שלבש קנאה לנקם בהם כי על ידי זה רפתה מישראל פח הדינים בחשבם שפינחס ינקם בהם ביותר כי פינחס הוא אדם שיש לו פח לנקם יותר לכלות לגמרי, חס ושלו, וכנ"ל ועל כן, על ידי זה השיב פינחס את חמתי וסלק מדת הדין כנ"ל אבל

באמת, פינחס בודאי היה רחמן ובודאי אחר כך הקל הדינים מעליהם

רמב - יש בחינת אריך אנפין בקלפה

דע ש יש בחינת אריך אנפין בקלפה (עין "עץ חיים" שער הקלפות פ"ג). ו מי שפוגע באשה מבחינה זו קשה לו להנצל מהרהור ואף אם יעצים עיניו, אף על פי כן בכל צד שיפנה תזדמן לו כי היא בחינת אריך אנפין של הקלפה, שהם פנים ארכים ועל כן בכל צד שיפנה תזדמן לו ודע ש צדקה הוא סגלה גדולה ומועלת מאד להנצל מהרהורי נאוף אך על פי כן אסור לסמך על זה ולהיות מערב עם הנשים ולהרבות שיחה עמהם חס ושלוש רק שאינו מזיק לו כל כך וזהו (אבות פרק א) : ויהיו עניים בני ביתך ואל תרבה שיחה עם האשה הינו ש אף שאתה עושה צדקה ועניים הם בני ביתך אף על פי כן אל תרבה וכו' ל אכל אין האסור רק שלא ירבה אבל מה שהוא מכרח אין מזיק לו וזה נעשה על ידי הצדקה שהיא מצלת מהרהורים של נאוף שהם בחינת אבי אבות הטמאה, בחינות מת וצדקה מצלת מהם בבחינת (משלי י) : "וצדקה תציל ממות" השם יצילנו

רמג - יש צדיק גדול מאד, שאין העולם יכול לסבל קדשתו

דע שיש צדיק גדול מאד, שאין העולם יכול לסבל קדשתו על כן הוא מתעלם מאד ואין רואים ממנו שום קדשה ופרישות יתרה זה מחמת גדל קדשתו מאד וזה בחינות כל השירים קדש ושיר השירים קדש קדשים (נדים פרק ג) נמצא ששיר השירים הוא קדוש מאד יותר הרבה מכל הספרים והנה מצינו ששלמה המלך עליו השלום, חבר שלשה ספרים : משלי, קהלת ושיר השירים ובאמת משלי וקהלת הם כלם מלאים מוסר ויראת שמים מאד ומצינו בהם תבות קדשה וטהרה כמה פעמים אבל בשיר השירים אינו נמצא תבות קדשה וטהרה כלל פוק עין ותשכח, שבכל ספר שיר השירים אין נמצא שם בכל הספר שום תבות קדש וטהור וזה

רמד - מי שהוא מערב בין העכו"ם

מי שהוא מערב בין העכו"ם דהינו שיש לו עסקים ומשא ומתן עמהם צריך לשמר עצמו מאד מאד שלא יזיק לו כי בקל יוכל להתפס ברשתם, חס ושלום לחלק עצמו ממדרגת יהדותו שיש לו כי לא די להאדם שהוא בעולם הזה השפל אשר מלאכים אין להם פח לעמד בזה העולם כמו שמצינו שפעם אחת באו מלאכים בזה העולם ונלכדו מאד (זהר בראשית דף נ"ח) אבל באמת ישראל יש להם פח יותר ממלאכים והם יכולין לעמד בזה העולם ולהתגבר על העולם הזה ולהדבק בהבורא יתברך שמו אבל להיות גם כן מערב עם העכו"ם זה קשה מאד על כן צריך לשמר עצמו מאד מאד להיות כיתד חזק בל ימט ממדרגת פשרותו ויהדותו

רמה - דע שיש חדרי תורה

דע שיש חדרי תורה ומי שזוכה להם כשמתחיל לחדש בתורה, הוא נכנס בהחדרים ונכנס מחדר לחדר ומחדר לחדר כי בכל חדר וחדר יש כמה וכמה פתחים לחדרים אחרים וכן מאותן החדרים לחדרים אחרים והוא נכנס ומטייל בכלם, ומלקט משם אוצרות וסגלות יקרות וחמודות מאד אשרי חלקו אבל דע, שצריך לזהר מאד, לבל יטעה בעצמו, כי לא במהרה זוכין לזה כי יש כמה וכמה חדושים שאינם באים משם רק מהיכלי התמורות כי את זה לעמת זה עשה אלקים ואף שנדמה לאדם להשגה גדולה אף על פי כן, גם שם יש חדושים נאים שנדמין להשגות וגם בזה יש כמה בחינות כמו למשל כשפותבין תבת אדם יודעין שזה מרמז על דמות האדם אבל הוא רק ברמז בעלמא כי אין כתוב שם שום ציור האדם ויש שמצירין על הנר ציור האדם, ושם נגלה יותר קצת דמות האדם ויש שמנסרין ציור האדם מחתיכת עץ ושם נתגלה עוד יותר ציור האדם אבל אף על פי כן אין זה אדם ממש רק האדם בעצמו הוא האדם באמת כמו כן יש כמה חדושים של תורה שהם רק כמו פנקס וכמו שפותבין תבת אדם לבד כי התורה היא בחינת אדם, כמו שכתוב (במדבר י"ט) : "זאת התורה

אָדָם" וַיֵּשׁ שֶׁהוּא נִכְנָס לַפְּנִים מִזֶּה אָבֵל אֵף עַל פִּי כֹן אֵין זֶה אָדָם כְּנִי"ל רַק כְּשֶׁזֹּכִין אֶל הַתּוֹרָה בְּעֶצְמוֹ זֶהוּ בַּחֲנִינֵי אָדָם בְּאַמֶּת וְזֶהוּ זֵאת הַתּוֹרָה אָדָם זֵאת הַתּוֹרָה דִּיקָא הֵינּוּ רַק זֵאת הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּית, הוּא בַּחֲנִינֵי אָדָם וְדַע שֶׁכָּל אָדָם קָדָם שְׁמִשִּׁיג בַּתּוֹרָה הַשְּׂגָה שֶׁל אֲמֶת צָרִיךְ לִילֵךְ בְּהַכְרַח דָּרָךְ אֵלּוּ הַיְכָלוֹת הַתְּמוּרוֹת אָבֵל הַכָּלֵל שְׁאִסוּר לְטַעוֹת בְּעֶצְמוֹ לְסַבֵּר שֶׁכֶּבֶר בָּא אֶל הַהִשְׁגָּה הָרְאוּי כִּי אִם יִסְבֵּר כֹּן יִשְׁאַר שֵׁם חַס וְשְׁלוֹם אָבֵל כְּשִׂידַע שְׁעֵדִין לֹא הַתְּחִיל לְכַנֵּס לְחֻדְרֵי תּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים אֲזִי יִתְחַזֵּק בְּעִבּוּדֵי הַשֵּׁם, וְיִרְבֶּה בַּתְּפִלוֹת, וְיִפְצִיר עַד שְׁיִפְתָּחוּ לוֹ שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה בְּאַמֶּת, וְאִזּוּ יִרְאֶה הַהִפְרָשׁ וְאֶפְלוּ אִם עֲשֵׂה עֲבֹדוֹת וְתַעֲנִיתִים וְסִגּוּפִים בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאַחַר כֵּן זֶה לְחֻדוֹשֵׁין אֵף עַל פִּי כֹן אֵל יַעֲמַד עַל זֶה לְסַבֵּר שֶׁהֵם הַשְּׂגוֹת שֶׁל אֲמֶת הַנִּי"ל כִּי אֶפְלוּ לְהַדְמִיּוֹנוֹת שֶׁל הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת צָרִיךְ עֲבֹדוֹת וְתַעֲנִיתִים וְאֶפְלוּ בַּתְּאוּוֹת עוֹלָם הִזֶּה יֵשׁ דְּגָמָא לָזֶה כְּגוֹן לְמִשְׁלַל כְּשִׁעוֹשֵׁין שְׁחוֹק וְקוֹמְדִיעַ אֲזִי נוֹסֵעַ אֶחָד וּמְכָרִיו וְחוֹשֵׁב כָּל הַדְּבָרִים שְׁיַעֲשׂוּ עַל הַקּוֹמְדִיעַ וְאֵף שֶׁהוּא תְּאוּוֹה לְשִׁמְעַ אֵף עַל פִּי כֹן אֵין זֶה הַשְּׁחוֹק בְּעֶצְמוֹ וְכֹן כְּשִׁבָּא לְהַחֲדֹר שְׁעוֹשֵׁין שֵׁם הַקּוֹמְדִיעַ יֵשׁ שֵׁם מְצִיר עַל הַטְּבִילָא כָּל הַדְּבָרִים שְׁיַעֲשׂוּ שֵׁם וְגַם זֶה אֵינוֹ הַדְּבָר בְּעֶצְמוֹ וְאֶפְלוּ כְּשִׁבָּאִים לְשֵׁם לַפְּנִים, עוֹמֵד לֶץ אֶחָד, וְעוֹשֶׂה כְּמַעֲשֵׂה קוֹף וְכָל הַדְּבָרִים שְׁעוֹשֶׂה הַבַּעַל קוֹמְדִיעַ, הוּא עוֹשֶׂה אַחֲרָיו בְּלִיצְנוֹת וְגַם זֶה אֵינוֹ הַדְּבָר בְּעֶצְמוֹ וְעַקֵּר הוּא הַשְּׁחוֹק בְּעֶצְמוֹ שְׁעוֹשֵׁין שֵׁם וְכִמוֹ כֹן תְּבִין הַנִּמְשָׁל מְעַצְמוֹ כִּי יֵשׁ מִי שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁנִּכְנָס לַפְּנִים, וְלַפְּנֵי וְלַפְּנִים וְעֵדִין עוֹמֵד בַּחוּץ לְגַמְרִי, כִּי לֹא הַתְּחִיל לְהַשִּׁיג הַשְּׂגָה שֶׁל אֲמֶת. וְהַצְּדִיק הַגָּדוֹל מְאֹד אֵף כְּשֶׁזֹּכֶה לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁל הַקְּדוּשָׁה בְּאַמֶּת אֵף עַל פִּי כֹן אֵינָם נִחְשָׁבִים בְּעֵינָיו לְכֻלּוֹם לְגַדֵּל עֵצֶם הַפְּרָתוֹ אֶת גְּדֻלוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ עַל כֵּן הוּא מְשַׁתְּדֵל וּמְתַחַזֵּק בְּכָל פְּעַם שְׁיִתְחִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִרְאוֹת לוֹ אֹר הַתּוֹרָה כְּאֵלוֹ לֹא הַתְּחִיל לְהַשִּׁיג כָּלֵל מִיָּמָיו.

רמו - לפעמים צריך האדם שיהיה לו גדלות

לַפְּעָמִים צָרִיךְ הָאָדָם שְׁיִהְיֶה לוֹ גְּדוּלוֹת כְּמָה שֶׁכְּתוּב (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב י"ז) : "וַיִּגְבֶּה לְבוֹ בַּדְּרָכֵי ה'" וְהוּא מוֹעִיל כְּמוֹ תַעֲנִית כִּי כְּשֶׁצָּרִיךְ לְבוֹא לְהַשְׁגָּה וְלַעֲלוֹת לְאֵיזֶה מַדְרָגָה אֲזִי צָרִיךְ לְשַׁכַּח אֶת חֻכְמָתוֹ שֶׁמְקַדָּם (בְּבֹא מְצִיעָא פה) : שְׂרָבֵי זִירָא הַתַּעֲנָה פְּדִי לְשַׁכַּח תַּלְמוּד בְּבִלִי כִּי הִיא צָרִיךְ לְבוֹא לְהַשְׁגָּה יוֹתֵר גְּדוֹלָה שֶׁהִיא תּוֹרַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַגְּדֻלוֹת מוֹעִיל כְּמוֹ הַתַּעֲנִית הַנִּי"ל כִּי עַל יְדֵי הַגְּדֻלוֹת שׁוֹכַח גַּם כֹּן אֶת חֻכְמָתוֹ כְּמוֹ שְׁאֶמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה (פְּסָחִים סו:) : כָּל הַמְּתַנַּאֵה חֻכְמָתוֹ מְסַתְּלֶקֶת מִמֶּנּוּ אֵךְ צָרִיךְ לָזֶה חֻכְמָה יִתְרָה, כִּי בּוֹדָאֵי גְּדוּלוֹת הוּא אִסוּר גְּדוֹל מְאֹד וְאִם יִתְנַאֵה

בְּאֵמֶת בּוֹדְאֵי חֲכָמָתוֹ תִּסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי, וְלֹא יָבֹא לְהַשְׁגָּה וַיְהִי נַעֲשֶׂה
שׁוֹטָה מִמֶּשׁ אֵךְ צָרִיךְ לָזֶה אֲמֵנוֹת יִתְּרָה, אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּזֶה, שְׂיִהְיֶה לוֹ
גְּדֻלוֹת רַק כְּדֵי לְשַׁכַּח חֲכָמָתוֹ שֶׁמִּקְדָּם שְׁהוּא צָרִיךְ לְשַׁכַּח כְּנִי"ל וְאֵף עַל פִּי
כּו יְהִיָּה עָנּוּ בְּאֵמֶת

רמז - "תיקו" - הוא בחינת מחסר תקוון

אֵימָתא בְּזִהַר הַקְדוּשׁ (רַעֲיָא מְהִימְנָא צו כ"ז): שְׂ "תִּיקוּ" הַנֶּאֱמָר בְּשִׁי"ס
הוּא בְּחִינַת מַחְסָר תִּיקוּן דְּהִינּוּ שְׁנַחֲסָר הַנּוֹן שֶׁל תִּיקוּן וְנַעֲשֶׂה תִּיקוּ וְדַע שֶׁ
זֹאת הַנּוֹן פְּשׁוּטָה כְּשֶׁנֶּחְסַרְתָּ מֵהַתִּיקוּן וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת תִּיקוּ כְּנִי"ל אֲזִי הִיא
נִשְׁפָּלֶת וְנִכְפָּפֶת וְנַעֲשֶׂה מְזָה בְּחִינַת קִינּוֹת שְׁהוּא אוֹתִיּוֹת תִּיקוּן, רַק שֶׁהַנּוֹן
נִכְפָּפֶת כְּנִי"ל ה' יִגְאָלֵנוּ וַיִּתְּהַפְּכוּ הַקִּינּוֹת לְתִיקוּן, וַיִּתְּתֶקֶן הַתִּיקוּן הַנִּי"ל

רמח - ספורי מעשיות מצדיקים, הוא דבר גדול מאד

דַּע שֶׁ סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִצְדִּיקִים, הוּא דְבַר גְּדוֹל מְאֹד כִּי עַל יְדֵי סְפוּרִים
מִצְדִּיקִים נִתְעוֹרָר וְנִתְלַהֵב הַלֵּב בְּהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחֶשֶׁק
נִמְרָץ מְאֹד כִּי הִרְשִׁימוּ שְׁעֲשֶׂה אוֹתוֹ הַצְדִּיק שְׁמִסְפָּרִין מִמֶּנּוּ, עַל יְדֵי עֲבוֹדָתוֹ
אֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זֹאת הִרְשִׁימוּ נִתְעוֹרְרָת בְּעֵת שְׁמִסְפָּרִין מֵהַצְדִּיק וְהִיא
מְעוֹרְרָת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל.

רמט - עקר הגבורה בהלב

עקר הגבורה בהלב כי מי שלבו חזק ואינו מתירא משום אדם ומשום דבר יכול לעשות גבורות נוראות ולקבש המלחמות על ידי חזק ותקף לבו שאינו מתירא ורץ לתוך תקף המלחמה וזה בחינת (אבות פרק ד) : איזהו גבור הכובש את יצרו וזה בחינת גבורות שמשון שנאמר בו (שופטים י"ג) : "ותחל רוח ה לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאל" שבאותן המקומות צלחה עליו רוח ה ולבש גבורה דהינו שבא לו חזק ותקף גבורה בלב ועל ידי זה עשה גבורות נוראות

רנ - כל מיני צער וכל היסורים אינם רק מחסרון הדעת

דע ש כל מיני צער וכל היסורים אינם רק מחסרון הדעת כי מי שיש לו דעת ויודע שהכל בהשגחה מהשם יתברך אין לו שום יסורין, ואינו מרגיש שום צער, כי "ה נתן זה לקח" (איוב א) ו אף על פי שיש יסורין שבהכרח מרגישים אותם כגון היסורים שבאים מחמת ההרפכה כמו יסורים שיש מיציאת הנשמה מן הגוף והם יסורי החולה שבאים מחמת שמתחלת הנשמה להתפשט מן הגוף ומחמת שנקשרה הנשמה בהגוף בקשר אמיץ וחזק על כן בהכרח מרגיש היסורים בעת הפרוד אף על פי כן היסורים קלים מאד ונוחים להתקבל בעת שיודע בדעת ברור שהכל בהשגחה מהשם יתברך ו מכל שכן שאר מיני צער ויסורין שאין מרגישים כלל כשיש לו דעת כנ"ל ו עקר הצער מהיסורין הוא מחמת שנוטלין ממנו הדעת כדי שירגיש היסורין. וזה עקר צער של ישראל שיש להם בגלות הכל הוא מחמת שנפלו מהדעת ותולין הכל בטבע ובמקרים ובמזל ומחמת זה יש להם צער ויסורין כנ"ל וזה בא להם מחמת שהם שרויין בין העכו"ם ולמדו מהם מחמת שרואין שעתם מצלחת מאד, וישראל נבזים ושפלים על כן הם לומדים מהם ותולין הכל בטבע ומקרה ומחמת זה בעצמו יש להם יסורים כי אלו היה להם דעת שהכל בהשגחה לא היה להם יסורים כלל כנ"ל ובאמת ישראל הם למעלה מהטבע רק כשהם חוטאים, חס ושלום, אזי נופלים אל תחת הטבע כמו העכו"ם שהם תחת המזל והטבע ואזי יש להם גלות וצער, חס ושלום ו עקר הצער והגלות שלהם הוא רק על ידי זה בעצמו שאין להם דעת, ותולין בטבע ו כשהקדוש ברוך הוא רוצה לרחם על ישראל ולהושיעם מגלותם, ולעשות קץ וסוף מהמצר להם אזי ממשיך עליהם השגחה ואזי מכניע ומבטל הטבע והמזל שהיה מחייב שיהיו ישראל נתונים תחת ידם ואזי מחייב המצר להם וישראל עולים עליהם על ידי ההשגחה ודע ש זאת ההשגחה הוא ממשיך מסוף העולם כי לעתיד בעת הקץ יתבטל הטבע לגמרי, ולא יהיה רק השגחה

לְבַד כְּמָה שְׁכָתוּב (יִשְׁעִיָּה נ"א) : "כִּי הַשָּׁמַיִם כְּעָשָׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבָּגָד תִּבְלָה" הֵינּוּ שְׂיִתְבַּטַּל הַטֶּבַע שֶׁהִיא עַל פִּי מַעְרַכְת הַכּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת וְזֶהוּ נִמְלָחוּ, הֵינּוּ שְׂיִתְבַּלְּבוּ וַיִּתְעַרְּבוּ כָּל הַמַּזְלוֹת וְלֹא יִהְיֶה שׁוּם מַזָּל רַק הַשְּׁגָחָה לְבַד וְאִזּוּ יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל לְמַעַלָּה וְעַל כֵּן גַּם עֲתָה כְּשֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת קֶץ וְסוֹף מֵאִיזָה עֲכוּוֹ"ם וְשִׁיִּהְיֶה יִשְׂרָאֵל לְמַעַלָּה אֲזִי מִמְּשִׁיךְ עֲלֵיהֶם הַשְּׁגָחָה מִקֶּץ וְסוֹף הָעוֹלָם שְׂאִזּוּ לֹא יִהְיֶה רַק הַשְּׁגָחָה וְעַל יְדֵי זֹאת הַהַשְּׁגָחָה נִתְעַלֵּים יִשְׂרָאֵל וְנַעֲשֶׂה קֶץ וְסוֹף מִהָעֲכוּוֹ"ם שֶׁהִיא מִצָּרָה לָהֶם וְזֶה בְּחִינַת (יַחְזִקְאֵל ז) : "קֶץ בָּא הַקֶּץ" הֵינּוּ כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֶה לְהִבְיֵא קֶץ עַל הָעֲכוּוֹ"ם אֲזִי מִמְּשִׁיךְ הַשְּׁגָחָה מִקֶּץ הָאֲחֵרוֹן כַּנִּ"ל וְ תִּפְלָה הוּא בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה לְמַעַלָּה מִהַטֶּבַע כִּי הַטֶּבַע מַחִיב כָּד, וְתִפְלָה מְשַׁנָּה הַטֶּבַע וְהוּא בְּחִינַת גְּדוּל בְּחִינַת (דְּבָרִים ד) : "כִּי מִי גוֹי גְּדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קְרוּבִים אֱלֹוֵי כֹה אֱלֹקֵינוּ בְּכָל קְרָאֵינוּ אֱלֹוֵי" כִּי זֶה גְּדֻלַּתְנוּ, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ שׁוֹמֵעַ תִּפְלַתְנוּ וּמְשַׁנָּה הַטֶּבַע עַל יְדֵי הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבַּרַךְ וַכְּמוֹ שְׁכָתוּב (מְלָכִים ח) : "סִפְרָה נָא לִי אֵת הַגְּדוּלוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹוֵשֶׁע" וַכְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרָנִם לְבִרְכָה (מַגִּלָּה כז) : וְאֱלֹוֵשֶׁע דְּעֵבֵד בְּרַחֲמֵי הוּא דְּעֵבֵד נִמְצָא שֶׁ תִּפְלָה שֶׁהִיא בְּחִינַת נְסִים וְהַשְּׁגָחָה הַפֶּד הַטֶּבַע הִיא בְּחִינַת גְּדוּל וְזֶה פְּרוּשׁ מֵה שֶׁהַשֵּׁם אוֹבֵי טְמֵאָ לְרַב קְטִינָא (בְּרַכּוֹת נט). מֵאִי גוֹהָא ? בְּשַׁעֲה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זוֹכֵר אֵת בְּנָיו שֶׁהֵן שְׂרוּיִין בְּצַעַר בֵּין הָעֲכוּוֹ"ם מוֹרִיד שְׁנֵי דְמַעוֹת לַיָּם הַגְּדוֹל וְקוֹלוֹ נִשְׁמַע מִסוֹף עוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ הֵינּוּ כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זוֹכֵר שֶׁהֵן שְׂרוּיִין בְּצַעַר בֵּין הָעֲכוּוֹ"ם בֵּין הָעֲכוּוֹ"ם דִּיקָא כִּי זֶה עֵקֶר הַצַּעַר מֵה שֶׁהֵן שְׂרוּיִין בֵּין הָעֲכוּוֹ"ם וְלָמְדוּ מֵהֶם וְנִפְּלוּ מִהַדְּעַת וְתוֹלִין בְּהַמַּזָּל וְהַטֶּבַע וְזֶה עֵקֶר הַצַּעַר שֶׁלָּהֶם כַּנִּ"ל וְאֲזִי מוֹרִיד דְמַעוֹת וְכוּ הֵינּוּ שֶׁמִּמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם הַשְּׁגָחָה כִּי דְמַעוֹת הֵם בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה כְּמָה שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרָנִם לְבִרְכָה (שַׁבָּת קנא:) : עַל פְּסוּק (קֹהֶלֶת י"ב). "וְשָׁבוּ הָעֵבִים אַחַר הַגִּשְׁם", זֶה הָרְאוּת שֶׁהוֹלֵךְ אַחַר הַבְּכִי נִמְצָא שֶׁ הַדְּמַעוֹת הֵם לֹקְחִים חֵלֶק הָרְאוּת, וְהָרְאוּת נִמְשָׁךְ לְתוֹכָם נִמְצָא שֶׁהַדְּמַעוֹת הֵם חֵלְקֵי הַהַשְּׁגָחָה וְהָרְאוּת כִּי הַדְּמַעוֹת לֹקְחִים הָרְאוּת כַּנִּ"ל וְזֶה וּמוֹרִיד שְׁנֵי דְמַעוֹת, הֵינּוּ שֶׁמִּמְשִׁיךְ חֵלְקֵי הַהַשְּׁגָחָה לַיָּם הַגְּדוֹל הֵינּוּ בְּחִינַת הָעֲכוּוֹ"ם הַמוֹשְׁלִין עַל יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה נ"ז) "וְהִרְשָׁעִים פִּיִּם נִגְרָשׁ" וְאֲזִי נַעֲשֶׂה בְּחִינַת גְּדוּל, בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה, בְּחִינַת תִּפְלָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת גְּדוּל כַּנִּ"ל וְזֶהוּ וְקוֹלוֹ נִשְׁמַע מִסוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ הֵינּוּ שֶׁמִּמְשִׁיךְ הַשְּׁגָחָה מִסוֹף הָעוֹלָם מִקֶּץ הָאֲחֵרוֹן עַד סוֹפוֹ, לַעֲשׂוֹת סוֹף וְקֶץ מִהָעֲכוּוֹ"ם הַמוֹשְׁלִים בְּיִשְׂרָאֵל בְּחִינַת קֶץ בָּא הַקֶּץ כַּנִּ"ל וְזֶה בְּחִינַת דְמַעוֹת שְׁבוּכִין בְּעַת הַצַּעַר כִּי מֵאַחַר שֵׁשׁ לוֹ יִסוּרִין וְצַעַר עַל כֵּן הוּא צָרִיךְ לְבְּחִינַת הַשְּׁגָחָה, כְּדִי שִׁיִּהְיֶה לוֹ יְשׁוּעָה כַּנִּ"ל וְעַל כֵּן מוֹרִידִין דְמַעוֹת כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ עַל יָדָם חֵלְקֵי הַהַשְּׁגָחָה וְהָרְאוּת כִּי הַהַשְּׁגָחָה וְהָרְאוּת נִמְשָׁךְ לְתוֹךְ הַדְּמַעוֹת בְּבְּחִינַת "וְשָׁבוּ הָעֵבִים אַחַר הַגִּשְׁם" זֶה הָרְאוּת שֶׁהוֹלֵךְ אַחַר הַבְּכִי הֵינּוּ שֶׁהֵם מַחֲסָרִים הָרְאוּת וְנוֹטָלִים חֵלֶק מִהָרְאוּת נִמְצָא שֶׁהָרְאוּת נִמְשָׁךְ לְתוֹךְ הַדְּמַעוֹת כַּנִּ"ל וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה ל"ח) : "וַיִּבֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּכִי גְדוֹל", הַנִּנְאָמַר בְּעַת שֶׁחִלָּה בְּכִי גְדוֹל דִּיקָא, כִּי הַמְשִׁיךְ לְתוֹךְ הַבְּכִי אֵת הָרְאוּת וְהַהַשְּׁגָחָה שֶׁזֶה בְּחִינַת גְּדוּל, בְּחִינַת תִּפְלָה וְכוּ כַּנִּ"ל וְזֶה מֵה שְׂנֵאָמַר בְּדוֹד בְּעַת שֶׁבָּכָה עַל צַעֲרוֹ, (שְׁמוּאֵל א כ). "עַד דְּוֹד הַגְּדִיל", שֶׁהִגִּיעַ בְּכִיתוֹ לְבְּחִינַת הַשְּׁגָחָה בְּחִינַת

רנא - על ידי מלחמות הינו מחלקת

דע ש על ידי מלחמות הינו מחלקת על ידי זה נופלים מחשבות של רשעים על אנשים כשרים הינו מחשבות של כפירות, שנופלים עליהם על ידי זה ו התקון לזה למסר המלחמה על ה ש ה ילחם המלחמה על ידי זה מבטל מחשבות רשעים הנ"ל אבל דע ש על ידי צדקה שלהם יש פח במחשבתם להתקיים אפלו אם ימסר המלחמה לה כי יש צדקות שרשעים נותנים כי מצינו שאפלו מלכי עכו"ם נותנים צדקה ועושים טובות כמו שכתוב (משלי כ"ח) : "לחונן דלים יקבצנו" (כמו שפרש רש"י עין שם) ודע ש איש אמת, דהינו שעושה מצוות בשלמות ובכל הדקדוקים בינו לבין קונו כמו שמדקדק לעשות המצוה בפני בני אדם שזה בחינת אמת, שהכל אחד אצלו בין כשעושה מצוה לפני ה ובין כשעושה בפני בני אדם זה האיש האמת, יש לו פח להמשיך לעצמו כל הצדקות כי אלו הצדקות הנ"ל שהם עושין, היא עומדת רחוקה מהם ואינה אצלם כי דרך הצדקה למשך עצמה לאמת ו מחמת שהם רחוקים מאמת, הצדקה רחוקה מהם ו זה האיש אמת מושך לעצמו כל הצדקות כי הצדקה נמשכת רק אחר האמת וזה בחינת (ישעיה נ"ט) : "וצדקה מרחוק תעמד, כי כשלה ברחוב אמת" הינו שהצדקה עומדת מרחוק זה מחמת, שנכשל ברחוב אמת כי מחמת שאין אמת, על כן הצדקה רחוקה מהם כנ"ל וזה שכתוב (דברים ו) : "וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת לפני ה אלקינו כאשר צונו" הינו כשיהיה לנו בחינות אמת דהינו לשמר לעשות כל המצוות לפני ה לבדו בכל הדקדוקים, כמו שעושה בפני בני אדם שזה בחינת אמת כנ"ל וזה "כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת לפני ה אלקינו כאשר צונו" וכו לפני ה אלקינו דיקא הינו שנשמר לעשות כל המצוות לפני ה לבד, בינינו לבין קונו בכל הדקדוקים והפרטים כאשר צונו הינו בכל הדקדוקים כאשר צונו השם יתברך, הינו בחינת אמת הנ"ל שגם כשעושה המצוה לפני השם יתברך לבד הוא מדקדק בכל הדקדוקים וכו כנ"ל ואז : "וצדקה תהיה לנו" לנו דיקא הינו שנמשך לעצמנו כל הצדקות כי דרך הצדקה למשך לאמת כנ"ל נמצא כשזה האיש אמת מושך לעצמו הצדקות אזי אין להם פח הצדקה ואין פח במחשבתם להתקיים כנ"ל ו מה שצדקה נמשכת לאמת כי צדקה הוא בחינת אמת (עיינן זוהר אמור פ"ט) כי אמת הוא אחד כי אחד הוא רק אחד כי לפני אחד מה אמת סופר (ספר יצירה) ואם יש שני וכו אינו אחד וכן האמת הוא רק אחד כי כשאומרים על איזה דבר האמת אי אפשר לומר כי אם אחד, דהינו האמת כמו שהוא אבל שקר אפשר לומר על דבר אחד דברים

רבים (כמבאר במקום אחר לעיל בסימן נ"א, עין שם מה שמבאר שם) כי על כלי כסף אי אפשר לומר האמת כי אם אחד דהינו שהוא כלי כסף לבד אבל אם ירצה לומר שקר, יכול לומר הרבה כי יוכל לומר שהוא כלי זהב או נחשת או שאר שמות וכן בכל הדברים שבעולם, אי אפשר לומר האמת כי אם דבר אחד כמו שהוא אבל השקר הוא הרבה כנ"ל נמצא שאמת הוא אחד (ועין שם עוד דברים נפלאים מענין האמת שהוא אחד עין שם) ועל כן קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל כלא חד כי השם יתברך אמת ותורתו אמת וישראל אמת וכיון שכלם אמת, הכל אחד כי באמת אין בו שום שנוי כמו שכתוב (מלאכי ג) : אני ה לא שניתי ואתם בית יעקב לא כליתם כי השם יתברך אמת והוא אחד בלי שנוי, חס ושלום, כנ"ל והשנוי הוא רק אצל המקבלים כי כפי המקבל כן נתהוה אצלו השנוי אבל השם יתברך אין בו שום שנוי, חס ושלום ו זה בחינת שמש כי השמש הוא רק כח אחד לבד והשנוי הוא אצל המקבלים כי כמה שנויים נתהוים על ידי השמש כגון להתיד ולהקפות לקרר ולחמם ושאר הכחות (כמבאר במקום אחר) וזה רק מחמת המקבלים כגון כשהשמש באה על שענה מתכת אותו זה מחמת שהשענה אינו קשה באמת ועל כן נתהוה אצלה הכח להתיד, וכן בשאר הכחות אבל השמש הוא רק כח אחד לבד וזה בחינת צדקה, שהיא בחינת שמש בחינת אמת כנ"ל (מלאכי ג) "ויזרח לכם יראי שמי שמש צדקה" וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות ו) : כרום זלת לבני אדם, כיון שצריך אדם לבריות פניו משתנין לכמה גוונים כי על ידי הצדקה באים כמה שנויים והכל הוא רק מחמת המקבלים אבל הצדקה שהיא בחינת אמת בחינת שמש כנ"ל הוא רק כח אחד לבד, ואין בה שנוי כנ"ל והשנוי הוא רק אצל המקבלים שנשתנין פניהם לכמה גוונים ויש שנשתנה פניו מחמת גדלות שיש לו באשר שאינו ראוי לו שיצטרך לבריות ויש מחמת קטנות על שהוא נצטרך לבריות ויש שנשתנה פניו מחמת שמחה, ששמח על שנותנים לו וגם בזה יש שנויים כי יש מי ששמח מאד על שנותנין לו נמצא שהשנויים הוא רק אצל המקבלים כל אחד לפי בחינתו כן נשתנין פניהם כנ"ל אבל הצדקה היא רק כח אחד לבד כי היא בחינת אמת, בחינת שמש ועל כן מושכת עצמה לאמת כנ"ל ו יעקב שהוא בחינת אמת כמו שכתוב (מיכה ז) : "תתן אמת ליעקב" נאמר בו (בראשית ל"ב) : "ויזרח לו השמש" הינו בחינת ולנו תהיה צדקה הנ"ל כי שמש היא בחינת צדקה כנ"ל "ויזרח לכם יראי שמי שמש צדקה" הינו שיעקב על ידי האמת היה לו כח להמשיך ולהזריח לעצמו כל הצדקות, שהם בחינת שמש וזה "ויזרח לו השמש", לו דיקא, בחינת "ולנו תהיה צדקה" כנ"ל. בגמרא (יבמות צו) : מעשה שנחלקו בבית המדרש עד שנקרע ספר תורה מחמתו ואמר : תמה אני אם לא יהיה בית זה עבודת אלילים נמצא ש על ידי מחלקת נעשה עבודת אלילים וכפירות וזה שכתוב (תהלים ק"ם) : "אשר חשבו רעות בלב כל יום יגורו מלחמות" שעל ידי המלחמות, הינו מחלקת, על ידו חשבו רעות בלב על ידי זה באים מחשבות רעות, הינו כפירות כנ"ל והתקון לזה למסר המלחמה לה שה ילחם המלחמה כנ"ל וזה בחינת שתיקה הינו שצריך לשתק להם רק לסמך על ה שהוא ילחם בשבילנו וזה בחינת (שמות י"ד)

:"ה ילחם לכם ואתם תחרישון" ו על ידי השתיקה זו נתעלה המחשבה כי נתבטליון מחשבות רעות של כפירות כנ"ל וזה בחינת שתק, כד עלה במחשבה (מנחות כט) ש על ידי השתיקה נתעלה המחשבה כנ"ל אך כשגם הם שותקים אזי יכולים, חס ושלום, לקלקל התקון שנעשה על ידי שתיקתו וזה בחינת (תהלים קכ"ט) "על גבי חרשו חורשים" לשון שתיקה בחינת "ואתם תחרישון" הינו ששתיקתם עולה על גבו כנ"ל וזהו האריכו למענייתם, זה בחינת הצדקה שלהם, בחינת (בראשית ל) "וענתה בי צדקתי" הינו שעל ידי הצדקה שלהם, הם יכולין, חס ושלום, להתגבר ששתיקתם יעלה, חס ושלום, על שתיקתנו בבחינת "על גבי חרשו חורשים" וכו ומחמת זה אין מועיל העצה הנ"ל דהינו למסר המלחמה לה שהוא בחינת "ה ילחם לכם ואתם תחרישון" כנ"ל אך האיש האמת מושך לעצמו כל הצדקות ונתבטל כח הצדקה שלהם ואזי ממילא נתבטל מחשבתם הרעה ונתבטליון כל הכפירות כנ"ל

רנב - כשיש אחדות בין הצדיקים, אין הצדקה מזקת

כשיש אחדות בין הצדיקים, אין הצדקה מזקת כי על פי הטבע כשנותנין צדקה נחסר מאתו מה שנתן אבל על ידי האחדות שבין הצדיקים יוכל לתן צדקה ולא יחסר כלל וכן על ידי זה יכולים שיהיה להאדם מסירת נפש באמת ואף על פי כן לא יזיק לו וישאר בחיים

רנג - מעוט שנה, הוא ממעט תאות נאוף

דע ש מעוט שנה, הוא ממעט תאות נאוף כי יש אש באדם מתחלת התולדה שמהאש הזה בוערין באדם כל התבערות של כל התאוות וגם כל האכילה ושתיה שנותנין להגוף האש הזה הוא מכלה ושורף הכל ועל ידי מעוט שנה, האש הזה נחלש ואין לו כח לבער אך ש מזיק להמח מעוט שנה וכן רבוי שנה כשהאדם מכריח עצמו לישן הרבה גם זה מחליש

וּמִמַּעַט הָאֵשׁ הַנִּיל וְגַם זֶה מִזִּיק לְהַמַּח רַק כְּשֶׁאָדָם יִשֹּׁן בְּמַדָּה כְּרַאוּי אֲזִי תַאֲוֹת הַמִּשְׁגָּל בְּתַקִּיפָה וְכַחֲהָ כִּי לֹא נִחְלַשׁ הָאֵשׁ הַנִּיל [כֹּל זֶה שְׂמַעְנֻנוּ מִתּוֹךְ שִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים. וְתִכֵּן כְּפִנְתּוֹ בְּזֶה לֹא בָּאָר הֵיטֵב. אֲךְ כִּפִּי מֵה שֶׁהִבְנִיתִי מִשִּׁיחָתוֹ הַכְּפֻנָה שְׂאִין מוֹעִיל שׁוּם יַעֲזָה לְמַעַט תַּאֲוֹת נֶאֱוָף עַל יָדֵי אֵיזָה תַחֲבוּלָה כִּי מִזִּיק לְהַמַּח כִּי הִיא אֶפְשָׁר לְהַחֲלִישׁ הַתַּאֲוָה עַל יָדֵי מַעוּט שְׁנָה אוֹ רְבוּי שְׁנָה אֲבָל שְׁנֵיהֶם מִזִּיקִים לְהַמַּח עַל כֵּן אֵין חֲכָמָה וְאֵין יַעֲזָה כְּנֻגַד זֶה רַק לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת גְּבוּר לְכַבֵּשׁ אֶת יְצָרוֹ וְהַ יַעֲזֹר לוֹ לְסַלֵּק תַּאֲוָה זֹאת מֵאִתּוֹ]

רנד - עינים הם דברים עליונים וגבוהים מאד

עֵינִים הֵם דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים וְגְבוּהִים מְאֹד וְהֵם רוֹאִים תְּמִיד דְּבָרִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים וְ אִם הִיא הָאָדָם זֹכָה לְעֵינִים כְּשֶׁרִים הִיא יוֹדֵעַ דְּבָרִים גְּדוֹלִים רַק מִמָּה שְׂעִינֵנוּ רוֹאוֹת כִּי הֵם רוֹאוֹת תְּמִיד, אֲךְ שְׂאִין יוֹדֵעַ מֵה רוֹאָה כְּמוֹ לְמִשָּׁל כְּשֶׁמַּעֲבִירִין דְּבָר לְפָנֵי עֵינֵי הָאָדָם בְּהַעֲבָרָה וּבְמַהֲרֵי גְדוֹל וְאֲזִי אֵין הָאָדָם יוֹדֵעַ מֵה רָאָה וְהִנֵּה אֵף שֶׁבִּשְׂעָה שֶׁהַעֲבִירוּ הַדְּבָר לְפָנֵי עֵינָיו בְּוֹדָאֵי רָאָה אוֹתוֹ בְּרַאֲיָה גְמוּרָה עִם כֹּל זֶה אֵין יוֹדֵעַ מֵה רָאָה כִּי אֵף שְׂעִינֵנוּ רָאוּ הַדְּבָר בְּשִׁלְמוֹת עִם כֹּל זֶה מִחֲמַת הַמַּהֲרֵי לֹא הִיא פְּנָאֵי בְּכָדֵי שְׂיָבִיא הַרְאוֹת לְהַדְעַת שְׂיָדַע מֵה רָאָה כִּי לִידַע הַדְּבָר שֶׁרָאָה זֶה תְּלוּי בְּדַעַת וְלִזָּה צָרִיד קֶצֶת זְמַן שְׂיִשְׁהָה קֶצֶת הַדְּבָר הַנִּרְאָה לְפָנֵי עֵינָיו בְּכָדֵי שְׂיָבִיא וְיוֹשִׁיט כַּח הַרְאוֹת לְהַדְעַת אֶת הַדְּבָר הַנִּרְאָה כְּדֵי שְׂיָדַע בְּהַדְעַת מֵה רָאָה וּמִחֲמַת הַמַּהֲרֵי לֹא רָאָה הַדְּבָר רַק בְּכַח הַרְאוֹת אֲבָל לֹא הִיא זְמַן לְהוֹשִׁיט הַדְּבָר לְהַדְעַת וְעַל כֵּן אֵינוּ יוֹדֵעַ מֵה רָאָה וְכֵן הָאָדָם רוֹאָה בְּעֵינָיו תְּמִיד דְּבָרִים גְּדוֹלִים [הֵינּוּ מְרַאוֹת וְחִזְיוֹנוֹת] אֲךְ שֶׁהוּא כְּמוֹ שְׂמַעֲבִירִין לְפָנָיו בְּהַעֲבָרָה בְּעֶלְמָא וּבְמַהֲרֵי גְדוֹל עַל כֵּן אֵינוּ יוֹדֵעַ מֵה רָאָה כְּנִיל, וְהֵבִן

רנה - כשהאדם הוא מאמין בהצדיק בלי שום דעת

כְּשֶׁהָאָדָם הוּא מֵאֲמִין בְּהַצְדִּיק בְּלִי שׁוּם דְּעַת אֶפְשָׁר לוֹ לִפְל מִהֶאֱמוּנָה כִּי
מֵאֲמוּנָה לְבַד אֶפְשָׁר לִפְל אֲבָל אִם יֵשׁ לוֹ גַּם דְּעַת שְׂמִינָן גַּם בְּהַדְּעַת אֲזִי אִי
אֶפְשָׁר לוֹ לִפְל

רנו - שם אתה מסגל על הים

שֵׁם אַתָּה מְסַגֵּל עַל הַיָּם לְהַכְנִיעַ הַגְּלִים וְהַסּוּד (תְּהִלִּים פ"ט) : "בְּשׂוֹא גָלוּ
אַתָּה תִּשְׁבְּחִים" (עֵינָן זוֹהַר נח סט ובמק"מ שם)

רנז - כי תבא בכרם רעד

"כִּי תָבֵא בְּכָרֶם רֵעֵד" וְכוּ (דְּבָרִים כ"ג) עַל פִּי מַעֲשֶׂה וְכוּ שֶׁהִנִּיחָה לוֹ אֲמוֹ
צְנוּאָה שְׂמִי שְׂאִינוֹ יָכוֹל לְסַבְּלוֹ לֹא יִנִּיחֵנוּ לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ וְאִם לֹא, יִצְטָרֵךְ
לְעֹזֵר מִהַרְחֻקִּים עַל הַקְּרוֹבִים אֶצְלוֹ וְכוּ (וַיִּתְּבָאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר) כִּי
כְּשֶׁאֹכֵל יוֹתֵר מִצָּרְכוֹ זֶה הַמֵּאֲכָל מִזִּיק לוֹ כִּי כָּל דְּבַר יֵשׁ לוֹ שֶׁרֶשׁ שֵׂישׁ לוֹ
חַיּוֹת מִמֶּנּוּ כְּגוֹן הַסַּמִּים יֵשׁ לָהֶם חַיּוֹת מִמָּה שֶׁהָאָדָם לוֹקַח אוֹתָם לְרִפּוּאָה
וְכוּ הַמֵּאֲכָלִים יֵשׁ לָהֶם חַיּוֹת מִזֶּה שֶׁהָאָדָם אוֹכֵל אוֹתָם וּמְקַבֵּל חַיּוֹת מֵהֶם
מִזֶּה יֵשׁ חַיּוֹת לְהַמֵּאֲכָלִים אֲבָל כְּשֶׁאֹכֵל יוֹתֵר מִצָּרְכוֹ אֵין לָזֶה הַמֵּאֲכָל מִמִּי
לְקַבֵּל חַיּוֹת מֵאַחַר שֶׁאֵין הָאָדָם צָרִיךְ אֵלָיו וְהוּא דוֹמֵה כְּאִלּוֹ הַנִּיחּוֹ הָאָדָם
לְתוֹךְ כָּלִי שְׂבוּדָאִי אֵינוֹ מְקַבֵּל חַיּוֹת מִשֵּׁם וְעַל כֵּן הַמֵּאֲכָל מְבַקֵּשׁ לוֹ חַיּוֹת
לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ וְאֲזִי הוּא מוֹצִיא חַיּוֹת שֶׁל הָאָדָם וְעַל יְדֵי זֶה הוּא מִזִּיק
לְהָאָדָם וּמַחֲמַת זֶה נִצְטָרְפִין עִמּוֹ אֶפְלוֹ שְׂאֵר הַמֵּאֲכָלִים וּמִזִּיקִים לוֹ וְזֶה :
"וְאֲכַלְתָּ כְּנַפְשְׁךָ שְׂבָעֵד", לֹא יוֹתֵר וְזֶה "וְאֵל כְּלִיךְ לֹא תִתֵּן" הֵינּוּ שְׂלֵא
תֹאכַל יוֹתֵר מִצָּרְכְּךָ שְׂזֶה דוֹמֵה כְּנוֹתֵן לְתוֹךְ הַכָּלִי מֵאַחַר שֶׁאֵין צָרִיךְ לוֹ
כְּנִ"ל

רנח - כשיש מחלקת על האדם

כְּשֵׁיִשׁ מַחְלֶקֶת עַל הָאָדָם יְכוּלִים לְהַטּוֹת אוֹתוֹ מִדֶּרֶךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְהַפִּילוֹ מִמִּדְרָגָתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם וְזֶה שֶׁהַתַּפְּאֵר דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם. "רַבִּים רוֹדְפֵי וְצָרִי, מֵעֲדוּתֶיךָ לֹא נִטִּיתִי" שָׁאֵף שֶׁהָיָה עָלָיו מַחְלֶקֶת רַבִּים עִם כָּל זֶה לֹא נָטָה מִדֶּרֶךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ?

רנט - כשאדם מתבודד ומפרש שיחתו

כְּשֵׁאָדָם מֵתְבוּדָד וּמְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ וְצָעְרוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמֵתוּדָה וּמֵתַחֲרֵט עַל גְּדֹל הַפְּגָמִים שֶׁעָשָׂה אֲזִי גַם הַשְּׂכִינָה כְּנִגְדּוֹ מִפְּרִשְׁת לִפְנֵי שִׁיחָתָהּ וְצָעְרָהּ וּמִנְחָמָת אוֹתוֹ כִּי כָּל פָּגַם וּפָגַם שֶׁפָּגַם בְּנִשְׁמָתוֹ, פָּגַם אֶצְלָהּ גַם כֵּן כְּבִיכּוֹל וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים כ"ו) : "אֵת הַהֶאֱמַרְתָּ וְהַהֶאֱמִירְךָ" וְכוּ

רס - השם הוא הנפש

הַשֵּׁם הוּא הַנֶּפֶשׁ כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה הַיְכַל הַקֹּדֶשׁ [בְּסִימָן נ"ט, (בְּרֵאשִׁית ב) : "נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ" עֵינֵי שָׁם] וַיֵּשׁ בְּבַחֲיָנָה זוֹ מְסִירַת נֶפֶשׁ כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת שֶׁ מְסָרוּ נֶפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת הַבְּשָׁבִיל יַחֲוֹד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשֶׁכִּינְתָהּ כְּדוּעַ שֶׁעָקַר הַיַּחֲוֹד עַל יְדֵי מְסִירַת נֶפֶשׁ וְהֵם רָאוּ בְּאוֹתָן הַדּוֹרוֹת, שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן וּלְעַשׂוֹת יַחֲוֹדִים לְמַעַלָּה כִּי אִם עַל יְדֵי נִשְׁמוֹתֵיהֶם עַל כֵּן מְסָרוּ נֶפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם כִּי כְּשֶׁהַנֶּפֶשׁ עוֹלוֹת לְמַעַלָּה עַל יְדֵי מְסִירַת נֶפֶשׁ אֲזִי הֵם חוֹזְרִים לְהַשְׂכִּינָה, כִּי מִשָּׁם יֵצְאוּ כִּי יִשְׂרָאֵל הֵם חֵלֶק אֵלֹהֵי מִמַּעַל מִמֶּשׁ שֶׁהֵם חֵלְקֵי הַשְּׂכִינָה מִמֶּשׁ בְּבַחֲיָנַת "הַעֲמָסִים מִנִּי בְּטוֹן" (יִשְׁעִיָּה מ"ו) וְכִשְׁהֵם חוֹזְרִים לְהַשְׂכִּינָה אֲזִי הַשְּׂכִינָה מֵתַפְּאֵרַת חֲזִי בְּמָה בְּרָא קְאֵתִינָא לְגַבְדָּ (זֶהר וַיִּקְרָא י"ג) וְאֲזִי מֵתַעוֹרֵר הַשְּׁתוֹקְקוֹת עָלָיו וְנִעְשָׂה יַחֲוֹד כְּדוּעַ וּלְפַעְמִים בָּא לְצַרְךָ זֶה הַרִיגָה, חֵס וְשָׁלוֹם שֶׁנֶּהְרָגִין, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּמָה וְכְמָה נֶפְשׁוֹת מִיִּשְׂרָאֵל כְּדִי שֶׁיְהִיָּה יַחֲוֹד עַל יְדֵי נֶפְשׁוֹתֵיהֶם הַעוֹלוֹת לְמַעַלָּה כִּי לְפַעְמִים צָרִיכִין אֶל הַיַּחֲוֹד הַרְבֵּה נֶפְשׁוֹת מְאֹד, חֵס

וְשָׁלוֹם עַל כֵּן בָּא הַרְיָגָה, חֵס וְשָׁלוֹם וְכֵן עַל יְדֵי אֲבִדַת הַשֵּׁם, הֵינּוּ הַמִּפְרָסִים דְּהֵינּוּ שְׂיֵשׁ אֶחָד שֶׁהוּא מִפְרָסִים וְאֵינּוּ מִפְרָסִים דְּהֵינּוּ שֶׁהוּא מִפְרָסִים בְּפִי כָל וְהַכֵּל מְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ וְאָף עַל פִּי כֵן אֵינּוּ מִפְרָסִים, כִּי אֵינּוּ חָשׁוּב כָּלֵל וַיֵּשׁ אֶחָד שֶׁאֵינּוּ חָפֵץ בְּזֶה, רַק שֶׁאֵבֵד אֶת הַמִּפְרָסִים דְּהֵינּוּ אֲבִדַת הַשֵּׁם שֶׁהִיא הַנֶּפֶשׁ דְּהֵינּוּ אָף עַל פִּי שֶׁאֵין רְצוֹנוֹ שְׁלֵא יִהְיֶה מִפְרָסִים אָף עַל פִּי כֵן אֵבֵד אוֹתוֹ כְּמוֹ שֶׁ אָדָם אוֹבֵד דְּבָר שֶׁלֹּא בְּרְצוֹנוֹ דְּהֵינּוּ שֶׁאֵבֵד אֶת הַשֵּׁם, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִפְרָסִים שְׂיֵשׁ לוֹ שֵׁם בְּעוֹלָם אָבֵל יֵשׁ אֶחָד שֶׁעוֹשֶׂה זֹאת בְּרְצוֹנוֹ וּבְדַעְתּוֹ שֶׁמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם דְּהֵינּוּ הַמִּפְרָסִים שְׁלוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם כְּנִי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת נֶפֶשׁ כְּנִי"ל וּמַחֲמַת זֶה אָף עַל פִּי שֶׁהוּא מִפְרָסִים אָף עַל פִּי כֵן אֵינּוּ מִפְרָסִים כָּלֵל כִּי אֲדַרְבָּא הוּא לְהַפְדָּ, כִּי הַכֵּל דוֹבְרִים עֲלָיו, וּבוֹדִים עֲלָיו כְּזָבִים שֶׁלֹּא עָלָה עַל דַּעְתּוֹ וַיֵּשׁ לוֹ שְׁפִיכוֹת דְּמַיִם מִמֶּשׁ מִזֶּה וְעוֹשֶׂה זֶה בְּכֹנֶנָה, כִּי הוּא בְּחִינַת מְסִירַת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ כִּי הַשֵּׁם הוּא הַנֶּפֶשׁ כְּנִי"ל, וְגַם יֵשׁ לוֹ שְׁפִיכוֹת דְּמַיִם מִזֶּה כְּנִי"ל וְהוּא מְצִיל אֶת יִשְׂרָאֵל בְּזֶה מִמֶּה שֶׁהִיא רְאוּי לְבוֹא עֲלֵיהֶם חֵס וְשָׁלוֹם, בְּשִׁבִיל הַיְחוּד כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי מְסִירַת שְׁמוֹ שֶׁהוּא נַפְשׁוֹ כְּנִי"ל הוּא מְצִיל אוֹתָם כְּנִי"ל

רסא - כשנופל אדם ממדרגתו ידע שמן השמים הוא

כְּשֶׁנוֹפֵל אָדָם מִמְדַּרְגָּתוֹ יֵדַע שֶׁמֶן הַשָּׁמַיִם הוּא כִּי הַתְּרַחֲקוֹת תְּנַחֲלַת הַתְּקָרְבוֹת עַל כֵּן נִפֵּל שֶׁיִתְעוֹרֵר יוֹתֵר לְהַתְּקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעֲצָתוֹ שֶׁיִתְחִיל מִחֲדָשׁ לִפְנֵס בְּעִבּוּדַת הַכָּאֵלוֹ לֹא הַתְּחִיל עֲדִין כָּלֵל מְעוֹלָם וְזֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשְּׂצָרִיכִין מִמֶּשׁ בְּכָל יוֹם לְהַתְּחִיל מִחֲדָשׁ. [וְעַיִן עֵינָן זֶה עוֹד בְּכֹמָה מִקּוֹמוֹת בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה כְּמָה צָרִיךְ הָאָדָם לְהַתְּחִיל בְּעִבּוּדַת הַוְלָבְלִי לִפְלֵ מְשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם רַק לְהַתְּחִיל בְּכָל פְּעַם מִחֲדָשׁ עַיִן הֵיטֵב בְּעֵינָן זֶה, וַיַּעֲרֵב לָךְ לְעַד].

רסב - על ידי התחדשות התורה נעשה נהרות

דע, ש' על ידי התחדשות התורה נעשה נהרות כי כשמתחיל לחדש בתורה, אזי מתחיל לנבע מעין בבחינת (יואל ד) : "ומעין מבית ה יצא" שהוא השכל כמו שכתוב (משלי כ"ד) : "בחקמה יבנה בית" ו זה המעין בתחלה הוא צר וקטן ואחר כך מתרחב ומתפשט יותר ויותר, עד שנעשה ממנו נהרות והכל באים לשתות מאלו הנהרות על כן מי שרוצה לחדש חדושין דאורייתא שיש בהן ממש הוא צריך לבכות מקדם כי כשנעשין נהרות הנ"ל והכל באים לשתות מהם אזי יבואו גם כן קלפות וסטרוא אחרא, חס ושלום, לשתות גם כן משם על כן צריך לבכות מקדם ואזי עושה על ידי הבכי נהרות, בבחינת (איוב כ"ח, עין רש"י שם) : "מבכי נהרות חבש" שעל ידי הבכי מתקן נהרות ומשם שותין די ספוקם כל הקלפות וסטרוא אחרא ואחר כך כשעושה נהרות מחדושין דאורייתא שמחדש אחר כך אזי יכול להמשיכם רק למקומות שצריך, שלא ישתו ממנו זרים ועל כן חביר ההלכות והחדושין נקרא מסכת זה בחינת (תהלים ק"ב) "ושקני בבכי מסכתי" שצריך למסך המשקה בבכי, כי צריך לבכות מקדם כנ"ל וזה בחינת (תהלים קל"ז) : "על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו" זה בחינת תלמוד בבלי שנעשה אצל הישיבות שמהם נעשין נהרות כנ"ל גם בכינו כי צריך לבכות מקדם, בבחינת: "ושקני בבכי מסכתי" כנ"ל

רסג - חלי הקדחת - בא על ידי מה שאדם אוכל יתרה

דע שחלי הקדחת, רחמנא לצלן בא על ידי מה שאדם אוכל אכילה יתרה כי כשאוכל יותר ממה שצריך הוא בחינת מאכל בהמה כי גדר האדם לאכל רק כפי מה שצריך וכשאוכל יותר הוא מעשה בהמה, שאוכלת ולועסת כל היום ועל ידי זה בא קדחת, רחמנא לצלן וכן כשנזדמן להאדם בתוך מאכלו ניצוצות שלא נתבררו עדין ממאכל בהמה למאכל אדם על ידי זה בא גם כן חלי הנ"ל [אם לא מי שהוא אדם גדול מאד שיקול לדלג מדרגה שלמה ולהעלות המאכל למעלת מדבר] כי כשאוכל בהמה כנ"ל נמצא שיוצא מגדר אדם לגדר בהמה וזה בחינת (תהלים ס"ו) "הרפפת אנוש לראשנו" הינו שגדר אנושי למעלה ממנו כי הוא למטה מגדר אדם, כי ירד לגדר בהמה כנ"ל אזי באנו באש ובמים זה בחינת חלי הקדחת, רחמנא לצלן שהוא אש ומים חמימות וקרירות וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (באבות דרבי נתן פרק א ובתנא דבי אליהו רבא פרק ל"א שם איתא לשון זה). בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון ואכלת את עשב השדה נזדעזעו איבריו אמר: אני וחמור נאכל באבוס אחד נזדעזעו איבריו, זה בחינת חלי הקדחת שבא על ידי אכילת

עָשָׂב הַשָּׂדֶה עַל יְדֵי מֵאֲכָל בְּהֵמָה כַּנִּי"ל וְזֶה שֶׁאָמְרוּ כִּיּוֹן שֶׁשָּׁמַע בְּזַעַת אֶפֶד תֹּאכַל לֶחֶם נִתְיַשְׁבָּה דַּעְתּוֹ כִּי חָלִי הַקְּדָמַת זֶה בְּחִינַת פְּגָם הַדַּעַת כִּי עֶקֶר הַדַּעַת הוּא עַל יְדֵי חֲבוּר אִשׁ וּמִיָּם וְזֶה כִּיּוֹן שֶׁשָּׁמַע בְּזַעַת אֶפֶד וְכוּ כִּי רְפוּאָת הַחֲלִי הַנִּי"ל הוּא עַל יְדֵי זַעַה וְעַל יְדֵי זֶה נִתְיַשְׁבָּה דַּעְתּוֹ הוּא בְּחִינַת מַה שֶּׁנִּתְרַפָּא מִחֲלֵי הַנִּי"ל שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת כַּנִּי"ל.

רסד - צדקה היא תקון הברית

צְדָקָה הִיא תִּקּוּן הַבְּרִית כִּי פְּגָם הַבְּרִית הוּא, כִּי הוּא הָיָה צָרִיךְ לְהִשְׁפִּיעַ בְּקִדְשָׁה לְמָקוֹם שֶׁצָּרִיךְ לְהִשְׁפִּיעַ וְהוּא סֵלֶק הַהִשְׁפָּעָה מִשָּׁם וְהַמְשִׁיכָה, חֵס וְשָׁלוֹם לְמָקוֹם אַחֵר וְעַל כֵּן הַתִּקּוּן עַל יְדֵי הַצְּדָקָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה חוֹזֵר וּמִשְׁפִּיעַ לְשָׁם אֶל הַקְּדָשָׁה וְעַל יְדֵי זֶה נִתְתַקֵּן וְזֶה בְּחִינַת "וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים" הַנֶּאֱמָר בְּנִדְבַת הַמִּשְׁכָּן (שְׁמוֹת ל"ה) הֵינּוּ בְּחִינַת זְוֹג שֶׁנֶּעֱשֶׂה עַל יְדֵי הַצְּדָקָה שֶׁל נִדְבַת הַמִּשְׁכָּן כַּנִּי"ל וְעַל כֵּן כְּשֶׁנִּתְּנוּ לְעַנֵּי שְׂאִינֵנו הַגּוֹן אֲזִי אֲדַרְבָּא הוּא נִפְגָּם יוֹתֵר, כִּי חוֹזֵר וּמִשְׁפִּיעַ לְמָקוֹם שְׂאִינֵנו צָרִיךְ. וְעַיִן בְּמָקוֹם אַחֵר [לְעֵיל בְּסִימָן ל"א וּבְסִימָן נ"ד] שֶׁמְבַאֵר גַּם כֵּן שֶׁצְּדָקָה הוּא תִּקּוּן הַבְּרִית.

רסה - טעם על שבירת כלי חרס בשעת התקשרות השדוך

טַעַם עַל שְׁבִירַת כְּלֵי חָרָס בְּשַׁעַת הַתְּקַשְׁרוֹת הַשְּׂדוּךְ כִּי [כָּל] אֵלוּ נְשָׁמוֹת שֶׁל הַזְּיוּג הֵם לְמַעַלָּה אֶחָד (עַיִן זוּהַר לַךְ לַךְ פ"ה: וּבַדְצ"א וּבְזוּהַר תְּזַרִיעַ מַג) אֶדְ לְמִטָּה הַהִתְקַשְׁרוֹת וְהַהֲתַאֲחָדוֹת שֶׁלָּהֶם הוּא בְּהַעֲלָם כִּי אֵין יוֹדְעִין מִהֲתַאֲחָדוֹת שֶׁלָּהֶם עַד הַשְּׂדוּךְ וְאֲזִי נִתְגַּלָּה הַהֲתַקְשְׁרוֹת שֶׁלָּהֶם שֶׁהָיָה עַד עַתָּה בְּהַעֲלָם אֶדְ זֶה הַהֲתַגְלּוֹת שֶׁל הַהֲתַקְשְׁרוֹת שֶׁנִּתְגַּלָּה בְּעַת הַתְּנָאִים הוּא בְּבְחִינַת: "וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב" (יִחְזַקְאֵל א) כִּי בְּשַׁעַת הַשְּׂדוּךְ נִתְגַּלָּה הַהֲתַקְשְׁרוֹת וְתַכְף וּמִיד נִתְעַלַּם כִּי אַחֵר כֵּד נִתְפָּרְדִין וְנִתְרַחֲקִין כִּי עַדִין הִיא אֲסוּרָה עָלֵינוּ עַד הַחֲפָה נִמְצָא שֶׁבְּשַׁעַת הַשְּׂדוּךְ נִתְגַּלָּה אֹר הָאֲחָדוֹת שֶׁלָּהֶם שֶׁהָיָה עַד עַתָּה בְּהַעֲלָם וְתַכְף וּמִיד נִתְעַלַּם כַּנִּי"ל בְּבְחִינַת וְהַחִיּוֹת

רצוא ושוב פנ"ל ובשביל זה שוברין כלי חרס בשעת התקשרות השדוד כי פתיב (שם) "והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק" פרוש פאור היוצא מן החרסין דהינו הניצוץ שיוצא בשעה ששוברין כלי חרס שהוא רק לפי שעה ועל כן בשעת התקשרות השדוד שאז אור האחדות שלהם נתגלה בבחינת רצוא ושוב פנ"ל על כן שוברין כלי חרס זה מרמז על סוד והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק פנ"ל [ועין עוד טעם על זה לעיל בסיומן ס וב"לקוטי תנינא"]

רסו - מיתות בהמות וחיות בלא זמן

דע שמיתות בהמות וחיות בלא זמן הוא על ידי שאינן נזקקין במצות ספה פראוי כי ספה בחינות אמא דמסכא על בנין (תקונים דף ג), בחינות: "אם לפינה תקרא" (משלי ב) וזהו בחינות ההבדל שבין גדר אדם לגדר בהמה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות י): "ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו" שעשה לה ידיים במקום בינה אבל הבהמה יונקת מדדי בהמה למטה וזהו ההפרש שבין גדר אדם לבהמה שהאדם יונק מדדי אדם שהוא במקום בינה בחינות "אם לפינה תקרא" בחינות ספה אבל הבהמה יונקת מדדי בהמה שהם למטה ועל כן כשפוגם במצות ספה אזי נופל מבחינות דדי אדם שהם במקום בינה, בחינות ספה ואזי נופל לבחינת דדי בהמה, ויונק משם נמצא שיונק משפע של הבהמה ועל כן יונק את חיותם ועל ידי זה הם מתים על ידי שנוטל מהם את השפעתם ולפי הפגם שפגם בספה כן הוא נפילתו וכך נוטל את השפע של הבהמות וכמו כן גורם מיתות הבהמות והחיות וזהו בחינת ולמקנהו עשה ספות (פראשית ל"ג). כי הספה הוא בשביל מקנהו פנ"ל גם העוסקין בבנין מזיק להם כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סוטה יא): כל העוסק בבנין מתמסכן כי צריך לבנות הבית בחכמה ושכל ואזי אין מזיק לו הבנין ואזי ראוי לו לבנות בית כמו שכתוב (משלי כ"ד): "בחכמה יבנה בית ויבתבונה יתכונן ויבדעת חדרים ימלאו", (עיין סנהדרין צב) [כי יש לו מקום להכניס השפע] אבל כשבונה בלא שכל, אזי מזיק לו ועל כן מתמסכן כי זה ענשו על שפגם בחכמה כי היה ראוי לו לבנות הבית בחכמה פנ"ל ועל כן ענשו שמתמסכן שזה בחינות פגם החכמה, בחינות "חכמת המסכן בזויה" (קהלת ט) ועל כן על ידי הספה שהיא בחינת שכל, בחינת אם לפינה פנ"ל על ידי זה יכול לבנות בית בבחינת "בחכמה יבנה בית" וכו' פנ"ל וזה בחינת שבועות כי שבועות וספות הם אחד כי התורה יוצאת מבינה שהיא בחינת ספה כמו שכתוב (משלי א) "ואל תטש תורת אמך" בחינת: "אם לפינה" שהוא בחינת ספה פנ"ל ועל כן תקף אחר ספות הוא שמחת תורה כי

מבחינת סֶכָה מִשָּׁם יוצאת התורה נמצא על ידי שִׁנְכָנְסוּ בַסֶּכָה, נְעִשִׂים
בְּעֶצְמָם בְּבַחֲיוֹת הַתּוֹרָה כִּי מִשָּׁם יוצאת התורה כְּנִי"ל וְאֵז מִתְחַלֶּת הַתּוֹרָה
שֶׁהוּא בְּרֵאשִׁית, בְּחִינּוֹת בֵּית הַיְנוּ בֵּית דְּבָרֵאשִׁית, בְּחִינּוֹת: "וַיַּעֲקֹב נָסַע
סְכוּתָהּ וַיָּבֶן לּוֹ בַּיִת" כְּנִי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת סִיּוֹן (צ"ל סִיּוֹן בְּיֹד וְאוֹ כִּי כֵן
מבואר בש"ע אה"ע סי קכו סעיף ז ו) [רצונו לומר: בפסוק זה מרומז ענין
סִיּוֹן שְׁנֵי פַעַמִּים כִּי וַיַּעֲקֹב נָסַע סְכוּתָהּ ר"ת סִיּוֹן הֵינּוּ הוֹי"ו יוֹד שֶׁל וַיַּעֲקֹב
כִּי הוּא אֵינָה מִשְׁרַשׁ הַתִּיבָה ע"כ צְרִיכִין לַצַּרְף עִמָּה גַם הַיּוֹד וְכֵן נָסַע
סְכוּתָהּ וַיָּבֶן ר"ת ג"כ סִיּוֹן כְּנִי"ל] שָׁאֵז הוּא זְמַן מִתְּחַלֵּת תּוֹרָה רֵאשִׁית תְּבוּת
וַיַּעֲקֹב נָסַע סְכוּתָהּ וַיָּבֶן לּוֹ בַּיִת וְכֵן כְּנִי"ל [לב ר"ת לו בית לב זו התורה כי
בית מבראשית ל מלעיני כל ישראל היינו כלל התורה זה מצאתי מכת"י
ז"ל]

רסז - שבועות הוא רפואה להראה

שבועות הוא רפואה להראה כי חמשה פנפי ראה כנגד חמשה חמשי
תורה, (תקון כ"ה) ובשבועות מקבלין התורה יכולין לקבל חיות חדש

רסח - כשאין האדם מסתכל על התכלית, למה לו חיים

כְּשֶׁאֵין הָאָדָם מִסְתַּכֵּל עַל הַתְּכֵלִית, לָמָּה לוֹ חַיִּים וְהֵנָּה הַנֶּפֶשׁ מִתְּגַעְגַּעַת
תְּמִיד לַעֲשׂוֹת רְצוֹן יוֹצְרָה וְכִשְׁרוּאָה שְׂאִין הָאָדָם עוֹשֶׂה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, חֵס
וְשְׁלוֹם אֲזִי הֵיא מִתְּגַעְגַּע מְאֹד לְחֹזֵר לְשִׁרְשָׁה וּמִתְחַלֶּת לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמָה
לְהַסְתִּילֵק מִגּוּף הָאָדָם וּמִזֶּה נִחְלָה הָאָדָם עַל יְדֵי שִׁנְחָלֵשׁ כֵּחַ הַנֶּפֶשׁ עַל יְדֵי
שִׁמְמִשְׁכַּת עֲצָמָה מִמֶּנּוּ מִחֲמַת שְׂאִין מִמֶּלֶא רְצוֹנָה כִּי הֵיא רוּצָה רַק שְׂיַעֲשֶׂה
רְצוֹן הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא וְ מֵה שֶׁהָאָדָם חוֹזֵר לְבְרִיאֹתוֹ עַל יְדֵי רְפּוּאוֹת הוּא
מִחֲמַת שֶׁהַנֶּפֶשׁ רוּצָה שֶׁזֶה הָאָדָם יְכוּל לְכַף עֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת הַפֶּךָ תְּאֻנּוֹתוֹ
וְרַגְלֵיָתוֹ כִּי הוּא מְרַגֵּל בְּאֲכִילַת לֶחֶם וּשְׂאֵר מֵאֲכָלִים וְעִכְשׁוֹ כּוֹפֶה תְּאֻנּוֹתוֹ
וּמְקַבֵּל רְפּוּאוֹת וְסַמִּים מְרִים בְּשִׁבִיל בְּרִיאֹתוֹ וּמִחֲמַת שֶׁהַנֶּפֶשׁ רוּצָה
שֶׁהוּא יְכוּל לְכַף תְּאֻנּוֹתוֹ בְּשִׁבִיל אֵינָה תְּכֵלִית עַל כֵּן הֵיא חוֹזֶרֶת אֵלָיו כִּי

היא מצפה שיכף תאותו בשביל התכלית האמתית לעשות רצון יוצרו
יתברך.

רסט - מדירת הצדיק נכר מעשה הדור

[לשון רבנו, זכרוננו לברכה] מדירת הצדיק נכר מעשה הדור וסימן לדבר,
והיא יושבת תחת תמר (שופטים ד) ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה (מגלה
יד) : מה תמר אין לו אלא לב אחד אף ישראל כן. [עד כאן לשוננו, זכרוננו
לברכה]

רע - כמו שיש התעוררות מאדם לחברו

כמו שיש התעוררות מאדם לחברו כגון כשרואין שאחד אומר בקשות
וסליחות בהתעוררות בלב נשבר אזי חברו מתעורר ממנו גם כן כי
מתעורר מחברו ומתחיל להסתכל על עצמו ונתעורר גם כן, ומתחיל לומר
גם כן בקשות בהתעוררות הלב כמו כן יש אצל האדם עצמו התעוררות
מנה ובה שמתעורר מתוך דברי עצמו דהינו שאומר בקשות ותחנונות
בהתעוררות וצועק וי לי ובתוך כך נתעורר מזה ומתחיל להסתכל על
עצמו היכן אני ומי צועק כך הלא וי לי, לי ממש ומתחיל שנית לצעק וי
לי, לי דיקא ו אף שבתחלה נדמה לו כאלו גם כן אומר באמת כראוי עם
כל זה אחר כך רואין ההפרש בין קדם לאחר כך והבו

רעא - צריך שיהיה להאדם עזות דקדשה

צריך שיהיה להאדם עזות דקדשה כמבאר בכמה מקומות (אבות פרק ה) : הוי עז כנמר, וכמובא לעיל ו אפלו נגד הרב בעצמו צריך שיהיה לו עזות שיעז פניו לדבר עמו כל מה שצריך, ולא יתבייש ו זה שאחד מקרב יותר, הוא רק על ידי שיש לו עזות יותר ומחמת זה מדבר עמו יותר אך זה תלוי בזה שזה שיש לו עזות לדבר הוא מחמת עבודתו שהוא עושה ועובד הרבה את ה ומחמת זה יש לו עזות לדבר עם הרב ומחמת זה שהוא מדבר עמו על ידי זה עושה ועובד הרבה על ידי שמתעורר ביותר על ידי שמדבר הרבה עמו נמצא שזה תלוי בזה וכן יש כמה דברים בעולם שהם תלויים זה בזה ואין יודעין מהיכן ההתחלה כי כל אחד מתחיל מחברו כי זה תלוי בזה כנ"ל.

רעב - היום אם בקולו תשמעו

היום אם בקולו תשמעו (תהלים צ"ה) זה כלל גדול בעבודת השם שלא ישים לנגד עיניו כי אם אותו היום הן בעסק פרנסה והצטרכותו צריך שלא יחשב מיום לחברו כמובא בספרים וכן בעבודתו יתברך לא ישים לנגד עיניו כי אם אותו היום ואותו השעה כי פשוטו לזכור בעבודת ה נדמה להאדם כאלו הוא משא כבד ואי אפשר לו לשא משא כבד כזו אבל כשיחשב שאין לו רק אותו היום, לא יהיה לו משא כלל ו גם שלא ידחה את עצמו מיום ליום לאמר מחר אתחיל, מחר אתפלל בכונה ובכח כראוי וכיוצא בזה בשאר העבודות כי אין לאדם בעולמו כי אם אותו היום ואותו השעה שעומד בו כי יום המחרת הוא עולם אחר לגמרי היום אם בקולו תשמעו, היום דיקא, והבן.

רעג - יש בני עליה גדולים מאד שמולידים נשמות

דע שײַש בָּנִים שְׂמוּלִידִים בְּזֶה הָעוֹלָם אָבֵל יֵשׁ בְּנֵי עֲלִיָּה גְדוֹלִים מְאֹד
שְׂמוּלִידִים נְשָׁמוֹת שֶׁהֵם לְמַעַלָּה מֵהַנְּשָׁמוֹת הַמְתַּלַּבְּשִׁים בְּבָנִים הַנוֹלָדִים
בְּעוֹלָם כִּי כָל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהֵם בְּעוֹלָם הֵם שְׂשִׁים רַבּוּא וְאָף שײַשׁ יוֹתֵר, הֵם
רַק מֵהַתְּחַלְקוֹת הַנִּיצוּצוֹת אָבֵל בְּכֻלָּל הֵם רַק שְׂשִׁים רַבּוּא אָבֵל אֱלוֹ
הַנְּשָׁמוֹת הַנִּיִּל הֵם לְמַעַלָּה מְשָׂשִׁים רַבּוּא נְשָׁמוֹת שְׂמַתְּלַבְּשִׁים בְּזֶה הָעוֹלָם
כִּי הֵם אֵינֶם רְאוּיִין כָּלֵל לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם וְאֶפְלוּ כְּשֶׁבְּאִין בְּזֶה הָעוֹלָם,
הֵם אֵינֶם נְחַשְׁבִּים מְזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל וְזֶה בְּחִינוֹת בְּנֵי מֹשֶׁה, שְׁפָתוֹב בְּהֵם
”וּבְנֵי רַחֲבִיָּה רַבּוּ לְמַעַלָּה” וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָּה (בְּרִכּוֹת ז) :
לְמַעַלָּה מְשָׂשִׁים רַבּוּא כִּי הֵם לֹא הָיוּ נְחַשְׁבִּים בְּכֻלָּל הַשְּׂשִׁים רַבּוּא כִּי הֵם
הָיוּ לְמַעַלָּה מֵהֵם כְּפִיִּל.

רעד - יש רשעים שעובדים ויגעים כל ימיהם

דע שײַשׁ רְשָׁעִים שְׂעוּבָדִים וַיִּגְעִים כָּל יְמֵיהֶם כְּדִי לַעֲקֹר עֲצָמוֹן מֵהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ
וּמִתּוֹרָתוֹ לְגַמְרֵי כִּי הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל שײַשׁ עֲדוּן בְּתוֹכָם
אָף עַל פִּי שֶׁהֵם רְשָׁעִים גְּמוּרִים הִיא מְבַלְבֶּלֶת אוֹתָם וּמְבִיאָה בְּהֵם הֶרְהוּרֵי
תְּשׁוּבָה וַיִּרְאֶה מְאִימַת הַדִּין הַגְּדוֹל וּמַחֲמַת זֶה אֵין לָהֶם תַּעֲנוּג מֵהַעֲבֵרוֹת
וְהַתְּאוּוֹת שֶׁלָּהֶם עַל כֵּן הֵם מִתְּאוּוִים וַיִּגְעִים כְּדִי שְׂיִגְיֵעוּ לְכַפִּירָה גְּמוּרָה
בְּדַעְתָּם, חֵס וְשָׁלוֹם בְּאֶפֶן שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם עוֹד צַד סִפְק לְנִטוֹת אֶל הָאֲמַת
אָבֵל צְרִיכִים לָזֶה יִגְיֵעַה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד כְּמָה וְכְמָה שְׁנִים רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
רַחֲמָנָא לְשַׁזְּבֹן כִּי הִיִּהְדוּת שְׂבָהֶם אֵינָה מִנַּחַת אוֹתָם וּמְבַלְבֶּלֶת אוֹתָם
תְּמִיד וְדַע שײַשׁ מֵהֶם כְּשֶׁמְגִיעִין וּבְאִין לְמָה שֶׁהַתְּאוּוֹ דְּהֵינּוּ לְכַפִּירָה גְּמוּרָה
חֵס וְשָׁלוֹם, בְּלִי שׁוּם סִפְק אֶל הָאֲמַת אֲזִי תַכְּף וּמִיָּד מִתִּים מִן הָעוֹלָם וְאֲז
רוֹאִין הָאֲמַת

רעה - כל מצוה ומצוה שעושים, נעשה ממנה נר אחד

דע ש' פֿל מצוה ומצוה שעושין, נעשה מפנה נר אחד (עין זוהר תרומה קסו) וכשנסתלק האדם אם היא נשמה גדולה שהיא יקרה מאד בעיני השם יתברך אזי נותנין לה להיות מחפש בגנוזיא דמלכא שיחפש ויקח לו מה שירצה מגנוזי המלך יתברך וזהו תכלית כל תענוגי עולם הבא ו לחפוש: צריכין גרות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (פסחים י:): שחפוש בגרות ולמדו מפסוק "נר ה נשמת אדם חופש כל חדרי בטן" ו הנרות נעשין מן המצוות כנ"ל, בבחינת: "נר מצוה" (משלי ו) ואצל אלו הנרות, מחפשת הנשמה אחר ההסתלקות בגנוזיא דמלכא וזה בחינת "במתים חפשי" כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצוות (שבת קנא:): חפשי הינו בחינת החפוש שנעשה מן המצוות כי המצוות הם גרות שעל ידם החפוש כנ"ל. אבל יש צדיק שממית עצמו בחייו וגם בעודו בחיים הוא מחפש בגנוזי אביו

רעו - אכילת שבת אינה בשביל שביעה כלל

דע כי אכילת שבת אינה בשביל שביעה כלל רק בגין דיתברכון פלהו שתא יומין, כמובא בזהר (יתרו פי"ח): כי מאכילת שבת נשפעין ונתברכין כל ששת הימים כי עקר השביעה בשבת כי סומא אין לו שבע כמו שלמדו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא עד:): מפסוק "המאכילך מן במדבר למען ענתך" וכו' ופסיעה גסה נוטלת מאור עיניו של אדם ומחדר לה בקדושא דבי שמשי (ברכות מג:): נמצא ש עקר שלמות מאור עינים הוא בשבת ועל כן אז השביעה, כי השביעה על ידי ראית עינים כנ"ל וזה פוסעים בו פסיעה קטנה סועדים בו לברך שלש פעמים הינו שבשבת פוסעים פסיעה קטנה שעל ידי זה המאור עינים בשלמות שעל ידי זה השביעה כנ"ל ועל כן מה שסועדים בו שלש פעמים הוא רק לברך, דהינו בגין דיתברכון כל שתא יומין כנ"ל אבל בשביל שבת עצמו לא היה צריך לאכל כל כך שלש פעמים כי בשבת השביעה, רק הוא לברך כנ"ל.

רעז - כשיש מחלקת על האדם, אין לעמד עצמו כנגד השונאים

דע כְּשֵׁישׁ מַחְלֶקֶת עַל הָאָדָם אֵין לַעֲמֵד עֲצֻמוֹ כְּנֶגֶד הַשּׁוֹנְאִים, לומר כְּמוֹ שְׁעוֹשֶׂה לִי, כִּן אַעֲשֶׂה לוֹ כְּנֶגְדּוֹ כִּי זֶה גּוֹרֵם שֶׁהַשּׁוֹנֵא יבוא לְמִבְקָשׁוֹ לְרֹאוֹת בּוֹ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, מֵה שֶׁהוּא רוֹצֵה לְרֹאוֹת בּוֹ רַק אֲדַרְבֵּא רֵאוּי לְדוֹן אוֹתָם לְכַף זְכוּת וְלַעֲשׂוֹת לָהֶם כָּל הַטּוֹבוֹת בְּחִינּוֹת: "וּנְפָשִׁי כַּעֲפָר לְכָל תְּהִיָּה" כְּמוֹ הַעֲפָר שֶׁהִכַּל דָּשִׁין עָלֶיהָ וְהִיא נוֹתֶנֶת לָהֶם כָּל הַטּוֹבוֹת אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְזָהָב וְכֶסֶף וְאַבְנִים טוֹבוֹת, הַכֹּל הֵיךְ מִן הַעֲפָר כְּמוֹ כִּן אֵף עַל פִּי שְׁהֵם חוֹלְקִים עָלָיו וּמִבְקָשִׁים רָעוֹתוֹ אֵף עַל פִּי כִּן יַעֲשֶׂה לָהֶם כָּל הַטּוֹבוֹת, כְּמוֹ הַעֲפָר כְּנִ"ל וְהוּא כְּמִשָּׁל, כְּשֶׁאֶחָד חוֹתֵר תַּחַת בַּיִת חֲבָרוֹ אִם הוּא יַעֲמֵד עֲצֻמוֹ וַיַּחֲתֵר גַּם כִּן כְּנֶגְדּוֹ אִזִּי בּוֹדֵאֵי בְּקַל יבוא הַחוֹתֵר לְמִבְקָשׁוֹ אֲבָל כְּשֶׁאֶחָד חוֹתֵר וַחֲבָרוֹ עוֹמֵד בְּפָנָיִם וְשׁוֹפֵךְ עֶפֶר וְעוֹשֶׂה תַל כְּנֶגְדּוֹ אִזִּי מִפִּיר מַחְשָׁבְתוֹ, וְאֵינוֹ יָכוֹל הַשּׁוֹנֵא לַעֲשׂוֹת מִבְקָשׁוֹ כְּמוֹ כִּן אֵין לַעֲמֵד כְּנֶגֶד הַשּׁוֹנְאִים לַעֲשׂוֹת כְּנֶגְדָם שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁחוֹתֵר גַּם כִּן כְּמוֹ הַשּׁוֹנֵא שֶׁעַל יָדֵי זֶה יבוא לְמִבְקָשׁוֹ בְּקַל אֲבָל עַל יָדֵי בְּחִינַת עֶפֶר בְּחִינַת "וּנְפָשִׁי כַּעֲפָר" כְּנִ"ל עַל יָדֵי זֶה מִפִּיר מַחְשָׁבֶת הַשּׁוֹנֵא כְּנִ"ל וְאִזִּי כּוֹרֵה שַׁחַת בְּהָ יִפֹּל כִּי נוֹפֵל וְנִשְׁאַר בְּהַשַּׁחַת שְׁכָרָה עַל חֲבָרוֹ עַל יָדֵי הַעֲפָר שֶׁנִּשְׁפָּךְ עָלָיו כִּי חֲבָרוֹ עוֹמֵד וְשׁוֹפֵךְ עָלָיו עֶפֶר כְּנֶגְדּוֹ כְּנִ"ל עַל יָדֵי בְּחִינַת וּנְפָשִׁי כַּעֲפָר כְּנִ"ל. וְכֹל זֶה כְּשֶׁהַחוֹלְקִים הֵם רָשָׁעִים אֲבָל כְּשֶׁחוֹלְקִים עָלָיו צְדִיקִים, בּוֹדֵאֵי כְּנֶגְדָם הוּא רַק לְטוֹבָה שְׁמֵרִימִין וּמְנַשְׂאִין אוֹתוֹ עַל יָדֵי זֶה, וּמִמַּתִּיקִים דִּינִים מַעֲלִיו וְהוּא כְּמוֹ אֶחָד שְׁחוֹפֵר עֲצֻמוֹ תַּחַת חֲבָרוֹ וּמִשְׁלִיךְ לוֹ מִתְּנֵה טוֹבָה וְכְמוֹ שְׁמַצִּינוֹ כְּעִין זֶה בְּצִדְקָה שְׁכַמָּה תִּנְאִים הַשְּׁלִיכוֹ צְדָקוֹת בְּהַצָּנֵעַ, כְּדִי שְׁלֵא יֵדַע הַמַּקְבֵּל (כְּתוּבוֹת סו:) כִּן זֹאת הַמַּחְלֶקֶת שֶׁל צְדִיקִים, הוּא שְׁנוֹתֵנִין לוֹ טוֹבָה בְּהַעֲלֵם וְהַצָּנֵעַ כְּנִ"ל וְזֶה שְׁבִקְשׁ דָּוִד (תְּהִלִּים צ"ב) "בִּבְקָמִים עָלַי מְרַעִים" וְכוּ כִּי יֵשׁ תִּמְרָה בְּקִדְשָׁה בְּחִינַת "צְדִיק כְּתִמְרָה יִפְרָח" (שָׁם) וְכְנֶגְדּוֹ תִּמְרָה בְּסִטְרָא אַחְרָא בְּחִינַת שְׁאוֹר בְּכַפּוֹתֵבֶת (לשון זֶה הוּבָא בְּסִידוֹר הָאֵרִיז"ל וְכוּבֵר בִּיאָרוֹ בּוֹזֵה הַמַּקּוֹבֵלִים וְעִיִּין בְּשׁו"ת חַתָּם סוֹפֵר חֶלֶק או"ח ס' קלז) וְכוּתֵבֶת הִיא תִּמְרָה, הֵינּוּ הַתִּמְרָה שְׁבִסְטְרָא אַחְרָא כִּי שְׁאוֹר הוּא כְּלָלוֹת וְתִקְוָה הַדִּינִים, כִּי הוּא בְּחִינַת אֱלֹקִים בְּרַבּוּעַ וּבְמַלּוּי כְּמוֹבָא וְעַל כֵּן נִקְרָא תִּמְרָה לְשׁוֹן תְּמוּרָה הֵינּוּ הַסְטְרָא אַחְרָא שֶׁהִיא נִקְרָאת תְּמוּרָה כִּי תְּמוּרַת חֲכָמָה אֲוֵלַת, תְּמוּרַת חַיִּים וְכוּ כְּמוֹבָא (בְּסִפְרָה יִצִּירָה) וְשֵׁרֵשׁ הַדִּינִים וְהַסְטְרָא אַחְרָא הוּא מַחְלֶקֶת שְׁבִקְדָשָׁה כִּי הַסְטְרָא אַחְרָא הוּא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת וְשֵׁרֵשׁ מַחְלֶקֶת שְׁבִקְדָשָׁה וְאֵין הַדִּין נִמְתָּק אֶלָּא בְּשֵׁרֵשׁוֹ וְעַל כֵּן עַל יָדֵי מַחְלֶקֶת שְׁל צְדִיקִים שֶׁהִיא מַחְלֶקֶת שְׁבִקְדָשָׁה עַל יָדֵי זֶה נִמְתָּקִים הַדִּינִים בְּשֵׁרֵשׁוֹ כְּנִ"ל וְעַל יָדֵי זֶה "צְדִיק כְּתִמְרָה יִפְרָח" כִּי נִמְתָּק וְנִתְבַטֵּל הַתִּמְרָה דְּסִטְרָא אַחְרָא עַל יָדֵי הַמַּחְלֶקֶת שֶׁהִיא בְּחִינַת הַמַּתְקָת הַדִּינִים בְּשֵׁרֵשׁוֹ נִמְצָא שֶׁמַּחְלֶקֶת שְׁל צְדִיקִים הִיא טוֹבָה גְּדוּלָה רַק מַחְמַת שְׁמִשָּׁם נִשְׁתַּלְשֵׁל וְנִאֲחָז הַסְטְרָא אַחְרָא וְהַדִּינִים שְׁהֵם מַחְלֶקֶת גְּמוּרָה עַל כֵּן אֶפְשָׁר שֶׁיִּדְמָה שֶׁהַמַּחְלֶקֶת שְׁל צְדִיקִים הִיא גַּם כִּן מַחְלֶקֶת גְּמוּרָה שְׁל שְׁנֵאָה חֶסֶד וְשָׁלוֹם מַחְמַת שְׁהֵם נִאֲחָזִין שָׁם כְּנִ"ל אֲבָל בְּאַמַּת הוּא

רק לטובה וזה שבקש דוד, כשיהיה עליו מחלקת של צדיקים שלא ישמע מן המחלקת רק טובות, כי בודאי פונתם לטובה פני"ל וזה בקמים עלי מרעים הינו מחלקת של צדיקים שהם אחים ורעים בחינת תרין רעין דלא מתפרשין (זהר ויקרא ע"א) כי בודאי הם אוהבים גדולים וכשהם יקומו עלי תשמענה אזני צדיק כתמר יפרח שלא ישמע מן המחלקת כי אם הטובות שעושין לו בזה שהוא בחינת "צדיק כתמר יפרח" בחינת המתקת הדינים פני"ל ולא יטעה, חס ושלום, שהיא מחלקת גמורה, חס ושלום, פני"ל כדי שלא לתן להם אחיזה בזאת המחלקת כי זאת המחלקת הוא רק לטובה פני"ל גם כל הרפואות באין מן הארץ ועל כן בעת שהארץ נותנת יבולה שנותנת כח בכל האילנות והצמחים דהינו בזמן החניטה שהוא בחדש איר אזי יש כח יותר בכל הרפואות כי אז נותנת הארץ בהם כח אבל בזמן אחר אפלו אם יקחו אותן הרפואות בעצמן, אין להם זה הכח ועל כן לוקחין רפואות בחדש איר (שהוא מאי) ועקר הוא ארץ ישראל כי כל הארצות מקבלין מתמצית ארץ ישראל וארץ ישראל יש לה ב בחינות לפעמים נקראת ארץ פנעו, ולפעמים נקראת ארץ סתם הינו כשיש מחלקת, אזי נקראת ארץ פנעו בחינת פאן עני כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (פסחים ג) : על פסוק "ולא יהיה פנעני" אין פאן עני נמצא פנעו הוא בחינות פאן עני וזה על ידי מחלקת כי מחלקת אחת דוחה מאה פרנסות (כמובא בשלי"ה דף רמב) וזה בחינות (בראשית י"ג) : "ויהי ריב בין רועי מקנה אברם ובין רועי מקנה לוט והפנעני אז בארץ" שעל ידי הריב והמחלקת על ידי זה והפנעני וכו כי אזי נקראת בחינת ארץ פנעו פני"ל אבל כשיש שלום אזי היא נקראת בחינת ארץ סתם ואזי היא בחינת "ארץ נתנה יבולה" (תהלים ס"ז) שנותנת כחותיה לכל יבול הארץ, ואזי יש כח לכל הרפואות פני"ל ועל כן אותיות אייר ראשי תבות איבי ישובו יבשו רגע (תהלים ו) : (כמובא בדרין ידן מאמר ז ובמגלה עמוקות אופן קכא) כי אזי הם כל הרפואות שהם בחינת שלום בחינת ארץ נתנה יבולה פני"ל שהוא הפך המחלקת, שהיא בחינת ארץ פנעו פני"ל ודע שעקר כבוד שבת היא האכילה, כמו שכתוב (שמות ט"ז) "אכלוהו היום" כי אכילת שבת יקרה מאד, כי הוא פלו אלהות פלו קדש, וכמבאר (לעיל בסימן נ"ז) ועל כן מצוה גדולה להרבות בסעדת שבת, והוא תקון לחלול שבת כי מחלול שבת אי אפשר לזהר כי בקל אפשר להכשל בחלול שבת, חס ושלום והתקון הוא על ידי האכילה של שבת כי חלול שבת הוא בחינות חלל, בחינת הסתלקות, בחינות "כי נמצא חלל באדמה" (דברים כ"א) ומי שמתה אשתו הראשונה פסיעותיו מתקצרות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין כב) ושבת היא בחינת אשתו ראשונה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (בראשית רבה פרשה י"א). שאמרה שבת לפני הקדוש ברוך הוא לכל נתת בן זוג ולי לא נתת והשיבה השם יתברך שכנסת ישראל הוא בן זוג שלה נמצא שחלול שבת הוא בחינות פסיעות קצרות, בחינות פסיעותיו מתקצרות פני"ל והנה מצינו להפך, כי הלא אדרבא רבותינו, זכרונם לברכה, אסרו לפסע בשבת פסיעה גסה (שבת קיג:) וצריך דוקא לפסע בשבת פסיעה קטנה אך דע, כי בחל כשעושין מצוה, וכל מצוה היא קומה שלמה יש מקומות שהסטרא אחרא יונקת

מהם והו הַרְגְּלִין שֶׁל הַמְצֹוה שְׁמִשֵּׁם יְנִיקַת הַסְטְרָא אַחְרָא, בְּבַחֲנִינֹת
 "רְגְּלִיָּהּ יוֹרְדוֹת מוֹת" (מְשָׁלִי ה) וּבְשֶׁבֶת עוֹלִין הַרְגְּלִין מִן הַקְּלָפוֹת בְּבַחֲנִינֹת
 "אִם תִּשָּׁב מִשֶּׁבֶת רְגֵלְךָ" (יִשְׁעִיָּה נ"ח) שְׁבִשְׁבֶת מְשִׁיבִין הַרְגְּלִין שֶׁל מְצֹוה
 אֶל הַקְּדוּשָׁה וְאִזִּי מִתְחַלֵּת לִילְךְ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהִנֵּה בּוֹדְאֵי בְּתַחֲלַת
 הַהֲלִיכָה אֵינָה יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה רַק הוּא עֹדִין שְׁבִיל דְּקִיק פְּעָמֵי
 הַרְגְּלִין אֲךְ הוּא כְּמִשְׁל הַתִּינוּק כְּשֶׁמִּתְחִיל לִילְךְ שְׁבִתְחִלָּה אֵינֵנו יְכוּלִים לַהֲלֹךְ
 יָפָה אֲךְ הָאֵב מִחֲמַת גְּדֹל אֶהְבְּתוּ וְשַׁעֲשׂוּעֵיו עִם בְּנוֹ הוּא עוֹשֶׂה מְפַעְמֵי רְגְּלֵיו
 דֶּרֶךְ כְּמוֹ שְׁאֵנוּ רוֹאִין כְּשֶׁהַתִּינוּק עוֹשֶׂה אֵיזָה דְּבַר קָטָן אוֹ מְדַבֵּר אֵיזָה
 דְּבוּר אֲף שְׁאֵינֵנו חֲכָמָה כָּלֵל עִם כָּל זֶה מִחֲמַת אֶהְבַת הָאֵב וְשַׁעֲשׂוּעֵיו מְזָה
 הוּא מְחַבֵּב הַדְּבַר וּמְגַדִּילוֹ וּמְרַחֲבֵוֹ וְעוֹשֶׂה מְזָה דְּבַר גְּדוֹל כְּמוֹ כֵּן הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ כְּשֶׁהַמְצֹוה מִתְחַלֵּת לִילְךְ, אוֹ כְּשֶׁאֲדָם עוֹשֶׂה אֵיזָה דֶּרֶךְ חֲדָשׁ לַהֲשִׁים
 יִתְבָּרַךְ אֲף שְׁבִתְחִלָּה הוּא שְׁבִיל דְּקִיק עִם כָּל זֶה מִחֲמַת גְּדֹל שַׁעֲשׂוּעֵיו
 יִתְבָּרַךְ מְזָה הוּא עוֹשֶׂה מְפַעְמֵי רְגְּלֵיו דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה וְזֶה בְּחִינֹת (תְּהִלִּים פ"ה)
 "צִדְקָה לִפְנֵי יְהוָה יְהִלְךָ" צִדְקָה, הֵינֵנו הַמְצֹוֹת כְּמָה שְׁכָתוּב (שָׁם קי"ט) : "כָּל
 מְצֹוֹתֶיךָ צִדְקָה" כְּשֶׁמִּתְחַלֵּת הַמְצֹוה לִילְךְ לִפְנֵינוּ יִתְבָּרַךְ, אִזִּי "וַיִּשֶׁם לְדֶרֶךְ
 פְּעָמָיו" שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה מְפַעְמֵי הַרְגְּלִין, שֶׁהֵם רַק שְׁבִיל
 דְּקִיק וּמִחֲמַת שַׁעֲשׂוּעֵיו, הוּא מְשִׁים לְדֶרֶךְ רַחֵב וְכְבוֹשׁ אֶת פְּעָמָיו, שֶׁהֵם רַק
 שְׁבִיל דְּקִיק כְּנִ"ל וְכָל זֶה נֶעֱשֶׂה עַל יְדֵי אֲכִילַת שֶׁבֶת שְׁמִשֵּׁם מְקַבְּלִין כַּח
 הַרְגְּלִין בְּבַחֲנִינֹת (שֶׁבֶת קנב) : דוּק בְּכַפֵּי וְתִשְׁכַּח בְּרְגְּלִין שֶׁעַל יְדֵי הָאֲכִילָה
 מְקַבְּלִין הַרְגְּלִין כַּח וְאִזִּי נֶעֱשֶׂה מְפַעְמֵי הַרְגְּלִין, שֶׁהֵם רַק שְׁבִיל דְּקִיק,
 פְּסִיעוֹת קְטָנוֹת נֶעֱשֶׂה מֵהֵם דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינֹת : פּוֹסְעִים בּוֹ
 פְּסִיעָה קְטָנָה, סוֹעְדִים בּוֹ לְבָרֶךְ שֶׁלֶשׁ פְּעָמִים הֵינֵנו שְׁבִשְׁבֶת פּוֹסְעִים פְּסִיעָה
 קְטָנָה וְהוּא תְּמוּנָה לְכַאוֹרָה כִּי הֵלֵא אֲדַרְבָּה, מִי שֶׁמֵּתָה אֲשֶׁתּוֹ הָרֵאשׁוֹנָה,
 פְּסִיעוֹתָיו מִתְקַצְרוֹת וְשֶׁבֶת הוּא בְּחִינֹת אֲשֶׁתּוֹ הָרֵאשׁוֹנָה כְּנִ"ל וְהִיא רְאוּיָה
 שִׁיְהִיָּה בּוֹ פְּסִיעוֹת גְּדוֹלוֹת וּרְחִיבוֹת אֲךְ סוֹעְדִים בּוֹ לְבָרֶךְ וְכוּ הֵינֵנו שְׁאוֹכְלִים
 סְעֻדַת שֶׁבֶת וְעַל יְדֵי זֶה בְּאֵמַת נִתְתַּקְנִין הַפְּסִיעוֹת קְטָנוֹת וְנִתְרַחֲבִין וְנֶעֱשֶׂה
 מֵהֵם דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה בְּבַחֲנִינֹת "וַיִּשֶׁם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו" כְּנִ"ל וְעַל כֵּן עַל יְדֵי אֲכִילַת
 שֶׁבֶת נִתְתַּקֵּן חֲלוּל שֶׁבֶת, שֶׁהוּא בְּחִינֹת פְּסִיעוֹת קְצָרוֹת כְּנִ"ל כִּי עַל יְדֵי
 אֲכִילַת שֶׁבֶת נֶעֱשֶׂה מִפְּסִיעוֹת קְצָרוֹת רְחִיבוֹת וְנֶעֱשֶׂה מֵהֵם דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה כְּנִ"ל
 רְגֵל הוּא רְפוּאָה לְהִרְאָה כִּי דוּעַ לְחַכְמֵי הַרְפּוּאוֹת "אוֹיָהּ לִי כִּי גִרְתִּי מִשָּׁד"
 (תְּהִלִּים ק"כ) הִיא דֶּרֶךְ לְכוֹן בְּתַפְלֹתוֹ, שְׁמַצְטַעַר עַל שֶׁהִיא מִתְיָרָא
 מִיָּרְאוֹת הַנְּפִילוֹת שֶׁהֵם בְּאֵים מִשָּׁד דִּינִים וְזֶה : "כִּי גִרְתִּי מִשָּׁד" תִּמְרָה הוּא
 גַּם כֵּן שְׁתֵּי פְּעָמִים שִׁד כְּמוֹבָא

רעח - דע שעל חליף [סכין שחיטה]
טוב

דע שׂעל חליף [סכין שחיטה] טוב יכּוּלִין לראות כּל הפּלים שׂל הבית המקדשׁ איזוּה פּנים ישׁ להם וזוּה שׂפּתּוֹב כּשׂאמר יצחק לעשוּ שׂיבדק הסכין וישׂחט יפה ״שׂא נא כּליד״, (בראשית כ״ז) רמז על פּלים שׂל בית המקדשׁ שהם נראים על הסכין היפה כּנ״ל וכן איתא במדרשׁ (בראשית פרשה ס״ה) שׂ כּליד רמז על פּלים שׂל בית המקדשׁ כּמו שׂאמרו שׂם : כּליד זוּה בבל שׂנאמר : ״ואת הפּלים הביא בית אוצר אלהיו״ נמצא שׂכּליד מרמז על פּלים שׂל בית המקדשׁ ״בקנאו את קנאתי״ (במדבר כ״ה) בחינת הצדיק שׂאינו מקנא שׂום צדיק לא בעולם הזה ולא בעולם הבא רק אותו לבדו.

רעט - ישׁ שאומרים תורה מלמטה למעלה

דע שׂ ישׁ שאומרים תורה מלמטה למעלה והיא מלמטה רחבה מאד שׂלמטה מרחיבין הדבר ומגדילין אותו מאד ולמעלה הוא קצר, והולך ומקצר ועולה עד שׂלמעלה מעלה הוא קצר מאד מאד כי למעלה לא נשארו ממנה פּלוּם, רק מעט מעט כי בּוּדאי ישׁ שׂם איזוּה ניצוץ הקדושׁ אבּל ישׁ להפך שאומרים תורה מלמעלה למטה ושׂם למעלה היא רחבה מאד מאד וכל מה שׂיורדת למטה מתקצרת ויורדת עד שׂלמטה היא קצרה מאד והיא רק מעט מעט למטה אבּל למעלה היא רחבה מאד. וכן בהתעוררות מלמטה צריך שׂיהיה מלמטה קצר בבחינות (תהלים ס״ו) ״ודבר פי בצר ל״י בבחינת שׂופר, שׂהרחב הוא למעלה והקצר הוא למטה אצל הפה וזוּה בחינות ״ודבר פי בצר ל״י הינו שׂיהיה הצד הצר והקצר אלי, אצל פי, בבחינות שׂופר כּנ״ל וכמו שׂמצינו אצל דוד בּכּל תפלותיו שׂהתחלה היה מן המצר והדחק, שׂהיה צר לו מאד כּגון מחמת שׂנפּל עליו צרות אבּשׂלוּם או צרת נבל וכדומה ואחר כּך בא באותו תפלה לתוך רוח הקדשׁ

רפ - מי שצריך לדון לפני דינים בדין תורה

דע מי שצריך לדון לפני דינים בדין תורה זה לו ענש ונקמה שהתורה נוקמת בו כי באמת כל המשא ומתן הוא תורה כי למשל הדין המחליף פרה בחמור הוא תורה ומכל שכן כשעושים הדבר בעצמו הוא בודאי תורה [ויכמו שמספרין כל זה בשם הבעל שם טוב זכרונו לברכה] ועל כן כשעושים משא ומתן צריך שיקשר מחשבתו רק בהתורה והדינים המלבשים שם ומי שעוקר המשא ומתן מן התורה, ונופל אל המשא ומתן בעצמו ואינו מקשר מחשבתו אל התורה המלבש שם אזי ענשו, שאחר כך הוא צריך לדון בדין תורה ואזי צריך לחזר ולהביא כל הדברים וכל המחשבות וכל העסקים שהיה לו בשעת המשא ומתן מתחלתו ועד סופו צריך להביא הכל אל התורה דהיינו שצריך לחזר ולספר הכל לפני הדינים והם פוסקים על זה דין תורה נמצא שחזר ונעשה מכל דברי המשא ומתן תורה והוא לו נקמה שהתורה נוקמת בו על אשר עקר הדינים המלבשים בהמשא ומתן מן התורה ונפל אל המשא ומתן בעצמו כאלו אין שום תורה בהמשא ומתן על כן ענשו שצריך לבוא לפני דין תורה ואזי צריך להביא כל דברי המשא ומתן ולעשות מהם תורה ואזי מראים לו שכל המשא ומתן הוא תורה כי עכשו נעשה מהכל דין תורה כנ"ל כי בודאי הוא צריך להביא כל הדברים אפלו כל המחשבות לפני הדינים כי אם חסר איזה דבור או איזה מחשבה יתקלקל הדין תורה וצריך דוקא להביא הכל כל מה שעבר בשעת המשא ומתן לפני הדינים והם עושים מזה דין תורה נמצא שחזר ונעשה מהמשא ומתן תורה ומראין לו שאין הדבר כמו שהוא סבר מתחלה שאין בהמשא ומתן תורה כי הלא ראה בעיניו שכל דברי המשא ומתן כלם הם תורה כי עכשו נעשה מהכל דין תורה כנ"ל והכל לפי הפגם כי יש אחד שאין ענשו רק שצריך לדון, אבל זוכה בדין רק שמראין לו שפגם כנ"ל אבל יש אחד שעקר יותר המשא ומתן מן התורה אזי ענשו יותר, שגם אינו זוכה בדין כי באמת כשעושים משא ומתן צריך שיהיה רק חיצונית המחשבה בתוך המשא ומתן אבל פנימיות מחשבתו צריך לקשר אל התורה כנ"ל גם צריך אמונה בהמשא ומתן דהיינו שישא ויתן באמונה, ויהיה הדבור דבור אמת כמה שאמרו (שבת לא) : נשאת ונתת באמונה כי משא ומתן הוא בחינות שמנשאין ומרימין הדבר ונותנין ומשיבין אותו למקומו כי יש קדשות נפולות הינו בחינות ניצוצות שנפלו ועל ידי משא ומתן מנשאין ומרימין אותן, ונותנין אותן למקומן וזה בחינות משא ומתן כנ"ל ועקר ברור הניצוצות מן הקלפות הוא על ידי אמונה כי דרך האמונה לשכן תמיד אצל אלו הקדשות הנפולות בבחינות (יחזקאל ה) : "זאת רושלים בתוך הגוים שמתיה וסביבותיה ארצות" רושלים היא קריה נאמנה, בחינות אמונה היא שוכנת בתוך הגוים וסביבותיה וכו' כי היא ביניהם תמיד כנ"ל ועל כן אלו הניצוצות שנפלו הם נדבקים ונתאחזין סביבות האמונה והיא מעלה אותם משם ועל כן צריך לעשות משא ומתן באמונה שעל ידי האמונה מעלין הניצוצות כנ"ל שזה עקר בחינות משא ומתן, להעלות הניצוצות כנ"ל וזה בחינות פנימיות חב"ד [חכמה בינה דעת] דעשיה שעולה אל היצירה ומלכות דעשיה עולה מן הקלפות יצירה היא בחינת וא"ו, שהיא בחינת התורה (כמובא בזהר הקדוש) ועל ידי שמקשר פנימיות מחשבתו בשעת עשית

המשא ומתן אל התורה כנ"ל זהו בחינת פנימיות המחין דעשיה הינו של המשא ומתן, שהוא בחינות עשיה שעולה אל היצירה, דהינו התורה כנ"ל ומלכות דעשיה, הינו בחינות האמונה שבמשא ומתן כנ"ל עולה מן הקלפות, כי היא מבקרת הניצוצות מהם ועולה מהם. ועל ידי שעלה חב"ד דעשיה ליצירה על ידי זה יש מקום למלכות לעלות לעשיה גם על ידי זה שעולה חב"ד ליצירה דהינו על ידי שמקשר מחשבתו אל התורה על ידי זה מקבלת האמונה כח לברר הניצוצות מן הקלפות ולעלות מהם כי בלא זה הכח, היה אפשר שיתאחזו גם הם בעצמן בהאמונה, חס ושלום אך על ידי שמקשרין פנימיות המחשבה אל התורה מקבלת כח לעלות כנ"ל ואזי נעשית מלחמה כי צריך ללחם עמהם להוציא הניצוצות מהם וזה פרוש (דברים כ"א) : "כי תצא למלחמה" וכו' כי תצא, זה בחינות משא ומתן, בחינת (דברים ל"ג) : "שמח זבולון בצאתך" וכו' כי משא ומתן נקרא בחינת צאתך כי אף על פי שזבולון ויששכר שוים מחמת שזבולון היה מספיק ליששכר, ונאמר עליו שמח זבולון על כל זה נקרא צאתך ויששכר אהליך כי אף על פי כן, עבודת התורה היא פנימיות יותר והיא למעלה מעבודת המשא ומתן אף על פי שגם המשא ומתן היא עבודה גדולה כי הוא מספיק את התלמידי חכמים, ונאמר עליו שמח זבולון על כל זה נקרא צאתך נגד עבודת התורה שהיא בחינות יששכר באהליך כי אף על פי כן עבודת התורה למעלה יותר וכן כל מדרגה ומדרגה נגד המדרגה שלמעלה ממנה נקראת המדרגה שלמטה צאתך נגד המדרגה שלמעלה, שהיא נקראת אהליך ואפלו מי שעובד השם יתברך בדבקות עם כל זה נגד המדרגה שלמעלה ממנה עוד נקרא אפלו דבקות בחינת צאתך וזהו כי תצא הינו בחינת משא ומתן כנ"ל וזהו למלחמה על איביך כי אז הוא שעת מלחמה עם האויבים כנ"ל כי צריך לברר ולהעלות הניצוצות מהם כנ"ל וזהו ונתנו ה' אלהיך בידיך, זה בחינת אמונה (שמות י"ז). "ויהי ידיו אמונה" כי על ידי אמונה מעלין הניצוצות כנ"ל ושבת שביו זה בחינות התורה כמו שכתוב (תהלים ס"ח) : "עלית למרום שבת שבי" כנ"ל

רפא - אם ישב עצמו על הספר יכול לראות חדשות ונפלאות

אפלו אדם פשוט אם ישב עצמו על הספר, ויסתכל על אותיות התורה יכול לראות חדשות ונפלאות הינו שעל ידי הסתכלותו היטב היטב על אותיות התורה יתחילו האותיות להאיר ולהצטרף בבחינת אותיות בולטות ומצטרפות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא עג:) ואזי יראה נפלאות צרופים חדשים ויכולין לראות בהספר מה שבעל המחבר

לא כּוֹן לָזֶה כָּלֵל וְזֶה אֶפְשֶׁר אֶפְלוּ אָדָם פְּשׁוּט כִּי אָדָם גָּדוֹל יָכוֹל לָרְאוֹת
זֹאת בְּלֹא יִגְיַעַה רַק אֶפְלוּ אָדָם פְּשׁוּט לְגַמְרֵי יָכוֹל לְהַשִּׁיג וְלָרְאוֹת חֲדָשׁוֹת
כִּנְיִ"ל אִם יֵשֵׁב עֲצָמוּ וְיִסְתַּכֵּל עַל אוֹתֵיּוֹת הַתּוֹרָה כִּנְיִ"ל אֵךְ שֶׁלֹּא יַעֲמִיד הַדְּבָר
לְנִסְיוֹן כִּי יָכוֹל לְהֵיּוֹת שְׂאֵז דּוֹקָא לֹא יִרְאֶה כָּלֵל אֵךְ אֵף עַל פִּי כּוֹן יָכוֹל
לְהַשִּׁיג לָזֶה, אֶפְלוּ אָדָם פְּשׁוּט כִּנְיִ"ל

רפב - צריך לדון את כל אדם לכף זכות

דַּע כִּי צָרִיךְ לְדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת וְאֶפְלוּ מִי שֶׁהוּא רָשָׁע גְּמוּר צָרִיךְ
לְחַפֵּשׁ וְלִמְצֹא בּוֹ אֵיזָה מַעַט טוֹב, שֶׁבְּאוֹתוֹ הַמַּעַט אֵינּוּ רָשָׁע וְעַל יְדֵי זֶה
שֶׁמוֹצֵא בּוֹ מַעַט טוֹב, וְדָן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת עַל יְדֵי זֶה מַעֲלָה אוֹתוֹ בְּאַמֶּת
לְכַף זְכוּת וְיֻכַּל לְהַשִּׁיבוֹ בְּתִשׁוּבָה וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים ל"ז) "וְעוֹד מַעַט וְאֵין
רָשָׁע וְהַתְּבוֹנְנֵת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ" הֵינּוּ שֶׁהַפְּסוּק מְזַהֵר לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף
זְכוּת וְ אֵף עַל פִּי שְׂאֵתָה רוֹאֶה שֶׁהוּא רָשָׁע גְּמוּר אֵף עַל פִּי כּוֹן צָרִיךְ אֶתָּה
לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ לְמַצֹּא בּוֹ מַעַט טוֹב, שֶׁשֵּׁם אֵינּוּ רָשָׁע וְזֶהוּ וְעוֹד מַעַט וְאֵין
רָשָׁע שֶׁצָּרִיךְ אֶתָּה לְבַקֵּשׁ בּוֹ עוֹד מַעַט טוֹב שֵׁישׁ בּוֹ עֲדִין, שֶׁשֵּׁם אֵינּוּ רָשָׁע כִּי
אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא רָשָׁע, אֵיךְ אֶפְשֶׁר שְׂאֵין בּוֹ מַעַט טוֹב עֲדִין כִּי אֵיךְ אֶפְשֶׁר
שֶׁלֹּא עָשָׂה אֵיזָה מְצוּהָ אוֹ דְּבָר טוֹב מִיָּמָיו וְ עַל יְדֵי זֶה שְׂאֵתָה מוֹצֵא בּוֹ עוֹד
מַעַט טוֹב שֶׁשֵּׁם אֵינּוּ רָשָׁע וְאֵתָּה דָן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת עַל יְדֵי זֶה אֶתָּה מַעֲלָה
אוֹתוֹ בְּאַמֶּת מִכֹּף חוֹבָה לְכַף זְכוּת, עַד שִׁישׁוּב בְּתִשׁוּבָה עַל יְדֵי זֶה וְזֶהוּ וְעוֹד
מַעַט וְאֵין רָשָׁע עַל יְדֵי שֶׁמוֹצֵא בְּהַרְשָׁע עוֹד מַעַט טוֹב, שֶׁשֵּׁם אֵינּוּ רָשָׁע עַל
יְדֵי זֶה וְהַתְּבוֹנְנֵת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ הֵינּוּ כְּשֶׁתְּבוֹנֵן וְתִסְתַּכֵּל עַל מְקוֹמוֹ
וּמְדַרְגָּתוֹ וְאֵינְנוּ שֵׁם עַל מְקוֹמוֹ הֶרְאֵשׁוֹן כִּי עַל יְדֵי שֶׁמוֹצֵא בּוֹ עוֹד מַעַט
טוֹב, אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה, וְדַנִּין אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת עַל יְדֵי זֶה מוֹצֵא בְּאוֹתוֹ
בְּאַמֶּת מִכֹּף חוֹבָה לְכַף זְכוּת וְהַתְּבוֹנְנֵת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ כִּנְיִ"ל וְהִבֵּן וְכוֹן
צָרִיךְ הָאָדָם לְמַצֹּא גַם בְּעֲצָמוֹ כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁ צָרִיךְ הָאָדָם לְזַהֵר מְאֹד לְהֵיּוֹת
בְּשִׂמְחָה תְּמִיד וּלְהֶרְחִיק הַעֲצָבוֹת מְאֹד מְאֹד [כַּמְבָּאָר אֶצְלָנוּ כַּמָּה פְּעָמִים]
וְאֶפְלוּ שֶׁכְּשִׂמְחָתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל בְּעֲצָמוֹ וְרוֹאֶה שְׂאֵין בּוֹ שׁוּם טוֹב, וְהוּא מְלֹא
חֲטָאִים וְרוֹצֶה הַבַּעַל דְּבָר לְהַפִּילוֹ עַל יְדֵי זֶה בְּעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוֹרָה, חֵס
וְשָׁלוֹם אֵף עַל פִּי כּוֹן אֶסוּר לוֹ לִפְל מְזֶה רַק צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ וְלִמְצֹא בְּעֲצָמוֹ אֵיזָה
מַעַט טוֹב כִּי אֵיךְ אֶפְשֶׁר שֶׁלֹּא עָשָׂה מִיָּמָיו אֵיזָה מְצוּהָ אוֹ דְּבָר טוֹב וְאֵף
שֶׁכְּשִׂמְחָתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל בְּאוֹתוֹ הַדְּבָר הַטּוֹב הוּא רוֹאֶה שֶׁהוּא גַם כּוֹן מְלֹא
פְּצָעִים וְאֵין בּוֹ מֵתֵם הֵינּוּ שְׁרוּאֶה שֶׁגַם הַמְצוּהָ וְהַדְּבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה שְׂזָכָה
לְעִשׂוֹת הוּא גַם כּוֹן מְלֹא פְּנִיּוֹת וּמְחֻשְׁבוֹת זְרוֹת וּפְגָמִים הַרְבֵּה עִם כָּל זֶה
אֵיךְ אֶפְשֶׁר שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּאוֹתָהּ הַמְצוּהָ וְהַדְּבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה אֵיזָה מַעַט טוֹב כִּי
עַל כָּל פְּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, עַל כָּל פְּנִים הֵיזָה אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה בְּהַמְצוּהָ וְהַדְּבָר
טוֹב שֶׁעָשָׂה כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ לְמַצֹּא בְּעֲצָמוֹ אֵיזָה מַעַט טוֹב

כְּדֵי לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמוֹ, וְלִבּוֹא לִידֵי שְׂמֵחָה כְּנִי"ל וְעַל יָדֵי זֶה שְׂמֵחַפֵּשׁ
וּמוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ עֲדִין מְעַט טוֹב עַל יָדֵי זֶה הוּא יוֹצֵא בְּאַמֶּת מִכֶּף חוֹבָה לְכֶף
זְכוּת וְיִכָּל לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה בְּבַחֲיִנּוֹת יוֹעוֹד מְעַט וְאִין רָשָׁע וְהַתְּבוּנָתָה עַל
מְקוֹמוֹ וְאִינְנוּ כְּנִי"ל הֵינּוּ כְּמוֹ שְׂצָרִיכִין לְדוֹן אַחֲרִים לְכֶף זְכוּת אֶפְלוֹ אֶת
הַרְשָׁעִים וְלִמְצֵא בָּהֶם אֵיזָה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְעַל יָדֵי זֶה מוֹצִיאִין אוֹתָם
בְּאַמֶּת מִכֶּף חוֹבָה לְכֶף זְכוּת בְּבַחֲיִנּוֹת וְעוֹד מְעַט וְכוּ וְהַתְּבוּנָתָה וְכוּ כְּנִי"ל
כְּמוֹ כֵן הוּא אֶצֶל הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ שֶׁ צָרִיךְ לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכֶף זְכוּת וְלִמְצֵא
בְּעֲצָמוֹ אֵיזָה נְקֻדָּה טוֹבָה עֲדִין כְּדֵי לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ שֶׁלֹּא יִפֹּל לְגַמְרֵי, חֵס
וְשְׁלוֹם רַק אֲדַרְבָּא יַחֲיָה אֶת עֲצָמוֹ, וְיִשְׁמַח אֶת נַפְשׁוֹ בְּמְעַט הַטוֹב שְׂמוֹצֵא
בְּעֲצָמוֹ דְּהֵינּוּ מַה שְׂזָכָה לַעֲשׂוֹת מִיָּמָיו אֵיזָה מְצוּהָ אוֹ אֵיזָה דְּבַר טוֹב וְכְמוֹ
כֵן צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ עוֹד, לִמְצֵא בְּעֲצָמוֹ עוֹד אֵיזָה דְּבַר טוֹב וְאִף שְׂגַם אוֹתוֹ הַדְּבַר
הַטוֹב הוּא גַם כֵּן מְעַרְבַּב בְּפִסְלֵת הַרְבֵּה עִם כָּל זֶה יוֹצֵא מִשָּׁם גַּם כֵּן אֵיזָה
נְקֻדָּה טוֹבָה וְכֵן יַחֲפֵשׁ וְיִלְקֹט עוֹד הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְעַל יָדֵי זֶה נַעֲשִׂין נְגוּנִים
כְּמִבְּאֵר בְּמְקוֹם אַחֵר (בְּמִאֲמַר וַיְהִי מִקֶּץ בְּסִימָן נִי"ד) בְּחִינַת מְנַגֵּן בְּכָלִי זָמַר
שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂמֵלֶקֶט הָרוּחַ טוֹבָה מִן הָרוּחַ נְכֵאָה עֲצָבוֹת רוּחַ עֵין שֶׁם
[וְהַכֹּלל כִּי נְגִינָה דְּקֻדְשָׁה הִיא גְבוּהָ מְאֹד מְאֹד כְּפִדּוּעַ וְעַקֵּר הַנְּגוּן נַעֲשֶׂה,
עַל יָדֵי בְּרוּר הַטוֹב מִן הָרַע שֶׁ עַל יָדֵי שְׂמֵבְרֵרִין וּמְלַקְטִין הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת
מִתּוֹךְ הָרַע עַל יָדֵי זֶה נַעֲשִׂים נְגוּנִים וְזְמִירוֹת, עֵין שֶׁם הֵיטֵב] וְעַל כֵּן, עַל יָדֵי
שְׂאִינוֹ מְנִיחַ לְהַפִּיל אֶת עֲצָמוֹ וּמְחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ בְּמַה שְׂמֵחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ
וּמוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ אֵיזָה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וּמְלַקֵּט וּמְבַרֵּר אֵלּוֹ הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת,
מִתּוֹךְ הָרַע וְהַפִּסְלֵת שֶׁבּוֹ וְכוּ כְּנִי"ל עַל יָדֵי זֶה נַעֲשִׂין נְגוּנִים כְּנִי"ל וְאִזִּי הוּא
יְכוֹל לְהַתְּפַלֵּל וּלְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לַה מַחְמַת גְּשָׁמִיּוֹתוֹ וּמַעֲשָׂיו הַרְעִים שְׂרוּאָה
שֶׁהוּא רְחוּק מְאֹד מִן הַקֻּדְשָׁה בְּאַמֶּת אִזִּי עַל פִּי רַב אֵינוֹ יְכוֹל לְהַתְּפַלֵּל
כָּלל מַחְמַת זֶה וְאֵינוֹ יְכוֹל לִפְתַּח פִּיו כָּלל מַחְמַת גְּדַל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה
שְׁחוּרָה וְהַכְּבֻדוֹת שְׁנוּפֵל עֲלָיו עַל יָדֵי שְׂרוּאָה גְּדַל עֲצָם רְחוּקוֹ מֵהַשָּׁם
יִתְבַּרַךְ אֲבָל כִּשְׁהוּא מְחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ עַל פִּי הָעֵצָה הַנִּי"ל דְּהֵינּוּ שְׂאִף עַל פִּי
שְׂיֹדַע בְּעֲצָמוֹ שֵׁשׁ לוֹ מַעֲשִׂים רְעִים וְחֻטָּאִים הַרְבֵּה מְאֹד וְהוּא רְחוּק מְאֹד
מְאֹד מֵהַשָּׁם יִתְבַּרַךְ אִף עַל פִּי כֵן הוּא מְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ וּמוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ עֲדִין
אֵיזָה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת כְּנִי"ל וּמְחִיָּה וּמְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה כִּי בּוֹדָאִי רְאוּי
לְהָאָדָם, לְהַגְדִּיל שְׂמִחָתוֹ מְאֹד בְּכָל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה מְקֻדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל
שְׂמוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ עֲדִין וְאִזִּי כִּשְׂמֵחָה וּמְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ עַל יָדֵי זֶה כְּנִי"ל אִזִּי
הוּא יְכוֹל לְהַתְּפַלֵּל וּלְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לַה וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ו) : אֲזַמְּרָה
לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי דִּיקָא הֵינּוּ עַל יָדֵי בְּחִינַת הָעוֹד שְׂלֵי שְׂאֵנִי מוֹצֵא בְּעֲצָמֵי
בְּחִינַת עוֹד מְעַט וְאִין רָשָׁע כְּנִי"ל עַל יָדֵי אוֹתָהּ הַנְּקֻדָּה עַל יָדֵי זֶה אוֹכֵל לְזַמֵּר
וּלְהוֹדוֹת לַה כְּנִי"ל אֲזַמְּרָה דִּיקָא הֵינּוּ זְמִירוֹת וְנְגוּנִים שְׂנַעֲשִׂין עַל יָדֵי
שְׂמֵלֶקֶט הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת כְּנִי"ל. [וְהַזְּהִיר רַבְּנֵנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, מְאֹד לִילֵךְ
עִם הַתּוֹרָה הַזֹּאת כִּי הוּא יְסוּד גְּדוֹל לְכָל מִי שְׂרוּצָה לְהַתְּקַרֵּב לְהַשָּׁם
יִתְבַּרַךְ, וְלִבֵּל יֵאבֵד עוֹלָמוֹ לְגַמְרֵי חֵס וְשְׁלוֹם כִּי רַב בְּנֵי אָדָם שְׂרְחוּקִים
מֵהַשָּׁם יִתְבַּרַךְ עַקֵּר רְחוּקִים הוּא מַחְמַת מְרָה שְׁחוּרָה וְעֲצָבוֹת מַחְמַת
שְׁנוּפֵלִים בְּדַעְתָּם מַחְמַת שְׂרוּאִים בְּעֲצָמָם גְּדַל קְלֻקּוֹלָם שְׂקֻלְקֻלוֹ מַעֲשִׂיהֶם
כָּל אֶחָד כְּפִי מַה שְׂיֹדַע בְּעֲצָמוֹ אֶת נְגִיעֵי לִבָּבוֹ וּמְכֹאֲבוֹ וּמַחְמַת זֶה הֵם
נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וְרַבֵּן מִיָּאֲשִׁים עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי וְעַל יָדֵי זֶה אֵינָם מִתְּפַלְּלִים

בְּכֹנֶה כָּלֵל וְאִינִם עוֹשִׂים אֶפְלוּ מֵה שֶׁהָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת עֲדִין עַל כֵּן צָרִיךְ
הָאָדָם לְהִשְׁכִּיל מְאֹד עַל דְּבַר זֶה כִּי כָּל הַנְּפִילוֹת שֶׁבִּדְעָתוֹ, אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא
מַחֲמַת מַעֲשִׂים רָעִים שֶׁעָשָׂה בְּאֵמַת עִם כָּל זֶה, הַנְּפִילָה שֶׁבִּדְעָתוֹ, וְהַעֲצָבוֹת
וְהַמְרָה שֶׁחוֹרָה שְׁנוּפֵל עָלָיו עַל יְדֵי זֶה הַכֵּל הוּא רַק מַעֲשֵׂי בַעַל דְּבַר
שֶׁמַּחֲלִישׁ דְּעָתוֹ כְּדִי לְהַפִּילוֹ לְגַמְרִי, חֶסֶד וְשְׁלוֹם עַל כֵּן צָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק
מְאֹד, לִילֵךְ עִם הַתּוֹרָה הַזֹּאת לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֶצְמוֹ בְּכָל פֶּעַם אֵיזָה מְעַט
טוֹב וּנְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְכוּ כִּנּוּי וְעַל יְדֵי זֶה יִחְיֶה וְיִשְׁמַח אֶת עַצְמוֹ, וְיִצְפֶּה
לִישׁוּעָה עֲדִין וְיִוָּכַל לְהִתְפַּלֵּל וּלְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לָהּ, בְּבַחֲיַנֵּת אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי
בְּעוֹדֵי כִנּוּי וְעַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְשׁוּב בְּאֵמַת אֵל הַ כִּנּוּי [ל] וְדַע שֶׁ מִי שֶׁיְכוּל
לַעֲשׂוֹת אֵלּוּ הַנְּגוּנִים דְּהֵינּוּ לְלַקֵּט הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בְּכָל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל אֶפְלוּ בְּהַפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל כִּנּוּי הוּא יְכוּל לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֵי הָעַמּוּד כִּי
הַמִּתְפַּלֵּל לְפָנֵי הָעַמּוּד, הוּא נִקְרָא שְׁלִיחַ צְבוּר וְצָרִיךְ שִׁיְהִי נִשְׁלַח מִכָּל
הַצְּבוּר דְּהֵינּוּ שֶׁצָּרִיךְ שִׁיִּקְבֹּץ כָּל נְקֻדָּה טוֹבָה שֶׁנִּמְצְאוּ בְּכָל אֶחָד
מִהַמִּתְפַּלְלִין וְכָל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת יִהְיוּ נִכְלָלִין בּוֹ, וְהוּא יַעֲמֵד וְיִתְפַּלֵּל עִם
כָּל הַטוֹב הַזֶּה וְזֶהוּ שְׁלִיחַ צְבוּר וְ צָרִיךְ שִׁיְהִי בּוֹ בְּחִינָה גְבוּהָ כְּזוֹ שֶׁעַל יְדֵי
זֶה, יִהְיוּ כָּל הַנְּקֻדּוֹת תְּאֵבִים אֵלָיו וְיִהְיוּ נִכְלָלִין בּוֹ וּמִי שֶׁיְכוּל לַעֲשׂוֹת
נְגוּנִים כִּנּוּי דְּהֵינּוּ שֶׁיְכוּל לָדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת, אֶפְלוּ אֶת הַקְּלִים
וְהַרְשָׁעִים כִּי מִשְׁתַּדֵּל לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ לְמִצָּא בְּכֻלָּם נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת כִּנּוּי שֶׁעַל
יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין נְגוּנִים כִּנּוּי זֶה הַצְּדִיק שֶׁאוֹחֵז בְּמַדְרָגָה זֹאת, הוּא יְכוּל
לְהִיּוֹת חֲזוֹן וְשְׁלִיחַ צְבוּר דְּהֵינּוּ לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֵי הָעַמּוּד כִּי הוּא יֵשׁ בּוֹ בְּחִינָה
זוֹ הַצְּרִיכָה לְהִשְׁלִיחַ צְבוּר הַהֲגוּן בְּאֵמַת שֶׁצָּרִיךְ שִׁיְהִי בּוֹ בְּחִינָה שִׁיְהִי כָּל
הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת תְּאֵבִים אֵלָיו וְיִהְיוּ נִכְלָלִין בּוֹ כִּנּוּי כִּי הוּא יְכוּל לְקַבֵּץ כָּל
הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֶפְלוּ בְּהַפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל כִּנּוּי וְדַע
שֶׁ יֵשׁ בְּכָל דוֹר וְדוֹר רוּעָה, וְהוּא בְּחִינּוֹת מֹשֶׁה, שֶׁהוּא רַעֲיָא מְהִימָנָא וְזֶה
הַרוּעָה הוּא עוֹשֶׂה מִשְׁכָּן וְדַע שֶׁתְּנוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבִּן מְקַבְּלִים הֶבֶל פִּיהֶם
שֶׁאֵין בּוֹ חֹטָא מְזֵה הַמִּשְׁכָּן וְעַל כֵּן הַתֵּינוּקָה כְּשֶׁמִּתְחִיל לְקָרוֹת וּלְהַכְּנִס
בְּתוֹרָה הוּא מִתְחִיל מִן "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה" (מִדְרָשׁ רַבָּה צוּ פָּרָשָׁה ז) שֶׁהוּא
אֶלֶף זַעֲרָא כִּי "וַיִּקְרָא" מְדַבֵּר מִגְּמַר הַקְּמַת הַמִּשְׁכָּן שֶׁאֵז קָרָאוּ הַשֵּׁם
יְתַבְרַךְ וְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ מִהַמִּשְׁכָּן וְעַל כֵּן מִשֵּׁם מִתְחִילִין הַתֵּינוּקוֹת, כִּי
מִשֵּׁם מְקַבְּלִין הֶבֶל פִּיהֶם כִּנּוּי וּמִשֵּׁם מִתְחִילִין לְקָרוֹת וּלְהַכְּנִס לְתוֹךְ
הַתּוֹרָה וְדַע שֶׁ כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁבִּדוֹר כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא בְּחִינַת רוּעָה כִּי בְּכָל
אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת מֹשֶׁה וְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ, הוּא עוֹשֶׂה
בְּחִינַת מִשְׁכָּן, שֶׁמִּשֵּׁם מְקַבְּלִין הַתֵּינוּקוֹת הֶבֶל פִּיהֶם כִּנּוּי וְכָל אֶחָד לְפִי
בְּחִינַתוֹ, לְפִי בְּחִינַת הַמִּשְׁכָּן שֶׁהוּא עוֹשֶׂה כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ לוֹ תֵינוּקוֹת שֶׁהֵם
מְקַבְּלִין מִשֵּׁם נִמְצָא שִׁישׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִצְּדִיקֵי הַדוֹר סֵד תֵּינוּקוֹת שֶׁהֵם
מְקַבְּלִין הֶבֶל פִּיהֶם מִמֶּנּוּ כִּי אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ כִּנּוּי וְזֶה בְּחִינַת מֵה שֶׁאֲמָרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (שֶׁבֶת לֵג): : שֶׁתֵּינוּקוֹת נִתְפָּסִין עַל עוֹוֹן הַדוֹר
שֶׁנֶּאֱמַר: "וּרְעִי אֶת גְּדִיּוֹתַי עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרוּעִים" שֶׁמִּתְמַשְׁכְּנִין עַל הָרוּעִים
וְזֶהוּ: "עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרוּעִים", שֶׁהֵם מְקַבְּלִין הֶבֶל פִּיהֶם מִבְּחִינַת הַמִּשְׁכְּנוֹת
שֶׁל הָרוּעִים דְּהֵינּוּ הַצְּדִיקִים שֶׁבִּדוֹר שֶׁכָּל אֶחָד עוֹשֶׂה מִשְׁכָּן כִּנּוּי. אֵד לִידַע
כִּי זֹאת דְּהֵינּוּ לְדַעַת כָּל צְדִיק וְצְדִיק, אֵיזָה הֵם הַתֵּינוּקוֹת הַשִּׁיכִים לוֹ
וְכִמָּה הֵם מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ וְלִידַע כָּל הַבְּחִינּוֹת שִׁישׁ בְּזֶה, וְהַדוֹר שֶׁיְבוֹא מֵהֶם

עד הסוף דע, מי שְׁיִוְכַל לַעֲשׂוֹת נְגוּנִים הַנִּי"ל, הוּא יְכוּל לִידַע כָּל זֶה וְזֶה הוּא סוֹד מַה שְּׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה בְּמִשְׁנָה (שְׁבֵת יא) בְּאֵמַת אֲמָרוּ הַחֲזוֹן רוֹאֶה הֵיכָן הַתִּינוּקוֹת קוֹרְאִים הַחֲזוֹן, דְּהֵינּוּ מִי שְׁיִוְכַל לַעֲשׂוֹת הַנְּגוּנִים הַנִּי"ל שֶׁהוּא יְכוּל לְהִיּוֹת חֲזוֹן וְשְׁלִיחַ צַבּוּר לְהַתְפַּלֵּל לְפָנֵי הָעַמּוּד כְּנִי"ל הֵיכָן הַתִּינוּקוֹת קוֹרְיָן הֵינּוּ אֶצֶל אֵיזָה צְדִיק הֵם מְקַבְּלִין הַבֵּל פִּיהֶם שְׁעַל יָדוֹ הֵם קוֹרְאִין וְנִכְנָסִין בְּהַתּוֹרָה כְּנִי"ל

רפג - יש שני צדיקים שהם משרש אחד

נְשַׁמְעָתִי בְּשִׁמוֹ אֵיזָה דְּבָרִים יְקָרִים מִתּוֹרָה נִפְלְאָה אֵד כְּפִי הַנִּרְאָה שְׁחָסַר מֵהֶם הַרְבֵּה אֵד אֵף עַל פִּי כֹן אֲרַשֵׁם מַה שְּׁשַׁמְעָתִי] דַּע כִּי יֵשׁ שְׁנֵי צְדִיקִים שֶׁהֵם מִשְׁרֵשׁ אֶחָד וְאֵף עַל פִּי כֹן יֵשׁ בֵּינֵיהֶם מַחְלֶקֶת זֶה מִחֲמַת שְׁאֶחָד מִשְׁנָה מִדְּתוֹ שְׁבִשְׁרָשׁוֹ וְזֶה בְּחִינַת מַחְלֶקֶת שְׁבִין שְׁאוּל וְדוֹד כִּי כְּתִיב (תְּהִלִּים כ"ג) "אֵד טוֹב וְחָסֵד יִרְדְּפוּנִי" (תְּרוּמָה קס"ח) הֵינּוּ טוֹב הֵינּוּ חָסֵד אֶלָּא טוֹב טוֹבָה כְּלִיל בְּגוּוֹה חָסֵד דְּאֶתְפָּשֵׁט לְבַר וְזֶה בְּחִינַת שְׁנֵי צְדִיקִים שְׁשְׁנֵיהֶם מִשְׁרֵשׁ אֶחָד רַק שְׁזֶה בְּחִינַת טוֹב שְׁטוֹבָה כְּלִיל בְּגוּוֹה דְּהֵינּוּ שְׁאֵינּוּ מְגַלָּה תּוֹרָתוֹ לְאַחֲרִים וְהַשְּׁנִי הוּא בְּחִינַת חָסֵד דְּאֶתְפָּשֵׁט לְבַר שְׁמְגַלָּה תּוֹרָתוֹ לְאַחֲרִים שְׁזֶהוּ בְּחִינַת חָסֵד בְּחִינַת: "וְתוֹרַת חָסֵד עַל לְשׁוֹנָה" (עֵין סִפָּה מַט:) וְעַל יְדֵי זֶה יֵשׁ בֵּינֵיהֶם מַחְלֶקֶת וְזֶה בְּחִינַת הַמַּחְלֶקֶת שְׁהִיָּה בֵּין שְׁאוּל וְדוֹד שְׁשְׁנֵיהֶם הֵיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְאֵף עַל פִּי כֹן הָיָה בֵּינֵיהֶם מַחְלֶקֶת הֵינּוּ מִחֲמַת בְּחִינּוֹת הַנִּי"ל כִּי זֶה הָיָה בְּחִינַת טוֹב וְזֶה הָיָה בְּחִינַת חָסֵד כִּי אֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (עֵרוּבִין נג). דוֹד דְּגָלִי מִסְכָּתָא כְּתִיב בֵּה: "יִרְאִיד יִרְאוּנִי וְיִשְׁמְחוּ" שְׁאוּל דְּלֹא גָלִי מִסְכָּתָא כְּתִיב בֵּה: "אֵל כָּל אֲשֶׁר יִפְנֶה יִרְשִׁיעַ" הֵינּוּ כְּנִי"ל כִּי שְׁאוּל דְּלֹא גָלִי מִסְכָּתָא, זֶהוּ בְּחִינַת טוֹב דְּטוֹבָה גְּנִיז בְּגוּוֹה אֶבֶל דוֹד דְּגָלִי מִסְכָּתָא שְׁהִיָּה מְלַמֵּד תּוֹרָתוֹ לְרַבִּים זֶהוּ בְּחִינַת חָסֵד דְּאֶתְפָּשֵׁט לְבַר, בְּחִינַת "וְתוֹרַת חָסֵד עַל לְשׁוֹנָה" וּמִחֲמַת זֶה הָיָה בֵּינֵיהֶם מַחְלֶקֶת כִּי הַמַּחְלֶקֶת הוּא בְּחִינַת רְעֵמִים כְּמוֹבָא בְּמָקוֹם אַחַר (בְּסִימָן נ"ו) וְאֵיתָא שְׁ הָרְעֵמִים נַעֲשִׂין עַל יְדֵי שְׁיּוּצָאִין אֲדִים חֲמִים כְּמוֹ אֵשׁ וְהָעֲנָנִים שׁוֹאֲבִין אוֹתָן הָאֲדִים חֲמִים וּמִחֲמַת שְׁשׁוֹאֲבִין אוֹתָם הָאֲדִים הַרְבֵּה עַד שְׁאִין יְכוּלִין לְהַחֲזִיקָם בְּתוֹכָם עַל יְדֵי זֶה נִבְקַע הָעֲנָן וּמִזֶּה נַעֲשִׂין רְעֵמִים וְזֶה בְּחִינַת מַחְלֶקֶת הַנִּי"ל כִּי מִחֲמַת שְׁהַתּוֹרָה שְׁהִיא בְּחִינַת אֵשׁ, כְּמוֹ שְׁכֶתוּב (יִרְמְיָה כ"ג): "הֲלֹא כֹה דְּבָרִי כְּאֵשׁ" וְכוּ הִיא עֲצוּרָה בְּלִבּוֹ כְּאֵשׁ בּוֹעֶרֶת, מִחֲמַת שְׁאֵינּוּ מְגַלָּה אוֹתָהּ עַל יְדֵי זֶה בּוֹקַעַת וְיוֹצֵאת בְּבְחִינַת רְעֵמִים שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת (עֲבוּדָה זָרָה י"ט): שִׁיחְתָּן שֶׁל תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים צְרִיכִין לְמוּד הֵינּוּ כָּל הַשִּׁיחוֹת שֶׁל

התלמידי חכמים שפשיחין וחולקין זה על זה לזה צריכין למוד כי עקר המחלקת הוא מחמת חסרון הלמוד מחמת שאין מלמד תורתו לאחרים וטובה גניז בגוה פני"ל נמצא שהמחלקת של צדיקים, הוא נמשך מהתורה פני"ל אבל יש מחלקת של הרשעים שאינו נמשך מהתורה כלל וזהו שהיה קובל דוד לפני השם יתברך (תהלים קי"ט) : "כרו לי זדים שיחות אֲשֶׁר לא כתורתך" שהם משיחין וחולקין עלי שלא על פי התורה כלל וזה שבקש דוד (שם כ"ג) : "אך טוב וחסד ירדפוני" שבכל עת שיהיה עלי רדיפות ומחלקת שיהיה המחלקת רק משם, מבחינת טוב וחסד פני"ל

רפד - הוכיח את אחד שאמר לו, שאין לו פנאי ללמד

שמעתי בשמו, שהוכיח את אחד שאמר לו שאין לו פנאי ללמד מחמת שעוסק במשא ומתן אמר : שאף על פי כן ראוי לו לחטף איזה זמן לעסק בתורה בכל יום ואמר, שזהו מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת לא) ששואלין את האדם : קבעת עתים לתורה ? קבע הוא לשון גזלה, כמו שפתיב (משלי כ"ב) : "וקבע את קבעיהם נפש" הינו ששואלין את האדם, אם גזל מן הזמן שהוא טרוד בעסקיו אם גזלת מהן עתים לתורה כי צריך האדם לחטף ולגזל עתים לתורה מתוך הטרדא והעסק

רפה - טעמה כי טוב סחרה

"טעמה כי טוב סחרה" (משלי ל"א) הינו תקף כשטועמין טעם התורה של הצדיק האמת שוב "לא יכבה בלילה נרה" הינו אף על פי שאחר כך ימנע ולא יתקרב אליו ויהיה רחוק ממנו שזהו בחינת לילה וחשך אף על פי כן לעולם יאיר לו אור התורה שטעם קצת ממנה בהיותו אצלו וזהו : "טעמה כי טוב סחרה" תקף כשטועמין "כי טוב סחרה", שהוא התורה של הצדיק שהסחורה שלו, הינו התורה שלו טעמה טוב אזי שוב לעולם "לא יכבה בלילה נרה" כי תמיד תאיר לו אור התורה שטעם אצלו אפלו בלילה, הינו

בַּעַת הַהִתְרַחֲקוּת, שֶׁהִיא בְּחִינַת לִילָה כִּי לֹא יִכְבֶּה בַּלֵּילָה נִרְהָ לְעוֹלָם וָעֵד

רפ"ו - יש גן עדן, והם שני בחינות: גן ועדן

[שִׁמְעֵתִי מִשְׁמוּ מַכְבֵּר מֵה שֶׁאָמַר עַל פְּרִשְׁת שִׁפְטִים וְשִׁטְרִים וְנִשְׁכַּח הָרַב וְזֶהוּ הַיּוֹצֵא מִשָּׁם, מֵה שֶׁאָנוּ זוֹכְרִים עֲדִין] כִּי יֵשׁ גֵּן עֵדֶן, וְהֵם שְׁנֵי בְּחִינּוֹת: גֵּן וְעֵדֶן וְהֵם בְּחִינַת חֲכָמָה עֲלֵאָה וְחֲכָמָה תַּתְּאָה כִּי עֵקֶר תַּעֲנוּג גֵּן עֵדֶן הוּא הַשְּׂגַת חֲכָמַת אֱלֻקוֹת הַיְנוּ חֲכָמָה עֲלֵאָה וְחֲכָמָה תַּתְּאָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת גֵּן עֵדֶן כַּנִּל אֲךְ לְזָכוֹת לָזֶה אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל יְדֵי הַשְּׁעָרִים כִּי יֵשׁ שְׁעָרִים, הַיְנוּ בְּחִינַת שְׁעָרֵי גֵן עֵדֶן שֶׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְכַנֵּס לְגֵן עֵדֶן דְּהַיְנוּ לְהַשְׂגַת חֲכָמָה עֲלֵאָה וְחֲכָמָה תַּתְּאָה אֲךְ אֵלּוּ הַשְּׁעָרִים גְּנוּזִים וְטְמוּנִים בְּאַרְץ, בְּחִינַת (אֵיכָה ב) : "טָבְעוּ בְּאַרְץ שְׁעָרֶיהָ" וְצָרִיכִים לָזֶה בַּעַל הַבַּיִת עַל הָאָרֶץ, שִׁיְהִיָּה מוֹשֵׁל בְּאַרְץ שְׁיֻכַּל לְהוֹצִיא וּלְהַקִּים וּלְהַעֲמִיד הַשְּׁעָרִים שֶׁנִּטְבְּעוּ בְּאַרְץ וְדַע, שֶׁעַל יְדֵי לַמּוֹד פּוֹסְקִים זוֹכִין לְהִיּוֹת מֶלֶךְ וּמוֹשֵׁל בְּאַרְץ וְאִזּוּ יְכוּלִין לְהַעֲמִיד וּלְהַקִּים הַשְּׁעָרִים שֶׁטָּבְעוּ בְּאַרְץ (מִשְׁלֵי כ"ט). "מֶלֶךְ בְּמִשְׁפֵּט יַעֲמִיד אֶרֶץ" בְּמִשְׁפֵּט דִּיקָא, הַיְנוּ עַל יְדֵי מִשְׁפֵּט, שֶׁהוּא מִשְׁפֵּטִי וְדִינֵי הַתּוֹרָה דְּהַיְנוּ לַמּוֹד פּוֹסְקִים, שֶׁמְבָרְרִים מִשְׁפֵּטִי וְדִינֵי הַתּוֹרָה עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה מֶלֶךְ וּמוֹשֵׁל וְעַל יְדֵי זֶה יוֹכַל לְהַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִזּוּ מַעֲמִיד וּמְקִים וּמְגַלָּה הַשְּׁעָרִים שֶׁטָּבְעוּ בְּאַרְץ שֶׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְגֵן עֵדֶן כַּנִּל וְזֶהוּ: "שִׁפְטִים וְשִׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ וְכוּ לְשִׁבְטֶיךָ" (דְּבָרִים ט"ז) "שִׁבְטִי" רֵאשִׁי תְּבוֹת טָבְעוּ בְּאַרְץ שְׁעָרֶיהָ [הַיְנוּ הַשְּׁעָרִים שֶׁנִּטְבְּעוּ בְּאַרְץ] וְזֶהוּ: שִׁפְטִים וְשִׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ וְכוּ כִּי הַשּׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים שֶׁהֵם בְּחִינַת הַמְּנַהֲיָגִים וְהַמּוֹשְׁלִים בְּאַרְץ וְזֶהוּ שׁוֹפְטִים דִּיקָא, כִּי הַעֵקֶר עַל יְדֵי מִשְׁפֵּטִי הַתּוֹרָה, בְּחִינַת פּוֹסְקִים, בְּחִינַת: "מֶלֶךְ בְּמִשְׁפֵּט יַעֲמִיד אֶרֶץ" עַל יְדֵי זֶה נִתְּגַלִּין הַשְּׁעָרִים שֶׁנִּטְבְּעוּ בְּאַרְץ וְזֶהוּ תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ לְשִׁבְטֶיךָ כִּי הַשּׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים מְקִימִין הַשְּׁעָרִים שֶׁנִּטְבְּעוּ בְּאַרְץ "שִׁבְטֶיךָ", כִּי הֵם מְקִימִין וּמְגַלִּין הַשְּׁעָרִים שֶׁנִּתְּעַלְמוּ בְּחִינַת טָבְעוּ בְּאַרְץ שְׁעָרֶיהָ, הֵם מְקִימִין אוֹתָם עַל יְדֵי הַמִּשְׁפֵּט שֶׁלָּהֶם דְּהַיְנוּ לַמּוֹד פּוֹסְקִים, בְּחִינַת: "מֶלֶךְ בְּמִשְׁפֵּט יַעֲמִיד אֶרֶץ", כַּנִּל בְּרוּךְ הַנּוֹתֵן לַיַּעֲקֹב כַּח וּלְאִין אֹנִים, אֲשֶׁר עַד כַּה עֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֵינוּ הַעֲצוּמִים לְהַתְּחִיל וּלְגַמֵּר דְּבָרֵינוּ הָרֵאשׁוֹנִים, אֲשֶׁר הוּבְאוּ בְּפֶרֶךְ הַנּוֹרָא הַזֶּה סֵפֶר "לְקוּטֵי מוֹהַר"ו"ו אֶפְרַסְמוֹנָא דְּכִיָּא תְּלִיסָר נְהָרִין, צִפְנַת פְּעֻנַח כָּל צְפוּנוֹת בּוּ מִתְּגַלִּין וּמִתְּבָאֲרִין, כְּשִׁבְלֵי דְּנִהַרְדְּעָא כּוּ כָּל שְׁבִילֵי הַחֲכָמָה הָאֲמֵתִית וְיִרְאֵת שְׁמִים וְעֲצוֹת דְּקִדְשָׁה לֵה נְהִירִין, הַנִּמְצָא כְּזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֻקִּים בּוּ דְּמִגְלִיא לֵה דְּמִטְמָרִין, כָּל דְּבָרֵינוּ כְּגַחְלֵי אִשׁ זְקוּקִין דְּנוּר וּבַעוּרִין קוּמוּ וּבְרַכּוּ אֶת הַאֱלֻקִּים מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם

דגלי לן נהורין עזרת אבותינו הוא מעולם מגן ומושיע להם ולבניהם
אחריהם לדרי דרין כען נחוי קדה ונצלי קדם רחמנא, דיהוי בסעדנא,
להתחיל ולגמר ספר "לקוטי מוהר"ן תננא" אנא ה הושיעה נא פאשר
זכינו לסדר אותם כן נזכה לעשותם עדי נשוב לציון ברננה, ובמהרה
בימינו יקיים תבואי תשורי מראש אמנה אמן, כן יהי רצון חזק חזק
ונתחזק

ליקוטי מוהר"ן - חלק ב

רבי נחמן מברסלב זצוק"ל

א - תקעו בחדש שופר בכסא ליום

חגנו

תקעו בחדש שופר בכסא ליום חגנו (תהלים פ"א) א. כי איש הישראלי
נברא, שיהיה לו ממשלה על המלאכים (עיין תיקון עין דף קלז) וזה
התכלית והסוף של ישראל כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה
(ירושלמי שבת פ"ק ב). עתידין צדיקים, שיהיה מחצתן לפנים ממלאכי
השרת שנאמר: "כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל" שהמלאכים
יצטרכו לשאל מישראל, כשירצו לידע מה פעל אל וצריך כל אחד לראות,
שיבוא לזה התכלית, שיהיה לו ממשלה על מלאכים אך צריך לשמר עצמו
מאד ולראות, שיהיה לו כח לעמד במקשלה זו שלא יקנאו בו מלאכי
השרת ויפילו אותו, חס ושלום (עין זוה"ח שה"ש ע"פ שחורה אני ונאווה
כו) כי המלאכים מתקנאים מאד באדם כזה, שיש לו ממשלה עליהם כמו
שמצינו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (חגיגה טו): על כמה גדולים,
שבקשו מלאכי השרת לדחפו ב. והעצה על זה לקשר עצמו עם נשמות
ישראל ועל ידי ההתקשרות נצול מהם (איוב כ"ו): "מאחז פני כסא"
שצריך לאחז עצמו בשרשי הנשמות, החצובות מתחת כסא הכבוד שהיא
בחינת (בראשית ג): "אם כל חיי" (עין רש הנעלם חיי שרה קכ"ה): וזה
בחינת מה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת פח): בשעה שעלה משה
למרום, אמרו מלאכי השרת מה לילוד אשה בינינו אמר להם: לקבל

תורה בא אמרו: אשר תנה הודך על השמים וכו אמר הקדוש ברוך הוא למשה: החזר להם תשובה אמר: אני מתירא, שלא ישרפוני בהבל פיהם אמר לו: אחז בכסא כבודי וכו הינו שנתן לו השם יתברך עצה לאחז ולהתקשר בשרשי הנשמות שהם בחינת פסא הכבוד, אם כל חי, פניל שעל ידי זה יהיה נצול מן קנאת המלאכים פניל וזה בחינת (בראשית ב) : ויבן ה אלקים את הצלע אשר לקח מן האדם וכו ויבן ראשי תבות: ותקעתיו יתד במקום נאמן (ישעיה כ"ב) שהוא בחינת ממשלה, כמו שתרגם יונתן על זה הפסוק. ואמנינה אמרכל מהימן משמש באתר קים הינו בחינת ממשלה הנ"ל, שיהיה לה קיום פניל הצלע, שהיא בחינת חנה אם כל חי בחינת פסא הכבוד, שרשי הנשמות פניל שעל ידי זה יש כח לעמד בממשלה זו פניל אשר לקח מן האדם, הינו האדם העליון כמו שפיתוב (יחזקאל א) : "ועל הפסא דמות פמראה אדם" וכו ויביאה אל האדם, הינו אל האדם התחתון שעל ידי זה יש כח לאדם התחתון לעמד בממשלה זו פניל וזהו שאמר רב עמרם חסידא אל המלאך (קדושין פ"א). אנא בשרא ואנת אש, ואנא עדיפנא מנד בשרא ראשי תבות: ששים רבוא בכרס אחד (מ"ר שה"ש בפסוק הנך יפה, ע תיקון כא) דהינו בחינת שרשי הנשמות שעל ידי זה יש לו כח, שיהיה לו ממשלה על המלאכים בחינת: אנא עדיפנא מנד פניל ג. ולקשר עצמו לשרשי הנשמות של ישראל צריך לידע מקור כל הנשמות ומקור חיותם מהיכן כל נשמה ונשמה מקבלת חיות והעקר לידע כל מפרסמי הדור ולקשר עצמו בפרטיות עם כל נשמה ונשמה צריך לקשר עצמו עם כל מפרסמי ומנהיגי הדור כי הנשמות נחלקים תחתם כי כל מפרסם ומנהיג הדור יש לו כמה נשמות פרטיות, השיכים לחלקו וכשמקשר עצמו עם המפרסמים הוא מקשר עם כל פרטי נשמות ישראל אך צריך לידע ולהכיר את המפרסמים כי יש כמה מפרסמים שהם בשקר והם רק על ידי עזות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין קה): עזות מלכותא בלא תגא ד. ולהכיר את המפרסמים, איזהו על ידי עזות הוא על ידי בנין ירושלים, שהוא בחינת הלב (עין תיקון כא מט) כי ירושלים בחינת יראה שלם (מדרש רבה וירא פרשת נ"ו, ועין מדרש רבה במדבר פרשה ב על פסוק: "נאונה כירושלים") הינו שלמות היראה התלויה בלב כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (קדושין לב): דבר המסור ללב נאמר בו ויראת אך יש שלש מדות, שהם מחריבי ירושלים, דהינו הלב הינו שמפסידין היראה התלויה בלב והשלש המדות הם. תאות ממון ותאות אכילה ותאות משגל כי שלש מדות אלו הם בלב ועל כן הם מפסידים היראה שבלב ממון שרשו בלב בבחינת (משלי י) : "ברפת ה היא תעשיר, ולא יוסף עצב עמה" בחינת (בראשית ו) : "וייתעצב אל לבו" אכילה, בחינת (תהלים ק"ד) : "ולחם לבב אנוש יסעד" תאות משגל גם כן בלב כי עקר התאוה על ידי החמימות, הבא מהדם שבחלל הלב ומחמת שהם בלב על כן הם מפסידין היראה שבלב שהוא בחינות ירושלים וזה פרוש (ברכות ג) : שלש משמרות הוי הלילה וכו לילה זה בחינת חשך, הינו מניעות והם בחינת שלש משמרות, הינו בחינת שלש מדות הנ"ל וזהו: משמרה ראשונה חמור נוער, בחינת תאות ממון בחינת (בראשית מ"ט) : "יששכר חמר גרם" ותרגומו: עתיר בנכסין

שְׁנֵיהֶם כְּלָבִים צוֹעֲקִים זֶה בְּחִינַת תְּאֻנָּה אֲכִילָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וְשַׁעֲיָה נ"ו) :
"וְהַכְּלָבִים עָזִי נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שְׁבַעָה" שְׁלִישִׁית תִּינּוֹק יוֹנֵק מִשְׂדֵי אִמּוֹ, וְאִשָּׁה
מִסְפָּרֵת עִם בַּעֲלָהּ זֶה בְּחִינַת מִשְׁגָּל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה
(כְּתוּבֹת יג) : רְאוּהָ מִדְּבַרְתָּ וְכוּ וְזֶהוּ תִינּוֹק יוֹנֵק מִשְׂדֵי אִמּוֹ כִּי תֵאָנּוּהוּ זֹו לְפִי
הִינִיקָה אִם הִתִּינּוֹק יוֹנֵק מִחֶלֶב אִשָּׁה חֲצוּפָה אֲזִי מִתְגַּבֵּר בּוֹ תֵאָנּוּהוּ זֹו כִּי
דָם נֶעֱכָר וְנִעְשָׂה חֶלֶב (בְּכוֹרוֹת ו) : וְעַל כֵּן כִּשְׁהִיא חֲצוּפָה אֲזִי מִזִּיק
לְהִתִּינּוֹק חֶלֶב הַנִּעְשָׂה מִעֵכֶרֶת דְּמִיָּה וְנוֹלָד לוֹ חֲמִימוֹת בְּלִבּוֹ, שֶׁהוּא
הַתְּגַבְּרוּת תֵּאָנּוּהוּ זֹו וְכוּ לְהַפְּךָ כִּשְׁיֹוֹנֵק חֶלֶב אִשָּׁה כִּשְׁרָה אֲזִי לִבּוֹ חָלַל
בְּקָרְבוֹ, וְאִין לוֹ חֲמִימוֹת רַק מְעַט הַמְּכָרֵחַ לְמַצּוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ וְזֶה
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (עֲבוּדָה זָרָה ד) : לֹא הָיָה דָּוִד רְאוּי
לְאוֹתוֹ מַעֲשֵׂה שְׁנֵאָמֵר (תְּהִלִּים ק"ט) : "וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי" לְבִי חָלַל בְּקִרְבִּי
רְאִשֵׁי תְבוֹת חֶלֶב הִינּוּ שֶׁעַל יְדֵי חֶלֶב כִּשְׁרָה לִבּוֹ חָלַל בְּקָרְבוֹ, וְאִין מִתְגַּבֵּר
בּוֹ תֵאָנּוּהוּ זֹו וְעַל כֵּן דָּוִד, שֶׁהָיָה בְּבַחֲיָנָה זֹו לֹא הָיָה רְאוּי לְאוֹתוֹ מַעֲשֵׂה
וְלְהַפְּךָ חֶלֶב אִשָּׁה חֲצוּפָה מוֹלִיד חֲמִימוֹת הַרְבֵּה בְּחִינַת : חֵם לְבִי בְּקִרְבִּי
(תְּהִלִּים ל"ט) רְאִשֵׁי תְבוֹת חֶלֶב וְכַנִּ"ל וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם
לְבָרְכָה (שֵׁם בְּבִרְכוֹת). וְעַל כֵּן מִשְׁמֵר וּמִשְׁמֵר יוֹשֵׁב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְשׂוֹאֵג כְּאֵרִי הִינּוּ עַל הַפִּסָּד הִירָאָה, בְּחִינַת : "אֲרִיָּה שֶׁאֵג מִי לֹא יִירָא"
(עֲמוּס ג) כִּי שְׁלֹשׁ מִדּוֹת הַנִּ"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ מִשְׁמֵרוֹת הֵם מִפְּסִידִין
בְּנֵן יְרוּשָׁלַיִם הִינּוּ שְׁלֹמוֹת הִירָאָה הַתְּלוּיָה בְּלִבְ כַּנִּ"ל ה. וְלִתְקוֹן שְׁלֹשׁ מִדּוֹת
אֵלוֹ הוּא עַל יְדֵי הַדַּעַת שֶׁצָּרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת אֶל הַלֵּב בְּבַחֲיָנַת (דְּבָרִים
ד) : "וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוּתָ אֶל לְבָבְךָ" שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת אֶל הַלֵּב וְעַל
יְדֵי זֶה נִתְתַּקֵּן שְׁלֹשׁ מִדּוֹת הַנִּ"ל כִּי הַדַּעַת הוּא בְּחִינַת תְּלַת מַחִין תְּלַת חֲלָלִי
דְּגִלְגֵּלְתָא וְהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ רְגָלִים כִּי כָל רְגֵל הוּא בְּחִינַת הַתְּחַדְּשׁוֹת הַמַּחִין
שֶׁנִּמְשָׁךְ שֶׁכָּל חֵדֶשׁ לְתַקוֹן שְׁלֹשׁ מִדּוֹת אֵלוֹ הִינּוּ בְּכָל רְגֵל מִשְׁלֹשׁ רְגָלִים
נִתְתַּקֵּן מִדָּה אַחַת מִשְׁלֹשׁ מִדּוֹת הַנִּ"ל עַל כֵּן צָרִיכִין לְזָהֵר מְאֹד בְּכַבּוּד יוֹם
טוֹב וְלִקְבֹּל הַשְּׁלֹשׁ רְגָלִים כְּרְאוּי כִּי עַל יְדֵי מַצּוֹת הַשְּׁלֹשׁ רְגָלִים עַל יְדֵי זֶה
זוֹכִין לְתַקוֹן הַשְּׁלֹשׁ מִדּוֹת הַנִּ"ל כִּי בְּפִסָּח נִתְתַּקֵּן תֵּאָנּוּהוּ מִמּוֹן כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(שְׁמוֹת י"ב) : "וְהָיָה אֵת חוֹן הָעַם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיִּשְׁאִילוּם" בְּעַל כְּרַחֵם
(בְּרַכּוֹת ט) כִּי הֵם לֹא רְצוּ כָּלֵל, כִּי אֲזַי נִתְתַּקֵּן תֵּאָנּוּהוּ מִמּוֹן בְּשִׁבּוּעוֹת נִתְתַּקֵּן
תֵּאָנּוּהוּ מִשְׁגָּל, בְּבַחֲיָנַת : דָם נֶעֱכָר וְנִעְשָׂה חֶלֶב (כְּמוּבָא בְכוּוֹנוֹת סְפִירָה
וּשְׁבּוּעוֹת וּמוּבָא ג"כ בְּבִאֵר הֵיטֵב סִימָן תְּצִי"ד סְק"ח ע"ש פל"ח) בְּסִכּוֹת
נִתְתַּקֵּן תֵּאָנּוּהוּ אֲכִילָה כִּי סְכוּת נִקְרָא "חֵג הָאֶסְיֹף" (שְׁמוֹת כ"ג), שְׁאֹסֶף
כָּל מִינֵי מֵאֲכָל וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּקוּן תֵּאָנּוּהוּ אֲכִילָה, כִּי אִינוּ דוֹמָה מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ
פֶּת בְּסִלּוֹ לְמִי שֶׁאִין לוֹ וְכוּ (יוֹמָא ע"ד) : וְזֶהוּ בְּחִינַת (בְּמִדְבָר ט"ז) : "קְרוּאֵי
מוֹעֵד אֲנִשֵׁי שֵׁם" אֲנִשֵׁי שֵׁם זֶה בְּחִינַת שְׁלֹשׁ מִדּוֹת הַנִּ"ל שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד
נִקְרָא בְּחִינַת שֵׁם (שְׁמוֹת כ) : "בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אֲבֹא אֲלֶיךָ
וַיִּבְרַכְתִּיךָ" בְּחִינַת : "בְּרַכַּת הָיָה תַעֲשִׂיר" וְכוּ, כַּנִּ"ל (רוֹת ד) : "וְקָרָא שֵׁם
בְּבֵית לְחָם" (אֶסְתֵּר ב) : "כִּי אִם חִפָּץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרָאָה בְּשֵׁם" וְגַם הִירָאָה
שֶׁבִּלְבָב הִיא גַם כֵּן בְּחִינַת שֵׁם בְּבַחֲיָנַת (דְּבָרִים כ"ח) : "לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם
הַנִּכְבָּד" וְזֶהוּ בְּחִינַת : "קְרוּאֵי מוֹעֵד אֲנִשֵׁי שֵׁם" שֶׁצָּרִיכִין לְקָרוֹת אֶת
הַמוֹעֲדוֹת, דְּהִינּוּ הַשְּׁלֹשׁ רְגָלִים לְתַקוֹן אֶת הַשְּׁלֹשׁ מִדּוֹת הַנִּ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת
אֲנִשֵׁי שֵׁם כַּנִּ"ל ו. וְעַל יְדֵי בְּנֵן יְרוּשָׁלַיִם, דְּהִינּוּ תְקוּן שְׁלֹמוֹת הִירָאָה שֶׁבִּלְבָב

על ידי זה נברא מלאך, שמשפיע נבואה לכלי הנבואה כי הנבואה באה מבחינת כרובים בבחינת (במדבר ז) : "וישמע את הקול מבין שני הכרובים" וכרובים הם אנפי זוטרי (סוכה ד"ה ע"ב) (זהר בראשית יח) : והם נשפעים מן המלאך בבחינת (בראשית מ"ח) : "המלאך הגואל אתי מכל רע יברך את הנערים" שהם אנפי זוטרי, בחינת כרובים (עין זוהר ויחי רכח ובזוהר בלק קפ"ז) וזה המלאך שרשו מיראה כי זה אותיות מלאך, ראשי תבות כי אין מחסור ליראיו (תהלים ל"ד) ואזי נמשכת נבואה ואפילו קטנים יכולין להתנבאות, בבחינת (יואל ג) : "ונבאו בניכם ובנותיכם" ז. אך צריך לזהר מאד מהתמנות כי זה הזוכה ליראה, יש לו השתוקקות להתמנות כי מי שיש בו יראת שמים, דבריו נשמעין (ברכות ו) : ומחמת שדבריו נשמעין, הוא משתוקק להתמנות אבל צריך לשמר עצמו מאד מהתמנות כי ההתמנות מפסיד השפעת הנבואה בחינות המלאך הנ"ל, הנעשה על ידי היראה וזה שאמר יהושע למשה כשאמר לו "אלדד ומידד מתנבאים במחנה" (במדבר י"א). "אדוני משה כלאים" (והוא בסנהדרין י"ז) : הטל עליהם צרכי צבור והם כלים וכו כי צרכי צבור, הינו התמנות, מכלה ומפסיד הנבואה כנ"ל כי נעשה מאותיות מלאך כלאים ח. ועל ידי השפעת הנבואה אף על פי שאין מי שיתנבא רק שיש בחינת השפעת הנבואה בעולם על ידי זה נגאלת ונפדית התפלה כי התפלה היא גבוהה מאד, ובני אדם מזלזלין בה וכשעומדים להתפלל, חפצים לפטר התפלה מעליהם כמאמר רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ו) : "כרם זלת לבני אדם" אלו דברים העומדין ברומו של עולם, ובני אדם מזלזלין בהם וכו ועל ידי הנבואה נגאלת התפלה מן הגלות בבחינת (בראשית כ) : "כי נביא הוא ויתפלל בעדך" שעל ידי נבואה התפלה בשלמות כי התפלה היא בחינת (ישעיה נ"ז) : "בורא ניב שפתים", בחינת נבואה ט. וכשנגאלת ונפדית התפלה אזי נופל כל הדאקטירי כי אין צריכין לרפואות כי כל הרפואות הם על ידי עשבים וכל עשב ועשב מקבל כח מכוך ומזל המיוחד לו כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מדרש רבה, בראשית, פרשה י). אין לך כל עשב ועשב, שאין לו כוכב ומזל, שמכה אותו ואומר לו : גדל וכל כוכב ומזל מקבל כח מכוכים שלמעלה ממנו והעליון מהעליון ממנו עד שמקבלים כח מהשרים העליונים, כמו שאמרו (בתקוני זהר, תקון מ"ד, ע"ט) : כל כוכביא לויין דא מן דא, סהרא לוי מן שמשא וכו "כי גבה מעל גבה" וכו (קהלת ה) והם כלם בחינת לוויים זה מזה וזה מזה עד שמקבלים ולוויין מהשרים העליונים והשרים מקבלים מהעליונים מהם, גבוה מעל גבוה עד שכלם מקבלים משרש הכל, שהוא דבר ה כמו שכתוב (תהלים ל"ג) : "בדבר ה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם" ועל כן כשזוכין לתפלה אין צריכין לרפואת העשבים כי התפלה היא בחינת דבר ה, שהוא שרש הכל וזה בחינת נביא, ראשי תבות : בדבר יי שמים נעשו כי האלף הוא רקיע, המבדיל בין מים למים (תקון ה ותקון מ) [פרוש ועל כן תבת שמים היא במקום הא שבתבת נביא כי הא היא רקיע וכו כנ"ל] כי על ידי נבואה זוכין לתפלה, שהיא בחינת דבר ה כנ"ל (תהלים ק"ז) : "ישלח דברו וירפאם וימלט משחיתותם" ישלח דברו וירפאם הינו שמקבלין כל הרפואות רק על ידי דבר ה, דהינו תפלה אזי

וימלט משחיתותם, הינו עשבים, בבחינת (מנחות ע"א) : הקוצר לשחת
כי אין צריכין לרפואת העשבים כנ"ל וזהו בחינת : "ועבדתם את ה'
אלקיכם, וברך את לחמך ואת מימך, והסירתי מחלה מקרבך" (שמות
כ"ג) "ועבדתם את ה'" עבודה זו תפלה (בבא קמא צב:) אזי : "וברך את
לחמך ואת מימך והסירתי מחלה" וכו הינו שיהיה לך רפואה על ידי לחם
ומים על ידי שיתברכו מן שרש הכל, דהינו דבר ה בחינת תפלה ויהיה
ללחם ומים כח לרפאות כמו עשבים כי התחלקות הכחות שזה העשב יש
לו כח לרפאות חולאת פלוני וזה חולאת פלוני וכיוצא בזה כל חלוקי
כחותם הוא רק למטה אבל למעלה בשרש הכל, דהינו דבר ה הפל אחד
ואין חלוק בין לחם ומים ובין עשבים וכשאוחזין בהשרש, דהינו דבר ה
בחינת תפלה יכולין להמשיך כחות הרפואה לתוך לחם ומים ויהיה לו
רפואה על ידי לחם ומים בחינת : "וברך את לחמך וכו והסירתי מחלה"
וכו כנ"ל י. אך יש שלש עבודות שהם מפסידין עבודות התפלה והם שלש
מדות הינו א : אל תהי בז לכל אדם (אבות פרק ד) שלא לבזות שום אדם
ב : עבודה זרה ואפילו קלקול האמונה, שאין האמונה בשלמות הוא גם
כו בחינת עבודה זרה ג : שמירת הברית, הינו מי שאין שומר הברית כראוי
כי כל שלש מדות אלו הם בחינת עבודות דסטרא אחרא, ומפסידין עבודת
התפלה בזוי אנשים הוא בחינת עבודה כמו שמצינו באחי יוסף, על שבזו
אותו ולא האמינו שהוא יהיה מלך על ידי זה נפלו לבחינת עבדות ואמרו
לו : "הננו לך לעבדים" (בראשית נ) עבודה זרה – כמו שכתוב (שמות כ) :
"אנכי ה אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים" כי ארץ
מצרים מלאה גלולים ועבודה זרה ועל כן נקראים בית עבדים, בחינת
עבדות הנ"ל (עיין מכילתא פ יתרו) שמירת הברית מי שפוגם בו הוא גם
כו בבחינת עבדות בבחינת חס, שפאמר בו (בראשית ט) : "ארור כנען, עבד
עבדים יהיה לאחיו" וצריך לצאת משלש עבודות אלו, דהינו משלש מדות
הנ"ל ואז זוכין לעבודת התפלה ואז יכולין להתרפאות בכל דבר שבעולם
אפלו בלחם ומים כנ"ל וזה פרוש (פסחים כ"ה) : בפל מתרפאין הינו בכל
דבר שבעולם יכולין להתרפאות ובתנאי, חוץ מעבודה זרה וגלוי עריות
ושפיכות דמים דהינו שלש מדות הנ"ל, שהם בחינת שלש עבודות כנ"ל
הינו כשיוצא משלש מדות אלו אזי : בפל מתרפאין אפלו בלחם ומים כנ"ל
כי כשהוא חוץ משלש עבודות הנ"ל ואז זוכה לעבודת התפלה אזי יכול
להתרפאות בכל דבר שבעולם כנ"ל יא. ודע, שיש חלוק בין החולאות כי
יש חולאת שהיא בחינת צומח כמו שזרעין גרעין בארץ והוא נרקב ויוצא
ממנו שמנונית ונעשין גידין ונתוספין אלו על אלו, עד שנעשה השרש
וממנו יוצא כמו ענפים ומאלו ענפים עוד ענפים אחרים, עד שצומח הפרי
כמו כן יש חולאת שגדל באדם כמה שנים ויש חולאת שהיא באדם
בתולדה מאביו ואמו ואינו נתגלה אלא לעת זקנותו ובשעת צמיחת וגדול
החולאת אזי החולאת נסתר ונעלם מעין כל חי ואין שום אדם יודע ממנו
רק שיש מחושים שנוגדים באדם אז, בעת גדול החולאת שהם סימנים
על החולאת וכן ברפואת העשבים יש גם כן חלוקים שיש חולאת, שיוכל
להתרפאות על ידי עשב אחד ויש חולאת גדול מזה שצריכין לרפואתו
מרפבים, להרפב כמה עשבים לרפואה ויש שצריכין רפואות ממרחקים

לרפאותו ויש חולאת שאין מועיל לו שום רפואה כי כח החולאת גדול
מכח העשבים ובתחלת צמיחת החולאת, קדם שנצמח ונתגלה היו יכולין
לרפאות אותו בקל רק שאז היה נעלם ונסתר מעיני כל ואין יודע ממנו
רק השם יתברך לבד אבל כשאוחזין בבחינת דבר ה, בחינת תפלה כנ"ל
שאזי מקבלין הרפואה מכל הדברים שבעולם אפלו מלחם ומים בבחינת:
בכל מתרפאין כנ"ל אזי יכולין להתרפאות אפילו בעת צמיחת החולאת
בעת שהוא נסתר מעין האדם מאחר שאין צריך לרפואות כלל רק רפואתו
על ידי לחם ומים כנ"ל על כן גם אז, הינו בעת שעדין לא נתגלה החולאת
יוכל גם כן להתרפאות על ידי לחם ומים, שאוכל אז וזהו בחינת (שמות
ט"ו): "כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאך"
והקשו כל המפרשים: אם לא ישים, מה צריך לרפואה (עיי' סנהדרין קא)
אבל לפי הנ"ל מישב היטב פרוש: "כל המחלה וכו' לא אשים עליך" הינו
שלא יביא אותך לידי מחלה כלל כי ירפא אותך מקדם בעת צמיחת
המחלה וזה: "כי אני ה' רפאך" אני ה' דיקא הינו בעת צמיחת המחלה,
שאז אין יודע ממנו, רק אני ה' אז ארפא אותך על ידי בחינת דבר ה, בחינת
תפלה ולא יבוא לידי מחלה כלל כי יתרפא מקדם בעת צמיחתו כנ"ל וכל
זה תלוי בתקון התפלה כנ"ל ותקון התפלה הוא על ידי שיוצאין משלש
עבודות הנ"ל וזהו בחינת: "ויאמר אם שמוע וכו' והישר בעיניו תעשה,
והאזנת למצותיו, ושמרת כל חקיו" (שם) זה בחינת תקון השלש עבודות
הנ"ל והישר בעיניו תעשה זה הפך בזוי אנשים כי כשמבזה אנשים נאמר
(איוב ל"ג): "ישר על אנשים ויאמר חטאתי וישר העויתי" וכו', כמו
שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא פ"ז) והאזנת למצותיו זה בחינת
תקון הברית בבחינת (בראשית כ"א) "וימל אברהם את יצחק בנו בן
שמונת ימים כאשר צוה אתו אלקים" ושמרת כל חקיו זה בחינת תקון
אמונה הפך עבודה זרה פגם אמונה שנאמר עליהם (ירמיה י): "חקות
העמים הבל הוא" ואזי: "כל המחלה אשר שמתי וכו' כי אני ה' רפאך" כי
אזי התפלה בשלמות ויכול להתרפאות על ידי דבר ה בכל הדברים
שבעולם וגם כשנולד ונצמח המחלה, כגון כשאין זוכה להתרפאות מקדם
אזי גם כן יוכל להתרפאות על ידי בחינת דבר ה גם ממחלה גמורה
בבחינת: "וברך את לחמד וכו' והסירותי מחלה מקרבך" הינו מחלה
גמורה כי על ידי דבר ה יוכל להתרפאות לעולם בכל דבר שבעולם כנ"ל
אפלו קדם שנתגלה החולאת כנ"ל בבחינת: בכל מתרפאין וכו' כנ"ל וזה
שאמר חזקיה: "והטוב בעיניך עשיתי" (ישעיה ל"ח) ואמרו רבותינו,
זכרונם לברכה (ברכות י): שסמך גאלה לתפלה וגנז ספר הרפואות והכל
אחד כי על ידי שסמך גאלה לתפלה הינו שגאל את התפלה מן הגלות כנ"ל
על ידי זה גנז ספר הרפואות כי כשנגאלת התפלה, אז נופלים כל הרפואות
כנ"ל כי נתרפאין על ידי דבר ה כנ"ל ואזי כל הדאקטורים מתביישין
ברפואות שלהם כי אזי אין כח לשום רפואה כי כל העשבים חוזרים כחם
לתוך התפלה שהוא בחינת דבר ה, שהוא שרשם העליון כנ"ל כי כן חובת
כל העשבים וכל שיח השדה כשאדם עומד להתפלל, שאזי הוא בבחינת
דבר ה, שהוא שרשם העליון אזי הם מחזירין כחם לתוך התפלה, שהוא
שרשם העליון וכשאדם מתפלל על איזה חולאת אזי אותן העשבים, שיש

להם כח לרפאות אותו החולאת הם מחיבים להחזיר כחם לתוך התפלה, שהיא שרשם, בחינת דבר ה פני"ל וזה בחינת (בראשית כ"ד) : "ויצא יצחק לשוח בשדה" שתפלתו היתה עם שית השדה שכל שית השדה חזרו כחם ונתנו אותם בתוך תפלתו, שהיא שרשם פני"ל יב. וזה בחינת התנוצצות משיח פי כל הדברים נחלקים זה מזה במראה טעם וריח בשביל זה הדבר המגדל כל הצמחים נקרא בשם מטר ראשי תבות: מראה, טעם, ריח ועקר הוא הריח, פי אין הנשמה נהנית אלא מהריח כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות מ"ג): : איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ולא הגוף, הוי אומר זה הריח ועקר התפלה היא מהנשמה, בבחינת (תהלים ק"ט) : "כל הנשמה תהלל יה" ומשיח מקבל כל התפלות פי משיח הוא בחינת חטם, בבחינת (איכה ד) : "רוח אפינו משיח ה" שמקבל כל הריחות שהם בחינת התפלות פי יניקת התפלה שהיא מהנשמה, היא מהריח פני"ל (ישעיה מ"ח) : "ותהלתי אחטם לד" בחינת חטם פני"ל ובשביל זה נקרא משיח, פי הוא יונק ומקבל משיח השדה (עיין זוהר בראשית כה) דהינו כל הריחות שבאים בתוך התפלה שהיא בחינת חטם בחינת : "ותהלתי אחטם" וכו ומשיח מקבל אותם בבחינת : "רוח אפינו משיח ה" פני"ל יג. וזה בחינת נשיאות חן, בבחינת : "ותהי אסתר נשאת חן בעיני כל ראייה" (אסתר ב) שכל אחד ואחד נדמה לו כאמתו (מגלה י"ג) פי זה הבעל תפלה הוא בבחינת דבר ה שהוא השרש העליון, שכל הפחות וכל צבא השמים כלם מקבלים ממנו ועל כן כל צבא השמים וכל השרים העליונים, כל אחד ואחד נדמה לו כאמתו הינו שהוא נושא חן בעיניהם וכל אחד ואחד נדמה לו שהוא עוסק עמו לבד, פי כלם מקבלים ממנו ואזי יכול להכיר המפרסמים שהם על ידי עצות, פי עצותם נוכל לפגיו פי כשזוכה לתפלה שהיא בחינת דבר ה שהוא השרש העליון, שכל השרים העליונים וכל צבא השמים כלם מקבלים כחם ממנו אזי הם כלם בחינת לוין אצלו בבחינת : כל כוכביא לוין דא מן דא וכו נמצא שכלם הם בחינות לוים עד השרש העליון, שהיא דבר ה שהוא בחינת הבעל תפלה, שהוא המלוה הגדול שכל צבא השמים וכל הפחות כלם הם בחינת לוין ממנו בבחינת (נחמיה ט) : "וצבא השמים לד משתחוים" שכל צבא השמים הם משתחוים ונכנעים לשרשם שהוא בחינת דבר ה, בחינת הבעל תפלה פני"ל וצבא השמים לד משתחוים ראשי תבות מלוה פי כלם הם בחינת לוין זה מזה וזה מזה עד המלוה הגדול, שהוא בחינת הבעל תפלה שהוא המלוה הגדול פי הוא בבחינת השרש העליון, שהוא דבר ה פני"ל ועל כן יכול להכיר בהמפרסמים שהם רק על ידי עצות פי אין אדם מעז פנים בפני בעל חובו (בבא מציעא ג) ועל כן עצותם נוכל לפגיו הבעל תפלה, שהוא המלוה הגדול פני"ל פי כלם הם בחינת לוין ממנו פני"ל (שמות ל"ג) : "כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם" שעל ידי בחינת נשיאות חן שהוא בחינת : וצבא השמים לד משתחוים, שכלם מקבלים ולוים ממנו שעל ידי זה נושא חן בעיניהם בבחינת : כל אחד ואחד נדמה לו כאמתו פני"ל על ידי זה : ואדעך בשם שתוכל לדעת ולהכיר כל המפרסמים בעלי השם פי מי שהוא מפרסם ויש לו שם על ידי עצות, הוא נוכל לפגיו פני"ל גם ואדעך בשם זה בחינת הנפשות, בחינת (בראשית ב) :

"נִפְשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ" כִּי עַל יְדֵי הַמְּפָרְסָמִים הוּא מְקַשֵּׁר עִם כָּל הַנְּפֹשׁוֹת כְּנִ"ל שְׁזָה בְּחִינַת: "מֵאַחַז פְּנִי כֶּסֶף" דְּהֵינּוּ הַתְּקַשְׁרוֹת לְשָׂרְשֵׁי הַנְּשָׁמוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד כְּנִ"ל י.ד. וְאֵזִי יְכוּלִין לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה כִּי כְּשֶׁאָדָם יוֹשֵׁב לְדַבֵּר בְּחִבְרוֹ זֶה בְּחִינַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹמָא דְדִינָא, שֶׁהוּא יוֹשֵׁב וְדָן אֶת חֲבֵרוֹ וְצָרִיךְ לְזַהֵר מְזֵה מֵאֵד וּלְהַסְתַּכֵּל עַל עֲצֻמוֹ הַיֵּטֵב אִם הוּא רְאוּי לְזֶה לְשַׁפֵּט אֶת חֲבֵרוֹ "כִּי הַמְּשַׁפֵּט לְאַלְקִים הוּא" (דְּבָרִים א) כִּי רַק הוּא יִתְבַּרֵךְ לְבַדּוֹ רְאוּי לְשַׁפֵּט אֶת הָאָדָם כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה (אָבוֹת פָּרָק ב): אֵל תִּדְּוִן אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתִּגְיַע לְמִקוֹמוֹ וּמִי הוּא שֶׁיְכוּל לִידַע וּלְהַגִּיעַ לְמִקוֹם חֲבֵרוֹ כִּי אִם הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאִין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, וַיֵּצֵא, פָּרָשַׁת סַח, הוֹבָא בְּפִירְשֵׁי"י) (בַּפְּסוּק הֵנָּה מְקוֹם אֶתִי פָּרָשַׁת תְּשָׁא) וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ מְקוֹם אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵךְ וְעַל כֵּן הוּא לְבַדּוֹ יִתְבַּרֵךְ יְכוּל לְדוֹן אֶת הָאָדָם כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ בְּעַל הַרְחָמִים וּבְדַאִי הוּא מְקַיֵּם בְּנוֹ הוּי דָן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת (אָבוֹת פָּרָק א) וְאֵנוּ רוֹאִין רַחֲמָנוֹתוֹ בְּמָה שֶׁקָּבַע לָנוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין, בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ כִּי זֶה הוּא חֹסֵד גָּדוֹל כִּי אֵיךְ הֵינּוּ מְרִימִין פְּנֵינוּ לְבַקֵּשׁ כְּפָרָה מֵאֵתוֹ יִתְבַּרֵךְ עַל כֵּן עָשָׂה עִמָּנוּ חֹסֵד וְקָבַע יוֹם הַדִּין רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ שְׂאֵז כְּבִיכּוֹל הוּא יִתְבַּרֵךְ בְּעֲצֻמוֹ מְבַקֵּשׁ כְּפָרָה בְּבִחִינַת: הִבִּיאוּ עָלַי כְּפָרָה, הַנְּאֻמָּר בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ (כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה חוּלִין, דף ס: שְׁבוּעוֹת ט) וְעַל כֵּן אִין לָנוּ בּוֹשָׁה בַּיּוֹם הַדִּין לְבַקֵּשׁ כְּפָרָה מֵאַחַר שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ בְּעֲצֻמוֹ מְבַקֵּשׁ אֵז כְּפָרָה, כְּנִ"ל גַּם עַל יְדֵי שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּעֲצֻמוֹ כְּבִיכּוֹל בָּא לְיַדֵּי זֶה שֶׁיִּצְטָרֵךְ לוֹמַר: הִבִּיאוּ עָלַי כְּפָרָה הֵינּוּ שֶׁעָשָׂה דְבַר שֶׁהֲצָרֵךְ לְהִתְחַרֵּט עֲלָיו וְלוֹמַר: הִבִּיאוּ עָלַי וְכוּ עַל כֵּן אִין לָנוּ בּוֹשָׁה לְבוֹא לְפָנָיו בְּחֻטְאֵינוּ לְבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם כְּפָרָה וּלְהִתְחַרֵּט עֲלֵיהֶם כִּי גַם הוּא יִתְבַּרֵךְ עָשָׂה דְבַר שֶׁהֲצָרֵךְ לְהִתְחַרֵּט עֲלָיו כְּנִ"ל נִמְצָא, שֶׁאֵנוּ רוֹאִין גְּדֹל רַחֲמָנוֹת שְׁלוֹ עַל כֵּן הוּא לְבַדּוֹ יִתְבַּרֵךְ רְאוּי לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ יוֹדַע מְקוֹם כָּל אֶחָד וְאֶחָד כִּי כָל הַמְּקוֹמוֹת הֵם אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאִין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ כְּנִ"ל כִּי אֵף עַל פִּי שֶׁאֵנוּ מוֹצְאִים מְקוֹמוֹת שֶׁהִיָּה בָּהֶם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה כְּגוֹן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ אִין הַפְּנֹנָה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, שֶׁנִּתְצַמְצַם שֵׁם אֱלֹקֵינוּ יִתְבַּרֵךְ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם כְּמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה (מְלָכִים א ח) "הִנֵּה הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַיִם הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלָלוּךְ, אֵף כִּי הַבַּיִת הַזֶּה" וְכוּ רַק מִחֲמַת שֶׁהִיָּה שֵׁם דְּבָרִים נְאִים כִּי בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה צִיּוּרָא דְּעֵבְדָא דְּבְרֵאשִׁית וְצִיּוּרָא דְּגוֹ עֵדוּ (עֵין בְּהַקְדָּמַת הַתְּקוּנִים) עַל כֵּן הַמְּשִׁיד לְשֵׁם קְדֻשָּׁתוֹ יִתְבַּרֵךְ אֲבָל הוּא יִתְבַּרֵךְ אִין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, רַק הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְעַל כֵּן הוּא יִתְבַּרֵךְ יְכוּל לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין כִּי הוּא מְקַיֵּם: אֵל תִּדְּוִן אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתִּגְיַע לְמִקוֹמוֹ כִּי הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים צ"ג): "לְבֵיתְךָ נְאֻוָּה קְדֻשׁ, הַ לְאַרְךָ יָמִים" הֵינּוּ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ הַמְּשִׁיד רַק קְדֻשָּׁתוֹ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ מִחֲמַת שֶׁהִיָּה שֵׁם דְּבָרִים נְאִים אֲבָל הוּא יִתְבַּרֵךְ בְּעֲצֻמוֹ אִין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, רַק הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְעַל כֵּן: "הַ לְאַרְךָ יָמִים" הֵינּוּ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ יְכוּל לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹמָא אֲרִיכְתָא כְּנִ"ל (עֵין בֵּיצָה ד וְדף וּ וּבִשְׁלַחַן עָרוּךְ אַרְח חִיִּים סִימָן שְׁצ"ג) וּמִי שֶׁאוֹחֵז בְּבִחִינַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד, בְּבִחִינַת שָׂרְשֵׁי הַנְּשָׁמוֹת הוּא גַם כֵּן בְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, בְּבִחִינַת (שְׁמוֹאֵל א ב):

"וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִילִם, כִּי לֵה מְצוּקֵי אֶרֶץ וַיֵּשֶׁת עֲלֵיהֶם תִּבְלִי" דְּהֵינּוּ עַל יְדֵי בְּחִינַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד, שְׂרָשֵׁי הַנְּשָׁמוֹת עַל יְדֵי זֶה הוּא מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם, בְּחִינַת: וַיֵּשֶׁת עֲלֵיהֶם תִּבְלִ וְעַל כֵּן הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה כְּנִי"ל וְזֶה פְּרוּשׁ: תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר זֶה בְּחִינַת הַמְּמַשְׁלָה הַנִּי"ל, בְּחִינַת: "וַתִּקְעַתִּיו יָתֵד בְּמָקוֹם נְאֻמָּן" כְּנִי"ל בַּחֲדָשׁ זֶה בְּחִינַת הַתְּחַדְּשׁוֹת הַמַּחֲיִן שֶׁבְּשֵׁלֶשׁ רִגְלִים בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים ק"ד): "עֲשֵׂה יָרַח לְמוֹעֲדִים" שְׁכַל הַמוֹעֲדִים וְהַרְגְּלִים הֵם עַל יְדֵי חֲדוּשׁ הַיָּרַח שׁוֹפָר זֶה בְּחִינַת הַלֵּב, שְׁנֵזוֹן מְשׁוֹפְרָא דְּשׁוֹפְרָא (זֶהר פְּנַחֵס דְּף רטז רכא וְעֵינִן תִּקְוֹנִים תִּקּוּן כּא מט) גַּם שׁוֹפָר הוּא בְּחִינַת יְרָאָה, בְּבְחִינַת (עֲמוֹס ג): "הִיִּתְקַע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעַם לֹא יִתְרַדּוּ" (יִשְׁעִיָּה נ"ח) "הָרִם כְּשׁוֹפָר קוֹלְדָּ" גַּם שׁוֹפָר הוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים קי"ח): "מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה" וְכֹן וְזֶה בְּחִינַת מִצַּר הַשׁוֹפָר וּמְרַחֵב הַשׁוֹפָר גַּם הוּא בְּחִינַת שְׁיִם הַשָּׂדֶה, שְׁחוֹזְרִין כְּחֵם לְתוֹךְ הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת: "וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשָׂדֶה" כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת שׁוֹפָר, בְּבְחִינַת (יְהוֹשֻׁעַ ו): "בְּמִשׁוֹךְ בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל" רֹאשֵׁי תִבּוֹת: וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשָׂדֶה, כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי כָּל הַבְּחִינּוֹת אֵלּוּ "בְּכֶסֶף לְיוֹם חֲגֵנוּ" הֵינּוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה כִּי עַל יְדֵי זֶה יְכוּלִין לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה כְּנִי"ל בְּעֵנֵינוּ הַנְּבוּאָה הַנִּי"ל יֵשׁ קְשִׁיָּא כִּי הַמְּלֶאךָ הַמְּשֻׁפֵּיעַ הַנְּבוּאָה, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת הַמְּלֶאךָ הַגּוֹאֵל וְכֹן, כְּנִי"ל הוּא לְמִטָּה מְבַחֲינַת מְקוֹם הַנְּבוּאָה כִּי הַמְּלֶאךָ הַנִּי"ל הוּא בְּחִינַת הַשְּׂכִינָה, כְּמוּבָא וְהִיא בְּבְחִינַת לְמִטָּה מְנַצַּח וְהוּד, שְׁמֵשׁ הַנְּבוּאָה אֵךְ יֵשׁ בְּזֶה דְּבָרִים בְּגוֹ דְּהֵינּוּ כְּשֶׁהִיא עוֹלָה לְמַעְלָה מֵהֶם אֲזִי הִיא דִּיקָא מְשֻׁפֵּיעַ נְבוּאָה וְאִין לְנוּ עֲתָה עֵסֶק בְּזֶה

ב - ימי חנכה הם ימי הודאה

א. יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הוֹדָאָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וְקִבְעוּ שְׁמוֹנֵת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וְכֹן וַיְמִי הוֹדָאָה זֶה בְּחִינַת שְׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא כִּי זֶה עֶקֶר שְׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמּוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ וּלְהַכִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁעַל יְדֵי זֶה סְמוּכִים וּקְרוּבִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כִּי כָּל מֵה שְׁיִוְדָעִין וּמְכִירִין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר סְמוּכִים אֵלָיו בְּיוֹתֵר כִּי שְׂאָר כָּל הַדְּבָרִים יִתְבַּטְּלוּ לְעֵתִיד כְּלָם בְּבְחִינַת: כָּל הַקְּרִבְנוֹת בְּטָלִין, חוּץ מְקָרְבָן תּוֹדָה (מְדָרֵשׁ רַבָּה, צו פְּרָשָׁה ט, אָמור פְּרָשָׁה כז, עֵינִן שָׁם) שְׂאָר לְעֵתִיד, רַק בְּחִינַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וְלִדְעַת אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה י"א): "כִּי מְלָאָה הָאֶרֶץ דְּעָה אֶת הַכְּפִיִּים לְיָם מְכֻסִּים" שְׂזֶה כָּל שְׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא ב. וּבְחִינַת תּוֹדָה, שֶׁהוּא שְׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא זֶה בְּחִינַת הַלְכוֹת כִּי הַהֲלָכוֹת שְׂזוּכִין לְלַמֵּד, בְּפָרֵט מִי שְׂזוּכָה לְחֲדָשׁ בְּהֶם זֶה בְּחִינַת שְׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא בְּבְחִינַת (נְדָה עג): כָּל הַשׁוֹנֶה הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם, מְבַטָּח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא כִּי כְּשֶׁנִּתְחַדֵּשׁ הַלְכָה, נִתְחַדֵּשׁ שְׁכָל וַיִּדְעָה וְהִדְעַת

הוא עקר שעשוע עולם הבא פני"ל וזה בחינת (ברכות נד): ארבעה צריכין להודות דהינו תודה שהם מפרשין במזמור ק"ז, ששים בסופם. "מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה'" "חסדי ה'" זה בחינת הלכות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (כתבות צו). כל המונע תלמידו מלשמשו, כאלו מונע ממנו חסד שנאמר: "למס מרעהו חסד" ושמוש חכמים זה בחינת הלכות שהם בחינת (ישעיה נ"ה): "חסדי דוד" שהלכה כמותו כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין צג): "וה עמו" שהלכה כמותו וזהו: "וה עמו", הינו שסמוך וקרוב להשם יתברך בחינת שעשוע עולם הבא, שהוא בחינת הלכות פני"ל ובשביל זה מכנה התודה בשם הלכה כי תודה מביאין כשיוצאין מצרה כי כשנופלין לאיזהו צרה, חס ושלוש אזי עקר הצרה בלב כי הלב יודע ומרגיש הצרה ביותר כמו שכתוב (משלי י"ד): "לב יודע מרת נפשו" כי "הלב מבין" (ברכות ס"א) ועל כן הוא מרגיש הצרה ביותר ואזי, בשעת הצרה, מתפנסים כל הדמים ועולים אל הלב כמו כשיש צרה באיזהו מקום, חס ושלוש אזי מתפנסים כלם אל החכם שיש שם, לקבל ממנו עצה כמו כן נתקבצים כל הדמים ועולים אל הלב לבקש עצה ותחבולה כנגד הצרה ואזי הם שוטפים על הלב ואז הלב בצרה ובדחק גדול כי לא די שהלב דואג בעצמו כי הוא מרגיש הצרה יותר מכלם אף גם הדמים שוטפין עליו ומצריין לו מאד ועל כן כשיש, חס ושלוש, צרה לאדם הלב דופק בדפיקות גדולות כי הוא מבקש לנענע מעצמו ולהשליכם מעליו ועל כן הוא דופק בדפיקות גדולות בשעת הצרה, חס ושלוש ואחר כך כשיוצאין מהצרה אזי חוזרין תהלוכות הדמים לילך כסדר בתוך שבילי הגוף ועל כן התודה, שהיא באה כשיוצאין מהצרה היא מכנה בשם הלכה על שם תהלוכות הדמים שהולכין כסדר כשיוצאין מהצרה פני"ל ג. ומזה באה הולדה בנקל כי בשעה שאשה כורעת לילד ירכותיה מצטננות (כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, סוטה יא): ועל ידי זה נעשה ההולדה כי הדמים עולין למעלה ואזי נדחק המקום שם ואזי הם דוחים את הולד לחוץ ואחר כך חוזרים הדמים למקומם שזה בחינת תודה הלכה שהוא בחינת תהלוכות הדמים שחוזרים לילך כסדר פני"ל כי גם ההלכה היא בחינת הולדה כי יש תמכי אוריתא, שנותנים ממון ללומדי תורה ובתחלה הם מחסרים ממונם מעצמם כי כשנותנים הממון להתלמיד חכם, נחסר אצלם שזה בחינת ירכותיה מצטננות כי דמים תרתי משמע (מגילה יד: וע חא"ג שבת קלט ד"ה כי כפיכם) אבל אחר כך על ידי ממונם שמחזיקין התלמיד חכם ונולד הלכות שהם בחינת חסד אזי על ידי השפעת החסד חוזר ונתמלא החסרון וזה בחינת שעשוע עולם הבא בבחינת (ישעיה ל): "והיה אור הלבנה כאור החמה", הנאמר לעתיד (עין פסחים סח ובסנהדרין צא:), כי הלבנה טבעה קר, בחינת חסרון וקרירות ועתידה להתמלא כאור החמה, בחינת מלוי החסרון שזה בחינת הולדה, בחינת הלכות שהם בחינת שעשוע עולם הבא פני"ל וזה בחינת (בראשית ב): "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם" באברה"ם (בראשית רבה פרשת יב), הינו חסד כי ההולדה על ידי בחינת הלכות, שהם בחינת חסד פני"ל (תהלים ק): "מזמור לתודה הריעו ליי כל הארץ" לתודה אותיות תולדה הריעו ליי כל הארץ ראשי תבות הלכה, כמובא כי

ההלכות, בחינת תודה, הם בחינת הולדה פני"ל וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סוטה י). אסא חלה את רגליו, על שעשה אנגריא בתלמידי חכמים כי על ידי שעשה אנגריא בתלמידי חכמים ובטל אותם מן ההלכות על ידי זה חלה את רגליו כי ההלכות הם בחינת תהלוכות הדמים, שחוזרין והולכין כסדר פני"ל ואסא שפגם בזה ובטל את התלמידי חכמים מן ההלכות על כן חלה את רגליו ד. וכשזוכין לבחינת תודה הלכה על ידי זה נתגלה אור האמת ומאיר בהדבור. כי מתחלה כשהדמים שוטפין על הלב הוא בחינת פגם האמת בבחינת (משלי כ"ט) : "אנשי דמים ישנאו תם" אבל אחר כך כשיוצאין מהצרה, שזה בחינת תודה הלכה אזי מאיר האמת בבחינת (מיכה ז) : "תתן אמת ליעקב, חסד לאברהם" "חסד לאברהם" הינו הלכות פני"ל על ידי זה מאיר האמת ומשלים הדבור כי עקר שלמות הדבור על ידי אמת, כי קושטא קאי וכו' (שבת ק"ד) ואפלו שקר אין לו קיום רק על ידי אמת (כמו שפרש רש"י במדבר י"ג על פסוק "וגם זבת חלב ודבש" וכו') (עי הקדמת הזוהר ד"ב ע"ב) נמצא שעקר קיום ושלמות הדבור הוא על ידי האמת שהוא מאיר בהדבור על ידי שלשה שמות, בבחינת (תהלים נ) : "אל אלהים ה דבר" כי אלו שלשה שמות הם מקור האמת ועל ידם מאיר האמת בהדבור דהינו ברבוע הדבור הינו בחינת ארבעה חלקי הדבור כי יש רבוע הדבור ועל כן כשהיו ישראל בגלות, והיה הדבור בגלות (עין זוהר וארא כה) : נאמר במשה (שמות ד) : "לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשום גם מאז דברך" וכו' זה בחינת רבוע הדבור, ארבעה חלקי הדבור (ישעיה ס"ג) : "מדבר בצדקה" שזהו בחינת היתרון שיש לאדם על החי שהוא הדבור שהוא גדר האדם והוא בחינת צדקה שהוא גומל חסד עם הבריות שזה גדר האדם, שדרכו לגמל חסד מה שאין כן החי אשר עשיתי עמו היום וכו' מה התם צדקה אף כאן צדקה (הקדמת הזוהר דף יג) : שעל ידי צדקה נקרא אדם כי הצדקה שמשם הדבור הוא גדר האדם פני"ל "לא איש דברים אנכי", הינו הדבור של צדקה בחינת (תהלים קי"ב) "טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו" דהינו גמילות חסד וצדקה ויש דבור של תשובה, בחינת (הושע י"ד) : "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'" גם מתמול, בחינת דבור של תשובה כמו שכתוב (תהלים צ) : "ותאמר שובו בני אדם כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול" ויש דבור של עשירות דהינו עשירים קרובים למלכות שהם בחינת (בראשית מ) : "שלשת השריגים" ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (חלין צ"ב) : שלשה שרי גאים דהינו עשירים קרובים למלכות (כמו שפרש רש"י שם) שיש להם בחינת דבור, בבחינת (משלי כ"ב) : "חן שפתיו רעהו מלך" הינו הדבור של קרובים למלכות גם משלשם, בחינת שלשת השריגים הנ"ל הינו הדבור של עשירים קרובים למלכות ויש דבור של מלכות, בחינת מלכות פה (פתח אליהו) וזה בחינת : גם מאז דברך, בחינת (תהלים צ"ג) : "נכון כסאך מאז" והאמת מאיר ברבוע הדבור הנ"ל על ידי שלשה שמות הנ"ל שהם : אל, אלקים, יי שהם בחינת : תפלה ותורה ושדוכים וזווגים אל זה בחינת תפלה כי אל על שם הכח, שהוא תקיף ובעל היכלת ועל ידי התפלה נקראין ישראל בשם אל בבחינת (מגלה י"ח)

: מנין שקראו הקדוש ברוך הוא ליעקב אל שנאמר: "ויקרא לו אל" וכו' כי על ידי התפלה, כביכול, אנו לוקחין לעצמנו הכח ממנו יתברך כי אנו מבטלין גזרותיו נמצא שיש לנו הכח ועל כן נקראין ישראל "אל" על ידי התפלה על שם הכח כפי"ל וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ירושלמי תענית). "לא איש אל וכיזב" לא איש הוא, שעשה דברי אל ככזב כי על ידי התפלה מבטלין גזרותיו יתברך ואזי ישראל נקראין אל ומשם מאיר הדבור, בבחינת (תהלים קמ"ה): "וגבורתך ידברו" דהינו על ידי הכח וגבורה שזה בחינת אל על שם הכח מאיר הדבור על ידי האמת כי התפלה היא רק על ידי אמת, כמו שכתוב (שם): קרוב ה וכו' לכל אשר יקראהו באמת"אלקים זה בחינת תורה, כמו שכתוב (שמות ד): "ואתה תהיה לו לאלקים", ותרגומו: לרב וזהו: "הוא יהיה לך לפה" שבחינת אלקים, בחינת תורה הוא מאיר לפה, דהינו להדבור כי הרב מורה דרך ישר לתלמידיו בתורתו שזה בחינת (ירמיה ט"ו): "אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה" והוא בחינת אמת, בבחינת (מלאכי ב) תורת אמת היתה בפייה" ה זה בחינת שדוכים, בבחינת (בראשית כ"ד): "מה יצא הדבר" בחינת (משלי י"ט): "ומה אשה משפלת" (בראשית שם): "אשר הנחני בדרך אמת" ועל ידי זה נשלים הדבור כי עשרה קבין שיחה ירדו לעולם, תשעה נטלו נשים, ואחד כל העולם פלו (כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, קדושין מ"ט): וכל זמן שאין התקשרות, אין להדבור שלמות אבל כשנתקשרין, נתחברים ונשלמים חלקי הדבור נמצא שעל ידי שלשה שמות הנ"ל שהם: אל, אלקים, ה שהם בחינת: תפלה, תורה, שדוכים נשלם הדבור על ידי האמת הינו רבוע הדבור, שנשלם על ידי האמת כפי"ל ה. ושלמות הדבור הוא בחינת לשון הקדש כי כל לשונות העמים הם חסרים, ואין להם שלמות כי נקראין לשון עלגים (ישעיה ל"ב) ואין שלמות רק ללשון הקדש ולשון הקדש הוא מקשר לשבת בבחינת (שם נ"ח): "ודבר דבר" שלא יהא דבור של שבת כדבורך של חל (שבת קי"ג) בבחינת (במדבר ו): "כה תברכו" בלשון הקדש (סוטה ל"ח) שבלשון הקדש נכלל ברכה וקדשה כי הלשון הקדש מקשר לשבת שנאמר בו ברכה וקדשה כמו שכתוב (בראשית ב) "ויברך ויקדש" וכו' ועל כן על ידי שלשון הקדש מקשר לשבת על כן על ידי שלמות הדבור שהוא בחינת לשון הקדש על ידי זה ממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל כי ימי החל הם בחינת עצבות ואפלו המצוות שעושין בימי החל הם בחינת עצבות כי מט"ט שלטנותה בימי החל (תקוני זהר, תקון יח, דף לג:) ומט"ט הוא בחינת עבד, בחינת עצבות אבל שבת הוא בחינת בן ואז ניחא לעלאין ותתאין ונתעורר שמחה ואזי נתרוממין ונתעלין כל המצוות של ששת ימי החל מן העצבות ונמשך עליהם מנוחה ושמחה בבחינת (בראשית ה): "ויולד בן ויקרא שמו נח לאמר, זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו" הינו בחינת שבת שהיא בחינת בן, בחינת נח, ניחא דעלאין ותתאין (עין תקון ע בסופו ובזהר בראשית נ"ח נ"ט) שהוא מנחם ומשמח הכל מן העצבות, בחינת: "זה ינחמנו" וכו' וכשזוכין לבחינת לשון הקדש, שהוא מקשר לשבת אזי ממשיכין על ידו את הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל כי מחמת שהלשון הקדש מקשר לשבת על כן נמשך על ידו השמחה

שֶׁל שַׁבַּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֵל אֶל אֱלֻקִּים הַדָּבָר [עַם הַתְּבוּת] מִסֵּפֶר שְׁמֹחָה כִּי
עַל יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדְּבֹר שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, נִמְשָׁךְ שְׁמֹחָה כַּנִּי"ל ו. וְעַל יְדֵי זֶה
שְׁמִמְשִׁיכִין קֹדֶשָׁה שֶׁל שַׁבַּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֵל עַל יְדֵי זֶה נִתְּגַלָּה הָאֲחֻדוֹת
הַפְּשׁוּט יִתְּבַרְךְ כִּי בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֵל הֵם פְּעֻלוֹת מְשִׁתְּנוֹת שְׁבָכָל יוֹם נִבְרָא
פְּעֻלָּה מְשִׁנָּה וְזֶה כִּנְגַד הַשְּׂכָל הָאֲנוּשִׁי, לְהַבִּין זֹאת בְּשִׂכָל הָאֲנוּשִׁי שְׁפֻעֻלוֹת
מְשִׁתְּנוֹת יִהְיוּ נִמְשָׁכִין מֵאֲחָד הַפְּשׁוּט יִתְּבַרְךְ וְיִתְּעַלָּה כִּי בְּשִׂכָל הָאֲנוּשִׁי אֵי
אֲפֹשֶׁר לְהַבִּין זֹאת רַק עַל יְדֵי שַׁבַּת שְׁאֲנוּ זֹכִינִן, שְׁנִתְּנוּ לָנוּ הַשֵּׁם יִתְּבַרְךְ
מִתְּנָה גְדוּלָּה כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבָרְכָה (שַׁבַּת י): : מִתְּנָה טוֹבָה
יֵשׁ לִי בְּבֵית גִּנְזֵי וְשַׁבַּת שְׁמָה עַל יְדֵי זֶה נִתְּגַלָּה אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט כִּי שַׁבַּת
מוֹרָה עַל אֲמוּנַת הַיְחֻד שְׁאֲנוּ מֵאֲמִינִים, שְׂכָל הַפְּעֻלוֹת מְשִׁתְּנוֹת נִמְשָׁכִין
מֵאֲחָד הַפְּשׁוּט יִתְּבַרְךְ שְׁבָרָא כָּלֵם בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֵל וְשַׁבַּת בְּשַׁבַּת נִמְצָא שְׁעַל
יְדֵי שַׁבַּת נִתְּגַלָּה אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט יִתְּבַרְךְ וְהַתְּגַלוֹת אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט זֹאת
הַבְּחִינָה יְקָרָה מְאֹד אֲפֹלוּ אֲצִלוּ יִתְּבַרְךְ כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ: יְחִיד וְרַבִּים הִלְכָה
כְּרַבִּים (בְּרַכּוֹת ט וּל"ז) כִּי מִחֲמַת שְׁהֵם רַבִּים שְׂכָל אֲחָד יֵשׁ בּוֹ דְּעָה מְשִׁנָּה
בְּחִינַת פְּעֻלוֹת מְשִׁתְּנוֹת וּכְשֶׁהֵם מִסְּכִימִים יְחִיד לְדַעַת אֲחָד נִמְצָא בְּחִינַת
פְּעֻלוֹת מְשִׁתְּנוֹת נַעֲשֶׂה בְּחִינַת אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט שְׁזֶה יְקָר מְאֹד בְּעֵינֵינוּ יִתְּבַרְךְ
וְעַל כֵּן הִלְכָה כְּמוֹתָם וְגַם כְּדֵי שֶׁלֹּא לְהַרְבוֹת מִחֻלְקַת בִּישְׂרָאֵל כִּי אִם לֹא
כֵן, כָּל יְחִיד וְיְחִיד יֹאמֵר כְּדַעַתוֹ וְאִין לְדָבָר סוּף וְיִתְּרַבּוּ מִחֻלְקַת בִּישְׂרָאֵל
(עֵין בְּבֹא מְצִיעָא נ"ט): שְׁאִין זֶה רְצוֹנוֹ יִתְּבַרְךְ, כִּי רְצוֹנוֹ רַק בְּבְחִינַת
אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט כִּי כְּשֶׁנִּתְּגַלָּה בְּחִינַת אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט לְמִטָּה גַם לְמַעְלָה
נִתְּגַלָּה אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט יִתְּבַרְךְ בְּבְחִינַת: "אֲתָה אֲחָד וְשִׁמְךָ אֲחָד, וְיָמֵי כְּעֵמֶךָ
יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֲחָד בְּאֶרֶץ" שְׁעַל יְדֵי אֲחֻדוֹת שְׁנִתְּגַלָּה בִּישְׂרָאֵל לְמִטָּה נִתְּגַלָּה
אֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט יִתְּבַרְךְ לְמַעְלָה וְזֶה בְּחִינַת מַעֲשֶׂה דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגְּדוֹל
בְּתַנּוּר שֶׁל עַכְנָאִי (בְּבֹא מְצִיעָא מ"ט) כִּי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִלְכָה כְּמוֹתוֹ בְּכָל
מְקוֹם (שָׁם) וְהָיָה רוֹצֵה לְהִרְאוֹת, שְׁזִכָּה לְשִׁלְמוֹת הַדְּבֹר דְּהֵינּוּ שְׁלֵמוֹת
רְבוּעַ הַדְּבֹר, שְׁזֹכִין לָזֶה עַל יְדֵי הִלְכוֹת כַּנִּי"ל וְעַל כֵּן אֲמַר חֲרוּב יוֹכִיחַ אֲמַת
הַמִּים יוֹכִיחַ כְּתִלֵי בֵּית הַמְּדֻרָשׁ יוֹכִיחוּ בֵּית קוֹל יוֹכִיחַ כִּי אֵלוּ אֲרַבְּעָה
דְּבָרִים הֵם בְּחִינַת רְבוּעַ הַדְּבֹר דְּהֵינּוּ אֲרַבְּעָה חֻלְקֵי הַדְּבֹר הַנִּי"ל כִּי
הַצְּדִיקִים הֵם גְּבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ, כְּמוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (לְךָ לְךָ דָף ז) (צ)
שֶׁהֵם עוֹשִׂים וּמְנַהֲיִים עִם הַדְּבֹר כְּרְצוֹנָם וְעַל כֵּן רָצָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
לְהִרְאוֹת, שְׁיֵשׁ לוֹ שְׁלֵמוֹת רְבוּעַ הַדְּבֹר וְעַל כֵּן יָכוֹל לַעֲשׂוֹת עִם הַדְּבֹר
כְּרְצוֹנוֹ דְּהֵינּוּ לְשֵׁנוֹת הַטְּבַע כְּרְצוֹנוֹ עַל יְדֵי שְׁלֵמוֹת דְּבִירוֹ וְהִרְאָה זֹאת
בְּאֲרַבְּעָה דְּבָרִים שֶׁהֵם בְּחִינַת רְבוּעַ הַדְּבֹר חֲרוּב יוֹכִיחַ זֶה בְּחִינַת הַדְּבֹר
שֶׁל צְדָקָה כִּי חֲרוּב הוּא בְּחִינַת צְדָקָה כִּי חֲרוּב נוֹטְעִין אוֹתוֹ רַק לְדוֹרוֹת
כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ בְּגִמְרָא (תְּעֵנִית כ"ג). אֲנָא עֲלֵמָא בְּחֲרוּבָא אֲשֵׁתִּכַּח כִּי הֵיכִי
דְּשִׁתְּלִי לִי אֲבָהָתִי, אֲנָא נְמִי שְׁתִּלִּי לְבִנְאִי נִמְצָא שֶׁחֲרוּב הוּא רַק לְדוֹרוֹת
כְּמוֹ הַצְּדָקָה שֶׁהִיא לְדוֹרוֹת כְּמוֹ שְׁאֲמַר רַבִּי חִיָּא (שַׁבַּת קנ"א):. כִּי אֲתָא
עֲנִיא אֲקֻדָּם לֵה רְפִתָא כִּי הֵיכִי דְלֻקְדָמוּ לְבִנְיָד וְכוּ גְלַגְל הוּא שְׁחוּזָר בְּעוֹלָם
אֲמַת הַמִּים זֶה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, בְּבְחִינַת (אִיכָה ב): "שְׁפָכִי כַּמִּים לְבִד נִכַח
פְּנֵי ה'" כְּתִלֵי בֵּית הַמְּדֻרָשׁ זֶה בְּחִינַת עֲשִׂירִים שֶׁהֵם כְּתִל שֶׁהַכֵּל פּוֹנִין בּוֹ כִּי
"אֲהִבִי עֲשִׂיר רַבִּים" (מְשָׁלִי י"ד), וְהַכֵּל פּוֹנִים אֶל הָעֲשִׂירִים (תְּהִלִּים ל"ד)
"דְּרָשִׁי הַ לֹא יִחְסְרוּ כָּל טוֹב" דְּהֵינּוּ הַצְּדִיקִים דוֹרְשֵׁי הַ, שְׂכָל טוֹב נִמְשָׁךְ

מהם אך צדיקים מהני זכותיהו אעלמא, אדידהו לא (חלין פ"ו) כי הצדיקים בעצמן אין להם פלום רק ממשיכין כל טוב אל העולם כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, על רבי חנינא בן דוסא (שם) כל העולם נזון בשביל חנינא בני, וחנינא בני די לו בקב חרובין וכו ועל בן העשירים נקראין כתלי בית המדרש שהם כתל שהכל פונין אליו על ידי עשירותם וכל טוב שיש להם נמשך להם מבחינת בית המדרש הינו בחינת: "דורשי ה לא יחסרו כל טוב" שמהם נמשך כל ההשפעות כנ"ל בת קול זה בחינת מלכות כי הקול יוצא משת עזקאין דקנה, בחינת מלכות, בחינת (מלכים א י): "שש מעלות לכסא" (עין זהר נשא קכ"א: פנחס רל"ה ובתקון כ"ב) נמצא שהראה רבי אליעזר בארבעה דברים אלו שיש לו שלמות רבוע הדבור דהינו בחינת ארבעה חלקי הדבור הנ"ל אבל אף על פי כן לא השגינו על זה כי יחיד ורבים הלכה פרבים כי זה יקר בעיני השם יתברך שזה בחינת התגלות אחדות הפשוט מבחינת פעלות משתנות כנ"ל שזה בחינת שבת כנ"ל וזהו שאמר הקדוש ברוך הוא: נצחוני בני הינו שבחינת בן שלהם נצח כי זה שרבים מסכימים לדעת אחד זה בחינת שבת, בחינת בן כנ"ל וזה בחינת: "עבדו את ה בשמחה" (תהלים ק) הינו להמשיך שמחה לבחינת עבד, בחינת מט"ט, בחינת ששת ימי החל כנ"ל דעו כי ה הוא אלקים, בחינת אחדות הפשוט שכל השנויים הם אחד שזה נתגלה על ידי שנמשך השמחה של שבת לששת ימי החל שהם בחינת עבד כנ"ל וזה בחינת חנכה כי ימי חנכה הם ימי הודאה שהוא בחינת שעשוע עולם הבא, בחינת הלכות שעל ידי זה זוכין לשלמות הדבור, על ידי התגלות האמת כנ"ל וזהו בחינת השמן של נר חנכה בבחינת (דברים ל"ג): "תמיד ואוריד לאיש חסידך" שעל ידי החסדים, דהינו בחינת הלכות נתגלה אור האמת, בחינת: "תמיד ואוריד" וזה בחינת השמן, שהוא בחינת אור האמת בחינת (תהלים מ"ג): "שלח אורך ואמתך" וצריך לתנו סמוד לפתח (שבת כ"א:), בחינת: "פתחי פיך" (מכה ז) הינו הדבור, כי האמת מאיר בהדבור כנ"ל בבחינת (תהלים קי"ט): "פתח דבריך יאיר" ואזי נמשך השמחה של שבת לששת ימי החל על ידי לשון הקדש, שהוא שלמות הדבור וזה בחינת: חנכה חנו כ"ה בחינת שבת ניחא שבו מקשר לשון הקדש שהוא בחינת: "כה תברכו" בלשון הקדש כנ"ל והשמחה של שבת מאיר לששת ימי החל שהם גם כן בחינת חנכה בחינת חנוך, מט"ט, עבד, ששלטנותה בימי החל בבחינת: "זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידנו" בחינת שמחה של שבת, שנמשך לששת ימי החל כנ"ל וזה: "ויחי מקץ שנתים ימים" (בראשית מ"א) מקץ הינו סוף בחינת הלכות שהם שעשוע עולם הבא שהוא בסוף וזהו: שנתים ימים כמאמר רבותינו, זכרונם לברכה (חגיגה ה:). על האי בר בי רב דחד יומא שהיה מצטער עד שדרש לו רבי יוחנן: "ואותי יום יום ידרשון" שיום אחד בשנה חשוב שנה וזהו: שנתים ימים בחינת הימים שנחשבין לשנים על ידי למוד הלכות, בחינת יום יום ידרשון כנ"ל. [וגמר פרוש הפסוק על פי התורה הנ"ל לא זכינו לשמע] ובשעה שהלב בצרה גם הראה בצרה כי הראה היא קיום הגוף כי הראה מקימת הלחה לבנה וממשכת הלחלוחית להגוף כי הגוף יש לו תנועות שהם מנבשין הגוף כי התנועות מנבשין ועל כן עקר הקיום על ידי

הָרָאָה שְׁמִמְשַׁכֶּת לַחֲלוּחִית וּכְשֶׁהֵלֵב בְּצָרָה, שְׁאֵז הַדָּמִים עוֹלִין וְשׁוֹטְפִין עַל הַלֵּב וְאֵזִי הַלֵּב דּוֹפֵק בְּדַפִּיקוֹת גְּדוּלוֹת אֵזִי הָרָאָה מְנַשְׁבֶּת נְשִׁיבוֹת גְּדוּלוֹת, וְאֵזִי נִתְיַבֵּשׁ הָרָאָה וְעַל יָדֵי זֶה נִתְיַבֵּשׁ הַגּוּף, חֵס וְשָׁלוֹם וְשָׁמֶן הוּא רְפוּאָה לְהָרָאָה, כְּמוֹ שְׁאוּמְרֵין הָעוֹלָם כִּי הַשָּׁמֶן מְלַחֵל, הֵינּוּ בְּחִינַת הַשָּׁמֶן הַנִּיִּל שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּקּוּן הַצָּרָה כְּנִיִּל וּבִתְחִלָּה כְּשֶׁהַצַּדִּיק בָּצֵעַר וּבְצָרָה כְּמָה וְכְמָה נִשְׁמוֹת שְׁבַע עוֹלָם הִזָּה וְעוֹלָם הַבָּא מְקוֹנְנִין וּמִתְאַבְּלִין עַל צַעֲרוֹ וְגַם הַשְּׂכִינָה מְקוֹנְנֶת כִּי אֶפְלוּ עַל דָּמִים שֶׁל רְשָׁעִים הַשְּׂכִינָה מְקוֹנְנֶת קַל וְחֹמֶר עַל דָּמָן שֶׁל צַדִּיקִים כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה, (סִנְהֶדְרִין מו) אֲבָל כְּשֶׁזֹּכָה לְרְפוּאָה, אֵזִי מִתְנַחֵמִין כֻּלָּם וְנִמְשָׁךְ שְׂמִיחָה לְכָל בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה נ"ז) "וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאֶשְׁלֵם נַחְמִים לוֹ וְלֹאֲבָלְיוֹ" שְׁעַל יָדֵי רְפוּאָתוֹ נִמְשָׁךְ נַחְמָה לְכָל הָאֲבָלִים הַנִּיִּל, הֵינּוּ שְׂמִיחָה כְּנִיִּל וְדַע, שְׁמִזְמוֹר לְתוֹדָה הוּא מְסַגֵּל לְמִקְשָׁה לִילָד, דְּהֵינּוּ לוֹמֵר אוֹתוֹ. מְזִמּוֹר לְתוֹדָה רְאֵשִׁי תְבוֹת מִל בְּחִינַת שְׁבַעִין קָלִין שֶׁל הַיּוֹלָדֶת שְׁצוּעָקֶת קֶדֶם הַלְּדָה, כְּמוּבָא (בְּזוּהַר פִּנְחָס רמ"ט:) וַיֵּשׁ בְּמִזְמוֹר זֶה קִסְיָא אוֹתִיּוֹת קִסְיָא הוּא חֶסֶד בְּאִיִּת בִּישׁ שְׁעַל יָדֵי הַחֶסֶד בְּחִינַת הַלְּכוֹת הַהוֹלָדָה בְּנִקְל כְּנִיִּל מִי"ג תְבוֹת בְּזָה הַמְזִמּוֹר כִּי קִשׁוּי לִילָד הוּא עַל יָדֵי שֵׁשׁ קְלָפָה שֶׁהִיא אוֹמֶרֶת: "גִּזְרוּ, גַּם לִי גַם לְךָ לֹא" וְכוּ (מְלָכִים א ג) כִּי אֵינּוּ רוֹצֵה שְׁיִצָּא לְאוּרֵי הָעוֹלָם וּכְנֶגֶד זֶה יֵשׁ מִי"ג תְבוֹת בְּזָה הַמְזִמּוֹר כְּנֶגֶד בְּחִינַת גַּם הַנִּיִּל כִּי הַמְזִמּוֹר הִזָּה הוּא סְגֻלָּה לְמִקְשָׁה לִילָד

ג - כשחלה רבי אליעזר הגדול

כְּשֶׁחָלָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל, אָמַר לְרַבִּי עֲקִיבָא: חֲמָה עֲזָה בְּעוֹלָם (סִנְהֶדְרִין ק"א) כִּי לֹא הָיָה אֵז מִי שְׁיֻכַּל לְהַמְתִּיק הַדִּין כִּי הָיָה צָרִיךְ לְפַדְיוֹן לְהַמְתִּיק הַדִּין וְלֹא נִמְצָא כִּי בְּאֵמֶת אַחַר הַהַמְתִּיקָה וְהַפְּדִיּוֹן אֵז דִּיקָא טוֹב לְרְפָאוֹת הַחוּלָה עַל יָדֵי רְפוּאוֹת כִּי אֵזִי דִּיקָא אַחַר הַפְּדִיּוֹן וְהַמְתִּיקָה יֵשׁ רְשׁוֹת לְרוּפָא לְרְפָאוֹת כִּי הֵנָּה בְּאֵמֶת אֵיךְ יְכוֹל הַרוּפָא לְחַגֵּר מְתַנָּיו לְרְפָאוֹת הַחוּלָה עַל יָדֵי רְפוּאוֹת וְסַמִּים הֵלֵא אֵינּוּ יוֹדַע הַסֵּם, הַצָּרִיךְ לְרְפָאוֹת אוֹתוֹ הַחוּלָה כִּי יֵשׁ סַמִּים הַרְבֵּה שֶׁהֵם מְסַגְּלִים לְרְפָאוֹת הַחוּלָתָא אֵךְ בְּנֻדְאֵי הַחוּלָה אֵינּוּ יְכוֹל לְהַתְרַפָּא כִּי אִם עַל יָדֵי סֵם פְּלוּנִי הַמְיַחֵד לְרְפוּאוֹתוֹ, כְּפִי שְׁנִגְזַר לְמַעְלָה כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה (עֲבוּדָה זָרָה נ"ה), שְׁגוּזְרִין לְמַעְלָה, שְׁיִתְרַפָּא עַל יָדֵי סֵם פְּלוּנִי וְעַל יָדֵי אִישׁ פְּלוּנִי בְּיוֹם פְּלוּנִי וְאִם כֵּן אֵיךְ יְכוֹל הַרוּפָא לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ לְרְפָאוֹת הֵלֵא אֵינּוּ יוֹדַע הַסֵּם, שְׁנִגְזַר לְמַעְלָה אֲבָל אַחַר הַהַמְתִּיקָה וְהַפְּדִיּוֹן אֵז יְכוֹל לְרְפָאוֹת כִּי מֵה שְׁצָרִיךְ שְׁיִתְרַפָּא דִּיקָא עַל יָדֵי סֵם פְּלוּנִי וְאִישׁ פְּלוּנִי הוּא מְחַמֵּת מִדַּת הַדִּין שְׁכַפִּי מִדַּת הַדִּין נִגְזַר, שְׁיִמְשָׁךְ הַחוּלָתָא עַד אוֹתוֹ הַזְּמַן וְיוֹם פְּלוּנִי וְעַל כֵּן נִגְזַר שֶׁלֹּא יוּכַל לְהַתְרַפָּאוֹת כִּי אִם עַל יָדֵי סְבוֹת אֵלוֹ דְּהֵינּוּ סֵם פְּלוּנִי וְאִישׁ

פלוני, כדי שימשך החולאת עד יום פלוני כי כפי הזמן שצריך שימשך החולאת כך גוזרין הסבות לרפואתו כדי שלא יוכל להתרפאות עד שיזדמנו יחד סבות אלו. סם פלוני ואיש פלוני באפן שלא יהיה לו רפואה כי אם ביום פלוני אבל כשעושיין פדיון וממתיקין הדיון ואזי נתבטל הגזרה אזי קדם שגוזרין דין אחר כי כשנמתק דין זה אזי גוזרין דין אחר ובין כך ובין כך דהינו אחר המתקת הדיון הראשון קדם שגוזרין דין אחר אזי יכול הרופא לרפאות החולה על ידי סמים כי אזי אין דין, ואזי יוכל להתרפאות על ידי איזה סם שיהיה כי אין צריך דוקא סם פלוני וכו' מאחר שאין דין פני"ל נמצא שאי אפשר לרופא לרפאות כי אם על ידי פדיון שצריכין לעשות פדיון תחלה להמתיק הדיון ואז דיקא יש רשות לרופא לרפאות פני"ל וזהו "ורפא ירפא" (שמות כ"א) [עם שתי התבות] מספר פדיון נפש כי עקר הרפואה על ידי פדיון דוקא, על ידי שממתיקין הדיון וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ס) : מכאן שנתנה תורה רשות לרופא לרפאות מכאן דיקא הינו אחר הפדיון אז דיקא יש לו רשות להרופא לרפאות כי קדם הפדיון אין רשות להרופא לרפאות כי צריך להתרפאות על ידי סם פלוני וכו' פני"ל רק אחר הפדיון והמתקה אז יש לו רשות לרפאות פני"ל גם החלוק שבין הנקדות של ורפא ירפא הוא כי ורפא בחולם, ירפא בצירי הינו כי חולם הוא בחינת המתקה, פמובא בכתבי האר"י, זכרונם לברכה שחולם גימטריא שלש הויות שהם ממתיקין שלשה אלקים שבגרון שהם מחין דקטנות, שיורדין בגרון ונמתקין על ידי שלש הויות, גימטריא חלם ירפא בצירי, בחינת (ירמיה ח) "הצרי אין בגלעד אם רפא אין שם" הינו בחינת רפואות שאחר ההמתקה שהוא בחינת ורפא בחולם אזי דיקא יכולין להתרפאות על ידי רפואות שהוא בחינת ורפא בחינת ירפא בצירי פני"ל

ד - וביום הבכורים

וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה בשבעתיכם, מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו (במדבר כ"ח). א. "ואת הערבים צויתי לכלפלך" (מלכים א י"ז) זה בחינת צדקה כי בתחלה כשמתחילין להתנדב לצדקה אזי צריכין לשבר את האכזריות שלו להפכו לרחמנות וזהו עקר עבודת הצדקה כי מי שהוא רחמן בטבעו ונותן צדקה מחמת רחמנות שבטבעו אין זה עבודה כי יש גם כמה חיות שהם רחמנים בטבעם רק עקר העבודה לשבר האכזריות להפכו לרחמנות וזה בחינת: "ואת הערבים צויתי לכלפלך" כי העורב הוא בטבעו אכזרי, ונתהפך לרחמנות לכלפל את אליהו כמו כן צריכין בצדקה פני"ל וכל הנדיבי לב, כל מי שהוא נדבן צריך לילד ולעבר בתחלה דרך בחינה זו, בחינת: "ואת הערבים"

הנ"ל דהינו שבתחלה צריכים לשבר האכזריות שלהם מה שיש להם
אכזריות בתחלה להפכו לרחמנות, להתנדב לצדקה פנ"ל ב. ובחינה זו,
דהינו התחלת הצדקה היא קשה וכבדה מאד כי כל העבודות וכל
התשובות כל מה שרוצין לעשות איזה עבדא בעבודת השם כמה קליו של
אוי ואבוי וכמה גניחות וכמה כפילות וכמה הטיות [הינו תנועות משנות
שעושין יראי ה בעבודתם] צריכין לעשות קדם שעושין איזה עבדא ועקר
בהתחלה, שאז קשה מאד, כי כל התחלות קשות (מכילתא פרשת יתרו,
והובא בפירש"י שם) וצריכין כמה קליו וכמה גניחות וכו קדם שמתחילין
איזהו התחלה וגם אחר כך לאחר ההתחלה גם כן אינו בא בנקל עבודת
השם וצריכין כמה יגיעות וכמה תנועות פנ"ל קדם שזוכין לעשות איזה
עבדא, שיהיה לה הדור אך ההתחלה קשה מאד פנ"ל כי עקר תולדותיהן
של צדיקים מעשים טובים (תנחומא פרשת נח והובא בפירש"י שם) נמצא
שהמצוות ומעשים טובים וכל עבודת השם הם בחינת הולדה וקדם
ההולדה כמה קליו וכמה חבלים וצירים יש להולדת קדם שמוולדת
ההולדה ובפרט מבפירה דהינו הולדה ראשונה של אשה, שאז קשה עליה
מאד כמו שכתוב (ירמיה ד) "צרה כמבכירה" שזה בחינת ההתחלה,
בחינת: כל התחלות קשות פנ"ל וצדקה היא תמיד התחלה בבחינת
(דברים ט"ו) "פתוח תפתח" שאפלו כשיש פתח והתחלה הצדקה היא
פותחת יותר ויותר ומרחבת הפתח יותר כי כל דבר ודבר מעבודת השם
כשרוצין לכנס באותו הדרך ואותו העבודה צריכין לפתח שם פתח לכנס
באותו הדרך וזה בחינת: כל התחלות קשות מחמת שבהתחלה צריכין
לשבר ולפתח פתח מחדש על כן קשה מאד וסגלת פח הצדקה להרחיב
ולפתח הפתח יותר ויותר שכשעושין איזהו פתח באיזה עבודה ונותנין
צדקה אזי הצדקה פותחת ומרחבת הפתח יותר ויותר כי צדקה היא
ההתחלה של כל ההתחלות כי היא פותחת ומרחבת כל הפתחים פנ"ל
וגם בצדקה עצמה יש התחלה דהינו כשמתחילין לתן צדקה, שזה בחינת:
ואת הערבים צויתי פנ"ל ועל כן התחלת הצדקה היא קשה וכבדה מאד
כי היא בחינת התחלה של כל ההתחלות פנ"ל ג. אך התועלת של הצדקה
גדול מאד מאד כי הצדקה מועלת תמיד כי צרכי הגוף הם רבים מאד
ואפלו ההכרחיות הם רבים וגדולים מאד אכילה ושתייה ומלבושים
ודירות שיכולין לבלות ימיו ושניו אפלו על ההכרחיות לבד והם מונעין
את האדם מאד מעבודת הבורא ואף על פי שגם הם בעצמן הם גם כן
עבודת הבורא יתברך כי הם בחינת אתערותא דלתתא, כי בעבדא דלתתא
אתער לעלא (זוהר פ לך לך עז פו: ועוד במקומות רבים מזוה"ק) כי על
ידי כל עסקים ומלאכות שעושין בני אדם על ידי זה נתעורר אותו הציור
של אותו המלאכה למעלה במעשה בראשית ומביא חיות והארה לאותו
הציור של אותו המלאכה של מעשה בראשית שלמעלה שהוא מכון פגוד
אותו העסק והמלאכה, שהאדם עושה למטה בעולם הזה כי על ידי
העסקים והמלאכות שעושים נעשה על ידי זה בחינת משכון כי כל
המלאכות כלולים בל"ט מלאכות שהם אבות מלאכות אבות מכלל
דאיכא תולדות (בבא קמא ב) כי כל מיני מלאכות ועסקים שעושין כלם
כלולים בל"ט מלאכות שהם האבות, והשאר הם תולדות ול"ט מלאכות

הם כנגד מלאכת המשכן כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת מ"ט): אבות מלאכות ארבעים חסר אחת כנגד מי, כנגד מלאכת המשכן וציורא דמשכנא כציורא דעבדא דבראשית (תקוני זהר דף יב בהקדמה) והאדם עושה המלאכה, וציורא דגופא כציורא דמשכנא (בהקדמת התקונים שם) נמצא שעל ידי האדם שעושה המלאכה והעסק על ידי זה נעשה בחינת משכן כשעושה המלאכה והעסק כראוי, כמו שצריך לעשות ועל ידי זה נותן חיות והארה למעשה בראשית, והוא קיום העולם נמצא שגם זה הוא עבודת הבורא אף על פי כן אם היה שופע עלינו חסדו, לא היינו צריכים לכל זה כי הלא איך ברא השם יתברך את כל העולם כלו אחר העדר הגמור, שלא היה שום הויה, שיהיה על ידה אתערוותא דלתתא ואף על פי כן ברא עולמות כאלו והכל בחסדו בלי אתערוותא דלתתא כלל בבחינת (תהלים פ"ט): "עולם חסד יבנה" ומאחר שהוא יתברך היה יכול לברא עולמות כאלו בלי אתערוותא דלתתא כלל רק על ידי חסדו בודאי הוא יכול להחיות ולקיים העולמות רק על ידי חסדו ולא היינו צריכים לעשות כלל שום עסק ומלאכה ואפלו ההכרחיות היו נעשין על ידי אחרים כמו שכתוב (ישעיה ס"א) "ועמדו זרים ורעו צאנכם, ובני נכר אפריכם וכרמיכם, ואתם כהני ה תקראו" כהני ה דיקא בחינת חסד, בחינת: "עולם חסד יבנה" הינו שיהיו נקראים "כהני ה", בחינת חסד שאין צריכים לעשות שום מלאכה, רק העולם מתקיים בחסדו כפי"ל אך כשהחסד נתעכב, חס ושלו, ואין משפיע עלינו חסדו אזי צריכין לעשות בשביל אתערוותא דלתתא כפי"ל וזה בחינת (תהלים ס"ב): "ולך ה החסד, כי אתה תשלם לאיש כמעשהו" הינו כשהחסד נתעכב אצלו יתברך, שזה בחינת: "ולך ה החסד" שהחסד נתעכב אצלו יתברך ואין משפיעו עלינו אזי: "כי אתה תשלם לאיש כמעשהו" הינו כפי העשיות והעסקים שעושה, כן הוא יתברך משלם כי צריכין לעשות דוקא מחמת שהחסד נתעכב אצלו יתברך ואינו משפיעו עלינו אבל אם היה משפיע עלינו החסד לא היינו צריכין לעשות כלל ואזי היה נתקיים: "כי אתה תשלם לאיש כמעשהו" כאלו הוא עושה, כי אין צריכין לעשות כלל, כששופע חסדו כפי"ל ד. אך צריך לקבל החסד בהדרגה, כי רב החסד אי אפשר לקבל כי היו בטלים במציאות מחמת רב החסד כי אין יכולין לקבל רב טובה (תענית כ"ג) וצריך לעשות כלי וצנור לקבל על ידו החסד וזה נעשה על ידי יראה כי על ידי יראה נעשה חקיקה וצנור לקבל על ידו החסד בבחינת (בראשית מ"ט): "ומחוקק מבין רגליו" רגל הוא בחינת יראה שהיא בחינת סוף כמו שכתוב (סוף קהלת): "סוף דבר הכל נשמע, את האלקים ירא" הינו שעל ידי יראה שהיא בחינת רגל נעשה חקיקה וצנור לקבל בתוכו את החסד וזה בחינת (במדבר י"ז): "והנה פרח מטה אהרן לבית לוי" הינו שהחסד בחינת אהרן צריך לקבלו על ידי הכלי שהוא בחינת יראה סטרא דלוי וזה בחינת (תהלים כ): "בגבורות ישע ימינו" ה. ועקר היראה נעשה על ידי התגלות הרצון בבחינת: "רצון יראיו יעשה" (תהלים קמ"ה) שעל ידי התגלות הרצון נעשה יראה הינו על ידי שנתגלה שהכל מתנהג ברצונו יתברך כי הוא יתברך ברא הכל ברצונו בלי שום חיוב כלל ומחיה ומקיים הכל ברצונו יתברך ואין שום חיוב הטבעי כלל על ידי זה

נעשה יראה כי אזי יש שְׂכָר וְעֵנֶשׁ, וְשִׁיד לְהַתִּירָא מִפְּנֵי יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת ד) וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד אָמַר: שְׂמָא יְגָרֵם הַחֲטָא אָבֵל כְּשֵׁאִין נִתְגַּלָּה הָרָצוֹן וְסוּבְרִים שֵׁישׁ חַיִּיב הַטְּבַע, חֶסֶד וְשְׁלוֹם וְכֹאֲלוֹ מִתְנַהֵג הַכֹּל עַל פִּי הַטְּבַע, חֶסֶד וְשְׁלוֹם אֵין שִׁיד יִרְאָה כָּלֵל כִּי אֵין שְׂכָר וְעֵנֶשׁ כָּלֵל, חֶסֶד וְשְׁלוֹם מֵאַחַר שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק כְּפִי חַיִּיב הַטְּבַע, חֶסֶד וְשְׁלוֹם נִמְצָא שְׂעָקָר הִירְאָה עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הָרָצוֹן. ו. וְהַתְּגַלּוֹת הָרָצוֹן הוּא עַל יְדֵי יָמִים טוֹבִים כִּי כָל אֶחָד מֵהַיָּמִים טוֹבִים מְכַרִּיז וְקוֹרָא וּמְגַלָּה אֶת הָרָצוֹן שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק עַל פִּי רָצוֹנוֹ בְּלִבָּד בְּבַחֲיִנַת (וַיִּקְרָא כ"ג): "מִקְרָא קִדְשִׁי" שֶׁהַיּוֹם טוֹב קִדְשׁ קוֹרָא וּמְכַרִּיז אֶת הָרָצוֹן כְּנִי"ל כִּי בְּכֹל יוֹם טוֹב וְיוֹם טוֹב עָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ אוֹתוֹת וּנְאוֹת שֶׁהֵם הַפֶּךָ הַטְּבַע שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה הָרָצוֹן שֶׁהַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ, וְאֵין שׁוֹם חַיִּיב הַטְּבַע כָּלֵל בְּפִסְחָא יְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם בְּאוֹתוֹת וּנְאוֹת בְּשִׁבְעוֹת מִתַּן תּוֹרָה, שֶׁנִּתֵּן לָנוּ הַתּוֹרָה בְּאוֹתוֹת וּנְאוֹת בְּסִפּוֹת הַקֹּף עֲנִי כְּבוֹד וְעַל כֵּן כָּל יוֹם טוֹב וְיוֹם טוֹב מְכַרִּיז וְקוֹרָא אֶת הָרָצוֹן בְּבַחֲיִנַת מִקְרָא קִדְשִׁי כְּנִי"ל וְעַל כֵּן הַיָּמִים טוֹבִים נִקְרָאִים רְגֵל, שֶׁהִיא בְּחִינַת יִרְאָה כְּנִי"ל כִּי עַל יְדֵי יוֹם טוֹב, שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת הָרָצוֹן עַל יְדֵי זֶה נִעֲשֶׂה יִרְאָה כְּנִי"ל אֵדךְ לֹא תִמִּיד שׁוֹמְעִין אֶת קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב שֶׁמְגַלָּה אֶת הָרָצוֹן כְּנִי"ל וְזֶה נִכְרַב בְּשִׁמְחַת יוֹם טוֹב כִּי כָל אֶחָד לְפִי מָה שֶׁמְרַגֵּישׁ וְשׁוֹמֵעַ אֶת קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב שֶׁמְכַרִּיז וְקוֹרָא אֶת הָרָצוֹן כְּמוֹ כִּי יֵשׁ לוֹ שִׁמְחַת יוֹם טוֹב כִּי כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה הָרָצוֹן, שֶׁהַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ אֲזִי יוֹדְעִים שֶׁכָּל הַשְּׂעִבּוּדִים וְהַגְּלוּת וְכָל הַהִכְבָּדוֹת שֶׁל הַעֲבוּרִים, שֶׁהֵם מְכַבִּידִים עָלֵינוּ עַל כָּלֵם יִנְקִים בָּהֶם הוּא יִתְבָּרַךְ וַיְגַאֲלֵנוּ מִיָּדָם אָבֵל כְּשִׁסּוּבְרִים, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, שֶׁהַכֹּל עַל פִּי חַיִּיב הַטְּבַע אֵין שִׁיד נִקְמָה בָּהֶם מֵאַחַר שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק עַל פִּי סִדְרֵ הַטְּבַע, חֶסֶד וְשְׁלוֹם (תְּהִלִּים נ"ח). "יִשְׁמַח צְדִיק כִּי חָזָה נֶקֶם, פְּעָמָיו יִרְחֹץ בְּדָם הַרְשָׁעִי" פְּעָמָיו דִּיקָא הֵינּוּ עַל יְדֵי "שֶׁלֶשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה" (דְּבָרִים ט"ז), שֶׁהֵם הַיָּמִים טוֹבִים שֶׁעַל יָדָם נִתְגַּלָּה הָרָצוֹן עַל יְדֵי זֶה: יִשְׁמַח צְדִיק כִּי חָזָה נֶקֶם וְכוּ כְּנִי"ל וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁם): "וַיֹּאמֶר אָדָם אֵדךְ לְצְדִיק, אֵדךְ יֵשׁ אֱלֹקִים שְׂפִטִים בְּאַרְצִי" דְּהֵינּוּ, שֶׁנִּתְגַּלָּה שֵׁישׁ אֱלֹקִים שׁוֹפֵט בְּרָצוֹנוֹ וַיֵּשׁ פְּרִי לְצְדִיק וּבָהֶם יִנְקִים וְעַל יְדֵי זֶה: "יִשְׁמַח צְדִיק" וְזֶה בְּחִינַת שִׁמְחַת יוֹם טוֹב עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הָרָצוֹן שֶׁנִּתְגַּלָּה בְּיוֹם טוֹב עַל יְדֵי קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁהַיּוֹם טוֹב מְכַרִּיז וְקוֹרָא אֶת הָרָצוֹן כְּנִי"ל אֵדךְ לֹא כָּל אֶחָד וְאֶחָד שׁוֹמֵעַ קוֹל הַקְּרִיאָה הַנִּי"ל שֶׁל יוֹם טוֹב כִּי יֵשׁ חֵיוֹת רְעוֹת דּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים, וְהֵם חֲכָמֵי הַטְּבַע שֶׁמְרַאֲיִן בְּחֲכָמָתָם הַמְּטַעִית שֶׁהַכֹּל עַל פִּי הַטְּבַע וְכֹאֲלוֹ אֵין שׁוֹם רָצוֹן, חֶסֶד וְשְׁלוֹם וְאֶפְלוּ הָאוֹתוֹת וְנְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְשִׁימִים הַכֹּל בְּתוֹךְ דָּרֶךְ הַטְּבַע וְהַחֲכָמִים הִלְלוּ הֵם בְּחִינַת חֵיוֹת רְעוֹת וְהֵם דּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים רַבִּים מְבַנִּי עִמָּנוּ שְׂטוּעִים גַּם כֵּן אַחֲרֵיהֶם וְסוּבְרִים כְּמוֹתָם כְּאֵלוֹ הַכֹּל עַל פִּי חַיִּיב הַטְּבַע, חֶסֶד וְשְׁלוֹם וְכֹשֶׁהֵם מִתְגַּבְּרִים אֲזִי קוֹל שְׂאֲגָתָם עוֹלָה וּמִתְגַּבֵּר עַל קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב שֶׁקוֹרָא אֶת הָרָצוֹן וְאֲזִי נִשְׁבֵּת שִׁמְחַת יוֹם טוֹב, חֶסֶד וְשְׁלוֹם כִּי עָקָר שִׁמְחַת יוֹם טוֹב עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הָרָצוֹן כְּנִי"ל (שִׁם ע"ד). שְׂאֲגוֹ צִרְרִיד בְּקֶרֶב מוֹעֵדךְ, שְׂמוֹ אוֹתָתָם אֵתוֹת שֶׁשְׂאֲגַת הַצּוֹרְרִים, דְּהֵינּוּ קוֹל הַחֵיוֹת רְעוֹת, שֶׁהֵם חֲכָמֵי הַטְּבַע נִכְנָס בְּקֶרֶב הַמוֹעֲדִים מִמֶּשׁ הֵינּוּ בְּתוֹךְ קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב שֶׁמְכַרִּיז וְקוֹרָא אֶת הָרָצוֹן כְּנִי"ל וְשְׂאֲגַת

הצוררים נכנס בתוכם ממש ושואגים בקולם, שהכל רק על פי חיוב הטבע, חס ושלום כפי סדר אותות השמים שמו אותתם אתות שמשימים אותות השמים לאותות שאומרים שהכל רק על פי אותות השמים כפי חיוב הטבע, חס ושלום ז. והכנעתם של אלו החיות רעות, חכמי הטבע הוא על ידי חכם גדול שבקדשה שיוכל לקשר כל הרצונות בשרש הרצון ששם הוא בחינת הסתלקות משה, כידוע (זהר פ'רשת יתרו פ"ח: ועין זהר נשא קכ"ט) והוא בחינת מצח הרצון, בחינת (שמות כ"ח) "והיה על מצחו לרצון" וצריך לקשר כל הרצונות שיש בעולם לשרש הרצון ועל ידי זה הוא מתגבר ומכניע וסותר דעות חכמי הטבע, שכופרים ברצון אך כנגד זה יש בחינת מצח הנחש שהוא שרש חכמת הטבע כי כל דבר יש לו שרש ושרש חכמת הטבע הוא בחינת מצח הנחש בחינת (שמואל א י"ז): "ומצחת נחשת על רגליו", הנאמר בגלית הינו בחינת מצח הנחש הנ"ל כי גלית היה כופר והיה רוצה להראות, שכל הסבות הכל על פי הטבע חס ושלום שזה בחינת מצח הנחש כנ"ל וזהו: "רגליו", בחינת סבות כמו שכתוב (בראשית ל): "ויברך ה' אותך לרגליו" בסבותי כי כן הוא הפרוש שם שיעקב אמר ללבן, שהשם יתברך היה מסבב אליו הברכה על ידו ובסבתו נמצא שרגל הוא בחינת סבות רק שיעקב תלה כל הסבות בהשם יתברך כנ"ל וגלית היה תולה כל הסבות שלו במצח הנחש, דהינו בחיוב הטבע וזהו: "ומצחת נחשת על רגליו" כנ"ל ולפעמים מתגבר בחינת מצח הנחש בפעל דהינו על ידי איש פרטי שיונק חכמתו ממצח הנחש, שהוא שרש חכמת הטבע והוא מראה בחכמתו, שהכל על פי הטבע, חס ושלום ויש שנכנס בחינת מצח הנחש, שרש חכמת הטבע בתוך החכם שבקדשה וחכמה זו של מצח הנחש מתחלת לפנס עמו מעיון לעיון עד שנכנס בעיון דק מאד עד שרוצה להטיל פגם, חס ושלום, בשרש הרצון ולכפר שם, חס ושלום, כאלו אין רצון כלל, חס ושלום. ח. ודע, שזה המצח הנחש יניקתו מזקני הדור ממאריכי ימים שבדור, כשאין בהם שלמות מזה יונק מצח הנחש הנ"ל כי זקן זה קנה חכמה (קדושין ל"ב): וצריך האדם, כל מה שמזקין כל מה שנתוסף ובא לו יום מימי חייו להוסיף בכל יום ויום שבא אחר כך תוספות אור קדשה ודעת וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (קנים פרק ג). זקני תלמידי חכמים כל זמן שמזקיניו דעתו מתישבת עליהן כי צריכין בכל יום ויום שבא אחר כך להוסיף בו קדשה ודעת כמו שכתוב (בראשית א): "ויקרא אלקים לאור יום" שכל יום צריך שיאיר ביותר כנ"ל אבל כשהזקנים, המאריכי ימים שבדור, פוגמים את ימיהם ואין מוסיפין אור קדשה ודעת בכל יום ויום מזה יונק מצח הנחש חכמת הטבע הנ"ל [כי מנפילת הימים של הזקנים, אשר אין דעתם מתישבת כנ"ל מפגם הדעת הזה של אלו הזקנים יונק מצח הנחש שהוא חכמת הטבע] ומתגבר, חס ושלום, דעת חכמת הטבע, שכופרים ברצון על ידי נפילת הדעת והימים שנופלים מהזקנים המאריכי ימים שאינם כראוי כנ"ל (איוב י"ד) "קצר ימים שבע רגז" הינו שתי הבחינות הנ"ל קצר ימים זה בחינת הזקנים שאינם כראוי שאין מוסיפין קדשה ודעת בכל יום שזהו עקר הזקנה והאריכות ימים כנ"ל וכשהזקנים פוגמים את ימיהם ואין מאריכין את ימיהם בקדשה ודעת כנ"ל זה בחינת "קצר ימים" ומזה

יונק מצח הנחש, שהוא הפך מצח הרצון וזהו: "שבע רגז" הפך הרצון פנ"ל אבל כשהזקנים כראוי בחינת: זקן זה קנה חכמה וכו' פנ"ל על ידי זה מתגבר התגלות הרצון, בבחינת (ישעיה ט): "זקן ונשוא פנים" שעל ידי זקן שבקדשה מתגבר הרצון, שהוא בחינת נשוא פנים כי נשיאת פנים הוא בחינת רצון כמו שאמר אלישע ליהורם (מלכים ב ג) "לולי פני יהושפט אני נשא אם אביט אליך ואם אראד" שאלישע לא היה לו שום רצון ליהורם רק על ידי נשיאת פנים של יהושפט על ידי זה נתרצה אליו נמצא שנשיאות פנים הוא בחינת רצון וזה בחינת זקן ונשוא פנים פנ"ל ט. וצדקה מועיל לזה שעל ידי הצדקה מתקנין ומעלין פגם נפילת הימים והדעת של הזקנים מאריכי ימים, שאינם כראוי שמזה יניקת מצח הנחש פנ"ל בבחינת (קהלת י"א) "שלח לחמד על פני המים, כי ברב הימים ותמצאנו" שכח הצדקה מוצאין ברב הימים דהינו במאריכי ימים כי על ידי הצדקה מעלין ומתקנין הפגם שלהם פנ"ל וזהו: "שלח לחמד על פני המים", הינו שתתן צדקה והכתוב מבטיחך, שההפסד שאתה מפסיד ממונד, שפזרת לצדקה תרויח ותמצאנו ברב הימים במאריכי ימים פנ"ל כי על ידי הצדקה מעלין פגם נפילת הדעת של המאריכי ימים שמזה הוא יניקת מצח הנחש פנ"ל ומוציאין כל היניקה והחיות של מצח הנחש, חכמת הטבע ומתגבר בחינת מצח הרצון כי עקר עבודת הצדקה היא בבחינת: ואת הערבים צויתי וכו' פנ"ל דהינו מה שצריכים בהתחלה לשבר האכזריות להפכו לרחמנות ומזה בעצמו מתגבר בחינת הרצון כי מנה ובה אבא ליזיל בה נרגא (סנהדרין ל"ט) מאחר שמתגבר ומהפך אכזריות שבטבעו לרחמנות על ידי זה נתהפך הרגז לרצון ואזי כשנכנע מצח הנחש ונתגלה בחינת מצח הרצון אזי נכנעים ונופלים קול החיות רעות ונשמע קול הקריאה של יום טוב שהוא התגלות הרצון פנ"ל ואזי כשנתגלה הרצון, נעשה יראה פנ"ל ועל ידי היראה יכולין לקבל החסד פנ"ל וכששופע החסד אזי אין צריכין לעשות שום עסק ומלאכה פנ"ל כי אזי נתקים "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו' ואתם כהני ה תקראו" וכו', פנ"ל וכל זה נעשה על ידי הצדקה פנ"ל נמצא שתועלת הצדקה גדול מאד י. ועל כן כשרצה יעקב לעשות רצון בעשו אמר: "ולקחת מנחתי מידי, כי על כן ראיתי פניך כראת פני אלהים ותרצני" (בראשית ל"ג) כי גם מה שנותנין לעכו"ם, הוא גם כן בחינת צדקה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (בבא בתרא ט): ונוגשך צדקה ועל ידי צדקה נעשה רצון פנ"ל וזהו שאמר לו: "ולקחת מנחתי מידי", הינו צדקה בחינת (מלאכי ג): "מגישי מנחה בצדקה" "כי על כן ראיתי פניך כראות פני אלקים" הינו כמו ראות פני אלקים שהוא בחינת (דברים ט"ז) "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' דהינו ימים טובים, שעל ידם נתגלה הרצון [ועקר התגלות הרצון על ידי ימים טובים הוא על ידי הצדקה פנ"ל] כמו כן יהיה נעשה אצלו רצון על ידי הצדקה וזהו: ותרצני פנ"ל [כי מאחר שהמנחה והצדקה שנתן לעשו היא בחינת צדקה ממש בחינת: "ונוגשך צדקה" נמצא שעל ידי זה נתגלה הרצון העליון שהוא נתגלה על ידי צדקה פנ"ל ומשם נשתלשל הרצון למטה ונעשה רצון גם בעשו] יא. וזה בחינת מלחמת דוד וגלית (שמואל א י"ז) כי גלית היה רוצה להראות ברחמתו,

שֶׁהַכֹּל עַל פִּי הַטֵּבֵעַ כִּי הָיָה יוֹנֵק מִמִּצַּח הַנְּחֹשׁ, בְּבַחֲיִנַת: "וּמִצַּחַת נְחֹשֶׁת עַל רִגְלָיו" שֶׁתֵּלָה כָּל הַסּוּבוֹת בְּחִיּוֹב הַטֵּבֵעַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחֹשׁ כְּנִ"ל וְעַל כֵּן "חֲרָף מַעֲרֻכוֹת אֱלֻקִּים חַיִּים" (שֵׁם) כִּי הָיָה רוֹצֵה לְהִרְאוֹת, שֶׁהַכֹּל עַל יְדֵי מַעֲרֻכַת הַשָּׁמַיִם כְּפִי חִיּוֹב הַטֵּבֵעַ, חֵס וְשְׁלוֹם וְדוֹד הָיָה אִישׁ חֵיל (שְׁמוּאֵל א ט"ז) וְעָמַד כְּנֹגְדוֹ וְאָמַר שֶׁכָּבֵר הָיָה לוֹ מַעֲשֵׂה כְּזוֹ וּבָא הָאָרִי וְהַדּוֹב דְּהֵינּוּ חַיּוֹת רְעוּת הַנִּי"ל הַדּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים, שֶׁהֵם חֲכָמֵי הַטֵּבֵעַ כְּנִ"ל וְנִשָּׂא זֶה מִהֶעֱדָר הֵינּוּ מִהֶעֱדָר הַגָּמוּר שֶׁנִּשָּׂא וְסִלַּק זֹאת מִהֶעֱדָר הַגָּמוּר דְּהֵינּוּ שֶׁכָּפַר בְּזֶה שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָא הַכֹּל בְּרִצּוֹנוֹ אַחֲרַי הֶעֱדָר הַגָּמוּר רַק שֶׁהַכֹּל עַל פִּי חִיּוֹב הַטֵּבֵעַ, חֵס וְשְׁלוֹם וְיִצְאָתִי אַחֲרָיו וְהַכְּתִיבוֹ הֵינּוּ שֶׁהֵיִתִּי מִתְגַּבֵּר עָלָיו וְהַכְּנַעְתִּי וְהַשְׁפַּלְתִּי אוֹתוֹ וַיִּקָּם עָלַי הֵינּוּ שֶׁאַחֲרַי כִּד הַתְּגַבֵּר עוֹד כְּנֹגְדֵי וְהַחֲזִיקְתִּי בְּזִקְנוֹ הֵינּוּ שֶׁהִבְנִיתִי, שֶׁכָּל כַּחוֹ וַיִּנְיִקְתוּ עַל יְדֵי מִצַּח הַנְּחֹשׁ שִׁיּוֹנֵק מִזִּקְנֵי הַדּוֹר שֶׁאֵינָם כְּרֵאוֹי כְּנִ"ל וְעַל כֵּן הַחֲזִיקְתִּי בְּזִקְנוֹ שֶׁהַחֲזִיקְתִּי וְתַפְסֵתִי שֵׁם בְּשֶׁרֶשׁ יִנְיִקְתוּ בְּזִקְנֵי הַדּוֹר וְהַכְּתִיבוֹ וְהַמִּיתִי שֶׁהַכְּנַעְתִּי וְהַשְׁפַּלְתִּי אֶת חֲכָמֵי הַטֵּבֵעַ, חַיּוֹת רְעוּת עַל יְדֵי שֶׁהַחֲזִיקְתִּי בְּזִקְנוֹ, בְּשֶׁרֶשׁ יִנְיִקְתָם כְּנִ"ל וְהָיָה הַפְּלִשְׁתִּי כְּאֶחָד מֵהֵם כִּי הוּא גַם כֵּן בְּחִינַת זוֹ מִמֶּשׁ שֶׁכָּל כַּחוֹ מִמִּצַּח הַנְּחֹשׁ, בְּבַחֲיִנַת: "וּמִצַּחַת נְחֹשֶׁת" וְכוּ כְּנִ"ל וְעַל כֵּן גַם הוּא כְּמוֹתָם, וְאוֹכֵל לְהַכְנִיעוֹ וְלְהַפִּילוֹ (שֵׁם). וְתַטְבֵּעַ הָאֶבֶן בְּמִצַּחוֹ הֵינּוּ בְּמִצַּח הַנְּחֹשׁ שֶׁהַכְּנִיעוֹ עַל יְדֵי בְּחִינַת (מִשְׁלֵי י"א): "אֶבֶן שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ" בְּחִינַת רְצוֹן כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת שֶׁהִזְהִיר יֵשׁוּ אֶת דָּוִד בְּלִכְתּוֹ לְשֵׁם. "וְאֵת עֲרֻבְתָם תִּקַּח" זֶה בְּחִינַת עוֹרֵב בְּחִינַת צְדָקָה כִּי עֵקֶר עֲבוֹדַת הַצְּדָקָה בְּבַחֲיִנַת עוֹרֵב בְּחִינַת: "וְאֵת הָעֲרֻבִים צוּיִתִּי" וְכוּ כְּנִ"ל כִּי עַל יְדֵי הַצְּדָקָה הוּא מוֹצִיא חַיּוֹת שֶׁל מִצַּח הַנְּחֹשׁ שִׁיּוֹנֵק מִזִּקְנֵי הַדּוֹר כְּנִ"ל וְדַע, שֶׁאֶפְלוּ כְּשֶׁמְכַנְיַעִין וְסוֹתְרִין דַּעוֹת חֲכָמֵי הַטֵּבֵעַ וּמְשַׁפִּילִין אוֹתָם אֵף עַל פִּי כֵן אֵין הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן חֲזָק וְתִקְיָף דְּהֵינּוּ שֶׁעֲדִין יֵשׁ סִפְק בְּרִצּוֹן שֶׁאֵינּוּ מְבָרַר בְּבִירוֹר חֲזָק שֶׁמִּתְנַהֵג רַק עַל פִּי הַרְצוֹן אֵף עַל פִּי שֶׁחֲכַמַת הַטֵּבֵעַ נִכְנַעַת אֵף עַל פִּי כֵן מֵאַחֲרַי שֶׁהַרְצוֹן אֵינּוּ חֲזָק עֲדִין יֵשׁ יִכְלַת, חֵס וְשְׁלוֹם לְמִצַּח הַנְּחֹשׁ, חֲכַמַת הַטֵּבֵעַ שִׁיִּחְזוֹר וְיִתְעוֹרֵר וְיִתְגַּבֵּר כְּבִתְחִלָּה וְגַם עַל זֶה צְרִיכִין כַּח הַצְּדָקָה כִּי הַצְּדָקָה מוֹעֵלֶת תְּמִיד וְעוֹמְדַת תְּמִיד כְּנֹגְדֵי מִצַּח הַנְּחֹשׁ כְּנִ"ל וְזֶה פְּרוּשׁ: רַב יְהוּדָא הִנְדוּאָה מְשַׁתְּעִי: זְמַנָּא חֲדָא הוּא אֲזִלִּנָּא בְּסַפִּינְתָא וְחִזִּינָּא הֵהוּא אֶבֶן טָבָא דְּהָדָר לָהּ תִּנְיָנָא, וְנַחַת בְּרַ אֲמוּרָאִי לְאַתּוּיָה אֶתָּא תִּנְיָנָא, קָא בְּעִי בְּלַע לְסַפִּינְתָא אֶתָּא צְפָרָא פּוּשְׁקִנְצָא, פְּסָקָה לְרִישָׁה אֶתְהַפְּכוּ מִיָּא וְהוּוּ דְּמָא אֶתָּא תִּנְיָנָא חֲבָרָה, שְׁקָלָה וְתִלְיָא לָהּ וְאַחֲרֵיהּ הָדָר אֶתִּי, קָא בְּעִי בְּלַע לְסַפִּינְתָא הָדָר אֶתִּי צְפָרָא [פּוּשְׁקִנְצָא], פְּסָקָה לְרִישָׁה, שְׁקָלָה לְהֵהוּא אֶבֶן טָבָא, שְׁדִיָּה לְסַפִּינְתָא הוּא צְפָרָא מְלִיחִי בְּהָדָן אוֹתְבִינְהוּ עֲלִיהוּ, שְׁקִלוּהוּ וּפְרָחוּ לְהוּ בְּהִדָּה: (בְּבָא בִּתְרָא עַד: רִשְׁבִּים: וְחִזִּינָּא הֵהוּא אֶבֶן טָבָא, לְתוֹךְ הַיָּם, וְהָדָרָא לָהּ תִּנְיָנָא, הִכִּי גְרַסִּינָּן אֶתָּא הֵהוּא תִּנְיָנָא, רְגַשׁ וְקָא בְּעִי לְמַבְלַע לְסַפִּינְתָא עוֹרֵב נִקְבָּה: וְקִטְעָה לְרִישָׁה דְּתִנְיָנָא אֶתְהַפְּכוּ מִיָּא וְהוּוּ דְּמָא, מֵרַב דָּם שֶׁהָיָה גְדוֹל הַרְבֵּה: הָדָר קָא בְּעִי לְטְבוּעֵי לְסַפִּינְתָא, אֶתָּא הֵהוּא פּוּשְׁקִנְצָא וְקִטְלָהּ, וְאֲזַל בְּרַ אֲמוּרָאִי וְשְׁקָלָה לְהֵהוּא אֶבֶן טָבָא וְתִלְיָנְהוּ לְהִנְהוּ צְפָרִי, לְנִסּוֹת אִם יִחִיו וְחִיו: וּפְרָחוּ לְהוּ בְּהָדִי הֵהוּא אֶבֶן זְמַנָּא חֲדָא אֲזִלִּנָּא בְּסַפִּינְתָא, זֶה בְּחִינַת שֶׁרֶשׁ הַרְצוֹן שֶׁשֵׁם קְבוּרַת מִשָּׁה, שֶׁנִּסְתַּלַּק בְּשֶׁרֶשׁ הַרְצוֹן כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת סַפִּינְתָא בְּחִינַת (דְּבָרִים ל"ג): "כִּי

שם חלקת מחקק ספון" וְחִזִּינָא הֵהוּא אָבֹן טָבָא דְהָדַר לֵה תַנְינָא הֵינּוּ
בְּחִינַת: אָבֹן שְׁלֵמָה רְצוּנוֹ, בְּחִינַת הַרְצוֹן הַנִּי"ל דְּהָדַר לֵה תַנְינָא זֶה מִצַּח
הַנְּחֹשׁ, שְׁמִסְבֵּב וּמִתְגַּבֵּר עַל הַרְצוֹן כְּנִי"ל וְנַחַת בַּר אֲמוּרָאִי לְאַתּוּיָהּ הֵינּוּ
בְּחִינַת הַחֲכָם שֶׁבְקִדְשָׁה, בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ז'): "אָמַר לַחֲכָמָה אַחֹתַי אֲתִי"
שֶׁהַחֲכָם שֶׁבְקִדְשָׁה רָצָה לְהִתְגַּבֵּר וּלְהַעֲלוֹת הַרְצוֹן לְקִשְׁרוֹ לְשֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן
כְּנִי"ל אֲתָא תַנְינָא קָא בְּעֵי בְּלַע לְסַפִּינְתָא הֵינּוּ שְׂבָא בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחֹשׁ,
שֵׁרֵשׁ חֲכָמַת הַטְּבַע וְרָצָה לְבַלַּע הַסְּפִינָה, בְּחִינַת שֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן בְּחִינַת: "כִּי
שָׁם חֲלַקְתָּ מִחֲקֵק סָפוֹן" כִּי מִצַּח הַנְּחֹשׁ רָצָה לְהִתְגַּבֵּר גַּם בְּשֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן
לְהַטִּיל פָּגָם וּכְפִירָה שָׁם, חֶסֶד וְשָׁלוֹם כְּנִי"ל אֲתָא פּוֹשְׁקִנְצָא, הֵינּוּ עוֹרֵב,
פְּסִיקָה לְרִישָׁה פְּרוּשׁ, שְׂבָא בְּחִינַת עוֹרֵב, דְּהֵינּוּ צְדָקָה כְּנִי"ל כִּי עָקַר עֲבוּדַת
הַצְּדָקָה בְּבְחִינַת עוֹרֵב בְּחִינַת: "וְאֵת הָעֲרָבִים צִוִּיתִי" וְכוּ לְהַפִּד אַכְזָרִיּוֹת
לְרַחֲמָנוּת וְעַל יְדֵי זֶה מִתְגַּבְּרִים עַל מִצַּח הַנְּחֹשׁ, חֲכָמַת הַטְּבַע כְּנִי"ל כִּי מִנֵּה
וּבֵה אֲבָא לִיזִיל בֵּה נִרְגָא כְּנִי"ל וְזֵהוּ שְׂאֲתָא פּוֹשְׁקִנְצָא, דְּהֵינּוּ עוֹרֵב בְּחִינַת
צְדָקָה וּפְסִיקָה לְרִישָׁה, שְׁחַתַּד רֹאשׁ הַנְּחֹשׁ בְּחִינּוֹת מִצַּח הַנְּחֹשׁ שֶׁהַכְּנִיעוּ
וְהִרְגוּ עַל יְדֵי הַצְּדָקָה כְּנִי"ל אֲתִתְּפִיכוּ מֵיָא וְהוּוּ דְמָא הֵינּוּ שְׁעַל יְדֵי זֶה
שֶׁהַכְּנִיעַ מִצַּח הַנְּחֹשׁ, שֵׁרֵשׁ חֲכָמַת הַטְּבַע עַל יְדֵי זֶה נִכְנְעוּ וְנִפְלוּ קוֹל שְׂאֲגַת
הַחִיּוֹת רְעוֹת הַדּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים רַבִּים מִבְּנֵי עַמּוּנוֹ כְּנִי"ל וְאִזִּי נִשְׁמַע קוֹל
הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב, שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן וְאִזִּי: יִשְׁמַח צְדִיק כִּי חָזָה
נֶקֶם וְכוּ כְּנִי"ל אֲתִתְּפִיכוּ מֵיָא הֵינּוּ שְׂאֲגַת הַחִיּוֹת רְעוֹת, בְּחִינַת (אִיּוֹב ג)
"יִתְּכוּ כַּמִּים שְׂאֲגַתִּי" וְהוּוּ דְמָא זֶה בְּחִינַת: "יִשְׁמַח צְדִיק כִּי חָזָה נֶקֶם,
פְּעַמְיוֹ וְרַחַץ בַּדָּם הִרְשַׁע" כְּנִי"ל כִּי עַל יְדֵי הַכְּנַעַת קוֹל שְׂאֲגַת הַחִיּוֹת רְעוֹת
עַל יְדֵי זֶה: "יִשְׁמַח צְדִיק כִּי חָזָה נֶקֶם" וְכוּ כִּי נִשְׁמַע קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם
טוֹב כְּנִי"ל אֲתָא תַנְינָא חֲבֵרָה, שְׁקֵלָה וְתַלְיָא לֵה וְאַחִיָּה שְׂבָא בְּחִינַת מִצַּח
הַנְּחֹשׁ, וּשְׁקֵלָה לְאָבֹן טוֹב הַנִּי"ל שְׁנַטַּל אֶת הָאָבֹן טוֹב, בְּחִינַת: אָבֹן שְׁלֵמָה
רְצוּנוֹ וְתַלְיָא לֵה הֵינּוּ שֶׁהַטִּיל בּוֹ סִפְק וְזֵהוּ: וְתַלְיָא לֵה כְּמוֹ דְבַר הַתּוֹלָה
בְּסִפְק שֶׁהַטִּיל סִפְק בְּרְצוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת אָבֹן טוֹב הַנִּי"ל וְעַל יְדֵי זֶה וְאַחִיָּה
שְׁחִזַר וְחִיָּה חֲכָמַת הַטְּבַע, מִצַּח הַנְּחֹשׁ כִּי חֲכָמַת הַטְּבַע חִזְרָה וְנִתְגַּבְּרָה עַל
יְדֵי שֶׁהָיָה סִפְק בְּרְצוֹן כְּנִי"ל וְזֵהוּ: הִדַּר אֲתִי קָא בְּעֵי בְּלַע לְסַפִּינְתָא שְׁחִזַר
וּבָא הַתַּנִּין מִצַּח הַנְּחֹשׁ לְבַלַּע הַסְּפִינָה בְּחִינַת שֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כְּנִי"ל
הִדַּר אֲתִי צְפָרָא פּוֹשְׁקִנְצָא פְּסִיקָה לְרִישָׁה הֵינּוּ שְׁחִזַר וּבָא הָעוֹרֵב בְּחִינַת
צְדָקָה כְּנִי"ל, וּפְסִיקָה לְרִישָׁה שְׁהִרְג אֶת מִצַּח הַנְּחֹשׁ וְהַכְּנִיעוּ כִּי תַמִּיד
מִכְּנִיעִין אֶת מִצַּח הַנְּחֹשׁ עַל יְדֵי הַצְּדָקָה כְּנִי"ל וּשְׁקֵלָה לֵההוּא אָבֹן טָבָא
וְשְׂדִיָּה לְסַפִּינְתָא כִּי אַחַר שֶׁהַכְּנִיעַ אֶת מִצַּח הַנְּחֹשׁ, חֲכָמַת הַטְּבַע, לְגַמְרֵי
אִזִּי נָטַל אֶת הָאָבֹן טוֹב בְּחִינַת הַרְצוֹן, בְּחִינַת: אָבֹן שְׁלֵמָה רְצוּנוֹ וְשְׂדִיָּה
לְסַפִּינְתָא שֶׁהַשְּׁלִיכוֹ לְשֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן, שְׁשָׁם מְקִשְׁרִין כָּל הַרְצוֹנוֹת כְּנִי"ל הִנֵּה
צְפָרִי מְלִיחֵי בְּהַדָּן, אוֹתְבִינְהוּ עֲלִיהוּ, שְׁקִלוּהוּ וּפְרָחוּ לֵהוּ פְּרוּשׁ, שֶׁהָיָה
עַמּוּנו צְפָרִי מְלִיחֵי הֵינּוּ נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל מִבְּנֵי עַמּוּנו שְׁטַעוּ אַחֲרֵיהֶם, אַחֲרֵי
חֲכָמֵי הַטְּבַע שֶׁהֵם בְּחִינַת חִיּוֹת רְעוֹת שְׂדוֹרְסִים וְטוֹרְפִים רַבִּים מִבְּנֵי עַמּוּנו
כְּנִי"ל וְזֵהוּ: צְפָרִי מְלִיחֵי, כִּי הֵם "בְּצַפְרִים הָאֲחִזוֹת בְּפִח" (קִהְלֵת ט) וְזֵהוּ
מְלִיחֵי לְשׁוֹן מְמַלַּח, הֵינּוּ מְבַלְבֵּל (עֵין רַש"י שְׁמוֹת ל פְּסוּק לֵה) כִּי גַם הֵם
נִתְבַלְבְּלוּ עַל יְדֵי חִיּוֹת רְעוֹת הַנִּי"ל וְטַעוּ גַם כֵּן אַחֲרֵיהֶם וְעַכְשָׁו פְּרָחוּ לֵהוּ
וְיָצְאוּ לְשָׁלוֹם עַל יְדֵי הָאָבֹן טוֹב הַנִּי"ל עַל יְדֵי בְּחִינַת הַרְצוֹן שֶׁנִּתְגַּלְּהָ עִתָּה

כַּנִּי"ל וְאֵזִי כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה הַרְצוֹן, אֵזִי נַעֲשֶׂה יִרְאֶה וְעַל יְדֵי יִרְאֶה מְקַבְּלִין הַחֶסֶד
כַּנִּי"ל וְזֶה גַם כֵּן בְּחִינַת פְּרָחוּ, בְּחִינַת: "וְהִנֵּה פָּרַח מִטָּה אֲהַרֵן לְבֵית לִוִּי"
הֵינּוּ בְּחִינַת הַשְּׁפָעַת הַחֶסֶד עַל יְדֵי הִירְאָה שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַתְּגַלּוּת הַרְצוֹן
כַּנִּי"ל יב. וְזֶה בְּחִינַת רְפוּאוֹת כִּי הוּא רְפוּאָה לְכָל הַמְּכּוּת כִּי כָּל בְּחִינּוֹת אֱלוֹ
הֵם בְּחִינַת רְפוּאוֹת צְדָקָה הִיא רְפוּאָה, בְּבִחִינַת (מְלֹאכֵי ג) "צְדָקָה מְרַפָּא
בְּכַנְפֵיהָ" זְקוֹן זֶה קִנְיָה חֲכָמָה (קְדוּשֵׁין ל"ב) הוּא בְּחִינַת רְפוּאָה, בְּבִחִינַת
(מְשָׁלֵי י"ב) "לְשׁוֹן חֲכָמִים מְרַפָּא" רְצוֹן הוּא בְּחִינַת רְפוּאָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(יִשְׁעִיָּה ס"א): "יְהִי שְׁלַחְנִי לְחַבֵּשׁ לְנִשְׁבְּרֵי יָב, לְקָרָא שְׁנַת רְצוֹן" מְלֹאכֶת
מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית הוּא רְפוּאָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב כ"ד) "וַתַּעַל
אֲרוּכָה לְמְלֹאכָה בְּיָדָם" כִּי רְפוּאוֹת הַמֶּכֶה הִיא עַל יְדֵי כְּפָה בְּחִינּוֹת
שְׁבִתְחִלָּה צְרִיכִין שְׂיִפְתַּח פִּי הַמֶּכֶה אַחֵר כֵּךְ צְרִיךְ כַּח הַמוֹשֵׁךְ שְׂיִמְשֹׁךְ
וְיֹוצֵא הַלְחָה וְהַדְּמִים הַמְּקַלְקְלִים מֵתוֹךְ הַמֶּכֶה אַחֵר כֵּךְ צְרִיכִין לְהַדִּיחַ
כָּל הַדְּמִים שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּהֶם שׁוּם קְלִקּוּל וְעֵכִירוֹת כֵּדֵי שְׂיֻכְלוּ הַדְּמִים לִילָךְ
וּלְסַבֵּב כָּל סֹדֵר סְבוּבָם כְּסֹדֵר בְּלִי שׁוּם עֵפוּב כִּי כְּשֶׁהַדְּמִים הוֹלְכִים
וּמְסַבְּבִים בְּגוּף כְּדָרְכָם כְּשֶׁבָּאִים לְמְקוֹם שְׂיִשׁ בּוֹ קְלִקּוּל, דְּהֵינּוּ בְּמְקוֹם
הַמֶּכֶה נִתְעַכְּבִים שָׁם וְשָׁם נִתְעַכֵּב וְנִמְשָׁךְ כָּל עֵכִירוֹת וְקְלִקּוּל שְׂיִשׁ בְּהַדְּמִים
כִּי כֵן הַדְּרָךְ שֶׁבְּמְקוֹם הַמְּקַלְקֵל שָׁם נִתְעַכֵּב כָּל מֵינֵי עֵכִירוֹת וְקְלִקּוּל שְׂיִשׁ
בְּהַדְּמִים וְאֵזִי נִתְעַכְּבִים שָׁם הַדְּמִים וְאִין יְכוּלִים לְסַבֵּב סְבוּבָם כְּסֹדֵר
הַלוּכָם וּמְרוּצָתָם כִּי יֵשׁ לְהַדְּמִים סֹדֵר הַהִלּוּךְ שֶׁהוֹלְכִים וּמְסַבְּבִים הַגּוּף
כֵּךְ וְכֵךְ פְּעָמִים בְּשַׁעָה, וְכִיּוֹצֵא וְכִשְׂיֵשׁ בָּהֶם עֵכִירוֹת, נִתְעַכְּבִים בְּמְקוֹם
הַמְּקַלְקֵל כַּנִּי"ל וְאִינֶם יְכוּלִים לְסַבֵּב כְּסֹדֵר עַל כֵּן צְרִיכִין לְהַדִּיחֵם וּלְכַבֵּסֵם
אַחֵר כֵּךְ צְרִיכִים לְסַגֵּר פִּי הַמֶּכֶה וְכָל אֱלוֹ בְּחִינּוֹת רְפוּאוֹת נַעֲשִׂים עַל יְדֵי
בְּחִינּוֹת הַנִּי"ל כִּי צְדָקָה הִיא בְּחִינַת פְּתִיחַת פִּי הַמֶּכֶה בְּבִחִינַת: "פְּתוּחַ
תִּפְתַּח" חֲכָמָה הִיא בְּחִינַת כַּח הַמוֹשֵׁךְ בְּבִחִינַת (אִיּוֹב כ"ח) "וּמִשָּׁךְ חֲכָמָה
מִפְּנִינִים" מְלַפְּנֵי וּמְלַפְּנִים [וְכִמוֹ שֶׁדְּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבָרְכָה (יְרוּשָׁלַיִם)
שֶׁבֶת פָּרַק הַמְּצַנִיעַ] עַל פְּסוּק: "יִקְרָה הִיא מִפְּנִינִים" מְלַפְּנֵי וּלְפָנִים, עֵין
שָׁם] שֶׁבְּחִינַת חֲכָמָה מוֹשֵׁכֶת וּמוֹצִיָּא הַקְּלִקּוּל מְלַפְּנֵי וּלְפָנִים מְכָל
מְקוּמוֹת הַפְּנִימִיִּים רָגַל שֶׁהוּא הַתְּגַלּוּת הַרְצוֹן עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת
הַדְּחַת וְכַבּוּס הַדְּמִים כֵּדֵי שְׂיֻכְלוּ הַדְּמִים לְסַבֵּב סְבוּבָם כְּסֹדֵר (מְלָכִים א
א). "עֵין רוּגְלִי" עֵין כּוּבֵס, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם הֵינּוּ שְׁעַל יְדֵי רָגַל וְיוֹם טוֹב
שֶׁהוּא הַתְּגַלּוּת הַרְצוֹן עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת הַדְּחַת וְכַבּוּס הַדְּמִים כַּנִּי"ל
וְאֵזִי יְכוּלִים הַדְּמִים לְסַבֵּב כְּסֹדֵר וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְרָא הַרְגֵל חַג לְשׁוֹן סְבוּב
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ): "הִישָׁב עַל חוּג הָאָרֶץ" עַל סְבוּב הָאָרֶץ כִּי עַל יְדֵי
הַדְּחַת וְכַבּוּס הַדְּמִים עַל יְדֵי זֶה הֵם מְסַבְּבִים כְּסֹדֵר כַּנִּי"ל מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית
דְּהֵינּוּ בְּחִינַת: עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה כִּי עַל יְדֵי בְּחִינּוֹת אֱלוֹ הַנִּי"ל זֹכִיךְ לְהַשְׁפָּעַת
הַחֶסֶד שְׂיִתְקִים הָעוֹלָם בְּחֶסֶדוֹ בְּחִינַת: "וְאַתֶּם כַּהֲנִי הַתְּקַרְאוּ" כַּנִּי"ל וְעַל
יְדֵי בְּחִינָה זוֹ, בְּחִינַת כַּהֵן, חֶסֶד עַל יְדֵי זֶה נִסְגָּר פִּי הַמֶּכֶה בְּבִחִינַת (וִיקְרָא
י"ג): "וְהִסְגִּיר הַכַּהֵן אֶת הַנֶּגַע" שְׁעַל יְדֵי בְּחִינַת חֶסֶד, בְּחִינַת כַּהֵן נִסְגָּר
הַמֶּכֶה לְגַמְרֵי וְנִתְרַפָּא בְּשִׁלְמוֹת וְזֶה פְּרוּשׁ: וּבְיוֹם הַבְּפוּרִים זֶה בְּחִינַת
הַתְּחִלָּה, בְּחִינַת צָרָה כְּמִבְּכִירָה בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְּחָה חֲדָשָׁה לָהּ הֵינּוּ הַתְּחִלַּת
הַצְּדָקָה כְּשֶׁמִּתְחִילִין מַחְדָּשׁ לַתּוֹן צְדָקָה וְזֶה בְּחִינַת מִנְּחָה חֲדָשָׁה בְּחִינַת
צְדָקָה חֲדָשָׁה, בְּחִינַת הַתְּחִלַּת הַצְּדָקָה כִּי מִנְּחָה בְּחִינַת צְדָקָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב:

”מגישי מנחה בצדקה” ועל ידי הצדקה נתתקן בחינת זקן כנ”ל וזהו בשבעתיכם זה בחינת זקן כי בסיני נדמה להם כזקן (כמו שפרש רש”י בפרשת אנכי) כי על ידי בחינת מנחה חדשה שהוא בחינת התחלת הצדקה נתתקן בחינת זקן, שהוא בחינת שבעות כנ”ל ואזי נתבטל יניקתו של מצח הנחש שיונק מזקני הדור, שאינם כתקונו כנ”ל ונשמע קול הקריאה של יום טוב, שמגלה את הרצון כנ”ל מקרא קדש יהיה לכם הינו קול הקריאה של יום טוב שהוא התגלות הרצון שזה בחינת: ”מקרא קדש” כנ”ל שהוא נשמע עתה על ידי הצדקה שמכניע את מצח הנחש, חכמת הטבע כנ”ל ואזי על ידי התגלות הרצון, כל מלאכת עבודה לא תעשו כי על ידי התגלות הרצון נעשה יראה ועל ידי יראה נשפע חסד ואזי אין צריכין לעשות שום מלאכה כי נתקיים העולם בחסדו בבחינת: ”עולם חסד יבנה” ואזי: ”ועמדו זרים ורעו צאנכם” וכו’ ואתם כהני ה תקראו”, כנ”ל כל מלאכת עבודה לא תעשו כי אין צריכין לעשות שום מלאכה ושום עסק כי נתקיים העולם בחסדו בחינת: ”ואתם כהני ה תקראו”, כנ”ל יש חלוק בין החיות רעות ובין המצח הנחש כי חכמי הטבע שהם בחינת חיות רעות הם החכמים שאוחזים בחכמת הטבע להנאתם כי יש להם הנאה מזה, כדי להחזיק דעת ושקר שלהם וכיוצא אבל החכם שהוא בבחינת מצח הנחש הוא רשע וכופר בלי שום הנאה שאין לו שום הנאה מחכמתו רק הוא [כמו רשע נרא שהוא] רשע וכופר בלי שום הנאה כנ”ל כלל המאמר כלו אחד וכלו קשור זה בזה שהצדקה היא קשה מאד בהתחלה אבל התועלת של הצדקה גדול מאד כי על ידי הצדקה אין צריכין לעשות שום מלאכה ועסק כי נתקיים העולם בחסדו כי על ידי הצדקה מוציאין יניקת מצח הנחש, שיונק מזקני הדור ואזי נשמע קול הקריאה של יום טוב, שמגלה את הרצון ואזי נתגלה יראה כי עקר היראה על ידי התגלות הרצון ועל ידי היראה נעשה כלי וצנור לקבל על ידו השפעת החסד כי בלא הכלי והצנור אי אפשר לקבל את החסד רק על ידי היראה שהוא צנור וכלי על ידה מקבלין את החסד, ואזי מתקיים העולם בחסדו ואז אין צריכין לעשות שום מלאכה כי נתקיים ”ועמדו זרים ורעו צאנכם” וכו’ כנ”ל

ה - תקעו בחדש שופר, העקר הוא האמונה

תקעו בחדש שופר בפסח ליום חגנו, כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב (תהלים פ”א) א. העקר הוא האמונה וצריך כל אחד לחפש את עצמו ולחזק את עצמו באמונה כי יש סובלי חלאים, שיש להם מכות מפלאות והם סובלים החלאים רק בשביל נפילת האמונה בבחינת (דברים כ”ח) :

"והפלא ה את מפתך מפות גדלת ונאמנות וחלים רעים ונאמנים" ונאמנים דיקא כי הם באים על ידי פגם אמונה כי על ידי נפילת האמונה באים מפות מפלאות שאין מועיל להם לא רפואות ולא תפלה ולא זכות אבות כי כל הרפואות הם על ידי עשבים והם גדלים רק על ידי אמונה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תענית ח) אין הגשמים יורדין אלא בזכות אמונה שנאמר: "אמת מארץ תצמח, וצדק משמים נשקף" גשמים וצומחים עשבים, ואזי יש רפואות אבל על ידי נפילת האמונה אין גשמים ואזי אין רפואה גם עקר כח הרפואה שיש בכל עשב ועשב הוא על פי הסדר שיש להזרעים לפי המקום ולפי הזמן כי יש עשב, שעקר כחו לרפואות הוא רק כשקוצרין אותו, עד שלא הביא שלישי ואחר כך אין כח לאותו עשב לרפואות וכן יש עשב, שכחו רק כשנגמר, עד שנופל מאליו, וכיוצא בזה כפי הסדר של הזמן שיש להם וכן יש סדר לפי המקום שבמקום זה גדל זה העשב, ובמקום אחר גדלים עשבים אחרים ועקר כחם לרפואות הוא רק על פי הסדר שיש להם לפי הזמן והמקום וסדר הזרעים הוא על ידי אמונה בבחינת (שבת לא): אמונה זה סדר זרעים שעל ידי אמונה נעשה הסדר של הזרעים לפי הזמן והמקום שעל ידי זה יש להם כח לרפואות ועל כן על ידי נפילת האמונה אין מועיל רפואות וכן תפלה הוא גם כן בחינת אמונה כמו שכתוב (שמות י"ז) "ויהי ידיו אמונה", ותרגומו: פרישן בצלו וכן זכות אבות נתגלה גם כן רק על ידי אמונה בבחינת (שיר השירים ב) "הנצנים נראו בארץ" הנצנים אליו אבהו, כמו שכתוב בזהר הקדוש (בהקדמה א): הם נראין ונתגליו בארץ שהיא בחינת אמונה כמו שכתוב (תהלים ל"ז): "שכו ארץ ורעה אמונה" בחינת: עפר מאנא דכלהו (תקוני זהר, תקון ע ק"כ): על כן על ידי נפילת האמונה אין מועיל לו לא רפואה ולא תפלה ולא זכות אבות כי כל אלו הם בחינת אמונה כנ"ל וגם אין מועיל להחולה קול צעקה של אח וגניחות שלפעמים מועיל להחולה אלו הקולות שמרחמין עליו על ידי קולות הללו אבל על ידי נפילת האמונה גם זה אין מועיל כי הגניחות וצעקת אח הנ"ל הם קול בלא דבור וקול זה בחינת אבהו כי הקול כליל מאש מים רוח (תקון ט), שהם בחינת תלת אבהו והם נראין ונתגליו רק על ידי אמונה, שהיא בחינת עפר מאנא דכלהו ועל כן על ידי נפילת האמונה אין מועיל לו גם הקולות הנ"ל וגם על ידי זה בעצמו אין מועיל לו רפואה כי עקר הרפואה היא על ידי התמזגות היסודות כי יש ארבעה יסודות: אש, מים, רוח, עפר וצריך לזה חכם גדול שיידע על פי [הרפואה] למזג היסודות שיש בכל אחד ואחד מן העשבים כפי הרפואה שצריך זה החולה לפי קלקול היסוד, שנתקלקל ונחלש אצל זה החולה [גם בהכרעת הקול יש בחינת התמזגות היסודות] ועל כן על ידי פגם אמונה, שעל ידי זה נפגם בחינת הארבעה יסודות כי כלם מתגליו רק על ידי בחינת עפר שהיא מאנא דכלהו על כן אין לו רפואה. ב. והתקון לזה הוא שצריכין לחתור ולמצא המים, שמשם גדלה האמונה ואלו המים הם בחינת עצות שמשם גדלה האמונה בבחינת (ישעיה כ"ה): "אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחק אמונה אמן" שעל ידי העצות גדלה האמונה ועצות הם בחינת עמק הלב הינו כשנתקלקל ונופל האמונה עד שאין מועיל אפלו קול צעקה, שהוא

קול בלא דבור פנ"ל אזי צריכין לצעק מן הלב לבד, בבחינת (איכה ב) :
"צעק לבס אל ה" שהוא צעקת הלב לבד, בלי קול בבחינת (תהלים ק"ל)
: "ממעמקים קראתיד ה" מעמקא דלבא ועמק הלב זה בחינת עצות
בבחינת (משלי כ) "מים עמקים עצה בלב איש" ועל כן פשאין מועיל קול
צעקה מחמת נפילת האמונה אזי צריכין לצעק מן הלב לבד בלי קול רק
מעמקא דלבא ועל ידי זה נתגליו העצות פנ"ל שהם בחינת "מים עמקים
עצה" וכו ועל ידי העצות שנתגליו בעולם דהינו שיודעין בעולם לתן עצה
לנפשם, כל אחד ואחד מה שצריך על ידי זה גדלה האמונה, בבחינת :
"עצות מרחק אמונה אמן", פנ"ל ואזי חוזר ונתתקן כל הבחינות הנ"ל כי
העצות הם בחינת פלא בחינת : "אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחק"
וכו ועל ידי זה נתתקן ומקבל רפואה להמכות המפלאות שהם בחינת :
"והפלא ה את מפתך" וכו גם תפלה היא בחינת פלאות בחינת (שמות)
ט"ו) : "נורא תהלת עשה פלא" וכן זכות אבות, בבחינת (תהלים ע"ח) :
"נגד אבותם עשה פלא" וזהו : "ואנכי תרגלתי לאפרים" (הושע י"א) זה
בחינת עצות כמו שכתוב (שמות י"א) : "העם אשר ברגלך" ההולכים
אחר עצתך קחם על זרועתיו זה בחינת זכות אבות, שהם "זרועות עולם"
(דברים ל"ג) ולא ידעו כי רפאתים כי באמת על ידי זה נעשה רפואה פנ"ל
וזהו בחינת בריאת העולם, ברישא חשוכא והדר נהורא חשך זה בחינת
העדר העצה, בבחינת (איוב ל"ח) : "מי זה מחשיך עצה במליו" ואחר כך,
כשנתגלה העצה שהוא בחינת עמק, בחינת מים עמקים זה בחינת (שם
י"ב) : "מגלה עמקות מני חשך" וכל מה שנתגלה יותר האור, דהינו העצה
ונדחה החשך שהוא העדר העצה נתגדל האמונה ביותר כי עקר גדול
האמונה הוא בבחינת (תהלים צ"ב) : "ואמונתך בלילות" דהינו כל מה
שנדחה והולך חלק מהלילה ונתקרב אל אור היום נתגדל האמונה ביותר
וכן הולכת ונגדלת מעט מעט כפי מה שנדחה מהלילה ונתקרב יותר אל
היום עד שבאור היום אז נתגדל האמונה בשלמות בבחינת (איכה ג) :
"חדשים לבקרים רבה אמונתך" ואז באור היום, הוא עקר צמיחת
הרפואה בבחינת (ישעיה נ"ח) : "אז יבקע פשחר אורך וארכתך מהרה
תצמח" נמצא שעל ידי התגלות העצה שהיא בחינת התגלות האור מן
החשך דהינו שנדחה החשך שהוא בחינת לילה, ונתגלה האור, בחינת יום
על ידי זה נתגדל האמונה פנ"ל ועל ידי זה עקר הרפואה בבחינת : "אז
יבקע פשחר אורך וארכתך" וכו וזהו מה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה
מאי טעמא עזי מסגן ברישא והדר אמרי כבריתו של עולם, ברישא
חשוכא והדר נהורא (שבת עז) : עזי זה בחינת אמונה, בחינת (תהלים צ"ג)
"לבש ה עז התאזר" בחינת (ישעיה י"א) : "והיה צדק אזור מתניו,
ואמונה אזור" וכו והדר אמרי אמרי בחינת הרפואה בחינת (שם נ"ז) :
"אמר ה ורפאתיו" וזהו אמר, ראשי תבות : אש מים רוח, שמשם הרפואה
הינו מפני מה עקר הרפואה על ידי אמונה כי צריך להקדים אמונה
בתחלה, ואחר כך זוכין לרפואה והשיב : כבריתו של עולם, ברישא
חשוכא והדר נהורא הינו, כי זה הוא בחינת בריאת העולם שברישא
חשוכא וכו כי עקר גדול האמונה על ידי העצה שהיא בחינת : "מגלה
עמקות מני חשך" כי אין האמונה נגדלת בשלמות רק באור היום ועל כן

צָרִיכִין לְקַבֵּל הַרְפוּאָה רַק עַל יְדֵי אֲמוּנָה כִּי צְמִיחַת הַרְפוּאָה הִיא רַק בְּאוֹר הַיּוֹם בְּבַחֲיִנַת: "אִזּוּ יִבְקַע כְּשֹׁחַר אוֹרֶךְ" וְכוּ, כְּפִי"ל. ג. וְלִדְלוֹת וְלִגְלוֹת הַמַּיִם הַנִּי"ל, דְּהֵינּוּ הַעֲצוֹת לְזֶה צָרִיכִין אִישׁ תְּבוּנוֹת, בְּבַחֲיִנַת: "מַיִם עֹמְקִים עֲצָה בְּלֵב אִישׁ, וְאִישׁ תְּבוּנוֹת יִדְלָנָה" (דְּבָרִים ל"ב). "כִּי גוֹי אֲבָד עֲצוֹת הַמָּה, וְאִין בְּהֵם תְּבוּנָה" כִּי כְּשֵׁאִין תְּבוּנָה, עֲצָתוֹ אֲבוּדָה כִּי הַתְּגָלוֹת הַעֲצָה עַל יְדֵי אִישׁ תְּבוּנָה כְּפִי"ל וְאִישׁ תְּבוּנוֹת הוּא, מִי שֵׁישׁ לוֹ נִשְׁמָה בְּבַחֲיִנַת (אִיּוֹב ל"ב): "וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינִים" וְצָרִיךְ לְצַדֵּךְ וְלִצְחָצַח הַנִּשְׁמָה וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי שְׂמִמְשִׁיד הַמְּשַׁכֵּת רוּחָנִיּוֹת אֶלְקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים שְׂזָה בְּחִינַת שְׂדֵי, שֶׁהוּא בְּחִינַת צְמֻצוּם כִּי שְׂדֵי עַל שֵׁם שְׂאֵמֵר לְעוֹלָמוֹ דִּי, (כְּמוֹבֵא בְּפִירְשֵׁי פָרָשַׁת מִקְצָף, וְעֵין בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה ה וּפְרָשָׁה מ"ו, חֲגִיגָה י"ב) וְעַל יְדֵי זֶה מְצַחֲצַח הַנִּשְׁמָה וְזֶהוּ: "וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינִים" שְׂעַל יְדֵי בְּחִינַת שְׂדֵי, דְּהֵינּוּ הַמְּשַׁכֵּת רוּחָנִיּוֹת אֶלְקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים עַל יְדֵי זֶה מְצַחֲצַח הַנִּשְׁמָה, וְאִזִּי הוּא אִישׁ תְּבוּנוֹת כְּפִי"ל כִּי עַל יְדֵי הַמְּשַׁכֵּת רוּחָנִיּוֹת אֶלְקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים, דְּהֵינּוּ לְתוֹךְ גּוֹפִים עַל יְדֵי זֶה נִכְפָּל וְנִתְרַבָּה פְּרָנְסָתוֹ כִּי כְּשִׂמְשִׁיד רוּחָנִיּוֹת אֶלְקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים, דְּהֵינּוּ לְתוֹךְ גּוֹפִים זֶה בְּחִינַת בְּרִיאָה כִּי נַעֲשֶׂה עִתָּה בְּרִיאָה חֲדָשָׁה עַל יְדֵי חֲבוּר רוּחָנִיּוֹת אֶלְקוֹת עִם הַגּוֹף וְהַצְּמֻצוּם, שְׂזָה עֵקֶר הַבְּרִיאָה וְאִזִּי תִּכְף כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה אִיזָה בְּרִיאָה, אִזִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן פְּרָנְסָה תִּכְף כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְפָרְנֵס מְקָרְנֵי רֵאמִים עַד בִּיצי כְּנִים (עֲבוּדָה זָרָה ג): וְתִכְף שֵׁישׁ בְּרִיאָה, תִּכְף הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן פְּרָנְסָה כִּי הַנִּשְׁמָה לְבַד אֵינָה צָרִיכָה פְּרָנְסָה וְכֵן הַגּוֹף לְבַד אֵינּוּ צָרִיךְ גַּם כֵּן פְּרָנְסָה וְעֵקֶר צָרִיךְ הַפְּרָנְסָה הוּא רַק כְּשֶׁנִּתְחַבֵּר הַנִּשְׁמָה עִם הַגּוֹף דְּהֵינּוּ שְׂתוּפָא דְּנִפְשָׁא וּבִשְׂרָא (עֵיין הַקְּדַמַּת הַתִּיקוּנִים) אִזּוּ צָרִיכִין פְּרָנְסָה וְעַל כֵּן, עַל יְדֵי שְׂמִמְשִׁיד רוּחָנִיּוֹת אֶלְקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים וְגוֹפִים שְׂזָה בְּחִינַת בְּרִיאָה, בְּחִינַת שְׂתוּפָא דְּנִפְשָׁא וְגוֹפָא עַל יְדֵי זֶה נִתְרַבָּה וְנִכְפָּל פְּרָנְסָתוֹ כִּי תִכְף כְּשֵׁישׁ בְּרִיאָה, נוֹתֵן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ פְּרָנְסָה כְּפִי"ל וְזֶה בְּחִינַת (בְּרָכוֹת ס"ג): כֹּל הַמְּשַׁתֵּף שֵׁם שְׂמִים בְּצַעְרוֹ דְּהֵינּוּ שְׂמִמְשִׁיד וּמְשַׁתֵּף רוּחָנִיּוֹת אֶלְקוֹת לְתוֹךְ הַצְּמֻצוּם שֶׁהוּא בְּחִינַת צַעַר אִזִּי כּוֹפְלִין לוֹ פְּרָנְסָתוֹ כִּי עַל יְדֵי זֶה נִתְרַבָּה הַפְּרָנְסָה כְּפִי"ל וְהִיא שְׂדֵי בְּצָרִיךְ, וְכִסְף תּוֹעֲפוֹת לָךְ שְׂדֵי זֶה בְּחִינַת הַצְּמֻצוּם בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת רוּחָנִיּוֹת אֶלְקוֹת לְתוֹךְ הַצְּמֻצוּם בְּחִינַת מְשַׁתֵּף שֵׁם שְׂמִים בְּצַעְרוֹ עַל יְדֵי זֶה: "וְכִסְף תּוֹעֲפוֹת לָךְ" הֵינּוּ רַבּוּי הַפְּרָנְסָה כְּפִי"ל וְעַל יְדֵי הַפְּרָנְסָה הוּא מְצַחֲצַח נִפְשׁוֹ כִּי אֲכִילַת הַצְּדִיק הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַנִּשְׁמָה כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (מִשְׁלֵי י"ג) "צְדִיק אוֹכֵל לְשִׁבְעַ נִפְשׁוֹ" וּשְׂבִיעַת הַנִּפְשׁ זֶה בְּחִינַת הַצְּחָצְחוֹת שְׂמִצְחָצַח נִשְׁמָתוֹ עַל יְדֵי אֲכִילָתוֹ בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעַיָּה נ"ח): "וְהַשְּׂבִיעַ בְּצַחֲצְחוֹת נִפְשָׁד" וְאִזִּי כְּשֶׁמְצַחֲצַח נִשְׁמָתוֹ אִזִּי הוּא אִישׁ תְּבוּנוֹת בְּחִינַת: "וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינִים" כְּפִי"ל וְעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלֵּין הַעֲצוֹת כְּפִי"ל וּמִשֵּׁם גְּדֻלָּה הָאֲמוּנָה וְכוּ כְּפִי"ל ד. וְדַע, שְׂעַל יְדֵי נְפִילַת הָאֲמוּנָה עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה וְנִתְחַזַּק אֲמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת, אֲמוּנוֹת הָעֲבוּדָה זָרָה וְכִיּוּצָא כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (יחֲזַקָּאל כ"ו) "אֲמַלְאָה הַחֲרָבָה", כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נוֹפֵל וְכוּ (עֵין מְגִלָּה ו) (וְעֵין רִשִׁי תּוֹלְדוֹת ע"פ וְלֵאמֹר מִלֵּאם יֵאמָר) כִּי עֵקֶר קִיּוֹם וְחֲזוּק אֲמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת הוּא מְנַפִּילַת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְכִשְׂמַעֲלִין הָאֲמוּנָה הַנְּפוּלָה, מִזָּה נַעֲשִׂין גְּרִים כִּי עַל יְדֵי שְׂנִלְקָטִין וְנִבְרָרִין נְפִילַת הָאֲמוּנָה שְׂמִשֵּׁם יִנִּיקַת אֲמוּנָתָם עַל יְדֵי זֶה נִחְלָשׁ כַּח אֲמוּנָתָם וְאִזִּי הֵם חוֹזְרִים לְאֲמוּנָתֵינוּ

הקדושה ונעשין גרים ולפעמים נעשין גרים בכח ולפעמים נעשין גרים בפעל הינו או שנעשין גרים ממש בפעל שבאין עכו"ם ומתגירין או שנעשה רק בכח שעל ידי שמעלין אמונה הנפולה ונחלש אמונתם על ידי זה נתגלה להם במקום שהם האמונה הקדושה ומאמינים שם במקום שהם שיש יחיד קדמון יתברך בבחינת (מלאכי א) : "בכל מקום מקטר ומגש לשמי" וזה תלוי כפי חזק האמונה כזביות שהיה מתחלה הינו כשהאמונה כזביות היתה חזקה בתחלה אזי אחר כך כשמשרין אותה ומעלין האמונה הנפולה דקדשה משם ונעשין גרים אזי נעשין גרים בפעל ממש וכשהאמונה כזביות לא היתה חזקה כל כך בתחלה אזי כשנשברת ומתפכין אותה אל הקדשה אזי אין נעשה ממנה רק גרים בכח ה. והנה הכלל, שעל ידי שמעלין אמונה הנפולה על ידי זה נעשין גרים ומחמת שאלו הגרים נעשין מלקיטת נפילת האמונה על פן הם מזיקין לישראל, בבחינת (קדושין ע:) : קשים גרים לישראל כספחת ספחת הינו מפות, בחינת מפות מפלאות הנ"ל שנעשין על ידי נפילת האמונה כנ"ל ומחמת שאלו הגרים נעשין מלקיטת נפילת האמונה על פן הם קשים כספחת כנ"ל ואלו הגרים הם מכניסין גאון בישראל כי אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (חגיגה ה:) : "במסותרים תבכה נפשי מפני גוה" מפני גאותן של ישראל, שנתנה לעכו"ם נמצא שהגאון דקדשה של ישראל נפלה אליהם ועל פן כשחוזרים עכו"ם ומתגירין הם מביאין עמהם גאון שהיתה אצלם כנ"ל ומכניסין בישראל גאון ועל ידי זה נוטלין חרב הגאון מנהיגי הדור, שמתגאים על הדור בחנם כי יש מנהיגים, שמתנהגים ברבנות ומושלים על עם דל והם מתגאים על הדור בחנם כי לא נתן להם גדלה מן השמים כלל רק הם מתגאים מעצמם על הדור בחנם והם מקבלין חרב הגאון, בבחינת (דברים ל"ג) "ואשר חרב גאותך" על ידי הגרים הנ"ל, שהם מכניסין גאון בישראל כנ"ל ומושלים על עם דל בחנם ויש להם כח אפלו להעניש את מי שאינו רוצה להכניע עצמו תחת ממשלתם וכל זה על ידי חרב הגאון הנ"ל ובאמת אין זה נקרא מעניש, אלא מזיק כי הן מזיקי עלמא לישראל כספחת בחינת ספיחים שגדלים מאליהם הינו שעל ידי הגרים נוטלין גאון מנהיגי הדור שגדלים מאליהם ומתגאין מעצמן על הדור בחנם כי לא נתן להם גדלה מן השמים כלל כנ"ל ועל פן נקראים גרים, על שם (תהלים ס"ג) "יגירהו על ידי חרב" כי על ידי הגרים נעשה חרב הגאון כנ"ל. ו. ועל ידי הגאון של אלו המנהיגי הדור על ידי זה הם מגבירים תאות נאוף בעולם בבחינת (משלי ו) : "ואשת איש נפש יקרה תצוד" שעל ידי גאון מתגבר תאות נאוף (עיין סוטה ד:) שהיא בחינת חותם דסטרא אחרא בחינת (ויקרא ט"ו) החתים בשרו מזבו כי על ידי חרב הגאון דקדשה מתגברים על תאות נאוף בבחינת (תהלים מ"ה) : "חגור חרבך על ירך" אבל על ידי חרב הגאון של אלו המנהיגים הנ"ל שמקבלים מהגרים כנ"ל מתגבר, חס ושלום, תאון זו כנ"ל ז. ולהנצל מזה הוא על ידי המגנים שבדור כי יש מגני ארץ, שהם מגנים עלינו ומצילין אותנו כי הם מכניעין החותם דסטרא אחרא שנעשה על ידי הגאון כנ"ל בבחינת (איוב מ"א) : "גאון אפיקי מגנים סגור חותם צר" שהם סוגרין ומכניעין חותם דסטרא אחרא, שהיא בחינת תאון הנ"ל

שְׁנַעֲשֶׂה עַל יְדֵי גְּאֹה כַּנִּי"ל וְעַל יְדֵי שְׁהִים מְכַנְיַעִין זֹאת הַתְּאֻוֹה שֶׁהוּא בְּחִינַת חוּתֶם דְּסִטְרָא אַחְרָא עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת תְּפִלִּין, מַחִין, שְׁהִים בְּחִינַת חוּתֶם דְּקִדְשָׁה בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) : "שִׁימְנִי כְּחוּתֶם עַל לִבְךָ כְּחוּתֶם עַל זְרוּעֶךָ" (עֵין תְּקוּן א וְתְּקוּן כ"ב) כִּי עֶקֶר תְּקוּן הַמַּחִין עַל יְדֵי שְׁבִירַת תְּאֻוֹת נְאוּף כִּי עֶקֶר הַמַּחֵם עַל יְדֵי לַחּוֹת הַגּוּף כִּי הַמַּחֵם הוּא כְּמוֹ נֶר דּוֹלֵק וְהַלְחוֹת שֶׁבְּגוּף הֵם עוֹלִין לְהַמַּחֵם וְנַעֲשִׂין שְׁמָנִים אֶל הַמַּחֵם נִמְצָא שֶׁעֶקֶר הַמַּחִין עַל יְדֵי לַחּוֹת וְשִׁמְנוּנִית הַגּוּף עַל כֵּן עַל יְדֵי שְׁמִכְנִיעִין תְּאֻוֹת נְאוּף וְאֵין יוֹצְאִין לַחּוֹת וְשִׁמְנוּנִית הַגּוּף לַחוּץ עַל יְדֵי זֶה עוֹלִין הַלְחוֹת אֶל הַמַּחֵם וְנַעֲשֶׂה שְׁמָנִים שְׁזָה עֶקֶר הַמַּחִין עַל כֵּן עַל יְדֵי הַמְּגַנִּים הַנִּי"ל שְׁמִכְנִיעִין תְּאֻוֹה זֹו עַל כֵּן הֵם עוֹשִׂין עַל יְדֵי זֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין, מַחִין כַּנִּי"ל כִּי הֵם מַעֲלִין לַחּוֹת הַגּוּף מִבְּחִינַת הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ עוֹשִׂין מְזָה מַחִין בְּחִינַת תְּפִלִּין כִּי תְּפִלִּין הֵם הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחִין וְעַל כֵּן נִקְרְאוּ הַתְּפִלִּין יְקָר כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (מְגִלָּה ט"ז) : "וַיִּקְרָ" אֱלוֹ תְּפִלִּין כִּי הַתְּפִלִּין נַעֲשִׂין עַל יְדֵי תְּקוּן תְּאֻוֹת נְאוּף שֶׁהִיא בְּחִינַת : "אֲשֶׁת אִישׁ נִפְשׁ יְקָרָה תְּצוּד", כַּנִּי"ל וְעַל כֵּן נִקְרְאוּ הַתְּפִלִּין פְּאָר (סוּכָה כ"ה) כִּי נַעֲשִׂין עַל יְדֵי תְּקוּן הַגְּאֻוֹה וְהַתְּפִאָרוֹת, שְׁמִבִּיאִין הַגְּרִים כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת ג) : "וַיִּמְשָׁה הָיָה רָעָה" מְשָׁה הוּא הַדְּעַת בְּחִינַת מַחִין, תְּפִלִּין הוּא רוּעָה דְּקִדְשָׁה, הַפֶּךְ "רָעָה זֹונוֹת" (מְשָׁלִי כ"ט) וְזֶה בְּחִינַת שְׁבַע רוּעִים דְּקִדְשָׁה בְּחִינַת מְשָׁה הָיָה רוּעָה בְּחִינַת תְּפִלִּין שִׁין שֶׁל שְׁלֹשָׁה רְאשִׁים, שִׁין שֶׁל אַרְבַּעָה רְאשִׁים שְׁהִים בְּחִינַת שְׁבַע רוּעִים הַנִּי"ל שְׁדֵי שֶׁל תְּפִלִּין, זֶה בְּחִינַת הַצְּמָצוּם שֶׁצָּרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְצַמְצֵם אֶת מַחוֹ וְשִׁכְלוֹ שֶׁלֹּא לְהַנִּיחַ אֶת הַמַּחֵם לְצֵאת חוּץ לְגִבּוֹל שִׁישׁ לוֹ שֶׁלֹּא יְהִיֶה מְשׁוּטֵט הַמַּחֵם בְּמָה שֶׁאֵין לוֹ רְשׁוּת לְפִי מַדְרַגְתּוֹ בְּבְחִינַת (חֲגִיגָה י"ג) בְּמַפְלָא מִמֶּךָ אֶל תְּדַרְשׁ, בְּמַכְסָה מִמֶּךָ אֶל תְּחַקֵּר שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁדֵי בְּחִינַת צְמָצוּם כִּי שְׁדֵי שִׁישׁ דֵי בְּאַלְקוּתוֹ לְכָל בְּרִיָּה (כְּמוֹבֵא בְּפִירֵשׁ"י פְּרָשַׁת לֶד) הֵינּוּ שְׁכָל בְּרִיָּה יֵשׁ לוֹ דֵי וּגְבוּל בְּאַלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁאֲסוּר לוֹ לִילֵךְ בְּשִׁכְלוֹ כִּי אִם עַד הַגְּבוּל, לֹא יוֹתֵר כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ גְבוּל וְצְמָצוּם בְּשִׁכְלוֹ לְפִי עֶרְפוֹ שֶׁאֲפִלוּ בְּקִדְשָׁה אֲסוּר לוֹ לְצֵאת חוּץ לְגִבּוֹל שִׁישׁ לוֹ בְּחִינַת : בְּמַפְלָא מִמֶּךָ אֶל תְּדַרְשׁ וְכוּ, בְּחִינַת (שְׁמוֹת י"ט) : "פֶּן יִהְרָסוּ אֶל הַלְרְאוֹת" וְכוּ [פִי כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ גְבוּל וְצְמָצוּם בִּידִיעַת אֲלִקוּתוֹ, לְפִי עֶרְכוֹ וּמַדְרַגְתּוֹ כִּי מֵה שֶׁנַּחֲשֵׁב לְהַקְטִין בְּמַעֲלָה בְּחִינַת בְּמוֹפְלָא מִמֶּנּוּ שֶׁהוּא לְמַעֲלָה מִמַּדְרַגְתּוֹ, וְצָרִיךְ לְצַמְצֵם שִׁכְלוֹ שֵׁם זֶה אֲצִלוֹ בְּחִינַת בְּמוֹפְלָא מִמֶּנּוּ וְהָאִדָם הַגְּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּמַעֲלָה הַגְּבוּהָ הוּא יִכּוֹל לְהַשִּׁיג זֹאת רַק שֶׁהוּא יֵשׁ לוֹ צְמָצוּם וּגְבוּל אַחַר גְּבוּהָ מִמֶּנּוּ שֵׁם הוּא צָרִיךְ לְצַמְצֵם שִׁכְלוֹ וְכוּן אָדָם הַגְּבוּהָ עוֹד יוֹתֵר גַּם זֶה אֵינוֹ נַחֲשֵׁב אֲצִלוֹ בְּחִינַת בְּמוֹפְלָא מִמֶּנּוּ רַק שִׁישׁ לוֹ צְמָצוּם וּגְבוּל גְבוּהָ עוֹד יוֹתֵר וְכוּן בְּכָל אָדָם וְאָדָם לְפִי מַדְרַגְתּוֹ נִמְצָא שֶׁלְכָל אָדָם וְכָל בְּרִיָּה יֵשׁ לוֹ צְמָצוּם וּגְבוּל מִיּוֹחַד בְּהַשְׁגַּת אֲלִקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְפִי מַדְרַגְתּוֹ שֶׁעַד זֶה הַגְּבוּל מוֹתֵר לְרִדּוֹף מַחֲשַׁבְתּוֹ לְהַשִּׁיג מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, לֹא יוֹתֵר וְזֶה בְּחִינַת שְׁדֵי, שְׁדֵי"ל שִׁישׁ דֵי בְּאַלְקוּתוֹ לְכָל בְּרִיָּה הֵינּוּ שִׁכְלֵי בְּרִיָּה וְכוּן יֵשׁ לוֹ דֵי וּגְבוּל וְצְמָצוּם בְּאַלְקוּתוֹ הֵינּוּ שִׁכְלֵי בְּרִיָּה וְכוּן יֵשׁ לוֹ דֵי וְצְמָצוּם וּגְבוּל מִיּוֹחַד בְּפִנֵי עֲצֻמוֹ בִּידִיעַת אֲלִקוּתוֹ כְּפִי מַדְרַגְתּוֹ וְזֶהוּ שִׁישׁ דֵי בְּאַלְקוּתוֹ לְכָל בְּרִיָּה] וְזֶה בְּחִינַת (שְׁם ל"ג) : "וְשִׁמְתִיךָ בְּנִקְרַת הַצּוּר", הַנִּצָּמֵר בְּמְשָׁה בְּעֵת שֶׁזָּכָה לְרְאוֹת וְלְהַשִּׁיג

מה שהשיג הינו שהבטיחו השם יתברך להגן עליו שיהיה נסתר בנקרת הצור, דהינו בחינת צמצום שלא יצא המח לשוטט חוץ לגבול שהיה לו ח. ועל ידי זה נעשין דבורים כשרים להחיות ולהשיב את הנשמות הנפולות כי יש נשמות שנפלו שצריכין להחיות ולהשיב אותם בכל מיני מטעמים המשיבין את הנפש בבחינת (שיר השירים ב) : "סמכוני באשישות, רפדוני בתפוחים, כי חולת אהבה אני" ועל ידי תקון וזכוד המחין, שנעשה על ידי מגני ארץ כנ"ל מזה נעשה אמרות טהורות להחיותם כי עקר התגלות המח הוא בהדבור כמו שכתוב (משלי ב) : "מפיו דעת ותבונה" ועל כן כשהמחין זכים, נעשין דבורים כשרים ובהם משיבין את הנשמות הנפולות, בבחינת (שם כ"ו) : שבעה משיבי טעם הינו על ידי תפלין מחין שהם בבחינת שבעה רועים על ידם נעשין שבעה משיבי טעם, הינו בחינת דבורים כשרים הנ"ל שבהם משיבין הנשמות שנפלו שהם בחינת (שם כ"ד) : שבע יפול צדיק וקם (תהלים י"ב). אמרות ה אמרות טהורות מזקק שבעתים הינו בחינת האמרות טהורות שנעשין על ידי זכוד המחין, בחינת תפלין שהם בחינת שבעה רועים שעל ידי זה נעשה שבעה משיבי טעם כנ"ל וזהו : מזקק שבעתים, כנ"ל ט. וזה בחינת חלום על ידי מלאך (עין ברכות נה) : כי אלו המאמרות טהורות הם בחינת מלאך בחינת חלום על ידי מלאך כי הדבור הוא הרשימה של המח כי מה שנרשם ונעלם במח נחקק ונרשם בהדבור וכשהמחין זכים, שעל ידי זה נעשין אמרות טהורות כנ"ל אזי גם כשנסתלק המח בשעת שנה ואין נשאר רק הרשימה של המח שהוא בחינת דבור אזי גם הרשימה זכה, בבחינת חלום על ידי מלאך וזה בחינת שאחר הסתלקות משה בא שר צבא ה ואמר : "עתה באתי" (יהושע ה) הסתלקות משה זה בחינת הסתלקות הדעת בחינת שנה שאז הדעת מסתלק, ואין נשאר רק הרשימו אזי הוא בחינת : "ויאמר וכו אני שר צבא ה", דהינו מלאך "עתה באתי", כי אז נשאר הרשימו בבחינת מלאך בחינת חלום על ידי מלאך כנ"ל וזה בחינת : "ה יתן אמר המבשרות צבא רב" (תהלים ס"ח) ה יתן אמר זה בחינת אמרות טהורות הנ"ל בחינת הרשימה של המח שזה בחינת מלאך כנ"ל המבשרות צבא רב הינו מלאכים כנ"ל וזה בחינת מה שמובא בכתבי האר"י, זכרוננו לברכה שצבאות הוא הנעלם של שדי כי הנעלם של שין דלת יוד הוא בגימטריא צבאות עם הכולל, כמבאר שם הינו שהנעלם של שדי דהינו כשבחינת שדי שהוא המחין נסתלק בחינת הסתלקות המחין בשעת שנה ואין נשאר רק הרשימו, שהוא בחינת נעלם של שדי אזי זאת הרשימו שהיא בחינת נעלם של שדי היא בבחינת צבאות, בחינת מלאך כנ"ל וזה בחינת (דניאל ז) : "ושער ראשה פעמר נקא" שער ראשה זה בחינת התנוצצות המחין כי השערות יוצאין מן המחין וכשהמחין נקיים וזכים אזי נעשה גם מהרשימו בחינת מלאך וזהו : פעמר נקא עמר ראשי תבות : עשה מלאכו רוחות (תהלים ק"ד) בחינת מלאכים שנעשין על ידי הרשימו כשהמחין נקיים וזכים כנ"ל אבל כשאין המחין נקיים וזכים אזי נעשה מבחינת שערות בחינת (ישעיה י"ג) : "ושעירים ירקדו שם" בחינת חלום על ידי שד וזה בחינת אדם ובהמה בחינת חלום על ידי מלאך וחלום על ידי שד כי חלום על ידי מלאך זה בחינת אדם בחינת (בראשית א) : "נעשה אדם

בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ" כְּדְמוּתֵנוּ זֶה כַּח הַמְדָמָה, שֶׁהוּא בְּצַלְמֵנוּ בְּבַחֲנֵינָה מְלֶאֶךְ,
בְּחֵינָה חָלוּם עַל יְדֵי מְלֶאֶךְ כִּי בִשְׁעַת שְׁנָה הַמַּח מִסְתַּלַּק וְאִין נִשְׁאָר רַק
בְּחֵינָה כַּח הַמְדָמָה וּכְשֶׁהַמַּחִין זָכִים, אֲזִי גַם הַכַּח הַמְדָמָה שֶׁנִּשְׁאָר הוּא
בְּבַחֲנֵינָה מְלֶאֶךְ בְּחֵינָה: כְּדְמוּתֵנוּ בְּצַלְמֵנוּ שֶׁהַכַּח הַמְדָמָה הוּא בְּצַלְמֵנוּ,
בְּבַחֲנֵינָה מְלֶאֶךְ כְּנִי"ל בְּחֵינָה חָלוּם עַל יְדֵי מְלֶאֶךְ וְזֶה בְּחֵינָה אָדָם, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב: "נַעֲשֶׂה אָדָם" וְכוּ אֲבָל חָלוּם עַל יְדֵי שֶׁד זֶה בְּחֵינָה בְּהִמָּה בְּבַחֲנֵינָה
(חֲבִיקוּק ב) "וְשֶׁד בְּהֵמוֹת יַחֲיִיתוּ" וְזֶה בְּחֵינָה (תְּהִלִּים מ"ט): אָדָם בִּיקָר
בַּל יִלִּין הֵינּוּ כְּשֶׁאֵינּוּ לָן וַיִּשּׁוּן בִּיקָר בְּבַחֲנֵינָה תִּפְלִין כְּנִי"ל הֵינּוּ שֶׁאֵינּוּ מְזַכֵּךְ
הַמַּחִין בְּבַחֲנֵינָה תִּפְלִין אֲזִי: נִמְשַׁל כְּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ הֵינּוּ אֲזִי הַכַּח הַמְדָמָה
בְּבַחֲנֵינָה בְּהִמָּה בְּחֵינָה חָלוּם עַל יְדֵי שֶׁד שְׁזֶה בְּחֵינָה בְּהִמָּה כְּנִי"ל וְזֶה
אוֹתִיּוֹת מְלֶאֶךְ רֵאשִׁי תְבוֹת: "כִּי לְאַלְקִים מִגְּנִי אֶרְצִי" (שִׁם מ"ז) כִּי עַל יְדֵי
מִגְּנִי אֶרְצִי נַעֲשֶׂה הַמְלֶאֶךְ עַל יְדֵי שֶׁמִּתְקַנֵּין הַמַּחִין וְהַתִּפְלִין כְּנִי"ל שֶׁעַל יְדֵי
זֶה נַעֲשֶׂה בְּחֵינָה חָלוּם עַל יְדֵי מְלֶאֶךְ כְּנִי"ל י. אֲבָל יֵשׁ גַּם לְהַמְאָכְלִים חֶלֶק
בְּחָלוּם כִּי מִן הַמְאָכְלִים עוֹלִים עֲשָׂנִים אֶל הַמַּח וְנִצְטִירִין מֵהֶם חָלוּמוֹת
בִּשְׁנָה עַל כֵּן צְרִיכִין לְחַזֵּק אֶת הַמְלֶאֶךְ כְּדִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִפְגָּם הַחָלוּם עַל יְדֵי
הַמְאָכְלִים כִּי כְּשֶׁאִין חֲזִיק בְּהַמְלֶאֶךְ אֲזִי נִפְגָּם הַחָלוּם עַל יְדֵי הַמְאָכְלִים
בְּבַחֲנֵינָה חָלוּם עַל יְדֵי שֶׁד, חֶס וְשָׁלוֹם כִּי יֵשׁ שְׁבַעָה אֶקְלִימִים וְעַל כֵּן
אֶקְלִים יֵשׁ מְלֶאֶךְ מִמֶּנָּה בְּחֵינָה (וְזִכְרֶיהָ ד): "שְׁבַעָה עֵינֵי הַיָּמָה מְשׁוֹטְטִים
בְּכָל הָאָרֶץ" וְעַל כֵּן בְּכָל אֶקְלִים גְּדֻלִּים פְּרוֹת אַחֲרִים, כְּפִי הַמִּמְנָה וְעַל כֵּן
הֵם נִחְלָקִים לְשְׁבַעָה אֶקְלִימִים כְּנִגְדַּת בְּחֵינָה שְׁבַעָה רוּעִים, שֶׁהֵם בְּחֵינָה
תִּפְלִין שְׁמֶשׁ נַעֲשִׂין בְּחֵינָה הַמְלֶאֶכִים כְּנִי"ל וְהַשְּׁפַע כְּשִׁיּוֹרְדָת, מְקַבֵּל
אוֹתָהּ תִּחְלָה הַמְלֶאֶךְ הַמִּמְנָה שֶׁם וְאַחַר כֵּן יוֹרְדָת דֶּרֶךְ הַשְּׁדִים הַשׁוֹכְנִים
בְּאוֹר שֶׁהֵם מְקַבְּלִים אֶת הַשְּׁפַע בְּדֶרֶךְ מַעְבָּר לְבַד וְאִין יוֹנְקִים מִמֶּנָּה רַק
כְּדִי חִיּוֹתָם לְבַד וְאַחַר כֵּן יוֹרְדָת הַשְּׁפַע לְמִטָּה לְאוֹתוֹ הַמְקוֹם וְהַשְּׁדָה
שֶׁהַשְּׁפַע הוֹלֶכֶת לְשֶׁם וְאַחַר כֵּן מְקַבֵּל הַמֶּלֶךְ אֶת הַשְּׁפַע (עֵיין זוּהַר תְּרוּמָה
קִנְג) בְּבַחֲנֵינָה (דְּנִיאל ד): "אֲנִתָּה הוּא מְלֶאֶךְ" וְכוּ שֶׁנֶּאֱמַר שֶׁם עַל הָאֵילָן
"דְּמִזּוֹן לְכֹלָא בֵּה" וְכוּ וְזֶה בְּחֵינָה (קִהֶלֶת ה): "מֶלֶךְ לְשָׁדָה נַעֲבָד" שֶׁהַמֶּלֶךְ
מְקַבֵּל הַשְּׁפַע מִן הַשְּׁדָה דְּהֵינּוּ כְּשֶׁהַשְּׁפַע בָּאָה לְמִטָּה, אֲזִי מְקַבֵּל אוֹתָהּ
הַמֶּלֶךְ וְכָל אֵלוֹ מְקַבְּלִין מִבְּחֵינָה שְׁדֵי וְעַל כֵּן כָּלֶם נִקְרָאִים עַל שֵׁם שְׁדֵי כִּי
שֶׁד עַל שֵׁם שְׁדֵי וְכוּ שְׁדָה עַל שֵׁם שְׁדֵי וְכוּ הַעוֹבֵד הַשְּׁדָה נִקְרָא עַל שֵׁם שְׁדֵי
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (וַיִּשְׁעִיהָ כ"ח): "יִפְתַּח וַיִּשְׁדָּד אֲדָמָתוֹ" וּכְשֶׁבְּחֵינָה הַמְלֶאֶךְ
חֲזַק אֲזִי אִין הַשְּׁדִים מְקַבְּלִין הַשְּׁפַע רַק דֶּרֶךְ מַעְבָּר לְבַד וְאִין יוֹנְקִים מִמֶּנָּה
רַק כְּדִי חִיּוֹתָם לְבַד אֲבָל כְּשֶׁנִּחְלַשׁ חֶס וְשָׁלוֹם, כַּח הַמְלֶאֶךְ אֲזִי הֵם מְקַבְּלִין
לְעַצְמָן כַּח הַמְלֶאֶךְ וְאֲזִי הַמְאָכְלִים הַגְּדֻלִּים עַל יְדָם, נִתְעַרְבַּ בְּהוֹן כַּח הַשְּׁ"ד
כִּי הֵם קִבְּלוּ לְתוֹכָן מִמֶּשׁ אֶת כַּח הַמְלֶאֶךְ נִמְצָא כְּשֶׁגְּדֻלִּים הַמְאָכְלִים, הֵם
גְּדֻלִּים עַל יְדֵי תְעַרְבֵת כַּח הַשְּׁ"ד וּכְשֶׁאוֹכְלִין אֵלוֹ הַמְאָכְלִים, נַעֲשֶׂה מֵהֶם
חָלוּם עַל יְדֵי שֶׁד, חֶס וְשָׁלוֹם וְלֹא זֶה אֶף זֶה כִּי גַם הֵם יְכוּלִין לְטַמָּא אֶת
הָאָדָם, חֶס וְשָׁלוֹם, בִּשְׁנָה בְּטַמְאָה הַיְדוּעַ, חֶס וְשָׁלוֹם כִּי הַמְלֶאֶךְ הוּא
בְּחֵינָה אֵשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יְחִזְקִאל א): "מִרְאִיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ בּוֹעֵרוֹת
כְּמִרְאֵה הַלְּפִידִים" וּכְשֶׁנִּחְלַשׁ כַּח הַמְלֶאֶךְ, וְאֲזִי הַשְּׁדִים מְקַבְּלִין לְעַצְמָן כַּח
הַמְלֶאֶךְ אֲזִי הֵם מְחַמְּמִין עַל יְדֵי הָאֵשׁ הַזֶּה וּמְטַמְּאִין, חֶס וְשָׁלוֹם, בְּטַמְאָה
הַנִּי"ל וְעַל כֵּן צְרִיכִין לְחַזֵּק אֶת הַמְלֶאֶךְ וְחֲזִיק הַמְלֶאֶךְ הוּא עַל יְדֵי שֶׁמְחָה

בבחינת (משלי ט"ו) לב שמח ייטב פנים זה בחינת המלאך, בחינת (ישעיה ס"ג) "ומלאך פניו הושיעם" שנתחזק על ידי לב שמח ועל פן מקום המלאכים נקרא שחקים על שם שחוק ושמחה כי עקר חזוק המלאכים על ידי שמחה פנ"ל וזה בחינת השמחה של תפלין, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, [שרב] (שר ירמיה) הנה בדת טובא, ואמר תפלין קא מנחנא (ברכות ל, ועין תר"י שם) הינו, כי על ידי תפלין מחין נעשה בחינת המלאך פנ"ל ועל פן צריך שמחה כדי לתן חזוק להמלאך פנ"ל ועל פן כשחלם לאדם חלום לא טוב, התקון הוא תענית (עין שבת י"א) כי תענית הוא בחינת שמחה, כמו שכתוב (תהלים צ) : "שמחנו כימות עניתנו" שעל ידי תענית נעשה שמחה ועל ידי השמחה נותנין חזוק להמלאך ומתקנין ומכניעין את בחינת החלום רע שהוא בחינת חלום על ידי ש"ד שבא על ידי שאין חזוק בהמלאך פנ"ל ועל פן מי שאין רוצה להתענות על החלום אומרים לו המיטיבין : "לך אכל בשמחה לחמד", (קהלת ט) הינו שיהיה אכילתו בבחינת שמחה שעל ידי זה מחזק את המלאך ומכניע את השדים שעל ידם נתקלקל החלום על ידי המאכלים פנ"ל ועקר חזוק המלאך הוא בניסן כי ניסן ראש השנה למלכים (ראש השנה ב) ואז נתחדש כל ההתמנות של כל אחד ואחד ואז נותנין לכל המלאכים ההתמנות שלהם ואזי נתחדש הרצון של השם יתברך, בחינת (דניאל ד) : "ויכמצייה עבד בחיל שמיא" כי אז נותנין לכלם ההתמנות שלהם כרצונו יתברך ואז יש להמלאכים שמחה ונתחזקין כי אז, בניסן, הוא זמן הגאולה, כי בניסן נגאלו וזה ידוע, שעקר גלות מצרים היה לתקן חטא אדם הראשון שהיו שדים מחממין אותו והוליד שדיו וכו' (ערובין י"ח : בראשית רבה פרשת כ) והחמום הוא על ידי חלישות המלאך פנ"ל ומחמת זה היה גלות מצרים ובניסן נגאלו ונתתקן חטא אדם הראשון אז נמצא שבניסן נתחזק כח המלאך שזה בחינת תקון חטא אדם הראשון שנתתקן בניסן, בעת גאולת מצרים פנ"ל וזה שכתוב (שמות ז) : "והוצאתי את צבאתי" בחינת מלאכים שיצאו ונגאלו בניסן (עין מכילתא פ בא) כי אז נתחזקו ונתתקנו פנ"ל ועל פן עקר התחדשות הרצון בחינת : "ויכמצייה עבד בחיל שמיא" הוא בניסן כי אז הוא זמן תקון וחזוק שלהם פנ"ל אבל גם בכל השנה יכולין לחדש הרצון על ידי השמחה כי על ידי השמחה נותנין חזוק בהמלאכים פנ"ל ואזי נתעורר שמחה בהמלאכים כאלו נתחדש הרצון בחינת "ויכמצייה עבד בחיל שמיא", באותו היום כאלו קבלו ההתמנות שלהם באותו היום אבל עקר התחדשות הרצון הוא בניסן ואזי הוא עקר חזוק שלהם ואזי בניסן היה ראוי שיתבטל הטמאה הנ"ל לגמרי מאחר שנתתקן ונתחזק כח המלאך, פנ"ל. יא. אבל יש שבא טמאה הנ"ל מבחינה אחרת כי דע, שעל ידי רבנים ודינים שאינם פשרים, שעושין עוונות הדין על ידי זה בא טמאה הנ"ל, חס ושלום כי על ידי עוונות המשפט, שהוא בחינת (תהלים קכ"ב) : "כסאות למשפט" נופלין בחינת אהבות מן המרכבה כי כסאות למשפט שהוא בחינת המרכבה שם הוא בחינת אהבה קדושה בבחינת (שיר השירים ג) : "מרכבו ארגמן תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים" וכשנפגם המרכבה בחינת כסאות למשפט על ידי עוונות הדין אזי נופלים משם אהבות נפולות ועל ידי האהבות הנפולות בא, חס

ושלום, החמום והטמאה הנ"ל ועויות המשפט נעשה על ידי בחינת תפלין רעים כי יש בחינת תפלין מחין שיש בהם פסלת כי התפלין מחין נעשין על ידי שמעלין הלחות ושמנונית הגוף מבחינת החתים בשרו לבחינת חותם דקדשה בחינת תפלין מחין פני"ל ויש לחות שצריכין לצאת בבחינת טפת עשו וישמעאל וכשמעלין בחינת אלו השמנונית מבחינת החתים בשרו אל המח אזי נתערב פסלת בהמחין והתפלין ועל ידי זה נעשה קלקול המשפט בבחינת (חבוק א) : "רשע מכתיר את הצדיק" הינו הפסלת שמתערב ומסבב את המח על ידי שמעלין בחינת טפת עשו וישמעאל אל המח על ידי זה נתקלקל המשפט וזהו: על כן יצא משפט מעקל, הינו קלקול המשפט פני"ל כי המשפט על ידי המח כמו שכתוב בשלמה (מלכים א ג) : כי ראו כי חכמת אלקים בקרבו לעשות משפט" ועל ידי קלקול המשפט בחינת משפט מעקל על ידי זה בא, חס ושלום, טמאה הנ"ל, פני"ל מעקל אותיות עמלק, שעל ידו בא הטמאה הנ"ל בבחינת (דברים כ"ה) "אשר קרד בדרך" (במדבר כ"ד). "וירא את הקיני" "וירא את עמלק", שהם סמוכים זה לזה בתורה כי טמאה הנ"ל, שהיא טמאת עמלק היא באה על ידי גרים, ככל המבאר למעלה וזה בחינת מראה בחלום [כמו שקורין זאת הטמאה מראין] מראה ראשי תבות: רשע מכתיר את הצדיק שעל ידי זה בא טמאה זו פני"ל, על ידי שנעשה עויות המשפט פני"ל יב. ואזי כשבא טמאה הנ"ל על ידי עויות המשפט אין תקון רק על ידי קשור המרפבה שצריכין לקשר המרפבה, בחינת מרפבו ארגמן שהם רפאל וגבריאל וכו', שהם מלאכי המרפבה כמובא שצריך לקשרם, לתקן פגם המרפבה הנ"ל שמשם באין האהבות הנפולות פני"ל ועל כן קדם השנה נתתקן מקדמונים לומר קשור המרפבה דהינו: מימיני מיכאל, ומשמאלי גבריאל וכו' כי על ידי קשור המרפבה נצולין מטמאה הנ"ל. יג. וזה בחינת: תקיעה, תרועה, שברים תקיעה זה בחינת "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (עמוס ג) בחינת חרדת הגוף בחינת קר רוח בחינת (משלי י) : "וקר רוח איש תבונה" שעל ידי זה הוא תקון האמונה, על ידי איש תבונה פני"ל תרועה זה בחינת: "ומשה היה רעה" בחינת תפלין הפך רעה זונות פני"ל שברים זה בחינת חלומות צודקים ואמתיים בחינת (שופטים ז) : "את מספר החלום ואת שברו" דהינו חלומות צודקים ואמתיים גם שברים הוא בחינת תקון המשפט, בחינת (תהלים נ"א) : "לב נשבר" (עין תקון כ"א דף מ"ט) דהינו מה שהלב נשקה לכבות חמום הלב, שהוא כמו נור דלוק בחינת (תהלים ק"ד) : "ישברו פראים צמאם" כי על ידי קלקול המשפט, שמזה נופלין אהבות נפולות פני"ל ועל ידי זה הם מחממין הלב ומטמאין, חס ושלום פני"ל כי הלב הוא מקום המשפט, כמו שכתוב (שמות כ"ח) "ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו" וכשיש קלקול המשפט, הם מחממין הלב על ידי האהבות הנפולות ועל כן צריך להשקות את הלב, לכבות חמום הנ"ל וזה בחינת שברים בחינת לב נשבר, בחינת: "ישברו פראים צמאם" דהינו שהלב נשקה, ונכבה חמום הנ"ל, שזה בחינת תקון המשפט. יד. וזה בחינת: ראש השנה, יום כפור, סכות, שמיני עצרת ראש השנה הוא בחינת תקון האמונה בבחינת (תהלים פ"ט) : "אף אמונתך בקהל קדשים" כי אז

נתקבצין כל הקהלות הקדושות ועל ידי זה נתלקטין ונתקבצין כל לקויטי
האמונה בבחינת: "אף אמונתך בקהל קדשים" פנ"ל ועל ידי זה נעשה
תקון המחין פנ"ל וזהו ראש השנה ראש דיקא כי נעשה ונתתקן בחינת
מחין פנ"ל וזהו בחינת החמשה חושים של המח שכלם נמצאים בבחינת
ראש השנה כי יש חמשה חושים בהמח, שהם: "ראיה שמיעה, ריח, טעם,
משיוש" וכלם נמשכין מהמח כי מהמח נמשכין גידין לכל אלו החושים
וכל אלו החושים נמצאים בבחינת ראש השנה שהוא בחינת ראש ומחין
פנ"ל חוש הראיה בראש השנה הוא בבחינת (דברים י"א): "תמיד עיני ה
אלקיד בה מראשית השנה ועד אחרית שנה" בראש השנה נדון מה יהא
בסופה (כמובא בפירש"י שם) שבראש השנה רואה ומשגיח על כל השנה,
מה יהא בסופה וזהו בחינת חוש הראיה שמיעה הוא בחינת מה שהשם
יתברך שומע קול צעקות ותפלות ותרועת עמו ישראל ברחמים ריח זה
בחינת (ישעיה י"א) "והריחו ביראת ה" בחינת: ובכן תן פחדך ה אלקינו
על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבראת טעם זה בחינת (בראשית כ"ז)
: "ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי" מפקודין דעשה (תקוני זהר, תקון
כ"א) הינו מה שהשם יתברך טועם בראש השנה כל המעשים טובים של
ישראל וזהו בחינת חוש הטעם משיוש הוא בידיים כמו שכתוב בעבודה
זרה (תהלים קט"ו): "ידיהם ולא ימיושון" כי המשיוש הוא בידיים וזהו
בחינת שידו פשוטה לקבל שבים מראש השנה עד יום הכפורים (ראש
השנה י"ח) וזה בחינת חוש המשיוש נמצא שבראש השנה הוא תקון
המחין פנ"ל ועל ידי תקון המחין נעשין בחינת תפלין דמכסין על מחא כי
תפלין הם התנוצצות המחין וזהו בחינת עשרת ימי תשובה כי תשובה
היא בחינת (ירמיה ט"ו) "אם תוציא יקר מזולל" וזהו בחינת תפלין
שנקראו יקר, כמו שאמרו: "ויקר" אלו תפלין פנ"ל [כי התפלין נעשין על
ידי תקון המחין שהם נעשין על ידי שמתקנין ומעלין מבחינת החתים
בשרו לבחינת חותם דקדשה בחינת מחין תפלין פנ"ל וזהו בחינת: "אם
תוציא יקר מזולל", שהוא בחינת תשובה. והבן. נראה לי] וביום כפור, אז
הוא גמר תקון חותם דקדשה שהוא בחינת תפלין, הפך חותם דסטרא
אחרא פנ"ל בבחינת: וביום צום כפור יחתמוון הינו שבעשרת ימי תשובה
נעשה בחינת תקון התפלין פנ"ל וביום הכפורים אז הוא גמר תקונם כי
אז נגמר גמר תקון חותם דקדשה, שהוא בחינת תפלין פנ"ל סכה זה
בחינת תקון המלאך כי סוכה בגימטריא מלאך בחינת חלום על ידי
מלאך, שנעשה על ידי תקון המחין והתפלין פנ"ל ועל כן סכות הוא זמן
שמחתנו, בחינת שמחה של תפלין לתן חזוק להמלאך כדי שלא יזיקו
המאכלים לקלקל את החלום פנ"ל כי סכות הוא חג האסיף, שאוסף כל
מיני מאכל ועל כן אז צריכין שמחה לחזק את המלאך, שזהו תקון
המאכלים פנ"ל ועל כן הוא זמן שמחתנו פנ"ל שמייני עצרת זה בחינת
מלכות בחינת (שמואל א ט): "זה יעצר בעמי", הנאמר במלך שזה בחינת
תקון המשפט, בבחינת (תהלים ע"ב): "משפטיד למלך תן" הינו בחינת
תקון המשפט המבאר למעלה שעל ידי זה נתבטל טמאה הנ"ל, פנ"ל וזהו
בחינת מה שמובא בכתבים שבשמיני עצרת הנקבא עוצרת הטפה, הינו
בחינת תקון טמאה הנ"ל שנתתקן בחינת החתים בשרו על ידי בחינות

הנ"ל ונעצרת הטפה בקדשה ואינה נשחטת, בבחינת החתים בשרו, חס ושלום טו. וזה בחינת רבי עם תלמידים שכפיש רבי אמתו עם תלמידים על ידי זה נעשה ונתתקן גם כן כל הבחינות הנ"ל כי על ידי קבוצת התלמידים אצל הרב על ידי זה נתקבץ ונתלקט חלקי האמונה ועל כן נקרא למוד הרב עם התלמידים ישיבה על שם קבוצת חלקי האמונה, שהוא בחינת (שמות ט"ז) : "ארץ נושבת" בחינת (תהלים ל"ז) : "שכן ארץ ורעה אמונה" הפך "ארץ לא זרועה" (ירמיה ב), שהיא בחינת פגם אמונה כנ"ל כי הרב הוא משגיח על חלקי האמונה של כל אחד ואחד לקבצים ולהעלותם בבחינת (תהלים ק"א) : "עיני בנאמני ארץ לשבת עמדי" לשבת עמדי בחינת ישיבה, בחינת : "ארץ נושבת" וכנ"ל ועל כן הגרים שנעשו על ידי קבוצי האמונה, כמבאר לעיל על כן הם נקראים על שם ישיבה כמו שכתוב (במדבר כ"ד) "וירא את הקיני ויאמר איתן מושבך" איתן תנני"א דמסיע לך פמובא בתקוני (תקון כ"א דף מ"ג) כי למוד הישיבה הוא מסיע לגרים כי הם נתגירין על ידי בחינת הישיבה כנ"ל כי על ידי רבי עם תלמידים שהוא בחינת ישיבה על ידי זה נעשו גרים, על ידי שנתקבצו ונתלקטו חלקי האמונה כנ"ל נמצא שבחינת אמונה נתתקן על ידי רבי עם תלמידים גם נתחדש ונתתקן המח כן מח התלמידים נתתקן ונתחדש על ידי הרב וגם מח הרב נתחדש על ידי התלמידים כמו שאמרו (מכות י) : ומתלמידי יותר מכלם ועקר זמן הקבוצה הוא בראש השנה, שהוא בחינת ראש שאז הוא בחינת תקון המחין כנ"ל והם מאירין ומחזקין זה את זה דהינו כי גם בהרב עם התלמידים כשמתקבצים יש כל בחינות החמשה חושים של המח חוש הראיה זה בחינת מה שרואין את הרב בבחינת (ישעיה ל) "והיו עיניך רואות את מוריד", שהוא דבר גדול שמיעה הוא בחינות (איוב ל"ו) : "ויגל אָזְנִים לְמוֹסֵר" דהינו מה שכל אחד ואחד שומע המוסר של הרב ריח זה בחינת הטרחות והגיעות שיש לכל אחד ואחד בשביל לנסע ולילך ולבוא אל הרב וזה בחינת ריח, בחינת (שיר השירים ז) : "וריח אפך" בחינת (קהלת ב) "אף חכמתי עמדה לי" חכמתי שבאף עמדה לי (מדרש רבה קהלת סדר ב, עין שם במתנות פהונה) דהינו על ידי טרחות וגיעות כי אי אפשר לקבל מהרב כי אם על ידי טרחות וגיעות וזהו בחינת חוש הריח טעם זה בחינת מה שכל אחד טועם ומרגיש מתיקות אמרי נעם של הרב משוש זה בחינת ידים כנ"ל זה בחינת ההוצאות שיש לכל אחד מה שכל אחד מוציא יגיע פפו על הוצאות לבוא להרב וזה בחינת משוש, בחינת ידים, בחינת יגיע פפו כנ"ל נמצא שגם כאן נתתקן בחינות החמשה חושים כמו בראש השנה והם מאירין ומחזקין זה את זה שלפעמים נחלש בחינות החמשה חושים של ראש השנה ונתחזקין על ידי אלו החמשה חושים של הרב עם התלמידים וכן להפך שהוא חותם דקדשה, נתתקן על ידם בבחינת (ישעיה ח) "חתום תורה בלמדי" וזה בחינת מה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (כתבות ק"ו עין שם) כד הווי קמו רבנו ממתיבתא דרב הונא, הווי נפצי גלימיהו וסלק ענני וכסי ליומא [דהינו שמשא] [בג איתא וסליק אבקא, אך המכוון שהאבק כסה על אור החמה כמו ענן. וע בחידושי מהרי"ט כתובות, שכתב שם וז"ל ונראה דה"ק דכי מכסי יומא

במערבא מחמת עננים וכו הוו אמרי קמו ממתיתבא דר"ה, כלומר דמו
כמאן דקמו, ומזכירין אותו לשבח לומר שהיה לו תלמידים הרבה.
ואפשר שהוא על דרך כמו (נחום א) וענן אבק רגליו] הינו כשהיו קמים
התלמידים מהישיבה של רבם רב הונא הוּו נפצי גלימיהו, דהינו הלבושין
בחינת גדלות כמו שכתוב (תהלים צ"ג) : "ה מלך גאות לבש" הינו שהיו
מנפצין ומסלקין בחינת הגאון כי על ידי הישיבה של הרב עם התלמידים
נתתקו חותם דקדושה שהוא הפך הגאון פני"ל גלמי ראשי תבות : "י מלך
גאות לבש" (תהלים צ"ג), בחינת הגאון פני"ל שהם הכניעו וסלקו אותה
וזהו : וסלק ענני זהו בחינת תקון הברית שמסלקין ומעלין בחינת החתים
בשרו לבחינת מחין תפלין פני"ל (בראשית ט) "והיתה הקשת בענן",
בחינת תקון הברית פני"ל ענן ראשי תבות "נדיבי עמים נאספוי" (תהלים
מ"ז), בחינת גרים כי על ידי תקון הגרים נעשה תקון הברית פני"ל ואזי
כשנעשה תקון הברית דהינו שמעלין בחינת החתים בשרו לבחינת מחין
אזי נעשה בחינת תפלין דמכסין על מחא (עין תקון ס"ט דף קט"ו) וזהו
וכסי ליומא, דהינו שמשא הינו בחינת תפלין דמכסין על מחא שהוא
בחינת שמשא בחינת משה, בחינת (בבא בתרא עה) : פני משה כפני חמה
כי משה הוא הדעת, וכני"ל וכשנתתקו המח בביחינת משה, בחינת תפלין
פני"ל אזי גם בבחינת הסתלקות משה, דהינו כשנסתלקין המחין אזי גם
הרשימה שנשארה שהיא בחינת שנה היא טובה גם כן מאד בבחינת (קהלת
ה) : "מתוקה שנת העובד" ראשי תבות משה כי לפעמים נסתלקין המחין
אצל הרב, וכן אצל התלמידים כי אין המחין קבועים תמיד ובשעת
ההסתלקות אזי הוא בחינת הסתלקות משה שהוא הדעת בחינת שנה ועל
ידי תקון המחין על ידי הישיבה פני"ל אזי גם בשעת ההסתלקות הדעת
שהוא בחינת הסתלקות משה, בחינת שנה אזי גם בחינת השנה מתוקה
וטובה בבחינת "מתוקה שנת העובד" פני"ל כי על ידי תקון המחין בבחינת
משה על ידי זה הוא תקון השנה, בבחינת חלום על ידי מלאך פני"ל וזהו :
"מתוקה שנת העובד" מתוקה דיקא בחינת מין מתיקין בחינת תקון
הברית שהוא בחינת מין מתיקין [כמובא (במ"א) בלקוטי הראשון בסיומן
ג] הפך פגם הברית, שהוא בחינת מין מרירין שהוא בחינת פגם טמאה
הני"ל, חס ושלום אבל על ידי תקון המחין פני"ל על ידי זה השנה מתוקה
בבחינת מין מתיקין בבחינת תקון הברית פני"ל וזהו : אם מעט ואם הרבה
יאכל הינו שאין מזיק לו האכילה שעל ידה בא, חס ושלום, טמאה הני"ל
בחלום בשנה פני"ל כי נתתקו בחינת השנה על ידי תקון המחין פני"ל כי
על ידי תקון המחין גם השנה שהיא בחינת הסתלקות הדעת היא גם כן
טובה ומתוקה מאד פני"ל כי באמת צריכין דיקא לסלק את המח כי
צריכין להשליך כל החכמות ולעבד את ה בפשיטות כי צריך שיהיו מעשיו
מרבין מחכמתו (אבות פרק ג) ולא המדרש הוא העקר, אלא המעשה (שם
פרק א) ועל כן צריכין לסלק כל החכמות ולעבד את ה בפשיטות, בלי שום
חכמות לא מבניא חכמות של שטות של סתם בני אדם אלא אפלו חכמות
גמורות, אפלו מי שיש לו מח גדול באמת כשמגיע לאיזה עבודה הוא צריך
להשליך כל החכמות ולעסק בעבודתו יתברך בפשיטות וצריך אפלו
להתנהג ולעשות דברים, שנראה כמשגע בשביל עבודת השם בבחינת

(משלי ה) : "בְּאַהֲבַתָּה תִשְׁגָּה תְּמִיד" שְׁבִשְׁבִיל אֲהַבַת הַשֵּׁם צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים הַנִּרְאִין כְּשֶׁגֵּעוֹן כְּדִי לַעֲשׂוֹת מְצֻוֹתָיו וּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי צְרִיכִין לְהִתְגַּלְגֵּל בְּכֹל מִינֵי רָפֶשׁ וְטִיט בְּשִׁבִיל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם וּמְצֻוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וְלֹא דוֹקָא מְצוּה מִמֶּשׁ אֲלֵא כֹּל דְּבַר שְׂיִישׁ בּוֹ רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִקְרָא מְצוּה כִּי יֵשׁ תַּרְיִיג מְצוֹת, וְאֵלּוּ הַתַּרְיִיג מְצוֹת יֵשׁ לָהֶם עֲנָפִים רַבִּים וְכֹל דְּבַר שְׂיִישׁ בּוֹ רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁעוֹשִׁין בּוֹ נַחַת לְאָבִיו שְׁבִשְׁמִים, הוּא בְּחִינַת מְצוּה וְצָרִיד לְגַלְגֵּל עֲצָמוֹ בְּכֹל מִינֵי רָפֶשׁ וְטִיט כְּדִי לַעֲשׂוֹת אֵיזָה רְצוֹן וְנַחַת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵזִי כְּשֶׁאַהֲבַתּוֹ חֲזָקָה כֹּל כֵּךְ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַד שְׁמִסְלֵק כֹּל חֲכָמָתוֹ וּמְשָׁלִיךְ עֲצָמוֹ לְרָפֶשׁ וְטִיט בְּשִׁבִיל עֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּדִי לַעֲשׂוֹת לוֹ יִתְבָּרַךְ אֵיזָה נַחַת אֵזִי הוּא טוֹבָה לְהַמְחִין כִּי אֵזִי זוֹכֶה לְהַשִּׁיג אֶפְלוּ מֵהַ שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מֵהַמְחִין מֵהַ שֶׁגַּם מִשָּׁה בְּחִיָּיו לֹא הַשִּׁיג הֵינּוּ בְּחִינַת : "צָדִיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ" (עֵין בְּרָכוֹת ז) שְׁזָה בְּחִינַת עוֹוֹת הַמְשַׁפֵּט, כִּי זֶה נִרְאֶה כְּעוֹוֹת הַדִּין, חֵס וְשְׁלוֹם שְׁגַם מִשָּׁה בְּחִיָּיו לֹא הַשִּׁיג זֹאת הֵינּוּ גַם כְּשֶׁהַמַּח בְּשִׁלְמוֹת וְאֵינּוּ נִסְתַּלֵּק, שְׁזָה בְּחִינַת מִשָּׁה בְּחִיָּיו כִּי הִסְתַּלְקוֹת הַמְחִין בְּחִינַת שְׁנָה זֶה בְּחִינַת הִסְתַּלְקוֹת מִשָּׁה כְּנִ"ל וְקִיּוֹם הַמְחִין, בְּעַת שֶׁהַמְחִין קִיּוֹמִים וְאֵינֶם נִסְתַּלְקִין זֶה בְּחִינַת מִשָּׁה בְּחִיָּיו וְגַם אֵז אֵין יְכוּלִין לְהַשִּׁיג הַשְּׁגָה הַנִּ"ל דְּהֵינּוּ לְהַשִּׁיג מִפְּנֵי מֵהַ יֵשׁ צָדִיק וְרַע לוֹ וְכוּ אֲבַל עַל יְדֵי שְׁאַהֲבַתּוֹ חֲזָקָה כֹּל כֵּךְ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁמְשָׁלִיךְ וּמְגַלְגֵּל עֲצָמוֹ בְּרָפֶשׁ וְטִיט בְּשִׁבִיל עֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְעוֹשֶׂה עֲבֹדוֹת כְּעֶבֶד מִמֶּשׁ בְּשִׁבִיל אֲהַבַתּוֹ יִתְבָּרַךְ אֵזִי זוֹכֶה לְהַשִּׁיג גַּם מֵהַ שְׁבְּחִינַת מִשָּׁה בְּחִיָּיו דְּהֵינּוּ בְּעַת קִיּוֹם הַמְחִין אֵין יְכוּלִין לְהַשִּׁיג דְּהֵינּוּ צָדִיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ כִּי יֵשׁ בְּחִינַת בֵּן, שֶׁהוּא מַחֲפֵשׁ בְּגִנְזֵיא דְּמַלְכָּא, כְּמוֹ בֵּן (עֵין זֶהרָ בְּהַר קִי"א) וְיֵשׁ בְּחִינַת עֶבֶד, שְׂאֵין לוֹ רַק לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדָתוֹ שְׁנַתְנוּ לוֹ וְאֶסוּר לוֹ לְשָׂאֵל שׁוֹם טַעַם וְחִקְרָה עַל עֲבוֹדָתוֹ כִּי הוּא מְחַיֵּב רַק לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ, דְּהֵינּוּ עֲבוֹדָתוֹ שְׁנַתְנוּ לוֹ לַעֲשׂוֹת אֲבַל יֵשׁ בֵּן, שֶׁהוּא אוֹהֵב כֹּל כֵּךְ אֶת אָבִיו עַד שְׁמַחְמַת הָאֲהַבָּה הוּא עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה עֶבֶד מֵהַ שְׁעֶבֶד פְּשׁוּט צָרִיד לַעֲשׂוֹת וְהוֹלֵךְ וְקוֹפֵץ בְּתוֹךְ הַסּוּלָלוֹת הַגְּדוּלָּה (שְׁקוּרִין פְּאִסִי), בְּתוֹךְ קִשְׁרֵי הַמְּלַחְמָה וּמְגַלְגֵּל עֲצָמוֹ בְּכֹל מִינֵי רָפֶשׁ וְטִיט כְּדִי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְאָבִיו מֵהַ שְׁאַפְלוּ עֶבֶד פְּשׁוּט לֹא הִיָּה עוֹשֶׂה עֲבוֹדוֹת כְּאֵלוֹ וְאֵזִי כְּשֶׁאַבִּיו רוֹאֶה אֲהַבַתּוֹ הַחֲזָקָה כֹּל כֵּךְ עַד שְׁמְשָׁלִיךְ עֲצָמוֹ לְעֲבֹדוֹת גָּמוּר בְּשִׁבִיל אֲהַבַתּוֹ אֵזִי הוּא מְגַלְהָ לוֹ גַּם מֵהַ שְׂאֵין נְמָסֵר אֶפְלוּ לְבָן כִּי אֶפְלוּ הַבֵּן, שֶׁהוּא מַחֲפֵשׁ בְּגִנְזֵיא דְּמַלְכָּא אֶף עַל פִּי כֵן יֵשׁ מְקוֹמוֹת שְׁגַם הַבֵּן אֶסוּר לְכַנֵּס לְשֵׁם הֵינּוּ שְׂיִישׁ הַשְּׁגוֹת, שְׁגַם הַבֵּן אֵינּוּ מְשִׁיג אוֹתָם אֲבַל עַל יְדֵי שֶׁהַבֵּן מְסַלֵּק כֹּל חֲכָמָתוֹ וּמְשָׁלִיךְ עֲצָמוֹ לְעֲבֹדוֹת כְּנִ"ל עַל יְדֵי זֶה אָבִיו מְרַחֵם עָלָיו וּמְגַלְהָ לוֹ מֵהַ שְׂאֵינּוּ נְמָסֵר אֶפְלוּ לְבָן הֵינּוּ שְׁנַתְגַּלְהָ לוֹ בְּחִינַת צָדִיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ שְׁגַם מִשָּׁה בְּחִיָּיו לֹא הַשִּׁיג זֹאת וְזֶהוּ בְּחִינַת (מְלָאכִי ג) : וְחַמְלַתִּי עֲלֵיהֶם כְּאֲשֶׁר יַחְמַל אִישׁ עַל בְּנוֹ הָעֶבֶד אֶתוֹ הָעֶבֶד אֶתוֹ דִּיקָא הֵינּוּ בְּחִינַת בֵּן שְׁמְשָׁלִיךְ עֲצָמוֹ לְעֲבֹדוֹת שְׁמִסְלֵק כֹּל חֲכָמָתוֹ וְעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה עֶבֶד וְזֶהוּ : בְּנוֹ הָעֶבֶד אֶתוֹ, הֵינּוּ בֵּן שְׁעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה עֶבֶד כְּנִ"ל עַל יְדֵי זֶה וְחַמְלַתִּי עָלָיו כִּי עַל יְדֵי זֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְרַחֵם עָלָיו מַחְמַת שְׁרוּאָה אֲהַבַתּוֹ חֲזָקָה כֹּל כֵּךְ וּמְרָאָה וּמְגַלְהָ לוֹ בְּחִינַת צָדִיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ כְּנִ"ל (מֵהַ שְׁכָתוֹב שֵׁם). וְשִׁבְתָּם וּרְאִיתָם בֵּין צָדִיק לְרָשָׁע וְכוּ דְּהֵינּוּ שְׁזוֹכֶה לְהַשִּׁיג עַל יְדֵי זֶה צָדִיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת

תקוּן הַמִּשְׁפָּט כִּי זֹכֶה לְהַשִּׁיג צְדִיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ שְׁזָה נִרְאָה כְּעוֹת הַמִּשְׁפָּט וְעִכְשָׁו כְּשִׁזְכָּה לְהַשִּׁיג וּלְהִבִּין זֹאת, זֶה בְּחִינַת תִּקּוּן הַמִּשְׁפָּט נִמְצָא שְׁעַל יְדֵי רַבִּי אֲמַת עִם תַּלְמִידִים, נַעֲשִׂין וְנִתְתַּקְּנִין כָּל הַבְּחִינּוֹת הַנִּי"ל. טו. וְזֶהוּ בְּחִינַת הַרְאָה כְּשֶׁהַרְאָה בְּשִׁלְמוֹת נַעֲשִׂין גַּם כֵּן כָּל הַבְּחִינּוֹת הַנִּי"ל כִּי הַרְאָה הִיא קָר וְלַח קָר זֶה בְּחִינַת "וְקָר רֵיחַ אִישׁ תְּבוּנָה" בְּחִינַת תִּקּוּן הָאֱמוּנָה עַל יְדֵי אִישׁ תְּבוּנָה כְּנִי"ל לַח זֶה בְּחִינַת הַלְחָלוּחִית וְהַשְׁמֻנוּגִית הַעוֹלָה אֶל הַמַּח וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת מַחִין תִּפְלִין כְּנִי"ל גַּם כְּשֶׁהַרְאָה בְּשִׁלְמוֹת, זֶה בְּחִינַת תִּקּוּן הַשְּׁנָה כִּי הַשְּׁנָה עַל יְדֵי הַרְאָה כִּי הַרְאָה הִיא קָר וְלַח וְעַל יְדֵי קָר וְלַח עַל יְדֵי זֶה עֵקֶר הַשְּׁנָה וְעַל כֵּן בְּשַׁעַת גְּשָׁמִים אִזּוּ הוּא זְמַן שְׁנָה כִּי אִזּוּ עָרַב לְאָדָם הַשְּׁנָה מְאֹד וְזֶה מִחֲמַת שְׁהַגְשָׁמִים הֵם קָר וְלַח, קָרִירוֹת וְלַחוּת וְכֵן בִּבְקָר הַשְּׁנָה עָרְבָה גַּם כֵּן כִּי אִזּוּ יוֹרֵד הַטַּל, וְאִזּוּ גַּם כֵּן הוּא קָר וְלַח וְעַל כֵּן הַשְּׁנָה עָרְבָה אִזּוּ גַּם כֵּן נִמְצָא שְׁעַל יְדֵי הַרְאָה שֶׁהִיא קָר וְלַח, הוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הַשְּׁנָה גַּם רֵאָה עַל שֵׁם שֶׁהִיא מְאִירַת עֵינַיִם כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (חֲלִין מִט מְשָׁלִי ט"ו) : "מְאֹר עֵינַיִם יִשְׁמַח לִבִּי" הֵינּוּ בְּחִינַת תִּקּוּן הַשְּׁמַחָה, שֶׁהוּא חֲזוּק הַמְּלֶאֶךְ כְּנִי"ל גַּם הַרְאָה בְּשִׁלְמוֹת זֶה בְּחִינַת תִּקּוּן הַמִּשְׁפָּט כִּי מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט הוּא בֶּלֶב כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "וְנִשְׂא אֶהְרֹן אֶת מִשְׁפַּט בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל לִבּוֹ" וְעַל יְדֵי קִלְקוּל הַמִּשְׁפָּט שְׁעַל יְדֵי זֶה נוֹפְלִין אֶהְבוֹת נְפִילוֹת מִן הַמְּרַכְּבָה כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה בָּא חֲמוּם הַלֵּב כְּנִי"ל נִמְצָא שְׁחֲמוּם הַלֵּב זֶה בְּחִינַת קִלְקוּל הַמִּשְׁפָּט וְהַרְאָה מְנַשְּׁבַת עַל הַלֵּב וּמְקַרְרַת הַחֲמוּם, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת תִּקּוּן הַמִּשְׁפָּט וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ז) : "יֵשֵׁב רֵיחוֹ יִזְלוּ מֵיָם" הֵינּוּ עַל יְדֵי נְשִׁיבַת הַרֵיחַ שֶׁל הַרְאָה שֶׁהִיא מְנַשְּׁבַת עַל הַלֵּב וּמְקַרְרַת חֲמוּם הַלֵּב עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת תִּקּוּן הַמִּשְׁפָּט וְזֶהוּ "יִזְלוּ מֵיָם", בְּחִינַת (עֲמוֹס ה) : "וַיִּגַּל כְּפִי מִשְׁפָּט" שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הַמִּשְׁפָּט כְּנִי"ל וְזֶהוּ רֵאָה עַל שֵׁם שֶׁהִיא מְאִירַת עֵינַיִם כְּנִי"ל זֶה בְּחִינַת (סִנְהֶדְרִין ו) : אֵין לְדִין אֶלָּא מֵה שֶׁעֵינַיִם רוֹאוֹת שְׁזֶהוּ בְּחִינַת תִּקּוּן הַמִּשְׁפָּט מְאִירַת רֵאֲשֵׁי תְבוֹת תּוֹכוֹ רְצוּף אֶהְבָּה מְבֻנוֹת יְרוּשָׁלַיִם הֵינּוּ בְּחִינַת תִּקּוּן הַמִּשְׁפָּט שֶׁהוּא תִקּוּן הַמְּרַכְּבָה שֶׁשֵׁם הָאֶהְבָּה דְקִדְשָׁה בְּבְחִינַת "מְרַכְּבוֹ אֲרַגְמוֹ תּוֹכוֹ רְצוּף אֶהְבָּה מְבֻנוֹת יְרוּשָׁלַיִם", כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת (הוֹשֵׁעַ ו) : "וּמִשְׁפָּטֶיךָ אֹר יֵצֵא" וְכְמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים וְתוֹצִיא כְּאוֹר מִשְׁפָּטֵינוּ הֵינּוּ עַל יְדֵי הַרְאָה, שֶׁהִיא מְאִירַת עֵינַיִם עַל יְדֵי זֶה הוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הַמִּשְׁפָּט, בְּחִינַת : וְתוֹצִיא כְּאוֹר מִשְׁפָּטֵינוּ וְזֶה פְּרוּשׁ : אָמַר רַב אֲשִׁי : אָמַר לִי הוֹנָא בַר נֶתַן, זְמַנָּא חֲדָא הָוָה קִאֲזִלְיָנָא בְּמִדְבָּרָא, וְהָוָה אֶטְמָא דְבִשְׂרָא בְּהָדָן פְּתַחנָא וְנִקְרִינָא וְאַנְחָנָא אַעֲשָׂבָא אֲדַמִּיתִינָא צִיבִי, חָלַם אֶטְמָא וְטוֹינָן כִּי הָדָרָן לְבַתַּר תְּרִיסַר יָרְחֵי שְׁתָּא, חֲזִינָהוּ לְהִנְהוּ גְּמָרֵי דְהוּוּ קָא מְלַחֲשֵׁי כִי אֲתָאֵי לְקַמָּה דְאַמִּימַר, אָמַר לִי : הַהוּא אַעֲשָׂבָא סַמְתָּרֵי הָוָה, הִנְהוּ גְּמָרֵי דְרַתְמָא הוּוּ : (בְּבֵא בְּתָרָא ע"ד) : הֵינּוּ שְׁסַפֵּר, שְׁפַעַם אֶחָד הֵלֶךְ בְּמִדְבָּר זֶה בְּחִינַת תִּקּוּן הָאֱמוּנָה בְּבְחִינַת (יִרְמְיָה ב) : "לְכַתֵּךְ אַחֲרַי בְּמִדְבָּר בְּאַרְץ לֹא זְרוּעָה" אַרְץ לֹא זְרוּעָה זֶה בְּחִינַת פָּגַם הָאֱמוּנָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה נִתְקַלְקְלוּ הַזְּרָעִים כְּנִי"ל, וְלְכַתֵּךְ אַחֲרַי בְּמִדְבָּר זֶה בְּחִינַת תִּקּוּן הָאֱמוּנָה שֶׁהָאֱמִינוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְהִלְכוּ אַחֲרָיו בְּמִדְבָּר וְתִקְּנוּ בְּחִינַת "אַרְץ לֹא זְרוּעָה", דְּהֵינּוּ נְפִילַת הָאֱמוּנָה כְּנִי"ל וְהָוָה אֶטְמָא דְבִשְׂרָא בְּהָדָן אֶטְמָא בְּשָׂרָא זֶה בְּחִינַת גְּרִים, שֶׁהֵם עַרְלֵי בֶּשֶׂר (יַחֲזַקְאֵל מ"ד) שְׁעַל יְדָם בָּא בְּחִינַת הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ, כְּנִי"ל

אטמי בשׂרא בחינת ערלי בשׂר ובחינת החתים בשׂרו, כנ״ל כי על ידי עלית האמונה הנפולה נעשין גרים שעל ידם מתגבר, חס ושלום, חותם דסטרא אחרא בחינת החתים בשׂרו, כנ״ל ופתחינן הינו שתקנו בחינת החתים בשׂרו ונעשה בחינת חותם דקדשה, שהוא בחינת (שמות כ״ח) : ״פתוחי חתם קדש לה״ הינו בחינת תקון המחין כנ״ל ונקרינן זה בחינת ״ושמתיך בנקרת הצור״ בחינת צמצום המחין, שלא לצאת חוץ לגבול כנ״ל ואנחנא אעשׂבא עשׂבא זה בחינת כלליות המאכלים כמו שכתוב (בראשית ט) : ״כירק עשב נתתי לכם את כל״ נמצא שכלליות המאכלים הם בחינת עשׂבא ואנחנא אעשׂבא הינו אחר שהיינו מתקנים את המחין כנ״ל הנחנו עצמנו אעשׂבא, הינו על המאכלים לתקן את המאכלים, שלא יזיקו ויפגמו את החלום חס ושלום ותקון זה, הינו תקון המאכלים נעשה על ידי חזיק המלאך שנתחזק על ידי התחדשות הרצון, על ידי השמחה כנ״ל וזהו : אדמיתין ציבי זה בחינת : ״וכמצביה עבד בחיל שמיא״ בחינת התחדשות הרצון הינו שהיינו רוצים להביא הרצון, בחינת התחדשות הרצון שזהו חזיק המלאך, שעל ידי זה הוא תקון המאכלים כנ״ל וזהו אדמיתין ציבי חלים הינו שבתוך שהיינו עוסקים בתקון המאכלים על ידי התחדשות הרצון, חלם לנו חלום וזהו חלים לשון חלום חלים הוא לשון התקשרות והתחברות כי החלום היה מחובר משני כחות : מכח המלאך וכח השד מחמת שעדין לא נתתקנו המאכלים כנ״ל וטוין לשון תענית (עין דניאל ו פסחים ק״ז) הינו שהיינו מתענים כי התענית מביא שמחה שהוא תקון החלום כנ״ל כי הדרך לבתר תריסר ירחי שתא הינו כשחזרנו ובאנו לחדש ניסן שהוא אחר שנים עשר חדשי השנה כי ניסן תחלת החדשים והוא ראש השנה למלכים ואז הוא חזיק המלאך כנ״ל ואף על פי כן : חזינהו להני גמרי דקא מלחשי דהינו שגם לבתר תריסר ירחי שתא שהוא ניסן אז גם כן עדין היו בוערים הגחלים הינו בחינת חמום הלב, שעל ידי החמימות בא טמאה הנ״ל, חס ושלום ובאמת בניסן הוא חזיק המלאך כנ״ל והיה ראוי שיתבטל אז הטמאה הנ״ל לגמרי כי אתינא לקמה דאמימר, אמר : הנהו עשׂבא דסמתרי הוּו הינו שהמאכלים הנ״ל שהם בחינת עשׂבא כנ״ל של סם תרי הוּו, שהיה כלול בהם שני כחות : סם חיים וסם מות דהינו כח המלאך וכח השד כנ״ל כי קדם תקון המאכלים, אזי נתערב בהן כח השד כנ״ל ואזי הם בחינת סמתרי, סם תרי כי הם כלולים משני כחות : כח המלאך וכח השד כנ״ל וזהו : הנהו עשׂבא דסמתרי הוּו, כנ״ל הנהו גמרי דרתמא הוּו רתמא הינו רתם, כמו שפרש רש״י זה בחינת תקון המרפבה, בחינת (מיכה א) : ״רתם המרפבה״ הינו שהודיע לו אמימר שהחמימות בא מפגם המרפבה על ידי עויות המשפט כנ״ל שלזה אין תקון כי אם על ידי קשור המרפבה, בחינת : רתם המרפבה ריתמא ראשי תבות : תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים שמנפילת האהבה הזאת בא החמימות הנ״ל ואין תקון כי אם על ידי רצוף אהבה מבנות ירושלים, כנ״ל וזהו : ״תקעו בחדש שופר״ תקעו זה בחינת : ״היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו״ בחינת חרדת הגוף, בחינת : ״וקר רוח איש תבינה״ הינו בחינת איש תבינות שעל ידו נתתקן האמונה

כַּנִּי"ל בַּחֲדָשׁ שׁוֹפֵר הֵינּוּ בְּהִתְפָּאֲרוֹת חֲדָשׁ דְּהֵינּוּ הִתְפָּאֲרוֹת וְגֵאָוָה חֲדָשָׁה שְׁנִיתְגִּלָּה הֵינּוּ בְּחִינַת גְּרִים שֶׁהֵם מְכַנִּיסִין גֵּאָוָה בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁנַּעֲשִׂין עַל יְדֵי שְׁמִיעֻלִין הָאֲמוּנָה הַנְּפוּלָה כַּנִּי"ל בַּכֶּסֶף לְיוֹם חַגְנוּ זֶה בְּחִינַת תְּפִלִין דְּמַכְסִין עַל מַחָא כִּי מֵהִגָּאוּהַ הַנִּי"ל נַעֲשֶׂה תְּפִלִין עַל יְדֵי הַמְּגִי אֲרָץ, שֶׁהֵם מְתַקְנִין וּמַעֲלִין פָּגָם הַגָּאוּהַ שֶׁהִיא בְּחִינַת הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ וְעוֹשִׂין מְזָה בְּחִינַת

ו - על ידי זעה טובה, על ידי זה נעשה שמחה

עַל יְדֵי זְעָה טוֹבָה [כְּגוֹן כְּשֶׁמְזִיעִין עַל יְדֵי דְבַר שֶׁבְּקִדְשָׁה] עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה שְׂמֵחָה, בְּחִינַת (דְּבָרִים ט"ז) : "וְשִׂמְחֶת בְּחֻגְד" בְּחִינַת שְׂמֵחָה שֶׁל יוֹם טוֹב [וְלֹא דוֹקָא יוֹם טוֹב מִמַּשׁ אֲלָא כָּל יוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת טוֹב, נִקְרָא יוֹם טוֹב] כִּי הַשְׂמֵחָה עַל יְדֵי הַדְּמִים כִּי הֶעֱצְבוֹת מִן הַטְּחוּל, וְטְחוּל הִיא עֲכִירוֹת הַדְּמִים וְכִשְׂמֵתְגִבֵּר, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, עֲכִירַת הַדְּמִים שֶׁל הַטְּחוּל עַל יְדֵי זֶה בְּאֵין חִלְשׁוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם כִּי כְּשֶׁהֶעֱכִירַת הַדְּמִים הוּא בְּמִדָּה בְּטְחוּל אֲזִי אֲדַרְבָּא הוּא טוֹבָה מֵהַטְּחוּל מְקַבֵּל הֶעֱכִירַת הַדְּמִים כִּי נִשְׁאָרִין הַדְּמִים זְכִים אֲבָל כְּשֶׁעֲכִירַת הַדְּמִים שֶׁל הַטְּחוּל מִתְגַּבֵּר, חֶסֶד וְשְׁלוֹם נַעֲשִׂין חִלְשׁוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם וְהִרְפוּאָה הִיא זְעָה כִּי עַל יְדֵי הַזְעָה יוֹצֵא הָאָרֶס, שֵׁישׁ בְּהַדְּמִים הֶעֱכִירַת הַדְּמִים שֶׁהֵם הַפִּילוֹ אוֹתוֹ לְמִשְׁכָּב, חֶסֶד וְשְׁלוֹם וְאֲזִי נִשְׁאָרִין הַדְּמִים זְכִים וְאֲזִי זוֹכָה לְשְׂמֵחָה כִּי עֵקֶר הֶעֱצְבוֹת עַל יְדֵי הַטְּחוּל, שֶׁהוּא עֲכִירַת הַדְּמִים כַּנִּי"ל וְעַכְשָׁו שִׁיּוֹצְאִין עֲכִירַת הַדְּמִים עַל יְדֵי זְעָה, נַעֲשֶׂה שְׂמֵחָה וְכוּ זִיעָה רְאֵשִׁי תְבוֹת : "זֶה הַיּוֹם עֲשֶׂה יְי" (תְּהִלִּים קי"ח) הֵינּוּ בְּחִינַת שְׂמֵחָה שֶׁל יוֹם טוֹב, שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל יְדֵי זְעָה טוֹבָה כַּנִּי"ל וְזֶה שֶׁאֲנִי רוֹאִין, שֶׁהַחֹלָה תִּכְרַף כְּשֶׁמְזִיעַ, נִמְשָׁךְ עֲלָיו שְׂמֵחָה כִּי עַל יְדֵי הַזְעָה נַעֲשֶׂה שְׂמֵחָה כַּנִּי"ל

ז - ויהי מקץ - כי מרחמם ינהגם

וְיִהִי מִקֵּץ שְׁנַתִּים זְמַיִם, וּפְרָעָה חֲלָם וְכוּ (בְּרֵאשִׁית מ"א). א. כִּי מְרַחֵם יְנַהֵג (יִשְׁעִיָּה מ"ט) הֵינּוּ מִי שֶׁהוּא רַחֲמָן, הוּא יְכוּל לְהִיּוֹת מְנַהֵג כִּי עַל רְשָׁעִים אוֹ עַל רוֹצְחִים וְגִזְלָנִים אֲסוּר לְרַחֵם וְכוּ מִי שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ אִיד

להתנהג עם הרחמנות אזי יוכל לרחם על תינוק של ארבעה ימים לתן לו מאכל הצריך לגדול ולא לקטן כזה כי קטן כזה צריכין לזונו רק על ידי חלב דוקא על כן צריך לידע איך להתנהג עם הרחמנות שלקטן כזה צריכין לרחם לתן לו חלב דיקא ולגדול מאכל הצריך לו וכן על כל אחד ואחד צריכין לרחם במה שצריך לו ב. ורחמן כזה הוא רק משה רבנו כי הוא היה מנהיג ישראל והוא יהיה המנהיג לעתיד כי "מה שהיה הוא ומוסר נפשו בשביל ישראל והשליך נפשו מנגד ולא היה חושש על עצמו כלל (שמות ל"ב) "ואעשך לגוי גדול", והוא לא השגיח על זה כלל רק אמר "אם תשא חטאתם" וכו' (שם) כי הוא היה רחמן ומנהיג אמתי והיה עוסק בישובו של עולם, שהיה העולם מישב מבני אדם כי עקר האדם הוא הדעת ומי שאין לו דעת, אינו מן הישוב ואינו מכנה בשם אדם כלל רק הוא בחינת חיה בדמות אדם ומשה רבנו היה לו רחמנות והיה עוסק בישוב העולם, שהיה העולם מישב וממלא מבני אדם הינו בני דעה, כנזכר לעיל כי הוא פתח לנו אור הדעת כמו שכתוב (דברים ד) : "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים" כי משה פתח את הדעת וגלה לנו כי יש אלקים שליט בארץ ג. כי עקר הרחמנות הוא כשישראל עם קדוש נופלין, חס ושלום בעוונות, רחמנא לצלן כי זהו הרחמנות הגדול מכל מיני רחמנות כי כל היסורים הקשים שבעולם אינם נחשבים כלל כנגד המשאוי הכבד של עוונות, חס ושלום כי כשישראל נופלים בעוונות, חס ושלום זהו משאוי כבד מאד, שאי אפשר לשא כלל המשאוי הכבד הזה בבחינת : "כמשא כבד יכבדו ממני" (תהלים ל"ח) כי מי שיודע קדשת ישראל מאין הם לקוחים ויודע רוחניות ודקות של ישראל הוא יודע, שישראל הם רחוקים לגמרי מעוון ואין עוון שיך להם כלל לא לפי גדל קדשתם משרשם וגדל דקותם ורוחניותם ועל כן כל היסורים שבעולם אינם נחשבים למשאוי כנגד המשאוי הכבד של עוונות, חס ושלום, רחמנא לצלן ואפלו כשיש לאדם יסורים אם אין בהם עוונות, אינם נחשבים ליסורים כלל (שבת נ"ה). אין יסורין בלא עון שכשאיין בהם עוון אינם יסורים כלל כי עקר היסורים הם רק כשנופלים בעוונות חס ושלום וזהו עקר הרחמנות לרחם על ישראל עם קדוש להוציאם מהמשאוי הכבד של עוונות ועל כן משה רבנו, עליו השלום בכל עת שנפלו ישראל באיזה עוון היה מוסר נפשו עליהם והתפלל בעדם, כגון במרגלים וכיוצא כי ידע, שלפי קדשת ישראל ודקותם הם רחוקים מעוון ואי אפשר להם לשא כלל המשאוי הכבד של עוון כני"ל ובאמת, מהיכן באים לעוונות, חס ושלום הוא רק על ידי שאין לו דעת כי אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות (סוטה ג) וזהו הרחמנות הגדול מן הכל שצריכין לרחם עליו להכניס בו דעת בבחינת (תהלים מ"א) "אשרי משכיל אל דל" כי אין עני אלא מן הדעת (נדרים מ"א) וצריכין לרחם עליו, להכניס בו דעת ד. ואפלו כשמגיע זמנו להסתלק והנשמה עולה ומתדבקת במקום שעולה, בעולמות עליונים אין זה תכלית ושלמות שתהיה הנשמה רק דבוקה למעלה רק עקר השלמות של הנשמה היא שבעת שהיא למעלה תהיה למטה גם כן על כן צריך שישאיר אחריו ברכה, כן או תלמיד כדי

שִׁישָׂאָר דַּעְתּוֹ לְמִטָּה גַם כֵּן בַּעַת שְׁנִסְתַּלַּק לְמַעְלָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ,
זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּבֵא בַתְּרָא קט"ז). "אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לְמוֹ" חַד אָמַר בֵּן
וְחַד אָמַר תַּלְמִיד כִּי הַתַּלְמִיד מְקַבֵּל דַּעַת הָרַב גַּם הֵבֵן בּוֹדְאֵי אֵין מַעְלָה
כְּשִׁישָׂאָר בֵּן רָשָׁע, חֶסֶד וְשָׁלוֹם וְהַעֲקָר לְהַשְׁאִיר בֵּן שְׂיִהְיֶה בְּחִינַת תַּלְמִיד גַּם
כֵּן שִׁיקְבֵּל מִמֶּנּוּ שְׁכָלוֹ וְדַעְתּוֹ וְלֹאֵיֶדֶךְ מֵאֵן דָּאָמַר דֵּי בְּתַלְמִיד לְבַד כִּי מֵאַחַר
שֶׁעָקַר הוּא כְּדֵי שִׁישָׂאָר דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם עַל כֵּן דֵּי גַם בְּתַלְמִיד לְבַד, כִּי זֶהוּ
עָקַר הַשְּׁלֵמוֹת שִׁישָׂאָר דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה גַם בַּעַת הַהִסְתַּלְקוֹת, כְּשֶׁהִנְשָׂמָה
עוֹלָה לְמַעְלָה כִּי מִי שִׁיּוֹדֵעַ קֶצֶת בִּידְעָתוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא יוֹדֵעַ שֶׁעָקַר הַתַּעֲנוּגִים
וְהַשְּׁעוּשׂוּעִים שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא רַק שֶׁאֲנַחְנוּ מַעוֹלָם הַזֶּה הַשֶּׁפֶל נִגְדֵל
וְנִקְדָּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וְזֶהוּ עָקַר הַתַּעֲנוּגִים וְהַשְּׁעוּשׂוּעִים שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב: "וְאָבִיתָ תְהַלֵּה מִגּוֹשִׁי עֶפְרַיִם מִקְרוּצֵי חֹמֶר" וְכוּ כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵשׁ
לוֹ שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפְנִים וְעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים שֶׁהֵם עוֹבְדִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
וְאֵף עַל פִּי כֵן עָקַר הַתַּעֲנוּג וְהַשְּׁעוּשׂוּע שֶׁלוֹ כְּשֶׁעוֹלָה לְמַעְלָה הָעֲבוּדָה שֶׁל
עוֹלָם הַשֶּׁפֶל הַזֶּה וְעַל כֵּן צְרִיכִין לְהַשְׁאִיר אַחֲרָיו בֵּן אוֹ תַלְמִיד כְּדֵי שִׁישָׂאָר
דַּעְתּוֹ לְמִטָּה שִׁישָׂאָר בְּבִנֵי עוֹלָם הַזֶּה הַשֶּׁפֶל כִּי כְּשִׁישָׂאָר דַּעְתּוֹ לְמִטָּה עַל יְדֵי
בֵּן אוֹ תַלְמִיד נְחָשׁב כְּאֵלוֹ הוּא בְּעַצְמוֹ מִמֶּשׁ נִשְׂאָר בְּעוֹלָם וְכָל אָדָם יְכוֹל
לְקַיֵּם זֹאת, לְהַעֲמִיד תַּלְמִידִים כִּי כְּשֶׁשָּׂנִים מְדַבְּרִים יַחַד בִּירְאַת שְׁמַיִם אֲזִי
כְּשֶׁאֶחָד מֵאִיר לְחִבְרוֹ בְּאִיזָה דְבוּר נְחָשׁב חִבְרוֹ אֶצְלוֹ בְּחִינַת תַּלְמִיד
וְלִפְעָמִים נַעֲשֶׂה לְהַפֵּךְ דֵּהֵינוּ כְּשֶׁאֶחָד כֵּךְ הוּא מְקַבֵּל מִחִבְרוֹ אִיזָה דְבוּר אֲזִי
נַעֲשֶׂה הוּא בְּבַחֲנֵי תַלְמִיד לְגַבֵּי חִבְרוֹ וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְזַהֵר, לְהַשְׁתַּדֵּל
וְלַעֲסֹק בָּזֶה כִּי "לֹא תִהְיֶה בְּרָאָה לְשֶׁבֶת יִצְרָה" (יִשְׁעִיָּה מ"ה) כִּי צָרִיךְ כָּל
אָחָד לַעֲסֹק בִּישׁוּבוֹ שֶׁל עוֹלָם שְׂיִהְיֶה הָעוֹלָם מְמַלָּא מִבְּנֵי אָדָם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(בְּרֵאשִׁית א): "וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ" כִּי זֶה עָקַר יִשׁוּב הָעוֹלָם כְּשֶׁהָעוֹלָם
מְמַלָּא מִבְּנֵי אָדָם, הֵינוּ מִבְּנֵי דַעָה כִּי מִי שֶׁאֵין בּוֹ דַּעַת אֵינוֹ אָדָם כְּלָל כְּנ"ל
[הֵינוּ כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם מַצְוָה לְהַעֲמִיד בְּנִים בְּעוֹלָם בְּשֶׁבִיל קִיּוּם הָעוֹלָם כֵּן הוּא
מַצְוָה לְהַכְנִיס דַּעַת וִירְאַת שְׁמַיִם בְּבָנָיו וּבְתַלְמִידִים כִּי זֶה עָקַר הַמַּצְוָה
שֶׁמַּצְוָה לְהַעֲמִיד תּוֹלְדוֹת לְקִיּוּם הָעוֹלָם כִּי הָעָקַר לְהַעֲמִיד תּוֹלְדוֹת מִמֵּין
בְּנֵי אָדָם דְּזֻקָא וְלֹא מִן בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת בְּדַמּוֹת אָדָם עַל כֵּן כָּל זְמַן שֶׁאֵין
מֵאִיר הַדַּעַת בְּבִנֵי אָדָם וְאֵינֶם יוֹדְעִים וּמְרַגִּישִׁים אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ
וּמִמְשַׁלְתּוֹ אֵינֶם בְּכָלל בְּנֵי אָדָם מֵאַחַר שֶׁאֵין בָּהֶם דַּעַת לְדַעַת אֶת הַשְּׂזָה
עָקַר גְּדֵר הָאָדָם וְעַל כֵּן נְחָשׁב הָעוֹלָם כְּתִהּוֹ וְכִהּוֹ וְעַל זֶה נֶאֱמַר: לֹא תִהְיֶה
בְּרָאָה לְשֶׁבֶת יִצְרָה כִּי צְרִיכִין לִישֹׁב אֶת הָעוֹלָם, שְׂיִהְיֶה מִישֹׁב הָעוֹלָם מִבְּנֵי
אָדָם דִּיקָא דֵּהֵינוּ מִבְּנֵי דַעָה שִׁיּוֹדְעִין אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶהוּ גַם כֵּן מַצְוֹת:
"וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ" שֶׁצְרִיכִין לְמַלְאוֹת אֶת הָאָרֶץ בְּבִנֵי אָדָם הֵינוּ שְׁכָל אָדָם
מַצְוָה שִׁיִּדְבֵּר עִם חִבְרוֹ בִּירְאַת שְׁמַיִם כְּדֵי לְהַכְנִיס דַּעַת בְּחִבְרוֹ שְׂזָה עָקַר
יִשׁוּב הָעוֹלָם שְׂיִהְיֶה הָעוֹלָם מִישֹׁב מִבְּנֵי אָדָם הֵינוּ מִבְּנֵי דַעָה, שִׁיּוֹדְעִין אֶת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּנ"ל] עַל כֵּן צָרִיךְ כָּל אָחָד לַעֲסֹק בָּזֶה לְהַכְנִיס דַּעַת וִירְאַת
שְׁמַיִם בְּחִבְרוֹ שֶׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה חִבְרוֹ בְּחִינַת תַּלְמִיד אֶצְלוֹ וְאֲזִי כְּשִׁימְלְאוּ
יָמָיו וְנִגִּיעַ זְמַן הַסְתַּלְקוֹתוֹ אֲזִי יִתְלַבֵּשׁ בָּזֶה הַדְּבוּר שֶׁהַכְנִיס בְּחִבְרוֹ וְיִהְיֶה
נְחָשׁב כְּאֵלוֹ הוּא בְּעַצְמוֹ מִמֶּשׁ קִיָּם בָּזֶה הָעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "אֲשֶׁר אֵין
חֲלִיפוֹת לְמוֹ" חַד אָמַר בֵּן, וְחַד אָמַר תַּלְמִיד נִמְצָא כְּשִׁישָׂאָר בֵּן אוֹ תַלְמִיד
אַחֲרָיו אֲזִי יֵשׁ חֲלִיפוֹת לְמוֹ הֵינוּ כִּי יֵשׁ לוֹ חֲלִיפִין מֵאַחַר שֶׁנִּשְׂאָר דַּעְתּוֹ

אחריו על ידי בן או תלמיד כנ"ל כי עקר הוא הדעת וכשנשארו הדעת
אחריו על ידי בן או תלמיד נחשב כאלו הוא ממש נשארו קיים בעולם וזה
חליפות ראשי תבות: פי ידבר חכמות והגות לפי תבונות (תהלים מ"ט) כי
עקר הוא הדעת שהוא בחינת: "פי ידבר חכמות והגות לפי תבונות" שזהו
עקר ההשארה והחליפות שנשארו מן האדם אחריו דהינו מה שהיה מדבר
חכמה ותבונה עם חברו והכניס בו דעת אמת ויראת שמים כנ"ל ועל כן
פי ידבר חכמות והגות לפי תבונות ראשי תבות חליפות כי זה עקר
החליפות וההשארה כנ"ל ובאמת בן ותלמיד הוא כלו חד כי הבן הוא גם
בן תלמיד כנ"ל וגם התלמיד הוא בחינת בן, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם
לברכה (סנהדרין צ"ט: ועין שם גם בדף יט). כל המלמד בן חברו תורה
כאלו עשאו כי נחשב כאלו עשה את הגוף של התלמיד גם כן כי מקדם לא
היה נקרא בשם אדם כלל מאחר שלא היה בו דעת ולא היה רק דמות
אדם נמצא שעל ידי שלמד עמו תורה והכניס בו דעת על ידי זה נעשה
אדם על כן נחשב כאלו עשאו ממש על כן גם התלמיד הוא בחינת בן ה.
אמנם, מי שרוצה לדבר עם חברו ביראת שמים כנ"ל הוא צריך שיהיה לו
יראת שמים כדי שיהיו דבריו נשמעין אצל חברו כמו שאמרו רבותינו,
זכרונם לברכה (ברכות ו:): כל מי שיש בו יראת שמים, דבריו נשמעין
וגם כדי שיתקיימו דבריו אצל חברו כי לפעמים מדבר אחד עם חברו ותכף
ומיד עובר והולך הדבור מלב חברו, ואינו מתקיים אצלו כלל על כן צריך
לזה יראת שמים כי מי שיראת חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקיימת
(אבות פרק ג) הינו שיש קיום לדבריו אצל חברו נמצא, מי שרוצה להכניס
דעת בחברו הוא צריך שיהיה לו יראת שמים, כדי שיהיו דבריו נשמעין
וכדי שיתקיימו דבריו אשר אין חליפות למו, ולא יראו אלקים (תהלים
נ"ה) הינו כשאין נשארו דעתו אחריו על ידי בן או תלמיד שזה בחינת
חליפות כנ"ל זה סימן שלא יראו אלקים כי על ידי יראה נשארו דעתו
אחריו כנ"ל ו. ועל ידי זה שעוסקים לדבר אחד עם חברו להכניס בו דעת
ויראת שמים ולהעמיד תלמידים כנ"ל על ידי זה נכנסין אורות המקיפים
דהינו שזוכה להבין ולידע, מה שלא היה מבין ויודע מתחלה (עין מסכת
ע"ז לה:): כי מה שאדם מבין ומשיג בשכלו זה בחינת פנימי כי זה השכל
נכנס לתוך שכלו אבל מה שאין יכול לפנס לתוך שכלו דהינו מה שאי
אפשר לו להבין זה בחינת מקיפים כי זה הדבר מקיף סביבות שכלו ואי
אפשר לו להכניסו בפנים בתוך שכלו כי אי אפשר לו להבין זאת, מחמת
שהוא בחינת מקיף אצלו וכשעוסק לדבר עם בני אדם, ומכניס בהם דעתו
נמצא שנתרוקן מחו מהשכל והדעת שהיה לו אזי על ידי זה נכנס השכל
המקיף לפנים כי על ידי שנתרוקן שכלו על ידי שהכניס דעתו בחברו על
ידי זה נכנס המקיף לפנים, וזוכה להבין בחינת השכל המקיף דהינו
שמבין מה שלא היה יכול להבין מתחילה כנ"ל ויש כמה בחינות
במקיפים כי מה שמקיף לזה, הוא בחינת פנימי אצל חברו שהוא במדרגה
למעלה ממנו וכן למעלה מעלה ויש שכל, שהוא בחינת מקיף לזה ואצל
אחר זה השכל הוא נמוך אפלו מבחינת פנימי מחמת שהוא במדרגה גבוהה
ממנו הרבה ועל ידי שמדבר אחד עם חברו ביראת שמים ומכניס בו דעתו
על ידי זה נכנס מקיף שלו לפנים כנ"ל וכן למעלה מעלה שכל אחד לפי

בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ נִכְנָס מְקִיף שְׁלוֹ לַפְּנִים עַל יְדֵי שְׁמֵדָבָר עִם חֲבֵרוֹ וְתַלְמִידוֹ
וּמְכַנִּיס בּוֹ דַּעְתּוֹ כְּנִי"ל וְזֶהוּ (דְּבָרִים ל) : כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדְּבָר מְאֹד, בְּפִיךָ
וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדְּבָר מְאֹד הֵינּוּ לְקָרֵב אֵלֶיךָ הַדְּבָר שֶׁהוּא
בְּבְחִינַת מְאֹד בְּחִינַת מְקִיפִים שֶׁהֵם נִעְלָמִים וְרַחוּקִים מְאֹד מִן הָאָדָם
וְלְקָרֵב אֵלֶיךָ לְהַכְנִיסָם בְּפְנִים זֶה תְּלוּי בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ בְּפִיךָ
וּבִלְבָבְךָ זֶה בְּחִינַת "פִּי יִדְבֵר חֲכָמוֹת וְהַגּוֹת לְבִי תְבוּנוֹת" הֵינּוּ שְׂיִגְלָה
חֲכָמָתוֹ וְתְבוּנָתוֹ לְתַלְמִידוֹ כְּנִי"ל לַעֲשׂוֹתוֹ בְּחִינַת כְּאֵלּוֹ עֲשָׂאֵהוּ הַנִּי"ל וְעַל יְדֵי
זֶה יוֹכֵל לְהַכְנִיס וּלְקָרֵב הַמְּקִיפִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְאֹד לְהַכְנִיסָם לַפְּנִים
כְּנִי"ל וְלַמְעַלָּה מִן הַכֹּל הֵם הַמְּקִיפִים הַעֲלִיּוֹנִים שֶׁל חֲכָם הַדּוֹר שֶׁהוּא הַרְבֵּי
שֶׁבְּדוֹר שֶׁעַל יְדֵי שֶׁזֶה הַרְבֵּי וְהַחֲכָם שֶׁבְּדוֹר עוֹסֵק לְדַבֵּר עִם תַּלְמִידוֹ
וּמְכַנִּיס בְּהֵם דַּעְתּוֹ עַל יְדֵי זֶה נִכְנָסִים הַמְּקִיפִים שְׁלוֹ לַפְּנִים וְהַמְּקִיפִים שְׁלוֹ
הֵם בְּחִינַת אֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים כִּי הַמְּקִיפִים שְׁלוֹ הֵם בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא,
שֶׁהוּא יוֹם שֶׁכָּלוּ אֶרֶץ (קְדוּשָׁתוֹ לִי"ט: חֲלִין קַמ"ב) כִּי שֵׁם הוּא לְמַעַלָּה
מִהַזְּמַן כִּי כָּל הַזְּמַן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה כָּלוּ, מֵהַ שְׁהִיָּה וּמֵהַ שְׂיִהִיָּה הוּא
כָּלוּ אֵין וְאֶפְסֵי נֶגֶד יוֹם אֶחָד, וְאֶפְלוּ נֶגֶד רַגַע אַחַת שֶׁל עוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא יוֹם
שֶׁכָּלוּ אֶרֶץ וְשֵׁם אֵין שׁוּם זְמַן, כִּי הוּא בְּחִינַת לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן רַק סֹדֵר
הַזְּמַנִּים שֵׁישׁ שֵׁם הֵם בְּחִינַת הַשְּׂגוּת שֶׁל הַמְּקִיפִים שֵׁישׁ מְקִיפִים שֶׁהֵם
בְּחִינַת יָמִים, וְיֵשׁ מְקִיפִים שֶׁהֵם בְּחִינַת שָׁנִים, בְּחִינַת: "תְּקוּפוֹת הַיָּמִים"
(שְׁמוּאֵל א א), "תְּקוּפוֹת הַשָּׁנִים" (שְׁמוֹת ל"ד וְדְבָרֵי הַיָּמִים ב כ"ד) וְאֵלוֹ
הַמְּקִיפִים שֵׁישׁ שֵׁם, הֵם בְּחִינַת סֹדֵר הַזְּמַנִּים שֵׁם וְהַשְּׂגוּת מְקִיפִים הִלְלוּ
זֶה עֵקֶר הַתְּעוּגָה וְהַשְּׂעוּשׁוּעַ שֶׁל עוֹלָם הַבָּא אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַשְׁיִיג וְזֶה
בְּחִינַת תְּכֵלִית הַיְדִיעָה כִּי תְּכֵלִית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדַע כִּי הַשְּׂגוּת אֵלוֹ
הַמְּקִיפִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׂעוּשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא זֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים ל"א): "מֵהַ
רַב טוֹבֵךְ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאֵיךָ" כִּי הֵם רַב טוֹב הַצָּפוּן וְטִמּוֹן וְסִתּוּם מַעִין
כָּל וְזֶהוּ: "מֵהַ רַב טוֹבֵךְ" מֵהַ דִּיקָא כִּי הֵם בְּחִינַת מֵהַ, בְּחִינַת "מֵהַ חֲמִיתָ
מֵהַ פִּשְׁפֻּשְׁתָּ" (הַק הַזוֹהַר ד"א ע"ב) בְּחִינַת תְּכֵלִית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדַע
וְזֶה בְּחִינַת שְׂפַע הַכֶּתֶר כִּי כֶּתֶר הוּא בְּחִינַת מְקִיף, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שׁוֹפְטִים כ)
: "כֶּתֶרֹךָ אֵת בְּנֵימִין" וְכוּ. ז. וְזֶה הַחֲכָם שֶׁזוֹכֶה לְאֵלוֹ הַמְּקִיפִים הַנִּי"ל,
בְּחִינַת שְׂפַע הַכֶּתֶר הוּא צָרִיךְ שְׂיִהִיָּה לוֹ בְּחִינַת כָּל, בְּחִינַת (דְּבָרֵי הַיָּמִים א
כ"ט) "כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצָה" וְתַרְגוּמוֹ: דְּאֶחָד בְּשָׂמִיא וְאַרְעָא (זֶהר
בְּרֵאשִׁית ל"א וּבְתַקוּן כ"ב) הֵינּוּ שְׂיִהִיָּה אוֹחִז וּמְקִיִּים שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת עוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן וְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׂמִים וְאַרְצָה כִּי הַצְּדִיק וְהַחֲכָם הַנִּי"ל
הוּא צָרִיךְ שְׂיִהִיָּה אוֹחִז בְּשְׁנֵיהֶם לְקִיִּים אֵת כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּבְחִינָתוֹ כִּי יֵשׁ
דְּרֵי מַעַלָּה וְיֵשׁ דְּרֵי מַטָּה דְּהֵינּוּ עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, בְּחִינַת שְׂמִים
וְאַרְצָה וְצָרִיךְ הַצְּדִיק לְהִרְאוֹת לְדְרֵי מַעַלָּה שְׂאִינָם יוֹדְעִים כָּלל בִּידְעָתוֹ
יְתַבְרַךְ שֶׁזֶה בְּחִינַת הַשְּׂגָה שֶׁל מֵהַ בְּחִינַת: מֵהַ חֲמִיתָ מֵהַ פִּשְׁפֻּשְׁתָּ בְּחִינַת
אֵיָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וְלִהְפֹּךְ: צָרִיךְ לְהִרְאוֹת לְדְרֵי מַטָּה שֶׁאֲדַרְבָּא מְלֵא כָּל
הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ (יִשְׁעִיָּה ו) כִּי יֵשׁ שׁוֹכְנֵי עֶפְרָי, שֶׁהֵם בְּנֵי אָדָם הַמוֹנִחִים בְּמְדַרְגָּה
הַתַּחְתּוֹנָה וְנִדְמָה לָהֶם שֶׁהֵם רַחוּקִים מְאֹד מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ וְצָרִיךְ הַצְּדִיק
לְעוֹרְרָם וְלִהְקִיצָם בְּבְחִינַת (שֵׁם כ"ו) "הַקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שְׂכְנֵי עֶפְרָי" וְלַגְלוֹת
לָהֶם שֶׁהַ עֲמָם וְהֵם סְמוּכִים אֵלָיו יְתַבְרַךְ, כִּי "מְלֵא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ"
וְלַחֲזִקֵם וְלְעוֹרְרָם, שְׁלֵא יִהְיוּ מִיָּאֲשִׁין עֲצָמוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם כִּי עֲדִין הֵם אֲצֵל

השם יתברך וקרובים אליו כי "מלא כל הארץ כבודו" וזה בחינת כל, שיש להצדיק בחינת: " כי כל בשמים ובארץ ", דאחד בשמיא וארעא הינו שהוא אוחו ומקים שני העולמות עולם העליון הוא אוחו ומקים בבחינת מה, בחינת איה מקום כבודו ועולם התחתון הוא מקים בבחינת" מלא כל הארץ כבודו [ועין לקמן [סימן ס"ח], שם מבאר גם כן ענין זה בבאור יותר קצת והכלל שהצדיק עקר שלמותו, כשיש לו שני הבחינות הנ"ל דהינו שידע איד לדבר וללמד ולהאיר בכל אחד ואחד בדרי מעלה ודרי מטה, בעליונים ובתחתונים, בשמים ובארץ שהם בחינת גדולים וקטנים הינו שלהגדולים במעלה בני עליה, בחינת דרי מעלה צריך שיהיה כח להצדיק להראות להם ולגלות להם שעדין אינם יודעים כלל מהשם יתברך בחינת: מה חמית מה פשפשית וכו' וזה הלמוד וההשגה הוא צריך להאיר ולהכניס בהגדולים במעלה שהם בחינת דרי מעלה ולהפך, יש בני אדם שמונחים במדרגה התחתונה מאד עד שהיו מיאשין את עצמן לגמרי, חס ושלום כי נדמה להם שהם רחוקים מאד מהשם יתברך וכבר אבד נצחם ותוחלתם מה צריך הצדיק שיהיה לו כח לעוררם ולהקיץם שלא יהיו מיאשין עצמן בשום אפן בעולם, יהיה איד שיהיה ולהראות להם ולהאיר בהם, כי עדין הם עמם ואצלם וקרוב להם ואפלו בתוך הארץ ממש אפלו אם נפל לשאול תחתיות, חס ושלום אף על פי כן שם דיקא נמצא כבודו יתברך, כי "מלא כל הארץ כבודו" וזה בחינת כל שיש להצדיק וכו', כנ"ל] ח. גם זה החכם הדור הנ"ל צריך לידע איזה מקיפים, שהוא צריך להמשיכם ואיזה מקיפים שאין צריך להמשיכם ובשביל זה יש דברים שאין ראויים לגלותם בפני התלמידים כי אם יגלה אותן הדברים, יפנסו מקיפים אחרים בתוך שכלו כנ"ל ולפעמים אין צריך לקבל אלו המקיפים כמו למשל, כשהרב מדבר עם תלמידו איזה פשוט בגמפ"ת [גמרא, פרוש, תוספות] ובתוך דבריו הוא בא על איזה קשיא ואותו הקשיא היה בתחלה בבחינת מקיף אצלו כי לא ידע ממנה בתחלה ותקף כשנופל בשכלו זאת הקשיא, הוא אומרה בפני תלמידו ובתוך כך כשפסביר לו הקשיא, נופל בשכלו תרוץ על הקשיא נמצא שחוזר ומשיג מקיף אחר, שהוא תרוץ על הקשיא ואזי אומר גם התרוץ בפני התלמיד אך כשמגלה גם התרוץ בפני התלמיד אזי נכנס בו עוד מקיף אחר ואז על ידי זה השכל שבא עליו עתה, הדרך קשיא לדוכתא ואדרבא, עתה הקשיא חזקה ורחבה יותר מבתחלה נמצא שעל ידי שגלה התרוץ בפני התלמיד שעל ידי זה נכנס בו מקיף אחר, דהינו שכל חדש שעל ידי זה חזרה הקשיא למקומה ביותר עז כי עתה הקשיא חזקה ורחבה יותר מבתחלה כמו כן יש בהשגות שיש דברים שאסור לגלותם כי אם יגלה זה התרוץ בפני התלמיד יפנס בו מקיף חדש שעל ידו יהיה הקשיא חזקה ורחבה יותר מבתחלה עד שיוכל לפנס בהשגות מקיפים שהם למעלה מהזמן שאין הזמן מספיק לבאר הקשיות והתרוצים שיש שם כי הם למעלה מהזמן כי כל מה שהוא מגלה איזה שכל, קשיא או תרוץ נכנס בו שכל חדש שהוא בחינת מקיף כנ"ל על כן אם לא יהיה נזהר בדבריו לדקדק איזה דבר לגלות ואיזהו דבר שלא לגלות על ידי זה יהיה נכנס בקשיות ותרוצים, שאין הזמן מספיק לבארם כי הם בחינת מקיפים

שָׁהִם לְמַעַלְהָ מִהַזְמַן כְּנִי"ל עַל כֵּן מִכְרַח הַחֶכֶם לַעֲשׂוֹת סִיג לְדַבְרֵיו לְדַקְדֵּק וּלְזַהֵר מֵהַלְּלוֹת וּמֵהַשְׁלֵא לְגַלוֹת בְּאִפְסָן שֶׁלֹּא יִשְׁיג רַק אוֹתָן הַמְּקִיפִים שֶׁצָּרִיךְ לְהַשְׁיג וְלֹא יָבוֹא לְהַשְׁיג מְקִיפִים שֶׁאֵין צָרִיךְ לְהַשְׁיג וְזֶה בְּחִינַת מֵה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מְנַחוֹת כֹּט:) כְּשֶׁעָלָה מֹשֶׁה לְמָרוֹם, מִצְאוֹ לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהָיָה קוֹשֵׁר כְּתָרִים לְאוֹתִיּוֹת אָמַר לוֹ: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם! מִי מַעֲכָב עַל יָדְךָ אָמַר לוֹ: עֲתִיד אֶחָד לַעֲמֹד וְעֹקֵיבָא בְּן יוֹסֵף שְׁמוֹ שֶׁיְהִיָּה דוֹרֵשׁ עַל כָּל קוֹץ וְקוֹץ תִּלְיֵי תַלְיִן שֶׁל הַלְּכוֹת אָמַר לוֹ רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם! רְאוּי שֶׁתִּנְתֵּן תּוֹרָה עַל יָדוֹ אָמַר לוֹ: שְׂתַק! כִּד עָלָה בְּמַחְשָׁבָה וּלְכַאוֹרָה קָשָׁה, מֵה אָמַר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂתַק וְכוּ הֲלֹא כְּבָר אָמַר הַקְּשִׁיָּא, וּמֵה זֶה שֶׁתִּיקָה מֵאַחַר שֶׁכְּבָר הַקְּשָׁה מֵה שֶׁהַקְּשָׁה אֵד תִּכְף כְּשֶׁאָמַר מֹשֶׁה הַקְּשִׁיָּא, נִפְל בְּשִׁכְלוֹ תִירוֹץ עַל הַקְּשִׁיָּא אֵד אִם הָיָה אוֹמֵר אֶת הַתִּירוֹץ, הָיָה נִכְנָס בּוֹ מְקִיף אַחַר וְהָיָה בָּא עַל קְשִׁיָּא יוֹתֵר חֲזָקָה וּרְחֻבָה מִבְּתַחֲלָה שְׂתַק עַל הַתִּירוֹץ, הֵינּוּ שֶׁיִּשְׁתַּק וְלֹא יִגְלֶה אֶת הַתִּירוֹץ כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹא עַל קְשִׁיָּא יוֹתֵר חֲזָקָה מִבְּתַחֲלָה הֵינּוּ שֶׁתִּכְף כְּשֶׁמִּגְלִין אֶת הַשִּׁכְלֵי הַפְּנִימִי אֲזִי עוֹלָה בְּמַחְשָׁבָה שֶׁכָּל אַחַר חֲדָשׁ כִּי נִכְנָס מְקִיף אַחַר לְפָנִים וְעַל כֵּן צָרִיכִין לְשִׁתַּק, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹא לְמְקִיפִים שֶׁאֵין צָרִיכִין לְהַשְׁיג כְּנִי"ל וְזֶהוּ: שְׂתַק, כִּד עָלָה בְּמַחְשָׁבָה [מֹשֶׁה הָיָה לְמַעַלְהָ מִן הַמַּחְשָׁבָה לְכִד הָיָה יוֹדֵעַ אֶת הַתִּירוֹץ כִּי הַשְׁיג בְּחִינַת סִתְרֵי [כְּתָרִין] (כ"ה בַּדְּפוּס הַרְאִשׁוֹן שֶׁנִּדְפַס עִי" מוֹהֲרֵנִי"ת ז"ל) אוֹתִיּוֹת וְהַדְּבָרִים סְתוּמִים, כִּי לֹא בָּאָר הֵיטֵב עֵינֵן זֶה], כְּנִי"ל וְזֶה פְּרוּשׁ: הוּוּ מְתוּנִים בְּדִין, וְהַעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה, וְעָשׂוּ סִיג לְתוֹרָה (אֲבוֹת פָּרָק א) הוּוּ מְתוּנִים בְּדִין זֶה בְּחִינַת שֶׁצָּרִיךְ הַחֶכֶם הַנִּי"ל לְהִיּוֹת לוֹ מְתִינּוֹת לִידַע אֵיךְ לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁלִּפְנֵי בְּחִינַת דְּרֵי מַעַלְהָ יִגְלֶה לָהֶם הַהֲשָׁגָה שֶׁל מֵה בְּחִינַת: מֵה חֲמִית וְכוּ וּלְפָנֵי דְרֵי מְטָה יִגְלֶה הַהֲשָׁגָה שֶׁל מְלֹא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ וְזֶה בְּחִינַת דִּין, בְּחִינַת מִשְׁפָּט בְּחִינַת (תְּהִלִּים ע"ה): "כִּי אֱלֹהִים שִׁפְט, זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים" שֶׁהַגְּבוּהִים הוּא צָרִיךְ לְהִשְׁפִּיל לְהִרְאוֹת לָהֶם שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים כָּלֵל בִּידְעֵתוֹ יִתְבָּרַךְ וְהַקְּטַנִּים בְּחִינַת שׁוֹכְנֵי עֶפְרַי, צָרִיךְ לְהִרְיֵם, לְעוֹרְרָם וְלְהַקְיֵצֵם שֶׁלֹּא יִתְיַאֲשׁוּ כִּי מְלֹא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, כְּנִי"ל וְזֶהוּ: וְהַעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה כִּי כְּשֶׁזֹּכָה לְהִשְׁגָה כְּזוֹ, לְהֵאִיר בְּגְדוּלִים וּקְטַנִּים וְכוּ כְּנִי"ל בְּוֹדָאֵי יַעֲמִיד תַלְמִידִים הַרְבֵּה, כִּי כָּלֵם צָרִיכִים אֵלָיו כִּי יֵשׁ לוֹ כַח לְלַמֵּד עִם כָּלֵם כְּנִי"ל וְזֶהוּ: וְעָשׂוּ סִיג לְתוֹרָה בְּחִינַת (אֲבוֹת פָּרָק ג) סִיג לְחֻכְמָה שְׂתִיקָה כִּי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת סִיג לְדַבְרֵיו, לְשִׁתַּק לְפַעֲמִים בְּחִינַת: שְׂתַק, כִּד עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, כְּנִי"ל כִּי עַל יְדֵי שְׁזוֹכָה לְהַעֲמִיד תַלְמִידִים הַרְבֵּה עַל יְדֵי זֶה הוּא זֹכָה לְהַשְׁיג אֶת הַמְּקִיפִים דְּהֵינּוּ שֶׁמִּשְׁיג וּמְבִין מֵה שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לְהַשְׁיג מִתַּחֲלָה עַל כֵּן הוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת סִיג לְדַבְרֵיו וּלְשִׁתַּק לְפַעֲמִים כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכְנָס בְּמְקִיפִים שֶׁהֵם לְמַעַלְהָ מִהַזְמַן שֶׁאֵין הַזְמַן מְסַפִּיק לְבָאָר הַקְּשִׁיּוֹת וְהַתִּירוֹצִים שֶׁיֵּשׁ שֵׁם כְּנִי"ל וְאֵלּוֹ הַשְּׁנֵי בְּחִינּוֹת שֶׁל דְּרֵי מַעַלְהָ וְדְרֵי מְטָה דְּהֵינּוּ הַשְּׁגָה שֶׁל בְּחִינַת מֵה וְהַשְּׁגָה שֶׁל בְּחִינַת מְלֹא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ הֵם בְּחִינַת הַשְּׁגָה שֶׁל בְּחִינַת בֵּן וְהַשְּׁגָה שֶׁל בְּחִינַת תַלְמִיד כִּי אֵף עַל כֵּן שֶׁבֵן וְתַלְמִיד כָּלוּ חֵד כְּנִי"ל כִּי הֵבֵן הוּא גַם כֵּן תַלְמִיד, כְּנִי"ל וְהַתַּלְמִיד הוּא גַם כֵּן בְּחִינַת בֵּן, כִּי נִחְשָׁב כְּאֵלּוֹ עֲשָׂאוֹ כְּנִי"ל אֵף עַל כֵּן יֵשׁ הַפְּרֵשׁ בֵּין בֵּן לְתַלְמִיד כִּי הֵבֵן שֶׁהוּא תַלְמִיד הוּא בְּמַעַלְהָ יִתְרָה מִתַּלְמִיד לְבַד כִּי הֵבֵן הוּא כָּלוּ נִמְשָׁךְ מִן הָאֵב, מִרְאִשׁוֹ עַד רַגְלוֹ וְאֵין בּוֹ שׁוּם שַׁעֲרָה שֶׁאֵינָהּ

נמשכת ממח האב על כן בחינת ההשגה של ה'בן גדולה יותר במעלה מהשגה של בחינת התלמיד וזהו בחינת החלוק ש'בין נבואת משה ר'בנו לשאר נביאים כי משה ר'אה באספקלריא המאירה והם ראו באספקלריא שאינה מאירה (יבמות מט:). ש'זהו בחינת החלוק ש'בין השגת ד'רי מעלה להשגת ד'רי מטה שהם בחינת בן ותלמיד (שמות ל"ג): "כי לא יראני האדם וחי", זה בחינת ההשגה של מה, בחינת: מה ח'מית וכו' ש'זהו ההשגה של ד'רי מעלה בחינת בן ויש'עיה, ש'היה במדרגה קטנה ממשה, אמר (יש'עיה ו) "ואראה את ה'" זה בחינת השגה של ד'רי מטה בחינת תלמיד בחינת מלא כל הארץ כבודו כי אף על פי ש'ידע יש'עיה ש'יש השגה של בחינת מה אף על פי כן אמר לפי מדרגתו שהוא היה בבחינת ההשגה של מלא כל הארץ כבודו בחינת: "ואראה את ה'" (עין זוהר וארא כ"ג:). נמצא ש'בן ותלמיד הם בחינות ד'רי מעלה וד'רי מטה הינו ההשגה של מה, בחינת: מה ח'מית מה פ'שפ'שת בחינת: איה מקום כבודו, בחינת: "כי לא יראני האדם" זה בחינת השגת ה'בן, השגת ד'רי מעלה והשגה של מלא כל הארץ כבודו, בחינת: ואראה את ה' זה בחינת השגת התלמיד, השגת ד'רי מטה כי ה'בן שהוא נמשך כ'לו ממח האב על כן זוכה להשגת אביו ממש שהוא בחינת מה שהוא ההשגה של הר'בי והחכם ש'בדור פנ"ל אבל התלמיד אין מקבל רק בחינת ההשגה של ד'רי מטה שהוא בחינת מלא כל הארץ כבודו וכו' פנ"ל ט. וצריך ל'כלל העולמות, עליון בתחתון ותחתון בעליון ש'יהיה ה'בן כ'לול מבחינת תלמיד וכן התלמיד יהיה כ'לול מבחינת בן כ'די ש'יהיה להם יראה כי ה'בן שהוא בבחינת ההשגה של מה בחינת: מה ח'מית וכו' ואם בן לא יהיה לו יראה כ'לל מאחר שאינו רואה כ'לל כבודו יתברך ועל כן צריך ש'יהיה ה'בן כ'לול מבחינת תלמיד להראות לבחינת בן גם כן קצת מההשגה של בחינת התלמיד ד'הינו בחינת מלא כל הארץ כבודו כ'די ש'יהיה לו יראה וכן התלמיד שהשגתו בחינת מלא כל הארץ כבודו ואם בן יוכל להתבטל במציאות ועל כן צריך להראות לו קצת מההשגה של בחינת ה'בן ד'הינו בחינת מה כ'די שלא יתבטל במציאות, ויהיה לו יראה י. ועל ידי כ'לליות בן ותלמיד על ידי זה מי שהוא איש ח'יל ואינו ההפך [שקורין: רע מ'זל, ש'לימ'זל] הוא יכול לקבל בעת האכילה הארת הרצון ד'הינו ש'יאיר לו הרצון בעת האכילה וישתוקק ויכסף מאד אליו יתברך ברצון מפלג בלי שום ידיעה שלא ידע כ'לל מה הוא רוצה (תהלים קמ"ה). "ואתה נותן להם את אכלם בעתו" בעתו זה בחינת הארת הרצון הנ"ל בחינת (במדבר כ"ג) "כעת יאמר לי'עקב וליש'ראל מה פעל אל"י כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי שבת פ'רק ב). עתידין צדיקים ש'יהיה מחצתן ל'פנים ממלאכי הש'רת מחצה זה בחינת מקיפים, שהם המחצה של הש'כל ולעתיד יהיה מחצות המקיפים של הצדיקים למעלה ממקיפים של מלאכי הש'רת ואז יהיה השגתם בחינת מה, בחינת: מה פעל אל וזאת ההארה של בחינת מה הוא בחינת הארת הרצון, שהוא למעלה מן הכל והוא מתגלה בעת האכילה בבחינת: "ואתה נותן להם את אכלם בעתו" בעתו דיקא בחינת הארת הרצון שהוא בחינת מה בחינת: "כעת יאמר לי'עקב וליש'ראל מה" וכו' בחינת מקיפים הנ"ל שהם בחינת מה ש'זהו בחינת הארת הרצון פנ"ל ומה ש'מתגלה הארת

הֶרְצוֹן בַּעַת הָאֲכִילָה דּוֹקָא דַּע, כִּי מִי שְׂרוּצָה לַחֲגוּר מִתְנַיִו לְהִיּוֹת מִפְּרָנְסָה לְתוֹן פְּרָנְסָה לְהַתְלוּיִים בּוֹ הוּא צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה אִישׁ חֵיל וְלֹא יִהְיֶה הַהֶפְךָ, [שְׂקוֹרִין : רַע מְזַל, שְׂלִימְזַל] כִּי צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לוֹ קֶצֶת מִמְשָׁלָה כִּי כָל הַפְּרָנְסָה נִמְשָׁךְ מִהַמְלָכוֹת, (עֵי זוּהַר תְּרוּמָה קִנְג וּבִמְק"מ שֵׁם וְע"ש גַּם בַּדְק"ע) כְּמוֹ שְׂפָתוֹב בְּמִלְדָּ: (דְּנִיָּאל ד) "אֵילָנָא דִּי חֲזִיַת דִּי רַבָּה וְיִתְקַף וְכוּ וּמְזוֹן לְכֻלָּא בְּהַ, אַנְתָּ הוּא מִלְכָּא" וְעַל כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְקַבֵּל פְּרָנְסָה צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לוֹ קֶצֶת מִמְשָׁלָה כְּדִי שְׂיִהְיֶה לוֹ אֵיזָה שְׂיִכּוֹת עִם הַמְּלָכוֹת (רוֹת ב). "לַעֲתָה הָאֲכָל גִּשְׂי הַלֵּם" אִין הַלּוּם אֶלָּא מְלָכוֹת (זְבָחִים קב) כִּי צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לוֹ מִמְשָׁלָה בְּחִינַת מְלָכוֹת לַעֲתָה הָאֲכָל כִּי עַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הַפְּרָנְסָה כְּנִ"ל וְעַל כֵּן כְּשֶׁהִבְעַל חוּגְרָ מִתְנַיִו נִגְדַּ אֲשֶׁתּוֹ וּמַחִיב עֲצָמוֹ לְפְרָנְסָה כְּמוֹ שְׂפָתוֹב בְּכַתְבָּה: וְאַנְא אֶפְלַח וְאוֹקִיר וְאַזּוֹן וְכוּ אַזּ נּוֹתְנִים לוֹ קֶצֶת מִמְשָׁלָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ג) : "וְהוּא יִמְשַׁל בְּד" כִּי עַל יְדֵי הַמְּשָׁלָה הוּא יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ הַפְּרָנְסָה כְּנִ"ל וְכֵן כָּל הַשָּׂרִים כָּל מִי שְׂצָרִיךְ לְתוֹן פְּרָנְסָה יוֹתֵר לְאַנְשִׁים רַבִּים הַתְלוּיִים בּוֹ הוּא צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לוֹ יוֹתֵר מִמְשָׁלָה כְּדִי שְׂיִוִּכַל לְהַמְשִׁיךְ הַפְּרָנְסָה עַל יְדֵי הַמְּלָכוֹת כְּנִ"ל וְהַמְּלָכוֹת מְקַבֵּל הַפְּרָנְסָה מִן בְּחִינַת הַיָּדִים שְׂיִשׁ בְּיָם הַחֲכָמָה דְּהֵינּוּ הַרְמְזִים שְׂהֵם בְּחִינַת יָדִים (מְשָׁלִי א). "נְטִיַתִּי יָדִי וְאִין מְקַשִּׁיב", וּפְרַשׁ רַשִׁ"י: דְּהֵינּוּ רְמְזִים כִּי כְּשֶׁהַחֲכָם מְגַלֵּה חֲכָמָתּוֹ לְפַעְמִים אוֹמֵר אֵיזָה דְּבִיּוֹר, שְׂמְרִמּוֹ בּוֹ רְמְזִים לְתַלְמִידֵיו דְּהֵינּוּ מַה שְׂאִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר בְּפִיּוֹ בְּפִרוּשׁ רַק עַל יְדֵי הַרְמְזִים שְׂיִשׁ בְּהַדְּבִיּוֹר הֵם מְבִינִים כְּוֹנָתּוֹ וְאֵלוֹ הַרְמְזִים הֵם בְּחִינַת יָדִים בְּחִינַת: נְטִיַתִּי יָדִי כְּנִ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת הַיָּדִים שְׂיִשׁ בְּיָם הַחֲכָמָה בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים ק"ד) : "זֶה הַיָּם גְּדוֹל וְרַחֵב יָדִים" וּמֵאֵלוֹ הַיָּדִים מְקַבֵּל בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת אֶת הַפְּרָנְסָה בְּבְחִינַת (שָׁם קמ"ה) : "פּוֹתַח אֶת יָדָךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן" הֵינּוּ שְׂהַפְּרָנְסָה נִמְשָׁכֶת מִבְּחִינַת הַיָּדִים הַנִּ"ל וְזֶהוּ "וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן" בְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן, שְׂמִתְגַּלֶּה בְּתוֹךְ הַפְּרָנְסָה כְּנִ"ל בְּבְחִינַת: "וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ", כְּנִ"ל כִּי מַחֲמַת שְׂהַמְּלָכוֹת מְקַבֵּל הַפְּרָנְסָה מִיָּדִים אֵלוֹ שְׂיִשׁ בְּיָם הַחֲכָמָה עַל כֵּן מִתְגַּלֶּה שָׁם בְּתוֹךְ הָאֲכִילָה וְהַפְּרָנְסָה הָאֲרֵת הַמְּקִיפִים שְׂהֵם בְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן כְּנִ"ל כִּי הַמְּקִיפִים מְאִירִים בְּיָם הַחֲכָמָה שְׂמְגַלֶּה הַחֲכָם כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת: זֶה הַיָּם גְּדוֹל וְרַחֵב יָדִים וְכוּ לְוַיְתוֹן זֶה יִצְרָתָ לְשַׁחַק בּוֹ לְוַיְתוֹן זֶה בְּחִינַת מְלָכוֹת כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (יִשְׁעִיָה כ"ז) : "לְוַיְתוֹן נַחֵשׁ בְּרִיחַ, לְוַיְתוֹן נַחֵשׁ עֶקְלֶתוֹן" וּפְרַשׁ רַשִׁ"י: מְלָכוֹת לְשַׁחַק בּוֹ בְּחִינַת שְׂחָקִים, שְׂשָׁם שׁוֹחֲקִין מִן (חֲגִיגָה יב): דְּהֵינּוּ פְּרָנְסָה הֵינּוּ שְׂהַמְּלָכוֹת בְּחִינַת לְוַיְתוֹן מְקַבֵּל הַפְּרָנְסָה מִן הַיָּדִים שְׂיִשׁ בְּיָם הַחֲכָמָה שְׂזֶהוּ בְּחִינַת: "זֶה הַיָּם גְּדוֹל וְרַחֵב יָדִים", כְּנִ"ל וּכְשֶׁמְּגִיעַ הַפְּרָנְסָה לְהַמְּלָכוֹת, שָׁם הִיא נִשְׂחָקֶת וְנִכְתְּשֶׁת לְתוֹן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד חֶלֶק פְּרָנְסָה כְּפִי מַה שְׂרָאוּי לוֹ וְזֶהוּ: לְשַׁחַק בּוֹ בְּחִינַת שְׂחָקִים שְׂשָׁם שׁוֹחֲקִין מִן כִּי הַפְּרָנְסָה, שְׂהִיא בְּחִינַת מִן נִשְׂחָקֶת וְנִכְתְּשֶׁת אֶצֶל בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת שְׂהוּא בְּחִינַת לְוַיְתוֹן שְׂמְקַבֵּל הַפְּרָנְסָה מִבְּחִינַת: "זֶה הַיָּם גְּדוֹל וְרַחֵב יָדִים" הֵינּוּ מִן הַיָּדִים שְׂיִשׁ בְּיָם הַחֲכָמָה, שְׂהֵם בְּחִינַת רְמְזִים כְּנִ"ל וְזֶהוּ: כְּלָם אֶלֶיךָ יִשְׁבְּרוּן לְתַת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ כִּי הַכֹּל מְסִתְּפִלִין וּמְצַפִּין עַל פְּרָנְסָה וְהַמְּלָכוֹת מְלַקֵּט וּמְקַבֵּץ כָּל אֵלוֹ הַבְּטָחוֹנוֹת שֶׁל כָּל בְּאֵי עוֹלָם מַה שְׂכָלָם מְצַפִּין וּמְסִתְּפִלִין עַל פְּרָנְסָה וְעַם אֵלוֹ הַבְּטָחוֹנוֹת עוֹלָה הַמְּלָכוֹת וּמְקַבֵּל פְּרָנְסָה מִן יָדִים הַנִּ"ל

וְזָהוּ: "כִּלְמָס אֱלִיד יִשְׁבְּרוּן" הֵינּוּ עַל יְדֵי הַבְּטָחוֹנוֹת הַנִּיל שְׁכֵלִים יִשְׁבְּרוּן
אֱלִיו, וּמִצְפִּין וּמִסְתַּכְלִין עַל פְּרִנְסָה עַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הַפְּרִנְסָה עַל יְדֵי
הַמְּלָכוֹת כְּנִיל וְזָהוּ: "לְתַת אַכְלָם בְּעֵתוֹ" בְּעֵתוֹ דִּיקָא בְּחֵינַת הָאֶרֶת הָרָצוֹן,
שְׁמִתְגַּלְהַ בְּתוֹךְ הַפְּרִנְסָה שֶׁהוּא בְּחֵינַת: "כְּעֵת יֵאמֹר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה
פָּעַל אֵל" בְּחֵינַת "וְאַתָּה נֹתֵן לָהֶם אֶת אַכְלָם בְּעֵתוֹ" בְּחֵינַת: "פּוֹתַח אֶת
יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן", כְּנִיל וְזָהוּ "כִּי יִמְיֶנְךָ וּזְרוּעְךָ וְאוֹר פְּנֶיךָ כִּי
רְצִיתָם" (תְּהִלִּים מ"ד) יִמְיֶנְךָ וּזְרוּעְךָ זֶה בְּחֵינַת הַיָּדִים הַנִּיל שְׁבָהֶם
מִתְגַּלְהַ הָאֶרֶת הַמְּקִיפִים שֶׁהוּא בְּחֵינַת הָאֶרֶת הָרָצוֹן כְּנִיל וְזָהוּ: וְאוֹר פְּנֶיךָ
כִּי רְצִיתָם כִּי הַמְּקִיפִים הֵם אוֹר הַפְּנִים וְזָה: כִּי רְצִיתָם כִּי הֵם בְּחֵינַת
הָאֶרֶת הָרָצוֹן, כְּנִיל וְזָהוּ: "אֲשַׁרִּיד אֶרֶץ שְׁמַלְכָד בֶּן חֲרוּן וְשַׁרִּיד בְּעֵת
יֵאכְלוּ" (קֹהֶלֶת י) (עֵין זוֹהַר לְךָ צֶה חַי שְׂרָה קַכְד): חֲרוּת זֶה בְּחֵינַת יוֹבֵל
שֶׁהוּא בְּחֵינַת כְּלָלִיּוֹת בֶּן וְתַלְמִיד כִּי יוֹבֵל הוּא אוֹתִיּוֹת: "וְכָל בְּנֶיךָ לְמוֹדֵי
יָי" (יִשְׁעִיָּה נ"ד) דְּהֵינּוּ כְּלָלִיּוֹת בֶּן וְתַלְמִיד כִּי בְּנֶיךָ זֶה בֶּן, לְמוֹדֵי הֵם
תַּלְמִידִים וּמְכַלְלִיּוֹת בֶּן וְתַלְמִיד שֶׁהוּא בְּחֵינַת יוֹבֵל, בְּחֵינַת חֲרוּת מְשֵׁם
מְקַבֵּל הַמְּלָכוֹת הַפְּרִנְסָה כְּנִיל וְזָהוּ: אֲשַׁרִּיד אֶרֶץ שְׁמַלְכָד בֶּן חֲרוּן
שְׁמַלְכוֹת מְקַבֵּל הַפְּרִנְסָה מִבְּחֵינַת חֲרוּת, בְּחֵינַת יוֹבֵל וְכוּ כְּנִיל וְזָהוּ: וְשַׁרִּיד
בְּעֵת יֵאכְלוּ בְּעֵת זֶה בְּחֵינַת הַתְּגַלְוֹת הָרָצוֹן שְׁמִתְגַּלְהַ בְּשַׁעַת אֲכִילָה בְּחֵינַת:
כְּעֵת יֵאמֹר וְכוּ כְּנִיל (עֵין זוֹהַר תְּרוּמָה קַע"ה וּבֵאֲדַר"נ פ כֵּא) וְזָה בְּחֵינַת
(תְּעִינִית ה:): אֵין מְסִיחִין בְּסַעֲדָה כִּי אֲזוּ, בְּשַׁעַת סַעֲדָה מְאִיר הָאֶרֶת הָרָצוֹן
שֶׁהוּא בְּחֵינַת הָאֶרֶת הַמְּקִיפִים שֶׁהֵם בְּחֵינַת שְׁתִּיקָה בְּחֵינַת: שְׁתִּיקָה, כִּד עֲלָה
בְּמַחְשָׁבָה, כְּנִיל יֵא. וְזָה בְּחֵינַת חֲנֻכָּה כִּי עֲנִין חֲנֻכָּה דַע, כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד
כְּפִי מַה שֶׁזֹּכֶה לְפַעַל בְּקִשְׁתּוֹ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים דְּהֵינּוּ בְּקִשְׁתּוֹ סִלַּח נָא כִּן יֵשׁ
לוֹ חֲנֻכָּה כִּי עַל יְדֵי סִלַּח נָא נַעֲשֶׂה חֲנֻכָּה כִּי מִשָּׁה רַבְּנוּ בְּקִשׁ (בְּמַדְבָּר י"ד):
"סִלַּח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה" עַל חֲטָא הַמְּרַגְלִים וְעַל יְדֵי חֲטָא הַמְּרַגְלִים גְּרָמוּ
חֲרַבְּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ (כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה, תְּעִינִית כֵּט)
שֶׁהֵם יִתְבָּרַךְ אֱמֹר לָהֶם אַתֶּם בְּכִיתֶם בְּכִיָּה שֶׁל חֲנֻכָּה, אֲנִי אֶקְבַּע לָכֶם
בְּכִיָּה לְדוֹרוֹת כִּי אוֹתוֹ הַלִּילָה לֵיל תְּשַׁעָּה בְּאָב הִיָּה שְׁבוּ נְחֻרַב הַבֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וּמִשָּׁה רַבְּנוּ בְּקִשׁ עַל זֶה סִלַּח נָא כִּי בְּזָה הַחֲטָא וְהַפְּגָם תְּלִוּיִים כָּל
הָעוֹנוֹת כִּי עַל יְדֵי זֶה הַפְּגָם נְחֻרַב הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבְזָמַן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ,
הִיָּה קָזִים, הֵינּוּ נְקִיִּים מְעוֹנוֹת כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (יִשְׁעִיָּה א) "צִדְקָה יִלִּין בְּהִ" וּפִרְשׁ רַש"י,
כִּי תַמִּיד שֶׁל שְׁחַר הִיָּה מְכַפֵּר עַל עֲבֵרוֹת שֶׁל לֵילָה וְתַמִּיד שֶׁל
בֵּין הָעֲרַפִּים הִיָּה מְכַפֵּר עַל עֲבֵרוֹת שֶׁל יוֹם כִּי יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, לְפִי גִדְל
רוֹחֲנִיּוֹת וְדִקּוֹתֵם אֵין יְכוּלִין לְשֹׂא עֲלֵיהֶם הַמִּשְׁאָה שֶׁל עוֹוֹן אֶפְלוּ יוֹם אֶחָד
עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִין אֶת הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שְׂיִכְפֹּר עֲלֵינוּ בְּכָל יוֹם וּמַעַת אֲשֶׁר
חֲרַב בֵּית מְקַדְשֵׁנוּ אֵין אָנוּ יְכוּלִים לְנַקּוֹת עֲצָמֵנוּ מִן הָעוֹנוֹת כִּי אֵין מִי
שְׂיִכְפֹּר בְּעַדְנוּ וּמִשָּׁה רַבְּנוּ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, שְׂיִדַּע כָּל זֹאת עַל כֵּן מְסַר נַפְשׁוֹ עַל
יִשְׂרָאֵל, וּבְקִשׁ: סִלַּח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה וְכוּ כִּי יִדַּע שְׁבָזָה הַחֲטָא תְּלִוּי חֲרַבְּן
הַבֵּית, שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל הַחֲטָאִים כְּנִיל וּכְשֶׁזֶּכֶה לְפַעַל בְּקִשְׁתּוֹ מְזָה נַעֲשֶׂה
בְּחֵינַת חֲנֻכַּת הַבֵּית, בְּחֵינַת חֲנֻכָּה הַפֶּךָ חֲרַבְּן הַבֵּית וְכוּ כָּל אֶחָד כְּפִי מַה
שֶׁזֹּכֶה לְפַעַל בְּקִשְׁתּוֹ סִלַּח נָא בְּיוֹם הַכְּפוּרִים שְׁעַל יְדֵי זֶה נִתְתַּקֵּן פְּגָם חֲרַבְּן
הַבֵּית כְּמוֹ כֵּן נַעֲשֶׂה בְּחֵינַת חֲנֻכַּת הַבֵּית, בְּחֵינַת חֲנֻכָּה נִמְצָא שְׁחֲנֻכָּה נַעֲשֶׂה
עַל יְדֵי סִלַּח נָא כְּנִיל וְעַל כֵּן רָמַז מִשָּׁה רַבְּנוּ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם צְרוּף חֲנוּכָּה

בפסוק סלח נא כי סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה וכו' הוא ראשי תבות חנוכה כי חנכה נעשה על ידי סלח נא וכו' כנ"ל וכן כל הבחינות הנ"ל כלם כלולים בבית המקדש כי בית המקדש כלול מבחינות בן ותלמיד כי אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (תענית טז). למה נקרא שמו הר המוריה, שממנו הוראה יוצאה לישראל זה בחינת תלמיד גם אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מדרש שיר השירים על פסוק "ערשנו רעננה"). למה נקרא שמו חדר המטות שעל ידו פרים ורבים ישראל זה בחינת בן ועל פן בית המקדש במקום הגרון (שמואל ב כ"ד) זה בחינת פרנסה שנמשך על ידי כלליות בן ותלמיד כנ"ל וזה בחינת לחם הפנים שהיה בבית המקדש זה בחינת האכילה והפרנסה, שנמשך על ידי כלליות בן ותלמיד שבו נתגלה אורות המקיפים, שהם בחינת אור הפנים כנ"ל כי אור הפנים זה בחינת ש"ע נהורין, כידוע וש"ע הוא שתי פעמים הקף, כמובא (תהלים ק"ד). "להצהיל פנים משמן, ולחם לבב אנוש יסעד" הינו שבתוך האכילה מתגלה הארת המקיפים שהוא בחינת אור הפנים בחינת להצהיל פנים משמן ולחם וכו' ועל פן מצות חנכה בשמן כי חנכה הוא בחינת חנפת הבית שעל ידי זה נמשך פרנסה, ונתגלה אור הפנים שזה בחינות לחם הפנים בחינות "להצהיל פנים משמן ולחם" וכו', כנ"ל (במדבר ו) "יאר ה פניו אליך ויחנך" ויחנך זה בחינות חנכה, שעל ידו נתגלה אור הפנים בחינת: "יאר ה פניו" וכו' כנ"ל ומשה רבנו זכה לסוד חנכה, על ידי שמסר נפשו בשביל ישראל ונתן לבו עליהם להסתכל בצרתם כי הוא היה רחמן ומנהיג אמת כנ"ל ועקר צרת ישראל הוא המשא של עוונות, חס ושלוש, כנ"ל ועל פן בקש עליהם סלח נא כנ"ל ועל ידי זה נעשה בחינת חנכה, בחינת חנפת הבית שבה תלוי תקון כל הבחינות הנ"ל, כנ"ל וזהו חנוכה חנו כ"ה (תקו"ז תי י"ג), הינו כ"ה בכסלו כסליו (עין בספר גט פשוט סימן קכו שכן הוא הגירסא בתרגום) הוא אותיות: "וירא יי כי סר לראות" (שמות ג) כי משה רבנו נתן לבו להסתכל בצרתן של ישראל וזהו: כי סר לראות לשון סר וזעף (מלכים א כ"א) (ועין מ"ר שמות פ"ב) ועקר צרתן הוא המשא של עוונות, חס ושלוש, כנ"ל והשם יתברך כשראה, שהוא נותן לבו על זה קראו אליו ויאמר "משה משה, ויאמר הנני" הנני לכהנה, הנני למלכות כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה (מדרש רבה, שמות, פרשה ב) הנני לכהנה זה בחינת חנפת הבית כי משה בשבעת ימי המלואים כמו שכתוב (תהלים צ"ט): "משה ואהרן בכהניו" (זבחים ק"ב) גם כהן הוא בחינת כלליות בן ותלמיד כי בכהן נאמר (ויקרא י): "להורת את בני ישראל" להורות לשון הוראה זה בחינת תלמיד גם להורת לשון הריון, בחינת בן הנני למלכות זה בחינת מלכות הנ"ל, שעל ידו נמשך הפרנסה שבו נתגלה אור הפנים כנ"ל (בראשית י"ד). "ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין, והוא כהן לאל עליון" מלכי צדק מלך שלם זה בחינת מלכות הוציא לחם ויין הינו בחינת פרנסה, שנמשך על ידי המלכות הנ"ל והוא כהן זה בחינת כהנה כנ"ל שהוא בחינת כלליות בן ותלמיד שמשם נמשך הפרנסה על ידי המלכות, כנ"ל. יב. וזה בחינת מזג הראה כשהראה היא במזג השוה היא כלולה מפל הבחינות הנ"ל כי הראה היא מאירת עינים, כמו שאמרו

רבותינו, זכרונם לברכה (חלין מט) זה בחינת תלמיד שהשגתו בחינת: "ואראה את ה'" גם על ידי הראה בא שנה [כמבאר [במ"א] לעיל בסימן ה] זה בחינת השגת ה', שהשגתו בחינת מה, בחינת: מה חמית וכו' שזהו בחינת שנה, בחינת (ישעיה ס"ד): "עין לא ראתה אלקים זולתך" ורוח החיים שבתוך הראה זה בחינת מקיפים הנ"ל בחינת (קהלת א): "סובב סובב הולך הרוח" בחינת (איוב ד): "ורוח על פני יחלף" בחינת אור הפנים וכשהשמים של הראה הם במזג השוה על ידי זה מאיר אור הפנים, בבחינת: "להצהיל פנים משמון" הינו על ידי השמים של הראה מאיר אור הפנים בחינת מקיפים והידיים הנ"ל שיש בים החכמה הנ"ל בהם נתגלה אור הפנים בחינת מקיפים שהם בחינת הארת הרצון, בבחינת: "פוח את ידך" וכו', הנ"ל וזהו בחינת חת"ך, שהוא סופי תבות של פוח את ידך שהוא השם של הפרנסה, כמובא רוח, הינו שבאלו הידיים הנ"ל נתגלה בחינת המקיפים שהם בחינת: "סובב סובב הולך הרוח" בחינת: "ורוח על פני יחלף", הנ"ל (יחזקאל י): "וידי אדם מתחת פנפיהם" זה בחינת פנפי הראה ששם סובב הרוח, בחינת מקיפים שמשם נמשך בחינת הארת הידיים הנ"ל וזה בחינת: "רוח איש יכלכל מחלהו" (משלי י"ח) רוח איש זה בחינת רוח החיים הנ"ל שהוא בחינת: "סובב סובב הולך הרוח" בחינת מקיפים שמשם נמשך פרנסה וכלכלה בחינת: יכלכל וכו' הנ"ל יג. ועל כן כשמעינים ומדברים מאיזה חדוש שחדש החכם שבדור אזי נופל יראה על זה שמדבר ומעין בהחדוש כי כשחוזרים את החדוש, אזי נתעורר ונתגלה ים החכמה שמשם מקבל המלכות את הפרנסה ואזי בא בחינת המלכות להמשיך פרנסה ועקר היראה היא במלכות כי מלכות היא מקור היראה כמו שאמרו (אבות פרק ג). אלמלא מוראה של מלכות ואזי נתעורר היראה של החכם שחדש זה החדוש כי הכל תלוי ביראה כי צריך שיהיה לו יראה, כדי שיהיו דבריו נשמעין וכדי שיתקיימו דבריו הנ"ל ועל כן כשחוזרים את החדוש שאזי בא בחינת המלכות לקבל משם פרנסה ומלכות הוא בחינת יראה הנ"ל ועל ידי זה נתעורר יראה של החכם הנ"ל על כן נופל יראה על זה שמעין בהחדוש וזה פרוש: מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע שהיו באין בספינה. והיה רבי אליעזר ישן, ורבי יהושע נעור. נזדעזע רבי יהושע, וננער רבי אליעזר. אמר לו, מה זה יהושע, מפני מה נזדעזעת? אמר לו: מאור גדול ראיתי בים. אמר לו: שמא עיניו של לוינו ראתה, שנאמר: "עיניו כעפעפי שחר" (בבא בתרא עד): רבי אליעזר ורבי יהושע זה בחינת בן ותלמיד רבי אליעזר זה בחינת בן שהשגתו בחינת מה, בחינת מה חמית וכו' בחינת: כי לא יראני האדם בחינת: "עין לא ראתה אלקים זולתך" וכו' הנ"ל וזה בחינת רבי אליעזר כי אליעזר ראשי תבות: עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה וכו' שזה בחינת בן הנ"ל רבי יהושע זה בחינת תלמיד שהשגתו הוא בחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת: "ואראה את ה'" שזהו בחינת ההשגה של דרי מטה שצריך לעוררם ולהקיצם, שלא יתיאשו עצמן הנ"ל בבחינת: "הקיצו ורננו שוכני עפר" ולהראות להם כי מלא כל הארץ כבודו וזה בחינת רבי יהושע כי יהושע הוא ראשי תבות: "יחיו מתיך נבלתי יקומוון הקיצו ורננו שוכני עפר" ומשה רבנו שהוא בחינת חכם הדור, שהוא מאיר

בְּבִן וְתַלְמִיד כְּנִ"ל עַל כֵּן הָיָה לוֹ בֶּן שֶׁהָיָה שְׁמוֹ אֱלִיעֶזֶר וְתַלְמִיד שֶׁשְּׁמוֹ יְהוֹשֻׁעַ כִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן מֹשֶׁה הוּא בְּחִינַת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל הַנִּ"ל כְּמוֹבָא בְּמִדְרָשׁ (בְּמִדְבָר, פְּרָשָׁה י"ט) עַל פְּסוּק: "וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר" הָאֶחָד הַמֵּיחָד כִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בִקֵּשׁ עַל זֶה שֶׁיְהִיָּה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִיּוֹצְאֵי חֻלְצִיו, וְנִתְקַיֵּם כֵּן וְזֶה: מַעֲשֵׂה בְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְכוּ מַעֲשֵׂה הוּא מָה שִׁ"ע כְּמוֹבָא בְּכַתְבִּים הֵינּוּ בְּחִינַת מְקִיפִים הַנִּ"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׁ"ע נְהוּרִין שֶׁל אֹר הַפְּנִיִם, בְּחִינַת מָה כְּנִ"ל וְזֶה שֶׁהָיוּ בָּאִין בְּסַפִּינָה הֵינּוּ שְׂרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת בֶּן וְתַלְמִיד הָיוּ מְהַלְכִין בֵּינֵם הַחֲכָמָה, שֶׁשֵּׁם מִתְגַּלֵּין אֹרוֹת הַמְקִיפִים וְזֶה בְּחִינַת סַפִּינָה, לְשׁוֹן סַפּוֹן וְטָמוֹן בְּחִינַת הַמְקִיפִים שֶׁהֵם סַפּוֹנִים וְטָמוֹנִין מַעֲיִן כֹּל [כִּי הֵם בְּחִינַת: מָה רַב טוֹבֵד אֲשֶׁר צָפְנָת לִירָאִיד, כְּנִ"ל] (מְשַׁלִּי ל"א) "הֵיחָדָה כְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר" לְשׁוֹן סוֹחֹר סוֹחֹר בְּחִינַת מְקִיפִים שֶׁהֵם בְּחִינַת סַפִּינָה כְּנִ"ל וְזֶה וְהָיָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר יֵשׁוּ, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ נְעוֹר כִּי הִשְׁגַּת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שֶׁהוּא בְּחִינַת בֶּן, הוּא בְּחִינַת שְׂנָה בְּחִינַת עֵין לֹא רָאָתָה וְכוּ, בְּחִינַת מָה, בְּחִינַת: מָה חֲמִית וְכוּ כְּנִ"ל אֲבָל הִשְׁגַּת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּלְמִיד, בְּחִינַת דְּרִי מָטָה הוּא בְּחִינַת נְעוֹר, בְּחִינַת: "וְיִרְאֶה אֶת ה'" בְּחִינַת "מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", בְּחִינַת: "הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שׁוֹכְנֵי עַפְרָי" וְזֶה וְהָיָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר יֵשׁוּ, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ נְעוֹר, כְּנִ"ל נִזְדַּעַזַע רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְנִנְעַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר נִנְעַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר זֶה בְּחִינַת כְּלָיוֹת בֶּן בְּתַלְמִיד כִּי צָרִיד לְכָל בֶּן בְּתַלְמִיד לְהִרְאוֹת לְבְּחִינַת בֶּן בְּחִינַת הַהִשְׁגָּה שֶׁל הַתַּלְמִיד כְּדִי שֶׁיְהִיָּה לוֹ יְרָאָה כְּנִ"ל וְנִנְעַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הֵינּוּ שְׂרַבִּי אֱלִיעֶזֶר שֶׁהוּא בְּחִינַת בֶּן, בְּחִינַת שְׂנָה כְּנִ"ל נְכָלָל בְּבְּחִינַת תַּלְמִיד, שֶׁהִשְׁגָּתוֹ בְּחִינַת נְעוֹר כְּנִ"ל אָמַר לוֹ: מָה זֶה יְהוֹשֻׁעַ מָה דִּיקָא זֶה בְּחִינַת הִשְׁגָּה שֶׁל בְּחִינַת בֶּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת מָה כְּנִ"ל זֶה בְּחִינַת כְּלָיוֹת תַּלְמִיד בְּבִן כִּי הַתַּלְמִיד צָרִיד שֶׁיְהִיָּה נְכָלָל בְּבְּחִינַת בֶּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת מָה כְּדִי שֶׁיְהִיָּה לוֹ יְרָאָה כְּנִ"ל (דְּבָרִים י). "מָה ה' אֶלְקִיךָ שׁוֹאֵל מַעֲמֵד כִּי אִם לִירְאָה" מָה דִּיקָא כִּי צָרִיד שֶׁיְהִיָּה נְכָלָל בְּבְּחִינַת מָה, כְּדִי שֶׁיְהִיָּה לוֹ יְרָאָה כְּנִ"ל מָה זֶה, יְהוֹשֻׁעַ הֵינּוּ שְׂרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִבִּיא אֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לְבְּחִינַת הִשְׁגָּה שֶׁל מָה כְּדִי שֶׁיְהִיָּה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּלְמִיד, נְכָלָל בְּבִן כְּנִ"ל מִפְּנֵי מָה נִזְדַּעַזַעַת שְׂרָאָה אֹר גָּדוֹל בֵּינֵם הַחֲכָמָה אָמַר לוֹ: שְׂמָא עֵינָיו שֶׁל לוֹיָתָן רְאִיתָ וְכוּ לוֹיָתָן זֶה בְּחִינַת מַלְכוּת, בְּחִינַת: "לוֹיָתָן זֶה יִצְרָתָ לְשַׁחַק בּוֹ, כָּלֵם אֶלֶיךָ יִשְׁבְּרוּן" וְכוּ כְּנִ"ל הֵינּוּ שֶׁהִשִּׁיב לוֹ, שְׂרָאָה עֵינָיו שֶׁל לוֹיָתָן דְּהֵינּוּ מָה שֶׁבְּחִינַת מַלְכוּת מְלָקֻט וּמְקַבֵּץ כָּל הַבְּטָחוֹנוֹת שֶׁל כָּל בְּאֵי עוֹלָם שֶׁכָּלֵם עֵינֵיהֶם תְּלוּיּוֹת וּמְצַפִּין עַל פְּרִנְסָה וּמַלְכוּת, בְּחִינַת לוֹיָתָן מְקַבֵּץ כָּל אֱלוֹ הַבְּטָחוֹנוֹת וְנִכְנָס עִמָּהֶם לֵים הַחֲכָמָה לְקַבֵּל מִשָּׁם פְּרִנְסָה וְעַל יְדֵי זֶה נִזְדַּעַזַע רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כִּי נִפְלַע לְעִלּוֹ יְרָאָה, מִחֲמַת שֶׁנִּכְנָס בֵּינֵם הַחֲכָמָה שֶׁשֵּׁם נִתְגַּלָּה בְּחִינַת מַלְכוּת שֶׁבָּא לְקַבֵּל פְּרִנְסָה שֶׁזֶה בְּחִינַת עֵינָיו שֶׁל לוֹיָתָן כְּנִ"ל וְעַל יְדֵי זֶה נִפְלַע יְרָאָה כִּי מַלְכוּת הוּא מְקוֹר הִירְאָה כְּנִ"ל וְזֶה: "וַיְהִי מְקַץ שְׁנָתִים יָמִים וּפְרָעָה חָלַם" וְכוּ שְׁנָתִים יָמִים זֶה בְּחִינַת תְּקוּפוֹת הַיָּמִים, תְּקוּפוֹת הַשָּׁנִים הַנִּ"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא יוֹם שֶׁכָּלוּ אֶרֶץ, שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן שֶׁשֵּׁם סֹדֵר הַזְּמַנִּים הוּא בְּחִינַת מְקִיפִים כְּנִ"ל שֶׁהֵם כָּל הַתַּעֲנוּגִים וְהַשְּׁעִשׁוּעִים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא כְּנִ"ל וּפְרָעָה זֶה בְּחִינַת יוֹבֵל, כְּמוֹבָא בְּזֵהר (וַיִּגַּשׁ דָּף ר"י) דְּכָל נְהוּרִין אֶתְפָּרְעִין וְאֶתְגַּלְגְּוֹן מִנָּה [וְהַשְּׂאָר

לא באר] וְזֶה בְּחִינַת קְבוּרַת מֹשֶׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּקִיפִים, שֶׁהֵם טְמוּנִים מֵעֵין כָּל וְזֶה: עֲלִיּוֹנִים נִדְמָה לָהֶם לְמִטָּה וְתַחְתּוֹנִים נִדְמָה לָהֶם לְמַעְלָה הַנֶּאֱמָר בְּקְבוּרַת מֹשֶׁה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (סוֹטָה י"ד) זֶה בְּחִינַת כָּל הַנִּי"ל, בְּחִינַת: "כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי" שֶׁצָּרִיךְ הַצְּדִיק שְׂזוּכָה לְאֵלֹהֵי הַמְּקִיפִים הַנִּי"ל שֶׁיְהִיָּה לוֹ בְּחִינַת כָּל פְּנִי"ל לְהִרְאוֹת לְעֲלִיּוֹנִים, שֶׁהֵם לְמִטָּה שְׂאִינָם יוֹדְעִים כָּלֵל בִּידְעֵתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּחִינַת: מֶה חֲמִית וְכוּ וּלְהַפְּךָ, תַּחְתּוֹנִים נִדְמָה לָהֶם לְמַעְלָה כִּי הֵם מְשִׁיגִים, שְׂמֵלָא כָּל הָאֲרָץ כְּבוֹדוֹ בְּחִינַת: "וְאָרְאָה אֶת ה'" עוֹד יֵשׁ בְּזֶה דְבָרִים נְעֻלְמִים הַרְבֵּה, וְלֹא בְּאֵר רַק קֶצֶת, קֶצֶת רְאֵשֵׁי פְּרָקִים כִּי מֹשֶׁה רִבְּנוּ הָיָה עֵנּוּ (בְּמִדְבָר י"ב) וְעֵנּוּהָ גְדוּלָה מִכָּלֵם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (עֵבוּדָה זָרָה כ:) וַיֵּשׁ עוֹד צְרוּף שֶׁל חֲנֻכָּה, שֶׁהוּא מְרָמֵז בְּפָסוּק (דְּבָרִים ל"ד). וַיְהוֹשֶׁעַ בֶּן נוּן מֵלֵא רויח חֲכָמָה כִּי סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת יָדָיו עָלָיו בְּסוֹפֵי תְבוּת יֵשׁ צְרוּף חֲנוּכָּה כִּי בְּזֶה הַפָּסוּק מְרָמֵז כָּל הַבְּחִינּוֹת שֶׁל הַמֶּאֱמָר הַנִּי"ל. מֵלֵא זֶה בְּחִינַת: וּמֵלֵאוּ אֶת הָאֲרָץ, הַמְּבֹאֵר לְעֵיל וְכֵן רויח חֲכָמָה כִּי סָמַךְ מֹשֶׁה יָדָיו וְכוּ כָּל זֶה מְבֹאֵר לְעֵיל בְּמֶאֱמָר הַנִּי"ל גַּם בְּעֵנֵן הִירְאָה כִּי יֵשׁ חֲמֵשׁ גְּבוּרוֹת שֶׁהֵם חֲמֵשׁ אֵימּוֹת, שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (שִׁבְתָּ עז:) וַיֵּשׁ אֶלְף וְאַרְבַּע מֵאוֹת וְחֲמֵשׁ גְּבוּרָאן הַמּוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (בְּמִדְבָר, דָּף קלו:) שֶׁנִּכְלָלִים הַגְּבוּרוֹת זֶה בְּזֶה עַד אֶלְף וְאַרְבַּע מֵאוֹת וְחֲמֵשׁ וְכָל אֵלֹהֵי הַדְּבָרִים לֹא בְּאֵר כָּלֵל, כִּי אֵלֹהֵי הַדְּבָרִים נֶאֱמְרוּ וְכוּ הַתּוֹרָה הַזֹּאת מְדַבֵּרַת מִכָּל הַעֲשֶׂר סְפִירוֹת. שֶׁפֶע הַפֶּתֶר חֲכָמָה וּבִינָה יָדִים גַּם יְרָאָה גַם אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (כְּתוּבוֹת צו:) : הַמוֹנֵעַ הַלֵּכָה מִפִּי תִלְמִיד, כְּאֵלֹהֵי מוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ חֶסֶד, וּפּוֹרֵק מִמֶּנּוּ יְרָאָת שָׁמַיִם גַּם בֵּן וְתִלְמִיד בֵּן, אֵינֶתָּא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (יִתְרוֹ דָּף עט:) : מֶה שְׁמוֹ, דָּא חֲכָמָה מֶה שֵׁם בְּנוֹ דָּא תִפְאַרְתַּת תִּלְמִידִים הֵם לְמוֹדֵי הַ, דָּא נֶצַח הוֹד כָּל, דָּא יְסוּד וּמַלְכוּת הַנִּי"ל רְאָה הִיא אֵיבָרִים הַפְּנִימִיִּים וַיֵּשׁ סְפִירוֹת שֶׁמְדַבֵּר מֵהֶם כְּמֶה פְּעָמִים [אֲשֶׁרֵי אֲזַנִּים שֶׁכָּךְ שׁוֹמְעוֹת]

ח - תקעו בחדש שופר

תקעו בחדש שופר בפסא ליום חגנו כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב (תהלים פ"א) א. אף על פי שתזכחה הוא דבר גדול ומטל על כל אהד מישראל להזכיר את חברו כשזואה בו שאינו מתנהג כשורה, כמו שכתוב (ויקרא י"ט) : "הזכיר תזכיר את עמיתך" אף על פי כן לאו כל אדם ראוי להזכיר כמו שאמר רבי עקיבא (כ"ה הגי בע"י) (ערכין טז:) תמה אני, אם יש בדור הזה מי שיוכל להזכיר ואם רבי עקיבא אמר זאת בדורו, כל שכן בדור הזה של עכשו כי כשהמוזכיר אינו ראוי להזכיר אזי לא די שאינו מועיל בתזכרתו אף גם הוא מבאיש ריח של הנשמות השומעים תזכרתו כי על ידי תזכרתו הוא מעורר הריח רע של המעשים רעים ומדות רעות

שֶׁל הָאֲנָשִׁים שֶׁהוּא מוֹכִיחַם כְּמוֹ כְּשֶׁמִּנַּח אֵיזָה דָּבָר שְׂיֵשׁ לוֹ רִיחַ שְׂאִינוֹ טוֹב
כָּל זְמַן שְׂאִינוֹ מְזִיזִין אוֹתוֹ הַדָּבָר, אִין מְרַגִּישִׁין הָרִיחַ רַע אֲבָל כְּשֶׁמִּתְחִילִין
לְהִזִּיז אוֹתוֹ הַדָּבָר אֵזִי מְעוֹרְרִין הָרִיחַ רַע כְּמוֹ כֵּן עַל יְדֵי תוֹכְחָה שֶׁל מִי
שְׂאִינוֹ רָאוּי לְהוֹכִיחַ עַל יְדֵי זֶה מְזִיזִין וּמְעוֹרְרִין הָרִיחַ רַע שֶׁל הַמַּעֲשִׂים
רָעִים וּמַדּוֹת רָעוֹת שֶׁל הָאֲנָשִׁים שְׂמוֹכִיחַם וְעַל כֵּן הוּא מְבַאֵשׁ רִיחָם וְעַל
יְדֵי זֶה הוּא מַחְלִישׁ אֶת הַנְּשָׁמוֹת שֶׁלָּהֶם וְעַל יְדֵי זֶה נִפְסַק הַשִּׁפְעַת מִכָּל
הָעוֹלָמוֹת הַתְּלוּיִים בְּאֵלוֹ הַנְּשָׁמוֹת כִּי עֶקֶר יְנִיקַת הַנְּשָׁמָה הוּא מִהָרִיחַ
(בְּרָכוֹת מ"ג:) מִנֵּין שְׂמֵבְרָכִין עַל הָרִיחַ, שְׁנֵאֲמַר: "כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלַל יְהוָה"
אֵיזָהוּ דָּבָר שֶׁהַנְּשָׁמָה נִהְיִית מִמֵּנוּ וְלֹא הַגּוֹף, הוּי אֹמֵר: זֶה הָרִיחַ וְעַל כֵּן,
עַל יְדֵי זֶה הַמוֹכִיחַ, שֶׁהוּא מְבַאֵשׁ רִיחָם עַל יְדֵי זֶה נַחֲלָשֶׁת הַנְּשָׁמָה,
שְׂיִנְיָקָתָהּ מִהָרִיחַ כְּנִ"ל וּמִמִּילָא נִפְסַק הַשִּׁפְעַת מִכָּל הָעוֹלָמוֹת הַתְּלוּיִים בָּהֶם
אֲבָל כְּשֶׁהַמוֹכִיחַ רָאוּי לְהוֹכִיחַ אֵזִי אֲדַרְבָּא, הוּא מוֹסִיף וְנוֹתֵן רִיחַ טוֹב
בְּהַנְּשָׁמוֹת עַל יְדֵי תוֹכְחָתוֹ כִּי הַתוֹכְחָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּבַחֲיַנְתָּ הַתוֹכְחָה שֶׁל
מִשָּׁה, שֶׁהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל עַל מַעֲשֵׂה הָעֶגְלָה שֶׁעַל יְדֵי תוֹכְחָתוֹ נָתַן בָּהֶם רִיחַ
טוֹב בְּבַחֲיַנְתָּ (שִׁיר הַשִּׁירִים א): "נִרְדִּי נָתַן רִיחוֹ", הַנֶּאֱמָר עַל מַעֲשֵׂה הָעֶגְלָה
עֲזַב לֹא נֶאֱמַר, אֲלָא נָתַן, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַשִׁ"י שֶׁסּוּמָא וְכִמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ,
זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה, בְּגִמְרָא (שֶׁבֶת פ"ח:) כִּי עַל יְדֵי תוֹכְחָה שֶׁל מִשָּׁה עַל מַעֲשֵׂה
הָעֶגְלָה הוֹסִיף וְנָתַן בָּהֶם רִיחַ טוֹב, שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתָּ מְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא כִּי עֶקֶר
יְנִיקַת הַנְּשָׁמָה הִיא מִהָרִיחַ כְּנִ"ל כִּי עַל יְדֵי קוֹל הַמוֹכִיחַ שֶׁהוּא רָאוּי עַל יְדֵי
זֶה הוּא נוֹתֵן רִיחַ טוֹב בְּהַנְּשָׁמוֹת שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתָּ מְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא כְּנִ"ל כִּי יֵשׁ
מְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא וּמְזוֹנָא דְגוּפָא (תְּקוּ"ז כ"א) וְעַל יְדֵי מְזוֹנָא דְגוּפָא נַחֲלָשׁ
מְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא כִּי עַל יְדֵי מְזוֹנָא דְגוּפָא, דְהֵינּוּ עַל יְדֵי אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה עַל
יְדֵי זֶה מְגַדִּילִין אֶת בַּחֲיַנְתָּ עֶקֶב דְסִטְרָא אַחְרָא בְּבַחֲיַנְתָּ (תְּהֵלִים מ"א):
"אוֹכֵל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב" כִּי עַל יְדֵי הָאֲכִילָה נִתְחַזְּקִין הָעֶקְבִים
וְהַרְגָּלִין בְּבַחֲיַנְתָּ (שֶׁבֶת קנ"ב): דַּק בְּכַפִּי וְתִשְׁכַּח בְּנִגְרֵי וְאִזּוּ כְּשֶׁנִּתְגַּדֵּל, חֵס
וְשָׁלוֹם, עֶקֶב דְסִטְרָא אַחְרָא עַל יְדֵי זֶה נַחֲלָשׁ, חֵס וְשָׁלוֹם, בַּחֲיַנְתָּ עֶקֶב
דְקִדְשָׁה שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתָּ (מִשְׁלֵי כ"ב): "עֶקֶב עֲנֹה יִרְאֵת ה'" שֶׁהִיא בַּחֲיַנְתָּ
רִיחַ בְּבַחֲיַנְתָּ (יִשְׁעִיָּה י"א): "וְהָרִיחוּ בִּירְאֵת ה'" שֶׁהוּא מְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא
וְהַתְּקוּן לָזֶה הוּא עַל יְדֵי בַּחֲיַנְתָּ קוֹל כִּי בַּחֲיַנְתָּ קוֹל הוּא מִשְׁקָה אֶת הַגֶּן,
שְׁשֵׁם גְּדִלִים כָּל הָרִיחוֹת וְהִירְאוֹת בְּבַחֲיַנְתָּ (בְּרַאשִׁית ב): "וְנִהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן" נִהַר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן וְכוּ זֶה בַּחֲיַנְתָּ קוֹל בְּבַחֲיַנְתָּ (תְּהֵלִים
צ"ג): "נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם" וְזֶה בַּחֲיַנְתָּ (בְּרַאשִׁית ג): "אֶת קֶלֶד שְׂמַעְתִּי
בְּגֶן וָאִירָא" כִּי זֶה הַקוֹל מִשְׁקָה אֶת הַגֶּן שֶׁעַל יְדֵי זֶה גְּדִלִים שִׁם כָּל הָרִיחוֹת
שֶׁהֵם בַּחֲיַנְתָּ יִרְאֵה כְּנִ"ל שֶׁזֶהוּ בַּחֲיַנְתָּ מְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא כְּנִ"ל כִּי עַל יְדֵי זֶה
הַקוֹל נִכְנַע בַּחֲיַנְתָּ עֶקֶב דְסִטְרָא אַחְרָא כִּי זֶה הַקוֹל הוּא בַּחֲיַנְתָּ (שִׁם כ"ז)
: "הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב" וְעַל כֵּן זֶה יַעֲקֹב לְבַחֲיַנְתָּ הָרִיחַ בְּבַחֲיַנְתָּ (שִׁם): "יִרְאֵה
רִיחַ בְּנֵי כְרִיחַ שְׂדֵה", הַנֶּאֱמָר בְּיַעֲקֹב וְהוּא מְכַנֵּיעַ עֶקֶב דְסִטְרָא אַחְרָא,
בְּבַחֲיַנְתָּ (שִׁם כ"ה): "וַיִּדּוּ אוֹחֲזֵת בְּעֶקֶב עֲשׂוּ" וְזֶה הַקוֹל הוּא בַּחֲיַנְתָּ קוֹל
הַמוֹכִיחַ הָרָאוּי בְּבַחֲיַנְתָּ (יִשְׁעִיָּה נ"ח): "הָרֵם כְּשׁוֹפָר קוֹלְךָ וְהִגַּד לְעַמִּי
פְּשָׁעָם" וְכוּ כִּי הַמוֹכִיחַ שְׂרוֹצֵה לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל וּלְהַגִּיד לָהֶם פְּשָׁעָם
וְחַטָּאתָם הוּא צְרִיךְ לָזֶה הַקוֹל כְּדֵי שֶׁלֹּא יִבְאִישׁ רִיחָם עַל יְדֵי שְׂמַעוֹרָר
עוֹנוֹתֵיהֶם כְּנִ"ל עַל כֵּן צְרִיךְ לָזֶה הַקוֹל כִּי עַל יְדֵי זֶה הַקוֹל הוּא מוֹסִיף

וְנוֹתַן בָּהֶם רֵיחַ טוֹב כִּי עַל יְדֵי זֶה הַקּוֹל גְּדֹלִים כָּל הַרְיחוֹת כִּי זֶה הַקּוֹל
מִשְׁקָה אֶת הַגֶּן וְכוּ כִּנּוּי לְוַזְהוּ: "הָרִם כְּשׁוֹפֵר קוֹלְךָ" כְּשׁוֹפֵר דִּיקָא כִּי זֶה
הַקּוֹל הַמִּשְׁקָה אֶת הַגֶּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת "וְנִהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן" הוּא בְּחִינַת קוֹל
הַנְּגוּן שֶׁל הַשִּׁיר שֶׁיִּתְעַר לְעֵתִיד כְּשִׁיחַדֵּשׁ אֶת עוֹלָמוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת שִׁיר
פְּשׁוּט, כְּפוּל, מְשַׁלֵּשׁ מְרַבֵּעַ כְּשׁוֹפֵר רְאֵשֵׁי תְבוֹת: פְּשׁוּט, כְּפוּל, שְׁלוּשׁ, רְבוּעַ
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשִּׁיר שֶׁלְעֵתִיד שֶׁהוּא בְּחִינַת הַקּוֹל הַמִּשְׁקָה אֶת הַגֶּן שֶׁעַל יְדֵי
זֶה הַקּוֹל דִּיקָא הוּא יָכוֹל לְהוֹכִיחַ כְּשׁוֹפֵר דִּיקָא, כִּנּוּי לְוַזְהוּ בְּחִינַת. מוֹשְׁכִין
עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד, הַנֶּאֱמָר בְּמוֹכִיחַ הָרְאוּי כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם
לְבָרְכָה (תְּמִיד כַּח) הַמוֹכִיחַ אֶת חֲבֵרוֹ לְשֵׁם שְׁמַיִם, מוֹשְׁכִין עָלָיו חוּט שֶׁל
חֶסֶד שֶׁנֶּאֱמָר: "מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי חוֹן יִמְצֵא" כִּי חוּט שֶׁל חֶסֶד זֶה בְּחִינַת
שְׁנַקְלַע וְנִשְׁזָר וְנִעֲשֶׂה חוּט מִהַנִּימִין שֶׁעַל אֱלוֹ הַנִּימִין [שְׁקוֹרִין מִיתְרִים]
יִתְנַגֵּן הַנְּגוּן וְהַשִּׁיר הַזֶּה שֶׁל לְעֵתִיד שֶׁהֵם ע"ב נִימִין כְּנִגְדֵי שֵׁם י"ק יק"ו
יקו"ק שֶׁהוּא בְּחִינַת שִׁיר פְּשׁוּט כְּפוּל וְכוּ כְּמוֹבָא בְּתַקּוּנִים (תַּקּוּן כ"א)
שֶׁהוּא עוֹלָה כְּלוֹ ע"ב וְעַל אֱלוֹ הַנִּימִין יִתְנַגֵּן הַשִּׁיר הַזֶּה שֶׁלְעֵתִיד כְּשִׁיחַדֵּשׁ
אֶת עוֹלָמוֹ בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים פ"ט): "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה", שֶׁאֵז יִתְעַר שִׁיר
פְּשׁוּט וְכוּ וְזֶהוּ בְּחִינַת חוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּימִין, הַנֶּאֱמָר בְּמוֹכִיחַ הָרְאוּי הֵינוּ
בְּחִינַת הַחוּט הַנִּעֲשֶׂה מִהַנִּימִין הַנִּימִין שֶׁעֲלֵיהֶם יִתְנַגֵּן הַשִּׁיר הַזֶּה כְּשִׁיחַדֵּשׁ
חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, בְּחִינַת "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה", כִּנּוּי לְוַזְהוּ: מוֹשְׁכִין עָלָיו חוּט שֶׁל
חֶסֶד זֶה בְּחִינַת הַהִמְשָׁכָה, שֶׁמוֹשְׁכִין וּפּוֹשְׁטִין אֶת הַנִּימִין כְּדִי לְנַגֵּן עֲלֵיהֶם
שִׁיר הַנִּימִין נִמְצֵא שֶׁעַל יְדֵי קוֹל הַמוֹכִיחַ הָרְאוּי הוּא נוֹתֵן רֵיחַ טוֹב בְּהַנְשָׁמוֹת
כִּנּוּי ב. אֵד לְבוֹא לָזֶה, לְבְּחִינַת קוֹל הַנִּימִין הוּא עַל יְדֵי תְּפִלָּה כִּי עֶקֶר הַתְּפִלָּה
הִיא רְחִמִים וְתַחֲנוּנִים (כְּמַבְאָר בְּפֶרֶק ב דְּאֲבוֹת) וְעֶקֶר הַרְחִמִים תְּלוּי
בְּדַעַת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה י"א): "לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכָל הַר קִדְשִׁי, כִּי
מְלֶאכֶה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת הַכְּפִיִּים לִי מְכַסִּים" כִּי לְעֵתִיד יִגְדֵל הַדַּעַת, וְאֵז
לֹא יִהְיֶה שׁוּם הִזָּק וְאִכְזָרִיּוֹת כִּי יִתְפַּשֵּׁט הַרְחֲמָנוּת עַל יְדֵי הַדַּעַת כִּי עֶקֶר
הַרְחֲמִים תְּלוּי בְּדַעַת וְלִפְעָמִים, כְּשֶׁהִסְטָרָא אַחֲרָא יוֹנְקָת מִן הַרְחֲמָנוּת אֵזִי
הֵם מְמַשִּׁיכִין לְעַצְמוֹן הַרְחֲמָנוּת וְאֵזִי נִתְמַעֵט הַרְחֲמָנוּת אֲצִלְנוּ וְאֲפִלוּ מְעַט
הַרְחֲמָנוּת שֶׁנִּשְׁאָר הוּא בְּבְחִינַת אִכְזָרִיּוֹת כִּי עַל יְדֵי שֶׁהֵם יוֹנְקִים מִן
הַרְחֲמָנוּת נִתְקַלְקַל הַרְחֲמָנוּת וְנִעֲשֶׂה אִכְזָרִיּוֹת, כִּי "רְחִמֵי רְשָׁעִים אִכְזָרִי"
(מְשַׁלֵּי י"ב) וְעַל כֵּן גַּם מְעַט הַרְחֲמָנוּת הַנִּשְׁאָר אֲצִלְנוּ הוּא בְּבְחִינַת
אִכְזָרִיּוֹת כִּי נִתְקַלְקַל עַל יְדֵי שֶׁהֵם יוֹנְקִים מִן הַרְחֲמָנוּת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כִּנּוּי לְ
וְזֶה בְּחִינַת (אֵיכָה ד): "גַּם תִּנְיָם חֲלָצוּ שֵׁד" זֶה בְּחִינַת רְחֲמָנוּת דְּסִטְרָא
אַחֲרָא, בְּחִינַת: "כְּשֵׁד מִשְׁדֵּי" (יִשְׁעִיָּה י"ג) כִּי שֵׁדֵי הוּא בְּחִינַת רְחֲמָנוּת
דְּקִדְשָׁה בְּבְחִינַת (בְּרַאשִׁית מ"ג): "וְאֵל שֵׁדֵי יִתֵּן לָכֶם רְחִמִים" שֶׁהוּא
בְּחִינַת תְּפִלָּה, שֶׁהוּא שֵׁדִיד הַמְעַרְכוֹת וְעַל יְדֵי "שֵׁד מִשְׁדֵּי", בְּחִינַת
הַרְחֲמָנוּת דְּסִטְרָא אַחֲרָא בְּחִינַת: גַּם תִּנְיָם חֲלָצוּ שֵׁד עַל יְדֵי זֶה בֵּת עָמִי
לְאִכְזָר כִּי עַל יְדֵי זֶה שֶׁהֵם יוֹנְקִים מִן הַרְחֲמָנוּת עַל יְדֵי זֶה גַּם מְעַט
הַרְחֲמָנוּת הַנִּשְׁאָר אֲצִלְנוּ נִפְגָּם וְנִעֲשֶׂה אִכְזָרִיּוֹת כִּנּוּי לְוַזְהוּ עַל יְדֵי זֶה שֶׁנִּתְקַלְקַל
הַרְחֲמָנוּת וְנִעֲשֶׂה אִכְזָרִיּוֹת נִפְגָּם הַדַּעַת בְּבְחִינַת כָּל הַכּוֹעֵס, חֲכָמָתוֹ
מִסְתַּלְקָת מִפְּנֵוּ (פְּסָחִים סו): וְאֵזִי נִקְטָן הַדַּעַת וְנִעֲשֶׂה בְּבְחִינַת מַחִין
דְּקִטְנוּת וְאֵזִי הֵם יוֹנְקִים, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, מִפְּגָם הַדַּעַת בְּבְחִינַת (בְּרַאשִׁית ג):
"וְהִנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם" הֵינוּ דַּעַת דְּסִטְרָא אַחֲרָא שִׁיּוֹנֵק עַל יְדֵי נְפִילַת הַדַּעַת

דקדושה שפנגם על ידי אכזריות וכעס פני"ל ומזה בא, חס ושלו, תאוות נאוף כי המח הוא מחצה פרוסה בפני תאוה זו כי אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות (סוטה ג) אבל כשהמח והדעת שלם, הוא מגן בפני התאוה הזאת כי יש שלשה מחין וכל אחד ואחד הוא בחינת מחצה פרוסה בפני זאת התאוה ומאלו השלשה מחין נמשך שלשה מיני רחמנות כי יש שלשה מיני רחמנות בבחינת מה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה על פסוק (בראשית כ"א) : "אם תשקר לי ולניני ולנכדי" עד כאן רחמי האב על הבן (בראשית רבה, וירא פרשה נד והובא בפרש"י שם) שהם בחינת שלשה מיני רחמנות והם נמשכין משלשה מחין כי מח הבן ממח האב (תקון י"ח) וזה בחינת שלש תפלות ביום כי כל תפלה ותפלה הוא בחינת מח מיחד מאלו השלשה מחין שהם בחינת שלשה מיני רחמנות התלויים במח כי עקר התפלה היא רחמים ותחנונים פני"ל ועל כן כשהדעת נפגם, חס ושלו, פני"ל מזה בא, חס ושלו, תאוות נאוף פני"ל ואזי כשפנגם הרחמנות והדעת אזי אי אפשר להתפלל בבחינת רחמים ותחנונים ואז התפלה בבחינת דין וכשהתפלה בבחינת דין אז הסטרא אחרא בולעת את התפלה, חס ושלו כי עקר יניקת הסטרא אחרא היא מבחינת דינים שהם מחין דקטנות בחינת אלקים, פי'דוע ועל כן הם נאחזין, חס ושלו בתפלה זו שהיא בחינת דין ובולעין אותה, חס ושלו. ג. ואז כשהתפלה בבחינת דין אז צריכין בעל כח גדול, שיוכל להתפלל תפלה בבחינת דין כמו פינחס בעת שקנא על מעשה זמרי כמו שכתוב (תהלים ק"ו) : "ויעמד פנחס ויפלל" ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין) : שעשה פלילות עם קונו הינו תפלה בבחינת דין כי קנא על מעשה זמרי, שהוא בחינת (איוב ל"א) : "כי הוא זמה והוא עון פלילים" הינו שהוא עוון שצריכין לזה תפלה בבחינת דין שהוא בחינת פלילים, בחינת : ויעמד פנחס ויפלל כי כשיש פגם תאוות נאוף, חס ושלו שאז התפלה בבחינת דין והסטרא אחרא בולעת אותה, חס ושלו אז צריכין בעל כח גדול, שיתפלל תפלה בבחינת דין כמו בעת שהיה מעשה זמרי שהצרך פינחס להתפלל תפלה בבחינת דין כי כשהיה הבעל כח מתפלל תפלה בבחינת דין ואזי הסטרא אחרא רוצה לבלע אותה כי היא בולעת תמיד התפלות שהם בבחינת דין פני"ל ואזי כשהיא רוצה לבלע זאת התפלה של הבעל כח שהיא בבחינת דין אזי זאת התפלה היא עומדת בבית הבליעה שלו בבחינת (שם מ"א) : "בצוארו ילין עז" הינו התפלה של הבעל כח הנ"ל שהוא בחינת מטה עז היא עומדת לו בצוארו, בבית הבליעה שלו ואזי הוא מכרח לתן הקאות הינו שהסטרא אחרא מכרח להקיא ולהוציא כל הקדשות של הדעת והרחמנות והתפלות שבלע בבחינת (שם כ) : "חיל בלע ויקאנו" ולא די שהוא מקיא ומוציא כל הקדושה שבלע אף גם הוא מכרח להקיא ולהוציא עצמות החיות שלו ממש בבחינת : "מבטנו יורישנו אל" הינו שמוציא ומקיא עצמות חיותו ממש וזהו בחינת גרים שמתגירין שהם היו תחלה מעצמות הסטרא אחרא ממש ועכשו חוזרין אל הקדושה כי הסטרא אחרא מכרח להקיא ולהוציא עצם חיותו ממש שזהו בחינת גרים פני"ל וזהו בחינת (תהלים ק"י) "מטה עזך ישלח ה מציון רדה בקרב איביד" בקרב דיקא בחינת :

"מבטנו יורישנו אל" כי מטה עז, הינו התפלה של הבעל כח הנ"ל היא יורדת בקרבו ממש כי על ידה הוא מוציא ומקיא עצמות חיותו ממש, מקרבו ומבטנו בחינת: מבטנו יורישנו אל כנ"ל (שם ע"ד): "אתה פוררת בעז ים, שברת ראשי תנינים על המים" כי על ידי מטה עז הנ"ל, הוא משבר ראשי תנינים על המים הינו הסטרא אחרא והנחש, שהיתה יונקת מן הרחמנות והדעת שהיא בחינת: "כמים לים מכסים" בחינת: "והנחש היה ערום", כנ"ל ועל ידי מטה עז הנ"ל, הינו התפלה של הבעל כח בחינת פינחס על ידי זה הוא מוציא קדשת הדעת והתפלות שבלע ומשבר ראשי תנינים על המים כנ"ל כי התפלה של הבעל כח, שהיא בבחינת דין בבחינת: "ויעמד פינחס ויפיל" היא עומדת בבית הבליעה של הנחש ועל ידי זה הוא מכרח להקיא ולהוציא הכל כנ"ל וזהו צרוף ויפיל ראשי תבות: והשליך לפני פרעה יהי לתנין (שמות ז) כי צריכין להשליך מטה עז, שהיא בחינת התפלה הנ"ל להתנין בבחינת: "והשליך לפני פרעה יהי לתנין" שמשליכין בכונה המטה עז לפני הסטרא אחרא כדי שיהיה להתנין הינו כדי שיבלע התנין את התפלה הזאת כי על ידי זה מוציאים ממנו כל הקדשות שבלע כי היא עומדת בבית הבליעה שלו כנ"ל וזה בחינת: "וישמע יתרו" מה שמועה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק (זבחים קטז) כי עמלק טמא את ישראל בפגם תאות נאוף כמו שכתוב (דברים כ"ה): "אשר קרד בדרך" בחינת מקרה לילה, חס ושלום שבא על ידי בחינת עמלק (במדבר כ"ד) "ראשית גוים עמלק", שזה בחינת: "והנחש היה ערום" כנ"ל שעל ידי זה בא, חס ושלום, טמאת התאוה הזאת כנ"ל וזה בחינת מלחמת עמלק והתקון לזה הוא בחינת קריעת ים סוף בחינת: "אתה פוררת בעז ים, שברת ראשי תנינים על המים" הינו בחינת מטה עז הנ"ל שעל ידי זה מוציאים ממנו מימי הדעת שבלע מן הקדשה כנ"ל וישמע יתרו, הינו בחינת גרים כי על ידי מטה עז הנ"ל שהוא בחינת קריעת ים סוף בחינת אתה פוררת בעז ים וכו' שהוא מתקן ומכניע מלחמת עמלק כנ"ל על ידי זה נעשין גרים, בחינת וישמע יתרו כי מוציאים ממנו גם עצמות חיותו שהוא בחינת גרים כנ"ל ד. וזה בחינת רעמים כי על ידי גרים שנעשין על ידי מטה עז הנ"ל על ידי שהסטרא אחרא מכרחת להחזיר כל הקדשה שבלעה עם עצמות חיותה כנ"ל על ידי זה נתרבה ונתגדל כבודו ותברך בבחינת (תהלים צ"ו): "הבו לה משפחות עמים, הבו לה כבוד ועז" (שם כ"ט): "אל הכבוד הרעים, ה על מים רבים" מים רבים, זה בחינת מימי הדעת בחינת (ישעיה י"א): "כי מלאה הארץ דעה את ה כמים לים מכסים" הינו בחינת מימי הדעת שיוצאים מן הסטרא אחרא וחוזרין אל הקדשה שעל ידי זה נעשין גרים, ונתגדל כבודו ותברך שזהו בחינת רעמים בחינת "אל הכבוד הרעים" כי הרעש והפרסום שנתפרסם כבודו ותברך על ידי הגרים זה בחינת רעמים, שהם קול רעש גדול (ברכות נט). מאי רעמים ענני דשפכי מיא להדדי ענני דשפכי מיא, זה בחינת הסטרא אחרא שהיא בחינת (איכה ג): "סכת בענן לד מעבר תפלה" הינו הקלפות המעפכים את התפלה כשחוזרים ושופכים מימי הדעת שבלעו זה בחינת: ענני דשפכי מיא ואז נתגלה כבודו ותברך, בבחינת: "וכבוד ה נראה בענן" (שמות ט"ז) וזהו בחינת רעמים כנ"ל

גרים הוא ראשי תבות: "רעם גבורתו מי יתבונן" (איוב כ"ו) כי גרים הם בבחינת רעמים כנ"ל. ה. ועל ידי התגלות הכבוד על ידי זה בא התפשטות הנבואה כי הנבואה באה מבחינת שרשי נפשות ישראל שהם בחינת שבעים נפש בבחינת (דברים י): "בשבעים נפש ירדו אבותיך" ראשי תבות נביא ושרש הנפשות הוא בחינת כבוד בבחינת (בראשית מ"ט): "בסדס אל תבא נפשי, ובקהלם אל תחד כבדי" ועל כן על ידי התגלות הכבוד שהוא בחינת שרש הנפשות על ידי זה בא התפשטות הנבואה וזה בחינת (שבת צב): אין הנבואה שורה אלא על חכם, גבור ועשיר כי כל בחינות אלו הם בבחינת כבוד, שמשם נמשך הנבואה חכם בבחינת (משלי ג): "כבוד חכמים ינחלו" גבור בבחינת (תהלים כ"ד): "מי זה מלך הכבוד, ה עוזו וגבור" עשיר בבחינת (בראשית ל"א): "וימאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה" וזה בחינת (ברכות ג): אוי לי שהחרבתי את ביתי, ושרפתי את היכלי, והגליתי את בני לבין אמות העולם החרבתי את ביתי זה בחינת פגם התפלה כמו שכתוב (ישעיה נ"ו): "כי ביתי בית תפלה" ושרפתי את היכלי זה בחינת פגם הכבוד בבחינת (תהלים כ"ט): "וביהיכלו כלו אומר כבוד" והגליתי את בני זה בחינת בטול הנבואה שבאה מנפשות בני ישראל בחינת: "בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה" כי גלות בני ישראל הוא בחינת בטול הנבואה שבאה מנפשותם כנ"ל. ו. וזה בחינת רפואה כי כל בחינות הנ"ל הם בחינת רפואה כי התגלות הכבוד הנ"ל זה בחינת זריחת השמש בבחינת (ישעיה ס): "וכבוד ה עליך זרח" ועל ידי זריחת השמש בא רפואה (בבא בתרא טז): אדלי יומא אדלי קצירי כמו שכתוב (מלאכי ג): "וזרחו לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא" כי רוח נבואה שנתפשט על ידי התגלות הכבוד זה בחינת הרפואה הבאה על ידי זריחת השמש בבחינת (משלי י"ח): "רוח איש יכלכל מחלהו" ועקר התגלות הכבוד הוא על ידי התפלה הנ"ל שעל ידה העננים שהם הסטרא אחרא והקלפות, כלים והולכים ואז נעשין גרים ונתגלה הכבוד כנ"ל וזה בחינת סליחת העוון, שבא על ידי רבוי התפלות שעל ידי זה השמש זורחת, שעל ידה בא רפואה כי העוון הוא בחינת ענן, שמחשיך אור השמש כי טבע העוונות הם בחינת חשך כמו שכתוב (ישעיה כ"ט): "והיה במחשך מעשיהם" וזה בחינת החולאת כי עקר החולאת באה מעוונות כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת נה). אין יסורין בלא עון שנאמר: "ויפקדתי בשבט פשעים ובנגעים עונם" כי העוונות הם בחינת עננים שמחשיכים אור השמש שעל ידה הרפואה ועל ידי התפלה נתכפרין העוונות כי התפלה מכפרת, כי היא במקום קרבן (ברכות כו): כמו שכתוב (ישעיה נ"ו): "והביאותים אל הר קדשי, ושמחתים בבית תפלתי עולותיהם וזבחייהם" וכשנתכפרין העוונות, זה בחינת שהעננים כלים והולכים בבחינת (שם מ"ד): "מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך" וכו ואזי הוא בחינת זריחת השמש שמשם הרפואה כי עקר החולאת היא בחינת העוון שהוא בחינת ענן וחשך שמחשיך אור השמש שהוא בחינת רפואה וכשנסלח העוון, הוא בחינת שהענן כלה ואז השמש זורחת ואזי בא רפואה כנ"ל מכפרת עוונות כנ"ל ועקר התפלה, שעל ידה נסלח העוון ונצולין מהחולאת הוא בא על ידי שנתוסף שכן מישראל כי כל מה

שְׁנֵתוֹסֵף שָׁכַן מִיִּשְׂרָאֵל נִתְרַבָּה וְנִתְגַדֵּל הַתְּפִלָּה בְּמֵאֵד מְאֵד וְזֶה בְּחִינַת
הַקְּבוּץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל כִּי כָל מֵה שֶׁנִּתְקַבְּצִין וְנִתְרַבֵּין בְּיוֹתֵר נַפְשוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּיַחַד נִתְרַבָּה וְנִתְגַדֵּל בְּיוֹתֵר מְאֵד מְאֵד בֵּית הַתְּפִלָּה כִּי שְׁלֹשׁ אַבְנִים בּוֹנוֹת
שָׁשׁ בְּתִים, אַרְבַּע אַבְנִים בּוֹנוֹת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתִים, חֲמִשׁ מֵאָה
וְעֶשְׂרִים בְּתִים וְכוּ עַד שֶׁאִין הִפָּה יָכוֹל לְדַבֵּר וְהַלֵּב לַחֲשֹׁב, כִּדְאִיתָא בְּסֵפֶר
יְצִירָה נִמְצָא שֶׁכָּל מֵה שֶׁנִּתְוֹסֵף אַבְן אַחַת נִתְרַבֵּין הַבְּתִים בְּיוֹתֵר מְאֵד מְאֵד
בְּכַפְלֵי כַפְלִים כְּנִ"ל וְהַנְּפִשׁוֹת הֵם בְּחִינַת אַבְנִים בְּבְחִינַת (אִיכָּה ד)
"תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אַבְנֵי קִדְשׁ" וְכוּ וְהַבְּתִים זֶה בְּחִינַת: "כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה"
נִמְצָא שֶׁכָּל מֵה שֶׁנִּתְוֹסֵף וְנִתְרַבָּה נֶפֶשׁ אַחַת לְהַקְּבוּץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל נִתְרַבָּה
וְנִתְגַדֵּל מְאֵד בֵּית הַתְּפִלָּה כִּי עֲכָשׁוּ, כְּשֶׁנִּתְוֹסֵף עוֹד נֶפֶשׁ אֶחָד לְהַקְּבוּץ נַעֲשִׂין
צְרוּפִים אַחֲרֵים חֲדָשִׁים הַרְבֵּה מְאֵד מְאֵד כַּפְלֵי כַפְלִים כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים
כְּנִ"ל וְעַל כֵּן כְּשֶׁנִּתְוֹסֵף שָׁכַן מִיִּשְׂרָאֵל כְּגוֹן בְּמִקּוֹם שְׂדָרִים שֶׁם יְהוּדִים,
כְּשֶׁנִּתְוֹסֵף עֲלֵיהֶם עוֹד שָׁכַן מִיִּשְׂרָאֵל אֲזִי נִתְרַבָּה וְנִתְגַדֵּל הַתְּפִלָּה בְּמֵאֵד
מְאֵד כִּי נִתְוֹסֵף נֶפֶשׁ אַחַת לְהַקְּבוּץ כְּנִ"ל וְעַל יְדֵי רַבּוּי הַתְּפִלָּה עַל יְדֵי זֶה
סְלִיחַת הָעוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת רְפוּאָה כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה ל"ג) וַיֵּבֶל
יֹאמֶר שָׁכַן חֲלִיתִי כִּי עַל יְדֵי שֶׁנִּתְוֹסֵף שָׁכַן עַל יְדֵי זֶה נִצּוּלִין מֵהַחֹלְאֵת כְּנִ"ל
כִּי: הָעַם הַיֵּשֵׁב בָּהּ נִשׂוּא עוֹוֹן כִּי עַל יְדֵי הַשָּׁכַן נִתְרַבָּה הַתְּפִלָּה, וְאֲזִי הוּא
בְּחִינַת נְשִׂאוֹת עוֹן כְּנִ"ל וְעַל יְדֵי זֶה בָּא רְפוּאָה, וְנִתְבַטַּל הַחֹלְאֵת כְּנִ"ל
[וְדַע, שֶׁלְּפַעְעָמִים הוּא בְּחִינַת נִשְׂא עוֹן עַל יְדֵי הַקְּבוּץ כְּנִ"ל וְלְפַעְעָמִים הוּא
בְּחִינַת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם (שֶׁם נ"ג): "אֲכֹן חֲלִינוּ הוּא נִשְׂא" כִּי כְּשֶׁאִין בְּנֵי הַקְּבוּץ
זָכָאִים אֲזִי אִין זֹכִים לְבְּחִינַת נִשְׂא עוֹן וְאֲזִי הַצַּדִּיק מְכָרַח לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ
יְסוּרִין בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל וְאִין נִצּוּלִים מֵחֹלְאֵת רַק הָעוֹלָם אֲבָל לֹא הַצַּדִּיק,
חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כִּי הוּא מְקַבֵּל יְסוּרִים בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת: אֲכֹן חֲלִינוּ וְכוּ
אֲבָל כְּשֶׁהֵם זָכָאִים וְיִתְפַּלְתֶּם הַגּוֹנָה אֲזִי הוּא בְּחִינַת: "הָעַם הַיֵּשֵׁב בָּהּ נִשׂוּא
עוֹן" וְאֲזִי נִצּוּל גַּם הַצַּדִּיק מֵחֹלְאֵת בְּבְחִינַת: "וַיֵּבֶל יֹאמֶר שָׁכַן חֲלִיתִי, הָעַם
הַיּוֹשֵׁב בָּהּ נִשְׂא עוֹוֹן", כְּנִ"ל] ז. וְעַל יְדֵי הַתְּפִשְׁטוֹת הַנְּבוּאָה עַל יְדֵי זֶה
נִתְבָּרַר וְנִתְתַקַּן בְּחִינַת כַּח הַמְּדַמָּה בְּבְחִינַת (הוֹשֵׁעַ י"ב): "וַיִּבֶד הַנְּבִיאִים
אֲדַמָּה" כִּי עֵקֶר תִּקּוֹן וַיִּבְרֹר הַמְּדַמָּה הוּא כְּשֶׁהוּא בִּיד הַנְּבִיאִים וְכִשְׁנִתְתַקַּן
הַמְּדַמָּה עַל יְדֵי זֶה נִתְתַקַּן הָאֱמוּנָה הָאֱמֵתִית דְּקִדְשָׁה וְנִתְבַטַּל אֱמוּנוֹת
כְּזָבוֹת כִּי עֵקֶר הָאֱמוּנָה תְלוּיָהּ בְּכַח הַמְּדַמָּה כִּי בְּמָה שֶׁהַשָּׂכֵל מִבִּין אִין
שִׂיד אֱמוּנָה וְעֵקֶר אֱמוּנָה הִיא רַק בְּמִקּוֹם שֶׁהַשָּׂכֵל נִפְסַק וְאִינוּ מִבִּין הַדְּבָר
בְּשִׂכְלוֹ שֶׁם צְרִיכִין אֱמוּנָה וְכִשְׁאִינוּ מִבִּין הַדְּבָר בְּשִׂכְלוֹ אֲזִי נִשְׂאָר רַק
בְּבְחִינַת כַּח הַמְּדַמָּה וְשֶׁם צְרִיכִין אֱמוּנָה נִמְצָא שֶׁעֵקֶר הָאֱמוּנָה הִיא
בְּבְחִינַת הַמְּדַמָּה וְעַל כֵּן עַל יְדֵי הַתְּפִשְׁטוֹת הַנְּבוּאָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְבָּרַר
וְנִתְתַקַּן הַמְּדַמָּה עַל יְדֵי זֶה נִתְתַקַּן הָאֱמוּנָה הָאֱמֵתִית דְּקִדְשָׁה כְּנִ"ל כִּי יֵשׁ
עֲשָׂרָה מְדַרְגוֹת בְּנְבוּאָה (עֵין מ"ר לך פ) וְהֵם כְּנִגְד עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת, שֶׁהֵם
בְּחִינַת עֲשָׂרָה מְדַרְגוֹת שֶׁל נְבוּאָה (דְּבָרִים ה) "פְּנִים בְּפְנִים דְּבָר הַעֲמָכֶם"
דְּבָר הַזֶּה נְבוּאָה, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנִם לְבָרְכָה (שְׁבַת קלח): וְעַל
כֵּן עַל יְדֵי נְבוּאָה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲשָׂרָה מְדַרְגוֹת, בְּחִינַת עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת זֹכִין
לְאֱמוּנָה בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ לְהֵאֱמִין שֶׁהַכֹּל בָּרָא הַבְּעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת נִמְצָא
שֶׁעֵקֶר תִּקּוֹן הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הִיא עַל יְדֵי בְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה. ח. וְעַל כֵּן
צְרִיכִין לְחַפֵּשׂ מְאֵד אַחֲרֵי מְנַהִיג אֱמֵתִי לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו כִּי כָּל מְנַהִיג

ומנהיג יש לו בחינת רוח נבואה וגם עכשו שבטלה הנבואה אף על פי כן בהכרח שיהיה להמנהיג בחינת (במדבר י"ד) : "רוח אחרת" מה שאין נמצא בשאר ההמון שעל ידי זה זכה להיות מנהיג כי בלא זה, מפני מה יזכה זה דיקא להיות מנהיג ולא אחר אך באמת כל מנהיג ומנהיג של ישראל יש לו בחינת רוח אחרת כי המנהיג הוא בחינת (במדבר כ"ז) : "איש אשר רוח בו, אשר יוציאם ואשר יביאם" כי המנהיג המוציא והמביא את ישראל בודאי יש לו בחינת רוח אחרת אשר מחמת זה נעשה הוא דיקא מנהיג לישראל וזה הרוח אחרת שיש להמנהיג הוא בחינת רוח הקדש, רוח נבואה אף על פי שעכשו אין נמצא רוח נבואה, רוח הקדש ממש אף על פי כן בודאי יש לו בחינת רוח אחרת, הנמשך מן הקדשה מה שאין נמצא בשאר ההמון שזהו גם כן בחינת רוח הקדש אף על פי שאינו רוח הקדש ממש לידע עתידות אף על פי כן הוא בבחינת רוח הקדש, רוח נבואה ועל ידי בחינת הרוח הקדש שיש להמנהיג האמתי שהוא בחינת רוח נבואה על ידי זה כל המתקרבים אליו נתחזק ונתתקן אצלם האמונה האמתית דקדשה כי כל מי שזוכה להתקרב למנהיג האמתי על ידי התקרבותו אליו נתתקן ונתברר אצלו בחינת המדמה על ידי בחינת הרוח נבואה של המנהיג כי עקר תקון המדמה הוא על ידי בחינת רוח נבואה פנ"ל ועל ידי תקון המדמה נתתקן ונתברר האמונה הקדושה פנ"ל על כן כל המתקרבים למנהיג אמתי, זוכין לאמונה ישרה דקדשה. אבל באמת צריכין לחפש ולבקש מאד מאד אחר מנהיג אמתי כזה וצריך לבקש מאד מהשם יתברך שזיכה להתקרב למנהיג אמתי, כדי שזיכה לאמונה אמתית בשלמות כי כשמתקרבין, חס ושלום, למנהיג של שקר על ידי זה באין, חס ושלום, לאמונות כזביות כי מנהיג של שקר הוא בחינת נביא השקר בחינת (מלכים א כ"ב) : "רוח שקר" ועל ידי זה אדרבא נתקלקל המדמה, ובאים לאמונות כזביות כי עקר תקון האמונה היא על ידי בחינת רוח נבואה שיש להמנהיג האמתי שעל ידי זה נתברר המדמה ועל ידי זה נתתקן האמונה פנ"ל אבל בלא בחינת נבואה אין המדמה ברור ומתקן ואזי המדמה מערב ומבלבל את האדם באמונות כזביות וזה בחינת זהמת הנחש כי ערוב ובלבול המדמה, שמערב ומבלבל באמונות כזביות זה בחינת זהמת הנחש כי כל המנחשים והקוסמים כלם הם על ידי כח המדמה שאינו מברר ומתקן שמערב ומבלבל אותם באמונות כזביות של שטות ושקר שהם זהמת הנחש ועל כן ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זהמתן (שבת קמו) כי שם זכו כלם לנבואה על ידי משה רבנו, רבן של כל הנביאים, שהיה מנהיג האמתי שלהם ועל ידי זה נתברר ונתתקן המדמה אצלם וזכו לאמונה שלמה בה ועל כן פסקה זהמתן, זהמת הנחש שהוא אמונות כזביות כי זכו לשלמות אמונה הישרה דקדשה על ידי ברור המדמה, שזכו על ידי רוח נבואה פנ"ל וזה בחינת הדהשתי, הנאמר במעשה בראשית כמו שכתוב: "ויהי ערב ויהי בקר יום הששי" ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת פח) שכל העולם היה תלוי עד ששה בסיון, שקבלו ישראל את התורה כי עקר חדוש העולם דהינו לידע שהעולם מחדש והשם יתברך ברא את העולם ברצונו הוא תלוי באמונה כי על ידי שכל אי אפשר להבין חדוש העולם ועל כן האפיקורסים

כּוֹפְרִים בְּזֶה מַחְמַת שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַבִּין זֹאת בְּשֶׁכַל כִּי עֵקֶר חֲדוּשׁ הָעוֹלָם
הוּא רַק עַל יְדֵי אֱמוּנָה כִּי אָנוּ מְאֲמִינִים בָּהּ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם
מִחֲדָשׁ כִּי בְּאֵמַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם הָיָה עַל יְדֵי בַחֲיִנַת אֱמוּנָה כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
(תְּהִלִּים ל"ג) : "וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאֱמוּנָה" נִמְצָא שֶׁעֵקֶר חֲדוּשׁ הָעוֹלָם תְּלוּי
בְּאֱמוּנָה וְעַל כֵּן הָיָה הָעוֹלָם תְּלוּי עַד קִבְּלַת הַתּוֹרָה כִּי אִזּוֹ זָכוּ לְאֱמוּנָה
שְׁלֵמָה עַל יְדֵי רוּחַ נְבוּאָה כְּנִי"ל וְעַל כֵּן אִזּוֹ דִּיקָא נִתְגַּלָּה חֲדוּשׁ הָעוֹלָם כִּי
עֵקֶר חֲדוּשׁ הָעוֹלָם תְּלוּי בְּאֱמוּנָה כְּנִי"ל ט. וְעַל יְדֵי אֱמוּנָה יֵהיֶה חֲדוּשׁ
הָעוֹלָם לְעֵתִיד כִּי הִתְקַבְּצוּת הַחֲסִדִּים שְׁעַל יָדָם יֵהיֶה חֲדוּשׁ הָעוֹלָם
בְּבַחֲיִנוֹת (תְּהִלִּים פ"ט) "כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה" הוּא עַל יְדֵי אֱמוּנָה,
בְּבַחֲיִנַת (שֵׁם צ"ב) : "לְהַגִּיד בְּבִקְרַת חֶסֶד וְאֱמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת" אֱמוּנָתְךָ
בְּלִילוֹת זֶה בַחֲיִנַת הָאֱמוּנָה שֶׁהִיא תְּלוּיָהּ בְּכַח הַמְּדַמָּה שֶׁהוּא בַחֲיִנַת לִילָה
בַחֲיִנַת חֲלוּם לִילָה (אִיּוֹב ל"ג) שֶׁבָּא עַל יְדֵי הַמְּדַמָּה וְעַל יְדֵי זֶה לְהַגִּיד בְּבִקְרַת
חֶסֶד הֵינּוּ בַחֲיִנַת חֶסֶד הַנִּי"ל, שְׁעַל יָדוֹ יֵהיֶה חֲדוּשׁ הָעוֹלָם לְעֵתִיד כְּנִי"ל
וְזֶה בַחֲיִנַת (אִיכָה ג) : "חֲדָשִׁים לְבַקְרִים רַבָּה אֱמוּנָתְךָ" רַבָּה אֱמוּנָתְךָ הֵינּוּ
אֱמוּנָה עַל יְדֵי זֶה יֵהיֶה חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, בַחֲיִנַת חֲדָשִׁים לְבַקְרִים בַחֲיִנַת :
"לְהַגִּיד בְּבִקְרַת חֶסֶד" וְכוּ כְּנִי"ל י. וְכַשִּׁי הֵיכָּה חֲדוּשׁ הָעוֹלָם לְעֵתִיד, אִזּוֹ
יִתְנַהֵג הָעוֹלָם עַל יְדֵי נְפִלְאוֹת הֵינּוּ עַל יְדֵי הַשְּׁגָחָה לְבַד שֶׁהִיא בַחֲיִנַת
נְפִלְאוֹת, שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ הַטְּבַע כִּי חֲדוּשׁ הָעוֹלָם לְעֵתִיד הוּא בְּבַחֲיִנַת אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל כִּי עֵקֶר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא עַל יְדֵי בַחֲיִנַת (תְּהִלִּים קי"א) "כַּח מַעֲשָׂיו
הִגִּיד לְעַמּוֹ" וְכוּ כְּמוֹ שֶׁפִּרֵּשׁ רַש"י עַל פְּסוּק "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ" וּפִרֵּשׁ רַש"י שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה פָּתַח בְּבֵרֵאשִׁית מְשׁוּם "כַּח
מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם" כִּי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ הָאֱמוּנוֹת הָעוֹלָם
לְסֻטִּים אַתֶּם וְכוּ עַל כֵּן פָּתַח בְּבֵרֵאשִׁית, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ בְּרָאָהּ וְכוּ נִמְצָא
שֶׁעֵקֶר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא עַל יְדֵי כַח מַעֲשָׂיו עַל יְדֵי שִׁיּוּדְעִין שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
בְּרָא אֶת הָעוֹלָם וְלְעֵתִיד יִחְדָּשׁ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ
בְּבַחֲיִנָה זֹו שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי אִזּוֹ יִתְגַּלָּה שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָא הַכֹּל וְאִזּוֹ
יִחְדָּשׁ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּבַחֲיִנַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעֵקֶר קְדוּשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא,
שֵׁשׁ הוּא הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ תִּמְיֵד בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים י"א) "תִּמְיֵד עֵינַי הַ
אֱלֹקִים בָּהּ מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה" וְלְעֵתִיד, שֶׁיִּחְדָּשׁ אֶת כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּבַחֲיִנַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּנִי"ל אִזּוֹ יִתְנַהֵג כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עַל יְדֵי
הַשְּׁגָחָה לְבַד, כְּמוֹ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאִזּוֹ יִתְבַטֵּל הַטְּבַע לְגַמְרִי, וְיִתְנַהֵג הָעוֹלָם
עַל יְדֵי הַשְּׁגָחָה לְבַד שֶׁהוּא בַחֲיִנַת נְפִלְאוֹת, שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ הַטְּבַע וְאִזּוֹ יִתְעַר
שִׁיר חֲדָשׁ, בַחֲיִנַת (תְּהִלִּים צ"ח) : "שִׁירוֹ לַהּ שִׁיר חֲדָשׁ, כִּי נְפִלְאוֹת עָשָׂה"
הֵינּוּ הַשִּׁיר שֶׁיִּתְעַר לְעֵתִיד, שֶׁהוּא נְגוּן שֶׁל הַשְּׁגָחָה, בַחֲיִנַת נְפִלְאוֹת כִּי אִזּוֹ
יִתְנַהֵג הָעוֹלָם עַל יְדֵי הַשְּׁגָחָה וְנְפִלְאוֹת כִּי יֵשׁ נְגוּן שֶׁל בַחֲיִנַת דֶּרֶךְ הַטְּבַע
וְזֶה בַחֲיִנַת (שֵׁם י"ט) : "הַשָּׁמַיִם מְסֻפְרִים כְּבוֹד אֵל, וּמַעֲשֵׂי יָדָיו מְגִיד
הַרְקִיעַ" שֶׁהוּא בַחֲיִנַת הַנְּגוּן וְהַשִּׁיר שֶׁל דֶּרֶךְ הַטְּבַע, שֶׁל תְּכוּנוֹת הַשָּׁמַיִם
הֵינּוּ בַחֲיִנַת הַשִּׁירִים וְתִשְׁבָּחוֹת שֶׁמְשַׁבְּחִין לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַהִנְהָגָה שֶׁל
עֲכָשׁוֹ שֶׁמְנַהֵיג הָעוֹלָם בְּדֶרֶךְ הַטְּבַע אֲבָל לְעֵתִיד יִתְעַר שִׁיר חֲדָשׁ שֶׁל בַחֲיִנַת
נְפִלְאוֹת, בַחֲיִנַת הַשְּׁגָחָה כִּי אִזּוֹ יֵהיֶה הַהִנְהָגָה עַל יְדֵי הַשְּׁגָחָה לְבַד וְשִׁיר
הַחֲדָשׁ הַזֶּה שֶׁיִּתְעַר לְעֵתִיד הוּא בַחֲיִנַת שִׁיר פְּשוּט, כְּפוּל, מְשֻׁלֵּשׁ, מְרַבֵּעַ
שְׁעוּלָה ע"ב בַחֲיִנַת חֶסֶד שְׁעַל יָדוֹ יֵהיֶה חֲדוּשׁ הָעוֹלָם לְעֵתִיד, בַחֲיִנַת :

"עולם חסד יבנה" ושיר הזה הוא בחינת קול הנ"ל שהוא משקה את הגן, שעל ידי קול הזה יכולין להוכיח בבחינת: "הרם כשפר קולך והגד" וכו', כנ"ל נמצא שעל ידי תפלה זוכין לבחינות הנ"ל שעל ידי זה באין לבחינות קול הנ"ל שעל ידי זה יכולין להוכיח כנ"ל כי על ידי תפלה הנ"ל נעשין גרים, ונתגלה הכבוד ועל ידי זה נתפשט הנבואה ועל ידי נבואה זוכין לאמונה ועל ידי אמונה יהיה חדוש העולם לעתיד וחדוש העולם הוא בבחינת ארץ ישראל הינו בבחינת השגחה כמו ארץ ישראל ואז יתער השיר של השגחה ונפלאות ושיר הזה הוא בחינות קול הנ"ל וזה בחינת: "וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה, ויט שכמו לסבל, ויהי למס עבד" (בראשית מ"ט) מנחה זה בחינת נבואה כמו שכתוב בברוך בן נריה (ירמיה מ"ה) "ומנוחה לא מצאתי" זו נבואה כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה (מכילתא פרשת בא והובא בפרש"י שם) ואת הארץ הינו ארץ ישראל ויט שכמו לסבל זה בחינת נגון, בחינת שיר חדש הנ"ל בחינת: "בפתח ישאו" ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (ערכין יא). אין ישאו אלא לשון שירה, שנאמר: "שאו זמרה ותנו תף" ועל ידי הנגון, בחינת שיר חדש על ידי זה נתתקן הריח כנ"ל שהוא בחינת משיח, בחינת (איכה ד) "רוח אפינו משיח ה" ויהי למס עובד זה בחינת משיח כמו שכתוב (רות ד): "ברוך ה אשר לא השבית לך גאל וכו' ותקראנה שמו עובד" למס בחינת מסמוס שמשמסין בדבר שיש לו ריח כדי שיהיה הריח נודף כי על ידי בחינות הנ"ל נתתקן הריח שהוא בחינת משיח כנ"ל יא. וזה בחינת ראש השנה כי בראש השנה אז התפלה בבחינת דין ומשפט כי "המשפט יאלקים הוא" (דברים א) ועל ידי זה מוציאים כל החיות של הסטרא אחרא שניק מדעת ומתפללות ישראל (תהלים פ"א). "כי חק לישראל הוא, משפט לאלקי יעקב" חק לשנא דמזונא, כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה על פסוק זה (ביצה טז) הינו שמוציאים כל המזון והחיות מהסטרא אחרא כי הוא מכרח להוציא ולהקיא הכל על ידי בחינת משפט לאלקי יעקב הינו על ידי התפלה שהיא בבחינת דין ומשפט שהיא בבחינת מטה עז שעל ידי זה הוא מקיא כל הקדשה שבלע מן הדעת ומתפללות ישראל כנ"ל וזה בחינת תשרי בחינת "אתה פוררת בעדן ים, שברת ראשי תנינים על המים" (תהלים ע"ד) ים שברת ראשי תנינים ראשי תבות הוא צרוף תשרי ואז כשמחזיר קדשת הדעת שבלע, אז הדעת והמח בשלמות וזהו בחינת ראש השנה ראש דיקא בחינת תקון הראש והמח על ידי מטה עז הנ"ל וכשמוציאים מהסטרא אחרא מה שבלע אז מוציאים גם עצמות חיותו, שהוא בחינת גרים (שמות כ"ג): "ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם" וכו' סופי תבות תשרי ועל ידי גרים נתגלה הכבוד ונתפשט הנבואה ונתתקן האמונה הקדושה ונתבטל אמונות כזביות וזה בחינות תקיעה, תרועה שברים תקיעה זה בחינת התגלות הכבוד בבחינת (ישעיה כ"ב) "ותקעתיו יתד במקום נאמן והיה לכסא כבוד" תרועה זה בחינת רוח נבואה בבחינת (במדבר כ"ג): "ה אלקיו עמו ותרועת מלך בו" ותרגומו: ושכינת מלכיהון בהון הינו השראת השכינה בחינת נבואה שברים זה בחינת בטול אמונות כזביות, בבחינת (שמות כ"ג): "שבר תשבר מצבתיהם", (כמובא בתקון י"ח ובתקון כ"א) הינו בחינת בטול

אמונות כְּזָבוֹת וְתַקוּן הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ה) : "עֵינֵי כָל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ" וְזֶה בְּחִינַת תִּשְׁרִי (ראש השנה י) וְחִדוּשׁ הָעוֹלָם יְהִיָּה בְּבְחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה וְזֶה בְּחִינַת ראש השנה בְּבְחִינַת : "תִּמְיֵד עֵינֵי הַאֵלֶּיךָ בְּהַ מְרֵאשִׁית הַשָּׁנָה" וְכוּ וְאִזּוּ יִתְעַר שִׁיר חֲדָשׁ כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת תִּשְׁרִי, בְּבְחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) : "תִּבּוֹאֵי תִשׁוּרֵי מְרֵאשׁ אֲמִנָּה" יב. וְזֶה בְּחִינַת הַרְאָה כְּשֶׁמְזַג הַרְאָה בְּשִׁלְמוֹת, נִמְצָאִין בְּהַ כָּל הַבְּחִינּוֹת הַנִּ"ל כִּי זֶה הַבְּעַל כַּח הַנִּ"ל, שְׁמֵת־פִּלַל תִּפְלָה בְּבְחִינַת דִּין שְׁעַל יְדֵי זֶה מוֹצֵא כָּל הַקְּדוּשָׁה מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא בְּחִינַת "וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיִּפְלֵל" הוּא בְּחִינַת צִיר נְאֻמָּן לְשׁוֹלְחָיו כִּי הוּא מוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל וְזֶה בְּחִינַת הַרְאָה בְּבְחִינַת (מְשָׁלֵי כ"ה) : "כְּצִנֹּת שֶׁלֵּג בְּיוֹם קָצִיר כֵּן צִיר נְאֻמָּן לְשׁוֹלְחָיו" וְצִנָּה וְקָרִירוֹת הוּא בְּחִינַת הַרְאָה, כִּי הַרְאָה מְקַרֵּר חֲמִימוֹת הַגּוֹף כִּי אֲלֻמָּלָא כְּנִפְי רֵאָה דְנִשְׁבִּין עַל לְבָא, הוּי לְבָא אוֹקִיד כָּל גּוּפָא (תַּקוּן י"ג, דף כז) : שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת הַנִּ"ל הוּא בְּבְחִינַת הַרְאָה כִּי עֶקֶר הַדַּעַת וְהַמַּחִין הוּא עַל יְדֵי שְׁמִנוּגֵית הַגּוֹף כִּי הַשֶּׁכֶל דּוֹלֵק כְּמוֹ נֵר עַל יְדֵי שְׁמִנוּגֵית הַגּוֹף וְהַרְאָה הִיא מַעֲלָה שְׁמִנוּגֵית הַגּוֹף אֶל הַמַּחַ עַל יְדֵי הַנְּשִׁימָה שֶׁל הַרְאָה גַּם עַל יְדֵי הַנְּשִׁימָה נִתְקַיֵּם כָּל הַשְּׁמִנוּגֵית שֶׁל הַגּוֹף שְׁעַל יְדֵי זֶה עֶקֶר קִיּוֹם הַשֶּׁכֶל וְעַל כֵּן נִקְרָאִין הַמַּחִין נְשִׁמָּה בְּבְחִינַת (אִיּוֹב ל"ב) : "וַנְּשַׁמֵּת שְׂדֵי תְבִינִים" כִּי עֶקֶר הַמַּחַ וְהַדַּעַת עַל יְדֵי הַנְּשִׁימָה כְּנִ"ל (מְשָׁלֵי כ) : "יֵרֵה הַנְּשַׁמֵּת אָדָם" כִּי הַשֶּׁכֶל הוּא נֵר דּוֹלֵק עַל יְדֵי הַשְּׁמִנוּגֵית שְׁבַגּוּף שְׁמֵת־קִיּוֹם וְעוֹלִין אֶל הַמַּחַ עַל יְדֵי הַנְּשִׁימָה שֶׁל הַרְאָה נִמְצָא שְׁעֶקֶר קִיּוֹם הַדַּעַת עַל יְדֵי הַרְאָה גְּרִים הַנִּ"ל זֶה בְּחִינַת הֶבֶל נְחִית הֶבֶל סְלִיק, הַנְּאָמֵר בְּהַרְאָה, כְּמוֹבָא (בְּתַקוּנֵי זֶהר תַּקוּן ס"ט דף צו) (יְרֵמִיָּה י נ"א) : "הֶבֶל הַמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים" הֵינּוּ הֶבְלֵי עוֹלָם שֶׁל שְׁטוֹת וְכִשְׁמֵקְבֵלִין אֵלּוּ הֶבְלִים וּמְכַנְיִסִין אוֹתָם בְּתוֹךְ תּוֹרָה וְתִפְלָה וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם הֶבְלִים דְּקְדוּשָׁה זֶה בְּחִינַת גְּרִים כִּי מֵהֶבֶל מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים נַעֲשֶׂה הֶבֶל דְּקְדוּשָׁה שֶׁל תּוֹרָה וְתִפְלָה שְׁזָה הוּא בְּחִינַת גְּרִים וְזֶה בְּחִינַת : הֶבֶל נְחִית הֶבֶל סְלִיק הַנְּאָמֵר בְּהַרְאָה, שְׁמֵקְבֵלַת הֶבֶל וּמוֹצֵיאָה הֶבֶל הֵינּוּ בְּחִינַת גְּרִים הַנַּעֲשִׂין עַל יְדֵי שְׁמֵקְבֵלִין הֶבְלִים שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁהֵם בְּחִינַת הֶבֶל הַמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים וּמַעֲלִין אוֹתָן לְבְּחִינַת הֶבֶל דְּקְדוּשָׁה עַל יְדֵי תּוֹרָה וְתִפְלָה כְּנִ"ל הַתְּגַלוֹת הַכְּבוֹד הַנִּ"ל זֶה בְּחִינַת (מְשָׁלֵי ג) : "כִּבֵּד אֶת הַמְּהוֹנֵךְ" אֶל תִּקְרִי מְהוֹנֵךְ, אֶלָּא מְגֻרֹנֵךְ (עֵין מִשְׁלֵי ג בְּרִשׁ"י שם, וְכֵן הוּבָא בְּבֵאֵה"ט או"ח סי ג) (בִּשְׁם הַפְּסִיקְתָּא. אִמְנָם בְּפִסִּיקְתָּא עֲצֵמָה אִיתָא מִמָּה שְׁחַנְנֵךְ אִם נָתַן לְךָ קוֹל עֵרֵב וְכוּ) וְהַגְּרוּן יוֹצֵא מִהַרְאָה הַתִּפְשָׁטוֹת הַנְּבוֹאָה הַנִּ"ל, זֶה בְּחִינַת הָרוּחַ שֶׁל כְּנִפְי רֵאָה שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ נְבוֹאָה, בְּחִינַת (שְׁמוּאֵל ב כ"ג) : "רוּחַ הַדְּבָר בִּי" תַּקוּן הַמְּדַמָּה הוּא בְּבְחִינַת הַרְאָה כִּי שְׁנָה וְדַמְיוֹן הוּא תְּלוּי בְּהַרְאָה כִּי עֶקֶר שְׁנָה וְדַמְיוֹן הוּא עַל יְדֵי קָר וְלַח וְעַל כֵּן בְּעַת הַגְּשָׁמִים אִזּוּ נוֹפֵל שְׁנָה עַל הָאָדָם וְהַרְאָה הִיא קָר וְלַח, שְׁעַל יְדֵי זֶה בָּא שְׁנָה וְדַמְיוֹן הֵינּוּ הַדַּמְיוֹנוֹת הַבָּאִין לְאָדָם בְּעַת הַשְּׁנָה שְׁזָה בְּחִינַת כַּח הַמְּדַמָּה חִדוּשׁ הָעוֹלָם בְּבְחִינַת הַרְאָה, זֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים ק"ד) "תִּשְׁלַח רוּחְךָ יִבְרָאוּן וְתַחֲדָשׁ פְּנֵי אֲדָמָה" בְּחִינַת הָרוּחַ שֶׁל כְּנִפְי רֵאָה הַשְּׁגָחָה, בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְזֶה בְּחִינַת הַרְאָה בְּבְחִינַת מַה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (חֲלִין מ"ט) לְמָה נִקְרָא שְׁמָה רֵאָה שְׁמֵאִירַת אֶת הָעֵינִים זֶה בְּחִינַת : "תִּמְיֵד עֵינֵי הַאֵלֶּיךָ בְּהַ" וְכוּ, הַנְּאָמֵר

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׂגָחָה כַּנִּי"ל נִגּוּן וְשִׁיר חֲדָשׁ הַנִּי"ל בְּבַחֲיִנַת הַרְאָה זֶה בְּחִינַת: "קָרָא בְּגֵרוּן אֵל תִּחְשַׁד כְּשֹׁפֵר הָרֵם קוֹלְד" וְהַגְרוּן הוּא הַרְאָה כַּנִּי"ל, וְשֵׁם הוּא בְּחִינַת הַנִּגּוּן כַּנִּי"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּשֹׁפֵר וְכוּ כַּנִּי"ל תִּקּוּן הָרִיחַ וְהִירְאָה, שֶׁהוּא מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא שְׁנִתְתַּקֵּן עַל יְדֵי כָּל בְּחִינּוֹת הַנִּי"ל, הוּא בְּבַחֲיִנַת הַרְאָה כִּי צְרוּף הַרְאָה הוּא סוֹפֵי תְבוּתָה רַעִי לֹא אֲחֻסָּר (תְּהִלִּים כ"ג) "ה רַעִי לֹא אֲחֻסָּר", זֶה בְּחִינַת מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא וְזֶהוּ: לֹא אֲחֻסָּר בְּחִינַת (שֵׁם לַד): "כִּי אֵין מְחֻסָּר לִירְאִיו" הֵינּוּ בְּחִינַת יְרָאָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת רִיחַ, שֶׁהוּא מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא כַּנִּי"ל וְזֶה פְּרוּשׁ מֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרִים לְבִרְכָה, עַל עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשׂוּן. אָמַר: מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל כַּמָּה הוּי, תִּלְתָּא פְּרָסִי אֲזִיל וְאֶעְקֹר טוּרָא בֵּת תִּלְתָּא פְּרָסִי, וְאֲשָׁדִי עֲלִיהוּ עֶקֶר טוּרָא בֵּת תִּלְתָּא פְּרָסִי, וְאוֹתְבָה אַרְיִשָׁה אֵיתִי עֲלָה קוּמְצָא וּנְקַבּוּהָ, וְנַחַת עֲלָה אֲצוּאָרָה לְהֵאֵי גִיסָא וּלְהֵאֵי גִיסָא מִשָּׁה כַּמָּה הוּי, עֶשֶׂר אַמִּין שְׁקַל נִרְגָּא בֵּת עֶשֶׂר אַמִּין וְשׁוּר עֶשֶׂר אַמִּין, וּמַחְנֶה בְּקַרְסְלָה, וּקְטִלָה (בְּרַכּוֹת נד): כִּי עוֹג הָיָה אֲחֻזְתּוֹ בְּיָמִין, כַּמּוּבָא (זֶהֱר חֻקַּת דָּף קפד) וְהָיָה יוֹנֵק מִבְּחִינַת הַדְּעַת דְּקִדְשָׁה כִּי מְסַטְרָא דִּימִינָא מַחָא חוּרָא כַּכְּסָפָא (תִּקּוּן ע, דָּף קיח) וְעַל כֵּן רָצָה לְהַתְּגַבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל וְזֶה שֶׁאָמַר. מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל כַּמָּה הוּי, תִּלְתָּא פְּרָסִי מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל זֶה בְּחִינַת קִדְשַׁת הַמַּחְנֶה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת (דְּבָרִים כ"ג) "וְהָיָה מַחְנִיד קְדוֹשׁ" וְעֶקֶר קִדְשַׁת מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל הוּא עַל יְדֵי שְׁמִירָה מִתְּאוֹת נְאוּף מִבְּחִינַת מְקַרְה לִילָה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם בְּפִרְשָׁה וְעֶקֶר הַשְּׁמִירָה מִתְּאוֹה זֶה הוּא עַל יְדֵי בְּחִינּוֹת תִּלְתָּא פְּרָסִי הֵינּוּ תִּלְתַּת מַחִין שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד הוּא מְחַצָּה פְּרוּסָה בְּפִנֵי תְּאוֹה זֶה כַּנִּי"ל מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל כַּמָּה הוּי, תִּלְתָּא פְּרָסִי הֵינּוּ עֶקֶר הַקִּדְשָׁה שֶׁל מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל, שֶׁיְהִי קְדוֹשִׁים מִתְּאוֹה זֶה מִמְּקַרְה לִילָה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת תִּלְתָּא פְּרָסִי הֵינּוּ תִּלְתַּת מַחִין, שֶׁהֵם מְחַצָּה פְּרוּסָה בְּפִנֵי הַתְּאוֹה הֵינּוּ כַּנִּי"ל אֲזִיל וְאֶעְקֹר טוּרָא בֵּת תִּלְתָּא פְּרָסִי, וְאֲשָׁדִי עֲלִיהוּ זֶה בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבַחֲיִנַת "וְהִבִּיאוֹתִים אֶל הַר קְדוֹשִׁי, וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית תְּפִלְתִּי" וְזֶהוּ בֵּת תִּלְתָּא פְּרָסִי כִּי הַתְּפִלָּה נִמְשַׁכֶּת גַּם כֵּן מִשְׁלֵשׁ הַמַּחִין שֶׁהֵם בְּחִינַת מַחְצוֹת פְּרוּסוֹת שְׁמֵשׁ נִמְשַׁךְ שְׁלֹשָׁה מִינֵי רַחֲמָנוּת שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בְּיוֹם כַּנִּי"ל הֵינּוּ שֶׁהִסְטְרָא אֲחֻרָא שֵׁישׁ לָהּ יְנִיקָה מִן הַדְּעַת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, בְּחִינַת עוֹג הִיא רוּצָה לְעֶקֶר, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַמְשִׁיכֶם אֵלֵיהֶם וּלְבַלְעֶם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם כַּנִּי"ל וְזֶהוּ שֶׁאָמַר: וְאֲשָׁדִי עֲלִיהוּ כִּי עֶקֶר רְצוּנוֹ הוּא רַק לְהַמְשִׁיךְ אֵלָיו תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַתְּאָחוּז בָּהֶם אֲבָל אַחַר כֵּן כְּשֶׁהֵם אֲצִלוּ חֶסֶד וְשְׁלוֹם אֲזִי מְרַצָּה לְחֹזֵר וּלְהַשְׁלִיכֶם עַל יִשְׂרָאֵל כִּי מֵאַחַר שֶׁכָּבֵר יִנַּק מֵהֶם אֲזִי אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא מַעְצָמוֹ מַחְזִיר וּמְשַׁלְּיכֶם לְיִשְׂרָאֵל עַדִּין הֵם פְּגוּמִים עַל יְדֵי שֵׁישׁ לוֹ יְנִיקָה מֵהֶם כִּי רַחֲמֵי רְשָׁעִים אֲכַזְרִי כַּנִּי"ל וְעַל כֵּן כְּשֶׁהוּא יוֹנֵק, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, מִהַרְחָמָנוּת וּמִתְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא נוֹתֵן מַעְצָמוֹ לְיִשְׂרָאֵל אֵף עַל פִּי כֵּן הֵם פְּגוּמִים עַל יְדֵי אֲחִיזְתּוֹ בָּהֶם כַּנִּי"ל וְזֶה שֶׁאָמַר וְאֲשָׁדִי עֲלִיהוּ כִּי אַחַר כֵּן שִׁיעֶקְרָם וּיְבַלְעֶם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם הוּא רוּצָה לְחֹזֵר וּלְהַשְׁלִיכֶם לְיִשְׂרָאֵל, כִּי כָּבֵר הֵם פְּגוּמִים עַל יְדוֹ כַּנִּי"ל [כִּי מֵאַחַר שֶׁהִסְטְרָא אֲחֻרָא לֹא נִכְנַעַת רַק מַעְצָמָה הִיא מַחְזֶרֶת לְיִשְׂרָאֵל עַל כֵּן הֵם פְּגוּמִים אֲבָל כְּשֶׁמוּצִיאִין מִמֶּנּוּ בְּעַל כְּרַחוּ עַל יְדֵי מִטָּה עַז כַּנִּי"ל אֲזִי הִסְטְרָא אֲחֻרָא נִכְנַעַת לְגַמְרֵי וְאֵז חוּזֵר הַכֹּל אֶל הַקִּדְשָׁה בְּשִׁלְמוֹת, וְהֵבִן. נִרְאָה לִּי אֲזֵל

עקר טורא בת תלתא פרסי ואותבה ברישה הינו שהתגבר ועקר תפלות ישראל שהם בחינת טורא בת תלתא פרסי כנ"ל ואותבה ברישה שהמשיך התפלות, שהם בחינות דעת ורחמים לתוך הראש והמח שלו שזה בחינת: והנחש היה ערום, כנ"ל איתי קומצא זהו בחינות התפלה של הבעל כח שהיא בבחינת קמוץ ודין, בחינות מטה עז הנ"ל ונקבוה זה בחינת: "נקבת במטיו ראש פרזו" (חבקוק ג) כי על ידי התפלה שהיא בבחינת קמוץ ודין של הבעל כח הנ"ל שהוא בבחינת מטה עז על ידי משרין ומכניעין אותו כנ"ל כי היא עומדת בבית הבליעה שלו, בבחינת: "בצוארו ילן עז" וזהו ונחת אצוארה שהיא עומדת בצוארו, בבחינת "בצוארו ילן עז" כנ"ל וזהו: בעא למשלפה כי הוא מכרח להוציא ולהקיא כל הקדשות של התפלות והדעת שבלע בבחינת: "חיל בלע ויקאנו" כנ"ל משכוה שנה וכו' כי לא די שהוא מקיא ומוציא קדשת תפלת ישראל וכו' אף גם "מבטנו יורישנו אל" הינו שמכרח להוציא עצמות חיותו ממש שזהו בחינת גרים וזהו בחינת: משכוה שנה, בחינת "מעיו עשת שן" (שיר השירים ה) הינו שמכרח להוציא עצמות חיותו מתוך קרבו ומעיו בבחינת: "מבטנו יורישנו אל", בחינת "רדה בקרב אויבך", כנ"ל משה כמה הוי, עשר אמין משה הוא בחינת נבואה, כי משה רבן של כל הנביאים וזה בחינת עשר אמין, בחינת עשרה מדרגות של נבואה כי על ידי מטה עז הנ"ל שעל ידו נתגלה הכבוד כנ"ל על ידי זה זוכין לנבואה כנ"ל שקל נרגא בת עשר אמין נרגא זה בחינת כלי מלאכה של מעשה בראשית וזהו: בת עשר אמין בחינת עשרה מאמרות שבהם נברא העולם שהם בחינת כלי מלאכה של מעשה בראשית כי על ידי נבואה זוכין לאמונה, שהיא בחינת עשרה מאמרות שהם כלי מלאכה של מעשה בראשית כי על ידי אמונה מאמינים בחדוש העולם שהשם יתברך ברא הכל בעשרה מאמרות כנ"ל ועל ידי אמונה זוכין לחדוש העולם שלעתידי ואז יתער שיר חדש הנ"ל וזהו: ושור עשר אמין זה בחינת השיר שלעתידי שהוא שיר פשוט וכו', שהוא יוד אותיות, בחינת עשר אמין ושור זה בחינת (שיר השירים ב): "מדלג על ההרים, מקפץ על הגבעות" הרים וגבעות הם בחינת ריחות בבחינת (שם ד): "אלך לי אל הר המור ואל גבעת הלבונה" הינו הריחות הגדלים בגן על ידי קול הנגון, שהוא משקה את הגן כנ"ל וזה בחינת: "מדלג על ההרים מקפץ" וכו' זה בחינת הנגון הנ"ל שעל ידו גדלים הריחות, שהם בחינת הרים וגבעות וזהו מדלג וכו' זה בחינת המדות של הנגון שקורין מאסין [תווים] שהם נעשין על ידי דלוג וקפיצה על הנימין שבכנור וזהו בחינת ושור עשר אמין, הינו בחינת הנגון הנ"ל שהוא בחינת: מדלג על ההרים וכו' כנ"ל כי על ידי בחינות הנ"ל זוכין לזה הנגון וזה הנגון הוא בחינת הקול הנ"ל, בחינת קול יעקב שהוא מכניע עקב דסטרא אחרא וזהו: ומחיה בקרסלה וקטלה שהכה והכניע עקב דסטרא אחרא על ידי בחינת קול הנגון הנ"ל שהוא בחינת קול יעקב, שהוא מכניע עקב דסטרא אחרא בבחינת: וידו אוחזת בעקב עשו, כנ"ל וזה פרוש: תקעו בחדש שופר תקעו זה בחינת התגלות הכבוד בחינת ותקעתיו יתד במקום נאמן והיה לכסא כבוד בחדש זה בחינת חדוש העולם, בחינת שיר חדש הנ"ל שופר, בחינת הרם כשפר קולך כנ"ל והדר מפרש איד זוכין על ידי התגלות

הַכְּבוֹד שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקֵעוֹ לְבַחֲחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם בְּחִינַת שִׁיר חֲדָשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּחֻדָּשׁ שׁוֹפָר וְזֶהוּ: בְּכֶסֶף לְיוֹם חֲגֵנוּ זֶה בְּחִינַת נְבוּאָה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית י"ח): "הַמְּכֶסֶף אָנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה" שֶׁזֶּה בְּחִינַת נְבוּאָה בְּחִינַת (עֲמוּס ג): "כִּי לֹא יַעֲשֶׂה ה' אֱלֹקִים דְּבָר, כִּי אִם גָּלָה סוּדוֹ אֶל עַבְדֵי הַנְּבִיאִים" לְיוֹם חֲגֵנוּ הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה זֶה בְּחִינַת אֱמוּנָה שְׁנֵתִתְקַן עַל יְדֵי תְקוּן כַּח הַמְדָמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת חֵג בְּבַחֲחִינַת (יִשְׁעִיָּה מ"ד) "וּבַמְּחֻגָּה יִתְאַרְהוּ" יִתְאַרְהוּ הֵינּוּ תְּאָרִים וְשִׁבְחִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת כַּח הַמְדָמָה כִּי כָּל הַתְּאָרִים וְהַשִּׁבְחִים שֶׁאֵנוּ מְדַמִּין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הֵם בְּבַחֲחִינַת הַמְדָמָה כִּי בְּפִנְיֵימִיּוֹת הַשֶּׁכֶל הוּא יִתְבָּרַךְ מִפְּשֵׁט לְגִמְרֵי מְכַל הַשִּׁבְחִים וְהַתְּאָרִים נִמְצָא שֶׁכָּל הַשִּׁבְחִים וְהַתְּאָרִים הֵם בְּבַחֲחִינַת הַמְדָמָה וְעַל כֵּן כֶּשֶׁהַמְדָמָה מְבָרַר וּמְתַקֵּן אִזּוֹ יְכוּלִים לְסַדֵּר שִׁבְחִים וְתְּאָרִים לוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי כֶּשֶׁאֵין הַמְדָמָה מְתַקֵּן אִזּוֹ אֵין יוֹדְעִים כָּלֵל לְתֵאָר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל, בְּשִׁבְחִים וְתְּאָרִים כִּי כָּל הַשִּׁבְחִים וְהַתְּאָרִים הֵם בְּבַחֲחִינַת הַמְדָמָה כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת חֵג בְּחִינַת "וּבַמְּחֻגָּה יִתְאַרְהוּ" וְעַל יְדֵי זֶה נִתְתַּקֵּן הָאֱמוּנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה כִּי עֶקֶר רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁאִזּוֹ הוּא חֲדוּשׁ הָעוֹלָם כִּי בְּתִשְׁרֵי נְבִרָא הָעוֹלָם, הוּא תְּלוּי בְּאֱמוּנָה כְּנִ"ל וְזֶה: בְּכֶסֶף לְיוֹם חֲגֵנוּ כִּי עֶקֶר תְּקוּן הַמְדָמָה וְהָאֱמוּנָה הִיא עַל יְדֵי נְבוּאָה כְּנִ"ל וְעַל כֵּן רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱמוּנָה עֶקֶר רֹאשׁ הַשָּׁנָה תְּלוּי בְּסִיּוֹן שֶׁהוּא קְבֻלַּת הַתּוֹרָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְתַּקֵּן הָאֱמוּנָה כְּנִ"ל וְעַל יְדֵי תְקוּן הַמְדָמָה וְהָאֱמוּנָה, שְׁנֵתִתְקַן עַל יְדֵי נְבוּאָה בְּחִינַת: "בְּכֶסֶף לְיוֹם חֲגֵנוּ" עַל יְדֵי זֶה זֹכִיךְ לְבַחֲחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, בְּחִינַת שִׁיר חֲדָשׁ הַנִּי"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת "בְּחֻדָּשׁ שׁוֹפָר" וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַתְּגִלוֹת הַכְּבוֹד, בְּחִינַת תְּקֵעוֹ כְּנִ"ל כִּי עַל יְדֵי הַתְּגִלוֹת הַכְּבוֹד זֹכִיךְ לְהַתְּפַשְׁטוֹת הַנְּבוּאָה וְכוּ כְּנִ"ל וְכָלֵל כָּל הַבְּחִינּוֹת הָאֵלוּ נַעֲשִׂין עַל יְדֵי בְּחִינַת כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב שֶׁהוּא בְּחִינַת מִטָּה עַז הַנִּי"ל, כְּנִ"ל שֶׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין כָּל הַבְּחִינּוֹת הַנִּי"ל

ט - אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו

אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הָרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ (יִחְזְקָאֵל א) אֵיתָא בְּתַקּוּנֵי זֶהַר (תְּקוּן יג, דף כז). כְּלָהוּ עֶרְקִין דְּלִבָּא מִתְּנַהֲגִין בְּתַר רִוְחָא הַדָּא הוּא דְכַתִּיב: "אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה הָרוּחַ לְלַכֵּת" וְכוּ דְהֵינּוּ הָרוּחַ הַיּוֹצֵא מִכְּנִפֵי הָרָאָה כִּי אֲלֻמָּלָא כְּנִפֵי רָאָה דְנִשְׁבִּין עַל לִבָּא, הוּי לִבָּא אוֹקִיד כָּל גּוּפָא (שָׁם בְּתַקּוּנֵי זֶהַר) כִּי עַל יְדֵי הָרוּחַ מְכַבִּין הַנֵּר וּמְדַלִּיקִין הַנֵּר כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ שְׁלִפְעָמִים נִכְבָּה הַנֵּר עַל יְדֵי הָרוּחַ הַמְּנַשֵּׁב וְלִפְעָמִים מְדַלִּיקִין הַנֵּר שְׁנִכְבָּה עַל יְדֵי הָרוּחַ שְׁמִנְשִׁבִין בוֹ כִּי כְּבוֹי הַנֵּר הוּא עַל יְדֵי שְׁנוּפֵל עַל הַנֵּר עֲפֻרָרִיּוֹת

וּנְפָרְדִּין חֲלָקֵי הָאֵשׁ, שְׂיֵשׁ בּוֹ מִיִּסוּד הָאֵשׁ וְאֵינָם יְכוּלִים לִבְעַר וְעַל כֵּן כְּשֶׁמִּנְפָחִין בּוֹ אֲזֵי הָרוּחַ מִנְפַּח מִן הַנֵּר הָעֶפְרוּרִיּוֹת וְעַל יְדֵי זֶה חוֹזְרִים וְנִתְחַבְּרִים וְנִתְקַשְּׂרִים חֲלָקֵי הָאֵשׁ וּמִתְחִילִין לְדַלֵּק [וְכֵן לְפַעֲמִים מִכְּבִין הַנֵּר עַל יְדֵי הָרוּחַ, שֶׁמִּנְפָּח וּמִפְרִיד הָאֵשׁ מִהֵנָּר] וּמִנְהִיגֵי הַדּוֹר הֵם בְּחִינַת רוּחַ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כ"ז) "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ" שְׂיִוְדַע לְהִלָּךְ נֶגֶד רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד (מ"ר פ פנחס, וּמוֹבָא בַּפְרָש"י שם) וְיִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת לְבָא כִּי יִשְׂרָאֵל הֵם לְבָא דְכָל עַלְמָא (זֶהֱר פִּינְחָס רכ"א:) וְצָרִיכִין מִנְהִיגֵי הַדּוֹר לְנִשְׁבַּב בְּבְחִינַת רוּחַס עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם לְבָא דְעַלְמָא לְנִפְחָ מֵהֶם הָעֶפְרוּרִיּוֹת, דְּהֵינּוּ מְרָה שְׁחוּרָה שְׁנוּפֵל עֲלֵיהֶם שְׁעַל יְדֵי זֶה אֵינוֹ יְכוּל הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁהוּא בְּחִינַת יָב לְדַלֵּק וּלְבַעַר לְהַשִּׁים יִתְבָּרַךְ גַּם יֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁהֵם בְּחִינַת עֶרְב רַב וּכְשֶׁהֵם נוֹפְלִים עַל הַלֵּב, דְּהֵינּוּ עַל יִשְׂרָאֵל זֶה גַּם כֵּן בְּחִינַת עֶפְרוּרִיּוֹת שְׁעַל יְדֵי זֶה אֵין יְכוּל לִבְעַר כְּנ"ל וְעַל כֵּן צָרִיכִין מִנְהִיגֵי הַדּוֹר לְנִפְחָ הָעֶפְרוּרִיּוֹת מִן הַלֵּב דְּהֵינּוּ מִכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְחוֹזְרִין וְנִתְחַבְּרִין חֲלָקֵי הָאֵשׁ שֶׁבְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְנִתְקַשְּׂרִין יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד וְנַעֲשִׂין בְּחִינַת יָב וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה בְּחִינַת יָב לְמָקוֹם שֶׁצָּרִיךְ שִׁיחָה שֶׁם בְּחִינַת יָב וְחוֹזֵר וּבוֹעֵר לְהַשִּׁים יִתְבָּרַךְ כְּנ"ל אֵד לְפַעֲמִים, כְּשֶׁמִּנְשָׁב רוּחַ סַעֲרָה אֲזֵי הוּא מְבַעֵיר הָאֵשׁ מֵאֵד חוּץ מִן הַמְּדָה כְּמוֹ כֵּן לְפַעֲמִים יֵשׁ שְׁמִנְשָׁב בְּהָאֵדָם בְּחִינַת רוּחַ סַעֲרָה וּמְבַעֵירוֹ בְּיוֹתֵר חוּץ מִן הַמְּדָה שְׂזָה בְּחִינַת הַרְיָסָה, בְּחִינַת (שְׁמוֹת י"ט) : "כֵּן יִהְרָסוּ לְעִלוֹת אֵל ה'" וְכוּ כִּי בְּמַפְלָא מִמֶּךָ אֵל תִּדְרֹשׁ (חֲגִיגָה יג) וְאֶסוּר לְהָרִס לְעִלוֹת אֵל הַמָּה שְׂאֵינוֹ רָאוּי לוֹ לְפִי בְּחִינַתוֹ עַל כֵּן כְּשֶׁרוּאָה אֵדָם שְׁבוֹעֵר בְּיוֹתֵר חוּץ מִהַמְּדָה יִדַע שְׂזָה בְּחִינַת רוּחַ סַעֲרָה כְּנ"ל וְאֵלֵיהוּ הִיָּה יְכוּל לְהַכְנִיעַ זֹאת (עַיֵן זֶהֱר פִּינְחָס דף רכז: וּבְזֶהֱר חֲדָשׁ עַל רוּחַ) וְזֶה בְּחִינַת: אִישׁ אֲשֶׁר רָכַב עַל סוּסֵי אֵשׁ בְּסַעֲרָה שְׁהִיָּה רוֹכֵב וּמְכַנְיַע סוּסֵי אֵשׁ בְּסַעֲרָה דְּהֵינּוּ הָאֵשׁ הַדּוֹלֵק בְּיוֹתֵר מִן הַמְּדָה, שֶׁבָּא עַל יְדֵי הַסַּעֲרָה כְּנ"ל הִיָּה אֵלֵיהוּ רוֹכֵב עַל זֶה וּמְכַנְיַעוֹ כִּי הָרוּחַ צָרִיךְ לְנִשְׁבַּב בְּמְדָה כְּדִי שְׂיִדְלַק הָאֵשׁ שֶׁבִּלְבַב בְּמְדָה עַל פִּי מְזִג הַשְּׂוָה כְּנ"ל.

י - העולם רחוקים מהשם יתברך, מחמת שאין להם ישוב הדעת

מה שֶׁהָעוֹלָם רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵינָם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ הוּא רַק מִחֲמַת שְׂאֵין לָהֶם יִשׁוּב הַדַּעַת וְאֵינָם מִיִּשְׁבִּין עֲצָמָן וְהַעֲקָר לְהַשְׁתַּדֵּל לְיִשְׁבַּב עֲצָמוֹ הֵיטֵב מֵהַתְּכַלִּית מִכָּל הַתְּאֻוֹת וּמִכָּל עֲנִינֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵן תְּאֻוֹת הַנִּכְנָסוֹת לַגּוֹף הֵן תְּאֻוֹת שְׁחוּץ לַגּוֹף, כְּגוֹן כְּבוֹד וְאֵז בּוֹדָאֵי יִשׁוּב אֵל ה. אֵד דַּע, שְׁעַל יְדֵי מְרָה שְׁחוּרָה אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְהִיג אֶת הַמַּחַ כְּרָצוֹנוֹ

ועל כן קשה לו לישוב דעתו רק על ידי השמחה יוכל להנהיג המח כרצונו, ויוכל לישוב דעתו כי שמחה הוא עולם החרות בבחינת (ישעיה נ"ה) : "כי בשמחה תצאו" שעל ידי שמחה נעשין בן חורין ויוצאין מן הגלות ועל כן כשמקשר שמחה אל המח אזי מחו ודעתו בן חורין, ואינו בבחינת גלות ואזי יוכל להנהיג את מחו כרצונו ולישוב דעתו מאחר שמחו בחרות ואינו בגלות כי על ידי גלות אין הדעת מישוב כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה (מגילה יב:) על בני עמון ומואב דמיתבא דעתיהו מחמת שלא הלכו בגלות שנאמר (ירמיה מ"ח) : "שאנן מואב מנעוריו וכו' ובגולה לא הלך, על כן עמד טעמו בו" וכו' ולבוא לשמחה הוא על ידי מה שמוצא בעצמו איזה נקדה טובה על כל פנים כמבאר על פסוק : "אזמרה לאלקי בעודי" [בלקוטי הראשון, בסימן רפב], עין שם לו לשמח במה שזכה להיות מזרע ישראל, שלא עשני גוי וכמו שאנו אומרים : ברוך אלקינו שבראנו לכבודו, והבדילנו וכו' ונתן לנו תורת אמת וכו' מכל זה וכיוצא בזה ראוי לו לקח לו שמחה לשמח דעתו כנ"ל (שבת עז:) בדיחא דעתה, שהוא דבר גדול דהינו שמקשר השמחה למחו ודעתו ואזי המח משחרר ויש לו ישוב הדעת כנ"ל וגם למעלה נעשה מזה יחוד גדול על ידי בדיחא דעתה

יא - כשאדם מתפלל בשדה

דע, כשאדם מתפלל בשדה אזי כל העשבים כלם באין בתוך התפלה ומסיעין לו, ונותנין לו כח בתפלתו וזה בחינת שנקראת התפלה שיחה, בחינת (בראשית ב) : "שיח השדה" שכל שיח השדה נותנין כח וסיוע בתפלתו (שם כ"ד) : "ויצא יצחק לשוח בשדה" שתפלתו היתה עם סיוע וכח השדה שכל עשבי השדה נתנו כח וסיוע בתפלתו כנ"ל שבשביל זה נקראת התפלה שיחה כנ"ל ועל כן בקלה נאמר (דברים י"א) : "והאדמה לא תתן את יבולה" כי כל יבול הארץ צריך ליתן כח וסיוע בתוך התפלה וכשיש פגם ועכוב על זה, אזי נאמר : "והאדמה לא תתן את יבולה" כי אפלו כשאנו מתפלל בשדה, נותנים גם כן יבול הארץ סיוע בתפלתו דהינו כל מה שסמוך אל האדם, כגון אכילתו ושתיתו וכיוצא רק כשהוא בשדה, שאזי סמוך להם ביותר אזי כל העשבים וכל יבול האדמה נותן כח בתפלתו כנ"ל וזה יבול ראשי תבות : ויצא יצחק לשוח בשדה שכל יבול השדה התפללו עמו, כנ"ל [זה הענין מבאר היטב במאמר תקעו בחדש שופר המתחיל בדף א, עין שם]

יב - כשאדם הולך אחר שכלו וחכמתו

כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ אַחֲרַי שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ יוֹכֵל לִפְלֵי בְטָעוּתִים וּמְכַשׁוּלוֹת רַבִּים וְלָבוֹא לַיָּדַי רְעוֹת גְּדוּלוֹת, חֶסֶד וְשָׁלוֹם וַיֵּשׁ שֶׁקְּלָקְלוֹ הִרְבֵּה כְּגוֹן הַרְשָׁעִים הַגְּדוּלִים מְאֹד הַמְּפָרְסָמִים, שֶׁהִטְעוּ אֶת הָעוֹלָם וְהִפְלִי הָיָה עַל יְדֵי חֻכְמָתָם וְשִׂכְלָם וְעָקַר הַיְהוּדוּת הוּא רַק לֵילֵךְ בְּתַמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת וְלֹהֲסִתְפֹּל בְּכָל דְּבָר שְׁעוֹשָׂה, שִׁיְהִיָּה שֶׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלָבְלִי לְהַשְׁגִּיחַ כָּלֵל עַל כְּבוֹד עֲצָמוֹ רַק אִם יֵשׁ בְּזֶה כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה, וְאִם לֹא לֹא וְאִזִּי בּוֹדָאִי לֹא יִפְשֵׁל לְעוֹלָם וְאִפְלוּ כְּשֶׁנוֹפֵל, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, לְסַפְקוֹת וַיֵּשׁ שֶׁנִּפְּלִיתוּ גְדוּלָה מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלְן שְׁנוֹפֵל לְסַפְקוֹת וְהִרְהוּרִים, וּמְהִרְהֵר אַחֲרַי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵף עַל פִּי כֵן הַנִּפְּלִיָּה וְהִרְיָדָה הִיא תְּכַלִּית הָעֲלִיָּה כִּי דַע, כִּי שֶׁרֶשׁ כָּל הַבְּרִיאָה הוּא הַכְּבוֹד כִּי כָל מֶה שֶׁבְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא בְּרָאוּ אֶלָּא לְכְבוֹדוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלְכְבוֹדִי בְּרָאתִיו" וְכו' (יוֹמָא לַח) וּמֵאַחֲרַי שֶׁהִפְלֵ נִבְרָא בְּשֶׁבִיל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ נִמְצָא שֶׁכְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא שֶׁרֶשׁ כָּל הַבְּרִיאָה וְאֵף עַל פִּי שֶׁכָּלוּ אַחַד עַל כָּל זֶה בְּהַבְּרִיאָה יֵשׁ חֲלָקִים וּבְכָל חֲלָק וְחֲלָק מִהַבְּרִיאָה יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת כְּבוֹד מִיָּחָד, שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁוֹ כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (אֲבוֹת פָּרָק ה) בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וְהֵלֵא בְּמֵאֻמֵּר אַחַד יָכוֹל לְהַבְּרִאוֹת אֶלָּא בְּשֶׁבִיל שְׂכָר וְעֵנֶשׁ נִבְרָא בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת וּבְכָל מְאֻמֵּר וּמְאֻמֵּר יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת כְּבוֹד מִיָּחָד, שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁוֹ כִּי הַכְּבוֹד הוּא שֶׁרֶשׁ הַכָּל כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים כ"ט): "וּבְהִיכָלוֹ כָּלוּ אִמֵּר כְּבוֹד" שֶׁבְּכָל מְאֻמֵּר מְלַבֵּשׁ בּוֹ כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם כִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ (יִשְׁעִיָּה ו) וְאִפְלוּ בַּעֲבֻרוֹת וּדְבָרִים רַעִים, חֶסֶד וְשָׁלוֹם שֶׁשֵּׁם אֵין כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה מ"ב): "וּכְבוֹדִי לְאַחֲרַי לֹא אֶתֵּן" שֶׁיֵּשׁ גְּבוּל לְהַכְּבוֹד שֶׁלֹּא יִתְפַּשֵּׁט לְשֵׁם וְאֵף עַל פִּי שֶׁמֵּלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ עִם כָּל זֶה יֵשׁ גְּבוּל כְּשֶׁמִּגִּיעַ לְמִקְוֹמוֹת הַנִּ"ל, שֶׁלֹּא יֵצֵא לְשֵׁם בְּבְחִינַת: וּכְבוֹדִי לְאַחֲרַי לֹא אֶתֵּן כְּנִ"ל וַיֵּשׁ גְּבוּל לְכָל כְּבוֹד וְכְבוֹד, שֶׁמְלַבֵּשׁ בְּכָל מְאֻמֵּר וּמְאֻמֵּר מַעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת כְּנִ"ל שֶׁלֹּא יִתְפַּשֵּׁט לְמִקְוֹמוֹת הַחִיצוֹנִים כְּנִ"ל אֲבָל דַּע, כִּי אֵף עַל פִּי כֵן בּוֹדָאִי גַם הֵם מְקַבְּלִים חִיּוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְאִפְלוּ מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְנִים אוֹ בְּתֵי עֲבוּדָה זָרָה צְרִיכִין גַּם כֵּן לְקַבֵּל חִיּוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ אֲדָךְ דַּע, כִּי הֵם מְקַבְּלִים מִבְּחִינַת מְאֻמֵּר סְתוּם, שֶׁהוּא בְּרֵאשִׁית מְאֻמֵּר סְתוּם (עֵין חֲא"ג שֶׁבֶת קַד ד"ה מִסְתוּמָה, מְאֻמֵּר סְתוּם) שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל הַמְּאֻמְרוֹת, וְכָלֵם מְקַבְּלִים חִיּוֹת מִמֶּנּוּ וְהַכְּבוֹד שֶׁל הַמְּאֻמֵּר סְתוּם הוּא סְתוּם וְנִעְלָם בְּתַכְלִית הַהִסְתָּרָה וּמִשֵּׁם הֵם מְקַבְּלִין חִיּוֹת כִּי מִבְּחִינַת הַכְּבוֹד וְהַמְּאֻמְרוֹת הַמִּתְגַּלִּים אֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לְקַבֵּל חִיּוֹת מִשֵּׁם, בְּבְחִינַת: וּכְבוֹדִי לְאַחֲרַי לֹא אֶתֵּן כְּנִ"ל רַק מִהַמְּאֻמֵּר סְתוּם שֶׁהוּא נִסְתָּר בְּתַכְלִית הַהִסְתָּרָה מִשֵּׁם מְקַבְּלִין חִיּוֹת וְדָבָר זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין, וְאִסוּר לְהִרְהֵר בְּזֶה כָּלֵל וְעַל כֵּן כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, לְבְחִינַת מְקוֹמוֹת אֵלוּ דְהֵינּוּ לְבְחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְנִים וְנוֹפֵל לְסַפְקוֹת וְהִרְהוּרִים וּבְלָבוּלִים גְּדוּלִים וְאִזִּי מִתְחִיל לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ, וְרוֹאֵה שֶׁרַחוּק מְאֹד מִכְּבוֹדוֹ

יִתְבַּרַךְ וְשׂוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ מֵאַחַר שְׂרֹאָה בְּעֶצְמוֹ שֶׁרְחוּק מְכַבֵּדוֹ יִתְבַּרַךְ מֵאַחַר שֶׁנִּפְלַל לְמִקְוֹמוֹת כְּאֵלוֹ, רַחֲמֵנָא לְצִלְוֹ וְזֶה זֶה עֶקֶר תְּקוּנוֹ וְעֵלְיָתוֹ בְּבַחֲיִנַת יְרִידָה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, הַמּוֹבָא בְּסִפְרִים כִּי אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ זֶה בְּחִינַת הַכְּבוֹד עֲלִיּוֹן שֶׁל הַמַּאֲמָר הָעֲלִיּוֹן דְּהֵינּוּ הַמַּאֲמָר סְתוּם בְּרֵאשִׁית כְּנִי"ל שֶׁמֶשֶׁם נִמְשָׁךְ חֵיוֹת לְמִקְוֹמוֹת הָאֵלוֹ אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ הוּא חוּזֵר וְעוֹלָה אֶל הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵיךְ שֶׁמֻגְדֵל הַסְּתֵרְתּוֹ וְהָעֲלָמוֹ הוּא מְחִיָּה מְקוֹמוֹת הַלְלוֹ וְעִכְשָׁו, עַל יְדֵי שֶׁהוּא נִפְלַל לְשֵׁם וְאִזִּי מִבְקֵשׁ אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וּבְזֶה חוּזֵר וּמִדְבֵּק עֲצָמוֹ לְשֵׁם, וּמְחִיָּה אֶת נְפִילְתּוֹ וְעוֹלָה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה וְזֶה בְּחִינַת קָרְבָן עוֹלָה שֶׁמִּכְפָּר עַל הִרְהוּר הַלֵּב (מִדְרָשׁ רַבָּה, וַיִּקְרָא, פְּרָשָׁה ז) כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְהָעוֹלָה עַל רוּחָכֶם" שֶׁעוֹלָה מִכְפָּר הַהִרְהוּר (תְּהִלִּים ל"ח). "לְבִי סִחַרְחַר" כִּי יֵשׁ קִלְפָּה שֶׁהִיא מְעַקְמֶת וּמְסַבֶּבֶת הַלֵּב בְּעַקּוּמִים וְסַבּוּבִים וּבְלִבּוּלִים הִרְבֵּה וְהִיא בְּחִינַת קִלְפַת נֶגַה וְעַל כֵּן נִקְרָא סִחַרְחַר תְּרַגוּם שֶׁל סָבִיב: סָחֹר סָחֹר, בְּחִינַת (יְחִזְקֵאל א) "וְנִגַּה לוֹ סָבִיב" (עֵינִי בְּלִקּוּטֵי א סִימָן יט) וְעַל כֵּן כְּתִיב בְּלִשׁוֹן תְּרַגוּם וּכְשֶׁאֲדָם נוֹפֵל לְשֵׁם, שֶׁזֶה בְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים וְאִזִּי מִבְקֵשׁ וְצוּעֵק אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וְזֶה בְּעֶצְמוֹ תְּקוּנוֹ כִּי חוּזֵר וְשָׁב אֶל הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵיךְ כְּנִי"ל (בְּרֵאשִׁית כ"ב) "וְאֵיךְ הִשָּׂה לְעוֹלָה" אֵיךְ הִיא בְּחִינַת שֶׁהָ לְעוֹלָה לְתַקֵּן וּלְכַפֵּר הִרְהוּר הַלֵּב שֶׁבָּא מִמְּקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים כְּנִי"ל אֵיךְ נִתְתַקֵּן וְעוֹלָה מִשֵּׁם כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁמוֹבָא בְּסוּף תְּקוּנִים (תְּקוּן תְּנִינָא דף א) בְּרֵאשִׁי"ת בְּרֵא"א תִּי"ש דְּהֵינּוּ הִשָּׂה לְעוֹלָה, שֶׁנֶּעֱשֶׂה עַל יְדֵי בְּחִינַת אֵיךְ שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית מַאֲמָר סְתוּם כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה כִּי זֶה עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה כְּשֶׁאֲדָם מִבְקֵשׁ וּמְחַפֵּשׁ אַחַר כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ וְרוּאָה בְּעֶצְמוֹ שֶׁרְחוּק מְכַבֵּדוֹ יִתְבַּרַךְ וּמִתְגַּעְגַּע וְשׂוֹאֵל וּמְצַטְעֵר אֵי"ה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ תְּשׁוּבָתוֹ וְתְקוּנוֹ כְּנִי"ל וְהָבֵן הֵיטֵב וְיֵשׁ בְּזֶה עוֹד הִרְבֵּה דְבָרִים כִּי כְּשֶׁאֲדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אוֹ כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶכֶיִם בְּרוּחָנִיּוֹת אִזִּי הַתּוֹרָה הוֹלֵכֶת לְפָנָיו, בְּבַחֲיִנּוֹת (מִשְׁלֵי ו) "בְּהִתְהַלֵּךְ תִּנְחַח אֶתְדָ" כִּי יֵשׁ בְּזֶה כְּמָה בְּחִינּוֹת כִּי כָּל אֶחָד לְפִי תּוֹרָתוֹ וּלְפָנָי כָּל תּוֹרָה יֵשׁ בְּחִינּוֹת סִפְקוֹת הַנִּי"ל כְּגוֹן בְּחִדוּשֵׁי תּוֹרָה קִדְּם שֶׁמְחַדְּשִׁין יֵשׁ כְּמָה סִפְקוֹת וּבְלִבּוּלִים קִדְּם שֶׁמְבַרֵּר וּמְלַבֵּן הַדְּבָר כְּרֵאוּי וְאֵלוֹ הַסִּפְקוֹת הֵם בְּחִינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁהוּא בְּחִינַת נֶגַה וּכְשֶׁמִּגִּיעַ אֶל הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָה זֶה בְּחִינַת עֵץ הַחַיִּים וְכוּ שֶׁיֵּךְ לְעִיל וְזֶהוּ בְּחִינּוֹת: אִם יֹאמֵר לָךְ אֲדָם, הֵיכֵן אֶלְקִיד תֹּאמַר לוֹ: בְּכֶרֶךְ גְּדוֹל שֶׁל רוּמֵי (יְרוּשְׁלָמִי תַעֲנִית פָּרָק א) שֶׁגַם שֵׁם שְׂמֵלָאִים גְּלוּלִים וְעַבּוּדָה זָרָה, גַּם שֵׁם מְסִתֵּר הוּא יִתְבַּרַךְ כְּנִי"ל וְהַכֵּל כְּשֶׁנוֹפֵל לְשֵׁם, חֵס וְשְׁלוֹם אִזִּי כְּשֶׁמְתַחִיל לְבַקֵּשׁ אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ בְּזֶה הוּא מְחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ מִחֵיוֹת הַקְּדוּשָׁה כִּי חֵיוֹת הַקְּלָפוֹת הוּא רַק מִהַסְּתֵרָה מַה שֶׁנִּסְתֵּר הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ שֵׁם בְּתַכְלִית הַהִסְתֵּרָה עַד שֶׁאֵין יוֹדְעִין מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ כָּלֵל אֲבָל תִּכְף כְּשֶׁמִּבְקֵשׁוֹן אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ נִמְצָא שְׂיודְעִין עַל כָּל פְּנִים שִׁישׁ אֶלוּ"ק יִתְבַּרַךְ רַק שֶׁהוּא נִסְתֵּר וְנִעְלָם וְעַל כֵּן מִבְקֵשׁוֹן אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וּבְזֶה בְּעֶצְמוֹ מְחִיָּה עֲצָמוֹ בְּמִקְוֹם נְפִילְתּוֹ כִּי אֵיךְ הוּא בְּחִינַת מַאֲמָר סְתוּם, שֶׁהֵם מְקַבְּלִין חֵיוֹת מִשֵּׁם רַק שֶׁחֵיוֹת הַקְּלָפוֹת הוּא מִהַסְּתֵרָה אֲבָל הוּא מְחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ בְּבַחֲיִנּוֹת חֵיוֹת הַקְּדוּשָׁה בְּמִקְוֹם נְפִילְתּוֹ עַל יְדֵי הַבְּקֵשָׁה וְהַחֲפוּשׁ שֶׁמְחַפֵּשׁ אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ כְּנִי"ל וְאַחַר כֵּן זֹכֶה לְעֲלוֹת

משם לגמרי אל הקדשה בעצמה דהינו במקום התגלות כבודו יתברך כי עקר הקדשה שיתגלה כבודו יתברך [זאת התורה, וגם מאמר המתחיל: אלו המתפארין עצמן וכו' וכל מה שנאמר בדרך וכו' כגון הקשו וכו' הכל אחד כי כל אלו המאמרים קשורים זה בזה והם מרמזים ונסתרים בדברי רבותינו, וזכרונם לברכה (שבת דף עז) בתוך האגדה הפליאה מאד, מה ששאל רבי זירא את רב יהודה כד הוי בדיחא דעתה, ואי בעי מנה כל חללי דעלמא וכו' ושאל אותו כמה שאלות, והם פליאות נשגבות מאד, כגון: מאי טעמא תורא אריכא גנובתה וכו', מאי טעמא תרנגולא מדלא עינא וכו' וכל השאלות הנאמרות שם כלם הם פליאות גדולות מאד ושם מרמז ונסתר כל הנ"ל ומה שמובא לעיל בענין שמחה ובדיחא דעתה שיד גם כן לזה, ומרמז גם כן באגדה הנ"ל שנאמר שם בעת שהיה בדיחא דעתה גם מה שמובא במאמר הזה על פסוק: "ואיה השה לעלה", מרמז באגדה הנ"ל, שנאמר שם: אי בעי מנה כל חללי דעלמא זה סוד בחינת חלל הפנוי שהוא כביכול פנוי מאלקותו יתברך ובאמת בודאי אי אפשר שלא יהיה שם גם כן השם יתברך כי אם כן מהיכן יקבל חיות אד זהו בחינת הנ"ל, שמקבל חיות מבחינת מאמר סתום, בחינת בראשית וכו' גם מה שמובא לקמן בענין יראה ירא שבת, שיד גם כן לכאן כי כל יראה יש לה מאמר וכו', ויש מאמר שכולל כלם וכו' כנ"ל גם מה שמובא לקמן בענין השגחה שיד גם כן לזה על אגדה הנ"ל. מאי טעמא תרנגולא מדלי עינא ולא זכינו לשמע באור כל זה]

יג - כל מה שחולקין עליו יותר, מקרבין אותו יותר להשם יתברך

כשחולקין על האדם נמצא שרודפין אותו והוא בורח בכל פעם להשם יתברך וכל מה שחולקין עליו יותר, מקרבין אותו יותר להשם יתברך כי השם יתברך בכל מקום בבחינת (תהלים קל"ט): "אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאל הנד" נמצא שבכל מקום בורח להשם יתברך וזה בחינת: "ויפרעה הקריב" שהקריב את ישראל לאביהם שבשמים (מדרש רבה, בשלח פרשה כא) שעל ידי רדיפתו אותם נתקרבו יותר להשם יתברך כנ"ל

יד - רבים לוחמים לי מרום

"רבים לוחמים לי מרום" (תהלים נ"ו), הינו שיש לו שונאים למעלה במרום וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (עין סנהדרין : ובדף קג) : כשם שיש צרים למטה, כך יש צרים מלמעלה.

טו - אלו המתפארין עצמן בשקר בגדולות ונפלאות

אלו המתפארין עצמן בשקר בגדולות ונפלאות וכאלו אין שום דבר נמנע מהם, והכל ביגדם ויש מהם שהם מנהיגי הדור הנה עקר כחם ויניקתם הוא רק מהצדיקים הגדולים כי יש צדיקים אמתיים גדולים במעלה, ויש להם פה קדוש ודרךם לדבר גדולות ונפלאות והם באמת יכולים לעבד ה בכל דבר שבעולם. באכילה ושתייה ושאר דברים וכמו בא בפונות שלפעמים ממתיקין דינים על ידי אכילה ושתייה ויש צדיקים אמתיים, שיכולין לעשות פדיון על ידי אכילתם וכיוצא ומחמת ההתפארות של אלו הצדיקים הגדולים שיוצא מפיהם הקדוש מזה בא, שנמצאים צבועים שקרנים שמתדמים עצמן כקוף ומתפארין עצמן גם כן ממש באלו הלשונות של התפארות שיוצא מפה קדוש של הצדיק האמת וכעין שמצינו בנביאים, שירמיה היה מתנבא בשוק העליון. "הנני שבר את קשת עילם" וכו' (ירמיה מ"ט) וחנניה בן עזור, נביא שקר, היה מתנבא בלשון זה ממש להפך, (סנהדרין פט) כמו כן מתנהג עכשו כנ"ל אבל עקר יניקתם רק מצדיקים כאלו שהולכים בגדולות ונפלאות כנ"ל כי מצדיקים פשוטים עובדי ה בפשיטות, בתורה ותפלה ומעשים טובים, אין להם שום כח מאחר שהצדיקים בעצמן אינם מדברים גדולות ומתנהגים בפשיטות בעבודה תמה על כן אין להשקר והגדלות שלהם אחיזה בהם כל כך שימצאו שקרנים צבועים בדרך זה כמו שנמצא שיש אנשים שיושבים מעטפים בטלית ותפלין כל היום, והם צבועים עם כל זה אין להם כח להטעות העולם כל כך כמו אלו המתפארין בגדולות כנ"ל כי דע, שהצדיק האמת הנ"ל מקבל דבור פיו הקדוש מבעלי צדקה וזה בחינת (תהלים קי"ט) "נדבות פי רצה נא ה" שהצדיק מקבל דבור פיו מנדיבי לב, דהינו בעלי צדקה (שם קי"ד) : "ההפכי הצור אגם מים", הצור זה בחינת (תהלים ע"ג) : "צור לבבי" כי יש "לב אבון" (יחזקאל ל"ו), דהינו "אבירי לב הרחוקים מצדקה" (ישעיה מ"ו) וזהו : "ההפכי הצור אגם מים" דהינו שנתהפך ללב רך, בחינת (איכה ב) : "שפכי כמים לביך נכח

פְּנֵי ה' הֵינּוּ יָבֵב רַךְ לְהִתְנַדֵּב לְצַדִּיקָה וּבִשְׁבִיל זֶה נִקְרָא צַדִּיקָה מִיָּס, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (עֲמוֹס ה) : "וּצַדִּיקָה כְּנַחַל אֵיתָו" וְזֶה בְּחִינַת (קִהְלַת י"א) : "שֶׁלַח לַחֲמֹךְ עַל פְּנֵי הַמַּיִם", הַנֶּאֱמָר בְּצַדִּיקָה וְעַל יְדֵי הַצַּדִּיקָה נַעֲשֶׂה פֶה קְדוֹשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו) : "בְּפִיד" זֶה צַדִּיקָה שֶׁעַל יְדֵי צַדִּיקָה נַעֲשֶׂה הֶפֶה שֶׁל הַצַּדִּיק כְּנִ"ל (דְּבָרִים ל"ג) "בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ", וּבְכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם הֵינּוּ שְׁדָבוֹר פִּיּוֹ הַקְּדוֹשׁ יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי מִשְׁמְעוֹת וּמִזֶּה בָּא שֵׁשׁ כַּח וַיְנִיקָה לְהַצְבוּעִים הַנִּ"ל לִינֵק מֵהֶם לְהַפְךְ דְּבָרֵיהֶם אֶל הַשֶּׁקֶר שֶׁלֹּהֶם מֵאַחַר שֶׁהִדְבִּיר הַקְּדוֹשׁ בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי מִשְׁמְעוֹת בְּבְחִינַת פִּי שְׁנַיִם כְּנִ"ל. אֲבָל בְּאַמֶּת הוּא טוֹבָה לְהַצַּדִּיק הָאֵמֶת מֵה שְׁנִמְצָאִים אֵלּוֹ הַשֶּׁקֶרָנִים הַמִּתְדַּמִּים אֲלֵיהֶם כִּי יֵשׁ רְשָׁעִים שְׁנוֹתְנִין צַדִּיקָה לְצַדִּיקִים וְעַל יְדֵי הַצַּדִּיקָה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת יָבֵב הֵינּוּ יַחֲוֹד בְּרַכָּה קְדוּשָׁה וְכָל שְׁלֹשׁ בְּחִינּוֹת אֵלּוֹ נֶאֱמָרוּ בְּמִים שֶׁהוּא בְּחִינַת צַדִּיקָה כְּנִ"ל (בְּרֵאשִׁית א) "יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד" בְּרַכָּה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שֵׁם) : "יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה" וְכוּ קְדוּשָׁה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּמִדְבָר ה) : "מִים קְדוּשִׁים" וּמִחֲמַת זֶה נִמְצָאִים בְּעַלֵּי צַדִּיקָה שֶׁהֵם נוֹאֲפִים כִּי הֵם יוֹנְקִים מִבְּחִינַת הַיָּבֵב הַנִּ"ל וּבְחִינַת הַיָּבֵב בְּקְדוּשָׁה הוּא בְּחִינַת זְווגִין דְּקְדוּשָׁה וְאַצְלָם נִתְקַלְקַל זֹאת הַיְנִיקָה וְנַעֲשֶׂה אֲצָלָם נְאוּף, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ וְעַל כֵּן הַצַּדִּיקָה שֶׁלֹּהֶם הִיא רַעָה אֲצֵל הַצַּדִּיק כִּי הַצַּדִּיק מְקַבֵּל דְּבוֹר פִּיּוֹ הַקְּדוֹשׁ מִן הַצַּדִּיקָה וְכִשְׁנִתְקַלְקַל אֲצָלָם כְּנִ"ל גּוֹרֵם פֶּגַם לְדָבוֹר פִּיּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, שְׁמִקְבֵּל מִשֵּׁם כְּנִ"ל וְעַל כֵּן הוּא טוֹבָה מֵה שְׁנִמְצָאִים הַשֶּׁקֶרָנִים הַנִּ"ל שֶׁאֵזִי אֵלּוֹ הַרְשָׁעִים הַנּוֹתְנִים צַדִּיקָה פּוֹנִין אֲלֵיהֶם וְנוֹתְנִין לָהֶם וְכִמְאֵמֵר יְרַמְיָה הַנְּבִיא הַכְּשִׁילִים בְּעֵנַיִם שְׁאִינִם מִהֲגָנִים כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבְרַכָּה (בְּבָא קָמָא טז) : "וְאֵזִי נְצוּל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מִפֶּגַם הַצַּדִּיקָה שֶׁלֹּהֶם כְּנִ"ל אֲבָל עֶקֶר כַּח יְנִיקַת הַשֶּׁקֶרָנִים הַנִּ"ל הוּא רַק מֵאֵלּוֹ הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים, הַהוֹלְכִים בְּגְדוּלוֹת כְּנִ"ל אֲבָל מֵאֵלּוֹ הַעוֹסְקִים בְּתוֹרָה תְּמִיד וּמִתְנַהֲגִים בְּפִשְׁטוּת אֵין לָהֶם יְנִיקָה וְכַח כְּנִ"ל. לְשׁוֹן הַגְּמָרָא : מֵאֵי טַעֲמָא גְּמָלָא זּוּטְרִי גְּנוּבְתָה, מִשּׁוּם דְּאֶכֶל כִּיֶּסִי מֵאֵי טַעֲמָא תוֹרָא אַרִּיכָא גְּנוּבְתָה, מִשּׁוּם דְּדִיר בְּאַגְמִי, וּבְעֵי לְכַרְפוּשֵׁי בְּקִי רִשׁ"י : דְּאֶכֶלָה כִּיֶּסִי קוּצִים, לְפִיכֵךְ זָנְבוּ קֶצֶר, כְּדִי שְׁלֵא יִדְבְּקוּ בּוֹ הַקּוּצִים וּבְעֵי לְכַרְפוּשֵׁי בְּקִי לְהַבְרִיחַ הִיתּוּשִׁים וְזֵהוּ שֶׁשְׂאֵל רַבִּי זִירָא אֶת רַב יְהוּדָה. מֵאֵי טַעֲמָא גְּמָלָא זּוּטְרִי גְּנוּבְתָה וְתוֹרִי אַרִּיכָא גְּנוּבְתָה (שֶׁבֶת עז) : גְּמָלָא זֶה בְּחִינּוֹת הַצַּדִּיק הַפְּשוּט בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים קל"א) : "וְלֹא הִלְכְּתִי בְּגְדוּלוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּגִמְלַת עַלֵי אִמּוֹ" כִּי הוּא מִתְנַהֵג בְּפִשְׁטוּת, וְאֵינוֹ מְדַבֵּר גְּדוּלוֹת וְכָל עֲבוּדָתוֹ הוּא בְּבְחִינַת שְׁתִּיקָה כִּי אֵין יוֹצֵא מִפִּיּוֹ גְּדוּלוֹת וְנִפְלְאוֹת וְהוּא רַק כְּגִמּוּל עַלֵי אִמּוֹ וְזֵהוּ בְּחִינַת גְּמָלָא זּוּטְרִי גְּנוּבְתָה זֶה בְּחִינַת נְבִיא וּמוֹרָה שְׁקֵר הוּא הַזָּנֵב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בִּישְׁעִיָה ט) הֵינּוּ אֵלּוֹ הַצְּבוּעִים הַמְשַׁקְרִים בְּחִינַת נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר, שְׂאֲחִיזְתֶּם הוּא רַק בְּצַדִּיקִים הַגְּדוֹלִים כְּנִ"ל אֲבָל בְּהַצַּדִּיקִים הַפְּשוּטִים שֶׁהֵם בְּחִינַת גְּמָלָא, אֵין לָהֶם אֲחִיזָה כָּל כֵּךְ וְזֵהוּ זּוּטְרִי גְּנוּבְתָה כְּנִ"ל וְזֵהוּ : תוֹרִי אַרִּיכָא גְּנוּבְתָה זֵהוּ בְּחִינַת הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים, בְּחִינַת : "בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ" כְּנִ"ל וְאַרִּיכָא גְּנוּבְתָה הֵינּוּ שְׁעֶקֶר יְנִיקַת הַנְּבִיא וּמוֹרָה הַשֶּׁקֶר, שֶׁהוּא הַזָּנֵב הוּא רַק אֲצָלָם כְּנִ"ל וְזֵהוּ שֶׁהֵשִׁיב : מִשּׁוּם דְּאֶכֶלִי קוּצִי הֵינּוּ שְׂאֵלּוֹ הַצַּדִּיקִים הַפְּשוּטִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת גְּמָלָא אֶכֶלִי קוּצִי שְׂאוּכְלִים וּמְכֻלִּים אֶת הַקּוּצִים וְהַחוּחִים,

הסובבים את השושנה העליונה ושושנה זה בחינת הדבור הקדוש, בחינת (שיר השירים ה) : "שפתותיו שושנים" וכו' כי הם עוסקים בתורה ועבודה יום וליילה ומכלים כל החוחים שלא יהיה להם יניקה מהדבור הקדוש כי מעבודה פשוטה בתמימות אין להם יניקה פני"ל כי אינם יכולים להתדמות אליהם ולנהג שקר שלהם על ידם מאחר שהנהגתם רק בתמימות ובפשיטות פני"ל ותורי אריכא גנובתה משום דדירי באגמי ובעי לכרפוי בקי דדירי באגמי הינו שמקבלים דבור פיהם הקדוש מבעלי צדקה מבחינת: "ההפכי הצור אגם מים" פני"ל וזהו דדירי באגמי ובעי לכרפוי בקי בחינת יב"ק הנ"ל שצריכין לגרש היבק של הצדקה שנותנין רשעים כי אצלם נפגם היבק פני"ל וגורם רעה להצדיק שמקבל דבור פיו מהם פני"ל ועל כן הוא טובה גדולה מה שיונק מהם הנביא וכו' שהוא הנגב שעל ידי זה מגרשין הרשעים מעצמן כי מכשילין אותן בשקרנים הנ"ל שפונין אליהם ונותנין להם הצדקה, ונצולין הצדיקים, פני"ל

טז - מפני מה כשהאדם מבקש פרוסה

הקשו מפני מה כשהאדם מבקש פרוסה, אין נותנין לו תקף מן השמים כי אם על ידי סבות, לכל אחד לפי סבתו שזה צריך לזרע תבואה ולחרש ולקצר וכו' וזה צריך לנסע ולמצא צרך פרנסתו שם, וכיוצא בזה ולמה לא נותנין לו תקף, בשעה שמבקש פרנסתו, מזמן? והתרוץ. דע, שכל הפרנסה של ישראל צריכין לקבל על ידי המלך (עין זוהר תרומה קנג) כמו שכתוב במלך (דניאל ד) : "אילנא די חזית די רבה ויתקף וכו' ומזון לכלא בה אנת הוא מלכא" ועקר המלכות הוא על ידי ענוה, בבחינת (משלי ט"ו) : "ולפני כבוד ענוה" שעקר כבוד וגדלת המלכות הוא על ידי ענוה דיקא כי כן דרך המלכות, בכל פעם שצריך שיקדים ענוה לכבודו וגדלתו כמו שבכל יום בשעה שקם ממטתו שאזי עדין הוא בקטנות שמלבש במלבושים פשוטים וגם פניו אינו בצחות וזכות עדין קדם הרחיצה ואחר כך מיפה עצמו ומתלבש בבגדי כבוד ומתפשט בגדלתו כדרך המלך וכן אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא כב.) : מפני מה לא נמשכה מלכותו של שאול, מפני שלא היה בו שום דפי כי אין ממנין פרנס על הצבור אלא אם כן קפה של שרצים תלוייה מאחוריו שאם תזוח דעתו עליו, אומרים לו : כלך מאחריך כי עקר המלכות על ידי ענוה פני"ל וכל מה שיש להמלך ענוה ביותר, מתפשט מלכותו ביותר פני"ל וכשנמשך המזון על ידי המלך פני"ל, נעשה ממנו ברורים כגון תבואה, שהרבה מפנה אוכלין בהמות ואחר כך מתברר עוד, ואוכלין מפנה עפוי"ם עד שמתברר מפנה לישראל וגם

בְּהֶאֱכִילָהּ יֵשׁ בְּרוּרִים עַד שְׁמֵתִבֶּרֶר וְנַעֲשִׂין מֵהֶם אִמְרֵי שֶׁפֶר דְּהֵינּוּ בְּרָכוֹת
 שְׁמֵבְרָכִין עֲלֵיהֶם תִּחְלָה וְסוֹף וּמִתְפַּלְלִין וְעוֹבְדִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכַחוֹת
 הָאֲכִילָה (בְּרֵאשִׁית מ"ט). "מֵאֲשֶׁר שְׁמָנָה לַחֲמוֹ וְהוּא יִתֵּן מֵעַדְנֵי מֶלֶךְ נִפְתְּלֵי
 אֵילָה שְׁלוּחָה הַנוֹתֵן אִמְרֵי שֶׁפֶר" שְׁמָנָה לַחֲמוֹ וְכוּ, דְּהֵינּוּ הַפְּרָנְסָה שֶׁהִיא
 בְּחִינַת מֵעַדְנֵי מֶלֶךְ, כִּי מְקַבְּלִין אוֹתָהּ עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַל כֵּן תִּכְף כְּתִיב
 אַחֲרָיו נִפְתְּלֵי וְכוּ הַנוֹתֵן אִמְרֵי שֶׁפֶר דְּהֵינּוּ אִמְרֵי שֶׁפֶר שֶׁל בְּרָכוֹת וּתְפִלוֹת
 וְכִיּוֹצֵא שְׁנַעֲשִׂין מִן הַבְּרוּרִים שֶׁל מֵעַדְנֵי מֶלֶךְ כְּנִ"ל וְאֵלוּ הַבְּרוּרִים הֵם
 בְּחִינַת קְטָרֶת, כִּידוּעַ שְׁקָטָרֶת הִיא בְּחִינַת בְּרוּרִים וּמֵאֵלוּ אִמְרֵי שֶׁפֶר
 שְׁנַעֲשִׂין מִן מֵעַדְנֵי מֶלֶךְ נַעֲשֶׂה עֲטָרָה לְהַמֶּלֶךְ, וְגַם יְכוּלִין לְרֵאוֹת זֹאת
 הָעֲטָרָה וְזֶהוּ בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) : "צִאֲיָנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ
 שְׁלֹמֹה, בְּעֲטָרָה שְׁעֵטָרָה לוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שְׁמִחַת לְבוֹ" הֵינּוּ
 לְרֵאוֹת הָעֲטָרָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ שְׁנַעֲשֶׂה בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ כִּי הִתְחַבְּרוֹת שְׁמֵתִחְבְּרִין
 הָאִמְרֵי שֶׁפֶר עִם הַמֶּלֶךְ זֶה בְּחִינַת חֲתֻנָּה, בְּבְחִינַת (מְשָׁלִי כ"ב) "חֹן שְׁפָתָיו
 רַעְהוּ מֶלֶךְ" שְׁחֹן הַשְּׁפָתִים, דְּהֵינּוּ הָאִמְרֵי שֶׁפֶר מִתְחַבְּרִין עִם הַמֶּלֶךְ
 בְּבְחִינַת רַעוּת וְזֶהוּ "בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ" וְזֶהוּ "וּבְיוֹם שְׁמִחַת לְבוֹ" זֶה בְּחִינַת
 קְטָרֶת בְּבְחִינַת (מְשָׁלִי כ"ז) : "שְׁמֹן וּקְטָרֶת יִשְׁמַח לֵב" כִּי הַבְּרוּרִים שְׁמֵהֶם
 נַעֲשֶׂה אִמְרֵי שֶׁפֶר כְּנִ"ל שְׁמֵהֶם נַעֲשֶׂה הָעֲטָרָה כְּנִ"ל, הֵם בְּחִינַת קְטָרֶת כְּנִ"ל
 וְזֶהוּ "שְׁעֵטָרָה לוֹ אִמּוֹ" הֵינּוּ בְּחִינַת חֲנוּה, שֶׁהִיא הֵיחָד "אִם כָּל חַי"
 (בְּרֵאשִׁית ג) כִּי חֲנוּה רָאשֵׁי תְבוֹת הַמַּעֲטָרֵי חֶסֶד וְרַחֲמִים (תְּהִלִּים ק"ג)
 הֵינּוּ בְּחִינַת הָעֲטָרָה הַנִּ"ל שְׁנַעֲשֶׂה עַל יְדֵי בְּחִינַת : "הַמְּשַׁבֵּיעַ בְּטוֹב עַדִּיד"
 דְּהֵינּוּ בְּחִינַת מֵעַדְנֵי מֶלֶךְ כְּנִ"ל [וְהַעֲקָר חֶסֶד] וְהַכֹּלֵל שְׁצָרִיכִין לְרֵאוֹת אֵת
 הַמֶּלֶךְ בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה ל"ג) : "מֶלֶךְ בִּינְפִיו תִּחְזִינָה עֵינֶיךָ" דְּהֵינּוּ כְּשֶׁהוּא
 בִּינְפִיו וְגִדְלָתוֹ, וְלֹא בְּשַׁעַת קְטָנוֹת וְאִם הָיוּ נוֹתְנִין לוֹ פְּרָנְסָתוֹ תִּכְף וּמִיד,
 לַחֵם מִזְמָן הָיָה אֲפָשֶׁר שְׁיִרְאֶה אֵת הַמֶּלֶךְ בְּשַׁעַת קְטָנוֹת כְּגוֹן בְּשַׁעַת
 שְׁמִקְטִין אֵת עֲצָמוֹ וּמַחֲשֵׁב אֵת עֲצָמוֹ שְׁקִפָּה שֶׁל שְׂרָצִים תְּלוּיָה מֵאַחוֹרָיו
 וְכִיּוֹצֵא כְּנִ"ל אֲבָל עֲכָשׁוּ שְׁנוֹתֵינִין הַפְּרָנְסָה עַל יְדֵי סְבוּבִים נִמְצָא שְׁבָאָה
 בְּעֵתִים מִיַּחֲדִים כִּי לְכֹל סִבָּה צָרִיכָה עֵת מִיַּחֲד, עַד שְׁתִּצֵּא הַפְּרָנְסָה אֵלָיו
 וְעַל כֵּן לֹא יָבוֹא לְרֵאוֹת אֵת הַמֶּלֶךְ בְּקְטָנוֹתוֹ, רַק בִּינְפִיו כְּנִ"ל כִּי אֵין נוֹתְנִין
 לוֹ הַפְּרָנְסָה תִּכְף רַק בְּעֵת מִיַּחֲד בְּאִפְּן שֶׁלֹּא יִרְאֶהוּ רַק בִּינְפִיו, בְּבְחִינַת : מֶלֶךְ
 בִּינְפִיו וְכוּ כִּי עַל יְדֵי הַפְּרָנְסָה רוֹאִין הַמֶּלֶךְ בְּעֲטָרָה כְּנִ"ל וְזֶה הַסּוּד מְרָמֵז
 בְּפִסּוּק (תְּהִלִּים קמ"ה) : "עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֵת אֲכָלָם
 בְּעֵתוֹ, פּוֹתֵחַ אֵת יָדְךָ" וְכוּ עֵינַי כָּל וְכוּ זֶהוּ הַקְּשִׁיָּא הַנִּ"ל הֵינּוּ : "עֵינַי כָּל
 אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֵת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ" דְּהֵינּוּ שְׁמֵבְקָשִׁין עַל
 פְּרָנְסָה, וְאֵין נוֹתְנִין תִּכְף, רַק בְּעֵתוֹ כְּנִ"ל וְהַתְּרוּץ : "פּוֹתֵחַ אֵת יָדְךָ וּמְשַׁבֵּיעַ
 לְכֹל חַי רְצוֹן" [וְלֹא סִימ].

יז - צריך לזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת

צריך לזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת כי מעלות וקדשות שבת גדולה ויקרה מאד, פמובא ובפרט ב"ראשית חכמה" בשער הקדשה בתחלתו, עין שם וראוי ונכון ללמד ב"ראשית חכמה" בשער הנ"ל ולשום לבו היטב על כל הדברים הנאמרים שם בענין קדשת ומעלות שבת קדש כי יש שם כמה דברים פרטיים יקרים מקדשת ומעלות שבת כי כל ענין ומעלה הנאמר שם על שבת הוא דבר בפני עצמו והבן שם היטב, כדי שיתלהב לבו לקבל שבת בשמחה גדולה ועצומה כראוי ועל ידי זה היראה בשלמות דהינו עם דעת כי בחל אפשר שיהיה היראה עם כסילות בבחינת (איוב ד) : "הלא יראתך כסלתך" ועקר הכסילות הוא מחמת השעבוד שיש בחל כי על ידי השעבוד אין הדעת שלם וכמו שכתוב במואב (ירמיה מ"ח) : "שאנן מואב מנעוריו וכו' ובגולה לא הלך, על כן עמד טעמו בו" וכו' וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגלה יב:) , כי על ידי שעבוד וגלות הדעת מבלבל אבל בשבת הוא חרות וכשיש חרות ואין שעבוד וגלות, אזי הדעת שלם כנ"ל ועקר החרות על ידי התענוג והשמחה של שבת, בחינת (ישעיה נ"ח) : "אז תתענג על ה'", הנאמר בשבת (שם נ"ה) : "כי בשמחה תצאו", שעל ידי שמחה יוצאין לחרות וכשיש חרות, הדעת בשלמות כנ"ל ואזי היראה כראוי בבחינת ירא שבת (תקוני זהר תקון ט) כי אז היראה בלי כסילות שיש בימי החל כי עקר הכסילות מחמת השעבוד כנ"ל ובזה מעלין היראות הנפולות דהינו מה שיראים לפעמים משר וכדומה כי על ידי הדעת מרימין אותן ועקר הדעת הוא בשבת על ידי השמחה, שעל ידי זה יש חרות ואזי הדעת בשלמות כנ"ל. והכלל, שצריך לנהג שמחה גדולה בשבת קדש ולבלי להראות שום עצבות ודאגה כלל רק להתענג על ה ולהרבות בתענוגי שבת בכל מיני תענוג הן אכילה ושתיה, הן מלבושים כפי מה שיכול כי אכילת שבת היא פלה רוחניות, כלו קדש, ועולה למקום אחר לגמרי מן אכילת חל כמבאר במקום אחר [לעיל בסימן נו ובסימן רעז], (ועין זהר ויקהל דף ריח ובמק"מ שם) דרך השם יתברך להביט על הטובות שעושין ואף שנמצא בהם גם כן מה שאינו טוב, אינו מסתכל על זה שכתוב (במדבר כ"ג) "לא הביט און ביעקב" (עין ילקוט ובתד"א רבה פ"א) מכל שכן שהאדם אסור לו להביט על חברו לרעה למצא בו דוקא מה שאינו טוב ולחפש למצא פגמים בעבודת חברו רק אדרבא, מחיב להביט רק על הטוב ולזה טובה גדולה שיש טבע והשגחה כי כשהאדם עושה טוב, אזי מנהיג אותו בהשגחה וכשהוא אינו טוב ואם היה מנהיג אותו בהשגחה לא היה יכול להגיע לו שום טובה אזי מניח אותו על הטבע ויכול להיות שיהיה לו טובות על פי הטבע ואם לא היה רק השגחה, היה אפשר שתתבטל ההשגחה לגמרי כי כשהיה רואה יתברך, שאין האדם מתנהג כראוי היה כועס, והיה מסיר ההשגחה לגמרי אבל עכשו מניחו על פי הטבע וכשהוא חוזר למוטב, משגיח עליו כנ"ל ובאמת אין אנו יכולין להבין מהו טבע והשגחה כי

בְּאֵמֶת גַּם הַטֵּבַע הַיָּא הַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְאָדָם לְהַבִּין שְׁנֵי דְבָרִים כְּאֶחָד דְּהֵינּוּ הַטֵּבַע שֶׁבְּאֵמֶת הַיָּא הַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ

יח - סכנה גדולה להיות מפרסם ולהנהיג העולם

סְכָנָה גְדוּלָה לְהִיּוֹת מְפָרְסָם וּלְהִנְהִיג הָעוֹלָם לֹא מִבְּעֵינָא כְּשֶׁאִינוּ רְאוּי כָּלָל, וְלוּבֵשׁ טְלִית שְׁאִינוּ שְׁלוֹ רַק אֶפְלוּ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם בְּאֵמֶת גְּדוּלֵי הַדּוֹר יֵשׁ עֲלֵיהֶם סְכָנוֹת נוֹרְאוֹת בְּהִנְהַגַת הָעוֹלָם כִּי אִישׁ פְּשׁוּט רְחוּק מְאֹד, שְׂיַעֲבֵר עַל רְצִיחָה אֶפְלוּ אִם אִינוּ אִישׁ כְּשֶׁר כִּי אֵין לוֹ תִּאֲוָה לְזֶה וְאֶפְלוּ כְּשֶׁמְגִיעַ, חֶס וְשָׁלוֹם, לְתִאֲוָה כְּזוֹ, רְחֻמְנָא לְצֻלָן אִינוּ בָּא לְיָדוֹ, וְיֵשׁ לוֹ כְּמָה מְנִיעוֹת לְזֶה וְאֶפְלוּ אִם יַעֲבֵר, לֹא יַעֲבֵר כִּי אִם לְעֵתִים רְחוּקוֹת וְקָרוֹב שְׁלֹא יַעֲבֵר רַק פְּעַם אַחַת כָּל יָמָיו אֲבָל בְּהִנְהַגַת הָעוֹלָם וּבְחֻדוֹשֵׁין דְּאוּרִיתָא שְׁמַחְדָּשֵׁין יְכוּלִים לַעֲבֵר מִמֶּשׁ גָּב וְנֶאֱפֵף וְרָצַח בְּכָל פְּעַם, בְּכָל רְגַע, רְחֻמְנָא לְצֻלָן (עֵין זוּה"ק בַּהֲק ד"ה ע"א)

יט - עקר התכלית והשלמות הוא רק לעבד השם בתמימות גמור

[זאת התורה לא שמעתי מפיו הקדוש בעצמו ועין בהשמטות מזה] עקר התכלית והשלמות הוא רק לעבד השם בתמימות גמור, בלי שום חכמות כלל כי יש מחקרים שאומרים שעקר התכלית והעולם הבא הוא רק לדעת כל דבר כמות שהוא כגון לידע הכוכב כמו שהוא, לידע מהותו, ומפני מה עומד במקום שהוא כי יש משכיל ומשכיל ושכל דהינו הכח המשכיל והשכל בעצמו והדבר המשכיל וזהו התכלית והעולם הבא אצלם שיהיה נעשה אחד מהמשכיל והמשכיל והשכל והם מבלים ימיהם על זה בעולם הזה לחקר ולהשיג המשפלות, שזהו התכלית אצלם וזהו בעצמו העולם הבא לדעתם רק שבעולם הזה שכלבשין בגוף אין להם תענוג כל כך מן החקירות ובעולם הבא שיתפשטו מהגוף יתענוגו מאד מזה ולדעתם הרעה עקר השגת התכלית הוא על ידי חקירות וחכמות חיצוניות שלהם אבל

בְּאֵמֶת, אֲצִלְנוּ עֵקֶר הַשְּׁגָת הַתְּכָלִית הוּא רַק עַל יְדֵי אֱמוּנָה וּמְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת לְעֵבֶד הַשֵּׁם עַל פִּי הַתּוֹרָה בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת וְעַל יְדֵי זֶה בְּעֲצֻמוֹ זֹכִין לָמָּה שְׂזוֹכִין, עַיִן לֹא רָאֶתָּה וְכוּ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קי"א) : "רְאֵשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה'" שֶׁעֵקֶר רְאֵשִׁית וּקְדִימַת הַחֲכָמָה הוּא רַק יִרְאֵת הַ שְׂפָרִיךְ לְהַקְדִּים הִירָאָה לְהַחֲכָמָה וְתִדַּע שֶׁאֵין הַדְּבָר כְּדַעְתָּם, חֶסֶד וְשָׁלוֹם כִּי אִם כֵּן לֹא יִשְׁיגוּ הַתְּכָלִית, רַק מִתִּי מַעֲט מַעֲט מְאֹד דְּהֵינּוּ הַבְּעָלִי שֶׁכָּל פִּילוֹסוֹפִים וַיֵּמָּה יַעֲשׂוּ קִטְנֵי הָעֶרֶךְ שֶׁאֵין לָהֶם שֶׁכָּל כְּזֶה לַחֲקֹר חֲקִירוֹת לְדַעַת הַמְּשַׁכְּלוֹת שֶׁהֵם רַב וְעֵקֶר הָעוֹלָם אֵיךְ יִשְׁיגוּ הֵם אֶת הַתְּכָלִית אֲבָל בְּאֵמֶת עֵקֶר הַשְּׁגָת הַתְּכָלִית הוּא רַק עַל יְדֵי תַמִּימוֹת דִּיקָא דְּהֵינּוּ יִרְאֵת הַשֵּׁם וּמְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת בַּפְּשִׁיטוֹת גְּמוּר (סוֹף קֹהֶלֶת). "סוֹף דְּבָר הַכֹּל נִשְׁמַע, אֶת הָאֱלֹקִים יִרְאֵת וְאֶת מְצוּוֹתָיו שְׂמוֹר, כִּי זֶה כָּל הָאָדָם" הֵינּוּ שֶׁשְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, מְלַמֵּד אוֹתָנוּ שֶׁעֵקֶר הַשְּׁגָת הַתְּכָלִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת סוֹף דְּבָר הוּא רַק עַל יְדֵי תַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת לִירְאָה אֶת הַ וְלִשְׁמֹר מְצוּוֹתָיו בַּפְּשִׁיטוֹת וְזֶהוּ "סוֹף דְּבָר הַכֹּל נִשְׁמַע, אֶת הָאֱלֹקִים יִרְאֵת וְאֶת מְצוּוֹתָיו שְׂמוֹר" שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת לִירְאָה אֶת הַ וְלִקְיָם מְצוּוֹתָיו בְּעֵבֶדָא וְכוּ בַּפְּשִׁיטוֹת כְּנִ"ל וְזֶה שְׁסִים : "כִּי זֶה כָּל הָאָדָם" הֵינּוּ כִּי זֶה יָכוֹל כָּל אָדָם לְקַיָּם וּלְהַשִּׁיג עַל יְדֵי זֶה אֶת הַתְּכָלִית מֵאַחַר שֶׁעֵקֶר הוּא "אֶת אֱלֹקִים יִרְאֵת" וְכוּ עַל כֵּן יָכוֹל כָּל אָדָם לְהַשִּׁיג הַתְּכָלִית, כִּי זֶה כָּל אָדָם יָכוֹל לְקַיָּם וּבְאֵמֶת הוּא אֲסוּר גְּדוֹל מְאֹד לְהִיּוֹת מְחַקֵּר, חֶסֶד וְשָׁלוֹם וְלִלְמַד סְפָרֵי הַחֲכָמוֹת, חֶסֶד וְשָׁלוֹם רַק הַצְּדִיק הַגְּדוֹל מְאֹד הוּא יָכוֹל לְהַכְנִיס עֲצֻמוֹ בְּזֶה, לְלַמֵּד הַשְּׁבַע חֲכָמוֹת כִּי מִי שֶׁנִּכְנַס בְּתוֹךְ הַחֲכָמוֹת הַלְלוּ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, יָכוֹל לִפְלֹא שֵׁם כִּי יֵשׁ אָבוֹן נֶגֶף בְּכָל חֲכָמָה וְחֲכָמָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲמֶלֶק שֶׁעַל יְדֵי הָאָבוֹן הַנֶּגֶף הַזֶּה יְכוּלִין לִפְלֹא, חֶסֶד וְשָׁלוֹם כִּי עֲמֶלֶק הָיָה פִּילוֹסוֹף וּמְחַקֵּר וְכִפֹּר בְּעֵקֶר כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כ"ה) "וְלֹא יִרְאֵת אֱלֹקִים" דְּהֵינּוּ שֶׁהוּא רַק נוֹהֵג עַל פִּי חֲכָמוֹת, וְאֵין לוֹ יִרְאָה כָּלֵל אֲבָל הַצְּדִיק כְּשֶׁנִּכְנַס בְּאֵלּוּ הַשְּׁבַע חֲכָמוֹת הוּא מְחֻזָּק עֲצֻמוֹ וְנִשְׁאָר קַיָּם עַל עֲמֵדוֹ עַל יְדֵי אֱמוּנָה בְּבְחִינַת (חֲבִיקוֹ ב) : "וְצְדִיק בְּאֱמוּנָתוֹ יַחִי" "שֶׁבַע יְפוֹל צְדִיק וְקָם" (מִשְׁלֵי כ"ד) הֵינּוּ שֶׁהַצְּדִיק הַגְּדוֹל הוֹלֵךְ דֶּרֶךְ אֵלּוּ הַשְּׁבַע חֲכָמוֹת וְאֵף עַל פִּי שֵׁשׁ יְכוּלִין לְהַחֲלִיק וְלִפְלֹא עַל יְדֵי הָאָבוֹן נֶגֶף בְּחִינַת עֲמֶלֶק כְּנִ"ל אֲבָל הַצְּדִיק שֶׁבַע יְפוֹל, וְקָם עַל יְדֵי אֱמוּנָה כְּנִ"ל שְׁבַע יְפוֹל צְדִיק וְקָם סוֹפֵי תְבוּת עֲמֶלֶק שֶׁהוּא הָאָבוֹן נֶגֶף שֶׁל הַשְּׁבַע חֲכָמוֹת, שֶׁעַל יָדוֹ נוֹפְלִין, חֶסֶד וְשָׁלוֹם אֵךְ הַצְּדִיק שֶׁבַע יְפוֹל, וְקָם עַל יְדֵי אֱמוּנָה כְּנִ"ל וְזֶה שֶׁכְּתוּב בְּמִשְׁה רַבְּנּוּ (שְׁמוֹת י"ז) : "וַיְהִי יָדְיוֹ אֱמוּנָה", בְּמִלְחַמַת עֲמֶלֶק כִּי עַל יְדֵי אֱמוּנָה הִחֲלִישׁ אֶת עֲמֶלֶק דְּהֵינּוּ הַחֲכָמוֹת וְהַחֲקִירוֹת כְּנִ"ל וְזֶה "וַיְהִי יָדְיוֹ אֱמוּנָה" יָדְיוֹ הֵינּוּ בְּחִינַת מְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת אֱמוּנָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קי"ט) : "כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אֱמוּנָה" שֶׁעַל יְדֵי אֱמוּנָה וּמְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, שֶׁהֵם הַפֶּךְ בְּחִינַת עֲמֶלֶק הַחֲלִישׁוֹ כְּנִ"ל וְאֱמוּנָה זֶה תְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁתְּרַגְּס פְּרִישׁוֹן בְּצִלּוֹ כִּי הַתְּפִלָּה מְשַׁנָּה הַטֵּבַע וְנִתְּבַטְּלוּן הַחֲכָמוֹת וְהַחֲקִירוֹת, שֶׁהֵם הוֹלְכִים עַל פִּי הַטֵּבַע וְזֶהוּ עֵקֶר הַתְּכָלִית אֲצִלְנוּ שֶׁתְּהִיָּה הַתְּפִלָּה נִכְלָלַת בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבְחִינַת (דְּבָרִים י) : "הוּא תְּהַלְתֵּךְ וְהוּא אֱלֹקֶיךָ" שֶׁהַתְּפִלָּה וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אַחַד, כְּבִיכּוֹל וְזֶהוּ עֵקֶר הַתְּכָלִית בְּאֵמֶת וְהַמְּחַקְרִים וְהַכּוֹפְרִים מְפָרְשִׁים כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה עַל פִּי חֲכָמוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת שֶׁלָּהֶם שֶׁכָּל הַתּוֹרָה, וְאַפְלוּ

מצוות מעשיות הכתובים בתורה מפרשים הכל על פי צורה ושכל לא מבעיא מעשיות הכתובים בתורה אומרים שהם מרמזים רק על הנמשל והצורה לבד דהינו שכליות שלהם אלא אפלו מצוות מעשיות המפרשים בתורה מפרשים הכל שהם מרמזים רק על שכליות וחקמות שלהם וכופרים בפשוטו וגמרי וזהו בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תנחומא והובא ברש"י תצא) שהיה עמלק חותך מילות וזרק כלפי מעלה כי מילה היא מצוה ראשונה שנצטוה בה אברהם אבינו, שהיה ראש למאמינים ועמלק, שהוא בחינת הפילוסופים והכופרים הוא כופר בכל המצוות ומפרש הכל על שכליות לבד כנ"ל וזהו: חותך מילות וזרק כלפי מעלה שכופר במצות מילה, וזרקו כלפי מעלה אל השכל כי הם מפרשים הכל רק על שכליות לבד וכופרים בעשיות המצוות כנ"ל אשרי מי שאינו יודע מהם כלל ועל כן עקר הכנעתו על ידי אמונה, בחינת: "ויחי ידיו אמונה" וכו' כנ"ל [זאת התורה לא שמעתי מפיו הקדוש בעצמו ועין בהשמטות

כ - על ידי המחלקת שיש בעולם, נעשין מפרסמים קדם זמנם

שיך לא"ב חדש, מריבה, אות י על ידי המחלקת שיש בעולם על ידי זה נעשין מפרסמים קדם זמנם הינו כי כשאחד נכנס בעבודת השם הוא צריך לשהות ולהתמיהה עד שיתפרסם בעולם ועל ידי פגם המחלקת נתפרסם קדם זמנו ועל ידי זה הם גורמים הזק והפסד להאיש הזה שנעשה מפרסם קדם זמנו או גם להדרך לעבודת השם, שהיה זה רוצה לגלות בעולם ואזי גורמין מיתה לבעלי המחלקת ולפעמים, שאין הפגם גדול כל כך אזי גורמין עניות וזה הסוד מבאר בתורה בפסוק (שמות כ"א) "וכי ינצו אנשים יחדו ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה" וכו' כי כשמתחיל לזכור לאיזה דרך הוא בחינת הריון וצריך להתעלם שם בבחינת עבור כי עדין לא נתגלה זה הדרך בעולם, רק הוא נכנס לשם לגלותו ואזי הוא בחינת הריון בבחינת (משלי ד) "בדרך חכמה הריתיך" בחינת הריון וצריך לשהות שם ולהתמיהה לחמם עצמו שם כמו עבר במעי אמו עד שיגיע הזמן, שיצא לאויר העולם, לגלות זה הדרך בעולם וכשיצא קדם זמנו, זה בחינת נפל ופגם זה נעשה על ידי מחלקת כנ"ל וזה בחינת: "וכי ינצו אנשים יחדו" הינו מחלקת על ידי זה: "ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה" הינו בחינת המפרסמים שנעשין קדם זמנם שהם בבחינות נפלים כנ"ל, וענשם מיתה או עני, לפי הפגם כנ"ל וזה: "אם לא יהיה אסון" פרש רש"י: באשה הינו שלא יפסידו ויקלקלו את הדרך חכמה בעצמו שהוא בחינות אשה הרה

כַּנִּי"ל רַק יִפְסִידוּ הַנְּפִלִים דְּהֵינּוּ הָאֲנָשִׁים בְּעֶצְמוֹ, שֶׁנִּתְּפָרְסְמוּ וַיֵּצְאוּ בְּעוֹלָם קִדְּם זְמַנָּם כִּי כְּמוֹ שֶׁבָּאֲשֶׁה הָרָה, כְּשֶׁנוֹגְפִין אוֹתָהּ עַד שֶׁמִּפְּלֵת נְפִלִים יֵשׁ שְׂתֵי בְּחִינּוֹת דְּהֵינּוּ שֶׁלְּפַעֲמִים הִיא מִפְּסֻדַת הַנְּפִלִים לְבִדָּם שֶׁמִּפְּלֵת אוֹתָם עַל יְדֵי שֶׁיֵּצְאוּ בְּלֹא עֵתָם וְלְפַעֲמִים גַּם הָאֲשֶׁה הָרָה בְּעֶצְמָה נִזְקָתָה עַל יְדֵי זֶה וְנִסְתַּלְקָה כְּמוֹ כֵּן בְּבַחֲינּוֹת הַנִּי"ל הֵינּוּ שֶׁלְּפַעֲמִים נִפְסְדִין הָאֲנָשִׁים בְּעֶצְמוֹ שֶׁנִּתְּפָרְסְמוּ קִדְּם זְמַנָּם שֶׁהֵם בְּחִינַת נְפִלִים אֲבָל עֲדִין לֹא נִסְתַּלְק הַדֶּרֶךְ חֲכָמָה בְּעֶצְמוֹ, רַק הַנְּפִלִים לְבִד וַיְכוּלִין אַחֲרֵים לְהִתְעַבֵּר שֵׁם בְּבַחֲינַת הַרְיוֹן הַנִּי"ל כְּמוֹ בְּמִשַׁל אֲשֶׁה הָרָה כַּנִּי"ל וְלְפַעֲמִים נִפְסְדִין גַּם הַדֶּרֶךְ חֲכָמָה בְּעֶצְמוֹ בְּאִפְּן שֶׁאֲפִלוּ אִישׁ אַחַר אֵינוּ יְכוּל לְכַנֵּס לְשֵׁם בְּבַחֲינַת הַרְיוֹן לְגִלוֹת וְלְהוֹצִיא זֶה הַדֶּרֶךְ לְעוֹלָם שֶׁזֶה בְּחִינַת מִיתַת הָאֲשֶׁה הָרָה כַּנִּי"ל וְלִפִּי הַפֶּגֶם, כֵּן הֵעֵשׂ כְּמוֹ שֶׁמִּפְּרֵשׁ בַּתּוֹרָה "אִם לֹא יִהְיֶה אֶסּוֹן" בְּאֲשֶׁה "עֲנוֹשׁ יֵעֲנֵשׁ" בְּמִמּוֹן הֵינּוּ עֲנִיּוֹת, שֶׁנֶּעֱשֶׂה כְּשֶׁאֵין הַפֶּגֶם גְּדוֹל כָּל כֵּךְ כַּנִּי"ל "וְאִם יִהְיֶה אֶסּוֹן" בְּאֲשֶׁה, שֶׁגֵּרְמוּ לְהִפְסִיד גַּם הַדֶּרֶךְ בְּעֶצְמוֹ כַּנִּי"ל אֲזִי "וְנִתְּתָה נַפְשׁ תַּחַת נַפְשִׁי", הֵינּוּ מִיתָה כַּנִּי"ל

כא - כשמחדשין חדושי תורה

כְּשֶׁמִּחְדָּשִׁין חֲדוּשֵׁי תוֹרָה וְאֲזִי יֵשׁ אֵלוּ הַיְדוּעִים, הַמְּסַתְּכָלִים וּמִצְפִּים עַל זֶה וְצָרִיךְ לְהַעֲמִיד אֲנָשִׁי חֵיל, לְהַעֲמִידָם לְפִנְיָהֶם וּלְאַחֲרֵיהֶם כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְקַרֵּב זֶר וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי לְמוּד הַפּוֹסְקִים שֶׁצָּרִיךְ לְלַמַּד פּוֹסְקִים קִדְּם הַחֲדוּשׁ שֶׁמִּחְדָּשׁ וְאַחַר כֵּךְ וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין בְּחִינַת אֲנָשִׁי חֵיל מְלַפְּנֵיהֶם וּמְלַאֲחֲרֵיהֶם וְהַתּוֹרָה יוֹרְדַת וְהוֹלְכַת בִּינְיָהֶם לְבִטָּח כִּי הָאֲנָשִׁי חֵיל עוֹמְדִים עִם הַכָּלִי זֵין וְאֵינָם יְכוּלִים אֵלוּ הַנִּי"ל לְהִתְקַרֵּב

כב - בענין ההכנעה, טועים העולם הרבה

בְּעֵנֶן הַהִכְנָעָה, טוֹעִים הָעוֹלָם הַרְבֵּה כִּי הֵלֵא כְּמָה אָנוּ מִיְגָעִין עֲצָמְנוּ בְּעַבּוּדוֹת וּבִתְפִלָּה כְּדֵי לְצַאת מִמַּחֲיוֹן דְּקִטְנוּת לְמַחֲיוֹן דְּגְדֻלוּת וְאִם כֵּן אֵי אֲפֹשֶׁר שְׂיִהְיֶה הַהִכְנָעָה בְּפִשְׁיטוּת כִּי אִם כֵּן הוּא נִכְנָס לְקִטְנוּת וְעַל כֵּן

בְּהִכָּרְחֵם שֵׁשׁ בָּזָה דַּעַת וְעַל כֵּן לֹא כָּל אָדָם יְכוּל לְהִיּוֹת עֵנִי כְּרֵאִוִי רַק מִשָּׁה רַבָּנוּ, עָלִיו הַשְּׁלוֹם הוּא הָיָה "עֵנִי מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה" (בְּמִדְבָר י"ב) וְרַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה, קָרְאוּ לְעֵנִי שְׂאִינוּ כְּרֵאִוִי חֲנֻפָּה כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה (סוּטָה מֵא:): עַל יְרֵמְיָה הַנְּבִיא שֶׁהָיָה עֵנִי נֶגְדַּת הַנְּבִיא שֶׁקָרַח חֲנֻנִיָּה וְאָמַר לוֹ בְּהִכָּנְעָה: אָמֵן, כֵּן יַעֲשֶׂה ה' וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה, עַל זֶה. כָּל הַמְחַנְיָף וְכוּ' לְסוּף נוֹפֵל בְּיַד בָּנוּ וְכוּ'.

כג - בענין השמחה

בְּעֵנֵינוּ הַשְּׂמֵחָה עַל פִּי מִשָּׁל שְׁלַפְעָמַיִם כְּשֶׁבָנִי אָדָם שְׂמֵחִים וּמְרַקְדִים אֲזִי חוֹטְפִים אִישׁ אֶחָד מִבְּחוּץ שֶׁהוּא בְּעֶצְבוֹת וּמְרָה שְׂחָרָה וּמְכַנְיָסִים אוֹתוֹ בְּעַל כְּרָחוּ לְתוֹךְ מַחּוֹל הַמְרַקְדִים וּמְכַרְיָחִים אוֹתוֹ בְּעַל כְּרָחוּ שֶׁיְהִיָּה שְׂמֵחַ עִמָּהֶם גַּם כֵּן יֵשׁ בְּעֵנֵינוּ הַשְּׂמֵחָה כִּי כְּשֶׁאָדָם שְׂמֵחַ אֲזִי הַמְרָה שְׂחָרָה וְיִסּוּרִים נִסְתַּלְקִים מִן הַצַּד אֲבָל מֵעַלָּה יִתְרָה לְהַתְאַמֵּץ לְרַדֵּף אַחַר הַמְרָה שְׂחָרָה דְּוָקָא לְהַכְנִיס אוֹתָהּ גַּם כֵּן בְּתוֹךְ הַשְּׂמֵחָה בְּאִפְסוֹ שֶׁהַמְרָה שְׂחָרָה בְּעֶצְמָהּ תִּתְהַפֵּךְ לְשְׂמֵחָה שֶׁיְהִיֶּךָ הַמְרָה שְׂחָרָה וְכָל הַיִּסּוּרִין לְשְׂמֵחָה כְּדָרְךְ הַבָּא לְתוֹךְ הַשְּׂמֵחָה שְׂאִזְ מִגְדֵּל הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּדָה מִהַפֵּךְ כָּל הַדְּאֻגוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׂחָרָה שְׁלוֹ לְשְׂמֵחָה נִמְצָא שְׂחוּטָף הַמְרָה שְׂחָרָה וּמְכַנְיָס אוֹתָהּ בְּעַל כְּרָחָה לְתוֹךְ הַשְּׂמֵחָה, כְּמִשָּׁל הַנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת (יְשַׁעְיָה ל"ה): "שִׁשׁוֹן וְשְׂמֵחָה יִשְׁיִגוּ וְנִסּוּ יִגוּן וְאֶנְחָה" שֶׁהִיָּגוּן וְאֶנְחָה בּוֹרְחִים וְנִסִּים מִן הַשְּׂמֵחָה כִּי בְּעַת הַשְּׂמֵחָה דָּרְךְ הִיָּגוּן וְאֶנְחָה לְעַמֵּד מִן הַצַּד כְּנִי"ל אֲבָל צָרִיד לְרַדֵּף אַחֲרֵיהֶם דְּוָקָא וְלִהְשִׁיגָם וְלִהְגִיעֵם, לְהַכְנִיס אוֹתָם דְּוָקָא לְתוֹךְ הַשְּׂמֵחָה כְּנִי"ל וְזֶהוּ "שִׁשׁוֹן וְשְׂמֵחָה יִשְׁיִגוּ" וְכוּ' שֶׁהִשְׁשׁוֹן וְשְׂמֵחָה יִשְׁיִגוּ וְיִתְפָּסוּ אֶת הִיָּגוּן וְאֶנְחָה שֶׁהֵם נִסִּים וּבּוֹרְחִים מִן הַשְּׂמֵחָה לְהַכְנִיס אוֹתָם בְּעַל כְּרָחֵם לְתוֹךְ הַשְּׂמֵחָה כְּנִי"ל כִּי יֵשׁ יִגוּן וְאֶנְחָה שֶׁהֵם הַסְטֵרָא אֲחֵרָא שְׂאִינֵם רוֹצִים לְהִיּוֹת מְרַכְבֵּה אֶל הַקְּדוּשָׁה וְעַל כֵּן הֵם בּוֹרְחִים מִן הַשְּׂמֵחָה עַל כֵּן צָרִיד לְהַכְרִיחַ אוֹתָם לְתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה דְּהֵינּוּ הַשְּׂמֵחָה בְּעַל כְּרָחֵם, כְּנִי"ל

כד - מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד

מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחרה בכל כחו וכל החולאת הבאין על האדם, כלם באין רק מקלקול השמחה כי יש עשרה מיני נגינה שהם בחינת שמחה כמו שכתוב (תהלים צ"ב): "עלי עשור וכו כי שמחתני ה בפעלך" וכו ואלו יוד מיני נגינה באין בתוך עשרה מיני דפקין והם מחיין אותן (עין תיקון סט דף קה) ועל כן כשיש קלקול ופגם בהשמחה שהיא בחינת יוד מיני נגינה על ידי זה באין חולאת מן היוד מיני דפקין שנתקלקליו על ידי קלקול היוד מיני נגינה שהם השמחה כפי"ל כי כל מיני חולאת כלולים ביוד מיני דפקין וכן כל מיני נגונים כלולים ביוד מיני נגינה וכפי קלקול השמחה והנגון, כן בא חולאת כפי"ל וגם חכמי הרופאים האריכו בזה שכל החולאת על ידי מרה שחרה ועצבות והשמחה היא רפואה גדולה ולעתיד התגדל השמחה מאד ועל כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי סכה פרק לולב וערבה ובמדרש רבה שמיני פרשה יא). עתיד הקדוש ברוך הוא להיות ראש חולה לצדיקים לעתיד לבוא דהינו שיעשה מחול לצדיקים, והוא יתברך יהיה ראש חולה כי שכינה למעלה מראשותיו של חולה כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה (נדרים מ), שנאמר: "ה יסעדנו על ערש דוי" כי אין להחולה שום חיות, רק השכינה מחיה אותו ולעתיד על ידי השמחה יתתקן כל החולאת כפי"ל ואז יהיה השם יתברך ראש חולה, דהינו ראש המחול כפי"ל כי השמחה היא בחינת תקון החולה כפי"ל ובשביל זה נקראין השמחה והרקודין חולה כפי"ל כי הם תקון החולאת כפי"ל. והכלל, שצריך להתגבר מאד בכל הכחות להיות אך שמח תמיד כי טבע האדם למשך עצמו למרה שחרה ועצבות מחמת פגעי ומקרי הזמן וכל אדם מלא יסורים על כן צריך להכריח את עצמו בכח גדול להיות בשמחה תמיד ולשמח את עצמו בכל אשר יוכל ואפלו במלי דשטותא אף שגם לב נשבר הוא טוב מאד עם כל זה הוא רק באיזו שעה וראוי לקבע לו איזה שעה ביום לשבר לבו ולפרש שיחתו לפניו יתברך, כמובא אצלנו אבל כל היום כלו צריך להיות בשמחה כי מלב נשבר בקל יכולין לבוא למרה שחרה יותר מאשר יכולין לפשל על ידי שמחה, חס ושלום לבוא לאיזה הוללות, חס ושלום כי זה קרוב יותר לבוא מלב נשבר למרה שחרה על כן צריך שיהיה בשמחה תמיד רק בשעה מיחדת יהיה לו לב נשבר

כה - ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל

ה התבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל דהינו לקבע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה ולפרש שיחתו בינו

לְבִין קוֹנוֹ בְּטַעֲנוֹת וְאַמְתְּלֹאוֹת בְּדַבְרֵי חוֹן וְרֻצוּי וּפְיֹוס לְבִקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִלְּפָנָיו יִתְבַּרַךְ, שְׂיִקְרְבוּ אֵלָיו לְעִבּוֹדְתוֹ בְּאַמֶּת. וְ תִפְלֶה וְשִׁיחָה זֹו יִהְיֶה בְּלִשׁוֹן שְׂמִדְבָרִים בּוֹ דְהִינּוּ בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְנֶנּוּ (בְּמִדִּינַתְנוּ) כִּי בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ קִשָּׁה לוֹ לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ וְגַם אֵין הֵלֵב נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי הַדְּבֹוּרִים, מִחֲמַת שְׂאִינוּ מְרַגֵּל כָּל כֶּךָ בְּהִלְשׁוֹן כִּי אֵין דְרַכְנֵנוּ לְדַבֵּר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ אֲבָל בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְנֶנּוּ שְׂמִסְפָּרִים וּמִדְבָרִים בּוֹ קַל וְקָרוֹב יוֹתֵר לְשַׁבֵּר לְבוֹ כִּי הֵלֵב נִמְשָׁךְ וְקָרוֹב יוֹתֵר אֵל לִשׁוֹן אֲשַׁכְנֶנּוּ, מִחֲמַת שֶׁהוּא מְרַגֵּל בּוֹ וּבְלִשׁוֹן אֲשַׁכְנֶנּוּ יְכוֹל לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ וְ אֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ יִשִּׁיחַ וְיִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ הֵן חֲרֻטָּה וְתִשׁוּבָה עַל הָעֵבֶר וְהֵן בְּקִשְׁתַּת תַּחֲנוּנִים לְזָכוֹת לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרַךְ מִהִיּוֹם וּלְהִלְאָה בְּאַמֶּת וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה כָּל חַד לְפּוֹם דְרַגְהָ וְ יִזְהַר מְאֹד לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ לְהִתְמִיד בָּזֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹם שְׁעָה מִיחֻדַּת כַּנִּי"ל וְשָׂאֵר הַיּוֹם יִהְיֶה בְּשִׂמְחָה כַּנִּי"ל וְ הִנְהִיגָה זֹו הִיא גְדוֹלָה בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד וְהוּא דֶרֶךְ וְעֵצָה טוֹבָה מְאֹד לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרַךְ כִּי זֹאת הִיא עֵצָה כְּלָלִית שְׂכוֹלֵל הַכֹּל כִּי עַל כָּל מָה שְׂיִחָסֵר לוֹ בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם אוֹ אִם הוּא רְחוּק לְגַמְרֵי מְכַל וְכַל מַעֲבּוֹדָתוֹ יִתְבַּרַךְ עַל הַכֹּל יִפְרֵשׁ שִׁיחָתוֹ וְיִבְקֵשׁ מֵאֲתוֹ יִתְבַּרַךְ כַּנִּי"ל וְאַפְלוֹ אִם לְפַעֲמִים נִסְתַּתְמִין דְבָרָיו וְאִינוּ יְכוֹל לְפַתַח פִּיו לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ כְּלָל אִף עַל פִּי כֵן זֶה בְּעֲצָמוֹ טוֹב מְאֹד דְהִינּוּ הִהֲכִנָּה שֶׁהוּא מוּכָן וְעוֹמֵד לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ וְחִפָּץ וּמִשְׁתַּוָּקֵק לְדַבֵּר, אֵךְ שְׂאִינוּ יְכוֹל זֶה בְּעֲצָמוֹ גַם כֵּן טוֹב מְאֹד וְ גַם יוֹכֵל לַעֲשׂוֹת לוֹ שִׁיחָה וְתִפְלֶה מְזֶה בְּעֲצָמוֹ וְעַל זֶה בְּעֲצָמוֹ יִצַּעַק וְיִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ שְׂנִתְרַחַק כָּל כֶּךָ, עַד שְׂאִינוּ יְכוֹל אֲפְלוֹ לְדַבֵּר וְ יִבְקֵשׁ מֵאֲתוֹ יִתְבַּרַךְ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים שְׂיִחַמֵל עָלָיו וְיִפְתַּח פִּיו, שְׂיִוִּכַל לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו וְדַע, שְׂכַמָּה וְכַמָּה צְדִיקִים גְּדוֹלִים מְפָרְסָמִים סְפָרוּ שֶׁ לֹא בָּאוּ לְמִדְרַגָּתָם, רַק עַל יְדֵי הִנְהִיגָה זֹו וְ הַמְשַׁכִּיל יְבִין מַעֲצָמוֹ גְּדַל מַעֲלַת הִנְהִיגָה זֹו, הָעוֹלָה לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה וְ הוּא דְבַר הַשְּׁוֶה לְכָל נַפֶּשׁ מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל, כִּי כָּלם יְכוֹלִים לְנַהֵג הִנְהִיגָה זֹו וְעַל יְדֵי זֶה יְבֹאוּ לְמַעֲלָה גְּדוֹלָה אֲשֶׁרִי שְׂיִאחֲזוּ בָּזֶה גַם טוֹב לַעֲשׂוֹת מִהִתּוֹרָה תִּפְלֶה דְהִינּוּ כְּשִׁלּוּמֵד אוֹ שׁוֹמֵעַ אִיזָה מְאֹמֵר תּוֹרָה מְצַדִּיק הָאֶמֶת אִזִּי יַעֲשֶׂה מְזֶה תִּפְלֶה דְהִינּוּ לְבִקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ עַל כָּל מָה שְׂנִאָמֵר שֶׁם בְּאוֹתוֹ הַמְאָמֵר מְתִי יִזְכֶּה גַם הוּא לְבוֹא לְכָל זֶה וְכַמָּה הוּא רְחוּק מְזֶה וְיִבְקֵשׁ מֵאֲתוֹ יִתְבַּרַךְ, שְׂיִזְכֶּהוּ לְבוֹא לְכָל הַנְּאָמֵר שֶׁם בְּאוֹתוֹ הַמְאָמֵר וְהַמְשַׁכִּיל וְהַחִפָּץ בְּאַמֶּת, יוֹלִיכוּ הַ בְּדֶרֶךְ אֶמֶת וְיְבִין בְּעֲצָמוֹ דְבַר מִתּוֹךְ דְבַר, אִיךְ לְהִתְנַהֵג בָּזֶה בְּאִפְּן שְׂיִהִיו דְבָרָיו דְבָרֵי חוֹן וְטַעֲנוֹת נְכוֹנוֹת לְרֻצוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ שְׂיִקְרְבֵהוּ לְעִבּוֹדָתוֹ בְּאַמֶּת מְאֹד וּבְפָרֵט כְּשֶׁעוֹשֶׂה מִתּוֹרָה תִּפְלֶה מְזֶה נַעֲשֶׂה שְׂעֲשׂוּעִים גְּדוֹלִים מְאֹד לְמַעֲלָה

כו - צריך להרחיק משכרות

שֵׁךְ לְאִיב הַחֹדֶשׁ, שְׁכָרוֹת, אוֹת דַּ צָּרִיךְ לְהִרְחִיק מִשְׁכָּרוֹת וּלְדַקְדֵּק שְׁלֹא לְשִׁתּוֹת יוֹתֵר מִיכְלֵתוֹ כִּי שְׁלֹא יָבֹא לְיַדֵּי שְׁכָרוֹת כִּי מַעֲט הַשְּׁתִּיָּה לְפִי הַצָּרֶךְ הוּא טוֹבָה לְהִרְחִיב דַּעְתּוֹ וְדַע, כִּי הַדַּעַת מְלַבֵּשׁ בְּחֻסָּדִים וּכְשִׁשׁוֹתָהּ בְּמִדָּה כָּרְאוּ לְפִי עֲרֹכּוּ אֲזִי נִתְרַחֵב דַּעְתּוֹ וְנִתְרוֹמֵם מִחוּ וְאֲזִי נִגְדָּלִין הַחֻסָּדִים בְּיוֹתֵר עַל יְדֵי הַשְּׁתִּיָּה כִּי כְּשֶׁנִּתְרוֹמֵם הַדַּעַת, נִתְרוֹמֵמִין וְנִגְדָּלִין הַחֻסָּדִים כִּי הַדַּעַת מְלַבֵּשׁ בְּחֻסָּדִים כְּנִי"ל (עֲרוּבִין ס"ה) "כָּל הַמִּתְפַּתֵּה בְּיֵינוּ, יֵשׁ בּוֹ מַדַּעַת קוֹנוֹ" מִתְפַּתֵּה דִיקָא, בְּחִינַת חֻסָּדִים שְׁעַל יְדֵי הֵיִן נִגְדָּלִין הַחֻסָּדִים וְזֶהוּ מִתְפַּתֵּה שְׁעַל יְדֵי הַגְּדֵלַת הַחֻסָּדִים הוּא מִתְפַּתֵּה וּמִתְפַּיֵס אֲף עַל פִּי שְׁלֹא הָיָה רְאוּי לְהִתְפַּתוֹת לְפִי חֻסָּדִים סֵתֵם וְהָיָה יָכוֹל לְהִיּוֹת רְגוּז אֲבָל עַל יְדֵי הַגְּדֵלַת הַחֻסָּדִים עַל יְדֵי הֵיִן הוּא מִתְפַּתֵּה כְּנִי"ל אֲבָל הַשְּׁוֹתָהּ יוֹתֵר מִדָּאִי וּמִשְׁתַּכַּר אֲזִי אֲדַרְבָּא, מִתְגַּבְּרִין תִּקְוָה הַגְּבוּרוֹת, וְנַעֲשֶׂה כַּעַס וְרָגִז וְלַפְעָמִים מִתְגַּבְּרִין גְּבוּרוֹת דְּסִטְרָא אַחֲרָא וְיִיכַל לְבֹא לְיַדֵּי רַעוֹת וְכוּ, חֵס וְשְׁלוֹם וְדַע, שְׁעַל יְדֵי שְׁכָרוֹת שׁוֹכְחִין כָּל הַמְצוּוֹת וְהַאֲזָהָרוֹת שְׁצוּהָ מִשָּׁה רַבְּנֵנוּ, עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם כִּי מִשָּׁה הוּא מְלַבֵּשׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר וּמִזְכִּיר כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר, שְׁיַעֲשֶׂה הַמְצוּהָ הַשְּׂיָכָה לְאוֹתוֹ אֵיבָר כִּי רַמ"ח מְצוּוֹת כְּנִי"ל רַמ"ח אֵיבָרִים מְחַקֵּק (דְּבָרִים ל"ג), שֶׁהוּא גִימְטְרִיא רַמ"ח, שְׁמִזְכִּיר רַמ"ח מְצוּוֹת כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי הַשְּׁכָרוֹת שׁוֹכְחֵם אוֹתָם בְּבַחֲינַת (מִשְׁלִי ל"א) : "פֶּן יִשְׁתָּה וְיִשְׁכַּח מְחַקֵּק" שְׁעַל יְדֵי הַשְּׁתִּיָּה וְהַשְּׁכָרוֹת שׁוֹכְחֵם רַמ"ח מְצוּוֹת שֶׁל מִשָּׁה כְּנִי"ל וְהַתְּלַבְּשׁוֹת מִשָּׁה בְּאֵיבָרִים זֶהוּ בַּעֲצָמוֹ בְּחִינַת הַתְּלַבְּשׁוֹת הַדַּעַת בְּחֻסָּדִים כְּנִי"ל כִּי מִשָּׁה הוּא הַדַּעַת וְהַאֵיבָרִים הֵם רַמ"ח בְּחִינַת אֲבָרָהֶם אִישׁ הַחֻסָּד, שֶׁהוּא גִימְטְרִיא רַמ"ח אֵיבָרִים.

כִּז - מִי שֶׁהוּא פְּרַנְס חֹדֶשׁ אוֹ מְנַהֵיג

מִי שֶׁהוּא פְּרַנְס חֹדֶשׁ אוֹ מְנַהֵיג, (שְׁקוֹרִין רוֹגִירִיר) וְהוּא מְנַהֵיג בְּכַשְׁרוֹת וּבִישָׁר וְרוּאָה וּמְסַתְּכָל לְהַטִּיל הַמְּשָׂאוֹי עַל כָּל אֶחָד כָּרְאוּ לּוֹ כְּפִי מַה שְׁמַעְרִיךְ אֵת כָּל אֶחָד בִּישָׁר לְהַכְּבִיד עַל זֶה וּלְהַקֵּל עַל זֶה כָּרְאוּ עַל יְדֵי זֶה מְבַטֵּל הָאֲרָבַע מִדּוֹת רַעוֹת דְּהֵיִנוּ עֲבוּדָה זָרָה וְגִלּוּי עֲרִיּוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים וְלִשׁוֹן הָרַע וְהַסּוּד כִּי הַנֶּדֶר שֶׁנּוֹדְרִין צָרִיכִין לְשַׁלֵּם מִיָּד וְהַמְּאָחַר נִדְרוֹ גּוֹרֵם אֵלּוֹ הָאֲרָבַע מִדּוֹת הַנִּי"ל כְּדֹאִיתָא בְּמִדְרַשׁ (וַיִּקְרָא פְּרָשָׁה לֹז), שְׁלֵמָד מִיַּעֲקֹב שְׁבִשְׁבִיל שְׁאֲחַר נִדְרוֹ בָּא לְיַדֵּי אֲרָבַע הַנִּי"ל עֲבוּדָה זָרָה שְׁנֶאֱמַר: "הַסִּירוּ אֵת אֱלֹקֵי הַנֶּכֶר" גִּלּוּי עֲרִיּוֹת "וַתֵּצֵא דִינָה" וְכוּ שְׁפִיכוֹת דְּמִים בְּשִׁכְּם לִשׁוֹן הָרַע "וַיִּשְׁמַע אֵת דְּבָרֵי בְּנֵי לֶבֶן" (שָׁם) וְאִיתָא, שְׁבִשְׁבִיל שְׁרָאָה מִשָּׁה בְּסִבְלוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "וַיִּרְא בְּסִבְלוֹתָם" דְּהֵיִנוּ שְׁנַתְּנוּ לֵב עַל סִבְלוֹתָם, שְׁהִיוּ מְכַבִּידִין עֲלֵיהֶם וְהַעֲבוּדָה הַשֵּׁךְ לְאִישׁ נִתְּנוּ עַל אִשָּׁה, וְכוּ לְהַפֵּד וְהָיָה מִשָּׁה מְסַתְּכָל עַל זֶה, וְהַפֵּד הַדְּבָר וְנִתְּנוּ עַל כָּל אֶחָד הַעֲבוּדָה

הָרְאוּי לּוֹ, מֵה שְׂרָאוּי לְאִישׁ וְכוּ וְכֵן בֵּין אַנְשִׁים בְּעֶצְמוֹן הַסְּתַכֵּל לַתֵּן עַל כָּל
אֶחָד מֵה שְׂרָאוּי לּוֹ וְאָמַר לּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְמִשָּׁה שְׁעַל יָדֶי זֶה תִּזְכָּה לְהַתִּיר
נְדָר שְׂנֵאָמַר בּוֹ גַם כֵּן "בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ" וְכוּ נִמְצָא שְׁעַל יָדֵי שְׂמִסְתַּכְלִין
לְהַעֲרִיד כָּל אֶחָד כְּרָאוּי עַל יָדֵי זֶה זֹכֵין לְהַתִּיר נְדָרִים וְעַל יָדֵי זֶה נִצּוּלִין
מֵאֲרָבַע מִדּוֹת הַנִּ"ל, כְּנִ"ל

כח - יש חלוקים בין התורות

דע, שֵׁישׁ חֲלוּקִים בֵּין הַתּוֹרוֹת כִּי יֵשׁ תּוֹרָה שְׁלֵא נִתְּנָה אֶפְלוּ לְדָרֵשׁ וְיֵשׁ
תּוֹרָה שְׂנֵתְנָה לְדָרֵשׁ וְלֹא נִתְּנָה לְכָתֵב וְיֵשׁ שְׂנֵתְנָה לְכָתֵב וְכִמוֹ שְׂמִצִּינוּ
שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (גִּטִּין ס:). דְּבָרִים שְׂבַעַל פֶּה אִי אֵתָה
רְשָׁאִי לְאָמְרָם בְּכָתֵב וְכוּ וּמִי שְׂיִוָּדַע לְהַבְחִין וּלְהַכִּיר בֵּין הַתּוֹרוֹת אֵיזָהוּ
נִתְּנָה לְכָתֵב, וְאֵיזָהוּ לֹא נִתְּנָה לְכָתֵב הוּא יָכוֹל לְהַכִּיר אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי בֵּין
הָאֲמוֹת וְאֶפְלוּ אִם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל עוֹמֵד בֵּין כַּמָּה אֲמוֹת, יָכוֹל לְהַכִּירוֹ וְסוּד
זֶה מְרָמֵז בְּפָסוּק (הוֹשַׁע ח): "אֶכְתָּב לּוֹ רַבִּי תּוֹרָתִי כְּמוֹ זֶר נִחְשְׁבוּ" (יִלְקוּט
ש"ס) הֵינּוּ כְּשִׁכּוֹתֵבִין רַבִּי תּוֹרָתִי הֵינּוּ רַב יוֹתֵר מֵהָרְאוּי דְּהֵינּוּ שְׂכּוֹתֵבִין מֵה
שְׁלֵא נִתְּן לְכָתֵב כְּנִ"ל אֲזִי "כְּמוֹ זֶר נִחְשְׁבוּ" הֵינּוּ שְׂאִין יוֹכֵל לְהַכִּיר אֶת
הַיִּשְׂרָאֵל וְכִמוֹ זֶר נִחְשֵׁב אֶצְלוֹ, שְׂנִדְמָה לּוֹ לְזֶר וּלְנִכְרִי וְכֵן לְהַפְדֵּי, שְׂיִוָּכֵל
לְטַעוֹת עַל הַנִּכְרִי שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל כְּנִ"ל כִּי עֵקֶר הַהִבְדָּל שְׂבֵין יִשְׂרָאֵל לְאֲמוֹת
הוּא בְּבַחֲיַנֵּת מֵה שְׁלֵא נִתְּן לְכָתֵב, בְּבַחֲיַנֵּת תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה (עֵין מִ"ר תִּשְׁא פ'
מז הוּבֵא בְּתוֹסֵפוֹת גִּיטִין ס: ד"ה אֲתִמּוּה וְעַיִן יְרוּשָׁלַיִם פֶּאֶה פ"ב) שְׂבַשְׂבִּיל
זֶה נִתְּנָה תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה מִחֲמַת שְׂצִפָּה שְׂיִהִיו יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת וְיַעֲתִיקוּ
הָאֲמוֹת לְעֶצְמוֹן תּוֹרָה שְׂבַכְתָּב עַל כֵּן נִתְּן לָנוּ תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה שְׂזֶה אֵינָם
יָכוֹלִים לְהַעֲתִיק, מִחֲמַת שֶׁהוּא בְּעַל פֶּה נִמְצָא שְׂעֵקֶר הַהִבְדָּל וְהַיִּתְרוֹן שֶׁל
יִשְׂרָאֵל עַל הָאֲמוֹת הוּא בְּבַחֲיַנֵּת תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, שְׁלֵא נִתְּן לְכָתֵב וְיֵשׁ בְּכָל
אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל חֵלֶק מִבְּחִינַת תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, שְׁלֵא נִתְּן לְכָתֵב וְעַל כֵּן
מִי שְׂמַכִּיר בֵּין הַתּוֹרוֹת שְׂנֵתְנּוּ לְכָתֵב וְשְׁלֵא נִתְּנּוּ לְכָתֵב הוּא יָכוֹל לְהַכִּיר בֵּין
יִשְׂרָאֵל לְאֲמוֹת כִּי זֶה עֵקֶר הַהִבְדָּל כְּנִ"ל

כט - כשארע שאלה בבית האדם על ידי תערבת אסור בהתר

כְּשֶׁאֲרַע שְׁאֵלָה בְּבֵית הָאָדָם עַל יְדֵי תַעְרֻבַת אֲסוּר בְּהִתֵּר וְאִין בְּהִתֵּר כְּדִי לְבַטֵּל אֶת הָאֲסוּר בְּזֶה מֵרְאִין לוֹ, שֶׁפָּגַם בְּאִיזְהוּ יְחוּד שֶׁל מַעֲלָה כִּי כָל הַיְחֻוּדִים וְהַזְּוִוּגִים הֵם בְּחִינַת בְּטוּל אֲסוּר וְזֶה בְּחִינַת וְאֲסוּר לָנוּ אֶת הָאֲרוּסוֹת וְהַתֵּיר לָנוּ אֶת הַנְּשׂוּאוֹת נִמְצָא שֶׁמֵּאֲסוּר נַעֲשֶׂה הִתֵּר כִּי בְּתַחֲלָה הִיא אֲרוּסָה, וְאִזּוּ הִיא אֲסוּרָה וְאַחַר כֵּן נַעֲשִׂית הִתֵּר בְּנִשְׂוִאִין וְעַל כֵּן גַּם בְּזוּג הַתַּחֲתוֹן שֶׁל זֶה הָעוֹלָם נֶאֱמָר (תְּהִלִּים ס"ח) : "אֱלֹקִים מוֹשִׁיב יְחִידִים בִּיְתֵהּ", הֵינּוּ זְוִוּגִים כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, (סוּטָה ב) זֶה הַפְּסוּק לְעִנְיָן זְוִוּגִים אֲזִי : "מוֹצִיא אֲסוּרִים בְּכּוֹשְׁרוֹת" הֵינּוּ שֶׁנַּעֲשֶׂה הָאֲסוּר כְּשֶׁר וְהִתֵּר בְּחִינַת בְּטוּל הָאֲסוּר כְּנִ"ל וְעַל כֵּן כְּשֶׁאִין נִתְּבַטֵּל הָאֲסוּר, וְהַשְׁאֵלָה אֲסוּרָה הִיא סִימָן שֶׁפָּגַם בְּיְחוּד שֶׁל מַעֲלָה כִּי הַיְחוּד הוּא בְּחִינַת בְּטוּל הָאֲסוּר כְּנִ"ל

ל - כשבא ספר חדש לעולם

כְּשֶׁבָּא סֵפֶר חֲדָשׁ לְעוֹלָם וְזֶה מִבְּאֵר אֲצִלְנוּ, שֶׁיֵּשׁ חֲדוּשִׁים שֶׁנַּעֲשִׂין עַל יְדֵי דְמָעוֹת [כְּמוֹבָא בְּסִימָן רַסב] אֲזִי אֵלוּ הַדְּמָעוֹת שֶׁל הַחֲדוּשִׁים, שֶׁמֵּהֶם נַעֲשֶׂה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ הֵם עוֹמְדִים כְּנֶגֶד גְּזֵרוֹת הָאֲמוֹת, וּמִבְּטָלָן. וְהַדְּבָר מִבְּאֵר כִּי כָל כַּחַם הִיא מִן הַדְּמָעוֹת שֶׁל עֵשׂו (עֵין זוֹהַר שְׁמוֹת יב) וְעַל כֵּן כְּשֶׁיֵּשׁ אֵלוּ הַדְּמָעוֹת הַנִּ"ל, הֵם עוֹמְדִים כְּנֶגֶדָם וּמִבְּטָלָן בְּכִיָּה רְאִשֵׁי תִבּוֹת : "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּחֹל הַיָּם" (הוֹשַׁע ב) מֵה חוֹל הַיָּם מִגֵּן מִן גְּלֵי הַיָּם, שֶׁלֹּא יִשְׁטְפוּ הָעוֹלָם (עֵין זוֹהַר פְּקוּדֵי רַכָּה וּבְרַשׁ תְּהִלִּים ב), כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִגֵּן עֲלֵיהֶם הַבְּכִיָּה וְהַדְּמָעוֹת כְּנֶגֶד גְּזֵרוֹת הָאֲמוֹת כְּנִ"ל "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּחֹל הַיָּם" מִסֵּפֶר הֵינּוּ מִסֵּפֶר הַנִּ"ל, מִשָּׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּחֹל הַיָּם הֵינּוּ בְּכִיָּה וְדְמָעוֹת שֶׁל הַחֲדוּשִׁין שֶׁבִּסְפָר, שְׁמִגֵּן עֲלֵיהֶם כְּנִ"ל

לא - על ידי הנגינה אדם נכר

על ידי הנגינה אדם נפר, אם קבל עליו על תורה וסימן "בפתח ישאו" (במדבר ז) ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (ערכין יא) : אין ישאו אלא לשון שירה שנאמר: "ישאו זמרה ותנו תף" ומקרא זה נאמר במשא בני קהת שהיו נושאים בפתח את הארון הינו בחינת על תורה

לב - יש צדיקים גנוזים

יש צדיקים גנוזים, והם יודעים פנים בתורה אך הם צריכים להעלים תורתם וכמו שמספרין מעשה מהבעל שם טוב עם הדרשן וגם אצלו יש לפעמים, שיודע תורה שיש לה פנים, דהינו פנים בתורה והוא צריך להעלימה, ואינו אומרה ולפעמים אינו כותבה כלל ולפעמים כותבה ואחר כך שורפה ובאמת אם היתה נכתבת, היה מזה ספר והיה בא בתוך העולם וגם יש בהם שמות בחינת שמי שנכתב בקדשה אך העולם מקלקלן זאת, וצריכין להעלימה ולשורפה אבל הוא טובה להעולם, מה שנעלם ונשרף תורות וספרים הללו כי גם יש כמה ספרים, שכבר נעשו ספרים ונמחו ונאבדו מן העולם כי בודאי הצדיקים הגדולים הקדמונים תנאים ואמוראים וכיוצא בהם, עשו ספרים הרבה אך נאבדו אך הוא טובה להעולם כי אם לא היה זאת, לא היה אפשר לנו כלל להתקרב להשם יתברך כי יש הרבה ספרי מינין שאם היו, חס ושלום, מתפשטין בעולם, לא היה אפשר כלל להתקרב להשם יתברך כי ירבעם בן נבט, שעשה שני עגלי זהב ואמר: "הנה אלקיך ישראל" וכו' (מלכים א י"ב) והטעה כל ישראל אחריהם היעלה על הדעת, שהטעה עם רב בשטות כזה לעבד עגלים אך בודאי היה בזה חכמות גדולות מאד מאד של אפיקורסות ואם היה, חס ושלום חס ושלום, רחמנא לצלן, נמצא עתה דף אחד מספרים הללו, חס ושלום היו מתרחקים מאד מהשם יתברך ולא היה אפשר להתקרב אליו יתברך כלל ובשביל זה הוא טובה מה שנתעלמין ונשרפין הספרים הקדושים הנ"ל כי הספר הוא בחינת שם ה בחינת: "מגדל עז שם ה, בו ירוץ צדיק ונשגב" (משלי י"ח בראשית דף לו:) שם ה דא ספר כי ספר במספר שם, כמו בא כי הספר הוא בחינת שמי שנכתב בקדשה ונתפשט בעולם ועושה שם ודע, שכל אחד ואחד צריך לשמר את בחינת משיח שיש לו כי כל אחד כפי קדשתו וטהרתו, בן יש לו בחינת משיח וצריך לשמר מאד, שלא יתקלקל בחינת משיח שלו ועקר הדבר שבו תלוי בחינות משיח הוא שמירה מנאוף כי משיח הוא בחינות חטם, בבחינות (איכה ד) : "רוח אפינו משיח ה" ונאוף תלוי בחטם, כמו שכתוב (שמות כ) : "לא תנאף" ואיתא במדרש (רבה פרשת נשא פרשה י) : לא תהנה אף וצריך לשמר עצמו מאד אפלו מריח נאוף כי הוא פוגם בחינת משיח שלו שהיא בחינת חטם כנ"ל ובחינת משיח הוא שורה על אנפי אורייתא דהינו

הספרים הקדושים שמגליו הפנים של תורה ושם מרחף רוחו של משיח, בבחינת (בראשית א) : "ורוח אלקים מרחפת על פני המים" רוח אלקים דא רוחו של משיח (זהר ויחי דף רמ) שמרחף על פני המים ומים הוא התורה, פמובא (תענית ד, ב"ק י"ז) ודע, שבחינת "רוח אפינו משיח ה" נעשה רוח קנאה שהולך ומקנא בכל מקום שמוצא שם נאוף, הוא נעשה רוח קנאה ומקנא על זה לגדל קדשתו וטהרתו ופעמים "מקנא והיא נטמאה, או עבר עליו רוח קנאה וכו' והיא לא נטמאה", (במדבר ה) כי לגדל עצם קדשתו וטהרתו אף על פי שלא נטמאה, הוא מקנא על הסתירה לבד כי נחשב פגם כנגד עצם טהרתו של הרוח קנאה ונעשה על ידי זה לפעמים גט ועל כן נקרא הגט "ספר כריתות" (דברים כ"ד) כי נעשה על ידי הספר, ששם שורה רוחו של משיח, שהוא הרוח קנאה כנ"ל או שמשקה אותה מים מאררים, ואזי נבדקת אם נטמאה וכו' ואם לאו, אזי אדרבא : "ונקתה ונזרעה זרע" וכו' ודע, שיש יחודא תתאה שבזה העולם שהוא בכשרות גדול בקדשה ובטהרה כל כך עד שבו תלוי יחודא עלאה שהיוג, דהינו האיש והאשה, כשרים כל כך שהיא כשרה מאד ואין בה שום שמץ פסול וגם הוא כשר מאד וזווגם בכשרות ובקדשה כל כך, שבו תלוי יחודא עלאה כי איש ואשה, זכו שכניה שרויה ביניהם (כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה, סוטה יז) כי יש בו יו"ד ובה ה"א שזהו יחודא עלאה וזה היוג והיחודא תתאה הוא יקר מאד מאד מאחר שבזה העולם נעשה יחודא תתאה בקדשה כזו, שבו תלוי יחודא עלאה והנה הרוח קנאה שהוא בחינת רוחו של משיח כנ"ל שהוא מקנא על נאוף מה הוא עושה כאן, מאחר שהם קדושים וטהורים מאד אך דע, שכאן בא הרוח קנאה בשביל אהבה (ויחי דף רמה) : כל רחימותא דלא קשיר עמה קנאה, לאו רחימותא רחימא הדא הוא דכתיב : "כי עזה כמות אהבה, קשה כשאל קנאה" כי הקנאה מורה על אהבה כי מחמת גדל האהבה הוא מקנא בה : "אל תסתרי" כדי שלא יתקלקל האהבה, חס ושלום וזה פועל כאן הרוח קנאה הנ"ל בשביל אהבה כנ"ל אך מחמת שאף על פי כן זה היחודא תתאה הוא בזה העולם יוכל להתקלקל השלום שביניהם חס ושלום על ידי הרוח קנאה כי הקנאה, אף על פי שהיא בשביל אהבה יכולה להטיל מחלקת, חס ושלום, על ידי שמקנא לה וכו' ועל כן דע שבשביל זה צריכין הצדיקים הגדולים להעלים תורתם לשרפן ולהאבידן כנ"ל כדי שיהיה נסתלק הרוח קנאה שלא יקלקל, חס ושלום, שלום היג הקדוש הנ"ל כי יחודא תתאה שלהם יקר מאד וכשנתקלקל שלום שביניהם על ידי הרוח קנאה כנ"ל הוא הפסד גדול מאד ועל כן מכרחין שיהיו נאבדין התורות והספרים הנ"ל כדי לסלק הרוח קנאה כי הרוח קנאה הוא רוחו של משיח, שהוא שורה על אנפי אוריתא, דהינו הספרים כנ"ל נמצא כשנשרפין ונאבדין הספרים ממילא נסתלק הרוח קנאה, שהוא רוחו של משיח ששורה על הספרים כנ"ל וזהו סוד "שמי שנכתב בקדשה ימחה" כי הספר הוא בחינת שם ה, בחינת שמי שנכתב בקדשה כנ"ל ואמרה תורה, שימחה ויאבד כדי להטיל שלום בין איש לאשתו, דהינו זוג הקדוש הנ"ל שבשביל השלום שביניהן נמחין ונאבדין הספרים שהם בחינת שמי שנכתב בקדשה כנ"ל כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, (שבת קטז).

ומה שמי שנכתב בקדשה, שהוא הספרים הקדושים הנ"ל אמרה תורה
ימחה בשביל להטיל שלום וכו ספרי המינין שהם מטילין שנאה ותחרות
בין ישראל וכו על אחת כמה וכמה שימחו ויאבדו ויעקרו מן העולם,
שימח ויעקר זכרם מן העולם נמצא שעל ידי אבדת הספרים הקדושים
בא טובה שנאבדו ונעקרו ספרי המינין ואזי יכולים להתקרב אליו
יתברך

לג - ויחד יתרו על כל הטובה

"ויחד יתרו על כל הטובה" וכו (שמות י"ח) ואמרו רבותינו זכרונם לברכה
(סנהדרין צד), שנעשה בשרו חדודין חדודין כי כל השמחות הם רק
בשעתן כגון, למשל שמחה של חתונה או ברית השמחה הוא רק בשעתן
ואם יסתכל על הסוף, אין שום שמחה בעולם, כי סוף אדם [למות] וכו
(ברכות יז) אבל אם יסתכל על הסוף של הסוף אז יש לו לשמח מאד כי
סוף כל סוף, דהינו התכלית הוא טוב מאד והנה זהו רק מצד הנשמה,
שמצדה המות טוב מאד כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (בראשית
רבה פרשה ט) : "והנה טוב מאד" זה [מלאך המוות] וכו כי הוא טוב מאד,
שעל ידו באין לתכלית הטוב אך מי שהוא צדיק, ואפלו גופו נקי וקדוש
מאד אזי יכול לשמח גם עם גופו אפלו אם מסתכל על הסוף מאחר שגם
גופו טהור וקדוש (תהלים נ"ו) "באלקים בטחתי מה יעשה בשר ליי"
שהבשר, דהינו הגוף אינו יכול לעשות לו שום הִזָק וכמו שכתוב (תהלים
ט"ז) : "אף בשרי ישכן לבטח" שהצדיק בטוח, שגם להגוף יהיה טוב מאד
ועל כן יכול לשמח גם עם גופו אפלו כשמסתכל על הסוף אבל מי שאין
גופו קדוש כל כך בפרט גר שאף על פי שנשמתו גבוה מאד אף על פי כן
גופו נוצר מטפה טמאה ואיך אפשר לשנות זאת נמצא שזה האיש שאין
גופו קדוש כל כך, בפרט גר אי אפשר לו לשמח עם גופו כשמסתכל על
התכלית וזהו : "ויחד יתרו על כל הטובה" שיתרו היה שמח על כל הטובה
פרוש, אפלו כשהסתכל להלאה מן הטובה וזהו : "על כל הטובה" למעלה
ולהלאה על הטובה אף על פי שהסתכל על זה, הינו להלאה מן הטובה,
הינו על הסוף אף על פי כן היה שמח מאד כי מצד הנשמה אף כשמסתכל
על הסוף, הוא טוב מאד כנ"ל אך שנעשה בשרו חדודין בשרו דיקא
דהינו הגוף כי מאחר שהיה גר לא היה שמחתו בגופו כשהסתכל על הסוף
כנ"ל וזהו : נעשה בשרו חדודין בשרו דיקא כנ"ל

לה - לומדי תורה ראוי להם לידיע עתידות

לומדי תורה ראוי להם לידיע עתידות וזה שכתוב: "קדם ידעתי" (תהלים קי"ט) שאני יודע מקדם מה שיהיה ומהיכן "מעדתיד" דהינו מן התורה

לו - תכף שנעשה ספר מן התורות הגבוהות והנפלאות

תכף שנעשה ספר מן התורות הגבוהות והנפלאות מאד מאד מאחר שנעשה מהם ספר, יש עליהם חפויים והסתרות שנהפה ונסתר אורם הצח והנפלא והדפין של כריכה הם מחפים וכו.

לז - עקר התכלית הוא רק לעבד ולילך בדרכי ה לשמו יתברך

"ממתים ידך ה ממתים מחלד וכו אני בצדק אחזה פניד" וכו (תהלים י"ז) הכלל שעקר התכלית הוא רק לעבד ולילך בדרכי ה לשמו יתברך כדי לזכות להפיר אותו יתברך ולדעת אותו יתברך שזהו עקר התכלית וזהו רצונו יתברך שאנחנו נפיר אותו יתברך ואין ראוי לאדם שיהיה לו כונה אחרת בעבודתו יתברך כי אם למלאות רצונו יתברך, שאמר ונעשה רצונו כי יש מי שעובד כל ימיו ורודף אחר תאוות עולם הזה כדי למלאות בטנו וכרסו בתאוות עולם הזה ויש מי שעובד ומשתדל, כדי לזכות לעולם הבא וגם זהו נקרא מלוי בטן שרוצה למלאות בטנו ותאוותו עם עולם הבא וזהו בחינות, "חלקם בחיים וצפונד תמלא בטנם" חלקם בחיים וצפונד הינו

הן אותן שבוחרין חלקם בחיים דהינו למלאות תאוותם בחיים חיותם בעולם הזה והן אותן שבוחרין ברב טוב הצפון, דהינו עולם הבא וזהו וצפונך, שבוחרין בטוב הצפון, דהינו עולם הבא ושניהם הם בחינת מלוי בטן כנ"ל וזהו חלקם בחיים וצפונך תמלא בטנם שאלו שתי הכתות הן הבוחרין בעולם הזה והן העובדין בשביל העולם הבא שהם בחינות חלקם בחיים וצפונך, כנ"ל שניהם הם בבחינת תמלא בטנם שרוצים למלאות בטנם ותאוותם, זה בעולם הזה וזה בעולם הבא רק שזה הבוחר בעולם הבא הוא חכם יותר שבוחר בעולם עומד, הקים והנצחי, וממאס עולם הזה, שהוא עובר וכלה וגם באמת בודאי טוב יותר הרבה לעבד ה אפלו אם עובד בשביל עולם הבא אך אף על פי כן גם זה נקרא בחינת מלוי בטן כנ"ל וזהו: ישבעו בנים שהשביעה שלהם הוא בנים כדרך העולם, שכל עבודתם הוא כדי להשאיר ירשה לבניו ובאמת מי שאינו איש קדוש ורודף אחר תאוות ומניח ממונו לבניו הוא כמו מי שמלכלך עצמו בטנוף ולוקח טנוף ומכסה על הטנוף כי באמת ממון דקדשה הוא גבוה מאד ויש בו כמה בחינות גבוהות וקדושות עליונות מאד כמבאר במקום אחר אבל הממון של תאוות עולם הזה הוא מותרות שנשארו מן האדם מותרות, אחר שמלא תאוותו בעולם הזה והמותרות אחר כל תאוותיו הוא הממון שנשארו אחריו גם הבנים שאינם נולדים בקדשה, הם גם כן מותרות ממש כי הם באים ממותרות וסרחון ועכירת המוח שיוצא לחוץ ומזה נתהוו הבנים, בחינת (אבות פרק ג) טפה סרוחה, סרחון ממש ובשביל זה נקראים הבנים עוללים, לשון טנוף כי "עולל" פרש רש"י (תהלים ח) טנוף ולכלוך, וכנ"ל ומי שמניח בנים כאלו, הוא גנאי ובזיון כי הם בחינות מותרות וטנוף על כן הוא רוצה לכסות אותם וליפות אותם עם הממון שהוא גם כן מותרות גמור שנשארו אחר כל התאוות כנ"ל וזהו הירשה שמשאיר להם אחר מותו נמצא שמכסה בטנוף על טנוף וזהו: "ישבעו בנים" שהשביעה שלהם הוא בנים שבשבילם הם מבליס את ימיהם והניחו יתרם לעולליהם שמכסים במותרות על העוללים, שהם גם כן בחינות מותרות כנ"ל הינו הירשה שמניחים לבנים, שבשביל זה מבליס ימיהם כנ"ל אבל אני אין בוחר לעצמי משתי הכתות הנ"ל כי אם לזכות לחזות בנעם ה וזהו: "אני בצדק אחזה פניך", שדוד המלך, עליו השלום, אמר שפחר לו רק לזכות בצדקות שלו לחזות פני ה ולהכיר הבורא יתברך וגם הבנים שהוא חפץ להשאיר כונתו רק בשבילו יתברך כדי להשלים, כביכול, צלם דמות תבניתו כי הבנים דקדשה הם גבוהים מאד וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יבמות סג:). כל מי שאינו עוסק בפריה ורביה, כאלו ממעט את הדמות כי כשבא ונולד בן בעולם, נולד ובא צלם אלקים, כביכול ונשלם צלם דמות תבניתו וזהו: אשבעה דהינו השביעה של בנים, בחינת ישבעו בנים הוא רק: "בהקיץ תמונתך" שעקר שביעתו של בנים הוא רק מה שהוא מקיץ ומעורר בזה תמונתו יתברך בחינת צלם דמות תבניתו, כנ"ל וזהו: "ממתים ידך ה" וכו כי יש שהם מתים מיתה טבעית שהם נולדים בלחות שרשית ושאר דברים כאלו שעל ידם ראוי להם לחיות מספר שנים כאלו והם מתקיימים וחיים כל אותן השנים עד שנפסק ונכלה לחותם וחיותם, והם מתים מחלד ויש שהשם יתברך גוזר

עליהם מיתה קדם זמנם בשביל ענש וזהו: "ממתים ידך ה" וכו ואלו ראוי להם עולם הבא, מאחר שמתו קדם זמנם אבל המתים מחלד הם בחינת בני עולם הזה, שאין להם עולם הבא כי הם חיים וקיימים בעולם הזה בלי שום ענש, עד שמתים מחלד כנ"ל ודוד המלך, עליו השלום, אמר שמשתי הכתות הנ"ל, דהינו בני עולם הזה ובני עולם הבא וזהו: "ממתים ידך ה", ממתים מחלד הינו מן המתים על ידי ה, ויש להם עולם הבא ומן המתים מחלד, דהינו בני עולם הזה וזהו: "חלקם בחיים וצפונך", הינו שתי הכתות כנ"ל ששניהם בחינת: "תמלא בטנם" הינו מלוי בטן בעולם הזה או בעולם הבא כנ"ל וזהו: "ישבעו בנים והניחו יתרם לעולליהם", כנ"ל וגם מי שבוחר בעולם הבא, ורוצה להשאיר זכותו לבניו גם זה בחינת: "ישבעו בנים והניחו" וכו אבל אני בוחר לעצמי משתי הכתות הנ"ל "בצדק אחזה פניך", שעם כל הצדקות שלי אזכה לחזות פני ה אשבעה בהקיץ תמונתך, כנ"ל ועם כל זה טוב מאד אפלו מי שעובד בשביל עולם הבא וגם טוב להשאיר זכותו לבניו, כמובא שאין לאדם לקבל כל שכרו רק ישאיר מזכותו לבניו אחריו רק שהצדיקים השלמים, אוהבי ה באמת, כגון דוד וכיוצא אין בוחרים בכל זה כלל ואין רוצים לא בעולם הזה ולא בעולם הבא ולא להשאיר זכותם וצדקתם לבניהם רק למלאות רצונו יתברך וכנ"ל

לח - לפעמים הגדול הולך ונוסע להקטן, ולפעמים להפך

לפעמים הגדול הולך ונוסע להקטן, ולפעמים להפך דהינו שלפעמים הצדיק נוסע על המדינה ומאיר להתלמידים ולפעמים התלמידים באים אצלו ודע, שזאת הבחינה היא גדולה דהינו כשהגדול נוסע להקטן, זאת הבחינה היא גדולה ביותר כי זה פשוט שהקטן צריך לבוא להגדול כי הוא צריך לקבל ממנו אך לפעמים אורו של הגדול הוא גדול מאד מאד עד שאי אפשר להקטן לקבל מן הגדול במקומו מחמת רבוי האור הגדול מאד על כן מכרח הגדול להוריד ולהכניע עצמו אצל הקטן ולילך אחריו כדי שעל ידי זה יתמעט ויתגשם האור קצת כדי שיוכל הקטן לקבלו נמצא כשהגדול צריך לילך להקטן, זהו מגדל עצם מעלתו מאד כנ"ל ומשה רבנו, עליו השלום, היה גדול במעלה כל כך עד שאפלו לפני גדולים היה צריך להקטין עצמו ולהראות הכנעה נגדם (במדבר י"ב). "והאיש משה ענו מאד מכל האדם" וכו הינו אף על פי שגם הם היו גדולים מאד, כגון יהושע ואהרן עם כל זה היה משה רבנו, עליו השלום, במעלה גדולה ועצומה מאד עד שהכרח להקטין עצמו ולהכניע עצמו נגדם, כדי שיוכלו

לקבל אורו פני"ל (מגלה לא). בכל מקום שאתה מוצא גדלתו, שם אתה מוצא ענותנותו שבכל מקום שיש גדלות ביותר שם צריך ענוה וקטנות, כדי שיוכלו לקבל האור פני"ל והנה פשהקטן בא לפני הגדול כדי לקבל ממנו ואזי הגדול מאיר בו ועקר הדבר לעשות ממחין דקטנות מחין דגדלות דהינו להאיר בהקטן, להגדיל דעתו שיתגדל מקטנותו ויהיה נעשה גדול דהינו שיבוא למחין דגדלות, שזהו בחינת המתקה ולפעמים מאיר בו על ידי הארת פנים ונחמות שמאיר לו פניו בפנים שוחקות, אנפין נהירין ולפעמים אינו יכול לקבל על ידי זה והוא בבחינת: אעא דלא דליק, מבטשין לה שצריך להאיר בו על ידי יסורין שצריך ליסרו ולבזותו, כדי לבטל אותו שיוכל לקבל ודע, כי אף על פי שהגדול צריך להוריד עצמו ולבטל עצמו קצת מגדלותו כדי שיוכל הקטן לקבל אף על פי כן אין נחשב זה הגרעון וההפסד של הגדול שצריך לבטל אורו לפי שעה כנגד התקון שנעשה בהקטן, שהוא מתקנו ומגדילו כי בטול וקטנות הגדול הוא רק לפי שעה ואחר כך חוזר למעלתו, והוא מתקן ומגדיל את הקטן לגמרי פני"ל. ויש חלוקים בענין קטנות והכנעת הגדול אצל הקטן כדי לקבל אורו פני"ל כי הכל לפי הענין. לפעמים הוא בתנועה בעלמא ולפעמים צריך לילך ולנסע אליו והכל לפי הענין כמו נר שפכה כשיש בו קצת אור, עדן יכולין להדליקו רק על ידי מה שמקרבין אותו קצת לנר הדולק דהינו שאוחזין אותו למטה אצל נר הדולק כידוע בחוש וזה מחמת שיש בו עדן קצת אור אבל כשאין בו שום אור אין יכולין להדליקו מרחוק כי אם כשמקרבין אותו ממש להאור או להפך וכו

מא - לפעמים השם יתברך עושה מופתים

לפעמים השם יתברך עושה מופתים על ידי בעלי הפוסקים בבחינת (דברי הימים א ט"ז): "מפתיו ומשפטי פיהו" שעל ידי משפטי פיהו, שפוסק שיהיה כך, נעשה מופת כי מחמת שנתקבל לבעל פוסק וכשפוסק באסור והתר וכיוצא, מקבלין דעתו כמו כן כשפוסק באיזה ענין, מקבלין דעתו, ונעשין מופתים על ידו וזהו בחינת המופתים שמספרין מהגאונים שהיו בדורות

מב - כי אני יי רפאך

"כי אני יי רפאך" (שמות ט"ו) ראשי תבות: אמן כן יהי רצון [ועין במקום אחר באור ענין זה]

מג - על ידי חלישות הלב נופלים פחדים עליו

על ידי חלישות הלב נופלים פחדים עליו כי הגבור אין לו שום פחד ועקר הגבורה הוא בלב דהינו מי שלבו חזק, אינו מתירא משום דבר ורץ לתוד קשרי המלחמה, ומתגבר על ידי חזק ואמץ לבו וכן להפך, רכי לבב הם מתפחדים (דברים כ): "איש הירא ורך הלבב" פרש רש"י: הירא וכו כי על ידי רך לבב על ידי זה הוא מתירא פניל

מד - האמונה תולה בפה של אדם

האמונה תולה בפה של אדם בבחינת: "אודיע אמונתך בפיי" (תהלים פ"ט) הינו על ידי שמדברין האמונה בפה, זהו בעצמו אמונה וגם על ידי זה באים לאמונה ומחמת זה צריך לזהר מאד מדבורים של כפירה ואפיקורסות אף על פי שאינו אומרם מלבד הינו שהוא בעצמו מאמין ואינו כופר, חס ושלום רק שהוא חוזר ואומר דברי אפיקורסות ששמע בשם אחרים, שהם אפיקורסים והוא מתלוצץ מהם אף על פי כן גם מזה צריך לזהר מאד כי הדבור הזה של כפירה מזיק לאמונה גם, הוא אסור גמור כי על השם יתברך, ברוך הוא, אסור לומר דברי הלצות אפלו בדרך שחוק וכבר מבאר בספרים ובדברינו בכמה מקומות להרחיק עצמו מאד מאד לבלי לעין כלל בספרי המחקרים הפילוסופים ואפלו מספרים של חקירה שחברו גדולים מאחינו בני ישראל גם מהם צריך להרחיק מאד כי הם מזיקים מאד לאמונה כי די לנו באמונתנו שקבלנו מאבותינו הקדושים וזה כלל גדול ויסוד ועקר בעבודת השם להיות תם וישר וכו לעבד אותו יתברך בתמימות בלי שום חכמות וחקירות כלל לא גם

מחכמות שיש בעבודת השם בעצמו צריך להרחיק מאד כי כל אלו החכמות של העולם שיש להנכנסו ומתחילין קצת בעבודת השם אינם חכמות כלל והם רק דמיונות ושטויות ובלבולים גדולים ואלו החכמות מפילין מאד את האדם מעבודת השם דהינו מה שחושב וחוקר ומדקדק ביותר, אם הוא יוצא כראוי במה שעושה כי בשר ודם אי אפשר לו שיצא ידי חובתו בשלמות ואין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא וכו' (עבודה זרה ג) ולא נתנה תורה למלאכי השרת (קדושין נד) ועל אלו המדקדקים ומחמירים בחמרות יתרות עליהם נאמר (ויקרא י"ח): "וחי בהם", ולא שימות בהם, (יומא פה): כי אין להם שום חיות כלל ותמיד הם במרה שחרה מחמת שנדמה להם שאינם יוצאים ידי חובתם בהמצוות שעושין ואין להם שום חיות משום מצוה מחמת הדקדוקים והמרה שחרות שלהם [והוא בעצמו אינו מחמיר שום חמרא כלל] ובאמת, אחר כל החכמות, אפלו מי שיודע חכמות באמת אחר כל החכמות צריך להשליך כל החכמות ולעבד את ה' בתמימות בפשיטות גמור בלי שום חכמות וזה היא החכמה הגדולה שבכל החכמות, לבלי להיות חכם כלל כי באמת אין חכם בעולם כלל ואין חכמה ואין תבונה נגדו יתברך (משלי כ"א סנהדרין קו):

זהר   תצא   דף   רפא:

מה - בענין בני אדם שרוצים לנסע לצדיק האמת

בענין בני אדם שרוצים ומכינים עצמן כמה פעמים לנסע לצדיק האמת ואחר כך יש להם מניעות, ונמנעים דע, כי שבת היא נקדה הפנימית וממנה יונקים כל הששה ימים שהם בחינת העגולים סביב הנקדה, כמו שכתוב בזהר (ויקהל דף רד וכמובא) והקלפות מוליכין את הרשעים סביב הנקדה, בבחינת (תהלים י"ב): "סביב רשעים יתהלכו" ואינם מניחים אותם להתקרב לפנים אל הנקדה הפנימית וכל זמן שהם עדין בתוך העגולים עדין יש להם תקוה להתקרב אפלו פושעי ישראל כל זמן שלא יצא מן העגולים לגמרי, חס ושלום עדין יש לו תקוה להתקרב אל הנקדה הפנימית אבל מי שכבר יצא לגמרי, חס ושלום, מן העגולים כגון משמדים אזי אי אפשר לו להתקרב כלל והצדיק הוא בחינת שבת בחינת הנקדה פנימית   שפמנוי   יונקים   הכל   כמובא

מו - מסירת נפש יש לכל אחד ואחד מישראל בכל יום ובכל שעה

מסירת נפש יש לכל אחד ואחד מישראל בכל יום ובכל שעה כגון שנותן ממונו לצדקה והממון הוא הנפש "כי אליו הוא נושא את נפשו" (דברים כ"ד) דהינו שמוסר נפשו ביגיעות וסכנות קדם שמרויח הממון ואחר כך נוטל הממון ונותנו בשביל השם יתברך נמצא מוסר נפשו וכן בתפלה איתא במדרש הנעלם (חיי שרה דף קכד:), שהיא בחינת, "כי עליך הרגנו כל היום" וכו' הינו מסירת נפש כי צריך יגיעה גדולה ומלחמה גדולה עם המחשבות והבלבולים ותחבולות לנוס ולברח מהם ועל זה נאמר: כי עליך הרגנו וכו', כמובא במדרש הנעלם נמצא שהוא מסירת נפש וכן פיוצא בזה ודע, שהמניעות שיש לכל אחד לעבודת הבורא יתברך שמו כגון לנסע להצדיק האמת וכיוצא ולכל אחד ואחד נדמה לו שהמניעות שלו גדולים יותר משל חברו וקשה לעמד בהם דע שלכל אחד אין לו מניעות רק כפי פחו כפי מה שיכול לשאת ולעמד בהם אם ירצה ובאמת אין שום מניעה כי גם בהמניעה בעצמה מלבש שם השם יתברך וכמבאר במקום אחר [בלקוטי א סימן קטו] והמניעה הגדולה שבכל המניעות היא מניעת המח דהינו מה שמחו ולבו חלוקים מהשם יתברך או מהצדיק כי אפלו כשמשבר המניעות שיש לו לנסע להצדיק האמת ובא לשם עם כל זה כשמחו חלוק וקשה לו קשיות על הצדיק ויש לו עקמומיות בלבו על הצדיק זאת המניעה מונע אותו יותר מכל המניעות וכן בתפלה שבתחלה יש לו כמה מניעות על התפלה ואחר כך כשעובר עליהם ובא להתפלל כשבלבו עקם ופתלתל מהשם יתברך, זאת המניעה גדולה מכלם כנ"ל הינו בחינת (תהלים ל"ח): "לבי סחרחר" תרגום סביב סחור סחור דהינו שלבו מסבב ומקף ומעקם בעקמומיות וקשיות וכפירות על השם יתברך שזה בחינת (שמות א): "וימררו את חיייהם בעבדה קשה" וכו' ואיתא בתקונים (תקון יג דף כח.) בקשיא וכו' הינו הקשיות שבלבו שהם המניעה הגדולה מכלם ואזי צריך לצעק לאביו שבשמים בקול חזק מעמקי הלב ואזי השם יתברך שומע קולו ופונה לצעקתו ויכול להיות שמזה בעצמו יפל ויתבטל לגמרי כל הקשיות והמניעות הנ"ל ועל כל פנים השם יתברך שומע קולו, שזה ישועתו קשיא ראשי תבות: "שמע יי קולי אקרא" (תהלים כ"ז) שצריך רק לקרות לה, כשמתגבר עליו הקשיא והכפירה כנ"ל ומעין זה מה שמספרים בשם הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה משל, שמלך אחד הניח אוצר גדול במקום אחד וסבב באחיזת עינים כמה וכמה חומות סביב האוצר וכשבאו בני אדם לאלו החומות, נדמה להם שהם חומות ממש וקשה לשברם וקצתם חזרו תכף וקצתם שברו חומה אחת ובאו אל השניה ולא יכלו לשברה וקצתם שברו יותר ולא יכלו לשבר הנשארים עד שבא הבן מלך אמר: אני יודע, שכל החומות

הם רק באחיזת עינים ובאמת אין שום חומה כלל והלך לבטח עד שעבר על כלם ומזה יבין המשפיל הנמשל מאליו על כל המניעות וההסתות ופתויים שהם בחינת חומות, שיש על אוצר של יראת שמים שבאמת אינם כלום והעקר לב חזק ואמיץ ואז אין לו שום מניעה ובפרט המניעות בגשמיות, כגון מחמת ממון או שמונע אותו אשתו ובניו וחותרו או אביו ואמו וכו', וכיוצא הם כלם בטלים ומבטלים למי שלבו חזק ואמיץ להשם יתברך וגם אפלו גבורה של הגבורים, הוא רק מחזק ואמץ הלב שיש לו לב חזק ביותר לרוץ בקשרי המלחמה פמובא בספרים [עי לקו"א סי רמ"ט ולעיל בסי מ"ג]

מז - סכנה גדולה לומר תורה

סכנה גדולה לומר תורה וצריך לזה יגיעה גדולה ואמנות יתרה שיוכל לשקל בפלס דבריו באפן שלא ישמע כל אחד ואחד מהשומעין כי אם מה שצריך לו, לא יותר ואף על פי שהכל שומעין כל התורה שאומר עם כל זה לא ישמע כל אחד רק מה שצריך לבד וכמובא על פסוק "וישמע יתרו" : והלא כל העולם שמעו, אלא יתרו שמע וכו' (זהר יתרו דף סח) כי רק שמיעת יתרו נחשב לשמיעה, שנכנס באזניו ושמיעת כל העולם אינו נחשב שמיעה כלל ומי שאינו יכול לומר תורה בבחינה זו, אסור לו לומר תורה כי כל אחד ואחד כשבא אל הצדיק לשמע תורה בא עמו גם הרע שלו דהינו הקלפות הנבראים על ידי עברות חס ושלום והם הדוחקים את העולם ועושים בלבול ודחק גדול בשעת אמירת התורה כי הרע הנ"ל של כל אחד רוצה לבלבל וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ו) : האי דחקא דכלה מניהו הינו מהרע של כל אחד ואחד, שהם הקלפות פני"ל ואלו הקלפות רוצים גם כן לינק מן התורה ויניקתם הוא רק מהמותרות דהינו מה שאחד שומע יותר ולמעלה ממחו והבנתו זה בחינת מותרות, ומשם יניקתם וזה בחינת רזי תורה שנמסר לחיצונים כי יניקתם רק מבחינת רזי תורה דהינו ממה שהוא למעלה ממח האדם, כל אחד לפי הבנתו על כן צריך החכם האומר תורה, שיהיה לו אמנות הנ"ל שלא ישמע שום אחד מהשומעין מה שאינו לפי מחו והבנתו שאינו שיך לו פני"ל כדי שלא לתן להם יניקה, חס ושלום ודע, שיש קלפה דקה, שסמוכה להקדשה שזאת הקלפה הדקה יכולה לינק אפלו מגוף התורה בעצמה אפלו אם אין בה מותרות והתקון לזה כשמדברים מישועת ישראל שאז בורחת אותו הקלפה הדקה וזה בחינת מה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (זבחים קטז), שיתרו בא והלך לו קדם מתן תורה כי יתרו הוא בחינת הקלפה הדקה שבורחת כששומעת ישועות ישראל והצדיק האמת יש לו אימה

גדולה כשאומר תורה יותר מאימת ראש השנה ויום הכפורים.

מח - כשאדם נכנס בעבודת השם, אזי מראין לו התרחקות

כשאדם נכנס בעבודת השם אזי הדרך שמראין לו התרחקות ונדמה לו שמרחיקין אותו מלמעלה ואין מניחין אותו כלל לכנס לעבודת השם ובאמת כל ההתרחקות הוא רק פלו התקרבות וצריך התחזקות גדול מאד מאד לבלי לפל בדעתו, חס ושלום כשרואה שעוברים כמה וכמה ימים ושנים שהוא מתנגע ביגיעות גדולות בשביל עבודת השם ועדין הוא רחוק מאד, ולא התחיל כלל לכנס לשערי הקדשה כי רואה עצמו שהוא מלא עדין עביות וגשמיות והרהורים ובלבולים גדולים וכל מה שהוא רוצה לעשות בעבודת השם איזה דבר שבקדשה אין מניחין אותו ונדמה לו כאלו אין השם יתברך מסתכל עליו כלל ואין רוצה כלל בעבודתו מחמת שהוא רואה שהוא צועק בכל פעם ומתחנן ומתנפל לפניו יתברך שיעזרהו בעבודתו ואף על פי כן עדין הוא רחוק מאד מאד על כן נדמה לו כאלו אין השם יתברך מסתכל עליו כלל ואין פונה אליו כלל כי הוא יתברך אין רוצה בו כלל הן על כל אלה וכיוצא בזה צריך התחזקות גדול לחזק עצמו מאד מאד, ולבלי להסתכל על כל זה כלל כי באמת כל ההתרחקות הוא רק פלו התקרבות כנ"ל וכל הנ"ל עבר על כל הצדיקים, כאשר שמענו מפיהם בפרוש שנדמה להם, שהשם יתברך אין מסתכל ופונה אליהם כלל מחמת שראו שזה זמן רב שהם מבקשים ויגעו ועושים ועובדים עבודת השם יתברך ועדין הם רחוקים מאד מאד ואילו לא היו מחזקים עצמן מאד לבלי להסתכל על זה היו נשארים במקומם הראשון ולא היו זוכים למה שזכו והכלל אהובי אחי חזק ואמץ מאד ואחז עצמד בכל הפחות לשאר קים בעבודתך ואל תחוש ואל תסתכל כלל על כל הנ"ל או כיוצא בזה ואם אתה רחוק מאד מאד ממנו יתברך ונדמה לך, שאתה פוגם בכל שעה ממש נגדו יתברך עם כל זה כנגד זה תדע שאיש כזה שהוא מגשם כל כך כל תנועה ותנועה שהוא מנתק עצמו מעט מעט מן גשמיותו ופונה להשם יתברך היא גדולה ויקרה מאד מאד ואפלו נקדה קטנה מאד, שהוא נעתק מגשמיותו אליו יתברך הוא רץ בזה כמה וכמה אלפים פרסאות בעולמות עליונים כאשר תבין היטב מן המעשה של הצדיק שהתגבר עליו מאד העצבות וכו', כמובא אצלנו [בשיחות שבסוף הספר סיפורי מעשיות] ועל זה ישמח מאד ויחזק עצמו בשמחה תמיד כי עצבות מזיק מאד מאד ודע, שתכף כשאדם רוצה לכנס בעבודתו יתברך אזי תכף היא עברה גדולה כשיש לו עצבות, חס ושלום כי עצבות היא

סֵטְרָא אַחְרָא (זהר נח דף עא) וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ שׁוֹנֵא אוֹתָהּ וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת עֲקֻשׁוֹ גָּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ דְּהֵינּוּ מְעַט מְקַצַּת עִבּוּדָתוֹ שֶׁהִתְחִיל אַף אִם יַעֲבֹר עָלָיו מָה וְיִזְכֹּר דְּבָר זֶה הֵיטֵב כִּי תִצְטָרֵךְ לָזֶה מְאֹד, כְּשֶׁתְּחִיל קִצַּת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם כִּי צָרִיךְ עֲקֻשׁוֹת גָּדוֹל מְאֹד לְהִיּוֹת חֲזָק וְאַמִּיץ לְאַחֲזוֹ עֲצָמוֹ לְעִמּוֹד עַל עִמּוּדוֹ אַף אִם מְפִילִין אוֹתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, בְּכָל פְּעַם כִּי לְפַעְמִים יֵשׁ שְׂמִפְּלִין אֶחָד מְעִבּוּדַת הַשֵּׁם, כִּי דוּעַ אַף עַל פִּי כֹן עָלָיו לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ לַעֲשׂוֹת מָה שְׂיֻכַּל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם וְאֵל יִנִּיחַ עֲצָמוֹ לְפַל לְגַמְרִי, חֵס וְשָׁלוֹם כִּי כָל אֵלוֹ הַנְּפִילוֹת וְהִרְיָדוֹת וְהַבְּלוּלִים וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה צְרִיכִים בְּהִכָּרַח לְעִבֵּר בְּהֵם, קָדָם שְׂנִכְנָסִין בְּשַׁעְרֵי הַקְּדוּשָׁה וְגַם הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים עָבְרוּ בְּכָל זֶה וְדַע, שֶׁיֵּשׁ אֶחָד שְׂכָבֵר הוּא אֵצֶל הַפֶּתַח שֶׁל הַקְּדוּשָׁה וְהוּא חוֹזֵר לְאַחֲרָיו מִחֲמַת הַבְּלוּלִים הַנִּיֵּל אוֹ שְׂאֲזִי כְּשֶׁהוּא סָמוּךְ אֵצֶל הַפֶּתַח אֲזִי מִתְגַּבֵּר עָלָיו הַסֵּטְרָא אַחְרָא וְהַבַּעַל דְּבָר מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ בְּהִתְגַּבְרוֹת גָּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ וְאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ לְכַנֵּס לְתוֹךְ הַפֶּתַח וּמִחֲמַת זֶה הוּא חוֹזֵר לְאַחֲרוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם כִּי כֹן דָּרָךְ הַבַּעַל דְּבָר וְהַסֵּטְרָא אַחְרָא כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהָאָדָם סָמוּךְ סָמוּךְ מִמֶּשׁ לְשַׁעְרֵי הַקְּדוּשָׁה, וְכִמְעַט שְׂיֻכְנָס אֲזִי הוּא מִתְפַּשֵּׁט עָלָיו בְּהִתְגַּבְרוֹת גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ וְשִׁמְעֵנוּ מִצְּדִיק אֲמִתִּי שְׂאֵמֵר שְׂאֵלוֹ הִיָּה אוֹמֵר לוֹ אֶחָד, יְהִיָּה מִי שְׂיִהְיֶה בַּעֲת שְׁעָסֵק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם בְּתַחֲלָתוֹ. אַחִי, חֲזָק וְאַחֲזוֹ עֲצָמְךָ הַיִּיתִי רָץ וּמְזָדָרֵז מְאֹד בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךְ כִּי גַם עָלָיו עִבֵּר כָּל הַנִּיֵּל וְלֹא הִיָּה שׁוֹמֵעַ שׁוֹם הַתְּחִזְקוֹת מִשׁוֹם אָדָם עַל כֹּן מִי שְׂרוֹצֶה לְכַנֵּס בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִזְכֹּר זֹאת הֵיטֵב וְחֲזָק עֲצָמְךָ מְאֹד וַעֲשֵׂה מָה שְׂתֻכַּל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם וּבִרְבוֹת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים תִּכְנַס לְבִטַח בְּעִזָּרְתוֹ יִתְבַּרְךְ לְתוֹךְ שַׁעְרֵי הַקְּדוּשָׁה כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ מְלֵא רַחֲמִים וְרוֹצֶה בְּעִבּוּדָתְךָ מְאֹד וְדַע, שֶׁכָּל הַתְּנוּעוֹת וְהַתְּחִזְקוֹת שְׂאֵתָה נִתְקַ וְנִתְקַ בְּכָל פְּעַם אֵיזָה מְעַט מִן גְּשָׁמִיּוֹת לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךְ כָּלֵם מִתְקַבְּצִים וּמִתְחַבְּרִים וּמִתְקַשְּׂרִים וּבָאִים לְעִזָּרְתְךָ בַּעֲת הַצָּרֵךְ דְּהֵינּוּ כְּשֶׁיֵּשׁ חֵס וְשָׁלוֹם, אֵיזָה דַחֲק וְעַת צָרָה, חֵס וְשָׁלוֹם וְדַע, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְעִבֵּר עַל גֶּשֶׁר צָר מְאֹד מְאֹד וְהַכָּלָל וְהַעֲקָר שְׂלֵא יִתְפַּחַד כָּלֵל וְדַע, שֶׁיֵּשׁ אֵילָן, שְׂגִדְלִים עָלָיו עָלִים שְׂכָל עָלָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת גָּדֵל מֵאֶה שָׁנִים וְהוּא נִמְצָא בְּפִרְדָּסִים שֶׁל הַשָּׂרִים וְקוֹרִין אוֹתוֹ בְּלִשׁוֹנָם מֵאֶה שָׁנִים וּמִסְתַּמָּא כְּשֶׁגָּדֵל מֵאֶה שָׁנִים, בּוֹדָאֵי עוֹבֵר עָלָיו מָה שְׂעוֹבֵר וְאַחַר כֵּךְ בְּסוּף הַמֵּאָה שָׁנִים הוּא יוֹרֵה בְּקוֹל גָּדוֹל כְּמוֹ קִנֵּי שְׂרָפָה, שְׂקוֹרִין אוֹרְמָאטִיעַ [תּוֹתַח] וְהֵבֵן הַנְּמִשָּׁל הֵיטֵב. וְרֵאֵוִי לִילְךָ עִם מָה שְׂנִאָמֵר בְּמִאָמֵר אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי [בְּלִקְוֵטִי הָרֵאשׁוֹן בְּסִימָן רַפ"ב] דְּהֵינּוּ לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ לְמִצָּא בְּעִצְמוֹ אֵיזָה זְכוּת וְאֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה וּבְזֶה הַמְּעַט טוֹב שְׂמוֹצֵא בְּעִצְמוֹ, יִשְׁמַח וּיְחִזֵּק עֲצָמוֹ וְאֵל יִנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ, אַף אִם נָפַל לְמָה שְׂנִפֵּל, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ אַף עַל פִּי כֹן יְחִזֵּק עֲצָמוֹ בְּמְעַט דְּמְעַט טוֹב שְׂמוֹצֵא בְּעִצְמוֹ עַדִּין עַד אֲשֶׁר יִזְכֶּה לְשׁוֹב עַל יְדֵי זֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ וְכָל הַזְּדוֹנוֹת יְהִיו נִעֲשִׂין זְכוּיֹת (עֵין יוֹמָא פו:) וּמָה עָשָׂה הַבַּעַל שֵׁם טוֹב, יִזְכֹּר צְדִיק לְבִרְכָה, עַל הַיָּם כְּשֶׁהִסִּיתוֹ הַבַּעַל דְּבָר וְכוּ וּמִזֶּה תִּבִּין, עַד הֵיכָן אֶתָּה צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק וּלְבָלִי לֵיאֵשׁ עֲצָמְךָ, חֵס וְשָׁלוֹם אַף אִם יְהִיָּה מָה שְׂיִהְיֶה וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד וּיִשְׁמַח עֲצָמוֹ בְּכָל מָה שְׂיֻכַּל וְאַפְלוֹ עַל יְדֵי מְלִי דְשְׁטוּתָא לַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ כְּשׁוֹטָה וְלַעֲשׂוֹת עֲנִינֵי שְׁטוּת וְצָחוֹק אוֹ קְפִיצוֹת וְרִקוּדִים כְּדִי לְבוֹא

מט - לפי גדלות השם יתברך ועצם רוממותו יתברך

לְפִי גְדוּלוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעֵצָם רוֹמְמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַנּוּעָה קִלְהָ בְּעֵלְמָא וּבְהִסְתַּכְלוּת בְּעֵלְמָא, שְׂאִינוּ כְּרָאוּי לְפִי כְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ הִיָּה רְאוּי לְבוֹא עַל הָאָדָם מֵה שְׂרָאוּי, חֶסֶד וְשְׁלוֹם חֶסֶד וְשְׁלוֹם אֵךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים וְכֹל הָעוֹלָם מְלֵא רַחֲמָנוּת, וְהוּא רוֹצֵה מָאד בְּהָעוֹלָם עַל כֵּן צָרִיךְ לְחַזֵּק עֲצָמוֹ מָאד בְּעִבּוּדָתוֹ בְּכֹל מֵה שְׂיֻכַּל אָף אִם הוּא כְּמוֹ שְׂהוּא וְיִסְמַךְ עַל רַחֲמָיו הַמְרַבִּים מָאד בְּלִי שְׁעוֹר כִּי בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ אָף אִם עֵבֵר מֵה שְׂעֵבֵר וּלְהִבָּא לֹא יַעֲשֶׂה עוֹד וְיִהְיֶה שֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה עַל כָּל פְּנִים הֵן בְּמַחְשָׁבָה וְהֵן בְּמַעֲשֶׂה כִּי גַם הַמַּחְשָׁבָה שֶׁל אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ הִיא גַם כֵּן עֲשִׂיָה כִּי גַם בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָה יֵשׁ מַחְשָׁבָה וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת שֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה בְּמַעֲשֶׂה וּבְמַחְשָׁבָה כְּנִי"ל וּמֵה שְׂנַעֲשֶׂה עִמּוֹ מִמִּילָא, אֵל יַחוּשׁ וְאֵל יִסְתַּכַּל עַל זֶה כָּלָל וְדַע, שְׂעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה הִיא כְּשֶׂאָדָם עוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְקוֹמוֹת מִמֶּשׁ שְׂהִיָּה מְקַדָּם הַתְּשׁוּבָה כֹּל אֶחָד לְפִי מֵה שְׂעֵבֵר עָלָיו בְּיָמִים הַקּוֹדְמִים וּכְשֶׂעוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְקוֹמוֹת וְהַעֲנִינִים שְׂהִיָּה מִתְחַלָּה מִמֶּשׁ וְעַכְשָׁו פּוֹנֵה עֶרְף מֵהֶם, וְכוּפָה יֵצֵרוֹ לְבִלִי לַעֲשׂוֹת עוֹד מֵה שְׂעֲשֶׂה זֶהוּ עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה, וְרַק זֶה נִקְרָא תְּשׁוּבָה. וְהוּא מַעֲלָה גְדוּלָה, כְּשִׂישׁ עֲדִין יֵצֵר הָרַע לְהָאָדָם כִּי אִזּוֹ יָכוֹל לַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עִם הַיֵּצֵר הָרַע דִּיקָא דְהִינּוּ לִקְחַ כֹּל הַהִתְלַהֲבוֹת וְהַחֲמִימוֹת וְלְהַכְנִיסוֹ בְּתוֹךְ עִבּוּדַת הַשֵּׁם דְּהִינּוּ לְהַתְּפַלֵּל וְלְהַתְּחַנֵּן בְּחַמִּימוֹת וְהַתְּלַהֲבוֹת הַלֵּב וְכִיוּצָא וְאִם אִין יֵצֵר הָרַע לְהָאָדָם, אִין עִבּוּדָתוֹ שְׁלֵמָה כָּלָל וְהָעֵקֶר לַעֲצֹר וּלְעַכֵּב הַחֲמִימוֹת בְּעַת הַתְּאַוּוֹת וְלְהַנִּיחוֹ בְּעַת הַתְּפִלָּה וְהָעִבּוּדָה שֶׁם יִנִּיחַ חֲמִימוֹתָיו וְהַתְּלַהֲבוֹתָיו לְתוֹךְ הָעִבּוּדָה כְּנִי"ל וְאֵפְלוֹ מִי שְׂאִינוּ אִישׁ כְּשֵׁר, נִזְדַּמֵּן לוֹ לְפַעֲמִים, שְׂמַתְּפִלֵּל בְּהַתְּלַהֲבוֹת וְזֶה בָּא גַם כֵּן מִחֲמִימוֹת הַיֵּצֵר הָרַע שִׂישׁ לוֹ רַק שְׂהוּא אִינוּ מְקַבֵּל עַל זֶה שְׂכָר אֲבָל מִי שְׂרוֹצֵה לְהַתְּנַהֵג בְּכִשְׁרוֹת הוּא מַעֲלָה גְדוּלָה כְּשִׂישׁ לוֹ עֲדִין יֵצֵר הָרַע כְּנִי"ל

נ - המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו

המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו למקום שהוא רוצה. ואי אפשר שיהיו שני מחשבות ביחד כלל. ואפלו אם לפעמים מחשבתו פורחת ומשוטטת בדברים אחרים וזרים היא ביד האדם להטותה בעל כרחיה אל הדרך הישר לחשב מה שראוי. והוא ממש כמו סוס שפונה מן הדרך וסר לדרך אחר שתופסין אותו ברסנו ומחזירין אותו בעל כרחו אל הדרך הישר. כמו כן יכולים לתפס את המחשבה בעל כרחו להשיבה אל הדרך הראוי

נא - היצר הרע נוקש באדם בכל פעם

היצר הרע נוקש באדם בכל פעם ומעוררו למה שמעוררו ואף אם אין האדם שומע לו ופונה ערף ממנו אף על פי כן הוא נוקש בו עוד פעם שני ושלישי ורביעי ויותר אבל אם האדם הוא חזק בדעתו ועקשן נגד היצר הרע ואינו פונה אליו כלל אזי היצר הרע מסתלק והולך לו וכן בתפלה, בענין המחשבות הבאים לבלבל, הוא ממש כנ"ל שהמחשבה באה כמה פעמים פעם אחר פעם, לבלבל וצריך להיות חזק לבלי להסתכל עליה כלל בשום אופן ואזי תסתלק ועין במקום אחר מזה

נב - מה שקשה קשיות על הצדיקים

מה שקשה קשיות על הצדיקים, זהו מכרח להיות כי הצדיקים מתדמים ליוצרים, כמובא וכמו שקשה קשיות על השם יתברך כמו כן בהכרח שיהיה קשה קשיות על הצדיק כי הוא מתדמה אליו יתברך ובענין הקשיות שקשה על השם יתברך מרגלא בפמה לומר אדרבא, כך ראוי להיות דיקא, שיהיו קשיות על השם יתברך וכך נאה ויפה לו יתברך לפי גדלתו ורוממותו כי מעצם גדלתו ורוממותו, שהוא מרומם מאד מדעתנו על כן בודאי אי אפשר שנבין ונשיג בשכלנו הנהגתו יתברך ועל כן בהכרח

שִׁיחִיו עָלְיוּ יִתְבָּרַךְ קִשְׁיוֹת כִּי כֵּד נָאָה וַיִּפֶּה לְהַבְוִירָא יִתְבָּרַךְ, שִׁיחִיהָ מְרוֹמָם
וְנִשְׂאָ מִדְּעֵתָנוּ שְׁעַל יְדֵי זֶה קִשְׁיָה הַקִּשְׁיוֹת כְּנִי"ל וְאִם הִיא הִנְהַגְתּוּ כְּפִי חִיּוּב
דְּעֵתָנוּ אִם כֵּן הִיא, חֵס וְשְׁלוֹם, דְּעֵתוֹ כְּדְעֵתָנוּ.

נג - גדל יקרת המחשבה

גדל יקרת המחשבה נודע לי עתה כי המחשבה יקרה מאד מאד שנגעשה
ממנה דברים שלמים ממש שיש להם קיום כל הימים שיתקיימו העולמות
כל זמן אשר השם יתברך וכו' וכו' וחקמה יקר יותר כי מחשבה הוא שעולה
על מחשבתו לבד וחקמה הוא שבונה בחקמתו בניינים בשכלו והוא יקר
מאד ועקר הדבר שיהיה באמת ואפלו פשט שמחדשין, הוא גם כן דבר
גדול מאד וצריך גם כן שיהיה באמת וגם להפך פשהוא בלא אמת נעשה
ממנה גם כן דברים להפך

נד - הבחירה ביד האדם לעשות כרצונו

הבחירה ביד האדם לעשות כרצונו ואפלו כל הדברים, הכל ביד האיש
הישראלי להתנהג הכל כרצונו כבחירתו כי ביד ישראל יש בחירה בידם
על כל דבר שבעולם כי אצל אחרים יש דברים שהם מכרחים בהם אבל
אצל איש הישראלי כל דבר ודבר שהוא עושה כגון לנסע לאיזה מקום
וכיוצא יש בו עבודה ועל כן יש לו בחירה על הכל

נה - רוח העולם הזה אין לשער

רוח העולם הזה אין לשער דהינו מה שהאדם יכול להרויח בזה העולם ואין צריך על זה הוצאות משלו, שקורין אויש לאג רק, ממה שהכין לפניו הבורא יתברך יכול להרחיב ידו ולהרויח הרבה מאד

נו - כשיש להאדם לב, אין שיד אצלו מקום כלל

כשיש להאדם לב, אין שיד אצלו מקום כלל כי אדרבא, הוא מקומו של עולם וכו' כי האלקות הוא בלב, כמו שכתוב (תהלים ע"ג) : "צור לבבי" ואצל השם יתברך נאמר (שמות ל"ג) : "הנה מקום אתי" שהוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו (כמובא בפרש"י שם והוא ב"ר שם) נמצא, מי שיש לו לב ישראלי אין ראוי לו לומר שמקום זה אין טוב לפניו כי אין שיד אצלו מקום כלל כי אדרבא הוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו פני"ל

נז - כשצדיק גדול אמתי מגלה תורה

דע, כשצדיק גדול אמתי מגלה תורה חדושים נפלאים ונוראים הוא טובה להקטנים במעלה שעל ידי זה נתגדל הקטן במעלה שהכל רצים ובאים אליו וגם בהסתר אחר נתגדל אחד על ידי זה כמו שמצינו בבלעם כשנתן השם יתברך את התורה לישראל באו כל האמות לבלעם (כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה זבחים קטז) נמצא שעל ידי נתינת התורה לישראל נתגדל בלעם ובאו אליו כל העולם והוא עמד עצמו על איזה פסוק ואמר להם תורה כי אז כשבאו אליו, שאלו אותו מה ששאלו "ה למבול ישב" והוא עמד על פסוק, והשיב להם : "ה עז" וכו' וכן בישראל בעצמן שהם בקדשה ואינם באים, חס ושלום, לבלעם וכיוצא בו אך כשצדיק גדול אמתי מגלה חדושים ונעשה רעש גדול, שזה מגלה חדושים נוראים פאלו אזי כלם מתקבצים ובאים לאיזה קטן במעלה ונאספים אצלו לשמע ממנו מחמת הרעש שנעשה על ידי החדושים, שמגלה הצדיק הגדול והוא עומד עצמו על איזה פסוק ואומר להם מה

נח - יש בני אדם שאומרים, שכשהצדיק גדול במעלה

יש בני אדם שאומרים שכשהצדיק גדול במעלה מחמת גדלתו אינו יכול להשגיח ולהסתפק על בני העולם כי הוא רחוק מהעולם ובאמת אינו כן כי אדרבא, כשהצדיק גדול מאד הוא יכול להשגיח ולהסתפק יותר על העולם וכמו שמצינו ברבן יוחנן בן זכאי שבודאי היה גדול במעלה מאד מאד יותר ויותר הרבה מהצדיקים שבזמן הזה ואף על פי כן אמר: אוי לי אם אמר, אוי לי אם לא אמר (פלים פרק יז משנה טז) נמצא שרבן יוחנן בן זכאי היה בקי כל כך בתוך העולם עד שהיה מתירא לומר דברי תורה שלא ילמדו ממנו הרמאים הרי שהיה בקי מאד בהעולם עד שאדרבא, היה מתירא פן ילמדו ממנו רמאות כי באמת כל מה שהצדיק גדול ביותר יכול להשגיח ולהסתפק בעולם יותר כי הלא השם יתברך הוא מרום ומנשא מאד מאד מן העולם ואף על פי כן הוא משגיח בהשגחה פרטית על כל העולם כי באמת מי שהוא יש אִזִי אינו יכול להיות בכל מקום בבת אחת כי מה שהוא ישות כשהוא עומד כאן אינו כאן כגון כשהוא באיזה עבודת השם אינו יכול להסתפק בעולם אבל מי שהוא אין אין מקום שלא יהיה שם, כי אין לו מקום כלל ועל כן כל מה שהצדיק נכלל יותר באין הוא יכול להשגיח ולהסתפק בעולם ביותר כי אין שִׁיך לומר עליו שהוא במקום גבוה ורחוק מהעולם כי אין לו מקום כלל וכמו שמובא בדברינו [בלקוטי קמא, סימן קסב] בשם המגיד על הרוצה להחכים, יְדָרִים וכו', עֵינִי שֶׁם

נט - יש זריז ונשכר, זריז ונפסד

יש זריז ונשכר, זריז ונפסד (עיני פסחים נ:) כי דע, כי "מצוה גוררת מצוה" (אבות פרק ד) נמצא שהמצוה גוררת את חברתה ובודאי יש איזה בחינה בין המצוות מה שהוא בין מצוה למצוה שהוא מקשר מצוה אחת

לחברתה אשר על ידי זה המצוות נגררים אחת אחר חברתה ובאמת זאת
הבחינה בעצמה, הינו מה שהוא בין המצוות כנ"ל זאת הבחינה היא גם
כן יקרה מאד ועל כן מי שהוא צדיק מנעוריו והולך בדרך הישר מימיו
מדרגא לדרגא כמו שכתוב באברהם (בראשית כ"ד) : "ואברהם זקן בא
בימים" שאברהם בא לדרגא שלו על ידי הימים, כמובא בזהר (חיי שרה
דף קכט) כי בן שלש שנים הכיר את בוראו (נדרים לב) והיה הולך תמיד
מדרגא לדרגא ומי שהוא בבחינה זו, הוא מפסיד על ידי הזריזות כי
כשהוא זריז גדול ורץ בזריזות ממצוה למצוה אזי הוא מפסיד על ידי זה
את בחינת הקדשה מה שהוא בין מצוה למצוה כנ"ל כי על ידי זה הזריזות
הוא עובר ומדלג על הבחינה הזאת כי המצוה בעצמה הולכת אליו כי היא
נמשכת ונגררת אליו על ידי המצוה ראשונה שגוררת את השניה כנ"ל
וכשגם הוא רץ בזריזות אל המצוה אזי יוכל לדלג ולעבר את הבחינה
הנ"ל דהינו מה שהוא בין המצוות כנ"ל ועל כן הוא זריז ונפסד אבל
כששוהה קצת, יוכל בתוך כך להשיג גם הבחינה שבין המצוות כנ"ל וכל
זה למי שהולך בדרך ה פסדר מנעוריו אבל מי שצריך לעשות תשובה
הוא צריך דוקא להיות זריז גדול מאד מאד למהר ולרוץ מאד, להמלט
על נפשו ואסור לו לשהות כלל לעמד ולהתישב כי בעל תשובה אינו הולך
מדרגא לדרגא כלל ואין בינו ובין הקדשה שום בחינה הנ"ל כי הוא צריך
להתחיל מחדש והוא צריך לרוץ ולדלג אל הקדשה כמובא, שהבעל
תשובה צריך לדלג על מה שצריך לדלג ולקפץ אל הקדשה בזריזות גדול
ואיש כזה הוא זריז ונשכר כנ"ל. ובחינה שבין המצוות כנ"ל הוא כגון :
"וידבר ה אל משה לאמר ועשית" ובודאי יש עבודה גם באלו הדבורים,
שהם קדם המצוה כי עקר המצוה בעצמה נאמר בתורה אחר כך, אחר
תבת "ועשית" אבל באמת בודאי גם בפסוקים הנ"ל שבין מצוה למצוה,
יש בהם עבודה וזהו בחינה הנ"ל מה שבין מצוה למצוה וראה במקום
אחר [בלקוטי א סימן כב] מענין זה שפאמת יש עבודה גם בפסוק וידבר
וכו

ס - כשיש מלחמות בעולם, השכל מחיב שיהיה יקרות

כשיש מלחמות בעולם, השכל מחיב שיהיה יקרות כי נתעורר הקללה של
קין : "כי תעבד את האדמה, לא תסוף תת כחה לך" (בראשית ד) על ידי
השפיכות דמים שיש בעולם כי קללה זו נאמרה על שפיכות דמים כי
האדמה היא חייבת בזה כשיש שפיכות דמים כי הגשמים נעשין על ידי
האדים העולים מן הארץ כמו שכתוב (בראשית ב) : "ואד יעלה מן הארץ

והשקה את כל פני האדמה" כי מן האדים העולים מן הארץ, מזה נעשים גשמים וכשיש מלחמות ושפיכות דמים אזי נעשה מן האדים הנ"ל שפיכות דמים וזה שכתוב (יחזקאל ל"ה) : "ותגר את בני ישראל על ידי חרב בעת אידם" הינו בחינת אדים הנ"ל שעל ידם נעשה השפיכות דמים וכן בכמה אמות : מצרים ועמון ומואב כשנבא על מפלתם נאמר שם "בעת אידם" בחינת אדים הנ"ל שעל ידם נעשה השפיכות דמים כנ"ל ועל כן כשיש מלחמות ושפיכות דמים אזי האדמה נותנת פחה לשם כי מן האדים העולים ממנה נעשה השפיכות דמים ועל כן אין יורדין גשמים כי הגשמים נעשין מן האדים ועכשו נעשה מן האדים ענן אחר דהינו שפיכות דמים כנ"ל (תענית ח) : בשעת גשמים אפלו גיסות פוסקות בו כי כשיש גשמים נפסקים הגיסות והמלחמות כנ"ל ולזה מקשר מה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה. כשהיה רבי עקיבא בתפיסה, אמר לו רבי שמעון בן יוחאי רבי, למדני תורה, ואם לאו, אני אומר ליוחאי אבא ומוסרך למלכות (פסחים קיב) והדברים תמוהים מאד מאד שרבי שמעון יאמר פדברים האלה לרבו, שימסרו למלכות וגם כי מסתמא כשרבי עקיבא רבו לא רצה ללמדו בודאי כון לטובה וגם הלא כבר היה תפוס בתפיסה, ומה ימסרהו עוד אך דע, כי גם על ידי מי שאומר תורה ברבים ושומעים תלמידים שאינם הגונים על ידי זה בא גם כן עצירת גשמים כי על ידי כבוד התורה בא גשמים, בבחינת (שמות ט"ז) : "וכבוד ה' נראה בענן" ועל ידי הענן בא גשמים וזה בחינת (תהלים כ"ט) : "אל הכבוד הרעים, ה' על מים רבים" הינו בחינת גשמים שבאים על ידי כבוד ה', בחינת כבוד התורה והלומד תורה לתלמיד שאינו הגון אמרו רבותינו, זכרונם לברכה, (חלין קלג) שהוא כזורק אבן למרקוליס ופרשו רבותינו, זכרונם לברכה (עין תוספות סנהדרין סד ד"ה מרקוליס) שמרקולייס פרושו : מ"ר קלוי"ס, הינו חלופ הכבוד נמצא כשלומד תורה לתלמיד שאינו הגון, הוא הפך הכבוד ועל כן בא על ידי זה עצירת גשמים הפך הכבוד, שעל ידו באין גשמים (משלי כ"ו) : "כמטר בקציר כן לא נאווה לכסיל כבוד" הינו כשלומד תורה לתלמיד שאינו הגון, שזה בחינת "נותן לכסיל כבוד" (שם) (כמבואר שם בחולין), שנותן כבוד התורה לכסיל דהינו תלמיד שאינו הגון ועל ידי זה מקלקל הגשמים וזהו : "כמטר בקציר" הינו קלקול הגשמים שיורדין שלא בעונתן כי בשעת הקציר, אזי אדרבה, מזיק המטר כן לא נאווה לכסיל כבוד כי על ידי זה בעצמו הוא קלקול הגשמים כנ"ל וזה שאמר רבי שמעון בן יוחאי לרבי עקיבא : למדני תורה ואם לאו, אני אומר וכו' כי רבי עקיבא היה מקהיל קהלות ודורש ברבים וסבר רבי שמעון, שמפני זה נתפס בתפיסה מחמת שהיה דורש ברבים, ושמעו בני אדם שאינם מהגנים כי על ידי חדושי תורה שמגלין על ידי זה נמשך אלקות, כביכול כמו שכתוב (שמות כ"ה) : "ויקחו לי תרומה" הינו כשתרצו לקח ולהמשיך אותי אי אפשר כי אם על ידי התורה כי על ידי התורה ממשיכין אותו, כביכול ולהיכן נמשך האלקות לתוך מח השומע ואף על פי שזהו תפיסה, כביכול, בבחינת (שיר השירים ז) : "מלך אסור ברהטים" ברהטי מחין (סוף התקונים תקון ו דף ה) (ועין בתיקון ו דף כא) אסור דיקא שמה שנמשך אלקותו יתברך, כביכול,

בְּרֵהִטִי מַחִין הוּא בְּחִינַת תְּפִיסָה, בְּחִינַת (תְּהֵלִים ס"ח) "שְׁבִית שְׁבִי" אָף
עַל פִּי כֵן הוּא נִיחָא לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁיִהְיֶה נִמְשָׁךְ, כְּבִיכּוֹל, עַל יְדֵי הַתּוֹרָה
אָף עַל פִּי שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִיסָה אֲבָל כְּשֶׁלּוֹמֵד תּוֹרָה לְתַלְמִיד שְׁאִינוֹ הַגּוֹן
וּמְמַשִּׁיךְ אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְתוֹךְ מַח שָׁלוֹ, זֶהוּ תְּפִיסָה מִמֶּשׁ וְעַל כֵּן עֲנָשׁוּ
תְּפִיסָה וְעַל כֵּן סָבַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁעַל יְדֵי זֶה נִתְפָּס רַבִּי עֲקִיבָא
בְּתְּפִיסָה כְּנִי"ל כִּי עַל יְדֵי הַתְּפִיסָה יִתְתַקֵּן, וַיִּזְדַּכְּכוּ הַדְּבוּרִים, שְׁהַכְּנִיס
לְתַלְמִידִים שְׁאִינֵם הַגּוֹנִים בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית מ"ב) : "וְאַתֶּם הָאֲסֵרוּ
וַיִּבְחַנוּ דְּבָרֵיכֶם" וְעַל כֵּן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לְרַבִּי עֲקִיבָא, שְׁיִלְמְדֵנוּ
תּוֹרָה וְעַל יְדֵי זֶה שְׁיִלְמַד עִתָּה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עַל יְדֵי זֶה יִתְתַקֵּן פָּגַם
הַנִּי"ל, שְׁלֵמַד תּוֹרָה לְתַלְמִידִים שְׁאִינֵם מְהַגְנִים וְאִם לֹא, אֲנִי אוֹמֵר וְכוּ
אֲנִי אוֹמֵר דִּיקָא הֵינּוּ שְׂרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר לְרַבִּי עֲקִיבָא שְׁאִם הוּא אֵינוֹ רוֹצֶה
לְלַמְדוֹ תּוֹרָה, אֲזִי אֲנִי אוֹמֵר תּוֹרָה וְזֶהוּ: אֲנִי אוֹמֵר לְיוֹחָאִי אֲבָא כִּי כָל
חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה שְׁמַגְלִין עַל יְדֵי זֶה מַגְלִין חֲסָדִים כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ,
זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (פְּתִיחוֹת צו) : כָּל הַמוֹנֵעַ תַּלְמִידוֹ מִלְשִׁמְשׁוֹ, כְּאֵלוֹ מוֹנֵעַ
מִמֶּנּוּ חֲסֵד שְׁנַאֲמַר : "לְמַס מִרְעֵהוּ חֲסֵד" וַיֵּשׁ בְּכָל אֶחָד חֲסָדִים וּגְבוּרוֹת
חֲסָדִים מִצַּד הָאֵב וְכוּ וְרַבִּי עֲקִיבָא לֹא הָיָה לוֹ מִצַּד הָאֵב חֲסָדִים כִּי הָיָה
בֶּן גְּרִים, וְלֹא הָיָה לוֹ זְכוּת אָבוֹת כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה
(בְּרֵכּוֹת כז:) , שְׁלֹא רָצוּ לְמַנּוֹתוֹ נְשִׂיא לְרַבִּי עֲקִיבָא מְשׁוּם דְלִית לֵהּ זְכוּת
אָבוֹת וְסָבַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂרַבִּי עֲקִיבָא אֵין רוֹצֶה לוֹמַר תּוֹרָה מִחֲמַת זֶה
מִחֲמַת שְׁאִין לוֹ חֲסָדִים מִצַּד הָאֵב אֲבָל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי בּוֹדָאִי הָיָה לוֹ
חֲסָדִים מִצַּד אָבִיו רַבִּי יוֹחָאִי, [שְׁהָיָה גְדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל] (עֵין בַּהֲקַדְמַת הַזּוֹהַר
דף י"א יוֹחָאִי הַבְּרַנָּא) וְעַל כֵּן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן : וְאִם לֹא, אֲנִי אוֹמֵר
לְיוֹחָאִי אֲבָא הֵינּוּ שְׁאֲנִי אוֹמֵר לְהַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹחָאִי אֲבָא בְּחִינַת
הַחֲסָדִים מִצַּד הָאֵב, שְׁמַשֵּׁם הַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה כִּי הַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה הוּא
הַתְּגַלּוֹת הַחֲסָדִים כְּנִי"ל וְזֶהוּ: וּמוֹסָרְךָ לְמַלְכוּת כִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, שְׁזֶה
שְׂרַבִּי עֲקִיבָא אֵינוֹ רוֹצֶה לוֹמַר תּוֹרָה וּלְגַלּוֹת הַחֲסָדִים וְעַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת
הַחֲסָדִים עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שְׁהָיָה רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר עִתָּה הָיָה מִתְקַן פָּגַם
הַנִּי"ל, שְׁלֵמַד תּוֹרָה לְתַלְמִידִים שְׁאִינֵם הַגּוֹנִים אֲךָ רַבִּי עֲקִיבָא אֵינוֹ רוֹצֶה
לְגַלּוֹת חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה וּלְגַלּוֹת הַחֲסָדִים מִחֲמַת שְׁאִין לוֹ חֲסָדִים מִצַּד הָאֵב
וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר שְׁזֶהוּ רַק מִחֲמַת עֲנִיוּת שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא שְׁמִחֲמַת
עֲנִוּתָנוֹתוֹ שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא הוּא סוֹבֵר שְׁאִין יְכוֹל לְגַלּוֹת תּוֹרָה מִחֲמַת שְׁאִין
לוֹ חֲסָדִים מִצַּד הָאֵב, וְאֵין יְכוֹל לְתַקֵּן פָּגַם הַנִּי"ל כִּי אִם עַל יְדֵי הַתְּפִיסָה
כִּי הַתְּפִיסָה הוּא תַקּוּן וְזָכוּד לְהַדְּבוּרִים כְּנִי"ל אֲבָל בְּאַמַּת רַבִּי עֲקִיבָא הוּא
רַבִּי גְדוֹל כְּזֶה שְׁיֵשׁ לוֹ חֲסָדִים מִצַּד עֲצֻמוֹ וְאֵין צְרִיךְ לְזְכוּת אָבוֹת כְּלָל וְיְכוֹל
רַבִּי עֲקִיבָא לְגַלּוֹת תּוֹרָה עַל יְדֵי הַחֲסָדִים שְׁיֵשׁ לוֹ מִצַּד עֲצֻמוֹ לְבַד וְעַל יְדֵי
זֶה יִתְקַן פָּגַם הַנִּי"ל כְּנִי"ל וְעַל כֵּן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אֲנִי אוֹמֵר וְכוּ, הֵינּוּ שְׁאֲנִי
אוֹמֵר תּוֹרָה, שְׁיֵשׁ לִי חֲסָדִים מִצַּד הָאֵב וְעַל יְדֵי זֶה יָבִיא אֶת רַבִּי עֲקִיבָא
לְתוֹךְ בְּחִינַת גְּדֻלוֹת עַד שְׁיִכָּרַח רַבִּי עֲקִיבָא בְּעַל כְּרַחוּ לוֹמַר תּוֹרָה כִּי בְּאַמַּת
רַבִּי עֲקִיבָא יְכוֹל בּוֹדָאִי לְגַלּוֹת תּוֹרָה אָף עַל פִּי שְׁאִין לוֹ זְכוּת אָבוֹת כִּי רַבִּי
עֲקִיבָא גְדוֹל כָּל כֶּךָ שְׁיִכּוֹל לְגַלּוֹת תּוֹרָה עַל יְדֵי חֲסָדִים שְׁיֵשׁ לוֹ מִצַּד עֲצֻמוֹ
רַק שֶׁהוּא עָנוּ וְעַל יְדֵי שְׁיִגְלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן תַּלְמִידוֹ תּוֹרָה שֶׁהוּא יֵשׁ לוֹ חֲסָדִים
מִצַּד הָאֵב עַל יְדֵי זֶה יָבִיא אֶת רַבִּי עֲקִיבָא לְבְּחִינַת גְּדֻלוֹת עַד שְׁיִכָּרַח בְּעַל

כָּרְחוּ לומר תורה אף על פי שאינו רוצה וזהו: ואם לאו הינו שאמר רבי שמעון לרבי עקיבא אם אין אתה רוצה לומר תורה וזהו מחמת ענותנותך אזי אני אומר ליוחאי אבא, הינו שאני אומר תורה כי יש לי חסדים מצד האב כנ"ל ומוסרך למלכות שאביא אותך ואמסוך בעל כרחך למלכות, לבחינת גדלות ותהיה מכרח בעל כרחך לגלות תורה שהיא התגלות החסדים כנ"ל כי על ידי שרבי שמעון בן יוחאי תלמידו יאמר תורה על ידי זה יביא את רבי עקיבא לבחינת גדלות בעל כרחו ויכרח לומר תורה, שהוא התגלות החסדים שהוא תקון פגם הנ"ל [ולא באר איך על ידי התגלות התורה שמגלה חסדים על ידי זה יתתקן פגם הנ"ל גם לא באר איך על ידי התלמיד שיש לו זכות אבות, כשמגלה תורה על ידי זה יהיה רבו מכרח לבוא בגדלות ולומר תורה] וזהו: ומוסרך למלכות מסירה הוא לשון בעל כרחו כמו שכתוב (במדבר ל"א): "וימסרו מאלפי ישראל" פרש רש"י: שנמסרו בעל כרחם כי רבי שמעון בן יוחאי יביא את רבי עקיבא בעל כרחו לבחינת גדלות על ידי שהוא יאמר תורה כנ"ל

סא - השם יתברך הוא למעלה מהזמן

השם יתברך הוא למעלה מהזמן, כמובא וזה הענין הוא באמת דבר נפלא ונעלם מאד ואי אפשר להבין זאת בשכל אנושי אך דע, שעקר הזמן הוא רק מחמת שאין מבינים דהינו מחמת ששכלנו קטן כי כל מה שהשכל גדול ביותר, הזמן נקטן ונתבטל ביותר כי בחלום, שאז השכל נסתלק, ואין לו רק כח המדמה אזי ברבע שעה יכולים לעבר כל השבעים שנה כאשר נדמה בחלום שעובר והולך כמה וכמה זמנים בשעה מעטת מאד ואחר כך כשנתעוררים מהשנה אזי רואים, שכל אלו הזמנים והשבעים שנה שעברו בחלום הוא זמן מעט מאד באמת וזה מחמת שאחר כך בהקיץ אז חוזר השכל אליו ואצל השכל כל אלו השבעים שנה שעברו בחלום הם רק רבע שעה אצלו רק שבעים שנה ממש, הם שבעים שנה גם אצל השכל שלנו ובאמת בהשכל הגבוה למעלה משכלנו גם מה שנחשב אצלנו לשבעים שנה ממש הוא גם כן רק רבע שעה או פחות כי כמו שאנו רואין שיכולין לעבר שבעים שנה בחלום ובאמת אנו יודעין אחר כך בשכל שלנו שהוא רק רבע שעה כמו כן ממש, מה שנחשב לפי שכלנו שבעים שנה ממש הוא בשכל הגבוה למעלה יותר רק רבע שעה רק שאין אנו מבינים זאת כי גם בחלום אם היה אחד בא אצלו בשעת החלום והיה אומר לו, שכל זה שנדמה לו שעוברים ימים ושנים שבאמת אינם כלום, והכל הוא רק רבע שעה בודאי לא היה מאמין לו כלל כי לפי הדמיון שבחלום נדמה לו שעוברים ימים ושנים ממש כמו כן ממש, אף על פי שאצלנו לפי שכלנו נדמה שזהו זמן של שבעים שנה בשכל הגדול יותר הוא רק רבע שעה וכך

לְמַעַל מַעַלָּה מְעַלָּה שֶׁבִּשְׂכָל שֶׁהוּא גְבוּהָ עוֹד יוֹתֵר לְמַעַלָּה גַם אוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁבִּשְׂכָל הַגְּבוּהָ מִשְׁכַּלְנוּ אֵינוֹ נִחְשָׁב שָׁם, בִּשְׂכָל הַגְּבוּהָ עוֹד יוֹתֵר רַק לְזַמַּן מַעֲט וּפְחוּת מְאֹד וְכֵן לְמַעַלָּה מַעַלָּה עַד אֲשֶׁר יֵשׁ שְׂכָל גְבוּהָ כָּל כָּד שֵׁשׁ כָּל הַזְּמַן כִּלּוֹ אֵינוֹ נִחְשָׁב כָּלל כִּי מַחְמַת גְּדֹל הַשְּׂכָל מְאֹד, כָּל הַזְּמַן אֵין וְאֶפֶס לְגַמְרֵי כְּמוֹ שְׂאֲצַלְנוּ הַשְּׁבָעִים שָׁנָה שְׁעוֹבְרִים בְּחִלּוּם הֵם רַק רְבַע שָׁעָה בְּאַמֶּת כִּנּוּי לְכַמוֹ כֵּן יֵשׁ שְׂכָל לְמַעַלָּה מִשְׂכָּל, עַד שֶׁהַזְּמַן נִתְּבַטַּל לְגַמְרֵי וְעַל כֵּן מְשִׁיחַ שְׁעָבֵר עָלָיו מֵהַ שְׁעָבֵר מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם וְסָבַל מֵהַ שְׁסָבַל וְאַחַר כָּל זֶה, בְּסוֹף יֵאמֵר לוֹ הַשֵּׁם יְתַבָּרַךְ : "בְּנֵי אֲתָהּ, אֲנִי הַיּוֹם יְלֻדְתִּיךָ" (תְּהִלִּים ב) וְהַדָּבָר תְּמוּנָה וְנִפְלְאָ מְאֹד, לְכַאוּרָה אֲךָ כָּל זֶה מַחְמַת גְּדֹל עֲצָם שְׂכָלוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ לְפִי גְדֹל מִדְּרַגְתּוֹ שִׁיאֲחִז אֲזִי וּמַחְמַת הַפְּלִגָּת עֲצָם מַעֲלַת שְׂכָלוֹ שִׁיגְדֹל אֲזִי מְאֹד מְאֹד עַל כֵּן יִהְיֶה כָּל הַזְּמַן שְׁעָבֵר עָלָיו מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם עַד אוֹתוֹ הַזְּמַן כִּלּוֹ אֵין וְאֶפֶס מִמֶּשׁ וְיִהְיֶה מִמֶּשׁ כְּאֵלוֹ נוֹלָד הַיּוֹם כִּי יְתַבַּטַּל כָּל הַזְּמַן בִּשְׂכָלוֹ, שִׁיְהִיָּה גְדוֹל מְאֹד וְעַל כֵּן יֵאמֵר לוֹ הַשֵּׁם יְתַבָּרַךְ "אֲנִי הַיּוֹם יְלֻדְתִּיךָ" הַיּוֹם מִמֶּשׁ כִּי כָּל הַזְּמַן שְׁעָבֵר, אֵין וְאֶפֶס לְגַמְרֵי כִּנּוּי וְכֵן אֲנוּ רוֹאִים בְּמִקּוֹם, גַּם כֵּן שֶׁהַבַּעַל כַּח יְכוּל לַעֲבֹר מִקּוֹם גְּדוֹל בְּשָׁעָה מַעֲטָת נִמְצָא שְׂאֲצַלוֹ כָּל זֶה הַמִּקּוֹם הוּא קָטָן וְאֲצֵל הַחֲלוּשֵׁי כַח נִחְשָׁב זֶה הַמִּקּוֹם גְּדוֹל וְצָרִיכִים לִילֵךְ שָׁעָה מְרַבָּה עַד שְׁעוֹבְרִים אוֹתוֹ הַמִּקּוֹם וְכַמוֹ כֵּן לְמַעַלָּה מַעַלָּה כָּל מֵהַ שֶׁהַכַּח גְּדוֹל יוֹתֵר, הַמִּקּוֹם נִקְטָן אֲצֵלוֹ יוֹתֵר וְכֵן לְמַעַלָּה מַעַלָּה עַד שֶׁהַמִּקּוֹם נִתְּבַטַּל לְגַמְרֵי רַק שֶׁבִּשְׂכָלְנוּ אֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין כָּל זֶה כְּמוֹ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין בְּחִלּוּם אֶת הָאַמֶּת שְׂכָל אוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁנִּדְמָה בְּחִלּוּם אֵינוֹ כְּלוּם בְּאַמֶּת כְּמוֹ כֵּן גַּם אֲנוּ אֵי אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַבִּין שְׂכָל הַזְּמַן שְׂלָנוּ אֵינוֹ כְּלוּם לְמַעַלָּה בִּשְׂכָל הַגְּבוּהָ כִּנּוּי.

סב - אלה מסעי בני ישראל

"אֵלֶּה מִסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל" (בַּמִּדְבָּר ל"ג) [עֵינִין בַּלְקוּטִי קִמָּא סִי מִ בִּשְׁמִי ס עֶשְׂרֵה מֵאֲמֻרוֹת] שְׂמִסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּהֵינּוּ הַנְּסִיעוֹת שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל נוֹסְעִין מִמִּקּוֹם לְמִקּוֹם הֵם מְכַפְּרִין עַל אֵלֶּה אֱלֻקִּיךָ יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ עַל פְּגָם עֲבוּדָה זָרָה כִּי אֶפְלוּ כְּשִׂאִין עוֹבְדִין עֲבוּדָה זָרָה, יֵשׁ פְּגָם עֲבוּדָה זָרָה כִּי קִלְקוּל הָאֲמוּנָה הִיא גַם כֵּן בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה וְכַמוֹ שְׂמוּבָא (בְּשֵׁם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב) עַל פְּסוּק (דְּבָרִים י"א) : "וְיִסְרַתְּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֻקִּים אֲחֵרִים" שְׂתַכְּף כְּשִׂסְרִים מֵהַשֵּׁם יְתַבָּרַךְ, הוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה וְעַל יְדֵי הַנְּסִיעוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל נִתְּכַפֵּר וְכָל זְמַן שֵׁשׁ עֲבוּדָה זָרָה בְּעוֹלָם, חֲרוּן אַף בְּעוֹלָם (סִפְרֵי פָרָשַׁת רָאָה וְהוּבָא בְּפָרָשׁ"י שֵׁם) נִמְצָא כְּשֶׁנִּתְּכַפֵּר פְּגָם עֲבוּדָה זָרָה כִּנּוּי לְנִמְתַּק הַחֲרוּן אַף, וְנִמְשָׁךְ רַחֲמָנוּת וְעִקָּר רַחֲמָנוּת הוּא בְּבַחֲינַת (בְּרֵאשִׁית מ"ג) : "וְאֵל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רַחֲמִים" לָכֶם דִּיקָא הֵינּוּ שֶׁהַשֵּׁם יְתַבָּרַךְ יִתְּנוּ לָנוּ הַרְחָמָנוּת, שְׂיִמְסֹר אֶת הַרְחָמָנוּת בְּיַדְנוּ כִּי אֲצֵלוֹ יְתַבָּרַךְ יְכוּל לְהִיּוֹת, שְׂגַם

החולאת הקשה וכל היסורין הם הרחמנות שלו כי בודאי כל מה שהשם יתברך עושה להאדם, אפלו יסורין קשים הפל הוא רק רחמנות אבל אנו מבקשים, שיתן וימסר בידינו את הרחמנות כי אין אנו מבינים הרחמנות שלו וגם אין אנו יכולין לקבל אותו הרחמנות שלו הנ"ל רק שהשם יתברך יתן בידינו את הרחמנות שאנחנו בעצמנו נרחם עלינו ואצלנו הרחמנות בפשיטות, להתרפא מן החלי וכיוצא בזה ישראל ראשי תבות: אל שדי יתן לכם רחמים, כנ"ל כי הרחמנות נעשה על ידי מסעי בני ישראל כנ"ל.

סג - יעקב אבינו, כששלח את בניו

דע, כי יעקב אבינו, כששלח את בניו עשרת השבטים ליוסף שלח עמהם נגון של ארץ ישראל וזה סוד "קחו מזמרת הארץ בכליכם" וכו' (בראשית מג) בחינת זמר ונגון ששלח על ידם ליוסף וכמו שפרש רש"י: "מזמרת" לשון זמר וכו' כי דע, כי כל רועה ורועה יש לו נגון מיוחד לפי העשבים ולפי המקום שהוא רועה שם כי כל בהמה ובהמה יש לה עשב מיוחד, שהיא צריכה לאכלו גם אינו רועה תמיד במקום אחד ולפי העשבים והמקום שרועה שם, כן יש לו נגון בחינת פרק שירה ומשירת העשבים נעשה נגון של הרועה וזה סוד מה שכתוב (שם ד): "ותלד עדה את יבל, הוא היה אבי ישב אהל ומקנה ושם אחיו יובל, הוא היה אבי כל תפש כנור ועוגב" כי תכף כשהיה בעולם רועה מקנה, היה תכף כלי זמר כנ"ל ועל כן דוד המלך, עליו השלום, שהיה "ידע נגון" (שמואל א ט"ז) על כן היה רועה (שם) כנ"ל [גם מצינו באבות העולם כלם, שהיו רועי מקנה] (ישעיה כ"ד) "מכנף הארץ זמרת שמענו" הינו שזמירות ונגונים יוצאים מכנף הארץ כי על ידי העשבים הגדלים בארץ נעשה נגון כנ"ל ועל ידי שהרועה יודע הנגון על ידי זה הוא נותן כח בהעשבים ואזי יש לבהמות לאכל (שיר השירים ב) "הנצנים נראו בארץ, עת הזמיר הגיע" הינו שהנצנים גדלים בארץ על ידי הזמר והנגון השזך להם כנ"ל נמצא שעל ידי הזמר והנגון שהרועה יודע הוא נותן כח בעשבים ויש מרעה לבהמות גם הנגון הוא טובה להרועה בעצמו כי מחמת שהרועה הוא תמיד בין בהמות היה אפשר שימשיכו ויורידו את הרועה מבחינת רוח האדם לרוח הבהמיות עד שירעה הרועה את עצמו בבחינת (בראשית ל"ז): "ויילכו לרעות את צאן אביהם" וכו' ופרש רש"י: שהלכו לרעות את עצמן ועל ידי הנגון נצול מזה כי הנגון הוא התבררות הרוח שמבררין רוח האדם מן רוח הבהמה בבחינת (קהלת ג): "מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה הירדת היא למטה" כי זהו עקר הנגון ללקט ולברר הרוח טובה, כמבאר במקום אחר ועל כן על ידי הנגון נצול מרוח הבהמיות כי נתברר רוח האדם מרוח הבהמה על ידי הנגון כנ"ל ויש חלוקים רבים בנגינה כי

יש נגון שלם ויש נגון שהוא בכמה בבות, ויכולים לחלקו לבבות וענינים ודע, שהמלך יש לו כל הנגון בלו בשלמות אבל השרים אין להם רק איזה חלק בנגון כל אחד לפי מקומו ועל כן אמר דניאל לנבוכדנצר (דניאל ד) : "אנת הוא אילנא וכו ומזון לכלא בה" כי נבוכדנצר שהיה מלך ויש לו כל הנגון על ידו נמשך כל המזון כי המזון נמשך על ידי הנגון פני"ל ועל כן יעקב אבינו אף שלא היה יודע אז שהוא יוסף רק כפי מה שספרו לו השבטים הנהגותיו של יוסף שלח לו נגון השיך לשר כמותו כפי מה ששמע מבניו דרכיו והנהגותיו כי יעקב רצה לפעל אצלו על ידי הנגון מה שהיה צריך על כן שלח לו אותו הנגון של ארץ ישראל וזהו שאמר לבניו : "קחו מזמרת הארץ בכליכם" הינו שיקחו בחינת הנגון הנ"ל, שהוא בחינת זמרת הארץ פני"ל בפלים שלהם "והורידו לאיש מנחה, מעט צרי ומעט דבש, נכאת ולט, בטנים ושקדים" הם בחינת משקולות ומדות הנגון כי הנגון נעשה מגדולי הארץ פני"ל

סד - כל הנגידים הגדולים, כמעט כלם, הם משגעים ממש

מה שאנו רואים, שכל הנגידים הגדולים, כמעט כלם, הם משגעים ממש כמו שאנו רואין בחוש שכל מי שהוא עשיר, יש לו שגעון גדול דע, כי הממון עושה אותו משגע כי הממון הוא מנפילת העשירות של הנביאים כי כל הנביאים היו עשירים (נדרים לח) והנבואה כשבאה על הנביא, היה כמו משתגע כמו שפרש רש"י : "ויתנבא" ואשתטי (שמואל א י"ח). ואצל הנגידים הנ"ל נעשה על ידי הממון שגעון גמור ועל כן הם נעשים משגעים על ידי העשירות

סה - כשמקנאין קנאת ה צבאות, נחשב כמו צדקה

כשמקנאין קנאת ה צבאות, נחשב כמו צדקה כמו שכתבו התוספות בפרק השתפין על מה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (בבא בתרא י) :

"צדקה תרומם גוי" אלו ישראל, "וחסד לאמים חטאת" אלו העכו"ם
שכל חסד שעושין וכו' והביאו ראיה מנבואת ירמיהו, עין שם וכתבו התוספות
שם : ונבואת ירמיהו עשה אז צדקה, שקנא להקדוש ברוך הוא

סו - הצדיק הוא מכרח לעשות תשובה בעד ישראל

הצדיק הוא מכרח לעשות תשובה בעד ישראל דהינו כפיוצא אחד חוץ
לשורה ופורך על אזי הצדיק מכרח לעשות תשובה בשבילו על פי משל
שפעם אחד נסעו שני בני אדם עם סוס מבהל ומשגע ונשא אותם הסוס
והשליכם מן העגלה ועמד אחד והתחיל להכות את הסוס באגרוף והכה
אותו הרבה ושחק ממנו השני ואמר לו הלא אתה מכה את ידך, ומה
תועיל להסוס הכאה זו רק אתה צריך לקח רצועה, שמכין בה הסוסים,
להכות אותו והלך ועשה כן ולקח רצועה והתחיל להכות את הסוס ועמד
הסוס ורץ בבקה גדולה וברח ונשא אותם והשליך אותם לתוך רפש
וטיט והסוס ברח לו להלך נמצא, שגם זה אינו יעצה טובה ויעצו אותו
שיעשה כך שיקח חבל יפה, ויקשר את הסוס לאיזה אילן ויכה אותו
הרבה, ובזה ילמדו להיטיב ועשה כך, והכה הסוס הרבה ונתנגע וראה
שגם זה אינו יעצה טובה כי אינו כדאי הסוס פלו בעד היגיעה והקצר רוח,
שיש לו על ידי ההכאה ואין תקנה לסוס כזה רק לירות אותו על ידי קני
שרפה וזה צר לו כך כשאחד יוצא לחוץ ואינו מתנהג כשורה אין יכולין
למצא יעצה מה לעשות לו כי היה אפשר להעניש אותו בעצמו או על ידי
שליח או באפן אחר אך כל הענישים הם נוגעים להצדיק בעצמו כמו
שמצינו אצל השם יתברך "שבכל צרתם לו צר" (ישעיה ס"ג) כי הם חלק
אלו"ק ממעל ועל כן כשיש להם צרה, חס ושלוש לו צר כביכול כמו כן
אצל הצדיק גם כן "כי גם ענוש לצדיק לא טוב" (משלי י"ז) כי העניש
שמעניש את אחד, הוא נוגע להצדיק בעצמו (ע זוהר בראשית כז) אש,
רוח, מים עפר וכל אלו הארבעה יסודות נמשכין מיסוד הפשוט, שהוא
בחינת הצדיק בחינת (משלי י) "צדיק יסוד עולם" שהצדיק הוא בחינת
יסוד הפשוט, שממנו נמשכין כל הארבעה יסודות בבחינת (בראשית ב) :
"ונהר יצא מעדן להשקות את הגן" ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים
"ונהר יצא מעדן" זה בחינת צדיק יסוד עולם, בחינת יסוד הפשוט אשר
"משם יפרד" הארבעה יסודות, שהם בחינת ארבעה ראשים כנ"ל נמצא
שכלם נמשכין מהצדיק ועל כן אם הוא מעניש את אחד, נוגע את הצדיק
בעצמו ועל כן "גם ענוש לצדיק לא טוב" כנ"ל וזה שאמרו הבבלי מוסר
שכשבאים לצדיק ורואים אותו, בבחינת (ישעיה ל) : "והיו עיניך ראות

את מוריד" ראוי שימצא את עצמו בתוך הצדיק שישתכל בעצמו על כל המדות, איך הוא אוהו בהם על ידי ראית פני הצדיק כי כל המדות נמשכין מהארבעה יסודות הנ"ל, כמובא (במשנת חסידים) [עי בלקו"א סי ד אות ח] ועל כן כשרואה את הצדיק שהוא בחינת יסוד הפשוט, שממנו נמשכין כל הארבעה יסודות ראוי לו שישתכל ויגיש על ידי זה איך הוא אוהו בכל המדות, שבאין מן הארבעה יסודות שנמשכין מהצדיק, שהוא בחינת יסוד הפשוט כנ"ל וזה: והיו עיניך ראות את מוריד ראשי תבות: אש רוח מים עפר שהם הארבעה יסודות, שמהם נמשכין כל המדות שכלם נמשכין מהצדיק כנ"ל ועל כן כשרואין את הצדיק, שזה בחינת: והיו עיניך ראות את מוריד על ידי זה רואין בעצמו איך הוא אוהו בכל המדות שבאין מארבעה יסודות אש, רוח, מים, עפר שנמשכין מהצדיק כנ"ל וזה שקורין העולם את מחרת יום הכפורים שם ה כי אחר יום הכפורים, אז נתגלה בחינת שם ה וזה שנצטוו תכף למחרת יום הכפורים על שבת כי למחרת יום הכפורים נתראה השם יתברך לישראל והזהירם על מלאכת המשכן ואזי הקהילם משה והזהירם על שבת כדי שלא יטעו לומר שמלאכת המשכן דוחה שבת (כמובא בפרש"י פרשת ויקהל) נמצא שתכף למחרת יום הכפורים הזהירו על שבת ושבת שמא דקדשא בריך הוא (זהר יתרו דף פח:) כי אז, אחרי יום הכפורים, נתגלה בחינת שם ה כי כשמענישין את אחד, עוקרין אותו משרש חיותו כי אפלו שאר ענשים נקראים בחינת מיתה כמו שכתוב (שמות ד): "כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך" ואמרו רבותינו, זכרונם לברכה (עבודה זרה ה), שנעשו עניים והשם הוא החיות, בבחינת (בראשית ב): "נפש חיה הוא שמו" ושמו משתף בשמנו כביכול (ירושלמי תענית פרק ב, ובפרש"י יהושע ז, ירמיה יד, ובילקוט יהושע ז) ועל כן כשיש לישראל איזה ענש, חס ושלום נוגע את עצמו יתברך, כביכול כי עקר הענש נוגע בהחיות שהוא השם ושמו משתף בשמנו כנ"ל ועל כן כשאמר משה: "ואם אין מחני נא" (שמות ל"ב) והשיבו השם יתברך: "מי אשר חטא לי אמחננו" וכו' (שם) בקש משה, שיעשה למען שמו הגדול המשתף בשמנו (עין ברכות לב ובמ"ר תשא פ וברש קהלת) כי מאחר ששמו יתברך משתף בשמנו נמצא כשיעניש אותם, נוגע את עצמו יתברך כביכול, כנ"ל ועל כן אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (מגלה י): הוא אינו שש וכו' כי נוגע בעצמו יתברך, כביכול, כי שמו משתף בשמנו כנ"ל נמצא כשנתרצה הקדוש ברוך הוא לישראל ביום הכפורים ואמר: "סלחתי כדבריד" אזי, כביכול, נגדל שמו יתברך המשתף בשמנו כנ"ל ועל כן נצטוו תכף אחר יום הכפורים על שבת כנ"ל כי שבת שמא דקדשא בריך הוא כנ"ל ועל כן קורין מחרת יום הכפורים שם ה כי אחר המחילה והסליחה שנעשה ביום הכפורים נגדל שם ה, כנ"ל

סז - בראשית לעיני כל ישראל

[חבור התחלת התורה בסופה] "בראשית לעיני כל ישראל" כי יש ענין דמכסין על עינא, שהם רומי רבתי ורומי זעירתא כמובא (ברעינא מהימנא, פינחס דף רנב קהלת י"ב) : "ושבו העבים אחר הגשם" זה מאור עינים, שהולך אחר הבכיה כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שפת קנא), שעל ידי הבכי הולך ומסתלק מאור עינים וזה בחינת שקיעת האור במערב כי במזרח חמה זורחת ובמערב שוקעת נמצא שמערב הוא שקיעת האור וכל זה על ידי בחינת הבכי, שעל ידו מסתלק מאור העינים כנ"ל שזה בחינת שקיעת האור כנ"ל כי מערב ראשי תבות : "רחל מבכה על בניה" (ירמיה ל"א), (כמובא בכתבי האריז"ל) כי שכניה במערב (פבא בתרא כה) והשכניה בוכה ומיללת, כבכול על ישראל בחינת (ירמיה ל"א) : "רחל מבכה על בניה, מאנה להנחם על בניה כי איננו" שהיא בוכה על צרת ישראל, המפזרים בגוים ואינם על מקומם ועל כן שקיעת האור במערב כי על ידי הבכיה מסתלק מאור עינים שזה בחינת שקיעת האור כנ"ל וזה בחינת כתל המערבי ששם השכניה בוכה ומיללת על חרבן בית המקדש כי ב"מערב" שם רחל מבכה על בניה, כנ"ל ויש מאורי אור ומאורי אש (עין זוהר בראשית כ:) והם זה לעמת זה שפשיש כח למאורי אור, אזי נכנעין מאורי אש וכן להפך, חס ושלוש שפשישנעין ונסתלקין מאורי אור, חס ושלוש אזי מתגברין מאורי אש וזה בחינת חרבן בית המקדש, בחינת (איכה א) : "ממרום שלח אש בעצמותי" כי נתגברו מאורי אש על ידי שנסתלקו מאורי אור בבחינת "רחל מבכה על בניה" כי הבכיה הוא בחינת הסתלקות מאורי אור כנ"ל ואזי מתגברין, חס ושלוש, מאורי אש בחינת : "ממרום שלח אש" וכו' כנ"ל וזה בחינת ההעלמה, שנתעלם היפי והפאר של כל העולם כי יש צדיק, שהוא היפי והפאר והחן של כל העולם כלו בבחינת (בראשית ל"ט) : "ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה" בחינת (תהלים מ"ח) : "יפה נוף משוש כל הארץ" (ועין זוהר ויגש רו:) כי זה הצדיק האמתי שהוא בחינת יוסף הוא ההדור והיפי של כל העולם וכשזה היפי והפאר נתגלה בעולם דהינו כשזה הצדיק שהוא היפי של כל העולם, נתפרסם ונתגדל בעולם אזי נפתחין העינים של העולם שכל מי שנקלל בזה החן האמת של זה הצדיק שהוא החן והיפי של העולם דהינו שמתקרב אליו ונקלל בו נפתחין עיניו ויכול לראות והעקר להסתכל על עצמו [בסימן סו] שעל ידי שמתקרב לצדיק אמתי, שהוא בחינת (משלי י) "צדיק יסוד עולם" בחינת יסוד הפשוט, שממנו נמשכין כל הארבעה יסודות בבחינת (בראשית ב) : "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים" נהר יוצא מעדן זה בחינת : צדיק יסוד עולם שהוא בחינת יסוד הפשוט אשר "משם יפרד והיה לארבעה ראשים" הינו בחינת הארבעה יסודות, שנמשכין מן הצדיק כנ"ל וכשמתקרב אליו על ידי זה ראוי לו להסתכל בעצמו על כל המדות, איך הוא אויז בהם כי כל המדות נמשכין מן הארבעה יסודות, כידוע [עין בלקו"א סי ד אות ה] והארבעה יסודות נמשכין מן הצדיק כנ"ל ועל כן כשנתגלה זה הצדיק, שהוא החן והיפי של העולם כל מי שמתקרב ונקלל בזה החן האמת

נִפְתַּח חֵין עֵינָיו וְרוֹאָה וּמִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ אֵיךְ הוּא אוֹחֵז בְּכָל הַמִּדּוֹת, שְׁנִמְשָׁכִין מֵאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת שֶׁהֵם נִמְשָׁכִין מֵהַצַּדִּיק כְּנִי"ל וְגַם יָכוֹל לִרְאוֹת וּלְהִסְתַּכֵּל בְּגִדְלַת הַשֵּׁם וּלְהִסְתַּכֵּל בְּעוֹלָם עַל יְדֵי שְׁנִפְתָּחוֹ עֵינָיו עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַפֶּאֶר שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת כְּנִי"ל כִּי כְּשֶׁזֶה הַצַּדִּיק נִתְגַּלָּה וְנִתְפָּרֵס בְּעוֹלָם, זֶה בְּחִינַת שֵׁם דְּהֵינּוּ שְׁנִתְפָּרֵס וְיֵשׁ לוֹ שֵׁם בְּעוֹלָם וּבִתּוֹךְ זֶה הַשֵּׁם שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מְלַבֵּשׁ וּמְשַׁתֵּף שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי שְׁמוֹ מְשַׁתֵּף בְּשִׁמְנוֹ [מִצְוִיין לַעִיל בְּסִי סוּ בַּפְּנִים] נִמְצָא כְּשֶׁנִּתְגַּדֵּל שֵׁם הַצַּדִּיק, נִתְגַּדֵּל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וְכָל מֵה שְׁנִתְגַּדֵּל יוֹתֵר שֵׁם הַצַּדִּיק, נִתְגַּדֵּל יוֹתֵר שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל כִּי שְׁמוֹ מְשַׁתֵּף בְּשִׁמְנוֹ כְּנִי"ל (זְכָרְיָה י"ד) : "ה אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד" כִּי שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא אֶחָדוֹת פְּשׁוּט אֵד לְמִטָּה מְשַׁתְּלֵשֵׁל מְשֻׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת כִּי שְׁמוֹ אֶחָד יִתְבָּרַךְ, הוּא בְּחִינַת אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם וְעַל כֵּן לְמִטָּה נִשְׁתְּלֵשֵׁל מְשֻׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת וּמִתְחַלְּקָה מְשַׁתְּלֵשֵׁל מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם בְּחִינַת תְּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין וְאַחַר כֵּן מְשַׁתְּלֵשֵׁל לְאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת וּמִקְדָּם מְשַׁתְּלֵשֵׁל לְבְּחִינַת : צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם, שְׁמִמְנוֹ נִמְשָׁכִין כָּל הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת (שְׁמוֹת ל"ה) (וְעֵין זוֹהַר תְּרוּמָה קַנָּב) רָאוּ דִּיקָא כִּי עַל יְדֵי שְׁנִתְגַּלְּתָה וְנִתְגַּדֵּל שֵׁם בְּצִלְאֵל עַל יְדֵי זֶה רָאוּ כִּי עַל יְדֵי זֶה נִפְתַּח חֵין הָעֵינַיִם וְרוֹאִים כְּנִי"ל וְזֶה : "כִּי קָרָא הַ בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל" הֵינּוּ כִּי הוּא בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל, כִּי שְׁמוֹ מְשַׁתֵּף בְּשִׁמְנוֹ וְעַל יְדֵי זֶה רָאוּ כְּנִי"ל כִּי כַח הַרְאוֹת נִמְשָׁךְ גַּם כֵּן מִבְּחִינַת הַשֵּׁם שֶׁהוּא בְּחִינַת אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שְׁמִשְׁם נִמְשָׁךְ תְּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת שֶׁבֶת שֵׁין בֵּית שֵׁין תְּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא, בֵּית עֵין (תְּקוּן ע) כִּי שֶׁבֶת שְׁמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (זוֹהַר יִתְרוֹ דף פח :) גַּם הַצַּדִּיק הוּא בְּחִינַת שֶׁבֶת, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (בְּזוֹהַר נְשָׂא דף ק :) אֵנֶת הוּא שֶׁבֶת דְּכַלְהֵי יוֹמֵי וְזֶה : "רָאוּ כִּי הַ נִתַּן לְכֶם אֶת הַשֶּׁבֶת" (שְׁמוֹת ט"ז) רָאוּ דִּיקָא, כִּי שֶׁבֶת, שֶׁהוּא שְׁמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא בְּחִינַת כַּח הַרְאוֹת בְּחִינַת תְּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין כְּנִי"ל וְעַל כֵּן בְּכָל מְקוֹם שְׁנִזְכָּר בְּנִין בֵּית הַמְּקַדָּשׁ, נִזְכָּר שֶׁבֶת כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (וַיִּקְרָא י"ט) : "אֶת שֶׁבֶת־תִּי תִשְׁמְרוּ, וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ" וְכֵן בְּכָל מְקוֹם שֶׁהִזְהִיר עַל מְלֶאכֶת הַמְּשָׁכָן, הִזְהִיר מִקְדָּם עַל שֶׁבֶת כִּי שֶׁבֶת מֵאִיר לְהַבִּית הַמְּקַדָּשׁ כִּי הַמְּקַדָּשׁ הוּא גַּם כֵּן בְּחִינַת עֵינַיִם, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (יְחִזְקֵאל כ"ד) : "גֵּאוֹן עֵינֵיכֶם, מִחֲמַד עֵינֵיכֶם" (עֵין בָּבֶא בְּתָרָא ד) וְשֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת הַגּוֹנִין הַמְּאִירִין בְּמִקְדָּשׁ כִּי שֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת כַּח הַרְאוֹת שֶׁהֵם תְּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין הַמְּאִירִין לְבֵית הַמְּקַדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵינַיִם וְזֶה בְּחִינַת מַחִין כִּי מִתְחַלְּקָה נִעְשָׂה מִבְּחִינַת שֵׁם הַ, שֶׁהוּא אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, בְּחִינַת אַרְבָּעָה מַחִין בְּחִינַת (שְׁמוֹת ל"א) : "וְאַמְלָא אֶתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֻכְמָהּ וּבְתַבּוּנָהּ וּבְדַעַת וּבְכָל מְלֶאכֶה" חֻכְמָהּ, תַּבּוּנָהּ וְדַעַת וְכָל מְלֶאכֶה זֶה בְּחִינַת אַרְבָּעָה מַחִין (כְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּתַקּוּנֵי זוֹהַר דף יג. בְּהַקְדָּמָה) שֶׁהֵם נִעְשִׂין מִבְּחִינַת שֵׁם הַ כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב : רָאוּ כִּי קָרָא הַ בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל, וְאַמְלָא אוֹתוֹ וְכוּ בְּחֻכְמָהּ וּבְתַבּוּנָהּ" וְכוּ וְאַחַר כֵּן נִעְשָׂה בְּחִינַת תְּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין וְאַחַר כֵּן אַרְבָּעָה יְסוּדוֹת כְּנִי"ל וּבְשֶׁבִיל זֶה נִקְרָאִים הַצַּדִּיקִים "עֵינֵי הָעֵדָה" (בְּמִדְבָּר טו) (עֵין בָּבֶא בְּתָרָא ד) כִּי עַל יְדָם נִפְתַּח חֵין הָעֵינַיִם כְּנִי"ל וְאַזִּי כְּשֶׁנִּתְגַּלְּתָה הַפֶּאֶר וְהִכִּי שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת וְנִתְגַּדֵּל שְׁמוֹ שֶׁזֶה בְּחִינַת הַגְּדֵלֶת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל, כְּנִי"ל שְׁעַל יְדֵי זֶה נִעְשִׂין הַמַּחִין וְכַח הַרְאוֹת וְנִפְתַּח חֵין הָעֵינַיִם כְּנִי"ל אֲזִי יֵשׁ לְהַעוֹלָם בְּעַל

הַבַּיִת, שֶׁהוּא מְשֻׁגָּח עַל הָעוֹלָם וְזֶה בְּחִינַת בְּרֵאשִׁיית רֵאשִׁי בַּיִת (תְּקוּנֵי זֶהר תְּקוּן ג' דף יח) רֵאשׁ זֶה בְּחִינַת מַחִין בַּיִת זֶה בְּחִינַת בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ, שֶׁעֶקֶר קִיּוּמוֹ עַל יְדֵי בְּחִינַת הַמַּחִין שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּלַת גּוֹנֵין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין בְּחִינַת שֶׁבֶת, שֶׁמֵּאִיר לְבַיִת הַמְּקֻדָּשׁ כְּנִי"ל גַּם בַּיִת זֶה בְּחִינַת הַבְּתִים שֶׁל הַתְּפִלִּין שֶׁשָּׂם הֵם הַמַּחִין, בְּחִינַת: וְאַמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֻכְמָה וּבִתְבוּנָה וּבִדְעוּת וּבְכָל מְלָאכָה וְאַמְלֵא דִּיקָא, בְּחִינַת הַבְּתִים, שֶׁהַמַּחִין מְמַלְאִין אוֹתָם וְאַזִּי יֵשׁ בְּעַל הַבַּיִת בְּחִינַת רֵאשׁ הַבַּיִת שֶׁהוּא מְחֻזָּק בְּדִקֵי הַבַּיִת כִּי תְקוּן הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ הוּא עַל יְדֵי זֶה כְּנִי"ל אֲבַל יֵשׁ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, הַהֶפֶךְ מִמֶּשׁ כְּשֶׁנִּתְפָּרֵס, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, מִי שֶׁאֵין בּוֹ שֵׁם הַכֹּל וְכִשְׁנִתְפָּרֵס וְנִתְגַּדַּל שְׁמוֹ שֶׁל זֶה כְּבִיכּוֹל נִתְמַעֵט וְנִתְעַלֵּם שֵׁם הַוְּאִזִּי נִתְגַּדַּל בְּעוֹלָם בְּעַלֵי שְׁמוֹת וְקֻדְרִים, שֶׁקוֹרִין טֹאטִירִין וּבְאִין לְעוֹלָם, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, דְּבָרִים שֶׁאֵין מוֹעִיל לָהֶם, כִּי אִם שְׁמוֹת הַטְּמָאָה, חֶסֶד וְשָׁלוֹם שֶׁכֵּל זֶה הַפֶּךְ שֵׁם הַכִּי נִתְעַלֵּם שֵׁם הַ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם וְאַזִּי נִסְתַּלְקִין וְנִכְנָעִין מְאוּרֵי אוֹר חֶסֶד וְשָׁלוֹם שֶׁהֵם בְּחִינַת מְאוּרֵי הָעֵינַיִם בְּחִינַת תְּלַת גּוֹנֵין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין, שֶׁנִּמְשָׁכִין מִשֵּׁם הַכִּי וְכִשְׁנִכְנָעִין מְאוּרֵי אוֹר, אֲזִי מִתְגַּבְּרִין מְאוּרֵי אֵשׁ וּמִזָּה בְּאִין שְׂרָפוֹת בְּעוֹלָם, חֶסֶד וְשָׁלוֹם עַל יְדֵי שֶׁמִּתְגַּבְּרִין וְנִתְגַּדַּל בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַמְּפָרְסִים שֶׁל שֶׁקֶר שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְעַלֵּם שֵׁם הַ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם וְנִכְנָעִים מְאוּרֵי אוֹר, וּמִתְגַּבְּרִין מְאוּרֵי אֵשׁ בְּחִינַת: "מְמָרוֹם שְׁלַח אֵשׁ" שֶׁזֶה בְּחִינַת שְׂרָפַת בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁנֶּעֱשִׂין גַּם כֵּן עַל יְדֵי הַסְּתַלְקוּת מְאוּרֵי אוֹר שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּבְּרוּ מְאוּרֵי אֵשׁ כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת: "וַיִּצַּת אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסוּדוֹתֶיהָ" (אֵיכָה ד) יְסוּדוֹתֶיהָ זֶה בְּחִינַת אֲרֻבָּה יְסוּדוֹת שֶׁנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת מְאוּרֵי אוֹר מִבְּחִינַת תְּלַת גּוֹנֵין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין שֶׁנֶּאֱכָלוּ וְנִשְׂרְפוּ עַל יְדֵי וַיִּצַּת אֵשׁ בְּצִיּוֹן עַל יְדֵי הַהִתְגַּבְּרוּת מְאוּרֵי אֵשׁ כְּנִי"ל. וְהִנֵּה מָה שֶׁעֵבֵר אֵין, כִּי כָּבֵד נִשְׂרַף בַּיִת מְקֻדָּשְׁנוּ אֵד כְּעַת, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מְצַפֶּה לְשׁוּב אֱלֵינוּ וְלַחֲזוֹר וּלְבָנוֹת בַּיִת מְקֻדָּשְׁנוּ רְאוּי לָנוּ שְׁלֵא לְעַכְב, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, בְּנֵן בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ רַק לְהַשְׁתַּדֵּל בְּבִנְיָנוּ עַל כֵּן מְאֹד צָרִיךְ לָזַהֵר לְקוֹם בְּחֻצוֹת, לְהִיּוֹת מִתְאַבֵּל עַל חֲרָבֵן בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ כִּי אוּלַי בְּגִלְגוּל הָרֵאשׁוֹן הָיָה הוּא הַגּוֹרֵם שֶׁיִּחָרַב הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ וְאַפְלוּ אִם לָאו אוּלַי הוּא מְעַכְב עֵתָה בְּנֵן בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ וְנִחְשָׁב גַּם כֵּן כְּאֵלוּ הוּא גֵרֵם לְהַחְרִיבוֹ (עֵין יְרוּשְׁלַמִּי יוֹמָא פ"א ה"א) עַל כֵּן צָרִיךְ לָזַהֵר מְאֹד לְקוֹם בְּחֻצוֹת וְלְהִיּוֹת מִתְאַבֵּל מְאֹד עַל חֲרָבֵן בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ הַבְּטִיחַ לְכָל הַמִּתְאַבֵּל עַל צִיּוֹן לְשׁוּם לְאַבְלֵי צִיּוֹן "פָּאֵר תַּחַת אֶפְרַי" (יִשְׁעִיָה ס"א) פָּאֵר תַּחַת אֶפְרַי דִּיקָא פָּאֵר זֶה בְּחִינַת הַמַּחִין בְּחִינַת תְּפִלִּין בְּחִינַת רֵאשׁ בַּיִת בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַגּוֹנֵין בְּחִינַת תְּלַת גּוֹנֵין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין בְּחִינַת מְאוּרֵי אוֹר בְּחִינַת שֶׁבֶת הַמֵּאִיר לְבַיִת הַמְּקֻדָּשׁ כְּנִי"ל תַּחַת אֶפְרַי אֶפְרַי זֶה בְּחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ, [שֶׁהוּא הַהֶפֶךְ מִהַנִּי"ל] הֵינוּ שִׁיְהִי נִכְנָעִין מְאוּרֵי אֵשׁ, שֶׁעַל יָדָם נִשְׂרַף הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ וְיִתְגַּבְּרוּ מְאוּרֵי אוֹר, שֶׁהֵם קִיּוּם הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ כְּנִי"ל וְזֶהוּ פָּאֵר תַּחַת אֶפְרַי, כְּנִי"ל נִמְצָא, שֶׁעַל יְדֵי שֶׁהוּא מִתְאַבֵּל עַל הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ עַל יְדֵי זֶה מְכַנְיַע מְאוּרֵי אֵשׁ, וּמִתְגַּבְּרִין מְאוּרֵי אוֹר, שֶׁהֵם בְּחִינַת שֶׁבֶת כְּנִי"ל מִתְאַבֵּל רֵאשִׁי תְבוּת: "לֹא תִבְעֵרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם" (שְׁמוֹת ל"ה) כִּי עַל יְדֵי שֶׁמִּתְאַבְּלִין, נִכְנָעִין מְאוּרֵי אֵשׁ כְּנִי"ל וְזֶהוּ: "בְּיּוֹם הַשֶּׁבֶת" כִּי אֲזִי מְאִירִין מְאוּרֵי אוֹר שֶׁהֵם בְּחִינַת שֶׁבֶת בְּחִינַת תְּלַת גּוֹנֵין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין שֶׁהֵם מְאִירִין לְהַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ

בבחינת "את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו" פני"ל (שמות ל"א) :
"לעשות את השבת לדרתם" ואמרו חכמינו, זכרונום לברכה (זהר פינחס
דף רמג: ובתקון כד) : לדרתם פתיב לשון דירה הינו כי על ידי שבת,
שהוא בחינת מאורי אור על ידי זה נעשה דירה דהינו בחינת הבית
המקדש, שקיומו על ידי שבת פני"ל גם דירה ממש כי על ידי שבת, שהוא
בחינת מאורי אור על ידי זה נכנעין מאורי אש, ונצולין משרפות פני"ל (עין
שבת קיט) נמצא שקיום דירות ישראל הוא על ידי שבת פני"ל וזהו:
בראשית ראש בית, בחינת הבעל הבית של העולם הינו הצדיק האמת,
שהוא היפי והפאר של העולם שהוא בחינת יוסף, בחינת (בראשית מ"ב)
: "ויוסף הוא השליט הוא המשביר" וכו בחינת ראש בית, בחינת בעל
הבית של העולם כי על ידו קיום הבית המקדש וקיום הבתים והדירות
של ישראל פני"ל ועל ידי שנתגדל השם של זה הצדיק, שהוא בחינת ראש
בית על ידי זה נפתחין העינים של ישראל פני"ל וזהו בראשית לעיני כל
ישראל בראשית, הינו ראש בית, בחינת הצדיק הנ"ל שהוא הפאר של
העולם פני"ל על ידו נפתחין עיני כל ישראל פני"ל וזה בחינת הספד על
סלוק הצדיק כי בראשית הוא הספד על נח הינו מאמר הנ"ל על בראשית
הוא הספד על סלוק הצדיק, שהוא בחינת נח כי שם נאמר מבחינת
ההעלמה שנתעלם הפאר של ישראל הינו שנסתלק ונתעלם הצדיק שהוא
הפאר של ישראל והנה להצדיק שנסתלק, אין לו הפסד כלל במה
שנתעלם ונסתלק כי אם נתעלם ונסתלק מכאן, הוא גדול ומפאר שם
בעולם הבא בחינת (בראשית ו) "את האלקים התהלך נח" אבל על הדור
יתום שנשארו ועל התולדות, דהינו הבנים שנשארו, הוא רחמנות גדול
מאד ועליהם נאמר כמקונן : "אלה תולדת נח" כמקונן ואומר אלה הם
התולדות והבנים של הצדיק, בחינת נח שנסתלק ואלה הם התולדות
היתומים שנשארו כי דע, שכל הדרות כלם נמשכין מן הצדיק שהוא
הראש בחינת ראש בית, בחינת הבעל הבית של העולם פני"ל בבחינת
(ישעיה מ"א) : "קורא הדרות מראש" שכל הדרות נמשכין מן הראש
דהינו הצדיק הנ"ל ואזי כשיש זה הצדיק שהוא הראש בית אזי יש בחינת
ראש ויש בחינת בית ואזי כלנו, דהינו כל בני הדור כלם בחינת בני בית
אבל כשנסתלק ונתעלם זה הראש שהוא הפאר, בחינת שם ה פני"ל אזי
מתגברין, חס ושלום, שמות הטמאה של החיצונים שזה בחינת
המפרסמים של שקר פני"ל והם בחינת ראש של הסטרא אחרא, שהוא
כנגד ראש הנ"ל דקדשה בחינת "ראש כל חוצות" שזהו בחינת ראש
דסטרא אחרא בחינת מפרסמים של שקר בחינת שם הטמאה של
החיצונים, חס ושלום ואזי אין בית, ומתגלגלים בחוצות, חס ושלום ועל
כן נקרא ראש כל חוצות כי נתעלם, חס ושלום בחינת ראש בית ואזי אין
בית, ומתגלגלים בחוצות, חס ושלום ועל זה נאמר : "תשתפכנה אבני
קדש בראש כל חוצות, בני ציון היקרים המסלאים בפז" וכו (איכה ד)
דהינו שישאר קדושים מתגלגלים, חס ושלום, בראש כל חוצות כי
נסתלק ונתעלם הראש בית, דהינו הצדיק האמתי ונתגבר, חס ושלום,
ההפך שהוא בחינת שם של הטמאה של החיצונים, בחינת ראש כל חוצות
פני"ל וירמיהו הנביא היה מקונן ומחבב דם ישראל שנשפך והיה משתתף

בצרתו והיה רואה ישראל מוליכים בקולריו, וידיהוּן מהדקין לאחורא, ורחיץ על צואריהוּן והיה משתתף עמהם והיה מקוֹנן על כל טפה דם של ישראל "בני ציון היקרים המסלאים בפז וכו' תשתפכנה אבני קדש" וכו' וזהו: "אלה תולדות נח" הינו כמקוֹנן על התולדות שנשארו בני"ל וזהו: "נח איש צדיק תמים היה", הינו שהיה ונסתלק וכו' בני"ל. והנה כל הדרות כלם נמשכין מן הצדיק שהוא ראש, בחינת "קורא הדרות מראש" בני"ל וזה בחינת: "אלה תולדות נח" שכל התולדות, דהינו הדרות, כלם נמשכין מן נח שהוא בחינת הצדיק, בחינת הראש, בחינת קורא הדרות מראש, בני"ל ודע, שגם הדור האתרוג נמשך גם כן מן הראש הנ"ל וזה בחינת קורא הדרות מראש בחינת הדור האתרוג, שנמשך גם כן מהראש הנ"ל דהינו הצדיק הנ"ל, שהוא הראש והפאר וההדור של העולם בני"ל והנה עקר ההדור הם ישראל כי אף על פי שגם הם ויפת הם תולדות נח אף על פי כן עקר ההדור הם ישראל שבאים מבני שם וזה בחינת הדור מצוה עד שלישי (בבא קמא ט: ושלתן ערוך ארח חיים סימן תרנו) זה בחינת שם, שהוא השליש משלשה בני נח [ועין בסנהדרין מה שדרשו על פסוק: "והשלישית יותר בה" שלישי של נח, שלישי של שם] שהוא עקר ההדור והפאר בני"ל והוא בחינת שם, שם דיקא, בחינת שם הקדש, שהוא בחינת פאר והדור בני"ל [והבן היטב לקשר כל זה עם מה שמבאר לעיל במאמר בראשית, ובסימן סו, כי הכל מקשר יחד, עין שם היטב] שיד לעיל: "רחל מבכה על בניה" זה בחינת עולמתא שפירתא דלית לה עינין (זהר משפטים דף צה) כי "רחל היתה יפת תאר ויפת מראה" (בראשית כ"ט) ועל כן עקר ההולדה של הצדיק שהוא בחינת יוסף, שהיה יפה תאר ויפה מראה בחינת הפאר והיפי של העולם בני"ל הוא מרחל אבל עכשו בגלות, אחר החרבן היא בבחינת רחל מבכה על בניה ועל כן היא בחינת עולמתא שפירתא דלית לה עינין כי מאור עינים נסתלקין על ידי הבכי בני"ל, והבן היטב ועל ידי זה מקשר היטב מאמר הנ"ל שמתחיל לדבר מענין רחל מבכה על בניה ואחר כך מדבר מההעלמה, שנתעלם הצדיק, שהוא הפאר והיפי בחינת יוסף בחינת: "ויוסף היה יפה תאר" וכו' כי הכל ענין אחד כי עקר הולדת הצדיק, שהוא בחינת יוסף וכו' בני"ל הוא מרחל וכו' בני"ל.

סח - עקר שלמות הצדיק שיוכל להיות למעלה ולמטה

עקר שלמות הצדיק שיוכל להיות למעלה ולמטה שיהיה יכול להראות למי שהוא למעלה ונדמה בדעתו שהוא במדרגה עליונה יהיה מראה לו שהוא ההפך וכו' להפך, למי שהוא למטה מאד במדרגה התחתונה בתוך

הָאָרֶץ מִמֶּשׁ יִהְיֶה מְרֻאָה לוֹ שְׁאֲדַרְבָּא הוּא סְמוּךְ לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶה
הַשְּׁלֵמוֹת מְכָרַח שְׁיִהְיֶה לְהַצְדִּיק וּבִלְא זֶה אֵינוֹ צָדִיק כְּלָל כִּי צָרִיךְ לְהִרְאוֹת
לְמִי שֶׁהוּא לְמַטָּה מְאֹד בְּדִיּוֹטָא הַתַּחְתּוֹנָה לְגַמְרֵי שְׁעֵדִין הוּא סְמוּךְ לָהּ
מִמֶּשׁ, כְּבִיכּוֹל וְלַעוֹרְרוֹ וְלַגְלוֹת לוֹ: הַ עֵמֶךְ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד וְאֵל תַּחַת
כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ עִמָּךְ וְאַצְלָךְ וְקָרוֹב לְךָ מִמֶּשׁ, כִּי "מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ"
(יִשְׁעִיָּה ו') עַל כֵּן אֶפְלוּ אִם הָאֲדָם נוֹפֵל, חֵס וְשְׁלוֹם, לְמָקוֹם שְׁנוּפֵל, רַחֲמָנָא
לְצַלָּן וְהוּא בְּשִׁפְלַת הַמִּדְרָגָה הַתַּחְתּוֹנָה מִמֶּשׁ גַּם מִשֶּׁם יוֹכֵל לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ
בָּהּ וּלְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כִּי מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וּכְבֹר דְּבַרְנוּ מִזֶּה,
שְׁכַשְׁהָאֲדָם מִנַּח לְמַטָּה לְגַמְרֵי וְרוּאָה שֶׁהוּא בְּדִיּוֹטָא הַתַּחְתּוֹנָה, חֵס
וְשְׁלוֹם, רַחוּק מְאֹד מֵהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ רְאוּי לוֹ לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ הֵינוּ
כִּי זֶהוּ בְּעֲצָמוֹ הוּא הַתְּקַרְבוֹת מֵאַחַר שְׁרוּאָה שֶׁהוּא רַחוּק כִּי מְקַדָּם הָיָה
מְרַחֵק כָּל כָּד, עַד שֶׁלֹּא הָיָה יוֹדֵעַ כְּלָל שֶׁהוּא רַחוּק וּמֵאַחַר שֶׁעַל כָּל פְּנִים
יוֹדֵעַ שֶׁהוּא רַחוּק זֶהוּ בְּעֲצָמוֹ הַתְּקַרְבוֹת וּבְזֶה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לוֹ לְהַחֲיוֹת אֶת
עֲצָמוֹ וּלְשׁוֹב אֵל ה' וְכֵן לְהַפְּךְ, לְמִי שֶׁהוּא לְמַעְלָה מְאֹד צָרִיךְ הַצְדִּיק
לְהִרְאוֹת לוֹ שֶׁהוּא רַחוּק לְגַמְרֵי מֵהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ מֵהַ חֲמִית מֵהַ יְדַעַת וְכוּ (הַק
הַזוֹהַר דף א': דְּבָרֵי הַיָּמִים א כ"ט): "כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ", שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַצְדִּיק, כִּי יוֹדֵעַ דְּאֶחָד בְּשָׂמִיָּא וּבְאָרְעָא (תַּרְגוּם שֵׁם וַע בַּזוֹהַר בְּרֵאשִׁית לֹא
וּבַתִּיקוֹן כ"ב), דְּהֵינוּ כְּנִי"ל שְׁיִהְיֶה לְמַעְלָה וּלְמַטָּה שְׁיִהְיֶה מְרֻאָה לְמִי שֶׁהוּא
לְמַעְלָה, בְּבַחֲיוֹת שְׂמִים, שֶׁהוּא לְהַפְּךְ שֶׁהוּא רַחוּק מְאֹד וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלָל
כִּי יוֹדֵעַתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחִינּוֹת מֵהַ חֲמִית מֵהַ יְדַעַת וְכוּ כִּי שֵׁם לְמַעְלָה בְּשָׂמִים,
שֵׁם דִּיקָא שׁוֹאֲלִים אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וְלְהַפְּךְ, לְמִי שֶׁהוּא לְמַטָּה בְּאָרֶץ מִמֶּשׁ
יִהְיֶה מְרֻאָה לוֹ כִּי ה' עִמוֹ, כִּי מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְזֶהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת,
לְהִיּוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה וְזֶה בְּחִינּוֹת בְּנִים וְתַלְמִידִים שְׁצָרִיכִין לְהַנִּיחַ בְּעוֹלָם
כִּי לְכַאוֹרָה הַדְּבָר תִּמּוּהַ כִּי הֵלֵא הָעֵקֶר שְׁצָרִיךְ הָאֲדָם לְשַׁבֵּר עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי
מִן הַחֲמֹר וְאִם כֵּן לְמָה הוּא חַיּוֹב כְּשֶׁהָאֲדָם נֹסֵתֵלֵק לְגַמְרֵי לְמַעְלָה דְּהֵינוּ
אַחַר הַהִסְתַּלְקוֹת שְׁיִנִּיחַ אַחֲרָיו בְּנִים בְּזֶה הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי, שְׁיִמְלָאוּ מְקוֹמוֹ
בְּזֶה הָעוֹלָם הֵלֵא אֲדַרְבָּא, טוֹב לְהִסְתַּלְק לְגַמְרֵי לְמַעְלָה אֲדָם בְּאֶמֶת הָעֵקֶר
הַשְּׁלֵמוֹת לְהִיּוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ כִּי כְּשֶׁהוּא בְּעוֹלָם אֶחָד
לְבַד, אֵין זֶה שְׁלֵמוֹת רַק שְׁנִיָּהם יַחַד מַעְלָה וּמַטָּה זֶהוּ עוֹלָם שְׁלֵם וְעַל כֵּן
מְחַיֵּב הָאֲדָם שְׁיִהְיֶה נִשְׂאָר מִמֶּנּוּ שְׂאֲרִית בְּאָרֶץ, בֵּן אוֹ תַלְמִיד כְּדִי שְׁגִם
כְּשִׁיְהִי לְמַעְלָה אַחַר הַהִסְתַּלְקוֹת יִהְיֶה לְמַטָּה גַם כֵּן בְּזֶה הָעוֹלָם דְּהֵינוּ
מֵהַ שְׁנִשְׂאָר מִמֶּנּוּ לְמַטָּה בֵּן אוֹ תַלְמִיד הַנִּמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ וְעֵקֶר הוּא הַמַּח, שְׁיִהְיֶה
נִשְׂאָר לְמַטָּה מִמַּחוֹ וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְהַנִּיחַ בֵּן אוֹ תַלְמִיד כְּמוֹ שְׁדַרְשׁוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, (בְּבֵא בִּתְרָא קטז) עַל פְּסוּק: "אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת
לְמוֹ" חַד אָמַר בֵּן, וְחַד אָמַר תַּלְמִיד כִּי הַתַּלְמִיד הוּא מִמַּח הָרֵב וְכֵן הַבֵּן
נִמְשָׁךְ גַם כֵּן מִמַּח הָאֵב וְרַבִּי יוֹחָנָן סָבַר תַּלְמִיד, כִּי לֹא הָיָה לוֹ בְּנִים כִּי אֶצֶל
הַתַּלְמִיד הַמַּח מִפְּשֵׁט מְגִשְׁמִיּוֹת אֲבָל אֶצֶל הַבֵּן הַמַּח מְלַבֵּשׁ בְּהִטְפָּה זְרַעִית
אֲבָל גַּם זֶה צְרִיכִים. וְהַכֵּלֵל, שְׁצָרִיךְ שִׁשְׂאָר מִמֶּנּוּ בְּנִים וְתַלְמִידִים
וְהַתַּלְמִידִים יֵאָרוּ יוֹתֵר לְתַלְמִידִים אַחֲרֵיהֶם, וְכֵן לְהֵלֵן יוֹתֵר שְׁגִם
הַתַּלְמִידִים יִפְרוּ וְיִרְבוּ וְיַעֲשׂוּ תַלְמִידִים אַחֲרֵיהֶם וְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵי יַעֲשׂוּ
יוֹתֵר תַּלְמִידִים וְכֵן לְהֵלֵן יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כְּדִי שְׁיִהְיֶה נִשְׂאָר מַחוֹ גַם לְמַטָּה
לְעוֹלָם וְעַד וְכֵן הַבְּנִים צְרִיכִים גַם כֵּן שִׁשְׂאָר זְכוֹרֵי דוֹרֵי דוֹרוֹת בְּנִים וּבְנֵי

בנים וכו' כי זהו עקר השלמות של הצדיק שיהיה למעלה ולמטה, בבחינת
כי כל בשמים ובארץ דאחד בשמיא וארעא [עין כל זה במאמר ויהי מקץ
כי מרחמם ונהגם [בסימן ז], עין שם כי שם מבאר הענין היטב]

סט - מה שנוהגים לתן ברכה

מה שנוהגים לתן ברכה להאיש, המביא המשקה לאורחים או על החתנה
וכיוצא [הינו כשנושאין יין או דבש לאורחים או על חתנה אזי נוהגין לתן
מן המשקה להשלים, הנושא את המשקה לעשות ברכה] הוא על פי מה
שכתוב בזהר (פקודי דף רמב) שיש כמה דברים שהם נושאים ונושאים
וחושב שם כמה דברים שהם נושאים דהינו שנושאים אותם ובאמת אלו
הדברים הם נושאים כגון המרכבה, שהיא נשאת ונושאת וכן הארון,
שהיו נושאים אותו "והוא נשא את נושאיו" וכו' וזה בחינת ברכה שנותנין
כנ"ל כי ברכה ראשי תבות: "כי רוח החיה באופנים" (יחזקאל א) בחינת
נשאת ונושאת כי האופנים נושאים החיות והחיות נושאים אותם כי רוח
החיה באופנים וכן הוא כל המרכבה שהאופנים נושאים את החיות
והחיות את המרכבה ובאמת המרכבה נושאת הכל ועל כן זה שנושא את
המשקה נותנין לו ברכה שהוא בחינת: כי רוח החיה באופנים בחינת
נושא ונשא כי הוא נושא את המשקה, ועתה המשקה מנשא אותו [או
שנעשה מזה שברים כי המשקה הוא מכבה וגם מחממת קצת ולא באר
הדבר הזה כלל]

ע - מי שגדול יותר, צריך לבקש מבקשו ברחוק מקום יותר

כל מי שגדול יותר, צריך לבקש מבקשו ברחוק מקום יותר כמו שאנו
ראין שהצומח חיותו ומבקשו סמוך לו מיד כי הוא צומח מן הארץ
בסמוך לו ממש ובהמה מבקשה סמוך לה גם כן על הארץ אך הוא ברחוק
יותר קצת מן הצומח כי הבהמה גדולה במעלה מן הצומח אבל בן אדם
צריך לבקש מבקשו ברחוק יותר ויותר מן הבהמה ועל כן משה רבנו, עליו

השְׁלוֹם, שֶׁהִיא גְדוֹל בְּמַעֲלָה מְאֹד הִיא צְרִיךְ לְבַקֵּשׁ מִבְּקֵשׁוֹ בְּרַחוּק מְקוֹם
בְּיוֹתֵר וְעַל כֵּן הַצֶּרֶךְ לְבַקֵּשׁ לוֹ אִשָּׁה מִמֶּדֶן כִּי מִבְּקֵשׁוֹ הִיא רַחוּק מִחֲמַת
גְּדֻלָּתוֹ

עא - יש מחין של ארץ ישראל ויש מחין של חוץ לארץ

דַּע כִּי יֵשׁ מַחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁ מַחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ וְגַם הַמַּחִין שֶׁל
חוּץ לְאֶרֶץ הֵם מְקַבְּלִים וְיוֹנְקִים גַּם כֵּן מִהַמַּחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי עֵקֶר
הַמַּחֲ וְהַחֲכָמָה הִיא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה
בְּמִדְרַשׁ (בְּרַאשִׁית רַבָּה פְּרָשֶׁת ט"ז) : אֵין חֲכָמָה כְּחֲכַמַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ
וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכָל אֶחָד כְּפִי חֵלְקוֹ שֵׁישׁ לוֹ
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כֵּן הוּא מְקַבֵּל וְיוֹנֵק מִהַמַּחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִמְצָא שְׁכָל
הַמַּחִין הֵם בְּחִינַת מַחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי כָּל־מְקַבְּלִים מִשָּׁם כִּי שָׁם
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עֵקֶר הַמַּחֲ וְהַחֲכָמָה כְּנִ"ל אֲבָל אֵף עַל פִּי כֵן יֵשׁ מַחִין שֶׁל חוּץ
לְאֶרֶץ וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי פְּגַם הַכְּבוֹד, חֶסֶד וְשְׁלוֹם שְׁמִי שְׁפוּגִים, חֶסֶד וְשְׁלוֹם
בְּכְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲזִי עַל יְדֵי פְּגַם הַכְּבוֹד שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵין יְכוּלִין
לְקַבֵּל וְלִינֵק מִהַמַּחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכִפִּי הַפְּגָם שְׁפוּגִים בְּכְבוֹד הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ כֵּן אֵינוֹ יְכוּל לְקַבֵּל וְלִינֵק מִהַמַּחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאֲזִי
נִשְׁאַרִין הַמַּחִין בְּבַחֲיַנַת מַחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ מִמֶּשׁ וּכְשֶׁהַמַּחִין הֵם בְּחִינַת
מַחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ אֲזִי אֵין יְכוּלִין לְהַשְׁווֹת דַּעְתָּן יַחַד וְזֶהוּ בְּחִינַת
הַמַּחֲלֶקֶת שֵׁישׁ בְּעוֹלָם כִּי מַחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ אֵין יְכוּלִין לְהַשְׁווֹת עֲצָמוֹן
יַחַד אֲבָל הִיא רְאוּי שְׁלֵא יְהִי מַחֲלֶקֶת כִּי אִם בְּחוּץ לְאֶרֶץ וּבְאַמַּת אָנוּ
רוֹאִין שְׁגָם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יֵשׁ מַחֲלֶקֶת אֵד דַּע, כִּי אֱלוֹ הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ
שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל יְדֵי פְּגַם הַכְּבוֹד כְּנִ"ל הֵם מִבְּקֵשִׁים לְעֲצָמוֹן תִּקּוֹן וְהַתִּקּוֹן שֶׁל אֱלוֹ
הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ הוּא בְּעַת שֶׁשׁוֹפֵעַ נַעַם הָעֲלִיּוֹן שֶׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה
הַתְּגַלּוּת הַכְּבוֹד אֲזִי הוּא זְמַן תִּקּוֹנָם שֶׁל אֱלוֹ הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ כִּי כְבוֹד
הוּא תִקּוֹן הָעוֹלָם כִּי כָּל הָעוֹלָם נִבְרָא בְּשִׁבִיל הַכְּבוֹד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּשְׁעֶיָהּ
מִג) : "לְכַבֹּדִי בְּרֵאשִׁיתוֹ" וְכוּ (יוֹמָא לַח), הֵינוּ בְּשִׁבִיל כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי
יֵשׁ כְבוֹד פְּרָטִי לְכָל מְאָמֵר וּמְאָמֵר שֶׁל הַעֲשָׂרָה מְאָמְרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא
הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל אוֹתוֹ הַכְּבוֹד הִיא זֶה הַמְאָמֵר שֶׁעַל יְדוֹ נִבְרָא חֵלֶק
פְּלוּנִי מִהַבְּרִיאָה נִמְצָא שְׁכָל מְאָמֵר וּמְאָמֵר יֵשׁ לוֹ כְבוֹד מִיַּחַד שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה
הַכְּבוֹד הִיא אוֹתוֹ הַמְאָמֵר כִּי זֶה הַמְאָמֵר, שֶׁבוֹ נִבְרָא חֵלֶק פְּלוּנִי מִהַבְּרִיאָה
הִיא בְּשִׁבִיל כְבוֹד זֶה כְּדִי שֶׁיִּגְיַע כְבוֹד זֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכֵן מְאָמֵר אַחֵר,
שֶׁבוֹ נִבְרָא חֵלֶק אַחֵר מִהַבְּרִיאָה הִיא בְּשִׁבִיל כְבוֹד אַחֵר, שֶׁיִּגְיַע אוֹתוֹ הַכְּבוֹד
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכֵן כָּל הַמְאָמְרוֹת, כָּל־הֵיוּ רַק בְּשִׁבִיל כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם כְּנִי"ל וְעַל כֵּן כְּשֶׁאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל זֹכֵחַ לְרֹאוֹת
בְּעֵצְמוֹ אֵיזָה הַתְּגִלוֹת הַכְּבוֹד הֵינּוּ כְּשֵׁישׁ לוֹ אֵיזָה כְּבוֹד אָזִי הוּא צָרִיךְ לִידַע
מֵאֵיזָה מֵאֲמָר נִתְהוֹה זֶה הַכְּבוֹד אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה הַכְּבוֹד הִיָּה אוֹתוֹ הַמֵּאֲמָר
שֶׁעַל יָדוֹ נִבְרָא חֵלֶק מִהֶבְרִיָּאָה כְּנִי"ל וּבּוֹדָאֵי לֹא כָּל אָדָם זֹכֵחַ לָזֶה
לְהַרְגִישׁ בְּעֵצְמוֹ הַתְּגִלוֹת כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָבֵל אֵלּוֹ שֶׁהֵם בְּהִיכְלָא
דְּמַלְכָא כְּשֵׁישׁ לָהֶם אֵיזָה כְּבוֹד, אָזִי אֵין לוֹקַחִין לְעֶצְמָן כָּלֵל מִן הַכְּבוֹד רַק
הֵם מַעֲלִין כָּל הַכְּבוֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּדִי שְׂיִתְגַּדֵּל וְיִתְעַלֶּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ כְּדִי
שְׂיִהְיֶה עַל יְדֵי זֶה תִּקּוּן הָעוֹלָם כְּנִי"ל וְהֵם מְבִינִים בְּהַכְּבוֹד מֵאֵיזָה מֵאֲמָר
נִתְהוֹה זֶה הַכְּבוֹד אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה הַכְּבוֹד הִיָּה אוֹתוֹ הַמֵּאֲמָר שֶׁעַל יָדוֹ נִבְרָא
חֵלֶק מִהֶבְרִיָּאָה כְּנִי"ל (תְּהֵלִים כ"ט) : "וּבְהִיכְלוֹ כָּלוֹ אוֹמֵר כְּבוֹד" הֵינּוּ
שְׂאֵצֵל אֵלּוֹ שֶׁהֵם בְּהִיכְלָא דְּמַלְכָא הַכְּבוֹד הוּא כָּלוֹ אוֹמֵר, הֵינּוּ כָּלוֹ מֵאֲמָר
כִּי הַכְּבוֹד שֵׁישׁ לָהֶם הוּא כָּלוֹ רַק בְּשִׁבִיל הַמֵּאֲמָר שֶׁנִּתְהוֹה בְּשִׁבִיל זֶה
הַכְּבוֹד אֲשֶׁר עַל יָדוֹ נִבְרָא חֵלֶק מִהֶבְרִיָּאָה כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת : "וְאֲשֶׁר כַּח
בְּהֵם לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ" (דְּנִיָּאֵל א) כַּח זֶה בְּחִינַת כ"ח אֲתָנוּן דְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית (תְּקוּנֵי זֵהר, תְּקוּן יח) בְּחִינַת עֲשֶׂרָה מֵאֲמָרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא
הָעוֹלָם הֵינּוּ שְׂאֵלּוֹ שֶׁהֵם בְּהִיכְלָא דְּמַלְכָא הֵם מְגַלִּין וּמְאִירִין כ"ח אֲתָנוּן
הַנִּי"ל עַל יְדֵי הַכְּבוֹד כְּנִי"ל וְזֶהוּ : "וְאֲשֶׁר כַּח בְּהֵם לְעַמֵּד" וְכוּ לְפִי פְּשׁוּטוֹ שֶׁל
מְקָרָא, הֵינּוּ כַּח מִמֶּשׁ כִּי בּוֹדָאֵי צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לָהֶם כַּח וּגְבוּרָה לְעַמֵּד בְּזֶה
שְׂיִזְכּוּ לִהְיוֹת בְּהִיכְלָא דְּמַלְכָא, אֲשֶׁר שֵׁם הַכְּבוֹד הוּא כָּלוֹ אוֹמֵר בְּחִינַת כ"ח
אֲתָנוּן דְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית כְּנִי"ל וְעַקֵּר הַכְּבוֹד שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִתְגַּלָּה רַק עַל
יְדֵי הָאָדָם כִּי הָאָדָם הוּא תְּכֵלִית כָּל הַנִּבְרָאִים כִּי עַקֵּר הֶבְרִיָּאָה הִיָּתָה
בְּשִׁבִיל הָאָדָם (בְּרֵכוֹת ו) : כִּי עַקֵּר הַתְּגִלוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא עַל יְדֵי הָאָדָם
וְעַל כֵּן עַל יְדֵי הַהוֹלְדָה, כְּשֶׁנוֹלְדִין וְנִתְרַבִּין בְּנֵי אָדָם בְּיוֹתֵר עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה
כְּבוֹדוֹ בְּיוֹתֵר כִּי עַקֵּר הַתְּגִלוֹת הַכְּבוֹד עַל יְדֵי בְּנֵי אָדָם כְּנִי"ל וְדַע, כִּי מַחִין
שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת נַעַם וּמַחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ הֵם בְּחִינַת חוֹבְלִים
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (זְכַרְיָה י"א) : "לְאֶחָד קָרָאתִי נַעַם וּלְאֶחָד קָרָאתִי חוֹבְלִים"
וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (סְנֵהֲדָרִין כד) נַעַם אֵלּוֹ תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁמְנַעִימִים זֶה לָזֶה בְּהִלְכָה חוֹבְלִים אֵלּוֹ תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
שֶׁבְּחוּץ לְאֶרֶץ שְׁחוֹבְלִים זֶה לָזֶה בְּהִלְכָה וְעַקֵּר הַהוֹלְדָה הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת
נַעַם הָעֲלִיּוֹן כִּי מְנַעַם הָעֲלִיּוֹן נִתְעוֹרְרִין שְׁלֵהוּבִין דְּרַחֲמֵימוֹתָא (עֵין תִּיקוּן טז)
אֲשֶׁר עַל יָדָם בָּא הַהוֹלְדָה, בְּבְחִינַת (שְׁמוּאֵל ב א) : "נַעֲמַתְּ לִי מְאֹד,
נִפְלְאַתָּה אֶהְבֶּתְךָ לִי מֵאֲהַבַת נְשִׁים" שֶׁעַל יְדֵי נַעַם הָעֲלִיּוֹן מִתְעוֹרֵר הָאֱהָבָה
בְּחִינַת שְׁלֵהוּבִין דְּרַחֲמֵימוֹתָא שֶׁעַל יָדָם הַהוֹלְדָה. וְנַעַם הָעֲלִיּוֹן שׁוֹפֵעַ תְּמִיד
אָבֵל צָרִיכִין כָּלִי לְקַבֵּל עַל יָדוֹ שֶׁפֵּעַ נַעַם הָעֲלִיּוֹן וְדַע, שֶׁעַל יְדֵי צְדָקָה נַעֲשֵׂה
הַכָּלִי לְקַבֵּל עַל יָדָה מְנַעַם הָעֲלִיּוֹן שְׁלֵהוּבִין דְּרַחֲמֵימוֹתָא כִּי צְדָקָה הִיא
נְדִיבוּת לֵב כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת כ"ה) : "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִּקְחוּ
אֶת תְּרוּמָתִי" וְנְדִיבוּת לֵב, הֵינּוּ שֶׁנִּפְתַּח וְנִתְנַדָּב הַלֵּב וְעַל יְדֵי זֶה נִפְתַּח
שְׁבִילִין דְּלִבָּא וְנַעֲשִׂין כָּלִי לְקַבֵּל שְׁלֵהוּבִין דְּרַחֲמֵימוֹתָא שֶׁנִּמְשָׁכִין מְנַעַם
הָעֲלִיּוֹן כְּנִי"ל וְיֵשׁ צְדָקָה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְיֵשׁ צְדָקָה שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ וְעַקֵּר
הוּא הַצְּדָקָה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁעַל יָדָה נַעֲשֵׂה כָּלִי לְקַבֵּל מְנַעַם הָעֲלִיּוֹן שֶׁעַל
יְדֵי זֶה הַהוֹלְדָה כְּנִי"ל (הוֹשַׁע י) : "זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה", כִּי עַקֵּר הַהוֹלְדָה עַל
יְדֵי צְדָקָה כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל"ז) : "אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף"

הִינּוּ שֶׁעָקַר הַהוֹלָדָה עַל יְדֵי יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת צְדָקָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים צ"ט) "מִשִּׁפּוֹט וּצְדָקָה בִּינְעֻקֵּי אֲתָה עָשִׂיתִי" וְעָקַר הַהוֹלָדָה עַל יְדֵי צְדָקָה כְּנִי"ל [שֶׁהִיא הַכְּלִי לְקַבֵּל הַשְּׁפָעַת נַעַם הָעֲלִיּוֹן כְּנִי"ל וַיּוֹסֶף הוּא בְּחִינַת נַעַם, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר לְקַמּוֹ] וְעַל יְדֵי הַהוֹלָדָה, דְּהִינּוּ שְׁנוּלָדִין וְנִתְרַבֵּין בְּנֵי אָדָם עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּיִתְרַךְ כְּנִי"ל (שֵׁם כ"ב) : "כָּל זֶרַע יַעֲקֹב כְּבֹדוֹהוּ" כִּי עַל יְדֵי הַהוֹלָדָה שֶׁנַּעֲשָׂה עַל יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדָקָה כְּנִי"ל עַל יְדֵי זֶה כְּבֹדוֹהוּ כִּי עַל יְדֵי זֶה נִתְרַבָּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ כְּנִי"ל. וְאִזִּי כְּשִׁשׁוּפָע נַעַם הָעֲלִיּוֹן עַל יְדֵי הַכְּלִי הַנַּעֲשָׂה עַל יְדֵי צְדָקָה בְּשִׁבִיל הַהוֹלָדָה כְּנִי"ל וְגַם בְּחִינַת הַנַּעַם הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא הַמַּחִין, מְקַבֵּל וְנִשְׁפָּע עוֹד מִלְּמַעְלָה יוֹתֵר, כִּיזוֹעַ אִזִּי אֵלּוּ הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ שֶׁהֵם בְּחִינַת חוּבְלִים הֵם נוֹפְלִים גַּם כֵּן בְּאֵלּוּ הַמַּחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת נַעַם כְּדֵי לְהִתְתַּקֵּן עַל יְדֵי זֶה כִּי אִזִּי הוּא זְמַן תְּקוּנָם שֶׁל אֵלּוּ הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ כִּי עָקַר פָּגַם וְקִלְקוּל הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ הוּא עַל יְדֵי פָגַם הַכְּבוֹד שֶׁעַל יְדֵי זֶה אֵינָם יְכוּלִים לִינַק מִמַּחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאִזִּי הֵם בְּחִינַת מַחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ מִמֶּשׁ וְזֶהוּ קִלְקוּלָם כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת (מִשְׁלֵי י"ג) : "בֹּז לְדַבֵּר יַחְבֵּל לוֹ" בֹּז לְדַבֵּר, הִינּוּ בְּזִיוּנוֹת, הַפֶּךְ הַכְּבוֹד עַל יְדֵי זֶה : יַחְבֵּל לוֹ הִינּוּ מַחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ שֶׁהֵם בְּחִינַת חוּבְלִים כִּי עַל יְדֵי פָגַם הַכְּבוֹד נִשְׁאַרִין הַמַּחִין בְּבְחִינַת חוּבְלִים, שֶׁהֵם מַחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ כְּנִי"ל נִמְצָא שֶׁעָקַר קִלְקוּל הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ הוּא עַל יְדֵי פָגַם הַכְּבוֹד וְעַל כֵּן בָּעֵת שִׁשׁוּפָע נַעַם הָעֲלִיּוֹן עַל יְדֵי הַכְּלִי שֶׁל צְדָקָה בְּשִׁבִיל הוֹלָדָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשָׂה הַתְּגַלּוֹת הַכְּבוֹד כְּנִי"ל אִזִּי הוּא זְמַן תְּקוּנָם שֶׁל הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ כִּי מֵאֲחֵר שֶׁנִּתְעוֹרַר בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַכְּבוֹד עַל יְדֵי זֶה הֵם יְכוּלִין לְהִתְתַּקֵּן כִּי עָקַר הַקִּלְקוּל שֶׁלָּהֵם הָיָה עַל יְדֵי פָגַם הַכְּבוֹד כְּנִי"ל וְעַל כֵּן בָּעֵת שִׁשׁוּפָע נַעַם הָעֲלִיּוֹן בְּשִׁבִיל הוֹלָדָה כְּנִי"ל אִזִּי בָּאִים הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ שֶׁהֵם בְּחִינַת חוּבְלִים וְנוֹפְלִים בְּמַחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת נַעַם כְּדֵי לְהִתְתַּקֵּן עַל יְדֵי זֶה כְּנִי"ל (תְּהִלִּים ט"ז) : "חֲבָלִים נָפְלוּ לִי בְּנַעֲמִים" חֲבָלִים, הִינּוּ הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ שֶׁהֵם בְּחִינַת חוּבְלִים הֵם נוֹפְלִים בְּנַעֲמִים הִינּוּ בְּמַחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת נַעַם כְּנִי"ל כְּדֵי לְהִתְתַּקֵּן עַל יְדֵי זֶה כְּנִי"ל וְזֶהוּ "אֶף נִחַלַת שִׁפְרָה עָלַי" נִחַלַת זֶה בְּחִינַת יַעֲקֹב, בְּחִינַת (דְּבָרִים ל"ב) : "יַעֲקֹב חָבַל נִחַלְתוֹ", בְּחִינַת צְדָקָה שִׁפְרָה זֶה בְּחִינַת יוֹסֵף בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל"ט) : "וַיְהִי יוֹסֵף יָפָה תֹאֵר" וְכֹי וַיִּפֶּה תֹאֵר זֶה בְּחִינַת יָפָה תֹאֵר, הַנֶּאֱמָר בְּדוֹד וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (סְנֵהֲדָרִין צג) : אִישׁ תֹּאֵר, שֶׁמֵּרָאָה פָּנִים בְּהִלְכָה הִינּוּ בְּחִינַת מַחִין, בְּחִינַת נַעַם, שֶׁמִּנְעִימִים בְּהִלְכָה כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי שִׁתֵּי בְּחִינּוֹת אֵלּוּ, יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף, שֶׁהֵם בְּחִינַת "נִחַלַת שִׁפְרָה" עַל יְדֵי זֶה נַעֲשָׂה הַהוֹלָדָה, שֶׁאִזִּי הַחוּבְלִים נוֹפְלִים בְּנַעֲמִים כְּנִי"ל וְזֶה "יַעֲקֹב חָבַל נִחַלְתוֹ" חָבַל זֶה בְּחִינַת חוּבְלִים הַנִּי"ל שֶׁנִּתְתַּקְּנִים עַל יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב, בְּחִינַת צְדָקָה שֶׁעַל יְדֵי הַהוֹלָדָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְתַּקְּנִים הַחוּבְלִים, שֶׁהֵם הַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת חָבְלֵי לְדָה בְּחִינַת חוּבְלִים הַנִּי"ל שֶׁנִּתְתַּקְּנִים עַל יְדֵי הַלְּדָה כְּנִי"ל גַּם זֶהוּ בְּחִינַת שִׁפְרָה הַנִּי"ל בְּחִינַת שִׁפִּיר וְשִׁלְיָא, בְּחִינַת הוֹלָדָה וְכְנִי"ל. וּמִחֲמַת שֶׁהַמַּחִין שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ שֶׁהֵם בְּחִינַת חוּבְלִים שֶׁחוּבְלִים זֶה לְזֶה בְּהִלְכָה, כִּי אֵינָם יְכוּלִים לְהִשְׁוֹת דַּעְתָּן יַחַד כְּנִי"ל הֵם נוֹפְלִים בְּמַחִין שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם

בחינת נעם, כדי להתנתקו פני"ל על כן לפעמים כשפוגמים הרבה, חס ושלוש אָזי אינם יכולין להתנתקו אֲדַרְבָּא, גורמים פָּגַם גם להמחין של אָרְץ יִשְׂרָאֵל וְאָזי גם המחין של אָרְץ יִשְׂרָאֵל אינם יכולים להשוות עצמן כי נפגמו, חס ושלוש על ידי המחין הפגומים של חוץ לאָרְץ, שִׁנְפְּלוּ לְתוֹכָם פְּנִי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת הַמַּחְלָקֶת שֵׁישׁ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל גם כן וְכִלְלֵה הַדְּבָרִים כִּי כָל הַנְּבָרָאִים וְכָל הַהוֹלְדוֹת כָּלָם הֵם רַק בְּשִׁבִיל הַתְּגָלוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ וְעֵקֶר הַהוֹלְדָה עַל יְדֵי הַצְּדָקָה שֶׁעַל יָדָה נַעֲשֶׂה כָּלִי לְקַבֵּל מִנְעַם הָעֲלִיּוֹן שֶׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה הַהוֹלְדָה וְעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלֶּה וְנִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ פְּנִי"ל וְזֶה אוֹתִיּוֹת תְּרוּמָה הֵם סוֹפֵי תְבוּת: לַחֲזוֹת בְּנַעַם הַ וְלִבְקֹר בְּהִיכְלוֹ (תְּהִלִּים כ"ז) כִּי תְרוּמָה, הֵינּוּ צְדָקָה שֶׁהִיא נְדִיבוֹת לֵב בְּחִינַת: "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי" עַל יָדָה נַעֲשֶׂה כָּלִי לְקַבֵּל מִנְעַם הַ שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הַתְּגָלוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא בְּחִינַת: "וּבְהִיכְלוֹ כְּלוּ אִמֵּר כְּבוֹד" וְזֶהוּ "לַחֲזוֹת בְּנַעַם הַ וְלִבְקֹר בְּהִיכְלוֹ" סוֹפֵי תְבוּת: תְּרוּמָה פְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת הַשִּׁירָה, בְּחִינַת (שְׁמוּאֵל ב כ"ג): "נְעִים זְמֵרוֹת יִשְׂרָאֵל" (וְלֹא גָלָה יוֹתֵר) אֲשֶׁרִי הַזִּכָּה לְהַרְגִישׁ נְעִימוֹת הַתּוֹרָה כִּי יֵשׁ נְעִימוֹת בַּתּוֹרָה וְזֶהוּ הָעֵקֶר לְזָכוֹת לְהַרְגִישׁ הַנְּעִימוֹת שֵׁישׁ בְּהַתּוֹרָה ["דְּרָכֶיהָ דְרָכֵי נַעַם וְכָל נְתִיבֶיהָ שְׁלוֹם" (מִשְׁלֵי ג) נִרְאָה לִי]

עב - לראות את עצמו עם הצדיק האמת

דע, ש לראות את עצמו עם הצדיק האמת הוא גם כן דבר גדול מאד בודאי כשזוכין לשמע מפיו תורה, הוא מעלה יתרה אבל גם כשאין שומעין תורה הראיה לבד, שזוכין לראות את עצמו עם הצדיק, הוא גם כן טוב מאד כי על ידי שרואין את עצמו עם הצדיק על ידי זה מקבלין גדלה ו עקר הגדלה היא שפלות כמו שמצינו אצל השם יתברך: כל מקום שאתה מוצא גדלתו של הקדוש ברוך הוא, שם אתה מוצא ענותנותו (מגלה לא) כי עקר הגדלה היא שפלות לעתיד, שיעמדו בתחיה ויחיו חיים נצחיים עקר מה שיהיה נחיה ויקום בתחיה הוא השפלות של כל אחד כי השפלות של כל אחד ואחד יהיה נחיה לעתיד, ויקום בתחיה בבחינת (ישעיה כ"ו): "הקיצו ורננו שכני עפרי" ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה ה): מי שנעשה שכן לעפר בחייו כי עקר התקומה בתחיה יהיה רק להשפלות שהשפלות של כל אחד ואחד יהיה נחיה ויקום בתחיה לעתיד כי תענוג עולם הבא אי אפשר לנו להשיג עכשו וזה מחמת שאנו עכשו בגבול, וכל דבר שיש לו גבול אי אפשר לו להשיג תענוג עולם הבא הרוחני ועל כן גם ענג שבת, שהוא מעין עולם הבא אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קיח): כל

המענג את השבת, נותנין לו נחלה בלי מצרים הינו בלי גבול כי ענג שבת שהוא מעין עולם הבא הוא בחינת בלתי גבול ועל כן עקר חיים נצחיים של לעתיד לבוא בחינת תענוג עולם הבא יהיה רק להשפלות של כל אחד כי שפלות ועניות הוא בחינת בלתי גבול כי הוא בחינת אין ממש ואין לו שום גבול מחמת שהוא בתכלית העניות ו עקר חיים נצחיים של עולם הבא הוא רק בבחינת בלתי גבול כנ"ל ועל כן שבת שהוא מעין עולם הבא, נאמר בו: "טועמיה חיים זכו" כי מי שטועם טעם ענג שבת, זוכה לחיים, בחינת חיים נצחיים כנ"ל ודע, ש כל אחד ואחד לפי התנוצצות המחין שלו, כן זוכה לקבל גדלה בבחינת (שיר השירים ו): "מלך אסור ברהטים" ברהטי מחין (סוף התקונים תקון ו, דף ה) הינו ש בחינת המלכות, דהינו גדלה הוא אסור וקשור ברהטי מחין ש לפי התנוצצות המחין כן מקבל גדלה ו המחין והדעת הם בחינת בנן בית המקדש כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות לג): כל מי שיש בו דעה פאלו נבנה בית המקדש בימיו כי דעה נתן בין שתי אותיות ובית המקדש נתן בין שתי אותיות וכו ועל כן כל אחד כפי מחו ודעתו וכפי שהוא מכניס עצמו בתוך הדעת כל מה שהוא עוסק יותר להגדיל מחו ודעתו כן הוא עוסק בבנן בית המקדש כי עקר בחינת בנן בית המקדש הוא הדעת כנ"ל ויש מי שיש לו מח מהיר וחרף והוא עוסק תמיד להגדיל מחו ודעתו שזהו בחינת עוסק בבנן בית המקדש וכפי הגדלת דעתו ומחו כן זוכה לקבל גדלה (משלי כ"ב): "חזית איש מהיר במלאכתו, לפני מלכים יתיצב" איש מהיר במלאכתו זה בחינת מי שיש לו מח מהיר וחרף כנ"ל שהוא בחינת מהיר במלאכתו, הינו במלאכת בנן בית המקדש (עין רש שה"ש בתחלתו) כי מלאכת בנן בית המקדש הוא כפי מחו כנ"ל ועל ידי זה: לפני מלכים יתיצב הינו שזוכה לגדלה, בחינת מלכות כי הגדלה היא כפי התנוצצות המח, בבחינת: מלך אסור ברהטים, כנ"ל ו יש מח כללי ויש מחין פרטים וכל המחין הפרטים הם מקבלין ממח הפולל, שהוא חכם הדור ו זהו מעלת הזוכה לראות את עצמו עם הצדיק האמת שהוא חכם הדור, בחינת חכם הפולל כנ"ל כי על ידי שזה החכם הפולל רואה אותו ומסתכל בו על ידי זה מתנוצץ מחו ועל ידי שמתנוצץ מחו על ידי זה מקבל גדלה כי עקר הגדלה הוא על ידי התנוצצות המח כנ"ל כי עינים על שם החכמה נאמר, כמו שכתוב (בראשית ג): "ותפקחנה עיני שניהם" ופרש רש"י: על שם החכמה נאמר ועל כן על ידי שזה החכם, שהוא מח הפולל, מסתכל בו על ידי זה מאיר בו חכמה ומחין, ומתנוצץ מחו ועל ידי זה מקבל גדלה כנ"ל כי כל אחד ואחד יש לו איזה מח ודעת לפי מדרגתו אבל המח והדעת של כל אחד ואחד הוא מנח בקטנות, ואינו מתנוצץ ועל ידי שמסתכל בו החכם הדור, שהוא מח הפולל על ידי זה מתנוצץ מחו של כל אחד ואחד כפי מדרגת מחו ו על ידי התנוצצות המח מקבל כל אחד גדלה כפי מדרגת מחו כי עקר הגדלה היא על ידי התנוצצות המח כנ"ל ועל כן משה רבנו, עליו השלום, שהוא היה הדעת הפולל של כל ישראל על כן על ידי ראיתו לבד, שהיה מסתכל בתוך כל אחד ואחד על ידי זה היה יכול לחלק הגדלה והשררה לכל אחד ואחד פראוי לו לפי מדרגת מחו וזה בחינת (שמות י"ח): "ואתה תחזה מפל העם, ושמת

עליהם שְׂרֵי אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת" וְכוּ וְאַתָּה תַּחֲזֶה דִּיקָא, כִּי עַל יְדֵי הָרְאִיָּה לְבַד שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנֵנוּ שֶׁהָיָה רוֹאֶה וּמִסְתַּכֵּל בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד הָיָה מִתְנוּצָץ מִחוּ שֶׁל כָּל אֶחָד וְעַל יְדֵי זֶה קִבֵּל כָּל אֶחָד וְאֶחָד גְּדֻלָּה וּשְׂרָרָה כְּפִי עֶרְכּוֹ כְּפִי הָרְאוּי לֹו לְפִי מְדַרְגָּת מִחוּ דְהֵינּוּ בְּחִינַת שְׂרֵי אֲלָפִים וּשְׂרֵי מֵאוֹת וְכוּ וְזָהוּ: וְאַתָּה תַּחֲזֶה וְכוּ וְשִׁמְתָּ עֲלֵיהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים וְכוּ כִּי עַל יְדֵי שְׂיַחֲזָה מֹשֶׁה וְיִסְתַּכֵּל בְּעַם עַל יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ הוּא מְשִׁים אוֹתָם שְׂרֵי אֲלָפִים וְכוּ כִּי עַל יְדֵי הַסְתַּכְּלוּתוֹ בָּהֶם מְקַבֵּל כָּל אֶחָד גְּדֻלָּתוֹ עַל יְדֵי הַתְּנוּצָצוֹת מִחוּ שְׂמִתְנוּצָץ עַל יְדֵי הַהִסְתַּכְּלוּת שֶׁמִּסְתַּכֵּל בּוֹ חֲכָם הַדּוֹר, בְּחִינַת מֹשֶׁה כְּנִ"ל וְגַם מֹשֶׁה הָיָה יָכוֹל לְצוּנוֹת, שְׂזָה יְהִיָּה שֶׁר אֱלֹף וְזָה שֶׁר מֵאָה וְכוּ כִּי עַל יְדֵי הַסְתַּכְּלוּתוֹ בָּהֶם הָיָה יוֹדֵעַ הַגְּדֻלָּה הַמְּגִיעַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כִּי עַל יְדֵי הַסְתַּכְּלוּתוֹ הָיָה יוֹדֵעַ הַתְּנוּצָצוֹת הַמִּחַ שֶׁל כָּל אֶחָד אֲשֶׁר כְּפִי הַתְּנוּצָצוֹת הַמִּחַ כֵּן מְגִיעַ לוֹ גְּדֻלָּה כְּנִ"ל וְאִזִּי כְּשֶׁמְקַבֵּל כָּל אֶחָד גְּדֻלָּה כְּפִי הָרְאוּי לוֹ בְּאֵמֶת לְפִי מְדַרְגָּת מִחוּ עַל יְדֵי שֵׁישׁ מְנַהֵיג אֲמִתִּי בְּחִינַת מֹשֶׁה שֶׁיָּכוֹל לְחַלֵּק הַגְּדֻלָּה לְכָל אֶחָד כְּרְאוּי לוֹ עַל יְדֵי הַסְתַּכְּלוּתוֹ לְבַד אִזִּי יוֹדֵעַ כָּל אֶחָד מֵהַשְּׂרִים וְהַמְנַהֵיגִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁין דְּאוּרִיתָא כְּפִי הָרְאוּי לוֹ לְפִי מְדַרְגָּת מִחוּ לֹא פְחוֹת וְלֹא יוֹתֵר כִּי מֵאַחַר שֶׁכָּל אֶחָד עוֹמֵד עַל מְקוֹמוֹ הָרְאוּי לוֹ בְּאֵמֶת דְּהֵינּוּ שֵׁישׁ לוֹ שְׂרָרָה וְגְדֻלָּה כְּפִי הָרְאוּי לוֹ בְּאֵמֶת כְּנִ"ל עַל כֵּן כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ לְפִי גְדֻלָּתוֹ וְהַתְּמַנּוּתוֹ אִיךְ וְכַמָּה הוּא צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה וּבְפִנֵי כַּמָּה אֲנָשִׁים הוּא צָרִיךְ לוֹמַר תּוֹרָה כִּי זֶה שֶׁמְמַנֶּה עַל אֱלֹף מִיִּשְׂרָאֵל, דְּהֵינּוּ שֶׁר הָאֱלֹף הוּא צָרִיךְ לוֹמַר תּוֹרָה בְּפִנֵי אֲנָשִׁים, וְכֵן כָּלֵם כִּי יֵשׁ בְּחִינַת רוּחַ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד וְהַמְנַהֵיג הָאֲמִתִּי שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת מֹשֶׁה הוּא בְּחִינַת רוּחַ הַכּוֹלֵל, בְּחִינַת (בְּמִדְבָר כ"ז): "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ" וּפֶרֶשׁ רַש"י: שֵׁיּוֹדֵעַ לְהִלָּךְ נֶגֶד רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד רוּחַ הַכּוֹלֵל, שֵׁיּוֹדֵעַ לְהִלָּךְ נֶגֶד כָּל רוּחַ וְרוּחַ כִּי כָלֵם מְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא בְּחִינַת רוּחַ הַכּוֹלֵל בְּחִינַת (יַחֲזַקָא ל"ז): "כֹּה אָמַר ה' מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ" וְרוּחַ הַזֶּה הוּא בְּחִינַת רוּחַ אֱלֹקִים שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת הַמַּחִין בְּבְּחִינַת (שְׁמוֹת ל"א) "וְאֲמַלֵּא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֻכְמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלֶאכֶה" דְּהֵינּוּ בְּחִינַת הַמַּחִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְלֶאכֶת בְּנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כְּנִ"ל וְכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינַת הָרוּחַ אֱלֹקִים שֵׁישׁ בּוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ הַקְּדוֹשׁ, רוּחַ נְבוּאָה כְּמוֹ כֵּן הוּא זֹכֶה לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה כִּי זֶה הָרוּחַ אֱלֹקִים, הוּא שׁוֹרָה עַל פְּנֵי הַתּוֹרָה בְּבְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית א) "וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם" הֵינּוּ עַל פְּנֵי הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת מִיָּם כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (תַּעֲנִית ז' ב"ק י"ז) עַל כֵּן עַל יְדֵי הָרוּחַ אֱלֹקִים הַזֶּה זֹכֵין לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה כִּי הָרוּחַ אֱלֹקִים שׁוֹרָה עַל פְּנֵי הַתּוֹרָה כְּנִ"ל עַל כֵּן עַל יְדֵי הַמְנַהֵיג הָאֲמִתִּי שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה בְּחִינַת דַּעַת הַכּוֹלֵל, בְּחִינַת רוּחַ הַכּוֹלֵל שֶׁעַל יְדוֹ מִתְנוּצָץ מִחוּ שֶׁל כָּל אֶחָד שְׂזָהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת רוּחַ אֱלֹקִים שֶׁמְמַשִּׁיךְ לְכָל אֶחָד כִּי הָרוּחַ אֱלֹקִים הוּא בְּעֶצְמוֹ הַמַּחִין כְּנִ"ל עַל כֵּן עַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ לְכָל אֶחָד חֲדוּשֵׁין דְּאוּרִיתָא כִּי הַחֲדוּשֵׁין דְּאוּרִיתָא הֵם עַל יְדֵי בְּחִינַת הָרוּחַ אֱלֹקִים שֶׁהוּא שׁוֹרָה עַל פְּנֵי הַתּוֹרָה כְּנִ"ל שֶׁהוּא דַּעַת הַכּוֹלֵל, רוּחַ הַכּוֹלֵל כְּנִ"ל אֲבָל זֶה הַמְנַהֵיג צָרִיךְ שְׂיַהֲיָה פְּרוּשׁ גְּדוֹל בְּקִדְשָׁה גְּדוֹלָה וְאִזִּי דוֹקָא הוּא יָכוֹל לְהִיּוֹת מְנַהֵיג יִשְׂרָאֵל כִּי עַל יְדֵי פְּרִישׁוֹתוֹ וּקְדוּשָׁתוֹ הַגְּדוֹלָה הוּא יָכוֹל לְחַזוֹת וּלְהַסְתַּכֵּל בְּכָל אֶחָד

מישראל ולחלק הגדלה לכל אחד על ידי ההסתכלות לבד בבחינת: "ואתה תחזה" כנ"ל כי הסתכלות הזאת היא תלויה בקדשה ופרישות גדול ועל כן משה רבנו שהיה קדוש ופרוש גדול מאד על פי הדבור כמו שכתוב (דברים ה): "ואתה פה עמד עמדי" על כן היה יכול לחזות ולהסתכל בישראל, ולחלק להם הגדלה על ידי זה וזהו: "ואתה תחזה" אתה דיקא כי רק משה שהיה פרוש גדול מאד בקדשה גדולה זוכה להסתכלות הזאת כי הסתכלות הזאת, בחינת "ואתה תחזה" היא תלויה רק בקדשה ופרישות מתאווה זאת וזה בחינת (מלכים א כ"ב): "והזנות רחצו" ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין לט): : למרק שתי חזיונות הינו, ש כפי מה שרוחצין עצמן מתאווה זאת, בחינת: והזנות רחצו דהינו שרוחצין עצמן מתאווה זו כמו כן הוא ממרק ומצחצח שתי חזיונות בחינת: ואתה תחזה, בחינת: חזית איש מהיר במלאכתו וכו דהינו בחינת הסתכלות הנ"ל כי עקר הסתכלות הנ"ל היא על ידי קדשה ופרישות מתאווה זו כנ"ל כי תאווה הזאת היא בחינת פגם העינים כמו שכתוב (במדבר ט"ו) "ולא תתורו וכו ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם" ו על כן צריך לקדש עצמו ביותר בפרישות גדול מזאת התאווה ואז יש לו עינים זכים לחזות ולהסתכל ולתן הגדלה לכל אחד כראוי לו על ידי הסתכלותו לבד כנ"ל ואז דוקא הוא יכול להיות מנהיג ישראל כנ"ל ו כשאין לישראל מנהיג ומשגיח כזה באמת כל העולם מערב ומבלבל וכל הרוצה לטל את השם, נוטל כמו שמתנהג עכשו בעוונותינו הרבים כי ישראל צריכין שיהיה עליהם משגיח שישגיח ויראה בהם שיעמד כל אחד על מקומו הראוי לו באמת ו המשגיח הזה יהיה פרוש וקדוש גדול בבחינת קדשת ופרישות משה ואז יכול להנהיג את ישראל לתן לכל אחד גדלה כראוי לו על ידי ההסתכלות לבד כנ"ל ו על ידי זה נעשה תשובה כי עקר התשובה היא על ידי הבושה ו על ידי זה המנהיג בחינת משה שהוא מסתכל בכל אחד ואחד ומתנוצץ מחו וזוכה לבאורי התורה, דהינו לחדושין דאורייתא על ידי זה נמשך בושה על כל אחד ואחד ואז רואה כל אחד את בשתו וכלמתו כי עברה היא בנדאי בושה גדולה כי עברה אינה ראויה כלל לישראל ובנדאי אין נאה כלל לישראל שיהיה לו עברה, חס ושלוש אבל גם מצוה, כשרוצין לעשות איזה מצוה ראוי שיהיה לו גם כן בושה גדולה כי איזה זכות יש לו שיזכה לעשות המצוה ואיך יעז פניו לכנס בהיכל המלך לעשות מצוה וישער בדעתו לפני מי הוא עושה המצוה ו גם גדל מעלת המצוה בעצמה כי המצוה בעצמה יקרה מאד אשר אין לשער ובנדאי ראוי שיפל עליו בושה גדולה כשבא לעשות איזה מצוה כשיסתכל על עצמו ויראה שהוא רחוק מאד מהשם יתברך ואין לו שום זכות שיזכה לעשות מצוה ו אם היה להאדם בושה היה מתבייש אפלו לקח המאכל, להושיטו לפיו כי מאן דאכל דלאו דילה בהית לאסתכולי באפה (ירושלמי פרק א דערלה) ו מאחר שאין לו שום זכות, שיהיה לו אכל אם כן הוא אכל דלאו דילה ובהית לאסתכולי באפה על כן בנדאי יש לו להתבייש אפלו להושיט המאכל לפיו אבל עקר הבושה נמשך על ידי המנהיג הנ"ל בחינת משה שממשיך באורי התורה לכל אחד על ידי זה נמשך בושה על כל אחד כמו שבשעת מתן תורה שהמשיך משה התורה

לְיִשְׂרָאֵל נֹאמֵר שֵׁם (שְׁמוֹת כ) : "וּלְבַעֲבוֹר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ" וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה (נְדָרִים כ). זֶה הַבוֹשָׁה וְזֶהוּ : "לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ" דִּהְיִנוּ שִׁיחִיָּה לָהֶם בּוֹשָׁה לְבַלִּי לַעֲשׂוֹת חֲטָא וְעוֹוֹן, חֵס וְשְׁלוֹם וְגַם אֶפְלוּ לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ לְבַלִּי לַעֲשׂוֹת עֲבָרָה צָרִיךְ שִׁיחִיָּה גַם כֵּן יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיו, דִּהְיִנוּ בּוֹשָׁה כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׁעוֹשִׂין מִצְוָה, צָרִיךְ שִׁיחִיָּה לוֹ גַם כֵּן בּוֹשָׁה גְדוּלָה כְּנִ"ל כִּי אֵיךְ בָּאִים לַחֲטֹף הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם כְּתָרֵי דְמִלְכָּא וְלִהְיִיחָם פְּתָאם עַל הָרֹאשׁ בְּנֹדָאֵי רֵאזִי שִׁיחִיָּה לוֹ בּוֹשָׁה גְדוּלָה כְּשֶׁבָּא לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מִצְוָה וְזֹאת הַבוֹשָׁה נִמְשַׁכֶּת עַל יָדֵי בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה עַל יָדֵי הַמְּנַהֵיג הַנִּ"ל כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה כְּנִ"ל וְעַל כֵּן בְּשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה זָכוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְבַחֲיַנְתָּ קִדְשָׁה וּפְרִישׁוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת י"ט) : "הָיוּ נְכוֹנִים לְשַׁלֶּשֶׁת יָמִים, אֶל תִּגְשׁוּ אֶל אִשָּׁה" כִּי כָּל־ם נִתְקַדְּשׁוּ בְּבַחֲיַנְתָּ פְרִישׁוֹת עַל יָדֵי מֹשֶׁה שֶׁהָיָה קָדוֹשׁ וּפְרוֹשׁ גְּדוֹל, שֶׁהִמְשִׁיךְ לָהֶם אֶת הַתּוֹרָה עַל יָדֵי זֶה כְּנִ"ל וְעַל כֵּן נִמְשַׁךְ עֲלֵיהֶם קִדְשָׁה וּפְרִישׁוֹת גַם כֵּן וְכִשְׁזוֹכִין לְבוֹשָׁה, אֵזִי רוֹאֶה כָּל אֶחָד אֶת רְחוּקוֹ מֵהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ אֵיךְ הוּא רְחוּק מְאֹד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְנוֹפֵל עָלָיו בּוֹשָׁה גְדוּלָה וְעַל יָדֵי הַבוֹשָׁה עוֹשִׂין תְּשׁוּבָה כִּי עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה עַל יָדֵי הַבוֹשָׁה (עֵין יִרְמִיָּה ג) וְתְשׁוּבָה הוּא בְּחִינַת חַיִּים, בְּחִינַת (יְחִזְקָאל י"ח) : "וְהִשְׁבִּיבוּ וְחִיו" בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִיִּים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא בְּחִינַת שֶׁבֶת, בְּחִינַת : טוֹעֲמִיָּה חַיִּים זָכוּ (תְּקוּנֵי זֵהר תְּקוּן ז וְתְקוּן ט) כִּי הִירְאָה וְהַבוֹשָׁה, דִּהְיִנוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה הוּא בְּחִינַת שֶׁבֶת, בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִיִּים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא כְּנִ"ל וְעֶקֶר הַחַיִּים הוּא לְהַשְׁפִּיל שֶׁל כָּל אֶחָד כִּי הַשְׁפִּילוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד הוּא יְהִיָּה נְחִיָּה, וְיִקּוּם בְּתַחֲיָה כְּנִ"ל וְעַל כֵּן עַל יָדֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִיִּים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא עַל יָדֵי זֶה חוּזֵר וְנִחְיָה וְקָם בְּתַחֲיָה הַשְׁפִּילוֹת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר כִּי דַע, שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּחִינַת הַשְׁפִּילוֹת שֶׁל מֹשֶׁה בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר וְזֶה זָכוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמַד הַר סִינַי שֶׁאֵז הִמְשִׁיךְ מֹשֶׁה הַשְׁפִּילוֹת שֶׁלוֹ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר אֲבָל אוֹתוֹ הַשְׁפִּילוֹת שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁהוּא מְשַׁרֵּשׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא מְנַח וְשׁוֹכֵב אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּבַחֲיַנְתָּ שְׁכִיבָה וּמִיתָה כִּי זֹאת הַשְׁפִּילוֹת נִתְעַלֵּם אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֵינוֹ מִתְעוֹרֵר וּמִתְגַּלֶּה אֲצֵלוֹ אֲבָל עַל יָדֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִיִּים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא שֶׁעַל יָדֵי זֶה נְחִיָּה הַשְׁפִּילוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד כִּי עֶקֶר הַתְּחִיָּה הוּא לְהַשְׁפִּיל כִּי הַשְׁפִּילוֹת יְהִיָּה נְחִיָּה וְיִקּוּם בְּתַחֲיָה כְּנִ"ל עַל יָדֵי זֶה חוּזֵר וְנִחְיָה הַשְׁפִּילוֹת שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁהוּא מְשַׁרֵּשׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל אֵיבָר שֶׁמְקַדֵּם הָיָה מְנַח וְשׁוֹכֵב זֹאת הַשְׁפִּילוֹת בְּהַעֲלֵם וְאֶתְכַסֶּיָּא אֲצֵלוֹ, בְּבַחֲיַנְתָּ מִיתָה וְעַכְשָׁו חוּזֵר וְנִעוֹר וְנִחְיָה אוֹתוֹ הַשְׁפִּילוֹת עַל יָדֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִיִּים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא כְּנִ"ל כִּי עֶקֶר הַחַיִּים נְצַחִיִּים בְּחִינַת תְּחִיָּה שִׁיחִיָּה לַעֲתִיד יְהִיָּה רַק לְהַשְׁפִּיל כִּי הַשְׁפִּילוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד יְהִיָּה נְחִיָּה וְיִקּוּם בְּתַחֲיָה כְּנִ"ל וְאֵזִי כְּשֶׁנִּחְיָה הַשְׁפִּילוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד בְּחִינַת שְׁפִילוֹת שֶׁל מֹשֶׁה שֵׁישׁ בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר כְּנִ"ל אֵזִי רוֹאֶה וּמִרְגִּישׁ כָּל אֶחָד שְׁפִילוֹתוֹ מֵאַחַר שֶׁחִזַּר וְנִחְיָה וְנִתְגַּלֶּה אֲצֵלוֹ בְּחִינַת הַשְׁפִּילוֹת שֶׁל מֹשֶׁה שֵׁישׁ בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר כְּנִ"ל וְזֶה פְּרוֹשׁ : "בְּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים, כְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעַם בְּמַחֲקָק בְּמִשְׁעַנְתֶּם וּמִמְדַּבֵּר מִתְנַה" (בְּמִדְבָר כ"א) בְּאֵר זֶה בְּחִינַת בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה שְׁזוֹכִין הַשָּׂרִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, עַל יָדֵי שְׁמִסְתַּכֵּל בָּהֶם בְּחִינַת מֹשֶׁה

שְׁעַל יְדֵי זֶה מְקַבֵּל כָּל אֶחָד אֶת גְּדֻלְתּוֹ כְּרֹאוֹי לוֹ שְׁעַל יְדֵי זֶה הֵם זֹכִינְךָ לְבִאוּרֵי הַתּוֹרָה, בְּחִינַת חֲדוּשֵׁינְךָ דְּאוּרֵינְךָ כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה זֹכִינְךָ לְבוּשָׁה וְתַשׁוּבָה כְּנִי"ל וְזֶהוּ: בְּאֵר חֲפְרוּת שָׂרִים זֶה בְּחִינַת בּוּשָׁה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (וְשַׁעֲיָה כ"ד) : "וְחִפְרָה הַלְבָנָה וּבוּשָׁה הַחֲמָה" כִּי עַל יְדֵי בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה הַנִּי"ל, בְּחִינּוֹת בְּאֵר, זֹכִינְךָ לְבוּשָׁה כְּנִי"ל וְזֶהוּ: חֲפְרוּת שָׂרִים, הֵינּוּ שָׂרִים הַנִּי"ל בְּחִינַת שָׂרֵי אֱלֹפִים שָׂרֵי מֵאוֹת וְכוּ כְּנִי"ל כְּרוּת נְדִיבֵי הָעַם נְדִיבֵי הָעַם זֶה בְּחִינַת תַּשׁוּבָה כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַשִׁי"י עַל פְּסוּק (שׁוֹפְטִים ה) "בְּהַתְנַדָּב עִם" בְּהַתְנַדָּב לְבָם לְתַשׁוּבָה וְזֶהוּ בְּמַחֲקֵק בְּמִשְׁעַנְתֶּם מַחֲקֵק דָּא מִשָּׁה כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּבֵא בְּתָרָא טו) מַחֲקֵק בְּגִימַטְרִיא רַמ"ח הֵינּוּ בְּחִינּוֹת הַשְּׁפָלוּת שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁמְלַבֵּשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּרַמ"ח אֵיבָרָיו, בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר כְּנִי"ל בְּמִשְׁעַנְתֶּם זֶה בְּחִינַת תַּחֲזִיחַ כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, (פְּסָחִים סח) עַל פְּסוּק: "וְאִישׁ מִשְׁעַנְתּוֹ בִּידּוֹ" עֲתִידִין צְדִיקִים שִׁיחִיו מֵתִים וְכוּ בְּמַחֲקֵק בְּמִשְׁעַנְתֶּם, הֵינּוּ שִׁיחִיָּה נְחִיָּה הַשְּׁפָלוּת שֶׁל מֹשֶׁה שִׁישׁ בְּכָל הַרַמ"ח אֵיבָרִים שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַל יְדֵי הַתַּשׁוּבָה כְּנִי"ל וּמִמְדַבֵּר מִתְנַה מְדַבֵּר הֵינּוּ שְׁפָלוּת שְׁמִשִּׁים עֲצָמוֹ כְּמִדְבָר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, (עֲרוּבִין נד) עַל יְדֵי זֶה: מִתְנַה, הֵינּוּ שְׁבֵת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (שְׁבֵת י:). מִתְנַה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנֹזִי וְשְׁבֵת שְׁמָה כִּי עֵקֶר תַּעֲנוּג עוֹלָם הֵבֵא בְּחִינַת שְׁבֵת, בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִים יְהִיָּה רַק לְהַשְּׁפָלוּת שֶׁל כָּל אֶחָד כְּנִי"ל וְזֶה שְׁפָתוֹב: סֵלַע יִשְׁכֹּן וְיִתְלַן (אִיּוֹב ל"ט) סֵלַע זֶה הַבְּאֵר, בְּחִינַת בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה, בְּחִינַת: בְּאֵר חֲפְרוּת שָׂרִים כְּנִי"ל וְזֶהוּ: מִשֶּׁם חֲפַר אַכָּל בְּחִינַת בּוּשָׁה כְּנִי"ל כִּי עַל יְדֵי בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה עַל יְדֵי זֶה זֹכֵה לְבוּשָׁה כְּנִי"ל וְזֶהוּ: "מִשֶּׁם חֲפַר אַכָּל" כִּי הוּא מִתְבַּיֵּשׁ לְהוֹשִׁיט הָאֵכָל לְפִיו, עַל יְדֵי הַבוּשָׁה שְׁבָאָה אֵלָיו כְּנִי"ל לְמַרְחוֹק עֵינָיו בְּיָטוּ הֵינּוּ שְׂרוּאָה וּמִבֵּיט אֵיךְ הוּא רְחוֹק מֵהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ כְּנִי"ל וְעַל כֵּן יִתְרוֹ דִּיקָא אָמַר לְמֹשֶׁה: "וְאַתָּה תַּחֲזִיחַ" כִּי מֹשֶׁה הָיָה חַתָּנוֹ, וְיָדַע יִתְרוֹ גְּדֻלַּת קְדֻשָׁתוֹ וּפְרִישׁוֹתוֹ וְעַל כֵּן הוּא דִּיקָא אָמַר לְמֹשֶׁה: "וְאַתָּה תַּחֲזִיחַ" וְאַתָּה דִּיקָא כִּי יָדַע יִתְרוֹ בְּגִדְל קְדֻשָׁתוֹ שֶׁהוּא יָכוֹל לְחַזוֹת וּלְהַסְתַּפֵּל עַל כָּל אֶחָד וּלְחַלֵּק לָהֶם הַגְּדֻלָּה וְהַשְּׂרָרָה עַל יְדֵי הַסְתַּפְלוּת לְבַד כְּנִי"ל וְגַם יִתְרוֹ הָיָה גֵר, וְ הַגְּרִים בָּאִים מִקְדֻשַׁת הַזְּיוּג שֶׁל הַצְּדִיקִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרַאשִׁית י"ב) "וְאַתָּה הִנָּפֵשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחֶרֶן" וְאִתָּא (בְּזֵהָר שֶׁלַח לָד דָּף קסח) שֶׁ אֲבָרְהָם וְשָׂרָה בָּעֵת שֶׁהָיוּ עֲקָרִים, הוֹלִידוּ מְזוּיָגִים נִפְשׁוֹת הַגְּרִים וְעַל כֵּן יִתְרוֹ שֶׁהָיָה גֵר, שֶׁהוּא בָּא מִקְדֻשַׁת הַזְּיוּג שֶׁל צְדִיקִים עַל כֵּן הוּא יוֹדַע גְּדֻלַּת יְקָר קְדֻשַׁת הַצְּדִיקִים שֶׁלְגִדְל קְדֻשַׁתָּם נַעֲשֶׂה מְזוּיָגִים נִפְשׁוֹת הַגְּרִים מִכָּל שְׁכֵן קְדֻשַׁת פְּרִישׁוֹתָם וְעַל כֵּן הוּא יוֹדַע, שֶׁלְגִדְל קְדֻשַׁת וּפְרִישׁוֹת מֹשֶׁה הוּא יָכוֹל לְחַזוֹת בְּעַם וְעַל יְדֵי רֵאִיתוֹ לְבַד יִתֵּן לָהֶם הַגְּדֻלָּה כְּנִי"ל וְעַל כֵּן יִתְרוֹ דִּיקָא אָמַר לְמֹשֶׁה: וְאַתָּה תַּחֲזִיחַ וְכוּ, כְּנִי"ל יִתְרוֹ סוֹפֵי תַּבוֹת: "וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת עֶפְרָיִם יְקִיצוּ" (דְּנִיָּאל י"ב) כִּי יִתְרוֹ דִּיקָא אָמַר לְמֹשֶׁה: וְאַתָּה תַּחֲזִיחַ, כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי בְּחִינַת וְאַתָּה תַּחֲזִיחַ עַל יְדֵי זֶה זֹכִינְךָ לְגְדֻלָּה וְזֹכִינְךָ לְבִאוּרֵי הַתּוֹרָה וְעַל יְדֵי זֶה בָּאִין לְבוּשָׁה וְתַשׁוּבָה וְעַל יְדֵי הַתַּשׁוּבָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִים חוּזֵר וְנְחִיָּה הַשְּׁפָלוּת שֶׁל כָּל אֶחָד כִּי עֵקֶר הַתַּחֲזִיחַ הוּא לְהַשְּׁפָלוּת, בְּבְּחִינַת "הַקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שְׁכֵנֵי עֶפְרָיִם", כְּנִי"ל וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי יִתְרוֹ דִּיקָא כִּי יִתְרוֹ דִּיקָא אָמַר לְמֹשֶׁה וְאַתָּה תַּחֲזִיחַ שְׁעַל

יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין כָּל הַבְּחִינֹת הַנִּי"ל וְעַל כֵּן מֵרַמְזוּ בְּאוֹתֵינָם יְתָרוֹ. וְרַבִּים מֵיִשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפֶר יִקְיָצוּ, שֶׁהוּא סוֹפֵי תְבוֹת יְתָרוֹ כִּי עַל יְדֵי יְתָרוֹ, שֶׁאָמַר: וְאַתָּה תִּחְזֶה עַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ בְּחִינַת חַיִּים, בְּחִינַת תְּחִיָּה, בְּחִינַת: "הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שִׁכְנֵי עֶפֶר" בְּחִינַת: "וְרַבִּים מֵיִשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפֶר יִקְיָצוּ" מֵיִשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפֶר דִּיקָא, הֵינּוּ בְּחִינַת שְׁפָלוּת כַּנִּי"ל וְזֶה (יִשְׁעִיָּה ד) "וְהָיָה הַנֶּשֶׂאֶר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַיִם קְדוֹשׁ יֵאמָר לוֹ" וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַיִם זֶה בְּחִינַת יְתָרוֹ, עַל יְדוֹ דִּיקָא: קְדוֹשׁ יֵאמָר לוֹ לְהַצְדִּיק כִּי יְתָרוֹ, שֶׁהוּא גֵר, הוּא יוֹדֵעַ קְדֻשַׁת הַצְדִּיק כַּנִּי"ל וְעַל כֵּן אָמַר לְמֹשֶׁה: וְאַתָּה תִּחְזֶה, מִחֲמַת שֶׁיִּדְעַע קְדֻשַׁתוֹ כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת: קְדוֹשׁ יֵאמָר לוֹ כַּנִּי"ל וְכָלֵל הַיּוֹצֵא מִכָּל הַנִּי"ל שֶׁ מִי שֶׁבָּא אֶצְל צְדִיק אֲמַתִּי וְשׁוֹמֵעַ מִפִּי תוֹרָה רְאוּי שְׁיִמְשַׁךְ עָלָיו בּוֹשָׁה וְשְׁפָלוּת גְּדוֹל מְאֹד וְזֶה סִימָן שֶׁהִיָּה אֶצְל צְדִיק אֲמַתִּי כְּשֶׁנִּמְשָׁךְ עָלָיו בּוֹשָׁה וְשְׁפָלוּת עַל יְדֵי שֶׁשָּׁמַע מִפִּי אִיזָה דְבַר תּוֹרָה כִּי עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁמִּמְשִׁיךְ הַצְדִּיק הָאֲמַתִּי עַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ בּוֹשָׁה, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בְּשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה כַּנִּי"ל וְעַל יְדֵי הַבּוֹשָׁה, דְּהֵינּוּ תְּשׁוּבָה עַל יְדֵי זֶה נִחְיָה הַשְּׁפָלוּת שֶׁל מֹשֶׁה, שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר וְאִזּוּ מַחִיב שֶׁיִּרְגִישׁ כֹּל אֶחָד שְׁפָלוּתוֹ בְּאֲמַת אֶבֶל מִי שֶׁהוּא בָּא אֶצְל אִיזָה מִפְּרָסָם וְשׁוֹמֵעַ מִפִּי תּוֹרָה, וּבָא עָלָיו גְּדֻלוּת עַל יְדֵי זֶה וְכוּ [הַהֲפֹךְ מוּבָן מִמִּילָא] אֶבֶל אֵין אָנוּ יוֹדְעִים כָּלֵל מֵהוּ שְׁפָלוּת אֲמַתִּי כִּי בּוֹדָאֵי אֵין זֶה תִּכְלִית שֶׁיְהִיָּה שְׁפָל וְנִבְזָה וְעַצֵּל, שֶׁקוֹרִין רַע מִזֵּל [וּבִלְעִיז: שְׁלִים מְזַלְנִיק] כִּי הַשְּׁפָלוּת הוּא עֶקֶר הַחַיִּים שֶׁל כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר וְהוּא כָּל תַּעֲנוּג עוֹלָם הֵבֵא כַּנִּי"ל וּבּוֹדָאֵי אֵין זֶה הַתִּכְלִית שֶׁל עוֹלָם הֵבֵא שֶׁיְהִיָּה נִבְזָה וְעַצֵּל וְכוּ, חֵס וְשְׁלוֹם עַל כֵּן צְרִיכִין רַק לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיַּעֲזֹר לְזִכּוֹת לַעֲנִוּוֹת וְשְׁפָלוּת אֲמַתִּי שֶׁהוּא עֶקֶר הַחַיִּים וְעֶקֶר הַתַּעֲנוּג שֶׁל עוֹלָם הֵבֵא כַּנִּי"ל

עג - מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה רגיל באמירת תהלים

מִי שְׂרוֹצֵה לְזִכּוֹת לְתִשׁוּבָה, יְהִיָּה רָגִיל בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּל לְתִשׁוּבָה כִּי יֵשׁ נוֹן שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה וּמִיִּט שְׁעָרִים יְכוֹל כָּל אָדָם לְכַנֵּס בָּהֶם וּלְהַשְׁיֵג אֶדְ שְׁעַר הַחַמְשִׁים הוּא בְּחִינַת הַתְּשׁוּבָה שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ, כְּבִיכּוֹל כִּי גַם אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְצִינּוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (מִלְּאֲכִי ג): "שׁוּבוּ אֵלַי וְאֲשׁוּבָה אֲלֵיכֶם" וְאֵלּוּ הַמִּיִּט שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה הֵם בְּחִינַת מִיִּט אוֹתֵינָם שֵׁישׁ בְּשִׁמּוֹת שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבִטֵי יָהּ כִּי כָּל שְׁעַר וְשְׁעַר יֵשׁ לוֹ אוֹת מִמִּיִּט אוֹתֵינָם הַשְּׁבִטִים וְהֵנָּה הַכָּל חֲפָצִים לִירְאָה אֶת שְׁמֶךְ וְאִף עַל פִּי כֵּן לָאוּ כָּל אָדָם זֹכֵה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה כִּי יֵשׁ אֶחָד שֶׁאֵין לוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת כָּלֵל לְתִשׁוּבָה וְאֶפְלוּ מִי שֵׁישׁ לוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת לְתִשׁוּבָה אֵינוּ זֹכֵה לְהַגִּיעַ אֶל

האות והשער של תשובה השיך לו ואפלו אם מגיע לשם, יכול להיות שהשער של תשובה סגור ומחמת כל זה אין האדם זוכה לתשובה ועל ידי אמירת תהלים, אפלו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה הוא מתעורר לעשות תשובה וגם זוכה על ידי תהלים להגיע אל השער ואות השיך לו ולפתח השער נמצא שזוכה על ידי תהלים לעשות תשובה וזה בחינת (שמואל ב כ"ג) : נאם הגבר הוקם על ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (מועד קטן טז) : שהקים עלה של תשובה ונעים זמרות ישראל כי על ידי בחינת נעים זמירות ישראל, דהינו ספר תהלים שייסד על ידי זה הוקם עלה של תשובה כי על ידי תהלים זוכין לתשובה כנ"ל וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (עבודה זרה ד) : לא היה דוד ראוי לאותו מעשה, אלא כדי להורות תשובה ליחיד וכו' נמצא שעקר הוראת התשובה על ידי דוד המלך ועקר התשובה של דוד המלך הוא ספר תהלים שאמרו בהתעוררות גדול מאד וברוח הקדש עד שכל אחד ואחד כפי מה שהוא יכול למצא את עצמו בתוך ספר תהלים ולזכות לתשובה על ידי אמירת תהלים כנ"ל ועקר הזדככות שנים עשר שבטי יה שהם מ"ט אותיות, שהם בחינות מ"ט שערי תשובה היה במצרים שהוא בחינת מצר הגרון, שהוא בחינת תשובה עלאה (כמובא בכתבי האר"י ז"ל ועין שם והבן היטב) ועל כן אחר שנזדככו שם במצרים וזכו לצאת משם ספרו מ"ט ימי הספירה שהם כנגד מ"ט שערי תשובה, שהם בחינת מ"ט אותיות הנ"ל וביום החמשים, אז "ויירד ה' על הר סיני" (שמות י"ט) זה בחינת "ואשובה אליכם" בחינת התשובה של השם יתברך בעצמו כביכול בחינת שער החמשים כנ"ל וזהו : "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו" סופי תבות הם אותיות תהלים ואותיות תשובה כי על ידי תהלים זוכין לתשובה שהיא בחינת שמות בני ישראל הבאים מצרימה וכו' כי מ"ט שערי תשובה הם בחינת מ"ט אותיות שיש בשמות בני ישראל, הבאים מצרימה, להזדכך שם כנ"ל וזה שאנו רואין, שבימי תשובה, דהינו באלול ועשרת ימי תשובה כל ישראל עוסקין אז באמירת תהלים כי אמירת תהלים מסגל לתשובה כנ"ל ועל כן הוא דבר גדול מאד לעסק תמיד באמירת תהלים כי תהלים הוא התעוררות גדול מאד מאד

להשם יתברך אשרי שיאחז בו

עד - אחר פורים קורין פרשת פרה

אחר פורים קורין פרשת פרה, שהיא הכנה לפסח כי פרשת פרה קורין, כדי שיהיו נזהרין לטהר מטמאת מת כדי שיהיו טהורין לעשות הפסח פור, כי פורים על שם הפך (אסתר ט) (ועין בכונות האר"י ז"ל בסוד הפיל פור ובסוד פרה אדמה), ואחר כך נעשה פרה כי גם פורים הוא בודאי

הלוך ודרך לפסח (שיר השירים ה) "שפתותיו שושנים נטפות מור עברי"
שפתותיו זה בחינת פסח פה סח (כמובא) שושנה היא אסתר, (כמובא
בזהר הקדוש ובכתבי האריז"ל,) [שושנה גימטריא אסתר] נטפות מור
עבר זה בחינת מרדכי מר דרור (חלין קלט:), לשון חרות, בחינת חרות של
פסח ועל כן צרוף של פורים מרמז בפסח, בפסוק (שמות כ"ג) : "שבעת
ימים תאכל מצות פאשר צויתך למועד חדש האביב, כי בו יצאת ממצרים
ולא יראו פני ריקם" ממצרים ולא יראו פני ריקם ראשי תבות פורים כי
פורים הוא דרך לפסח, שיהיו יכולים להיות נזהרין מחמץ [ופסק באמצע
הענין ולא גלה יותר] כי בתחלה היו כל ההתחלות מפסח ועל כן כל
המצוות הם זכר ליציאת מצרים [ולא סיים]

עה - הסתכלות פני הצדיקים לבד הוא גם כן דבר גדול מאד

הסתכלות פני הצדיקים לבד הוא גם כן דבר גדול מאד כי אמרו רבותינו,
זכרונם לברכה, שהתלמיד חכם הוא גדול מן התורה כמו שאמרו
רבותינו, זכרונם לברכה (מכות כב:). כמה טפשי שער אנשי, דקומו
מקמי ספר תורה ולא קימי מקמי גברא רבה נמצא שהתלמיד חכם הוא
גדול יותר מן התורה ואצל התורה מצינו, שאמרו רבותינו, זכרונם
לברכה, (מדרש רבה איכה בפתיחתא) כי המאור שבה מחזירו למוטב
מכל שכן אור הצדיק שהסתכלות בו לבד הוא מועיל לקדשה מאד
בנדאי כשזוכין לדבר עמו טוב יותר אך גם ההסתכלות לבד הוא גם כן
דבר גדול

עו - ישראל הם נעשים אדונים לבעליהם

ישראל הם נעשים אדונים לבעליהם כמו שאמרו רבותינו, זכרונם
לברכה, (סנהדרין קד) : כל מקום שהם הולכים, נעשים שרים לאדוניהם
כי בכל מקום שהם באין בגלות, בתחלה הם כבושים בגולה אבל אחר כך

הם נעשים אֲדוֹנִים לְבַעֲלֵיהֶם כִּי אַחַר כֵּן הֵם כּוֹבְשִׁים אֶת הַמָּקוֹם הַהוּא, שֶׁהֵם בָּאִים בְּגוֹלָה שָׁם כִּי יִשְׂרָאֵל הֵם מְרִימִין וּמַעֲלִין כָּל הַמְּקוֹמוֹת הַשְּׂפָלִים וְהַנְּפוּלִים כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מְגִלָּה ו) : עֲתִידִין בְּתֵי תַרְטִיאוֹת וְקַרְקָסִיאוֹת, שֶׁיִּלְמְדוּ בְּהֵן תּוֹרָה בְּרַבִּים שֶׁנֶּאֱמַר (זְכַרְיָה ט) "וְנִשְׁאָר גַּם הוּא לְאַלְקִינוּ" וְכוּ (עֵינֵן שָׁם) כִּי יִשְׂרָאֵל מַעֲלִין וּמְנַשְּׂאִין כָּל הַמְּקוֹמוֹת הַנְּפוּלִין וְעַל כֵּן נִקְרָאִין יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, בְּנֵי הַגּוֹלָה כִּי אֵף עַל פִּי שֶׁאַחַר כֵּן הֵם נַעֲשִׂים אֲדוֹנִים, וּמְקִימִין וּמְנַשְּׂאִין וּמַעֲלִין הַכֹּל אֵף עַל פִּי כֵן בְּתַחֲלָה הֵם בְּגָלוֹת כִּי אֵף עַל פִּי כֵן הֵם נֶעְ וְנָד בְּגָלוֹת אֲבָל אַחַר כֵּן הֵם מַעֲלִין וּמְנַשְּׂאִין הַכֹּל כְּנִי"ל וְעַל כֵּן נִקְרָאִין בְּנֵי הַגּוֹלָה כִּי זֶה אוֹתִיּוֹת גּוֹלָה רְאשֵׁי תַבּוֹת : וְנִשְׁאָר גַּם הוּא לְאַלְקִינוּ כִּי אַחַר כֵּן הֵם מַעֲלִין וּמְנַשְּׂאִין הַכֹּל, בְּבַחֲיִנַת וְנִשְׁאָר גַּם הוּא לְאַלְקִינוּ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה עֲתִידִין בְּתֵי תַרְטִיאוֹת וְקַרְקָסִיאוֹת וְכוּ, כְּנִי"ל

עז - דע, שכל אחד מישראל, צריך שיהיה לו איזה צער בכל יום

דע, שכל אחד מישראל, אפלו צדיק גדול צריך שיהיה לו איזה צער בכל יום וגם מי שדעתו יותר גדולה, צערו גדול ביותר בבחינת (קהלת א) : "יוסיף דעת יוסיף מכאוב" וההמתקה הוא על ידי אכילה בקדשה וביראת שמים הינו, שעל ידי אכילה בקדשה על ידי זה נעשה המתקה, שלא יתגבר הצער ביותר חס ושלום וגם שלא יהיה נשתלשל מן הצער, חס ושלום השתלשלות אל הסטרא אחרא, שהיא דין קשה, חס ושלום ועל ידי זה, הינו על ידי אכילה בקדשה שעל ידי זה נעשה ההמתקה כנ"ל על ידי זה נעשה הפה בבחינת קומת אדם בבחינת (שמות ד) : "מי שם פה לאדם" הינו שעושה ומשים הפה לבחינת קומת אדם כי מי שאין אכילתו בקדשה, חס ושלום אזי פיו הוא בחינת בעל חי ממש אבל כשאוכל בקדשה, אזי משים את הפה לאדם שנעשה מהפה בחינת קומת אדם כנ"ל כי עקר היראה היא באה לאדם בשעת אכילה דיקא בבחינת (רות ב) : "לעת האכל גשי הלם" [כאשר דברנו מזה [במקום אחר] לעיל בסימן ז אות י] אין הלם אלא מלכות (זבחים קב), שהיא בחינת יראה כמו שאמרו (אבות פ"ק ג) : אלמלא מוראה של מלכות נמצא שבשעת אכילה אזי באה היראה להאדם [וכמבאר במאמר ויהי מקץ כי מרחמם ינהגם שעקר האכילה והפרנסה נמשכת מבחינת מלכות שהיא בחינת יראה, עין שם היטב] ועל כן כשאוכל בקדשה וממשיך על עצמו היראה הבאה לו בשעת אכילה דהינו שאוכל עם יראת שמים בקדשה ובטהרה פראוי אזי הוא מכניס את בחינת המלכות שהיא בחינת היראה כנ"ל לתוך הפה ואזי

נעשה מהפה בחינת קומת אדם בבחינת: "מי שם פה לאדם" פני"ל כי כשאנו אוכל בקדשה וביראת שמים אזי היראה הבאה בשעת אכילה פני"ל היא עומדת מרחוק ואינה נכנסת בו אבל כשאוכל בקדשה וביראה דהינו שממשיך על עצמו היראה קדושה הנ"ל אזי נכנס בחינת היראה מלכות בפיו ונעשה מהפה בחינת קומת אדם פני"ל ובשכר זה, שאוכל בקדשה וביראת שמים ועושה מהפה קומת אדם על ידי זה זוכה לעליה יותר גדולה שנתעלה בחינת קומת אדם הנ"ל ונעשה בחינת אדם העליון בבחינת (יחזקאל א) : "ועל הפסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה" (עיי'ן זוהר פנחס רכה) שזה בחינת אדם העליון בחינת: שכונה מדברת מתוך גרונו בחינת: "אדני שפתי תפתח" שבפתיחת פיו הוא בחינת אדני בחינת שכונה מדברת מתוך גרונו הינו כי כשעושה מהפה בחינת קומת אדם אזי הוא בגדר מדבר כי גדר האדם הוא הדבור אבל אחר כך זוכה שנתעלה הפה בבחינת אדם העליון הינו בחינת: שכונה מדברת מתוך גרונו בחינת: אדני שפתי תפתח, פני"ל ומה שנמתק הצער על ידי אכילה בקדשה כי דע, כי זאת ההשתלשלות שנשתלשל ובא צער יותר גדול למי שהוא בר דעת בבחינת: "יוסיף דעת יוסיף מכאוב", פני"ל ולכאורה קשה מפני מה יהיה כך, שמי שמוסיף דעת יוסיף צער, חס ושלום אך דע, כי זה בחינת מעברתא של תפלין כי "ראשית חכמה יראת ה'" (תהלים קי"א) ואם אין יראה אין חכמה (אבות פרק ג) ועל כן כל מי שזוכה לאיזה חכמה ודעת עובר עליו יראה גם כן, כי זה תלוי בזה פני"ל וזה בחינת מעברתא של תפלין כי תפלין הם בחינת מחין והרצועה היא בחינת יראה כי רצועה בישא היא יראה נפולה (הקדמת הזיהר דף יא:) וכן היראה דקדשה היא גם כן בחינת רצועה דקדשה וזה בחינת הרצועה שעוברת בתוך המעברתא של תפלין הינו שהרצועה שהיא היראה היא עוברת בתוך המחין והתפלין כי "ראשית חכמה יראת ה'", פני"ל ועל כן כל איש ישראל שזוכה בכל יום לבחינת מחין, בחינת תפלין עובר עליו יראה גם כן בבחינת הרצועה שעוברת במעברתא של תפלין ומזה נשתלשל ובא לכל אחד איזה צער בכל יום וכל מי שדעתו יותר גדולה, צערו יותר גדול כי הצער נשתלשל מן היראה והיראה היא כפי המוח והדעת פני"ל ויש צער שבא מיראה דקדשה אבל יש שנשתלשל, חס ושלום עד שבא הצער מבחינת יראות הנפולות רצועה בישא ואפלו בר ישראל כשאנו זוכה אזי, חס ושלום, יש לו צער מרצועה בישא, חס ושלום אבל על ידי אכילה בקדשה, שאוכל בקדשה וממשיך עליו היראה דקדשה בשעת האכילה שבאה ונגשת אליו אז פני"ל אזי על ידי זה הוא ממתיק הצער והדין הבא מרצועה בישא, חס ושלום כי הוא ממשיך עליו היראה דקדשה שעל ידי זה עולין ונמתקין היראות הנפולות שהם בחינת רצועה בישא, חס ושלום וזה בחינת מאמר רבותינו, זכרונם לברכה רצועה הייתה יוצאה מחלקו של יהודה לחלקו של בנימין ועל זה היה אותו צדיק מצטער בכל יום, ובקש לבלעה וזכה ונעשה אשפיזון לשכינה (מגלה כו) בנימין הוא בחינת הדעת, בחינת מחין תפלין כי בית המקדש בחלקו של בנימין (ספרי פרשת וזאת הברכה וברשיי שם, יומא יב, סוטה לו, זבחים נג קיח) ובית המקדש הוא בחינת הדעת, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות

לג) כל מי שיש בו דעה, כאלו נבנה בית המקדש בנימיו כי דעה נתן בין שתי אותיות, ובית המקדש נתן בין שתי אותיות וכו' יהודה הוא בחינת מלכות, בחינת יראה וזהו רצועה הינו רצועה הנ"ל בחינת יראה, בחינת רצועה של תפלין שיוצאת מחלקו של יהודה לחלקו של בנימין הינו כי הרצועה באה מבחינת חלקו של יהודה מבחינת יראה ונכנסת בחלקו של בנימין, הינו בתוך התפלין מחין בבחינת רצועה העוברת בהמעברתא של תפלין כנ"ל ועל זה היה אותו צדיק מצטער בכל יום כי מזאת הרצועה בא הצער בכל יום לכל אחד מישראל ובפרט להצדיק שדעתו יותר גדולה כנ"ל וזהו: ובקש לבלעו הינו שהיה מבקש ומחפש תמיד לתקן ולהמתיק הצער הבא מרצועה הנ"ל על ידי האכילה כנ"ל וזכה ונעשה אשפיזון לשכינה הינו שזכה להמתיק הצער על ידי האכילה בקדשה וביראת שמים כנ"ל ועל ידי זה נעשה אשפיזון לשכינה הינו שנעשה הפה בבחינת קומת אדם וזה בחינת אשפיזא כי רבי יוסי בר אסון (ערובין נג:) פד הוי משתעי בלשון חכמה הוי אמר על אשפיזא: גבר פום דין הינו: איש פי זה כמו שפרש רש"י שם וזה בחינת: "מי שם פה לאדם" שנעשה מהפה קומת אדם הינו בחינת איש פי זה שנעשה מהפה בחינת איש בחינת קומת אדם כנ"ל וזהו ונעשה אשפיזון לשכינה כי על ידי ההמתקה הנ"ל על ידי אכילה בקדשה כנ"ל שעל ידי זה זוכה לעשות מהפה בחינת אדם כנ"ל על ידי זה זוכה אחר כך לבחינת אדם העליון בחינת שכינה מדברת מתוך גרונו וזהו: ונעשה אשפיזון לשכינה שזכה לבחינת: שכינה מדברת מתוך גרונו,

---

עח - בענין הנהגת הפשיטות של הצדיק האמת

בענין הנהגת הפשיטות של הצדיק האמת הינו כי לפעמים הצדיק האמת הוא איש פשוט ממש [שקורין פראסטיק] שמתנהג עצמו בדרך הפשיטות ואינו מגלה שום תורה ועוסק בשליחת חליו וכיוצא והוא אז בחינת איש פשוט ממש דע, כי עקר החיים היא התורה, כמו שכתוב: "כי הוא חייך וארץ ימיד" (נדברים ל) וכל הפורש מן התורה כפורש מן החיים (זהר לך לך דף צב, בהעלותך דף קמח, ואתחנן דף רס) ועל פן לכאורה, הדבר תמוה ונפלא איך אפשר לפרש עצמו מן התורה אפלו שעה קלה ובאמת זהו מן הנמנע ובלתי אפשר להיות דבוק בהתורה, תמיד יומם ולילה, בלי הפסק רגע וכל בעל תורה הן למדן שעוסק בלמוד התורה בגמפ"ת [בגמרא, פרוש רש"י תוספות] וכיוצא, כל אחד כפי ערכו, כפי עסק למודו בהכרח שיבטל מהתורה איזה שעה ביום וכן אפלו בעל השגה, ואפלו מי

שהוא גבוה יותר ויותר למעלה למעלה אף על פי כן בהכרח שיפסיק ויבטל מהשגתו איזה זמן כי אי אפשר להיות דבוק תמיד בתורה והשגה בלי הפסק כי צריכין בהכרח להפסיק איזה שעה אם לעשות איזה משא ומתן או פיוצא בזה כי צריכין לעסק בצרכי הגוף גם כן והכלל כי אי אפשר בשום אופן להיות דבוק בהתורה ובהשגה בלי שום הפסק ובהכרח צריכין לבטל איזה שעה ובאותו שעה שמבטלין מהתורה אזי זה הלמדן או הבעל השגה הוא בחינת איש פשוט ממש [הינו פראסטיק] ולכאורה, זה הדבר קשה מאד אידך אפשר לפרש עצמו מן התורה אפלו שעה קלה הלא היא חיינו וכו' ומי הוא זה שירצה לפרש עצמו מן החיים אפלו רגע קלה ואף על פי שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות צט). בטולה של תורה זהו קיומה אף על פי כן מי יתרצה בזה להתבטל מן התורה אף שזהו קיומה אף על פי כן טוב יותר בודאי להיות דבוק בהתורה אשר היא החיים וארץ הימים ומי האיש אשר יתרצה לפרש מן החיים אפלו רגע אחת בפרט מי שזוכה לאהבת התורה, ומתמיד מאד בתורה, ודבוק בה מאד מכל שכן מי שזוכה להרגיש איזה מתיקות בתורה לחדש איזה חדוש אפלו איזה פשט בגמפ"ת [בגמרא, פרוש רש"י, תוספות] מכל שכן וכל שכן בעל השגה ובפרט מי שזוכה לגנוזיא דמלכא, ומעלה זו אי אפשר לשער במח ואידך יתרצה לפרש מן התורה אפלו שעה קלה ובאמת זהו בלתי אפשר להיות דבוק בעסק התורה תמיד כנ"ל כי בהכרח צריכין לבטל ולהפסיק איזה שעה ואם כן במה מחיין עצמן בזו השעה שבטלין מן התורה הלא עקר החיים הוא מן התורה כנ"ל. אך דע כי הצדיק האמת מחיה עצמו באותו הזמן שהוא איש פשוט כנ"ל מהדרך של נסיעת ארץ ישראל כי דע, כי כל אלו הפשוטים דהינו זה הלמדן בשעה שבטל מן התורה, שאז הוא איש פשוט כנ"ל וכן יש איש פשוט ממש, שאינו למדן כלל ואף על פי כן הוא איש כשר וירא שמים ובודאי מקבל חיות מן התורה וכן אפלו הנמוכים למטה יותר ואפלו אמות העולם, גם הם מקבלים בודאי גם כן חיות מן התורה וכל אלו הפשוטים צריכין שיהיה עליהם איש פשוט גדול שפלים יקבלו על ידו חיות כי כל הפשוטים הנ"ל כלם צריכין לקבל איזה חיות מהתורה שהיא עקר החיים ובאמת הם רחוקים מהתורה, כי הם אנשים פשוטים (שקורין פראסטיקיס) על כן צריכין שיהיה עליהם איש פשוט גדול שעל ידו הם מקבלין חיות מהתורה כי דע, כי כל הפשוטים הנ"ל הן למדן שהוא עוסק בתורה לשם שמים [כי כשעוסק בתורה שלא לשמה, אינו מועיל בלמודו לישוב העולם כי שלא לשמה הוא נצרך רק בשביל עצמו וגם בזה יש בחינות רק כשעוסק לשמה, שזהו עוסק בישוב העולם] כשמבטל מלמודו שאז הוא בחינת איש פשוט ממש כנ"ל הן שאר הפשוטים כל אחד ואחד כפי אחיזתו בהתורה כן הוא מחיה עצמו בעת פשיטותו מבחינת קיום העולם קדם קבלת התורה כי קדם קבלת התורה היה העולם מתקיים רק בחסדו כי לא היה עדין תורה ושום עשייה של מצוה, שעל ידו יתקיים העולם והיה עקר קיום העולם על ידי חסדו לבד והצדיק בעת פשיטותו בשעה שבודל מן התורה הוא מקבל חיות מבחינה זו וזה בחינת אוצר מתנת חנם כי יש אוצר של מתנת חנם שמי שאין לו שום זכות כלל מקבל ממש (מדרש רבה תשא פרשת מה) ובודאי אין זה

האוצר מוכן בשביל רשעים כי אם כן הרשע הוא גדול מן הצדיק כי הרשע בודאי אין לו שום זכות כלל וכי יזכה בשביל זה לקבל מאוצר מתנת חנם אך באמת הרשע בודאי אינו מקבל משם רק זה האוצר מתנת חנם הוא בשביל הצדיק לבד הינו בשעה שהצדיק הוא איש פשוט פני"ל אזי הוא מקבל מזה האוצר מתנת חנם שזהו בחינת קדם קבלת התורה שהיה מתקיים העולם בחסד חנם לבד בבחינת: "כי לעולם חסדו", הנאמר על קדם מתן תורה [כמובא בגמרא פסחים. הני עשרים וששה כי לעולם חסדו כנגד מי כנגד עשרים וששה דורות וכו'] כי אז לא היה שום תורה, והיו עוסקין רק בשיוב העולם ובדרך ארץ כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה במדרש (רבה צו פרשה ט) גדולה דרך ארץ, שקדמה לתורה עשרים וששה דורות ואז היה עקר קיום העולם על ידי חסד חנם לבד ובאמת גם קדם קבלת התורה בודאי גם אז היתה התורה במציאות, כי התורה היא נצחית אמנם אז, קדם מתן תורה, היתה התורה בהעלם ובהסתתר הינו כי כל התורה כלולה בעשרת הדברות ואז קדם מתן תורה היו העשרת הדברות נעלמין בעשרה מאמרות שבהם נברא העולם נמצא שהיתה כל התורה כלה נעלמת ונסתרת בתוך ישוב העולם, שנברא בעשרה מאמרות ובכל הדבורים של העולם ובכל העבודות והעשיות הן מי שחוטב עצים או איזה עבדא שיהיה בכלם נעלם התורה כי הכל נברא בעשרה מאמרות אשר שם התורה נעלמה ונסתרה קדם מתן תורה והצדיק, בשעה שפורש מן התורה והוא בחינת איש פשוט הוא מקבל חיות מבחינה זו של קדם מתן תורה וזהו בחינת הדרך של ארץ ישראל הנאמר למעלה שהצדיק מחיה עצמו בעת פשיטותו משם כי עקר כח קדשת ארץ ישראל הוא על ידי בחינת: "כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים" כמו שפרש רש"י בפסוק בראשית וכו' שבשביל זה פתח ב"בראשית, שלא יאמרו גזלנים אתם וכו' על כן פתח בבראשית כי הוא יתברך ברא הכל, וברצונו נתנה להם וברצונו וכו' נמצא שעקר כח ארץ ישראל הוא מבחינת עשרה מאמרות שבהם נברא העולם שהם בחינת כח מעשיו שעל ידי זה היו ישראל יכולים לילך ולכבש ארץ ישראל וגם כאן, בחוץ לארץ, נמצא בחינה זו כי ישראל עם קדוש באים לפעמים במקומות שהיו רחוקים מאד מאד מקדשת ישראל כגון במקום שהיו מתחלה של עכו"ם וגם עכשו הוא ברשות מי שהוא רחוק מאד מקדשת ישראל וישראל באים לשם וכובשים המקום ומקדשין אותו, שיהיה מקום ישראל שיהיו גם כן בחינת ארץ ישראל והיו יכולים לומר גזלנים אתם שכבשתם זה המקום שאינו שלכם אך על ידי כח מעשיו, בחינת עשרה מאמרות על ידי זה יש לנו רשות לכבש כל העולם ולקדשו בקדשת ישראל כי הוא יתברך בראה, וברצונו נתנה לנו נמצא שעשרה מאמרות שהם מלבשין בדרך ארץ הינו בשיוב העולם, כי בהם נברא העולם הם דרך לארץ ישראל כי על ידי בחינת העשרה מאמרות יכולין לכבש ארץ ישראל פני"ל וזהו בחינת דרך ארץ הינו שהוא דרך ונתיב לארץ, הינו לארץ ישראל כי דרך ארץ שהוא ישוב העולם, שנברא בעשרה מאמרות זה זה בעצמו הוא דרך ונתיב לארץ ישראל פני"ל וזהו דרך ארץ, הינו דרך לארץ ישראל פני"ל ובזה הדרך ארץ, הינו הדרך של ארץ ישראל שהוא בחינת עשרה מאמרות שבהם נברא

העולם ששם נעלמת התורה שבה היה העולם מתקיים בחסדו עשרים וששה דורות שקדם מתן תורה בזה בעצמו הצדיק מחיה עצמו בעת פשיטותו שאינו עוסק בתורה כי אז הוא מחיה עצמו בבחינת התורה שנעלמת בתוך העולם בכל הדבורים ובכל העבודות שנבראו בעשרה מאמרות ששם נעלמת התורה פני"ל ועל כן מכרח הצדיק הגדול לירד ולפל לתוך פשיטות ולהיות איש פשוט ממש איזה עת כי על ידי זה הוא מחיה את כל הפשוטים הנ"ל, יהיה מי שיהיה ואפלו אמות העולם כי הוא מחיה עצמו בבחינת התורה הנעלמת בעשרה מאמרות, המלבשין בתוך העולם וממנו מקבלין חיות כל הפשוטים הנ"ל וכל אחד כפי קרובו יותר אל הקדשה ואל הצדיק הנ"ל כן הוא מקבל ממנו חיות גבוה יותר ועל כן משה רבנו, עליו השלום כשבקש לבוא לארץ ישראל בקש מתנת חנם כמו שכתוב (דברים ג) : "ואתחנן אל ה' בחינת מתנת חנם (ר שם ומובא בפרש"י שם) וזהו : "בעת ההיא לאמר" הינו שתפלתו היה עם כח בחינת : "בעת ההיא לאמר" הינו בכח אותו העת שהיה העולם מתקיים על ידי העשרה מאמרות שהוא קדם מתן תורה שאז היה העולם מתקיים על ידי העשרה מאמרות שבהם היתה התורה נעלמת ואז היה קיום העולם על ידי מתנת חנם פני"ל ובכח הזה של קיום העולם קדם מתן תורה הינו בחינת מתנת חנם, בחינת עשרה מאמרות הנ"ל בכח הזה זוכין לבוא ולכבש ארץ ישראל פני"ל ועל כן בקש משה לבוא לארץ ישראל על ידי בחינה זו וזהו : "ואתחנן אל ה' הינו מתנת חנם" בעת ההיא לאמר" הינו עם כח בחינת עת ההיא שהיה העולם מתקיים על ידי המאמרות לבד שאז היה העולם מתקיים על ידי בחינת מתנת חנם פני"ל אשר על ידי זה יכולין לבוא לארץ ישראל פני"ל ועל כן בקש משה לבוא לארץ ישראל על ידי בחינה זו פני"ל וזה בחינת : "בעת ההיא" ההיא זה בחינת סתום ונעלם כי באותה העת, קדם מתן תורה, היתה התורה נעלמת ונסתרת בתוך העשרה מאמרות וכו' פני"ל. והכלל, כי אסור ליאש עצמו כי אפלו מי שהוא איש פשוט ואינו יכול ללמד כלל או שהוא במקום שאי אפשר לו ללמד וכיוצא בזה אף על פי כן גם בעת פשיטותו צריך להחזיק עצמו ביראת ה' ובעבודה פשוטה לפי בחינתו כי גם אז הוא מקבל חיות מהתורה פני"ל, על ידי איש פשוט הגדול הינו הצדיק הגדול שהוא לפעמים איש פשוט שהוא מחיה את כלם פני"ל ואפלו מי שהוא, חס ושלום, במדרגה התחתונה לגמרי, חס ושלום, רחמנא לצלן אפלו אם מנח בשאול תחתיות, רחמנא לצלן אף על פי כן אל יתיאש עצמו, ויקים "מבטן שאול שועתי" (יונה ב) ויחזיק עצמו במה שיוכל כי גם הוא יכול לחזר ולשוב ולקבל חיות מהתורה על ידי הצדיק הנ"ל והעקר לחזק עצמו בכל מה שאפשר [כי אין שום יאוש בעולם כלל (ואמר אז בזה הלשון קיין יאוש איז גאר ניט פאר האנדיון) ומשך מאד אלו התבות אין יאוש וכו' ואמרם בכח גדול ובעמקות נפלא ונורא מאד כדי להורות ולרמוז לכל אחד ואחד לדורות שלא יתיאש בשום אפן בעולם, אפלו אם יעבר עליו מה] ואידך שהוא, אפלו אם נפל למקום שנפל, רחמנא לצלן מאחר שמחזק עצמו במה שהוא עדין יש לו תקוה לשוב ולחזר אליו יתברך ואפלו איש פשוט גם כן צריך שיהיה לו יראת שמים ויש כמה בחינות יראות כי למעלה

דברנו מבחינת דרך ארץ הינו הדרך לארץ ישראל אמנם ארץ ישראל בעצמה יש בה גם כן בחינת עשר קדשות כי יש שם יוד [עשר] בחינות קדשות זו למעלה מזו והם בחינת עשרה מאמרות וכל מאמר יש לו בחינת יראה בחינת (תהלים קי"ט) "הקם לעבדך אמרתך אשר ליראתך" כי יש יראה למעלה מיראה [ולא סיים לבאר זה הענין] וצריך לחזק עצמו ביראת שמים גם בעת פשיטותו בכל מה שיוכל ויוכל לבוא לשמחה גדולה על ידי תמימותו ואמונתו כי חכמות אין צריכין כלל רק אמונה ותמימות ופשיטות בלי שום חכמה כלל כי חכמות מזיקים מאד להאדם והחכמים נלכדים בחכמתן של עצמם כי החכמה מתעה אותו מחכמה לחכמה ומאותה החכמה לחכמה אחרת וכן מחכמה לחכמה יותר ויותר עד שנלכד ונתעה בחכמות עצמו בבחינת (איוב ה) : "לכד חכמים בערמם" בערמם דיקא, הינו בערמימות וחכמות שלהם בעצמם הוא לוכד אותם אשרי ההולך בתמימות. וצריכין לבקש מאד מהשם יתברך, לזכות להתקרב להצדיק האמת כי אשרי למי שזוכה להתקרב בעודו בחיים חיותו לצדיק האמת אשרי לו, אשרי חלקו [כי אחר כך [הינו לאחר מיתה] קשה אז מאד להתקרב וצריכין מאד להרבות בתפלה ותחנונים מאד שזיכה בחיים חיותו להתקרב לצדיקי אמת] כי הבעל דבר שם לבו על זה מאד עכשו, לבלבל את העולם כי ישראל הם עכשו קרובים אל הקץ מאד ויש עכשו לישראל געגועים גדולים וכסופין גדולים להשם יתברך אשר לא היתה כזאת בימי קדם וכל אחד נכסף מאד להשם יתברך על כן הערים הבעל דבר והכניס מחלקת בין הצדיקים והקים בעולם מפרסמים הרבה של שקר וגם בין הצדיקים האמתיים הכניס מחלקת גדול עד שאין אחד יודע היכן האמת על כן צריכין לבקש מאד מהשם יתברך לזכות להתקרב להצדיק האמת [העתקה מכתב יד רבנו, זכרוננו לברכה, בעצמו, מה שמצאנו אצלו והם ראשי פרקים מענין הנ"ל ועוד נוסף דברים בהם מה שלא באר בפרוש וכפי המובן מאלו הראשי פרקים יראה המעיין שיש בזה הענין הנ"ל עוד דברים רבים כהמה אך אנחנו לא זכינו לשמע בפרוש כי אם ענין הנ"ל] ואתחנן מתנת חנם חנם עריות פגם הדעת משה, דעת פרישות פה עמד עמדי הבריאה, מתנת חנם עולם חסד יבנה הבריאה קדם מתן תורה עת לעשות לה, הינו עשית העולם הפרי תורתך, בטולה של תורה בעת ההיא לאמר, בעשרה מאמרות ההיא, ההעלמה כח מעשיו הגיד

עט - הקול קול יעקב

[עוד מצאנו כתב יד רבנו, זכרוננו לברכה והם ראשי פרקים מאיזה תורה נפלאה] הקול קול יעקב פרוז עשו, וישא קולו יצחק זמן קוף צדיק ישנים

וְכוּ וְשִׁבְתָּ עַד הַאֲלֵקִיד וְשִׁמְעֵתָ בְּקוֹלוֹ יִצְחָק בֶּן אֲבֵרָהּ זְמַן נִתְאַחַד אֲבֵרָהּ אוֹהֲבֵי בְעֵינָיו כְּיָמִים אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ וְשָׂאֵר יָשׁוּב בְּנֶךְ אִם תֵּשׁוּב וְאַשִׁיבְךָ לִפְנֵי תַעֲמֹד כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ (תְּקוּן יח) קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם אֲבָנִים אוֹתִיּוֹת מְרֻאָשׁוֹתָיו מִחֻשְׁבָּה מְבַרֵר הַכֹּל וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מִלְאָכִים מִצְוֹת זְמַנִּיּוֹת עָשָׂה מִצְוֹת הַרְבֵּה נִבְרָא כְּמָה מִלְאָכִים לִפְנֵי תִשׁוּבָה וְאַשִׁיבְךָ לִפְנֵי אֶרֶץ שְׁעִיר נִדְתָהָר [נֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה] אֲצִיגָה סִכָּה תִשׁוּבָה תִסְכְּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי הוֹלְדָה וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ לְקַיִם כְּבוֹד אָב לְבִטֵּל כַּח כְּבוֹד שֶׁל עֲשׂו אֵלֶּה תוֹלְדוֹת פּוֹסֵל זָרְעוֹ שֶׁל עֲשׂו יוֹסֵף תִּשׁוּבָה תוֹסֵפּוֹת עַל צְדִיקִים בְּמָקוֹם שֶׁבְעָלִי תִשׁוּבָה עוֹמְדִים בֵּית עֲשׂו לְקֹשׁ בֵּית יוֹסֵף לְהִבָּה מְקַץ שְׁנָתִים אַחֲרֵית הַיָּמִים וּפְרָעָה חוֹלֵם סֵטְרָא אַחֲרָא מִתְחַזְקֵת וְהִנֵּה עוֹמֵד שֶׁתֵּק יָאוֹר תִּשׁוּבָה מִבְּכִי נְהָרוֹת חֲבֵשׁ וַיִּגֶשׁ אֵלָיו יְהוּדָא תִקְרַבְתָּא מִלְכָּא בְּמִלְכָּא נִתְאַחַדוּ בְּמִצְוֹת כִּי הִנֵּה הַמְלָכִים אֲזִי עָבְרוּ כָּל מִלְאָכֵי חֲבֵלָה יְדָבֵר נָא בְּאֲזִנִּי וְלֹא יִבְלָבְלוּ אֶת קוֹלִי וְאַל יַחַר אַפְךָ בְּצַר לְךָ כִּפְרָעָה תִשׁוּבָה בְּפָרוּעַ פְּרָעוֹת בְּהִתְנַדֵּב כִּי כְמוֹד כִּפְרָעָה תִשׁוּבָה הַמִּשְׁקָל וַיִּקְרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת הַתְּאַחַדוֹת הַזְּמַן לְמוֹת זֶה בְּצַר לְךָ וְכוּ בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים וַיִּקְרָא לְבָנוּ לְיוֹסֵף תִּשׁוּבָה שָׂאֵר יָשׁוּב בְּנֶךְ הַטְּמִין חֲרַפְתִּי אֵל תִּקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם הַגְּרוֹן בְּשַׁעַת בְּחִינַת בְּצַר לְךָ וְאַלֶּה שְׁמוֹת לְכוּ חֲזוּ מִפְעֻלוֹת וְכוּ שְׁמוֹת פְּעֻלוֹת מִצְוֹת שְׁמוֹת פְּרוּד בֵּין הַמִּצְוֹת וַיְהִי כָּל נֶפֶשׁ וְכוּ שְׁבָעִים נֶפֶשׁ וְאַרְא אֵל אֲבֵרָהּ וְכוּ בְּאֵל שְׁדֵי זְמַן וּגְבוּל גְּלוּת וְשָׁמִי הַ כְּשִׁידְפָּקוּ עַל דְּלִתֵי רַחֲמִים (עֵין אוֹר הַחַיִּים פֶּרֶשׁת וְאַרְא) זֶהוּ הַתְּקַרְבוֹת הַזְּמַנִּים וְגַם הַקְּמַתִּי אֶת בְּרִיתִי וְכוּ לְתַת לְהֵם אֶרֶץ מְגַרִּיהֶם תוֹתְבוֹתֵהוֹן תִּשׁוּבָה וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי נֶאֱקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל זֶה קוֹל מְגַרִּיהֶם אֲסִיפֹת הַנִּיּוֹצוֹת בְּתִשׁוּבָה בָּא אֵל פְּרָעָה מִשָּׁה בְּחִינַת אַחַדוֹת הַזְּמַנִּים מַה שֶּׁהִיא הוּא שְׁיִהְיֶה פְרָעָה, קוֹלָה כְּנָחֵשׁ יִלְךְ אֲנִי הַכְּבִדְתִּי אֶת לְבוֹ לְמַעַן שְׁתִּי אוֹתִי אִם לֹא יֵאֱמִינוּ לְקוֹל הָאוֹת בְּקִרְבּוֹ הַכְּבִדְתוֹ שֶׁהַכְּבִיד עַל יִשְׂרָאֵל כְּדִי לְעוֹרְרֵם בְּתִשׁוּבָה וּפְרָעָה הַקְּרִיב. וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ קְרִיעַת יָם סוּף וּמִלְחָמוֹת עִמְלֶק קְרִיעַת יָם סוּף, זֶה בְּטוֹל הַזְּמַנִּים וַיִּשְׁקֹף הַ אֵל מִחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיְהִי עַמּוּד אֵשׁ זֶה לִילָה וְעָנָן זֶה יוֹם וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲרַבְבָם וּבִטֵּל הַזְּמַנִּים מִלְחָמַת עִמְלֶק זֶה תִּשׁוּבָה מִשָּׁה אֶהְרֹן וְחוֹר פֶּרֶשׁ רִשִׁי בְּתַעֲנִית הָיוּ שְׁרוּיִים עַל יְדֵי זֶה וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ שְׁמַע הַקּוֹל. [לְעַד כָּאן לְשׁוֹן רַבְּנּוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה] כָּל זֶה מְצָאנוּ מִכְּתַב יֵד רַבְּנּוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה, וְהַעֲתִקְנוּ אוֹת בָּאוֹת וְהִנֵּה הַדְּבָרִים סְתוּמִים וְחֲתוּמִים מַעֲיִן כֹּל, אֵין יוֹצֵא וְאֵין בָּא אֵד מַעֲצָם תִּשׁוּקְתָנוּ לְהַבִּין וְלִהְשָׁכִיל כָּל מַה דְּאַפְשָׁר מְנַעִימַת נִפְלְאוֹת הַשְּׁגוֹתָיו הַקְּדוֹשִׁים, יִגְעַתִּי וּמְצָאֵתִי מַעֲט מְזַעִיר כְּמַצִּיץ מִן הַחֲרָכִים. וְהִנֵּה אֲנֹכִי הַרוּאָה, כִּי דְבָרִים הָאֵלֶּה כְּתָבָם בְּדֶרֶךְ רֵאשִׁי פְּרָקִים בְּרָמֵז בְּעֵלְמָא לְזְכוּרוֹן. וְאַחֲרֵי הָעֵינִן הַבְּנֵתִי אֵיזָה הַקְּדָמוֹת שְׁכּוֹן לְהֵם, אֲשֶׁר עָלִיהֶם יִסַּב כָּל הָעֵנָן הַזֶּה. אֲפֹס קָצְהוּ מְצָאֵתִי, לֹא כֵּלּוּ. כִּי כִּפִּי הַנִּרְאָה בְּוֹדָאֵי כְּוֹן עוֹד לְאֵיזָה הַקְּדָמוֹת, אֲשֶׁר לֹא זְכִיתִי לַעֲמֹד עָלֵיהֶם. וּמִחֲמַת זֶה אֵי אֲפֹשָׁר לְבָאֵר וּלְפָרֵשׁ הָעֵנָן הַזֶּה הַיֵּטֵב, שְׁיִהְיֶה מוּבָן כָּל דְּבָרָיו. אֵד אֵף עַל פִּי כֹן מַה שְׁאַפְשָׁר לְהַבִּין מַעֲט עַל פִּי הַהַקְּדָמָה, שֶׁהַבְּנֵתִי מִדְּבָרָיו, אֲמַרְתִּי לְבָאֵר מַה שְׁבִידִי, וְאוֹלֵי עַל יְדֵי זֶה יִשְׁמַע חֲכָם וַיִּוֹסֵף לְקַח, וַיְבִין עוֹד דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבָרֵי, לְבָאֵר הַשָּׂאֵר עַל נְכוּן וְהִנֵּה מַה שֶּׁהָאִיר הַ עֵינֵי הוּא, כִּי רַבְּנּוּ זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה, רוּצָה

לגלות שתשובה ובחינת למעלה מהזמן דהינו בטול הזמנים, הם בחינה אחת ועל ידי זה זוכין לשמע הקול דקדושה ולהכניע הקול דסטרא אחרא וכן מבאר בהאלף בית החדש, באות תו תשובה, סימן א וזה לשונו: יום שהאדם עושה תשובה הוא למעלה מהזמן ומעלה כל הימים למעלה מהזמן וכן יום הכפורים הוא למעלה מהזמן, עד כאן לשונו נמצא מבאר, שתשובה הוא למעלה מהזמן ולעניות דעתי זהו מה שרוצה לבאר בפסוקים אלו בצרוף עוד איזה הקדמות, שלא זכיתי לעמד עליהם כנ"ל ועתה בוא וראה, ותבין מעט מדבריו ונתחיל לדגמא מסוף דבריו הקדושים, והוא וישמע יתרו קריעת ים סוף וכו' כנ"ל קריעת ים סוף זה בטול הזמנים, וישקף ה וכו' פרוש, בזה רוצה לבאר ולהוכיח בקצור נפלא שקריעת ים סוף הוא בחינת בטול הזמנים כי בקריעת ים סוף כתיב (שמות י"ד) "וישקף ה אל מחנה מצרים בעמוד אש וענן ויהם" עמוד אש זה לילה, וענן זה יום והקדוש ברוך הוא ערבבם ובטל הזמנים נמצא שקריעת ים סוף הוא בחינת בטול הזמנים והולך ומבאר ההקדמה הנ"ל שבטול הזמנים ותשובה הוא בחינה אחת וכו' וזה שכתב: מלחמת עמלק זה תשובה משה אהרן וחור פרש רש"י בתענית היו שרויים פרוש, שמביא ראיה שמלחמת עמלק זה תשובה כי אז היו שרויים בתענית משה אהרן וחור שזהו בחינת תשובה נמצא שקריעת ים סוף ומלחמת עמלק זהו בחינת בטול הזמנים ותשובה שהם תלויים זה בזה וישמע יתרו שמע הקול, הינו כנ"ל כי על ידי תשובה, שהוא בטול הזמנים על ידי זה שומעין הקול דקדושה כנ"ל ועל פי דרך זה תשוב ותראה כל הענינים האלה, הכתובים לעיל ותמצא בהם דברים ערבים ועתה נשוב לתחלת דבריו הקל קול יעקב כרוז עשו וישא קולו הינו שצריכין להגביר הקול קול יעקב על הקול דסטרא אחרא שהוא בחינת עשו, שנאמר בו "וישא קולו" שהוא מתגבר להעלים, חס ושלום, הקול של יעקב וצריכין להתגבר להכניע הקול של עשו כדי שנוקה לשמע הקול של יעקב וזה זוכין על ידי תשובה, שהוא בטול הזמנים כנ"ל וזהו יצחק זמן קוף צדיק ישנים וכו' הינו שיצחק מרמז על זמן, כי יצחק אותיות קץ חי, כמובא קץ מרמז על הזמן שהוא בחינת אחרית הימים כמו שמובא לקמן: מקץ שנתים, אחרית הימים וזה מה שאיתא, שאותיות קוף צדיק ישנים וכו' שזה מרמז על הזמן, כמבאר במקום אחר שעקר הזמן הוא בבחינת שנה [כמבאר לעיל בסימן סא] ושבת עד ה אלקיד ושמעת בקולו הינו על ידי תשובה זוכין לשמע קולו יתברך, הינו הקול דקדושה כנ"ל כי תשובה היא בחינת בטול הזמן, שעל ידי זה שומעין הקול כנ"ל ועתה הולך ומבאר, שתשובה הוא בחינת בטול הזמן דהינו שהזמן נתאחד דהינו שהזמן עולה ונתקשר ונכלל בבחינת למעלה מהזמן וזהו שמובאר בלשונו הקדוש יצחק בן אברהם זמן נתאחד אברהם אהבי בעיניו כזמנים אחדים באהבתו ושאר ישוב בנד וכו' הינו שמובאר, שאברהם הוא בחינת למעלה מן הזמן כי מדתו של אברהם היא אהבה כמו שכתוב (ישעיה מ"א): אברהם אהבי ואהבה הוא בחינת התאחדות הזמן כמו שכתוב (בראשית כ"ט): "בעיניו כזמנים אחדים באהבתו" וזהו בחינת תשובה שעל זה מרמז תבת בן, כמו שכתוב (ישעיה ז) "ושאר ישוב בנד" כי תשובה היא למעלה מהזמן כמו

שְׁפָתוֹב (יִרְמְיָה ט"ו) : "אִם תֵּשׁוּב וְאֶשׁיבְךָ לִפְנֵי תַעֲמֹד", וּלְפָנָיו יִתְבָּרַךְ הוּא בּוֹדָאי לְמַעַלְה מֵהַזְמַן כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא לְמַעַלְה מֵהַזְמַן, כִּי־דוּע נִמְצָא שִׁיחֶק בֶּן אֲבָרְהָם מְרִמֵּז עַל הַתְּאֻחָדוּת הַזְמַן עַל יְדֵי תִשׁוּבָה כִּי יִחֶק, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַזְמַן כְּנִ"ל עוֹלָה וְנִתְאַחַד וְנִכְלָל בְּבְחִינַת אֲבָרְהָם שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶהְבָּה, בְּחִינַת לְמַעַלְה מֵהַזְמַן עַל יְדֵי בְּחִינַת בֶּן שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּשׁוּבָה כְּנִ"ל וְאִזִּי מִתְגַּבֵּר הַקּוֹל יַעֲקֹב עַל קוֹל שֶׁל עֶשָׂו וְכוּ כְּנִ"ל כִּי עַל יְדֵי תִשׁוּבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּטוֹל הַזְמַן עַל יְדֵי זֶה שׁוֹמְעִין הַקּוֹל דְּקֻדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת קוֹל יַעֲקֹב כְּנִ"ל וְזֶהוּ: כִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ נִתְקַצֵּר הַזְמַן כִּי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה שְׁלֹא בְּעוֹנֵתָהּ בְּשִׁבִיל יַעֲקֹב וְנִתְקַצֵּר הַזְמַן שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת בְּטוֹל הַזְמַן וַיִּשְׁכַּב בְּמִקּוֹם, וְאִתָּא שְׁתַּבַּת וַיִּשְׁכַּב הוּא בְּחִינַת יֵשׁ כִּ"ב הֵינּוּ כִ"ב אֲתוֹן דְּאוֹרֵיָתָא, שְׁמַהֲם כָּל הַדְּבוּרִים וְזֶה מְרִמֵּז עַל תִּשׁוּבָה, בְּחִינַת (הוֹשַׁע י"ד) : קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ וְזֶהוּ: מֵאַבְנֵי הַמִּקְוֹם אֲבָנִים אוֹתִיּוֹת הֵינּוּ אוֹתִיּוֹת הַדְּבוּרִים שֶׁהֵם בְּחִינַת תִּשׁוּבָה בְּחִינַת: קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ, כְּנִ"ל וְזֶהוּ: מְרַאשׁוֹתָיו מִחֲשָׁבָה מְבָרַר הַכֹּל כִּי עֵקֶר תִּקּוֹן הַתִּשׁוּבָה הֵיא עַל יְדֵי קֻדְשַׁת הַמִּחְשָׁבָה שֶׁמְבַרְרַת וּמִתְקַנֶּת כָּל הַפְּגָמִים כִּי כֻלָּם בְּמִחְשָׁבָה אֲתַבְּרוּ (עֵין זוֹהַר פְּקוּדֵי רַנ"ד): נִמְצָא שֶׁפְּסוּק "וַיִּשְׁכַּב בְּמִקּוֹם הַהוּא וְכוּ, כִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ, וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמִּקְוֹם, וַיִּשֶׂם מְרַאשְׁתָּיו" כֹּל זֶה מְרִמֵּז שֶׁתִּשׁוּבָה הוּא בְּחִינַת לְמַעַלְה מֵהַזְמַן וּבְדֶרֶךְ זֶה תַעֲיִן הֵיטֵב בְּכָל הַדְּבָרִים הַנִּ"ל, הַנִּכְתָּבִים בְּרִמֵּז בְּדֶרֶךְ רְאִשֵׁי פְּרָקִים, וְתַבִּין וְתִרְאֶה הַקְּדָמוֹת הַנִּ"ל בְּכָל עֲנָן וְעֲנָן אֶפֶס קִצְחוֹ תִרְאֶה, לֹא כֹל, כִּי עֲדִין חֲסָרִים כְּמָה הַקְּדָמוֹת שְׁכוֹן אֵלֵיהֶם כָּאן, שֶׁלֹּא זְכִיתִי לַעֲמֹד עֲלֵיהֶם עֲדִין. גַּם אֵלוֹ הַהַקְּדָמוֹת שֶׁכָּבֵר מְצָאנוּ בְּדְבָרָיו, תִּהְלֶה לְאֵל, עֲדִין צְרִיכִין בְּאוֹר רְחֹב כִּי בְּאֵמַת עֵקֶר הָעֲבוּדָה הוּא לְקִשֵׁר וּלְבַטֵּל בְּחִינַת הַזְמַן לְהַעֲלוֹתוֹ וּלְיַחַדוֹ בְּבְחִינַת לְמַעַלְה מֵהַזְמַן וְזֶה בְּחִינַת מְצוּת זְמַנִּיּוֹת כְּדֵי לְזַכּוֹת עַל יְדֵי הַמְצוּוֹת זְמַנִּיּוֹת, שִׁיתְאַחַד הַזְמַן וַיַּעֲלֶה הַזְמַן לְבְּחִינַת לְמַעַלְה מֵהַזְמַן וְכָל הַצְּרוֹת וְהַדִּינִים וְאַחִיזַת הַסְטֵרָא אַחְרָא, הוּא רַק בְּבְחִינַת הַזְמַן שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (דְּבָרִים ד) "בְּצֹר לְךָ" וְכוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים דִּיקָא, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת זְמַן וְאִז "וַיִּשְׁבֹּת עַד הַאֶלְקִיד", דְּהֵינּוּ שְׁנֵזֶכָה לְשׁוּב וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְבַטֵּל הַזְמַן כְּנִ"ל וְאִז יִתְבַּטְלוּ כָּל הַצְּרוֹת וְהַדִּינִים וְכָל אַחִיזַת הַסְטֵרָא אַחְרָא וְנִזְכָּה לְשִׁמְעַת קוֹל דְּקֻדְשָׁה, בְּחִינַת: "וַיִּשְׁבֹּת עַד הַאֶלְקִיד וְשִׁמְעַת בְּקִלוֹ" כֹּל זֶה מְבַאֵר מִתּוֹךְ דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּהִרְאִשֵׁי פְּרָקִים הַלְלוּ תַן לְחַכְּם וַיְחַכְּם עוֹד, לְהַבִּין קִצַּת עַל פִּי דְרָכִים הַנִּ"ל רַב דְּבָרֵי רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה הַכְּתוּבִים כָּאן, וְהִבּוּ הֵיטֵב.

פ - בראשונה כל מי שרצה לתרום **תרומת הדשן תורם וכו**

אֵיטָא בְּפָרְק שְׁנֵי מִסְכָּת יוֹמָא בְּרֵאשׁוֹנָה כָּל מִי שְׂרָצָה לְתַרְס תְּרוּמַת הַדְּשָׁן
תוֹרְס וְכוּ פְרוּשׁ, דוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים שְׁהִיוּ צְדִיקִים בְּשִׁבִיל זֶה כָּל מִי שְׂרָצָה
לְזָפוֹת בְּהַתְנַשְּׂאוֹת הַנִּקְרָא דְשָׁן כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהֵלִים כ"ג) : "דְּשַׁנְתָּ בְּשִׁמּוֹן
רֵאשִׁי" תוֹרְס, וְהָיָה מִנְהִיג הַדּוֹר וּבְזִמְן שְׁהוּ מְרַבִּין, רָצִין וְעוֹלִין בְּכַבֵּשׁ כָּל
הַקּוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ בְּאַרְבַּע אַמּוֹת זָכָה הֵינּוּ כְּשֶׁהִיוּ מְרַבִּין רָצִין שְׁכָל אֶחָד
אוֹמֵר : אֲנִי רוֹצֶה לְהִנְהִיג הַדּוֹר (עֵין חֲגִיגָה יג) הֵינּוּ מִי שְׂפִידַע וְהַשִּׁיג יוֹתֵר
בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה לְזֶה הָיוּ מְמַנִּין פְּרָנְס עַל הַצְּבוּר וְזֶהוּ : כָּל הַקּוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ
בְּאַרְבַּע אַמּוֹת הֵינּוּ אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁל הֶלְכָה (בְּרֵכּוֹת ח) זָכָה זֶה הָיָה זוֹכֵה
לְתְרוּמַת הַדְּשָׁן, לְבַחֲנִית : "דְּשַׁנְתָּ בְּשִׁמּוֹן" וְכוּ וְאִם הָיוּ שְׁנֵיהֶן שׁוֹיִן הַמְּמַנֶּה
אוֹמֵר לָהֶן הַצְּבִיעוֹ וּמָה הֵן מוֹצִיאִין, אַחַת אוֹ שְׁתֵּים, וְאִין מוֹצִיאִין אֶגּוּדֵל
בְּמִקְדָּשׁ פְּרוּשׁ כְּשֶׁהִיוּ שְׁנַיִם שׁוֹיִן בְּהַשְּׁגַת הַתּוֹרָה שְׁעַל יְדָה הָיוּ זוֹכִין
לְהַתְנַשְּׂאוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מִשְׁלֵי ח) : "בִּי מַלְכִים יִמְלְכוּ" וְכָל אֶחָד רָצָה
הַהַתְנַשְּׂאוֹת אֲזִי הַמְּמַנֶּה, הֵינּוּ הַיִּצָּר הָרַע, הָיָה מְסִית וְאוֹמֵר לָהֶם.
הַצְּבִיעוֹ, הֵינּוּ שְׂיִרְאָה אֵיזָה צְבִיעוֹת בְּפָנֵי הַמּוֹן עִם כְּדִי שְׂיַחְזִיקוּ אוֹתוֹ
וְיִקְבְּלוּ אוֹתוֹ לְרַב וְהַמְּמַנֶּה, הֵינּוּ הַיִּצָּר, פֶּתָה אֶת כָּל אֶחָד עַל צְבִיעוֹת וְהַקֵּל
לָהֶם וְאוֹמֵר לָהֶם : וּמָה הֵן מוֹצִיאִין, אַחַת אוֹ שְׁתֵּים פְּרוּשׁ, אֶמֶר : וּמָה הֵן
הֵינּוּ מָה הִיא עֲבֵרָה בְּזֶה, שְׁתּוֹצִיא צְבִיעוֹת פְּעַם אַחַת אוֹ שְׁתֵּים וְאַחַר כֵּךְ
כְּשֶׁתְּהֵא מַחְזֵק אֶצֶל הַמּוֹן עִם לְצַדִּיק אֲזִי תַחְזִיר לְצַדִּיקְתָּךְ וְלֹא מִתְתַּדְּךְ אֲבָל
הַצְּדִיקִים הָאֵלוּ אִין מוֹצִיאִין שׁוּם צְבִיעוֹת וְאִין שׁוּמְעִין לְעֶצַת יִצָּר הָרַע
מַחְמַת גְּדֵל הַפְּרָתִים בְּגִדְלוֹת הַבוֹרָא, שְׁמֵלָא כָּל הָאֲרָץ כְּבוֹדוֹ (יִשְׁעִיָּה ו)
וְרוֹאֶה וְיִוֹדַע הַכֹּל וּמִתְבַּיֵּשִׁין לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִרְאוֹת אֵיזָהוּ צְבִיעוֹת
וְזֶהוּ אִין מוֹצִיאִין אֶגּוּדֵל בְּמִקְדָּשׁ, הֵינּוּ שְׁכָלִם כְּמוֹ שְׁאֶמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם
לְבִרְכָה, (בְּרֵכּוֹת לג) : מִי שֵׁישׁ בּוֹ דְעָה כְּאֵלוֹ נִבְנָה מִקְדָּשׁ בְּיָמָיו מַעֲשֶׂה שְׁהִיוּ
שְׁנֵיהֶם שׁוֹיִן וְרָצִין וְעוֹלִין בְּכַבֵּשׁ וְדַחַף אֶחָד מֵהֶן אֶת חֲבֵרוֹ וְנִפְל, וְנִשְׁבְּרָה
רְגְלוֹ וְכִיּוֹן שְׂרָאוּ בֵּית דִּין שְׁבָאִין לִיְדֵי סַכְנָה, הַתְּקִינוּ שְׁלֵא יִהְיֶה תוֹרְמִין
אֶלָּא בְּפִיס הֵינּוּ כְּפִירָה כְּמוֹ שְׁאֶמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה, (מִפּוֹת כג).
בָּא חֲבִיקוֹק וְהַעֲמִידוֹן עַל אַחַת וְצַדִּיק בְּאֶמוּנָתוֹ יַחֲיֶה מַחְמַת קִנְיָה שְׁקִנְיָא
אֶת חֲבֵרוֹ שְׁהָיָה שְׁנֵיהֶם שׁוֹיִם בְּהַשְּׁגַת הַתּוֹרָה וְחֲבֵרוֹ דַּחַף אוֹתוֹ עַל יְדֵי זֶה
כְּפֵר בְּעִקְר (סִנְהֶדְרִין קב) כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ בְּדוֹר הַזֶּה, שְׁכַפְמָה בְּנֵי אָדָם נִפְלוּ
מֵאֶמוּנָתָם מַחְמַת שְׂרוּאִים שְׁבַנֵי גִילָם עָלוּ לְגִדְלָה וּבּוֹדָאִי מָה שְׁדַחַף אוֹתוֹ
וְלָקַח גְּדִלָה לְעַצְמוֹ הִיא עֲזוֹת כְּמוֹ שְׁאֶמְרוּ חַכְמֵינוּ, זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה
(סִנְהֶדְרִין קה) : עֲזוֹת מַלְכוּתָא בְּלֹא תִגָּא הַתְּקִינוּ שְׁיִהְיֶה תוֹרְמִין עַל יְדֵי
פִיוֹס הֵינּוּ מִתְחַלָּה הָיוּ רוֹצִים בְּהַתְנַשְּׂאוֹת לְשֵׁם שְׁמַיִם אֲבָל עַכְשָׁו
שְׁהַהַתְנַשְּׂאוֹת הִיא בְּשִׁבִיל כְּבוֹד עַצְמוֹ הַתְּקִינוּ שְׁלֵא יִרְדֹּף שׁוּם אָדָם אַחַר
הַתְנַשְּׂאוֹת אֶלָּא יִבְרַח מִן הַהַתְנַשְּׂאוֹת וְאִין תוֹרְמִין אֶלָּא עַל יְדֵי פִיס פְּרוּשׁ
הֵינּוּ לֹא יִרְצָה שׁוּם אָדָם בְּהַתְנַשְּׂאוֹת אֶלָּא עַד שְׁיִבּוֹאוּ כָּל הָעָם וַיִּפְּיִסוּ אוֹתוֹ
שְׁיִקְבֵּל רַבּוּת, אֲזִי יִקְבֵּל אֲבָל בְּלֹא פִיוֹס לֹא יִקְבֵּל וְלֹא יִרְדֹּף אַחַר
הַתְנַשְּׂאוֹת כִּי לֹא מַצִּינוּ בְּדוֹר הַזֶּה שְׁיִהְיֶה כּוֹנֵנוֹ לְשֵׁם שְׁמַיִם כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ
(הוֹרִיּוֹת יג) : שְׁהַתְּקִין רַבּוֹן גְּמִלְיָאֵל כְּבוֹד לְעַצְמוֹ וְכְבוֹד לְנִשְׂיָא וְכְבוֹד לְאֵב
בֵּית דִּין וְאַחַר כֵּךְ כְּשֶׁרָאוּ רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי נִתָּן הַתִּיעֲצוּ לְבִטֵּל הַדְּבָר וּבּוֹדָאִי
לֹא הָיוּ כּוֹנֵנִים, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּשִׁבִיל כְּבוֹד עַצְמָם אֶלָּא בְּשִׁבִיל כְּבוֹד הַשֵּׁם

פא - כשאדם משמח עצמו בשמחה של מצוה

כְּשֶׁאָדָם מְשַׂמֵּחַ עַצְמוֹ בְּשִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה וְהַשְׂמִיחָה גְדוֹלָה כָּל כֶּךָ עַד שֶׁנּוֹגְעַת עַד רַגְלָיו הֵינּוּ שֶׁמְרַקֵּד מִחֲמַת שִׂמְחָה זֶה הַבְּחִינָה נִקְרָא : "וַיִּנְבִּיא לְבַב חֲכָמָה" (תְּהִלִּים צ) הַרְגְּלִים הֵם נֶצַח וְהוֹד בְּחִינַת נְבִיאִים נִתְעַלִּים לְבְּחִינַת לֵב עַל יְדֵי הַשְׂמִיחָה שֶׁבֵּלֵב כִּי הַשְׂמִיחָה מַעֲלָה אוֹתָם וְזֶהוּ הַרְקוּד שֶׁמַּעֲלָה רַגְלָיו בְּכָל פַּעַם וְכִשְׁלֹמֵד תּוֹרָה אוֹ שְׁעוֹשֶׂה מִצְוָה בְּכָל כֶּךָ שִׂמְחָה שֶׁהַשְׂמִיחָה נּוֹגַעַת עַד רַגְלָיו, וּמַעֲלָה אֶת רַגְלָיו לְמַעַל בְּזֶה נִתְעַלִּים כָּל תּוֹמְכֵי דְאוֹרֵינָא, שֶׁהֵם נִקְרָאִים סְמְכֵי קְשׁוּט (יִשְׁעִיָּה מ"א). "צָדֵק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ", כִּי הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה נִקְרָאִים צָדֵק כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (חֲלִין פט) : צָדֵק תִּדְבְּרוּן וְכוּ וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קי"ט) : כִּי כָּל מִצְוֹתֶיךָ צָדֵק" גַּם הַדְּבִיר הָרַע נִקְרָא רַגֵּל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שִׁם ט"ו) : "לֹא רַגֵּל עַל לְשׁוֹנוֹ" גַּם הוּא נִתְעַלָּה אָדָם נִתְעַלָּה בְּמִמּוֹן, הַנִּקְרָא רַגֵּל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים י"א) "וְאֵת הַיְּקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם" (פַּסְחִים קיט) גַּם כָּל הַמְּדַרְגּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת הַמְּכַנִּים בְּשֵׁם רַגְלִים נִתְעַלִּים עַל יְדֵי שִׂמְחַת תּוֹרָה וּמִצְוָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב : "צָדֵק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ" שֶׁהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה הֵם קוֹרְאִים לְמַעַל אֶת אֵלוֹ הַמְּדַרְגּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּבֵא בְּתָרָא י). מִי שֶׁאֵין לוֹ בְּנִים, יִשְׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ בְּדַבַּר מִצְוָה כִּי אִשָּׁה נִקְרָאת רַגֵּל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל א ב) : "רַגְלֵי חֲסִידוֹ יִשְׁמְרֵ" (עֵין זוֹהַר וִירָא קיב) : נִמְצָא שֶׁעַל יְדֵי הַשְׂמִיחָה הוּא מַעֲלָה וּמְקַשֵּׁר אוֹתָהּ לְבְּחִינַת צָדֵק, הַנִּקְרָא הָא וְשֵׁם עֶקֶר הַזֶּרַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרַאשִׁית מ"ז) : "הָא לְכֶם זֶרַע" (עֵרוּבִין ע) : גַּם אֲמוּנָה נִקְרָאת רַגֵּל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (מִכּוֹת כד). בָּא חֲבִיקוּק וְהֶעֱמִידוֹן עַל אַחַת וְכוּ [וְכוּ] כָּל הַדְּבָרִים הַנִּקְרָאִים רַגֵּל נִתְעַלִּים

פה - אגוזים הנקראים לוזים

אָגוּזִים הַנִּקְרָאִים לוּזִים הֵם רוּמְזִים לְבַחֲנֵת לָאָה שֶׁהִיא בְּעָרְףָּ שֶׁהִיא נִקְבָּא רֵאשׁוּנָה וְאַחַר כֵּן נִכְנָסִין לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת : יַעֲקֹב קָרָא וְלֵבִית אֵל (פְּסָחִים פַּח) וְזֶהוּ שֶׁפָּרַשׁ רַשׁ"י (שׁוֹפְטִים א), שֶׁדָּרַךְ לוֹז, נִכְנָסִין לְבֵית אֵל וְזֶהוּ (יִשְׁעִיָּה מ) : "נַחֲמוּ נַחֲמוּ" נַחֲמוּ גִימְטְרִיא קִדְקִד שֶׁהוּא בְּחִינַת עָרְף, שֶׁעַל יָדָהּ נִכְנָסִין לְבֵית אֵל וְזֶהוּ שֶׁלֶשָׁה שָׁבוּעוֹת שֶׁהֵם עֲשָׂרִים וְאַחַד יוֹם שֶׁבִין הַמִּצְוֹת וְכִנְגָדוֹ בְּאֵילָן לוֹז בְּשָׁבִיל זֶה נוֹהֲגִין לֶאֱכֹל בֵּיצָה בְּסַעֲדָה הַמִּפְסָקֶת בְּתִשְׁעָה בְּאָב כִּי הַבֵּיצָה נִגְמָרֶת בְּעֲשָׂרִים וְאַחַד יוֹם כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּכוּרוֹת ח) (עֵין תּוֹסֵפוֹת שִׁם). תְּרַנְגְלַת מוֹלְדֵת לְעֲשָׂרִים וְאַחַד יוֹם וְכוּ, וְכִנְגָדוֹ בְּאֵילָן לוֹז וְזֶהוּ הַעֲצָם לוֹז שֶׁיֵּשׁ בְּעָרְףָּ אָדָם, שֶׁיִּשְׁאָר אַחַר כְּלִיּוֹן הַגּוֹף וּמִמֶּנּוּ יִתְחַדֵּשׁ בְּנֵן הַגּוֹף בְּשַׁעַת תְּחִילַת הַמֵּתִים וְזֶהוּ עֵקֶר נַחֲמוֹתֵינוּ בְּחִינַת נַחֲמוּ נַחֲמוּ כְּנִ"ל כִּי עַל הַגּוֹף נֶאֱמַר (רוֹת ג) : "שֶׁכְּבִי עַד הַבִּקְרִי", שֶׁהוּא עֵת הַתְּחִילָה וְהֵנָּה בְּבִקְרִי וְהֵנָּה הִיא לָאָה (בְּרֵאשִׁית כ"ט) הֵינּוּ עֲצָם לוֹז הַנִּ"ל, שֶׁעַל יָדָהּ נִתְבַּנֶּה הַגּוֹף וּבְשָׁבִיל שֶׁכָּל כְּנִיָּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב הָיָה בְּשָׁבִיל רַחֵל נֶאֱמַר בְּבִנֵי רַחֵל, דְּהֵינּוּ יוֹסֵף "וּלְקִדְקִד נֹזֵיר אֶחָיו" (בְּרֵאשִׁית מ"ט) וּבְבִנְיָמִין כְּתִיב (דְּבָרִים ל"ג) "וּבִין כְּתִפּוֹ שֶׁכּוֹן" רָמַז, שֶׁעַל יָדֵי בְּחִינַת לָאָה שֶׁהִיא רֵאשׁוּנָה יָכוֹל לָבוֹא לְבַחֲנֵת רַחֵל קִדְקִד וְכִתְפּוֹ זֶה בְּחִינַת לוֹז הַנִּ"ל עָרְף גִּימְטְרִיא שִׁינ רֵאשִׁי תְבוֹת : שְׁבַת נַחֲמוּ לְרַמְזָה

פו - על ידי שהעולם הם מקטני אמנה

דַּע, שֶׁעַל יָדֵי שֶׁהָעוֹלָם הֵם מְקַטְנֵי אֲמָנָה עַל כֵּן הֵם צָרִיכִים לְתַעֲנִית, דְּהֵינּוּ עֲבוּדוֹת קָשׁוֹת כִּי בּוֹדָאֵי יְדוּעַ, שֶׁאֶפְשָׁר לְעַבֵּד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּבָר כִּי אֵין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא בְּטְרוּנְיָא עִם בְּרִיּוּתָיו (עֲבוּדָה זָרָה ג) אֵד מַה שֶׁצָּרִיכִין לְפַעֲמִים לְעֲבוּדוֹת קָשׁוֹת הוּא בְּבַחֲנֵת מַה שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (סִנְהֶדְרִין עַד) : בְּשַׁעַת שֶׁמֶד אֶפְלוּ אַעֲרַקְתָּא דְּמִסְאֲנֵי יִהְרַג וְאֵל יַעֲבֵר נִמְצָא שֶׁאֵף שֶׁבְּאֲמַת אֵין רֵאשִׁי שֶׁיִּהְרַג עַל זֶה אֵד מִחֲמַת שֶׁהוּא שַׁעַת שֶׁמֶד וְהֵם מִתְגַּבְּרִים וְרוֹצִים דִּיקָא לְהַעֲבִירוֹ עַל דָּת וְלְהַבְיֵאוֹ לְכַפִּירוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם עַל כֵּן הוּא מְכַרְח לְמִסַּר נַפְשׁוֹ אֶפְלוּ עַל דְּבָר קַל וְהַעֲבוּדָה זָרָה וְהַכְּפִירוֹת הֵם בְּבַחֲנֵת (תְּהֵלִים קל"ה) : "אֵף אֵין יֵשׁ רוּחַ בְּהֵם" שֶׁאֵין בְּהֵם שׁוֹם רוּחַ כָּלֵל וְהַקְטְנֵי אֲמָנָה הֵם בְּבַחֲנֵת "מִקְצָר רוּחַ" שֶׁהוּא כְּמוֹ מְמַצֵּעַ דְּהֵינּוּ שֶׁאֵין לָהֶם אֲמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהִיא בְּחִינַת מֵאֲרִיךְ רוּחוֹ, כְּמוֹבָא בְּמִקּוֹם אַחַר [בְּלִקוּטֵי א סִימָן קִנְהָ] וְאֵף עַל כֵּן אֵינָם כּוֹפְרִים לְגַמְרֵי, שֶׁאֵין לָהֶם שׁוֹם רוּחַ כָּלֵל רַק הֵם כְּמוֹ מְמַצֵּעַ וְרוּחָם קָצָרָה בְּחִינַת מִקְצָר רוּחַ וְזֶהוּ (שְׁמוֹת ו) : "מִקְצָר רוּחַ וּמַעֲבֵדָה קָשָׁה" שֶׁמִּחֲמַת שֶׁהֵם בְּבַחֲנֵת "קָצָר רוּחַ", מִחֲמַת שֶׁהֵם קְטַנֵּי אֲמָנָה כְּנִ"ל עַל יָדֵי זֶה צָרִיכִין לְעֲבוּדוֹת קָשׁוֹת וְלְתַעֲנִיתִים כְּנִ"ל כְּמוֹ שֶׁבְּשַׁעַת הַשְּׁמֵד שֶׁהִיא קְלִקוּל אֲמוּנָה לְגַמְרֵי צָרִיכִין

אָפּלוּ לְמִסֵּר נַפְשָׁם מִמֶּשׁ אָפְלוּ עַל דְּבַר קַל כְּמוֹ כֵּן כְּשֵׁיט קִטְנוֹת וּפְגָם
בְּאֻמוּנָה, צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קְשׁוֹת כְּנִי"ל וַיֵּשׁ כַּמָּה בְּחִינּוֹת בְּקִטְנֵי
אֻמוּנָה כִּי יֵשׁ אָפְלוּ צְדִיקִים שֶׁהֵם קִטְנֵי אֻמָּנָה כְּמוֹ שֶׁדָּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ,
זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (סוּטָה מַח:) עַל פְּסוּק. "כִּי מִי בַז לְיוֹם קִטְנוֹת" מִי גָרַם
לְצְדִיקִים וְכוּ

פז - כונת אלול הם תקון לפגם הברית

דע, שְׁפִנְתָּ אֱלוֹל הֵם תְּקוּן לְפָגַם הַבְּרִית כִּי סוּד כְּוִנּוֹת אֱלוֹל הוּא "הַנּוֹתָן
בַּיָּם דָּרָךְ" (יִשְׁעִיָּה מ"ג) (וְכַמְבָּאָר בְּכִוְנַת הָאָר"י ז"ל) לְהַאִיר בְּחִינַת דָּרָךְ
בַּיָּם וְדָרָךְ זֶה נִפְתַּח בְּחִדוּשׁ אֱלוֹל (וְעַיִן שָׁם בְּכִוְנוֹת כָּל הַכְּוִנּוֹת שֶׁל אֱלוֹל)
וְעַקֵּר פָּגַם הַבְּרִית הוּא בְּבִחִינַת דָּרָךְ הַזֶּה כִּי הִזָּה צָרִיךְ לְהַאִיר בְּחִינַת
הַרְכִּי"ד [מֵאֲתֵיב עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה] אִוְרוֹת בְּבִחִינַת יָם, בְּחִינַת אֻמוּנָה וְהוּא
נְטָה מְזָה, וּפְגָם בְּבִחִינַת דָּרָךְ בְּבִחִינַת (בְּרֵאשִׁית ו) : "כִּי הִשְׁחִית כָּל בְּשָׂר
אֶת דְּרָכָו" כִּי אִשָּׁה נִקְרְאת דָּרָךְ, כְּמוֹבֵא בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה
(קְדוּשֵׁין ב:) וַיֵּשׁ דָּרָךְ אַחֵר, בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ל) : "דָּרָךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֶת" וְהַכֹּל
שֶׁעַקֵּר הַפָּגַם בְּבִחִינַת דָּרָךְ, שֶׁלֹּא הֵאִיר הַדָּרָךְ בַּיָּם וְלִפְעָמִים מַחֲמֵת זֶה
הַפָּגַם יוֹכֵל לֵאבֹד אֶת זְוִיגוֹ (עַיִן תִּיקוּן יד) כִּי מֵאַחֵר שֶׁנְטָה מְזָוִיגוֹ, קָשָׁה לוֹ
לְמַצָּא אֶת זְוִיגוֹ וְאָפְלוּ אִם יִמְצָא אֶת זְוִיגוֹ, תִּהְיֶה לוֹ מְנַגְּדָת וְלֹא תִּהְיֶה
נוֹטָה אַחֵר רְצוֹנוֹ מַחֲמֵת שֶׁנְטָה מְמַנָּה וְלֹא הֵאִיר בָּהּ מְזָה נִתְהוּהָ שֵׁיט לָהּ
רְצוֹן אַחֵר כְּנִגְדּוֹ וְאִז. לֹא זָכָה כְּנִגְדּוֹ (יְבָמוֹת סג) וְחִדוּשׁ אֱלוֹל שָׂאז יְכוּלִין
לְתַקֵּן זֶה וְלְהַאִיר הַדָּרָךְ בַּיָּם כְּנִי"ל [עַל כֵּן כְּוִנַּת אֱלוֹל הֵם תְּקוּן לְזֶה]
וְכִשְׁמַתְקוֹן זֶה, אִזִּי מוֹצֵא זְוִיגוֹ, וְהִיא אֵינָה כְּנִגְדּוֹ, רַק כְּרְצוֹנוֹ וַיֵּשׁ בָּזֶה סוּד
נִפְלָא כִּי דַע, שֶׁזֶה הַסוּד מְסַר אַבְרָהָם לְאַלְיַעֲזָר עֲבָדוֹ כְּשֶׁשָּׁלְחוֹ לְבִקֵּשׁ הַזְּוִיג
שֶׁל יִצְחָק בְּנוֹ הֵינּוּ סוּד כְּוִנַּת אֱלוֹל, שֶׁהֵם מְסַגְּלִים לְתַקוּן הַבְּרִית שֶׁעַל יְדֵי
זֶה מוֹצֵאִין הַזְּוִיג כִּי עַל יְדֵי הַתְּקוּן הַכְּנִי"ל נַעֲשֶׂה בָּהּ רְצוֹן אֱלֹוֹ כִּי מִקֵּדָם לֹא
הִיָּתָה נוֹטָה אַחֵר רְצוֹנוֹ, כִּי נְטָתָה מִמֶּנּוּ כְּנִי"ל וְעַל יְדֵי זֶה אִי אֶפְשָׁר לְמַצָּא
זְוִיגוֹ וְאָפְלוּ אִם מוֹצֵאָה, אֵינָה נוֹטָה אַחֵר רְצוֹנוֹ כְּנִי"ל אֲבָל עַל יְדֵי כְּוִנַּת
אֱלוֹל שֶׁהֵם הַתְּקוּן לְזֶה עַל יְדֵי זֶה חֲזַר וְנַעֲשֶׂה בָּהּ רְצוֹן אֱלֹוֹ כְּנִי"ל וְזֶה הַסוּד
מְבָאָר בְּתוֹרָה בְּפָרְשַׁת אֲלִיעֶזֶר כִּי אַבְרָהָם מְסַר לוֹ הַסוּד הַזֶּה וְזֶה שֶׁאָמַר
אַבְרָהָם לְאַלְיַעֲזָר (בְּרֵאשִׁית כ"ד) : "וְאִם לֹא תֵאבֹה הָאִשָּׁה לְלַכֵּת אַחֲרַיִךְ"
רְאֵה וְהִבֵּט נִפְלְאוֹת תּוֹרַתֵנוּ כִּי רֵאשִׁי תְבוֹת פְּסוּק זֶה הֵם אוֹתִיּוֹת אֱלוֹל
וּבְאֻמָּצֵע הֵם תְבוֹת תֵאבֹה הָאִשָּׁה כִּי עַל יְדֵי בְחִינַת אֱלוֹל, הֵינּוּ סוּד כְּוִנּוֹת
אֱלוֹל עַל יְדֵי זֶה תֵאבֹה הָאִשָּׁה כִּי עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בָּהּ רְצוֹן אֱלֹוֹ כְּנִי"ל נִמְצָא
שֶׁבְּאֵלוֹ הַתְבוֹת בְּעֵצְמוֹן שֶׁדַּבֵּר אַבְרָהָם עִם אֲלִיעֶזֶר מַעֲנִין הַחֲשֵׁשׁ, שֶׁמָּא לֹא
תִתְרַצֶּה לִילֵךְ אַחֲרָיו דְּהֵינּוּ מֵה שֶׁאָמַר לוֹ : "וְאִם לֹא תֵאבֹה הָאִשָּׁה לְלַכֵּת
אַחֲרַיִךְ" בְּאֵלוֹ הַתְבוֹת עֵצְמוֹן גָּלָה לוֹ סוּד הַתְּקוּן לְזֶה דְּהֵינּוּ סוּד אֱלוֹל,

המרמז בראשי התבות, שהוא התקון לזה שעל ידי זה תאבה האשה ועוד יש בזה סודות נוראים מאד גם עין במאמר המתחיל: "ויאמר ה' אל משה קרא את יהושע" [בלקוטי א סימן ו] כי שם מדבר מפונות אלול, והוא תקון לפגם הברית פני"ל הינו לעין באותו המאמר ולזכות להבין בו ולעשות עמו איזה עבודה בעבודת השם על ידי זה יתקן פגם הברית

פח - שלא לאכל פרי, שלא נתבשלה כל צרכה

צריך לזהר מאד, שלא לאכל פרי, שלא נתבשלה כל צרכה וכמו שאסור לקח אילן בלא זמנו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבא בתרא כו) כן אסור לתלש פרי קדם בשולה וכן אסור לאכלה והאוכל פרי קדם גמר בשולה, יכולה להזיק לו מאד לנשמתו כי יוכל לאבד נפשו על ידי זה כי הפרי כל זמן שהיא צריכה להתגדל, יש לה פח המושך כי היא צריכה חיות להתגדל ועל כן בודאי יש לה פח המושך שמושכת וניקתה וחיותה וכשתולשין אותה קדם זמנה, קדם שנתבשלה עדין כל צרכה עדין יש לה פח המושך כי כשמתבשלת כל צרכה, שוב פסק ממנה פח המושך כי אינה צריכה עוד למשך חיות אבל כשצריכה להתבשל עוד, עדין יש לה הפח המושך ועל כן זה האוכלה קדם גמר בשולה תוכל הפרי למשך לעצמה חיות הנפש של זה האדם מאחר שעדין יש להפרי פח המושך פני"ל על כן תוכל הפרי להמשיך לעצמה חיות נפשו ויוכל לאבד נפשו ועם כל זה, אם מברך הברכה של הפרי בכונה וביראת שמים אזי יוכל להנצל מזה וגם אם הוא חזק ביותר בעבודת ה' יוכל גם כן להוציא עוד חיות מהפרי ולמצא שם אבדות כי יש דברים אבודים ויש בזה דברים נפלאים, סודות נסתרים ונוראים מאד רזין עלאין והעקר, שהאדם צריך לזהר מזה מאד הינו שלא לאכל פרי, קדם שנתבשלה כל צרכה ודע, כי גם כשמבשלין הפרות בביתו אינו מועיל לזה אבל אם הפרות שלא נתבשלו כל צרכן על האילן הם מנחים איזה זמן, עד שנעשין מבשלין מאליהן בתלוש זה מועיל ומתיר לאכלן וזה דומה כמו האדם שהוא יגע והוא מרחף רחופות הרבה בפיו [שקורין התנשפות] עד אשר ינוח כמו כן אלו הפרות שנתלשו קדם שנתבשלו כל צרכן צריך להמתין עד שינוחו מרחיפתו ואז יש התיר לאכלן והדברים סתומים ודע, שיש מלאך, ותחתיו כמה ממנים וכלם אוחזים בידם שופרות והם עומדים וחופרים תמיד ומחפשים תמיד אחר אבדות והם תוקעים תקיעה תרועה, ואחר כך חוזרים ותוקעים תקיעה וכשהם מוצאים איזה אבדה, נעשה רעש ושמחה גדולה כי יש כמה דברים אבודים הינו מה שאובדים אבדות הרבה על ידי התאוות בבחינת (תהלים

קיי"ב) : "תַּאֲוֹת רְשָׁעִים תֵּאבְדוּ" וְאֶפְלוּ מִי שֶׁהוּא צַדִּיק הוּא אוֹבֵד גַּם כֵּן לַפְעָמִים בְּבַחֲיִנַת (קִהְלֵת ז) : "יֵשׁ צַדִּיק אֲבֵד בְּצַדְקוֹ" וְאֶפְלוּ הַצַּדִּיקִים הַחוֹפְרִין וּמְבַקְשִׁים אַחַר אֲבֹדוֹת הֵם אוֹבְדִים גַּם כֵּן לַפְעָמִים, בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים פ"ג) "יִחַפְּרוּ וַיֵּאבְדוּ" שֶׁאֶפְלוּ הַחוֹפְרִים אַחַר אֲבֹדוֹת חוֹזְרִים וְאוֹבְדִים לַפְעָמִים וְזֶה בְּחִינַת (קִהְלֵת ג) : "עַתְּ לֵאבֹד" תַּאֲוֹת רְשָׁעִים תֵּאבְדוּ רֵאשִׁי תְבוֹת : תְּקִיעָה, תְּרוּעָה, תְּקִיעָה כִּי הַמְּלֹאכִים הַמְּחַפְּשִׁים אַחַר הָאֲבֹדוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת תַּאֲוֹת רְשָׁעִים תֵּאבְדוּ הֵם אוֹחֲזִים בְּנֶדֶם שׁוֹפְרוֹת וְתוֹקְעִים תְּרִ"ת פְּנִ"ל וְגַם הַזְכִּיר אֲזוּ, שֶׁקֶשָׁה מְאֹד מְאֹד לֵהוֹיֹת מִקְבֵּל וְגַם הַזְכִּיר אֲזוּ קִנְיַת סוֹפְרִים תְּרִבָּה חֲכָמָה (בְּבֹא בְּתָרָא כֵּא) וְלֹא בָּאָר כָּל זֶה, כִּי הֵם דְּבָרִים סְתוּמִים וְחֲתוּמִים גַּם נִשְׁפַּח קֶצֶת, כִּי לֹא כְּתַבְתִּים בְּזַמְנֹו כִּי אִם בְּדָרֶךְ רָמֹז [כְּפֶאֱשֶׁר נִדְפַס כְּבָר בְּהַדְפָּסָה רֵאשׁוּנָה] וְאָמַר : שְׁכַל הַנִּי"ל, דְּהִינּוּ עֲנִין פְּוֹנַת אֱלוֹל, שֶׁהֵם תִּקּוּן לִפְנֵם הַבְּרִית וְעֲנִין הַפְּרוֹת הַנִּי"ל, וְעֲנִין זֶה שֶׁל הַמְּלֹאךְ וְכוּ פְּנִ"ל הַכֹּל אַחַד, וַיֵּשׁ בְּזֶה רְזִין גְּדוּלִים.

פט - הדעת משדך כל השדוכים

הַדְּעַת מְשַׁדֵּךְ כָּל הַשְּׂדוּכִים כִּי כָּל הַשְּׂדוּכִים הֵם שְׁנֵי הַפְּכִים וְהַדְּעַת הוּא הַמְּתוּךְ בֵּין שְׁנֵי הַפְּכִים [עֵין לְקוּטִי הַרְאִשׁוֹן סִי ד] עַל כֵּן כָּל הַשְּׂדוּכִים שֶׁבְּעוֹלָם כְּלָם נַעֲשִׂים עַל יְדֵי הַבֵּר דַּעַת שֵׁשׁ בְּעוֹלָם וְעַל כֵּן לַפְעָמִים קֶשָׁה לְמַצֵּא זְוִיגוֹ כִּי לַפְעָמִים שְׁנֵי הַמְּשַׁדְּכִים רְחוּקִים מְאֹד וְהֵם שְׁנֵי הַפְּכִים בְּיוֹתֵר זֶה מְזָה עַל כֵּן קֶשָׁה לְמַצֵּא זְוִיגוֹ וְהַתִּקּוּן לְזֶה שֶׁצָּרִיךְ שֶׁיָּבֹא לְהַבֵּר דַּעַת לְשִׁמְעַת תּוֹרָה מִפִּיו וְעַל יְדֵי זֶה יְכוֹל לְמַצֵּא הַשְּׂדוּךְ שֶׁלוֹ כִּי כָּל זְמַן שֶׁהַדְּעַת בָּכַח אֲזִי לַפְעָמִים אִי אֶפְשֶׁר לְחַבֵּר הַמְּשַׁדְּכִים כְּשֶׁהֵם בְּהַפֵּךְ גְּדוּל זֶה מְזָה כִּי לַפְעָמִים הֵם בְּהַפֵּךְ גְּדוּל מְאֹד זֶה מְזָה פְּנִ"ל וְאֲזוּ אִי אֶפְשֶׁר לְהַדְּעַת לְחַבֵּר אוֹתָם כָּל זְמַן שֶׁהַדְּעַת בָּכַח עַל כֵּן צָרִיךְ לְשִׁמְעַת תּוֹרָה מִפִּיו שֶׁאֲזוּ יוֹצֵא הַדְּעַת בְּבַחֲיִנַת (מְשָׁלִי ב) "מִפִּיו דַּעַת וְתִבְוִנָה" וְאֲזִי כְּשִׁיּוֹצֵא הַדְּעַת מִכַּח אֶל הַפְּעַל, אֲזִי יְכוֹל לְשַׁדְּכֶם אִף אִם הֵם בְּהַפֵּךְ גְּדוּל זֶה מְזָה שִׁדּוּךְ רֵאשִׁי תְבוֹת (מְלֹאכִי ב) : "כִּי שִׁפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ דַּעַת וְתוֹרָה" וְזֶהוּ : "יִבְקֶשׁוּ מִפִּיהוּ" כִּי צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַתּוֹרָה מִפִּיו דְּוִקָא כְּדִי לְהוֹצִיא הַדְּעַת מִכַּח אֶל הַפְּעַל פְּנִ"ל וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְשִׁמְעַת תּוֹרָה דְּוִקָא מִפִּיו אִף שְׁגַם בְּדְבוּרִים פְּשׁוּטִים שֶׁל הַבֵּר דַּעַת יֵשׁ בָּהֶם גַּם כֵּן דַּעַת אִף עַל כֵּן צָרִיךְ לְשִׁמְעַת תּוֹרָה דְּוִקָא כִּי הַתּוֹרָה נִקְרָאת כְּלָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (פְּסָחִים מֵט) : אֵל תִּקְרִי מוֹרְשָׁה, אֶלֶּא מְאָרְסָה וַיֵּשׁ בָּהּ גַּם כֵּן שְׁנֵי הַפְּכִים כִּי יֵשׁ בָּהּ שְׁנֵי מִינֵי אוֹתִיּוֹת [עֵיין הַקְּדַמַּת הַזּוּהַר, אַתּוּן רַבְרַבִּין וְאַתּוּן זַעִירִין] וְכִשְׁהַצַּדִּיק אוֹמֵר תּוֹרָה, הוּא בְּחִינַת מְשַׁדֵּךְ שְׂדוּכִין כִּי דְבָרֵי תּוֹרָה עֲנִיִים בְּמִקּוֹם זֶה וְעֵשִׂירִים בְּמִקּוֹם אַחֵר (וְרוּשְׁלֵמִי רֵאשׁ הַשְּׁנָה פָּרָק רֵאוּהוּ בֵּית דִּין) וְצָרִיךְ לְחַבֵּר דְּבָרֵי תּוֹרָה מִמִּקּוֹם לְמִקּוֹם כִּי מְחַבְּרִים דְּבָרֵי

תורה ממקומות מפזרים, שהם רחוקים זה מזה ומחברים אותם יחד ועל ידי זה נעשה החיבור שמחדשים נמצא כשהצדיק הבר דעת אומר תורה הוא משדך שדוכים על פן צריכין לשמע מפיו תורה דוקא ועל ידי זה יכולין למצא זוגו כנ"ל

צ - טעם על שבירת כלי חרס בשעת השדוך

טעם על שבירת כלי חרס בשעת השדוך הוא בשני ענינים כי באמת צריכין לזהר מאד מאד, שלא לגרש את אשתו כי אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ערובין מא:) שלשה אינם רואים פני גיהנם וכו', ומי שיש לו אשה רעה למאי נפקא מנה לקבולי באהבה ופרשו המפרשים, שמפני זה לא אמר כאן הנפקא מנה דלעיל כי קדם לזה איתא שם. שלשה דברים מעבירין את האדם על דעתו ועל דעת קונו למאי נפקא מנה למבעי רחמי וכאן לא אמר נפקא מנה זו כי באלו השלשה צריכין לקבל באהבה דוקא מאחר שעל ידם אינו רואה פני גיהנם וזהו בחינת שבירת כלי חרס בשעת השדוך כי שער החרסית היה בירושלים [שהיו משליכין שם שברי חרסים, כמו שפרש רש"י שם] וזה השער הוא כנגד פתחה של גיהנם כמו שכתוב (ירמיה י"ט): "ויצאת אל גי בן הנם אשר פתח שער החרסית" וגי בן הנם זהו בחינת הגיהנם, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ספ"ה לב: וערובין יט). שתי תמרות יש בגי בן הנם, ועולה עשן מביניהם וזהו פתחה של גיהנם וזהו ששוברין כלי חרס בשעת השדוך כי מרמזים לו בזה שני ענינים הינו שמרמזין לו: אם היא אשה רעה תזהר לבל תבגד בה רק תקבל באהבה, כי על ידי זה אינך רואה פני גיהנם כנ"ל ואם היא אשה טובה, דע וזכר כי יש גיהנם ולא תהיה נמשך אחר תאוותך, ותקדש עצמך כראוי כי זכור תזכר שיש גיהנם וכל זה מרמזין לו על ידי שבירת כלי חרס שהוא בחינת שער החרסית, שהוא בחינת פתחה של גיהנם כנ"ל ועל פן על ידי שבירת כלי חרס מרמזין לו שני ענינים הנ"ל.

צא - וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר

וַיְדַבֵּר אֱלֹקִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאָמֵר (שְׁמוֹת כ) דַּע, כִּי הֵתִקְשְׁרוּת בְּאֵמֶת לְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּם הוּא תוֹעֵלֶת גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד כִּי עַל יְדֵי זֶה זֹכִין לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְלִכְפָּרֶת עוֹוֹן וְנִמְתְּקִין הַדֵּינִין וְנִתְבַּטְּלוּ לְגַמְרֵי וְנַעֲשֶׂה עַל יְדֵי זֶה יַחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתָּהּ כִּי אֵינָהּ בִּזְהָר הַקְּדוֹשׁ (וַיִּגַּשׁ דָּר ר'ו): "כִּי הִנֵּה הַמַּלְאָכִים נוֹעְדוּ" תִּרְוּ עֲלֵמִין קִדְשִׁין, עֲלֵמָא עֲלָאָה וְעֲלֵמָא תִּתְאַה וְכוּ, כַּד מִתְחַבְּרָן כְּחָדָא כְּדִין כָּל אַנְפִּין נְהִירִין וְכָל חוּבִין אֲתַעֲבְרוּ וְכוּ, עֵין שָׁם כִּי דַע כִּי יֵשׁ שְׁנֵי בַחֲיִנוֹת חֲכָמָה: חֲכָמָה עֲלָאָה וְחֲכָמָה תִּתְאַה וְחֲכָמָה תִּתְאַה נִמְשָׁךְ מִחֲכָמָה עֲלָאָה, וְיוֹנֵק וּמְקַבֵּל מִשָּׁם וְהוּא כְּמוֹ הָרֵב וְהִתְלַמֵּיד כִּי מַה שְׁהָרֵב מְלַמֵּד עִם תִּלְמִידוֹ וְהִתְלַמֵּיד מְקַבֵּל מִמֶּנּוּ הוּא בַחֲיִנֵּת חֲכָמָה עֲלָאָה וְחֲכָמָה תִּתְאַה וְחֲכָמָה עֲלָאָה, דְּהֵינּוּ מַה שְׁהָרֵב מְלַמֵּד לְהִתְלַמֵּיד זֶה בַחֲיִנֵּת יוֹד וּמַה שְׁהִתְלַמֵּיד מְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, שְׁזָה בַחֲיִנֵּת חֲכָמָה תִּתְאַה הוּא בַחֲיִנֵּת לְמַד שְׁהוּא בַחֲיִנֵּת מְגַדֵּל הַפּוֹרֵחַ בְּאוּר (חֲגִיגָה טו): עֵין רַשִׁי"י שָׁם) כִּי הֵלֵב פּוֹרֵחַ בְּאוּר וְשׁוֹמֵעַ מַה שְׁהָרֵב אוֹמֵר וְעַל יְדֵי זֶה מִבִּין הָאָדָם הַשׁוֹמֵעַ כִּי עֵקֶר הַבְּנֵת הִתְלַמֵּיד הוּא עַל יְדֵי הֵלֵב כִּי הָרֵב צָרִיךְ לוֹמַר דְּבָרִים הַמְתִּישְׁבִין עַל הֵלֵב וְלְהַתְּבוּנָה, בְּמַה שְׁאָמַר הָרֵב, וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב (מְשָׁלִי י"ז): "לְקִנּוֹת חֲכָמָה וְלֵב אֵין" וְעַל כֵּן מַה שְׁהִתְלַמֵּיד מְקַבֵּל הוּא בַחֲיִנֵּת לְמַד בַחֲיִנֵּת מְגַדֵּל הַפּוֹרֵחַ כְּנִ"ל וְזֶה בַחֲיִנֵּת לְמַד, לְשׁוֹן תִּלְמִיד הַלְּמַד מִהָרֵב נִמְצָא שְׁהָרֵב וְהִתְלַמֵּיד, שְׁהֵם בַחֲיִנֵּת חֲכָמָה עֲלָאָה וְחֲכָמָה תִּתְאַה הֵם בַחֲיִנֵּת לְמַד יוֹד וְדַע, כִּי כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה הוּא בַחֲיִנֵּת חֲכָמָה עֲלָאָה וְכָל הַחֲכָמוֹת שְׁבַעוֹלָם נִמְשָׁכִין מִבַּחֲיִנֵּת חֲכָמָה תִּתְאַה וְכִשְׁהַחֲכָמוֹת שְׁבַעוֹלָם שְׁיוֹנְקִים מִחֲכָמָה תִּתְאַה הֵם נִפְרָדִים מִהַתּוֹרָה וּמִהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מִבַּחֲיִנֵּת חֲכָמָה עֲלָאָה כְּמוֹ הִתְלַמֵּיד שְׁאִינוּ רוֹצֵה לְהִבִּין מַה שְׁהָרֵב אוֹמֵר זֶה בַחֲיִנֵּת מַעוּט הַלְּבָנָה, בַחֲיִנֵּת גְּלוּת הַשְׁכִּינָה כִּי כָּל אָדָם בְּאֶשֶׁר הוּא שָׁם הוּא צָרִיךְ לְקַשֵּׁר שְׁכָלוֹ מִמְּקוֹם שְׁהוּא לְהַתּוֹרָה וְלִהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁהוּא בַחֲיִנֵּת חֲכָמָה עֲלָאָה אֲבָל אִם מִפְּרִיד שְׁכָלוֹ וְחֲכָמָתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם מִהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ זֶה בַחֲיִנֵּת (מְשָׁלִי ט"ז): "וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף" שְׁמִפְּרִיד אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם וְגוֹרָם, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּגִימַת הַלְּבָנָה עַל יְדֵי שְׁאִינוּ מְקַשֵּׁר חֲכָמָה תִּתְאַה בְּחֲכָמָה עֲלָאָה דְּהֵינּוּ שְׁאִינוּ מְקַשֵּׁר הַחֲכָמוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ וְלְהַתּוֹרָה שְׁהוּא בַחֲיִנֵּת חֲכָמָה עֲלָאָה כְּנִ"ל אֲבָל הַצַּדִּיקִים אֲמִתִּיִּים הֵם מְקַשְׁרִים חֲכָמָה תִּתְאַה בְּחֲכָמָה עֲלָאָה כִּי שִׁיחְתָּן שֶׁל הַצַּדִּיקִים אֲמִתִּיִּים שְׁהֵם מְשִׁיחִין וּמְסַפְּרִים שִׁיחַת חֲלִין, הִיא יְקָרָה מְאֹד מְאֹד וְכִמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (עֲבוּדָה זָרָה יט): שִׁיחְתָּן שֶׁל תִּלְמִידֵי חֲכָמִים צָרִיכִין לְמוֹד כִּי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת הַחַרְבִּין וּמְגַבִּיף חֲכָמָה תִּתְאַה וּמְקַשְׁרָה לְחֲכָמָה עֲלָאָה עַל יְדֵי שִׁיחְתּוֹ וְסִפּוּרֵי דְּבָרָיו, שְׁמִדְּבַר עִם הַמוֹן עִם כִּי הַשְּׁכָל שֶׁל הַמוֹן עִם שְׁאִינָם מְקַשְׁרִים אוֹתוֹ לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא נִפְרָד מִחֲכָמָה עֲלָאָה אֲבָל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מְקַשֵּׁר הַשְּׁכָל שֶׁל הַהַמוֹן אֲפִלוּ הַשְּׁכָל וְהַחֲכָמָה שֶׁל הַרְשָׁע לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶה עֲנִין מַה שְׁהַצַּדִּיקִים מְדַבְּרִים עִם אַנְשִׁים שְׁאִינָם הַגּוֹנִים אוֹ אֲפִלוּ עִם עֲכוּ"ם [אֵךְ כְּשִׁמְדְּבַר עִם עֲכוּ"ם

אזי הצדיק מוציא הטוב ממנו, והוא נשאר אפס וריק שזה בחינת מה שהרג משה את המצרי] כי כשהצדיק מדבר עם רשעים והצדיק מגביה שכלו ומקשרו להשם יתברך אזי מעלה ומקשר שכלם ממקום שהם להשם יתברך כי הצדיק האמת מצמצם שכלו ומדבר עמו בחכמה נפלאה ובמלאכה גדולה ומקשר כל הדבורים להשם יתברך ועל ידי זה מביאם לידי תשובה וזה בחינת (דברים ל"ג) "והם תכו לרגלך ישא מדברתיך" ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (בבא בתרא ח) : אלו תלמידי חכמים שהולכים ומכתתים רגליהם מעיר לעיר ונושאים ונותנים בדבריו של מקום כי הצדיקים האמתיים מדברים לפעמים עם רשעים ומספרים עמהם מעסקי מלחמות וכיוצא בזה מעסקי העולם אך הוא מלביש בזה האור הגדול של התורה כי הוא מלביש אור התורה בלבושים שונים זה מזה עד שמלבישו בדברים הללו והאור התורה מתלבש בצרופים אחרים כי אם היה הצדיק מדבר תכף תורה בפרוש עם הרשע היה יכול להתפקד יותר והיה נעשה רשע יותר כי צדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם (הושע י"ד) כי זכה נעשה לו סם חיים לא זכה נעשה לו סם מות (יומא עב:) ועל כן אם היו מגלין לו תורה כמות שהיא, היה מתפקד יותר כי היה נעשה אצלו סם מות, חס ושלום, כי הוא רחוק מן התורה ועל כן צריכין להלביש לו התורה בצרופים אחרים וכמו שמצינו בתלמי המלך, כשהושיב שבעים ושנים זקנים ונתן השם יתברך בלב כל אחד ואחד להלביש התורה בצרופים אחרים, וכתבו אלקים ברא בראשית וכו' (מגלה ט), וכמו שפרש רש"י שם כי אם היו כותבין התורה כמות שהיא, היה מתפקד יותר וכו' ועל כן צריכין הצדיקים האמתיים לדבר עם ההמון שיחת חליו והם מלבישין בהם התורה והם מקשרים אותם באלו הדבורים ממקום שהם כי הם אינם רחוקים מאלו הדבורים והספורים שהצדיק מדבר עמו ועל ידי זה מקשר אותן ומעלה אותן להשם יתברך וזה בחינת שהוא נושא ונותן בדבריו של מקום דהינו שהוא מדבר עם כל אחד לפי מקומו במקום שהוא והוא נושא אותן הדבורים ונותן אותם להשם יתברך כי הוא מקשרם לשרשם, לבחינת חכמה עלאה נמצא שהצדיק האמת מקשר חכמה תתאה עם חכמה עלאה ובשביל זה כשהצדיק נפטר מן העולם, חס ושלום אזי יש צער גדול להשם יתברך כי השם יתברך אינו רוצה במיתתן של רשעים כי אם בטובתן, שיזכו לשוב בתשובה והצדיק היה מקשר ומעלה אותן להשם יתברך והיה משיבן בתשובה וכנ"ל כי הוא מקשר חכמה תתאה בחכמה עלאה וכנ"ל (ובסוטה יג) : כד מית משה רבנו, צוח קדשא בריך הוא : וי מי יקום לי עם מרעים לי דיקא, בחינת חכמה עלאה וחכמה תתאה שהם בחינת למד יוד, בחינת לי הינו מי יקום ויעלה ויקשר בחינות לי הינו חכמה תתאה עם חכמה עלאה עם מרעים הינו שהוא מעלה החכמה תתאה מכל הרעים שבעולם ומקשרם להשם יתברך ומעלה אותה לחכמה עלאה שזה בחינת לי בחינת התקשרות חכמה תתאה עם חכמה עלאה כנ"ל כי משה רבנו, עליו השלום, בודאי היה יכול זאת מאד להעלות בחינת החכמה תתאה מכל הרעים ורשעים שבעולם וכנ"ל ועל כן העקר לקשר עצמו לצדיקים אמתיים כי הצדיק מגביה ומקשר חכמה תתאה לחכמה עלאה כנ"ל ואזי מפגימת הלבנה נעשה

מלוי הלבנה וזהו: "כי הנה המלכים נועדו עברו יחדו" כד מלכים א' ז' מנו
תרויהו ברעותא חדא, כדון וכו כלהו מארי דדינא אתפפון ואתעברו
מעלמא וכו (כמו שכתוב בזהר ויגש הנ"ל) ואזי הוא בחינת (מלכים א ה)
: "ותרב חכמת שלמה", ותרגומו ואתרביאת סהרא דהינו שנתמלא
פגימת הלבנה וכנ"ל ואזי נמתקין כל הדינים ונתפפרין כל העוונות
[כמו בא בזהר הנ"ל ובכמה מקומות שעקר המתקת הדינים וכפרת
העוונות ושלמות כל האורות ומלוי פגימת הלבנה ותקון כל העולמות הכל
הוא על ידי שנתחבר עולם התחתון בעולם העליון שהם בחינות חכמה
תתאה וחכמה עלאה כנ"ל וכל זה על ידי הצדיק שמקשר חכמה תתאה
בחכמה עלאה על ידי שיחתו שמלביש אור התורה בספורי דברים וכנ"ל]
וזהו: וידבר אלקים את לשון זיוג והתקשרות כמו: ראיה מדברת (כתבות
יג) אלקים את זה בחינת חכמה תתאה וחכמה עלאה אלקים בחינת
חכמה תתאה, פנודע את זה בחינת חכמה עלאה, בחינת: "את השמים"
(עין תקון כב) הינו לזוג ולקשר חכמה תתאה בחכמה עלאה זה נעשה על
ידי בחינת: הדברים האלה לאמר הינו על ידי הצדיק שמלביש הדברים
האלה, הינו דבורי התורה הוא מלביש בספורי דברים לאמר לשון
הלבשה, כמו שכתוב (איכה ב): "בצע אמרתו" שפרשו לבוש ועל ידי
שהצדיק מלביש אור התורה בספורי דברים על ידי זה מקשר חכמה
תתאה עם חכמה עלאה וכנ"ל. ברוך ה לעולם אמן ואמן

צב - תקון למקרה לילה

תקון למקרה לילה, חס ושלוש לומר עשרה קפיטל תהלים כמבאר בספר
הראשון [בסימן רה], עין שם הענין כי עשרה קפיטל תהלים הם כנגד
עשרה מיני נגינה שנקמר בהם ספר תהלים (פסחים קיז, זהר אמור דף
קא, פינתס דף רכג, תקון יג) (עין רש שוח"ט תהלים ובהמפרש שם), שהם
: ברכה, אשרי משפיל וכו כי עשרה מיני נגינה הנ"ל יש להם כח לבטל כח
הקלפה והפגם הנ"ל כי הם הפך הקלפה והפגם הנ"ל כמבאר מזה שם
בספר הראשון ודע, כי זה הענין של העשרה מיני נגינה הנ"ל, שהם כנגד
פגם הנ"ל הוא מרמז בפסוקים אלו. ברכה "אברך את ה אשר יעצני אף
לילות" וכו (תהלים ט"ז) אשרי "אשרי נשוי פשע כסוי חטאה" (שם ל"ב)
משפיל "וימה אשה משפלת" (משלי י"ט) שיר "בלילה שירה עמי" (תהלים
מ"ב) נצוח "למנצח אל תשחת" (שם נ"ט) נגון "אזכרה נגינתי בלילה"
(שם ע"ז) תפלה "היאכל תפל מבלי מלח" (איוב ו) (עין רש"י שם וע תיקון
מז) הודו "פן תתן לאחרים הודך" (משלי ה) מזמור "הנותן זמירות
בלילה" (איוב ל"ה) הללויה "אשה יראת ה היא תתהלל" (משלי ל"א)
והבן היטב רמזים אלו ודע, כי אלו הם העשרה קפיטל שצריכים לאמרם

באותו היום שארע לו מקרה בלתי טהור, חס ושלום. "מכתם לדוד" טז
"לדוד משפיל" לב "אשרי משפיל אל דל" מא "כאיל תערג" מב "למנצח
אל תשחת" נט "למנצח על ידותון" עז "תפלה למשה" צ "הודו לה קראו
בשמו" קה "על נהרות בבל" קלז "הללו אל בקדשו" קן ואלו העשרה
קפיטל תהלים הם תקון גדול מאד מאד לענין הנ"ל ומי שזוכה לאמרם
באותו היום אין צריך לפחד עוד כלל מפגם הנורא של המקרה, חס ושלום
כי בודאי נתתקן על ידי זה ובזכות תקון חטא זה יבוא משיח צדקנו לקבץ
נפוצותינו כמו שכתוב (תהלים קמ"ז): "בונה ירושלים ה נדחי ישראל
יכנס" במהרה בימינו, אמן [חזק נשלם ספר לקוטי מוהר"ן תנינא תהלה
לאל עליון אשר שמים וארץ קנה ואלה מוסיף על הראשונים, מה
שלקטתי מתוך שיחותיו הקדושים]

צג - לענין המחלקת שהיו חולקים עליו

שמעתי בשמו, שאמר לענין המחלקת שהיו חולקים עליו כי אמרו
רבתינו, זכרונם לברכה (ברכות ו): "כרם זלת לבני אדם" אלו דברים
העומדים ברומו של עולם, ובני אדם מזלזלין בהם, ומאי ניהו, תפלה על
כן מחמת שכל עסקו תפלה כי בענין תפלה היה מרבה לדבר עם אנשיו
והזהירם מאד להרבות בתפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו כמבאר
בספריו הקדושים ויותר מזה הרבה לדבר עמנו וחזק אותנו בהתחזקות
בלי שעור להרבות בתפלה והתבודדות על כן בני אדם מזלזלין בו ומבזין
אותו וחולקין עליו כי כל עסקו הוא תפלה שהם דברים העומדים ברומו
של עולם ובני אדם מזלזלין בהם

צד - ענין שצריכין לנסע לצדיקים על ראש השנה

שמעתי מפיו הקדוש שהיה כתוב אצלו תורה על ענין ראש השנה שצריכין
לנסע לצדיקים על ראש השנה והיה מבאר שם מענין שלשה ראשים

שְׁמֵתִקְבְּצִין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה כְּשִׂזְכִּין אֲזֵי לֵהִיּוֹת אֶצֶל הַצַּדִּיק כִּי הַצַּדִּיק הוּא
בְּחִינַת רֵאשׁ, כִּי הוּא רֵאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְרֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא גַם כֵּן בְּחִינַת רֵאשׁ,
כִּי הוּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְכָל אֶחָד בָּא עִם מַחוּ וְדַעְתּוֹ לְהַצַּדִּיק וּמְקַשֵּׁר דַּעְתּוֹ
וּמַחוּ שֶׁבְּרֵאשׁוֹ שָׁזָהוּ גַם כֵּן בְּחִינַת רֵאשׁ לְהַצַּדִּיק שֶׁהוּא רֵאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
(שְׁמוֹת ל) בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה נִמְצָא שְׁנֵתִקְבְּצוּ שְׁלֹשָׁה רֵאשִׁים יַחַד וְהָיָה לוֹ בְּזֵה
תּוֹרָה שְׁלֵמָה, וְלֹא זְכִיתִי לְקַבְּלָהּ

צה - לענין התבודדות ושיחה בינו לבין קונו

לְעַנְיַן הַתְּבוּדָּוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ וְאַמִּירַת תְּהִלִּים וְתַחֲנִינוֹת וּבִקְשׁוֹת
טוֹב מְאֹד כְּשִׂזְכִּין לְאַמְרָם בְּלֵב שָׁלֵם בְּאַמֶּת עַד שִׂיזְכֶּה לְבָכוֹת לְפָנֵי הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ כְּכֵן הַבּוֹכָה לְפָנֵי אָבִיו אֲבָל אָמַר: שֶׁכְּשֶׁהָאָדָם אוֹמֵר תַּחֲנוּת
וּבִקְשׁוֹת וְחוֹשֵׁב בְּלִבּוֹ וּמְצַפֶּה שִׂיבְכֶה זֹאת הַמְחַשְׁבָּה אֵינָה טוֹבָה, וְהִיא
מְבַלְבֶּלֶת גַּם כֵּן אֶת דַּעְתּוֹ כִּי מַחֲמַת זֶה אֵינוֹ יְכוּל לֹמַר הַבִּקְשׁוֹת בְּלֵב שָׁלֵם
בְּשִׁלְמוֹת כִּי צְרִיכִין בְּשַׁעַת אַמִּירַת תַּחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת לְהִרְחִיק מֵעֲצָמוֹ כֹּל
מִינֵי מַחְשְׁבוֹת חוּץ שֶׁבְּעוֹלָם רַק לְכוֹן דַּעְתּוֹ אֶל הַדְּבוּרִים, שֶׁהוּא מְדַבֵּר לְפָנֵי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּאִשֶּׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְאִזּוֹ מִמִּילָא בְּקַל יִתְעוֹרֵר לְבוֹ עַד
שִׂיבּוֹא לְבַכְיָה גְדוֹלָה בְּאַמֶּת אֲבָל כְּשֶׁחוֹשֵׁב וּמְצַפֶּה עַל זֶה שִׂיבְכֶה אֲזִי זֶה
וְזֶה אֵינוֹ עוֹלָה בְּיָדוֹ כִּי הָאֲמִירָה בְּעֲצָמָה נִתְבַּלְבֶּלֶת עַל יְדֵי זֶה כִּי זֶה
שֶׁחוֹשֵׁב וּמְצַפֶּה שִׂיבְכֶה הוּא גַם כֵּן בְּחִינַת מַחְשְׁבָה זָרָה שֶׁמְבַלְבֶּלֶת, הַכּוֹנֵה
שֶׁאֵינוֹ יְכוּל לְשַׁמַּע הֵיטֵב מֵה שֶׁהוּא מְדַבֵּר עַל יְדֵי זֶה כִּי הַעֲקָר לְדַבֵּר הַדְּבוּר
בְּאַמֶּת לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלִי שׁוֹם מַחְשְׁבוֹת אַחֲרוֹת כִּלְל כְּנִי"ל וְאִם יִזְכֶּה
לְבַכְיָה בְּאַמֶּת מֵה טוֹב וְאִם לֹא לֹא וְלֹא יְבַלְבֵּל אַמִּירַתוֹ בְּשִׁבִּיל זֶה כְּנִי"ל.

צו - לענין התבודדות

עוֹד אָמַר לְעַנְיַן הַתְּבוּדָּוֹת, שֶׁהִיָּה דְרָכּוֹ ז"ל לְזָרֵז מְאֹד בְּזֵה לֵהִיּוֹת רְגִיל
מְאֹד בְּהַתְּבוּדָּוֹת לְפָרֵשׁ שִׁיחַתּוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְאָמַר:
שֶׁאֶפְלוּ כְּשִׂאִין יְכוּלִין לְדַבֵּר כִּלְל אֶפְלוּ כְּשֶׁמְדַבְּרִין רַק דְּבוּר אֶחָד, גַּם כֵּן

טוב מאד ואמר: שאפלו אם אינו יכול לדבר רק דבור אחד יהיה חזק בדעתו, וידבר אותו הדבור כמה וכמה פעמים בלי שעור וערך ואפלו אם יבלה כמה וכמה ימים בדבור זה לבד גם זה טוב ויהיה חזק ואמיץ וירבה לדבר אותו הדבור פעמים אין מספר עד שירחם עליו השם יתברך, ויפתח פיו, ויוכל לפרש שיחתו ואמר: שהדבור יש לו כח גדול מאד כי הלא יכולין ללחש על קנה שרפה שלא תוכל לירות. והבן. ואז כשדבר מזה, דבר הרבה מהתבודדות והאריך מאד בשיחה נפלאה בכמה מיני לשונות וחזק אותנו וזרז אותנו מאד מאד בזה להתחזק להרבות בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו ואמר שרצונו שיהיה לנו כל היום פלו התבודדות ולבלות כל היום על זה אך לאו כל אדם יכול לקיים זאת על פן בהכרח לצוות להם שיהיה להם על כל פנים איזה שעה התבודדות כי גם זה טוב מאד אבל מי שלבו חזק בה, ורוצה לקבל עליו על עבודתו יתברך באמת רצונו שיהיה לו כל היום התבודדות (בפרכות כא): ולנאי שיתפלל אדם כל היום פלו

צז - לענין מעלת השיחה בינו לבין קונו

עוד שמעתי בשמו לענין מעלת השיחה בינו לבין קונו, שאמר שעל תפלות ותחנונות ובקשות הסדורות מכבד כבוד יודעין מהם כל המחבליים והמקטרגים והם אורבים על הדרכים של אלו התפלות מחמת שיודעים מהם מכבד כמו, למשל, על הדרך הכבושה, הידוע ומפרסם לכל שם אורבים רוצחים וגזלנים תמיד מחמת שיודעים מדרך זה כבוד אבל כשהולכין בנתיב ודרך חדש, שאינו נודע עדין שם אינם יודעים לארב שם כולל כמו כן לענין הנ"ל כי השיחה שמדבר האדם עצמו בינו לבין קונו הוא דרך חדש ותפלה חדשה שהאדם אומרה מלבו מחדש על פן אין המקטרגים מצויים כל כך לארב ואף על פי כן הזהיר מאד גם על אמירת שאר תחנונות ובקשות כמבאר בדברינו כמה פעמים.

צח - לענין התחזקות בהתבודדות ותחנות ובקשות

עוד אמר לענין התחזקות בהתבודדות ותחנות ובקשות כי הדבור יש לו כח גדול לעורר את האדם אף על פי שנדמה להאדם שאין לו לב אף על פי כן כשידבר הרבה דברי התעוררות ותחנות ובקשות וכיוצא זהו בעצמו שמדבר הוא בחינת התגלות התעוררות לבו ונפשו להשם יתברך בבחינת (שיר השירים ה) "נפשי יצאה בדבורו" שהדבור בעצמו הוא התגלות הנפש והלב ולפעמים על ידי שידבר הרבה אף על פי שיהיה בלא לב כלל אף על פי כן יבוא אחר כך על ידי זה להתעוררות גדול בלב ונפש והכלל כי הדבור בעצמו יש לו כח גדול

צט - עקר ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו בשלמות הוא

אמר: שעקר ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו בשלמות הוא כשיפרש שיחתו כל כך לפני השם יתברך עד שיהיה סמוך מאד שתצא נשמתו, חס ושלום עד שכמעט יגוע, חס ושלום עד שלא תהיה נשמתו קשורה בגופו כי אם כחוט השערה מעצם צערו ונגעו וכסופיו להשם יתברך באמת (תענית ח), שאמרו: אין תפלתו של אדם נשמעת, אלא אם כן משים נפשו בכפו וכו', הינו כנ"ל ואמר: הלוא כשהשם יתברך עוזר בהתבודדות אזי ההתבודדות הוא כאשר ידבר איש אל רעהו

ק - כלם לא באו למדרגתם כי אם על ידי התבודדות

ספרו לי שאמר, ש מקטן ועד גדול אי אפשר להיות איש כשר באמת, כי אם על ידי התבודדות והיה מזכיר כמה וכמה צדיקים מפרסמים

אֲמַתִּיִּים וְאָמַר, שֶׁ כָּלֵם לֹא בָּאוּ לְמִדְרַגָּתָם כִּי אִם עַל יְדֵי הַתְּבוּדָּה וְגַם תִּפְסֵם אִישׁ אֶחָד פְּשׁוּט מִנְכֹּדֵי הַבַּעַל שֶׁם טוֹב, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה וְאָמַר: גַּם זֶה מִפְּרֵשׁ שִׁיחָתוֹ בְּכָל פַּעַם לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבִכְיָה גְדוֹלָה וְאָמַר שֶׁזֶרַע הַבַּעַל שֶׁם טוֹב רְגִילִים בָּזָה בְּיֹתֵר, כִּי הֵם מְזַרְעֵי דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם וְ כָּל עֶסְקוֹ שֶׁל דָּוִד הָיָה עֲנָן זֶה, שֶׁהָיָה מְשַׁבֵּר לְבוֹ מְאֹד לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד שֶׁזֶהוּ עֵקֶר סֵפֶר תְּהִלִּים שֵׁשֶׁסָּד, כְּמִבְּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר

קא - על ידי אמירת תקון חצות יכולין לפרש שיחתו

אָמַר: שֶׁעַל יְדֵי אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת יְכוּלִין לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ כְּמוֹ עַל יְדֵי הַתְּבוּדָּה כִּי מִסְתַּמָּא אֵין אוֹמְרִים חֲצוֹת עַל הָעֶבֶר וְעֵקֶר אֲמִירַת חֲצוֹת הוּא עַל מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה עִכְשָׁו עִם הָאָדָם וְכִשְׂיֹאמַר חֲצוֹת בְּבַחֲיָנָה זֹו יְכוּלִין לְמַצֵּא כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ בְּתוֹךְ אֲמִירַת חֲצוֹת וְכֵן אֲמִירַת תְּהִלִּים וְכִיּוֹצֵא צָרִיךְ לְרֹאוֹת, שֶׁיִּמְצֵא אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ כָּל מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים וּבְתוֹךְ כָּל הַתְּחִנוֹת וּבִבְקָשׁוֹת וְסִלְיָחוֹת וְכִיּוֹצֵא וּבְקָל בְּפִשְׁטוּת בְּלִי חֲכָמוֹת יְכוּלִין לְמַצֵּא אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ כָּל הַתְּחִנוֹת וּבִבְקָשׁוֹת וּבִפְרֵט בְּתְּהִלִּים, שֶׁנֶּאֱמַר בְּשִׁבִיל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבִיל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפֵרֵט וְכָל אָדָם כָּל מְלַחְמוֹת הַיָּצָר שֵׁשׁ עָלָיו וְכָל מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה עִמּוֹ הַכֹּל מִבְּאֵר וּמִפְּרֵשׁ בְּתְּהִלִּים כִּי עֵקֶרוֹ נֶאֱמַר עַל מְלַחְמוֹת הַיָּצָר הָרַע וְחִילוֹתָיו שֶׁהֵם עֵקֶר הָאוֹיְבִים וְהַשׁוֹנְאִים שֶׁל הָאָדָם שְׂרוּצִים לְמַנְעוֹ מִדְּרֹךְ הַחַיִּים וְלְהוֹרִידוֹ לְשָׂאוֹל תְּחִתִּיּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם אִם לֹא יִשְׁמַר עֲצָמוֹ מֵהֵם וְרַק עַל עֲנָן מְלַחְמָה זֹאת נִתְיַסַּד כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים כִּי עֵקֶר כָּלֵל וְשֵׁרֵשׁ וַיִּסּוּד שֶׁל כָּל הַעֲצוֹת לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא רַק אֲמִירַת תְּהִלִּים וְשִׁאֲרֵי תְּחִנוֹת וּבִבְקָשׁוֹת וְהַתְּבוּדָּה לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ לְבִקְשׁ מְלַפְנָיו, שֶׁיִּקְרְבוּ לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְרַק עַל יְדֵי זֶה זֹוכִין לְנִצְחַת הַמְּלַחְמָה אִם יְהִי חֲזָק וְאִמְיָץ מְאֹד תָּמִיד לְהַעֲתִיר וְלְהַתְּפַלֵּל וְלְהַתְּחַנֵּן לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד יְהִי אֵיךְ שֶׁיְהִי אִזּוֹ בְּיָדָיו יִנְצַח הַמְּלַחְמָה אֲשֶׁרֵי לוֹ כִּדְ הַבְּנוֹ מִדְּבַרֵי רַבְּנוֹ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה כִּי אֵף עַל פִּי שְׁנִמְצָאִים כְּמַה עֲצוֹת טוֹבוֹת בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה שֶׁהֵם מְלֵאִים עֲצוֹת לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵף עַל פִּי כֵן עַל פִּי רַב קִשָּׁה לְהָאָדָם לְקַיֵּם הַעֲצָה בְּעֲצָמָה עַל כֵּן הָעֵקֶר הוּא תְּפִלוֹת וְתְּחִנוֹת וּבִבְקָשׁוֹת, יְהִי אֵיךְ שֶׁיְהִי עַל כָּל פְּנִים יִדְבֵר בְּפִיו בְּאִיזָה בַּחֲיָנָה שֶׁהוּא וּבִבְקָשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד שִׁיּוֹצֵא אוֹתוֹ מִחֲשֶׁךְ לְאוֹר וְיִחְזִירָהוּ בְּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת וְאֵל יִתֵּן דְּמֵי לוֹ עַד שֶׁיַּעֲנֶהוּ וְאֵף עַל פִּי שֶׁהוּא קוֹרֵא וְצוֹעֵק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זֶה זְמַן רַב מְאֹד וְעַדֵּן הוּא רְחוֹק מְאֹד מְאֹד אֵף עַל פִּי כֵן אִם יְהִי חֲזָק וְאִמְיָץ בְּתְּפִלוֹת וּבִבְקָשׁוֹת בְּיָדָיו סוּף כָּל סוּף יַעֲנֶהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּיִקְרְבוּ לְעִבּוּדָתוֹ בְּאֵמֶת

בְּיָדָי בְּלִי סֶפֶק, רַק חֲזַק וְאַמֶּץ וַיִּכְמוּ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת ל"ב) שֶׁתְּפִלָּה צָרִיךְ חֲזִיק כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כ"ז) : "קִוָּה אֶל הַחֲזַק וַיִּאֲמָץ לְבָד וְקִוָּה אֶל ה'" וּפְרַשׁ רַש"י וְאִם לֹא תִתְקַבֵּל תִּפְלֶתְךָ חֲזִיר וְקִוָּה וְכֵן לְעוֹלָם, עַד יִשְׁקִיף וַיִּרְאֶה מִשְׁמַיִם וַיִּכְבֵּר מִבְּאֵר זֹאת בְּדַבְרֵינוּ כִּמְהָ פְעָמִים אֶדְ צָרִיכִין לְכַפֵּל וּלְשַׁנּוֹת זֹאת וְלִזְכֹּר זֹאת בְּכָל יוֹם וַיּוֹסֶם כִּי יֵשׁ כִּמְהָ וְכִמְהָ מִיָּנִי חֲלִישוֹת וּבְלִבוֹלִים עַל זֶה בְּלִי שְׁעוֹר מֶה שְׁאִין הִפָּה יָכוֹל לְדַבֵּר וְהֵלֵב לְחַשֵּׁב עַל כֵּן צָרִיכִין לְחֲזֹר זֹאת אֶלְפִים פְּעָמִים כְּדִי שְׁיִתְחַזֵּק וַיִּתְאַמֶּץ לְעִמָּד עַל עִמָּדוֹ לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד שְׁיִקְרַבְהוּ לְעַבּוֹדָתוֹ, יְהִיָּה אִיךְ שְׁיִהְיֶה "נִשְׂא לְבַבְנוּ אֶל כַּפָּיִם אֶל אֵל בְּשָׁמַיִם כִּי לֹא יִטֵּשׁ הַאֵת עִמּוֹ וְנִחַלְתּוֹ לֹא יַעֲזֹב"

קב - מענין בעז ורות

פַּעַם אֶחָד בְּאֵתֵי אֱלֹוִי, זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה וְסִפֵּר לִי, שְׁזָה בְּסִמּוּךְ הָיָה אֶצְלוֹ רַב אֶחָד, וְדַבֵּר עִמּוֹ וְאָמַר לְפָנָיו תּוֹרָה [הֵינּוּ שְׂרַבְנוּ, זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה, אָמַר לְפָנֵי הַרְבֵּ הַנִּי"ל תּוֹרָה] וְלֹא זְכִיתִי, שְׁיִחְזֹר וַיֹּאמֶר אוֹתָהּ הַתּוֹרָה לְפָנֵי רַק אֵלוֹ הַדְּבוּרִים שְׁמַעְתִּי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ שְׁסִפֵּר לִי שְׁאֲמַר אֲזִי מַעֲנִין בַּעַז וְרוֹת שְׁבַעַז וְרוֹת הֵם סוּד סְמִיכַת גְּאֵלָה לְתַפְלָה כִּי בַּעַז הוּא בְּחִינַת גּוֹאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (רוֹת ג) : "כִּי גּוֹאֵל אֲנִי" וְכֵן וְרוֹת הִיא בְּחִינַת תְּפִלָּה כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת ז) : לְמָה נִקְרָא שְׁמָה רוֹת, שְׁיִצָּא מִמֶּנָּה דָּוִד, שְׁרָוָה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת וְהָיָה מוֹבֵן מִדְּבָרָיו, זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה, שְׁגֵלָה בְּזֶה תּוֹרָה גְבוּהָ, אֶדְ לֹא זְכִיתִי לְשַׁמְעָה גַם שְׁמַעְתִּי בְּשִׁמּוֹ, שְׁאֲמַר אֲזִי שְׁכָל הַהִשְׁגוֹת הַגְּבוּהוֹת מְאֹד שֶׁהוּא מְשִׁיג אֵינּוּ עוֹלָה אֶצְלוֹ כְּנֶגֶד אֵיזָה דְּבוּר, שֶׁהוּא מְגַלָּה בְּפָנֵי הָעוֹלָם כִּי בְּכָל דְּבוּר וְדְּבוּר שֶׁהוּא מְגַלָּה בְּפָנֵי הָעוֹלָם, תְּלוּיִים בּוֹ כָּל הָעוֹלָמוֹת, עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. [פְּרוּשׁ, כִּי אֶף עַל פִּי שְׁבוּדָאֵי הַהִשְׁגוֹת שְׁלוֹ שְׁאֵינּוּ מְגַלָּה הֵם גְבוּהִים אֶלְפִים וְרַבּוֹת פְּעָמִים בְּלִי שְׁעוֹר, כְּנֶגֶד מֶה שֶׁהוּא מְגַלָּה בְּפָנֵי הָעוֹלָם כְּמִבְּאֵר מְזָה בְּמִקּוֹם אַחַר כִּמְהָ פְּעָמִים אֶבֶל אֶף עַל פִּי כֵן זֶה אֵינּוּ חָשׁוּב וַיִּקָּר בְּעֵינָיו כָּל כֵּד מֵאַחַר שְׁאֵינּוּ מְזָכָה אֶת יִשְׂרָאֵל כָּל כֵּד בְּזֶה וְהַעֲקָר הוּא אֶצְלוֹ, כְּשֶׁהָעוֹלָם זוֹכִין לְשַׁמַּע מִמֶּנּוּ אֵיזָה דְּבוּר כִּי בְּכָל דְּבוּר וְכֵן כְּנִי"ל]

קג - כל זמן שהאדם שומע עוד איזה אדם, הוא לא טוב

בשעת התפלה כל זמן שהאדם שומע עוד אז איזה אדם דהינו ששומע ומרגיש, שעומד עוד אדם אחד בשעת תפלתו הוא לא טוב כי צריך כל אדם בשעת תפלתו שיצייר בדעתו, שאין שם אלא אני והשם יתברך לבד ובמאמר שאול וכו' פעם אחת רצתי אחר צבי וכו' [בסימן נה] שם מבאר בטול גדול יותר בשעת התפלה שמחייב האדם לבטל עצמו כל כך בשעת התפלה עד שלא ירגיש אפלו את עצמו כלל בשעת תפלתו רק את השם יתברך לבדו כי אז, בשעת התפלה, האדם עומד בהיכל המלך וכו' עין שם מה שכתוב שם (באות ו). "מי הוא, הלא ישותו נתבטל, ואין כאן אלא המלך בעצמו וכו'", עין שם.

קד - היה אוהב מאד את העבודות הפשוטות

היה אוהב מאד את העבודות הפשוטות של סתם בני אדם האנשים הפשוטים הכשרים והיה אוהב מאד מי שיכול לומר הרבה תחנונות ובקשות בתוך הסדורים הגדולים בדרך ההמון עם הכשרים והיה מזהיר ומוכיח אותנו כמה פעמים, לומר זמירות בשבת והיה מקפיד וכועס מאד על מי שהוא חכם בעיניו ואינו מתאמץ לומר זמירות בשבת ובמוצאי שבת או שאר עבודות פשוטות כי עקר היהדות הוא בפשיטות ובתמימות גמור בלי שום חכמות כמבאר אצלנו כבר כמה פעמים וגם הוא בעצמו, זכרונו לברכה קדם שהגיע לו החולאת הכבד שנסתלק על ידו, קדם לזה כל ימיו היה מומר זמירות הרבה בכל שבת ושבת ובמוצאי שבת

קה - ישתדל לעין בתורתו, ויראה לחדש איזה דבר

שְׁמַעְתִּי מֵאַחַד, שֶׁהִזְהִיר אוֹתוֹ שִׁשְׁתַּדֵּל לַעֲיֵן בְּתוֹרָתוֹ, וַיִּרְאֶה לְחַדֵּשׁ בְּתוֹרָתוֹ אֵיזָה דָבָר [כְּאִשֶּׁר הִזְהִיר עַל זֶה לְכַמָּה וְכַמָּה מֵאַנְשָׁיו] וְאָמַר לוֹ: אִם תִּזְכֶּה לְכוֹן אֶל תִּכּוֹן כְּנִגְתִּי בְּתוֹרָתִי מִה טוֹב וְאַפְלוּ אִם לֹא תוּכַל לְכוֹן כְּנִגְתִּי אַף עַל פִּי כֵן טוֹב מְאֹד כְּשִׁזְכִּין לְחַדֵּשׁ אֵיזָה דָבָר בְּתוֹרָה כִּי הוּא תִקְוֹן גְּדוֹל לְהִרְהוּרִים כִּי כָל הִרְהוּרִים בָּאִים עַל יָדֵי כַח הַמְדָמָה וְעַל יָדֵי שְׁמִחָדָשִׁין אֵיזָה דָבָר בְּתוֹרָה שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מְדָמָה מְלֵתָא לְמֵלְתָא עַל יָדֵי זֶה מְתַקְנִין פְּגָם הִרְהוּרִים שֶׁבָּאִין עַל יָדֵי הַמְדָמָה גַם אֲנֹכִי בְּעֶצְמִי שְׁמַעְתִּי מִפִּיו הַקְדוֹשׁ כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים שֶׁהִזְהִיר מְאֹד לְחַדֵּשׁ בְּתוֹרָה וְאָמַר שֶׁהוּא תִקְוֹן גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד עַל הָעֶבֶר וְאָמַר שֶׁאַפְלוּ דְבוּר אֶחָד לְבַד כְּשִׁזְכִּין לְחַדֵּשׁ הוּא גַם כֵּן טוֹב מְאֹד כִּי הוּא תִקְוֹן גְּדוֹל מְאֹד גַם אָמַר שֶׁהוּא טוֹבָה לְנַשְׁמַת אַבוֹתָיו, שֶׁכָּבֶר נִסְתַּלְקוּ (עֵין זוּהַר שֶׁלַח קַעֲא וְקַעֲד וּבִזְיִח רוֹת)

קו - ראוי להרהר בדברי תורה בשעת זיווג

רְאוּי לְהִרְהוּר בְּדַבְרֵי תוֹרָה בְּשַׁעַת זְיוּג (עֵין זוּהַר מְצוּרַע נוּ וּבִמְקוּמִי שִׁם) וְאַף עַל פִּי כֵן יוּכַל לְהוֹלִיד בְּנִים אַף עַל פִּי שֶׁמִּחְשַׁבְתּוֹ תִּהְיֶה דְבוּקָה אֲזִי בְּהִרְהוּרֵי תוֹרָה וְטוֹב מְאֹד לְהִרְגִיל עֲצוּמוֹ בְּכַד.

קז - מענין מאוס והרחקת התאוה הכללית

פְּעַם אֶחָד דָּבָר מְעַנֵּין מְאוּס וְהִרְחַקַת הַתְּאֻוָה הַכְּלָלִית, שֶׁהִיא תְּאֻוַת נְאוּף עֲנָה וְאָמַר הִנֵּה אֲכִילָה, עַל כָּל פְּנִים נִתְּוִסָף לְהֶאֱדָם כַּח וְחִיּוּת עַל יָדֵי זֶה אֲבָל זֹאת הַתְּאֻוָה הִלָּא אֲדַרְבָּא, הִיא מִפְּסָדַת וּמְזַקַת הַחִיּוּת מְאֹד וּמִתְּשַׁת כַּחוֹ שֶׁל אָדָם מְאֹד בְּנֻדְאֵי אֵין צְרִיכִין אוֹתָהּ כְּלָל כִּי אִם בְּשִׁבִיל קִיּוּם הַמֵּין לְבַד

קח - מענין מעשה בני אדם

פעם אחד ספר מענין מעשה בני אדם ענה ואמר: הלא האדם בשביל תענוג קטן אחד של רבע שעה הוא יכול לאבד ולהפסיד כל העולם הזה עם העולם הבא ואמר בלשון אשכנז בזה הלשון: א מענטש פון איין תענוג וועגן פון א פערטל שעה, קאו ער און ווערן גאר דעם עולם הזה מיט דעם עולם הבא

קט - מענין קבר הבעל שם טוב

ספר עמי מענין קבר הבעל שם טוב, זכר צדיק וקדוש לברכה שטוב מאד להיות שם על קברו ואמר כי "צדיקים יירשו ארץ" (תהלים ל"ז) הינו שהצדיקים אמתיים יורשים ארץ ישראל שזוכין שמקום גניזתם הוא קדוש בקדשת ארץ ישראל ממש וארץ ישראל הוא תקון גדול לפגם הברית

קי - כיצד הוא הבחירה

שמעתי שאיש אחד שאל אותו כיצד הוא הבחירה השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות אם רוצה עושה ואם אינו רוצה אינו עושה ורשמתי זאת, כי הוא נצרך מאד כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד מחמת שהם מרגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד על כן נדמה להם שאין להם בחירה חס ושלום ואינם יכולים לשנות מעשיהם אבל באמת אינו כן כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר וכמו שהוא רוצה עושה והבן הדברים מאד

קיא - על ידי תפלה יכולין לבוא לכל, לכל טוב

אָחד שָׁאַל אוֹתוֹ בְּעֵינָיו הַנְּהִיגַת הַתְּקָרְבוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ וְצוּה לֹ לְלַמַּד וְכוּ וְשָׁאַל אוֹתוֹ : הֲלֹא אֵינִי יָכוֹל לְלַמַּד הַשֵּׁיב לֹ : עַל יְדֵי תְּפִלָּה יִכּוֹלִין לָבוֹא לְכָל, לְכָל טוֹב לְתוֹרָה וְעִבּוּדָה וְלְכָל הַקְּדוּשׁוֹת וְלְכָל הָעֲבוֹדוֹת וְלְכָל הַטּוֹבוֹת שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת פֶּעַם אֶחָד אָמַר אִם הָיוּ מְנִיחִין מֵת לְעוֹלָם הִזָּה לְהַתְּפַלֵּל בְּיַדָּאִי הָיָה מִתְּפַלֵּל יָפָה יָפָה יָפָה בְּכָל כַּחוֹ

קיב - אם אתה מאמין, שיכולין לקלקל, תאמין שיכולין לתקן

לְעֵינָיו הַתְּחִיזוֹת לְבַל יִפֹּל הָאָדָם בְּדַעְתּוֹ מִחֲמַת רַבּוּי הַפְּגָמִים וְהַקְּלָקוּלִים שֶׁקְּלָקַל עַל יְדֵי מַעֲשָׂיו עָנָה וְאָמַר אִם אַתָּה מְאֲמִין, שֶׁיִּכּוֹלִין לְקַלְקֵל, תְּאֲמִין שֶׁיִּכּוֹלִין לְתַקֵּן.

קיג - מי שרק מתנוצץ לו השם יתברך מי שרק מתנוצץ לו השם יתברך

מִי שֶׁרַק מִתְּנוּצֵץ לֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּשֶׁעוֹשֶׂה, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, אֶפְלוּ דָבָר אֶחָד שֶׁלֹא כְּרָאוּי בְּשִׁלְמוֹת [כְּלוּמַר, אִף עַל פִּי שְׂאִין בְּזָה הַדָּבָר שׁוּם נִדְנוּד עֲבָרָה, חֶסֶד וְשָׁלוֹם וְלֹא שׁוּם תְּאַוָּה גְּמוּרָה בְּגִשְׁמִיּוֹת רַק שְׂאִינוּ עוֹשֶׂה הַדָּבָר בְּתַכְלִית שְׁלֵמוֹת הַקְּדוּשָׁה כְּרָאוּי בְּאַמְתָּ] רָאוּי לֹ שֶׁתְּכַלֶּה נִפְשׁוֹ לְגַמְרֵי מַעֲצָם הַחֲרָטָה וְהַבּוֹשָׁה

קיד - עצם פגם ההרהור חס ושלום

פעם אחד דברתי עמו ז"ל והבנתי, שהיה חפץ מאד לגלות לי איזה דבר מהשגותיו שהשיג, כדרך תמיד אך היה קשה עליו והלכתי עמו יחד בשתיקה, כי לא דבר עמי מאומה אך בתוך זה יצאו מפיו הקדוש דבורים אלו סע האט א פנים אז מע מוז זיך פון א הרהור זייער היטן והבנתי אז בלשונו הקדוש ומתנועותיו הקדושים בעת שדבר זאת שאז נתגלה לו בהשגותיו הנוראות עצם פגם ההרהור חס ושלום שפוגם מאד מאד, רחמנא לצלן ואי אפשר לציר זאת בכתב

קטו - ספר שהיה לו התחזקות גדול בעבודתו

ספר שהיה לו התחזקות גדול בעבודתו ולא הניח עצמו לבלבל כלל ודרך היה שהיה בורר לו איזהו דרך ישרה איך להתנהג בעבודת השם והתחיל להתנהג באלו ההנהגות ובאותו הדרך שבחר לו והיה מתנהג באלו ההנהגות איזה זמן וכל מה שהיו באים עליו מחשבות אחרות לבלבלו מהנהגה זאת ולהתנהג בדרך אחר לא היה שומע לאלו המחשבות כלל והיה דוחה את אלו המחשבות מדעתו ולא הניחם לפגס בדעתו כלל רק היה חזק ואמיץ בדעתו מאד והיה הולך ומתנהג בדרך שבחר לו איזה זמן אך אחר כך בהמשך הזמן, אחר כמה שבועות חזר ובא על דעתו איזה מחשבות, שצריך להתנהג בדרך אחר ואז, אחר שכבר עבר זמן ארץ אז ישב עצמו ובחר לו איזה דרך וסדר אחר כפי שהיה נראה לו אז אבל לא הניח עצמו לבלבל בכל פעם מעבודה לעבודה ומדרך זה לדרך אחר רק היה חזק לילך בדרך אחד זמן גדול כפי"ל.

קטז - ארץ ישראל היא בזה העולם

ממש

ספר, שִׁפְשֶׁהִיָּה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, סִפְרוּ לוֹ שֵׁם הַחֲשׂוּבִים שֶׁהָיוּ שֵׁם שְׁבָאוּ מִמְּדִינֹת אֵלּוּ וְקִבְעוּ דִירְתָם שֵׁם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמִפְרָסָם וְסִפְרוּ לוֹ, שֶׁקִּדְּם שֶׁהָיוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְצִיר לְעֶצְמוֹן שְׁאֶרְץ יִשְׂרָאֵל הִיא עוֹמֶדֶת בְּזֶה הָעוֹלָם וְהָיוּ סוֹבְרִים שְׁאֶרְץ יִשְׂרָאֵל הוּא עוֹלָם אַחֵר לְגִמְרֵי לְפִי גִדְל קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַמְּבֹאֵר בְּסִפְרִים וּמִפְרָשׁ בְּתוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה מְעֵלֶת קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים וְהִתּוֹרָה בְּעֶצְמָהּ מִפְּרִשֵׁת כָּל גְּבוּלֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְגִדְל מְעֵלְתָהּ וּקִדְשֵׁתָהּ הָעֶצוּם וְהַנּוֹרָא מְאֹד מְאֹד עַל כֵּן לֹא הָיוּ יְכוּלִין לְצִיר לְעֶצְמוֹן בְּעִינֵיהֶם שְׁאֶרְץ יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה בְּזֶה הָעוֹלָם עַד אֲשֶׁר בָּאוּ לְשֵׁם וְרָאוּ, שְׁאֶרְץ יִשְׂרָאֵל הִיא בְּזֶה הָעוֹלָם מִמֶּשׁ כִּי בְּאֵמֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא כְּמוֹ מְדִינֹת אֵלּוּ מִמֶּשׁ וְעַפְרָר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא בְּמִרְאֵה וּדְמוּת כְּמוֹ עַפְרָר מְדִינֹת אֵלּוּ מִמֶּשׁ כִּי מֵה שְׁמִבִּיאִין לְפְעָמִים עַפְרָר לָבֹן מִשֵּׁם זֶהוּ רַק בְּמִקוּמוֹת פְּרִטִיִּים וְגַם בְּמְדִינָה זוֹ נִמְצָא עַפְרָר לָבֹן וְעַפְרָר שֶׁל נֶתֶר בְּכִמְהָ מְקוּמוֹת אֲבָל עֵקֶר הָעַפְרָר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא כְּמוֹ עַפְרָר מְדִינֹת אֵלּוּ מִמֶּשׁ כִּי בְּאֵמֶת בְּדְמוּת וְתַמוּנָה אֵין חֲלוּק כְּלָל בֵּין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבֵין שְׂאֵר מְדִינֹת, לְהַבְדִּיל וְאֵף עַל פִּי כֵן הִיא קְדוּשָׁה מְאֹד מְאֹד בְּתַכְלִית הַקְּדוּשָׁה עֲצוּמָה וְנוֹרָאָה מְאֹד אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לְהִלָּךְ שֵׁם אֲפִלּוּ אֲרַבַּע אֲמוֹת וְכוּ כְּאֲשֶׁר הַפְּלִיגוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה וְכָל הַסִּפְרִים בְּעֶצֶם קִדְשֵׁתָהּ הַגְּדוּלָּה וְהַנּוֹרָאָה. וְסִפְרָר רַבְּנוּ, זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה, זֹאת כִּי הוּא עֲנִין נֶצְרָד מְאֹד לְכִמְהָ עֲנִינִים שְׁבִי אָדָם נְבוּכִים בָּהֶם בְּטְעוּתִים כִּי יֵשׁ טוֹעִים סוֹבְרִים שְׁצָרִיכִין לְהַכִּיר אֶת הַצְּדִיק אוֹ שְׂאֵר דְּבָר שֶׁבְּקִדְשָׁה לְהַכִּירוּ בְּפָנָיו בְּצִלְמוֹ וּדְמוּתוֹ שִׁיְהִיָּה מִשְׁנָה בְּדְמוּתוֹ וּבְתַנוּעוּתוֹ דִּיקָא וּבְאֵמֶת לֹא כֵן הוּא כִּי הַצְּדִיק הוּא בְּדְמוּת וְצִלְם כְּכָל הָאֲנָשִׁים וְאֵין בּוֹ שׁוֹם שְׁנוֹי וְאֵף עַל פִּי כֵן הוּא עֲנִין אַחֵר לְגִמְרֵי וּשְׂאֵרִי בְּנֵי אָדָם אֵינָם בְּדְמוּתוֹ כְּלָל בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ, זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה שְׂאֵישׁ הַכֶּשֶׁר נִדְמָה, שֶׁהוֹלֵךְ עִם כְּרִפְשׁוֹת וְדִקִּין כְּמוֹ שְׂאֵר בְּנֵי אָדָם וְאֵף עַל פִּי כֵן הוּא עֲנִין אַחֵר לְגִמְרֵי וְכֵן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּאֵמֶת הִיא מְבֹדְלֶת וּמִפְּרִשֵׁת לְגִמְרֵי מִשְׂאֵר אֲרָצוֹת בְּכָל עֲנִינֵיהָ וּבְחִינּוֹתֶיהָ וְאֵמֶר רַבְּנוּ, זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה, שְׂאֶרְץ יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהּ רְקִיעַ אַחֵר מִשְׂאֵר אֲרָצוֹת וְכַמוֹכֵן בִּזְהַר הַקְּדוּשָׁה פְּרִשֵׁת תְּרוּמָה (וְעִין זוֹהַר וִיקָהֵל ר"ט) אֵד אֵף עַל פִּי כֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת לְפִי מִרְאֵה עֲנִי הָאָדָם אֵין רוֹאִים שׁוֹם שְׁנוֹי בֵּין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְשְׂאֵר אֲרָצוֹת כִּי אִם מִי שְׁזוֹכָה לְהֵאֱמִין בְּקִדְשֵׁתָהּ, יְכוּל לְהַבְחִין קִצֵּת הַהִפְרָשׁ כְּמוֹ כֵן הַצְּדִיק וְהָאֲנָשִׁים כְּשֶׁרִים לְעֵרֶךְ שְׂאֵר הָעוֹלָם שְׁבִאֵמֶת הֵם דּוֹמִים בְּכָל תַּנוּעוֹתֵיהֶם כְּשְׂאֵר בְּנֵי אָדָם בְּדְמוּתָם וְצִלְמָם וְאֵין בִּינֵיהֶם הִפְרָשׁ בְּגִשְׁמִיּוֹת לְכָל מִרְאֵה עֲנִי בֶּשֶׁר וְאֵף עַל פִּי כֵן בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ אָנוּ מְאֵמִינִים שֶׁהֵם מִפְּרִשֵׁים וּמְבֹדְלִים לְגִמְרֵי כִּי אִישׁ כְּשֶׁר הוּא עֲנִין אַחֵר לְגִמְרֵי כְּנִיִל מִכָּל שְׁכֹן הַצְּדִיקִים

קִיז - מה שמבלבל את האדם, כשנכנס לקדשה גבוהה

מה שמבלבל את האדם, כשנכנס לקדשה גבוהה כגון כְּשִׁמְתִּיקָרְב לְצַדִּיק הַאֲמֵת וְכִיּוֹצֵא אֲזִי דִיקָא יְקָרָה לוֹ מִקָּרָה בִּלְתֵּי טְהוֹר, חֵס וְשְׁלוֹם כְּבָר מְבֹאֵר מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר [שְׁפָשְׁפָה אֶת־הַאֲדָם נִכְנָס לְקַדְשָׁה מִתְגַּבֵּר עָלָיו הַיֵּצֵר הָרַע בְּיוֹתֵר כִּי כָל מַה שֶׁנִּכְנָס בְּקַדְשָׁה יוֹתֵר יֵשׁ לוֹ בְּכָל פַּעַם יֵצֵר הָרַע חֲדָשׁ גְּדוֹל מִבְּתַחֲלָה עַיִן בְּלִקוּטֵי הָרֵאשׁוֹן בְּסִימָן עֵב וּבְמָקוֹם אַחֵר] וּבְאֲמֵת הַבְּלָבוּל הַזֶּה שְׁטוּת כִּי מִמָּה נִפְשָׁד אִם יְקָרָה לוֹ מִחֲמַת הַרְהוּר מִי חֵיב בְּזֶה וְאִין לוֹ לְהִתְרַעַם כָּלֵל, מֵאַחֵר שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ גָּרַם לוֹ וְאִם אֵינוֹ מִחֲמַת הַרְהוּר, אֲזִי בּוֹדָאי אֵינוֹ סִימָן רַע כָּלֵל כִּי אִם הִיא עֲנָן רַע לֹא הִיוּ רְבוּתֵינוּ, זְכוּרֹנִים לְבָרְכָה, נוֹתְנִין אוֹתוֹ לְסִימָן יָפָה לְחוֹלָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ, זְכוּרֹנִים לְבָרְכָה (בְּרָכוֹת נו), שְׁקָרֵי סִימָן יָפָה לְחוֹלָה וּבְאֲמֵת אֲדָרְבָּא, מִחֲמַת שְׁנֵתִיקָרְב לְקַדְשָׁה גְבוּהָה מְאֹד מִחֲמַת זֶה נִזְדַּמָּן לוֹ כִּי כָל הַמְצַדִּיק אֶת עַצְמוֹ מִלְמַטָּה, מְצַדִּיקוֹן עָלָיו הַדִּין מִלְמַעְלָה שְׁנֵאָמַר: "וְכִי־רֵאתָ עֲבָרְתָּ", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ, זְכוּרֹנִים לְבָרְכָה (תְּעֵנִית ח) נִמְצָא כְּשֶׁאֲדָם מְצַדִּיק עַצְמוֹ וְנִכְנָס בְּקַדְשָׁה מְדַקְדְּקוֹן עָלָיו יוֹתֵר וּמִתְעוֹרְרִין עָלָיו קְטְרוּגִים וְדִינִים, חֵס וְשְׁלוֹם וַיִּמְהַשְׁתְּלִשְׁלוֹת הַדִּינִים נַעֲשֶׂה הַיֵּצֵר הָרַע [כְּמוֹבָא בְּמָקוֹם אַחֵר בְּסִימָן עֵב הַנִּי"ל] וְעַל כֵּן אִין לוֹ לְהִתְרַעַם כָּלֵל עַל זֶה כִּי אֲדָרְבָּא, מִחֲמַת שְׁנֵתִיקָרְב לְקַדְשָׁה גְבוּהָה כְּזוֹ מִחֲמַת זֶה נִתְגַּרְה בּוֹ הַיֵּצֵר הָרַע, מִהַשְׁתְּלִשְׁלוֹת הַדִּינִים כְּנִי"ל וְעַל כֵּן חֲשָׁבוּ רְבוּתֵינוּ, זְכוּרֹנִים לְבָרְכָה, לֵנִס גְּדוֹל מַה שֶׁלֹּא אֵרַע קָרִי לְכַהֵן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ, זְכוּרֹנִים לְבָרְכָה (אֲבוֹת פָּרָק ה) כִּי מִחֲמַת שְׁנֵתִיקָרְב הַכְּהֵן הַגְּדוֹל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים לְקַדְשָׁה גְבוּהָה כְּזוֹ לְפָנֵי וְלְפָנֵים הִיא בּוֹדָאי עָלָיו קְטְרוּגִים וְהַתְּגָרוֹת הַרְבֵּה שְׁמֵשׁ נִמְשָׁד הַיֵּצֵר הָרַע כְּנִי"ל עַל כֵּן נִחְשָׁב לֵנִס, מַה שֶׁנִּצְוֶה הַכְּהֵן הַגְּדוֹל מִמִּקְרָה בְּיוֹם הַכְּפוּרִים וְעַתָּה רָאָה וְהָבֹ, אִיד יִבְלָבֵל אֶת הָאֲדָם עֲנָן הַנִּי"ל וְכִי יֵשׁ לוֹ לְהִתְרַעַם עַל שֶׁלֹּא הִיא לוֹ נִס כְּמוֹ לְכַהֵן הַגְּדוֹל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים גַּם דַּע, שְׁלַפְעָמִים יֵשׁ בְּאֲדָם טְמֵאָה טְמוּנָה שְׁאִין יוֹדְעִין לָהּ שׁוֹם תְּקוּן, מִחֲמַת שֶׁהִיא טְמוּנָה וְנִסְתַּרְת בּוֹ וְעַל כֵּן זֶהוּ טוֹבָה מַה שֶׁאֵרַע לוֹ כְּשִׁמְתִּיקָרְב אֶל הַקַּדְשָׁה כִּי יוֹצֵא מִמֶּנּוּ הַטְּמֵאָה הַטְּמוּנָה הַנִּי"ל כִּי אֲזִי כְּשִׁיּוֹצֵאת, יְכוּלִין לְמַצָּא לָהּ תְּקוּן מַה שְׁאִין כֵּן מִקֵּדָם כְּשֶׁהִיָּתָה טְמוּנָה כְּנִי"ל וּמִחֲמַת זֶה לֹא הוֹלִיד אֲבָרְהָם אֶת יִצְחָק עַד שֶׁהוֹלִיד תְּחִלָּה אֶת יִשְׁמַעֵאל וְכֵן יִצְחָק הוֹלִיד אֶת עֶשׂוֹ וְאַחֵר כֵּן אֶת יַעֲקֹב כְּדִי לְהוֹצִיא הַזֵּהָמָא תְּחִלָּה, כְּמוֹבָא

קִיח - לענין חדושי תורה

לְעַנְנֵי חֲדוּשֵׁי תוֹרָה שֵׁישׁ גְּדוּלִים, שֶׁהֵיוּ מְשַׁבְּחִים אוֹתָם שְׂאוֹמְרֵי תוֹרָה בְּלִי מַחְשְׁבָה וְעִיוֹן מִקֶּדֶם אָמַר שְׂאִין זֶה מַעֲלָה כָּל כֵּךְ כִּי בּוֹדָאֵי יְכוּלִים לומר תורה בלי מחשבה ועיון כי יכולין לקשר המחשבה והדבור להשם יתברך ולומר תורה בלי מחשבה ועיון מקדם אבל טוב יותר כשחושבין תורה (בראשית רבה פרשת כי תשא פרשה מ) שהשם יתברך כשרוצה לגלות תורה, הוא חוזרה ארבע פעמים קדם שאומרה ולמדו מפסוק: "אז ראה ויספרה, הכינה וגם חקרה" שנקתב בכאן ארבע בחינות: "ראה ויספרה" וכו' שהשם יתברך, כביכול, רואה וסופר ומכין וחוקר דברי התורה ארבע פעמים קדם שאומרה ואחר כך מגלה אותה להעולם מכל שכן בן אדם שצריך לחשב ולעין ולחקר ולברר הדברי תורה במחשבתו תחלה היטב, קדם שאומרה ואמר שעכשו בנקל מאד לחדש בתורה מחמת שכבר נתפשטו חבורים קדושים הרבה מצדיקים שבדורותינו וכפי השיחות וההתגלות שנתפשט בימינו בנקל מאד לחדש בתורה גם אמר על מה שמובא בהר הקדוש פתח רבי יצחק ואמר וכו', וכיוצא בזה בשאר החבריא קדישא אמר: פתח רבי יצחק כשהיה רק פותח את פיו, תכף ומיד היה אומר ומגלה תורה ואף על פי כן כבר מבאר שטוב יותר לעין ולחשב (שקורין טראכטיו) תורה

קִיט - מענין יסורי עולם הזה

דָּבַר עֲמָנוּ כַּמָּה פְּעָמִים מַעֲנִין יְסוּרֵי עוֹלָם הַזֶּה שֶׁ כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם כֻּלָּם מְלֵאִים יְסוּרִים אִין גַּם אֶחָד שִׁיחֶיהָ לוֹ עוֹלָם הַזֶּה וְ אֶפְלוּ הַעֲשִׂירִים הַגְּדוּלִים וְאֶפְלוּ הַשָּׂרִים אִין לָהֶם שׁוּם עוֹלָם הַזֶּה כָּלל כִּי כָּל יְמֵיהֶם כַּעַס וּמְכַאֲבוֹת וְכֻלָּם מְלֵאִים טְרָדוֹת וּדְאָגוֹת וְעֲצָבוֹת וְיָגוֹן וְאֲנָחָה תְּמִיד וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ יְסוּרִים מִיְּחָדִים וְאִין גַּם אֶחָד מִכָּל הַגְּבִירִים וְהַשָּׂרִים, שִׁיחֶיהָ לוֹ הַכֹּל כְּסֻדָּר כְּרֻצוֹנוֹ תְּמִיד וְכֻלָּם כְּאֶחָד מְלֵאִים יְסוּרִים וּדְאָגוֹת תְּמִיד וְזֶה בְּרוּר וְיָדוּעַ לְכָל מִי שֶׁבִקֵּי קֶצֶת בָּהֶם וּבִדְרֻכֵיהֶם וְכַמָּה פְּעָמִים דְּבַרְנוּ מִזֶּה, וְהֵינּוּ רוֹאִים בְּעֵינֵינוּ כָּל זֹאת וְ אֶפְלוּ מִי שֶׁנִּדְמָה עָלָיו שֵׁישׁ לוֹ הָעוֹלָם הַזֶּה בְּשִׁלְמוֹת וַיֵּשׁ לוֹ כָּל הַתַּעֲנוּגִים. עֶשֶׂר וּנְכֻסִים וְכָבוֹד וְהוֹן רַב וְאַרְמוֹנִים גְּדוּלִים וְכֻלָּם נְפֻלָּאִים וְתַכְשִׁיטוֹן וְסִגְלַת מְלָכִים וְכוּ אִם יִסְתַּכְּלוּ בּוֹ הֵיטֵב, הוּא גַם בֵּן מְלֵא כַּעַס וּמְכַאֲבוֹת הַרְבֵּה תְּמִיד בְּכַמָּה מִיָּנִי אֶפְנִים וְעֵנִינִים, כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ וְאִין צָרִיד לְבָאֵר זֹאת לְמִי שֵׁישׁ לוֹ מִחַ בְּקִדְקָדוֹ וּמִסְתַּכֵּל קֶצֶת בָּהֶם בְּאֶמֶת וְכִמוֹ שֶׁאִמַר שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם (קהלת ב): "גַּם כָּל יָמָיו כַּעַס וּמְכַאֲבוֹת" וְכוּ וְכִתִּיב: "אָדָם לְעֵמֶל יוֹלֵד קֶצֶר יָמִים וּשְׁבַע

רגז" (איוב י"ד) וְזֶה כֹּלֵל כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם מְקַטְנִין וְעַד גְּדוֹל כִּי כָלָם נוֹלְדוּ לְעֵמֶל וּמְלָאִים רְגֵז וְיִסּוּרִין וְאִין שׁוֹם עֵצָה וְתַחֲבוּלָה לְהַנְצִיל מֵעֵמֶל וְיִגּוֹן הִזָּה כִּי אִם לְבָרַח לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ וְלַעֲסֹק בַּתּוֹרָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה יג:) "אָדָם לְעֵמֶל יוֹלֵד" אֲשֶׁרִי מִי שֶׁעֲמָלוֹ בַּתּוֹרָה הֵינּוּ מֵאַחֵר שֶׁ כָּל אָדָם נוֹלֵד לְעֵמֶל וְאִי אֶפְשָׁר לְהַמְלִיט מִזֶּה בְּשׁוֹם אֶפְן אֶפְלוֹ אִם יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲלָלִי דְעֵלְמָא בְּוֹדָאֵי יִהְיֶה לוֹ עֵמֶל וְיִסּוּרִין וְדִאֲגוֹת הַרְבֵּה עַל כֵּן הַחֲכָם עֵינֵינוּ בְּרֵאשׁוֹ שְׂיִהְפֹךְ הָעֵמֶל לְעֵמֶל שֶׁל תּוֹרָה אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נוֹלֵד שְׂיַעֲמַל בַּתּוֹרָה וְאִז אֲשֶׁרִי לוֹ, כִּי נִצּוֹל מֵעֵמֶל הָעוֹלָם הִזָּה וְזוֹכֵה לְחַיֵּי עוֹלָם הֵבֵא עִנָּה וְאָמַר רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה הֵנָּה הַכֹּל אוֹמְרִים, שֵׁישׁ עוֹלָם הִזָּה וְעוֹלָם הֵבֵא וְהֵנָּה עוֹלָם הֵבֵא אָנוּ מֵאַמִּינִים שֵׁישׁ עוֹלָם הֵבֵא אֶפְשָׁר יֵשׁ גַּם עוֹלָם הִזָּה גַּם כֵּן בְּאִיזָה עוֹלָם כִּי בְּכָאן נִרְאָה שֶׁהוּא הִגִּיהֵנָם כִּי כָלָם מְלָאִים יִסּוּרִים גְּדוֹלִים תְּמִיד וְאָמַר שׁ אִין נִמְצָא שׁוֹם עוֹלָם הַזֶּה כֹּלֵל.

קכ - לא יתפלל עם כוונות, רק יכון פרוש המלות כפשוטו

אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ סִפֵּר לִי שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר עִם רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה, בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם כְּדַרְכּוֹ וְהִבִּין רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה, שֶׁהוּא עוֹסֵק קִצַּת לְכוּן כְּוִנּוֹת בַּתְּפִלָּתוֹ וְהִקְפִּיד עָלָיו רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה מְאֹד וְאָמַר לוֹ שֶׁלֹּא יַעֲסֹק עוֹד בְּזֶה, וְלֹא יִתְפַּלֵּל עִם כְּוִנּוֹת רַק יִכּוֹן פְּרוֹשׁ הַמְּלִוֹת כְּפִשׁוּטוֹ [אֵף עַל פִּי שְׂזָה הָאִישׁ לְמַד כְּתָבֵי הָאֶרֶץ], זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה, עַל פִּי פְקֻדָּתוֹ אֵף עַל פִּי כֵן לֹא רָצָה שְׂיִתְפַּלֵּל עִם כְּוִנּוֹת כָּלֵל] וְאָמַר לוֹ רַבֵּנוּ, זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה שְׂמִי שְׂאִינוֹ רְאוּי לָזֶה כְּשֶׁמִּתְפַּלֵּל עִם כְּוִנּוֹת הוּא כְּמוֹ כְּשׁוֹף כִּי בְּכִשּׁוֹף נֶאֱמַר "לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת" (דְּבָרִים י"ח) וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (שְׁבַת עַה רֵאשׁ הַשָּׁנָה כַּד סִנְהֶדְרִין סח): לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת, אֲבָל אֶתְּהָ לְמַד לְהִבִּין וּלְהוֹרוֹת כִּד הוּא בְּעִנְיָן הַכְּוִנּוֹת לְהַבְדִּיל שְׂאִין צְרִיכִין לְלַמַּד אוֹתָם כִּי אִם לְהִבִּין וּלְהוֹרוֹת אֲבָל לֹא לַעֲשׂוֹת עִמָּהֶם, דְּהֵינּוּ לְכוּנִים בַּתְּפִלָּה מִי שְׂאִינוֹ רְאוּי לָזֶה וְאָמַר כִּי עֶקֶר הַתְּפִלָּה הִיא דְּבִקּוֹת לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ וְהִיָּה טוֹב יוֹתֵר לְהַתְּפַלֵּל בְּלִשׁוֹן לַעֲזָ, שְׂמֵדְבָרִים בּוֹ כִּי כְּשֶׁמִּתְפַּלְלִים בְּלִשׁוֹן, שְׂמֵדְבָרִים בּוֹ אִזִּי הַלֵּב סָמוּךְ וְדַבּוּק מְאֹד בְּדַבּוּרֵי הַתְּפִלָּה וְיִכּוֹל לְדַבֵּק עִצְמוֹ בְּיוֹתֵר לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ אֵד כְּבֵר תִּקְנוֹ לָנוּ אֲנָשֵׁי כְּנִסְתַּת הַגְּדוּלָה סִדְר הַתְּפִלָּה [מִחֲמַת שְׁלֹאוֹ כָּל אָדָם יִכּוֹל לְסִדְר סִדְר הַתְּפִלָּה לַעֲצֵמוֹ כְּמוֹבָא] עַל כֵּן אָנוּ חִיָּבִים לְהַתְּפַלֵּל בְּלִשׁוֹן הַקִּדְשׁ כְּמוֹ שְׂסִדְרוֹ לָנוּ אֲבָל הָעֶקֶר הוּא רַק לְכוּן פְּרוֹשׁ הַמְּלִוֹת כְּפִשׁוּטוֹ שְׂזָהוּ עֶקֶר הַתְּפִלָּה שְׂמִתְפַּלְלִין לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל דְּבָר וְדַבָּר וְעַל יָדֵי זֶה מִתְקַרְבִּין וּמִתְדַבְּקִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְהֵנָּה מִי שְׂמֵדְבָר בְּלִשׁוֹן הַקִּדְשׁ תְּמִיד, כְּגוֹן יְרוּשְׁלָמִי אִין צְרִיךְ לְחַשֵּׁב בְּדַעְתּוֹ פְּרוֹשׁ הַמְּלִוֹת

רק שיטה אֶזְנוּ מֵה שֶׁהוּא אוֹמֵר וְזֶה עֵקֶר פְּוֹנְתוֹ בַּתְּפִלָּה וְאַצֵּל הַצְּדִיקִים
הָאֲמִתִּיִּים הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה אֶצְלָם כָּל הַפְּוֹנֹת שֶׁל הָאָרֶץ, זְכוּנוֹ לְבִרְכָּה
וְכוּ הֵם פְּרוֹשׁ הַמְּלוֹת שֶׁבְּפְרוֹשׁ הַמְּלוֹת שֶׁלָּהֶם כְּלוּלִים כָּל הַפְּוֹנֹת

קכא - היה מחזק את אנשיו

הָיָה מְחַזֵּק אֶת אֲנָשָׁיו שֶׁקִּבְּלוּ לְפָנָיו בְּקִבְלָנָא גְדוֹלָה, עַל שֶׁהֵם רְחוּקִים
מִתְּפִלָּה מְאֹד וְקִשָּׁה עֲלֵיהֶם מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל וְהָיָה מְחַזֵּק אוֹתָם וּמְנַחֵם אוֹתָם
בְּכַמָּה לְשׁוֹנוֹת שֶׁלֹּא יִפְּלוּ בְּדַעְתֵּיהֶן בְּשִׁבִיל זֶה וְאָמַר הֲלֹא אֶצֶל הַגֵּר שְׁנִיתְגִּיר
כַּמָּה זְכִיָּה הוּא אֶצְלוֹ כְּשׁוֹזֹכָה לִידַע אֲמִירַת הַתְּבוּת לְבַד עַד בְּרוּךְ שֶׁאָמַר!
עַל כֵּן רָאוּי לְאָדָם לְנַחֵם אֶת עַצְמוֹ וּלְשַׂמַּח אֶת עַצְמוֹ עַל אֲשֶׁר עַל כָּל פְּנִים
הוּא זֹכֵה לֹמַר הַתְּבוּת שֶׁל הַתְּפִלָּה וְשִׂמְעֵתִי שֶׁהִיא מְדַבֵּר עִם אִישׁ פְּשׁוּט
אֶחָד מֵעַנְיָן תְּפִלָּה שֶׁקִּשָּׁה מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל וְנָתַן לוֹ עֶצֶה וְאָמַר לוֹ שֶׁיִּחְשַׁב
בְּלִבּוֹ, שֶׁאִינוֹ צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל כִּי אִם עַד בְּרוּךְ שֶׁאָמַר כִּי אוֹלֵי הוּא צָרִיךְ
בְּגִלְגוּל זֶה לְתַקֵּן רַק חֵלֶק זֶה מִהַתְּפִלָּה כִּי אוֹלֵי בְּגִלְגוּל הָרִאשׁוֹן כָּבֵר
הַתְּפִלָּל בְּכּוֹנֵה שֶׁאֵר חֵלְקֵי הַתְּפִלָּה רַק חֵלֶק זֶה עַד בְּרוּךְ שֶׁאָמַר הוּא צָרִיךְ
עֲכָשׁוֹ בְּגִלְגוּל זֶה לְהִתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֵה וְעַל כֵּן יִכְנִיס כָּל כַּחוֹ בְּזֶה הַמַּעַט לְהִתְפַּלֵּל
בְּכּוֹנֵה עַד בְּרוּךְ שֶׁאָמַר בְּרוּךְ שֶׁאָמַר יִחְשַׁב: אוֹלֵי צָרִיךְ לְתַקֵּן חֵלֶק זֶה כְּגוֹן
מִבְּרוּךְ שֶׁאָמַר עַד וַיִּבְרַךְ דָּוִד וַיִּתְפַּלֵּל עוֹד אוֹתוֹ הַחֵלֶק בְּכּוֹנֵה וְכוּ לְהִלָּן
וְהַכָּל שֶׁלֹּא יִבְלָבֵל דַּעְתּוֹ בַּתְּחִלָּה בְּכָל הַתְּפִלָּה כִּי יְהִי קִשָּׁה וְכַבֵּד עָלָיו רַק
יִתְאַמֵּץ בְּכָל פַּעַם לֹמַר מְעַט מְעַט בְּכּוֹנֵה כִּי מְעַט יְכוּלִין לְהִתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֵה,
וְאַחַר כֵּן עוֹד מְעַט וְכוּ כְּנִ"ל. גַּם כָּבֵר מְבַאֵר שֶׁבְּאֲמַת עַל פִּי הָרֵב אֵין יְכוּלִין
לְהִתְפַּלֵּל כָּל הַתְּפִלָּה בְּכּוֹנֵה רַק מְעַט כִּי כָּל אֶחָד מִתְּפַלֵּל אֵיזָה חֵלֶק
מִהַתְּפִלָּה לְפִי בְּחִינַתּוֹ כִּי אֵית מְאִרֵי דִידִין וּמְאִרֵי דְרִגְלִין וְכוּ כְּמִבְּאֵר
בְּמִקוֹם אַחֵר

קכב - לענין המחשבות זרות שבתפלה

לענן המחשבות זרות שבתפלה וכבר ידוע, ש כל מחשבה ומחשבה היא קומה שלמה, כמובא ואמר ש פשהאדם עומד ומתפלל כסדר ואינו משגיח על המחשבות זרות ועל ידי זה הוא מנצח אותם ומעבירם ממנו [וכמבאר במקום אחר, ש אין צריך להסתכל עליהם כלל רק לילך כסדר בתפלתו ולבלי להביט לאחוריו כלל ועל ידי זה ממילא יסתלקו] אזי בדרך הלוכו בתפלתו הוא מפיל אותם לזה חותך יד, ולזה חותך רגל, וכיוצא בזה בשאר האיברים פרוש, כמו למשל בענן מלחמה, כשצריך לילך ולעבר בין הרבה רוצחים ואורבים וכשהוא גבור ועבר ביניהם אזי בדרך הלוכו הוא מפיל אותם כי לזה חותך יד בדרך הלוכו ומפילו, ולזה חותך רגל וכו', וכיוצא בזה כן הוא ממש בענן התפלה, שכשמתפלל כסדר ואין משגיח על המחשבות זרות ודוחין אותם ומפילים אזי בדרך הלוכו בתפלתו הוא חותך לזה יד ולזה רגל וכו' כפי כל מחשבה זרה הוא קלפה, והיא קומה שלמה, כמובא וכשמתגבר להתפלל כסדר ולבלי להסתכל עליהם אזי הורג אותם או חותך מהם איברים איברים כפי"ל.

קכג - מקוה אינה מזקת כלל

אמר: שמקוה אינה מזקת כלל והדאקטיר שיאמר לו, שמקוה מזקת, אינו דאקטיר כלל אדרבה, טבילת מקוה טובה מאד לבריאות הגוף כי יש נקבים קטנים הרבה בגופו של אדם והם נקבי הזעה, שדרך שם יוצא הזעה מן האדם והם צריכין לפתח כי אם נסתמין נקבי הזעה יוכל לחלש ולפל לחלשה, חס ושלוש ועל ידי טבילה במים נפתחין נקבי הזעה וזה טוב מאד לבריאות הגוף רק שלא יהיו המים קרים ביותר כי אז מלא מטרשי להנקבים הנ"ל אבל כשאין המים קרים מאד אזי הטבילה בהם טובה מאד גם כפר מבאר, שאין העבודות וסגופים, שקורין האריוואני מזיקים כלל ומי שמזיק לו העבודה והסגופים זהו רק מחמת גדלות

קכד - לפעמים מגיע לאדם הרהור תשובה

שְׁמַעְתִּי בְּשִׁמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלַפְעָמִים מֵגִיעַ לְאָדָם הַרְהוֹר תִּשׁוּבָה וְהַשְׁתַּוְּקוּת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֵיזָה מְקוֹם שֶׁצָּרִיךְ שֶׁסּ בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם דִּיקָא לְהַתְחַזֵּק בְּזֶה הַרְהוֹר תִּשׁוּבָה וְהַשְׁתַּוְּקוּת כְּגוֹן לְדַבֵּר שֶׁסּ אֵיזָה דְבוּרִים שֶׁל תַּחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת אוֹ דְבָרֵי הַשְׁתַּוְּקוּת בְּפֶה וּבִלְבַב כְּפִי הַעֲנִן וְלֹא יִמְתִּין וְלֹא יִזוּז מִמְּקוֹמוֹ אִף עַל פִּי שֶׁאֵין זֶה הַמְּקוֹם מוֹכֵן לְכַךְ כְּגוֹן שֶׁלֹּא בְּמְקוֹם קְבִיעוֹת לְתוֹרָה וְתַפְלָה, רַק בְּדֶרֶךְ הַלּוֹכוֹ וְכִיּוֹצֵא כִּי כְּשִׁיזוּז מִמְּקוֹמוֹ, יְכוּל לְהִיטֵת שְׂיִפְסֵק וְכֵן מִמֶּנּוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה, בְּעֲצֵמוֹ רְאִינוּ עֲנִין כְּזֶה כְּמָה פְּעָמִים שְׁלַפְעָמִים נִשְׁאָר עוֹמֵד בְּאֲמִצָּע הַיְבִית וְדַבֵּר עִמָּנוּ וְגִלָּה לָנוּ תוֹרָה נִפְלְאָה וְשִׁיחָה נְאֻה מְאֹד וְגִלָּה דְרָכִים נִפְלְאִים לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַתְעוּרֹת גְּדוֹל וְכוּ וְלֹא רָצָה לְזוּז מִמְּקוֹמוֹ, עַד שֶׁגָּמַר מֵה שֶׁרָצָה וְכוּ הִיָּה כְּמָה

קכה - מענין אמירת תהלים

מֵעֲנִין אֲמִירַת תְּהִלִּים דְּבַר עִם אֶחָד וְאָמַר לוֹ שֶׁעָקַר אֲמִירַת תְּהִלִּים לומר כָּל מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים עַל עֲצֵמוֹ לְמִצָּא אֶת עֲצֵמוֹ בְּתוֹךְ כָּל מִזְמוֹר וּמִזְמוֹר וְשָׂאֵל אוֹתוֹ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה: אֵיךְ? וּפְרֹשׁ לוֹ רַבְּנֵנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה, קִצַּת כִּי כָּל הַמְּלַחְמוֹת שֶׁבִקֵּשׁ דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם שֶׁיִּצְלִיָּהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵהֶם הַכֹּל צָרִיכִין לְפָרֵשׁ לְעֲצֵמוֹ עַל מְלַחְמַת הַיָּצָר הַרַע וְחִילוּתֵינוּ וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה בְּשָׂאֵר הַמִּזְמוֹרִים [וְכִמְבָאָר מְזִה לְעִיל בְּסִימָן קא] וְשָׂאֵל אוֹתוֹ. אֵיךְ יִפְרֹשׁ לְעֲצֵמוֹ מֵהַפְּסוּקִים, שְׁדוּד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, מְשַׁבַּח אֶת עֲצֵמוֹ כְּגוֹן: "שְׁמֵרָה נַפְשִׁי כִּי חֲסִיד אֲנִי" (תְּהִלִּים פ"ו), וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַשֵּׁם לֹ: גַם זֶה צָרִיכִין לְפָרֵשׁ עַל עֲצֵמוֹ כִּי צָרִיכִין לְדוֹן אֶת עֲצֵמוֹ לְכַף זְכוּת וְלְמִצָּא בְּעֲצֵמוֹ אֵיזָה זְכוּת וּנְקֻדָּה טוֹבָה אֲשֶׁר בְּבַחֲיִנַת הַנְּקֻדָּה טוֹבָה הַזֹּאת הוּא בְּחִינַת חֲסִיד וְכִיּוֹצֵא וְאָמַר לוֹ רַבְּנֵנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה. הֲלֹא אֶצֶל יְהוֹשֻׁפֵט כְּתִיב (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב יז): "וַיִּגְבֶּה לְבוֹ בְּדֶרֶךְ הִי" שֶׁבְּדֶרֶךְ הִי וְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַגְּבִיָּה לְבוֹ קִצַּת עוֹד אָמַר לוֹ רַבְּנֵנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה. הֲלֹא בְּבִקְרָא אָנוּ אוֹמְרִים בְּתַחֲלָה: מָה אָנוּ מָה חֵיֵינוּ וְכוּ וְאָנוּ מְקֻטְיָנִים עֲצֵמָנוּ מְאֹד וְאַחַר כֵּן אָנוּ אוֹמְרִים: אָבֵל אֲנַחְנוּ עִמָּךְ בְּנֵי בְרִיתְךָ וְכוּ שְׂאֵחַר כֵּן אָנוּ מְחַזְּקִים עֲצֵמָנוּ וּמְרִימִים אֶת עֲצֵמָנוּ וְאָנוּ מְסַפְּרִים אֶת גְּדֻלַּתֵנוּ וּמְתַפְּאָרִים, שֶׁאֲנַחְנוּ עִמּוֹ בְּנֵי בְרִיתוֹ זֶרַע אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְכוּ כִּי כֵן צָרִיכִין לְהַתְנַהֵג בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם כְּנִי"ל וְעֵין מְזִה סֵפֶר הַרְאִשׁוֹן בְּסִימָן רפ"ב עַל פְּסוּק: "אֲזַמְּרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי" חֲזַק חֲזַק חֲזַק

תורות מכת"י - בא אל פרעה כי אני

הכבדתי את לבו וכו

[הוספות לתורות מכתב יד רבנו ז"ל] בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו וכו. כי כשעלה ברצונו הפשוט לברוא את העולמות כדי להיטב לזולתו כי מידתו להיטב והיה אורו מתפשט לאין סוף וצמצם את אורו לצדדין ונשאר חלל פנוי ובתוך החלל ברא כל העולמות בדבורו ובחכמתו כ"ש בדבר ה שמים נעשו וכו וכ"ש כולם בחכמה עשית והחלל הפנוי מכונה בשם פרעה כי שם גילה אורותיו אח"כ וקודם הבריאה היה להשי"ת כל המידות הן רחמים הן חכמה אבל היו בבחי אין סוף כי לא היו מוגבלים וע"י הצמצום עשה אח"כ גבול לכל המידות עד שאנחנו בני אדם יכולין להבחין מידת טובו ורחמנותו וההבחנה היא מהשכל והחכמה שהגביל בנו ובכל העולמות ודע שיש חכמות שהם רחוקים מהקדושה ואעפ"כ יש בהם מעט אלקות מעט קדושה מאותיות שנפלו בהם בשעת בריאת עולמות שנשברו הכלים מחמת רבוי אור שלא יכלו לסבול את האור ונשברו ונפלו ונתהוו מהם הקליפות וחיותם מנצוצי [כאן חסר הרבה כי חצי הדף נחתך ונאבד] החכמה היה מן הצמצום היינו מהחלל הפנוי הנ"ל ועל החכמות כאלו נאמר כל באיה לא ישובון וכו כמו החלל הפנוי שפינה משם אור אלקותו כן החכמות הללו לא תוכל למצוא שם שיש אלקי ואדרבא שמורין להיפך כמו החלל הפנוי וזאת החכמה אסור לספר ממנה כי אין לה כוח הדיבור כי החלל הפנוי היא קודם הבריאה קודם אותיות הדיבור ואין כוח במדבר לדבר בה ואין כוח בשכל להבינו כי צמצם חכמתו כדי שישאר חלל פנוי ועל זה נאמר שתוק כך עלה במחשבה כי על הדברים שקשים להבינם נאמר שתוק וכו וכל שכן שצריך לברוח מאלו החכמות אבל מחמת שכבר נפלו כמה וכמה מבני עמינו הותר לצדיק הדור שהוא בחי משה ואדרבא מצוה הוא לעיין בחכמות אלו כדי להעלות את עמינו משוחה עמוקה ולא תחשוב שע"י עיון של הצדיק בחכמות הללו יוכל להבין בהם היפך הדבר היינו שיוכל אפשר להביא מופת חותך על חידוש העולם והוא הדין על חכמות כמו זה ויוכל למצוא שם אלקותו ולהראות טעותם דע כי זה לא אפשר אלא עד לעתיד לבא שאז יתקיים ולא יכנף עוד מוריך שיבינו הכל אפי במקום חלל הפנוי היינו בבחי הצמצום שהוא בחי הסתרת אלקותו אעפ"כ יתגלה לעתיד שכל וידיעה גדולה שימצאו אלקות אפי בבחי אלו אבל עכשיו העיון של הצדיק שהוא בחי משה בחכמות הללו הוא תועלת להכניע כוח של החכמות הללו מחמת רוב קדושתו של הצדיק ולהוציא את בני ישראל משם כי כל דבר חושק לשרשו וכשהצדיק עוסק באלו החכמות אזי כל הנשמות שנפלו באלו המבוכות חושקים ונתלהבים לדבק בנשמת הצדיק והוא מוציא אותם משם וזהו פי בא אל פרעה שצוה הקב"ה להצדיק שהוא בחי משה

שיבא לבחי פרעה בחי החלל הפנוי הנ"ל. כי אני הכבדתי לשון לבוש והסתרה. את לבו ולב עבדיו למען שתי אותותי בקרבו היינו שהסתיר וצמצם הקב"ה את אלקותו את האור אין סוף לצדדין כדי לברוא אח"כ הבריאה כולה וזה למען שיתי אותותי היינו בריאת העולמות שהיה ע"י אותיות ולמען תספר באזני בנך ובן בנך פי רש"י [במקום אחר] עד כאן רחמי האב היינו כי ע"י הבריאה תוכל לספר בהרחמנות שתבחון בהבחנת שכלך באזני, זה בחי הבחנה, כמו אוזן מלין תבחן כי הסיפור בא מכח אותיות הדיבור שנברא בהן העולמות והבחנה באה מחכמתו ית"ש שברא בה העולמות ועבדי פרעה הן ההקדמות של אלו החכמות שהן עוזרין להחכמות האלו כמו שאין מלך בלא עבדים כן אין חכמה בלתי הקדמות ופרעה הוא בחי הצמצום והחלל הפנוי ולב זה בחי תוכו של החכמה. והצמצום הי גם כן בחכמה אבל א"א להבין כי איך סילק משם אור חכמתו שלא יהי בבחי אין סוף הלא גם הצמצום גם כן ע"י חכמתו נמצא שאין כאן חלל פנוי מחכמתו וזה כי אני הכבדתי היינו הלבשתי והסתרתי את לב ותוכו של החלל הפנוי של החכמות הנ"ל והלבשתי את תוך ולבן של הקדמותיהם שלא יוכל שום אדם להבין זאת וזה שאין אדם יכול להבין זאת החלל הפנוי כל זה כדי שבתוכו אשים בתוכו כל העולמות וזה למען שיתי אותותי וכו אבל אלו החכמות שיש בהם מעט קדושה מאותיות השבורים והם בחי אדם דקליפה שהוא כקוף בפני אדם כשאדם נופל לשם יוכל לידע משם את השי"ת ע"י האותיות הקדושה שנפלו לשם וזהו: את אשר התעללתי במצרים פי שחקתי ואת אותותי אשר במ [היינו] אדם הבליעל שהוא כקוף בפני אדם כמו שחוק שמשחקין שקורין נאך גשפעת הבליעל הוא כמו קוף שעושה מה שאדם עושה ואת אותותי אשר שמתים במ [וידעתם] כי אני ה היינו [שם מי] [*שמי] שנופל לשם [יוכל] לידע כי אני ה כנ"ל וכשבא משה לפרעה כה אמר ה אלקי העברים שלח עמי ויעבדוני אלקי העברים היינו אלקותו ואורו שצמצם לצדדין וזה לשון עברים לשון עבר הנהר ועל שם זה אנו נקראים עברים שאנו משליכים כל החכמות ודבקים בהש"י לבד באמונה לבד ומשה בא לפרעה כדי להכניע אותו כנ"ל וזהו עד מתי מאנת לענות מפני ועיקר הדבר שלח עמי כנ"ל כי אם מאן אתה לשלח וכו מביא מחר ארבה בגבולך ארבה זה בחי הצמצום כמו ארבה דלבושי מני וביה כן הצמצום והסתרת והלבשת אורו הוא מינייה וביה היינו כי אפילו הה [ההלבשה] הי בחכמה נמצא כי הכל אחד הוא [דגם הצמצום של] החלל הפנוי הכל אלקותו אבל עכשיו אין [יכולת] בידינו להבינו כי תיכף כשאנו [אומרים] שסילק אורו זה מורה כי אינו הוא שם ותיכף כשאנו אומרים שיש שם חכמתו קשה להבין הצמצום והחלל כי אין כאן חלל אבל לעתיד יתקיים ולא יכנף עוד מוריד שיתגלה שכל של חידוש העולם שכל ההסתרה והצמצום וזה מחר היינו לעתיד כמו ולמחר לקבל שכרם וזה מביא מחר היינו לעתיד ארבה בגבולך היינו גבולך שהוא בחי חלל הפנוי יתגלה שם לעתיד הארבה היינו ה דם דלבושי מני וביה וזה וענתה בי צדקתי ביום מחר כי תבא על שכרי היינו לעתיד יענה ר [ויסביר] לי תרוצים על כל הספיקות וזה צדקתי היינו לבושינו והסתרה וצמצום כמו צדק לבשתי

וזה וענתה כמו ענה כסיל שתען ותשיב לי תירוץ על כל הספיקות צדקתי שהן לבושין שלי הן ישיבו לי על לבושין והצמצום של השי"ת וזהו שלפעמים נעשה כל זה בין הצדיקים כי הם בוראים עולמות כמובא לאמר לציון עמי אתה וכו' והצדיקים הם נמשכים כל אחד ואחד לצד אחד זה מושך לכאן וזה לכאן וזה בחי צמצום האור לצדדין כדי שיתהווה בתוך החלל הנשאר בין החכמים איזהו התהוות וזה שמעון בנו אומר כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה בין החכמים דייקא שאינם באחדות וכל אחד נמשך לצד אחר וטוב לזה שתיקה כנ"ל היינו בחי משה שהוא כבד פה כנ"ל שעל ידו נכנעים אפיקורסית שנזרקה על בני אדם מחמת שרואים מחלוקת בין החכמים וזה הפירוד שביניהם זה בחי חלל הפנוי הנ"ל ולא המדרש עיקר אלא המעשה היינו אעפ"י שאם היו החכמים באחדות היו מחדשים חדושי דרשות אבל דע שאז היו בבחי התפשטות אור אין [סוף] ובהתפשטות אור אין סוף אי אפשר להתהוות שום התהוות וזה לא המדרש עיקר אלא המעשה היינו שיעשה איזהו התהוות בתוך הצמצום וכל המרבה דברים מביא חטא כי אחר הצמצום נעשה ע"י דיבוריהם איזהו התהוות ואפי ע"י שיחת חולין שלהם ואפילו מאלו שכל [אחד] דיבר על חבירו החכם נעשה איזהו התהוות ומרבו דיבורם מזה בא התהוות הקליפות כמו שנתהווה הקליפות מריבוי אור שלא יכלו הכלים לסבול ונפלו ונשברו כן מריבוי דיבורם של החכמים מביא חטא היינו בחי חכמות שיש בהם מעט קדושה כנ"ל וזהו שמעון בנו אומר אומר זה בחי ולמען תספר בנו, זה בחי רחמנות הנ"ל שמעון, זה בחי באזני היינו בחי הבחנה [כנ"ל]: [ע"כ מצאתי מכת"י רבינו ז"ל מהתורה בא אל פרעה שנדפסה בספר בסי ס"ד והדפין היו קרועים ושרופים מהצדדין ובאיזה מקום לא נמצא כ"א חצי דף והעתקתים אות באות ובמקום החסר רשמתי סימן כזה* ובקצת מקומות שניכר החסרון הצגתיו בתוך שני חצאי לבינה כנ"ל]

תורות מכת"י - כי איש הישראלי אם צריך לעצה

[הוספות לתורות מכתב יד רבינו ז"ל] [שמעתי מהרב וכו' יום ב עקב תקס"ו לפ"ק] כי איש הישראלי אם צריך לעצה אזי ישאל עצה מבנים קטנים או מבני הצדיקים וכו' הן בגשמי והן ברוחני כי שם גמר העצה ועל פיהם יהי כל דבר שבעולם ועל ידם נמתקו הדינים דהנה ידוע כי מקור העצה הוא בהחכמה המתפשט ומתהווה ע"י הדעת ונגמר ע"י הכליות כ"ש שהכליות יועצות כי הכליות הם כלי ההולדה להוציא מכח אל

הפועל וע"כ ישאל להצדיק בעצמו או לתלמידי הצדיקים זולת לתלמידים של צדיקי אמת כי האדם אינו שואל בעצה א"כ צר לו דהיינו כשהוא שרוי בצער ואינו יודע מה לעשות אם כך ואם כך ופעם הוא במקום דחוק יותר אשר אין יכול לנטות ימין ושמאל וכשהוא שואל בעצה להצדיק אז הצדיק יתן לו עצה או ישאל לבני הצדיקים כי שם נמתקה העצה כי הדינים הם למטה ונקראים צמצומים וזה הוא מקום צר והצדיק נותן לו עצה וממשיך חסד אל לאברהם להכליות היועצות והם נקראים בני הצדיקים כ"ש וכל בניך לימודי ה ונאמר ה צבאות יעץ וממתיק לו הדין ההוא ומרחיב לו המקום צר ואפי מבני הצדיקים וזהו שמובא בזוה"ק כי חסד אל היא נהירו דחכמתא היינו שהצדיק או בני הצדיקים על ידם נגמר העצה ונמתק הדין ומרחיבין לו המקום צר ויודע באיזה דרך להלך ואפי כשנותן לו עצה ואחר כך אינה טובה העצה הזאת אעפ"כ ישאל כי כבר נודע כי היסורים אשר המה צמצומים גדולים ודינים והם שורין למטה בבחי רגלין הנקראים בחי ארץ כ"ש הארץ הדום רגלי והיסורים הם התגלות אלקותו כ"ש יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו וארץ היינו דינא דמלכותא נוקמת ממנו נקם ברית וזהו והארץ הדום רגלי אך יש שני מיני המתקת היסורים המתקה אחת קודם ביאת היסורין עליו להמתיק הדין שלא יבוא עליו והמתקה שניה להגביהם ולקבלם בשמחה בכדי שלא יצאו לריק וזה אם שואל בעצה להצדיק ואעפ"כ באו עליו היסורים ידע שמהשי"ת הם הייסורים ויקבלם ויגביהם למעלה ואם אינו שואל בעצה להצדיק אזי יוכל להיות מאותם שכתוב בהם אוולת אדם תסלף דרכו ועל ה יזעף לבו ועיקר הגבהת היסורים לקבלם ברוב שמחה וזהו המתקתם כי היסורים הם טובה גדולה ומתוקים מאד אחר אשר כבר עברו ובאו עליו כי השי"ת מצמצם שכינתו בתוך הייסורים כי השי"ת אוהב כל נפש ונפש מישראל באהבה רבה ובאהבה עזה כשבאו יסורים על נפש ישראל אזי נפש שלו אינו עריבה לו וכאלו נטלו היסורים את נפשו והשי"ת מצמצם א"ע בתוך היסורים האלה ונותן לו כוח לקבל היסורים באהבה ובחיבה כדי שיגיע לו לרוב טוב ולדבר גדול מתוק וכן יחשוב בדעתו כי הלא כל היסורים שלי הם כלולים ותלויים בהבלי עולם וזמניהם אשר לע"ע הוא חסר מהם ואין זה חשוב לכלום אם חושב בשכלו תכלית כל הדברים האלו מה המה ומה תכליתם ובפרט אשר יש בהיסורים ההם התגלות אלקותו ושהשי"ת מצמצם א"ע בהם כנ"ל ובשביל אלקותו מקבלם בשמחה ומגביה היסורים ממתיק הדין בבחי רגלין והוא כמו העלאת ריקודין היינו ע"י שמקבלם בשמחה אזי יבא שמחה ליסורין שלו אשר הם שורין ברגלין כמ"ש והארץ הדום רגלי וכשמכניס שמחה ליסורין אזי מגביה הרגלין וזהו ריקודין, שמעלה רגלין מתוך שמחה היינו אעפ"כ שכבר בא הדין ח"ו הוא מסלק אותו וזהו בחי ריקודין היינו שהרגלין ישמעו השמחה ויקבלו בשמחה ויגביהו א"ע וירקידון ואז יגיע להתגלות אלקותו וזה פירוש, והי עקב תשמעון את המשפטים האלה כל מקום שנאמר והי אינו אלא שמחה היינו שבחי עקב בחי דין בחי ארץ בחי רגלין ישמעו שמחה מאת המשפטים האלה היינו מאת הדינים האלה מאת היסורים ואז ע"י

השמחה יזכה להיות צדיק כי צדיק נקרא מאן דנטר ברית כמ"ש בזה"ק ומאן דנטר ברית זכי למלכות ואז אין צריך לשמור א"ע בשמירת הברית כי השי"ת ישמור אותו כי פגם הברית ח"ו במקרה הוא עפ"י רוב ע"י מרה שחורה אשר נמשך מטחול לילית הרשעה מיסוד העפר אשר שם שורש המרה שחורה וכשמקבל היסורים בשמחה אזי הוא תמיד בשמחה זהו ושמר ה' אלקיך לך את הברית היינו שהשי"ת בעצמו ינטור ברית שלו ואת החסד שיתגלה אלקותו שינהיר חסד אל כל היום כמ"ש בזה"ק כי טפת חסד מתגלה בפומא דאמה וע"י עצה של הצדיק יכולין לבא לשמחה זו ואז יומתק הדין מקודם בוא היסורין עליו... להצדיק ליתן שמחה לרגלין

תורות מכת"י - כי אם אין טומאה אין צריך טהרה

[הוספות לתורות מכתב יד רבנו ז"ל] [זה מצאתי מכתבת ידו הקדושה מהתורה אר"ע כשתגיעו לאבני שיש טהור הנדפס בסי נ"א אך לא מצאתי ההתחלה ומה שמצאתי העתקתי וזהו] כי אם אין טומאה אין צריך טהרה כי אל טומאה שייך טהרה כ"ש וטהרתם מכל טומאותיכם ודרך הטהרה יכולה לתקן את עצמה והטומאה שהיא השקר היא מחמת הריחוק מאחד כי עיקר הרע הוא מחמת הריחוק מאחד כי הרע הוא נגדיות הוא נגד רצונו של אדם ונגדיות אין שייך באחד אלא בשנים שאחד מתנגד לשני אבל באחד אין שייך נגדיות נמצא שאחד הוא טוב וזה שאמרו חז"ל ביום ההוא יהי ה' אחד אטו האידנא לאו הוא אחד אלא לעתיד [כולא] [*כולו] הטוב עיין שם ואחד הוא אמת כי אמת הוא אחד למשל כשאומרים על כסף שהוא כסף הוא אמת והשקר הם רבים כי כשאומרים על כסף שהוא זהב הוא שקר גם כשאומרים שהוא נחושת הוא שקר גם כשאומרים עליו שאר דברים זה כולו שקר נמצא שהאמת הוא אחד והוא טוב ובשביל זה שפת אמת תכון לעתיד כי אז יהי ה' אחד ואז יתבטל הרע היינו ההתנגדיית כ"ש לא ירעו ולא ישחיתו וכו' וגר זאב עם [גדי] [כבש] וזה בחי מי יתן טהור מטמא [הלא] [*לא] אחד כי יומתק הטומאה בשורשה שהיא הטהרה וקודם הבריאה כשהיו ישראל בכח אצל הקב"ה באחדות עם הקב"ה כביכול כמו הבן שהוא בכח אצל האב קודם ההזרעה והוא באחדות עם אביו ואז בוודאי אין רע ואין שקר ואין טומאה ואז כולא טוב וכולא אמת וכולא אחד וכולא קודש כי אפילו טהרה אין שייך כי לשון טהרה שייך כשיש טומאה וכשהוציא את ישראל מכח אל הפועל אזי יצאו מבחי אחד כי נתפסים במנין כי שייך לומר שם

שניים והם נחשבים במספר בפני עצמם ומפעולה הזאת שהוא הוציא אל הפועל נעשה הבחירה כי הבחירה שייך בשני דברים ועכשיו שהם שניים אב ובן שייך בחירה וזה בחי טהור כי הטהרה היא בין הקדושה ובין הטומאה ויכולין לעלות ע"י הטהרה מטומאה לקדושה ע"י שהוא בוחר בטוב וגם ח"ו להיפך להיפך וזה בחי כעצם השמים לטהור כי הטהרה היא בחי שנעשה מספר בפני עצמו שהוציא אותנו מכח אל הפועל ודע שע"י השגחה שהקב"ה משגיח עלינו ע"י אנחנו באחדות עמו בבחי כוח אבל כשמסיר השגחתו ח"ו היינו ע"י שקר כ"ש דובר שקרים לא יכון לנגד עיני ע"י האדם יורד לתוך הרע הגמור הרחוק מאמת הרחוק מאחד בתכלית הריחוק וזה בחי אבני שיש טהור אבן זה בחי כוח אב ובן כחדא כתרגומו משם רועה אבן ישראל ושיש טהור הוא בחי ישות בחי פועל ומשם הטהרה שהיא הבחירה ומי שרוצה להגיע ולהמשיך האחדות לתוך הישות שיהי עכשיו [*אחר] הפעולה כמו קודם הפעולה עצה על זה שישמור עצמו משקר שהוא בחי מים מים כנ"ל כי ע"י השקר מסיר השגחתו ואז הוא רחוק מאחד ואז הוא בעצמו בחי פועל וזה שמא תסכנו בעצמיכם בעצמיכם דייקא וזה מה רב טובך אשר צפנת ליראיך מחמת זה זוכים לטוב הגנוז מחמת פעלת לחוסים בך שהוא הוציא אותם מכח אל הפועל ומחמת הפעולה נתהווה ונשתלשל הנגדיית כנ"ל וזה נגד בני אדם ואלו היראים בחרו בטוב ולא ברע מחמת זה נכללו באחד בטוב וזוכים לרב טוב הצפון הצפון דייקא כי באחד שהוא הטוב אין שני ששיג אותו

תורות מכת"י - כשרואה אדם שהקליפות והתאות גוברים עליו

[הוספות לתורות מכתב יד רבנו ז"ל] כשרואה אדם שהקליפות והתאות גוברים עליו אזי יתענה וע"י התענית נזדווגו קוב"ה ושכינתו אחור באחור כדי שלא יאחזו באחוריים וזהו רעב שמרעיב א"ע בתענית אותיות ר"ש ע"ב ר"ש אחוריים דשכינתיה שהיא אלקים ע"ב אחוריים של שם העצם שע"י הרעב שע"י התענית מזווגם אחור באחור שלא יינקו החצונים כנ"ל וע"י התענית נמשך הדיבור כי נתלחלחל הגרון מנגיבה דילה ויוצא מבחי ניחר גרוני ובא לבחי קרא בגרון ואל תחשוך וזהו ויהי רעב בארץ היינו ע"י התענית וירד אברם מצרימה אברם בחי מים החסדים המלחלים מיצר הגרון בבחי הלוך ונסוע הנגבה שהחסדים הולכים ללחלח נגיבה דילה והקליפות שהם בחי פרעה עורף שעיקר יניקתם מאחוריים יש להם שלש שרים שר המשקים והאופים וטבחים

שהם עיקר התאוות שהם קנה וושט וורידין שהם תאוות אכילה ושתייה שהם ראשי התאוות כלם והם להדיבור היוצא מהגרון סמוכים. אבל אין להם כוח לינק ממנה כי מאחוריים אי אפשר לחם לינק כי נתדבקו אחוריים כנ"ל ע"י התענית ומפנים אי אפשר להם לינק מגודל הארה אבל הקב"ה בגודל חכמתו נותן להם כוח להשיג מהארת פניה כדי שיתגברו לינק ממנה וע"י תוציא מהם נצוצות הקדושה שיש בהם מכבר בבחי עת שליט האדם באדם לרע לו וזה ויראו אותה שרי פרעה ע"י ויהללו אותה אל פרעה וכו ע"י וינגעה בית פרעה היינו הוצאות ניצוצות הקדושה וע"י הניצוצות נתוסף לחלוחית על לחלוחית וזה ולאברם היטב בעבורה כנ"ל וזה שקר החן והבל היופי שהם הקליפות אשה יראת ה היא תתהלל. שהם מהללים את השכינה בבחי ויהללו אותה (שרי) אל פרעה כנ"ל בשביל תנו לה מפרי ידיה כדי להוציא ניצוצות הקדושה כנ"ל וע"י נתוסף בה הארה גדולה עד שנתבטל הקליפות ונכנעים תחת הקדושה בבחי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לעובדו שכם וזהו ויהללו בשערים מעשיה דייקא אפילו מעולם עשיה ששם רוב הקליפות יתהפכו לעבדו שכם אחד וכשנתעלין כל ניצוצותיה עד שיתקיים לעובדו שכם אחד אזי נשלם האמונה בחי עולימתא שפירתא דלית לה עיינין כנ"ל כי עיקר שלימות וקישוט של אמונה אינו אלא ע"י שגם אחרים מקרבים א"ע תחת כנפיה בבחי ואתקשטת בקישוטין דלא הו כנ"ל וכשאמונה בשלימות אזי אין צריך לתענית ומותר לו לאכול בבחי ורעה אמונה ורעה בחי אכילה ואכילה הזאת מעורר זוג פב"פ בבחי והי האוכל לפקדון לארץ פקדון בחי זוג ארץ בחי אמונה שכינה בחי שכן ארץ כי אז אין הקליפות יכולין לינק ממנה אפי מאחוריים כי אז נתבטל הקליפות וזה בחי ויאמר בועז אל רות לעת האוכל גשי הלם היינו בחי זוג פב"פ ע"י אכילה וכל אחד ואחד לפי בחי תיקונו את האמונה בשלימות כן מיחד את השכינה שהיא אמונה עם הקב"ה פב"פ והאמונה מתקנת בעצמה כל הכפירות שהיה בו מקודם והיא מתחננת (וממליץ) וממלצת טוב עליו לפני הקב"ה שימחול לו השי"ת ועיקר המליצה כי אין יודעים את השי"ת אלא מן הגלוי על הסתום היינו מן המידות המגולות אנו מכירים גדולתו וע"י יש בני אדם שכופרים בו ואומרים עולם כמנהגו נוהג ויש שמודים במציאות אבל אומרים שגם העולם קדמון והעולם מחויב המציאות כמו חיוב האור מן השמש וע"י כופרים במצוות כי אומרים שלא ישונה דבר ממנהגו ע"י מצוות ויש מודים במצוות ובעבודות אבל עובדים את כחות וצורות עליונות ועושים את הצורות שיהיו אמצעים בינם לבין הבורא וכל הכפירות נעשים מחמת שרואים שמערכת השמים לא נשתנים ממעמדם ורואים צדיק ורע לו רשע וטוב לו אבל כשהקב"ה משדד המערכה בשביל תפילת צדיק אזי מודים שהוא המחדש והמהוה את העולם כרצונו ומנהיג את העולם כרצונו וזהו ויגש אליו יהודה איתא בזוהר תקרובתא מלכא במלכא היינו יחוד קוב"ה ושכינתיה כנ"ל אזי ויאמר אליו בי אדוני היינו שהשכינה שהיא האמונה מבקשת רחמים ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני שהיא מבקשת את השי"ת שיקרב את האיש הזה שתיקן אותה והעלה אותה לבחי פב"פ

באזני אדוני היינו שהיא ממלצת על האיש הזה שלא יעשה עוד אמצעי בינו לבין השי"ת וכל ההצטרפות שלו ידבר באזני [*אדוני] שלא ישמע אחר אמצעי ואל יחר אפך עליו שהיה מלא פניות ועי"ז עד עכשיו כי כמוך כפרעה לשון התגלות היינו לפי התגלות כן מכירין אותך כנ"ל ועי"ז נפל בטעות כנ"ל שראה במערכת השמים המנהיגים את העולם עי"ז כל אחד נפל בטעות לפי טעותו כנ"ל אבל עי"י שידוד המערכות יודו הכל בבורא ומשגיח ולעתיד יתבטל מערכת השמים כ"ש כי שמים כעשן נמלחו ואז יכירו כל יושבי תבל כי יש בורא ומנהיג וכן עכשיו כשרואים כשהצדיק בתפילתו משדד המערכה והטבע אז מודים שלד הארץ ומלואה וזה כמוך כפרעה מה פרעה גוזר ואינו מקיים היינו כשרואים שידוד מערכת השמים הגלויים לכל טבעם וגזירתם ורואים שגזירתם נתבטל מזה יודעים שאף אתה גוזר ואין מקיים מחמת הצדיק שהקב"ה גוזר והצדיק מבטל היינו שיודעים עי"ז שגם הטבע של מערכת השמים היא ברצון השי"ת היתה עד עכשיו ועכשיו בטל הקב"ה גזירתו ורצונו מחמת תפילת הצדיק מחמת [*זה] נתבטל טבע של מערכת השמים הגלויים לכל אבל כל זמן שאין רואים ביטול הטבע בגלוי אין יודעין שיש בורא ועי"ז טועה כל אחד לפי שכלו העכור כי אינם יודעין אלא מן הגלוי אל הסתום בשביל זה לעתיד שיתבטלו כל האמונות כוזביות ויאמינו הכל בה אחד עי"ז יתקרא שבת כי אמונה בשלימות נקרא שבת כי שבת מורה על מחדש את עולמו בששת ימים וביום השביעי שבת וינפש בשביל זה אמרו חז"ל כל השומר שבת אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו כי שבת עיקר אמונה והשבתת עבודות זרות וזהו אם תשיב משבת רגליך רגל זה בחי אמונה כי הכפירות מכונים בשם כמעט נטוי רגלי ואמונה מכונה בשם רגלי עמדה במישור כי אמונות כוזביות יונקים מבחי רגלין דקדושה בבחי הני ברכי דרבנן וכו היינו אמונה קדושה בחי איש אמונות רב ברכות ברכות היינו ברכי דרבנן אודך ביושר לבב וכו כל המחלוקות שרשם מהתורה היינו מהמחלוקות התנאים נשתלשל למטה ומהסיגים נעשה מחלוקות שלא לשם שמים וצריך לראות להשלים את לבו שלא יהי לבו חלק עליו היינו שיעבוד את השם בשני יצרין כמאמר בכל לבבך וכו שלא יהי בבחי חלק לבם והמחלוקת של היצר שבלב האדם הן הן הכפירות שמטיל על האדם ומונע מן האדם שבילי אמונה ומחשיך את שכלו מלהבין תשובות על הכפירות ועצה עי"ז ללמוד פוסקים ועי"ז ישלים מחלוקת היצר שבלב ששרשו מהתורה כנ"ל כי הפוסקים הם בחי השלום של מחלוקת התנאים שבגמרא וכשיעשה שלום בהשורש היינו בהתורה אזי נעשה שלום גם למטה ואז גם אויביו ישלים אתו ואותיות שלום מרמזין על זה נוטריקון ודע מה שתשיב לאפיקורס כי זה עיקר השלום שנזדכך שכלו ויודע תשובות על הכפירות וזהו אודך ביושר לבב היינו בשני יצרין אימתי כד בלי משפטי צדק היינו עי"י לימוד פוסקים שהם שלום שבבחי תורה ועי"י שלום שבתורה נשלם הכל ונפתח לו תשובות [*על] אפיקורסין כנ"ל [אלו השני מאמרים הנ"ל כלולים בתורה אחת בסי ס"ב וה יודע נסתרות למה חלקן כאן לשנים גם יש הרבה דברים שמבוארין שם מה שלא נכתבו כאן וכן יש כמה דברים שמבוארין כאן

ביותר ודע שגם שם בסי ס"ב הנ"ל הוא לשון רבינו ז"ל בעצמו רק שם הוא לשונו הקודש שאמר בע"פ לפני א מאנשיו בלשון הקודש והאיש כתב לפניו וכאן הוא לשונו וכתבתו של רבינו ז"ל בעצמו ומחמת זה נמצא ביניהם כמה שינויים כי כן הי דרכו שלעוצם קדושת רהיטת מוחו הנורא היו משתנים כמה ענינים מהאמירה להכתיבה וכן בין כתיבה לכתיבה ועוד יש בזה נסתרות שנעלמו ממני כי מאד עמקו מחשבותיו]

תורות מכת"י - ע"י צדקה מקררין

חמימות תאוות ממון

[הוספות לתורות מכתב יד רבנו ז"ל] [זאת התורה נדפסה בסגנון אחר קצת בסי י"ג וגם שם הוא לשון רבינו ז"ל כפי מה ששמעתי מפיו הק בלה"ק שהי יושב על ספרו הנכתב ואמר לי מלה במלה בלה"ק אפס איזה דברים מעוטים אמר לי בלשון אשכנז ואני כתבתים בלה"ק וזאת התורה שמצאתי עתה היא כתיבת ידו בעצמו ויש ביניהם קצת שינויים וכנ"ל ע"כ העתקתיהו וזהו] איתא בזוהר רוחא נחית לשכך חימום הלב זה בחי צדקה שהוא רוח נדיבה ע"י מקררין חמימות תאוות ממון וזה בחי יבצור רוח נגידיים שהרוח ממעט תאוות הנגידות ועשירות וכד נחית רוחא הלב מקבל ליה בחדוה דנגונא דליואי זה בחי משא ומתן באמונה ששמח בחלקו ואין אץ להעשיר כי נגינה זה משא ומתן כ"ש שאו זמרה ותנו תוף וחדוה זה ששמח בחלקו וזה בחי קטורת לשון קשר שמקשר חימום הלב עם הרוח [וזה] שמן וקטורת ישמח לב וזה בחי ישימו קטרה באפך שע"י בחי קטרת הנ"ל נתבטל בחי בזעת אפך תאכל וזה בחי התגלות משיח שאז יתבטל חמדת הממון כ"ש והשליכו איש אלילי כספו ואלילי זהבו וזה בחי רוח אפינו משיח ה וכל זמן שיש עבודה הזרה הזאת של ממון בעולם חרון אף בעולם וכפי הביטול של ע"ז הזאת כן יתמשך חסד בעולם וזה בחי ועושה חסד למשיחו וכשיתגלה חסד הזה יתמשך הדעת שהוא בנין הבית כ"ש בזוהר וימינא זמין למיבנא בי מקדשא בבחי ואני ברוב חסדך אבוא ביתך כי הדעת הוא בחי בית כמאמר חז"ל מי שיש בו דיעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו כי דעת ניתנה בין שתי אותיות ומקדש בין שתי אותיות וזה בחי התגלות התורה שלעתיד לבא כמובא בזוהר שלעתיד יתגלה אורייתא דעתיקא סתימאה כי עיקר קבלת התורה ע"י השכל כ"ש עיר גבורים עלה חכם שהוא משה משיח ומי שהוא בבחי משה משיח כנ"ל יוכל לקבל תורה גם מי שהוא במדריגה הזאת של בחי משה משיח בחי חכם כנ"ל יכול להמשיך הארת התורה ללמד לשאר בני אדם כי התגלות התורה בא מיחודא דאבא ואמא כ"ש שמע בני מוסר אביך

ואל תטוש תורת אמך ויחודם מהעלאות נפשות ישראל בבחי מיין נוקבין והחכם יכול ליקח הנפשות בבחי ולקח נפשות חכם ועיי' היחוד נולד התורה שהיא עץ החיים וזה בחי פרי צדיק עץ חיים ולקח נפשות חכם וכשעולה החכם עם אלו הנפשות בבחי עיר גבורים עלה חכם ואז ויורד עוז מבטחה ונפש זה בחי רצון שכל אלו בני אדם הבאים לחכם הדור כל אחד ואחד יש לו איזהו רצון והצדיק לוקח כל הרצונות ועולה עמהם ואח"כ ויורד עוז מבטחה בבחי והחיות רצוא ושוב רצוא בעליות הנפשות ושוב בחזרת הנפשות עם התגלות התורה וזה שמובא בזוהר רצוא דא נוריאל ושוב דא מט"ט שר הפנים דאיהו רשים בשם משה דאיהו משיח שהוא רוח אפינו שעל ידו נשתכך החמימות וזה שככה גי משה שהוא משכך אלילי כסף וזהב רצוא דא רצון שהוא הנפש ושוב דא משה שמקבל התורה וזהו פי הכתוב אלקים צבאות שוב נא הבט משמים וראה והלשון כפול לכאורה הבט וראה אבל דע כי עיקר הראיה מחמת שכח הראות מכה בדבר הנראה וחוזר הכוח הראות מחמת ההכאה לעינים ונצטייר הדבר הנראה בעינים ואז העינים רואים את הדבר הנראה כי הראות מביא את הדבר לתוך העינים אבל כשהדבר הנראה הוא רחוק ואז קודם שיגיע כוח הראות להדבר הנראה נתפזר בתוך האויר ונעכר ואין מגיע בהכאה על הדבר ועיי' אין חוזר הראות לעינים ואז אין העינים רואים כי עיקר הראות מחמת ההכאה וזה שוב נא הבט משמים ששיב ההבטה שמביט משמים עלינו ישיב עיי' ההכאה ישיב הראות לעיניו ואז וראה כי הראיה עיי' השבת הבטה וזה בחי והחיות רצוא ושוב היינו התורה שהיא החיים רצוא בבחי הבטה מעילא לתתא ושוב בבחי הכאת הראות בדבר הנראה ונחזר לעינים ונצטייר בעינים כי העינים הם כמראה לטושה שנתראה בהם כל דבר שעומד כנגדם והתורה היא טנתא שהם תלת גווני דעינא ובת עין וזה שהתורה נקראת בראשית תמן ראשי תמן בת ראשי אלה ראשי בית אבותם שהאבות הם תלת גווני דעינא תמן בת עין נמצא כשחכם מביא תורה כמובא לעיל נמצא שמביא כוח הראות של השגחת השי"ת עלינו כנ"ל ועיי' שאנחנו קרובים אל התורה נמצא שאנחנו קרובים אל כוח הראות ועיי' כוח הראות נחזר לעיניו ונתראים ונצטיירים אנחנו בעיניו שהם כמראות הצובאות כביכול אבל אומות העולם מחמת שהם רחוקים מהתורה הם רחוקים מהשגחה והשגחתו אין מגיע אליהם בהכאה נמצא שאין נחזר הראות לעיניו ואין נצטיירים בעיניו נמצא השגחתו על האומות בחצי הראות בבחי רצוא ואין בבחי שוב כי השבת הראות מחמת הכאה והכאה אינו אלא על דבר קרוב ולא על רחוק וזה שמביא בתענית מעשה דר יונה כד הוי מצטרך עלמא [*למיטרא] היינו לתורה כ"ש יערוף כמטר לקחי הוי אמר איזיל ואייתי בזוזי עבורא עיבור זה בחי עב ריו עב זה קרירות רי"ו זה בחי חמימות כידוע בזוזי זה בחי תאוות ממון היינו דאזיל לשכך תאוות ממון כנ"ל והוי קאי באתרא עמיקא באתרא צניעא היינו עיי' ששיכך תאוות ממון זכה לאתרא עמיקא שהוא בחי חסד כמראה חמה עמוקה מן הצל וחסד הוא אור יום כ"ש יומם יצוה ה חסדו ועיי' החסד זכה לבנין הבית לבחי שכל כנ"ל וזה אתרא צניעא שהוא בית המקדש שהוא השכל כ"ש ואת

צנועים חכמה והוי מיכסא שקא זה בחי לקיחת הנפשות להעלות אותם כנ"ל לוקח נפשות חכם וכלליות הנפשות הם מכוונים בשם שק כי הם מתעדנים משקיא דנחלא בבחי והשביע בצחצחות נפשך ועי"ז אתי מטרא שהמשיך תורה לתתא כנ"ל בבחי ויורד עוז מבטחה ויש ארבע חיות בבחי נפש וארבע חיות בתורה נושאין הכסא אריה שור נשר אדם אריה [שבבחי] נפש זה בחי אריתי מורי עם בשמי מורי זה בחי מרת נפש בחי ונפשה מרה לה זה בחי פגם הנפש פגם הרצון כשרוצה דבר תאוה זה הרצון הוא פגם ומרה לנפש ועכשיו כשבא זה האדם לחכם הדור עם רצון טוב עם נפש טוב והצדיק לוקח כל הרצונות ולוקט אותם אחד לאחד כדי להעלות אותם כנ"ל ואז מלקט גם הרצונות הנפשות שנפלו וזה בחי אריה לשון לקט שמלקט מורי מרת נפש עם בשמי עם הרצון הטוב שמעלה ריח טוב ובחי שור שבנפש זה האור המצוחצח שנתוסף [בנפש מחמת] הקיבוץ שנתקבץ פיזורי הנפש ואז מאיר [הנפש ביותר] כי כשהרצון אין מאיר אזי הנפש בבחי ונפש רעבה כי עיקר הרעב מחמת העדר האור כ"ש חז"ל ויענד וירעיבך ויאכילך את המן מכאן [ש*] הסומא אין שבע כי עיקר השובע מחמת האור שיראה בעיניו ועי"י שאין רואה אין נתמלא נפשו היינו רצונו כי טוב מראה עינים מהלך נפש וכשמצחצח נפשו בצחצחות האור אזי ונפש רעבה מלא טוב בבחי והשביע בצחצחות [נפשך] וזה בחי שור לשון הסתכלות בחי טוב מראה עינים מהלך נפש נשר שבבחי נפש זה החידוש שנתחדש הנפש בעלייתה בבחי עיבור זה בחי נשר תתחדש כנשר נעורכי אדם שבנפש זה בחי ויהי האדם לנפש חיה כי האדם בחי מסכני ועתירי כ"ש נעשה אדם בצלמינו עתירי כדמותינו מסכני וכשנתלקטו הנפשות אזי הם בבחי אדם נפשות גדולות וקטנות בבחי מסכני ועתירי כי לא כל הרצונות שוות כי יש מי שרוצה דבר גדול ויש מי שרוצה דבר קטן וארי שבתורה, התורה נקרא עוז מה עז מארי ושור זה בחי שרים ישורו ונשר זה בחי התחדשות התורה בבחי תתחדש כנשר ואדם זה בחי זאת התורה אדם כי בה קלות וחמורות ויש בה קומה שלימה רמ"ח אברים ושס"ה גידים וכסא של החיות של הנפש היא נפש החכם שנתכסה נפש החכם בנפשות ההם בבחי ומיכסי שקא כי יקרה היא מפנינים כי מחמת שהיא יקרה, היא מלפני ולפנים וכל הנפשות נעשין לבושין אצלה וכסא של החיות של התורה הם דברים עתיקין שכיסה עתיק יומין בבחי ולמכסה עתיק והם מכסים א"ע בספורי התורה ואדם היושב על הכסא זה החכם שהוא בעל הנפש בבחי אם בעל נפש אתה ואדם שעל הכסא של התורה הוא עתיק יומין בבחי ועתיק יומין יתיב והאופנים הן הגופין כי עיקר פעולותיהם של הגופים אינה אלא מן החיות שבנפש שהנפש מראה פעולותיה עי"י אברי הגוף ואין לגוף שום תנועה עצמית אלא הכל עי"י הנפש עי"י כחות הנפש ואופנים שבתורה הן הן גופי הלכות וזה בלכתם ילכו ובעמדם יעמודו וארבע אופנים שבגוף הן ארבע יסודות וארבע אופנים שבתורה הן ארבע מידות בתלמידים ספוג ומשפך משמרת ונפה וזה פי אמר רבה בר בר חנה אישתעו לי נחותי ימא היינו ממשיכי התורה לזה העולם בין גלא לגלא תלתא מאה פרסה תלתא מאה פרסה אלו חכמי הדור שהם בבחי מה בשלש דברים כ"ש אל יתהלל בחכמתו ובגבורתו

ובעשרו כי אם בזאת וכו וכתוב אל תקרי מה אלא מאה ואלו החכמים הם בין גלא לגלא היינו מחברים כל הנפשות בבחי ולוקח נפשות חכם כנ"ל ונפשות הם גלגלים בבחי עגולים כידוע. זימנא חדא אזלינן באורחא היינו שהלכנו ונכנסנו לעורר זווג הנקרא אורח כ"ש ארחי ורבעי. ודלינן גלא. היינו שדלינן הנפשות למעלה בבחי עיר גבורים עלה חכם כי עיקר עליית הנפשות ע"י החכם כנ"ל ורומא דגלא תלת מאה פרסה היינו התרוממות הנפשות למעלה אינה אלא ע"י החכם שהוא בחי תלת מאה פרסה. עד דחזינן [כי] [בי*] מרבעתיה דכוכבא זוטא היינו שגרמנו זווגא עילאה וזה [כי] [בי*] מרבעתיה בחי זווג כ"ש ארחי ורבעי ושכינה נקראת בשעת זווג כוכבי זוטא כמובא בזוהר פ פינחס. דאתעבידת נקודה זעירא מגו רחימותא כדין אתחבר בה בעלה עיין שם. דהוי כמבזר ארבעין גריוי ביזרא דחרדלא כמובא בפרשת פנחס והאי חיה כד אתעברת אסתתמת ולא יכילת לאולדא עד דאתי נחש ונשיך לה כדין אתפתחת ונפיק מינה דמא והוא שתית לדמא וזה בחי ביזרא דחרדלא היינו בחי טפת דם כחרדל דנפיק מינה מחמת הנשיכה בבית הזרע ביזרא בית זרע ואח"כ אולידת והולדה הזאת היא התורה כנ"ל והתורה הזאת היא הולכת דרך ארבעים היינו בחי שאר חיותא שהם ארבעים לכל סטר עשרה כמובא בפנחס ובחודש הראשון וכו. וזה בחי ארבעין גריוי בחי ארבעין חיותא ואי דלינן טפי הוא מקלינן מהבלא כי יש הבל אשר יש צדיקים שמגיעים להם כמעשה רשעים והוא הדין להיפך וע"י הבל הזה רבים נתפקרו שרואים צדיק ורע לו רשע וטוב לו אבל זה מחמת שהעולם נידון אחר רובו ואז צדיקים נתפסים בעון הדור והוא הדין להיפך ואי דלינן הרבה נפשות אזי בוודאי הוי מקלינן לשון קולא מהבלא היינו שע"י שהיה רוב העולם טוב ע"יז היה טוב לצדיקים ולא היה הבל הזה כל כך קשה על הצדיקים ורמיא גלא קלא לחברתה מי שבקית מידי בעלמא דלא שטפתיה ונייתי אנא וניחרביה היינו אח"כ כשכל אלו הנפשות חוזרות מעיבור הנ"ל ואז מעוררים אלו לאלו ואומרים זה לזה ומזכירים זה את זה אחי שמא שבקת איזהו דבר בעולם הזה שעדיין היא מושלת עליך ואין אתה יכול להתגבר עליה ונייתי אנא וניחרביה היינו אכלה את הדבר הזה ממך והשיב לו פוק חזי גבורתיה דמרך שהוא החכם הנ"ל ראה כמה כחו גדול דאפילו כמלא חוטא דחלא לית דעבר פי ר"ש אפי כמלא רוחב החוט אין יכולתי לצאת חוץ מן החול פי אתה שואלת אותי שמא שבקתי מידי בעלמא שעדיין לא תקנתי אותה תדע חברתי שעדיין אני משוקע בכל התאוות ועדיין לא יצאתי מן החול אל הקודש אפי כמלא חוט וזה ידוע לך שמי שהוא בחול אזי הוא בבחי אין יכול לבא אל הקודש וזה בחי כמלא חוטא דחלא לית דעבר היינו מי שהוא בחול אפי כמלא חוט ע"יז לית דעבר אין יכול לבא בבחי עיבור כ"ש אני שאני משוקע בחול שלא יכולתי לצאת מן החול אל הקודש אפי כמלא רוחב החוט כ"ש שאין אני ראוי לבא אל הקודש בבחי עיבור אבל פוק חזי גבורתיה דמרך היינו כוח החכם שכל כך כוחו חזק שאפילו נפש שלי העלה בעיבור וזה ונגלה כבוד ה זה בחי חכמה כ"ש כבוד חכמים ינחלו בחי בית המקדש כ"ש כסא כבוד מרום מראשון ע"יז וראו כל בשר יחדיו וראו זה בחי המשכת התורה

שהיא ראייה טנת"א כנ"ל כל בשר יחדיו זה בחי לקיטת הנפשות כולם
בבחי לוקח נפשות חכם כנ"ל כי פי ה דיבר כל זה נעשה ע"י רוח נדיבה
כנ"ל שהוא פי ה כ"ש חז"ל בפיך זו צדקה

תורות מכת"י - רב לכם סוב את ההר

פנו לכם צפונה

[הוספות לתורות מכתב יד רבנו ז"ל] רב לכם סוב את ההר פנו לכם צפונה
הנה הגדלות מפיל את האדם ומשפילו הן בגשמיות והן ברוחניות כי איש
ישראל אם הוא דבוק בהשי"ת ובאמונתו הקדושה אזי אינו יכול לשלוט
עליו שום דין ולא יהי לו שום נפילה כי מי יוכל ליגע בו באשר הוא קרוב
אל המלך ובאיזה מקום אשר הוא חונה שם הר אלקים וממשלת הקב"ה
עליו אבל אם הוא נופל מאמונה היינו שנפל בגדלות ואזי הוא מובדל
מהקב"ה ואז אין אני והוא יכולין לדור במקום אחד ואז כל הדינין שורין
עליו ומאין בא לו הגדלות מחמת שהוא לומד או מתפלל בפניה ומחמת
זה בא לידי גדלות ואיתא בזוה"ק כד בר נש נפיל מאמונה כדין כל דינין
מתנוצצין ומתלהטין ביה כי הם תמיד מצפים מתי יפול מאמונה כי תיכף
ומיד שנפל מאמונה בא לידי כפירה וזה נקרא בחי ערב שמערבב האמונה
ואזי דינין שורין עליו כי נטו צללי ערב וכבר נודע שההר נקרא אמונה כי
ההר נקרא ירושלים כ"ש ההר הטוב הזה והלבנון ופירש"י ההר הטוב זה
ירושלים והלבנון זה ביהמ"ק וירושלים נקרא אמונה כ"ש קריה נאמנה
וע"כ כשנפל מאמונה הנקרא ירושלים ובא לידי כפירה זה נקרא מחריבי
ירושלים וכמ"ש שוטטו בחוצות ירושלים ובקשו איש אמונה א"כ
כשנפל מהאמונה נקרא מחריבי ירושלים מחמת הפרדתו מהשי"ת
ובאים ישראל בגלות כי השי"ת נתן מתנה לישראל שנקראו עליון וכ"ש
ולתתך עליון על כל גויי הארץ וכשחרבה ירושלים אזי בחי עליון בגוים
וזהו שכתוב בהנחל עליון גוים דהיינו שבחי עליון בגוים מחמת שנתפרדו
מהקב"ה זהו בהפרידו בני אדם שבני אדם הנפרדים מהשי"ת מחמת
הגדלות והפניה שלמד בה ועי"ז חרבה ירושלים אזי אותו בחי עליון
בגוים כי האמונה האמיתי אם הוא באמת אזי משפעת שפע ברכה וכל
טוב מהשי"ת על ישראל וגם אם הוא מאמין באמונה שלימה בהשי"ת
אזי ירא מהשי"ת יראה ואז אינו יכול ליפול מהאמונה כי האמונה היא
למטה וכשהיא בשלימותה אזי נשפעים ממנה כל ההשפעות והברכות
כ"ש איש אמונה רב ברכות וג"כ נקרא שדה כי כמו השדה שגדילה בה כל
התבואות ונלקטין בה כל הפירות כן ע"י האמונה הזאת כל הטוב ויעקב
נקרא ג"כ שדה כ"ש ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה ויתן לך וכו

וכל הדינין מתבטלין אבל כשהוא נופל מהאמונה ובא לידי כפירה נקרא מחריבי ירושלים וכל הדינין שורין עליו וזהו ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב יצחק הוא בחי דין היינו אימתי דינין שורין באותה בחי הנקרא שדה לפנות ערב דהיינו כשמערבב האמונה ובא לכפירה אז הוא נקרא מחריבי ירושלים ובמה יוכל לתקן זאת ע"י בינה דהיינו כשההתבוננות בגדלות הבורא ית וזהו חדשים לבקרים רבה אמונתך דהיינו כשעומד בזריזות בבוקר לעבודת בוראו ביראה ופחד לשמו הגדול ית אשר בהיותו מתבונן בבוקר שהחזיר לו במידת טובו את נשמתו הנמסרת תמיד בכל יום אזי נופל עליו היראה ופחד משמו הגדול ית ואז נתרחה ונתרבה האמונה וזה חדשים לבקרים רבה אמונתך שנתרחבה ונתרבה האמונה וזהו הנקרא סוד העיבור כעצמים בבטן המליאה ואז אינו יכול ליפול ולבא לידי גדלות כי אז נתרבה ונתרחבה האמונה הק הנקרא ירושלים ואז ע"י ההתבוננות הזה נעשה ממחריבי ירושלים בנין ירושלים ולעתיד לבוא בב"א אז ימלא הארץ דיעה ואז יהי בנין ירושלים בכולו ולע"ע בהתבוננות זה נעשה בנין בחי ירושלים של כאו"א מזאת הבחינה הנקרא אחד וזאת הבחי נקרא עוה"ב כי לעתיד לבא ב"ב אז יהי דיעה שלימה וגם כי זה נקרא סוד העיבור דבר אשר לא הי מקודם ועוה"ב נקרא שבת וגם בשבת נפתחין שערי בינה להתבונן האדם בעצמו היכן המקום אשר הוא עומד כי בחול משוקע בטרדות ואינו יכול להתבונן היטב הדק אבל אם יש לו בחי שבת דהיינו בחי עוה"ב דהיינו בחי התבוננות היכן המקום שעומד שם שלא יהי עושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפנחס דהיינו שאינו מבין המקום שהוא עומד כי לפעמים עומד במדרגה הפחותה שבכולם ונדמה לו שעומד במקום גדול אבל כשיש לו בחי שבת היינו שיתבונן בעצמו היכן הוא עומד אזי אינו נופל בגדלות ואינו מבקש שכר פנחס ובשביל זה נקרא בחי שבת כי בשבת יכול להתבונן בעצמו וגם איתא בזה"ק שבת שין בת תלת גוונין דעינא ובת עין בחי עיני השכל נמצא שבת נקרא עין לראות וזה שאמר משה ראו כי ה נתן לכם את השבת דהיינו כשיש לכם בחי שבת אז תראו ותתבוננו היטב היכן המקום שאתם שם שלא תהיו עושים מעשה זמרי ומבקשים שכר כפנחס על כן שבו איש תחתיו היינו כאו"א יחשב בעיני עצמו ללא כלום היינו שיחשוב בעיני עצמו במדרגה הפחותה שהוא תחת מדריגתו ואם אין אתה יכול לבא לידי ענוה זו עכ"פ אל יצא איש ממקומו היינו שלא יהא עושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפנחס וזה רב לכם טוב את ההר דהיינו הגדלות שבכם הסובב את האמונה הנקרא הר כנ"ל ובשביל זה שורין דינין עליכם ומה תקנתו, פנו לכם צפונה היינו שתפנו לכם אל לבבכם בחי צפונה דבר הצפון בחי שבת בחי עוה"ב דהיינו התבוננות ואז יהי נקרא בנין ירושלים אמן ואמן